This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

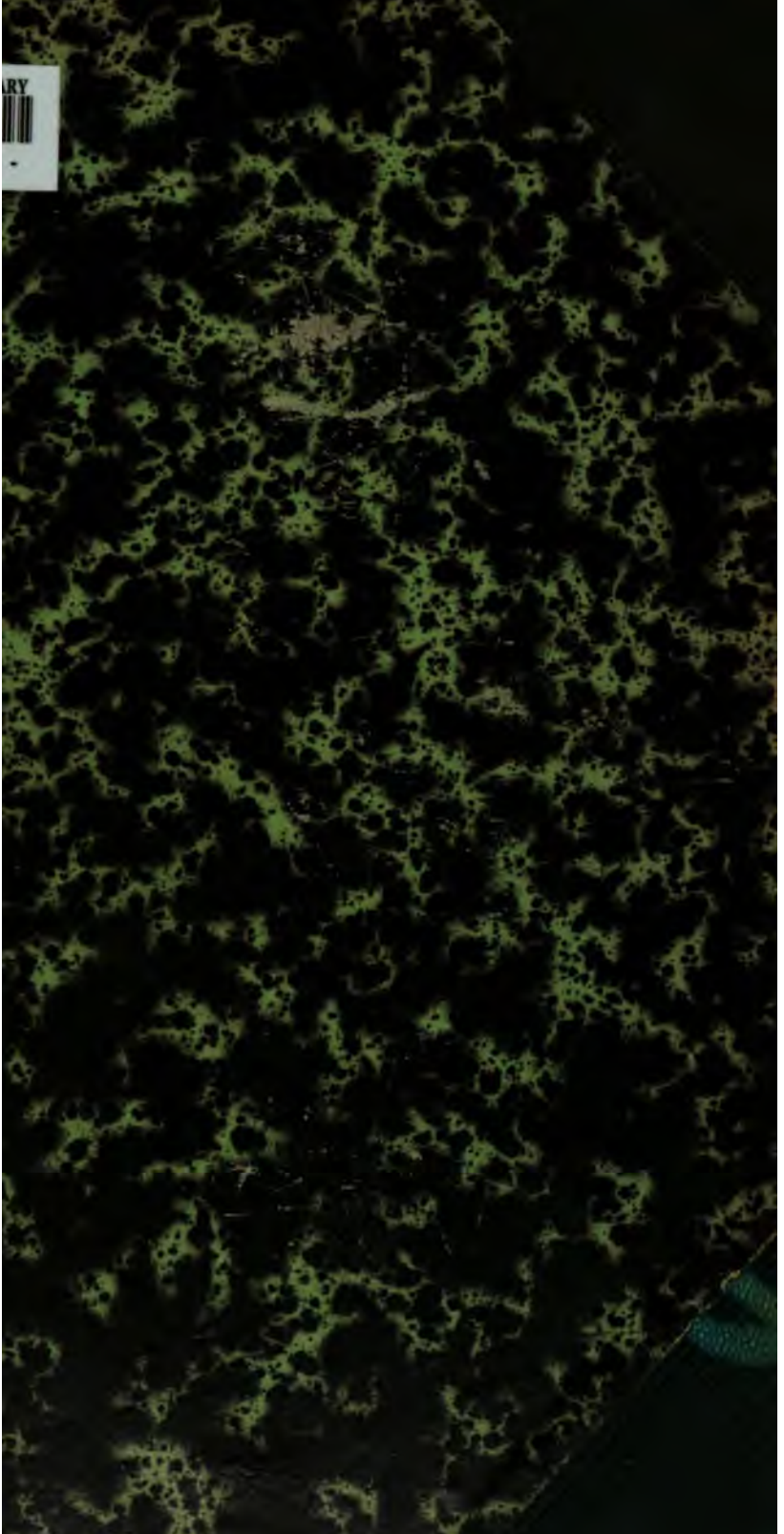

G. 73

Bd. Jan, 1884.

The Gift of the
Family of
President C. C. Felton.

12 Sept, 1868.

C. C. Felton.

ORATORES ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS NONUS

DEMOSTHENES

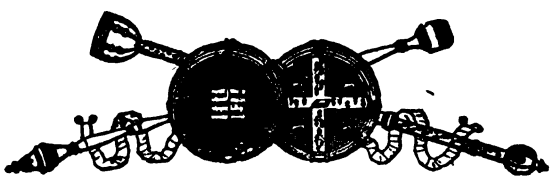

C. LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCXXVIII.

DEMOSTHENIS

QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

VARIETATE LECTIONIS

SCHOLIIS TUM ULPIANEIS TUM ANONYMIS

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. WOLFII OBSOPŒI TAYLORI MARKLANDI JURINI MOUNTENEII STOCKII HARLESII
F. A. WOLFII SPALDINGII AUGERI RÜDIGERI WUNDERLICHII BREMII
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

ACCEDUNT ANIMADVERSIONES

REISKII DOUNÆI WEISKII AMERSFOORDTII

ET NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTÆ

THOMÆ STANLEII VEL POTIUS JACOBI DUPORTI

NECNON ADVERSARIA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

NUPER PROFESSORIS REGII

TOMUS QUINTUS

ANIMADVERSIONES IN DEMOSTHENEM

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

G.73

1868, Sept. 12.

List of the family of
President C. C. Felton.

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO NONO.

	Pag.
Reiskii Præfatio ad sua Demosthenica	3
Reiskii Annotata in Demosthenem	12
Hieronymi Wolfii Prolegomena in Olynthiacam I. .	303
Hieronymi Wolfii Annotationes in Olynthiacam I. .	315
Ἱερωνύμου Βολφίου Σχόλια εἰς τὸν Α. τῶν Ὀλυνθιακῶν	344
Dounæi (Downesii) Prælectiones in Philippicam de Pace	361
Weiskii Dissertatio super Oratione de Halonneso .	423
Weiskii Annotationes in Orationem de Halonneso .	432
Amersfoordtii Introductio ad Orationem de Symmoriis	441
Amersfoordtii Annotationes ad Orationem de Symmoriis	447
Stanleii, vel potius Duporti, Prælectiones in Orationes de Symmoriis et de Rhodiorum Libertate .	467

I. IACOBI REISKE

ANNOTATIONES

AD

DEMOSTHENEM.

IO. IACOBI REISKE

AD

ANNOTATIONES

SUAS DEMOSTHENICAS,

ET AD

SYLVAM VARIANTIUM

IN

LIBRIS DEMOSTHENICIS LECTIONUM,

PRÆFATIO.

Jus et fas utique fuerat, æque lector, his modo absolutis Wolfianis atque Tayloranis a me subjecta protinus, meisque ipsius annotationibus præmissa fuisse hæc duo. 1. Tourrelli ad plerasque Philippicas et ad orationes, alteram Æschinis in Ctesiphontem, seu contra coronam Demostheni decernendam, et alteram adversariam Demosthenis pro Ctesiphonte et pro corona sua (cur Tourrellus orationem de male gesta legatione annotationibus illuminare insuper habuerit, haud constat). 2. Wolfianam reliquiarum Demosthenicarum interpretationem. Verum gravissimæ causæ volenti intercesserunt, hæc primo loco, quod satisfaciendum tandem aliquando esset eorum, quos diutius sustinere, neque æquum, neque honestum, neque excusabile fuisset, nam adhuc dum prorsus negatum fuit satisfacere, flagitationibus; quorundam etiam suspicionibus erat occurrendum, si qui fuere, qui cessationem atque dilationem editionis annotationum mearum pro larva jactantiæ et impostura habuissent. Æqui omnes ultro fatebuntur, si viam tenere vellem, cui ut adstringerer in programmate Anno 1768. edito, promiseram me cauturum, secundum Demosthenem statim reliquos oratores fori Attici uno tenore fuisse edendos: id quod profecto halitu oris confici non poterat. Cum Demosthene simul annotationes omnium measque dare, textui substratas, non sinebat angustia chartæ; nam sic sæpissime sensæ ad octonas paginæ, omni prorsus vacuæ oratione Demosthenica intercessaissent revolvendæ; quæ res molestissime fuisset, præsertim Demosthenem legenti, cujus periodi tam extentæ et tam implicatæ uno conspectu perlustrari, et uno spiritu perlegi volunt. Demosthenes in forma tam minuta, cuncto instructus apparatu, statim textui substrato, solus octo ad decem volumina implesset. Alius teneri modus in oratoribus minoribus poterat, quorum esset alia dicendi ratio, minorque ad eos annotatarum, et sæpe plane nulla copia. Præterea, cum Demosthenes et minores excuderentur, sperabam futurum, ut ad eum ornandum novæ, unde unde, copiæ advenirent, mihique otii tanto plus superfuturum mea Demosthenica expoliendi et locupletandi; quod otium mihi præter spem negatum fuit. Citius ergo, quam nunc, huc perveniri non poterat, ad facultatem puta mea Demosthenica in publicum proferendi. Quæ quanti sint facienda, cujusque est existimare, quem iis uti ad lectionem Dem. juvabit. Quam mihi cruda, impolita, illaborata ipsi videantur, in præfatione ad primum volumen hujus apparatus critici jam conquestus sum: quo accedit in cumulum malorum hoc ingens malum, quod, quo tempore annotationes meæ mihi e vetustis schedis expromendæ, excutiendæ, inter

transcribendum locupletandæ, alias decurtandæ atque contrahendæ, denique variis modis digerendæ atque transformandæ et retractandæ essent, incideret hæc opera, virum gnavum et vegetum postulans, in tempus tam iniquum, ut per totam ætatem meam iniquius aliud nunquam attigerim. Jam complures annos molesta et insidiosa (nam pertinax et rebellis erat) tussis vires meas labefactarat. Jam ab ineunte hoc vere ad hoc diei sævit, fibras pulmoneas erodit, evellit, exscreat, radices vitæ meæ convellit, et dilaniat. Qua mali diuturnitate et sævitie tam sum fractus, et exinanitus, et enervatus, ut vix in cubiculo vel lecto (nam sic loquebantur veteres, sed hodierni, hanc Latinitatem haud capientes, in cœco usurpant, literulis exercendis consecrato) rectus et constans inambulare possim. Hoc est illud iniquissimum tempus, quod dico, quo oppressus annotationes hoc volumine comprehensas conscripsi, et variantes, dudum ante collectas, auxi. Habebunt in æstimanda mea opera Demosthenica æqui arbitri horum incommodorum et humanæ infirmitatis rationem.

Jam seorsim mihi de Tourrello adhuc nonnihil est admonendum, antequam ulterius procedam. Magna utique sunt meritoque celebrata Tourrelli de Demosthene merita. Sed, ut orator disertus magis, qui erat, quam ut subtilis criticus, Demosthenem tractasse mihi visus est, et in colligenda materia annotationum historicarum majorem industriam, et in extricandis nodis chronologicis atque genealogicis solertiam, quam in perspiciendis sententiis obscuris, aut mendis corrigendis sagacitatem atque felicitatem approbasse. Sæpenumero a sententiis oratoris ita late aberravit, ut constet, eum, cum e conjectura vertisse, tum Græce nescisse. Homo Tayloro in sedulitate oratoris historicos et chronologicos scopulos tollendi simillimus, a reliquis ejus vitiis, putidæ et caliginosæ dictionis affectatione, vanitate et arrogantia scholastica, venatu et venditatu minutiarum liber, humanior atque liberalior, ut Francum decebat. Opera ejus in his nostris terris inventu rarissima multi emtorum mei operis, de quo certissime mihi constat, summas mihi gratias habituri essent, si liceret ipsis per me Tourrelliana hoc in volumine legere ; quorum emtorum bona pars magis annotationibus historicis, quam criticis ducitur. Et solas Tourrelli annotationes cum summariis, cuique orationi præmissis, sine Francica orationum versione, si edidissem, id quod jam parabam facere, videntur illæ parum ultra alphabetum impleturæ fuisse: verum, re diligentius pensitata, visum est ab hoc proposito desistere; ne meæ materiæ, cujus tantum suppeteret, in tanta spatiorum angustia, quam Wolfiana atque Taylorana mihi reliquam fecerunt, locum prorsus præcluderem. Deinde noram, jam dudum permultos desiderium mearum annotationum ægerrime ferre, quos diutius suspendere nefas fuisset. Porro noram, homines copiis librariis affluentes queri, si cogantur eadem rursus emere, quæ jam dudum in foralis habent, divites nempe illi atque beati, de aliorum penuria securi. Tum Tourrelli quicquam redditurum nusquam receperam. Alias pari jure etiam Luochesini commentationes fuissent recudendæ, quæ Tourrellianis nil cedunt, et nescio, an quodammodo quoque præferendæ sint, nihiloque crebriores inventu his in terris sunt. Prævidebam quoque, non posse fieri, quominus cœptum hoc meum deteriorem in partem acciperet Athanasius Augerus, V. C. Professor eloquentiæ Regius in Collegio Rothomagensi, a quo brevi post Demosthenem universum Francice redditum et historice criticeque illuminatum exspectamus. Cui ut totum Tourrellianarum reliquiarum arbitrium salvum et intactum relinquerem, jus et fas postulabat. Sed ad rei caput tandem devenio. Reliquiæ hæ Tourrellianæ ne dignæ quidem sunt recudi. Scatent scoriis, quas eliquari par fuisset: quæ res neque otii, neque stomachi mei est. Vix tertia earum pars ad Demosthenem proprie quicquam facit; reliqua miscellanea, trivialia, nescio quam vera, e Morerio, Baudrando, similibus promtuariis, corrasa, et veluti scopis conversa: quamquam hoc ad invidiam bono viro faciendam dictum nolim, aiens, me hoc non explorata re, neque certa scientia fidentem, sed mera probabili suspicione ductum dicere. Inquirant, quorum interest hac in re certam veritatem deprehendere.

Wolfianam item interpretationem Latinam Demosthenicarum reliquiarum multis de

causis perquam expedisset, atque necessarium fuisset reddi; optavique sæpius me mihi spatia ampliora primitus statim fixisse. Verum ne ipse quidem prævidere poteram, materiam inter manus ita quasi succreturam esse; tum si emtores ad opus XV. voluminum invitassem, ecquem non absterruissem? Porro si recudenda interpretatio Wolfiana fuisset, non sola mera, intemerata, debuisset repræsentari, sed etiam annotationes criticæ ei substernì, quibus lapsus ejus benigne indicarentur, et blande castigarentur; quemadmodum Sylburgius in Dionysio Halicarnass. Lapi atque Gelenii interpretationes recensuit. Quæ opera ut est perutilis et pernecessaria, ita a mea persona abhorret, qua de re pluribus alio loco exposui. Annotationes ad Dem. meas conscribenti mihi si libuisset, aut potius licuisset, Wolfianam interpretationem inspicere, nullum dubium est, quin ea mihi largam materiam disputationum fuisset præbitura: verum neque allubescebat ægrotanti, neque alias jucundum erat præceptorem et censorem agere, otioque non abundabam (nam intra paucas hebdomadas illas, quibus Wolfianarum et Taylorianarum annotationum ea pars, quæ volumine hoc Apparatus secundo exhibetur, sub prelo sudaret, annotationes meæ ad Philippicas, ad or. pro corona et or. de falsa legatione, cum hac præfatione, mihi fuerunt, animoque corporeque misere languenti, conscribendæ, ne operæ feriarentur); denique cavendum erat, ne materiæ alienæ luxurians copia locum domesticis meis copiolis præriperet.

His de omnibus ergo sive addendis, sive excludendis videbit atque pro arbitratu suo videbit is, qui olim aliquando novam Demosthenis et oratorum minorum editionem super hujus meæ fundamentis condet, ubi deficientia supplebit, et disjecta membra colliget atque coaptabit. Meis de annotationibus quod novum hoc loco, præter illa jam passim locorum alibi dicta, dicam, pæne nil habeo. Ab homine conscriptæ sunt, e valetudine torpente et pæne ad omnia nauseante; ab homine, non ventosam multifariæ lectionis gloriam venante, sed quem non puderet, ubi lectorum quorundam videretur e re fore, etiam ad minuta et pædagogicalia descendere; qui contenderet, locorum obscurorum sententias, sine odio, sine obtrectatione cujusquam, simpliciter et sine ambagibus, quibus posset verbis planissimis enucleare et declarare. Quos mutavi locos, quosve correxi, sive mea, sive librorum auctoritate fidens, eos diligenter et religiose indicavi. Auctores ubi nullos prodidi, simpliciter *correxi* dicens, ibi correctionum auctores sunt codices, sive manu scripti, sive dudum typis excusi; quorum nomina in variantibus lectionibus, lector, invenies. Correctiones rursus ab ipso memet profectas, præterquam quod in ipso textu asteriscis insignivi, in annotationibus quoque nominatim quibusque locis cavi admonere, quid meum esset; et causa mutationis ubi minus aperta videretur, eam mutationem paucis verbis purgare atque approbare contendi. Vineta mea memet cædere haud puduit. In Wolfii et Taylori metalla ne inciderem, sedulo cavi, quamquam non ubique locorum effugi imprudens cum his, aut cum Marklando, collisionem invitam. Locos Scholiastarum ad Hermogenem crebrius recitavi, non quo bonarum doctrinarum atque novarum et inauditarum summique faciendarum pleni essent, sed quo collectio hæc Aldina inventu rarissima est, cujus usuram Ernestius, senior, V. C. Theologus et literator nobilis, prædicatione mea major, mihi concessit, si quis forte literatus ad horum Scholiastarum et ad veterum technicorum, seu rhetoricorum, qui secundum Aldum typis nunquam renovati sunt, incitaretur studio recoquendi. Hæc ferme forma est mearum ad Dem. annotationum, quorum pars nunc in hoc secundo Apparatus volumine prodit, reliqua in tertio prodibunt, si per fata licebit, inservitura lectorum usibus, et obnoxia futura censorum æquitati aut malevolentiæ, intelligentiæ aut imperitiæ et temeritati. Jam superest, ut de variantibus lectionibus dicam, quæ meis ad Demosthenicam quamque orationem annotationibus subjectæ sunt.

Negotium spissum et perquam molestum, ob indiligentiam veterum, unde suas lectiones hausissent, dilucide et certis atque indubiis notis et nominibus designandi. Dubitabam itaque initio, num meliores tantum lectiones e farragine mearum sche-

durum deligerem, an totum effunderem. Fuissent, qui illud laudassent, sed erant certe multo plures, qui hoc malebant. Et præstat utique semper in ejusmodi re, atque tutius est, liberalitate donandi, quamvis insint, quibus uti nequeas, quam parcitate peccare; querum illud fidem tuam testatur, utut lectori operam deligendi relinquat; hoc de diligentia judicioque tuo dubium reliquit, et arrogantiam tuam prodit, quasi lectoribus tuis haud satis multum sagacitatis inesse credidisses, qui delectum ipsis præripuisses. Et profecto ante omnes primo mihi delectus hic durus et asceps fuit, ut sæpe, promerem an premerem aliquam lectionem, ambigerem. Tentabam opus, sed progressus usque ad p. 24. rursus abjiciebam molestum et infructuosum conatum: et præbeo hic quascunque olim in schedas congesseram undecunque lectiones Demosthenicarum. At hoc nolim tamen, hanc crudam molem, sic ut nunc est, vel auctam etiam, per omnes, quæ postmodum existent, editiones Dem. majores, provolutari. Unam ab aliquo viro docto nostrate, aut in Belgio, vel Anglia, condi editionem, in qua mea hæc tota, sed reformata, cum cuncta hac sylva variantium, atque etiam, cum e libris bonis, tum ex editionibus aliorum veterum auctorum, aucta verbatim reddatur, id tantum abest ut nolim, ut potius in votis habeam. Verum ea ne mera recusio, seu recantatio intra paucos annos esto, antequam mea exemplaria distracta sint, qua re magna calamitas rei meæ familiari, et magna mihi injuria inferretur, sed reformatio et digestio multis annis agitata, industria et felicitate colligendi, acrimonia et veritate judicii perfecta, sic tamen ut a me scriptorum ne syllabam quidem mutet, solummodo errores in annotatiunculis cuique loco addendis demonstret atque corrigat, deficientia addat, et partes operis nunc distractas copulet in melioremque ordinem redigat. Post editam ejusmodi plenam omnibus numeris absolutamque editionem, acquiescent postmodum Demosthenis lectores severo et acerbo lectissimarum lectionum delectu, a viro docto in minore quadam editione faciendo.

In nævis collectionis meæ variantium hunc videntur multi esse numeraturi, quod auctores vulgatæ nusquam ediderim, sed solummodo auctores lectionum a vulgata discedentium. Vulgatam appello ubique Morellianam, ex Aldina expressam, nisi ubi Morello visum fuit ab ea discedere. Fuerat id quidem profecto non inutile, sed insuitum in medium laborem meum et molem operis duplo exaggerasset. Ipse in nævis hunc pono, quod lectionem Wolfianam non indicaverim, cum editionum superiorum nulla consentientem, sed aut Felicianæ vestigia prementem, (quod vellem ubique factum esse) aut, id quod dolet multo sæpius factum, conjecturas pæne omnes Wolfianas pro verbis Demosthenicis subjicientem. Taylorus hanc lectionem Wolfianam, macelosam et infidam, recudit, neque tamen in annotationibus eam sive examinans, sive explanans, repetit, ut cum mea editio exemplum aliud repræsentet, lector, Wolfiana aut Taylorana carens, ignoret, quid lectionis Taylor seu defendat, seu impugnet. Cui malo citius occurrissem, si prævidissem: sed nunc demum post exeusas Taylori annotationes deprehendo, Taylorum observans fatis habere loci cujusque a se in annot. agitati primam quamque vocem ponere, cum addito κ. τ. λ. quæ res lectori operam tonum quemque Dem. revolvendi imponit. Molesta universe res est, in Taylorana annotationes non textui, sed orationis cujusque calci subjectas esse, unde incommodum exsistit, ut necesse tibi sit, ad locum quemque librum revolvendi horsum prorsum. Taylorus nempe typographo primum dabat excudendam orationem quamque seorsim; tum absoluta cujusque impressione, cessandum erat operis ad annos: mittebat orationis cujusque folia a prelo uda ad Marklandum rusticantem; hic remittebat, ubi margines suis annotatiunculis conscripsisset, quæ rus, et defectum librorum, et hominem in Demosthene hospitem produnt, ad gerendam vocatum provinciam, quam prorsus ignoraret: tum Taylor interim ipse suas annotationes elaborabat: quo facto excudebantur: et tum nova rursus oratio, in qua eadem volvebatur rota. Unde mirum non est, illam editionem ad tot annorum diuturnitatem extractam esse. Nobis, qui Carteretis Granvilliis caremus, sumtuum in typos et chartas

largis administeriis, non licet tam lentis et otiantibus libros nostros olere, sed e paupere peculio nostro sumtus ipsi erogantes necesse habemus accelerare et argere cujusque voluminis exousionem, et chartas confestim ære mutare. Sed in viam redeo. In tam immani sylva lectionum facile factu fuit, neque debet mirum cuiquam videri, ut a me subinde erraretur in edendis seu nominibus codicum, quos cito, præsertim iis, quos ipse non vidi, ut e. c. Harleyanum, pro Hartisoniano, quam culpam ut alienam non procuto, cum Taylor ipse in schedis non satis diligenter ista distinxisset, aut in numeris codicum, ut quintum pro sexto e. c. appellem; quæ culpa profecto nexa esset: quotus enim est quisque, cui liceat istos codices adire atque evolvere? Non ubique a me annotatum esse, ubi ἄναξ, pro ἄᾶς, aut simile quid, aut vocabula transposita reperissem, spero laudem potius inventurum, quam in vitium incursurum esse. Eccui enim prodesset tam infinita, tam ineluctabilis, tam putida et molesta, et prorsus omni usu cassa diligentia? Eccui enim sunt hodie aures tam teretes, tam subtiles, tam uno multo subactæ et acutæ, ut statim delectum verborum, constructumve hunc minus, illum melius cum Atticismo convenire dignoscat? Et si dignoscat quoque, quid id multum ad felicitatem nostram faciet? eumne ego dignum tanta mea opera judicem, quem universum flocci non facio, commentitium quendam suavem et argutum tinnitum Attici?

Vitio hoc quoque mihi haud pauci vertent, quod lectiones auctoritatesque a Taylore jam relatas rursus retulerim: tum quod conjecturas Wolfii, Marklandi, Taylori. Sic eadem bis ter recocta reposui. Verum lectionum Taylori magna pars e Parisina seu Morellina editione depromta erat, quam totam hic reddere a principio statim decreveram: quod si ergo Tayloro dedecus est lectiones, quæ facile a quovis illinc peti potuissent, haud defugiam reprehensionem operæ incassum in eo navatæ, quod Tayloranas lectiones cum meis conjunxerim, quo sub uno conspectu, velut in brevi tabula, coram oculis haberet lector, quicquid opis ad intelligendum Demosthenis quemque locum, seu librorum fides, seu doctorum virorum ingenia præstarent. Chartulæ jactura quos acrius uret, quam alios studium meum commoditatis suæ delectabit, æque animo feram hos de me querentes. Permultis in locis meos a Morellina discessus in annotationibus, item in variantibus, judicare seu insuper habui, seu oblitus fui: sed profecto tam minuta ista erant, ut ista annotare tantundem fuisset, atque stultitiam suam ore suo prædicare, testarique, quam parum scias otio sapienter uti, quo vereor ne nimis multis videar vel sic ad ineptias abusus esse. Aliis, si secus fecissem, procul dubio visus fuissem diligentiæ meæ acerbitatem putide jactatam isse.

Disputationi huic meæ nil superest quod addam, præter admonitiones quasdam novas de Codd. matis, quibus usi sumus, Taylorus et ego, quamquam de iis jam dudum exposuimus. Nam secundum editum præfationem meam ad Demosthenem, misit ad me Askewius V. C. qui nuper in vivis agere desiit, ingentem fascem exemplarium Demosthenis, Aldinæ, Basileensis primæ, Basileensis secundæ, seu Wolfianam omnium primæ, Morellinæ singula, Francfurtanæ tria, Tayloranæ aliquot, chartis mundis interstincta, quibus aut prorsus nihil esset inscriptum, aut dudum edita ad Philippicas, et causas privatas adjumentorum parum; de quo jam questus sum dudum publice, superstite et conscio Askewio, et ad hanc ipsum in literis privatis, quem decebat mendacii me coarguere, simulac fraudis conscius mihi fuisset. Ut tamen nuper rem diligentius explorare cœpi, deprehendi, me subitaria inspectione et opinatione verosimili deceptum, a veritate discessisse. Quod nunc reprehendam, religiose hic indicaturus, quid in illorum ad me missorum, quos modo dixi, codicum unoquoque reperi, et in collectione variantium exhibebo lectiones ipsas, quas hi libri Taylorani administrabant. In his igitur erat primo loco Aldina, quam in V. L. libellis appello *Aldinam Taylori*, cujus margines, vetusta, non scita, sed lecta plana et expedita manus variis lectionibus, haud constabit aliquando unde petitis, conscripsit. Nam nusquam vestigium ullum apparet, unde constet, quo e fonte lectionis istæ manarint, ut initio dubitarem, essentne e codice quodam Masto depromtæ, an a viro quo-

dam docto e marginibus Parisinæ, ex Augustani lectionibus a Fabricio collectis, a Wolfio proditis, ex indicibus variantium, qui editionibus Aldi et Feliciani et Pauli Manutii subjecti sunt, et unde farrago Wolfiana conflata est, compilatæ, ut adeo ridiculum esset ejusmodi testem citare. Verum brevi videbam, ibi referri lectiones a nemine usquam locorum ad hoc diei prolatas; quarum cum alias a codicibus meis confirmari cernerem, tum aliarum mentionem nullam fieri. Quo mihi certo constabat, illas quoque e Mæte quodam esse depromtas. Jam supererat codicem illum explorare. Et statim videbam, eundem esse, quem Taylor ad or. pro corona et de falsa legatione Venetum appellat, nisi quod testimonio Taylori scripta in marginibus Aldinæ Tayloranæ aut non addicunt, aut contradicunt: nam de περὶ, quod in Veneto esse Taylor ad p. 256, 8. ed. R. ait, Aldina Taylori tacet. Lectiones alias eadem dat, a Tayloro, dubium, an a volente, præteritas. Pluribus in locis ibi legitur λείπει ἐν παλαιᾷ. Sed quod fortissimum argumentum est, eadem manus, quæ reliqua omnia uno tenore scripsit, in media serie versus ad clausulam argumenti orationis de Falsa Legat. hæc scripsit: ταῦτά εἰσι ἐν παλαιῷ τοῦ ἁγίου Μάρκου. Jam plus quam credibile est, unde hæc essent petita, reliqua quoque inde petita esse. Quia tamen semel cœperam in Philippicis Aldinam Taylori (pro Veneto) laudare, perrexi porro, per opus quoddam supererogationis, etiam ubi Taylor jam Venetum nominasset, Aldinam Taylori addere, tametsi non nova hæc est auctoritas, sed mera Veneti. Aldina hæc, Tayloræa quondam, quæ nunc penes me est, exemplum est, aut ipsius Petri Pithœi, aut ex eo ductum, locupletissimum et fidissimum illorum omnium excerptorum, quæ unquam prodierunt, sive ex editione Francfurtana, sive ex Aldina Lessingiana per me voluminis secundi a p. 191. Appendicis Scholiorum prodita: nisi quod scholiorum nihil in Aldina Taylori, aut perparum inveni. In oratione de fœdere cum Alexandro adscripsit eadem manus ad plerasque lectiones, sed non ad omnes, *Bar.* hoc est Barocciana: id quod dubium relinquit, num lectiones auctoritate carentes e Veneto depromtæ sint, reliquæ e Barocciano solo, an contra, omnes primitus e Veneto haustæ, quæ autem ipsi cum Barocciano communes essent, ad eas *Bar.* adscriptum sit. Illa copia Pithœana, e codice Veneto derivata, reperitur etiam in duobus aliis libris, qui procul dubio Taylori quoque studiis olim inservierunt, tum, ad Askewium cum transissent, ab hoc ad me missi sunt, qui servo. Basileensis secundæ (sic appello illam vægrandem in folio, quæ anno 1572. cum Latina Wolfii interpretatione multisque aliis accessionibus, et Wolfianarum omnium postmodum partu typographico editarum mater est) hujus itaque summa in pagina illa, cui incusum est Libanii argumentum orationis primæ Olynthiacæ superscripsit aliquis hæc: [MS. in margine cod. Venetiani orat. Demosthen. edit. 1504. qui in Bodleyana bibliotheca jam servatur, lectiones, quæ sequuntur, variantes manu egregia, forte Petri Pithœi Lugam [sic] cujus nomen in frontispicio apparet, scriptæ reperiuntur. Ita apographum D. Hudsoni, a quo ego.] Sed quis nobis dicet, qui ille *ego* sit. Rursus reperi easdem lectiones in marginibus editionis Francfurtanæ, seu Wechelanæ, cujus in summa p. 1. illa puta, ubi prima Olynthiaca incipit, hæc, pæne eadem cum superioribus, adscripta leguntur ab alia manu. [In margine codicis orat. Dem. Venetianæ editionis MDIV. qui in Bodleyana bibliotheca jam reservatur, lectiones, quæ sequuntur, variantes manu egregia, forte Petri Pithœi, cujus nomen in frontispicio apparet, scriptæ reperiuntur.]

In exemplo alio seu secundo editionis Francfurtanæ reperi 1) Prolegomena ad Demosthenem, alia illis, quæ in volumine oratorum octavo publicavi; hæc ut a seniore jam Tayloro, perfectiora, ista breviora et jejuniora erant, ut a juniore profecta. His in prolegomenis reperi inter alia indicem codicum Demosthenis Anglicanorum, diversum ab illo, quem in Prolegomenis posterioribus l. c. vol. i. p. xcvi. publicavi, nec minus ab illo, quem ipse Taylor superstes adhuc, sub exitum suæ ad universum Demosthenem præfationis publicavit. Juvat eum, ut brevem, hic ponere.

In Bibliotheca Bodleiana. Codd. Barocciani. Num. 45. Demosthenis Olynthia. 1. 2. cum notis Ulpiani. Num. 73. Demosthenis oratio contra Midiam 1. contra

Aristocratem 48. contra Timocratem 92. contra Aristogeitonem 1. 141. 2. 162. contra Neæram 168. amatoria 198. funebris 210. de fœdere cum Alexandro 218. contra Zenothemin 224. contra Phormionem 231. adversus Lacriti exceptionem 247. Epistola 1. 256. exceptio contra Nausimachum et Xenopithem 258. 6. Num. 96. Ecloga vocum quarundam Rhetoricarum e Philippicis Demosthenis. Num. 139. Demosthenis funebris oratio, fine caret. Num. 159. expositio vocum Rhetoricarum in Philippicis Demosthenis. Τὸ μέλλον 303. Codd. MSS. Laud. Num. 26. Demosthenis orationes aliquot Græce.

Adversaria Langbainii. 8. p. 205. Demosthenis orationum et epistolarum Cat.

Codd. Ashmole. 780. 2. Livies of Cato Uticenis—Demosthenis.

In Colleg. Lincolniensi. N. 15. Oratio Demosthenis ad Alexandrum eum ad clementiam invitantis.

Codd. MSS. Is. Vossii. 47. Demosthenis orationes judiciales. 90. Comparatio Demosthenis et Æschinis. 115. Demosthenis orat. Olynthiacæ, de Pace et contra Philippum. 175. Demosthenis Oratio ἰρατικὴς.

Codd. MSS. Edv. Bernardi. 57. Demosthenes.

Codd. MSS. Episc. Norvic. 102. Nicol. Carri versio quarundam Orationum Demosthenis e Græco. 4.

Porro reperi in illa, quam dixi, Francfurtana collationem Philippicarum quarundam cum codicibus Lockerano et Harleyano, et argumentorum ad has orationes e codice Gonvillano; quæ omnia diligenter in variantibus meis retuli.

* * *

In tertio exemplorum editionis Francfurtanæ ab Askewio ad me missorum reperi istæc. in primo volumine varias lectiones ex Harleyano et Lockerano codd. de quibus modo dixi. in secundo et tertio tota farrago lectionum, quam Taylor in sua editione orationum et in causa Æschinea, et in aliis causis publicis versantium exprompsit. tum volumen quartum, causas privatas tenens, quod meam spem imprimis arrexerat, eam turpissime fefellit, plenum chartis, sed inanibus, in quibus ne litera quidem esset exarata, nisi quod ad orat. c. Macartatum lectiones quædam ex Augustano essent annotatæ, haud constat cur, aut quo. Superest in subsidiis Tayloranis Londino ad me missis editio Parisina, in qua hæc reperi. In parte prima, quæ penes me, penesque omnes ad orat. pro corona procedit, pæne nihil egerat Taylorus, quam ut lectiones aut conjecturas, sive Morelli, sive Lambini, Parisinæ in calce subjectas adscriberet, si quid in scholiasta notabile, seu citatum auctorem reperisset, nomen ejus in margine indicaret, sive vocabulum insignius enarratum, item. raro conjecturas suas adspersit, quas hic seorsim referam, quia sic melius spectari, h. e. judicari possunt, quam in turba alienarum annotationum veluti sepultæ.

* * *

In eo volumine Wolfianæ Francfurtanæ, in quam lectiones Harleyani et Lockerani inscripserat, interspersas illis variantibus proprias Tayloro animadversiones et conjecturas reperi, quas in libellis variantium lectionum, loco quamque suo retuli. ut e. c. ad p. 15. v. 26.

Porro tenendum, lectiones has Harl. et Lock. a Tayloro bis esse illatas in exempla Francfurtanæ, alterum illud, unde Moschopoli scholia protuli; verum ibi vix decimam partem reperi earum lectionum, quas postmodum in altero exemplo reperi multo pleniores. Solebat Taylor, homo, ut videtur, in tractando certe Demosthene, ordine commodissimo non usus, ut mirer, qui potuerit ipse scripta in schedis suis reperire, eadem vel decies in diversis chartis, passim locorum exarare, alia prorsus eadem, alia mutatis formis. ut hic loci, lectiones has in altero exemplo plenas dedit, in altero mutilatas. Quod cur fecerit, equidem non exputo. Mihi vero molestiam hæc ejus indiligentia creavit haud mediocrem: nam cum ex altero decurtato exemplo lectiones illas jam in libellos meos variantium intulissem, paulo post, perquam tempori,

cum schedæ jam typographo tradendæ essent, incidens in alterum plenius exemplum necesse habui jam actum denuo agere.

Hæc habui de subsidiis dicenda, ad Demosthenem illuminandum facientibus, ab Askewio velut ex hæreditate Taylorana, ad me ultra mare missis. De codicibus Mstis librisve vetustis prelo excusis, quibus ego sum usus ad congerendam materiam variantium lectionum, jam dixi alio loco, neque multum est, quod iis nunc addere habeam: verum tamen paucis verbis recensebo copiolas meas, ut quicunque eas cito intuitu brevi in areola expositas oculis collustrare possit. 1. Aldinæ primæ penes me est codex, cui Ulpianus et Harpocration a bibliopego adjunctus est, item ab Aldo editus: volumen, quod magni facio, meique juris et mancipi est. 2. Aldina posterior, sed eundem annum, quem prior, præferens. Exempla ejus olim complura usurpavi, Weimaranum, Lessingianum, et illud, quod plures per annos penes me habui e bibliotheca senatus Lipsiensis Amplissimi: nunc habeo penes me exemplum illud, quod in libellis variantium *Aldinum Taylori* usurpo.

3. Basileensis primæ, in folio, mere Græcæ, e typographeo Herwagii, quod est Aldinæ, fortasse paullo emendatius, apographum, habeo duo exempla, alterum purum, quod est mei juris, ære meo emtum, alterum ab Askewio Londino ad me missum: quod quia superius loco suo copiosius designare oblitus sum, pauca de eo dicenda hic repetam. In titulo, circa statuam tricipitem, quod symbolum Herwagii est, scriptum adhuc clare legitur Edovardus Ravenus: et perobscure, nam cultello erasum est hoc nomen, ut vix agnosci possit, quod Εὔριος Μίλανδρος suspicabar legendum esse, verum in extrema calce hujus ipsius exempli rursus circa statuam Herwagii tricipitem Latinis literis hoc idem nomen reperiebam clare et perspicue exaratum, non erasum, sic *AHenry Ailand.* id est, Augustus Henricus Ailand. Qui homines nigri an albi fuerint, mihi non constat. Fortassis Ed. Ravenus annotata illa in marginibus hujus exempli exaravit: hæc enim ductibus literarum, quibus in titulo nomen suum Ravenus exaraverat, sunt simillime exarata. Ipse Taylor in summo margine hujus tituli nigris literis seu atramento hæc adscripserat. *Black. From a Copy Bibl. Bodley. A. 2. 20. artic. Selden.* in imo autem rubris seu rubro liquore. *Red. MS. notes in a Copy of this Edition lent me by Dr. Barnard, Dean of Rochester.* Ubi in variantium lectionum libellis hujus codicis mentionem facio, ibi *Herwagianum Taylori* cito, sed cum distinctione: quæ scripta a vetusta manu recito, sic appello, *vetusta manus in Herwagiana;* maluissem dicere *Edvardus Ravenus in H. T.* si certo mihi constitisset ab eo ista scripta fuisse; quæ autem Taylor atramento adscripserat, ea appello *Selden. in Herwagiana Taylori*, quia dicitur ille liber e legato Seldeni in Bodleyanam bibliothecam pervenisse: quæ autem Taylor rubrica adscripserat, ea appello *Herwagiana Taylori e Barnardina.* Horum librorum ille Seldenianus procul dubio est is, quem Taylorus in Prolegomenis ad Demosthenem, in volumine primo editis p. xcvi. versu 15. designat his verbis *observatiunculæ ad oram exemplaris Herwagiani prioris* [hoc dicit, respectu minoris in tribus voluminibus in octavo, quæ est Herwagiana posterior] *in bibliotheca Bodleyana.* Exemplum autem Herwagianum a Barnardo, Decano Roffensi, cum Tayloro communicatum, esse videtur id, quod ibidem loci, in continenti, sic describitur a Tayloro versu 18. *Bern.* Variæ lectiones.

4. Felicianea, quam Strasburgo ad me misit e lectissima atque instructissima sua bibliotheca Brunkius, Vir illustris. Hac si citius potitus essem, aut ex ea recudendum Dem. textum operis nostris in manus dedissem, aut certe variantes ejus lectiones omnes quam diligentissime inde excerpsissem: quod nunc secus est factum. Interim tamen idem est rursus quoque quodammodo factum: nam antehac illam Venetam, quæ decennio pæne post Felicianeam ex officina Pauli Manutii prodiit, a Jo. Frid. Fischero, V. C. bonarum literarum apud nos Lipsienses Professore industrio, mecum communicatam, diligentius excusseram; quod merum est Felicianeæ apographum, nisi quod innumeris mendis typographicis scatet, a cujusmodi facibus Felicianea li-

quida et defæcata est. Interim sic satis certus esse poterit lector, ubi sic in Var. Lect. Manutianam sic dare, in Felicianea quoque sic legi, quod exemplum Felicianæ operæ Paulinæ verbatim recensuerunt. Adminicula hæc omnia (nam de Wolfiana et Taylorana editione cum alibi a me dictum sit, neque eæ sint editiones primariæ, e codd. Mstis expressæ aut correctæ, hic a me non commemorabuntur) adminicula igitur hæc si citius omnia una ad manus habuissem eo tempore, quo uni huic rei, collectioni variantium lectionum e libris Demosthenicis manuscriptis et primis atque vetustissimis excusis, deditus eram, multo diligentius et illas ambas Aldinas inter se contulissem, quod omissum valde doleo, et Felicianea melius essem usus: quod hoc ægrius fero, quia libris tam inventa raris pancis potiri licet. Tempore post, animo ad alia converso, piguit ad molestam illam operam reverti, qua profecto non est alia miserior calamitas, cum vita hominis grammatici, seu, si mavis, critici, copulata, quam variantes colligere, cassas plerumque nuces. Et vel sic tamen illam invisam et exosam operam prorsus devitare nuper non potui, sed necesse habui denuo subire, cum copiæ Tayloranæ ex Anglia ad me perlatæ excutiendæ essent: id quod his ipsis diebus, per quos nauseans et torpens ad nihil non, ab ejusmodi molesta opera magis, quam usquam alias, abhorrebam, faciendum mihi fuit. Universe, si qua alia in parte editio mea Demosthenis defectu et labe quadam laborat, quas ei labes insidere permultas ultro confitebor, in hac parte variantium vel maxime laborat, tametsi cæteroquin hac ipsa in parte reliquas omnes superiores copiis rerum antecellit. Quod ultra hoc loco dicam, non habens, deum rogo, ut intra breve tempus virum fortem, adolescentem navum, excitatum, ardentem, ingenii pollentem viribus, reliquis affluentem commoditatibus atque opportunitatibus, impellat, ut operi a me inchoato feliciter coronidem imponat. Scripsi Lipsiæ d. 20. Julii 1774.

IO. IACOBI REISKII

AD DEMOSTHENEM

ANNOTATA.

*** Notandum, Annotata hæc accommodari paginis et paginarum versibus Editionis Reiskianæ. Illas ad marginem Nostræ interiorem apponi curavimus: hos Nostra, paulo arctius disposita, tantum non exacte refert.

AD OLYNTHIACAM PRIMAM.

9. 1. Ἀντὶ πολλῶν κ. τ. λ.] citat h. l. Scholiastes Thucydidis p. 26, ult. ed. Ducker. Comparatio philippicarum Dem. cum reliquis ejusdem orationibus Plutarch. Opuscul. p. 810. 31. ed. Wechel. Lucianus Jovis Tragœdi cap. 15. T. II. p. 658. scurriliter traducit initium Olynthiacæ primæ. Οὕτω καὶ Δημοσθένης μόνῳ τῷ συμφέροντι τοὺς Ὀλυνθιακοὺς λόγους ἐξετέλεσε. Schol. in Aphthonium p. XIV. 12. ed. Ald. Κρίσιν δὲ δικαστῶν] οἷον, ἀντὶ πολλῶν ἀν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει. τῷ γὰρ παρ' αὐτοῦ ῥηθήσεσθαι μέλλοντι τὴν τῶν ἀφροατῶν συμπειρίλαβε κρίσιν. Scholiastes ad Hermog. p. 384.

— 3. περὶ ὧν] id est ἐν τούτοις, περὶ ὧν.

— 5. οὐ γὰρ μόνον] citat hunc locum Hermogenes de Ideis p. 287. 1. et pro ἦκει dat ἥκοι in optativo. editionem Crispini cito.

— 9. ὅστ' ἐξ ἁπάντων κ. τ. λ.] Hermogenes p. 302. circa fin. βεβαιοῖ γίνεται ῥυθμὸς, εἰ ἅμα τῇ ἐποίᾳ πληρωμένῃ καὶ μέρος λόγου τι μακρὸν καὶ εἰς μακρὸν τὴν τελευταίαν καταλῆγον συλλαβὴν, οἷον· ὅστ' ἐξ ἁπάντων βαδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν γενίσθαι.

— 10. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς] κέχρηται δὲ καὶ ὁ Δημοσθένης προσωποποιΐᾳ, πρόσωπον ὑποθεὶς τὸν καιρὸν αὐτὸς ἑαυτῷ. ἐκεῖνος μὲν οὖν ἐν ἀρχῇ τοῦ πρώτου τῶν Ὀλυνθιακῶν τὸν καιρὸν παρεισήγαγεν. καὶ ἑωὶ τέλει δὲ τοῦ λόγου ἤρμοσεν ἀν παρεισαχθεὶς εἰς τὴν ἀπάμνησιν τῶν εἰρημένων. ὁ γὰρ παρὼν καιρὸς ταύτας ἀφιεὶς ἐφάτη τὰς φωνάς. ὅτι τῶν πραγμάτων ἡμῖν ἐκείνων ἀντιληπτέον ἐστίν. ὅτι ἡ τῆς πόλεως τύχη ζηλτέον τῆς φιλίππου. ὅτι πολλὰ πρὸς τὸ νικᾶν ὑμῖν ἐστὶ παλαιπτήματα. ὅτι ἀσθενῆ τὰ φιλίππου παντάπασιν. ὅτι ἀναιρευμένων ὀλυνθίων, ἐν τῇ ὑμῶν αὐτῶν ἀμυνεῖσθε τὸν ζάρβαρον. οὕτως ἀνέμνησεν ἀν διὰ τῆς προσωποποιΐας τὰ κεφαλαιωδῶς. Apsines p. 707. cfin. ed. Ald. Ἡ προσωποποιία δέ ἐστι πρεσώπου διάπλασις, ὅτοι τὸν ἀρχὴν μὴ γενομένου πάποτε, ἢ γενομένου μέν, οὐκ ὄτι δὲ ὄντος. τοῦ μὲν [prioris nempe generis] παράδειγμα τὸ Δημοσθενικόν· ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μονονουχὶ λέγει φωνὴν ἀφιείς. οὐχ ὑφεστηκὸς γὰρ πρόσωπον, τὸν καιρὸν αὐτὸν [f. λέγοντα deest] εἰσάγει. Alexander de figuris ed. Norm. p. 32.

— 12. ἐκείνων] rerum, quæ illic, apud Olynthum puta, geruntur.

— 13. αὐτῶν] correxi αὐτῶν, cum spiritu aspero, id est ὑμῶν αὐτῶν.

— 14. ἡμεῖς δ'] ἐπειδὴ λυπηρόν ἐστι τὸ λέγειν, εἰ δὲ μὴ, ἀπολεῖται τὰ πράγματα, περιέπλεξεν, εἴωθεν ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζοτε. καὶ πάλιν παρὰ πόδας ὄντοτί γε περιωλοκὴ μετὰ συλλήψεως. ἡμεῖς δέ. ὑπακούεται, ἀμελοῦμεν. ἀλλὰ τοῦτο λυπηρόν ἐστι τοῖς Ἀθηναίοις. πῶς οὖν; περιέπλεξεν. οἶσθ', ὅτινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά. Hermogenes π. μ. δ. p. 412. Citat h. l. quoque Thomas M. v. δοκῶ. p. 214.

— ult. πρότερον] conf. p. 29. 20. sq.

— ibid. πρεσβείαν δὲ πέμπειν] ad Olynthios puta.

10. 1. ταῦτ' ἐρεῖ] scil. αὐτοῖς τὰ ἐγνωσμένα παρ' ὑμῶν.

— ibid. παρίστασι τοῖς πράγμασιν] quæ ibi apud Olynthum gerantur, et invigilet bello, copiisque vestris et ipsis imperatoribus, atque executioni consiliorum et mandatorum vestrorum intersit, eamque urgeat atque gubernet.

10. 2. μὴ πανοῦργος ὤν] locum hunc cum altero oratoris, qui p. 206. 3. legitur, comparat Hermogenes de Ideis tomo secundo, capite περὶ ἐπιεικείας, his verbis p. 341. Ἔθλον δ' ἐστὶ τοῦτο ἐκ τῶν κατὰ φιλίππου ῥηθέντων, ἐναντίως τῇ ἰδίᾳ ταύτῃ λέγοντος τοῦ ῥήτορος, οἷον· μὴ πανοῦργος ὢν καὶ δεινὸς ἀνθρωπος. πρῶτον μὲν γὰρ πανοῦργος φησὶν, ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς δεινός. σφοδρότερον δὲ τὸ πανοῦργος ὄνομα τοῦ δεινὸς δήπουθεν. ἔπειτα οὐδὲ ἁπλῶν αὐτῷ πανοῦργον τὸν φίλιππον εἶναι ἔφη, οὐδ' ἁπλῶς δεινόν, ὅσπερ ἐκεῖ, [p. 206.] ἀλλ' ἀνυφήνατο. ἔπειτα οἷα ἰσχύειν πανούργοις, ἢ δεινοῖς, ὅσπερ τοὺς Λακεδαιμονίους, ἔλεγεν, ἀλλ' αὐτὸν εἶναι τὸν φίλιππον καὶ δεινὸν, καὶ πανοῦργον. οἰκεῖα ταῦτα μὲν καὶ σφοδρὰ καὶ τραχέα, ἐκεῖνα δὲ [p. 206.] ἡδέα καὶ ἐπιεικῆ, καὶ σαφῶς ὑφίντος τὴν σφοδρότητα τοῦ ῥήτορος. Ad istum locum Hermogenis Scholiastes ejus p. 408. cfin. istæc annotavit vocab. πανοῦργος declaraturus. ὁ πανοῦργος κυρίως μὲν ὁ πᾶσιν ἔργοις ἐπιβάλλων, ὁ δραστήριος, καὶ ἐπιεργός. κατεχρήσαντο δὲ τῇ λέξει οἱ παλαιοὶ ἐπὶ τοῦ ἐν κακοῖς νοήμασι καὶ ἔργοις ἐπιζούλου.

— 6. τρέψασι] sic vulgatæ, sed rectius videtur, aut καταστρέψασι, aut, quod prætuli, δρέψασι per delta, a δρέπεσθαι. Sed oblitus sum, distinctionem vulgarem item emendare, id quod fieri decebat. Scilicet ita distinguendus est locus, τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων, tam infamando nos, καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν δρέψηται, nostramque absentiam veluti defloret, carpat, metat, vindemiet, h. e. nostræ a locis, quibus insidiatur, absentiæ fructus sufferat. Sin autem καταστρέψασι malis, manebit vulgaris distinctio, et hæc exibit sententia, calumniis, falsis criminationibus, ad amicos nostros suspectos nos reddens, malitiosæ desertionis insimulando, quasi gauderemus ipsorum malis, eosque perditos vellemus, data opera cunctantes, non autem necessitate, temporisque adversitatibus et necessitatibus constricti, sociorum nostrorum, aut ditionis nostræ nonnihil sub potestatem suam redigat.

— 7. τῶν ὅλων πραγμάτων] Demosthenes appellat hic loci, similibusque aliis in locis, τὰ πράγματα, id quod nos apellamus *das Interesse des Staates* [*the public weal*], id omne de quo agitur, et super quo certatur, ut conservetur, ut salvum atque sospes populo alicui maneat, aut etiam amplificetur atque increscat, opes atque majestas reip. sive sunt locorum possessiones, sive sociorum, sive numi, sive copiæ militares, sive naves, sive arma, sive commerciorum cum exteris agitationes, sive annonariæ copiæ, et quæcunque bello gerendo inserviunt; quæ salva esse, multum interest. Sic Latini quoque voc. *res* usurpant. ut apud Livium. *Si cœptis successisset, se res afflictas recepturum.* 25. 37.

ibid. ἐπιεικῶς] ferme, plerumque, potissimum, creberrime. Citat h. l. Hermogenes p. 364. ἔνιοι τῆς τοιαύτης δεινότητος αἱ παράλογοι καὶ βαθεῖαι, καὶ ὅλως αἱ περιπεπλεγμέναι. οἷον· οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς etc.

— 9. τὸ γὰρ] malim τῷ γὰρ in dativo. nam περάγει manifestum est ad Philippum redire. præstat in eo vobis atque potior multis partibus est, quod — *er hat darinne veil vor euch voraus* [*he is much your superiour*]. durum tamen hoc est, quod ἐναντίως ἔχει non ad Philippum redit, sed subauditur τοῦτο αὐτῷ, *hoc ei contra habet*, seu adversatur.

— 12. πρὸς μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου — ἐναντίως ἔχει] colon hoc citat Hermogenes p. 296. ut exemplum antistrophæ.

— 14. πρὸς δὲ τὰς καταλλαγὰς] citat h. l. Apsines p. 696. circa finem. ἐνίοτε δὲ καὶ μὴ θέντες ἀντίθεσιν, τὰς λύσεις αὐτοῦ [lege αὐτῆς] τίθεμεν. τοῦτο δὲ γίνεται, ὅταν ἡ πάνυ βαρύτη ἡμᾶς ἡ ἀντίθεσις ἐκ προφανοῦς τεθεῖσα, καὶ δεῖ [l. δέῃ] αὐτὴν προαπαλεῖν λελῃθότας. ὡς ἐν τῷ α τῶν φιλιππικῶν πεποίηκεν ὁ Δημοσθένης. τίς γὰρ ἂν ἡ πάνυ βαρύνουσα αὐτὸν ἀντίθεσις; ὅτι ἄπιστοι ἡμῖν οἱ ὀλύνθιοι. τοῦτο τοίνυν μὴ θεὶς ἐκ προφανοῦς, λέλυκεν εἰκότ' πρὸς δὲ τὰς καταλλαγὰς, ἃς ἐκεῖνος ποιήσεται ἄσμενος πρὸς ὀλυνθίους, ἐναντίας ἔχει. καὶ γάρ ἐστι τύραννος φιλιππος, καὶ ἐχθρὸς φύσει τοῖς δημοκρατουμένοις. καὶ ὑπὲρ μεγάλων ὀλυνθίοις ὁ κίνδυνος, εἰ πεισθήσονται. καὶ ἐκ παραδείγματος. καὶ ἴσασιν ἃ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν, καὶ πυθαίνου τοὺς ὑποδεξαμένους. ταῦτα τίνος ἐστὶ συστατικά; τοῦ ἀπίστους μὲν αὐτοὺς μένειν φιλίππῳ, ὑμῖν δὲ πιστούς. ὁρᾷς, πῶς μὴ θεὶς τὴν ἀντίθεσιν, τὰς λύσεις τέθεικεν.

— 16. ὅθλον γάρ ἐστι κ. τ. λ.] citat h. l. Minucianus ed. Norm. pag. 138. τῶν ἐπιχειρημάτων τὰ μέν ἐστι παραδειγματικὰ, τὰ δ' ἐνθυμηματικά. παραδειγματικὰ μὲν, ὅσα ἐξ ἱστορίας καὶ ὁμοιότητος τῶν ἤδη πεπραγμένων λαμβάνομεν. οἷον· οὐ πιστεύουσιν Ὀλύνθιοι Φιλίππῳ. οὐ γὰρ περὶ μέρους χώρας, οὐδὲ περὶ ὄξης, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ τῆς πατρίδος, ὁ κίνδυνός ἐστιν αὐτοῖς. καὶ εἰς τοῦτο παράδειγμα. καὶ ἴσασιν ἃ τ' Ἀμφιπολιτῶν etc. Citat item, sed aliam ob causam, Scholiastes Hermogenis pag. 386. cfin. τινὲς ῥητορικὴν ἔμμετρον τὴν [fort. τινα] παμφθλαν ἐκάλεσαν. πολλοὺς γοῦν παρά τε τῷ Ἰσοκράτει καὶ μάλιστα τῷ Δημοσθένει

λανθάνοντας ἰάμβους τε καὶ χωλιάμβους ἐστὶν εἰρεῖν διὰ τὴν ἀναμίωσιν συνθήκων τῶν λέξεων. ὡς εἰθὺς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν ὀλυνθιακῶν. δῆλον γάρ ἐστι τοῖς ὀλυνθίοις, ὅτι [est merus et plenus senarius] πὺν οὐ πιρὶ δίξυς, οὐδ' ὑπὲρ μίρους [habes senarium postremo pede mutilatum] τῆς χώρας κινδυνούσιν. οὐχ ὡς ῥητόρων κινδυρευσάντων καὶ ἱμμιτρα λέγειν. ἀλλὰτριον γὰρ τοῦ πολιτικοῦ λόγου τὸ τοιοῦτον, ἀλλ' αὐτοφυῶς εἰς μίτρον ἀπεπχθείσης τῆς φράσεως.

— 17. ἀναστάσεως] citat h. l. Pollux 3. 91. ad docendum, vocabulum hoc h. l. non emigrationem, sed abductionem e patrio solo in peregrinum, ἀναστάτωσιν, significare. verum hoc vocabulo ἀναστάτωσιν, quod sane ad rem docendam peropportune excogitatum est, nemo utitur.

— 20. ἄπιστον] locum hunc citat Stobæus Gesneri p. 344. 16.

— 21. πολιτείας] ad hunc similemve alium locum respexit Harpocration in v. πολιτεία, his verbis: πολιτεία. ἰδίως εἰσθασιν οἱ ῥήτορες τῷ ὀνόματι χρῆσθαι ἐπὶ τῆς δημοκρατίας, ὥσπερ Ἰσαῖός τε ἐν τῷ παναγυρικῷ καὶ Δημοσθένης ἐν τοῖς φιλιππικοῖς.

— ult. ἐκπολεμῶσαι] citat Harpocration in hoc eodem vocabulo, et Minucianus p. 162. fine, ubi pro ἐθρύλλιτε dat ἐθρύλλειν.

11. 1. ταῦτ' ἂν] malim ταὐτὰ ἄν. Subaudi ὑμῖν. eadem ipsis fuisset, quæ vobis, sententia, concordes vobis iisdemque studiis dediti fuissent.

— 5. ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων] id est ἐκ τῶν προσκρουμάτων Φιλίππου, πρὸς ἑαυτοὺς γεγενημένων. exosi sunt Philippum propter offensiones, quibus ipsi ab eo læsi sunt. aut, quæ ab eo ad se profectæ sunt. ἔγκλημα est facinus, de quo quereris, aut querendi causam tibi esse autumas.

— 10. εἰ γὰρ] citant hunc locum Hermogenes, Aristides et Apsines ille de formis libro 1. p. 287. τὸ κατὰ συστροφὴν σχῆμα σφόδρα ἐμπεριβολόν ἐστι. οἷον· εἰ γὰρ, ὃθ' ἥκομεν Εὐβοεῦσι, — Aristides de dictione simplici 2. 13. οὐ μὴν οὐδὲ πολλὰ δεῖ περιλαμβάνειν πράγματα ἐν τῷ ἀφελεῖ λόγῳ, ὡς ὁ Δημοσθένης ἐκώλυσεν [nimis ille multa uno complexus ambitu] εἰ γὰρ, ὃθ' ἥκομεν Εὐβοεῦσι βεβοηθηκότες· ἀλλ' ἐν ὀλίγοις, ὡς ἂν εὐπαρακολούθητος ᾖ σοι ὁ λόγος. Apsines denique p. 707. 11. dictum hoc ait esse κατὰ συστροφὴν καὶ τόπον. Theophilus Corydaleus item in expositione rhetorica, edita a Fabricio B. G. T. XIII. p. 663. 11. hunc locum proponit in documentum argumentationis ab exemplo, et id quidem secundum primam speciem, qua demonstratur res præsens, a re simili olim gesta. Opusculum hoc Theophili paucis annis ante, una cum typis epistolicis et Aphthonio recusum fuit Halæ Magdeburgicæ, edente familiari quondam nostro Ambrosio Peperis, hieromonacho. in 8. 1768.

11. 11. Ἰέραξ] citat h. l. Harpocrat. v. Ἰέραξ. Legi malim παρῆσαν [subaudi πρὸς ὑμᾶς ἐνταῦθα] παρ' Ἀμφικωλιτῶν.

— 13. τὸν πόλιν] subaudi αὐτῶν. Amphipolin puta.

— ibid. παρειχόμεθα] citat h. l. Ammonius de differentiis voco. p. 108. ed. Valck. v. παρέχειν.

12. 3. τὸ μὲν γὰρ] citat h. l. Hermogen. de ideis t. 1. p. 293. διαιρῶντι τὰς παρισώσεις κατ' ἐπεμβολὰς οὕτως· τὸ μὲν γὰρ πολλὰ — τὸ δὲ μᾶλλα πάλαι τοῦτο πεπονθέναι, (καὶ ἡ ἐπεμβολὴ) πιφυκέναι τί τοια ὑμῖν — βουλόμεθα χρῆσθαι· εἶθ' οὕτως ἀπίδωκε τὸ ἴσον κῶλον τῷ ἐξ ἀρχῆς τῆς παρ' ἐκείνων εἰνοίας εἰσεγκόντι· ἂν ἔγωγε θείην. ad quem Herm. locum ita commentatur ejus Scholiastes. ἡ μὲν παρίσωσις οὕτως ἂν ἔχοι. τὸ μὲν γὰρ ἀπολελακέναι κατὰ τὸν πόλεμον, τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἄν τις θείη. τὸ δὲ μὰ πάλαι τοῦτο πεπονθέναι, τῆς παρ' ἐκείνων εὐνοίας εἰσεγκόντι· ἂν θείη. [Annotari hic velim, Scholiasten in tertia persona θείη efferre, non in prima, ut est in texto, et Demosthenis, et Hermogenis.] πάρισον γὰρ τὸ ἀπολελακέναι τῷ πεπονθέναι. τὸ δὲ θείη τῷ θείη. ἡ δ' ἐπεμβολὴ διέκοψε τὴν παρίσωσιν.

— 8. ἀλλ' οἶμαι —] Sopater ad Hermogen. p. 315. ἔστι κἀκεῖνο τῶν τελικῶν κεφαλαίων τὸ ποτὲ μὲν καθολικοὺς ἀφορισμοὺς προθέντα περὶ τῶν προκειμένων, αὖτος ἐπάγειν τὰς κατὰ μέρος ἀποδείξεις, ποτὲ δὲ ἐπὶ ταῖς μερικαῖς κατασκευαῖς ἐπάγειν τοὺς ἀφορισμούς. καὶ πολλὰ τῶν τοιούτων παρά τε τῷ Θουκυδίδῃ καὶ τῷ Δημοσθένει τὰ παραδείγματα, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ὀλυνθιακῶν, πρατάξας τὸν ἀφορισμὸν, ἐπάγει τὰς κατασκευάς. ἀλλ' οἶμαι παρόμοιόν ἐστι καὶ περὶ τῆς τῶν χρ. κτ. etc. ubi has ferme lectionum discrepantias insigniores deprehendi. versu 14. ὁραίως, pro ὁρᾶς. 16. tria istæc vocabula ὡς τὰ πολλὰ desunt exemplo Sopatri Aldino. 18. legitur in eodem ὑμᾶς ἀνθρώπων φρατίσαι.

— 10. ἂν μὲν γὰρ —] citat h. l. Hermogenes p. 296. 10.

— 26. τὸ πρῶτον] citat h. l. Hermogenes p. 309. τὸ κατ' ὄνομα πομματικὸν, οἷον· Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Ποτίδαιαν, Παγασὰς, Μαθώνην· καὶ αἱ πτυκναὶ καὶ δι' ἐλαχίστου ἐξαλλαγαὶ, οἷον· τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν, etc.

— ult. τρόπον] num τόπον.

13. 2. πάλιν ῥαΐσας] citat h. l. Harpocrat. v. ῥαΐσας.

— 4. τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς —] citat h. l. Aristides in l. de dictione civili, p. 232. αἱ μὲν κατ' ἀρχὰς γίνονται παραλείψεις, οἷον· Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Ἀπολλωνίαν. αἱ δ' ἐπὶ

τῆλε· τὰς δ' ἐσω' Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας αὐτῶ, καὶ ὅπου τις ἂν εἴπω, παρελαύνω στρατιάς. hic Arymbæ nulla facta est mentio.

— 5. citat h. l. Harpocr. v. Λρίμβας.

— 9. καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην] subaudi e præmissis ὡς ἔστιν ὑμῖν ἀλυσιτελές πι. valde tamen vereor, ne desit aliquid h. l. ὡς ἀγαθὸν, vel ὡς συλυσφελὲς, quod illi ὡς ἀλυσιτελὲς e contrario respondeat.

— 22. ἐπὶ πολλῶ] subaudi τόπω, vel διαφόρω. magno fœnore. magno intertrimento. brevis enim voluptas otii magnarum opum et sociorum jactura emitur.

— 26. τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν] Lucianus l. h. laudat Jovis Tragœdi c. 23. p. 668. et Pollux 9. 138.

14. 4. ὑποστέλλασθαι περὶ ὧν συμφέρειν ὑμῖν ἡγοῦμαι] latius et plenius ita dixisset: ὑποστέλλασθαι λέγοντα περὶ τούτων, ἃ συμφέρειν ὑ. ἡγοῦμαι.

— 10. ὀλιγωρήσητε] citat h. l. Harpocr. in v. Ὀλιγωρήσητε. ἀντὶ τοῦ ἀμελήσητε. Δημοσθένης φιλιππικοῖς.

— 11. καπὸς προσόντων] ad προσόντων aut addendum, aut certe subaudiendum est μόνον, id quod in altero opposito membro versa 13. expressum est.

— 18. χρημάτων πόρου] ad πόρου addendum videtur πῶς; subaudi γινόσκω. de adminiculis autem pecuniæ expediendæ, ecqui vel ecquid statuo? tum subjicit responsionem ἐστὶν — vulgatam si tuemur, subaudiendum erit εἰ δεῖ λέγειν, si me dissererе oportet.

— 19. ἔστιν, ᾧ ἄ. Α. κ. τ. λ.] citat h. l. Hermogenes p. 414. ult. ἐπὶ ἕξους βεβαιόσει· ἔστιν ὑμῖν, ᾧ ἄ. Α. χρήματα, ὅπως ὅτε οἰόμεθ' τ. ἄ. ἀ. στρ.

— 26. ταῦτα] scil. ἃ ὑμεῖς λαμβάνετε, [id est ἀναλίσκετε] ὡς βούλεσθε. illas largitiones, quas vos, quoquo vultis, insumitis, esse ἀρχαῖον καὶ κατὰ τὸ δίκαιον, primitus, origine tenus et prout etiam par est, stipendia militibus debita.

— 27. μίαν σύνταξιν] post μίαν videtur πάντων deesse. unum hunc eundemque censum esse omnium. σύνταξις est census, seu æstimatio, taxatio, quantum sive de suo ad necessitates reip. conferre, sive ex ærario pro mercede operæ reip. navatæ referre oporteat. citat h. l. Harpocr. v. σύνταξις.

15. 1. ἔστι δὲ λοιπὸν κ. τ. λ.] citat h. l. Stobæus Gesneri p. 504. 3. et Scholiasta Hermogenis p. 315. quem apud Scholiastam lectionis hanc reperi discrepantiam πάντως δὲ δεῖ χρημάτων.

— 9. ἐντρεπῶς] hanc lectionem alteri vulgari εὐσχημόνως prætuli. nescio, an res Philippi præsentes minus sint ad subitum quemque casum ita paratæ atque instructæ, ut ei pares sint sustinendo. ἔχειν in indicativo videatur quidem melius convenire. ego tamen conjunctivum tenebo, et sic accipiam, ac si scriptum esset. ὥρα, μὴ ἔχῃ τὰ Φιλίππου πράγματα οὕτ' εὐτρεπῶς, οὐδ' ὡς ἂν ἔχῃ, εἰ πάλιστα ἔχῃ. neque paratæ, neque ita compositæ, ut habituræ se sint, si optime atque præclarissime se habeant.

— 15. ταῦτα γὰρ κ. τ. λ.] citat Theophilus Corydaleus p. 662. 11.

— 16. ἀεὶ] post ἀεὶ videtur ἔσται deesse. Thessali natura sunt infidi et semper erunt. v. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 153.

— 18. Παγασὰς] Iunuit h. l. Harpocrat. v. Παγασαί.

— 19. ἥκουον δ'] citat h. l. Aristides de dictione civili p. 256. ἀξιοπιστίας δὲ καὶ αἰ, ὅσα μὴ ἔχει ἄλλοθεν συνιστῆσαι, ἐξ ἀκοῆς ταῦτα πιστοῦται. ἤκουον δ' ἔγωγε τινῶν etc. item Scholiastes Hermogenis p. 45. 1. τῆς τῶν ἀορίστων ἐξετάσεως τρεῖς παραδίδωκε μεθόδους. ἢ γὰρ κατασκευαστικοὺς αὐτοὺς παραθήσομεν λογισμούς. ὡς Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς· ἤκουον δ' ἔγωγέ τινων ὡς τὰς ἀγορὰς καὶ τοὺς λιμένας οὐκ ἐπιδοῖεν [Sic] αὐτῶ παρεῦσθαι. ὃ καὶ κατασκευάζων [f. ὃ δὴ κατ.] διὰ τῆς τοῦ ἀορίστου σαθρότητος [lege διὰ τὴν τοῦ ἀ. σαθρότητα] λογισμὸν ἐπάγει. τὰ γὰρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν etc. ἢ καὶ ἐπιχείρησει οἰκεία τὸ ἀόριστον συνίστησιν, ἵν' ῥήτως μὲν μηδ' ὅρκων πιστώσηται. οἷον καὶ μὰ τὸν Δία οὐδὲν ἄπιστον ἴσως. ὁ δὲ Πλάτων τῷ οἰκείῳ ἀξιώματι, οἷον· καὶ ἐγὼ πείθομαι. ἢ ἐπαίνῳ τῶν εἰρηκότων, ὡς ὁ Δημοσθένης· ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων ἤκουόν τινος, ἀνδρὸς οὐδαμῶς οἷόν τε ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους. [v. Olynth. 2. p. 23. 5.] ἵνα δείξῃ, ὅτι οὐ τῶν ἀκουόντων, ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς ἔργοις πιστεύουσιν [sententia postulat παραγεγονόσιν] ὁ ἀπαγγελίας ἐστί.

16. 1. τὸ γὰρ εὖ πράττειν] celebris hæc est sententia, a multis laudata. ut ab Hermogene p. 181. τοῦτο δὲ μάλιστα πάσχουσιν αἱ γνωμικαί. ἔστι δὲ γνωμικὴ περίοδος αὕτη. τῷ γὰρ εὖ πράττειν — τοῖς ἀνόητος γίνεται. et Aristide, de dictione civili p. 186. καὶ τὸ γνωμολογεῖν δὲ τῆς συμβουλευτικῆς ἐστιν, οἷον· τὸ γὰρ εὖ πρ. — item ibidem p. 310. περίοδος δ' ἐκ μὲν ἑνὸς κώλου συνίσταται, ὡς τό· τὸ γὰρ εὖ πρ. — item p. 392. ubi negat Aristides, huic dictioni, quæ civilem vel maxime deceat, locum in dictione simplici esse. a Stobæo Gesneri p. 566. 20. a Plutarcho Moral. p. 100. 7.

— 4. δεῖ τοίνυν —] citat Theophilus Corydal. p. 728. §. 47.

— 5. ὑμέτερον —] citat vetus Lexicon apud Montfauc. Bibl. Coislin. p. 498.

— ibid. συνάρασθαι τὰ πράγματα] subaudi τοῖς ἁραμένοις. belli, aut universe

reip. onera portanda capessere una cum iis, qui ea ultro, vel ex necessitate sua, vel jam ante nos, ea susceperunt, h. e. parte oneris eos relevare.

— 8. λογιζομένους ὡς] aut delendum est ὡς, quod uncis inclusi, aut cum οὕτως est commutandum, aut cum ὧδε sic.

— 9. τοιοῦτον καιρὸν, καὶ πόλεμος γένοιτο] idem est ac si dixisset: τοιοῦτον καιρὸν, ὅστε πόλεμον γενέσθαι πρὸς τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ.

— 11. εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε —] citat h. l. Hermogenes p. 179. pen. ἔστι δὲ καὶ ἐπιτιμητικὴ περίοδος τῷ σχήματι, ὅταν λέγωμεν — εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε etc. item p. 181. 19. Minucianus p. 150. appellat hoc enthymema ἀπὸ τοῦ ἴσου a pari.

— 13. ἴτι τοίνυν] Syrianus ad Hermogenem 316. ult. ἀπορήσειεν ἂν τις. τίνι διαφέρει τὸ ἐκπεσόμενον κεφάλαιον τῆς ἐν τῷ συμφέροντι ἐκβάσεως. ἐν ᾗ φαμὲν, ὅτι συμμαχησάντων μὲν ἡμῶν τάδε ἀποβήσεται, μὴ συμμαχησάντων δὲ, τάδε. Φαμὲν οὖν, ὅτι ἐν μὲν τῇ τοῦ συμφέροντος ἐκβάσει τὰ προσεχῆ ἐξετάζομεν τίλη, ἐν δὲ τῷ ἐκβησομένῳ τῶν ἐκεῖ τελῶν ἐξετασθέντων τὰ τίλη διασκοποῦμεν. τὴν δὲ διαφορὰν ταύτην ἔδειξεν ἡμῖν ὁ Δημοσθένης ἐν 'Ολυνθιακῶν πρώτῳ; τὸ μὲν συμφέρον ἐξετάζων ἔφη, ὅτι συμφέρει ὀλυνθίοις ζωσθῆναι. εἶτα ἡ ἐκβασις. τοῦτο γὰρ ἡμῶν ποιησάντων, ἐν Μακεδονίᾳ ἔσται ὁ πόλεμος. μὴ συμμαχησάντων δὲ τοῖς ὀλυνθίοις, ἐλθὼν εἰς τὴν ἑλλάδα φίλιππος πολεμήσει τὴν 'Αττικήν. καὶ ταῦτα μὲν τὰ προσεχῆ τῆς ἐκβάσεως τίλη. τὰ δὲ τῶν τελῶν τίλη, ἅπερ εἰς τὸ ἐκβησόμενον ἄγομεν, ἐκεῖνα. ὅτι ἐν Μακεδονίᾳ μὲν πολεμοῦντες πλεῖστα κερδανοῦμεν. ἐν δὲ τῇ 'Αττικῇ τοῦ πολέμου συστάντος, τάδε καὶ τάδε ἡμᾶς περιστήσεται τὰ δυτά. τὸν μὲν οὖν τοῦ συμφέροντος ἐκβασιν ἐξετάζων τάδε φησίν. ἴτι τοίνυν, ὦ 'Αθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἱρεσις τις [Sic] ἐστὶν ὑμῖν — κακῶς ποιήσετε. καὶ ἐξῆς. τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ ἐκβησομένου πάλιν ἐξετάζων τάδε φησίν. ἀλλὰ μὴν ἥλικα γέ ἐστι τὰ διάφορα [versu 25.] ἐνθάδε ἡ ἐκεῖ πολεμεῖν, οὐ [Sic] λήγου προσδεῖν ἡγοῦμαι — χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνεται [Sic] καὶ ἐξῆς. καὶ προτρέψαι δὲ καὶ ἀποτρέψαι ἱκανωτάτη ἐστὶν ἡ τοῦ ἐκβασομένου ἐξέτασις. διόπερ ἐπιμελῶς αὐτῇ χρῆσθαι προσήκει.

— 18. ταύτην] h. l. vi caret, quare αὐτῷ malim. ut sit τὴν ὑπάρχουσαν καὶ οἰκείαν αὐτῷ ἀδῆλος. ditionem, quæ jam in ejus potestate est, et ipsi per majores veluti cognatam atque domesticam.

— 19. τίς αὐτὸν —] Syrianus ad Hermog. p. 308. 22. χρήσιμον δὲ ἡ τοῦ ἀναγκαίου ἐξέτασις καὶ μάλιστα χάριν ἔχει ἐν ταῖς δυσκολίαις τῶν πραγμάτων, ὅταν ἐπὶ πόνους, ἢ δαπάνας, ἢ ἄλλο τι τῶν δυσχερῶν παρακαλῶμεν τοὺς ἀκούοντας. ἔνθα καὶ ἡ τοῦ ἐκβησομένου ἐξέτασις ἀναγκαία, ὡς, εἰ μὴ τάδε πράξομεν, τάδε ἡμᾶς καὶ τάδε περιστήσεται τὰ δεινά. ὅπερ Δημοσθένης ἐν 'Ολυνθιακῷ ποιεῖ κατασκευάζων, οἷα συμβήσεται τοῖς 'Αθηναίοις, εἰ βοηθήσειαν [malim εἰ μὴ βοηθ.] ὀλυνθίοις. καὶ γὰρ εἰπέ μοι, τίς αὐτὸν κωλύσει δεῦρο βαδίζοντα [Sic] — ἢ ἄλλος τις;

— 25. ἀλλὰ μὴν ἥλικα —] v. Theophil. Corydal. p. 729. 6. Apsines in Arte rhetor. cap. de utili, p. 706. τὸ συμφέρον κατασκευάζεται ἀπὸ τῶν ἐκβάσεων, οἷα ἐκβήσεται πεισθεῖσι. τιλεία δὲ ἀπόδειξις συμφέροντος, ὅταν ἐν' ἀμφω ἀποδείξῃς, τί μὲν ἐκβήσεται πεισθεῖσι, τί δ' εἰ μὴ ὑπακούσαιεν. ὡς παρὰ Δημοσθένει ἐν ὀλυνθιακοῖς· ἀλλὰ μὴν ἥλικα τὰ διάφορα etc.

— 27. εἰ γὰρ —] Minucianus p. 160. n. 30. figuram hanc appellat enthymema ἀπ' ἀναπλασμοῦ a figmento. et pro ἴξω γενόσθαι dat, e memoria recitans, ἴξω τῆς πόλεως στρατοπεδεύσασθαι.

— ult. στρατοπεδῶ] videtur cum χρωμένους esse conjungendum, et στρατοπεδῶ χρῆσθαι idem esse, atque στρατοπεδεύσαι, ἐν στρατοπέδῳ εἶναι. ut sententia sit, καὶ λαμβάνειν, στρατοπεδεύοντας, τῶν ἐκ τῆς χώρας γιγνομένων τοσαῦτα, ὅσα ἀνάγκη ἐστὶ λαμβάνειν στρατοπεδεύουσιν.

AD OLYNTHIACAM SECUNDAM.

18. 1. ἐπὶ πολλῶν —] Recitat hunc locum bis Aristides in Arte. p. 166. ἐνδοξά ἐστι πρῶτα μὲν τὰ τῶν θεῶν, οἷον ὅταν εἰς τὰ θεῖα ἐπανάγῃς τὰς ἐννοίας. θεῶν εἰσοιαν. τύχης χρηστότητα. οἷον ἐπὶ πολλῶν ἄν τις ἰδεῖν δοκοῖ μοι — et p. 206. ubi περιβολῆς seu amplificationis genus ait esse, ut ab infinito ad finitum transeatur. καὶ τρίτον παράδειγμα. Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἄν τις — γενομένου τῇ πόλει. εἶτα ἡ ἐπὶ τὸ ἀρισμένον ἀναγωγὴ οὐκ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι. Scholiastes anonymus Christianus ad Hermogenis l. de inventione p. 352. ἐν μέντοι τισὶ λόγοις καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ περιοδοις χρησόμεθα. δυσὶ μέν, ὡς ὁ Δημοσθένης — τρισὶ δὲ, ὡς ὁ αὐτὸς ἐν τῷ δευτέρῳ τῶν ὀλυνθιακῶν· ἐν πρώτοις μὲν ἐπὶ πολλῶν μὲν [18. 1.] δεύτερον δέ· [18. 16.] τὸ μὲν οὖν, ὦ ἄ. 'Α. τὸν φιλίππου ῥώμην διεξέπεσε· τρίτον δὲ [19. 9.] τὸ μὲν οὖν ἐπιόρκου καὶ ἄπιστον καλεῖν etc.

— 13. citat h. l. Hermogenes de formis l. 2. p. 353. ἔτι ἐνδιάθετον σχῆμα καὶ ἡ τοιαύτη ἐπιδιόρθωσις, ἡ αὐξήσεως ἕνεκα πα-

ραλαμβανομένου· οἷον· ὀφὲ γάρ ποτε — ὀφὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρώην. καὶ πάλιν· ἐς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων.

— 15. ἐς ἔστι τῶν αἰσχρῶν —] φαίνεσθαι παριέμενος] id est προΐτας. participium substantivi locum obtinet, more Latino. ut *amans dei*, ita παριέμενος καιρῶν omittens opportunitatem, pro socorde, opportunitates dimittente. nam παρεῖσθαι alias accusativum adsciscit. Cæterum citat h. l. Aristides in Arte p. 236. ἀλλὰ καὶ οἱ ἐναντιώσεις particulares distributiones περιβολὴν ἐργάζεσθαι δύνανται· οἷον· οὐ μόνον τόδ' ἐναντίως, ἀλλὰ καὶ τόδε. μὴ μόνον πάλαι καὶ τόπων [editio Aldina dat τότου] — συμμάχων τε καὶ καιρῶν.

— 17. τὸ μὲν οὖν —] Citat h. l. Hermogenes p. 235. ad docendum, quod sit filum hujus periodi multis interpolationibus distractum. de eodem admonet p. 284. et idem affert exemplum, addens, id non solum περιβολήν, sed etiam μεστὸν esse. Loces ipsos Hermogenis relegat, quemcunque juvat. Scholiastæ verba ad p. 235, 12. hic referam e p. 389, 6. ἐνταῦθα δ' ἴδιον τοῦ χαρίεντος τῷ παλαιμένει μεστώσαι χρυσάμενος ὁ ῥήτωρ, ἐναντιολὰς τε συμπλέξας ἐναντιολαῖς, εἰκότως ἐδόκει τοῦ εὐαρμόσαι τὸν λόγον αὐτῷ [f. διὰ τοῦ τοῦτ' αὐτῷ δυναμένου σχήματος, τῆς ἐναπολήψεως, καὶ ταύτης οὐ μιᾶς, ἀλλ' ἔδη καὶ δευτέρας, διὰ τὸ μῆκος τῶν ἐναντιολῶν. εἰρωνὰς γάρ· ταῦτα ἂν παραλείψω, καὶ πάλιν κατασκευάσας, οὕτως ἐναντίλαβον εἰκότ' τούτων οὐχὶ νῦν ἐφὸ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν, καὶ οὕτως τὸ ἐναγόμενον τῇ πρότερα πρότάσει ἀντίθεσις. μέστωσις δέ ἐστι λόγος πολύποινος καὶ μακρότερον ἐννοῶν ἐναντιολὰς περιέχων.

— 21. ἡμῖν δ' οὐχί] post ἡμῖν δὲ videtur ἔσεσθε [aut ὑπάρχουσιν, aut ἴλεγχον, aut tale quid] τοῦ οὐχὶ καλῶς — deesse. nobis autem afferunt ea dedecus, vel documentum, res a nobis non esse præclare gestas.

— 22. ὁ μὲν γὰρ —] Citat h. l. Hermogenes p. 183. ἐκεῖνο δὲ ὁ παρὰ τῷ Δημοσθένει καὶ χιασθῆναι δύναται· ὁ μὲν γὰρ Φίλιππος ὅσην πλεῖσθα — αἰσχύνην ὀφλήκατε.

19. 3. ὧν οὖν —] Citat h. l. Hermogenes p. 178. ult. et 182. 1.

— 4. ὑμεῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν] non satis bene concordat hæc constructio cum superiori. ego equidem post ὑμεῖν δὲ δίκην nihil amplius desiderem. vobis autem pœnas debet Philippus. Aut redundant insequentia, aut sic leg. est: ἦν ὑμᾶς τῶν παρ' αὐτοῦ προσήκει λαβεῖν. quarum itaque rerum causa Philippus illis quidem, qui consiliis orationibusque ejus pœnas vos ornarunt atque secundarunt, gratiam debet, vobis autem pœnas, quas ab eo pœnas sumere vos nunc decet; eas res commemorandi tempus nunc non video satis opportunum.

— 5. τούτων οὐχ ἱερῶ τῶν τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν] videtur recte habere, neque opus esse, ut ὑπὲρ cum Mounteneyo addatur, quamquam auctoritate codicum complurium munitum. idem est ac si dixisset, οὐχ ἱερῶ τῶν καιρὸν τοῦ ταῦτα λέγειν.

— 15. ὅσπερ καὶ ἀληθὲς] Hermogenes p. 287. εἰ γε βραχεῖαι εἶεν αἱ ἐναμβολαί, ἀλλὰ μὴ μακραί, μᾶλλον γοργὸν, ἢ περιβεβλημένον φανοῦσι τὸν λόγον. οἷον· τοῦτ' ἐκεῖνον, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι, ἐρᾷς, πῶς εἰπόντος καὶ γοργὸς ὁ λόγος ἐστίν. ἐγένετο δὲ διὰ τὴν ἐναμβολὴν τὴν οὖσαν βραχεῖαν, ὅπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει.

— 18. παρακρούσασθε] ad hunc aliumve similem locum respexit Harpocr. v. παρακρούεται.

— 20. ἐγὼ μὲν γὰρ —] locum hunc citat Apsines in Arte p. 691. 38.

— 27. κατασκευάσαι] bene habet. eo quod argutis strophis clandestinisque amicorum, quos Philippus Athenis alebat, molitionibus, effecit hoc, ut fides haberetur illi quondam celebri, vulgi crebris sermonibus jactato arcano. κατασκευάζειν est imposturam quasi compaginare, commachinari, et ut vocabulum Græcum sonat, convasare, h. e. commiuisci, consuere.

— pen. φιλίαν] post φιλίαν videtur ἐξαρτώμενον, vel tale quodpiam deesse. dicas, e præmissis tacite repeti oportere προσαγόμενον. Ego vero dubito, num bene Græce dicatur φιλίαν τινὸς προσάγεσθαι, pro πρ. τινα.

20. 1. ἀδικῶσαι] eripuit enim nobis Philippus, sociis, qui tam eramus, suis, civitatem nostræ ditionis, quo jura societatis violavit.

— 2. ἐκείνος] Olynthiis puta.

— 13. παρίστε] ex Aug. secundo prætuli vulgari πάρεστι. eum ad locum devenerunt res Philippi.

— 20. καὶ λιμένας] malim καὶ τοὺς λιμ. cum articulo, ut modo præcessit τὰ χωρία, et insequitur καὶ τὰ τειχῆτα.

— 27. ἀνεχαίτισε] Citat h. l. Harpocration hac voce. Significat hoc v. primitus crines vel pilos animantis retro, antrorsum, a tergo ad frontem reagere. hinc, quicquid est, in adversum retorquere.

— pen. οὐκ ἔστιν - - - ἀδικοῦντα —] Marcellinus ad Hermogen. p. 313. cfr. ἀχθόμενος ἀφ' ὧν κατὰ ψυχὴν, πρέσεσι μᾶλλον τῶν ἐκτός. οἷον· πῶς ἴχει ψυχῆς φίλιππος; [declaratur hoc p. 19. Demosth.] ὅτι ἀδυμεῖ, (sic) καὶ ὅτι οὐκ ἔστιν ἀδικοῦντα καὶ ἐναμεῖν τα καὶ ψευδόμενον δύναμιν δικαίαν κτήσασθαι. πῶς τὰ ἐκτός; ὅτι Θετταλοὶ ἄπιστα. ὅτι Ἰλλυριοὶ καὶ Παίονες ἰλευθερίας ἐπιθυμοῦσιν. ὅτι τῶν προσόδων ἐστέρηται καὶ στρέφεται. ὅτι εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται. καὶ ὅπως ἴχουσιν οἱ Μακεδόνες. καὶ ἐξῆς. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν καιρῶν [de rebus, non uni propriis, sed quas

multi participant] τὰ ἐκτὸς μάλιστα τὴν χορηγίαν ἡμῖν παρέξεται. ἰσίαια δὲ πρὸς τύραννον, ἢ δυνάστην, ἢ ὅλως ἵνα ἄνδρα ὁ πόλεμος εἴη, χόφαν ἡμῖν τὰ ἀπὸ τῆς ψυχῆς παρίξεται. ἐξετάσομεν γὰρ ἐπιβουλὰς, ἀπάτας, ἀδικίας, ὡς Δημοσθένης ἐποίησε. χρησίμεθα δὲ καὶ τοῖς ἔξωθεν. οὐκ ἀφεχρήσει δὲ τὰ τῶν πολεμίων μόνον διαβάλλειν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τὰ οἰκεῖα συστῆσαι, ὡς ὁ Θουκυδίδης ἐν τῇ Περικλέους δημηγορίᾳ.

21. 1. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα —] Citat h. l. Hermogenes p. 334. cfin. λοιπὸν εἶδος τρίτον ἐστὶν, ᾧ καὶ ὁ ῥήτωρ κέχρηται. γίνεται δὲ, ὅταν τροφῆ τινὶ χρισάμενοι μὰ σφόδρα αὐστηρᾷ, μηδὲ σκληρᾷ, κατ' ἀπολουδίαν ἑκείνης ἑτέραν ἐπιτήκωμεν τροφὴν, σκληροτέραν μὲν, οὐ μὴν δοκοῦσάν γε εἶναι τοιαύτην διὰ τοῦ προειρημένου. οἷον· ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα εἰς μὲν ἄπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γε ἤνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἂν τύχῃ, τῷ χρόνῳ δὲ φωράται, καὶ περὶ αὐτὰ καταῤῥεῖ. τὸ γὰρ ἤνθησε τροφικὸν μὲν, οὐ μὴν αὐστηρὸν, οὐδὲ σκληρόν. τὸ δὲ καταῤῥεῖ σκληρὸν ἰσχυρῶς. οὐ μὴν τοιοῦτον ἐφάνη διὰ τὸ ἐξ ἀπολουδίας εἰρῆσθαι. ἐπὶ γὰρ τῶν ἀνθέων τῶν μαραινομένων τὸ καταῤῥεῖν σχεδὸν κυρίως λέγεται. ἤδη δὲ αὐτῶν [f. αὐτοῦ] τὴν ἄγαν σκληρότητα καὶ τὸ παραπίμπτον αὐτῷ ἀφεῖλε, λέγω, τό· τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται.

— ibid. εἰς μὲν ἄπαξ] hic deesse videtur προχωρεῖ, vel tale quid. *Semel quidem succedunt.* Pro ἄπαξ exhibet Thomas M. παδάπαξ h. v. p. 479. et Ammon. v. παδάπαξ.

— 4. περὶ αὐτὰ] ipsa a semet ipsis, per semet ipsa destruuntur, et super semet corruunt. Simile ductum a nive in semet contabescente.

— ibid. ὅσπερ γὰρ οἰκίας —] Celebris sententia, sæpius recitata, ut a Minuciano p. 142. 8. Aspine p. 701. 17. παραβολὴ παραδείγματος τούτου διαφέρει. ὅτι ἡ μὲν παραβολὴ ἀπ' ἀψύχων, ἢ ζώων ἀλόγων λαμβάνεται. ἀπὸ μὲν ἀλόγων, ὡς παρ' Ὁμήρῳ· ὡς δ' ὅτε τις στατὸς ἵππος. ἀπὸ δὲ ἀψύχων, ὡς παρὰ Δημοσθένει· ὥσπερ γὰρ οἰκίας οἵμαι καὶ πλοίου. τὰ δὲ παραδείγματα ἐκ γεγονότων ἤδη πραγμάτων λαμβάνεται, ἢ προσώπων. Scholiastes ad Hermog. p. 398. [ad locum H. p. 274. 22]. schema hoc appellat ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ ὁμοίου. conf. Schol. Pindari p. 5. b. ed. Oxon.

— 11. ἀρέσκει] post ἀρέσκει μοι deesse videtur μάλιστα. ita inprimis mihi probatur.

— 13. ταῦτα] quæ modo docui, de fidei et veracitatis præstantia, fraudisque pestifero exitu, item de Philippi moribus.

— 25. τὴν μεταβολὴν] suspicor tollenda esse, ut scholium vocabuli μετάστασιν.

22. 10. πάντ' ὠφελεῖ] malim πάντως ὠφελεῖ. utique, semper, certe prodest. Sigla, circumflexo similis, ὡς significans, facile fieri potuit ut omitteretur.

— 17. τοῦτο ἐξέλεγε] Sed quidnam? nil præcessit. non certe τὸ ἐπιθυμεῖν δίξης. num ergo καὶ τοὺς ὁμοίους [id est, τοὺς ὁμοίους ἑαυτῷ δίξης ἐπιθυμήσαντας] ἐξέλεγε. Sed jam intelligo, quid rei sit. τοῦτο designat insequens, καὶ παθεῖν τι κινδυνεύον. hoc studet, ad hoc contendit, ut nempe, si necesse sit, et casus sic ferat, vel corporis ipsius artuumve jacturam patienter perferat.

— 19. τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦτα] Schema hoc appellat Hermogenes, locum hunc recitans, καθ' ὑπόδειξιν ὑπόβατον. Scholiastes autem ad Hermog. π. ἰδεῶν hunc eundem locum allegans, appellat ὑπόβατον κατ' ἀναστροφὴν, auctorem laudans Tiberium.

— 25. ἄγρα] sunt arva et sata omnia, vites, borti, quibus colendis vita tolleratur, victus quæritur. τὰ ἴδια sunt propria cujusque domicilia, artes mancipiæ, quas exercet, et res familiaris.

— 26. πορίσωσιν] πορίζειν h. l. est idem atque πορίζεσθαι. sibi quærere, comparare labore suo, ut frumenta, vina, oleum, et similia. negata copia ea vendendi, quæ, quoquo potuissent modo, sibi peperisset. non sim tamen alienus a lectione ποιήσωσιν. Græci dicunt ποιεῖν σῖτον, ἔλαιον, pro manuum suarum labore parere.

— ult. ἔχουσι] subaudi γνήμης. φιλόπονος idem est atque πρὸς φιλοπονον.

23. 2. πεζέτεροι] videtur hæc melior esse lectio, quam altera, vulgari usu item trita, πεζαίτεροι. quæ est penes Harpocrationem, quem v. et Brodæum defensorem nacta est Miscell. V. 34. p. 549. T. II. Lampadis Gruteranæ.

— 4. ὡς δ' ἐγὼ —] citant h. l. Aristides de dictione civili p. 256. 6. Hermogenes p. 432. 13. Schol. Hermog. p. 34. 15. et p. 45. 8. et p. 380. ubi in generibus τῶν ἐξ ὑποδολῆς λέγειν numerat, his verbis: ἡ [scil. ἐξ ὑποβολῆς λέγειν est] ὅταν ἰάσας ἐξ εὐδείας προσηγεῖν τὸν λόγον προσώπου τινὸς ὑποβολῇ χρήσηται, κἀκείνου πειθῇ τοὺς λόγους. οἷον ὡς ἐγὼ τῶν ἐν αὐτῇ τ. χ.

— 7. οἷος] videtur vitiose redundare, atque tollendum esse, ut natum ex οἷς posteriore syllaba vocabuli αὐτοῖς, quod modo præcessit.

— 11. εἰ δέ τις σάφρων —] Locum hunc videtur Athenæus p. 614. E. 8. tangere.

— 13. παξαλισμοὺς] Citat h. l. Harpocr. v. παξαλισμός. Inter lectiones, quæ unbe olim in libris fuerunt, παραῦσθαι et παραυχᾶσθαι, ambigo, utram præferam.

— 15. λησταὶ] nullo modo huic loco convenit, cujus sententia postulat potius δικασταὶ, id est, θαυματοποιοὶ, mimos, histriones. v. Hesych. h. v. tangit h. l. Athenæus p. 614. E.

— 21. γελοῖον] v. Thomam M. v. γελοῖος p. 186.

— 27. *συγκρόψαι καὶ συσπάσαι*] Citat h. l. infra p. 155. et 156. iisdem verbis recurrentem, Stobæus p. 566. 22. sic dans: *συσπάσαι τᾶς τοιαύτας ἁμαρτίας τῶν ἀνθρώπων*, et in fine sententiæ *τότ' ἀκριζᾶς διαπαλαιφθήσεται ταῦτα πάντα*. item Dionys. Halic. T. II. p. 190.

24. 3. *τέως*] dedi pro ἕως, quod etiam apud Stobæum est h. l. recitantem p. 540. 28.

— 6. *πᾶν ῥῆγμα* —] locum h. citat Plutarchus Opusc. p. 69. 37.

— 12. *ταύτη φαίεν* —] Citat Hermogenes p. 435. 7. ubi Herm. Aldinus dat *ναίζῃ*, et *ἀνδρὸς* pro *ἀνθρώπου*.

— 17. *ἁλοίμαν*] ad *ἁλοίμαν* ut *μᾶλλον* addatur, quod sententia utique postulat, necesse nil est, usu linguæ sic ferente, ut sæpissime ibi subaudiendum omittatur, ubi requiritur.

— 21. *αὖ τὸν*] contraxi in unum vocabulum *αὐτόν*. ipsum desidentem, desidia, segnitie torpentem aliquem, nam *τινὰ* subauditur.

— 23. *οὐ δὲ θαυμαστόν* —] Locum hunc Hermogenes Crispini (nam in Aldino reperire nequeo) sic exhibet: *οὐ δὴ θαυμαστὸν, εἰ στρατευόμενος ἐκεῖνος καὶ παρὼν ἐφ' ἅπασιν, ἃ μὲν μελλόντων καὶ ῥᾳθυμούντων περγέσται*. verumtamen p. 177. 13. Hermog. rursus recitatur hic idem locus vulgatis convenientior.

— pen. *εἰ μηδὲν πεισθῶσι* —] Citat Hermog. p. 177. 25.

25. 4. *ἀλλ' ἵν' εἰ ἄλλα* —] Citat h. l. Sched. Hermog. p. 315. ubi pro *ἐν* 'Ολυνθιακῶν *οὖν ταῦτά φησι* leg. est *ἐν* 'Ολ. *δευτέρῳ ταῦτά φ*.

— 9. *πάντες*] malim *καὶ πάντας*.

— 23. *ῥᾷον*] malim *ῥᾴω* in plurali. *πάντα πίφυκε ῥᾴω φυλάττειν τοὺς ἔχοντας*, idem est ac si dixisset, *πίφυκεν οὕτω φύσει τοὺς ἔχοντας δύνασθαι πολὺ ῥᾷον φυλάττειν* — Citat h. l. Stobæus p. 528. 36.

— 25. *πρότερον*] post *τῶν πρότερον* videtur *ὑπαρξάντων* deesse.

26. 10. *πᾶν*] aut *πᾶν* cum ἂν est mutandum, aut sic leg. *ὑμέτερα. præmia belli vestra sunt*, hic desinit sententia. tum incipit nova. *οἷον ὑμετέρα Ἀμφίπολις*. E. c. *vestra est Amphipolis*, h. e. vos eam jure, ut vestræ civitatem ditionis reposcitis. *κἂν ληφθῇ, atque si recuperetur, statim vos eam sufferetis.*

— 14. *Σίγειον*] Citat h. l. Harpocr. hac in voce.

— 18. *δόντες*] *δόντος* Aug. 3. sed junior vulgatam superscripsit: quæ utique præferenda est, tametsi etiam *δόντος* ferri et exponi possit, subaudiendo *τινός*: *cum imperatorum vestrorum aliquis rationem rerum a se gestarum vobis reddiderit*. nam *διδόναι λόγον* potest tam ille dici, qui repetit rationem ejusque reddendæ facit copiam, quam qui reddit postulatam.

— 18. *τὰς ἀναγκὰς*] olim sic erat: *τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε, τούτους ἀφίστε*. ego cum distinctione lectionem mutavi. ubi necessitates illas audieritis, dimittitis reos.

— 23. *πολιτεύεσθαι*] Citat h. l. Thomas M. p. 724. v. *πολιτεύομαι*.

— 25. *εἰ δ' ἄλλοι προσπέμποσθε*] Citat Pollux VIII. 100.

— ult. *τᾶς μὲν*] verborum nonnihil insolentius trajectorum hæc est sententia, ac si dixisset: *τᾶς μὲν ὑμᾶν ἀποδόσιος μόνον τὸ ἐφάπτεσθαι, ὥστε ἔχουσιν ἐξουσίαν τυραννικήν*.

AD OLYNTHIACAM TERTIAM.

28. 1. *οὐχὶ ταὐτὰ* —] Locum hunc recitat Soboliastes Hermogenis in prolegom. ad libr. *περὶ ἰδέσεως*. p. 352. *ἔν τισι λόγοις καὶ δυσὶ καὶ τρισὶ προοιμίοις χρησόμεθα. δυσὶ μὲν Δημοσθένης ἐν τῷ τρίτῳ τῶν* 'Ολυνθιακῶν. *ὧν πρότερον μέν οὐχὶ ταὐτὰ παρίσταταί μοι* — *δεύτερον δέ* [p. 29. 5.]· *ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρός*.

— 4. *τοὺς μὲν γὰρ* —] Sopater ad Hermogen. p. 313. 6. *δεῖ τὸν ἑκάτερα ῥήτορα διαῤῥῆξαι τὰ παρὰ τὸ δέον τοὺς συμβουλευομένους καταπλῆξαι, φυλαττόμενον ἐν τούτῳ τὸ εἰς ἀθυμίαν αὐτοὺς ἐμβαλεῖν. ὅπερ καὶ ὁ ῥήτωρ ἐν τρίτῳ τῶν* 'Ολυνθιακῶν *ἐν προοιμίοις ποιεῖ*. [designat h. l. pag. v. 4.] *καὶ πάλιν ἀθύμως διακειμένους ἐγεῖραι καὶ φρονήματος ἐμπλῆσαι, φυλάττοντα* [sic] *κἀνταῦθα, ὅπως μὴ παραχθῶσιν εἰς καταφρόνησιν, καὶ ῥᾳθυμότερα γένωνται. τοῦτο δὲ πρᾶτος μὲν* Ὅμηρος *ἐποίησε* — *Δημοσθένης δὲ καλῶς ἐζήλωσεν, ἐν τι τῷ προειρημένῳ τρίτῳ τῶν* 'Ολυνθιακῶν *καὶ ἐναργέστερον ἐν τῷ περὶ τῆς εἰρήνης ἐν προοιμίοις*. [p. 57. 1.] *ὡς μὲν* — *τὰ παρόντα πράγματα πολλὴν δ. ἔ.* etc.

30. 8. *οἶσι ἂν ἄλλως* —] videtur ita distinguendum atque leg. esse: *οἷσι ἂν ἄλλως ἔχοι νῦν*. jam facile non mutentur. *νῦν δὲ ἕτερος πολέμου καιρὸς ἥκει*. Jam vero alia occurrit belli gerendi opportunitas.

— 10. *τί δὴ χρησόμεθα*] videtur ita esse distinguendum. *τί δή; quid tum?* quid id nostra refert, quod tu jactas? Respondet. *χρησόμεθα* — Nempe, utemur — aut si malumus cum aliis legere *χρησόμεθα*, age scil. utamur —.

— 11. *ἐΔάρρει τούτους*] dictio ben Græca est *θαῤῥεῖν τινὰ*, pro, securus alicujus causa esse, nil mali sibi ab eo metuere.

citat h. l. Lexicon vetus apud Montfauc. Bibl. Coislin. p. 497.

— 16. *ἐφείξαμεν ὑμεῖς*] subaudi *πρὸς αὐτούς*.

— 18. *καὶ δυσχερές*] id est, *καὶ ταῦτα πάνυ τι δυσχερές*. impedimentum aliquod, idque inprimis durum et impeditum.

— ibid. *ἐφορμεῖν*] Citat. h. l. Harpocrat. h. v.

— 26. *τῶν*] uncis inclusi, ut supervaceneum, quod si tamen servetur, legendum erit: *τὸν ἀπὸ τῶν μετὰ ταῦτα*.

— ult. *πρὸς ταῦτα*] ad res Pbocenses, et Attioas inprimis.

32. 2. *θεῖσιν*] scil. non *τὸν χάρν*, sed *τὸν νόμον*.

— 4. *ζημίαν*] id est, *αἰτίαν ζημίας*.

— 9. *ψήφισμα οὐδενὸς*] velim *οὐδὲν* interponi.

— 18. *τῇ τάξει*] subaudi *τοῦ χρόνου*.

— 20. *ὑπάρχειν*] correxi *ὑπάρχει* in indicativo. reliqua jam præsto sunt, in promtu sunt.

— 23. *νῦν*] post *νῦν* suspicor deesse *καὶ πράξετέ γε*. licebit vobis nunc recte facere; neque licebit solummodo, verum etiam facietis, si quidem recte agatis, aut (si alteram lectionem præfers) recte si sapiatis.

— ult. *πολεμήσαιεν*] bene si habet, subaudiendum erit *αὐτοὶ πρὸς Φίλιππον*. Si bello adversus Philippum strenuam dent operam. malim tamen aut *πολεμηθεῖεν*, scil. *ὑπὸ Φιλίππου*, si a Philippo armis infestis oppugnentur, aut cum numero codicum non contemnendo *πολεμήσειεν ἐκεῖνος* [subaudi *αὐτούς*, vel *πρὸς αὐτούς*] si ille, Philippus, eos ultro bello lacessat.

33. 3. *ἐάσαντες*] scil. *γίγνεσθαι, καὶ οὐ κωλύσαντες αὐτά*.

— 4. *αὐτῷ τότε τοὺς αἰτίους*] malim sic distingui et legi: *αὐτῷ τότε, nos, qui nostris ipsi manibus Philippo tanta decora et tanta emolumenta tum comparaverimus, τοὺς αἰτίους, οἵτινές εἰσι, τούτων νῦν ζητήσομεν*. eorum in causa qui fuerint, et qui Philippum in tantum exaggerarint, nunc requiremus?

— 9. *ἥττηται*] malim *ἥττηται δ' ὅμως πάντες διὰ τοὺς φεύγοντας*. universi, etiam qui strenue dimicassent, in fugam dati et clade perculsi sunt solorum culpa imbellium, qui in fugam se conjecissent.

— 27. *μίγα*] subaudi *πλεονέκτημα*.

34. 4. *ἐνδέχεται*] post *ἐνδέχεται* videtur *εἰ* deesse. num penes vos futurum sit, ut in bellum exeatis.

— 5. *οὔ τοι σωφρόνων*] num *οὐ γάρ τοι σωφρόνων*. refert hunc locum Hermogenes p. 250. in exemplis asperarum *ἐπιπλήξεων*, seu reprehensionum, a minoribus ad editiores profectarum.

— 6. *τῶν τοῦ πολέμου*] articulum priorem addidi. redit hoc *τῶν* non ad *χρημάτων*, sed cohæret cum *τι*. *τῶν τι τοῦ πολέμου πραγμάτων. rerum aliquid ad bellum facientium. ἀλλείποντας δ' ἐνδειαν χρημάτων*.

— 7. *τὰ τοιαῦτα ὀπίσθε*] ut dicamini, propter pecuniarum penuriam bello juste et necessario deesse, atque culpa vestra committere, ut socii vestri pereant.

— 13. *οὐδ' ἀτυχὴς τις εἰμί*] neque tam sum dils natus iratis, et astris infaustis. pronomen *τις* addidi.

— 15. *κρίνω τὴν τῶν —*] Citat h. l. Stobæus p. 147. 26.

— 19. *ἴδοι*] malim *ἴδω*. v. p. 35. 19.

— 23. *προκίνονται*] Citat h. l. Hermog. p. 197. de inventione libro 4. cap. *περὶ τροπῆς* de dictione tropica. *ἡ ῥητορικὴ πολυπραγμονοῦσα — οὕτω χρῆται τοῖς ἀλλοτρίοις ὑπάμασιν. οἷον· προκίνονται τὰ τῆς φίλους πράγματα, ἀντὶ τοῦ, προδίδονται*.

— 27. *καίτοι σκέψασθε —*] Recitat h. l. Dionysius Hal. Rhetor. p. 175.

35. 1. *οὐ γὰρ ἀλλοτρίας —*] Aspines p. 701. *λαμβάνεται δὲ* [exempla] *ἢ ἐξ οἰκείων, ἢ ἐξ ἀλλοτρίων. τὰ μὲν οὖν ἐξ οἰκείων ἀγωνιστικώτερα καὶ προσηκότερα — ὡς παρὰ Δημοσθένει. οὐ γὰρ ἀλλοτρίας, ἀλλ' οἰκείας χρεμένης παραδείγμασιν εὐδαίμονιν ὑμῖν ἔξεστι γενέσθαι*.

— ibid. *ὁ ταύτην τὴν χώραν*] num *ὁ τοσαύτην χώραν*. tantam, tam vastam ditionem, tam spatiosam, quantam scil. ab eo teneri inter omnes constat. Si nempe *βασιλεὺς* h. l. rex Persarum est, verum Tourellus de rege Macedoniæ accipit.

— 17. *ὅστε μηδενὶ — λελεῖφθαι*] Minutianus p. 148. in locis enthymematis. *ἀπὸ πολυπλότητος. οὕτως ἐκόμησαν οἱ πρόγονοι τὴν πόλιν, ὡς μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων μηδεμίαν ὑπερβολὴν λελεῖφθαι*.

— 23. *εἰς πλουσίαν*] ad opulentiam inde colligendam. *πρὸς τὸ χρηματίζεσθαι ἐξ αὐτῆς, καὶ πλούσιοι γίγνεσθαι*.

— ult. *πᾶς ὑμῖν — ἔχει*] *ὅτι δὲ καὶ ἔθος ποιεῖν σφοδρότητα οὐδὲν κωλύει αἱ ἀρχαῖαι δηλοῦσι πᾶσαι. οἷον· πᾶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τούτων τὰ πράγματα ἔχει*. Hermog. p. 265.

36. 1. *ὁμοίως*] malim *ὁμοίως ἢ καὶ παραπλησίως. similiter, aut saltim quodammodo, propemodum*. ut hoc minus sit, quam illud.

— ibid. *καὶ τὰ μὲν ἄλλα*] solet *καὶ* interdum responsiones exordiri. quomodo *atque* a Cicerone sæpissime hoc pacto usurpatur. v. paulo post hac pagina versu 16. et 38. 2.

— 3. *ἐρημίας*] non obloquar, si quis contendat, oratorem hic illam designare solitudinem, cum tu ab amicis desertus et desolatus in angustiis hæres. videtur tamen orator potius absentiam æmulorum in animo habuisse. quamquam nemo jam est, qui vobiscum de principatu Græciæ contendat, sed vos eum absque controversia tenere et usurpare positis, quem tantis laboribus tantoque sanguine majores vestri quæsivere.

— 11. ἐχθρὸν δ' ἐφ' ὑμᾶς —] Citat h. l. Hermogenes p. 198. ubi Aldinus Herm. sic exhibet: ἐφ' ὑμᾶς ἐχθρὸν αὐτοὺς τηλικοῦτον ἀσκήσαμεν. et ἰσχυρὸς, ἢ παρ' ὑμῶν αὐτῶν γίγνεσθαι φίλιππος.

— 25. καὶ τῦν] subaudi ἔχει. quod tacite supplendum est e præmisso εἶχε.

37. 2. ὑμεῖς δ' ἀσκουμένοις] v. Koen. ad Gregor. Corinth. de Dialectis pag. 25. 26. et ibi Valckenaer. Hermog. p. 243. ult. εἰ δ' ὑπαρξαῖεν ἐπὶ πλέον αἱ τροφαὶ, στιλπνότερον πᾶσιν τὸν λόγον, ὥσπερ καὶ τὸ ἀσκουμένοις, καὶ τὸ ἀσκήσαντες ἑαυτὸν, καὶ τὸ λαμπόμενον τὸν ἀλλότριον. item p. 250. 14. Aristides de dictione civili p. 264. antep. ubi Ar. Aldinus vocabula καὶ περιῃρημένοι et γεγένησθε omittit. Verba Aristidis hæc sunt: καὶ τὸ διαζάλλειν δὲ πρόσωπα ἐνδοξα, ὡς ἀτίμως ἔχοντα, σφοδρότητα ποιεῖ. ὑμεῖς δὲ ὦ ἄνδρες — præclara est Lanr. Normanni ad h. l. annotatio pag. 473.

— 5. ἀγαπῶντες] Hermogenes p. 250. locum hunc e memoria recitans ita dat: ἀγαπῶντες, εἰ θεωρικὰ ἢ βοῦδια πέμψουσιν ὑμῖν εἰς τὰς ἑορτάς.

— 16. γενέσθαι] loco v. γενέσθαι dat Dionysius Hal. ἐκάστῳ. ut hoc amplector, ita rursus illud dimittere nolim, sed arbitror ambobus copulatis primigeniam oratoris manum reddi, ut sit constructio: μείζων ζάλη ἐμοὶ ταῦτα εἰπόντι, ἢ ἑκάστῳ τῶν πεπραγότων ἐκεῖνα γενέσθαι. quam unicuique eorum, qui in causa fuerunt, ut istæc, quæ dixi, ita ut dixi, evenirent. ἢ pone βλάβη addendum facile potuit in concursu secum elidi.

— 24. λημμάτων] non displicet Lambini λαμπρατίων.

— 25. εἰτίοις] constructio paulo implicatior hæc est: ἃ ἴσασι τοῖς εἰτίοις τοῖς ἀλλοτρίοις παρὰ τῶν ἰαμτῶν τοῖς ἀσθενοῦσι. imitatus est h. l. Philostratus p. 306. 27.

38. 1. σὺ μισθοφορὰν λέγεις] id est, δεῖν ὑμᾶς, δίκην ξένων, μισθὸν παρὰ τῆς πατρίδος φέρειν.

— 2. τὸν αὐτὸν ἀπάντων σύνταξιν] scil. φαμὶ δεῖν εἶναι. et protinus quidem, sine cunctatione, sine ambagibus, planis verbis sio, civium omnium eadem esse debere stipendia; seu aio fas esse cives singulos quosque stipendia ferre eadem.

— 8. τὰ τῦν] scil. συμβαίνει. tempora si qua incidant his similia, εἴ βελτίων, eris vir fortis, civis bonus, ὑπάρχων στρατιώτης αὐτὸς, eo quod miles sis, non demum conscribendus, neque exercendus, sed jam conscriptus dudum et exercitatus, et paratus ad inserviendum patriæ, et quidem αὐτὸς, in corpore tuo, non alieno, quod in tui vicem mittas.

— 11. ἐν ἴσῃ τάξει] respicit ex opposito ad præmissum ἀτάκτως. Nunc accipit quisque, ait, sine certo ordine suum theoricum, alias plus, alias minus; aut alii pensiones spissiores, alii tenuiores; hoc mense cum tuliset parum quid, præterierunt menses rursus complures, quibus prorsus nil auffert. Jam vero secundum eam dispensationem, cujus ego auctor sum, unusquisque mense quoque ratam, et sibi semper parem aufferet pensionem; et omnes pensiones ferent inter se pares, nemo ampliorem, quam alter.

— 12. λαμζανέτω] Dionysius in vita Isæi p. 108. ed. Sylb. (seu nostræ p. 335. T. VII. oratorum Græcorum) ubi totum hunc locum recitat, παραλαμβάνειν dat, e memoria, ni fallor, aut alias addendum sit ὠφελήσει. — λαμβάνειν Bav. in texto, sed super ὠφελεῖ superscriptum est γρ. λαμβανέτω. Unde colligo, in libris quibusdam ita fuisse exaratum: ὅσα οὗτος τῦν ἀτ. λ. οὐκ ὠφελεῖ, ὠφελείτω ταῦτ' ἐν ἴ. τ. λαμβάνειν.

— 14. πλὴν μικρὸν] interponit Dionysius τι.

— 15. τὸν αὐτὸν] cohæret cum τάξιν, non præmisso, sed insequente versu 17. Constructio est: ἤγαγον τὸν πόλιν εἰς τάξιν, ποιήσας [id est, διὰ τοῦ ποιῆσαι] τὸν αὐτὸν τάξιν τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ λαμβάνειν etc.

— 17. ἴσχει.] subaudi ποιεῖν. facere possit.

AD PHILIPPICAM PRIMAM.

40. 1. εἰ μὲν παρὰ —] Citat h. l. Hermogenes p. 177. 1. ubi Aldina sic dat: εἰ μὲν περὶ κακοῦ τινὸς προὐτίθετο πράγματος λέγειν, ὦ Ἀθηναῖοι. et versu 6. πολλάκις ἤδη πρότερον εἰρήκασιν οὗτοι. item p. 277. ubi sic disputat: τοῦ προοιμίου ὁ μὲν πρότασις, ὅτι δεῖ καὶ νυστέρου ὄντος, καὶ πρότου λέγοντος, ἀκήκοεσθαι· αἱ δὲ ταύτης κατασκευαὶ, ὅτι μηδὲν οἱ πεισθέντες τῶν δόντων εἰρήκασιν ἐπὶ πολλῶν ἐκπλήξεσιν. καὶ εἴ τινες ἄλλαι. ἃς δὲ κατασκευὰς παρῄνεσε τῆς προτάσεως. Item Scholiastes ad Hermogenis p. 226. his verbis p. 385. ed. Ald. ἐρῶσας, τουτέστι κατ' ὀρθὴν πτῶσιν προφέρων τὸν λόγον — πλαγιάσας δὲ — μερίσας δὲ. οἷον· εἰ μὲν περὶ καινοῦ τινὸς πράγμ. προὐτίθετο λέγειν. ἢ οὕτως· Κροῖσος ἦν, Λυδὸς μὲν γένος, παῖς δὲ Ἀλυάττεω, τύραννος δὲ ἐθνέων. συμπλέξας δὲ —.

— 3. τῶν εἰωθότων] scil. γνώμην ἀποφήνασθαι.

— 13. ὁ γὰρ ἴστι χείριστος] Hermogenes p. 364. in capite περὶ δεινότητος proponit hanc cogitationem in exemplis earum invenīn, quas appellat παραδείξεις, καὶ ζαθείας, καὶ βιαίους, καὶ περιπεπλεγμένας.

— 15. τί ἂν ἐστὶ τοῦτο] super artificio

rhetorico hujus loci ita disputat Aristides de dict. civ. p. 182. ubi recitatæ illi celebri sententiæ, *τὸ χείριστον ἐν τοῖς παρελημλυθόσι, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει*, subjicit istæc: *καὶ ἐνταῦθα τὸ μὲν χωρὶς διαστάσεως ἓν ἂν εὐθὺς ἐκαγαγεῖν· οὐδὲν γὰρ τῶν δεόντων φυσιούτων ὑμῶν. ποῦ οὖν ἡ διάστασις; ἐν τῷ διὰ μέσου, ἐν ᾧ διαστήσας λέγω· τί οὖν τοῦτό ἐστιν; ὅτι οὐδὲν τῶν δεόντων* —.

41. 4. *τῇ τότε ῥώμῃ*] malim *τῇ τι τότε ῥώμῃ*.

— 8. *εἰ δέ τις ὑμῶν* —] Sopater ad Hermog. p. 313. *εἰ δέ τις ἐν τῇ τελείᾳ τοῦ δυνατοῦ ἐργασίᾳ μὴ δύνατει χρῆσθαι τῇ ἀντιξετάσει, ἑτέρως αὐτὸ μεθοδεύσομεν, καὶ διὰ παραδειγμάτων τὸ δυνατὸν κατασκευάσομεν. ὅσπερ ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ πρώτῳ τῶν κατὰ Φιλίππου· εἰ δέ τις ὑμῶν* — *Πύθναν, Ποτίδαιαν, Μεθώνην. καὶ ἑξῆς. οἷς ἐκάγει· εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἴσχε τὴν γνώμην* — *ἐκτήσατο δύναμιν.*

— 25. *φύσει δ' ὑπάρχει* —] Citat h. l. Stobæus p. 201. 8.

42. 15. *μὴ γὰρ ὡς Διῒ* —] Sopater ad Hermog. p. 315. *εἰ μὲν ἴσχομεν δεῖξαι, ὅτι δίκαιον ἢ συμφέρον ἐστὶ τὸ προκείμενον, τοῦτο κατασκευάσομεν. εἰ δὲ μὴ, ἐροῦμεν, ὅτι οὐκ ἄδικον, ἢ οὐκ ἀσύμφορον. ἔστι δὲ αὐτοῦ τὸ παράδειγμα καὶ παρὰ τῷ ῥήτορι. μὴ δυνθεὶς γὰρ κατασκευάσαι, ὅτι δυνατόν ἐστι λυθῆναι τὴν Φιλίππου δύναμιν, ἐπὶ τὴν ἀντίφασιν χωρήσας ἔφη· μὴ γὰρ ὡς Διῒ νομίζετε τὰ παρόντα ἐκείνῳ πεπηγέναι πράγματα ἀθάνατα. οὐκ ἀδύνατον γὰρ λυθῆναι τὴν Φιλίππου δύναμιν ἐν χρόνῳ, τὴν γε ἀπὸ τινος ἀρξαμένην χρόνου.*

43. 2. *πότ' οὖν, ὦ ἄ. Ἀ.*—] Hermogenes p. 253. *κᾶλα τραχέα τὰ βραχύτερα, καὶ ἁ μυδὲ κᾶλα, κόμματα δὲ καλεῖν ἄμεινον. οἷον· πότε οὖν, ὦ ἄ. Ἀθ. πότε ἃ χρὴ πράξετε* etc. item p. 415. in capite de interrogatione. *ἡ πρὸς τοὺς ἀκούοντας πεῦσις. οἷον πότε οὖν* etc.

— 4. *ἐγεῖσθαι*] subaudi *εἰ μὴ ἀνάγκη*.

— 7. *αὐτοῦ*] assumsi ex Aug. 2. pro vulgari *αὐτῶν*. hic *loci*, hoc ipso in foro. nunc tamen pœnitet facti, quod non potius e Felicianea *αὐτῶν* restituerim, cum asperо. *perconturi e vobismet ipsis*. idem est ac si dixisset *ἐξ ὑμῶν αὐτῶν*.

— 16. *τοῦτο εἴ τι πάθοι*] aut *τι* est delendum, aut *τοῦτο* cum *τοῦτον*, quod Pithœanus dat, est mutandum. *horum quicquam*, scil. adversam valetudinem, mortemve.

— 17. *ὑπάρξει, ἅπερ ἀεὶ βέλτιον, ἡ ἡμεῖς ὑμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτο ἐξεργάσαντο*] correxi marte meo sic *ὑπάρξῃ*· (*ἡ γὰρ* — *ἐπιμελουμένη* etc.) *nam quæ fortuna semper melius nobis prospicit, quam nosmet ipsi nobis prospicere solemus, ea etiam hoc facile efficiat*, ut scil. Philippus sive morbo periculoso et diuturno tenetur, sive rebus humanis prorsus eripiatur.

44. 4. *καινὴν*] novum appellat apparatum, requisitos novos milites atque recentes, novas naves, nova arma, vetusta, diuturno usu detrita, reprobans.

— 6. *ταχὺ* et *τάμπαν*] acoipienda sunt materialiter. qui jugiter vobis hæc verba occentant. *Cito, cito*, et *hodie, hodie*, facite id, quod suadeo.

— 8. *ἀλλὰ*] subaudi *οὕτως ἂν μάλιστα λέγοι εἰς τὸ δέον*.

— 9. *πόθεν*] subaudi *φοισθεῖσα*.

— 14. *ἐκαγγέλλεται*] videtur ἄλλο deesse.

— ibid. *ὑπόσχεσις*] Hermogenes p. 215. ad h. l. alludens. *ἡ μὲν οὖν ὑπόσχεσις, κατ' αὐτὸν φᾶναι τὸν ῥήτορα, οὕτω μεγάλα.* ubi H. Aldinus pro *ὑπόσχεσις* dat *ὑπόθεσις*.

— 26. *ὡς ὑμεῖς*] sententia postulat *ὡς εἰ ὑμεῖς*. nam in *ἐρμήσαιτε* versu ultimo desinit protasis hujus periodi.

— 27. *ὅσπερ εἰς Εὔβοιαν*] subaudi *ποτὲ ἐρμήσατε*.

— ult. *ἴσως ἂν ἐρμήσαιτε*] f. *ἴσως ἂν καὶ ἐπ' αὐτὸν ἐρμήσαιτε*. si vos, ut olim in Eubœam invasissetis, — ita in se quoque fortassis, [id est, id quod facile fieri posset] irruatis: rem eam esse haud contemnendam.

— ibid. *οὕτω παντελῶς*] Citat h. l. Hermogenes p. 90. 1. ubi Herm. Aldinus a Crispiniano haud parum discrepat. nam Portus ibi vulgatam Demosthenicam exhibuit. Hermogenes Aldi sic refert: *οὔ τι παντελῶς οὐδ' εἰ μὴ φοιήσειτε νὴ Δία, ὡς ἴγωγε κρίνω, εὐκαταφρόνητον ἔσται. ἵνα ἢ διὰ τὸν φόβον εἰδὼς εὐπρεπεῖς ὑμᾶς ἀπόσχηται, ἢ παριδὼν τ. ἀ. λ.*

45. 1. *τοῦτο*] *τὸ ὁρμᾷν ἐπ' αὐτὸν* puta. etiam in ditionem ejus armis infestis haud invádatis, (quamquam ajo vos id facere oportere) dummodo ad id faciendum parati sitis, haud aspernabitur id Philippus.

— 12. *μή μοι μυρίους*] Hermogenes p. 187. *ἔστι καὶ ἀπαγορευτικὸν σχῆμα, ὃ ἐπιμεῖναι πεῦμα λέγεται, οἷον ὅταν λέγῃ· μή μοι μυρίους, μηδὲ δισμυρίους* etc. facile patet subaudiri *λέγε*, aut *λεγέτω τις*. Super dictione, *τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις*, mirifica grammaticorum veterumque atque recentiorum dubitatio, nodum in scirpo quærentium; quod equidem miror, et vocis natalibus et orationis serie prodente statim vel paulo attento cuique in mentem venire necesse est, significari copias, quarum spes submittendarum imperatoribus foris agentibus fiat a S. P. Q. A. per literas ad eos missas, quæ copiæ scriptæ quidem sint in membranis, ut paulo post submittendæ, nunquam vero reapse mittantur. In exemplum interpretationum a veteribus super hac dictione traditarum proponam locum Etymologici M. *ἐπιστολιμαίους στρατιώτας ἀγελαίους εἶπε Δημοσθένης, παρὰ τὸ στόλος, τὸ στρατός.*

— 13. *ἀλλ' ἡ*] spiritum asperum cum

leni, et articulum cum particula mutavi, ἀλλ' ἢ, quod in dictione Demosthenis tantundem est atque ἀλλὰ simplex; aut ἀλλὰ *μόνον. sed solummodo.*

— 18. ἴξει — ποιεῖν] num leg. ἴξει, *si* καὶ *γλίσχρως πως ταῦτ' ἰθελήσετε ποιεῖν.* etiamsi tenuiter modo ista facere velitis. an sic: ἴξει, καὶ πῶς· εἰ ταῦτ' ἰθελήσετε ἀκούειν, ἐγὼ φράσω. si veltis audire, dicam.

— 19. ξένους] bene habet. cœperat orator de milite mercenario docere: interim longam parenthesin interposuit. tum velut oblitus cœpti sermonis de universo exercitu pedestri conscribendo, cujus pars longe maxima miles mercenarius erat, sententiam dicit.

46. 14. λῃστεύειν] quibusdam in codd. est λῃστωμύειν. id quod suspicionem movet, in libris quibusdam olim fuisse λῃστεύειν *μόνον.* quod equidem haud sprevérim.

— 27. παρασύψαντα] παρασύψαντων est aliqua re leviter et tumultuarie defungi, ubi modo attigeris, protinus ab ea rursus refugere, velati si quis domum præterieens, non introeat, sed solummodo per fenestram aut januam semiapertam introspicial. Sententia est: bello delibato, sic, ut nihil, cum peregissent, dictitare tamen possent se partibus suis satisfecisse.

47. 4. ἱστῶντας] Citat h. l. Pollux 2. 58. v. ἱστῶναι.

— 5. παρασκευαστόσαντας] malim simplicius παρασκόσαντας.

— 9. αὐτῶν δίκα] post αὐτῶν deesse videtur ἡμῖς γε, scil. ἠχειροτονήσαμεν. Dialogismus fictus hic est. colloqui fingitur extraneus aliquis cum Atheniensi, quem extraneus interrogat: bellumne vos, an pacem geritis, Athenienses? Nos enimvero, sit Atheniensis, bellum gerimus. At qui fieri hoc potest, inquit extraneus, qui imperatores e numero vestro nullos delegeritis? Nos vero, occurrit Atheniensis, utique denos prætores copiarum pedestrium delegimus, minoresque majoresque, et pari modo binos equestrium, utriusque ordinis, h. e. minores majoresque.

— 10. φυλάρχους] Citat h. l. Harpocrat. v. φύλαρχος et ἵππαρχος.

— 12. ἐκκλίμῃτε] ratio dialogi, si continuaretur, postulabat, ut diceret ἐκκλίμῳμεν et sic porro in prima persona. verum quia oratio hæc, Atheniensi in os indicta, nimis invidiosa atque flagitiosa fuisset futura, abrumpit orator sermocinationem, et ipse per se loquitur. Corrige hinc Etymologicum M. v. ἐκκωπεῖ, locum hunc vitiose recitantem.

— 14. εἰς τὴν ἀγορὰν] vocabula εἰς τὴν ἀγορὰν a lectore tacite iteranda sunt, ac si ad hunc modum esset exaratum. ὥσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους στρατηγούς, πλάττουσιν εἰς ἀγορὰν, quemadmodum qui sigilla argillacea fingunt, imperatorum figuras mentientia, quo ea in forum deferant, ibique venum proponant, οὕτως ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς στρατηγοὺς εἰς ἀγορὰν, sic vos creatis imperatores vestros, non quo in castra exeant, sed solummodo quo in foro versentur, ibique speciem imperatorum mentiantur.

— 16. οὐ γὰρ ἐχεῖν] aut pro οὐ sufficiendum est καί, aut servato οὐ sic leg. οὐ γὰρ ἐχεῖν, ἆ ἄ. Α. ταξιάρχους παρ' ἄλλων, ἀλλὰ παρ' ὑμῶν, οὐδὲ ἱππάρχους παρ' ἄλλων, ἀλλὰ παρ' ὑμῶν, ἄρχοντας οἰκείους εἶναι.

— 22. ὑφ' ὑμῶν] malim ἀφ' ὑμῶν. non a vobis delectum oportebat esse, sed civem vestrum, e numero vestro, non peregrinum.

48. 11. συμπλίσιον] locum hunc citat Hermog. p. 347. in capite περὶ τοῦ ἀληθινοῦ λόγου, his verbis: πεποιθότες δ' ἐρεῖς, ὅταν λέγῃς· ἐγὼ συμπλίσιον ἰθελοντὴς, πάσχειν ὁτιοῦν ἕτοιμος, ἐὰν μὴ ταῦτα οὕτως ἔχῃ. Aristides de D. C. p. 252. ἀξιώσειεν δὲ [facit oratori fidem] καὶ τὸ τιμᾶσθαι περιλαμβάνοντα καὶ ζημίαν ὁρίζειν καθ' ἑαυτοῦ, ἐφ' οἷς ἂν δικαίῃ. οἷον ἐγὼ πλίσιον ἰθελοντὴς πάσχειν ὁτιοῦν ἕτοιμος.

— 14. παρ' ὑμῶν] deest aut προῤῥίζεσθαι, aut ὑπάρχειν, quod Wolfio visum est.

— 16. ἃ μὲν ἡμεῖς] Sunt qui novam hinc orationem ordiantur, quos Montenevus bene refutat. v. Schott. v. Demosth. p. 81. et Fabricii B. G. T. I. p. 924.

— 18. χειροτονήσαντες] quamquam χειροτονήσαντες ex auctoritate codicum consentientium ad χειροτονήσατε reformavi, nullus tamen dubito, dedisse oratorem ποιεῖτε χειροτονήσαντες. ubi ea, quæ vobis arriserint, suffragiis vestris rata jusseritis esse, curate quoque ea factis exsequi.

49. 3. τῇ δυνάμει] hibernis, quibus hic exercitus utatur, Lemno licet uti, — cur expungi par sit hæc duo vocabula, non item mihi liquet, atque Valkenario ad Herodotum p. 673. ult.

— 4. Σκίαθε] meminit h. l. Harpocr. v. Σκίαθος.

— 6. τὴν δὲ ὥραν τοῦ ἔτους] cohæret cum insequente ῥᾳδίως ἔστιν versu 9. unde constat deesse sive τηρεῖν vel ἐφιτηρεῖν, sive διαγῶναι. facile facto vobis erit, ut tempestatem anni opportunam exsequendæ huic expeditioni observetis, vel discernatis.

— 8. πρὸς - - - χάρᾳ] f. πρὸς αὐτῇ τι τῇ χάρᾳ.

— 10. τῇ δυνάμει] corrige interpunctionem ad hunc modum. τῇ δυνάμει, quas ad res et quando uti copiis his se deceat, παρὰ τὸν καιρὸν ὁ τούτων — de eo decernet is, quem vos imperatorem iis summa cum potestate præfeceritis.

— 13. πορίσητε] malim πορίσαντες, et versu 17. ταμίαι τε καὶ ποριστάι.

— 25. οὐχ] subaudi ex insequentibus sublegenda: οὐ πολυχρόνιος αἰχμαλώτους τοὺς ἡμετέρους πολίτας, οὐδ' ἀνῆξε χρήματα, quemadmodum antehac fecit, in posterum non facturus.

50. 9. ἴσχλον] videtur ἴσχυτε deesse.

— 10. ἴσχει] videtur ἐπιδείκνυσθαι deesse. fortasse quoque pone ἀνάντων deest Ἑλλήνων.

— 15. φιλῆς, πότε] f. καὶ πότε. nam alias nominativi χορηγὸς et γυμνασίαρχος non possunt constare cum τί δεῖ λαβόντα ποιεῖν, sed debebat dictum esse τί ποιήσει λαβών. Ad χορηγὸς et γυμν. subauditur ἔσται τότε.

— 16. ποιεῖν, οὐδὲν] f. καὶ οὐδὲν ἀνῆξέ τινα ποτε, aut οὐδὲν γὰρ ἀνῆξ., aut οὐδὲν δ' ἀνῆξ.

— 17. περὶ τοῦ πολέμου] subaudi νόμους.

— ibid. καὶ τῆς τούτου παρ.] malim καὶ ταῖς τούτου παρασκευαῖς. vulgatum si servamus, item hic subaudiendum erit νόμους. in legibus de bello latis, item in legibus de apparatu bellorum.

— 22. μετοίκους] Citat h. l. Harpocr. v. μέτοικοι et τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας. multa et varia hoc super loco viri docti disputant. Mihi videntur *seorsim habitantes* appellati fuisse fratres familias, qui suas sibi res familiares separatas a re paterna cæteroramque fratrum haberent, patribus adhuc superstitibus, ab iisque seorsim habitarent. Conf. p. 1149. 23. 1161. 15.

— 10. αἰσχρόν ἐστιν] Citat h. l. Stobæus p. 365. 9.

— 23. οὐδενὸς δ' ἀποκλείσεσθε] non intelligo hanc dictionem. Quid enim sibi vult οὐδενός? quid subauditur. videtur Wolf existimasse, subaudiendum esse πολεμίου. nullum non hostem assectamini. ubicunque videtis concurri, illuc accurritis. Mihi videtur Demosthenes, id significare si voluisset, aliter sententiam expressurus fuisse. Num οὐδενὸς δ' οὐ καιρῷ ἀποκλείσεσθε. nusquam non sero venitis, opportunitatibus rerum bene gerendarum dudum prætermissis.

52. 7. ἐγχωρεῖ] scil. ταῦτα ποιεῖν καὶ ἐς ὕστερον.

— pen. πλουτούμεθα] Citat h. l. Hermog. p. 347. et Longinus p. 82. ed. Wetsten.

53. 10. διὰ] vulgo abest, quod visum fuit e duobus oodd. adsciscere, quia sic planissima redditur dictio Demosthenis, quæ alias semper tamen dura manet atque scabra, tametsi hyperbaton admittas, quod Demosthenes non repudiat, ut scilicet τοὺς τοιούτους ἀνωστόλους copuletur cum οἱ ἰχθρὰ καταγελῶσι, interjectorum vero nulla habeatur ratio. qui est modus interpretandi Wolfianus, isque admodum probabilis. nam alter ille, quem Abreschius ad Æschylum p. 57. et 631. proposuit, ab ingenio Dem. abhorret atque nimis contortus est. citat h. l. Thomas M. v. ἀνάστολος.

— 15. ἰπτᾶται] videtur exquisita dictio esse, nulloque modo sollicitanda. ἰππᾶσθαι τῶν στρατιωτῶν dicitur imperator ille, qui in potestate militum est, qui militibus negare quicquam nequit, quamvis insolens et indignum, qui facere nequit, quominus omnes eorum injurias toleret, ad omnia scelera et flagitia conniveat. quia non habet, unde aut debita stipendia his solvat, aut meliores conducat.

54. 7. ἕκαστος] alii ἕκαστοι. perinde est. sed videtur post hanc vocem deesse ὡς θέλει, vel ὡς δέλουσι, vel οἷς βούλονται, vel οἷς ζούλονται. comminiscentes quos quisque vult rumores.

— 9. μεθύειν] Citat h. l. Hermogenes p. 198. et Thomas M. v. μεθύση.

— 15. ἐκεῖνα] ἐκεῖνα prætuli, quia complura enumerat molesta, diligenter spectanda et ad animum revocanda. sequitur etiam ταῦτα versu 21.

— 19. εὕρηται] post εὕρηται videtur πράξας deesse. ea deprehendatur Philippus adversus nos omnia egisse et machinatus esse.

AD ORATIONEM DE PACE.

Wolf in annot. ad or. de falsa legatione (p. 375. 20.) suspicatur, hanc de pace orationem, quæ Demostheni abjudicatur, esse Æschinis, nil moratus dictionis disparitatem, neque testimonium veterum, præter tres illas, quæ hodie prostant, orationes, ab Æschine literis consignatum quicquam esse, negantium. Sed obstant hæc duo. 1. quod orator p. 59. se legatis reliquis e Macedonia domum reversis oblocutum sit, eos malæ fraudis atque erga patriam malevolentiæ et erga Philippum studii coarguisse. 2. quod orator ibidem sibi quandam arrogat εὐτυχίαν, cujus jactantiæ pœnas Æschini dedit acerbissimas.

57. 3. μηδὲν εἶναι] f. μηδὲν ἦτ' εἶναι.

— 5. κατὰ ταὐτὰ] num μὴ κατὰ ταὐτὰ, ut ista duo μὴ κατὰ ταὐτὰ, non pari pacto, et μηδὲ καθ' ἕν, neque uno tenore, sint e parallelo dicta, ut vulgo usurpant. Constructio tum erit hæc: μὴ πάντας ἡγεῖσθαι τὸ συμφέρον κατὰ ταὐτὰ [scil. ὑπόμνατα], μηδὲ καθ' ἕν [subaudi διάγραμμα].

58. 18. τὰ παρ' ὑμῖν] alias subaudiri possit διάφορα, negotia, vel συμβόλαια. hic vero malim subaudiri κακουργήματα. ne-

quitias. citat h. l. Scholiastes Aristophan. ad Acharn. 60.

— 19. εἶναν] subaudi τοῦτο. indicavi hoc, Neoptolemum esse Philippi emissarium.

— 23. εἰ γὰρ ἐν Διονύσου] Citat h. l. Herodianus in Philetæro pone Piersoni Mœris. p. 438.

— ult. ὠφελήμενα] subaudi ἑαυτῷ.

59. 5. ἀφανὴς οὐσία] citat h. l. Harpocration v. ἀφανὴς οὐσία.

— 8. δύο μὲν δὴ ταῦτα —] idem est ac si dixisset ad hunc modum: δύο ταῦτα, ὑφ' ἡμοῦ τοιαῦτα ἀποφαινόμενα, οἵαπερ ἦν ἀληθῶς, μαρτυρεῖ τοῖς ἐμοῖς τότε λόγοις, ὅτι ὀρθῶς καὶ δικαίως ἐγίνετο.

— 14. κύριος] scil. τῶν πραγμάτων.

— 17. τοιαύτας ἐλπίδας καὶ φαντασμοὺς] videtur hic aliquid deesse. durum enim est hunc pertrahere e præmissis ὑπισχνούμενον. nisi si sias, φαντασμὸν ὑπισχνεῖσθαι idem esse, atque promittere rem vanam, mimicam. Num ergo addendum est προτεινόντων, aut ὑποδικνύντων.

— 19. οὔτε ἴσως, οὔτε καλῶς] hæc lectio si servatur, erit ἴσως non pro *fortassis*, sed pro *ex æquo, juste, salva justilia*, accipiendum. quo significatu interdum reperitur usurpatum. visum tamen fuit etiam h. l. ἴσως vulgari sensu esse accipiendum. quapropter ex οὔτε postremo effeci οὐδὲ *ne quidem*: et nescio, an ne honeste quidem prodidistis Phocenses. non modo cum damno vestro, sed ne salvo quidem pudore vestro, ne salva quidem existimatione vestra.

— 20. οὐδὲν — φανήσομαι] idem est ac si dixisset: οὔτ' αὐτὸς λέγων ἐξηπάτησα, οὔτε λεγόντων ἄλλων ἐσίγησα, καὶ οὕτως εἶασα ὑμᾶς ἐξαπατηθῆναι.

— 27. πλὴν δι' ἃ ἂν] num πλὴν δι' ἃ νῦν ὑμῖν λρῶ δύο.

60. 7. εἰς τρυτάνην] id est, *in trutinam*. alterutram in lancem veluti trutinæ.

— ibid. φέρων] subaudi ex insequentibus τὸ λογισμόν. bonam mentem secum auffert.

— 9. ὁ τοῦτο ποιήσας] id est, ὁ προσνίκησας ἀργύριον πρὸς τὸν τῶν πραγμάτων λογισμὸν καὶ διαχειρισμόν.

— antep. citat h. l. Alexander rhetor de figuris sententiæ atque elocutionis p. 6. ed. Norm.

61. 9. βουθύειν] videtur, ob præmissum βουθύσαντας, rectum esse, tametsi συπτωπροσώπως insequatur. dubito enim, num satis Græcum sit, aut exemplis approbari possit, ζευθύσαντας ζευθύσειν. verum de hoc quidem cum nemine contendam.

— 13. ὅστε εἶναι] dedi de meo, σᾶς τ' εἶναι, id est, σώους. idem est ac si dixisset: οὐδὲν ἧττον τῶν ἡμῶν συμμαχούντων, ὅστις ὑπ' οὐδενὸς ἀρχὸς ἡμᾶς, βούλοιτο ἡμᾶς οὐ μόνον σώους εἶναι, καὶ σώους ἀπολλύειν ἐκ τοῦ πρὸς Φωκέας πολέμου, ἀλλὰ καὶ πρατεῖν αὐτῶν. καὶ οὕτως αὖ πάλιν οὐδὲν τῶν Θηβαίοις συμμαχούντων ζούλοιτο ἂν αὐτοὺς πρατεῖν ἡμῶν, ὡς βούλεται σώους τοὺς Θηβαίους πεμεῖναι. nostri quidem socii nos salvos superesse volunt, at non item victores abire. pari modo socii Thebanorum cum vita fortunisque salvis discedere hos volunt, at non item bello superiores.

— 15. βούλοιτο] subaudi τοὺς ἑαυτῶν φίλους καὶ συμμάχους.

— 23. ὑμῖν] ad ὑμῖν subauditur οὖσαν, vel ὑπάρχουσαν.

— ibid. ἐχθρῶς σχήσουσιν] subaudi ὑμῖν, quod e proximo tacite huc quoque est pertrahendum.

— 24. ἐνδέχεσθαι] citat h. l. Harpocr. v. ἐνδεχόμενος, quærendum siens esse, quid sibi velit hoc verbum h. l. sive, quæ sit ejus vis atque significatio. ἐπισκεπτέον δὲ, πῶς ἔχει τὸ ἐν πίμπτῳ φιλιππικῶν λεχθὲν ὑπὸ τοῦ ῥήτορος. καὶ τὸ δοκεῖν ἐνδέχεσθαί τι τῶν ἐκείναις [lege ἐκείνοις] πεπραγμένων. Idem nempe significat atque τοῖς ἀγαθοῖς ἐφεδρεύειν, ut paulo ante, versu 3. dixerat, sublegere ab altero omissa, aut abjecta, aut si quæ ipsi imprudenti et invito exciderint, sibique vindicare; vel illo defatigato et despondente ex arena excedente, in vices ejus recentem succedere; vel insidiari fructui laboram ab aliis exantlatorum; quem fructum cum perceptum veniat labore defunctus, tum veniat insidiator eumque præripiat, ipse nil operatus.

— 25. ὡς λέγουσιν] malim ὡς αὐτοὶ λέγουσιν. aut ὡς καὶ αὐτοὶ λέγουσιν. ut ipsi adeo palam præ se ferunt.

62. 6. περὶ Φωκέας] scil. γέγονε, vel συνέζευ.

— 15. ἐδόκει εἶναι] videtur πλέον esse interponendum.

— 22. ἤμελλεν] correxi ἤμελεν. minus huic rei studuisse Philippum, quam ut Phocidis aditus occuparet.

— 23. τοῦ δοκεῖν —] est expositio dictionis τὴν δόξαν τοῦ πολέμου, ab oratore ipso adjuncta, quasi dixisset: ὥστε δοκεῖν τὸν πόλεμον δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι. gloriam belli, id est, ut nempe bellum hoc videretur per ipsum [Philippum] debellatum et amputatum esse.

— ult. καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς πλεονεκτημάτων, δυοῖν κύριοι] malui sic distinguere: καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς [subaudi δικαίων], πλεονεκτημάτων δυοῖν [id est, ἃ ἐστι δύο πλεονεκτήματα], κύριοι. Geminum consectabantur emolumentum; alterum, communionem concilii Amphictyonici; alterum jus ludos Pythicos participandi.

63. 3. εἰς τὰ πολλὰ] prima duo vocabula uncis inclusi, non quo prorsus damnem, sed quod absunt a quibusdam codicibus, et constructio sine iis bene sibi constat; quæ hæc est: προαγμένοι εἰρήνην

πρᾶξαι πολλὰ, ἂν οἰδὲν ἐβούλετο [scil. πρᾶξαι. quod tacite potest repeti].

— 8. ἡμῶν αὐτῶν] post ἡμῶν αὐτῶν videtur deesse sive τῇ εἰρήνῃ ἐμμένοντες, sive ἀ πελεύω, ποιοῦντες. scil. perseverantes in pace, neque facile eam nisi gravissimis de causis moventes. Sed ecce, hæc commentans, incido in schedas Taylori, ubi ex Harleyano hæc est lectio annotata: ἡμῶν αὐτῶν εἰ οὐκ οὔτ' ἔσται πόλεμος. tolle οὔτε, et habebis, ni fallor, manum oratoris. videor mihi docuisse, neque rem nos esse facturos nobis indignam, si olim ἔσται πόλεμος, si operam demus, ut bellum sopitum maneat.

— 9. δεῖξειν] malim δεῖξαι, in aor. 1. hoc videor mihi mea hac oratione docuisse, vel planum fecisse.

— 10. ὑπομένειν] h. l. est non tolerare, sustinere; sed audere, subire, conari, suscipere, aggredi.

— 18. καταλαμβάνειν] annon potius κατέχειν. nam jam dudum ante occupaverat.

AD PHILIPPICAM SECUNDAM.

66. 6. αἴτιον δὲ τούτων] citat h. l. Stobæus p. 270. 30.

— 23. μεθ' ὑπεστήσεται] f. μηδὲ περιστήσεται. sibi circumponat amplitudinem. esse quasi vallet ea opum magnitudine.

67. 26. ὅπερ συνέβη] malim ὅπερ καὶ συνέβη. id quod etiam evenit.

68. 2. ταὐτὰ ὑπειληφὼς] subaudi περὶ αὐτῶν. nam alias leg. sit: ταὐτὰ ποιήσειν, ταὐτὰ γνώσεσθαι, ὑπειληφώς.

— 14. τούτου] prætuli τούτων. hujus universi generis, puta regum Macedonicorum, Philippi, Alexandri, et reliquorum cognatorum. et sic quoque dat Harpocr. laudans h. l. v. Ἀλέξανδρος, ubi, qui fuerit, docet.

— 21. προγόνους] scil. εὑρίσκει καὶ ἀκούει. id quod e versu 11. huc tacite est pertrahendum. comperit legens in annalibus, et accipit ab hominum fama.

— 23. ἰδίᾳ τὸ λυσιτελοῦν] probarem magis τὸ ἰδίᾳ λυσιτ. transposito articulo.

— pen. καὶ τότε] scil. ἤρεῖτο.

69. 2. ἐπὶ τῇ θαλάττῃ] malim ἐπὶ τῆς θαλάττης (in genitivo) ob insequens τῶν ἐμπορίων. sed video nunc in appendice Francfurtana hoc jam a nescio quo occupatum.

— 9. τῶν] postquam Lacedæmoniis imperavit, ut Messeniam remittant. Citat hunc locum Hermog. p. 310. τοῦ δ' αὖ κατὰ συστροφὴν σχήματος ἐν τούτῳ τῷ εἴδει παράδειγμα τόδε· ὁ γὰρ Μεσσήνην — et Scholiastes Hermog. ad h. l. πολλὰ μὲν πράγματα ἴσχει ἐνταῦθα, συνεσφιγμένα δὲ καὶ σύντομα, ὡς μὲν δοκεῖν εἶναι πολλά. rursus Hermog. p. 366. μάλιστα δὲ τῆς ἰδέας ταύτης καὶ τὸ κατὰ συστροφὴν σχῆμα οἰκεῖον. δυνάμει γὰρ μεγάλη φύσει τε ἰσχύοντας, καὶ φαίνεται χρώμενον. οἷον ὁ γὰρ Μεσ.

— 11. νομίζειν] dedi de meo νομίζων. Constructio nempe hæc est: σκήψαντο πεποιηκέναι νομίζων [id est, διὰ τὸ νομίζειν] ταῦτα εἶναι δίκαια. qui prætendat se ista ideo fecisse, quod arbitratus esset æqua et justa esse.

— 21. ἀλλὰ καὶ] idem est ac si dixisset: ἀλλ' ἦδε καὶ ξένους — non parat facere, non minatur facturum — sed jam facit.

— 26. οὐδ' ἂν ἡγοῦμαι] prætuli οὐκ ἂν ἡγ. Sententia hæc est: Sive coactum et invitum Philippum illud prius ais fecisse, ut scil. Thebanis Orchomenum et Coroneam condonaret, sive nunc de constantia et fide Thebanorum desperare: non potest exputari causa ulla probabilis, cur Thebanorum inimicos, Lacedæmonios atque Phocenses, odiis tam implacabilibus insectetur; id quod facit. Ergo neque olim coactus indulsit Thebanis, quæ indulsit, neque nunc malevolo erga eos est animo, suspectosve habet. Falsa ergo sunt ea, quæ nostrates de Philippi cum Thebanis rationibus suspicantur et jactant.

70. 2. ὅτι] uncis inclusi, quod e postremis literis voc. θεωρεῖν natum esse, ultro paret. πραγματεύεται idem est atque φαρᾶται πραγματευόμενος, vel δόλῳ ἐστὶ πραγματευόμενος. deprehenditur, aut constat, si quis recte reputet, eum omnia machinari, quæcunque machinatur, in fraudem reip. συστάττειν de callidis, fraudulentis machinationibus usurpatur, simili ducto de opere tessellato, vermiculato, musivo, ubi tessellæ innumeræ et multifariæ multifariam sunt arte mirifica compositæ.

— 6. ὑπειληφεν] de meo dedi ὑπειληφὼς. quia sibi persuasit.

— 8. ἴσχει κρῆσθαι] num ἴσχων κρῆται. aut ἴσχει καὶ κρῆται. quas urbes et quos locos, per vim et nefas vobis ereptos, tenet, iisque contra vos utitur.

— 10. πρίοιτο] malim πρίοιτο in optativo.

— 14. νομίζοι] correxi νομίζει. nam ἂν neque ad istud, neque ad hoc refertur, sed ad μισεῖν. existimat, vos, se si exosi sitis, meritum odisse.

— 16. διὰ ταῦτ' ἐγέγραφεν] citat h. l. Minucianus περὶ ἐπιχειρημάτων, p. 146. de enthymemate ἀπ' αἰτίας. ubi sic ait: σύνοιδεν ἑαυτῷ Φίλιππος πολλὰ ἠδικηκότι, καὶ διὰ τοῦτο μισοῦντας ὑμᾶς ἑαυτὸν, καὶ, εἰ καιρὸν λάβοιεν, τιμωρησομένους. διὰ ταῦτ'

ἠρήκαμεν, ἐφίστημι ἐπὶ τῇ σιλφ. Sic ille, ut apparet, l. h. distinguebat. sed rectius in libris nostris distinctus cernitur. in ἐφίστημι subaudiitur τοῖς πράγμασιν, aut τοῖς κατὰ τὰς πόλεις καιροῖς, aut ταῖς κατὰ τὰς πόλεις ἀφορμαῖς, aut simile quid. ἐπὶ τῇ πόλει θεραπεύει. alios colit, ambit, promeretur, officiis sibi obstringit, quo reip. nostræ noceant.

— 27. Ἀνθημοῦντα] citat h. l. Harpocrat. v. Ἀνθημοῦς.

71. 1. ὑμᾶς] quamquam alias de hac, quæ est perpetua, pronominum primæ et secundæ personæ in plur. permutatione tacere soleo, quod potidem et tædii plenum foret de eodem tribus quibusque verbis interjectis admonere, hic tamen facere non possum, quin admoneam, a me ὑμᾶς hic prælatum esse. id quod factu erat necessarium. non enim hic alloquitur Athenienses Demosthenes, sed Messenios, referens in Atheniensium concione particulam alicujus orationis, quam ad Messenios a se ait habitam esse. Ad eos itaque de Atheniensibus prædicans, inconsentaneum sit vos usurpare; ubi res nos requirit.

— 3. Ἃς προσδωσᾷν] subaudi οἴεσθε, e p. 70. 24.

— 9. αὗται λίαν] malim ai interponi. duo vocabula λίαν ὑμιλίαι pro uno copulato per signum ὑφ' ἓν dictum accipienda sunt.

— 12. διαδεχίαν] alii διαρχίαν dant, et necio an analogiæ convenientius. citatus h. l. Harpocratio reprehendit orationem de memoriæ lapsu, affirmans τετραρχίαν esse exarandam. Potest fieri, ut criminatio hæc librarios magis percellat. Fingo Δαρχίαν exaratam esse. rectissime legatur id τετραρχίαν. neque culpa ponet esterorum fuit, si posteri in more veterum numeros scribendi interpretando errarunt. sed rursus pro vulgata dici possunt hæc. Thessaliam jam dudum ante Philippum in quatuor principatus divisam fuisse. Nil ergo Philippus in forma Thessaliæ regunda novavit vetustam restituens. sed novasse dicitur, et vetusta quidem multo iniquiorem formam commentus.

— 18. ἀκούσεσθε] aliis in libris est ἀκούσασθε. eam ita dedit orator ἀπύξασθ' ἄν, (in optativo) si ἰσωφρονεῖτε. si sapiatis, sitis abominaturi.

— 19. πανοπλιαν] citat h. l. Stobæus p. 244. 10.

— 22. χαιροντίνα] citat Pollux 2. 121. v. χαιροντίνης. imitatus est h. l. Philostratus p. 262. 26.

— 23. ἂν δέ τι] Aristides de D. C. p. 288. σημείωσαι δὲ ἔχει, ὅταν μὲ οὐθὲς ἐπιτρέχῃς τῷ εἰσαγομένῳ, ἀλλὰ προλαμβάνῃς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτοῦ, καὶ προαναιρῇς τὸν λόγον. ἂν δέ τι καινὸν — καὶ οὐκ οὐθὲς ἐπήγαγε καὶ οὗτον ἀπαντᾷ· ἀλλὰ προλαβὼν τούτου τὰς ἐνθυμήσεις, καὶ ἀναιρήσας [num ἀναθρίσας] ἢ πᾶσι μὲν ἴσως ἀγαθὸν — καὶ ἄλλα ἐπαπόλαβε· τί οὖν ἐστὶ τοῦτο; εἶτα τὸ εἰσαγόμενον. ἀπιστία. Harpocration in v. ἀπιστεῖν num ad h. l. respexerit, in dubio relinquam.

— pen. οὐδὲν δεινὸν μὴ πάθητε] Stobæus sic recitat: οὐδὲν μὴ δεινὸν πάθητε. unde suspiceris leg. esse: οὐ δίος, μὴ δεινὸν πάθητε. verendum non est, ne malum accipiatis. verum sic potius videtur emendandum esse: οὐδὲν δεινὸν, (nil est verendum) μή τι πάθητε. facile τι in concursu cum π potuit excidere, id quod sæpissime factum observavi.

72. 1. καὶ τὰς προσηγορίας] idem est ac si dixisset: καὶ αὐτὰς τὰς προσηγορίας. aut sic: οὐ μόνον τὰς γνώμας, ἀλλὰ καὶ τὰς προσηγορίας.

— 6. πολλοὺς ἑτέρους] addi velim τοιούτους. aliasque multas ejusmodi orationes, seu cohortationes.

— 7. πρίσβεων] malim συμπρίσβεων. a collegis hujus meæ in Messeniam legationis. Ad καὶ πάλιν ὕστερον subaudi ἀφόντος ἐμοῦ, me absente, cum rursus illinc discessissem.

— 14. περιτειχίζεσθε] prætuli περιτοιχίζεσθε. v. p. 43. 1. vulgata videtur e gemina lectione, olim in libris Demosthenicis versata, nata esse, ex altera περιστοιχίζεσθε, quam probavi, et altera ἐπιτειχίζεσθε, quam in Aug. secundo solo reperi. quarum illa significat, committitis, ut velut indagine claudamini; hæc patimini vobis arces imponi, quæ vos in officio contineant.

—ibid. πάντα ταῦθ' ὑπομείναντες] id est, πράξαντες πᾶς' ἃ λογισμῷ βέλτιστα ἦρτο, aut πάντα ὅσα οἱ ἄλλοι δεινὰ ὑπέμειναν ὑπὸ Φιλίππου.

— 22. τοὺς ἀγαγόντας] significat legatos Atheniensium, prima legatione ad Philippum functos constituendæ pacis ergo.

— 27. ἑτέρους] socios legationis posterioris, cui Demosthenes ipse interfuit, illuc missæ, at a Philippo jusjurandum de pace servanda exigeret.

73. 13. πρὸς τὰς ἐλπίδας] accipio pro πρὸς τὸ χρηστὰς εἶναι τὰς ἐλπίδας. ad bene sperandum, ut posteris quoque bonæ spei nonnihil superesset. quamquam utique planius foret, si sic dedisset. Ironica est dictio.

— 18. ἐμαυτῷ μὲν ἐξ ἴσου λέγων πᾶς' ὑμῖν ποιῶν] quid hæc verba significare possint aliud, meditans haud reperio, quam hoc: Nullum aliud inde referam emolumentum, quam ut mihi liceat vobiscum in concione libere agere; in quo nihil amplum atque splendidum adeptus fuero; licet enim hoc civi cuique Atheniensi perinde facere. non meliore loco sic ero, quam infimus quisque vestrorum civium.

— 23. τὰ γὰρ πράγματα ὁρῶ προβαίνο-

τα] prætuli τὸ γὰρ πρᾶγμα ὀρῶ προβαῖνον. nam video rem gliscere, serpere, increbrescere. studium puta nostratium erga Philippum, et contentionem largitiones ejus merendi, patriæque fortunas ei vendendi.

74. 24. μάλιστ'] voc. μάλιστα malim pone ἀκριβῶς poni, ut sit, ὡς δ' ἂν ἐξεταοθείη ἀκριβῶς, ut autem ad vivum resecetur, et persentiscatur penitius, μάλιστα μὰ γένοιτο, ὦ θεοί, o dii, ante alia omnia nolite committere, vel, id vero omnium minime fiat.

— ult. τῆς ζημίας] malim τῆς πάντων ζημίας.

AD ORATIONEM DE HALONESO.

76. ult. δεινὸν γὰρ] Citat h. l. Aristides de Dict. simplici p. 422.

77. 4. περὶ ὧν φίλιππος —] concinnius videtur oratio sic ordinari, si duo vocabula περὶ τούτων in versum quintum deducantur, ad hunc modum: περὶ ὧν φίλιππος ἐπίσταται, διεξελθεῖν. ὅστιγον δὲ, περὶ ὧν οἱ πρέσβεις λέγουσι, καὶ ἡμεῖς περὶ τούτων λέξομεν.

— 6. ἄρχεται] Citat h. l. Hermogenes.

— 8. οὔτε τότε λαβεῖν] mediam vocem de meo addidi. cæterum locus ita videtur reformandus esse: ὑμᾶς δ' οὐ φησὶ δικαίως αὐτὸν ἀπαιτεῖν οὐχ ὑμετέραν οὖσαν. vos autem negat recte et ex æquo facere, insulam a se repetentes, quæ vestra nulla sit. οὐ γὰρ τότε λαβεῖν [subaudi δικαίως]. nam neque jure vos eam tum occupasse, cum occuparetis, neque nunc eam tenere, sed ejus possessione excidisse.

— 13. οὐ χαλεπὸν —] idem est ac si dixisset: οὐ χαλεπόν ἐστιν αὐτοῦ ἀφελέσθαι τοῦτον τὸν λόγον, διακύντα, ὡς ἐστὶν ἄδικος. non est difficile hanc ipsi causationem eripere, docendo, injustam esse.

— 27. τἀνταῦθα διοικήσειν] subaudi ὑπὲρ αὐτοῦ πράγματα.

— pen. μελλόντων] uncis inclusi, ut molestum et superfluum, orationemque impediens. sublato enim eo nil deest, quia διοικήσειν cohæret cum ὑπεσχημένων, qui receperunt Philippo, se negotiorum et studiorum ejus fore administros atque procuratores; idque etiam reapse agunt.

78. 1. ὅτι δι' ἀμφοτέρων] f. ὅτι τὸ Δι' ἀμφοτέρων.

— 3. ἂν τι λάζηται, ἂν τ' ἀπολάβητε] citat et paraphrasi explanat h. l. (et p. 162. 16.) Eustathius ad Odyss. p. 62. 5. ed. Rom.

— 12. πρῶτον μὲν γὰρ] desideratur, quod insequi atque respondere debebat, colum ἔπειτα δὲ — aut ergo suspicandum est, oratorem oblitum sui supplere deficientia non meminisse, aut adsciscenda est e Felicianea hæc lectio ἔπειτα δὲ, εἴ γε ἡ δύναμις, pro illis, quæ versu 15. leguntur, ὁπότε γὰρ ἡ μὲν δύναμις. Modo, quod de auctoritate hujus lectionis haud constet, quam in librorum meorum nullo reperierim.

79. 12. ζεβαιώσασθαι] post βεβαιώσασθαι addi malim ὁμολογοῦσιν.

— 13. ἐπεὶ ὅτι γε συμβόλων] citant h. l. Harpocr. et Thomas M. in v. σύμβολα.

80. (1. ὑποδοχὴν] id est, ὑπόληψιν. ad impetrandum, ut homines opinentur vos —.

— 13. τοὺς παρ' ἑαυτοῦ] malim τοὺς παρ' ἑαυτὸν, in accusativo. exsules, qui e Thaso ad se perfugissent. διακεκομικέναι compositum prætuli simplici κεκομικέναι, quod est in vulgatis. verumtamen infinitivum hunc quo reformemus? unde aptus erit? non poterit aliunde, quam ex ἀξιῶν versu 5. unde insequentes infinitivi quoque apti sunt. Atqui quæ erit sententia ἀξιῶν διακεκομικέναι? aut, si cum Wolfio, διακεκομικέναι alias ex ἄδικον versu 9. aptum esse, non convenit infinitivus perfecti, sed præsentis διακομίζειν et οἰκειοῦσθαι. Brevis ut sim, constructio h. l. prorsus est inextricabilis. Suspicor itaque pro infinitivo sufficiendum esse indicativum διακεκόμικε, et versu 14. addendum ad νήσους esse ἐλπίζει. ut hæc sit sententia, neque solum exsules Thasios, qui ad se perfugissent, per imperatores vestros domum reportavit, [h. e. reportandos curavit] sed futurum quoque sperat, ut reliquas quoque insulas suas in partes pertrahat, si nempe suorum amicorum nonnullos classi nostræ imponat, una cum nostris imperatoribus circumnavigare jussos, tanquam socios in tutela maris gerenda futuros.

— 15. συμπέμπων] malim simplex πέμπων.

— 19. κατασκευάζεται] Citat h. l. Thomas M. v. κατασκευάζω pag. 509. et Minucianus p. 156. ubi sub enthymemate ἀπ' ἀφορμῶν cum locum hunc recitasset, hæc addit: ἐκ γὰρ τούτων τὸ ἐπιβουλεύειν τῇ θαλάττῃ τὸν φίλιππον συνίστησιν (id est, συνίστησιν). collegit, vel argumentis demonstravit, orator puta.

— pen. οἰκαδε λαμβάνειν] dicitur is dona, qui ab amico, foris vel peregre agente, missa accipit ultro delata, ex insperato, nullo suo promerito, et citra obligationem referendæ gratiæ. Sententia est: illi autumant, Philippum dona ad se Athenas mittentem, mittere dona in Macedonia nata; at ille nihil aliud ipsis mittit, quam exiguam particulam fortunarum patriæ,

quas ipsi antea Philippo vendiderunt. Conf. p. 157. 6.

81. 1. πεμφθέντες] post πεμφθέντες aut deest, aut subaudiendum certe est, quod creberrime solet reticeri, λέγοντες. Ad ἐπιτεθῆσθαι subauditur φιλίππῳ. Recte habet aoristus, neque de futuro sufficiendo cogitandum est. Vis futuri aoristo quoque inest, sed paulum diversa. Futurum destricte certoque futurum indicat; aoristos autem id, quod secundum omnem probabilitatem eventurum videatur. Sententia igitur hæc est. Ad veniam quod attinet, a legatis Philippi nobis datam, in formula pacis aliquam clausulam reformandi, qui legati nobis auctores facti sunt, Philippi sibi videri certius clausulam a nobis immissam admissurum sibique passurum approbari: ut scilicet uterque nostrum vestra habeamus teneamus, nos Athenienses ea, quæ ante bellum habuissemus, et Philippus item, quæ habuisset; quæ est postulatio juris irrefragabilis et apud cunctum genus humanum confessi: negat jam Philippus, neque se veniam hanc legatis suis dedisse, neque legatos suos tale quicquam affirmasse.

— 7. ἐν τῷ δήμῳ] coram tot hominum millibus palam et clare dicta, quorum si qui dictorum sint obliti, tot tamen alios superesse necesse sit eorum adhuc memores. arguit et ridet cum impudentiam adulatorum Philippi, tum absurditatem commentorum, quibus eum ductent.

— 11. παραχεῖμα —] in continenti, e vestigio, statim secum illa a legatis Philippi in concione dicta.

— 13. τὸν καταψευδομένην] plebiscitum, quod ait Philippus de legatis suis falsa commisisci, mendacia perhibere.

— 18. ὅτε ἀπεκρίνασθε αὐτοῖς ἀναγινώσαντες] id est, ὅτε ἀπεγνώσκετε αὐτοῖς τὴν ὑμετέραν ἀπόκρισιν.

84. 2. σφόδρα] post σφόδρα Morellus, sive Lambinus is est, addi vult ὑμῶν, quod libri si addant, cupidus amplectar. sic autem subaudiri solummodo debet.

— 5. περὶ δὲ τοῦ] apodosis, seu restauratio et completio sententiæ hic cœptæ habetur versu 17. in illis τοῦτο δὲ τὸ ἐπανόρθωμα, ubi fallitur, quisquis fuit, sive Morellus, sive Lambinus, in locum δὲ sufficiens δή. Qua particula sive μέν, sive δὲ periodos tales exordiuntur, eadem quoque recurrent illas longius circumductas in ordinem revocantes. Cujus moris sive ignoratio, sive oblivio, eundem Lambinum p. 90. ult. eundem in errorem implicuit.

— 14. οὐκ ἐν μέσῳ κεῖσθαι] non in medio jacere, patentes omnium injuriis et insidiis. particulam infitiantem de meo addidi.

— 22. Βούχετα] locum hunc citat Harpocrat sæpius, v. Βούχετα, quod ait plurale esse. v. etiam Vales. p. 38. allegantem exempla veterum, pro Elatea Ἐλάτρειαν appellantium. item v. Παυδοσία et Ἀλίξανδρος.

85. 3. ἢ ἐστι νῦν] id est, ἢ ἐστιν ἔτι νῦν. quæ adhuc superest.

— 15. ἐνεργετήσειν] postremam literam detraxi, non item ausus, etiam οὐκ εἰδέναι addere post τιμωρήσασθε. quo addito hæc exsistet sententia. se nescire, quantis vos beneficiis sit ornaturus.

86. 5. ὃς] constructio hic labat, cui genuino modo succurri possit, sive ὃς hic loci omittendo, et pro φησὶ versu 3. φήσας legendo, sive servando φησὶ, et pro ὃς sic legendo: ψευδόμενος. τὸν γὰρ Καρύστιον.

— 10. ἃ τ' ἐπιστέλλει] possit stare, si sequeretur καὶ ἃ πείθει, sine ἔτι δὲ. Hoc autem insequente, videtur potius leg. esse ἃ μὲν ἐπιστέλλει.

— 15. καίτοι Χερρονήσου—] Scholiastes ad Hermog. p. 401. Τιβέριός φησιν, ὅτι ἐνάργεια γίνεται κατὰ μὲν ἔννοιαν, ὅταν μὴ βέλτιον λέγῃς τόπον, ἀλλὰ καὶ τὰ παρακολουθοῦντα τῷ τόπῳ σημεῖα. οἷον ἐν τῷ τῆς Ἀλοπήσου· καίτοι τῆς Χερρονήσου οἱ ὄροι εἰσὶν οὐκ ἀγορὰ, ἀλλὰ βωμὸς Διὸς τοῦ Ὁρίου. καὶ ποῦ ὁ βωμός; ὃς ἐστι μεταξὺ Πτελεοῦ καὶ Λευκῆς ἀκτῆς. εἶτα πάλιν ἄλλο σημαντικόν· οὗ ἡ διωρυχὴ Χερρονήσου ἔμελλε ἔσεσθαι.

— 16. Πτελεοῦ] Eustathius ad Homerum p. 324. antep. μέμνηται δὲ Πτελεοῦ καὶ Δημοσθένης, καὶ ζήτει ποίου.

87. 1. πρὸς Καρδιανούς] non cohæret cum ἐπιστέλλει, sed cum διαδικάζεσθαι. Constructio paulo intricatior ita est expedienda: ἐν τῇ νῦν πρὸς ὑμᾶς πεμφθείσῃ ἐπιστολῇ ἐπιστέλλει ὑμῖν, ὅτι δεῖ ὑμᾶς διαδικάζεσθαι πρὸς Καρδιανούς. vobis in jure agendum esse cum Cardianis. tum rursus veluti suspirans et indignans atque fremens, iterat πρὸς Καρδιανοὺς, cum Cardianis! me miserum.

— 20. οὐδ' ἀναγκάσαι Καρδιανοὺς] cohæret οὐδέ, non cum ἀναγκάσαι, sed cum Καρδιανούς. ne Cardianos quidem, civitatem tam debilem.

88. 1. προτάφοις] Citat h. l. Hermogenes p. 250. Eustathius ad Iliad. p. 1015. 44.

AD ORATIONEM DE REBUS CHERRHONESI.

90. 1. ἴδια μὲν —] Hermogenes p. 234. locum hunc allegat in exemplum εὐκριπείας seu perspicuitatis orationis. Titulo orationis adjunxi vocabula ἢ ὑπὲρ Διοπείθους.

— 17. ἐσίσχωσι] prætuli ἐπισχῶσι, subaudi ὑμῖν. aptus est hic dativus ab

ἐγχειρεῖν. existimo licere vobis, sive jam nunc statim punire visum fuerit, sive pœnam paulisper inhibentibus [id est inhibueritis].

— 20. καὶ δυνάμει] non ignoro vim usumque dativi. videtur tamen convenientius καὶ σὺν δυνάμει, vel καὶ ἐν δυνάμει.

91. 1. τοῖς περὶ τῶν ἄλλων] malim τοῖς παρὰ τῶν ἄλλων [id est, τῶν ἀντιλεγόντων ἐμοὶ ἀπαντῶσι] θορύβοις, fremitibus mihi occurrentibus ab aliis, h. e. ab adversariis meis, qui mihi obloquuntur.

— 7. ἔστι δὲ] post ἐστὶ δὲ videtur τἀληθὲς οὕτως, aut tale quid deesse. verum res sic se habet.

— 10. λέγειν] accipi debet pro ἀμφισβητεῖν vel διστάζειν. aut alias sic est legendum : οὐδὲν δεῖ λέγειν ἄλλ' [id est, ἄλλο], nihil aliud dicendum est, quam hoc simplex, pacem esse agendam, tuendam, ἢ ἀσφαλῶς εἰρήνην ἀκτέον, subaudi εἶναι. Sed præstat nihil hic moveri, et priorem interpretandi rationem præferri. Si δεῖ plane tollas, cohærebunt ista inter se, ἐστὶ δὲ --- οὐδὲν λέγειν: et tum plana atque integra erit hæc oratio.

— 20. λαμβάνειν] malim περιλαμβάνειν. nisi duo hæc vocabula λαμβάνειν καὶ malis induci. Et facile λαμβάνειν o proximo βαρβάρων exsistere potuit.

92. 9. ἐξελέγχονται] post ἐξελέγχονται videtur φλυαροῦντες vel tale quid deesse. in his quidem ineptientes vel nugantes arguuntur. verumtamen mercenarii modis infandis insolescunt, id est, verumtamen de hoc certe gravi de causa queruntur, quod mercenarii —.

— 11. κατάγειν] Citat h. l. Harpocr. v. κατάγειν τὰ πλοῖα.

— 16. οὕτω τὴν Φ.] malim οὕτω καὶ τὴν Φιλίππου.

— 19. παρειλθόντα] neque παρειλθόντα, satis placet, quamvis ferri possit, neque παρόντα, quod plane vitiosum est. videtur h. l. vetustis in libris gemina versata lectio, in aliis παρεαθόντα (a παρεῖσι), et profecto inter hoc vocabulum et παρειλθόντα quam parum discriminis est in literarum ductibus; in aliis, eodem significatu, παρειθόντα (a παρίεναι) transmissa, neglecta. quam posteriorem lectionem reliquis equidem præferam.

93. 4. τἄλλα] id est, πάντα. vim vocabuli sic ferme sentias, si Latine sic reddas, reapse quod agunt, hoc est, ut Philippum secundent et amplificent. Cæterum, in Diopithem quæ criminantur, eæ meræ sunt offuciæ. fumum vobis vendunt. veram suam designationem atque contentionem his nugis obscuratum eunt atque celatum.

— 12. ἀπὸ Μακεδονίας] vocabula ἀπὸ Μακεδονίας καὶ Θεσσαλίας ita stant in bivio, ut tam ad μισταπίμπωται sint legenda, quam ad παρόντες. hoc volo. Philippus adhuc plures arcessit copias e Macedonia Thessaliaque, cujus rei auctores nobis sunt, quicunque illinc, e Macedonia Thessaliaque, huc adveniunt.

— 15. ὥσπερ] prætuli ἧπερ, id est, ἐφ' ἧπερ νῦν εἰσίν.

— 17. ἐγὼ μὲν οὖν οἶμαι —] Citat h. l. Thomas M. p. 214. v. διάγω.

— 18. εἰσφρήσεσθαι] Citat h. l. Harpocr. v. εἰσφρῆσιν.

— 20. οἰκοῦν ἡμῶν μὲν —] Aristides de D. C. p. 234. τοῦτο μὲν οὖν εἰς πρόσωπα ἐστὶ μερίσαι τὸ νόημα. ἕτερον δὲ μεριοθὲν εἰς πρόσωπα καὶ τόπον. οἷον οἰκοῦν ὑμῶν μὲν μὴ δυναμένων — βοηθεῖας.

— 23. καπηλαιμπολοῦσι] Citat h. l. Hermogenes p. 306. Schol. ejusdem p. 406. 27. hæc habet. τὸ δὲ περὶ Βυζαντίων παράδειγμα, ὃ τίθεται ἐν τῷ περὶ μεθόδου γαγγάντος [locum designat, modo indicatum] διεσλῆν ἔχει τὴν ταχεῖαν ἀπάντησιν. πρὸς μὲν γὰρ τὸ καπηλαιμπολοῦσι Βυζάντια, ὡς παρ' ἑτέρου εἰρημένον, ἀπήντησεν ὀξέως κατ' ἐπίκρισιν εἰκὼν σφόδρα γε. πρὸς δὲ τὸ· ἀλλ' ὅμως δεῖ σῶς αὐτοὺς εἶναι· παρὰ τοῦ ῥήτορος αὐτοῦ τεθὲν, ἄλλη ταχεῖα ἀπάντησις γέγονεν, κατασκευαστικὴ τοῦ λεχθέντος. συμφέρει γὰρ τῇ πόλει. Idem Scholiastes p. 404. 12. v. καπηλαιμπολοῦσι interpretatur per ἀχάριστοί εἰσι. quam interpretationem nescio an paucis sit interpretaturus.

94. 6. ἆρ' ὁρᾶτε] Aristides de D. C. p. 260. κατὰ σχῆμα γίνεται ἀξιοπιστία οὕτως ὅταν τις τοῖς ὁμολογουμένοις ἀντὶ τῶν ζητουμένων σχήμασι χρῆται. ὡς ἐκεῖ· ἆρ' ὁρᾶτε καὶ λογίζεσθε — ὑμῶν πεισθῆναι.

— 19. ταύτην ζασκαίνειν] Citat h. l. Thomas M. v. ζασκαίνειν. nec non vetus Lexicon apud Montfaucon. Bibl. Coisl. p. 496. nec non locum p. 95. 10.

— ult. εἶθ' ἃ Φίλιππος —] Sopater ad Hermogen. p. 310. 25. καὶ πάλιν ἡμεῖς ἐροῦμεν, ὅτι κἀκείνοις [adversariis] δοκεῖ ζέλτιστον εἶναι τοῦτο εἰ ποιήσαιμεν. ὡς Δημοσθένης ἐχρήσατο εἰκὼν· σκεψώμεθα δὲ, τί ἂν εὐξαιτο Φίλιππος τοῦτο γενέσθαι τὸ στρατήγημα. ἆρ' οὐ διασπασθῆναι καὶ λυθῆναι; ἔπειτα συναγαγὼν τὸ νόημα φησὶν εἶθ' ἃ ἂν Φίλιππος εὔξαιτο τοῖς θεοῖς. καὶ ἑξῆς.

95. 6. αὐτοῖς] vulgari lectioni αὐτοῖς per lenem, prætuli αὐτοῖς cum aspero. id est ἡμῖν αὐτοῖς. quomodo nos nobismet ipsis utamur, h. e. consiliis, animis, corporibus, copiis et opibus nostris.

— 10. πόθεν] post πόθεν videtur desiderari ἔχει. unde habeat Diopithes illas copias.

— pen. καὶ γὰρ οὐδ' ἂν ἄλλος δ.] Aristides de D. C. p. 176. καὶ ἐτέρωθι δὲ ἐπαγγελία χρησάμενος· λέξω δὲ μετὰ παῤῥησίας· καὶ γὰρ οὐδ' ἂν ἄλλος δυναίμην. εἶτα ἀποστήσας ἑαυτὸν· πάντες ὅσοι πώποτε —.

— ult. ἅπαντες ὅσοι πώποτε —] Citat h. l. Hermog. p. 414.

96. 1. ἢ] id est, aut alias, si mendax deprehendar. citat h. l. Thomas M. eum aliquo assumento suo v. περσῶ.

— 10. τὰ τοιαῦτα] *et cætera*, h. e. ut mittam reliquos, si qui sunt, harum largitionum fines atque prætextus.

— 17. ἀγαίρει] Syrianus ad Hermog. p. 211. 13. καταγροῦντας μὲν ἢ αὐταῖς ταῖς λέξεσι τῶν ἐγκλημάτων δεῖ χρῆσθαι, οἷον ἱεροσυλίᾳ, καὶ τῷ δημοσίῳ ἀδικήματι, ἢ καὶ σιτοπρασίας, ἐὰν δυνώμεθα. ἀπολογουμένους δὲ συστέλλειν τὰ ὀνόματα, καὶ κλοπὴν μὲν τὴν ἱεροσυλίαν ὀνομάζειν, ἀδίκημα δὲ [videtur hic ἰδιωτικὸν deesse] τὸν δημοσίαν ὁρίζεσθαι βλάβη. οὕτω καὶ Δημοσθένης τῶν ἐγκλημάτων τὰ μέγιστα μετριωτέρως ὀνόμασι συνεσκίασε περὶ τοῦ Διοπείθους λέγων, ἢ [id est ὀχθῆρ] τῶν φιλοτιμιῶν. τὸ μὲν ληστεύειν ἀπείργειν [lege ἀγαίρειν] σφοδρότερον, τὸ δὲ ἀρπάζειν σφοδρότερον καὶ δεινότερον ἐθέσθαι.

— 20. δέσποτι — ποιήσαντι — συγκατασχεδιάσωσι] vereor, ne isti tres dativi, qui non possunt alio, quam ad Diopithen, referri, vitiosi sint, et ne in eorum locum sint, aut dativi plurales, aut accusativi plurales, ut nempe dativi referantur ad ἄνασι, accusativi autem sint absoluti. Possit locus diversis modis constitui. sive: ὃς τοῦ μελλῆσαι δόσωσι [daturis] δίκην, μή τι ποιῆσαί [in infinitivo, ob μελλῆσαι] γε, καὶ συγκαταπράξασθαι. sive sic: ὃς τοῦ μελλῆσαι δόσωσι δίκην, μὴ ποιήσασί γε, καὶ συγκατασχεδιάσωσι. sive denique: ὃς τοῦ μελλῆσαι δόσωσι δίκην, μὴ ποιήσαντάς γε, καὶ συγκατασχεδιάσωσι. quasi futurum sit, ut, qui contribuere quicquam Diopithi modo velit, et paret, hujus suæ voluntatis sit pœnas daturus, nedum, [h. e. multo magis] si fecerit, h. e: si stipem Diopithi contulerit, aut operam ei gnavam præstiterit in nescio quo ejus emolumento adipiscendo, aut in facinore quopiam bellico exsequendo.

— 22. τοῦτ' εἰσὶν οἱ λόγοι] id est, ταῦτα λέγουσιν οἱ κατήγοροι. hæc jactant Diopithis inimici. aut ταῦτα δύνανται αὐτοῖς οἱ ἐκείνου λόγοι. hæc sibi volunt, hoc spectant et tendunt sermones ab illis jactati ad hunc modum. Verumtamen Diopithes parat hoc vel illud oppidum obsidione premere? Verumtamen Græcos [Asiaticos] prodit [regi Persarum puta]? — Quippe his hominibus, qui ejusmodi sermones jactant, caræ cordique sit Græcorum in Asia salus. [est hæc subsannantis oratoris responsio.] Melius quippe hi homines de alienis, quam de patria, studeant mereri.

— 23. μέλλει] quamquam certus sum Demosthenem nunquam in mentem venisse tam frigidæ et umbratilis puerilitatis, ut in vocabulis μέλλει et μέλλει luderet, Hermogenes tamen docet fuisse in vetustis teschnicis, qui sibi visi fuissent in hoc commento acrimoniam, δριμύτητα, nescio quam reperisse. Verba sunt p. 333. τὸ καθ' ὁμοιότητα λέξεως ἐμφαίνειν τινὰ δριμύτητα. οἷον μέλλει στασιάσειν. τοὺς Ἕλληνας ἐκδίδασκε. μέλλει γάρ τινι τούτων τῶν τὴν Ἀσίαν οἰκούντων Ἑλλήνων; ἐγὼ μὲν σφόδρα εὐλαβῶς εἶχον θεῖναι ὡς παράδειγμά τινος δριμύτητος. ἐπεὶ δὲ τῶν σφόδρα εὐδοκιμησάντων τινὲς κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀνθρώπους, καὶ νῦν δ' εὐδοκιμούντων ἐπὶ θεωρίᾳ λόγων, ἐν οἷς ἀκριβολογοῦνται βιβλίοις, οὕτως τεθεωρήκασι καὶ τοῦτο, καὶ τεθείκασί γε ὡς παράδειγμα δριμύτητος τοιαύτης, εἰρήσθω καὶ ἡμῖν. καίτοι τάχ' ἴσως οὐδ' ἡ τοιαύτη δριμύτης, εἴπερ οὕτω γένοιτο, ἐκφεύγει τὴν ψυχρότητα.

— 26. τοῦτ' ἐστὶν] hoc volunt, huc tendunt adversariorum criminationes. submoto Diopithe, suffectum eunt alium imperatorem, sive ignavum et imbellum tardumque strenuo et acri, sive eadem cum Diopithe factitaturum, et vestigia ejus pressurum. Hic erit fructus tantorum sumtuum, in novam classem expediendam faciendorum. Nihil hic deest. subaudi modo: Stultus et vanus foret ejusmodi conatus; eodem enim, quo illi tendunt, multo minore contentione pervenire licet.

— 27. διὰ ποῖ Δ. καὶ κατάγει τὰ πλοῖα] idem est ac si dixisset: διὰ ποῖ κατάγων [vel ἐν τῷ κατάγειν] τὰ πλοῖα.

— pen. μικρὸν πινάκιον] interpretor de epistola a S. P. Q. A. ad Diopithen missa, qua successori dato decederé de imperio jubeatur, et in urbem redire ad causam capitis dicendum. Aliter accepit Harpocrat. v. πινάκιον, scil. de libello accusatorio, quo Diopithes ad populum de majestate appellaretur. verba ejus hæc sunt: ἐν δὲ τοῖς φιλιππικοῖς ὅταν λέγῃ· μικρόν, ὦ Ἀ. 'Α. μικρὸν πινάκιον πάντα ταῦτα [sic enim leg. et distinguendum est], ἐνταῦθα τυχὸν πινάκιον λέγεται, εἰς ὃ ἐγγράφεται τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῶν εἰσαγγελλομένων etc.

97. 1. ταῦτα, τοὺς ἀδικοῦντας] emenda distinctionem ad hunc modum: λέγουσιν οἱ νόμοι, præcipiunt leges, ταῦτα τοὺς ἀδικοῦντας [vocabulis oratorio more transpositis, pro vulgari loquendi more τοὺς ταῦτα ἀδικοῦντας] εἰσαγγέλλειν, deferre horum criminum reos. Verum vidit ex parte Wolfius quoque.

— 20. οὐκ ἴχετε ἀντιλέγειν] idem est ac si dixisset: οὐκ ἴχετε τούτοις ἀντιλέγειν, οὕτε φάσκειν, ὡς οὐκ ἔστιν ἀληθῆ.

— pen. φατὲ] scil. τοῦτον εἶναι τὸν αἴτιον, καὶ βούλεσθε αὐτὸν λαμβάνειν, h. e. πολλάζειν. vel φατὲ λήψεσθε, aitis vos eum ad pœnas dandas esse retracturos, καὶ ζοῖλασθε, et parati estis hoc facere.

98. 3. ἢ νῦν] subaudi γίγνεται.

— 15. εἰ λόγον —] apodosis hujus sententiæ est in illis p. 99. 7. ἂν ταῦτα λίγωσι, τί ἐροῦμεν;

— 17. καὶ ἐροιθ' ὑμᾶς· Ἄνδρες] malui sic exarare atque distinguere: καὶ ἐροιθ'

[id est, ἔρωτα. atque vos interrogent. nam ὑμᾶς facillime omittatur.] Ὑμεῖς, ἄνδρες — Vos, o Athenienses —. Satius enim est, nominativum, cui πίμπτῃ innitatur, expressum, quam repressum esse, quamquam vis ejus in πίμπτῃ utique inest.

— 21. καὶ ἅπαντα ad ποιοῦμεν γὰρ ταῦτα] hæc verba signis parentheseos inclusera m; sed operarum festinatio prætervidit. Adde itaque tu, quisquis es, lector, ista signa sententiæ necessaria: orator enim hanc sententiolam, vel potius notam atque reprehensionem de suo ingessit in orationem a se confictam Græcorum. Deinde post τὰ τοιαῦτα de meo addidi ἅ. et reliqua talia, quæ necesse est nos fateri vera esse. factitamus enim.

99. 2. ἐπιτειχίσας] audacule dictum, τύραννον ἐπιτειχίζειν. verum, si metonymiam assumens alas tyrannum usurpatum esse, pro potestate tyranni, evanescit omnis illa, quæ videtur, duritiei dictionis. populo cuidam ad latus apponere, velut aroem quandam, tyrannum, h. e. in mandatis ei dare, ut populum vicinum armorum suorum terrore atque aculeo reprimat, molitiones atque excursiones ejus observet atque coerceat, invitum cogat, rebellantem domet.

— 3. ἀπολύσασθε] malim sic legi: οὐδὲ ταῦτ' ἀπολύσασθαι (in infinitivo aor. 1.), εἰ μηδὲν ἄλλο, ἐβούλεσθε. Sententia hæc est: decebat vos alia plura dedecora eluisse. vos vero noluistis. saltim hæc duo debebatis. at ne hæc quidem juvit vos eluere.

— 6. πρεσβεύετε] prætuli πρεσβεύεσθε in medio. legati, legatione ad exteros fungentes, dicuntur πρεσβεύειν. a quibus autem civitatibus mittuntur, hæ, non ipsæ πρεσβεύουσι, sed πρεσβεύονται, delegant legatos suo nomine, quibus mandata a se committant.

— 8. τί ἐροῦμεν; ἢ τί φήσομεν;] qua oratione utemur? quæ prætexemus?

— 22. εἰ δὲ μή] scil. πιστεύουσιν ἡμεῖ ταῦτα φάσκοντι. vel, εἰ δὲ μὴ φασὶν ἀληθῆ ταῦτ' εἶναι.

100. 3. ἕξει] scil. πρὸς ὑμᾶς. ex insequentibus.

— ibid. ξεβιασμένα] prætuli compositum συμξεβ. vi et necessitatis quasi coagulo invita unita, ceu torculari quodam compressa, aut destina ferrea comexa.

— 10. οὐδὲ πολλοῦ δεῖ —] idem est ac si sic struxisset orationem: οὐ κακῶς οὐδ' ἀργῶς ταῦτα λογιζόμενος. οὐ τοῦ πολλοῦ δεῖ πρὸς τὸ ταῦτα ὑπολαμβάνειν, ἀλλὰ τοῦ κατὰ τύχης. non male sic autumans, neque segniter, degeneremque in modum. quod qui de Philippo suspicetur, (cum sc. istas rationes malas ducere, aut motum segnitie et ignavia) næ is non parum, sed toto cœlo sit aberraturus a vero. quare non male feceris sic distinguens: οὐδὲ (πολλοῦ δεῖ) οὐ κακῶς. ubi οὐδὲ possit pro simplici οὐ accipi, et iusequens οὐ pro supervacaneo haberi.

— 22. Δρογγίλον] citat h. l. Harpocr. in voce. Δρογγίλον, Καβύλη, Μάστειρα. ubi suspicatur leg. esse Βάστειρα.

— 23. ἐξαιρεῖ] malim in medio ἐξαιρεῖται.

— ult. μελίνην] citat h. l. Harpocr. v. μελίνη. item Etymol. M. eadem voce p. 577. 49.

101. 1. βαράθρῳ] citat h. l. Harpocr. v. βάραθρον.

— 7. ἀξιοῦν] scil. χρήματα εἰσφέρειν.

— ibid. στράτευμα] Diopithis copias designat.

— 14. καὶ δημοσίους] rursus addidi καί. item p. 137. 9. ubi locus hic iteratur. vulgata copulam omittens. quæstores cum diribitoribus [juvat ita appellare, seu lictoribus, convenientiore appellatione statim non succurrente] miscet, honoratos magistratu fungentes publice demandato cum servis publicis. citat h. l. Harpocr. v. δημόσιος.

— 21. εἰ δέ τῳ δοκεῖ —] Aristides de C. D. p. 262. ἀξιοπιστίας δὲ [scil. ἐργαστέον ἐστὶ] καὶ ὅταν τις συνδρομαῖς χρῆται [provocationibus ad consensum auditorum secum, aut concessione argumenti, quo adversus nos premat.] ὡς ἐν τοῖς φιλιππικοῖς. οἷον· εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα καὶ δαπάνης πολλῆς καὶ πραγματείας εἶναι. νῦν ἡ συνδρομή [assensus oratoris ipsius]. καὶ μάλα ὀρθῶς δοκεῖ. τὸ γὰρ καθ' ἑαυτοῦ δοκοῦν τὴν πρώτην, συγχωρεῖ, ἵνα τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ εἰσάγῃ. Sopater ad Hermog. p. 312. 3. πρῶτον μὲν, ἐὰν ἐγχωρῇ, τῷ μὴ χαλεπὸν εἶναι [utendum est argumento], ἴσασι τῷ, εἰ καὶ χαλεπὸν εἶν, ἀλλ' οὖν ἀναγκαῖον, καὶ ὅτι δεῖ ὑπὲρ τῶν χρημάτων καὶ πόνους καὶ κινδύνους ὑπομένειν, καὶ ὅτι ὑπὲρ τοῦ μὴ περιπεσεῖν χαλεπωτέροις, ἀντιλεκτέον τῶν πραγμάτων. ὡς Δημοσθένης ἐν φιλιππικοῖς· εἰ δέ τῳ δοκεῖ ταῦτα — εὑρήσει λυσιτελοῦν τὸ ἐκόντι [sic.] ποιεῖν τὰ δέοντα. καὶ ἑξῆς. et Marcellinus p. 313. ἐδίδαξε δὲ ἡμᾶς Δημοσθένης αὐτίκα τὴν πλατύτητα [id est, τὴν πλάτυνσιν, amplificationem, diductionem argumenti] τοῦ κατὰ ἀντιπαράστασιν, οὕτως αὐτὸ ἐργασάμενος, ὡς εἰ καὶ χαλεπὸν, ἀλλ' ἀναγκαῖον, εἴπερ γάρ· εἰ δέ τῳ δοκεῖ —.

102. 5. τεθνάναι —] Aristides de D. C. p. 198. βαρύτης γίνεται καὶ ὅταν ἄτοπόν τι σαυτῷ ἐπαράσῃ. οἷον· τεθνάναι μᾶλλον, ἢ ταῦτ' εἰρηκέναι βούλομαι.

— 6. ταῦτ' εἰρηκέναι] hujus sententiæ auctor factus esse.

— 8. τοὐναντίον δὲ ᾠήθησαν] suspicatus aliquando sum leg. esse, τοὐναντίον δὲ [scil. δοκεῖ] πᾶσι, contrarium vero ejus ab omnibus probatur, Philippo puto concedendum non esse, ut universam Græciam sub-

jugent, καὶ σχεδὸν ἅπαντες, omnesque nos in antecessum hoc tenemus — quæ festio ut videri possit non inscita, neque oratore indigna, nego tamen ideo ei obtrudendum esse. possint tales molles sententiæ haud inconcinnæ e parva literularum mutatione excudi, de inventoris subtilitate ingenii testantes, quas non ideo tamen par sit fidem vulgatæ ab antiquitate traditæ labefactare.

— 11. πῶς ἀναβάλωμεθα;] Sopater loco paulo ante recitati cœpto sic pergit: εἶτα, ἐκκλησιαστὰ ἀθρόᾳ, ἔφη, εἰ καὶ χρήσιμον τὸ πολιτεύειν, ἀλλ' οὐκ ἀναγκαῖον, ἐπίσταμαι δὲ τὸν τοῦ ἀναγκαίου κατασκευὴν, λίγων τί ἂν ἀναβαίμεθα; ἢ τί μέλλομεν; ἢ πότε σὺν Διῒ (sic) τὰ δέοντα πᾶσιν ἐβουλόμεθα; ὅταν ἴδῃ ἀνάγκη τις ἦν; [sic] et cætera ad δέοντα μὴ γενέσθαι. [sic, sine διΐ.]

— 23. ἀλλ' ἐκείνῃ] idem est ac si dixisset. ἀλλ' ἐν τούτῳ μόνῃ ἔχει. Sed hoc unum modo dicam. tum incipit nova sententia. ἐκείνῃ —.

— 27. ἀναβάλλονται] citatur h. l. Harpocr. v. ἀναβάλλει. et Pollux 9. 136.

103. 9. διαγωνιᾶσθαι] prætuli διαγωνιᾶσθαι. quod est male Italiter accipiendum. clamores nunc obstrepentes, vociferationem: Opus nostrum vobis differetur, disputabuntur: ventilatur, sapienter constituenda custodia —.

— 10. εἰκαίῳ] num ἀνεκαίῳ. nunc primum, h. e. creando novum magistratum cum potestate arcendi exercitu. an potius præstat ἐφεκαίῳ, quæ est lectio p. 146. 13. ubi locus hic iisdem verbis laudatur.

— 16. ἐφ' ὑμᾶς] quo vis universæ Græciæ copiis, quas Iatro hic deprædatus sibi vindicavit, id postremum vos obruat atque deleat.

— 19. τούτου] prætuli τοῦτο, quod, quasi ille inter inventa mea refutissem, video unde a Wolfio jam dudum id esse exhibitum. Infra quoque p. 146. 22. in hujus loci iterato exemplo legitur τοῦτο. inde facile nobis dimovebis fuit emendare vulgatum, quæ tamen etiam defensione non caret. qui fit, ut nemo aliat ab eo injuriam vobis fieri atque bellum concitari, qui fit publicum exercitus constituit educatique, qui jura et emolumenta decoratque vestra, possessionesque ita perspicuis vectigalibus carpat, qui civitates Græcas armorum vi tam sæpe dejecit.

— 22. αἰτιᾶσθαι] malim ἐγκαλεῖν αἰτιᾶσθαι. ut inter se respondeant ex opposito posita versa 19. et hoc ἐγκαλεῖν.

104. 7. οὐδὲ θαυμάζω —] Sopater ad Hermog. pag. 312. εἶτα ἐφ' ἡμᾶς ἐπαγωγὴ κατηγορικὴν οὕτως. οὐδὲ γὰρ θαυμάζω πρότερον ὑμᾶς ἢ τοὺς ἄλλους ἕκαστον etc. Ad ἐπαγωγὴν ἐξεστιν ἔρωτᾶν.

— 17. βελτίστας φίλιππος] non de nihilo est, quod Alexander de figuris sententiæ p. 36. 1. admonet, οὐ, tanquam sententiam integram, per se stantem, ad instar insulæ, ad v. φίλιππος esse addendum. verba ejus hæc sunt: ἐκφωνηλέγεται [repetuntur] τὰ ὀνόματα, οἷον ἦν ποτὲ, ἦν, ἐν ἀνδρὶ Ἀθηναίῳ, ἐν τῇ πολλῶν ψυχῇ. πρώτιστον οὐ γὰρ ὑφ' αὑτῷ ποιήσασθαι τὴν πόλιν βούλεται φίλιππος. οὐ. nequaquam.

— pen. πρόβολος] Citat h. l. Harpocr. v. πρόβολος, Pollux 5. 134.

105. 23. μὴ συνωνήσωνται τῶν πολλῶν Ὀλ.] cum vulgus Olynthiorum noxdum accepisset beneficium omnibus commune, eoque exsequatum esset cum paucis, seu optimatibus hujus civitatis, qui dudum antea Philippo sua studia vendidissent. illud συν (in συνωνήσ.) redit ad τοὺς ἀλίγους τῶν Ὀλυνθίων, quibus οἱ πολλοὶ opponuntur.

106. 9. πόλεως γὰρ ἴσχυσα —] Aristides de D. C. p. 190. καὶ οἱ ἀφορισμοὶ δὲ ἐν τῇ παδελδὲ σημαίνουσιν ἔχουσιν· οἷον· πόλεως γὰρ ἴσχυσα ἀλλοτοῖ ἡγοῦμαι συμμάχους, πίστιν, εὔνοιαν.

— 12. εὐδαίμων καὶ μέγας] Aristides l. c. p. 192. καὶ τὸ κατὰ πλῆθος λέγειν καὶ τὰ ὀνόματα ἐφεξῆς παρατίθεσι, σημάντρις ἐστὶν. οἷον εὐδαίμων, καὶ μέγας, καὶ φοβερὸς ἅπασιν Ἕλλησι καὶ βαρβάροις.

— 23. μήτε γενόμην] οὔτε γεν. Harl. id est, neque fiam, h. e. neque verendum est ne fiam: sed in vulgata inest diversa sententia, detestationis puta, atque voti, ne unquam homo impurus fiat. οὔτε negat factum; μήτε abominatur futurum.

— 27. ἔχω, δημοῦσι, θέσει, κατηγορῶ,] miratus aliquando sum perturbationem ordinis. nam prima loco est accusatio, tum condemnatio, tum denique confessatio. visum quoque fuit θέσει supervacaneum post δημοῦσι. sed in hoc falsus fui, et ordinis subtilitatem, quem scholæ tradunt et exigunt, ab oratore ne poscito: umbram ludi rhetorici ad lucem fori ne asferto. Est aliud est δημοῦσιν, aliud δίδωσι. illud est confiscare, bona proscripta ærario addicere, hoc idem est atque καταχαρίζεσθαι, quo noster utitur in loco simili, qui hujus velut interpres est, p. 107. 18. amicis aliena bona condonare, quo eos tibi devincias.

107. 8. τῆς παρ' ὑμῶν χάριτος] prodiaria gratia, quæ, cum hodie floret splendidissima, cras, si fortuna volet, concidet, nulla erit. Ita vis illius grátiæ in unius diei momento et fortuna stat caditve.

— 9. ἀπολωλεκότες] Th. Canterus Nov. Lect. 8. 2. auctor est, ut ἀποδεδωκότες legatur; quasi voc. hoc significet, qui vendiderunt. immemor, in eo significatu ἀποδίδομαι dicendum fuisse. nam vendere est ἀποδόσθαι in medio. in activo autem significat ἀποδίδωμι debitum reddere.

— 18. καὶ χαρίζεσθαι] malim καὶ κατα-

χαρίζεσθαι. bona aliena proscripta, eorumve partem, amicorum, quos obstringendos mihi duco, huic illive adjudicare, condonare, dilargiri, connivere rapientibus.

107. 23. μείζους ἀν'] post μείζους ἀν videtur ἀπάντων, aut τῶν ἐχθρῶν deesse.

— 24. οὐδέ γ' ἐμοὶ δοκεῖ —] locum h. citat Stobæus p. 246. 18.

108. 14. εἰσί μοι, ζωλεύσουσι] Citat h. l. Hermogenes p. 253. et 346. ad priorem locum Scholiastes p. 395. hæc annotat. τοῦτο οὐκ ἀφ' ἑαυτοῦ φησὶ Δημοσθένης, ἀλλὰ Τιμοθέῳ τῷ στρατηγῷ περιτίθησι τὴν ἐρώτησιν. διὸ καὶ ὡς παράδειγμα ληφθὲν οὐκ ἔστι τραχύ. ἦν δ' ἂν τραχὺ, εἰ ἐν ὑποθέσει τῇ παρούσῃ Δημοσθένης ἤ τις ἄλλος ἀφ' ἑαυτοῦ τοῦτο ἔλεγεν.

— 17. προεύσεσθε] præferrem utique προεύσεσθε, quod bonæ notæ codices dant, si iidem quoque καθίλκετε in præsenti darent. citat h. l. Thomas M. v. ἕλκω.

109. 1. οἷς] id est, ἀφ' οἷς, vel ἐπὶ τούτοις, ἃ — ob ea, quæ quis incuset —.

— 2. καταλύοντας] aut καταλύειν in infinitivo leg. est, aut, servato participio, deest aliquis infinitivus. nam qui secum constare poterunt συνέχειν τὴν δύναμιν καταλύοντες? qui continet atque tuetur aliquid, qui potest idem ille id ipsum destruere?

AD PHILIPPICAM TERTIAM.

110. 1. Πολλῶν, ὦ ἄ. Ἀ., λόγων] Hermogenes p. 281. ἀλλ' οὖν ὅ γε πλαγιασμὸς πλεῖστον ἔχει περιβολῆς. ὥσπερ ἂν τοῦτο· πολλῶν, ὦ ἄ. Ἀθ. λόγων γιγνομένων etc. Idem p. 310. παραδείγματα δ' αὐτῶν θήσομεν ἑκάστου, ἵνα καὶ σαφὴς ὁ λόγος ᾖ. τοῦ μὲν οὖν τίμημα τὰ πράγματα λόγου, οὐ μὴν δοκοῦντος τίμιον, παράδειγμα. οἷον πολλῶν — τοῦτο μὲν οὖν ἐκ πλαγιασμοῦ τοιοῦτον ἐγένετο. Aristides de D. C. p. 184. item h. l. pro exemplo obliquæ orationis cum proposuisset, pergit: καὶ ἄλλο τι πεπλαγιασμένον ἐπὶ τούτου· καὶ πάντων ἂν οἶδ' ὅτι φυσάντων γ' ἄν. citat etiam Dionys. Halicarn. h. l. T. II. p. 163. et 167.

— 8. ὑπηγμένα] Citat h. l. Harpocr. v. ὑπάγειν.

— 10. ᾖ· εἰ] videtur ὅτι interponendum esse.

112. 24. εἰ δ' ἕτερος τὰ ὅπλα] in v. ἕτερος Aristides de D. C. p. 194. sibi visus est exquisiti quid et venerabilis, σεμνότητα, reperisse. καὶ πάλιν ἐτίμησθι βουλόμενος δεῖξαι, ὅτι φιλιππικός ἐστιν ὁ τὸν πόλεμον ποιῶν, ἀντὶ τοῦ οὕτως εἰπεῖν· εἰ δὲ φιλιππικὸς τὰ ὅπλα ἐν ταῖς χερσὶν ἔχει, καὶ δύναμιν πολλὴν περὶ αὐτὸν· ὁ δὲ ἕτερος εἶπεν.

113. 4. εἰρήνην ἄγειν λέγει] Satius fuerat ἄγειν prorsus tolli, quod procul dubio sive ex oscitantia librarii, cui dictio creberrime hic usurpata εἰρήνην ἄγειν obversaretur, sive e similitudine literarum cum λέγει natum est. Idem est ac si dixisset: Is loquitur [h. e. crepat, jactat] pacem, τὴν ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν οὖσαν, a parte nostra, a nobis ad illum proficiscentem, h. e. quam observantes nos, quieti sedemus, cauti eum vexationibus lacessere, οὐχὶ τὴν ἡμῖν παρ' ἐκείνου οὖσαν, non pacem ab ejus parte erga nos. h. e. quamquam ille interim, pacem insuper habens, hostilia plurima, in nos audet.

— 14. ἢ αὐτὸν ἐν M.] malim ἢ μηδ' αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ.

— 17. τοῦτο δ' εἰς Φ.] malim τοῦτο δὲ ὅτ' [id est ὅτε] εἰς Φωκέας. cum ad Phocenses proficiscereturo.

— 20. ἤριζον] sponsione certabant.

114. 8. παρ' ἑαυτῷ] prætuli παρ' ἑαυτοῦ. differunt istæc inter se haud parum. οἱ παρ' αὐτῷ μισθοφόροι sunt, aut milites mercenarii in castris ejus merentes, aut parasiti in comitatu ejus agentes. οἱ παρ' αὐτοῦ μισθοφορεῦντες autem sunt, cives Athienses, rem ejus in Urbe factitantes, mercede conducti.

— 20. τί ἐκολύει] subaudi εἰ μὴ ἐκωλύθημεν, aut ἄλλο ἢ ἐκωλύθημεν. quid aliud faciebat, si non bellabat? nam pace quidem posteriora sunt illa eventa, ab ipso jurejurando sancita, qua pace ista facta omnia illegitima, pacique adversa declarantur, et in facinoribus hostilibus numerantur.

— 26. φέρε δὴ νῦν —] Nam si hoc quæreretur, num minuta illa et vilia oppidula sint, et num vos nullam eorum habeatis rationem, agitaretur alia quæstio, diversa ab hac, quæ nunc agitur. Nunc nempe quæritur, justa an injusta sint illa facinora Philippi. de natura disputatur, seu de qualitate, quæ nunc est extra controversiam. Violationem hanc esse jurisjurandi constat; quanta sit, nil ad rem attinet quærere. Religio deorum semper violatur a jus juratum infringente, sive in re minuta, sive in magna faciat.

115. 3. τυραννίδας] malim in plurali τυραννίδας. plures enim numero tyrannos Rubœæ Philippus imposuerat.

— 10. ὃ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ —] celebris sententia a multis celebrata, ut Hermogene p. 178. et 180. item p. 287. ubi ait: τὸ κατὰ συστροφὴν λεγόμενον σχῆμα σφόδρα ἐμπεριβολόν. οἷον· ὁ γὰρ οἷς ἂν ἐγὼ —. Minuc. p. 144. οἱ μὲν τὰ συμπεράσματα ἐπάγουσι, οἱ δὲ τὸ συμπεραινόμενον ἐκ τῶν προτάσεων τῷ διαστῇ προσυπομνῆσαι καταλείπουσιν, οἷον· ὁ γὰρ οἷς — ἡ ἐπαγωγὴ λείπει εἰς τὸ τέ-

λεων συλλογισμὸν εἶναι. ἀλλὰ Φίλιππος ταῦτα πράττει ἐξ ὧν ἀλωσόμεθα ἡμεῖς. Φίλιππος ἄρα ἡμῶν πολεμεῖ. item Apsines p. 703. edit.

— 12. τίσιν οὖν ὑ. κ. ἂν εἰ τι γένοιτο] dedi de meo sensu τ. οὖν ὑ. κ. ἂν εἰ γίγνοιτο, id est, εἰ ταῦτα γίγνοιτο. quaenam igitur illa sunt, quorum eventus vos in discrimen conjiciat?

— 16. εἶτα τὸν τοῦτο τὸ μιαίνημα] Citat h. l. Hermogenes p. 334. Aristides p. 192.

— 22. δυήσεσθαι] dedi de meo sensu δυήσεσθαι in infinitivo, apto e præmisso φημί. aio, negatum vobis tum fore, ut facistis.

116. 6. τετυφῶσθαι] Citat h. l. Thomas M. v. τετυφωμένος.

— ibid. μήτε νῦν —] Citat h. l. Aristides de D. C. pag. 252.

117. 17. οὐδὲ πολλοστὸν πέμπτον μέρος] expunxi voc. tertium, natum e varia lectione, libris aliis πολλοστὸν, aliis ejus loco πέμπτον exhibentibus. quæ ambæ lectiones postmodum errore coaluerunt. vel debetur scholio nescio cujus sciti et subtilis hominis, dignum habentis, de quo admoneret, tredecim annos nondum esse quintam partem annorum 73. Verum hic non temporum spatia, sed injuriarum modi inter se comparantur. Potest quoque fieri, ut sciolo illi, cui vitiosa lectio h. l. debetur, illa Demostheni crebro usurpata versaretur in memoria dictio: οὐδὲ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ὕφων λαβεῖν.

— 19. Ὀλυνθον μὲν δὴ —] Hermogenes p. 342. τῇ μεθόδῳ χρῆται τῇ παραλειπτικῇ, καὶ οὐδὲν ἧττον λέγει τὰ πράγματα. οἷον· — Ὀλυνθον μὲν δὴ etc. Aristides de D. C. συβάλλει οὖν τοιοῦτοι οἱ τοιαῦται [scil. παραλείψεις] ἐν τῷ ἀορίστῳ. οἱ δὲ κατ' εἶδος παραλείψεις· οἷον· Ὀλυνθον μὲν δὴ καὶ Ἀπ. citat item Dionys. Halic. T. II. p. 195. ult. et Stephanus Byz. p. 119. edit. Berkel. v. Ἀκανθολία. et Strabo p. 182. 10. ἃς οὕτως ὠφεῖσθαι φασὶν, ὥστε μηδ' εἰ πώποτ' ἀπέσθοντο, γνῶναί ἂν τινα ἐπιλήθοντα.

— 25. τὰς πόλεις καὶ τὰς πολιτείας] nullus equidem dubito, καὶ tollendum hinc esse. nonne civitatibus Græcis eripuit τὰς πολιτείας civilia cujusque jura formasque gubernationis et convictus, quibus earum quaeque solebant antehac uti. nec male Dionysius Halic. T. II. p. 194. 10. hæc tria vocabula τὰς πόλεις καὶ omittit, quo sententia ad solam Thessaliam restringatur.

— 26. αὐτῶν ἁφῄρηται] Harpocrat. h. l. citans τὰς πολιτείας αὐτῶν ἀφῄρηται exhibet.

— ibid. κατέστησε] prætuli e Dionysio καθέστησε. nam persæpe perfectum quoque verbi καθίστημι reperitur pro transitivo usurpatum, h. e. ut significet, non steti, quæ significatio ei est propria et usitata, sed etiam *collocavi*.

— pen. εἰ δ' ἐν Εὐβοίᾳ —] citat h. l. Aristides p. 174.

118. 4. ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσποντον] Alexander de figuris p. 42. Ἐπιτροχασμὸς — τὰ πολὺ διεστηκότα συνάγει, καὶ ἀξιοπιστίας ἕνεκα λέγεται. ὡς ἔχει τὸ Δημοσθενικόν. ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσπ. — πρώην. Aristides de D. C. p. 190. σχῆμα δὲ καὶ τοῦτο τῆς σεμνότητος, καὶ τὸ ἀσύνδετα παρατίθεται τὰ νοήματα, ἐφεξῆς ἐπιτιθέντα ἀλλήλοις. οἷον· ἐφ' Ἑλλήσπ. — χωρεῖ τοῦ ἀνθρώπου. item p. 270. Schol. Hermog. p. 399. τὸ ἐπιτρέχον [v. Hermog. p. 283. 16.] καλεῖται καὶ κατ' ἐπισιδρομὴν, ἀπ' ἐνοίας μεταπηδῶν εἰς ἔννοιαν. οἷον· ἀλλ' ἐφ' Ἑλλήσπ —.

— 13. δυνάμεθα] num ἐδυνάμεθα in imperf.

— 18. σιωπᾶν et πράττειν] imo vero σιωπᾷν et πράττειν. qui infinitivi apti sunt ex ἐγνωκώς. fixo hoc penes unumquemque sedente, ut neque consulat, neque agat hoc, ut Græcia salva sit.

— 19. περίοδος ἡ καταζολὴ] non inusitata quidem bonis auctoribus est verborum copia, ut vocabula concumulent finitimæ et pæne ejusdem significationis. possit tamen rursus etiam fieri, ut duo illa vocabula περίοδος ἡ non oratori, sed scholiastæ debeantur. citant h. l. Harpocrat. v. καταβολὴ et περίοδος, item Aristides de D. C. p. 186. cujus hæc sunt verba: ἔτι δὲ καὶ τὸ εἰκότι χρῆσθαι σεμνότητα καὶ ἀξίωμα ἔχοντα τὸν λόγον ἐργάζεται. οἷον· ἐπεὶ ὅτι γε ἅπασις περίοδος — οὐδεὶς ἀγνοεῖ.

— pen. ἄξιος] dedi de meo sensu ἄξιον in accusativo, qui aptus est ex ὑπέλαβεν. nam alias constructio labat, quæ hæc est: ὥσπερ ἄν τις ὑπέλαβεν — ἄξιον μὲν εἶναι τὸν τοιοῦτον υἱὸν μέμψεως — οὐ μέντοι ἐνεῖναι λέγειν, ὡς οὐκ ἔστι προσήκων. perinde quis hoc de negotio statuat, ac si de filio familias — statuat, eum in hoc quidem esse reprehendendum — verumtamen ideo non licere negare ipsum eorum esse cognatum —.

— ult. προσήκων] subaudi, ὢν εἰς τὰ κτήματα τοιούτους ἠδίκει.

— ibid. τούτων] id est, τούτων τῶν κτημάτων, περὶ ἃ ταῦτα ἐπράχθη. negare eum cognatum eorum esse, quorum rem familiarem ita laceret, neque hæredem esse ejus patrimonii, in quod ita grassetur. vulgatæ sic l. h. exhibent: τούτων ὤν, ταῦτα ἐπράχθη. ego aliter distinxi, et e participio ὤν effeci articulum ὧν. quod ob diversas rationes modo masculini generis est, modo neutrius. nam quatenus ad προσήκων refertur, explicari debet per περὶ οὕς. quatenus autem refertur ad κληρονόμος, accipitur pro περὶ ἅ. quia τούτων τῶν χρημάτων subauditur.

— 119. 19. ὅθεν οὐδ' ἀνδράσθαι —] Citat h. l. Scholiastes Aphthonii p. XVIII.

14. Scytha, Cappadox, Thrax, Phryx, Ægyptius servus qui esset, is honeste saltim serviebat. nam ex his populis mancipia sua petebant Athenienses. E Macedonia autem nulla exportabantur. Hoc nequius interpretatur Demosthenes, colligit, tam improbos esse natura Macedonas, ut nemo Athenis illinc habere velit servum; et Macedonici generis servos omnium servorum esse nequissimos et teterrimos.

— 10. τῆς ἐσχάτης ὕβρεως] Aristides p. 266. σφοδρότητός ἐστιν, ὅταν τις ὑπεραγωνακτῇ, οἷον· τοῦτο μὲν γὰρ οὐκ ἔχει ἐστὶν ὑπερβολὴν ἀκαθαρσίας. καὶ πάλιν ἀλλαχοῦ· τοῦτο γὰρ ἤδη τοῦ σχατόν ἐστι. [v. p. 119. ult.] καὶ πάλιν· τῆς ἐσχάτης ὕβρεως οὐδὲν ἐλλείπει.

— 11. πόλεις] addidi Ἑλληνίδας, non quo necesse id esset, num πόλεις pullæ aliæ sunt, quam Græcæ civitates, legibus constitutæ aliisque humanitatis artibus excultæ. Proprie barbaris πόλις nullæ sunt. Sed ob consensum librorum.

120. 1. Λεωμάδα] Citat h. l. Harpocr. v. Λεωμάς. et v. 3. voc. Ἐχῖνος.

— 4. συμμάχους ὄντας] subaudi ἑαυτοῦ. quamvis socii sibi essent. In vulgatis hæc misere confusa leguntur: συμμάχους ὄντας οὐχ ὑμῖν; quasi hoc diceret orator: cum socii essent, nonne vestri? deinde ἐᾶν τἄλλα. ἀλλὰ Χερρονήσου —. sed, sepositis tantisper et pro parenthesi habitis, quæ sunt, verbis illis (ἐᾶν τἄλλα, ἀλλὰ) constructio hæc est: οὐχὶ Καρδίαν ἔχει, ὑμῶν οὖσαν, id est, ὑμετέραν οὖσαν — nonne Cardiam, vestri juris oppidum, nunc tenet, oppidorum Chersonesi amplissimum? nam reliquas injurias, quibus vos affecit, nunc silens præteribo. verum tamen, ut hoc uno mihi liceat exemplo uti, non Cardiam habet, quæ vestra est de jure?

— 7. μαλακιζόμεθα] celebrem hunc in scholiis grammaticorum locum citat Harpocr. v. μαλακίζομαι, aiens aliam quoque in libris Dem. versari lectionem, μαλακίσμεν puta. v. Vales. et Gronov. ad locum. citat item Aristides p. 176.

— 9. ἀξιοῦντος] non de nihilo videtur esse, bonos libros in ἀξιοῦντι consentire. quamquam non video, qui locus hic esse possit dativo, nisi statuamus, pone ἀναστοῦντες deesse πιστεύοντες. diffidentes mutuo, alii aliis; at Philippo fidentes, communi omnium hoste et vexatore.

— ibid. τί οὖν αἰτιῶν τούτων] Aristides p. 176. εἶτα ἡ αἰτιολογία ἐπὶ πᾶσι. τί οὖν τὸ αἴτιον τούτων; ἐνταῦθα πρόσεχε ἤδη τῷ τῆς ἀποστάσεως σχήματι. σαφηνίσω γὰρ αὐτά σοι πάντα πρότερον ἐπεξιὼν ὅσοι. εἰ μὲν συμπολίξας τὸ κατασκευαστικὸν γένος ἐζώλλετο ἐξενεγκεῖν, οὕτως ἂν ἐκάσπερ ἦτι ἐκείνοις μὲν τοὺς παρὰ τῶν ἄρχειν βουλομένων, ἡ διαφθείρειν τὴν Ἑλλάδα χρήματα λαμβάνοντας ἅπαντες ἴσμεν. οὕτως δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλὰ διαιρῶν τὸν συμπλοκὴν τῶν νοημάτων καὶ ἀποστήσας ἀπὸ τοῦ συνῆφθαι αὐτὸν αὐτῷ, εἰς ἀρχὴν ἀναγαγὼν λέγω· ἦν τι τότε, ἦν, ὦ ἄνδρες Ἀθ. ἐν ταῖς τῶν πολλῶν διαφοραῖς. τί οὖν ἦν τοῦτο; τοὺς παρὰ τῶν ἄρχειν βουλ. —.

— 12. ἄνευ λόγου] post λόγου videtur γε deesse.

— 16. ὃ καὶ τοῦ Περσῶν] Aristides p. 188. l. h. cum altero, qui est p. 71. circa finem, comparans sic ait: ὅμοιον δὲ τούτῳ πάμπολυ· ᾧ καὶ τοῦ Περσῶν ἐμφύτευσε φλοιόν — ad φράγματα. καὶ τοσούτῳ πρωτεκμήναν οὔπω εἴρηται τὸ τί· ἀλλ' ἐπαναλήψει χρυσάμμωνος τῶν εἰσάξεις· τί οὖν ἦν τοῦτο; εἶτα τὸ εἰσαγόμενον καθ' ἑαυτὸ, ὡς ἐκεῖ ἀκουστέα, οὕτως ἐνθάδε· τοὺς παρὰ τῶν ἄρχειν βουλομένων — ἅπαντες ἴσμεν.

121. 20. ἀλλὰ γράμματα] Citat h. l. Aristides p. 190.

123. 2. εἰς Πελοπόννησον ἤγαγον] tangit h. l. Aristides p. 194. ὁ Δημοσθένης ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ὁ Ἀρχίμιος ἐκολάσθη, ἐπειδὴ διέφθειρέ τινας χρήμασιν ἐν Πελοποννήσῳ· ὁ δ' ἐν γένει εἶπεν, ὅτι χρυσίον ἐκόμισε παρὰ βασιλέως, συμπράττων εἰρήνας.

— ibid. οὐκ Ἀθήναζε] non in ipsa stola fuerunt hæc verba exarata, sed ab oratore, interpretationis gratia, et quo rei vim adderet, addita. Archimum, qui non Athenienses ipsos, sed solummodo Peloponnesios quosdam, hoc est extraneos, largitionibus, tam severa animadversione prosecuti. Quid hos putas in eum fuisse decreturos, aliumve similem, si quis Atheniensium ipsorum quemquam hac fraude aggressus esset? Nam si verba οὐκ Ἀθήναζε partem stelæ facis, existiet criminatio Atheniensium, qua non alia possit excogitari invidiosior, neque atrocior. Dicerent enim sic: Aurum Persicum non Athenas attulit, sed in Peloponnesum. ideo ulciscendus est; quod si nobis detulisset, honoribus eum summis fuissemus prosecuturi. Quæque alia possit dici fodior et impudentior cupiditas!

— 11. φόνων ἀτιμίαι] Citat h. l. Harpocr. v. ἄτιμος p. 32. 1. ed. Gronov. Idem est ac si dixisset: αὕτη δὲ, ἡ ἐνταῦθα λεγομένη ἀτιμία, οὐκ ἔστιν ἡ ἀφελὼς καὶ κοινῶς οὕτως λεγομένη ἀτιμία.

— 14. ἀλλ' οὐ τοῦτο λέγω] id est, ἀλλ' ἃ στήλη οὐ λέγει τὸ δεῖν τὸν Ἀρχίμιον μηδενὸς τῶν κοινῶν Ἀθήνησι δικαίων μετέχειν, ἀλλὰ τοῦδε λέγω. hic tacite pones se lector quisque insistet paulisper, et velut a novo exorsus sic tam perget: ἐκ τοῦς φονικοῦς νόμους.

— 15. διδῷ] scil. ὁ νομοθέτης. legislator, Draco. δίκας uncis inclusi, quoniam cum διάσασθαι constare nequit, sed alterutrum certe tollendum est. videtur in aliis δίκας φόνου fuisse, sine διάσασθαι, in aliis φόνου διάσασθαι, sine δίκας. deinde ambæ lectiones colliquatæ esse. iis de homicidiis, quorum causa, aut quorum in gratiam legislator actiones cædis nullas dat.

— 16. ἀλλ' εὐαγὲς ἦ τὸ ἀναπεῖσαι] subaudi τὸν παῖτον φαῦλα. tum καὶ non est copula, sed pars legis, cum formula legis recitata, tametsi καὶ h. l. in constructione redundat. In contexto legis, cum integram formulam coram oculis habes, καὶ non redundat. at hic, in particula legis excerpta, redundat. Et hoc pacto aliena verba recitare penes nullos non, nusquam non in usu fuit. In vulgatis legitur εὐαγὲς ἦν, ago imperfecto subjunctivum suffesi, ob præmissum διὸ.

— 21. ἐπεῖται ἢ διαφθείρει] suntne hæc duo diversa, an posterius prioris scholion est? Si differunt, videtur prius rem perfectam indicare, posterius solummodo tentatam et inchoatam. Sed verear, ne videar quibusdam nimis subtiliter argutari. An ἐν δὲ δυοῖν est et nihil aliud significat, quam largitionibus ad perfidiam patriæque proditionem corrumpere. præferam posterius.

— pen. κεῖ πάντα] non admodum placet κεῖ, in quo aut στρεφωνῶς latere videtur, pelam, aut παιόντα, progressum ad vos in concionem et agentem vobiscum. h. e. vos aperte in os objurgare.

— ult. στρεπαλογίας] scil. ὑμῖν ἔχουσιν. peri pacto esse habent reliqui quoque Cirræi, atque vos habetis.

123. 3. τίνος εἶπον;] malim sic discerni. τίνος; sed eoquod est illud salutare consilium? εἶπον; dicamne?

— 4. ἐκ τοῦ γραμματείου ἀναγίνωσκε] imo vero ἀναγινώσκει, in indicativo. nam hic est titulus. Orator scribæ si hic imperavit formulam recitare, nil uteretur illis ἐκ τοῦ γραμματείου, sed nude, et deinde diceret ἀναγίνωσκε. Manifestum est, illa ἐκ τοῦ γραμματείου esse partem tituli. qui sic est concipiendus. ἐκ τοῦ γραμματείου. de schedio vel pittacio recitantur ipsaque verba. ἀναγνώσει. Scribæ jam recitat. recitata autem formula ipsa, pro more, desist. post hæc vocabula addunt vulgatæ adhuc Ἀνάγνωσις γραμματείου. quasi hic versus titulus esset. verum absunt illa a plurimis et optimis libris. quapropter delevi. Universe mirifice me perturbat hic titulus, qui ab hoc loco est alienissimus. Rationes pecuniariæ, pleniciæ, testimonia, leges, et alia talia docturo causæ, solent ab oratoribus recitanda tradi scribis, et ab his recitari. Equi autem unquam fuit unus orator omnium, qui, quorum auctor populo fieri vellet, ea non ipse ore suo inculcaret, sed de scripto recitanda scribæ traderet. Ejusmodi auctoritatem ea est natura, ut ore alieno prolatæ, præterquam ejus, a quo proficiscantur, prorsus exspirent, atque irrito cadant.

— 14. ἐπιδεδωκέναι] decrevisse. imo vero ἐπεψηφικέναι, ἐπιδεδωκέναι. quod prætuli. artes enim omnes quo diutius et arctius et diligentius exercentur, hoc propius ad fastigium perfectionis adscendunt. Et adversatura foret oratoris sententiæ vulgata. Hortaturus ad assiduitatem et vigilantiam et contentionem nervorum omnium Athenienses, ipse sese subverteret, atque rideretur, si sic argueret. olim difficile majoribus vestris erat cum Lacedæmoniis bella gerere. quia ratio bellandi, qua Lacedæmonii utebantur, multo erat et callidior, et rebus omnibus formidolosior, quam qua nunc Philippus vos impugnat. Artes bellicæ hodie decreverunt, in desuetudinem venerunt, frigent, jacent. Imo vero: ratio vetusta bellandi ad novam se habet, ut ludicræ puerorum dimicationes ad virorum seria certamina, artes belli ad summam subtilitatis perductæ sunt, quæ olim agrestes et prorsus cascæ, ἀγχαῖαι, erant.

— 16. τὴν ὡραίαν αὐτὴν] ipsam solam æstivam tempestatem, qua cœli clementia sinit homines sub dio versari. ἡ ὡραία, scil. ὥρα τοῦ ἔτους, bellissima et maturrima anni tempestas, quæ præfert omnia ad τὴν ὥραν, perfectionem, peracta et maturata. Destituebat h. l. bonum Wolfium memoria.

— 18. ἱππάσιμος] sola pedestri militia, quæ, quod gravis et lenta est, late excurrere, incendiaque stragesque late circumferre nequit, ideo minus est metuenda, quam equestris. deinde nil utebantur Lacedæmonii mercenariis militibus, sed solis civibus, quibus diu domo abesse soloque hostili continenter incumbere non liceret. præterea tantus esse numerus civium in castris agentium esse non poterat, quantum mercenariorum contrahere potest, si cui nummorum satis suppetat; præsertim cum parti civium alteri domi remanendum sit, ad patriam tuendam, altera in aciem exeunte.

124. 8. ἐντραχηλισθῆναι] Citat h. l. Etymolog. M. v. ἐντραχηλισθῆναι.

— 10. οὐχὶ συμπλακέντας —] idem est ac si plenius dixisset: οὐχὶ δεῖ συμπλακέντας ὑμᾶς Φιλίππῳ, διαγωνίζεσθαι αὐτῷ. cavere oportet, atque hoc machinari, ut domi eum suæ retineatis constrictum, atque prodire impeditum, nequaquam vero cum eo aciem congredi, qua salutem vestram in discrimen sitis daturi.

125. 9. τινὲς δὲ τοῦ βελτίστου] subaudi μέρους κοινοῦ. nonnulli parte cum meliore facientes. Felicianea dat τινὲς δὲ ὑπὲρ τοῦ βελτίστου, subaudi μέρους γαχόμενοι. quod nihilo vulgata neque melius, neque deterius est.

126. 6. Εὐφραῖος] Citat h. l. Harpocr. v. Εὐφραῖος. post ἀνθρώπως ad sensum nil deest. Suspicor tamen nihilo minus, μάτριος, vel ἰατικὸς, vel tale quid decesse.

— 7. ἐνδάδε οἰκήσας] dicitur enim aliquamdiu Platonem frequentasse.

— 14. πρυτανευόμενοι] Citat h. l. Harpocr. v. πρυτανεύοντα. ubi πρυτανευόμενοι interpretatur per διοικούμενοι καὶ διατρεφόμενοι. nam sic ibi leg. est, non ut vitiose ibi vulgo circumfertur διαστρεφ. alimentis aliisque vitæ quotidianis necessitatibus instructi a Philippo.

— 18. ὠργίζετο] Citat. h. l. Alexander de figuris p. 66. ubi pro verbis τοῖς μὲν οὐκ ὠργίζετο dat editio Aldina καὶ τοῖς μὲν ὅμως ὠργ. unde suspiceris, in libris quibusdam Dem. olim fuisse τοῖς μὲν οὐδαμῶς [vel οὐδ' ὅλως] ὠργίζετο.

127. 25. δυσωποῦμαι] Citat h. l. Harpocr. v. δυσωποῦμαι. interpretans per φοβοῦμαι. atqui sic discriminis nil video inter ὀρρωδῶ et δυσωποῦμαι, sententia est: non metuo quidem illos, veramtamen reverentia et pudore eorum comprimor, conticesco.

— 27. ὑπάγουσι] Citat h. l. Harpocr. v. ὑπάγειν.

— ibid. καίτοι μὲ γένοιτο] Aristides de D. C. p. 200. βαρύτητος δὲ καὶ τὸ ἀπωύχεσθαι τὰ ἄτοπα. καίτοι μὴ γένοιτο — ad ποιῆσαι Φιλίππῳ, subaudi περὶς χάριν.

128. 2. καλήν γ' οἱ πολλοὶ —] Aristides de D. C. p. 200. pen. κατὰ δὲ σχῆμα οὕτω βαρύτης γίνεται, ὅταν τις τῷ τῆς διανοίας σχήματι χρῆται. οἷον· ὅμοιός γε, οὐ γὰρ Σόλων νομοθέτης καὶ Τιμοκράτης. καὶ πάλιν· καλήν γε οἱ πολλοὶ ἀπειλήφασιν Ἰφικρατῶν χάριν etc.

— 16. νὴ τὸν Δία, ἔδει γὰρ —] Citat h. l. Hermogenes p. 264. et 348. ubi sic ait: καθόλου τὸ χωρὶς καταστάσεως εἰς ἀρχὴν ἀσυνδέτως ἀνάγειν τὸν λόγον, ἐνδιάθετον καὶ ἀλυθιώτον. οἷον· νὴ τὸν Δία, ἔδει γὰρ τὸ καὶ τὸ ποιῆσαι, καὶ τὸ μὴ ποιῆσαι. εἶτα ἐξ ἐπιμβολῆς, οὐ καταστήσας, ἐπήγαγεν ἀσυνδέτως καὶ σφόδρα ἐνδιαθέτως· πολλὰ ἂν ἔχοιεν εἰπεῖν Ὀλύνθιοι· — καὶ τὸ ἐφεξῆς δὲ τοιοῦτόν ἐστιν· ἀλλὰ τί τούτων ὄφελος; εἶτ' ἐπήγαγεν ὁμοίως ἐξ ἀσυνδέτου, μὴ καταστήσας, σφόδρα ἐνδιαθέτως· ἕως ἂν σώζηται τὸ σκάφος — ad μάταιος ἡ σπουδή. Citat item Stobæus p. 377. 48.

129. 18. Ἡγήσιππος] Citat. h. l. Harpocrat. v. Ἡγήσιππος.

130. 6. ἀγαπητὸν] imo vero οὐκ ἀγαπητόν. non decet vos hoc satis habere, in eoque gratanter acquiescere, si hi populi ipsi suo Marte salvi sospitesque evadant, nullis alienis opibus adjuti; sed hoc vobis agendum est, hoc vestram personam decet, ut eos periculo eripiatis vestris armis et opibus studiisque.

— 11. οὐδὲ μὴ πσθ'] prætuli οὐ μή σθ'. nescio, an nunquam inventurus sit eum, qui vices ejus obire, ejus partibus defungi haud recuset.

AD PHILIPPICAM QUARTAM.

131. 1. καὶ σπουδαῖα —] Hermogenes p. 309. αἱ ταχεῖαι καὶ δι' ἐλαχίστου συμπλοκαί. οἷον· καὶ σπουδαῖα νομίζων — Aristides de D. C. p. 310. ἡ δὲ κατὰ περίοδον [scil. σύνθεσις] ἥτις ἐστὶ συντάξει κώλων καὶ κομμάτων εἰς διάνοιαν ἀπαρτισμένη φράσις. οἷον καὶ σπουδαῖα νομίζων — Schol. Hermog. p. 384. ποιότητα πράγματος. οἷον ἐν ἐκείνῳ· καὶ σπουδαῖα v. et paulo post συμπλέξας δέ. οἷον· Καὶ σπ. v. etc.

132. 4. μετὰ ταῦτα] nescio, qui fit, ut placere nolit. num μέγα φρονῶν. an μεγαλαυχῶν. an μετὰ χαρᾶς. an μετὰ γαυρότητος. an μετὰ τάχους.

— 7. τὰ ἔργα] Philippi facinora.

— ibid. τοὺς λόγους] titulos juris a nobis jactatos.

— 11. οὐδὲν γὰρ δεῖ —] juvat enim atrocitati orationis temperare. quamquam gravius et vehementius vos increpare licebat.

— 12. τοιγάρτοι διστακτότερ] citat h. l. Stobæus p. 244. 10.

— 18. οἱ τῶν τυραννίδων καὶ δυναστειῶν ἐπιθυμοῦντες] sintne hæc verba pro epexegesi seu superenarratione ab ipso oratore addita, an e scholiis in textum irrepserint, in dubio relinquam.

133. 1. ἀλλὰ μανθαγόραν —] citat. h. l. Hermog. p. 250. 9. referens ad τὰς τραχείας, ἐνοίας. et Aristides ad τοὺς ἀτόπους εἰκασμούς, p. 266. orationem reddentes vehementem et concitatam.

— 11. ἀλλ' ἴν' ὑμῶν ἕκαστος —] citat h. l. Stobæus p. 246. 26.

— 14. τὴν αἰσθησιν] scil. τῆς ἀμελείας, vel potius τῆς ζημίας.

— 16. Δορίσκον] citat h. l. Harpocr. v. Δορίσκος, et versu 26. v. Ἀντζῶνας.

134. 4. ὅτι οὐ στήσεται] non ideo, quod hæc rapiat, a nobis conniventibus prætervisa et dissimulata, insistet, neque modum ponet cupiditati suæ, universum genus humanum vexanti.

— 22. οἷς γὰρ οὖσιν ὑμετέροις —] citat h. l. Hermog. p. 179. 3. de ἔχει χρῆσθαι suspicionem jam supra proposui ad p. 70. 8. Jam succurrit alia planior et mollior explicandi ratio. potest ἔχει χρῆσθαι exponi: licet ei per vos iis uti, ἐᾶτε αὐτὸν ταῦτα ἔχειν, sinitis eum ista tenere.

135. ult. τούτων] id est, τῶν ἐνδάδε, potentiæ et opum reip. Athen. redit ad enumerata versu 22. et 23.

136. 4. ὅτῳ μὴ πολεμήσετε λαβεῖν οὐ ζουλομένων] expunxi ambas particulas infitiantes. nam hoc hominum foret quæren-

tium aliquem, in quem arma sua convertant.

— 26. πωσῖτε] post πωσῖτε videtur deesse πωσῖτε δὲ τί; ecquid autem agitis, paratis? qui mores sunt vestri? tum in continenti respondens subjicit: nempe ὑστερίζετε.

— 27. ὑστερίζετε, ἀναλίσκετε] num leg. est ὑστερίζετε ἀναλίσκοντες. tametsi magnos facitis sumtus, in cassum tamen effunduntur et sero venitis, opportunitatibus temporum jam amissis. an transponenda sunt vocabula. ἀναλίσκετε. ὑστερίζετε.

— pen. ζητεῖτε] quod omnino expungendum videtur, uncis inclusi. sententia hæc est: cuicunque remp. vestram commiseritis, is vobis parum satisfacit, de eo querimini.

137. 6. τὸ δ' οὐχ οὕτως ἔχει] prava et perversa hæc est agendi ratio. subauditur τὸ πρᾶγμα. τὸ πρᾶγμα οὐχ οὕτως ἔχει, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε. res ita non habet, ut vos opinamini.

138. ult. ἀκούειν] nescio, an pone ἀκούειν desint hæc pauca μηδὲ βουλεύεσθαι. ob præmissa in continenti.

139. 5. πωεῖν τοῦτο] post πωεῖν τοῦτο videtur ἐπ' αὐτὸν deesse.

— 6. ἐάν τι λέγῃ τις] subaudi ἐπιτήδειον, vel χρήσιμον, vel tale quid.

— 17. διαφέρει] correxi διαφεύγει. ne nunc quidem effugit, h. e. ne nunc quidem fieri negatum, neque serum est.

— 21. οἳ] videtur Thracas designare.

— ult. διοικοῦντος] num διοικήσαντος, ob præmissum πρέξαντος.

140. 5. πρότερος] prætuli προτέρους, subaudi ἢ αὐτῷ. prius nobis, quam sibi, regi Persarum.

— 10. καὶ δὴ] prætuli ὁ δὴ, ob consensum librorum. nam illo non obstante maluissem dare ὁ δὲ Κάρζαρος. sic loqui solent stomachantes, non ὁ δὴ β. Hæc materialiter accipienda sunt, conviciorum exempla, quæ Athenienses in Philippum jactabant.

— 12. τιμᾶ] addidi. ubi video aliquem, regem Persarum reformidantem, cui sedes sunt tam procul a nostris dissitæ.

— 24. παρὰ τοῦτο] nisi hoc obstaret.

141. 4. οὗ] si ad proximum φόβον redit, necesse erit, ut ad οὐδὲν subaudiatur κακόν. quo meta majus aliud malum facile non afferamus ad remp. sin autem, id quod probabilius multo est, οὗ ad universam rem, de qua agitur, refertur, scil. ad τὸ ἀπολεῖν τὰς ὕλας φημίας καὶ τὸν φόβον, tum ad οὐδὲν subaudietur ἀγαθόν. Et posteriorem interpretandi modum h. l. solum obtinere posse, et de priori cogitare non licere, liquet ex additis, οὐδ' ὅ,τι καιῇ μᾶλλον δεῖν ἐπιβρύσαι τὸν φίλιν.

— 11. τὰ καθήκοντα] Citat h. l. Harpocration v. καθήκοντα, e cujus interpretatione constat, ipsum legisse nobiscum ἀφ' ἑαυτοῦ, ultro, suo marte, sed ἐφ' ἑαυτὸν, in semet, in partem suam venientis.

— 17. προσλαμβανόντων] scil. τῶν τὰς οὐσίας ἐχόντων, quod modo præcessit. postulat tamen solita loquendi ratio ἀλλὰ πάντων καὶ προσλαμβανόντων. et videtur utique πάντων deesse.

— 19. τούτου] scil. τοῦ θεωρικοῦ ἀργυρίου. vel τοῦ περιόντος, vel τοῦ κέρδους, vel τοῦ φθονουμένου καὶ ὑπειδιζομένου κέρματος.

— 24. οὔτ' ἀξιῶ] scil. ἄλλοι τινὰ αἰτιᾶσθαι αὐτοὺς καὶ φθονῶν αὐτοῖς ἐπὶ τῇ γεγονυίᾳ βοηθείᾳ. et nefas arbitror, quemquam esse, qui pauperes ob hoc genus emolumenti incuset, iisve invideat.

— ibid. τὸν ἐν] dedi me meo sensu τῶν ἐν — regitur hic genitivus ab insequente οὐδένα versu 26.

142. 5. τοὺς σύμπαντας] correxi de meo sensu τοὺς πένητας. comparans inter se rem privatam cujusque suam domesticam cum rep. seu civitate, comparat juvenilem ætatem domuum privatarum, ut valentem viribus, vigentem robore, acrem, strenuam, cum opulentis civibus, qui amplissimis facultatibus subnixi res ingentes peragere, et sumtuosis muniis fungi possunt; senilem contra ætatem privatarum domuum, ut maroidam, effœtam, decrepitam, invalidam, ad omnia torpentem, ne minimis quidem efficiendis parem, e re nostra alendam, quiete et otio recreandam, comparat cum pauperibus, quibus quod in fortunis prorsus nihil est, ideo quoque nihil ab iis exigi potest. Ut locupletes universæ civitatis veluti filii familias sunt, ita rursus pauperes civitatis communes quidam habendi sunt quasi patres familiæ.

— 14. τὸ πρᾶγμα] id est, τὴν διανομὴν τῶν θεωρικῶν. Rursus, ex altera parte, pauperibus auctor ego fiam, ut rem illam de medio tollant, ob quam fortunati jure merito distributionem pecuniarum moleste ferunt, atque reprehendunt.

— 16. ὥσπερ ἄρτι] scil. δρᾶν, aut ἐποίουν.

— 23. ὅταν τὸ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἔθος] visum fuit vocabula ad hunc modum trajicere: ὅταν ἀπὸ τῶν κοινῶν τὸ ἔθος cum consuetudinem, pecunias publicas dirib ndi, et pro communibus atque ad omnes pertinentibus habendi, usurpandique, a publicis ad privatas cujusque suas fortunas transferunt, existimantes, eas perinde juris publici esse, civium nemini non in eas jus esse, dividi eas inter omnes oportere, rapere eas atque discerpere nemini non licere.

— 25. καὶ μέγαν μὲν ὄντα—] aut non intelligo locum hunc, aut sic duco interpretandum, ut Wolfius fecit; ut hæc sit sententia: Paupere causam injustam adversus locupletem in foro agente, cum orator palam divitis causam adjuvat, acclamante tota corona, constat tamen testu-

lis effusis et dinumeratis, divitem, ex invidia opum, a judicibus esse condemnatum, quamvis bona causa nitentem; pauperem contra, utut iniquissima causa gravatum, tamen a judicum iniquitate absolutum, sorti tenuiori contra editiorem faventium. ad φανερῶς subauditur γιγνομένου, vel συμβαίνοντος.

143. 10. διορθώσασθαι δ'] Etiam h. l. non satis intelligo, et suspicor, aut hiare, aut superesse e litteris Demosthenis. Neque enim inter se cohærent. Pro διορθώσασθαι videtur Wolf διορίσασθαι conjectasse. In Latinis saltim id subjecit, reddens: *distinctius est explicandum.*

— 13. ἐξίστητε—] Hermogenes p. 264. καὶ μὲν καὶ σχήματα διηρασταὶ, ὅσα καὶ ἐν λαμπρότητι καὶ σφοδρότητι. κατὰ μὲν γὰρ λαμπρότητος σχῆμα ἀκμὴ γέγονεν, ὡς ἐν τῷ· ἐξίστητε, ὦ ἄ. Α. τῆς τάξεως — Aristides p. 264. σφοδρότης γίνεται, ὅταν τις προσώποις ἐνδίκοις ἐπιτιμᾷ. οἷον ἐξίστητε —.

144. 6. ὅντων δ', ὦ ἄ. ΑΘ. —] Citat h. l. Aristides p. 184.

— 17. βούλεται] majoris hic feci festivans auctoritatem Augustani, quam vulgatæ; quod nunc nollem factum. qua de civitate insidiator libertatis Græcæ, quicunque is identidem est, ita opinetur, ut persuasum habeat, eam solam suis machinationibus obstituram esse. Ad ἐναντιοῦσθαι subaudi ἑαυτῷ.

— 20. τοῖς ὅλοις] suspicabar aliquando, leg. esse τοῖς ὅλοις, litera minus. rebus omnibus pollet, reip. nervos contendentibus atque formidandam ad alios reddentibus. nunc vero nil causæ videtur, cur vulgatæ controversia moveatur.

— 21. ὑπὲρ τῆς φίλιππος] aut tollendus est articulus, (et mallem nunc me in auctoritate Augustani hic fuisse) aut cum ταυτης est mutandus.

— 24. πράγματα] post πράγματα, quo in vocabulo interrogatio desinit, videtur οὖν, quæ est responsio, deesse. quo addito, bene tum convenit γάρ.

145. 6. οἰκείως] imo vero ἀνοικείως, vel potius οὐκ οἰκείως. quo insequens ἥκιστα melius quadret. animus ei non est benevolus erga cunctos Græcos; omnium vero minime est erga vos.

— ibid. ἄν τι μὴ τῶν ἐναντιωσώμεθα] num leg. est: ἄν τι μὴ τῶν τῶν [scil. γιγνομένων ὑφ' ἡμῶν] ἐναντιωσώμεθα. nisi nonnulla corrigamus eorum, quæ nunc a nobis factitantur.

— 20. μεταδιδῶναι] subaudi εἰ ἦν μόνον ἦν τὸ ἀμέτρημα.

146. 14. κωλύσειν] prætuli κωλύων in præsenti, e p. 103. 10. unde locus huc translatus est. ad quam paginam a nobis annotatorum hunc a lectore quoque transferri poterit, ut ea repeti h. l. necesse nihil sit.

— pen. λέγειν οἰομένους] id est, οἰομένους δεῖν ἑαυτοὺς λέγειν. existimantibus se oportere dicere. Aliis in libris fuit λ. εἰδισμένους. quæ lectio item non est contemnenda.

147. 2. οὐκ ἔσεσθαι] prætuli οὐκέτ' ἔσεσθαι. non amplius in posterum, ut adhuc fuisset, copiam fore.

— 5. τούτων] scil. τῶν οἰομένων, δεῖν ἑαυτοὺς τὰ βέλτιστα λέγειν ὑπὲρ ὑμῶν. v. penult. p. 246. amicos patriæ designat, inimicos Philippi.

— 7. τούτων] scil. τῶν κατηγορούντων. v. versu 5. ab his, qui illos bonos et frugi cives, vestri amantes, accusant et insectantur.

— 10. τῶν αἰτιῶν] τῶν αἰτιωμένων. causantium, incusantium, querentium.

— 17. προσήκει] videri possit ὁμολογεῖν, vel tale quid deesse. et cur hostis ipse id ultro fateatur. Sed licet vulgatam aliis quoque ratione vindicare, si modo, projectam et veluti suspensam esse interrogatione, sine responsione, quo lector vel auditor quisque tacite eam subjiciat. quo nil est factu facilius, re ipsa cuique non tardissimo subjiciente, καὶ αὐτῷ δοκεῖσθαι, vel καὶ αὐτὸν ταῦτὸ φασεῖν.

— 19. οὐ πολεμεῖν] malim οὐ φήσει πολεμεῖν. negabit se bellare. nam ut φήσει subaudiatur, nego licere per naturam loci.

— 20. φράτερον] scil. ἔφη πολεμεῖν.

150. ult. σοὶ μὲν γὰρ ἦν κλέπτης —] Hermogenes p. 194. κύκλος γίνεται, ὅταν ἀφ' οὗ τις ἄρξηται ὀνόματος ἢ ῥήματος, εἰς τὸ αὐτὸ καταλήξῃ πάλιν, μήτε πλῶσιν ἀλλάξας — οἷον· σοὶ μὲν γὰρ ἦν κλέπτης ὁ πατὴρ, ἐμοὶ δὲ ὅμοιος σοί. ἀπὸ γὰρ οὗ ἄρξατο μοχθεῖν, τοῦτ' ἔστι πολέμου, εἰς ταὐτὸ ἔληξεν. p. 255. idem dictionem hanc in exemplis σφοδρότητος enumerat.

AD ORATIONEM ADVERSUS PHILIPPI EPISTOLAM.

152. 9. ὀφλεῖν] Citat h. l. Harpocr. v. ὀφλεῖν.

153. 7. καὶ γινώσκεται —] Alexander de figuris p. 64. συμπλοκή ἐστιν, ὅταν τῷ χαρακτῆρι διαφόρους ὀνόμασι, τῇ δυνάμει δὲ τὸ αὐτὸ δηλοῦσι χρώμεθα πλείοσιν, ἢν μόνον καὶ ταὐτὸ βουλόμενοι δηλοῦν. ὡς καὶ Δημοσθένης· καὶ γινώσκεται μὲν ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων — ὑποπτεύεται δὲ ὑπὸ Θηβαίων.

— 15. ἐκείνων] Peloponnesiorum cum Thebanis, seu quod idem est, Thebanorum cum Peloponnesiis. Construo sic: Ἄγων

ἢ [id est, διὰ τὸ ἄγειν, vel διότι ἄγει] τὰς ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείας πρὸς αὐτὸν, ὑποπτεύειν ὑπὸ τῶν Θηβαίων ὅλως καὶ νῦν ἐκείνου συμμαχίαν παραιρούμενος [id est, παρὰ τοῦ αὐτοὺς ἀφαιρεῖσθαι]. quod Philippus legatos e Peloponneso invitat, etiam ex hoc suspectus fit Thebanis, quasi hoc agat, ut illam quoque societatem Peloponnesiacam a se abalienet.

— 20. οὐδὲ γὰρ τοῦτ'] in Aldina et Felicianea est οὐ γὰρ τοῦτο. unde equidem efficerim οὐ γὰρ οὐδὲ τοῦτο. neque enim mirandum est, ne hoc quidem.

— 22. εἰσπλεύσαντες] in Perinthum puta.

— ibid. ἐκκλεισθῆναι] a nobis, Atheniensibus, puta.

— 26. τῶν Περσῶν] malim τὸν Περσῶν.

154. 14. πρὸς ὑπονοίαν ἔχοντα καὶ δυσμένειαν] quæro, num πρὸς h. l. vices gerat præpositionis μετὰ, eoque idem sit sic dictum, atque si dixisset μεθ' ὑπονοίας καὶ δυσμενείας. convenire quidem ad Philippum copias ejus auxiliares, at animo infesta, suspicionemque plenas.

— 26. ταῦτα] edd. τῇ δίκῃ. (non item τῆς ἀσφαλείας.)

155. 25. εἴ τι πταίοις] locum hunc, sed aliter, citat Seneca Cōntrov. 24. teste Schetto Observ. Hum. p. 214.

— 26. ταῦτα] quæ modo de clandestinis adversus Philippum simultatibus sociorum, ipsorumque Macedonum, tam gregariorum militum, quam ducum et amicorum, nec non qui mercenario militi præessent, disputavi. v. p. 23. ult. sqq. ubi locus hic jam præcessit, hic iteratus.

156. 14. τῶν πραγμάτων] ex hoc aptum est non solum τούτων, versu 15. sed etiam πάντων τῶν ἐν τῇ Μ. Ἀσιλευσάντων. ab iis, qui majores fuerunt, non hujus Philippi solummodo, sed universe, regum quotquot in Macedonia unquam fuerunt, omnium. Nam paulo durior hæc videtur constructio: οὐ παρὰ τῶν τούτου πραγόντων μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ πάντων τῶν ἐν Μ. βασιλευσάντων.

157. 11. ξενοτροφῶν] Citat h. l. Pollux 3. 56. v. ξενοτροφῶν.

AD EPISTOLAM PHILIPPI.

159. 2. ἀφεωσθέντες] num ἀναφωσθέντες?

— 3. ἄλλων] vocabula ὅτι τὸν ἄλλων, ut amputanda, uncis inclusi, cum quia plerisque absunt a codicibus, tum quia sententiam interturbant. videtur olim iis in libris, unde tradita nobis sunt, ita fuisse enarratum: ἐπετιμήσατε ὅτι ἦν δίκαιον. non increpastis, non animadvertistis, prout jus et fas erat.

— 7. τοὺς βουλομένους] scil. ἐκεῖσε καταφεύγειν. illuc confugientes, illuc receptum habentes.

— 24. φάσκεσθαι] post φάσκεσθαι subaudi τοῦτο, quamquam addi utique præstet.

160. 2. ἔστιν καινότερον] id est, γενόμενον καὶ ὑπάρξαν παρ' ὑμῶν καινὸν εἶδος ἀδικίας, οὗτον πρότερον ὑφ' ὑμῶν κατ' ἐμοῦ πεπραγματευμένον. ecquod exsistere possit novum injuriarum genus, bello adversus me palam a vobis declarato, quod a vobis antea nondum fuisset exercitatum, pacem sublestam mala fide agentibus.

— 5. ἐκ ἡμᾶς] ad me, Macedonasque meos.

— 8. πάντας] mallem cum articulo τοὺς πάντας.

— 14. ἐπισυμμαχίας] ἐπισυμμαχία est fœdus, par fœderatorum inter se obligans ad ferendum in bello mutuum auxilium, ut si e. g. Persæ a Philippo armis appeterentur, necesse Atheniensibus esset succurrere. et rursus, Philippo Atheniense aggrediente, Persæ tenerentur Atheniensibus opem ferre. Lectio Wolfianæ editionis τῆς ἐφ' ἡμὶ συμμαχίας commentum est ipsius Wolfii, auctoritate nullius codicum omnium subnixum. Est utique fœda illius editionis macula, quod Wolfius, sive ipse, sive operæ Basileenses, ejus auctoritate gratiave ducti, conjecturas ejus omnes, tacite, clam, lectoribus ignaris, neque admonitis, in textum immiserunt, vetustis probis primigeniisque lectionibus ejectis et suppressis. Quod est ingens et inexpiabile facinus prorsus furiosæ arrogantiæ atque intemperantiæ.

— 23. ἐν ταῖς στήλαις] quibus insculpta nimirum erat formula pacis Philippo cum Athen. initæ, quæ stelæ, aliæ in conspiciis agri Attici, aliæ in finibus Macedoniæ fixæ erant, quo pacis concludæ conditiones neminem fugerent.

— 26. τοῖς π. ἐ. πρεσβευταῖς] id est, πρὸς τοὺς παρ' ἐμοῦ πρεσβευτὰς ἰδίᾳ, οὐ κοινῇ καὶ πρὸς τοὺς παρ' Ἀθηναίων. privatim erga meos legatos, non item publice, seu communiter, etiam erga legatos Atheniensium.

161. 3. ὑφ' ὑμῶν] præpositionem uncis inclusi, verbum ἀναδεδίχθαι pro medio accipiens et interpretans, vos eum civem vestrum declarare. vulgatam qui tuebitur, is pro infinitivo passivi habebit. quamquam hoc sit orationem conturbare, si tenens eandem constructionem, infinitivis activæ et mediæ formæ φάσκειν, ποιήσασθαι, ἀναιρεῖσθαι infinit. passivum immisceas, cum consentaneum sit, omnia illa potius media esse.

— 6. πόλεμον αἱρεῖσθαι] deligere, præferre bellum, melius hic conveniat, an ἀναιρεῖσθαι, suscipere, quærant alii.

— 16. εἰ δὲ τοῖς μὲν —] Citat h. l. vetus Lexicon in Montfauc. Bibl. Coisl. p. 496.

162. 8. οὐδὲν] οὐδενὶ (in dativo) malim. nam ἐπισκήπτεσθαί τινι usurpatur, non τι. queri, expostulare aliqua de re, ut de facinore iniquo et injusto, item de testimonio falso, commentitio, exceptionem imposturæ obmovere.

— ibid. τὴν δὲ τιμωρίαν] aut deest hic verbum accusativum adsciscens, e. c. μέμφεσθε, vel ψευφέρετε, exprobratis, causamini, profertis per obtrectationem; aut si nihil deest, in locum accusativi suffici debet dativus, τῇ δὲ τιμωρίᾳ, scil. ἐπισκήπτεσθε. questi nil estis, neque succensuistis injuriis, quas a Peparethiis tuli; at multum expostulastis de pœnis, quas ego ab illis repetii. Et pœne consentanea his etiam Wolf in annotationibus et in farragine scripta reliquit.

— ibid. ἀκριβῶς εἰδότες· καίτοι, τὴν τῶσω] distinxi et correxi ad hunc modum, ἀκριβῶς εἰδότες, ὅτι τὴν τῶσω — probe tenentes, insulam neque iis, neque vobis a me ereptam esse.

— 20. γοῦς ἐγὼ] interpone copulam, sive δὲ, sive οὖν.

163. 2. προβιβάκαμεν] malim προβιβάκατε in secunda persona. nam si crimen hoc secum quoque communicaret, decebat eum non injurias solummodo ab Atheniensibus acceptas commemorare, sed etiam, id quod insuper habuit facere, ut rem sibi parum decoram, injurias a se rursus Atheniensibus oblatas.

— 5. κληροῦχον] Citat h. l. Harpocrat. v. κληροῦχοι.

— 15. et 19. διαρίπτεσθαι — διαρριφῆναι] Citat vetus Lexicon apud Montfauc. B. Coisl. p. 496.

— 20. ἀμφισβητοῦσι] prætuli ἀμφισβητοῦμεν. vocabula τὸν τρόπον τοῦτον, pari pacto, non ad hoc v. ἀμφ. sed ad διαλύσασθαι adstringenda sunt.

164. 6. ἀντιλαμβάνειν] correxi ἀεί τι λαμβ. semper aliquid lucelli ab imperatoribus emungere, sive reis patrocinentur, sive ipsi eos iniquis et ementitis criminationibus urgeant.

— 9. στιγματοῦσθε] correxi στιγματοῦσθαι, qui infinitivus aptus est e φασὶ versu 3. vulgata si probatur, accusativus λοιδορουμένους cum nominativo foret mutandus. atqui sic conversa foret hæc accusatio ad universum populum Athen. ad quem nil pertinet, sed ad solos oratores Philippo infestos. quibuscum Philippus hic non agit, sed do iis ad S. P. Q. A. queritur.

— 13. τὸν πρὸς ὑμᾶς εὖνουν] posit sententiam satis commodam ferre, nimirum hanc: Auctoritate meorum ære meo redimens, qua vos ducti oredatis ipsis aientibus, me vobis bene velle. Visum tamen fuit, nescio an non satis quidem gravi de causa, at non improbabili tamen, ὑμᾶς cum ἡμᾶς mutare, ut hæc exsisteret sententia: τὸν ὑμετέραν πρὸς ἐμὲ εὔνοιαν. vestram erga me benevolentiam ære meo ab ipsis redimens. Utrum præstet in ejusmodi causis, neque ciocum interest, neque disceptari ab idoneo arbitro potest.

165. 5. τότε μὲν] non insequente τῦν δὲ, prodit defectum, quem Wolfius quoque subodoratus videtur. Suspicor, librarium, e cujus calamo vulgata manavit, oculo a superiori v. πόλιν ad inferius idem vocabulum delapso, interjecta prætervidisse. videantur autem hæc ferme deficere:— ἔχοντος ἡμεῦ τὴν πόλιν, ἐπὶ τῷ [vel, quod idem est, ἐφ' ᾧ] τὰ ἑαυτῶν ἑκάστους ἔχειν. τῦν δὲ καὶ τῇ στήλῃ προστγγράψαντες τὸν πόλιν. qui non solum tum temporis, me Amphipolim tenente, pacem mecum ea lege contraxeritis, ut, quæ quisque cum maxime teneret, ea sibi haberet atque servaret; sed etiam nunc nomen Amphipoleos insculpseritis tabulis fœderis. ut civitatis mecumque vobiscumque fœderatæ, conditionibus iisdem, quibus reliquas.

— 13. προῦπαρχόντων] subaudi ὑμεῖς χειρῶν ἀδίκων. His itaque sumtis, vos inimicitiarum ultro fecisse initium, a me nil provocatos, tum, hanc maxime ob causam impetum in me fecisse, quod ego ultra, quam par esset, cavissem vos lacessere; denique vos nullum injuriarum genus, quod in potestate vestra sit, reliquum vobis faciatis ad me vexandum —.

— 15. κακοποιούντων] ad hæc tria participia, προῦπαρχόντων, et ἐπιθεμένων et κακοποιούντων, addet lector attentus tacita cogitatione ὑμῶν. nam alias prædicata hæc subjecto carerent.

I. I. REISKII

ANNOTATA

AD ORATIONES CONSULTORIAS

VEL

SUASORIAS.

AD ORATIONEM DE CONTRIBUTIONE.

Titulus in editione Morellana huic orationi præfixus hic est: Δημοσθένους συμβουλευτικὸς ὅτι ὁ περὶ συντάξεως λόγος. unde secundum et tertium vocabulum expunxi. non enim unam solummodo consultoriam, vel suasoriam scripsit orator, sed plures. neque hæc de contributione sola ex hoc genere superest, sed quinque insequentes orationes, usque ad illam pro corona, sunt suasoriæ, vetustisque in libris Demosthenis αἱ συμβουλευτικαὶ appellantur. cujus de nominis convenientia nunc non disputabo. σύνταξις universe census omnis est, seu imperatus, seu condictus, sive numarius, sive etiam modus operæ in corpore præstandæ in functione munerum pro salute patriæ obeundorum. Hic loci usurpatur pro pecuniaria contributione, seu censu collatitio, civi cuique pro modo fortunarum indicto, quæ pecunia militi conscripto, aut conscribendo, in manus daretur, unde sibi vestem, arma, commeatum compararet.

166. 1. περιόντος] non improbo. suspicor tamen de περιόντος. de pecunia redundante, quæ cum redisset reip. post detracta necessaria impendia supermanet.

— 15. τὸ δ' ἔθος μέγα] post vocabula τὸ δ' ἔθος μέγα, videntur deesse hæc, διὰ τὸ βλάβος. at consuetudo est res gravis, magni momenti, serio pensitanda, propter noxiam cum ista consuetudine conjunctam.

— ult. ὁ ἑορτὴν] articulum addidi. non enim ludi, seu dies festi, quicunque, sed peculiariter Liberalia, τὰ Διονύσια, designantur.

167. 2. τοὺς λόγους] id est, τὰς παραινέσεις. se adhortationes quidem, faciendi ea, quæ præterea fieri par est, meris verbis conceptas, neque ultra verba procedentes, nullamque vim, nullam necessitatem admoventes, auribus accipere sustinetis.

— 4. νομίσητε] id est, ὕστερον νομ. postmodum vobis videamini.

— 14. περιαναλίσκητε] prætuli παραναλ. insumitis in res frivolas, in nugas.

— 15. ὑμᾶς] post ὑμᾶς, aut φαμὶ, aut χρῆναι, videtur deesse τούτων.

— 16. στρατιωτικὸν] scil. ἀργύριον. velut in mercedem operæ militaris, quam corpore quisque suo in castris præstat.

— 17. ἐξεταστικὸν] proponit hoc nomen, ut, si placeat, non male conveniens pecuniæ illi, quam auctor est dari civibus stipendia emeritis, quibus per ætatem venia est munium castrensium, ὑπὲρ τοῦ ἐξετάζειν, pro opera ab ipsis navanda, ut videant et quærant, num juniores, quorum sors est in castra exeundi, aut in urbe vigilias et stationes obeundi, fungantur muniis competentibus; num vices exeuntium in castra et illinc in urbem redeuntium rite alternent. num, quorum nomina in codicillis scripta sunt, ut actu militantium, omnes reapse militent, an sint, qui gratia, precibus, pecunia subterfugerint molestias laborum castrensium, domi latitantes; num militantes idonei sint arma ferre, num armis, iisque idoneis instructi, aliisque rebus ad agendum sub pellibus necessariis. Hæc enim agebant, hæc curabant, de his ad S. P. Q. referebant sic dicti ἐξεταστὰι, seu exploratores, revisores.

— 20. ἀπὸ τούτων] scil. τῶν χρημάτων. ab hac pecunia collatitia, ab hac contributione, quam ut vobis ipsi imponatis, auctor ego vobis sum.

— 23. κρίνητε] prætuli κρίνετε, in indicativo. videtur olim in libris fuisse ad hunc modum ἅπερ νυὶ συμβαίνει. τί δὲ συμβαίνει; ecquid autem evenit? Nempe (respondet ipse sibi) τοὺς στρατηγοὺς κρίνετε. imperatores vestros, e castris revocatos, successoribus ante tempus missis, aut expeditione finita, domum reversos, ad judicium vocatis.

— 24. ὁ δεῖνα τοῦ δεῖνος τὸν δεῖνα] locum hunc citat Thomas M. v. ὁ δεῖνα. p. 644.

168. 6. παρουσίαν] Citat h. l. Harpocration: sed is aut errore oculi memoriæve deceptus παρουσίαν cum πρεσβείαν commiscuit, aut alias locum secius interpretatus est. de quo jam Valesius suspicatus est.

— 11. οὗτος] addidi. ἄλλος ἂν ἦν λόγος οὗτος significat hoc: adversariorum oratio, hortantium vos, desidiæ indulgere, nil agere, otiari, esset tum alia futura, quam nunc est. Foret tum haud contemnenda, rebus aliter sese habentibus. jam vero, rebus sic se habentibus, ut reapse habent, oratio istæc levis et explodenda est.

— 13. ἐπιστατήσουσαν] prætuli ἐπιστατήσουσιν (in futuro) inspecturam, h. e. gubernaturam. licet quoque ἐφοδεύσουσαν probare. partes veluti circitorum acturas copias, obituras vigilias omnes.

— 15. ἐρημίας] in solitudine, utpote a vobis, qui socii eorum vultis haberi, deserti. Dorville ad Chariton. p. 348. le-

otionem ἐρημίας præfert, quæ etiam in libris reperitur. Uti cuique suo sensu licet. Vulgatam equidem cur asperner, causam nullam video.

— 19. τῆς προαιρέσεως] subaudi αὐτῶν. illam ipsam ob metam, ad quam principatus pauconum contendant.

— 22. τὸν αὐτὸν] post τὸν αὐτὸν videtur πάντων deesse, id est, πάντας δεῖν κατὰ σύνταξιν λαμβάνειν τι τὰ προσήκοντα, καὶ αὖ πάλιν ποιεῖν τὰ προσήκοντα. omnes oportere, pro rata quemque, convenientia pensa et meroedam aufferre, et operarum conferre. ex condicto, seu formula, normave imperata, et publico consensu probata.

— 24. καὶ πρότερον] Philippica prima puta.

— 25. καὶ εὐπορία] pone καὶ videtur colon deesse ad hanc ferme sententiam: καὶ πάντα τὰ δίοντα ἐν καιρῷ καὶ μετὰ ῥᾳστώνης (vel ταχέως καὶ ῥᾳδίως) γένοιτο. tum non solum agenda omnia tempori et per otium (celeriter atque faciliter) agentur, sed etiam communis ad singulos quosque accedet opulentia. Sic membra secum bene respondebunt. nam in ἕξω ἐστὶ desinit protasis. docui, taxari, censeri (vulgo quotisari) si vos patiamini — tum non solum agenda omnia. nam ὡς versu 24. æquipollet τῷ ὅτι, quod, et ἂν æquipollet h. l. τῷ ἐὰν, si.

168. ult. τούτων ἁπάντων] scil. studium principatus et imperii, τοῦ πρωτεύειν καὶ ὁρίζειν τοῖς ἄλλοις τὰ δίκαια (v. versu 12.) et quæ ex iis apta sunt emoluments atque decora.

169. 2. τοὺς μὲν] scil. τοὺς δύο ὀβολούς. binos illos obolos, in quos tota civitas furiosa cum contentione fertur, neque nunc sunt plus, neque in æternum fient unquam plus, quam bini oboli. hoc est vile, contemnendum, pudendum lucellum, de quo non nisi mendicissimi quique inter se contendant.

— 3. τὰ δ' ἄλλα —] quæ autem adhuc alia agenda et præstanda et providenda tum aiebam, cum negarem me intercedere, quominus sportulam binorum obolorum ferretis: ex iis emolumenta referetis, magni regis opibus æquiparanda. Quænam illa sunt, quæ orator agi et præstari flagitaret? Ipse in continenti exponit, πόλιν τοσούτους etc. In vulgatis sic circumfertur h. l. τὰ δ' ἄλλα, ἃ μετὰ τούτων, ὧν εἶπον. ego vero, videns postremum articulum, ὧν, orationem perturbare, meo usus arbitrio, expunxi, vel, ut, si non verius, minore certe cum invidia dicam, auctore Wolfio, qui non pauca recte vidit in Demosthene.

— 7. τί οὖν, φαίη τις ἄν, ταῦτα νῦν λέγω; ὅτι φημὶ δεῖν ὑμᾶς] sic secundum antecessores meos omnes reddidi. Sed Phryx fui, ut sæpe sum, cujus me majorem in modum piget pudetque. Vix absolata prælo plagula erat, cum in mentem veniret, sic distinguendum et corrigendum esse: τί οὖν, φαίη τις ἄν, ταῦτα νῦν; hic desiit hypophora, seu ficta nescio cujus reprehensio, habitu interrogationis convestita. Subauditur λέγεις. Ecquid autem tu nunc hæc orepas? (dicat, vel sic occurrat mihi aliquis). respondet orator: hæc ille dicit pro sensu suo, et per me dicat licet. ἐγὼ δὲ τί; ego vero quid? scil. λέγω, aio, suadeo, inculco. hæc est sententia per se. pergit: φημὶ δεῖν ὑμᾶς — aio nempe vos oportere. Sic fit oratio strenua, acris, contentiosa, ἐναγώνιος. Nempe non satis tempori incideram in locum, qui hujus meæ correctionis fundus est, neque satis ad eum attenderam, qui paginæ proximæ 170. versu 13. legitur.

— 13. ὡς οὕτως ἔχει] idem est ac si dixisset: οὕτω γὰρ ἔχει. nam sic se res habet.

— 14. καιρὸν] ad καιρὸν adde νῦν tacita cogitatione e versu 13. iterandum. nam si nunc obsecundetis, arbitrati, rerum harum, quarum auctor sum, agendarum tempus oportunum cum maxime esse.

— 18. που [enclitice] λέγων] usquam locorum temporumve præ se ferens. h. e. nescio, quo loco, aut quo tempore.

— 23. ἐπαινέσας] prætuli ἐπήνεσε. nam alias ἐμπλήσας quoque dicendum fuisset atque διασύρας.

170. 6. τὸν ὀπισθόδομον] citat h. l. Harpocr. v. ὀπισθόδομος.

— 15. ὥσπερ ἐκεῖνοι] scil. ἔλεγον. ut illi dicebant, qui hunc hominem flagellis cædendum, torquendum, necandum clamabant. nisi si ἐκεῖνοι referas ad eos, qui Opisthodomum expilarunt. quemadmodum illi priores digni erant, qui extremo supplicio tollerentur. subaudi ὥσπερ ἐκεῖνοι θανάτου ἄξια ἐποίουν.

— 20. ὅτε] scil. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. una sitis in concione. quamquam in dubio relinquam, sitne potius ἤκητε aut συνήκητε leg. scil. εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

— 24. ὃ νυνὶ συμβαίνει] videtur sic leg. ὃ νυνὶ θρυλλεῖται, συμβαίνει, id est, τότε συμβαίνει τοῦτο, ὃ νῦν θρυλλεῖται. tum contingit id, quod vulgi sermonibus in triviis conteritur, scil. ὁ δῆμος καταλύεται, libertas plebis, et forma gubernationis popularis, majestas populi, convellitur.

171. 1. ἐστὶ κοινὰ] videtur φυλακτήρια, vel tale quid interponendum esse. novi, hæc judicia jurium civilium vestrorum esse munimenta, propugnacula publica nulli non civium vestrorum communia.

— 3. τοὺς ἐν τοῖς ὅπλοις ποιήσει νικᾶν] prætuli τοῖς ἐν τοῖς ὅπλοις [subaudi στρεφομένοις] ποιήσει [id est, προσποιήσει, παρασκευάσει] τὸ νικᾶν. versantibus in armis non consciscet suffraginm [seu suffragandi potestas, seu quicquid per plebiscita

decretum et jussum fuerit] victoriam. hoc videbatur melius cum insequentibus ὑμῖν παρασκευάσουσι convenire. nam alias vulgata h. l. vitio caret.

— 10. αὐτὸ τοῦτο ἐρῶς —] num leg. est: καὶ αὐτὸς [subaudi ἐγὼ], etiam ego ipsemet, τοῦτο ὀρθῶς ἔχειν αὐτῷ συνδοκῶ, recte eum in hoc opinari, assentior.

— 12. παντὸς ἑνὸς τοῦ λέγοντος] legi possit πάντως ἑνὸς τοῦ λ. utique, quovis pacto, omnino debet exsuperare videri fortunam et dignitatem oratoris, quippe qui solummodo unus sit homo privatus. Sed causæ nil est, cur a παντὸς discedatur, cujus hæc possit esse sententia: τῶν λεγόντων ἑκάστου, ἅτε ἑνὸς ὄντος. dicentium uniuscujusque sortem. Haud dissimulabo tamen, mihi non displicere hanc sententiam: παντὸς ἑνὸς, excedere debere uniuscujusque hominis singularis, quisquis is est, καὶ μάλιστα τοῦ λέγοντος, et inprimis oratoris sortem.

— 15. τιμωμένων ταύτας λέγει τὰς προφάσεις, ἐγὼ διέξειμι] distinxi et correxi ad mentem Wolfii: τιμωμένων λέγει, [scil. ὑμῖν, ἃ ἐγὼ νῦν ὑμῖν εἶπον περὶ τοῦ ἀληθινοῦ τρόπου τοῦ καταλύεσθαι τὴν δημοκρατίαν] quod autem hæc nemo vos docet, quæ ego vos modo docui, τὰς προφάσεις [subaudi τούτου] ἐγὼ διέξειμι, causas ejus rei nunc coram vobis exsequar.

— 17. καὶ ταύτην τὴν τάξιν] scil. de qua modo dicebam, τῶν ὑφ' ὑμῶν τιμωμένων, hunc ordinem hominum penes vos honoratorum.

— 18. ἐπὶ τὸ χειροτονῆσθαι] prætuli de meo sensu, ἐπὶ τῷ χ. in dativo. χάρις ἡ ἐπὶ τῷ χειρ. est ea gratia activa, ea contentio alii gratificandi, studium placendi alii, penes quem sit potestas tibi honorum, quem ambis, suffragio suo addicendi. Servire huic generi gratiæ, est, nihil non venari et observare, nihil non agere, quo tu speres futurum, ut proberis iis, penes quos sit in comitiis te magistratum creare; ut nihil audeas neque dicere, neque agere, quo metuas opifices tuæ fortunæ atque amplitudinis offendere.

— 23. ἀπολαύσαι] dedi de meo ἀπολαύσας, ut respondeat insequenti κληρονομήσας et ἕξας, quæ tria apta sunt ex ἡγεῖται. sperat futurum, ut gloria urbis præfulgens nominisque vestri terrore formidabilis in hostium solo strages edat, sed per ipsorum absentiam, nemine obstante.

— 25. ὅστις ἐστὶ] idem est ac si dixisset: ὅστις καὶ ὡς ἀληθῶς ὑπάρχει vel συμβαίνει.

— 27. αὐτῶν] correxi de meo sensu αὐτόν, quod cohæret cum ἕξειν. esse habiturum.

— ibid. οὕτω καὶ τοῖς ἐπ τούτων] in locum tertii vocabuli τοῖς suffeci τῶν. subaudi μηχανήσων ἀφαλεῖν. sperat se participaturum cum aliis æqualem portionem, ut laborum, ita emolumentorum quoque iis e laboribus existentium.

— pen. οἱ δὲ πολιτευόμενοι] opponuntur hi supra versu 16. dictis honorum et imperiorum candidatis. Alias Demosthenes illos στρατηγούς, hos ῥήτορας appellat. ῥήτωρ ἡγεμὼν, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ, καὶ οἱ ξυνώμοται τριακόσιοι. illi sunt magistratus, honoribus fungentes, hi syndici et Ioti, et consiliarii senatus atque plebis in curia atque in concionibus.

— ult. ὑμῖν] correxi de meo judicio ἡμῖν, h. e. mihi meique similibus, exiguo gregi oratorum vestri studiosorum, suique dissimilibus.

172. 16. τὸν ἡγούμενον ἐν Μαραθῶνι] non improbo. recte dictum fateor, neque sine exemplo. quod non longe hinc occurrit, hac ipsa pagina, versu 23. mori loquendi tamen convenientius præpositio omittitur in hac formula. quare eam sustuli.

— 17. οὐκ ἴσα] non obtrectandi, neque detrahendi studio sic dicit, sed exaggerandi, subaudi ἀλλὰ πολλῷ μείζω. non dicam paria factis nostrorum imperatorum, sed dicam potius multis etiam modis majora.

— 26. τὴν μόραν] Citat h. l. Harpocrat. v. μόρα.

173. 1. τούτων] scil. τῶν ἀνδρῶν.

— 8. Παρδίκκᾳ] atqui alias Alexandrum appellat.

— 15. πάσας μείζονα εὐεργεσίας] quod jus civitatis Atticæ nullum emereri posset quantumvis magnum in remp. collatum beneficium.

— 16. ἀνθρώπους οἰκοτρίβων οἰκότριβας, τιμὴν] distinxi et ordinavi verba sic: ἀνθρώπους οἰκότριβας, homines vernas civitate donatis Attica, οἰκοτρίβων τιμὴν, ὥσπερ ἄλλου του τῶν ὠνίων, λαμβάνοντες, vendentes eam ipsi ac pretio prorsus eodem, quo soletis in foro venales vernas emere, vel vendere. ita vendentes jus civitatis vestræ, quasi esset hoc jus simile ulli alii cuipiam rei in foro vestro venali.

174. 4. συνήγαγον] alibi maluit ἀνήγαγον usurpare. neutrum male, quamquam prius vulgatius, posterius videri possit quodammodo exquisitius et convenientius, quia ἄνω in arcem comportabantur.

— 13. ἀνθρώπους] non hoc magis intelligo, quam ἀνωστόλους, quod est in ed. Feliciani. cur Athenienses egenas civitates Græcas opibus suis sublevarint, non video. nisi si forte rem sic concipias. oæritates annonariæ cum sæpius inciderent, Athenienses civitatibus pauperioribus de frumento prospexerunt, aut gratuito donato, aut vilissimi vendito.

— 18. ἀλλὰ τί; βούλεσθε ἐξετάσωμεν] prætuli ἀλλ', ἵ,τι βούλεσθε [scil. ἐξετάζειν], ἐξετάσωμεν. sed age, examinemus, quamcunque partem vultis.

— 19. εἰκοδομήματα] Aristides de D. C. καὶ πάλιν ἐν γένει [præfatus de generalibus.] εἰκοδομήματα μὲν γε καὶ κόσμον τῆς πόλεως — ὑπαρξάντων λαμπρῶς ἔχειν. εἴτε κατ' εἶδος· περιβόλαια ταῦτα, ὁ παρθενὼν etc.

— 20. πόλεως] h. l. significat ædificia profana, sive publica, sive privata, cum fanis deorum et navalibus, quæ sunt extra urbem, opponantur.

— 23. προπύλαια] Citat h. l. Harpocr. v. προπύλαια ταῦτα. et Scholiastes Hermog. p. 400. κατὰ δὲ ἄλλους καὶ τὰ δεικτικὰ σχήματα ἐναργῆ. οἷον προπύλαια ταῦτα.

175. 10. ὑπερηφανωτέρας] Citat h. l. Thomas M. v. ὑπερήφανος.

— 19. αὐτοὶ] ipsi, ultro, sponte sua, pro arbitratu suo. in aliis est οὗτοι. quod tantum abest, ut asperner, ut auctor potius sim utrumque copulandi. ut sit οὗτοι αὐτοί. Ad μεταδιδῶσι subauditur ὑμῖν.

— 25. τὴν ὀργάδα] Citat h. l. Harpocrat. v. ὀργάς.

— pen. τοὺς βουλομένους] scil. βοηθεῖν, vel μετέχειν τῆς ξυνθήκης. Decreverant Athenienses plebiscito, Phliasiis urbe patria expulsis succurrere, eosque domum reducere, non permittere sicariis, qui cædibus Phliuntem, patriam suam, desolassent (nam Phliasii ipsi videntur hi fuisse, per cædes civium ad tyrannidem grassantes), ut impune tantam immanitatem diutius exercerent, denique ad expeditionis hujus societatem Peloponnesiorum invitare, quotquot eam participare vellent.

176. 1. τὰ ἔργα δ' ἀπὸ τούτων] pruduli τὰ ἔργα δὲ τὰ ἀπὸ τούτων. Licet, si juvabit, ad τούτων signum interrogandi addere, ut ipse seso interroget orator, sibique respondeat. At effectus horum? ab his profecta? scil. τοῦ ἐστι. ubi sunt? Respondet οὐδαμοῦ. nusquam locorum.

— 10. Κυθηρίοις] Citat h. l. Harpocr. v. Κύθνος. Marcellinus ad Hermogenem p. 316. ἐστέον δὲ πρὸς τοῦτο περὶ τοῦ ἐνθάδε, ὅτι τῆς ποιότητος μάλιστα τῆς τῶν ἀκουόντων ἥρηται. διὸ καὶ ποτὲ μὲν πλείστων, ποτὲ δ' ὀλιγίστων παρίξεται τῷ λέγοντι χορηγίαν. οὐ γὰρ ὁμοίως ὁ παρ' Ἀθηναίοις τε καὶ Λακεδαιμονίοις λέγων, καὶ παρὰ Μεγαρεῦσι καὶ Σιφνίοις. ἀλλὰ παρ' Ἀθηναίοις μὲν καὶ Λακεδαιμονίοις, ἅτε τῆς ποιότητος τῶν προσώπων στοχαζόμενος, πλείστην τὴν χορηγίαν ἕξει, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις ὀλίγην. τὸ γὰρ Σιφνίοις ὄζος καὶ Μεγαρεῦσι παρειλήφαμεν ἐκ τῆς ἱστορίας, εὐκλείας οὐδὲν λόγον ποιούμενον.

— 12. τὸ τὴν δύναμιν] Wolf se dedit μεῖζον τὴν δ. ad sententiam utique recte. sed auctoritati, non malæ illi quidem, neque recusandæ, at minus tamen gravi, deerat pondus. num ab oratore sic profectum est: πρὸς τὸ τῆς πόλεως ὄνομα καὶ τὴν δύναμιν σ. copias comparare, pares, consentaneas famæ civitatis.

— 21. οἷς] de meo addidi. quibus non licet, ipsis, h. e. ultro, sponte sua, volentibus de rep. decedere.

AD ORATIONEM DE CLASSIBUS VEL COLLEGIIS.

178. 1. In Bavarico reperi οἱ μὲν οὖν ἐπαινοῦντες. quod nescio an minus sit damnandum. quamquam non ideo vulgatam exterminandam censeo. fieri potest, ut hæc oratio fragmentum, et absolutio seu peroratio alterius cujusdam sit. quamquam οὖν ne integræ quidem orationis principio parum convenit. fingi enim potest orator, assurgens secundum alium aliosve, sic ordiri: *vestros itaque majores qui laudant* — unde colligatur, antecessoris, aut antecessorum orationes in laudibus majorum celebrandis versatas esse. Aristides de D. C. p. 310. locum hunc in exemplum periodi proponit pluribus e colis compositæ. Sed fructuosior est alter ejusdem locus p. 264. σφοδρότητα δὲ ποιεῖς καὶ ὅταν πράγματα ἢ πρόσωπα ἐνδέξα μὲν ἐκηῖς διαβάλλειν. οἷον τὸ μὲν ἐπαινεῖν τοὺς προγόνους περᾶγμα ἐνδοξότατον· ὁ δὲ Δημοσθένης πῶς εὐθὺς ἐν ἀρχῇ διέβαλεν; οἱ μὲν ἐπαινοῦντες —.

— 6. τοῦ δεκεῖν] miror insolentiam dictionis τοῦ δεκεῖν δέξαν ἐκφέροντα. poterat, ni fallor, alterum, sive δεκεῖν, sive δέξαν sufficere. an hæc est sententia, in Latinis quidem non intolerabilis: Hanc referre gloriam, ut vulgus eos habeat in oratoribus haud contemnendis.

— 11. παραδίξασθαι] correxi παραδείξασθαι, alii nulli exempla domestica vel documenta rerum splendidius atque præclarius gestarum domi suæ nata, proferre, vel edere potuerunt.

— 13. δύνασθαι] uncis inclusi. conveniret ejus loco melius δύντες vel ὀφθῆς. quomodo mihi videmini recte et qua par est instructi atque parati esse, [subaudi ἂν οὕτω παρασκευασθῆτε, si sic, ut præcipio, instructi fueritis].

— 15. οἱ μέλλοντες] cancellavi. melius conveniret οἱ λέγοντες. nos, qui cum plebe agere in concione solemus, si videamur subtiliter dicere. φασίαμεν ὄντες idem est, atque οὐ μόνον φασίαμεν εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἐσ ἀληθῶς ἄμεν. neque videamur modo eloquentia pollere, sed reapse quoque polleamus. Verum abest aliquid, cujus defectum ægre fero; neque tamen illa eloquentia nostra ad curam reip. et ad satisfaciendum ejus necessitatibus confe-

ratas; nihilo ideo melius resp. vestra habebit.

— 22. πρὸς βασιλέα] Citat h. l. Aristides de D. C. p. 254. ἀξιώτατον δὲ καὶ ὃ τ' ἂν ἄλλος εἶπε σὺ ἐναντιώμενος, σὲ τοῦτο αὐτὸν προλαβόντα εἰπεῖν. οἷον ἐν τῷ πρὸ Συμμαχῶν. ὃ μὲν δικαιεῖται, ἐστὶν ὅτι δεῖ ἐναντιοῦσθαι τοῖς βασιλεῖ πολεμεῖν συμβουλεύουσιν. ἐκεὶ δ' ἐκεῖθεν αὐτῷ ἀντέπιπτον· μὴ πολεμῶμεν οὖν τῷ κοινῷ ἐχθρῷ καὶ βαρβάρῳ; διὰ τοῦτο ἀξιωτάτους προλαβὼν, ἃ εἶπεν ἂν τις ἐκεῖθεν κατὰ βασιλέως, ταῦτ' αὐτὸς λέγει. ἐγὼ γοῦν φημὶ ποιεῖν ἐχθρὸν ἁπάντων τῶν Ἑλλήνων βασιλέα. ἅτερα ἃ νῦν αὐτὸς εἰσηγεῖται· οὐ μὴν διὰ τοῦτο παραινέσαιμ' ἂν τοῖς ἄλλοις πόλεμον πρὸς αὐτὸν ἅρασθαι.

179. 14. ἐπισχὼν ἂν, ὧν] particulam addidi. lectio bene si habet, ita est interpretanda: ἐπισχὼν ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἐφ' ἃ ἔρχομαι.

— 17. καὶ τοῦτον τὸν νοῦν] num leg. καὶ πρὸς τοῦτο [vel πρὸς τοῦτο, nam perinde est, dummodo neutrum sit,] τὸν νοῦν. mentemque habentes huic rei intentam.

— 21. ἐπ' ἴσης] prætuli ἀπ' ἴσης, scil. γνόμας ἠρεμαίους, vel σκοπουμένους. Vobis, ceterisque Græcis proposita cum sit de bello Persico deliberatio, nos ambos video non ab iisdem principiis proficisci, neque eosdem ad metas contendere, sed Græcorum singulos quosque privata sua commoda sequi, nos communem omnium salutem spectare.

— 26. ἴδοιτε] id est, ἔστ' ἴδοιτε.

— ult. ἐν τῷ πολέμῳ γιγνόμεθα οὐκ ἴσοι] prætuli ἐν πολέμῳ γιγ. οὐκ ἴσῳ. Bellum æquum, πόλεμος ἴσος, h. l. videtur non tam illud significare, ubi copiæ ambarum partium pares sint, quam, quod justitia fundatum, justis de causis susceptum sit.

180. 5. φαίνεται δὲ δίκαια φρονεῖν ἐπὶ ταύτῃ τῇ παρασκευῇ] prætuli φαίνεται δὲ δίκαια ἐπὶ ταύτῃ [scil. τῇ δυνάμει καὶ παρασκευῇ] φρονεῖν αἱρουμένη, scil. ἡ πόλις. et resp. ita se gerat, ut inter omnes constet, in tantis copiis, tantoque apparatu, eam tamen æquare censere, atque postulare. ἐπὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει. quamvis jam conscriptas et in paratu habeant has copias, tamen iis nihil auctum, si possint æqua impetrare. αἱρουμένη h. l. idem est atque προαιρουμένη.

— 14. τὸν δ' ἀγῶνα τὸν ἐκ τοῦ πολέμου] Bellum est, quicquid fit, paratur, geritur, ad inimicitias cum hoste exercendum. ut ager rapinis, igni, ferro desolantur et cupidis obsidentur. Sed ἀγὼν est, certamen belli, conflictus illo, a quo belli fortuna pendet, h. e. decernitur, penes quem victoria sit, quis imposterum sit dominus futurus et leges daturus. momentum Martis, hora pugnæ, qua aut cita mors ruit, aut victoria læta.

182. 10. ὃ πρὸς τοῦ Διὸς] id est, ὃ μὰ τὸν, ὃ δαίμονα ὀμεῖς. cogitabit hoc lectorum quisque secum. orator autem haud audebat plane proloqui.

— 11. οἶσθα τοῦτο] post οἶσθα τοῦτο proculdubio deest πείσειν. speratisne vos ea Græcis esse persuasuros?

— ibid. οὐκ οἰόμαι] particulam infitiantem de meo addidi. mihi vero non videntur vestri legati hoc effecturi, ut Græcis istæc persuadeant.

— 12. ἀλλ' οὕτω μείζον] comminiscere tibi, oratorem hac brevitate, quæ contentioni debetur, hoc voluisse dicere, quod his ferme verbis dixisset, si voluisset latius et plenius loqui: ἀλλὰ γὰρ πεισάντων γε [id est, πεισάτωσαν] οἱ ὑμέτεροι πρέσβεις ταῦτα τοὺς Ἕλληνας. Sed fac legatos vestros fidem penes Græcos invenire. quid tum? ἀλλ' οὕτω μείζον — at nondum obruit hic a rege Persarum metus vehementiam simultatis, qua et in vos, et in sese mutuo Græci exarserunt, h. e. semper tamen pergunt vos acrius odisse, quam regis Persarum insidias reformidare.

— 15. ὀλόμεθα ὑμεῖς πράττοντι] prætuli, partim de meo sensu, οἰόμεθ' ὑμεῖς (in prima persona), πράττηται (in passivo). hæc ubi fiant, vel eveniant, quæ nunc suspicamur. posterius hoc, passivum, judicium meum, prius, ὑμεῖς, codices administrabant.

— 17. ἐπιπλεῖς] post ἐπιπλεῖς, aut certe hac in regione, deesse videtur ὑπάρχοντας.

— 19. δύσονται] ad δύσονται subaudi, vel adde potius, σωθῆναι, scil. ὑφ' ὑμῶν, orabit, ut vos se velitis salvum et sospitem conservare.

— 21. τὸ δεῖσθαι] subaudi ὑμᾶς τῶν Ἑλλήνων. vobis ope Græcorum opus esse, eamque vos implorare.

— 23. διομένους σώζειν] duo hæc adipiscemini, ut et sospitatores atque vindices fiatis eorum, qui tum ad tutelam vestram perfugient, rogantes a vobis protegi et conservari, et ut certi sitis, hoc eventurum esse, ut Græci omnes, ultro, ipsimet auctoribus atque impulsoribus, ad vos confluant, vobisque adjungi studeant.

— 27. εἰρεῖν] non satis placet. num εὑρεῖν, dilatare, diducere? an ἀρεῖν (in futuro 2. verbi αἴρειν tollere)? sed mallem potius συνιέναι, conserere.

182. 3. οὕτω διαπεῖσθαι τὰς γνώμας ὑμᾶς] locum hunc citat Dionys. Halic. T. II. p. 610. ut et paulo superiorem p. 181. 22.

— 12. τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους] subaudi στρατιώτας. Negat orator se in numero militum esse quicquam novaturum, revera se illi vetusto numero 1200 capitum acquiescere; sed hoc studere et quærere, ut ille numerus plenus sit, eique nihil desit. Hucusque quidem in classes connumeratos esse millenos ducentenos

homines, arma gestures, quia vero illum in numerum incurrerint multi, quibus, sive per sexum sive per ætatis teneritudinem, sive per corporis imbecillitatem aut debilitatem (ut cocitatem, claudicationem, et similia vitia,) sive per fortunarum exiguitatem, sive ob absentiam ab urbo, sive allis de causis sonticis, negatum esset arma gerere; eo factum esse, ut numerus ille nunquam plenus esset, sed ut vix septingenti, aut octingenti essent. Quo itaque numerus ille MCC. semper certissime plenus esset, auctorem se fert orator, ut, verbotenus, in classem quamque bina millia capitum connumerentur. Nam si ab his MM. deinceps deducantur omnes illi, quibus causse legitimæ veniam militiæ dent, tamen certo certius, illis deductis, reliquos manere MCC. aut plures etiam.

— 15. *τῶν ἐπιλήρων*] scil. *σωμάτων*. (non *παρθένων*) quia ad insequentia adjectiva omnia subaudiri debet *σωμάτων*. Sed nescio an tum satius sit etiam hoc nomen reliquis accommodare, h. e. *ἐπικληρικῶν* legere. pari modo *ἐφαπικῶν* prætuli vulgatæ *ἐφάπτων*. celebris in scholis grammaticorum h. l. est. citant eum Harpocr. in *κληροῦχοι* et *κοινικά*. (v. Vales. p. 111. ed. Gron.) et Pollux 8. 134. et 136. in *κοινικὰ χρήματα* et *κληρουχικὰ χρήματα*. cur virgines nubiles, cum patrimoniis reliotæ, cur orbi nondum puberes facti, cur cives extra urbem in coloniis agentes, fungi in urbe muniis militaribus, et arma gerere corporibus suis nequeant, interprete non eget, per se planum est. at cur exemti sint *σώματα κοινικὰ*, non perinde paret. hoc est fratres, patrimonium relictum inter se commune habentes, et communiter administrantes, hæreditate nondum erota, h. e. in particulas convenientes concerpta. Causa, si satis acutum cerno, hæc fuit. Pater adhuc superstes, universæ rei dominus, si bellica tempora incidissent, sine recusatione militiam obisset. Jam vero duobus tribusve, eandem rem familiarem tuentibus, non auctiorem factam, quam ante fuit, dubitatur, tribusne fratribus una eundum in castra sit, an uni solummodo. Æquum est utique unum militare. Tum vero uter binorum, aut ecquis ternorum fratrum delegetur ad operas castrenses? Sorti, aies, permittatur. Recte ais, veruntamen res molestiis et pene dixerim iniquitate non caret.

— pen. *τῶν πρώτων ἑκατὸν* (scil. *ναῶν*) *νῦν* (scil. *ναῦς*)] Wolfius hic semet, lectoresque implicuit. Non præcipitur, ad vetustas trecentas naves, quindecim novas addi, sed solummodo de distributione agitur, et præcipitur, sic naves distribui. De prima centuria navium sumuntur primæ quinque naves, et attribuantur primæ classi navium, quarum unaquæque classis decis quisis navibus constat, tum primæ quinque naves secundæ centuriæ attribuantur secundæ classi, et primæ quinque naves tertiæ centuriæ attribuantur tertiæ classi navium denarum quinarum. tum rursus, reditu ad principium facto, quarta, quinta, et sexta, navis primæ centuriæ navium attribuetur classi quartæ, et sic porro, donec cunctæ naves trecentæ per viginti classes, quarum unaquæque XV. navibus constat, distributæ fuerint.

183. 5. *τίμημα*] Citat h. l. Harpocr. v. *ὅτι ἑξακισχίλια* et v. *τίμημα*.

184. 8. *φυλὴ μία*] post *φυλὴ μία* videtur *τριήραρχος εἷς* deesse.

— 20. *μέρους*] post *μέρους* deest *ἐκάστου*.

— 21. *λόγον, ὃν μέλλω λέγειν*] prætuli meo judicio *λόγον μέλλων λέγειν*. tantundem est, ac si dixisset: *οἶδα, ὅτι μέλλω λέγειν λόγον παράδοξον*.

— 25. *εἶναι γὰρ φόρον*] Citat h. l. Hermogenes de methodo, capite *περὶ τοῦ κατὰ πόδας σχήματος*, in fine, p. 416.

185. 1. *ἀρᾶτε —*] Aristides de D. C. p. 274. *ἔμφασις γίνεται, ὅταν τις διανοίᾳ χρῆται. οὗτος, ᾧ δοῦλε, καὶ φιλικῶς ἐσθ' ὁ νόμος, καὶ καλῶς ἔχων. καὶ πάλιν ἐν συμβουλευτικοῖς· ὁρᾶτε ταύτην τὴν φύλαν. ἐν ταύτῃ τιλικαύτη τὸ πλῆθος οὖσα.*

— 5. *ἐντυθεῖ*] prætuli *ἐντυθί*. non *hæc*, sed *hic loci*.

— 8. *χρησμοδοῦσιν*] dedi de meo, quamquam ab aliis præitum quodammodo erat, *χρησμοδοῖ*, scil. *φοβοῦσιν ὑμᾶς*. quæ sunt e præmissis tacite iteranda.

— ibid. *οὐκ ἂν εἰσενίγκαιεν, ἀλλ' οὐδ' ἂν δείξαιεν, οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν*] opera, quam hic dedi, vereor ne multis supervacanea videatur. Scilicet *ἀλλὰ* a priore *οὐδ' ἂν* avulsum, retraxi ad posterius. non videntur collaturi; ne proferent quidem in medium (aut ostendent cuiquam, nemini reserabunt arcam suam nummariam, neminem ad eam adducent), at ne fatebuntur quidem, sibi in penu esse. aut possit *ἀλλὰ* geminari, ad hunc modum: *οὐκ ἂν εἰσενέγκαιεν ἀλλ' οὐδ' ἂν δείξαιεν*. non conferent; ne proferent quidem. *ἀλλ' οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν*. quid? quod ne fatebuntur quidem —.

— 18. *τοῦ μηδενὸς*] id est, *ἡ γέλως εἴη* (vel *ἢ παντελῶς ἂν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι*) quam deridiculo sitis futuri, si *παθόλου μηδὲν παρίζεσθε*. Si prorsus nihil extunderetis. nam a mendico nihil exigi, risus id argumentum nullum est, sed commiserationis. Minus autem centenis partibus conferens, quam postularetur, aut exspectaretur, risum ciet, quia plus dare potuisse videtur, sed data opera tam parum dedisse, quo exigentem ludificaretur.

— 19. *εἰσφέρειν*] ad *εἰσφέρειν* subauditur, quod ad quamplurimos fit infinitivos, *δεῖν*.

— 24. *εἰσίσειν*] post *εἰσίσειν* videtur *οὐκ ἐῶν* deesse. conf. v. 21.

186. 6. *ἐκεῖνο*] Wesseling ad Diodor. Sic. T. I. p. 413. b. auctor fit, ut *δικαιολογίας* legatur. cujus lectionis ipse Demosthenes aliis locis factus est. Verum in ejusmodi locis, non fides rerum gesturum severe ad auctoritates memoriarum est exigenda, sed orationum, quæ sit identidem, spectanda intentio. Intererat oratoris, copias Atheniensium navales, quæ tum fuissent, elevari et immisui, Persarum augeri. Nam sic concludit: Si Atheniensium classis, quam centum modo navibus conclusa tum erat, Xerxis tam numerosam classem vicit; quanto credibilius est futurum esse, ut classis Atheniensium, quæ nunc triplo est auctior, classem Persarum vincat, quæ nunc est duplo minor, quam olim erat.

— 15. *τὰς πρόπας*] prætuli *al πᾶσαι*. non quo vulgata rationibus linguæ Græcæ adversetur, nam convenit et cum usu, ut *πρόπαν* absolute et impersonaliter usurpetur ad significandum, natura rerum ita comparatum est, et tam recte sequetur accusativus cum infinitivo, ut fontes et putei exarescant, vel deficiant — veruntamen altera lectio mihi tum, nescio qui, magis probabatur.

— 18. *ἀκούσεται*] correxi *ἀκούσεται*. redit enim ad regem Persarum.

187. 1. *ἄλλην*] si servatur, accipi debet pro *ὅλην*, vel *πᾶσαν*. contra totam reliquam Græciam, excepta patria sua.

— ibid. *ἐλθεῖν*] scil. sive *φυλαξόμενοι*, sive *μισθοφορήσοντα*. Aliis in libris est *ἐθέλειν*. quod si probatur, tacite iterandum est *μισθοφορεῖν* e p. 186. 27.

— 10. *ἂν*] de meo addidi, nam habet quidem Felicianea hanc particulam, non tamen hoc loco, sed alieno, et importuno, sic dans: *ἡμῶν κρατήσαντες, ἐκείνου γε πάλαι ἂν πρόπτωτες ἦσαν*. sententia loci est: Novit se a vobis victum, eoque inferiorem. quod si ergo mercenarii vos vincerent (si modo fieri hoc potest, quamquam non videtur posse) multo potius vereretur, ne mercenarii in se impetum faciant, locupletiorem et infirmiorem, et profecto jamdudum eum easent adorti mercenarii, si tantum valerent. aut ergo Persa ipsos refugiendas nil lis utetur, aut nil vobis est cur eos metuatis, qui ne eum quidem vincere possint, quam vos sæpius vicistis.

188. 2. *μετὰ αὐτῆς, ὅτας τ. π. πράττων,*] eousque prius addidi, quod hic quia vi non caret, idea duxi de eo admonendum, qui alias ad ejusmodi minutias haud soleam descendere. *προδότας* appellat Thebanos, qui dicuntur *prodidisse*. Hos proditores vicerunt, qui tum erant, eorum adversarii, *Lacedæmonii, Platmenses*, nos Athenienses, quicunque nobiscum et cum justo hostique faciebant. Qui ergo Græci Persam tum cum Thebanis stantem vicerunt, eundem Persam nunc quoque vincent, quibuscunque tandem sociis fretus. Argumentum haud satis stringens.

— 11. *διαφορῶν*] correxi *διαφόρων*. nam est a nominativo, non ὁ *διαφορὰ* discordia, sed a nom. τὰ *διάφορα, das Interesse* [*the interests*]. de quo agitur, vel contenditur, quæ te sive obtinere, sive amittere, ad lucrum damnumve, tua multum interest.

— ibid. *ἔτ' ἂν οὐδὲ καταφάμενος*] quæ ne diuturna quidem sedulaque meditatione excogitasset, si quis iis mala imprecari voluisset.

— 18. *ἡμᾶς ἴδυκα ἐκεῖνον. ἐκεινδὴ*] sarsi locum hunc sic: *ἡμεῖς ἐκεῖνον, ἀδίκημ' ἂν ἴδυκα*. in facinoribus injustis et nefandis equidem haud habeam, ne si vos quidem primi injurias ei offeratis.

— 23. *πράττων*] prætuli *πράττειν*. *ὕστερος πράττειν*, id est, *ὕστερος τοῦ πράττειν*, vel *ὅτι πράττει*.

— 27. *πείσονται*] id est, *πισθήσονται*. cum non obsecundabunt. prætuli tamen *πείσονται*.

189. 7. ad 9. *εὔχεσθε* ad *αὐτοῦ*] si plena est, dura hæc est dictio, sic accipienda, tanquam si dixisset: *εὔχεσθε δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς, ποιεῖν, ὥστε καταλαμβάνεσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῆς αὐτῆς παρανοίας, ὑφ' ἧς ἐποίησέν ποτε τοὺς ἑαυτοῦ προγόνους καταλαμβάνεσθαι*. Non enim Persa corripit amentiam, sed amentia corripit Persam.

— 12. *σύνοιδε*] subaudi *σὺν ἅπασι τοῖς ἄλλοις τοῖς τοῦτο εἰδόσι*. una cum aliis omnibus hoc novit, qui idem norunt. constat enim inter omnes.

— 16. ὁ *ἀκουσίου*] prætuli ὁ *ἑκουσίου*, id est, ὁ *καὶ ἀκουσίου*. quem Græci ultro volent atque probabunt, aut etiam, si necesse sit, quem inviti et coacti tolerabunt.

— ult. *τῶν ἁμαρτόντες*] interposui de meo *οὐχ*. nunc enim si minus erretis, ab his decepti, postmodum iisdem non succensebitis.

— 20. *μακρὰ λέγειν λίαν*] *μακρολογίαν λέγειν* Aug. primus, ubi S. Fabricius, seu potius H. Wolfius, adscripsit hæc, quæ non intelligo satis, [F. aut δὰ, aut *μακρολογῶν*]. videtur ille suspicatus esse, e lectione Augustani primi, aut hanc effici posse lectionem *μὴ δὰ μακρολογίαν ἐνοχλῆ*, aut istam *μὰ μακρολογῶν ἐνοχλῆ*. sed etiam effici poterat ad vestigia literarum pressius *μὴ μακρολογίᾳ λέγων ἐνοχλῆ*. quod nescio an a Demosthene sit profectum. non quidem eum dedecet. ν illud in fine vocis *μακρολογ.* potest e iota natum esse, ut sæpe usu venit; quod iota cum nos puncto subscripto exprimamus, ille, quod sæpe jam commemoro, semper ad latus appictum ostendit.

AD ORATIONEM DE RHODIORUM LIBERTATE.

191. 4. δεῖν] perspicuitatis ergo consultum fuerit, post δεῖν comma poni, et ad δεῖν subaudiri aut γίγνεσθαι, aut ποιεῖν. Eorum, quæ ego arbitror fieri oportere, unum hoc est, χάριν [id est, τὸ χάριν] ut diis gratiam referatis —.

— 5. ὀφείλειν] præmisso δεῖν convenire utique melius ἀποδιδόναι.

— 14. πρυτανεύσας] Citat h. l. Harpocr. v. πρυτανεύοντα, et Scholiastes Aristophanis ad Acharn. versum 60.

192. 1. μεμερισμένους] id est, μέρος ὄντας τῆς ἀκείνου ἀρχῆς.

— 4. εἰσῆν] facit id in oratione superiori de collegiis. v. versu 11.

— 12. παρ' αὐτὸν] non pravum est, attamen usitatius est παρ' αὐτῷ.

— 22. ἧττον] subaudi τοσούτῳ. hoc minus. ob insequens ὅσῳ. quamquam additum utique planius foret.

— 27. τῶν συνεπισχόντων] articulum tolli velim. non enim diversa sunt τὰ γεγενημένα et τὰ συνεπισχόντα, sed eadem. in memoriam vobis unum aliquid eorum revocabo, quæ facta [cum gesta et peracta essent,] vobis profuerunt.

— ult. Ἀριοβαρζάνῃ] Citat h. l. Harpocr. v. Ἀριοβαρζάνης.

193. 4. Κυπροθέμιδος] Citat h. l. Harpocr. v. Κυπροθέμις.

— 5. τῷ μὲν] Ariobarzani puta.

— 6. καὶ φολεμήσας [subaudi Cyprothemidi] ἀληθέσιν] ego vero pro media voce subjeci βεβαίους. Samiis puta. opitulatus Samiis, eos in libertatem vindicavit.

— 8. οὐ γὰρ ὑμεῖς —] Citat h. l. Stobæus p. 364. 27.

— 13. αὐτοῖς] præferam equidem αὐτοὺς in scens. a Stobæo traditam. ut alter accusativus, τοὺς ἐναντιωθέντας, [subaudi ἑαυτοῖς] indicet agentem, h. e. a quo injuria proveniat, alter, scil. αὐτοὺς, patientem, h. e. cum, cui injuria offeratur. quasi si hunc ad modum dixisset: ἡγοῦνται ἑαυτοὺς οὐδὲν ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἐναντιωθέντων.

— 15. Ἀρτεμισία] Citat h. l. Harpocr. v. Ἀρτεμισία.

— ibid. τῆς πόλεως [subaudi τῆς ἡμετέρας] οὔσης ἐπὶ τῶν πραγμάτων] τούτων puta. civitate nostra rebus hisce, Rhodiis nimirum, esse ingerente.

— 18. πάνθ' ὅσ' ἥρμοσε] prætuli ὡς pro media voce. rege Persarum in Ægypto res omnes ex animi sui sententia gerente.

194. 1. βοηθήσειν] regi Persarum Rhodum oppugnanti.

— 3. γε] addidi, ecce si servatur, cohæret cum ὅ τι quicquid, vel ecquid tandem, Persarum rex sit instituturus, profecto non ausim affirmare, me id scire. Atticisimus hic est, sic in planiorem Græcismum convertendus: οὐκ ἂν τολμῶμι εἰπεῖν, ὡς οἶδα, ὅ τι ποτὲ ποιήσει ὁ βασιλεύς.

— 7. ἂν ἀντιποιῶνται] scil. nostra civitas.

— 18. πρέξεως] scil. εἰμὶ, e proximo versu. sed prætuli verbum πρόξενῶ gero personam Proxeni, seu procuratoris et advocati publici universæ civitatis Rhodiorum, in Urbe, seu Athenis.

— ult. ταῦτα] servitus puta, quam militibus Persicis, vel barbaris, aroi sum incubantibus, serviunt.

195. 10. δίκαιον] prætuli de meo sensu δίκαια. (in nominat. plur.) quorum pœnas vos dare negotis par esse.

— 17. ἀνηθέντων] scil. ὑμῶν τε καὶ αὐτῶν.

— pen. καὶ ζητοῦντες] scilicet ἀνθρώπους. homines quærentes. recte sic habebit vulgata, quia tamen τοῖς insequitur, pæne suspicor leg. esse καὶ οἱ ζητοῦντες. aut alias τοῖς sit item tollendum. verum vereor, ne nasutiores sæpe nos simus, Græcos indiligentiæ in dicendo notantes, qui melius nossent, quomodo se loqui deceret, quam nobis scire datum est.

196. 4. τι τὸν] interponi velim καὶ. in discrimen venire nostram formam gerendæ reip.

— 6. ἴσασι γὰς] his subjice tacita cogitatione, τούτου γενομένου, hoc facto, id est, ὑμῶν ἐκ μέσου ἀναιρεθέντων, ἢ κατασκευασθέντων.

— 9. τούτους] alii τοῦτο. nil interest. nam ὅσον, unde, tam ἀφ' οὗ, a quibus, significat, quam a quo, ἀφ' οὗ.

— 19. τοιοῦτό τι] subaudi καὶ ὑμῖν αὐτοῖς συμβαίη, οἷον τοῖς Ῥοδίοις ἄρτι συμβέβηκεν. ut nempe in dominatum paucorum veniatis.

197. 13. οἱ μὲν] Argivi quidem, si exsules vestros Lacedæmoniis deposcentibus tradidissent, hoc potuissent excusare.

— 21. τὴν τε πόλιν Λακεδαιμονίων] debilitavit utique rex Persarum Lacedæmonios assiduitate bellorum in Asia, ut Thebanis succumberent. Sed prætuli lectionem Felicianeam τήν τε πόλιν, civitatem nostram, Athenas, ἀπὸ Λακεδαιμονίων, per Lacedæmonios debilitavit, et pæne exstirpavit. id quod oratoris ratiocinio melius convenit.

— 27. οἷς ἂν πρεσβεύηται] subaudi e præmissis ἐχθρὸς εἶναι. Wolf de suo πολεμεῖν addidit, quo nil opus erat.

198. 5. αὐτοὶ] illi extranei puta, a quibus vexamini.

— 7. αὐτὸν οὐ δίκαια ποιοῦντα] bene habet. subauditur τινα, quod millies omittitur.

— 15. Βυζαντίους ἀφίζειν] prætuli Βυζάντιον ὑφ. nemo est, qui Byzantinos dehortetur, ut Selymbrianorum agrum finibus agri Byzantini ne accenseant, in iisque ne comprehendant. ἀφίζειν Βυζάντιον, idem est atque, ἔχειν Βυζαντίου ὑποστήμειον, τοῖς Βυζαντίου ἔχουσι ἐκστρίμειν.

— 17. τὰς πόλεις] hæc duo vocabula addidi. civitates Græcas oportere liberas esse.

— 18. οὐδὲ Μαντόλου ζῶντος] non laudo istam breviloquentiam, tametsi Atticis usitatam, quippe neque sensu rationi, neque moti loquendi aliorum populorum congruentem. Plenius et planius locutus esset sic: οὐδὲ Μαντόλου ζῶντες ἦν ὁ τούτων διδάξας.

199. 5. μηδενὸς ἀντιλαμβανομένους] subaudi ἔχων, vel τῶν δικῶν. verbis modo jactare, et præmonstrare, atque inculcare, item postulare, flagitare, rebus ipsis autem nil agendorum ad se putare pertinere. nulli rei earum omnium, quas fieri oportebat, manum operamque admovere.

— 11. ἅς] de meo addidi. quam pacem longo tempore post Lacedæmonii contraxerunt.

— 13. ἀμφοτέρους] convexi ἀμφοτέρας. scil. συνθήκας. umbobus istis in pactis non eadem jura scripta sunt.

— 18. τὰ δίκαια καὶ σωτῆν] sustuli copulam. constructio hæc est: ἐκεινδὲ ὑπάρχει ὑμῖν τὸ ἐγκαλεῖν σωτῆν τὰ δίκαια. quandoquidem vobis non nunc demum quærendum et comparandum, sed jam paratum et præsto est hoc, ut decreveritis justa facere, h. e. jam penes vos est promta voluntas jus et fas exsequendi.

— 25. ἴσται] addidi, quamquam utique melius sic videtur legi, si libri dent: οὐδὲν ἐμπεδὸν αὐτοῖς ὀρκὸς τὸ κυρίους τ. ἀ. ε.

— 27. τοῖς ἄλλοις] subaudi ἐστὶν e præmissis. Suspicabar aliquando, h. l. κοινὸς deesse.

— ibid. πρόσθ'] prætuli, quamquam parum interest, πρόσθ', id est, πρωτύτ. adhuc præterea.

200. 6. ὑμᾶς ἄν τις] ad ὑμᾶς addi αὐτοὺς esset non vi cariturum.

— 15. ἀτίμους τοῦ συμβουλεύειν] id est, τιμῆς καὶ ἐξουσίας τοῦ συμβ. ἐστερημένους.

— 27. καθ' ἓν ἂν ζήλτιον] pro tertio vocabulo dedi δεί. indies magis magisque.

AD ORATIONEM PRO MEGALOPOLITANIS.

202. 1. ἀμφότερα] Citat h. l. Aristides de D. C. p. 264. hoc ἀμφότερα significat Atheniensium eos, quorum alii Arcadibus, alii Lacedæmoniis studebant. alterum vero ἀμφότερα, paulo post insequens versu 5. redit ad Arcadas ipsos, ipsosque Lacedæmonios.

— 13. ἐγὼ δ' ὑμῖν —] Aristides p. 254. ἐξεπιστῆσαι καὶ τὸ ἐνδέεσθαι, ὃς χαλεπὰ μὲν ὄντα σαφὲ ἂν ἐγχειρεῖ, διὰ δὲ τὸ λυσιτελοῦν τῇ πόλει, μηδένας, αὐτὰ λέγειν, πρὸ αὐτῆς τι παθεῖσθαι, ὡς ἐπὶ κοινῇ συμφέροντι, ἀν δέη τι καὶ παθεῖν, παρορμῶντος. παράδειγμα δὲ τούτου ἐν τοῖς συμβουλευτικοῖς. ἐγὼ δὲ ὑμῖν μὲν, ὡς χαλεπὸν τὸ τὰ βέλτιστα λέγειν ἐστὶν --- ad ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι (versu 20.).

— 17. διαβεβλῆσθαι] Citat h. l. Thomas M. v. διαβάλλειν.

— 21. βοηθοῦντας] subaudi ὑμὲ λέγειν ὑμῖν. alius admitti potest sine dubitatione ἐκείνοις ex Augustano supplementum.

203. 19. ἐκείνους] prætuli ἐκείνων. non quo illud improbem, sed quo confusio evitetur cum præmisso τούτους, et quo clarius appareret horum differentia. τούτους ad Thebanos refertur, ἐκείνων ad Lacedæmonios.

— 20. καὶ μοι] prætuli κἄμοιγε, et versu proximo δ' ἔτι, pro vulgari δέ τι. sed non sine hac clausula: alteris officio suo satisfacere studentibus.

— 25. συμπαραταξαμένους] subaudi ὑμῖν τότε. adversus eos, [Lacedæmonios puta,] qui tum temporis nobiscum in acie stabant, apud Mantineam adversus Thebanos et Arcadas.

— ibid. οἱ μὲν] Lacedæmonii.

— 26. οἱ δὲ] Thebani.

204. 12. τοῦ μὲ ἐπιτρέψαι ὑμᾶς ἀδικεῖν Λακεδαιμονίους] sustuli ὑμᾶς. initium prohibendi Lacedæmonios ab exercitatione injuriarum; universe, non erga nos solum, sed quoscunque tandem.

— 23. βοηθήσοντας] alii dant βοηθήσαντας. perinde est, ob additam ἄν. designat Lacedæmonios, a quibus adjutam se iri sperabant Athenienses in recuperanda a Thebanis Oropo. Morellìana sic locum exhibet: τοὺς βοηθήσοντας ὑμῖν, ἐχθροὺς ἐφ' αὐτὸν νῦν κτησόμεθα. ego vero transponi vocabula ad hunc modum: τοὺς ζοηθήσοντας ἂν ὑμῖν ἐφ' αὐτὸν ἐχθροὺς νῦν κτησόμεθα. Græci dicunt βοηθῶ τινὶ ἐπί τι, alicui adjutor esse, operam navare, ad id, quod quærit, consequendum. Est ergo sententia hæc: si nunc offendamus eos, per quos speremus Oropum recuperare, nobis tum fore eorum societate carendum.

205. 4. τοὺς μὲν] prætuli τούτους μέν. Lacedæmonios puta.

— 20. καὶ ταῦτα πράξειεν] subaudi ἃ ἐγὼ κελεύω. et hæc si agamus, quæ ego fieri volo.

206. 3. δοκοῦσι —] Hermogenes p. 340. ὁ δ' ἐναντιώσεως σφόδρα καὶ ἐξαίρετος ἔφυ· — τοῦτο δ' ἐστὶ καὶ τὸ ἐν συμβουλευτικοῖς. δοκοῦσι δέ μοι Λακεδαιμόνιοι — τό τε γὰρ ἐνθυμεῖσθαι καὶ μὴ ἀπορήσασθαι, ὅτι δεινοὶ Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ δοκοῦσί μοι εἶναι, τό τε μὴ καθέναι ξ δοκεῖν αὐτοὺς εἶναι δεινοὺς εἶναι αὐτὸν, ἀλλὰ μηδὲ δεινοῖς ἐοικότας ἁπλῶς, ἔργα δέ τι δεινῶν ἀνθρώπων διαπράττεσθαι, σφόδρα ὑφιέντος ἦν τὸ ἐπιφερομὲν καὶ σφοδρὸν, ἐξαιδὲ δὲ καὶ ἐναντιοῦ λόγου παρεσκευάσθαι. Alio modo, ad alium finem, usurpavit h. l. Aristides de D. C. pag. 220. περιβολῆς δὲ καὶ τὸ μὲ φιλὰ τὰ νοήματα εἰσάγειν, ταυτόσται τὰ πράγματα, ἀλλὰ προσλαμβάνειν αὐτῶν τὴν γνώμην τῶν τοιούτων, ἢ τὴν ποιότητα τῆς γνώμης. οὕτω περιβολὴν εἰργάσατο. δοκοῦσι δέ μοι Λακεδαιμόνιοι μᾶλλα δεινῶν ἔργον ἀνθρώπων ποιεῖν. εἶτα τὸ γεγνόμενον ὑπ' αὐτῶν. τυγὶ γὰρ φασὶν ἐκεῖνοι ad κομίσασθαι.

— 6. Τριάκοντα] Citat h. l. Harpocrat. v. Τριάκοντα.

— 12. ἐναυδὰν ἴασιν ἐπὶ Μεσσήνην, καὶ αὐτὰ συστρατεύοντας] delevi καὶ, et sic interpunxi, ἐναυδὰν ἴασιν ἐπὶ Μεσσήνην αὐτὰ, quo, si ipsi, Lacedæmonii, adversus Messeniam suscipiant expeditionem, hi omnes ipsis sociam præstent operam. adhuc enumeraverat exempla operæ a Lacedæmoniis præstandæ aliis, ubi servissent, non suæ causæ, sed causis alienis. Jam si tempus veniat, quo ipsi quoque suam propriam causam exsecutum eant, h. e. Messeniæ recuperationem.

— 13. ἃ δοκοῦσιν —] resolves hæc in istam planiorem, tametsi pinguiorem, Græcitatem, perspicuitatis gratia: ἃ δοκοῦσιν ἀχαριστεῖν ἐν τῷ μὴ ἀναδιδόναι τὴν ὁμοίαν αὐτοῖς χάριν, μετὰ τὸ λαμβάνειν αὐτοὺς [Lacedæmonios puta] συμφέρους ἑαυτοῖς ἐν τούτοις, ἃ ἕκαστοι ἔφασαν εἶναι σφῶν αὐτῶν.

— 18. ἐκείνων] redit ad Lacedæmonios.

— 26. οὐ γὰρ ἂν ἐγοῦμαι —] Citat hunc locum, sed e memoria, nonnihil aberrante, Hermogenes p. 352. cujus hæc sunt verba: καὶ ἡ ἀπωσιώπησις δὲ ἐνδιαθέτου λόγου καὶ ὡς ἀληθῶς οἷον ἐμφύχου. παράδειγμα ταύτης. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οὐ βούλεται δὲ δυσχερὴς οὐδὲν εἰπεῖν ἀρχόμενος τοῦ λέγειν. καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ Μεγαλοπολιτῶν. οὐ γὰρ περὶ τούτων (sic) ἀλλ' ἴσως τό γ' ἐναλθὲν εἰπεῖν μοι.

207. 10. ταῦτα μὲν ἐστι —] verba sic accipienda sunt, ac si structa essent hoc ordine: ταῦτα μὲν ἐστιν [scil. ἔργα] ἀνθρώπων, βουλομένων δεύτερον [id est, τὸ δεύτερον] ποιῆσαι τούτους συμμάχους ἑτέρων. hæc esse instituta hominum, conantium iterum, denue [ut jam antea semel fecerunt], hos Arcadas a societate vestra avertere, eoque cogere, ut alios sibi socios quærant; Thebanos puta.

— 11. οἶδα] addidi. cohæret cum ὅτι versu 13. ἔτι hic loci, non adjectivum, sed adverbiale est, *quatenus*.

— ult. σκοπῶμεν τῶν λεγόντων καὶ τοὺς Θηβαίους] correxi de meo sensu: σκοπῶμεν τῶνδ' ἐγὼ τῶν καὶ τ. Θ. libenter hos equidem interrogem, qui par et erga Thebanos et erga Lacedæmonios præ se ferunt. facile e τῶν λεγόντων efficiuntur τῶνδ' ἐγὼ τῶν, magna literarum interceedente similitudine.

208. 9. ᾗῶν] Imo vero ᾖδειν, in positivo.

— 11. μέχρι τούτου γε] prætuli μέχρι τοῦ γε. Saltim quadamtenus, saltim quodammodo, ut *tou* sit encliticum.

— 16. ἁπλῶς] nescio an convenientius situm sit sive post πάνθ' versu 14. sive post ἁπάντων versu 15.

— ibid. τοῦτο] significat τὸ μὲ φάσκειν δεῖν κατοικίζεσθαι etc. Sententia hæc est: quod si negemus, oportere urbes illas Bœotiæ, Thebanis adeo infestas, ab iisque desolatas, rursus restaurari, id quod contendebant Lacedæmonii oportere fieri, erunt statim, qui nos criminentur impedimento esse, quo minus Thebani deprimantur. Criminationem igitur hanc quo tollamus, age, restauranda illa oppida esse, assentiamur nos quoque Athenienses —.

— 17. τὸ] correxi τῷ. nam cohæret cum ἐμπόδὼν εἶναι.

— 18. τὰς μὲν Θεσπιὰς —] locum hunc citat Scholiastes Thucydidis p. 72. ult.

— 19. αὐτοῖς] prætuli αὐτὸ (in nominativo). opponitur enim insequenti καὶ τοὺς ἄλλους. nosmet ipsi quoque corporibus copiisque nostris operam navemus, aliosque ad idem faciendum adhortemur.

— 23. ἐπὶ τῇ προφάσει] ob caussationem, verendum esse, ne oppida hæc Phocica sinantur in ruinis jacere et perire, si Lacedæmoniis obstemus, quominus Megalopolin rapiant.

— pen. πρὸς ἐκείνα] ad restaurationem oppidorum Phocidis a Thebanis eversorum.

— ibid. τούτους] hos Arcadas puta.

209. 5. αὐτοὺς] addidi, quod item ad eosdem Arcadas redit.

— 10. ὡδὶ πως ἔχει] subaudi γνώμης. Si vel maxime, fidem illis habentes, persuadeamus nobis, Arcadas tam simplicis esse naturæ, tam fraudis vacuæ, atque se ferunt, sic tamen arbitror, sicque, sic esse agendum nobis, ut una, Arcadasque rogemus, ut stelam tollant eam, qua perscripta est formula fœderis atque societatis in bellis ab ipsis cum Thebanis contractæ; Lacedæmoniosque rogemus, ut pacatos se atque quietos tenere velint.

— 26. τούτους αὐτοὺς, μᾶλλον] malim sic distingui et exarari: τούτους, αὐτοῦς [id est, ἑαυτοῦς] μᾶλλον ἐγοῦσθαι φοβερὸν [subaudi

τοῦτ' εἶναι]. hoc metu sibi carere autumant, seu nil esse, cur ipsi propterea metuant, aut hoc sibi non esse formidabile.

210. 8. ἴδῃ] quæ vis h. l. particulæ ἴδῃ, non satis percipio. Sententia postulare videtur δοκῇν. ἐνάρξει δοκεῖν σωθῆναι. videbuntur per vos exitio esse erepti.

— 9. συμβουσόμενον καὶ τὸν τ. κ. λ.] pro conjunctione καὶ suffecit de meo sensu præpositionem κατά. id quod exit, exsistit e calculo, si magnitudines discriminum ac calculos et comparationes inter se revocemus.

— 10. μετανιγαίοντες] idem est ac si dixisset: μετανιγαίοντες ἀπὸ τῶν Ἀχαΐδων [in quibus utramvis in partem eventura modo proposuimus] ἐπὶ τοὺς Θηβαίους, καὶ ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, στασιῶμεν καὶ τούτων. etiam in his.

— 17. τῶνδε, καὶ δι' ἡμᾶς] dedi de meo τῶνδε, τῶν καὶ δι' ἡμᾶς. etiam his fœderi nostro aggregatis, quippe qui per nos servati essent. postremis his inest causa, cur Arcades ad fœdus Atheniensium accessissent.

— 18. ἔστι σαφηνεῖ συμφέρα —] loci hujus sententiam retulit adumbratam, non verba recitavit, Hermogenes p. 90.

AD ORAT. DE FŒDERE CUM ALEXANDRO.

211. 1. ἄξιον ἀνανδίχεσθαι —] Citat h. l. Thomas M. v. ἀνανδίχημαι.

212. 7. ἢ σφαλόμενοι] Sententia videtur potius ἀ μὴ σφαλόμενοι flagitare, aut, non prætendentes jus et fas rebus omnibus antetorre [sed sæpe quoque emolumentum sequi, eique jus æquum postponere], utinam jam eo, quod expedit, sine cujusquam reprehensione. Ubi enim semel inter omnes constiterit, vos commodum honestati antehabere, nemo jam mirabitur, neque queretur, vos commoda vestra sectantes, jus æquum flocci fecisse.

— 8. ἀναγαλήτως] aut h. l. aut aliam similem, ubi v. ἀναγαλήτως occurrit, citavit Pollux 8. 69.

— 12. ἔχοντα ἰδεῖν ἴδῃ] docebo vos breviter, ut de rebus magnis, h. e. ea brevitate, quæ locum habet in tanta argumenti amplitudine et ubertate, atque gravitate. respective breviter, etsi non per se, neque destricte.

— 15. ἀναγκάζω] post verba εἴ τις ἀναγκάζει ἂν deest procul dubio infinitivus συμβήσεσθαι, aut καταδήσεσθαι, recipere, scil. Pisistratidas, qui statim in continenti nominantur.

— 18. ἀρπάσαντας ἂν ὑμᾶς] subaudi e præmissis εἶναι. οἱ [hinc incipit alterum colum hujus periodi], si quis eos per vim et violentiam reducere in urbem conetur, videmini mihi, raptis armis, nullum non discrimen toleraturi.

— 20. καὶ τοσούτῳ μᾶλλον] scilicet spero vos id facturos, seu nullum periculum pro libertate vestra recusaturos esse.

213. 1. οὐ δὴ δεῖ] correxi de meo, οὐδὲ δικαίως. non igitur est res atrox et indigna —? Si quis audeat vos quidem ad has indignitates perferendas adigere, h. e. inermis vobis tyrannum vestrum exsulem urbemque vestrisque cervicibus imponant; tum vos id æquissime ferre; aliis autem casum ejusmodi injuria, lente et æquo animo vos id ferre, atque ignoratione dissimulare, — et nonne res gravis et fœda est, esse hic, qui cum nos ad permanendum in fide hortentur, tum aliis veniam pastorum violandorum dent.

— 7. ἐξουσίαν] Ad ταύτην τὴν ἐξουσίαν adde tacita cogitatione τῷ τοὺς ἄρχοντας ἀναιρεῖν.

— 22. μηδὲν] videtur tollendum esse. apud Messenium vero aliam esse rei naturam, existimare, difficultate eadem utrinque rem premente. Nefas si non fuit, tyrannidem in oppidó exercere, cur tyranni ex Antissa et Ereso ejecti sunt ab Alexandro? Nefas si est, civitatem Græcam a tyrannis opprimi, cur Philiadæ liberi in Messeniam reducti sunt? At hi ante fœdus conditum ibi regnabant? occurrit—. Num Antissani et Eresii minus? Eadem difficultas utrinque occurrit; quæ documento est iniquitatis, qua Alexander in tuenda pace utitur. vulgatam defendere si juvet, dicendum erit, μηδὲν διαφέρειν significare, rem esse indifferentem, non magni momenti, cujus neque commodum neque damnum sit ingens, sive fiat, sive omittatur, eoque reprehensionis vacuum.

214. 5. νυνὶ δ' ἰσχύων] brevius sic dictum est, quod plenius et planius ad hunc modum dixisset: οὕτως ἰσχύων, tantum valere, ἔστι βιάζεσθαι ὑμᾶς, ut cogat nos, καὶ ἄνευ τοῦ δικαίου etc.

— 6. νυνὶ δ' ὅτ' εἰς ταὐτὸ] dedi de meo sensu νυνὶ δ' οὐ, nunc autem non — h. e. num putabitis, opportunitatis tantam vim hoc tempore non esse, quo tempore in idem concurrunt jus et fas, et opportunitas, et utilitas nostra.

215. 12. ἀτόπου] non memini Græcum esse ἄτοπος μέγας, pro incredibiliter magna. quare μεγάλης notandam duxi, veluti tollendum, aut si servetur, legendum arbitror ἀτόπου ὡς μεγάλης. nam, si bene memini, ἄτοπον ὡς μέγα usurpatur. incredibile est, quam magnum hoc sit.

— 15. μὴν] malim abesse.

— 16. μηδὲν] malim μηδένα μηδέν. hactenus alio necessitatem in pactis perseverandi inculcantibus obsecundandum esse, quatenus eam urgentes non captiose loquuntur, hoc est non excludunt a cogitationibus suis eam pactorum clausulam, quæ vetat ulli injuriam ullam offerri.

216. 2. περιορᾶν] subaudi προσιόντας, vel ἐπιχειροῦντας, vel tale quid. redit enim ad calamitates.

— ibid. ἐπέταξεν] prætuli ἐπέταξαν. in plurali. ipsi hi, prædicatores servandæ pacis.

— 23. τὰ δὲ παράττουσιν] poteram τὰ δὲ προστάττουσιν emendare. nam sæpissime in libris πράττειν reperitur, sive perperam, sive per compendium librariis usitatum, pro προστάττειν exaratum. cujus rei exempla complura postmodum nobis occurrent. Visum tamen h. l. fuit παράττουσιν exhibere, scil. pacem communem.

— 25. οὗτος] ut ego aio, scil. hos turbatores pacis esse; has violationes pactorum, et armis universæ Græciæ communibus ulciscendas.

— 27. συγχωρήσουσιν] scil. βαδίως εἶναι. Hoc prætuli vulgari συγχωροῦσιν. item pro vulgari δοκεῖ δίκαια γίγνεσθαι, dedi δοκεῖ δίκαια ταῦτα γίγν. æquumne videtur esse, ista fieri.

217. 2. πρὸς τοῦτο δὲ διαμαχ.] hoc δὲ item addidi, non quo sine eo hiet sententia; redundat enim, sed eleganter, et mirifice adamatus est Atticis hic pleonasmus, iterans et veluti confirmans præmissum δὲ, et æquipollens quodammodo Latino *inquam. adversus hoc, inquam, dimicantes.*

— 7. μικρὰ] vim hic obtinet vocabuli ὀλίγα. non enim hic de quantitate, sed de numero agitur.

— 10. μηδένα τούτων] num interponendum est μηδενός.

— 26. τελειοῦτον] subaudi ἰσχάλαιον.

218. 1. πράττειν] navi, strenui, acres, fortes esse, audere, conari.

— 5. οὐδὲν τῶν] prætuli οὐδὲ τῶν. Qui ne jurium quidem urbis debitorum fructum percipere audetis, nedum ut non permissa vobis arrogare audeatis. Ante καὶ in fine versus præposui δ'. *id quod etiam.*

— 15. τὸ δίκαιον] ut τὰ δίκαια, pacta conventa, cum Macedonibus tueamur modo οὐ δικαίως, non justo, h. e. non eo, qui in *formula* fœderis præscriptus est, ut nempe transgredientem capita fœderis reliqui fœderati prohibeant; sed alio iniquo, ut nempe illis liceat pacta violare, nobis minus.

— 21. πρεσβολὰς] Citat hunc locum Harpocr. v. προσολάς. nam hac ille lectione utitur, egoque vulgari πρεσβολὰς eam prætuli. voc. ἰσχυρτέρας addidi. donec nobis liceat maris, vel solius [etiamsi non una continentis quoque], potiri, penes nos erit, præter illas copias, quæ jam præsto nobis sunt, adhuc alia comminisci et comparare munimenta, tuendis nostris possessionibus in terra continente paria.

— 27. τελειοῦτον παρίβη] placeret magis τελειοῦτον ὂν παρίβη. articulum, tametsi tam ponderosum.

219. 3. ἀλλ' ὅτι] videtur ἀγανακτητέον, aut simile quid interponendum. non est hæc res parvi facienda, sed vos decet succensere, quod —.

— 5. καὶ ὅτι οὐκ ἐφρόντισεν] Sententiæ postulat καὶ [est hoc quoque vestra dignum iracundia] ὅτι οὐκ ἐφρόντισεν οὐδὲ τούτου μέρους τῶν κ. δογμάτων. quod ne ad hanc quidem partem pactorum ad omnes communiter pertinentium attenderunt, pari modo, atque supra commemoratas partes neglexerunt.

— 13. ἦν] prætuli ἦσαν. mallem tamen in imperfecto ἦσαν.

— 21. ναυπηγεῖσθαι] correxi ναυπηγήσεσθαι (in fut. 1. medii) se navigia sua hic esse fabricaturos.

— 22. τῷ προειρημένῳ] videntur esse delenda, ut perperam e versu 6. iterata.

— 25. πάντοθεν] Citat h. l. Thomas M. v. παντοχόθεν. nam hac lectione ille utitur.

220. 10. τοὐναντίον] post τοὐναντίον est lacuna, quæ fuit olim eo in codice, unde Demosthenis exemplaria reliqua omnia promanarunt, ad nos delata. Quare stultum sit conjecturam hic exercere velle, qui locus hic sit integrandus, qui relinquendus est sinistræ suæ sorti.

— 13. πλείστων] refertur ad ἀνθρώπων.

Hic desinunt οἱ Συμβουλευτικοί. jam incipiunt οἱ Δημόσιοι, quem titulum orationi pro Corona p. 225. præfixi e Bavarico, quamquam hic quidem publicas non ab hac or. pro Cor. auspicabatur, sed ab oratione in Androtionem.

I. I. REISKII

ANNOTATA

AD

ORATIONES PUBLICAS.

AD ORATIONEM PRO CORONA.

ΛΟΓΟΣ] Orationem hanc Aristides T. II. p. 382. ed. Iebb. hoc citat elogio: *τὸν ὑπὲρ τῆς ἀναβήσεως* [subaudi *τοῦ Στεφάνου*] *λόγον*. Photius p. 800. hanc ipsam titulo *κατ' Αἰσχίνου* laudat, qui titulus alias vulgo orationi de falsa legatione tribui solet. item p. 801. hanc *κατ' Αἰσχίνου* orationem ab oratione de F. L. planis verbis discernit. citant hoc proœmium, quod fuit antiquitati celeberrimum, Hermogen. p. 113. 283. et p. 344. ubi sic ait: *ἀλλ' ἔστι ταῦτα μὲν ἀσθενῶς κατ' ἀφίλειαν ἰδεά. ἕτερα δὲ παρὰ ταῦτά ἐστιν οἷμαι τὰ περιττὰ οἷον ἐμφαίνειν εἶναι δικαίων τὸν λόγον. αὐτίκα τό· πρῶτον μέν — εὔχομαι τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ πάσαις. εὐχή τις ἐστὶ διάνοιαν. ἀλλὰ τι παραστάσιον ἔχει τῷ· ἀλλὰ γὰρ ἐνταῦθα τῶν φίλων ἕκαστος, ἐν Συκικῷ ὑπὸ Ἀριστείδου εἰρημένα* etc. porro Aristophanis Scholiastes Equit. p. 762. Thomas M. v. *βούλομαι*. Aristides de D. C. p. 248. *ἀξιοπιστίας δὲ αὖτιον καὶ τὸ τοῖς ὅρκοις καὶ ταῖς ἀραῖς χρῆσθαι. οἷον* — *καὶ πάλιν· πρῶτον μέν, ὦ ἄ. Ἀ. τοῖς θεοῖς εὔχομαι* — Scholiastæ Hermogenis Aldini p. 72. *ἀμίλει ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ Στεφάνου* (sic Sopater ait) *τὸ μὲν εἶδος δικανικόν ἐστιν, ἡ δ' ἰδέα παιηγυρικὴ, ἐνιαυσιαία περὶ εἰσφίας ὁ ἀγών. τινὲς δὲ καὶ συμβουλευτικὸν τὸν ἰδέαν φασί· ψεῦδος δέ.* p. 74. Syrianus ad locum Hermogenis, qui p. 54. ed. Crisp. versu 18. legitur, hæc affert: *ἐνιαυσιαίαν* [notant eum reprehensionis significatione *τύπος τῷ χαρίεν, ὡς οὐκ ὀρθῶς ἔχοντι. οὐ γὰρ πάντως τὸ διανυσθὲν εἶδος τοῦ λόγου καὶ δικανικῶς ἐξετασθήσεται· ὁ γοῦν Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου διανυσθέντι τῶν λόγων ἐστὶ παιηγυρίζει τῇ λαμπροτάτῃ τῶν οἰκείων ἐναβρυνόμενος πολιτευμάτων.* et Sopater. *δικανικὸς ὁ περὶ Στεφάνου. καὶ γὰρ ζητεῖται καὶ ἀμφισβητεῖται, εἰ ἄξιος Στεφάνου ὁ Δημοσθένης, ἢ μή.* Marcellinus p. 173. 1. sic dicit: *ὁ μὲν κατήγορος ἐμπειρίαν σωμάζει τὸ πλῆθος, ὁ δὲ φεύγων κατασπίλλει. ὡς Δημοσθένης.* Αἰσχίνου γὰρ διαβαλόντος ὡς δεινὸν, εἴθε ὁ ῥήτωρ ἐκ προοιμίου κατασπίλλει τὴν διαβολὴν διὰ τῆς εὐχῆς [designat votum, quod orationem hanc orditur] *θρύλλον τὸ πλῆθος, καὶ ἐκβάλλειν ἐπιγόμενος.* — *καὶ ὁ μὲν Αἰσχίνης οὕτως. ὁ δὲ Δημοσθένης εὐθὺς ἐν ἀρχῇ κατασπίλλει ὑφὼν φλεγμαίνουσαν τῶν δικαστῶν τὴν ὀργήν. πρῶτον μέν, ὦ Ἀθηναῖοι* — *καὶ πᾶσιν ὑμῖν. καὶ τὸν ἑαυτοῦ ἐκστάσεως περιαίρειν ἐν τῷ προοιμίῳ, ἐν τοῖς ἐπιλήψεις καθάπαξ ἀναιρεῖ τὸν ὀργὴν, καὶ πάντων εἰς εὔνοιαν μεταβάλλει. καὶ τοσοῦτον ἰσχυσεν, ὥστε καὶ ἐπίμπρασι περὶ τὸν ἑαυτοῦ πολιτείαν.* (sic) *λέγει γὰρ* [p. 327. 2.] *εἰ, οἷος ἐγὼ πᾶς' ὑμῖν, εἷς ἐν ἑπάστῃ* etc. ad *περιοῦσιν ἐχρήσατο παιδί.*

226. 5. *περὶ τοῦ πᾶς* —] Hermogenes p. 292. *πλεῖον δὲ τὸ τῆς ἐνιαυσιαίας καὶ τοῦ πάλλους ἔχουσιν αἱ μικραὶ τῶν λέξεων καὶ δι' ὀλίγων συγκείμεναι συλλαβῶν. οἷον περὶ τοῦ πᾶς ἀκούειν ὑμᾶς ἐμοῦ δεῖ.*

— 8. *τοῦτο δ' ἐστὶν* —] Minucianus p. 158. locum hunc citans, enthymema ἀπὸ τοῦ παθόντος appellat. Inter *προκατεγνωσμένοις* et *μεθὲν* v. 9. velim *μηδενὸς* interponi.

— 11. *τῇ τάξει καὶ τῇ ἀσωλογίᾳ*] non hæc illa exagitata figura hebdiadyoïv, neque æquipollet dictioni *τῇ τάξει τῆς ἀσωλογίας*. sed parum quid deest. desunt *ὥσπερ ἐν τῇ κατηγορίᾳ, οὕτω καὶ ἐν τῇ ἀπολογίᾳ*. sed etiam, ut in accusatione, ita in defensione quoque litigantium quemque eo sinere rerum ordine causam exsequi, quem pro arbitrio suo delegerit. Nam si defensionis solummodo facta hic esset mentio, qui conveniret deinceps *ἕκαστος τῶν ἀγωνιζομένων*?

— 13. *πολλὰ μὲν οὖν* —] Interpretatur rhetorice modo h. l. Aristides de D. C. p. 204. initio capitis *περὶ περιζωλῆς*, seu de amplificatione. *πολλὰ μὲν οὖν ἴσως ἐλαττοῦμαι κατὰ τοῦτον τὸν -άγῶνα* Αἰσχίνου. *τοῦτο δύρισται. τῶν τὸ ὁρισμένον, ἐν ἀθρίσμασι προσληφθὲν. δύο δὲ, ὦ ἄ. Ἀ. καὶ μεγάλα. εἶτα ταῦτα κατ' εἴδος ἐμέρισεν. ἢ μὲν* — *ἔχθεσθαι. ἅπαντα γὰρ ταῦτα περιβολῆς ἐστὶ. ἡ περίληψις τοῦ ὁρίστου. — τὸ ἐν ἀθρίσμασι συλλαβεῖν. — τὸ κατ' εἴδος μερίσαι* —.

— 19. *ἐκ περιουσίας*] Laborasse jam veteres in hujus loci recta perceptione et interpretatione, constat ex Harpocratione, qui in v. Ἐκ περιουσίας prodit interpretationem *ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος* sibi magis probari, quam eorum, qui v. περιουσίαν de opulentia accipiant. Et profecto haud leve quoque est hanc dictionem *ἐκ περιουσίας* Latine reddere, si presse quidem et concinne reddere velis, unaque significationes, quæ in ea insunt, adumbræ. Insunt autem ei hæ tres præcipue notiones, quas vernacule mihi liceat primum exprimere, deinde latius Latinis verbis declarabo. 1. *für lieber langer Weile* [*for dear tediousness*], fallendi otii ergo, quia quod agat melius nil est, me vexat. 2. *aus blosser Vebermuthe und Muthwillen* [*out of mere arrogance and wantonness*], ex mero

fastu, insolentia, protervia, petulantia. 3. sed hoc in primis, *weil er allemal nichts dabey verliehrt, der Austrag der Sache sey für ihn, wie er auch immer wolle* [*because he loses at all times nothing by it, the issue of the thing is for him whether he will or not*], quia, quicunque erit causæ exitus, sive secundus sibi, sive adversus, res suæ, Æschinis puta, post causam dictam (etiamsi amissam) nihilo meliore loco erunt, quam fuerunt ante causæ dictionem. Si nihil lucretur, nihil tamen rursus multabitur. *Er wagts verlohrner Weise. gewinnt er, ist es desto besser, verliehrt er, so ist er darum nicht schlimmer dran, als vorhin* [*if he wins, it is the better, if he loses, so is he for that reason not the worse off, as before*]. Ingenio si natus essem eo, ut studio delectarer, quod ego miserum ducens nunquam non refugi, sed alii quamplurimi totas ætates in eo conterunt, neque satiari possunt, ut similes dictiones ex auctoribus in adversaria, aut in commentarios suos comportent, nullus dubito, multo altiorem exstiturum fuisse acervum locorum ex omni ætate et ordine auctorum constructum, ubi dictio ἐκ περιουσίας occurrit. Multo plures mihi loci similes occurrerent Græcos legenti, sed transmisi plerosque, cum adversaria ad manum non essent, pigeretque quærendorum. ergo surgere. Annotavi tamen hos paucos, quos hic proponam, unde constabit, hanc dictionem ita esse a vetustis usurpatam, ut illarum trium, quas paulo ante enumerabam, significationum vestigia satis insignia in iis appareant. non tamen omnibus omnino locis illæ tres significationes simul insunt, sed alii loco hæc, alii alia, quarum quæ cuique conveniat, e loci cujusque natura colligendum est. Primus igitur esto locus ille, omnium καιριαίτατος, fons reliquorum, Thucydidis V. 103. ubi præcipit χρῆσθαι τῇ ἐλπίδι ἐκ περιουσίας. uti quidem spe, verumtamen non ut præsidio palmario, sed *ex supervacaneo, ex abundanti*, velut adminiculo secundario, quod non tu quidem asperneris, attamen illi minimum omnium tribuas. sic ea fidas, ut sine ulla fraude tua prorsus æquissimo animo careas hac anchora, quia multo pluribus multoque firmioribus aliis niteris. ut si prosper exitus spei tuæ respondeat, læteris. sin te fallat, nil ideo deteriore loco sis. Dio Chrysostomus p. 423. 29. queritur, Tarsensium quosdam πολιτεύεσθαι ἐκ περιουσίας. remp. attingere obiter, subsecivis horis, fallendi otii ergo, cujus cum nonnihil supersit a negotiis domesticis peractis, in curiam, in forum provolant, quod melius agant, non habentes. Philostratus p. 520. 22. ἐκ περιουσίας ἐκράτει τὴν πρεσβείαν. obtinebat legationem e superabundantia, h. e. non solummodo causam vincebat, ob quam missus in Urbem fuerat, sed etiam insuper multas impetrabat largitiones et gratias, neque rogatas, neque speratas, item p. 534. 19. Julianus in Misopogone (citatus a Valesio ad Harpocr. p. 46.) ὅστις ἄρχοντα ὕβρισεν, οὗτος ἐκ περιουσίας τοὺς νόμους κατεπάτησε. non ipsum solummodo magistratum dehonestat, sed insuper quoque leges ipsas proculcat. Libanius T. I. p. 714. 10. οἱ ἐκ περιουσίας τῷ πολέμῳ χρώμενοι sunt, qui bella gerunt mera ex libidine et petulantia, otii fallendi causa, non quo rem suam faciant, sed quia nihil amittunt. Apud Hermogenem p. 110. ed. Crisp. caput est περὶ τῶν ἐκ περιουσίας προοιμίων, de proloquiis accessoriis, quæ veluti mantissæ loco adduntur, tametsi sine iis quoque oratio sibi constet.

— 20. ὃ φύσει] correxi de meo sensu ἃ (in neutro plurali) φ. *quæ* natura (non *quod* natura.) non enim cohæret ὃ cum ἕτερον. *aliud, quod.* nequaquam. Sed ἕτερον aptum est ex ἐλαττοῦμαι. alterum eorum, quibus inferior sum Æschini, hoc est. tum enarrat illud. ἃ in neutro plurali refertur ad insequens τούτων τοίνυν versu 23. quæ natura hominibus omnibus insunt, ut — eorum igitur, alterum quidem — alterum vero —.

— pen. ἐὰν δ' ἐφ' ἃ —] Hermogen. p. 429. ὁ δὲ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Στεφάνου μίλλων ἑαυτὸν ἐπαινεῖν καὶ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν, πολλάκις χρῆται τῇ ἀνάγκῃ λέγων ἐὰν δὲ ἐφ' ἃ καὶ πεπόνηκα —.

— 10. τούτων μέγιστόν ἐστι] ἴ. τοῦτον, ὧν τῶν μεγίστων ἐστίν.

— 12. ὑμείων] non cohæret cum ἀκοῦσαι, sed cum ὑμῶν. a vobis cunctis pariter, excepto nemine, nobili ignobilive, potente an infirmo, sene an juvene, peto atque contendo.

227. 18. διαζολὰς] Scholiastes Hermogenis: διττὸν τὸ τῆς διαβολῆς ὄνομα. ἐπί τε γὰρ τῆς διαβολῆς αὐτῆς (calumniatione, ut in vulgari sermone accipitur) τάττεται, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ· οὐκ ἔστιν οὐδὲ διάζολος γραῦς ἐνθάδε. καὶ ἐπὶ τῆς κατηγορίας, ὡς Δημ. ἐν τῷ περὶ Στεφάνου φασίν· ἐῶ γὰρ, ὅτι τὰς αἰτίας καὶ τὰς διαβολὰς —.

— 20. παρελθεῖν] Citat h. l. Harpocr. v. παρελθεῖν, interpretans ἀντὶ τοῦ νικῆσαι. Simile ductum a certantibus cursu seu equestri, seu curuli, et contendentibus inter sese prævertere.

— 25. μίλλων —] Hermogenes p. 352. αἱ δ' ἐνδιαστικαὶ ἀπορίαι ὅτταν ἔχωσι τὸ ἐνδιάθετον, ὐδικαὶ μέντοι οὐδὲν ὅττον εἰσὶ, καὶ μᾶλλον προσήκουσι τῇ ζαρύττει. οἷον μίλλων δὲ τῶν' ἰδίου ζίου ἐαυτὸς εἰο.

228. 5. εἰ μὲν οὖν περὶ —] Syrianus p. 79. ad Hermogen. μάλιστα μὲν οὖν δεῖ περὶ τὸ κριθὲν ἵστασθαι πᾶσαν τὴν δικαιολογίαν. εἰ δ' ἄρα τι παντελῶς ἐξωθὲν τοῦ πρᾶ-

αὐτόχειρ, μιᾷ τῶν τριῶν μεθ' ὕβρεων χρησάμενος τῶν τοιχωρύχων, ἀλλ' ὅτι Θεανδρίδης ἥκουσηται καὶ ὁ Δημοσθένης παρ' αὐτοῦ [hic videtur λαβὼν vel tale quid deesse]. ἢ γὰρ ἐπὶ τὰ πράγματα ἀναίσαμεν τὴν αἰτίαν, ἢ ἐπὶ τὰ πρόσωπα τὰ ἔξωθεν, ἢ τὸ βιαιότερον, εἰς αὐτὸν τὸν ἀντίδικον. ἐπὶ μὲν τὰ πράγματα, ὡς ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας [hic error est memoriae, nam locus legitur in or. pro corona p. 230. 24.]· ἔστι δ' ἀναγκαῖον, ὦ ἄνδρες, καὶ προσῶπον ἴσως, ὡς κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους εἶχε τὰ πράγματα, ὑμᾶς ἀναμνῆσαι, ἵνα πρὸς τὸν ὑπάρχοντα καιρὸν ἕκαστα θεωρῆτε. ἐπὶ δὲ τὰ ἔξωθεν πρόσωπα, ὡς ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους· ἀναγκαῖον δ' ὑπολαμβάνω καὶ δίκαιον ἅμα περὶ τούτων πρῶτον εἰπεῖν [fieri potest, ut haec verba in oratione in Aristocratem legantur, insequentia certe leguntur in or. pro corona p. 228. 11.] ἵνα μηδεὶς ὑμῶν τοῖς ἔξωθεν λόγοις ὀχλήσῃς, ἀλλοτριώτερον τῶν ὑπὲρ τῆς γραφῆς δικαίων ἀκούσῃ μόνον [lege μου]. ἐπὶ δὲ τὸν ἀντίδικον αὐτὸν, ὡς ἐν τῷ περὶ τοῦ Στεφάνου· ἀξιῶ δὲ, ὦ ἄ. Ἀ. [p. 236. 26.] καὶ δίομαι τοῦτο μεμνῆσθαι παρ' ἅπαν τὸν ἀγῶνα, ὅτι μὴ κατηγορήσαντος Αἰσχίνου μηδὲν ἔξω τῆς γραφῆς, οὐδ' ἂν ἐγὼ λέγειν ἐπειράμην —. καὶ πάλιν εἰ μὲν οὖν, περὶ ὧν ἐδικάσω μόνον [p. 288. 5.] κατηγόρησεν Αἰσχίνης, πρὸς περὶ αὐτοῦ τοῦ προβλήματος [technici menti problemata obversari, nil mirum est. lege προβουλεύματος.] οὐδὲς ἂν ἀπελογούμην. — ἐπισκοπεῖσθαι δ' ἄξιον, ὡς αὐτὰ ἁπλῶς μόνον μιᾷ χρῆσθαι τῶν τριῶν μεθ' ὕβρεων βουλομένους τὸ παρὰ τὸ κριθὲν μισεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐνδείκνυσθαι, ὅτι διὰ ζηλοτυπίαν λέξει τὰ παρὰ τὸ κριθὲν, καὶ οὐδὲς ἐστὶ τὸ κριθὲν ἔξει. πανταχοῦ γοῦν καὶ Δημοσθένης τό γε πρῶτον προσιόντος [malim τῶν πρώτων προτιθεμένων], ὡς μικρὰ ἢ ζηλοτύπως περὶ τῶν ἐξαγγελίων ἐρεῖν.

— 15. αἱ μὲν ἴσται —] Aristides p. 248. ἐξεπίτηδες δὲ καὶ ὅταν τις τὰς κρίσεις τῶν παλαισάντων ἐφ' οἷς ἂν λέγῃ, προσλαμβάνῃ, ὡς καὶ παρ' ἐκείνοις ὁμολογουμένων τῶν πραγμάτων. — οἶσθ' αἱ μὲν ἴσται μοι τοιοῦτον· οὐ γὰρ ἄλλοθί που βιβλίοις.

— 16. οὐ γὰρ] sentit unusquisque legentium, haec sententiam, et saltim tacite post ἴσται subjicienda esse haec. (nam ut addantur, necesse non est. neque tam sum inops in antiquis auctoribus, ut tales hiatus ratiocinatorum mirer, ut potius bene mihi sunstet, in Ciceronis philosophicis et aliis quibusdam talibus, item oratoribus, eos singulis pene paginis occurrere, ubi lectorum solertia defectus sarcire debet): οἶδα δ' ἐγὼ εἰμι, βέβαιον ὑμῖν γνῶναι, vel δύναμαι δὲ ἐμοὶ, ὑποῖός εἰμι, εἰδέναι. facile enim vobis est me nosse, quippe qui totam aetatem meam inter vos exigerim.

— 17. ἀνέσχησθε] scil. ἐμοῦ γράψαντος. Aristides de D. C. p. 194. ὅτι δὲ καθ' ὑπερβολὴν δύσκολα ἀκριβῶς μὲ ἀδικοῦντα σαφῶς, ἐπεὶ δὲ ὑφαιρεῖν σαυτὸν συγγνώμης ἢ φιλανθρωπίας τῆς παρὰ τῶν δικαστῶν. ὡς ὅταν λέγῃς· μηδὲ φαῦλον ἀνέχεσθε ad καταψηφίσασθε.

— 22. δὴ] addidi. quod h. l. idem est atque ἤδη. a jam nunc.

229. 7. τοῦ δὲ παρόντος —] refert Hermogenes h. l. ad περιττότητα κατὰ πλῆθος p. 408. ubi sic ait: πλῆθος δὲ ἐστι ποικίλων ὀνομάτων ἰσοτίμων ἐπίχυσις, εἰς κίνησιν ἥδυς. οἷον τοῦ δὲ παρόντος ἀγῶνος ἡ περαίρεσις αὐτὴ ἐχθροῦ μὲν ἐπήρειαν ἔχει καὶ ὕβριν καὶ προπηλακισμὸν καὶ λοιδορίαν ὁμοῦ, καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα. ὅπου καὶ τὸ πλῆθος ἔδειξεν εἰκὼν ὁμοῦ.

— 8. αὖτη] praetuli αὐτή. ipsum consilium propositumque, ad quod actor spectavit et contendit causam capessens, sepositis et secretis criminibus.

— 9. ὁμοῦ] damnat itaque Hermogenes meam, quae mihi visa fuit, emendationem, ἐμοῦ sufficientis in locum vulgatae ὁμοῦ, eamque pro corruptela proscribit. refragatorem habeo quoque Augustanum. Servandum si sit ὁμοῦ, convenientius, ad meum quidem sensum, stet pone. καὶ ad hunc modum: περιπλακισμὸν, καὶ ὁμοῦ πάντα τὰ τοιαῦτα.

— 14. οὐδ'] malim: ἀλλ' οὐδ' ἐν ὑπερβολῇ τάξει καὶ φθόνου, id est, μετ' ὑπερβολῆς καὶ φθόνου, vel, πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἑαυτοῦ ὑπερβολῆς καὶ φθόνου. quamquam utique par est atrocia scelera accusari, neminique via occludenda est ad populum ea delaturo, verumtamen fieri hoc debet honestis de causis, studioque pestem a patria avertendi, non autem solummodo ex mera libidine inimico insultandi et nocendi, atque livori tuo satisfaciendi.

— 19. τἀδικήματα χρῆσθαι] malim τἀδικήματα ἴδιοι χρῆσθαι.

— 23. οὐ γὰρ δήπου κ. —] Hermogenes p. 296. ἡ ὑπεναστροφὴ, τὸ σχῆμα, τῶν καλλωπιζόντων γίνεται δὲ, ὅταν τὸ τέλος τοῦ κώλου ἑτέρου ἀρχὴν τοῦ ποιήσηται. οἷον οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δύναται διώκειν δ' ἐμοὶ, ἐμοὶ δὲ εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν αὐτὸν, φὺκ ἂν ἐγράψατο. Sopater ad Hermogenem p. 128. ὁ Δημοσθένης θεὶς τινὶ μεθόδῳ κεχειμένῃ καὶ ταύτῃ τὸ ἀξίωμα φυλάττει λαμπρῶς, καὶ — ἐξαίρει τὸ φρόνημα. ὥσπερ ἐν τῷ περὶ Στεφάνου τοὺς μὲν παραγραφικοὺς λόγους τῷ ἀντιδίκῳ συνέκλεξε πρὸς αὐτὸν ἀποτεινόμενος, ὡς διὰ τοῦτο ἐφ' ὅσον βούλεται χόρτον παρέχων τῇ παραγραφικῇ· τοὺς δὲ τῆς ἀπολογίας τοὺς παρῳδοῦ τὴν ἑαυτοῦ παῤῥησίαν οὐδὲν ἧττον ἐξείρων. προὐτάξε δὲ τὴν ἀπολογίαν τοῦ παραγραφικοῦ πάνυ τιχηπᾶς, τοῦ μὲ δέξαι, ἀσθενῶς ἔχειν περὶ τὴν ἀπολογίαν. ἔπειτα ἐπάγων τὸ παραγραφικὸν οὕτω πως λέγει· ἐστὶ δὲ ταυτὶ πάντα μια πρὸς ὑμᾶς [p. 293. 22.] ἅμα καὶ τοὺς περιστατικοὺς ἔξωθεν καὶ ἀπροσωπήτους. ἐπεὶ πρός γε τοῦτον αὐτὸν τὸν κατάστατον βραχὺς καὶ σαφὴς ἐξήσει μοι λόγος. εἰ μὲν γὰρ ἦν πρόδηλα τὰ μέλλοντα, καὶ ἐξῆς. καὶ ὁ μὲν τῆς μαστιγοῖ-

σεως τῶν παραγεγραμμένων μέθοδος τοιαύτη. περὶ δὲ τῆς τάξεως φαμέν, ὅτι Δημοσθένης συνιδὼν τὸν τοῦ κεφαλαίου δύσαρμον, καὶ περίτον αἰσχῦ καὶ μίσον χώραν ἀνθρωπος καὶ ταλαιπωρίαν, καὶ πάντα ταῦτα ἐν τῷ περὶ Στεφάνου εὑρήσεις. καὶ κατὰ μὲν τὴν ἀρχὴν, μετὰ τὰς προοιμιακὰς ἐννοίας αὖτου· [p. 229. 5.] τὰ μὲν οὖν κατηγορικὰ πολλαχῆς περὶ ὧν ἔνεστι τὰς ἰσχνότερος τέτταρσι τιμωρίαις, καὶ ἐξῆς. κατὰ δὲ μέσον, οἷον· ἔστω οὖν [p. 232. 21.] ὅπου σὺ παρὼν τοιαύτην τράξιν ἢ συμμαχίαν, ἁλίσκων ὧν διεξίοις, ὁρῶν ἀφαιρούμενον τὰς πόλεως, καὶ ἐξῆς. κατὰ δὲ τὸ τέλος· ἢν μέντοι τοῦ δικαίου πολλοῦ τούτε λέγειν, μὰ τῶν ἐπιτιμῶν. ὁ γὰρ συμβουλεύων, καὶ ἐξῆς. — περὶ δὲ τῆς ἐργασίας τοῦτο φαμέν. δύο τοὰ περὶ αὐτὸ διαιροῦται, ῥητόρων μὲν ἐκ τοῦ παρόντος χρόνου, δυσχέρεια δὲ ἐκ τοῦ παρελθόντος. οἷον, εἰ πως' αὐτὰ τεθεικέναι ἐλέγχθη [f. 229. 19.] ῥητόρων εἶχε ἡ κατηγορία [sic], χαλεπότερος δέ ἐστιν ἐκ τῶν [f. τοῦ] μετὰ χρόνον ῥηθέντων. ὅστερ ὁ Δημοσθένης [p. 230. 1.] καὶ ὑπολαμβάνοντο ἐφαίνετο ταῦτα φεύγων καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἐσχεμένος τοῖς πρὸς ἐμὲ, ὁμολογοῦτο ἂν ἡ κατηγορία τοῖς ἔργοις αὐτοῦ· νῦν δ' ἐκστοῦς τῆς ὀρθῆς καὶ δικαίας ὁδοῦ — [p. 230. 3.] καὶ τὰ λοιπὰ. 129. 1. δεῖ δ' ἐν τούτοις καὶ τὰ ἀντιτίθεσθαι λύειν, ὅστερ ὁ αὐτὸς. ἵνα γὰρ μή τις λέγῃ, ὅτι ἢ δ' ἐπαίσιαν οὐ κατηγόρησεν, ἢ δι' ἀπραγμοσύνην, ἢ ὅτι οὐκ ἔτυχε παρὼν, ἢ ὅτι περὶ μικρῶν, ἢ ὅτι οὐκ ἐνόησε. λύει πάντα ταῦτα Δημοσθένης, οὕτως εἰπὼν, τὴν μὲν ἐπαίσιαν οὕτως· [p. 229. 23.] οὐ γὰρ δὴ Κτησιφῶντα μὲν δύναται διάκειν, ἐμὲ δ' οἷός τε ἐδύνατο, οὐκ ἂν ἐγκέλατο [hic videtur aliquid deesse]. πῶς γὰρ ἀπράγμων ἂν δόξειεν εἶναι, ὃς καὶ δι' ἐμὲ πράγματα παρέχων [l. παρέχει] ἐτέρους. τὰ δὲ λοιπὰ πάντα δι' ἐνὸς οὕτως· [p. 232. 21.] ἐστὶν ὅπου καὶ σὺ παρὼν τοιαύτην τάξιν [sic] ἁλίσκων ὧν ἐτεχειρήθης. διὰ μὲν γὰρ τοῦ παρὼν λύει τὸ οὐ παρῆν. διὰ δὲ τοῦ τοιαύτην, ὅτι οὐ μικρὰ ἡ φαύλη. διὰ δὲ τοῦ ὧν ἐτεχειρήθης, τὸ ὅτι οὐκ ἐνόησας, ὁ σκυτοίπας. adde reliqua ad finem annotationis, quæ nunc piget transcribere.

— pen. καὶ τιμωρίαι] hæc duo vocabula, ad exponendum non profecto hic loci facillima, omittit Hermogenes h. l. citatus p. 278. ad hunc modum: εἰσὶ κρίσεις καὶ ἀγῶνες, περὶ καὶ μεγάλα ἔχουσι τὰ ἐπιτίμια. quæ lectio utique est planissima. potest tamen, ni fallor, hoc quoque modo vulgatæ molliri duritiei, si legatur κρίσεις, καὶ τιμωρίας περὶς (in accusativo) καὶ μεγάλα ἔχουσι τὰ ἐπιτίμια. judicia habent et supplicia acerba, vel pœnas amaras. hoc est sententias judicum in causis pronuntiatis consequuntur acerbi cruciatus a damnatis tolerandi; manent item judicia, seu exitus et finitiones judiciorum multæ ingentes a legibus præscriptæ. quæ multæ sunt τὰ ἐπιτίμια. Vulgatis in libris vocabula sic inter se trajecta jacent: εἰσὶ νόμοι περὶ πάντων καὶ τιμωρίαι καὶ ἀγῶνες καὶ κρίσεις περὶ καὶ μεγάλα ἔχουσι τὰ ἐπιτίμια. Ego ordinem Augustani asscotatus sum.

230. 6. ὑπωμότηται] historicum agit, qui questus ei olim familiaris erat; h. e. alienam personam induit, non bona fide, sed mala fraude agit. Ctesiphontem accusat, quem lædere nullo modo vult; sed per latus ejus me petit, quamquam videri vult nullas simultates adversus me exercere. Citat h. l. Hermogenes p. 284.

— 8. πως] enclitican, quodammodo, ex Aldina addidi.

— 24. ἔστι δ' ἀναγκαῖον —] Hermogenes p. 252. καὶ εἰσὶν ἔνιαι μὲν εὐκρινῶς αἱ κατασταται πᾶσαι καὶ εἰς ἀρχὴν ἀνάγουσαι τὸν λόγον. οἷον ἔστι δ' ἀναγκαῖον, ᾧ ἀ. Α. καὶ προσθὲν ἴσως etc. conf. loc. Syriani paulo ante ad p. 228. 5. recitatum.

— 27. τοῦ γὰρ Φαιδικοῦ συστάντος πολέμου] nobile exordium in scholis technicorum [nam hic ingreditur Dem. tractationem]. Citant Hermogenes p. 281. et 286. Alexander de figuris p. 54. his verbis: μετάστασίς ἐστιν, ὅταν ἀπ' αὐτῶν [subaudi ἡμῶν] μεθιστῶμεν τὸν αἰτίαν ἐφ' ἕτερον ἔξω τοῦ πράγματος ὄντα. ὡς Δημοσθένης· τοῦ γὰρ Φαιδικοῦ συστάντος πολέμου, οὐ δι' ἐμὲ· οὐ γὰρ δὴ ἐγωγε ἐπολιτευόμην πω τότε. Schol. anonym. ad Hermog. p. 380. cujus hæc sunt verba: ἐπιμβολή ἐστιν ἡ μεταξυλογία, ὅταν μεταξὺ τῆς ἀκολουθίας ἐξωθέν τι ἐπιβάλλῃ. οἷον· τοῦ γὰρ Φαιδικοῦ συστάντος πολέμου. εἶτα ἡ ἐπιμβολή· οὐ δι' ἐμέ· οὐ γὰρ ἐγωγε ἐπολιτευόμην πω τότε. ἡ γὰρ ἀκολουθία ἦν· πρῶτον μὲν ἐμοῖς οὕτω διάκεισθε. item p. 392. ἡ δὲ ὑποστροφὴ ὑπ' ἐνίων παλαίτης καὶ ἐπιμβολὴ. οἷον· ἄπας ὁ τῶν ἀνθρώπων βίος [p. 774. 5. Demosth.] καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ τὸ τοῦ γὰρ Φαιδικοῦ σ. π. τί γε μὴν τῆς ὑποστροφῆς σχῆμα καὶ ὑπέβατον λέγεται.

231. 5. ἡ Πελοποννησος ἅπασα] hujus dictionis ergo citat h. l. Alexander de figuris p. 74.

— 16. ἀτυχῆς] Citat h. l. Phœbammon p. 134. ed. Norm.

232. 5. τινα] num τινων.

— 7. τούτων] addidi. redit sive ad τῶν ἀδικημάτων, sive ad τῶν ἀδικησάντων.

— 14. Εὔβουλος] Citat h. l. Harpocr. v. Εὔβουλος.

— 20. εἶτα δ' —] celeberrimus est h. l. in scholis technicorum. Hermog. p. 179. τὸ κλητικὸν σχῆμα [oratio per vocativum prolata] πνεύματός ἐστι μέρος, ἀποστροφὴν ἐργαζόμενον καὶ καταφοράν· εἶτα, ᾧ τί ἂν εἰκὼν σε etc.

— 21. ἔστιν ὅπου —] Alexander de figuris p. 54. tertium genus τῆς μεταστάσεως seu translationis facit: ὅταν τὸν ἀντίδικον εἰς αἰτίαν καθιστῶμεν, ἐξ ὧν αὐτὸς ἡμῖν ἐγκαλεῖ. ὡς πάλιν Δημοσθένης εἶτα, τί ἂν εἰκὼν εἰ τις ὀρθῶς προσέχοι, ἔστιν ὅπου σὺ παρὼν τηλικαύτην —.

— 22. τράξιν] ita verum est, ut aliud

nullam voc. ei suffici queat. σχῆξις, ut alios multos h. v. notiones taceam, has tres habet ab h. l. non alienas, 1) callidam, vehentem quamque machinationem, quae peragitur orationi insidiosa, captiosa, blanda, lenocinioruin plena, obtestationibus, promissionibus, minis, omni genere adminiculorum ad persuadendum valentium mista. 2) negotium quodcunque ingens, difficile, ubi ingenio, solertia, usu rerum, industria, celeritate opus est. 3) comparticipem amicitiarum, pertractionem civitatis alicujus tuas in partes, cui persuasum esset, ut sponte se dederet. v. a me ad Polybii p. 135. 21. dicta.

— 26. *εἰ τὸ καλῶς*] Citat Hermogenes p. 281. h. l. hoc pacto, non parum illo a vulgata lectione discrepante: *εἰ γὰρ τὸ καλῶς τὸν κίνδυνον μετὰ τοῦ κοινοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων ἀποκρούσασθαι τὸν εἰρήνην ἐκτετιμήκειν ἐγὼ φιλόνικος.* aut ergo locum prorsus alium in mente habuit Hermogenes, aut e memoria recitavit.

239. 5. *διαβάλλει*] Citat h. l. Hermog. p. 403. ult.

— 19. *ἐβουλεύσθη*] Laudatur hoc totum exemplo ab Hermogene p. 424. ubi vulgata lectio constantissime ubique retinetur.

234. 2. *ἐξεύρουτο*] praetuli *ἐξευρίσκουσθαι* in libello. non belli cujusque sed belli nostri, a vobis gerendi, apparatum interministis, abrupistis.

— 3. *τοῦτο*] id, de quo dixerat p. 233. 27. *ἐς σπάνιον τὸν μεταξὺ χρόνον ἐγγενέσθαι.*

— 18. *ἕτερα τοῦτο* —] locum h. citat Minucianus p. 152. ult. ed. Norm.

— 24. *δικῶν ἰδιωτῶν*] Citat h. l. Pollux 9. 63.

235. 7. *δεδίχθαι*] aptus est hic infinitivus, ut in talibus formulis plerumque solet esse, ex οἶνον versa 4. ille — auctor fuit senatui populoque, ut scisceret —. Locum hunc vulgata sic exhibet: *ἀναστάλαγε σχεδὸν περὶ τῆς εἰρήνης πρὸς Ἀθηναίους ἐμπεδοφορήσας αὐτοῖσιν συνθήκας δεδίχθαι τῇ Σπάρτῃ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων.*

236. 2. *κλήμμα*] Citat h. l. Hermog. p. 295. et de collocatione verborum subtilius, erudita et otio grammatici digna, argumentatur.

237. 21. *ἐνομίζομ*] Citant Harpocr. v. *ἐνομίζομ*, Hermogenes p. 245. *τοιοῦτόν τι* [durum puta asperumque] *καὶ τὸ σκληρὸν ἀκροατοῖσιν ῥηθέν τι ἐμοῦ, καὶ δικαιοῦν ὑπ' αὐτοῦ. λέγει τὸ οὖ γὰρ τὰ ῥήματα τὰς εἰωθυίας ἔχει βεβαιοῦν.* οὕτω ὁ Συρίαν. μάλα σαφῶς ἐνομίζομ. locum hunc Hermogenis cum jam recitasset Taylor, tamen nil ideo mihi recitandum ego quoque duxi, sed integrum et plenum. Taylor enim mutilatum attulerat, ut intelligi nequivet.

238. 12. *περὶ δὲ τῶν ἀδυνάτων*] militat Taylor pro *περὶ δὲ τοῦ ἀδυνάτου.* cujus utique auctores sunt multi et boni, et in his Aug. pr.: nolim tamen ideo vulgatam damnare, cujus quae sit labes, equidem haud intelligo, sive *ἀδυνάτων* pro masculino, sive pro neutro accipiatur. dixerat modo *ἀδύνατόν τι.* sunt ergo plura *ἀδύνατα*, quorum de singulis quibusque judicare, utique est *περὶ τῶν ἀδυνάτων* judicare. Pari modo p. 262. 23. legitur: *πολλὰ δὲ τὰ ἀδύνατα συνίβαινεν.* Sunt autem *τὰ ἀδύνατα* causae improviso, aut humanae voluntati non obnoxiae, coeptis suis peragendis, aut muniis obeundis intercedentes. breviter, excusationes legitimae et honestae. Possit *περὶ τοῦ ἀδυνάτου* etiam in genere masculino acceptum sic reddi: de eo, qui invalidus, impar gerendo muneri sit, neb ne sit. Strategus *ὁ ἐπὶ τῶν ὅπλων* commemoratur, quia alius adhuc strategus erat *ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως*, praetor ille castrensis erat, in causis militaribus. hic praetor aerarii.

— 14. *ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς*] Citat h. l. Harpocr. v. *γραμματεύς.* Scriba senatus nominatur, quia populo quoque suus erat.

— 21. *ἐνηγγελιαθ'*] praetuli *ἐνηγγέλθ'* in imperfecto, quia tempus idem modo praecessit. Sed *αὖ* *τὴν ἐπιστολὴν* servavi, tametsi Marklandi conjecturam *αὐτὴν τὴν ἐπιστολὴν* ab Aug. confirmatam reperirem. nam vulgata bene habet. *αὖ* h. l. est *etiam*, *ex altera parte*, *contra.* ut auctoritatem Gallistheneis modo recitasti, scribe, ita jam Philippi *quoque* literas recita. Est etiam *αὖ* pene idem atque *μετὰ ταῦτα.* et saepe ista *αὖ μετὰ ταῦτα*, ut finitima inter se atque consentanea, copulantur.

239. 4. *μὴ φιλίαν*] interposui *ἐπί.* plus, quam par est, vel expedit. nam idem est atque si dixisset: *ἐπὶ φιλίαν, ἢ πρόφασιν*, vel *ἢ συμφοράν.*

— 6. *ἡμᾶς*] *ἔμας* Marklandi blanditur quidem prima specie, veruntamen vulgata nihilominus bene habet, et eodem tendit. pace mecum contenta, copiis infestis contra me in aciem eductis procedatis, et vestra mea, quoque sunt, vestris e regione prosequimini, non socius, atque faciebatis bella aperta mecum gerentes. similis est locus p. 263. 18. ubi miror Marklandum non item *ἔμας* suasisse.

— 10. *ἀκούσῃ, ὡς σαφῶς* —] Marcellinus ad Hermog. p. 212. *εἰ δὲ μηδ' αὖτα ἡ ἐξέτασις ἡμῖν συμβάλοιτο, ἢ τῆς διανοίας, ἐπὶ τὴν διαζευκτὴν τῆς γνώμης, ἐπιλὰν καιρὸν ἔχωμεν, τρέψόμεθα. καθάπερ ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Στεφάνου, σπουδάζομεν φιλόνικον ἐπιστολὴν ἔφη ἀναδοῦναι, ὦ ἄνδρες, ἐν σαφεῖ δηλοῖ καὶ διορίζεται* — Scholiastes anonymus ad Hermog. p. 402. *κατὰ λέξιν φησὶ ἐπάγειαν τὰ φλυαρικὰ τῶν ἐναντίων καὶ τὰ σημαντικά. οἷον ἐρῶτε, ὡς σαφῶς διαζίγεται καὶ δηλοῖ.*

— 16. ᾤχετο] Dictio ᾤχετο αὐτοὺς λαβὼν tam crebro legitur apud Demosthenem aliosque, ut mirum sit, potuisse viros doctos in ea errare. Sententia ejus hæc est: Progressus est Philippus ulterius. Thebanos Thessalosque, velut turbo omnia coram se agens, propellens, ruens et rotans, egit, quo voluit, obtorto collo, præcipites, occœcatos, dementatos, ut malorum sibi imminentium nil prævideront, v. p. 347. 10. aut est simile ductum de eo, qui subito, per vim correptum, subbatamque in humeros suffert, quo vult, invitum et vociferantem.

— 26. δῆλον γὰρ, ὅτι —] Citat h. l. Alexander de figuris, capite de ironia p. 44.

240. 2. οὓς αὐτίκα μᾶλλον ἀρμόσει λέγειν ἴσως] prætuli hunc ordinem: οὓς αὐτίκα μάλα ἴσως ἁρμόσει λέγειν. mallem tamen nunc μᾶλλον a me non esse repudiatum. poteram sic dare: οὓς αὐτίκα μάλα ἴσως μᾶλλον ἁρμ. λ.

— 10. φίλοι, ἐνεργότεροι, σωτῆρες] Citat h. l. Alexander Rhetor p. 28. in capite περὶ ἐπιμονῆς. et Phœbammon p. 132. qui genus tautologiæ facit: διάφορα ὀνόματα σημαίνοντα τὸν αὐτὸν διάνοιαν, ὑπὸ δὲ τὴν αὐτὴν ψῆφον, ὡς τὸ φίλοι, ἐνεργότεροι, σωτῆρες ἠγοῦντο.

— 27. αἱ δὲ πόλεις ἐνόουν] Hermogenes p. 243. αἱ μετρίως μὲν οὖν ἔχουσαι τροπαὶ τοιαῦταί εἰσιν· αἱ δ' ὑπερβαίνήν τι τοῦ μετρίου, τραχύνουσι τὸν λόγον. οἷον αἱ δὲ πόλεις ἐνόουν. διὸ καὶ ἐξηγήσεως αὐτῷ ἰδέησι, τὸ γάρ· τῶν μὲν ἐν τῇ πολιτεύεσθαι καὶ πράττειν, διαφθαρήσονται, καὶ τὰ ἑξῆς· τοῦ ἐνόουν ἐστὶν ἐξηγητικά.

241. 1. τῶν δ' ἰδιωτῶν καὶ πολλῶν] diversi sunt οἱ ἰδιῶται et οἱ πολλοί. Magistratus qui gesserunt, etiam multos, aut gerent, nunc tamen, cum extra functionem, hoc est, privati sunt, et otiantur, ἰδιῶται sunt, tametsi non propterea τοῖς πολλοῖς, plebi, miscellaneæ, inconditæ multitudini, populo accensendi sunt. οἱ πολλοὶ autem numquam sunt ἰδιῶται, neque erunt, neque possunt esse, quia nullos honores gerunt, nullamque partem reip. attingunt, nisi in concione, ferendis suffragiis.

—20. ἀποδεδομένον] prætuli ἀποδεδομένον, existimans, ἀποδίδομαι significare *vendidi*. quod rectumne sit, an falsus memoriæ fuerim, haud licet definire. fieri possit, ut Græci aoristum secundum medium ἀπεδόμην et ἀποδόμενος alligarint ad significandum *vendidi*, et is, *qui vendidit*. ἀποδίδομαι autem et ἀποδεδομένος ad significandum *venditus sum*, et *homo venditus*. Retractans nunc longo tempore post illa mea ausa Demosthenica, incipio nonnumquam vereri, ne festinatio me passim locorum præcipitem egerit.

— 24. μέχρι τούτου Δασϑ.] Hermogenes p. 266. 3. citat h. l. et p. 295. 1. ubi de discrimine τῆς παρισώσεως et τῆς ἐπαναφορᾶς loquitur, αἵ τε οὖν παρισώσεις πολλαπλάζουσι, ὅσπερ εἰλήφαμεν, καὶ αἱ κατὰ πᾶσαν ἐπαναφοραί. οἷον μέχρι τούτου Δασϑένης. — μέχρι τούτου Τιμόλαος—. Ponam hic locum e scholiasta ad Hermogenis librum. περὶ ἰδεῶν, non quo lectores ex eo scitu digna discant, sed quo intelligant hoc e specimine, quam miseris et quam difficilibus nugis bonus Hermogenes oneratus sit. quamquam hic anouymus in hunc de formis librum scholiastes sequioris et generis et ætatis est, nulloque modo cum Marcellino cæterisque vetustioribus et melioribus commentatoribus comparandus. p. 397. ergo cum multis, et altus, quam par esset, subtiliter disputasset, ad rem obscurandam, quam ad illuminandam accommodatius, in illo Demosthenico μέχρι τούτου Δασϑένης obtinere ἀκμὴν, compositam ex ἀκμῆς καὶ λαμπρότητος, tandem subjicit hæc: φασὶν οὖν, ὅτι οὐ τοῦτο λέγει, ὅτι λαμπρότης καὶ ἀκμὴ συνελθοῦσαι ποιοῦσι ἀκμήν· (ἡ γὰρ ἀκμὴ καθ' αὐτὴν οὐ συνίστησιν.) ἀλλ' ἐκ σφοδρότητος καὶ λαμπρότητος, καὶ τραχύτητος σύγκειται. ὥστε οὐχ ἁπλῶς δεῖ λέγειν, ἐκ λαμπρότητος καὶ ἀκμῆς τὸν ἀκμὴν συνεστάναι, ἀλλὰ λαμπρὸν ἐν ταὐτῷ καὶ ἀκμαῖον εἶναι τὸ μέχρι τούτου Δασθένης. λαμπρὸν μὲν διὰ τὴν λαμπρὰν ἔννοιαν; ἀκμαῖον δὲ διὰ τὰς τῆς σφοδρότητος καὶ τραχύτητος ἐννοίας, καὶ τῆς λαμπρότητος τὸν μακρόκωλον. ἐξ ὧν ἡ ἀκμὴ — εἰ γὰρ ἁπλῆ οὖσα ἡ ἐπαναφορὰ κόλλος ποιεῖ τῷ λόγῳ [pulcritudinem orationi per se conciliat epanaphora, etiamsi aliud nihil ad eam accessisset; est autem epanaphora, particula μέχρι ter iterata], πολλῷ μᾶλλον διπλῆ κατὰ συζυγίαν γενομένη [quanto majorem addet pulcritudinem duplicata per syzygiam, seu conjugationem, hæc epanaphora; hoc est μέχρι toties cum ἴσως copulatam]. τὸ γὰρ μέχρι καὶ μέχρι, καὶ ἴσως καὶ ἴσως κατὰ συζυγίαν τὴν ἐπαναφορὰν ἔχει. ejusmodi disputationes, tenebris seculorum scholasticorum dignæ, captum meum superant. Alexander Rhetor p. 62. ποιεῖται δὲ Δημοσθένης καὶ διπλῆν ἐπαναφορὰν, ἐπὶ τε τῶν προηγουμένων πόλων τὸ αὐτὸ μόριον λαμβάνων, καὶ ἐπὶ τῶν ἑπομένων μέχρι τούτου etc. τῶν μὲν γὰρ πρώτων πόλων τὸ ΜΕΧΡΙ ἄρχει μόριον, τῶν δὲ δευτέρων τὸ ΕΩΣ.

— 27. Εὔδικος] Citat h. l. Harpocrat. v. Εὔδικος et Σιμὸς et Παρίλλος. (v. p. 242. 2.) nam sic exaratum ibi legitur.

242. 7. τούτων] prætuli τούτοις. per, vel propter hos, quos per contemtum τοὺς πολλοὺς, *plebem*, appellitatis, salvi estis, per plebem Atticam, et per nos, oratores, vestris machinationibus obstantes.

— 13. ἰωλοπραισίαν] Citat h. l. Harpocrat. v. ἰωλοπραισία.

→ 18. τε] prætuli γε. citat h. l. Alexander Rhetor p. 36. in cap. περὶ ἐπαναλήψεως, his verbis: πολλάκις δὲ καὶ ταὐτὰ [eadem vocabula] καὶ πολλάκις ἐπαναλαμβάνεται. ὡς Δημοσθένης· καίτοι φιλίαν τε καὶ ξενίαν — ad πόθεν λαβόντι;

— 20. ἐγώ σοι ξενίαν] Hermogenes p. 347. Σαυμασμοῦ δὲ παράδειγμα. οἷον· ἐγώ σοι ξενίαν Ἀλεξάνδρου καὶ τὰ ἑξῆς.

— 23. εἰ μὴ καὶ τοὺς Θεριστὰς] Rursus Hermogenes p. 319. 1. μέθοδός τις αὕτη ἀφαιρέσεως τὸ πλεοναζειν τοῖς κατὰ μέρος ἐπιξέντας. ἐστὶ καὶ τὸ, εἰ μὴ καὶ τοὺς Θεριστὰς καὶ τοὺς ἄλλο τι μισθοῦ πράττοντας, εἰ ἀφέλοι τις τὸ ἀόριστον [aliud quodcunque], ἐκμαίνειαν δὲ τοῖς κατὰ μέρος, ἀφελῆ ποιήσει τὸν λόγον. οἷον, εἰ οὕτω λέγοι· εἰ μὴ καὶ τοὺς Θεριστὰς, καὶ τοὺς σπαπανίας, καὶ τοὺς ἁμαλλοδέτας, καὶ τοὺς ψιμιθίνας, καὶ τοὺς νομέας. εἰ γὰρ οὕτως ἐκμείναι τις τοῖς κατὰ μέρος, πάνυ ἂν ἐργάσαιτο ἀφελῆ τὸν λόγον.

— 26. μισθωτὸν] in Aug. primo vocabulum hoc hic loci accentu prorsus carebat, quod videtur de consilio deliberato factum. versu 1. autem p. 243. superscriptus erat secundæ literæ, τῷ ι, ut reddidi.

— pen. εἰ δ' ἀσιωπᾷς] Aristides de C. D. ἔμφασιν δέ σοι καὶ ἐρωτήσεις ποιήσουσιν. ὡς ἐν τῷ περὶ Στεφάνου· εἰ δ' ἀσιωπᾷς, ἐρώτησον αὐτοὺς etc. ad ἢ ξένος εἶναι Ἀλεξάνδρου.

243. 6. δίκαιος εἶναι] Construenda sunt vocabula sic, ac si hoc modo starent: δίκαιός εἰμι τυγχάνειν καὶ τούτων τῶν δωρεῶν, τῶν προβαλλομένων, καὶ ἄλλων, ἅτι μείζονων, ἃ αὐτοὶ εἰσίν.

— 10. Χαιρώνδου] Charon nomen est notum, minus notum Chæron. at fuit tamen. ergo, ut a Charone Charonides profectum est nomen, quod, syncope Dorica useates, Charondas pronunciarunt, ita a Chærone quoque Chæronidem, et porro Chæreadam effecerunt.

— 17. καινοῖς] subaudi εἰς τὴν σκηνὴν εἰσιοῦσιν.

— 23. ψευδῆ] quæ Ctesiphon de laudibus Demosthenis prædicarat. Syrianus ad Hermogen. p. 79. 29. χρὴ δὲ τοὺς μετὰ τέχνης ἐγκάζεσθαι τοὺς λόγους ἐπιχειροῦντας ταῖς ἀποδείξεσι συμπλέκειν τὰς ἐπιφοράς, ἀλλὰ μὴ ἔξω τοῦ πραπεμένου δικάζειν. [num ἀλυσπάζειν, errare, vagari.] εἴπερ μὴ μέλλοιμεν τὸ τοῦ Αἰσχίνου παθεῖν, καθ' ἑαυτῶν, φασὶν [ut est in proverbio], ἀλάμενοι κόπιν. [fort. ἀμάμενοι, congerentes, conservantes.] καὶ γὰρ Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος, οὐκ ἀρκεσθεὶς παράνομον δεῖξαι τὸ γραφὲν κατὰ [non *adversus*, sed simpliciter *de*] Δημοσθένους ψήφισμα [tametsi utique τὸ γραφὲν ὑπὲρ Δημ. mallem, perspicuitatis satim gratia, et ne dubium supersit], ἀλλὰ σφοδρὸς, ὡς οὐδὲ ἄξιος στεφάνου ὁ Δημοσθένης, πρόφασιν τῶν ἀντιδίκων τῆς τῶν οἰκείων πολιτευμάτων διεξόδου πεποιῆσθαι δόξειεν. εἰ δὲ περὶ μόνου ἔστι τὸ προκείμενον [id quod fuit hoc, num Ctesiphontis auctoritas juri civili repugnet], δῆττον ἂν εἶπε Δημοσθένην Τιμάρχου.

— 25. γραφὰς] vocabulum hoc in sensu, minus quidem usitato, verum ad originem et naturam verbi γράφειν propius accedente, accipiendum est, pro scripto quocunque, cujuscunque generis, vel argumenti, non eo sensu, quo pæne solo vocabulum hoc in oratoribus Atticis usurpatum occurrit, quasi alium ullum sensum capere nequiret, scil. pro accusatione.

— ibid. Syrianus ad Hermogen. p. 302. τὸ νόμιμον πλατύνεται τῇ τε γνώμῃ τοῦ νομοθέτου, καὶ τοῖς περιστατικοῖς μορίοις, καὶ ἐτέροις νόμοις. ὥσπερ καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Στεφάνου τὸ νόμιμον διὰ νόμων ἑτέρων ἐπλάτυνεν. ἴδοιμι δὲ τὸ νόμιμον ἐξ ἀρχῆς, [in principio.] οὐ γὰρ, ὡς ἕτεροί φασιν, ἐν μέσῳ τοῦ λόγου. ἀφ' οὗ γὰρ τὴν πολιτείαν τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν ἐξετάζει, οὐδὲν ἄλλο ποιεῖ, ἢ τὸ νόμιμον κατασκευάζει. τοῦ γὰρ Αἰσχίνου τὸ Κτησιφῶντος ψήφισμα παρὰ τρεῖς γεγράφθαι λέγοντος νόμους, πρῶτον μὲν, ὅτι ψευδῆ γέγραφε περὶ Δημοσθένους γράμματα, γράψας, ὅτι εὔνους. νόμος δ' ἐστὶν ὁ κελεύων ψευδῆ εἰσφέρειν γράμματα. δεύτερον δὲ, μὴ ἐξεῖναι στεφανοῦσθαι ἐν Διάτρῳ, ἀλλ' ἐν Πνυκί. τρίτον, τὸν ὑπεύθυνον μὴ στεφανοῦσθαι. πρῶτον ἐξετάζει Δημοσθένης περὶ τοῦ μὴ ψευδῆ γράφειν νόμον, καὶ δείκνυσι διὰ τῆς ἑαυτοῦ πολιτείας, τήν τ' εὔνοιαν, καὶ ὡς οὐ ψευδῆ γέγραφε Κτησιφῶν, ἀλλ' ὅτι μάλιστα ἀληθῆ. ἀφ' οὗ γοῦν τῆς ἑαυτοῦ πολιτείας ἄρχεται τόπου, καὶ τῆς εὐνοίας ἀπ' ἐκείνου τὴν ἐξέτασιν ποιεῖται· ἐπιδείκνυσι γὰρ, ὡς οὐ παράνομον τὸ ψήφισμα τοῦ Κτησιφῶντος, μὴ περιέχον ψευδῆ γράμματα περὶ Δημοσθένους, ὡς εὔνους [scil. ἐστὶ] τῇ πόλει, ἀλλ' ἀληθῆ. ζηλώσομεν οὖν τὸν Δημοσθένην τὸ νόμιμον πλατύνοντες, καθάπερ ἐκεῖνος ἐν τῷ περὶ Στεφάνου, καὶ ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους, καὶ πρὸς Λεπτίνην.

— 26. τειχοποιούς] Citat h. l. Pollux 1. 161. v. τειχοποιούς.

— pen. ἔτι δέ] adde e præmissis tacita cogitatione οὐκ ἰόντων τῶν νόμων.

244. 1. τραγῳδῶν τῇ καινῇ] scil. ἐπιδείξει, vel ἀγωνίᾳ, aut εἰσόδῳ εἰς τὴν σκηνὴν, aut εἰσαγωγῇ, aut διδασκαλίᾳ. In Aug. pr. est τραγῳδῶν καινῶν. ubi ἐπιδεικνυμένων, aut ἀγωνιζομένων subauditur. alii dant τραγῳδοῖς καινοῖς, quod idem est, atque cum genitivo. nam dativus quoque Græcis in usu perinde, atque Latinis, ablativus, consequentiæ, vel absolutus dictus.

— ibid. ἀλλ', ἰὰν μὲν] id est, ἀλλὰ κελεύόντων τῶν νόμων, ἰὰν μὲν —.

— 3. ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ] in concione; plebe congressa. Non possunt hæc tria vocabula omitti. non enim sufficit a lege locum coronationis indicari; necesse quoque erat, ut tempus definiretur. num in foro vacuo hominibus? nequaquam, sed tum,

cum forum refertissimum est, ut res promulganda ad notitiam quam plurimorum perveniat.

— 11. τοῦ μὲν οὖν] constructio hæc cum genitivo plana via et inoffenso pede ad metam periodi decurrit, eoque servanda videtur. qui codices autem τὸ (in nominativo) dant, hi necesse faciunt, ut suspicemur, vetustis in libris pone ἐπὶ τούτοις, adhuc exhibuisse hæc duo vocabula, quibus libri nostri carent, οἱοῖόν ἐστι. *quale sit.*

— 15. εἶναί μοι νομίζω] subaudi περὶ τούτων.

— 20. καὶ τοῦτο] malim καὶ κατὰ τοῦτο. *etiam hactenus.* idem esse mihi comminiscor, ac si dixisset: ἡγοῦμαι καὶ κατὰ τοῦτο κοινωνεῖν τοῖς πεπολιτευμένοις τὴν ἐξέτασιν, εἴτε ἄξιός εἰμι τοῦ στεφάνου, εἴτε καὶ μή. cum discussione vitæ a me in republica gestæ autumo etiam hac ex parte connexam esse inquisitionem, dignus corona sim, nec ne. Planius utique dixisset: Quæstionem, dignus, an indignus corona sim, si exhaurire et penitus definire velimus, necesse autumo esse, ut hac quoque ex parte vita mea publice acta spectetur.

— 22. ἐν τούτοις] *in concione.* οὗτοι Demostheni sæpe sunt plebeii, populares. honore in horum congressu, in Pnyce, plena concione, in me conferendo. magnum erat in oculis universæ civitatis Athen. honorari. Hoc tam parvi faceret Demosthenes, ut præteriret?

— 23. Ἔτι μέντοι καὶ —] Hermogenes p. 430. ὅταν δὲ τοὺς νόμους κλέψωτῃ [veras, ab adversario oppositas, judicibus et coronæ ereptum it, falsas autem, commentitias subjectum], ἀσυλότατα προσωπεῖται, λέγων οὕτως· Ἔτι μέντοι καὶ τοὺς νόμους διωκτέον εἶναί μοι δοκεῖ. ὡς παρέγουν μνημονεῖον τοῦ ἰσχυροῦ τῷ ἀντιδίκῳ.

— 26. βαδιοῦμαι δ' ἐπ' αὐτὰ] Alexander Rhetor p. 20. προδιόρθωσίς ἐστιν, ὅταν μέλλωμέν τι τοιοῦτον λέγειν, ὃ δεῖται τινος θεραπείας, ὥστε μὴ χαλεπῶς αὐτὸ προσδέξασθαι τὸν ἀκροατήν, καὶ προθεραπεύομεν αὐτὸν, ὡς ἔχει τὸ Δημοσθενικόν· βαδιοῦμαι δ' ἐπ' αὐτὰ — ad καὶ λόγους ἐμπέσω.

245. 4. τῇ γραφῇ] id est, τῇ ἐξετάσει καὶ ἐξελέγξει τῆς σῆς γραφῆς.

— 5. εἶτα καὶ πολλῶν —] interpretem hujus loci velut aget initium epistolæ tertiæ.

— 8. ἃ μὲν οὖν —] Citat h. l. Dionys. Halic. p. 172. Hermogenes p. 283. ἔτι ἐφάλλονται νόημα καὶ οἱ μερισμοί. οἷον· ἃ μὲν οὖν περὶ τοῦ πολιτεύεσθαι — διεκωλύθη, ταῦτα ἐρῶ.

— 13. μέγα ὑπῆρξε] Hermogenes p. 260. τοιοῦτόν ἐστι [splendidum quidem, at fracti tamen et interrupti splendoris] καὶ τό· Πλεονέκτημα, ὦ ἄ. Ἀ. μέγα ὑπῆρξε Φιλίππῳ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, οὐ τισίν, ἀλλὰ πᾶσιν. διέκοψε γὰρ καὶ οὐκ εἴασε φανῆναι τοῦ λόγου τὸ ἄγαν λαμπρὸν, τῇ διανοητῇ καὶ ὑποστροφῇ. Aristides de D. C. p. 190. κατὰ δὲ ἀπαγγελίαν γίνεται σεμνότης, ὅταν τις ὀνοματικαῖς χρῆται ταῖς λέξεσιν ἀντὶ ῥηματικῶν. οἷον· πλεονέκτημα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μέγα ὑπῆρξε Φιλίππῳ. Scholiastes ad Hermogenis superiorem locum: παρὰ γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, τὸ οὐ τισίν, ἐστὶ διανοητὸν, τὸ δὲ ἀλλὰ πᾶσιν ἐστὶν ὑποστροφή. σημείωσαι δὲ, ὅτι πάντα τὰ ἀξίωμα ἔχοντα πράγματα, ἐκπεπτώκασι μέντοι ἀνθρώπῳ πραχθῆναι, ἢ κατ' ἀναίρεσιν εἰσαγόμενα, ἢ κατ' ἀποστάσεις, ἢ ἀσυνδέτους, καὶ μὴ διακοπτόμενα, ἀλλὰ καθόλου διὰ μακρῶν προφερόμενα κώλων, τὴν λαμπρότητα μάλιστα ἀπεργάζεται.

246. 1. αὐτέρωτον ἔχῃν —] Hermogenes p. 256. διὸ καὶ τὰ τοιαῦτα σχήματα ἐπὶ τῶν οὐκ ἐπιδεχομένων ἀντίῤῥησιν παραλαμβάνεται. οἷον· ἀλλὰ τί ἐχρῆν, Αἰσχίνη, τὴν πόλιν ποιεῖν, ἀρχὴν καὶ τυραννίδα τῶν Ἑλλήνων ὁρῶσαν ἑαυτῇ κατασκευαζόμενον Φίλιππον. αὐτέρωτον ἐχρῆν αὐτὴν, Αἰσχίνη, τὸ φρόνημα ἀφεῖσαν — Δολόπων τάξει. καὶ τὰ ἑξῆς. Constat, Hermogenem, e memoria recitantem, duos diversos locos consarcinasse, hunc puta, cum eo, qui hujus paginæ in fine legitur. Item p. 267. κατὰ δ' αὖ σφοδρότητα αἱ ἀποστροφαὶ διελκύσει καὶ οἱ ἔλεγχοι ποιοῦσιν ἐν τῇ ἀκμῇ. οἷον· αὐτέρωτον ἐχρῆν αὐτὴν, Αἰσχίνη, τὸ φρόνημα ἀφεῖσαν etc.

— 21. κατὰ τῶν οὐκ ἐναντιωθέντων] addidi particulam infitiantem. quamquam non miror, eam a vulgata multisque codicum abesse. Nam e vulgata quoque sententia exsistit, tametsi minus bona, tolerabilis tamen, præsertim si ὅμως omittatur, quod codices nonnulli omittunt, aut si sic distinguatur, ut est in Bavarico distinctum: λυπήσας ὅμως· ἦν ἄν. unde suspicor, quibusdam in libris ὅμως fuisse exaratum, quod sine οὐκ esse nequit, in aliis ὅλως, quo admisso, facile οὐκ abesse potest. Qui codices ὅλως, prorsus, omnino, darent, hi videntur sic interpunxisse: λυπήσας ὅλως, ἦν ἄν. unde hæc exit sententia: Si Philippus, semel victor factus, Græcorum prorsus neminem posthac læsisset, justa fuisset eos reprehendendi causa, qui ei adversati essent, eumque armis infestis insectati, virum tam bonum, tam juris æqui pacisque amantem, cujus facinora superiora omnia soli gloriæ atque principatus studio deberentur. Sed facile paret, hanc sententiam, a qua οὐκ abest, multum cedere alteri, quæ οὐκ habet; et hanc posteriorem ita cum oratoris mente convenire, ut illa prior abhorret. Quanto planior hæc est sententia: Etiamsi Philippus postmodum paci justitiæque servisset, tamen culpa ideo non vacarent, qui ambitioni et cupiditati ejus haud obstitissent.

247. 1. ἴδοι] Sopater ad Hermogen. p.

310. τέταρτον [scil. ἐγχείρημα, argumentum ad fortitudinem bellicam adhortandi] ἐφ' ὧν οἱ πολέμιοι ὑπέμειναν, καὶ ἃ θαυμάζουσι, καὶ δι' ἃ πολλοὺς πόνους ὑφίστανται, ὑπὲρ τούτων καὶ ὑμᾶς ἀγωνίζεσθαι συμφέρει. ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Στεφάνου· τί ἴδιόν με τῇ πόλει συμβουλεύειν κινδύνῳ περιστάντων; καὶ τοῦτο κατασκευάζων, ἐκ τοῦ Φιλίππου τὰς ἀφορμὰς ἴλαδεν, εἰπών· ἰώμεν δὲ τὸν Φίλιππον [v. versu 9].

— 3. ἀφ' ἧς] a qua die coepi in hunc suggestum adscendere. ἐφ' ἧς, quod Taylor præfert, hanc subjiceret notionem: qua die in suggestum adscendi, ad quem nusquam deinceps redii.

— 11. κλεῖν] locus celeberrimus et citationibus contritus. κλεῖν h. l. usurpasse Demosthenem, non κλεῖδα, admonet Herodianus post Phrynichum Pauwii p. 204. et post Mœris Piersoni p. 467. Plutarch. Moral. p. 739. 12.

— 14. τῷ λοιπῷ] id est, ἐν τῷ λοιπῷ, aut μετὰ τοῦ λοιποῦ σώματος. in corpore, quod reliquum sibi esset ab illorum membrorum jactura.

— 20. τοῦτο] redit ad τὸ ἄρχειν Ἑλλήνων.

— 97. δικαίως] opponit hoc v. ἀδίκων.

— pen. τοῦτ' ἐστιν εἶτε] malim καὶ τοῦτ' ἐστιν εἶτε. et hoc faciebatis vos quidem.

248. 3. τὰ ἄλλα ἀφεὶς] bis citat h. l. Alexander Rhetor, semel p. 44. in capite περὶ παραλείψεως, de ficta vel simulata omissione. tum p. 72. in cap. de asyndeto.

— 5. Πενταρήθων] Citat h. l. Harpocr. v. Πενάρηθος.

— 7. εἰς Ἰχθραν] Philippi puta, quod nomen ægre videtur posse omitti.

— 8. ταυτουσὶ] hos, cives Athenienses, plebem.

— 12. ἀλλ' ὁ τὴν Εὔβοιαν] Hermogenes p. 184. ταῦτα μὲν οὖν πῶλα ἐστὶν ἀλλ' ὁ τὴν Εὔβοιαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος, καὶ κατασκευάζων ἐπιτείχισμα ἐπὶ τὴν Ἀττικήν. εἶτα ἐπιφέρει πέμματα. καὶ καταλαμβάνων Ὠρεόν, καὶ κατασκάπτων Πορθμόν. εἶτα διαδίχεται πῶλον πάλιν καὶ καδίστὰς ἐν μὲν Ὠρεῷ Φιλοτιμίδου τύραννον. εἶτα κάμμα πάλιν· ἐν δ' Ἐρετρίᾳ Κλείταρχον. ἡ πῶλον ἐκεῖνο ἴσον καὶ παθεῖν τὸ πνεῦμα τούτοις συνίσχειται. Idem p. 266. ἀπορήσειε δ' ἄν τις ἐκ τούτων εἰκότως, πῶλοι ἐστι — τὸ· ἀλλ' ὁ τὴν Εὔβοιαν ἐκεῖνος σφετεριζόμενος — καὶ ὅσα τοιαῦτα, πότερον ἀκμαστικὰ, ἢ λαμπρά ἐστιν, ἢ τὸ συναμφότερον. ὃ καὶ μᾶλλον. Denique p. 309. παρβολὴ δὲ μᾶλλον γενήσεται, ἢ γοργότης. οἷον· ἀλλ' ὁ τὴν Εὔβοιαν — Alexander Rhetor p. 28. συναθροισμός ἐστι συναγωγὴ τῶν ἀπαριθμουμένων, ἢ πραγμάτων δυναμένων, ὡς ἂν περφάλειαν. ὥς φησι Δημοσθένης· ἀλλ' ὁ τὴν Εὔβοιαν — καὶ ἄλλα τὸν εἰρήνην, ἢ οὔ; Scholiastes Hermogenis p. 404. ἐνταῦθα γένος μὲν ἡ ἀδελφὰ, εἴδη δὲ ταῦτης, ἡ παρασκόνδυσις καὶ λύσις τῆς εἰρήνης. καὶ ὅλον μὲν ἡ Εὔβοια, μέρη δὲ ὁ Ὠρεὸς, ὁ Πορθμός. καὶ ἀόριστον μὲν αἱ Ἑλλησπόντιαι πόλεις, ὡρισμένον δὲ Βυζάντιον, Ὠρεὸς, Ἐρετρία. ἐστὶ δὲ καὶ ἄλλα περιβλεπτικὰ ἑαυτῷ, οἱ δύο μερισμοὶ, καὶ ἡ διὰ μακρῶν ἀπόδοσις.

— 13. ἐπιτείχισμα] Citat h. l. Harpocr. v. Ἐπιτείχισμα.

— 24. ζόντων Ἀθηναίων καὶ ὄντων] tametsi non solum in vivis adhuc supersint Athenienses, sed etiam adhuc ii sint, qui sunt. potest quis adhuc vivere, qui tamen tibi succurrere, aut suas ipsius injurias ulcisci nequeat, seu quod procul absit, seu quod nexus vinculis, aliisve necessitatibus constrictus et impeditus est.

— 25. περιείργασμαι —] Aristides de D. C. p. 196. βαρύτης γίνεται οὗτος, ὅταν ἡ κατηγορεῖν τις προάγηται αὐτὸς ἑαυτοῦ, ἢ τῶν οἰκείων τινὸς, ἢ φίλων (βαρὺ γὰρ τὸ τοιοῦτον ἂν εἴη, ἐξὸν ἀναιτιῶν). ἡ ὅλως τούτων, ὑπὲρ οὗ λέγει, ἢ πρὸς οὓς λέγει. ὡς Δημοσθένης· περιείργασμαι μὲν ἐγὼ —.

249. 4. ταῦτα] scil. τὰ ἡμέτερα κτήματα, καὶ δίκαια, καὶ παυχήματα. hæc nostra bona, copias, possessiones, jura, decora. Ut Demosthenes v. ταῦτα cunctas opes, totam remp., universum imperium Atheniensium, ita Tullius quoque vocabulo *hæc* rem omnem Romanam complectitur.

— 12. συγκλήτου] Citat h. l. Harpocr. v. σύγκλητος ἐκκλησία.

— 13. Κύπριος] sine controversia rectum, et immerita censura conjecturisque supervacaneis vexatur. Apud Isæum Xenocles Cyprius, p. 38. 7. et p. 54. 29. Cleonymus Cretensis commemerantur, qui procul dubio cives Athenienses, Athenis nati et educati, et cives erant, quo quis optimo jure, sed ideo sic vulgo dicti, quod alter in Cypro, alter in Creta, plurimum ætatis egissent.

— 17. εἰς Ἑλλήσποντον] non cum ἀποσταλέντα copulanda sunt, sed cum τὸν τοῦ σίτου παρασκευήν. naves bellicas, cum Leodamante missas, quo naves onerarias, frumenta vehentes, tuto e Ponto per Hellespontum in mare Ægeum deducerent. Classi Atheniensium frumentariæ, quæ quotannis in Pontum mitti solebat, periculi summa erat in trajectu per Propontidem et Hellespontum, h. e. præter Thraciam et Macedoniam. Non in Hellesponto erant emporia frumentaria, sed in Ponto et ad paludem Mæotidem.

— 20. ὅπως ἡ βουλὴ συναχθῶσι] si nullus alius hic subesset scrupulus, momentum non dubitassem συναχθῆ sufficere, non quo nesciam, cum singularibus substantivorum, multitudinem significantibus, et licere, et solere plurales verborum componi; verum deest aliquid. leg. nempe sic videtur: ὅπως ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος συναχθῶσι. prytanes in curiam cegebant senatores, strategi antem plebem in Pnycen, aut in theatrum, in concionem. Cur alias strategi hic

loci commemorarentur. et a quo legendi erant legati? a senatu, an a plebe? a plebe utique. ergo plebs quoque concienda erat. v. p. 250. 10. πρυτάνεις καὶ στρατηγοὶ ἐχρημάτισαν [acta in concione, quibus ipsi interfuissent, ad senatum, qui in curia remansisset, retulerunt] τὰ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἀπαγγέλοντες, ὅτι ἔδοξε τῷ δήμῳ [populo, non senatui] πρέσβεις ἑλέσθαι πρὸς Φίλιππον. visum fuisse populo, ut legati ad Philippum mittendi deligerentur [a senatu puta, auctoritate ipsi a populo delegata].

— 24. ὅτι] id est, ἐροῦσιν, ὅτι — certiores faciant Philippum, populum Ath. nil esse incusaturum, si errore hæc sint admissa. v. Krebsii V. C. Decreta Flaviana Romanorum pro Judæis.

— 26. εἴ δέ τι πλημμελοῦντα] idem est atque si plene sic dixisset: εἰ δὲ Ἀμύντας τοῦτα παρολπκὼς τὸν Ἀσωδάμαντα λαβὼν πλημμελοῦντά τι etc. ἐροῦσι τῷ Φιλίππῳ, ὅτι ἁπλουστ. —.

250. 1. καὶ τοῦτο γράψαι λέγειν] plana hæc et sana sunt, modo teneatur, apta esse ex ἔδοξε τῷ δήμῳ, visum fuit plebi, λέγειν, ut aut ipsa, aut ex ipsius delegatione senatus, legatis profecturis inter alia mandata etiam hoc mandaret, καὶ τοῦτο γράψαι, ut legati, quemadmodum aliis de rebus, ita inprimis de hac quoque S. P. Q. A. per literas e Macedonia certiorem facerent.

— 5. Ἀριστοφῶν — εἶτ' Ἀριστοφῶν πάλιν] scil. alter erat Azaniensis, alter Colyttensis. v. ad vs. 18.

— 7. ψήφισμα] multa cum sint, quæ vocabuli ψήφισμα h. l. tueantur auctoritatem, non immorabor iis proferendis, neque enim hoc nunc ago, ut Taylori lapsus notem (erunt post me non pauci, qui invidiam hujus operæ haud reformident, et cum cernant eos, tum reprehendant), aut, ubi fecero, velut pudibundus, tribus verbis, obiter, viri nomen celans, faciam: hoc unum attingam, βούλευμα nunquam eo sensu in curia Attica fuisse usurpatum, quem sensum Taylor ipsi affingit, scil. ut sit decretum senatus, factum secundum rogatam concionem plebis ejusque collecta suffragia, ad exsequendum id, quod populus voluisset atque jussisset.

— 10. βουλῆς γνώμῃ] id est, σὺν τῇ γνώμῃ τῆς βουλῆς. cum venia et pace senatus, assentiente et volente senatu.

— 12. ἔδοξε τῷ δήμῳ πρέσβεις ἑλέσθαι] id est, ἔδοξε τῷ δήμῳ, ἐπιτρέψαντι τῇ βουλῇ τὸ πρέσβεις ἑλέσθαι, καὶ τὸ δοῦναι αὐτοῖς ἐντολάς.

— 14. τὰ ἐκ τῆς ἐκκλ. ψηφίσματα] scil. ἀπαγγέλοντα. sed quorsum addi legatis illa volunt plebiscita, si in illis neque ipsi legati nuncupati erant, neque mandata ad Philippum referenda continebantur. quapropter etiam vices literarum credentium gerere non poterant. Hunc nodum non resolvo.

— 17. πρυτανείᾳ] id est, ἐπράχθη ταῦτα ἐν τῇ πρυτανείᾳ.

— 18. Ἀριστοφῶν Κολυττεὺς πρόεδρος εἶπεν] non videntur hæc bene inter se convenire. In tribu Hippothoontide, non Colyttus est, sed Azania. Error ergo est in Κολυττεὺς, quod cum Ἀζανεὺς est mutandum nam profecto prohedro tribus alicujus non licebat e demo esse, ab illa tribu prorsus alieno.

— ibid. εἶπεν] post εἶπεν addit Aug. 1. ψήφισμα pro titulo. recte vero, ni fallor. designatur illud ψήφισμα, quo populus senatui de se potestatem delegabat, seu facultatem dabat, legatos ad Philippum mittendos deligendi mandatisque necessariis instruendi.

251. 4. φαίνεσθε —] malim: φαίνεσθε μεγάλην εὐνοιᾳ συνέχεσθαι, aut ἐνέχεσθαι.

— 5. εἶτ' οἴεσθε] correxi εἰ οἴεσθε. quanquam maluissem mihi licere edere εἴ γ' οἴεσθε. Particulam μὲν in fine versus addidi. respondet huic μὲν insequens δὲ versu 8.

— 8. βοηθήσοντα δὲ] post βοηθήσοντα δὲ ægre fero ἔχειν abesse, conveniens præmisso πρόφασιν μέν.

— 16. συντετάχθαι] prætuli συντετελέσθαι e Bavarico. poteram quoque συντελεῖσθαι e Felicianea præferre. E vulgata lectione συντετάχθαι colligo, in vetustorum librorum quibusdam exaratum fuisse συντετεῦχθαι, a verbo συντεύχειν, condere, construere, commachinari. Similitudo, quæ in Mstis Græcis inter α et ευ est, creberrimos errores hujusmodi peperit.

— ibid. ἢ τοῖς] id est, ἢ τὸ τοῖς Σηλ. ζωηθῆσαι, subaudi ἑαυτοὺς, aut ὑμᾶς.

— 17. καὶ ὑπολαμβάνουσιν] cohærens et pari secum filo decurrens oratio postulabat ὑπολαμβανόντων. quare suspicor, γὰρ deesse. καὶ γὰρ ὑπολ. etenim autumant.

— 20. πρὸς ἡμᾶς] correxi πρὸς ὑμᾶς. ad me, Philippum, meosque amicos, et portus etc. erant enim ab Amynta in Macedoniam deducta.

252. 19. ταῦθ' ὑπάρχειν] malim ταῦτά θ' ὑπάρχειν.

— 22. ἐξετάζειν πανταχῶ, οὐδὲς ἀγνοεῖ] malim sic exarari atque interpungi: ἐξετάζειν, τῶν πανταχῶ οὐδὲς ἀγνοεῖ. hominum, quotquot usquam terrarum sunt, nemo ignorat.

— 24. παρὰ σοὶ κατίλυνεν] Hermogenes p. 256. σχῆμα σφοδρὸν τὸ κατὰ ἀποστροφήν. οἷον· παρὰ σοὶ κατίλυνεν, Αἰσχίνη, καὶ σὺ προὐξένεις αὐτῶν. item p. 306. ubi quærit, situne ἀποστροφὴ methodus, an schema. quodcunque est, ait, τῶν ποιούτων ἐστὶ καὶ αὐτὸ γοργὸν τὸν λόγον, καὶ μάλιστα, εἰ συνέχῶς γένοιτο. ἡ γὰρ μετάβασις, ἡ νῦν μὲν ἐπὶ τοὺς δικαστὰς, νῦν δ' ἐπὶ τὸν ἀντίδικον, ἢ ὁπότε-

οὖν, αὐτοῦ πως καὶ γαργὼ ποιεῖ τὸν λήγον. Ob vocabulum πρεξεστεῖν citat h. l. Thomas M.

— pen. οὐ τοίνυν —] idem est, ac si dixisset: οὐ τοίνυν τούτων [τῶν τοῖς τυράννοις πεπραγματευμένων] ἐπράχθη οὐδέν, eorum omnium nihil confiebat, οὐ διὰ σέ, non quo tu obstitisses, ἀλλὰ δι' ἐμέ, sed quod ego obstiti, περὶ οὗ σὺ ζλασφημῶν λέγεις, ὅτι —.

253. 1. ἀλλ' οὐ σύ γε] scil. σιωπᾷς λαβὼν, βοᾷς δ' ἀναλώσας. quomodo tu me ais facere.

— 3. τήμερον] περὶ τὸ βῆμα [quod negat Taylorus se intelligere], quod codex unus, neque is optimæ notæ, ad τήμερον addit, dubium est, oratoris, an scholiastæ sit. Cujuscunque est, voluit is, qui scripsit, ita dare: τήμερον, περιῳλαστοῦντα τὸ βῆμα. quæ sint verba Demosthene utique non indigna futura. nisi hi judices te, infamia notatum, hodie cogant [id est, cogant a jam nunc imposterum], omittere quæstum, quem adhuc factitasti, scil. suggestum oratorium circumlatrandi.

— 4. ἐπὶ τούτοις] quod ego Clitarchi et Philistidæ fraudes elusissem, irritas fecissem. v. versu 19.

— 7. τούτου] procul dubio ad præconium hoc, de quo nunc certatur, Ctesiphonteum referendum. Quia jam antea semel, auctore Aristonico facto, populus coronam auream mihi decretam in theatro per præconem promulgandam curavit, ex eo fit, ut hæc Ctesiphontea auctoritas mihi præconium alterum, cum altera corona, pepererit.

254. 2. αἰσχύνην] Marcellinus ad Hermog. p. 316. κράτιστον μὲν οὖν καὶ τὸ, δόξαν τισὶ χρηστὸν ἀποδεικνῦναι περιπλαῖν τόδε τὸ πρᾶγμα πραχθέν. εἰ δὲ μὴ τοῦτο δυνάμεθα, ἴσ' ἐκεῖνο τροπτέον, ὅτι ἀλλ' οὐδ' αἰσχύνην περιποιοῦσι τῇ πόλει. δημιυτάτη γὰρ ἡ τοιαύτη μεθοδος, ᾗ καὶ Δημοσθένης ἐχρήσατο. ἀναγνοὺς γὰρ ἐν τῷ περὶ Στεφάνου τὸ γραφὲν αὐτῷ κατὰ τοὺς ἔμπροσθεν χρόνους περὶ τοῦ Στεφάνου ψήφισμα, ἐπειδὴ φανερῶς οὐκ εἶχεν ἀσφαλίζεσθαι, ὅτι καὶ δόξαν τινὰ τῇ πόλει περιεποίησεν, ἐπὶ τὸ ἔπειτα μετῆλθεν. τίς οὖν ὑμῶν οἶδεν γέλωτα ἢ χλευασμὸν διὰ τοῦτο συμβάντα τῇ πόλει.

— 9, 10. χρόνοις] licet vocabulum χρόνος, hic bis iteratam, si volumus, gemino modo accipere, ut nempe versu 9. mensuram spatiorum designet, quæ humana ætas, per dies, menses, annos procedens emetitur. versu 10. autem fortunarum vicissitudines, secundarum adversarumque.

— 20. ἐᾷν δὲ] sententia postulat ὁρᾶν γάρ. nam interceptio erat alter modus urbem Athen. velut apposito quodam ad latus castello compescendi et in officio continendi.

255. 3. ἀπαλλοτριωθῆναι] scil. τῆς ὑμετέρας τε καὶ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πολιτείας καὶ κοινωνίας. prætuli hanc lectionem vulgari ἀλλοτριωθῆναι.

— 18. ἐκ τούτων] secundum, post, vel ob hæc ingentia vestra de ipsis merita.

— 19. ΨΗΦΙΣΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΩΝ] decretum hoc Byzantiorum a tot viris doctis, tanta cum diligentia tractatum est, ut spicilegium exiguum mihi relinquerent; Valesius, Van Dalen, vir doctus Britannus, qui sub siglis T. R. latere voluit in Miscellaneis Amstelodam. Vol. II. a p. 354. ad 357. Dorvillius, et Taylorus. nam Dorvillii nomen, non Burmanni, litera B. indicatur in illis Miscellaneis. Burmannus senior additamenta sua litera A. distinxit. Præterea suocurrebant quoque codices Msti Demosth. ut satis facile esset, maculas, quæ in Lutetiana sunt multæ fœdæque, eluere.

— 20. ἐντιαλία] correxi ἐν τῇ ἀλίᾳ in concione. ἀλία est congregatio multitudinis, multitudo congregata, et locus atque tempus congregationis. Multa sunt, quæ ab ἀλὴς confertus, densus, derivantur. ἄλις, ἀλίζειν, et alia talia. Error scribarum sic natus est. In illis vetustioribus libris, qui literis exarati erant uncialibus dictis, omnia verba inter se continue scripta erant, ut peritia et usu multo ei opus esset, qui legere vellet. deinde literam iota, quum additur ad indicandum dativum, quam nos hodie in libris nostris non adscribimus, sed subscribimus punoto assimulatam, ad latus illi adscribebant; qui mos usque ad secula recentiora perduravit. In codice Demosthenis Augustano primo, illo bono, semper ι erat adscriptum, ut τοῖ ἀνθρώποι. pro quo nos hodie scribimus τῷ ἀνθρώπῳ. Dativum ergo Doricum expressuri scribebant τᾶι pro τᾷ. Tria ergo illa vocabula ἐν τᾷ ἀλίᾳ *in concione* scribebant sic ΕΝΤΑΙΑΑΙΑΙ. jam qui nescirent, quid hoc vocabuli esset, opinabantur, ΤΑΙ etiam posse scribi ΤΕ. quia αι et ε penes librarios Græcos prorsus promiscue habentur. Scribebant ergo ἐντιαλία. Sic nata est lectio vulgata. Quæ Doribus ἀλία erat, ea erat Atheniensibus ἡ ἡλιαία, non a sale, sed ab ἁλίσθαι, ἀλίζεσθαι, *coeundo*, sic dicta. ἐν τᾷ ἀλίᾳ correxit etiam h. l. Scipio Maffeus in Musæo Veronensi p. CCCXXXI. Citat h. l. Harpocration v. Ἱερομνήμονες.

— 21. ἐκ τᾶς βωλᾶς λαβὼν ῥῆτραν] posteaquam a senatu veniam hac de re cum populo agendi accepisset. ῥήτραν h. l. est τὴν ἐξουσίαν τοῦ εἰπεῖν. non male interpretatur scholiastes Meermannianus hoc vocabulum per γνώμην ἐνδόσιμον, *sententiam concessivam*.

— 23. καὶ τοῖς συμμάχοις] subaudi αἰτῶν.

256. 5. δεδόχθαι] prætuli δεδόχθαι. qui infinitivus aptus erit ex ἔλεξεν initio decreti. Damaget. in concione auctor fa-

otus est, διδύχθαι, ut juvaret populum Byz. decernere.

— 7. ἐκ τῆς γῆς καὶ οἰκίας] correxi ἐγκτησιν γῆς καὶ οἰκιῶν, jus emendi et possidendi villas et agros domosque in urbe ipsorum, Byzantio puta.

— ibid. περὶ τοῖς παρὰ τὰ ἱερὰ] correxi ad mentem Valesii, item T. R. Brittanni, πρώτοις [quod Dorice idem est atque πρώτοις] μετὰ τὰ ἱερά. post facta sacra, vel auspicia, in senatu, aut in concione, primis licebo ante omnes alios populos Atheniensibus ad senatum accedere, aut cum populo agere.

— 10. πᾶσαν πρὸς τὴν λειτουργίαν] facile erat difficultatem loci mollire πρὸς omittendo, quod sunt codices, qui omittant: sed videbatur aliquid abstrusius et exquisitius in illo πρὸς τὴν latere, quod meditationem intendens tandem visus eum mihi invenisse. Non invidiosum solummodo ipsis Atheniensibus, neque incivile factum senatus Byzantini erga cives suos, sed etiam plane noxium, et illicitum, omnique pacto negatum, Athenienses, ut Byzantium habitatum commigrent, hac conditione proposita illicere, ut liberi siat ab omni contributione, quo ab onere reliquorum Byzantinorum nullus esset exemtus. Necesse ergo est, novos Byzantii cives, Athenis oriundos, non ab omni genere contributionum civilium, sed ab uno certo quodam solummodo relevatos fuisse; nempe a liturgiis, seu functionibus, vel præstationibus imperatis, h. e. non ordinariis, encycliis, ritu vetusto et patrio dudum sancitis, quæ nulli non dudum essent notæ, sed extraordinariis, quarum si necessitates incideront, per quæstorem accensumve cuique de eo significandum identidem esset. Erant ergo λειτουργίαι geminæ: aliæ ταυταὶ, ratæ statæ, quarum veniam leges civium nulli, quocunque pacto, facerent; aliæ ἑροσταυταὶ, aut πρόσταυτοι, quæ extra ordinem pro re nata indicerentur.

— 12. Βοσπορίχῳ] in obscuritate rei et dissensu codicum reliqui nomen hoc, quale inveneram.

— 14. Δαρεὰς] conspicitur quidem hodie Δαρεὰς in Bavarico, sed erasa vetusta primigenia lectione, cujus cum nihil præter tres primas literas supersit, non constat, quis olim fuerit exitus vocabuli. inepta illa et flagitiosa manus, quæ allinendis calamo perquam pingui et atramento diluto, et ductibus inscitis et inamœnis, Moschopuli absurdis scholiis codicem hunc pulcherrimum inquinavit, ultimas tres literas εὰς adscripsit. Ego de meo judicio Θεσπιάς suffeci. præterea quoque, ut nomine S. P. Q. Byzantinorum legati sacri, Θεωροὶ dicti, mittantur ad ludos sacros, qui —.

— 16. τῷ στεφάνῳ, ᾧ συστεφάνωται] correxi de meo sensu τὸν στεφάνον, ὃς ἐστεφάνωται, id est, τοὺς στεφάνους, οὓς ἐστεφ. nam isti sunt accusativi Dorici. coronas, quibus populus Atheniensis coronatus est.

— 23. Ἀλωπεκήσιον] Citat h. l. Harpocr. v. ἀλωπεκήσιος.

— 26. ὅτι πάντων μέγιστον ἀγαθῶν πράττειν γέγονε] correxi de meo sensu, ὅτι πάντων μεγίστου ἀγαθῶν παραίτιος γέγονε. [quamquam adhuc rectius foret ὅτι τῶν πάντων cum articulo.] quod Cherrhonesitis bonum, bonorum omnium summum, conscivisset, vel peperisset, libertatem puta. E lectione quorundam codicum, πράττειν αἴτιος γέγονεν, effeci παραίτιος γέγονεν. Hæc est formula titularis, seu in ejusmodi titulis et decretis usitata. Ne longe eamus, inspice modo inscriptionem Agrigentinam, e Gruteri Corpore a Taylori Apparatu critici volumine secundo p. 76. iteratam. ubi hæc leguntur: Δημήτριον πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρεσχῆσθαι τῷ δήμῳ [id est, ἡμετέρῳ] δόμῳ καὶ μεγάλων ἀγαθῶν παραίτιος γεγόνειν [id est, γεγονέναι]. item p. 77. aliam e Gruteri p. CCCC. repetitam: ὑπάρχων τοῖς τε δημοσίοις ἡμῶν πράγμασι καὶ ἐκ ἑκάστου τῶν πολιτῶν παραίτιος ἀγαθοῦ πολλάκι γεγένηται. et infinitum numerum similium locorum aliunde comportet, si quem ea opera delectet.

— pen. ἐκ τῆς Φιλίππου] scil. χειρὸς, quod vocabulum solet omitti. δουλείας et τυραννίδος etiam convenirent. verum hæc ad subaudiendum non solent omitti.

257. 2. ἐλλείψει εὐχαριστῶν καὶ πομπῶν, ὅ τι ἂν δύνηται ἀγαθὸν] cum de δήμου τῶν Χεῤῥονησιτῶν nulla mentio præcesserit, necesse foret, hos singulares numeros omnes pluralibus mutare, id quod Lambinus quoque jam ausus est, si hæc verba de Cherrhonesitis essent accipienda. Quod nego. Redeunt ad δῆμον τῶν Ἀθηναίων. idemque est, ac si sic dixisset: et certa quoque fiducia freti sunt incolæ Cherrhonesi, fore, ut populus imposterum quoque meritem hanc erga se servet, memor honoris sibi oblati, neque finem unquam faciat, quoad possit, de Cherrhonesitis bene merendi. Recte igitur habent h. l. numeri singulares.

— 15. τοὺς ἀδικουμένους] malim τοὺς ἀδικοῦντας ἀδικουμένους, vos non prodidisse hosti vestro, a quo læderemini, quamvis a vobis injurias accepissent.

— pen. χρήσασθαι] malim abesse.

258. 4. ὑμεῖς τοίνυν —] Citat h. l. Hermogenes p. 173. 174. et pæne toto illo capite super eo disputat, cur ἁπλόσει maluerit orator, quam στρογγυλόσει uti, et de arte, qua hanc simplificationem occultaverit, et de ordine narrationis, et de immistione enthymematum, quæ ibi legat, si quem ista juvabunt.

— 17. ἀλλ' ἴσως δίδοξίας —] locum hunc citat Stobæus p. 90. 5.

— 19. πέρας μὲν γὰρ —] celeber locus communis, usurpatus Hermogeni p. 240. pen. et Aristidi de D. C. p. 168. cujus hæc sunt verba: καὶ τὰ τοιαῦτα σεμνότητος μετέσχε, ὅταν περὶ βίου καὶ θανάτου διαξίωσι. οἷον πέρας μὲν γὰρ —.

— 23. περιβαλλομένους] rursus citat h. l. Harpocrat. v. περιβαλλομένους, et Hermog. p. 243. cujus hæc sunt verba: αἱ μὲν γὰρ μετέσεις ἴσχουσαι [τροπαὶ λέξεις καὶ διαγεγραμμέναι] ποιοῦσι τὸν λόγον σεμνόν. οἷον τῶν ἀγαθῶν περιβαλλομένους ἐλπίδα, ἀντὶ τοῦ τὰ ἀγαθὰ ἐλπίζοντας.

— 25. Λακεδαιμονίους] cohæret cum ἀναλῶσι versu penultimo. et constructio hæc est: οἳ διεκωλύσατε Θηβαίους, ἐπιχειροῦντας ἀναλῶσι τοὺς Λακεδαιμονίους. intercessistis Thebanis, funditus exterminare Lacedæmonios conantibus.

— pen. Ἀσίστους] Citat h. l. Harpocrat. v. Ἀσίστους.

259. 2. ἀπανουπόστων] subaudi ὑμᾶς. quamquam utique planius erat hoc addi. quibus pro hominibus, quam infesta et quam nefanda in vosmet ausis, caput sitis objecturi periculis.

— 10. Θερμίσσους] locum h. citat Harpocrat v. Θερμίσσιον.

— 18. ἐν οἷς ἐπιστεύθητε] quo tempore, aut quamdiu in potestate vestra erant oppida corporaque Eubœensium, fidei tutelæque vestræ credita.

— 20. ναυμαχίας, ἐξόδους, στρατείας] tria ergo sunt, sed scire velim, quam diversa. qui differunt αἱ ἔξοδοι, *egressus*, a pueliis navalibus, et a terrestribus expeditionibus? procul dubio male in vulgatis interpunctum est. distinxi sic: ναυμαχίας, bella maritima, ἐξόδους στρατείας, expeditiones terrestres, denique, ut omnia uno verbo complectar, στρατείας, militias, sive illas antiquas, sive has recentissimas.

— 26. συμβολῆς] correxi συμβουλῆς. ipsius reipublicæ nostræ salus in deliberationem cum veniret.

260. 1. καὶ τίς οἶα ἂν ἀπίπτευσι —] Citat h. l. Plutarchus in Moral. p. 542. 3.

— 9. ἐρῶν γὰρ, ὦ ἄ. Ἀ.—] Citat h. l. et artificium ejus rhetoricum more suo demonstrat Hermogenes p. 276. 277. Marcellinus ad Hermog. p. 343. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος τρόπος [τῆς συγκρίσεως, res inter se comparandi] ἀπὸ τῶν κυρουσάντων [scil. τὸν νόμον] εἰς ὁ Δημοσθένης· εἰς οἷ περίγονοι ἴσασι — καὶ ἀπὸ τῆς αἰτίας, δ' ἣν ἐτίθη. εἰς παρὰ τῷ Δημοσθένει σύγκρισιν· [p. 644. 24.] λογίζομαί τε, ὅτι μαρτύρα Ὀρέστης ἀπέκτονὰς, ὧν ἅπαντες τυγχάν, ἀποφυγγάνει. καὶ πάλιν [p. 260. 9.] ἐρῶν γὰρ ἐγὼ τὸ ναυτικὸν ὑμῶν πεπαλύμενον. Horum inter se nexum ego equidem non intelligo.

— 17. ναυτικὰς] addidi. constabat quidem satis per se, quod genus apparatuum hic designaretur. non ideo tamen contemnendum visum fuit additamentum codicis Bavarici.

— 18. εἰς] addidi. reus factus, in hoc quidem certamine, vel pro hoc cert., παρανόμων, seu latæ legis vetustis legibus repugnantis. Quo enim sciretur, cujus generis esset objectum crimen, super quo judicandum esset, adscribi ad formulam accusationis necesse erat, quo titulo reus citaretur, num φόνου, an ἀσεβείας, an παρανόμων etc. Actor in hac causa fuit Patrocles. v. p. 261. 18.

261. 1. τοῦ ἐμοῦ νόμου] subaudi τοῦ λέγοντος, vel τοῦ κελεύοντος. secundum meam vero legem, quæ lex præcipit, unumquemque pro modo facultatum contribuere.

— 2. καὶ δυοῖν] scil. τριήρεσιν. vel duarum. ad duas haud raro triremes. *ie wohl gar zween Schiffe zu beschicken, nicht nur ein ganzes [yes even to send two ships at a time, not only one].*

— 4. τριηράρχους ἐκαινόμαζον] prætuli τῇ. ἴτ' ἀνόμαζον. non jam se trierarchos, ut olim fecerant, appellitabant, sed contributores. citat h. l. Harpocrat. v. συντελεῖς.

— 6. οἷς ἐδίδοσαν] Markland ἂν intergerit, quod ferri possit, si certum sit, significare *non dedissent*. sed δίδωμι sæpenumero nihilo plus significat, quam *offerre*. nihil ergo causæ est, cur ἂν hic intrudatur. qua in particula Marklandus cornicum oculos configere voluisse videtur. *quantas æris summas non obtulerunt.* Si sic accipias, ἂν locum non habebit.

— 16. καθ' ἕ] correxi καθ' ἕν, et in τριηραρχῶν mutavi accentum. potest utique illud probari, ut a nominativo singulari τριηράρχης, primæ declinationis, ductum; verumtamen quia τριήραρχος, e secunda declinatione, Demosthenem multo est usitatius, ideo conformavi accentuationem genitivi pluralis huic modulo secundæ declin. et scripsi τριηράρχων, penacute.

— 19. τὸ μέρος] interposui quidem πίμπτον, ut satis munitum auctoritatibus librorum, inclusi tamen idem uncis, ad indicandum, a libris excusis plerisque id abesse, et abesse salva sententia posse. nam τὸ μέρος sic nude positum tantundem valet, atque τὸ ταυτὸν μέρος. Dorvillius quoque ad Chariton. p. 488. πίμπτον pro scholio proscribit.

262. 2. τοὺς τριηράρχους —] Sententia hæc est: Triremi cuique instruendæ atque sustentandæ in unam æstivam expeditionem maritimam decem talenta imputantur. Cui ergo decem talenta in bonis sunt, sic censo in tabulis publicis, illi sua navis instruenda et sustentanda soli est. Viginti talenta si cui sunt, ei par triremium curandum est. Triginta si cui sunt, ei obtingunt

tres triremes. Sed ultra tres non procedit*ur*, tametsi quis quinquaginta centumve talenta possideat. Ergo aio, inquit auctor legis, trierarchos ad hunc modum deligi. Verum est alius minus locuples. hic cum alio, aliisve copulet*ur*, ut contribuant, ad eum modum, ut primi et secundi, aut primi cum secundo tertioque bona summam decem talentorum conficiant. Hi bini, ternive singulas triremes habento sibi curandas. Ad *αἱρεῖσθαι*, uti ad *καλεῖσθαι*, subauditur *δεῖ*, vel *κελεύω*.

— 7. *ἐστω*] scil. *ἡ λειτουργία*.

— 10. *ὑμεῖν*] prætuli *ὑμῶν*. parti vestrum egentiori. flagitiosum enim fuisset, neque ferendum, et judices profecto concti consurrexissent, atque in os oratoris inspuissent, si judices suos omnes pauperes, vel mendicos, appellasset. id quod in vulgata facit.

— ibid. *τοῦ*] id est, *χάριν τοῦ*, *ὑπὲρ τοῦ*, *ἕνεκα τοῦ*. illas particulas eleganter omitti solere ante infinitivos, vel tirones norunt: quanquam, ut verum fatear, si *ὑπὲρ τοῦ* h. l. reperirem, multo minore cum offensione eum sim lecturus.

— 14. *πεῖραν*] periculum, documentum, subaudi *τούτου*. hujus rei, quod ego nempe legem hanc e re vestra publica tulissem. *ἔργῳ* idem est atque *ἐν ἔργοις*, *διὰ τῶν ἔργων*. *πάντα* idem est atque *παρὰ πάντα*, non *κατὰ πάντα*. quod *κατὰ* schedæ Scrimgeri importune hic iugerunt.

— 19. *καταλειφθεῖσα*] prætuli *καταληφθεῖσα*. deprehensa ab hostibus [quoniam celeritate pari reliquam classem assequi non potuit] periit. diu cum dubitassem, *si* relinquerem, an *n* ei sufficerem, delegi tandem posterius (quamquam difficile in permagna momentorum paritate decernere, utram in partem propendeas), hac potissimum de causa, quod, ni memoria fallit, non *καταλείπεσθαι*, sed *ἀπολ.* aut *ὑπολ.* usurpatur de nave retromanente.

— 22. *τὸ λειτουργεῖν*] correxi *τῷ λ.* id est, *ἐν τῷ λ.* aut *διὰ τὸ λ.*

263. 8. *συμφερόντων*] adde tacita cogitatione, quorum ego mercedem a nemine referebam, sed illa opera gratuita defungebar.

— 18. *παρ' ἑκάστου*] prætuli *παρ' ἑκάστῳ*. penes quemcunque sepositam veluti atque reservatam jacere conscientiam ejus a me gestarum in rep. rerum, haud minus certam et usibus futuris paratam, atque penes me jacet; quemque illas perinde nosse, atque me.

— pen. *ἐναγγελάμενος*] Hermogenes hunc locum p. 430. citans, omissâ *ἐναγγελάμενος*, dat *ἐπίδοσιν*. amplector hoc *ἐπίδοσιν*, aut *ἐπιδίδοσιν*. nam est in hac re propriam. cum quis sponte sua se offert ad contributionem gratuitam reip. faciendam, hoc non *δίδοσι*, sed *ἐπιδίδωσι* dicitur. verum *ἐναγγελάμενος* nullo pacto pati*ar* eripi. *sponte mea pollicitus.*

— ult. *ἀκούεις, Αἰσχίνη,*—] Sententia subjicit, ut potius sic legat*ur*: (*ἀκούεις, Αἰσχίνη*) *οὐδὲ σοὶ, οὐδὲ ἄλλῳ οὐδενί* — audis, Æschine, harum rerum rationes neque tibi debeo, neque alii cuiquam, quicunque is est, etiamsi unus de numero IX. Archontum sit.

264. 2. *τίς γάρ ἐστι νόμος* —] Syrianus ad Hermogen. p. 211. *ὁ Δημοσθένης ἀφορᾷν νόμου, πρὸς τὰς εὐλόγους μεταβαίνει, καὶ φησί· τίς γὰρ νόμος τοσαύτης ἀδικίας καὶ μισανθρωπίας μέστος, καὶ τὰ ἑξῆς. καὶ πάλιν* [p. 267. 5.] *τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ἔνοχον εἶναι ὁμολογῶν, τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦναι παρανόμων γράφη*; Idem Syrianus p. 212. ad illa Hermogenis p. 74. 22. verba *ἡ γνώμη* etc. *καὶ ἅμα τῷ ῥητῷ καὶ τὴν διάνοιαν ἐξετάσει τῶν νομοθέτου. ἐὰν δὲ μὴ συμβάλληται ἡμῖν τὸ ῥητὸν* [*wenn uns der Buchstabe des Gesetzes nicht beystimt—when the letter of the law does not coincide with us*] *σισπάσαντες τὸ ῥητὸν, ταῖς διανοίαις χρησόμεθα. ὡς καὶ Δημοσθένης ἐποίησεν ἐν τῷ περὶ Στεφάνου. νόμου γὰρ ὄντος, τὸν ὑπεύθυνον μὴ στεφανοῦν, καὶ ἑτέρου νόμου, μὴ ἐν τῷ θεάτρῳ στεφανοῦσθαι τὸν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανούμενον, ἀλλ' ἐν τῇ Πνυκὶ, ὁ μὲν Αἰσχίνης καὶ τὸ ῥητὸν καὶ τὴν γνώμην* [intentionem] *καὶ τὴν διάνοιαν* [significationem verborum] *ἐξήτασεν. ἵνα, φησὶ, μὴ ψευδῆ φιλοτιμίαν πτᾶται ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανούμενος, τούτου χάριν ἐπώλυσεν ἐν τῷ θεάτρῳ, φησὶν, ὁ νομοθέτης τὸν ἀνάῤῥησιν. ὁ μέντοι Δημοσθένης τὴν γνώμην ἴδιος, λέγων, ὅτι τὸν αὐτὸν ζῆλον ἔχει ὁ στεφανούμενος, ὅσπερ ἂν ἀναῤῥηθῇ, τοῦ δὲ τῶν στεφανούντων συμφέροντος ἕνεκα ἐν τῷ θεάτρῳ γίνεται τὸ κήρυγμα. περὶ δὲ τοῦ μὴ στεφανοῦσθαι τὸν ὑπεύθυνον, ὁ μὲν Αἰσχίνης τὸ ῥητὸν προσήνεγκεν, ὁ δὲ Δημοσθένης τὸ μὲν ῥητὸν ἰσώσασθαι παντελῶς, τῇ δὲ τοῦ ῥητοῦ διανοίᾳ κέχρηται, φάσκων* [p. 263. 25.], *οὐ περὶ ὧν ἐπίδοσα, ὑπεύθυνος εἰμὶ, ἀλλὰ περὶ ὧν ἦρξα καὶ πεπολίτευμαι, πάντα τὸν βίον περὶ δὲ ὧν ἐπίδοσα, οὐδὲ μίαν.* Locum hunc Marcellinus, multo ille, mea quidem sententia, elegantior atque literatior Hermogenis interpres, quam reliqui esse videntur, copiosius atque dilucidius p. 213. tota, et parte magna p. 214. quæ necesse ut cuique legere volenti ipsi permittam.

— 11. *ἐπῄνεσεν*] huc pertinet totum caput XIV. libelli Maximi Sophistæ de insolubilibus objectionibus (apud Fabric. T. IX. Bibl. Græcæ p. 582), cujus capitis initium hic referre satis habebo. *ὄνειμα δὲ ἀντ' ὀνόματος μεταθεὶς, τὴν ἄλυτον μεθοδεύσεις ἀντίθεσιν. ὡς ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Στεφάνου πεποίηκεν. οὐ δυνάμενος γὰρ ἀντιστῆναι πρὸς τὸ, ὅτι οὐχ ὑπεύθυνον ὄντα αὐτὸν ὁ Κτησιφῶν ἀναγόρευσεν, ὅστις ἄντικρυς καὶ διαῤῥήδην ὁ νόμος ἀπαγορεύει — ὀνόματος μεταθέσει τὴν μέθοδον παρέσχετο, ἀντὶ τοῦ*

ἀναγέγνωσται, ἐκφύσειν αἰτιῶν· οἱ δὲ νόμοι οὐ καλύπτειν ἐκπεπόνθασι, ἀλλ' ἀναγορεύεσθαι. reliqua ipse quisque legito, qui volet, l. c.

— 16. αὐθενῶν] malim αὐθεντῶν, a nominat. αὐθέντης.

— 19. ἀΣ] Ctesipho puta.

— 20. οὐ μόνον ἐν τοῖς νόμοις] Marcellinus ad Hermog. p. 213. οἷον. πῶς οὖν, καίτοις ἐξετάζοντες τὸν γνώμην τοῦ νομοθέτου τὸ ταὐτὸν διαφεύξεσθε; [ut nempe videamur verbisque legis mentique repugnare.] ὅταν αὐτὸν τὸν ἔξέτασιν [correctionem] ἴδοι παραδεδεμένον δείξομεν, καὶ οὐκ ἀκεδῶν, οὐδ' ἀπ' ἰδίας πίστεως, ἀλλ' ἀπὸ παραδείγματος αὐτὸν ἀλόντα. ὡς ἐν τῷ περὶ Στεφάνου ἔδειξεν ἡμῖν τὸν ταὐτὸν μέθοδον ὁ Δημοσθένης. μετὰ γὰρ τὸ ἐξετάσαι τὸν γνώμην [sententiam legis correxit, aut interpretatus est] πρὸς τὸ ἑαυτοῦ χρήσιμον, φεύγων τὸν αἰτίαν ταύτην [quasi legis sententiam ad rem suam depravaret, atque detorqueret], ἐκ τῶν παραδεδγμένων ἐσάγαγεν [scil. τὸν ἐξέτασιν, interpretationem, vel correctionem legis]. ὅτι δὲ οὕτως τοῦτα οὐ μόνον ἐν τοῖς νόμοις — καὶ οὐ μόνον ἐκ τοῦ ἔθους καὶ παραδείγματος συνέστωσαν, ἀλλὰ καὶ ἐνθυμήματος, εἰπὼν σχέτλιον γὰρ ἂν εἴη τοῦτό γε. Conf. Sopatr. p. 304.

— 21. ἔθεσιν] malim ἔθεσιν. quod, præter Marcellinum et Sopatrum, res ipsa jubet.

— 25. καὶ πάλιν Χαρίδημος] scil. τὰς ἀσπίδας ἐκβάλλειν. nam sic versu 24. leg. est, in composito.

— ibid. ἐστεφανοῦτο] prætuli ἐστεφανῶσθαι in plurali. nam Diotimus et Charidemus designantur. v. p. 265. circa finem decreti, quo his duobus una, coronæ aureæ decernuntur, ob præclarum meritum una pariter.

265. 3. τούτοις] Nausicli, Charidemo, Diotimo. nam decretum, in honorem Neoptolemi conscriptum, hic non comparet.

— 11. φάλαγος] correxi Φάλαγος. deinde malim legi τοῦ ἐπὶ τὴν διοίκησιν μεχ. Strategi super delecti, sed ad curam ærarii, non militum. duo enim erant στρατηγοὶ Athenis, ὁ ἐπὶ τῶν ὁπλιτῶν, Strategus castrensis, cujus paulo ante facta fuit mentio, et ὁ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, prætor œconomicus, seu ærarii.

— 13. βουλὴ] scil. τὸν μισθόν. quod vocabulum latet in v. μισθοδοτήσαι.

— 14. ἀναγορεῦσαι] aptus est hic infinitivus ἀναγορεῦσαι, a v. δοκεῖ versu 7.

— 17. Καλλίας] Callias auctor factus est sententiæ, fretus auctoritate Prytanum, ipsi confirmantium, senatus hanc esse voluntatem.

— 20. τῶ ποταμῶ] Fluvius Salamina, oppidum Cypri, præterfluens, hic designatur. conf. Diodor. Sic. T. II. p. 114. 39. Pugna hæc diversa est ab alia pugna, eodem nomine a Nostro appellata, hac ipsa in oratione pro corona, p. 300, 16. diligenterque sunt ambæ discernendæ. hic dicta in Cypro accidit, ibi, in Bœotia. circa Cephisum. qua de re suo loco subtilius dicetur.

266. 8. ἀλλ' ἀδίκως ἦρξα] Hermogenes p. 140. πολλάκις καὶ χωρὶς προτάσεως καὶ ἀντιπροτάσεως εὑρίσκομεν [scil. τὴν ὑποφορὰν καὶ τὴν λύσιν] παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. οἷον· ἀλλ' ἀδίκως, φησὶν, ἦρξα. ὁ ὑποφορὰ χωρὶς προτάσεως. εἶτα παρὼν, ὅτε με εἰσῆγον οἱ λογισταὶ, διὰ τί οὐ κατηγόρεις; ὁ λύσις χωρὶς προτάσεως.

— 9. οἱ λογισταὶ —] In Parisina sic vulgatum est: οἱ λογισταὶ· διὰ τί οὐ κατηγόρεις; omniai διὰ τί, quia rotundius, et fortius, atque Atticismo convenientius videbatur εἶτα — οὐ κατηγόρεις. et nihilominus tamen non accusabas, tametsi coram adesses et interesses actis. διὰ τί videtur scholium esse a nescio quo particulæ εἶτα superscriptum.

— 13. τούτοις] subaudi ἐξελεγχίμους. quas enim partes proconsulti, hoc est auctoritatis senatus, non accusasti, per eas ipsas constabit, te in reliquis partibus, quas vellicasti et carpsisti, Sycophantam, quadruplatorem egisse.

— 23. τοῖς θεωρικοῖς] utrius generis est, masculini, an neutrius? Masculini si est, non video, qui alii possint esse οἱ θεωρικοὶ, quam præfecti pecuniæ et disciplinæ scenicæ, illius colligendæ atque dispensandæ, hujus tuendæ. nam hi θεωρικοὶ, si qui fuerunt, iidem fuerunt cum τοῖς ἐπὶ τοῦ θεωρικοῦ καταστᾶσι, quorum, cum aliis, hæc quoque fuisse partes videntur, ut aliorum populorum legatos, ad ludos suos spectandum missos, θεωροὺς dictos hospitiis et lautiis exciperent. Sin autem θεωρικοῖς h. l. generis neutrius est, quod magis verosimile est, sententia hæc est. ad universam pecuniæ scenicæ summam, ex universis tribubus redactam, adjeci centum minas gratuitas.

267. 3. οὐκοῦν, ἃ μὲν —] Citat h. l. Hermogenes p. 364. fin. in exemplis τῶν περιεσπασμένως, acute, solerter, subtiliter dictorum, ex alio hinc citato loco subjicit: πάνυ γὰρ περιεσπασμένως διόλου τῷ λόγῳ κέχρηται. Minucianus p. 144. ait, h. l. a ταῦτ' ἐστὶν ad παρανόμων γράφη, a quibusdam ad enthymemata referri, sed dubitans iis accedere. item Apsines p. 703. circa fin. rursus citat Hermogenes p. 294. ταῖς μέντοι καθ' ὅλου κἂν περισώσεσι καὶ πάνυ χρῆται ὁ Δημοσθένης. τὰ γὰρ τοιαῦτα τοῦ κάλλους οὐκ ἀπαλλαγμένα, τὸ γοργὸν οὐδὲν ἧττον ἴσχει, καὶ ἀληθές. οἷον· τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ὑπομεῖναι εἶναι, τὸ χάριν τούτων ἀποδοῦναι παρανόμων γράφη. τρισὶ γὰρ κώλοις, καὶ δι' ὅλων ἴσοις, κομμάτιον ἓν ἐπήγαγε, τὸ παρανόμων γράφη. καὶ περιόντως κάλλος δαιμόνιον ὁμοῦ τῷ γοργῷ καὶ σφοδρῷ κατὰ τὴν ἀποστροφήν. citat item Thomas M. v. παρανόμων.

— 9. *si*] de meo addidi. vulgo sic usurpatus θαμινόπορος modis omnibus nequam ecqualis erit, si non talis erit. *wie soll er denn sonst aussehen, wenn er nicht so aussieht, der Erzschelm?* [*how shall he appear, when he does not appear so, that arrant knave?*]

— 10. τὸ μὲν μυριάκις —] Citat h. l. Maximus Sophista de insolubilibus cap. 15. p. 583.

— 24. ἑκάστους] scil. τῶν στεφανούντων, sive τῶν στεφανουμένων. nam perinde est. sive coronant aliqui, sive coronantur, eos operam dare oportere, ut coronantes, qua e tribu sunt, una cum coronando, ea quoque in tribu coronationem hanc renuntient, seu promulgent.

268. 1. ψαφίσηται] citant h. l. Alexander de figuris p. 38. et Hermogenes p. 255. pro στεφανώσηται dedi ψαφίσηται, scil. στεφανῶν. videtur in quibusdam codd. utrumque fuisse στεφανῶν ψαφίσηται. Ad ἀναγορεύειν subaudi ἡ βουλὴ, aut ὁ δῆμος. nam ut ὁ κήρυξ etiam hic subaudiatur, ut alias ad ἀναγόρευσεν ὑμῖν subauditur ὁ γραμματεύς, haud convenit.

— 4. λαβεῖν τιμωρίαν] hæc duo vocabulo addidi. bene vidit Simon Fabricius, sed ille potius Wolfius fuit, qui observatiunculas collationi codicis Augustani a Wolfio proditæ interspersit, ab illa accessiuncula tamen orationem haud integrari. quare suppletum ivit σκυδάζων. mihi videtur potius, post ἀδικήματος οὐδενὸς addendum esse οὔ χρῆ, vel οὐ χρῆν. Invidentiæ certamen in forum inducens, non ullius criminis, cujus repetere pœnas jus et fas est. Illa dictio φθόνου δίκην hoc vult dicere; causam in forum inducis, in qua certamen est invidentiæ cum simplicitate et probitate, quo certamine decidendum est, probitas et innocentia vincat invidentiam, an ei succumbat.

— 11. λόγῳ] [f. ὡς λόγῳ. Puto aliquid deesse. I. Toup.] subaudi μόνῳ. aut quasi solis verbis, non autem factis, nosceitentur viri civiles. sunt h. l. accusativi absoluti.

— 13. ἀμάξας] Citat h. l. Scholiastes ad Aristophanis Equit. versum 544. Sextus Empiricus p. 229. 6.

— 14. τοῦτο] aut post τοῦτο, aut post Ἀθηναῖοι, deest σκοπεῖτε, aut simile quid.

— 18. κατὰ τὴν αὐτῶν φύσιν] prout cuique naturalis indoles obtigit, seu lenis, mitis, sedata, seu atrox, vehemens, cita, impetuosa, sæva, ita probra sunt, quæ adversario ingerit, sive molliora, remissiora, minus acria, minus virulenta, sive intolerabilem in modum intemperantia, acerba, cruenta.

— 21. εἰς ταῦτα ἀπὸ τῶν ἰδίων, κακῶν τὰ ἀπόρρητα λ.] correxi et distinxi sic, εἰς ταῦτα, ut, posteaquam ad illa tribunalia vos, o judices, contraxissemus (convenissemus vos coire, in causa fuissemus, ut coiretis), ad sedendum et judicandum in causis nostris, tum ἀπὸ τῶν ἰδίων κακῶν τὰ ἀπ. λ. ἄλλ. vobis coram, nos litigantes alternis probra nobismet mutuo ingereremus infanda, sumta e domesticis cujusque malis, publice propalantes occulta cujusque dedecora, quæ inprimis clam manere vellet.

269. 1. ὑπὲρ τούτων] pro his civibus Atheniensibus, hoc judicium circumstantibus, quo jura eorum salva tuereris.

— 2. ἰδίωσιν] scil. αὐτούς. si qua in re eos, hanc coronam, læsissem.

— 4. τῷ χρόνῳ] tollendum videtur, ut scholium vocabuli τῷ προθεσμίᾳ. Sententia hæc est: vexas me ejusmodi causam forensem mihi ciens, cujus omni prorsus ex parte sum insons; verum existimatio, dignitas, fama reip. ab ea in discrimen venit. quia quæritur, rectene factum in eo sit, quod civitas me jusserit coronandum. qua quæstione discussa si patescit, indignum eo honore me fuisse, una civitas ipsa quoque in pudorem datur, et coarguitur judicium præcipitasse, et indignos præferre. Est ergo hæc causa ejusmodi, ut me prorsus non tangat, civitas autem effugere nequeat, quominus existimationem de me vel super me actorum, utramvis in partem plus minusve participet, apud alios benignius, et rursus apud alios iniquius judicantes. Ergo inimicus es civitatis; magis, quam meus.

— 9. ἐμοί] correxi ἐμός. sed velim εἶναι quoque adesse, sine quo oratio manca est. ἐμὸς δ' εἶναι προσωτέρω.

— 10. δέδικται] hic procul dubio deest πρὸς ἐμοῦ οὖσα. planum jam cum factum sit omnibus, sententiam hujus causæ veram et justam a parte mea stare, h. e. posteaquam docui, judices, si veritati atque justitiæ, suæque religioni servire velint, non aliter, quam secundum me, dare sententiam posse.

— 11. δεῖ δέ μοι] non potest hoc δὲ neque omitti, neque cum καὶ commutari, ob præmissum versu 10. μὲν cui respondet. sed protasis finitur in istis versu 14. εἰσιτῶν περὶ αὐτοῦ, et tum incipit apodosis καὶ δὴ βούλομαι δεῖξαι. nam sic mihi legendum videtur. quia me decet dedecorum ejus vel ipsa sola capitalia, quæ sine nequeam, dicere: fraude mea præterire silentio age ergo, decrevi docere, vel propterea proposui mihi nunc docere, qui cum ipse esset, et e quibus natus — sic nodus resolutus est, quem nexuit Hermogenes pag. 348. et pæne tot. 349. et tota ejus disputatio concidit, a entis Demosthenem ab impetu iracundiæ abreptum, in æstu debacchationis, cœptam orationis telam detexere oblitum esse. Locus Hermogenis hic est: Ἔστι δὲ παρὰ τὰς περιφερείας ἐπί-

ρα τις μέθοδος ἐνδιαθέτου λόγου, καὶ μάλιστα τοῦ δικαίοντος σὸν ὀρχῇ πρεῖπαι, τὸ μηδὲ τὰς ἀκαλουθίας σάζειν τῶν τοῦ λόγου σχημάτων, ἀλλ' οἷον ἐξίστασθαι δικαίῳ ὑπὸ τοῦ πάθους. οἷόν ἐστι καὶ τό· ἐκαιδὴ τοίνυν ὁ μὲν εὐσεβὴς καὶ δικαίως ζῶφος ἄ. δ. — οὐδαμοῦ γὰρ ἀκολούθηται τῷ σχήματι τὸ ἀκόλουθον, ἀλλ' ἐφιστολὺ τὸ οἷον ἀφῄρηται. [lege, aut ἐστὶ πολύ, aut ἐνὶ πολὺ διαστάσει, aut ἐπιπολάζει.] Idem p. 245. verba δεῖ δέ μοι, ὡς ἔοικεν, etc. ob hoc ὡς ἔοικεν ad orationis genus ἐνθουσιαστικὸν retulit.

— 13. ψευδῶν] quæ scil. de me criminatus est.

— 14. καὶ δεῖξαι] dixi modo hoc de loco sententiam meam.

— 15. λόγους] scil. ἠμούς. mesque orationes, quas ille traducit, quales sint, quam sanctæ, quam pudicæ, quam honestæ.

— 17. εἰ γὰρ Αἰσχίς] sententia est: nam si homo frugi, vir bonus et honestus foret Æschines, quem se simulat esse, similem Æaco alicui, aut Minoi, tum a te certe non profecta essent tam immania probra, quæ in me conjecisti. Ergo non es ille sanctus et severus, qui esse vis, sed impurus rabula, qui cum sis, mirum non est te tam impudenter probra jactare.

— 19. σπερμολόγος] Citat h. l. Hermogenes p. 255. Phœbammon p. 100. ubi tropicæ dictionis exempla hæc Demosthenica proponit: ὑποπτυλίζων ἀντὶ τοῦ ἀνατρέπων, καὶ τὸ σπερμολόγος ἀντὶ τοῦ ἰύτυλὰς, καὶ τὸ ἀσεμνοσύνους λόγους ἀντὶ τοῦ φιλανούς.

— 21. πεφίσασθαι] de suo expromisisse. suspicabar aliquando ποιήσασθαι. Koenius in præf. ad Gregor. Corinth. de dialectis demonstratum dedit, multo sæpissime in Mitis Græcis ρ et ι inter se permutari, unde errores nati sint quamplurimi. et ν atque ι promiscue item ab imperitis librariis haberi, notissimum est. sed rem in medio relinquo.

— alt. ἓξ τῶν μὲν ὡς ἀληθῶς —] locum hunc citat Stobæus p. 189. 17. sed nonnulla mutans et proposito sua accommodans. Sed deest editioni Trincavelli.

270. 1. τοιοῦτον οὐδέν] qualia nempe Æschines de se prædicavit ipse ore suo. sed etiam si alius quisquam talia de ipso diceret, offenderetur et erubesceret ob impudentiam adulatoris in os se laudantis.

— 4. ὅτων λέγωσιν] scil. ἑαυτοὺς εὐφαιδύτους καὶ συνετοὺς εἶναι.

— ibid. τοιούτους εἶναι] scil. οἵους ἑαυτοὺς λέγουσιν.

— 5. οἷα ἀσωτῶν δ' —] Syrianus ad Hermog. p. 43. τὰ περὶς σύστασιν ἐρῶμεν, καὶ βλάπτοντα σιωπῶντες. ὡς καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Στεφάνου ψευδείπει. Γίλοια μὲν τὸν περὶς μητρὸς αἰτοῦ πάσχων, ὡς φυγάδα, καὶ περὶς τοῦ δήμου θανάτῳ καταγνωσθέντα, καὶ τὴν προδοσίαν Νυμφαίου τοῦ ἐν Πόντῳ, καὶ τὸν μοιχὸν, ὡς Σωσθένα τὸ γένος, ἃ δὴ πάντα Αἰσχίνης ἐν τῷ κατὰ Κτησιφῶντος παρέθετο, σιωπήσας ἐκεῖ τὸν αἰτοῦ ἀνατροφὴν ὡς χρηστὸν οὖσαν ἐχώρησεν. ἐν μέντοι τοῖς κατ' Αἰσχίνου [in ea parte orationis pro corona, quæ pars peculiariter Æschinem insectatur] περὶ παντὸς ἄλλου ἐπὶ τοὺς προγόνους [subaudi αὐτοῦ] ἐχώρησεν, ὡς ἀδόξους. φάσκων· οἷα ἀσωρῶν δ', ὅ τι χρὴ περὶ σοῦ καὶ τῶν σῶν εἰπεῖν etc. — εἰ δέ τι χρηστὸν ἐκ τῆς ἀγωγῆς εἶχε, καὶ τῆς περὶ λόγους ἀσκήσεως, παραλέλοιπεν.

— 7. Τρέμης] Marcellinus ad Hermog. p. 141. ὥσπερ δὲ ἐγκωμιάζομεν ἀπὸ γένους, οὕτω καὶ διαβάλλειν [sic Aldina, sed Fabricius, Hamburgensis, ibi adscripsit διαβάλλεσθαι. nam Fabricii olim fuit exemplum, quo utor, et postmodum in potestatem Ernestii nostri pervenit, cujus indulgentia mihi usuram ejus concessit]. ὡς Δημοσθένης· πότερα, ὡς ὁ πατὴς σου Τρέμης ἐδούλευσε σας' Ἑλπίᾳ — κατασπεύζων, ὅτι εἰκὸς τὸν ἐκ τοιούτων γεγονότα προδοῦναι καὶ ἀπὸ ἀγωγῆς [educatione puerili] διάβαλε, τὸ μέλαν τρίβων, καὶ τὰ ζάδρα συγγλίζων, καὶ τὸ παιδαγωγεῖον καρῶν. Vere si nomen patri Æschini fuit Τρέμης, non per tau, sed per delta id melius exaretur, quia a δέδεμα et δρίμος repetendum est, non a τρέμειν. a currendo, non a tremendo, vel trepidando.

— 8. Θυσιῶν] Citat h. l. Harpocr. v. Θυσιῶν.

— 9. ξύλου] est collare ligneum, in medio perforatum, in quod servi nequam puniendi cervices immittebant, ut ne manus ori admoverent. citat h. l. Hermogenes p. 317. μεθυμερινὰ γάμου sunt coitus, qui de die fiunt. qui sunt inprimis flagitiosi. nam qui pudoris sui non omnem prorsus curam abjecerunt, hi spurcitiem suam noctis tenebris occultare conantur, non radiis solis exponunt. v. Gesneri Thes. L. L. v. Nonaria. χῆσθαι μεθυμερινοῖς γάμοις est de die in fornice prostare. v. ad h. l. Wesseling ad Petiti Leges Atticas p. 575. et Pierson. ad Mœrin p. 229.

— 11. ἀνδριάντα] Citat h. l. Hermog. p. 265.

— 12. ἀλλὰ πάντες] malim γὰρ interponi. nam ipse sese objurgat, quod res tam in vulgum notas proferat. Dubitat orator secum, quæ dedecora Æschinis, et quæ primo loco enumeret. Hæccine? at nota sunt omnibus. Num ista —? Ego vero, ita me dii ament! —.

— 18. προρρῆσθαι λόγους] hic videtur λέγειν deesse.

— 19. οὐδὲ γὰρ ἂν ἔτυχεν ὤν] id est, οὐκ ἦν εἷς τις τῶν τυχόντων. non enim est Æschines de genere hominum triviali, vulgari, sed unus illorum inventu rarorum hominum, quos populus per præconem publice devovet, h. e. parricida et proditor patriæ, eoque dignus, cujus in mores et cursum universæ vitæ inquiratur. Her-

mogenes p. 438. τούτοις δὲ πᾶσι χρῆται Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ Στεφάνου. ἐκεῖνο δυναῦται, ὅτι παμφαδῶν ἐπίστανται. τῇ μὲν πατρῴᾳ οὕτως· τὸν μὲν πατέρα ἀντὶ Τρόμητος ἐποίησεν Ἀτρόμητον. τῇ δὲ μητρὶ προσθαλίαν οὔτω περὶ τοῦ Αἰσχίνου λέγων· οὐδὲ γὰρ ὧν ἔτυχεν ἦν, ἀλλ' οἷς ἡ πόλις κατεράται. τῇ δ' ἐναντιώσει τῶν εἰκότων οὕτως· αὐτοτράγικος πίθηκος. ἀρουραῖος Οἰνόμαος.

— 20. ὀφλὲ γάρ ποτε —] Hermogenes p. 352. ἔτι ἐνδιάθετον σχῆμα καὶ ἡ ταυτὸ ἐκανὸς οὐσις, ἡ αὐξήσεως ἕνεκα παραλαμβανομένη. οἷον· ὀφλὲ γάρ ποτε — ὀφλὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρώην. Alexander Rhetor p. 94. capite περὶ τῆς ἐπιτιμήσεως, ἣν καὶ ὑπαλλαγὴν τινες καλοῦσιν. τοῦτο τὸ σχῆμα γίνεται καὶ αὐτὸ κατὰ τινας· ἡ γὰρ ἐπιτιμήσαντες τῇ πρώτῃ λέξει ἑτέραν ἐλάβομεν. οἷον· ὀφλὲ γάρ ποτε — ὀφλὲ λέγω; χθὲς μὲν οὖν καὶ πρώην. item Phœbammon p. 132. Aristides de D. C. ἀξιοπιστίας δὲ καὶ τὸ ἐπικαταψεύδεσθαι. οἷον ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ Στεφάνου, ἐν οἷς λέγει τὸν Αἰσχίνην ὀφλὲ Ἀθηναῖον γεγενημένον· ὀφλὲ γάρ ποτε —. Ego vero aut non intelligo vim vocabuli ὀφλ, aut non perspicio acumen dictionis. sero factus est Atheniensis, et rhetor. me miserum, qui sero dicam! debebam dicere heri, et nuper admodum. Qui hæc inter se concinunt? Intelligerem, si dixisset dudum ante, olim, multis annis ante. Nequaquam. Nuper admodum.

— 22. καὶ δύο — Τρόμητος] melior utique foret ordo, planiorque dictio, si sic legeretur: καὶ τὸν μὲν πατέρα δύο συλλαβὰς προσθεὶς ἀντὶ Τρόμητος. nam ut nunc jacent verba, colligas ex iis, Æschinem ad nomen patrisque duas syllabas apposuisse, ad matrisque totidem, quod secus est. Matris nomini nihil filius addidit, sed prorsus id cum alio honestiore commutavit. Et sessio profecto, an orator sic dederit.

— pen. ἄλλοθι] post ἄλλοθι videtur inserendum esse, quod olim suspicor in libris in hac regione lectum esse, sed critici exterminarunt, Hermogene teste, cujus hæc sunt verba: ἐκεῖνα μέντοι, διὰ τὸ ἄγαν εὐτελὲς καὶ ἀβδελίκτους ὑποξέλοντο, ἴσως ὀρθῶς ποιοῦντες. λέγω, τὸ πάμπαν ἐφθὲς ζεῦσα, καὶ [forte copula hæc tollenda est] κατὰ πᾶν τὸ θέρος ἐκλαύσατο. καὶ τὰ ἑξῆς. fabas coctas proclamans circitabat per totam urbem tota æstate. id est, vociferans se circumferre ollas plenas fabis coctis; si quem juvet emere, at is veniat atque sumat.

271. 15. ἄγνοιαν ἢ οὐ δίοντι] inscitiam, ignorantiam nostram, aut, si sic reddere mavis, errorem, lapsum, in loco vel tempore non opportune factum. potest enim aliquis aliquid ignorare, ἢ δίοντι, vel errare, labi, cum expedit nobis nos id ignorare, aut cum scientes dissimulamus et connivemus, aut cum error hostes nobis fortuito casu sit salutaris.

— 23. πρεσβεῦσθαι] jussu et decreto vestro delegistis hunc senatum eique rem vestro nomine deputastis. quasi dixisset: εἵλεσθε αὐτὸν πρὸ ὑμῶν αὐτῶν. fidem sapientiamque ejus vestromet judicio pretulistis. πρεσβεύεσθαί τινα πρός τινα, est, deligere, creare, nuncupare, delegare ad honorem quendam, aut functionem quandam. Est ergo h. l. deputastis eam huic negotio cum plena potestate.

— pen. Ὑπερίδην δὲ λέγειν πρεσβύτερον] possit accusativus ferri. præstat tamen dativus, quem prætuli. orationis Hyperidem in hac causa Deliaca fragmenta duo vel tria supersunt adhuc conservata a Scholiastis Hermogenis.

272. 4. ὑπὲρ ἀπάντων] scil. τῶν ἄλλων ἀρεοπαγιτῶν ἐκ τοῦ Ἀρείου πάγου. Ex universo senatu Areopagitico delecti hi quatuor pro se pro suisque collegis reliquis omnibus hæc testati sunt.

— 11. τούτου μέλλοντος λέγειν, ἀπόλεσον αὐτὸν ἡ βουλὴ] cur non brevius et simplicius τοῦτον μέλλοντα λέγειν ἀπόλεσον ἡ βουλὴ dixit? ratio reddi nulla potest, nisi forte numeri gratia, aut fortuito. nam utraque dicendi ratio est probata.

— 12. προδότην εἶναι καὶ κακόποτον ὑμῖν] Sopater ad Hermog. p. 166. ἀλλ' οὐ πάντως ὁ τοιοῦτος [reprobatus et exclusus ab ejusmodi functione] καὶ προδότης. οὐ γὰρ ἀντιστρέφει. [converti propositio nequit. omnis proditor reprobatur. ergo reprobatus omnis proditor est.] οὐ μὴν πᾶς ὁ ἀπολελυπήμενος διὰ προδοσίαν [scil. ἐστὶν ἀπολελυπήμενος] ἐστὶ γὰρ καὶ δι' ἄλλην αἰτίαν ἀπολελύσθαι.

— 13. ἐν μὲν τούνυν —] Hermogenes p. 233. καὶ αἱ συμπληρώσεις ταῖς ὑπολαις καὶ ταῖς μεθόδοις ὑπηρετῶσι ποιοῦσι τὸν λόγον, τὰ μὲν ἀναπαύουσι τὰ σπαρλθόντα, τῶν δὲ βαθυνομένων πάντως ἔχουσι παρασκευάς τινας, ἀφ' ὧν τὰς ἀρχὰς ὁ λόγος ἀνάγεται. οἷον ἐν μὲν τούνυν πολίτευμα τοῦτο τοιοῦτον τοῦ παλαιοῦ τούτου, ἕτερον δὲ ἀναμιμήσκεσθε. εἶτα ἀρχὴ ἔλαβεν ὁ λόγος. οἷον ὅτι γὰρ Πύθια etc.

— 24. ὁμολογεῖν] scil. Philippum jus violasse, injuriarum dandarum auctor et princeps factus sit.

273. 16. δεῖξαι] recte vidit Marklandus, neque dubitari de eo potest, ὅτι τούτων δεινότερα δεῖξαι legi oportere. nam sine comparativo tali, δεινότερα, aut αἰσχίω, aut simili, non habes quo ἢ τι τούτων referas. verum etiam pro ἄν leg. videtur δ' ἄν.

— 21. ὑποσκελίζειν] Phœbammon p. 100. ad h. l. respicit, verbum ὑποσκελίζειν commemorans in numero tropicorum, pro ἀναστρέφειν.

274. 4. οὐκέτι κἂν ἐν ἀμφισβητούμῳ] sustuli κἄν. cui si locus sit dandus, mutandum sit cum καί, et hoc καί ante οὐκέτι collocandum. ut sit ἄνθρωπος, καὶ οὐκέτ' ἂν ἀμφ.

— 7. ἀμβασγράφος] praetuli ἀμβαιφάφος. quam terminationem φάγος addunt vocabulis, significare volentes eum, qui rem assidue tractat, eaque exactiori nequit. Hermogenes pag. 350. λέξις δὲ πᾶσα μὲν ἡ τραχεῖα καὶ σφοδρὰ καὶ πεπυκνωμένη, δεῖσθαι ἔοικε τὸν μετ' ἐργῆς καὶ μέλιστα ἐν ταῖς ἐκτιφοραῖς, ἐν αἷς καὶ αἱ μὴ συνήθως, αὐτόθεν δὲ πεπυκνώσθαι καιρὸν ἔχουσιν, ὥσπερ τὸ ἀμβασγράφος, καὶ τὸ γραμματεύφων, καὶ πᾶσαι αἱ τοιαῦται καιρὸν ἔσχον, αὐτόθεν δέξασαι διὰ τινος διαθέσεως λέγεσθαι. item p. 256. Scholiastes Hermogen. γραμματεύφων εἶπεν ὑποτίμως· καὶ γὰρ Αἰσχίνης γραμματεὺς ἦν τοῦ δήμου. τὸ δὲ ἀμβιοφάγος ἀντὶ τοῦ ἐδριοτός· ἀμφίζειν γὰρ τὸ σπάσασθαι ἐστίν.

— 10. δυοῖν αὐτὸν ἀνάγκαιν δέοντες] subaudi τοιῶν.

— 14. ἔχ' οὖν οὐδ' ἕλκυσ] foret utique dictio planior, si sic dixisset: ἔχει οὖν, ὥσπερ οὐδὲν ἴσχυσεν, οὕτω καὶ πάλιν οὐδὲν ἴσχυσεν, ἀλλ' ἐσώσατον, ἡνίκα ἦν ἐχρήσασθαί τι καιρὸν καὶ ἀσύμφορον ὑμᾶς. Num, quemadmodum sententiae nullius scriptae auctor factus est, tum, cum benestam rem atque salutarem essetis suscepturi; ita rursus quoque tacuit, cum agitarentur turpia et damnosa? Et haec fuit utique sententia oratoris. verum nimium ejus studium brevitatis atque concinnitatis implicuit et in contrarium plane invertit orationem.

— 24. καλῶ δ' ἐναντίον] Aristides de D. C. p. 246. ἐξεστησάτην δὲ καὶ τὸ τοῖς ἔρεσι καὶ ταῖς ἀρούαις χρῆσθαι. οἷον καλῶ δ' ἐναντίον ἐρῶν τοὺς θεούς —. Hermogenes p. 319. ὅτι ἀφελές τι καὶ ἰδιωτικὸν κατ' ἔνιαυτον, καὶ τὸ δὲ ἔρεσι πιστοῦσθαι ἐστιν, ἀλλὰ μὴ διὰ τῶν σφραγισμάτων. οἷον καλῶ δὲ τοὺς θεούς — item p. 345.

275. 14. ἐς] praetuli ἐ καί. nam non bellum Amphissense Graecos pessumdedit; sed hoc, quod Graeci Philippum in concilium Amphictyonicum admiserunt, eique belli sacri summam imperium permiserunt.

— 27. σφῶν ἰσονομίαν τῶν καιρῶν] Alii σφῶν συντροφίαν τ. κ. dant. ad restaurationem in meliorem statum, retractionem in salvum. Dubitarem, utra lectio sit praferenda, nisi vulgatam foloirent illa pag. 286. 6. μικρὸν ἀναλώσαντες χρόνον, πολλῷ σφῶν τὰ λοιπὰ τῆς σωτηρίας ἔσεσθ' ἁμεινοτέρα.

276. 6. αὐτῷ] ab ἰδίᾳ interjecto commate dispescui, quia prohomen non cum verbo hoc, sed cum ἐξήγετο et εἰσήγετο coharet. quia ipsi neque exportabatur, neque importabatur quioquam, h. e. ex ejus emporiis nihil exportabatur eorum, quae in finibus ejus provenissent, neque rursus ad ejus emporia advehebatur eorum quioquam, quibus ipse opus haberet.

— 21. τοῦτον] scil. τὸν Ἀμφικτυονικὸν πόλεμον.

277. 1. προβολαῖς] Citat h. l. Harpocrat v. προβαλλομένους. qui Harpocr. ex hoc Dem. loco est emendandus.

— 4. ἀφῖξι καὶ πυρίδαν] Citat h. l. Hermogenes p. 275.

— 5. καὶ λόγους —] Citat Phoebammon p. 100.

16. ἐπὶ τοίας ἀρχῆς] correxi ἐπὶ τ. ἀ. quo Archonte? hoc est, quo anno?

— 23. αὐτῶν] ubi soli et meri essent Amphictyones, nulli intermixti Macedones. ergo tum Philippus aberat.

— 26. ἦγον] ad Philippum ducebant, h. e. ablegabant, clamantes ad eum esse redeundum. ad eum confugerent. eum imperatorem belli sibi deligerent.

278. 18. ἰαχίας] pro ἰαχίας videtur aut Ἴφικρατος, aut Ἰφικλείους esse amplectendum.

— 20. καὶ τῇ κοινῇ τῶν Ἀμφικτυόνων] haec verba addidi. Erant ergo tres ordines. οἱ Πυλαγόραι, magistratus quasi. οἱ σύνεδροι assessores, quasi consiliarii Pylagororum, aut senatores, nullo munere fungentes. denique τὸ κοινὸν plebs. Neutri soli per se sine alteris quioquam valebant, neque optimates sine plebe, neque plebs sine illis.

— 23. τοὺς ἔρους] correxi τοὺς ἔρους. videtur olim in libris h. l. gemina esse versata lectio, ἔρυς et ἔρχος. quae quamquam et ipsa vitiosa, vitiosiorem ex se peperit. Sunt ἔρχη series satorum, arborum, vitium.

279. 3. Ἐσκήμασι νέμουσι] possit ferri subaudiendo ἐν αὐτῇ. Satius tamen visum est conformare h. l. superiori p. 278. 22.

— 6. καὶ τὸν σωφρονοῦντα] verum hic viderat Wolfius, indignus iniqua et temeraria reprehensione, quae facile possit in objurgatorem retorqueri. modo locum tam diligenter, atque Wolf fecerat, inspexisset, sententiamque Wolfii melius percipere studuisset, non erat dubitaturus, quid Wolfio in mentem venisset, utri vera et recta haec in mentem venerant; nisi ut servetur, sententiam loci esse hanc: Cottyphum ipsum in vulnerutis fuisse. sin autem deleatur, istam: Cottyphe mandatam esse legationem ad Philippum. Prius si malumus, tum legatorum nullius erit nominatim appellatus, sed universe declaratum, esse decretum, ut legati ad Phil. mittantur, sine nomine cujusquam sigillatim. Quid si sic legatur? τετρωματίσθαι καὶ κατακοπτίσασι, nonnullos vulnerarunt, alios plane jaculis peremerunt, Κόττυφον — ideo decretum est, ut Cottyphus legationem ad Philippum obeat.

— 10. ὅπως] non bene convenit ὅπως cum ἦν. planius utique fuisset sic. dictu-

rus: ἵνα Θηβαίοις τῷ τι Ἀφύλλιον καὶ τοῖς Ἀμφικτυόσι πάντι τρόπῳ, καὶ μὴ πεφιδῇ—.

280. 14. τοῖς δὲ μὴ συναπτόμενοι — ad ἐπιζημίους] locum hunc prorsus desperatum, quem sanare cum non possem, reliqui, qualem inveni.

281. 19. ταύτην τὴν φιλίαν] Atheniensium cum Thebanis.

— pen. τὸν] malim διὰ τόν. nescio quoque, an ἡμετέραν addendum sit, ut sit διὰ τὴν ἡμετέραν πρὸς τοὺς Θηβαίους ἔχθραν. nam alias pendent hi accusativi, quoniam συμπεπραμένων ad πόλεμον refertur.

— ult. συνίδη τὸν Φ.] f. συνίβη ἂν τὸν φίλιππον. evenisset, vel videtur eventurum fuisse, ut Philippus, ob nostrum erga Thebanos odium, in agrum nostrum invaderet.

282. 4. τὸ πρᾶγμα] omittunt aliqui. sed tum προάγειν h. l. non significabit producere, promovere, sed procedere, progredi.

— 10. βουλῆς καὶ στρατηγῶν γνώμῃ] subaud. ἀπηχθη πρὸς τὸν δῆμον. durum aliquando mihi visum fuit et abhorrens, sic dici: ex auctoritate senatus — relatum est ad plebem, aut rogatio facta est — ut placeret senatui atque populo jubere —, quapropter suspicabar, duo vocabula βουλῆς καὶ delenda esse, ut esset solummodo *ex auctoritate strategorum*. verumtamen re melius pensitata censeo, non incommodam hanc esse sententiam: auctoritate senatus et strategorum rogationem esse latam ad populum qua populus rogaretur, ut vellet atque juberet, exarari plebiscitum in hanc formulam: Placuisse senatui atque populo—.

283. 6. οὐ πάνυ ἐνεδεῖν ἐν οἷσιν τῶν μετρίων] ad verbum sonat. P. A. decrevit non succurrere, in re id quidem nulla de tolerabilibus. βοηθεῖν est Demostheni, copias aliquo mittere hosti obstituras. Est ergo sententia: decrevisse P. A. adhuc quidem, quicquid agat instituatque Philippus, quod quidem tolerabile sit, in eo non adversari, neque id, missis copiis, disturbare. vel potest quoque sic accipi: decrevisse P. A. nullum capere consilium, quo suæ saluti tutelæque finium suorum provideat, dummodo tolerabiles sint, quas Philippus ferat, conditiones.

— 9. ἐκ τοῦ δήμου] Solus a parte plebis pro legato missus fuit præco. qui, senatorii ordinis cum non esset, necessario plebeii erat.

— 10. ἀνακρίσεις] sic vulgata dat hic, et versu 26. in titulo. sed utroque loco correxi ἀπόκρισις in singulari. Sunt enim ambo responsa regis, alterum legatis Atheniensium additum, alterum Thebanorum.

— 19. πέμπας] detraxi postremam literam. nam unus tantum præco missus fuerat. v. p. 282. 17. et 283. 3.

284. 17. οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο] nunquam, nullo tempore, nullo pacto, quicquid tamen novum et insperatum incideret, fore, ut vos rursus cum Thebanis conspiretis, et causam communem faciatis. Certus ergo fidei Thebanorum erga se securus ibat ad Elateam occupandum, bene gnarus, nullum fore casum fortunæ, nullam superbiam et injuriam erga Thebanos suam, quamvis duriter et serviliter eos tractaret, quæ posset eorum animos a se abalienare, atque ad Athenienses reflectere. *es möchte nun kommen, wie es auch immer wollte* [*it may come just as it will*].

— 24. τὰ γέρρα] tabernæ erant in foro sitæ, in quibus sedentes opifices sellularii scruta et supellectilem domesticam a se domi fabricatam vendebant. hæ σκηναὶ appellabantur. constructæ hæ erant, seu tribus e lateribus et desuper tectæ cratibus vimineis, quæ γέρρα appellantur. quoniam igitur illæ tabernæ cum suis quæque craticulis tam cito auferri non poterat, necesse tamen erat, ut protinus populus in foro conveniret, utpote illa nocte ibi in armis excubaturus, imperarunt prytanes, ut tabernis ignes injicerentur, qui tabernas momento citius absumerent, et laborem crates auferendi bajulis compendifacerent.

285. 3. εἰσῆλθον] alii simpliciter ἦλθον. perinde est. subauditur e curia in concionem.

— 9. καλούσης δὲ τῆς κοινῆς τῆς πατρίδος φωνῆς] prætuli κ. δ. τῇ κοινῇ τ. π. φ.: καλούσης cohæret cum τῆς πατρίδος. patria vocante dicturum. idem est ac si dixisset: καλούσης τὸν ἱερῶντα τῆς πατρίδος τῇ κοινῇ ἑαυτῆς φωνῆς. per eam vocem, quæ patriæ communis est.

— 10. ὑπὲρ σωτηρίας] malim ὑπὲρ τῆς σωτ. citat h. l. Alexander Rhetor p. 60.

— 13. παρελθεῖν] scil. εἰς τὸ μέσον πρὸς τὸ εἰπεῖν.

— 20. ἐκεῖνος ὁ καιρὸς] Citat h. l. Hermogenes p. 422.

286. 13. ἴν'] malim ἤν, si, vel ubi.

— 21. θρασεῖς ποιῆσαι καὶ ἐπᾶραι] inverti sic: ἐπᾶραι καὶ θρ. π. quia ἐπαίρειν debilius, alterum fortius est, et infirmiora præmitti, robustiora submitti solent.

287. 1. αὐτῷ] malim αὐτόν. quia προσδεξαμένων magis αὐτὸν additum flagitat, quam ἀνθεστηκότων flagitat αὐτῷ.

— 3. σκοπεῖν] adde tacite ex insequentibus, περὶ ὧν ἂν λέγω. a me disputata consideretis.

— 21. βαδίζειν] quando legatos illuc oporteat proficisci.

— 22. ἰέναι] de tempore modoque expeditionis, quando, et quantas numero copias exire oporteat in castra versus Thebas. Moschopulus etiam reddidit ἐκστρατιάς.

— 23. *χρήσασθαι*] correxi *χρήσασθαι*. quomodo tractare negotium præcipio?

— 24. *τούτῳ πάνυ μοι προσέχετε τὸν νοῦν*] non redundat *μοι*, neque solummodo, ut alias sæpe, *velim*, *quæso*, significat, sed hoc: *τούτῳ τῷ μέρει τοῦ ἐμοῦ λόγου*. huic parti meæ disputationis attendite.

288. 2. *κατατυχεῖν*] est speratis et quæsitis potiri. videtur tamen lectio *κατὰ τύχην*, *nescio quo casu fortuito*, præstare.

— 7. *οὐκ εἶπον μὲν —*] celebrem h. l. citat Alexander Rhetor, p. 68. Phœbammon p. 132.

— 17. *σὺ δὲ μηδ' ἕως*] Citat h. l. Hermogen. p. 339.

— 21. *κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν*] hæc verba, tanquam scholium adverbii *τότε*, citans h. l. omittit Hermogenes p. 356.

— 24. *προσῆκε*] ad *προσῆκε* adde *πράττειν*, ob insequentem accusativum, quod insequente dativo necesse non foret.

— ult. *ἐκεινὴ —*] Est anacoluthum. Apodosin incipit p. 289. 25. a verbis *διὸ δέδωκα*.

289. 19. *καὶ ἴδίας*] quid sibi velint oppida *propria*, non intelligo. cui propria? non certe Philippo. cur enim raperet ipse sua? suspicatus aliquando fui, leg. esse *καὶ οὐ φιλίας*. oppida barbarorum populorum, nobiscum societate nulla copulata, aut *καὶ οὐκ ἰδίας* neque proprias Atheniensium, in jure atque potestate eorum sit. *die nicht ihre Unterthanen sind* [*they which are not your subjects*].

— 20. *ἧλαττον*] subaudi *τοῦ ἐγκαλεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι*.

290. 21. *συγγενεῖς*] bene habet. neque quoad cognationem, neque quatenus ejusdem nationis ambo populi sunt. Germani omnes, quatenus Germani sunt, *ὁμόφυλοι* sunt, consortes ejusdem nationis, at non *ἅπαν συγγενεῖς*, inter se cognati. Verum Thebani dicuntur h. l. cum Atheniensibus non modo *ὁμόφυλοι*, id quod inter omnes constat, ambo enim Græcæ stirpis erant, sed etiam sanguine inter se cognati esse; de quo mihi non constat; fortasse mythologicis in labyrinthis versati certiora nos de Thebanorum cum Atheniensibus per heroas mythicos cognatione docebunt.

— 25. *κατηγαγον*] malim *κατηγάγομεν*, ob insequens *ὑπεδεξάμεθα*.

— 27. *Οἰδίπουν*] Œdipum Athienses tanti fecerunt, ut pæne in numero numinum, certe heroum, vel Semonum haberent. et Thebani, ossa ejus ab Atheniensibus repetentes, testati sunt, non tam parvi Œdipum a se fieri, neque tam abhorreri, atque Wolf voluit persuadere.

291. 14. *ἢ μὲν τοίνυν —*] Marcellinus ad Hermog. p. 205. *ἐδίδαξε δὲ καὶ ὁ ῥήτωρ τὸν τοῦ ἀρίζηλα τρόπον. καθόλου γὰρ οὐκ ἐν ἕρμ μόνῳ, ἀλλ' ἐν πᾶσι τοῖς ἀμφισβητησίμοις ἐξ ἐναντίων ἐρίζεται πρὸς τὸ ἑαυτὸν συστῆσαι καὶ τὸν ἀντίδικον διαβαλεῖν. ὡς ἐν τῷ περὶ Στεφάνου. ὁριζόμενος γὰρ, τίς τε ὁ σύμβουλος καὶ τίς ὁ συκοφάντης, καὶ τίνι διαφέρουσιν ἀλλήλων, τὰς εἰς ἑκάτερον παρασκευὰς ἐκ τῶν πεπραγμένων ἐπήγαγεν, ἀποδεικνὺς ἐξ αὐτῶν, ἑαυτὸν μὲν εἶναι τὸν ἄριστον σύμβουλον, Αἰσχίνην δὲ συκοφάντην, ἐν οἷς φησὶν Ἢν μὲν οὖν τοῦτο τοῦ δικαίου πολίτου —.*

— 22. *ἦν μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον —*] idem Marcell. p. 265. *τούτου μάλιστα Δημοσθένης ἐκράτησεν Αἰσχίνου, ἐξ οὗ καὶ εἰς ἄξίωμα μέγιστον ὁ λόγος* [pro corona puta] *προῆλθε, τῷ λέγειν μὴ παρελθεῖν τι αὐτὸν τῶν ὀφειλόντων πραχθῆναι, καὶ οὐ τότε μόνον, ἀλλ' οὐδὲ νῦν εἰπεῖν ἔστι τι τῶν συμβουλευθέντων ἂν ἀμεινον. ἦν μὲν οὖν, ὅπερ εἶπον, ἐκεῖνος ὁ καιρὸς — ad ἢ καιρὸς συμφέρων παρ' ἐμοῦ παρελείφθη τῇ πόλει. παραλαμβάνομεν δὲ τὸ ἀξίωμα τοῦτο ἐν ταῖς συμβουλαῖς, οὐ πάντοτε ἀκλῶς, ἀλλὰ τότε χρησόμεθα, ὅταν ἀκριβῶς πεπιστευκότες ὦμεν μηδένα ἕτερον δύνασθαι παραλελειμμένον τι θεῖναι τῶν δεόντων πραχθῆναι. ὅσπερ ὁ ῥήτωρ πεποίηκε.*

292. 7. *ἐκεινὴ δ' οὐ τότε*] subaudi *ἔδειξας*.

— 8. *λόγος*] h. l. est ratio, via, modus agendi, institutum, acri et subtili meditatione excogitatum.

— 27. *καὶ τότ' ἦδη κατηγόρει μου*] et tum demum me accusa. posteaquam scil. ea demonstraveris, quæ abs te mihi potulo demonstrari.

— pen. *ὁ συμβὰς συκοφαντὴς, ἢ χειμὼν*] duo postrema vocabula videntur aut scholium v. *συκοφαντὴς*, aut ejus varians lectio esse.

293. 15. *πλησίον*] addidi. potest tamen etiam vulgata defendi et bene reddi: usquam locorum in hac nostra regione.

— 16. *ἐμ' οἴεσθε ὅτι νῦν μὲν στῆναι*] correxi de meo, *ἐμ' οἴεσθε ἔτι νῦν ἂν στῆναι*. quamquam nunc mallem *συστῆναι* a me prælatum fuisse. Sed tum nondum noram, Marcellinum hujus lectionis auctorem esse. putatisne adhuc futurum, aut licitum vel datum vobis a dliis esse, ut unis locis consistatis, quomodo nunc adhuc facitis.

— 19. *τότε δὲ οὐκ ἄξιον*] prætuli de meo, *τότε δέ*. interrogatio hæc est mirabundi et suspensi. tunc autem —! scil. dic mihi, quid futurum fuisset, quid evenisset. Est aposiopesis. Ipse orator se comprimit, dicens *ἀλλ' οὐκ ἄξιον*, verum piget pudetque ea commemorare, quorum ne gustu quidem nos imbuit numinis benevolentia. Nam pro *ἄ γε μηδὲ πεῖραν* dedi rursus de meo *ἃ γε μηδ' εἰς πεῖραν*. ne periculi vel experimenti quidem ergo, ne gustandi quidem atque delibandi. Poterat item *μηδ' ἑωὶ πείρᾳ* (in dativo) corrigi, et facile est intellecta, *ἑωὶ* potuisse elidi in medio situm inter *μηδὲ* et *πείρᾳ*. quippe cujus prima litera s cum postrema in *μηδὲ* et reliqua duas ει cum initio v. *πείρᾳ* essent eædem. Potest quoque cum Aug. quarto legi: *ἂν γε μηδὲ πεῖραν*.

— 23. ἔστι δὲ ταυτὶ —] Citat h. l. Sopater ad Hermog. p. 128. ubi τὰ πολλὰ emittit, ut e memoria recitans, sed vi sua non caret. idem est ac si dixisset: ταῦτα πάντα, καίτοι πολλὰ ὄντα, πρὸς ὑμᾶς ἐστὶ μοι εἰρημένα. haec omnia, tam verbosa, ad vos pertinent. haec tota, quamvis tam copiosa, oratio ad vos directa est.

— ult. ταῦτα] scil. τὸ ἀγνοῆσαι τὰ μέλλοντα καὶ διὰ τοῦτο τῆς ὀργῆς ὑμῶν ἀφαμαρτῆσαι ἐν τῇ συμβουλίᾳ.

294. 6. τούτοις] id est, ταῖς ὑμαῖς συμβουλίαις.

— 10. καὶ ἅμα Ἀρίστρατος] Minutianus p. 156. ἀπὸ τοῦ ἅμα. argumentum ab eo, quod simul est. καὶ ἅμα Ἀρίστρατος ἐν Νάξῳ — καταγωγεῖ. τεκμήριον γάρ ἐστι τοῦ καὶ τοῦτον ἐχθρὸν [scil. Athenienses] εἶναι, τὸ ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ τὰ αὐτὰ τοῖς ἀμαλογουμένοις ἐχθροῖς πράττειν [subaudi etiam hunc Æschinem].

— 19. πράττεταί τι—] Citat h. l. Hermogen. p. 296. et Alexander de figuris p. 64. ubi affert pro exemplo ἀντιστροφῆς.

— 26. εἰ γὰρ ἦν ἅπασι —] Marcellinus p. 316. ἴστι δὲ καὶ κατὰ βίαν εἰσάγων τὸ ἐνδοξον ἐν τῇ αὐτῷ τόπῳ· εἰ γὰρ ἦν ἅπασι πρόδηλα τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι —.

295. 1. τούτων] quorum ego tum patriae sum auctor factus. ἡ δόξις ἡ προγέγονεν bene si habet, accipi sic debet: sive gloriam patriae, quae nunc est (civium, qui nunc sunt), sive gloriam majorum — ullo in loco habebas.

— 7. ὑπισχνῶν οὐχ] prætuli ὄντιν' οὐχ. nullum est discrimen, quod majores non libenter subissent.

— 20. παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως] prætuli παρ' αὐτοῦ τοῦ Π. β. gradatim procedit a Thebanis vi pollentibus, ad Lacedæmonios multo potentiores. ab his ad ipsum regem Persarum multo potentissimum atque ferocissimum.

— 21. ἠδέως τῇ φύλῃ] dura utique et inconsentanea est sententia: datum hoc citaviti fuisset in gratiæ et beneficii loco, ut regi Persarum, aut cuicunque alii serviret. Serviendi necessitas profecto nulla est gratia, neque indulgetur roganti. nemo enim eam rogat. Sed sic debuisset dictum esse: Civitas si voluisset imperata facere, aliique principatum Græciæ permittere, licuisset ei, datumque et concessum fuisset, ut non modo sua pristina bona salva retineret, sed insuper etiam nova, quæcunque modo vellet, ad deletum suam, adipisceretur. Verum illa participiorum consectatio Græcos haud raro in manifestas et ridiculas absurditates implicat imprudentes.

— 27. πρέττουσι] malim προστάττουσι.

296. 5. τῶν ἀνδρῶν — τῆς ἀρετῆς] vix videtur hæc dictio Græca esse. nam aut τοὺς ἄνδρας ἐκείνους τῆς ἀρετῆς leg. est (subaudi χάριν vel ἕνεκα), aut τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων τὴν ἀρετὴν, aut τὰς ἀρετάς.

— 7. ταῦτα] emigrationem puta e solo patrio, exsilium ultroneum.

— 10. οὐ μόνον αὐτὸν] Sententia postulat, ut οὐ μόνον αὐτὸν [scil. ὑμεῖς] αὐτὸν legatur. non vos ipsi solum eum, sed etiam mulieres vestræ uxorem ejus lapidibus obrutam confecerunt.

— 17. διαφέρει δὲ τί; ὅτι ὁ μὲν] omisi ὅτι. videbatur oratio ita fortior atque nervosior futura.

— 18. τὸν τῆς εἱμαρμ.] malim τὸν ἀπὸ τῆς εἱμαρμένης. mortem cuique o fatali quadam necessitate, ut vulnere, morbo, submersione in undis, a fulminis ictu, et quæcunque alia fatalia sunt, obvenientem. καὶ τὸν αὐτόματον. et mortem eam, quæ sponte sua, necessario tandem aliquando senio exinanitis venit, per leges naturæ, tametsi neque morbus, neque ulla alia vis externa accedat.

— 23. τοῦ θανάτου] duo hæc vocabula addidi. ipsa morte horribiliores.

— pen. τῆς μέντοι διανοίας —] Hermogen. p. 338. μέθοδος δ' ἐπιπλοκῆς — τὸ ἐκόντα ἐλαττοῦν τὰ ἑαυτοῦ χρηστὰ, ἢ ὅσα ἔχει κατὰ τοῦ ἐχθροῦ σφοδρὰ, ταῦτα ἑκόντα μειοῦν, καὶ μὴ λέγειν σφοδρῶς. καὶ τὰ μὲν ἑαυτοῦ ἐλαττοῖ ὁ Δημοσθένης κατὰ μέθοδον οὕτως, εἰ, ὡς ἐν αὐτῷ λέγειν ἀξιωματικῶς, οἷον μετὰ ταῦτα δὲ τοὺς ἀστοτέλους διέστειλε ἅπαντας, καθ' οὓς Χερρόνησος ἐσώθη, καὶ τὸ Βυζάντιον καὶ πάντες οἱ σύμμαχοι· ὁ δὲ εἶπεν ὡς ἑτέρως. οἷον· τῆς μέντοι διανοίας τῆς ἐφ' ἑκάστῳ τῶν πεπραγμένων καὶ ἐμαυτῷ μεταῖναι φαμί. ὁρᾷς, ὡς ἐν ἀμφοτέροις μὲν τὸ αὐτὸ πρᾶγμα δηλούμενόν ἐστιν· ὅτι ἐγὼ συνεβούλευσα καὶ ἐγὼ ἔγραψα. ὅσον δὲ τοῦτο ἐκείνου ἐπιεικέστερον εἴρηται καὶ πανουργότερον. ἀλλ' οὗτος μὲν εἰς δίκην ἐκατέρῳ χρῆται.

297. 5. εἰ γὰρ, ὡς οὐ τὰ βέλτιστα] dedi auctius de meo sensu: εἰ γὰρ οὐχ, ὡς οὐ τὰ β. nam si hunc condemnare omittetis, ideo quod consilia mea non videantur vobis fuisse auspicatissima.

— 7. ἁμαρτεῖν δόξετε] post ἁμαρτημάτων δόξετε. videtur deesse τῇ γνώμῃ, volontate, intelligentia, prudentia, aut inferenda sententia quasi judiciali, in decernendo et deligendo.

— 11. οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι —] celeberrimum h. l. citat Hermogen. p. 260. ἔστι μεθόδου λαμπρᾶς καὶ τὸ τὰ ἐνδοξα ἐνδεχοτέρως λέγειν. ὅσπερ ἐκεῖνος τό· οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι. τοῦτο γὰρ παράδειγμα μὲν ἐνδοξον. οἷον ὀρθῶς οὖν ἐβούλευσα [lege συνεβούλευσα] ὑπὲρ ἐλευθερίας κινδυνεύειν. οὗτοι γὰρ ἐκείνοι καὶ οἱ ἐν Μαραθῶνι πρωτοκινδυνεύσαντες. ὁ δὲ εἰς ἔμπαν αὐτὸ ἀναγαγὼν, ἐνδεχότερον αὐτὸ ἐποίησε καὶ λαμπρόν. οὐχ ἥμαρτον ταῦτα συμβουλεύσας, οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαρ. Eadem hoc de loco Aristides quoque p. 170. observat. citat item Clemens Alex. p. 748. ed. Potteri.

Plutarchus Moral. p. 350. et rursus Hermog. p. 424. Schol. Apollonii Rhodii p. 169. edit. Hoelzlin.

— 14. Ἀρτεμισίῳ] Citat Harpocr. v. Ἀρτεμίσιον.

— 16. οὓς ἅπαντες —] Scholiastes Hermog. p. 392. ἀποστροφή ἐστιν, ὅταν ἀπὸ τῶν διωκομένων πρὸς τὸν ἀντίδικον ἀποστρέφῃ τις τὸν λόγον. εἶεν· μυθὸν οὖν φιλοπίκει, Αἰσχίνη. καὶ πάλιν· οὓς ἅπαντας ἡ πόλις τῆς αὐτῆς τιμῆς ἀξιώσασα ἔθαψεν, Αἰσχίνη· κινήσας γὰρ τῇ δέξῃ τῶν παραδειγμάτων τοὺς ἀκούοντας, τότε καὶ τὸν ἀντίδικον κίκλησις. [nam κικίννις.]

— 22. γραμματοσύφων] Schol. Hermog. p. 395. γραμματοσύφων, οἱονεὶ νοτάριος. καὶ γὰρ Αἰσχίνης γραμματεὺς ἦν τοῦ δημοσίου.

— 26. ἐμὲ δ', ὦ τριταγωνισταὶ —] Alexander de figuris p. 50. πύσμα ἐστὶ, πρὸς ὃ διεξοδικῶς ἀπαντῆσαι δεῖ καὶ διὰ πλειόνων ὡς ἔχει τὸ τοιοῦτον· ἐμὲ δὲ, ὦ τριταγωνισταὶ — τούτοις συμβουλεύειν ἔδει; ἐντεῦθεν γὰρ οὐκ ἔστιν ἀπορεῖσθαι ναὶ ἢ οὔ, ἀλλὰ διὰ πλειόνων ἀνάγκη ἀπαντᾶν τῷ τοιαῦτα ἐρωτῶντι.

— ult. ἦπτε' οὐδ' ὑμᾶς] malim aut cum Marklando ἐπεὶ οὐδ' ὑμᾶς, aut ἐπεί γε οὐδ' ὑμᾶς. me non decebat, remp. gerentem, abjecte de ea sentire. nam ne vos quidem pari cum animo causas privatas atque publicas dijudicatis: illas quidem civiliter, has autem cum sensu nobilis et excelsi animi, quem fama majestasque majorum haud fugiat.

298. 3. τὰ μὲν τοῦ — σκοπῶντας] negotia vitæ civilis quotidianæ spectatis ad normam privati juris vestri civilis, et ex ratione ceptorum, morum, actorum actoris cujusque; ut aiatis negetisve factum aliquod cum jure vestro civili consentire, aut actorem defensoremve videri virum bonum et honestum esse.

— 14. κατελαμβάνομεν] in præsenti. probarem, si etiam ἀφικνούμεθα præcessisset. sed præmisso ἀφικόμεθα, videbatur melius imperfectum κατελαμβ. convenire. quare hoc prætuli.

299. 3. ἐκείνους] Thebani primos adducebant ad concionem, cum eaque agendi veniam primis dabant, Philippi legatis, sociorumque.

— 9. αὐτοῖς] prætuli αὐτούς. nam ad ἀποδοῦναι facile e nexu sententiæ subauditur αὐτῷ. æquum censebant, eos, Thebanos puta, gratiam [Philippo] reddere.

— 10. αὐτοὺς] ipsos, Macedonas puta, Thessalos, cæterosque Philippi satellites. Minucianus p. 164. ὁ δὲ ὕστερος τοῦ πράγματος τόπος. locus ab iis rebus, quæ postea evenêrunt, aut eventura sunt. ὡς ὁ Δημοσθένης [rem refert, non verba remotius] ἐκ μὲν οὖν οἱ παρὰ Φιλίππου πρέσβεις ἔλεγον, ἐδέοντο τὰ ἐκ τῆς Ἀττικῆς εἰς τὴν Βοιωτίαν κομισθησόμενα. ἐκ δὲ ἂν ἡμᾶς ἱερῶν ἔφασαν, τὰ ἐκ τῆς Βοιωτίας διαρπασθησόμενα. δηλοῦται γὰρ ἐκ τῶν ἐπιγενησομένων, ὅτι οἱ παρὰ Φιλίππου πρέσβεις ἀπεδείκνυσαν συμφορώτερον εἶναι Θηβαίοις, Φιλίππῳ βοηθεῖν, ἢ Ἀθηναίοις.

— pen. οὕτως ἀκμὴν ὑμᾶς ἐδέχοντο] sententia hæc est: ut Thebani locum vobis facerent, hospitioque liberali vos excipierent, ablegabant copias suas cunctas, pedestresque atque equestres, extra mœnia, in castra, ubi ipsis sub dio metandum erat, cum vos interim in tectis requieseceretis, in commoditate et otio, lautia et hilaria agentes. Thebani vos suis civibus præhabebant.

300. 8. καὶ τὰ παρ' αὐτοῖς, καὶ τὰ παρὰ πᾶσι δὲ ἐν πλ. φ.] fortasse præstiterat hunc ordinem relinquere, quem transponendo δὲ turbavi. sed posterius τὰ necessario delendum est. Illud δὲ, in παρὰ πᾶσι δὲ, significat *quid? quod* apud omnes. *imo potius, ut rectius dicam*, apud omnes. ad φυλακὴ subauditur ὄντα, vel γιγνόμενα εἶναι.

— 12. κατά γε ὑμᾶς] correxi de meo sensu κατά γε ὑμῶν. de vobis judicarunt. κατὰ cum genitivo non semper est *adversus*, in fraudem alicujus. sed etiam universe, *de* aliquo, etiam ad laudem, ut h. l.

— 13. τοῦ στρατοπέδου] subaudi τοῦ ὑμετέρου, copiarum vestrarum, quas Thebanis auxilio miseratis.

— 14. οὐδὲ ἀδίκως] ne per nefas quidem, ne falsa quidem criminatione, nedum vera.

— 16. τὸν ἐπὶ] interposui τ'. Pugna ad Potamum (nam sic est reddendum, quia nomen tractus est proprium, non ad fluvium) accidit apud Cephissum. unde etiam totus ille tractus circa Elateam et Chæroneam appellata fuit ἡ παραποταμία, teste Strabone p. 649. cujus hæc sunt verba expositioni de Elatea protinus subjecta: παραποτάμιοι δέ εἰσι κατοικίαι τις ἐπὶ Κηφισσῷ ἱδρυμέναι πλησίον Φανοτεῦσι, καὶ Χαιρωνεῦσι καὶ Ἐλατείᾳ. v. ibi annot. Holsten. Altera pugna cur hyberna, vel procellosa potius appellata fuerit, tanti non est quærere. Quod sciri nequit, de eo ne quærendum quidem est. Multa sunt in vetustis auctoribus obscura, quæ nulla vis ingenii, nulla investigandi industria, nullus casus, nulla dies unquam aperiet. In his ingenioque tuo quiescendo, lectorisque patientiæ tacendo recte feceris otium. Et cur tandem e longinquo arcessemus in pedibus posita? Quid naturæ rerum convenientius, quam pugnam eam χειμερινὴν, procellosam, tempestuosam appellare, quæ a procella esset interpellata et diremta?

— 22. ἐπράττετο] prætuli ἐπῃρέττετο. hæc cum gereretis, his in rebus cum versaremini. tam secundis successibus cum gauderetis.

— 23. ζῆλοῦ —] Citat h. l. Thomas M. v. ζυλᾶ.

— ult. ταῦθ' ὡς οὐκ ἄριστα τῶν ὑμᾶς ἀξιοῖ ψηφίσασθαι] Pro ἄριστα malui ἄξια (subaudi λόγου) dare, quia luculentior est oppositio inter τὰ ἄριστα et τὰ οὐκ ἄξια λόγου. Dictio ψηφίζεσθαί τι si bene Græca est, significabit, pronunciare esse sic vel aliter. postulat nunc vos de iis rebus gestis pronunciare, flocci non esse faciendas. Alias consueta loquendi ratio ferebat, ut sic diceret: τούτων ὡς οὐκ ἀξίων τῶν ὑμᾶς ἀξιοῖ καταψηφίσασθαι. Denique τῶν movet suspicionem, τότε in superiori colo desse. ὧν ὡς ἀρίστων ὄντων αὐτὸς τότε τοὺς θεοὺς ἱ. μ.

301. 9. αὖτις] missi a vobis ad ferendum Thebanis auxilium.

— 18. Καλλίστρατος] Alexander de figuris p. 72. Καλλίστρατος ἐκεῖνος. τὸ γὰρ ἐκείνης προσώπου ἔμφασίν τινα μεγέθους περὶ τὸν ἄνδρα δηλοῖ.

— pen. πρόνοιαν] prætuli de meo sensu προνοίας, in genitivo. idem est ac si dixisset: οὐδὲ τῇ προνοίᾳ τῆς ἰδίας ἀσφαλείας διδόναι χώραν. ne providentiæ quidem salutis propriæ locum dare; nedum salutis ipsius. tempus ejusmodi erat, ut privato nemini concederet, non modo tuto et securo esse, sed ne saluti quidem suæ prospicere.

302. 17. τούτου οὐδὲ] δὲ addidi. ab hoc, Æschine vero, ne incusata quidem, nedum ut me reum peregerit.

— 27. ὃ τόνδε] Ctesiphontem puta.

303. 5. προλαβεῖν] idem est atque φθάνειν. evenire, quod deinceps in fraudem tuam interpretetur alter.

— 11. ἐπ' αὐτῆς ἀληθείας ἐγγὺς οὔσης, τῶν ἔργων ἔτι μεμνημένων ὑμῶν] Addidi τῆς et detraxi οὔσης, et locum sic discrevi: ἐπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας, coram veritate ipsa, ἐγγὺς τῶν ἔργων, prope eventa, ἔτι μεμνημένων ὑμῶν [scil. αὐτῶν] vobis ea adhuc recenti memoria continentibus.

304. 1. τῆς ὑπαρχούσης] subaudi ὑμῖν, aut παρ' ὑμῖν.

— 2. περὶ ἑκατέρου] scil. ἡμῶν.

— 5. πραγμάτων] tuebor. rerum gestarum rationes ita subduci non solent. οὗτος λογισμός, hic modus calculandi, qui fit per dispositionem calculorum, de quo nunc agitur.

— 10. μεθ' ἡμῶν παρατεταγμένους] correxi μεθ' ὑμῶν συμπαρατεταγ. in causa fuit, ut Thebani, vobiscum in acie stantes, eum prohiberetis, id nempe facere, quod eum facturum nemo non opinabatur, ut scil. in fines vestros irrumperet.

— 18. ἐκείνων] addidi, non quo necessarium esset id verbi, quod sufficere poterat semel jam versu 11. positum, sed perspicuitatis ergo.

— 19. ἀντανελεῖν] proprie locum in calculis habet, cum rationes accepti et expensi inter se constant. tum usurpatur, cum damna et clades querelibus et victoriis, delicta benefactis compensantur. Est itaque sententia: Existimasne, res has præclare a me gestas ex hominum memoriis tolli debere, propter ingentes clades, quas passi sumus, mea nempe, id quod tu ais, culpa, quia decora, si quæ Græcis opera mea parta sunt, cladibus compensentur et obruantur, imperitia et infelicitate mea contractis.

— 22. ἐν οἷς] idem est atque ἐνθα, vel ὅπου. ubi. quam ibi cernere est, ubi quorundam potitas est Philippus. h. e. quam Ph. exercuit tum, quum potitus est quorundam. vel quam, ut cernere est, in eorum quibusdam exercuit, quos in potestatem suam redegit.

— 24. τὰ λοιπὰ τ. πρ. περιβαλλόμενος] reliqua, seu Thraciæ, seu Græciæ, nondum a se subacta, conatus ad se rapere, sibique veluti amictum circumjicere. Melius Harpocrationem percepit Valesius, quam Taylorus, et sedem interpretationis melius noscitavit.

— 27. κυλίεσθε] ad κυλίεσθε addendum videtur δ' ἐμέ. mihi debetis, quod fructus humanitatis Philippi percepistis, in quo laudandi estis, egoque vobis id congratulor.

305. 2. πάνυ γὰρ κατὰ —] Alexander Rhetor p. 54. in capite περὶ διασυρμοῦ. καὶ ὁ Δημοσθένης πρὸς αὐτὰ γράφει· πάνυ γὰρ κατὰ τοῦτο χεῖρον γέγονα τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα, εἰ ταυτὶ τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ μὰ ταυτί, διεξῆλθον ἐγώ, εἰ δευρὶ τὴν χεῖρα, ἀλλὰ μὰ δευρὶ μετήγαγον. Posterius si Normannus addidit, haud constat unde. in Aldina non est, sed ejus loco vacuum spatiolum. Pro παρὰ τοῦτο dat Ille, e memoria recitans, κατὰ τοῦτο, quod ad sententiam perinde est. nam παρὰ τοῦτο est ob hoc, vel hactenus. Si hoc fuisset, evenisset etiam alterum. verum quia prius desideratum est, παρὰ τοῦτο ideo eventus quoque speratus insecutus non est. οὐχ ὁρᾷς non vides? est formula excitandi ad attentionem, et ad os vultum adversarii contorquendi. en. vides. huc specta.

— 8. εἰσίω] correxi εἰσίεσαν. cum ingrederer in res, h. e. cum ad rempublicam tractandam accederem.

— 11. ἰδιώτας et ὑποφάντης] correxi ἰδιώταν et ὑποφάντην in tertia persona. redit enim ad ὁ βουλόμενος ἐξετάζειν τὸν ῥήτορα, versu penult. p. 304.

— 18. προεξηλεγμένα] correxi προεξελεγμ. non enim est a προεξελέγχειν, sed a προελέγειν. jamdudum ante exacta et collecta, antequam bellum cum Philippo susciperemus, aut ego ad remp. accederem.

306. 15. συμμάχους μὲν ὑμῖν ἐκτήσατο] Schol. Hermog. p. 139. οὕτω καὶ Δημοσθένης, ζητουμένου, εἰ σῶσος ἐστὶ τῷ σώζει,

ἀπὸ τοῦ. πρόφασιν συνίστασι τὸν ἑαυτοῦ αἶσχος οὕτως αἰσχύν ὄντα [leg. οὕτως αἰσχύν τιν, nescio ubi loccorum] Βυζαντίους, Παιονίαν, Βιβλίδας, Ἀχαιοὺς συμμάχους ἑαυτοῦ τῇ στάλῃ. fortasse hunc locum designans.

— ult. πανὸς — χάριτας] καὶ χάριτες sunt officia, studia vana, incassum navata, sive illo, cui navantur, haud desiderante, et vel aspernante etiam, sive quod sero veniunt, sive quod rem malam et corruptam haud corrigunt.

307. 2. ὂν ἐν τῇ πόλει] agens, habens in urbe, non peregrinans.

— ibid. παρὸν] scil. τοῖς γιγνομένοις. præsens rebus illis, cum gererentur, in iis mediis versans.

— 4. οὐχ ἥσυχα ἂν ἐκαλούμεθα] prætuli οὐχ ἥσυχα ἐβουλόμεθα. præterea verba ἐξὸν αἱρεῖσθαι, aut similia, addenda videntur. non ea licebat optare, quæ vellemus, sed ea necesse erat acceptare, quæ res et tempora darent.

— 8. τοῖς στρεψαμένοις] malim οὕτω aut οὕτως οἷ interponi.

— 9. τί ἂν εἶσθε] Citat h. l. aliosque e vicinia Apsines p. 699.

— 21. στωμὸν, ὦ ἄ. Ἀ. —] Sopater ad Hermog. p. 37. δεῖ δὲ τὸν μελετῶντα τὰ στάσεως τι, ἃ διαβεβλημένα, καθαλιοῦς χρῶσθαι ἐπιχειρήμασιν, ὡς καὶ ὁ Δημοσθένης· κωμῳδεῖ, ὦ Ἀθ. κωμῳδὸν ὁ συκοφάντης. v. etiam Schol. Aristoph. ad Nubes versu 447.

— 25. αὐτοτράγους σθένους] ein leibhafter tragischer Affe [a downright tragick ape]. hanc inesse notio huic compositioni cum αὐτο. placuit tamen magis ad augendum vocabuli ridiculum, et portentum, duo istuc in unum contrahere, ad Aristophaneam formulam procusum αὐτοτραγωιδοδιωκες. parum putes tragicus simia. ἀγροῖκος Œnomaus appellatur, quoniam non in urbe, sed ruri, hanc fabulam agebat, et Œnomaus, διὰ τὸ ἐνασκήσασθαι τὸν Οἰδίπουν καὶ πτωχῶν ἀπὸ τοῦ ἅρματος, ut vult Schol. Hermog. p. 410.

308. 3. εἰ τὸ καὶ τὸ —] Alexander de figuris p. 72. cap. περὶ ἐλλείψεως citat h. l.

— 6. αὐτὸν] addidi. non supervacaneum est hoc vocab. eladem ipsam. vult dicere: deleta imperatorum et militum, quæ cladem hanc conciverant, in semet spectata et a meis politicis institutis secreta, mihi per non est imputari.

— ult. ἃ συνέλιπεν] correxi de meo ἃ συνέλαβε. quæ vitia civitatibus omnibus cognata sunt, cum ipsis nata, durantque, donec ipsæ permanent.

309. 3. φιλίαν] malit Taylor ad φιλίαν addi ἀγωγῶν, non animadvertens, eo facto etiam insequentia sic debere corrigi: καὶ εἰς τὸν τοῦ τὰ δ.

— 9. καὶ τῷ διαφθείραν] delevi articulum. non enim nisi duæ sunt machinæ, quibus Philippus omnia percutit. 1. Exercitus, et 2. τὸ διδόναι καὶ διαφθείραν, id est, διὰ τῶν δωρεῶν διαφθείραν. corruptelæ largitionibus effectæ.

— 17. ἃ μὲν τοίνυν —] Aristides de D. C. p. 240. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι συμπληρώσεις — ἅμα τι τὸ προειρημένον συμπληροῦσαι καὶ ἀπαρτίζουσαι, καὶ μετάβασιν ἐπὶ τὸ ἑξῆς εἰσαγόμενον παρέχουσαι, ὡς ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ Στεφάνου ἃ μὲν τοίνυν ἐγὼ πεποίημαι —.

— 19. τουτονὶ] hunc Ctesiphontem.

— 21. ἴσστι] ergo illa superiora non perinde norant, eoque demonstranda ipsis fuerant.

— 24. ἰμβλωπιοῦς] dubium est, quo referatur, num ad δῆμος, an ad ἐγώ. Insequentia tamen sic satis certo definiunt, atque restringunt ad δῆμος. mirum non fuisset, si populus, utpote in ipsos ingressus deterrimos turbarum bellicarum horrores, iisque septus et pœne dementatus, inclementius aliquid in me statuisset.

310. 10. Μιλάνου] nomen Græcum nullum est Μίλανος, Μιλάνου. In libris est Μιλάντου. Sed Μίλαντος quoque perinde extra usum est, quare ex eo effeci Μιλανίου, a nom. Μιλανίας.

— 16. εἰσηγγελλόμην] erant actiones εἰσαγγελίας in eos, si qui cum hostibus patriæ consilia perniciosa contulissent, eorum legatos vel emissarios clam domi suæ accepissent, aut tenuissent occultos, belli instrumenta copiasque exportari vetitas clam ipsis submisissent, aliisque quibusque modis in remp. armassent.

— 19. τὰ ἀριστά μοι πράττειν] instituta mea esse omnium optima et salubberrima, et quæ agerem, ea me agere fide integerrima sanctissimaque erga remp. pietate.

— ibid. γραφὰς] actiones, quibus reus incusatur, leges rogasse noxias patriæ, ejusque vetustæ constitutioni et juri civili adversantes.

— pen. Κεφάλου] Citat h. l. Hermog. p. 306. Syrianus p. 237. ὡς ἐπὶ τοῦ Κεφάλου καὶ Ἀριστοφῶντος τῶν ἀμφισβητούντων περὶ τοῦ παλοῦ βίου. — τοῦ κατὰ τὸν Κέφαλον μέρους, τῷ μυθικῷ γραφὴν φυγῆς, — τοῦ κατ' Ἀριστοφῶντα, τῷ στάλλας φυγῆν γραφὰς καὶ μυθικῶν ἀλόντος. item p. 404.

— ult. καὶ τὸ Δία γε] non id modo concedo, quod tu postulas, præclarum esse, sed insuper hoc quoque largior, beatum esse.

311. 5. οὐδὲν ἐγράψατο] videntur hæ duæ dictiones, οὐδὲν ἐγράψατό μοι πώποτε, et οὐδὲν ἐδίωξε γραφὴν, nil inter se differre, sed idem significare. differunt tamen. Deferebant multi alios criminum, sed litem cœptam haud prosequebantur. Demosthenes hic ab Æschine dicamque sibi scriptam negat unquam fuisse, neque semel in forum delatam ab eodem esse constanter peractam. Nunquam me accusavit Æschines, ait, nunquam litem indictam persecutus est.

— 7. πολλαχόθεν μὲν —] Citat h. l. Aristides p. 204. ubi sententiam hanc in exemplum περιβολῆς proponit.

— 11. πανταλᾶς] V. Stobæi Serm. cxi. p. 583.

— 13. μέχρι καὶ τῆς ἐσπέρας] addidi καὶ, cujus est non exigua vis. non tantum usque ad finem anni, sed vel ad finem præsentis diei modo.

— 18. τούτου] h. l. idem est atque ὃ οὗτος. multo verius, æquius et humanius de forte fortuna disseram, quam hic fecit.

312. 16. εἴ τις] malim εἴ τινί τις.

— pen. ἐπειδὴ δὲ πρὸς τὰ κοινὰ προσῆλθον, ἔδοξέ μοι τοιαῦτα πολιτεύματα ἐλέσθαι] malim sic exarare atque distinguere: ἐπειδὴ δὲ πρὸς τὰ κοινὰ προσελθεῖν ἔδοξέ μοι, ut autem visum mihi fuit ad remp. accedere, τοιαῦτα πολιτεύματα ἐλέσθαι, scil. ὑπῆρχέ μοι. quod e præmissis tacite est repetendum. licuit mihi vias eas inire, et instituta sequi ea —.

313. 3. τοὺς ἐχθροὺς ὑμᾶς] te, Æschinem, cum tuis sodalibus, qui omnes mei estis inimici. suspicatus tamen aliquando sum, orationem non ad globum Æschinis, sed ad judices coronamque circumstantem esse directum. quod si est, leg. erit: τοὺς ἐχθροὺς πρὸς ὑμᾶς. neque hostes vestros, o cives, unquam vobis objectasse, instituta mea turpia fuisse.

— 8. διακτύων —] Citat h. l. Alexander Rhetor p. 16.

— 17. ἀπομάττων] scil. τοὺς τελουμένους. detergens initiatos argilla. Loti fricabantur creta, ochra, argilla, et furfuribus, quæ sunt res abstergendis sordibus oleosis, sudori, squalori, seu squamis cutis, perquam accommodatæ. Saponem illi veteres ignorabant, aut rarius eo utebantur.

— 18. ἀναστὰς] correxi ἀνιστάς. perfecta lustratione, jubebas lustratos surgere, humo sellave. Quæ modo enumeravit orator, omnia sunt σκευωρήματα Æschini cum matre communia, in quibus eam adjuvit. ut τὸ νεβρίζειν, quod est initiandos pelle maculosa hinnuli induere: nam deponendæ ipsis erant suæ vestes, quo nudi baptizarentur. τὸ κρατηρίζειν fuit aut immersio initiandi in labrum aqua plenum, aut effusio labri super caput ejus stantis, aut in genubus sedentis. Ritus hic aliquem per ejusmodi immersionem in aquam, perfusionemve in collegium suum adscisendi, penes multos adhuc obtinet opifices, qui hoc ritu tirones, tirocinio posito, jam cœtui suo adscribi declarant. Superiori seculo albo academico adscribendi quoque hujusmodi ineptiis a Depositoribus sic dictis vexabantur. Perquam vetustus hic mos fuit, novos advenas scholarum publicarum baptizandi, id quod e Libanii Vita paret, hac de vexa, etiam sibi Athenis oblata, querentis. Mitto reliqua σκευωρήματα persequi, quod vocabulum significat minutas et laboriosas, cum sedulitate, trepidatione atque discursatione conjunctas, sed contemnendas, vanas, aniles et ridiculas molitiones.

— 20. καὶ ἔγωγε νομίζω] nullus dubito leg. esse: καὶ δικαίως, ὡς ἔγωγε νομίζω. et id recte quidem, ut ego equidem opinor, facit, se jactans scilicet hoc inprimis, quod tam clarum, acutum et sonorum ὀλολύζειν, non ululare, sed jubilare potius, valeat. Quid sit ὀλολύζειν, dixi ad Callimachum, quamquam res nota est.

— pen. κιστοφόρος καὶ λικνοφόρος] sic correxi pro vulgari vitioso κιττοφόρος καὶ λιχνοφόρος. Veritas emendationis confirmatur a MStis, tametsi nullis Demosthenicis. e. c. Photii lexico rhetorico inedito, item a consensu virorum doctorum, ut Valesii, et Spanhemius ad Callimach. Hymn. in Cererem versu 127. provocat ad codices vetustos Demosthenicos. Quos autem ille codices viderit, me fugit. nam neque Taylorus in ullo suorum κιστοφ. reperit, neque ego in ullo meorum reperi. Confirmatur item a Scholiasta codicis Bavarici, qui, quamquam in texto exaratum est κιττοφ. tamen eam vocem sic exponit ὁ φέρων τὰς κίστας. Atqui κίστη et κίστις idem significat. In texto Meermanniani codicis tametsi κιτνοφόρος est pro λικνοφόρος, tamen scholiastes ejus hoc posterius interpretatur his verbis: κόσκινον λίκνον λέγεται. Photius in lexico sic ait: λίκνον κόσκινον, ἤτοι ψυτόν. Λικνοφόρος ὁ φέρων τὸν λίκνον (sic). καὶ γὰρ μυστικόν τι σημεῖον τῆς Δημητρίου τροφῆς ἐνετίθετο ἐπὶ τῶν λίκνων. et tum addit verba Harpocrationis. Quod ænigma Taylor ex Ulpiano h. l. refert, requirens et quasi provocans interpretem, facile est Œdipum hic agere. Nodum enodavit mihi codex Bavaricus, in quo verba portentosa ὁ παρὰ φύλαξι τιμώμενος ad v. Ἄττης adscripta sunt. unde paret, pro φύλαξι leg. esse Φρυξί. apud Phrygas. Vulgata apud Aristidem est p. 442.

314. 1. ὑνθρυττε —] imitatus est h. l. Julianus Aug. epist. 24. p. 393. 11.

— 2. εὐδαιμονήσειε] correxi εὐδαιμονίσειε. nam non est ab εὐδαιμονεῖν, beatus esse, sed ab εὐδαιμονίζειν, beatum prædicare.

— 11. ἀλλὰ μισθώσας —] Harpocrat. h. l. v. Χιμύλος citans omittit v. ἐπικαλουμένους, me quidem non ægre ferente.

— 12. ἐπωρώνης] Citat Athenæus p. 653. E. et Phrynichus p. 88. v. ἐπωρώνης. Pro vulgari ἐλαίας dedi ἐλάας. nam ἐλάα est fructus oleæ, oliva. ἐλαία vero est olea, arbor, fructum ferens. ad ἐπωρώνης addidi ἐκείνης. ille, proverbio, aut e fabula scenica vulgo notus.

— 15. ὑμεῖς] vos, judices, et circumstans corona.

— 17. πρὸς τοὺς θιασώτας] articulum addidi. contra a proximo ὑφ' ὧν τὰ πολλὰ

articulum amovi. non enim videbatur τὰ hic magnam vim habere. *illa* multa vulnera, quae nemo non novit.

— 26. οἱ ἄλλοι] praeter Æschinem, reliqui omnes cives Athenienses. iidemque sunt, qui versu proximo ἅπαντες appellantur.

315. 7. ἰδιῶσαις γράμμασι] locum hunc ad ἐκφανῆ refert Alexander Rhetor. p. 62. et p. 84. ad ἀντίθεσιν.

— 23. καὶ ἀγγελιῶν] contraxi sponte mea in unum vocabulum, καταγγελιῶν, a καταγγελέω. quod formatur a substantivo κατάγγελος. quod est idem atque κακὸς ἄγγελος. ad formam εὐάγγελος.

— 24. κακὸν —] ridiculum in modum comminiscitur par senariorum. parum enim e metro discedunt:

κακὸν κακῶς σε μάλιστα μὲν οἱ θεοὶ,
ἥκιστα δ' οὗτοι πάντες ἀπολέσειαν.

quorum versuum prior perfectus et vitio carens est senarius, posteriori autem ad plenitudinem nihil deest, praeterquam in caloe unica syllaba.

316. 5. εἰδὼν] scil. εἶπον e versu 2.

— 8. αὐτῶν] addidi. quod redit aut ad subaudiendum τῶν γεγενημένων, obliviscitur id, quod evenit, quod actum est, aut τῶν εὐεργεσιῶν, quod possit in οὗ παθόντα et οὗ πεπόνθατα videri latere. Sed satius fuerat pro αὐτῶν exhibere αὐτόν. ipse benefactor debet oblivisci, non item beneficio ornatus.

— 14. ἀρεσῇ μοι] scil. ἡ ἐμὴ ἐπιθλιψις. statuat quisque hoc de meo sensu, prout vult. probet eum damnetve per me licet. Sinat modo me sensu meo frui. Sufficit mihi me sic sentire, cujus me non poenitet, neque poenitebit. Satis ex eo fructuum ad tranquillitatem et oblectationem animi mei percepi.

— 21. πάντων] scil. τούτων τῶν κακῶν.

— pen. παρὰ τουτουσὶ πολιτευόμενον] correxi παρὰ τουτουσὶ πεπολιτευμένον. qui totam meam aetatem in tractatione reip. peractam, apud hos, inter hos, coram his, nusquam alibi peregerim. designat, pro more, judices civesque Athen.

317. 16. ἐγὼ] scil. ἐστὶ τεταγμένα.

— 22. οὐ μόνον] post οὐ μόνον videtur ὁ λόγος deesse, *ratio*, ne desit, quod τῇ φύσει opponatur.

— 23. νομίμους] praetuli νόμους. non enim ἄγραφα νόμιμα usurpatur. Sed οἱ ἄγραφοι νόμοι, qui sunt τὰ νόμιμα, instituta civilia sine legum praecepto sancita tacito omnium consensu. deinde pro ἤθεσι, hoc versu malim ἔθεσι.

— 24. διώρικεν] dedi de meo διωρικέναι. facile potuit αι, postrema litera, in concursu cum Αἰσχίνης elidi. aptus est hic infinitivus a φανήσεται. Si quaeretur, constabit, non rationem solum, sed naturam quoque — sic distinxisse res atque disterminasse.

318. 4. οὕτως ἔχοντα] dedecora puta, quae ipso in accusante insunt, esse penes accusatum, cui ille ea attribuit, vel affingit potius.

— 14. πάντες] num πάντως. omnino, plane.

— 16. οὐ μόνον] scil. αὐφήσετε ἐξεταζομένην. praepositionem ἐν de meo addidi. quam fateor non prorsus esse necessariam, sed subaudiri potuisse. verum tamen addita planiorem reddebat orationem.

— 17. εἴ τις ἐλύπησε] Sententia est: In causis privatis, si laesus a quopiam fuit, aut mulcta ictus, iracundiam suam et malevolentiam in hos, cives, coronam circumstantem, effundit.

— 18. αὐτῇ] scil. τῇ δυνάστει, vel τῇ τοῦ λέγειν ἐμπειρίᾳ.

— 22. ὑπὲρ τούτων] hujus rei causa, quo ipse id consequatur, h. e. ut ipsius ambitioni, cupiditati, simultati, libidini satisfiat. ut judices privatis suis erga inimicos odiis exsequendis inserviant.

— 23. ταῦτα] hos animi morbos.

— 24. διακείμενον] correxi διακείμενα, id est, ἔχοντα. Sin autem tamen prorsus necesse sit, ut tu ista vitia in tua indole habeas, si fatale tibi sit istis gravari, convenit tamen, ut habeas lenta, remissa, placida, mediocria, non immania, non atrocia.

— 27. ἔστι τι] scil. πρᾶγμα, vel ἔγκλημα. et si qua est populo causa, vel querela, expostulatio cum adversariis suis.

319. 5. ἰδίας ἔχθρας, καὶ φθόνου] correxi de meo ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα. meram ob privatam simultatem, non studio, neque amore reip. φθόνου — ea vero nota est invidentiae, minutique animi.

— 7. τόνδε] hunc Ctesiphontem, aggredi. καὶ πᾶσαν, id vero prorsus omnem improbitatem in se complectitur. καὶ hoc, quod vulgatis deest, addidi. ante πᾶς aut redundat, aut, ut hic, intendit et confirmat dictionem.

— 19. ἀλλ' ὑμᾶς ἐγὼ] vocem mediam signis parentheseos inclusi. at ego, scil. eadem nitor ancora cum patria. Spes mihi cum reliquis civibus communes sunt eaedem. me vide. aut num vides, Æschine, quam fidente cum vultu et voce secura haec pronuntiem?

— 21. ἴδιον] subaudi συμφέρον.

— 23. τῶν] subaudi συμβασῶν.

320. 5. ἴχνη] id est, κατίχνη. putasne, tantum veterum, tantam rerum oblivionem omnium omnes constrictos tenere.

— 22. πολλὰ] hic videtur oratio hiare. transitus nimis abruptus est, vinculum laxius. quare vereor, ne quid desit.

321. 3. ἄμεινον] luculentius, studiosius, certius.

— 5. *αὐτοῦ*] prætuli *οὗτος*. hi, cives Athen.

— 7. *ἱμειρόμην*] correxi *ὑμετ.* alloquitur Æschinem ejusque sodales. multitudo librorum vel optimæ notæ, *εὐθυούντων*, per *s* in secunda syllaba, exhibentium, et obscuritas etymologiæ, grammaticis de origine verbi incerta omnia tradentibus, deduxit me a persuasione, qua olim tenebar, in secunda syllaba *υ* obtinere. quapropter reliqui *ε* h. l. immotum, tametsi Taylor id expulisset. v. Alberti ad Hesych. v. *εὐθυπεῖν*.

— 10. *ὃν ἐφρόνουν*] brevius utique, quam par erat, et imperfectius expressit cogitata. *ἄδεια ὧν φρονεῖ τις*, est, facultas internos animi sensus libere et sine metu verbis factisve aperiendi. verum satis non est, te cepisse ejusmodi facultatem, hoc agitur, quomodo ea utaris. num ergo deest *ταύτῃ ἀπογρασαμένους*. eos, qui oblata opportunitate libere dicendi agendique, quæ vellent, abusi essent.

— 15. *γεγυμνῶσθαι εἶναι*] rarior dictio. existimabant, oratorem oportere esse, noa eum, qui factus aliquando esset, h. e. qui aliquando fuisset cum hostibus defunctorum sub eodem tecto versatus; neque eum, qui cum iisdem hostibus aliquando ex eadem patera libasset.

— 16. *πωαιζειν*] num per *ω*, an per *ο* exarandum sit, quærit Alberti ad Hesych. *πωίον* et *πωισμούς*.

— 18. *τιμᾶσθαι, καὶ μηδὲ*] delevi copulam. non enim hæc est sententia: et ne voce quidem tenus simulare plorantem. sed hæc: neque oportere dicturum solummodo voce ploratus simulare.

— 24. *τότε αἱρεθέντες*] delevi adverbium. contra malim articulum *οἱ* præponi. *οἱ αἱρεθέντες*. qui ad funera curanda delecti fuissent.

322. 3. *αὐτῷ*] Æschini puta, ne nesciat, sed ut argumentum ejus ipsum angat et crucict.

— 10. *μαρνάμενοι δ' ἀρετῆς καὶ θέλματος*] subandi *ἕνεκα*.

— 17. *ἴστῳσιν*] correxi de meo sensu *ἴστηκεν*. Constructio hæc est: *οὐκ ἔστι*, id est, *οὐκ ἔξεστι, οὐκ ἐνδέχεται*, non licet, datum non est, *ἕτερόν τι φυγεῖν τὴν μοῖραν*. ut aliud quid effugiat fatalem necessitatem.

323. 1. *λαμπαγίζων*] meminit hujus loci Pollux 2, 207. v. *λαμπαγίζειν*.

— 13. *τοσαῦτα*] post *τοσαῦτα* videtur *ἔτη* deesse, *tot annos*.

— 27. *ἀναστεγοφότης*] adumbravit h. l. Aristides de D. C. p. 166. pon.

325. 4. *εἴτέ μ' ἐρωτᾷς*] Marcellinus p. 105. 1. — *ἢ κατ' ἐρώτησιν, ἣν καὶ δαιμόνιον ὁ ῥήτωρ παρίσχητο ἐν τῷ ὑπὲρ Στεφάνου. βουλευθεὶς γὰρ πάντα ἐν κεφαλαίῳ διεξελθεῖν τὰ ἑαυτοῦ ἐγκώμια, ἐπειδὴ ἐπαχθὲς ἦν τοῦτο τοῖς ἀκούουσι, τὸν τῆς ἐρωτήσεως ἐξῆρε μέδδον, καθ' ἣν σωμασπᾶς ἅμα καὶ μετ' ἐγγασίας, ἅπερ τοῦ ὑπαχθοῦς, ἔμελλε τὴν ἑαυτῷ προσοῦσαν ἀρετὴν διεξιέναι, καὶ κατ' ἀνάγκην λέγειν φαίνεσθαι. ὡς ἐρωτῶντα γὰρ ἐσεσύρκει τὸν Αἰσχίνην εἰσάγων οὕτως· εἶτά μ' ἐρωτᾷς, ἀντὶ τοῦ εἰς ἀρετᾶς — ἐμὲ οὔτε παιρὸς, οὔτ' ἀλλοτιοῦν ἐπαινεῖν.*

— 15. *τὰ πάντα*] articulum addidi. verba hæc *τὰ πάντα μοι πέπρακται* cum haud difficile et sine damno sententiæ abesse posse, tum cur damnem, causæ nil video.

— 20. *ἄξια μὲν — κρίνω*] malim *ἄξια μὲν χάριτος καὶ ἐπαίνου καὶ αὐτὰ κρίνω*. hæc ipsa quoque digna judico gratiarum actione et præconio, quemadmodum reliqua mea de rep. merita.

— 22. *οὐ γὰρ λίθοις —*] nobilis sententia, multorum laudibus, quas meretur, celebrata. Hermog. p. 258. *ὅλως τι ἐπὶ τοῖς διαπρεπέσι τῶν ἔργων, καὶ ὑφ' οἷς ἐστὶ λαμπρύνεσθαι ὡς ἀληθῶς — ἐπὶ τούτοις ἐστὶν ἡ λαμπρότης. οἷον οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν.* item p. 430. 1. pertinet huc annotatio Scholiastæ ad Hermog. p. 396. *ἐντεῦθεν δῆλον, ὅτι ὁ περὶ τοῦ Στεφάνου λόγος, εἰ καὶ τοῦ δικανικοῦ εἴδους ἐστὶν, ἀλλ' οὐκ αὐλὺ μετέχει τὸ πανηγυρικόν. θέσις δὲ τοῦ ὑπαιμίου τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ λαμπρότης.* Aristides de D. C. p. 186. *καὶ τὸ τὰ ὄντως ἐπιτετιμημένα περιβάλλοντα καὶ ἀναιροῦντα, ἀντεισάγειν τὰ μᾶλλον προσετιμημένα τῆς σεμνότητός ἐστιν. οὐ λίθοις ἐτείχισα τὴν πόλιν, οὔτε πλίνθους ἐγώ. ἀλλ' ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν θέλῃς μαθεῖν· τῶν τὰ μᾶλλον προσετιμημένα· εὐφύσεις ὅπλα, καὶ πόλεις etc.*

— 27. *ἀμυνομένους*] correxi *ἀμυνομένοις* in futuro. *τούτων* procul dubio h. l. genesis neutrius est, non masculini. Ego certe cum Wolfio hic malo stare, quam cum Taylore et Marklando.

326. 17. *Εἶδωσιν*] est prava scriptio v. *Ἄζωσιν*. quod facile perspiciet is, qui recogitet, *α* et *ω* in Græcis MStis ita cerni inter se similiter scripta, ut persæpe negatum prorsus sit ea discernere. tum *α* et *υ* a librariis Græcis promiscue haberi, denique Α et Δ pariter prono errore secum permutari.

— 22. *βαβυλωνίοις*] cohæret cum *ὀρθῶς* in versu proximo.

— 27. [*ἢ τύχης τινὸς*]] tolle uncos, perperam a me festinante ingestos. diversa sunt *numen* et *sors*. verum ad *δαιμονίς τινος* addendum videtur *φθόνος*, aut *δυσμένεια*.

327. 2. *εἰ δ', οἷος ἦν —*] Citat h. l. Alexander Rh. p. 24. Marcellinus ad Hermog. p. 173.

— 6. *οὔτε τῶν εἴσω*] locum h. citat Thomas M. v. *εἴσω*.

— 13. *λαβὲν*] malunt alii *λάβε*, hic et p. 363. 10. credo, quia *λέγε καὶ ἀνάγνωθι*,

dic et recita, concoquere nequeunt. Utique recitatio sine pronunciatione fieri nequit. verum non omne, quod pronunciatur, id idem quoque recitatur, sed multa possunt memoriter dici. quare bene inter se constare possunt λέγε καὶ ἀνάγνωθι, dummodo sic accipias atque interpreteris: pronuncia istuc de scripto recitanda.

— 18. Ὦ γῆ καὶ θεοί] exclamatio non supervacanea, quæ visa fuit Obsopœo esse, sed imprimis gravis et affectuosa. Sic exclamat dolens et quiritans et indignans, tam egregia cœpta tam sinistrum exitum sortita esse, optansque, aliter evenisse, atque evenit.

— 25. τῶν τῆς πατρίδος] cum aut versu superiori 24. ὑπὲρ esset delendum, aut idem hic loci addendum, prætuli posterius, codicibus ita præcipientibus, tametsi utroque loco præpositio recte abesse possit.

328. 10. ἐφάνη] correxi ἀνεφάνη. Toup quoque Emendat. ad Suidam T. III. p. 105. sic corrigit.

— 24. ἐν οἷς] scil. ἀνδράσι καλοῖς κἀγαθοῖς. id quod e proximo ἀνδρὶ καλῷ τε κἀγαθῷ tacite excipiendum.

— 26. οἶσθα ἴσως γε καὶ ὁ πατὴρ ὑμῖν] correxi οἶσθα ἴσως γε οἷς ὁ π. ὑμ. Saltim non illis in rebus, ubi salus et decus patriæ amplificabatur. quamquam ubi res agebantur, unde potentia hostium patriæ cresceret, ibi primus semper et in primis visus es negotiosus et clamosus. citat h. l. Thomas M. v. αὔξειν.

— 27. τίς γὰρ συμμαχία] citans h. l. Alexander Rhetor p. 78. 16. lectionem hanc, non malam profecto, dat, et quam quod prius non compererim, et in textum receperim, me nunc piget tædetque: τίς δὲ βοήθεια ἐκ τῆς σῆς εὐνοίας καὶ δόξης; eo quæ copiæ sociorum civitati succurrerunt, ductu tua sive gratia, sive gloria? idem p. 329. 1. ἐνδοξοτέρα, et τί τῶν Ἑλληνικῶν, ὃ τῶν οἰκείων, ἁπλῶς ἐπηνώρθωται διὰ σε. versu 4. τειχῶν. ἢ ποῖον ὅπλον. ἢ τῶν ἀσπίδων τί χρήσιμον. ἢ τοῖς ἀπίροις πολιτικὴ βοήθεια, ἢ χρημάτων εὐπορία. Sic Aldina. nam Normannus, hanc lectionem e vulgata interpolans, neutram exhibuit, neque Aldinam, neque vulgatam, sed mixtam nescio quam de suo commentus. quemadmodum Portus quoque sæpe locorum in Hermogene fecit, malo et metuendo exemplo.

329. 6. τίς τοὺς ἀπόρους] lege imposterum ex Alexandro, pudetque me nunc, non jam dudum sensisse, verba τοῖς εὐπόροις ἢ μεταμ esse vitiosam scriptionem vera lectionis τοῖς ἀπόροις. Extermina ergo imposterum illa importuna.

— 13. οὐδὲ τῶν αὖτε παρηλθε] delevi posterius αὖτε, ne tot negativæ tædium crearent. Sed nollem nunc factum, non ea erat sat gravis causa. *ne tum quidem*, neque prodisti, neque largitus es quicquam.

— 15. πλείονων ἢ πέντε ταλάντων] vitiosam hanc esse lectionem paret. aut πλεῖον ἢ πέντε ταλάντων leg. est, plus quam 5. talentorum, aut duo vocabula πέντε ταλάντων in unum sunt contrahenda πεντεταλάντων. quod tum erit adjectivum. χρήματα πεντετάλαντα sunt facultates, valore quinque talentis æquiparandæ. at statim in continenti legitur διτάλαντον ἔμαυτον.

— 23. ἐν τίσιν οὖν σὺ —] locum hunc citat Herodianus p. 438. in calce Mœridis a Piersono editi.

— 25. λαμπροφανότατος] Citat Pollux 3, 111. v. λαμπροφανότατος.

— ult. προσλαβόντα] detraxi σ, abusum callide in rem suam, vestro quodam velut præjudicio.

330. 4. τοὺς δὲ τοθηπῶντας —] Citat h. l. Stobæus p. 603. 32. cujus vitiosa lectio οὐδὲν ἀτιμάσει e nostris libris Demosth. est corrigenda.

— 7. κρίνωμαι καὶ θεωρῶμαι] prætuli in conjunctivo κρίνωμαι καὶ θεωρῶμαι. egone committam, ut explorer, ut specter?

— 15. μετ' εὐνοίας] Citat h. l. Aristides Opp. T. II. p. 267. 14.

— 22. οἳ διασύροντες τοὺς ὄντας τότε, τοὺς δὲ πρότερον γεγενημένους ἐπαινοῦντες] possit hæc lectio ferri, dummodo δὲ tollatur. verum prætuli lectionem Augustani.

— 25. σὺ δ' ὅμως] Citat h. l. referens inter σφοδρῶς dicta Hermogenes p. 265. et p. 351.

— ult. ὥσπερ τἄλλα πάντα] scil. οἶδα μεν ἐξετάζειν.

331. 1. ἀγωνιστὰ] Citat h. l. Pollux 3, 141. v. ἀγωνιστὰ, et Harpocr. v. Φιλάμμων.

— 8. οὐδεὶ ἐξέσταμαι] fortius utique et nervosius est sine γὰρ, asyndeton. molliorem tamen reddas orationem legens: οὐδεὶ γὰρ ἐξέσταμαι.

— 24. τοῦ γενναίου] id est, τῆς γενναιότητος.

— 25. διαφυλάττειν] malim δεῖ διαφυλάττειν. nam si δεῖ omittatur, hoc est, si sententia ἐν μὲν ταῖς ἐξουσίαις cum præmissis ἔχειν δεῖ copuletur, neque ab ἐν μὲν nova sententia inchoetur, supervacaneum quoque erit atque tollendum διαφυλάττειν, cum ἔχειν sufficere possit.

— 27. ἑτέρα] prætuli ἕτερα, in neutro plurali. alia sunt, quæ potentiam et vim tribuant. ταύτην redit ad περιαίρεσιν.

332. 1. ἀναγγελομένων] correxi ἐναγγ. me ad supplicium deposcentibus.

— 6. αὔξειν] Citat Thomas M. v. αὔξειν.

AD ORATIONEM DE FALSA LEGATIONE.

341. 1. ὅση μὲν—] Citat hoc initium Clemens Alexandrinus p. 748. 24. Quod ad titulum Taylor admonet, in Augustano sic exaratum esse, περὶ παραπρεσβείας κατ' Αἰσχίνου, id sic se habet. Tituli orationum in illo codice et præscripti sunt orationibus ordientibus et subscripti exeuntibus. Est itaque huic orationi præscriptum aliud nihil, præterquam περὶ τῆς παραπρεσβείας λόγος ις'. In fine autem hoc est schema: primum, ipso illo in versu postremo, ubi Ἕλλησιν exit, ab eadem manu adscriptum est ΚΑΤΑΙΣΧΙΝΟΥ: tum interjecto versu uno, obsito nugis ornamentorum, quas membranis suis illinere solent librarii, legitur, ut initio, παρὰ τῆς παραπρεσβείας. Est autem παραπρεσβεία, cum legationem suam legatus mala fide peragit, ut prosit hostibus, obsit amicis. v. Harpocr. v. παραφευκτορεῖν. Taylor hanc orationem scholiis et quisquiliis (ut ejus vocabulum referam) scatere contendit, ultra modum et præter rem ei infestus.

— 9. ἐνθυμούμενος] correxi ἐνθυμουμένους, scil. ὑμᾶς. aptus est hic accusativus ex infinitivo ποιεῖσθαι versu 7.

— 15. τὴν ἀπιλογίαν] locum h. citat Apsines p. 704. 34.

— 16. τούτων] post τούτων aegre desidero ποιοῦντα.

— 18. τὸν μὲν ἀπήγγειλε —] Aristides de D. C. p. 256. ἀξιοπιστίας δὲ καὶ ἐπιψεύδεσθαι. οἷον — ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου, τὸ μὲν ἀληθὲς καὶ τὸν μὲν ἀπήγγειλε τῶν ἐπὶ τὰς εὐδύνας ἐλθόντων. τὸ δὲ ἐξῆς κατεψεύσατο· τοῖς δ' ἀπελεῖ. Scholiastes Hermogenis p. 114. 32. ὅτι μὲν Τίμαρχος κατηγόρησεν [Æschinem puta], φασὶ τὸ δῆλον ἔκ τε τῶν ἱστοριῶν, καὶ ἐξ ὧν Δημοσθένης φησί· τὸν μὲν ἀπήγγειλε τῶν ἐλθόντων ἐπὶ τὰς εὐδύνας.

— 20. ἀσυμφορώτατον] spernendum in se non sit vocab. βαρυσυμφορώτατον, sed est tragico, quam oratore, dignius.

342. 2. τὸ μὲν οὖν ἐλέγχειν] Citat Aristides p. 250.

— 8. τῶν καιρῶν, ἢ τῶν πραγμάτων εἶναι] scil. ἐν κράτει εἶναι. vel sic: ἀγωνίζονται παρ' ὑμῖν, οὐ μόνον τὰ πράγματα, ἀλλὰ καὶ οἱ καιροί. vos non hoc spectatis modo, quæ sit causa, quæ natura, et quæ rationes rei gestæ, sed non minus quoque tempora, quando quidque actum sit.

— 11. δοκῇτ'] correxi δοκεῖτ' in indicativo. imposuit librariis et editoribus additum ἄν. sed hoc non ad δοκεῖτε pertinet, sed ad γνῶναι et διάσαι. dictio ἐκ τούτων significat in tanta iniquitate loci vestri, causæque tam a parte mea, accusatoris, quam a parte rei, et circumstantiarum, quo pertinet diuturnitas temporis inter rem gestam et accusationem elapsi. Nunc aperiam vobis, quomodo mihi videamini, rebus sic se habentibus [h. e. tametsi soletis vetustate obliterata oblivisci, aut a crebritate et assuetudine flagitiorum ad torporem quendam remitti], nihilominus tamen et veritatem hujus causæ perspecturi esse, et æquam veramque dicturi sententiam.

— 13. τίνων προσήκει—] locum h. citat Hermog. p. 132. et 230. ibi in capite περὶ πραπατασκευῆς, hic in cap. περὶ εὐπαιπίας. item Aristides p. 228. cujus hæc sunt verba: περιβολῆς δὲ σχῆμα καὶ τὸ κατ' ἀναρίθμησιν, παράδειγμα δὲ τούτου ἐν τῷ τῆς παραπρεσβείας, ὅπου λέγει· τίνα οὖν χρὴ παρὰ προσδοκῆσαι λόγον λαβεῖν etc.

— 15. πρῶτον μὲν—] forte sit, cui elegantius videatur dictum in genitivo plurali, πρώτων et δευτέρων et τρίτων. ego vero vulgatam haud reprehendo. Scholiastes Hermog. p. 388. 6. ad ista Herm. καὶ ἀναστρέφει τὴν τάξιν hæc habet: ἔδει γὰρ εἰπεῖν, πρῶτον μὲν ὧν προεστάξατο, εἶτα ὧν ἔπεισεν, εἶτα ὧν ἀπήγγειλεν. ἀλλ' ἐπειδὴ τοῦτο μέγιστον ποιεῖται τοῦ ἐγκλήματος σημεῖον, τὸ τὰ ψευδῆ ἀπαγγεῖλαι τοῖς Ἀθηναίοις, ὅτι σωθήσονται φασκεῖς, ἀπολοῦνται δὲ Θεσσαλοί, διὰ τοῦτο, τοῦ χρησίμου ἕνεκεν, προέταξεν αὐτό, καὶ τῇ ἀταξίᾳ τάξει ἐχρήσατο.

— 19. ἐκάστου addidi. subaudi προσήκει λόγον ὑμᾶς λαβεῖν.

— 24. ἐπέμφθησαν] correxi ἐξεπέμφθ. malim tamen, id quod sententia postulat, ὡς ἀκριβέστερον [vel σαφέστερον] εἰδότων [subaudi τούτους] πρὸς οὓς ἐξεπέμφθησαν. auditis disputantes, rati, melius eos habere perspectos populos istos, ad quos essent ablegati. cæterum haud placet in hoc loco nimis argutari. nam alias nimis multa essent supplenda, de causis, cur necesse sit, horum capitum uniuscujusque seorsim rationem a legato repetere. non constat, num voluerit Demosthenes ista subtilitate academica disputare. et orator aliter dividit, aliterque demonstrat, quam philosophus, populari quodam modo. nam plebi subtilitas et morosa diligentia in accommodandis scito cuique suis demonstrationibus, non placet, neque ad captum ejus est. præterea tradunt veteres, hanc orationem ab oratore illaboratam et affectam esse relictam. quo minus est mirandum, multa inesse hiulca et male tornata. si insunt, quod equidem affirmare haud ausim.

— 26. συμβιβουλευκὼς] civibusne, an hostibus?

— pen. ἐψηφίσασθε] in mandatis vestris legato facienda disertis verbis in-

junxeratis. deinde legi velim, sententia id postulante, ὅτι ἐποίουν, προσῆκει διικνεῖσθαι. oportet docere, ista omnia se esse executum.

343. 5. ὑπέρ γε τοῦ προῖκα ἢ μὴ] ad verbum, de gratuito, aut mercenario. h. e. quod attinet ad caput hoc —. Plene dixisset: ὑπέρ γε τοῦ προῖκα πρεσβεῦσαι τὸν πρεσβευτὴν, ἢ μὴ, εἰ δεῖ λέγειν — si quæritur, si agitur hoc, num par sit legatum operam gratuitam navare, an vendere, nemo non novit —.

— 13. ἐξελέγξω] Citat h. l. Hermogenes p. 418. in cap. περὶ τῶν ἴσων σχημάτων.

— 22. ἂν δὲ μὴ δείξω ταῦτα ἢ μὴ πάντα] ubi non hæc omnia demonstrata dedero, aut saltim non omnia. quæro, num ταῦτα non idem sit cum πάντα. mera hæc est infantia loquendi. Homo humane loqui doctus sic diceret: εἰ μὴ ταῦτα δείξω, ἢ, εἰ μὴ πάντα, τά γε πλεῖστα καὶ κεφαλαιώτατα. nisi hæc omnia plana reddidero, aut, si minus omnia liceat, pleraque certe et palmaria — quæ ἢ μὴ uncis inclusi.

— 27. τοὺς πολλοὺς] detraxi articulum. nam alias τοὺς πλείστους dicendum fuisset. *Vestram plerosque.*

344. 4. ἔστι τοίνυν οὗτος —] Citat h. l. Hermog. p. 287. et Minucianus p. 164.

— 7. καὶ ἴχων Ἰσχανδρα —] Aristides de D. C. p. 242. καὶ τὸ πλαγιάζειν τὰ νόημα μάλιστα περιβολῆς ἐστίν. ὥστε καὶ ἐν ταῖς ἀφηγήσεσιν εἰ πλαγιασθείη τὰ νόημα, θαυμαστὸν περιχολὴν ἐργάζεται. ὡς καὶ ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου· καὶ ἴχων Ἰσχανδρα τὸν Νεοπτολέμου δευτεραγωνιστὴν, οὐκ ἀφθονον εἰπεῖν προσῆκε τῇ βουλῇ· ἀλλὰ πάλιν ἐπλαγίασε· καὶ προσὸν μὲν τῇ βουλῇ, προσὸν δὲ τῷ δήμῳ περὶ τούτων· καὶ ἄλλο πεπλαγιασμένον· καὶ πείσας ὑμᾶς πανταχοῦ περίεσεις ἐπὶ τούτων πέμπειν, etc. ubi Normann. nulla de causa correctum it περὶ τούτων quod pro scholio possit haberi.

— 11. καὶ] quod uncis inclusi, delendum videtur, id quod patet e constructione: οὗτός ἐστιν ὁ πρῶτος αἰσθόμενος — καὶ [οὗτός ἐστιν ὁ] πείσας ὑμᾶς περίεσεις πέμπειν, διὰ τοῦ προσιέναι τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ μετὰ τοῦ Ἰσχάνδρου. hic est ille, qui primus Philippum Græcis insidiari sensit — hic est, qui auctor vobis legationum quacunque mittendarum factus, eo quod, una cum Ischandro, hac de re cum senatuque et cum plebe egit. postmodum, ex Arcadia reversus, orationes renunciavit, a se in Decem mille viris habitas —.

— 15. ἐφη] nemo enim nostrum omnium interfuit auditor; ut facillimum ei sit nobis imponere.

— 19. δεῖγμα] non movebo controversiam dictioni δεῖγμα περὶ ἑαυτοῦ ἐκφέρειν, cum δεῖγμα ἑαυτοῦ sufficere possit, aliasque, *ni fallor*, soleat. Interim cum περὶ statim recurrat, auctor sim, hoc prius περὶ cum παρὰ mutandi, atque legendi δεῖγμα ἐξεπισχόντος παρ' ἑαυτοῦ.

— 24. τῶν ἀποδοσομένων] Hermog. p. 286. τό τε οὖν κατ' ἄρσιν καὶ θέσιν περιβάλλει, τέλειον ποιοῦν τὸν λόγον. οἷον οὐχ ὡς τῶν ἀποδοσομένων τὰ ὑμέτερα. εἶτα ἡ θέσις. ἀλλ' ὡς τῶν φυλαξόντων τοὺς ἄλλους. Aristides de D. C. p. 216. περιβολὴν δὲ ποιεῖ καὶ ὅταν τις μὴ τακόλουθα ἐξετάζῃ μόνον, ἀλλὰ καὶ τἀναντία προσλαμβάνῃ. ὡς ἐν τῷ τῆς παραπρεσβείας. τὸ μὲν ἁπλοῦν ἦν καὶ τὸ ἀκόλουθον οὕτως· ἐπεὶ γὰρ ἐχειροτονήσατε τοῦτον πρεσβευτὴν, ὡς φυλάξοντα τοὺς ἄλλους. ἐνταῦθα τὸ ἐναντίον περιλαβὼν, οὕτως ἱκάγει τὸ ἀκόλουθον· ἐχειροτονήσατε τοῦτον, πρότερον τὸ τί μὴ ποιήσοντα, εἶτα τὸ τί ποιήσοντα (sic locus hic emendatius legetur). οὐχ ὡς τῶν ἀποδοσομένων τὰ ὑμέτερα, οὐδ' ὡς τῶν πεπιστευκότων τῷ Φιλίππῳ. εἶτα οὗ τὸ ἀκόλουθον. ἀλλὰ ὡς φυλάξοντα τοὺς ἄλλους. In editione Upsaliensi operæ verba τὸ τί μὴ ποιήσοντα omiserant, quæ sunt quodammodo in Aldina, et illinc restitui. Quodammodo dico, quia μὴ exemplo Aldino deest. Sed sententia docet eo careri non posse. Ex illo errore, cum Aldinarum operarum, tum Upsaliensium, nata labes, quæ Latinæ Normanni interpretationi adhæsit. Sententia hæc est: hunc Æschinem legatum creastis — secundum hæc verba universalia, εἶπεν, significavit orator, quid facturum, quid non. et primum quidem, quid non facturum. non quo venderet bona vestra mercede Philippo. non quo videretur vobis Philippo fidere. jam subjicit, quid facturum. Sed quo reliquos legatos, fraudulentiæ et proditionis suspectos, observaret.

345. 5. πεπρακὼς ἑαυτὸν] Hermogenes p. 243. ult. dictionem πεπρακὼς ἑαυτὸν in duris et asperis numerat. est nempe grave probrum. repetit idem p. 291.

— 11. ἰσηγόρει Φιλοκράτης] locus hic bene habet, planus et apertus est, Jurinus veram ejus vidit sententiam, quæ hæc est: Philocrates si dudum meditatus esset, quonam pacto hanc pacem, cujus ipse auctor vobis est, impediret atque repelleret, non videtur mihi aliter citius atque certius hoc fuisse consecuturus, quam si eas scriberet pacis conditiones, quas scripsit. tam enim duræ sunt atque iniquæ conditiones, et denique inhonestæ, hæ conditiones ab eo scriptæ, ut nullo modo vos ad eas sitis descensuri.

— 17. τῇ προτεραίᾳ] supra τῇ προτέρᾳ dixerat. utrumque recte fecit. ἡ προτέρα ἐκκλησία et ἡ ὑστέρα sunt concio prior et posterior; quas duas conciones complures dies potuerunt intercedere. verum ἡ προτεραία ἡμέρα proxime contingit et præcedit τὴν ὑστεραίαν ἡμέραν, ut nullus alius dies intercedat.

346. 10. ἀλλ' ἰσηδὴ πάλιν —] Hermo-

genes p. 275. Μίδοδε δὲ περιβολὴν ποιεῖσθαι αἵδε. τὸ ἀναστρέφειν τὰ πράγματα καὶ τὰ δεύτερα πρῶτα λέγειν, εἶτα ἀναγκάζεσθαι ἐκβιβάλλειν τὰ πρῶτα, καὶ τῷ σχήματι χρῆσθαι τῷ κατ' ἐκπαμβολήν. οἷον· ἀλλ' ἐκειδὴ πάλιν ἥκομεν ἐκ τῆς πρεσβείας ταύτης τῆς ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, ὅσπερ εἰσὶν οἱ νῦν εὐθύνας. εἶτ' ἐκπίπτοντα τὰ πρῶτα· οὔτε μικρὸν, οὔτε μέγα οὐδοτιοῦν εὐρημένοι τῶν ὑπὸ τούτου, ὅτε τὴν εἰρήνην ἐποιεῖσθε, λαχθέντων καὶ προσδοκηθέντων. καὶ τὰ ἑξῆς. μέχρι τοῦ· προσῆμεν τῇ Βουλῇ.

— 15. *καὶ τούτων* ſ. a. *οὗ π. καὶ παρ'*—] *καὶ* prius videtur prorsus tollendum, et posterius aliam in sedem, convenientiorem illam quidem transferendum, ut sic legatur locus: *ἐξεπιστεμένοι, τούτων ὕστερ' αὖθις αὖ παραχόντων παρ' αὐτὸ τὸ ψήφισμα* [adversus diserta et clara verba decreti legatis additi, in legationem proficiscentibus, cujus præscriptum sequerentur] *καὶ παρεσβευκότων*. Sed nescio, quomodo *καὶ παρεσβευκότων* post *παραχόντων* non placet. ut pæne suspicer etiam hæc duo vocabula esse tollenda, quorum posterius *παρεσβευκότων* facile potuit varians lectio in quibusdam codicibus fuisse. pro *παραχόντων*, aut ut in aliis est, *παρακόντων*.

— 25. *περὶ τῶν ὑπολοίπων*] subaudi *λέγων*.

— 26. *μὴ πρόσθαι*] *ταῦτα* subaudi. hæc loca, Phocenses et Pylas.

— ibid. *ταῦτα*] prætuli *ταὐτά*. sed tum deest ἃ *πρότερον*, scil. *ἐκάθητε*. neque rursus in idem malum incidere, in quod antea incideratis, ut scil. sineretis Philippum multos socios vestros, multaque loca vobis amica, aut vestræ ditionis, rapere.

— 27. *καὶ ὑποσχίσεσιν*] nescio, an *ἐξ ὑποσχίσεων* addendum sit. aliis ex aliis promissis.

— ult. *ἐκειδὴ δὲ ἦκεν*] Aristides de D. C. pag. 218. *καὶ πάλιν ἐν τῷ τῆς παραπρεσβείας. ἐκειδὴ δὲ ἦκεν ἡ ἐκκλησία, περιλθὼν Αἰσχίνης πρῶτος ἡμῶν ἀπάντων. καὶ οὐκ εὐθὺς τὸ ἀκόλουθον ἐκάτηγεν. τάδε ἀπήγγειλεν. ἀλλὰ πρότερον κατὰ ἐναντίον τοῦ ἀκολούθως ἃ δεῖν ἀπαγγέλλειν, οὐκ ἀπήγγειλε. τίνα δ' ἦν ταῦτα; πρῶτον τοῦ μὲν ἀπαγγέλλειν τι περὶ τῶν πεπρεσβευμένων, ἢ, περὶ τῶν ἐν τῇ βουλῇ βεβήκοντων, εἰ ἄρα ἠμφισβήτει μὴ τέλεσθαι λέγειν ἐμέ, μισοῦντα, πάμπαν θεὸς ἀπόσχοι. εἶτα νῦν κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἃ ἐκαινάς καὶ ἐδημηγόρει. καὶ τοιούτους εἶπε λόγους.*

347. 3. *τὰ*] posterius addidi. *τὰ* prius est nominativus, posterius accusativus. In Aldina legitur *τὰ γὰρ πράγματα πάντα*. quæ lectio etiam non mala est. ubi *τὰ* cohæret cum *λυμηνάμενα*, qui sunt nominativi. *πράγματα πάντα* autem sunt accusativi.

— 5. *ταῦτ' ἐστὶν ὧδε*] scil. ἃ *νῦν λέγω*.

— 10. *ὑμᾶς λαθὼν ᾤχετο*] vos, id est mentes vestras, delusas a se atque occocatas, secum abstulit, quasi vobis eruptas, et secum illuc rapuit, quo voluit.

— 15. *ἀπελογίζετο*] calculum subducebat, enumerabat e digitis, futurum, ex iis certe, quæ sibi cum Philippo convenissent, ut intra biduum triduumve. Necesse est, dicebat, ex iis, quæ cum Philippo mihi constituta sunt, ut Philippus, si mentem non mutavit, sed verbis fidem rebus fecit, jam hodie Thebas oppugnare cœperit. Jam cum bidui triduive itinere Thebæ Athenis absint, intra breve tempus istæc audietis.

— 17. *μόνοντας οἶκοι*] sine ullo vestro labore. videtur esse proverbialis locutio.

348. 5. *πρὸ*] *quodammodo*, aut *procul omni dubio*. *ὑπηπίστατο* perinde atque *παρῳδήκει* pertinet ad *Ὡρεωτῶν*. orator si dicere voluisset, verbis longe circumductis et obscuris eminus me subindicabat, non *μου* dixisset, quod linguæ Græcæ ratio non fert, sed *μὲ* in accusativo.

— 10. *οὐκ ἴφη εἰδέναι*] bene Græcum est, negabam me scire. solœcismum foret committere atque *με* addere.

— 15. *καὶ οὐδ' ἀκούειν*] ne audire quidem vocem meam volebatis, nedum assentiri.

— 17. *ἥμεσγ' ἐδαΐτα*] malui *ἥμεσγε δαΐτε*. rem memoria et mente repetenti mihi videmini nunc, consentanee tunc et more humano egisse, prout ab hominibus in ejusmodi loco constitutis exspectari poterat.

— 22. *ὑπεπιμένων*] prorsus idem est, atque *περιμεν.* propositarum. quæ profertur lectio, *ὑπεπιφαίνων*, tametsi aperte prava est, sententia tamen tolerabili non caret, scil. assimulatarum, mentitarum.

— 23. *ὄχλος ἄλλος καὶ βασκανία κατεφαίνετο*] nodus perquam durus. Sunt qui *κατεφαίνετο* in plurali subjiciant. Sed Dorvillius ad Charitonem p. 595. vulgatam tuetur, negans causam esse, cur ab ea discedatur, et afferens exempla verbi in singulari positi, cum pluralis exspectaretur, secundum pluralem substantivi. ut illud Herodoteum *αἱ Θῆβαι Αἰγυπτίους ἐκαλέετο*, pro *ἐκαλοῦντο*. Ego vero admodum vereor, ne Demosthenes ejusmodi archaismos, ut suo nitore indignos, diligenter devitarit. Equidem nullus dubito ad *ὄχλος ἄλλος* non debere *κατεφαίνετο* referri, sed illud per se stare, et subaudiri a callido lectore debere *ὄντα*, quod hic idem valet atque *ἐδόκει*, vel *ἐλέγετο*. et cæteroquin erant, h. e. audiebant, appellabantur, declarabantur obloquentes esse, popellus, et præterea quoque ipsorum invidentia atque simultas apparebat, h. e. plebs clamabat, et præterea quoque ipsorum invidentiam elucescere. Hoc si admittas, quod dare facillimum sit, quoties enim verbum substantivum subaudiendum

omittitur, et porro si detur, quod item facillime dari potest, articulum præfigendum esse vocabulo *βασκανία*, ut sit *καὶ ἡ βασκανία κατεφαίνετο*, plane et expedita sunt h. l. omnia. Sententia atque hæc erit: explodebat eos obloqui conantes concio, dictitans audientia nos indignos esse, cum quod ceterequin vilis et contemnendus popellus essemus, tum quod, quæ opposuissemus omnia, merus esset livor, quem nimis quam perspicuum esse.

— 24. *ταῦτα δὲ*] ab Æschine cum consertibus acta et relata.

— 25. *τοῦ χάριν δὴ* —] Hermogenes p. 235. *καὶ μὴν καὶ αἱ ἐναπολήψεις μάλα χρήσιμοι πρὸς εὐπρέπειαν καὶ σαφήνειαν. ἐστι δὲν γάρ τι πρόσθης σχῆμα τῶν ἐφεξομένων ἕτερον νόημα, εἶτ' ἀναγκασθῆς ἐναμβαλεῖν ἄλλα τινὰ πάμπολλα, πρὶν ἀποδοῦναι τὸ ἀπόλουθον, ἀφέντα ἐναπολαβεῖν καὶ διευκρῖναι, ἵνα μή σε ἀσαφὴς καὶ συγκεχυμένος γένηται ὁ λόγος. ὅπερ εἴωθε ποιεῖν ὁ Δημοσθένης, οἷον — καὶ πάλιν ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου τοῦ χάριν δὲ ταῦθ' ὑπέμνησα πρῶτα τῶν ὑμῖν — λέγοντες ἀκούῃ μου, θαυμάζει. εἶτα πολλὰ ἐναμβαλὼν καὶ μεστώσας τὸν λόγον, ἀναγκαίως τῇ ἐναπολήψει κέχρηται, ἵνα διευκρινήσῃ. πρώτου μὲν οὖν τούτου* [p. 349. 11.], *καὶ μάλιστα, οἵπερ εἶπον, εἴνεκα ταῦτα διεξῆλθον. δευτέρου δὲ τίνος*; item p. 280. et Aristides de D. C. p. 228.

— 26. *πρῶτα τῶν*] eorum, quæ ad vos nuno commemorabo, prima hæc ordine feci, et enumerandi initium illinc feci.

349. 1. *ἔπειθ'* et *ὑπερβάλλει*] scil. *τὸ πρᾶγμα, ἢ ἀκούει πως' ἐμοῦ*. vel *τὸ πεπρᾶχθαι ταῦτα, ὃν ἐγὼ κατηγορῶ*. vel significat *τὸ ἐμοὶ τῶν κατηγορῶν τότε σιωπῆσαντα*.

— 2. *εἶτα* —] hæc est oratio assimulata judicis aut auditoris de corona, stomachantis his verbis: *εἶτα*—. Et tu tamen (vel Itane vero tamen), scelerate, rem tam flagitiosam, tam exitiosam, tam immanem ausus es silentio dissimulare? Constructio hæc est: *ἵνα μηδεὶς ὑμῶν* — *θαυμάζῃ* (subaudi *λέγων*) *εἶτα τότε οὐκ ἔλεγες*. Verbum *θαυμάζειν* h. l. significat, cum admiratione, stomachabundum exclamare.

— 5. *ἐξέλειπον λόγου τυγχάνειν*] malim *ἐξέλειπον τοῦ λόγου τυγχ.* sed hæc cautione, ut *τοῦ* ne ad *λόγου* referatur, sed cum *τυγχάνειν* copuletur. *ἐξέλειπον τοὺς ἄλλους* excludebant alios *τοῦ τυγχάνειν* ab adipiscendo *λόγου* facultatem dicendi.

— 6. *ἐπαγγελίαν*] correxi *ἀπαγγελίαν*, renuntiationem ejus, id est, quæ de successu legationis suæ ad vos renuntiavit. *ἐπαγγελίαν* huc non convenit, primum, quod de promissionibus jam præcessit, eademque vitiose orator esset iteraturus. *ἅπαν*, quod numerus pluralis requireretur, non una sola re promissa, sed complurima. Accusativus hic aptus est, non ex *εἶπεν* (nam Atticismo hic non est locus, et *εἶπεν* cohæret cum *ὅτι*, *tenentis hoc, quod* —), sed aptus est e *μεμνημένους* præmisso, tenentes in memoria renuntiationem ejus.

— 11. *οὗτος εἶπεν*] propter illam præcipue causam, quam dixi, bene habet, vitioque caret; aliudque nihil si cogitarunt atque voluerunt, quam ut hoc significaret *ὅστις*, quod auggerunt in locum *οὗτος*, ignotus, qui codicem Italicum in Wolfii gratiam contulit, ejusque suffragator Taylor, utique errarunt. Sin autem significare voluerunt alteram sententiam, quæ etiam in *ὅστις εἶπεν* inesse potest, hanc puta, *id quod modo dicebam*, sententia hæc bona est, neque admodum sunt reprehendendi, tametsi nil ideo nos movebit, ut a vulgata discedamus.

— 12. *δευτέρου δέ τινος καὶ οὐδὲν ἐλάττονος*] distinxi sic, ut dialogismus melius appareat: *δευτέρου δὲ τίνος*; eoquodnam vero est alterum illud, ab quod hæc vobis ad animum revoco? respondet *καὶ οὐδὲν ἐλάττονος*. est hoc nempe, et id quidem nulla in re minus aut levius, quam fuit prius. Nescio, an ad elegantiam accedat, si ad *ἐλάττονος* addatur *γε*, *profecto, certe*.

— 15. *προβαλλομένους*] recte locum hunc interpretatur Harpocrat. v. *προβαλλομένους*, cujus hæc sunt verba: *Δημοσθένης ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου τὸν προαίρεσιν τῆς πολιτείας προβεβλημένον καὶ ἄπιστον εἶπεν, ἀντὶ τοῦ εὐλαβῆ ἔχοντα καὶ φυλαττόμενον*. nam ita leg. est, ita dat non modo codex Mediceus, sed etiam editio Aldina. a qua ut his discederet Maussacus, profecto nihil eum impulit, quam subitanea quædam et fortuita vertigo, atque momentanea concitas mentis, a qua labe nostrum nemo satis tutus est. Gronovius, qui vitiosam lectionem *ἀλαφρῶς* in texto servavit, in annotatione pœnitentiam contestatur, quod veterem probam lectionem *εὐλαβῶς* non revocasset. Est ergo *προβεβλημένον* cautum et circumspectum; ex effecto, vel consequentia. nam proprie *προβεβλημένος* non est cautus, sed is, qui sese undique munit et vallat, projecta ante se habet propugnacula, scutum, hastam, aggeres, mœnia, alia instrumenta hostis arcendi. Sed hoc non facit nisi cautus et provides. Ergo per consequens significat *προβεβλημένος* cautum quoque. *ἄπιστος* h. l. est active sumendum, *qui non fidit*, non autem passive, quo sensu frequentius solet usurpari, *infidus, cui non fiditur*. Sin autem pro *ἄπιστος* malis *ἀπίστους implacabilis*, quod mihi visum aliquando fuit præstare (nunc enim diffidens ipse mihimet in medio ponam), tum vocabulo *προβεβλημένον* alium tribuere potes significationem, hanc nempe, *odio flagrans*. quasi furiosa et desperata cum audacia et pertinacia ultro

ruens in hostem, protensa et porrecta adversus Philippum, procurrens extra aciem quasi, atque solum se ei objiciens, ut antesignanus, aut ut anteres parieti objectus, aut ut moles ponti objecta, ad undarum vim frangendam.

— 19. εἶχε] cum alii darent ἴσχει, cœpi de ἴσχειν suspicari, idque de meo sensu prætuli. Constructio hæc est: Quæ Æschines ad vos renunciavit, si omnia ab eventu confirmata sunt, νομίσητε, arbitramini, aut velim vos pro certis habere hæc duo, καὶ ἴσχειν καλῶς τὰ πεπραγμένα, et res gestas bene habere [id est acta ab eo in legatione, et postmodum ad vos renuntiata] quia a veritate eventus comprobata sunt, καὶ τὸ συμφ., et in his actis atque eventis reip. commoda et decora aucta esse.

350. 2. τὰς αἰτίας] majora, atrociora, enormiora crimina, quam ut eorum suspicionem capiat vir (vel quam quæ cadant in virum, quam quæ sperentur proficisci potuisse ab eo viro,) qui tam sit, atque Æsch. est, ignobilis atque contemtus. Marcellinus ad Hermog. p. 140. 37. δεῖ δ' ἀεὶ σκοπεῖν, μὴ μείζόν ἐστι τοῦ προσώπου τὸ ἐπιφερόμενον ἔγκλημα, ἵνα μὴ ἀπίθανος ὁ λόγος γένηται. διὰ τοῦτο καὶ Δημοσθένης συνωρᾶτο, ὅτι τὸ κατὰ τοὺς Φωκέας ἔγκλημα μεῖζον ἦν Αἰσχίνου, προσίθησιν [350. 16.] οὐχ ὡς ὃδε Φωκέας ἀπώλεσεν ἂν καθ' ἑαυτόν. φοβηθεὶς γὰρ τοῦ ἐγκλήματος τὸ ἀπίθανον, συνέζευξε τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως. Sic correxi de meo sensu postrema hujus loci, quæ in Aldina mendosa leguntur.

— 5. εἶθ' οὗτος εἴπερ] Haud equidem repugnem contendentibus εἴπερ tollendum esse. fecerit, qui volet, per me licebit. Sat gravem tamen causam nullam cerno. caussantur si præcessisse. Sic hoc supervacaneum fieri, quasi non Tullius quoque pari modo *si* iteraret. *Eodem in gradu si quem vos collocaveritis — is animum si induxerit* —. Ecquis est, qui hanc Latinitatem culpet? cujus exempla sexcentena penes Tullium prostant; quamquam planius utique sic dicatur: Eodem in gradu a vobis collocatus — si quis animum induxerit. οὗτος primum ad illum commentitium, hypotheticum hominem refertur, posterius ad Æschinem. Verumtamen ne quid dissimulem, durum utique, ut auribus insuave sonans εἴπερ οὗτος, ὥσπερ οὗτος, ita menti accidit hoc ambiguum et fallax, ut οὗτος in tanta propinquitate de aliis atque aliis usurpetur. Suavius utique sonaret, molliusque procederet oratio sic: εἶθ' οὗτος Κουλήθη. omissis illis tribus supervacaneis vocabulis εἴπερ, ὥσπερ οὗτος.

— 8. οὐ γὰρ, εἰ φαύλως —] Eustath. ad Homer. p. 1356. τὸ φαῦλον οὐ μόνον τὸ πανοῦργος, ὡς παρὰ Δημοσθένει· οὐ γὰρ, εἰ φαύλως ὑμεῖς χρῶσθε τοῖς συμμάχοις· [sic] ἀλλὰ καὶ τὸ ἀγαθὸν, ὡς Εὐριπίδης. Locus hic ex Hermogene, si bene memini, sed sine judicio, transcriptus est. Apud Demosthenem non συμμάχοις, sed συμβούλοις legitur, p. 350. 8. ad quem locum procul dubio respexit quicunque hujus observationis auctor est, neque verissimæ, neque sapientissimæ.

— 11. οὐδὲ πολλοῦ δεῖ] subaudi ἀλλὰ τοῦ ἐναντίος.

— 14. εἰ, ὅσα —] pro si initio hujus versus malim ὡς, ut respondeat insequenti οὐχ ὡς versu 16. deinde si Philippus, horum usus opera, Phocenses perdidit, oportet hoc spectare, corrupta et abjecta ab his ea omnia esse, quæ ad Phocensium salutem conferre legati, qua legati, potuissent, sed istud, hunc Æschinem Phocenses perdidisse. Qui enim is faceret hoc?

— 17. προβούλευμα] Citat h. l. Harpocrat. v. προβούλευμα.

— 18. ἀπαγγελίαν] correxi rursus ἀπαγγελίαν. renuntiationem meam de legatione.

— 20. ἐγὼ μὲν οὐδὲ τότε σιγήσας, οὐδὲ νῦν ἀφίσταμαι] restitui lectionem Augustani. Jurini conjectura menti oratoris repugnat. quæ hæc est: me, qui tum tacuissem, nunc caput e laqueo extrahere, atque negare, mihi cum istis rebus commune quicquam esse (vel negare, res illas ad me pertinere). vel non me, tum quidem tacuisse, cum loqui debuissem, utpote versus in mediis rebus gerendis, jam vero dedicere et ejurare omnem rei hujus participationem, cum videam nequitiam proditam, et rem secius evenisse, quam sperassem. Jurinus autem hanc ei imputat sententiam alienissimam: me neque tunc tacuisse, neque nunc renunciare huic negotio.

351. 1. μαρτυρία] testium puta confirmantium, Demosthenem in curia de legatione renunciantem placide et cum assensu auditum atque laudatum esse, quod visus esset vera retulisse, diversa Æschini cæterisque legatis referens.

— 7. πᾶσιν] post πᾶσιν addendum videtur ἂν ἦν. nam omnes pariter nefanda perpetrassent.

— 17. τῷ δὲ μηδὲν αὐτῷ —] vulgaris lectio hujus loci hæc est: τῷ δὲ μηδὲν αὐτῷ συνειδότι δικαίῳ, εἰ σιγήσ, πανοῦργ καὶ δικαίων ἔργων δίξα κοινωνεῖν τοῖς στασιάσαι. quæ poterat probari, dummodo exigua mutatione δίξα in δίξαι infinitivum aor. primi mutaretur. mihi placuit aliam viam ire. Et σιγήσ optativo effeci σιγῶν participium, et e δίξα effeci δίξει. viro autem bono et honesto, qui nullius mali sibi sit conscius, utique grave sit et acerbum, si tacendo sibi suspicionem communionis contraxerit fœdorum atque scelestorum facinorum. Hoc unum, fateor, meam premit rationem, quamquam et vulgatam perinde premit,

quod post στιγῶν (vel si mavis εἰ στιγᾷ), semper redundabit τῷ σιωπῆσαι ut vitiosa tautologia. δεινὸν non cohæret cum συκοφάντῃ, quamquam illud vocabulum utique ad hoc subaudiri potest (vel etiam καλὸν), sed stat per se, δεινὸν, scil. ἐστί. viro, nullius facinoris sibi conscio, est grave.

— 24. τούτους, καὶ δίον] correxi de meo sensu τούτοις) δίον. cohæret τούτους cum ἐκπεσεῖσθαι. hos, Æschinem reliquosque proditores, duxisse Philippum velut in rem præsentem, monstrasse ei prædam paratam ejusque copiam ei fecisse, eum in capite rerum constituisse. Ab ἦν ad τούτους signis parentheseos inclusi.

— 26. ἅμα ἀκούειν] συμβῇ addidi. ad ἀκούειν subaudi e præmissis περὶ φιλίππου παρόντος ὧδε ἐν Πύλαις. eveniebat una, et vos audire famam de adventu Philippi ad Pylas jam facto, et illum reapse adesse. nam interdum rumores falsi sparguntur.

352. 8. φρουτίφους γενίσθαι τινὸς] desernnt nos h. l. cum codicibus conjecturæ virorum doctorum. neque ego commiscor conveniens, quod in locum τινὸς sufficiam. Num ἀρνὸς, *agno placidiores*. An non satis intelligo popularem Atticismum, cujus color necesse est ut insit in τινὸς, si recte habeat. pæne ut nos usurpamus vulgo, *geschmeidiger, als was, als irgend etwas, das sich zur Vergleichung schickte* [*mild beyond the bounds of comparison*].

— 19. ἁμαρτήματά ἐστιν] num οὗτος interponendum est, hic, non Æschines, sed Philippus.

— 21. μικρὸν] subaudi γράμμα ἐστι γεγραμμένον.

— 25. ἐνδίχεται] correxi ἐκδίχεται e libris, sine quibus ἀναδίχεται maluissem.

353. 2. τῶν παρ' ἐκείνου τούτων ὄντων] correxi τῶν παρ' ἐκείνου τούτων ἐνόντων. utpote quæ nusquam insint scripta, neque in ulla quidem Philippi epistola scriptove alio, dictove per ejus legatos. τούτων redit ad τὰ ἀπηγγελμένα ψευδῶς ὑπ' Αἰσχίνου. τῶν autem aptum est e μυδαμοῦ, et subauditur γραφέντων, ἢ λεχθέντων. aut si τοῖς servatur, subauditur παρ' ἐκείνου γραφεῖσιν, ἢ λεχθεῖσιν. Nam locum utique tueri potest τοῖς ob insequens ἐνόντων.

— 27. ᾗ αὐτὸς] correxi ἃ αὐτός. Ante ὑπέσχετο deest procul dubio γράψων. ne illa ipsa quidem, quæ se vobis per literas significaturum recipiebat. Post ὑπέσχετο subaudiendum videtur esse ψευδόμενος.

— ult. ἀλλὰ μὴν] adde tacite ἵνα εἰδῆτε.

— ibid. οὗτος] correxi οὕτως. sic nempe, ut ego refero, testorque eum ita scripsisse.

354. 2. αὐτὸ τοῦτο] scil. τὸ μέρος. hanc ipsam solam epistolæ particulam, nil aliud. Hinc incipe recitare. prænmonstrat orator scribæ, quid eum prælegere oporteat, et unde ordiri.

— 8. ποιήσειν] scil. φασίν.

— 9. εἰς ταύτας τὰς προφάσεις καταφεύγων, ἵνα — ἀναχώρησιν ἑαυτῷ καταλείπῃ] ad ejusmodi prætextus confugiens, quo — sibi receptum relinquat. Foret utique planius: εἰς τοιαύτας προφάσεις καταφεύγων, καὶ τοιαύτας ἀναχωρήσεις ἑαυτῷ καταλείπων. ad ejusmodi prætextus perfugiens, et ejusmodi receptus sibi relinquens. Aut sic — φέρει, εἰς τοιαύτας προφάσεις καταφυγὼν, κἂν ἅρα — ἀναχώρησιν ἑαυτῷ καταλείψων. Bene habent verba κἂν ἅρα εἴπωτί τι. et tum, si quid vos cives, nominatim indicetis, quod cupiatis, atque ab ejusmodi illecebris verborum impellamini ad postulandum aliquid.

— 11. ἐπαγγέλλασθαι] locum hunc citat Harpocr. v. ἐπαγγελία.

— 13. ἐπῆν] scil. ἐμοὶ, licebat mihi.

— 15. ἐᾷν] subaudi ὑμᾶς. neque committere, ut vos hoc tantum negotium, in quo tota vestra salus libraretur, perire sineretis. quibus codicibus si proximum deest, hi pro ἐᾷν procul dubio dabant ἐὰν, et καὶ post διδάσκειν ὑμᾶς omittebant. quos non probo.

— ibid. εἰ μὴ Θετταλοὶ] Citat h. l. Aristides T. p. 192.

— 20. εἰ μὲν γὰρ —] Hermogenes p. 280. ἐφέλκεται ἐνίοις καὶ τὰ καθ' ὑπόθεσιν σχήματα, καὶ μάλιστα εἰ μετὰ μερισμοῦ ὑποτιθεῖτο. οἷον· εἰ μὲν γὰρ ἐνταῦθ' ἦν ἤδη τὰ πράγματα, Αἰσχίνη, ὥστε μηδ' αἰσθανομένοις τοῖς Θηβαίοις πλέον εἶναι μηδὲν, τί οὐ γέγονεν. εἶτ' ἐξ ἀνάγκης ἐπηκολούθησε τό· εἰ δὲ παρὰ τὸ προσδόκησθαι κεκώλυται, τίς ὁ ἐκλαλήσας; οὐχ οὗτος.

— 23. ἔμελλεν] prætuli ἔμελλον in plurali, scil. οἱ Θηβαῖοι παρὰ τὸ προσδόκησθαι ταῦτα κεκωλύσθαι. neque futurum erat, ut Thebani malum imminens, præsensu ejus incitati, averterent. mallem tamen nunc vulgatam a me servatam esse: ἔμελλε ταῦτα κεκωλύσθαι παρὰ τὸ προσδόκησθαι. futurum non erat, ut malum hoc, si revera Thebanis tam prope incubuisset, ab iis averteretur et repelleretur, propterea quod id tempori adhuc præsensissent; hoc unum me male habebat, quod ἔμελλεν, in singulari, ad ταῦτα τὰ πράγματα rediret, ἠβουλόθη autem et ἧλωσιν ad Æschinem, neque volebat Æschines id evenire, neque sperabat eventurum.

— 26. λόγοις τούτοις] interponunt codices aliquot bonæ notæ καί. qui sine calami lapsus, an defectus indicium, dubito. Si quid deest, suspiceris λόγοις deesse: τοῖς λόγοις καὶ λήρεις τούτοις.

— ult. ἐσταθῆτο] effutiebantur hæc temere, sine reputatione metuque rerum futurarum. quicquid præcipitanter, cum socordia, pingui, ut aiunt, Minerva, laxe, crude, ruditer, sine arte, sine meta fraudis postmodum detegendæ, ad brevis tempo-

ris usuram contexeretur, aut conficeret, id σπεύδεσθαι dicebatur. facile sit hoc ad commentum quodque leve, tenue, rarum, per quod lux veritatis undique dilucescat, ad præsentis modo temporis prooeuum, diuturnitatem et severitatem examinis haud ferens, accommodare.

355. 1. ἀκούειν] cohæret cum ἐπιμέμψη versu 11.

— 3. καὶ ἴδετε] scil. τοῦτ' οἶδα.

— 6. ὅ] malim οὕς. quos Phocenses plane præterire tacitos.

— 14. ταῦτα] quæ nempe Æschines blateral.

— 16. καὶ ὅσους] id est, καὶ ὁρᾶτε, ὅσους— etiam, videte quæso, inquam, cives, et opeſam date, ut —.

— 19. τι τῶν ἐναντίων] scil. γέγραται.

— 21. μὰ τῶν ἀφίστασο] Sententia est: haud equidem veto, te Demosthene nunc dedicere et ejurare communionem et conscientiam harum rerum. Sed rursus nolim tunc te tibi earum participationem arrogare, cum exitum sortita erunt. quasi si sic dixisset: μὰ, τῶν μὲν ἀφίστασο, τότε δὲ προσποιοῦ. quod idem est, atque: τῶν μὲν ἀφίστασο, τότε δ' αὖ μὴ προσποιοῦ.

— 24. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὰ ταῦτα ἐμοὶ καὶ Δημοσθένει δοκεῖ] Ut ταῦτα cum ταὐτὰ mutaretur, prorsus necessarium factu erat. ut bona et proba constructio accusativi cum infinitivo mutaretur, nulla gravior mihi fuit causa, quam auctoritas probati codicis, unde dedi εἰ μὴ et δοκεῖ.

— 27. ἤδωκε] scil. τῷ γραμματεῖ πρὸς τὸ δημοσίᾳ ἀναγνῶναι. scribæ in manus dat, ad recitandum in concione, rogationem a se conscriptam.

356. 7. ἐπαίνων] quibus nempe Philippus a nobis extollitur.

— ib. καὶ τὸν ὄρκον] id est, ὁρᾶτε ὅτι τὸ ψήφισμα λέγει τὸν ὅρκον — videtis, cives, etiam hoc, Philocratis rogationem sancire, ut quam pacem Philippus vobiscum contraxerit, eadem nepotibus quoque, cum vestris, tum ipsius, rata stabilisque sit. Rursus ad proximum ἐκκαίειν subaudiendum est hoc λέγει, vel φασὶ τὸ ψήφισμα. etiam istud videtis, præcipi ab illa rogatione, ut vos Philippum laudetis.

— 21. καὶ προσθήμενον] hoc est, sive, *quamvis præsensissent*, sive, *quoniam præsensissent*. sed sunt in libris qui dent, καὶ οὐ προσθήμ. neutra lectio specie caret. verumtamen orator ipse priori, particulam infitiantem omittenti, calculum addit ipse suum infra p. 365. 12. ubi disertis verbis ait: ἐπειδὴ δὲ ἦκεν εἰς Πύλας, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, αἰσθόμενοι τὸν ἐνίδρυον, ἐναντιώσαντο.

— 23. εὐφαμότατ' ἀνθρώπων] bene habet. sententia est: tam honesta, tam præclara, tam fucata et ad fallendum scite probabiliterque composita, ut alius hominum omnium nullus comminisci possit orationem magis omni ex parte reprehensionis vacuam, magis comitatis et honestatis plenam; quamquam reapse mera fuit impostura, nitore verborum scelus occultans deterrimum.

— 26. ἴδετε] addidi. Philocratis rogatio nullam imponebat necessitatem convocandi Amphictyonas, vel potius, interdicebat ea providentia, vetabat illam cautionem. ut οὐκ ἴδετε idem sit atque οὐκ ἐξῆν. qui ἴδετε omittunt, hi e præmissis γέγραφε repetunt. Philocrates in rogatione sua nullam fecit mentionem convocationis Amphictyonum.

— ult. καίτοι καὶ — ad καλούσης ὑμᾶς] Est hypophora, ficta oppositio. Atqui vos tamen Philippus binis literis evocavit? occurrit orator οὐχ ἵν' ἐξέλθητε — atqui non eo profecto scriptis, quo vos exiretis. Nequaquam. non enim vos hoc temporis articulo vocasset, nisi jam dudum ante vobis præripuisset opportunitates exeundi. h. e. nisi nosset, in potestate vestra non esse, in castra exire, cum ipse vobis potestatem ejus rei tam eripuisset, cum pestiferas illas fraudes cum legatis vestris composuisset. opponit inter se τότε et τανικαῦτα, *tum temporis*, cum vobis adhuc licuerit exire, et *nunc*, cum negatum id vobis est.

357. 2. οὐ γὰρ ἂν ποτε τοὺς χρόνους ἀνελὼν] refinxi ad mentem meam: οὐ γὰρ ἂν τότε τ. χ. οὐκ ἀνελών. particulam infitiantem addi necessarium erat, quia alia sententia exsisteret inconsentanea et sibi repugnans.

— 6. προσέταττεν] subaudi, si bona fide vos ad se invitasset, aut expeditionem castrensem hortatus esset. Sed merus hic erat mimus, merse præstigiæ, subsannatio vestri.

— 7. ἀλλ' ἵνα] id est, imo vero binas illas inimicas literas Philippus eo ad vos misit, quo —.

— 9. τι] de meo addidi. ἐπί τι, subaudi μέρος vel μῆκος τοῦ χρόνου. aliquatenus, aliquantisper. ἐπανέχειν ἐλπίσιν. commorari in spe sua, nec ab ea discedere, sed in ea velut æstuare, fluctuare, ut navis intra breve spatium loci iisdem in undis discursitans, neque multum proficiens, aut ad ancoram stans et secundum ventum, aliudve aliquid exspectans.

— 11. ἄκοντες] confirmatur p. 360. 11.

— 15. τούτοις] Æschini, Philocrati, et consortibus.

— ibid. τούτων] scil. scriptorum his in literis.

— 16. ἐκπεξέλθωσι] primam syllabam detraxi. exiretis in castra. nam ἐκπέξεχεσθαι est injuriam oblatam, scelus ulcisci, persequi.

— 18. γράφειν] decebat eos rogationem a se conscriptam ad vos ferre, qua Pre-

xanus juberetur Phocensibus succurrere.

— 23. *καὶ τὸ ψήφισμα*] interposui τε.

— pen. *οὕτω*] stat in bivio, ut antrorsum retrorsumque vergat. tu fiage tibi, lector, sic esse exaratum: *καὶ τῶν ἰχνῶν οὕτω*, et hi quidem sapientes, *οὕτω πιστεύειν ὑπάρχοντα*, hi ad credendum adducebantur. non idee tamen auctor sim literis expressis idem vocabulum exarandi.

358. 4. *δλεθρον*] malim cum articulo *τὸν ὄλεθρον*.

— 7. *ὑπάρχειν αὐτοῖς*] subaudi *εἶναι* vel *φάναι*, ne adde. sufficit enim merum verbum. reddidit hoc eos molles et torpidos, quod persuasum ipsis esset, Philippum ipsis amicum et propitium esse.

— 10. *ἀλλὰ*] est objectio, quæ in continenti removetur in istis: *τούτοις ὅτι* — atqui tamen erant penes Phocenses, quibus videretur futurum, ut pœnitentia vestræ imprudentiæ vos aliquando incesseret. malim itaque *μεταμελήσειν* in futuro.

— 13. *ἐπιδείξαι*] alii, quicunque id fecerunt, quod istis essent sapientiores. non nominatur qui fecerit.

— 16. *τὸ γὰρ ὡς ἐκεῖς ἀνδρα* —] Aristides de D. C. p. 214. *ἵνα δ' ἔτι σαφέστερόν σοι γένηται, ἐπεῖόν τί ἐστι τὸ διὰ μέσου ἐμβαλεῖν πλείω νόημα, ἐκεῖνο σαφέστατον παράδειγμα ἐν τῷ τῆς παραπρεσβείας. τὸ γὰρ ὡς ἐκεῖνα ὑποτὸν ἐν νόημα ἐκ περισσοῦ. καὶ διὰ παιρὸς τοὺς ἰσχύοντα, γράφοντα εἰρήνην ἀθάνατον, συνθέσθαι τὴν κατὰ τῆς πόλεως αἰσχύνην· τὸ πρᾶγμα τὸ γνώμιμον. τὸ δ' ἐκ' αὐτῷ, καὶ οὕτω ἀπήρτισται, ἀλλ' ἐκεμβάλλει πάλιν· πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρόν* — sed hic rursus locus aliunde petitus est, sc. e p. 381. 23. quare suspicor, post *ἐκεμβάλλει* decesse *τῶν τὸ πέρας*. *πῶς οὐχὶ πάνδεινον*. tum sequitur novum exemplum: *καὶ πάλιν* —.

— 17. *γράφοντας*] suspicatus aliquando sum leg. esse *γράφοντας εἰρήνην ἀθάνατον*, condentes pacem æternam, nunquam desituram, *ἀθάνατον συνθέσθαι* immortale civitati dedecus condere.

— 19. *τῶν παρὰ τῶν ἄλλων*] beneficiis et ornamentis, ab aliis, diis hominibusque, in eam collatis. sic dant vulgatæ. prætuli tum *τῶν ἄλλων*. omissis duobus vocabulis intermediis, nunc non facturus. nam vulgata vitio carebat. in hac nova lectione subaudiri debet *γερῶν* vel *κλεῶν*. laudibus, decoribus.

— 25. *ὕστερον*] postmodum, temporibus insecutis; post eos Phocidis cæteræque Græciæ casus, qui post conditam et signatam a Philocrate pacem evenerunt.

359. 5. *τούτων*] designat Æschinis sodalitium.

— 12. *ἐπηγγέλλετο*] num *ἀπηγγέλλετο*. nunciabantur.

— 27. *τῇ τετράδι φθίνοντος ἐκκλησιάζετε μὲν ὑμεῖς τότ' ἐν Πειραιεῖ*] Sic distinctus prostat hic locus in vulgatis. quam distinctionem qui sequuntur, ii utique recte *τότε* omittunt. ego vero post *φθίνοντος* punctum posui. subaudi *τοῦτο δῆλον*. e die XXVII. mensis nempe hoc constat. tum *τότε* servavi, sed *γὰρ* de meo addidi. tunc enim concionem habebatis in Piræeo.

360. 5. *αὐτὸ*] malim *τοῦτ' αὐτό*. id ipsum, quod aio. *συμβαίνει* congruit cum dicto Proxeni, diem hunc XXVIII. esse quintam ab — Attica dictio. *τοῦτ' αὐτό*, scil. *ἐστὶ τὸ σφάγμα, ὅπερ ἔλεγες*. *Iust so. recht so. vollkommen so. da haben wir es. Es fällt, es trift pünctlich auf den fünften Tag* [*just so. rightly so. precisely so. there we have it. it falls, it happens punctually on the fifth day*].

— 6. *οἷς*] utrumque non est masculini generis, neque cohæret cum *χρήσιμος*, sed neutrius, idemque valet atque *τούτοις*, ä —.

— 19. *συμμαχία Ἀθηναίων καὶ Φωκέων*] duo media vocabula, ut non admodum necessaria, uncis inclusi. Satis enim e superioribus constat, societatem belli designari Phocensibus cum Atheniensibus initam. Verum Taylor omissionem horum verborum *Ἀθηναίων καὶ inhonestum factum* appellat, homo non raro subcerebrosus et præter rationem calidus. Ergo factum id quoque inhonestum est, cum orator ipse paulo ante, versu 15, *τὴν συμμαχίαν τῶν Φωκέων* dixit. Ergo perinde inhonestum erit factum versu 16. *τὰ δόγματα* sic unde appellari, *sine τῶν Ἀμφικτυόνων*. verbum *καθέλειν* redit ad Philippum. decreta Amphictyonum, per quæ, vel vi quorum, Philippus mœnia dejecit.

— ult. *φασὶ*] scil. *ἡ ὁμολογία*, illa formula pacti conventi.

361. 3. *πάντ' ἐκίστευον*] prætuli *πάντες ἐκ.* crebro Demosthenes hoc urget, Phocenses *omnes* pessim isse, ad conflandam crimini hoc majorem invidiam. Constabat nempe resp. Phocensium compluribus minutis civitatibus, quas complectens orator *omnes* appellat.

— 4. *καὶ πρὸς τοῦτον πάντ' ἐπείθοντο, πρὸς τοῦτον ἐκοινοῦντο*] pleraque horum uncis inclusi, ut amputanda, cum manifesto constet *ἐπείθοντο* ex *ἐκοινοῦντο* perperam esse effictum. Arbitror itaque locum sic esse continuo tracta legendum: *πάντες ἐκίστευον καὶ πρὸς τοῦτον πάντες ἐκοινοῦντο τὴν εἰρήνην*.

— 6. *σκοπεῖτε τί πιστεύσαντες*] prætuli *σκοπ. εἰς πιστ.* spectate, secundum quantam fiduciam [id est, e quanta fiducia] Phocenses quanta in mala inciderint. h. e. quantas in clades eos conjecerit nimia ipsorum et incauta fiducia. *εἰς* melius, quam *τί*, cum *δμοια* et *παραπλήσια* concordat.

— 19. *θέαμα δεινὸν*] Hermogenes p. 129. *ἐνδιάστευον δ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τῆς διηγήσεως ἐν*

τῷ περὶ τῆς παραπρεσβείας παρὰ τῷ Δημοσθένει. θέαμα δεινὸν, ὦ ἄ. Ἀ. καὶ ἰλεινόν. et p. 437. τὰ σμικρὰ καὶ φαῦλα τῇ περιβολῇ τῶν λόγων μέγεθος προσλαμβάνει. ταῦτα πωεῖ Δημοσθένης καὶ οὕτω τραχυδεῖ τὴν Φωκέων ἅλωσιν, ἔθους ὅλου ἐν ὀλίγοις ῥήμασι λέγων. ἦν ἰδεῖν οἰκίας κατεσκαμμένας — μονονουχὶ παρίφρασε τὸ Ὁμηρικόν. (Iliad. 1.) Citat item h. l. Alexander Rhetor p. 50. et Aristides de D. C. p. 274. cujus hæc sunt verba: ἔμφασιν δὲ πωεῖ καὶ τὸ ἱστορεμαίνεσθαι ταῖς πωότησιν. Si qualitates rerum nota quadam, præsertim displicentiæ atque reprehensionis, insignias. ὅπου λέγει· θέαμα δεινόν. καὶ ἠλίκιν τόσημα δεινὸν καὶ χαλεπὸν, καὶ φυλακῆς πολλῆς — διέμεινεν. citat item Scholiastes ad Aristotelis Rhetorica, edita Parisiis apud Conradum Neobarium, Parisiis 1539. in folio minori, p. 14. a. 38. Apsines p. 726. πάθος πωοῦσι καὶ οἱ ἀναδιπλασιασμοί· Θῆβαι δὲ, Θῆβαι. καὶ αἱ δεινώσεις· θέαμα δεινόν. πάθος πωεῖ καὶ τὰ ἀναπλητικά· θέαμα δεινὸν, ὦ γῆ καὶ θεοί. ἐν τοῖς πάθεσιν οὐ πολὺν δὲ εἶναι δεῖ τὸν κόσμον, οὐδ' ἐπιβάλλεσθαι τὰς ἐννοίας, ἀλλὰ κομματικὰ τὰ πλείω. ἐὰν μὲν ζευληθῇς συτίχειαν πωῆσαι ἐν τῷ πάθει, κατὰ τὸ ἀσύνδετον εἰσάξεις· οἰκίας κατεσκαμμένας, τείχη περιῃρημένα, etc.

— 20. νῦν] id est, ἀναγκαῖος. nuper in novissima legatione nostra ad Delphos, cum dignitate theororum a vobis illuc publice missorum.

— ult. τίνα ἂν οὖν εἴσθε —] Aristides de D. C. p. 200. καὶ ὅταν εἰς κρίσιν ἀνάγῃς [scil. τὸ σῶγμα] τεθνηκότων ἐνδείκνυσι, βαρὺ δοκεῖ τὸ τοιοῦτον εἶναι. οἶσθ' καίτοι πολλὰ ἂν στενάξειαν οἱ πρόγονοι. καὶ πάλιν· καίτοι τίνα ποτ' οἴεσθε, etc.

362. 1. ψῆφον ἡ γνώμην θέσθαι] Aristides T. p. 200. sic recitat: ὀργὴν ἢ ψῆφον θέσθαι κατὰ τῶν αἰτίων τούτων τοῦ ὀλέθρου. f. τούτοις voluit, aut τοῦ τούτων ὀλέθρου.

— 4. καθαροὺς] subaudi ἑαυτούς. se (majores nostros miraculo divinitus in vitam revocatos), esse a scelere homicidii puros et intactos, etiamsi suis ipsimet manibus imbre saxeo ejusmodi proditores contumulassent.

— 5. μᾶλλον δὲ, εἴ τις ἐστὶν ὑπερβολὴ τούτου] subaudi τοῦτο λοιπόν. eoquid sit turpius, aut si quod vocabulum adhuc gravius et atrocius sit, quam v. *turpe*, (scil. hoc graviori vocabulo rem appellabimus). formula hæc est Demosthenica.

— 12. τοῦτο] correxi de meo sensu τούτου, subaudi ἕνεκα. Constructio hæc est: ἵνὸς τούτου χάριν μάλιστα ἐξ ἁπάντων εὐδαιμονίσειεν ἄν τις Φίλιππον. nam non res εὐδαιμονίζεται, sed homo re gaudens. hanc unam omnium imprimis ob causam beatum quis Philippum prædicet.

— 15. τὸ μὲν γὰρ πόλεις —] locum hunc, hinc ad versum 22. refert, verum non verbatim, sed e memoria, et per compendium, atque more suo, Minucianus p. 148.

— 19. ἐκεῖνό γ'] addidi γε. verum pœnitet nunc, quod non eadem opera ἐκείνῳ (in dativo) restituerim, pro vulgari ἐκεῖνο. illi vero, Philippo puta, propria est felicitas, quæ cui contigerit alii quoque, dictu facile non est. non modo res ipsa illuc ducebat, sed etiam Minucianus. verum tum temporis, quum oratio Demosthenica typis Lipsiensibus recuderetur, technicum hunc nondum tractaveram. præterea in tanta festinatione, qua tunc ferebar incitatus, in haud paucis hallucinatus sum, temerarius sane, et intacta prætermittens vitiosa; quorum de utroque genere nonnulla mihi nunc, secundis curis editionem meam retractanti, sponte se ingerunt.

— 23. εἶγε] alii libri dant εἴγε, postmodum versu 27. οὗτοι omittentes. non mala est ista lectio.

— ibid. ἃ ὑπὲρ ὧν αὐτὸς φίλιππος] correxi: ἃ ὑπὲρ αὐτοῦ φίλ. quæ mentiri Philippus emolumenti sui causa non audebat, tametsi tantum ejus interesset. h. e. propositis tot et tantis emolumentis, quæ parere sibi mendacio potuisset — ad ea vobis fraudulenter persuadenda cum illi mercede suam operam elocassent, vos circumvenerunt.

— 25. ψεύσασθαι, οὔτ' εἰς ἱστολὴν γράψαι οὐδμίαν] lectio hæc vulgata probabilis est. Verumtamen Augustanus dubitationis nonnihil injiciebat, in quo sic legitur: οὔτε γράψαι, οὔτ' εἰς ἱστορ. unde posterius οὔτε in αὐτὸς mutavi de meo sensu. non inconcinna utique antithesis inter *ipsum* dominum, et legatum ejus. verum ipsi mihi nunc displicet iste pruritus ubique scitas, argutas, subtiles sententias ingerendi. possunt utique auctores ab acumine conjecturæ haud paulo concinniores atque comtiores fieri, quam sunt. Verumtamen sic facile inducimur, ut inscii et nolentes longius procedamus, quam par est, et ut sive aliena, quæ illis nunquam in mentem venerunt, subjiciamus, sive etiam palam ipsorum sententiis repugnantia.

363. 10. λέγε] [prætulerim λάβε codd. præstantiorum, propter ἀνάγνωθι, quod est tantundem. Sed sequitur etiam λαβών. Quis hæc expediet? Taylor.] Facile nemo non faciat, qui discrimen inter λέγειν et ἀναγινώσκειν teneat, illud est *pronuntiare*, hoc *de scripto recitare*. multa pronuntientur, quæ de scripto non ideo recitentur.

— 11. τὴν ἐκ τοῦ νόμου] scil. τεταγμένην.

364. 5. τοῦ Ἡγησίππου, ἢ ὡς πρ. οὐχ ὑπεδ. ἢ ὡς ἀσεβεῖς εἰσὶν, ἢ ὡς δ, τι ἂν —] illud ter iteratum ἢ sustuli, ut spiritum orationis reprimens et sufflaminans.

— 6. ὡς] conveniret huic particulæ adjungi illam virgulam transversam, quam nostrates *einen Gedankenstrich* [*a mark of*

ὑπόνοιαν] appellant, indicantem apostopesin, seu aposiopesin, seu anotorem plura cogitasse, quam prolocutum esse, eosque suos sensus lectori vestigandos atque supplendos reliquisse. In usum hujus virgulæ Britanni, quos aoris, ætate nostra ita furiose exarsit, ut loco verborum excusorum totas sepe paginas in eorum libris videas his virgulis obsitas. quibus profunditatem et ubertatem cogitationum ementientes, jejunitatem et paupertatem ingenii produnt.

— 9. ὅς τις φησὶν Αἰσχίνης αὐτὸς] sic distinctum est in vulgatis h. l.; ego jacentem tentantem erexi interponendo signo interrogationis. ὅς τίς φησὶν; ut dicit — cequisnam? respondet ipse sibi. Æschines ipse. verum haud diffitebor figuram hanc, aliis fortem et efficacem, hic loco aliisve mihi videri usurpatam esse, cum affectatione quadam puerili. ut suspicor oratorem dedisse: ὅς σφῶν φησὶν Αἰσχίνης — ut loco nescio quo, usquam, dicit ipse Æschines.

— 10. εἰ μὴ διὰ Λακεδαιμονίους] Construes orationem hanc hoc modo, atque deficientia tacitus addes: οὐ γὰρ ἀπήγγειλεν οὕτω τότε, scil. Æschines, ὡς ἐσώθησαν ἂν οἱ Φωκῆς, εἰ μὴ διὰ Λακεδαιμονίους τοῦτο ἀδύνατον ἦν, aut ἐκωλύθησαν σώζεσθαι, aut τοῦτο οὐκ ἦγνοτε. non enim tam renunciavit, futurum fuisse, ut Phocenses servarentur, nisi ob Lacedæmonios hoc negatum, aut arduum facta fuisset, aut nisi Lacedæmonii rem mutati essent. et sic in reliquis quoque.

— 11. οὐχ ὑπεδέξαντο] id est, ἀπέπεμψαν ἄπρακτον. nisi Proxenum rejecissent, ipsum sese iis offerentem.

— 16. τὰ πράγματα] id est, τὰ ἐπεῖ πράγμ. statum omnem Bœotiæ vestram ad amicitiam adducere. aut universe principatum Græciæ designat.

— 22. οὐδὲ γὰρ τοὺς Δαν. —] Maximus de insolubilibus p. 574. συνδραμὼν δὲ πάλιν ὡς ὁ ἀντίδικος λέγει δικαίως οὗτοι, τὸ συμφέρον ἀντιτίθησιν αὐτοῖς, ὃς ὁ Δημοσθένης πάλιν ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου. λέγοντος γὰρ Αἰσχίνου, ὅτι συμφορὰ Φωκεῦσι ἦσαν καὶ ἐχρῶν αὐτοὺς ἀπολελοίπει, οὐκ ἀντέστη μὲν, συνδραμὼν δ' ἔφα· ἀλλὰ συνέφερεν αὐτοὺς σώους εἶναι τῇ πόλει. οὐδὲ γὰρ τοὺς Λακεδαιμονίους διὰ τὴν ἀρετὴν αὐτῶν ἀπεῖ ἐσώσατε, οὐδὲ τοὺς καταράτους Κίθθας, ἀλλ' ὅτι συνέφερε τοῦτο τῇ πόλει.

365. 6. τοῦ] imo vero ὑπὲρ τοῦ. quo pestis Phocensibus conscisceretur.

— 9. πάντα τὰ πράγματα ἐκείνοις ὑποσχήμενος πράξειν] subaudi sive κατὰ νοῦν, sive αἰτία καὶ ὑπάτους. dictio ὑφάντειν τὰ πράγματα significat, efficere, ut cuicunque res tecum sint communes, is tibi sit propitius atque deditus. v. versu 14.

— 21. ἀν τοίνυν ἀντὶ Φωκέων —] Hermogenes p. 151. in aliis modis, τῆς τῶν ἀφελῶν λύσεως κατὰ βίαιον ἦθος etiam hunc refert. ἡ ὅταν ἐναντία δικῇ (orator) ποιοῦντα τὸν ἀντίδικον ἂν φαίνῃ ἀμφισβητεῖν, ὡς ἐκ' ἐκείνης τῆς ὑποφορᾶς. ἐν τούτοις, ἀντὶ Πυλῶν καὶ Φωκέων, ὡς Χερρόνησος τῇ πόλει περίστη, λέγη, μὴ ἀποδείξησθε — καὶ γὰρ ἐκεῖ ἀγχεμιλος τῇ ἐναντίᾳ φανερῶς, ὅτι μὴ διὰ Φωκέας Χερρόνησος σώζεται ἡ πρὸ τεσσάρων μηνῶν σωζομένη, μέτειμιν ἐκεῖ τὸ βίαιον, δικαίως τὸ ἐναντίον, οὗ φασὶν ὁ ἀντίδικος. ὅτι μὰ μόνον αὐτὴν οὐκ ἔσωσε διὰ Φωκέας, ἀλλ' ὅτι καὶ κινδυνεύσασαν αὐτὴν ἐκώλυσε διὰ Φωκέας ἀναλαλεῖται. εἶτα καὶ τῶν ἐν μείζοσι κινδύνῳ τὴν Χερρόνησον εἰρέσται ἡ τότε, etc. Tractat h. l. Maximus Sophista quoque de insolubilibus p. 575. sqq. §. 7.

— 22. Χερρόνησος] in nominativo. quid in hac lectione culparem nil habeas, tamen prætuli accusativum, ut magis Atticum.

— 27. ὑπεξαιρούμενοι] depeciscentes vobis et reservantes in conditionibus pacis cum Philippo, excipientes id, ut salvum vobis atque intactum relinquat.

366. 2. ὕστερον] iterat ὕστερον, quod supervacaneum videri queat, consulto, sedulo inculcaturus, qua pace Cherrhonesus Atheniensibus a Philippo, velut peculium ipsorum, remissa atque reservata, eam pacem exitio Phocensium aliquot mensibus esse vetustiorem. verum, si quid cerno, argumentum hoc, cui tantum tribuit Demosthenes, parum aut nil valet. ecquis enim non videt in arcanis Philippo cum Atheniensibus condictis, quæ non fuerunt publicata, hoc fuisse, ut Athenienses pro Cherrhoneso Phocidem Philippo permitterent. Et renuntiatio legationis falsa ab Æschine ad populum Ath. potuerunt esse merse prætigiæ, ad oculos Græciæ occœcandos, et invidiam ab Atheniensibus avertendam commissæ erga socios proditionis. tales mimi aguntur inter optimates. quæ intra sipiarium fiunt, multum ab iis diversa sunt, quæ foris.

— 6. τούτων] Pylas et Phocenses designat. antequam Philippus horum quicquam præriperet, quæ sunt vicina nobis, et velut in Græciæ viscoribus.

— 8. τίς οὖν ἡ ταύτης περιουσία] id est, τί ὠφελεῖ ἡμᾶς, quod prodest nobis, τὸ περιεῖναι τὴν Χερρόνησον ἡμῖν, Cherrhonesum nobis superesse?

— 9. τῶν] posterius uncis inclusi, ut tollendum, constructio enim hæc est: τῶν φθόνων καὶ τῶν κινδύνων ἀφαιρεθέντων ἀπὸ τοῦ βουληθέντος ἂν αὐτὴν ἀδικῆσαι. metu atque periculis ab eo detractis, si quis esset, quem juvaret illam insulam vexare.

— 12. Φωκέων δ' οὐδείς] Sopater ad Hermog. p. 133. τοὺς δὲ πολίτας πάλιν ἐξεταστέον [in æstimatione testium]. ἡ γὰρ φθονεῖς εἰσιν, ἢ φιλοῦσιν. τοὺς μὲν οὖν φθονεῖς ἐκβαλοῦμεν, φάσκοντες, ὡς ἐχθροὶς ὄντι τῷ λέγοντι μαρτυροῦσιν. ὅσους καὶ Δημοσθένης τοῦ γὰρ Αἰσχίνου παρεγγράπτος μάρτυρας

τοὺς Φωκέας, ἀφ' οὗπερ αἴσχιστ' ἂν ὁ τὸν στόλον αὐτῶν διαβαλὼν, φασὶν, ὅτι εἰσὶν ἐν αὐτοῖς τινὲς ἐπὶ χρήμασι πάντα πωλοῦντες. εἰ δὲ στλεῖσιν, πάλαι οὗτοι ἢ σπαρεῖ, ἢ ἐστιακοῖς. Marcellinus ibidem, μάγιστον γὰρ ἐν τοῖς τυράννοις ὁ ἀντεξέτασις δύναται. — ὁ κατήγορος ἀνοδιξει τὸν διὰ τῶν πραγμάτων ἔλεγχον ἀμφιβόλτερον τοῦ διὰ τῶν προσώπων. ὃ καὶ Δημοσθένης ἐποίησεν ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου. ἀπορῶ γὰρ μαρτύρων τεκμηρίου ἐπὶ τὰ πράγματα κατέφυγεν. — ὁ δὲ Δημοσθένης καὶ τὸν ἀπὸ τῶν προσώπων μαρτυρίαν ζητοῦντα φησὶ τὸν Αἰσχίνην, διὰ τί μὴ κατεμαρτύρουν. τῶν ἐκπεπτωκότων οἱ μὲν, οἶμαι, βέλτιστοι καὶ δικαιότατοι —. Sed omnium planissime locum hunc exposuit, et artificium ejus oratorium enucleavit Maxim. quem locum, tametsi paulo longiorem, haud pigebit adscribere, qui promiserim, demonstrationum me rationem esse habiturum earum, quibus veteres technici oratorum vetustorum ansas veluti palæstricas, nexusque atque conversiones tradidisse. quamquam spissum id est negotium. juvit tamen insecuturis exemplum ejus rei proponere. Sunt igitur hæc Maximi verba p. 581. §. 13. μὴ τοίνυν δὴ τὴν ἀντίθεσιν, λύσεις περισπάστων τὸν λόγον, καὶ σκανδὸν ἕξεις, ἵνα μὴ περὶ τούτου, ὡς κρινόμενος, ἵστηται ὁ δικαστής. ὡς ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου ὁ ῥήτωρ ἐποίησεν. οὐ δυνάμενος γὰρ ἐξαπατῆσαι, ὅτι οὐκ ἴδιαις χρήμασι Θηβαίοις καὶ Φωκεῦσι, ἵνα Αἰσχίνης καταμαρτυρήσωσιν. ἐλέγχει γὰρ ταῦτα Αἰσχίνης, αὐτῶν Ὀλυνθίων παρεχόμενος μαρτυρίας, ἃς περὶ τούτου διαλεχθεὶς ἐφαίνετο Δημοσθένης. μὴ θοῦς τὸν ἀντίθεσιν ταύτην περιαγαγόμενος ὁ ῥήτωρ, στιμῶται λέων, περισπάστων τὸν λόγον, καὶ λέγων· Φωκέων τῶν ἐκπεπτωκότων οἱ μὲν οἶμαι βέλτιστοι καὶ μετριώτατοι, φυγάδες γεγενημένοι, καὶ τοιαῦτα πεπονθότες, ἰσχνὰν ἄγουσι. οἱ δὲ μυδετειῶν ἄνευ ἀργυρίου σωίσοντες, τὸν δόσοντα οὐκ ἠκουσιν αὐτοῖς. οὐ γὰρ ἤγουν ἴδιαν ἂν οὐδὲν οὐδὲν, ὅστε μοι παρεστάτατε ἐκτανδοῦ βοῦν οἷα φανόδασιν. ἡ γὰρ ἀλλοδια καὶ τὰ πεπραγμένα αὐτὰ βοῦ. οὗτε γὰρ ἴδιαν αὐτῷ τὸν ἀδυνατοφορὰν, αὐτὸς γὰρ ἤγε Φωκέων αὐτῶν καταμαρτυρούντων αὐτοῦ. καὶ δίξας παρέχεσθαι τὴν λύσιν, ἣν προσῆψεν, οὐκ ἐποίησεν περὶ αὐτὸ ἵστασθαι τὸν δικαστὴν, πλὴν αὐτὸ ἐν ἀφηγήσει τρέπει.

— 13. βέλτιστοι πρωαιόσεις] scil. ἰμᾶς.

— 18. οἱ δὲ μυδετειῶν ἄνευ ἀργυρίου πωλοῦντες] prætuli ei δ' ἐπιοῦν ἂν ἀργυρίου πωλοῦντας. leves autem atque impuri, ad scelera quæcunque venales. ἀργυρίου tantundem valet atque ἀντὶ ἀργυρίου.

— 21. πεπόνθασιν] ad πεπόνθασιν subaudi οὐδὲ γὰρ ἠχρῶν, vel οὐδὲ γὰρ ἀνάγκαν ἦσαν. nam ne oportebat quidem. nam ne necesse quidem erat. nil erat, quod eo me impelleret.

— 22. αὐτοῖς] codicibus inter αὐτοῖς et αὐτὰ ambigentibus, utrumque copulandem duxi ad hanc modum: τὰ πεπραγμένα αὐτοῖς, res adversæ quibus sunt usi, τὰ δὲ ἔαῖ, ipsum per se clamant.

— 24. ἔστι μὲν περὶ τοῦ κατηγορεῖν ἐκάστην τὰς Ἀθήνησιν πόλεσιν εἶναι τὸν λόγον] ad vocab. ἐκάστην subaudi τῶν Φωκέων. unicuique Phocensium non est ratio — hoc est, Phocensium nemo cogitat (in mentem sibi venire non patitur), accusatorem agere εἰς τὰς Ἀθ. πόλ. in judiciis peculatus, aut repetundarum, quæ Athenis habentur; sed hoc animum ejus (vel cujusque) sollicitat, quod serviendum sibi sit, et pro formidine emoriendum. das geht ihm im Kopfe herum [that broods on his mind].

— 26. καὶ τοὺς Θηβαίους καὶ τοὺς Φιλίππου ξένους] muta hos accusativos dativis. serviendum Thebanis atque Philippi mercenariis, quos alere cogantur. hi dativi cohærent cum δικαίων: et verba καὶ τοὺς Θηβαίους τῷ φόβῳ per parenthesin interjecta sunt ad indicendam superbiam et immanitatem imperiorum, et duritiem servitutis.

— 27. οὓς] detrahe rursus uncos, quibus οὓς inclusi. quod vocabulum non modo non superfluum, sed vel imprimis necessarium est, ut sine eo neque oratio, neque sententia constet. Error hic me circumvenerat, non recogitantem, tametsi recte dicantur Phocenses cogi Philippi mercenarios alere, tamen non item recte dici posse, Phocensibus necesse esse Thebanos quoque alere. Et hoc ipso quoque transmisso, tamen oratio non satis bene secum constat: ἔστω τὸν λόγον ἑκάστην εἶναι περὶ τοῦ — ἀλλὰ δικαζέσθαι [saltim δικαζέσθαι dixisset, ut cum ἔστι congrueret] δουλεύειν, καὶ τιθῶσιν φόβῳ καὶ τρόμῳ Θηβαίους καὶ τοὺς ξένους.

367. 1. διακόνει] ad διακόνει addendum est καλέσετ. nam quæ sententia? ἀλλὰ λέγε αὐτὸν διακόνει. non dicite, sed jubete, filium docere.

— ibid. ἢ ὃς οὐχ ὑπάρχετο] velim οὐχ detrahi, jubete eum planum facere, Philippum promisisse, Phocenses a se servatum iri.

— 10. τίς γὰρ οὐκ —] Aristides de D. S. p. 324. καὶ διὰ τῶν αὐτῶν ἐνημάτων ἐκτυλίξας [vocabula eadem mox repeti] δικαίως μὲν τοῦ ἀφελοῦς εἶναι λόγου, ἐκλύει δὲ τὸν τόνον τοῦ στωλτικοῦ λόγου. ὃς καὶ ἐν τῷ τῆς παραπρ. ὁ Δημοσθένης. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι τῷ τῶν Φωκέων στολίμῳ καὶ τῷ κυρίως εἶναι Ἑλλὰς Φωκίας. hactenus simplicitas eruditionis tenuis. jam redit contentio nervorum eruditionis civilis. ταύτην μέντοι τὸν ἀπὸ τοῦ τόνου καὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀσφάλειαν. hic addit Aristides judicium suum. ἐκφεύγειν ὡς ἐν συμπλοκῇ ἐκτείνας. quod posterius sciore quadam vi, velut in clausula sententiæ, orator adjecit.

— 18. τετιχισμένον] regio στολίμῳ συν-

ἐχθὸ συνεσχευασμένον videtur esse, ab insulto hostium tuto et munito per exercitationem numerum assiduum contractum bello diuturno, quo illa regio exercita fuit.

— 19. συμμαχίαν ἀνδρῶν, καὶ χώρᾳ πολλῇ] correxi de meo sensu συμμ. ἀνδρῶν χώραν πολλήν. ingentem, amplissimam regionem virorum societate belli vobis conjunctorum, munitam armis, id est juventute armata, et assiduitate armorum tractandorum parata, et oppidis multis. vel si mavis ἀνδρῶν συμμάχων ad πόλεσι referre, nil interest. — hanc devastari passi estis æquo animo.

— ult. πρόφατα] correxi de meo πρόφορα. quascunque Thebani voluissent, appetissent.

369. 2. οὐχὶ βουλομένους] imo vero τοῦτο vel τοῦτ' ἐβούλετο. vel οὕτω βούλομ. cum, enumerando contraria omnia, effecisset, ut vos palam declararetis vos hæc velle, aut vos alio velle fieri.

— 14. λέγ. τὰ ψηφίσματα] malim λέγε τὰ ψηφίσματα. nam sunt duo numero. primum a Diophanto, alterum a Callisthene, scriptum de Heraclitis in urbe agendis.

— 15. ΥΠΟΙΣΜΑ] est lætam illud atque gloriosum urbi, Diophanteum. sed 18. est Callisthenicum, triste, luctuosum et ignominiosum.

— 22. αὐτὴν] correxi αὐτῇ, scil. τῇ εἰρήνῃ.

— 26. ὡς] addidi. idem est ac si dixisset: ἐπίστασθε, ὡς ἐθορυβεῖσθε, καὶ ἱκέτας ἥκειν δεόμενοι.

369. 2. εἶθα τοίνυν —] locum h. citat et explicat Maximus Sophista de insolubilibus p. 576.

— 3. αὐτῷ] correxi αὐτόν. non male id quidem; at præstabat tamen, et subjicerem, si liceret, αὐτῶν. Æschines defugiet perpetuum criminum ipsorum. hic ipsa crimina opponuntur alienis, ad quæ Æschines evangelium.

— 8. πραγμάτων] prætuli κεκραγμένων. illorum enim istæc. πράγματα sunt res, quarum, si ita fert, tu partem nullam habes communem, quæ te insolo et absente sunt vel fiunt. κεκραγμένα sunt res a te gestæ, quas tu participas.

— 8. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα πάντα ποτὲ γ.] mihi magis arridet lectio Maximi: ἔστι δὲ καὶ αὐτὰ ταῦτα πατρῳφήματα.

— 11. εἶναι] dicere, indicare, significare, prodere.

— 15. καὶ παράστατε] hæc duo vocabula, ab oratore Æschinis orationi, boni ominis gratia interjecta, parentheseos signis separavi. et velim quoque, diique faxint ea bona vobis semper superesse, simul esse perpetua, speroque ita futurum.

— 16. ἄλλων] non malum, et plurimorum codicum auctoritate munitum. quare non debebat unius incerta fides, in quo mendosum ἀλλῶν erat, me movere, ut ἐκείνων pro eo reponerem. ne hoc ipsum quidem male, at præter necessitatem tamen.

— 21. πραγμάτων κατασκευὴ] apparatus, copiæ rerum ad principatum obtinendum idonearum. nam πράγματα sunt Demostheni facultates, potentia, principatus, imperium.

— ult. ταῦτα] vectigalia, prosperitatem negotiationis per mare, affluentiam rerum in foro venalium.

— ibid. ὧν] pro iis, quæ hi Philippo vendiderunt, scil. sociis nostris.

370. 1. ταῦτα] copiæ annonariæ et similes opes atque fortunæ. item accessio Cherronesi.

— ibid. ἀντ' ἐκείνων] pro istis, sociis puta, quibus malefati animus atque denudati.

— 3. εἰ μὴ διὰ τούτους] scil. ἐκωλύθη πραττῶν. v. p. 364. 10.

— 8. σῶσαι τοῦτον] subaudi αἴτιον ὄντα.

— 10. τοιαῦτα] scil. ὀργῆς ἄξια. sed proxima haud parum impedita sunt. offendit Marklandum quoque insolentia et durities dictionum πεισθῆναι χάριν, πεισθῆναι ὀργήν. etiam codices dissentiunt, alii πεισθῆναι omittentes, alii pro πεισθῆς in imperativo πεισθῆναι dantes in infinitivo. qui modus etiam profecto requiritur, si referimus ad præmissum ὡ δὲ δίκαιον. Sin autem πεισθῆναι assumas, necesse quoque erit, ut συνφαμένους in accusativo, scil. ὑμᾶς, legatur. ut brevis sim, dicam paucis, qua mihi videatur optima ratione locus hic reformari posse. hæc nimirum, si legatur: συνφαμένους, καὶ χάριν, ἣν ταύτης ἀξίως ἦ, ἀποδιδόναι, καὶ τοὐναντίον δι' ὀργῆς, ἣν τοιαῦτα φαίνηται πεπονθὼς, πεισθῆναι, subaudi αὐτόν. dictio πεισθῆναί τινα δι' ὀργῆς est nota, et crebro usitata. gratiam retribuere, si meruerit, et rursus eum punire, si constiterit eum talia patrasse.

— 24. μετὰ ταῦτα εἰρήνην] Citat h. l. Aristides p. 424. in exemplum orationis simplicis.

— 27. φάσι] correxi φασὶ de meo sensu. præcedunt enim mera præsentia. ὑπαλλὰξ τὶς Αἰσχίνῃ; βούλεταί τις τούτου κατηγορεῖν; — μέμφεταί τις Αἰσχίνῃ;

371. 4. ὅθεν] id est, ἐντεῦθεν, ὅπου, illinc, ubi —.

— 6. ἐπὶ τοὺς ὅρκους] id est, ἐπὶ τὴν πρεσβείαν τὴν ἐπὶ τοὺς ὅρκους.

— 13. τὴν ἀρχὴν τὴν πρώτην] est bona et usu contrita dictio, similis alteri contrariæ τὸ ἔσχατον τέλος. primum exordium, et extremus finis, quis neget Latinum esse? et alias quoque nullæ non linguæ talia ferunt. quare incassum in talibus laboratur.

— 17. ἔλεγ] correxi ἔλεγεν. Ctesiphon puta et Aristodemus. non enim τὰ πράγματα sunt nominativi, sed accusativi.

non, ut venerunt res ad executionem, sed, ut hi homines, quos diceham, ad executionem fraudium suarum devenisbant.

372. 1. ἐκεῖ πολλῷ] scil. τόπῳ. Veteres Scholiastæ ad h. l. admonebant oportere καιρῷ subaudiri. ad sententiam non male. In Augustani primi margine adscriptum legitur λείπει καιρῷ. id quod falsum est. non id posuit orator, et ne voluit quidem quemquam id subaudire. Hodie tamen nemini vetitum est in mente sua pro metaphorica voce τόπῳ hanc simpliciorem et planiorem καιρῷ subjicere.

— 11. εἴρηται οὖν —] Aristides de D. C. p. 268. καὶ σχῆμα δὲ οὕτω γίνεται σφοδρότερες, ὅταν τις ἐπιφορικοῖς χρῆται τοῖς σχήμασι· εἶεν· εἰρήσθω οὖν, εἰρήσθω αὐτὸν τῶν ἐπὶ τῆς εἰρήνης λόγων.

— 15. ἀλλ' ἡ εἰρήνη, δι' Αἰσχίνην ἡ διαβέβληται] sustuli ἡ posterius, ad exemplum aliarum editionum. Sed vera hæc non erat emendandi ratio. debueram sic corrigere: ἀλλ' ἡ εἰρήνη δι' Αἰσχίνην αἱ διαβέβληται. hoc agitur, hoc cortatur, istam pacem nam Æschinis flagitium in invidiam adduxerit.

— 21. πολλῶν ἄλλων] aut καὶ est interponendum, aut sic legendum: τῶν δ', εἰμαι, καὶ ἄλλων πολλῶν ἐστι κ.

— 26. ἡ ὑμᾶς ἀξιοῖν] scil. προσάγειν, vel τοῦτο ποιεῖν.

373. 5. ἀνθρώπων] uncis inclusi, non quo vitiosum sit, sed quod nescio quid absurdiusculum sonet ἀνθρώπων — φιλανθρώπων.

— 6. φθονεῖς] suspicabar aliquando post φθονεῖς deesse verbum ἀπολαίπετε, abigitis, repellitis modo invidentiam prodente. id quod nunc in medio positum relinquo.

— 7. τὰ ὑμέτερα αὐτῶν] est bona dictio et oratoribus adamata. verumtamen pœnitet nunc a me tum non esse prælatum αὐτῷ in dativo singulari, quo nullo modo hic carere potest. res vestras ei datis in manus, ejusque fidei committitis.

— 23. μεθ' ὑμῶν] rarior, et nescio an minus probanda dictio, pro vulgatiore ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν, vobiscum, plane ut Latini, penes vos, tacite, secreto.

— 26. δυοῖν θάτερον] id est, δι' ἕτερον ἐκ δυοῖν.

374. 2. χωρὶς] subaudi εἰπεῖν. non licet Æschini horum unum, utrumvis, seorsum affirmare. Ante οὐκ ἔστι deesse suspicor ἀλλά. ut: ἀλλ' οὐκ ἔστι τοῦτον —. Sed ratiocinium oratoris mihi non satis est perspicuum. Philippus si aperto mendacio Æschini imposuit, gravissima utique huic erat causa illum acerbissimo odio prosequendi. Sin autem Philippus tale quicquam ad Æschinem prædicavit, odium debebat in Æschinem solum recidere. hunc decebat simplicitatem atque tarditatem suam odisse atque incusare, non Philippum, culpa hac quidem in causa vacantem.

— 4. πρεσβεύει] malim πρεσβεῦσαι, decebat, vel decuisset.

— 6. δικαίως] potest utique vulgata defendi et explicari: existimatur jure merito perire, si pereat. nam subauditur ἐὰν ἀπόληται. Sed præfero Wolfii præclaram conjecturam δίκαιος ἂν. κρ. nisi si suspicabimur oratorem sic dedisse: ἀδοξεῖ δικαίως, merita laborat infamia; δίκαιος ἀπολωλέναι κρίνεται, dignus exitio censetur.

— 12. τοῦτον] necesse est ut h. l. non ad Æschinem, sed ad Philippum referatur. ecquis unquam vidit audivitve Æschinem, cum argueret mendacii et impostræ Philippum, aut probrorum quicquam in eum conjiceret? εἰπεῖν τι εἰς τινα est obtrectare alicui, probris eum insectari. subauditur καιρὸν, vel ἐπιτήδειον, vel tale quid.

— 21. τούτων οὐδένα ἀκούω] Scholiastæ Hermogenis p. 148. 8. ὁ μὲν τὰ Δημοσθένης καὶ τὰ ἐν λόγοις κατὰ τὰς ἀντιθετικὰς ἴλυσιν, ὡς ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου λόγῳ· ὅτι Φωκαῖς αἴτιοι τοῦ ἀπολέσθαι, ὅπερ ἐστὶν ἀντεγκληματικόν. καὶ Λακεδαιμόνιοι. ὅπερ ἐστὶ μετατατικόν. καὶ Χερρόνησος σώζεται. ὅπερ ἐστὶν ἀντιστατικόν. καὶ ἐξεπατήθην. ὅπερ ἐστὶ συγγνωμικόν. et p. 163. 11. Porphyrius. Δημοσθένης ἐν τῷ παραπρεσβείας, λέγοντος Αἰσχίνου περὶ Φωκέων, ὅτι ἠπατήθην. ὄρα, πῶς ἐκβολὴν ἐποιήσατο τοῦ χρώματος. ἴδοι τοίνυν μισεῖν τὸν ἀπατήσαντα. ἀλλὰ μὴν οὐ μισεῖς. οὐκ ἄρα ἠπατήθης. — καὶ ὁ Δημοσθένης ἐξ ἀναιρέσεως· τούτων οὐδένα ἀκούω τῶν λόγων, οὐδὲ ὑμεῖς.

— 27. καὶ τρὶς] copula h. l. non est καὶ, sed respondet Latino *vel. vel ter*, si fieri possit.

— ult. ἀλλ' ἴσως] est affectatio brevitatis in dicendo nescio an parum probanda. bene si habet, est pro eo, quod plene sic dictum foret: ἀλλὰ καὶ ἐν τοιοῖδι, non ex illis solum, sed etiam ex his, ἴσως etc. Venerat idem Lambino jam dudum in mentem; neque merebatur bonus Lambinus ideo sannam Taylori.

375. 5. τὰ ἐναντία] num in superlativo τὰ ἐναντιώτατα.

— 8. ὑμῖν] ferri potest. vestram in gratiam, quo vobis gratificetur. sed vereor, ne redundet, et tollendum sit, ut e proximo assito ὄζειν natum.

— 15. καὶ οὐχὶ τοῦτό γε δυοῖν, τελικεῖτον ὄν] præter hanc lectionem adhuc alia versata fuit olim in libris, καὶ οὐχὶ τοῦτό γε δυοῖν, καίπερ ὂν δυοῖν. non placet, id quod Wolfio placuit, ambas lectiones copulari, sed alterutra sola obtineto.

— 26. μηδὲ ἓν ὅσοις ἰδεῖν ἅπαντας] ferri potest, et debet, ut omnia dura et conecta. verumtamen videtur omnino aliquid parum deesse. e. c. μηδ' ἓν ἡ μισθαρνία οὕτω

φαμὲν, ὅστις ἰδιῶν ἁμαρτας. vel sic: μεθ' ἧς ἡ in Macedonias χρυσὸς οὕτω φανερὸς, ὅστις ἰδιῶν ἁμαρτας.

— pen. ἀμολόγει] se aurum Macedonicum habere.

— ult. ἐδείκνυ] hoc aurum ostentavit.

376. 1. στρατιωτῶν] Minucianus p. 164. εἰ Θηλυμάντις σίφρη στρατιῶν, ξυλλήγων (sic), τὸ χρυσίον ἐνὶ τῶν τραπεζῶν καταλαντύμενος, καὶ τούτων κενεῶν τῶν πραγμάτων Αἰσχίνης, εὖθυλον, ὅτι καὶ οὗτος δεδρομάκασιν. ἀπὸ τοῦ μέρους ἐνὶ τὸ ὅλον. Constat, technicum e memoria recitantem, rem referre, non verba.

— 3. καταλλαττόμενος] Toup. ad Suidam T. I. p. 45. nulla de causa malit ἀντικαταλλαττόμενος.

— 4. τοῦτον] redit ad Philocratem.

— 22. μυλαμοῦ γὰρ ἂν φανῆναι] nusquam conspici, nusquam sui copiam dare, est otiari, nil agere, domi sedere, a rep. abstinere, ab acta rerum se continere. Sententia est: Philocrates si a consortibus prærupe desertus fuisset, pedem manumve non fuisse moturum, non ausurum tanto scelere committendo se luci publicæ famæque exponere, sed in tenebris ignobilis otii latitaturum.

377. 6. ἐκεῖ] ibi, in Macedonia puta. inficias, quod certatim probant, ego nullo modo probo. at recte Taylor de Phryxeno, sacero Philippi, interpretatur. virulentum hoc est in ambos scomma.

— 10. μεθὲ ῥῆμα] ne verbum quidem. nihil hic deest. idem est ac si dixisset: μεθὲ μέχρι ῥήματος.

— 18. ἀμολόγει, τοῦτό γ' αὐτὸ φυγεῖν] certavi et lectionem et interpunctionem sic: ἀμολογεῖ τοῦτό γ' αὐτός. quemadmodum fatetur ipse, hanc certe partem suorum criminum.

— pen. πεπεισμένα, ἢ χαρίζομενά τῳ (exulitio) ἐνὶ τοιαῦτα] statum Græciæ talem esse, qualis nunc est, sive ideo, quod populorum Græcorum aliis oratione blanda aut idoneis argumentis esset persuasum, et vetustam sententiam suam mutarunt, et pro libertate Philippi suscipere imperium, sive quod alii hoc gratuito, tenuio cujus ducti gratia fecissent, sed eo sunt in loco, in quem tua proditio ea pepulerit.

378. 4. ἀσυμφίας] infantiam, infacundiam, imperitiam in foro dicendi et agendi.

— 5. οὐ φύσις ἴσχυν] Atticum est, pro φύσις σὸν ἴσχυν. negabis tibi esse, quæ dicas.

— 22. ἐκεχειροτόνητο] delectus jam fuerat, vel passus fuerat se deligi, nil recusarunt, quominus deligeretur. Senior enim Æschines erat oratore nostro.

— 24. σύλλογοι καὶ λόγοι] σύλλογοι πολλοὶ καὶ λόγοι citat Alexander p. 82. (quæ verborum structura meis quidem auribus accidit suavior. Sed bene tenendum, ita legi in Ald. non in Upsal. quam Normann. ad vulgatam composuit) in exemplum παρομοιώσεως, ob alliterationem, eamque tam in vicino positam, inter σύλλογοι et λόγοι.

— 27. ψηφίσοιθε] prætuli ἐπιψηφίσασθαι, optativo præcedente et insequente. eodem ducit quoque ψηφίσοιθε, quod est in Aug. ἐνὶ in hac compositione significat insuper. ad priora illius ejusdem concionis decreta novum adhuc aliud addatis.

379. 3. ὑμῶν] ἡμῶν an αὐτῶν præstet, ipsemet ambigo.

— ibid. μεῖναί τι Φιλίππῳ] potest hæc lectio ferri. manere quicquam certum et firmum τῶν πεπραγμένων, gestorum, peractorum, vel τῶν συντεταγμένων, compositorum cum Æschine. sed prætuli ὅτι. negatum erat Philippo, diutius in Phocide manere. nam Φιλίππῳ cohæret non cum μεῖναι, sed cum ἐᾶν.

— 6. ἐκεῖ] circa Macedoniam et Thraciam, aut in sinu Pylaico.

— 8. μὴ οὐ χρόνῳ] non beneficio temporis. h. e. alia quadam via conanti, non diuturnitate temporis, neque obsidione.

— 16. ἀδελφὸς] Eunomus. qui etiam in continenti versu 18. v. αὐτὸς designatur. v. Schott. Vit. compar. p. 82.

— pen. ἐκεινδὲ τοιαῦτα ἦν] prætuli ἐκεν. ταῦτ' ἦν. hæc ubi evenerant, quæ modo indicavi.

380. 14. λήμμασι καὶ τῷ δωροδοκήματι] delevi tria posteriora vocabula, quæ sunt Scholium primi. pro ὅστε πάντα τὰ ἄλλα ἁπλᾶν, dedi ὅσθ' ἅπαντα ταῦτα ἁπλᾶν. hæc, modo dicta puta.

— 22. ἐστιᾶτο] Scholiastæ Hermogenis p. 144. οὕτω καὶ Δημοσθένης ἐχρήσατο ἐν τῇ παραπρεσβείας. τίς ὁ ἀδικήσας; Αἰσχίνης. προσέτυτὸς ἀν τὰ πράγματα προδέδωκεν. εἶτα ὁ τίνος. ποῦ; ἐν Μακεδονίᾳ. ὁ τρόπος. ἵνως; ἀπαγγελίας τὰ ψευδῆ. εἶτα ὁ χρόνος. πότε; ὅτε ἐστράτευσεν [Philippus puta] ἐνὶ Φωκίας. ὅστε ἅμα ἀκούειν ἐκείνων πλησίον ὄντα Πυλῶν, καὶ μεθ' ἡμῶν ὑμᾶς τί δεῖ πρᾶξαι. καὶ πάλιν ἀπὸ χρόνου. τό· εἰστιᾶτο ἐλθών. οὐ γὰρ ἄτοπον προσβυτὴν ὄντα ἐστιᾶσθαι παρ' ᾧ προσβύει. μᾶλλ' ὁ προσθὴκη ψευσάμενον ἐγκλημα, ὅτι μετὰ Φωκέων ἅλησιν συνιστιᾶτο τῷ ταῦτα πεισάντι. ἔχει δὲ καὶ τὸν τρόπον [f. deest ἐγκαλεῖν] ὅτι καὶ συνήχετο καὶ συνεκωμάζετο Φιλίππῳ.

381. 3. ἄντικρυς] h. l. significat sigillatim, peculiariter hoc uno de titulo, scil. ejurationis. de probabilitate ejurationum, quæ sint legitimæ, quæ reprobandæ, et de pœnis in delinquentes. et hoc plebiscitum rursus versu 7. designatur.

— 9. γράμματα] literæ a sociorum legationis quibusdam huc, sive ad Demosthenem, sive ad alios amicos, e castris Philippi ad Thebas scriptæ, de intemperantia et insolentia gaudii, quo Æschines

cessit Phocensium insultavit.

— ibid. *μάρτυρας*] alii ex iisdem scriptis, iisdem scriptas relationes ore confirmantes. vel etiam iidem socii legationis, jam illinc in urbem reversi, et a se tum literis consignata verbis suis pro testimonio confirmantes.

— 17. *τούτων*] hujusmodi, hujus facinoris. sæpe *τοῦτο* usurpatur pro *τοῦτο*. vel subauditur *τῶν ἔργων*, vel *τῶν ἠσεβημάτων*.

— 20. *ὑπὲρ τούτων*] dubium est, ad quos referatur, Philippumne et Thebanos, *pro his*, an ad Athenienses, *horum nomine*.

— 23. *πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν*] Aristides p. 216. in exemplis *τῆς ἀπιμελείας* h. l. citans, sic recitat, omittens nonnulla: *πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν, δημοσίᾳ μὲν πάντας ὑμᾶς — εἰς δὲ τὸ δικαστήριον συναλίσκοντας· τῶν μὲν ἀρίστων τοὺς ὑπερβεβλημένους· τὰς ὑπὲρ τούτων εἰθύνας δικάσοντας· ἄλλο τέλεμα· ἔχειν ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀμφισβητοῦντας· ὧν εἰλόμενοι ὑπ' αὐτοφώρου τοιοῦτόν τι πεπονθότες· τῶν τὸ συμπλαικτεῖν· τούτων ἀφεῖναι.*

382. 9. *ἃς ἐπὶ τοῦ πολέμου*] citat h. l. Minucianus p. 154.

— 21. *τυχεῖν*] post *τυχεῖν* addunt quidam *αὐτῆς*. quod et non improbo, ita necessarium haud duco addi. Constructio sibi vel sic bene constat, quæ hæc est: *ὁ γὰρ χρήματα ἀναλώσας, ἵνα τυχεῖν τῆς ἀρχῆς.*

383. 5. *ὡς ὁ μὲν δῆμος —*] Scholiast. Hermog. p. 5. *συνάπτουσι δὲ* [Cevax putat, inventor artis oratoriæ] *ὡς ὁ δῆμος ἀντέδωκεν καὶ ἄπρακτον πέφυκε πρᾶγμα, καὶ ἀνόητος, ὅτι λόγος ἐστὶν, ὃ μυθολογοῦσι ἀνθρώπου βίος, ἰσοῦσθαι διὰ λόγου τὸν δῆμον ἐπὶ τὰ ἀρίστοφορα καὶ προτρέψειν καὶ ἀποτρέψειν.*

— 6. *ἀνυποτάκτων*] pratuli *ἀνυποστάτων*. et sic citat Valkenarius, V. C. ad Herodotum p. 239. ubi veterum quosdam nominat, qui l. h. imitatione expresserunt. Etiam *κῦμα* idem præfert, et *ἀνυπόστατον* omittit. quorum neutrum probo. nam si vulgatæ *στοῦμα* hoc licet opponere, quod ventus in continenti non minus, quam in æquore spirat, eoque ais supervacaneum esse *ἐν θαλάττῃ*: multo magis idem *ἐν θαλάττῃ* erit supervacaneum, si optetur. ubi enim *κῦμα* est alias, quam in mari?

— 7. *ὄντως ἐν θαλάττῃ*] Aristides de D. C. p. 186. *ἔτι τὸ εἰκῇ χρῆσθαι, σημαῖνον καὶ ἄξιωμα ἔχοντα τὸν λόγον ἐργάζεται. ὄντως ἐν θαλάττῃ πνεῦμα ἀνυπόστατον, ὃς ἂν τύχῃ πνεύμενον.*

— 9. *ἀλλ' οὐδὲ μάρτυσι*] locum hunc citans Alexander p. 72. observat hic deesse *οὐδὲ*, quod sit subaudiendum.

— 11. *ὃς ἂν αὐτῷ δοκῇ*] videtur quidem illi *αὐτῷ* ter intra brevissimum spatium iterato aliquid insuavitatis inesse. verum nullum est illorum trium *αὐτῷ*, quo carere possit oratio. *πρόσεστιν* tamen est penes Demosthenem, alicui studere, factum velle, studiis et commodis ejus inservire. post *δοκῇ* videtur *τρέπειν* deesse.

— 19. *παρ' ὑμῶν*] non solummodo cum ad vos e legatione redisset, sed etiam, die dicta, in judicio vestro, jussu et sententia vestra, morti esse datum. v. p. 396. 20. *ἐπιορκοῦντας ἐξελέγξω παρ' ὑμῖν φανερῶς*. perjurii manifesti coram vobis (in judicio vestro) eos convincam. et 397. ult. *ὅσοι ἀπωλέσατε παρ' ὑμῖν*, qui judicio vestro condemnati mortis supplicium tolerarunt. Conf. p. 410. pen.

— 20. *τοῦ ζῆν ὄντα κύριον ἑαυτῷ βεβαιῶσαι*] pro *τοῦ* in libris est *τό*. copulavi utrumque, *τοῦ τὸ ζῆν*. ut hæc sit constructio: *οἷα ὄντα κύριον τοῦ βεβαιῶσαι τὸ ζῆν ἑαυτῷ*, id est, *οἷ δυνάμενον οἷόν τὴν ζωὴν ἑαυτῷ βεβαιῶσαι.*

— 24. *δούλων*] scil. *ἑαυτῷ*. subjugavit, sibi arrogavit, præsidiis suis occupavit, urbem Græcam, et paulo ante ab semetipso liberam declaratam vobisque addictam, in pace cum Antalcida factam.

— pen. *λέγοντας, οὐδαμοῦντας*] suntuli comma. *λέγοντας οὐδαμοῦντας*, idem est atque, *οὐδαμοῦντας ἐν τῷ λέγειν.*

— ult. *τί καὶ ποιῶσαι ζητεῖν. πολλὰ ἀναλίσκειν*] distinxi aliter. *τί καὶ ποιῶσαι*; in optativo. quid faceret? *ζητοῖς πολλὰ ἀναλίσκειν.* num contenderet multa impendere? et ideo quoque p. 384. 2. pro *ἐναλίσκειν* dedi *βούλοιτο*. præsertim insequente *μαίνοιτο*.

384. 3. *εἶπεν*] subandi *αὐτὸς*, ipse sponte sua, ultro.

— 9. *πολλὰ. οὐκ ἐλέξαντο*] interposui de meo *ὡς δ' —* quod autem discrimen sit inter *δέχεσθαι* et *λαμβάνειν*, haud dixerim.

— 11. *καὶ δείπνῳ*] si feremus, erit reddendum in convivio, sacrificium publicum insecuto. Omnia sacrificia exibant in convivium et compotationem: non autem omnia convivia præcedebat sacrificium.

— 12. *αἰχμάλωτα*] scil. *σώματα*, quamquam utique præstet hoc voc. addi, quia debito, nam usquam locorum *αἰχμάλωτον*, sic nude, pro *αἰχμὴ σῶμα* reperiatur.

— 17. *λόγον, ὃν οἶος*] delevi articulum, ut *ἄξιον*, non neutrius, sed masculini generis sit.

— 18. *ὀρῶν*] non improbo. quia tamen Philo, non suo solius, sed collegarum quoque nomine loquitur, malim *ὁρῶντες* in plurali.

— 26. *ὑμῖν*] addidi. quod addi opportuisse, docet p. 385. 12. *ἀντιδῶμεν δὲ —*.

385. 12. *οὗτοι*] Æschines puta, cum sodalibus.

— 25. *καὶ καλέσαι*] nisi inflitatione rectum est. cum vobis persuasissem, ut jam velletis Philippi quoque legatos in concionem invitare, quo ipsis declararetis, vos decrevisse socios quoque vestros hac

pacis formula complecti, neque passuros esse, ut ab ea arcecantur.

— 26. ἐκκρούσας] scil. aut ὑμᾶς, aut τὸ πρᾶγμα.

386. 3. ὅσα ἐκράνατο ὑμεῖς] scil. ἐντυχεῖν, παρ' ὑμῖν αὐτοῖς, προσγενόμενα. hic, in urbe.

— 4. ἀλλ' ἃ ἐν τῇ] expunxi articulum. subeuditur τί συμβίβασεν, aut προσγόνατο αὐτοῖς.

— 22. ἂν δὲ ταῦτα —] Maximus de insolubilibus c. I. p. 572. ἐν μὲν οὖν προσχήμασι τοῦ δικαίου λόγου ἄλυτον οὖσαν τὴν ἀντίθεσιν, ἀντιπατρικοῦ ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου. πασῶν οἱ στρατηγοὶ ἐκρῶντο τῷ πολέμῳ, καὶ διὰ τοῦτο εἰρήνην ἐπράξαμεν. ὡ δικάσαι λέγει ταύτην ὁ ῥήτωρ ἀντιπατρικῶν φάσκων ἂν δὲ ταῦτα λέγῃ, πρὸς θεῶν, ἀντεξετάσωτε αὐτὸν — ἐκεῖ τούτοις οὔτος δῆλος προσλαβὼν φαίνεται. ἀδυνατὸν γὰρ δῆξαι, ὡς οὐ πασῶν οἱ στρατηγοὶ ἐπολέμησαν, διὰ τοῦτο οὖν φασὶν ἀντιπατρικῶν, δῆλος εἶλοφας.

— 25. τε] addidi. a qua et Philippum aiat bello devictum esse, et cui esse bonos imperatores aiat.

387. 10. αὐτῶν] mutavi spiritum, lenem cum aspero. potest lenis quoque probari, sed prout v. ἀπελήφεσαν accipitur. Sententia autem si hæc est: Phocenses partem copiarum Thebanarum (ut αὐτῶν ad Thebanos redeat) apud Neonas intercepérunt, absciderant, circumvallaverant: recte habet lenis. Sin autem hæc obtinet sententia, quæ h. l. videtur obtinere debere: Phocenses juvenes suos recuperaverant, quos Thebani apud Neonas intercéperant: præstat asper. quod porro ait, ducentos septuaginta viros a Phocensibus cæsos esse, sponte sua paret viros Thebanos intelligi.

— 11. τρόπαιον ἱστήκει] subaudi αὐτοῖς κατὰ τῶν Θηβαίων. Tropæum a Phocensibus erectum de Thebanis, stabat adhuc dum salvum, neque conciderat, neque a Thebanis revulsum fuerat.

— 13. μήτε γένοιτο] sufficit in locum vulgatæ οὔτε γένοιτο. nam conveniebat illud h. l. melius. cum in modo indicativo loquuntur Græci, infitiantes aliquid, negantes factum esse, tum οὔτε usurpant. volentes autem aliquid vetare, votis avertere, deprecari, detestari, tum μήτε usurpant, ut imperativo ita proprium et consecratum, quemadmodum οὔτε indicativo est.

— 17. ἴσι] tametsi perquam probabile est, τι correctius esse, tamen vel ipsum quoque specie non caret. tum temporis adhuc ἄλυεν ἦσαν, licebat vobis.

— 18. τοσοῦτο] non cohæret cum πολέμῳ, sed stat per se, velut adverbiale, pro κατὰ τοσοῦτο, adeo, tantopere.

— 22. ἀπολελεῖφθαι] malim ἀπόλωλεν. nam profecto ἐγγέγονεν, datum fuit, licuit, quod fere non nisi de re lœta et fausta et optabili dici potest, non convenit cum ἀπολελεῖφθαι. quæ sententia licuit reipsa bona sua amittere. quasi ea magna sit felicitas. nequaquam. imo vero sententia hæc est: Athenienses autem per pacem vel ea quoque bona perierunt, quæ in ipso bello salva conservaverant.

— 24. ἀλλὰ τὸ Δία τοὺς συμμάχους ἀπωμόσθαι φάσκει τῷ πολέμῳ] non mala sententia, objectio satis valida. nam objectionem Æschinis hanc esse, præter ipsam rem, etiam formula τὸ Δία indicat. cohæret quoque apte cum præmissis. Ego vero nego, aiet, me socios ab Atheniensibus abalienasse. ipsi sponte sua desciverunt, quia belli molestiis et sumtibus exinaniti, diutius societatem sustinere non poterant. ideo ei renunciarunt. hactenus recte omnia. verum non refutatur hæc objectio. insequentia non ad eam respiciant. aut ergo ipse orator locum hunc inchoatum in lituris reliquit, aut refutatio hujus accusationis e libris nostris nescio quo casu excidit; aut si usquam exstat, avulsa est hypophora ab ejus responsione. Interim ut lectorem saltim de labe communefaciemus, hæc verba uncis inclusi. Etiam in margine Mscm. adscriptum hic reperi λείπει.

— 26. πέπρακται] tueber et servabo. hæc ita, ut sio, acta esse, vel evenisse — id est, socios vestros ab Æschine et Philocrate cum reliquis conspiratis Philippo proditos et venditos esse, id, præter jam dicta, melius adhuc e mox dicendis discetis.

— 27. ἡ εἰρήνη τέλος εἶχε] negotium concendæ pacis Athenis cum legatis Philippi illuc missis, et conscribendarum conditionum, et, brevis ut sim, quæcunque Athenis gendici et peragi hoc in negotio poterant, omnia peracta et finita cum essent, ut nihil restaret, præter ipsius Philippi testificationem sui assensus, seu ratihabitionem, et legati Philippi cum ab urbe jam profecti essent, cum exemplo formulæ pacis, a nobis juratis fide atque religione nostra confirmato. τοὺς ὅρκους λαβόντες. scil. παρ' ὑμῶν.

388. 5. ὑμᾶς] prætuli ἡμᾶς. prodebam ad vos verbis, me æquum censere, ut nos, legati, quam primum per mare proficiscemur in Macedoniam, et hoc quoque, Æschinem, cæterosque conscios, hortabar, ut id amputata omni mora facerent. cohærent inter se, non ἠξίουν ἡμᾶς, sed ἡμᾶς πλεῖν. id est, ἔλεγον ἐγὼ, φαίνεσθαι ἐμοὶ ἄξιον, ἡμᾶς (τοὺς ἡγεμόνας πρίσβεις) πλεῖν —.

— 8. τε] non redundat, sed cohæret cum μηδέν. creberrime usurpatur hæc dictio μηδέν τι, pro ἀπλῶς μηδέν. per tmesin solummodo ista h. l. a se avulsa sunt.

— 10. τῆς ἀμυδόσεως] prætuli τῆς μελλήσεως. iis si qui cunctati essent, neque

natis festinassent tabulas fœderis obsignandas et religione jurisjurandi confirmandas curare.

— 12. ἐγκαταλειφθέντων] correxi ἐγκαταλαφθ. quæ, interea dum de pace agitur, et pax coalescit, occupantur ab altera parte contrahentium.

— 17. ἀποδόσειν] subaudi αὐτὸν, Philippum.

— 18. τούτου] prætuli ἐκείνου. quod idem ad Philippum redit.

— 23. προήσεσθαι] h. l. accipi debet pro ἀμελήσειν. subauditur aut τοὺς καιρούς, aut τὰ ὑμέτερα συμφέροντα.

— pen. εἰ γὰρ ἦσαν] malim εἰ γὰρ ὧν ἦσαν. nam oppositum adverbium insequens τότε postulat.

389. 4. ὑμεῖς δὲ] scil. ἐμέλλετε, quod e proximo ἤμελλον est tacite iterandum.

— 6. ἐν πολιορκίᾳ] mirifica dictio, et nescio an alii nemini usurpata, verumtamen nil ideo minus elegantiæ, ni fallor, exquisitæ. dicitur ille in obsidionem rerum suarum adductus, eaque septus esse, cui neque foras prodire, neque emittere quioquam, neque ad se admittere licet; ut e. c. imperator ab hoste ita circumsessus, ut neque progredi, neque se in priorem sedem tutam recipere, neque novas contrahere copias, neque submissa auxilia castris recipere, neque paratas copias suas explicare, neque hostiles perrumpere et dissipare possit. Sed necesse habeat deses et mortuus jacere, repentinumque fortunæ cujusdam insperatæ interventum, quæ se angustiis illis extrahat, opperiri. quæ sors eadem est civitatis obsidione cinctæ.

— 13. προπαταισχρῦσθαι] bene si habet, neutram enim in partem decernam, re non liquida, significabit: propteres quod omnia huc facientia peracta et absoluta essent. quæ si est verbi sententia, et si scriptura menda caret, tantundem valebit, atque προπαταισχρηματίσθαι. Hermogenes p. 283. ἐφίλιππται νήματα καὶ τὸ ἐπιτρέχον σχῆμα ἐκ τοῦ προσπαιστικοῦ. οἷον ἐπειδὴ γὰρ ἐκκλησία μὲν οὐκέτ' ἦν ὑπόλοιπος οὐδεμία —.

— 23. οὕτως] hoc pacto, hoc agendi modo, per hoc decretum, invitos illos hinc, ex urbe, extraxi, coegi exire. quod autem invitissimi se in iter dederint, id perspicue ex iis, quæ postmodum instituerunt, intelligetis. hæc est sententia loci planissimi.

390. 3. Θρᾴκην, τὰ ἐπὶ τῶν τειχῶν] suspicari si licet in re perobscura et nobis ignorata, malim legi Θρᾴκης τὰ ἐπὶ τῶν τ. (in genitivo et commate sublato). Thraciæ partem eam, quæ τὰ ἐπὶ τῶν τειχῶν, regio versus castella, appellatur. fuisse tractum Thraciæ τὰ τείχη dictum (ut in Belgio sunt *les Barrieres*), e p. 297. pen. constat.

— 6. τὸ μὲν πρῶτον—] initio quidem, ut si quis locum communem sic projicist, in medium proferat, ut qui velit, eum arripiat, sibi accommodet, sibi dictum putet, si cui ad se pertinere videatur.

— 15. ἀναγκασθέντι] sententia est: nos hodie stare coram eo judicio, quod eorum neminem bonum et honestum habeat ideo, quod coactus probum se gesserit; sed eum, qui ultro, ab animo suo impulsus, honeste se gesserit, et flagitiorum atque nequitiarum exsortem se conservarit.

— 24. ἄλλης] addidi, sed et adhuc addendum aliquid, quo deficiente hiat oratio. scil. plena hæc erit: ὅσα οὐδεμίᾳ ἄλλῃ πρόσβεις πρὸς οὐδεμιᾶς ἄλλης πόλεως ἔλαβον. tam luculentum viaticum, quam alia nulla civitas suis legatis addidit. Æstimare hinc licet divitias, quæ tum fuere, Græciæ, et pretia rerum, et magnitudinem sumtuum in victum quotidianum faciendorum. Tam splendidum fuit viaticum, ut exemplo careret, atque liberale viaticum ab Athen. legatis suis additum; quibus, numero decem viris, ipsorumque comitatui, in itum reditumque, et absentium trimestrem, universe mille drachmas dederant; ad æris nostri rationem circiter 150. thaleros, et ne hos quidem totos.

— 26. ἀλλ' ἐν τῷ πανδοκείῳ] Citat h. l. Hermogenes p. 276. et Theodoretus curat. Græc. affect. p. 115. 10. ed. Sylburg.

— pen. ὅτι δεῦρ' ἥδη —] Schol. Hermog. p. 384. ποιότητα δὲ πράγματος, ὡς ἐν ἐκείνῳ καὶ σπουδαῖα νομίζειν, ἃ ἄνδρες Ἀθ. [v. p. 131. 1. Dem.] καὶ ἀναγκαῖα τῇ πόλει, περὶ ἧς βουλεύεσθε. ἢ ὡς ἐν τῷ περὶ παρεμπτῶν, ὅτι δεῦρο ἤδη τὸ στρέτευμα ἄγων ἐβάδιζεν ὁ Φίλιππος. εἶτα ἡ ποιότης. αἰσχρῶς, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἀναξίως ὑμῶν.

391. 17. αὐτοὺς] prætuli τούτους. hos legatos vestros.

— 18. ἐνδεικνύμενοι] ostentantes sese jactantesque Philippo, venditantes ei, ut Tullius loquitur, sua studia, h. e. versili quadam atque adulatoria sedulitate non solum gratificantes ei, sed etiam officia hæc sua ipsi velut imputantes, et ingerentes, ut qui in oculos eorum, a quibus spectari, et quibus placere volunt, sese ingerunt.

— 25. τούτους] bene habet, cohærens cum τῶς ἐνεστι versu 23.

— 27. ὑμῖν] correxi ἡμῖν. decretum, quo præscriptus nobis legatis modus esset, secundum quem Philippum jurejurando adigeremus.

— pen. τὸ τοῦ Φιλοκράτους] in quo legebatur formula: πλὴν τῶν Ἁλίου καὶ Φυκίου. v. supra versu 5.

— ult. τὸ τοῦ δήμου] in quo correctum sic erat, Ἀθηναίους καὶ τοὺς Ἀθηναίων ὁπλομάχους. v. versu 7.

392. 5. τοὺς ἐκεῖ ἀφῃγότας] homines de comitatu nostro, qui nobiscum illuc ierunt, atque redierunt. vel etiam mercatores, qui tum temporis in Macedonia agebant.

— 14. τὸν πρεσβύτερον] imo vero ἐπὶ τὸν πρ.

— 16. ὑμῖν] correxi ἡμῖν. qui nobis, legatis vestris, ad Philippum proficiscentibus, itinaris securitatem adeundique veniam ab eo depoposceretur.

— 18. οὐδ' ἐκωλύσαν τὸν χρόνον] sustuli articulum. Ergo nos contemnenda, neque tam nostri contemtis est dictio, κωλῦν χρόνον, consumorari, conterere tempus, tametsi in N. T. et scriptoribus sequioris Græcitatis occurrit.

— 19. εἰς τοῦτον] scil. τὸν Ἅλον. ergo patebant urbs a Parmenione obsessa, a parte maris.

— 27. ἐκεῖσε] Ald. ἐκοῖσι. Videtur in aliis libris h. l. fuisse ἐκεῖσι, in aliis ἐξεκεῖσε. eruendum fuit visum. unde supersunt, istae corruptæ reliquiæ.

393. 8. οὐ ζαδίζειν] prætuli οὐδὲ βαδίζειν. ne lente quidem et composito gradu incedere, medum currere; sed plane desidere et quiescere.

— 13. ξένιον] Citat h. l. Pollux 3. 59. τὸ περὶ ξένια.

— 14. τούτους] malim τούτων in genitivo, pro his omnibus. für diese Auslösung [für diese redemptionen]. nam accusativus pro re intelligitur. λύσασθαι significat, redimere Philippum veniam redimendi ære pene captivos.

— ibid. αὐτὸς] correxi οὗτος. hic Æschines.

— 16. διδόναι] pone διδόναι videtur ἐκφεύξειν, vel ἐξεῖναι, vel tale quid deesse. quidquam vero id erat, quod Æschines agere non desiit? scilicet contendebat, vel negabat Philippum, ut xenia, non viritim, sed universo collegio nostro in una persona, ut reipso usurpant, daret.

— 17. ἅπαντας, ἑκάστου τρόπον τινὰ προσπίπτοντος] struxi verba sic: ἅπαντας τρόπον τινὰ, ἑκάστου προσπ. nos omnes tintinnabuli pulsatio quasi, ut ita dicam [hoc enim, ni fallor, velit dictio τρόπον τινά], exploravit. verba utique διακαλοκίζειν, quod in ejusmodi re atque oratione insolentius, judicavit addendo τρόπον τινὰ, duritiem, novitatem et molestiam certe dictionis mollitudem esse. veluti, quasi, quodammodo, si fas est ita loqui.

— 26. προσδιαίματτε] malim πρὸς ἑαυτὸν διαίματτε. inter sese chaculum diribebat.

— ult. οὐδ' εἰκεῖν] erratum utique hic latet, eruenda fuerat vetusta bona lectio οὐδ' ἡσυχίαν.

— ibid. ἔχουσι] scil. τὸ σὸν μέρος.

394. 21. καὶ τὰς μαρτυρίας ταύτας] struxi verba sic, καὶ ταύτας τὰς μαρτυρίας. protulerat enim jam alia testimonia.

— 26. τί δήποτε] referam huc locum Aristidis, ubi totius hujus loci Demosthenici artificium oratorium velut enucleat, p. 280. et seqq. δεινότης δ' ἐστὶ καὶ τὸ πρὶν θεῖναι, ἀνελεῖν τι τοιοῦτόν ἀντιπίπτον αὐτῷ. πῶς οὖν, ἐκ τοῦ συνιστῆν μὲ Φιλοκράτει, ἠσθημένος μὲ δῶρα εἰληφότα, ἐπὶ τὴν ἡμετέραν πρεσβείαν μεχειροτονημένος, σὺν ἡμῖν ὑπέμεινας πρεσβεύειν, καὶ οὐκ ἐξωμόσω; πρὸς τοῦτο ἀντιθεὶς ἅπερ πρότασιν τὴν ἀντίθεσιν, ταύτην τότε τὴν λύσιν ἐπήνεγκεν. ὁμολογήσειν γὰρ τοῖς αἰχμαλώτοις λύτρα κομιεῖν. καὶ διὰ τοῦτο τὸ δεύτερον ἐπερίζευσα, ἵνα αὐτοὺς λύσωμαι καὶ σώσω εἰς δύναμιν. δεινὸν οὖν ψεύσασθαι καὶ προέσθαι ἀνθρώπους ἀτυχοῦντας πολίτας. πρόφασις ἂν ἔδοξεν εἶναι, καὶ πλάττεσθαι πρὸς τὸ συμβὰν μεταπεθειμένος. νῦν δὲ πρὶν θεῖναι τὴν πρότασιν, προλαβὼν ἔθυσε τὸ κατὰ τοὺς αἰχμαλώτους τῇ ἀντεξετάσει τῶν χρόνων, ἵν' ᾗ διατρίβομεν ἐν Μακεδονίᾳ, τί ἑκάτερος προεῖπτο πράττειν; ἐγὼ μὲν τοίνυν τοὺς αἰχμαλώτους ἀνασώζειν καὶ ἀναζητεῖν καὶ παρ' ἐμοῦ χρήματα ἀναλίσκειν. οὗτος δὲ τοὐναντίον ἀπούσασθαί τι φησὶν διατίλεσε. τοῦτον τὸν τρόπον περιδιακρούμενος τὰ περὶ τοὺς αἰχμαλώτους, ὧν πρόφασι καὶ αὐτὸν τὴν πρότασιν ἐπὶ προδιαιτωμένῃ τῇ λύσει. ὅταν δὲ οὗτος αὐτίκα δὴ λέγῃ πρὸς ὑμᾶς· τί δήποτε, ὦ ἀνιμόσθενες, ἀπὸ τοῦ συνιστῆν μὲ Φιλοκράτει, γνοὺς οὐδὲν ὑγιὲς περάντοντας ὑμᾶς, τὴν μετὰ ταῦτα πρεσβείαν, τὴν ἐπὶ τοὺς ὅρκους, συμπρέσβευσας πάλιν καὶ οὐκ ἐξωμόσω; ταῦτα μέμψασθε, ὅτι τούτοις ὡμολογήκειτε, οὓς αὐτὸς ἐλυσάμην, ἔξεστι καὶ κομιεῖν λύτρα καὶ σώσειν εἰς δύναμιν. δεινὸν οὖν ἦν ψεύσασθαι καὶ προέσθαι δυστυχοῦντας ἀνθρώπους πολίτας.

395. 4. ἴδῃ] non cuiveret cum ἐξομοσάμενον, sed cum ἐκεῖσε πλανᾶσθαι, illuc evagari, ad incertum exitum, velut homo privatus, nulla dignitate publica munitus.

— 6. εἰ μὴ] subaudi ἐκέλευθον μετὰ τούτων πρεσβεύειν. nisi hoc me impulisset, ut legationem una cum his collegis meis obirem, quod vellem hos, miseros captivos, de quibus prædico, redimere, nunquam id fecissem. citat h. l. Hermog. p. 345.

— 11. καὶ παρὰ ταύτην τὴν ἀποδημίαν] num καὶ παρ' αὐτὴν ταύτην τὴν ἀποδημίαν. et per hanc ipsam quoque totam peregrinationem. significat eam, quæ suscepta fuit secundæ legationis ergo obeundæ, qua Philippus ad pacem jurejurando sanciendam adactus est.

— 15. ἀκολάθως ἂν τούτοις] scil. οἷς ἐγὼ ἔλεγον καὶ ἐπραττον.

— 21. ταῦτ' οὐκ ἠβουλόμην γίγεσθαι] ista egone noluissem fieri? mirabundus et stomachans ita loquitur. Sed deflexit a recta dicendi ratione, quæ postulabat ὡ βούλεσθαι. quia ex ὥστε versa 17. aptum est. verum contentionem orationem ejusmodi subitæ conversiones ad commutatam dicendi formam decent. Et præterea bene

jam convenit καὶ σφόδρα γε, scil. ἠβουλόμην.

— 23. παρὰ ταῦτα] cohæret cum δικάσασθε, spectate atque comparate meis hisce cum moribus mores Æschinis atque Philocratis.

— 24. παράλληλα γὰρ] scil. πεπραμένα τά τ' ἐμοὶ καὶ τὰ τούτοις πεπραγμένα.

— 26. καὶ παρὰ τὸ ψήφισμα καὶ παρὰ τὰ πρὸς ὑμᾶς εἰρημένα] prius καὶ et posterius παρὰ detraxi. quamquam utramque sine necessitate, et nollem nunc factum. ψήφισμα significatur illud, quo P. A. sciverat, hac pace socios quoque suos omnes, nullo excepto, esse complectendos. v. initium p. 391. ad παρὰ τὰ πρὸς ὑμᾶς εἰρημένα subauditur, παρὰ τῶν τοῦ Φιλίππου πρίσζεων. ea contra, quæ legati Philippi, cum penes vos Athenis essent, nomine regis, receperant præstanda, vobis auctores cum fierent, etiam socios vestros pacem esse participaturos, nemine excluso.

— ult. ἀνέγραψαν] prætuli ἐνέγραψαν. inscripserunt in tabulas pacis.

396. 8. οὐδετιοῦν] scil. μέρος τοῦ χρόνου, est h. l. adverbiale. nunquam non cum Philippo erat.

— 12. ἐπαγγέλλειν] correxi ἀπαγγέλλειν. mihi renunciare.

— ibid. αὐτὸν] redit ad τὸν παῖδα. mandabat puero meo, non solum ut nuno mihi factum hoc referret, sed ipse quoque, puer, meminisset, quo testari de eo posset, si fiat aliquando, ut testimonium ipsi hac de re dicendum sit.

— 26. συλλογίσασθαι —] Citant h. l. Hermogenes p. 68. et 417. Syrianus ad Hermogenem p. 169. 13. παράδειγμα δὲ τοῦ πρότέρου [scil. τὴν δευτερολογίαν interdum esse brevem antedictorum recapitulationem] Δημοσθένης ἐν τῷ π. παραπρ. ἐν ᾧ φησὶ· συλλογίσασθαι δὲ βούλομαι τὰ κατηγορημένα ἐξ ἀρχῆς. ἐπίδειξα οὐδὲν ἀληθὲς ἀπηγγελκότα, ἀλλὰ φανερίσαντα ὑμᾶς. ἆρ' οὖν ταῦτα ὑπισχόμην ἐν ἀρχῇ [397. 12.] ταῦτα ἀπέδειξα. Marcellinus p. 174. διάφορει δὲ αἱ τῶν ἀνακεφαλαιώσεων μέθοδοι παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. καὶ γὰρ ἡ ἀπὸ πλάσματος μέχρηνται, ὡς Ὑπερίδης — ἡ ἀπὸ τῆς αἰτίας, ὡς παρὰ Πλάτωνι ἐν Φαίδρῳ — ἡ ἀπὸ τῆς ἐπαγγελίας, ὡς πρότερον ἐπαγγειλάμενοι ἐν κεφαλαίῳ τὰ ἐπαγγελθέντα πληρῶν ἐθέλομεν, ὡς ἔχομεν ἐν τῷ παραπρεσβείας· συλλογίσασθαι δὲ βούλομαι τὰ κατηγορηθέντα ἐξ ἀρχῆς· ἵνα ὅσα ὑπισχόμην ἀεχόμενος τοῦ λόγου, δείξω πεποιηκώς, etc. Scholiastes ad Aristotelis Rhetorica p. 3. a versu 32. Apsines p. 706. fin. ζητεῖται δὲ, εἰ ἐπὶ τέλους τῇ ἀνακεφαλαιώσει δεῖ χρῆσθαι τῶν λόγων, ἢ χώραν οὐκ ἔχει μίαν, ἀλλὰ πολλαχοῦ ἡ χρῆσις αὐτῆς γίνεται· ἔνια μὲν οὖν εἰσιν ἐπὶ τέλους αὐτῇ κεχρημένοι, ὡς καὶ ἐν τῇ κατηγορίᾳ τῇ Δημάδου Ὑπερίδης, καὶ Δημοσθένης, ὡς ἐν τῷ κατ' Ἀριστοκράτους καὶ Τιμοκράτους. ἔνοι δὲ καὶ κατὰ μέσον που τοῦ λόγου ἐχρήσαντο τῇ ἐπαναμνήσει, τουτέστι τῇ ἐπανακεφαλαιώσει. ὡς ἀμείλει καὶ αὐτὸς Δημοσθένης ἐν τῷ παραπρ. etc.

397. pen. μυρία] correxi μωρία de meo sensu. Supervacaneum sit eoque majorem in modum stultum, contendere in eo verbis operose docendo, quod nemo omnium ignorat, et quod nemo in dubium vocat.

— ult. καὶ] cohæret, non cum μωρία ἂν εἶη λέγειν, sed cum insequentibus οὐ χαλεπὸν δεῖξαι, præterea quoque difficile non est docere, quot legatorum vestrorum ob similia crimina aut capite aut ære luerint.

398. 9. δὲ] ter iteratum magnam habet et vim et elegantiam. verba hæc, ut loci e psephismatibus excerpti, materialiter accipienda sunt, h. e. non ut oratoris ipsius oratio, sed tamquam ab ipso assimulatione repetita ex ore plebis ita stomachantis, atque frementis. ἀποδοῦναι δὲ — μὴ μετέχειν δὲ — ἐπανορθώσασθαι δὲ — vos vero, legati (vobis dicimus, attendite), ut Philippus Kersoblepten rursus societati nostræ adscribat, et ad jurisjurandi communionem admittat. vos vero cavete, ut Philippus a rebus Amphictyonicis exludatur. vos vero cavete, ut formula pacis corrigatur. mirifice locum hunc et usum particulæ δὲ illustrat alter adhuc clarior, atque festivior adeo p. 582. 1. οὐκ ἂν εὐθέως εἴποιμ'; τὸν δὲ βάσκανον! τὸν δὲ ὀλιθρον! τοῦτον δὲ ὑβρίζειν; ἀναστεῖν δέ;

— 14. τὸν δ' ἃ μὲν ἦν πλεύσασι —] Hermogenes p. 180. γίνεται δὲ [ἡ στιχίδος] καὶ ἐκ συμπλοκῆς δύο ἀδικημάτων. οἷον· τὸν δὲ, ἃ μὲν πλεύσασιν ἦν σώζειν, βαδίζειν κελεύσαντα ἀπολώλεκεν οὗτος. ἃ δ' εἰκοῦσι τἀληθῆ, ψευδόμενος.

— 16. ἀγανακτήσει τοίνυν —] idem p. 139. λείπει δὲ πολλάκις ἡ πρότασις οὐδὲν ζλάπτουσα τὴν ὑποφοράν. κόσμος γάρ ἐστι τοῦ λόγου, καὶ πλέον οὐδέν, πολλάκις. ἔσθ' ὅτε γὰρ καὶ θεωρίας ἐνδείγματα καλλίστης ἐμφανίζουσιν ἢ τι πρότασις καὶ ἡ ἀντιπρότασις, εἰ τῆς ἑρμηνείας τοῖς ὀνόμασι προσίχοιμεν, ἐξ ὧν τὸ εἶδος τῆς ὑποφορᾶς ὅπως διασώζεται καὶ δείκνυται θεωρῶμεν. οἷον· ἀγανακτήσει τοίνυν αὐτίκα δὴ μάλα, ὡς ἐγὼ πυθόμοιμι, εἰ μόνος τῶν ἐν τῷ δήμῳ λεγόντων [in Aldina legitur τῶν ἐνταῦθα πολιτευομένων] λέγων εὐθύνας ὑφέξει. εἰ μὲν γὰρ ἔλεγε· πυθόμοιμαι τοίνυν αὐτόν, περιόντα κατὰ τὴν ἀγορὰν, λέγειν ἃ καὶ νῦν ἴσως πρὸς ὑμᾶς ἦρξ' ἀγανακτῶν, εἰ μόνος τῶν ἐν τῷ δήμῳ λεγόντων λέγων εὐθύνας ὑφέξει, μετὰ πρότασιν ἦκεν. ἐν οἷς γὰρ λόγοις ἐλπίζεται ἡ ὑποφορὰ, τοῦτό ἐστιν ἡ πρότασις. τὸ δὲ λέγειν, ὅτι ἀγανακτήσει νῦν, εἰ μόνος τῶν ἐν τῷ δήμῳ λεγόντων λόγων εὐθύνας ὑφέξει, τοῦτό ἐστιν ἡ ὑποφορά.

— 18. ἐγὼ δ' ὅτι —] Scholiastes Hermogenis p. 154. 39. τεχνικὸν δὲ τὸ συμπλέκειν καὶ συπισάγειν τὸ ἔγκλημα τῇ μεταλήψει. ὡς καὶ ὁ Δημοσθένης ἐν τῷ παραπρεσβείας πεποίηκε. τοῦ γὰρ Αἰσχίνου λέγοντος·

ἔξεστι λέγειν, ἃ Σοίλεταί τις, καὶ ὡς οὐ δεῖ λέγειν οὐδένας ἐνέχειν· ἐκάγω τὸν μετέλκοντα ὁ βέλτιστ· ἐγὼ δέ, ὅτι πάντες ἂν εἰκότως, ὧν λέγουσιν, ἐνέχοιμι οὐδένας, εἴπερ ἐκ' ἀγυρίῳ τι λέγοιεν, ἐάσω.

— 21. ἀκριβολογήσασθαι] bonum et probum duco, alterum, ἀκριβῶς λογίσασθαι, scholiasta istius. Sæpissime oratores Attici conjunctivum pro imperativo usurpant, amboque modos inter se alternis usurpant.

— 24. μοὶ' ἀνάκχασθαι] non addendum, sed subaudiendum est λέγοντος. v. indicem.

399. 5. εἷς γάρ ἐστιν ἐν λόγοις] Hermogenes p. 144. καὶ γὰρ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ παραπρεσβείας· ἐνυθυνὸς ἐστιν ὁ πρεσβευτὴς, φησὶν [recitavi verba, ut emendanda mihi videntur], ἐκεῖ λέγος, ἀλλ' οὐκ ἀνεύθυνος. καὶ πρῶτον [sell. ἐγκώμιον, argumentum] ἔλαβον ἀπὸ τοῦ πρέγματος. οὐδὲν γὰρ πρᾶγμα ἀνεύθυνον, οἷ πρέσεστιν ἀδίκημα. εἶτα ἀπὸ τοῦ πρεσβεύειν ὅτι καὶ ῥήτωρ ἀνεύθυνος ἐκεῖ λέγος οὐκ ἀν εἴη. ἕκαστος γὰρ ὧν ἐστὶ κύριος, τούτων τὰς εὐθύνας δίδωσιν. εἶτα ἀπὸ τοῦ τότε· ὅτι καὶ ἐν δημηγορίᾳ οὐδεὶς ἀνεύθυνος ἐν λόγοις. ἐν γάρ ἐστιν ἐν λόγοις ἡ πολιτεία, πᾶς, ἂν οὕτω μὴ δόξω ἀληθεῖς, ἀσφαλῶς ἐστὶ πολιτεύεσθαι; καὶ καθάπαξ, ὡς ἔφαμεν, πάντα τὰ περάλαια οὕτω καὶ ἀνασπασασθήσεται καὶ κατορθωσασθήσεται.

— 8. κινδυνεύσειε] prætuli κινδυνεύσεται. scil. ἡ πολιτεία, quod præcessit. non in discrimen adducetur? non in periculo versabitur?

— 12. ἁμοῖν] sic nudum et merum ferri utique atque defendi potest. malim tamen σφῷν· ἁμοῖν δέ, apud vos vero.

— 14. ὅταν ἡ κύρυξι —] sententia est: tum demum, cum tabula publice fixa ante concionem fuerit, eam concionem esse habendam in gratiam sive fecialium, sive legatorum; ad vos aliunde de pace conciliandæ aut de rebus repetendis missorum.

— 23. τῆς εἷς παρ' ἡμῖν ἐστὶ πολιτείας] correxi τῆς, εἷς (in nominativo) παρ' ὑμῖν ἐστὶ, πολιτείας. articulus τῆς non cohæret cum χρόνους, sed cum ἀναιρῶν. qui ejusmodi reip., qualis nostra est, tempora eripit opprimitque. κάκλος [quid κάκλος sibi velit (inquit Taylorus), nescio. Tantundem intelligo, cum Wolfius annotavit, id esse scholiasta.] quod in quibusdam codicibus repertum est, non admodum arduum est explanatu. Supersunt codices Demosthenici, ejusmodi est Bavaricus, quorum margines adnotati sunt notulis rhetoricis figuram vel argumentum cujusque loci indicantibus: ut σημείωσαι, ὡραῖον, ἐπίμερισις, κατασκευή, τὸ σχῆμα ὑποσιώπησις, μετάβασις ἐφ' ἕτερον δικαιῶν, τὸ σχῆμα κατὰ παράλειψιν, τὸ ἀφέλιμον vel δεύτερον μέλος τοῦ δυνατοῦ, ἀναπροφὴ, τὸ δυνατὸν πεφάλαιον, παραβολὴ, ἐνθύμημα ἐκ ἐπιλόγου, τὸ δυνατὸν, τὸ συμφέρον, τὸ δίκαιον, μετάληψις—et alia ejusmodi centena. Ut neque dubito, in Paris. pr. quoque sæpius idem fuisse in margine annotatam, ut mirer, cur hic demum id consuerit Lambinus annotandum. Ejusmodi notula est quoque κύκλος. *hic est circulus.*

— 26. οἱ παράττοντες — οἱ διακωλύοντες] hæc materialiter sunt accipienda; sunt enim verba ipsa adversariorum et malevolorum, sic vociferantium, relata.

400. 1. τὸ ψυχρὸν τοῦτο ὄνομα] Evergetæ puta, benefactoris, quo aut Æschines Philippum, aut Philippus ipse semet in suis ad S. P. Q. A. epistolis ornaverat multoties.

— 2. παραλήλυθεν] *prætorii*, de auriga, aut de telo, ultra metam' evectis. id est, debilitavit, eo aut Æschines Philippum, aut Philippus sese, reddidit indignum. prout nempe v. ἐκεῖνος ad hunc illumve trahis. v. p. 401. 3. et ibi ad versum 7. a nobis scripta.

— 4. οὕτω τοίνυν εἰσχεὰ] Sententia loci hæc est: Quamquam itaque Æschines legatione sua res peregit, 1. turpes, easque tam turpes, atque demonstravi, 2. numero permultas, 3. earumque nullam, quæ e re vestra esset, sed cunctas in fraudem vestram; tamen dictitat. citat h. l. Apsines p. 700. ad finem. ἐνίοτε καὶ συμεάγοντα ταῖς ἀντιθέσεσιν αἱ λύσεις. οἷον ἐν τῷ τῆς παραπρεσβ. οὕτω τοίνυν πολλὰ καὶ δεινὰ [nota ordinem verborum] καὶ πάντα καθ' ὑμῶν πεπρεσευκὼς, περιῶν λέγει· τί δ' ἂν εἴποις περὶ Δημοσθένους, ὃς τῶν συμπαρέσβεων κατηγορεῖς τῶν συμπρέσβεων. val. πολλὰ γὰρ καὶ δεινὰ ἐπρέσβευσαν. Sic edidit Aldus. Sine dubio aut invenit Apsines in suo Demosthenis codice hanc lectionem, aut e memoria recitans, ei de suo largitus est, non inficetam illam quidem, neque cujus Demosthenem pudere debeat. ὃς τῶν συμπρέσβεων κατηγορεῖς; hic desinit hypophora seu objectio adversarii. de Demosthene autem, quid statuas, amice, qui collegas legationis accusat? Jam κατηγορεῖς τῶν συμπρέσβεων; hæc est prosopopœia ejus, ad quem ista interrogatio, respondentis, sed orationem dirigentis, non ad Æschinem, aliumve Demosthenis inimicum, sed ad Demosthenem ipsum. Quid audio? quid ais, Demosthene? tune tuos collegas accusas. val. accuso enimvero, respondet Demosthenes, et id merito quidem. multis enim et gravibus criminibus legationem suam corruperunt.

— 11. ἐγὼ δ' οὐδὲ συμπαπρεσβευπέναι] Hermogenes: καὶ φέλιξ, ὃ δὲ καὶ βέλτιόν ἐστι διαφερόντως ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρεσβ. οἷον ἐγὼ δὲ οὐδὲ συμπαπρεσβευπέναι φημί σα. πρεσβεύειν μέντοι, σὲ μὲν πολλὰ καὶ δεινὰ, ἐμαυτὸν δὲ ὑπὲρ τούτων τὰ βέλτιστα. quod si par censebimus esse, ut cola inter se paria sint, et sententiæ utrinque plenæ atque

secum congregentes, post ἀλλὰ καὶ δεινὰ inseri debent aut ὑπὲρ τῶν ἰχθύων, aut κατὰ τούτων. contra hos Athenienses.

— 18. τούτων] salis puta communis mensæque convivalis, h. e. jurium convictus mutui.

— 24. τὰ αὐτὰ ταῦτα] subaudi εἰωθε ποιεῖν.

— 25. συνεστιάθη, συνθῶν ἱερῶν ἐκοινώνησαν] in plurali. distinxi post συνθῶν commate ponendo, et ἐκοινώνησεν in singulari dedi. redit enim ad βουλή. συνθῶν, ἱερῶν est asyndetum, pro συνθῶν καὶ ἱερῶν.

— 26. οἱ στρατηγοὶ — ἀρχαὶ πᾶσαι] ad hos nominativos subaudienda sunt præmissa omnia. συθύουσι. συνδειπνοῦσι. συνεστιῶντες. κοινοῦσι συνθῶν καὶ ἱερῶν.

401. 7. συνθὰς] subaudi παραβαίνουσι. migrant sacra, h. e. vim et validitatem eorum frangunt, eorum communione semetipsi excludunt, jure fructum eorum percipiendi se defraudant. v. 400. 2. στερίλιθον.

— 10. καὶ πάντων] idem est atque ἅπαξ ἁπάντων. omnino omnium, qui unquam ad Philippum venere, sive publice, sive privatim.

— 13. Ὀλύμπια] non sunt h. l. illi celeberrimi Pisæ in Elide in honorem Jovis Olympii agitati ludi, sed alii Macedonici apud Pellam.

402. 3. εἴαν μοι δώσεις δωρεάν] quam mihi caram futuram, et quanti a me faciendam, et quem ad usum conversuro. conjectabam aliquando εἴαν οἷο μοι δ. δ. mihi quanto viro, quam probo, et pio et sancto, non sordido, non illiberali, non scelerato, qui nos eas in lupanari prostituet, sed honeste dotatas dignis matrimoniis.

— 4. ἀφ' ἧς] in aliis libris est ἐφ' ἧς. unde colligo, præter vulgatam in libris vetustis olim fuisse hanc quoque lectionem ἐφ' ᾗ (in dativo).

— 13. τούτου συμπόσιον] malui τοῦτο σ. nam opponitur *hoc* convivium alii ab Æschine agitato.

— ibid. τὸ τούτων ἐν Μαντ. γ.] pro secunda voce malim τούτῳ, huic Æschini, aut τούτοις his, Æschini et ejus fraterculis.

— 21. μοι δοκεῖν] post μοι δοκεῖν videtur deesse ἴσπ συφρονοῦντες, vel tale quid. 1. quo sit, quod insequenti, ὡς δὲ διεθεμαίνοντο opponatur. 2. quia alias, sine tali supplemento, illa dictio μοι δοκεῖν, ut mihi videbatur, frigida et sensu cassa sit futura, ut nescias, quid illuc, in medium projecta, sibi velit.

— 27. ἰχθῦν τε καὶ ἀλιτηρίαν] prætuli ἰχθῦν, τῶν ἀλιτῆς. tanquam fortius et ardentius atque cum istorum iracundia et stomacho convenientius.

— pen. κάλας παῖδα· καί· ἡμάρτα τις φερέτω] scil. hæ voces tum resonabant. voca tu tortorem, clamabat alius, alius, scuticam afferto quis. μιμητικῶς hæc pronunciantur.

403. 1. σικύους τι —] Sententia est: cum mulier hæc fortasse nonnulla liberius dixisset, quam ferre possent, quos, ut tumultentos, minima quæque res, vel innocentissima, tamen exacerbaret, servumque a se repulisset, qui vim afferret, vestem destringeret, flagra expediret —.

— 2. διαχρυσάσης] prætuli διαπρυσαμένης. nisi quod hoc uno offendor, quod Græci, quoad memini, malunt hujus verbi modum, quam activum usurpare. placeret utique magis διαπρυσαμένης.

— 5. ὑπὸ τοῦ πράγματος] correxi ὑπὸ τοῦ τραύματος. e vulneratione, sauciatione, cruentatione sui corporis.

— 7. ἀφείλετο, ἀπώλεσ' ἄν] prætuli ἀφείλετο αὐτὴν, καὶ ἀπώλεσ' ἄν. addidi αὐτὴν, non quo sine eo non constaret oratio, quod facile subaudiatur, sed quod sic plenior atque planior fit. καὶ autem e Felicianea addidi, non quo copula esset, quæ esset importuna, sed quo significet *vel, adeo*, et significationem intenderet. Nisi eam Iatrocles eripuisset, vel perisset, aut, perisset utique. h. e. non solum contumelias illas corpore tolerasset, verum etiam animam ipsam quoque emisisset.

— 13. καὶ ταῦτα συνειδὼς —] Citat h. l. Hermog. p. 346.

— 17. οἷν ἔφασκεν —] Citat Minucianus p. 162.

— 18. τὰς βίβλους] in quibus formulæ perscriptæ essent initiationum, incantationum, exorcismorum, quibus valetudines e corporibus ægrorum expellerentur.

— 25. ἀλλὰ δὴ τὰ τῆς ἐξουσίας] subauditur ἐφάπτ. et τὰ τῆς ἐξουσίας (scil. ἔργα) idem est atque τὴν ἐξουσίαν. idem est atque si dixisset: ἀλλὰ γὰρ ἐφῆνε καὶ διαμάζεσθαι τὴν ἐξουσίαν ταύτρᾶσθαι. sed spectate atque miramini mecum arrogantiam et confidentiam hominis, Timarchum pro impure et flagitioso accusantis, quasi fiduciam hanc conscientia vitæ honeste sancteque actæ meruisset.

404. 4. ἴν'; δικολάβος] nimis abrupta et hiulca hæc mihi videtur oratio. num sic leg. est: ἴν, οἱ δικολάβος — a quibus eoquod unum malum, vel probrum inest, si insunt istuc, muserum helluo, adulator etc.

— 5. πάντα ἔνεστι τὰ λεγόμενα] postremo vocabulo, in mendo cubanti, suffeci v. δυνάτατα. Interim e prava scriptione colligo, loci hujus geminam lectionem olim in libris circumambulasse, alteram τὰ δυνάτατα, alteram τὰ ψεγόμενα, *quæcunque vitio dantur*.

— 16. οὔτε δικαία, οὔτε —] Sententia est: æqua et legitima defensio ista non est; verum tamen est artificium, judices

aliquantisper ludendi atque morandi, cum reus actoris personam sibi induit, h. e. crimina in se iotorta in accusatorem retorquet.

— 18. τὰ δὲ πράγματα] scil. τὰ ὑπὸ τούτου διαφθαρέντα. nisi malis legere, τὰ δὲ τούτου πράγματα, aut τὰ δὲ δὴ πράγματα. tua vero causa nil eo fit melior.

— 21. ἀπολογία] nullus cum dubitarem post ἀπολογία e præmissis tacite repeti, seu subaudiri debere ἐπιδεῖξαι, ideo φαίξιτας uncis inclusi. idem est ac si dixisset: ἐπιδεῖξαι, ὅτις ἐστὶν ἡ δικαία ὑδὸς τῆς ἀπολογίας. et docere, quæ sit vera atque legitima sui purgandi ratio.

— 25. σωῦσαι] id est, δεῖξαι. gemina fuit olim in libris h. l. lectio, altera σωίσσαι, altera σ'ιῶν.

405. 10. ὑφ' ὑμῖν] recte habet. in fraudem, in pestem vestram. vide indicem.

— 14. ὑμῶν] arcte cohæret cum ἄλλον. idem est, ac si dixisset: οὐδένα ἄλλον ἐκ τοῦ ὑμετέρου πλήθους. nemo alium quempiam vestrum, id est, e vestro numero, appellet, quam Philocratem, ne si erret quidem, aliud agens, aliud cogitans, lingua mentem præcurrente hunc appellet, volens alium appellare. h. e. nemo unquam alium præter Philocratem edet, neque volet edere.

— 18. δεινὸν πρὸς τοὺς ὄχλους] id est, δεινὸν προέσθαι πρὸς τοὺς ὄχλους. timidum adire ad comiciones plebis miscellanese, eosque expostulationibus, convicio, jurgio obtundere. servandum esse ὄχλους docent insequentia, οὐδὲν γὰρ πώποτε — ; alias per se bona est dictio, δεινὸς πρὸς τοὺς ὄχλους. nisi quod ab hoc loco est aliena, significans pudentem et religiosem, sanctumque virum, qui ad jurandum raro, et cunctabundus, et invitus, neque nisi a summa necessitate coactus, accedat, meta ne vel imprudens pejeret. Improbi autem et audaces, ad jurandum, vel mercede ducti, vel levitate impulsi, temere procurrunt, pœni non facientes, etiamsi caput suum atrocissimis diris innectant.

— 21. περὶ τούτων] sive his de rebus, sive potius, his de hominibus.

— 26. ἀλλὰ] de meo addidi, vel potius ex Harleyano adscitum, ad vulgatam applicui. non os modo non diduxit, sed ne prodiit quidem in conspectum, ne obtulit quidem se vobis.

406. 6. δεῖπνου καὶ σπονδῆς] aut delendum est καί, quod plurimi codices omittunt, aut addendum est αὐτοῖ, vosmet ipsi nostis, perinde ut ego.

— 9. μαχῶν καὶ πολλῶν ἀγώνων] οἱ μαχοὶ καὶ πολλοὶ ἀγῶνες καὶ λόγοι respiciunt ad oppositum et atque contrarium, tris verba, quæ heri emtum de catasta mancipium Thracicum, Græce loqui nondum doctum, facile pronunciet.

— 15. ἡ μετειληφὼς] duo vocabula ἢ μετειληφὼς ut tollenda uncis inclusi. ἢ statim indicat sive Variam Lectionem, sive scholium. Varie scriptum olim fuit in vetustis libris, in aliis simplex εἰληφὼς, in aliis μετειληφώς. alii significabant, solum Demosthenem largitione corruptum esse, de Æschine tacentes. alii cum illo hunc quoque corruptelæ communionem fatentem inducebant. illi, Demosthenes accepit munera, non ego. hi, accepi ego equidem munera, at non solus, sed iste quoque mecum una.

— 16. εἶπεν] non prædicabat de se planis disertis verbis. ἐφθέγξατο, neque mussabat.

— 18. δοῦλος ἦν τῶν ῥημάτων τούτων] servus erat horum verborum, vel probrorum et criminum. χρήματα εἰληφας. ἀγροδότης εἶ. hæc verba ei, velut dominus imperitabant, sævus et immitis, cui obloqui non licet. His verbis occurrere, audaciter responsare, confutare, conscius sui flagitii Æschines reformidabat, ut servus asperum herum devitat, quem a se læsum novit.

— 20. αὐτῆς] scil. τῆς διανοίας. reprehendebat, castigabat, compescebat animum obloqui gestientem, neque hiscere sinebat conscientia culpæ contractæ.

— 24. τὰ δίκαια] potest h. l. adverbialiter accipi, pro δικαίως vel κατὰ τὰ δίκαια, prout jus et fas est. quamquam enim recte dicitur, τὰ δίκαια πρεσβεύειν, pro legatione recte sancteque defungi, tamen non item dici potest, λόγον τῆς πρεσβείας διδόναι τὰ δίκαια. sed dicendum est δικαίως. me gestiente, ut bis legationem obieram optima cum fide, ita bis quoque legationum istarum rationem, qua par erat, reddere.

407. 13. μάρτυρες] subaudi non εἰσίρχονται, neque μαρτυροῦσι, quod paulo post fiet, hujus pag. versu postremo; sed solummodo εἰσπαλοῦνται. citantur. Interea dum arcessuntur et conveniunt, orator pro more suo quædam interfatur, a re non aliena. Solebant enim illi oratores, interea dum lex recitanda quæreretur, testesve citarentur, ne oratio insisteret neque ipse conticesceret, et nil ageret, pauca quædam interfari, quæ viderentur a re præsente non aliena esse, quamquam interdum deprehenduntur cum reliquis non optime cohærere.

— 17. μετὰ ταῦτα] postea quam Æschines causam suam dixerit.

408. 9. ὁμολογῶν ἀδικεῖν] Sopater ad Hermogen. 91. fin. ἐπισκέψαι τις ἂν τῷ Ἑρμογένει, ὅτι τὸν ἠδικηκότα ὁμολογεῖν λέγει ἀδικεῖν [refert locum Hermogenis, qui p. 57. 2. edit. Crisp: legitur]. οὐδεὶς γὰρ πώποτε, ὡς φησὶ Δημοσθένης, ὁμολογῶν ἀδικεῖν ἑάλω, ἀλλ' ἀναισχυντοῦσιν, ἀρνοῦνται — ἅλλο γὰρ, ὡς, ἐὰν ὁμολογῇ ὁ φεύγων ἠδικηκέναι,

λέγεται [imo vero λέγει] ὁ ἀμφισβήτησις, καὶ ἥκιστα τῇ ὁμολογίᾳ ἡ τιμωρία.

— 15. προσέχειν] malim προσέχοντας, quod participium aptum erit e πρίσει versu 14.

— 21. ὑπὲρ] h. l. accipio pro ἀντί. nam constructio hæc est: ἀπώσασθαι τὸν αἰσχύνην τὴν ὑπάρχουσαν ὑπὲρ [propter, id est, ἀντὶ] τῶν πραγμάτων.

409. 9. προσπτόησθε] videtur olim aliis in libris vulgata προσπτήσησθε, in aliis προσήσησθε fuisse. ad vos admittatis. si per grammaticos licet προσησάμην probare, quod alias non est nisi προσηκάμην.

— ult. Αἰσχίνῃ] detrahendo iota subscripto, e dativo vocativum effeci, in constructione collocandum pone φής. tum ista τί οὖν ἐφοβοῦ usque ad σωτηρίαν, sunt assimulata Æschinis ad Demosthenem increpatio. cur itaque, o Demosthene, metuebas eoque metu impulsus ad hanc velut aram salutis confugiebas, ut alios accusares? cum nihil subesset formidabile, quamquam tu quidem, Æschine, id ais. Obscuritatis nonnihil offundit mixtura personarum loquentium, modo Æsch. modo Demosth.

410. 1. μηδενὸς ὄντος δεινοῦ, μηδὲ ἀδυνήματος, ὃς σὺ φὸς] scil. εἶναι δεινὸν καὶ ἀδύνημα.

— 2. εἰ ἐφ' οἷς ὁ μαδετιοῦν —] difficultas omnis evanescit, si commiuiscaris ita scriptum esse: εἰ ἐφοβούμην ἐγὼ, μὴ ἀφώλημαι διὰ τούτους, ἐπὶ τούτοις, ἂν μαδὴν ἀδίκειν. si ego metuebam, ne per hos perirem, ob ea, quorum nihil cum his communiter peccaveram.

— 5. οὐ διὰ ταῦτα] scil. accuso ego te tuosque consortes, Æschine.

— 14. ἐκ τῶν ἰδίων] subaudi πραμάτων. ex ipsius meis propriis bonis, pro tanta æris summa.

— 20. καὶ πλέον ἔξειν τῶν πολλῶν κατὰ τοῦτο] verba hæc, quæ multis libris desunt, desint an absint, ad sententiam parum interest, et videri possint a p. 373. 8. repetita esse.

411. 2. τότε] subaudi ὅτε κολάσετε τούτους, καὶ ἐφησπάσεσθε πρὸς τιμωρίαν.

— 5. παθεῖν ἀναμένειν τὰ δεινὰ] id est, ἀναμένειν τὸ παθεῖν, vel τὴν τοῦ τὰ δεινὰ παθεῖν ἀνάγκην. opperiri tolerationem malorum ipsam, vel necessitatem mala tolerandi.

— 6. οὐ φυλάττεσθε, οὐδὲ φροντίζετε] prætuli οὐ φυλάττεσθαι, οὐδὲ φροντίζειν. qui infinitivi apti sunt e δεικῦτε versu 4. vel potius οὐκ οἴεσθε δεινὸν εἶναι versu 8. prius si volumus, figendum erit pone ἀδικουμένης versu 7. punctum et ad insequentia οὐκ οἴεσθε δεινὸν εἶναι subaudiendum τοῦτο, ὃ νῦν ἐρῶ, de Pythocle nempe. non hoc, quod nunc statim dicam de Pythocle, grave vobis infandumque videtur?

— 19. οὕτως ἀκριβῶ —] subobscurior dictio, τούτοις ὑπάρχει ἀκριβὴς παρ' ἐκείνων αἴσθησις πρὸς ἑκάτερα, illis, amicis Philippi puta, inest sensus ab eo, Philippo, tam acer et subtilis, ad utrumque, odium et amicitiam; videtur hoc significare: injecit illis (ut e. c. Æschini) sensum tam acrem affectuum cujusque civium Atheniensium, ut e. c. Philoclis, ut statim a coccis quibusdam notis, quas in fronte quasi cujusque scriptas legunt, dignoscant, qui Philippo infestus, qui ejus studiosus sit. quo aut illum vitent, aut hunc consectentur. aut hoc: ita reverentur Philippum, ut persuasum sibi habeant, eum, absentem quamvis, perinde atque in urbe præsentem, coram cernere, si quis sibi clam malevolus, sive bona fide sibi deditus sit, animorumque cujusque sensus veluti rimari.

412. 1. μηδὲν] prætuli μηδὲν' cum apostrophe, pro μηδένα. quamquam vulgata quoque vitio caret. aut potest utrumque populari μηδένα [scil. ὑμῶν] μηδὲν ἄχθ.

— 5. πρῶτον μὲν] non insequitur, quod exspectabas, ἔπειτα, vel δεύτερον δέ. quare uncis ista inclusi, saltim admonendi lectoris ergo de vitio vulgatæ. aut oblitus sui orator complere sententiam intermisit, aut illud colon nescio quo casu intercidit, quod isti πρῶτον μὲν olim respondebat. videtur autem deficiens illud colon post καιρὸς posterius versu 7. inserendum esse, sententiaque ejus hæc ferme fuisse: ἔπειτα οὐ τὸ δίκαιον σκοπεῖ, καὶ τἀληθὲς καὶ τὸ τῇ πόλει συμφέρον. deinde non justum spectat, neque verum, neque id, quod e rep. est, sed sunt alia —.

— 11. τοιοῦτον] probum et cordatum civem, qualis ego sum, et qualem modo descripsi, amantem, non sui, non amicorum, sed patriam, eamque rebus omnibus præhabentem, existimantem prospera et adversa patriæ ad se quoque pertinere, spectantem verum et justum, et patriæ decus atque salutem, non privatas affectiones. Sententia universa hæc est: Etiamsi tu omnes reliquas in rep., quæ multæ atque multifariæ sunt, offensiones saperes, devitesve, non tamen effugies malevolum, insidiosum, pestilens hominem, vel viperarum potius genus, quos ægre habet esse homines sui dissimiles, patriæ amantes.

— 17. Ἀθήνηθεν] est faceta colloquii inter par peregrinorum assimulatio. quorum alter, quem Chremetem appellare juvat, hinc infit Ἀθήνηθεν. alter, Simon is esto, τί οὖν versu 19. Chremes versu 20. ὁ μὲν respondet. Simon pag. 413. versu 5. interrogat τί οὖν μετὰ ταῦτα; scil. γίγνε. Chremes respondet eodem ver. Ἀθηναῖε λαβόντες (ᾔδεσαν γὰρ —). interpellat Simon versu 6. τί δαί; cui Chremes satisfacit eodem ver. τοὺς μὲν χρήματα λαζόντας. rursus interrogat Chremes versu 10. τὸν

δὲ συνηγορῶντα νῦ; cui Chremes stomachum occurrit ἐμβιβρωσκῆσθαι, quomodo Latine reddendum sit, docere hujus loci non est. res per se haud ardua. Hunc locum adumbravit Sopater ad Hermogenem p. 170. (aut si alium quempiam locum retulit, ejus loci mihi nusc in mentem non venit) οὗ δ' ἐνδέξῃ argumento a fama et gloria et opinione publica desumta utitur Demosthenes, ὅτε, ὡς ἐν τῷ παραπρεσβείᾳ ἐσχέθη ἐδοκοῦμεν, ἐν ᾗ πεποίηκε λογιζομένους τοὺς Ἕλληνας, Φιλοκράτην, Αἰσχίνην, καὶ ἑαυτόν. τί μὴν Αἰσχίνης καὶ Φιλοκράτης; ἐπρίσβευσαν. τί δὲ Δημοσθένης; καὶ τὴν πόλιν τὴν Ἀθηναίων ἐπὶ τούτοις κρίνουσαν. Sic omnia. Egregium documentum, qua arte et intelligentia, qua fide atque diligentia Scholiastæ veterum auctorum, ut e. c. Lyricorum fragmenta referant, et quam miseraudi sint illi critici, qui in illis tam dilaniatis, tam imperite, tam supine, tam corrupte relatis fragmentis, velati ossium quorundam, restaurandis ingeniosi rumpant incassum, nullaque cum gratia.

— 27. ταῦτα] designat ista, quæ statim nominat. λέγεθαι et πεῖσαι.

— pen. μενδάκα] hic est asyndeton.

413. 1. αἰχμάλωτον] prætuli αἰχμαλώτου. quo admisso, exterminandum erit ἐπαρχόντων. quod si servetur, legendus sit locus sic: δεῖ ἐκ τῶν ἐπαρχόντων τινὰ τῶν αἰχμαλώτων. nam vocabulum hoc articulo carere nequit. ἐπαρχόντων potest perperam e versu proximo 3. a supino iteratum esse.

— 9. νἀθωοῦσθαι] videtur hic ποιεῖν vel simile desisse. Athenienses opinabantur, Philocratem, Æschinemque cum conscribis sivere, urbemque opulentam et beatam reddidisse, aurum Macedonicum Athenas transferendo.

— 10. τὸν δὲ κατηγοροῦντα [scil. τούτων τί;] subaudi λέγουσιν. de istorum accusatore vero [Demosthene Athenienses] quid putarint? respondet ἐμβιβρωσκῆσθαι [scil. λέγουσιν αὐτὸν] cœlitus objecta menti occultio obstupefactum, dementatum esse, non eosdem mores civium degeneres, inimicos suos ornantium, bene de se meritos abjecisse.

414. 1. περὶ τῆς ἱστιάσεως] de illo argumento, quo Æschines me oppugnabit, eleuens, se una cum Philocrate, legatisque Philippi publicis epulis in Prytaneo cum susceptum, item in decreto, quod de legatione Philippi hospitio scripsissem, Æschinem, sodalesque laudatos esse.

— 3. μαι δοι] correxi μ' ἴδοι. παρῆλθον, hoc est tertia persona pluralis, sed prima singularis. pœne præterissem id, quod ipsum hoc ad vos efferre me docuisset. singuliqua hujus loci recta et vera cum sint, sunt planissima, ut mirer Wolfium tam pertinaces hic omnia susque deque vertere. Aristides de D. C. p. 258. ἄξιον πιστίας δὲ καὶ τὸ ὡς ἀναπεσθέντα τι εἰπεῖν. οἷον μικροῦ γε, ὃ μάλιστα μέλλει [l. μ' ἴδοι] πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν, παρῆλθον.

— 5. ταῖς ἐκκλησίαις] idem est, nihiloque deterius, quam quod in aliis est, ἐν ταῖς ἐκκλ.

— 7. οὔτε λόγου —] idem est ac si dixisset: οὔτε λόγου ἀδίκου, οὔτε ἔργου.

— 8. τὸν νόμον ἴθος ποιῶν] quid ex his efficiam, haud reperio, præterquam hoc, quod ipsi mihi haud satisfacit, τὸ ἴθος νόμον ποιῶν. morem commenem usurpans pro lege, legis vim et potentiam ei tribuens eo, quod istum morem, veluti legitimum et ab omnibus probatum exercerem. vult dicere: tametsi lege præceptum non est, ut eorum, quibuscum agimus, nisi aperti inimici sint, auribus aliquid demus, laudemus eos, quatenus per veritatem licet, loco atque tempore ita suadente; tamen ita Philippi legatos ea comitate accepi, utpote qui pacis conciliandæ ergo venissent, ut si ista comitas et officiositas, non a more modo, quæ tacita est, non scripta lex naturæ, sed lex civilis, literis consignata. Simultates itaque quod mihi cum Æschine et factione tum nullæ essent, quippe quos nondum apertos patriæ inimicos noscitassem, ideo secutus communem civilitatis morem, tanquam ab omnibus agnitam atque probatam, in decreto meo honorificam eorum mentionem feci. Lectionem, seu conjecturam mavis, τὸ κοινὸν ἴθος ποιῶν, sequens morem communem, ideo non audeo probare, quia ἴθος ποιεῖν hoc significatu minus Græcum esse videtur. Græci tum usurpare malunt, τῷ ἔθει ἀκολουθεῖν, τοῦ ἴθους ἔχεσθαι. Locum hunc, aliumne Demosthenis in mente habuerit Scholiastes Hermogenis p. 28. 22. haud liquet, his verbis utens: πολλάκις οἱ ῥήτορες τὸ ἴθος ἀντὶ νομίμου παραλαμβάνουσιν, ὡς Δημοσθένης.

— 14. πρῶτος] malim utique πρότους. in his ipsis primis, hoc est, in nulla alia re citius, quam in hac, lautitia epularum puta, deliciis et raritate et prodigalitate dapum atque vinorum.

— 15. παρέξεται] non improbo, quod bonam reddit sententiam, neque loco incongruam. proponet in medio, proferet. est tamen non nihil languidum. quare malim παράξει. quo ducit etiam lectio multorum librorum πράξει. Hæc igitur [incondita et indigesta puta] certo certius commiscebit. aut si malis, ταῦτα δὲ ἂν παράξῃ τῶν οὕτος, (perinde est, sive ταῦτα cum παράξει, vel παράξῃ, in constructione copules, sive cum λέγων.) et profecto miscebat Æschines tempora, τὸ νῦν, ut mox orator ait, οὐ προσδιορίζων. Addi ἂν et παράξῃ in conjunctivo præferri malim ideo, quod didactior hæc periodus per ambages,

versu 23. dextram in vestigia sua se recipiat istis verbis ἀν δὲ ταῦτα λέγῃ. Æschines haec si blaterans miscuerit — tum post plura interjecta restauratur oratio iste exordio: haec igitur si dicat Æschines.

— 16. αὐτὸς] iteratum αὐτὸς redit ad Demosthenem.

— ibid. ἡμᾶς] nos sodales, me, Æschinem, et Philocratem, ceterosque. vitium typographicum, quibus vitiis pars Lutetianæ editionis a Lambino curata scatet, ἐκρίνατον, in plurali, correxi per ἐκρίνατον, in singulari. Demosthenes puta.

— 17. αὐτοὺς] correxi αὐτός. num etiam εἰστίασι leg. ut cum ἐκρίνατον ἡμᾶς concinat? an ista conformitas necessaria non est?

415. 2. ὑπειρωτώμενον] malim equidem ὑπειρωτώμενος, scil. ὑμᾶς. nam non ἐμὲ subauditur, sed vos, judices. vos decet, procul habita dissimulatione, cum Æschine ejusque necessariis libere agere ad hunc modum: Novimus vos fratres, et te quidem, — sed vide meliora in annotatione proxima.

— 4. ἴσμεν] procul omni dubio tollendum est. nam σὲ μὲν cum reliquis accusativis reguntur, non ab ἴσμεν, sed ab ἐξώσαμεν, versu 8.

— ibid. σὲ μὲν] redit σὲ ad Φιλοχάρη. alterum vero, τούτους δὲ, v. 5. ad Æschinem et Aphobetum.

— 6. οὐδαμῆς κακίας ταῦτα] hoc est, non ideo meretur improbitatis nota inuri, tanti non est, ut ideo quis κακὸς appelletur, aut habeatur.

— 16. συγγνώμην] prætuli συγγνώμη, in nominativo, scil. ὀφείλεται, vel δίδοται. veniam debetur fratri, alteri fratri succurrenti. est dictio vel argumentum in foro ita tritum, ut in proverbium excesserit.

— 20. αὐτοῦ] num αὐτοῦ, hic loci. ut sit adverbium loci.

— 21. τισὶν] subaudi ordinis vestri, τῶν ὑμετέρων τίλους.

— 22. πότερα] subaudi δεδίνται ὑμῶν σώζειν αὐτόν.

— 23. κἀν ἀδικῶν] placebat aliquando κἂν ὑτιοῦν ἀδικῶν, scil. φαίνται. verum necessarium certe nullo pacto est.

— ibid. εἰ μὲν γὰρ μὴ ἀδικῶν] correxi, partim de meo, εἰ μὲν γὰς [subaudi δεδίνται ὑμῶν σώζειν αὐτὸν] ἂν μηδὲν ἀδικῶν [subaudi φαίνται] κρίνω φημὶ δεῖν [scil. σώζειν αὐτόν].

— 25. κρίβδην] Citat h. l. Themas M. v. κρίφα.

— 26. ἀλλὰ καὶ τοῦτο καὶ φάντων ἄριστα] primum καὶ sustuli. Sed hoc hominum omnium vel optime novit is, qui legem tabellariam tulit. Sed cognid is novit? hoc nempe, judices in ferenda per tabellas sententia mala fraude abstentes ad absolvendum sontes deprehensos et confessos, haud fallere deos.

— pen. διὰ τι] dele ista inepta, orationem conturbantia, et suspicionem defectus, sed illam inanem, moventia. videtur aliis in libris fuisse — ψηφίζεσθαι· διότι τούτων μὲν — in aliis ψηφ. ὅτι (syllaba minus) τούτων μὲν — quibus duabus lectionibus in unam confluatis, vulgatus monstrum exstitit. Alterutram ergo, utram vis, illarum meliorum lectionum restitue.

— ibid. τούτων] quos, tametsi sontes, præter jus et fas, saucia conscientia, scientes absolveritis. ad hos eosdem nequiter absolutos etiam τούτους versu 4. p. 416. redit.

416. 2. ἑπάστῳ] subaudi ὑμῶν, aut τῶν δικαστῶν.

— 13. τοῦτο] accusatio Timarchi.

— 15. τῶν παρεσκευασμένων] videtur κακῶς vel αἰσχρῶς cui interponendum.

— 16. κατηγορεῖ, ἐκείνους τοὺς λόγους] correxi de meo, κατηγορῶν ἐκείνου, in accusatione ejus, Timarchi puta, sententias illas projecit, quæ nunc in eum insurgent, et tanquam arma inversa aut retorta ipsum ferient.

— 18. δίκαια] scil. κατὰ Τιμάρχου.

— 24. πῶς, τί, τοὺς δικαστὰς] commata signis interrogandi mutavi. πῶς; quomodo existimatis? πῶς οἴεσθε; τί, scil. ἐπιόντα; quid feci? hoc est, nostisne, quid egerim? aut sic: τί, scil. πάντων γέγωνε; quid novi evenit? tenetisne hoc? dicam vobis. judices circumveni.

— 25. ὀφελόμενος] in ὀφελόμενος desinit assimulata oratio Demosthenis ad suos sodales. jam rursus orditur Æschinis ad Dem. oratio, ex ejus oratione, nescio qua, huc translata.

— 26. μὰ σύγε] scil. ὀφελοῦ τῶν δικαστῶν τὸ πρᾶγμα eripe et extorque judicibus occœcatis verum.

— 27. τότε δ', ἡνίκα —] non video, quæ tolerabilis sententia vulgatæ tribui possit, ut percipiendo sit. Commiscamur interim oratorem sic reliquisse: τότε δὲ, ἡνίκα ἐμὲ κρινεῖς, ἐξέσται σοι κατηγορεῖν καὶ λέγειν ὅτι βούλῃ. tum temporis vero, ubi me in judicium vocabis, tum licebit tibi quascunque voles criminationes in me conferre.

— ult. ἔχων] coheeret cum παρασχέσθαι versu 1. p. 417. idem est atque si dixisset: οὐδένα μάρτυρα τούτων, ἐφ' οἷς ἔκρινεν τὸν ἄνθρωπον, δυνάμενος παρασχέσθαι.

417. 8. θαύμασον, ὡς ἔχει τὸ πρᾶγμα] satius utique fuisset oratorem sic plene locutum esse: Θαύμασον, ὡς τοσούτου σοι τὸ ῥᾴδιον πρᾶγμα (vel ἔγκλημα) κάκιον καὶ ἐπισφαλέστερον ἦχεν.

— 12. ὡς, ἴσασι] correxi ὅστ' εἰσασι. quapropter si alias semper vera est fama, nunquam fallit, etiam in vobis vera est.

— 14. δεῖ] post δεῖ videtur ἐπιλαμβά-

ne vel simile quid deesse. quam fidam et verecum videri vobis oportere —.

— 15. *ὁ ταῦτα ποιήσας*] consulto hæc vocabula orator ipse addidit, metuens, ne omittens ea, auditorum lectorumve quispiam, non de Hesiodo, qui nunquam sic destricte ὁ ποιητὴς audit, sed de Homero acciperet, cui proprium hoc est elogium.

— 16. *ἴσως*] potest fieri, ut vim particulæ minus percipiam. verumtamen abest a multis bonæ notæ libris. quare aut prorsus sublatum, aut in hujus versus initium regestum malim, atque ante *διαρίσω* collocatum. Adscriptum hic erat in margine Bav. *γνάμις Εὐριπίδου ἐκ Φοινίσσης*. Volebat aut debebat certe dare *Φοίνιξιν*. v. Valcken. V. C. Diatrib. in Eurip. Fragg. p. 270. ubi exempla ejusdem erroris e Theodoreto et Stobæo affert.

— 20. *ταυτός ἐστιν οἷσπερ ἥδεται ξυνών*] quam dictionem merito damnes, ea tamen nullo pacto est sollicitanda. est profecto saxea, neque in auctore prosaico ferenda. Verum tragicæ scenæ multa cruda sunt condonanda, quæ dudum jus altro arrogatum saxa spargendi usurpavit. quid minus dura est altera illa hujus ipsius gnomæ dictio, *οὐ πώποτ' ἠρώτησα, γινώσκων ὅτι* — id est, *οὐ πώποτ' ἠρώτησα, ὁπόθός τις ἐνεὶ τὸν τρόπον, διότι ἔγνων* —. Ita istæc quoque, de qua nunc agitur, sic est explicanda; *ταυτός ἐστιν, οἷοι οὗτοί εἰσιν, οἷς ἥδεται συών*. vocabulum ἕκαστος ad versum explendum addidi, quamquam alias parum necessarium.

— 26. *οὐ πώποτ' ἠρώτησα* —] Citat h. l. Hermogenes in exemplum parodiæ p. 434. in *οὐ πώποτ' ἠρώτησα* subaudi, *εἰ ἀργύριον ἔλαφον*. pro *καὶ ταῦτα* initio hujus versus, quod in vulgatis est, dedi *καὶ ταῦτα, et id quidem*.

418. 1. *τούτοις*] scil. *τοῖς σκώμμασι*, vel *ἐπέπλοις*. hiis ipsis probris, scil. *τῷ εἶναι λογογράφῳ καὶ σοφιστῇ*. colligit sic: solet Æschines alios subsannare, si qui oratores, id quod ego facio, locos auctorum laudavere, salesque ex antiquitate erudita, lepidasve poetica, suis orationibus adspergunt; ludimagistros eos appellitans, jejunosque atque famelicos, mercedula victitantes, ex orationibus collecta, quas alienis in causis a se conscriptas rogantibus vendunt; immemor nempe, culpæ hujus, si qua est, ipsummet se consortem esse. Ludimagistrorum enim si est, auctorum classicorum, quos pueris interpretantur, bonas suis commentationibus intexere, ludimagister est ipse quoque Æschines, qui ex Euripidis Phœnice locum judicibus sodalicii, fabula ita parum populari, ut vix duodecimo eaque nominetenus nota sit, quorum cum e scenica quadam auditione non hauserit, necesse est, ut e lectione fabulæ illius, vetustate obsoletæ, et ex hominum memoria sublatæ, venatus sit. v. p. 420. 2.

— 10. *παρέλιπεν*] scholiumne sit hujus lectionis altera lectio *ὑπερέβη*, an solummodo varians lectio, haud dixerim; neque tanti est.

— 13. *τὸ τοὺς τυράννους — εἰσιέναι*] videtur dictio scenica fuisse, *εἰσιέναι τύραννον, ἔμπορον, μαστροπὸν* etc. pro in scenam prodire, personam gerens tyranni, mercatoris, lenonis. alias ita dura sit futura, ut ferri nequeat, sed ut necesse sit ad *ἔχοντας* addi *ὑποκρινομένους*. ut constructio hæc sit: *τὸ εἰσιέναι ὑποκρινομένους τοὺς τυράννους καὶ τοὺς τὰ σκῆπτρα ἔχοντας*. verum recte habere vulgatam, eamque sibi probari, testatus est Libanius eo, quod aliquoties imitatus est, ut in oratione pro templis p. 18. 7. ed. Gothofr. et in or. pro saltatoribus adversus Aristidem, T. II. p. 497. 30. ed. Morell.

— 14. *ταῦτα*] sunt iambi Sophoclei mox recitandi. Idem est ac si dixisset: *σκέψασθε ταῦτ' οἷα ἐστὶ ταῦτα*. cogitate quæ sit hæc sententia, quæ a poeta Creontem repræsentanti Æschini in os inditur.

419. 5. *χθονὸς*] subaudi *τῆςδε*. at Attici solum Atticum, patriam, sic nude *τὴν χώραν* appellant.

— 13. *σοφῷ Σοφοκλεῖ*] Hermogenes p. 418. pen. h. l. citat ad exemplum *τῶν παρίσων*. Sunt enim *πάρισα* ista, *σοφῷ* et *Σοφοκλεῖ*. addens: *Ὅμηρος δὲ καὶ Δημοσθένης καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπαίσαν ἀγωνιστικά*.

— 14. *ἐμοῦ*] scil. *ἑαυτῷ*. ut Æschines, e Macedonia in Urbem rediens procedebat, ita Philippus cum copiis ad Phocidem succedebat, Æschine probe conscio.

— 15. *προεξήγγειλεν*] *προεξαγγέλλειν* dicitur is, qui sive missu alieno, sive sponte sua, e castris nuntium in urbem perfert, de adventu hostis e. c. priusquam hostis veniat, ut civitas sibi cavere possit.

— 20. *τοσούτους*] quo major est liberorum numerus, hoc difficilius atque ægrius a parentibus pauperibus eluntur. quatuor mares, cum filiabus aliquot, necesse erat ut gravarent parentes quæstus genere tam vili, tam parum lucroso, victitantes, atque Atrometus cum uxore, præsertim ad ætatem adultam nutriendi, et docendi, et elocandi.

— 22. *Ἥρως*] Heros medicus est Toxaris. id quod e loco Luciani constat, allegato a Corsinio in Fast. Attic. II. p. 372. in v. *Τοξαρίδεια*. qui festus erat dies Athenis celebrari solitus quotannis in honorem Herois medici peregrini.

— 23. *ἐν ταύτῃ γε*] scil. *τῇ πόλει*, vel *τῇ πατρίδι*.

— 27. *ἐκ ταύτης αὐτῆς*] scil. *τῆς θόλου*.

420. 3. *λογογράφου*] qui ad calamum dictata calamo excipit, non video, cur ei appellatio *λογογράφου* denegetur. quod si

tamen vitium ei vocabulo insit, ut ad correctionem confugere necesse sit, auctor sim, ut λογοστρόφος legatur. quia ejusmodi scribæ multa partim errore, partim mala fraude atque consulte, falsa subjicere veris solebant. Simile ductum de restionibus funem contorquentibus, eique quisquilias nescio quas intexentibus, ut oculos effugiant.

— ibid. *καὶ θεοῖς ἐχθρὸς*] malim *καὶ θεοῖς ἐχθρός γ' ἐχθρὸς*, vel *καὶ θεοῖς ἐχθρός γε*. ut modo præcessit *καὶ αὐτοῖς γε*.

— 10. *ἀναβεβλημένον*] id est, *ἠμφισμένον τῇ ἀναβολῇ*. qui est amictus corporis exterior, qui reliquis vestimentis superinjicitur. est igitur hæc sententia: amictus hoc habitu, manus intus habet sub pallio. verum.

— 14. *πενταράκοντα*] Corsinius 14. malit. verum diligentissimi in tradenda numerorum veritate non sunt veteres, sed rotundos edere numeros, tametsi paulo largius atque liberalius amant, præteregue oratores tam arcti atque pusilli animis non sint, quo minus religioni sibi ducant, si quid expediat exaggerari, id scientes dataque opera exaggerare.

— 18. *τοῦτο*] hoc itaque, forsitan ignotum judicibus, de statua Solonis, enarravit habitum, manus sub pallio absconditæ, gestu demonstravit.

— 21. *ταύτην οὐκ ἠμμύσατο*] malim *ταύτην οὐκ εἶδεν, οὐδ' ἠμμύσατο*. quia modo dixerat, *τὴν Σόλωνος ψυχὴν ἰδεῖν*.

— ult. *ἐξέδωκε*] simile ductum de filia, aut sorore, consobrinave, si quam pater impius, aut frater sceleratus, mercede illectus, aut quo bonis ejus ipse potiatur, homini malo peregrino, pro pellice habituro, lenonive in lupanari exposituro, elocet, ea lege, ut procul a patria abductam in servitute habent, ut adhuc hodie ex Anglia multa libera corpora plagio surrepta in Americam transportantur, ibique vitam miseram in mancipatu finiunt.

421. 3. *ἐκεῖσε*] in Macedoniam.

— 4. *ἐπρίσβευσε*] prætuli imperfectum *ἐπρέσβευε*. Regio, pro qua mandatum ei fuerat ut verba faceret, atque deprecaretur, est Amphipolis.

— 6. *ὅτι*] redundat h. l. ut ubique locorum, ubi to alterius orationem referre ordiris. Æschinis oratio proprie incipit a *περὶ δ' Ἀμφικτίωνος*.

— 8. *παρελθὼν*] progressus ad concionem hanc ventram, cum a legatione domum redissemus.

— 9. *τοῦτον*] correxi *τοῦτον*. negabam hunc, Æschinem, ad exsequendum oratione mihi reliquisse quicquam eorum, de quibus ipse cum Philippo agere constituisset.

— 11. *μεταδοῦναί τιν*] scil. *ἑφ' αὐτόν*.

— 15. *ἔτι καὶ ὁ λόγος*] detraxi articulum. Significat, etiam Solon oderat, non ego solus odi.

— 16. *οὐ λέγειν ἴσον*] Citat h. l. Hermogenes p. 265.

— 18. *πρατῆνας*] *πρατῆνα τὸν χεῖρα* dicitur is, qui manum suam planam et explosam versus largitorem porrigit, eoque gestu munus quasi provocat atque proritat. *ἐπισχεῖν* autem dicitur, qui manui datoris sibi occurrenti suam manum supponit, quo dandum munus excipiat.

— 22. *κἀν*] *etiamsi*, correxi *ἂν, si*. Obscuri loci sententiam si satis percipio, videtur hæc esse: nullas te pœnas daturum speras, si circulos et cistas *operto capite* perreptans me calumniaris, quo, quæ sic in me probra in vulgum spargis, ea auctore careant, ad primumque eorum auctorem nullo pacto pervenire possit. *φιλῶν* est tale quid, atque *ein Polnischer Judenhut mit herabgelassenen Krempen, oder eine Wintermütze mit Klappen rundherum, die herabhengen, dass man einen nicht erkennen kann. als wenn ein ehrbarer Mann zur Hure, oder ins Brandewainboutikgen ginge* [*a Polish Jew's hat with the flaps let down. or, a winter-cap with the flaps hanging down, so as to prevent a person from being recognized. just as when a man of character goes to a whore, or the brandy-bottle*]. v. interpretes Petronii, ad illud, *operto capite*, in ejusmodi minutiis operosos.

— ult. *μεγάλῳ*] malim *μεγάλης* (in dativo plur.) pro *μεγάλαις*, ut sd *ἀφιερώσει* referatur.

422. 6. *χρήματα δ'*—] versus *χρήματα*. — ad *περ.* multis a libris abest, rectene an secus, haud disceptabo. ego equidem ista omissione nil offendar, neque probo, quod multi tales lacunas arcis vacuis relinquendis designarunt, quæ opera erat supervacanea, quapropter laudo factum Taylori, qui vacua illa spatia complendo, hiatus obliteravit, hoc est, hexametros hexametris, pentametros pentametris copulavit, ut ad obtutum nihil deesse appareat. Solebant enim veteres non solum versus inchoatos, et ad dimidium perductos, destituere, sed etiam, hexametros, pentametrosve geminare, insuper habita alternatione, aut, pro re nata, syllabas contra naturam usurpare, producere, aut corripere. id quod ipsis vitio non dabatur. Exempla talis licentiæ ab illis usurpatæ complura apud Stobæum, Diogenemque Laertium prostant. Huc pertinent illa apud Julianum Aug. p. 199. et 213. ubi in Cratetis elegiaco carmine bini pentametri sese protinus insequentes leguntur.

— 13. *ταῦτ' ἴδη*] idem est atque si dixisset: *διὰ ταῦτα δῇ*. ob hæc ipsa igitur.

— 18. *τρίχεται* —] male interpunctum esse si cui minus videatur, is, per me li-

ὅτι, etiamsi retrahat ad πρόσχημα. metri causa necesse habuit constructionem, sed casum mutare. Mihi rectum rationem tenere si voluisset, dicendum fuerat: τῶν ἀδικούντων τοὺς φίλους ἐν ταῖς συνόδοις. qui genitivus celebraretur cum in δυσμενέων. Jam vero coactus a metro, dixit τοῖς ἀδικοῦσι, qui dativus tantundem valet, atque ὑπὸ τῶν ἀδικούντων. Injurias multifarias dare civis civibus in familiaribus congressibus possunt, inprimis vero rixas, verberationes, caedes. quae sunt injuriarum atrocissimae.

— 23. Εἰ γ' ἦχεν] In Wolfii ad h. l. annotationem si tempori inspexissem, conjecturam ἦ γ' ἦχεν in textum recepissem. Interpretatio ejus bona et proba est. ἦχεν h. l. tantundem valet, atque κατέχειν. continere, retinere. Sed saepe mihi hoc evenit, ut Wolfium consulere aut obliviscerer, aut taederet, ob molestum prodiisse editionis Basileensis, et minutissimos typos, quibus annotationes Wolfianae exceusae sunt. id quod mihi haud raro fraudi fuit.

— 24. πάντων] praetuli πάντως. omni modo, certo certius.

425. 17. ἐπακούσαιτό τινα αὐτῶν] aliquem, qui aure ad seras admota auscultaret ignoratus, quid Æschines cum legatis Philippi clam ageret.

— ibid. κατήγορον] correxi κατηγορῶν de suo, pro accusationem suam hoc effecit, ut is iisdem notaretur.

— 19. ἀλλὰ καί] quid? quod, vel non solum multos hoc stultus est, sed etiam intel —.

— 23. διαπρεσβεύεσθε] malim διαπρεσβεύσασθε.

— 24. Ἐν ἄστει γὰρ —] celebertimus et a multis citatus locus, ut a Demetrio Phalereo p. 161. §. 296. Hermogene p. 263. Aristide de D. C. p. 192.

— 27. πᾶσι τὰ κύρια] subaudi τέλη. ordines, penes quos summa rerum est.

— 28. ὧν] quos reliquos cives, et magistratus oportebat in hos proditores patriae animadvertere.

— 29. τὸν ἀγεμόνιον] Sententia est: hujusmodi quidem principatu solummodo privati fuerint Thessali, libertate tamen ollescentia gaudebant. Jam vero etiam hac spoliati sunt.

426. 4. Ἀγγέλου] malim καὶ Ἀγγέλου. etiam Angeli, scil. agitant.

— 5. ἃς] tantumdem valet h. l. atque ἅσπερ, vel quoniam.

— 6. ἀποδιδόντων] in urbem nostram quidem modus verbi recte habet, ei infinitivus praetulit participio, si ἃς eo sensu, qui ubi, et quo creberrime usurpatur, sumpsisset.

— 10. ὧν ἐφῆν —] Citat h. l. Hermogenes p. 253.

426. 7. ἐστιδὴ ταῦθ'] interposui δέ. num praestet in continenti πρόσθεν legi in activo, pro vulgari πρόσθετο, in medio relinquam.

— 11. τῶν πολιτῶν] subaudi τῶν ἡμετέρων. civium nostrorum Atheniensium.

— 15. Φίλιππος οὐκ ἴσ' εἶχεν] Sententia est: non jam sufficiebat Philippus proditoribus, tam dense crebriterque sese ingerentibus atque eum ad se vocantibus, ut, ubi primo satisfaceret, nesciret, neque tam cito occurrere atque occupare oblata posset, atque illi offerrent.

427. 10. ταῦτα διαφθείρει] subaudi μόνα. nihil quidem aliud corrumpit, h. e. hosti prodit, praeter illam copiarum et opum particulam, cui praefectus est. verum tamen nil ideo minus odio et abominatione dignus est, quam si totam remp. prodidisset. nam quem prodere partem haud pudet, is totam certo certius prodet, si possit.

— 21. ἐν ᾧπερ χρόνῳ] quo quis temporis spatio male consulendo remp. perdat, eodem recte suadendo servet. bonis et salutaribus inveniendis consiliis nihilo plus temporis operaeve opus est, quam pestiferis excogitandis.

428. 1. γράμματα ἐκλογῆς] in locum hujus tituli suffeci istum στήλη. videntur hic variae in libris versatae fuisse lectiones. e. c. λέγε ταῦτα τὰ γράμματα. recita has tabulas. jam titulus. ἐκ στήλης. aut istaec: λέγε ταῦτα τὰ γράμματα ἐκ στήλης. Στήλη.

— 8. μηδ' ἄλλος] Id est, qui civis vester, qui Graecus non sit.

— 12. νὴ Δί', ἀλλ' ὅσας ἔτυχε —] Citant h. l. Hermogen. p. 272. Minucianus p. 150.

— ibid. ἑστώσας] post ἑστῶσαν addit ed. Lutetianae margo οὐ μὰ Δία. supplementum non inutile, neque necessarium tamen. Sine illo nervosior est oratio, cum illo mollior atque planior.

— 17. τὰ χρήματα ταῦτα] -es, quanti veniebant -es, unde statua Minervae facta, aurum, argentum, ebur, gemmae, reliquus mundus, opera artificis.

— 21. ἅμαξαι] id est, tabula tenens literis consignatas minas poenarumque denuntiationes adversus sceleratorum hoc genus.

— ibid. τῶν δὲ γέλως, ἆθλα, αἰσχύνη, εἰ μή] sic vulgatae. correxi de meo sic: τῶν δὲ γέλως, jam vero res risu digna est, ἔστ' ἆθλα Αἰσχύνη, quantam licentiam largitiones accipiendi et corradendi bonaque vestra vendendi et intervertendi vos Æschini dederitis. id est, vos ceriendi estis ob hanc tantam, tam turpem socordiam.

— 27. ταύτην] malim τὸν ταύτην.

429. 19. κτησαμένην] idem est ac si

dixisset: ἥλπισαν κτήσασθαι, διδοῦσαν, παρασκευάζουσαν.

430. 15. ἐπειδὴ παρὰ τὰ γράμματα —] Marcellinus ad Hermogenem p. 175. 34. σὺρε δὲ καὶ ἄλλην καινοτέραν Δημοσθένης ἀνακεφαλαίωσιν, τοῖς πρίσβεσιν [illis vetustissimis] ἀντιτάξας τοὺς πρίσβεις [hos novissimos], καὶ γράμμασι γράμματα [formulam Calliæ cum formula pacis ab Æschine et Philocrate Philippo mercede condonatæ]. ἐπειδὴ παρὰ τὰ γράμματα, φασὶν, ἐπρίσβευσαν. οὗτοι δὲ οὐ παρὰ τὰ γράμματα [scil. πεπρισβεύκασι];

— ibid. φησὶν] formula condemnationis adversus Epicratem et complices pronuntiatæ, quam ad formulam etiam φασὶ p. 431. 1. redit.

— 16. καὶ τὸ ψήφισμα] prorsus delenda sunt. nam τὸ ψήφισμα et τὰ γράμματα, ni fallor, eandem rem designant, mandata legatis ab urbe discedentibus addita, quid eos in legatione peragere atque exsequi oporteret. nisi malis affirmare τὰ γράμματα esse *die Verhaltungsbefehle* [*secret instructions*], id quod modo dixi, τὸ ψήφισμα vero tabulas patentes publice exhibendas, quibus S. P. Q. A. testaretur, se hos, nominatos, legatos suos ad Philippum nuncupasse, iisque negotia hæc vel illa exsequenda suo nomine delegasse. verum hanc interpretationem palam evertunt insequentia, quæ docent γράμματα et ψήφισμα prorsus idem esse.

— 25. καὶ ἠλέγχθησαν τίνες αὐτῶν οὐ τἀληθῆ ἐν τῇ βουλῇ ἀπαγγέλλοντες] hæc verba materialiter sunt, ut sumta e formula illa, qua mortis sententia dicta fuit in Epicratem ejusque consortes.

431. 8. ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ὄντες] scil. υἱοί. filii qui estis illorum virorum, qui Epioratem, a quo e Pirræeo rursus in urbem essent reducti, condemnarunt.

— 12. Θρασύβουλον ἐκεῖνον, τὸν Θρασυβούλου] prætuli de meo Θρασύβουλον, Thrasybulum juniorem atque ignobiliorem, ἐκείνου τοῦ Θρασυβούλου, illius senioris atque nobilioris Thrasybuli filium. nam ἐκεῖνος ferme soli celebratiori convenit.

— 15. τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου] correxi τὸν ἀφ' Ἁ. nam designat certum aliquem, a Thrasybulo diversum, cujus nomen seu reverentia reticet, seu quod nemini non vel sic notum esset.

— 22. ἦλεον] post ἦλεον videtur εὑρίσθαι, *invenisse*, deesse. nam μήτε συγγνώμην μήτ' ἔλεον μηδὲν αὐτοὺς ἀφεληκέναι, videtur durum et inconcinnum, et pæne sententia vacuum esse.

— 26. λαβόντες] ad λαζόντες subauditur ἐκ' αὐτοφώρου.

— ult. πῶς γὰς ἴσως] scil. ἱτρέφη πώποτε παρὰ τούτων. ecquis unquam equus bellator et certator, palmas merere doctus, ab his unquam altus fuit.

— ibid. πόσα τριήρεις] scil. παρεσκευάσθη καὶ ἐχορηγήθη ὑπὸ τούτων.

— ibid. πόσα στρατεῖα] scil. ἐστράτευται.

432. 1. πόσα χορηγία] scil. γέγονε. non idem est χορὸς et χορηγία. Chorus est solummodo puerorum saltantium atque canentium in Liberalibus. χορηγεῖν vero potest aliquis etiam in gymnasio, item in classem. ad τίς χορὸς subauditur εἰσήχθη, inductus fuit in scenam.

— ibid. τίς λειτουργία] scil. λελειτούργηται.

— 2. τίς εἰσφορὰ] scil. εἰσενήνεκται.

— ibid. τίς εἰσοια] scil. ἐπειδήχθη.

— ibid. ποῖος κίνδυνος] scil. ἀνήρπται.

— ibid. τί τούτων ἀπέστην] correxi τί τῶν ἀπ. ecquid omnium, quicunque sunt modi, quibus cives patriam ornare possunt. τούτων sola contineret ea genera officiorum, quæ orator modo commemoraverat. τῶν adhuc alia plura præterea complectitur.

— 11. παραγγελία] advocatio, h. e. multitudo advocatorum undique corrogatorum, qui in judicium adducti precibus et gratia judices flectant, potentia minisque terreant, reum quibuscunque modis eripiant.

— 17. ἀδικοῦντα] miserat enim Æschines arma ad Philippum, idque deprehenderat Timarchus. v. p. 433. 4.

— 23. τοὺς ὀμωμοκότας καὶ δικάζοντας] tolle hoc inutile καὶ, ut sententia sit: quæ esse debet, qui non prius, quam dicto jurejurando, ad ferendam sententiam proceditis.

— 27. ἵνα δὴ] apodosis sententiæ est in istis p. 433. 11. λέγε δή.

433. 1. καὶ νῦν σώφρονες] subaudi ὥσπερ καὶ πρὸ τοῦ ἦσαν.

— 4. ἤγρανεν] Timarchus puta.

— 21. ὃς ἐν ταῖς πομπαῖς —] citant h. l. Hermogenes p. 317. Athenæus 242. D. 8.

— 22. ἄνευ τοῦ προσωπείου] correxi ἄ. τ. πρόσωπον, non ideo solum, quod ita scriptum in Aug. invenirem, sed etiam ob additam in margine ejusdem codicis annotationem, juniores προσωπεῖον usurpare maluisse, veteres πρόσωπον, et hoc in vetustis Demosthenis libris h. l. sic repertum esse.

— 23. τί ταῦτα] scil. λέγω. quid ego hæc minuta commemoro, cui ad graviora properandum sit?

— ibid. ἐρῶν] scil. κατηγόρει Τιμάρχου Αἰσχίνης καὶ ἔλεγε ταῦτα. at enimvero fidenter poterat Æschines Timarchum accusare, ad fratrem suum Aphobetum, hominem castissimum atque sanctissimum respiciens. et peramara subsannatio fratrum. tune Timarchum audebas accusare impuritatis, immemor fratris, tanta famosi

impuritate, ut præ Aphobeti flagitiis Timarchea evanescant?

— 25. *πάντες ὅσοι οἱ περὶ π.*] aliis a libris *ὅσοι* abest, ab aliis *οἱ*. neutrum cum damno sententiæ. *ὅσοι* si servas, subaudiendum est a communi *ἐρρύησαν*. quasi sic dixisset: *πάντες οἱ λόγοι περὶ ποιητείας, ὅσοι ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ Τίμαρχος ἐκρίνετο, ἐρρύησαν, ἅπαν τῶν ποταμῶν ἐρρύησαν*. id est, dicebantur invita et repugnante veritate atque natura rerum, et erat ista oratio prorsus portentosa.

— 26. *τούτου*] prætuli *τούτων* horum, de quibus modo locutus fuerat, Æschinis puta fratrumque.

— ult. *τί παρ' ὑμῖν*] *τί* non inusitatum est pro *ὅ,τι*. num vero Demosthenes quoque sic eo sit usus, in dubio relinquam. equidem malim *ὅ τι παρ' ὑμῖν ἐψηφίστο*, decretum esset, in plusquam perfecto. aut *ἐψήφισται*, in paulo post futuro, a vobis decernendum sit.

434. 7. *οὐδὲ φοβεῖ μα*] hic videtur deesse *ὑγιαίνων* vel *ἐῤῥωμένος*.

— 24. *δεξάμενος*] correxi *δεδεξάμενος*. terrore his Æschini et complicibus injecto. hi nominativi *δεδεξάμενος* et *φήσας* cohærent cum *διήλλαξαι* p. 435. 1. ubi est apodosis hujus distractæ periodi.

— ult. *ἐπειδὴ*] sunt qui omittant. nil refert. si servatur, est iteratio præmissi versu 23. et resumtio quasi fili sepositi, in commodum lectoris.

435. 3. *Βούλεσθε*] correxi *βούλεσθαι*. te velle, ut Philippus, si fieri possit, pereat.

— 6. *Μυρκινία*] correxi *Μοιρακλία*. nam ejusmodi nomina in *κλῆς* exeuntia pene solummodo formantur a nominibus deorum, ut *Διακλῆς*, *Ἡρακλῆς*, sic quoque *Μοιρακλῆς*, a deabus *Μοῖραις*, Parcis.

— 9. *τριὼν*] triduo post illum diem, quo persolvere ex scripto vel condicto debuerant. non diutius triduo procrastinaverant perluitionem, sed tertio die post diem peremtorium deposuerant in mensa argentaria, h. e. dependerant.

— 10. *τοὺς δὲ ἔχοντας*—] idem est ac si dixisset: *τοὺς δ' ἔχοντας τὸν μισθὸν τῆς προδοσίας, καὶ οὐ μόνον αὐτοὺς ὁμολογοῦντας ἔχειν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτῳ ἐξελεγχομένους*.

— 12. *τούτους οὐ κρίνεις*—] idem est ac si dixisset: *τούτους οὐ μόνον οὐ κρίνεις, ἀλλὰ καὶ σώζειν κελεύεις*.

— 17. *τούτων*] cohæret cum *ὅστις*. unus quisquam horum furum.

— 24. *οἰκίᾳ εἷς*] scil. *τούτων τῶν κοινὰ παρακλεγόντων*.

— 25. *ἀδικοῦντες*] subaudi *εἰς τὴν ἐκεῖ ἀδικοῦντας*.

436. 2. *Πτοιόδωρος*] rectius per *α*, quam per *υ*, exaratur, quia ductum est a nomine Apellinis *Πτοίου* vel *Πτόου*, terrifici, terrorem injicientis.

— 5. *ὁ δ' ἔνδον*] Ptoiodorus intus in urbe clam, tecte conturbatis in negotiis rerum suarum satagebat, ad lubitum suum omnia conformabat. veluti si quis lac pinsendo butyrum inde efficiat. est utique comica et trivialis locutio, foro tamen non ideo indigna.

— ibid. *τοιαῦτα*] et quæ sunt alia talia exempla complura.

— 10. *τούτῳ*] non redit ad Æschinem, sed ad illum infinite adumbratum in *ὃν* versu 9. quicunque is est — hunc afficite pœna convenjente.

— 18. *ἰάσητε*] scil. præpollere legibus et sanctitati atque severitati et majestati judiciorum et religioni jurisjarandi.

— 20. *μαντείαν*] recte habet, quamquam e versu 22, 23. leg. videatur *μαντεῖας*. non sunt istæ *μαντεῖαι* v. 23. dictæ nisi unum oraculum.

— 25. *εἰ μὲν τοίνυν* —] Schol. Hermogenis p. 110. 12. *τούτοις δὲ παραπλήσιον καὶ τὸ παρὰ Δημοσθένει ἐν τῷ περὶ παραπρ. ἐν οἷς, τοῦ Διοῦ χρήσαντος τοὺς ἡγεμόνας φυλάττεσθαι, κατασκευάζει ὁ ῥήτωρ ἀπὸ τοῦ καιροῦ, ὅτι τοὺς ῥήτορας λέγει* [scil. *ὁ θεὸς*, Apollo Pythius]. *ἐν εἰρήνῃ γὰρ ἔχρησεν, οὐκ ἐν καιρῷ πολέμου*.

— ult. *οὗτοι γὰρ ἡγοῦνται*] Hermogen. p. 299. *κατὰ μέντοι κόμμα εἰ γένοιτο, πλέον ἔχει τὸ γοργόν, οὐ μὴν οὐδ' οὕτως ἀπήλλακται τοῦ πάλλους. οἷον· οὗτοι γὰρ ἡγοῦνται. τούτοις πείθεσθε. ὑπὸ τούτων βίος ἐστὶ μὴ παρακρουσθῆτε*. citat quoque Alexander Rhetor l. 2. cap. *περὶ πολυπτώτου*.

437. 2. *δεῖν*] abest a multis libris, et potest abesse sine damno sententiæ. si omittatur, saltim duæ primæ ejus literæ servandæ erunt. vel potius servandum *δεῖν*, sed primæ duæ ejus literæ sunt iterandæ ad hunc modum: *καὶ τὴν πόλιν δὲ δεῖν συνέχειν φησὶν ἡ μαντεία*.

— 7. *ἀεὶ δεῖν*] manifestum cum sit *ἀεὶ* pravam esse scriptionem insequentis v. *δεῖν*, tolli velim hoc vitium.

— 10. *Διώπη*] omnia h. l. recte habent. ne litera quidem est temerandæ. Canterusque Lambinusque frustra conati sunt. *ἔξωθεν οἱ ἐπιβουλεύοντες, ἔνδοθεν δὲ οἱ συμπράττοντες*, sunt particula oraculi. Particulas ejusmodi oraculorum intexere suæ orationi solet orator, atque suis interpretationibus prosequi.

— 14. *ἐκσώζειν*] e discriminibus judiciorum eripere. *κἂν ἀπ' ἀνθρωπίνου λογισμοῦ* recte habet. vel mera meditatione atque contentione humanæ rationis, etiamsi divinitus id haud docearis.

— 22. *ἐπαίρειν τούτους*] correxi de meo sensu. *ἐπαίρειν*. hic finitur prior sententia. jam init nova, uno vocabulo *τούτους* circumscripta. *his*. his, inquam, rebus Philippus dominatum adeptus est.

438. 3. *μεθ' ὧν ἢ παλῶς*] malim *μεθ' ὧν*,

ἡ ἄνευ ὧν [vel ἡ χωρὶς ὧν] καλῶς ἡ κακῶς. quibus suffultus quisque bene rem gerat, destitutus autem male.

— 13. *συναπάζουσι*] convasare, compilare, in manticam infercire, tanquam fures solent, furta raptim auferre festinantes. Sententia est: alia Peloponnesi oppida ex aliis sibi devincire, et in servitutem pertrahere.

— 15. *τοὺς πολλοὺς*] tolle rursus uncos, quibus vocabula καὶ πολλοὺς circumsepsi, existimans πολλοὺς aut scholiasta, aut Variantem Lectionem v. *μακρούς* esse. in quo erravi. vehementer ista inter se differunt. πολλοὶ λόγοι sunt orationes sæpe, crebre habitæ, *μακροὶ* longæ, copiosæ. illud multitudinem universarum, hoc longitudinem cujusque indicat.

439. 20. *δρά γε ὅμοια*] scil. *ἐδημηγόρει*, quod a communi e versu 17. tacite et hic est iterandum, et ad ἀλλὰ versu 21.

440. 1. *ἐστὶν οὖν ὅπως* —] idem est ac si dixisset: *ἐγχωρεῖ τὸν ἐκεῖνα πραγματεύσασθαι, οὗτον, τὸν αὐτὸν τοῦτον, ταῦτα εἰπεῖν μὴ διεφθαρμένον*. possitne fieri, ut qui iste superius relata, dudum ante dixerit, nunc istæc, illis prorsus contraria, dicat, nisi corruptus largitionibus interim fuisset.

— 25. *καὶ τῶν ἐλπίδων*] scil. recuperandæ aliquando libertatis.

— 27. *ἔχετε*] repete tacite e versu 18. *ἐνθυμεῖσθε*. Ad *ἔχετε* subaudi *ὑποχείριον*. cogitate vos nunc in potestate vestra habere hominem impurum, conscelleratum, sed versipellem, cujus orationi credere, ab ejusque lacrymis, crocodilitis nempe illis, ad misericordiam flecti, nefas sit.

441. 6. *ἐν ἀρχῇ*] desiguat locum p. 436. 16. sqq.

— 14. *οὔτω σκαιὸς ἢ ἀνήκοος*] prætuli *οὕτω σφόδρα σκαιὸς καὶ ἀνήκοος*. ecquis tam scævus, tardus, crudus, stipes est, omnisque liberalis disciplinæ expers. nam ad *ἀνήκοος* subaudiendum est, *τῆς καλῆς παιδείας*, aut *τῆς δίκης τῆς ἡμετέρας πόλεως*.

— 16. *ὅστις*] adde necessario *φάσειεν ἄν*, sine quo sententia ruet. qui id, quod interrogetur, affirmet, assensuque suo verum id esse aiat.

422. 5. *συλλόγους καὶ διασύρας τῷ λόγῳ*] transposui vocabula de meo sensu sic: *διασύρας καὶ συλλόγους τῷ λόγῳ*. quin, 1. *διασύραι* simpliciter dicitur, sine *τῷ λόγῳ*. quod per se ad *διασύραι* subaudiatur ab audiente quoque. verum 2. *συλλόγους τὰ τῶν πραγόντων ἔργα*, est dura, audax, inusitata, inaudita dictio, ubi necesse esset modum quoque spoliationis declarari, non *manibus* spoliare, sed *verbis*.

— 6. *εἶτα*] ideoque oratores. quare nil mirandum est te late arare.

— 7. *καὶ γὰρ αὖ τοῦτο*] scil. *τὸ καινὸν ἐγκλημα συκοφάντου*.

— 10. *χειροτονηθῆναι*] scil. *γραμματεὺς ἐν τῇ βόλῃ*.

— 15. *ἵνα βαδίσωσι*] Citat h. l. Minucianus p. 152.

— 19. *ἴτε*] tolle rursus uncos.

— 20. *ἐκκλησίαν*] correxi *ἐκκλησιῶν*, repetere, recapitulare. recapessere a principio.

433. 6. *ἢν δ' οὐδὲν* —] constructio verborum hæc est: *ἢν δ' οὖν οὕτως, οὐδὲν διὰ τοῦτο μᾶλλον, αὐτῷ δυνατὸν, ἔχειν τι μέγα καθ' ὑμῶν πρᾶξαι*. erat autem ei, Philippo, ne sic quidem, etiam hoc effecto, et nil ideo magis, datum atque licitum, contra vos magnum quid patrare, h. e. gravi et insigni clade vos debilitare. *οὐδ' οὕτως* post *οὐδὲν μᾶλλον* non est supervacaneum. nam idem est atque *διὰ τοῦτο*. jam commisisse, nisi *οὐδ' οὕτως*, sic scriptum esse: *οὐδὲν διὰ τοῦτο μᾶλλον. nil ideo magis*. et existitet eadem prorsus sententia.

— 11. *εἶναι*] hoc posterius immerito secusatur, et eliminatur, ideo quod idem vocabulum modo præcessisset. quasi sat gravis hæc causa foret. ferrem, si *εἶναι* utroque loco idem significaret, sed prorsus aliud isto, aliud hoc loco significat; illo, datum esse, licere sibi, *ἐγχωρεῖν*. hoc autem simpliciter *esse*. nil aliud *ἀναγκαῖον εἶναι*, necesse esse.

— 18. *συγκαταστῆσαι*] communi et conjuncta cum Thessalis opera efficere, ut his, Thessalis, locus inter Amphictyonas, quo adhuc carebant, in locum exterminatorum Phocensium, daretur.

— 26. *ἡγούμενον καὶ στρατηγοῦντα*] duo hæc idem non significant. prius principem domi, seu in rebus civilibus, posterius principem foris, hoc est in castris, imperatorem rei bellicæ præfectum.

444. 7. *οὐδὲ ἂν ἐπιχειρῇ τοῖς ὅπλοις, δουλώσεται εἰ μή τις τίχῃ*] distinxi et correxi, partim marte meo, sed ad ductum codicum, sic: *οὐδ', ἂν ἐπιχειρῇ, τοῖς ὅπλοις δουλώσεταί γε αἰρήσων, εἰ μή τις τ.* etiamsi conetur, tamen ne sic quidem licitum sibi fore, non armis quidem profecto, capere et subjugare. nam *γ' αἰρήσων* videbantur codices dare voluisse, alii *χαιρήσων*, alii *χ' αἱρήσων* dantes.

— 23. *οὗτοι*] correxi *οὕτω*. Philippus puta inveniebat, impetrabat.

— 26. *περὶ τούτου*] subaudi *πεφευγέναι*.

— pen. *περὶ ταύτης*] scil. *τῆς βοηθείας*. deinde nil deest. nam vulgatæ idem dicit, atque si orator dixisset: *ἢ τίχῃ τῷ τοὺς χρήσας* —.

— ult. *ἀναγόντας*] est aut idem, quod *ἐπαγαγόντας τὸ στρατεύμα*, aut eo modo usurpatum etiam hic est, quo sæpe occurrit usurpatum, ut videatur, et dicatur quoque a grammaticis, eleganter redundare, verum profecto non redundat, sed vehementiam impetus, incitationem in

quæque, contentionem, festinationem designat.

445. 5. *καταπαλίθω*] prætuli *καταπαλιθθείς*, qui nominativus aptus est e *φαίνομαι* versu 2. constat me fuisse impeditum, prohibitum cum navigio discedere. vulgata si servetur, etiam *οὐχὶ δυνθείς* stare non possit, sed cum *οὐκ ἐδυνήθην* sit permutandum.

— 6. *ἐκδοῦναι*] prætuli *ἐνδοῦναι*. Philippo sese sponte sua dedere.

— 10. *ἀπαγγελθήσεται*] scil. *αὐτοῖς*, Phocensibus.

— 11. *τούτοις πιστεύσας*] malim *γε* interponi. his saltim, his quidem, his certe, præcul dubio. legatis Atheniensium.

— 16. *πεισθήσεται*] scil. Athenienses.

— ult. *πραγματευπάζετο*] correxi *πραγματατευπάζεται*. præter illa, quæ jam ibi sunt, adhuc alia nova comparat, condit.

446. 5. *ἐν τῷ ἱερῷ*] Apollinis Delphici puta. quod numen etiam versu 6. v. *τῷ θεῷ* designatur. jura ritusque patrios in templo Apollinis Delphici recte peragi et conservari in suo statu atque conditione primigenia. possit quoque eodem sensu *κατατηρεῖται* legi.

— 20. *διδωροδόκηται*] prætuli *διδωροδόκηται* in plurali, quia, si vulgata, h. e. singularis numerus, servetur, simplex *διδωροδόκηται* stare non possit, sed leg. sit *καταδιδωροδόκηται*. pro largitionibus hæc omnia prodita, vendita, projecta esse, decora et præsidia reip.; lectionis autem a me subjectæ sententia hæc est: hos furciferos ista omnia mercede prodegisse. rursus tamen, recte pensiculateque si rem meditor, ne Græcum quidem videtur esse *διαροδοκεῖν τι*, in eo, quem dixi, sensu, pro largitionibus aliquid prodere, vendere, sed dicendum etiam tum erit, *καταδιαροδοκεῖν*. ergo quoque te vertas, verbum compositum hic videtur requiri, loco simplicis.

— 24. *σφᾶς*] subaudi *διδόντι*, *σφᾶς*. — non hæc expositio ejus, si quid ambigui possit in v. *ποιῆσαι*. ne contra quam volo efficiam, hoc est, ne vobis incommodem. ista, jamdudum scientibus, nimia diligentia demonstrare atque enucleare contendens.

447. 1. *διὰ τί*] post *διὰ τί* adde tacita cogitatione (id quod item in aliis infinitis numero locis similibus a lectore quoque non tardissime fieri debet, ut aptos atque molles transitus, veluti pontes intersternat) hujusmodi quandam copulam: *οὔτε δι' ἀχαριστίαν, οὔτε δι' ἀδικίαν, οὔτε διὰ κακίαν*. et tum bene cohærebit, velut conglutinatum, *οὔτε γὰρ ἀχάριστος*.

— 10. *πρίσεως*] subaudi, id quod res ipsa subjicit, *ἀληθῶς καὶ ἀκριβῶς καὶ δικαίως ἐπὶ ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν πρισβεύσαντας*.

— ibid. *ὅπως*] subaudi *ἀκριβῶς καὶ ὁμῶς*.

— 14. *τοῦτον τὸν τρόπον*] quo Xenocli-dem, quo Hegesippum ejusque socios accepit.

— pen. *ἐγὼ γὰρ Αἰσχίνου*—] Marcellinus ad Hermogenem p. 175. 12. *αὐτὰ δὲ ἐρίζόμεθα ἐφ' οἷς τὴν κατηγορίαν ποιούμεθα, ὡς ἐν τῷ κατ' Αἰσχίνου Δημοσθένης. Αἰσχίνου γὰρ ἄγοντος ἐπὶ τὸν Χάρητα τὸν αἰτίαν τῶν ἡμαρτημένων, ὡς στρατηγὸν, παρὼ μὲν τούτου οὐδὲν ἔφη* (Demosthenes) *ἰσχυρίζεσθαι, ὡς καὶ ὅτι μάλιστα λελυθότως ἀπολογοῦνται ὑπὲρ Χάρητος, ὡς πάντα ἐναντία τῇ πόλει πράξαντος. ὁρίσατο δ' ἐφ' οἷς Αἰσχίνου κατηγορεῖ, αὐτῶν ἐγὼ γὰρ Αἰσχίνου οὐδὲν αἰτιῶμαι τούτων τῶν ἐν τῇ πομπῇ πραχθέντων. τούτων γάρ εἰσιν οἱ στρατηγοὶ ὑπεύθυνοι. οὐδ' ὑπὲρ τῶν πόλει πεποιήσθαι λέγων. ἀλλ' ἄχρι τούτου πάντ' ἀφίημι. εἶτα διορισμὸς τί οὖν λέγω; καὶ πεῖθει ἄγχομαι κατηγορῶν; καὶ τὰ ἑξῆς.*

448. 12. *ἐδικαιώτα*] videtur Philocratem designare.

— 26. *οὐδὲν τῇ εἰρήνῃ συγχωρηθὲν, οὐδὲ φυσιδίνων ὑμῶν ἔχει. φίλιππος*] correxi locum partim e libris, partim marte meo, sic: *οὐδ' ἐν τῇ εἰρήνῃ* (sic est in libris) *συγχωρηθὲν οὐδὲν* (hoc meum est) *ἔχειν θ. ὑ. Ἴ. φ.* neque habet Philippus quicquam a volentibus vobis in pace concessum.

— ult. *φεύγει*] *φεύγειν* est a loco quodam tractando, ut captioso, et discriminoso, a crimine purgando, quod ægre scias dilui posse, refugere. ad *πάντα* subauditur *ἄλλα*, sive *ἢ ταῦτα*, quam hæc.

449. 3. *ὃς οὐ σὺ συναίτιος εἶ*] detraxi de voce penultima primam syllabam, h. e. pro composito *συναίτιος* sufficei simplex *αἴτιος*. non enim quærebatur, essetne aliis culpæ consors, sed hoc, essetne culpæ reus. Convenientius utique legeretur totus locus sic: *μὴ λέγε, εἴ τις συναίτιός ἐστι καὶ ἄλλος τοῦ φαίνειν ἐλίσθου, ἀλλ', ὃς οὐ σὺ αἴτιος εἶ, δεῖξον*. Transponenda modo fuerant ista vocabula. Et nunc demum video idem Marklando quoque dudum ante me in mentem venisse.

— 4. *τί οὖν, εἴ τι*—] quæ de transpositione versus hujus Taylor comminiscitur, nemo facile probet. Sunt enim non validiora, quam quæ Wolf attingit, unde colligo, fuisse, quibus in mentem veniret, in locum Demosthenis nomen Charetis esse sufficiendum. id quod res statim refutat. Chares enim, legatione non functus, nullam quoque legationis rationem reddidit, sed Demosthenes suæ reddidit. Locus recte habet, tenendum modo, non hanc Demosthenis ipsius esse orationem, sed judicum, Æschinem objurgantium, eique occurrentium. Formulas orator hic judicibus administrat, tanquam tela, quibus Æschinem confodiant; aut subsidia, quibus perfugia ejus, frigidarumque excusationum latebras intercipiant et præcludant. Hæ formulæ procedunt usque ad *ἐναντίῳ* hujus paginæ versu 12.

— 9. ἀνοσιώτατον] suffecit fœmininum ἀνοσιώτατος. redit enim ad *sipho*. pax pudenda, probrosa, ignominiosa.

— 10. πάντα] post πάντα deesse videtur διὰ σέ.

— 11. καὶ] subaudi καὶ τοῦτο λέγετε πρὸς αὐτὸν, ἃ δίκασταί. etiam hoc ipsi occurrite. Eccur autem tantorum malorum, tantarumque injuriarum auctorem pergis laudare? Philippum puta.

— 12. φυλάττητε] acribus oculis motus et conversiones ejus omnes observetis, flexusque palæstricos, quibus conetur nodos vestros eludere atque effugere.

— 14. ἔσται] post ἔσται deest φανερός. constabit, aut plane et indubitato documento testatum dederit Æschines, se non hoc egisse, ut bona fide se purgaret, sed hoc solummodo, ut declamando specimen sonoræ vocis ederet.

— 16. καθυποκρινούμενον ὑμᾶς] se histrionica voce atque gesticulatione sua vos circumventurum, et tanquam præstigiis quibusdam occœcaturum atque dementaturum.

— 18. τῶν ἐπὶ Τροίᾳ] scil. πολεμησάντων, aut πεσόντων. alii dant ἐπὶ Τροίαν. ut οἱ ἐπὶ Θήβας. ubi στρατευσάντων vel simile quid subauditur.

— pen. δίκαιον] non jam σκοπεῖν, quærere, noscitare, circumspicere, sed δοκιμάζειν, deligere, probare. alias utique malim cum Augustano legi εὕφωνον, in accusativo, et sine *si*. nam si dicere licet σκοπεῖν πρεσβευτὴν δίκαιον, explorare, num quis justi et recti tenax sit legatus; nil video, cur minus liceat dicere, σκοπεῖν κήρυκα εὔφωνον, num præco quis vocalis sit.

450. 1. Θαυμάσας] quod magni vos facere, in salute vestra magnum esse situm momentum, ideo vos redemi atque servavi, qui Philippum nihili facerem. Respondet ex opposito versu 3. ὑμᾶν δὲ ὑπερώρα.

— 14. ἱκανῶς εἰσὶν αὐτάρκεις] *sic satis*, aut *sæpissime*, *plerumque*, ipsæ sibi sufficiunt ad usum fructumque sui, ut alieno suffragio nil indigeant.

— 20. εἰς ἀνάγκην τῶν —] malim εἰς ἀνάγκην τοῦ τῶν δικαίων τι ποιεῖν.

— 24. τὰ λοιπὰ ποιεῖν] reliqua facere. quæ reliqua? sententia hæc cassa sunt. legi malim: τοῦ λοιποῦ τὰ δίκαια ποιεῖν βουλήσεται. volet Philippus in posterum jus et fas sequi.

451. 4. ἀφορμὴν] titulum juris hospitalis cum Philippo contracti, fundum quæstus esse, sortem lucrosam, matricam divitiarum.

AD ORATIONEM ADVERSUS LEPTINEM.

Hoc loco humanissime monendi sunt Lectores, huc usque curam b. Reiskii in examinandis et recognoscendis animadversionibus suis progressam esse. Quicquid enim notarum hactenus impressum est, eas omnes limavit ipse, et retractatos passim diligentissime prelo paravit. Sed quæ sequuntur, eæ manserunt integræ, quales fuerant a. 1769. scriptæ, cum morbus, qui medium hunc cursum interrupit, vires b. Viri ita debilitaverit, ut retractando impar esset. Quare ut in schedis ejus singula reperta sunt, ita nunc bona fide Lectoribus exhibentur.

ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ] De ætate hujus orationis aliisque v. Photii Bibl. p. 802. Limatam hujus orationis dictionem laudat Hermog. p. 301. initio. De gallica hujus orationis interpretatione per Le Cointe judicium Valckenarii v. ad Herodot. p. 398.

ΠΡΟΣ ΛΕΠΤΙΝΗΝ] Sopater ad Hermogenem p. 74. 29. Δικανικὸς ὁ περὶ Στεφάνου. καὶ γὰρ ζητεῖται καὶ ἀμφισβητεῖται, εἰ ἄξιος Στεφάνου ὁ Δημοσθένης, ἢ μή. ἀλλὰ καὶ οἱ Φιλιππικοὶ, συμβουλευτικοὶ ὄντες, εἰ χρὴ Φίλιππον Ἀμφικτύονα ποιῆσαι πανηγυρικῶς μελετᾶται [sic]. καὶ γὰρ πολύς ἐστιν ἐνταῦθα Δημοσθένης κατὰ Φιλίππου δημηγορῶν. ἀλλὰ καὶ ὁ πρὸς Λεπτίνην, δικανικὸς ὢν τῷ εἴδει, μικτῶς μελετᾶται. συμβουλευτικῶς φαμὶ καὶ πανηγυρικῶς.

457. 1. ἄνδρες δικασταὶ —] Initium orationis citat Hermog. p. 105. it. p. 280.

— 12. εἴρηται] scil. hæc est oratoris secunda actio hujus causæ. Phormio eam jam ante Ctesippum egerat. ut e p. 472. 12. constat.

— 18. ἐξεῖναι δοῦναι ὑμᾶς, τὸ δοῦναι ὑμῖν ἐξεῖναι] correxi distinctionem, comma collocando post primum ἐξεῖναι, et delevi primum δοῦναι. nam constructio hæc est: ἀφεῖλετο ὑμᾶς, τὸ ἐξεῖναι ὑμῖν δοῦναι. *abstulit vobis potestatem largiendi.* manifesto inter se opponuntur, τοὺς μὲν ἔχοντας ἀφεῖλετο — — ὑμᾶς δὲ ἀφεῖλετο —. Ad primum ἐξεῖναι subaudiendum est e superioribus ἀτελῆ εἶναι. Sententia igitur hæc est: *eo autem quod adscripsit* μηδὲ τὸ λοιπὸν ἐξεῖναι (neque in posterum liceto cuiquam immunitatem esse), *abstulit vobis facultatem largiendi*, sc. *hanc immunitatem.*

— ibid. ὑμῖν] verum est. ἡμῖν, quod Aug. dat, tametsi blanditur, est tamen παραδιόρθωσις.

— 20. νομίζων] in aliis est ἐνόμιζεν. unde suspicor quibusdam libris olim ἀφεῖλετο plane abfuisse; eamque lectionem probo, sic ut sic legatur: ὥσπερ τοὺς ἔχον-

τας ἴχειν τὴν δωρεὰν ἀναξίους ὑπόμιζεν, οὕτω καὶ τ. δ. quemadmodum immunitate gaudentes indignos judicavit, qui ea gauderent, ita vos quoque indignos judicarit, qui eam daretis.

— pen. omittunt aliqui τὰ ἑαυτῶν. hi τὴν ἀτέλειαν relinquunt subaudiendum.

459. 7. τούτου] *Leptinis* puta. alii dant τούτων. quod perinde est. *Leptinis* et *sociorum* ejus.

— 14. ἧς] scil. ἀτελείας vel δωρεᾶς.

— 16. αὐτοῖς] correxi αὐτοὶ, *nos ipsimet*. Sive id ad προστιθέμεθα referatur, sive ad ἀφελούμεθα.

— 19. ἀψευδῆ] potest quodammodo defendi, scil. *μέτρα καὶ νομίσματα καὶ βάρη δεῖ ἴχειν προχειρῆ*, vel tale quid subaudiendo. verumtamen præfero ἀψευδεῖν, scil. δεῖ. Constructio est: *νόμοι* [hoc est, *ἐν τοῖς νόμοις*] *γεγράφθαι τὸ ἀψευδεῖν. abstinentiam a mendacio et fraude in legibus esse atque imperatam.* et sic quoque Valesius ad Harpocr. p. 105. Possit quoque ἀψεύδει, in imperativo verbi ἀψευδεῖν legi. abstine te a fraude et mendacio, in foro, h. e. in rebus ad emotiones atque venditiones, contractus et sponsiones, pertinentibus.

— 25. ἀπώλλυται] correxi ἀπώλλυτο. ob sequentem accusativum δίξαν χρηστήν. qui nominativo esset mutandus, si χρήματα haberetur pro nominativo, et ἀπώλλυται servaretur.

460. 1. οὐδένα] aut deest οὐ μόνον ante hoc vocabulum, aut certe subaudiendum est. omitti οὐ μόνον solere, alio quodam loco exemplis demonstravi. *non solum discrimen nullum defugerunt, sed etiam facultates ipsi suas impenderunt.*

— 7. ὅτι τοίνυν οὐδ' ἐστὶν ὅλως] locum hunc e memoria sic recitat Aristides p. 358. ἵνα τοίνυν γνῶτε, ὡς οὐδέ ἐστι τοῦ τὰς πόλεις ὅθεν πύριον ποιῆσαι τοιοῦτον νόμον.

— 11. λέγονται] Citat h. l. Aristides τεχν. p. 184. et p. 121.

— 18. τοῦτο] id nempe quod statim versu 19. commemoratur, pecuniam in communem conferre, quo nomen contractum dilatatur.

— 19. χρήματα] sustuli comma post χρήματα et post ἐλίσθαι distinxi, addidique καὶ, ut hæc sit sententia: *eos decrevisse pecunia collatitia debitum æs diluere, et constituisse quoque te vera.*

461. 2. ἀλλά τι] correxi mutato tantum accentu ἀλλὰ [σκοπῶν scilicet] τὶ [id est, ἔτι]. *sed hoc quoque considerans, quidnam sit motu gestuque honestum.* πρᾶξαι est idem atque ὅστε πρᾶξαι, *ad agendum*. Est idem ac si dixisset: ἀλλὰ καὶ τοῦτο σκοπῶν, εἴ τι, vel ἔτι, καλὸν πρὸς τὸ πρᾶξαι.

— 3. οἶδα — οὐδὲ σύνοιδα] prius ad famam, posterius ad conscientiam pertinet. multa quis οἶδεν ἂν de aliquo, fama ad se perlata, de quibus dubitet, aut non audeat pronunciare, certa sint et vera, an falsa, quæ ipse quidem illi haud σύνοιδεν. Verum ille σύνοιδεν alicui, conscius ei est, eorum, quæ certo novit, et testis oculatus sit, eum ista perpetrasse, tametsi eorum nihil per famam compererit. οἶδε qui audivit. σύνοιδε qui vidit.

— 5. σκοπῶν] scil. τὸ ἦθος τοῦ Λεπτίνου.

— ibid. τούτου] scilicet τοῦ ἤθους τῆς πόλεως.

— 7. θέσθαι, καὶ] correxi θέσθαι δεκεῖν, καὶ — contra versu 10. sustuli δεκεῖν post γενέσθαι, secutus auctoritatem Augustani, et hoc maxime, quod τὸ δεκεῖν melius cum κάλλιον, quam cum λυσιτελέστερον conveniat. decus et honestas continetur τῷ δεκεῖν, opinione hominum. verum τὸ λυσιτελὲς, emolumentum hominum, magis re, quam opinione. Sententia est hæc. *Præclarius aio esse, ad famam, si* (vel *ut*) *videatur Leptines vobis putius in lege abroganda obsecutus esse, quam ut vos videamini ei in roganda et accipienda obsecuti esse; vobisque pariter atque illi magis aio conducere, ut civitas Leptinem adducat, ad mores civitatis imitandum, quam ut Leptines mores civitatis ad suos transformet.*

— 19. τιμᾷν] Markland vult τιμᾶν. ego vero vulgatam servo. Sententia est: nemo potest magis aliquem ornare, quam tyranni et optimates, usum solum et fructum si spectes, quem percipiunt hi, qui ab iis ornantur. τιμᾷν, est, aliquem ornare quocunque bonoris, beneficii, muneris, officii genere. Affirmat orator penes regulos plura esse et splendidiora munera, quibus eos, quos velint, ornent, quam penes liberas civitates. cujusmodi sunt pecuniæ, et quicquid pecuniarum affatim et repente affert, prædia, munera in rep. fructuosa; quos autem civitates conferant honores, cujusmodi sunt statuæ, et hæ pæne solæ, honorificos quidem ait illos esse, sed steriles, speciem gloriæ habentes, sine veritate emolumentorum.

— 21. τιμῇ] significationem grati animi memorisque si spectes, qui, quem honoris signo aliquo externo afficiat, eum velit a se ornari, et inter omnes constare de suo erga eum studio.

— 27. ἐκείνοις] intellige apud sapientes munera a tyrannis; vel et apud tyrannos ipsos.

462. 6. αὐτῶν] redit ad v. 5. τῶν καθεστώτων. *non mediocrem illi detrahit custodiam atque præsidium*, præsenti puta constitutioni reip.

— 21. ἐκείνας] eas puta contributiones, quibus inquilini civesque teuentur imperatis, in orbem redeuntibus, præter illas, quibus reip. salus continetur, quarum venia prorsus nemini datur.

— 22. ἀφίστει] scil. ἀτελείς.

— 25. τὴν ἀναγκαίαν ἀτέλειαν] *necessa-*

riam immunitatem appellat eam, qua frunatur pauperes, qui cum nihil habeant, nihil possunt ad onera reip. sublevanda conferre. neque potest quisquam ab iis vel vi redigi. quare connivetur iis necessario. Marklandus temere hic argutatur.

463. 2. ἢ τουτους] malim ἢ δὶς τουτους. *bis quinque* sunt *decem*. et hoc recepi de meo arbitrio.

— 5. συλῶμεθα —] Citat h. l. Aristides τυχ. p. 252.

— ibid. τί τοῦτ' ἔσται τῇ φύσει] scil. μόνα πέρδος.

— 7. δεῖ] malim δεῖν. Plena sententia haec foret: *φανήσονται γὰρ τὸ κέρδος οὐκ ἄξιον τῆς γενομένης αἰσχύνης, οὐδὲ πολλοῦ δεῖν* [id est, *οὐχ ὅστι πολλοῦ δεῖν*], *ἀλλὰ τοῦ παντός*. Constabit enim sic, lucrum inde proventurum cum turpitudine inde ad nos reditura non esse comparandum, non, aliqua, quamvis parva, ratione, sed plane nulla. Nos dicturi simus pro nostra, quae hodie dominatur in scholis, Latinitate. emolumentum eum dedecore prorsus nullam proportionem habet. illud cum hoc plane comparari nequit. contentioni inter haec duo locus plane nullus est.

— 16. τριάκοντα ἀνθρώπων, ἢ πλείους] malim et comma et ἢ tolli; ut haec exsistat sententia: *ut itaque in posterum semper homines triginta conferant numero plures, quam nunc conferunt*. sic scripseram, antequam membranas Augustanas inspicerem, a quibus et distinctio (punctum puta, nam comma illis membranis ignotum est) et ἢ abest, quare sustuli utrumque.

— 18. ἡμῖν] malim ἢ νῦν, scil. λειτουργοῦσιν.

— pen. λειτουργῇ] necessariam puto emendationem in margine propositam, cujuscunque aut undecunque depromta est, *οὐ λειτουργῇ*. *non conferat*. ea nempe lege, ut *τούτων* et *αὐτοῖς* ad eosdem redeat. δίδωσι redit ad legem Leptinis. *Solummodo id tempus cuique liberum relinquit lex Leptinis, quo vacat a collatione*, vel *functione oneris*. pojest tamen vulgata, a qua negatio abest, defendi, si *τούτων* et *αὐτοῖς* non ad eosdem, sed ad diversos referas, et *τούτων* quidem, ad eos, qui, cum antea immunes a contributione per aliquod privilegium essent, nunc a lege Leptinea cogantur contribuere; *αὐτοῖς* autem ad eos, qui nunquam immunitate gavisi sunt, sed semper necesse habuerunt contribuere. Haec olim. Bene habet vulgata. ἀνάπαυσιν redit ad *τῶν τριηραρχιῶν*. quo quisque anno λειτουργεῖ, eo liber est a trierarchia. Sed anno *τῆς λειτουργίας* peracto, redit ad solennia munia *τῆς τριηραρχίας*.

464. 12. πεπεῖσθαι] qui codices omittunt, *illi* subaudiendum e superioribus relinquunt, ἔχειν πολλά. Sed plenior est vulgata.

— 20. πλούτου] non repugnat hic locus illi superiori, negauti pecuniam in aerario esse, nam tametsi fiscus pauper est, possunt tamen privati homines opibus abundare.

— 23. ἔχειν] idem est atque δεῖν ἔχειν, *oportere habere*.

— 27. ἀναπαυομένους] subaudi ἀπὸ τῆς ἀτελείας.

— pen. εἰς μέσον γιγνομένας] est, in commune pari et quaeri conferrique. Sententia est: Emolumenta, quae hi ossores immunitatis aiunt ex aliquorum ab oneribus contributionis relevatione ad rem eorum familiarem accessura, bono publico cedere, omnium salutem confirmare, omnium opes augere.

— ult. δίκαιον, ὅτι] correxi δίκαιον τοῦθ', ὅτι. v. p. 466. 21.

465. 7. τοῖς διαμένουσ ἡμῖν] nam non omnes spectatum ibant.

— 9. ἐνθάδε] scil. ἐν ταῖς χορηγίαις.

— 10. ἐκεῖ] scil. ἐν ταῖς τριηραρχίαις. quod ses necesse non habent divites choris impendere, idem ses conferent ad remp. in obeundis trierarchatibus.

— 16. τοῦτον] dedi de meo τοῦτο, scil. τὸ μέρος τοῦ νόμου. hanc particulam legis, quam orator scribae digito demonstrabat praelegendam.

— 22. ἔχειν] post ἔχειν suspicor desiderari δεῖν. *quam ut videantur, consecantur, possidere tantum, ut trierarchatus gerere debeant*.

— 26. τίνα οὖν ἐστὶν —] videtur haec esse sententia: *Non video*, quomodo tua lex, Leptine, τοὺς πολλούς, multitudinem popelli, sublevet, augendo numero ludos facientium, accessione perquam exigua. nam ab ista tua severitate non plures quotannis, quam quini, summum deni, contributione ad ludos faciendos relevantur, quibus nunc illud onus incumbit, illorum loco, quibus resp. immunitatem concessit.

466. 3. παρὰ τοῖσδε] in hoc judicio, vel conventu, coram his judicibus, et ab illis.

— 7. διαιρεῖσθαι] correxi διαιρεῖσθαι a verbo διαιρέω. *quod non esset distinctum, definitum*.

— 20. καὶ ταῦτα δὴ] potest exponi, καὶ ταῦτα ἐκ [vel ἀπὸ] τούτων, δή. sed quia hoc paulo durius est, malim καὶ ταῦτ' ἀφ' ὧν, id est, ἀπὸ τούτων, ἃ — idque eo genere rerum, quo nostra civitas inprimis indiget.

— ult. τὴν ἀτέλειαν, ἅπασι δίδωσιν ἡμῖν] desidero hic aliquid. planius utique dicturus erat sic: *ἔχων γὰρ ἐκεῖνος καὶ τοῖς ἄλλοις τὴν ἀτέλειαν τὴν παρ' ὑμῶν, καὶ αὐτὸς τὴν παρ' ἑαυτῷ ἀτέλειαν ἅπασι δίδωσιν ὑμῖν. nam cum a vobis immunitatem vestram ade-*

pius esset sibique liberisque, et ipse rursus vobis omnibus suam largitus est immunitatem.

467. 7. τριστχιλίους] ter mille et quod excurrit. ergo universe decies et ter mille medimnos, cum excessu.

— 9. πρυτανευσάσας — Θευδοσίαν] secutus hic Tayl. correxi πρυτανεύσασι. — Θευδοσίαν. Quod Phil. Melanchthon fertur hoc de nomine in sermone familiari, aut in scholis ed coronam tironum ejecisse, luscus ille est ingenii. θευδ. potest cum *Trud*, h. e. Theotisco, et ος cum *Haus* conferri; sed per jocum. neque dignum id erat, quod in dedecus summi viri ad posteros traderetur. Sententia est: cum Leuco, præter Bosporum, antiquum emporium, quod et jam dudum in faucibus Ponti faisset, novum aliquod apud Theodosium condidisset.

— 16. ἀλλὰ τουτῶν] f. ἀλλὰ καὶ τουτῶν. et sic conjectavit quoque Markl. *copiam frumenti misit vobis, non modo sufficientem, sed tantam quoque, ut ex eo, quod post explctas vestras necessitates redundaret, vendito redigerentur XV. talenta.*

— 19. γεγενημένου] post γεγενημένου aut subaudiendum est, aut potius addendum ἐκείνου. *quid eum existimatis facturum.*

— 21. καὶ μηδ' ἂν] idem est, ac si dixisset: καὶ ψηφισαμένους μὴ ἐξεῖναι δοῦναι, μηδ' ἂν μεταδίξη ποτέ.

468. 17. ἴσεσθε] omittunt aliqui codices, illi puta, qui φανήσεσθε e superiori φανῆτε v. 15. subaudiendum relinquunt.

— 22. ἀφήρησθε] malim ἀφηρήμεθα ob sequens ἐφῦμεν.

— 23. ποτε] *quid tandem.* malim tamen τότε. tunc *temporis*, si id fiat. ψήφισμα hic loci est responsum Leuconi dandum. ὑπὲρ ὑμῶν, loco *et nomine nostro.*

469. 4. ἀντιδόσει] non video, quomodo quis defugiat, si Leuco jure ἀντιδόσεως uti velit, quo minus facultates cum Leucone permutet.

— 9. ἐστὶ δὲ τοῦτο οὐ τῆς δαπάνης] correxi ἐστὶ δ' οὐ τὸ τῆς δαπάνης. *non impendio maxime angitur*, non dolet atque irascitur maxime ob sumtus, qui ei tum erunt faciendi.

— 11. οὐ τότε, ὦ —] Citat h. l. Aristides τέχν. p. 208.

— 15. λαβεῖν τότε] Argutatur hic, ut alias quoque haud raro, Marklandus præter rem. Sententia est: *cui nunc peroportunum accidat, se olim impetrasse immunitatem.* quo quid esse potest planius.

— 16. Κερκυραῖος] alii Κυρηναῖος. Sed vulgatam præfero. frequentior enim usus Athenienshus erat cum Coroyræis, quam cum Cyrenæis, utpote qui Spartanæ essent originis.

— 24. τοιαύτη] tanta calamitate, quantam scil. et vos nostis, et nemo est qui ignoret.

— 27. ἐν τῷ πολέμῳ τῷ περὶ τῶν τριάκοντα μικρὸν] videtur posterius τῷ delendum esse. *in bello, paullo ante XXX tyrannos.* ὁ πόλεμος, *bellum, κατ' ἐξοχήν*, per eminentiam, videri queat tum dictum esse bellum Peloponnesiacum.

470. 7. καὶ παρ' οἷς ἦν] erat enim Epikerdes tum in Sicilia.

— 9. σώσει] correxi σώσει. non quo vulgata male habeat, sed quod ἴξει æquatur.

— 10. μηδὲν] mavult Marklandus μηδεὶς. Sed vulgata bene habet: *ne qua pars vestri, quod in se quidem esset, defectu quodam premeretur.*

— 16. ὑμῖν. οὖ] post ὑμῖν videtur excidisse ὑμᾶς. Sed ipsimet vobis detrahetis fidem erga vos aliorum, fiduciam publicam, in fide et constantia vestra nitentem.

— 23. ψηφίσματα] correxi ψήφισμα. est enim unum tantummodo decretum, de danda Epikerdi immunitate. de altero beneficio, quo Epikerdes populum promeruit, largiendo talento, nil decretum fuit. nullus ei alius honos habitus est, præterquam immunitatis. Ille vero honos ei jam ob illas centum minas fuerat datus. Aut si ψηφίσματα servamus, cui quantum sit in sequentibus ἐκ τῶν ψηφισμάτων præsidium, me non fugit, legendum sit paulo ante: τὰ τοίνυν ψηφίσματα αὐτὰ ὑμῖν ἀναγνόντα τὰ τότε ψηφισθέντα τῷ ἀνδρὶ. Optet quod quisque volet. Pluralem si præferimus, altero decreto data fuit Epikerdi immunitas, altero gratiæ ei de talento donato actæ.

471. 3. τῷ ποιεῖν ὑμᾶς εὖ] delevi vocem penultimam. Sententia enim est ad universos pertinens homines, non ad solos Athenienses. quicunque bene de aliquo merentur, hoc suo beneficio id merentur, ut ornati illo beneficio rursus ei gratiam reddant.

— 11. ἀλλ' αὐτὸ δὴ τοῦτο καὶ τὸ δεινόν ἐστι] bene habet. *hoc vel ipsum est inprimis grave et atrox.* Si quid aliud in hac re est grave et atrox, hoc est omnium pessimum, quod nos, qui auferamus honores datos, differamus ab iis, qui dederunt.

— 12. εἰδότες] correxi εἰδότας. (sine ν) *qui norunt*, Epikerden puta. σιωπῶντες quoque servo, subauditur εὖ.

— ibid. τούτων] redit ad immunitatem, et si qui fuerunt alii honores Epikerdi a populo Atheniensi collati. et in πάσχειν subauditur ἑαυτούς. Sententia est: *Quod si illi, qui nossent Epikerden, et fructum beneficiorum percepissent, quibus ab Epikerde essent ornati, existimarunt, honores, quos ipsi compensationis ergo Epikerdi deferrent, merita ejus haud excedere.* Sed suspicor adhuc aliam in libris versatam esse lectionem, scil. τοῦτον. quam reperi

in libro Weimar. neque illam contemnendam. Quod si illi, qui τοῦτον, hunc Epikerden, *nossent et ejus liberalitate essent ornati, existimarunt, eum non nisi meritis quæsita suis ferre præmia a se, qui eum rursus ornarent honoribus.*

— 15. αὐτὸς] bene habet, idemque est atque ὁ αὐτός. Sic Attici sæpissime.

— 22. εἰσχίσθω] post εἰσχίσθω videtur deesse βίβαια μένειν.

472. 1. ἐκπίπτει] hic loci est active accipiendum. Sæpe ῥέω, ut Latinum *fluere* et *ruere*, idem est atque *effundere, pervertere.* Sententia est: nisi rerum harum omnium contemtus atque neglectus florentissimas respublicas clam et sine sensu carpendis et labefactandis eorum fundamentis subruerent.

— 9. οὐ τοίνυν μόνον —] Citat h. l. Aristides τεχν. p. 236.

— 21. ἃ παρ' ὑμῶν —] Citat h. l. Arist. T. p. 256.

— 26. τοὺς στρατιώτας] suos scil. Corinthios vestrosque.

473. 13. πρῶτον] cum ἔπειτα non insequatur, videtur aliquid deesse, aut πρῶτον non *primum* hic loci significat, sed *statim, confestim.*

— 21. ἰδὼν] correxi εἰδώς. *Si quis, ista qui nosset tempora, sive eo quod ipse interfuisset rebus tum gestis, sive quod audiisset ex alio earum gnaro, cum is eas enarraret.*

— 22. ἀκούσας, ἀκοῦσαι] displicet ista iteratio, et recte abest ab Aug. posterius vocabulum. quapropter etiam uncis inclusi, mutata solummodo interpunctione.

474. 11. ἑκάστου] id est, ἑαυτοῦ. quomodo legendum esse, fui aliquando opinatus; nunc tamen ab illa opinione discessi.

— 14. σώζῃ] post σώζῃ subauditur *si ἄξιόν ἐστι τοῦτον ἀτιτιμᾶν καὶ ἀτιμωσεῖν.* et vereor profecto, ne tale quid desideretur. privati considerant, num quis dignus sit, gener, ut hoc utar, aut suus, aut alius cujusquam, aut ejusmodi quid fieri. Civitas autem, dignus num quis sit, spectans, hoc spectat, num quis, a quo sit ornata et e periculo servata, dignus sit, quem honoribus et præmiis remuneretur. vel subauditur potius. τοῦτον ἄξιον ἑαυτῆς κρίνει. hunc se dignum censet; h. e. dignum, qui suus Evergeta, sospitator appelletur.

— 15. κεκόμισται] inclusi uncis. satius fuisset plane tolli. dictio ἰδεῖν τι ἔργῳ, οὐ νόμῳ καὶ δόξῃ, significat, *spectare quid*, h. e. dijudicare, æstimare, *ex ipsa re et facto, non e legibus, neque ex opinione hominum.*

— 20. ποιοῦμαι τὸν λόγον] correxi τοσοῦτον λόγον. Pronomen οὗτος redit ad supra dictos, Leuconem, Epikerden, Corinthios exsules, vel ad hos, quos modo dixi postremos, tantum.

475. 10. εὐεργεσίαν] margo Lutet. sine auctore dat ἐπιγαμίαν. quam lectionem neque ego in meorum librorum ullo reperi, neque Taylorus in suorum. quapropter ea lectio mihi valde est suspecta. ἐπιγαμία non solebat singularibus hominibus, sed tantummodo totis populis tribui. Singulares si qui cives fierent Athenienses, cum civitatis jure jus quoque cives Atticas in matrimonium ducendi impetrabant, ut nil opus esset illis hoc jus disertis verbis impertire. Toti autem populi si jure civitatis Atticæ donarentur, de jure ultro citroque communicandorum matrimoniorum disertis verbis commemorabatur in decreto; et id merito quidem. Servamus itaque, invito quamvis Taylorο, εὐεργεσίαν, vulgatam lectionem, quæ significat, Archebio et Heraclidæ, Byzantinis, una cum aliis honoribus, hunc quoque decretum esse, ut εὐεργέται, benefactores populi Athenienſis, appellarentur. qui honor olim non mediocris erat, neque mediocri contentione et ambitione quærebatur.

— 12. τὰ δοθέντα] cum pro verbis τὰ δοθέντα liber Augustanus exhibeat ταῦτα, veni in suspicionem aliquando, in libris quibusdam antiquis fuisse: ἀφωρισθῆναι τὰ δοθέντα, καὶ ταῦτα μηδὲν — quod in medio relinquo.

— ult. ἀκούσεσθε] malim ἀκούσασθε.

476. 17. ἰδεῖν] post ἰδεῖν aut χρόνον deesse videtur εἶναι.

— 19. τοῦ τῆς πόλεως ἤθους] locum hunc citat Thomas Mag. v. ἦθος.

— 27. καὶ δὴ] *jam dudum, jam pridem.* lectio vulgata præstat illi, quam margo dat.

477. 6. ὅτι πολλοὺς εὐεργέτας] correxi ὅτι πολλοὺς ξένους εὐεργέτας. tertia vox incuria operarum Parisiensium exciderat. verumtamen etiam ab ed. P. Manutii abest. paulo ante, hoc ipso versu, pro δίκαιον malim δικαίως. *egerrime sim laturus, si hoc solum legis Leptineæ possim jure merito reprehendere, quod multos peregrinos bene de rep. meritos immunitate privet.*

— 8. ἄξιον] subaudi ταύτης τῆς τιμῆς.

— ult. πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς] id est, solos. opponuntur hi soli Athenienses toti Græcorum populorum universitati.

478. 4. ὥσπερ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος ἕστησαν πρώτου] alii μετὰ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονα ἕστησαν πρώτου. forte ambæ lectiones in hunc modum sunt copulandæ, ὥσπερ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος ἕστησαν μετὰ τούτους πρώτου. ut referatur ad præcedens αὐτῷ. erexerunt ei statuam, primo post Harmodium et Aristogitonem, ad exemplum eorum. h. e. quasi paribus ille factis pares quoque honores meritus esset. Sed nil opus est mutatione, modo interpungatur, ut feci, Ἀριστογείτονος, ἕστησαν πρώτου [subaudi αὐτοῦ, vel τοῦ Κόνωνος].

— 11. οὐ τοίνυν ὑφ' ὑμῶν —] Citat h. l. Aristides p. 238.

— 16. τοῦτο] partem illam designat decreti, qua concessa Cononi fuisset immunitas a contributionibus. Nam reliquos honores intactos relinquebat lex Cononis. V. v. 23. p. 479. 11. ult. 482. 16.

479. 15. ὑμᾶς] quod ab Ang. abest, facile patiar abesse. tangit hunc locum Athenaeus p. 166. observante Casaubono.

— 21. ἔστι μὲν οὖν] Citat h. l. Aristides T. p. 260.

— 24. ὑμᾶς ἔχων] quomodo vos habentes, quomodo comparatos, in quanta rerum omnium inopia, quanta infirmitate, et animorum dejectione.

480. 7. τούτων] bene habet. harum, de quibus commemoro, et quas vos omnes nostis, insularum. Nominaverat paulo ante Aeginam et Cyprum.

— pen. καὶ τριήρεις] malim καὶ τοσαύτας τριήρεις.

481. 4. λέγειν οὖν μέλλω] videtur hic aliquid deesse; et sic statuit Marklandus. sed contra est. nil deest. Similes locos haud paucos ad Lysiam annotavi. v. etiam infra ad p. 742. 12.

— 10. τοιαῦτα δή] volunt δέ. noli audire. verum est δή. mos ille est Homeri, Herodoti, optimi cujusque scriptoris, post δὲ praemissum, idem δὴ repetere, cum respondet Latino *itaque. postaquam vero — ἐπειδὴ δὲ — tunc ergo — τοιαῦτα δέ.*

— 23. κατὰν] correxi καταῦν. opponuntur enim inter se *veteresque novaeque gratiae.*

482. 7. τούτῳ] scil. τῷ ἴδιῳ. hoc more suo, cante agendi, utebatur, aut τῷ ἀσφαλεῖ. quod idem est.

— 8. τὸ καθ' αὑτὸν] subaudi ἴδιον μέρος.

— pen. αὐτὸς] ipse solus, nullo cum socio. per μόνος.

483. 8. εἰδὼς γὰρ ὑμῖν ἀμφότερα] citat Aristides p. 272.

— 12. αὐτοῖς] vestris Evergetis, benefactoribus, non ipsorum amicis.

— 14. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ] videtur ψήφισμα τῶν Χαβρίου τιμῶν leg. esse, quo ducit lectio Augustani ψηφίσματα Χαβρίου. in luminatione τα latet sine dubio τῶν. et sic conjecit quoque Markland, atque confirmatur a Bav. quare sic correxi. v. p. 482. 21.

— ibid. ὧς δικαίως] imo vero οὓς οὐκ δικαίως. *praeter alios multos, de quibus me nil audivistis commemorantem.* aut alius explorandа lectio codicis Augustani: πρὸ πολλῶν ἄλλων, οὓς δικαίως, εἰσίν. *praeter alios multos* [a me tacitos praeteritos] *quos illi, quos audivistis.* spernit hanc lectionem Taylor, sed immerito.

484. 13. αὐτὸν] malim αὐτός. et hoc recepi meo periculo, ob sequens λύειν, quod videtur hoc potius, quam ad τιθῇ, referendum esse.

— ibid. ὃν ἂν τιθῇ] F. ὃν ἀντιτιθῇ. *quam opponat ei legi, cui obroget.*

— 23. ἐνομοθέτουν] malim ἐνομοθετοῦντο. *donec operam dabant, ut ad hunc modum leges sibi ferrentur.* verum tunc etiam v. 24. ἐτίθεντο sit leg.

485. 2. ψηφισμάτων δ' οὐδετιοῦν —] Sententia est: tam crebras ferri leges, rogari et rursus abrogari, aliasque aliis debilitari, ut earum legum non major sit, quam plebiscitorum, auctoritas. valebant autem plebiscita ad annum ferme, nisi inter leges reciperentur; leges autem vim perpetuam habebant. non video, cur optima sententia juguletur.

— 7. οἱ πρότερον νομοθέται] malim *ai πρότερον νομοθεσίαι. rationes antiquae legum ferendarum.* aut καθ' ὃν ἐνομοθέτησαν οἱ πρότερον νομοθέται. et hoc recepi de meo.

— 16. ταῦτ' ἀναγνῶναι] malim ταὐτὰ ἀναγνῶναι. *eadem legere.* praesertim cum in Aug. pr. sit ταῦτα integre sine apostropho. et sic correxi.

— 27. τούτου νόμου] malim τοῦ τούτου *quam lex est hujus Leptinis.* et recepi τοῦ meo periculo. et sic quoque p. 486. 1.

486. 18. ᾗ] scil. *nova lex.*

— 23. ἴδοιτε] scil. τὸ εἶναι ἀτελῆς.

— 24. δῆτα] Ctesippus, ni fallor, auctor hujus causae contra Leptinem, aut aliquis ejus advocatus, aut Apbepsion. v. p. 501. Non idem, sed multi eandem, praesertim si qua esset paulo longior, orationem recitabant. alio decedente, respirandi ergo, alius succedebat, dicendi partes suscipiens, donec hoc defatigato, vel, qui prior dixisset, ad dicendum rediret, vel alius aliquis ejusdem causae socius, actionem continuaret. Sententia est: in hac autem lege, qua Ctesippus, vel alius, quisquis est, Leptinis legi obrogat, nihil inest vetustis legibus contrarium.

487. 9. ὑμᾶς] f. καὶ ὑμᾶς. *vos quoque,* eadem ad vos quoque commemorans.

— 10. παραγεγράφθαι] promulgatam, publico in loco propositam, et fixam, et in tabula perscriptam esse, ut ad cognitionem omnium veniret.

— 11. τοῦτον] hanc nostram legem, qua legi Leptinis obrogamus. At versu 16. τούτου redit ad legem Leptinis.

— 15. ὑμῖν παρίγε.] ὑμῖν an ἡμῖν legatur, perinde est. illud est, *vobis,* in *vestram gratiam,* ut videretis atque judicaretis. hoc, *nostram in gratiam, nostro rogatu.* παραγράφων est, ut modo dixi, publico in loco, in tabula publice proposita, aliquid scribere, ut possint omnes legere. Sententia est: cujus legis ex praescripto Thesmothetae novam nostram legem ad Eponymos fixerunt, et spectandam omnibus judicandamque proposuerunt.

— ibid. ἵνα μὲν —] videntur haec inter se pugnare. dixerat modo claris et disertis

verbis legem hoc pronunciare. jam, ego vero hoc, ait, omittam, ne quis super eo mecum contendat. qui poterat contendere, si lex claris verbis pronuncians controversiam omnem amputaret.

— 19. *πῶς*] sententia postulat *εἰ*, vel *πότερον. futurumne sit, ut ea lex rogetur.*

— 21. *ἂν μὲ βούλωνται*] scil. *δοῦναι τὸν νόμον*. codex Augustanus omittit *μέ*. potest et hoc probari, sed hactenus, ut *ἀναγκάζειν* subaudiatur. sed præstat vulgata.

— 22. *ἐγὼ Φορμίων*] haud constat, quis ille *ἐγὼ* fuerit. nec multum id ad nos ignoremus nec ne. Augustanus distinctione hic caret. erit ergo Phormio is idem, qui *se ἐγὼ* appellat. *ego Phormio.*

— 23. *ἄλλων*] quotquot vidi libros, etiam editio Wolfiana, quam Taylor recudi curavit, sic dant omnes. quare mirer, qui Anglicana det *ἄλλων*. bene habet vulgata. est idem ac si dixisset: *καὶ ἄλλος, εἰ ἄλλων τινὰ βούλεσθε ἐγγυᾶσθαι, τὸν νόμον θέσεων.*

— 26. *ἐγγυώμεθα, ἰσχυρώμεθα*] scil. *ἡμᾶς τοῦτον.*

488. 19. *πολιτῶν*] post *πολιτῶν* videtur *αὐτὸν* deesse.

— 22. *ἀκούῃ*] subaudi *καιρός.*

— 24. *φάσκων*] post *φάσκων* deesse videtur *κατηγορῶν*, aut ejusmodi quod participium. *vitio ipsis dans ea*, vel *incusans eos eorum, quorum nihil in ipsos cadit. κατηγορῶν ὤν*, est idem atque, *κατηγορῶν τούτων, ὤν* —.

489. 6. *οὐ γὰρ ἀγνοῶ*] sententia postulat *οὐ γὰρ ἀγνοεῖτε, non enim ignoratis*, aut *οὐδεὶς γὰρ ἀγνοεῖ, nemo enim ignorat.*

— 11. *ἢ ἐναντίῳ*] *ἢ* delendum esse, ut natum e proximo *v.* dudum ante fueram suspicatus, quam ab Augustano id abesse reperirem. hujus itaque codicis auctoritate fretus, et re ipsa sic exigente, delevi. Sententia est: apud Lacedæmonios id facere non licet, quod hi faciant, cum hac oratione utentur. scil. non licet Atheniensium instituta apud Lacedæmonios laudare, aut quorumcumque tandem. Marklandus hic, ut sæpe alias, nimium argutatur.

— 12. *ἀλλ' ἃ*] suspicor Demosthenem sic reliquisse: *ἀλλὰ τῇ παρ' ἐκείνοις πολιτικῇ συμφέρα ταῦτ' ἐναντία, ἃ ἀνάγκη καὶ ποιεῖν. sed receptæ apud eos formæ gubernationis civilis convenit, ut ea laudentur, quæ ut fiant prorsus necesse est, atque inevitabile.*

— 14. *τοιούτων ἀξίων*] quibus nos scil. utimur in ornandis viris bene de rep. meritis. A codice Aug. abest *ἀξίων*. neque hoc male. Subauditur tum *τιμῶν* e proximo.

— 16. *ἅπαξ*] bene habet. *ne semel quidem. nullo unquam tempore.*

— 23. *ἀρχαί*] correxi *ἀραί*, nil territus ab illis veluti diris, quibus Simon Fabricius (aut Wolfius) et Taylorus hanc lectionem quasi devoverunt; quorum hic *inscite*, ille *apage* inscripsit. ego vero *Bene veneris* adscribam. Demosthenes *ἀραί*, diras, dedit. *ἀρχαὶ* inepti et tardi grammaticastri, mentem oratoris non assequentes. Quavis in concione diris devovebantur insidiatores libertatis popularis.

— ibid. *καὶ φυλαναί*] id est, magistratus, quibus injunctum esset, ut videant, ne quid detrimenti libertas civilis caperet.

490. 23. *παρὰ πάντα*] aut potest esse, tacitis, præteritis, omissis his omnibus, etiamsi illa omnia tacentur. aut, ad hæc omnia, in his omnibus. ut sit sententia: *Si mè oportet, quid his in rebus omnibus justum et æquum esse censeam, prolaqui.* malim tamen *παραλιπόντα ταῦτα*. in quam conjecturam Wolfii me ad h. l. non contemnenda induxit annotatio.

— 27. *μεγάλαι τῆς ὀλιγαρχίας καὶ δυνατῶτατ*] bene habet, tametsi a Lambino et Tayloro improbatum. idem est atque *κατὰ τὴν ὀλιγαρχίαν καὶ δυνατωτάτην.* Subauditur aliqua seu præpositio, seu alia vox, genitivum regens, e. c. *ἐπὶ, magni in principatu suo.* vel *λόγῳ*, vel *κατὰ λόγον, per quæ magni illi sunt ratione oligarchiæ* — id est, quas per artes illorum potentia crescit atque confirmatur. Latini paritur *magnus dominationis.* Sententia hæc est: *neque item hoc æquum censeo, ut, cum nos, ex hac parte, vel occidere eum nil sitis dubitaturi, si quis apud vos eorum quid parat atque moliatur, per quæ illorum potentia, atque imperium paucorum in multos, tam attollitur atque invalescit, tum ex altera rursus parte, nil recusetis aures dare vestras illis, si qui auctores vobis sint, ut ea tollatis, per quæ libertas populi vestri efflorescit.*

491. 3. *τοιούτου*] qualia nempe virtutis præmia hodie usurpantur, ut immunitates, statuæ, etc.

— 5. *ἐπιγραμμα*] non dubito inscriptionem designari illam, quam Æschines p. 80. attulit, qui locus nostri hujus velut interpres est. *ἀναγράψαι* redit ad Leptinem. Marklandi ad h. l. conjecturam haud probo.

— 8. *κρίνουσι*] scil. *τοὺς ἐπὶ τῶν πραγμάτων.* illos fortes viros, qui majorum memoria bene de rep. meriti sunt.

— 10. *μισθὸς*] scil. *ἄξιός ἐστι.* demonstrare vult mentiri Leptinem, eos affirmantem nullo dignos honore a rep. habitos esse. Concludit sic: aut digni honore fuerunt illi veteres viri fortes, aut indigni. Si indigni, nemo unquam penes nos fuit honore dignus. neges enim tu dicere, illos quidem honore fuisse dignos, qui nuper essent honorati. sed infelix et misera est resp. quæ caret viris honore di-

gnis. nostra autem resp. est, ipso te teste, beata. necesse igitur est, ut ea viris honore dignis haud carnerit. Sed negas honorem, qui meritis eorum deberetur, a resp. habitum esse. fuit ergo resp. immemor et ingrata. Sed nefas est tanta contumelia remp. adspergere. fuit ergo memor et gratia, et gratiam retulit bene de se meritis, parem quidem illam ad mores illorum temporum, tametsi mediocrem ad nostros.

— 14. μυθικὸς] scil. ἀγαθοῦ καὶ καλοῦ, καὶ τιμὴν προσήκουσαν ἐπιφέροντος.

— 16. κακουργῶν] oratione nequam, captiosa et insidiosa utens.

— 17. τοὺς λόγους] si quis literas suas, subtilitatem suam dicendi, facultatemque ad flagitia fraudesque conferat, necesse est ut conclusiunculæ ejus absonnes sint, a quibus aureoque et mentes refugiant.

— alt. καὶ τούτων] probo Wolfii conjecturam καὶ περὶ τούτων. tametsi in vulgata libri mei omnes consentiant.

492. 16. οὐδὲν] adsit, abait, nil refert. Sententia, utrumvis optabis, manet eadem. Si servatur, redundabit Attice, post negationem, et reddendum erit per τι. nil enim quicquam peccant, qui negant ea, quæ danda haud putant.

— 20. τό γ' αἰσχρὸν] id est, ἡ αἰσχύνη καὶ τὸ ἔνοχος, subaudi ἁμφοτέρως πάρεστιν. tametsi turpitudo utique exemplo adhæreret, tam vestro, quam majorum, quod imitaremini. tametsi haud infitior, orationem paulo fore lasciviorem, si vocabulum αἰσχρὸν iteretur, ad hunc modum, τό γε αἰσχρὸν αἰσχρὸν ἰδεῖν. quod natura sua turpe est, id ubique locorum pariter turpe est.

— pen. βλάβην τὰς ἀτελείας] subaudi οὖσαν, vel ἐκείνη.

— ibid. τῷ τιμᾶν] subaudi τῷ ἑαυτοῦ.

— ult. καὶ] subaudi repetitam a communi σ'. 24. ὀμωμοκότες. et vos huc convenisse juratos in hanc formulam: Περὶ ὧν ἂν τέρπι μὲ δέον, γνώμῃ τῇ δικαιοτάτῃ κρῖναι. vos oportet meminisse, religione jurisjurandi vosmet vos obligasse, in hanc formulam, vos mente æqui studiosissima rem cum judicaturos, ubi leges taceant. erat enim hæc jurisjurandi formula, qua adstringebantur judices, antequam ad judicandum admitterentur.

493. 1. κρίναι] prætuli κρινεῖν ob præmissam δικάσειν. sed post hunc infinitivum, sive presentis, sive futuri temporis, punctum erat ponendum, quod feci, ad exemplum editionis P. Manutii. Est enim hæc structuræ ἀσύμφορος. Recte quidem id a nobis factum. recte enimvero vos in hanc formulam jurastis. v. p. 496. et 506.

— 2. ἢ ὧν δίκαιον] pro οὖν dat Augustanus εἰ. non male, non sic tamen, ut ideo vulgatam mutari necesse sit. Sententia erit illa lectione admissa: *negatisne vos æquum esse, ut benefactores nostros honoremus? Nos vero æquum et justum arbitramur esse.* miror tamen, cur non idem codex ante δίκαιον v. 4. hanc inficiandi particulam pariter iterarit; quod utique consentaneum erat fieri. Sed vulgata bene habet.

— 7. παραδείγματα] scil. τοῦ διδόναι vel tale quid. *exempla, argumenta, unde constet.*

— 18. πλὴν τούτου] scil. τοῦ δίδόναι τὴν ἀτέλειαν.

— 19. ἂν ἰδόντι] non culpabo vulgatam. hoc tantum monebo, ἄν, quod ab Aldina abest, si omittatur, necesse fore, ut post τι v. 20. addatur εἰ vel εἴτε.

— 22. ἢ τῆς στιτίσεως, ἢ] ἢ bis hoc versu iteratum non idem videtur significare, sed primo quidem loco *aut*, altero vero *quam*. propterea etiam τὸ primum, auctore codice Augustano, delevi, tametsi ipsemet ultro suspicatus ante essem, delendum. Statuæ honos, aut, si mavultis, ille, qui jus epulandi in prytaneo impertit, videturne is vobis certior, atque stabilior, quam honos immunitatis? existimatisne vos illi magis, quam huic, posse confidere? Si (nam pro ἢν legi malim ἤν, id est, ἐὰν) Si itaque constiterit, vos immunitatem, quam antea dedissetis, deinde rursus eripuisse? Post δόντες v. 23. subaudiendum erit αὐτὴν, si scil. ἢν pro ἤν admittatur.

— 25. ἐκεῖνο] post ἐκεῖνο addi velim γε. vel potius totam lectionem ita malim concipiam: *si quidem ἡμᾶλλον ἢ* [vel ἀντὶ] *τούτων ἔσεσθαι δυσχερές, ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖνό γε καλῶς* —.

494. 1. ῥᾴδιον αἰτίᾳ] malim ῥᾴδιον οὐδενὶ πολλάκις αἰτίᾳ, neque facile cuiquam est, sæpe magnis meritis remp. promereri. non tamen ideo vulgatam culpabo, in quo τιν debet tacite addi, et πολλάκις e superioribus repeti.

— 5. τὰς τιμὰς] post τὰς videtur deesse καθηκούσας vel tale quid.

— ibid. καὶ] etiam honores et præmia dividi, et alia aliis dari, pro magnitudine meritorum debent, prout merita alia aliis pariter majora et minora sunt.

— 8. ὑπὲρ ἂν γε] id est, εἰ χρὴ λέγειν ὑπὲρ τούτου, ὅταν φράσω. *quod ad illum locum attinet, eique si occurrendum est, cum dicet* —.

— 10. τῶν αὐτῶν] Sententia est: fac aliquem magno quodam beneficio patriam ornasse; præmiumque illius triplex abstulisse, tametsi unum modo et simplex esset beneficium. Ille jam negabit æquum esse partem aliquam detrahi illi triplici præmio, quod velut æquale et par simplici beneficio redhostimentum a rep. abstulis-

set; minuique præmium, beneficio nil minuto, sed eodem manente.

495. 1. *γυμνασιαρχίαι*] Immunes qui essent, triplici illi onere erant relevati, conferendarum scilicet pecuniarum ad choros publicos, tum ad gymnasia, denique ad epulas solennes. videtur itaque post voc. *γυμνασιαρχίαι* deesse *al ἑστιατορίαι*, vel tale quid. Duo tantum genera contributionum non videntur satis implere amplitudinem vocabuli ἅπαντα ταῦτα. quare tertium adhuc accedat velim.

— 3. *εἶναι τούτων*] malim *καὶ τούτων*, *etiam horum*, sacrorum puta.

— 13. *ἐπὶ τὸ τῶν ἱερῶν*] videtur hic τέλος deesse. traducunt λειτουργιῶν nomen ad pensiones vel contributiones, quæ sacrorum causa fiunt. v. 496. 5.

— 15. *γράφων γὰρ ἀρχὴν τοῦ νόμου*] videtur articulus *τὴν* deesse. *γράφων γὰρ τὴν ἀρχὴν τ. ν. ν.* v. 23. et ult. quare ausus sum eum sponte mea addere.

— 19. *τί τοῦτο μαθὼν*] pro *τί μαθὼν, τοῦτο προσίγραφε*. qua motus re hanc adscripsit clausulam, qua mente, quo consilio. vitiosa hæc est trajectio.

496. 5. *τέλος ἐστὶ*] post *τέλος* videtur *τελεῖν* deesse. *Si pensionem sacris consecratam pendere, tantundem est atque* λειτουργεῖν. *τέλος* est præstatio æris debiti, præscripta et sancita, qua præstatione redimitur jus et fas rei alicujus aut tenendæ et possidendæ, aut faciendæ, aut fruendæ atque participandæ. Est itaque *τὸ τῶν ἱερῶν τέλος* illa pensio æris, qua acquiritur jus et potestas cum aliis consortibus sacra participandi. Sed locus hic mihi, ut verum fatear, obscurus et vexatus est.

— 8. *ἴγωγε ἑκόμαν* Δεπτίνην] cum Wolfius suo jure usus vocativum hic substituisset accusativo, quod factum laudo, necesse judicavi, me ulterius procedere, atque perficere, quod ille inchoatum reliquisset. Itaque *ἴγωγέ σ' ἑκόμην, Λεπτίνη. libenter equidem te, Leptine, interrogem.*

— 13. *ἔχουσιν*] post *ἔχουσιν* videtur *ἀτέλειαν* deesse.

— 20. *ἀπ' ἐκείνου*] *ἀπ' ἐκείνου* dat Augustanus, qui etiam sæpe ab illa formula *τῶν ἀφ' Ἁρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος* postremum nomen aroet. ideo fortasse quia Aristogiton improles decessit. ideoque *ἀπ' ἐκείνου* dedit, ab Harmodio puta, qui solus posteros reliquit.

— 21. *οἷς*] cohæret cum *ἐναντία*, post quod vocabulum additum malim *οὗτος*.

— 23. *ἐπισύροντες*] bene habet. *ἐπισύρειν*, est, festinanter, temere, tumultuarie aliquid agere aut dicere, sive præ ignoratione veri, sive dissimulatione, quo auditores urgendo excludas a sedata rei consideratione. Qui sic loquitur, et ipse super re proposita, non incedit, sed quasi volutatur, et coronam circumstantem insistere disputationi non patitur, sed agit ruitque, quo errorem injiciat.

— 24. *εἶναι φάσκοντες*] subaudi *αὐτοὶ. ipsi affirmantes*, neque inficiantes, *se Megarenses et Messenios esse.* expectabam tamen *Μεσσηνιοί τινες ὄντες, πολῖται ὑμέτεροι εἶναι φάσκοντες. quidam, qui, cum sint Megarenses et Messenii, tamen se pro civibus Atheniensibus ferant.*

— 27. *ἐξειλεγμένοι*] si *ἐξειλεγμένοι* ab *ἐκλέγω* repetitur, tum necesse erit Δικαίας pro accusativo plurali accipere, ideoque etiam Διονυσίους in eodem casu legere, quo pacto erit sententia: *posteaquam assertionis suæ comprobandæ ergo delegerint Lycidas quosdam et Dionysios et alios ejusdem farinæ.* Nam potest utique participium hoc perfecti passivi vim activi obtinere, quod frustra negatur. Quod si autem repetatur ab *ἐξειλέγχειν*, tum erunt *Lycidas* et *Dionysius* nominativi singulares, et præterea *τοιοῦτοί τινες* leg. hac sententia: *et alii quidam servi, iique mastigiæ, ut Lycidas, et Dionysius, et alii quidam, qui essent convicti ex eodem genere, ex eadem fæce plebis, esse.* *ἐξειλεγμένοι ὅτι εἰσὶ τοιοῦτοι, δοῦλοι δηλονότι καὶ μαστιγίαι.*

— ult. *ἐν οἷς ἀτιμίᾳ εἰσὶν οὗτοι*] scil. *ἐψηφισμένοι* vel *γεγραμμένοι* vel *γεγραμμένοι*. sed malim hoc additum.

497. 8. *γράφοντας, ἐνόμως πρίξαι*] distinxi aliter. comma a prima voce ablatum pone secundam posui. *propter eos, qui promte alacriterque talia decreta pro mercede scribunt.*

— 10. *πολλῶν ἀγαθῶν αἰτίους*] malim *πολλῶν ἀγαθῶν ὑμῖν αἰτίους.*

— 14. *ἐξαρκέσαι*] *Si licuerit, si datum ipsis fuerit, si potuerint perficere.* *ἐξαρκεῖν* non solum significat *sufficere*, sed etiam satis magnum valere ad consequendum, perficiendum aliquid. quare Wolfio utique vitio dandum est, quod *μόνον* eliminavit.

— 19. *ἀτιμίας*] post *ἀτιμίας* videntur hæc pauca verba excidisse: *οὐδὲς γὰρ ἀτιμίας.*

— 21. *οὐχὶ καλῶς ποιήσουσι*] est formula creberrimi usus apud oratores, ideoque non damnanda, neque frigoris alicujus accusanda. lenis et civilis est increpatio, in qua vis inest eadem atque in illa acerbiore, *factum improbe, flagitium teterrimum!*

— 26. *οὐδ' ἂν εἴ τι γένοιτο*] recte sententiam hujus dictionis exponit Markland. quod autem emendare conatur, in eo operam ludit.

— ult. *ποιήσαντας*] post *ποιήσαντας* addi velim *ὑμᾶς*.

498. 12. *τὸ μὲν ταῦτα ποιεῖν*] id est, *περὶ τὸ μὲν δεῖν ταῦτα ποιεῖν. super eo, quod non deceat ea facere.*

— 21. *εὕρετο, ἔχειν*] malim *εὕρετο ἐκείνου*, scil. *τὸν δωρεάν.*

— 24. *δίκην αἰτεῖν*] alii codices dant *δίκης αἰτεῖς*. periodo est accusativi redibunt ad *κελεύετε γράψασθαι αὐτούς*, v. 22.

— 25. *γίγνεται*] quinam? Leptinesne et socii ejus? an alii quidam? Dubitavit hoc ipsum jam dudum Wolfius. totus hic mihi locus obscurus est ideo, quod rationem creandorum legislatorum haud teneo. non poterat, quo quisque tempore vellet, eo legem ferre? exspectandus erat aliquis certo tempore, ad locum in legislatoribus obtinendum? eratne perpetuus magistratus *τῶν προβούλων*, penes quem promulgatio atque explicatio, item emendatio legum esset? quo a collegio qui abesset, eius legem ferre non licebat?

— 26. *Διόφαντος*] Ergo Diophantus et Eubulides reperierant immunitatem?

499. 6. *ἀπὸ τούτων*] per hos, Leptinen ejusque socios.

— 8. *ταῦτα*] hos puta mores, quorum auctor est Leptines, sufferentes honores semel datos.

— 9. *σκοπῶ δὲ καὶ τόνδε*] quodnam? hoc equidem reticetur. apparet hic loci lacunam subesse. deest momentum id, quod sibi orator sit in mentem venisse, et par esse, cujus ratio habeatur. cujus culpa perierit, si periit, haud constat. an ipse orator oblitus est addere, loco in commentariis vacuo relicto, quem per otium, vacuus aliis curis, suppleret. Sic solemnes commentantes cum festinatione. Aut deinque delenda est utravis formula, aut *ἴσως σκοπῶ δὲ καὶ τόνδε*, aut haec *καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνόν γε ἀποστατέον τοῦ λόγου*. nam utraque idem dicit. Postremo venit in mentem, sitne sic legendum: *σκοπῶ δ' εἰ καὶ τόνδε*, scil. *τῶ Λεπτίνου ἀξίως ἔχει*. dubito quoque sintne hi mores ipso Leptine digniores quam forte sit emendandi mollissima ratio.

— 14. *τοῦτο*] vos puta malum ab his, quos decretis honoribus privatum eunt, acceptum, posteaquam praemiis a vobis ornati fuissent.

— 19. *δεῖ*] praeferam e margine Lutet. Illa. Sententia est: quod si autem hoc pernegarent [consulto sic dico, asseverarent, non autem, plenum facient; nam hoc quidem non poterunt], respondebo sic: Oportebat hos criminosos statim, recenti adhuc crimine, castigari.

— 21. *παντάπασι πομπῆς φύσεως*] e discrepantia lectionum, quae hic loci magna est, colligo fuisse olim in libris has tres hujus loci lectiones versatas. primum, *παντάπασι φύσει κακίας σημεῖον*. dicitur illa animis pravitas, quae homini scelerato velut cognata insidet, *φύσει κακία*. secundum, *παντάπασι φύσεως κακῆς σημεῖον*. tertium denique hanc, *παντάπασι πομπῆς φύσεως καὶ κακίας συγγενοῦς σημεῖον*. optet quisque, quam ipse velit.

— pen. magna quidem probabilitatis species Lambini conjecturam, desiderari hic *ἐν τῷ πολίτῃ*, commendat. Verum tamen existimem facile vulgatam defendi posse. ita almirum, ut *δημοσίᾳ*, cui positum in bivio, tam ad *πλουτήσασι* referatur, quam ad *παφὰς ποιῆσθαι*. Tametsi non meminerim usquam legisse dictionem *πλουτῆν δημοσίᾳ*, pro *mori pro patria*, nil tamen video, cur ea nequeat id significare. *δημοσίᾳ* est *publice*, h. e. jussu et auctoritate, auspiciisque reipubl.: *mori* ergo *publice*, est mortem obire *in* causa honesta hortatu et missu patriae. nam de more solummodo honesta hic agi, tota loci series monstrat, et insequens *ἀγαθῶν ἀνδρῶν*. Suspenumero ejusmodi vocabula semel posita, sed a lectore tacite iteranda, et tam ad proxima superiora, quam ad inferiora referenda occurrunt.

— ult. *ποιεῖσθε*] alii *ποιῶσι*. male. nam tametsi ferri possit *παφὰς ποιῶσι* in activo, tamen non item *λόγους ποιεῖ* potest populus dici, sed *ποιεῖσθαι*, hoc est *curare habendas*. ipse orator, orationis auctor, *λόγον ποιεῖ* fortasseam dicatur; tametsi haud scio, an ne hoc quidem satis Graecum sit. Graeci, quod sciam, *ποιεῖσθαι λόγον* solummodo in medio usurpant, nunquam in activo. is autem, qui mercede oratorem conducit, dici nullo pacto potest *λόγον ποιεῖν*, sed solummodo *ποιεῖσθαι*.

— ibid. *κοσμεῖτε*] quia orator nomine et jussu populi defunctos pro patria oratione ornabat, ideo dicitur h. l. populus ipse eos ornare. possit alius quoque *κοσμεῖται* in passivo legi. *ornantur praeclara facinora*.

500. 21. *μεθιστάναι*] correxi *μεθεστάναι*, ex Augustano. Subit hic mirari, quod idem saepe ad alios quoque locos mirari subit, cur Hieron. Wolfius, cui semper pateret ad membranas Augustanas aditus, eas tanta segnitie atque socordia fractaret, ut nil curaret eas in locis dubiis inspicere. Incidit ipse quoque in veram h. l. emendandi rationem, sed dubitans. a quo dubio eum liberare suae membranae poterant, si diligentius hoc oraculum consuluisset. Sed urgebatur nempe multitudine laborum, et hujus operis spissitudine, quod cito profligare festinabat; homo alioquin non severissimae atque religiosissimae Criticae litare solitus.

501. 9. *δὲ*] redit ad Bathippum. pro *αὐτὸν* malim *σαυτὸν*, *temet*, o Leptine.

— 12. *τούτῳ*] Leptini puta. dicuntur enim haec ad judices, docendi causa.

— 17. *εἰρωνεύεται*] subaudi *σε*.

— 22. *ἤγγνται* —] Citat h. l. Aristides *τέχνῃ* p. 210.

— pen. *ἔκρυβε*] h. l. est decretum, quo Chabriae delati sunt honores. Locus hic vitio caret, recteque a Wolfio est expesi-

tus. Ne umbram quidem causæ video, cur Taylor tot verba ejectum eat.

502. 17. Γελάρχου] nomen suspectum. *Telarchum* novi, et *Agelarchum*.

— 19. τοῖς ἐν Πειραιεῖ τοῦ δήμου] recte addit τοῦ δήμου. multi enim in Pirræeo poterant habitare, qui non essent τοῦ δήμου, h. e. factioni non addicti illi, quæ pro libertate civili certaret. quare non video, cur Taylorus illa duo verba expunctum eat. Accipe de civibus illis Atheniensibus, qui, sæviente in urbe XXXvirorum tyrannide, aut confugerant ad Pirræum, aut illuc a Thrasybulo reducti ab exsilio fuerant. multi alii in isto Athenarum portu habitabant, qui non essent cives, ut inquilini, aut peregrini, aut etiam cives, sed tyrannidis studiosi. quos par erat his vocabulis τοῦ δήμου ab aliis discerni.

503. 14. τισὶ πράγμασι σύνδικος] variant hic libri. alii dant τι πράγμασι. alii τισὶ παραδείγμασι. neutra lectio satisfacit. videtur aliud aliquid abstrusius latere. num τισὶ παρανομιοῦσι leg. est?

— 15. ἐστὶ δὲ καὶ μᾶλλ.] videtur e re ipsa, et e v. 25. leg. ἐστὶ δὲ παλαιὸς καὶ μάλ'.

— 18. χειροτονηθέντα] sine negatione bene habet. Sententia est: nemini licebo, bis advocatum sese legis ferendæ gerere, tametsi a populo ei rei delegatur. Sed vel ejusmodi studio populari repugnandum est.

— 25. ἐγὼ δ' ἔτι μικρὰ —] locum hunc citat Arist. τέχν. p. 274.

504. 14. παρανόμας] prætuli lectionem marginis παρανομίας, *violationis legum*. Insequentia hoc postulant demonstrantia injuriam hanc esse leges de pœnis criminum latas violantem. tametsi lectionem hanc in nullo meorum reperi.

— 17. λέγει ὡς χρὴ μηδὲν τίμημα ὑπάρχειν] neque auctoritate codicum nititur hæc lectio, neque loci vulnus sanat. videntur hæc verba legis fuisse: Μηδ', ὡς ἄρ' ἦ, τίμημα ὑπάρχειν, scil. δεῖ. neque oportet a judicibus pœnam irrogari, utcunque res est. quæcunque natura est rei, de qua pronunciandum sit.

— 19. ὑπότερον] accipi potest pro πότερον. *utrum patiendi corpore, an ære luendi sententiam judices pronunciaverint.* malim tamen ὑποτέρου, *utrius* horum duum, pœnæ corpore tolerandæ, an mulctæ erariæ. Dicitur enim τιμᾶν τινὶ τινός, scil. ποινήν, æstimare alicui litem ἀξίαν τινός, dignam aut supplicio, aut mulcta.

— 25. ἐάν τις ὀφείλων] videtur in lege fuisse: ἐὰν δ' ὀφείλων, et illud τις e scholio irrepsisse.

505. 4. τοιούτους δέ τισι πρεσβύταν ὁ γράφων χρῆσθαι] sententia horum verborum esse nequit alia, quam hæc: Hujusmodi quibusdam vitiis obnoxius esse videtur legis auctor. Sed conveniret melius: Hujusmodi vitia decent personam Leptinis. quæ sententia possitne e verbis Græcis, ut jacent, erui, dubito.

— 18. ἐξεῖναι] scil. ἐβούλετο, vel διάφερεν, e versu sequente.

— pen. Διωφάντου] Διωμοσίου e codd. Mstis præfert Valkenaer. ad Herodot. p. 398.

506. 2. Ἀριστογείτων] post Ἀριστογείτονι deesse videtur δεδώκατε.

— 9. τοιοῦτοί τινες] quales nempe fuerunt Harmodius et Aristogiton.

— ibid. εἰ τὰ πρὸ τοῦ κατειμένου, τί; μὴ καὶ τὰ μέλλοντα ἤδεις;] patet vitium loci, quod tolli triplici modo potest, aut omittendo τι, cum Augustano, aut sic legendo: εἰ τῶν πρὸ τοῦ κατειμένου τι, μὴ καὶ τὰ μ. ἤ. *quod si vetustiorum illorum quidquam incusabas, num futura tenebas?* aut denique, transponendo τι post μὴ, ut sit: εἰ τὰ πρὸ τοῦ κατειμένου, μή τι καὶ τὰ μέλλ. ἤδ. *priorum si te pœnitebat, num quid etiam futura prævidebas?* ubi τι, plane ut in Latinis *quid*, redundat.

— 10. ὅτι τὸ Διὶ πέμψω —] Sententia est: *procul ais nos abesse ab illa luctuosa spe, fore ut existant aliqui Harmodio similes, qui nos a tyrannis liberent. Simus enimvero* —.

— 14. ἡμισέως] Citat h. l. lexicon apud Montfaucon. Bibl. Coislin. p. 497.

— 15. πάντα δ' ἀνθρώπινα ἡγεῖσθαι] Sententia est: *sortem quamcunque non alienam ab eo, qui homo sit, existimare.* Potest resp. nostra in ejusmodi tempora incidere, ubi opus sit viris egregie de se merentibus, eoque munera eximia postulantibus.

— 17. τοιαῦτα πράγματα] subaudi, quibus nunc hærent impliciti.

— 21. ὃς ὑπηρέτης ἦν] verba ὃς ὑπηρέτης ἦν videntur e scholio irrepsisse, eoque delenda esse. voluerat lector aliquis aignificare, quam contemti olim scribæ fuissent; ideo adscripserat, scribas in numero servorum publicorum fuisse. Nam ὑπηρέτης est *servus publicus* h. l. Nemo eorum, qui Demosthenem orantem audirent, hoc ignorabat; sed ignorabant multi eorum, qui multis sæculis post eum legerent; qui docendi videbantur ei, quisquis id scripsit. Quare nullus dubitavi hæc verba uncis includere.

507. 15. ἀδικήσονται] correxi ἀδικηθήσονται. quod melius, tametsi haud ignorem illud quoque defendi posse multis similibus exemplis mediorum pro passivis usurpatorum.

— 25. Λεπτίνης πρὸς ὑμᾶς ἀγωνίζεται] non putem πρὸς ὑμᾶς, sed πρὸς ὑμᾶς. reo certamen est, non cum judicibus, sed cum actore, et rursus actori cum reo.

— pen. πρὸς τὰ ποινικά] correxi πρὸς τὰ ποινήτατα. nam alias scribendum esset saltim πρὸς πάντα τὰ ποινικά.

AD ORATIONEM IN MIDIAM.

Fuere, qui negantes hanc orationem a Demosthene perfectam, affirmarent in adversariis relictam esse. v. Photii Bibl. p. 800.

515. 8. πὸ τοὺς θεοὺς] ante πὸ τοὺς θεοὺς deesse videtur *αἰσχρὰ*, aut simile quoddam grave vocabulum.

— 10. *δν*] resolvendum sic videtur esse: *τούτων, ἐν οἷς αὐτὸν ἐπεδείκνυτο θρασὺν ὄντα ἐπ' ἄλλων. eorum facinorum, quibus alios vidisset ab eo, pro ipsius audacia et impuritate atque immanitate violatos.*

— 12. *οὖν*] omittunt quidam codices. recte vero, vitiosum enim est, et delevissem, nisi crederem in eo voc. *ἰμῖν* latere, quod hic loci prorsus est necessarium. uncis inclusi.

— 18. *ὑπόλοιπα. ὅσῳ γὰρ πλείοσιν* —] locum hunc sanavi meliori interpunctione (punctum scil. commate mutavi) et delendo conjunctione *γάρ*. nam alias deest aliquid. et fuit, cum sic leg. esse existimarem: *ὑπόλοιπα θαῤῥῶν. ὅσῳ γὰρ πλείοσιν* — veram nil opus est illo supplemento. nihil deest, et constructio hæc est: *ἃ δὲ ἐν ἐμοῖν ἐμοὶ μετὰ ταῦτά ἐστιν ὑπόλοιπα, quod autem ad spes illas attinet, quæ mihi adhuc supersunt in vobis repositæ — ὅσῳ — quanto plures sunt, quos ille vexavit, atque sollicitationibus ad partes tuas pertrahere conatus est, — tanto magis spero me jus meum apud vos esse obtenturum.*

516. 2. *καὶ παραιτῆσθαι*] id est, *οὐ μόνον ἐξελέγχειν τὸν κατήγορον, ἀλλὰ καὶ παραιτῆσθαι*. non solum refutare accusatorem, sed etiam judices veniam rogare.

— 3. *τότε*] tum temporis, cum choregum agerem, istamque tantam ab eo injuriam acciperem.

— 8. *τούτου*] post *τούτου* deest *βεβαιωσόμενος*, vel tale quid. *quandoquidem in judicium ideo veni, quo consequerer hoc, ut, quo populus Midiam perculisset præjudicio, id effectui daretur, ratumque fieret.*

— 16. *ἐμοί*] post *καὶ ἐμοὶ* videtur deesse *καὶ τοῖς νόμοις*. V. v. 14.

— ibid. *καὶ γὰρ οὕτω πως ἔχει*] Citat h. l. Aristides T. p. 182.

— 17. *ὕβρισμαι μὲν ἐγὼ*] locum hunc citat Ammonius v. *αἰκία*.

— 25. *τοῦτο*] correxi *τοιοῦτόν τι*, quod enim veritus est Fabricius, ea admissa lectione deleri oportere *μηδέν*, id vero nihili est. Equis enim offenderetur verborum hac constructione, *μηδὲν οἱ τοιοῦτο*.

— ibid. *ὡς ὑπὲρ κοινοῦ*] malim, *ὡς ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ*. non enim ad insequens *τοῦ πράγματος* referendum est *κοινοῦ*, sed stat per se. *τὸ κοινὸν* est *resp.* *ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ* est *pro resp.* Sententia itaque est: *utpote cum hæc causa ad remp. pertineat*, eique aut prosit, aut obsit, prout recte minusve judicetur.

517. 3. *τῇ ὑστεραίᾳ ἐν Πανδίοις*] locus ipsa rei obscuritate et lectionis varietate vexatus. Si ea vera sit lectio, quam ex Aldina reddiderunt Parisinæ operæ, et quam reperi etiam in Bav. facile *sit ἐν Πανδίοις* reformare ad *ἐκ Πανδίων* I, id est, *δεκάτῃ ἐκ τῶν Πανδίων*, quod idem est atque, *δεκάτῃ μετὰ τὰ Πάνδια*. ad *τῇ ὑστεραίᾳ* subaudiri existimo *ἐκκλησίᾳ*. *altera concione, post Pandia decimo die.* viderint Atticarum antiquitatum peritiores, quid hac de conjectura sit statuendum.

— 27. *πομπῇ*] correxi *πομπὴ*, ut sit nominativus pro dativo. Sed adhuc desunt articuli. articulum de meo addidi. ut sit *ἡ πομπὴ, καὶ τοῖς ἐπὶ Ἀνναίῳ ἡ πομπὴ*, scil. *ὅταν ᾖ* e superioribus. cum est pompa in Dionysiis *ἐπὶ Ἀνναίῳ*. Num *ἐπὶ Ἀνναίων*. *in Lenæis?*

518. 1. *ἐτέρου*] post *ἐτέρου* videtur *μηδὲν* deesse, quod facile potuit excidere ob insequens *μηδέ*. *ut nemo quicquam a quoquam, neque pignoris loco, neque vi, auffer at, per illos dies, ne ab illis quidem, qui ad diem non solverint.*

— 4. *αὐτοῦ*] non displicet conjectura Wolfii *κατ' αὐτοῦ*. V. v. 7.

— 5. *περὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀδικούντων*] malim, *περὶ τῶν ἄλλο τι ἀδικούντων. de illis, qui aliis quibuscunque in rebus delinquunt.*

— 8. *οὕτως*] si bene habet, usurpatum est pro *ταχθείσης*.

— 11. *ὅπως*] h. l. usurpatum est pro *μᾶλλον*.

519. 14. *ὅσα μὲν οὖν* —] Citat h. l. Aristides *τέχν.* p. 230.

— ibid. *ἐναντιούμενος ἐμοῖν ἀφεθῆναι τῆς χορείας*] e magna codicum, quæ hic loci est, discrepantia, colligo in aliis olim pro postrema voce fuisse *στρατείας*. ut alii sic darent: *ἐναντιούμενος ἐμοῖν ἀξιοῦσιν ἀφεθῆναι τῆς στρατείας. nobis adversans, postulantibus*, ut æquum atque debitum, *eos a militiæ munitis per id tempus liberos haberi*, vel *absolvi*. alii sic: *ἐναντιούμενος ἐμοῖν ἀξιοῦσι μὴ ἀφεθῆναι τῆς χορείας. adversans nobis, urgentibus atque flagitantibus, ne a functione saltationis solennis absolveretur*, ipse Midias puta. Hermogenes Aldi (p. 410. ult. ed. Crispini) sic recitat hunc locum: (Nam Portus lectionem Aldinam ad vulgatam refinxit) *τοὺς χορευτὰς κωλύειν ἀφεθῆναι τῆς στρατείας*. quæ vera est lectio, et debebat a me repræsentari, fecissemque, si citius ea mihi innotuisset. vel etiam: *ἐναντιούμενος ἐμοῖν, ἵνατα τοῦ ἀφεθῆναι τῆς στρατείας. quo militiæ vacationem impetraret.*

— 20. ἀλλ' ὑπῶν] Sententia postulat: ἄλλων ὑπῶν. *eandem commovisse indignationem, quam alii culpiam injuria quæcunque, etiamsi gravissima, commoviset.*

— 24. ὑπερβολὴ] Sententia hæc est: τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντα ἁπάντα, ἃ τῶν μάλιστα λέγω, ὑπερβάλλει αὐτὸν λέγειν. post factorum ea, quæ hunc commemoraho, superant omnem modum, aut orationis, aut insolentiæ.

520. 3. μοι] potest utique, quamvis duriter et coacte, referri ad τὸν ἀρχὸν ἐκθέντα καὶ τοὺς ὑπερφάνους. malim tamen aut μου, aut λέξει μοι. pari modo v. 8. præferam μοι dativum.

— 5. ταὐτὸν τοῦτον οὐδείς] correxi ταὐτὰ τοῦτό γ' οὐδείς. nam alias deesset τι aut οὐδὲν ad τοῦτο, si id servetur.

— 9. Τελεσφάνης] Citat h. l. Harpocr. v. Τελεσφάνης.

— 15. αὐτῷ πεφὼν] scil. τῆς ὕβρεως. *tantum insolentiæ supererat*, tam exuberabat ei modumque excedebat petulantia.

— 16. τὰ παρασκήνια φέροντα] Citat h. l. Harpocrat. v. παρασκήνια.

— 26. πρεσβυφθόρας] nullus dubitavi Wolfii conjecturam, quæ mihi quoque in mentem venerat, adscisocre, scil. πρεσβυφθόρας, omisso sibilo initio vocis. *cum judices prius corrupisset, quam ad dicendam irent sententiam.* ut πρὸ hic loci præferatur alteri præpositioni πρὸς, necesse etiam est ob insequens ἐκείθουν v. pen. τοὺς πρεσβεῖς τῷ ἀγῶνι τῶν ἀνδρῶν, est brevius dictum, pro integro, τοὺς πρεσβεῖς τοὺς τῷ ἀγῶνι τῶν ἀνδρῶν ἐκκεκριμένους, vel προκεκριμένους, *judices certamini virorum præpositos*, h. e. constitutos, ut de victoria in certamine virorum pronuncient.

521. 27. ἴσχω] malim ἴσχω, *habeo*, in indicativo. et sic dudum correxit Wolf. quem secutus sum. In nomine ἔκκεχος adhuc hæreo, nomen tribus videtur in eo latere. In codice Bav. erat quidem idem vocabulum, verumtamen nova quædam manus super ε sigma illam appixerat, quæ se solet indicare γ. cogitent scatiores. Suspicatus aliquando sum Παγασεῦς, a tribu Πάγασαι.

522. 19. κωλύσας] teneo tueorque, tametsi Tayl. κωλύσων malit.

523. 5. περιβάλλεσθαι] nil causæ video, cur Taylorus hic aoristum presenti præferat, et περιβαλέσθαι malit.

— 10. ἐκ τοῦ νόμου] significat τὸν ἱερὸν νόμον. legem de Dionysiis in specie latam. v. p. 526.

— 13. πυρόντα] malim ὄντα. differre ista deo inter se videntur. πυρόντα est, qui ad manus est, unus aliquis e multis. Sed ὄντα, qui solus est, præter quem nullus alius est, necessarius, a lege præscriptus. Sic statim τὸν ὀλίγον ὄντα.

— ibid. τοῦ μὲ δοῦναι] delevi μέ. quod videtur natum e lectione vetusti cujusdam libri, in quo suspicor fuisse: πρέπω τοῦ λαβεῖν ἢ δοῦναι ἔλαττον.

— 20. τοῦτο] si bene habet, est pro διὰ τοῦτο. malim tamen hoc, aut τούτου, id est, ἕνεκα τούτου. tametsi non ignorem illud quoque loco hujus usurpari. aut possit quoque pro αὐτὸν legi, in genitivo, αὐτοῦ.

524. 1. ἐμοὶ] invidiosum enim, h. e. igeomiliosum erat Demostheni, eumque in odium populi addueebat, si diceretur in causa fuisse, ut insons Midias damnaretur. videntur tamen insequentia magis suadere, ut ὑμῖν legatur. *invidiam vobis conflare.*

— 4. οὐδὲ γὰρ, ἐκκλῆσι] verum ut fatear, tota hæc posterior sententia plane idem dicit atque superior, et posteriora sunt explicatio priorum.

— 14. Δημοσθένης - - ἔξεστιν] oratio est Midiæ, rem extenuantis et ad contemptum tradeeentis. quid magnum deliqui, Demosthene contemeliose tractando? homine tam vili et contemnendo.

— 27. ταὐτὸ τοῦτο] id est, κατὰ τὸ αὐτὸ τοῦτο. *prorsus simili et eodem plane modo.* constructio est hæc: καὶ πάλιν γε τὸ αὐτὸ τοῦτο, ἐάν τις τὸν ἄρχοντα κωτάξῃ, ἐκτεφανωμένον μὲν ἐὰν κατάξῃ — v. Markl. ad p. 526. penult. nihil igitur hic opus est supplemento Lamb.

525. 1. ταῦτα] statuta puta, legesque de pœnis grassatorum.

— ibid. περὶ τούτων] Cirea thesmotheetas, et archontas.

— 6. πάνθ' ὅσα] id est, κατὰ πάντα vel περὶ πάντα. tametsi περὶ malim additum.

— 9. καίτοι ταύτας] malim καὶ τοῦτ' αὐτοῖς. *et id quidem illis ipsis diebus.*

526. 3. ἐκεῖ] videtur delendum esse, et inclusi uncis ἐκεῖ, ut ex ἐκεῖ proximo male iteratum. δεῖ μᾶλλον est idem atque μᾶλλον. aut potest sic reddi: *si quidem fuori cultis famam hanc, ut dicamini salutem publicam curare.*

— 10. δ' ἐκεῖνα] quæ Midias dicet alios in alios contumeliose patrasse. Decet vos Midiam, non modo propter sua crimina, sed etiam propter illa aliena, punire.

— ibid. ἅ] scil. ταῦτα τὰ τῶν ἄλλων, ἀδικήματα. quanto plura sint numero illa flagitia ab aliis commissa, quibus allegandis Midias sua dedecora velare et excusare conabitur.

— 18. ἔφυσεν] correxi ἔκτυσεν. Sententia est: verberavit Polyzelus probedrum, ἁμαρτὼν per errorem, non agnoscens dignitatem ejus, sed alium aliquem existimans esse, φθάσας τὸν λογισμὸν, *prævenions meditationem*, h. e. facto deliberationem prævertens. φθάνει τὸν λογισμὸν, qui prius facit, antequam secum deliberet, quid agat, et sitne satis consultum agere, an satius omittere. tametsi malim φθασάντων

legi, ut ea ἐφεστώσῃ referatur. quomodo etiam Wolfium conjecisse nunc video.

— 26. ἰδίᾳ, ἀτιμώσεις, ἑκάτερα δὲ ἐστι, ἀφεμένῳ, καθυφεὶς τὸν ἀγῶνα] Sic distinguendo locum planum feci. constructio haec: φανέντος καθυφεὶς τὸν ἀγῶνα, constabit eum causam fecisse missam, et ab actione destitisse, ἀτιμώσεις ἀργυρίου, ideo quod esset lucro ad id adductus, ἑκάτερα δίκαστ, quantocunque tandem.

527. 2. ἐκείνου] significat illos, qui, cum honorem gerentes verbera aliosque contumelias accepissent, insultas eas transmiserunt.

— 20. τοῦ μὲ μετ' ἐργῆς] Wolf μὲ tolli suadet, non improbabiliter. Placet tamen alia ratio magis. Scilicet τοῦ, ut natum e fine vocabuli δίκαιον, et ἀσίχα uncis inclusi, quibus duobus vocabulis omissis plana existit sententia. Vel servato verbo ἀσίχα potest locus sic concinnari. οὐ μόνον δίκαιον μὲ μετ' ἐργῆς, ὃς ἀσίχα, ἀλλὰ καὶ β. constat ejusmodi hominem non modo per insaniam, a qua multum abest, sed etiam dolo malo, multum diuque agitato et praemeditato, contumelias intulisse.

528. 12. εἰκὸς ἐκείνου] correxi εἰκότ' ἐκείνων. in ejusmodi causis non jam amplius lex capiam facit, ut in aliis causis, rem actione unde vi prosequendi, quae actio privata est.

— 13. προστιμᾶν ἐπίταξε τῷ δημοσίῳ] e natura rei et e v. 18. colligo deesse hic τὸ ἴσον, scil. τίμημα, τῷ δημοσίῳ τιμήματι. Est autem δημόσιον τίμημα, mulcta erario dependenda.

— 17. τις] malim τι.

— 19. ἴσον εἰς ἐν τῷ ἰδιότῃ] addidi ἐν. Sed totam hanc sententiam haud intelligo, quam plena esset, si haec quinque verba abessent. Suspicor hic aliquid desiderari.

529. 3. ἐναφελῆ] aequitatis puta et humanitatis.

— 7. μήτε πρὸς δοῦλον] malim μηδὲ πρὸς δοῦλον. cum reperiret hanc rem haud consuetudinem, ne ergo servum quidem, jussit, ut plane ne cuiquam liceret ita se gerere. μηδὲλως per delta, non μηθ' ὅλως, neque, ut in Augustano est. μήτε ὅλως.

— 15. ἢ τῶν δούλων] malim ἢ καὶ τῶν δούλων.

— 19. ἀφ' ὧν ἂν ὁ γραφὴ] scil. ἐκπεσῇ aut ἀστοχῇ. videtur tamen potius alterutrum, aut omnino simile quid desiderari.

— 20. εἰ δὲ μή] scil. τοῦτο γίγνεται. sin autem id minus contingat, ut scilicet nil intercedat; hoc est, si quid interveniat. v. Markl. ad h. l.

— ibid. ὅταν δ' ἂν καταγνῶσι, ἡ Ἡλιαία ἐμμένει] facio cum iis, qui, commate deinde, legunt καταγνῶ in tertia persona singularis. si quem autem Heliaea condemnat, statim et poenam definiat.

— 23. γραφὰς ἰδίας] forte leg. γραφὰς ἢ δίκας ἰδίας. actiones publicas privatasve.

— 26. τιμηθῇ τῆς ὕβρεως] id est, ἴσον vel ἀντὶ τῆς ὕβρεως. Si quis ob insolentiam mulctae pecuniariae sit condemnatus. malim tamen ἢ τῆς ὕβρεως, scil. δίκη vel γραφή. Si crimini insolentiae irrogata fuerit mulcta pecuniaria. malim igitur τιμηθῇ ἢ τῆς ὕβρεως, scil. δίκη vel potius γραφή. erat enim ea causa publica. facile potuit articulus ἡ excidere ob praecedens ῃ in τιμηθῇ. Sine causa aestuant h. l. viri docti. locus aut vacat vitio, aut si quid ejus est, quod parum est, potest id eo quo dixi modo, ἡ addendo, sanari.

— 27. δικάσθω] scil. condemnatus, si nempe hominem liberum contumeliose tractaverit, donec dependerit mulctam; quo significatur, carceris poenam tam esse remissam, si servus fuisset injuriose habitus. locus hic bene habet, cave autem corruptoribus praebeas.

531. 11. καὶ πάσαις ἰδίαις δικαίαις] facile patiar ἰδίαις aut cum Tayl. deleri, aut cum Wolfio in ὁσίαις mutari. possit tamen, me judice, si necesse sit, vulgata paulum emendata servari, sic scilicet ut legatur: καὶ πάσαισι, δίαις δικαίαις. ubi δίαις idem erit atque ὁσίαις, vel ἁγναῖς. Possit quoque legi καὶ πάσαις, κοιναῖς καὶ ἰδίαις δικαίαις. tam omnibus diis deabusque simul cum tota concione, quam quibusque sigillatim et privatim pro se. Et hoc quidem, pro sensu meo, praeferrem.

— 12. ἀνόσχοντες] ἀνόσχοντας malunt. non video cur. nominativus cum infinitivo, vim imperativi habente, bene constat, et ex more Graeco. subauditur enim μαρτύρεσθωσαν.

— 14. ἑτέρα] abest a multis et potest abesse. nam versus totas 15. videtur esse titulus oraculi insequentis. unde colligitur, collato p. 530. 27. oraculum superius e Delphis fuisse redditum, duo insequentia e Dodona. malim quoque sic distingui et legi: ἕτερα ἐκ Δωδώνης μαντεῖα. ut hic sit titulus. tum orditur ipsum oraculum, τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. uncis inclusi vocabulum ἑτέρα.

— 16. ὁ τοῦ Διός] scil. προφήτης. Sacerdos Jovis haec significat. quoniam tempus statutum sacrificii offerendi et legationis sacrae mittendae sivistis praeterlabi, ideo κελεύει, praecipit [Jupiter puta], mitti legatos delectos.

— 18. καὶ τούτους τοὺς διὰ ταχέων] delevi τούς. et illos quidem celeriter. Sed tum deest verbum, πρεσβεύοντας, oblaturos, aut simile quoddam. Δωδωναίων, quod abest a quibusdam codd. facile patiar abesse. neque videtur genuinum. nam eam praecessisset ἐκ Δωδώνης μαντεῖα, facile intellecta erat, quis Jupiter hic designaretur, etiamsi nomen loci reticeretur, praesertim cum ὁ

τοῦ Διὸς sine Δωδωναίου praecessisset. Bav. idem deest, sed pro τῷ secundo est τῶν. latet utique vitium. desidero numerum taurorum offerendorum. novemne? quot erant legati. quam in suspicionem jam ante me dudum Wolfius incidit, natura rei ultro quemque illuc ducente, ut sit hæc loci lectio: τῷ Διὶ ἐννέα ἀροτῆρας βοῦς. *oblaturos Jovi novem tauros aratores.*

— 19. δύο βοήσις] in Bav. est δύο βοιήσεις. in aliis alia. mihi videtur leg. δύο βόας ἴσας. *binas vaccas æqualis tauris ætatis atque roboris*, vel *decorus Jovi atque convenientes*. vel βόας ἴσας dictione Homerica. sæpe δαῖτες ἴσαι occurrunt pro opiparæ dapes, lautæ, splendidæ. sic vaccæ ἴσαι sunt bene pastæ, succi plenæ, vegetæ.

— 21. χαλκῆν, καὶ πρὸς, τὸ ἀνάθημα —] malim καὶ et comma deleri, ut sit sententia: tabulamque æneam [scil. oblaturos] pertinentem ad illud donarium, quod jam dudum dedicasset populus Atheniensis. πράσπεζα est tabula, cui inscribitur inscriptio declarans, cujus sit illud donarium et qua de causa datum.

— 24. ὁ τοῦ Διὸς σήμαιν' [vel ut in aliis est σημαίν'] ἐν Δωδώνῃ Διονύσῳ δημοτελεῖ] pro voce postrema voluit Lambinus, cui Taylor assentitur, δημοτελεῖν. ego vero vulgatam h. l. tueor. non enim δημοτελέω usurpatur ita ut δημοτελὴς, quod erat cognomen Bacchi. In σημαιν' ἐν facile consentiunt omnes leg. esse σημαίνει. pro Δωδώνῃ malim δῆμον. ut totius loci hæc sit lectio: ὁ τοῦ Διὸς σημαίνει. δῆμον Διονύσῳ Δημοτελεῖ ἱέρειον τέλειον. *Sacerdos Jovis jubet, Dionysio Demoteli offerri victimam integræ et florentis ætatis.* aut alias post ἱερῶν τέλειον deest θύεται. Δημοτελὴς videtur ille Bacchus esse appellatus, cui non privatim a quoque, sed publice ab omnibus sacra fierent.

— 27. ἐλεῦν. θύειν μίαν ἡμέραν Διὶ Κτησίῳ ἐοῦν λευκὸν] Post ἡμέραν posui punctum, et duo prima verba, interjecto puncto sublato, in unum verbum contraxi ἐλευθέειν, auctore codice Bavarico, cujus in corpore cum sit vulgata, margo dat γρ. ἐλευθέειν. Sententia itaque est hæc: *coronas ab ingenuis servisque esse gestandas, ut per unum diem ab opere feriandum. Porro sacrificandum esse taurum candidum Jovi Ctesio.* In Διὶ facile e proximo superiori versu subauditur θύεται.

532. 1. ἐν τῇ πόλει] malim præpositionem abesse. *Sunt* (non *in civitate*, sed) *civitati multa præclara oracula.* et jam video ab Augustano ἐν abesse. ideoque delevi.

— 5. ἀνάσαις ταῖς ἀφικνουμέναις] correxi ἀνάσαις ἀεὶ ταῖς ἀφικν. quod idem est ac si dixisset: ἀνάσαις ταῖς ἀεὶ ἀφικνουμ.

— 6. οἱ τοίνυν χορεὶ πάντες οἱ γιγνόμενοι — θέλον ὅτι τὰς μὲν ἡμέρας] apparet locum esse corruptum. vult enim confiteri, choregos esse inviolabiles, quia sint sacri. sacros autem esse, quia siat principes chororum, qui sacri item sint. nam a diis eos præcipi. quod si ergo choregum quis violet, eum sacra violare. Sed in vulgata labat argumentatio. quam facile confirmes et planam facias sic legendo: εἰ τοίνυν ἱεροὶ χορεὶ πάντες οἱ γιγνόμενοι, *quod si ergo sacri sunt chori omnes, quotquot instituuntur*, καὶ ὁ χορηγὸς θελοντὶ, *sponte sua petent, etiam choregos sacros esse. τὰς μὲν οὖν ἡμέρας — jam per dies quidem illos, quibus* —.

— 9. περὶ αὐτῶν] περὶ an ὑπὲρ legas, nil interest. etiam ἡμῶν addas, an omittas cum vulgata, nil refert. nam αὐτῶν idem potest significare, atque ἡμῶν αὐτῶν. Per illos quidem dies, quibus ad ludos celebrandos coimus, quicunque nostrum coronam gerit, is eam suimet ipsius causa gerit, — postremo autem die, quo præmia dantur victoribus, soli victores coronas gerunt, et victor quisque suimet causa et suæ victoriæ suæ significandæ ergo, gerit suam coronam. Concludit sic: Chori agendi et coronæ gestandæ in omnibus oraculis præcipiuntur. Sunt ergo res sacra. Sanctimonia igitur illis quoque inest, qui choris præsunt, ideoque coronas gerunt, doneo defuncti sint suo munere. Sed præfui choro, et gessi coronam, ideo sacrosanctus fui, doneo, victoriæ adjudicatione, ludi finirentur.

— 24. οὐδ' ὁ προσπαλέσας] imo vero ὁ χορηγὸς προσπαλέσας. non modo alius quicunque pœnæ reus est, sed ipse choregus quoque, tametsi vel maxime jus illi competere deberet hoc faciendi. Concludit sic: Si choregus ipse mulctatur, saltatorem ad se, spectandi modo causa, advocans, quanto magis illum par est privatum mulctari, qui choregum ipsum in muneris editione pulsat. Opponit inter se comparandi ergo choregum saltatori, vocationem, quæ inspiciendi ergo fiat, verberibus, saltationi denique muneris editionem, personam privatam publicæ, multe majora minoribus.

— 25. κατὰ τὸν νόμον] κατὰ an παρὰ legatur nil refert, nisi hoc, quod κατὰ τὸν νόμον cohærebit cum ἔσται ἀζήμιος, παρὰ τὸν νόμον autem cum προσπαλέσας. Sententia erit altero modo: *Vi legis* κατὰ τὸν νόμον, *ne ille quidem a pœna liber, si quis, cum choregus sit, saltatorem ad se vocet.* altero hæc: *Si quis choregus facit hoc, quod per leges haud licet,* παρὰ τὸν νόμον, *ut aliquem saltatorem ad se vocet, immunis mulctæ ne is quidem est.*

533. 18. ἴδοι συγκεχωρηκὼς] correxi ἴδοι τὸ συγκεχ. Constructio hæc est: ἴδοι τις ἂν τὸ τῆς ἐν ἑκάστῃ ὑμῶν οὔσης εὐσεβείας συγκεχωρηκὸς τοσοῦτον ὄν. videat quis facili-

tatem et indulgentiam pietatis, quæ vestrum unicuique inest, tantam. τὸ συγκεχωρηκὸς, est ea animi placabilitas, et lenitas, quæ sopita ira, aut crudelitate, ferocitate, acerbitate, concessit alteri, de gravitie sua remisit, atque relaxata est.

— 20. τοσοῦτ' ἀνήκει τῶν χορηγῶν τινὸς ἀλαθῆναι] variant hic codices. alii τοσοῦτ' ἀνήκει τοῦ χορηγῶν τινὸς ἀλ. Augustanus plane sic, nisi quod χορηγὸν in accusativo singulari dat. Sententiam reddit utraque lectio per se bonam, sed ab hoc loco abhorrentem; cui unice convenit, ut pro τινὸς legatur τις in nominativo. Et sic correxi meo judicio. Sannio choros docet, et ne privatorum quidem inimicorum quisquam eum in ea re impedit, nedum ut choregus quisquam eum vi et manu infesta tangat, h. e. violet. subauditur αὐτοῦ.

534. 6. ταὐτὸν] parum abfuit, quin delerem, ad exemplum multorum codicum, a quibus abest, inutile sane et noxium additamentum, ancis tamen inclusi. verumtamen repressit me hæc suspicio, latere in iste vocabulo τὸν αὑτῶν χορὸν. eorum choregorum, qui sperent, chorum suum cum victoria esse discessurum, nisi ille, vel ille adversarius obstet, qui de medio prius sit tollendus. Pari modo Jurinus suspicatus est in ταὐτὸν latere ἑαυτούς. quod eodem redit. dictionis παρὰ τοῦτο hæc vis est: Si hoc vel illud feceris, victor abibis, sin omiseris, victus. potest illud τοῦτο, pro re nata, multa et perquam varia significare. ut, e. c. nisi choregus mihi inimicus hoc esset chori magistro usus, vicissem. aut: si ego illum chori magistrum summovero, aut ad chorum meum transtulero, tum ego vincam. et similia.

— 14. ὅτι τῷ] posterius vocabulum feci enclíticum, demto circumflexo. sed restat gravius vitium. pro ὅτι τῳ ὅτῳ leg. videtur, aut εἴ τῳ cui, aut si cui (sic).

535. 8. τούτῳ] correxi ταύτῃ. dignum sua persona censebat, se pati, ut civitas talia faceret; scil. τὸ στεφανοῦν τοὺς ἑαυτοῦ ἐχθροὺς ὄντας, inimicos sibi (Iphicrati) homines ornarat coronis aliisque honoribus. in τὰ τοιαῦτα subauditur δράσῃ, vel ἐπιτιθεμένῳ, vel φιλοτιμουμένῳ, vel ἀμυνομένῳ, vel tale quid.

— 9. Καλαιτῶν] videtur Harpocrat. h. l. citare v. Καλαϊτης.

— 11. κρίναι] vox hæc mihi vehementer de sobolio suspecta est. nil tamen ausim pronunciare.

— 12. καὶ] uncis inclusi. delendum enim videtur, item v. 13. καὶ secundum. tum erit hæc sententia, ac si scripsisset sic: ἴσμεν γὰρ, ὅτι Φιλόστρατος, ὦ, κατηγῶν Χαβρίου, στεφάνωτος τῶν αὐτοῦ κατηγόρων καὶ πάντων [id est, ἁπάντων] ἠγέντο, οὐκ ἐπηνέθη, οὐδὲ ἀφῃρέθη τὸν στέφανον Χαβρίου μετὰ ταῦτα χορηγοῦντα καὶ νικῶντα.

— 20. οἶδα] si bene habet, usurpatum est pro εἴ οἶδα, certus sum.

— ibid. πρότερον, τῶν] malim transpositis vocabulis τῶν πρότερον. Constructio hæc est: οἶδα, vel εἴ οἶδα, ὅτι οὐδεὶς ὑμῶν ἐκεῖνο τῶν πρότερον μνημονεύει. certus sum vestrum neminem hoc meminisse facinus cujusquam veterum: quodnam? hoc scil. quemquam veterum, qui inter se simultates exercuissent, adstitisse judicibus.

— 23. ἐξομοῦντα] hic est, verba, in quæ jurarent, præeuntem. vel etiam potest accipi pro resecrantem, protestationibus et oblocutionibus suis jusjurandum ab altero præstitum pro irrito, haud dicto, nil vinciente declarantem.

536. 3. θρασὺς] malim οὕτω θρασύς. *ita audax, ut Midias.*

— 24. οὐδὲ τότε] *ne tunc quidem*, licuisset ei tanta importunitate in me sævire, etiamsi honesta illa civilique ratione mecum contendisset, quam devitavit.

— pen. μανίαν — φιλοτιμίαν] in Augustano est μανίᾳ, φιλοτιμίᾳ. perinde est, utro modo legas. ad accusativum subauditur τοῦτο. ad dativum, ὑποστῆναι ἐμοὶ χορηγῶν. prætuli tamen lectionem Augustani. Totum hunc locum a versu 25. τῶν δὲ ad p. 537. 3. citat Dionys. Halic. T. II. p. 168.

537. 5. ἢ ὡς οὐ δέον αὐτὸν τεθνᾶναι] potest hic locus gemino modo tractari, ita ut οὐ aut servetur, aut omittatur, prout nempe ἢ accipis aut pro *quam*, aut pro *sive*. Si omittitur οὐ, tum erit hæc sententia: *quod si vestrum quis aliter expeditam paratamque in Midiam habet animadversionem, quam ut æquum censeat, eum morte multetari.* hoc est, si quis vestrum, o judices, Midiam leniori pœna, quam extremo supplicio, censet afficiendum. inclusi tamen uncis οὐ. Sin autem servatur οὐ, erit ἄλλως πως accipiendum pro ἄλλως ἢ προσῆκεν, ἠπιώτερον ἢ προσῆκεν, *aliter quam oportet, lenius quam par est. quod si quis vestrum secius de pœna Midiæ statuit, sive*, ut aliis verbis eloquar, *si Midiam statuit mortis pœnam haud meruisse.* v. p. 582. 4. ubi ἄλλως πως est idem atque μελανιότερον τοῦ δίοντος. Sed et adhuc deest aliquid sententiæ, nam alias insequentia cum superioribus male cohærent, et laxum fluxumque est ratiocinium. deest nempe, δι' ὅτι αὐτὸν οὐκ εἰθὺς ἠμυνάμην. *Si quis vestrum ideo Midiam leniore, quam mortis, pœna putat afficiendum, quod ego statim ultus non sim* [unde colligi queat, ipsummet me injuriam illam leviusculæ accepisse, et pro summa non habuisse], *vehementer is errat.*

— 10. ἐπὶ τοῦ βουλεῖν] idem est atque ἐν τῷ βουλεῖν, vel ἐν τῇ βουλῇ. Per χάριν significatur illa Demosthenis erga remp. officiositas, qua noluit, præcipienda vindicta, jus civitatis in turbatores pacis pa-

blicæ animadvertendi minuere. Sententia est: Convenit vos in pœna a Midia repetenda, et in ope mihi ferenda, gratiam mihi referre pro mea illa erga vos voluntate atque reverentia vestræ majestatis, qui integrum de hoste meo judicium, plenamque ejus ulciscendi potestatem vobis fecerim atque reservaverim, neque privata, sed publica eum actione sim insectatus.

— 14. Εὔθυνον] nomen Græcum non est, sed Εὔθυμον. Euthymum, quem hic nominat orator, non magis novi, quam Sophilum. sed hoc novi Euthymum esse, non Euthynum. tametsi ab errore Meursii, quem Taylor meritum castigavit, multum absum.

— 15. καὶ] sustuli de meo judicio. nam alias obscura est oratio et hiulca, ut nescias, quis quem occiderit, Euthymus Sophilum, an hic illum. Sed Euthymus Sophilum peremit.

— 18. οὕτως ἴδῃ] bene habet οὕτως, de quo sine causa fuit dubitatum. *in cœtu*, vel *conventu quodam mere privato*, cujusmodi multos a multis haberi solere inter notos et familiares, nemo nescit. mirifica est vis leposque particulæ οὕτως apud Atticos, pro *sic plane, mere, prorsus, omnino, nihil aliud, quam*—. Concludit sic: Errant, qui contumeliam in loco publico per meram proterviam alicui adspersam, ut mihi fuit, pro re levi et inulto transmittenda habent. potest enimvero ea magnas perturbationes et diras calamitates conscisscere. Injuria in cœtu amicorum accepta, cui cœtui, præter amicos familiares, nemo interesit, videri poterat tolerabilis, et venia atque oblivione digna. Sophilum tamen ea sic commovit, ut cæde aggressoris eam ulciscereturr. Quanto itaque majora mala par est consequi injuriam in loco publico et in cœtu frequentissimo datam acceptamque.

— 21. Βοωτὸν] non videtur h. l. nomen proprium esse (nam ex ipso Demosthene constat, Athenienses nonnullos Bœotos, nomine proprio esse appellatos), sed commune gentis. hominem aliquem, gente Bœotum. sed possit tamen res contra esse.

538. 14. καὶ ταῦτ' εἰς οἰκίαν ἐλθὼν] addit Augustanus ἔνδοθεν post vocem secundam. quod equidem haud putem necessarium. Conf. p. 545. 20. Multo gravior est injuria domi suæ aliquem violare, quam alio in loco. quo majus erat Bœoto jus, Evæonem verberandi, qui ad se domi suæ sedentem et cum amicis potantem irrupisset haud vocatus, pacemque suam turbasset. Midiæ autem jus nullum erat Demosthenem verberandi. Demosthenes enim eum non violaverat, neque foris, neque domi.

— 23. καὶ πᾶσιν, εἴ τις αὐτῷ ξυβεβλήκειν] idem est ac si dixisset: καὶ πᾶσιν, οἵτινες ἐμοὶ ξυνέβαλον, εἰ τινος ἐνεκα ἐνδεὴς γένοιτο. perinde est ἀτιμαζόμενον legatur, ac ἀτιμαζόμενος. præfero tamen dativum.

— 24. δεινοῦσι δέ μοι — συλλαβεῖν] scilicet veniam Evæoni dedisse.

539. 4. τῷ γε τὸ σῶμα] non improbat bene sic Græce dicitur. malim tamen τῷ γ' ἐς τὸ σῶμα. v. p. 572. 21. ubi Wolf vulgatam emendat, Taylor defendit.

— 10. οὐκ αὐτὸν] Markilandus vult οὐχ αὐτὸν, quod Græcum non est.

— 11. μετὰ τῆς ἐργῆς] malim pro μετὰ, μᾶστὸν, *plenum iracundiæ*.

— 15. πρὸς ἀλλήλους] post πρὸς ἀλλήλους suspicor deesse πᾶσιν ἐγένετο, unde exstiterit.

— 16. νομίζων γὰρ] subaudi e præmissis ὑμᾶς εἶμαι. *videmini enim mihi* ea ita existimare.

— 26. ὡς περὶ τετάρτου] correxi ὡσανεὶ τετάρτην, nil curans Tayloram obloquentem. exempla enim affert alienissima.

— ult. ἐκεῖνος] Thrasylochum puta; quod nomen statim ipse addit orator, erroris præcavendi ergo. frustra Taylor huic vocabulo h. l. movet controversiam. Midias non est ἐκεῖνος, sed οὗτος.

540. 1. ὑπὸ τούτου] facile patior ὑπὸ omitti, quod suasit Wolfius.

— 2. κατέσχισαν τὰς θύρας] videtur hoc dicere: detrahebant signa a foribus, quibus signis veteres loco serarum utebantur.

— 9. κακὰ ἐξεῖπον] corrupta sunt, tametsi non video, quomodo emendande. consueta dicendi ratio ferebat ῥητὰ καὶ ἄῤῥητα λέγειν (sine κακά). bene notavit Wolf dictionis insolentiam.

— 11. ἡφίεσαν] minabantur scse remissuros.

— 12. ὅμως δέ τινες] malim ὅμως γ' ἐπί τινάς.

— 16. τῶν παρὰ τοῖς ἐπιτρόποις] scil. ὄντων μοι χρημάτων.

— ibid. οὐχ ὅτι ἐδυνήθην] fort. οὐχ, ὅτιν ἐμαυτῷ συνήδειν ἀπεστερημένῳ, ἀλλ' ὅτε ἐδυνήθην ἀναμείσασθαι, προσδοκῶν εἰσπράξειν, ἔδωμι.

— 21. τῆς κατηγορίας] malim articulum abesse, ut statim post v. 24. λαχὼν ἔξόλης.

— 23. πώποτε] dedi πω simplex. *nondum*, tum temporis non tangebam, tametsi jus mihi esset. non *nunquam*, sed tum *nondum*.

— 26. σύλαβῶ] post σύλαβῶ videtur ἀκολούθως excidisse. ut sic procedat oratio: σύλαβῶ, ἀκολούθως τοῖς νόμοις, τῇ δίκῃ ἅπαντα πρ. ἀ. Ego tam caute et circumspecte, convenienter legibus, omnia mihi agenda per jus et fas censeo.

— pen. ἀσελγῶς, οὐ μέντοι] sic distinguendum et leg. videtur: ἀσελγῶς (scil. ἅπαντα πράττειν ἀξιοῖ). οὐ γὰρ μέντοι —.

541. 6. Σφήττιος] correxi Σφήττιος. Deu-

ῥίτως eum Θερίτης aut Θερισὸς mutandum esse, præter Wolfium Palmeriumque et Valesium, a Taylore laudatos, vidit etiam Berkelius ad Stephan. Byzant. v. Θερικές.

— 13. καιὸν] omittit Augustanus καιόν. quo confirmor in suspicione mea, pro περὶ leg. esse πέρας. ut redeat πέρας ad ὅ. *quem finem fecerit Midias litis hujus.*

— 25. ἴδιῖτο] redit ad Stratonem.

542. 4. τὸν ἐμὸν δίκαιόντα] in dubium vocatur hæc dictio a Taylore, sine causa. nam vulgata bene habet. Latini quoque *dare judicium, condemnationem*, usurpant. δίδοναι κατά τινος τὸν ἐμὸν, scil. κρίσιν, est dare in aliquem sententiam seu judicium desertum, cui nullus adversarius obloquatur, quod nullus adsit. v. p. 544. 25.

— 6. οἷς τ' ἦν] Midias.

— ibid. αὐτὸν] Stratonem.

— 7. ἀπωφαίνων] pro ἀπωφαίνειν codd. quidam dant ἀπωφέρων. non male. scil. περὶ τοὺς ἄρχοντας. et prætuli hoc. v. insequentia.

— 12. ἀντιλαχὸν] post ἀντιλαχὸν videtur aut deesse, aut saltim subaudiendum esse μὴ οὖσαν. v. p. 543. 14.

— 16. Σπιροφορίδης] videntur verba ὁ τῶν Σπιροφορίδου e scholio in textum immigrasse. Etiam quid γεγραμένων v. 17. sibi velit haud intelligo.

— 20. κατηγόρων ἔρημον] imo vero συνηγόρων, *nudum et desertum ab advocatis*, Stratonem puta. Eorum, quæ aut Wolf aut Taylor ad h. l. attulere, nil probo. οἱδενὸς σαφέντος neque scholium, neque supervacanea sunt, sed idem et aliquanto plus, atque proximum, dicunt. modo dixerat Stratoni advocatam affuisse nullam. jam dicit, prorsus neminem eorum affuisse omnium, quos adesse par fuerat, non subscriptores actori, non advocatos reo.

— 21. τὸν δικαστὴν] invidiose dictum. crudele est et impium, lectum a se arbitrum infamia notare, quod non multo minus flagitiosum est, ac si patrem perdas et interimas.

— 25. ἀδικεῖσθαι] si ἀδικεῖσθαι ad Stratonem redit, ut credibile est, et specie prima videtur, tum necesse est, ut Μειδίᾳ vel τῷ Μειδίᾳ transponatur post οὐδ' ἔλεγε. ut sententia hæc sit: tutum haud est Stratoni, litem ei intendere, si quis injuria se lacessiverit, neque arbitrium dicere, neque, ut videtur, eandem cum Midia viam ire. mihi tamen probabilius videtur ad ἀδικεῖσθαι subaudire τινὰ ὑπὸ Μειδίου, ut hæc sit sententia: *Nemini jam videtur tutum esse, neque a Midia jure pœnas repetere acceptarum injuriarum, neque arbitrum ei dare, neque prorsus eandem viam ire.* quæ commodior est sententia.

— ult. ἀμεῖν] malim ἀμῶς. ut referatur ad ἐκβαλόντα δίκην. *tantas pœnas tanta cum crudelitate sumere per insidias machinatus est.* Videtur in aliis libris fuisse hæc lectio οὕτως ἀμὼν ἐκβαλόντα (sine τηλικαύτην), in aliis fuisse τηλικαύτῃ sine οὕτως ἀμὴν. tum ambas illas lectiones in unam confusas vulgarem vitiosam peperisse. alterutrum tollendum est me judice. scio tamen fore, qui verba οὕτως ἀμὼν referent ad præmissa τί ἐστὶν, et nihil aliud aiunt, quam, more Attico trajecta esse vocabula. qui judicio suo per me licet fruantur.

543. 6. μεγάλην τὴ Δί'] Est hic prosopopœia mimica et ironica amici excusantis Midiam cum inimico eum accusante loquentis. Amicus Midiæ sic: μεγάλην τὴ Δί' ἁφλὸ δίκην. occurrit inimicus Midiæ: ἀλλὰ χιλίων. rursus amicus: πάνυ γε. ἀλλὰ δέκαι καὶ τοῦτο —. respondet inimicus v. 10. ἀλλ' αὐθήμερον.

— 9. συνίβη δὲ ὑστερημένῳ] vulgata bene habet. idem est ac si dixisset: οὐκ ἦσθετο γεγραμμένος ὑστέρημένος, non sensit debitum a se stato tempore non solutum, διότι σύνοιδεν αὐτῷ οὐκ ἀδικήσαντι, ἀλλὰ μᾶλλον ἀδικηθέντι. quia conscius sibi erat, se nemini injuriam fecisse, sed potius accepisse.

— 12. τὸν ἄνθρωπον] Stratonem puta. v. v. 26.

— 13. ἀλλὰ μάτην τοῦτο] recte Wolf hanc dictionem interpretatus est, quem immerito notat Marklandus, ipse deceptus. *sed nondum de hoc*, scil. *dicam.* paullo post pluribus exsequar. id quod facit v. 22.

— 19. δεῖ] f. ἴδοι.

544. 3. ἢν ἀπρίσκλητον] Sententia est hæc: Midias artibus callidis suis effecit, ut judices Stratonem condemnarent in jus non citatum.

— 15. φανίας] Citat h. l. Harpocr. v. Φανίας.

— 19. ὁ κυρία τοῦ νόμου] bene habet. potest ὁ subaudiri, addi nil opus est. *dies a legibus præscripta, præfinita arbitris.*

— 24. αὐτῷ] est *in ejus gratiam*; ut dudum admonuit Markland.

545. 7. ἐκείδὰν βούλωνται] imo vero ἐκείδὰν δ' ἔλωνται. *postea quam vero delegarint de communi consilio arbitrum quempiam.*

— 18. ἢ ἰδίρασθαι] loco ἢ dat Aug. καὶ, quod recepi. Sed forte leg. sit φθάξασθαί τι καὶ ἰδίρασθαι.

546. 6. νόμου] si bene habet, redit ad legem de Liberalibus. alii dant νόμων. dubito, utri melius.

— 7. περίπλεων ποιούμενος] subaudi ὅτως μὴ περὶ αὐτὰ πλημμελῇ, vel tale quid. accusativus hic redit ad λαβόντες ἀφόντες. quapropter signum interrogandi ei adjunxi. nam κατανοφίζεσθαι genitivum adscivisset.

— 14. σχεδὸν αἴτιοι] est idem, atque σχεδὸν μόνοι αἴτιοι, aut σχεδὸν αἰτιώτατοι.

— 16. ὁ σῶσαι διὰ ταύτης] post σῶσαι aut subaudi, aut adde τοῦτον.

— 25. ταῦτα] scil. τὰ τοιαῦτα τοιαῦτα.

— ibid. τὰ τοῦδε] liberos puta Stratonis.

— 26. ὑπὲ τούτου] a Midia.

— ibid. πατρὸς] Stratonis?

547. 2. ταῦτα φασί] h. e. ὑβρίζει.

— 9. φέρειν ἀξιοῦν] subaudi πάντας. Constructio hæc est: ἡγοῦμαι ὅτι πάντες ἄνθρωποι ἀξιοῦσι, τοὺς ἄλλους πάντας φέρειν αὐτοῖς εἰς τὸν βίον ἅπαντα παρ' αὐτῶν, etc. existimo homines omnes postulare, ceu rem æquam et sibi debitam, ut collatio quædam ad vitam communem agendam sibi conferatur a reliquis omnibus hominibus. vel potest ad ἀξιοῦν subaudiri ἐμὲ vel ἐμαυτόν. at hæc sit sententia: videor enim mihi recte et jure merito postulare, ut omnes homines sibimet ipsi de suo pœnu collationem ad vitam conferant. Sed inclusi ἀξιοῦν ancis, quoniam p. 574. 11. abest, ubi locus hic idem ibidem verbis recurrit.

— 18. τοιούτου] qualem puta modo exposui. Sed τοῦ delevi. ejusmodi, qualem omnes de te norunt.

— 26. ὅτι μὲν δὴ λιποστρατίου] Citat h. l. Aristides τεχν. p. 230.

— 27. τὸν τοῦτο ποιήσοντα] aperta quidem sententia, durius tamen dictum. *illud facturum.* quidnam? scil. τὸ γράψασθαι ἐμὲ λιποστρατίου.

— ult. τὸν κονιορτὸν] Casaubonus ad Athenæi p. 421. arbitratur hunc hominem ideo hoc nomine contumelioso notatum esse, quod esset sordidus et squalidus, ita enim dictos olim fuisse illuvie tetros. Conf. cum his Tayl. ad h. l.

548. 1. ἀναιρήσετε] subibat τὸν ἀνάκρισιν, quod examen erat, quo prætor jus dicturus accusatorem scorsim, et tam reum, audiebat, totamque causam cognoscebat ante, quam ejus in forum deferendæ vebiam daret; quo certior fiebat, quibus quæque pars præsidiis causæ suæ uteretur. v. p. 546. 9. et Vales. ad Harpocr. p. 10.

— 10. κενὸν] subaudi κατὰ πάντων ὑμῶν. Sunt quæ ἐμοὶ cohærebat cum δοκεῖ, ut τοῦτο cohæret cum ποιεῖσθαι.

— 11. δικάσηται] v. p. 553. 24.

— 12. τῷ γὰρ ἀδίκῳ —] Citat h. l. Arist. τεχν. p. 252.

— 18. ἐκεῖνον] Aristarchum.

— 19. τοῦ τιτθευτικοῦ] Nicodemi. v. p. 549. 23.

— 26. ὡς δίον, εἴ τις —] Citat h. l. Aristides T. p. 220.

549. 8. τὸν δὲ τοῦτος ὡς ἐκεῖνος] vitiosa transcriptio, pro τούτους δὲ, οὓς [vel δὲ] τὸν ἐκεῖνος. nisi potius leg. est: τὸν δὲ τοῦτος, οὓς παρὰ ταῦτ' ἐφιλεῖ. v. p. 214.

— 10. ἐλεεῖσθαι] post ἐλεεῖσθαι desunt videtur ἀφιέσθαι, qui infinitivus pendebit e πιμίζω v. 5. aut ἐπιβοᾶσθαι, e proximo εἰ γὰρ, ὃν ἐπιβοῶσιν.

— 18. διὰ τί; εἰ γὰρ] videtur hic aliquid deesse. ratiocinium enim habet, aliquæ superiora inæquentibus satis bene respondent. quid enim sibi vult illa interrogatio διὰ τί; cur? nil præcessit, ad quod illud cur referatur. neque magis habet γὰρ, quo referatur. Num decet διὰ τί πολιτευόμεθα, aut μέτεστιν ἐν τῇ πόλει. aliquid manemus in urbe?

— 24. ἐκτέμνειν] correxi ἐκτέμνειν de meo. cæterum bene habet τὸ Ἀριστοφῶν. ἐκτέμνειν τινὰ perinde atque τινὶ ἀκατηρᾶται. quasi sit ἐξείναι ἐκεί τινα.

550. 10. τούτους] malim ἐκεῖ τούτους. v. v. 6.

— 12. ἢ καὶ τίνα] fuit olim in libris aliis ἢ τίνα, in aliis καὶ τίνα. ambæ deinde in unam vulgatam coaluere. Sed delevi ἢ. post τίνα subaudiendum ἄλλον μείζονα. quem alium majorem exhemum vel excellentiam.

— 19. αὐτὸς εὐδαιμονεῖν] correxi αὐτὸν εὐδαιμονεῖ, a verbo εὐδαιμονίζω. ipse sibi beatum prædicet, ipse sibimet plaudatque de suis divitiis.

551. 4. προσῆκεν] προσῆκε δεῖν dat codex Par. a. non male. quicquid est, debet δεῖν, si non additur, subaudiri.

— 11. τοῖς πολλοῖς ἡμῶν] illi parti populi nostri, quæ nomine τῶν πολλῶν, multitudinis, venit. v. p. 551. et Taylor ad p. 485.

— 20. ἅτερ ἐξέρμων] scil. αὐτὸν λέγων.

— 24. διὰ] correxi ἰδίᾳ de mea conjectura, quam postmodum a codice quodam Italico, teste Tayloro, vidi confirmatam. *in damnum populi universi,* ἢ καὶ ἰδίᾳ τοῦ τῶν πολιτῶν, *aut etiam privatim civis alicujus.*

— ult. ἢ τὰ τοιαῦτα] primam vocem correxi ἤ, ut sit a verbo εἰμί. *verum sit, an mendacium, in amicum, an in inimicum (mitto reliqua, quæ sunt hujusmodi), pensi non faciem.* Jam alibi admonui, formulam τὰ τοιαῦτα Demostheni idem significare, atque nobis *et cetera.*

552. 14. δι' ἐμοῦ] sola vera est lectio. *propter me.* quia mihi infestus erat.

— 20. ὅτι ἀναστατοῦντι] erat quidem ordo naturalis, ut hæc verba stirpem post συλλήψεσθε. Sed quis in affecta loquendi ordinem severum observat? nisi malueris ἀναστατοῦντι reddere, non *cur non tutis bonis mortui,* sed, *cur dubitatis si mortis sedulitatem dicere.*

— 21. ταῦτ' ἔλεγεν ὁ μισῶν καὶ διαβάλλων σοφιστὴς] Scholiastes Aristophanis ad Acharn. 284. citat ταῦτ' ἔλεγεν, μισῶν σοφιστήν.

— 24. πρὸ τούτου] nullus πρὸ τοῦ. Sic certe solent Attici. *antehac, tempore superiori.*

— 25. ἐκείνου] Aristarcho puta ταῦτα ad Midiam redit.

— τὰ μὲν, χρῆν μὲν οὖν ἔφην] scil. σιωπᾶν.

553. 4. τούτων γε] bene habet. homini saltim, tam inhumani, tam omnis humanitatis experti, atque est Midias. huic uni saltim Midiæ venia detur, si alii nulli dari potest.

— 5. λαλῶν] in Aug. est ἀλλὰν sine accentu. in quo ἄλλην noscito. ergone dedit ὁ μισος ἄλλῃ [id est, τραπέζῃς] μὲν κοινὰς, καὶ ὁμοφύλους. v. p. 554. et sic ausus sum de meo sensu corrigere.

— 9. τῇ πρεσβείᾳ] interposui μὲν inter ambas voces. ante ὅτι nullus dubito ὃ excidisse, quod Taylor quoque animadvertit. *die ante, quam hæc in senatu diceret.* paulo ejus dicti, quo verba illa in senatu fecisset.

— 10. συγκαλούσῃ] scil. ad Aristarchum.

— 13. ἐφεδρῶν ὄντων] tam prope, ut valgo solent maxime familiares sibi assidere.

— 20. αὐτῷ] sibi, Midiæ. δι' ἐκείνου, per illum, Aristarchum.

— 22. Μάρτυρες] deletum velim voc. Μάρτυρες. unus quidem inclusi. nam hi testes demum 554. 6. producuntur. vidit hæc idem jam dudum Taylor.

— 25. ἐπιλέγειν] subaudi τοί.

— 26. φαύλῳ] id est, τῷ αὐτῷ, tametsi hoc malim.

554. 22. ὡς ἐμισεβλακότα] aut delendum est ὡς, aut deest aliquid. e. c. ὡς εἰώθει, ut consuevit, pro more suo. aut ὡς φίλτατον, quasi amicissimum.

— pen. ἐᾷ γὰρ οἱ φίλοι] correxi ἐᾷ γὰρ ἐμοῖς φίλοις. tametsi vulgata possit defendi quodammodo et exponi sic: ἐᾷ γὰρ ζητεῖν οἱ φίλοι ἐξέτασιν. sed hoc perdurum est, et vel sic tamen addi deberet ζητεῖν.

555. 4. τί] viam mihi quoque aliquando fuit, quod Markl. tῶ esse legendum. Sed hæc habet τί. et est hæc explicatio superiorum τὰ ἴδιος καὶ τὰ κατασκώμματα.

— 18. ἐγὼ μὲν γὰρ ἴσως —] locum hunc tangit Mœris Attic. p. 350.

— 23. ἐπ' αὐτὸν] subaudi τινά, scil. τὸν ἔξωθεν λόγον. nil opus est ἐφ' αὐτὸν legi, sed perinde est, utrum quis malit.

— 24. ἐξῇ τις] post ἐξῇ [vel φαγῇ] τις deest aliquis infinitivus, e. g. εἰσαγγέλλειν, vel προφέρεσθαι, vel κεκωμῳδῆσθαι, vel tale quid. κατασκώπτω significat, si quis potestatem sibi in flagitio deprehensum accusandi mimetur, cum prius funditus perdere, quam dirimere criminosum ad judicii severitatem pertrahat.

556. 9. ὁ τιθέμενον — δειμάσιον] verba ὅ, τι ἔχων ἐστὶ τὸ σεμνὸν καὶ τὸ δειμάσιον, non videntur loco suo posita, quæ si omittantur, tamen locus erit integer. miror prætermisisse illud ὅ, τι ἔχοντα, quod usurpant, aut qui rem ignorant, aut in dubium adducunt, aut elevant et extenuant. quorum nihil huic loco convenit. nisi si Demosthenes, extenuatione sui muneris invidiam minuere et avertere voluit, quam ipsi contrahere poterat vocabulum paulo arrogantius ὁσίας et σεμνόν. venerabile illud sanctimonia, quæcunque tandem illa fuit, quam mihi tum inhærebat, choregus qui essem, cujus persona e legibus sacrosancta est.

557. 1. τί οὖν; σὺ δυνάτρια] correxi periculo et marte meo τί οὖν; οὐ δυνάτρια — *ergone, cum* [hoc est, *licet*] *acerbiora, quam reliquorum civium unusquisque a Midia passus non sis, tamen indignaris?* leniorem hanc duxi medicinam illa, qua Taylorus est usus, qui post σὺ auctoritate sua μὰ addidit. Pronomen σὺ si servatur, possit etiam sic legi: τί οὖν; οὐδὲν σὺ δυνάτρια.

— 6. πρὸς τὸ λοιπὸν πᾶν] subaudi τοῦ λόγου. Constructio verborum trajectorum hæc est: *si τὰ πρὸ' ἀμφοτέρων ἡμῶν ὕδατος, τῇ τ' ἐμὴ λόγῳ, καὶ τὸ τούτου ἐπάρξας προστεθὲν πρὸς τὸ λοιπὸν πᾶν τοῦ λόγου. Si aqua nobis ambobus definita, mihique puta illique, in unam confusa massam, illi, quæ adhuc reliqua superest, orationis meæ parti addatur, tamen haud sufficerit.*

— 12. ἔστι δὲ ταῦτα πανταχοῦ] videtur orator dedisse: ἔστι δὲ ταῦτ' ἀδικήματα πανταχοῦ.

— 20. καὶ πολλὰ ἕτερα παραλέλοιπα] malim καὶ πολλὰ δ' ἕτερα παρὰ. v. p. 556. 2.

558. 12. ἂν προσῆσαν] malim ἂν ἔχειν προσῆσαν.

— 22. ἐλαιῶσι] post ἐλαινῆς subaudienda ad superiorem interrogationem responsio ab oratore suppressa, sed ab audiente aut legente quoque facile supplenda. ἀλλ' οὐ δικαίως γε τοῦτο. *non tu id jure, quidem.* Interrogatio est mirantis, inflationem quoque complectens. Et nihilominus tu tamen eos agitabas — et in eo recte facere tibi videbare? Nullo modo.

— 26. κατεσκεύαζον] bene habet. usurpatur, ut aliquoties in hac ipsa Midiana factum est, de iis, qui insidias fraudesque clandestinas parant, consilia inter se conferunt, et mendacia comminiscuntur, atque velut tela quædam procudunt, quibus inimicos innocentes configant, eosque per subornatos emissarios clam per circulos spargunt.

559. 15. τὰ τοιαῦτα] hæc verba, quæ significant, *et cætera, mitto reliqua hoc de genere*, a prioribus commate interjecto diremi. ad exemplum Wolfii et Taylori.

— 22. ἐρῶντας] tametsi ferri potest, neque enim a more loquendi Demosthenico, neque a loci abhorret sententia, minus tamen hic placet ideo, quod modo v. 21. præcesserit ἐρῶ. quare cum in

Augustano sit δεδιότας, suspicor olim in libris fuisse ὑβριδεῦσας, in cujus locum scholium δεδιότας, et vitiosa lectio ὀρῶντες successit. Video nunc Taylorο quoque eadem in mentem venisse. Reliqui tamen vulgatam.

560. 14. *τῶν ἄλλων τινὶ τούτων, συλλαχθέντες*] distinctione mutanda locum sanavi et illuminavi. comma scilicet ad vocem tertiam revocavi. Constructio est: *γίγνεσθε πρείττους ἑκάστου τούτων. horum [conspiratorum in vestram pestem] unumquemque superetis atque dometis.*

561. 13. *ἅ*] malim ἃ, ut omnia præmissa, *γένος, πλοῦτος, δύναμις*, complectatur.

— ibid. *ἀν ὕβρις ἅ*] malim aut ἂν ὕβριν (uno vocabulo) aut ἂν ὕβρις *πρεσῇ*, quorum hoc a libris confirmatur, et maluit quoque Taylorus, aut ἂν ὕβρει *συνῇ*.

— 17. *στασιάζωτας*] restitui pro vulgato *στασιάσαντας*. ideo appellebantur Alcmæonidæ a Pisistratidis, quod *ἐστασίαζον*, adhuc dum factionem agitarent atque tumultuarentur, non quod *ἐστασίασαν*, olim aliquando id fecissent.

— 20. *καὶ ταύτης δὲ τῆς οἰκίας, ἧς ὑπάρχουσι*] addidi δὲ, quod deest vulgatæ. Sed nondum sic locus est complanatus. nam adhuc deest δὲ, et delendum est ἧς. ut sic habeat: *καὶ ταύτης δὲ δὴ τῆς οἰκίας ὑπάρχουσι. atqui hujus quoque domus*, aut, *sed vel hujus quoque domus*. non possum dissimulare lectionem, quam in margine codicis Bavarici reperi, quæ videri possit vera, et elegans adeo, nisi elegantior esset, quam pro spiritu Demosthenico. accedit enim ad tragicam audentiloquentiam. Est hæc: *καὶ ταύτης τῆς οἰκίας συγγενῆς ὑπάρχουσι*. laudarem et tollerem in poeta dictionem: *huic genti cognata sunt multa et magna beneficia, quibus ea gens populum ornavit.* volunt Demosthenem hic in geminum impegisse scopulum; alterum, quod paternum ejus genus ab Alcmæonidis repetierit, alterum, quod maternum ab Hipponico. Possit utcunque altera certe liberari reprehensione. Clinias enim, pater Alcibiadis, per matrem erat ab Alcmæonidis oriundus.

— 23. *Θέμιστος τὰ ὅπλα*] Citat h. l. Harpocr. hac voce.

— ult. *τὸν χρόνον*] hæc duo verba uncis inclusi. *οἱ κατ' ἐκεῖνον* [scilicet *γεγονότες*] *ἡμέτεροι πρόγονοι*. nostri majores, istius æquales.

562. 1. *οὐδενὸς τούτων*] subaudi ἀντὶ, vel *χάριν*. nihil hic deest. perquam usitata hæc est ellipsis. v. p. 566. 20.

— 8. *Ταυρέαν*] Citat h. l. Harpocr. v. *Ταυρέας*, et *ἐπὶ πόρπης*.

— 12. *Ἀγάθαρχον*] Citat Harpocr. v. *Ἀγάθαρχος*. In Augustano est *Ἀγάθαργον* (per γ) nescio an recte. ut bonorum operum auctorem significet hoc nomen proprium. *ἄρχω* pro *ἔργω* veteres in compositis usurpasse, colligo e vocabulo *ἐναρχής*.

— 13. *λαβὼν δέ τι πλημμελοῦντα*] Concludit sic: Etiamsi concederem piaculum Midiæ minus esse Alcibiadeo, tamen eadem ille pœna esset afficiendus, qua fuit Alcibiades affectus, exsilio puta. quia scelera, quibus majestas deorum violatur, omnia pari pœna digna habentur. Verum nec minus est. qui enim minus ille peccare queat, qui totam vestem sacram corrumpat, quam qui signum aliquod parte quadam mutilet?

— 18. *τοῦτο πιεῖν*] scil. *ἀφαιζεῖν ἐφὰν ἐσθῆτα*.

— 19. *τίσι ταῦτ' ἐνδεικνύμενος*] Sententia est: colligamus et spectemus e comparatione, quis ipse sit, qui talia in vos ausus est, et quinam sitis vos, ad quos ille suam jactat superbiam, potentiam, petulantiamque. *ἐνδείκνυται τίς τιν*, qui ad alterum sese seu verbis contumeliosis et arrogantibus, seu factis insolentiæ atque impotentiæ plenis jactat, insultandi ergo, et quo magnitudinem nobilitatis gèneris, opum suarum cæteræque suæ excellentiæ ei ostendat. Patet hinc verbum hoc a Lambino immerito esse notatum. Quis est ad vos? qui vos estis ad eum. Vos orti estis a majoribus, qui animis essent præditi tam excelsis, ut injuriam accipere nollent ab homine nobilissimo, ditissimo, facundissimo, fortissimo, de rep. insigniter merito. Hic e sterquilinio exstitit, spurius, supposititius, barbarus, natu servus, qui patremque matremque verum nesciat nominare, dicendi infans, nullis rebus gestis clarus, omni dedecore coopertus, omni flagitio nobilitatus.

— ibid. *μὴ τοίνυν ὑμῖν πρὸς τὸ μὴ καλὸν*] transposui *ὑμῖν* post *καλὸν*, et pro *τὸ* saffeci *τῷ*. Vos itaque non hoc solum cogitate, haud decere vos, sed etiam hoc, tametsi ignominiam ferre nil recusetis, tamen nefas quidem esse, ut Midiæ veniam faciatis. *εἶναι* post *καλὸν ὑμῖν* ægre desidero; sed bonum Wolfium, qui non nisi bona, vera, recta, sed idonea quamquam paucis verbis notasset, tam indignis modis a Tayloro acceptum, pœne dixeram tam furiose lacceratum, ægrius fero.

— 26. *οὗτός γε οὐδενὸς*] mediam vocem addidi. *γε* ne ad *οὗτος*, sed ad *στρατιώτης* refer. *non imperator, sed ουδὲ στρατιώτης γε, ne miles quidem gregarius. cum quoquam comparandus.*

— 27. *ἐν οἷς κοινῇ μὲν οὐδὲν*] sententia insequentium *ἅπερ πάντες ἀνθρώπους*, postulat, ut hic legatur, *ἐν οἷς κοινῇ μὲν οὐδένα οὐδὲν. de nemine quicquam boni prædicat, omnes autem infamat.* opponit inter se *neminem* et *omnes*. Vulgatam si tueris, erit hæc sententia: nullius unquam consilii publice salutaris auctor fuit.

563. 3. ὅπως] non redundat. *cui adsunt, formis ita fortuna, duæ res natura inter se ita pugnantes, ut nil magis.* Sunt nempe ei nai duæ matres, altera, quæ vera est, sapientissima, altera, quæ eum sibi supposuit, omnium stultissima.

— 8. διὰ τοῦτο] hæc verba cohærent non tam cum γεγονὼς κύριος, tametsi illuc quoque referri possunt, quam potius cum οὐδὲν τρόπον δύναται φέρειν.

— 12. τὸ τῆς φύσεως] dubium, sitne nominativus, an accusativus. Si nominativus est, sic accipi debet: barbarica re vera et dis invitis nata indoles Midiæ, trahit, agit, rapit eum invitum, obtorto collo, et ostendit eum sic utentem præsentibus opibus, ut alienæ, quæ etiam sunt. Sin est accusativus, mutandus est spiritus lenis in v. αὐτὸν v. 15. aspero, et subaudiendum αὐτός. αὐτὸς ἴλκει τὸ τῆς φύσεως [id est, τὴν ἑαυτοῦ φύσιν] καὶ αὐτὸς ἑαυτὸν ποιεῖ φανερὸν χρόμενον [id est, φανερόν, ὅτι χρῶνται], ipse suæ naturæ feritatem et dis inimicis natam indolem raptat [h. e. e tenebris, quibus ipsa latitare vult, protrahit invitam] et vim ei reluctanti infert, ipseque se prodit, et monstrat sese utentem suis pro alienis.

— 23. ἀκύντων] post ἀκύντων deesse videtur τῦδε δὴ, *fac, finge, Midiam esse judicio convictum et condemnatum.*

564. 2. οὐτωσὶ] correxi οὐτωσὶ, quod recte defendit et exponit Taylor. *Sic demum aliquando, tum demum, quia non potuit, et ea de causa, quia non potuit alia ratione, desinet insolescere.*

— 9. ἐσμὲν] abesse malim.

565. 5. αὐλητρίδι ἀνδράσι] distingui hæc malim interjecto commate. *tibicinibus in certamine virorum saltando inter se contendentium.*

— 10. ἱστιάσεα] tangit h. l. Harpocrat. v. ἑστιάτωρ.

— 14. οὐκ ἀπὸ ὑπαρχούσης οὐσίας] bene sic, male qui τῆς addunt, et addi volunt. *non e peculio jam præsente atque parato, antequam ego ad ejus administrationem venirem.*

— ult. ἐντὰ] meminit hujus loci Harpocr. hac voce.

566. 9. ἀλλ', ὃς ἂν] id est, ἀλλὰ δεῖ ὑμᾶς τιμᾶν καὶ θαυμάζειν τοῦτον, e versu 6.

— 11. ἀλλὰ τὸ Διὰ τριήρη, ἣν ἐπέδωκε] delevi ἣν — sine dubio fuit in libris olim gemina hujus loci versata lectio. altera, quam e codice Augustano restitui. altera, quam in margine Bav. inveni: ἀλλὰ μὴν διὰ τριήρη, ἣν ἐπέδωκε. *atqui tamen propter triremem* [scil. *debetis eum magni facere*], *quam ultro donavit.* Potest etiam tertia, aut fuisse olim, aut nunc confingi: ἀλλὰ, τὸ Διὰ, διὰ τριήρη [scil. δεῖ ὑμᾶς τιμᾶν καὶ θαυμάζειν αὐτὸν], ἣν ἐπέδωκε. ego vero lectionem Augustani præfero.

— 13. οὐτωσὶ δὲ πεποίηται] videntur hæc nimis abrupta. planius et mollius sic procederet oratio: ταῦτα δὲ ἐὰν λίξει, οὐτωσὶ δὲ πεποίηται. *quæ cum dicet, sic facite.*

— 23. πρῶται] malim al πρῶται cum articulo, et v. pen. αἱ ἱππάδες.

— ibid. τοῦτον] scil. κοσμὸς, vel tale quid.

567. 1. οὐκ ἐπεδίδου τότε] scil. ὅτε ἠγόντο αἱ ἱππάδες. malim tamen οὐκ ἐπεδίδου οὐδὲ τότε. *nil dabat, ne tunc quidem.*

— 19. κατελήφθη σοφιζόμενος] Sententia hæc videtur esse: Midias reformidabat bellum. quo factum, ut modis omnibus studeret necessitatem in castris agendi eludere. Verumtamen, tametsi callide rem commentus esset, nihil tamen ei proderat ista versutia, sed potius ea, tanquam decipula quadam, captus tenebatur. hoc est imponebatur ei inevitabilis necessitas in castra eundi. videtur Midias præfectus alæ equestris fuisse, quæ, quod olim aliquando Argivæ præsedisset, ex eo postmodum nomen invenit, ut οἱ ἐξ Ἀργούρας ἱππεῖς appellarentur. Fuerant hi equites a Phociode in urbem remissi, ut otio recrearentur. nunc iidem ab eodem imperatore rursus in Rubœam revocabantur, ut vices susciperent alius alæ, in urbem redeuntis, quo a molestiis castrensibus requiesceret.

— 25. ἄπαις] ambigo inter πᾶϊς et ἄπαις. habet utrumque, quo commendetur.

568. 7. τελωνίαν] correxi τελωνίαν. Sententia est: navem, quam reip. dedit, habuit pro pecunia, qua publicanus aliquis aliquod vectigal redimit; qua pecunia soluta jus accipit censum aliquem statutum ab invehentibus e. c. merces quasdam, aut exportantibus exigendi. Sic Midias existimabat post navem a se reip. donatam, immunem jam se a legibus esse, et licere sibi ita grassari in quemque, ut publicani solent in obvios quosque. vel licere sibi ex illa navi quæstum facere ingentem, ut publicani triplam, vel decuplam rursus exigunt a civibus eam pecuniam, qua vectigal redemerunt. citat h. l. Harpocrat. v. πεντηκοστή.

— 12. ἐκκωμῆς τινὰ πεντηκοστὴν] censum, ut ita dicam, aliquem, quo solvendo redimeret otium vel vacationem militiæ equestris. nam, ut qui quinquagesimam dependunt, eo licentiam consequuntur, eo, quod important, seu quicquid id est, cujus causa quinquagesimam dependant, utendi, fruendi libere, sic Midias sibi persuadebat danda navi, veluti quadam quinquagesima, se vacationem a militia equestri impetravisse. Aut appellat sic tribunatus equestris novum quendam reditum, quia cum navi sua, qua ipse vehebatur, tametsi ea militiæ esset consecrata, mercaturam velut exercebat, et ligna con-

ventabat, quibus uteretur domi; quamquam ipsi, ut præfecto alæ equestris, militia esset fungendum pedestri, neque liceret trierarchum agere.

— 14. ἀπωλεῖτε] verum est, et servo. cum reveheremini, cum redireris domum eam classe. ἐπιπλεῖν de hoste potest dici, ad urbem cum armis infestis adnavigante. sed ἀπονλεῖ, qui aliunde domum renavigat. v. v. 25.

— 16. χάρακας] Citat Harpocrat. v. χάραξ.

— ibid. δυφώμενα ἐς αὐτὸν] asseres ad contabulationes domi suæ.

— 17. ξύλα] tigna, sublicas ingantes, quibus uteretur in argentifodinis sais, ad efficiendam humum in cuniculis, ne humus perfossa sublabatur.

— 23. Πάμφιλος] aut post Πάμφιλος deest nomen tribus, unde ille Pamphilus esset oriundus, aut nominativus Νικήρατος cum genitivo Νικηράτου est mutandus.

569. 8. ἄπας] malim ἅλα πᾶς. ob insequens τοιοῦτο v. 10. et 11. et sic correxi de meo arbitrio. quamquam me non fugit post τοιοῦτος interdum sequi ὃς pro οἷος, ut p. 570.

— 10. καὶ τὰ λοιπὰ.] καὶ est h. l. etiam, vel quoque. si, prout dicit, revera quoque essent.

— 12. ὧν ἐμοὶ ὕβριν] mediam vocem uncis inclusi. non enim solas Midiæ injurias in se, Demosthenem, commissas significare vult orator, sed universe in omnes.

— 15. οὐ κατὰ τὰς Μειδίου λειτουργίας] subaudi ἀλλὰ πολὺ λαμπροτέρους. confer quæ supra diximus ad dictionem, οὐδὲ πολλοῦ γε δεῖ, subaudi ἀλλὰ τοῦ παντός.

— 17. καλὰ ὑπὲρ τῆς πόλεως] in aliis codd. fuit καλὰ τῇ πόλει, decora et honorifica civitati. quod non est scholium, sed ipsa lectio codicis Augustani. imposuit, ut sæpe factum est, Simon Fabricius Taylorο. nil interest inter ambas lectiones.

— 22. τούτους γὰρ] refertur hoc γὰρ ad subaudiendam sententiam. merito hos duos exempli causa nominavi. Nam his—.

— 25. τὰς ἄλλας] præter statuam illam puta, inscriptione insignitam.

— pen. οὐ μόνον ὄν] malim οὐχ ὧν pro verbis οὐ μόνον ὄν.

— ult. τις ἴν] malim addi ἂν ad τις. μικρὰ γὰρ οὕτω γέ τις ἂν ἴη. et tum καὶ deleri.

570. 5. ἐχεῖσθαι] correxi ἰχεῖσθαι. vehi, scil. equo.

— 7. βοώντι] correxi βοώντων, non quo alterum damnem, quod idem est cum vulgata, sed constantiæ ergo, quia in reliquis Demosthenis locis, ubi hoc vocabulum occurrit, iota abest; deinde quia plerique et optimi codices in βοώντων consentiunt.

— 18. σύμβολα] literas, tabulas publicas, acta publica, ut Verres fecit in Siciliæ, vel et contractus, pacta inter ambas civitates, Atheniensem et Cyzicenam, inita.

— ibid. τὴν πόλιν] urbem nostram, Athenas.

— ibid. τῇ πόλει] incolis Cyzici.

— 24. δεῖσθαι τῆς πόλεως] post primam vocem aliquid deesse, dubio procul. v. c. ἐκ τῶν τῆς πόλεως, *ex æruario publico*, aut *e bonis reip.*, aut ὑπὸ τῆς πόλεως, *jussus a civitate*, et illud ὑπὸ cum ταχθεὶς jungatur, aut ἀντὶ, vel, ut Wolf volnit, ὑπὲρ τῆς πόλεως.

— pen. μιᾶς] malim πλὴν μιᾶς. *præter unam*. h. e. penultimam cum navi sua veniebat; cæteræ naves omnes navem ejus præveniebant. multo majus hoc est dedecus, quam quod vulgata Midiæ exprobrat, quæ eum cum navi sua secundum a primo venisse ait.

571. 1. ἀλλ' ἴσως οὐκ ἐτόλμησεν] vocabulum secundum cum in Augustano viderem iteratum quidem, sed a recentiori manu linea transversa gemina, altera super voce, altera infra ducta, expunctum, facile egomet quoque pro lapsu aberrantis calami habebam. sed postea inspiciens Bavaricum, in eoque videns pariter idem vocabulum iteratum, cœpi suspicari non de nihilo, neque casu fortuito id factum esse. quare etiam ego vocabulum ἴσως iterari. *æquum, æquum inquam, haud sustinui, qui sibi proprius esset, emere.*

— 3. τὰς πομπὰς] non memini Græcis usurpari ἡγεῖσθαί τι in accusativo, sed aut τινός, aut τινί, quare aut ταῖς πομπαῖς malim, aut cum Wolfio τῆς πομπῆς.

— 9. ὧδε] Sententia est: eos omnes commemorare, si quos vos, o judices, condemnassetis, postequam populus eos jam antea suo perculisset præjudicio, fraudem ab iis circa ludos esse commissam.

— 18. κἀκεῖνος] scil. lex de violatoribus sacrorum Eleusiniorum. τούτου (vel τοῦδε, ut est in Aug.) significat legem de violatoribus Liberalium. v. v. 17. Sæpe in hac oratione οὗτος ὁ νόμος aut simpliciter ὁ νόμος, est lex modo dicta de Liberalibus.

572. 2. ἀνθρώπους] distinguunt alii ante ἀνθρώπους. sed Aug. Bav. aliique boni sunt libri sic, ut in Parisina factum est, distinguant. Taylorus autem fallitur articulum addens. simplex ἀνθρώπους idem est atque ὁ ἀνθρώπος. deesse quidem aliquid hic suspicor, non autem articulum, sed Κᾶρ. ut sit πρὸς ὑμᾶς ἀνθρώπους Κᾶρ. exaggerationis ergo addit hoc de peregrinitate. homo peregrinus, neque peregrinus solum, sed etiam de gente ea, quæ peregrinorum omnium gentium Athenis una esset vilissima atque contemtissima.

— 15. καὶ εἰ μὴ] omittunt quidam καί. malim εἰ abesse.

— 16. τοῖς παρόγμασιν] quibus peregrini

vehiculum subeat civium in theatro occupare.

— 21. τὸ σῶμα ἔμοιγε] tametsi solo vultuum defendi posse, Taylorumque Wolfium augurem h. l. reum agere, nihilominus tamen nodo cum Wolfio facere, et sui sic τὸ σῶμα proferre, aut certe ἐμόν, vel ἐμόν τι. v. p. 539. 4.

573. 1. τὸν ἐπὶ τῆς στρατιᾶς καὶ τῷ μεθύειν λαβὼν] potest accipi pro ὃν τῇ στρατιᾷ καὶ τῇ μέθῃ. sed quid est ἡ ἐν τῇ στρατιᾷ ἀφέσεις? tolerabilior hic loci foret dativus. ἐπὶ τῇ στρατιᾷ καὶ τῷ μεθύειν. ego vero nullus dubito oratorem dedisse τὸν ἐκ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῦ μεθύειν. causationem a ludis et a crapula repetitam.

— 3. διάπτυστον — τοῦτον] plana et recta dicendi ratio ferebat, ut diceret: τὸν τοῦτον ἅπαντι τούτῳ ψευσαμένων.

— ibid. ὃν ὁ μὲν, εἶτα] correxi ὧν ὁ μὲν, ὧν ἕτερον. quarum alterum constat ab illo jure datitivo, quod a me sibi debitum priori judicio censuerat.

— 18. Σπίτταν] nomen hoc Græcum hominis cave, haud memini. nam Σπίτταν. In Anthologia Constantini Cephalæ epigr. 778. (in Iacobsii collectione est n. 127.) est Sabetas aliquis tristrio.

— 26. δέγμα] specimen morum vestrorum, e quo universus animorum vestrorum habitus colligi queat.

574. 15. ἔλαιον ἐνάρχειν τινὸς παρὰ τούτου] mihi v. τινός. quæ poterat, fateor eadem, ubique. Sententia est: *dignum est ipsi dictare ab omnibus istam jus, ut sibi debitum, reputare.* ἔλαιον est, ut, qui bene fecerit alteri, jus ei sit, ab eo, quem ornarit, studium et benevolentiam et memorem animum exigendi, ubi opus habeat. τοιοῦτο ἔλαιον est postulatio, ut ego tibi beneficii, tibi tu vicissim unde me deneveri. Pro ἐλαῖον πολλὰς malim ἐλαῖον τοὺς πολλούς. circumscriptionis plenas urgo inopem, decertum, injuriis et oppressioni obnoxium populum. tametsi volo, ut hic vulgatum sit, ita supra quoque p. 547. sed ibi paulo aliter est, non ἐλαῖον, sed οἷ τοῦτον πολλοί.

575. 6. διαμεδόντων] scil. τὸν στρέφοντα ἀδίκως.

— 7. ἀγοράζειν] scilicet αὐτῷ ἡ τοῖς αὐτοῦ δίκαιοι καὶ δικαίως.

— 8. διανιδόντων] præfero compositum h. l. simplici. Significat toto casum illius pendentis tempore Midiam simulasse mœstitiam, atque supplicem.

576. 14. αὐτὸν] malim αὐτῶν. per hos ipsos viros, rhetores puta.

— 16. τάχα τοίνυν οὗτος —] locum hunc citat Aristides τεχν. p. 258. et 260. ad hunc modum: τάχα τοίνυν καὶ τοιοῦτόν ἐστι δεῖ ἐκ ἐπιτιμᾶσθαι τοῖς τοῦτο λέγουσι τὸν ἐρῶ. ἐγὼ δὲ γ' ἐπαινέσαιμι. unde correxi λέγω τὸν ἐγώ. ἐγὼ δ' γ' ἐπαινέσαι.

— 24. σιωῶν] correxi σιωῶ. non, quod me fugiat vis dictionis ὁμολογῶ σιωῶν. bene novi eam significare, ὁμολογῶ ὅτι σιωῶ. sed, quod, participio servato, καὶ esset tollendum.

— 27. ἐπὶν] correxi ἐπὶ, *in mentem venisset.*

577. 2. ἐμοῖ] correxi ἐμοῖν ex Augustano, prout conjecerat Taylor. Sententia est: nullus dubito, eum, quæ tunc dixisset, eadem nunc quoque nil verecundaturum esse dicere, scil. concionem illam, quæ præjudicium contra se talisset, constitisse solummodo e fœce plebis, ex illis, qui cum debuissent in castra exire, domi mansissent, aut præsidia vacua reliquissent, in quibus patriæ præsidere debuissent. quapropter illi præjudicio concionis tam abjectæ et flagitiosæ nullam esse auctoritatem.

— 9. βλέπων] ante βλέπων deesse videtur ὀξὺ vel δεινῶ.

— 22. μεγάλην μὲν ἐν ἀρχὴν, μᾶλλον δὲ τύχην] Taylor vocabula duo ἀρχὴν et τύχην transponi vult. hoc sine quadam veri specie. quod si tamen diligentius rem pensites, vetustum reperies proverbium haud movendum. proverbiali locutione dicebatur ille, qui magnum et spissum insperatumque bonum reperisset, μεγάλην ἀρχὴν εὗρηκέναι, imperium ingens, h. e. provinciam opimam, magistratum cum amplissima et quæstuosissima potestate, reperisse. Quo proverbio Demosthenes cum utitur, tum statim ipse sentit, rei præsenti haud satis id convenire. quare ipse semet reprehendit quasi et revocat, hunc ad modum: *magnum reperisses imperium. imo vero, magnam quandam artem.* quod enim tu efficeres, si posses, hoc minus vi et imperio et potestate est imperabile, quam arte, ingenio, calliditate.

— 25. φθόνον δὲ ὧν —] Sententia est: si in illa tuorum importunitate morum, qua invidiam et odia omnium tibi conscivisti, hoc consequi posses imposturis et præstigiis tuis, ut tamen tibi judices ignoscant; quæ dura res, odium et commiseratio, inter se natura quam maxime pugnant.

— 26. ἐξαπατᾶς] etiam ex hoc verbo patet, oratorem v. 22. primo loco ἀρχὴν, posteriore τύχην posuisse, quia vis et imperium cogit, ars machinis et fraudibus rem gerit.

578. 4. ἦλθεν] cum ab Olyntho huc Athenas rediisset, accusabat ignavia equites, qui secum interfuissent illi expeditioni, adversus eos vires, qui ab illa expeditione abfuissent et interea domi mansissent. Opponit huic ἦλθεν statim τὰ μείνας. cum mansisset Midias domi, accusavit et infamavit eum populi partem quæ secum domi mansisset, neque in eam-

pam exisset, ad eos, qui ab expeditione in Euboeam modo redissent.

— 6. δήμου] Augustanus post δήμου punctō, pro more suo, hoc est commate pro more nostro distinguit. falso. τοῦ δήμου non cohæret cum ἐξελαυθέντας, sed cum κατηγόρησε. δῆμος est illa pars populi, quæ ab urbe non discedit, sed in ea manet, eam obtinet. quod si placeat τοὺς ἐξελαυθέντας cum τοῦ δήμου copulare, tum necesse sit ὑμῶν addere. ὑμῶν κατηγόρησε πρὸς τοὺς ἐξελαυθέντας τοῦ δήμου. *vos accusabit ad partem populi, quæ in castra exiit.* quod minus probo, existimans vulgatam h. l. bene habere.

— 23. Ἴτι τούτῳ] delevi. Videntur hæc verba nata esse a varia lectione ad v. 26. referenda, ubi leguntur hæc ἐπ' αὐτῷ τούτῳ. quorum loco in aliis codicibus fuisse suspicor ἐπὶ τούτῳ simplicius, quod nescio an huc e margine per errorem irrepserit.

— 24. καταχειροτονθέντες] correxi καταχειροτονθέν. est hic nominativus absolutus, ut δέον, ἐξὸν, πρὸν, et talia. *posteaquam populus eum sublatis in concionis manibus damnaverit, et quidem impietatis erga deos.*

— 25. ἐκεῖν] post hoc verbum addi vult Lambinus illa duo verba Ἴτι τούτῳ e versu 24. exturbata. non absurde ille quidem. Verumtamen non valde illis opus est, et pœne dixerim supervacanea esse. alii codices post ἐκεῖν solummodo Ἴτι addunt. quod tolerabile est.

— pen. εἰ καὶ μὴ πάντα] malim articulum inseri, εἰ καὶ μὴ τὸν πάντα.

579. 1. χειροτονῖταί τις] enclitice, an interrogantis modo legatur, perinde est. *Si quis deligitur suffragiis populi ad honorem aliquem gerendum.* sive *quisnam deligitur?* Statim audias hoc responderi. Midias προβέβληται. Sed quid hoc sibi vult? triplex inest verbo vis. Sive enim significare potest, Midias cooptatur, eligitur, designatur. aut sese opponit, alterius puta cujusque denominationi, nisi ipse denominetur. aut denique Midias ultro se offert, ingerit, ambit honorem. v. p. 519. postremam rationem omnium maxime probem. Hæc olim. Postmodum placuit sic interpungi: χειροτονῖται. τίς; Μειδίας Ἀναγυράσιος. προβέβληται Πλουτάρχου. πρόξενῖ. est ficta collocutio. incipit alter narrare χειροτονῖται — interpellat alter interrogando τίς, quisnam? respondet iste: Midias. tuetur Plutarchum. proxenus est (et istius Plutarchi et aliorum multorum). Verbum προβέβληται h. l. accipio pro ὑπερασπίζει. Sed primam harum trium rationum veriorem esse, judicio est Aristidis lectio p. 190. 15. ubi verba illa Πλουτάρχου πρόξενῖ desunt exemplo Aldi. cujus utique potior esse debet auctoritas, quam exempli a Normanno interpolati, qui ex editis libris ista duo vocabula interposuit. Veteres itaque ista duo Μειδίας et προβέβληται inter se copulabant. Et ad illum modum Normannus quoque recte, aut saltim sic satis tolerabiliter vertit: *in campo petitor volitat Midias, Plutarchi procurator est.*

— 3. πρόξενῖ] Citat h. l. Aristides τ. p. 190.

— 6. οὐδὲ δίδωκα] correxi οὐ δίδωκα. verba sunt assimulata Midiæ.

— 10. προσάπτει] post προσάπτει addidi verba ἐγὼ μὲν ἡγοῦμαι, convenienter mori Demosthenis, præmissis interrogationibus hujusmodi pronunciata responsionum loco subjiciendi.

— 11. μεγαλόφρων] Citat Aristides τ. p. 270.

— 15. καὶ ἐν τοῖς καιροῖς] apparet vitium, præsertim cum in aliis libris sit καὶ ἐν οἷς καιροῖς. mihi videtur leg. esse: ἐν τοῖς μεγίστοις καιροῖς. *idque temporibus gravissimis atque acerbissimis, summaque momentosis.*

— ult. τοιοῦδ'] *alia hujus generis, quæ omitto, convicia spargens.* pendet ὑβρίζων et καθιστὰς ex ἀνίστησιν et δημηγορεῖ v. 21.

580. 2. κατὰ τῶν πολλῶν ὑμῶν] idem est atque, κατὰ τῶν πολλῶν ἐξ ὑμῶν, vel τῷ ὑμετέρῳ πλήθει. in multitudinem, seu plebem vestram, partem populi vestri contemtiorem atque egentiorem, sed numero superantem. ἔχων, a Tayloro temere sollicitatum, bene habet, cohærens cum περιέρχεται. *quam occultam in plebem vestram habens gerensque circumit per urbem, per forum, opportunitate oblata proferens in medium.*

— 11. σὺ δὲ οὐ παύσεσθαι] correxi σὺ δὲ οὐδὲ οὕτω παύσεσθαι. *te autem ne sic quidem ad meliorem frugem redituram, et ab audacia tua destiturum esse.*

— ibid. καὶ βουδιάσουσιν] transitus paulo abruptior et intemperantior ad illum locum, quo jam aget cum advocatis Midiæ. visus mihi hoc sum in Græcis oratoribus observasse, paulo insolentius et minus probabile, vetustamque simplicitatem, an eruditatem referens, ut ab aliis argumentis ad alia, non pedetentim et commode, non via, sed saltu, eoque sæpe præcipiti, transferantur.

— 12. οἱ λέγοντες] sunt Eubulus ejusque similes et sodales, et e sequentibus patet.

— 14. οὗτος] Est idem Eubulus.

— 15. βιάζεται τοῦτο οὐκ ἐρθῶς] aut omittendam est prænomen, ex auctoritate Augustani, aut ei addendum est γ'. *per vim obtinere conatur et contendit, in hoc quidem minus ille recte agens.*

— 18. πανοῦργος καλῶς] subaudi ἐπ' αὐτοῦ, *ab eo*, Eubulo puta.

581. 11. ἐκείνως] scil. λαμβάνειν παρ' ἐμοῦ δίκην κατὰ τοὺς νόμους.

— 13. ἦχεις] malim ἦχες.

— 16. ἐξαιτήσεσθαι καὶ λιταρήσειν ὑμᾶς ἐμοὶ αὐτὸ, αὐτοῖς ἀξιοῦντας] correxi ἐξαιτήσεσθαι τοῦτον, καὶ λιταρήσειν παρ' ὑμῶν αὐτοῖς ἐξ. *deprecando eum vobis esse erepturos, neque finem importunæ flagitationi facturos, ut vos hunc sibi gratiam indulgentia.* λιταρήσειν non potest ante ἐξαιτήσεσθαι poni. cohæret enim cum ἀξιοῦντας, et est idem atque λιταρήσειν ἐν τῷ ἀξιοῦν, *constantes, infatigabiles fore in orando*, vel μετὰ λιταρήσεως ἀξιώσειν.

— pen. χαρίσαιντο. οὐδὲ γὰρ διυθύνει] χαρίσαιντο. οὐ γάρ; ἢ διυθύνει. *videnturne illi cuiquam gratiam facturi? (aut in gratiam alicujus de severitate quicquam remissuri?) quidni faciant? aut deprecanti cuiquam de populo mentem adversuri?*

582. 2. ὑβρίζειν] subaudi ἐάσομεν, aut ἀνεμενοῦμεν, aut δώσει, aut tale quid. in ἀνεπνεῦν idem subauditur. differt hoc paullum a ζῆν. ζῆ servus, non ἀναπνεῖ. quod nonnumquam libero convenit. *libere respirare*, est in sermone oratorum, *libere loqui quæ velis.*

— 4. ἄλλως πως ἴσχειτε] subaudi ἢ ὅπως σπουδῇ παρ' ὑμῶν, καὶ ὑμᾶς προσήκει ἴσχειν. v. p. 537. 6. vel etiam ἢ αὐτὸς ὁ Μειδίας ἦχε πρὸς ὑμᾶς.

— 16. τι] malim οὔτω. v. p. 581. 20. *Si hi orabunt*, quos p. 581. 14. et 15. nominavit.

583. 2. σπουδάσονται] non memini σπουδάζεσθαι in medio dici, sed in activo, ut statim versu 4. σπουδάσατε. quare malim σπουδάσει. et sic dedi de meo ad hunc modum: σπουδάσει, οὕτω καὶ ὑμεῖς.

— 8. γεγενῆσθαι] nullos dubito post γεγενῆσθαι deesse ὕβρει aut ὕβρει. *injuriam quæ mihi esset illata, non esse contumeliæ ergo et ex petulantia, atque protervitate illatam.* v. v. 25.

— 16. μὴ ἀφεῖναι] Midiam puta. *remittere aliquem inimicum*, est, ei simultatem suam remittere, cum eo in gratiam redire.

— 18. ὃς τοῦτ' ἐκεῖνο] bene habet, et est in elegantiis Atticis. Subaudi, ἀς τοῦτ' ἐκεῖνο ποιήσοντες ἐμοῦ, ὃ ὑμεῖς ἐφοβεῖσθε καὶ οἷα ἐβούλεσθε, τουτέστι, πληρώσειν ἀργύριον. *quasi illud ipsum, quod vos metueretis atque vellatis, sim facturus, hoc est, pecuniam accepturus.* Usurpatur dictio τοῦτ' αὐτὸ, cum volunt significare, illud ipsum, de quo agitur, de quo quis aut loquitur, aut suspicatur, aut exspectat, aut metuit.

— 21. φεύγοντα ἐκεῖνον ἕλκοντά με] accipi sic debet ac si dixisset orator: ἐν τῷ φεύγειν ἐμὲ ἀπ' ἐκείνου ἕλκοντος ἐμὲ ἐκ τοῦ ἱματίου. *cum fugere vellem eum, qui me retraheret ex veste apprehensum.*

— 23. ἐπίξῃς] correxi ἐπίξει. est secunda persona singularis præsentis activi a verbo ἐπίξημι, *persequor in jure*, præsens tempus verbi εἶμι et ab eo ductorum usurpant Attici pro futuro. v. Kuster ad Aristophan.

— 24. τοιαῦτα] *et alia in hunc modum.* καὶ addi nil opus est. omitti potius in ejusmodi locis solet.

584. 14. Ἀριστοφῶν] post Ἀριστοφῶν videtur ὃς desiderari. Constructio enim hæc est: οὐ γὰρ Μειδίας κρίνεται ἐκ πολιτικῆς αἰτίας, οὐδὲ, ὥσπερ Ἀριστοφῶν ἐκρίνετο, ὃς ἔλυσε τὴν στροβολὴν διὰ τοῦ ἀποδιδόναι τοὺς στεφάνους. Videtur hic Aristophon alicui tribui per fraudulentas machinationes coronam et victoriam ludorum eripuisse. Cujus fraudis cum reus ageretur postmodum a tribu sic læsa, satisfecit ei, restituenda corona, unaque victoriæ laude, cujus victoriæ signum est corona. Sublata sic fuit atque composita tribus illius in Aristophontem suscepta actio. Non sic Midias cum Demosthene, aut cum tribu Pandionide.

— 18. εἰδὺς] correxi αἴθις, *in posterum, olim aliquando.* tametsi Simoni Fabricio, an Hieronymo Wolfio, lectio hæc Augustani displicuit. quod hic αὖθις, id p. 585. 21. τότε appellat.

— 19. πάντ'] malim ταῦτ'.

585. 3. μισεῖ Μειδίας ἴσως ἐμέ] Citat h. l. Aristides τεχν. p. 180.

— 5. ἕκαστος] malim ἕκαστον, in accusativo. et sic dedi de meo. idem est ac si dixisset: ὅστις ἐστὶν ὁ μισῶν ἕκαστον ὑμῶν. *quisquis ille est, qui vestrum quemque odit.*

— 16. ἐφ' ᾗ ἄδειαν] aut ἐφ' ᾗς ἀδείας est leg. aut ἐφ' ᾗ ἀδεία, quomodo de meo dedi, *in qua securitate*, aut *sub pacto cujus securitatis.*

— 18. σπεῖσαι —] discrepant in hoc versu codices. quod suspicionem vitii mihi movit. brevibus dicam, quid de eo mihi videatur. f. leg. est: σπείσαι ταῦτα καθ' ὅτι, ζῆν εἰ σπεύδεσθε τοῦτον νῦν ὑμεῖς ἀτιμώρητον. *qua jam mente potero his, quas perpessus sum, injuriis supervivere, si vos hunc sinetis inultum in vivis manere.*

— 21. ἐὰν δὲ] scil. ὑβρισθῶ. *quod si tamen injuria contumeliosa afficiar? vosne tunc animadvertetis, posteaquam nunc absolveritis?*

— 23. τοῖς νόμοις] correxi τοὺς νόμους. tametsi auctorem hujus emendationis habeo neminem præter marginem Lutetianæ, qui tamen ne ipse quidem auctorem suum edidit, ut nesciam, sitne ea Morelli Lambinive conjectura, an lectio in antiquo libro quodam reperta.

586. 6. δύναιτ' ἄν] correxi δύναιντ' ἄν. redit enim, non ad γράμματα, sed ad νόμοι.

— 11. τὰ τῶν νόμων ἀδικήματα] idem est, atque τὰ κατὰ τῶν νόμων ἀδ. injuriæ legum, quæ in leges committuntur, quibus leges violantur.

— 13. μυδημίαν] post μυδημίαν videtur ὧν deesse. *neque permittere, ut inveniatur.*
— 23. προεξέτασται] προσεξέτασται, an *præexstat* præstet, dubito. habet utraque lectio, quo se commendet. *præstuli tamen posterius.*

AD ORATIONEM CONTRA ANDROTIONEM.

Stat hæc oratio in Bavarico primo loco inter τοὺς δημοσίους, ante or. pro corona. cujus ordinis causam dicit Dionys. Halicarn. apud Fabric. B. G. p. 919.

593. 8. γε] sæpe idem significat, quod γάρ. quare nil h. l. mutavi. nil refert, utram lectionem optes. παρ' ὑμῶν an παρ' ὑμῖν legatur v. 11. recurrit h. l. p. 702. 3. citat quoque Aristides τιχν. p. 250.

— 15. τὸν Θησῖον] Euctemonem puta.

594. 1. λαβεῖν] correxi μεταλαβεῖν. τούτους, quod est in Aug. defendi possit, modo τοῦτον ne omittatur. ut hic his [suis accusationibus mei nominis] ne quintam quidem partem suffragiorum posset adipisci. σούτως redibit sic ad ταῦτα p. 593. pen. Ego vero nullus dubitavi lectionem Ald. τούτους revocare, Androtionem puta cum ejus subscriptoribus et patronis. Opponuntur enim quodammodo sibi τούτους et proximum τουτονὶ, quod ad solum Androtionem refertur.

— 10. περὶ αὐτῆς] malim περὶ αὐτῶν. et sic dedi de meo. redit enim ad περὶ ὧν φεύγει. *de illis, quorum accusatus est.*

— 13. καὶ παράγων] possunt hæc verba pro insertis per parenthesin accipi, ut sit constructio hæc: πλάττων πρὸς ἕκαστα τούτων πανούργους λόγους, καὶ τούτους παράγων ὑμᾶς. *comminiscens ad singula horum quæque causationes nequam, iisque vos decipiens et a recta via deducens.* aut si durior hæc videatur trajectio, cui tamen exempla reperisse apud Demosthenem similia memini, possit παράγων accipi pro *in medium proferens.*

— 16. Ἰσχύλαον ἐν τούτῳ] malim Ἰσχύλαον ἐνὶ τούτῳ. *huic uni rei vacavit.* scil. τῷ λόγῳ ἐντίχως vel τεχνικῶς. et sic dedi de meo.

— 25. ταῦτα] scilicet, eane senatus egerit, quæ digna sint corona.

595. 2. μὴ κεῖνται] Sententia postulat ἀπαγορεύουσιν aut οὐκ ἔᾶσιν οἱ νόμοι. *quæ per leges vetita, interdicta sunt.* Concludit sic: Senatus consulta fiunt solummodo de iis rebus, quas leges permittunt; de iis minus, quæ per leges sunt vetitæ. Sed senatum defunctum coronari, qui triremes perfectas dare neglexerit, leges vetant. nullum itaque senatus consultum de coronando hoc senatu, qui partibus in hac re suis defuit, fieri potuit.

— 25. δεῖναι δὲ οὐδαμοῦ φησὶ κωλύειν] correxi δεῖναι δέ γε οὐδαμοῦ, φησὶ, κωλύει [scil. ὁ νόμος] τὸν δῆμον. *nusquam autem, sic ait Androtion, vetat lex populum donare.*

— 26. ἴγνω δ', εἰ μὲν ἔδοκ'—] Sententia: si auctor vobis fui in meo scito, ut senatui donum roganti daretis, fateor me scivisse rem legibus adversantem.

596. 4. ἐπιψαφίζων] Citat hunc locum Harpocr. v. διαχειροτονία, item v. ἐπιψαφίζων, ubi tamen male interpretatur.

— 8. Μειδίου κατηγοροῦντος] idem videtur esse, ac si dixisset: τοῦ τὸ Μειδίου καὶ ἄλλων τινῶν μετ' αὐτοῦ κατηγοροῦντων τῆς βουλῆς. cum Midias, aliique una cum eo, senatum accusaret. nam possit etiam aliter accipi, hoc nempe modo, quum Midias senatum aliosque præterea accusaret. quæ prava foret interpretatio.

— 15. μὴ πεισαμένους] correxi μὴ πεισαμένῃ, scil. τῇ βουλῇ.

— 20. γένοιτο ἂν τῷ δήμῳ] bene habet. *ne populus, etiamsi velit,* possit, neque lenociniis persuasionum impelli, *neque impostoris eo induci.*

— 22. εἰρεῖν] imo vero αἰτεῖν. *Sed quod rogari æquum, idemque salutare reip. esset, id lege concludi, et definiri existimavit oportere.* nam *impetrare,* si bene memini, non εἰρεῖν, sed εὐρίσκεσθαι dicitur.

597. 1. τοῦτο τὸ ἰσχυρὸν] subaudi ἀνάβλημα, vel simile quid. hoc validum, tenax et minax, ingentibus pœnis præmunitum, inexpugnabile interdictum, e rep. vel ad reip. commodum sic esse latum.

— ult. παρίστασαν] subaudi οἱ τότε Ἀθηναῖοι. qui tum erant Athenienses prius ad ordinem redacti non sunt, prius cogi non potuerunt, ut parerent. παριστάναι est inter alia equum domare et invitum cogere, ut adstet ad latus domini, vel ibi, ubi jubeatur consistere, neque de loco suo pedem promoveat.

598. 1. αὐτῶν] codex Venet. dat αὐτῆς. quod haud asperner. Eo admisso legi queat παρέσται, scil. ἡ πόλις. neque mala ea est lectio.

— 4. ὀψίβους ὀνους] ciceres venales videntur symbolum fuisse summæ caritatis annonarum, et civitatis ad extremam miseriam redactæ. nam in abundantia et vilitate aliarum specierum annonariarum nemo bonestior facile ciceres requirat.

— 10. τότ' ἐξαρχῆς] malim τότε τ' ἐξαρχῆς. *et tunc statim a principio.* et sic dedi quoque de meo arbitrio.

— pen. ἴστατε] ad ἴστατε addit Aug.

codex δὲ, quod probat Taylorus. ego vero observavi δὲ post ἔπειτα omitti solere. v. dicta ad Aristidem.

599. 20. οὐδὲις ἀνθρώπων] subaudi, πλὴν τῆς βουλῆς αὐτῆς. *neminem alium, præter ipsum senatum, in causa fuisse, cur* — v. 598. 21.

— 22. ἀπλοῦσα γὰρ ἡ βουλὴ τὸν νόμον, τοῦτον ἐχειροτόνησεν αὐτῇ] secutus sum in hoc loco exhibendo, qui locus vel ipsis veteribus desperatus et vexatissimus visus est, auctoritatem codicis Augustani, qui sic dedit: ἀπλοῦσα γὰρ ἡ βουλὴ τὸν νόμον τοῦτον, *senatus enim cum legem hanc* [vetustam] *sustulisset*, ἐχειροτόνησεν αὐτὴν, *ipsi sibi suffragium* de auferendo præmio bene gestæ administrationis *tulit*, ipse semet præmio illo dignum declaravit. Fui ipse-met quoque, vel antequam Tayloro idem in mentem venisse cognossem, in ea opinione, ut suspicarer locum hunc esse ex illis, quos Demosthenes inchoatos modo reliquerit et impolitos. Quæ suspicio tametsi ne nunc quidem displicet, possit tamen locus, ad eum modum, quo a me constitutus et expositus est, sic satis bene ferri.

600. 2. τῆς] correxi τούτων. vobis, qui nos sitis horum criminum judices.

— 8. ἐμοῦ] Scio ἐμοῦ posse ad οἷς v. 7. referri, ut sententia sit: ὅταν τις δείξῃ καὶ τὰ ἀλλοδὶς ἐμοῦ τούτοις [id est, ἐμοῦ σὺν τούτοις] ἃ λέγω. malim tamen πρὸσ addi. ἐμοῦ δείξῃ πρὸσ. locum hunc a Demosthene minus sumtum tractavit etiam Cicero in orat. pro Cœlio.

— 15. ταῦτα] aut delendum est ταῦτα, aut, quod malim, verba ταῦτ' ἐπιδείκνυμεν transferenda sunt in versum superiorem proximum et collocanda post v. τιμημείων. nisi velumus lectionem sequi Barocc. codicis, in quo videtur fuisse ἀνδρὸς (non ἄνδρας, ut vitiose dedit Taylorus) παρεσχημένος. ea, quod exhibuimus tabulas exaratas manu viri, qui se ipse obnoxium judicio posuerque præstitit. Aut si ἄνδρα παρεσχημένον servamus, deerit παράγοντες. ἄνδρα παράγωντες παρεσχημένον.

— 16. δίκαιον] bene habet. a quo vel maxime pœnas injuriarum repetere queat; quod facere nequit ab indiciis, aut a probabilibus argumentationibus.

— 20. ἃ δ' οὗτος ποιεῖ] cum nos scilicet mendacii et falsæ criminationis arguit, nil nisi verissima incusantes.

— 21. ὅταν δὲ] subaudi φῇ e v. 19.

— 24. περὶ τοῦ νόμου] illa de lege, quæ vetat senatui defuncto coronam dare, nisi annos novas fieri curaverit.

601. 3. περὶ τούτου τοῦ νόμου] illa de lege, quæ vetat homines concionari vitæ flagitiosæ actæ turpitudine infames.

— 5. τοὺς νόμους τούτους] has ambas, quas modo commemoravi, leges.

— 6. οὐδὲν ὅμοιος] subaudi, sed omni modo major atque excellentior.

— 18. οἷον τῆς κλοπῆς] malim οἷον τὸ τῆς κλοπῆς. vel ἐπὶ, aut περὶ, vel tale quid deest. genitivus enim non habet, quo nitatur. vetat enim interjectum ἐῤῥῶσαι καὶ σαυτῷ πιστεύεις, quominus cum ἄγαγε cohæreat. An sic legendum est: οἷον, τῆς κλοπῆς, εἰ ἐῤῥῶσαι καὶ σαυτῷ πιστεύεις, ἄγαγε. e. c. *furti* (subaudi *in crimine*), *si corpore vales, et ipse temet fidis, abduc* furem ad undecimviros.

— 20. ἐφηγοῦ. τοῦτο ποιήσουσιν] omitti malim mediam vocem, ut perperam e fine prioris et initio posterioris vocabuli coalitam, et legi: ἐφηγοῦ. τὸ σὸν ποιήσουσιν ἐκεῖνοι. illi partibus tuis defungentur. vices tuas suscipient.

— 25. γράφου — ἐφηγοῦ] Incidimus in locum salebrosum, unde me expedire nequeo. Fui quondam in eadem cum Tayloro sententia, vel antequam de hujus consensu mihi constaret, totum hunc locum e superioribus perperam esse iteratum, eoque delendum. deinde probabilius videbatur aliquid excidisse, de novo aliquo crimine, in quo arguendo suaserit orator τῇ γραφῇ et τῇ ἐφηγήσει uti. æstus hic postmodum ad alia detulit, in quibus non magis acquievi. quare dubium hoc diei aut ingenio feliciori permissum esto. nam apud τοὺς διαιτητὰς locum habuisse τὴν γραφὴν et τὴν ἐφήγησιν, id quod plane abhorret, res esset plana atque confecta.

602. 4. πρὸς διαιτητὴν] mavult Taylor πρὸς διαιτητῇ. Sed sic deberet etiam pari ratione p. 601. 23. ita legi, et 27. πρὸς Εὐμολπίδας. recepi tamen πρὸς διαιτητὴν in dativo, quia videtur λαχεῖν quidem cum πρὸς et accusativo posse componi, non autem φεύγειν, sed debere φεύγειν πρός τιν in dativo dici.

— ibid. φεύγει] post φεύγει videtur λέγει excidisse, quod facile fieri potuit, ob soni similitudinem in utroque vocabulo.

— 6. περὶ τὸν τρόπον ὄντινα χρὴ] dictio a Græcitate bona abhorrens. lege: περὶ τοῦ, τρόπον ὄντινα χρή. *de eo, quanam ratione* —.

— 15. ὧν παραλείπομεν ἐκεῖνον] idem est ac si dixisset: τούτων τῶν τρόπων, οὓς παραλείπομεν ἐκ τοῦ ἐκείνων τῶν τρόπων ἀριθμοῦ.

— 20. περὶ τούτου] potest exponi περὶ τοῦ προτεῖσθαι τῆς πολιτείας. ego vero malim περὶ ταύτης, ut ad πολιτείας redeat.

— 25. τοῦτό γε] scil. τὸ μὴ λέγειν.

— 26. κολάζειν ἐβούλετο τούτους, χαλεπώτερα θεῖναι] correxi, mutata distinctione, κολάζειν ἐβούλετο, τούτου (in genitivo singulari) χαλεπώτερα θεῖναι. *multas habebat in promtu pœnas, hac pœna graviores, quas poterat sancire, si punire voluisset.*

— pen. ἀπεῖπεν] bis interdixit

frequentatione fori et concionis, et venia verba ad populum faciendi, aut leges ferendi.

603. 20. ἴχοι] correxi ἴχοιτε *habeatis*. nam, quæ sequuntur, verba sunt, quæ Demosthenes populo præscribit et velut in os dat, quibus occurrat Androtioni. Hanc a se causam depellere si volet Androtio, et vos jubere, actione potius ἐνδείξεως contra se ut agatis, tum vos ita ei occurrite. Nos vero postmodum hoc, quod tu vis, faciemus.

— 21. τοῦτο] uncis inclusi. possit quoque ejus loco τότε iterari. *mox enim, mox faciemus.*

— 24. καὶ νῦν δέ σε] correxi καὶ νῦν δέ γε, ex conjectura mea. *nunc autem plenum facimus, legem tibi facultatem eripere atque denegare, vel eas ipsas rogationes ferendi, quas ferre aliis liceat.*

604. 13. μυρίους] malim δισμυρίους. viginti enim millibus hominum censebatur civitas Atheniensis.

— 21. ἀλλὰ τοῦ γράφοντος] offendit, et me, et legentem, ni fallor, quemque, eum certe, qui margini conjecturam suam adscripsit (nam ea vix videtur lectio codicis esse), quod orator haud sibi constat, sed ad genitivum a dativo transsilit. rarus, fateor, dicendi modus, et a constantia abhorrens. ecquis autem ei vitio id vertat, quod licebat. forsitan illi sic suavius sonabat et concinnius. ὄνιδος perinde potest cum genitivo atque cum dativo construi. præterea quis novit, integer an mutilatus hic sit locus. fieri potest, ut perierit verbum genitivum regens.

— 23. διὰ γὰρ τούτους] imo vero τοῦτον. redit enim ad solum Androtionem. nisi socios ejus una designari volumus.

— pen. ἰδιῶται] sunt privati, nullo magistratu nunc fungentes, tametsi alias gesserint honores, aut iis pares sint, aut facundia, potentiave excellant.

605. 5. ἰδιάδων] bene habet. ἰδιάδες sunt familiares inter se, longa consuetudine, communione negotiorum, et paritate studiorum conjuncti. συνεστηκότες sunt satellitium, sodalitium conspirantium et velut cœta facto consistentium uno loco, pro causaque communi contendentium et unita opera nitentium.

— 9. ἀντιγραφεὺς] tangit h. l. Harpocrat. v. ἀντιγραφεύς.

— 10. ἐκεῖ] h. l. pro τότε. tunc temporis, anno superiori puta, cum Androtion in curia regnaret, et senatus ille obtineret, cui coronam dandam esse hac oratione negatur.

— ult. κατηγόρηται] correxi κατηγορεῖται. nam præsens passivi habet vim, quod hic loci convenit, perfectum activi.

606. 5. ὑπὲρ τῆς τὰ ζέλτιστα] malim sic: ὑπὲρ τῆς τότε τὰ βέλτιστα.

— 10. αὐτὸν] scil. Androtionem.

— pen. ἀπὸ Ναυσινίκου] mihi ἐπὶ quoque post Taylorum in mentem venit.

607. 24. καὶ πρᾶττον] locus hic ad p. 610. totus infra p. 750. 2. ad 752. verbum iisdem iteratur.

608. 4. τὰ πομπεῖα] Citat h. l. Harpocrat. v. πομπείας. p. 150. 2.

— 22. τῶν ἄλλων ἕνεκα] id est, τῶν ὡφελιμώτων, ut equidem interpretor. nam dictio paulo est obscurior.

609. 2. πότε πώποτε] nescio, cur dictioni bonæ πότε πώποτε controversia moveatur. *quandonam unquam*, ullo tempore? Si quid sit mutandum, suaserim πότε τῶν πώποτε — quod idem esset, ac si dixisset: πώποτε γέγονε τὰ δυνάτατα τῶν πώποτε ἐν τῇ πόλει δυνῶν γεγονότων. quandonam acciderunt in urbe ea, quæ rerum omnium, quotquot unquam in urbe atroces evenerunt, sunt atrocissimæ.

— 8. τοσαύτην ὑπερβολὴν ἐποιήσατο ἐκείνων τῆς ἑαυτοῦ βδελυρίας] confirmat hanc lectionem p. 751. 18. ego tamen non eo magis possum duritiem et insolentiam hujus dictionis concoquere. Sententia plana; sed verba insolito et intolerabili modo constructa. Exspectabam: τοσαύτην ὑπερβολὴν τῆς ἐκείνου βδελυρίας τῇ ἑαυτοῦ (scil. βδελυρίᾳ) ἐποιήσατο.

— 23. καίτοιγε] addidi γε. et sic quoque 610. 19.

610 1. τοὺς αὐτοῦ πέχρηται] correxi τοὺς σαυτοῦ πέχρησαι. tametsi non nesciam, subitum transitum a secunda persona ad tertiam, et a reo, quem modo allocuti essent, ad judices conversiones repentinas oratoribus in usu esse.

— 3. τί δεῦλον —] locum hunc Thomas M. v. τί διαφέρει citat, sed e Phrynichi p. 174. sumsit.

— 13. μήτε κριθέντα] apparet ex hoc loco, patrem Androtionis, ex actione quadam, quæcunque fuit, ἐνδείξεως, an ἀπαγωγῆς (v. p. 746. 1.) ærario reum factum, ab undecimviris, vel a senatu, vel a thesmothetis, tantisper custodiæ mandatum esse, donec ejus causa ad populum referretur, ab eoque judicaretur.

— 17. Σινώπην] citavit h. l. Harpocrat. v. Σινώπη. et v. φανοστράτη.

611. 20. καθ' ἕκαστον] non damno. malim tamen καθεκάστην, uno vocabulo, in genitivo plurali.

— 25. τελεστοῦ] ergo est nomen, non proprium, sed appellativum, *initiatoris*. in Augustano est τελίστου, a nominativo τελίστης, tanquam nomen proprium sit. ego prius malim. nam τελίστης mihi pro proprio nomine notum non est; sed solammodo τελισίας. possis ergo Τελισίου legere. Sed puto τελεστοῦ bene habere. fieri potest, ut oratori nomen patriaque filiique latuerit, ut necesse haberet, hunc ab ætate,

illum ab arte, quam exerceret, indicare. Initiatorum ars vel quaestus erat Athenis sat oreber, ut colligitur ex adversariis Demosthenis et Æsch. cujus Æschinis mater erat initiatrix, τελίστρια, item ex oratione contra Neæram. Profitebantur hi homines facultatem morbos incantationibus expellendi. sed tam τὸν τοῦ τελεστοῦ erit leg.

612. 5. τὸν δὲ τὸν πατέρα] correxi τοῦ δὲ τὸν πατ. fateor quidem planiorem fuisse sibique constantiorem dicendi rationem hanc: τὸν δὲ [scil. μισθῶν τὸν Ἀνδροτίωνα] ὅτι παῖδας αὐτῷ ἐκ πόρης ἴφη εἶναι, τὸν δὲ, ὅτι τὸν πατέρα ἐταιρικὰς, τὸν δὲ, ὅτι τὸν μητέρα πεπορνεῦσθαι, τὸν δὲ, ὅτι ἀπογράφειν ἐπέλευεν ὅσα ὠφείλετο ἐξ ἀρχῆς. Verum tamen sic scripsisse oratorem, quomodo debuerat, si ordinem sequi, quo cepissat, voluisset, haud ausim affirmare. amat enim commutatam dicendi rationem. Citat hunc locum Thomas M. v. ἑταίρα, tanquam ex oratione pro Corona. quem memoriæ lapsum viri docti ibi jam annotarunt.

— 6. ἀπογράφειν] malim ἀπογράψειν in futuro. et sic dedi de meo. est idem ac si dixisset: ἀπογράψειν δὲ ὅσα ὁ δεῖνα ὠφείλησε.

— 7. ἐξ ἀρχῆς] subaudi τινος, ex honora gente nescio quo.

— ibid. τὸν δὲ τόθ' εἶναι] correxi τὸν δὲ τὸ δεῖνα. alium alio nescio quo turpi procidit dicterio. aliquem εἰς πόρνην τὸ δεῖνα est, dicere tu ea ille, vel ille, fur, scortator, mœchus, cinædus, etc.

— ibid. τὸν δὲ] malim τὸν δὲ τὸ, alium aliud, brevibus ut dicam, omnes omnino, nemine excepto, insectatus est probris quotquot sunt omnibus, fandisque nefandisque.

— 17. παντεπιάζεις] bene habet. commentus es, confinxisti. nescio quæ vertigo Tayl. hic circumegerit.

613. 19. τὰ τῶν ἱδιωτῶντων] bene habet. et sic quoque est p. 753. 23. Lambinus addi vult negantem particulam. Sed fallitur. Sententia est: hos fures nostri publici compilasse et exinaniisse vicesima reip. quæ constent e contributionibus sociorum, et ex iis pecuniis, quas cives alteri, non exspectata vi cogente, conferant. nam qui potuere ex eorum opibus crescere, qui noluerint conferre, aut non constituerint.

— ult. ἐξετάσθης] Citat h. l. Harpocrat. v. ἐξετάσθης et ἐξετάζεσθαι.

614. 4. τούτων] potest masculinum esse. horum quidam, sodalium puta Androtionis. malim tamen neutrum esse, ut cohæreat cum ὧν [id est, ἅ] ἀδικοῦσιν ὑμᾶς. harum pecuniarum, quas vobis suffurantur quidam. fallitur Jurinus, neque nominativus hic deest, qui est τινες, neque redundat τούτων.

— 12. ὃ ἐγὼ] dedi οὗ 'γὼ [οὗ 'γὼ, mi Reiski], quod est idem, sed Attice.

— 15. ὡμολογεῖτο] correxi ὡμολογεῖτε. in quod olim cum conjectura me detulisset, video id nunc ab Augustano confirmatum. etiamsi vos ipsimet fateremini, vos esse civitatem mancipiorum, non autem eorum, qui soliti essent aliis imperare.

— 20. βελτιόνων] post βελτιόνων videtur ὄντας deesse.

— 24. ἄλλα δὲ, ὅσα] f. ἀλλὰ γὰρ, ὅσα.

615. 14. ἀντιγεγραφὼς] Citat h. l. Harpocr. v. ἀντιγεγραφώς. nihil hic vitiosum est. modo teneatur, ὧν ad εἰσφορὰς redire. quarum contributionum nutator, vel consignator, ipse collator quisque est.

— 24. περὶ] correxi ἐπί. Idem est ac si dixisset: τῶν δὲ, ἐπίτε φαίη σὺ, ὅστις ὤρισας — (aut μετὰ τὸ ὁρίσαι —) ἐν ἄλλῃ τινὶ πράξει — μὴ προσγραψάμενος τὴν αὐτὴν φυλακὴν, ὅστις ἐπὶ τῶν εἰσφορῶν προσγραψάμενος φαίη, οὐκ εἰδήλου — nunc autem, cum constat, te, qui legem ipse tibi sanxisses hanc, ut resp. in contributionum exactione tibi ne fideret, in administratione alius alicujus rei, in vasis sacris puta mutandis — eandem cautionem illi decreto, quo tibi vasorum sacrorum restauratio demandata est, adscribi nil curasti, quam adscribi illi decreto tamen curasti, quo tibi exactio reliquarum contributionum demandata est: nonne planum est.

— 27. συλῆσθαι] correxi συλῆσθαι. Verba καὶ κατὰ πάντος τοῦ χρόνου, non solum ob reliqua, sed etiam ratione habita reliqui totius temporis, quo resp. nostra ad omnem posterorum memoriam perstabit.

616. 1. ὄρᾳν] et vidisse nuper in sublatis, et adhuc videre in superstitibus.

— 4. ἃ κατὰ πόλεις] aut eundo per civitates singulas.

— 18. et 26. αὐτοῦ] Androtioni et Timocrati, et sociis eorum.

— 21. ὄντες] donec adhuc superessent.

— 27. ὁ μὲν] Androtio.

— ibid. δ' ἐκεῖνον] Timocratem. id quod Jurinus quoque e Timocratea observavit.

— ibid. ὁ δὲ] Timocrates.

617. 4. πλήθει] addi velim καὶ μεγέθει.

— ibid. προστεῖλατο] Citat h. l. Thomas M. v. προστείλασθαι.

— 5. μικροῖς] addi velim καὶ ὀλίγοις.

— 18. Προπύλαια ταῦτα] Citat Harpocr. v. Προπύλαια ταῦτα.

— 20. χρυσίδες] locum h. citat Harpocr. h. v.

— 25. οἵοις περ] correxi οἵοπερ, præeunte codice Bodleyano. Constructio est: οὐδὲ χρώμενοι συμβούλοις οἵοπερ εἴ σύ. neque utentes ejusmodi consiliariis, cujusmodi tu es unus aliquis. nam alias e vulgata exsistit hæc absurda sententia: neque utentes consiliariis, qualibus tu uteris.

— 27. εὔξαιτο] post εὔξαιτο videtur deesse πασῶντις vel πράττοντες. *et utentes prospera quacunque fortuna, quam quis modo sibi optet recte sapiens.*

618. 5. ἥλαττόν τινος ἡγεῖσθαι] correxi de meo ἥλαττον τίνος ἡγεῖσθε cum interrogatione. *quonam alio scelere minus existimatis hoc scelus? estne aliquod aliud, dignum, quod hoc scelere minus habeatur?*

— 7. χερίβων] locum hunc citat Scholiastes Aristophanis ad Aves v. 851. et Harpocrat. v. χερίβων.

— 9. περιειρημένων] dedi περιρημένων de meo judicio. v. ad p. 758. 19.

AD ORATIONEM IN ARISTOCRATEM.

621. 5. ἐπὶ τούτῳ] præpositio videtur redundare. nam *posthac, post id factum*, hic loci languet, et supervacaneum est; sed hoc vel maxime desideratur, cujus sibi simultatem conciscat. *memet ipsum offerre, oggerere ejus* (Aristocratis puta) *simultati.* ἐπὶ uncis inclusi. F. dedit orator οὐτωσὶ τούτῳ.

622. 2. τῶν ἀδικημάτων] malim τῶν περὶ ταῦτα ἀδικ. *injuriarum, quæ vobis hoc in genere fiunt.* aut τῶν μεγίστων ἀδικημάτων.

— 4. ὑπίδοισθέ τι] malim ὑπίδοισθ' ἔτι. *non jam amplius suspicemini.*

— 8. δικαίαν] cur suspectum habeat Taylorus, non video. potius proximum correxisset vitium: φυλακὴν, Χερρόνησον, τῆς πόλεως. sublatis commatibus accusativum genitivo mutavi. *vere justam et æquam stabilemque rationem servandi atque custodiendi Cherrhonesum reip. eripuit.*

— 9. εἰκότως δ' ἂν —] Citat h. l. Aristides τέχν. p. 210.

— 14. πεπραγμένον] accipio hic pro πεπραγματευμένον, μεμηχανημένον.

— 15. τοῦτό τε σώσειε] redit τοῦτο ad præmissum τηλικοῦτον πρᾶγμα. rem tantam, tam periculosam. Sententia est: non modo negotium hoc, ab Aristocrate jam inchoatum et velut in præcipitium datum, inhibebitis atque reprehendetis, salutemque vestram labantem confirmabitis, atque in integrum restituetis, ut Wolf recte reddidit.

— 23. τὴν γραφὴν] post τὴν γραφὴν addunt Aug. et Aristides ταύτην, quod necessarium facta tametsi judicet Taylorus, ego non video. v. p. 621. 11. quamvis haud infitiar, additum non obesse. verum pro ἐφευγεῖν correxi ἀφευγεῖν, iisdem auctoribus, improbante nequicquam Tayloro.

— 26. πρότερον δ', ὅτ' ἔπλευσα] pæne colligas ex h. l. actorem esse Apollodorum Pasionis.

— pen. ἡγούμην] post ἡγούμην sententia monstrat deesse πολὺ ἐλάττων κακουργούντων, vel tale quid. *qui tamen multo minora et leviora peccarent.*

623. 4 πολὺ] malim πάντα.

— 5. ὑπειλημμένον] ἄδηλον περὶ οὗ ὑπολαμβάνεται πᾶν τοὐναντίον, ἢ ὡς ἀληθῶς ἐστί. de quo vulgaris obtinet opinio, contraria modis omnibus rei veritati.

— 10. ταῦτα] bene habet. *ea, quæ* scil. *nunc dicturus sum*, aut *expositum eo.*

— 11. πολλοῦ δεῖν ἀξιοῦντα τυχεῖν] idem est ac si dixisset: πολὺ ἐνδεῖν τοῦ ἄξιον εἶναι τυχεῖν. *multum abesse ab eo, ut sit dignus, qui nanciscatur.*

— 14. ἀνάγκη δ' ἐστὶ —] locum hunc citat Aristides τέχν. p. 278.

— 19. Κότυος] locum hunc citat Harpocrat. v. Καρσοβλέπτης et Κότυς.

— 27. κεχαρισμένον] tametsi libenter servassem, necesse tamen habui corrigere et mutare cum κεχαρισμένου. quod ni fecissem, fuisset περαίνοντες cum περαίνων mutandum. illius autem erant auctores codices quidam, hujus nulli.

624. 5. Ἀθηνόδωρος] Citat h. l. Harpocr. v. Ἀθηνόδωρος.

— 6. ὁ μὲν] Athenodorus.

— ibid. οἱ δὲ] Simon et Bianor.

— 9. οὗτοι] hi tres modo dicti.

— ibid. ἐκείνων] liberis puta Berisadi.

— 11. κατεστρέψαιτο] post κατεστρέψαιτο deesse aliquid, dubio vacat. Sed, quod margo Lutet. dat τρόπος δὲ ἂν pro supplemento, haud placet. quod si a bonis libris sit acceptum, amplexandum est utique. sin minus, malim οὗτος δὲ [scil. ὁ τρόπος] ἂν. præcessit: *circumspiciebant rationem.* sequitur: *illa vero erat ratio.* Possit quoque suppleri: τοῦτο δὲ γενέσθαι προσεδόκων. *hoc autem sperabant futurum, si* — vel πῶς; δὲ τοῦτο;

— 16. ἐσπουδακότες] margo Lutet. dudum dat ἐσπουδακότε, quem si amplexamur, erit etiam γεγενημένου præferendum.

— 18. οὐδὲ βουλεύσεσθαι, οὐδὲ τὸν —] corruptum habet hunc locum Tayl. et deletum mallet οὐδὲ posterius, una cum commate. non sine ulla veri specie. ut sententia sit: *ne in mentem quidem sibi venire passurum esse, ut criminationi e violato plebiscito exstituræ sese reddat obnoxium.* ego tamen re diligentius pensitata arbitror vulgatam bene h. l. habere, modo ad βουλεύσεσθαι tacite e præmissis repetatur τὰ ὅπλα ἐναντία τῷ ὑμετέρῳ στρατηγῷ θήσεσθαι. *ne in mentem quidem sibi unquam venire passurum, ut armis cum infestis vestro imperatori occurrant.*

— 19. ἐκείνους] omnes illos supra nominatos, Simonem, Bianorem, Athenodorum: tametsi, boni si qui codices ἐκεῖνον dent, quod Taylor mavult, haud sim repudiaturus.

— 21. βουθῶν] pro scholio habet Taylorus, unius codicis Vindobonensis, qui omisit, auctoritate fretus. fateor abesse posse id vocabulum. Sed auctoribus non licebit modo ἀλλαττικῶς, modo plene eandem dictionem efferre?

— 23. ᾖττον] post ᾖττον videtur ἴσεσθαι, vel γενήσεσθαι, vel συμβήσεσθαι, vel tale quid deesse.

625. 2. χαρίσασθαι] correxi κομίσασθαι, recuperare, restituere.

— 10. οἱ μὲν ἐπιτρῶνται τῶν βασιλέων] Jarinus malebat τῶν βασιλικῶν. haud absurde, venerat idem mihi quoque in mentem. Sed vulgata bene habet, neque mutari eam fas est. obstat enim insequens ὅς, unus, quod perspicue ad βασιλέων redit. Ad ἐπιτρῶνται subaudiendum esse τῆς ἀρχῆς nemo facile est tam tardus quin ipse ultro intelligat; ut ad ἐκβαλεῖν p. 634. 22.

— 13. φίβῳ συκοφαντίας καὶ ὑλλάβιαν] correxi φόβου καὶ συκοφαντίας ὑλλάβιαν, nulla alia de causa, quam ut de ὧν tanto minus esset cur dubitetur, quo sit referendum. scil. non ad ὑλλάβιαν, sed ad συκοφαντίας.

— 16. τῷ δ' ἐπὶ πράττοντι τὴν ἀρχὴν] cohæret τῷ cum πράττοντι, non cum ἐπί. est idem ac si dixisset: τούτῳ δὲ, ὃς τῷ ἐπὶ πράττει τὴν ἀρχὴν, vel ᾧ πράττει ὅπως στρατηγῇ τὴν ἀρχὴν τῷ ἐπί. *illi vero*, scil. Charidemo, *qui imperium uni*, Kersoblepti puta, *comparare conatur*. non video, cur Taylero diligentia Wolfii, laudabilis et bene collocata, atque fructuosa, vapulet. Wolfius quidem bene locum hunc exposuit, planeque, et per eum non stetit, quo minus Taylorus intelligeret.

— 25. εἰδὼς] post εἰδὼς videtur γεγραφὼς abesse.

626. 7. τὸ πράττειν] Constructio hæc est: τὸ ἐπισχεῖν ἐκείνου ἐγχειροῦντα πράττειν ἐναντία ὑμῖν.

— 9. ἵνα κυρώσειεν] subaudi αὐτά. item ad βουλόμενοι κωλῦσαι v. 11.

— 16. ἃν γέγραπται] correxi ᾧ γέγραπται, id est, οὗτος, ᾧ γέγραπται. *indignum esse eum, cujus honoris ergo ista scripta sunt.* v. p. 627. 2. malim tamen, ut verum fatear, τούτου, scil. τοῦ ψηφίσματος, ut p. 623. 11.

— ult. συνωμόσθαι] imo vero συνωμῶσθαι. alloquitur per parenthesin judices. quapropter hæc verba καὶ συνωμῶσθαι ὡς δίκαια ἃ ἔχω parentheseos signis inclusi. *(consideravit modo, judices, æquitatem eorum, quæ dicam.)*

627. 13. συνίστη] Augustanus συνίστι. quod præfero. videtur enim, quod in verbis ab εἶμι, eo, compositis usu venit, ut præsens pro futuro usurpetur, id idem etiam verbis ab ἵημι compositis, quibusdam saltem, obtinere. ut συνίστι sit idem atque συνίστατε, *intelligetis*. Dubito, num futurum hujus verbi ab Atticis hoc quidem significatu usurpetur in activo. nam de medio nullum est dubium.

— 18. τούτων] Aristocratis, Charidemi, et qui cum illis faciunt. alias legi possit τούτῳ, *Aristocrati*. prima hæc orationis pars, quæ de legibus agit, procedit usque ad p. 653. 25.

— 24. τοῦ ψηφίσματος] Aristocrateum designat, quod hac oratione tota impugnatur et in ipso orationis exordio fuerat a scriba pro more recitatum. id quod jam Taylorus observavit.

628. 10. γέγραπται γὰρ ἐν μὲν τῷ νόμῳ] Immerito μὲν a Marklando sollicitatur. Insequitur δὲ ei respondens, tametsi longiuscule, p. 629. 5.

— 13. προσιτὸν] correxi προσιτὸν, omisso sigmate. προσιτὸν et προαγόρευσις est legislatoris aliquid denuntiantis, sive jubentis, sive vetantis, cum interminatione. v. Harpocr. v. ἐπιτιμητὴν, et locus Isæi, quem e Polluce citat Valesius ad Harpocr. p. 66. item v. ἐφορία, ubi προαγόρευσις est promulgatio, denuntiatio; it. infra p. 1068. pen.

— 14. πεπόηκεν ὅμως] malim hæc duo in unum contrahi vocabulum, resectis inutilibus, πεποιηκώς. ut sit hæc constructio: εἰρηκε τί χρὴ πάσχειν τὸν διδραχότα, ἐπειδὴ πεποίηκε κρίσιν, προσιτὸν (vel μετὰ τὸ προσιτὸν) ἰὰν ἀπωτέρω.

629. 13. φανερὸν] post φανερὸν videtur γενόμενον deesse.

— 16. ὁ κάτωθεν νόμος] significat idem atque mox ὁ μετὰ ταῦτα νόμος v. 18. *recita legem huic proximam inferiorem*, in illo fasciculo legum, e codice universo excerptarum, quo leges huic causæ servientes complexus sum, isti superiori jam recitatæ et enarratæ suppositam, quæ istam priorem, nulla alia intercedente, excipit. mirum dictu, quantos motus excitarit, quæ dubia orearit dictio tam plana, quam ipse orator, veluti prævidens et metuens bella grammaticorum ob eam oritura, interpretatus esset. quæ bella Taylorus enarravit, a ratione mea interpretandi hunc locum, si bene mentem ejus percipio, haud alienus.

— 21. Ἄξονι] Citat h. l. Harpocr. v. Ἄξονες. nisi quod ibi dat εἶρηται pro ἀγορεύει.

— ibid. ἀγορεύει] scil. legislator.

— 23. ὅσου] aut ὅσου in genitivo malim, aut ἢ ὅσον.

— ibid. εἰσφέρειν] scil. τὸν τοῦ ἀναχθέντος δίκην. ut Thesmotheta homicidæ ejus-

modi, ad se adducti, causam ad Heliæam adducant, in eam inferant.

— 24. ὃν ἕκαστοι] scil. δικῶν φονικῶν. prout causa quæque homicidii ad hoc vel illud tribunal pertinet. nam alias cædes alii judicabant; voluntarias et insidiosas Thesmothetæ, involuntarias et fortuitas Ephetæ. v. p. 632. 3.

— ibid. τῷ βουλομένῳ] scil. τὴν ἑαυτοῦ δίκην φονικὴν ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸν Ἡλιαίαν εἰσφέρεσθαι.

630. 15. τὸν] videtur hoc esse reliquum e nomine hominis proprio, quod periit, Νικόστρατον, aut Φιλόστρατον, aut tale quodpiam.

— 16. ὑπ' ἐκείνου ἀπαχθέντα] a thesmothetis e concione abductum, quo traderent undecim viris. alii malunt ὑπ' ἐκείνους. Sed videtur locus bene habere.

— 25. γνώριμον οἶμαι πᾶσι, μὴ μαστιγοῦν] manifestum est vitium hujus loci. aut enim λέγε in fine sententiæ est delendum, aut ὅτι post πᾶσιν est iterandum, quod valde durum est, et aures offendit, aut denique, quod equidem præferam, sic leg. γνώριμον οἶμαι πᾶσιν ὅτι μὴ μαστιγοῦν — λέγει. dedi de meo: γνώριμον οἶδα πᾶσιν (subaudi εἶναι) ὅτι μή.

— pen. τὰ γὰρ ἄπαντα χρήματα ἀνόμαζον οἱ παλαιοί] imo vero inverso verborum ordine: τὰ γὰρ χρήματα ἄπαντα ἀνόμαζον οἱ παλαιοί. veteres enim, quæ nos hodie χρήματα usurpamus, ἅπαντα usurpabant. Sic dudum ante e conjectura mea correxeram, quam e Tayloro intelligerem apud Theonem sic exstare.

631. 1. διόρισον] imo vero διορίσας. alias constructio sibi non constat. nam καὶ posterius v. 3. non per *et*, sed per *etiam* est reddendum. *lex enim cum sic definiat, quomodo puniendus sit ὁ ἀνδροφόνος, id est, reus convictus sceleris commissi atque condemnatus, et ubi sit puniendus, eo, quod patriam peremti appellavit: simul quoque disertis verbis pronunciavit reum talem non alio, quam isto a se præscripto, modo, neque alibi, quam ibi, esse puniendum.* cætera sanus videtur hic locus, nisi quod τὸν, quod abest a codice regio *a*, facile passurus sim omitti.

— 2. τὸν τοῦ πεπονθότος] dedi de meo sic: τὸν γὰρ τοῦ πεπονθότος. Eo enim, quod patriam injuria læsi, præfatus est, diserte quoque pronunciavit, neque alio modo, quam hoc, neque alibi, quam hic, (scilicet puniendum esse violatorem.)

— 3. περὶ τοῦ] post περὶ τοῦ videtur desiderari τρόπου.

— 5. δεῖ] de ratione dictionis πολλοῦ γε καὶ δεῖ διόρισον, cujus hanc vim esse constat, multum abest, ut definierit Wolfius, mihi satis nondum liquet, benene habeat, an secus. quod si quid corrigendum sit, malim h. l. infinitivum δεῖν. ut sit idem atque ἔστι πολλοῦ δεῖν. sed tutius est in re dubia vulgatam loco suo relinquere. nulla sunt dicendi rationes Atticis propriæ, a more loquendi vulgari mirum quantum dissidentes. Possit quoque δίω ξαμι, in infinitivo perfecti, legi; quæ est ratio usitata.

— 11. οὐδ' ἐν τῇ ἡμεδαπῇ] atqui leges id fieri permittebant. v. p. 635. 1. num ergo leg. οὐδ' ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. *ne in aliena quidem ditione*, ubi tamen legibus nostris nulla est auctoritas.

— 15. κακοῦν] videtur aut varietas lectionis pro λυμαίνεσθαι, aut potius scholium esse ejusdem verbi. nisi volumus κακοῦν de maceratione corporis in carcere diuturno accipere.

— 17. ἢ τοῦτον] malim ἢ σὺ τοῦτον τὸν τρόπον, scil. ἁλίσκῃ. *quam tu convictus es hoc modo.* ob sequens ὃς — ἕλαβες.

— 21. ἀφοσιωφεία] in ea parte legis tuæ, qua illum appellas et definis, quem a tua lege puniri vis.

— pen. ἢ αἴτιος ᾖ φόνου] id est, τοῦ φονεύσαι αὐτόν. *si quis homicidam aut ipse manu sua peremerit, aut ejus perimendi alii fuerit auctor, qui homicida se abstinuerit* — Sine causa tricantur hic loci. ἀγορὰ est in uno quodam loco mercium, quas secum quique attulere, vendendarum ergo, aut permutandarum. ἐφορία est tractus duabus finitimis regionibus interjectus et eas interventu suo velut copulans. potest pro adjectivo haberi. malim tamen ego quidem pro substantivo haberi. quia adjectivum duarum modo terminationum, ὁ et ἡ ἐφόριος, solet usurpari. adeoque recte puto comma inter ἀγορᾶς et ἐφορίας interseri, et infra p. 632. 7. et 26. hæc duo vocabula per καὶ copulari. tametsi contra p. 633. 2. nec ἐφορίαν ἀγορᾶν improbem pro *forum limitaneum.*

632. 1. ἅστις] bene habet. οἵτινες si voluisset orator, debuisset ἐν οἷσπερ dicere. τὸν cohæret cum κτείναντα, non cum proximo Ἀθηναῖον. est idem ac si dixisset: τοῦτον ὅστις ἔκτεινεν Ἀθηναῖόν τινα. *ut si quis occidisset aliquem Atheniensem.*

— 3. τοὺς ἐφέτας] Citat h. l. Harpocr. v. ἐφέται.

— 15. τοὺς ἐπίρρωτα] subaudi a communi πεφευγότας.

— 17. μόνη καὶ λοιπὴ] inclusi uncis vocem mediam, ab aliquibus codicibus exclusam, sine dubio hic loci importunam et vitiose redundantem, tametsi a multis bonæ notæ codd. sustentetur. Si servari debeat, transponatur, ad hunc modum: ἢ καὶ μόνη λοιπή. ante μόνος et πᾶς solet καὶ eleganter redundare.

— 19. μεταστάντα] correxi μεταστάντας. quia præcessit τοῖς ἀτυχοῦσι πᾶσι. et sic dudum conjeceram ante, quam nossem in Barocc. sic legi. vulgatam si qui tueatur, ei necesse sit τινα subaudire.

— 21. *τῶν ἀτυχημάτων*] non sollicitassem, nisi auctoritas meliorum codicum imperasset, ut *ἀδικημάτων* corrigerem. hoc *cædes voluntarias*, illud *involuntarias* designat.

— 23. *τί τοῦτο λέγων*] idem est ac si dixisset: *τί λέγων τοῦτο λέγων*, vel *τί λέγων ἐν τῷ τοῦτο λέγειν*.

633. 10. *ἢ ἄλλοθί που*] verba *ἢ ἄλλοθί που* delenda videntur, ut scholium v. *ἕξω τούτων*. nisi volumus legere *ἢ ἄλλο τι δρᾷ*. *si quis — occidit*, aut *alio quo modo tractat*.

— 11. *τὸν γὰρ φυγάδα*] Sententia est: *exsulem* [expulsum e. c. Athenis, aut qui illinc discessit, sive condemnatus, sive metu condemnationis] *lex non appellat ex nomine civitatis* [h. e. non appellat Atheniensem], *sed ex eo facinore, cujus ipse se reum fecit*, h. e. *homicidam*. Markl. existimavit *τὸν φυγάδα* idem esse ac si dixisset *κατὰ τὸν φυγάδα*. quod opinatur posse significare, *quod attinet ad exsulem*. sed bene habet. Græca dictio *προσωνεῖν τινά τι* significat *aliquem aliqua appellatione efficere, aliquo modo appellare*. Sed movet Aug. pr. mendæ huic loco insidentis suspicionem, qui *προσωνεῖν* dat. quo admisso leg. erit: *τῷ γὰρ φυγάδα — προσωνεῖν* — et tum verba *καὶ διὰ τοῦτο* v. 14. erunt omittenda.

— 14. *ἄν τις —*] est pentameter fortuito effusus.

— 26. *ἀπώσηται*] aut ante *ἀπώσηται*, aut pone hoc verbum, deesse videtur *ἀτυχῇ*. *cui fatale sit, ut infortunio utatur.* (homicidio puta non voluntario).

634. 2. *ἔνοχος δὲ σὺ*] f. *ἔνοχος δὲ καὶ σύ*. *sed et tu quoque reus es*. et sic dedi mea sponte.

— 22. *τῶν γὰρ ἐκ προνοίας*] scil. *ἀνδροφόνων*.

— 23. *περὶ μὲν δὴ τῶν ἑκουσίων*] imo vero *δικαίων*, sic ipsa rei natura jubente, et auctoritate Augustani, suadentibus etiam Lambino et Tayloro, præter edd. ab eo laudatas, nobiscum facientes.

635. 12. *προσῆκε γράψαι*] correxi *προσῆκε περιγράψαι*. Constructionem verborum et sententiam loci bene monstravit Marklandus. quæ hæc est: *tui cum scriberes, ἐάν τις δικαιοπράγῃ*, SI QUIS OCCIDERIT CHARIDEMUM: *oportebat te quoque hæc adscribere, cum deliberato consilio, an præter voluntatem*.

— 17. *τῷ γράμματι*] imo vero *τῷ πράγματι*. *rei huic*, negotio huic, nempe cædium. Sic conjeceram, antequam in Bav. margine hanc ipsam lectionem reperirem annotatam. quare nil dubitavi eam recipere.

— 23. *Εἰᾳ*] cohæret cum *ἄξιον*. segre tamen fero tam longe illud ab hoc distractum.

636. 1. *οὐ ταὐτὸν*] scil. *ὄν*. tametsi malim hoc addi.

— 3. *βεβαιοῦσαν*] *inveniemus in omni re gesta, causam consiliumque rei, ut certum de ea judicium ferri possit, efficere.*

— 21. *πάλιν ὅσον. καὶ —*] distinctionem hic emendavi ad hunc modum. post *πάλιν* posui punctum. perfecta enim est sententia. deinde *ὅσον, καὶ σφόδρα σαφῶς, τοῦτο δηλοῖ*; *ubinam hoc declarat lex, et quidem plane atque perspicue?*

— pen. *οὐδεὶς καὶ κωλύει νόμος. λέγε τὸν νόμον*] correxi *οὐδεὶς κωλύει νόμος. λέγε ἄλλον νόμον*. antequam nossem e libris Mstis, ita leg. esse, incideram in easdem plane conjecturas, in quas Marklandus. id quod nil est mirandum, rei natura illuc ducente.

637. 2. *ἐν ὁδῷ καθελὼν*] verbum hoc *καθελὼν* utrique commune est, tam *ἐν ὁδῷ*, quam *ἐν πολέμῳ*, ut *ἀγωνίσας* item est. ut hæc sit sententia: Si qui dejecit quem, h. e. peremit, nescius qui esset, seu per errorem ignorantiæ, sive in via publica, sive in dimicatione pugnæ. Pro nugis habeo, quæ grammatici de rariori nescio qua significatione v. *ὁδὸς* hic obtinente commiscuntur, quasi *insidias* significet, *λόχον*. et hanc vim hic loci requiri, quia alias latrones in via publica cædes rapinasque exercentes hac lege licentiam scelerum acciperent. Sed licet hanc argutiam in ipsos auctores retorquere. Latrones ergo, insidiis qui prætereuntes excipiunt, ab hac lege absolventur? Ergone media in via publica, sive in urbe, sive rure, nulla potest oriri inter duos contentio, et inde pugna cædesque; sive ea ampla et lata est via, sive calles angustus, sive aliis de causis, sive eo de ipso, ut alter alterum sibi decedere postulet de via, alter recuset; Œdipi Laiique exemplum quem fugit. Ista via insolentior si vocabulo *ὁδὸς* h. l. inesset, censesne Demosth. fuisse silentio prætereriturum, illum in enucleandis veteribus glossis adeo diligentem?

— 5. *παλλακῇ, ἢ ἂν*] delevi et hic et v. 25. mediam vocem. exposit legislator, quam mulierem vocabulo *παλλακὴ* designet; eam nimirum, quam quis habeat secum domi, *ἐπὶ παίδων ἀληθείαν διαφυτείᾳ καὶ παιδιᾷ*, quo liberos, quos jam habet ex uxore legitima susceptos, seu matre orbatos, seu matre adhuc superstite, educet atque erudiat. non hic de suscipienda vel quærenda prole e pellice, sed de liberis jam ex uxore susceptis agitur, a pellice educandis.

— 10. *ἀφ' οἷς ἐξεῖναι κτεῖναι*] tametsi codices nil variant, et infra quoque p. 639. 7. et 644. ult. eadem formula recurrit, ego tamen nihilominus existimo leg. esse: *ἐξεστι*. alias leg. esset: *ἀφ' οἷς ἐξεῖναι θέλει* [scil. *ὁ νομοθέτης*] *κτεῖναι*. *quibus in causis velit licitam esse cædem.*

— 21. *καὶ τοῦτον εἶναι*] subaudi aut

ἠγήσατο e v. 19. aut potius ὅρισεν e versu 14.

— 26. τινὰ] correxi τινὶ, *propter horum aliquid.*

638. 2. ἴδοιτο] pro ἴδοιτο melius conveniat ἐξῆν vel δίκαιον ἐνόμιζον.

— 3. ἐπειδὴ γὰρ —] Citat h. l. Aristides τεχν. p. 168. sed pro φίλον dans φιλίαν, quod recepi.

— 13. ταῦτ' ἐπιχαρῆ] correxi ταῦτ' ἐπιχειρῶν. redit illud ταῦτα ad modo prætermissum τὰ ἀπαρημένα ὑπὸ τῶν νόμων.

— 14. αὐτὸν] redit ad omissum, tacitoque subaudiendum τινά. *quam ut aliquis sinat Charidemum sibi illudere.*

— 17. τουτουὶ] scil. Timocratis.

— 23. ἴσεσθαι] post ἴσεσθαι videtur ἄδηλον abesse. *obscuritas et incertitudo futuri eventus.*

— ibid. πρὸς δὲ τούτῳ] correxi e conjectura mea, quam postmodum ab Augustano confirmatam vidi πρὸς δὲ τοῦτο. *et ad hoc* [incertum futuri temporis] seu *convenienter itaque huic futurorum eventuum incertitudini, supponamus more humano spes, seu exspectationes.*

639. 15. κἂν δικαίως, κἂν ὡς οἱ νόμοι διδόασιν] Taylor pro secunda voce malit ἀδίκως, ideo quod *juste*, et *ad præscriptum legum* vel *ex concessione legum* sit idem. in quo fallitur. leges scriptæ a non scriptis differunt, etiam ubi cum illis conveniunt; sed sæpe illæ cum his discrepant. paulo post v. 22. leges civiles a jure naturæ distinguit. Secundum hoc sæpe *justum* est, quod lege civili hujus vel illius civitatis est vetitum. quare vulgata h. l. bene habet.

— 21. αἰτοῦντες] malim μετ' αἰτοῦντες. se rogantes quidem, sed vel ingratiis, ab invitis aufferunt.

640. 4. καὶ τὰ ἐκείνου] mirum videri queat, bona proscripti, fisco addicta, appellari ἄτιμα. Sed id moris Athenis fuisse cum ex hoc loco apparet, tum ex alio colligitur, p. 634. 13. ubi bona homicidæ, qui ob cædem involuntariam perpetratam urbe excesserit, appellantur ἐπίτιμα, eo, quod non essent publicata. τῶν γὰρ ἐκ προνοίας ἀνδροφόνων, addit, τὰ χρήματα δεδήμευται.

— 22. ἢ μαρτυρεῖν] videtur hic deesse τοὺς μάρτυρας. non enim testantur litigantes; sed καλοῦνται omnes, tam testes, quam actor cum reo. μαρτυροῦσιν οἱ μάρτυρες, aut οἱ συνειδότες, ut v. 23. ait, et διόμνυται οἱ ἀγωνιζόμενοι.

— 25. οὐ κλῆσις, οὐ κρίσις] postremæ duæ voces mihi videntur delendæ, ut perperam e prioribus iteratæ. quapropter eas uncis inclusi. nullæ literæ magis a librariis Græcis inter se permutantur, quam λ et ρ, item υ et ι. patet ex eo, quod ἡ κρίσις sequatur τὴν μαρτυρίαν, non præcedat; tum ex eo, quod paulo ante nulla facta sit mentio τοῦ κρίνεσθαι v. 22. sed statim a καλεῖσθαι ad μαρτυρεῖν transitus fiat.

— 641. 2. εὑρημένα] verbum in hac re proprium v. p. 642. 3.

— 5. τούτων] non cohæret cum proximo τῶν πάντων, sed idem est ac si dixisset: πάντων τῶν δικαστηρίων ὅσα ἐστὶν, οὐδὲν φασήσεται σεμνότερον τούτων τῶν Ἀθήνησιν.

— 18. καλὰ παραδεδομένα] bene habet, idemque est, atque si dixisset: καλὰ, τὰ μὲν παραδεδομένα καὶ μυθώδη, τὰ δὲ ὧν ὑμεῖς αὐτοὶ μάρτυρες ἐσμέν. facit duo genera decorum, alia fabularia et a majoribus ad posteros tradita, alia, quorum ipsi essent testes.

— 22. τὰ παλαιὰ] id est, κατὰ τὰ παλαιὰ, *temporibus antiquis.*

642. 5. οὐδεὶς πώποτε] negavit hoc postremis suis temporibus ipse Demosthenes, cum ab Areopagitico senatu acceptæ ab Harpalo pecuniæ damnaretur.

— 16. τὸν τυχὸν τά τ' ὄρκια τοῦτο ποιήσει] correxi τὸν τυχόντα τιν' ὅρκια τοῦτον ποιήσει. cætera e libris editis et Mstis, τοῦτον ex conjectura mea, quam postmodum a Bav. vidi confirmatam. ὅρκια ποιεῖν est idem atque ὀμνύναι. Est idem ac si dixisset: ἐὰν ὑμῖν σὺ τοῦτον τὸν ὅρκον, οὐκ ὀμεῖσαι· ὅρκον τινὰ τὸν τυχόντα, ἀλλὰ τὸν φοβερώτατον καὶ δεινότατον.

— 24. ἐπανεγκάμενος] Taylor mavult ἀπενεγκάμ. non video, qua de causa. utraque lectio loco huic convenit; illa significat *superinducens*, hæc *secum domum e judicio referens.*

643. 10. οὐκ ἐπεδέοντο τοῖς ἀτυχήμασιν] *non insidiabantur infortuniis*, non scribus oculis venabantur cædes, si quæ aut committerentur a volentibus, aut acciderent ab invitis (quod utrumque genus semper in infortuniis numeratur), quo suam suppliciorum atque sanguinum sitim satiarent.

— 17. παρὰ τοὺς γεγραμμένους τούτου νόμους] addidi τούτου de meo penu, rei natura id postulante, et simili loco, 645. 13. comprobante. *præter* vel *contra* leges scriptas Areopagitico senatui usitatas. Ex Augustani codicis lectione videtur hæc posse effici: πρῶτον μὲν παρ' ἑνὸς τούτου τῶν δικαστηρίου τοὺς γεγραμμένους νόμους. præterea ad ἄγραφα v. 18. malim articulum τὰ addi, ut sit aut καὶ τὰ ἄγραφα, aut καὶ τἀγραφα. scripsi quoque τἀγραφα.

— 20. Παλλαδίῳ] locum hunc citat Harpocr. v. ἐπὶ Παλλαδίῳ.

— 21. παρὰ τούτων νόμους] triplex patebat corrigendi via, aut περὶ τούτων νόμους, quæ mea mihi conjectura præ cæteris placebat, non quod mea esset, sed quod rei natura huc demonstraret (scil. περὶ τῶν ἀκουσίων. et περὶ atque παρὰ inter se a li-

huuriis permutari ex Aldina Demosthenis et e Lexico Græco Bibliothecæ Bavaricæ inemeriis exemplis mihi constitit), aut παρὰ τούτου, quod dat Demosthenes Bavaricus, scil. τοῦ ἀναστησίου πεμψομένους, aut denique παρὰ τούτῳ, ubi rursus πεμψομένους debet subaudiri. delegi postremam rationem, ab Augustano subministratam, et a vestigiis vulgatæ minimum recedentem, in quam ipse quoque olim conjectura incideram.

— pen. τὸν ἀλλότια] Citat h. l. Harpocr. v. ὅτι οἱ ἀλλότιε ἀντ' ἀλλοτρίου φάσαν.

644. 1. αἰδέσεται τινα] bene habet τινα, ἀλλοῦσθαί τινα dicebant Attici, in sermone forensi, pro placare aliquem, ut de actione sua, aut jure suo aliquem persequendi aut patria arcendi, desisteret.

— 2. ἔστιν ὃν τρόπον, οὐχ ὃν ἂν τύχῃ, ἀλλὰ] videtur sic leg. esse: ἔστιν ὃν ἂν τύχῃ τρόπον; *modone quocunque tandem? sine neutiquam.* ἀλλὰ — aut sic: ἔστιν οὓν τρόπου, ὃν ἂν τύχῃ; *sin*, ἀλλὰ — aut sic denique: ἔστιν ὃν ἂν τύχῃ τρόπου; respons. οὐχ ὃν ἂν τύχῃ τρόπον, ἀλλὰ —.

— 7. παρασχόντ'] id est, παρασχόντα. nam vitiose dat August. παρασχόντι. dativo locus hic nullus est; sed accusativus requiritur. *postesquam lex dederit abeundi e patria securitatem, sic tandem*, vel *tum demum imperare exilium.*

— 9. ἰσιοῦν καὶ καθαίρεσθαι] vulgata cum esset vitiosa, et duplex pateret emendandi ratio, aut ἰσιοῦσθαι καὶ καθαίρεσθαι, aut ἰσιοῦν καὶ καθαίρειν, prætuli priorem, quod aliqua saltim munita esset auctoritate marginis Latet. quæcunque illa est auctoritas. quo enim e codice ductum sit ἰσιοῦσθαι me fugit.

— 17. ἀγιώτατα τούτων] malim περὶ τούτων. *his de rebus.* canais puta cædia.

— 20. Δελφοῖν] Citat h. l. Harpocr. v. ἐπὶ Δελφοῖν.

— 24. λογιζόμενοι δ'—] Citat h. l. Aristides τέχν. p. 172. Norm. sed pro ὁμολογῶν, v. 25. dat σύμπαντων. nescio an melius. aut possit utramque copulari ad hunc modum: ἀναιτιάτους, ὁμολογῶν, σύμπαντων θεῶν ἀμοντῶν—.

— ult. ἀλλ οὐχ οὗτος, οὐδὲν ἀφεῖλεν] deest hic aliquid, aut ὃς ante οὐδὲν, aut γὰρ post eandem vocem.

645. 1. φασὶ] uncis inclusi, quo facile carere, et careat optimi codices, non tamen plane otiosum. potest enim hic idem significare, quod alias sæpe significat, *ut ipsius verbis utar*, vel *ipsa ejus verba reddo.*

— 7. αἰτίαν] deletum volant, non vitiose qua sint gravi de causa. αἰτία est *appellatio, prædicatio*, cum aliquid aliqua de re affirmamus, bonum an malum, honestum an turpe, perinde est. Convenientius dicitur ἡ ἄδικος, ἡ δικαία αἰτία, quam ἀδικία.

— 10. προσίθημας, τοῦτον ἂν τις ἀναιτίῳ] mutavi distinctionem et correxi sic: προσίθημας τούτων, scil. τῶν αἰτιῶν, vel, si mavis, τῶν προσθηκῶν, *neutram harum appellationum, seu conditionum adjunxisti, eo quod simpliciter scripsisti: si quis occiderit.*

— 14. Πρυτανίῳ] Citat h. l. Harpocr. v. ἐπὶ Πρυτανίῳ.

— 17. εἰδῇ] *sciat.* alii ἴδῃ, *videat.* ambigo, utrum præferam.

— 18. λαγχάνεται] *datur judicium.* alii λαγχάνω, *dat*, scil. lex, aut legislator. periude est, utro modo legas. Possit quoque λαγχάνετε legi. *vos*, Athenienses, *datis judices sorte ductos.*

— 23. τῇ τύχῃ] volunt expungere, quoniam ἐὰν τύχῃ præcessit. Sed bene constare illa duo secum, si quid video, possunt. multo magis erit impium atque scelestum, indicta causa, tamen rapiendi facultatem rei dare, qui fortasseun, si ita fors ferat, insons sit, aut fac sontem esse, homo tamen certe est, communique nobiscum humanæ naturæ sorte usus est *per fortunam.* Potest hoc *per fortunam* τῇ τύχῃ significare, aut nascendi sorte, aut per illud facinus, infortuniumve. Humanum enim est hominem occidere, hominesque alios ab aliis tolli, seu fraude, seu fortuito, videmus quotidie.

— 26. Φραττοῖ] Citat h. l. Harpocr. v. ἐν Φραττοῖ.

646. 2. ὁ ταῦτα ἕκαστα δέκα τάξας] vocem δέκα uncis inclusi. quæ si servanda sit, ita fere possit legi: ὁ ταῦτα ἕκαστα ὠδί που διατάξας.

— 14. φυγὴν] sic Harpocr. quoque dat. alii dant δίκην.

— 16. ἐᾷν] aut deest, aut subaudiri debet ἀτιμώσαντον.

— 17. ἀναίτιον] malunt alii ἐναίτιον, eum, qui est ἐν τῇ αἰτίᾳ, qui accusatione premitur, insimulatum sceleris. non male illi quidem. veruntamen posse videtur etiam vulgata teneri et defendi. perspicua enim est oppositio inter τὸν ἀδικοῦντα *sontem*, et τὸν ἀναίτιον *insontem.* Sententia est: ut scelus est, sceleratum abire sinere salvum, indicta causa, quæ si cognita fuisset, meritas ille pœnas supplicio luisset; ita rursus non minus est scelus, insontem ad pœnam tradere, causa non cognita, quæ si discussa fuisset, abisset ille absolutus.

— 17. περὶ τῶν ἀνδροφόνων τῶν ἄδε κειμένων] delevi secundum articulum. est idem ac si dixisset: περὶ τούτων περὶ οὓς ἅδε κέκριται ὅτι εἰσὶν ἀνδροφόνοι.

647. 11. ὅλη ἡ πόλις] delevi articulum e conjectura mea et codd. civitas quæcunque Græca præter Athenas designatur, quæ urbs per excellentiam ἡ πόλις usurpatur.

— 20. δεῖξον σύτοσι] distinxi hæc inter-

et studii, neque odii, *veram opportunitatem legitimumque modum migrando.*

661. 4. δώσειτε] scil. ταῦτα.

— 8. τοῖς μὲν] scil. ψηφιούμεθα ταῦτα, e. v. 6.

— 20. τῷ μηδὲν ἀδ.] malim τῷ μηδένα μηδὲν ἀδικηκότι.

— 21. ἔπειθ' ὡς ἀληθῆς ὅστις] transposui meo periculo verba sic: ἔπειθ' ὅστις ὡς ἀληθῆς ἅπασιν ἀνθρώποις. *quem homines omnes vere perspicuoque cernent, ideo esse hoc privilegium adeptum, quo ne quid mali patiatur.*

662. 10. Πύθων] apparet ex hoc loco, Pythonem illum Byzantium, cujus vim eloquentiæ Demosthenes ipse videtur haud infitiari, Atheniensibus approbatam, cum Philippi ad eos legatum ageret, eundem cum hoc Æneo Pythone fuisse. Byzantius est dictus ideo, quod extremam ætatem Byzantii degeret.

— 18. τοῦτον] correxi τούτων. quod cohæret cum περιεῖναι et cum κατηγορεῖν. *quisquis recte sapit, hos homines cavendo vincere debet, non fraudis eos accusare, posteaquam damno suo cognoverit a se fidem ipsis habitam temere, nondum usu probatis.*

663. 1. αὐτὸν] hic loci est pro τοῦτον. Constructio est hæc: λογιζόμενος εὐρήσειν τοῦτον οὐκ ἀξιόπιστον, — ὑπὲρ οὗ — ἀξιόπιστον et αὐτὸν ad Kersoblepten, ἐκείνῳ ad Charidemum, redeunt. ϕ. p. 664. 7.

— 3. σκοπῶ Κότυν ὅτι κηδεστὴς ἦν Ἰφικράτει τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅπερ Χαρίδημος Κερσοβλέπτῃ] Constat Iphicraten filiam Cotyis, Tarsen, in matrimonio habuisse. Consequitur ex his, si vera Demosthenes perhibet, neque causa est, cur mentiri existimetur, Kersoblepten Charidemi generum fuisse. id quod etiam ætas satis indicat. major enim natu Charidemus erat, quam Kersobleptes, ut magis sit consentaneum, Charidemum Kersobleptis socerum, quam hunc illius fuisse. quare vulgatam tueor, tametsi ab aliis impugnetur, et ipsi mihi olim visum sit leg. esse Χαριδήμῳ Κερσοβλέπτης, quomodo etiam in Herwagiana extare suspicor, in Feliciana, Paulina est et Bav. quid si autem κηδεστὴς non *gener*, sed *maritus sororis* sit? Habuerit tum Iphicrates in matrimonio sororem Cotyis, et Charidemus sororem Kersobleptis. Possit sic priorum librorum vulgata stare.

— 21. μαὶ] malim οὐδέ.

— 26. λαβὲν] addidi αὐτὸς post λαβέν. Quod si minus est necessarium, inutile tamen non est respectu Charidemi, de quo statim post commemorat v. pen.

664. 2. Ἄντισσαν] Citat Harpocr. v. Ἄντισσα.

— ibid. Δρῦν] Citat Harpocr. v. Δρῦς.

— 6. ἑαυτοῦ] *suæ*, Iphicratis puta. v. p. 665. 4.

— 9. καὶ πατῇ] malim καὶ πατῇ. *etiam contra vos cunctos*, vel *universos*. composuit simultates Kersobleptis cum Charidemo, cum ejusdem simultatibus erga cunctam Atheniensium remp. privatum odium eam publico.

— 10. ἐξάρειε τοῦθ'—] Sententia est; *prodestne vobis, posteaquam Charidemus deceptus fuerit, vosmet ipsos Thracem in vos armasse atque roborasse?*

— 11. αὐτοὺς] non cohæret cum ἐφ' ὑμᾶς proximo, sed idem est ac si dixisset: ὑμᾶς αὐτοὺς, vosmet ipsos, altro, manibus vestris, κατασκευάσῃ τὸν Κερσοβλέπτην ἰσχυρὸν ἐφ' ὑμᾶς.

— 18. ὑπὲρ αὐτῶν] spiritum asperum posteriori voci appinxi. redit ad eum, qui providet, atque impedit, quominus consilia capiantur, sibique, et alteri, cujus causa capiantur, noxia futura. nam ἐξαρεῖν idem sæpe significat, atque ὠφελεῖν, *expedit, prodest.*

— 20. κἀκείνους] tam illis, qui amantur. καὶ σφίσιν αὐτοῖς, quam illis ipsis, qui istos amant.

665. 5. οὐκ ἐπιστρέφει] *nil curabat.* ut paulo ante 664. ult. οὐδὲν ἐφρόντισε. alii codices dant οὐκ ἀπιστρέφει, *passus non est a consilio suo per ea se deduci.* periude est, utram lectionem optes. utraque bona est.

— 6. τίνος ἂν καὶ λέγων σχοίη μή τινος Χαρίδημον ἀπιστορίαν] manifestum est, neque fugit Taylorum, posterius τινος, exoliticum illud, redundare et amputandum est, in quo ipsemet ei assentior hactenus, ut ejus loco τούτου suffectum velim. *cujusnam rei rationem habeat Kersobleptes, ne ea re Charidemum privet?*

— 13. ἁπλῶς] est, nude, absolute, sine restrictione et exceptione. quod huic loco non convenit. quare malim ἁπλοῦς. more hominum simplicium, imperitorum, imprudentium, stultorum. Verumtamen altero, etiam hoc sensu Noster sæpe usurpat, ut p. 725. 25. οὐδὲ ταῦτα ἁπλῶς, οὐδ' ἀβέλτερος φανήσεται γεγραφώς.

— 17. οὐδὲν] hic est pro τι, accommodatur enim præmisso οὐδὲ, et noto Atticismo plane redundat.

— 23. Θρᾳκὶ δ' ἀνθρώπῳ βασιλεῖ] omnia hæc ad Kersoblepten redeunt. Charidemus dicitur imperatoris operam præstare *homini Thraci, eidemque regi.*

666. 2. ἐπιβουλεύσοντος] correxi ἐπιβουλεύσαντος. quod est tempus infinitum. *qui, si ita contingat, sit insidiaturus.*

— 3. ἐψηφισμένους] bene habet, tametsi etiam ἐψηφισμένοις, quomodo Taylorus vult legi, non spernendum sit, si codices consentiant.

— 9. ἐκδοῦναι καὶ] καὶ deletum malim; ut vitiose redundans. nisi si volumus hanc esse sententiam, Europæos *quoque* Græcos. ut Lacedæmonii Græcos Asiaticos regi

Persarum prodiderunt, ita Athenienses Xerxoblepti Græcos quoque Europæos. ut ambo Græci, tam Asiatici, quam etiam Europæi, barbaris sint traditi pro mancipiis.

— 24. ἀδικῶν] aut ἀδίκως est leg. aut plane delendum est ἀδικῶν. nam ὑβρίζων tam ad παῖδας, quam ad γυναῖκας pertinet. tametsi non video, quomodo possit aliquis ἀδίκως ὑβρίζων dici, quasi sit etiam δικαίως ὑβρίζων. quare satius erit plane tolli.

— pen. Ἐξήκοντος] Citat h. l. Harpocr. v. Ἐξήκοντος.

667. 17. κατηψηφίσθη] Codices quidam dant ἐψηφισμένα. quam varietatem lectionis cum non improbem, non video tamen, cur alteri vulgatæ præferatur.

— ibid. ἐπ' ἐκείνου] *in eo*, Philisco puta. Marklandus ἐπ' ἐκείνων malebat, ad Harmodium et Aristogitonem referens. in quo humanum quid passus est. ego equidem, quid sibi velit, haud capio. Sed non satis ad sententiam oratoris attendebat, neque eam percipiebat; et universe, doctissimi et acutissimi critici notulæ ad Demosthenem adspersæ non satis sunt maturatæ. .

— 19. ἐπὶ τούτου] *in hoc*, Charidemo.

— 22. βούλομαι τοίνυν—] absoluta parte orationis media, qua demonstratum dedit, Aristocrateam rogationem reip. pestiferam esse, transit nunc orator ad postremam, qua plenum faciet, honoribus tantis indignum esse Charidemum.

— 25. ὦ] sic nude positum paulo, mihi quidem, est obscurius. intelligerem aliquanto melius, si aut pro isto spiritu aspero lenis esset exaratus, aut μέγα additum. Si illud prius, foret idem ac si dixisset: ἐν δὲ τούτοις, *in his autem*, vel inter hæc, quæ vos docebo, alia, *etiam hoc* vos *docebo*. hoc autem posteriore pacto legendum sit: ὃν δὲ ὑμῖν ἐκεῖνον μέγα ὑπισχνοῦμαι. et sic accipiendum: quæcunque est spes hujus meæ, quam nunc ingredior, demonstrationis, illud quidem semper, licet unum modo, sed magnum idem atque splendidum, vobis dabo demonstratum. Suspicatus quoque sum Demosthenem reliquisse, οὐχ ὅν. non unum modo simplex demonstrabo hoc, quod promisi, Charidemum puta indignum esse, cui tantus honor satellitii habeatur, sed illud quoque addam, cum pœnas scelerum gravissimas meruisse. Judicent periti his de conjecturis, quod ipsi volent.

668. 12. τοὺς ἐκ τῶν ἀργυρίων] subaudi χρηματιζομένους.

— 13. οὐδὲν] volunt οὐδένα. propter audacitatem marginis Lutetiani. quæ anctoritas dubia, eoque haud gravis est. autem enim tacito, certo non constat, sitne ea lectio codicis probati, an Lambini conjectura. teneamus ergo vulgatam et ad ἅπας (v. 11.) referamus.

— 20. ὅπερ σπουδάσασι] malim ὅπερ καὶ σπ.

669. 2. ὅθεν ἀρξάμενος — καιρὸς ὑμᾶς ἐκπλῆσαι] idem est ac si dixisset: ὅθεν ἄρξατο ὑμᾶς καιρὸς ποιεῖν.

— 21. ἐκεῖ] in Thracia, apud Cotyn.

— 27. οὐκ ἀποδεδώκασι] vobis puta, quibus debuerat obsides tradere.

670. 10. τὴν ἐπιστολήν. Ἐπιστολή.] malim τὰς ἐπιστολάς. vel potius illa duo vocabula τὴν ἐπιστολὴν deleri. quare uncis inclusi. Ἐπιστολαί. Sunt enim duæ epistolæ, altera Iphioratis, altera Timothei. et sic dedi arbitrio meo, transposui quoque vocabula sic: Ψήφισμα. Ἐπιστολαί. Μαρτυρία.

— 18. ἐκ τῆς ἐπιστολῆς] Timothei puta ad S. P. Q. Athen. is enim bellum ad Amphipolin gesserat. v. 669. 7.

— 24. ὑπ' αὐτοῦ] malim ὑφ' αὑτοῦ. *a semet*, Charidemo. nam αὐτοῦ rediret ad Cephisodotum.

671. 1. ἀπώμισθος] Citat h. l. Harpocr. v. ἀπώμισθος.

— 6. κηδεσταῖς] Artabazi generis, Memnoni et Mentori. v. 672. 5.

— 9. Σκῆψιν] laudat h. l. Harpocr. v. Κίβρητα et Σκῆψις.

— 11. ἠγνόησε] peccasset, prætervidisset, lapsus esset errore, per imprudentiam in fraudem incidisset. v. p. 1463. 12. 1473. pen. et alibi.

672. 20. Κριθωτὴν] Citat h. l. Harpocr. v. Κριθωτή.

— 22. τἀναντία] deletum vult Taylor, cui cave obsecundes, fallitur enim. vocabulum est sententiæ prorsus necessarium. Constructio hæc est: ὅτι ταῦτα ἐφενάκιζεν ὑμᾶς, ἐγκωμὸς τἀναντία ποιεῖν τούτοις, καὶ ἡνίκα ἦτι ἦν ἐν Ἀσίᾳ, καὶ τὴν ἐπιστολὴν πρὸς ὑμᾶς ἔπεμπεν. E transitu ejus cognoscetis, illum, hæc jactantem, vel his ineptiis, vobis imposuisse, et verba vobis dedisse, tametsi jam tum, quum adhuc in Asia esset, illasque ad vos literas daret, secum decrevisset, alia omnia facere, quam quæ vobis recepisset facturum.

673. 9. ἐπιστολαί] His epistolis non continetur epistola Charidemi ad S. P. Q. A. vel potius ad Cephisodotum, quippe quæ v. demum 18. recitatur, sed epistolæ hæc sunt archontum Atticorum, qui tum urbibus Cherrhonesi, si quæ Athenienses superstites mansissent, cum imperio præessent. v. p. 672. 20. et hæ ipsa pagina, v. 27.

— 16. ἐπαινῶν καὶ τὰ] malim ἐπαίνων, τὰ (sine copula), ut sit genitivus pluralis ab ἔπαινος.

— 24. μαρτυρία ἔργων] pro his verbis in codd. aliis est ἐπιστολαί, quod præferam. epistola significatur præfecti Crithotæ. e qua ipsa ejus verba v. 27. afferuntur.

— ult. ἐπιδείξας] bene habet. Sententia est: recita tu, o scriba, aliarum particulas

epistolarum. Sed prius eas mihi monstra, ut videam, quæ sint, tibique locos a te recitandos demonstrem. [In Var. Lect. e contra voc. ἐπιδείξας deletum ivit; et lect. Cod. Bavar. suspicatus est natam ex hoc: ἐπιδείξαντος ἐπιστολὴν λέγει ἐξ ὑπείας. *cum scriba ostendisset epistolam, jubet orator ex alia recitari.*]

674. 10. τὰ Λαμπὰ] ea Cherrhonesi oppida locaque, quæ vobis adhuc ejus supersunt.

— 13. οὐχ ὑπεδέξατο] malim οὐκ ἀπεδέξατο, scil. αὐτὸν, vel τὸν Ἀλέξανδρον, id est, τὰ ὑπὸ τῶν Ἀλεξάνδρου πρεσβευτῶν δεδομένα. se repudiasse conditiones ab Alexandri legatis oblatas. In aliis codd. est οὐ προσεδέξατο, quam lectionem Taylor præfert vulgatæ. videtur in vetustis libris duplex fuisse lectio, hæc modo allata, et ista e conjectura nostra prolata. nam in vulgata vitium utique videtur inesse; nam ὑποδέχεσθαί τινα est, aliquem hospitio excipere, quæ sententia ab hoc loco est aliena; ἀποδέχεσθαι autem est, accedere alterius sententiæ, eamque comprobare.

— 16. οὐ τοίνυν etc.] alii aliter hoc de loco statuere, quorum scita referre nil juvat. mihi sic videtur leg. esse: οὐ τοίνυν ἐκ τούτων μόνον [vel μόνων] δῆλον ἔσθ', οὕτω σαφῶς δῆλον ὄντων, ὡς οὐδὲν —.

675. 2. οὐχ ὃν ἐκεῖνος ἔφασαν αὐτῷ φθονεῖν] correxi οὐχ ὧν ἐκεῖνος ἔφασαν ἂν αὐτῷ φθ. quod idem est ac si dixisset: παρόντες οὐδενὸς ἐκ τούτων τῶν στατηγῶν, οὓς ἑαυτῷ φθονεῖν ἐκεῖνος ἂν ἔφασαν. *agente ibi locorum imperatore quidem nostro, at non ex imperatorum numero, quos ille sibi invidos atque invisos esse causatus esset.*

— 12. ὑμᾶς κωλυμῶν] haud me fugit hoc verbum cum accusativo solere componi; malim tamen, ut usitatius, quod margo Lat. cum aliis libris dat, ὑμῖν. Verum nunc video, ὑμᾶς non cum κωλυμῶν, sed cum διήγαγεν cohærere, *ductitavit, extraxit nos bellando.* quare bene habet h. l.

— 19. κατέβραξε] melius credunt κατέβρηξε. Sed fallantur. nihilo est. perinde est, sive a πατ — ἀράσσω repetas, sive a καταβράσσω (h. e. a κατὰ et βράσσω).

— 22. τοῦτ' ἂν εἴπω τις] dedi τοῦτό γ' ἂν εἴπω τις. τὸ Δί', ἀμυνόμενος — ficta hæc objectio adversarii, Charidemum tuentis, incipiens a verbis τὸ Δία et sic desinens in v. καιὸν, v. 24. sanavi locum bona distinctione.

676. 6. ὑπὸ τούτου] a Cephisodoto.

— 7. πράξειν] correxi πρᾶξαι. cohæret enim cum ἐπείσθη. Sententia hæc est: Charidemus Cephisodotum, a se obsessum, hac admota necessitate, prius coegit, non optime reip. vestræ consulere, quam pateretur a Cephisodoto sibi persuaderi, ut earum conditionum, quibus subscripsisset, et satisfacturum recepisset, vel uni satisfaceret.

— 11. πέντε ταλάντοις δ' ἐζημιώσατο] malim πέντε ταλάντοις ζημιώσαντες. nisi pro πέντε malumus στατήροντα. Quinquaginta enim talenta erant solenais mulcta, qua eos mulctabant, si quos a rep. administranda plane submovere vellent. v. p. 668. pen.

— ibid. μόνοι ψῆφον διενέγκαντο μὴ θ. τ.] correxi μόναι (et sic dedi de meo in genere fœminino) ψῆφον διένεγκαν (in activo) τὸ μὴ θ. τ. *tria sola suffragia distulerunt* [h. e. impediverunt] *hoc, ut vos ne morte cum mulctaretis.* intercesserunt pœnæ capitali.

— pen. Σμικυθίωνος] Citat h. l. Harpocr. v. Σμικυθίων.

677. 10. πρὸς τούτους] facto fœdere cum illis, scil. Berisade et Amadoco.

— Ibid. πολεμεῖν] scil. cum Kersoblepte et Charidemo.

— 22. ἕκαστος] ante ἕκαστος subaudiendum est ταύτας, tametsi additum malim. formula γίγνεσθαι ἕκαστός τι tantandem valet atque γίγνεσθαι ὅ τι ἑκαστούμενος. fieri is, qui aliquid neget.

678. 10. τὰ πράγματα ἤδη, τριβόντων τούτων] sic distinxi. cum hi, Kersobleptes et Charidemus, tempora rei bene gerendæ omitterent, aut absolutionem legationis protraherent.

— 12. ἦκον] scil. Athenas ex Asia, ubi Artabazo adversus regem Persarum operam navaverat. v. Simson Chronic. A. M. 3649. p. 883. ἦκον an ἄγων legatur, interesse nil puto.

— 14. γράφει] Charidemus puta.

— 17. καιροφυλακεῖ] analogiæ magis convenire videtur καιροφυλαττεῖ.

— 19. ἐκ προσαγωγῆς] correxi ἐκ προαγωγῆς, auctore Harpocratione. eleganter dicitur h. l. Charidemus Atheniensium amicus ἐκ προαγωγῆς *e lenocinio*, phrasi, ni fallor, Socratica. amorem erga aliquem qui simulat ad tempus, necessitatis ergo, nullo ductus amore, sæpe quoque odio ejus ardens, sed dissimulato, ille dicitur cum ἐκ προαγωγῆς, ut meretrix, per lenocinium conciliata, amare. Meretrices enim erga eos, ad quos a lenis atque lenonibus adducuntur, amorem simulant, non verum, sed temporarium; cum sæpe fiat, ut eos, quibus substernuntur, ante turpem illam consuetudinem, ne oculis quidem unquam viderint, neque rursus visuræ sint. Leno προαγωγὸς dicitur, non προσαγωγός. v. tamen ad p. 750. 21.

679. 14. συνθῆται.] designat illud fœdus, de quo p. 677. 12.

— 15. γράψας] Charidemus puta. Tribuit Charidemo fœdus, quod modo iniisse dixerat Kersoblepten. recte vero. ambo enim eandem causam agebant, et Charidemus erat Kersoblepti imperator, et legatus.

— 22. Συνθῆναι.] designat illud fœdus, de quo p. 677. 24. commemoraverat.

— 24. ἀξίου] sc. Kersobleptes in tabulis hujus cum Chabria pacti fœderis.

— pen. πρὸς τὸν Ἀθηνόδωρον] jungendum non cum insequente παραδόσεων, sed cum præcedente ὄμοσεν. *juraverat* Kersobleptes in manus *Athenodori*: vel *ei fidem jurejurando fecerat, sese velle filium Iphiadæ tradere.*

— ult. οὐδ' ὑπισχνεῖται] non modo non tradit, sed ne recipit quidem traditurum.

680. 3. Ψήφισμα.] significat illud decretum Glauconis, de quo p. 678. 2. commemorat.

— 8. Ἐπιστολή.] epistola Kersobleptis. v. v. 74. p. 678.

— 9. βασιλέων] sunt Amadocus, et Berisades.

— 10. ὑμεῖν] cohæret cum δοκοῦσιν, non cum ὑπαλλεῖν. *num vobis videantur nil queri*, de Kersoblepte puta et Charidemo.

— 13. ὡς ἄνω καὶ κάτω] puncto interjecto a reliquis discrevi. *quam sursum deorsum* — scil. στρέφεται αὕτη ἡ σοφία, *hæc sequitia agitetur atque volutetur.*

681. 11. αὐτούς] non cum προσῆκεν, sed cum κατελιπεῖν cohæret.

— 20. ᾧ] potest, aut cum εἶδεν, aut cum μὴ λαβεῖν construi v. 22. *quam qui novit, quem teneat locum* vel *situm* est notus Atticismus, pro, *qui novit, quo loco ea sita sit urbs.* tenendum enim est τόπων. neque ineptum Lambini τρόπον admittendum. vel etiam quam ne vos capiatis.

— 22. ᾗ] scil. καιρῷ.

— 23. καλῶσαι] subaudi e proximo ὅπως μὴ γενήσονται. *quæ opportunitas ne contingat, vos oportet pro viribi vestra impedire.*

— 25. παρῇ] ferri nequit. aut enim ponendum est, esse conjunctivum; quo posito, necesse est, ut παρῇ exaretur. formatur enim, quasi a παρίω. aut si optativum malumus, exarandum est παρείη, qui est optativus temporis præsentis, aut παρέη, qui est optativus aoristi secundi. dant hoc codices, ego vero παρείη malim.

682. 1. ὑμᾶς] alii dant ὑμῖν. quod qui præferunt, illis transponendum est hoc vocabulum, ut sit: ἐν μέσῳ ὑμῖν πολεμεῖν τοῖς Καῦρ.

683. 17. ἐφαίνετο] correxi εὑρίσκετο. invenichat, h. e. *adipiscebatur, impetrabat.*

— 20 πρεσβεύσασθ'] dedi de meo πρεσβεύεσθ' ἵνα τι τοῦ λοιποῦ. nam ἀφίστε periphr potest imperfectum esse, atque est præsens; tametsi ὑφίστε usitatius est.

— ult. τοὺς δύο τοὺς βασιλέας] tertius enim, Kersobleptes, inimicus erat Atheniensibus.

684. 2. καὶ νομίζω] malim νομίζων omissa copula, *eo quod existimem.*

— 6. ἐφ' οἷς] idem est ac si dixisset: ἐπὶ τούτοις, ἐν οἷς, vel ἐκεῖ, ὅπου. *tum cum* —.

— 21. ταύτην] bene habet, servarique debet. *illud*, auxilium puta. ταῦτα constructio non fert. quomodo enim consistent secum τοῦτον τὸν λόγον versu 18. et nunc rursus ταῦτα, cum eodem verbo ἔλεγον composita? quis eum ferat, qui, cum orsus esset: *hanc orationem*, — tum pergat: *hæc si dicerent.*

— Ibid. εἰ δέ] scil. ἔλεγον, quod modo præcessit. *quod si autem dicerent.* potest hoc modo vulgata defendi. non intercedam tamen, quominus, si qui velint versu 24. post στρατηγοὺς verbum ἐφοῦσι addere, per me liceat. addidi ἐφοῦσι.

— 23. μείζω] scil. ἐκείνων, Kersoblepten puta.

685. 4. καὶ et δεῖ] deletum eunt. posterius tolli haud iniquus patiar. prius scripi mihi haud patiar. quod tantum abest, ut langueat, ut potius vis in eo insit.

— 14. θεάσασθε, ὡς ἔχω] id est, θεάσασθε, ὡς γνώμης ἔχω. *videte, quomodo sim animatus.*

— 18. προσόντων] correxi προσόντας. poterat quoque προσῆκεν admitti.

— 19. εἶναι] volunt eliminare; cur velint, causæ nil video.

686. 3. χεφωμένους] plane abest a Bavar. verum non modo non otiosum est, sed etiam vel eo servato tamen deesse adhuc aliquid videtur. ego quidem τῷ πράγματι deesse arbitror. Si nil desit, subaudiri debet ταῖς τιμαῖς καὶ ταῖς δωρεαῖς e superioribus.

— 4. ἐφ' ὑμῖν ἔσται τὸ πράττειν] etiam hic aliquid desidero. forte sic dedit: ἐφ' ὑμῖν ἔσται κατὰ τὸ δοκοῦν πράττειν.

— Ibid. πρῶτον μὲν] locum hunc his ipsis pæne verbis jam p. 172. 14. sqq. tractavit orator.

— 16. πρότους] correxi πρῶτον, vulgatam ideo non damnans. Sed hoc est elegantius. Subauditur ἕκαστόν τινα.

— ult. ἐκείνου Μένωνα] malim ἐκείνου μὲν Μένωνα. p. 687. 15. insequitur δὲ, huic μὲν respondens.

687. 1. Ἠϊόνι] Citat h. l. Harpocr. v. Ἠϊών.

— 16. πλείω οὐ κακὰ] delevi negationem, quæ videtur ex eo nata, quod in quibusdam codicibus esset πλείω μέντοι οὐ κακά. *tantum non plura mala.* pæne plura et majora mala.

— 23. ἀπὸ τῶν αὐτῶν λημμάτων] modo quis ipsis det constitutum semel fixumque pretium (*taxam* vulgo appellant) vendunt emtori cuique, quioquid vult.

— 26. τῶν τελευταίων] videatur orator sibi contraria loqui; insequitur enim p. 688. 7. τὸ τελευταῖον. Sed bene sibi constat, modo teneatur, vocabulum hoc priori loco vim obtinere paulo ampliorem, posteriori

restrictiorem. illo *nuper acta*, hoc *novissime*, vel *nuperrime*, utroque, ea, quæ Demosthenis ætate evenissent, et in recenti adhuc judicum memoria essent.

— pen. τρεῖς ὄντας] dubium est, num Ariobarzanes illo trium numero sit conclusus, an exclusus; hoc est liberi ejus duo, an tres fuerint. utrumque fert loci ratio.

688. 3. πρὸς τὸ] correxi πρὸς τῷ. *præterquam quod* —.

— ibid. πάνθ' ἃ μέγιστα ὄν] ad h. l. referendum est scholium, sed futile illud, imperitiam auctoris arguens, quod in Weimar. legitur: εἰκόνας, στεφάνους, πολιτείαν. Timotheus enim non poterat civitate donari, qui civis natus est.

— 8. περὶ τούτων] *circa hæc*, quæ Kersoblepti essent contribuenda. num περὶ τοῦτων? Kersoblepten puta. et sic correxi, et sic reperio quoque nunc Taylorum in codd. suorum nonnullis reperisse.

— 20. τοῦτο] scil. τὸ ἰδίλειν δίκην λαμβάνειν.

— 22. ἑαυτοὺς] præter rem sollicitat Taylorus.

— 26. ἐφ' ἑαυτῶν] idem est atque ἀφ' ἑαυτῶν, *sua sponte, suopte arbitratu.*

689. 25. ἀλλ' ἔχετ' εἰπεῖν] tam planam et apertam sententiam negat tamen Taylorus a se intelligi. Jurinus præfert lectionem marginis. ego vero vulgatam teneo, cujus hæc est sententia; oratio enim est cavillatoria: Sed fortassis habetis dicere, si his rebus vestris concedatis majoribus, vos tamen non minus, atque illi fecerunt, imperii Attici pomœria protulisse, patrimoniumque vetustum novis accessionibus locupletasse et amplificasse. fortassis licet vobis hæc de vobis prædicare, vos posteris vestris multas provincias relinquere vestris armis parta cum magna gloria rerum a vobis gestarum. Debebat jam refutatio hujus prædicationis insequi. Verum, quod ea non posset ignominia civium carere, ideo eam silentio transmittit, civium suoque pudori parcens. Satis tamen ex illo silentio vis infitiationis elucescit.

— ult. εἰκότως] merito suo majores vestri tot amplissimas provincias armis suis partas et tantam rerum gestarum gloriam reliquerunt, cum artes exercerent tam honestas, atque videre est in Aristide.

690. 4. ἐκείνου χρόνου] refer huc e proximo, in communi et medio positum, ἔχετε μισθόν. *quanti temporis mercedem habentes in castra exire decreto imperassetis, tanti temporis mercedem habentes quoque reapse exiretis.*

— 6. εἰσὶν] uncis inclusi. nam alterutro loco redundat, aut hoc versu, aut proximo inferiore. Sed illo codices omittant.

— 8. οἰκειώσεις] in duo vocabula εἰδὲ μιᾶς dispescui. *ne unius quidem dici.*

— 10. ἔχετε] post ἔχετε si non addendum, saltim subaudiendum est εἰκότως.

— 13. ἀνθρώπους] post ἀνθρώπους videtur μιαροὺς, vel αἰσχροὺς, vel tale quod vocabulum ignominiosum decesse.

— 16. τῶν ἐτέρων ἀγαθῶν] id est, τῶν ἐτέρους ὄντων ἀγαθῶν.

— 23. ἀλλ' οὐ τοῦτ' ἐστὶ τὸ δικαίως] Citat h. l. Aristides T. p. 202.

— 25. ἀλλ' ὅτι] suspectum ὅτι post præmissum εἰ. malim itaque ἀλλ' εἰ καὶ πάντων.

691. 12. οἰκειότητον] correxi οἰκοῦντας. apti sunt hi accusativi, Ὠρείτας ἐκείνους — οἰκοῦντας ex illo αἰσχρὸν p. 690. 26. *qui turpe non sit — hos Oritas, habitantes* — jam sequi debebat ἀξιοῦσθαι, *Charidemum dignatos non esse* — verum de hoc statim ad versum 17. plura dicemus.

— 15. τὸ ἥμισυ τοῦ γένους et τοῦ ἡμίσους] idem est ac si dixisset: τὸ ἕτερον ἥμισυ et τοῦ ἑτέρου ἡμίσους.

— 16. αὐτῷ συμβαλλομένου] ferri hæc nequeunt. oratio sibi haud constat. Constructio postulat αὐτὸν συμβαλλόμενον, *ipsum conferentem.* h. e. tametsi ipse conferret dimidiam generis partem, parte tamen altera condonanda dignatos non esse. dedi de meo συμβαλόμενον. tametsi ipsi conferant dimidiam partem generis. (in aoristo secundo).

— 17. οὐκ ἠξιώκασιν] imo vero οὐκ ἠξιωκέναι. ut Marklandus conjecit. vulgatum ἠξιώκασιν si tueri volumus, necesse est, ut v. 11. post Ὠρείτας ἐκείνους supplendum ἐρᾶτε, vel δεδόασθε, vel tale quid. nisi volumus anacoluthum hoc esse, oratore per tot ambages circumvagato a recta orationis semita aberrante. quam suspicionem etiam insequens ἐκεῖ συντελεῖ confirmat. nam alias, si pergere orator in suscepta constructione voluisset, decebat eum sic dicere: ἀλλ' εἰς τοὺς νῦν ὄντας ἐᾷ συντελεῖν. aut debebat orationem sic conformare: καὶ Ὠρείτας ἐκείνους μέρος τέτταρτον Εὐβοίας οἰκοῦντας — οὐκ ἠξιώκασιν, ἀλλ' εἰς τοὺς νῦν ἐκεῖ συντελεῖ. mei quidem juris si esset, orationem ad hunc modum refingerem. Sed parendum est codicibus.

— 18. Κυνόσαργες] Citat h. l. Harpocrat. v. Κυνόσαργες et v. νῦν.

— 21. ὅτι τί] *ideo quod quid* —? subaudi ἐκείνοις, vel εἰργάσατο; — *fecit?* quamnam ob rem præclarum ab eo peractam? quod est magnum ejus facinus, cujus causa tantos ei honores habeatis? aut ob quod metuendum ei sit, ne a vestris hostibus interimatur.

— 25. τίνας ἐχθροὺς τοὺς αὐτοὺς ὑμῖν ἔχοντας] quinam sunt hostes, quos vobiscum eosdem habuerit? susceptine simultates cum quoquam, qui vobis inimicos

esset, et ideo, quod is vobis infestus esset?

692. 2. *ἀνωτείνῃ*] post *ἀνωτείνῃ* videtur *γράψας* deesse.

— 13. *ἐπιγαίνει*] correxi *ἐπεπιγαίνει*. nam *ὁ ἐπιγαίνων τὴν αἰτίαν* est, reus criminis, qui facinoris insimulatur, arguitur. id quod a loci hujus sententia est alienum. *ἐπεπιγαίνων* est, accusator.

— 15. *οὐδὲν ἐκώλυεν*] nulla usus exceptione.

— 19. *ὃν αὐτὸς ἀξίοι*] *αὐτὸς* delevi. Sententia verborum, *οὐτ' αὐτὸς εἰκὼν, οὔτε τις' ὃν ἀξιοῖ λαβεῖν αὐτόσε*, plana est et perspicua, haec puta: tametsi neque mentionem habendi judicii fecisset in lege sua, neque eos nominasset, a quibus dignum esset reum primum repeti, et sic demum impetrari vel aufferri.

— 20. *κἄν τις ἁρπάσῃται*] scil. *τὸν ἄγοντα τὸν ἀναχθέντα. etiam si quis conetur abducenti abducendum eripere.*

— 24. *τὸν ἄγοντα*] subaudi *τὸν ἀναχθέντα*, ut modo dixi ad v. 20. ut, quod Taylor vult, *τὸν ἄγοντα* expellatur, ejusque in locum suffeiatur *τὸν ἀχθέντα*, opus nil est. nam *ἁρπαζεῖσθαί τινά τι* usurpatur. *alicui aliquid eripere.* Hic ille solummodo, cui eripitur, nominatur, iste alter, qui rapitur, reticetur, quia facile paret, quis designetur, e praemisso *ὁ ἁρπάσας*. Integrum foret: *ἐὰν δέ τις ἀφέληται τὸν ἄγοντα τὸν ἁρπάσαντα*. Si quis ei, qui peremtorem Charidemi abduxat vi, peremtorem eripiat.

— ult. *κίρνων — ἀναιρῶν*] malim aut *κυριώτερον*, aut *ἀναιρῶν*. dedi de meo *ἀναιρῶν*, ut ad *ψήφισμα* redeat.

693. 3. *αὐτοῖς*] Aristocrati puta ejusque advocatis.

— 4. *γέγραφε*] scil. Aristocrates.

— 8. *πεπαίκασι*] scil. *τὸν φόνον. si sanxisset in lege sua de eo habendum judicium, perpetrarime reus caedem, nec ne.*

— 10. *ὅπερ αὐτὸ γράψας*] pro postrema voce dedi *ὑπογράψας. cum praescripsisset*, vel *praemisisset*. qui codices hoc exhibent, ii mediam vocem fere omittunt, quam servandam existimo. *merum, nudum facinoris* nomen, nulla addita restrictione, aut conditione.

— 15. *ὑπερβὰς*] videtur aut hic, aut v. 11. delendum, nisi volumus vim quandam et orationis contentionem in hoc verbo iterato inesse. quod equidem facile patiar, si sint qui affirment.

AD ORATIONEM IN TIMOCRATEM.

Scripta est ejusdem Diodori nomine, cujus est Androtionea. v. p. 721. 10.

700. 11. *εἰκὸς ἀνατρέψασι*] scil. *τοῦ λέγοντος* haud patiar me abduci, vel absterreri, quominus id eloquar. alii codices dant *εἰκὸς ἀνατρέψασι*. quam lectionem tametsi praefert Taylor, et usitatior quidem est, haud enim infitiabor, nihilo tamen est vulgata, neque detetior, neque melior.

— 18. *σωσῖ*] *σωσῖται* mavult Jurinus. non *σῴζειν* cur. *σωσῖται* est *habet* pro contemnenda. sed *σωσῖ* est *reddit* contemnendam. id quod vult orator.

— pen. *οὐ πρότερον*] scil. *ἢ παρ' αὐτῶν εἶπεν τὸ ἀργύριον*. non prius, quam ab illis pecuniam impetravit.

701. 23. *πράγματος*] Citat h. l. Harpocr. v. *ἀπὸ τοῦ πράγματος*. sed errore memoriae, quo saepe lapsi sunt veteres grammatici, Androtionem pro Timocratea laudans.

— Ibid. *ἐγὼ γὰρ*] nihil hic deest, quod Wolfius suspicatus est, non attendens ille ad novam particulam *γάρ*, qui hic obtinet. *nempe, scilicet, nimirum.*

702. 3. *αἰτιασάμενος γάρ με* —] v. p. 693. 11. ubi locus hic legitur paene iisdem verbis.

— 15. *καὶ*] uncis inclusi. v. p. 703. 12. *utraque enim illa pecunia publica, seu sacra, erant.* Sententia est: multas habitam pecuniae, tam Minervae, quam Eponymis sacras, quae ambae sunt urbis, eoque aerarii publici propriae.

— 23. *ἐπὶ τούτοις αὐτοῖς*] non otiosa est postrema vox. *super his ipsis rebus*, h. e. unis, solis.

703. 3. *τοῦ δικαστηρίου*] bene habere puto, tametsi paulo ante p. 702. 24. dixisset *ἀφῶν δικαστηρίων*. quamvis enim Helixa, e viris uno et mille coacta, e duobus judiciis coalaisset, quorum unumquodque e quingentis constaret, unum tamen erat judicium. et sic quoque si e mille quingentis coiret Helixa, hoc est e tribus judiciis, pro uno tamen judicio habebatur.

— 13. *πρὸς τούτους*] hos puta *ζητητὰς*, quaesitores furtorum. videtur Wolf *hos* exarasse, non *vos*, quod Jurinus taxat, operis id potius typographicis tribuendum. Scilicet digna haec erant, neque alia digniora, quae annotarentur.

— 14. *Ἀχίβιον*] Villoisonus ad Apollonii Lexicon Homericum p. 2. Prolegomenorum contendit, vitiosam hanc esse scriptionem, meliorem *Ἀχιβίων*.

— 23. *ἀνθρώπου*] videtur addendum esse *Αἰγύπτιου*.

— 24. *ἐπιχειροτονήσατε*] correxi *ἀνεπιχ.* sermo enim est de *condemnatione*. Est autem *ἀνεπιχειροτονεῖν sententiam contra aliquem dare.*

— 25. *τότ' ἀνέμνησεν ὑμᾶς τοὺς νόμους*,

οὓς ἀνεγνώκατε] correxi τότ' ἀνέμνησεν ὑμᾶς, τοὺς νόμους ἀνέγνω. tametsi vel sic corruptam adhuc primam vocem judico, et leg. ταῦτ' ἀνέμνησεν. *hæc omnia vobis ad mentem, vel memoriam revocavit, recitavit leges, quarum ex auctoritate, rebus ita gestis, confiscantur opes.* nam in πραχθέντων subauditur τῶν πραγμάτων.

— 27. ἐδόκει] redit ad Enctemonem.

704. 3. ἔχειν - - ἀξίουν] distinxi sic [nil minus]: ἔχειν ὁμολόγουν, παρ' ἑαυτοῖς ζητεῖν ἀξίουν. *fatebantur se pecunias habere, postulabant ut vos eas penes se requireretis.*

— 26. ἐκαίτους] nominati v. 2.

— 27. οὐδὲ παρεσκευασμένοι] post οὐδὲ videtur aliquid deesse, e. c. ὅπως, aut καθ' ἥν, aut μικρὸν, vel tale quid.

— ult. εἰσὶν] inclusi uncis. Solet verbum εἰμὶ post ἔτιμος omitti.

705. 6. πλείους τοὺς ὑπάρχοντας] post πλείους videtur ὄντας deesse. *unaquæque sua lege leges veteres, quæ dudum ante eam in usu fuerunt, tametsi sunt numero plures, debilitarunt.* Significat autem leges περὶ τῶν παρανόμων, vel περὶ τῆς νομοθεσίας. malim quoque καὶ πλείους, *complures.* καὶ solet eleganter addi redundans.

706. 9. ἐπιχειροτονίαν ποιεῖν] subaudi δεῖ τοὺς πρυτάνεις. *danto prytanes concioni facultatem leges veteres suffragio suo confirmandi.*

— 14. εἶτα τῶν κοινῶν] hic necessarium puto περὶ addi, v. 12. minus. idem est ac si dixisset: εἶτα περὶ τῶν κοινῶν ἔστω ἡ ἐπιχειροτονία ἡ πρώτη ὅταν δοκοῦσιν ἀμεῖν etc.

— 18. ἡ ἐπιχειροτονία] mavult Tayl. ἡ ἀνεπιχειροτονία, cujus lectionis profecto sunt auctores haud contemnendi. sed vulgata bene habet. Sententia est: qui prytanes concionem super legibus confirmandis in suffragia mittunt, iidem legibus, si quæ sint abrogandæ, diem constituunto, concionem illius prytaniæ postremam. Adhuc dum sermo est de prima anni cujusque ineuntis concione stata, in qua duo hæc agebantur: ut veteres confirmarentur leges; tum ut, si visum esset quibusdam, velut leges, ut parum sufficientes, novis quibusdam augere, aut veterum quasdam tollere, dies certa ei mutationi suscipiendæ indiceretur.

— 21. ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ] postrema scilicet primæ prytaniæ.

— 23. καθότι καθεδοῦνται] *quam in formulam*, h. e. quo tempore, et ad quantum usque tempus, quo loco, quibus super causis, *sessuri sint*, h. e. judicaturi.

707. 1. τετταράκοντα δραχμὰς] nescio an τετταράκοντα μνᾶς. quæ enim proportio inter 40. drachmas et 10. minas. prytanum si unusquisque mulctandus dicitur mille drachmis, qui multo plures erant numero, et dignitate inferiores, quanto est convenientius existimare, prohedris, qui pauci essent, et gradu eminerent multo majorem mulctam, quadruplam istius, esse imperatam?

— 7. ὁ βουλόμενος Ἀθηναίων νομοθετῶν] postremam vocem uncis inclusi. subauditur τοῦτο ποιεῖν.

— 25. διαχειροτονίαν] Citat h. l. Harpocrat. v. διαχειροτονία.

708. 1. καθεδεῖται] improbat hanc lectionem Tayl. et solam καθιεῖται probat, ut devenientem a futuro 1. verbi καθίζω, quod huic loco unice conveniat. non cogitans ille καθεδῶ perinde futurum esse posse a verbo καθέζω, quod idem significat, atque καθίζω. quare nil opus esse judicavi hic quicquam mutari. habet utraque lectio suos auctores, eosque idoneos.

— 2. τούτῳ] malim τούτων. *interea dum ista fiunt.*

— 22. πρώτης] scil. ἐν τούτῳ τῷ ἔτει (vel τότε) πρυτανευούσης.. in prytania tribus Pandionidis, quæ tribus tum temporis, vel isto anno prima prytaneatum agebat, et quidem undecimo die, numerando ab initio istius prytaniæ. Videntur tribus quotannis sortitæ fuisse, quo ordine prytaneatum agerent.

— 23. Τιμοκράτης] correxi Ἐπικράτης. Epicrates ergo scripsit decretum, quod legi Timocratis (altero die post latæ) aditum munivit. v. p. 712. 18.

— ibid. δύνται] h. l. est, non medium, sed passivum. *quomodo sacra diis fiant.*

— pen. ἐνθυμήθητε] malim ἐνεθυμήθητε observastis. animadvertistis interea dum psephisma hoc recitaretur. nam alias imperativus non quadraret. qui possit attentio judicibus imperari ad legem, non adhuc recitandam, sed jam recitatam. itaque sic de meo dedi. Præterea quoque insinuatio hæc est in gratiam auditorum, qua præoccupatos eorum animos nobis conciliamus, cum eorum attentionem et sollertiam, in momentis causæ ultro observandi, etiamsi a nobis admoniti minus sint, laudamus.

709. 3. αὐτὸς] *ultro, sponte sua, jure suo*, a nulla alia re, quam a libidine sua, ductus.

— 7. αὐτοῖς] sibi cæterisque sodalibus flagitii, quorum intererat hanc legem ratam fieri.

— 10. καὶ] uncis inclusi. cujus loco malim aut τῆς legi, aut utrumque omitti.

— 23. οὐκ ἰδίᾳ ἕτερον νόμον] postremam vocem addidi, non quasi omnino necessariam, poterat enim facile a lectore paulo attentiore e superioribus tacite repeti, sed quo planior et apertior esset oratio, et quo facilius error caveretur. idem est atque si dixisset: tametsi sciret Timocrates, ὅτι νόμος ἐστὶν ἕτερος, οὐκ ἰδίᾳ ψήφισμα καριώτερον εἶναι νόμου. *legem esse aliam adhuc, vetantem, ne quod decretum esset validius*

lege. nam vocem hanc *νόμων* addendam esse v. 24. Taylero assentior, tametsi libri repugnant.

— pen. *τῶ μή τι*] mediam vocem uncis inclusi. *securitatem quidquam molestum patiendi*, h. e. fidem fore, ut nil quioquam molesti patiatur.

— ult. *πεύσασαν*] recte habet, tametsi Taylero displicet. Sententia est: indignum est, remp. unicuique hoc tempore securitatem injuriarum spopondisse, quippe quæ resp. fecerit *ἰσομωλίαν*. Est autem *ἰσομωλία* justitium, seu publica cessatio ab exercitio armorum et simultatum; tempus, quo *μίσους τὰ ἱερὰ*, sacra manemus, iis solis vacamus, omissis tantisper et sopitis rebus aliis omnibus, a religione festi diei alienis. quo tempore severe interdictum erat odiorum quacunque exercitatione. mavult Taylorus *πεύσασιν*. exclamans præ gaudio super inventi sui præstantia, *vide, quantum præstet!* ego vero nil video. quid quod deterior est hæc lectio vulgata, et plane nequit, neque intelligi, neque cum constructione conciliari. quorsum enim referas hunc dativum pluralem? deinde *πασῶν ἰσομωλιῶν* longe est aliud, atque *ἄγειν*. utentes justitio, dicuntur id *ἄγειν*, *agere, obire, eo fungi*; respubl. vero id sanciens, indicens, imperans, dicitur *ἰσομωλίαν πασῶν*.

710. 4. *αὐτῆς*] scil. *τῆς πόλεως*.

— 11. *νόμους*] pro *νόμους* malim *νόμον* ex Ald. aut utrumque copulari *τοῖς οὖσι νόμοις τόμοις*.

— 14. *ἐναντίον*] subauditur e v. 11. *τοῖς οὖσι νόμοις*.

— 19. *ἕτερόν τι πεθέντι*] mediam vocem delevi, ut perperam e proximi vocabuli initio cantum. *ἕτερον* non est h. l. neutrum, sed masculinum, scil. *νόμον*.

— pen. *κειμένων τῳ*] post *τῳ* enclitioum videtur deesse *μὴ λύσας τοῦτον*. Duæ hic proponuntur conditiones, quæ potestatem dant litis in aliquem instituendæ ex titulo *τῶν παρανόμων*. altera, si quis novam legem ferat, sed eam noxiam, tametsi vetustiorem legem ei contrariam sustulerit. altera, si quis legem ferat, utilem quidem illam reipubl.; verumtamen præterhabita cautione, legem vetustiorem novæ legi repugnantem tollendi. Utrum horum quis peccarit, in eum dat hæc lex actionem ex titulo illius legis, quæ punit eos, si qui legum tulerint civitati haud accommodatam.

711. 10. *ἀξιοῖ*] neque hoc damnem, ejecto mea quidem. Sed codices constituunt in *ἀξιοῖ*, ut magis Atticum. quapropter hoc dedi.

— 12. *ψαφιζομένους*] scil. *ὑμᾶς*. alii dant *ψαφιζομένοις*, scil. *ὑμῖν*. nil interest, utrum lectionem optes.

— 14. *ἡ γνῶσις*] post *ἡ γνῶσις* deesse videtur *ἀδικος* [vel *ἀσεβὴς*] *οὖσα*. *per alterum enim legem fit, ut sententia vestra sit iniqua et perjurio affinis.*

— 15. *πρὸς τούτοις*] correxi *πρὸς τούτῳ*. præcessit enim v. 14. *τοῦτό τ' εἶν* — de una re, non de pluribus.

— 18. *διαιρούσασθαι*] post *διαιρούσασθαι* videtur *εἶον*, vel simile quid, in hoc loco deesse; ut, post *τοὺς, γάρ*.

— 20. *ὡς τάχ' ἂν* —] locus perquam difficilis et perobscurus. quod vel ipsa discrepantia codicum in v. *ἀναγνῶτε* indicat, pro quo multi codices dant *ἀγνοῆτε*. utram lectionem optes, et quoquo te verses, sententiam tamen ne probabilem quidem expedias. hoc video quidem satis clare, ex illis, *εἰ μὴ προαλοῖντο*, negationem esse tollendam; ut hæc sententia exsistat: Legislator jussit, ut novæ ferendæ leges in publico legendæ omnibus proponerentur, quia, sin minus id fiat, facile contingat, ut, quid rei agatur, eos fugiat, qui, si præsensissent, obloouturi fuissent. Sed alterum membrum, *οἱ δ' οἰδὲν προσίχοντες ἀναγνῶτε* [vel *ἀγνοῆτε*] *ἂν*, non extrico. quid si *μὴ* illud e sede, quam importunam occupavit, huc transferamus, ut sit: *οἱ δ' οἰδὲν προσίχοντες ἂν, μὴ ἀγνοῆτε ἄν. contra vero*, qui nil curent, *feratur illa lex, nec ne, saltim ne nesciant, quid agatur.* Sed viderint alii acutiores. Possit quoque v. 23. vulgata *ἀναγνῶτε* sic accipi: Alii autem, tametsi nil sint curaturi, utrum feratur lex quæpiam, nec ne, tamen eam in tabula publice proposita legant, et ut fit in populo, per causam sermonis familiaris, ea de lege ad illos superiores, acutiores illos, patriæque amantiores, referant; quo futurum, ut hi, cordatiores, ab illis, segnioribus, admoniti, celeriter accurrant, pestemque irrumpentem depellant. Quicquid hujus rei est, oratio est vitiose concisa et abrupta, quæ ectorem meditando torqueat. Post hæc scripta, venerunt mihi rem diligentius pensitanti alia in mentem, quæ illis ipse præferam, ut menti oratoris convenientiora. Vult enim orator demonstrare, per hanc unam legem, de lege nulla ferenda alii vetustiori legi repugnante, cautum esse securitati legum omnium. nam tametsi lex nova proponatur publice, fieri tamen vel sic posse, ut lex noxia feratur. facile enim posse evenire, ut prudentiores de ea nil præsciant, et ut ea lex solummodo legatur a tardis et incuriis salutis publicæ. Verum sic non quadrat *ὡς*, sed ejus in locum *ἀλλὰ* erit sufficiendum. quo admisso erit vulgata in reliquis sic satis tolerabilis, et hæc sententia: *ἀλλὰ τάχ' ἂν—atqui facile, si sic fors ferat, eos, si qui obrogaturi sint, fugiat, hanc legem ferri, si nempe nihil ejus præsenserint; alii autem supini legant quidem illam legem, verumtamen ei haud intercedant.* At vel sic tamen, hac admissa

interpretatione, post λόδω decerit ἀναβολὴν, quod facile agnoscent Graece callentes. Verum, sic decerit, huic objectioni conveniens deprehendo. Quicquid est, quoque me verto, exitum nullum reperio. Pereo me tamen certam est, oratorem sic forme reliquisse: τοὺς μὲν ἀντιστάντας ἂν, εἰ πραλόβοντο, εἰσφερόμενος, εἰ μὴ πραλόβοντο, λέγων· εἰ δ' οὐδὲν προσίχοντες, οὐδ' ἀναγκῶν ἦν. quia facile fiat, si fortuna adversa sic velit, ut ii, qui, si praecissent, fuissent obloquuturi, nesciis et non sentientibus lex maxia perfecatur. nam qui talia non curant, ne legant quidem ejusmodi leges, tametsi publico in loco propositas ad legendum.

— 24. πρώτου δ'] post πρώτου δ' addidi ἂν, quod accipiendum est pro ἐὰν, si. sin minus, h. e. si ἂν solito modo pro potentiali accipitur, legendam erit mox: ἡ δὲ πόλις πραλήψ. Ego dedi sic de meo; ἀλλὰ πρώτου, ἂν ἀναλλάξας — cetera bene habent. Constructio haec est: ἀλλὰ πρώτου δὲ παραλήψονται ἡ πόλις, ἐὰν ἀναλλάξῃ τὸν ἐναντίον [id est, τὸν ἐναντίον. tametsi nescio, an illud pro hoc usitatius fuerit]. *verum et hic quoque circumspicitur resp., si quis Epistatam a cura reip. in hoc negotio fraude averterit.*

— 25. ἡ πόλις] sententia postulat ἡ δὲ πόλις. Ante πρῶτον si non plane necessarium est ἀλλὰ praeponi, erit tamen satius. ἀλλὰ πρῶτον δὲ illud ἀλλὰ, ut objectiones, ita refutationes illarum objectionum orditur. τὸν ἐναντίον appellat inimicum et exagitatorem novae legis, qui ejus rogatori acriter ipsistat, cum graviter premat atque urgeat, neque sinat quiescere.

712. 1. διαφθείρας] subaudi πρᾶτας ἡμᾶς.

— 6. ἐφάνην, ἐξέλειφεν, ἔστω —] dat Aldus eleganter, ni fallor, copiose, fortiter, ut oratorem decebat. et restitui.

— 8. ἄνασον] loco hujus voc. est in Aug. ἀναίσιον. portentosa lectio, quam excogitare facile non sit, quomodo huc pedem intulerit. elegantem dicerem et a captu vulgi librariorum remotiorem, si insequentia locum ei darent. Sed loci series ratioque demonstrat vulgatam probam et tenendam esse. aut utramque copulandam hoc modo ἀναίσιον, ἄνασον ἀναίσιον. quomodo feci.

— 9. παραγοὺς] correxi παραναγούς. v. dicta ad Polybium p. 258.

— 17. ἐπὶ τῆς Πανδιονίδος —] v. p. 723. 9. ubi formula haec iteratur, sed exemplo nonnihil ab hoc discrepante.

— 26. τῷ δὲ καταστήσαντι] alii dant τὸν δὲ καταστήσαντα. nil interesse arbitror, utram lectionem optes, in utraque subauditur ἔστω, vel ἐξέστω vel etiam εἶναι e v. 22. ut sit haec constructio: Τιμοκράτης εἶπεν, εἶναι τῷ καταστήσαντι — τὸ ἀφεῖσθαι ἀναγραῦ. satis quidem plana igitur est oratio, sed stultitiam ejus satis mirari non possum. patet enim per se, et ultro intelligitur, aerarium, praesertim qui nexus non fuisset, depenso aere debito e custodia liberum esse. Planius et concinnius si loqui scisset, sic erat dicturus, et usque ad nonam prytaniam manente et ipse debitor et ejus vades, a vinculis immunes. quod si autem tuno temporis nomen expunctum non fuerit, tam debitor in carcerem migret, vadum bona confiscantor.

— 27. ἀφ' οὗ] correxi ἀφ' ᾧ, scil. ἀργύρῳ.

713. 1. ἐξεγγεγδίνται] Citat h. l. Harpocr. v. ἐξεγγύησις, sed ille per memoriae errorem Aristocrateam laudans, quem errorem Valesius notavit.

— 4. μισθάρματα] obsecutus quidem Taylori sum, existimanti μισθάρτια praestare. verumtamen nil pejorem arbitror vulgatam, ab Harpocratione v. ἀπὸ μισθαμάτων confirmatam.

— 7. ἐὰν δὲ] totam hanc clausulam Taylor putat inducendam. scire velim, qua de causa. quid sequius, quam, qui anno exeunte serarii facti essent, seu coepissent resip. debere, quo tempore debita exigi, et dependi, et rationes confici, atque recognitoribus ad examinandum et probandum exhiberi solebant, ut iis pecuniae cogendae otium annuum concederetur. Quod Petitus hanc clausulam praeteriit, quid id ad nos? quid ad rem praesentem? quae in eo auctoritas? an clausula minus in usu fuit, quam tota lex, quae nunquam valuit?

— 14. ὅλως] correxi ὅλος. *tota lex.*

— 16. ταῦτα γράφεσθε ἀκούοντες] malim ταῦτα. *tota quidem lex adversatur legibus omnibus, sed imprimis haec,* quae modo dixi puta. Γράφεσθε δ' ἀκούοντες. *Intelligetis autem, cum audistis leges ipsas.* significat leges, non cunctas, sed tantum de serariis et de debitorum exactione scriptas. et sic correxi ex auctoritate Aug. pr. meam conjecturam confirmantis.

— 25. ὃν] id est, καθ' ὃν. v. p. 714. 4. alii dant ἀφ' οὗ. perinde est. ἄρχειν sine dubio hic significat *incipere, ordiri,* initium auctoritatis seu validitatis capessere.

— ibid. ἐπιγράψαι] scil. eas jam ratas et usu receptas esse. Sententia clausulae hujus est: oportere scribam, intra diem a lata hac Dioclis lege trigesimum, adscribere legi cuique jam validae, eam legem jam obtinere, sive ea esset Euclide vetustior, sive recentior.

714. 2. διώρισεν] *distinxit,* h. e. singulas quasque leges suis terminis temporum circumscripsit, et aliam ab alia dissepsit. fuit cum διώρθωσεν conjicerem, *reddidit aeternas.* quod nunc nolim cuiquam venditare.

— 5. τούτῳ] h. e. τούτῳ δὲ τῷ τοιούτῳ νόμῳ, *legi sic habenti,* in qua cautio haec sit adhibita.

— ibid. *τὸν γεγραμμένον*] scil. *χρόνον*, ampicium valoris et auctoritatis facere tempus in ipsa lege scriptum.

— 7. *τὸν δὲ νόμον*] bene habent hæc verba. Formula hæc ipsa legis est. Orator id si voluisset significare, quod Jurinus ei affingit, sic erat dicturus: *τὸν μὲν τῶν νόμων εἰδέναι εἶναι κύριον, τὸν δὲ ἀπὸ τοῦ*. Sed vulgatæ hæc est sententia: *quoniam Diocles legum antiquarum permultis hanc adjectam reperierat clausulam: legem vero hanc* [scil. vult legislator] *inire* [seu exeroeri] *ab Archonte, qui proximus esset futurus successor hujus Archontis*, sub quo lex lata.

— ibid. *ἀπὸ τοῦ*] scil. *ἰσομήνου*.

— 8. *Ὕστερον δὲ γράφων ἐπὶ τούτοις*] idem est ac si dixisset: *μετὰ τούτους δὲ τοὺς εἰρημένους, τοὺς ἐπάρχοντας νόμους*. qui legem hanc ferebat, Diocles puta, ferens legem hanc suam modo recitatam, post illas modo commemoratas p. 713. 19.

— 10. *τοὺς αὐτοὺς τῶν νόμων ἀναγεγραμμένους, ὕστερον, ἢ ἐτίθουσαν, κυρίους εἶναι*] sententia est: eas leges, quibus adscribi clausulam hanc, ut tempore aliquanto tardiore, quam latæ essent, inciperent demum valere atque effectui dari, latores ipsi curassent. quasi si sic dixisset: *τῶν νόμων ὅτου αὐτοὶ περὶ ἑαυτῶν προγράφουσι καὶ προαγορεύουσιν, ὅτι πάσαι ἀρχαιότεροι εἶναι ὕστερον, ἢ ἐτίθουσαν*. quæ leges hanc ipsæ sibi quasi legem præscripsissent et indixissent initium suæ auctoritatis se velle serius aliquanto capere, quam, quo die latæ essent.

— 12. *καὶ μὴ πρότερον*] recte abest *μὴ* ab editione nostra. Sententia est: Diocles æquum haud judicavit esse, legibus illis antiquius initium auctoritatis a se constitui, quam ipsi voluissent earum latores.

— 16. *ἀφ' ἧς*] idem est atque *ἀφ' ἧς*.

— 18. *τοῦτο ἄρισον*] potest defendi, subaudiendo *τὸ πρᾶγμα*. *et ne hanc quidem rem definiit certis terminis*. malim tamen *τοῦθ' ἅμα*, ut ad *τὰ παρελιλυθότα* redeat.

— 20. *ἀπὸ*] bene vidit notavitque Tayl. absurditatem hujus lectionis. correxi *πρό*. et vel sic tamen nondum satis plene perspicuaque locutus est orator, nisi, mente saltim tacita, addas *ἐφ' ἑκαστοῦ τοιοῦ ἀπο*. *ad unos aliquot retro*. hoc certe voluit orator subjicere, tametsi omisit, confidens lectorie cujusque solertiæ et sagacitati. nam alias, si vulgatam sic nude accipis, et cavillari vis, absurda et inconsentanea locutus est. tempus enim, quod legem Timocratis antecessit, sine dubio amplius est illo tempore, quod judicum cujusque nisiam antecessit. Sed orator, id quod ex toto hujus loci habitu constat, brevius vult illud tempus hoc tempore facere. quæ necesse est id, quod dixi, subaudiri.

— pen. *μηδὲ περὶ τῶν ἀτίμων*] subaudi *ἐξεῖναι λέγειν ἢ γράφειν*. *nemini licebo, seu oratione, seu lege populo suadere, ut iis, si qui sint infamia notati, jura honoresque restituat*.

715. 2. *τάξεως*] æstuatur in constituenda hujus vocabuli significatione. certum est, Wolfium male reddidisse, qui pro *militia* habuit. Sed et de Taylori nova interpretatione, mihi quidem, nondum certo liquet; qui genus illud decisionis, vel pactionis, vel, ut ipse appellat cum vulgo, compositionis autumat esse, quo creditori cum debitore hac lege convenit, ut creditori, debiti partem quotam remittenti, debitor spondeat certis diebus certas debiti portiones dependsurum. Verum, cum constet, hic loci, non de ære alieno privato, sed de publico agi, tum non constat, fuerintne populus Atheniensis ita cum debitoribus suis decidere. quare, donec hac de re certo constet, liceto mihi vocabulum *τάξις* h. l. vulgari significatione accipere, atque tributum interpretari, quod civibus universis a rep. imperatur, et quod civium quisque dudum ante novit, certo die a se dependendum. Vetat itaque hæc lex cum populo agi de remittendo cuiquam seu mulcta, seu tributo. *τάξις* est, quod debetur ærario nomine tributi, reip. sustentandæ ergo. *ὄφλημα* est debitum e mulcta non persoluta contractum.

— 3. *τὴν ἀδειαν*] sc. *τοῦ λέγειν*, hac de re cum populo agendi. v. v. 9. et 14.

— 8. *ἡ τάξεως*] si *τάξις* id est, quod opinatus est Tayl. recte abest articulus a voc. *τάξεως*. sin autem id est, quod dixi mihi placere, necesse est, ut *τῆς* addatur.

— 25. *πρίσασθαι γράψασθαι*] impetrare, ut ad Senatum adeundi et cum eo agendi venia, scripto consignata, et nomine senatus a scriba publico tibi exhibita, impertiatur; postquam senatui brevi libello, qua de re cum agere velles, exposuisses. Quo facto Senatus, si causam dignam haberet, de qua ad populum referretur, veniam dabat petenti, cum populo agendi, delegabatque probedros, qui eam causam populo proponerent.

716. 6. *θεῖναι*] bene habet. Sententia est: eo quod legem tuam non modis honestis legitimisque palam tulisti, sed subjecisti, h. e. in veteres probas leges tuam spuriam, ementitam, illegitimam ingessisse, intrusisse, furtim immisisse. Jurinus malebat *ἐκθεῖναι*. cui nemo facile accedet.

— 24. *ἀνάγνω*] scil. scriba publicus. malim tamen *ἀνάγνων*. quod cum more loquendi Demosthenis magis convenit.

717. 8. *οἷς*] pro *οὗ οἷς*. sic sæpe Noster.

— 15. *περὶ τούτων*] abest ab Aug. possit defendi loco simili, qui est hac ipsa

pagina v. 26. ubi περὶ τούτων, quod abest, tamen subaudiri debet. ego vero hoc 15. v. vulgatam probo tueorque.

718. 13. ἢ δίκη] id est, ἢ ὁπόσον δίκη. deinde ἴδια et δημοσία pro nominativis habeo.

719. 5. ψηφισαμένων] Petitus LL. Attic. p. 188. ἐὰν μὴ ψηφ. suadet. obloquuntur Wesselingius et Taylorus. ego tamen nihilominus arbitror Petitum ad sententiæ quidem veritatem accessisse, tametsi leniori motu res peragi potest, scil. præponendo ἢ, ut sit τιθῇ, ἢ ψηφισ. patet, qui potuerit ea vocula hic excidere. Sententia legis hæc est: Ne liceto in gratiam privati legem ferre, a cujus fructu reliqui cives excludantur; aut liceto quidem, sed hac conditione, si sex millia civium in ejus legis lationem consenserint. cur enim alias adderet illam de sex millibus clausulam, quæ supervacua et importuna est, si negas exceptionem hic fieri. ad ἢ subauditur ἐξέστω. tametsi ferretur lex, non ideo statim perlata erat. Sed hac exceptione solummodo copia datur legis novæ ferendæ, h. e. populo proponendæ, penes quem tamen semper adhuc erat, eam legem, si vellet, improbare.

— 6. δόξῃ] servo et tueor, scil. ἐξεῖναι θεῖναι τὸν νόμον. *quibus videatur copia novæ legis ad populum ferendæ auctori legis neganda non esse.*

— 10. ἴσον] correxi ἴσον, fide Bav. idem et in edit. Taylori reperio, nescio qua auctoritate. incideram in easdem cum Wolfio conjecturas. ἴσον hic loci est adverbiale, pro ἐξ ἴσου, aut κατὰ τὸ ἴσον.

— 14. πλὴν περὶ τῶν τελωνῶν] idem est atque, πλὴν ἐπὶ τοῖς τελώναις.

— 15. χρῆσθαι] subaudi ἐπὶ τοῖς ἄλλοις. *in causis aliorum omnium legis hujus usus esto; duntaxat in causis publicanorum ne esto.*

720. 4. ἐξωσθήσομαι] malim ἐξωσθήσομαι τοῦ περὶ τοῦ μηδ' — ut primum τοῦ referatur ad εἰπεῖν, secundum ad εἶναι.

— 5. ὁμοίως] perinde ac si omnibus adversaretur.

— 6. τῇ γραφῇ] puta τῇ ἐμῇ τῶν παρανόμων.

— 23. τοῖς θεσμοθέταις] commendant Heraldus et Taylor τοὺς θεσμοθέτας. ego vulgatam teneo, cujus hæc est sententia: Solebat Athenis fieri, ut quidam ad Senatum denunciati de sceleribus, quorum insimularentur, a Senatu tantisper custodiæ, hoc est curæ undecimvirorum, committerentur, donec de iis concio rogaretur quid statueret. Sed rursus fieri solebat, ut hi custodiæ mandati menses multos in carcere hærerent, antequam eorum causa ad populum referretur, atque ab eo cognosceretur. Suadet itaque hæc lex Timocratea, ut placeat Thesmothetis, undecimviros in Heliæam inducere, in ejusmodi causis, si qui jussu Senatus in carcerem dati, neque ad judicium vocaretur eorum causa, neque sententia veniret, quæ illos morti condemnaret, idque si fieret intra trigesimum diem, ex quo missi essent in carcerem. Conditiones itaque, sub quibus Timocrates hæc Thesmothetis suadet, sunt tres. 1. Si nexus ex auctoritate Senatus ultra mensem in vinculis hæreat. 2. Si interea temporis ejus causa a senatu ad populum non refertur. 3. Si condemnatoria sententia, ex auctoritate populi perscripta, Thesmothetis intra mensem a captura inde non exhibetur a scriba prytaniæ. Tum auctor est Timocrates Thesmothetis, ut undecimviros in Heliæam inducant, una cum reis, quippe qui sine undecimviris nunquam in publicum prodibant, donec aut absolverentur, aut morte mulctarentur. h. e. ut quæstio super nexis agitaretur, neque diuturnitate carceris macerarentur.

721. 9. δεῖν] h. l. idem est atque κελεύειν δεθῆναι, *jubere ut vinciantur.* quemadmodum modo dixerat καθιστάναι pro κελεύειν vel ἐᾶν καθιστάναι, *jubere* vel *potestatem facere constituendi.*

— 14. οὐδὲ τοῖς ἄλλοις] id est, οὐδὲ τῶν ἄλλων νόμοις.

— 15. ἵνα' ἀναιδείας] præ audacia quidem, si satis sit ad eam rem, audacem esse; si omnia sita sint in audacia, neque præterea potentia, gratia, aliis rebus opus sit, tum tanta est hujus hominis audacia, ut ad nihil non quamvis atrox mihi videatur paratus esse.

— 19. τοῦτον] correxi τούτου. cohæret enim cum καταψηφίσασθαι. Si τοῦτον servamus, quod fieri potest, subaudiendo κελάζειν e præmissis, tum addendum erit καὶ post verb. εἶναπται.

— 23. θατέρῳ] correxi θάτερον. Sed eo admisso, quod dant codices plerique et optimi, necesse est, ut nonnulla hic loci desint, ad hanc sententiam: θάτερον, *confitetur alterum e duobus,* ἢ τῷ πρότερον νόμῳ ἐναντίον τόνδε τιθεὶς, ἢ τῷδε τὸν πρότερον, ἀδικεῖν, *aut in eo se injuste egisse,* vel injuriam reip. fecisse, *quod hanc legem tulisset, illi priori legi suæ adversantem, aut in eo, quod priorem huic posteriori adversam.*

— 24. τούτους τοὺς νόμους] aut leg. est τοῦτον τὸν νόμον, nam de una Timocratis lege sermo est, aut hanc legem appellat νόμους, quia constitutiones numero plures complectitur, aut possit etiam legi τὸν τούτου νόμον. v. p. 724. 3. 725. 17. Sed satius est vulgatam servare. pari modo p. 734. 28. τοὺς νόμους appellat, tametsi unica modo lex esset.

— pen. περὶ τούτων] de his, ad hæc, quæ ipsi exprobravi, et quorum complexum statim subjicit.

— ult. *ἰδιόστιν αὐτὸν ὄντα τοῦτ' ἴλαθι*] vocabulum secundum et quartum uncis inclusi. *τοῦτο* redit eo, scil. *ὅτι ὁ νόμος αὐτῷ ἐναντίος ἐστὶ πᾶσι τοῖς ἄλλοις.*

722. 2. *καὶ γράφων καὶ νόμους εἰσφέρων ὄντας*] videntur verba transponenda esse: *καὶ γράφων νόμους, καὶ εἰσφέρων.* aut sic: *καὶ γράφων καὶ εἰσφέρων νόμους.* nisi malis *γράφων* habere pro nude sic, per se, posito, et cum *νόμους* haud cohærente, ita ut *ἄλλας* subaudiatur. qui dudum se gesserit eum, qui pro mercede aliis orationes scribat, quas conducentes in judiciis recitent; item qui pro mercede leges in concionem inferat, quas alii inferre metuant.

— 7. *οὐδὲ — οὐδ' — οὐδ'*] multo fortius stringunt hæc *ἀσύνδετα*, quam per *μὲν* et *δὲ* aut *τε* dissoluta et fracta.

— 22. *τίσι τούτοις προσξυνταζάτω*] si bene habet *τούτοις*, erit non cum *τίσι*, sed cum *προστξυνταζάτω* copulandum. *præter ista etiam hoc consideret, quibusnam velit leges esse miles.* possit quoque *ταύτους* legi, et ad *νόμους* referri.

— 26. *τοῖς δὲ οὐδὲ λόγοις*] ante *τοῖς δὲ* sententiam deesse dudum videram, antequam mihi liceret codices Demosthenicos manu exaratos inspicere; et sic supplebam locum: *τοῖς μὲν γὰρ ὑπάρχει ἀμφισβήτησις, ὑπεῖναί τινες φανήσονται ὄντες.* Sed postmodum reperi in libris hæc, quæ sunt inseria Parisinarum operarum, vel potius Aldinarum, omissa. nam exemplar Aldinum hic loci secutus est editor Parisinus. *ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἄθλοις εἴ τις ἐστ' ἀδίκως διαβεβλημένος.*

723. 5. *τούτων*] causse nil video, cur *τούτων* h. l. posthabeatur alteri lectioni *αὐτῶν.*

— 11. *τῶν προέδρων*] videtur *γνώμη* deesse. *cum xenia et consensu prohedrorum.*

724. 4. *προστιμωμένου*] correxi *προστιμωμένῳ*, in nominativo absoluto, *cum esset iis lis carcere æstimata*, aut *cum esset custodiæ multatus.* est enim in Augustano *προστιμησαμένων.* Sæpe o et ω in codicibus inter se permutantur.

— 6. *τὸν διαγγίνοντα*] Citat hunc locum Harpocr. v. *διαγγίνομαι.*

— 17. *τὸ θεῖναι*] correxi *τῷ θεῖναι. quam atrox facinus commiserit*, aut, *quam atrocem tulerit legem, lege ea ferenda, quæ res etiam præteritas dudum complecteretur.* perinde enim est, *δεινὸν* v. 16. pro neutro habeas, subaudiens *ἔργον*, aut pro masculino, et cum *νόμων* copules. *ποιεῖν τὸν νόμον δεινὸν* est reddere suam legem sævam, efficere ut lex a se lata sæva sit.

— 18. *νόμος*] non displicet Wolfii conjectura *δέμας.* designavit quidem orator hoc. defendi tamen satis bene potest vulgata, si *lex* per metonymiam aut synecdochen accipiatur pro *civitate legibus utente*, opposita oligarchiæ et monarchiæ legibus nil utenti, quod voluntas prævalentis summa lex et pro lege sit. eoque magis servanda est vulgata, quod ipsi veteres existimarunt, insolentiam hujus usurpationis sibi annotandam esse, id quod ex Aristidis Scholiasta, quem Taylor citavit, constat. Possit tamen etiam fieri, ut orator reliquerit *ὃ πολιτεία ἄνομος.* Locus ille, quem Taylor ex Aristidis Scholiasta inedito ad Panethenaicam citat, non est in Scholiis ad eam orationem, sed in Sopatri prolegomenorum hiatu magno, quem e Bavarico codice sarsi, p. V. ed. Jebbianæ.

725. 9. *διατιθέντα*] imo vero *διαθέντα* in part. aor. 2. activi. ut *προλαβόντα. non tum demum dare jus vadium sistendorum, postquam damnatum reddidisset inimicum vobis.* Verumtamen bene potest vulgata defendi. non tum demum imperare constitutionem prædam, postquam præcepisset hinc vos, sententiam carceris in condemnatum effatos, *illinc* damnatum inimicum vobis redditum. Sic ad Græca adstricte. quæ Latine sic efferas ferme: decebat eum sic sancire, ut fas sit ærario prædes edere, nulla præmissa carceris pœna, qua necesse est ut damnati erga vos animus infestus fiat.

— 15. *τὰς ὑπὸ τῶν*] præpositionem uncis inclusi. Si servatur, subauditur *γενομένας* aut *γεγονίας.*

726. 7. *παραδῶσι*] scil. undecimviris.

— 8. *παραλήψεται*] scil. a thesmotheta.

— 24. *ὑπόσων*] recte habet. idem est atque *τοσούτων, ὑπόσα.* Wolfii *ὑπόσων* ne Græcum quidem est. non omnes mulctæ publicæ duplicabantur. recte ergo dicit, *earum omnium mulctarum, quæ geminæ irrogantur.* irrogantur autem geminæ, quæ a reis damni simplicis duplum ejus, quod injuria esset ablatum, exigunt.

727. 1. *διπλᾶ, τὰ δὲ καὶ διπλᾶ*] aut *καὶ* delendum est, aut transponenda sunt vocabula, *καθ' οὓς τὰ μὲν διπλᾶ, τὰ δὲ καὶ διπλᾶ γίγνεται τῶν ὀφλημάτων. vi quarum legum aliæ mulctæ duplæ, aliæ vero etiam decuplæ irrogantur.*

— 3. *τὸ γεγραμμένον*] ms, cujus essent rei facti. v. v. 6. ubi *λῆξιν* et *γράμματα* appellat.

— 12. *παρὰ πάντα τὸν νόμον*] verum existimo et alteri lectioni *παρὰ πάντας τοὺς νόμους* præferendum. *per totam legem suam.*

— 17. *ἀπαλλάξονται*] correxi *ἀπαλλάξεται.* ut ad reum redeat. *liber erit atque discedet absolutus.*

728. 10. *λαβεῖν*] uncis inclusi, et plane delevissem, nisi in meutem venisset, ut dicitur *umbram pœnæ captare*, sic etiam recte dici posse, *nomen pœnæ*, quod ejus est umbra, *captare. reliquit vobis, pro pœna, pœnæ nomen capere.* præterea etiam *λαζεῖν* potest et pœne debet ad *ἀφείλετο* repeti:

eripuit vobis rem pœnæ sumere. h. e. ipsam pœnam sumere. eripuit vobis facultatem ipsam pœnam repetendi. quare satius esse duxi verbum hoc relinquere, sed cum admonitione, a multis id omitti.

— 18. ἐγγυητὰς] post ἐγγυητὰς deesse videtur εἰπὼν vel λέγων. *eo, quod dictione τῷ κατασταθεντι τοὺς ἐγγυητὰς usus est,* vel *utitur, significat omnes.* nam ἅπαντας in numero plurali præstat alteri lectioni, ἅπαντα, in singulari, quam Wolf ex Augustano adscivit.

— 22. χρόνον] post χρόνον videtur σκοτεῖτε vel ὁρᾶτε vel tale quid deesse. Universe hic locus asper et hiulcus mihi videtur, ut suspicer aut ab auctore minus elaboratum esse relictum, aut aliud quid labis hic loci libris Demosthenicis insedisse, a sinistra fortuna illatum.

— 23. τῷ καταστήσαντι τοὺς ἐγγυητὰς λέγω] subaudi καὶ μόνῳ τούτῳ, ἀλλὰ μὴ τῷ μηδένα καταστήσαντι ἐγγυητήν.

— ult. ἀνάγκην] scil. τοῦ καθιστάναι ἐγγυητὰς, ἢ δεδίσθαι. *necessitatem aut constituendi vades, aut in carcerem migrandi.*

729. 4. ὑφ' ὑμῶν] correxi ὑφ' ὑμῶν. *a vobis,* aut a decessoribus vestris. oratores enim Græci de conventu judicum ut de corpore quodam immortali loqui solent. Si quid superiores judicarint, id idem etiam præsentes censere et ratum habere existimantur.

— 7. ἄνυρα τὰ προστιμήματα ποιεῖ] eludendo exsecutionem sententiarum, quas judices tulerint, earumque vim suis exceptionibus et clausulis frangens.

— 10. τιμῶντας] h. l. idem est atque προστιμῶντας. *mulctam irrogantes.*

730. 14. δίκασθε] malim δίκασθε in medio, *si patiemini leges vobis ferri, easque ratas habebitis.* Populus enim, non ipse leges ἐτίθετο, sed solummodo ἐτίθετο. et video nunc Wolfium sic edidisse, ut suspicatus sum esse edendum.

— 15. δυνήσεσθαι] aptum est ex εἶσθε v. 11.

— 18. ταῖς ὀξύτησι —] potest vulgata defendi, aut sic, ut trajecto statuatur, pro vulgari plana verborum constructione hæc: ταῖς ὀξύτησι καὶ τοῖς καιροῖς τοῦ πολέμου, ut τοῦ πολέμου perinde ad ταῖς ὀξύτησι referatur, atque ad τοῖς καιροῖς refertur; aut sic, ut ἂν διὰ δυεῖν statuatur, pro ταῖς ὀξύτησι τῶν τοῦ πολέμου καιρῶν. malim tamen legi: ταῖς τῶν πραγμάτων ὀξύτησι.

— ult. διοικεῖται τὰ κατὰ] postrema hæc duo verba absunt a codd. quibusdam. quæ verba si omittuntur, necesse est legi διοικεῖσθε. nisi malumus ἡ διοίκησις subaudire.

731. 3. προσυπορρεῖσθαι] correxi προσυπορρεῖσθαι, *prius comparari,* quam scilicet eorum usus sit, e conjectura, quam postmodum ab Augustano confirmatam vidi.

— 9. ἐνδεεῖς πολλῶν] sine dubio præstat ἐνδεεῖς πολλῷ. et sic dedi de meo. illud natum esse potest e iota olim adscribi solito. Sic dudum censui, antequam Taylori ad h. l. animadversionem inspicerem, qui idem censuit. possit quoque legi ἐνδεῆ πολλῷ, vel πολλά. quo ducit lectio Bav. ἐνδεῆ πολλῶν.

— ib. ἀλλ' ἢ] malim ἄλλως ἢ. *et ne hæc quidem aliter, quam* —.

— 11. τοὺς μὲ τιθέντας κυρία ἦ ἡ βουλὴ, μηδὲ τὰ δικαστήρια δῶσαι] non calpo hanc lectionem, quæ sexcentis possit exemplis approbari. Solent Græci, prorsus ut nostri Gallofranci, primum μηδὲ omittere, insequente uno alterove μηδέ. et hospes in Græcis sit is, quem hoc fugiat, necesse est. quoniam tamen codices h. l. dissentiunt, visum est lectionem Augustani adsciscere, quæ hæc est: τοὺς μὲ τιθέντας μὴ ἦ κυρία δοῦν ἡ βουλὴ, μηδὲ τὰ δικαστήρια (sine δῶσαι).

— 22. χρῆν γὰρ —] constructio h. l. impeditior hæc: χρῆν γὰρ προσγράψαι σε εἶναι καὶ κατὰ τούτων τὰς πράξεις [h. e. εἰσπράξεις] κατὰ τοὺς ὑπαρχόντας νόμους, ὅπερ ἐκείνοις [id est, ὅσπερ προσέγραψας] κατὰ τῶν τελωνῶν. oportebat enim te, quam clausulam contra publicanos adscripseras tuæ legi, eandem adscribere etiam contra hos (Androtionem, Glaucetam, Melanopum, iisque similes), scil. exactiones debitorum ab iis legibus jam obtinentibus accommodatas esse.

— 24. καὶ τῶν ἐγγυητῶν] malim καὶ τῶν τούτων ἐγγυητῶν, id est, κατὰ τῶν ἐγγυητῶν, οὓς ἂν οὗτοι καταστήσωσι. et contra vades, si quos hi publicani exhibuerint. Recte porro, meo judicio, suadet Wolf ad πράξεις addi εἶναι. quod mihi quoque in mentem venit.

— 27. ἃς παρὰ] malim hæc duo vocabula in unum ἅσπερ contrahi. aut ἃς παρὰ. nam παρά τινος εἰσπράττειν usurpatur. ab aliquo redigere.

732. 19. δεσμὸν] Taylor vult δεσμῶ. Sed bene habet vulgata. Dubito, satisne tuto colligi possit, ex eo, quod ὅτῳ προστετίμηται δεσμοῦ dicitur, dici etiam recte posse, aut dictum esse προστιμᾶν αὐτῷ δεσμοῦ. nam in illa ipsa dictione προστετίμηται αὐτῷ δεσμοῦ tamen subauditur τιμή. et, recte si dicatur προστιμᾶν τινὶ δεσμοῦ, tamen subaudiendum sit τιμήν.

— 21. ὀφλὴ] scil. ζημίαν, vel καταδίκην, vel τιμωρίαν, vel tale quid. in aliis est ἀλῷ. nil refert. est varians lectio.

733. 4. ὅ,τι ἐὰν] idem est atque ὅ,τι ἄν. *quodcunque tandem.*

— ibid. αὐτὸ λάβῃ] scil. τὸ κλέμμα ὁ ἀπολλύμενος. *si, qui perdidit aliquid furto, ipsam illam rem furto ablatam reperit apud furem.*

— 5. τὴν διπλασίαν καταδικάζειν] scil. δεῖ τοὺς δικαστὰς τῷ φωρὶς ζημία. duplum

pretii irroganto judices furi pro multeta. Sin minus, h. e. si non repereriit, tum judices decuplum irroganto πρὸς τοῖς ἐναιτίοις, præter illam rem, de qua contenditur. ut si Davus Simmiæ ovem averterit, tum Davus Simmiæ aut duplum ovis pretium cum ipsa ove, aut, si ovis ipsa jam mactata et devorata aut alio vendita sit, decuplum ovis pretium et aliam præterea ovem aversæ similem luito.

— 7. ἰὼν προστιμήσῃ ἡ Ἡλιαία] Si nempe Heliæa dignum judicaverit reum, cui, præter restitutionem aut compensationem modo dictam, quæ est pœna rata, constans, a legibus dicta, nulli remittenda, adhuc pœnam carceris arbitrariam irroget.

— 8. προστιμᾶσθαι] προστιμᾶσθαι dicitur ille, qui judices rogat, ut reum pœna quadam, aut supplicio, pro ipsorum arbitrio afficiant. quod rogare poterat seu actor, seu quicunque alius, cui per leges liceret. προστιμᾷ autem judex.

— 9. ὅταν περὶ τοῦ τιμήματος ᾖ] scil. ὁ ζήτησις. tum scil. cum de æstimatione litis agetur, in causa ejusmodi, ubi locum habet multeta in ære, non pœna capitalis.

— ibid. ἀναχθῇ] scil. πρὸς τὴν Ἡλιαίαν, aut πρὸς τοὺς Θεσμοθέτας, ex actione τῆς ἀπαγωγῆς.

— 10. προαιρημένον] correxi προειρημένον. quod idem est atque ὄντος προαιρημένου καὶ ἀπαγομένου. cum esset ipsi interdictum.

— 11. τῶν νόμων] correxi ὑπὸ τῶν νόμων. auctore fretus solo margine Latet. editionis, cujus auctor qui fuerit, præter Wolfium alius, nescio. nam præpositionem in nullo meorum librorum, neque manu scripto, neque typis exarato, reperi. Sed in loco aperte mendoso, cum esset inter Wolfii conjecturam, et Salmasii, qui τῶν τριῶν, sine ὑπὸ, suadet, optandum, malui cum Wolfio facere, cujus conjectura planior, simplicior, et probabilior est. Recepi ὑπό. in illo εἴργεσθαι subauditur τῶν τόπων, οὗ μὰ χρὴ εἰσιέναι, e proximo. Idem est ac si dixisset: εἴ τις ἀπαχθῇ διὰ τοῦτο, ὅτι εἰσῆλθεν, ὅπου μὰ χρὴ εἰσέρχεσθαι (καίτοι περιαιρεθέν ἦν αὐτῷ ὑπὸ τῶν νόμων, εἴργεσθαι τούτων τῶν τόπων) διότι ἥλωκε κακούργου γένων, ἢ ἀστρατείας.

— 16. ὑμεῖς γε —] Citat h. l. Aristides p. 202.

— 18. τοὺς ὄντας βελτίους ποιεῖ] malim τοὺς ὄντας σωφρονεῖν βελτίους ὤν.

— 25. ὃς τὰ μὲν ἄλλα ἐᾷ] malim τὰ γὰρ ἄλλα ἐᾷ. aut τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ἐᾷ. nam μὲν sæpe redundat.

— 26. βουθοὺς] νόμους addi vult Taylor post ζημιούς. non intercedam, tametsi nescio, an pari jure pro scholio id haberi queat. potius videtur epithetum ad τοὺς conveniens desiderari, ut ἀρίστους aut βελτιστάτους. ut sit τοὺς ἀρίστους καὶ ζηλωτοτάτους τῷ γήρᾳ βουθοὺς. qui sunt leges.

734. 6. ἀπολογήσασθαι] magna veri specie commendatur ἀπολογήσασθαι, inventum, ni fallor, Wolfii, tum Lambini, nisi hic ab illo mutuo sumsit. a verbo ἀπολογίζομαι, enumero, recenseo, rationem reddo.

— 20. ποιῆσαι] post ποιῆσαι videtur deesse γράψαι, vel sor. esse: τοῦτον ἀδικεῖν ποιῆσαι.

— 22. ἀδικεῖ] correxi ἀδικεῖ in indicativo, tametsi Wolfii ἀδικῶν haud displicet.

— pen. τὸ, ὑπέρα] præter rem improbat Wolf. τὸ, quod bonum probumque est. in vel *ex ejus audacia* hoc maxime miror, τὸ — pari modo importunus est Lambin. p. 735. 1. ubi dictionem bene Atticam ἀπειρηκότι εἰσφέρειν [id est, ἐν τῷ εἰσφέρειν, vel διὰ τοῦ εἰσφέρειν] Wolf bene enucleavit.

735. 6. οὕτω] sic nude positum ferri queat. malim tamen aut οὕτω σταδίῳ, aut οὕτω δρομῇ, aut tale quid aliud.

— 11. κατὰ νόμους] correxi κατὰ δήμους, quam lectionem Valckenaerius quoque prætulit ad Ammon. p. 139. et ad Herodotum p. 210. Nescio quoque, an probari possit hæc suspicio τοὺς δήμους opponi τῷ δήμῳ v. 16. concludit enim orator a minori ad majus. si judices per *demos* singulos a *sorte* constituti severe puniuntur, quanto minus ferri potest eos pœna liberari, si qui peccent, qui *populi universi voluntate* functioni cuidam præficiantur. magistratus per sortem obtingentes erant iis, qui delectu et optione deferrentur, multo ignobiliores, in causis versabantur levioribus, et emolumenta afferebant multo minora.

— 12. πολλῶν] post πολλῶν videtur πραγμάτων abesse.

— 14. εἶναι] post εἶναι videtur κυρίαν, ratam, deesse.

— 25. ἀξίαν] post ἀξίαν videtur punctum esse ponendum, et post καὶ addendum γάρ.

736. 3. εἰ ζούλοιτο] scil. ὁ λαβὼν ἐπ' αὐτοφώρῳ καὶ διπλοῦμενος.

— ibid. τῷ δ' ἀλόντι —] eorum convicto, ob quæ data et concessa est a legibus abductio. locum hunc legis, a Solone latæ, Demosthenes interpolationibus quibusdam suis variavit.

— 12. αὐτῷ] αὐτὸ malim cum Bav.

— ult. ὦμεν δεῖν —] constructio hæc est: ὦμεν τὸν νομοθετοῦντα περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι δεῖν νομοθετεῖν περὶ τούτων, scil. οἷα δεῖ etc.

737. 20. μέγα] scil. εἴ τις ἐδίωκεν, ἐχρῶντο ὀργῇ μεγάλῃ. et rursus μικρὸν εἴ τις ἡμαρτέ τι, καὶ μικρᾷ τῇ ὀργῇ ἐχρῶντο. Minucianus p. 148. cum locum hunc recitasset, interpretandi gratia subjicit: εἴρηται δὲ ὁ λόγος περὶ τῆς ἐπὶ τοῖς ἁδικήμασιν ὀργῆς. *significat hac dictione, modum pœnæ cujusque modo delicti cujusque respondisse.*

— 21. ὅταν γὰρ ἢ ὅτι χρὴ —] correxi ὅταν γὰρ ἢ τὸ τί χρὴ, subaudi γεγραμμένον ἐν τοῖς νόμοις. ubi enim in legibus occurrit haec formula, τί χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτίσαι, ibi leges poenae mulctaeve irrogandae facultatem judicibus facit.

738. 1. ἱερεῖ] Timocrates puta. quamquam nescio an melius sit ἱερεῖς in secunda persona.

— 8. αὐτῶν] istorum, Androtionis puta sociorumque.

— 9. τῶν ἄλλων] malim τῆς τῶν ἄλλων, scil. ἱεροσυλίας. tanto atrocius est horum hominum sacrilegium, quam sacrilegia aliorum. quamquam me non fugit posse ἱεροσυλιῶν subaudiri.

— 15. αὐτοὶ αὐτοῖς] qui codices αὐτοὶ ἐν αὐτοῖς dant, videntur illi voluisse αὐτοὶ ἑαυτοῖς dare.

— 27. ἀφεῖλε] offendit Wolfium copulatio verbi ἀφαιρεῖν cum dativo. negans Graecum esse ἀφαιρεῖν τινὶ τὸν βασμὸν, vult Latinum morem imitari. ego, cum haud desperem eam defendi posse similibus locis auctorum probatorum, quod in medio relinquam, tum, si constet indignam nitore Demosthenico esse, molliorem iniri posse viam hujus loci sanandi, autumo, legendo ἀφεῖτο.

— pen. τούτους] Androtionem cum sociis.

— ibid. ἐκείνων] quam publicani delinquunt.

739. 1. ἐκεῖνα τἀδικήματα] Androtionis puta, sociorumque. ad quos etiam τούτους v. 3.

— 8. κωλύετε] correxi λύετε, detracta prima syllaba. subaudi τοὺς καινοὺς νόμους. non abrogatis ideo leges dudum latas, a quibus poenae irrogantur, si qui ejusmodi quid patrent.

— 11. αὐτοῖς] uncis inclusi, non nescius vulgatam sic posse defendi, ut dicatur, tametsi singularis praecesserit ὁ τούτων τι ποιῶν. recte tamen pluralem numerum potuisse subjici, quia plures sint ejusmodi facinora audentes, et rem ad τὸ νοούμενον referri.

— 12. οὗτοι δὲ] scil. τιθέασι (non τίθενται) νόμους. *hi autem leges ferunt, ut* —.

— 23. ἕκαστος] correxi ἑκάστοις. *quod populus norit, quae dedecora unusquisque eorum* [viatorum puta] *tum patrarit, quum adhuc pauper esset atque miserabilis et contemnendus.* videtur enim pro δεινότητι leg. esse ἐκεινότητι, *in ista eorum egestate atque vilitate.* et sic dedi de meo. boni aliquot codices dant καὶ τῇ πόσητι. quam lectionem vulgatae saltim praeferam, si vera minus sit. qua de re haud decernam. adolescentes, rerum rudes, levitate ingenii, imprudentia et temeritate ducti, multa stulta, atrocia, nefanda audent, quorum veniam aetatis vitium impetrat. Confirmat etiam p. 740. 4. hanc lectionem τὰ ἐν τῇ ἐλικίᾳ. Acquiescam tamen in vulgata δεινότητι, cum dubium adhuc sit, annon orator vocem δεινότης hic usurpaverit sensu, parum quidem illo usitato, quem tamen ratio linguae Graecae toleret, pro miseria, vita molesta et aerumnosa, ubi cum inopia rerum omnium sit conflictandum. Demonstrari quidem certis et evidentibus argumentis nequit, vocabulum illud hoc sensu a Graecis Demostheni aequalibus non fuisse usurpatum. Silentium enim scriptorum, qui nobis hodie supersunt, non satis valde arguit.

740. 3. ἀλλὰ] subaudi e praemissis οὐ προσῆκεν Ἀνδροτίωνα δοθῆναι.

— 8. ἀλλὰ καὶ M.] καὶ delevi, cujus loco malim γε, ut sit ἀλλὰ Μελανωπός γε δεινὸν —aut γὰρ, ut sit ἀλλὰ γὰρ Μελανωπὸς δ.

— 9. ἅμαλλαν] post ἅμαλλαν deesse videtur τὸν τοιοῦτον πατρὸς ἐκγεγονότα. vel simile quid. quod ni addendum est, tacite quidem esse subaudiendum insequentia docent.

— 17. δικαιοκλάσιον] correxi δικαιολογίαν, scil. ζημίαν.

— 20. ἣν] malunt aliqui ἐστὶν. haud respicientes illi ad initium periodi hujus, neque ad ἴδοι proximum.

741. 5. ἁλαβὲν] scil. ἡ πόλις.

— 9. ἀλλὰ τἆλλα οὐ βίαιος ὡς οὐδεὶς ἀν ἐρέσθαι;] distingue sic: ἀλλὰ τἆλλα οὐ βίαιος; est objectio, hypophora, quam ipse orator sibi opponit, sed, ut statim amoveat. *atqui tamen, aiet aliquis, in ceteris certe violentus et injuriosus non est Glaucetes?* respondet orator. *Est enimvero, ut nemo alius magis. ὡς οὐδείς γ' ἀνθρώπων.*

— 13. τιμωρήσασθαι] correxi addita negatione, μὴ τιμωρήσασθαι. nisi inesequentia particulam infitiantem hic exigeret, posset vulgata ferri, et sic accipi: *an potius decet cum punire, qui conetur hos servare.*

— 15. διὰ ταῦτα] scil. τὰ αὐτῶν πεπραγμένα. planius tamen foret διὰ τοῦτο, scil. διὰ τὸ πονηροὺς εἶναι.

— 16. διδάσκετε] scil. τὸ πονηροὺς εἶναι.

— 20. τούτου] erat ergo, quod videtur ex h. l. colligi posse, carcer in foro, ut velut digito demonstrari posset. v. p. 742. 21. et 743. 3.

— 23. διακροσθῆναι τῆς τιμωρίας] arguis strophis avocari, arceri et depelli a sumenda poena.

742. 12. Κολυττία] Hemsterhusius ad Aristophanis Plutonem p. 166. de scriptione hujus nominis disputat, et Κολλυτὸς, quod in manuscriptis codicibus et saxis Sponianis reperiatur, ait probum esse.

— 23. διαμένος] subaudi μέγα ἐν τῇ πόλει. *cum plurimum in rep. valeret.* pari

modo in φρενῶν subauditur saepenumero μέρη, cum absit.

743. 17. Κυδαθηναῖε] correxi Κυδαθηναία. poterat quoque Κυδαθηναιᾶ (quod ex illo contractum est) e margine adscisci.

— 21. ἀντιτιμωμένου] subaudi ἀντὶ τοῦ θανάτου. pro mortis poena, qua multis videbatur dignus esse. cum ipse sibi magni aeris multam irrogasset, qua poenam mortis redimeret, capite [h. e. jure civili, et potestate in foro versandi] minuistis, παρ' ὀλίγας ψήφους interoedentibus perpaucis suffragiis, infamiam ei suscientibus, et numero, sed exiguo, vincentibus ea suffragia, quae mortem ipsi decernerent.

— 24. ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ, εἰ οὗτος —] idem est ac si dixisset: ὑπὸ τούτου, εἰ ὁ αὐτὸς — quid passuri fuissetis ab hoc homine, Timocrate, si idem, qui tam nefandas leges tulit, praeterea quoque in numero legatorum vestrorum fuisset. dedi tamen ὑπὸ τούτου αὐτοῦ.

744. 4. τὰς βουλήσεις] vereor, ne h. l. aliquid desit. quare suspicor, τὰς τῶν ῥητόρων, aut τὰς τῶν πονηρῶν βουλήσεις leg. esse. *pro libidine oratorum*, aut *sceleratorum*.

— 5. διαλύσεις] correxi διαδύσεις, *latebras et subterfugia*.

— 14. παρασχεῖν] subaudi τοῦτον τὸν ἐπίφθονον.

— ibid. καὶ οὐ χρημάτων τιμήσεως οὐδεμιᾶς] potest ferri et subaudiri οὔσης ex ὅσης versu superiori. malim tamen καὶ οὔσης χρημ. τ. οὐδ. *cum nulla penes eos in eam esset*, aut in legibus scripta, *aestimatio* aut laitio injuriae *in aere*.

— 25. νομοθετῶν τὰ ἑαυτῶν συμφέροντα] *sua emolumenta legibus sanciri*. ferri queat. nullus tamen dubito Demosthenem dedisse: νομοθετῶν πρὸς τὰ ἑ. σ. *leges ferri, prout ipsis expediat, ad suas utilitates*.

— pen. τὸ αὐτὸ δίκαιον] jus idem, ut *ipsi* quoque patiantur in custodiam se dari.

745. 4. οἷς ἂν φθάνοι] non facile praevenit, h. e. effugiat multitudo, quo minus his bestiis servist.

— 27. ἐξὸν ὑμῖν] si legis ea esset sententia, quam Timocrates ei imputat. Concludit sic: Timocrates negat vobis licere ex hac lege, quemquam custodiae dare. Quod verum minus est. Nam si esset, pari modo quoque vobis haud liceret ullam poenam cuiquam irrogare. Sed licet hoc vobis. ergo etiam poena carceris in potestate vestra est.

— ult. τιμῶσι] post τιμῶσι punctum ponsi, et ὁ cum ᾧ mutavi. Sententia est: si vera essent, quae Timocrates ait, in legibus illis adscripta non esset haec formula, τὸν δ' ἐνδεχόντα ἢ ἀπαχθέντα δικάσαντων εἰ ἔνδικα, quae leges contra reos τὴν ἔνδειξιν aut τὴν ἀπαγωγὴν permittant. aut, quae in reos actionem ex his titulis leges dent, non esset ille legibus ista, quam dixi, formula adscripta.

746. 7. ἴσ᾽] si scil. Timocratis interpretatio valeret.

— 22. λέγῃ] scil. καταλύσαι τὸν δῆμον, auctor sit orationc, ut gubernatio civilis cum tyrannica mutetur. vel ex insequentibus huc trahendum παρὰ ταῦτα.

747. 3. ὅσοι] correxi ὅσοις. scil. ἀρχαί.

— 4. ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ] id est, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ. idem est ac si dixisset: ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ᾗ κινμισόντες οἱ ἐνθάδε ἄρχοντες.

— ibid. καὶ κήρυκος] scil. ἀρχὴν οὐ καταστήσω. etiam ad Ceryces aut praecouis honorem nominem — admovebo, sive ille sit praeco legationis, sive praeco Synhedrorum. praecones alias erant homines viles; nedum ut magistratu aut honore aliquo fungerentur. Illi autem praecones honorati erant, et quodammodo magistratu fungebantur; primum, qui legatis adderentur nomine reip. si qui aut Athenis alio emitterentur, aut, si qui aliunde missi legati Athenas venirent, ut eum S. P. Q. A. agerent. quod posterius genus hic significari vocabulo πρεσβείας mihi videtur. deinde illi legati, qui publice, h. e. nomine reip. mitterentur in consessum seu collegium τῶν συνέδρων. quomodo appellabantur legati populorum Graecorum, qui socii Atheniensium essent. Hi populi legatos quique suos habebant Athenis perpetuo residentes, quorum unusquisque negotia et commoda populi sui ageret, de rebus singulis, quae Athenis esset oratio tantologa. nam in οὔτ᾽ ἄλλος insunt haec omnia, non filius, non frater, non pater, non cognatus, non servus, non amicus.

— ibid. ἐπαρᾶσθαι] aliis ἐπαρᾶσθαι, scil. δεῖ. debet qui haec ait, post haec dicta diras in semet ipse dicere. correxi tamen ἐπιρρῶσαι, propterea quod boni codices in παραβαίνομαι consentirent, quod praetuli pro παραζαίνω v. 14. Censuit quoque sic scribendum Dorville ad Charitonem p. 483.

748. 2. καὶ περὶ τῶν φαυλ.] malim καὶ περὶ τῆς τῶν φαυλόντων καθόδου.

— 3. δυνατόν] post δυνατόν videtur νομοθετεῖν desiderari, aut καινουργεῖν, aut simile quid. *viam aperit ferendi leges*, aut *ad scelus committendum*.

— 8. παρανόμων πρῶτον γραφὰν καταλυθησῶν] id est, διὰ τοῦ καταλυθῆναι πρῶτον τὰς παρανόμων γραφάς. tollendo primum actiones ex titulo παρανόμων.

— ibid. παρανόμων] malim τῶν παρανό-

μων — sed sic, ut articulus non ad proximum παραιτήσων, sed ad remotius γραφὴν referatur.

— 14. μήπω] bene habere videtur. nondum, non tum statim, cum lex primum fertur.

— 22. τοῦτο ποιῶν] scil. καταλύων τοὺς νόμους καὶ τὴν δημοκρατίαν.

— 23. ποιῶν] omittunt nonnulli. locus mihi est dubius, et vitii suspectus.

— pen. ταύτην] malim πάντων.

749. 7. καὶ τοῦτ' αὐτὸ πράττοντες] hoc ipsum studentes, agentes, contendentes, quo vos lædant et fraudent.

— 21. τούτου κρείττου] ille est Timocrates, hic Androtion. dedi τούτου τε κρείττου.

— 24. τοίτε] correxi τούτων. Androtionis puta, Melanopi et Glauceæ.

— ibid. ἐτίθει] Timocrates.

— 26. ἐκείνῳ] Androtioni.

— ult. μισοῦτε] correxi μισοῦντε. et ob quæ Timocratem non minus, quam Androtionem, jure merito exosum vobis habeatis atque detestemini.

750. 2. πρῶτον] pertinet hæc tractatio ad p. 754. 10. ubi locum alterum de fraudulento hujus rogationis consilio ingreditur. jam adfuit hic locus iisdem pæne verbis p. 607. 24. ut ibi jam admonuimus.

— 4. αὐτοῦ] Androtionis puta.

— ibid. τούτου] Timocrates est.

— 10. καὶ — μοι] verba καὶ τοῦτον ad συνδιαιτᾷ μοι desunt supra l. c.

— 11. δημηγορίας] supra δημηγορίαν.

— 21. προαγωγεῖ] lenone, conciliatore pecuniarum. eleganter dictum. Sed, si bene memini, προαγωγὺς ille dicitur, sine σ in prima syllaba, qua de re jam supra ad p. 678. 19. diximus.

— 24. καὶ — ὑπηρέτας] verba καὶ τοὺς ἀποδέκτας καὶ τοὺς ὑπηρέτας desunt supra.

751. 2. τῶν ἄλλων ἅπαξ] potest hoc aut a masculino ἄλλοι, aut a neutro ἄλλα repeti. si prius, tum erit hæc sententia: propter seu reliquos Græcos, seu reliquos cives vestros, non ærarios, qui offenduntur et adversus remp. magistratusque exacerbantur hac exactionum, qua isti usi sunt, severitate vel crudelitate potius. Sin posterius, accipi possit sic: propter incommoda breve hoc et mediocre emolumentum olim consecutura.

— 4. πέντε ταλάντων] supra τοσούτων χρημάτων. ubi etiam alia aliter prostant, quæ diligenter congerere et inter se comparare neque juvat, neque vacat. Fecit etiam ex parte jam Taylor.

— 16. κατηγορῶμεν] correxi κατηγορεῖσι. narrat enim hæc, ut audita et accepta a majoribus. incusant, scil. illi, qui nobis hæc retulerunt.

— 23. πόλλ' ἀπολωλὼς] correxi πολλὰ δ' ἀπολωλώς. ut supra, ubi hæc multo aliter leguntur et exquisitius dicta, et accommodatius ad commiserationem movendam.

— pen. τὰ πεπραγμένα] v. p. 580. 17. τὰ πεπραγμένα sunt, aut res ab eo gestæ, aut fortunæ ejus, res, quæ ipsi, nulla ejus culpa, acciderunt, ut fuga patriæ, adhuc dum ærarii, cujus non depensa mulcta non licebat filio in forum venire. τὰ βεβιωμένα sunt mores ejus consilio suscepti, vita turpis et probrosa.

752. 19. ἐπὶ χρήμασιν] subaudi κειμένῃ. propter æs publicum reip. debitum, sive ex mulcta litis cujusdam, qua occidisset, sive ex peculatu. opponit æs publicum privato. multo est gravius aliena solle reddere, quam solle de suis privatis æs debitum reddere. multo turpius ob peculatum necti, quam propter nomen privatim contractum duci, quod per angustias rei familiaris diluere nequeas.

753. 15. μὰ δηλήσαντες] correxi μηδὲ δηλήσαντες. ne audientia quidem dignati.

— 17. ἀφεῖσαν] correxi ἀφίεσαν. poterat quoque ἀφειλέσαν corrigi, aut, quod Wolf dedit, ἀφέσαν.

— 23. τῶν ἐδηλεσάντων] male inserunt μὰ post τῶν. vulgata bene habet. fiscus enim constat pecuniis ultro collatis. qui nihildum contulerint, sed adhuc sint in reliquiis, eorum nihil est in ærario. quo fit, ut nihil, quod eorum sit, illinc auferri possit.

— 24. τὰ παρὰ τῶν συμμάχων] scil. προσγενόμενα, aut ἐξειλεγμένα. pecunias e sociis collectas, redactas.

— 25. ἀπολλύντες] disperdentes, dilapidantes luxuria, gula et ventre.

754. 8. ἐφάνθ' ἡμῶν] in Aug. est ἐφάνητ' ἐμῶν. unde possit etiam hæc lectio exsculpi: ἐφάνητον (in duali) ἐμῶν. ut subito a Timocrate et Androtione ad judices convertatur oratio.

— 14. καὶ κατὰ μικρὰ] correxi καὶ τὰ μικρὰ, et v. 15. καὶ τὰ μεγάλα. e p. 614. 8. nam κατὰ μικρὰ est, minutatim, per parvas particulas, sed τὰ μικρὰ, parvis in rebus. possit quoque legi καὶ μικρὰ, et καὶ μεγάλα. modo κατὰ absit. malim quoque v. 14. τοῖς πολλοῖς cum articulo. item v. 9. præferam lectionem marginis, quæ nescio sitne Wolfii, an Lambini conjectura.

— 20. ἀπ' ἐκείνου] subaudi τοῦ χρόνου, ὅτε ἥμαρτε, vel ἐδίκας ὑμᾶς.

— 21. ταῦτα] scil. ἃ λέγω, aut ἃ κατηγορῶσιν ἄλλοι αὐτῶν.

— ibid. νῦν] in hac causa Timocratis, in qua agitur, lex ab eo lata sitne perferenda, an repudianda.

— 21. τότε] in causa Eucteremonis, in qua Androtio sacrilegii, peculatusque seu interversarum sacrarum publicarumque pecuniarum condemnatus est. Illa condemnatio est ὀργὴ a nostro hic commemorata. idem ad v. 24. tenendum.

— ibid. *κατεγνωκέναι τὰ χρήματα τούτων*] sententia lata pronunciasse, penes eos videri pecunias sacrasque et publicas esse, et ipsos restitutionis earum teneri.

755. 1. *μήτε τούτων, μήτ' ἐκείνων*] correxi *μήτε τούτου, μήτ' ἐκείνου*, Timocratis puta, *μήτ' ἐκείνου*, Androtionis.

— 11. *ἀσεβείᾳ*] quæ quibus in rebus cernatur, exponit ipse p. 756. pen.

— 19. *τὸ δημόσιον*] correxi *τὸν δημόσιον*, scil. *δῶλον*, vel *γραμματέα*.

— 25. *σαυτῷ πιστεύειν*] malim aut *σαυτῷ μὲ πιστεύειν, tibi non credere, te non fidere*, aut *ἐμοίους* e sede sua transferri et ante *πιστεύειν* collocari. si jussisses, flagitasses, æquum censuisses, ut resp. tibi in omnibus rebus, quas tu ei præstares atque perageres, eandem fidem haberet, quam tibi hac in causa voluisti ab ea haberi, [h. e. nullam] —.

— 26. *ἑφωρῶ*] nunquam esses, ut nunc es, in furto deprehensus, quia caruisses occasione furandi.

756. 2. *πραγραφάμενος*] correxi *προσγραψ.* constructio paulo perplexior sic explicabitur: *τὸν δὲ ἀνάντη φαίην μὲ προσγραψάμενος, ἄλλο τι πράττειν καὶ κινῶν* [h. e. *ἐν τῷ πράττειν ἄλλο τι καὶ ἐν τῷ κινεῖν*] *ἐφίσας* [id est, *μετὰ τὸ ἐφίσαι*], jam insequitur apodosis *ὡς ἴδι δῶλον. Jam vero, cum te ita gesseris, ut constet inter omnes, te nil curasse tuæ auctoritati adscribi clausulam hanc eandem — in alio quopiam reip. versans negotio, in quo maxes opes consumebas — tu idem, qui antea, in rediendis debitis tamen id, quod par erat, cautionis ipse tibi statuisses — nonne liquet* — vocabulo *auctoritas* hic designo decretum magistratus populive, quo mandatur aliquid alicui publice curandum, fanatio quædam defertur, committitur, et omnes, ad quos ea res pertinet, ei parere jubentur. hoc vulgo *Commissionem* appellamus.

— 5. *καὶ κατὰ πάντας* —] verba *καὶ κατὰ πᾶσαν τοῦ χρόνου* Tayl. vult in v. 6. transferri et post *ζηλωτὰ* poni. elegans profecto ea est et ingeniosa conjectura. videtur tamen vulgatus ordo verborum servari posse, si verba *καὶ κατὰ πάντας τοῦ χρόνου σκέψασθε* signis parentheseos includantur. ut hæc sit sententia: ego vero, Athenienses (sed velim a vobis, non hujus præsentis solummodo temporis, sed etiam cunctis postmodum futuri rationem haberi) —.

— 14. *τὸν δῆμον. ἐπιγέγραπτό που πάλιν,*] malim sic distingui: *τὸν δῆμον, ἐπιγέγραπτό που.* quod cohæret cum *ἃ κατὰ πόλεις — aut oppidatim*, (pro numero civitatum, si volumus donaria civitatum singularum spectare et recensere), *inscripta erant ut-pium*: HI ..... POPULUM CORONAVERUNT: *πάλιν τινεσιν* (b. e. alii cuipiam donario erat inscriptum), CONON etc.

757. 3. *τῷ δοῦναι*] correxi *τὸ δοῦναι. iis, qui ea donaverant, dedicaverant, eripuerunt existimationem eam, qua viderentur aliis memores beneficiorum in ipsos collatorum; quæ existimatio non parum est gloriosa.*

— 6. *ὁ μὲν*] Timocrates.

— 7. *δι' ἐκεῖνον*] Androtionem, ad quem ipsum etiam *ὁ δὲ* redit.

— 8. *τοῖς*] malim *ἐπὶ τοῖς*.

— 10. *ἐστὶν*] Androtio puta.

758. 16. *καὶ ἔλαττόν τινος*] correxi deleta copula, *ἔλαττόν τινος*. cum addito signo interrogationis. quodnam id est sacrilegium, quo hoc sacrilegium Androtionis minus et levius putetis? idem est ac si dixisset: *τί ἐστιν ἀσέβημα, οὗ ἔλαττον ἡγεῖσθε εἶναι τοῦτό τὸ ἀσέβημα.*

— 19. *πρεσιρημένων ταυτὸν ἡμετέρων ἀριθμὸν*] etiam supra p. 618. 9. est *πρεσιρημένον* (cum *ω*) ego vero nihilominus utroque loco arbitror leg. esse *πρεσιρημένον* (in accusativo singulari) ut ad *ἀριθμὸν* referatur. et sic dedi ex Paul. *ταυτὸν* uncis inclusi, ut scholium vocabuli *πρεσιρημένον*.

— 21. *ἐπιτηδευματὰ*] vitium est typographicum, quod mutavi cum *ἐπιτηδευμάτων*.

— ibid. *βαβίωται*] in hoc verbo desinit locus ille ex Androtiana in hanc Timocrateam translatus, unaque ipsa illa tota oratio.

— 22. *ἃ δὲ Τιμοκράτει συπεῖ, πολλὰ λέγειν ἔχων ἔτι πρὸς τούτοις παύσομαι*] malim *ἃ δὲ Τιμοκράτης Ἀνδροτίωνι συπεῖ, πολλὰ λέγειν ἔχων ἔτι, πρὸς ταῦτα εἰπὼν παύσομαι. tametsi multa, quæ dicam, supersunt, tamen, posteaquam adversus ea, quæ Timocrates pro Androtione, ejus purgandi et tuendi causa, proferet, disputavero, dicendi finem faciam.* Paret enim ex *αὐτὸν* v. 25. ex *αὐτὸς* v. ult. ex *τούτῳ* p. 759. 3. item *φήσει* et *ὁμολογεῖς* v. 4. et 5. quæ omnia ad Timocratem redeunt, et ex toto hujus loci habitu, Demosthenem hic pugnare adversus Timocratem, Androtioni patrocinantem, non adversus Androtionem causam Timocratis tuentem.

759. 25. *δὴ*] malim *δέ*.

— 27. *ὅταν μὲν γὰρ λέγῃ*] deest hic aliquid, et videtur locus ad hunc ferme modum integrari posse: *ὅταν μὲν γὰρ τὸν νόμον τεθεικέναι λέγῃ*, aut *προνοηθῆναι λέγῃ. quod si enim jactet, se legem ideo tulisse* (aut *se providisse*), *quo* — sed potius verba *τὸν νόμον τεθεικέναι*, quam *προνοηθῆναι*, deesse, patet e verbis v. ult. *τοῦτ' ἐθηκεν*. quæ verba pariter corrupta et sic legenda videntur: *οὐ γὰρ τούτου ἕνεκα τοῦτον* [*τὸν νόμον* puta] *ἐθηκεν. non enim hujus rei causa legem hanc tulit.*

760. 3. *ἄδικον*] correxi *ἀνάδικον. irritam, nullam, quæ denuo judicari, in jus vocari queat.*

— ibid. *καθίστησι*] aut *καθιστῇ* leg. vi-

detur, aut καταστήσῃ.

— 4. τῶν ἐκ τοῦ νόμου ῥημάτων] idem est ac si dixisset: ἐκ τῶν τοῦ νόμου ῥημάτων.

761. 1. μνημονεύστε] correxi μνημονεύσετε. nam indicativus plane huc non quadrat. et imperativus foret quoque paulo durior in hac constructione, tametsi sententia eum facile ferret. Nil offenderer, si verba sic essent structa: κεφάλαιον δ' ὑμῖν ἐρῶ, ὃ μνημονεύσετε. *summam vobis dicam; quam memoria tenete.*

— 5. ποιεῖν] malim abesse, aut cum ἐπιτιμῶν mutari. *quae finem, qualemcunque tandem, sortita sunt.* aut cum ὃ ποιεῖ. *id quod profecto facit.* aut si σφέτερον servatur, leg. erit: καὶ σφέτερον τέλος ἐσχηκότων, ἃ σε τοῦτο ποιῶν. *et quae prius exitum sortita sunt, quam tu hoc faceres.* ut scil. de his lege constitueres.

— 14. οὐδ' ὀλίγου δεῖ, τοῦτον] correxi οὐδ' ὀλίγου δὲ τῶτον. *non gratis (qui enim id fiat?), neque pro vili mercede legem hanc tulisti.* ὀλίγου idem est atque ἀντὶ ὀλίγου μισθοῦ vel ἀργυρίου.

— 20. τὰ τούτων] χρήματα puta. opes, quae horum sunt, judicum puta, coram quibus haec causa agitur, unaque totius populi, quorum personam judices in Heliaeam congressi repraesentabant. Androtion enim cum sociis peculatus reus agebatur.

— 21. πολλοστῷ χρόνῳ] longissimo tempore post, quam coeperunt debere, et multati condemnati sunt. πολλοστὸς hic non minuit, sed auget. tempore multis modis majore, quam id est, quo eos oportebat pecuniam dependere, ut si intra duodecimum mensem qui debuissent, ii vix duodecimo anno post dependerent. vid. p. 1304. 9.

— 26. τῶν ἄλλων διάφορος ἂν] melius quidem editio Wolfii dat διαφόρως, quod idem etiam margo Lutet. voluit dare. possitque id pro διαφερόντως accipi, et μᾶλλον pro *vehementer, majorem in modum.* haud dissimulabo tamen mihi videri, sublato vocabulo διάφορος, seu διαφόρως, ut nato, seu e scholio, seu e varia lectione, leg. esse: τῶν ἄλλων ἂν μᾶλλον, ἐλαττῖς αὐτούς. ut πρᾶος καὶ φιλάνθρωπος cum μᾶλλον sint jungenda, idemque sit ac si dixisset: μᾶλλον πρᾶος καὶ μᾶλλον φιλάνθρωπος ἂν, ἐλαττῖς αὐτούς. Interim dedi διαφόρως.

— ult. ταυτηνὶ δὲ τοσούτων ὄντων] horum judicum, et tantae judicium circumstantis multitudinis, et reliquorum civium, qui domi manserunt.

762. 4. εἴ τις ἐχρῆτο] videtur μὴν deesse. quod tametsi inest in numero singulari, fortius tamen est additum. *ancillam, si quis forsitan unica uteretur* (vel, quamvis non ei esset alia, praeter illam unam, qua carere non posset), tamen vel *illam pro pignore abduceret.*

— 6. σχετλιώτερον ἐπάσχεθ' ἡμῖς] primum offendit in hac dictione singularis pro plurali, qui numerus melius hic conveniret. quem etiam suffeci e Bavarico. deinde subitus ille transsultus a judicibus et plebe judicium circumstante ad Timocratem. quare malim sic legi: πολλῷ γὰρ δύσκου τοῦτο σχετλιώτερα, ἂν ἐπάσχεθ' ἡμεῖς. nam multo haec sunt acerbiora et miserabiliora, quam ea sunt, quae vobis, tibi, Timocrate, tuisque amicis evenerunt. Haec olim, quae nunc ipsi mihi displicere incipiunt, reputanti mirifice varios repentinosque oratoris a personis aliis ad alias transitus.

— 8. οὐδ' ὁτιοῦν εἰσφέρουσι ταῖσπερ] scil. εἰσφέρουσι, vel τοῦ εἰσφέρειν. quantumvis etiam contribuant, tamen finem conferendi faciunt nullum; seu qui perpetuis contributionibus exinaniuntur.

— 13. ὄντων] nescio an redundet e clausula proximi vocabuli male iteratum.

— 15. πρῶτα γὰρ —] acerba haec est ironia, qua Timocratem ridet, desinens in v. λαθδάνειν.

— 17. ὃν]. correxi ὅ. *id quod ne vos quidem fugere* arbitror, scil. Timocratem leges duas talisse inter se pugnantes.

— pen. τοῦτο τὸ κέρδος] malim, nisi plura desint, τοιοῦτον κέρδος. *qui dignum sua persona censet lucrari ejusmodi, h. e. tam infame lucrum, tempus puto illud totum, quo pater adhuc sibi in vivis superet.*

— ibid. τίνος] scil. πονηρεύματος.

763. 7. κατὰ τοῦτο ἄξιος] malim κατά γε τοῦτο καὶ μόνον ἄξιος.

— 9. τὴν πόλιν] h. e. summam rerum apud Corcyraeos potestatem.

— 12. ὁστὶν] soror Timocratis puta.

— 15. κολακεύει δὲ] post κολακεύει δὲ videtur Ἀνδροτίωνα vel tale quod nomen desse.

— 24. πρῶτον μὲν ὡς ἀληθῶς] malim πρῶτον μὲν μόνον ὡς ἀληθῶς. nam in illo μόνον tota vis argumentationis continetur, illud ὡς ἀληθῶς labat, et redundat. *Solum illum, si verum volumus, injuria afficit, in quem forte fortuna incidit.* opponit orator duo diversa genera patientium injurias, privatos quosdam et publice omnes. Lictro et manticulariis *singulos* laedit; lex improba, *omnes.* ille privatum hunc vel illum, in quem mala fors eum defert, haec totam civitatem. Voce μόνον si hic carere possumus, poterimus item v. 27. ea carere. inutilis ea si hic est, erit etiam ibi. Sed si ibi orator eam necessariam judicavit, videtur non commissurus fuisse, ut hic desideraretur.

764. 11. πρῶτον ἁπάντων, ἵλυσαν τοὺς νόμους πρότερον νόμῳ — ταύτην ἐπάγοντες τὴν δίκην] correxi ἵλυσαν εἰρητῖς [quod vocabulum de meo addidi] τοὺς προτέρους νόμῳ —

τούτου ἐπίχωπτας [in accusativo] τὴν δίκην. videtur hic in libris vetustis aliquid turbatum esse. alii voc. νόμους omittunt, alii pro eo dant ἔρκους. unde suspicor variam hic fuisse in libris vetustissimis lectionem, aliis θεσμοῦ, aliis εἱρκτῆς exhibentibus.

— 14. μέλλων] qui neque is sit, qui suis viribus opibusque propriis solis fretus rempe evertat, neque facile cuiquam is videatur esse.

— 23. οὐδὲις οὔτε νίος οὔτε γήρων οὔτ' ὀλίγωρος οὔτως] delevi postremum οὔτε. videtur in codicibus vetustis etiam hic duplex fuisse lectio, altera hæc, quæ superest in Augustano: οὐδὲις οὔτε γήρων, οὔτ' ὀλίγωρος οὔτως. altera, cujus auctor est codex Bavaricus, quem secutus sum: οὐδὲις οὔτε νίος, οὔτε γήρων, ὀλίγωρος οὔτως. utraque lectio dat sensum commodum.

— ult. νόμων τίθεται] malim νόμων τιθεμένος. *habetis eum, qui hoc perpetravit — eo quod — legem tulit.*

765. 10. τῆς πόλεως] b. l. non est Athenarum, sed civitatis cujusque.

766. 1. ἐπειδὴ] subaudi λέγεται e superioribus.

— 10. καὶ φανερῶν] malim καὶ μάλα φανερῶν. *multæ civitates, eæque nobiles.*

— 25. ἢ καινόν τι —] verba ἢ καινόν τι πράττ. abesse malim, ut scholium voc. καινουργεῖν. et ideo uncis inclusi.

767. 10. εἰσὶν] Taylor [Jurinus, mi Reiski] malit ἄκυροι εἰσίν. quo fit oratio tolerabilior. Possit etiam pro ἄκυροι substitui φοβοῦσι. Sed nescio, an potius sic sit scribendum: ἐπιχειροῦσιν ὑμᾶς ποιεῖν, τούτους ἀπλῶν, δι' ὧν τοῖς ἀδικοῦν ἐπιχειροῦσιν εἰσὶν αἱ τιμωρίαι. *Hic Timocrates in hac sua lege ita se gessit, ut constet omnibus, eum conatum esse fraude quadam vos circumvenire, eo, quod sustulit leges illas, per quas pœnæ constitutæ sunt illis, si qui conentur vos lædere.*

AD ORATIONEM PRIMAM CONTRA ARISTOGITONEM.

Demostheni tribuendam judicat Photius Biblioth. p. 800. edens rationes judicii sui. Orationem hanc non Demosthenis, sed Hyperidis esse auctores sunt Harpocration, et Ulpianus ad Olynthiacam secundam, item Suidas v. ἀπεψηφίσατο (sed ille quidem, Harpocrationis compilator cum sit, auctoritate caret), et præterea ἦθος quoque, quale Dio Chr. orat. 19. Hyperidis fuisse prædicat, luculenter hac in oratione expressum est, ut pene magis hac de re, quam grammatici veteres, testetur. Fieri potest, ut Demosthenis contra Aristogitonem oratio olim superfuerit, sed ea quidem hodie periit.

770. 11. ἀκροάσεως] videtur hoc voc. h. l. illam significare oblectationem, quæ nascitur ex audientia dicentis, et spectaculo agentis; unde ductus quoque est suus Latinis vocis *acroama*, quo spectaculum omne designat, unde animis oblectatio seu per oculos, seu per aures quæritur. locum hunc citat Aristides τεχν. pag. 250.

771. 3. τὰ τῶν νόμων δίκαια ἰσχυρὰ] postremam vocem uncis inclusi. quæ videtur e varia lectione irrepsisse, cum aliis in libris esset, τὰ τῶν νόμων δίκαια, in aliis τὰ τῶν νόμων ἰσχυρά. utramque bene, sed secunda quodque.

— 4. τὰ δὲ τοιαῦτ' —] locum citat Aristides l. laudato.

— 7. καὶ] abesse malim. Constructio hæc est: εἰδότες τοῦτον λέγον (οὐκ ἐξὸν αὐτῷ) καὶ ἐφεστῶτα τῷ δημοσίῳ καὶ ἐγγεγραμμένον ἐν τῇ ἀκροπόλει. gnari, Aristogitonem hunc oratorem agere, quem agere haud ipsi liceat, quippe qui et ærario debeat, et inter ærarios in arce pendeat.

— 9. καὶ τὸ πρᾶγμα] scil. εἰδέναι.

— 14. ἀδικῶν] subaudi τὴν πόλιν. ob quæ quis etiam nullo de crimine publico accusatus tamen metuat, ne in judicium vocatus damnetur. bene locum hunc exposuit Taylor.

— 26. βουλόμενον] scil. παιδοτριβεῖσθαι, vel παιδεύεσθαι.

772. 5. προῦχε] correxi προῦχες. in præterito. quam formam Demosthenes amat.

— 7. ὧν τὰ μὲν ἄλλα ἐάσω] pro prima voce dedi καί, non quo damnarem vulgatam, sed offendebat ὧν in brevissimo intervallo bis iteratum.

— 18. ὥστε βαδίζειν, καὶ ἰὼν δεῖ] videtur comma una cum καὶ tollendum esse. et uncis inclusi καὶ. *oportet vos sinere ista suam viam ire.* h. e. nil impediri, quominus istæc improbitas in itinere suo inoffenso pede procedat.

— 19. προειμένα] correxi προεμένα. a verbo ἵημι. *quæ vos nimis late serpere et nimis diu inulta invalescere sivistis.*

— 21. πάντα τὰ τοιαῦτα ἤθη παριόντας] hæc verba ab ordine suo aberrasse existimans Jurinus, in versum 17. translatum ivit, pone ποιοῦσιν. sed bene habet, neque in delectu verborum, neque in collocatione peccatum hic est. Sententia est hæc: *necesse est, ut præterhabitis* (vel *postpositis*) *malis illis consuetudinibus* [h. e. eas non imitantes] *reste et severe judicetis.* notat illam quorundam importunam et vitiosam

lenitatem connivendi et dissimulandi, si quis œrarius, ante persolutum reip. æs debitum, in foro versaretur et causas ageret, id quod per leges non licebat, sed Aristogiton hujus criminis reus agitur.

— 22. δεῖ] ancis inclusi. potest enim facile e v. 18. memoria tacite repeti.

— 26. καταδείξας] verbum in hac re proprium, ut ad Aristidem meum, non ἐνδειξας, prout e memoria locum hunc recitans dat Theodoretus in curatione Græcarum affectionum, p. 7. 18. ed. Sylburgii.

— ult. νομίσαντα ἂν βλίπτειν, οὕτω δὴ φοβίζεσθαι] duas particulas ἂν et δὴ addidi. malim tamen pro ἂν βλίπτειν, uno verbo ἐμβλέπειν. post δὴ de meo δεῖ addidi.

773. 4. φυλάττειν] mirifice hic, sed præter rem, æstuant. ne litera quidem hic male habet. Sententia est: E cujus deæ Δίκης seu Justitiæ nomine appellatur, quicunque forte ductus judicat, φυλάττειν, custodiens, h. e. si modo custodiat, dum servet, hac lege si servet, decora, et jura et emolumenta hujus civitatis, εἰληφὼς, quippe quæ servanda atque tuenda acceperit, pro deposito, vel fidecommisso, sub religione jurisjurandi. Præterea paulo ante ταῦτα ancis inclusi. citat h. l. Phrynichus p. 138. ed. Pauw. Ego tamen de meo dedi οὐ φυλάττειν. ne fœdet et dedecoret, — eo, quod non custodiat jura, quæ eo die accepit —.

— 12. μηδὲν μᾶλλον ὑμεῖς] mediam vocem addidi. neque supervacanea est, tametsi jam præcessisset. Sententia est: *Si, quo magis nos demonstraverimus improbitatem rei, vos nil eo magis pensi habeatis.*

— 14. τούτων ἱκανὰ] malim τούτων ταῦτα [vel τοιαῦτα] ἱκανά.

— 19. οὐκ ἐβουλήμην] scil. ὑμᾶς ἐμὲ καταφάτνειν καὶ περιχειρίζεσθαι. vel brevius τοῦτο.

— 20. ποιήσας τι τοιοῦτον παρ' ἡμῖν] qui apud nos sæpe hoc actitat, ut accuset puta. notum e Ciceronis Bruto accusatore, quam odiosam olim fuerit accusatorem agere.

— 21. καὶ παθὼν] subaudi a communi τι. ille etiam abit cum damno aliquo.

— 23. γνωθήσεται] scil. παθών τι. statim intelligent omnes, eum damna molestiasque sibi contraxisse. Sic satis bene potest vulgata exponi. non displicet tamen lectio margiais Lutet. γνώσεται, *paulo post ipse intelliget.* et prætuli hanc.

— 25. καὶ τῶν νόμων δίκαια] malim καὶ τὰ τῶν ν. δ. nam τὰ περὶ τῆς ἐνδείξεως, scil. γενόμενα, sunt res ad τὴν ἔνδειξιν pertinentes. et paulo durius τὰ περὶ τῶν νόμων δίκαια. nemo sic loquitur, sed τὰ τῶν νόμων δίκαια. jura legum, ea, quæ leges sanciunt et imponunt.

— 27. τούτου] redit ad Aristogitonem. τοῦτον autem ad Lycurgum.

— ult. καὶ νόμων] malim καὶ τῶν νόμων.

774. 10. κοινὸν] scil. τι χρῆμα.

— 12. βουλεύεται] bene habet. respondet Latinum *designat.*

— 28. ἀμφοτέρους τούτους] et patrationi scelerum, puta, et punitioni.

775. 1. τούτους] correxi τούτοις, mutata insuper prava distinctione ad hunc modum: ἐπὶ δ' οἷς οὐκ ἐμμένει τούτοις. νῦν — ideo vero quod non manet in his mulctis, nunc ad vestram punitionem adducitur. h. e. quod non paret legum pœnæ, eique non satisfacit, neque patitur eam in se validam et ratam fieri, atque effectui dari; ideo ad vestrum pertrahitur judicium, quo eum de pervicacia et audacia ejus puniatis.

— 5. ἀπόλλυται] correxi ἀπολεῖται. præterea recte vidit Wolf, ἐγὼ cum ἐάσω v. 16. cohærere. quod tenere, neque ab eo discedere debuerat. ratio enim ejus posterior perversa est.

— 14. ἀφίστε] scil. τὰ ὀφλήματα. bene habet h. l.

— 25. πληροῦσθαι] dat bonam sententiam, fateor, malim tamen κληροῦσθαι, *sortito committi.*

776. 7. πλησταὶ] Citat h. l. Harpocr. v. πλησταί. qui ἱεραπόλην seu magistrum erani appellat.

— 17. κυκλίδος] citat Harpocr. v. κυκλίς. idem hunc locum in mente habuit ad v. ἀπόῤῥητα.

— 24. μετάστητε ἴξω] scil. οἱ μὲν λαχόντες.

— ibid. τῶν νόμων κρατεῖν] bene habet. compotes sunt legum, hoc est, penes eos est vis et majestas legum, vis imperandi, et vetandi ex præscripto legum, et edicta legum exercendi, atque in effectum ducendi, criminosos puniendi, refractarios cogendi.

— ibid. ἐφ' οἷς] quarum legum tuendarum et exercendarum causa, et sub ea lege, conditione et stipulatione, ut eas exerceretis.

774. 4. τολμηρὸν] memorabilis est, et nescio an vera lectio codicis Augustani τομὸν. et sic dedi. digna certe est hac dictio et hoc loco, et ingenio Hyperidis, cujus hæc oratio, quod jam Taylor annotavit, dictionibus masculis et efficacibus, et ab usu communi abhorrentibus, quas, ut diversi sunt sensus hominum, alii damnarunt vitii, alii, cum quibus ipsemet facio, in luminibus orationis habuerunt. τομὸν, est, acre, sævum, penetrans et perrumpens omnia obstacula, cum vi quadam, et fervore atque rapiditate.

— τοὺς νόμους ὧν δεῖ τυραννεῖν] idem est ac si dixisset: προσήκει τοῖς δικάζουσι τυραννεῖν τοὺς νόμους καὶ ἰσχυροὺς αὐτοὺς ποιεῖν.

— 9. ἀνέῳνται] aperiuntur, et profanantur ea, quæ clausa, sacra, augusta esse

opertebat.

— 11. *εἰ*] dedi *εἰ ἑξ ἑκαστος*. hanc conjunctio resumitur, absolvendi et restaurandi sermonis ergo, v. 17. *εἰ ταῦτα*, item v. 23.

— 25. *τοὺς — εἶναι*] Taylor tolli vult verba *τοὺς νόμους κυρίους εἶναι*. sed frustra. utitur hoc argumento, probabili illo quidem, quid conclusione conficiatur, id a propositione atque ab assumtione exeludi oportere. recte vero. Sed male concludit, existimans oratorem sic ratiocinari: leges dominari par est. ergo leges dominari par est. multum aberat Hyperides ab ista insciția. Sic colligit: civitas bene constituta legibus carere nequit. sed civitas, in qua hujusmodi mores dominantur, constare nequit. ergo neque leges in ea valere, quas tamen nemo est qui dubitet necessarias esse. vel sic: legum edicta exsequenda sunt. sed leges pœnas illis indicant, qui sunt Aristogitoni similes, et eos a foro excludunt. ergo Aristogitoni quoque actione causarum interdicendum est.

778. 3. *δικάζεσθ' ἡμῖν*] correxi *διδάζεθ' ἡμῖν* in activo. *vos nobis jus dicitis. διδάζει* judex, jus æquum pronuntiat. *διδάζονται* partes litigantes, jus petunt, jure experiuntur.

— 4. *ἀπωλιγῳδῆται*] verbum *ἀπωλιγῳδεῖσθαι* respondet Latino *subsortiri*. v. p. 779. 5.

— 8. *οὐδεὶς ὑμῶν χολὴν οὐδὲ ὀργὴν ἴσχειν φαίνεται*] citat h. l. Aristides *τέχν.* p. 102. cave, quod mihi aliquando acoidit, verba *οὐδὲ ὀργὴν* pro scholio vocabuli *χολὴν* habeas, quem in errorem facile est incidere. sed *χολὴ* est celer, subitus iræ æstus, in ipso sensu injuriæ, tum cum vis infertur, effervescens. sed *ὀργὴ* est recordatio illatæ injuriæ, et animadversio, punitio, quæ est lenta, et tempori opportuno reservatur, et ipsa punitio atque ultio.

— 18. *τῇ γραφῇ*] correxi *ἐγγραφῇ*, omisso articulo. Constrictus teneris, ait, o Aristogiton, inscriptione themosthetarum tam exactorum. themosthetæ nimirum in tabulas inferebant nomen hominis ærarii, quod scil. judices eum mulctæ damnassent. Tum exactores, nisi mulctam ab homine ærario tulissent exigentes, iisdem tabulis inscribebant, eum, eum a se postularetur, recusasse dependere.

— 19. *τῇ τῆς βουλήσεως — γραφῇ*] correxi *τῇ τῆς βουλεύσεως — γραφῇ*. Erat scripe *γραφὴ βουλεύσεως* actionis id genus, cum homo, pro ærario tabulis inscriptus, se injuria inscriptum quereretur, ab eo, qui bene nosset, se reip. nil debere. Constringeris, ait, illa ipsa actione *βουλεύσεως*, qua adversus Aristonem adhuedum tu ipse agis, a qua contendis nomen tuum injuria inscriptum esse.

— 25. *αὐτὰς δὲ μάλα*] ne longe abeam, ut exemplo utar obvio, omnibus noto, quod statim memoriæ succurrit.

— 27. *τινὸς μερῶν*] servo *τινός*. constructio est: *ἐκ μέρους τινὸς τῶν τοιούτων μερῶν*. neque tamen damno *τι*, quod est in libris quibusdam.

779. 1. *ὅ, τι*] scil. *μέρος*.

— 8. *πρόσοτι*] dubito sitne servandum, an cum *πρόσστι* mutandum, quæ mea est conjectura. sed recepi hanc.

— 18. *πεισασθαι*] bene habet *πεισασθαι*. ut civitas rerum præclararum quioquam sibi peragi et comparari ab Aristogitone velit, eique id curandum et efficiendum mandet.

780. 9. *αὐτῷ*] correxi *αὐτῇ* et *ἂν* rursus addidi, ut sit: *μεθ' ἂν ἄλων αὐτῇ ποτὲ πειθήσῃ*.

— 15. *πάντα τὰ τῶν ἀνθρώπων ἴθη*] imo vero *τὰ πάντων ἀνθρώπων ἴδια*. *inepticis in moribus hominum omnium*.

— 25. *κοινὴ*] non culpabo. malim tamen *κοινῇ*. *aræ publicæ eo constitutæ, quo ab omnibus colerentur*.

781. 4. *τί γὰρ — πάντων*] malim *τί γὰρ οὐκ ἐξελήλεγκται τούτῳ* [Aristogitoni puta] *τῶν πάντων*. viarum enim omnium evadendi et eludendi judicium ecquæ una via illi relicta est non tentata nullo cum successu?

— ibid. *ἐπὶ πάντων*] *in conspectu omnium*.

— 8. *ἀδράστειαν*] versum hunc citat Harpocr. v. *ἀδράστεια*.

— 14. *περί του*] correxi *περὶ τοῦ*; *quanam de re*.

— 17. *τοιούτοις*] correxi *τούτοις*. *in his duobus annis*.

782. 7. *τί*] correxi *τίς*. Sed ut verum fatear, non satis bene inter se cohærent omnia. malim sic: *τί οὖν; οὐχ οὗτός ἐστι κύων τὴ Δία (φασί τινες) τοῦ δήμου. quid tum? interrogant quidam. nonne hic est canis populi. At qualis? ego contra interrogo.*

— 18. *οὗτος*] malim *οὕτως*. dedi de meo *ἀλλ' οὕτως πράγμ'*. *sed deditus est studio* (vel *negotio*) *tam sperco, atque tam infami*. bene habet *ἐώρακε* v. 19. quod mavult Taylorus *εἴρηκε*, ne Græcum quidem esse videtur. potius *εἴρηται* dixisset. *εὑρίσκει* quis, quæ in via reperit. *εὑρίσκεται* quæ sibi excogitat, vel arte, studio, contentione parit. Sed *ἐᾷν τι* Græcis significat, operam rei navare, deditus ei esse. Latini pariter *spectare* usurpant hoc modo.

— 21. *ὄν*] est pro *ἃ*, ob sequens *τούτων δίκην*. satisfactionem, talionem sumit, pro eo, si quid [si quapiam in re] vos offenderit his suis moribus, ut vos eum multaretis. *παρακρούεται ὑμᾶς* necesse est ut significet, si bene habet, *si quo dicto vel facto suo vos ibi* (in concione puta) *exacerbaverit*. Sed dubito, num *παρα-*

προίεσθαι ita usurpetur. num προσπρούσντας. verum non magis προσπρούεσθαί τινα dicitur sed προσπρούειν τινί.

— 22. καταβάς] domum reversus e concione. Athenienses enim in forum, vel theatrum, ubi concio habebatur, ἀνέβαινον, illinc domum redeuntes κατέβαινον.

— ibid. πας' ἑκάστου] hæc duo verba uncis inclusi, quæ videntur scholium esse dictionis καθ' ἕνα. 24. post λέγοντας addidi οὐ. quæ una syllaba sententiam per se absolvit.

— 25. συνδιαβαπτίζεσθαι] præpositionem συν addidi. Significat hoc verbum, e balneis ductum, maledicum, conviciatorem, durum litigatorem, pari probrorum virulentia atque turpitudine ulcisci. nota est balneorum petulantia atque licentia, qua alii alios cadis aqua seu frigida, seu calida etiam, plenis perfundere certant, risus ciendi ergo. Cum ejusmodi hydria aqua plena, quæ alteri aut in os ingeritur, aut super capite effunditur, conviciorum atque contumeliarum, quibus quis adspergitur, fœditas comparatur. Utrumque enim qui patiuntur, illi de se risum faciunt, pudefiunt, et dolore cruciantur.

— pen. κρίνειν] id est, πρὸς τὸ κρίνειν. ad accusandum et litibus implicandum.

783. 6. γέγονεν] correxi γεγονὸς, scil. εἶδεν a communi.

— 12. διὰ ταῦτα] h. e. διὰ τὸ φιλολοίδορον αὐτοῦ καὶ συκοφαντῶδες.

— 23. οὐδ' ὡς] correxi οὐχ ὡς. tangit h. l. Mœris p. 285. ed. Piersoni.

— ibid. κατηγορεῖν] offendor dictione ἐπὶ τινὸς κατηγορεῖν. Solet in hac formula ἐπὶ omitti. Sed satis habeo scrupulum indicasse.

— pen. ἀνάγκη] scil. ἐστίν. possit tamen etiam lectio Augustani ἀνάγκῃ (in dativo) τὴν φύσιν εἶναι δεῖ τὸν ἀρ —.

784. 6. οὐδὲν ἂν] subaudi καλὸν ἡ φαῦλον. mali nihil reip. videtur exstiturum, quod tu Philocratem servare contendas.

— 7. εἰ δὲ κάπηλος] celeber locus, ut multi alii hujus orationis sunt, in scholis grammaticorum citatus ab Aristide τεχν. p. 272.

— 10. ἀποῦς] armas, subornas, instigas in tuos inimicos, iisque immittis, velut securim, quam eorum cruribus impingas. id est, cur operam perdis in hoc homine tuis nequam artibus imbuendo et adversus hostes tuos armando, qui homo, tanquam ensis male cusus ad primum statim ictum retunditur et incurvatur atque mucrone hebetatur; non quod hebes et tardus, sed quod nequam est et prævaricator, teque perinde atque alios decipit. Grave verbum et exquisitum, cujusmodi multa sunt hujus orationis, ad quæ nauseant magistelli illi belluli et delicatuli, plus quam par est sapientes. melius sapiebant veteres.

— 18. τὸν Ἀλαισπώλιν] sic distinguo: τὸν Ἀλαισπώλιν Ἀγάθωνα (ταυτὶ γὰρ πρώην) [subaudi γίγνοι vel συνίβη] vel potius sic est construendum: Ζοῦν ὡς δίκη [scil. ἦ] στρεβλοῦν τὸν Ἀγάθωνα — ὡς ὑφίστη. cohæret ille accusativus Ἀγάθωνα cum ὑφίστη. Sententia est: obmutescebat Aristogiton tum, cum vos Agathonem absolveretis (commemorabo enim rem recentem). ille idem Aristogiton, qui clamitabat, insaniens, et omnia susque deque versans, oportere Agathonem tormentis subjici. obmutuit autem ideo, quod lucelli nescio quid accepisset.

— 22. ἀνασείσας] Citat h. l. Harpocr. v. ἀνασείων. male tamen ille interpretatus ἀνειλκυσάμενος. imo vero cum illam causam succussisset, h. e. movisset. Simile ductum de stragulis, quæ succutiuntur, agitantur.

— 25. σώζειν] correxi σώσειν. cætera hujus loci bene habent. Sententia est: ecquis jam erit, qui hunc talem servatum velit, sive ille malus est civis, sive frugi. nam utrique perinde inutilis et noxius est. Aut cur servatum eat?

— 26. ἢ διὰ τί] post ἢ διὰ τί tacita mente a lectore addi debet οὐδείς, quamquam ipsum verbum addi nil necesse sit. Obtinet hoc in omnibus linguis, ut interrogatio carens responsione relinquatur.

— ult. ὅσπις] correxi ὁστισοῦν. Sed γεωγὸς reliqui, tametsi γεωγοῖς malim. Integra dictio hæc foret: ὁστισοῦν τις εἶναι δεῖν τοῖς γεωγοῖς ὑπάρχειν σπέρμα καὶ ῥίζαν. ut si quis necessarium existimet superesse rusticis, e superiori anno, et antequam proximi anni culturam capessant, semen et radicem rei cujuscunque seu serendæ, seu plantandæ.

785. 6. δὴ] malim γάρ.

— 7. εἶναι] non redundat, sed idem significat ac si dixisset: ἐπὶ τοιούτοις ἀδικήμασιν, ἃ ὁμολογεῖται ὅτι ἐστὶν ἀδικήματα.

— 18. σπαράττων] præstat alteri, quod a Tayl. commendatur παράττων. ductum id a canicula, carunculam vellicante, et ejus aliquid morsu revellere conante, egregie convenit sycophantæ esurienti et rabioso, in obvios quosque temere incurrenti. quemadmodum Verres quoque suos comites, Siciliæ illos prædones, canes appellitabat, tribunal suum lambentes.

— 23. ἐμοῦ διεμύρισε πάντες] malim ἐμοῦ τι διεμύρισε οἱ πάντες. quod discrimen inter ὁμοῦ et μάλιστα statuit Taylorus, id nullum est.

— 25. ὅτου] malim ἤ τι una litera minus.

— 27. τὸν βίον] correxi meo marte τῶν βίων. cuinam vitæ generi sit deditus. nam tametsi vitæ genus eum aliquod sectari haud infitior, genus tamen illud vitæ,

quod is sectatur, neque tolerabile est, neque honestum.

— ult. διατρίζει] *conterit mentem.* ut Plinius sæpe h. v. *conteror* usurpat.

786. 4. ἡμᾶς τὸ κέντρον] admirabilis elegantiæ comparatio sycophantæ ira et odio universi generis humani et sæva bile turgentis, a qua cum uratur, anxius et trepidus circumeursitat, quærens, in quem aut venenatum dentem imprimat, aut virulentam caudam conjiciat. Nobilis enimvero et exquisita imago. Næ, orationem hanc qui contemnunt, et pro chria ludimagistri alicujus, obscuritati suæ lumen clari nominis fraude literaria circumfundere laborantis, traducunt, quod factum a viris doctis indignor et ægerrime fero, aut immemores illi sunt sui, œcoeque impetu iudicii aufferantur, mox, ubi resipuerit, se revocaturi, aut eloquentiæ, Græca inprimis, quæ sit produnt se ignorare. Sed e Dinarcho p. 106. 31. patet has orationes *Lycurgi* esse. Insunt huic gravissimæ orationi Hyperidis (est enim Hyperidis, de quo nullus dubito, gratulorque ejus memoriæ, ad nos monumentum unum hujus tanti ingenii, magnique id faciendum, injurias temporum evicisse) insunt igitur illi nervi fortes, insunt animi nobiles, insunt acres igniculi, inest color virilis roboris, unde Hyperidea agnosci testatur Dio Chrysostomus, hunc oratorem præ ipso Demosthene homini civili impensius commendans. in quo ille recte et ex animi mei sententia judicat. Erat profecto Hyperides, si totus hodie prostaret, cæteraque ejus his reliquiis germana fuerint, haud parum luminibus Demosthenis obstructurus. Nam ut subtilior sit Demosthenes, atque limatior, argumentorumque spicula fortioribus lacertis intorqueat, eaque crebiora et spissiora spargat; sæpe tamen illi ipsi mucrones, in acumen plus quam par est tenue extracti retundunt, et obscurantur illi ignes, exspirantque in sycophantica quadam vanitate et livore perspicuo. unde argumenta ejus quoque sæpenumero molesta, odiosa, importuna fiunt. Dictio illi minus est morata, et minus ad mores emendandos composita; nimis contra est exasciata, ut eo sæpe unicolor et infirma fiat, nimio studio sordes popularitatis vitandi. Hyperidis autem oratio masculo quadam viget eloquentia, cujus cum sint argumenta valida et evidentia, tum sunt popularia et subpinguiora. gravitate sententiarum e penu philosophiæ repetitarum et opportune interpositarum mirifice delectat, sed et popularitate atque varietate imaginum et dictionum capit; quo de genere est aculeum exserens scorpius et sublatum cum minis circumferens; item συκοφαντιζεσθαι et μισχεύειν et τεταγμένους, aliaque his similia, quæ qui φορτικὰ aiunt, parum abest, quin ego eos asiam desipere, et eloquentiæ nataram ignorare, pastos in umbra grammaticorum, qui cum per omnem ætatem nihil non minutum neque jejunum cogitarint, flagitare audent, ut nostrum et de oratione et de dictione judicium sordibus eorum accommodemus. Sed hæc hactenus, et obiter. Citat h. l. Harpocr. v. ἀργᾶς.

— 10. ἀνδρῶντος] Citat idem v. ἀνδρῶντος, sed male exponit. Est, cui nullæ sunt certæ fortunarum sedes.

— 19. ὡς] correxi ὅσωπερ. Sed vel sic tamen affectus adhuc manet locus. Sententia postulat, ἢ ὅσωπερ τοὺς εὐεργέτας. *majoribus etiam affectum honoribus, quam quibus dignos habuistis vestros benefactores.*

— 26. ἐχόντων] imo vero *cum ἐχόντων. atrocia cum sint ejus facinora, imo vero, ut rectius dicam, tanta, ut atrociora excogitari nequeant.*

787. 14. Βοιβίαν] correxi Ζωβίαν, quod tametsi aliquo modo, minus tamen, atque illud, a forma Græcorum nominum abhorret. et sic infra quoque p. 788. 5. appellatur. Cæteroquin nil moverem nomen barbaricum, quod originem mulierculæ videri possit indicare.

— 27. ἐξ μισταμίου] vitium hoc est typographicum, quod correxi τοῦ μισταμίου. de voce πωλητήριον dubito, quid significet, num locum, ubi venibant servi omnes, catasta, an locus, ubi inquilini venibant, qui æs neglexissent dependere, qua venia Athenis habitandi ab iis, qui cives non essent, redimebatur. an denique, quod nescio an sit verissimum, locus, ubi vectigal inquilinatus plus licentibus addicebatur. ad κίμωνον subauditur φαρὰ τῷ γραφεῖ, vel ἀνωδίνητη, *ab exactore in tabulas accepti relatum.*

788. 1. τὸν γραφὸν] correxi τὸν ταφὸν, *mercedem sepulturæ.*

— 22. πάλας] Citat h. l. Harpocr. v. πάλας.

— 26. περὶ τὸν γογγυλᾶν] subaudi ἑαυτῷ.

— pen. ἐρινεῶν ἢ ζωτῶν] verba duo postrema abesse malim, quæ scholium verbi ἐρινεῶν esse videntur. et uncis inclusi.

789. 3. ποτοῦ] Citat h. l. Ammonius v. ποτὸς tanquam ex orat. in Androtionem.

— 6. ἰσθίειν] malim ἀπιέθιειν. v. p. 788. 25. et sic dedi de meo.

— 10. ἐκ τοῦ — στόματος] non cohæret τοῦ cum στόματος, sed idem est ac si dixisset: ἐκ στόματος τοῦ πατησαμένος ταῦτα. *ex ore hominis, qui talia patravit.*

— 19. καταστήσειν] possit ferri ob præmissum καταστῆσαι v. 17. sed prætuli καταμίξειν.

— 22. καίτοι οὗτος ὢν] correxi καὶ τοιοῦτος ὤν.

— 27. ὡς ἀληθῶς] post ὡς ἀληθῶς videtur φίλτρου desiderari. nam alias illa verba

sunt supervacanea. postulatur vocabulum insigne et grave, quod rem animo altius infigat. a quonam philtro, hoc est, a quanam seu potione, seu alia quapiam machina mentem pervertente, et amorem non eliciente, sed extorquente, illa ejus erga vos voluntas exstiterit. nam profecto vim aliquam in hac tam incredibili et subitanea animi propensione versari solitum naturæ modum excedente, par est existimari.

790. 2. *ἀπιστασίου*] non sat graves causas video, cur *ἀπροστασίου* præferamus, auctoribus Valckenaerio ad Ammon. p. 19. et Wesseling. ad Petiti Leges Atticas p. 263.

— 11. *ᾧ*] malim *ᾗ* in dativo, ut hæc sit constructio: *ἰδίᾳς ἂν εἰδείην, τίς ἐστιν ὁ πιστεύων ταύτῃ τῇ εἰκοτὶ, ᾧ ὑπισχνῆται* — nam *ᾗ ὑπισχνῆται* idem est more Attico dictum atque *ταύτῃ, ᾧ* — aut si *ᾧ* servatur, tum erit v. 12. *ταύτῃ πιστεύων* legendum.

— 21. *ἐπὶ τῷ πυηρότατον*] malim *ἐπὶ τῷ τὸν πυηρότατον*.

— 22. *τῶν ὑπαρχόντων*] idem est ac si dixisset: *τῶν ὑπαρχόντων νόμων μενόντων, καὶ τῆς ὑπαρχούσης πολιτείας μενούσης*.

— 23. *ἀπαλλαγὴ*] correxi *ἀπαλλαγῆναι*. nam si substantivum hic voluisset usurpare, fuisset ei *ἐστὶ* dicendum, non *ἴσ*.

— 25. *φασὶν*] *ut ipsis ejus verbis uter*. male sollicitatur h. l. hoc verbum.

— ibid. *ἐστὶν*] uncis inclusi. non enim *ἐστὶ* subauditur, sed *εἰμί*. propterea quod ego sum impudens.

791. 11. *ἡ σανὶς*] erariorum nomina antiquitus lignea, postmodum ænea in tabula insculpebantur, in æde Minervæ tantisper, donec luissent, deponenda.

— 14. *μένῃ*] correxi *μενεῖ*. Sed adhuc in *ἔστιν* hæreo. videtur ejus loco leg. esse *ἔστι* vel *ἵς τι, donec*. et ejus scholium esse *ἕως πρ*. et totus locus ab oratore sic conceptus esse: *εἰ δ' ἔτι ἐστὶ, καὶ, ἵς τι ἂν ἐκτίσῃ, καὶ μενεῖ*. ubi postremum *καὶ* est *etiam*. et sic dedi de meo.

— 17. *ἡ κρίσις, οὐδ' ὁ λόγος*] istud est judicium, hoc oratorum.

— 24. *ἐν ἀπογραφῇ*] Citat h. l. Harpocr. v. *ἀπογραφή*.

792. 12. *αὐτῷ ποιεῖ*] correxi meo arbitratu *αὐτὸν ποιεῖ*. ut *αὐτὸν* ad *τὸν πόλιν* referatur. quæ [scil. mala] Aristogiton ei [reip. puta] affert, quæ vulnera ipsi imponit.

— 19. *τούτων γιγνομένων*] scabra hæc est oratio. nisi quædam desunt, quæ videntur, suspicor hæc duo verba e varia lectione reliqua mansisse nostris in libris. Fuit nempe, ni fallor, in aliis libris *ταῦθ' ὁρᾶν*, in aliis *τούτων γιγνομένων*. coaluerunt tam ambæ lectiones, et altera locum invasit minus opportunum. quicquid est, satius sit hæc duo *τούτων γιγνομένων* deleri.

— 23. *μὴ ἔξεστιν*] post *μὴ ἔξεστιν* deesse videtur *λέγειν*, aut *δημηγορεῖν*, aut *πολιτεύεσθαι*, vel talis quispiam infinitivus.

— 24. *ἔξεστιν, ἐκ*] *τούτοις*, quod margo Lutet. dat, adderem, si idoneus esset auctor. verum vel absque eo tamen oratio sibi facile constat atque sit integra.

— ibid. *ἐξῇ*] post *ἐξῇ* videtur aliquis infinitivus desiderari, *γράφειν* v. c. leges et plebiscita ferre, vel ferendis adesse, aut *λέγειν*, pro concione dicere, aut *ἐκκλησιάζειν*, salve jure civili et integro frui, vel *πολιτεύεσθαι*, vel tale quid.

793. 16. *φάσις*] malim *ἀλλὰ φάσις*.

— 21. *ἀδελφός τις αὐτοῦ αὐτῷ ὁ παρὼν, καὶ λαχὼν*] malim sic distingui et struī: *ἀδελφός. est ipsi frater. τίς οὗτος; quis* vel *cujas ille?* responsio *ὁ παρὼν αὐτῷ, qui nunc ei advocatus præsto est, ὁ καὶ λαχὼν* [nam ni articulum addis, etiam *καὶ* erit inutile atque delendum], *idem ille, qui etiam olim aliquando diem ei dixit.*

794. 12. *καὶ*] delevi. Lambinus, qui accusativos hos mutatos nominativis mallet, non animadvertit præcessisse *ἔχων*.

— 22. *ταῦτα γεωργεῖ*] malim *καὶ γὰρ ταῦτα γεωργεῖ*. aut *ταῦτα γὰρ γεωργεῖ*. *hic enim ei est fundus, quem excolit, hæc negotiatio, qua exercenda quæstum facit.*

— 23. *παμπόνηρος*] bene habet hic locus, tametsi acriter oppugnatus. Sententia hæc est: homo, qui vulgo *ὁ παμπόνηρος* appellatur, modis omnibus nequam, *ὁ τρισκατάρατος*, ter diris devotus, dignusque qui diris ter deveveatur, hostis, vulgo sic dictus, publicus, cui est animus erga omnes malevolus, acerbus, infestus; cui omnes nolunt terram, neque fructus et annonas superstiti proferre, neque locum sepulturæ defuncto dare; qualem illum esse, hoc est, quibus moribus præditum, vobis, Athenienses, par esse videtur, quo nomina ista tam præclara jure mereat? Nonne vobis videtur ille hæc nomina merere, qui huic moribus sit similis.

795. 3. *τούτους ὑμᾶν*] Sententia postulat post *τούτους* addi *μὲν*. nescio, an etiam post *ἐφ' οἷς*. v. 2. addi debeat *τοίνυν*.

— 8. *παρῶν*] scil. *τοῖς διαστηλοῦσι*, versabatur in judiciis, spectandamque se dabat.

— 21. *παντὶ*] malim *τῷ παντί*.

— 27. *ἐστὶ*] non damno. melius tamen conveniat *ἐστί*. *neque enim vos estis erarii, (absit) neque mihi vos esse videmini.* et hæc dedi de meo.

— ult. *ἐν τούτοις*] in hac judicium circumstante turba. ore manuque orator eos demonstrabat hæc verba pronuncians, vel potius inter hæc, nulla sua culpa, sed ex mera humanitate et benevolentia, erarios factos.

— ibid. *ὑπὲρ τούτου*] hujus sui amici, aut necessarii causa, vel gratia.

— ibid. τοῦτον] hunc Aristogitonem. ὡς hic loci idem atque ὅτι significat.

797. 4. ὅσπερ] correxi ὅστις, τὸ τῆς παροιμίας. *ut, quomodo vulgari proverbio dicitur, videntes nil videant, et audientes nil audiant.*

— 6. ὅστ' εἶναι φανερὸὶ καὶ φυλαττόμενοι, καὶ αἰσχυνόμενοι] primum καὶ addidi. *ut moribus suis prodant, se cum cavere, tum pudere.* cavere, ne deprehendantur in aliqua re, quæ vitio ipsis vertatur; pudere, cum deprehensi fuerint.

— 14. οὐ πρύτανις, οὐ κήρυξ] videntur hæc membra transponenda, οὐ κήρυξ, οὐ πρύτανις. ascendit enim ab inferioribus dignitate ad superiores. a præcone transit ad senatorem, ab hoc ad principem senatus, postremo loco cunctum collegium senatorium complectitur.

— 17. ταυτονὶ δὲ ταῦτα ποιῶν εἶναι] secundam vocem addidi. verba illa ταυτονὶ δὲ ταῦτα ποιῶν sunt materialiter accipienda, pro fictitia oratione civis alicujus Atheniensis antiquis moribus, indignantis, Aristogitonem ita in remp. grassari, et sic stomachantis: *Itane vero? istumne istæc designare?* subaudi ἰάσομεν, *sinemus?* aut ἀνεκτόν ἐστι, *tolerandum est?* aut ἐξέσται, *licebit?* aut οὐκ ἀνάξιόν ἐστι, *non indignum est?* aut tale quid. eni alius aliquis, homo paulo improbior, flagitiis Aristogitoni similis, et culpa cognatus, occurrit. *quid tu tibi vis, mi homo? non iste et iste item erarium est?* quibus cum verbis una nominat hunc vel illum, inimicum sibi, studio, sed illo paulo incantiore, de amicis et necessariis bene merendi ærarium facientem.

— 19. φασιν, ὀφείλει] recte habet φασὶν, in constructione cum ἕκαστος copulandum. Taylorus loci hujus sententiam non est consecutus, et tamen in bonum Wolfium invehitur. quod eum profecto non decebat, qui nihilo melliora, quam is, quem reprehendit, et vel pejora etiam afferret. Mihi quidem Wolfii memoria sancta est, et esse debet omnibus, quotquot amant Demosthenem, de quo ille est immortaliter meritus. tametsi ceteroquin Taylori merita de nostro, nescio an Wolfianis multo inferiora, cum agnosco, qua par est, tum gratus iis utor. Reddam hujus loci sententiam paulo liberius: si contingat, ut vestrum aliquis ab insolentia et audacia Aristogitonis commotus in ejusmodi orationem stomachi plenam erumpat: Itane vero, nos putamur hunc tanta facinora perpetrare? tum occurret alius atque alius ei sic: Non *itane iste et iste debet* ærario? et tum nominat unusquisque eorum, qui hac oratione utuntur, aliquem sibi inimicum.

— ibid. εἰ τοῦτο] correxi ἑκατὸν, quod hic loci significat, *addens jam dicta.*

— 24. παράδειγμα] bene habet. *exemplum, documentum,* unde cognoscatur, quomodo in causa quaque dubia et controversa decernendum, pronunciandum, agendum sit, et quod pœnarum genus in noxios statuendum.

— 25. ἐκ τῶν νόμων] scil. *repetitum.*

798. 7. τὰς τι συμφορὰς] correxi τάς γε συμφορὰς. quod γε foret necessarium tamen, etiamsi verba καὶ τὰς τιμωρίας e margine addantur.

— 13. αἰτιᾶσθαι, λέγειν, διαβάλλειν, ἄγειν, βλασφημεῖν] minus sana hæc videntur. quid enim sibi volunt λέγειν et ἄγειν in hoc flagitiorum consortio? Suspicor ἄγειν natum e λέγειν, et fuisse in codd. quibusdam, non αἰτιᾶσθαι, quod est in nostris, sed αἰτίας λέγειν. delenntur itaque ista duo vocabulo per me licet. et ἄγειν quidem jam uncis inclusi.

— 21. ἀνίατον, ὦ ἄνδρες] correxi ἀνίατον, ἀνίατον, ἄνδρες — acrem et vehementem gravemque reddit orationem, cum iteratio ejusdem verbi gravissimi, tum omisso exclamationis ὦ.

— 24. ἀνήνυσαν] malim ἐνήνυσαν. nam de ambustione artuum, quæ fit a medicis, non ἀνεκαίων usurpatur, quod meminerim, sed ἐκαιμάλων.

799. 23. πολίους πρεσβύτας, ἢ τίσιν ὀφθαλμοῖς] tria postrema verba videntur, aut e varia lectione, aut e scholio irrepsisse.

800. 1. εὔξεται] malim εὔξασθε. nam id postulat præmissum ἀναβαίνοντες.

— 9. ἀλλ' οὐκ αὐτὸς καταψηφίσασθαι] correxi postremam vocem, et pro ea ἀποψηφίσασθαι substitui. vulgata si servetur, necesse foret legi: ἀλλ' οὐκ αὐτὸς φάσων καταψηφίσασθαι. ecquis non multo magis esset affirmaturus, Aristogitonem a se esse condemnatum. Sed præstat id, quod reposui; *sed* [scil. φάσκει, id quod e superioribus tacite debet repeti] *dicetis singuli quique vos,* a vobis cum non esse absolutum. unusquisque vestrum seorsim et viritim interrogatus negabit Aristogitonem a se esse absolutum. Possit quoque varians lectio e margine codicis Bav. adsciscl γε. ἕκαστος φάσει ἀποψηφίσασθαι.

— 10. καταρᾶσθαι] hoc si servetur, necesse sit ἀνάγκη addi. οἰκεῖν ἀνάγκη καταρᾶσθαι. *ergo necesse vobis erit diras in eos pronunciare, si qui Aristogitonem absolverint.* Sed correxi καταράσασθε, quod ad sententiam idem est.

— 12. οὗτος] scil. ὁ ἀποψηφισάμενος. *se non esse eum, qui Aristogitonem absolverit.*

AD ORATIONEM SECUNDAM CONTRA ARISTOGITONEM.

801. 4. *καὶ βλάπτεσθαι*] Tayl. malit *καὶ μᾶλιστα βλάπτεσθαι*. quod facile ferrem, et reciperem etiam, si codices darent; omnino tamen necessarium non putem esse.

— 7. *ὑπὲρ*] malim abesse.

— 9. *ὑπὲρ τῶν κοινῶν*] subaud. *συμφερόντων*.

— 10. *τῆς τούτων κακίας*] verba hæc absunt a multis codicibus, et facile possunt. Sed subaudiendum tum sit *τούτων*. *fructus hujus rei* [noxiæ puta indulgentiæ] *necessario ferant omnes hac civitate fruentes*.

— 14. *ὅτιγουν*] perinde est, sive *τοῦτο* subaudiatur, redeunte ad præmissum *τι* oratione, sive *οὕτως* subaudiatur, *ὁ ναύτης*.

— 22. *τοῖς μὲν —]* immerito locus hic nescio cujus *ἀκριβολογίας* fuit accusatus, et pro mendoso traductus et exagitatus. Sententia hæc est: Existimabat enim Solon temporis moram nil officere, quo minus judices, etiam aliquanto tempore post, factas privatis injurias exsequerentur, et vim passis jus æquum redderent. nullo autem modo fieri posse, ut judices otium facerent illis, si qui majestatem populi læsissent. *λαμβάνει τῷ ἀδικουμένῳ τὸ δίκαιον* judex injuriam vindicans.

— 24. *τοῖς δ'*] correxi meo periculo *τοὺς δ'* — in accusativo. quod idem est ac si dixisset: *οὐκ εἶναι δὲ τὸ περιμένειν τούτους*. non esse, vel negatum esse, ut judices hos opperiantur. Dicunt Græci de judicibus, eos *περιμένειν τοὺς ἀδικοῦντας*, subaudi *ἵνες δίκην δῶσι*, cum criminosis moram indulgent, neque cita animadversione eos insectantur.

— ibid. *τὸ ἐνδικούμενον*] uncis inclusi. videtur in libris quibusdam Demosth. fuisse sic: —*περιμεῖναι. τὸ γὰρ ἐνδικούμενον οὐχ ὑπέσται* — in aliis: —*περιμεῖναι. τὸ γὰρ τιμωρησόμενον οὐχ ὑπέσται*. Bene habet *οὐχ ὑπέσται*. Sæpe solent oratores ab obliqua oratione ad rectam transire, præsertim in ejusmodi structura, atque hæc est. *οὐχ ὑπέσται* pro *οὐχ ὑπέσταθαι*. ubi subauditur. *Sic cogitabat Solon secum*. alii codices aliter, sed non melius, dant, e varia, ni fallor, lectione.

802. 2. *τούτοις*] idem est atque *τούτῳ*. *huic rei*, scil. *τῇ ὑμετέρᾳ καταγνώσει, vestræ condemnationi immanentes*. *τούτοις*, quod pene oblitus eram admonere, correctius dedi, pro vulgato vitioso *τούτους*.

— 8. *ἐμμένοντες*] uncis inclusi. bene Græce dicitur *στέργειν τινὶ, in aliqua re acquiescere*, eam boni et æqui habere.

— 16. *μεταπεθέντα*] correxi *μεταστεθέντα*. quod etiam Valkenaer. ad Herodot. p. 637. vulgatæ præfert.

— 20. *ὃ*] id est, *δι' ὃ, quapropter*. Sic passim occurrit *ὃ* usurpatum. Verumtamen non video, quæ sit ejus vis hic loci. melius conveniret *ᾧ* vel *ὅ*.

— 22. *δωρεᾶς*] v. p. 801. 7. et 806. 11.

803. 7. *τὸ δύνασθαι*] reperio in libris meis. malim tamen aut *τῷ δ.* quod Wolf dedit, sua, ni fallor, auctoritate, aut *ἐς τὸ δύνασθαι*. tametsi non ignoro in vulgata posse *κατὰ* vel *ἐς* subaudiri, et vulgatam optimo jure et facillimo modo defendi.

— 12. *αὐτῶν*] malim *αὐτὸν, semetipsum*.

— 14. *ἐφ' οἷς*] illis in causis, in quibus lex statuit, ut ei, qui causa ceciderit, ne quintam quidem suffragiorum partem adeptus, in posterum ne liceat actione publica aliquem insectari.

805. 5. *ὑπὲρ*] abesse malim.

804. 15. *τούτων*] alii dant *τοῦτον*. nil referre arbitror. *αἰρεῖν τινὰ τινός*, subaudi *ἵνκα*, vel *δίκῃ*, vel *γραφῇ*, est, actione criminis aliquem capere, id est condemnare, in causa esse judicibus, ut eum condemnent. *ecquem enim, a se accusatum, peregit, in judicium productum, h. e. coram judicibus, eorum criminum, quorum ipsum incusabat?*

— 17. *καὶ γὰρ ταῦθ' οὕτω σαιὸς —*] in aliis est *καὶ γὰρ παρὰ ταῦθ' οὕτω σπ.* sine dubio leg. *καὶ γὰρ περὶ ταῦθ' οὕτω σπ.* sæpissime *παρὰ* et *περὶ* in libris inter se permutantur; id quod ex eo fit, quod ambæ præpositiones eadem sigla exarantur. quod admonere necesse nobis iterum jam atque iterum fuit.

— 21. *τοῖς καιροῖς ἐναντιοῦται*] subaudi *τοῖς τῇ πόλει συμφέρουσιν, ἑτοίμοις ὑπάρχουσιν. præsentibus opportunitatibus bene de vobis merendi*.

— 25. *ἀκολουθεῖν*] minus probo codices illos, qui *ἀκολουθεῖν* omittunt. differre videntur *ἀκολουθεῖν* et *ἑπακολουθεῖν*. hoc est servi, illud amici. servus pone insequitur e vestigio, *ἑπακολουθεῖ*, nil agit, nisi quod cernit herum velle, inservit ejus libidini. sed amicus *ἀκολουθεῖ*, euntem amicum prosequitur, consilio regit.

— ult. *ταῦτα*] correxi *ταὐτὰ, eadem*. Sed ante *ποιεῖν* p. 806. 1. deesse videtur *ὑμᾶς*. dictio *ἐλέγχει τὰ ἀσύμφορα τῆς πολιτείας* significat, nudum reip. latus aperit, denudat ejus vulnera, cogitque eam, morbos clandestinos, quos illa adhucdum decenter sapienterque celaverat, prodere. Est autem in morbis reip. vel gravissimis inconstantia decretorum.

806. 2. *διασῴσθαι*] alii dant *διαβεβῆσθαι*. quid si ex his duabus lectionibus unam

conflemus, διασπᾶσθαι βοῶντα. *rumpi clamando.* dictio τὰ λεγόμενα v. 3. potest gemino modo accipi, aut, *ut vulgari proverbio dici solet*, quamquam, hoc si voluisset orator, dicturus potius videtur fuisse τὸ λεγόμενον, in singulari) aut, quod malim, *si vera de Aristogitonis maledicentia narrant.*

— 7. εἰ δ' εἴη τις ὑμῶν] correxi εἰ δ' εἶν ταῦτά τισιν ὑμῶν — *quod si autem hæc vestrum quibusdam tamen arrident. hæc*, quæ agit Aristogiton, furiosa ejus libido calumniandi omnes et in omnes debachandi.

807. 5. φασὶν ἔνιοί τινες] poterat alterutrum sufficere. neque solet orator ambo conjungere. et inclusi τινες uncis.

— 9. τούτων] dedi τούτους. tametsi vulgari quoque probari possit, hoc sensu : *ex horum numero illos, qui vos a se amari aiunt.* Sed præstat nostra lectio.

— 12. πολλῶν] malim πολλά. et sic dedi de meo. præsertim eorum nemini, qui videri volunt, multum in rep. scribendis decretis et habendis concionibus valere. qui speciem magnam ingentis in rep. auctoritatis et exquisitæ prudentiæ civilis præ se ferant. τῶν bene habet, quod Lamb. ejiciendum videbatur. aptum quippe e v. μισθὸν v. 11.

808. 1. τοὺς δὲ ὄντας εἰς] correxi τοὺς δὲ τοὺς ὄντας νόμους εἰς — primum τοὺς referendum est ad ἄγοντας, posterius ad νόμους.

— 6. διὰ τῆς παρανομίας] videtur aut διὰ τὴν παρανομίαν, aut ἐκ τῆς παρανομίας leg. esse.

I. I. REISKII

ANNOTATA

AD

ORATIONES TUTELARES.

AD ORATIONEM PRIMAM CONTRA APHOBUM.

813. 3. *ἐπιτρίψειν*] Citat h. l. Harpocrat. v. *ἐπιτριή.*

— 12. *παρασκευάσασθαι*] sine causa displicuit Lambino. (Demosthenem scil. et Græcos oratores ille non triverat) verbum hoc huic loco, si quod maxime, convenit, et eo significatu, quo hic loci, ab oratoribus Atticis imprimis, frequentatur. dicitur nimirum ille *παρασκευάσθαι*, qui pecunia, precibus, gratia præsidium et opes adversus jura civilia, amicis, advocatis conscribendis, judicibus corrumpendis, comparavit, quibus munitus et fretus ad causam suam dicendam fidens atque securus accedat.

— 17. *παρ' ὑμῖν*] *apud vos*, in judicio vestro. alii dant *παρ' ὑμῶν*, *a vobis*. nil refert existimo.

814. 1. *διενεγκεῖν*] volunt *ἐνεγκεῖν* simplex præstare, mihi secus videtur. omnes omnium judiciorum judices *διήνεγκον τὰς ψήφους*, differebant suffragia, alii in alias partes, hi in absolventem capsam conjicientes, alii in condemnantem.

— 18. *κἀκείνῳ*] redit ad proximum, Therippidem.

— 23. *αὐτῷ δὲ τούτῳ*] huic Aphobo, in quem actio tota invehitur. ad *τὴν μητέρα* addidi *τὴν ἐμαυτῆς*. e qua nos nati sumus, ego et soror.

— 24. *τὴν οἰκίαν*] correxi meo arbitratu *τῇ οἰκίᾳ*, scil. *χρῆσθαι*, quod statim sequitur. *dedit ei hoc, ut domo mea et supellectili domestica tantisper uteretur.* aliud est *δοῦναί τινι οἰκίαν*, *domum alicui donare*, in quo jus proprietatis ad alium transfertur, aliud *δοῦναί τινι χρῆσθαι οἰκίᾳ*, *alicui usum domus solummodo concedere*. nunquam Demosthenes pater Aphobo domum donavit, sed indulsit tantummodo usum fructum, et paulo post dicitur quoque Aphobus domum Demostheni filio, puberi facto, reddidisse.

815. 3. *τὴν οἰκίαν δὲ καὶ ἀνδράποδα τίτταρα καὶ δίκα*] domum et 14 mancipia non esse nisi 40 minis æstimata, per est incredibile. Ipse Demosthenes p. 819. 6. domum triginta minis æstimat, et servile quodque caput, tametsi vilissimum, ternis minis. p. 820. 24. unde summa 42. minarum existit. adde triginta minas parati æris, et alias triginta minas, pretium domus. Sunt minæ centum et duæ. non capio has rationes. quamquam novi Demosthenem solere causam et pretia rerum, prout expedit, et causæ inservit, aut attollere, aut deprimere.

— 7. *τοῦτ' ἐστὶν*] quod scilicet hæreditatem 14 talentorum, quæ decennio, rite administrata, et fœnori collocata, potuerat duplo augeri, interverterint, neque de tantis opibus reddiderint, nisi unum talentum, cum decem minis.

— 10. *συμμορίαν*] Citat h. l. Harpocr. v. *συμμορία.*

— 13. *τιμητὰ*] correxi *τιμήματα*. vulgatum enim usitatum non est, tametsi ceteroquin facile locum hic tueatur et conveniat. Sunt enim *τὰ τιμητὰ*, ea, quæ censentur, quorum causa certus quidam census dependitur, ut agri, villæ, domus. Sed idem quoque significat voc. *τίμημα*. tametsi etiam censum seu pecuniam significat eam, quæ pro illis rebus ærario dependitur.

— 17. *οὐδένες*] ad *οὐδένες* malim *τὰ οὐδένων* addi. *neminem fuisse omnium, quotquot unquam tutores quorumcunque tandem fuere, qui ejus bona, cui esset tutor datus, turpius diripuerit, quam hi homines nostra bona diripuerunt.*

— pen. *καὶ ἐκ τούτων*] subaudi *καὶ μόνων. ex his vel solis.* etiamsi alia argumenta deficerent.

816. 1. *τίμημα*] Citat h. l. Harpocr. v. *τίμημα.* in vicenas quinas quasque minas dabant opulentissimi quique (pauperiores enim videntur minoris æstimati fuisse) drachmas quingentenas; seu, quod idem est, de drachmis quibusque 2500 dependebant drachmas 500. seu quintum nummum, ut nos usurpamus, de quinis quibusque talentis talenta singula.

— 6. *τρεῖς, ἀνὰ*] correxi *τρεῖς, τοὺς μὲν ἀνὰ* — Sententia est: officinæ, in qua gladii cuderentur, operas omnino fuisse triginta duos aut tres; et horum alios quinis senisve minis veniisse, alios ternis. Sed neminem minus, quam ternis.

— 12. *διδαπισμένου*] correxi *διδαπισμένον*. duo vocabula *εἰς τάλαντον*, *ferme talentum*, pro uno quasi vocabulo habentur. Sententia est: reliquit pater paratæ pecuniæ talentum, propemodum (vel circiter), sed id fœnori elocatum ita, ut de singulis minis drachmæ singulæ in mensem dependerentur. mirifice locum hunc exposuit Palmerius Exercitat. p. 636.

— 16. *πεντακισχίλια*] correxi *πενταισχίλιαι*, scil. *δραχμαί*. hoc est talentum minus decem minis.

— 18. *ὄν*] correxi *ὅν. quod* (ebur puta) *consumebant in elaborando.* nostri *verarbeiten* [*to manufacture*] dicunt.

— ibid. *κατέβα*] Citat h. l. Harp. v.

κῶμις. circumflexum enim in penultima editiones hujus Lexici exhibent.

— 24. *μυρίας*] Lalamantius, teste Wolf. suspicabatur leg. esse χιλίας. Sed bene habet vulgata. Cui credibile sit, tam copiosam supellectilem, vestem, mundum, vasa tricliniaria, domus perlocupletis, non fuisse majoris, quam sexta talenti parte æstimata. Sola vestis mulieris, cui fortunæ perquam modicæ essent, decem minis, seu mille drachmis, æstimatur in oratione in Spudiam. Præterea si mille drachmas pro decies mille, seu minas decem, pro centum minis, poneres, summa quindecim talentorum non coalesceret, quorum censum Demosthenes ait tria talenta dependisse, seu quintam totius summæ partem. Ponamus summas singulas et computemus.

4 talenta, 50 minæ *ἀργαῖον κεφαλαίου*. (v. 15.)
50 minæ annui reditus. Ibid.
1 talent. 20 minæ ebur, ferrum, ligna in lectos.
1 talent. 10 minæ galla et æs.
30 minæ domus.
1 talent. 40 minæ supellex domestica, vasa, vestis, mundus muliebris.
1 talent. 20 minæ argenti præsentis.
1 talent. 10 minæ argenti fœnore nautico crediti.
24 minæ in mensa Pasionis.
6 minæ in mensa Pyladis.
16 minæ apud Demomelem.
1 talentum conflatum e summis minutis diversis mutuo datis.

Summa conficit 14 talenta cum 36 minis. Ecquis probet denique, solam gallam et æs septem drachmarum millibus æstimari, tantam copiam vestis, supellectilis, vasa tot aurea et argentea, mundum denique matronæ divitis, non nisi mille drachmis? Abhorret hoc. Ipse Demosthenes p. 817. 23. vasa argentea sola cum mundo matris æstimat 5000 drachmis. ergo reliqua tantidem fuisse minus credemus?

— 26. *ἰκδοσιν*] Citat h. l. Harpocr. v. *ἰκδοσις*.

817. 2. *διακεχειρικέναι*] Citat h. l. Harpocrat. v. *διακεχειρικέναι*.

— 3. *ὀκτὼ τάλαντα*] octo talenta cum dimidio. calculus non bene subductus. Confiunt enim e superioribus summis 8 talenta et 56 minæ, h. e. novem talenta, minus quatnor minis, demtis scil. duobus articulis, qui primi sunt in tabula superius posita. ergone pro *τριάκοντα* leg. est *πεντήκοντα*?

— 4. *συμπάντων*] subaudi *τὸ κεφάλαιον*, e præmissis.

— 14. *καὶ ἐγὼ οἶδα*] Augustanus dat *καὶ ἔγωγ' οἶδα*. melius conveniret *καὶ ἐγὼ δ' οἶδα*. dedi tamen illud, quia codicis boni auctoritate nititur.

— 18. *καὶ περὶ τῶν ἄλλων*] subaudi a communi *ἐπιδείξω*. Sed an etiam bene Græce dicitur *ἐπιδεικνύναι περί τινος*? an deest potius *δάξειμι*? videtur hoc probabilius. nisi volumus *φανήσομαι τοὺς λόγους* e v. 15. repetere, sed hoc longiuscule arcessitum.

818. 19. *ἀπογράψας*] paulo ante p. 817. pen. *ἀπεγράψατο* dixerat. ego vero nil interesse h. l. quidem existimo. v. p. 828. 15.

819. 2. *τὸ ἀρχαῖον*] appellat dotem matris, 80 minas.

— ibid. *τὸ τῶν δώδεκα ἐτῶν*] correxi *τὸ ἔργον τῶν δώδεκα ἐτῶν*. codex Aug. dat *δέκα*, sed vitiose, id quod ex computo apparet. octoginta minæ dant in mensem, si usura est drachmalis, 80 drachmas. Demosthenes enim drachmalem solummodo ponit. Hæc octoginta drachmæ duodecies iteratæ dant in annum 960 drachmas. Hæc 960 drachmæ rursus duodecies iteratæ efficiunt usuram duodecennem, 11520 drachmarum, hoc est unum talentum, 55 minas, cum 20 drachmis. quæ addes summæ superiori, uni talento cum 20 minis. habebis 3 talenta, cum 15 minis, et 20 drachmis. Sed decenni usura non conficeret nisi 2 talenta, 40 minas, 35 drachmas. Attamen Aphobus non plus, quam decennio, tutelam gessit, et p. 820. 6. duo tantum, et v. 20. octo annos numerat. qui conficiunt decem. Biennio, postquam defuncti tutores tutela essent, dixit iis orator diem. Sed illius quoque biennii usuras ei debebant, quod nihil ei reddidissent eorum omnium, quæ ipsorum fidei commissa fuerant.

— 6. *τοῦ ἐργαστηρίου*] fabrorum puta gladios cudentium. v. p. 826. 5.

— 9. *ἀπάντων*] correxi *ἀπ' αὐτῶν*. exspectes *ἀπ' αὐτοῦ*. nam de una tantum officina loquitur. Sed accommodavit orator orationem *πρὸς τὸ νοούμενον*, rei, quam mente agitabat, scil. *τῶν ἀνδραπόδων τῶν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ ἐργαζομένων*. v. ad v. 6.

— ibid. *τούτων*] redit ad tutores Demosthenis.

— 18. *τούτων*] cum præmisisset *ἐργαστήριον*, tamen *τούτων* subjicit. Scilicet *ἐργαστήριον* est grex operarum in officina quadam rei cuidam parandæ operantium. ergo recte *τούτων* usurpat, scil. *τῶν ἐργατῶν*.

— 19. *αὐτὰ*] scil. *τὰ ἀνδράποδα καὶ τὰ αὐτῶν ἔργα*.

— 22. *ἀργὸν φῇ γενέσθαι*] scil. *τὸ ἐργαστήριον*.

— ult. *ἐκείνῳ*] Therippidi puta.

820. 3. *ἔργα*] hoc versu, item v. 7. sunt res ab illis operis elaboratæ, ut cultri, gladii.

— 14. *ἐκεῖνος*] Milyas.

— 15. *οὗτος*] Aphobus.

— 17. *αὐτὰς*] correxi *αὐτοῖς*, *illis*, judicibus puta.

— 21. *ἄλλας ἁμοῦ τριάκοντα μνᾶς*] triginta minarum usura drachmalis annua conficit 360 drachmas. Hæc octies iterata conficit 3040 drachmas, seu triginta minas cum excessu 40 drachmarum. unde constat *ἁμοῦ* significare *circiter*, *præterpropter*, cum pasculo quodam aut defectu, aut excessu. non semper exacte summam positam æquat, neque semper infra eam subsidit, quod sunt qui opinati sint, sed etiam ultra summam datam assurgit.

— 23. *τέτταρα τάλαντα*] imo vero 4 talenta, cum 16 minis. Ponamus calculos.

Summa superius computata. 3 talenta, 15 minæ, 20 drachm. annuus reditus officinæ per biennium perceptus, 30 minæ, 40 dr. usura octennis harum triginta minarum 30 minæ, 40 drachm.

Conflunt 4 talenta, 16 minæ.

— 24. *σὺν τοῖς ἀρχαίοις*] vult dicere, usuras cum capite; ut dotem matris cum usuris; item triginta minas reditus annui ex officina percepti, cum usuris per octennium.

821. 6. *ἕνδεκα ἔτεσιν*] correxi *ἐν δέκα ἔτεσιν*. tribus vocabulis. planius tamen dixisset *ἐν τοῖς δέκα ἔτεσιν*, ut p. 824. ult.

— 11. *κατώτατον*] correxi *κατώτατον*, humillimum.

— 12. *ὁ Ἰσοθεὶς*] Mœriades est. v. p. 822. 2.

— 13. *ἐράνους*] collationes multas omisit dependere, ex eo genere collationum, quæ publico ærario conferebantur necessario a civibus singulis ad sublevanda onera reip. ut e. c. ad alendos exercitus.

— 17. *ἢ πρός τινα δίκην ἔττ. π. αὐτῶν*] aut adversus *quem causa cecíderint super his*, opera puta, seu mancipiis.

— 20. *ὡς οὐδὲν προσῆκε φροντίζειν*] correxi *ὡς οὐδὲν προσῆκε φρ.* prius quidem, *ὡς* puta, e libris, hoc vero, *προσῆκε*, ex ingenio meo. cujus [nequitiæ puta, *πονηρίας*] rationem nullam, seu quam improbitatem hominis flocci non facere eos oportebat. Sed et vulgata sensum dat haud absurdum. elevat auctoritatem testium, quos negat quicquam curasse, quid testati fuerint, verum an falsum, quia tam viles et pauperes et leves fuissent, ut pœnarum nihil ipsis esset de falso testimonio perhibito timendum.

— 23. *αὐτῶν*] si bene habet, significat: nihil erant prætermissuri eorum omnium, quæ in ejusmodi causis a tutoribus fidis et cordatis fieri solent. Sed vereor, ne hæc sententia verbis minus inesse queat. num leg. *οὐδὲν ἂν τῶν δόντων παρέλιπον*. nisi volumus *οὐδέν'* cum apostropho exarato. eorum, qui servos abduxissent, aut abdocere voluissent, neminem reliquissent, quem non essent jure persecuti. Venit id in mentem Wolfio quoque.

823. 2. *τοῦτο*] correxi *τοῦτον* meo marte. redit enim ad *σίδηρον* et *ἐλέφαντα*, quæ sunt masculina. poterat quoque e libris adscisci *ταῦτα*.

— 11. *τὸ δὲ μαχαιροποιῶν*] correxi *τὸ δὲ μαχαιροποιεῖον*. nam vulgata si servetur, saltim esset *τὸ δὲ τῶν μαχαιροποιῶν*.

— 21. *ἀπεδίδοτο*] correxi *ἀπεδίδοντο*, in plurali. pater meus, dum adhuc superesset, harum mercium haud parum vendebat, Demophon item, et hic Aphobus, post patris excessum.

824. 3. *ἔργον*] dubium est, quid hic significet, quæstumne usurarium, an opera ex ebore elaborata.

— 8. *ἐκ τῶν ἐμῶν ἔχοντας*] novum init computum, quæstus illius, quem tres tutores ex officinis et nummis præsentibus Demostheni a patre relictis per decennium fecerant, non, ut superior computus, ex calculo Demosthenis, sed ex ipsorum tutorum laterculo, quem judicibus exhibuerant, confectum.

— 10. *χωρὶς τούτων*] hoc *τούτων* non cum proximo insequente *πλείω*, sed cum proximo superiori *χωρὶς* est copulandum. Sententia est: Aio ex ipsorum tutorum rationibus constare, illos mihi plus, quam octo talenta, debere, etiam post deductos, quos in me alendum fecerunt, sumtus, quos sumtus ego majoris etiam, atque illi ipsi, æstimo, et deductis item illis, quæ mihi reddiderunt.

— 18. *τοῦτο*] correxi *τούτου*, scil. *τοῦ ἀργυρίου*.

— 22. *ἑκατὸν τάλαντα — καὶ χιλίας*] non congruunt rationes meæ Demosthenicis. ponit tutores tulisse

talenta quinque cum duodecim minis, tum

quatuor talenta cum pauco defectu,

detrahamus duodecim illas minas, quo quatuor hæc talenta integrentur. erunt ergo novem integra talenta. Adde horum quatuor talentorum usuras decennes. Quatuor talenta usuram ferunt annuam 28 minas, cum 80 drachmis. per decennium 288 minas, et 800 drachmas. hoc est 4 talenta, 56 minas. erit ergo summa 13 talentorum et 56 minarum.

— ibid. *πρίσθωται*] correxi *πρισθῶτε*. *si apponatis*.

— 24. *τροφὴν*] alimenta Demostheni, et sorori, et matri præbita.

— 27. *εἰς ταῦτα*] hoc titulo, hoc nomine.

— pen. *τοῦτο*] scil. *τὸ ἀργύριον*.

825. 2. *τούτῳ*] scil. *τῷ ἀργυρίῳ*. hoc ære, hac summa, plus largior illis, quam ipsi in rationes intulerunt. septem minis puta.

— 5. *προσπεθέντος*] correxi *προσόντος*. et excessu decem minarum.

— 10. *ἀφίληται*] correxi *ἀφίλητε*, in activo. v. p. 824. 22.

— 26. *τρία τάλαντα καὶ χιλίας*] usura hæc est sesquidrachmalis. sed vel sic quoque non satis constat ratio. Nam 108 minæ faciunt ad usuram novenorum obolorum, 162 drachmas per mensem, et 1944 per annum. ergo per decennium 19440. hoc est talenta tria, 14 minas, et 40 drachmas. Ergo quatuor minas, cum 40 drachmis plus, quam Demosthenes posuit. Sed videtur orator sæpenumero excessuum et defectuum non diligentissimam habuisse rationem, sed summas rotundas posuisse.

826. 5. *κλέπτουσι*] *κλέπτει* aliquis, quæ ipsi sibi servat; *κακουργεῖ*, quæ sinit alium furari.

— 11. *μισθώσαντο*] correxi meo arbitratu, *μισθώσουσι*, *elocarent*. v. v. 27. poteram *τὸ* ad insequens *νῦν* referre, ut esset *τὸ νῦν δέ*. malui tamen *τὸ* plane tollere, quia Demosthenes mavult in ejusmodi locis *νῦν* simplex, quam *τὸ νῦν*, usurpare.

— 17. *ὥσπερ οὖν ἐξ αὐτοῦ τ. π.*] particulam infitiantem addidi e libris, quos antequam inspicerem, ratiocinii nexus me docuerat eam ipsam addendam esse, sed non sine *ἄν*, ut sit *ὥσπερ οὐκ ἂν αὐτοῦ τ. π.*

— 18. *μαρτυρίας ἃς ἀπεκρίναντο*] correxi *μαρτυρίας* [subaudi *τούτων*], *ἂν ἐναντίον ἀπεκρίναντο. testimonia eorum, coram quibus hi* [tutores] *interrogati responderunt.*

— 21. *οὗτος*] Therippides puta.

— ult. *μαρτυρίαν*] correxi *ἀπόκρισιν*. Quamquam enim hæc *ἀπόκρισις* æquivalebat testimonio, et statim quoque *μαρτυρία* appellatur, tamen erat, si verum volumus, responsio ad interrogata a Demosthene coram testibus.

827. 2. *οὗτος*] Aphobus puta.

— 4. *ἐκεῖνος*] Therippides.

— 6. *οὐχ ὁμολογῶσαι δ' αὐτὰς*] bene videtur habere, et hæc esse sententia: scripta quidem illa in tabulis esse fatetur Aphobus, se autem negat illis assensum esse. h. e. non recepisse hæreditatem aditurum illis scriptis conditionibus. v. p. 840. 3.

— 9. *τὸ μισθοῦν*] id est, *τὴν πρόσταξιν τοῦ μισθοῦν*. recusat declarare, aut in lucem proferre, scriptum in tabulis testamentum mandatum de domo elocanda.

— 12. *ἐκ τῶν διαθηκῶν*] Sententia est: ex iis testimoniis, quæ tutorum ipsorum alii de aliis perhibent, satis constat ejus, quod alio, veritas, mihi scil. tantam a patre relictam esse hæreditatem.

828. 4. *τὰ αὐτοῦ πράττειν*] se ait rerum suarum sategisse, neque otium sibi fuisse res alienas, h. e. meas, curandi.

— 5. *καὶ*] post *διδασκ.* expunxi. *ne magistris quidem debitam doctrinæ mercedem dependit.*

— 14. *ἐπιτρόπους*] malim *συνεπιτρόπους*.

— 15. *ἀπογράψαντα*] post *ἀπογράψαντα* vereor ne desit *τὸν δὶ μητέρα οὔτε γάμαντα, οὔτε σῖτον δόντα*, vel tale quid.

— 19. *παρὰ τὸν λόγον*] *per illam ipsam rationem*, vel *per illum computum, quem Aphobus ipse judicibus exhibuit.*

829. 1. *ἀνέφερον*] dedi de meo *ἀναφέρων*. constitit e tabulis, cujusmodi tabulas negotiatores omnes habent, diligenter conscriptas, ubi sunt rationes acceptorum et expensorum, seu creditorum et debitorum.

— 3. *τὸν ἀριθμὸν*] aut *τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν*, aut *τοσοῦτον ἀριθμὸν* malim.

— 4. *αὐτὸς*] *ipse solus* tulisset.

— 9. *οὗτος*] correxi *οὗτος*. ad hunc modum, ut tutor pupilli rem familiarem non e vectigalibus tueretur, sed ipsa sorte absumenda.

— ibid. *τοῦτον τὸν λόγον*] scil. quo utebatur Aphobus, præ se ferens consumta a se esse opum capita, *τὰ ἀρχαῖα*. malim tamen *τοιοῦτον λόγον, ejusmodi rationem gestæ se tutelæ*, qualem exhibuisset Aphobus.

— 17. *κατεδιήτησε*] scil. *ὁ διαιτητής*. *id enim si fecisset Aphobus, arbiter contra eum non dedisset arbitrium.*

— 19. *ἴσχειν με*] me habere a se tradita illa decem talenta.

— 23. *διπλασίας*] subaudi *μέρεσιν*. alii dant *διπλασίως*. perinde est.

830. 4. *φεύσασθαι*] videtur ante aut post h. v. deesse *φεῦδος*.

— 6. *κατορωρυγμένα*] *clausa sub terra, in arca defossa*, ut etiam Latini usurpant.

— 14. *ὑπ' ἐκείνου*] in aliis est *ὑπ' ἐκείνου*, ut ad *λόγου* referatur, quemadmodum *ἐκείνου* ad *ταῦτα* referri possit. Sed in pronomine quidem difficultatis nihil est. verum *ὑπὸ* est vitiosum, et ei sufficiendum *ἀπὸ*, sive *ἀπ' ἐκείνου*, sive *ἀπ' ἐκείνου* legas, sive denique *ὑπ' ἐκείνῳ*, scil. *τῷ λόγῳ*.

— 17. *ὅταν δὲ βούληται, πλούσιον*] si bene habet vulgata, sic est accipienda, ac si dixisset: *ὅταν δὲ βούληται πλούσιον ἐμὲ ποιῆν, ποιεῖ πλούσιον*. Sed videtur potius aliquid desse. e. o. *ὅταν δὲ ἀποφύγειν βούληται. sin autem judicio absolvi velit.* aut *ὅταν δὲ λαθεῖν κλέπτων βούληται. sin autem sua latere velit furta.* aut *ὅταν δ' ἐμὲ οὐκ ἐλεηθῆναι βούληται. sin autem vobis mei miserationem eripere velit, tum me locupletem vult oratione reddere.*

— 23. *καταλιόντων*] malim *καταλείπων* in præsenti, *sic relinquens*, ita numeratam et paratam in arca jacentem tantam pecuniam, ita obviam et facilem atque patentem cuique involare volenti.

831. 8. *ἔγημε*] post *ἔγημε* videtur hæc sententia deesse, *καὶ ταύτην μὲν* [filiam Philonidis] *ἐπ' ὀγδοήκοντα μναῖς ἔγημεν*. et hanc quidem cum dote 80 minarum domum duxit, illam vero noluit [matrem meam], cujus dotem, item minarum toti-

dem, in manibus jam haberet, et penes quem præterea essent quatuor talenta, ter tantundem.

— 10. *καὶ ἐνθρᾶμεῖν*] correxi *κἂν ἐνιδ.* non videtur vobis ille cursu involaturus, velis et equis, ut ait Cicero, concitatis occursurus ad hanc prædam aufferendam fuisse.

— 11. *αὐτὸν πόριον*] correxi *αὐτῶν πόριον* meo arbitratu. redit ad illa quatuor commentitia talenta in arca defossa.

— 23. *ἀνωλογίας*] malim *ἀλογίας*.

— pen. *Ἀντιδώρου*] fort. *Ἀλαντιδώρου*. nomina enim propria in *δωρος* exeuntia, a nominibus deorum aut heroum ducta sunt. hoc ab Ajace, unde etiam tribui fuit Athenis nomen datum.

832. 18. *αὐτῇ*] correxi *αὐτῆς*. Constructio est: *καὶ τῆς οὐσίας φερούσης ἐπιτίμησιν μνᾶς, περιόντων τριῶν μέρους αὐτῆς*. et cum substantia ferret quinquaginta minas, quæ erant reditus annuus tertiæ partis hujus substantiæ.

— 19. *τούτους τοῖς ἀπλουστοτάτοις*] delevi articulum, ut male e proximo iteratum, meo arbitratu. *illis, etiamsi essent quantumvis insatiabiles.*

— 21. *ἰδόντας*] subaudi *τὸν οἶκον*.

833. 3. *λαβόντες*] malim *διαλαβόντες*. cum discerpsissent, alius aliam partem sibi sumsisset. et sic dedi de meo.

— 9. *τὰ δὲ κεφάλαια φανερὰ ἀποδεικνύντες*] Sententia videtur hæc esse: facultates quidem meas indicarunt ærario, et pro iis collationem dependerunt; ut domum, et ambas officinas. nullos autem reditus ex iis mihi redegerunt. *φανερὰν ἀποδεικνύναι τὴν οὐσίαν* est *censum edere apud quæstores ærarii.*

— 16. *πῶς οὐκ ἄξιον ἀγανακτεῖν*] sententia postulat: *πῶς οὐκ ἄξιον ἅπαντα προσδεχόμενον* (vel *δεδιέναι*) *qui non sit conveniens* (vel *necesse*) *mihi non miserias metuisse*, vel *exspectasse. Id quod nemini non est planum et perspicuum. εἰ γὰρ κατελείφθην — nam si, quo tempore pater vivis excessit, annum octavum primum implevissem —.*

— 22. *ἀπολλόμενον*] correxi *ἀπολλύμενον. contumuissent illi me, fame* (non *perditum*, sed) *perentem.* h. e. Latine, *passi essent me fame perire.*

834. 1. *ἐκ λόγου τινὸς*] subaudi *ταύτην ἀφαιζόντες*, aut *τὸν οὐσίαν πλέοντος καὶ διαχειζόντος*. quasi nemo animadversurus illi, aut observaturus, eos intervertisse testamentum cum fortunis.

— 2. *ἐκ τῶν ὑπαρχόντων*] e vectigalibus meis substantiæ.

— 8. *ἀφεῖλεσθε*] *soletis adimere.* et sic quoque *ὑπολείπετε, soletis relinquere.*

— 12. *εἰ μὴ ᾔδεσαν, οὐδ' ἠλέησαν*] verbum tertium et quartum expunxi. manifesto enim apparet, *ᾔδεσαν*, aut, ut in aliis est, *ἴδεσαν*, item *ἴδετε* et *ἴδοσαν*, corruptam esse lectionem verbi *ἠλέησαν*, aut *ἐλέησαν*. Si servandæ sint hæ reliquiæ, necesse sic legi: *εἰ μὴ ᾔδεσαντο* [ab *αἰδεῖσθαι*] *οὐδ' ἠλέησαν. quod neque reveriti, neque misereti sint.*

— 24. *ἑκατὸν ἐλάττω ὀφλόντα μνᾶς ἑκατὸν*] postulabat nempe Demosthenem decem talentorum. quæ æquivalent sexcentis minis. harum sexta pars sunt centum minæ.

— 26. *τιμητὸν, καὶ οὐκ*] copulam addidi. In *τιμητὸν* subauditur *ἐστὶ*, scil. *τὸ τῆς καταψηφίσεως. res condemnationis ei est æstimabilis.* h. e. condemnatio constat ei solummodo æstimatione litis, seu judices ei mulctam arbitrariam irrogant; qua in re, perquam incerta, potest reus aut premi, aut sublevari, prout gratia judicum valet, aut minus. Quod si ergo Aphobus gratiosus est, et multos habet sui studiosos in numero judicum, potest mulcta quadam tralatitia et facile ferenda mulctatus, ad speciem solummodo, dicis causa irrogata, auffugere. *mihi vero hæc res est ἀτίμητον*, h. e. mulcta mihi luenda non est arbitrio et gratiæ odiove judicum permissa, sed a legibus constituta, quam ut non augere, ita neque minuere licet judicibus. Iutegre dixisset sic: *καὶ τοῦτο μὲν ἐστὶ τὸ πρᾶγμα τιμητὸν, ἐὰν καταψηφίσωνται αὐτοῦ.*

— 27. *πεπόνται*] correxi *πεπόνται*. altera ratio, cur Aphobus condemnationem æquiore possit animo ferre, quam Demosthenes. quia scil. Aphobus mulctam, quæcunque irrogabitur, non de suis, sed de meis facultatibus luet.

835. 4. *ἡμῖν*] mihi et sorori matriquo. potest tamen, more Latino, numero plurali solum semet designare. Ergone matres quoque et sorores pro filiis et sororibus debebant? Patris certe infamia ad filias quoque, et per eas ad generos transibat, ut constat e p. 836. 18.

— 14. *ἴδοιεν*] post *ἴδοιεν* videtur *ὑπὲρ τοῦ παλὼς ἡμῶν προστῆναι*, vel similis sententia deesse. *quo melius rem meam tuerentur.*

AD ORATIONEM SECUNDAM IN APHOBUM.

835. 4. *ὀφειλὰς τῷ δημοσίῳ*] qui debebant census, illorum bona fisco addicta erant; *ἐπειδὴ* ipsorum itaque illa bona non erant; quapropter etiam illa *φανερὰ ποιῆσαι* non poterant, h. e. eorum valorem apud quæstorem ærarii edere, et sic censum

convenientem dependere.

836. 3. ἐκεῖνος] pater Demosthenis, eratotis.

— 4. ὄφλειν, ἀνεβάλετο] correxi ὀφειλεν, ἀνεβ. scil. μαρτυρίαν. differunt ὀφείλειν et ὄφλειν. illud de debitis nummariis usurpatur, quæ solvenda sunt; hoc de rebus acerbis, quæ tolerandæ; quamquam illa ipsa tolerantia pœnarum est quædam quasi luitio debitorum, quæ quis contraxit suis moribus.

— 7. ἐξ αὐτῆς] visum aliquando fuit, aut ἐξ ἀρχῆς leg. esse, aut ἐξαὐτῆς. eadem sententia, rursus, denuo. Sed nunc arbitror tenendam esse vulgatam, et αὐτῆς ad μαρτυρίαν referendum. *ex illo testimonio:* v. similem locum p. 857. 6. ubi v. dicta.

— 11. ὃ καὶ ἡμεῖς ἀμφισβητοῦμεν] locus hic mihi suspectus. ego equidem haud intelligo. videntur nonnulla deesse.

— ibid. τότε] in prima actione.

— 12. ἐξεγένετο] *si nobis licuisset*, scil. testes producere, neque fuissemus ab angustiis temporis exclusi per insidiosam calliditatem Aphobi, qui hanc partem accusationis ad extremum diem reservaverat, quo nobis otium ne superesset producendis testibus hanc calumniam refutandi.

— 14. αὐτῷ] patri meo.

— 15. ὄφειλεν] pater meus, tum, cum diem suum supremum obiret.

— 16. φανερὰ — τὰ ὄντα] ἡ φανερὰ οὐσία est, quam nemo non cernat oculis, ut prædia, domus, metalli fodinæ, et bona fere illa, quæ immobilia vulgo appellantur. et quæ in censum publicum relata, vectigalia stata ærario dependit. ἡ κρύφιος, vel ἀφανὴς, quæ non patet cujusque adspectui, ut pecunia in arca defossa, aut mutuo data, aut in vasis pretiosis mundove collocata.

— 18. ἀδελφὴν —] apparet ex hoc loco, generos hæreditate quasi accepisse socerorum infamiam, si capite minuti decessissent.

837. 25. τῇ πόλει] post τῇ πόλει videtur ἀλλ' οὐ δῆτα τῇ πόλει, aut ἐμοὶ μέντα, ἀλλ' οὐχὶ τῇ πόλει deesse. Est hæc oratoris reprehensio et revocatio animæ. primum dubitat, mihine, an urbi, fecistis bona mea inconspicua? h. e. eripuistis, e medio sustulistis, ut oculis cerni nusquam possint. Tum, reprehendens ipse semet, negat se dubitare, sed certo scire ait, tutores operam dedisse, ut ipse quidem, pupillus, nesciret, quo abiissent sibi sua bona, urbs autem, ut bene nossent, quæ et quanta ipsi bona essent.

— pen. μεμισθάμενοι] correxi τιμησάμενοι. ne illa quidem ipsa traditis mihi in manus, quorum cum æstimationem curassetis a censoribus, quæstoribusve fieri, tum censum eorum, meo nomine, reip. dependistis, et in ærarium intulistis.

838... παραδίδοται] dedi παρέδοτε. tradideritis.

— 14. ἀναφέρετε] culpam male gestæ administrationis alii in alios conferunt, dicentes quique, non ego, sed ille vel ille hanc partem curavit.

839. 7. τὴν μίσθωσιν] curam elocandi, et locaria redigendi.

— 11. ὡς αὑτὸς] correxi ὡς αὐτὸν, *ad semet*. cum traducta in domum suam illa mancipia pro suis propriis haberet.

— 22. χωρὶς —] videtur locus sic esse constituendus: χωρὶς τῶν ἄλλων, ὧν τῷ μὲν ἀρχαίῳ πάντα τάλαντα οὗτος εἴληφε. Sine ā, quod e proximo videtur adhæsisse.

840. 2. ὁμολογῶσαι] bene habet. v. dicta ad p. 825. ult. subaudi a communi ὡς τὸν μετανιμψάμενον. venisse quidem in Demosthenis patris moribundi domum aiebat Aphobus, sed negabat ad eum accessisse, negabat item de præscriptis tutelæ gerendæ conditionibus ad eum quicquam condixisse.

— 4. ἐκεῖνος] pater meus. post διδόντι videtur aliquid desiderari, ad hanc fere sententiam: ἐξ ὧν δ' ἐγὼ ὑμῖν, ὦ ἄνδρες δικασταί, ἐπιδείξω, φανήσεται οὗτος καὶ πρὶν τῷ πατρὶ διατιθέσθαι, καὶ προεσπλευκώς. *ex iis autem, quæ ego vobis, judices, demonstrabo, constabit, hunc Aphobum et interfuisse, cum pater ultimum testaretur, et ad eum introisse prius*, quam Demophon et Therippides intervenirent. Alii codices dant προεσπλευσώς. quod etiam ferri potest. Sed tum exsistet hæc sententia: postremum venisse Aphobum, et reliquis jam congressis accessisse.

— 8. ἀποφευξόμενος] correxi ἀποφευξούμενος. Sic enim usurpant Attici v. φεύγω in futuro. Colligitur ex h. l. Demonem, fratrem Demosthenis senioris, jam afuisse, antequam illi tres tutores advenirent vocati.

— 10. ἡμῶν] me puta, sororem et matrem.

— 20. λόγον ἑαυτῷ δίδωσι] verbum medium de meo addidi. dicitur is λόγον ἑαυτῷ διδόναι, *rationem ipse sibi dare*, qui rem ad animum suum revocat, eamque agitat, et veluti calculos subducit, rectene an secus agat, vel egerit.

— 25. τούτους] machinabatur, ut vel hoc pauxillum, quod ne septuaginta minas quidem valeret, interverteret, et mihi eriperet.

841. 3. Θρασύλοχος] Thrasylochus hic erat frater Midiæ. quorum de fratrum nequitia hac in re demonstrata multis noster questus est in oratione contra Midiam.

— 5. ἀπέλειπτο δὴ, ὡς διαδικασίας τυγχάνοντος] Sententia est: excepi et reservavi mihi jus agendi in tutores titulo pecuniarum defraudatarum (διαδικασία enim erat actio de pecuniis controversis), nil desperans, fore, ut Thrasylochus hoc jus

se denegaret.

— 9. ἐσθῆναι] correxi εἰσελθεῖν. videtur vulgata e duabus variantibus coalnisse, cum esset in aliis libris vetustis εἰσελθεῖν, vel et ἐλθεῖν simplex, in aliis εἰσιέναι. Nescio etiam, an fuerit in quibusdam ἐκεῖναι, non a verbo εἶμι, sed a verbo ἵημι.

— ibid. οὖν] correxi οὐ. num videor vobis injuries accepisse non magnas, leves, contemnendas.

— 11. τῶν] referendum est ad βλάπτεμαι, non ad ζητῶ. propterea transposui ex austeritate Augustani, et post λαβεῖν collocavi, mutata quoque distinctione ad hunc modum: ζητῶ λαβεῖν, τῶν ὑπ' αὐτῶν βλάπτημαι. opponit enim τὰ ἐξ ἀρχῆς ἁμαρτήματα τοῖς νῦν βλάβαις.

— 13. πρὸς τῇ οὐσίᾳ τῇ παραδοθείσῃ μοὶ ἃ δίκαι ταλάντων τὴν ἡμῶν τοσαύτην οὖσαν προσγεγενημένην] videtur orator sic reliquisse: πρὸς τῇ οὐσίᾳ τῇ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῷ παραδοθείσῃ, μοὶ ἃ δικαστάλαντα (in dativo, et uno vocabulo), τὴν ἡμῶν, etc. *qui videat ad hujus Aphobi patrimonium, a patre adhuc superstite ipsi traditum, quod majus est decem talentis, hanc meam substantiam, quæ tanta est, accessisse.*

— 18. εἴ τι ἂν ἄλλο] addidi ἄν. In ἄλλο, quod respondet Latino *secius*, subauditur ἢ προσῆκεν, aut ἢ ἡμεῖς ἠθέλομεν καὶ ἐλπίζομεν.

842. 5. σώσατέ μ', ἐλεήσατέ μ'] pronomen μ' utrumque delevi. quo fortior et miserabilior fit oratio.

AD ORATIONEM CONTRA APHOBUM TERTIAM.

In titulo hujus orationis addidi verba ὑπὲρ Φάνου. Phanus enim est ille, cujus causam orator hac oratione agit. Causa hæc est. Phanus erat testatus, Aphobum verbis declarasse, Milyam esse hominem liberum. Hujus testimonii causa Phanum Aphobus falsi dicti testimonii reum egerat. Defendit ergo Phanum Demosthenes hac oratione. v. p. 851. 21. et 861. 26. Paullus nomen Atticum Phanus, an nullum, in medio relinquam. Facile quidem est suspicari, pro Φάνου leg. esse Στεφάνου. Sed hoc admisso cavendum, ne Stephanus hic quem Demosthenes hac oratione defendit, pro eodem Stephano habeatur, cujus sequitias orationibus duabus p. 1100. sqqq. et in oratione contra Neæram exagitat. Ego vero putem Φάνου bene habere. Nam si Φανὸς nomen fœmininum fuit, quidni Φάνος sit masculinum?

844. 2. συκῆν] est Attice dictum, pro συκῆν quo de idiotismo admonuit Scholiastes Aristophanis ad Plutum. συκῆν ἐξαίρεις idem est atque συκῆν ἐμαυτῷ, ὅτι ἐξῄλεγξα. nisi conscius mihi essem, me jam antehac Aphobum convicisse mendaciorum.

— 3. τούτου] correxi τούτων. multo majorum et atrociorum mendaciorum, quam antehac, quæ nunc jactat.

— 6. τῇ παραμενούσῃ καθ' ἕκαστα ὑμῶν αὐτῇ] Locus corruptus, quem neque Simonis Fabricii, aut Hieronymi Wolfii, divinatio videtur persanasse, neque nostra mihi satisfecit. Fabricius e vestigiis lectionis, quam in codice Augustano profitetur a se repertam (quamquam parum fidelitur eam repræsentavit), colligebat legendum esse ἐκάστοθ' ὑμᾶς ἁπάντων. cur enim παραμενόσθαι et ἁπάντῶν copularet? nullo aliquando in mentem venit, δεῖξαι, ἧν παραμενοῦσαι, ἐφ' ἕκαστα ὑμᾶς ἄγων. objectum dictio, si ea Græca est, quamquam non memini alibi legere, ἄγειν τινὰ ἐπί τι, significare pæne idem atque Latina, *in rem præsentem ducere*. Sed meliora et certiora requiro. Venit alio tempore in mentem suspicari, leg. esse: πρὸς ἕκαστα ὑπαντῶν, aut εὐθὺς ἁπάντων. *ad singula quæque occurrens.* quod præferam, donec meliora et certiora reperta sint. aut ἑκάστους ὑμῶν παράγων.

— 14. περὶ ἡμῶν] Sine dubio præstat lectio marginis Latet. περὶ ἡμᾶς. Sed quia de illius auctoritate mihi nondum constat, ideo non ausus sum eam recipere.

— 17. οὐχὶ τῷ] idem est ac si dixisset paulo inornatius, sed planius: οὐχὶ πιστεύων τῷ ἐξελέγξειν τινὰ, ὅτι τὰ ψευδῆ αὐτοῦ καταμεμαρτύρηκεν.

845. 14. οἰκίαν] alii συνοικίαν. ambigo, utrum præstet. dubitatur etiam de nomine proprio Ἀφόβῳ, quod probumne sit, an pravum, parum mihi liquet. Aphobi certe hujus, contra quem actio est, filius non videtur fuisse; tametsi non extra morem esset Athenis, ut filius patris nomen gereret; quod in ipso Demosthene constat. Nam infra p. 860. 3. Demosthenes sit jusjurandum a se esse Aphobo delatum κατὰ τῆς θυγατρός. cur filia sola commemoraretur, si filius ei fuisset? videtur itaque hic alter Aphobus (si hoc ei nomen fuit) Aphobi, fraudibus tutelæ nobilitati, fuisse ex fratre nepos. Onetor fuit filius Philonidis Melitensis, et affinis Aphobi. Nam soror Onetoris erat uxor Aphobi. v. p. 831. 8. Num Αἰσίῳ leg. v. p. 849. 2.

— 15. ἐκείνου] correxi ἐκείνους. significat Aphobum illum obscurum et Onetorem.

— 19. Μεγάραδ' ἐξέπεμψε] Aphobum Megaram habitatum concessisse, nil miror. Sed hoc miror, qui potuerit is contra Phanum et simul contra Demosthenem in foro Attico jure agere, qui voluntarium ipse sibi exsilium indixisset, eoque fore

Attico excessisset.

— 22. *ἂν ἐτυλώσαν*] contraxi in unum vocabulum *ἀντυλώσαν*, *incivilitatem*, *inclementiam*.

846. 20. *τοῖς δικάζουσιν*] id est, *τοῖς νῦν δικάζουσιν*.

— 24. *πλὴν ἢ πάνυ πολλῶν*] verba duo prima a libris quibusdam abesse, annotatum est in margine Lotet. cujus si sat magna penes me esset auctoritas (non enim constat, unde illæ lectiones sumtæ sint, quæ in parte a Lamb. curatæ margini sunt illitæ, dubiumque superest, sintne conjecturæ aut Wolfii, aut Lambini, an e codice bonæ notæ repetitæ) delevissem.

— 25. *ἀναγνωσθεισῶν, τῶν μὲν* —] non damno hanc lectionem, verum tamen ex Aug. dedi auctius quid, *ἀναγνωσθεισῶν ἐπὶ τῇ δίκῃ, καὶ τούτων, τῶν μέν*.

— pen. *παρά του*] correxi *παρὰ τούτου*, ab hoc Aphobo.

847. 1. *ἀλλὰ ταύτην*] correxi *ἀλλ' ἢ ταύτην*, quod est magis Atticum.

— 4. *ἐλογιζόμην τοσοῦτον. οὐ γὰρ* —] videtur δεῖ deesse, ut sit: — *ἐλογιζόμην. τοσοῦτον δεῖ. οὐ γὰρ* — *tantum abest*. h. e. ne in mentem quidem mihi venit hoc facere.

— 6. *ἀκούσαντες*] malim *ἀκούοντες* in præsenti. Sic enim loquuntur. ut *οἱ φύτα δικάζοντες*, non *δικάσαντες*.

— 7. *τῶν ἐπιγεγραμμένων ἐτίμησαν*] multatam illi irrogarunt eandem, quam ego in libello meo accusatorio ei inscripseram.

— 13. *περὶ ἑκάστου*] id est, *περὶ τοῦ ἐν ἑκάστῃ τῶν μαρτυριῶν μεμαρτυρημένου*.

— 17. *ἀπαιρῆσει δ' ἐπισκηψάμενος*] h. e. si utereretur exceptione, quæ pro sua responsione coram arbitro edita venditaretur a me meisque advocatis, eam non suam responsionem, sed fictitiam et falsam esse. Aphobus nempe, id quod ex prima harum contra eum dictarum orationum constat, coram arbitro a Demosthene de nonnullis gravissimis controversiæ capitibus seu articulis interrogatus, responderat, puero Demosthenis scribæ partes agente, et ab Aphobo dicta quæque calamo exoipiente. Sed Aphobus hanc responsionem infirmatum ibat hac excusatione, scribam neque recte audivisse a se dicta, neque fideliter in literas retulisse.

— 26. *γραμματεῖα*] tabella publice proposita, ut a judicibus, et quotquot judicio interessent, spectari posset, in qua scripta esset summa controversiæ, de qua judicibus esset decernendum.

— 27. *περὶ τούτου*] imo vero *περὶ ταύτης*. redit enim ad *μαρτυρίαν*. nisi si post *ἀγῶνα* addas *ὅτι ἀληθὴς ἐστι*, vel tale quid. similis est p. 848. 19. locus: *περὶ οὗ μάλιστα προσῆκεν αὐτῷ τὸν λόγον ποιεῖσθαι*. cum tamen *μαρτυρία* et *βάσανος* præcesserint, ambo fœminina. Subauditur ibi *πρᾶγμα*. *περὶ οὗ πράγματος*.

848. 3. *ὁμολόγει ταῦθ' οὕτως*] scil. Milyam hominem liberum esse, cum aliis, quæ Aphobus tum confitebatur.

— ibid. *τὴν μαρτυρίαν*] Phani puta, qui hac oratione defenditur, et reliquorum, qui testabantur, se interfuisse, cum Aphobus ista Demostheni interroganti responderet, vereque illa esse atque fideliter a commentariensi excepta et literis consignata.

— 6. *ἀλλ' ἁπλῶς*] scil. *γράφειν*, ἃ ἔλεγε. sed videtur verbum *παρῆν* desiderari. ut sit *ἀλλ' ἁπλῶς παρῆν*, sed ea de causa sola, vel ideo solummodo, commentariensis ille aderat, vel intererat isti actui, quo —.

— ibid. *ὑπὲρ τοῦ*] suspectum. malim prorsus abesse. aut aliud quid latet.

— 12. *ὑπὸ μέλιτος*] Citat h. l. Suidas v. *ὑπὸ μέλιτος*.

— 25. *ὁμολογούμενον ὡς δοῦλον*] correxi *ὁμολογουμένως δοῦλον*. nata est vulgata e colliquatione duarum variantium, quæ fuere in libris, in aliis *ὁμολογούμενον δοῦλον*, in aliis *ὁμολογουμένως δοῦλον*.

— 26. *ἐμαρτύρησαν, ἐκδιδόντες*] in Aug. pr. est *ἐμαρτύρουν ἐκδιδόντες*. potest utrumque probari. *ἐμαρτύρουν*, scil. Aphobus, aut ὁ Μιλύας, ὁ ἐλεύθερος. *ἐκδιδόντες*, scil. *ἐμοῦ*. Sed et vulgata potest constare. Prætuli tamen lectionem Augustani. v. p. 850. 19. et 21. Leg. censeo: *ἐκδιδόντες ἐμοῦ, οὐκ ἐθέλειν τοῦτον παραλαβεῖν*.

— pen. *ὡς αὐτὸς*] correxi *ὧν αὐτός*. de illis solummodo rebus certo per tormenta constare, de quibus constare, et quæ cesta atque rata esse, ille ipse vult, et ejus interest.

— ult. *περὶ δὲ οὗ τινῶν οὐ σαφὴς*] de quibus nil constare, et quæ dubia atque controversa manere ille vult, et quæ ejus interest supprimi, de his certum quid non constare.

849. 1. *τούτων τὴν μαρτυρίαν*] quod Phanus edidit, et Aphobus falsi arguit atque oppugnat, idem testimonium Aphobi frater, Æsius, edidit.

— 7. *ἐγγαφα*] correxi *ἐνέγραψα*. non scripsissem nomen ejus in numero reliquorum testium, quorum nomina subscripta sunt tabulis illis, quibus consignatæ erant responsiones Aphobi ad interrogationes Demosthenis. v. v. 12.

— 10. *ἑαυτοῦ*] ipsum semet designat orator. Repugnat enim, ait, quemquam [h. e. me] scribere suum [h. e. meum] adversarium, et hujus [Aphobi, mei adversarii] fratrem, in testibus illis, qui testarentur, vera esse illa, quæ Aphobum gravarent; si vere dicta et scripta illa, de quibus quis testaretur, non fuissent.

— 11. *καὶ τούτου ἀδελφὸν*] pro *καὶ τούτου ἀδελφὸν* malim *καὶ τοῦ τούτου ἀδελφόν*, et fratrem hominis talis, sc. *ἐμοὶ διαφόρου*,

fratrem alius itidem mihi adversantis.

— 16. ἀλλὰ τότ' αὖθις] scil. ἔφασκες ὄν. sed tunc statim negasset, se testem esse eorum, quorum testis scriptus esset.

— 18. ἀφίλει] scil. τὸ ἐξαρνεῖσθαι.

— 20. ἐκείνου κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ] correxi ἐκείνου κατ' ἀδελφοῦ. actionem damni illati mihi intentasset, si in causa fuissem, ut Aphobus in se. Æsium, ut falsum testem, contra se, qui frater esset, egerat.

— 21. περὶ ἀτιμίας] Lambinus mavult ἐντιμίας. sed bene habet vulgata. Nam cum agitur περὶ ἀτιμίας, certatur, utrum res subeunda sit, an jus civile et status in foro, quod Latini caput appellant, retineatur. Lambinum sequi si malimus, saltim περὶ τῆς ἐντιμίας, de capite, servando puta, sit legendum, non sine articulo.

— 27. ἐξαρνος ἐγένετ'] dubium esse possit, ad Aphobum an ad Æsium redeat; quamquam ad hunc potius. sed οὗτος ad Aphobum certe redit.

— pen. ἀμφὼ φάσκοντα] *ambo* fratres, Aphobus et Æsius, *pariter*.

— ibid. καὶ περὶ τούτων] *etiam de his*. non solum negabant Aphobus et Æsius hoc, quod Demosthenes siebat, Æsium interfuisse illi Aphobi ἀναιρέσει, et testatum esse, vera illa esse, quæ puer Demosthenis pro responsis Aphobi consignasset; sed illud quoque negabant, Demosthenem obtulisse illum ipsum puerum explorationi per tormenta, et ipsos noluisse puerum ad tormenta admittere.

850. 2. τοῦτον] correxi τούτῳ. *cum ad latus hunc* [Aphobo, fratri] *adstaret*. vulgata si probatur, necesse est εἰρωνίαν aut ἀπομάχεσθαι deesse. *hunc* Aphobum ista [ita esse relata] *dixisse*, aut *respondisse*.

— 5. ἠθίλησεν] correxi ἠθέλησε, scil. Aphobus.

— 12. μαμαστίφεται] scil. ὁμολογεῖται. vocabulum τὸν ἄνθρωπον v. 11. redit ad Milyum, quem cum Aphobus in τῇ ἀναιρέσει professus esset, a se liberum haberi atque agnosci, postmodum idem negabat liberum esse, ideoque ad tormenta sibi tradi poscebat; Demosthenes autem renuebat, quod liber esset, neque fas esset liberum corpus tormentis subjici.

— 13. ἀφαιρεῖται κατὰ Δήμωνος εἰς βασανίσου] voce Aphobum ad arbitrum, quo ibi contra Demonem testaretur. sed quid? si fallar, hoc, Demonem mentitum esse, qui confirmasset, se scire, Milyum esse servum. patet hoc e p. 861. 4.

— 21. τί σωθὲν] correxi τί μαθὸν, quod est magis Atticum. *quo motus? quanam re? impulsus?*

— 27. ἀναιρῶν —] F. ἀναιρῶν. ἴσως γάρ. ἴσως. ἀλλ'—.

851. 4. ἐν ὑμῖν] emendata distinctione, quæ vitiosa est in vulgata, nam comma transferendum est et ponc ἐν ὑμῖν collocandum, admoneo, in τούτων subaudiri ἃ ὑμαστίφεσαν.

— 7. τελευταῖον τοίνυν ὡς δίκαια] delevi ὡς, forte natum e compendio, quæ in libris Demosthenicis manu exaratis indicari solent hæ voces, aut ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, aut ὦ ἄνδρες δικασταί.

— 14. ἐκκεκριμένους] Citat h. l. Harpocr. v. ἐκκεκριμένος.

— ibid. ἢ καὶ δι' ἑταιρείαν] delevi καί. *propter amicitiam*, ejus puta, cui testimonium præstant.

— ibid. ἢ καὶ δι' ἐχθραν] ejus puta, adversus quem testantur.

— 17. μεμαρτυρικότες] subaudi οἱ ἐμοὶ μεμαρτυρικότες. Sed nescio tamen, an οὗτοι, vel simile quid, post εἶτ' interierit.

— ibid. ἑταιρείαι] correxi ἑταιρείᾳ, meo arbitratu. vulgata ex antiquo more scribendi nata est. veteres enim dativum singularem in hujusmodi vocabulis pari modo atque nominativum pluralem scribebant, hoc est, iota ad latus ponebant, quod nos hodie supponimus. οὗτοι γὰρ ἑταιρείᾳ [id est, δι' ἑταιρείαν], subandi ἐμοὶ μεμαρτυρήκασι. neque enim ideo testati mihi sunt, quod essent mei sodales. possit quoque lectio codicis Aug. ἑταιρεία (in nominativo) probari. *neque enim* hi mei testes sunt *sodalitium*, cæterva conspiratorum. cui lectioni imprimis favent insequentia.

— 20. ἐχθραι] rursus correxi meo judicio ἐχθρᾳ, id est, δι' ἐχθραν. Sed et Aug. ἐχθρᾷ non est contemnenda lectio.

— 21. Φάνος] olim legebatur hic Στέφανος. quem Taylorus in Schedis p. 745. habuit pro illo Stephano, poeta comico, quem a Demosthene civitate donatum esse, aiat Auctor anonymus vitæ Aristophanis. Locus a Tayloro designatus p. XII. b. ed. Kusteri prostat. quem si diligentius inspicias, videbis, quæ Taylorus de Stephano perperam accepit, de Antiphane esse accipienda. Multam hic a vero abest bonus Britannus.

— 24. δι' ἀνηρίαν ἃν τις φήσειε] scil. τούτους ἐμοὶ μεμαρτυρηκέναι κατὰ τούτων.

— pen. μέτρια δ' ὄντες δεδρακότι] idem est ac si dixisset: ἀλλὰ γνησιώτατοι ὡς ὄντες μέτρ. ἄ. vel ὅτι εἰσὶ μ. ἄ.

852. 6. εἰπεῖν] subandi ἐκεῖνόν. non modo negat se ista dixisse, quæ testes me eum dixisse aiunt.

— 7. εἰρηκότα] subandi ἢ οὗτος, ὡς ἐγὼ ἤλεγξα τούτων εἰρηκότα.

— 13. τότε] coheret cum ἀφεθέντα, *quem meminerunt tunc emissum in libertatem*. quia variæ Athenis erant ἀφέσεις (e. c. creditor aut actor dicebatur debitorem, aut reum, ἀφιέναι καὶ ἀπαλλάττειν, cum profiteretur, sibi nihil ab eo nummorum, jurisve postulati debere), propterea ad ἀφεθέντα addit ἐλεύθερον εἶναι.

— 26. τοῦ μάρτυρος] Phanus designatur.

Sententia est hæc: Aphobus, calumniando me, et judicium superius contra se datum, illoque criminando, et iniquitatis insimulando, movendæque mihi ex eo invidia, videtur sibi vos adducturus, ut testem meum, Phanum, falsi dicti testimonii condemnetis.

853. 6. *τὸν δίκην*] scil. illam, quæ super gesta tutela agitata fuit.

— 9. *οἱ δὲ μάρτυρες οἵδε ἐμαρτύρησαν*] et hi testes [Phanus, Æsius, alii] testati essent, Aphobum in quæsitione [*τῇ ἀναζέσει*] fassum esse, Milyam esse liberum hominem, et pro eo a se haberi.

— 20. *ἕκαστον*] scil. *χρέος*.

— ibid. *λαζὸν*] videtur hic aliquid deesse. pendet enim hic nominativus. forsitan *οὗτος ἐνεφάνισατο*, vel *ἀντεστήσατο*. *cum in indice mearum postulationum singula quæque nomina posuissem seorsim, et unde illa sumta interverteret hic Aphobus, et quantum numero, et a quo.*

— 25. *ἑκόμενα*] vocabulum suspectum, obscurum certe. Si significat, *insequentia, infra scripta*, saltim debebat *τὰ ἑκόμενα* cum articulo dictum esse.

— ibid. *ἣν δ' ἔλαβε προῖκα*] delevi adversativam. idem est ac si dixisset: *προῖκα, ἣν ἔλαβε. octoginta minas, dotis nomine, quam dotem tulit.*

854. 7. *τῆς ἐμῆς*] correxi *τῆς ἑαυτοῦ*. redit hoc ad *τινα ἀνθρώπων*. *num quis hominum ex his verbis planum facere possit, suæ matris dotem esse penes Aphobum.* deinde mutavi distinctionem, et punctum post *καὶ τί λέγων* posui. *et quibus tandem argumentis hoc planum faciat?* Tum nova incipit sententia. *ὦ πρὸς Διὸς* — (sic enim sine articulo *τοῦ* malui dare) *rogo per Jovem O. M. fac te confitori, fingam id tantisper, Milyam esse hominem liberum, ideone magis habeo dotem?*

— 9. *οὐδὲν*] subaudi *μᾶλλον*. sed offendit *δέξειν*. Sententia postulat *δέξαιμι*. *nihilo magis propterea* [propter istam confessionem] *habere dotem videar.* possit quoque *οὐδενὶ* legi, *nemini videar.* Dices forsitan illud *δέξειν* ad illa superiora v. 3. *πρὶν εἰ τις ἐν ὑμῖν ἢ ῥήτωρ* — *δοκεῖ*. sed tam collocanda hæc verba, *οὐδὲν ἂν δόξαιμι διὰ τοῦτό γε δέξειν*, essent pone *καὶ τί λέγων* v. 7. et vel sic tamen esset *οὐδενὶ* legendum. *nemini vestrum quisquam videatur tam callidus prætigiator orationis esse, qui ex illis verbis istæc exterquerat.* Veni aliquando in suspicionem fuisse in libris quibusdam locum hunc sic conceptum: *καίτοι λέγω πρὸς Διός, οὐχ ὁμολόγησεν εἶναι Μιλύαν ἐλεύθερον, καὶ τί μᾶλλον οὐκ ἔχει τὴν προῖκα; οὐδενὶ ἂν δόξαιμι διὰ τοῦτό γε δέξειν.* Sed dicam tantisper, ita me Deus amet, nunquam fassus est Aphobus Milyam esse liberum. ideone minus habet Aphobus dotem? [aut potestne ex eo effici et evinci, Aphobum dotem non habere?] nemo profecto est, qui ex isto quidem argumento hoc colligat. Et profecto nescio, an hæc lectio vulgatæ sit præferenda. Possit quoque sic: *καὶ τί μᾶλλον ἴχνη τὴν προῖκα δέξει. ideone videbitur Aphobus habere et promere dotem? Nil profecto ideo magis videatur.*

— 19. *ταύτας*] post *ταύτας* videtur *ὧν*, vel *ἦσαν*, vel *οὖν*, vel tale quid deesse.

— 21. *ὄφλειν*] scil. *τὴν καταδίκην*.

— 24. *τετολμηκὼς*] *et a se impetrare cum non potuerit, etiam post condemnationem, ut ablata restitueret; tamen* —.

855. 5. *τί τῷ νόμῳ καὶ τῇ βασάνῳ*] subaudi *χωρὶς. quid opus est quemquam ad tormenta deposcere, ubi lex planis verbis criminis convicti pœnas sancit?*

— 11. *τουτουσὶ*] hos judices.

— 14. *ὄν*] correxi *ὅν*. poteram quoque *ᾧ*. nam perinde est. nata est vulgata e duplicitate lectionis, quæ h. l. in libris Demosthenicis fuit; aliis exhibentibus *ᾧ*, aliis *ὅν*.

— 15. *τί σοὶ ποιήσουσιν οἱ μάρτυρες*] *quid tibi hac in causa proderunt, aut obfuerunt testes?* tu ipse te condemnasti.

— 18. *ἐν τῷ λόγῳ*] *in rationibus gesta a te tutelæ*, qua tu judicibus exhibuisti.

— ibid. *γέγραφας σὺ, κατεμαρτύρησαν* —] correxi *γέγραφας σὺ, συγκατεμαρτύρησαν*. Aphobus enim per illa, quæ in ista ratione de se scripserat, ipse contra se fuerat testatus. reliqui ergo testes contra eum producti, non simpliciter *κατεμαρτύρουν αὐτοῦ*, contra ipsum testabantur, sed *συγκατεμαρτύρουν*. una cum Aphobo contra Aphobum testabantur.

— 24. *δοῦναι*] correxi *ἐκδοῦναι*. ausus sum semel, quod rarissime et perinvitus facio, marginem Lutet. a reliquis codicibus destitutum, sequi. quod ejus fides penes me sublesta est. Sed firmant insequentia nostram emendationem. Sententia est: quum ergo dicet Aphobus, me recusasse servum illum (Milyam designat), qui omnia nosset, ad tormenta tradere, reliquos autem servos, qui nil nossent, tradere haud defugisse: tum constabit multo magis eum decuisse, servos a me tormentis oblatos accipere.

856. 25. *ὃς*] non redit ad proximum *τὸν ἀνθρωπον*, sed ad remotius *σὺ* v. 23.

857. 4. *μισθώσουσι*] dedi h. l. *μισθώσωσι*, quod hic melius convenire videbatur. nam alias *ἕως* perinde cum indicativo, atque cum conjunctivo construitur.

— 6. *ἐξ ἀρχῆς. ὁμολογεῖ*] correxi *ἐξ αὐτῆς* [scil. *τῆς διαδικασίας*]. *ὁμολόγει*.

858. 8. *περὶ δὲ τοῦ καταλειφθῆναι*] melius hoc, quam quod Aug. dat *περὶ δὲ τοῦ μὴ καταλειφθῆναι*. quamquam et hoc defendi quodammodo potest.

— 9. *ψευδόμενον*] post *ψευδόμενον* deesse

videtur αὐτὸν, aut τοῦτον. quod facile interire potuit ex concursu cum eadem voce proxime insequente.

— 10. πολλὰ ἃ πέφυκεν] delevi articulum. melius convenire videbatur hæc Bav. lectio, quam πολλὰ ἀπέφυκεν Aug. quamquam reduxissem, si illa caruissem.

— 12. πρόσθεν ὑμῖν] utrum sit ὑμῖν servandum, an ὑμῖν præferendum, dubium esse possit. nam utrumque cum sententia convenit.

— 19. ἐκ τῶν ἐπιτρόπων τούτων] correxi postremam vocem τούτῳ, id quod est expositio verborum ἐκ τῶν ἐπιτρόπων, *uni tutorum, huic*, Aphobo puta.

— 22. κἀκείνου] correxi κἀκείνων, scil. τῶν χρημάτων. v. p. 831. 3. ubi locus hic ipse totidem verbis legitur.

— pen. παρ' ἐκείνου] a Philonide puta.

859. 2. αὐτὸν] correxi αὐτῶν de meo, scil. quatuor talentorum.

— 14. τῷ μάρτυρι] Phano puta.

— 27. περὶ μὲν —] constructio hæc est: παραδόσω σοι τὸν ἴχνεσι τὰ ἀντίγραφα, ἃς σύ μοι προσκαλέσω περὶ τούτου.

860. 2. κατὰ τῆς θυγατρὸς] ergo filius Aphobo nullus erat.

— 17. κἀκεῖνοι] testes mei.

— 19. κατ' ἐκείνων] liberos testium designat.

— ibid. οὔτ' αὐτοῖς] neque testibus meis, qui liberos suos offerebant ad dejerandum super eorum capite.

— ibid. οὔτ' ἐκείνοις] neque liberis patrum pro Demosthene testantium. videtur tamen οὔτ' αὐτοῖς redundare. abest quidem ab Aug. quapropter uncis inclusi. Possit quoque videri Demosthenes dedisse οὔτ' αὐτὸς ἀνομόσαι, neque ipse ejurare.

— 26. καὶ καταμεμαρτυρημένον τἀληθῆ] vitium loci prodit et sententia ipsa, et discrepantia codicum. ut brevis sim, videtur leg. esse: καὶ καταμεμαρτυρημένον τοῦτον τἀληθῆ. ut est in margine Lutet. *et hunc* Aphobum *testimoniis testium, vera testantium, victum.*

861. 9. οὐδὲν αὐτῶν πάντ' εἰδότων] correxi οὐδένα, τῶν πάντ' εἰδότων. *hunc Aphobum noluisse ad tormenta traditum a me accipere quemquam servorum omnium reliquorum, quamquam hi servi melius omnia nossent, quam Milyas.*

— 10. ὁ Μιλύας] Aug. dat ὃ Μιλύας. perinde est, hoc tamen elegantius.

— 14. πίστιν ἐνιδεῖναι] subaudi κατὰ τῆς θυγατρός. v. p. 860. 2.

— 23. περιγινομένης] malim περιπατηγινομένης.

862. 7. πέντε καὶ δέκα ταλάντων] malim uno vocabulo πεντεκαιδεκαταλάντου.

— 11. πέντε μνᾶς] subaudi κατὰ τὰς εἴκοσι πέντε μνᾶς.

AD ORATIONEM CONTRA ONETOREM PRIMAM.

864. 4. κηδεστὴν] Soror enim Onetoris penes Aphobum erat.

— 7. τὸν μὲν γὰρ] redit ad Aphobum. ut insequens τοῦτον v. 10. ad Onetorem.

— 13. ὦ] alii ἦ. perinde est, hoc tamen ad Atticismum magis accedit.

— 16. ἐπιστρεφῆται] correxi συναποστρεφῆ τι duobus vocabulis. hausi ex parte ex Augustano, in quo vitiose est συναποστρεφῆταί μα. mutavi ται in τε, quod a συναποστρεφῆ separavi, et præterea distinctionem, quæ in vulgata depravata est, sic mutavi, ut hæc exsisteret sententia; quonam igitur Onetor, una cum suæ sororis marito Aphobo, me facultatibus meis privat, fretusque suo apparatu ad vos, judices, prodiit, periculum vestri judicii subiturus. παρασκευὴ actoris, aut rei, sunt advocati amici, testes emti aut subornati, pecunia, gratiæ, quibus judicum suffragia obligantur, et emuntur, acute sollerterque excogitatæ causationes, versutiæ et cavillationes fori.

— 18. ὑπόλειπόν ἐστιν ὑμῖν] correxi ὑπόκειταί ἐστιν ἐν ὑμῖν. *in judicio vestro.* sit apud vos judices sedentes.

865. 15. τοῦτον] Onetorem puta.

— 25. Τιμοκράτης] Timocrates habuit prior sororem Onetoris secum, antequam ea ad Aphobum transiret.

866. 2. χρημάτων ἀνοτίμων] correxi χρήματα ἀποτίμημα. *existimans bona tutorium pupillis quasi oppignerata esse.*

— 5. ὀφειλήσειν] puta Aphobo, non Onetori. v. v. 18. 19.

— 25. ὀφείλειν εἴλοντο] volebat Timocrates ipse debere Aphobo, et volebat Onetor, ut Timocrates eidem deberet dotem, vel, sive dotem ferret Aphobus a Timocrate, sive ab Onetore, malebant ambo, non dotem, sed usuram ei dari.

867. 12. μηδὲ ἀποδοῦναι] idem est ac si dixisset: καὶ οὐκ ἀποδοῦναι.

— 14. εἴτε μὴ] malim εἴτε καὶ μή.

— 22. ἐλέγχω, ὡς δ' ὕστερον] correxi ἐλέγχων, ὡς οὐδ' ὕστερον. posteaquam, id quod modo feci, istæc ita plana feci, ut inter omnes constet, et dubium nullum supersit, dotem Aphobo statim a nuptiis datam non fuisse, facile item hoc demonstrabo, non magis illam postmodum ei datam esse.

— 24. κἂν εἰ μὴ ἐπὶ τούτοις] etiamsi dotem retinuissent, non ob eum, quem

dixi (v. p. 866. 1. et 24.), metum, sed ea sola de causa, quod certo decrevissent dotem Aphobo paulo post nuptias contractas dare, tamen non fuissent unquam daturi.

— 27. *εἶχον*] id est, *κατεῖχον παρ' ἑαυτοῖς. retinuisse penes se.*

868. 4. *ἐνεκάλουν*] querebar privatim inter amicos, et jus aequum poscebam Aphobum, anteqvam causam in forum deferrem.

— 12. *τοῦτ'*] correxi *τότ'. qui jam* tum *diffidit*, quum uxor Aphobo danda esset.

— 20. *τοῦτον τὸν ἄρχοντα*] in testimonio nominatum, Polyzelum puta. de rationibus chronologicis hujus loci v. Palmer. l. c. et Corsin. Fast. Att. T. IV. p. 12—14. Olymp. 103.

869. 26. *ὑπὲρ ὧν τὰς ἀσφαλείας μ. σπεφῦμεν*] Lambinus maluit *ὑπὲρ ὧν τῆς ἀσφ.* non cogitans, non dici, *ὑπέρ τινος σπουδῆν*, sed *τι σπουδῆν*. mallem utique (nam vulgata non satis placet) *ὧν τὴν ἀσφάλειαν μ. σπ.*

870. 4. *κατοφείλοντες*] distinxi in duo vocabula *κατ' ὀφείλοντες*. idem est ac si dixisset: *καθ' ἑαυτοῦ ὡς ὀφείλοντες*.

— 17. *ἁπλοῖ*] simplicis enim et candidi est sine teste et cautione pecuniam credere, aliaque magni momenti.

— 19. *ὑπὲρ τῶν διαφερόντων*] qui, in causis, ubi agitur de lucro faciendo, aut damno accipiendo, ne minimum quidem quioquam candide, et simplicoiter, antiquo more, agunt.

— pen. *μάρτυρας δὲ τῶν μὲν ὑμῖν παρέξομαι*] est idem ac si dixisset: *ἐγὼ δὲ τῶν μὲν μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι.*

871. 19. *περὶ αὐτῶν*] sententia flagitat *περὶ αὐτό*, scil. *τὸ χωρίον*. quia tamen sequitur *ὡς ἡμῶν ἐστιν*, videtur utique servandus pluralis, verumtamen accusativum malim, *περὶ αὐτά*, ubi subauditur *τὰ τῷ Ἀφόβῳ ἐν τῷ χωρίῳ ὑπάρχοντα.*

— 24. *τούτῳ*] Onetori.

872. 16. *ἐνεκάλεσε*] dubium, ad mulierem, an ad fratrem ejus referatur. Si posterius est, reddi debet, *finxerit*, aut *curaverit ad archontem deferri, et ab eo ratam haberi.*

873. 1. *τούτων*] correxi *τούτου*. redit enim ad *ταλάντου*. v. p. 878. 22.

— 8. *συνάσει*] scil. *αὕτη ἡ γνώ*, quod statim sequitur.

— 18. *αὖτα τι*] correxi *αὐτά τι* in *ταὐτὸν* subauditur, quam vos ipsi nostis, aut videtis.

— 19. *ἀλήθειαν πίστιν*] alii dant *ἀλήθειαν πίστιν*. perinde est. potest et *veritas* et *fides* esse gemina. veritas vera, et falsa, vel simulata, ficta, verbis modo prodita. fides item potest esse vera, et alia falsa, erronea, decepta. *ἀλήθεια πίστις* est veritas certa, qua fidi possit. *πίστις ἀληθὴς*, fides certa, veritate nixa. Lambinus malebat *οὐδὲ πίστιν*.

— 23. *ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος*] Nicophemum designat, aut Molonem.

874. 1. *αὐτῷ*] non Onetori, sed Aphobo.

— 3. *συνειδῶσάν τι*] subaudi *αὐτῇ*. quod addi necesse non est, tametsi Lambino secus videtur.

— 12. *περὶ τοῦ συνειδῆν*] alii dant *περὶ τοῦ μὴ συνειδῆν*. quod est reddendum: quo constaret, mulierem penes maritum non esse, non habere cum eo rem communem. perinde est, utram lectionem optes.

— 14. *αὐτῇ*] dedi *αὐτῷ*. secum (h. e. cum Onetore) *colloqui*.

— 20. *πασῶν*] scil. *βασάνων*. vocabulum *βάσανος* primum universe omne genus explorationis veri significat, tum peculiariter illud genus explorandi veri, quum per tormenta confessio veri exprimitur. Sententia igitur haec est: Vos et privatim et publice modum illum extorquendae confessionis et inveniendae veritatis, qui tormentis peragitur, pro certissimo reliquorum omnium modorum habetis.

— 24. *ζητοῦντα τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν*] studetis, conamini, veritatem invenire. alius possit *εὑρεῖν* redundans et amputandum videri.

875. 3. *τὸν μὲν*] Timocratem.

— ibid. *τὸν δὲ*] Aphobum.

— 7. *ἀληθείᾳ*] correxi *ἀληθείας*. Onetor enim cum de multis rebus affirmaret, volebat unumquodque suae affirmationis caput pro re vera haberi. multa ergo erant, quae ille venditabat, *ἀλήθειαι*, quas negat orator *veritatibus* similes esse, nedum ut *veritates ipsae* sint; vel, quae neque vera, neque vero similia orator ait esse.

AD ORATIONEM CONTRA ONETOREM SECUNDAM.

876. 3. *τούτους*] Timocratem et Onetorem.

— 8. *κατατίθεσιν ὄρους, ἀλλ' ἐπὶ*] correxi *καὶ τίθεσιν ὄρους ἐπὶ* — sed neque haec sincera est lectio, tametsi tolerabilior est, quam vulgata, sed videtur orator sic reliquisse: *καὶ οὐ τοὺς αὐτοὺς ἐτίθη, οἷς νῦν τίθεσιν, ὄρους, ἀλλ' ἐπὶ* — *neque ponebat eosdem, quos nunc ponit, ὄρους, sed* — appellabant, id quod notum est, Attici *ὄρους* ea tigna cum affixis elogiis, eas domos, eave fundos oppigneratos esse. Mos hic apud nos quoque si obtineret, quem optandum erat obtinere, quam multos

ejusmodi ὄρους essét videre!

— 11. *αὐτῷ*] Aphobo puta.

— 12. *αὐτὸν*] redit ad eundem.

— ibid. *ἴδῃ*] aut, ut alii, *εἰδῇς*, quod nescio an sit melius, redit ad Onetorem.

— 20. *ἀπεστερημῆσθαι*] scil. *φασί*.

— pen. *ἐκείνους*] *τοὺς ὄρους* puta domui Aphobi affixos.

— ult. *καὶ τούτους*] affixos prædio Aphobi.

877. 5. *καὶ νῦν*] operam se dedisse, ut sibi oppigneratum in tabulis publicis prædium Aphobi, et ante fuisset, et nunc adjectum esset, pro talento.

— 7. *προσωμόσατο*] correxi *προσομόσατο*. Sententia est: se curasse, ut auctoritate publica, præter illos ὄρους, qui essent prædio Aphobi affixi, alii quoque ὄροι ejus domui affigerentur, quibus sibi, Onetori, de pecunia sua Aphobo data, recuperanda publice caveretur.

— 9. *τὸν μαρτυρίαν*] subaudi *ταυτὴν*, vel *τὸν περὶ τούτων*.

— 15. *τῆς ἐξ ἀρχῆς*] scil. *λογαριάσεως*.

— ult. *τοῦ δὲ χωρίου τὸ περιὸν*] Sententia ut construetio postulat: *τὸ δὲ χωρίον τοῦ περιόντος*. idem est ac si dixisset: *ἡ μὲν δαπάνη ταλάντου ἔσται ἀξία — τὸ δὲ χωρίον ἄξιον ἔσται τοῦ περιόντος, τουτέστι τῶν δισχιλίων δραχμῶν*. domus valebit talentum, prædium autem excessum talenti, viginti minas puta.

878. 12. *ὅτι ἀμολόγησέ τι. καὶ γὰρ λέγων*—] correxi *ὅτι ὄμοσε. τί γὰρ καὶ λέγων. constat eum fuisse juraturum. Nam quo quæso tandem prætextu negabit se tum fuisse juraturum —?*

— 27. *ὃς*] correxi *ὡς*. propter insequentem infinitivum *προσεγγυήσασθαι*. nam alias per se bonum est *ὃς*. Sed deberet sequi optativus *προσεγγυῷτο*. v. p. 903. 18.

879. 4. *τοῦτον*] post *τοῦτον* videtur deesse *ὑπὲρ ἐκείνου. hunc* (Onetorem) *alii* (judicibus. v. p. 878. 23. ubi *ἐμοῖν* correxi) *pro illo* (Aphobo) *velle dependere.*

— 13. *νῦν, εἴγε ἀληθῆ λέγεις*] correxi transponendis primis vocabulis, *εἴ γε νῦν ἀληθῆ λ.* Sententia est: tu, Onetor, negas ὄρους fixisse prius, quam Aphobus esset condemnatus. Recte ais, sed hæc condemnatio, non de condemnatione illa, quæ a judicibus in Aphobum, sed de ea, quæ a te in eundem profecta est, accipi debet, si verum est id, quod tu nunc ais, cum negas a te fixos esse ante condemnationem Aphobi ὄρους. Planius hæc sic dicerentur: Si verum est, quod tu ais, necesse est Aphobum a te prius esse condemnatum, quam a judicibus.

— 21. *πῶς ἐστὶ δίκαιον* etc.] constat affectum hunc esse mutilatumque locum. testatur satis et sententia hians, et codicum discrepantia. unde colligitur, veteres Demosthenis editiones hic mirifice inter se discordasse. E lectione vulgata colligo, sic fuisse in libris quibusdam: *ἐὰν μὲν πλείονος ὑπῇ κίνδυνος ἐλπὶς, τότ' αἰτεῖν σε πλείω, ἐὰν δ' ἐλάττονος* [scil. *κίνδυνος ἐλπὶς ὑπῇ*] *ἔλαττον* [scil. *αἰτεῖν*]. *Si majoris lucri spes affulgeat, tum te plus petere, sin minoris, minus.*

— 25. *τούτου*] malim *τούτῳ σοῦ. cum tu*, Onetor, *hunc*, Aphobo, *dotem non dederis.* et hoc propterea, quod *σὺ στῆσαι* sequitur (duobus vocabulis, non, ut vulgo legitur, *συστῆσαι*, uno, quod vitium correxi), item *σὸν εἶναι τὸ χωρίον.*

880. 4. *ἐπὶ τὰμιὰ ἴδοιτ'*] caret hoc sensu. Sententia postulat: *ἐπὶ εἰς τἀμιὰ ἴδοιτ'. quoniam in mea dabatis.* h. e. quoniam, cum Aphobo daretis dotem, curabatis, ab eo vobis oppignerari ea bona, quæ non ejus essent, sed mea.

I. I. REISKII

ANNOTATA

AD

EXCEPTIONES.

AD ORATIONEM ADVERSUS ZENOTHEMIN.

Oratio haec scripta est nomine Demonis, qui patronus erat Demosthenis, ut constat e hac oratione, p. 890. 27.

882. pen. προσίχετο] non damno. convenirat tamen melius προσήχετο, vel προσίκετο. animum si unquam ulli causae adverteris.

883. 1. συλλάκις] suspectum est, et videtur locum in alienum invasisse.

— 13. εἰκότως] εἰκότως ἢ ἃ malim, id est, εἰς ταῦτα, ἃ ἔλεγον.

884. 18. ὁ παύλαρος] Hegestratus, nisi ille potius Hegesistratus est.

885. 5. πρεσβυτὴν ἐκ βουλῆς τινὰ] locus mihi obscurus. in Augustano est πρεσβύτου. verba ἐκ βουλῆς τινὰ Lambin. deprehendit a quibusdam suorum codicum abesse. credibile non est, hominem senatorium eo contemtus decidisse, ut a mercatoribus se pateretur pro procuratore aut actore negotiorum suorum in insulam allegaretur. Nisi additum esset τινὰ, possit ἐκ βουλῆς aliquo modo accipi pro communicatis inter se consiliis. Sed et hoc ipsum foret languidum et redundans. Alias πρεσβευτὴς est agens in rebus, ut si collegium mercatorum e. c. aut mercatores quidam privatim aliquem causidicum aliquo mittant componendorum causa suorum negotiorum, qualis etiam hic designatur. v. p. 1121. 1.

— ibid. ὁτιοῦν] sic, qualicunque tralatitia notitia, ut solent homines inter se notî esse, non familiaritate, neque necessitudine conjuncti.

— 6. πανοῦργος] improbus, nequam, veterator, qualis est, et qualem usu et damno nostro cognovimus.

— ibid. οὐδὲν ἧλαττον] amplector οὐδενὸς ex Aug. pr. quo admisso sic erit leg. οὐδενὸς ἧλαττον, εἰ οἷόν τ' εἰπεῖν, ἀτυχήσαντες, εἴ τί γε ἐξ ἀρχῆς πονηροῖς ἀνθρώποις συμβῆναι ἀτύχημα. Si quidem infortunium est in improbos incidere, cum iisque rem communem habere.

— 7. ἦ] subaudi ἐστι. quam est infortunium, statim a principio in malos homines incidere. h. e. quam hominibus rem habere, qui nunquam de se speciem probitatis dederint, sed statim a principio, primo statim experimento sui, se improbe gesserint, at Zenothemis et Hegesistratus, qui professi sunt se scelerosos.

— 10. ταῦτα μὲν οὖν ἡμούμεν ἀργολαζεσθαι αὐτὸν καὶ καπηλεύεσθαι τοιοῦτῳ] prima quatuor verba parentheseos signis inclusi, et sic totum locum exhibui: (ταῦτα γὰρ ὧν ἀκούομεν) ἀργολάβευν ἑαυτὸν, καὶ καπηλεύεται (in 3. pers. sing. perf. pass.) τοιοῦτ. nata est vitiosa lectio ἀργολαβεῖσθαι αὐτὸν ex ἀργολάβευν ἑαυτὸν. librarii enim Graeci αι et ε promiscue habent. καπηλεύεται: dedi ex ingenio meo, caetera e codicibus. ἀργολαζεῖν ἑαυτὸν est quaestum semet facere, merere seu corpore, ut bajuli et meretrices, seu lingua, ut rabulae, seu calamo, ut Journalistae. καπηλεύεσθαι ἑαυτὸν τινι est alicui operam suam addicere, condicere, dedere atque consecrare semet. ταῦτα redit ad negotium Aristophontis cum Mycalione, quo de negotio nobis hodie nil constat. Sententia itaque haec est: *Aristophon linguam suam in quaestum contulit, et huic Zenothemidi esse addixit atque vendidit.*

— 19. ἐξ ἀρχῆς] dedi τὸ ἐξ ἀρχῆς. Fœneratores, οἱ ἐκπυστοὶ, sunt homines Syracusani, qui Zenothemidi res fœnebres dederant.

— 20. ἀλλ' οὐδ' ἐλαχίστα ἔχοντες] correxi ἄλλο δ' οὐδὲν, ἐλαχίστας ἔχοντες. fœneratores, eum viderent, se aliud nihil habere, quam malum debitorem, *quicum agerent, frusti spe, fore, ut, si vos, judices, pateremini ab hoc veteratore vos circumveniri, suos nummos e nostris bonis recuperarent,* —

886. 3. Ἔστι — καπηλεῖν] haec est formula judicii a Cephalensibus judicibus lati.

— 5. ὁ ἡγεμὼν] Protus, de quo statim plura.

— 14. καὶ σοὶ πολλάκις λέγοντα] correxi partim ex ingenio meo καὶτοι πολλάκις λέγοντας. *quamquam, a quibus Hegestratus, aut tu pro eo pecuniam mutuam corrogares, saepe auditi sint, cum affirmarent, quicunque Hegestrato credidissent, eos omnes ab eo emunctum iri, et pecunias suas esse amissuros.*

— 15. σὺ οὖν] tu ergo, o Zenothemi.

— 16. ἔφη] inquit Protus.

— 24. βιβλίον] Citat h. l. Harpocr. Moeris Atticista v. ζυγλίον. p. 95. ed. Piersoni, quem ibi vide. post βιβλίον videtur ἴχνη deesse.

— 26. ἂν] malim αὖ. opposita enim sibi sunt πίστις et τὰ βέβαια. qui credit, cautiones ille nullas requirit.

— pen. λέγῃ] dedi λέγοι. *quid opus est multis.*

887. 1. αὐτὸν] non τὸν σῖτον, sed τὸν Ζηνόθεμιν. conabatur Protus Zenothemin e navi, h. e. e possessione frumenti, expel-

lere, Zenothemis autem recusabat expelli.

— 7. *ἐκεῖνος*] Protus.

— 8. *τιμὰς*] mercedes naucleri et nautarum, vecturam.

— ibid. *τοῦτον*] Zenothemin.

— 9. *τὰ διάφορα*] intertrimentum. h. e. reluitionem impensarum, quæ Zenothemidi fuissent faciendæ, et damnorum, quæ mora aliisve de causis passus esset. Magna enim damna fuissent Zenothemidi accipienda, si oblatam voluisset recipere conditionem, h. e. cum navi et frumento, et Proto adversario, Syracusas renavigare, et ibi jure experiri.

— 10. *καὶ τάλαντον προσλαβεῖν*] verba hæc absunt ab Augustano, nescio, an recte. nam talentum pro dono gratuito videtur modum æquitatis excedere. Verumtamen solet impetus animi homines et pertinacia, et fiducia causæ obtinendæ ultra terminos modestiæ abripere et ad vanitatem aliquam impellere.

— 11. *ἐκείνου*] Protus designatur. deinde malim v. 12. *καὶ λεγόντων καὶ ἐμοῦ*, scil. *ταῦτά*.

— 15. *ἐξάγειν βεβαιοῦν*] pro posteriori vocabulo videtur sententia *βεβαιοῦντων ἐμῶν* postulare. Si nos sibi sponsores fiamus, nos velle Zenothemin educere. quod cum fiebat, tum actio litis adversus Zenothemin a Proto, primo actore, ad Demonem ejusque socios transferebatur. possit quoque *οἷς ἐκείνος* legi.

— 16. *εἰ δ' αὖ θέλοντος*] correxi *εἰ δὲ ταῦτ' ἐθέλοντος*. *Sin autem, tametsi ipse* (Protus puta) *esse ad hæc offerret, nos tamen Zenothemidi frumentum permitteremus.*

— 19. *ἃ προὐκαλεῖτο*] valde vereor, ne *προκαλεῖσθαι* in passivo non usurpetur, sed solummodo in medio. quod si sic est, necesse est *ὁ πρῶτος* deesse. *ad quæ Protus eum invitabat.* Sin autem vulgata bene habet, debet passive accipi, *ad quæ invitabatur.*

— 22. *ἤθελον*] correxi *ἤθελεν*. in singulari. Zenothemis puta.

— 24. *προειδὼς*] norat Zenothemis, Hegestratum velle navem ponto mergere, priusquam hic id institueret.

888. 8. *ἐμελλον*] malim *ἐμέλλομεν*. nam paulo ante dixerat *οὐδεὶς ἐμῶν ἐναντιλάμβανεν*.

— 26. *συντεταχότος*] alii *συντεθειμότος*.

nescio, utrum melius.

889. 4. *ἐλθόντα*] scil. *Ἀθήναζε*.

— ibid. *πωλήσειν*] scil. *ἑαυτῷ*.

— 14. *τῆς ἐπὶ τὸν σῖτον*] præpositionem tametsi vitiosam reliqui, quia meliorem non reperi. Wolf dedit *περὶ*. Saltim *παρὰ* dedisset, quod melius conveniret.

— 20. *ὄφλειν δὲ*] subaudi *τὸν Ζηνόθεμιν τὴν δίκην*.

— 21. *ἐκεῖνος*] Protus.

— 22. *πωῶσιν*] Zenothemis et Aristophon.

— ibid. *ὁμολογήσασιν*] subaudi *εἰ ἔχει*, vel tale quid.

— 24. *εἰς τὸ ἔγκλημα*] libellum accusationis, quem Zenothemis adversus Protum judicibus exhibuerat.

— pen. *ἐναντίωσιν*] Thomas Magister v. *ἀντίωσιν* h. l. citat.

— ult. *αὐτὸ πρὸς ἑαυτὸν*] primam vocem addidi. alloquitur Zenothemin, et Protum, sed hunc absentem. Protus enim auffugerat.

890. 1. *πρόσεχε*] tu, Zenothemi.

— 3. *δίκην*] Protus enim contumacia fuerat damnatus, et lis contra eum Zenothemidi adjudicata.

— 5. *τὴ Δία*] est objectio, desinens in v. *ἄνθρωπος* hoc versu. cui occurritur verbis *διά γε ὑμᾶς. attamen*, aitis, *homo*, Protus, *abiit, evasit. Recte vero*, inquam, *at non nostra, sed vestra culpa.*

— 8. *δι' ὑμῶν*] malim *δι' ὑμᾶς*.

— 14. *ἐνδεκα*] correxi *ἐνδεκαν. partim debiti nondum depensam.*

— 22. *γνώριμοι*] scil. *ἐμοί. ἐκείνου* redit ad Demosthenem.

— pen. *δεινὸν εἶη*] subaudi *εἰ μὴ πεπόνθαμεν*.

— ult. *ἐμοὶ συμβήσεται*] malim *ἐμοὶ γὰρ συμβ.*

891. 3. *τὰ τοιαῦτα*] non intelligo, quid sibi velit. non potuit causas publicas ad privatos homines pertinentes designasse, ut majestatis, peculatus, legum vitiosarum, etc. quibus detractis, ecquid quasso remanet causis publicis. Ipse Demosthenes, non suo quidem, sed alieno nomine scripsit ejusmodi orationes, scripsit tamen; ut mentiretur, si ab iis se abfuisse affirmaret. Sed erat hic locus, ni fallor, apertior futurus, si totus exstaret, sed apparet clausulam deesse.

AD ORATIONEM ADVERSUS APATURIUM.

893. 1. *αὐτοῖς*] *solis.*

— 7. *ὁ μὲν οὖν*] designat Aristoclem.

— 8. *μετὰ τούτων*] correxi *τούτου*. cum hoc Apaturio.

— 27. *τούτους*] correxi meo periculo *τούτων. in his, inter hos.*

894. 7. *ἀδικοῦντες*] dedi *ἀφαιτοῦντες*. vulgata videtur notas alius cujusdam vetustæ lectionis, quæ etiam in libris versata fuerit, referre, quam suspicor fuisse *ἐνδικοῦντες*. Lambinus volebat *ἀντιδικοῦντες*. profecto jam supra p. 840. pen. exem-

plen occurrit verbi ἀδικεῖν cum ἀντιδικεῖν permutati. verum ab hoc quidem loco verbum ἀντιδικεῖν est alienum. nam creditores Apaturii non ἀντιδίκουν αὐτῷ, sed ἐξεδίκουν αὐτόν. non cum eo, ut rei cum actore agebant, sed ut creditores cum debitore lento. illorum est ἀντιδικεῖν, causam suam defendere coram judicio, horum ἐκδικεῖν, in foro res suas repetere, et ope judicis exigere atque extorquere invito.

— 26. ἀνθομολογησάμενος πρὸς τοῦτον] cum ita comparassem, ut Apaturius illas quadraginta minas profiteretur sibi a me multo datas esse, reciperetque mihi reddĭturus; et cum ego rursus illi spopondissem, me navem illi restituturum, si quadraginta illas minas mihi redderet. nos appellamus *einen Wiederkauff* [*a redemptione*].

895. 5. ἀναστασιασθείσης] Citat h. l. Harpocrat. v. ἀνεστασίασεν.

— 22. ἴνδικα] Valesius ad Harpocr. p. 54. mavult ἴκδικα. Verum neque codices consentiunt, et vocabulum alienum h. l. est. nam ἴκδικα est reliqua pars debiti nondum depensa. Verum Apaturius nihil plane dependerat; et de reliquiis lucris hic plane non agitur. Sed si navis miseris venderetur, quam quadraginta minis, unde reliqua luitio fieret? id, quod deesset summæ isti integrandæ. hæc est ἴκδικα, non ἴκδικα.

897. 3. αὐτῶν] fuit igitur Apaturius quoque Byzantius, perinde ut Parmeno.

— 9. οὗτος μὲν (Apaturius) ἐκείνῳ (Parmenonti).

— 25. ἦλθον ἐπὶ τὸ ἀμφισβητεῖν] correxi ἦλθον ἐπὶ τὸ διαμφισβητεῖν. Fuit etiam aliquando, cum suspicarer duo vocabula αὐτῷ διαιτητὴς v. 26. in unum αὐτοδιαιτητὴς esse contrahendum. *Solus arbiter.* quod in medio relinquo.

898. 12. ἀπολωλεκέναι] post ἀπολωλεκέναι, vel potius ἀπολωλέναι, ut est in Augustano, perisse τὸ γραμματεῖον, vel tale quid, haud improbabiliter suspicatus est Lambinus.

— 18. ἀξιῶν] post ἀξιῶν, aut in hac regione, deesse videtur aliquid, e. c. ἵνα μόνον αὐτῷ διαιτητὴν εἶναι. v. p. 902. 15. aut ἀποφαίνεσθαι τὸν διαιτητήν.

899. 1. Ὀφρυνίῳ] Citat h. l. Harpocr. v. ὀφρύνιον.

— 7. καθ' αὑτοῦ] foret hoc *contra se*, Parmenontem. Verum sententia postulat καθ' αὑτόν. *per se, pro se*, suamet ipsius auctoritate, et redit ad Aristoclem. v. p. 902. 21. 903. 15.

— 9. ἀπεφήναντο] correxi ἀπεφήνατο. in singulari. Solus Aristocles sententiam pronunciavit in Parmenontem.

— 23. ὅσωπερ] ante ὅσωπερ, aut in hac regione, deesse videtur βουλόμενος, aut δίκην, aut ἀξιῶν, aut tale quid.

900. 4. ἑξαμῆνοι] malim ἑξαμῆνοι, *semestres.* causæ nauticæ seu mercatoriæ aguntur in foro Attico per sex menses hibernos. Sententia existeret e vulgata hæc: illas quocunque mense agitatas esse, et non ultra mensem protractas, sed intra mensem absolutas. id quod a vero abhorret.

— 7. μὲν] huic respondet δὲ v. 21. in illis εἰ δ' ἄρα ἐμισθοῦτό τι—.

— 14. ἐκεῖ τὴν τράπεζαν] subaudi ὀφειλόμενον.

— 27. εἰ μὲ πρωτίρευσι—] fort. εἰ μὴ πρωτίρευσι, ἀλλ' ἐν τῷ ἐξελθόντι ἐναυτῷ (id est, πέρυσιν). v. p. 901. 3. ἢ πέρυσιν, ἢ πρωτίρευσιν.

901. 10. ἀλλὰ μαρτύρομαι τὸν νόμον εἶναι] lectio hæc si servatur, tolli debet εἶναι. Sed recepi e libris bonæ notæ μάρτυρά μοί φημι τὸν νόμον εἶναι.

— 16. συνέβαινεν] correxi συνέβαλλεν. quæ Parmeno cum Apaturio contraxerat. ad quem ipsum Parmenontem etiam ἀπελεῖ redit, item ἐκείνῳ v. 20.

— 21. τὴν εἰς τὴν τράπεζαν] subaudi γεγενημένην.

— 26. τὸν ἐγγύην] post τὸν ἐγγύην videtur καὶ κελεύοντι deesse.

902. 7. ὑπὸ τούτων] Apaturio et Aristocle.

903. 21. τούτῳ] correxi τούτου. *quam Apaturius.* possit quoque τούτων convenire. *quam Apaturius atque Aristocles.*

AD ORATIONEM ADVERSUS PHORMIONEM.

Scripta hæc est oratio nomine Chrysippi. v. 911. 18. quo fit, ut in Augustano aliisque codicibus inscripta sit ὑπὲρ Χρυσίππου πρὸς τὸν Φορμίωνος παραγραφήν. quo titulo eam Harpocr. quoque laudat v. Διοδότους λογικός. alter, qui p. 918. pen. legendi vices suscipit, videtur Chrysippi frater esse.

907. 5. συμβάλλωσιν] correxi συμβαλόντας. qui causam hanc agunt, videri possint, non cives Athenienses esse, sed mercatores peregrini, quippe qui se aiant sæpius in portum Atticum venire. Verumtamen non videtur hoc argumentum rem conficere. potest enim hæc dictio, *frequentare portum Atticum*, etiam de civibus Atheniensibus usurpari, naviculariam Athenis exercentibus, tametsi alibi locorum sedes fortunarum certas habeant fixas. Vel etiam potest illa dictio hoc significare, jam a longo tempore fratres illos, Chrysippum puta, alterumque fratrem, cujus no-

men ignoratur, consuevisse ex urbe in Pirmeum descendere. miror tamen nihilominus insolentiam dictionis, quæ vix alias soleat, nisi de peregrinis, usurpari. v. p. 924. 5.

— 9. ὑπὸ τῆς νεὼς] ὑπὸ serves, an ἐπὶ sufficias, multum interesse vix putem.

— 13. τῶν ἐμπόρων τῶν ἐπιδημησάντων ἅμα Φορμίωνι] correxi τῶν ἐν Βοσπόρῳ ἐπιδημ. — *maxime illi, qui tum in Bosporo versati essent, quum Phormio ibidem versaretur.*

— 15. τὰ χρήματα ἐν τῇ νηΐ] aut delenda est præpositio ἐν, id quod malim, aut iterandus est articulus, ut sit τὰ χρήματα τὰ ἐν τῇ νηΐ, aut denique transponenda sunt vocabula, τὰ ἐν τῇ νηΐ χρήματα.

908. 1. οἱ μὲν οὖν νόμοι] correxi οἱ μέντοι νόμοι. *leges autem.* Potest tamen vulgata bene defendi, si dicas huic μὲν respondere οὐ μὲν ἀλλὰ v. 8. quod vices gerere potest τοῦ δέ.

— 4. παραγράψασθαι] dedi παραγράφεσθαι. *in causis natis super contractibus iis, qui neque Athenis sint initi, neque cuveant, ut merces Athenas convectentur, concedunt leges exceptione fori uti.*

— 14. φασί] correxi φασί. comprehenduntur numerō plūrali, cum Phormione, reo, ejus advocati et testes, quibuscum causa communicatur.

— 17. ἀλλ' ὡς] malim ἀλλὰ καὶ, ὡς —.

— 21. ἐπὶ ἑτέρᾳ γ' ὑποθήκῃ] particulam γε addidi. magna inest difficultas v. ἑτέρᾳ, quam dudum sensit Valesius Emend. p. 4, 3. Sed satis perspicue non explicavit. Suspicor tamen hanc esse vocabuli vim: Chrysippum Phormioni fœnebrem pecuniam elocasse ἐπὶ ἑτέρᾳ τοσαύτῃ ὑποθήκῃ, apposito pignore, quod esset valore par et æquale pecuniæ mutuo creditæ. non enim solebant fœneratores mercatori credere, nisi contra pignus. Ambæ illæ sortes, altera creditoris, altera debitoris propria collocari debebant in mercibus mercaturæ periculo committendis, et hæ merces illa duarum sortium commissione comparatæ erant in jure creditoris, ut aut nummis ex earum venditione redactis ses debitum a mercatore domum reverso dilueretur; aut alias in potestate creditoris merces a debitore advectæ essent. interdum quoque debitores fundos immobiles, ἐγγείους ὑποθήκας, opponebant pignori. Olim hæc scripseram. postmodum cœpi suspicari, vocabulo ἑτέρᾳ tantundem significari, atque si dixisset: ἀνοίᾳ δή τινι οὖν, ἣν νῦν οὐκ ἰδίλω ἐνομάζων. pignore nescio quo. nil enim nunc neque juvat, neque refert a me id commemorari. Induxit me in hanc suspicionem p. 1236. 23. ubi legantur hæc verba: ἐφ' ἑτέρᾳ ἀνοδημίᾳ ἐμπορία. *peregre agens*, extra Atticam puta, *nescio quo in itinere.*

— pen. χιλίας δραχμάς] delevi posteriorem vocem. prior enim per se rei designandæ sufficit, et modo præcesserat δραχμὰς, ut errare lector nullo modo posset.

909. 1. τοῖς δανισταῖς πᾶσι ποιοῦσιν] dedi τῆς δανιστικῆς πᾶσι ποιοῦσιν. Sed cur dicat, Phormionem debuisse pro 75 minis, quas mutuo sumserat, merces exportare e portu Attico, valentes 115 minas, si voluisset pactis satisfacere, id vero non satis intelligo, si vera sunt ea, quæ paulo ante de pignoratitiis bonis disputabam. debuisset enim tum merces navi imposuero, valentes 150 minas. Sed fieri potest, ut aliis cum creditoribus aliter, non cum omnibus eadem formula pepigerit, nonnullis de jure severo parum quid remittentibus. vel ortus est error lectionis ex errore librarii, qui ΔΠ, id est, δίκα πέντε, dedit, pro |Δ| πενταπλοῦς δίκα, id est, πενταπλοῦν. præterea dici non solet δίκα πέντε, sed πέντε καὶ δίκα, vel uno vocabulo πεντεπλάσια.

— 4. ἑβδομήκοντα] 55 minæ et 75 minæ non conficiunt, nisi 130 minæ. est igitur error in numeris manifestus, et leg. ἐνενήκοντα καὶ πέντε, 95.

— 18. ἐπανελουθῆν] dedi παρανελοῦσθαι, tametsi parum refert. Sententia est, in utraque lectione, hæc: qui scrutarentur et vestigarent, venderetne Phormio merces in Pontum importatas, ubi, cui, quanti? et num alias merces emeret nummis ex illarum priorum mercium venditione redactis, quas illinc Athenas referret, ut cautum erat in tabulis, fideliterne et probe administraret pecunias a Chrysippo creditas, verbo, qui cœpta et gesta ejus scrupulosius specularentur. v. p. 915. 18.

— 25. ἐπιρρόπλοια] consentit hic quidem Augustanus vulgatæ, veruntamen, quod ille plerumque vocabula hæc adjectiva ἀμφοτερόπλους et ἐπιρόπλους, exhibeat sine ι, eaque formandi ratio magis convenire videatur analogiæ, ideo etiam hic ἐπιρόπλοια, sine iota, dedi, et in similibus aliis locis.

910. 1. ἄρχειν γὰρ εἶναι τῶν ἀνθρώπων] dedi pro postrema voce ῥώμων, obsecutus Valesio, qui p. 4. Emendat. meodosum hunc locum felici solertia sanavit. Causa ipsa salva est; sed argumentum, quo vir doctissimus utitur, vereor ne parum firmum sit. Grammaticos ait testari, Demosthenicum esse vocabulum ῥώμων. Jam in toto Demosthene, qui ad nos pervenerit, nullum memini esse alium locum, præter hunc, cui vocabulum conveniat. Potest fieri. Sed quota pars Demosthenis reliqua nobis facta est, et grammatici sæpe locos e deperditis libris afferunt. cæterum vocabulum fastidii et contemtus atque contumeliæ plenum sic satis decet stomachum mercatoris, a frigore mercium

unarum offensi. v. Phot. Lex. v. ἐμπωτίζομαι. et Morus V. C. ad Longini sect. 3. commate 4. p. 19. ubi necessario ῥοπικὸν est leg. pro ῥοπικὸν vulgato.

— 8. τοῦ ἐμπορίου] subaudi ἐξ οὗ ἀνήχθη, illo Ponticо, unde fuerat evectus.

— 13. πλέον ἢ τριακόσια σώματα ἐλεύθερα χωρὶς τῶν ἄλλων] addidi ἐλεύθερα. quod si probatur, referetur τῶν ἄλλων ad σωμάτων, tacite subaudiendum, sin minus, necesse erit, non σωμάτων, sed φορτίων subaudiri. etiam in numero corporum variatur. alii διακόσια dant, alii τριάκοντα. cum quibus facio. nam incredibile est, trecentos, vel et ducentos modo, liberos homines, in una nave mercatoria conclusos fuisse. Qui si tot fuere, consentaneum, duplo aut triplo plura fuisse mancipia. Ecquae autem navis mercatoria tot homines capiat; cum maximae quaeque naves bellicae non legantur ultra centum viginti homines cepisse. Mancipia e Ponto magno numero quotannis exportata et quanta versum divendita olim fuisse, quod idem hodie quoque fit, notum et pervulgatum est.

— 22. φασὶν] correxi φησὶν. Phormio sales designatur.

— 25. ὑπὲρ τούτου] de hoc Phormione, de rebus ejus. malui tamen cum Augustano dare ὑπὲρ τούτων.

— 27. ἐν τῷ Βοσπόρῳ τότε] articulum addidi, sed τότε uncis inclusi, quod hoc loco alienum est, et aut locum habere nullum potest, aut, si quem, ante ναυαγίας v. 24. habere debet; aut v. ult. inter τῶν et παραγενομένων.

911. 19. ἀλλὰ μὴν] dedi ἀλλὰ μὰ —. idem est ac si dixisset: οὐ μόνον οὐκ ἐφθέγξατο.

912. 2. ἔλαχον] sic etiam Aug. hic loci. nam paulo post v. 5. discedit a vulgata. Quae si bene habet, accipi debet pro κατ' ὃ ἔλαχον δίκη. Sed malim, si codices auctores sunt, ἔγραφον.

— 3. οὐδενώπω τότ'] malim οὐδέπω τότ' tum temporis nondum — nam postmodum emeveravit.

— 15. παραγραφὴν διδόντες πέρυσιν] correxi παραγραφὰν δόντες τῆς δίκης πέρυσιν. Chrysippus nempe de viginti illis minis, quas Phormioni credidisset, hunc judicio postulaverat. Phormio contra exceptione est usus, nescio qua. nondum enim tum dixit nomen id esse dilutum.

— 27. ἐδέοντο ἡμῶν] rogabant nos, me, Chrysippum puta, et fratrem meum, et hujus causae, quotquot essemus, socios, Phormio, Lampis, aliique istius advocati.

913. 17. τοῦτον] Chrysippum puta. nunc enim socius, et frater forsitan Chrysippi, loquitur. ad hunc eundem p. 914. 4. quoque ὄντος, et v. pen. τούτῳ referenda sunt.

— 18. οὐκ ἔστιν ὃν αὐτοῦ εἰπεῖν] est dicere id, quod dicas, per oblivionem, quid dicas, cum alia dicas, quam quae velis dicere, supinitate quadam et alienatione mentis, quae impediat, quominus ad ea, quae agas, aut dicas, non satis attendas.

— pen. οὗτος] est Phormio.

914. 5. ἐδάνειστο —] foenus itaque se habebat ad caput, ut 6. ad 20. viginti enim minas dederat Chrysippus solventi e porta Phormioni, pro quibus a Phormione domum ex itinere reverso easdem viginti minas, cum usura sex minarum recuperabat. Erant autem ejusmodi itinera maritima mercatorum plerumque semestria, aut breviora etiam; nulla sex mensibus diuturniora.

— 10. ἔφασκον] citat hunc locum Phrynichus p. 130. et Harp. v. ἔφασκον. conf. item Interpp. ad Thomam M. v. ἔγγιον. δανισάμενος ἐγγαίων τόκων. idem est ac si dixisset, δ. ἀντὶ ἐγγαίων τόκων. cum ea mutuum sumsisset sub pacto dependendi foenoris terrestris, h. e. quod de fundis in terra continente sitis dependi solet. Illi τόκοι sunt ἔφασκον, cum de talento sexta pars, h. e. de 60. minis denae pendantur in foenus. Verum non concordat hoc cum superioribus, ubi dicebat Phormionem pro viginti minis debuisse 6. minas. ergo pro 60. minis debuisset 18 minas. crederem tantum fuisse foenus nauticum. Sed plane hic dicit Phormionem sumsisse nummos mutuos foenore terrestri. quod miror. mercatores enim mutuo sumebant pecuniam foenore nautico, non terrestri.

— 13. τῶν μὲν γὰρ ἑκατὸν —] Neque hic rursus conveniunt meae rationes cum Demosthenicis. Demosthenes ait 120 stateras Cyzicenos aequivalere 3360. drachmis Atticis. nam staterem illum aequivaluisse 28 drachmis Atticis. Sed sic efficitur summa 3362. drachmarum, seu 33. minarum et 62. drachmarum.

— 17. τὸ δὲ ξύμπαν κεφάλαιον] tota summa, quam Phormio Athenas reversus debuisset Chrysippo. erat 2660. dr. seu 26. minarum et 60 drachmarum.

— 21. τριακοσίας] post τριακοσίας addidi καὶ ἑξήκοντα. Sed rursus rationes non conveniunt. supra dixerat Phormionem Lampidi dedisse in Ponto 120. stateras Cyzicenos, qui faciunt 33 minas et 62 drachmas. Jam dicit eum Lampidi dedisse 39 minas cum 20 drachmis.

915. 1. ἐπιτίμια] videntur esse poenae, aut mulctae in tabulis contractis scriptae iis, qui leges et pacta foederis violassent.

— ibid. οὐδεμιᾶς ἀνάγκης] nondum enim violaverat pacta, si vera dicebat, ideoque poenis nullis tenebatur.

— 4. ὡς φασὶν] videntur haec verba redundare, ideoque uncis inclusi. quae si bene habent, referenda erunt ad Chrysip.

pum et ejus consortes, qui Phormioni ejiam pecunias crediderant.

— 14. *συνδικοῦντι*] possit ferri. testis enim nemo in causa ipse sua probatur. Sed Lampis cum Phormione causam communicaverat. malui tamen *συναδικοῦντι* dare. v. p. 920. 25.

— 17. *ἀντεδίκασαμεν*] correxi *ἀντιδίκασαμεν*. v. Harpocr. v. *ἀντεπιτίθουσιν*. et v. *ἐπιδέκους*. ubi locum hunc ipsum allegat probandi ergo, veteres usurpasse *ἐπιτιθέναι ἐπιστολὴν* pro *παραδιδόναι*. aliis præterea exemplis hanc formulam confirmavi in animadversionibus ad Herodotum.

— 18. *οἷς*] pro *ἐν τούτοις, ἅ*.

— pen. *ἀποδίδωσι*] correxi *ἀποδιδῶσι*. in Bavar. est *ἀπολύσωσι*. quæ lectio habet, nescio quid exquisiti et elegantis. *ἀπολύειν* et *διαλύειν* debitor dicitur, cum nomen factum diluit. v. p. 919, 10.

916. 11. *οὐδ' ἐμοὶ*] correxi *οὐκ ἐμοί*. videtur hic Chrysippus iterum loqui.

— 19. *παρακαλεῖν*] dedi *παραλαβεῖν*. quamquam vulgatæ satis præsidii sit in v. 25. præc. paginæ.

— 20. *οἶδε*] quinam hi sunt? si verum est, quod ad v. 11. dixi me suspicari, Chrysippum rursus incepisse agere, nequit hic hoc loco significari. Sin secus sit, hoc est, si alius hæc pronuntiet, significatur Chrysippus, cum reliquis creditoribus Phormionis.

— 24. *λέγει δὲ ὡς ἡ συγγραφὴ σωθεῖσης*] distinxi et correxi hæc meo periculo sic: *λέγει δὲ πῶς ἡ συγγραφή; at quomodo edicunt tabulæ contractus?* respondet. *sic nempe. σωθείσης* —.

— pen. *οὐ λαμβάνεις*] correxi *οὐ παραλαμβάνεις, non assumis, non adhibes ad mentem.* non revocas ad animum tuum.

— ult. *εἰθὺς καὶ τὰ χρήματα ἐξαρχῆς*] ordinavi sic: *εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, καὶ τὰ χρήματα.*

917. 7. *ταύτην τὴν σκῆψιν*] subaudi e proximo *ὅτι μετέσχηκε τοῦ κινδύνου. confugiebat ad has excusationis præstigias, causans, se periculum participasse, quippe qui mercibus suis istam navem onerari curasset.*

— 11. *ὑπὸ τῶν ἐν τῷ ἐμπορίῳ*] vocem tertiam et quartam addidi. *τὸ ἐμπόριον* cum sic simpliciter nominatur, est Piræeus.

— 15. *κελεύσαι*] subaudi *αὐτὸ*, scil. *τὸ ἀποδοῦναι τῷ Ἀδιμαντίδι τὸ χρυσίον.*

— 24. *κήρυγμα*] dedi *κηρύγματα*. non enim uno solummodo in loco præconia hæc promulgabat Pariasades.

918. 5. *προστεθεικότων*] correxi *προτεθεικότων*. ut est in edit. Wolfiana sola, nescio unde. nam cæteri libri mei in vulgata consentiunt. *προτιθέασιν οἱ νόμοι*, proponunt, denunciant, pœnas leges violatibus, sed judices et magistratus, qui pœnas exsequuntur a legibus denunciatas. *προτιθέασιν.*

— 24. *τῆς καθεστηκυίας τιμῆς*] pro solito pretio frumenti, quanti venire solet frumentum, quum est vilissimum, scil. quinque drachmis, seu mediocri et æquo, stante medio inter vilissimum et enorme.

919. 18. *ἐδείκνυε*] post *ἐδείκνυε*, aut post *Φορμίων*, deesse videtur *τάναντία*, aut simile quid.

— 23. *καὶ οὐ μόνον*] pro *καὶ* postulare videtur sententia *τοιγαροῦν*. nam inæquentia nil aliud sunt, quantum equidem cerno, quam interpretatio verborum legis.

920. 14. *εἰς τὴν παραγραφήν*] satis quidem mihi videor sententiam percipere, sed offendor vocabulo *παραγραφήν*. Sententia hæc est: si Theodotus sententiam pronunciasset decretoriam et peremtoriam, contra Phormionem, secundum me, miror, quid tunc facturus fuisset Phormio. Nempe appellasset vos, provocasset a judice pedaneo ad vestrum superius judicium. Quo facto, ultro agnovisset causam suam esse *εἰσαγώγιμον*, et posse optimo jure ad vos deferri. Sed provocatio non est *παραγραφὴ*, sed *ἔφεσις*.

921. 14. *τὸ χρυσίον*] post verba *τὸ χρυσίον*, addidi hæc verba *τὴν τὰ ἐναντία μαρτυρεῖ*. Sententia hæc esse videtur: Phormio nititur uno teste, Lampide, sed eo tam inconstante, ut modo aiat, modo neget idem, quamquam ille unus omnium optime novit rei veritatem. Vos autem si pronunciaveritis Lampin a Phormione pecuniam tulisse, facietis quidem opus testium, tametsi rei gestæ sitis omnium iguorantissimi, testium tamen personam non item geretis. non enim potero in vos ex titulo falsi testimonii dicti agere. malim tamen pro *γνόντες, γνοίητε*, et pro *ἐνεί, ὄντες*. vos autem pronuncietis Lampin accepisse pecuniam, cum tamen vos testes rei gestæ haud sitis, vel, cum tamen vos rei, dum gereretur, haud interesse tis.

— 18. *ἐν τεκμηρίῳ*] delevi prepositionem. nam ea servata dicendum esset *ἐν τεκμηρίου τάξει.*

922. 10. *αἱ ἐμπορίαι*] v. Vales. Emendat. p. 106. *ἐμπορίαι* servandum, an cum Augustano leg. sit *σύνοφίαι*, mihi quidem haud liquet. potest utraque lectio probari.

AD ORATIONEM ADVERSUS LACRITUM.

Scripta est nomine Androclis Sphettii et Nausicratis Carystii. v. p. 925. 27. et pen. et alibi.

924. 1. *ἀποδιδαίπαι*] correxi *ἀπολωλαίπαι*. potest quis *ἐκ τῶν ἰδίων τι ἀπολλύναι*, de suis aliquid perdere, non autem de suo *ἀποδίδωμι*, reddere. qui suum dat, non *ἀποδίδωσι*, *reddit*, sed *δίδωσι*, *dat*. quicunque autem *ἀποδίδωσι*, debitum reddit, ille non suum reddit, sed alienum mutuo datum.

— 10. *τούτου*] Lacriti puta.

— 17. *καὶ κληρονόμων*] *καὶ* uncis inclusi. ut sit sententia: *qui possidet omnia ab Artemone relicta, utpote ejus hæres.*

925. 2. *ἐκπεπλεῦκε*] post *ἐκπεπλεῦκε* videtur *γὰρ* deesse, et hæc verba usque ad *οὗτος* v. 4. parenthesi esse includenda.

— 5. *δέκαθεν*] correxi *δέκαθεν*. Inter *ἐγκεκομένοι* et *ἐγκεκομένοι* ambigo. quamquam hoc malim. priori tamen favet p. 924. ult. 7. Apollodorus erat item frater Lacriti et Artemonis.

— 12. *ἐκκεκρύπτο*] correxi *ἐκκεκρύπτο*. scil. Artemon et Apollodorus.

— 16. *τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ*] Melanopus est.

— 18. *μετὰ ξένου τινὸς ἀμ. Καρυστίου*] designat Nauceratem, aut Nausicratem.

— pen. *Ναυκράτης*] dedi *Ναυσικράτης*. nam Naucratis est nomen oppidi in Ægypto.

926. 1. *Μένδιν*] citat h. l. Harpocr. v. *Μένδη*.

— 2. *τῆς ἐν' ἀριστερὰ*] subaudi *πλευρᾶς τοῦ Πόντου*. *si volent sinistrum Ponti litus legere, licito ipsis usque ad Borysthenem procedere.* Sinistrum litus est id, quod ingressis Pontum e Bosporo ad sinistram est.

— 4. *μετ' Ἀρκτοῦρον*] scil. *δύσιν*, vel *δύσιν*. post occasum Arcturi.

— 5. *ἐφ' ἱερὰ*] est postmodum dicta Chalcedon.

— 6. *τὰς τρισχιλίας*] correxi *τὰς χιλίας*. millenæ drachmæ paulo ante depactæ erant fœnore 225 drachmæ. jam vero, si appellerent ad Chalcedonem post Arcturi occasum, cavebatur in usuram, tercentenæ drachmæ in millenas. ergo periculosa erat illa navigatio. Sed nullo non anni tempore importuosum erat litus Chalcedonense, multo autem magis sub autumni initio.

— ibid. *ἡμιαμείοις*] colligitur ex hoc loco, vini Mendæi testam valuisse binas drachmas. fœneratores enim pecuniam credere solebant, in hypotheeam, quæ duplum valeret nummorum creditorum.

— 26. *κατὰ*] in altero exemplo p. 936. 23. est *παρά*. ambigo, utrum præferam. fortasse tamen *παρὰ* præstare quibusdam videatur.

— 27. *καὶ ἐκ τῶν*] *καὶ* deletum malim.

927. 2. *εἰσβάλωσι*] scil. *εἰς τὸν Πόντον*.

— 3. *μείναντες*] scil. *ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ*.

— ibid. *ἐπὶ τοῖ*] correxi *τὸν ἐπὶ τοῖ*, scil. *δυομένου ὄφεω*. quod si autem non invehantur in Pontum, sed maneant in Hellesponto, etiam decem dies ibi maneant, post occasum caniculæ, tamen plus ne dauto fœnoris, quam scriptum est in tabulis anno superiori exaratis. h. e. ducentenas vicenas quinas drachmas, in minas denas. annus enim Atheniensium inibat mense Julio. Tabulæ ergo contractus ineunte navigatione, h. e. mense Aprili, scriptæ, revertente mercatore e navigatione domum sub initium Octobris, erant scriptæ anno superiori.

— 8. *σωτηρία ἔστω*] salva sunto debitoribus bona, quæ debitoribus oppignerayerint, et eorum sunto, neque creditores eorum quicquam attingunto. quæ autem e naufragio reliqua facta sint, ea creditorum sunto communia.

— 13. *Βοιώτιος*] suspectum vocabulum. non enim memini Athenis tribum Bœotiam fuisse. sum *Βοιωτοῦ*. *Bœotus* erat nomen virile Atheniensibus haud ignotum, ex ipso notum Demosthene. verumtamen recurrit v. 28.

— 15. *μαρτυρίαι*] imo vero *μαρτυρία*. hic enim non nisi unus Archenomides testatur.

928. 3. *συμπραμένου*] correxi *συσσημηναμένου*. non solus Lacritus obsignaverat eas tabulas, sed una cum ambobus fratribus, Artemone et Apollodoro.

— 10. *Ἀθήναζε*] correxi *Ἀθήνησι*. *sese moraturum esse Athenis.*

929. 1. *ἐν τῇ εἰσοίσῃ*] prima duo vocabula addidi.

— 6. *ὅσον προσήκει*] correxi *ὅσον προσῆκε*.

— 7. *ὅσον ἰδόκει*] correxi *ὅ,τι ἰδόκει*. ut p. 928. 16. legitur, videtur *ὅσον* e varia lectione *ἐς ὃ ἂν ἰδόκει* natum esse.

— 8. *ἠμίλησαν*] correxi *ἠμίλλησαν*. a v. *μίλλω*, non a *μίλει*. *nunquam futurum fuit, neque ab ipsis sperandum, ut tot cados vini navigio imponerent, neque in mentem ejus rei ipsis venit.*

— 25. *Ἰστιαιόθεν*] tuetur hanc lectionem Corsinus Fast. Attic. dissert. 5. p. 215. sqq. Valesius ad Harpocr. p. 98. vult *Ἰτιαιόθεν*. mihi non liquet, neque amo nodos ejusmodi enodare.

930. 9. *ναυίσκου*] vocabulo *ναυίσκου* designatur Aratus Halicarnassensis. v. v. 19.

— 16. *ἰδαπίσαντο τὰ χρήματα*] articulum uncis inclusi. qui si servatur, idem erit ac si dixisset: *τὰ τοῦ Ἀράτου χρήματα*.

— 20. *ἀργυρίου*] additur hoc, ut significetur, non in mercibus, sed in præsentibus nummis id oreditum fuisse.

931. 7. *ἐνταῦθα καὶ ἀπεδείξαντο μάλιστα*] duo postrema vocabula transposui de meo consilio, pro tertio dedi auctoribus codicibus, *ἐπεδείξαντο*. ut sit *ἐνταῦθα καὶ μάλιστα ἐπεδείξαντο, hic inprimis aperuerunt, denudarunt, ostentarunt et jactarunt suam superbiam, et insolentiam, impudentiamque.*

— 23. *σύλαι*] Citat h. l. Harpocr. v. *σῦλαι*.

932. 5. *προσήκειν*] malim *προσήκειν. putant omnes homines oportere uti* —.

— 26. *πεντηκοστεύονται*] citat h. l. Harpocr. v. *πεντηκοστή*.

933. 17. *αὐτὰ*] pro *αὐτὰ* dedi de meo *αὐτοὶ, ipsi.* fratres puta Lacriti.

— 22. *διδασκικὸς*] Hyblesio puta. v. p. 934. 9. et nescio, an nomen hoc hic sit addendum.

— 26. *γεωργίαν*] correxi *γεωργῷ*. poterat quoque *εἰς γεωργίαν* corrigi. *ad usum villaticum.*

— ult. *οὐδὲν γὰρ*] subaudi *τούτων, ἃ προφασίζονται, προσήκει τῷ ἡμετέρῳ πράγματι.*

934. 4. *τοῦ Ἱππίου*] correxi *καὶ τὸν Ἱππίου*. non enim est Erasicles filius Hippiæ, sed duo producuntur testimonia, unum Erasiclis, alterum Hippiæ. illius testimonium incipit p. 934. 15. hujus ibid. 21.

— 6. *μαρτυρία*] correxi *μαρτυρίαι*. sunt enim tria testimonia, Apollonidæ, Erasiclis, Hippiæ.

— 15. *κυβερνῶντι*] correxi *κυβερνῶν*. Hyblesius enim erat nauclerus duas una agens naves in Pontum, Erasicles erat gubernator alterius navis, viginti remorum (v. p. 926.), in qua merces Artemonis et Apollodori erant, quæ navis salva e Ponto Athenas rediit. in altera Hyblesius ipse vehebatur, cum mercibus tam alienis, quam suis, in quas ei Antipater æs fœnebre crediderat, et cum mercibus Apollonidæ hic testantis. hæc navis in Ponto periit. hæ duæ naves *συνέπλεον*, una iter agebant.

— ult. *Θυμοιτάδης*] videtur *Θυμοιτάδης* leg. esse. Thymœtas nomen Græcum novi, per *α*, non Thymœtas, per *αι*.

937. 26. *ἀνθρώπους καταφρονοῦντας*] aut leg. videtur *ἀνθρώπων καταφρονοῦντας*, homines aliorum contemnentes, superbos, supercilliosos, (vel, quod eodem redit, *ἀνθρώπους ἄλλων*, vel *πάντων καταφρονοῦντας*) aut, quod equidem malim, *ἀνθρώπους καὶ φρονοῦντας. homines malitiosos, nequam, consilia pernicioса agitantes.*

938. 3. *ἑαυτοῖς*] sibi, suisque fratribus.

— 7. *ἐπαγγέλλεται καὶ δυνὸς*] aut delendum est *καὶ*, aut transponendum ante verbum *ἐπαγγ. num harum quoque rerum peritiam et artem profitetur.*

— 15. *τούτων*] uncis inclusi. possit alias sic legi: *ἢ αὐτῶν τῶν τὰ τοιαῦτα πεπιθυμούντων.*

— 25. *τοὺς περὶ τῶν συμβολαίων τῶν ἐμπορικῶν διαίζοντας*] Thesmothetas eos fuisse patet e p. 920. 20. alias suspicarer curatores portus esse. v. p. 894. 6.

939. 2. *τῷ τούτου*] correxi *τῷ τούτου*. hujus fratri, scil. Artemoni.

— 3. *ἀρ' ἂν εἰσοῖτε*] mediam vocem addidi. *ἂν* cohæret cum *λέγειν* v. 5.

940. 9. *τοὺς ἐπὶ θανάτῳ*] subaudi *δεδέντας*.

— 15. *οὐκοῦν ὑπόλοιπόν ἐστιν οἱ στρατηγοί*] Lamb. vult *οὐκοῦν ὑπόλοιποί εἰσιν οἱ στρατηγοί*. est quidem ea ratio planissima. malim tamen sic: *οὐκοῦν ὑπόλοιπόν ἐστι* — est hæc species quædam aposiopeseos. orator enim hæc pronuncians vocem perrumper sustinet. tum subjicit brevem interrogationem *τί, quidnam?* cui statim respondet ipse subjiciens, *οἱ στρατηγοί.*

— 17. *οὗτοι εἰσάγοντες εἰς τὸ δικαστήριον*] uncis inclusi. videtur natum esse e variante insequentium lectione, *οὗ τοι εἰσάγουσιν εἰς τὸ δικ.*

— 19. *ἐνὸς τῶν ἐμπόρων, καὶ τοῦ λαβόντος*] non alienus sim a lectione eorum codicum, qui, omisso *ἐνὸς*, sic dant *τοῦ ἐμπόρου τοῦ λαβόντος*. vulgata si servatur, malim *καὶ* post *τοῦ* collocari, ut sit *ἐνὸς τῶν ἐμπόρων, τοῦ καὶ λαβόντος.*

941. 1. *ἡ πρὸς τούτους*] scil. *ἐμοὶ γραφεῖσα, ἢ κειμένη.*

— 11. *μηδενὶ, μηδὲ ὧν οὗτοι*] secundum vocem addidi. *neque cuiquam, qui in istorum potestate sit.* ut servo, vel agenti in rebus, aut filio familias, aut pupillo.

— 12. *καὶ τἆλλα τὰ γεγραμμένα περὶ ἑκάστου αὐτῶν*] non videntur ipsa legis verba, sed oratoris brevitati studentis, et longum indicem mercium in lege enumeratarum compendifacientis. tum rursus pergit lex *ἐὰν δέ τις ἐκδῷ.*

— 16. *κατὰ ταῦτα*] malim *κατὰ ταὐτά.*

942. 10. *τὰ χρήματα*] post *τὰ χρήματα* deesse videtur *στιμάσομαι δικαίως*, vel simile quid.

— 15. *εἰς Χίον ἢ διαπλαλῶς*] in aliis est *ἀπλαλῶς* simplex. placuit ex ingenio dare *εἰς Χίον νὴ Δία φαίνεται ἀπλαλῶς. in Chium, per deum immortalem, deprehendatur ablegasse.* illud *νὴ Δία* est admirantis cum indignatione atque miseratione. bona, quæ Athenis debebant mitti, Chium ablegantur. res indigna, res acerba.

AD ORATIONEM PRO PHORMIONE.

944. 1. Phormio hic diversus est illi, contra quem oratio pro Chrysippo p. 907. sqq. agebat.

945. 1. πεπουκὼς] August. dat πεπείσθαι. quo vulnus hujus loci non sanatur. paret aliquid deesse. *οὗτοι* enim cum insequentibus redeunt ad Phormionem, verbum autem *συμφαντεῖ* ad Apollodorum. quæ sibi non constant.

— 6. *τοῦτον*] Phormionem.

— ibid. *οἷς τι ἐστὶν*] Apollodorus, ad quem ipsum etiam *τούτου* v. 11. redit.

946. 9. *πρεῖμενος*] malim *πρεσιμένος*. in præterito. *quibus nummos credidisset*.

— 22. *ἐπιτρόπευσεν*] dedi *ἐπιτρόπευσον*. *τὸν παῖδα* designat Pasiclem, quem Demosthenes alibi filium ipsius Phormionis appellat, furtivo concubitu cum hera, Pasionis uxore, procreatum.

— pen. *ἐξελόντας ἀντιμοιρεῖ*] correxi *ἐξελόντας τὰς ἀντιμοιρίας*. Appellant Græci *ἀντιμοιρίας* partes hæreditatis pares valore aliis contra positis partibus. Sententia itaque est: si oporteret ipsos, tutores Pasiclis, seponere detractas toti hæreditati totidem partes æquales aliis totidem partibus, quas Apollodorus sibi arrogaret, atque postularet, eoque facto tum demum hæreditatem partiri, nil fore reliquum.

947. 5. *μισθώσεως*] subaudi *ἴγκλημα*, aut *δίκα*. malim *τῆς μισθώσεως*.

— 7. *ἐπιγιγνομένας*] correxi *ἐπιγενομένας*. *leoeria posteriora*.

— 10. *ἀφίπατε*] alloquitur Apollodorum et ejus advocatos, ut Diniam socerum, et alios. aut potest ad fratres referri. ta, Apollodore, et frater tuus, Pasicles.

— 12. *προσόφειλεν*] scil. *ὄδε*, hic Phormio.

— 13. *οὗτος*] Apollodorus.

— 14. *ἀφῆκεν*] Apollodorus et Pasicles.

— 26. *Ἴδιον*] correxi *ἴδιον*, quod Simon Fabricius, seu Hieron. Wolfius, e lectione Augustani *ἴδιον* feliciter eruit. subauditur *ἦν*, aut *ἦλθε*. neque enim *τὸ κτῆμα* peculium, (sic appellat officinam scutariam) erat gratius, acceptius, quam mensa usuaria. aut — neque enim optasset libentius officinam, quam mensam. mensa fœneratoria non erat *κτῆμα*. quia, quicquid *κτῆμα*, id juris nostri est. Sed alienæ pecuniæ, quæ a mensa fœneratoria exercentur, juris nostri non sunt, sed credentium. ergo neque *κτῆμα*. Sapienter itaque malebat Apollodorus officinam, quam mensam; quia cum illa, non cum hac, ei licebat pro arbitrio agere, et quia mensa multis casibus adversis est obnoxia.

— 27. *εἰ προσῆν*] bene habet. Lambinus *εἰ μὴ προσῆν*. infeliciter. Sic enim evertit totam sententiam, et contraria cogit auctorem sibi loqui, et cum re haud consistentia.

948. 2. *ἐργασία*] post *ἐργασία* videtur *οὐ* deesse. mensa autem fœneratoria non est res a periculis libera, quippe quæ accessiones habeat discriminosas. aut deest *ἐπισίδυνος*.

— 14. *ἀπεστερῆτε*] correxi *ἀπεστερῆτε*. subaudi *ταύτην*. Si Apollodorus a Phormione spoliatus esset eo capite pecuniarum, quam ipsi pater reliquisset, necesse esset existimare, Apollodorum tantundem de suo unde unde expedivisse, quod novis conductoribus elocaret. Sed hoc factum non esse constat. Ergo Pasio proprios nummos in mensa nullos habuit.

— ibid. *πρὸσῆκεν ἐκείνοις ἀλλοδὴ*] mediam vocem addidi. In hoc loco male id me habet, quod Apollodorus dicatur mensam pro eadem mercede Euphræo cæterisque sociis ejus elocasse, qua Phormio eam tenuisset. cui contradicit pag. 956. 5.

— 22. *μαρτυρία*] malim *μαρτυρίαι*. nam sunt duo de duabus rebus diversis testimonia.

— 23. *ἐμίσθωσαν — παρέδωκαν*] Apollodorus et amici ejus, vel potius frater, Pasioles.

949. 6. *πατρὶ*] Diniæ, socero Apollodori.

— ibid. *συγκαδιστῇ*] Niciæ, qui alteram Diniæ filiam in matrimonio habebat. v. v. 22.

— 9. *ἐχθρὸν*] addit post *ἐχθρὸν* Aug. pr. *αὐτόν*. amplector. sed deest adhuc aliud quid. videtur orator dedisse *ἐχθρὸν αὐτὸν ἑαυτῷ ἀναγκάζειν εἶναι. quam eum cogere, ut sibi sit inimicus.*

— 11. *ἐγκλημάτων*] deleo comma post *ἐγκλημάτων* et pono post *τὸ δεύτερον. cum eum secundo absolvisset*, vel *iterum, denuo, absolvisset*. Secundus hic Apollodori cum Phormione reditus in gratiam (nam de primo p. 947. ult. commemoraverat) aggeratur a loco, ubi conciliatus ille fuit, sanctimonia perjurio violata. nam in æde Minervæ in arce Apollodorus Phormionem absolvit.

— 13. *ἐγκλήματα*] post *ἐγκλήματα*, aut in hac regione, videtur *συλλήξας* deesse, tametsi haud ignorem posse huc quoque revocari *συμπλάσας*.

950. 16. *τούτῳ* et v. 17. *διὰ τούτου*] redeunt ad Pasiclem.

951. 6. *τουτοὶ*] scil. Apollodorum.

idem est ac si dixisset: ὅτι Φορμίων οὐδὲν ἀδικεῖ Ἀπολλόδωρον τουτονί.

— 12. σὲ δὲ] subaudi a communi ἠδίκει.

— 16. τούτου] Pasiclis.

952. 5. τά τε ἄλλα καὶ ὧν ἂν γένηται δίκη τούτων μὴ εἶναι δίκας] amputatis inutilibus sic dedi: τά τε ἄλλα, ὧν μὴ εἶναι δεῖ δίκας. in quo secutus sum exemplar Augustanum, nisi quod δεῖ de meo admensus sum. quod idem versu 15. quoque feci. Sententia hæc est: Auditis verba legis et alias conditiones iudicantis, sub quibus jure experiri haud licet, et inter illas hæc quoque excipientis: ὅσα τις ἀφῆκεν, ἢ ἀπήλλαξεν, quoties quis alterum absolvit, seu jus omne sibi competens in eum agendi ipsi remisit, et sibi cum eo nil commune affirmavit esse.

— 15. ὧν μὲν εἶναι δίκας καὶ ὅσα τις] correxi ὧν μὲν εἶναι δεῖ δίκας, ὅσα τις. copulam omittens, ex auctoritate codicum, δεῖ addens de meo. v. p. 986, 2. Sententia est: propteres, qui legem hanc tulit, inter ea, quæ a judiciorum disceptatione removet, primo loco posuit causarum illud genus, cum actor reum ipse absolvit et liberum pronunciavit. Citat h. l. aut similem ex hac regione Harpocr. v. ἀφεῖς καὶ ἀπαλλάξας.

— 17. μεμαρτύρηται] post μεμαρτύρηται velim μὲν addi.

— 19. προθεσμίας] Citat h. l. Harpocr. v. προθεσμίας νόμος.

— 21. τὸν χρόνον] subaudi ἐν ᾧ δεῖ διικάζεσθαι. quo jus petere licet.

— pen. ὑμᾶς] id est, populum Atheniensem. judices enim de plebe sumebantur.

953. 2. τὸν χρόνον] subaudi τὸν πεντετῆ. Sententia loci subobscurioris hæc videtur esse: judicavit legislator, spatium quinquennii satis longum esse ad mendaces perspicui mendacii arguendum. qui si quid comminiscantur, quo suos inimicos innocentes vexent, de ementita nescio qua injuria, quam sibi ante quinquennium illatam mentiantur, possit iis ita occurri: tu nunc demum quereris? post quinquennium, rebus jam oblivione obliteratis? toto illo interjecto tempore tacuisti? non te commosti? credibile non est te id commissurum fuisse, si vere tibi fuisset ea, de qua quereris, injuria oblata. mentiris ergo et calumniaris.

— 4. τὸν νόμον ἀντὶ τούτων] legem τῆς προθεσμίας dictam posuit in loco testium, ut illa lex reis loco testium testaretur, eosque absolveret. eautum enim erat illa lege, ut, quarum injuriarum actiones intra quinquennium non essent susceptæ, neque pœnæ repetitæ, eæ actiones plene negarentur, et memoria omnis injuriarum, tanquam nullarum, aboleretur.

— 5. τοῖς εἰρημένοις] correxi τοῖς ἐρήμοις. illis, qui testibus carerent, desertis et nudis ab omni præsidio.

— 13. ἀπαλλαγὰς] nam servus non poterat contubernalem suam, in quam ipsi jus nullum esset, sed hero, alii nuptum collocare.

— 26. ἐξ ἀρχῆς] vocabula ἐξ ἀρχῆς cohærent cum ἀξιωθεῖσι.

— 27. χρηματίζεσθαι] dedi χρηματίσασθαι. Sententia est: qui hoc beneficium, jus civitatis puta, seu a vobis, seu ab aliis quibuscunque [in alia quapiam civitate], gratuito adepti sunt. et secundæ fortunæ suæ hoc debent, ut, quod facultates sibi comparassent, et majores eas, quam alii, digni haberentur, quibus sui generis primis hoc honoris deferretur, illis necessario servandæ sunt pecuniæ artesque per fœnerationes eas augendi, quas artes cives Athenienses nati dedignabantur. nam τοῦτα versu pen. ad χρήματα redit, ut αὐτῶν τούτων redit ad honorem et jus civitatis, quo quis donatur.

954. 7. ἀναίνῃ] Citat h. l. Harpocr. v. ἀναίνεσθαι.

— ibid. κηδεστὴν] vocabulum est amplissimæ significationis, et necessarium pæne quemcunque designat. alias socerum, alias generum, alias maritum sororis, seu tuæ, seu uxoris tuæ. hic loci raro modo vitricum significat.

— 12. ὅτι τοῦτον] subaudi e superioribus φήσεως ἄν.

— 25. μεμαρτύρηται τὸ τέταρτον μέρος λαβεῖν] locus dubius, quem ideo reliqui, qualem inveni, quod cum codices mei nihil opis afferrent, tum utram sequerer emendandi rationem ambigerem. nam aut dedit orator sic: μεμαρτύρηκε τῷ τὸ τέταρτον μέρος λαβεῖν. testatus est Apollodorus, eo, quod partem quartam sumsit. aut: μεμαρτύρηται τῷ τοῦτον τὸ τέταρτον μέρος λαβεῖν. testatum factum est eo, quod hic quartam partem sumsit. sed dedi de meo μεμαρτύρηκε τῷ τὸ τέτ. μ. poterat quoque dari μεμαρτύρηται σοι τῷ τὸ τ. μ.

955. 18. τούτος] Apollodoro et Pasicli.

— 19. ἐμίσθωσε τούτῳ, τῷ δ' εἰπεῖν] correxi ἐμίσθωσεν ἐκείνῳ [Xenoni puta, Euphræo, et reliquis mensæ sociis]. τῷδ' ἐγκαλεῖν.

956. 7. ταῦτα] id est, ὁ ὅλος μίσθωσις. habuit ergo Apollodorus pro parte sua 5 talenta, 20 minas. nam altera 5 talenta, 20 minæ cedebant fratri ejus.

— 9. ἐμισθώσατο] correxi ἐμίσθωσεν. Apollodorus puta et Pasicles.

— 11. ἐκ τῶν οἴκων τῶν ἐξ ἀρχῆς ν.] correxi ἐκ τῶν ἴσως εἴκοσι τῆς ἐξ ἀρχῆς ν. reditus portionis hæreditariæ statim a principio, quum primum hæreditas cerneretur, ipsi contributæ, per vigisti præterpropter annos percepti.

957. 3. ΠΡΟΚΑΛΗΣΙΣ.] initio hujus ver-

sus adscriptum velim Βιβλίον. Schedula, qua consignata erant emolumenta omnia, quæ Apollodorus, aut e paterna hæreditate accepisset, aut per viginti annos propemodum in usu et fructu habuisset.

— 9. καὶ ταυτὶ ἀπολαμὼς] Constructio postulat sic: καὶ ταυτὶ ἀπολαμὼν, ὅσων ἡμεῖς δικαίατε.

— 13. εἶμαι μὲν τοίνυν] correxi εἶμαι μέντοι. puto tamen.

— 15. τόνδε μὲν] Phormionem.

— ibid. τούτῳ] Apollodoro.

— 16. δόντας] subaudi ὑμᾶς.

— ibid. τὰ τούτου] imo vero τὰ τοῦδε. Phormionis. nam δὲ hic loci est Phormio, οὗτος Apollodorus. Sententia hæc est: honestius est et æquius, vos jubere atque pati, ut hic Phormio e suis propriis bonis onera vestræ reip. sublevet, quam ut Apollodoro condonetis suffragio vestro Phormionis bona, quorum perquam minutam partem ab Apollodoro feratis mercedis nomine, quo fiat, ut necesse habeatis Phormionem quidem ad incitas redactum videre, qui sobrius et pudens est, Apollodorum autem insolescentem et bona sua modis sibi solitis prodigentem.

— 27. χρήμασιν] id est, διὰ χρημάτων. *inter homines nummis in fœnore collocandis quæstum facientes.*

— ibid. φιλαργὸν] malim τὸ φιλαργόν.

958. 4. πᾶν] malim τὸ πᾶν, cum articulo.

— 13. καὶ τὸν μὲν λύσαι, τὸν δ' ἔδωκας ἑταίρᾳ] locus perdifficilis, et multifariis dubiis atque interpretandi rationibus expositus, variisque modis in libris repræsentatus. alii enim ἔδωκας dant, alii ἐκδίδωκας, quod prætuli. alii ἑτέρᾳ, alii ἑτέραν, alii ἑταίρᾳ, alii ἑταίραν. quod adscivi e Bav. quam videretur sententiam reddere planissimam; quæ hæc est: τὸν μὲν λύσαι, (non χλανίδα, sed ἑταίραν) aliam meretricem a lenone redimis, et tibi habes, τὸν δ' ἐκδίδωκας, aliam, qua jam abusus et satiatus es, alii nuptum elocas addita honesta dote. tum, quo dubium ne sit, quo referatur τὸν μὲν et τὸν δὲ, addit, explicationis ergo, ἑταίραν, ne quis forsitan errore id ad χλανίδα referat. Conf. cl. Stoeberum ad Thomam Mag. p. 375.

— 16. αἰσθάνεσθαι] fuit, cum αἰσχύνεσθαι suspicarer leg. esse. Sed potest vulgata ferri. ipsi peregrini, qui te prorsus ignorant, videntes comitatus incessusque tui morumque insolentiam et turpitudinem, obstupefacti media in via insistunt, statimque sentiunt te nepotem esse. prætuli tamen αἰσχύνεσθαι.

— 18. ἐκεῖνος οὐχ ὑρᾷ] inftiantem particulam addidi. *neque ille* (Antimachus puta) *non videt Phormionem.* h. e. atqui tamen ille Phormionem bene novit.

— 20. ἐκείνων] Archestrati et Antimachi, qui filius illius erat.

— ibid. ἐκείνου προσήκει] post ἐκείνου deesse videtur τῶν σῶν, aut τὰ σά. *illi*, Antimacho, *potius est jus in bona tua, quam tibi.*

— 24. αὐτὸς ποιῆς ἀνάγκην εἶναι καὶ λέγειν] correxi αὐτὸς ποιῇς σε ἀνάγκην εἶναι λέγειν — addito σε et omisso καί. quod si servetur, necesse sit πᾶσι addi. καὶ πᾶσι, *omnibus omnino.*

— 26. προσυλακίζεις δὲ τὸν πόλιν] malim cum copula, προσυλακίζεις δὲ καὶ τὸν πόλιν.

— 27. τούτων] *horum*, civium puta Atheniensium, quorum personam gerunt hi sedentes judices.

959. 4. Ἀθηναῖον] potest ferri. sed prætuli ex Augustano Ἀθηναῖοι. *quod hi, qui sint Athenienses*, h. e. omnium hominum nobilissimi, *te, qui talis*, h. e. tam turpis et improbus, *sis, suum fecerint*, pro cive, et pæne filio suo adoptarint. nam hoc est ποιεῖσθαι.

— 6. ἀπολλάγη] scil. τῆς παρὰ τοῦ σοῦ πατρὶ δουλείας. posteaquam manu emissus est a tuo patre, suique juris factus.

— 13. ἀπολλάγη] subaudi ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ κυρίων.

— 22. εἰς μὲν γὰρ τὰ ὄντα —] Sententia hæc videtur: Fortunas tuas, quæ nunc sunt splendidæ, si diligenter inspicies, non tuas eas esse, sed alienas, deprehendes, fide Phormionis nixas. quem si tibi licentiam spoliandi dabunt judices ex eo titulo, quod Phormio servus tui patris aliquando fuerit, dabunt iidem aliis quoque licentiam te spoliandi, ex eodem titulo, quod pater tuus aliquando servus eorum fuisset. Sunt opes cujusque ejus, penes quem tempore quoque sunt; non ejus, penes quem aliquando fuerunt.

960. 2. πρὸς ἅπαντα] id est, *in* ἅπασι, *rebus in omnibus multo, quam tu, melius sapiens.*

— 5. τῶν ἡμίσεων] correxi τῶν μισθώσεων, quomodo leg. esse insequentia docent.

— 7. ζῶντα αὐτὸν ἑτίμα] correxi ζῶν αὐτὸν ἑτίμα. videtur illud ζῶντα natum e varia lectione, quæ nescio an in libris quibusdam olim fuerit, ζῶν τὰ μάλιστα αὐτὸν ἑτίμα.

— 12. ποιῇς] correxi ποιεῖ, quod est Attice dictum idem, atque ποιῇ, sec. pers. sing. præs. indic. medii.

— 14. ὑπὸ τοῦ πατρὸς] malim ὑπὸ τοῦ σοῦ πατρός.

961. 1. οὐκ Αἰσχυλίους] forte bene habet, potuitque in orationibus Demosthenis deperditis una fuisse in Autoclem pro Apollodoro scripta, pro quo scriptæ permultæ supersunt. Sed fieri rursus quoque potest, ut aut οὐ Πολυκλείους, aut οὐ Καλλικλείους dederit orator. v. p. 1206. et 1272.

— 2. *σὶ Ἀπολλόδωρον ὄντα*] aculeatum et amarum dictum. *te, qui sis Apollodorus.* h. e. homo dissolutus et stolidus, reip. neque deditus, neque studiosus, neque peritus rerum civilium, helluo turpis et cupidus, tuarum fortunarum prodigus, alienarum appetens, turpissimis quibusque modis quærens, non quod serves, et bene colloces, sed quod ventri des gulæque.

— 6. *οὐκ ἠδικοῦ*] post *οὐκ ἠδικοῦ* suspicor excidisse *τότε*, ob sequens oppositum *νῦν*. *non tunc patiebaris injuriam*, cum tu decideres cum Phormione, eumque absolveres; *sed nunc calumniaris.*

— 9. *τὸν γὰρ συκοφαντοῦντα ἀεί τι, νομίζειν χρὴ ποιεῖν τινὰ*] bene quidem vidit Lambinus sententiam. nihil tamen præter spiritus et distinctionem hic loci videtur esse mutandum; quomodo feci. sustuli enim comma, et pro *ἀεί τι* dedi *ἀεὶ τί*. *quid enim* [subaudi ἄλλο, *aliud*, quam hoc ipsum] *oportet existimare illum agere nunc, qui semper quæstum e calumniis exercuit?* facile subaudiatur ἢ τοῦτο, aut εἰ μὴ τοῦτο.

— 19. *τρόπον*] post v. *τρόπον* videtur λέγε deesse.

— 20. *μαρτυρίαι*] non video, quare hi testes producantur, qua de re testaturi. non enim de Apollodori testantur improbitate. nam de ea testantur testimonia, quæ v. 22. jubentur recitari. neque de probitate Phormionis, cujus demonstrandæ ergo v. 23. testimonia proferuntur. Atqui præter hæc duo nil aliud promiserat orator testimoniis patefacturum.

— ibid. *Ἴσθι δὲ*] correxi ἴσθι δὲ, ab εἶμι, non ab ἴστημι.

962. 18. *τούτῳ*] Apollodoro.

— ibid. *τούτῳ*] Phormioni.

— 22. *λόγων καὶ συκοφαντίας*] aut cum Augustano tollendum est *καὶ*, aut leg. *λόγους καὶ συκοφαντίας*. id quod malim.

— 26. *ἀπάντων*] post *ἀπάντων* videtur deesse *ἃ ὡς οὐκ ἐνέμειναν Φορμίων ἄπρακτα. aut te non absolvisse Phormionem ab omnibus criminibus seu incusationibus, aut Phormionem recessisse a pactis, quæ socer Apollodori censuit æqua esse, et ipse Apollodorus rata habuit.*

— 28. *τῶν*] id est, *ὑπὲρ τῶν*, aut *παρὰ τῶν*. sed vereor, ne quid horum exciderit.

AD ORATIONEM ADVERSUS PANTÆNETUM.

966. 4. *μοι*] Scripta hæc est oratio nomine Nicobuli. v. p. 973.

— 6. *ἀφεῖσθαι*] desistere ab hoc jure, jus hoc omittere, neque usurpare.

— 8. *ἀπηλλαγμένον*] malim *ἀπηλλαχότα*.

— 13. *τὸν νόμον*] legem illam designat, ad quem versu 1. et 2. statim provocavit.

— 17. *ἐμμένων*] Citat h. l. Harpocr. v. *ἔμμηνος*.

— 18. *ἐμοῦν*] me, Nicobulo puta, et socio meo, Evergo.

967. 2. *κατοφθῶσαι*] mulctatus enim Evergus fuerat duobus talentis. v. p. 968. 23. et 980. 6.

— 17. *Μαριονία*] Citat h. l. Harpocr. v. *Μαριόνεια*.

— 24. *τούτῳ*] *huic*, Pantæneto puta.

— pen. *λύσις*] ad *λύσις* addidi *τούτῳ*. *λύσις* est cautio facultatis oppignerata intra certum tempus redimendi reddito ære alieno.

968. 6. *οὗτός γε*] Pantænetus.

— 10. *ἐκεῖνος*] Evergus.

— 12. *ἐλθὼν*] potest haberi pro vocula, more Attico eleganter redundante, cum vi tamen aliqua occulta. *libenter, cupide.* malim tamen ejus loco legi *ἰόντ' ἀμφοτέροις. ambabus partibus in hanc rem consentientibus.*

— 15. *οὐκ ἐπεξελθεῖν*] illis creditoribus Pantæneti, qui sibi jus esse in res a Pantæneto oppigneratas dicerent, sese, Evergum, non occurrisse, neque adversatum esse.

— 20. *ἧς ἐτιμήσατο*] correxi *οἷς ἐτιμήσατο*. quod idem est ac si dixisset: *ἐν τούτοις, ἃ ἐτιμήσατο.* Satisfactum sibi habet per eam mulctam, quam Evergo a judicibus scribi et irrogari curavit ipse, Pantænetus puta.

— 21. *τῶν αὐτῶν*] scil. *ἐγκλημάτων*.

— 24. *ἐκεῖνος*] Evergus.

969. 4. *ἀπεδήμουν*] correxi *ἐπεδήμουν*.

— 5. *ὑμῖν*] si bene habet, de solo Nicobulo accipi debet. malim tamen *ἐμοὶ*, ne error intervenisset, qui facile possit, de ambobus, Nicobulo et Evergo, hic agi.

— 8. *τοῦτον μὲν ἀφεστηκότα*] Pantænetum destitisse ab exercenda officina metallica.

— 10. *θαυμαστῶς ὡς ἐλυσιτέλουν*] correxi *θαυμαστὸν ὡς ἐλ.* quod sic in edit. Manut. et Felic. reperirem. poterat alias *ὡς* omitti, aut cum *πως* enclitico mutari.

— 20. *κατηγέλα*] explodebat eos risu, negabatque mihi ab illis molestiæ quidquam exstiturum esse.

— ult. *βεβαιοῦντος ἐμοῦν*] scil. *τὴν ἀνὴν. evictionem nobis præstante.*

970. 2. *παρ' αὐτῶν*] Sententia est: *ut aut nos*, Nicobulus *et* Evergus, *ab ipsis*, simulatis illis et subornatis creditoribus, qui se nummos in officinam metallicam Pantæneto credidisse mentirentur, quo

Nicobulum expungeret, sufferremus omnem pecuniam, quam Pantæneto nobis debenet, eoque facto *abiremus*, et missos seque, Pantænetumque faceremus, *aut ipsis reluceremus pecuniam*, quam ipsi Pantæneto credidissent.

— 4. ἔχειν] post ἔχω aut deest, aut certe subaudiri debet ἀπαιτῶν. se habere, quæ a Pantæneto reposcant, multo majoris valoris.

— 23. ὡς] correxi ὃ φίλος ἦν τὰ μάλιστα, τῷ Εὐέργῃ. addito articulo τῷ. *Evergo, quem summi faciebat.*

— 27. ἐμοὶ πάλιν διαπαλαίοντα] particulam addidi. *rursus, in contrariam partem.*

971. 1. ἐστὶν τῶν τούτου γοήμασι] in Augustano τινῶν additum est post τούτου, quatra abest ab codice τῶν. conjunxi utrumque, ut sit ἐστὶν τῶν τούτου τινῶν γεν. *super quibusdam rebus de substantia Pantæneti.* non enim totam ejus substantiam, sed tantummodo servos, seqs operas in metallifodinis laborantes vendebant, ut *s* p. 972. 21. apparet.

— 26. παρόντων] tollo comma post παρόντων, quod sententiam turbat. (quamquam hæc tam minuta alias non soleo annotare.) ut sit sententia hæc: nam si ambos pariter nos, me et Evergum, eosque ambos in urbe præsentes et coram versantes, accusasset iisdem de criminibus, non utique omnem arripuisset, omittens alterum, sed ambos fuisset jure persecutus, ad παρόντων subauditur ἡμῶν ἐν τῇ πόλει, adeoque idem est, atque ἐνεδημούντων. vis argumenti in hoc verbo inest. infirma enim esset argumentatio, si quo tempore Pantænetus Evergum insectatus esset, Nicobulus urbe abfuisset.

— ult. πάλιν] post πάλιν addi vult Lambin. ἔλεγε. addi necesse nil est, sed est subaudiri. v. p. 972. 19.

972. 8. οὐχ ἅμοντα] Augustanus ἅμοντα omittit. quod haud placet. nam ἅμοντα sine οὐχ non solet sic sæpe usurpari. deinde non convenit sententiæ, præcessit enim οὐ προέσθαι. quod non posset repeti, nil debuerat οὐ omitti. vulgata bene habet. idem est ac si dixisset: μάλιστα δὲ οὐ πρέσθαι διαλέγεσθαι τούτου. nam οὐχ ἅμοντα æquipollet τῷ μάλιστα.

— 12. καὶ περὶ τῶν ἄλλων] locum hunc communem attigerat jam supra p. 952. 25.

— 17, τῶν ἄλλων] sæpelectitur causatione eumes, ob quas quis litem instituit, et quas orator modo commemoraverat, illa una exceptâ, cum actor donato litem reliquisset, paulquam reo reminisset.

— ibid. τῶν ἄλλων τούτων] vitiosum hoc videre esse, non reperio, quemodo sanetur. nam περὶ τι τῶν ἄλλων τῶν γεγραμμένων ἐν τῇ γῇ τούτῳ.

— 26. ἀναλισκόμενον] divisi in duo vocabula ἀν ἀλισκόμενον. me, qui sine dubio fuissem causæ cessurus, si solummodo ipsius causæ natura spectaretur, et ei jus æquum redderetur. Sed pro τῆς περὶ τῶν πραγμάτων v. 25. leg. videtur τοῖς παρὰ τῶν πρ. *juribus ex ipsa rerum natura existentibus.*

973. 19. ἀτιμῶσαι] ad ἀτιμῶσαι, et pariter ad πρᾶξαι v. 20. subauditur αὐτόν.

— 22. τί οὖν ἐστὶ τοῦτο] quid hoc itaque sibi vult facinus? quid eo quæritur? quid designatur?

— pen. τὸ ἐπὶ Θρασύλλεω] correxi τὸ ἐπὶ Θρασύλλου. citat h. l. Harpocr. v. ἐπὶ Θρασύλλῳ. nam sic ille non modo exhibuit, sed etiam ita exarandum præcepit, affirmans eum Atticorum esse morem, ut ἐπὶ Θρασύλλῳ in dativo dicant, pro ἐπὶ τῷ Θρασύλλου μνήματι. quod loco suo positum relinquam. mihi valgata bene videtur habere, et τὸ ἐπὶ Θρασύλλου idem esse brevius dictum, atque plenius τὸ ἐργαστήριον τὸ ἐπὶ Θρασύλλου ὄρει. Solent ejusmodi montes metallia fodi e nomine primi cujusque possessoris, aut si quis primus exeruit, appellari. ut *Claudiæ*, vallis Nicolai, et *Iochimsthal*, et alia talia.

974. 10. ὡς αὐτὸν] idem est ac si dixisset: ὡς εἰ αὐτὸν κατέσχεσε φυλάττειν, aut: ὡς εἰ αὐτὸς ἐφύλαττεν. ac si ipse custodiret.

— 16. Κυγχρεῶνα] Citat h. l. Harpocr. v. Κυγχρεῶνα.

— 18. ψευσαλλῆσθαι τούτους] ex eo, quod invitassem Pantænetum, ut servos illos ad quæsitionem per tormenta tradereti, invitavi, sed ille noluit tradere.

— 20. ἐπιδοῦναι] scil. παθίζεσθαι εἰς τὸν Κυγχρεῶνα.

— 22. ἀ πτήσασθαι] uncis inclusi. Sunt enim aut scholium, aut varians lectio verborum ἢ ἔχων.

— 23. εἰλέμην κομίσασθαι] subaudi e proximo τὰ ἡμέτερα. recuperare nummos, quos Pantæneto credidissem. nil opus est ista verba addi, quod fieri Lambinus præcepit.

— 24. ἡμῖσυ] l. ὅμως. dixerat paullo ante, constare ex omnibus causæ adjunctis, Pantænetum mentiri; eoque nil opus esse, ut formula provocationis de servis tradendis recitetur. At nihilominus tamen tu, ait, scriba, recita istam formulam.

— 28. ἀργυρίτην] Citat h. l. Harpocr. v. ἀργυρῖτις. videntur dictiones ἐργάζεσθαι ἀργυρίτην [aut ἀργύριον, aut μέταλλον, similia] et καταργάζεσθαι nonnihil inter se differre, sic nempe, ut simplex ἐργάζεσθαι sit glebam argenteam, vel metallicam quamque e terræ visceribus eruere, a sordibus terrestribus et saxeis purgare, in minuta fragmina contundere, conflare, verbo crassius elaborare. καταργάζεσθαι autem liquare, diligentius repurgare, et ex-

tremam manum imponere, eumque ad locum perducere, ut aurifabro aliisque artificibus ad signa, vasa conficienda, aut ad nummos cudendos tradi possit.

975. 3. τὸ ἐγκλημα ἰφεξῆς] Bavarius dat simplex ἑξῆς pro postrema voce, quod melius puto. Significat enim hæc lectio id, quod sententia secum fert: recita judicibus insequentia de libello accusationis. vulgata autem, ni fallor, sententiam fert alienam, hanc puta: recita totum libellum accusationis a capite ad calcem. verum id non vult Nicobulus, sed istud, quod modo dicebam, ut scriba recitando pergeret, et quæ adhuc recitanda superessent, exsequeretur.

— 11. καὶ ἄλλο οὐδὲν] scil. ἐπωλήσαμεν τότε. locabamus tibi officinam metallicam, quæ nostra erat (emeramus enim a Mnesiole), eo pacto, ut tu nobis locar daros, quod mos et leges ferunt. aliud nihil tecum depeciscebamur.

— 15. ὅτι] te non jam solum jubente, ut ante feceras, sed etiam, quod ante non feceras, supplicante, ut faceremus.

— 17. ἐνταῦθα] quid hic loci, hoc tempore, sibi volunt illæ pacti tabulæ? quid ad eas provocas? cur eas commemoras?

— ibid. τοῦτο] scil. τὸ περὶ τῶν συνθηκῶν.

— 22. ἀνησόμεθα] Augustanus pro hac voce dat ἀποδόμεθα. videtur utrumque sententiæ necessarium esse. quare sic malim legi: ἃ γὰρ ἡμεῖς ἑκατὸν καὶ πέντε μνῶν ἀνήμεθα καὶ ἀποδόμεθα, ταῦθ' ὕστερον — *nam quæ centum et quinque minis et emeramus, et rursus vendideramus tantidem, ea postmodum tu* —.

— 24. πρατῆρας ἔχων] correxi periculo meo (sed Wolfium occupavit), πρατῆρά σ' [id est, σε] ἔχων. Sententia hæc est: maximi vendidisti officinam nobis auctoribus et sponsoribus venditionis. quam officinam si tu ipse vendidisses, auctorem et sponsorem præter te habens nemiuem, ne renuncio quidem eam extudisses. tua enim nulla est auctoritas, neque fides.

— pen. ἔχων — τιμὴν] verba hæc mihi obscura esse fateor.

976. 7. ζιαίων] valde suspectum. possit quidem quodammodo excusari et defendi, sic interpretando, καὶ τὰ βιαίων ἀδικήματα. ut voc. ἀδικήματα e proximo huc quoque referatur. incusat me injuriarum, quæ solent ab homibibus audacibus, violentis, latronibus, sicariis, peragi. Sed ea ratio mihi coacta et a Græcitate abhorrens videtur. quare malim βίαν. versu autem 10. βιαίων bene habet.

— 9. τῶν αὐτῶν] subaudi ἀγωνίζονται. reos horum omnium criminum non eosdem manent pœnæ, neque certant rei super eo, ut easdem a se pœnas depellant.

— 10. καὶ τὰ περὶ τῶν βιαίων] præpositionem addidi. ad τὰ subauditur ἐγκλήματα. ad τῶν ζιαίων autem, ἀδικημάτων. ἀδικήματα ζίαια appellabantur ea injuriæ, quæ alicui cum aperta vi et oppressione imponerentur.

— ibid. πρὸς τοὺς τετταράκοντα] scil. δικαστὰς εἰσάγονται. citat h. l. Harpocr. v. κατὰ δήμους. Conf. Vales. ad Harpocr. p. 104.

— 16. τοῦτο] *hoc excusavi*, quod hæc lex præcipit. malim tamen τοῦτον. ut ad νόμον referatur. obtendi hanc legem, quæ me liberaret necessitate, super hoc crimine me defendendi.

— 23. δυνήσεται] scil. τοῦτο, hoc, quod articulus hic ab accusationis libello abest, vobis non poterit eripere facultatem cognoscendi, et intelligendi jus et æquum. aut, Pantænetus non poterit vobis eripere.

977. 7. ἂν ὑφέλῃ τις] in August. est ἂν τυφῇ τις. forte volnit τύλῃ dare. aut in aliis libris fuit ἂν ὑποτύφῃ τις. quæ lectio vulgatæ præstare videtur. *Si quis suffumiget*, h. e. si quis in cuniculis fumum excitet, qui vicinos operantes expellat, aut suffocet. quod ipsum debet etiam vulgata significare.

— 9. πλὴν εἰ μὴ τοὺς κομιζομένους] particulam μὴ addidi. h. e. solo excepto hoc, sub hac sola conditione et restrictione, si tu non putas.

— 19. ἂν ἕλως ἄλλο τι] subaudi ἀδικεῖν, ἐν ταῖς μεταλλικαῖς δίκαις διπάσεται. *Si quam aliam injuriam accipiat, nam ideo jure metallico experietur?*

— 21. τοῖς ἕτερον συντρήσασιν εἰς τὰ τῶν πλησίον] postrema verba εἰς τὰ τῶν πλησίον videntur scholium esse vocabuli ἕτερον. dictio metallica ἕτερον συντιτραίνειν significat τὸ ἑαυτοῦ ἔργον, vel μεταλλεῖον συντιτραίνειν [id est, δι' ὀπῆς μεμηχανημένης πρόσγειον] εἰς τὰ τοῦ πλησίον ἔργα, vel μέταλλα. cuniculos suos facto foramine perducere in cuniculos alienos.

— 23. τοῖς τῶν ἐν τῷ νόμῳ τι πεποίηται] videtur post τι vocabulum ἀπογραφομένοις desiderari. per v. νόμῳ designatur lex metallica, seu jus metallicum.

— 25. περὶ] correxi παρά. In εἶναι subauditur οἶμαι e v. 20. existimo, ad eum, qui Pantæneto pecuniam credidisset, eamque ab illo lente, per minutas particulas, et vix tandem recuperasset, vocabulo juris metallici ne minimum quidem utendum esse.

978. 2. διαζήμους] post διαζήμους videtur ἐκ τῶνδε φανήσεται, vel simile quid deesse. *Constabit ex iis, quæ jam dicam, non modo nil æquum et legitimum super criminibus, quorum me incusat, habere Pantænetum, quod proferat, sed etiam super iis, quæ ipse mihi remisit, jus poscere.*

— 5. ἐπιπεπραμένων] correxi ἐπιπεπλεγμένων. *cum jam judices tribunali cuique sui sortito essent ducti.*

— 9. *ταῦτα*] subaudi ἃ *αὐτὸς φησι*.

— 10. *αὐτὸ*] correxi *αὐτῷ*. *Si e servi tormentis subjecti responsione constiterit vera esse, quæ ipse, Pantænetus, aiat, tum me debere ipsi multam a legibus constitutam, quam lenire judicibus non liceat.*

— 18. *καὶ μετὰ ταῦτα*] *καὶ* more ad Hebræam locutionem accedente hic redundat. nam illa omnia *οὐχ ὡς δίκαιον ὂν* v. 14. ad *συνεχώρουν* per parenthesin interjecta sunt. pari modo verba v. 24. *διὰ γὰρ τὸν θόρυβον* ad *ἠναισχύμην ταῦτον* v. pen. signis parentheseos sunt includenda.

— ibid. *προσκαλεῖται μὲ τὴν δίκην*] correxi *προσκαλεῖται μέν μὲ τὴν δίκην*. Sed ne sic quidem persanatus est locus. addi adhuc debet *δηρός*, ut sit *προσκαλεῖται μέν μὲ πρὸς τὴν δίκην. advocat quidem me ad judicium.* huic *μὲν* respondet *δὲ* v. 21.

— 20. *παρανατβολὰς*] Citat hunc locum Harpocrat. hac voce.

— 24. *δίξαι*] scil. nobis, mihi puta, et ipsi Pantæneto, et imprimis magistro quæsitionis, Mnesicli.

— 25. *ὧν*] hujus loco malim *μέν*.

— ibid. *ταυτὸν ὄν*] sic leg. arbitror. *αὐδὲν ταυτὸν ὄν*. et statim post v. 27. *αὐδὲ δτ' ἀντίγραφον*. tale quicquam nihil tum fiebat, quæ ex ritu juris in ejusmodi tempore soliti fieri fas est, non audiebantur illæ solennes formulæ *προκαλοῦμαί σε* etc. etiam pro *ἠναισχύμην* malim *ἠκουσάμην*.

— ult. *οὗτος, ὅσπερ λέγω*] scil. v. 26. dixerat.

979. 4. *πλεονέκτημα κατασκληχθαι*] addidi *τὸ* ex Augustano ante postremam vocem. Sed satis hoc non est. debet adhuc, id quod etiam Wolf sensit, *οὐ* aut *μὴ* addi, ut sit *πλεονέκτημα τὸ μὴ κατασκληχθαι. quanta sit prærogativa*, aut *quantum prestet, quam expediat, non perculsum te esse.* hoc est, non exercere quæstum pudendum, infamem et invidiosum, (fœneratores enim, cujusmodi videtur hic Nicobulus fuisse, genus erant Athenis contemti, exosi, exsecrabiles) non prodere in scriptis timiditatem et pudorem intempestivum notam conscientiæ interioris de vitio aliquo aut macula sibi adhærescente. quemadmodum homines obscuro loco nati, aut humilem quandam artem exercentes, aut alicujus dedecoris sibi conscii solent esse animi dejecti, pudibundi, meticulosi.

— 5. *τὸν βίον*] malim *διὰ τὸν βίον. propter vitæ, quod sequaris, genus.* et sic dedi de meo.

— 10. *παρεδίδουν*] imo vero *οὐ παρεδίδουν*.

— ibid. *λέγε τὴν πρόκλησιν*] malim *λέγε τὴν ἀντιπρόκλησιν*. Ἀντιπρόκλησις. *Quo consilio, me coactum ab iis, quæ juri contraria putabam esse, provocationi Pantæneti aliam provocationem meam opponere, et servum autem me recusasse tormentis tradere, eaque me omnia vera affirmare, recita tu, scriba, contraprovocationem, seu contrasponsionem. Contrasponsio.* Nicobulus videns, Pantænetum sese ingerere et obtrudere quæsitioni servi per tormenta, contra quam pactum antea fuisset, ut nempe Mnesicles quæsitioni præesset, manum puero injiciebat, eumque a tormentis vindicabat.

— 12. *ταῦτα*] conditiones, quas ego in mea contrasponsione obtulissem.

— 15. *φησὶ καὶ τὰ δεινὰ*] aut delendum est *καὶ*, aut eo servato, necesse est post *φησὶ* aliquid deesse. e. c. *προσπαλαισθαι*.

— 18. *ὑπαλεῖ*] post *ὑπαλεῖ* videtur *ἐμὲ τοῦτό γε*, aut saltim *ἐμὲ* deesse.

— 23. *τὰς αὐτὰς ἀπολογίας οὔσας*] mihi hac in mea causa easdem esse excusationes, quas Evergus tum in sua causa pro se potuit allegare.

— ult. *πρὸς τὸ δικαστήριον*] subaudi *τοῦτο τὸ μεταλλικὸν*, coram quo nunc hæc causa agitur. et sic quoque p. 980. 6. *ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ*, scil. *τῷ μεταλλικῷ*.

980. 8. *πρεσβύτα*] subaudi *τὸν Εὐεργόν*.

— 11. *οὐδὲν ἤλπιζεν*] correxi *οὐδ' ἂν ἤλπισεν*. idem est ac si dixisset: *χαλεπὸν ἦν παραχρῆμα ἀπολύσασθαι τὴν διαβολὴν περὶ τούτων, ἃ οὐδὲ ἤλπισε κατηγορηθήσεσθαι ἂν αὐτοῦ. difficile erat statim e vestigio purgare et diluere atque a se depellere calumniam super crimine, cujus se insimulatum iri, aut fore quemquam, qui se ejus reum ageret, ne suspicatus quidem fuerat.*

— 15. *τὸν ψῆφον εἶχεν*] potest ferri, si hæc sit sententia: ira et indignatio judicum ab hujus calumniis deceptorum condemnabat Evergum in ea causa, in qua pronunciandi jus et auctoritas penes eos erat, tametsi peccasset ille, non in illo genere rerum, super quibus pronunciare jussi et constituti essent, sed in alio quopiam genere, super quo cognoscendi nullum ipsis jus esset. malim tamen omnino, *τὸν ψῆφον οὐκ εἶχεν*. idem est ac si dixisset: *οἱ δὲ δικασταὶ κατεψηφίσαντο αὐτοῦ, ὀργισθέντες ἐπὶ πράγματι, ἐφ' ᾧ τὸν ψῆφον οὐκ εἶχον*. et sic dedi de meo. judices Evergum condemnabant, propterea quod indignarentur, et ægerrime ferrent audientes ab Evergo facinus commissum, grave quidem illud et atrox, super quo tamen judicandi potestate ipsi carerent.

— ibid. *κατεψηφίσαντο*] correxi *κατεψηφίσατο* in singulari, e conjectura mea, postmodum ab Aug. confirmata. redit hic singularis ad *ἡ δὲ ὀργὴ* v. 13.

— 19. *τοῖς συνιστῶσι μεθ' ἑαυτοῦ μάρτυσι*] Augustanus dat *τοῖς συνιστῶσι τούτοις μάρτυσι*. quam lectionem ita probat Simon Fabricius, seu Hier. Wolfius, ut utrumque copuletur et legatur *τοῖς συνιστῶσι τούτοις μεθ' ἑαυτοῦ μάρτυσι*. mihi contra visum est. recepi *τούτοις*, sed *μεθ' ἑαυτοῦ* uncis inclusi. potest *τούτοις* planissima ratione accipi, pro, his conspiratis,

quos vos, judices, bene noctis, qui sibi testentur. vel etiam ratione paulo complicatiore, ut sit pro εἰ συνεστήκασι, vel συνεστῶτας τούτους, testibus, qui assistant his, Pantæneto ejusque similibus. verum prior ratio magis mihi probatur.

961. 3. ὁ συμβαλλόμενος] est is Evergus.

— 10. τάλαντα ὑπὸ του. καὶ ταῦτα ὑπὸ —] distinctionem correxi et καὶ delevi ad hunc modum. τάλαντα. ὑπὸ τοῦ ταῦτα; *quatuor ais defraudatus esse talenta. A quonam ista?*

— 12. πολίτης] post πολίτης videtur ἂν desse. *ecquis, qui civis sit, sibi patiatur bona sua a servo alieno eripi aut retineri? tune, Pantænete, qui civis es Atheniensis, paterere bona tua tibi a servo meo negari, aut vi extorqueri?*

— 13. ἕλκυσαν αὐτὸς] correxi ἥλκυσεν οὗτος. *quorum hic* [Pantænetus] *Evergum, cæsum ad judices delatu, condemnavit*, ut Latini dicunt, h. e. impetravit, ut a judicibus condemnaretur.

— 15. αὐτὸν] dedi αὐτὸν cum spiritu leni. redit enim, ut αὐτὸς οὗτος ad Pantænetum, sic αὐτὸν, *eum*, ad servum Nicobuli.

— 16. λέγειν] quæ servus meus deliquerit.

— ult. μὲν οὐδένα] post μὲν videtur ὑμᾶς deesse. *non videmini mihi, judices, fœnerantium quemquam lædere; quosdam eorum tamen merito suo odisse.*

962. 3. μηδ' ἄλλον μηδενός εἶσιν, ἀλλ' ἢ τοῦ πλείονος] id est, μηδενὸς ἄλλου ἐπιτρέψονται καὶ δώσει, ἢ τοῦ πλεονεκτεῖν. noli Lambinum hic audire.

— 9. καὶ χαρίσασθαι —] duas allegat causas, cur nummulos duro labore collectos fœnore exerceret, unam, ut rogantibus gratificaretur, alteram, ne pecuniola, ægre collecta, nullo cum fructu et sine sensu sibi per minutas expensas dilaberetur, et veluti nix tabescens deliqueseceret, nummatim eam carpenti, et in rem domesticam, in frivola et nugas impendenti.

— 22. ἐμαυτῷ] sententia postulat ἑαυτῷς. et sic dedi de meo. *non sum unus eorum, quorum mores ipsis expediunt et quæstum faciunt.* quo in numero sunt blandi, gratiosi, adulatores, scurræ.

— 25. ἐν τῷ δεῖν δανείσω] voc. δεῖν uncis inclusi, existimans cum Aug. leg. esse ἐν τό τι δανείσω. ubi τι (sine accentu) encliticum est. *si cui quid pecuniæ in usuram dem.*

— ibid. προσόφλειν] subaudi δίκην. sed melius videtur προσοφλεῖν, omisso δίκην. *idcone me oportebit, non solum creditam pecuniam non recuperare, sed etiam præterea debitori pecuniam debere.*

— pen. ταῦθ'] in reliquis autem rebus, *his puta*, de quibus nunc agitur, incessu, voce, vultu.

983. 1. ἔχοντα] id est, τοιοῦτον, οἷον ἄνωθεν ἔχει.

— ibid. οὐτυφῆ] Post εἶναι οὐτυφῆ ἐοικε videtur deesse οὐδ' ἴσως συμφέρον. vel similis sententia. nam alias hiat ratiocinium. quod hoc esse videtur: naturam, vel indolem, qua quisque præditus sit, expellere et abjicere, facile non est, neque scio, an minus expediat. nam aliâs nemo nostrum unus ab altero differret, neque præstaret alteri, sed essent inter se similes omnes. id quod obstaret vitæ civilis usui, (facile enim tum non foret alterum ab altero dignoscere, unde essent plurimi errores et plurima dubia profectura) et officeret laudibus virtutis, quæ in similitudine morum, ingeniorum et studiorum per omnes homines pervagata proferre sese non posset.

— 2. γοῦν] mihi vel maxime suspectum est hoc verbum vitii, aut certe defectus alicujus. mei quidem codices hic silent.

— 3. ἀλλὰ τί τούτων ἐμοὶ πρὸς σέ, Παντάινετ] Etiam hæc vereor ne minus sana sint. ego equidem haud intelligo. videtur sententia hæc fere postulare: ἀλλὰ τί ταῦτα πρὸς τὰ τῶν ἐμοὶ [scil. ὄντα] πρὸς σέ, Παντάινετ. *quid autem hæc faciunt ad ista, quæ mihi nunc tecum controversa sunt, Pantænete?* hæc, vox puta mea, incessus, status, habitus meus.

— 5. δίκην.] post δίκην posui punctum. est enim hæc altercatio ficta Nicobuli cum Pantæneto. Tu te quereris, Pantænete, gravia et infanda passum. Esto. Satisfactum tibi est. Sed negas tibi a me satisfactum esse. Recte vero. neque enim ego te injuria affeci. nam si te lædissem, ta profecto non eras commissurus, ut me insultum transmitteres, nomenque meum ad judices deferre nil curares, cum Evergum accusares.

— 15. δικαίως] bene habet. non enim solummodo p. 990. pen. ubi locus hic iteratur, ita legitur, sed etiam res ipsa id exigit. nemo facile, nisi levis et imperus, homicidæ voluntario, victus precibus, aut lucello, ignoscat. cædi autem fortuitæ, a qua consilium abfuerit, quanto quisque est humanior, tanto facilius ignoscit, cum aliis de causis, tum commiseratione sortis humanæ.

— 19. ἀκουσίως] pene malim ἑκουσίως. Sic enim fortius stringet argumentum. Si quis, qui alium cædis, non modo involuntarie, sed vel voluntarie adeo, peregerit, tamen ei postmodum ignoverit, tum jam non potest actor rem expellere. Et profecto p. 991. 3. perspicue exaratum lego in Bavarico ἑκουσίως. ubi etiam id restitui.

— 23. ἐκπίπτειν καὶ φεύγειν ἂν ἀλίσκωνται, καὶ τοῦτο] non ita verborsus esse ho-

let Demosthenes, ut ἐκπίπτειν καὶ φεύγειν pro copia orationis habeam. quod si tamen est, ea erit differentia horum verborum pene synonymorum, ut ἐκπίπτειν significet, e patria emigrare, φεύγειν autem versari in solo peregrino, procul patria. possit tamen φεύγειν etiam significare, causam, ut reus, coram judicio agere. quæ vis si huic loco inest, tum erit leg. ἐκπίπτειν, καὶ φεύγειν, ἂν δ' ἀλίσκωνται, καὶ τοῦθ' οὕτως. et interposui δ' de meo. *quos leges jubent solum vertere patrium, item, causam capitis dicere, et, convicti si fuerint, extremum pati supplicium.*

984. 1. πρᾶγμα] morem puto, ab ipso actore semel remissas nunquam postea rursus in forum revocandi.

— 2. καταλυθήσεται] dedi καταλύσετε. alias ignoraretur, quisnam abolerent hunc laudabilem morem. Sed valet hæc ad causam, et grave in hoc momentum, si judices ipsi dicantur eum abolere. id quod est pudendum dedecus, aut leg. esset: καταλυθήσεται ὑφ' ὑμῶν ὑφ' ὑμῶν. id quod insuavius sonaret, præsertim in fine orationis. præstat itaque καταλύσετε.

AD ORATIONEM ADVERSUS NAUSIMACHUM, &c.

Causa hæc orationis agitata hæc est: Nausimachus et Xenopithes (junior), fratres, filii Nausicratis, a filiis Aristæchmi vita dudum defuncti, qui tutor ipsis olim fuisset, actione hæreditatis imminutæ, aut æris alieni, pupillis debiti, a debitoribus quidem redacti, a tutoribus autem pupillis non persoluti, repetebant ab unoquoque filiorum Aristæchmi, qui quatuor erant, quaterna talenta, et præterea singula totidem, h. e. quatuor, semitalenta. Petebant itaque filii Nausicratis a filiis Aristæchmi universe octodecim talenta. Nam quatuor talenta sibi aiebant deberi, ut æs interceptum. Sed singulares hoc eodem de ære alieno actiones in singulos illos quatuor fratres instituebant, et litem uniquique præterea semitalento æstimabant.

985. 10. ἅπας ἡμῖν τῶν αὐτῶν χρημάτων, ἀκάστας τρισχιλίων ἑκάστου βλάβης] interpunctionem, ut sæpissime alias, h. l. correxi ad hunc modum: ἡμῖν, τῶν αὐτῶν χρημάτων ἀκάστας, [id est, ὑπὲρ τῶν αὐτ. χ. ἀ.] omnes illas quatuor actiones super eodem ære alieno, quatuor puta talentis, τρισχιλίων ἑκάστου, [id est, ἑκάστην ἐπὶ τιμήματι τρισχιλίων δραχμῶν, unamquamque harum quatuor actionum sub æstimatione litis ad 30. minas, quas, quicunque causa caderet, judicibus penderet,] βλάβης [scil. ὑπόμαπτ.] ex titulo accepti a nobis damni.

— 11. πρὸς τριάκοντα μνῶν ὑπόγραμμα ὑπὲρ τοιούτων χρημάτων εἰς ἀγῶνα καθίσταμαι] Sententia est: conjecti sumus in discrimen non modo tantam æris summam amittendi, 16. talenta puta, sed etiam præterea duo talenta, titulo impensorum et sportularum forensium, cum actores periculum non adeant majus, quam si causa ceciderint, ad summum duo talenta amittendi.

986. 3. ὧν ὄντων] correxi ὧν ἓν ἐστιν. *quorum unum est, non minus, atque reliqua sunt, firmum et ratum, usuque fori vigens.*

— 10. γεγραμμένου] scil. τὸν πατέρα ἡμῶν ὑπὲρ τῆς ἐπιτροπῆς. ex quo patrem male gestæ tutelæ detulerunt ad judicem reumque egerunt.

— 12. καὶ τῶν ἐπιτρόπων] subaudi τετελευτηκότων.

— 15. καὶ μαρτύρων καὶ πάντων τῶν πλείστων, ὡς εἰπεῖν] videntur verba trajecta esse in hunc modum restituenda: μαρτύρων τῶν πλείστων, ἢ καὶ πάντων, ὡς εἰπεῖν. *cum vivis excessissent testium plurimi, aut etiam, si fas est dicere, cum testium nemo adhuc superesset.* et sic Wolf quoque. Contentus tamen fui, tantummodo interpunctione mutanda sententiam clariorem reddere, ad hunc modum: καὶ πάντων, τῶν πλείστων — ut sententia sit: *mortuis omnibus, nostrum rerum, ut ita dicam, plerarumque ignorantiam.* Erit itaque constructio hæc: τὴν ἡμετέραν τῶν πλείστων ἀπειρίαν. Est tamen, neque enim infitiabor, hæc ratio coactior atque contortior.

— 24. Ξενοπείθης] Xenopithes hic est senior, patruus actorum, frater Nausicratis, qui pater actorum erat.

— pen. οἱ ἐπίτροποι] dubium, qui tutores designentur, Nausimachus et Xenopithis, actorum, an reorum, filiorum Aristæchmi. Sed actorum tutores designari, et solum Aristæchmum eorum tutorem non fuisse, credibilius est.

987. 2. ὅλην τὴν ἐπιτροπὴν] subaudi τῷ ἡμῶν πατρί.

— 4. ταῦτα πάντα] scil. τὰ ἐγκλήματα, ἃ τῶν ἐγκαλούντων ἡμῖν.

— ibid. οὗτοι] Nausimachus et Xenopithes.

— 6. ἐκείνῳ] Aristæchmus, pater noster, et reliqui consortes tutelæ. Sententia est: illi tutores pecuniis istis, quas pupillis suis persolverunt, redimebant, non nomen tutelæ, sed criminationes. h. e. dabant suis pupillis illas pecunias, quo liberarentur, non nomine tutelæ, sed litibus, et accusationibus ex administratione tutelæ exsistentibus.

— 14. τοῦτο γὰρ πλάττουσιν οὗτοι καὶ παρέγουσιν] idem est ac si dixisset: τοῦτο γὰρ πλάττοντες οὗτοι βούλονται ὑμᾶς παράγειν. *hoc enim commento volunt vos judices decipere et a recta juris æqui via deducere.* Est autem illud τοῦτο *commentum*, hoc, patrem nostrum ipsis, pupillis, non persolvisse æra a debitoribus ipsorum redacta. In κομιδὴν v. 13. subauditur τῶν χρεῶν παρὰ τῶν ὀφειλόντων ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου πατρός.

— 19. λαβεῖν] illud *χρέος*, æs alienum pupillis debitum, ab aliquo Hermonacte, in Bosporo degente, centum staterum. v. v. 26.

988. 5. οὐ γὰρ τίς γε ταῦτα κατατίθει] correxi: *οὐ γὰρ δίς γε ταὐτὰ κατατίθει. non enim profecto idem æs alienum bis solvisset*, aut *existimandus est solvisse.*

— 7. ἃ τοὺς κυρίους —] vim hujus argumentationis non perspicio. poterat utique aliquis debitor, qui pupillos (nam hi sunt h. l. οἱ κύριοι) diu contemsisset, h. e. pecuniam ipsis debitam retinuisset, illis virilem ætatem ingressis, a literis commonitoriis tutoris τοῦ μὰ κυρίου, ut noster hic loci sit, ita percelli et perterrefieri, ut nil cunctaretur nomen leutum diluere. non hoc modo probabile est, sed fit quoquo quotidie. Consequeretur ex argumentatione oratoris hoc, pupillos, dum adhuc minores annis essent, sæpius Hermonactem de diluendo nomine, sed frustra, appellasse. quod factum esse credibile non est. et, fac quoque eos id fecisse, semper non ipsi fecissent, sed tutor pupillorum nomine. Sunt Demosthenis argumentationes paulo nonnunquam subtiliores et impediliores, et sophisticæ calliditati atque rixositati confines.

— 13. ἐκεῖνος] Demaretus.

— 18. οὔτ' ἂν ἔπλευσαν] non videtur navigationem illuc susceperus fuisse. malim tamen legi: οὔτ' *αὖ* ἔπλευσαν.

— ibid. οὔτ' ἂν ἀφίκετο] subaudi *si καὶ ἐβούλετο ἐκεῖσε πλεῖν.*

989. 2. καὶ τοῦτ' ἐγκαλοῦντες] dedi καὶ τοῦτό γ' ἐγκαλ. Sed vel sic quoque nondum persanatus videtur hic locus, sed sic integrandus: ὡς γὰρ οὐκ ἀποδόντα λόγον γεγραμμένοι, [aut ὡς οὐκ ἀποδότι λόγον λαγχάνοντες] καὶ τοῦτό γ' ἐγκαλοῦντες φαίνονται. constat enim eos diem patri nostro ideo dixisse, quod rationem gestæ tutelæ nullam ipsis exhiberet, et hoc nominatim ipsi incusasse.

— 6. ὡς παρέδοσαν] subaudi, ὡς ὀφειλόμενον ὑμῖν τὸ τοῦ Ἑρμώνακτος χρέος.

— 8. παραδόντος] subaudi ἐν τῇ τῆς ἐπιτροπῆς λόγῳ τὰ ὑμῖν ὀφειλόμενα χρέα.

— 11. τρίτον] nescio, quodnam hoc sit tertium, neque comminisci possum.

— 18. ὅτε παρέλθῃ] scil. ex eo tempore, quo pupilli ad pubertatem suamque ipsorum tutelam pervenerint.

— τῶν μὲν ἐξαρχῆς ἀδικημάτων] *δικάσματα* ἐξ ἀρχῆς h. l. sunt injuriæ, aut querelæ super injuriis acceptis, quæ primum, prima vice, in jus vocantur, et ad judicum disceptationem revocantur: eoque opponuntur illis causis, quæ, cum jam semel discussæ fuissent, denuo ad forum retrahuntur.

— pen. οὐδὲ κατὰ τοῦ] primam vocem addidi. *ne contra illos quidem tutores, quis pupillis non fuissent pro liberis ab omni accusatione declarati.*

— ult. τοὺς ἐξ ἐκείνου] scil. φύντας, vel γεγονότας. *Si contra nos, qui sumus ex illis, vestris puta tutoribus, nati, litem instituerotis, anno vigesimo post, quam patrem nostrum liberum ab omni forensi persecutione declaravissetis, et litem quidem super iisdem criminationibus, a quibus vosmet ipsi patrem nostrum absolvissetis.* Sed rationes temporum non conveniunt. Hic *viginti* annos sit effluxisse a tempore absolutionis inde, paulo ante autem p. 986. 8. *quatuordecim* tantummodo dixerat. Sed oratores minus veritatem rei, quam amplificationem, spectant.

990. 6. τούτῳ] correxi τούτου. ex Augustano. alias licuisset etiam τούτων corrigere, quod maluissem.

— 11. λαχθεισῶν] correxi λαχθησῶν, a v. λαγχάνω. de sententia Wolf. et Lambin. poterat quoque corrigi τῶν τότε τελεσθεισῶν. v. v. 2. et 999. 25. et 1006. 8.

— 22. οὐδὲ] correxi οὐδέν. *vos recte agere, si eos plane non audiatis, neque feratis, de gesta tutela commemorantes, spero me planum vobis facturum.* οὐδὲν est idem atque κατ' οὐδέν, οὐδαμῶς, *nullo modo feratis.* Sed post περὶ τῆς ἐπιτροπῆς videtur λεγόντων, vel tale quid deesse.

— 23. ἐῶντας] correxi οἷόν τι. *etiam si quis largiatur, eos modis, quam fieri potest, maximis esse læsos.*

— 25. ἐκεῖνό γ' — καταλυθήσεται] locus hic usque ad p. 991. 11. iisdem pene verbis legitur in exitu orationis superioris adversus Pantænetum.

991. 3. ἀκουσίου φόνου] dedi h. l. ἐκουσίου φ. ex auctoritate Bav. codicis. v. ad p. 983. 19. dicta.

— 4. αἰδέσεται] locum hunc citat Harpocr. v. αἰδέσασθαι.

— 10. τοῦτ' ἔστι δεινότατον] malim cum Bavarico δεινόν, aut saltim non sine articulo, τὸ δεινότατον. et idem statuo de p. 984. 1. ubi hoc annotare oblitus sum.

— 13. φήσαντος] cum Nicidas patrunm vestrum, Xenopithem, seniorem puta, eo nomine apud judicem detulisset, quod domum vestram elocare nil curaret.

— 15. πολλὰ διήρπασαν ὑμῶν] correxi: πολλὰ δ' ἥρπασαν ἡμῶν. nam hæc est ficta querela pupillorum ipsorum.

— 16. ἂν ἐπισθοῖτό γε] scil. ἔχειν, vel

ὑμᾶν.

— 18. εἶναί τι ταῦτα] scil. ἃ ὑμεῖς πεπόν. esse non de nihilo ea, quæ vos nunc agitis. actionem hujus causæ vestram non esse plane contemnendam, neque vanam, aut de nihilo natam.

— 19. πρὸς τοὺς πράξαντας] sc. τὰ πρὸς ὑμᾶς ἀδικήματα. *posteaquam transegeritis et desideritis cum auctoribus injuriarum eorum, quas aitis vos accepisse, de illis queri, qui rerum gestarum prorsus sint ignari.*

— 22. τὰ δίκαια ταῦτα] quibus vos nimirum tantopere fiditis.

— 24. πεφάνεται] scil. τὴν λῆξιν, aut τὴν δίκην κεδ' ἡμῶν, aut τὸ πρωτείμενον.

— ibid. ἂν δὲ τοῦ μὴ κατηγορῆσαι] idem est ac si dixisset: ἕνεκα τοῦ μὴ κατηγορῆσαι ἃ — *quæ autem quo minus accusaretis, tantas pecunias exegistis, ea tacere vos par est, donec illas pecunias reddideritis; neutiquam vero par est, vos et accusare ea, quæ ut taceretis, vos vendimi passi estis, et simul tamen mercedem silentii retinere.*

— 26. καὶ μὴ κατηγορεῖν] transposui de meo sensu, μὴ καὶ κατηγ. vos decet tacere, nos autem eosdem et accusare nos, et tria illa tamen talenta quoque retinere.

992. 1. τὰ πολλὰ] post τὰ πολλὰ videtur αἰσχρῶς deesse. forte quoque pro ἀπολωλεκότες leg. ἀπεδεδωκότες. *cum obligurissent.*

— 7. τοῦ πράγματος] sc. τοῦ λειτουργεῖν.

— 11. τὴν βλασφημίαν] invidiam et exprobrationem, quod opes suas in adjuvanda et sustentanda rep. collationibus civitati præstandis exhausissent.

— ibid. ἀντὶ τῆς χρείας] jam enim non possunt amplius, de suis facultatibus reip. conferre, sed sunt cives inutiles.

993. 2. δικαίως τὸ λαγχάνειν ἔτι δίκαιον] correxi: δίκαι, ἢ ὡς εἰκοστῷ λαγχάνειν ἔτει δίκαιον. *aut esse jus, causam in forum denuo deferendi, super quibus jam dudum reos absolveritis, aut æquum esse vigesimo anno post acceptas injurias queri.* e lectione Augustani ἔτ' si feci ἔτει. e p. 990. 1.

— 8. τριῶς] ante v. τριῶς videtur τοῖς deesse.

— 11. Αἰσίου] post nomen proprium Αἰσίου videtur nomen actionis, e. c. αἰκίας, aut ὕβρεως, aut βλάβης, aut tale quid deesse.

— 13. ἐν ἀφελείᾳ] dedi ἐσ' ἀφελείᾳ. *quæ vestræ quoque facultates sunt, cum sint sub vel cum spe majoris emolumenti, si pensa nos vobis servemur.*

I. I. REISKII

ANNOTATA

AD

ORATIONES PRIVATAS.

AD ORATIONEM CONTRA BŒOTUM SUPER NOMINE.

Causam hanc non vicisse Mantitheum alterum, sed Bœotum, ut scil. ipse quoque Mantitheus appellaretur, apparet e p. 1013. alt. Alii hanc orationem Lysiæ tribuunt. v. Maussac. ad Harpocr. p. 40.

995. 10. *Νίνου*] Ninus sacerdos, Menelai uxor, damnata fuit. Corsinus Fast. Att. IV. p. 31. Expendantur hæc verba. Dionysius Halicar. t. II. p. 117. 7. *ὁ κρινόμενός ἐστι Μενελᾶϊ ὁ τὸν Ἱέρειαν Νίνου* (sic) *ἔχων* [in matrimonio habens, non *ἄγων*], *ὁ δὲ κατηγορῶν, υἱὸς τῆς Νίνου.* sed ubi ibi *Νίνου* in accusativo est leg. ita non *ἔχων*, sed *ἄλλον*, ut apud Demosthenem.

— 15. *οἷα ὑπὸ πολιτευομένου*] dodi *οἷον δεῖς, ὑπὸ σοῦ*. quamquam nil interest. *utpote, quemadmodum facile est judicatu*, a patre meo, ut in rep. versante, læsus in aliis quibusdam causis, diversis ab hac causa. malim nempe sic locum interpretari, quam sic: *ut ab eo, qui vitam egerit alibi.* quamquam e p. 1019. 11. sqq. colligi possit, Mantiam vitæ magnam partem Mitylenis peregisse.

— 20. *μηδὲν ἧττ ἴστασθαι αὐτοῖς*] *sibi*, Plangoni, atque Mantiæ, *nil jam fore commune in posterum.* nam *κοινὸν* subauditur.

— 28. *Τοῖς Ἀφετηρίοις*] Citat h. l. v. *Ἀφετήρια* Harpocr.

996. 9. *ἡμμένων τοῖς δικαίοις, καὶ ἀναγκαίοις*] correxi *ἡμμένων τουτοῖ*, [id est *τούτοις*, vel *τοῦτοδὶ*] *δικαίοις καὶ ἀναγκ.* partim ex Augustano, partim e conjectura mea. nam e *τοῖς δικαίοις* feci *τουτοῖ, δικαίοις.* videbatur enim syllaba *δι* ob concursum cum eadem syllaba initio vocabuli proximi intercidisse. quamquam etiam *τοῖς* plane poterat expungi, sententia nil imminuta. nam *ἡμμένων* sic nude poterat dici, pro *ἡμμένων τούτοις*, tametsi hoc utique planius est. Poterat locus etiam sic constitui: *ἡμμένων τοῖς δικαίοις, δικαίοις καὶ ἀναγκαίοις.*

— 16. *μεταθίσθαι*] scil. *τὰ ἐνέμματα.* ut ego, qui nunc audio Mantitheus, impositeram appellarer Bœotus, ipse vero, qui nunc Bœotus audit, imposterum Mantitheus appellaretur.

— 19. *τὰ κοινὰ*] primum recenset incommoda in rep. ex hac nominum paritate existentia. deinde p. 998. 9. transit ad molestias ab eadem paritate ad rem privatam nostram proficiscentes.

— 21. *φυλέται*] post *φυλέται* aut in hac regione deesse videtur *ἡμᾶς.*

— 24. *ἑστιάτορα*] Citat h. l. Harpocr. v. *ἑστιάτωρ.*

— ibid. *τῶν ἄλλων*] id est, *τῶν φύντων.* nam alias mirifica esset et abhorrens dictio *ἤ τι ἄλλο τῶν ἄλλων.* ferrem magis *ἤ τι τῶν ἄλλων.* et nescio, an hæc lectio confiata sit e duabus variantibus, cum aliis in libris esset *ἤ τι ἄλλο* (sine *τῶν ἄλλων*) in aliis *ἤ τι τῶν ἄλλων* (sine *ἄλλο*).

— 25. *σὺ μὲν γὰρ φήσεις ἐμοὶ, ἐγὼ δὲ σοὶ*] erant enim illa munia onerosa et sumtuosa.

997. 4. *τί δὲ ἂν ἄλλο τις ἀρχὴ καθιστῷ*] subaudi *ἡμᾶς*, aut *τὸν ἕτερον ὑμῶν.* Sed tota hæc sententia utque ad *πότερον καθίστασι* videtur redundare. nam idem dicit, atque p. 996. 25. quamquam paulo uberius. nisi malumus voc. *ἄρχων* expungere.

— 5. *οἱ ἀθλοθέται*] quinam hic sit magistratus, adhuc dum quæro. mirorque eos post Archontem et Basileum nominari. videtur eorum fuisse, in Liberalibus judicare, quinam chorus, ut qui artifex scenicus vicisset, victoribusque præmia distribuere.

— 14. *κέκληκεν*] scil. *ὁ κήρυξ.*

— 18. *χαλκείῳ*] malim *χαλκίῳ* per iota simplex. nam *χαλκεῖον* per diphthongum est officina serraria. *χαλκίον* h. l. est tabella ænea cum inscripto nomine, aut signo tribunalis, ad quod judicum quisque, qui tabellam istam acciperet, ablegaretur ad ibi sedendum atque judicandum.

— 27. *κοινὰς*] correxi *καινὰς, novas*, meo judicio, cum in Bav. reperirem *κανάς.* quamquam *καινὰς* leg. esse dudum ante videram, quam codicis Bav. copia mihi fieret. nam ipsa res monstrat. nonne, ait, melius atque sapientius agamus, et probiores honestioresque habeamur, si deponamus *veteres*, quas nunc exercemus, inimicitias, quam si *novas*, quas nondum quidem exercemus, non tamen poterimus evitare, ex hac nominum paritate exsituras, suscipiamus.

998. 4. *τί ἄλλο ἐστὶν*] subaudi *ἢ τοῦτο*, vel *εἰ μὴ τοῦτο.* Sententia hæc est: fac casu quodam fortuito evenire, ut nos duo, tu, Bœote, et ego, Mantithens, a sorte vocemur ad judicandum in eodem tribunali. fac porro inter nos convenisse in ejusmodi evento, ut aut ego tibi testulam meam dem, aut tu mihi des tuam. Possit sic fieri, ut unus idemque homo eadem in causa duo suffragia in eadem immittat. atqui capitali pœna sancitum hoc est; et nequit alio, quam hoc, quem dixi, modo

fieri. nam singulis judicibus singulæ modo testulæ dabantur.

— 6. *φάσν γε*] *recte monet.* sic loquitur, qui, cum alterius argumentationem haud inficietur, eam tamen causse suæ negat quioquam derogare. deinde subauditur, *ἀλλ' οὐδὲν δέος, μὴ τοῦτο γίγνηται. sed verendum nil est, ne id fiat. nos enim id non faciemus.*

— 13. *ἴζε*] Menecles puta. et sane *Μενεκλῆς* dant libri Dionysii Halic. t. II. p. 117. 11. ed. Sylb. ubi locus hic, sed vitiose, citatur.

— 15. *ταῦτα*] subaudi *οἷα ἐκεῖνος ἐζήλου.*

— 26. *ἐγγεγραμμένοι*] h. e. debitores. non enim ipsa nomina liberorum, quorum pater decessisset, in tabulas ærariorum inscribebantur, sed manebat nomen patris non expunctum, pro quo luere liberi tenebantur, aut a jure civili excludebantur. nam si inscripta fuissent nomina liberorum Bœoti, pro patris nomine, ut debentium, nullum poterat nasci dubium, nisi fingimus, id quod prorsus abhorret, totidem filios Bœoto, quot Mantitheo, fuisse, et omnibus eadem nomina. ut, si e. c. filius Mantithei natu major appelletur Mantias, Bœoti quoque filius natu major idem Mantiæ nomen gesserit.

999. 1. *ἐγγεγράφθαι*] dedi de meo *ἐγγραφῇ* in conjunctivo perfecti activi. locus perdifficilis. consentiunt cum vulgata, quæ vitiosa est, reliqui mei libri. Augustanus hic me deserit, hic loci deficiens. optarem lectionem marginis, si de auctore mihi constaret. optime enim cum sententia loci convenit *ἐγγράψαι*, qui est optativus, non infinitivus. Sententia cæteroquin satis plana est, hæc nempe: fac esse aliquem, qui contra hunc Bœotum actionem *ἐξούλης* instituat. neget ille quidem initio, sibi mecum esse negotium. verum tamen impedire nil poterit idem, quominus ego pro Bœoto plectar. Impetraverit enim a judicibus, ut actionem suam legitimam, causamque probam pronuncient. Bœotus nil curet multam dependere. Inscribatur itaque. sed qui? non Bœotus, sed Mantitheus. affectat enim nomen meum. Postulabor itaque ego de debito. Nunc aperiam suspicionem meam, unde natum sit, quod hodie libri circumferunt, *ἐγγεγράφθαι.* videtur h. l. duplex fuisse in libris antiquis Demosthenicis lectio. altera *ἀπωσάμενος ἐγγράψαι*, altera *ἀποισάμενος ἐᾷ ἐγγεγράφθαι.* dictio *ποιεῖσθαι κυρίαν* est efficere et impetrare a judicibus, ut actionem aliquam declarent justam et legitimam, reoque multam dictent. Meliora nunc non succurrunt; det, qui norit. Actio *ἐξούλης* erat, cum actor queritur, se a reo ad possessionem et usum bonorum suorum non admitti, aut ab iis vi et manu dejectum esse; aut denique judicatum non solvi. postrema significatio h. l. videtur obtinere.

— 3. *περὶ*] malim *παρὰ, ob nomen.*

— ibid. *ἢ λῆξις*] absunt ad editione Fellic. et Pauli Manutii, et ad ejus exemplum, ab editione Wolfii quoque, nescio, casune, an consilio. sed poterat pari, et haud scio, an etiam majori jure, *ἢ δίκη* abesse, et hoc pro scholio illius haberi. nam omnes *δίκαι* sunt etiam *λήξεις*. quamquam non item contra, omnes *λήξεις* sunt *δίκαι*, sensu striotiore sic dictæ. causse privatæ sunt *δίκαι*, publicæ *γραφαί*, ambæ nomine communi *λήξεων* comprehenduntur. possit ad hunc modum lectio vulgata defendi, ut *λῆξις* dicatur usurpatum pro *γραφή.*

— 9. *τοὺς Χόας*] Citat h. l. Harpocr. v. *Χόες*. loco huic est in Midiana similis alius.

— 13. *πατρίδιον*] contra eum, qui mecum nomen idem eumdemque patrem habere sese ferret. alias multi nomina gerebant eadem, sed patrum nomina differebant.

— 17. *προκληθείη*] correxi *προσκληθείη*, subaudi *πρὸς τὸν πολέμαρχον.* cujus in jure erant causæ peregrinitatis.

— 22. *γεγονὸς*] scil. *υἱὸς τοῦ ἐμοῦ πατρός.*

— 23. *λέγειν*] subaudi *οὐ φάσκων ἑαυτοῦ υἱὸν εἶναι.*

— 24. *ἐρανίζει*] citat h. l. Harpocr. v. *ἐρανίζοντες*. qui hic designatur *ἔρανος*, est opera in falso testimonio pro amico dicendo navata. Contributio hæc est, quam Mantitheus ait Bœotum sodalibus suorum scelerum conferre solitum esse.

1000. 9. *ἦν*] pro *ἦν* malim *εἶναι.* ut sit constructio: *εἰ συνίζασιν ὑμῖν μηδὲν ἀνδὶς ἐκ τούτων, μηδὲ ἀδύνατον εἶναι.*

— 17. *τὸν ἐγγεγραφὼν*] malim *τὸν ἐμὲν ἐγγεγραφὼν. patrem curasse, ut sub eo, quod testes ediderunt, nomine,* Mantithei puta, *albo phratorum inscriberer.*

— 27. *τούτου*] id est, *ὑπὲρ*, vel *ἕνεκα τούτου.* hujus rei causa, quod is, quem Bœotus pro patre suo nolentem et negantem venditaret, Bœotum pro filio agnoscere, atque sic in demotas inferre recusaret.

1001. 1. *ὦ γῆ*] quasi homines terrarum et gentium omnium convocaret ad contestandum hujus impudentiæ enormitatem.

— 5. *τοὔνομα τοῦτο*] hoc, super quo contenditur, Mantithei puta.

— 6. *μάρτυρας*] nominat hos testes p. 1017. 1.

— 19. *εἰς Ἱπποθοωντίδα ἰφοίτα φυλὴν*] *itabat ad ludimagistrum tribus Hippothoontidis.*

— 25. *ὁμοίως*] subaudi *ἐμοί. perinde atque ego ludimagistrum tribus Acamantidis frequentabam.* minus enim commode videtur subaudiri, *perinde atque tu ludimagistrum tribus Hippothoontidis frequentasti.*

— 26. *τῇ θέσει τοῦ ὀνόματος*] ergo nomen Mantitheus erat proprium tribui Acamantidi, seu in ea tribu solummodo usurpabatur; et rursus Bœoti nomen ad solam tribum Hippothoontida erat adstrictum.

1002. 3. *εὐπάθειαν πατρὸς, τετυχηκὼς ἀντὶ Ἴσων θ.*] correxi vitiosam interpunctionem, e qua natæ sunt lectiones marginis, quæ mihi quidem non probantur; addidi quoque *καὶ* ad hunc modum. *εὐπάθειαν, πατρὸς τετυχηκὼς, καὶ ἀντὶ Ἴσων. nactus patrem* (v. p. 1004. 24.), *et locum in tribu Acamantide, postquam antea in Hippothoontide census esset.* videtur ex h. l. posse colligi, tribui Hippothoontidi minorem fuisse dignitatem, atque Acamantidi. Sed cur? qui id factum?

— 6. *ἀργυρίου*] id est, *ὑπὲρ ἀργυρίου*. causas, quibus me pecuniam petebat, quam sibi a me deberi ex hæreditate paterna aiebat. v. p. 1009. 1.

— 8. *τίς*] Si bene habet, idem valet, atque *ἀνθ' ὅς τις*. quam attentus ad rem augendam, quam peritus artium amplificandæ rei domesticæ pater fuerit; quam parum ergo existimandus sit opes suas in scorto prodegisse.

— 22. *οὗτοσὶ*] comma ante *οὗτοσὶ* transfero ponoque eandem vocem. cohæret enim cum *ἐρῶν*. *ἐρᾷν τινὰ οὗτοσὶ* est intueri aliquem simpliciter, obiter, animo æquo, quem nil referat, videas, necne, lente et supine, ut eos intuemur, quos nosse, aut meminisse nil curamus.

— 23. *συγχῶς*] correxi *συγχῷ*, scil. *μέτρῳ*, vel *χρόνῳ*, vel *μέρει τοῦ χρόνου*. vidi eum me juniorem, et multo quidem, quantum ex adspectu solo licebat æstimare.

— 24. *καὶ γὰρ εὔηθες*] est enim stultum meam me conjecturam pro certo argumento proponere. miror in ætate Bœoti desuienda ita esse laboratum. hodie quidem illa multis modis cognosci potest.

1003. 1. *τῆς ἐμῆς*] post *τῆς ἐμῆς* videtur *οὐδὲν* deesse.

— 2. *τὸν μὲν τῶν ἐντῶν ἀριθμὸν*] subaudi *τῶν ἡμετέρων*. nisi potius id addendum est.

— *εἰς τοὺς δημότας*] prius in album phratorum liberi inscribebantur, quam in demotarum. et erat hæc posterior inscriptio veluti confirmatio et obsignatio prioris, et prior posteriore carens parum valebat.

— 9. *οὐ τῷ χρόνῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ δικαίῳ*] suspicatus est Wolfius, ordinem verborum *χρόνῳ* et *δικαίῳ* esse invertendum. Sed bene habet vulgata. Demonstrat Mantitheus se causam vincere, cum tempore, tum jure. pater enim me, ait, multo ante in demotas intulit, quam te, Bœote, in phratoras. vinco itaque tempore, sed vinco quoque jure. pater enim te solummodo in phratoras intulit, me vero et in hos primum, et deinde in demotas. quos inter deferre, est demum adoptationem confirmare. deinde pater me volens pro suo habuit, te invitus, coactus, circumventus.

— 11. *εἰ δέ σ' ἐξῆτο*] Citat h. l. Aristides *τεχν.* p. 274.

— 12. *Ἀναμαντίδι*] Citat hunc locum (aut p. 1002. 4.) Harpocr. v. *Ἀναμαντίς*.

1004. 7. *Πάμφιλον*] post *Πάμφιλον* videtur *εἰκότως* deesse. nam alias *ἐπεὶ* non satis fortiter concludit.

— 9. *δυοῖν*] post *δυοῖν* addi malim *ὄντοιν* e p. 1007. 2. quamquam et ibi abest a quibusdam libris.

— 13. *τὸν προσήκοντα*] videtur leg. esse: *τὸν ποιοῦντα τὰ προσήκοντα, non fuisti is, quem esse oporteat illum, qui, quæ erga parentes observanda sint, observet.* tametsi haud ignoro, *τὸν προσήκοντα* reddi posse *eum, qui aliquem necessitudine sanguinis contingat.* v. v. ult.

— 15. *οὐκ ἐπηρέαζου δικαίως ἄν, ἀλλ' ἀπωλόλεις*] est idem ac si dixisset: *οὐ μόνον δικαίως ἂν ἐπηρέαζου, ἀλλὰ καὶ δικαίως ἂν ἀπωλόλεις.*

1005. 1. *ὄντα σαυτοῦ*] correxi *ὄντα σε αὐτοῦ*. e Bavarico et Augustano. nam si mei res arbitrii fuisset, dedissem: *εἰ τὰ μάλιστα ὁ πατὴρ ὑμᾶς, ὄντας αὐτοῦ, μὴ ἐποιεῖτο. etiamsi pater vos vel maxime, cum essetis ex eo nati, tamen non adoptasset.* ob insequentes plurales *τίνες εἰσὶν υἱεῖς ἐκείνου*, et *τίνας — ἀδελφούς*.

— 17. *λέγειν μᾶλλον ἀξιῶ*] correxi: *λέγω μᾶλλον, ἀξιῶν. multo magis pro te verba facio, quam pro me ipso, cum æquum censeo et aio esse, ut idem nomen nos ambo ne habeamus.*

— 19. *πότερον*] scil. *λέγεις Μαντίθεον*.

1006. 5. *καταδιαιτήσασθαι*] videtur hoc natum et conflatum e gemina lectione librorum, quorum in aliis fuerit, quod etiam reperi in Augustano et margine Lutet. *καταδιαιτῆσαι* (subaudi *τὸν διαιτητὴν*), in aliis *καταδιαιτᾶσθαι* in passivo. vel etiam *σασθαι* natum est e *σιλφασθε*, quod iidem, quos dixi, libri, Augustanus meus, et ille, unde desumta est lectio marginis Lutet. dant post *καταδιαιτῆσαι*. neque dubitavi sic emendare.

— 10. *τε*] correxi meo judicio *δέ*. *non autem postmodum.*

— 16. *ἀντίληξις*] Bœoti adversus Mantithei *ἔγκλημα*, seu *λῆξις*. nam perinde est. v. v. 1. invertit ergo temporum ordinem. prior est accusatio Mantithei adversus Bœotum. posterior *ἀντίληξις* Bœoti adversus Mantitheum, quo negabat hic accusationem Mantithei ad se quicquam pertinere.

— 26. *ὧν γ' ἂν μὴ νόμῳ, ἀλλὰ γνώμῃ*] correxi *ὧν γ' ἂν μὴ ὦσι νόμοι, [ἀλλὰ] γνώμῃ* — conjunctione *ἀλλὰ* uncis inclusa. quamquam nescio, an satius sit eam plane induci.

— 27. *διάσειν*] subaudi *περὶ τούτων*.

AD ORATIONEM ADVERSUS BŒOTUM SUPER DOTE MATRIS.

1009. 5. *ἐν ἔνδεκα ἔτεσιν*] lectionem codicis Bav. *ἐν δέκα ἔτεσιν, toto decennio*, redarguit p. 1013. ult. 1021. 11.

— 6. *ἀλλὰ νῦν*] post *ἀλλὰ νῦν* videtur *τεύξομαι* deesse. *verum nunc tandem jus æquum mihi dudum debitum consequar, posteaquam ad vos confugi.*

1010. 26. *μεθ' ἅν*] turbat hoc et labefactat constructionem, ut necesse sit, aut aliquid deesse, quamquam non video, neque conjectura consequor, quid deesse possit, aut vitium in hoc *μεθ' ἅν* et in *δὲ* v. pen. insit. quibus sanatis omnia bene inter se constant. Et Augustanus quidem *δὲ* illud recte omittit, cujus auctoritate fretus id ejeci. *μεθ' ἅν* autem conabitur ingenium qualecunque nostrum emendare. videbatur quidem haud improbabile, *μεθ' ἅν* natum esse e prostrema litera v. *Νῖνον* et ex *ἑλών*. videbatur quoque *οὗτος* supervacaneum, quia jam præcessit v. 23. verumtamen rursus videbatur orator, prævidens dubitationem atque errorem nasci posse, si *οὗτος* omitteret, cavisse voluisse illo iterando, quod mentem lectoris ad Bœotum revocaret et velut adstringeret, ne quis *διαιτάζεσθαι* ad Meneclem referret. quapropter *οὗτος* sapienter repetitum, servandum videbatur, sed ei addendum verbum conveniens, epitheton Bœoti ferocitatem et furorem exprimens, ne oratio nimis esset abrupta, si statim post *ἑλών*, quodad Meneclem redit, sequeretur *οὗτος*, quod pertinet ad Bœotum. quid ergo? *μεθ' ἅν* mutavi meo periculo cum *μεθύων*. *lites cum patre meo forenses suscipiebat hic Bœotus, qua est temeritate et mentis impotentia, veluti temulentus furore.* amat Demosthenes hoc verbum *μεθύειν* pro *insanire, temere, furiose, audacter, superbe agere.*

1011. 13. *συγχωρηθέντων δὲ τούτων, τί ἂν ὑμῖν μακρολογοίην*; *ὡς γὰρ πρὸς τὸν διαιτητὴν*] videtur hic locus ita esse constituendus: *συγχωρηθέντων δὲ τούτων, (τί γὰρ ἂν ἐν ὑμῖν μακρολογοίην*;) *ὡς πρὸς τὸν δ. his autem concessis et condictis (cur enim ego coram vobis longa oratione minutias omnes altercationum et — quæ tum temporis litigantes intercesserunt, exsequar?), ut ventum est ad arbitrum.* possit quoque brevius et minori motu sic constitui: *συγχωρηθέντων δὲ τούτων* — hic est aposiopesis. videbatur enim orator in spatiosum campum narrationum de litigantium sponsionibus et responsionibus excursurus. Sed repente sese reprimit. *τί δ' ἂν ἐν ὑμῖν μακρολογοίην*; *ego vero cur tandem apud vos longa oratione utar? ὡς γὰρ πρὸς τὸν δ. ut itaque Plango apud arbitrum convenit.*

— 17. *Δελφοίῳ*] Citat h. l. Harpocr. v. *Δελφίνιον*.

— 19. *ἡ πρᾶξις*] articulum addidi. *πρᾶξις* potest esse factum, vel facinus quodcunque, sed h. l. imprimis est callidum, vafrum, nequam facinus, dolosa machinatio.

1012. 1. *καὶ οὗτοι*] copulam addidi. *non solum ante has litium molestias, sed etiam ex quo, præter alias senii molestias, etiam hi homines, Plango et filii ejus, eum vexabant.*

1013. 16. *ἐφῶσιν*] correxi *ἰφῶσιν*. malim quoque *οὔτε τότ' ἰφῶσιν*. quia mox sequitur *οὔτε νῦν* —.

— 18. *λύσιν*] Aug. *λύσιο*. ambigo, utrum præferam. est quidem lectio Augustani planior, possit tamen vulgata rursus elegantior et exquisitior videri. Si servatur, erit *εἶναι* subaudiendum.

— 21. *καταδιήτησεν*] subaudi *ὁ διαιτητής*. minus enim placet hoc verbum ad Bœotum referri. Sic enim leg. esset: *αὐτὸς αὐτοῦ*, deinde potius dixisset: *κατεδιητήσατο αὐτὸς αὐτοῦ*. nam *καταδιαιτᾷ* arbiter, pronuncians contra aliquem. *καταδιαιτᾶται* autem, qui in causa est, cur aut ipse, aut aliquis alius ob ipsum, condemnetur ab arbitro.

1014. 8. *ἀπέφυγον αὐτοὺς τὰς δίκας*] ad hoc substantivum subaudi *κατά*. aut idem erit ac si dixisset: *ἀπέφυγον αὐτούς, ἀπεφυγὸν τὰς δίκας*. Eadem phrasis, seu constructio, recurrit p. 1021. 2.

— 18. *ἰδίᾳ*] privatis in congressibus. pro *τὰς αὐτοῦ συμφορὰς* v. 17. correxi *τὰς αὐτῶν συμφ. clades domus suæ*, necessariorum a parte matris. avi materni puta, et avunculorum et matris ipsius.

— 20. *ἐκ τοῦ Σουλευτηρίου*] cl. Valckenaer (teste Piersono ad Mœrin p. 314) perquam probabiliter emendat *Φυλετηρίου*.

— 25. *συμβεβληκόσιν*] correxi *ἐμβεβλ.* subaudi *εἰς τὸν ἐχῖνον*.

1016. 1. *τῷ Χαβρίου κηδεστῇ*] cujus Eryximachi soror erat uxor Chabriæ.

— 11. *προσθέντας*] idem est ac si dixisset, quod voluit dicere, quamquam melius fuerat plenius et planius dicere: *προσθέντας ἂν ἐκ τῶν ἰδίων, εἰ μὴ αὐτὸ εἶχεν*.

1017. 6. *οὗτοι*] Timocrates et Promachus.

— ibid. *ὥσπερ κλητῆρες*] nam duo erant solummodo testes. Verum in ejusmodi causis plures corrogari solebant testes. actori autem reum citanti *duo* solummodo *κλητῆρες*, subscriptores aderant. Hos igi-

ter duos testes ait potius subscriptores quasi esse, adversus Mantiam, quam ei testes adfuisse.

— 11. πολὺ γὰρ] locum hunc communem jam supra p. 1001. 13. verbis hisdem tractavit.

— 12. ὃν ἂν ἐαυτοῖς] dedi ὃν ἂν ἐν ἐαυτοῖς. tametsi altera quoque lectio ferri queat, et a p. 1001. 13. confirmetur.

— ibid. ἀποδιαιτηθείς] imo vero καταδιαιτηθείς. Sæpissime ἀπὸ et κατὰ in libris calamo exaratis inter se permutantur, quod eo fit, quia hæ duæ vocales simillimis compendiis exarantur. hoc solo discrimine, quod sigla κατὰ exprimit, initio cornu arrectum habeat, velut malum.

1019. 14. τῶν φίλων τῆς πόλεως] designat partem illam civium Mitylenensium, qui partibus Atheniensium studerent. v. v. 23.

— ult. εἶναι] Lamb. mavult στρατῶναι. nulla causa.

1023. 14. οὐκ ἴσα] subaudi ἀλλὰ πολὺ πλείω. non tantum absumebat Plango ex patris mei substantia (id quod facile est judicatu), quantum ego absumebam, non e bonis patris, sed ex usuris dotis maternæ.

— 17. ὑπὸ τούτων πρὸς τοῖς ἄλλοις, ὃς εἶκοσι μὲν μνᾶς. videtur in aliis libris sic fuisse, ut correxi; in aliis sic: ὑπὸ τούτων, ὃς πρὸς τοῖς ἄλλοις εἴκοσι —.

— ult. καὶ τὴν προῖκα] copulam addidi. etiam dotem.

1025. pen. πολλῶν] malim abesse.

1026. 24. ὅτι πολὺ καὶ δικαιότερον] copulam addidi. multo etiam esse æquius.

AD ORATIONEM CONTRA SPUDIAM.

1028. 12. κινδυνεύω μὲν] codices quidam dant eno vocabulo κινδυνεύομεν. haud improbabiliter. Sed hoc admisso, necesse est τούτῳ post ὁμοίως omitti. videmur nos enim, ego et Spudias, non pari modo ad hoc certamen esse comparati.

— 14. ἐντεῦθεν] videtur redundare, aut παρέσται est e codd. adsciscendum.

1029. 13. κομισάμενος] notabile anacoluthum. debebat sequi εἶχον τὸ συμβόλαιον. Sed sequitur ὃν μοι τὸ συμβ. quasi præcessisset κομισαμένου, aut κομισαμένου ἐμοῦ.

— 17. ἐξεπεχωρήκει] scil. ἐκ τῆς οὐσίας. excessisset e substantia Polyeuoti, quæ Leocrati, at filio adoptato, a patre, eodemque socero, Polyeucto, fuerat addicta.

— 27. ἔρως] citat h. l. Harpocr. v. ἔρως. Sententia est: morientem Polyeuctum testamento cavisse, ut pittacia palis infixa collocarentur ad ostium domus, quibus pittaciis testatum fieret, mille drachmas a se mihi, actori, deberi, earumque causa domum a se vivo adhuc mihi esse oppigneratam.

1030. 4. εἰς ἅ τις ἀντίμισον] quia τις est quasi nomen multitudinis, complectens omnes eos, ad quos prædicatum pertinet, ideo subjungit αὐτοῖς, subaudi τοῖς ἀντιτίμοις. Sententia est: lex disserte edicit hæc: Si quis alteri fundum domumve jure hypothecario obstringat, ita ut quæret in tabulas publicas referri, se debere illi pecuniam, et pro securitate illius pecuniæ recuperandæ domum vel fundum istum oppignerasse, ut, antequam satisfactum huic debito sit, nemini alii quocunque titulo jus in oppigneratam rem esse ullum possit; tum nos licere, neque ipsis illis, qui palos illos cum pittaciis fixerint, neque hæredibus illorum litem super re oppignerata esse, neque judicium dari.

— 7. ἕτερον δ'] scil. ἐστὶν ὃν ὑγιαλῶ τούτῳ.

— 8. μὲν] cum hoc μὲν coheret, eique respondet δὲ v. 13.

— 13. ἐντακοσίας δὲ καὶ χιλίας] scil. ἐμαρτύρησεν Ἀριστογένης ὑγιαλεῖν ἀποθέσθαι Πολύευκτον cum reliquis, quæ v. 9. leguntur.

1031. 10. σκηνὴν δὲ ἣν ἔχουσι] constructio hæc paulo est conturbatior. possit ὑγιαλῶ e v. 6. subaudiri. quamquam hoc durius est. aut possit γὰρ proximum omitti. vel potius dicamus, hoc γὰρ eleganter redundare. citat h. l. Harpocr. v. σκηνή.

— 13. Νεμέσια] Ego nullus dubito leg. esse Νεμύσια. Conf. Lexic. Rhetor. citatum a Ruhnkenio in auctario emend. ad Hesych. ad v. Γυήσια. videntur inferiæ fuisse, Nemesi factæ, ne manes defuncti succenserent superstitibus, si forte per imprudentiam aliquid justorum omisissent, aut a testamenti sententia descissent. περιαλίσκειν est nummos pro alio erogare, qui nunc aut nolit, aut non possit sumtum facere, quos nummos hic eroganti suo tempore, cum commodum fuerit, reddat. nos vorschiessen appellamus, Gallofranci avancer. convenit cum περιεσφίγγειν quodammodo, nisi quod hoc solummodo de tributis a rep. imperatis usurpatur. nostrum autem verbum de impendiis in re privata.

— 15. ἃ] hic accipe pro τά. et sunt quoque codices, qui ἀλλὰ τὰ μὲν ἔχει dent. perinde est.

— 16. φανερῶς] ad φανερῶς aut addendum, aut certe subaudiendum est ἐφάλων.

— 23. ἕτερα πολλά] cum in Augustano reperirem ἕτερ' ἄλλα πολλά, effeci, meo periculo, ἕτερ' ἄττα πολλά, alia multa, nescio quæ.

— ult. φανερῶς ἐξελέγχοντας] scil. ἐλινῶν.

1032. 8. *οὐχ οἷός τ' ἦν ἐμμεῖναι*] *a se impetrare non poterat, ut maneret in decretis.*

— 12. *τῶν· κοινῶν ἀμφοτέροις καὶ φίλων ὄντων*] copulam addidi. quam illi, qui non solummodo communes ambobus essent, ita, ut neutri magis, quam alteri, studerent, animis in utramque partem æquis, sed etiam ambobus amici essent.

— 18. *τότε δ' ὁμόσαντας*] F. *τότε δ' οὐδ' ὁμόσαντας*. tunc autem aliud quid fuisse pronunciaturos, ubi ne jurisjurandi quidem religione fuissent obstringendi. et sic dedi de meo.

— 19. *ἡμῖν*] malim *ὑμῖν*, quia alias *ὑμῖν* esset post *χαλεπὸν* addendum. subauditur *προεγνωσμένα*. etiamsi vos his de rebus non essetis ante a me facti certiores, et prænoniti, (antequam silicet ad sententiam ferendam accederetis, aut, antequam ea dicerem, quæ nunc sum dicturus) tamen ne sic quidem difficile vobis esset futurum, intelligere atque decernere, penes quam partem jus et verum sit.

— 26. *τοὺς ἀκούοντας ὁμολογοῦντος ὀφείλειν ἐμοὶ, συστήσαντες*] Wolf. editio post *ἐμοὶ* addit *καί*. ego vero non solum hoc exclusi, ut Græcæ constructioni minus consentaneum, (qui enim post *ὁμολογοῦντος* poterat *συστήσαντες* subjici) sed etiam comma sustuli, quia *ἐμοὶ* tam ad *συστήσαντες*, quam ad *ὀφείλειν* referendum est, et ita stat in bivio, ut ad utrumque æqualiter pertineat, aut ad *ἀποδοῦναι*. *συνιστάναι* hic loci est mandare, injungere, præcipere alicui, ut alteri, qui coram ostenditur, aliquid faciat, præstet, æs debitum v. c. solvat. Sententia hæc est: qui audiverunt Polyeuctum præcipientem, ut mihi æs debitum redderetur, quo tempore ipse fateretur, se mihi æs illud debere.

1033. 1. *τὴν ψευδομαρτυρίαν*] malim *τὴν ψευδομαρτυρίων*, scil. *δίκην*.

— Ibid. *μηδὲν τῶν γενομένων μαρτυρεῖν*] id est, *εἰ τὰ μὴ γενόμενα μαρτ.* vel *εἴ τι τῶν μηδέπω γεγενημένων μαρτυρεῖν*.

— 3. *ἀκριβῶς γὰρ ὅπως τουτουσὶ διδάξῃς*] margo Lutet. dat *ἀκριβῶς γὰρ ἐμελέτησας ὅπως* — quisquis auctor est hujus seu lectionis, seu conjecturæ, existimabat sine dubio aliquid deesse. Sed nil deest. bene habet locus. subauditur modo ὅρα, vel *μέμνησο*. *nam vide quæso*, vel *memento, ut hæc satis diligenter doceas hos judices.*

— 7. *ἀπήγγειλεν*] vel, ut in aliis libris est, *ἀπήγγ.* scil. *πρὸς τὸν ἄνδρα*. renuntiavit ad maritum, Spudiam.

— Ibid. *ἄλλως τ' εἰ καὶ μηδὲν*] idem est ac si consueto modo dixisset: *ἄλλως τε καὶ εἰ μηδέν*. *præsertim cum non æquæ portiones ipsi cum sorore constituerentur*. in Bavarico est *εἶχον* et *ἠλαττοῦντο*, scil. filia junior Polyeucti, et maritus ejus, Spudias. eodem redit.

— 13. *ἀπαγγείλαντος δ' Ἀριστογένους*] delevi adversativam. *quid superest?* mementorum puta a me commemorandorum. hoc nempe. *Cum Aristogenes renunciasset* —.

— 17. *οὔτ' ἀντίδικον οὐδὲν, οὐδ' ἡ*] particulæ *οὔτε* et *οὐδὲ* videntur inter se permutandæ esse sic: *οὔτ' ἀγανάκτησιν ἐπιδιδὸν οὐδ'* (per delta) *ἀντίδικον οὐδὲν· οὔδ'* (per theta, pro *οὔτε*) *ἡ γυνὴ* — opponuntur inter se vir et *mulier. neque* vir succensuit, aut obloquutus est, *neque* uxor. ergo *οὔτε*, quod in impresso secundum est loco, cum *οὐδὲ* mutandum est, et quod ibi est *οὐδὲ*, cum *οὔτε*. requirit hoc ratio particularum istarum. et sic dedi de meo.

— 19. *ὑμεῖς αὐτοὶ*] tu, Spudia, et uxor tua.

— pen. *ὡς δικαίως καὶ προσοφειλομένων*] videtur leg. esse: *ὡς δικαίως καὶ προσηκόντως ὀφειλομένων*.

1034. 5. *ἀποτιμήσῃ*] scil. *ἡ οἰκία ἐμή*. Si jure mihi assignata est domus, tam vobis non licet, judices, hac saltim de causa Spudiam absolvere, si quidem legum sitis memores atque tenaces.

— 11. *οὐδὲν τεκμήριον*] dubius locus. Cogitavi aliquando leg. esse: *οὐδὲν μέγα τεκμήριον, non est magnum argumentum*, adversarium actoris *causam sola oratione adjuvare*. Tum suspicatus sum leg. esse: *οὐδὲν ἢ τεκμήριον, nihil aliud est, præterquam probabile argumentum*, non autem evidens demonstratio. Venit quoque in mentem *οὐδὲ τεκμήριον, ne argumentum quidem hoc est*, aut *οὐδ' ἂν τεκμήριος, ne in argumentorum quidem numero habetur*. quamquam hoc rei veritati videtur repugnare. deinde dubito quoque, quæ sit verborum sententia *ὥσπερ τῶν ἀντιδικῶν*. num hæc: quemadmodum nunc est adversarius meus, non rebus, nam his quidem vincitur, sed verbis solummodo. Sed tum dicturus erat *ἀντίδικος*, non *ἀντιδικῶν*. an potius hæc: *quemadmodum nunc est mihi testis, tametsi contra me agat.* ut *μάρτυς μοι ἔστιν* repetatur, et *ἀντιδικῶν* accipiatur pro *καίτοι ἀντιδικῶν ἐμοί*. Sed tuno verba sententia carent. non enim deprehenditur Spudias testis actoris in verbis solummodo fuisse.

— 23. *καὶ οὐ τοῦτο μόνον ὁ Πολύευκτος αὐτὰ ἀνοθήσων ἐγκεκλίκει*] postrema sic correxi: *αὐτῷ ἀνοθήσων ἐγκέκλικεν*. perfectum plusquamperfecto substitui ex auctoritate codicum, *αὐτῷ* de meo dedi. satis declarat lectionum discrepantia, locum hunc jam vetustis criticis de vitio suspectum fuisse. *τοῦτο* bene habet. subauditur *τὸ χρέος*. *non hoc solummodo debitum postulavit a Spudia Polyeuctus.*

— 25. *ἐνῆσαν δ' αἱ*] malim *ἐνῆσαν δὲ καὶ αἱ χ.*

— 27. *τί δή ποτ' οὐδὲν οὐκ εὐδὺς*] delevi *οὐδὲν*, in quo si quid inest veri, latet *οὖν*.

— ult. ἔχαντα] dant alii ὄντα. dubium, utrum verius.

1035. 4. ὑπ' αὐτῶν τούτων] a Spudia et ejus uxore.

7. εἰώθαμεν] malim εἰώθασιν. quia sequitur ἀντιδιδῶσιν et δεχοῦσιν.

— 14. στιαιδέντες] subaudi τινί.

— 17. ἀμολόγει τότε τὰ σημεῖα] correxi ἀμολογεῖτό τε τότε τὰ σημεῖα. In Augustano erat ἀμολογεῖτό τε. ut dudum ante correxeram, quam illum codicem viderem. Sed et τότε servandum duxi ob insequens νῦν.

— ult. πάντα ταῦτα] quæ Spudias ait, ait se decem minis minus in dote accepisse, quam me.

1036. 8. ἐξέδοτο] Spudias puta. quibus sub pactis Spudias passus sit filiam Polyeucti a patre sibi in matrimonium elocari. pro τούτων libri quidam dant τούτῳ. quod si probatur, necesse est ἐξεδίδοτο legi, in imperf. passiv. *quibus sub conditionibus Spudiæ fuerit uxor ejus elocata.*

10. ἔχειν] correxi ἔχει, scil. Spudias. *qui ergo, dicet aliquis, Spudias non minus tulit, quam tu?*

— 12. ἐνετιμᾶτο] correxi ἐτετιμᾶτο. Sic enim exhibet Harpocr. h. v. sic legi jubet Valesius ad Harpocr. et sic est in Augustano v. 22. item in margine Lutet. *Si Spudias viderit sibi in acceptis imputari pauc eurem, pro valore decem minarum, ut dotis partem.*

— 17. πρασωπίτου] variant in h. v. codices. ego vulgatam servo, cujus hæc est sententia: pro quibus vasis aureis et mundo reliquo muliebri Polyeuctus Leocorati persolvit decem minas, *præter alia*, quæ tum ei solvebat, damni luendi nomine, cum filiam suam a Leocorate auferret, quo Spudiæ eandem daret.

— 18. ἐγὼ δὲ —] verba paulo insolentius trajecta ad hunc modum in constructione ordinentur: ἐὰν δέ τις τιθῇ, ὅσα ἐγὼ ἔχω, πίμφαντος Πολυεύκτου, χωρὶς τῆς προικὸς, πρὸς τὰ τούτῳ δοθέντα χωρὶς τῆς προικὸς, εὑρήσει ἐκεῖνα μόνον παραπλήσια τούτοις. ubi μόνον illud subjicit hanc sententiam: μόνον παραπλήσια, ἀλλ' οὐ πολὺ πλείω, ὥστε φησὶ Σπουδίας. eorum, quæ habeo a Polyeucto mihi præter dotem missa, quicquid est, si quis id cum rebus Spudiæ præter dotem a socero donatis comparet, inveniat illis his solummodo similia, non autem ampliora, quamquam Spudias contra esse contendit.

— 20. χωρὶς τῶν εἰς τὰς χιλίας ἀποτιμηθέντων] exclusis ab utraque illis, quæ denis minis æstimata et utrique in expensis imputata fuerant, actori puta domus decem minas valens, et Spudiæ mundus muliebris tantidem.

— 27. εἰδῶσιν] judices puta.

— ibid. ἔχει] Spudias.

AD ORATIONEM ADVERSUS PHÆNIPPUM.

1039. 2. ἀπόφασιν] dedi ἀπόφασιν. tametsi non ignoro, hæc duo vocabula sæpissime inter se permutari, ut dubium sit, utrum præferri debeat. illud est a v. φημὶ, hoc a v. φάσκω. verumtamen a verbo φαίνω etiam v. φάσις derivatum est. et utrumque, tam φάσκω, quam φημὶ, venit a communi fonte φάω.

— 5. μισὸς] post μισὸς videtur φθίνοντος deesse. v. p. 1042. 14. nemo enim sic unde dicit ἕκτῃ μισὸς, sed aut ἑσταμένου addit, aut φθίνοντος. quod hic fieri oportet. nam sexta dies mensis incuntis multum distat a sexto die mensis exspirantis.

— 13. καὶ τἄλλα] subaudi ἐπράσσετο.

— 18. τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐργαζομένοις ἐν τοῖς ἔργοις] subaudi τοῖς μισταλλικοῖς. verba τοῖς ἐργαζομένοις sunt expositio præmissi τοῖς ἄλλοις. alias potuerat quoque dicere τῶν ἐργαζομένων.

— 19. τὰ ἴδια μεγάλοις] correxi τὰ δ' ἴδια μεγάλοις. poterat quoque τὰ δ' ἴδια μεγ. corrigi. nam τὰ μὲν præmissum flagitare videbatur, ut non τά τε, quod est in Augustano, sed τὰ δὲ sequatur, ut meo periculo restitui. fuit cum suspicarer in τὰ ἴδια latere τοῖς Δεκελικοῖς. notæ sunt vel e bello Peloponnesiaco Decelicæ officinæ. Probabile quidem est nomen proprium hic desiderari.

1040. 5. διαμένειν] malim παραμένειν, quia vulgatum cum διαντυχεῖν non satis bene convenire videtur.

— 13. ἰσχατιὰν] Citat h. l. Harpocr. v. ἰσχατιά.

— 14. αὐτοῦ] uncis inclusi, quia ab Augustano aberat; correxi tamen αὐτοὺς meo periculo, quomodo si legatur, servari poterit. *cum circumdusissem illos*, necessarios puta meos amicosque.

— 23. ἅλως] videtur leg. esse ἅλῳ in nominativo plurali. quo etiam lectio marginis Lutet. ἅλοι ducit, qui est nominat. plur. secundæ declinat. vulgaris, ἅλῳ autem idem est, sed formationis Atticæ. ἐτ ἅλῳ dedi de meo.

— 24. μικρῷ] *pæne*. subauditur δεῖ, vel δέον.

— 27. ἀπωσαὸν κωλύσας] correxi ἀπωσάμὸν καὶ κωλύσας, ex Augustano. cum non verbis solummodo vetuissem, sed etiam rebus ipsis impedivissem, ne quid lignorum ab agasonibus asinorum exportaretur. illa enim verba μὴ ἐξάγειν τὴν ὕλην communiter

ad ἀστικὸν et ad *παλάτους* pertinent. antequam de lectione Augustani mihi constaret, suspicabar leg. esse: *ἀστικῶν παλῶν. quum illi custodi, quem constituissem, insuper etiam verbis injunxissem, ut impediret, ne quid lignorum* — et nescio, an sic in libris quibusdam fuerit. Suspicabar item duas diversas lectiones in unam conflatas esse, alteram *ἀστικὸν τοῖς ὑπαλάτας*, alteram *παλάτους τοὺς ὑπαλάτας*.

1041. 3. *πλέον ἡμιχμὰς*] correxi *πλέον ἢ δύσκα δραχμάς*. merebant ergo asini singuli drachmas binas diarias.

— 5. *ἐπὶ τὰ ἱερὰ*] jurisjurandi ergo, quo tradens alteri sua bona affirmaret, a se bona ei omnia fideliter tradi. v. p. 1042. 2.

— 9. *πάσας τὰς ἀληθείας*] Lambinus vult *πάσης τῆς ἀληθείας*. Sed bene habet vulgata. etiam alibi Demosthenes pluralem hujus vocabuli *ἀλήθεια* usurpat.

— 13. *δεδεμότες*] scil. *ἐξουσίαν τοῦ πωλεῖν τοῦτο*.

—16. *ἀφαιροῦντες*] subauditur *τινές*. *quasi quis alia quapiam de causa signa ostiis detraherat, quam aperiendi*. possit quoque legi *ἀφαιρούντων*, scil. *τῶν ἀνδρώνων*. Sed dedi de meo in accus. plur. *ἀφαιροῦντας*, subaudi *ἀνθρώπους*. qui est accusativus absolutus. quasi homines solerent signa detrahere.

— 19. *ὀφείλετο ἐπὶ τῇ ἰσχατιᾷ*] ob sequens *νῦν* malim *τότε* addi, sic: *ὀφείλετο τότε* [vel *τότ'*] *ἐπὶ τῇ ἰσχ.*

1042. 2. *ἀποφανεῖν*] malim in futuro *ἀποφανῶ*. Citat h. l. Harpocr. v. *ἀπόφασις*.

— 5. *Κριτίας*] Citat h. l. Harpocr. v. *Κριτούς*.

— 6. *καὶ Τιμοτέου*] Romanum hoc nomen est, non Atticum. quare correxi *καὶ ἑτέρων τινῶν*.

— 10. *τὰ πράγματα*] haud enim sibi latere meas res eo esse in loco, ut longam moram non ferant.

— 12. *ἐνεσθαι*] cohaeret cum *ὁμολογῆσαι* v. 15. *patiebar mihi persuaderi, ut profiterer me illi, Phaenippo, rogenti hoc dare atque indulgere, ut congressus his super decisione constitueretur* in diem Boedromionis exeuntis octavam.

1043. 13. *βιβλίον*] post *βιβλίον* videtur *κατασκευασμάτων* deesse.

— ibid. *οὐδὲν ἄλλ' ἢ ζευλήσειε*] id est, *εἰ οὐδὲν ἄλλο, ἢ διὰ τὸ βούλεσθαι*. vel *οὐδὲν ἄλλ' ἢ* aequipollet vocabulo *μόνον*. *solummodo volens*. lectio August. *οὐδὲν ἄλλο βουλόμενος, ἢ ζευξῖν*, planior est illa quidem, verumtamen sapit grammaticum, aut scholiastam.

— 15. *ἐν αὐτῷ*] Augustanus dat *ἐν αὐτῇ*. potest utrumque verum esse, et *αὐτῷ* ad *βιβλίον*, *αὐτῇ* autem ad *ἀπόφασις* referri.

— 21. *καὶ τὸν ἡμιστάσιον τοῦτον τὸν εἰς τὸ διιππεύειν*] pro tertia voce dat Aug. *ἡμιτάλαντον*, recte, ni fallor, et sic correxi. Sed tum deest *σύνδεσμος*. *et hunc vestrum ad tribunal congressum*, vel *conventum*.

— pen. *ἀναγραφὴν*] Citat h. l. Harpocr. v. *ἀπόφασις*. ubi ait, *ἀναγραφὴν* idem esse atque *ἀπόφασιν*.

1044. 18. *Νόμος*] titulum *Νόμος* delevi, et insequentia cum praemissis copulavi. nunc enim lex ipsa nondum recitatur, sed hoc fit demum p. 1046. 6. interea praebitur, vel interfatur actor quaedam dicta necessaria.

—19. *ἀντίσχες*] scil. *σαυτὸν, te*, vel *τὸ ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου, recitationem legis paullisper inhibe, suspende*.

— 20. *πρωτοπαλεσάμην*] correxi *πρωταλεσάμην. detuli ipse sponsionem*, scil. eam, quae statim declaratur, et paulo post p. 1046. 3. quoque commemoratur.

— 21. *ἀνεὰν*] *ultro, sponte mea*, nulla lege cogente.

1045. 3. *τὰς πριθὰς*] medimnum frumenti.

— 4. *τὸν οἶνον*] metretam vini. Phaenippo itaque si annus evenisset prosper et ferax, fuerant annui reditus, in frumento quidem 1800 drachm. in vino autem 9600. hoc est quatuor talenta, cum 36 minis. adde reditum e liguis (12 drachm. in diem, h. e. post detractos dies festos, quibus exportare et vendere ligna non licebat) ferme 4000 drachmas, seu 40. minas. universe 5 talenta, 16 minas.

— 16. *τουτοισὶ*] his judicibus et circumstanti multitudini civium Atheniensium.

— ibid. *πανοίκιας*] scil. *χωρὶς τῶν καὶ σιτοπρίδος*.

— 20. *πατρίκιος*] erant enim Phaenippo duo patres, verus, et adoptivus.

1046. 3. *τὸν σρέπαλον*] v. p. 1044. 20.

— 12. *ἀπὸ τῶν ἵππων*] alludit ad proverbium, *ex equo in asinum transiit*. facete et false ridet Phaenippum de mollitie et ignavia.

— 23. *ἀναλώσειν*] correxi *ἀπαλώσειν. qui sibi videntur amittere, perdere; si quid in remp. erogent.*

— 25. *μαρτυρίαν*] de lapida Phaenippi *ἐπιτροφίᾳ*.

— 27. *ἴσα ταῦτα*] interpellat actor scribam recitantem Phaenippi *ἀναγραφὴν*, vel *ἀπόφασιν*, et jubet nonnullos ejus locos praetermitti.

1047. 3. *λέγε ἐντεῦθεν εἰ ἐπὶ τούτοις τάδε ὀφείλω*] distinxi et correxi sic: *ἀλλ' ἐντεῦθεν* [scil. *ἄρχου ἀναγινώσκειν*]· *sed ab illis indicis verbis incipe tu, scriba, recitare, quae sic sonant*: ΕΠΙ ΤΟΥΤΟΙΣ ΤΑΔΕ ΟΦΕΙΛΩ. SUPER HIS CAPITIBUS MEAE SUBSTANTIAE DEBEO, ego Phaenippus, HAEC.

— 8. *ἦς εἰ νόμος κύριος τοῦτον πωλεῖν*]

h. e. cum mater tua degat apud illos aetatem in domo tua, vidua, neque transierit in manum domumque alterius viri. quo fit, ut res ejus in potestate tua sit.

— 9. δικαίᾳ] dedi δικαίως. non vere atque debito modo versans in hoc negotio exhibendi indicia bonorum suorum. Est enim pars formulæ ἐξὸν καὶ δικαίως ἐνεχύρασε.

— pen. πλὲν ἢ τριῶν ταλάντων] sed minus reperietur, non plus. matri talentum. Pamphilo et Philoleo talentum. Acestidæ 40 minæ. Aristomeni 14 minæ. Faciunt duo talenta cum 54 minis. hoc est tria talenta, minus 6 minis.

1049. 3. ἀφαιρεῖσθαι] scil. τὸ λειτουργεῖν.

— 4. καὶ νῦν] bene habet. etiam nunc, rebus sic se habentibus, ut nunc habent, cum sim, non servus, sed civis vester.

— 5. τὰ τρία τάλαντ' ὑμῖν, ἃ ὄφλω] pronomen ὑμῖν addidi. postea quam vobis illa tria talenta dependero, ad quæ condemnatus sum.

AD ORATIONEM ADVERSUS MACARTATUM.

Videtur in hac causa versari Isæi quoque cautio, eorum ultima, quæ ejus adhuc bodie supersunt. Sed nescio, an ea causam hanc non multum illuminet. Scripta hæc est oratio nomine Sosithei, qui, pater, pro filio Eubulide causam agit. Cujus ergo tanto melius cognoscendæ, tabulam generis proponam, nescio, diversamne, an eandem cum ea, quam Palmerii Exercitationes p. 641. dant.

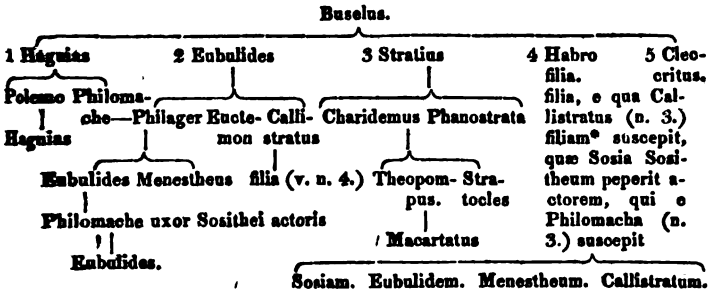

Callistratus (n. 3.) filiam* suscepit, quæ Sosia Sostheum peperit actorem, qui e Philomacha (n. 3.) suscepit

1051. 4. τουτοὶ γὰρ τοῦ παιδὸς] Eubulidis.

— ibid. ἡ μήτης] Philomache secunda, filia Eubulidis senioris.

— 19. ἐπαλλάττοντο] est paulo quid aliud, quam ἀπήλλαττον. hoc esset, discedebant, illud est ablegabantur, dimittebantur, emandabantur.

— 21. ἀμφισβητῶν] Citat h. l. Harpocr. v. ἀμφισβητῶν καὶ παραλαταβάλλειν.

1052. 6. παρὰ μυθόν] in Aug. est παρὰ πόλιν. nam παρὰ ὕλιν. ut nomen hominis fuerit Eleus, ab Elide. ut Λέκων, Θεσσαλὸς, Βοιωτὸς, Σμυρναῖος, et alia talia nomina Athenis tum erant crebra. Sed magni non refert, quomodo fuerit appellatus.

— 11. προκαλέσαντο] correxi προσκαλέσωντο. προκαλεῖσθαι est sponsionem offerre, προσκαλεῖσθαι ad judicium vocare.

— 12. εἰς διαδικασίαν περὶ τοῦ κλήρου] præpositionem secundam, περὶ puto, addidi, quamquam nullus dubito, fore multos, qui servandam fuisse vulgatam. et hoc scholium arcendum existiment. videbitur enim, certe solo, multis scholium esse. ego vero dedi, quod codex bonæ notæ dabat, et sententiam reddebat planiorem, et confirmatur a p. 1060. 14.

— 19. τεταρτλάσιον] nam una tantum quinta pars reo, Sositheo, aut ejus uxori, infundebatur, quatuor quintæ partes actoribus totidem. Singuli illorum quinque litigantium accipiebant singulas amphoras pro prima actione, et ternos choas, pro posteriore.

1053. 2. ἐπιβουλευόντων] malim συκοφ. ob sequens συναγωνιζομένων.

— 3. καὶ δίσκων] contraxi in unum vocabulum καδίσκων. et sic quoque v. 8. pro δίσκῳ correxi καδίσκῳ. τεττάρων reliqui, quia codices servabant, quamquam delendum arbitror. non enim nisi duo cadisci ponebantur, alter, pro Theopompo, petitore, alter pro muliere, unde petebatur. nisi sic volumus vulgatam interpretando tueri, ut aiamus, in priore actione duos esse positos cadiscos, et rursus totidem in posteriore. Petitus ad Leges Atticas p. 423. et Valesius l. c. volunt καδίσκων

* Sed huic genealogiæ adversatur p. 1063. 12.

πάντα τοῦτον. sed nullo modo sunt audiendi.

— 26. ἑαυτὸν] editio Wolfii dat ἑαυτοῦ. paulo id quidem melius, quam quod vulgata dat. præstat tamen, quod e melioribus libris dedi, ἑαυτῶν, *suam*, Eubulidis, *domum et Hagniæ*.

1054. 7. ζωμοῦ] post βωμοῦ deest aliquid, e. c. ὃ ἔδει ποιεῖν, *quod oportebat eum facere* (h. e. oportuisset autem Theopompum ab ara abducere victimam), aut οὐκ ἂν ποιήσοντα, *quod ille non erat facturus* (h. e. verum ille non recusasset victimam abducere) *si certo novisset hunc puerum præter fas in phratoras induci*.

— 17. κύριον ἐπιγραψάμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ] hæc non intelligo. Exierat Eubulides junior e potestate patris in potestatem avi materni, Eubulidis senioris, qui tum adhuc in vivis supererat. Quare itaque non avum, seu patrem adoptivum, sibi curatorem adsciscebat? cur fratrem Sosiam sibi curatorem adscivit, nescio an adhuc minorem annis, et in alia domo relictum, et cui præterea nihil potestatis in fratrem minorem esset, utroque patre adhuc superstite.

— 27. ἐπιδικασμένου] subaudi τινός.

— ibid. ἀμφισβητῇ] subaudi τις.

— ibid. τοῦ κλήρου] subaudi περὶ τοῦ κλ. *si cui adjudicata fuerit* [hæreditas, seu virgo nubilis hæres], *et alius aliquis experiri cum illo velit jure super illa seu hæreditate, seu virgine, hæreditatis domina, hic illum in jus ad archontem vocato*.

— ult. εἶναι] subaudi δεῖ. *debet contendens deponere sacramentum*.

1055. 4. τὸν δ' ἀμφισβήτησιν εἶναι τῷ ἄρχοντι καθότι ἐπιδικάσατο οὗ ἂν ἔχῃ τὰ χρήματα] posui totum locum, qui eum universe subobscurus est, tum laborare quoque vitio uno et altero videtur. Primum παρὰ τῷ ἄρχοντι leg. esse suspicor, quam in suspicionem venisse Wolf. quoque, postmodum reperi. deinde assentior Petito, ὃς corrigenti pro οὗ. Possit tamen οὗ defendi, si in ἐπιδικάσατο subaudiatur τις, et οὗ ἂν ἔχῃ, τὰ χρήματα cum interjecto commate scribatur. i. e. καθότι ἐπιδικάσατό τις τὰ χρήματα τούτου, οὗ τὰ χρήματα ἂν ἔχῃ. *quo titulo juris aliquis sibi curaverit adjudicari bona ejus, cujus bona sibi adjudicari impetraverit*. Sed quid est καθ' ὅτι? num, ut interpretantur, *eadem formula juris*, qua, qui adhuc habuit et habet bona, effecit, ut ea sibi adjudicarentur. an, *quo titulo juris*.

— 19. ἀκουλείπτεσθαι] scil. τοῦ ὀρᾶν.

— 21. πειρασόμεθα δὲ καὶ ἡμεῖς] hæc non jam actor, sed ejus advocati pronunciant, vel interpellant.

1056. 15. οὐδενὸς τῶν Ἀγνίου] e p. 1065. 25. suspicor post οὐδενὸς τῶν Ἀγνίου decesse κληρονομεῖν. item e pag. 1066. 27.

— 19. ἐστὶ] malim ἔστω.

1057. 4. οἰκειότατον] correxi οἰκειότερον. præterea malim post ἡμῶν addi καὶ προτίμειν e p. 1056. ult. videtur tamen v. pen. huic conjecturæ repugnare.

— 18. Πολέμωνος] post Πολίμωνος adduntur quidam libri aliqui, quæ, tanquam iteratio et diligentior inculcatio jam dictorum, ferri possunt, nil tamen illis est valde opus.

1058. 7. Εὐβουλίδου] post Εὐβουλίδου subauditur e præmissis ἐγένετο. quod si fiat, nihil est, quod in vulgata h. l. culpes. alii codices idem dicunt, sed verbis paulo aliter collocatis.

— 9. τῷ υἱεῖ τῷ Θεοπόμπου] in Aug. est τοῦ Θεοπ. in Bav. τῷ τρίτῳ υἱεῖ τῷ Θεοπόμπου. exhibui lectionem Augustani. videtur tamen in lectione Bavarici nescio quid abstrusius latere, et in libris quibusdam fuisse τῷ τρίτῳ υἱεῖ τῶν [subaudi υἱέων] Θεοπόμπων, *tertio filio in liberis Theopompi*.

— 11. τῷ μὲν παιδὶ —] Sententia est: Puero huic, Eubulidi tertio, convenit aliquod nomen, illorum nominum, quæ commemorantur ab illa lege, quæ sancit, quinam jure in hæreditatem aliquam vacuam et controversam succedant. Est enim ἀνεψιοῦ παῖς ad illum Hagniam, super cujus hæreditate controversia nunc agitatur. Atqui παῖδες ἀνεψιῶν a lege numerantur in legitimis hæredibus. Est ergo hic Eubulides hæres Hagniæ. Macartatus enim non est Hagniæ ἀνεψιοῦ παῖς.

— 24. ὃ] id est, ὁ λέγων. Hoc enim obtentu, quod scil. asseveraret, quamquam falso, Theopompus, meum filium ab Hagnia longius distare, et non in eadem domo esse cum Hagnia —.

— 26. οἱ] articulus hic vitiose redundare videtur, ut natus e fine proximi vocabuli λοιποί.

1059. 1. οὐκ ἂν τοῦ οἴκου] malim οὐκ ὂν ἐκ τοῦ οἴκου. vid. p. 1058. 2. nam sæpissime occurrit illa dictio ἐξ οἴκου τινὸς et ἐξ οἴκου ἑτέρου εἶναι. repugnat tamen v. 7.

— 11. καὶ δι' ἅπαντα] correxi καὶ δὴ ἅπαντα, *ideoque omnia*.

1061. pen. τὸν ἑαυτοῦ] malim τὸν ἑαυτῶν. Suam matrem sibi cum fratribus et sororibus suis communem. τὸν αὐτῶν quidem v. ult. e libris reposui pro vulgato τὸν αὐτόν.

1062. 1. πρὸς αὐτοὺς] ad se, testem, et ad fratres sororesque, item ad maritum.

— 8. περὶ τῶν ὁμολογουμένων] nemo enim testes producit super rebus haud controversis, de quibus nemo dubitat.

— 14. κατηχοῦντε] hoc abutebantur, hoc dictitabant et jactabant mendacium, et tertio quoque verbo ingerebant atque inculcabant. subauditur τούτῳ τῷ λόγῳ.

1063. 11. ἀδελφοὶ — υἱὲς] Versus 16,

17, 18, et 19. in ed. Latet. plane expunxi. neque ab ipso Demosthene profectum est hoc stemma genealogicum, neque scitissime est confectum, sed parum illustrat obscuritatem rei, et abest ab optimis codicibus, et alieno loco est positum.

— 17. Σωσιθέου] videtur leg. Σωσίου. Pater enim Sosithei Sosias appellabatur. v. p. 1075. pen. Cæterum video, locum hunc adversari stemmati superius a nobis proposito, ut conciliari cum eo nequeat.

1064. 1. πρωπλάσωσι] e vestigiis literarum colligas leg. esse πρὸς Κλέωνα. de causa vero hac Eubulidis adversus Cleónem nihil mihi constat.

1065. 4. ἀμφισβητήσαντος δὲ τοῦ Ἀγρίου] Sententia postulat: ἀμφισβητήσαντος δὲ Εὐβουλίδου τοῦ κλήρου τοῦ Ἀγρίου.

1066. pen. οἷς] lectio vulgata v. ult. τούτοις si manet, necesse est, ut ad οἷς subaudiatur νόμους. ut sit sententia: *quibus legibus legislator jus et nomen ἐγγυητείας et cum eo hæreditatem tribuit*, cuicunque illa tribuit, *eas leges scriba vobis præleget*. malim tamen ad οἷς subaudiri ἀνθρώπους, et v. ult. pro τούτοις legi περὶ τούτων. ut sit sententia: *quibus hominibus legislator proximum cognationis locum et jus hæreditatis adeundæ dat, super illis ipsa legis verba scriba vobis recitabit*.

1067. 1. μὴ διαθέμενος] *ab intestato*, qui potuisset tamen testamentum condere propterea, quod prole mascula careret. pater enim nullus, cui filii essent, testamentum condebat. inutile enim id fuisset, filiis vel sine testamento, ipso jure civili, in paternam hæreditatem succedentibus. filiabus autem nulla erat pars hæreditatis paternæ, quippe dotem adeptis pro portione sua, nisi si fratribus carerent. et pater testamento sua bona non denasset alii cuipiam. nam id licebat facere.

— 2. σὺν ταυτησὶ] scil. δεῖ κληρονομεῖν τοὺς πλησιαιτάτους. *una cum illis debent heredes hæreditatem adire*. h. e. si nemo potest alicujus hæreditatem adire, sine prole masculà et sine testamento defuncti, nisi aut filiam filiasve ejus in matrimonio jam habeat, habeantve, aut eam easve matrimonio ducat ducantve. filiæ enim solæ per se hæreditatem neque adire, neque tenere poterant, sed mariti eorum adibant nomine uxorum tenebantque, tanquam earum κύριοι, h. e. tutores et præsides.

— 3. τοὺς δὲ] quos statim deinde nominat lex.

— 4. ἢν δ' ἀδελφοὶ] malim adversativam deleri. Sed ejus loco posui μὲν de meo.

— ibid. ὄσιν ὁμοπάτορες] nescio, an desit καὶ ὁμομήτορες. verum esto hoc quidem, utcunque vult, subauditur, δεῖ αὐτοὺς τὴν ἀδελφοῦ μοῖραν λαγχάνειν. Si defuncto sine liberis et ab intestato sunt fratres, hi cernunt partem fratris. h. e. si unus est frater, is adit totam hæreditatem. Si plures sunt, pro rata quisque eorum.

— 5. τὴν τοῦ πατρὸς μοῖραν λαγχάνειν] universi hi filii ejus, qui defuncti ab intestato patruus faerit, accipiunt tantum, quantum tulisset eorum pater pro parte sua, si tum adhuc superfuisset.

— 6. ἢ ἀδελφῶν παῖδες ἐξ αὐτῶν, κατὰ ταὐτὰ λαγχάνειν] correxi de meo sensu, ἢ ἀδελφῶν παῖδες, οἱ ἐξ αὐτῶν κατὰ ταὐτὰ λαγχ. ut sit hæc sententia: fratres si nulli supersint, aut filii fratrum, tum ex his fratrum filiis nati pari modo hæreditatem cernunto; ut scil. omnes illi fratris nepotes ratam portionem ferant, tantam, quantam avus eorum esset laturus, si adhuc superesset. in λαγχάνειν subauditur προσήκουσι. οἱ ἐξ αὐτῶν γεγονότες προσήκουσι λαγχάνειν. idem est ac si dixisset: προσήκει τοὺς ἐξ αὐτῶν γεγονότας λαγχάνειν.

— 8. ἐὰν ἐκ τῶν αὐτῶν ὦσι] h. e. si sint ex eodem patre et ex eadem matre. quo excludantur fratres e diversis matribus.

— 6. γένει ἀνωτέρω] appellat γένος articulum seu gradum generis in lines descendente. ut, in causa hac nostra Eubulides tertius ratione γένους, seu ordine nascendi duobus distabat gradibus ab Hagnia, Macartatus autem uno tantum gradu. quo fiebat, ut Macartatus γένει esset ἐγγυτέρω, Eubulides autem ἀνωτέρω.

— 10, πολλῶν] uncis inclusi, meo judicio, quod videtur e varia lectione natum, aliis libris dantibus μείζους ἀνεψιάδων, aliis, quod idem est, μείζους ἀνεψιῶν πολλῶν (quomodo etiam Wesseling. ad Petit. L. L. Attic. p. 584. vult corrigi). μείζους includit, non excludit.

— 11. ἀνδρὸς] defuncti puta, ab intestato, super cujus hæreditate contenditur.

— 13. μὴ ἀγχιστείαν εἶναι μήτε ἱερῶν, μήθ' ὁσίων, ἣν Εὐκλείδου ἄρχοντος] recte animadvertit Petitus, postrema verba ἣν Εὐκλείδου ἄρχοντος partem legis non esse, sed a scriba post exactos triginta tyrannos addita esse, quo constaret, ex quo tempore lex illa valida incoperet esse. v. p. 713, 19. 742, 11. quapropter hanc temporis notam ab ipsa lege interjecto puncto discrevi. Sitne hæc lex Solonis, quod voluit Petitus, an recentior, possit ex hac appendice chronologica dubitari. præterea suspicatur idem Petitus, verba μήτε ἱερῶν μήθ' ὁσίων ab ipso Solone non esse profecta, sed serius addita. Si lex ipsa a Solone est, de quo non constat, nil impedit, quominus ipse Solon etiam hæc adscripserit. Sed hoc est apertius, vocabulum κοινωνίαν deesse. *neque spurio, neque spuriæ, convenit ἀγχιστεία, neque communio sacrorum civilisumve jurium*.

— 11. ἀλλὰ τίνι καὶ δίδωσι] addidi καί. quod hic loci respondet Latino *tandem*, vel

nam. at quibusnam tandem dat lex, si illis negat?

— 20. τῷ Ἀγνίου υἱεῖ] abest vox media a libris quibusdam. videtur ab aliis postrema abfuisse, et sic ex utraque varietate hæc nostra lectio conflata esse. nam utramvis vocem omittas, sententiæ nil decedet.

— 23. πολλὰ πάνυ ἐν τῷ νόμῳ ἃ δεῖ ποιεῖν τοὺς προσήκοντας ἐπάναγκες] delevi, ut inutilia. Sequitur enim sententia plane eadem iisdem pæne verbis: ἀλλὰ πάνυ πολλὰ —. Fac etiam illa a me meo judicio deleta partem esse hypophoræ, seu fictæ objectionis. verumtamen vel sic legendum esset: προστάξε καὶ οὐ πολλὰ πάνυ — et esset oratio præterea puerilis et affectata.

— 27. Θυτιῶν] Citat h. l. Harpocr. v. Θῆτες.

— pen. ἔχειν] subaudi τινά.

— ibid. ἐκδιδότω] subaudi αὐτήν.

1068. 2. πρὸς οἷς αὐτοῖς] correxi πρὸς οἷς αὐτῆς, id est, πρὸς τούτοις ἃ αὐτῆς ἐστί. *ad*, vel *præter ea, quæ ea fœmina jam per se habet.*

— ibid. ἐὰν δὲ μὴ] bene habet μὴ, neque debebat expelli, ad exemplum Basilecnsium, qui auctore Wolfio id omiserunt. Patet e proximo opposito, ἐὰν δὲ πλείους ὦσι. Sententia legis hæc est: Si plures una ἐπικλήρῳ non sint in una familia Θυτικῇ, tum oportet singulos quosque illi familiæ adscriptos partem suam conferre ad hujus puellæ elocationem; et tum non tenetur proximus genere eam aut elocare de suo, aut ipse matrimonio ducere. verum si plures sint ejusmodi puellæ, tum contra res habet. qui proximus est genere, ducito ipse, aut de suo elocato; ut conferant gentiles, nil opus est, nisi ad unius virginis elocationem.

— 7. μὴ ἔχῃ] scil. γυναῖκα. *si matrimonio ducere nolit.*

— 17. γένει ἂν ἐγγυτάτω] non video, qui Sositheus genere fuerit Hagniæ propior, quam Macartatus, nisi forte, quia erat a patre matris oriundus ab Eubulide primo, qui erat Hagniæ primi frater proximus, seu fratrum quinque nascendi ordine secundus, cum Stratius, a quo deveniebat Macartatus, esset frater tertius. præterea Callistratus, avus Sosithei, frater erat Polemonis, penes quem Philomache, amita Hagniæ ab intestato defuncti, erat.

— 18. προσῆλθε] scil. τῇ Φιλομάχῃ, aut τῇ ἐπιδικασίᾳ περὶ αὐτῆς.

— 20. τῇ αὐτῇ] subaudi ἐν ᾗ ἐγὼ τότε ἦν.

— 27. ἐτέρους νόμους] correxi ἑτέρων νόμους, e Bav. videbatur hæc lectio exquisitior esse, quam vulgata, quæ si voluisset hoc indicare, *alias*, vel *reliquas leges*, dicendum fuerat, aut τοὺς ἄλλους νόμους, aut ἑτέρους νόμους simpliciter sine articulo. sed est *aliorum quoque* (scil. legislatorum) *leges*, non ab eo profectas, unde sunt superiores. quarum si auctor fuit Solon, non profecto proximam insequentem legem idem tulit, sed Draco. Est enim illa ἐκ τῶν φονικῶν, quas fuisse Draconis constat.

— pen. προσωτέρῳ τῷ κτείναντι] correxi προσηκόντων. subaudi δίκην δεῖ. *oportet*, vel *convenit diem denunciare peremtori, quo in judicio comparet.* Auctor hujus correctionis est Hier. Wolf. subscripsit ei Valkenaerius ad Herodot. p. 227. a.

— ibid. ἐντὸς ἀνεψιότητος] *qui proprius attingunt occisum, quam sobrini* [ut pater, frater, filius, patruus].

— ult. καὶ ἀνεψιῶν] verba hæc delenda videntur. nam ἐντὸς figit extremum terminum, quousque aliquid pertingat. Ergo ἀνεψιὸς inest etiam τῇ ἀνεψιότητι. Sententia legis est: qui proprius attingunt peremtum, quam sobrini, liceto illis diem peremtori dicere. qui autem longius distant, ut soceri, mariti sororum, sobrini et sobrinorum liberi, fas illis esto causæ subscribere et accusationem participare.

1069. 2. καὶ ἀνεψιαδοῦς] etiam hoc redundare videtur. non enim video, qui παῖδες ἀνεψιῶν ab ἀνεψιαδοῦς differant. Nisi volumus hanc legi sententiam tribuere: Peremtori diem dicunto, qui sunt citra consobrinitatem, et consobrini ipsi. (Sed tum erit p. 1068. ult. leg. non ἀνεψιῶν, sed in accusativo plurali, ἀνεψιούς.) Participanto autem causam etiam liberi consobrinorum, et mariti sororum, vel mariti filiarum occisi, et eorum consobrini, item socceri occisi, et eorum consobrini nepotes, et phratores occisi. Quicquid est, locus est obscurus et dubius, quem peritiores illuminent.

— 3. πάντας] sc. δεῖ *allaesthai. omnes illos oportet consentire in gratiæ cum homicida reconciliationem.*

— 4. μαθεῖς ᾖ] subaudi ἐν τοῖς ζῶσιν, ἢ παρόντι, παρῇ, ὑπάρχῃ. Si nemo horum adsit, vel supersit.

— 5. καὶ εἴσῃ, οἱ ἐφέται] correxi meo judicio: καὶ εἷς, ἢ οἱ ἐφέται. Sunt enim iidem οἱ πεντήκοντα καὶ εἷς, et οἱ ἐφέται. Posteriora hæc addita sunt interpretationis ergo legi, sive ab ipso Demosthene, sive a scholiasta quodam. nam in lege ipsa verba hæc scholium redolentia ἢ οἱ ἐφέται primitus non fuerunt.

— 6. ἐσίσθων] correxi meo periculo *allaesásthon*. Si quinquaginta et unus viri, hoc est, Ephetæ, pronuntiaverint, homicidam cædem peregisse involuntariam, tum, si nemo cognatorum supersit, ignoscunto homicidæ, veniamque cædis ei faciunto, si volent, phratores [peremti puta], numero decem.

— 7. τούτοις] correxi, rursus de meo

judicio, τούτους in accusativo. hoc vero decem phratores eligunto illi LI. viri, ex optimatibus phratriæ. vidit h. l. etiam H. Wolf. aliquid.

— 8. πρότερον] subaudi ἢ τόνδε τὸν νόμον τεθῆναι. *ante hanc legem latam.* nam alias solent leges in tempora futura, non in præterita ferri.

— 10. ἀνῃρημένους] non peremtos modo, sed etiam morte repentina exstinctos, in via publica jacentes. existimabant enim veteres a cadavere projecto semitas et vias publicas pollui. Locum hunc interpretatur Valkenaer. ad Herodot. p. 270. et Petiti errorem castigat.

— 17. τοῖς προσήκουσι τοῦ ἀποθανόντος ἐπαγγέλλειν] scil. δεῖ οὐδὲν ἧττον. *nihilominus tamen debet imperare.*

— 21. δίκαιται] si bene habet, subauditur μισθοῦσθαι οἱ μισθωσόμενοι, vel οἱ πεισθέντες. *demarchus conducito quosdam, qui hoc faciant, sed tam parvi, quam facere poterunt.* conveniret tamen, mea quidem sententia, melius δίκαιτ', ut ad demarchum redeat, *conducito tam parvi, quam conducere possit.* et sic quoque Wolf. reddidit. in ὀλιγίστου subauditur μισθῷ.

— 26. μισθώσεις] post μισθώσεις deesse videtur τούτους καὶ τάς. nam alias non video, quid illa de locatione fanorum Minervæ deorumque reliquorum et heroum eponymorum hic loci sibi velint.

— pen. καὶ αὐτοὺς] addidi καὶ γένος.

1070. 23. τούτου] dedi simplex οὗ. videtur in aliis libris fuisse περὶ τούτου τινῶν. unde vitiosum τούτου est natum.

— 25. καὶ ἐκ τούτου τοῦ νόμου] etiam ex hac lege, quam statim recitabo.

1071. 2. βούλεται] subaudi τις, aut ἕκαστος. et quia hæc sunt nomina multitudinis, idee statim subjicit προθύοντα.

— 3. ἢ] correxi ἥ. idem est ac si dixisset: τῇ ἑστιαίᾳ ταύτῃς τῆς ἡμέρας, ἣν ἢ ἂν προθύωνται. *postridie, quam spectandum mortuum proposuerint.* Verum Taylor ad Lysiam, Lect. Lys. cap. 1. p. 224. ed. meæ vult ἃ ἢ ἃ ἂν πρ. et exemplis confirmat ita leg. esse.

— 22. οὐ τὴν Μακαρτάτου μητέρα, οὐδὲ τὴν Θεοπόμπου γυναῖκα] verba sic composita subjiciunt menti, diversas esse has duas mulieres. Sed eadem est fœmina, Theopompi uxor et mater Macartati. Verum sententia hæc: jus illi fœminæ nullum est, neque quatenus est mater Macartati.

1072. 19. Ἀμφίοσιν] *mittere ad oraculum Amphionum consulendi ergo.* vel *mittere Amphionibus portionem extorum.* Amphiones appellabantur Amphion et Zethus.

— 25. ἐστὶ] vos Athenienses, κατὰ φυλάς. unaquæque tribus ex heroe, auctore et principe suo, appellabatur.

— ibid. δωροτελῆν, καὶ τὰ πάτρια τοῖς ἀποθνῄσκουσι ἐπιχώρια ἀμαρτανέλλειν τοὺς τεθνεῶτας κατὰ τὰ ἀγαμένα] posui totum locum, ut vitiose circumfertur in libris. reliqua emendavi, præter postrema, quæ nondum expedire potui. δωροτελῆν κατὰ πάτρια τοῖς ἀποθνῄσκουσι ἐν ἐπιχωρίοις ἀμαρτ. hactenus bene procedit emendatio e libris, et ingenio cum nostro, tum aliorum virorum doctorum; quemquam in his, quæ posui, nihil est e libris non ductum. *sacrificare et munera vota persolvere Manibus defunctis in die cuique competente.* deinde velim: τελεῖν δὲ τοὺς τεθνεῶτας, *munera illa vero debent persolvere cognati,* κατὰ τὰ ἀγαμένα —Valkenaer. ad Herodotum p. 467. conjicit: τελεῖν τοὺς τεθνεῶτας κατὰ τετραγμένα. qua de conjectura statuat, quod quisque volet. mihi videtur aliud aliquid e vetusta lingua latere. Vulgata si bene habet, erit ἀγαμένα idem atque ἡγημένα, id est, νενομισμένα ἴδιαια καὶ ὅσια, ἃ οἱ ἀνθρωποι ἡγοῦνται ἴδιαια καὶ νόμιμά σφισιν εἶναι. videtur tamen ἡγημένα melius convenire, ab ἄγειν. secundum publicam ἀγωγήν, institutionem morum, disciplinam (ut nos loquimur) ecclesiasticam.

1073. 1. τοῖς κατοιχομένοις] post τοῖς κατοιχομένοις, aut post ποιεῖν, deesse videtur τὰ νενομισμένα.

— 8. πλείω] id est, πάνυ πολλὰ, vel pro πλείω, ἢ προσῆκεν.

— 9. μὴ ἡμῖν] nam si per nos stetisset, istam hereditatem nunquam adisset, sed statim ab adjudicatione eam ipsi rursus eripuissemus.

— 11. νυνὶ] *nunc domum.*

— ibid. ἀγανίζεσθαι] subaudi δεῖν, vel ἀναγκάζεσθαι.

— 18. ἐνδεικνύμενοι] malim ἐνδεικνύμενον, in accus. sing. gen. neutrius. *unum quid peregerunt turpissimum, et legibus in primis repugnans, maximeque ostendens, nulli alii rei, quam cupiditati, eos esse deditos atque intentos.*

— 27. πλείον] dedi πλεῖον. citat h. l. Harpocr. v. ἐξεπρίατιζον.

1074. 20. δημόσιον ἢ δημοτικὸν ἦ, ἑαυτῷ χρῆσθαι] correxi distinctionem, et ἦ cum ἢ mutavi, ad hunc modum: δημόσιον, ἢ δημοτικὸν, ἢ ἑαυτῷ χρῆσθαι. fanum δημόσιον est publicum totius populi. δημοτικὸν, est peculiare δήμου alicui. Sententia est: nisi si oleæ cædantur ad usum templi alicujus seu publici, seu vicani, seu denique ad usum privati cujusque cædentis domesticum. ἢ ἑαυτῷ χρῆσθαι est idem dictum, atque ἢ πρὸς τὸ χρῆσθαι ἑαυτῷ. observandum hoc constructionis ergo, quæ hæc est: ἐὰν μὴ δίκῃ χρήσασθαι, a) εἰς ἱερὸν Ἀθηναίων δημόσιον, b) ἢ εἰς ἱερὸν δημοτικὸν, c) ἢ πρὸς τὴν ἑαυτοῦ χρῆσιν ἑκάστου (καὶ ταύτας μὲν μίσχει δυοῖν ἐλαίαν μόνον τοῦ ἑαυτοῦ ἑκάστου), d) ἢ ἐπὶ ἀποθανόντα. Est igitur sententia hæc: si quis oleas exscin-

dat, laat pro singulis quibusque oleis centenas drachmas, nisi si adhibeat ad condenda templa, a) omnium Atheniensium publica, b) ad templa demis propria, c) ad usum cujusque domesticum, sed has quidem nonnisi binas annuas, d) ad mortuum cremandum.

— 23. τῆς ἱλαίας] id est, ἀντὶ τῆς ἱλ.

— 24. τούτου] subaudi τοῦ ἀργυρίου, aut τοῦ ἐφλήματος.

— 27. πρὸς τοὺς ἄρχοντας, ἂν ἕκαστοί εἰσι δικασταί] ut si quis eradicasset oleam, qui non civis, sed inquilinus esset, causam ejus judicabat Polemarchus. Si quis oleam eradicasset ex agro controverso, pertinebat ea causa ad Archontem Eponymum. Si quis e luco, alicui deo consecrato, deferenda erat ea causa ad Basileum, seu regem sacrorum.

— pen. τοῦ αὐτοῦ μέρους] id est, ὑπὲρ ἑαυτοῦ, vel ὑπὲρ τοῦ μέρους τοῦ εἰς αὐτὸν καθήκοντος.

1075. 2. γίνηται] post γίνηται paret aliquid abesse, quod etiam Wolf. vidit. e. c. ἃ δὲ τῇ θεῷ γίνηται. aut simile quid. *quæ autem mulctæ nomine Deæ Minervæ debentur, ea archontes inscribunto quæstoribus deæ, exigendi ergo.*

— 25. τούτου] hujus filii mei, Eubulidis minoris, cujus nomine ego hanc causam ago. v. p. 1076. 2.

— pen. ἀπέδωκα] velut debitum aliquod. majori enim natu filio debebatur, ut generis conservatori et propagatori, nomen avi.

1076. 7. ἀδελφιδῷ] Augustanus ἀδελφῷ. utrum melius?

— 18. ὑβρίζειν] post ὑβρίζειν addidi hæc verba: περὶ τούτους. ἐὰν δέ τις ὑβρίζῃ, ἢ σωιῇ [sic correxi] τι παράνομον, κύριος ἔστω ἐπεξέλθειν· [scil. ζημίαν] κατὰ τὸ τέλος, dubium est, quid sibi velit κατὰ τὸ τέλος. mihi videtur hoc velle. Erant magistratibus et judicibus minoribus permissæ pœnæ arbitrariæ et mulctæ, ultra quas non licebat iis adscendere. Si majorem pœnam mulctamve rei meruisse viderentur, debebat res ad concionem, aut ad majus judicium referri. Sed has mulctas arbitrarias infligebant archontes κατὰ τέλος, ut maxima eorum esset mulcta, qui ex ordine τῶν πεντακοσιομεδίμνων esset, media τῶν ἱππέων, minima τῶν ζευγιτῶν. Aliter accepit Petitus p. 594.

— 20. πρωαλισάμενος] correxi προαλ. citat h. l. Harpocr. v. πρόπεμπτε, male quidem ille vocabulum interpretans. Significat enim πρὸ πέντε ἡμερῶν, aut πρὸ τῆς πέμπτης ἡμέρας. *die quinto ante quam habetur ipsum judicium.*

1077. 13. Προσπαλτίου] correxi Προσπαλτίους. tota enim hæc gens appellabatur Προσπάλτιοι, et qui inde esset, dicebatur προσπαλτίδιον esse.

— 19. πῶς ἂν γένοιντο] malim πῶς ἂν οὖν γένοιντο, ut p. 1076. 24.

— 21. οὐ ταῦτα μόνον] subaudi ἐπεκόμασεν, aut ἠδικήκασιν, aut ἠλλοτριώκασιν ἑαυτοῦ ἀπὸ τοῦ γένους τοῦ Ἀγνίου.

1078. 4. δοκοῦσιν] ante δοκοῦσιν videtur hæc pauca deesse: τί οὖν; *quid itaque? videnturne vobis*—. dedi de meo ἆρα δοκοῦσιν.

— 11. ταῖς τούτου] correxi ταῖς τούτων. Macartati, et amicorum ejus, et dudum ante Theopompi, patris Macartati.

— 21. ἀναγαγεῖν — ποιήσας] malim ἀναγαγὼν — ποιῆσαι.

— pen. αὐτοὺς] Hagniam, Eubulidem, reliquos cognatos dudum defunctos.

AD ORATIONEM ADVERSUS LEOCHAREM.

Tabula generis.

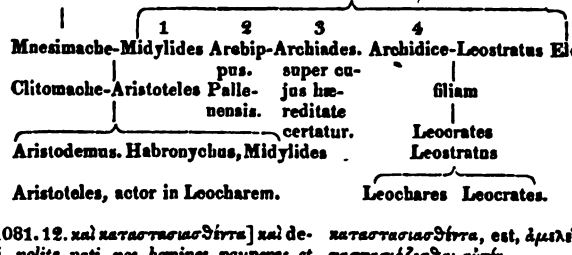

1081. 12. καὶ κατασταιασθέντα] καὶ delevi. *nolite pati, nos homines pauperes et inopes* [h. e. præsidiis amicorum potentium denudatos], *a factione improba inimicorum potentium opprimi.* περιιδεῖν τινὰ κατασταιασθέντα, est, ἀμελεῖν καὶ ἐᾶν κατασταιάζεσθαι αὐτόν.

— 15. τῶν νόμων τυγχάνειν] id est, τῶν δικαίων τῶν ἐκ τῶν νόμων προσγιγνομένων. *si quis nos sinat ea adipisci, quæ nobis jure*

debentur per leges. recurrit hæc eadem dictio p. 1089. 12.

— 21. ὃς] recepi ἧς de meo. *quam pauperiatem vos omnes nostis.*

— 24. ἀνθρωπίνης] quæ res, humana cum sit, et accidere vel honestissimo cuique possit, dedecori esse meo patri non debet.

— 25. ἀνάγκη γὰρ ἡμερεύειν] in Augustano est ἀνάγκη γὰρ καὶ ἡμερεύειν. unde possit effici ἀνάγκη γὰρ καθημερεύειν. aut διημερεύειν. quod posterius etiam Simoni Fabricio in mentem venit. Sed differunt hæc duo verba. διημερεύειν est *totum diem peragere*, in foro e.c.; καθημερεύειν autem omnes dies, quotquot sunt, agere, καθ' ἡμέραν.

1082, 1. τῶν τοιούτων] cujusmodi sunt Leocharis hic, et ejus pater et gentiles amicique. καὶ insequens cohæret cum σαφέστερον. *magis etiam dilucide, adhuc planius.*

— 4. τῆς μαρτυρίας] correxi τῆς διαμαρτυρίας. Causa enim, quæ hac oratione agitur, est super διαμαρτυρίᾳ Leocharis, qui Leocharem, per exhibitam archonti διαμαρτυρίαν, seu per interpositionem testimonii sui, quo confirmabat se verum et solum hæredem bonorum Archiadis esse, impeditum ibat, ne Aristodemus illa bona possessum iret, atque sibi adjudicari curaret.

— 8. τὰ διαμεμαρτυρημένα] ea, quæ Leocharis in sua διαμαρτυρίᾳ, seu in suo libello intercessionis, affirmavit, non conveniant cum his, quæ nunc in judicio dicant.

— 14. οὐ μὰ παραπρουσθῆτε] id est, οὐδὲν δίος, vel οὐδὲν φοβοῦμαι, μὰ παραπρ.

— 24. καὶ ὅμως] id est, καὶ οὕτως. *etiam sic concedimus*, tametsi lege et jure strioto cogi non possemus ad id faciendum. Palmerius Exercit. p. 643. aliena h. l. commisiscitur.

— 26. τούτῳ] scil. τῷ εἶναι ἐγγύτατα κατὰ τὸ γένος.

1083. 8. ἐκδιδάσει] scil. fratres modo nominati. v. p. 1085. pen.

— 14. τῷ ἀδελφῷ] scil. Archiadi.

— 20. ἐξ αὐτοῦ] abest ἐξ ab Augustano. quod si omittis, necesse est αὐτῷ legi, si servatur, necesse est ἐξ αὐτῶν legi. ex his duobus, Aristotele et Clitomacha. et sic dedi de meo.

1084. 1. ποιήσει] idem est atque εἰσποιήσει.

— 5. τοῦτο] post τοῦτο videtur νῦν, aut πρῶτον, deesse, aut πρότερον, aut νῦν ἤδη.

— 6. κληρονόμων] nil video cur deterius sit, quam, quod Lambinus commendat, κληρονομιῶν, tametsi hoc etiam in August. est. vulgatam si servas, significat κρατεῖν, *obtinere causam, vincere jure.* Sin alteram lectionem præfers, significat *possidere, tenere hæreditates.* prætuli tamen lectionem Augustani.

— 12. οἱ αὐτοὶ οὗτοι] id est, καὶ ἡμεῖς οἱ αὐτοὶ ἐσμὲν ἐγγυτάτω.

— 21. Ασωκράτου] scio sic formari, eoque defendi posse. Verumtamen correxi Ἀσωκράτους constantiæ ergo, quia sic alibi semper exaratum reperio.

— 27. γένεσι] iis, qui genus ab aliquo cœptum recta progeniei masculæ linea continuant.

1085. 10. νομίμως] videtur melius h. l. convenire νόμων.

— 11. ἦν] reciperem e margine Lut. ταύτην, si satis probata esset illius marginis auctoritas. ἦν quidem vitiosum est, et in eo aut ταύτην latet, aut τῦν. quod subjeci.

— 12. παιδὸς] id est, *adhuc puero, nondum adulto.* idem quod βαίπαιδος. id quod subjicit eum improlem decessisse. alias posset ἄπαιδος conjici. v. p. 1088. 1.

— 19. αὐτῆς] malim ταύτης.

1086. 7. τουτουί] Aristodemi, patris mei. nam filius, Aristoteles dictus, ni fallor, pro patre, dicendi haud sueto, causam agit.

1087. 4. τοῖς γὰρ μετὰ ταῦτα ad διαστολὴ] sunt in parenthesi posita. quapropter γὰρ versu 5. malim abesse. Sed erunt, quibus id ibi eleganter redundare videatur.

— 10. τῶν πραγμάτων περὶ τ. κλ.] malim τῶν πραγμάτων τῶν περὶ τὸν κλῆρον. addidi τῶν de meo, subaudi γεγενημένων, aut πεπραγμένων.

— 15. γνήσιον] addidi εἰσποιητόν. quoniam in Augustano reperiebam, cui contra γνήσιον deerat. Censebam utrumque copulari commode posse, tametsi alterum sufficeret.

— 22. ἐμπεδοτροφούμενα] correxi ἐμπαιδοτρ. Seniores in hac domo et ex ea quæstum facientes, juniores autem in ea alti et ad pubertatem educati.

— 24. κἀκείνην] redit ad proximum, loco posterius, paternam domum, ταύτην autem ad remotius, Archiadis hæreditatem. paullo quidem alienius a more vulgari, neque tamen sine exemplis alibi prostantibus.

1088. 4. υἱὸν εἰσποιεῖν] so. Leocharem.

— 7. γένει] malim γόνῳ. diversa enim sunt, in sermone fori Attici quidem, γένος et γόνος. v. p. 1090. 25. aliisque innumeris in locis.

— 22. τῆς γὰρ οὐσίας ἕνεκα τὴν οἰκειότητα τῶν ἀνδρῶν] dedi ex Augustano τῆς γὰρ οὐσίας τὴν οἰκειότητα, οὐ τῶν ἀνδρῶν — quæ lectio quin sit elegans et exquisita, et acuminis plena, nemo erit, qui infitietur. *conservasti necessitudinem substantiæ, non ipsorum hominum.*

1089. 2. τί σοὶ ἐλαττοῖ] mediam vocem correxi σύ. *quid tu decurtaris?* quid tibi

decedit? quod detrimentum accipis? nam ἐλαττῶ h. l. non est tertia persona singul. præs. indicativi activi, sed secunda passivi, non ab ἐλαττόω, sed ab ἐλαττοῦμαι. Lamb. h. l. nihil vidit, Wolfius verum vidit.

— 8. διοικεῖται] versutis strophis machinatur perficere, calliditate, corruptionibus, gratia, aliisque nequam actibus rem gerit. v. p. 1091. 8. p. 1092. 5. et 22.

— 10. οἶμαι καὶ ὑμᾶς] correxi οἶμαι ὑμᾶς. existimo, vos —.

1090. 11. ἐκώλυσεν] Augustanus dat ὡς ἐκώλυσεν, et contra ὡς versu 12. omittit. lectio non contemnanda, si ὡς accipiatur pro ὅτι positum. quod Leostratus intercessit, quominus nos ejus filio justorum quicquam faceremus, non caret id quidem ratione. verum etiam vulgata bene habet, in qua si quid est mutandum, malim pro ὡς v. 12. legi, ὅμως. nihilominus tamen consentaneum est, et ratione factum. vel potius ὡς καὶ ἔχει λ. ut dedi de meo.

1091. 6. οἷς τ' ἦν] omittit Augustanus, et pro ἐγγράψειν dat ἐγγράφει. potest ferri, si ἐγγράφει pro mero conatu sine effectu accipitur. Frequentissime Græci rem narrant actam, cum volunt indicare, solummodo tentatam et susceptam fuisse. Verum hoc si h. l. admittitur, etiam v. 9. pro μετίσχειν est leg. μετίσχει, studuit participare. Sed bene habet vulgata. οἷς τ' ἦν ἐγγράψειν — et μετίσχειν significat, ea ejus erat audacia, ut se non duceret indignum, semetipsum inscribere in codicem concionalem, — atque partem ferre ritam pecuniarum largitionalium — sed id conaretur utrumque efficere. Codex concionalis suus cuique demo proprius erat, in quo scripta erant nomina tribulium seu demotarum omnium, quorum ea esset aut ætas, aut dignitas, ut iis liceret per leges concionibus interesse. Pari modo demo cuique suum erat γραμματεῖον ληξιαρχικὸν, in quo scripta nomina demotarum omnium idoneorum λαγχάνειν ἀρχῆς, magistratum sortiendi, seu sortito capessendi. Apparet ex hoc loco, prius illatos fuisse in codicem concionalem, tum etiam in alterum, unde magistratus sortirentur.

— 9. μετίσχειν τῶν κοινῶν] distributionum nummariarum, aut si quæ aliæ essent largitiones, ut carnium, olei, vini. vel etiam munium, aut functionum, si quæ essent publico nomine fungendæ.

— 16. πρὸς τῷ πίναξι καὶ ἐν τῇ τῶν ἀρχόντων ἀγορᾷ] Si verum h. l. video, significat tam e codice concionali, ἐκ τοῦ ἐκλησιαστικοῦ πίνακος, quam e Lexiarchico. ἡ τῶν ἀρχόντων ἀγορὰ videntur esse comitia deligendis novis magistratibus.

1092. 10. καὶ ἡμᾶς ἀντιγράψατο Ὀτρυνεὺς εἶναι] non intelligo, quid hæc dictio sibi velit. de qua donec melius mihi constiterit, suspicabor interim leg. esse: καὶ περὶ ἡμᾶς. actionem contra nos, a quibus accusatus esset, instituebat, et accusationem in nos retorquebat, asseverans, se Otrynensem esse.

— 12. ἐπὶ τούτων πάντων ἀπτύγχανεν] ferri potest. in his omnibus irritum laborabat. quia tamen ἐπὶ ab Aug. abest, et facile eo careatur, delevi.

— 14. οὕτως] correxi οὕτως. sic, vel tam demum, posteaquam scil. copias amicorum sibi comparasset.

— 21. ὁ δὲ] correxi ὃ δέ. quod autem. articulus est postpositivus generis neutrius.

— 27. ἐνεγράφη] scil. εἰς τοὺς φράτορας. v. p. 1093. 20.

1093. 7. ὡς] uncis inclusi. διαμαρτύρεται υἱὸς ὢν idem est atque διαμαρτύρεται ὅτι υἱός ἐστιν.

— 12. ἡμῖν] Augustanus ὑμᾶς. probarem ἡμᾶς ἡμῖν εἰσποιεῖν, nos nobismet ipsos arrogare et adoptare filium Archiadi, pro arbitrio nostro.

— 16. καταλιπὼν] malim ἐγκαταλιπών. nam sic constanter in hac formula loquitur.

1094. 11. παῖδων γνησίων καὶ κυρίως] copulam addidi. v. p. 1095. 2. differunt enim παῖς γνήσιος et παῖς κυρίως. ille est filius a natura, hic per leges factus.

1095. 3. ἀλλὰ μὴν γνησίων —] colligit sic: Liberi cui sunt γνήσιοι, is eos ex uxore sua suscepit natos. Sed Archiadi nulli fuerunt ex ipso nati, nunquam enim uxore usus est. falsum igitur ait contestatio, affirmans Archiadem liberos γνησίους reliquisse. Sed et hoc alterum non minus falsum est, quod ibidem affirmatur, Archiadem liberos reliquisse κυρίους κατὰ θεσμόν. qui enim filius est κύριος, is est per adoptionem. Sed adoptatus, seu κύριος factus, filius esse γνήσιος, seu ab ipso natus patre, nequit. Ergo tota illa διαμαρτυρία commenta est.

— 5. ὅταν ᾖ] subaudi τις. Si quis, de quo vocabulum γνήσιος usurpatur, sit γνησίου γόνου.

— 10. ἅπαις καὶ κύριος] copulam addidi. si quis, qui decederet improles, et esset dominus rerum suarum, penes quem sit de iis pro lubitu statuere.

— 12. διαμαρτύρεται δὲ γνησίων ὄντων] postrema duo verba materialiter sunt accipienda. curavit in sua διαμαρτυρία poni illa verba γνησίων ὄντων. nisi volumus διαμαρτύρεσθαι in activo legi. ipse posuit in sua contestatione hæc duo verba γν. ὄντων.

— 13. τῷ πράγματι] rei gestæ veritati. nam qui potest ille liberos γνησίους ex se legitime natos relinquere, qui semper in cœlibatu vixit?

— 14. αὐτὸς δ' —] nam ille demum

appellabatur *πυρίας πατρὸς υἱός*, qui ab illo, cujus se filium ferret, ipso adhuc superstite, et libere agente, esset filius adoptatus.

— 19. *οὐ δὴ δίκαιον*] malim *ἀλλ' οὐχὶ δίκαιον*.

— 21. *ἐπὶ μὲν τοῦ λόγου* —] fuit olim adhuc alia lectio in libris cujus vestigia quaedam servavit Augustanus, scil. haec: *εἰ ἐπὶ μὲν τοῦ λόγου* [id est, *τῇ ὑπὲρ ἑαυτοῦ ἀπολογίᾳ*] *αὐτίκα δὲ μάλα φήσει πατρὸς εἶναι, ἐν δὲ τῇ διαμαρτυρίᾳ τοῦτο μὴ ἐπίλαμψαι* [non *τολμήσει*, ut retulit Aug.] *γράψαι*. et tum v. 24. quoque initio pro *εἶναι* erit *ἐστὶν* leg.

— 26. *πᾶς οὐχὶ ἢ τὸν λόγον*] hanc lectionem conflari e varietate lectionum, quam codices dabant. *qui potest fieri, ut necesse non sit, aut ea, quae ipsi in sua defensione verbis pro se proferent sui purgandi causa, aut ea, quae in contestatione scripserunt, falsa esse.*

— ult. *προσπεγράψατο*] correxi *προσέγραψεν*. pater puta, Leostratus, et filius, Leocharas.

1096. 7. *ἔνεστιν*] Leocharem.

— 9. *ἡμῶν*] correxi meo judicio *ἡμᾶς*. nam in Augustano *ἡμῖν*, et in Bav. hoc idem reperirem, sed super *ω* scriptum *α*. quo librarius indicare voluit, in aliis codd. esse *ἡμᾶς*. quod verum est. alloquitur enim judices. tametsi possit etiam *ὑμῶν* ferri. Saepissime enim orator noster a judicibus orationem ad adversarios, et ab his rursus ad illos repente convertit. quod si ergo *ὑμῶν* praeferatur, erit sententia: *ad utrius vestrum, o tu, Leostrate, et tu, Leocharis, orationem oportebit hos judices attendere?* Sed praestat, quod posui: *ad utrum horum duorum*, ad patremne, an ad *filium*, magis, *oportet vos animum advertere vestrum, o judices, accommodare? et utri magis credere, ut vera dicenti?*

— 12. *περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος μὴ τὸν αὐτὸν περὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμφισβητεῖν*] apparet, posterius *περὶ τοῦ αὐτοῦ* manifeste vitiosum esse. praecessit enim modo. aut ergo delendam est, aut corrigendum, quomodo fieri: *περὶ τοῦ αὐτοῦ πράγματος μὴ τὸν αὐτὸν πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἀμφισβ.* *non eundem super eadem causa adversus eosdem adversarios contendere.*

— 13. *ἴ, τι γὰρ οἶμαι* —] quoquo me vertam, locum hunc non extrico. Satis apparet ex ipsa lectionum discrepantia, mendosum et hiulosum hunc locum in vetustis libris circumambulasse. quare in eo corrigendo operam perdere haud juvat. sed jacsto, ut jacet, et jacuit adhuc in mendo, quia medicina idonea praesto nulla est.

— 23. *λήγοντος*] correxi *τοῦ λίγοντος*, cum articulo. ut haec sit sententia: *nihilominus tamen divisset de eo, qui fuisset in eadem aetate, qua est dicens.* Subauditur enim *γεγωότος*, et designatur Aristides. malim tamen: *ὑπὲρ τῶν κατὰ τὴν ἡλικίαν τοῦ λίγοντος* [scil. *γεγωότος*]. *divisset de rebus, quae evenissent aetate dicentis.*

1097. 2. *ὃ δέ γε νόμος*] agitat, vel vexat potius, pro more suo Petitus h. l. in Legibus Atticis p. 446. Sed merito ab eo dissentit Wesselingius. bene habent omnia haec, quorum haec est sententia: *ὁ νόμος κωλύει σε, ζῶντος ἔτι τοῦ πατρὸς, διαμαρτυρῆν τὰ ὑπ' ἐκείνου πραχθέντα, ὡς εἴ τις διαμαρτυρήσειεν ἀκοὴν τετελευτηκότων.* tu testaris te ex patre tuo audivisse, qui adhuc in vivis superest, et in urbe adest. atqui lex vetat, de patris adhuc superstitis rebus gestis testari *ἀκοήν*, hoc est modo additionis oblatae et acceptae, quae ratio testandi solummodo admittitur et probatur in mortuis, qui ipsi coram in judicio adesse et de se testari nequeunt. Qui vero supersunt adhuc, et coram adsunt, et adesse in foro possunt, ex eorum ore relata narratio repudiatur, et in testimoniis legitimis non habetur.

—. 4. *κἀκεῖνο*] subaudi *σκοπεῖτε*, vel *ἴδετε, τί ἐστι*, aut *Συλλέμων εἶδέναι*, vel tale quid.

— 5. *τοῦτον*] Leocharem.

— 6. *ἐπεγράψατο*] correxi *ἐπεγράψατο*. praescribi curavit libello *διαμαρτυρίας*, seu contestationis, non suum, Leostrati, sed hujus, filii sui, Leocharis, nomen. v. v. 13. ubi Lambinus male *ἐπεγράψω* sufficit. post *τῇ διαμαρτυρίᾳ* subauditur, *ὃ ἴδιος αὐτὸν ποιῆσαι. id quod tamen eum oportebat facere.*

— 8. *γὰρ*] uncis inclusi, quia cum *ὅτι* non bene constat. Duplex videtur hujus loci vetustis in libris fuisse lectio, altera cum *ὅτι*, sine *γὰρ*. altera cum *γὰρ*, sine *ὅτι*. haec duae deinde in vulgata coaluerunt.

— 16. *μὴ*] cohaeret cum *ἀκούειν*. aequum est vos rejicere *ab auribus vestris et excludere orationem Leostrati, cum, id quod statim faciet, de rebus iis disputabit, quae ausus non fuit libello suae contestationis committere.*

— 25. *διαμαρτυρεῖν*] post *διαμαρτυρεῖν* videtur *ἦν* deesse, ut et paulo ante eodem versu post *ἴσως, ἄν*. ut sit: *ἴσως ἂν ἀναγκαῖον τὸ διαμαρτυρεῖν ἦν.*

1098, 4. *ἐπὶ*] inclusi *ἐπὶ* uncis. non male conveniret *κατὰ*, quod est in margine Lutet. sed, quod saepe queror, marginis illius auctoritas est dubia. conveniret quoque *ἐς*. et profecto p. 1100. 13. quoque *ἐς* est in August. ubi vulgatur *ἐπί*. Sed vulgata bene posse defendi videtur, si accipitur pro *ὅσον ἐπὶ τὸ μέρος*.

— 6. *ἕκαστα*] uncis inclusi. servandum si quodammodo sit, melius, cum *ἑκάστου* mutatum, collocetur, aut pone *κατά γε τὴν*, aut pone *διαμαρτυρῶντος*.

— 14. *γεγεμισμένον*] num *πεπραγμένων*.

— 18. *καὶ ἐν τοῖς ἐν ἀρχῇ εἰρημένοις*] malim *καὶ ἐκ τῶν ἐν ἀρχῇ εἰρημένων*.

— 21. *ὅντες*] ad *ὅντες* subaudiri debet *ἡμεῖς* ex *ἀξιοῦμεν* v. 25. malim tamen addi.

— 22. *ποιήσειε*] aut post *ποιήσειε*, aut potius post *ἤν* [vel *ἄς*, ut Aug. dat] *ἐκεῖνος ἐστοιήσατο*, deesse videtur *ἀφανισθείσης*, aut *ἐκλελοιπυίας*, aut tale quippiam.

— 23. *ἐκεῖνος*] Archiades puta.

— 25. *τούτων δ' οὕτως ἐχόντων*] illud *δὲ* h. l. non est adversativum, sed æquipollet *τῷ igitur, itaque. rebus itaque sic se habentibus postulamus.* malim tamen aut plane abesse, aut cum *δὴ* mutari.

— pen. *ἡμετέρας*] post *ἡμετέρας* videtur *ἐξεληλύθασιν*, aut *οὐδὲν μετέχουσιν*, aut tale quid deesse. *ex hæreditate autem, quæ ab Archiade relicta, nunc per leges ad nos transiit, excesserunt*, aut *nil ejus participant*, aut *ἀλλοτρίωνται, ab ea sunt abalienati et exclusi.*

1099. 5. *τοῦτ' ἐπιλίπῃ*] scil. *τὸ ἐγκαταλιπεῖν υἱὸς γιγνομένους. τὸ relinquere in aliqua hæreditate filios ex se natos, ubi desierit.*

— 7. *ὑμῶν*] Lambini *ἡμῶν* haud placet. multo major inest vis argumento, si judices ipsi magnitudine periculi etiam ipsis imminentis terrentur, et metus cum ipsis quoque communicatur. Vulgatam confirmat quoque insequens *ὁρᾶτε γάρ*.

— 14. *δοθήσονται*] malim *ἀποδοθήσονται*.

— 15. *ποιητὸν υἱὸν μὴ ποιεῖσθαι*] nescio, an primum vocabulum sit ejiciendum. non enim vetat lex, ut ne quis, qui ipse esset adoptatus, alium, item adoptatum, adoptet, sed ut adoptatus plane nominem adoptet, sed filios quidem ex se natos in hæreditate relinquat, illis autem deficientibus hæreditatem necessariis reddat.

1100. 5. *τῶν μὴ πεποιημένων*] malim *τῷ μὴ πεποιημένῳ*. et sic dedi de meo. *a nobis repetendum esse, non ab his, filium ei subrogandum, qui decessit prius, quam ipse sibi filium adoptaret.*

— 7. *ἀντίχλας*] bene habet, et cohæret, non cum *ποιεῖσθαι*, sed cum *προσήκατε*, potest tamen etiam lectio marginis, *κομιδὰς*, si auctore nitatur idoneo, probari. *κομιδὰς τῶν οἰκείων ποιεῖσθαι*, est, necessarios calamitate quadam oppressos curare, ornare, relevare, necessitatibus eorum prospicere aut succurrere.

— 12. *ὅτου*] malim *ὅτῳ ἄν. in quamcunque domum adoptatus, vel adrogatus fuerit.*

— 18. *ἐξὸν*] malim e margine *ἐξεῖναι*. potest tamen vulgata ferri, si sic interpreteris: *ὁ Σόλων οὐ φησιν εἶναί τι ἐξὸν* [id est, *ἀνειμένον καὶ ἐλεύθερον*]. *contra vero negat Solon adoptatis esse rem licitam et liberam, ut pro lubitu suo de hæreditate, per adoptionem acquisita, testamento disponant.*

— pen. *τελευτήσαντος*] scil. *τοῦ εἰσποιημένου ἢ ἐγκαταλιφθέντος*. post excessum filii adoptati aut arrogati, aut in aliena hæreditate derelicti.

AD ORATIONEM PRIMAM CONTRA STEPHANUM.

Scriptæ sunt ambæ nomine Apollodori, filii Pasionis, cujus Apollodori nomine permultæ aliæ insequentium orationum scriptæ sunt. In his duabus orationibus Augustanus, quod ægre fero, nos destituit, sapiens plerumque consultor et suasor. Natandum itaque nobis erit nostro cortice. nam in Bav. parum præsidii.

1102. 10. *ἀποδημοῦντος*] sic distinguo: *ἀποδημοῦντος ἐμοῦ δημοσίᾳ, cum publice*, in causa publica, *abessem peregre, τριηραρχοῦντος — quippe qui jussu vestro et pro re vestra trierarchum agerem.*

— 11. *ὃν δὲ τρόπον*] scil. *γήμαντος*. hic simulat Apollodorus humanitatem, matrisque reverentiam et pietatem. aliis vero in locis indicat satis planis verbis, matrem, superstite adhuc patre, a Phormione fuisse corruptam, et ex eo peperisse Pasiclem, qui habitus quidem fuisset Pasionis filius, revera autem a Phormione procreatus.

— 15. *οὐ γὰρ ἦσαν —*] ergone bello durante cessabant causæ privatæ? Satis quidem bene video, bellum exercitationi juris omni frigoris nonnihil adspergere; sed et publicis item, ut privatis. cur ergo solæ privatæ tum fuerunt sepositæ, publicæ contra agitatæ? et quodnam erat id bellum? Eubœense, ni fallor. Sed illud breve fuit. Hic autem de bello satis diuturno commemoratur.

— 27. *τότε*] cum mihi supplicaret.

1103. 2. *περὶ ὑμᾶς*] correxi de meo sensu *περὶ ἡμᾶς*. ingratus erga patrem, ut, qui vivo uxorem corrupisset, mortuo duxisset in ejus dedecus, me, filium sui quondam domini et benefactoris, bonis ex hæreditate mihi debitis fraudaret, liberos meos ad incitas redigeret. nam hi omnes voc. *ἡμᾶς* comprehenduntur.

— 11. *εὐθυδικίᾳ*] *εὐθυδικία* est, cum accusator prior loquitur, reus respondet.

— 12. *ἃς*] malim *ὅσ'* [id est, *ὅτα*].

— 25. *πρὸς ἐκείνους*] scil. *τοὺς ταῦτα μεμαρτυρηκότας κατ' ἐμοῦ*.

— 28. *ἐπιδικάσω*] id puta, quod velo demonstrare, Stephanum nempe falsum in me testimonium dixisse. conf. 1106. 25.

1104. 4. ἦ μὲν φασιν] correxi meo periculo si μὴ φασιν — et hic et p. 1109. 5. et 11. *cum Phormio sponsionem Apollodoro deferret, hanc si neget Apollodorus, quem codicillum Phormio curasset echino includi, eum tenere exemplum testamenti a Pasione relicti, ut tum Apollodorus aperiret testamentum ipsum. cohærent inter se* πρὸς ἃ λέγετο *et* ἀνήγνω. Confirmatur hæc mea conjectura a codice Bav. non hoc quidem loco, at p. 1109. 5. tamen, ubi vide.

— 7. παρεῖχετο] non damno. est tamen activum in ejusmodi re usitatius. Dedi παρεῖχε de meo. v. p. 1105. 3. et 8. et alibi.

— 8. Ἀμφίων] In nomine proprio ambigitur. *Amphias* appellatur v. 21. et 1106. 18. rursus *Amphion* p. 1130. 12. ut hic loci.

— 10. ἀντίγραφα] v. ἀντίγραφα a lectore tacite est iterandum. *esse autem exemplum illud*, echino inclusum, *exemplum testamenti.*

— 14. τὸν μὲν ἀρχὴν —] initium testimonii confirmare de veritate modoque sponsionis, finem autem de veritate testamenti.

— 16. τῶν μεμαρτυρημένων ὁσαπερὶ κεφάλαιον] posteaquam ostendero, ejusmodi sponsionem nullam unquam fuisse, neque mihi oblatam, multo minus e me recusatam; id quod hac in causa est primarium.

— 22. ἃς αὐτὸ μεμαρτυρήκασι διαθήκας] illud exemplum testamenti, quod esse a Phormione echino inclusum et ad arbitrum Tisiam allatum, ipsi, Stephanus puta et Scythes, testentur.

— 23. ἀντιγράφους ἐκείνου] scil. τῶν διαθηκῶν, ἃς ὁ πατὴρ ὕστερος κατέλιπεν.

— ibid. αὖθ' ἡ διαθήκη γέγραπται] ergo testamentum a patre Pasione, conditum est aliquod, et quidem illud, quod esset penes Amphiam. Ego vero, inquit Apollodorus, nego a patre meo testamentum ullum unquam fuisse conditum.

— 25. οὐδέν πω λέγω] negabat enim Apollodorus hæc duo præcipua. 1. sponsionem sibi fuisse talem oblatam. 2. patrem testamentum reliquisse.

1105. 2. εἰ μὲν τοίνυν —] *quod si ergo tum, quum testarentur de facta sponsione, non item testati essent de facto testamento, et testamenti illius primigenium atque authenticum exemplum oblatum esse ad inspiciendum*—.

— 5. ἀναγιγνώσκειν] subaudi ἄν. *et cum judices tamen audituri essent recitari testamentum, vellem, an nollem*, neque impedire possem, quominus illi audirent—.

— 8. λέγω —] *Si solummodo obiter per modum sermonis mentionem testamenti fecissent.*

— 9. τις αὐτοῖς] imo vero τις αὐτῶν. *si quis eorum exhibuisset testamentum* [mihi puta].

— 14. ὡς κατᾴσχυνόζουσιν] id est, ὅτι κατασχυνάζουσιν αὐτά. etiam de reliquis, quod scil. ea versutiis commachinentur. malim tamen ἂν κατασχ.

— ibid. ταῦτ' ἐνῆν] correxi de meo ταὐτὰ ἐνῆν. *sin autem eadem ipsa reperirentur in testamento scripta, quæ illi ibi scripta esse asseverarent.*

— 15. τὴν παραχώρησιν] scil. τὴν διαθήκην.

— ibid. αὐτὸν μαρτυρεῖν] ipsum solum, suo nomine suoque periculo jussissem testari, verum hoc et genuinum esse Pasionis testamentum.

— 16. ἐθελήσαντος] pro ἐθελήσαντα. noto schemate. *si quidem ille nil recusasset.*

— 18. ἐκείνως] *illo priore modo.* si nempe is, qui exhiberet testamentum, affirmaret atque testaretur, id Pasionis testamentum esse.

— 19. ἕνα] est enim multo facilius atque expeditius cum uno aliquo causam agitare, quam cum multis.

— 21. ταῦθ' εἵλετο] *hoc*, contendere scil. cum multis, *maluisset, quam illud*, contendere cum uno?

— 24. τῶν πραττομένων] cohæret τῶν πραττομένων non cum ὀργὴ, sed cum ὅσας. *quibuscunque negotiis intervenit iracundia.*

1106. 8. πρόκλησιν] Citat h. l. Harpocr. v. πρόκλησις.

— 10. ἔξω που τῆς χάρας] exemplum hujus rei dat ipse Demosthenes oratione adv. Zenothemin p. 887. 4.

— 12. καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων] scil. ὅσα μὲν δυνατόν ἐστι πρὸς ὑμᾶς ἀγαγεῖν, προκλήσεις εἰρήσεσιν. e. v. 8.

— 23. ἐπὶ τούτων εἶα] correxi meo judicio ἐπὶ τοῦτον ἦα. *in eum iissem*, h. e. me convertissem, cum eo cœpissem jure experiri. ἦα est prima persona perfecti medii a v. ἴημι. Wolf idem conjecit in notis, quamquam in Latina interpretatione aliud expressit.

— ult. οἱ δὲ τῇ πρόκλησει] frustra hic laborat Lambinus. nihil h. l. corruptum, est, solummodo translocandum comma, ut factum est in ed. Wolfii. *provocationes usi pro prætextu.*

1107. 3. τοῦ λόγου τυχεῖν] τοῦ cohæret, non cum λόγου, sed cum τυχεῖν.

— 4. οὗτοι δὲ φαρδεῖν] margo dat οὗτοι δὲ οὐ φαρδεῖν. probabiliter ad primam quidem speciem, et probarem ipse, nisi insequentia interoederent. Sed hæc non patiuntur: καίτοι τό γ' ἐναντίον ἔφατο τούτου, scil. γενέσθαι. *illi testati sunt de testamento, — quo falsitas testimonii ab ipsis perhibiti dategeretur, tametsi futurum illi sperabant, ut lateret.* fatebor itaque, hunc locum mihi invium esse. videtur utique particula infitians hic esse necessaria, sed verba καίτοι τό γ' ἐναντίον ἔφατο τούτου ex

alieno loco hunc irrepsisse.

— 19. ἐπὶ τῆς διαθήκης] post ἐπὶ τῆς διαθήκης videtur vocabulum διαθέσει desiderari.

— 26. πατρὸς] post πατρὸς videtur ὡς desesse.

1108. 3. πρὸς ἐκεῖνόν ἐστιν] subaudi ὁ λόγος. malim tamen aut hoc addi, aut, quod affert Wolfius, οὐδέν.

— 10. ἐξαρχῆς ὡς παρῆσαν] est idem ac si dixisset: ὡς παρῆσαν ἐξ ἀρχῆς γραφομένῃ τῇ διαθήκῃ — *hi vero neque affirmare facile habeant se interfuisse, cum tabulae testamenti conderentur, neque* —.

— 13. ταῦτα] exemplum testamenti a Phormione exhibitum.

— ibid. ἐκείνου] illius exempli, quod apud Amphionem, Cephisophontis generum, depositum, pro genuino venditabatur.

— 16. ἀνεξετάσας] in duo vocabula dividi, ἂν ἐξετάσας. Constructio haec est: γνοὺς ἄν τις, ἐξετάσας, ὅσους γέγραπται ὁ μαρτυρία.

— pen. ἐκεῖνος] correxi ἐκείνους, re ita exigente, tametsi auctores habeo nescio an non satis idoneos, editionem Wolfii, marginem Lutet. et indicem Lambini. qui omnes tres testes fieri facile possit, ut reapse non sint nisi unus Hier. Wolfius. Significat ἐκείνος illam testandi modum, qui, hic promissus, p. 1109. 12. demum demonstratur, ut justus et legitimus, non, ut isti testati fuerant, τῶν Πασίωνος διαθηκῶν, sed διαθηκῶν, ἃς φησι Φορμίων Πασίωνα κατελιπεῖν.

1109. 24. κυρίᾳ] assentior Lambino κύριον emendanti.

1110. 1. ἣν οὗτοι πρὸ τῆς κλήσεως] f. leg. ἣν οὗτοι μετὰ [aut διὰ] τῆς πρωτοκλήσεως ἔφερε. v. p. 1111. 6.

— 3. ἃ λέγω] scil. ejusmodi testamentum non potuisse a patre profectum esse saleti fortunisque liberorum prospiciente, sed necesse esse, ut subjectum sit a servo rationes excogitante, quibus furta sua tegat, eorumque poenas effugiat.

— 6. τὸ ἐν Πεπαρήθῳ] assignatum in villam, quae Pasioni in insula Peparetho erat.

— 7. τὸ αἰνήθεν] talentum assignatum in villam Pasionis aliquam in ipso Attico solo sitam, haud procul Athenis.

— 15. δεῖξαι] correxi δεῖξον e Bavarico. Sed et καὶ addi malim, ut sit: δεῖξαι καὶ τὸν μίσθωσιν.

— 18. ὅτι πλέονα ἦλθ' ἐστὶν ἡ διαθήκη] idem est ac si dixisset: ὅτι ἡ ἄλλη διαθήκη πλέονα ἐστίν.

— 20. οὐκ ἄλλην τινὰ] non satis capio vim verborum οὐκ ἄλλην τινά, quae semper videri possunt supervacanea, *ostendam vobis locationem hanc, non aliam, in qua* — quis in his *non aliam* desideret? — nam ἢ ἦ redit ad ταύτην, non ad ἄλλην. tolle ista οὐκ ἄλλην τινά, et semper integra erit oratio. videtur sententia esse: illam ipsam, non aliam, non fictam, sed eam ipsam, in qua —. Sed dedi de meo sensu οὐ κακῶν τινα.

— 22. ἔστι δὲ ταῦτα τοιαῦτα] istuc hoc sibi velint. istorum omnium haec ratio, hoc est consilium. Spectant et machinantur illi per istas artes haec.

— 25. λαθεῖν] subaudi κλέπτοντα, aut ὑφαιρούμενον. post οἷς ἦν subaudi a communi, τούτου κύριον ἑαυτὸν ἐνόμιζεν. pecuniarum autem in manu positarum, quas omnes norant, et facile non erat clam furari, dominum et compotem eo se facit Phormio, quod patrem meum scriberet eas sibi debere.

— 27. κεκομίσθαι] nomine dotis, et nomine debiti.

1111. 1. βάρβαρος οὗτος] malim βάρβαρος μὲν οὗτος.

— 3. οὐδενὸς λείπεται] subaudi τῶν τὰ μάλιστα δοτέον καὶ ποιητὰ ὑπαρχόντων.

— 4. διὰ πρωτοκλήσεως] h. e. ἐπὶ προφάσει πρωτοκλήσεως. *quam pari modo* [atque tabulas testamenti commentitii] *obtinuerunt per speciem sponsionis et sub ejus praetextu, volumini illi inseri, in quod documenta causae recitanda et judicibus ostendenda conjiciebantur.*

— 10. θαυμάσιος] quae hic commemoratur διάνοια, ambigo. esne, quae rem familiarem, in Archippen, in Pasiclem esset eroganda? an, quod verosimilius est, sumtus in tabernam fenebrem faciendi, qui multi sunt atque multiplices; ut, locarium annuum reip. dependendum pro venia mensam usurariam exercendae, et pro sede ejus in foro, deinde merces servorum tabernae inservientium, item cancellorum, qui constructibus inter creditores aera debentesque condendis intersunt, aut causas gerunt adversus duros et lentos debitores, a quibus ne alienum non potest nisi minis et vi juris extorqueri.

— pen. καθήμενον καὶ διακονοῦντα ἐπὶ τῇ τραπέζῃ] novi καθῆσθαι ἐπὶ τῇ τραπέζῃ quid sit. Sed διακονεῖν ἐπὶ τῇ τρ. minus videtur omnino leg. καθήμενον καὶ διακονοῦντα τὰ ἐπὶ τῇ τρ. quare addidi τὰ de meo.

1112. 17. παρ' ἡμῶν] παρ' ἐμοῦ. demum ab Atheniensibus Phormioni datum, est jus civitatis.

— 18. τοιοῦτον] post τοιοῦτον videtur deesse ἦσαν ἴδιον ἄν, *quomodo daturus esse, si unquam daret.*

— 10. αὐτὸ τοῦτο] hoc solum, (accipere puta in matrimonium viduam civis Attici, vel sine alia dote) fuisset pro magna et insperata felicitate amplexandum.

— 21. ἀξιοῦσθαι] subaudi καὶ ἄσον πρωτοκλῆ.

— ult. ἐκείνου] Nicoclem et Pasiclem.

1113. 1. τοίνυν] Stephanum et ejus socios cuncte.

— 2. καθ' ὑπόλ.] scil. διαθήκας ἐπιτρέψασθε.

— 3. εἰδώς] post εἰδὼς addidi e Bav. sententiam necessariam: καὶ ὁ ἐπιτροπευθῆναι κατὰ διαθήκας μαρτυρῶν, δηλονότι καθ' ὑπόλειψιν ἂν εἰδείη. *et qui testatur, tutorem secundum tutelam ex præscripto testamenti gessisse, liquet eum nosse, cujusnam testamenti ex præscripto tutelam ille gesserit.*

— 6. φάσκοντι] Nicocles et Pasicles.

— 9. οἱ μὲν ἐκείνα] iidem, Nicocles et Pasicles, ista testati sunt, quæ sunt testati.

— ibid. οἱ δὲ ταῦτα] bi vero, Stephanus et ejus consortes, hæc testati sunt, quæ scil. edixerunt pro testimonio.

— 12. οὐδ' ἐπιτροπευθῆναι κατὰ διαθήκην] scil. ἡγεῖτο δεῖν μαρτυρῶν, ὁ τοῦτο μαρτυρῶν.

— 13. ἀφαιρῶν ἑκάτερος τῇ μαρτυρείᾳ] videtur leg. ἀφαιρῶν ἑκάτερος τὸ μαρτυρεῖν. *utrumque subtrahens et supervacaneam reddens dictionem testimonii de veritate scripturæ in testamento.* Etiam Wolf. ἑκάτερος conjecit. ego τὸ de meo dedi.

— 14. οὐδὲ παπλιανῶν] h. e. οὐδὲ δεῖν ἡγεῖτο τὸ μαρτυρεῖν ὁ μαρτυρῶν παπλιανῶν —.

— 16. οὐδὲ τὰ τοιαῦτα] scil. δεῖν ἡγεῖτο μαρτυρεῖν οἱ μαρτυροῦντες.

— 25. ἐκείνῳ] *Phormioni.* quamquam malim ἐκείνοις, Phormioni et Stephano.

1114. 3. τούτῳ δὲ] Stephano puto.

— πιστεύσειε] in Bav. est πιστεύσειεν. unde constat leg. esse πιστεύσειεν in optativo aor. 1. act. *etiamsi crederetis.* et sic correxi. Sæpissime in libris vetustis ε et αι promiscue habentur.

— 16. ἐκ δὲ τούτου τοῦ τρόπου] correxi ex mente mea: ἐκ δὲ τοῦ τούτου τρόπου. *ex hujus Phormionis moribus.*

— 25. αὐτὸ] correxi αὐτός. postulat hoc oppositio, quæ est inter αὐτὸς, quod ad Stephanum redit, et inter ἐκείνοι, quod ad Phormionem.

— pen. βίλτιστον] Lambinus vult βέλτιον. usitatius quidem hoc Demosthenis, vulgata tamen videtur ferri posse.

1115. 12. ὃν ζεύλεται] correxi ὧν βούλεται, id est, λόγον τούτων δώσει, ὧν λέγειν δεῖναι βούλεται.

— 22. Στέφανος Μενελεὼς] Palmerius Exercit. p. 643. vult Στεφάνου Μενελέου. de secundo consentio, de prime minus. quid enim fiet, si Στεφάνῳ legatur, verbis τἀληθῆ ἐμαρτύρησεν cum seqq. v. 23. sed bene habet vulgata, et ex ea apparet, cur hoc genus libelli forensis appellatum sit ἀντιγραφή. duæ γραφαὶ seu scriptiones inter se contrariæ, altera e regione alterius scribebantur. quasi columnatim ad hunc modum:

Ἀπολλόδωρος Πασίωνος Ἀχαρνεὺς Στεφάνου Μενελέου Ἀχαρνεῖ ψευδομαρτυριῶν [scil. δίκην ἐγκαλεῖ] τίμημα τάλαντον. τὰ ψευδῆ μου ἐπεμαρτύρησεν Στέφανος μαρτυρήσας τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένα.

Στέφανος Μενελέου Ἀχαρνεὺς, τἀληθῆ ἐμαρτύρησε τὰ ἐν τῷ γραμματείῳ γεγραμμένα.

1116. 2. τοὺς ἐξ ἀνάγκης τῶν λόγων] correxi τοὺς ὑπ' ἐξαγάγης τῶν λόγων, scil. λεγομένους. Effeci hanc lectionem e lectione Bavarica, in quo reperi τοὺς ἐξαγάτη.

— 15. κατηγόρησεν] subaudi Stephanus.

— 17. ἀλλ' ἦ] id est, ἀλλὰ τοῦτο μᾶλλον φόρτος δόκουν εἶναι, ἢ ἐγὼ τῶν ἐφικαλεῖσθαι [id est, ἀξιῶ] ποιεῖν.

— 21. ὡς εἰσὶν] ante ὡς videtur ταύτας desuisse. aut certe subaudiendum id est.

— 26. δόκει] designat eandem notionem domui illisti contra Phormionem, quam v. 6. jam commemoraverat.

1117. 2. διαπεπτωκυῖᾳ] h. e. nihilominus tamen aliena hoc loco et tempore prolata.

— 4. παραγεγραφὼς] id est, διὰ vel κατὰ παραγραφὴν. est hæc illa ipsa pro Phormione oratio exceptionis, quæ supra legitur p. 944. sqq.

1118. 1. τοὺς ἐκείνου καὶ τοὺς ἐμοὺς] secundam vocem meo judicio cum ἐκείνου mutavi, ut ad Stephanum redeat oratio. Et video mecum, Wolfium quoque in eadem fuisse sententia. potest quidem vulgata ferri, quia ἐκείνης ad uxorem Appollodori potest referri. Sed premunt hanc lectionem nonnullæ difficultates. primum sic adstrictior erit oratio, si vulgatam serves, quæ de solis Apollodori liberis lequitur. est tamen par, ni fallor, ut Stephani quoque liberi in censum veniant, qui cum liberis Apollodori erant consobrinorum liberi. deinde vulgatum ἐκείνης si serves, inutile erit tollendumque secundum τοὺς, et leg. τοὺς ἐκείνης καὶ ἐμοὺς. nam secundum τοὺς mentem legentis necessario ab aliis ad alios transfert. aut sic struì deberet oratio: τοὺς ἐκείνης, τοὺς καὶ ἐμοὺς. *liberos ejus,* uxoris mem puta, *qui iidem mei quoque sunt.* Eoquis autem sic loquitur? Nam per se intelligitur, neque opus est admoneri suos cujusque liberos esse, quos ei uxor pepererit.

— 3. ποιούσας] Significat, si contingat, ut filiæ suæ a paupertate cogantur ancillari, aut quæstum corpore meretricum more facere.

— ibid. ἔσεις] redit, non ad præmissum, sed ad insequens. h. e. non subaudiur

τὸ ποιεῖν αἰσχρόν τι δ' ἤνθησεν, nam sic leg. esset, non πολλά, sed πολλαί in genere fœminino; sed redit ad τὸ ἐκδοῦναι τὰς συγγενεῖς ἐπιδιδόντα πρᾶγμα παρ' ἑαυτοῦ.

— 10. Δεινίου] Dinias hic erat socer Apollodori.

— 11. Θεομνήστου] suspicabar aliquando Θεομνήστου leg. esse. Verum quia in Bavarico Θεοδμήστου reperiebam, satius duxi hoc recipere.

— 18. διὰ τὴν συγγένειαν] cum Stephano puta, quia Stephanus esset sororis suæ filius.

— ibid. οὐδὲ τἀληθῆ] id nempe, quod Apollodorus affirmabat, Stephanum falsum dixisse testimonium, asseverantem inter Apollodorum et Phormionem intercessisse ἄφεσιν τῶν ἐγκλημάτων καὶ ἀπάλλαξιν, remissionem et absolutionem omnium querelarum.

— 20. Στέφανος] post Στέφανος videtur ὃς desiderari. *non autem hic Stephanus*, scil. recusat propter consanguinitatem vera testari. Concludit sic: Etiamsi verum fuisset, quod ait Phormio, h. e. ipsum esse a me absolutum, et me cum ipso decidisse atque transegisse, tamen oportebat Stephanum hoc non testari, quia mihi damnosum erat, qui essem ejus affinis, in eoque Diniæ humanitatem imitari. Verum non sic Stephanus, *qui nil cunctatus est in damnum nostrum*, non dicam vera, sed vel *falsa* adeo *testari*.

— 21. οὐδ' εἰς] correxi οὐδ' εἰ μηδένα. videtur εἰς natum esse ex εἰ καί. nam καί sæpissime in libris mstis exaratur sigla ς referente. eaque lectio mihi visa fuit præstare. quare sic dedi meo periculo. neque dubitavit aliquod facinus committere, cujus fœditas non pateretur ipsum matris oculos ferre. Fieri quod consequens est, id feci v. 22. ut γε post τὴν αὐτοῦ adderem meo item periculo.

— 22. τοῖς ἀπ' ἐκείνης οἰκείοις] scil. ἑαυτοῦ. illis, qui per matrem sibi facti essent consanguinei. alias legi possit: τοῖς ἐκείνης οἰκείοις (sine ἀπό).

1119. 4. τὴν ἀρχήν] nil dubitavi meo periculo corrigere τὴν Ἀρχίππην. matrem meam Archippen, mulierem mihi inimicam, me exosam, et Phormioni suo deditissimam. multo hoc et probabilius, et causæ convenientius, minusque audax et temerarium, minusque invidiosum, quam culpam furti in totum judicum consessum, aut in judicii præsidem conferre, quod facit vulgata. muliebri dignum est ingenio furtum ejusmodi, si unquam commissum est, neque potius est sycophantia Apollodori. deinde verosimile est mulierem corruptori suo deditam, quæ in multis aliis filium gravissime læsisset, nil dubitasse hac fraude suam rem facere, filium perdere. denique mortua nil poterat obloqui. Sed judices, aut prætor, quibus vulgata hanc invidiam adspergit, poterant contradicere, invidiam a se avertere, et jure in Apollodorum ut calumniatorem agere.

— 13. ὠμόσαμεν] *nihilominus, paritor*, atque si testes jurati affirmassent, Stephanum furem esse.

— 15. κακῶν ἀλλοτρίων κλέπτης] mirificam hujus dictionis elegantiam si Lambinus percepisset, non temerasset. Sententia hæc est: qui se ab alio ad patrandas nequitias subornari patitur, eique se præbet instrumentum scelerum, quæ ille designat, exsequendorum, sed clam exsequendorum, ut nemo animadvertat; ecquid eum putatis, o judices, in causis ipsum suis patraturum? *Fur alienorum malorum* est Græcis ille, qui mala, fraudes, scelera, clam, in occulto exsequitur et perficit, non sponte sua, sed jussu alieno, ad quæ ab alio instigatus, impulsus, instructus et subornatus fuit.

— 16. τοῦτον ἄλλο τον] correxi e Bavarico: τοῦτον ἐφ' ἑαυτοῦ. *quid eum existimatis esse facturum sponte sua, suimet ipsius causa?* videtur ἄλλο τον reliquum esse ex alia lectione, quam credibile est in aliis libris vetustis olim esse versatam, hanc puta: τοῦτον ἐφ' ἑαυτοῦ; ἀλλὰ σὺ λέγε τὴν μαρτυρίαν.

— 21. ὅτε ἦν ἀπόφασις τῆς διαίτης Ἀπολλοδώρου πρὸς Φορμίωνα] *illo die et in illo conventu, quo arbiter delectus in causa Apollodori adversus Phormionem erat sententiam pronuntiaturus.*

— 24. ἃ μαρτυρεῖτε, ἃ ἐξομόσασθε] separanda sunt interjecto puncto a reliqua formula præscripti testimonii, quod Apollodorus evocatis testibus, sed illis testari recusantibus, præibat per scribam.

1120. 21. ἴσα βαίνων ἐλάθιζεν ἑνὸς ἕκατι] pugnant hæc secum. qui ἴσα τοῖς βαίνει, pari passu cum aliquo ambulat, nequit is dici eidem ἐλάθιζεν ἑνὸς ἕκατι, *ambulare passu uno pone illum*. quare nullus dubitavi post ἐλάθιζεν de meo judicio ὑμῖν addere. idem Stephanus, qui nil veretur vobiscum, qui estis judices, pari passu ambulare, eoque se parem vobis ferre, tamen, quoties Aristolochо comes iret, pone illum, ut inferior dignitate, ibat, uno passu minor. Opponit inter se *judices* et *fœneratorem*. Judices omnium, quotquot in rep. versarentur, erant principes. Kraft hi caput reip., summa penes eos erat majestas, quippe qui personam populi, penes quem solum majestas esset, gererent. Contra nullum erat Athenis genus hominum contemtius atque detestabilius fœneratoribus. citat h. l. Harpocr. v. ἴσα βαίνων. v. Herald. ad Arnobium p. 20.

— 27. Ἀπολλόδωρος εἷς τῶν ἐν συγγραφέων, ὧν καταδεῖ ὁ Πλάτων. Harpocr. h. l. citatus, ubi v. Valesius, qui etiam hoc de Solone quædam affert.

1121. 1. προσζητῆς] *agens in rebus.* v. dicta ad p. 885. 5.

— 15. ἵνα τῷ τὴν πόλιν φεύγειν] quo ne trahatur ad necessitatem pecunias ad reip. necessitudines subleyandas, contribuendi honoresque onerosos gerendi. Simulat se pauperem, et pro eo publice vult haberi, ne necesse habeat aliquam peculii partem in usus reip. erogare. Interpretantur statim insequentia καὶ τὰ ὄντα ἀπωμόσασθαι.

— 17. ἐργασίας] quæstus pecuniarios.

— 24. ἐξετάζεσθαι] Citat h. l. Harpocr. v. ἐξετάζεσθαι.

1122. 2. λογιζομένους] videtur hic aliquid deesse, e. c. τὰ πράγματα, vel τὰ παρόντα, aut τὴν ἔνδειαν. quamquam me non fugit, e proximis superioribus tacite repeti a legente quoque posse τὴν τῆς χρείας ἀνάγκην. *egestatis necessitatem, vel invitos cogentem.*

— 7. ἀλλὰ τὸν] interposui τὸ de meo.

— 9. κολάζηται] correxi κολάζητε, *si punitis.*

— 15. τῶν ἀναγκαίων] scil. πρὸς τὸν βίον χρημάτων.

— 19. ἀνθρώπῳ] scil. αὐτῶν.

— ibid. ἀναγγεῖλαι] scil. αὐτοῖς. *nuntiet illis aliquid.* non displicet tamen Wolfii ἀναγγείλειν. *imperet ipsis aliquid.* jure velut seo, ut homo familiaris ab altero familiari, pro sua cum eo consuetudine, brevibus verbis, libere, aperte, cum fiducia postulet. præsertim cum οὐδὲν ὑπὲρ αὐτῶν additum sit. quare nullus dubitavi sic rescribere.

— 21. πρῶτον] hic est pro τὸν ἀρχὴν, unquam.

— ibid. πρόβλημα] velum, tutamen, defensaculum, quicquid servit celando, muniendo, defendendo, ne res, cui prætenditur, deprehendatur, aut impugnetur.

— ult. θεῖον] vidētur idem esse cum illo Nicia, qui p. 949. 22. gener Diniæ esse dicitur. Erant ergo Diniæ duæ filiæ, quarum altera erat penes Apollodorum, altera penes Niciam. Sed hic Nicias, si idem fuit gener Diniæ et θεῖος Stephani, fuit frater uxoris Diniæ. erit itaque θεῖος hic loci reddendum, non *patruus*, sed *avunculus.*

1123. 2. δοκοῦντος] vehementer mihi quidem est suspectum.

— 3. παῖδα] si bene habet, reddi debet voc. δόκητον, *carentem domicilio.* Sed si vulgari notione h. l. quoque usurpatum sit illud vocabulum ἀοίκητον, ut scil. significet *non habitatum*, aut *non habitabilem*, substitui pto παῖδα debet οἶκον.

— 4. οὐδ' ὑπερήμερον] post οὐδ' videtur ἡμᾶς, aut simile quod adverbium deesse.

— 13. τοῦτον] sic recte dat Bav. vitiose τοῦτο dant edd. Ald. Paul. Manut. et Herwag. minor. unde sumsit, quisquis fuit, τούτῳ, qui margine Latet. id allevit. quod tametsi paulo est isto correctius, sanum tamen non est. Constructio sic est facienda: εἰ συνίδοι ὅστις μάγειρον — πρίασθαι τοῦτον. *si evenisset casu fortuito, ut lanius, aut alius alicujus artis sellulariæ artifex, hunc Phormionem emisset.*

— 19. κύριον] non *dominum*, sed *administratorem, dispensatorem multarum pecuniarum*, cui magnæ pecuniæ essent commissæ, quas administraret.

— 24. ἡγεμόνα] correxi, meo periculo, ἡγεμόνας. Pasion enim, cui etiam Apollodorus se, utpote filius, adjungit et in gloriæ communionem ingerit, fuerunt Phormioni ἡγεμόνες duces felicitatis ejus, ad quam Phormio postmodum, industria usus, pervenit, eoque viam illi monstrarant, et in eam viam illum induxerant. Subauditur αὐτῷ γεγονότας.

— ult. καταχύσματα] Citant h. l. Harpocrat. v. καταχύσματα, et Ammonius p. 78. in eadem voce.

1124. 4. τί γὰρ —] Scaber est et hiulcus hic locus. neque dubito nonnihil deesse. Sententia quidem hæc postulat, quæ dedi de meo: τί γάρ; μᾶτερ αὐτὸν οἴεσθε — ETIAM RELIQUA, QUÆ INTUS [h. e. in domo mea] SUNT, ARCHIPPÆ DONO.

— 6. ὅσα ἐστὶν] correxi meo periculo: ὅσα ἔνδον ἐστί. res certa est e. p. 1110. 9. et 13.

— 8. περιορᾷς] bene habet. aptum enim est e δεινὸν, si p. 1123. 21.

— 18. οὐδέπω καὶ τήμερον —] concludit sic: Rationem eorum, quæ mihi debet, ut mihi reddat, ad hunc diem adduci se nondum passus est; et idem tamen me quasi ad rationem opum mearum, quas nemini debeo, vocat, et sibi arrogat rationem, quomodo eas administrem, a me repetere. quæ perversitas!

— 24. ἐκ τούτου] id est, ἐκ τοῦ ἐξετάσαι ἐμὲ, vel ἐκ τῶν λόγων, οὓς ποιεῖται περὶ τῆς ἐμῆς ἀσωτίας.

1125. 2. ὅσα] videtur delendum, et in eo latere vestigia vocis δημοσίᾳ; ut olim sic fuerit in quibusdam libris: τὰ δ' εἰς τὴν πόλιν δημοσίᾳ, καὶ εἰς ὑμᾶς, ὡς δύναμαι λαμπρότατα (ὡς καὶ ὑμεῖς σύνιστε), σκοῦ. non καὶ ὡς ὑμεῖς σύνιστε, ut vulgatum est. correxi hoc posterius de meo ingenio.

— 11. ἠξιώθης] correxi item sponte mea ἠξιώθην. in prima persona. *quo ipsemet dignus essem habitus.*

— 14. οὗτος] Phormio. ne quis de Stephano cogitet. creberrime enim orator noster a secunda persona ad tertiam se jacta quasi repentino transfert, et cum allocutus esset modo reum, subito se ad judices, et rursus ab his ad illum confert.

— 15. πλησίον τοῦ τῆς διανοίας] imo vero πλησίον τοῦ τοῦ διανοίου. cui (Ar-

chippus) *monumentum hic* [Phormio] *condidit prope monumentum heri* [Pasionis].

— 13. ὅς] dedi de meo ἤ *καὶ — qua virum quoque*, non me, filium, solummodo.

— 24. Ἀναιτίου] Citat h. l. Harpocrat. v. Ἀνάιτιον et Ἀναγαῖον. unde colligo Atticos utrumque vocabulum usurpasse pro ergastulo castigandis servis mali moris. vid. concertationes Maussaci et Valesii super isto Harp. loco.

1126. 6. βάρβαρος γὰρ ἐστὶ θυμός] cum alia Phormionis flagitia designat, tum imprimis illud, quod p. 1125. 9. attigerat. capitale enim erat servo, qui civem Atheniensem stuprasset. Laesio enim haec erat majestatis populo. Verumtamen non satis intelligo, quaenam ista sint scelera, per quae quis spiritus veniam impetret, eam meruisset poenam mortis publicae.

— 16. οἶμαι] scil. προσῆκεν ἐμοὶ φρονεῖν.

— 21. τῶν αὐτῶν] subaudi ἃ ἐγὼ τούτῳ ἐγκαλῶ.

— 24. εἰς τοῦτο] *quippe*, vel *utpote*. post κατασχεῖν v. 24. ponendum est comma. inextricabilis est constructio, ni haec facias. quae sic habet: περὶ Πασικλείους ἐρῶ καὶ οὐ σιωπήσομαι ταῦτα, ἃ τίνος ἰδόντος οὐδὲ τῶν ἄλλων λεγόντων ἀκούειν δίν, παραιτησάμενος καὶ δυθεὶς ὑμῶν συγγνώμην ἔχειν, εἰ οὐ δύναμαι κατασχεῖν ταῦτα [aut potius ἐμαυτὸν] προελιλυθὼς εἰς τοῦτον, ὥστα ὑπὸ τῶν ἐμαυτοῦ δούλων ὑβρισθείς. Vulgatam servare si velis, quod fieri posse haud infitiabor, erit τοῦτο accipi pro, delatus in hunc locum, seu orationis, seu necessitatis, ut me nequeam continere, aut, ut haec nequeam supprimere.

1127. 2. παραπεπτωκώς] id est, παραφρων. *pro ea, qua est stultitia atque insania.* malim tamen ὑποπεπτωκώς. *Phormioni esse submittens et subjiciens, moremque illi rebus in omnibus gerens.* Recentiores quidem Graeci παραπίπτειν sic usurpant, sed alias Attici hoc sensu παραπταίειν dicunt. num ergo dedit orator παραπεπτωκώς. tametsi in perfecto potius ἑστηκα dicere amant, quam πέπτωκα. An ὑποπεπτωκώς?

— 13. δοκεῖδας] solenne erat hoc munus, sed tanto dignius Pasione, quod is officinam habebat, in qua scuta fabrefiebant.

— ibid. καὶ πολλὰ] malim καὶ ἄλλα πολλά.

— 15. ἐτριηράρχουν τριηραρχίας] videtur hic numerus trierarchatuum, quos gessit Pasio, deesse. quid si legimus ἢ ἐτριήρ-χουν [id est, πέντε] τριηραρχίας. nam sum quisque navis erat trierarchus, h. e. ejus, quam suis sumtibus condidisset atque instruxisset. Quinque triremes autem hic dicitur Pasio reip. contuliase. fuit ergo quinquies trierarchus. quot enim quisque triremes, seu jussus, seu sponte sua, armaret, toties fiebat trierarchus; non uno anno, sed aliis atque aliis consequentibus.

— 25. ἤ τις] malim ἢ ὅστις ἕκαστος ἡμῶν [scil. ὑπομάζεται]. Sententia est haec: nihil enim ad rem facit, alicui vestrum esse servum, qui Syrus, alii esse servum, qui Manes, aliis alios, qui aliter quocunque tandem nomine appellantur; nostro autem servo nomen esse Phormioni. Facinus idem semper est, quodcunque sit ei nomen, qui perpetrarit. Unde patet, post verba, οὗτος δὲ Φορμίων, deesse διαφέρει.

1128. 1. τὸν ἀφῃρημένον] scil. ἐμὲ τὰ λεζῖν δίκην παρὰ τούτου. *punite eum, qui mihi eripuit facultatem hunc Phormionem castigandi.* significat Stephanum.

— 7. τί οὖν] h. l. accipio non pro *quid igitur?* sed pro *cur igitur — Cur igitur scriptum est in formula tui testimonii id, de quo tu testari recusas?*

— 8. ἀπιλίφου] correxi ἀπολείφου. a verbo ἀπαλείφειν. *cur itaque locum illum expungi et obliterari nil curasti?*

— ibid. τίς οὖν —] subaudi ἐστί. hoc est, τί λέγει; *quid itaque sibi vult — ? quid ait —?*

— 9. ἐὰν μεμαρτυρημένα] addidi δὲ de meo, ut sit ἐὰν δὲ μεμαρτυρημένα — scil. φήσουσιν — *sin autem dicent.* v. v. 6.

— 10. ἐπιτροπεύσας] correxi ἐπιτροπεύσει. Pasicles enim jam pervenerat ad tutelam suam. v. p. 1099. 2.

— 11. τὸν δ' ἔχειν] scil. τὰς διαθήκας — *si dicent illum* [Amphionem] *habere penes se testamenti tabulas — τότε ἐκεῖνοῖς αὐτοῖς, tum occurrite ipsis his verbis: Quaenam tabulae.*

— 12. οὗτοι] Pasicles, Nicocles, ejus tutor, et Phormio.

— 13. ἐκείνοι] Stephanus ejusque consortes, Cephisophon, Amphion.

AD ORATIONEM SECUNDAM IN STEPHANUM.

Est hic ὁ ἑπτάρος vel ὁ ὕστερος λόγος in eadem causa, et occurrunt in hac oratione argumenta non pauca, multo graviora iis, quae ὁ πρότερος λόγος attulerat.

1129. 9. ὑβδίας] statim a primo principio machinationis.

1130. pen. ἐμμαρτυρίαν] Citat h. l. Harpocr. v. ἐμμαρτυρία.

— ult. ἐπισκήψας] correxi ἐπισκῆψαι. pari jure licere excipere contra extestimonium (ἐμμαρτυρίαν) atque ipsam testimonium, et convictum falsae ἐμμαρτυρίας

tanti pœnis perinde atque convictum falsum μαρτυρίας.

1131. 4. οἱ ἐκμαρτυρήσαντες] correxi οἱ μαρτυράντες (sine præpositione, verbum simplex) de meo sensu. nam præsentes μαρτυροῦσι, absentes ἐκμαρτυροῦσι. Sententia est hæc: ὁ ἐκμαρτυράσας, absens ille, cujus nomine judicibus exhibitum fuit aliquod testimonium, si pro suo agnoscit hoc testimonium, tum lis ψευδομαρτυριῶν adversus eum intendetur. Sin autem ille negat hoc testimonium suum esse, tum obnoxii liti ψευδομαρτυριῶν erunt illi, qui præsentes in judicio testati sunt, illum absentem misisse hoc testimonium, atque eos id nomine jussisse exhiberi.

— 8. ἀκοὴν] ad voc. ἀκοὴν meo judicio addidi ζῶντος. gemini criminis incusatur Stephanus; quorum unum est, quod ἀκοὴν ζῶντος ἐμαρτύρησε, quod est contra leges. vetant enim leges quemquam in judicio testari, se audivisse aliquid ex aliquo, qui adhuc in vivis superait. alterum est, quod falsa testatus est Stephanus ea ipsa, quæ testatus est se audivisse ab illo superstite; qui est Phormio.

1132. 2. μαρτυρεῖ] bene habet. subauditur enim τις.

— 5. ὁ προβαλλόμενος κατὰ ταῦτα] correxi προβαλλόμενος (in aor. 2.) κατὰ ταὐτὰ, meo judicio. quia præcessit ὁ μαρτυρήσας, non ὁ μαρτυρῶν. In κατὰ ταὐτὰ subauditur ὅτι προὐβάλετο παρὰ τὸν νόμον. v. p. 1139. 10. ubi exponо, qui sit ὁ προβαλόμενος.

— 10. εἶτα δὲ] post εἶτα δὲ videtur ἐκφερομένους, secum afferentes, deesse.

— 12. καὶ ἐν μάλθῃ γεγραμμένος] correxi ἢ μάλθῃ γεγραμμένος, sine καὶ. utrumque meo judicio. Sed γεγραμμένον etiam Bav. confirmat. subaudi μαρτυρεῖν προσήκει. citat h. l. Harpocr. v. μάλθη.

— 25. ἄλλοις] correxi ἄλλος in dativo. forte utraque lectio copulanda est, ut sit: καὶ οὐκ ἄλλοις ἄλλοις, et non alios legibus alios uti.

1133. 4. ἢ ἀποθανόντα —] malim: ἢ ἀποθανόντι διὰ διαθήκῃ, ἃς καταλιπεῖν οὐ κύριος ἦν.

— 7. ὅστε μήτε ἀπεκεῖν, μήτε ἐπιδικάσασθαι] videntur, non in lege fuisse, sed ab ipso addita oratore, interpretationis ergo. Sententia est: Quicunque adoptati non sunt [seu a patre familias in familiam, seu a populo, patre communi, in cives, magnam illam civium omnium familiam] qua adoptatione, vel arrogatione subierunt jus excludendi, quos velint, sua hereditate, aut hereditatem virginemve heredem jure petendi; illorum cuique licebo de bonis suis pro arbitrio testamento constituere. In ὅστε μήτε ἀπεκεῖν, μήτε ἐπιδικάσασθαι subauditur, aut ἐξεῖναι, aut δύνασθαι. Apparet ex hoc loco, τοὺς ποιητοὺς, vel εἰσποιητοὺς, h. e. seu cives, non natos, sed factos, seu filios adoptatos, caruisse jure primum τοῦ ἀπεκεῖν, excludendi aliquem hæreditate sua, deinde τοῦ ἐπιδικάζεσθαι.

— 9. τὰ ἑαυτοῦ] cum præcessisset ὅσοι μὴ ἐποιήσαντο, tamen subjungit τὰ ἑαυτοῦ, quia subauditur τούτων ἐξέστω ἑκάστῳ τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι.

— 10. μανιῶν] dubium, sitne nominativus singularis participii præs. a verbo μανῶ, an, quod malim, genitivus pluralis a μανία. dicuntur μανίαι insultus temporarii, per certa intervalla redeuntes, furoris, aut morbi comitialis, a vi quadam occulta lunæ corpora corrumpentis, prout veteres rebantur. Et huic posteriori interpretationi vim addit v. 27. ubi est ὑπὸ μανιῶν.

— ibid. γήρως] num fuit verbum in usu γηράσκω? *delirare præ senio.* videtur. Ergone γηράσκων legendum? Haud liquet.

— 11. ἢ φαρμάκων ἢ νόσου ἕνεκεν] subaudi κωλυθῇ διαθέσθαι. possit tamen quoque φαρμακῶν, legi, ut sit particip. a verbo φαρμακῶ, *furore e philtro.* citat h. l. Harpocr. v. φάρμακος. Sed adhæresco adhuc ad v. φαρμάκων. probabile fit ex insequentibus, Solonem dedisse, non φαρμάκων, quod esset genitivus plural. a φάρμακον substantivo; sed φαρμακῶν, quòd erit nominativus singularis participii præsentis a verbo φαρμακῶν. quod si verum esse censemus, erunt verba sic ordinanda: ἢ γήρως, ἢ νόσου ἕνεκεν, ἢ φαρμακῶν. *nisi si quis a condendo testamento impediatur, et excludatur, sive ideo, quod sit lunaticus, sive præ senio, sive per morbi impotentiam, sive quod per herbas et carmina a statu mentis dejectus sit, sive quod sit in potestate uxoris, sive ab ulla alia quapiam re legibus adversa constrictus teneatur.* Sed de hoc quidem postremo articulo vide quæ statim dicentur.

— ibid. ἢ γυναικὶ πειθόμενος ὑπὸ τούτων τῶν παρανόμων] correxi: ἢ γυναικὶ πειθόμενος, ἢ ὑπὸ τῶν του (enclitice) παρανόμων, ex ingenio meo. quamquam, si satis tutum et licitum existimassem, pro postrema voce παρανόμων fuissem παρὰ γνώμην datarus. ut hæc esset sententia: *Sive quacunque alia constrictus teneatur causa, quominus sibi ex animi sui sententia constituere liceat.* Sed esto de παρανόμων, an παρὰ γνώμην, ut cuique verum videbitur. de reliquis videamus. ἢ addendum esse ante ὑπὸ, nemini, opinor, dubium acciderit. Sed in ὑπὸ τούτων τῶν optanda erat alterutra ex duabus lectionibus, aut ὑπό του τῶν παρανόμων, aut ὑπὸ τῶν του παραν. optavi posteriorem lectionem, quia solent Græci in ejusmodi constructione encliticum του [id est τινος] articulo postponere. Cæterum ambæ lectiones ad sententiam idem valent.

— 16. *παρεγένετο*] tametsi omnes mei libri in hanc lectionem consentiant, nullus tamen dubitavi ex editione H. Wolfii recipere *παρεγένοντο* re ita exigente. Si adesset *ἕκαστος αὐτῶν*, recte haberet vulgata.

1134. 1. *διαδίκας*] reliqui, quia reperiebam in omnibus meis libris, et constructio fert, quæ sic est faciendæ: *σκοπεῖτε τὰς διαθήκας, ἃς φασιν οὗτοι διαθέσθαι τὸν πατέρα, εἰ δικαίως αὗται εἶναι ἀνδρὸς φρονοῦντος.* Erat tamen planius *διαθῆναι* in nominativo, quod margo Lutet. dat nescio quo auctore.

— 3. *ἀκόλουθον*] id est, *ἐπιεικὲς, ἀκόλουθον, συμβαῖνον. videaturne vobis esse consentaneum, ut is uxorem suam ei det, cui negaverit veniam quæstus fœnebris una nobiscum eodem loco atque tempore exercendi.*

— 10. *οὐδὲν ἰδόντων*] correxi e Bavarico *οὐδὲ ἰδόντων*, quod utique vulgato præstat, quamquam adhuc melius esse puto *οὐδ' ἂν ἰδόντων*.

— 13. *τὰς ἐγγύας*] mulierum puta matrimonio despondendarum. quinam illi sint, a quibus adolescens uxorem ambiens legitime sibi curet amatam puellam desponderi atque in manus dari.

— 16. *ἐπὶ δικαίοις*] subaudi *τοῖς νενομισμένοις. quamcumque mulierem viro desponderit atque in manum dederit, ea lege, ut illa mulier justis honoribusque et juribus omnibus fruatur, quibus frui uxores legitime desponsas et matres familias, δάμαρτας Attice dictas, in Attico jure sancitum et usu receptum est, sive pater —.*

— 20. *τὸν κύριον ἔχειν*] id est, *δεῖ τὸν κύριον τῆς ἐπικλήρου ἔχειν αὐτὴν γυναῖκα.* Si qua mulier (seu virgo, seu vidua) est *ἐπίκληρος* hæres bonorum (seu a patre, seu a priore marito relictorum), tum habeto eam uxorem is, qui est *κύριος*, h. e. sanguine proximus a defuncto, qui esset per leges futurus bonorum hæres, si nulla esset *ἐπίκληρος. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ*, pergit lex (non *ἐπίκληρος*, sed *κύριος*). Sin autem nullus sit *κύριος*, a legibus constitutus bonorum hæres, tum is esto *κύριος* mulieris, seu mulier esto in ejus manu atque potestate, cui illa sese ipsa permiserit. Hæc esse mihi videtur legis hujus sententia, quam, meo quidem judicio, multo melius perspexit Petitus LL. AA. p. 534. seqq. quam Salmasius, qui toto cœlo a mente legislatoris aberravit, quantum quidem colligere est ex iis, quæ Wesselingius ad illum Petiti locum e Salmasio attulit.

— 27. *ἕνεκα χρημάτων*] Sententia est: Si quis posset largitionibus adduci et corrumpi, ut se patrem, aut avum, aut fratrem alicujus fœminæ ferret, atque judicibus venditaret, putatisne, judices, Phormionem, et Archippen, cæterosque fraudum et machinationum, quibus illi usi sunt, auctores et administros, ullis fuisse parsuros pecuniariis largitionibus, quibus aliquem ejusmodi commentitium patrem fratremve Archippes sibi compararent atque subornarent? Sed nemo est tam audax, qui vel maximis largitionibus adduci se patiatur, ut tantum judicii discrimen adeat.

1135. 4. *καὶ ἅμα*] transposui de meo. *simulac. ἅμα καὶ ἠβᾶν.*

— ibid. *ἐπὶ δίστις*] Citat h. l. Harpocr. v. *ἐπὶ δίστις.*

— 16. *ὅτε ἐξίοι*] aut *ὅτε* cum *καὶ* est mutandum, aut ista duo verba *ὅτε ἐξίοι* plane sunt tollenda, ut varia lectio verborum *ὅτε περοικαλεῖτο.* item Ἀπολλόδωρος Φορμίωνα v. 17. etiam *παραδοῦναι* leg. existimo loco verbi *ἀποδοῦναι.* v. v. 22. et 1151. 11. et alibi. ut brevis sim, videtur totus locus, amputatis inutilibus, ita esse contiuuandus: *ὅτε προὐκαλεῖτο Ἀπολλόδωρος Φορμίωνα παραδοῦναι τὰς θεραπαίνας εἰς Κάσανον.*

— 19. *πρὶν οὗ*] id est, *πρίν* [seu *πρὶ τούτου τοῦ χρόνου, ἐν ᾧ.*

— 25. *πολιτῶν*] malim *πολιτίδων.* a nominativo *πολίτις, πολῖτιδος.* aut *τῶν ἐκ πολιτῶν*, et *τῶν ἐκ μετοίκων.*

1136. 1. *κληρεῖν δὲ τὸν κλῆρον καὶ ἐπικλήρων*] correxi meo judicio, *κληροῦν δὲ τὸν κλήρων καὶ ἐπικλήρων. Judices oportet judicia de hæreditatibus, et de mulieribus hæredibus, sortiri quotquot menses. Integra dictio τοὺς δικαστὰς, aut τοὺς ἄρχοντας, δεῖ δίκας κληροῦν περὶ τῶν κλήρων καὶ περὶ τῶν ἐπικλήρων.*

— 3. *ἐνιδίων*] correxi de meo rursus *ἀπεδίδων.* in quo Petitum p. 540. et Wolfium habeo mihi consentientes. *nefas esto hæreditatem controversam teneri ab eo, cui sententia prætoris eam non adjudicaverit, aut qui super ea jure non contenderit.*

— 6. *ὑπὲρ αὐτῆς*] correxi *ὑπὲρ ἀστῆς* ex edit. Wolfii. non alienus etiam sum a Lambini conjectura *εἰ δὲ ἀς ὑπὲρ ξένης.*

— 26. *συνωτάμενος*] id est, *συνωτὰς σὺν σοὶ καὶ περιῶν τὰ περὶ σὲ σύστασιν καὶ ἐγκατήριον συνωφαντῶν καὶ πονηρῶν.* concilians tibi sodalitium calumniatorum et sceleratorum, qui tecum stent, te circumstent, in judiciis, te comitentur et assectentur atque protegant, tuaque jussa exsequantur.

1137. 1. *συνίστητας*] sibi amicisque suis conscribat atque corroget gratia, precibus, donis, promissionibus, minis, cogat manum improborum in Heliæam congredientium.

— 3. *διδοῦσαν δεχόμενος*] correxi *διδοὺς ὁ δεχόμενος.* e libris, Bav. et Ald. editione, in quibus ambobus est *διδούσῃ δεχόμενος.* unde facile exsculpsit, quisquis margini Lutet. adscripsit id, quod dedi. Vulgata videtur e varia lectione nata, quæ nescio an in libris quibusdam vetustis hic fuerit,

ἀλλὰ ἡ διαδικάσας. haec sententia: Si quis senatum quingentorum, aut Heliaeam corrumpat nummis, quos, aut ipse suo nomine praesentes det atque didat, aut alius nomine recipiat post rem judicatam ab eo certe persolvendos, si secundum eum lis data fuerit. quae lectio nescio an isti, quam ex auctoritate librorum reposuimus, et quam Petitus quoque l. c. exhibuit, etiam sit praehabenda.

— 5. λαμβάνει] correxi λαμβάνῃ. Recte porro τὰ χρήματα cum articulo, ait, non χρήματα simplex. *illas pecunias, destinatas judicibus corrumpendis, quo eas inter illos diribat.*

— 10. τοιουτῳῖ] post τοιουτῳῖ videtur deesse κατὰ τοὺς τῆς πόλεως ἰρεῖτε. vel simile quid.

— ibid. τούτους] cohaeret cum ἀμφοτέρους et redit ad Phormionem et Stephanum. αὐτοὺς autem v. 11. refero ad τοὺς νόμους.

— 15. τοῦ ἐργαστηρίου] significat officinam scutis fabrificandis, τὸ ἀσπιδοπήγιον. cujus crebra sit mentio in oratione pro Phormione.

— 18. διαθήκας] correxi διαθηκῶν e margine Lutet. quamquam de auctore lectionis hujus mihi non constat. Verumtamen ipse Demosthenes satis idoneus ei auctor est, v. 20.

— 19. ἵνα εἰδῶσι] scil. οἱ συμβαλόμενοι τὰς συνθήκας, vel τὰς συγγραφάς.

— 21. ἵνπκα καταλείπουσιν] post ἵνπκα videtur deesse κατασημαμένας, scil. τὰς διαθήκας. *ideo enim testamentorum conditores ea relinquunt obsignata, quo eorum argumentum ignoretur.*

— 22. ὑμεῖς] tu, Phormio, et tu, Stephane.

AD ORATIONEM IN EVERGUM ET MNESIBULUM.

Harpocration v. ἐκαλίστρων auctor est, falsse, qui orationem hanc Demostheni abjudicarent, et ipsi sibi videri ait eam potius Dinarchi esse.

1139. 3. τῶν ψευδομαρτυριῶν] malim τὸν ψευδ. redit enim ad ἀγῶνα. quod causis formulis reliquum, veluti subsessorem quendam, jusserunt esse certamen de falso testimonio. Seu quod formidinem hujus judicii subeundi injecerint iis, qui falso testimonio dicendo malam causam sublevasset.

— 10. τὸν προβαλόμενον] eum, qui falsos testes redemerit, subornarit, instruxerit, et ad judices produxerit, per eosque judicibus imposuerit. v. p. 1132. 5.

1140. 1. ἀπεράσασθαι] aut post v. ἀπεράσασθαι aut post v. ἅπαντα deesse videtur δυναμένου, aut διεξιόντος.

— 7. εἰ μὴ] malim cum margine Lutet. εἰ μὰ, quod etiam Wolf. in editione sua exhibuit.

— 16. προπαλίσασθαι — παραδιδόναι ἵππων οἴκοι] si bene habet haec lectio, necesse est, ut idem significet atque si dixisset: Θεόφημον ἐν προπαλίσει φῆσαι, ὅτι ἵππους ἐστι παραδιδόναι — *Theophemum in spectione affirmasse, se paratum esse ancillam tradere.* fuit tamen cum suspicarer leg. esse προπαλασάμενον. de quo judicent peritiores. vel etiam καὶ ἵππον εἶναι, ut p. 1144. 9.

1141. 1. παρὼν] dedi de meo παρόν. nam σῶμα cohaeret cum insequente παραδιδόμενον.

— 9. τούτους τοὺς μάρτυρας] malim aut τοιούτους μάρτυρας, aut τοὺς τοιούτους μάρτ. *ejusmodi testes.*

— 13. καὶ τὴν μὲν μαρτυρίαν ἔργου] malim καίτοι τὴν μὲν μαρτυρίαν ἴδιόν ἐργου.

— 15. παραδόντος] possit defendi, et ad Theophemum referri. malim tamen cum Wolfio παραδόντας.

1142. 2. τὸν ἀδελφόν] Evergum.

— ibid. καὶ τὸν ἀνδιστῆν] sororis suae maritum, Mnesibulum.

— 9. ἐξέτεινον] sic veteres exarabant, etiam tum, cum vellent id dare, quod nos hodie ἐξέτεινον. verumtamen hoc praetuli, ne confunderetur cum ἐκτείνειν, *extendere.*

— 20. δηλώσω ὑμῖν] subaudi ταῦτα τὰ τεκμήρια.

— 22. καὶ παραδιδόναι] aut delendum est καί. v. p. 1149. 27. et alibi. aut deest ἐζουλήθησαν, vel ἠθέλησαν, aut post παραδιδόναι, aut post τῆς ἀνθρώπου.

— 26. Οἰνείδα καὶ Ἐρεχθείδα] ad alteram harum tribuum referendi videntur actor, cujus nomen latet (nescio tamen, an sit Apollodorus, Pasionis filius), et Theophemus. Pythodorus certe, arbiter ab illis delectus, fuit ἐκ Κυδαθηναίων. v. p. 1140. 17. Κυδαί autem erat demus Erechtheidis. et videntur hi adversarii arbitrum e sua tribu delegisse.

— pen. πρόσταται] Palmerius Exerc. p. 644. mavult παρίστανται. est id quidem sententiae h. l. convenientius, item προσίστανται. Sed obstat utrique conjecturae genitivus praemissus, τῶν τοιούτων προκλήσεων, qui constare cum παρίστανται, aut προσίστανται nequit. quare vulgata videtur

servanda esse.

1143. 4. κελεύω] scil. ἀναβάλλεσθαι.

— 16. περὶ τοῦ δικαίου] malim περὶ αἰτίας. et sic dedi de meo. aut περὶ τῆς αἰτίας. *praesertim in causa aliena.*

1144. 17. κατεδικάσατο τοὺς διαστὰς, ἀλλὰ καὶ ἐξαπατήσας τῆς βουλῆς ἅμα] multo sagacius hic verum vidit Wolfius, quam Palmerius. sunt aliquot hujus orationis loci luxati, et a trajectione verborum corrupti. ut ex insequentibus constabit. In quibus et hic est. Wolfii emendationem planissime confirmat codex Bav. Correxi itaque sic: κατεδικάσατο, τοὺς διαστὰς ἐξαπατήσας. ἀλλὰ καὶ τῆς βουλῆς ἅμα — quod idem est ac si dixisset: οὐ μόνον ἐμοῦ κατεδικάσατο Θεόφημος διὰ διαστῶν, οὓς αὐτὸς ἐξηπάτησεν, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν στρατοσίων βουλῆς ἅμα κατεδικάσατο. Theophemus eo, quod circumvenit judices suis mendaciis, non solummodo hoc perfecit, ut judices illi ab ipso decepti me condemnarent, sed etiam hoc, ut una mecum iidem condemnarent etiam senatum, h. e. quingentos viros.

— pen. ψηφισμάτων δὲ ὑμετέρων δήμου καὶ βουλῆς] idem est ac si dixisset: ἐναντιξάντων δὲ τῶν τε τοῦ ὑμετέρου δήμου ψηφισμάτων, καὶ τῶν τῆς ὑμετέρας βουλῆς.

1145. 3. καὶ βοήθεια] καὶ et universe totus hic versus bene habet. Sententia haec est: contigit forte fortuna, ut necesse esset reip. βοήθειαν quoque, nescio quo, mittere, eo tempore, quo classis domo aberat. βοήθεια est Demostheni pars copiarum militarium, quae seu sociis, seu ipsi exercitui Attico, ob subitam quandam, ex improviso obortam necessitudinem, mittitur, seu submittitur. Significatur hic auxilium, non terrestre, sed navale.

— 4. ταῖς ναυσὶν] navibus onerariis, seu mercatoriis, quae in portu Atheniensi tum aderant, triremibus, seu navibus bellicis, absentibus. necesse enim erat, absente classe, navibus mercatoriis, quae ad manum essent, imponi subitarium illud auxilium, aut sociis mittendum, aut classi submittendum.

— 12. ἐπιλήψοντι] scil. τοῖς εἰσπράξουσι τοὺς ὀφείλοντας. eorum, quos magistratus constituisset exactores armamentorum, unicuique per sortem attributi magistratus eos debitores, a quibus exactorum quisque debita armamenta exigeret.

— ibid. καὶ παρίδωσι] exactori cuique tradita in schedula scripta eorum nomina, a quibus cuique ea exigenda essent.

— 14. τοῖς ἐπιλίουσι] imo vero τοῖς οὐκ ἐπιλίουσι. *et sic dedi de meo. trierarchorum illis, qui non abessent ab urbe cum classe,* sed domi mansissent.

— 16. ὁ δὲ νόμος —] videtur et hic locus in luxatis hujus orationis locis esse. Foret utique multo ad intelligentiam planior, si verba sic essent structa: ὁ δὲ νόμος ὁ τοῦ Περιάνδρου, καθ' ὃν συνεκέχυνται αἱ συμμορίαι, ὑπῆγαζε καὶ παρῄνει τοὺς ὀφείλοντας τὰ σφῶν παραλαβεῖν. Lex autem Periandri, secundum quam constitutae sunt *ai συμμορίαι* sic dictae, seu classes, praecipiebat, cogebatque adeo exactorum quemque, ut armamenta a debentibus repeteret, vel invitos. erat enim illa armamentorum publicorum a debentibus exactio molestissima functio, odii atque invidiae plenissima, quam nemo sponte sua capesseret, sed omnes defugerent.

— 19. ὑπαγάζειν] distinxi in duo vocabula ὑπάγαζε τὸ — aliud decretum populi cogebat senatum, ut nobis [trierarchis] traderet, exigendi ergo, nomina debentium armamenta, unicuique nostrum partem quandam ratam debentium.

— ult. παραλαμβάνειν] non τοὺς ὀφείλοντας, sed τὰ σφῶν ἑαυτά. quod patet ex insequentibus ἐκεῖ — et sic quoque p. 1146. 6.

1146. 3. παρεσκευάσατε] correxi παρεσκεύασμαι, quia Bav. sic praescribebat, quamquam maluissem παρεσκεύασμεν in plusquamperfecto. etiam verba ἐκεῖνα δέω malim post ἵνα v. 4. poni.

— 9. παραδῶσιν] scil. τοὺς ὀφείλοντας.

— pen. Ἑρμοῦς] Citat h. l. Harpocr. v. Ἑρμοῦς πρὸς τῇ Πυλῇ.

1147. 19. ἢ] dedi *si meo judicio.* aliam viam monstrat margo Latet. Sententia est: *quod oportebat eum facere, si alium aliquem affirmaret habere armamenta.*

— 23. ἐκποδὼν] scil. τοῦ διαστηρίου καὶ τῶν ἐκεῖ πραγμάτων. vel etiam, idque potius, ἐκποδὼν ἐμοὶ γενόμενος. *a me liberatus et occursum meum quoque modo devitans.*

— ibid. μὲν] respondet δὲ p. 1148. 1. peccat Lamb. hoc δὲ post ἵνα v. 24. ingerens.

— 25. σφῶν] post σφῶν malim ταῦτα addi, quod agnosco quidem non esse prorsus necessarium, postulat tamen id mos Demosthenicus loquendi.

1148. 2. ἔμελλε, φασιν, ἀποδώσειν] correxi ἔμελλε φάσκων ἀποδ. *fuisset affirmaturus, esse reddidisse* —.

— 4. ὡς οὐκ ἠλίου] ante ὡς videtur καὶ deesse, et addidi καὶ de meo. *item hoc, me neque stultum, neque etiam ipsi amicum esse,* aut unquam fuisse, ulla causa conciliatum, *cujus amicitiae ergo ipsi morem concessissem.*

— 6. τί ἂν] malim τί γὰρ ἂν νῦν καὶ βουλόμενος. *quanam enim tandem de causa.* et sic dedi de meo.

— 19. εἰς διαστήριον] malim cum articulo εἰς τὸ διαστήριον, et v. 20. cum ἂν, ἐξήλεγχεν ἂν αὐτόν. coarguisset, convicisset eum, Apharea Theophemum, quod Theophemus sibi, Aphareo, pro ipsius armamentis pretium eorum impetasset, et a

se exegisset, et talisset quoque a se, Apharco.

1149, 2. καὶ ἀκαίων —] idem est ac si dixisset: καὶ ἀκαίων παρὰ τῶν συναλισκομένων τῷ Θεοφήμῳ, ὅσος εἶν καὶ τὰ διάφορα. *et audiens ex iis, qui Theophemo unquam usi essent, quæ is animo esset in causis, unde erat lucrum faciendum, aut damnum accipiendum esset.*

— 27. ἐκαπάσασαν] quæ nobis fores pulsantibus aperuerat.

1150. 5. ἀναγωγῆς] mos loquendi postulat ἀναγωγὴν, in accusat., quod margo quoque Latet. annotavit, et sic nullus dubitavi corrigere. v. p. 1186. 12. quid sit διάγραμμα τῶν σκαπῶν v. 4. non satis intelligo. Estne schedula manu scripta magistri alicujus rei navalis, qua is testaretur, sibi esse a Theophemo repræsentata armamenta reip. ab eo debita. nos *Quittung*, aut *Empfangschein* appellamus. aut estne potius *index*, *elogium*, quo consignatæ sunt res, ut h. l. debitæ, et exhibendæ. Estne itaque ἀνελίδειαι τὸ διάγραμμα exhibere cum indice rerum res ipsas debitas.

— 13. τοὺς παραδιδόντας, καὶ ἐφιλοντιμεῖτο] sustuli comma et καὶ, ejusque loco τοὺς secundum substitui ex editione Wolfii. qui, senatores, traderent exactoribus nomina debentium.

— ult. οὗτοι οἱ μάρτυρες] malim οἱ τούτων μάρτυρες. *hi testes Theophemi.*

1151. 1. μαρτυρία] post μαρτυρία deest ἐποιοῦντο, vel ἐσχυρίζοντο.

1152. 6. ἴδια ψηφισαμένων] malim hoc vocabulo διαφέρ. illa præpositio διὰ in hac compositione significat diversitatem sententiarum, in quas discedant judices suffragia ferentes.

— 10. ὄντων] scil. ἀργυρίων, vel ζημιώματος.

1153. 21. οὔτε ὅτε πρὸς τῷ διαστυῷ] secundam vocem cum τότε mutavi meo judicio, et postmodum in ed. Wolf. quoque reperi. Præfero hanc viam illi, quam Lambinus monstravit, qui post διαστυῷ addit ἦμεν.

1154. 9. αὐτοὺς] potest ferri, ut, non ad ἐλεύθω, sed ad ἐσυσχεῖν referatur. *regabam, ut illi morum mihi consederent.* præstat tamen utique αὐτοῦ in genitivo singulari, quod etiam margo Lat. dat. Conf. v. 16. et recepi.

— 13. δὲ] correxi δεῖ.

— 15. τῷ Θεοφήμῳ] malim σοὶ, Θεόφημε. sed dedi de meo ἐπὶ τῷ — qui articulus obstaret, non cum Θεοφήμῳ, sed cum ἀναλῶσαι.

1155, 7. ἡτιμάσθαι] Citat h. l. Harpocr. v. ἡτιμάσθαι.

— 20. τὴν παρεῶσθαι μοι τότε] correxi: τὴν γὰρ οἰκίαν μοὶ ἔφευ. *sperabant enim fore, ut supellectilem domi meæ deprehenderent, quæ mihi olim fuit.* nam in κατελήφεσθαι tacite repetendum est a communi ἔφευ.

1156. 3. αὐτὴ] *rediit ultro, sponte sua.*

— 4. ἐνδεεῖς ὄντας] possit ferri, nisi sequentia obstarent. *ipsum liberosque ejus ad egestatem redactos.* Sed vix patitur hoc constructio. quare malim cum Wolfio ἐνδεῆ οὖσαν, vel ἐνδεῆς συσσῶσαν. post μοὶ videtur infinitivus aliquis deesse, e. c. ἐνόμιζε ἐμοὶ πάσχουσαν. *necesse itaque mihi fuit non committere, ut ea careret necessariis, mihique ipsi suæ egestate dedecus concisceret, quæ mea nutrix et ductrix meæ pueritiæ fuisset.* accipio enim παιδαγωγὸν pro fœminino. Sin autem id masculinum est, tum ἐνδεῆς ὄντας bene habebit, at nihilominus tamen post μοὶ addendum erit μοὶ ἐνόμιζε ἐμοὶ πάσχοντας. et tum erit sententia: necesse mihi erat cavere, ne ea mulier, quæ mihi hæ præbuisset infanti, et is, qui pueritiæ meæ gressus moresque rexisset, ab egestate premerentur, et indigna me paterentur.

— 10. ἦσαν] pro hoc verbo substituendum suspicatur Valesius ad Harpocr. p. 54. ἐκαλίστησαν, quia Harpocr. h. v. ex hac oratione laudet. Sed Harpocratio memoria lapsus est, volens aliam quandam orationem laudare.

— 12. εἰσῆλθον] Theophemus et Evergus.

— 20. περιμείνητε] scil. αὐτὸν ἐκπνέοντα. *si voletis manere, donec maritus meus domum redeat.*

— 21. αὐτῶν] correxi αὐτὸν, scil. τὸν ἐμὸν ἄνδρα.

1157. 13. Ἀγνόφιλον] Hagnophilus hic videtur istius vici magister fuisse, cujusmodi magistratus vicanus posteriori ævo fuit Irenarcha dictus. ἑτέρας v. 12. h. l. est proximam semitam finitimam illi semitæ, in qua sitæ erant ædes actoris.

— 25. Μαρτυρία.] malim μαρτυρίας in plurali.

1158. 11. εἰθὺς] id est, ἴωθεν, statim oriente die. aut, quamprimum ego ad Theophemum adissem.

— 12. τὰ ὑπόλοιπα] aut ante τὰ ὑπόλοιπα deest ἐπὶ, aut verba τὰ σκεύη v. 17. redundabant, nescio vitiose, an eleganter. addidi ἐπὶ de meo. posterius si statuimus, revocat orator iteratione ejusdem vocabuli mentem lectoris ad rem præsentem.

— 19. τὸν δίκην] id est, τὴν κατάδικον. v. p. 1159. 3. 5. et 17. et alibi.

— 21. καὶ τριῶν] scil. drachmas.

1159. 9. τὸ πλησίον] malim ἐν τῷ πλησίον.

— 13. εἰλήφεσαν —] videtur et hic locus rursus transpositione laborare, et verba sic esse ordinanda: εἰλήφεσάν μου τὰ ἐνέχυρα, τῇ δ' ὑστεραίᾳ ἐκομίσαντο τὰ ἀργύριον παρ' ἐμοῦ. καὶ πάλιν εἰσεκαλούμενον εἰς τὴν οἰκίαν, ἐκπίνοντες τὸν δίκην. καίτοι πῶς

ἂν — et transposui meo arbitratu, sed paulo aliter.

— 15. ἐπηγγέλκειν αὐτοῖς] scil. κομίσασθαι, aut ἀπολαβεῖν τὸ ἀργύριον παρ' ἐμοῦ.

— 22. αὐτὸς] aut αὐτοῖς leg. ob sequens ἐφρόντιζεν, aut ἐφρόντιζεν in singulari. prætuli hoc de meo.

— pen. τούτοις] Theophemo et Evergo.

1160. 4. ἐξηγητὰς] Citat h. l. Harpocr. v. ἐξηγηταί.

— 12. ἀμφότερα] malim ὅτι ἀμφότερα, scil. βούλομαι αὐτούς μοι φανεῖν.

— 14. ἐπενεγκεῖν] Citat h. l. Harpocr. v. ἐπενεγκεῖν δίκην. quid προαγορεύειν sit, dicit Pollux apud Valesium ad illum Harp. locum. sc. *interdicere cædis auctori, ne ad tumulum accedat. idque oportet eum facere, qui necessitudine quadam peremtum attingat.*

— 17. ταῦτα συμβουλεύομεν] malim τὰ [pro ταῦτα] δὲ συμβ.

— 22. οὐ γάρ ἐστιν —] Idem est ac si dixisset: αὕτη ἡ γυνὴ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ ἀριθμῷ τούτων, ὧν σε κύριον ὁ νόμος ἐποίησεν, ὅστε ὑπὲρ αὐτῶν διαλέγεσθαι.

— 24. τούτων] subaudi ἕνεκα, vel ὑπὲρ, vel περί. horum causa licere domino, vel tutori, contra quem litem capessere.

— 26. αὐτοῖς] malim αὐτοῖς cum spiritu aspero, id est, ἑαυτοῖς, vel ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τῇ ὑμετέρᾳ οἰκίᾳ.

— pen. ἀποφύγῃς] correxi de meo sensu ἀποφύγῃ σ' [id est, σε]. si adversarius tuus te effugiat, h. e. si judicio eum vincere et condemnare minus possis. nam alias ἀποφύγῃς, *si tu effugias*, et ἕλῃς, *si tu judicio vincas*, non esset inter se opposita, quæ debent esse, sed ad idem reciderent, idemque dicerent.

1161. 6. οἰκίας] v. p. 1160. ult.

— 8. ἡσυχίαν εἶχον] subaudi ἐπὶ τούτοις, vel ἀπὸ τούτων.

— 10. ἐν τῷ ὅρκῳ] videtur eam jurisjurandi formulam designare, qua judices Areopagitici aliique de cædibus cognoscentes obstringebantur.

— ibid. ὅτι] correxi ὅ,τι duobus vocabulis de meo sensu. Disputationes virorum doctorum super h. l. v. apud Petit. LL. AA. p. 624. et Interpr. Pollucis VIII. 118. Sententia: judex de cæde cognoscere jussus, in jurejurando, quod, antequam ad judicandum admittitur, præstat, conceptis verbis testatur, sese ad causam, testimoniumve dicendum admissurum esse, quicunque occiso sit προσήκων, etiamsi servus sit. Bene habet προσῆκον in genere neutro. ὅ,τι προσῆκον idem est atque πάντας ὁπόσοι οὖν προσήκοντες. Cædis actiones in peremtorem a necessariis peremti gestæ dicebantur ἐπισκήψεις, id est, mandata, ideo, ni fallor, quia plerumque actores ejusmodi se aiebant interfuisse cædi, et audivisse ex exspirante, cum is occisorem suum nominaret, amicisque præsentibus mandaret atque injungeret, ut sanguinem suum ulciscerentur.

— 17. γυναῖκα] post γυναῖκα, aut in hac regione, videtur παρασιτήσαιμεν deesse. quod solum υἱὸν appellat, cum p. 1155. 26. μετὰ τῶν παίδων dixisset, videtur indicare, unum actori filium solummodo fuisse, reliquam prolem fœmellam. Quod si est, nequit Apollodorus Pasionis actor fuisse hujus fabulæ, quod supra suspicabar. nam ei proles mascula nulla fuit.

— 18. αἱρήσομαι] hoc sensu non memini usurpari, sed activum αἱρήσω. num ergo hoc præferendum, aut in optativo αἱρήσαιμι.

— 25. ἐμὲ] malim abesse. Insequitur enim statim v. 26. nisi malis ibi tollere. quod perinde est. alterutro certe loco redundat. et posterius inclusi uncis.

1162. 8. λήψεσθαι] post λήψεσθαι subaudi μόνα, vel μόνον. v. p. 1155. 19.

— 9. ἃς οὐ διὰ ταχέων] addidi negationem. *ac si non tam cito nummos ipsi esem expeditурus.* aut, quasi nequirem intra breve tempus pecuniam conficere. v. v. 19. et 1159. 15.

— 14. ἀπολαζεῖν] subaudi τὴν δίκην (v. v. 13.) quod h. l. idem est atque τὴν καταδίκην, *mulctam, cui damnatus eram.*

— 24. κύρια] Lamb. vult κύριον. planius id quidem est et vulgari loquendi modo convenientius. nego tamen vulgatum vitiosum esse. ὅ,τι cum multa complectatur, tametsi singulare est, ideo facile potest cum plurali componi. v. ad p. 1179. 8. et 1183. 13. 24.

— ult. καὶ ἃς ἡ ναῦς] cur hoc de navi imperatoria afferatur, haud cerno. Forte sic cohæret ratiocinium: Alcimachi imperatoris navem, quod rimas egisset, inhabilem esse factam navigationi. quæ dum repararetur, Alcimachus mea navi usus est. quo factum, ut ego in Urbe esse, et ad diem præsto esse ad satisfaciendum Theophemo de mulcta non potuerim.

1163. 3. ἐκτίνειν] videtur hic deesse ἕτοιμος ἦν, aut ἐζουλόμην. Nam ἐκτίνων, quod Bav. dat, tametsi vulgato præstat, minus tamen genuinum videtur.

— 7. ἃς οὐκ ἤθελε] delevi οὐκ. quamquam in eo videntur vestigia vocabuli οὗτος latere, quo Theophemus designatur. et sic ausus sum rescribere. Sed sic jam Wolfius conjecerat, ut nunc demum video, quare laudem hujus inventi illi transcribamus. Conf. p. 1181. 26.

1164. 6. δὲ — δὲ] indicat hiulca constructio, circa hunc locum aliquid deesse.

— 8. καὶ εἰσελθόντες] καὶ malim abesse et inclusi uncis. Si servetur, ὅμως erit addendum.

AD ORATIONEM IN OLYMPIODORUM.

1165. 21. πλείονας ἴχειν] Fort. πλεῖον ἴσως ἴχειν.

1168. 18. ἀπάντων] non cum ἡμῶν coharret, sed cum insequente ἂν προσῆκε, scil. ἐπιμελεῖσθαι.

1169. 7. ἀπελάγχαμεν] sc. τούτης τῆς ἐπιμελείας τῆς περὶ τὴν τοῦ Κόνωνος ταφήν.

— 22. τῶν ἡμῶν παίδων] constat e p. 1182. 13. actori non fuisse nisi filiam unicam. mos nempe oratorum Atticorum est, ut causam dicentibus plures liberos tribuant, tametsi modo singularis proles ea sit, exaggerandæ rei ergo, aut movendæ tanto magis commiserationis. vel etiam futuram prolem, quæ adhuc sperareter, cum præsente complectebantur.

1170. 4. ὁ ἡμὸς ἀδελφὸς] scil. εἰ ἐβούλετο ἀμφισβητεῖν. ex insequentibus.

— 6. καλέσαι] subaudi τούτους.

1171. 7. οἰκίαν] Paulus Leopardus Emendat. 2, 3. t. III. Lamp. Criticæ Gruter. p. 25. annotat. ad Pollucem οἰκίσκον. Iade forsitan repetiit margo Lutet. subaudi ἐν ᾗ ᾤκουν vel διέτριζον οἱ φαρμακοπῶλαι. Possit alias legi: καὶ τὴν τούτων οἰκίαν, aut καὶ τὴν μίαν οἰκίαν. quia sequitur καὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἑτέραν. Sed videtur vulgata bene habere.

— 17. τὸ ἀργύριον] malim τῷ ἀργυρίῳ. et sic deûi de meo. non enim omnem pecuniam Cononi Moschion surripuerat, sed partem solummodo.

1174. 17. εἰλαφήνα, Κόνωνος ὑφελόμενος] correxi εἰλαφήνα ὑπὸ Κόνωνος, ὑφελόμενος. confitebatur se septuaginta minas dono acceptas a Cononе, quod mentiebatur. nam forte clam ei surripuerat.

— 22. ἀπεδεδώκει] malim ἀποδεδώκει in plusquamperfecto.

— 24. αὐτὸν τοῦτο γνώσεσθαι] Olympiodorum ipsum sponte sua sensurum et sibi legem hanc æquam laturum, par esse, ut mihi argentum hoc reddant.

1172. 7. πρόφασις καὶ αὕτη ἐγίνετο] addidi καὶ. etiam hæres accedebat ad reliquas ejus causationes.

— 16. τοῦ κλήρου ὅλου] postremam vocem uncis inclusi. nam per se intelligitur, cum duorum hominum dicatur unus de hæreditate experiri velle, alter de dimidiata, istum de tota hæreditate contendere. verumtamen confirmat vulgatam p. 1175. 12.

— 20. αἱ ἀμφισβητήσεις] causæ et tituli juris, quibus niteretur contendentium quisque.

1174. 8. ὑπομοθέντος δὲ τούτου] dubium est, sitne masculinum, an neutrum τούτου. Si prius, est hæc sententia: *cum Olympiodori nomine exhibita esset prætori hæc excusatio jurejurando confirmata. Sin posterius, est sententia: cum hæc essent, interposito jurejurando, excusata.* citat h. l. Harpocr. v. ἀνθυπωμοσία.

— 13. Πυθάνεος] Corsinus Fast. Attic. t. IV. p. 34. Πυθόδοτος scrib. esse statuit, cui etiam Bavaricus codex suffragatur.

— 17. ἐπεδίκασεν] Citat h. l. Harpocr. v. ἐπεδίκασεν et ἐπεδικάσατο.

1175. 28. ἀνίκριτι] scil. περὶ τῶν ἐκάστου δικαίων.

1176. 5. ἠβουλήθημεν] malim ἐβουλήθη. Olympiodorus puta.

1178. 5. ταῦτα δὲ πάνθ' ὑπόνοια] hoc δὲ, quod addidi, eleganter redundat, et est iteratio præmissi δὲ v. 4.

— 27. βέλτιστον] malim βέλτιον.

1179. 7. κατεχρήσατο πρὸς τὰς δικαστὰς] subaudi τούτῳ τῷ λόγῳ.

1183. 22. πεῖσαι] non offenderer, nisi insequentia cogerent πεῖσαι corrigere, quomodo correxi de meo sensu. nam alias constructio labat, et deberet χρὴ v. 23. ante ὑμᾶς inseri. Admisso autem πεῖσαι, omnia bene secum constant, et constructio est hæc: ἐκπεπύσμεν ὑμᾶς μάλιστα μὲν πεῖσαι — ἢν δ' ἄρα μὴ — μεμπτέους — ψαφίζεσθαι.

AD ORATIONEM ADVERSUS TIMOTHEUM.

Feruntne duæ Demosthenicæ in Timotheum? Fuisse necesse est, si bene habet locus Athenæi p. 486. C. ubi, postquam commemorasset orationem πρὸς Τιμόθεον ὕβρεως, paulo post, velut aliam, laudat, simpliciter πρὸς Τιμόθεον appellans, quæ est hodie superstes. Item in oratione pro corona ait dictionem φιλίαι λυπηρᾶς legi; quod eccus est. Dalecampius primam hujus orationis mentionem in Latinis præteriit. Procul dubio conturbavit hic Athenæus, a memoria deceptus.

Titulum hujus orationis Harpocr. v. παραστοχιῶν ita refert ἐν τῷ κατὰ Τιμοθέου τίσεως. forte volait ὑπὲρ χρέως (ut est in Augustano) pro χρέως. aut potius ἀπαιτήσεως. quæ erat postulatio seris mutuo dati sine syngrapha, aut pacto literis consignato. aut ἀπαιτίσεως, de postulata debiti luitione. aut αἰτήσεως simpliciter, super

aliqua re mutuum rogata. nam αἴτησις est res mutuo rogata et accepta. v. p. 1191. 1. ubi αἰτήσασθαι, mutuo sumere, quod ipsum reddas, sine fœnore, opponitur τῷ δανείσασθαι, pecuniam fœnebrem sumere. nisi potius ἐκτίσασ leg. est. subaudi δίκη ἰωνίς. addit ibidem: εἰ γήσιος. nullam video causam, cur Demostheni abjudicetur hæc oratio, nisi volumus ei omnes illas eripere orationes, quas numero multas pro Apollodoro Pasionis exaravit, in quarum hæc numero, et facile princeps est.

1185. 17. ἡ Τιμοθέω] interposui οὐ. de quo v. dicenda ad p. 1198. 14.

— 23. πρὸς Τιμόθεον] idem est atque παρὰ vel διὰ Τιμοθέου. videtur tamen potius πρᾶξαι vitiosa lectio esse ex altera vetustiore, olim in libris quibusdam versata, ὑπάρξαι, reliota. videntur enim, cum alii libri darent νομισῖσθαι et ὑπάρξειν, alii dedisse νομίσασθαι et ὑπάρξαι. quare hoc v. πρᾶξαι uncis inclusi.

1186. 4. κατεχρήσατο] dedi ἐχρήσατο. *mutuo accepit, rogavit sibi mutuo dari.* alia ratio est loci p. 1197. 14.

— 8. καὶ εἰς ὅ,τι] Hinc emendari potest locus Hyperidis apud Alexandrum de figuris sententiæ p. 52. ed. Normanni, ubi pro vulgato καὶ εἰ ἐχρίσω leg. est καὶ εἰς τὶ ἐχρῖσω. *quo impenderis, insumeris illud aurum.*

— 9. τά τε λαφθέντα καὶ τὰ τεθέντα] alii codices pro tertia voce dant ἀναλωθέντα. utrumque bene, sed diverso modo. τὰ λαφθέντα sunt illi nummi, quos debitores sufferunt a credentibus. et τὰ τεθέντα cum illo compositum significat pignora pro cautione opposita. Verum ἀναλωθέντα sunt nummi e mensa argentaria erogati, expensi, tum autem τὰ τεθέντα sunt nummi ab aliis mensæ crediti, fœnoris exercendi ergo. λαμβάνειν est tollere pecuniam, et usurpatur de eo, qui æs alienum mutuum accipit atque debet. v. v. pen. et 1196. 7. 25.

— 10. πρὸς τοὺς λογισμούς] rationum ergo, ut rationes bene habeant, et inter se constent, usurarum puta, et pecuniarum, cum a debitoribus reddantur.

— ibid. Σωκράτιδου] v. Corsini Fast. Att. t. IV. p. 2. Olymp. CI. anno $\frac{3}{4}$.

— 11. τὸν ὕστερον ἔκπλουν] respicit hoc ad priorem ejus ἔκπλουν, qui incidit in annum Olymp. CI. $\frac{4}{4}$ quo Timotheus Lacedæmonios ad Leucadæ prœlio navali vicit. v. Simson ad A. M. 3629.

— 14. αὐτὸν] *ut is*, Pasio puta. malim tamen αὑτῷ, *sibi*, Timotheo puta. ut etiam in margine Lut. est annotatum.

— 20. καὶ κελεύσας] malim ὁ καὶ κελ. *quippe qui etiam mandavit.*

— 24. ἐγράψατο] Pater meus Pasio curavit in commentarios suos inscribi nomen Timothei.

— ult. καὶ πεντήκοντα καὶ μίαν] malim posterius καὶ abesse, ut v. 15. v. ad p. 1197. 15. var. lect.

1187. 17. ἂν] cohæret hoc ἂν cum δανείζεται p. 1188. 18. cætera omnia sunt interjecta.

— 20. ἐν Πεδίῳ] videtur Πεδίον appellata fuisse regio quædam agri Attici.

— 21. τῷ παιδὶ τῷ Εὐμηλίδου] secundum articulum addidi. utra autem lectio præstet, hæc, an quæ in Augustano aliisque libris est, τῷ πατρὶ τῷ Εὐκωλίδου, quis nostrum hodie disceptet.

1188. 7. ἐν Καλαυρίᾳ] Calauria hæc illa insula prope Trœzenem est, morte Demosthenis nobilitata.

— 21. περιμένουσιν] correxi de meo, παραμένουσιν. v. v. 26. et pen. περιμένειν τινὰ est *aliquem opperiri.* παραμένειν τινὶ est *apud aliquem manere, perseverare.*

1190. 1. μὴ ἐμβαλόσθαι] correxi μὴ ἐμβ. idem est ac si dixisset: παραμεῖναί μοι, ὅστε μὴ ἐμβαλόσθαι. *decipi me, quo factum est, ut nil curarem inseri* —.

— 3. πρωλήθεις] correxi πρωσκληθείς. *cum arcesseretur* [scil. ad arbitrum] *domo, non enim prodibat in publicum, neque sui in publico conveniendi dabat copiam.*

— 18. δανεῖσαι] scil. patrem meum Pasionem.

— 19. αὐτὸν] quisnam? Timotheus, an navarchus Bœotius? putem equidem Timotheus.

1191. 17. στρώματα] scil. ὠνήσατο.

— 20. βασιλία] Artaxerxem Mnemonem.

— ibid. διαπραξάμενος ἐκκλεῖσαι] idem est ac si dixisset: διαπραξάμενος παρὰ τῶν ἑαυτῶ πολιτῶν τὸ ἐξεῖναι αὐτῷ ἐκκλεῖσαι.

— 24. ἐνθάδε] uncis inclusi. quamvis enim commode dici potuerit ἡ ἐνθάδε στρατηγία, qua distingueretur ab illa ἐν τῇ Αἰγύπτῳ στρατηγίᾳ, quam Timotheus auspiciis regis Persarum gerebat, displicet tamen hoc idem vocabulum ἐνθάδε bis brevissimo intervallo iteratum, quare tollendum arbitror posteriori loco, quia codices sic præscribunt, tametsi, si mei res sit arbitrii, malim priori tolli, posteriori relinqui.

— 25. τὸ παράλιον] si bene habet, videtur fuisse statio τῆς παράλου, triremis imperatoriæ sic dictæ.

— 26. ἰδεῖτο αὐτοῦ] cohæret hoc cum τὸ παῖδον τῶν ξύλων παρασχεῖν. 1192. 3.

1192. 4. καὶ ἰδεσι —] et ut pateretur meus pater fieri, ut Philondas, aut servi Timothei, illa tigna asportarent in suam, Timothei puta, domum.

— 5. αὐτοῦ] sua enim illa esse tigna, Timothei puta.

— 15. ᾧ] cohæret non cum συνίστασαν proximo, sed cum παρασχεῖν v. 17. cave aurem præbeas lectioni in margine Lut.

assistat. συνιστάναι aliud nihil hic est, quam rogare, injungere, demandare alicui aliquid agendum. Constructio itaque hæc est: ὃ παρασχεῖν τὸ παῖδα τὸν ἐμὸν πατρί, οὗτος συνίστησιν, id est, ἐκέλευσεν. cui tradere et numerare mercedem vecturæ meum patrem, ipse Timotheus rogaverat.

— 22. καὶ προσελθόντες] addidi copulam, quæ necessaria est. nam si omittatur, rediret oratio ad Timotheum, ad quem ἀναβαίνοντες τούτου redit. verum hoc non patitur sententia, quæ liquido demonstrat, προσελθόντες ad Φιλώνδου redire. Sententia hæc est: Philondas cum e Macedonia, unde ligna afferebat, redisset per Timothei absentiam, ad patremque meum accessisset.

— 25. τὸν Φιλώνδαν] correxi πρὸς Φιλ. ergo Philondam, h. e. coram Philonda. vel constituit, condixit cum Philonda. Vulgatum si qui tuentur, illis necesse est, ut comma transferant a Φιλώνδαν ad συνίστησι, h. e. ut sic interpungant: καὶ συνίστησι, τὸν Φιλώνδαν προσαγαγόν. ut accusativus hic, non cum συνίστησι, sed cum προσαγαγὸν construendus sit. quemadmodum Timotheus cum classe discedens patrem rogaverat, tum pater, Philondam a se ad meum argentariam cum adduxisset, imperavit Phormioni.

1193. 2. καὶ τούτου ὄν—] distinxi et correxi sic: καὶ τούτου ὄν· (et hujus quoque, Timothei puta, tigna erant) ὑπόμνημα δ' ἀπεγράψατο τὴν τε χρείαν, notitiæ vero loco adscribi curavit, tum, cujus rei esset, seu quem in usum, istud ex a mensa metuum esset sumtum, tum nomen ejus, qui mutuum. ὑπόμνημα est id, quod ad articulum principalem, ut in tabulis mensariorum, aut, ut in grammatica, ad regulam, admoditicium, vel exceptionis ergo, minusculis literis adscribitur. pro ἀπογράψατο malim ἐπεγρ.

— 5. Ἀλεισθένους ἄρχοντος] dedi ex Augustano Ἀλεισθένης ἄρχων. nam sic præscribebatur in capite paginæ cujus tabularum mensariarum: in nominativo, non in genitivo.

— 7. Αἰγιαλεὺς] sic, an Αἰγιαλεὺς examinandum sit, quærit Vales. ad Harpocr. p. 4.

— 8. ἀναβαίνων] ambigo inter vulgatam, et ἐναβαινῶν.

— 9. καὶ πανοπεὺς] memorabilis est lectio Augustani καὶ Κάνων. quæ nescio an vera sit. Fortassis Canon erat trapezita, et idem ille, cujus crebra mentio fit in oratione proxima superiori in Olympiodorum. v. p. 1168. 12. Nisi duo diversi homines hic fuissent appellati, aut, si unus Phormio fuisset appellatus, cur repetisset nomen Phormionis, et non satis habuisset αὐτῷ dicere versu 10?

— 14. λυκουργεῖς] correxi λυκουργοῦς. celeber hic locus est in scriptis grammaticorum veterum et recentiorum. v. Athenæum p. 486. c. Harpocr. v. λυκουργεῖς. Leopard. Emend. II, 18. p. 228. t. III. Lamp. Crit. Gruter. Valkenaer. ad Herodot. p. 543.

— 21. ὅσῳ] scil. ἀργύριον.

— 25. ἵ] redit ad ὀφείλοντα. curabat Timotheum inscribi in tabulis, ut debentem id serio, quod esset Timotheni pro phialis repensum. v. p. 1203. 6.

1195. 20. τολμήσαι] post τολμήσαι videtur deesse λέγων.

— ult. κατέλιπεν — ἑαυτοῦ — φασὶ] dedi κατέλιπες — σαυτοῦ — φὰς in secunda persona. Si negas Philondam a te ad patrem esse adductum, eique monstratum atque commendatum.

1196. 24. τοῦ ἀδελφοῦ] sed Pasicles vix quadrimus erat, cum Pasio moreretur.

— 27. καὶ γίνεται ἐμὸν τὸ μέρος] addidi τό. idem est ac si dixisset: καὶ γίνεται τοῦτο τὸ ἀργύριον ἐμόν, et quod factum illud res meum, seu mihi obvenerit, κατὰ τὸ ἐμὸν μέρος, propterea quod in portionem hæreditatis meam collatum esset.

1197. 4. τῇδε Φρασικλείδῃ] correxi ἐγὼ δὲ Φρασ. hoc δὲ non est quidem necessarium, et facile poterat eo carere oratio, neque tamen est tollendum, sed redundat cum elegantia, et est iteratio et quasi echo præmissi δὲ v. 1. sententiæ series hæc est — et quod, cum Timotheus mihi sponsionem apud arbitrum deferret — ego Phrasicrideæ codices rationum prolatos in manus dederim, quærendi ergo — harum rerum omnium tu scriba recita hoc testimonium. Cæterum utra lectio sit emendatior Φρασικρίδης, an Φρασικλείδης, in medio relinquam.

— 13. καὶ εἰς ἴ,τι ἔλαβε τὸ ἀργύριον] uncis inclusi, nam ab Augustano absunt, et præterea idem dicunt cum insequentibus καὶ εἰς ἃ κατεχρήσατο.

1198. 10. ἐναντιδίου ὄντος αὐτῷ Καλλιστράτου] pendent hi genitivi et natant, ut liquido constet aliquid deesse. neque enim invenio facile in superioribus, quod hic tacite repetatur. quare nullus dubitavi lectionem marginis Latet. ἐναντίδιον ὄντα αὐτῷ Καλλίστρατον adoptare, tametsi de auctore hujus lectionis mihi non constat. Sic plana est oratio, quæ ad ἴσως refertur v. 7.

— 11. ὅστις μεθ' ὑπατιοῦσθαι] pro media voce dedi μεθὸν e libris. Sed vel sic nondum sanatus videtur locus esse, sed sic leg. ὅστις μεθ' ἑαυτὸν μεθὸν ὑπατιοῦσθαι. adeo, ut ne ille quidem, Callistratus puta, quicquam ei fuisset adversaturus.

— 14. μᾶλλον ἢ οὐκ] οὐκ videtur delendum. nisi volumus hunc Atticismum esse, et accipimus dictionem μᾶλλον ἢ οὐ pro καὶ οὐ μᾶλλον. qua de causa voluisset pater Timotheum nobis creditorem incertum relin-

quere, et cur non potius voluisset æs debitum ex Antimachi substantia confiscata ferre? Facit hanc suspicionem probabilem locus similis p. 1200. 12. ubi item μᾶλλον ἢ οὐ reddendum est, *et non potius æs illud oppignerare Philippo.* Unde incipio suspicari non spernendam esse leotionem codicis Bavarici initio orationis hujus in Timotheum p. 1185. 17. μᾶλλον ἢ οὐ Τιμοθέῳ ὑπαρτῆσαι. *quamvis magnas opes tanti non fecisset, ut non potius voluisset Timotheo inservire atque gratificari roganti.* item p. 1226. 23.

— 15. ἐπισκιψάμενος] Citat h. l. aut v. 5. similemve ex hac vicinia Harpocr. v. ἐπισκίψαμμα.

1199. 6. αὐτὸν] correxi αὐτῶν e libris, sed v. 16. de judicio meo. ἐνοθοίδει αὐτῶν χαλκὸν, ibi est, *patrem meum esse passum, ut pro illis mille drachmis sibi oppignoraretur æs.*

— 24. ἀπωστησάμενος] Citat h. l. Harpocr. v. ἀπωστησάμενος.

— 26. ἴμελλεν οὔθ' ὁ ὑποτιθεὶς τὸν χαλκὸν παραδώσειν] apparet alterum membrum deesse, quod ex parte dant codices, οὔθ' ὁ ὑποτιθέμενος. verum non plus illi dant, quam hoc, quod satis non est. deest adhuc παραλήψεσθαι. quod de meo addidi, ut locus ita sese totus habeat: *οὐ γὰρ δήπου δόξει γε σταθμεῖ ἔμελλεν οὔθ' ὁ ὑποτιθέμενος παραλήψεσθαι, οὔθ' ὁ ὑποτιθεὶς παραδώσειν.* non enim est credibile commisserum unquam fuisse, aut eum, qui pignus caperet, ut æs acciperet sibi non appensum libra, aut eum, qui pignus daret, ut sic traderet.

1201. 5. αὐτῷ] scil. Αἰσχίνῃ.

— 7. πανουργιῶν] Citat h. l. Harpocrat. v. πανουργιῶν. ἐπὶ τόνδε v. 6. redit ad Timotheum.

— 9. εἰ τῶν ἄλλων —] idem est ac si dixisset: *εἰ περὶ τῶν ἄλλων ἀμαρτάνειν οἷόν ἐστι μάρτυρας παρασχίσθαι τοὺς μαρτυρήσοντας, ὅτι Τιμόθεος αὐτὰ οὐκ εἴληφε.*

— 27. ἣν γεγραμμένος] dedi ἣν ἐγγεγραμμ. potest tamen vulgata defendi e p. 1202. pen.

1202. 3. τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης] dedi τὰ ἐπὶ τῆς τρ. scil. κέρμα, vel τιττραμέτα. quamquam etiam vulgata probari queat, sic, ut subaudiatur λαμβανόμενα, repetita, *profecta.* Sæpe ἀπὸ in hujusmodi phrasibus redundat, et τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης γράμματα sunt idem atque τὰ τῆς τραπέζης. ut etiam in vulgari Latinitate *homo de curia*, pro *homo curiæ.*

1203. 1. τίνες] εἴ τίνες accipitur pro *quoad, quatenus*, deest post ὁ πατὴρ aliquid, e. c. ἐπίσχεν, aut ἠσύχασεν. *donec sperabat pater — cohibuit se*, aut *quievit.*

— 13. ὅ] subaudi ἀργύριον, ἅ — Lambinus mallet ἃ, quia τιμὴν præcessit. Sed bene habet vulgata. v. ad p. 1195. 24.

AD ORATIONEM ADVERSUS POLYCLEM.

1206. Idem est hujus causæ actor, qui superioris, Apollodorus, Pasionis.

— 1. καὶ] aut καὶ est delendum, aut lectio marginis Lutet. optanda, aut denique leg. ὑμᾶς καὶ πάντας τοὺς διαγνωσομένους. *vos oportet, o judices, et quicunque post vos sunt cogniturl.*

— 9. ἐμός γ' ἂν ὤν] addidi γ', tametsi τ' mallem.

— 17. ὡς] h. l. est, *nam, quoniam, quippe.*

1207. 6. αὐτῷ] hic, Athenis, in Urbe.

— ibid. ἀκοῦσαι] quamquam discrepat hoc a superioribus, ἀκριβώσασθαι et φράζειν, quibus si convenienter dicere voluisset orator, dixisset ἀκούσατε, quomodo in margine Lutet. annotatum est, nescio unde. Sed bene habet vulgata. placuit oratori constructionem variare. δέομαι, ut potest cum imperativo copulari, sic item potest, et solet etiam magis, cum infinitivo copulari. δέομαι ὑμῶν ἀκοῦσαί μου. vel si nolumus hoc δέομαι revocare, licet infinitivum absolute positum pro imperativo habere; qui mos loquendi, ut scil. infinitivus pro imperativo usurpetur, Græcis est perquam familiaris. et tum subauditur δεῖ, χρὴ, μέμνησθε, vel simile non enim est credibile commisserum unquam fuisse, aut eum, qui pignus caperet, ut æs acciperet sibi non appensum libra, aut eum, qui pignus daret, ut sic traderet.

1201. 5. αὐτῷ] scil. Αἰσχίνῃ.

— 7. πανουργιῶν] Citat h. l. Harpocrat. v. πανουργιῶν. ἐπὶ τόνδε v. 6. redit ad Timotheum.

— 9. εἰ τῶν ἄλλων —] idem est ac si dixisset: *εἰ περὶ τῶν ἄλλων ἀμαρτάνειν οἷόν ἐστι μάρτυρας παρασχίσθαι τοὺς μαρτυρήσοντας, ὅτι Τιμόθεος αὐτὰ οὐκ εἴληφε.*

— 27. ἣν γεγραμμένος] dedi ἣν ἐγγεγραμμ. potest tamen vulgata defendi e p. 1202. pen.

1202. 3. τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης] dedi τὰ ἐπὶ τῆς τρ. scil. κέρμα, vel τιττραμέτα. quamquam etiam vulgata probari queat, sic, ut subaudiatur λαμβανόμενα, repetita, *profecta.* Sæpe ἀπὸ in hujusmodi phrasibus redundat, et τὰ ἀπὸ τῆς τραπέζης γράμματα sunt idem atque τὰ τῆς τραπέζης. ut etiam in vulgari Latinitate *homo de curia*, pro *homo curiæ.*

1203. 1. τίνες] εἴ τίνες accipitur pro *quoad, quatenus*, deest post ὁ πατὴρ aliquid, e. c. ἐπίσχεν, aut ἠσύχασεν. *donec sperabat pater — cohibuit se*, aut *quievit.*

— 13. ὅ] subaudi ἀργύριον, ἅ — Lambinus mallet ἃ, quia τιμὴν præcessit. Sed bene habet vulgata. v. ad p. 1195. 24.

AD ORATIONEM ADVERSUS POLYCLEM.

1206. Idem est hujus causæ actor, qui superioris, Apollodorus, Pasionis.

— 1. καὶ] aut καὶ est delendum, aut lectio marginis Lutet. optanda, aut denique leg. ὑμᾶς καὶ πάντας τοὺς διαγνωσομένους. *vos oportet, o judices, et quicunque post vos sunt cogniturl.*

— 9. ἐμός γ' ἂν ὤν] addidi γ', tametsi τ' mallem.

— 17. ὡς] h. l. est, *nam, quoniam, quippe.*

1207. 6. αὐτῷ] hic, Athenis, in Urbe.

— ibid. ἀκοῦσαι] quamquam discrepat hoc a superioribus, ἀκριβώσασθαι et φράζειν, quibus si convenienter dicere voluisset orator, dixisset ἀκούσατε, quomodo in margine Lutet. annotatum est, nescio unde. Sed bene habet vulgata. placuit oratori constructionem variare. δέομαι, ut potest cum imperativo copulari, sic item potest, et solet etiam magis, cum infinitivo copulari. δέομαι ὑμῶν ἀκοῦσαί μου. vel si nolumus hoc δέομαι revocare, licet infinitivum absolute positum pro imperativo habere; qui mos loquendi, ut scil. infinitivus pro imperativo usurpetur, Græcis est perquam familiaris. et tum subauditur δεῖ, χρὴ, μέμνησθε, vel simile quid pro re nata.

— 8. οἷς ἂν] bene habet. Constructio hæc: καὶ ἐπὶ τούτων ἑκάστῳ παρεχόμενα ἐμοῦ τούτους, ἃ ἂν λέγω, τοὺς νόμους. *et in unoquoque harum rerum puncto vel articulo, confirmantes me, quæcunque aio, legibus afferendis.*

— 19. ἐκπεπόμφει] sc. πρὸς ὑμᾶς.

— 25. τῶν ἐμπόρων] scil. τῶν ὑμετέρων.

— pen. καὶ ὁρῶντες —] verba hæc: καὶ ὁρῶντες — ἄρθρον ἐπεῖσθαι: videntur a sede sua aberrasse et ad p. 1208. 1. deducenda atque ponc αὐτοῖς esse collocanda. et sic feci.

— ult. αὐτῶν καὶ συναγορευόντων] correxi: αὐτῶν τι λεγόντων, καὶ τῶν συναγορευόντων αὐτοῖς λεγόντων. quæ cum audiretis vos, tam e Proconnesiis, et Miltokydis legatis, ista in concione orantibus, quam ex eorum advocatis, civibus vestris, istorum orationem suo testimonio confirmantibus.

1208. 18. κόσμῳ] in Augustano est κόσμων. unde effici possit κεκόσμων [id est, καὶ ἐκόσμουν], *et ornabam.* Sed primum κεκόσμησα [pro καὶ ἐκόσμησα] potius dixisset in aor. 1. quia præcessit κατεσκεύασα. deinde placet κόσμῳ. Sed eo servato, ut servandum puto, leg. est: καλ-

λίστην καὶ διακοσμοτάτην, scil. κατεσκεύασα τὴν ναῦν. *et ornatu navem instruxi pulcherrimo atque decentissimo.*

— 20. *ὑπηρεσίαν*] Sunt coqui, pistores, fabri, famuli trierarchorum, aliique opifices, navi necessarii in mari agenti, qui ei necessaria suppeditent. ut ἐπιβάται (v. p. 1209. 11.) sunt *milites classiarii.* in navibus mercatoriis sunt ἐπιβάται, agentes in rebus, commissarii mercatorum. v. p. 1286. 6.

1209. 2. *οὐδέ*] malim οὔτε. et sic dedi de meo, quia id jam præcessit. aut alias etiam οὔτε v. 1. cum οὐδὲ erit mutandum.

— ibid. *τοῖς ἐπιβάταις*] Citat h. l. Harpocr. v. ἐπίβατης et *στιχήριον.*

— 25. *μεταξὺ*] tenente adhuc trierarchatu, eo nondum finito, et expeditione classica adhuc durante.

1210. 3. *ἐκτὸ μησὶν*] subaudi ἓνδεκα. intra mensem octavum, posteaquam classis e Piræeo solvisset.

— 20. *ὃν προστάξαι κατ' ἐμέ*] correxi *ὃν προσέταξε τὸ κατ' ἐμέ. quæ populus mihi pro mea virili parte injunxerat.*

— 26. *ἤλθομεν*] ego cum Menone Stratego meisque militibus et nautis.

1211. 13. *πλείστε*] melius conveniret meo judicio *πλείων*, quia præcessit *ἄμεινον. quanto melius — tanto major* — Si præcessisset *πάλλιστα*, recte se haberet *πλείστη — ut pulcherrima omnium navem instruxeram meam, ita omnium maxima fiebat a me desertio.*

— 25. *ἐφ' Ἱερὸν*] Citat h. l. Harpocr. v. ἐφ' Ἱερόν.

1212. 1. *ἐπὶ τόκου*] malim *ἐγγύου τόκου*, aut *ἐγγύου τόκων*, seu drachmam de mina in mensem.

— ibid. *ὃς ἔτυχεν ὢν ἐν Σικυῶνι ἐκώγδουν*] retracta in versum superiorem posui pone v. *ἐπὶ τόκου.* redit enim ὃς non ad Nicippum, sed ad v. *τόκος.* Solebant Naxii, non ἔφασκον, ut Athenis, sed multo graviori fœnore, *ἐκώγδουν*, pecunias fœnebres elocare.

— 2. *ἐπ' ὄγδοον*] rursus in unum vocab. *ἐκώγδουν* contraxi. citat h. l. Harpocr. v. *ἐκώγδουν.* est autem illud fœnus, quum de mina quaque in mensem octoni oboli, seu drachma, cum una tertia drachmæ parte dantur. v. p. 1250. 20.

— 4. *αὐτῷ*] correxi *αὐτό. ipsum argentum cum fœnore.*

— 8. *αὐτοῦ*] malim *αὐτοῦ*, *ibi*, apud Lamps. v. p. 1214. 25.

— 11. *ἐκτᾶδε*] quantum habebam, dabam, sed parum id erat, quia tempus mei trierarchatus exibat; ut copiolas quoque meas necesse esset minui. aut potius, quod mos esset decedentibus de trierarchatu suis classiariis congiarium aliquod dare, ut e p. 1214. pen. colligitur.

— ult. *Μαρωνιτῶν*] meminit hujus loci Harpocr. v. *Μαρώνεια.* mirot, qui potuerint Maronitæ, inimici Atheniensium, a Timomacho tantum beneficium petere.

1213. 6. *αὐτὸς*] id est, *ὑπὲρ ἐμαυτοῦ. meo ipsius nomine.*

— 12. *ἀφικόμενος*] videtur delendum. dicit enim idem atque præmissum *μετὰ τὴν ἀφιξιν.* ideo uncis inclusi.

— 14. *Στρύμωνι*] Citat h. l. Harpocrat. v. Στρύμων.

— 15. *αὐτὸς*] num *αὐτοῖς, pro illis*, Thasiis puta, eorum nomine et causa. aut *cum illis*, per illos, peltastas puta.

— 16. *ταῖς ναυσὶν*] idem est atque quod Bavaricus dat *ἐν ταῖς ναυσὶν*, quod videtur e scholio esse. *navibus*, id est, per naves, classe navali.

— 26. *ἐπεὶ δέ*] quamquam me non fugit, *ἐπεί* interdum pro ἐπειτα usurpari, subscribo tamen hic Wolfio emendanti ἔτι δέ.

— 27. *ὥρᾳ ἔτους*] non hic, quod alias, significat *ætate*, sed anno jam provecto et vergente ad exitum, autumno jam adulto.

1214. 6. *οὔτε τὴν ἐφ' ἡμέραν*] correxi *οὐδὲ τὸ ἐφ' ἡμέραν. imperator enim ipsis ne diaria quidem dabat.* τροφὴ τὸ ἐφ' ἡμέραν est *cibus in diem.* τὸ ἐφ' ἡμέραν adverbialiter ponitur.

— 18. *ἐν τῷ Δείγματι*] Citat h. l. Harpocr. v. Δεῖγμα.

1215. 1. *πεντηκονταρχοῦντος*] Citat. h. l. Harpocr. v. *πεντηκόνταρχος.*

— 10. *ἄρτι μᾶς*—] Sententia est: voluit Apollodorus et contendit omni studio jus Atticæ civitatis adipisci. adeptus est. habet. jam intelligit, quantis cum tædiis et molestiis conjunctum sit hoc tantum bonum. mansisset inquilinus, liber a tot acerbitatibus et jacturis atque damnis rei familiaris. hoc ipse sibi suo jumento malum arcessivit.

— 20. *ἵνα μὰ*] correxi *ἵνα μοι.* ante quæ verba subaudiendum est ἃ ἔλεγον, vel *καὶ ταῦτα ἔλεγον.*

1216. 17. *ὅ,τι ποιοῦντων*] quid eorum quisque, quos ære meo conduxissem, ageret, essetne remex et panta, an τῆς ὑπηρεσίας, an denique miles classiarius, ἐπιβάτης.

— ibid. *καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ὁπόσου τις ἦν*] sustuli comma et duo ista vocabula *καὶ ὁπόσου.* videtur in aliis libris fuisse: *καὶ ἡ τιμὴ τίς ἦν. quanti quisque conductus esset*, ut dedi. in aliis: *καὶ ἡ τιμὴ δὲ ὁπόσου* [scil. *ἀργυρίου*] *τις ἦν.* in illa lectione τις habet accentum, et significat *quamnam.* in hac est encliticum et significat *aliqua.*

— 18. *πεδαπὸν*] dedi ὁπεδαπόν. vocabulum nescio an nusquam, præter hunc locum, in libris editis occurrens, sed idem cum vulgato significans.

— ibid. *ἐκ ποίου ἡ καταλλαγὴ*] dubito,

quid hoc sibi velit. num: ἐκ πόσου διαφέρω ἢ ἡ καταλλαγὴ τοῦ Ἀττικοῦ νομίσματος ἀντὶ τοῦ Θασίου ἢ ἄλλου του. quanto interstrimento pecunia Attica cum Thasia, aut alius cujuscunque loci esset permutata. an potius: ἐκ πόσου τόκου εἶη τὸ συμβόλαιον. quantum fœnus esset de unaquaque summa æris alieni mihi dependendum. ἐκ πόσου, *quanti*, est, ut ἐξ ὀλιγίστου, *vilissimo pretio*, p. 1230. 5. an est ἐκ πόσου χρόνου. ex quonam tempore cœperim æs quodque alienum debere.

— pen. ἐκέλευεν] scil. Timomachus. Augustanus dat ἐκέλευον. quod possit ferri, *imperabant* illi duo, Timomochus puta et Polycles. Sed præstat vulgata.

1217. 17. ὅστις αὐτὰ μὰ παρίχειν] videtur μὰ delendum esse. an nesciret resp. esse quosdam civium, qui possent armamenta de suo dare; qua ex ignoratione fieret, ut ipsa daret? h. e. ideone resp. daret armamenta, quod nesciret esse in civibus suis aliquos, qui possent ipsi dare?

— 22. διαφθαρμένον] ante διαφθαρμένου deest aut παρεχομένου, aut saltim καὶ. post idem vocab. διαφθαρμένον addidi μὲν, cui respondet δὲ v. 25.

1218. 7. αὐτὸς] correxi αὐτούς. *quod autem ad nautas et milites — attinet, si tu eos ais a me corruptos esse.* περὶ respondet Latino *de*, quod etiam hoc modo usurpatur.

1219. 19. Πραξιλεῖ] num Πραξιτέλει. notius quidem hoc nomen est, quam illud.

1220. 12. τριηραρχήματι] scil. τῷ ἐμῷ, et sic quoque τοῖς ἐπιβάταις, militibus, quibus ego essem usus. Est autem τριηράρχημα, supellex triremis, armamenta omne genus. citat h. l. Harpocr. v. τριηράρχημα. nihilominus tamen antiquum hoc esse vitium suspicor, et leg. esse πληρώματι, *nautis*. v. p. 1217. 20. et pen.

1222. 4. τὸν ὑποδεχόμενον τοὺς φεύγοντας] subaudi οἷς ἐπέτρεψαν τοὺς φεύγοντας αὐτοὺς κελεύουσιν οἱ νόμοι.

— 26. Καλλίαιον] post Καλλίαιον, aut post μισθῶσαι, nullus dubito deesse παραδόντα, aut simile quid.

— 27. περιάγοι] *circumduceret* per oppida Græcæ illius oræ. Sed videtur potius e superioribus leg. esse παράγοι, *adduceret*, e Macedonia ad se in Thasum.

1223. 8. λήψεται] non mutassem, nisi codices λήψασθαι præscripsissent. sic p. 1220. 14. οὐδείς γὰρ αὐτῷ παραμένει, pro οὐδένα γὰρ αὐτῷ παραμενεῖν.

— pen. ἀκαρῆ] citat h. l. Harpocr. v. ἀκαρεῖ, ubi vulgatæ ed. trajectione laborant. Leg. enim est: ἀκαρεῖ ἀντὶ τοῦ μικρὸν ἢ οὐδέν. παρ' Ἀντιφῶντι καὶ Δυμοσθένει ἐν τῷ πρὸς Πολυκλέα. [non Κάλλιαιον.] † Ἀκαδ. πόλις αὕτη ἐν Φοινίκῃ, ἣν Νικάνωρ.

1224. 9. ἀνέγνωμεν] correxi ἀνέγνωσεν, scil. scriba.

1225. 16. ὃν ἀκούοντά με καὶ παρὰ τῶν—] malim ὧν ἀκούοντα τὰ μὲν παρὰ τῶν — nam με statim post loco suo insequitur.

1226. 13. τὸν νόμον] eandem legem, de qua jam p. 1224. 11. commemoraverat.

— 16. ὅπου] dedi de meo ὅπου. *quorsum auffugerit.*

— 17. χρόνῳ] post χρόνῳ videtur titulus νόμος deesse, et titulus ἀναλώματα.

— 23. ἢ ὑπὲρ] dedi ἢ οὐχ ὑπέρ. v. dicta ad p. 1198. 14.

— pen. ἀπάντας] scil. ἀπροφασίστους, nil cunctantes.

AD ORATIONEM PRO CORONA TRIERARCHALI.

Videtur in gratiam ejusdem Apollodori, Pasionis filii, esse scripta, pro quo agunt duæ superiores.

1228. 1. εἰ μὲν οὖν ὅτῳ] dat Augustani alterum exemplum; quod si verum est, necesse est nonnulla præcessisse, quibus hodie careamus.

— 9. παρεσκεύασαν] subaudi ἑαυτοῖς. alias præstaret in medio παρεσκευάσαντο.

1229. 2. τοῦτο] ad remotius, ἐκεῖνο ad propius redit (v. p. 1233. 17.), contra morem consuetum.

— ibid. τοῦτο] scil. τὸ ἐπιδεικνύναι ἑαυτοὺς ἀξίους τοῦ στεφάνου.

— 3. ἐκεῖνο] scil. τὸ ἐμὲ καλῶς λέγειν.

— 8. περιορμίσῃ] correxi περιορμίσῃ [ab ὁρμίζειν], tametsi malim παρορμίσῃ. et sic quoque deinceps. ut v. 9.

— 10. οὐ καθέλκυσαν] correxi οὐδὲ καθέλκυσαν. ne de tabulato quidem, ubi fabricata est, detraxerunt, nedum, ut ad stationem in portu condiotam adduxerint.

— 16. ἀνήλωσα] subaudi εἰς ταῦτα τὰ σκεύη.

— 19. ἂν ἐπειρῶντο] contraxi in unum vocabulum ἀποπειρῶντο. v. v. 22. est a verbo ἀναπειρᾶσθαι, quod est, præludium exercitiorum facere, seu in nave agenda, seu in fidibus pulsandis, seu in quacunque re, cujus fit periculum, et specimen expetitur.

1230. 2. τούτοις περὶ τοῦ στεφάνου λόγος] malim τούτοις τῶν περὶ τοῦ στεφάνου λόγων.

— 10. καλῶς] post καλῶς videtur ἐμοὶ, aut ὑπ' ἐμοῦ deesse. *quæ autem ego vobis decenter præclareque inservii atque ministravi, eorum gratiam postulare sibi a vobis haberi.*

— 15. Ἀλέξανδρον] Alexandrum Pheræum designat.

1231. 7. σικρὸν εἶναι νομίσας] poterat enim insolens, acerbum et arrogans videri, hominem privatum, qui coronam a populo peteret, cum vehementia orationis ludimagistrum decente populum in ipsum invehi, ejusque mores reprehendere.

— 8. αὐτὸ] malim αὐτοῦ, ut ad τὸν σικρὸν λόγον redeat. Est autem λῆγον (subjectum, ut vulgo usurpant) acerbæ orationis, facinus illud, in quo notando versatur vehemens et acerba oratio.

— 9. τοῦτ' ἔστι] hoc exsistit, quod scil. oratio mea sæva et amara videatur. Sin autem τουτοῦτός ἐστι præfertur ex Augustano, redit ad λόγος. ὁ ἐμὸς λόγος ἐστὶ τοιοῦτος.

— 11. ἔχει] scil. περίδοσιν. manupretium, militi, cum conscribitur, in manus datum, quo non modo fiat alacrior, partiumque suarum studiosior, sed etiam necessaria quædam ad cultum victumque et ad commoditates militiæ sibi comparet.

— 13. εἰς ἐυόπλουν] malim εἰς ἔκπλουν. ad enavigandum e portu.

— 21. τὸ τρίτον μέρος] v. Petit. LL. AA. p. 469. Tertia pars corporis infamia notabatur tum, cum lingua, h. e. facultas in foro et in concione dicendi, interdicebatur.

— 26. προδιδάζειν] correxi προδιδόασιν. Vulgata videtur nata e varia lectione, quæ aliis in libris, ni fallor, versata quondam fuit, προδικάζειν, *donis et gratia corrumpere*, ut flagitiosam aliquid agat.

— 27. ἐκπεδήσας παρῆλθον] dedi auctius ἐκπεδήσας εἰς τοιούτους τοὺς λόγους παρῆλθον. *quadoquidem in hanc disputationem incidi.*

1232. 5. σῦλας] Citat h. l. Harpocr. v. σῦλαι. Literas commentitias, ab ipsis subjectas, quibus illi muniti, tanquam a rep. sibi additis, piraticam, in quoscunque volunt, exercent. *falsche Freybriefe* [*forged licenses*]. vel potius, propterea quod hi fasinoribus suis efficiunt, ut ubique locorum in Athenienses exerceantur ἀνδρολήψιαι et σῦλαι. *Arreste auf Menschen und Waren* [*seizures of men and wares*].

— 12. τὰ τῶν αὐτῶν τρίτων ἁμαρτήματα] non displicet H. Wolfii conjectura τὰ παρὰ τῶν αὐτῶν τρίτων ἁμαρτ. — et recepi. errores enim labesque rei suæ, quæ cuique est, familiares, ex ipsorum enatas moribus culpaque sua contractas, emendant cladibus reip. Mihi venit aliquando in mentem: τὰ τῶν τοιουτοτρόπων ἁμαρτήμ. *peccata enim hominum his et similibus moribus præditorum.*

— 17. γέγονε] post γέγονε videtur aliquid in hanc sententiam deesse: ὑμῖν δ' αἰσχρὸν ἐστι κακοδοξεῖν. aut: ὑμῖν δ' οὐ πρέπει τῆς ὑμετέρας δόξης ἀμελεῖν.

— 21. περὶ τῶν συνειρημένων] subaudi τοῖς ἡμετέροις ἀνταγωνισταῖς. v. p. 1218. 4.

— 24. ποτε] correxi τότε. *super* in causa simili. v. v. pen.

1233. 4. προσῆκον] in Aug. est προσῆκεν. Suspicor sic, aut propemodum reliquisse Demosthenem: ἀλλ' οὐ, νὴ Δία, τῶν βέλτιόν τοῖς ὑπηρετοῦσιν ἃ δεῖ [scil. ὑπηρετεῖν], χαρίζεσθαι ζουλομένων [vel πελευόντων] ἃ προσῆκεν [scil. χαρίζεσθαι ὑμᾶς, aut αὐτοὺς πελεύειν ὑμᾶς χαρίζεσθαι]. quasi per ejusmodi sermones relatum irent gratiam iis, qui secordia sua rem vestram publicam pessumdant, non autem, ita me deus amet, vellent gratificari, qua par est, illi parti civium vestrorum meliori, qui morem vestris imperiis geréntes, quæ oportet, vobis administrant, vestrisque studiis inserviunt.

— 14. ἡμᾶς] bene habet. meque, illosque una meos adversarios, corona quadam nobis ambobus communi.

— 17. τοῦθ' — ἐκεῖν] rursus τοῦτο redit ad remotius, ἐκεῖνο ad propius, ut p. 1229. 2. neque enim *istud* unquam a me impetrabo, ut fieri patiar, quod illi postulant [ut scil. meum in coronæ commemorationem veniant], neque *hoc* feci, ut scil. meum trierarchatum alii elocaverim.

— 20. ποιῆσαι προσῆκον] locum hunc item non intelligo. dedi de meo sic: ὥσπερ οἶα, ἄξια — ἀλλὰ γνώμην (subaudi μόνον) ἀποφήνασθαι. *quasi deceat eos, non ea facere, quæ digna sint mercede, sed solummodo pro auctoritate sua pronuntiare.*

— 24. ταύτην] quasi partes has in concione dicendi et auctores sententiæ populo se ferendi, velut aliquod sacerdotium tenerent jure hæreditario.

— 25. δεινὰ πάσχουσιν] id est, δεινοπαθοῦσιν, vociferantur, miserantur, lamentantur, velut insignem et enormem passi injuriam.

— 26. τῶν ἄκρως εἰρηκότων] correxi τὸν ἄκρως εἰρηκότα. videtur vulgata e varia lectione in libris quibusdam versata exstitisse: τῶν τιν' ἄκρως εἰρηκότων.

1234. 1. οὐ πάντ' ἀνώλωλε] negativam addidi. *non omnia prorsus perierunt.* resp. non prorsus tota concidit.

— 7. αὐτοῖς] post αὐτοῖς videtur aliquid deesse, ut e. c. ἀνώκνει, ἀναλλάττεσθαι, vel simile quid, tametsi largior, vulgatam ferri posse.

AD ORATIONEM IN CALLIPPUM.

Videtur hic Callippus idem esse Callippus Paeaniensis orator, cujus meminit p. 87. 9. a quo se victum fatetur in causa παρανόμων. Actor rursus est idem Apollodorus.

1235. 2. ἀνθρωπος] significatur Callippus.

1236. 12. οὗτος ὃν καὶ αὐτὸς] transposui meo periculo primum vocabulum sic: ὃν καὶ οὗτος αὐτός. non tamen video, quæ vis insit in eo, ut Callippus eodem de Lycone agat, de quo actor.

— 14. Δαμαλεῖ] detraxi unum λ. erat quidem forma hujus ethnici regularis Δαμαλεύς. Sed usitatum fuit Δαμιλεύς. v. interpr. ad Herodot. 9. 73.

— 15. Δαμιστρεῖ] Citat h. l. Harpocr. v. Δαμιστρεύς. nam sic ibi est exaratum, et sunt, qui hanc scriptionem præferant.

— pen. ἰδιώτας] bene habet, significatque hominem ignobilem, obscurum, v. p. 1243. 22. ubi ab ἰδιωτεία, obscuritate Cephisiadis ad claritatem et potentiam Callippi argumentatur.

1237. 9. ἐκπλέοντα αὐτὸν] anacoluthon. recta oratio postulabat ἐκπλέοντος αὐτοῦ.

— 14. ταυτασὶ] erat enim Phormio præsto Apollodoro in judicio.

— 13. ἀπομωμοκέναι κ. τ. λ.] distinguo personas sic: Phormio respondet Callippo, se casterosque mensæ socios Lyconem bene nosse. interrogat ad hæc Callippus, ἆρα καὶ ἠχρῶτο ὑμῖν. an mensa vestra utebatur Lyco, h. e. an pecunias suas per vos exercebat? ἆφα, aiebat, h. e. affirmabat, Phormio. Sed, addebat idem, cur tu, Callippe, hoc interrogas? quare ego interrogem? inquit Callippus, si scire vis, tibi dicam.

— 21. εὐθὺς παρασκεύασμα] bene habet. copia dicendi est. Solent hæc duo sæpissime inter se conjungi, cum summa celeritas indicanda est. Statim in illo ipso negotio, h. e. inter illam ipsam sermocinationem.

— 23. Λύσων Ἡραιλεώτης] bene habet. v. v. 12.

1238. 12. ἐκγεγραμμένον] malim γεγραμμ. simplex.

— 16. οἶσθά του, ἆφα] malim οἶσθα τοῦτο, ἆφα.

1239. 7. πρίξεων] videtur horum verborum hæc sententia esse: Si quid Cephisiades mihi velit eripere, sciat, me proxenum esse Heracleotarum, cui difficile sit aliquid vi extorqueri.

— 10. εἰ μὴ] scil. βουλοίμην σοι χαρίζεσθαι.

— 18. οὗτος] est Callippus, ἐκεῖνος est Pasio, pater actoris.

— 21. εἴ τις] correxi ἥτις. Sed et ταύτην videtur post πίστις esse collocandum.

— 22. ἐγὼ] malim ἐμέ.

— 27. οὐδ' ἐν οἷς λέγω] corruptus locus. manifesto quædam desunt. e varietate lectionis nil colligitur, quo vitium sanetur. Est in ea οὐδὲν αὐτοῖς λέγει. et hoc recepi.

1240. 4. παρ' αὐτῷ] apud eum, Pasionem.

— ibid. ἄνευ αὐτοῦ] sine se, Callippo.

— 5. λαχὼν δὲ —] Sententia est: Cum Callippus jam exhibuisset arbitro libellum accusationis contra patrem actoris, Pasionem, pœnituisse ipsum, Callippum, facti, ideoque repetiisse illum libellum ab arbitro, et totam litem sustalisse, contra conditionem Pasioni proposuisse, si vellet, ut negotium amico communi permitteretur.

— 18. θέλων] malim θέλοντος. et hoc de meo dedi, ut sit sententia: sperant se, vobis persuasuros, ut credatis, Lysithidem non fuisse commissurum, ut damnaret patrem, cum [vel, si] pater nollet ipse sibi judex fieri, h. e. ultro desistere ab injusta lite, et satis Callippo facere.

— 22. ἐξούλης] propter detentam et denegatam Callippo pecuniam, quæ ipsi judicio arbitri esset adjudicata.

— 23 ἀργυρίου] non enim æris debiti, de quo nondum cognovit arbiter, aut judex, debeaturne, nec ne.

— 27. ὅτι μὲν οὖν πρεπαλεσαμένου] dedi de meo judicio: ὅτι μὲν οὖν ὡ πρεπαλεσάμεν. Quod itaque Callippus, nunc, patre vivis exemto, in dedecus ejus mentiatur, a se delatum ipsi jusjurandum fuisse, quod non fuit.

1241. 8. ὑπὸ τοῦ Λύσωνος καὶ Φορμίωνος] post Λύσωνος adjeci comma, et postremæ vocí duas postremas literas detraxi. redit hic nominativus, Φορμίων, ad id, quod e superioribus tacite repetendum est, καὶ ὅτι Φορμίων ἐθέλοντα τοῦτον πίστιν δοῦναι. item, quod Phormio esse obtulerit ad jusjurandum in hanc formulam ἢ μὴν —.

— 10. et 11. αὐτοῦ] utrumque redit ad Phormionem.

— 14. ἤ τι] correxi εἴ τι. si quid, aut num quid.

— 20. ἀμφοτέρας] tam eorum, qui mihi, actori, testantur, quam Phormionis.

— ibid. τὸν νόμον] significat legem illam, quæ p. hujus v. 4. fuit commemorata.

— 26. Θράκην] Valesius ad Harpocr. p. 211. emendat Ἄκην, quoniam Harpocr.

ex hac oratione in Callippum citat Ἄκη, neque in tota hac oratione locus reperiatur, cui nomen hoc urbis Phœnissæ conveniat, præter hunc. Sed forsitan deceptus ille fuit vitiosis, quibus utebatur, libris.

1242. 9. *εἴτουν μὲν*] pro *μὲν* malim *φαίνεται*, sententia id postulante. nam alias locus est mutilus. *Constat jam, Lyconem Callippo tam familiariter esse usum.*

— 13. *μουσὺ*] distraxi in duo vocabula *μόνω οὐ*. *hoc unum solum ausi non sunt Callippi familiares testimonio suo confirmare.*

— 15. *ἴδη*] si bene habet, est pro *αὐδῇς, statim.* malim tamen *ῥᾴδιος. facilis.*

— 20. *εἰκότως*] subaudi *αὐτῷ*, vel *πρὸς αὐτόν.*

1243. 15. *οὐδὲν ἂν ψευσαμένου*] *qui non facile sit mentiturus.* addidi *ἂν* de meo.

— 16. *ἀπαλλόφοντες*] bene habet, usurpantur *ἀπαλλόφειν* et *ἀπαύρειν* [scil. *ἀπὸ χρημάτων τινῶν*] de lucellis furtivis, cum de magno aeneo clam parum quid avertunt, velati detergentes, aut deradentes. aut, ut si quis jusculum carnis adipe, aut lac cremore denudet.

— 19. *ἀφλίνως*] scil. *ἄκτιμον.* non debuisset statim mulctam Callippo? non condemnatus statim fuisset a judicibus mulctæ Callippo luendæ?

— 20. *Ἀρχεβιάδης*] post nomen Archebiadis videtur *δὲ* deesse.

1244. 11. *πρωπαλισάμενος*] correxi *πρεπαλισάμενος.* Sed superest aliud adhuc altius et pertinacius ulcus. pendent enim isti nominativi *λαχὼν* et *πρεπαλισάμενος*, ut dubium nullum sit, quin verbum aliquod, a quo illi nominativi fulciantur, desideretur. non enim possum in animum inducere, hos nominativos positos esse loco genitivorum *λαχόντος* et *πρεπαλισαμένου*, scil. *τούτου.* redit enim oratio ad Callippum.

— 17. *αὐτῷ*] redit ad Callippum.

— 24. *ἴδιον*] subaudi *συμφέρον.*

— pen. *διαπράττεσθαι*] subaudi *ὅ,τι βούλεται.*

1245. 1. *δίομαι δὲ ὑμῶν*] Illud *δίομαι* hoc versu, demum v. 9. repetitur post multa interjecta, et oratio interpellata restauratur atque absolvitur.

— 4. *τούτῳ*] cohæret cum *ἐξὸν* v. 5. idem est ac si dixisset: *καὶ ἐπιδείκνυμι, ὅτι ἐξὸν τούτῳ, εἴπερ τι.*

— 7. *καὶ ταῦτα*] malim *καὶ τούτων.*

— 8. *λαβόντα*] redit ad Cephisiadem. *et qui a nobis abstulerit certa documenta hujus rei fidem facientia. μηδὲν ἧττον* hoc sibi vult. quamquam pecuniam a nobis abstulit, tamen nihilominus ei fidem literis consignatam, et testibus confirmatam ipsi dedimus, ipsi legatam eam fuisse a Lycone pecuniam, et nos hoc contra litigatorem quemcunque testari paratos esse.

AD ORATIONEM ADVERSUS NICOSTRATUM.

Actor est rursus Apollodorus, Pasionis filius.

1246. 3. *τὴν ἀπογραφὴν ἐποιησάμην*] actionem institui titulo injustæ detentionis earum rerum, quæ reip. essent, non ejus, qui eas præter jus et fas detineret.

— 4. *τὰ μέγεθος τῆς ἀπογραφῆς*] magnitudo mulctæ mihi luendæ, si causa cadam. certabat enim actor periculo decem minarum ipsi, si vincerentur, luendarum, cum ipsa res, de qua certabat, quartam solummodo mulctæ partem valeret, duas scil. minas eam dimidia.

— 5. *ἀπογραψάμην*] dedi *ἀπέγραψα*, ut est in marg. Lat. et sic quoque versu 7. malim *ἀπέγραψα μὲν ἄν.*

— 12. *ἀπογράψοντα*] Citat h. l. Harpocr. v. *ἀπογραφή.*

— 15. *τοῦτο*] abest ab Augustano male. mutabat Lambinus cum *τούτου.* haud prorsus absurde. ego vero servo; sed sic, ut aut *τι* tollatur, aut ei præponatur *μέγα*, ut sit *μέγα τι τοῦτο πεμπτήριον, et ut hoc sit his hominibus* [Nicostrato, et ejus fratri, Arethusio] *magnum aliquod documentum*, unde nempe intelligatur, me ipsis inimicum non esse. nam si essem, ipse detulissem eos titulo detentarum et usurpatarum rerum, quæ sint in potestate reip. non autem alius id fecisset.

— 16. *πρὸς ὑμᾶς*] cohæret non cum *τὴν ἔχθραν*, sed cum *λέγω μι. si ego ad vos commemorarem de mea cum his hominibus simultate.*

1247. 1. *τὰ τρία μέρη*] subaudi *ἐκ τῶν τεττάρων.* tres partes, e quatuor partibus, seu novem de duodecim. nam quarta mulctæ pars semper in ejusmodi causis reip. fisco adjudicabatur. v. ad p. 1379. 19. dicenda.

— 9. *τούτου*] id est, *τοῦ ἐγκεκλημένου.*

— 26. *πρὸς*] delevi. *oportebat me legatos vestros in Siciliam* proficisci jussos illuc nave mea *transportare.*

1248. 5. *παρὰ τούτου*] *e familia*, non mea, sed *hujus*, Nicostrati. subit hic mirari, cur veteres, servorum fugitivorum causa, e fuga retrahendorum, quorum singuli singulis fere minis venibant, tam longinqua, tam diuturna, tam molesta, tam sumtuosa itinera peregerint, tam denique periculosa, cum tanto rei suæ familiaris dispendio, qui possent alios servos ubique locorum vel decima parte illius æris

emere, quod illis in itinera ista insumendum esset.

— 18. *ὡς ἐμὲ, πρῶτον μὲν ἀνεπέζετο*] sustuli *μὲν* et sic interpunxi: *ὡς ἐμὲ πρῶτον, ἀνεπέζετο. cum rediisset Nicostratus domum, omniumque amicorum me primum convenisset, amplectebatur me.*

— 19. *καὶ ἐδιήρετο*] dedi *καὶ διωδύρετο.* verbum compositum, sed inventa rarius. paulo quid plus valet, quam simplex.

1249. 8. *αὐτῷ Φορμίωνι*] correxi *τῷ Φορμ.* in *ἦχεν* subauditur *ἐμοί. quia mihi tum male cum Phormione conveniebat.*

— 12. *ὄντα*] malim *ταμιόντα. reliqua facta*, reliquis, quæ a patre relicta habuisset, in remp. insumtis.

— 19. *τὸ ἐκ γειτόνων*] correxi *τὸ ἐν γειτόνων.* quod exsculpsi e lectione codicum *τὸ ἐγγειτόνων*, quod tametsi probo, verebar tamen, ne insolentia offenderet quosdam. *ἐν* cum genitivo componi, tam insolens non est, atque multis primo adspectu videbitur; ut in Commentariis ad Constantini Ceremoniale compluribus exemplis demonstratum dedi.

— 26. *ᾧ τι*] correxi *ὅ, τι. et id argentum, quod jam dependi.*

— 27. *ἀπολάσει*] dedi *ἀπόλωσει.* redit enim ad *τὰς χιλίας δραχμάς.* dura est, fateor, constructio, sed Attica est, et vulgata non minus dura.

1250. 11. *χρημάτων*] dedi *κτημάτων.* opponebat enim Apollodorus pignori pro Nicostrato non *τῶν χρημάτων* aliquid, sed *τῶν κτημάτων.* domum, quod est *κτῆμα.* supellectilia autem domestica sunt *χρήματα.*

— 12. *ὃν ἐνδεῖ*] deerant sedecim minæ. nam viginti sex minis redemtus e servitute fuerat Nicostratus, eique pecuniæ conficiendæ ergo decem minas ei Apollodorus jam donaverat.

— 15. *φὰς*] sc. *σε ποιῆσαι.*

— 19. *Παμβωτάδῃ*] Citat h. l. Harpocr. v. *Παμβωτάδης.*

— 25. *τοῖς πράγμασι*] cohæsi cum *ὅ,τι χρησαίμην. quod ego quid agerem in hac re tam ardua dubius, et perplexus, utpote qui essem juvenis.* malim tamen verba *νέος ὢν* pone *ἄπειρος πραγμάτων* v. 26. collocari. vel potius pone *ἐγὼ* collocavi de meo sensu.

— ult. *μετὰ τῶν ἀντιδίκων*] significat Phormionem ejusque advocatos.

1251. 3. *ἀπόλλυμι*] correxi *ἀφείλετο*, et paulo post in fine versus *ἐνιβολὴν* [pro *ἐπιζημίαν*]. Sententia loci perobscuri videtur hæc esse: Nicostratus inscribit me debitorem ærario, h. e. perficit atque impetrat, ut ærarius scriberet a quæstore, vel scriba publico, nomine mulctæ [*ἐπιζημίαν*] sex minarum et decem drachmarum, cui mulctæ essem condemnatus in lite *ἀφωσολήτῳ*, ad quam obeundam ab actore ejusque subscriptoribus non falsorum citatus, agentibus contra me ex eo titulo, *ἐξ ἐμφανῶν κατεστάσεως*, quod eorum res alienas, aut reip. aut etiam pupillis debitas; quas deberem coram sistere atque exhibere.

— 5. *τὸν Δία*] id est, *τὸν καταδικ.* cum per Lycoidam, cognomine Meliterem dictum, effecisset, ut illa mihi mulcta irrogaretur. videtur hic Lycidas arbiter, seu judex pedaneus, illius causa fuisse.

— 9. *τῶν ἐλαίων*] sunt iidem, atque paulo ante commemorati, Phormio, Pasicles, et eorum consortes.

— 10. *ἐνδεικνύει*] *ἔνδειξις* enim erat in eos, qui causas agerent, cum nondum ærario satisfecissent; qui si convincerentur hujus criminis rei, custodiæ dabantur.

— 12. *δίκα δραχμῶν*] nimis minuta videtur hæc esse summa, et vix digna, ob quam quis condemnetur ut ærarius. quare malim *δίκα μυῶν.* præsertim cum statim post dicat, ea supellectilia, quæ Arethusius e domo sua, Apollodori puta, vi exportasset, plus viginti minis valuisse, h. e. duplo plus. nam inter decem drachmas et viginti minas absonnis, et plane nulla est proportio.

— 14. *πλινθῖας*] post *πλινθῖας* deesse videtur *ζευδεῖς.*

— 19. *τὸν ὁμολογοῦντα*] videtur enim alter subscriptorum *τὸν πλείω* instituisse esse, seu negasse, adfuisse, cum Arethusius Apollodorum in jus vocaret, id quod factum esse Apollodorus negabat.

— 20. *τόνδ' Ἀριθουσίου*] sententia postulat *τῷδ'* [*huic*, aut, si mavis, articulum *τῷ*] *Ἀριθουσίῳ.* aut, si bene habet vulgata, deest *προσκαλούμαι.* Apollodorum autem Arethusio ipsi *τὸν τῆς ζευδωλωτείας δίκην* intentasse. patet e p. 1252. 5. Num ergo leg. *καὶ αὐτὸν δ' Ἀριθούσιον.* ibam adversus subscriptorem, et ipsum adeo Arethusium, h. e. jure eos prosequebar.

— ibid. *τῆς ζευδωλωτείας*] subaudi *δίκην.* accusans eum falsæ subscriptionis, eique propterea litem denunciens. erat autem *ζευδωλωτεία*, cum quis libello accusationis suum nomen subscripsisset, professusque esset, reum, qui in jus vocatus non esset, a se una cum actore vocatum fuisse. Quo fiebat, ut reus, cum in judicio non comparet ad diem dictam, quippe qui nesciret, diem sibi dictam fuisse, contumaciæ damnaretur.

— 21. *ἐλθὼν*] scil. Arethusius.

— ibid. *εἰς τὸ χωρίον*] *in prædium*, meum puta. v. p. 1247. 16.

— 22. *γενοῦσι*] correxi *γενοίμην.* citat h. l. Harpocr. v. *ἐμβολιμαίου*, et Eustath. ad Hom. Odyss. A. p. 1405.

— 23. *περιτοίχων*] Citat h. l. Harpocr. v. *περίτοιχος.* dein *περίτοιχα*, vel circa quas *τοῖχος*, murus, esset ductus, vel

sepse. hic videntur ideo sic dicta fuisse, quod essent aut in orbem horti, aut ad eram arcarum cohsitæ, quibus in arcis olera, florescve, aliæve arbores fragiferæ exstarent; ita ut extremus earum arcarum ambitus esset oleis consitus.

— 27. *βοδιαῖν*] Citat Harp. v. *βοδιαῖ*.

1252. 5. *τὸν τῆς ψευδομαρτυρίας γρ.*] idem est ac si dixisset: *τὸν τῆς ψευδομαρτυρίας γραφὸν, τὸν ἐπ' ἐμοῦ κατ' αὐτοῦ λαχθέντα.*

— 7. *ἀνιόντα*] correxi *ἀνόντα*. nam e Pireæo in Urbem euntes *ἀνίεσαν, adscendebant*, ex Urbe in Pireæum, *κατέβαινον, descendebant*.

— 13. *διαμεμισθωμένων*] Citat h. l. Harpocr. v. *διαμεμισθωμένα ἡμέρα*. Significat, ni fallor, hoc Apollodorus, sibi non licuisse multis verbis causam suam agere, quia dies illa judicialis, qua ista acta fuisset causa, per multas alias causas, etiam eadem die disceptandas, fuisset divisa et descripta. Brevi igitur illa oratione sua eam tamen Arethusium rem peregisse, tacite insinuat, ita perspicuam fuisse causæ suæ bonitatem, ut judices sine enunciatione secundum se, adversus Arethusium litem dedissent.

— 17. *δ' ἐμοῦ*] dedi *δ' ἐμὲ* de meo. *propter me*, meam in gratiam.

— 18. *αὐτοῦ*] Nicostratus et Arethusius.

1253. 5. *διδόντας*] recte arbitror ab Aug. l. abesse. quo admisso *τοὺς* mutandum erit in *τούτους*. *hos ipsos producam ad vos, testes, pœnæ quos operæ corpore danda æra meruit, Cordo, et quibus satis dedit Arethusius, aut quos jure persecutus est, pro Cordone.*

— 6. *τὸν δὲ Μάνη*] sunt absoluti accusativi, cujusmodi accusativos usurpare Demosthenem exemplis aliquot jam supra constitit. *quod autem ad Manem attinet.* alias desiset *ἵνως ἐκτήσατο, ἐξῆν. Manetem autem quomodo nactus sit, nunc dicam.*

— 8. *αὐτῇ*] correxi *αὐτῷ. ei*, Arethusio puta.

— 9. *ἀρχαῖον*] post *ἀρχαῖον* pono comma. totum illud, tam caput vel sortem, quam usuras, reddiderit in hoc puero, tantidem æstimato, atque utrumque efficiebat, sors cum usuris computata.

— 15. *ἢ θέρος μισθοῖντο ἐκθερίσαι*] idem est ac si dixisset: *ἢ εἰ μισθοῖντο τὸ ἐκθερίσαι θέρος τι.* aut si veniam metendæ alicujus segetis certa pacta mercede redemissent. solebant nempe hi rustici servi a fundorum dominis notas segetes aut fructus hortorum, vinearum, olivetorumve certa mercede redimere, ea lege, ut fructus demessi ipsorum essent, ipsisque liceret pro arbitrio suo vendere.

— 25. *ἀνάγνωσις*] reliqui vulgatam, existimans inter utramque lectionem nil interesse. Colligitur ex hoc loco, plures consuevisse interrogationes partium litigantium institui, antequam dies forensis ipsis constitueretur.

1254. 6. *οὔτε γὰρ*] correxi *οὐδὲ γὰρ* mea sponte. *etenim dominus et arbiter quæstionis per tormenta non erum.* et verba hæc *οὐδὲ τῆς ζωῆς κύριος ἦν* parentheseos signis inclusi.

— 7. *οὔτε καλῶς ἔχειν*] subaudi a communi *ἡγούμην*.

— ibid. *τὰ λεγόμενα*] dedi *τὰ λεχθέντα*. post *ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων* v. 8. addidi *ἐμοὶ πρᾶον*.

— 8. *ἡγούμην μὰ οὐ τὸν ἄλλον*] correxi *ἡγούμην δὲ δεῖν τὸν ἄρχοντα. sed existimabam, illum archontem, ad cujus tribunal hæc causa pertineret, aut delectos a senatu.*

— 9. *γράφεσθαι*] *literis a scriba publico consignari et in acta publica referri curare deberet.*

— pœn. *τῶν ὑπαρχόντων*] mancipia enim Arethusii erant confiscata. sed judices populi personam gerebant.

1255. 9. *ἡ ἀδελφὴ*] alii ol *ἀδελφοί*. dubium, utram rectius.

— 11. *τὰ τούτων αὐτῶν*] *ea bona, quæ ipsorum propria*, non Arethusii, *essent*. videntur ex hoc loco fratres Arethusii, Nicostratus et Dinon, advocati Arethusii fuisse, eos, contra quos hic Apollodorus pugnat.

AD ORATIONEM IN CONONEM.

Actor hujus causæ est Aristo. v. p. 1266. 24. Cum hac oratione incipiunt in Codice Augustano Demosthenis orationes de causis privatis. Superscriptum enim ibi *de cur.* est: *Δημοσθ. κατὰ Κόνωνος.* Præterea, cum privatæ Demosthenis causæ rarissime a veteribus rhetoribus laudentur, hæc, ut in ceteris, seu, comparative, ut vulgo serpant, laudatur crebberrime.

1256. 1. *ἐβουλόθη*—] Citat h. l. Aristides *τεχν.* p. 126.

— 9. *τῆς ὕβρεως γραφαῖς*] Citat h. l. Harpocr. v. *γραφή*. necesse quoque est, ut idem h. l. in mente habuerit in v. *ἄπαγε*, nisi memoria eum fefellerit, ut hanc orationem pro alia citaret.

— 11. *ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν, ἣν ἔχων ἐκτυπώθη*] probo lectionem Augustani, qui sic exhibet: *ὑπὲρ τὴν ἡλικίαν* [subaudi *τὴν ἐμὴν*, aut *τὴν τοῦ ἐμοῦ σωφρόνος*] *ὅν* [id est,

ὑπὲρ τούτων, ἃ] ἐπαισθέσθαι. nolui tamen vulgatam movere, quod suspicarer in aliis olim libris fuisse hanc lectionem: ἐπὶ τὴν ἀλικίαν, ἣν ἔχω, ὧν ἐπαισθέσθαι. et sic dedi de meo.

— 13. ἰδίαν ἔλαχον δίκην] Citat h. l. Harpocr. v. δίκη.

— 17. ἡ μετὰ ταῦτ' ἀσέλγεια] v. p. 1265. 2.

1257. 4. Πάνακτον] Citat h. l. Harpocr. hac voce.

— 7. προσπρούματα] dedi προσκρούσματα. offensæ. nam προῦμμα non fere aliter, quam de modis musicis usurpatur.

— 8. συνίβη, ἐξ ὧν ἀκούσεσθε] distinxi et correxi sic: συνίβη. hic absoluta est istæc sententia. tum incipit nova. ἐξ ὧν δ', ἀκούσεσθε. hinc [id est, ab illa expeditione] simultas nobis exstitit. Quibus autem e rebus ea exstiterit, jam ex me audietis.

— 18. προσιούσιν] Citat h. l. Eustathius ad Homerum, cujus verba refert Casaubonus ad Athen. p. 42. conf. ad Mœrin Atticistam Pierson. p. 217.

— 20. ἀπεσιμψάμισθα] malim ἐπεμψάμισθα, ab ἐπιμέμφομαι. lenitor eos reprehendebamus, amice cum iis querebamur. Wolfius vulgatam interpretatur transmisimus, dissimulavimus. verum, primum quidem, non hoc est ἀποκρίνασθαι, sed παρασιμᾶσθαι. deinde, non transmisisse silentio atque dissimulatione actorem ejusque amicos istas injurias, sed vel maxime questos esse, constat ex addito ὡς δ' ἐχλεύαζον ἡμᾶς — ut vero nos subsannabant, et ne sic quidem finem faciebant injuriarum. Subsannabat nempe Conon cum filiis Aristonem cum amicis, modeste querentes; et quamvis clementer objurgati, tamen ne sic quidem abstinebant.

— 21. καὶ οὐκ ἐπαύοντο] dedi ex Aug. καὶ οὐδ' ἐπαύσαντο. verumtamen ne sic quidem persanatus est locus. nullus enim dubito leg. esse: καὶ οὐδ' ὡς ἐπαύσαντο. quod modo sum interpretatus.

— ult. ταύτῃ τῇ ἐσπέρᾳ] qua scil. Imperator eos increpaverat.

1258. 1. τελευτῶντες δὲ —] Citat h. l. Aristides τέχν. p. 126. et 128.

— 17. πρότερος] dubitavi, utrum in locum v. πρότερος sufficerem πρὸς τούτοις, quod Dionysius dat. præter illa priora. sed potest vulgata locum tueri. primus et princeps, auctor exempli.

— 25. Ἀσκλήπιον] Citat h. l. Harpocr. v. Ἀσκλήπιον.

— 27. μὴ μαθεῖν] subaudi δύνασθαι ἡμᾶς, aut τινά.

— pen. Μελίτην] Citat h. l. Harpocr. v. Μελίτη.

— ibid. ἴσως δ' ἂν' ἐνταῦθα] pro δ' ἂρ' dedi γάρ. nam si dubie locutus esset, ut probabilitatem solam secutus, non addidisset ταῦτα γὰρ ὕστερον ἐπυθόμεθα.

1259. 12. οὕτω διέθηκεν —] Citat h. l. Aristides τεχν. p. 128.

— 13. συγκλεῖσαι] tantum enim omni ejus oculis ingessernat, et pugnis os ita contuderant, ut tumor vultus non pateretur oculos aperiri.

— 19. σημεῖον] post σημεῖον videtur μέγιστον deesse.

— 24. γυμνὸς] pallio enim spoliatus fuerat. v. v. 11.

— 27. βαλανεῖον] non domesticum, sed publicum.

1260. 3. τούτου] redit ad Euxitheum. Sed si hoc μετὰ τούτου servatur, necesse est ἀκμάντας cum ἀκμάντα mutari, pluralem cum singulari, alias omittendum esset μετὰ τούτου. vel potius ordo verborum optandus est, qui est in Aug. et sic fecl.

— 4. τῆς οἰκίας] subaudi τῆς τοῦ Μειδίου. ut colligitur ex insequentibus. v. v. 8.

— 6. ἄγουσι] dativus est h. l. pluralis participii. præs. affuisse, vel interfuisse, cum adducerent ii medicum, qui arcessivissent.

— pen. ὡς οὖν καὶ τοῦτ' ἀληθῆ] addidi καί. refertur ad v. pen. p. 1259.

1261. 2. τούτου] dedi τούτων. Conone, Ctesia ejus filio, et Theogene, Andromenis filio. v. p. 1259. 10.

— 4. οὐ μετρίας] post οὐ μετρίας addidi τινάς. Etiam Toup. Emend. ad Said. t. III. p. 277. fin. τινὰς e Suida addendum censet. citat h. l. Aristides τεχν. p. 238. et Suidas v. φαῦλον.

— 5. εἰς πᾶν] addunt quidam libri κακόν. non male illi quidem, sed potest etiam sine illo integra esse oratio. v. si placet, quæ ad Dionem Cassium scripsimus, p. 90. 32. item, quibus addi possunt hi loci Aristidis t. I. p. 246. 4. t. II. p. 155. 12. ubi ad τῶν subauditur φέβου καὶ ἀπονίας. it. p. 297. 9. item p. 64. 8. ubi subauditur ἄχαρι, aut βλαβερόν. ut autem τὰ παιδάρια omittuntur, ita rursus quoque τὰ εὔφημα. sic ab Aristide t. II. p. 196. ult. omissum est ἀγαθὸν, vel ὄφελος. Sed hæc non sunt hujus loci.

— 17. Ὑφάλλους] Ithyphallos illi esse appellitabant de impudentia et audacia ætatem, sexum, ordinem violante. αὐτολιπόθους autem de simplicitate vitæ et frugalitate, quæ pedisseques nullos desideraret, olearium gestantes ampullam, neque splendorem in victu et cultu affectaret, sed ipsamet sibi serviret necessariosque administraret, cujusmodi est gestatio ampullæ olearise ad balneum, aut in itinere, seu quis servo quis caret, seu quis molestias et fastidia vitæ pompaticæ abhorret. citat h. l. Harpocr. v. Ὑφάλλοι et αὐτολήκυθοι.

— 22. κατασκευάσαι] correxi κατασκευάσω. et nescio, an pari modo etiam v. 13. πειράσεται legendum sit, pro πειράσει.

edui, tametsi non nescîam, illùm infinitivum referri ad præmissum πίστευμαι et sic vulgatam defendi posse. et addidi οὐ de meo ad κατασκώπτει. nos autem, quotquot sumus fratres, Conon oratione faciet, h. e. proponet, prædicabit, finget, mentietur, non lascivientes quidem et petulantes per tenulentiam, et contumeliosos, cujusmodi sunt ipsius liberi, verumtamen stultos, morosos, sævos et acerbos.

— 27. ἐστὶν] non damno. videri tamen possit præmissam δίξει potius ἔστω postulare.

1262. 14. παρ' ὑμῖν] cohæret cum δίκην οὐ δώσει v. 15.

— 19. τοῦτον] est in Aug. pr. unde colligo Demosthenem dedisse: τοῦτον τὸν τρόπον γέγονεν. Ego de meo dedi: διὰ τί οὕτω γέγονεν.

1263. 10. ἐνίοις εἰλκόμην —] Citat h.l. Aristides τεχν. p. 270.

— 11. ἰγγὺς] bene habet. *cum domo exissem sanus et bene valens, eo reportatus sublimis inter manus gestantium.* nugatur ad h.l. Palmerius p. 647. Exerc.

— ult. ἀλλ' εἰ] subaudi μόνον.

1264. 1. ἄπειρ νυνὶ] scil. φαίνεται πεπονηκώς. sed addidi οὗτος ex Augustano. *quæ facisse hic*, Conon puta, *nunc deprehenditur.*

— 9. τούτοις] correxi τούτους. idem est ac si dixisset: καὶ αὐτὸς ἀξίου τούτους τιμᾶν καὶ δεδιέναι ἑαυτόν. *postulasset, ut hi quoque se, patrem, in honore et reverentia haberent.*

— 22. αὐτὸν] uncis inclusi. quod si servatur, necesse erit, ut τὸν — πατέρα v. 20. accipiatur pro accusativo absoluto, *quod attinet ad patrem.* v. p. 1253. 6.

1265. 5. τῶν τε πατρίων] malim τῶν δὲ πατρίων.

— ibid. οὐτωσὶ] correxi οὐτωσὶ in adverbio. *sic temere, insubide, in cassum.*

— 6. πρὸς τὸν Ὅμηρον] Harpocration et, qui ex eo pro more suo exscripsit, Suidas, v. λίθος, dant πρὸς τὸν λίθον. quod viri docti, Meursius, Valesius et Kusterus præferunt. iidem hoc versu pro ἐξορκίζοντες probant ἐξορκοῦντες. Sententia est: eos rixando, jocando, præstigiis et nugis a causa alienis rem usque ultra mediam noctem extraxisse.

— 14. τοὺς ἰχίνους] distinxi commate figendo post ἰχίνους, quod comma post ἰθέλων expunxi. Sponsionem offerebant, sese velle tradere servos ad tormenta. cohæret enim ἰθέλειν cum προσκαλοῦντο.

— 22. μὲν] respondet δὲ p. 1266. 1.

— ult. παρ' ἐκείνους ἂν ἦν ἡ δίκη] fuissent mei necessarii eos apud Areopagitas de cæde accusaturi.

1266. 2. τοῦτο τὸ δίκαιον ἔχειν] *sin autem ignoravit, auctorem vulnerum se a me dictitari, et hac ignorantia sese purgare atque excusare contendet, causabiturque, ut statim faciet, se, propterea quod ignorasset, culpam mali a me in se conferri, defensionem haud præparasse.*

— 3. ἀνεστηκὼς ἤδη] cum jam lecto resurrexissem, morbo liberatus et pristinæ bonæ valetudini redditus.

— 4. προσκαλεσάμην] bene habet. cave Lambino hic ne credas. Subauditur πρὸς τὸν ἄρχοντα. non enim actor, in hac quidem causa, sponsione προκαλεῖται, certabat, sed reus; actor autem reum προσκαλεῖτο, ad judicem adesse jubebat.

— 10. ὃν ἕνεκ'] ante ὃν expunxi καὶ, quod si servetur, tum etiam sit καὶ τοὺς χρόνους legendum. Tria commendat actor judicibus puncta, quæ illos vult memori mente habere. 1. tempus oblatæ sponsionis, mediam puta noctem. 2. causam oblatæ sponsionis, scil. ludificandi ergo, et rem extrahendi. 3. temporis præteriti acta, quod Conon multa omiserit, quæ dudum illi fuissent agenda, si causam suam voluisset in tuto collocare. Sunt hæc tria δεινότατα. aut si καὶ in capite secundi puncti ferimus, non poterimus facere, quin καὶ etiam tertio puncto, quod a verbis τοὺς χρόνους incipit, præfigatur.

— 12. αὐτὸ] correxi αὐτῷ. tempora superiora, quibus nunquam ita se gessit, ut constare possit eum voluisse justo hoc excussationis et defensionis titulo, τῇ προκλήσει, potiri. Magnum enim alias dabat pondus causæ rei, si posset probare, se sponsionem actori obtulisse de servis suis quæstioni per tormenta dedendis. Quem titulum excusationis, quo utebatur Conon, modis omnibus laborat actor infringere atque debilitare.

— 14. ἀξιώσας] scil. αὐτῷ γενέσθαι, quod præcessit.

— 15. ἄπειρ παρ' ὑμῖν] scil. ἐλήγχεται νῦν ἐν' ἡμοῦ. quoniam apud arbitrum perinde arguebatur, atque nunc a me apud vos, judices, arguitur, in his omnibus rebus deliquisse. dedi ἄπερ καὶ νῦν παρ' ὑμῖν.

— 16. πᾶσιν] subaudi ἀνθρώποις. non enim cohæret cum τοῖς ἐγκλήμασιν.

— 20. Χαιρήτιος] videtur natum e lectione quorundam librorum Χαιρεσπως. correxi tamen Χαιρήτιμος et hic, et p. 1267. 20. quia meliores libri id exhibebant.

— 24. Κόνωνα, καὶ Ἀριστοφῶντα] sustuli comma et καὶ. *Cononem verbera Aristoni haud inflixisse.*

1267. 6. εἰσιέναι] subaudi εἰς τὸ δικαστήριον.

— ibid. τί γὰρ ἂν ἡ διὰ τί] scil. maluissem judicio contendere. Sed quid interest inter τί et διὰ τί. nihil, quod sciam, inter utrumque interest.

— 7. πρῶτον] dedi πρώτου. causæ cardo in eo vertebatur, quis primus verberasset,

quis emendi fecisset initium.

— 17. ὄφελος] scil. ἐστιν. mallem sic enunciatum fuisse: τοιοῦτον, ὅστ' ἐὰν ἅπαξ — οὐδὲν εἶναι τῆς ἀληθείας ὄφελος.

— 23. ἀνλᾶς] Citat h. l. Harpocr. v. ἀνλᾶς.

— pen. τυπτόμενον] scil. ὑπὸ ἐκεῖ σου.

1268. 2. ἰβράφθαι] bene habet. Lambinum hic ne audi. *opus fuisse, ut labium mihi seu medica consueretur.* v. p. 1270. 2.

— 6. ὅσα γὰρ μὴ δ' αὐτῶν] subaudi γένοιτο. *nulla enim in re poterunt testes exhibere, quæ non per ipsos soles, sed etiam per alios, gesta fuit, et in qua gerenda præter ipsos alii quoque interveniunt.*

— ibid. ὀθνεῖς] id est, τούτων ὀθνείς. Sententia hæc est: ὅτα μὴ δύνανται βαβαιῶν δ' ἐαυτῶν μόνον, φάσκοντες ἢ ὀφθῆναι, ἢ ἀκουσθῆναι, ἢ γεγονέναι. ἀλλ' ἃ καὶ προσθεῖ τῆς ἐξωθεν πίστεως, τούτων μηδενὸς μάρτυρα παρέξωσι καθ' ἡμῶν.

1269. 2. ἀναβλέψωντας] subaudi τινὰς, aut τοὺς ἀνθρώπους. in August. est ἀναβλέψοντα in singulari, nempe τινά. perinde est.

— ibid. πιστεύειν] id est, τότε πιστεύειν. tum demum, neque citius, credere, si res et mores cum verbis congruant. possit tamen quoque legi οὐ πιστεύων. oportet diffidere, si scil. orationi mores et facta minus respondeant. et hanc rationem videtur Wolf quoque secutus esse in Latinis.

— 5. παρ' ὑμῖν] idem est atque quod margo dat, παρ' ὑμῶν. *auctoritate vestra*, jussu vestro, judicio a vobis morte damnatus.

— 8. μπράκια] ante μπρ. malim καὶ addi, et pro ἴχειν legi ἴχοντας. *et* [*audio*, puta] *hos, cum adhuc essent adolescentes, et cognomen Triballorum gererent* [*a semet sibi inditum*], *Hecatæa devorasse.*

— 10. καταπαλεῖν] vitiosum esse liquet, non item, quomodo emendandum. codices aliqui dant καταδῦσαι, ad sententiam bene. quod recepi. videtur tamen Demosthenes potius καταπιεῖν dedisse. aut, quod præfero, κατ' ἀγυιὰς, *per semitas*, aut *per compita*. Locum hunc egregie exposuit Hemsterhusius ad Luciani t. I. p. 330. Lectionem, quæ mihi inprimis probatur, κατ' ἀγυιὰς, si sequimur, cohærebit ea cum συλλίγοντας συνδυωπεῖν. *eos solitos fuisse, cum per compita collegissent Hecatæa, et testiculos porcellorum, — ex ejusmodi dapibus collectitiis epulas parare.*

— ibid. καὶ τοὺς ἴρχυς —] felicitter hunc locum sanavit laudatus modo Hemsterhusius ibidem loci, ad hunc modum: καὶ τοὺς ἴρχυς τοὺς ἐκ τῶν χοίρων, οἷς κάλλιστοι [scil. οἱ περιτάνεις]. *testiculos porcellorum, quibus Prytanes concionem parant, vel februant, in publicum projectos.* et correxi ad mentem V. C. h. l. nemo nescius et paulo religiosior ejusmodi dapibus attingebat, quippe quæ pisculares essent, sed solummodo aut pauperes eas tollebant, aut cynici, aut nemo.

— 13. ἃ ὀτιοῦν] scil. τούτων ταυτί, ἃ πιοῦσιν οἱ ἄνθρωποι μάστα καὶ ἐπιορκήσουσι.

— 16. μηδὲν μελήσας] correxi μεθ' ὃ μελλήσας. Sed ille vir est fide dignus, qui ne sanctum quidem et legitimum quoddam jusjurandum unquam dixerit, per capita liberorum autem ut dejerarit, ne per somnium quidem in animum induxerit, quod jurisjurandi genus moribus et institutis vestris interdictum est, sed omnia prius tolerarit, quam id fecerit: aut, si prorsus facere nequeat, quin, cogente necessitate, juret, ita juret, ut jus et fas est [quibus verbis ipse semet designat]; ille semper dignior est, cui fides habeatur a vobis, quam is, qui —.

— 17. πρότερον] scil. quam, ut eo modo juret. Wolfius in hoc loco interpretando humani quid passus est, existimans subaudiri ἢ πιστὸς εἶναι. quæ ratio sensum suppleudi prorsus abhorret. unde nil mirum, quod ipse, incommoditatem hujus interpretationis sentiens, admonitionem subjecerit, locum hunc suspicione mende non vacare.

— 22. καὶ ἐνεῦν] καὶ significat h. l. non copulam, sed *quodcunque tandem*.

— 24. ὡς οὐ κατωμοσιμένος] suspectum mihi quidem hoc est. duplex mihi conjectura occurrit, aut: οὐχ ὡς σὺ [scil. ἠθέλησας ὀμόναι] κατωμοσιμένος τὸ πρᾶγμα. *non, ut tu, spe atque contentione hanc causam perjurio vincendi.* quomodo etiam Wolf conjecit. aut: προσυβρισθῆναι παρὰ τῶν, ὡς σὺ, κατωμοσιμένου τὸ πρᾶγμα. *et præterea quoque pati, ut injurias et contumelias ab iis accipiamus, qui, sicut tu, causam vinosæ vel perjurii adminiculo nil dubitabunt.* et hoc dedi de meo.

— pen. ἐνεῦν] malim ἐνεννίσι. *eorum vobis.*

1270. 3. καὶ εἰ μὲν ὀνομᾶ —] Citat h. l. Aristides πρὸς. p. 248.

— 27. χρήσιμα] post v. χρήσιμα addidi καὶ αὐτὸς, scil. ἐγὼ. *et ipsemet ego, et pater meus.*

1271. 1. οὐδὲν οὐδ' οὗτος] mediam vocem addidi, scil. χρήσιμα ὑμῖν γεγένασι.

AD ORATIONEM IN CALLICLEM.

1272. 17. *ὁ πατὴρ*] Tisias, ut patet e p. 1273. 7.

— 19. *ᾔδει*] scil. *τὸ ἀληθὲς τῶν πάλαι γεγενότων καὶ δύοντων περὶ τὸ χωρίον.*

1273. 1. *ἡμέτερον*] vis videtur in hoc voc. inesse, prædium nostrum, quod juris nostri esse sit, nemini licet nos impedire, pro habitu nostro in eo molientes quid et struentes.

— 8. *ἀποικοδομεῖς*] Citat h. l. Harpocr. v. *ἀποικοδομεῖς.*

— 12. *εἶχες*] malim *εἴχοντα* te et patrem tuum.

— 17. *ὅσπερ ἐμοῦ νυνὶ*] malim transponi vocabula, *ὅσπερ νυνὶ, ἐμοῦ*, aut *ἐμοῦ, ὅσπερ νυνί.*

— 19. *ἐκεῖνος*] scil. *ὁ διαιτητής.*

— 21. *ῥᾳδίως*] pro *ῥᾳδίως* alii dant *αἰσχρῶς*, alii *μισθῷ.* posterius facile admiserim, sed non sine altero, seu *ῥᾳδίως*, seu *αἰσχρῶς. τούτους* redit ad Callielem et Callieratem et socios eorum.

1274. 10. *ἀλλ' οὐκ οὖτοι*] scil. voluerunt arbitris sequis rem permittere, quamquam nunc quidem dicent se voluisse.

— 16. *τῆς χωρίας*] non cum *συμβέβηκεν* cohæret, nam id accusativum sibi jungi postulat, sed cum *συμβαίνει.* Aut cohærebit hic dativus cum *καταῤῥέον*, ut *ὕδωρ τοῖς χωρίοις καταῤῥέον* idem sit, atque *ὕδωρ εἰς τὰ χωρία καταῤῥέον.*

— 20. *τυπαῦτα τοῦτ'*] scil. *τὸ ὕδωρ.* Suspicatus tamen aliquando sum leg. esse *τόντ'* loco pronominis. *τυπαῦτα τόντε* est pleonasmus Atticus.

1275. 13. *συμβίβασαι*] subaudi *τῷ ἡμετέρῳ χωρίῳ.* quod nescio an addendum sit.

1276. 9. *ἀλλ' οἷα ἂν τοιαυτία*] correxi *ἀλλ' οἷα αὐτὸ τοιαυτία. et annon potius, prorsus contrario modo, solemus nos omnes?*

1277. 2. *ὅστις ἂν θάτερ'*] pro media voce correxi *ἀνά. per reliqua quaque prædia*, in reliquis quoque prædiis, *quæcunque.*

— 10. *ὅ*] id est, *διὰ, quapropter.* ego tamen sic malim legi: *ὃ δὲ καὶ πάντων ἐστὶ δικαιότατον,* Καλλικλῆς *μὲν* (sine *εἰ*).

— 13. *τοῦ χωρίου*] scil. *τοῦ ἡμετέρου*, aut *τῷ ἑαυτοῦ ἰδίῳ.*

— 24. *γὰρ*] correxi *δέ.* respondet enim præmisso *μὲν* v. 22. *οὗτοι* sunt Callicles, et Callieratus, et reliqui eorum socii. *ἰκεῖνοι* sunt vicini actoris. *tametsi*, ait, non desint, quibus vicini mei me offendant, et causam mihi præbeant cum ipsis querendi, hac tamen in parte nil peccant, neque me incusant ideo, quod ego in ipsorum fundos aquam e prædio meo immittam. *εἰ καὶ κατὰ μηδὲν ἄλλο περὶ αὐτῶν ἐστὶ λέγειν, ὅτι μοιχερίαν αἰτίαν ἴσχουσι.*

1278. 1. *ὦ*] alii dant *ᾧ.* utrumque recte. *ᾧ* cohærebit cum *ἥμαρτε*, *ὦ* autem cum *εἰσιτέον* v. 7. Constructio est: *ὦ εἰσιτέον σαφέστερον ὅτι ἥμαρτε*, noto Atticismo, pro *εἰσιτέον, ὅτι αὐτὸς ἥμαρτε.*

— 4. *χλίδα*] Citat h. l. Harpocr. v. *χλίδος.*

— 16. *ἐκείνου*] redit ad matrem Callicli.

— 27. *ταιχίαν*] est id, quod nos Germani appellamus *einen Schuppen*, aut *Schoppen* [*a shed, cart-house*], unde nomen *scabinorum* exstitit, est in villis area vacua, tecto superne munita, carribus ibi reponendis. *porticum* dixeris.

— ibid. *παλαιὰν*] ruinosum, male fultum, tignis cariosis et exilibus.

— pen. *ἐκπεπλάσθαι*] macerie: villæ suæ vim publicam contingentis.

1279. 11. *βούλεμαι δὲ καὶ*] subaudi *τοῦτον.*

— 22. *τὸ παράπαν ἅπαντα*] alterutrum horum redundare videtur.

1280. 7. *ἀποικοδομικῶν*] scil. *τοῦ ὕδατος. aqua ædificiis*, vel *manibus oppositis exclusa.* aut etiam *τοῦ χωρίου. villa hujus Callielis adversus impetum aquæ communita.*

— 20. *τοιαύτην ἐτέραν δίκην*] qualis scil. prior illa fuit, aut etiam, qualis hæc est, quæ nunc agitatur.

— ibid. *ἐκγραφόμενος*] ita machinatus, ut in libelli accusatorii a se in ista causa præteri exhibiti fronte, non meum, sed Callari nomen, servi mei, scriberetur a scriba publico. Sed quæ de causa Callari narrat, minus intelligo.

— 21. *τῶν ἐμῶν δούλων*] correxi *τὸν ἐμὸν δοῦλον* ex ingenio meo. non tamen me fugit, posse vulgatam defendi, si *τινὰ* subaudiatur.

1281. 20. *χαλεπὸν ὦν*] id est, *καίτοι χαλεπὸν ἐστι ζημιοῦσθαι.*

AD ORATIONEM IN DIONYSODORUM.

1282. 1. *κακοῦς εἶμι*] intelligitur hoc e p. 1284. 26.

1283. 4. *γραμματιδίου*] *γραμματίδιον* et *βιβλίδιον* quomodo differunt? videtur alterum ipsa membrana fuisse, in qua tabulæ contractus exararentur, alterum involucrum.

— 8. *τὸ βίβαιον*] si *τὸ βίβαιον* cohæret cum *πρᾶξαι δοκεῖ*, et pecuniam significat, quam quis in manibus habet, tum stare quidem potest vulgata distinctio, sed pro *λαβόντες* leg. erit *μαθόντες.* qua de causa,

quo moti e manibus certum dimittimus pro incerto? nummos præsentes pro spe dubia. sin autem προΐμεθα per se stat, et sic nude usurpatum est pro πρειμεθα τὸ ἡμέτερον ἀργύριον, tum mutanda erit distinctio ad hunc modum: τί λαβόντες τὸ βέβαιον, quodnam genus securitatis vel cautionis adepti, προΐμεθα, dimittimus nostros nummos?

— 20. ἔρρε] bene habet. Appellant sic Græci eam anni partem, qua fruges et poma uvæque maturescunt et colliguntur.

1284. 1. ζημιώσων] mulctandus enim procul dubio secundum leges erat actor, si Dionysodorus potuisset evincere, actorem contra sententiam contractus egisse, qui contractus creditori jus adimebat debitorem de solutione pecuniarum creditarum postulandi, si navis perisset. sed aiebat Dionysodorus navim perisse, negabat actor.

— 10. ἡμῖν] mihi et socio meo Pamphilo.

— ibid. Μεταγειτνιῶνος] Ergo Metagitnion erat mensis vernus, quia contractus mercatorum vel naviculariorum plerumque semestres erant a mari aperto ad mare clausum.

— 11. ἐπὶ τῇ ναῒ] subaudi τῇ ἑαυτῶν.

— 19. ἀμφοτερόπλουν] Citat h. l. Harpocr. v. ἀμφοτερόπλουν.

1285. 3. ἄρξαντος] correxi ἄρξαντος. Hoc de Cleomene nihil comperi. constat tamen ex hoc loco, magnam ejus in Ægypto potestatem Alexandro M. superstite fuisse.

— 6. συνιστὰς] imperans, edicens, statuens, pro arbitrio suo, et mandans suis procuratoribus per literas, quanti identidem velit frumenta sua vendi.

— 9. ταῖς ἐμπορίαις] correxi ταῖς ἐμπορείαις. Kuster ad Suid. v. συνετριήθη t. III. p. 403. qui locum hunc ibi, sed longe aliter, affert, vult τοῖς ἐμπορίοις, *naves ad emporia appellabant*. pronuncians, tam leotionem vulgatam ταῖς ἐμπορίαις, quam leotionem a Suida prolatam τοῖς ἐμπόροις perinde vitiosam esse. Ego vero ut in hoc Kustero assentior, ita conjecturam ejus probare nequeo. Sententia est: *alii* itinera maritima faciebant, iisdem in navibus, in quas impositæ essent merces a Cleomene ex Ægypto quaquaversum dimissæ, iisque mercibus ut custodes præerant, videntes, ut tuto in portus quæque suos deveherentur, in manusque eorum traderentur, quos Cleomenes in portu quoque constituisset, qui merces eas venderent.

— 21. ὁ Σικελικὸς κατάπλους] cum Athenas venisset classis frumentaria cum frumentis e Sicilia advectis.

— 23. οὗτος] Dionysodorus.

— 26. πῶρας οὖν λαβὼν ὁ Παρμενίσκος] dedi πῶρος δ' οὖν, λαβὼν γὰρ ὁ Παρμενίσκος. *ut breviter dicam, cum Parmeniscus accepisset literas.*

1286. 1. ἀποδίδοται] Ego de meo dedi ἀποδίδονται, quo in plurali omnis difficultas tollitur. vendunt, Parmeniscus puta ejusque socii.

— 2. καταφρονήσαντες] desitne hic loci aliquid, nec ne, in dubio relinquam. pluralis certe numerus est tuendus. redit enim ad utrumque, Dionysodorum et Parmeniscum. si quid deest, videtur ὅτι φαίνονται deesse. *quo constat eos contrasisse.*

— 14. δανεισάντων] subaudi ἡμῶν.

— 17. αὐτοὶ δὲ οὐδὲν μᾶλλον —] Sententia est: illos nihilo propterea magis huc cum nave sua appellere, tametsi discrimen videant, in quod nos fraude sua conjecissent.

— 21. ἀλλὰ] hic non est adversativa, sed significat, *saltim, minimum*, si nihil aliud, hoc tamen.

— ibid. τοὺς τόκους — τοὺς ἐξ ἀρχῆς ὡμολογηθέντας] poterat enim actor, si stricto jure vellet uti, duplum postulare, quia conditionibus contractus non fuerat satisfactum.

— 26. τὸ πρὸς μέρος] omittunt aliqui præpositionem. ego vero teneo, existimans idem esse, atque si dictum esset: τὸ συμβαῖνον μέρος τοῦ τόκου πρὸς τὸ ἀνήλωσον μέρος τοῦ πλοῦ.

1287, 6. οὐδὲν μᾶλλον] non ideo magis, quod sic præ se ferret, in animo habens oblatam pecuniam dare. neque parum in animo habebat id facere, quod aiebat, quam si nil dixisset.

— 15. τὸ ἐκ τῆς συγγραφῆς δίκαιον] quo poteramus duplum postulare.

— 19. ἀναιρούμεθα] correxi ἀναιρώμεθα. facetus est dialogismus actoris cum Dionysodoro. Tollite, ait Dionysodorus, tabulas contractus. Nos tollamus? respondet actor. tune serio vis, ut tollamus? id nunquam fiet.

— 20. οὐδὲν γε μᾶλλον] scil. τοῦτο ποιήσομεν, ἢ ὁτιοῦν, scil. ἄλλο τῶν ἀδυνάτων, aut τῶν αἰσχρῶν καὶ δεινῶν. non magis hoc faciemus, quam aliud quicquam eorum, quæ fieri nequeunt, aut sunt turpia et infanda.

— 24. ἢ τί τὸ ἰσχυρὸν] possit hic articulus videri supervacaneus. verum tamen locus similis, qui est initio hujus orationis p. 1283. 8. possit ei succurrere. malim tamen ἢ τί ποτ' ἰσχυρόν.

1288. 4. κριθῆναι] ita positum est in bivio, ut a legente debeat tacite iterari. idem est ac si dixisset: ἀξιούντων ἡμῶν Διονυσόδωρον κριθῆναι [id est, ἵνα κριθῆναι], ὡς ἀτοίμων ἡμῶν ὄντων κριθῆναι.

1289, 21. συγκεχωρηκέναι] id est, ἀφεικέναι, remisisse usuram argenti, quæ ipsis

ex præscripto contractus Rhodo Athenas erat solvenda. Nomen enim erat Alexandriæ contractum ea lege, ut Athenis persolveretur. Verum fœneratores illi cum Rhodum venissent, satis habebant, pecuniam recuperare cum ea usuræ parte, quæ esset ab Alexandria inde ad Rhodum solvenda; alteram partem usuræ, quæ fuisset Rhodo Athenas solvenda, remittebant.

— ibid. τὰς εἰς Ῥόδον] via scil. æstimata, nos ab Alexandria ad Rhodum, sed ab Athenis ad Rhodum.

1290. 8. πλεῖμον] vocabulum hoc, quod aliquoties per hanc orationem recurrit, ubique per ω exaravi.

— 14. ὧν μέντοι αὐτοὶ ἴσασι κύριοι αὐτοὶ δὲ οὐ ταῦτ' ἀπέστελλον] correxi: ὧν μέντοι αὐτοὶ ἴσασι κύριοι οὗτοι, οὐδὲ ταῦτ' ἀπέστελλον. *verum ne ea quidem omnia hi*, Dionysodorus et Parmeniscus, *quæ in potestate sua habebant, huc mittebant*. codices primum αὐτοὶ omittunt, ego servavi, sed contra secundam eum οὗτοι mutavi, meo arbitratu.

— 16. ἐκλεγόμενοι τίνων] idem est ac si dixisset: ἐκλεγόμενοι ἵνα, ὧν τιμαί.

— 25. ἀλλὰ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν] fero vulgatam, si sententia est: ἀλλὰ τοῦ ἴχεσθαι ὑμᾶς τοῦ συμφέροντος ὑμῖν. *sed documento est, vos lucro vestro servire*. sed nescio, an orator sic reliquerit.

1291. 1. οὐδὲν ἀδικεῖται ὁ πισθεὶς, ἢ ὁ πείσας] correxi: οὐδὲν ἀδικεῖται οὔθ' ὁ δοὺς, οὔθ' ὁ πισθείς. vid. vulg. nata esse e varia lectione quorundam librorum, quæ fuit hæc, ni fallor: οὐδὲν ἀδικεῖται ὁ πισθεὶς, οὐδ' ἀδικεῖ ὁ πείσας.

— 4. ποῦ] correxi ποῖ, *quo? quorsum*.

— 21. καὶ τὸ παρὰ τὴν ἄφεσιν] τὸ abest ab Aug. pr. quod si admittatur, quamquam ego equidem haud auctor sim, significabit περὶ τὴν ἄφεσιν, *quod attinet ad remissionem*.

1292. 13. τοῦτο] scil. τὸ περὶ τὴν συγγραφὴν καὶ τὰ ταύτης δίκαια.

1293. 16. ταῦτα] malim ταὐτὰ, aut καὶ ταὐτὰ, propter sequens ἡ αὐτὴ πρᾶξις. unde facile patiar abesse κοινὰ, quod a Bav. abest.

1294. 21. καὶ γὰρ τοῦτο — θαάσασθε τὴν ὑπερβολὴν] aut τούτου leg. videtur, aut καὶ τὸν ὑπερβολήν.

1295. 9. ὑπὸ τῶν δικαστῶν] tuo enim consilio id factum est. tu voluisti eam huc dirigere. cujus malitiæ si dignes dares pœnas, morte dares ab his judicibus condemnatus.

— 21. σύμπτωμα] Phrynichus p. 104. v. σύμπτωμα hoc uno loco ait a Demosthene usurpatum.

— 26. καὶ τοὺς τέκνους] non autem duplum, ut in tabulis cautum erat.

1296. 26. ἔπεισαν ἡμᾶς] scil. λαμβάνειν.

1297. 10. κρίνετε] malim κριεῖτε.

AD APPELLATIONEM IN EUBULIDEM.

1299. 11. πάσης] correxi πλείονος. vulgata si servatur, μᾶλλον erit ante ἢ τούτων addendum.

— 17. παροξύνεσθαι] correxi παροξύνθαι. citat h. l. Harpocr. v. ἀποψήφισις.

— 21. τὸ καθ' αὑτὸν] scil. πρᾶγμα, vel πάθος, vel ὄνειδος, vel ἔγκλημα.

— ult. ἃ νομίζω — πρῶτον — δίκαια] f. ἃ νόμιζω — πρῶτον — δικαιον.

1300. 10. τὴν τοῦ πράγματος ὀργὴν] id est, τὴν ὑπὲρ, vel κατὰ τοῦ πρ. indignationem vestram ob illud facinus, et animadversionem in ejus reos. Significat clandestinam violentamque multorum in jura civitatis invasionem.

1301. 4. ἔφασιν] Citat h. l. Harpocr. v. ἔφασις.

— 21. ἐνεκάλει] correxi ἀνεκάλει. *solebat* (aut Eubulides, aut potius scriba publicus) *nomina popularium recitare, si qui essent evocandi.*

1302. 27. παρὰ τούτων] dedi παρὰ τούτου. ab Eubulide. potest tamen vulgata ferri, si ad Eubulidis complices nequitiæ refertur.

1303. 3. ἐν ἅπασι] delevi præpositionem. vulgata si servatur, erit exponenda, in toto conventu popularium omnium.

— 15. ἡμῖν] correxi ὑμῖν ex mente Wolfii. jusserat enim senatus in peregrinos jura civitatis præter jus usurpantes inquiri.

— ibid. πλείους ἢ εἴκοσιν] non convenit cum superioribus p. 1301. 27. ubi ait in demotarum, qui cuncti erant 73, numero se fuisse ferme sexagesimum. Supererant ergo tredecim, non plus viginti. sed oratores causæ serviunt, eandem rem, prout expedit, modo amplificantes, modo extenuantes.

1304. 7. Δεκελικὸν] correxi Δεκελειακόν. conf. Valckenaer ad Ammon. p. 100. v. ξενίζειν.

1305. 10. καὶ] post εἶναι delevi, quod servari potest, si lectionem marginis Lutet. sequaris.

1306. 1. καὶ νῦν ἐγὼ λέγω] bene habet hæc lectio, solummodo a me erat distinctione adjuvanda et illuminanda. posui comma post ἐγὼ, ubi ζῶ subauditur. λέγω hic loci, ut sæpissime apud Demosthenem, et ejus imitatorem Aristidem, valet idem atque δηλονότι, *scilicet.*

— 3. ἢ πῶς δυνατὸν] videtur species scholii, aut variantis lectionis habere. idem enim est cum ἔνεστι.

— 7. ὑποψίαν τιν' ἴσχειν] hoc τινὰ non cum ὑποψίαν cohæret, sed per se stat, et est masculinum, non fœmininum. et subauditur ἄνθρωπον. *hominem aliquem habere hanc suspicionem*, i. e. suspicari.

— 8. παρίσχετο] post παρίσχετο videtur deesse φάσκοντας εἶναι, aut ὁμολογοῦντας εἶναι. *si præstitit et in medium produxit cognatos, qui, cum affirmarent, aut faterentur, se cognatos ejus esse, tum iidem quoque bonorum suorum participem eum redderent.*

— 17. ἐκεῖνον τὸν ξένον] addidi articulum ex Aug. sine quo si esset, probarem Wolfii sententiam, ad ξένον addentis ὄντα.

1307. 4. κατ' ἐκεῖνον] a parte patris.

— 12. τοὺς μηδὲν ἐν γένει τιθέντας ἰάσει] potest hæc lectio ferri, hactenus, ut ad ἰάσει, qui est optativus, subaudiatur τῶν ποιεῖν, et ad τιθέντας subaudiatur τινές. qui sinat quosdam, neque prohibeat, eum corpora hominum non cognatorum in monumentis gentilium tumulant. prætuli tamen e codicibus τοὺς μηδὲν ἐν γένει προσάπτοντας τιθέναι ἰάσαι. Præpositionem ἐν si quis delere malit, haud intercedam.

— 24. εἰ καὶ κατὰ θάτερα] scil. μέχρι τοῦ γένους. etiamsi a parte patris solummodo, aut a parte matris, civis fuisset, genitus a patre, qui esset civis, et matre, quæ non esset, aut a matre natus sive, a patre peregrino, tamen fuisset inter cives habendus, quippe qui natus esset ante archontem Euclidem, sub quo lex lata, ut postmodum, hoc est post illum annum, quo archon esset Euclides, quicunque liberos suscepisset e fœmina non sive, ut illi liberi nothi essent.

1308. 1. περὶ τὴν ἀγορᾶν] dedi de meo περὶ τῆς ἀγορᾶς. *præter decreta, quæ agunt de foro et negotiis*, quæ in foro exercentur, ut mercatus est rerum venalium.

— 13. τοῦτον] scil. τὸν νόμον.

— ibid. ἐκεῖνος] Solon puta.

— 14. ὅστις ψηφίσασθαι πάλιν ἀναπώσασθαι] correxi ὅστ' ἐψηφίσθη πάλιν τὸν αὐτὸν [scil. νόμον] ἀναπώσασθαι. *ut decerneretis, ut novus aliquis hujus legis lator, vel restaurator exsisteret.* qui fuit Aristopho. Sed quid opus erat legis a Solone latæ restauratione, cujus leges nunquam non in rep. viguerunt?

1309. 3. αὐτοὺς] correxi αὐτόν. Est idem atque si paulo latius dixisset: πρεσβεῖς μαρτυρεῖν [aut ἦκειν] ἐπιδημήσαντας, ὅτι ξένη ἦν, τελοῦσα τὰ ἐν τῇ ἀγορᾷ τελούμενα ξενικὰ τέλη, καὶ ὅτι ἐκ ταύτης ἡ ἐκείνης χώρας ἦν, Αὐδία, ἣ θρῆσσα, μετὰ τὸ ἐξετάσαι, ἀνδρικὴ ἦν, καὶ εἰ τὰ ξενικὰ τέλη ἐτέλει.

— 11. οὐδέν τι] correxi οὐδὲν ὅ,τι οὐ. *nihil non*, quicquid in buccam venit.

1310. 1. ἐὰν] correxi ἃ οὗτος. *si demonstro vobis, et in conspectum vestrum produco, matris cognatos, homines liberos, quales oportet esse, negantes, interposito jurejurando, ea vera esse, quæ Eubulides de ea calumniose affirmat.* ταύτας τὰς διαβολὰς per appositionem dictum est, et exponit superiora, ἃ κατατιθᾶται.

— 4. καὶ] post εἶναι delevi. possit καὶ servari, si ὁσίαν, vel ἀληθῆ addatur, *sanctum*, vel *verum* et *justum suffragium*.

— ibid. θέσθαι] cohæret cum ἀκούσαντες v. pen. p. 1309. Juvat hic genus actoris a parte matris proponere, quo res magis declaretur.

Demostratus Melitensis suscepit

ex uxore prima			ex uxore altera Chærostrata dicta		
1 Amytheonem		2 filiam, quæ e Diodoro Alæensi peperit	1 Timocratem		2 Nicaretam, quæ e Theocrito Halimusio peperit Euxitheum actorem.
Demostratus.	Callistratus.	Dexitheus.	Ctesibium.	Euxitheus	
				N. N. N.	

— 16. μαρτυρήσονται] idem est atque μαρτυρήσει. et hæc monumenta publica hac de re testabuntur. nam in illis publicis monumentis stabant stelæ, vel cippi, nominibus ibi sepultorum inscripti.

— 17. Ἀλαιεῖ] videtur h. l. in animo habuisse Harpocr. v. Ἀλαιεύς.

— 22. Πλειθεῖς] Citat h. l. Harpocr. v. Πλειεῖς. utra sit verior scriptio, hæc, an Πλειθυεῖς, an utraque bona et usu comprobata, quærant alii. v. Vales. ad dictum Harpocr. locum.

1311. 8. ἐστὶν] ante ἐστὶν videtur αὐτὸν deesse.

— 13. συμβῶσι] *convenerit in manus, et in thorum consenserit.*

— 14. αἰτιᾶται] scil. Eubulides.

— 16. διαγίνομαι] scil. *paulo post.* placet sic et suspendit impatientiam judicum audiendi de causis, cur mater actoris nutricem egisset; ut paterentur antea aliud quid magis necessarium exponi.

— 22. τῶν τι θείων] copulativam addidi. ambo Theocriti patrui erant, Lysanias et Charisius.

— 26. Θρασυβούλου] de hac Thrasybuli in Lesbum expeditione v. Simson Chron. ad A. M. 3613. et 3615.

— 27. αὖτη] correxi αὐτή.

— pen. Κλειδίκου] correxi Κλειδίκου, id est, Κλεοδίκου.

1312. 7. παῖδας] bene habet, tametsi blandiri possit lectio Augustani παῖδα, cum Protomachus e Nicareta non nisi unam filiam susceperit. nam παῖδας ποιεῖσθαι nihil aliud est, quam ἀναδέχεσθαι, et de omni prole usurpatur, sive ea singularis est, sive pluralis. ut etiam Latini voc. *liberi* usurpant, etiam de uno tantum infante. Forte voluit Aug. παιδοποιησάμενος uno vocabulo. Sed quid opus est, aies, his argutationibus? p. 1312. 10. filii Protomachi testes producuntur. Respondeo: non e Nicareta eos suscepit Protomachus, sed ex altera uxore, quam domum duxit post dimissam Nicaretam, quæ est illa ἐπίκληρος, si verum est, quod p. 1311. 11. dixit, Nicaretam Protomacho nil præter filiam peperisse.

— 8. ὃς] qui Protomachus.

— 9. ἐστὶν ταύτην καὶ πολῖται] qui differunt ἐστὸς et πολίτης?

— 15. παρὰ τοῦ Πρωτομάχου] nam e domo Protomachi adhuc superstitis in domum Theocriti concesserat Nicareta. Protomachus autem aliam duxerat uxorem, τὴν ἐπίκληρον. et ea liberos illos, qui v. 10. testes producuntur, sustulerat. Postmodum filiam, e Nicareta susceptam, vivus adhuc despondebat adultam Eunico Cholargensi.

— 21. ψηφίσαιντο] correxi ψηφίσαιτο in singulari. redit enim ad εἰ μηδείς. quorum illud in fine v. 18. hoc v. 20. legitur. *Si quis peregrinum me censet esse, quamvis, in tanto numero testium me secundantium, nemini eorum controversiam de statu civili moveat.*

— ult. εἰ μὴ πολῖται] subaudi ὄντες, ἡμᾶς αὐτοὺς πολίτας ἀνεφαινόμεθα. *si nos, qui cives non essemus, tamen pro civibus nos gessissemus.*

1313. 18. ἐπιδείξω] post ἐπιδείξω videtur πρότερον, aut πρῶτον deesse, quod idem

est ac si dixisset, *ἐπιδείξω, ὅτι ποιῶ*, vel *ποιήσω. planum faciam, me facere, aut fecisse omnia, quæ me facere par erat, quippe qui producam testes.*

— 24. *πρεσβεῖον*] scil. *κληροῦσθαι.*

— 25. *τούτων*] pro Eubulide, et ejus sodalibus.

— ibid. *τοῦτο*] ipsum Eubulidem, qui, ut demarchus, necessario, de more, sacris omnibus demoticis intererat.

1314. 6. *τὸν καιρὸν — ὃν οἶδεἰς*] cum civitas decerneret inquisitionem in inquilinos jura civitatis falso usurpantes; quod tempus nemo tum norat unquam ventarum.

— 12. *ἐκεῖνος μὲν ὁ καιρὸς*] illud prius tempus, quum demotæ me dignum haberent, quem admitterent ad sortiendum super sacro Herculano faciendo.

— 17. *εἰ*] post *ἀχθεσθῇ* delevi. cohærent verba inter se sic: *ἐγὼ ὑπέλιπον ἐμαυτὸν Ἀθηναῖον.* cætera *καὶ μοι* usque ad *ἀχθεσθῇ* parenthesis includenda sunt signis.

— 21. *ἐξελεγχομένους — ἀποκεκριτομένους — πρεσβευομένους*] idem est ac si dixisset: *ἐξελεγχομένους, ὅτι τούτους μὲν ἀποκέκριται, ὧν εἰσὶ, πρεσβεύονται δὲ τούτων εἶναι, ὧν οὐκ εἰσί.*

— 27. *ἀλλ' εἰ τουτῶν συνῴδων*] scil. *αὐτοῖς, δικαίοις, αὐτοὺς εἶναι ξένους.*

— ibid. *ἐζήτουν*] dedi *ἐζήτουν'* [cum apostropho] *ἄν. quæsiissem parentes alios, quibus ipse memet oratione arrogarem, si conscius meis parentibus fuissem, eos esse peregrinos.* seu de meis si mihi certo constitisset, eos esse peregrinos, aut conditionis servilis.

1315. 2. *ὠφελουμένους*] correxi *ὠφελ. a me auditos, ornatos, beneficiis cumulatos.* et sic quoque sine dubio Wolfius exaraverat.

— 16. *Ἀπόλλωνος*] Citat h. l. Harpocr. v. *Ἀπόλλων πατρῷος.*

— 25. *ποῦ τί ποιήσας*] videtur hic addendum esse *φαίνομαι. ubinam deprehendor fecisse aliquid, et quodnam est illud, quod deprehendor fecisse, eorum, quæ —.*

— 27. *ὁ ἐμὸς πατὴρ*] malim ante vocem postremam addito commate et articulo sic legi, *ὁ ἐμὸς* [subaudi *πάππος*], *ὁ πατήρ. ubi patris mei avus, ubi patris pater, ubi pater ipse.* ut tres sint, non duo, quemadmodum in vulgata, commemorati actoris majores. et sic nullus dubitavi meo periculo emendare.

1316. 4. *μαρτυρῶντας, ὀμνύοντας*] sustuli comma, et o posterius e voce secunda. *si testentur jurati se esse cognatos.*

— 8. *Ἀλιμουσίων*] Citat h. l. Harpocr. v. *Ἀλιμούσια.*

— 10. *παρ' ἐμῶν*] dedi *παρ' ἐμοῦ.*

— 12. *οἰδὲν*] exaravi cum apostropho *οἰδὲν'*, ut esset pro *οἰδένα. neminem a vobis fuisse privatum exclusumve, ab accusando, aut a defendendo.*

— 17. *ἕ*] correxi, *ᾗ. qua re, quo instituto.*

— 18. *βουλεύοντας ἐξελέγχετε*] correxi *ἐπιβουλεύοντας ἐξελέγχητε*, in imperfecto, ob præmissum *ἀνεστηρεῖτε*, ex auctoritate Augustani. aut si *ἐξελέγχετε* bene habet, tum *ἀνεστηρεῖτε* item, in præsenti, erit ex Aug. adsciscendum.

— 22. *παρ' ἡμῶν*] id est, *ἐν τῷ ἡμετέρῳ δήμῳ, τῷ τῶν Ἀλιμουσίων.*

— 25. *ἀνδρώων*] scil. *οἰκιῶν ἀποφηναμένων. expulerunt e domo sua nonnullos grandes natu.*

1317. 6. *δραχμὰς*] imo vero *μνᾶς.* quinque drachmæ summa sunt æris nimis minuta. decem drachmas, si inter 73. demotas dividas, singuli vix obolos singulos accipiant.

— pen. *τῷ τοῦτο δῆλον; ὅτι*] forte sic est distinguendum: *τῷ τοῦτο; [id est, hoc τίνι τοῦτον ἐποίησε] cur sic? quid ita?* respondet: *δῆλον, ὅτι — ideo nempe, ut constat, quod —.*

— ibid. *ἀπάσας*] subaudi *ψήφους. calculis omnium demotarum.*

— ult. *πατέρων*] de meo patre, et de patre Eubulidis.

1318. 6. *τούτων*] redit ad Eubulidem ejusque socios. et cohæret cum *ὅστις.*

— 10. *ὅτι*] correxi *ὅτε. cum.*

— ibid. *διστάσεως*] *sine discordia.* malim tamen *συστάσεως, sine factione, colluvione, conspiratione,* ut est in Bavarico, ut rei præsenti convenientius.

— 13. *δεσμασθέντας*] hunc, aut similem hujus orationis locum in mente habuit Harpocr. v. *δεσμασθείς.*

— 27. *τὰ ὅπλα*] *scuta*, non *arma.*

1319. 6. *ἔπεισεν*] vel, ut Aug. dat, *ἔπεισε*, non placet. Sententia postulat *ἴστω*, aut *εἰστηρεῖτε*, aut simile quid. *cum sint tot argumenta*, aut *cum abundem tot argumentis causæ hujus meæ defendendæ.*

— 8. *ἀφανίζειν*] in Aug. est *ἀφανίσαι.* malim *ἀφανίσαι.* ob præmissam *δεσμάξασθαι.*

— 10. *ἡ ἀτυχία*] expunctio mei nominis ex albo demotarum.

— 15. *καλοῦμαι*] scil. *μάρτυρας.*

— ibid. *ἴσχυε καὶ ἄλλα*] addidi *καὶ.* citat h. l. Aristides *τέχν.* p. 132.

— 22. *ἐμοῦ*] dedi de meo *ἐν ἐμοῦ. ut vos audiatis*, vel loco vestro, aut *ἐν ἐμοῦ, eorum vobis.*

— 24. *τέτταρις ἀνῳλαὶ* Theocritides, Charisiades, Niciades. quartam adhuc quæro.

— 25. *ἀνῳλιαδοῦς* Nicostratus.

— 26. *αὐτῶν*] scil. *τῶν οἰκιῶν*, v. 23. *tum illos, qui in matrimonium duxerunt mulieres, quæ sunt in eorum* [necessariorum patris mei puta] *numero.* in Augustano est *αὐτῷ.* potest etiam hoc explicari et defendi. *τὰς ἀνῳλὰς τὰς οἴκοι αὐτῷ*, scil.

τῷ ἐμῷ πατρί.

— 27. δημόται] post δημόται videntur hæc deesse: παρ' οἷς συνέβη, *demotæ, apud quos contigit patri sæpius probari.*

— pen. καὶ αὐτοὶ διωφισμένοι φαίνονται] malim: καὶ αὐτοὶ δι' ὧν τοῦτο διωφισμένοι φαίνονται, scil. ὅτι ὁ ἐμὸς πατὴρ πολίτης ἦν. *et patri nunc, hos ipsos Eubulidem ejusque socios sententiis suis confirmasse, meum patrem civem esse.*

1320. 4. οἰκεῖοι] post οἰκεῖοι videtur εἶναι deesse. v. p. 1319. 23.

— 5. πρῶτον μὲν ἀδελφοῦ δύο υἱοί, εἶτα τοῦ ἑτέρου ἀδελφιδοῦ δύο υἱοί] Sic integravi hunc locum ex Augustano. quamquam ne in hac quidem lectione acquiesco. nam ἑτέρου additum demonstrat, aut ἀδελφοῦ pro ἀδελφιδοῦ leg. esse, aut pro hoc illud. Si utroque loco ἀδελφοῦ adoptamus, alterius fratris liberi erunt liberi Amytheonis, e quibus solus Demostratus supererat. alterius, liberi Timocratis. Verum Timocrati non fuit nisi unus Euxitheus. Ergone utroque loco ἀδελφιδοῦ est leg. Sed tum Demostrati, ex Amytheone nati, nulli liberi in superioribus sunt commemorati. Quare nescio, an satius sit lectionem marginis Lutetiani adoptare. Num est leg. πρῶτον μὲν ἀδελφιδοῦς [is est Euxitheus], εἶτα τοῦ ἑτέρου ἀδελφοῦ [is est Amytheus] υἱοὶ δύο. verum p. 1310. dixerat, filiorum Amytheonis solum Demostratum superesse. Quicquid ago, non expedio h. l.

— 20. διὰ τοῦτον τὸν ἀγῶνα] malim: διὰ τούτου τοῦ ἀγῶνος.

AD DELATIONEM IN THEOCRINEM.

1322. 1. ἡμῶν] erat enim actori frater, Aristocrates, cujus facit mentionem p. 1343. 4.

— 2. περὶ τὴν πόλιν] h. e. in causa publica. tulerat enim pater actoris, qui actor est Epicharos, legem, vetustis legibus adversantem, quo facto majestas populi violabatur. v. p. 1326. 2.

— 3. διαλοῦ] quia mulcta illa non fuerat stato tempore soluta.

— 6. ὑπολογισάμενος] Tayl. valt ὑπολογισάμενον. Sed vulgata bene habet. Infinitivus etiam cum nominativo amat copulari. vel referri potest nominativus ad ἠγνόημεν.

1323. 4. ταῦτα] malim ταύτας. ut ad ἐνδείξεις redeat.

— 5. καινότατον] novissimum, recentissimum. nam alias vocabulum hoc solet orator aliter usurpare.

— 14. Νόμος. Φάσις.] Φάσις expunxi. recte enim p. 1324. 7. demum suo loco legitur. nondum illa Φάσις recitatur (nam id p. 1324. demum fit), sed lex solummodo.

— 18. ἔστι δὲ] correxi ἔτι δὲ judicio meo. *praeterea quoque lex haec ista denuntiat.* subauditur enim προλέγει ὁ νόμος e v. 16.

— 20. ᾧ Θεωρίνῳ] haec tibi dicta velim et scripta existimes.

— 22. τὰ τῆς πόλεως] scil. δίκαια, ἢ συμφέροντα.

— 23. κατὰ ταύτην τὴν ἔνδειξιν] secundum hanc, quam jussu patris contra te exhibui praetori, accusationem, titulo ἐνδείξεως.

— 24. φήναντι] correxi φήναντα ex editione et conjectura Wolfii. Constructio haec est: *aio Theocrinem teneri τῷ* [*culpa tuῦ*] *μὴ ἐκπεφευδεῦν, quod non persecutus est litem,* φήναντα, *posteaquam, φάσιν exhibuisset contra Micionem.* φήναντα non cohaeret cum *Mulona* ita, ut ad eum referatur, sed refertur ad Θεωρίνον. et est idem ac si dixisset: ἐκεῖνόν ἔφην ὁ Θεωρίνης τὸν *Mulona.*

1324. 4. καὶ μηδὲ ἓν ἔστε λόγους λέγειν, εὐρεθέντες τἀληθῆς] correxi: καὶ μὴ ἓν ἔστε λόγους αὐτοὺς λέγειν [h. e. μὴ ἐπιτρέψητε αὐτοῖς λόγους λέγειν], εὑρόντες τἀληθές. *invenietis verum, si non sinetis eos nugas agere, et mendaciis vos circumvenire.*

1325. 4. μήτε τοὺς ἄλλους] id est, τοὺς μὴ ἀδικοῦντας τῶν ἐμπόρων. dissimiles illis mercatoribus, improbis, h. e. probos et honestos.

— 8. τῶν συκοφαντούντων] malim συκοφαντῶν in nominativo singulari, et sine articulo, tametsi sequitur αὐτῶν. nam τις complectitur multitudinem, et αὐτῶν idem est, atque τῶν τοιούτων. Sed potius dedi de meo sensu πρὸ τὰ τῶν συκοφαντούντων.

— 13. εἴ μέν τι πεπονικότα] malim εἰ μέν τι εἰδὼς πεπονικότα. nam sine dubio deest h. l. aut εἰδὼς, aut simile quid, tametsi Dorville ad Chariton. p. 642. Tayloro subscribit, existimanti πεπονικότα esse accusativum absolutum. Non me fugit, a Graecis ejusmodi accusativos absolutos usurpari. Sed hic locus illis nullus est, et poterant ei rei exempla accommodatiora proferri. Constructio est: εἰ κεφάλαια Θεωρίνης τὸ πρᾶγμα, εἰδὼς (*cum sciret, quamquam nosset*) τὸν Μιλησια πεπονικότα τι τούτων, ἃ πεπονικέναι τὸν Μιλήσια ἔγραφεν ὁ Θεωρίνης.

— 21. καὶ τὸν νόμον οὐ μόνον τὸν πρότερον, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑστερίως] sensit Jurinus loci vitium, et quodammodo indicavit, sed non persanavit. Solummodo καὶ sustulit. Sed tum οὐ μόνον stare nequit. videtur orator dedisse: οὐ μὲν τὸν πρότερον, ἀλλά γε τὸν ὑστερίως — *non superiorem quidem illam legem violavit, verum tamen hanc certe posteriorem violavit.* dedi de meo: εἰ καὶ μὲ τὸν πρότερον, ἀλλά γε τὸν ὑστερίως.

— 25. πρόττοντα] subaudi ἑαυτόν. nil erat, cur Wolfius hic obhaeresceret, quamquam ejus πράττων, si libri dent, non sim repudiaturus. utrumque perinde bonum est. Sententia est: justis et honestis agendi modis indipisci partem bonorum ratam, h. e. dimidiam, ut e versu pen. constat.

1326. 7. φανήσεται] ante φανήσεται videtur deesse καὶ γὰρ κατὰ τοῦτον. nam et ex hac lege constabit eum erarium esse. nisi brevius malumus ᾧ [scil. νόμῳ] φανήσεται, quo ducit Bavar. dans ὃ φανήσεται. facile potuit ω excidere in confinio cum eadem litera in fine vocis proximae. et dedi ᾧ de meo.

— 15. ὀλίγων] correxi ὀλίγων. nam ea vera est lectio veterum editionum, prae qua neque Lambinus, ab inepto scholiasta deceptus, intrudere vitiosam, neque defendere factum hoc Taylorus, debuerat. opponuntur hic inter se *pauci homines*, qui sunt mercatores et navicularii, cum *multis*, qui sunt tota tribus Attica, decima pars populi; tum homines *plerumque*, per maximam vitae partem, *domo absentes*, cum iis, qui *nunquam domo abeunt.*

— 16. ὅστις ὁ Μιλησ] scil. πλεῖ, vel φοιτᾷ. ὅστις non ad Micionem redit, sed ad Theocrinem.

— 20. εἰδὼς — ζιαζόμενος] *cum sciret*, vel *quamvis teneret leges — tamen per vim*

et violentiam sese in forum ingerens.

— 21. βιαζόμενος] nil opus est, addi τούτους, scil. τοὺς νόμους. quamvis Taylor contendat id fieri oportere.

— 26. ὡς ἐκεῖνός (avus puta) ἐστιν] scil. ὁ ἐγγεγραμμένος, ærarius, in tabulis publicis ærariorum scriptus.

1327. 2. ἐγγράφεται] dedi simplex γράφεται. videtur, cum in aliis libris hoc simplex esse, tum in aliis fuisse εἶτα γράφεται. *nihilominus tamen publicas agitat accusationes.* indeque nata esse vulgata lectio vitiosa.

— 4. οὖν] Sententiæ melius conveniat μέντοι, *verumtamen.*

— 5. τοῦτ' εἶναι] correxi τούτου εἶναι. *verumtamen ipsum confiteri Theocrinem, illud es debitum,* non avi, sed *suum, ipsius Theocrinis hujus, esse.* nam τούτου redit ad rem, contra quem actor agit causam.

— ibid. κατετάξατο] deciderit cum tribulibus, de summa æris a se luendi, et certam sibi diem præfiniri curaverit, intra quam luaret.

— 8. ψήφισμα] cujus auctor fuit Scironides, aut, ut Augustanus perbibet, Critonides, cujus hæc fuisse videtur sententia: ut, si qui tribules ærarii essent, magistro tribus jus et potestas esset eos de reddendo ære debito admonere, et a recusantibus vel vi exigere.

— 15. ψήφισμα] videtur potius μαρτυρία, vel ὁμολογία τῶν φυλετῶν convenire.

— 17. ἃ τοῦτον] quam hunc Theocrinem luere debitum recusantem. nihil hic deest, quod visum fuit Tayloro. si quid tamen desit, videntur hæc desiderari: προσμίσητα τὴν ἀνάγκην. *quod luitionem extraxerit, donec vis sibi admoveretur.*

— 21. προσῶφλεν] non Theocrines, sed ejus pater.

— 23. διακαμένου] correxi διακησαμένου. qui genitivus aptus est e v. ἐκτιτικὸς τοῦ πατρός. cum Pater Theocrinis decidisset cum Ctesicle, qui patronus erat causæ adversariorum, qui Ctesicles hic prævaricationis insimulatur. διακεῖσθαί τινί τινα est, cum aliquo colludere, secreto depecisci, decidere, constituere, ut res amice aut tolerabilibus conditionibus transigatur. v. p. 1828. 4.

— οὐδὲν μὲν ἧττον] aut tollendum est μέν, aut cum μέντοι mutandum. *quas tamen Theocrines nihilominus debet,* etiamsi pater ejus cum Ctesicle causam hanc transegit.

1328. 19. ἐφείλεσθ' ὑμῖν] transposui verba, ut sententia sit: *non enim est exspectandum, Theocrinem vobis,* hoc est, *ad vos, esse confessurum, se ærario debere.*

— 22. οἴσειν] si bene habet, accipi debet pro οἰσείειν, vel προσοίσειν, *prolaturum esse.*

— 24. τοῖς ἐν αὐτοῖς τοῖς πράγμασι] servanda hic est præpositio ἐν. bene Græcum est ἐλέγχεσθαι ἐν τοῖς πράγμασι pro διὰ τῶν πραγμάτων, et solitum Demostheni sic loqui, quod index noster docebit, et præterea conveniebat, parietem quasi quendam intergerinum esse, qui primum τοῖς ab altero dispesceret.

1329. 4. ὑπὸ λόγου] contraxi in unum vocabulum ὑπολόγου, id est, λόγου τινὸς καὶ μνήμης ἀξιωθεῖσαν, ἢ ὑπὸ τὸν λόγον ἠγμένην.

— 5. προσέχειν —] distinxi sic: προσέχειν [subaudi ὑμᾶς], νῦν πρῶτον ἀκούσαντας. *ut par sit vos ejusmodi cuidam causationi animum advertere, utpote qui nunc primum eam audiatis.*

— 21. ἐρωτῶντας] non plane defendi nequit. referri enim potest ad δίκαιον v. 18. prætuli tamen, quod meliores codices dabant, ἐρωτῶντες in nominativo, quod redit ad δέξετε.

— 25. ἡμῖν] non culpo, malim tamen ἐν ἡμῖν, *coram nobis.* facile potuit ἐν excidere propter proximum μέν.

— 27. τούτοις] actori et ejus advocatis.

— ult. παρὰ τούτου] a Theocrine.

— ibid. πεπουηκέναι τῆς μαρτυρίας] correxi: πεπουηκότος καὶ τούτου διὰ τῆς μαρτυρίας. redit τούτου ad scribam Euthyphemum, et revocatur auditor atque lector ad p. 1324. 15.

1330. 7. ἀλλ' οὐ δίκαιον] scil. ὑμᾶς παρὰ τοὺς νόμους διὰ τοὺς τούτων λόγους ψηφίζεσθαι, v. p. 1329. 24.

— 14. μὲν] huic particulæ respondet δὲ p. 1331. 15. et v. præc. 14. μὲν iteratur in gratiam lectoris ad superiora revocandi.

— 18. ἐκποίησε] videri queat subaudiri posse ἀποχειροτονηθῆναι. Sed multo est probabilius post v. ἅπασαν deesse ἀστεφάνωτον. *in causa fuit, ut senatus,* vel collegium Thesmothetarum, *corona privaretur.*

— 19. αὐτῶν] scil. τῶν ἀρχόντων.

1331. 6. ἐκεῖνος] post ἐκεῖνος addidi οὗτος. quorum illud ad fratrem Theocrinis, hoc ad ipsum Theocrinem redit.

— 8. προκαλεῖσθαι] correxi προσκαλεῖσθαι. *in jus vocare.*

— 9. ἐστὶ, καὶ πρίτ.] post ἐστὶ addidi duo vocabula καὶ φιστός. pro *infido* enim fratre habebatur is, qui fratris cædem non in peremtore judicio aut manu armata exsequeretur, sed cum homicida depecisceretur. *fidus* contra, qui pretium sanguinis omne recusaret, sed homicidam aut exsilio mulctaret, aut manu sua talionis ergo interficeret.

— 10. τοσούτων] scil. ὅσων δεῖται Θεοκρίνης.

— 12. πάντων] significat gulam, ventrem, vestem, familiam, domicilium, gestationes, balnea, ædificia, alia, in quibus luxus ceraitur.

— 13. δι' ὅλου] per ventrem et gulam.

malim tamen δι' ἁ.

— 18. πατρὸς] scil. τοῦ ὑμετέρου.

— 23. λέγων] et v. 26. ψευδόμενος, quod est dictum ἓν διὰ δυοῖν, pro ψευδῆς λέγων, ad Theocrinem redit. Causa hæc Charidemi plane nobis est obscura.

1332. 13. δίδωσι περὶ τὴν λῆξιν] Wolfius edidit δίδωσι πρώτην λῆξιν. quod cum damnaret Taylorus, tamen in editione sua reddidit. in Ald. et Bavar. est πρός. dubius eram, num plane delerem, auctoritate fretus Augustani, a quo plane abest, an servarem πρός. placuit tandem servari, sed sic, ut uncis includerem. videtur duplex in libris antiquis olim versata esse h. l. lectio. altera hæc: δίδωσι προσιὸν τὴν λῆξιν. altera, quæ voce ista προσιὸν careret.

1333. 6. τοὺς παράνομα] mos loquendi postulat τοὺς τὰ παράνομα.

— 14. μαρτυρίαι] malim μαρτυρία in singulari. nam unius Aristomachi testimonium recitatur. et sic reperio quoque nunc in Aug. exaratum. quare sic restitui.

— 17. λαβεῖν] *a quibus nemo velit pecuniam acripere*, et ne in mentem quidem sibi venire spem ferendi ab iis alicujus emolumenti, quod inter omnes constet, eos non dare pecuniam, sed exigere.

— 22. θαυμάζῃ] adde tacite, in mente, cum legis, μὴ πιστεύητε. *nolite credere.*

1334. 1. πρόφασίς ἐστι τῆς ἐνδείξεως ἡ γραφὴ] Sententia videtur esse hæc: Theocrinem non alia de causa majestatis accusasse Demosthenem, quam ut hoc obtentu suæ adversus eum simultatis, et jactanda ad populum sua vigilantia et acerbitate erga omnes, qui majestatem populi deminutam irent, averteret a se discrimen hoc τῆς ἐνδείξεως.

— 3. ψήφισμα] correxi ψηφίσματα meo judicio. sunt enim duo psephismata, Thucydidis unum, alterum Demosthenis. v. p. 1333. 20. et v. 3. et totidem quoque Theocrinis erant γραφαί, una contra Thucydidem, altera contra Demosthenem.

— 7. οὔτε] aut οὐδὲν est leg. aut illo servato, statim post pro τοῦτο δὲ hoc ipso versu leg. est τοῦτό τε. sed prius malo. Pro Ἰνίους maluit Wolf Τυμβίους, Taylor autem cum majori probabilitate Αἰνίους, *Ænios*, incolas Æni, urbis in Thracia. Etiam hic locus, ut alii quidam loci hujus orationis, est perobscurus, propter ignorationem causæ. Nescimus enim, quid Thucydides suo psephismate, quid Demosthenes suo decreverit, quid Theocrines contra accusaverit. Haud scio, an hæc loquendi obscuritas ponderis aliquid eorum sententiæ addat, qui orationem hanc Demosthenis esse negant.

— 8. συναφαντούμενοι] et πυθανόμενοι v. 10. scil. Æmii, et τοῦτο ἐπραξεν, ὅπερ ἀναγκαῖον ἦν αὐτοῖς, v. 17. inter se cohærent.

— 16. παραδεξάμενον] id est, ὑποσχόμενον, ut Latinum *recipere*, h. e. spondisse. rarior hæc verbi significatio.

— 17. ταῦτα] malim ταὐτά. v. p. 1335. 4. partes tueri, studia eadem agitare.

1335. 7. ἐνδυάζοντας] difficile cum sit de scriptione et significatione hujus vocabuli pronunciare, acquiescendum est grammaticorum de eo traditis. videtur ἐνδυάζειν idem esse atque συνδυάζειν. istæ duæ præpositiones ἐν et σὺν sæpe in compositis verbis inter se alternant. erit ergo significatio hujus verbi, una cum alio eandem decuriam, h. e. societatem, sodalitium, collegium, frequentare. in istiusmodi verbis et dictis proverbialibus non solet analogia grammatica strictissime observari; secundum quam utique συνδυατίζειν melius conveniebat.

— 10. τούτους] correxi ταύτας, scil. ταῖς προφάσεσι.

— 17. τοὺς αὐτοὺς ὑμῖν τούτους παράσχηται] dedi. *eosdem ipsas leges.*

— 18. τῶν ὅπως ἔτυχε λεγόντων] idem est ac si dixisset: ἢ ὅπως τισὶ λέγων ὅπως ἔτυχε.

— ibid. ἀλλὰ τοὺς αὐτοὺς] id est, ἀλλὰ δεῖ νομίζειν ὑμᾶς, τοὺς νόμους εἶναι τοὺς αὐτοὺς, ἐάν τί τις αὐτοὺς ὑμῖν παράσχηται ἢ τοῖς ὀνόμασι συμπλέξας, ἐάν τι λέγῃ ὅπως ἔτυχε.

— 21. τοὐναντίον ἐστὶ] *contrarium ejus verum est, quod hic affirmat.* affirmat autem Theocrines, se a sodalitio quodam inimicorum superari, sed contra est. non ille, sed ego ab istiusmodi collegio inimicorum contra me conspiratorum afflictus sum.

— 23. ἐκεῖνος δ' οὐ, ἄλλος] correxi ἐκεῖνος, ἄλλον, cæteris omissis. *hoc modo, ut hac narratione, constabit vobis.*

1336. 4. τοῦτον] Demosthenem.

— 12. ἀνθυπομόσατο] Citat h. l. Harpocr. v. ἀνθυπομόσασθαι.

— ibid. ἐπεγγελᾶν] num εἰσεγγελᾶν. nisi si ἐπαγγέλλειν est, *diem dicere, in judicium vocare.*

— 12. αὐτῷ] Demostheni.

— 22. οὗτοι] advocati Theocrinis, simultates cum Demosthene simulantes.

1337. 12. κωλύειν τὸ πρᾶγμα] aut plane delenda sunt hæc verba, aut si locus ipsis suus relinquendus tamen est, malim τοὺς κωλύοντας τὸ πρᾶγμα. *tam instituende actioni ex eo genere, cui nomen est γραφή, quam adscribendis et proferendis verbis ipsis earum legum, quæ rem ejusmodi vetant.*

— 20. οὐδεὶς] post οὐδεὶς decet τί φέρων, vel simile quid. nam alias labet constructio. pendent isti infinitivi φοβεῖζειν et ἀξιοῦν.

— 27. ἡγούμενοι] concessi ἡγούμενος in futuro. *quasi vos ignoretis, aut alris igno-*

raturi.

— ult. ὀφελῇ] correxi et hic, et p. 1338. 6. et 14. ὄφλῃ. differunt hæc duo verba inter se. ὀφείλειν est *debere*, ut res alienum, quocunque modo, quod nondum sit persolutum. ὄφλειν est *condemnari mulctæ*, incipere res debitum reip. vel erario debere.

1338. 3. τοῦ νόμου δῆλον] malim τοῦ νόμου οὐ δῆλον. *quasi hoc ex ipsa lege non constaret.* est cavillantis.

— pen. οὓς ἔξεστι] correxi οἷς ἔξεστι. quod est planius, tametsi me haud fugit, posse vulgatam ferri, si οὓς accipiamus pro καθ' οὕς.

— ult. καθ' ὅν] correxi καθ' ὃν, scil. τρόπον.

— ibid. εἰσπλήσθαι] correxi εἰσπλήσθαις, secundam personam primæ sufficiens. quamquam, si recte rem supputas, non videtur inter primum et secundam personam differentia hic loci esse posse. cum εἰσέρχεσθαι tam de accusatore, quam de reo, usurpetur.

— ibid. ἀπολογήσασθαι] correxi ἀπολογῇ. nata videtur vulgata e varietate, quæ nescio an in vetustis libris fuerit ad hunc modum: ἀλλ' οὐ τολμᾷς καθ' ὃν εἰσπλήσθαι [aut εἰσπλήσθαις] τρόπον ἀπολογήσασθαι.

1339. 12. διαφυγόντες] post διαφυγόντες addidi πλοῦν, e Wolfii conjectura, quod convenientius videbatur, quam πλοῦν, quod plurimi libri dant. vix bene dici potest διαφεύγειν πλοῦν, *longam navigationem effugere*, sed bene dicitur μακρὸν πλοῦν, *longum navigium*, h. e. *piraticum, effugere.* Non διαφεύγειν, nisi ea, quæ nos persequuntur. sed navis piratica quidem persequitur mercatoriam, non autem longa navigatio. ᾗ διαφέρει τι bene habet; idem est ac si dixisset: ᾗ ὅντιν' οἱ διαφέρει τι. aut quasi differat, vel intersit quidquam [ad studium puta, quæstumve, aut ad salutem mercatorum], posteaquam navem piraticam effugissent, tandem tamen in Theocrinem, tanquam in scopulum aliquem cæcum in portu latentem, incurrere, eoque sic in ipso portu naufragium facere. sub hac forma considerata oratio lectionem πλοῦν reddit paulo tamen probabilem.

— pen. ὑμᾶς] correxi ὑμεῖς. alloquitur Mœroclem, cæterosque Theocrinis advocatos.

— ult. τουτουσὶ] hos judices, coram quibus nunc stamus. Ego vero arbitratu meo transposui vocabula sic: κατὰ τουτουσὶ τοὺς νόμους. *secundum has leges.*

1340. 1. ἐᾶσατε] correxi ἐάσετε. vos ne suffugere sinetis et intactos illæsos transmittetis hos sceleratos, a quibus ut dignæ repetantur pœnæ, nil aliud requiritur, quam ut hi judices e suis subselliis sententiam condemnatoriam pronuncient. vulgata ἐᾶσαι videtur nata ex alia librorum Demosthenicorum lectione ἀξιοῦτε ἐᾶσαι.

— ibid. οὐκ ἂν γ' ἐσωφρονεῖτε] correxi: οὐκ ἂν γε σωφρονεῖτε. *non profecto facistis hoc, si sapiatis.*

— 17. ὅν, τοῦτ' εἶναι] sic malim distingui atque legi: ὃν ταὐτὸ, εἶναι π. *faciendum mihi esse id, quod pater jusserit, præsertim cum idem quoque sit justum.* sed bene habet vulgata.

— 19. μετέχων δ' αὐτὸς τυγχάνω] malim negationem addi, aut in istum modum: μὴ μετέχων δ' αὐτὸς τυγχάνω. aut in hunc: μετέχων δ' αὐτὸς οὐ τυγχ. donec enim pater ἀτιμίᾳ notatus in vivis superarat, filius istius ignominiæ et calamitatis erat exsors, defunctoque patre demum incipiebat eam participare.

— 26. τῶν ἐμπόρων] eorum, qui operam advocationis condixerant.

— pen. τῆς παῤῥησίας] suspicabar aliquando τῆς ἀπαῤῥησίας. *tantopere vincitur jus et fas a timiditate, libertatem loquendi suffocante.* Sententia est: tacent, quia notant loquendo discrimen adire causæ ejusmodi perdendæ, qua si cadant, simul etiam jus cum populo agendi, aut coram judicio standi amittant. Habuit Wolfium quoque hæc dictio male, quod ex ejus conjecturis apparet. Nunc tamen videtur vulgata stare posse, et ejus hæc sententia esse: Facultas cum aliis libere congrediendi et colloquendi [quæ libertas salva est et conservatur cavendo, ne cum iis, cum quibus libere agere velis, simultates suscipias, neve eos accuses], majoris a quibusdam fit, quam studium æquum et justum tuendi.

1341. 1. ἐν οὐκ ὀλίγῳ χρόνῳ] non incommodam reddit, fateor, hæc lectio sententiam. blandiebatur tamen magis sententia e lectione Augustani exsistens, a quo οὐκ abest. quare id uncis inclusi. magnam vim habet, actorem queri, multas sibi a reo factas esse per longum tempus injurias. sed non minus, opinor, valet, actorem queri, multis se modis a reo intra tempus brevissimum esse læsum.

— 8. οὗτος] meus pater.

— 16. σαφῶς] *clara, sonora voce.* malim tamen σοφῶς. *argute, scite, docte, subtiliter.*

— 19. διὰ τοῦτο] scil. τὸ ἐπιλείπειν ὑμᾶς τοὺς τοιούτους ῥήτορας, etiamsi quoque oratores hujusmodi vos destituant, iisque carendum sit vobis.

— 24. οὐδὲν] distraxi, meo judicio, in duo vocabula οὐδ' ἐν. *atqui ne pro concione quidem verba faciunt.* poterat tamen etiam lectio quorundam librorum οὐδὲν ἐν τῷ δήμῳ λ. probari. *nihil pro concione dicunt.*

— ibid. τοὺς ἐκτῶθεν] homines plebeios, ἐκ τοῦ δήμου.

— 25. ὃ] id est, διὰ ὅ.

1342. 10. ἐκεῖνοι] scil. οἱ ἀδικοῦντες τὸν πόλεμον.

— 16. τοὺς μὲν τῶν οἴκοι] post τοὺς μὲν videtur deesse ἐξιόντας, *domo discedentes*, aut ἀποδημοῦντας, *peregre proficiscentes*.

— 17. σώζειν] paulo dictum insolentius σώζειν τοὺς κακούργους, potest tamen utrumque defendi; prorsus ut Latinum *defendere* non modo est, *tueri*, sed etiam *arcere*. σώζειν h. l. est, ut v. 19. διασώσασθαι, *arcere, abigere, depellere*.

— 19. διασώσασθαι] accipio h. l. pro διώσασθαι, *a sese depellere*. Sententia hæc est: bona sua ab insidiis sceleratorum tutari et conservare salva licet. si cui domo de die sit exeundum, aut peregre proficiscendum, constituat custodes interim bonorum domi relictorum. Domi manere si cui licet per noctem, mali nil patietur, quia ipse adest. Quocunque modo, aliquo certe, datum est insidias improborum profligare, et salvum ex iis evadere. Haud infitiabor tamen, locum hunc non esse in tornatissimis. fuit aliquando, cum διώσασθαι in mentem veniret. et hùc prætuli.

— 21. σοὶ χρὴ πορευθέντας] videtur etiam hic aliquid deesse. non me fugit posse accusativos illos τοὺς δὲ τοιούτους συκοφαντοῦντας pro accusativis absolutis haberi. *quod attinet ad hos homines*. planior tamen utique foret oratio, si sic legeremus. σοὶ χρὴ πορευθέντας διαφεύγειν καὶ τῆς παρὰ τούτων ἀδείας τυχεῖν. *quo abundum erit, ut hos Sycophantas effugiamus, ut tuti ab iis simus?*

— 27. ἀναμνησθέντες] inchoata hic oratio, per multas ambages posteaquam est circumduota, et per mæandros quasi irremeabiles distracta, tandem tamen p. 1343. 22. in v. βουθύσασι renovatur atque absolvitur.

1343. 11. τοιούτους κινδύνους] discrimine, qualia nunc adimus.

— 13. δι' ὧν] correxi δι' οὗς. redit enim ad plures, ad Epicharem et ad Aristocritem.

— 25. τῶν λεγομένων] scil. ὑφ' ἡμῶν ἐν τῇ κατηγορίᾳ, καὶ ὑπὸ τούτου ἐν τῇ ἀπολογίᾳ.

AD ORATIONEM IN NEÆRAM.

De Neæra v. Athenæum p. 593, 594.

Nihil video causæ, cur hæc oratio Demostheni abjudicetur, neque reperio in tota hac oratione quicquam oratore nostro indignum, cui eam omni modo ereptum it Taylorus, sed meras ille nugas agens. Actor causæ usque ad p. 1350. 9. est Theomnestus, Diniæ filius, gener Apollodori, inde autem Apollodorus ipse.

1345. 5. κηδεστὰς] scil. ὁ ἐμός. qui est Apollodorus, filius Pasionis.

— 13. περί τε τῆς πατρίδος] scil. ὅπως μὴ ἐκπέσωμεν αὐτῆς.

— ibid. καὶ περὶ ἀτιμίας] scil. ὅπως μὴ ἀτιμώσωμεν αὐτῆ.

— 17. πατὴρ] scil. ὁ ἐμός. qui fuit Dinias.

— pen. ὄντας] malim τοὺς ὄντας.

1346. 3. διωμασθεὶς et ὀμόσας] cohærent hi nominativi cum ἤγερψε v. 14.

— 24. Ἀθηναίων] post Ἀθηναίων videtur ἐπώμοσεν, aut tale quid deesse. *ut jurato confirmavit, se optima consilia reip. daturum, ita re quoque verbis suis fidem fecit.*

— 23. ἀντίχει] Wolfius lectionem marginis Lutet. adeo probavit, ut editioni sum quoque inferret. mihi nihil mutandum videtur præter id verbum, quod modo proposui, pro quo suspicor aut ἀντέλεγεν, aut ἀντεῖπεν esse leg. Colligas ferme ex h. l. orationem περὶ συντάξεων, quæ suadet pecunias theatrales in milites erogari, non ab ipso Demosthene, sed ab hoc Apollodoro esse recitatam, cujus nomine Demosthenes alias quoque multas orationes scripsit, eamque suasionem a populo non probatam, sed repudiatam, auctoremque talento mulctatum esse.

1347. 1. ἐξαπατήσαντι] Stephanus is est, qui hac tota oratione impugnatur.

— 27. ἡμῖν πᾶσιν] post ἡμῖν πᾶσιν videtur οὗτος deesse. *hic Stephanus.*

1348. 1. αὐτὸν] Apollodorum.

— 3. τὸν αὐτὸν ἔρανον] subaudi ὄντερ εἰσφέρομεν ἡμῖν. quare instituimus æquissima lege suis petere artibus iisdemque modis ulcisci, quibus nos perditum ivit. v. p. 1349. 10. Proprius pœne dixerim, Demosthenem, in deliciis certe est usus v. ἔρανος, ut ad alia majoris momenti argumenta, quibus confloiatur orationem hanc a Demosthene profectam esse, etiam hic locus accedat.

— 6. ὡς ἄφλε τῷ δημοσίῳ] Jurini suspicio verba ὡς ἄφλε τῷ δημοσίῳ delenda esse, ut sententiam interturbantia, et ex alio loco huc, in locum alienissimum importune translata, mihi videtur perquam probabilis.

— 8. ἀφικόμενος] redit ad Apollodorum, παρακαλευσάμενος autem v. 10. ad Stephanum.

— 10. παρακαλευσάμενος] cum gratia et illecebris verborum adduxisset nescio quos, servilis conditionis homines, ut mercatores sese Cyrenæos ferrent.

— 11. προσῆκεν αὐτῷ τὸν Παλλάδιον φόνον] correxi: προσῆκεν αὐτῷ ἐπὶ Παλλαδίῳ φόνου [scil. ἕνεκα]. usus est Stephanus erga Apollodorum ea juris actione, quæ προσηκεῖν, vel προαγορεύειν appellabatur, in illo judicio, quod ἐπὶ Παλλαδίῳ usurpatur, titulo cædis. Est autem προσηκεῖν, cum actor reo, ut homicidæ, denuntiat, ut foro et civilibus omnibus causis sese abstineat, item sacris communibus, et ad causam cædis dicendam certa die in foro adsit.

— 12. ἴλεγε] Taylori ἴλαχε non displicet quidem, quia tamen sequitur, ἃ οὔτε ἐγένετο — quæ manifesto probant, Demosthenem hic ἴλεγε, non ἴλαχε usurpasse, ideo, servans ἴλεγε, malim τὴν δίκην deleri, aut sic legi: ἴλεγε λαχὼν τὴν δίκην, vel ἴλεγε παρὰ τὴν δίκην.

— 14. ἀφώμενος] videtur hoc delendum, sequitur enim statim ἐπαρασάμενος. quod sufficit. dedi de meo ἐπαρώμενος.

— 22. ἀνδρῶν] alii ἀραχμῶν. manifeste hoc quidem vitiosum, sed et vulgatum videtur redundare atque delendum, ut e scholio natum.

— ibid. ἐκ πανταχοῦσων] scil. ᾠφων.

— 25. καὶ τῇ ἀδελφῇ] scil. τῆς ἐμῆς γυναικός.

— 27. προτέρῳ] illo περὶ συντάξεως.

— pen. τῷ ὑστέρῳ] illo de muliere Aphidnis interemta.

— ult. παρακαλούντων —] malim sic distingui et legi: παρακαλούντων δή με ἀπάντων, ἰδίᾳ προσιόντων ἐμοὶ, ἐπὶ τιμωρίαν — *cum itaque me omnes, in privatis et singularibus congressibus hortarentur, animum ad ultionem advertere.*

1349. 4. κηδεστῶν] possit bene habere videri, nisi præcessit ἀδελφῆς. nam κηδεσταὶ sunt socer et socrus. Sed socrus actor erat ipsius soror. et hæc soror modo commemorata fuit sigillatim. quare malim κηδεστοῦ, ut ad solum Apollodorum redeat.

— 10. καὶ ὥσπερ] leg. esse: καὶ δὴ, ὥσπερ — et sic dedi de meo. hic incipit apodosis — cum multi me hortati sint — καὶ δὴ — *tum ego itaque ad vos venio* —.

— 15. τὰς τῶν ἑτέρων θυγατέρας] aut tollendum erit τῶν. aliorum hominum fi-

lias, non ex se natas. aut, quod malim, cum Wolfio leg. τὰς τῶν ἑταιρῶν θ. meretricum filias.

— 17. τῶν αὐτοῦ] sc. ἀγαθῶν, vel δώρων, vel δικαίων.

— pen. καλῦσαι] videtur delendum, ut vitiosa lectio proximi καλέσαι.

— ibid. τῷ καλέσαι ἀγῶνι] verba errore operarum transposita in ordinem verum reduxi καλέσαι τῷ ἀγῶνι.

1350. 19. Ἀθηναῖον] correxi Ἀθηναίων. jus enim civitatis erat munus P. A. quod illi jus ereptum ibat fraus Stephani.

1351. 4. Νικαρέτη —] offendor hic eo, quod et Nicareta nomen ancillæ sit, et Hippias servi, cum utrumque nomen sit hominum liberæ conditionis.

— 5. ἐκείνου] Charisii Elei puta, cujus coquus erat Hippias.

— 6. καὶ δυναμένη] possint hæc verba pro superfluis, et e scholio natis haberi. Sublatis quidem illis, neque sententiæ decedit quicquam, et elegantiæ accedit.

— ibid. φύσιν συνιδεῖν ὑπερεῖ] potest, si necesse est, ferri. malim tamen: φύσιν συνιδεῖν, εἴ τινα ὑπερεῖ, scil. ψευδῆ ὄν, vel ἴδοι.

— 12. ἐκαρκώσατο] scil. Nicareta.

— 14. Στρατόλαν] nomen virile est Στρατολᾶς, pro Στρατόλαος, si modo nomen est, non certe fœmininum. quare suspicor leg. esse Στρατύλλιαν.

— 16. ἦν μὲν οὖν ἕκαστος αὐτῶν] imo vero ὅστις μὲν οὖν ἑκάστην αὐτῶν.

— 20. εἰργάζετο —] nescio, quæ mens Lambino esset spurcam et flagitiosam sententiam in locum sanum ingerenti, et nescio an pro invento suo venditanti, cum ab Hermogene mutuo sumsisset, quem cavit nominatim appellare.

— 23. ἐναπλθεῖν] est oratione exsequi ad principium rei redeunte: si dictio bene habet.

— 26. μνῶσαι] correxi μνῶσαι. et sic quoque p. 1352. 2. μνησθῇ correxi pro μνηθῇ. Cæterum quæ de Lysia sophista hic traduntur, quamquam Taylorus in vita Lysiæ negat ad oratorem illum celebrem pertinere, non video tamen, qui magnus error in vulgari sit sententia, et quæ magna vis ejus insit argumentis.

1352. 12. τὴν ἡλικίαν] ἡλικία videtur h. l. justam corporis staturam et proceritatem significare.

— 25. αὖτε] aut αὐτὴ leg. est in nominat. ab αὐτός. ipsa quoque Nicareta comitabatur. aut in dativo αὐτῇ, comes ei [Neæræ puta] ibat Nicareta quoque. et hoc dedi de meo.

1353. 15. Ἵππαρχος] Citat h. l. Harpocr. v. Ἵππαρχος.

— ibid. μεμισθωμένοι] bene habet, idemque est atque μισθωσάμενοι. eum eam [Neæram] ære suo, ut sibi pateret, conduxisset.

— 19. ὅτι γὰρ Λακεδαιμονίους —] v. Simson Chron. Cathol. ad A. M. 3636.

— 23. καὶ οὗτος] Taylorus suspicatur leg. esse καὶ οὐκ οὗτος. Sed fallitur, quamquam ipsemet fatetur, locum hunc sibi esse obscurum. Bene habet locus et tam planus est, ut velim alios quosdam Demosthenicos pariter planos esse. Commemorantur hic tres causæ, sat graves probabilesque, cur Xenoclides existimarit ab hac expeditione sibi cessandum esse. 1) quod illi expeditioni, cum adhuc deliberatione agitaretur, adversatus esset, eamque dissuasisset. 2) quod per muneris sui negotia ne mensem quidem Urbe abesse posset; quippe qui vectigal frumenti redemisset, quod frumentum e Ponto, Sicilia et Ægypto in portum Atticum invehebatur. debebat autem hoc vectigal menstruis ferme portionibus per prytanias, h. e. nova quaque prytania incunte, dependi.* 3) quod leges redemtori hujus vectigalis vacationem a militia darent. Propter has tres causas itaque Xenoclides domi manserat; et nihilominus tamen, a Stephano accusatus, maiestatis est.

1354. 3. αὐτὸν] solum, sine Xenoclide.

— 11. Τιμανορίδην] dedi Τιμανορίδας. et sic quoque p. 1355. 7. et 25. Τιμανορίδα. nam ea terminatio Dorica hominem Corinthium, origine Dorem, magis decet.

— 13. ψολυτιλλὶς —] meretrix ea ψολυτιλλὶς τοῖς ἐπιτάγμασιν appellatur, quæ amatoribus multa et sumtuosa imperat, eosque cogit ingentes sumtus in se facere assiduitate flagitationum.

— 16. αὐτοῦς] correxi αὐτῆς. est idem ac si dixisset: κατατιθέναι τριάκοντα μνᾶς τιμὴν τοῦ σώματος αὐτῆς. dependunt Neæræ, Nicaretæ, triginta minas pretium corporis ipsius, Neæræ. quo ipsi soli eam haberent. vel potest τοῦ σώματος haberi pro seorsim posito, quod idem significet, atque ὑπὲρ τοῦ σώματος.

1355. 2. Φρυνίωνα] Phrynion hic cognatus erat Demosthenis. unde tanto fit probabilius, a Demosthene conscriptam esse, præsertim cum Apollodorus idem et idem Stephanus partes hic suas agant, quorum pro illo tot aliæ exstant Demosthenis orationes, et contra hunc duæ, quas orationes nemo unquam in dubium vocavit, quin sint nostri oratoris.

— 12. αὐτῆς] id est, ὑπὲρ αὐτῆς. v. v. 14. et 16.

— 20. τὸν παραγενόμενον] malim τῶν παραγενομένων. unum illum e magno numero aliorum, qui isti negotio interfuerunt.

1356. 10. οἱ διάκωνοι] Sententia est: Chabriæ servos, et reliquorum convivarum, cum domini cubitum issent, incepisse etiam ipsos epulari, jussisse mensas et

ferenda inferri, et reliquias dapum devorasse, et inter eos Neæram voluntatem esse.

— 13. Συνεταιῶνα] aut ex Συνεταίων videtur leg. aut Συνεταιωνέα a nominativo in ὼς exeunte. quod idem ad v. 15. etiam accommodabitur.

— 25. καὶ οὐχ ὡς ἦστο] malim: καὶ οὐχ, ὡς ἄξιον [vel δεῖν] ἦστο, ἠγανᾶτο. neque ita, ut *oportere existimabat, amaretur*. quamquam vulgata quoque defendi potest, si μᾶλλον subaudiatur. *ut futurum autumaverat*.

1357. 4. τὸν ὕστερον πολέμον] posterius bellum dicit respectu prioris, illius magni atque diuturni Peloponnesiaci. v. Simson Chron. ad A. M. 3631. et Corsini Fast. Att. ad Olymp. CI. p. 4. Tomi IV.

— 8. φυλιτταλὶς δ' ἦν] potest hic δὲ accipi, sive in consueto significatu, *autem*, sive pro γὰρ, *enim*, ut sæpe, quamquam tamen hoc malim h. l.

— 14. Τιμασιθέου] correxi Τιμανορίδου.

— 17. ἡ μάχη ἡ ἐν Δηλίῳ] v. Simson ad A. M. 3634.

— 21. ἐπιδιδοῦσα] non ab ἐδιῶν, sed ab ἐπιδιδόναι, vel ἐπιδιδόναι est repetendum. *cum obtulisset Neæra Stephano bona sua fidei et tutelæ ejus committenda*. conveniret tamen sententiæ melius ἐπιδιδοῦσα, *ostendens, demonstrans*.

— 27. φυσήσας] non abhorret a sententia, alioque in loco ipse amplecterer. malim tamen h. l. φήσας. *cum asseverasset*.

1358. 22. Ἀΐστιν] Αἰΐστιν novi, et id præterea quoque nomen poeticum. quare de Ἀΐστιν, ut nomine proprio virili Attico vehementer dubito.

1359. 12. μεμαθηκυῖα] si servatur, aptum est ab ἔχουσα ἴδιον. v. 10. alias non displicet conjectura Lamb. μεμαθηκυῖαν, quod referetur ad δίου αὐτὸν v. 9.

— 15. οὐ γάρ που ἦν ῥήτωρ] colligas ex hoc loco, rhetoras seu oratores a rep. conductos certa mercede fuisse. Sed cui rei? quid acturos? quo tempore, quibus in causis pro concione dicturos?

— 17. μισθοῦ] designat eos, qui se paterentur, pro mercedula, legis aut sciti alicujus, quod alius auctor latum vellet, auctores scribi, et præscribi: erant enim, qui, cum suadere populo aliquid vellent, discrimen tamen mulctæ aut infamiæ subeundum, si lex sua improbaretur, reformidarent; quapropter alios, quibus opesque nullæ, et fame ante nulla cura esset, obscuros et pauperes quosdam homines subornabant, qui paterentur se in ejusmodi legis, aut sciti fronte pro auctoribus scribi.

— 23. οὐκ ἐλάττω] id est, οὐ μόνον οὐκ ἐλάττω.

— alt. τοῦτω] redit ad Theomnestum actorem, cujus advocatus (συνήγορος) solummodo erat Apollodorus. effecit, ut hic Theomnestus et ipsum (Stephanum puta) et hanc Neæram in judicium vocaret.

1360. 7. αὐτοῖς] scil. τοῖς ἐπιτηδείοις. *sibi, amicis*.

— 12. ἐν τῷ ἱερῷ] Metroe forsitan, id est, æde Matris Deum, ubi arbitri sedebant, quia prope Curiam erat.

— ibid. ἀμφοτέρων] Phrynion et Stephanus designantur.

1361. 5. διήλλαξαν] post hoc verbum addunt aliqui αὐτοὺς non male, neque tamen necessario.

— 11. ἐπὶ τῇ διαίτῃ καὶ τοῖς πράγμασιν] cum discessissent ii, qui utrique, tam Stephano, quam Phrynioni, advocati in arbitratu, et in toto illo contentioso negotio fuissent. Fuit tamen aliquando, cum suspicarer leg. esse: καὶ τοῖς πράγμασι κατέστησαν. scil. Stephanus et Phrynio, cum contentiones eorum conquievissent, et ad liquidum rediissent.

— 14. ἑκάτερα] malim ἑκάτερον. *uter tandem eorum, sive Stephanus, sive Phrynion, haberet secum Neæram*.

1362. 6. Στρυβίλῳ] malim Στρεβίλῳ, quod etiam p. 1386. 11. margo Lutet. dat. aut Στρεβύλῳ, a στρέφεσθαι. *Strobilus* et *Strobila* sunt nomina servilia, ut *Dromo*. servorum est et ancillarum, ut sint εὐστρεφεῖς, agiles, versatiles.

— 8. Αἰγιλιῆ] v. Vales. ad Harpocr. p. 4.

— 10. ἀκριβῶς τὸν ἐκ τῶν συναγμένων] qui substantiolæ quicquid esset, misera cum diligentia et parsimonia collegisset, quod vix tuendæ vitæ sufficiat, ut recreationi et elegantiæ deliciisque nihil supersit.

— 12. ἐζήτει] correxi ἐζήνει, *quærebat, desiderabat, sectabatur*.

— 17. τὸ μὲν πρῶτον ἐξεπλάγη] sine dubio parum quid hic deest sententiæ. e. c. τὸ μὲν πρῶτον ἑαυτῷ ἐμέμφετο, ὅτι ἐξεπλάγη. *primum quidem ipse sibimet indignabatur*, vel *succensebat, quod passus esset sese tum decipi, ὅτ' ἠγνόουν* [sic enim e Bav. correxi, id est, ὅτε], *cum in fidem suam accepisset uxorem sibi traditam*.

— 19. τῆς πρωικῆς] hæc duo verba delevi, ex mente Salmasii. Præter auctores ad h. l. citatos a Taylero, v. Leopard. Emendat. XI. 17. t. III. Lampadis Criticæ Gruter. p. 227.

1363. 12. καὶ ταῖς ἰσχάσιν ζημίας πραττόντων] aut καὶ est delendum, aut πράττεσθαι in tertia persona sing. futuri indicativi, legendum. prius malim.

1364. 14. ἔσωτ' ἤδη] correxi de meo sensu ἐπείθετ' [id est, ἐπειθέτην] ἤδη. poterat quoque ἐπείσθη δὲ dari.

— 18. πάλιν λαβεῖν] nihil aliud hic loci πάλιν significat, atque ἀνὰ in ἀναλαβεῖν. v. 23. Phrastor puerum secum habuerat antea nunquam. non potest ergo proprie dici πάλιν λαμβάνειν. sed πάλιν non semper reversionem ad locum priorem significat,

sed etiam interdum, ut hic, translationem a parte hac in partem aliam. Fuerat puer ante id tempus penes matrem, jam pater eum πάλιν ad se, h. e. in partem aliam, transferebat, et adsciscebat.

— 22. τετελευτηκέναι] post τετελευτηκέναι deesse aliquid ia, quicunque fuit, qui lectionem in margine Lutet. annotatam commentus est, bene vidit.

1365. 7. ὡς τὸν ἐκ —] post ὡς videtur ἑαυτοῦ ὄντα deesse. *tanquam ex se natum.* et addidi ἑαυτοῦ de meo. alias pro ὡς sufficiendum est ὤν, quod dant aliqui codices a Taylorο laudati.

1366. 13. γήμαντά γε] bene habet. *tametsi ritibus legitimis eam matrimonio duxisset.*

— 14. ἐπειδή τε ἐκείσθη] particulam copulantem τε e Bav. addidi. alias maluissem ἐπεὶ δὲ ἐκείσθη.

1367. 27. ἀποκεφασμένους] Citat h. l. Harpocr. h. v. Sententia est: Epænetus disertis, districtis verbis aiebat Stephani domum lupanar esse.

— ult. αὐτοὺς] Stephanum, Neæram, Phanonem.

1368. 2. καὶ τὴν γραφὴν] malim: τοῦ καὶ τὴν γραφήν. facile potuit τοῦ in collisione cum Ἐπαινέτου interire.

— 6. αὐτὸν ἀφεῖσθαι] non Epænetus absolvendus erat a vadimonio, sed prædes, Aristomachus et Nausiphilus; quare autumo leg. esse: αὐτοὺς ἀφεῖσθαι.

— 24. ἐγγυητὰς] post ἐγγυητὰς malim τοὺς addi, *prædes, qui etiam iidem reconciliatores gratiæ fuerunt.*

— ult. αὐτοῦ] post αὐτοῦ videtur αὐτὸν deesse. quod est ad Epænetum referendum. nam alias, illo omisso, exsisteret per leges constructionis hæc absurdissima sententia, Nausiphilum et Aristomachum γραφὴν contra Stephanum ad judicem detulisse. Sed hæc est sententia: αὐτὸν, eum, Epænetum puta, id fecisse.

1369. 12. οὗτος οὐκ ἐτόλμησε] negativam auctoritate mea addidi. non enim audebat Stephanus coram judice contendere, et jure evincere, Epænetum esse mœchum. Vulgata si servetur, non possit orator id efficere, quod vult. Vult autem efficere, Phanonem civem Atticam non esse, sed peregrinam. et ipsum Stephanum hoc fateri. Sed in civibus solummodo locum habet τὸ λαβεῖν μοιχήν. Duobus argumentis conficit Apollodorus Phanonem peregrinam esse. 1. omnes homines norunt eam esse, et constitit id inter omnes ex indiciis notissimis, et haud dubiis. 2. ipse Stephanus fatetur. qui? non audebat in Epænetum jure agere titulo μοιχείας, stupri filiæ suæ illati.

— 15. αὐτὴν] redundat, sed non vitiose, positum in gratiam lectoris et auditoris, ut ad filiam orationis revocetur. Constructio periodi trajectæ hæc est: εἰς τοσοῦτον ἀναιδείας ἦλθε Στέφανος — ὥστε μὴ ἀγαπᾶν, εἰ μόνον ἔφασκεν οὐκεῖν εἶναι τὴν στεφανοῦ ἐγγυωμένην ξένην εἶναι.

— ibid. καταβάντες] est nominativus absolutus, per sese stans, *cum vidissent, vel animadvertissent* Stephanus et Neæra et Phano.

— 19. εἰσήγαγε] non Stephanus, sed Theogenes.

— 20. καὶ τὴν ἀρχὴν] non τὴν τοῦ βασιλέως τῶν ἱερῶν, nam ea Theogenis erat, sed τῆς παρεδρίας, dignitatem assessoris in concilio, vel collegio regis sacrorum. v. p. 1372. 24.

1370. 3. ἀκοῦσαι] post ἀκοῦσαι addidi πᾶσιν. quamquam melius adhuc existimo sic legi: ἃ δὲ μηδ' ἑκατὸν ὄντας πᾶσιν ὑμῖν οἷόν τ' ἐστιν.

— 20. Ἴσσιο] dedi Ἴσσιο, scil. ὁ τὴν Ἀθηναῖα.

— ult. ὧν] malim ταύτην. non pendent sine faloro hi nominativi πεισόμενος ὁ δῆμος, sed redeunt ad γράψαντες ἐστιῶν. cum δῆμος sit nomen multitudinis, æquipollet plurali. aut alias deest post πεισόμενος, voc. ἴσχει, aut παρίσχεται, aut τηεῖ, aut simile quid.

1371. 2. τὸν γά σοι δοθησομένην] sine dubio fuit olim, ut Tayl. conjecit, τῷ γε Διονύσῳ δοθ. videtur ultima syllaba v. Διονύσῳ in σοι superesse. aut alias leg. τὸν τῷ ζωστηρὶ δεθησομ. et recepi Taylori conjecturam Διονύσῳ.

— 5. ἵνα μὴ πολλὰ] mirum videatur, quod ab omnibus sanctissime atque religiosissime observandum statuatur, id diligentissime celari. Sed veteres, quo quid vulgatius esset, tanto id profanius habebant; quapropter quo quid augustius et sanctius vellent haberi, tanto curiosius id occultabant. unde sacra arcana.

— 12. ἄξιον τιμωρήσασθαι] cum modo præcesserit ἄξιον, malim ἀξίως τιμ. *dignis modis animadvertere.* vel potius ἦ ἄξιον, *qua par est.* ut dedi de meo.

— 18. ἐν καναῖς] *apud*, vel *ante canistra.* καναῖ sunt illæ scaphæ, in quibus erat mola salsa, quæ capiti victimæ inspergebatur una cum cultro.

— 19. τῶν λεγομένων] malim τῶν γιγνομένων. *eorum, quæ inter istu sacra fiant.*

— 24. Θεόγνια] sic etiam est in Bav. sed Θεώνια contendit leg. esse Taylorus. non tamen, penes me quidem, caret omni probabilitate vulgata, nam Θεόγνια possunt esse quasi Θεογόνια. *natales Dei.* Conf. Ruhnken. in Auct. emend. ad Hesych. t. I. p. 999.

1372. 1. καὶ ὅτι οἰδ' αὐταῖς] f. καὶ ὅτι οἴδεν, ἃ οἰδ' αὐταῖς. *et eam scire ea, quæ ne ipsis quidem licet illis.*

— 2. ταῖς ὁράσαις] malim ταῖς δρώσαις. *peragentibus ista sacra fœminis.* a δρᾶν.

— 5. ἐπιδείξω] dedi de meo ἐπιδείξουσαν, ut ad μαρτυρίαν redeat. testimonium, quod semetipsum demonstret per res gestas ipsas palam factum et publice prostans.

— 6. καὶ οὐκ ἀληθῆ] delevi negativam. quam expungi oportere margo Lutet. quoque annotavit, et Wolf ab edit. sua quoque arouit: Servari si debet, leg. erit: καὶ οὐχ ἥκιστα ἀληθῆ.

— 10. περὶ] malim πρός.

— 12. ἐζημίου] dictabat ei mulctam, quam tamen, ut ex insequentibus constat, damnato postmodum remisit.

1374. 2. εἰς ὅ] fero, malim tamen εἰς ἅ. in quæ, fana puta.

— 6. ἐφ' ᾗ] margo Lut. dat ἐφ' αἷς. non malum id quidem, si codices dent. bene tamen defendi potest vulgata, si accipias materialiter (verba enim legis ipsa sunt) et subaudiatur πᾶσαν ταύτην.

— 9. ὑπὲρ αὐτῶν] redit non ad mulieres, sed ad τὰ γιγνόμενα ὑπὸ τῶν τοιούτων γυναικῶν, ut si qua infamis in templum publicum ingressa fuerit.

— 11. αὐτὴν] correxi meo judicio αὐτάς. vel potius servato αὐτὴν leg. ὑβρισθεῖσαν. v. 10. et sic dedi de meo. subauditur τινα.

— 14. διδάσκων] correxi rursus meo judicio διδάσκαλον. ut redeat ad φόβον, qui metus appelletur *magister* τοῦ σωφρονεῖν, καὶ μηδὲν ἁμαρτάνειν, ἀλλὰ δικαίως οἰκουρεῖν.

— 15. ἄν τι ἁμάρτῃ] subaudi γυνή τις.

— 24. ἐὰν δ' εἶη] correxi e Bav. ἐὰν δ' ὦσιν. alias probassem magis ἐὰν δ' εἰσίν, aut simpliciter ἐὰν δὲ μὴ — *sin minus*, h. e. sin autem hoc minus fiat, quod hac lege præcipitur. sin autem in hanc legem peccatur.

1375. 5. βούλονται] id est, ἐβούλοντο. nam δῆμος est collectivum. Constructio est: καθ' οὓς ποιεῖσθαι δεῖ πολίτην, ἐάν τινα βούλωνται [scil. οἱ Ἀθηναῖοι] ποιεῖσθαι πολίτην. *quarum legum e formula* vel *præscripto civem oportet creare, si quem creare velint.* citat h. l. Harpocr. v. δημοποίητος.

— 7. ὔμων] malim ὑμεῖς. si bene habet vulgatum, significat aliquid deesse. E. c. οὓς [scil. νόμους] ὅστε μὲν καὶ αὐτοὶ ὑμῶν ἐμοί. *quas leges vos quoque nostis, perinde atque ego.*

— 8. ὁ δῆμος] hic loci est Helixa, populum repræsentans.

— 19. τὰ γέρα ἀναιρεῖν] mediam vocem correxi γέρρα, cum geminato rho. et dedi de meo ἀναίρειν, barytone, a verbo non contracto αἴρω, *tollo. in altum attollere*, h. e. *exstruere tabernas.* Solebant nundinatores ceruterum Athenis in foro rerum venalium tabernas e cratibus compactiles, quotidie construendas et rursus demoliendas atque asportandas, exstruere, sub quibus sedentes tuti ab imbribus merces suas venderent. has tabernas Græci γέρρα appellabant, nos *Buden* appellamus.

1376. 3. πολλοὺς καὶ παλαιοὺς] prima duo vocabula uncis inclusi, quæ mihi videntur e varia lectione, sed ea vitiosa, irrepsisse.

— 8. ὅστε ἀγνοεῖν ὑμᾶς] potuisset quoque ὥστε οὐκ ἀγνοεῖν ὑμᾶς, utrumque pariter bene, sed diversa ratione. vulgata hoc dicit: *exempla hæc ita vetusta non sunt, ut necesse sit ea a vobis ignorari.* addita autem negativa hæc exsistit sententia: *exempla hæc vetusta non sunt, quo fit, ut vos ea nequeatis ignorare.*

— 24. καὶ πρὸς οὓς — ὄντας] idem est ac si dixisset: καὶ ὡς ἀγαθοὶ ἄνδρες ἐγένοντο οὗτοι, πρὸς οὓς διωρίσθη. *et quam fortes viri fuerint hi, quorum in gratiam peculiariter hæc lex sancita est.*

1377. 6. χώραν] subaudi ταύτην τὴν Ἀττικήν.

— 10. τὰς κύνας] correxi τὰς κυνᾶς, id est, κυνίας. hæc sunt tegmina capitum pellicea, sic dicta, quod primitus fierent e canum pellibus. *Mützen* nos appellamus. medio ævo *camelaucia* appellabant, quod vocabulum est e Latino *capillicia* detortum.

— 13. ὑμετέρας] malim ὑμετέρᾳς. et sic quoque v. 17. non enim decet novitium civem Atheniensem tam arroganter ad judices loqui.

— 19. τελευταίαν] post τελευταίαν malim δὲ addi.

— 26. καὶ ὁ πόλις] καὶ videtur delendum.

— ult. φθονηθῶσιν] pro φθονηθῇ. præcessit enim ὁ πόλις ἡγεῖτο. verum quia ὁ πόλις h. l. cives Athenienses significat, ideo pluralem hic usurpat.

1378. 4. ναυμαχήσαντες] malim συναυμαχ.

— 8. τοῦ ἔργου] dedi de meo τοῦ τε ἔργου. significatur victoria de Persis reportata. et sic quoque v. 14.

— 12. ἐκπόψαντας] alii ἐκκολάψαντας. nullo ad sententiam discrimine, sed forsitan hoc est exquisitius.

— 15. καὶ ἐκ τοῦ γένους] malim καὶ τῶν ἐκ τοῦ γένους. *eorumque, qui regii generis essent Spartæ.*

— 27. καὶ αὐτοὶ] post καὶ αὐτοὶ deesse videtur καὶ αἱ γυναῖκες.

— ult. ἀλλὰ] post ἀλλὰ aut deest, aut subaudiendum est μόνον, vel μόνους.

1379. 2. μίγα] correxi μίγας. v. Dorvill. ad Chariton. p. 637.

— 11. οἱ Ἀθηναῖοι] personam hoc decebat historici, non oratoris ad Athenienses loquentis. quare malim οἱ τότε Ἀθηναῖοι.

— 19. τὰ δύο μίρη] *duas partes*, sed quotas? de tribus? an de quatuor? aut de quot tandem? incommoda ratio loquendi, nil definiens, et dubitationem re-

linquens. Sed sic solent Græci; et videor e loco superiori p. 1247. 1. ubi actor dicitur, qui reum ἀναγραφῆς peregerit, τὰ τρία μέρη proscriptorum rei bonorum accepisse, colligere, semper in talibus totum illi numero, qui indicatus est, proximum designari. ut a binario numerus est proximus ternarius, et ternario proximus est quaternarius. cum ergo τὰ δύο μέρη appellantur, subauditur de tribus, et cum τὰ τρία μέρη, subauditur de quatuor.

1380. 1. δίκα ἔστι] imo vero δύο ἔστι. bicuniam solummodo. res nota est e Thucydide. et error hic Demosthenis, si ejus est, et non potius librariorum, jam a viris doctis notatus est. Si Demosthenis hæc oratio non est, cui eam magno consensu omnes abjudicant, quamquam nullam plane causam video, cur faciant, ego equidem nullus dubito ejus esse, cujus in operibus circumfertur; verumtamen si ejus non est, possit ex hac tam prolixa de sorte Platæensium enarratione, tametsi cum causa præsenti vel maxime est conjuncta, Lycurgum videri auctorem prodere, quem digredi in vetustas historias amasse docet ejus una adhuc superstes in Leocratem oratio.

— 6. νόμου] videtur ἀσύλου deesse. *noctem illam.*

— 19. ὁ νόμος] Solonis puta, de cautionibus et pactis observandis in adoptatione novi civis. Sententia est: constabit e decreto, statim recitando, quod Hippocrate auctore ratum habuistis, quanta vos ipsi religione Solonis illam legem solestis observare. v. p. 1361. 17.

— 27. ἐκ γένους] subaudi τούτων μὴ μετεῖναι αὐτοῖς.

— ibid. μηδὲ τῶν ἐνδεκα ἀρχόντων] subaudi τῆς ἀρχῆς. sed videtur potius deesse γενέσθαι (v. p. 1376. 17.) aut λαχεῖν (v. p. 1381. 20.).

1381. 6. ἀρχῶντα μὲν δυμισθῆναι —] videtur hic locus arguere p. 1380. pen. post verba τοὺς δ' ἐκ τούτων aliqua desiderari. nam quæ hic ex illo decreto repetuntur, ea ibi non leguntur.

— 17. τὸν νόμον διωρίσατο ἐν τῷ ψηφίσματι πρὸς αὐτοὺς τοῦτον] statim in ipso jam adhuc illo psephismate accommodavit ad eos, Platæenses puta, exceptionem et circumscriptionem (vel definitionem) legis a Solone latæ, paulo ante commemoratæ, de ratione novos cives adoptandi inter cives. disertis verbis etiam in causa Platæensium iteravit cautionem illam vetustæ legis, quæ cautio vetat cives factitios ad ullum magistratum sacerdotiumve admitti, et liberis eorum solummodo jus honores petendi tribuit. Cum Platæensibus illis in ipso statim suo psephismate sic decidit, et pactus est, eamque conditionem ab ipsis exegit, ut illa præcipua ne auderent unquam petere.

— 23. ὁμολογουμένους ἀρίστους τῶν Ἑλλήνων γεγενημένους] idem est ac si dixisset: τοὺς ὁμολογουμένους [vel περὶ ὧν ὁμολογεῖται], ὅτι ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων γεγένηνται. vide similem constructionem p. 1382. 13. ἐγνωσμένην — εἰργασμένην] id est, περὶ ἧς πάντες γιγνώσκουσιν, ὅτι εἰργάσατο γῆς πεῖραν. quam dictionem car viri docti, eodem in scirpo quærentes, et nescio quæ ἀρίστατα comminiscentes, reprehendant, non video.

— 24. καλῶς] h. l. accipio pro σαφῶς.

— 25. διορίσασθαι] si bene hoc habet, necesse est, ut v. alt. legatur λάσαι. sin autem ibi servatur λάσαι. necesse est, ut v. 25. διορίσασθαι legatur. posterius si probamus, tum semicolon erit post ἐκείνῳ v. 22. figendum, et tum nova incipit sententia. *Grave foret: adversus civitatem quidem finitimam, de qua constet inter omnes, eam omnium Græcorum optime de vobis fuisse meritam, curassetis tanta æquitate, et prudentia atque circumspectione agi, ut de singulis quibusque definiretur atque exciperetur, quæ ipsis consensu aut negata voluissetis: hanc vero sinetis impune civitati vestræ toti illudere fœminam, quæ tam palam, tam certe et liquide, ut dubitationi locus nullus supersit, per totam Græciam quæstum corpore fecerit.* v. ad p. 481. 4. dicta.

— 26. καὶ ἀκριβῶς] verba καὶ ἀκριβῶς, quæ ut perperam e superiori versu iterata volunt esse, ideoque expungi, quapropter etiam, ut dubia, uncis inclusi, si volumus servari, accipi debent, pro *certe, plane, sine controversia.* quasi posita sint pone ἐν ἀνάγκῃ, *per totam profecto Græciam, ut constat, ita ut negari nequeat.* Alias melius conveniret φανερῶς καὶ ἀναμφιλόγως.

1383. 2. οὐ γὰρ] verba hæc duo signis parentheseos inclusi. *non enim? annon sic dicetis?* sic perit quicquid visum fuit doctis viris obscuritatis, quæ nulla unquam in b. l. fuit.

— 13. ἐπιδείκνυται] dedi ἐπιδείκνυτι ταύταις ποιεῖν. exemplum ipsis demonstratis faciendi, quicquid ipsis modo allubescat. Si ἐπιδείκνυται servetur, sensus, *jactant, efferunt se, exsultant*, non possit ποιεῖν sequi, sed requiratur ποιῶσαι. ἐπιδείκνυτι sumsi e Bav. ταύταις quodammodo de meo dedi, partim vero etiam e Bav. repetii, in quo est ταύτας.

— 18. γενόμενον] non me fugit, recte posse dici ἀγῶνα ἀναψηφίζεσθαι, pro causam aliquam absolvere, h. e. ut a foro suo alienam repudiare, ad tribunal suum non admittere, item secundum ream in ea causa jus dare. verumtamen hic melius convenire videtur γενομένου. in genitivo. *postaquam semel illa causa in forum delata*

fuit, ream absolvere.

— 27. ἀποδῷ] *tribuat, tanquam debitum.* malim tamen ἐπιδῷ, *addat, dotis loco.* pater enim filiam ἐκδιδοὺς, elocans in matrimonium, ἐπιδίδωσι, addit ei dotem.

— pen. ἀποφυγούσης ταύτης] idem est ac si dixisset: ὃ γενήσεται, ἐὰν αὕτη δι' ὑμᾶς [aut παρ' ὑμῖν] ἀποφύγῃ.

1384. 1. πολιτῶν] malim πολιτᾶν. cur enim *matres* solummodo, non item *patres* commemorentur, quorum majus in ejusmodi re momentum est?

— 4. ἐξεῖναι αὐταῖς] videri possint redundare.

— 9. τοῦ μὴ] subaudi ὑπὲρ, vel χάριν. videtur tamen potius ἀντεχόμενος, vel tale quid deesse.

— 14. μετὰ πολλῶν] qui sint οἱ πολλοὶ τρόποι haud intelligens, dubito, sitne legendum potius μετὰ πολλῶν καὶ ἀσελγῶν ἀνθρώπων, in turba hominum et multorum et petulantium, an potius μετ' ἀκολάστων, aut μετὰ φαύλων, καὶ ἀσελγῶν τρόπων. an denique voc. τρόπων non mores hic loci, sed σχήματα κομπικὰ, posituras et gesticulationes turpes atque infames meretricum, significet. quod postremum si probetur, stare possit vulgata.

— 22. καὶ τί παραβιβάσασιν] videtur orator dedisse: καὶ τί ἀνωτιλοῦσι τοῖς παραβεβηκόσι. *et quid pœnarum leges commentur iis, si quis præcepta legum violaverint.*

— 25. τὸν τε ὄφιν] malim τὸν δὲ ὄφιν.

— ult. ἐκκλέσαι] scil. mortis pœna.

1385. 1. καὶ ἄλλα] malim καὶ γὰρ ἄλλα τε.

— 2. αὐτῇ] correxi αὐλῇ. quod super foco, qui esset in aula domus illius, ubi Neæra Eleusine habitasset, Archias victimam immolasset, cum fas non esset, ea die victimam animantem, sed fruges solummodo, immolare; et præterea fas quoque non esset, ut sacerdos mas illa die sacra faceret, sed ut sacerdos fœmina.

— 4. ἐκείνης] correxi ἐκείνου. redit enim ad Archiam.

— 13. τοῦτο] correxi τοῦτον. Significatur Bacchus, cujus numen Archias pariter atque Neæra offenderant. hæc quidem eo, quod filiam regi sacrorum nuptum dedisset, quo factum, ut illa filia Baccho desponderetur pro uxore; ille vero, quod sacra præter fas ea die fecisset, quæ Baccho communiter cum Cerere sacra esset.

— 19. αὐτοῦ] Stephani puta.

— 27. ὡς οὐ γυναῖκα ἔχει αὐτὴν, ἀλλ' ἑταίραν] objectio hæc est diversa illi superiori v. 19. cum qua convenire videtur. nam ibi Stephanus fingitur hac utens accusatione, se Neæram non pro uxore, sed pro *pellice*, πάλλακῇ, habere. hic autem inducitur Stephanus in hanc latebram se recipiens, Neæram sibi non pro uxore, sed pro ἑταίρᾳ, *socia*, esse. Demonstratur itaque discrimen, quod inter uxorem legitimam, et sic dictam πάλλακὴν, et tandem inter ἑταίραν seu meretricem, intercedit.

1386. 1. αὐτοῦ τοῦ λόγου] id est, *excusationis, qua ipse*, Stephanus puta, *utitur.* potest itaque ferri. malim tamen τούτου τοῦ λόγου, pro τὴν αὐτοῦ ἀναίδειαν τοῦ λόγου, id est, ἐν τῷ λόγῳ.

— 2. ἀπολογίας] post ἀπολογίας videtur τούτου τε deesse.

— 11. Στεφθλιν] vid. sdq. p. 1362. 6. diota.

— 16. καὶ μὴ εἰσιέναι τὴν γεφὴν ταύτην] videtur leg. esse: καὶ μὴ ἐᾶν εἰσιέναι τὴν γρ. τ. aut: καὶ μὴ εἰσίναι [scil. αὐτὸς ἐγὼ εἰς τὸ δικαστήριον] γραψάμενος τὴν γρ. τ. aut tandem: καὶ μὴ εἰσάγειν τὴν γρ. τ.

1387. 5. Αἰγιαλεὺς] libri mei in hac lectione consentiunt, sed leg. est Αἰγιλιεύς. v. Taylor.

— 18. παρὰ Στεφάνου] superior locus p. 1386. 8. addebat οἶσα. potest abesse. malem tamen etiam hic adesse.

— 20. ὅτι ἐκ Στεφάνου εἰσὶ] negativam μὴ addit in editione sua Wolfius, præcipitantia consilii actus. bene habet vulgata. non enim negabat Apollodorus illos Stephani liberos esse, sed negabat eos Stephanum e fœmina, quæ civis Atheniensis esset, suscepisse; verum aiebat eos e Neæra quæsitos esse, et Neæram illos jam peperisse tum, cum Stephanus eam Athenas traduceret.

— ult. ἀνοσίνιον ὅτι βλαβείσαν] malim ἀνοσίνιον καθ' ὅ, τι βλαβ.

1388. 2. ἠθέλησαν] potest ferri. Stephanus puta, et Neæra, et consortes discriminis. præferam tamen ἠθέλησε, quod margo Lutet. dat. v. p. 1387. 8.

AD ORATIONEM FUNEBREM.

Conf. Taylori Lectiones Lysiacas c. 3. p. 234. editionis Lips.

1389. 3. ὄν] subaudi τοῦτο, scil. τὸ εἰπεῖν ἀξίως τῶν τετελευτηκότων.

— 8. ὅμως μέντοι] aut adsciscendum est e margine ὁμοίως, aut servato ὅμως, addendum post μέντοι erit ἐξ ἴσου, vel simile quid, sed recepi ὁμοίως.

— 9. εἶναι] [Anne hoc tolerandum: δοκεῖ μοι εἶναι διαλεχθῆναι? F. ἐνδέδεται δεῖν ἐμοὶ δοκεῖ. TAYLOR.] id est, ἐνεῖναι, *datum esse, in potestate mea esse.*

— 18. λόγων] vocabuli hujus h. l. eadem est vis, atque Latini *artium*. ᾠκήθησαν defendi potest. collectivum enim est πόλις. et possunt οἱ πολῖται subaudiri. malim tamen ᾠκοῦν cum Wolfio.

— 22. ἀπαλλαττόμων] post ἀπαλλαττόμων videtur μόνον desiderari.

— 27. ἀρχῆς] suspicabar aliquando ἀρετῆς. Sed bene habet vulgata. *a stirpe, seu origine generis.*

1390. 6. εἰς τὰς ἐπιλύδας] [Anne hoc antiquitatem sapiat. Vid. Hesych. in ἐπιλύδας. TAYLOR.] videtur hic aliquid deesse. fortasse leg. εἰς τὰς ἄλλων ἐπιλύδας. *posteaquam aliorum in civitates venissent tanquam adventitii, inquilini.*

— 22. ἴχνι] num ἰκνίους. sed malui καὶ proximum insequens uncis includere.

1391. 2. ἐλθόντα] ἐλθόντες Aug. pr. R. quod nescio an melius vulgata sit. *primo statim impetu*, vel *aggressu*. vulgata significat, *qui subito ingruisset.*

— 17. τοὺς ἐμμέτρους] ἔμμετροι ποιηταὶ sunt οἱ ἐν μέτρῳ, τουτέστιν ἴσῳ, γράψαντες, qui carmina versibus justæ magnitudinis condiderunt, verbo epici, qui opponuntur τοῖς τῶν ᾀδομένων (scil. μελῶν) ποιηταῖς, hoc est, lyricis.

1392. 15. ταῦτα τὰ πραχθέντα] videtur hic aliquid deesse. f. πάλαι, aut ἐτέρους. *hæc olim*, aut *ab aliis gesta.*

— 18. δίδωσιν] addidi αὐτὴ, *ipsa sola per se.*

— ibid. μᾶλλον μὲν] aut tollendum est μὲν, aut cum μοι mutandum, aut cum οὐκ. *quæ facile non sit oratione exsequi.*

— 25. ἀμφοτέρους] post ἀμφοτέρους videtur ἀμύητους deesse.

1393. 1. συμβουλεύσαντας] [Quid? Anne *consentientes?* Hæreo de Hellenismo. TAYLOR.]

— 15. ἐνέγκαι] dedi ἔνεγκε et προσποιεῖ. *solet afferre gloriam.*

— 16. κἂν ὑπερβάλῃ] subaudi τις, aut ὁ λόγων.

— 19. ἔχους] h. e. *in aditu sum ipsius operis*, quod mihi nunc agendum est.

— ibid. προϊστάμενα] defendi possit. *Coram me stantia.* possint et alia subjici haud aliena, ut προϊστάμενα, *ad latus mihi stantia*, item παριστάμενα, *in mentem mihi venientia*, et περιϊστάμενα, *me circumstantia.* quorum quodnam ab oratoris manu sit profectum, eoquis dixerit.

1394. 6. τῇ δὲ σώζεται] f. leg. τῇ δὲ τὰ ὄντα σώζεται. *altera autem fortunæ cuique suæ conservantur.*

— ibid. ἐν τούτοις] post ἐν τούτοις non video quid magnopere necesse sit, ut copula addatur. quod si tamen necesse sit, cum non omnino improbem οὖν marginis Lutet. præferam tamen δ'. ἐν τούτοις δ' ἀμφοτέροις.

— 9. εἰς σωτηρίαν] malim τὴς τὴν σωτηρίαν.

— 12. ταῦτα] scil. τὰ νῦν παρόντα πράγματα φαύλως διακείμενα.

— 13. περιφρόνως] redit ad ἀγυιάς. εἰρωνευομένης autem ad καιρίας. hæc enim εἰρωνεύονται, simulat stupiditatem, aut ignorantiam, non autem ignorantia ipsa. quare malim περιφρόνων et εἰρωνευομένας, utramque in dativo plurali, ut referatur ad præmissum Ἕλλησι.

— ibid. ὑπέκυσαν] Græci, stupiditatem seu simulantes, seu veram rebus prodentes.

— 14. ἐμπεσόντας] Athenienses hoc bello defuncti, quorum laudes hac oratione prædicantur.

— 22. ἀμφοτέρους] dedi ἀμφότερα. videtur aliis in libris hoc, in aliis παρ' ἀμφοτέροις fuisse. unde nata illa scriptionis aberratio.

— 26. ἴσχε —] Recte distinguunt Wolf et Lambinus sic: ἴσχε, τῇ τύχῃ πίστευε —.

— ult. μὲν ἐπιζῆσαι] satis ex his arbitror conflare, orationem hanc, si unquam dicta fuit, in cæsos in pugna ad Chæroneam esse dictam, sed ab homine meto et desperatione perculso, cui spiritus essent dejecti, et plane extincti.

1395. 3. ἐκεῖ] ibi ad Chæroneam, in illa, quam dixi, pugna.

— 16. χαλεπῇ τύχῃ] possit χαλεπὴ τύχη accipi pro difficili, æva, mutabili, et ambos alternis premente atque extollente. videtur tamen aliquid deesse, e. c. προϊδεῖν, προορᾶν, σταδμᾶσθαι, vel simile quid. fortuna dubia, ancipiti, quæ utram in partem sit inclinatura, facile non sit providere. videntur etiam verba melius ita atque ordinatius collocari, ut arbitratu

meo collocavi: *ταῖς αὐτῶν ἀρεταῖς καὶ τῇ τοῦ προστυχόντος αὐτῶν ὁμοτιμίᾳ καὶ τύλμῃ, ἢ τῇ παραδίξῳ καὶ χαλεπῇ τύχῃ κατορθωσάσας οὐδένα, οὔτ' ἀναλοχίντως* —.

— 23. *ἐπὶ τούτῳ*] h. l. est idem atque *καθ' ἑαυτῶ, contra se.* in castris sibi oppositis. pari modo accipitur v. 26.

— 24. *ἐκείνων*] eorum puta, qui in castris Philippi militarunt.

1396. 3. *ἐστὶ τούτων*] malim *ἐστὶ περὶ τούτων. de reliquo licet cuique his de rebus pro sensu suo arbitrari.*

— 5. *φανερὸν*] subauditur *τοῦτό ἐστι.*

— 26. *ἀσχημοσύνη* —] malim *ἀσχημοσύνη, τὶς οὐδὲν ἢ μικρὸν ὄνειδος. aut nulli, aut exiguæ ignominiæ id sibi censurum esse.*

1397. 2. *τἀληθὲς ἀκοῦν*] si bene habet, idem est atque *τοῦ τἀληθὲς ἀ.* sed addidi *τοῦ* de meo. *et alia multa præclara jura habent civitates, et in his hoc, quod nihil est, quod dicendi licentiam veritate vinam avertat atque prohibeat a veri pronuntiatione.*

— 16. *τὸν ἐπώνυμον*] hæc e casibus heroum eponymorum ducta ad virtutem ascendam momenta, sophisticum est Lycurgeam sapiunt ingenium. Demosthenes fortibus et virilibus utitur armis, non his embraticis.

— 18. Ταυνθίδας] [Valesius ad Harpocr. v. Ταυνθίδης. TAYLOR.]

— 27. *παρὰ τῆς Ἑλλησι*] sententia postulat *παρὰ τὴν ἑαυτῶν διαλίαν, propter suam ignaviam.*

1398. 3. *ἐφ' οἷς*] dedi *ἐφ' οἷς* — id est, *ἐπὶ τούτοις, ἐν οἷς*, vel *δι' ἃν, super illis contumeliis, quibus fœdari Græciam viderent.*

— 11. *στεῖλαι*] subaudi, aut *ἑαυτὸν*, quod vocabulum sæpissime omittitur subaudiendum, aut *τὸν στόλον.* ut idem hic significetur atque *στείλασθαι.* alias supplementum Lessingiani Θησία post Ὁμήρος addendis sit adsciscendum. Locus Homeri mihi neque succurrit, neque investiganti occurrit. nescio, an Atheniensium libri hoc in loco Homeri ad Athenas pertinente a lectione librorum, quibus nos hodie utimur, haud parum discrepaverint.

— 13. *τοὺς οἴκοι σύμπαντας*] dedi. Lectio codd. al. si optetur, tum leg. erit: *τοὺς οἴκοι σύμπαντας οἰκείους καὶ γονέας.*

— 16. *οἷόν ὄντα*] malim abesse, ut e scholio nata. in Σεμέλη et τῆς δὲ subauditur a communi, ut aiunt, e proximis insequentibus vocabulum *γένεσιν*, et *ἐκεῖνος. Semelem esse natam e Cadmo, e Semele autem natum esse illum, quem fas non est* —.

— 23. *αὐτῷ*] dedi *αὐτὸν* de meo pro vulgato *αὐτῷ*, quod nihilominus tamen subaudiri debet ad *σύνεσιν* et *ἐλπίδ*. *ipsius sapientia eum homini similem reddiderit, fortitudo autem draconi.*

— pen. *ὄν*] coheret, non cum proximo *τὸ πρόσω*, sed cum remotiori *τὸ σωφές.*

1399. 6. *αὐτῶν*] semet ipsis, ut a tanto heroe prognatis, *indignum.* fuit, cum suspicarer *αὐτῷ* leg. esse. *eo*, Ajace puta, suo eponymo.

— 8. *τῶν ὑπαρχόντων*] dubito utrum a *τὰ ὑπάρχοντα* repetam, an ab *οἱ ὑπάρχοντες.* si illud, dignæ fortunis illis, quæ sibi aut nascentibus ab ipsa generis nobilitate additæ, aut majorum virtute et gloria partæ fuissent. Sin hoc, dignæ conditoribus sui generis. *ὑπάρχειν τὸ γένος* est *ordiri stirpem, condere genus.*

— 12. *τηλίκοι*] post *τηλίκοι* videtur *ἐόντες* deesse.

— 14. *καὶ τὸν ἅπαντα*] malim *καὶ μᾶλλον τὸν ἅπαντα. longum per tempus, vel potius per omnem ætatem.*

1400. 2. *οὐδὲ περὶ ἐκείνων*] post *οὐδὲ* videtur aliquid excidisse. e. c. *ἀφικόμενος ἐκεῖθεν.* ut sic distinctus et sartus legatur et reddatur Latine totus hic locus: *οὐ γὰρ ἰδόν τις, οὐδὲ ἀφικόμενος ἐκεῖθεν, περὶ ἐκείνων ταῦτ' ἀπήγγειλεν. de iis enim hæc nemo retulit, qui ibi vidisset, aut qui illinc missus ad nos huc venisset.*

— 3. *τῶν ἄνω*] malim: *τῶν προσηκόντων τοῖς ἄνω τιμῶν. quos dignos honoribus, diis superis convenientibus, judicamus nos, qui supersumus.*

— 4. *τούτοις*] *τούτους* dedi. *hos opiniones atque prædicationes nostra divinantes* [h. e. non certo cognita atque explorata affirmantes, sed conjectantes solummodo], *censemus eosdem adipisci honores etiam ibi,* in beatorum insulis, quos illi vetusti heroes dicuntur et existimantur adepti esse. *καταμαντεύσθαι τινες* est, aliquid de aliquo prædicare, non ex certa scientia, sed ex opinione e probabili conjectura ducta. coheret hoc *τούτους* cum *τυγχάνειν.*

— 5. *αὐτοὺς*] dedi *αὐτοῖς*, quod redit ad modo dictos *τοὺς ἄνω*, deos superos. *eosdem honores, qui habentur illis*, diis puta superis. *αἱ αὐταὶ αὐτοῖς τιμαὶ* sunt *αἱ αὐταὶ τιμαί, ἂν τυγχάνωσιν αὐταὶ, οἱ ἄνω θεοὶ τυγχάνουσι.*

— 8. *ὡς τοὺς τοιούτους — ἑτέρων*] Esset utique convenientior orationis structura hæc: *ὡς τοὺς αὐτούς τε τοιούτους γεγονότας, καὶ φυομένους ἐκ τοιούτων ἑτέρων. eos, qui et ipsi sint tales, et nati sint e talibus aliis.* Aut, nisi hoc admitti velis, adsciscenda lectio marginis *γεγονότας. eos, qui et genuissent tales viros, et ex aliis talibus ipsi quoque nati sint.* sed transponi do meo sensu vocabula sic: *γεγονότας αὐτοὺς, καὶ φυομένους ἐκ.*

— 20. *πάσιν*] dedi *πασιν. grave est liberis infantibus.*

AD AMATORIUM.

Wesseling ad Herodotum p. 13. a pen. auctorem facit Androtionem, dactos censis, quas apud ipsum vide.

1401. 13. *ὁ μὲν οὖν*] ὃ dedi, in neutro articuli postpositivi, pro masculino prepositivi. quod habeas maxime amatorium hujus opusculi (id est, id, quod habeas præcipue pro natura et extremo hujus amatorii disputationis), hoc est, *τὸ ἐρωτικὸν* est id, quo et amantis erga amatum amor maxime declaratur, et amati res, decus, salus maxime ornatur atque stabilitur.

— 18. *ὅς τις*] dedi *ὅν τις*. Videtur auctor, quisquis fuit, ita dedisse: *πάντα δὲ τοῦτον γέγραπται τὸν τρόπον, ὅν τις — omnia autem ad hunc scripta sunt modum.*

— 19. *ζωλίον*] est libellus pugillaris, in quem subitarias cogitationes conjicimus, verbis sponte succurrentibus, non meditatis. et in quo lucubrationum rudimenta delineamus. v. p. 1283. 4. *αἱ λεπτολογίαι τῶν λόγων* sunt commentationes simplici, illaborata, facili, populari dictione conscriptæ, qua solemus *ἐν τῷ λέγειν ἐν τοῖς παροιχομένοις*, in fortuitis aut familiaribus congressibus, uti.

— 20. *ὁμοίως οἷς* —] idem est ac si dixisset: *ὁμοίως τούτοις τοῖς λόγοις, οἷς ἂν εἴποι τις ἐν τοῖς παροιχομένοις.*

— 23. *τοὺς μὲν*] illos prioris generis, *τοὺς λεπτοὺς*. *τοὺς δὲ*, hosce posterioris, in longius tempus duraturos.

— pen. *ἐπιδεικτικοὺς*] dedi *ἐπιδεικτικούς. ostensionales*, e genere orationum *demonstrativo* vulgo sic dicto; quod nomen cur illi generi sit impositum, dixi pluribus ad Anthologiam Constantini Cephalæ. Vim ejus non videtur percepisse ille, quisquis fuit, qui in margine Latet. apposuit *τοῦ βίου*.

1402. 10. *δυσὶλλας*] aut adsciscenda est lectio marginis, aut leg. *διαιτᾶσθαι*, quod equidem malim. aut *φαίνεσθαι* vel *ἐρᾶσθαι διαπεμπόντας*. quod de meo prætuli.

— 14. *ἀπονοίᾳ*] possit ferri. haud displicet tamen *ἀπονοίᾳ* marginis. *truculentiæ, severitati.*

— 21. *ὃ μόνον ἴδιον ἴθος*] fort. leg. *ὃ μόνον τὸ Δι' ὃν ἔθνος οὐχ ἅπασι. quæ una, per Jovem, sola natio* (amantium puta) *non omnibus* — saltim *ἴθος* de meo sensu dedi.

— ult. *κἀξῄθωσαν*] *cuncta ornateque sint peracta.* v. p. 1406. 6.

1403. 11. *καὶ τὸν σὸν*] *καὶ* videtur defectum prodere. malim abesse, aut aliud quid addi cum *χαλεπὸν* ad sententiam conveniens. fort. *ἐπιπόνων*.

— 12. *ἐπιτιθυτέρων*] post *ἐπιτιθεμένων* addi velim *τῷ. τῷ τὸν συμβουλεύοντα μέλλοντι. propterea quod ille, qui consilium dare vult.*

— 13. *ὑπεύθυνον*] non modo eventus dati consilii a consultore præstandus est, sed etiam vitæ ratio, moresque, ne præceptis repugnent.

1404. 9. *ταῦτα δηλόσει*] malim *ταῦτα νῦν δηλώσει. nunc*, propter oppositum, modo præmissum, *ὕστερον*.

— 12. *καὶ τοῦτον τὸ χρῆμα*] malim *καὶ τοῦτο τὸ χρῆμα.*

— 13. *σῶμα*] post *σῶμα* videtur *καὶ* deesse.

— 20. *φύσιν*] dedi *φύσεως*. videtur in libris olim h. l. duplex versura esse lectio, *ἐν' ἀνθρώπου φύσεως ἴχνι*, altera *ἐν' ἀνθρώπου φύσιν ἴλαμ. pertrahit divinam majestatem ad humanam naturam.*

— 22. *ἀνυποῦστον*] nemo suspicatur, illum colorem pigmentis quæsitum esse, seu factitium.

1405. 5. *τῶν ὁμμάτων*] subaudi *ὄντα ἐπιφανεστάτων* a communi.

— 18. *τοιαύτας ὑπεναντιώσεις*] fort. leg. *τὰ τοιαῦτα ἔχοντα ὑπεναντιώσεις πρὸς ἄλληλα. fortuna res has nacta, tot inter se habentes adversitates*, vel *repugnantias.*

— 20. *τύχῃν*] quasi signum aliquod perficiens e voto dedicandum. aut, ac si signum aliquod perfecisset, quod ille sibi a fortuna perfici et elaborari votis conceptis flagitasset.

— 22. *ἐστᾶσα*] Wolfii *συνεστᾶσα* cum probem, sensus tamen non eum recipere.

— 25. *ἐπαινοῦντες*] post *ἐπαινοῦντες*, est circa, deesse videtur *τι*, aut *τοῦτο μόνον. hanc solam tuarum laudum.*

— ult. *ὑπεβάλλε*] non caret specie *ὑπεβάλλε* marginis, ob insequens *ὑπερτᾶναι*. retineo tamen vulgatam.

1406. 1. *ὃς μηδ'*] malim *ὧν*. nam cum accusativo construitur, si bene commemini, verbum *ὑπερτείνειν* in sensu *superandi*, non cum genitivo.

— 7. *τοιαῦτα ἐπαινέσαι ἔχει*] malim *τοιαῦτα ἐπαινέσας ἐᾷ. istis commemoratis laudibus, hoc argumentum depono*, ad aliud transiturus.

— 10. *σοὶ*] id est, *ἐν σοὶ*, vel *ἐπὶ σοὶ*. vel *τὸν σὸν*, scil. *ἔλαιον*, vel *ᾧ σέ.*

— 11. *ἐξαμαρτάνει*] et v. 13. *ψεύσεται*, tueor et servo. redit enim ad *τοῦ ἐπαινοῦντος.*

— ult. *τοσοῦτο τούτων*] malim *τοσοῦτον ἐν τούτοις.*

1407. 2. *περιγεγενῆσθαι*] subaudi *τῆς*

μέμψεως καὶ ἐφιστλήξεως. ut severorum et maerorum omnium criminationes atque reprehensiones eluseris atque viceris, eo quod—.

— 7. *τῶν πλείστων*] scil. *ἐμαυτῶν.*

— ibid. *ἅν*] scil. *ἐφέμενον.*

— 9. *ἀρίσκει*] subaudi *σε.* Constructio haec est: *συμβέβηκέ σοι τὸ ἀρίσκειν σε πᾶσι. evenit tibi, ut omnibus arrideres.*

— 10. *πολὺ*] post *πολὺ* videtur *τυγχάνειν* desse.

— 25. *ἐρῶσι*] *ἐρωτι* dedi, cum e Bav. tum conjectura mea. dudum enim ante, quam mihi liceret hanc codicem usurpare, in hanc emendationem incideram; cujus rei mihi testis esto mea interpretatio germanica, ante perfecta et ad librarium Lemgoam missa, quam codex Bav. ad me Monachio deferretur. elegantissima sententia, quamquam paulo floridior, et poetice magniloquentiae similior. *cujusmodi forma filius Cupidini deo e Virtute dea nasceretur*, si nasceretur unquam, laudibus atrisque parentis omnibus ornatus et cumulatus. o quam amabile corpus exsistere posset e congressione tot laudum et decorum, quot sunt Cupidini et Virtuti propria. fingi animo vix queat aliquid perfectius atque amabilius.

— 25. *τὸν τοίνυν ἀνδρίαν*] inchoata hic sententia non directe absolvitur, sed interrupte ab interjectis quibusdam, quae signis parenthesees secrevi, rursus p. 1408. 3. resumitur in istis *σοῦ δ' ἐπὶ πολλῶν.*

1408. 4. *ἀσκήσεως*] designat exercitationem campestrem, seu eam, quae fiebat in campo, ubi juventus docebatur arma tractare, rotare, jaculari, pyrrhichias agere, et quae sunt alia hujus generis.

— 12. *ἀναβαίνειν*] Wolf. conjecturam ad h. l. refutat, vulgatamque tuetur Harpocr. v. *ἀναβάτης.*

— pen. *τιθεμένοις*] post *τιθεμένοις* addi velim *αὐτῷ. praeter enim praemia victoribus proposita, ipsa exercitatio, a magistris adhibita* (hoc est, *τὸ γυμνασθῆναι*), *et a tironibus percepta multo studio diuturnaque contentione* (hoc est, *τὸ μελετῆσαι*). Lambini supplemento nil opus est. *τὰ τιθέμενα*, scil. *ἆθλα*, sunt praemia victoribus ab athlothetis proposita. Subauditur *ὑπὸ τῶν ἀθλοθετῶν.* ut addatur, necesse nil est.

1409. 3. *τοσαύτης*] malim utramque lectionem conjungi: *μετὰ τοιαύτης καὶ τοσαύτης παρασκευῆς.*

— 8. *νομίζων*] dedi e Wolfii conjectura, punctum v. 12. commate mutavi, et *οὖν* delevi, cujus si vestigia sint relinquenda, malim *σὺν*, cujus sunt satis perspicuae notae in *οὖν.* verum *σὺν* tametsi non est supervacaneum, latet tamen in participio verbi medii *ἐπιδιεξάμενος.* nam *ἐπιδιεξάμενος φιλοσοφίαν* tantundem est, atque *ἐπιδιέξας τὴν σὺν φιλοσοφίαν.*

— 21. *ταῦτα*] dedi *πάντας*, nempe *ἀγῶνας*, e conjectura Wolfii, quo ducit lectio Paulinae *πάντα.*

— 23. *ἀφαιρεθέντων*] dedi *ἀφεθέντων.* Significat, Epicratis currum neque inter primos, neque inter postremos, sed in media isse turba, et vel sic tamen palmam abstulisse.

1410. 3. *ὁρῶν αὐτῶν*] *ἐφόρων* malim, ut ad *ἀπάντων* redeat, *αὐτῶν* autem, quod redit ad *ἵππων*, servatum velim. *quippe qui viderent, horum equorum nonnullos—.*

— 5. *τῇ τοῦ ζ. ὁμιλῇ κρείττων*] fors. *καὶ τῆς τοῦ ζεύγους ὁρμῆς κρείττων. ipsam vim et impetum bigarum illarum* (de quibus modo commemoraverat) *vicisti.* Loquitur de bigis adversarii, non de Epicratis. nam de his si loqueretur, videtur potius *ῥᾴμῃ* dicturus fuisse.

— 7. *διωτυχηκότας*] eos, qui a principio certaminis secunda fortuna usi fuissent, et certam jam manibus tenere victoriam sperarent, quam tu eis extorsisti.

1411. 2. *σαυτόν*] dedi *σαυτοῦ.* quod non cum *πρωρίνας*, sed cum *ἀξίους* cohaerebit. *πρωρίνας* idem est atque *κρίνας πρὸ ἄλλων. quos cum tu prae aliis te dignos judicasses, amicos tibi deligis.*

— 5. *προσυπάρχοντον*] dedi *προσυπάρχοντα. praeter illos*, tibi a fortuna conciliatos amicos, necessarios, *adhuc tibi commendavit.*

— 6. *μόνους ἐρθῶς γιγν.*] *f. μόνους σ' ὀρθῶς γιγνώσκοντας. an eos appellem, qui soli te recte cognitum atque perspectum habeant.*

— 11. *εὐδαιμονίσαι*] ambigo inter *εὐδαιμονίσαι* et *εὐδαιμονῆσαι*, habet utraque lectio rationem suam. vulgata sic possit reddi: Sed ad virtutem, cujus ea sit ratio, ut possit mereaturque beatus praedicari, qui ea gaudet. altera sic: virtutem accommodatam vitae beatae perfruendae. non displicet lectio *ἐνευδαιμονῆσαι.* verumtamen vulgata idem quoque valet. Sed praetuli *ἐκξωπατεθῆναι* (de meo) v. 10. et *ἐνευδαιμονῆσαι.*

— 17. *τούτων*] scil. *τῶν λόγων.* malim tamen *διὰ τούτων.* laudibus, *quae per hos* (*τοὺς λόγους* puta) *fiunt.*

1412. 6. *οἱ δὲ τῆς τῶν ἐπιτηδευμάτων—*] Sententia est: qui aliis quidem in partibus doctrinarum, aut a vero aberrarunt, aut justum modum consecuti non sunt, sive sua, sive magistrorum culpa.

— 14. *ἐφ' ἑκατέρων*] malim *ἐφ' ἑκάτερον*, scil. *μέρος. in utramque partem.*

— 21. *ἐπιτηδὲς*] subaudi *πραττόμενα*, aut *ἐπιτηδευόμενα.*

— 27. *εἴωθε*] dedi de meo *εἰώθει.* fortuita enim menti et proposito haud parent.

1413. ult. *μάλιστα*] subaudi a communi *βελτίους γίγνονται αὗται αἱ φύσεις παρὰ τὴν παιδείαν.*

1414. 6. ἴχνεσιν] scil. si quis ἐν τῇ στάσει διαφαλῇ.

— 8. δι' εὐτυχίαν πραγμάτων] vulgata bene habeat, an leg. sit: δι' εὐτυχίαν φύσεως ἐν μεταχειρίσει πραγμάτων, in medio relinquam.

1415. 1. ὑπεραιράτως] prætuli ὑπερέχειν. *in rebus, quas susciperet ageretque, omnibus modum excedens.*

— 11. κατασταθέντα] dedi κατεστάντα. Sed et καὶ sec. v. 10. abesse malim. *qui, postaquam civitate Tarentinorum potitus est, ita præclare humaniterque eam administravit.* Si καὶ servetur, etiam κατασταθέντα servandum sit, eique addendum ἑαυτόν.

1416. 14. ἧττον] post ἧττον videtur ὢν desiderari.

— 15. ἐγὼ μὲν οὖν οὔτ' αὐτὸς —] sententia est: non aliter sentio, quam verbis præ me fero. Philosophiam non tacite mecum contemno, quam oratione extollo, sed, ut eam tibi commendo, velut instrumentum omnibus remp. gesturis necessarium, ita memet ipse quoque ea indigere mihi inculco.

— 20. ἰὰν] videtur hic aliquid deesse.

— 24. ἐγοῦ κράτιστον —] videtur sententia postulare: ἐγοῦ καλὸν μὲν εἶναι τὸ πραγτύειν ἐν ἅπασι, κράτιστον δὲ τὸ ἐν ἀρετῇ.

1418. 8. ἀλλ' οἷς] idem est ac si dixisset: ἀλλὰ τοιούτων, οἵους ἄν τις.

— 9. τις ἕλοιτο] post τις videtur deesse ἄριστα βιβουλευμένος. *optimo et sapientissimo usus consilio.*

— ibid. τῶν ἡλιωτῶν] post τῶν ἡλιωτῶν videtur τοὺς βελτίστους deesse.

Cujus ævi hoc sit opusculum, cujusve auctoris, haud constat. Nam Demosthenis non esse, propemodum liquet. Sæpe animus ad suspicionem propendit, deprimendum id esse ad ætatem Sophistarum, hoc est, ad sæcula, quibus Aristides, Dio Chrysostomus, Philostrati, Lucianus, et similes exstitere, qui adumbrare imitatione vetustiorum auctorum ingenia et scripta laborabant. Sin autem genuinus est sæculi Demosthenici fœtus, malim id Lycurgo, aut Hyperidi, aut Theophrasto Eresio tribuere. Sæpe factum est, ut, cum e vetusto quodam codice auctoris alicujus opera exscriberentur, quem in codicem alia quoque aliorum opuscula compacta essent, omnia, etiamsi aliena, eidem primario auctori adscriberentur. Quod, ut demonstravi nuper in Theocrito evenisse, idem etiam Demostheni nostro videtur in epitaphio, et erotico, et nescio, an in aliis quoque, evenisse. Erotici quidem et argumentum, et totus habitus orationis ab ingenio Demosthenico abhorret, Sophistam magis decens, quam oratorem. Haud scio, an commendatio Sophistices p. 1414. haud parum in hac re valeat. Cæterum oratio hujus libelli compositu, gravis, morata, sapiens, virtutem respirans atque commendans, haud tamen pro more Demosthenis. Verum nimis est lubricum et fallax argumentum a dissimilitudine styli ductum. dicendi genus in eodem homine miris modis discrepare potest pro ætatum, et fortunarum, studiorumque diversitate. Iidem enim non semper iisdem delectamur, non iidem manemus. nimis denique multa Demosthenis perierunt, quam ut speremus, nos omnem Demosthenicæ orationis colorem tenere, possimusve tuto ei hoc opusculum abjudicare. quare causa hæc in medio relinquenda est.

I. I. REISKII

ANNOTATA

AD

PROŒMIA.

Quo tempore hanc litteris mando, dies est 17. Junii 1769. ad primum legenda accedo hos proœmiorum, quæ nescio, qua de causa prejudicata aversatione antea contemsorum. quapropter non ausim meditati quicquam et maturi ad hanc gymnasmatis promittere alliteratum, sed ea solummodo, quæ prima lectio, cum contentione non serrima suggerat.

1426. 17. *μεταλαμβάνω*] non intelligo. Estne idem atque *μεταγνώσεσθαι*, mentem mutare, aliam inire viam consiliorum et rerum gerendarum? videtur.

1421. ult. ἀ] malim *ἅν*, scil. *πάθοιτε*. vel ἃ. v. v. 24.

1423. 16. *δόκιμόν τις*] aut τις delendum, aut cum τῷ mutandum videtur. Sed dedi de meo *ὑστατῶν δόκιμον*, ὅ,τι δικάζει (in optativo). oratione ad id quoque addecore, quod demonstrarit.

1424. 11. *ὅστις* ἀ] dedi de meo ἃ *πας'* ἃ, secus atque ego sentio saleberrimam esse.

1425. 4. *εἰ παραχρῆμα λόγοι χ.*] malim: *ἀ λόγῳ τὸν παραχρῆμα χάριν.*

— 12. *εἰ δὲ σκοπεῖτε* —] f. *εἰ δὲ σκοπεῖν δεῖ, τί καὶ βούλεσθε, ὰς ἐκ τῶν ῥ. εὐδαιμονῆσαι, οὐ δόν, οὐκ ὀρθῶς.* Sin autem explorare oportet, quid velitis dici, ut orator ex oratione sua laudem consequatur (id quod haud decet, recte non habet).

1427. 15. *ὥστως ἐκ γένους*] f. *ὥστως ἱερσίου ἐκ γένους.*

— 27. *τῶν ἄλλων*] post *τῶν ἄλλων* videtur *ἁμαρτήματα* deesse.

— pen. *οὐ χαρεῖται*] f. *οὐχ ἁρᾶται*, aut *σωθῆν* — *οὐχ ἁρεῖται.*

1429. 17. *τὰ*] non cohæret cum proximo *πράγματα*, sed cum remotiori *λελυμασμένα.*

1430. 9. *τοῦ*] dedi de meo ἢ τοῦ. non minus vestrum est, quam ejus, qui auctor fuerit.

1434. 5. *καὶ—μίχρι*] lacuna hic loci est.

— 22. *ὑπαρχόντων*] post *ὑπαρχόντων*, aut in hac regione, deesse videtur *δικῶν*, aut simile quid. addidi ex indice Lambini *λόγων.*

1436. pen. *τούτων*] post *τούτων* addidi *τῶν.* illos ipsos, in res gestas invehentes eosque reprehendentes.

— ult. *καὶ ἡμᾶς*] scil. *εἶδεναι.* aut leg. est *ἡμᾶς*, scil. *εἶδέντα.*

1437. 10. *δεινοῦσιν*] scil. *οἱ ἀντιλέγοντες.* eodem etiam redit *ἔξωσιν.*

1438. 22. *οἱ μὲν*] scil. *ἐρῶσι* ex insequente *ἐρῶ.*

1440. 6. *τῆς ἀμελείας*] articulum de meo addidi. pendet hic genitivus e superiori v. *ὑπερβολὴν* v. 3.

1441. 11. *τοῦ λόγου*] malim aut τῷ *λόγῳ*, aut *τὸν λόγον.*

— 22. *ἀνωμαλώσειν*] malim *ἀνωμαλλωσειν.*

— pen. *ἐρῶν ἰσωμίους*] dedi de meo *ἐρῶν ἰσωμίους.* v. Hesych. v. *ἰσωμίους.*

1442. pen. *τὸν χρόνον*] malim *τοσοῦτον χρόνον.*

1443. 2. *παρουσία*] non damnabo. sed insolentior est h. l. dictio. malim convenisset *μετουσία*, aut *πρεσουσία.*

— 4. *ἰδεῖν*] primum unois inclusi. prorsus deleviase præstiterat.

— 12. *ὅτι οἱ τότε*] hoc ὅτι iteratum est epexegeseos gratia, ut præmissum ὅτι per hoc alterum ei subjectum declararetur. perinde nobis erit, ac si Orator dixisset: *τουτέστιν ὅτι οἱ τότε.*

— 13. *φυόντες*] subaudi *καὶ τὸν.*

— 14. *τοῖς τότε δίκασιν*] quam nunc improbatis et exagitatis. unde patet, proximum *συκοφῶν* bene habere, immerito a Wolfio vexatum.

— 15. *ταῦτα*] post *ταῦτα* videtur *λαβὼν*, vel simile quid, desse.

— 16. *τούτων*] ea scil. quæ vos hac in concione decernetis.

— 19. *μέντοι*] dedi de meo *μενδὶ. ne ipsa quidem a vobis decreta.*

— 21. *εἶναι δ' ὅστις*] hic desunt quædam. nisi hæc sit sententia: quo fiat, ut sitis in potestate eorum, qui primi dixerint, perinde atque sedilia in theatro eorum sunt, qui primi occupavere.

1444. 9. *εἰδέναι*] post *εἰδέναι* aut deest *ὑμᾶς*, aut certe subaudiendum est.

— 21. βεβουλευμένων] si sic manet sine articulo τῶν, erit masculinum, et subaudietur ὑμῶν. accusare vos, qui consilia ceperitis atque decreveritis. sin autem τῶν præponatur, tum erit neutrius generis, et significat *ob decreta*.

1446. 2. ἴχειν] post ἴχειν videtur εἰπεῖν deesse.

— 7. ἀκούοντας] post ἀκούοντας videtur δεῖσθαι, vel simile quid, deesse.

— 10. ἐγνωκὼς] id est, ἑαυτὸν πεῖσαι πεπικὼς περὶ ὧν λέγει, ὡς ἀληθῆ καὶ δίκαια καὶ συμφέροντα ὑμῖν λέγει. *bona fide, serio, ex certa persuasione*.

— 21. ἐκ πλείονος] bene habet hic locus, a Lambino minus intellectus.

1447. 23. ὄντας] subaudi τοιούτους.

1449. 13. μηδένα] cohæret cum τῶν συμβουλευόντων.

— 21. ὑπ' ἄλλου τινὸς —] verba, more oratorum paulo durius trajecta, in constructione sic sunt ordinanda, ac si sic starent: ὑπ' ἄλλου τινὸς ἐλέγχου — μετὰ τοῦ τῇ πόλει λυσιτελοῦντος.

1450. 1. ἅμα κρίνητε] est *interea dum judicatis*.

— 21. ἀναμένειν] post ἀναμένειν videntur hæc verba excidisse: ὅσα βλάξει φέρει οὐδέ. ut sit hæc verborum constructio: δοκεῖτέ μοι οὐδὲ παθόντες αἰσθέσθαι, ὅσα βλάβη φέρει τὸ ἀναμένειν ταῦτα δημοσίᾳ.

— pen. πλησίον ὄντας τῶν ἀμ.] *recente adhuc memoria lapsûm eorum*. post ἁμαρτημάτων deesse videntur hæc: τὸ μεμνῆσθαι ἐφ' ὑμῖν (sic enim leg. videtur pro ὄταν).

1451. 6. οὔτε ὀλιγωροῦσιν ἀπροσδόκητον παθεῖν] οὔτε ὀλιγωροῦσιν οὕτως ἀπροσδόκητον, ὥστε μηδὲν ἀπ' αὐτοῦ παθεῖν. ut caventibus nihil accidit ita grave atque formidolosum, ut ei non jam dudum ante obviam ierint et præstruxerint, ita rarum socordibus nihil accidit ex improviso quamvis leve, unde non damnum, saltim aliquod, sentiant.

— 12. σωφρονεῖν] f. φρονεῖν.

— 19. οὔτ' ἄν] post πρωτοιρεῖσθαι delevi meo arbitratu, interturbans sententiam. correctio est pravi ὅταν in v. 20.

— 20. ὅταν ᾖ] dedi de meo οὔτ', ἄν ἦν, id est, οὔτε παρῆλθον, ἂν (id est, ἐὰν) ἦν τοὐναντίον. *neque prodissem ad dicendum, si contrarium esset*, h. e. si omnes eadem quidem, sed prava et noxia scisceretis. ἦν imperfectum hic requirebatur.

— 25. τούτων] redit ad remotius: cum illis, qui mecum consentiunt.

— ult. ἄν τι δοκῶμεν λέγειν] malim: ἄν τι δοκῶ ὑμῖν λέγειν.

1452. 2. ἐπὶ οἷς] ἐπὶ delevi. οἷς idem est atque ταῦτα, δι' ἃ, vel ἐφ' οἷς. si causæ, vel argumenta, momenta, quibus ducti censemus vos labi, nullius esse ponderis arguantur.

1453. 25. οὗτος] post οὗτος deesse videtur ἁλαφρῶς, aut κούφως, aut ἀνξιπάθως, aut tale quid.

— ibid. οἶμαι] post οἶμαι delevi μὰ. dedecora ab objurgantibus admonitionis ergo objecta, cum ipsis insunt, ita ferre æquo animo audientes.

1454. 8. προσῆχθαι] si bene habet, idem est atque εἰδέσθαι, προδεδιδάχθαι, *perductos, pellectos, doctos et assuefactos vos esse*. sed tum τῷ proximum, quod nunc ante hoc verbum legitur, ponendum illud erit locandum, ut cohæreat cum φιλονικεῖν. φιλονικεῖν ἐπαινέσαι est idem atque φιλονικεῖν ἐν τῷ (vel περὶ τὸ) ἐπαινεῖν, *certare in laudando*. Meliusne sic legatur: καὶ μὴ προσῆχθαι, *neque prius inductum, invectum esse in concionem morem τὸ τοὺς λόγους* — ubi ille articulus τὸ cohærebit cum φιλονικεῖν, *certandi in laudando*.

— 18. ταὐτὰ] subaudi ἐμοί. *eadem mecum sciscit*.

— 25. κοινότερον] f. εἰς κοινότερον. vulgaris dictio εἰς κοινὸν βουλεύεσθαι. et ἐς facile potuit a fine proximi vocabuli absorberi.

1457. 15. πολίτου] malim πολεμίων.

— pen. αὐτὰ] post αὐτὰ videtur τοιούτῳ μᾶλλον deesse.

1458. 1. αὐτοὶ φανερὸν] f. αὐτοὶ ἑαυτοὺς φανεροὺς.

— 6. αὐτοὺς] non cum ἡμᾶς cohæret, sed cum τούς. idem est ac si dixisset: αὐτοὺς τοὺς ἐξηπατηκότας ἡμᾶς. *illos ipsos, qui nos deceperunt*.

1459. 4. λοιδορίαι] post λοιδορίαι videntur quædam deesse, e. c. οὐκ ἐπὶ τούτῳ γίγνονται ὅπως, aut tale quid.

— 5. ἐξελέγξουσιν] post ἐξελέγξουσιν deest ἀλλ'. non eo pertinere, ut dedecora sua mutua denudent, sed vos faciunt multam dependere.

— 25. οὐδὲν ἂν βούλοιντο] malim aut οὐδ' ἂν βούλοιντο, aut οὐδὲν οὐδ' ἂν βούλ.

1460. 26. αὐτοῦ] aut ὑμῶν malim, aut ταὐτό. idem et præclarum, et conducens reip. aut, quod eodem redit, ἐν ταὐτῷ.

— ult. συνηχεῖς] bene habet, sed post οἶδα videtur ἔφερε deesse. proxima insequentia non intelligo.

1461. 8. πολλὰ] scil. ἀρχάς. honores mirifice fructuosos.

— ibid. περιῆπτε] dedi περιῆπτε, *circumcaetis*.

— 13. ὄντας] subaudi a communi, ἐπὶ τῶν πράξεων ἰδῶν.

— 15. τετελεσμένης] dedi τετελεσμένοις μυσταῖς. *cum ipsi sint initiati sacris Deæ Stultitiæ*. tum desunt quædam.

1462. 12. τις ἂν αὐτοὺς εἰκοτῶν ἔχοι] f. τις ἂν αὐτὸς τοὺς αὐτοὺς εἰκοτῶν ἐδίλοι.

I. I. REISKII

ANNOTATA

AD

EPISTOLAS.

462. Titulum epistolæ primæ præscriptum ab initio ad p. 1463. 5. deduxi, et pone verbum ἐπιστέλλω collocavi.

— 3. δὲ] dedi δή.

1463. 4. ἐπινοίας] ambigo inter ἐπινοίας vulgatum, et ἐπιπνοίας, *inspirationis*.

— 15. ἔχειν] subaudi ὑμῖν. difficile vobis est acquiescere consilio vobis per epistolam dato, illudque sequi.

— 21. καὶ — εἰρῆσθαι] bene habent verba καὶ σὺν θεῷ εἰρῆσθαι, subaudi μοι ταῦτα βούλεσθαι, pro volo, quod sunt, interjecta. *velo hoc, quod dicam, diis propitiis mihi dictum esse.* præferrem tamen utique εἰρήσθω, si codices id darent.

1464. 10. μηδὲν μηδ'] dedi μηδὲ δὴ μηδ'. *nam non idem omnes agere, neque, si quid agitis, id bona fide, sine dolo malo, agere.*

— 17. μήτε τῶν τῶν —] aut probanda est Wolfii conjectura: μήτε τῶν ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων συναγωνισμένων τοῖς καθεστηκόσι μηδεί. aut minore motu pro τῶν priore leg. est τῳ enclitice, h. e. τινὶ, alicui, et ἐν ἑκάστῃ cum Wolfio, et tum συναγωνισμένῳ in dativo, cum illo altero dativo τῳ cohærente. Pro καθεστηκόσι malim συνεστηκόσι. in genere masculino. *neque cuiquam, qui in suo quaque civitate præsentem rerum statum tuitus sit* —.

— 20. τοὺς συνειδότας —] videtur vulgata lectio, aut bona esse, aut saltim defendi posse, ad hanc sententiam: *illos, qui conscii sibi sunt, quod manifestum habeant periculum, ut necessarii conspiratorum.* Sic ad verbum: τοὺς συνειδότας αὐτοῖς ἔχουσι κίνδυνον (ubi ἔχουσι est dativus pluralis participii præsentis) idem est atque τοὺς συνειδότας αὑτοῖς, ὅτι ἔχουσι κίνδυνον (ubi ἔχουσι est tertia pluralis indicativi præsentis) ὡς ἀναγκαίοις τῶν συνεστηκότων. Appellat autem τὰ καθεστήκοτα statum Græciæ, qui tum erat, sub Alexandri M. et Antipatri Macedonumque reliquorum dominatu, libertatem Græciæ servitute oppressam tenentium. Jam exstincto Alexandro, aut sub extrema ejus tempora, Græci libertatem rursus affectabant. quibus auctor et Demosthenes, ut in neminem, qui Macedonum studiosus fuisset, ideo animo sint infesto. Hos amicos Macedonum appellat τοὺς συνεστηκότας. et οἱ ἀναγκαῖοι τῶν συνεστηκότων sunt ii, qui cum amicis Macedonum causam fecissent communem, cum illisque juncti fuissent vinculis necessitudinis indissolubilibus. Sententia igitur erit hæc: auctor vobis sim, ut animo erga neminem sitis acerbo eorum, si qui cum Macedonibus fecerint. Qui enim conscii sibi sint, se, ut necessarios et familiares scelerati sodalitii, manifestum in discrimen incursuros, eos metus ille ad conjunctionem animorum adiget tanto arctiorem, studiumque illis addet atque contentionem tanto alacriorem partes suas modis omnibus tuendi.

1465. 6. νομίζειν] post νομίζειν videtur ὅτι deesse.

— 15. αἰτίους] addidi quidem τοὺς e Bav. ante αἰτίους, verum ne sic quidem persanatus est hic locus, quem sic videtur Demosthenes reliquisse: ἢ κομιδῇ ὀλίγους τινὰς ἐν αὐτοὺς τοὺς αἰτίους καταλειφθῆναι. *aut oppido paucos quosdam relictum iri criminationi obnoxios.*

— 17. καὶ τῶν ἰδίων μέμνησθε] malim: καὶ τῶν ἰδίων οὐ (vel μὴ) μέμνησθε. *et privatæ si quæ suæ cuique oblatæ fuerint injuriæ, eas oblivioni date.*

— 25. πρῶτον] dedi πρῶτος. videtur in libris duplex fuisse lectio, in aliis hæc, πρῶτος puta, in nominativo, in aliis ἐμὲ πρῶτον, in accusativo, unde istæc nobis est reliqua facta, dum perisset ἐμὲ necessarium.

1466. 11. ἐκείνου] post ἐκείνου videtur ὅτε, vel simile quid, deesse. *Nunc igitur, eo sublato, cum fortuna quærat, quibuscum in posterum stet (quos vos esse oportet), ducesque constituite.*

1467. 6. καταψηφιζομένους] distinxi melius sic, ut post καταψηφιζομένους comma ponerem, positum post ἀνάντων delerem, ubi in illo priore subauditur ἐμοῦ, in hoc posteriore τῶν ὑμετέρων καλῶν καὶ δικαίων. *vos vestris juribus atque decoribus vosmet ipsos exuere, eaque rapientibus concedere,*

non minus, quam me illis denudari simul, omnibusque meis reliquis fortunis.

— 14. *κρίνητε*] sitne *κρίνητε* servandum (fingi enim potest, illa judicia de furti Harpalici sociis adhucdum, quum Demosthenes has literas mitteret, agitata esse), an *ἐκρίνατε*, vel *ἐκρίνατε* legendum propter circumstantia præterita, in dubio id relinquam.

1468. 13. *προσδεκᾶσθαι*] dura dictio et insolens ἐλπίδα *προσδεκᾶσθαι*. alius dixisset *παρίστασθαι*, aut *προδέικνυσθαι*.

1469. 12. *ἐγὼ φολιτευόμενον*] post *ἐγὼ* videtur *δικαίως*, vel *ὡς χρὴ*, vel tale quid, deesse.

1470. 21. *τῶν τε γεγραφότων*] sunt genitivi pluralea generis masculini, non neutrius. idem est ac si dixisset: *καὶ ἐκ πάντων, ὅσοι ἐγράφησαν τῶν Ἁρπάλου χρημάτων μετεσχηκέναι, μόνος ἐγὼ διὰ τῶν ἐμοὶ πεπραγμένων ἐποίησα τὴν πόλιν ἀνέγκλητον.*

— ult. *εἰπεῖν*] hic loci valet *ἐγκαλεῖν, αἰτιᾶσθαι. criminari.*

1471. 11. *ἀνεγκλήτου*] *ἀνελέγκτου* dedi e Bav. malim tamen *ἀνεξελέγκτου*, vulgatam si tueri velimus, erit *ἀνέγκλητος αἰτία*, criminatio, quam fas non sit ad judicem in forum deferri, illegitima causa, incompetens.

1472. 4. *τῇ*] id est, *ἐπὶ τῇ*, *ob errorem circa me*, vel *in me commissum*. v. ep. 3. p. 1374. 8.

— 16. *ἐμαυτῷ*] subaudi *παροῦσαν*.

— 22. *ἐπεὶ*] redit ad superiora *μήτε ἀνάξιον ὑμῶν μηδὲν μοι συμβῇ*. necesse enim erat, si Demosthenes violentas ipse sibi manus inferret, inde ad Athenienses invidiam redire.

— 25. *αὖ*] malim *ἐς*.

1473. 1. *τούτῳ*] dedi *τοῦτο*, id est, *τοῦτον τὸν τρόπον*, aut *πρὸς τοῦτο, χρήσησθε*, scil. *ἐμοί*.

— 18. *ἀλλ' ἃ*] dedi uno vocabulo *ἀλλά*. non tamen ideo satis hoc urbitror ad emendandum hunc locum. videtur orator dedisse: *ἀλλὰ γὰρ τοῖς παρεῦσιν. verum delectatur quisque fruiturque crebra commemoratione rerum earum, quibus identidem utitur.*

1474. 2. *ἐᾶσι*] subaudi *ἐμέ*. idem est ac si dixisset: *ἐὰν ἐμὲ ἐᾶσιν ἐν εἰρήνῃ, ὥσπερ ἐπὶ τοὺς ἄλλους ποιοῦσιν, οὓς ἀφῆκατε ὑμεῖς*. si, ut reliquos omittunt, a vobis absolutos, ita me quoque sinunt tranquillum, neque pergunt exagitare, sed patiuntur in urbe esse.

— Epistola tertia. v. 5. *μὴ παριδεῖν*] subaudi *ταῦτα*.

— 10. *ἐκείνῳ ζῶντι*] respondet *καὶ ὑμῖν* p. 1175. 17. ubi cepta hic oratio, post longiorem interpellationem resumitur.

1476. 1. *οὐ γὰρ ἂν* —] idem est ac si dixisset: *οὐ γὰρ ἂν ἐκποιῆσαι τοῦτο, εἰ μὴ καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐδόκει τὸ πρᾶγμα τοιοῦτον εἶναι, οἷον ἀσφαλίσατο Λυκοῦργος*. dictio *δικαίως* similis est illi *ἐξὸν, παρὸν, ἐνδὸν* etc. videtur tamen sententia potius hæc convenire loco atque requiri. *οὐ γὰρ ἂν* [scil. *ἐκποιῆσε*] *εἰ μὴ καὶ Λυκοῦργος ὑμῖν τοιοῦτος* [*οἷον ἦφυ*], *ἐδόκει εἶναι.*

— 13. *οὐδενὸς γὰς*] *γὰς* est *nempe, scilicet.*

— 25. *εἰς τοὺς παῖδας*] id est, *εἰς τοὺς αὐτοῦ παῖδας, καὶ τὴν ὑμετέραν αὐτῶν εὐδοξίαν.*

1477. 5. *εἶναι· ἢ*] integravi locum e Bav. paululum a me emendatum — *εἶναι. τίμημα δ' ὁρῶν ὐπνοῦντας ἀφεῖναι.* in quibus *δ' ὁρῶν* effeci e vitioso, quod ibi est *δῶρα. mulctam autem remittere vos cunctantes atque recusantes ego videns, quæ mulcta illis per calumniam solummodo et per invidiam est irrogata, non habeo, quod statuam. τίμημα λόγῳ γεγονὸς* est, mulcta non criminibus merita, sed ex criminationibus adversariorum contracta.

— 16. *πράττειν*] post *πράττων* videtur *μάλιστα* deesse.

— 18. *δηλῶσαι — ἐξετάσας*] possit bene habere, idemque esse, atque *δηλῶσαι ἑαυτὸν ὅτι ἐξέτασε. ausus non est prodere, sese indagavisse, cujates et unde orti sint.* quia tamen hæc sententia ab hoc loco aliena est, malim *συλῆσαι*. jacentes spoliare ausus non est, posteaquam cognovit, cujates essent.

1478. 23. *προσήκει*] dedi de meo *προσῆκεν. ne concimari quidem ipsi* (at erario) *licebat, secundum leges quidem*, quæ vetant debitorem fisci cum populo agere.

1479. 5. *ὥσπερ ζῶντος*] probo Wolfii conjecturam *ἢ περὶ ζῶντος*, id est, *ταύτῃ, ἣν περὶ ζ.* posuit quoque *ἢ ἣν περὶ ζ.* legi. post *ἔχειν* videtur *νῦν* deesse. aut certe subaudiri debet.

— 6. *παρόντων*] si bene habet, loco est vocabuli in hac re usitatioris *συμβάντων*.

— 10. *τῶν ἄλλων* —] videtur sententia, hic loci mutilata, hæc ferme postulare et sequm ferre, ut post *τῶν ἄλλων* addatur *ἴδιον*, et post *ἑτέρων ἀπομνημονεύσαντας ἐκείνους*. nam *ἀπόγονος* vix usurpatur. ego qui viderim, quot liberis patrum bene de vobis meritorum gratias paternorum meritorum retulistis. velim aliorum quoque nepotibus vos pares referre gratias.

— 13. *τοιαῦτα*] scil. *τὸ ἀπομνημονεύειν τοῖς παισὶ τὰς πατρικὰς εὐεργεσίας.*

— 14. *τούτων*] (ut et *ταῦτα* v. 11.) redit ad exempla grati memorisque animi a P. A. erga liberos patrum bene de se meritorum demonstrati.

— 19, *χρήσιμοι*] scil. *τῇ πόλει.*

— 21. *ὑπολαμβάνεται*] quæ non certo scimus, ut ea, quæ videmus ipsi præsentes, cum coram geruntur, sed ea, quæ fide aliena novimus.

— ibid. *ἐφράσατε*] post *ἐφράσατε* deesse videtur *χάριν ὑμᾶς ὀφείλειν*.

1480. 8. *τοῦθ' οὕτω γίγνεται*] non præter morem vestrum hoc, quod vos rogo, fieri, ut veil. Lycurgi liberis multam patenti dependendæ necessitatem remittatis.

— 22. *φάσκειν*] malim *φάσκω*, *ut mihi dubitem affirmare*.

— 25. *Θρεόντων*] malim *τῶν τοῖς νόμοις τεθραμμένων*.

1481. 4. *ταῦτα*] dedi *ταὐτά*. *eadem cum populo sentiat, populi studiosus sit*.

— 12. *τῶν δὲ τοῖς θεοῖς ἀπεδειγμένων*. *illæ autem*, Gratiæ puta, *inter deos sint relatæ*.

14. *μέχρι τῆς παρεδόθη*] donec accedat ad resp., donec manciperetur facultatem resp. gerendi.

— 27. *Θυσίας*] *πατρῴους Θυσίας* videntur h. l. illæ esse, quas Athenienses quotannis Apollini Patroo, annuli sui, Delphis per legationem offerebant.

1482. 9. *ἐμοίους*] id est, *ἐμοῖς ἰσοῖ οὖσιν πρὸς ὑμᾶς*. *sin autem æstimatis esse vobis adhuc aliquos, vestri pariter, atque mei fautores, studiosos, haud invidebo illorum felicitati*. dedi *ἐμοῖς*.

1483. 4. *ἐν οἷς, εἴ τις* —] idem est ac si dixisset: *ἐν οἷς βουλοίμην ἂν ἐκεῖνον γενέσθαι, ἵνα ἐμοῦ αὐτὰ ἕνεκα τοιαῦτα, δι' ἃ ἐκεῖνα. quandoquidem ibi loci sunt mihæ res omnes, ut illidem esse velim omnes, si qui communi in me meæ amentiæ criminationes, propter quas periit*.

1484. 1. *ἵνα οἷός τε ὦ*] dedi de meo *ἵνα, εἴ οἷς τε ὦ*. *ut, si possim*.

— 10. *χρόνον τὸν ἐπιτ.*] Wolfii editio dat *εἰς τὸν ἐπιτιμίου*. planior sic quidem facta est oratio. verum ne vulgata quidem est intolerabilis. *τὸν ἐπιτιμίου δίδοναι* est, *alicui moram luendi debiti facere*. *ὅσονπερ χρόνον* idem est atque *εἰς ὅσονπερ χρόνον*.

— 16. *τούτους ἵνα μὲν* —] micamus hic in tenebris. verumtamen, qui certe nihil opis possimus promittere, projiciamus temere conjecturam, a qua causa nihilo fiet deterior. post *τούτους* hoc versu addendum esse *ὑφ' ὧν* suspicor. cætera omnia immota servo, nisi quod punctum commate mutavi. quo admisso erit hæc sententia: *τούτους, ὑφ' ὧν, ἵνα μὲ δ.* propter hos, a quibus, ut, quæ scripta non poterant dependere, ne dupla ea dependerent, persuaderi mihi passus sum, ut apud senatum [forte Areopagiticum] subscriptione meæ manus caverem sponderemque de certis quibusdam pensionibus præstandis.

— 20. *ἀναμεισαίμην*] nescio, an præstet *ἂν ἀμεισαίμην*.

— 23. *συνίξομαι*] potest accipi pro *συνεχθήσομαι*. Continebor velut carcere. nescio tamen, an præstet *συνίσομαι*. est hoc quidem usitatius.

1485. 4. *πρὸς τούτοις*] id est, *περὶ ταῦτα. ἐν τῇ τούτων παρασκευῇ*. locus hic bene habet. in hac re comparanda, et peragenda, collectione multæ puta.

— 6. *τεθραμμένῃ*] malim *τεθρανῆ*, id est, *τὸ ἀθρανές*. marcidam, languidam, exoletam, imbecillem majestatem senatus.

— 7. *ἡ τὸν Ἄρειον πάγον*] videntur scholium, ideoque delenda esse. vulgatum *τεφανῆ* v. 6. tueri si velis, interpretandum erit judicium in occulto habitum, clandestinum, causa indicta peractum, tabellarium.

— 14. *ἄξιος*] scil. *εἰμὶ ἐγὼ ἀναπολλόνας*. post *χείρων* v. 15. aut addendum, aut subintelligendum est, aut *Ἀριστογείτονος*, aut *οὐδενός*, aut denique *ἐμοῦ*. deterior nunc non sum, quam olim fui.

— 18. *πρὸς σ. τ.*] Aristogitonem puta. *τετυχηκότα* est accus. in singulari.

1486. 2. *ἡ γὰρ ἐν τοῖς τοιούτοις ἴστε*] locum hunc, laudato Demosthenis nomine, recitat Aristides t. I. p. 536. 3.

Ad epistolam quartam. 8. *τῶν τοιούτων*] præcepta sapientiæ designat, cujusmodi est sententia v. 6. proposita,

1487. 15. *βλασφημίαν*] id est, *δυστυχίαν, ἣν ἐμοὶ βλασφημεῖν ὁ Θηραμένης προφέρει*.

1488. 17. *ἴτεῳ*] subaudi *καιῷ, οἷον τὸ θυλεύειν, ὃ συνήθη τοῖς Ἀρκάσι*.

1489, 5. *τοῦ πατρὸς ἐστι κρίττων*] non patitur se a pietate erga patrem vinci, neque ab ejus miseria se commoveri ad ipsi succurrendum.

— 6. *οἷς*] id est, *ἐφ' οἷς*, vel *δι' ἃ, οὐ quæ*.

— 15. *δυσχεράναι ταῦτα* —] malim sic distingui et emendari: *δυσχεράναι. ταῦτα* [scil. *ἐμοὶ νῦν ἀρκείτω εἰρημένα*] *ἀπὸ τοσούτων, hæc mihi nunc dicta satis sunto de tanto numero criminum atque dedecorum, ὧν μνησθεὶς, quæ, quicunque sibi ad animum revocat, is novit Therameni insidere, et multa numero, et fœda atque nefanda*.

— Ad epistolam quintam. 2. *ἴσχυε*] scil. *διαγινώσκειν, discernere*, aut *ἀποφαίνεσθαι, pronunciare*.

— 4. *ἀγανακτίζεσθαι*] fort. *ἀνταγανακτίζεσθαι*.

1490. 12. *τῆς ἀπὸ τῆς* Π*Λ.*] *τῆς* pr. loco, quod uncis inclusi, dedi *τὴν* adoptatum ex edit. Wolfii. videtur in aliis libris fuisse, *καὶ ταῦτα ἀπὸ τῆς* Π*Λ. δ.* id quod etiam margo Lutet. subjicit, in aliis *καὶ ταύτην ἀπὸ τῆς* Π*Λ. δ.* vestigia utriusque lectionis cum remansissent, corrupta sunt conglutinata.

— 19. *ἀρμοσθεὶς ἐμαυτὸν*] dedi e margine Lutet. *ἁρμοσθεὶς κατ' ἐμαυτόν. qui ultro, sponte mea, ferar in caritatem tui*. possit tamen vulgata defendi. *qui ipse me impulerim atque incitaverim, auctorque mihimet fuerim tui amandi*.

— 20. *ἃ δὴ ὑπολαμβ.*] dedi de meo: *δι' ἃ δὴ ὑπολαμβάνω. propter ea, in quibus*

mihi videor abs te contemtus atque delusus esse.

— 22. οὕτως ἔξειν] scil. ὡς ἐγὼ φημι. ita rem eventuram, ut aio, scil. animum abs te meum abalienatum iri, etiamsi haud id præ me feram.

— 26. τὸ μὲν γὰρ εὖ βούλεσθαι] malim: τὸ μὲν γὰρ εὐδαιμεῖν ζοὐλεσθαι. *non enim nobis deest voluntas gloriam adipiscendi.* aut alias εὖ plane est delendum. *haud enim deest voluntas similis tui evadendi.*

1491. 2. τῶν εὖ φρονούντων χεῖρον] dedi τῶν σοῦ φρονοῦντων χεῖρον. *deterius, quam tu, sentientium.*

— pen. ἐπιστέλλει] ἐπιστέλλειν hic loci significat mandare verbis, nuntio, quod is verbis item ei reddat, ad quem mittitur, sine epistola. In γράψας subauditur τοῦτον τὸν χρόνον. Sententia est: hoc tempus tu mihi aut per literas significa, aut etiam, si mavis familiarius, ut cum homine amico, agere, solummodo per nuntium, mandata verbis referentem.

— Ad epistolam sextam. 1. ἦλθεν] scil. e Thessalia e castris nostrorum ad Lamiam.

— 3. συνέδρους] qui videntur Delphis, aut ad Pylas, in conventu Amphictyonico sedisse. unde has quoque literas Demosthenes videtur dedisse.

— ibid. ἀγαθὰ] nobis puta, parti nostræ, Macedonibus adversanti, et libertati Græcorum asserendæ studenti.

— 5. ἀπολείπουσα] id est, παρίχουσα.

— 7. πρὸς Δείναρχον] Dinarchus enim, Macedonibus addictus, tum Corinthi, unde erat oriundus, exsulabat.

— 9. οἷον —] quales rumores in caput eorum detorqueant dii, i. e. faciant dii, ut tam dira, atque illi de nobis rumore differunt, de ipsis prædicentur invicem.

—.10. ἀφικομένου] reverso e castris ad Lamiam, huc ad nos, in Pylis agentes.

— ibid. ἥκοντος] scil. πρὸς ὑμᾶς μετὰ τοῦ ταύτην τὴν παρ' ἐμοῦ ἀπαγγελίαν φέροντος. Juvat perspicuitatis gratia illum, qui Demosthenis literas ad S. P. Q. A. pertulit Athenas, Apollodorum, comitem ejus Diodorum, appellare. Diodorum itaque e castris ad Lamiam cum Polemæstas (aut Ptolemæus potius) ad fratrem Elpinicum, in Pylis agentem, ubi Demosthenes item tum agebat, misisset, Elpinicus Diodorum ad Demosthenem adduxit, eique literas fratris ostendit, in quibus cum spes daretur Atheniensibus sic satis probabilis victoriæ, judicavit Demosthenes e re esse, illum Diodorum una cum Apollodoro Athenas a se mitti, quorum hic quidem has Demosthenis literas ad S. P. Q. A. perferret, ille vero de prœlio Lamiaco memoriter in concione exponeret, testis collatus.

1492. 1. πρώτου] redit ad Elpinicum.

— 2. ἀγαγόντος] scil. τοῦτον τὸν σημαίνοντα πρὸς ἑαυτὸν παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μετὰ γραμμάτων.

— ibid. ἃ ἔλεγεν] ille a Ptolemæo ad fratrem Elpinicum missus.

— 4. στρατοπέδου] scil. τῷ πρὸς Λαμίαν.

— pen. τῶν θεῶν θελόντων —] malim: τῶν θεῶν θελόντων, ἢ βούλεσθε, ἔξειν. *persuadete vobis, cætera quoque, diis propitiis, ita habitura in posterum, ut ipsi vultis.*

REISKII
ANNOTATORUM AD DEMOSTHENEM
FINIS.

HIERONYMI WOLFII

IN I. OLYNTHIACAM

ANNOTATIONES.

HIERONYMI WOLFII
AD ANNOTATIONES
IN I. OLYNTHIACAM
PROLEGOMENA.

ΛΟΓΟΣ] verbale nomen, *orationem* significat, et fontem orationis *rationem:* cujus verbi significatio latissime patet, usumque apud Ciceronem et alios Latinos habet multiplicem, ut illud apud Græcos: *definitionem* item et *causam*, aliaque plura, quæ persequi nostri instituti non est. Illud tamen studiosos tenere velim, ut, si compendio ad Græcæ linguæ cognitionem pervenire cupiunt, primas origines verborum studiose inquirant: primitivis derivata (libet enim artia vocabulis uti) composita simplicibus subjiciant, et ab his ad illa respicient. Omnino enim statuendum est, vocabulorum alia esse prima, nec aliunde oriri. Alia vero a primis illis quasi fontibus derivari: ut a *vi*, primitivo, fieri videtur *vigeo*, *vita*, et *vir*, eo quod viribus præstet mulieri, quam quasi mollem serem dici volunt. Quamobrem etiam majore cum venia mulieres voluptati et nugis operam dare possunt. Quod si verum est (ut per me quidem verum erit, nec enim his de rebus magnopere laboro) Græcis eodem modo erit ἀνὴρ, ὁ ἄνω ἀὴρ, id est, *superior aer*, non aquæ terræque, ut muliebris, sed igni et cœlo vicinus. Est igitur viri, despectis rebus terrenis, alte spectare, et originis suæ meminisse: ut ait revera ἄνθρωπος, hoc est, ἀνω τρέπων ὀπά. quam Platonis etymologiam et disputationem de una oculorum, Ovidius eleganter exposuit his versibus:

"Pronaque cum spectent animalia cætera terram,
Os homini sublime dedit, cœlumque videre
Jussit, et erectos ad sidera tollere vultus."

Altera nominis ἀνθρώπου, ratio, quam affert Plato, ὅτι ἀναθρεῖ ἃ ὄπωπε, philosophandum esse monet, et ea considerandæ quæ videris. A *viro* descendit *virtus*, tum quod in viro potissimum reperiatur, tum quod virum maxime deceat: id quod et Virg. innuere videtur, his verbis:

"Multa viri virtus animo, multusque recursat
Gentis honos.—"

Sic παῖς primitivum esto (neque enim, tametsi pueri, mali præsertim, verberibus cum primis egeant, vel a *malo* formari crediderim, vel a παίζω, etsi ludis et nugis gaudent pueri: magis placet παῖδα dicit quasi ζαιόν: neque Græci et Latini, sive recte, sive arroganter, linguam suam Hebræis acceptam referunt). Ab eo derivatur verbum παιδεύω, a quo παιδεία, παίδευμα, παίδευσις, παιδευτὴς, παιδευτήριον, παίδευτὸς, παιδευτικὸς: item παιδίον, παιδάριον, παιδαριώδης, παιδίσκη, παιδιὰ, παιδιὰν, παίζω: atque alia composita et derivata complura, quæ recensere nihil attinet. Equidem superstitionem non probo, et de multis dubitari, primane sint an derivata: in multis, etsi derivata esse appareat, eorum tamen originem non ostendi posse video: quid tamen vetat intueri verba, et scrutari naturam eorum subtilius et accuratius? præsertim quum diligenti, nec prorsus hebeti, et Græcæ linguæ non ignaro grammatico, tales etymologiæ ultro sese offerant. Nam derivata pleraque primas saltem syllabas primorum retinent, et ipsa cum terminatione tum multitudine syllabarum sese fere produnt. *Sylva*, *sus*, *fagus*, *mus*, a Græcis, ὕλη, ὗς, φηγὸς, μῦς, veniunt: *milito* a *milite*: *miles* autem fortassis a *mille*. nec enim pauci constituunt justum exercitum. *Lepus*, quasi *levipes*: *cura*, eo quod *cor urat*. *Jupiter*, *juvans pater*. *Luna*, a *lucendo*. *Sol*, a *solitudine* (alii audacius, quod super omnia luceat, dictum volunt). *Mavors*, quod *magna vortat*. *Gradivus*, quasi *grassator divus*. *Deus* a Δίος, unde Statii Dapaneus: Primus, inquit, in orbe deos fecit timor. Neque sane dii veterum, benefaciendo magis quam nocendo vim suam declarabant: quod utinam hominum nemo imi-

tetur, nisi quis a θεὸς formari putet, quod vel ἀπὸ τοῦ θεῖσθαι, vel ἀπὸ τοῦ θεῖν: ut et αἰθέρα, non παρὰ τὸ αἴθειν, sed παρὰ τὸ ἀεὶ θεῖν, dici putant. Hæc et hujus generis alia, si quis supervacanea diligentiæ esse putat, cum eo ego non magnopere contendam: sed idem tamen meminerit velim, Platonem et Aristotelem, philosophorum principes: Euripidem et Sophoclem, sapientissimos poetas: Varronem et Ciceronem Romanorum alterum doctissimum, alterum eloquentissimum (ne alios commemorem): ab hac ratione adeo non abhorruisse, ut eam laudi sibi ducerent, et in gravibus operibus ostentarent. Nam Hebræi quidem, quorum vetustissima esse lingua creditur, nullum pene verbum habent, cujus rationem reddere non soleant. Quod si cui tanti viri alicubi frigere videntur: is primum videat, ne suam opinionem illorum judicio arroganter anteponat. Deinde, aut calidius ipse aliquid proferat, aut nos lusu hoc nec inamœno, nec inutili, frui patiatur. Denique perstare potet, invitari pueros ad meditationis diligentiam, quam ad socordiæ licentiam, ad quam alioqui sumus propensiores. Illæ certe grammaticorum perceptiones de speciebus et figuris, nequaquam sine reprehensione possunt negligi. Nemo, qui periculum non fecit, credit, quantum hæc res, in speciem levis ac puerilis, et intelligentiam veram, et memoriam, et copiam verborum juvet. Quæ tametsi tironi initio paulo difficilior videbitur: ipse tamen usu facillima fiet: præsertim si grammatica præcepta perdidicerit: quæ cum alii complures, tum vero Nicolaus Clenardus (cum quo Ioannis Varennii syntaxin conjungi velim), magno ingenio breviter accurateque tradiderunt. Subsidio item sunt Græco-Latina Lexica, et tota Græca, ut Hesychii, Suidæ, Phavorini, Etymologicon magnum, aliaque commentaria Græcorum: quæ utinam ab homine docto et diligenti in unum Opus ordine alphabetico (qui, etsi non eruditissimus, expeditissimus tamen est) conflarentur, ut et tenuitati et commodis studiosorum consuleretur. Quod si non singula verba duntaxat, sed loquendi etiam modi peculiares, aut obscuriores, propriis atque elegantibus verbis Latine (quantum ullo modo fieri posset) redderentur, atque ita unum volumen, quod quatuor fortasse justis partibus constaret (quum nunc Lexicorum et dictionariorum, et observationum tanta moles sit, ut plaustro vix vehi queant) totam et Latinam et Græcam linguam complecteretur: is demum verus esset utriusque linguæ Thesaurus, hoc Cornucopiæ suo nomini respondens: et tale Opus, quo nihil unquam videretur editum vel perfectius, vel utilius, vel posteritatis memoria dignius, in hoc grammatico genere studiorum, a quo cætera pendent, ac oriuntur omnia: quamvis parenti ac nutrici suæ grammaticæ, reliquarum artium magistri et doctores, vulgo parum æqui aut grati sint. Tale opus si quisquam his temporibus ingeniose, fideliter, erudite, addam etiam celeriter, conficere posset, Ioannes Oporinus posset: atque idem vellet, nisi ei rei familiaris tuendæ necessitas, otium et tempus, quibus in primis ad tantum negotium opus est, invideret. Ac principum profecto esset, ac rerumpublicarum, tales viros, qui ornandæ rei literariæ, et barbariei (pestis omnium deterrimæ) propulsandæ, tam voluntatem, quam etiam facultatem habent, liberalitate sua juvare: in quos non modo sine detrimento Reipublicæ, sed magna etiam et immortali cum gloria pecuniæ nonnihil conferre possent, quæ in res supervacaneas longe sæpe deterius profunditur. Sed ut ad institutum redeam: studiosus adolescens cognitione grammaticarum præceptionum instructus, et cum eorum quos dixi, Lexicis, tum vero Pollucis etiam et Budæi commentariis, et optimi cujusque auctoris fideli conversione adjutus, Græcæ linguæ cognitionem, sine qua manca est omnis eruditio, facile assequetur: si præsertim eam, de qua diximus, compositionis et derivationis rationem observarit. quam cujusmodi esse velim, quo rectius intelligatur, adscribam nonnulla propter rudiores, quæ ipse olim in meum usum annotavi. Verba igitur, ut dixi, alia prima sunt, alia derivata: quædam simplicia, composita quædam. Cum autem simplicia et primitiva non ita multa sint: facile possent mandari memoriæ: et iis probe intellectis, infinita pene multitudo derivatorum et compositorum cognosci. Itaque Lexici tam copiosi vix decima pars necessaria erit homini studioso, et hanc rationem observanti. Sed tamen illud in primis præstandum est, ut primarum vocum περιγνμίαι percognitæ sint: quæ plerumque etiam in derivatis et compositis remanent, ut γράφω et *scribo* et *pingo* significat: ἐγγράφω vel *inscribo* vel *appingo*: μετεγγράφω vel *muto inscriptionem*, vel *renovo picturam*. Et quidem in his, quæ ex pluribus vocibus constant, sæpe vera significatio verbi est ex contexta orationis indaganda. Interdum etiam derivata, propter licentiam loquendi, longiuscule a significatione originis suæ recedunt, ut ῥυτὴρ, quod fit a ῥέμμαι, id est *libero*, non significat *liberatorem*, sed *lorum* aut *flagellum*. στέμμα a στέφομαι, non *coronam* tantum, sed etiam *seriem generis* apud Latinos: unde Germanicum, Stammen. In talibus igitur, quæ nos

adeo multa sunt, ut et in loquendi modis minus pervulgatis, ad Lexica recurrere necesse est: καίτοι συμβαίνει πολλάκις ἐπιπλήξαι ὄντα. Derivatorum autem species (quamquam vel plures vel pauciores possent) septem a Grammaticis plerisque numerantur: comparativa, superlativa, patronymica, diminutiva, possessiva, denominativa, verbalis: in quarum postrema, cum maxima sit utilitas, de ea, omissis cæteris (quanquam earum quoque terminationes, formationes et significationes diligentius collectas et indicatas esse vellem a Græcis Grammaticis) ubi pauca dixerimus, et compositionis rationem breviter attigerimus, ad institutas Annotationes revertemur. Verbalia igitur pleraque formantur, ut apud Latinos a supinis, sic apud Græcos a passivis præteritis, iis quos παρακειμένους χρόνους vocant (nam παρεγχειμένος generale est, et sub se complectitur παρατατικὸν, παρακείμενον, ὑπερσυντελικὸν, ἀόριστον πρῶτον καὶ δεύτερον, qui non significatione variant, sed terminatione). Atque in his a singularis numeri persona prima, secunda et tertia. Deinde a παρακειμένου mediis. Sed priusquam ad formationem accedimus: observationes quasdam tradamus.

ANNOTATIO I.

1. Etsi præterita passiva et media omnia fœcundissima sunt, diligentissimeque excutienda: tamen etiam a reliquis temporibus quædam deduci videntur, ut a verbis in σέω verbalia in σία penacuta, ut παιδεύω, παιδεία, στρατεύω, στρατεία. A verbis in ίω adjectiva in ὸς et ὸν et substantiva in ία per ι, ut ποιέω, ποιητὸς, ποίησις, hinc fit ὁ καὶ ἡ ταχυτὸς καὶ τὸ ταχυτὸν, et ἡ ταχυτὴς: a λίχνημι λιχὸς, a δέξω fit δεκτὸς, ab αἴξω, αὐξητὸς, ab ἴθημα, θέσις, unde συνθέσις, διαθέσις, περιθέσις: a μανάω ἡ μανία τὸ ὑπομνηματικὸν, ἡ μανία, unde μανίαν ποιεῖσθαί τινος: a δάσω, δάσιν, cognomentum Antigoni vana politicastis: a δύναμαι, δύναμις, unde ἀδυναμία, ἐνδυναμῶν, et alia fortasse, quæ sumpte quisque industria observabit.

2. Non omnia verba gignunt de se tot verbalia, quæ quidem a bonis auctoribus usurpentur, quæ analogia terminationes suppeditat: in causa est usus: "Quem penes arbitrium est, et jus et norma loquendi."

3. Verbalia quædam exstant, quorum verba non usurpentur, ut ἀνδραγάθημα: cum ἀνδραγάθημαι non dicatur. Sunt etiam, de quibus dubites, ipsane a verbis, an ab eis verba fiant: ut φωνὴ, φωνέω, βουλὴ, βουλεύομαι: in quibus fortasse dialectiorum ἡ πάλιν δεῖξις locum habent. Sed parum refert: et Priscianum libro hac de re octavo consulas licet. Participia et ipsa verbalia nomina sunt, cum significatione temporis.

4. Derivata, ut modo attigi, interdum a significatione primitivorum degenerant, ut φυτὸς, a φύομαι: nisi quis παρὰ τὸ ἰρύομαι τὸ ἕλκομαι factum velit: quod et probabilius est.

5. In exercitatione grammatica perlustrandæ sunt omnes verbalium terminationes, atque una videndum, quæ receptæ in unoquoque verbo, quæ repudiatæ sint: etsi in hoc genere Græci multo liberiores sint, quam Latini: et analogiam in plerisque audacter sequuntur.

6. Derivata ipsa gignunt sæpe de se alia derivata, ut τύπτω τύπος, τυπικὸς, τυπώδης, τυπόω, τύπωμα, τύπωσις, τυπωτὸς, τυπωτὴς, τυπωτικὸς, τυπωτέον, τυπωτέος: ut σείω σείσωσι, σωτὴρ, σωτήριος, σωτηριώδης, σωτηριακὸν, ταυτίστι, τὸ εἰς ἑκφορὰν νεκροῦ διδόμενον, Hesychio auctore.

7. Interdum simplicium verborum derivata non usurpantur, sed compositorum, ut στῆμα, non dicitur, ut opinor, sed καστῆμα, σύστημα, παράστημα. Sic ab ἵσταται fit στατὸς et στάτης, unde στατέον ἔχρηστον, sed ἀνυστατέον, προστατέον [προστάττω aliud est], item προστάτης, προστοστάτης, ἐπιστάτης, εὔχρηστα sunt. A τίθεται fit θετὸς et θετικὸς. Sed θέτης et θετέον ἄχρηστα· νομοθέτης, ἀγωνοθέτης, νομοθετέον, ἀθετέον, εὔχρηστα. A ζίβαται fit βατὸς, βατικὸς, βατέον. Sed βάτης, Ζαπήριος, Ζαπεύω, βατέον ἄχρηστα· ἐπιζάτης, ἐπιβατήριος, ἐμβατεύω, ἀμφισζητέον, εὔχρηστα.

8. E contrario etiam composita quædam repudiantur, quorum simplicia usitata sunt: ut στήμων dicitur, sed καταστήμων aut παραστήμων non item.

9. In derivationibus et compositionibus fiunt [id quod exempla ostendent] crebræ detractiones, additiones, immutationes et transpositiones literarum, syncopæ item et ἐκπθέσεις.

10. Verba composita si usitata sunt, suos accentus et terminationes retinent etiam in verbalibus, ut καταπλήττω, καταπλητὸς, καταπληκτικὸς, ἐκπλήττω, ἔκπληξις facit, unde ἀκαταπληξία, εὐκατάπλητος, ἀκατάπλητος, παραξυτόνως, quia ἀκαπλήττω, εὐκαταπλήττω, ἀκαταπλήττω non dicitur. et sic de similibus.

ANNOTATIO II.

Feminina verbalia in ίς neutra, itemque denominativa quædam in άς et ής, et masculinis et femininis substantivis jungi solent, ut προφητὶς παφθένος, στρατηγὶς φύλαι, porta prætoria, Ἑλλησπὶς φάλαγξ, λο-

στρῆς ναῦς, Ἑλλάδα γῆν, Τρωάδες γυναῖκες. Hæc igitur et id genus alia, in exercitatione Grammatica nihil habent periculi. Nam et plurimi casus nominum, et tempora certa verborum complurium, quæ Grammatici non excipiunt, in nullo videas esse usu. Equidem παρακείμενον imperativi activi, cum omnes Græcos codices, quos nancisci licuit, evoluerim, nullum unquam me legisse memini extra grammaticos libellos. Quare is cui Græce loqui et scribere propositum est, non nimis fretus esse debebit analogia, Lexicis item et collectaneis Grammaticis, absque optimorum scriptorum auctoritate. Ut autem ad id, de quo cœpi, redeam: λέγος fit a verbi λέγω, præterito medio, λέλεγμαι, syllabico incremento λε abjecto, et α in ος converso. Sed omnium jam personarum terminationes, et quasi propagines ordine videamus.

1. Prima persona præteriti perfecti passivi in μαι desinens, gignit terminationem μή acutam, ut στιγμή ab ἕστιγμαι.

2. μη penacutam, ut γνώμη, φάμη, μνήμη, ab ἔγνωσμαι, πέφαμαι ἢ πέφαμαι, μέμνημαι. Hinc etiam fiunt βαρύτονα in ῦμος, ut φᾶμος, unde εὔφημος, δύσφημος, πολύφημος. Unde εὐφαμία, εὐφαμέω, εὐφαμέομαι. Item φαμίζω.

3. In μα ζαρύτονον, ut τὸ στίγμα, φάσμα, μίασμα, ab ἔστιγμαι, πέφασμαι, μεμίασμαι. Ab hac terminatione fiunt alia, ut, a στίγμα, στιγματίας, στιγματικὸς, στιγματίζω, &c. a φρόνημα, φρονηματώδης, φρονηματίας, unde φρονηματίζομαι: ab οἴκημα, οἰκηματίας, ab ἔσπαρμαι, σπερματίας, σπερματίζω, σπερματικὸς: a πρᾶγμα, πραγματὺς, πραγματώδης, πραγματεύομαι, πραγματεία, πραγματικός. Hæc terminatio et diminutiva in ιον gignit, ut σπέρμα, σπερμάτιον, ποίημα, ποιημάτιον, δρᾶμα, δραμάτιον, γράμμα, γραμμάτιον. Ab hac voce fiunt etiam γραμματὺς, γραμματεῖον, γραμματικὸς, γραμματιστής.

4. μὸς acutam, ut ὁρισμὸς, ζαπτισμὸς: et quidem hujus generis multa et in μα et in μὸς desinunt. Dicitur enim et σχισμὸς et σχίσμα, et ζάπτισμα: et ut μιασμὸς, ita et μίασμα. A βίζαμαι ἢ ζίζημαι fit non modo βῆμα, ζυματίζω, unde βηματιστὴς, sed et ζαθμὸς et ζαθμὶς. ab ἴδρυσμαι, ῥυθμὸς, εὔρυθμος, εὐρυθμία, ἄρρυθμος, ῥυθμίζω, ῥυθμικός. ab ἕσταμαι, ἢ ἵστημι, ἢ ἵστασμαι [fingenda enim sunt quædam inusitata nunc themata, sed olim, ut probabile est, usitata: id quod derivata indicant] fit στᾶμα, σύστημα, παράστημα, στήμων, στήμη, unde ἱστιστήμων, ἱστιστήμη, ἱστιστημονικὸς, ἀνθιστήμων, ἀνθιστημοσύνη. στασμὸς et κατ' ἀντιστοιχίαν σταθμὸς, ἱστασθμὸς, στᾶθμὴ, σταθμέω, σταθμίζω, ἀστάθμητος.

5. μων penacutam, quæ quidem adjectiva sunt, et in compositione maxime usitata, ut a πίνπρημαι fit πραθ ea, quæ paulo ante recensui, etiam πράγμων, cujus composita sunt, ἀπράγμων, φιλοπράγμων, πολυπράγμων. Sic ab ἴρω, sive βέω, ut aliis placet, fit ῥῆμα, ῥηματὺς, ῥηματίζομαι, unde ἐπιῤῥηματίζεσθαι, Grammaticorum verbum, quasi dicas adverbiascere, id est, in adverbium degenerare, et ῥήμων: unde μεγαλορρήμων, εὐῤῥήμων. Ab his fiunt substantiva in σύνη desinentia, ut ἀπραγμοσύνη, et in ωνη, ut μνημοσυνον, et adjectiva in κὸς, ut πολυπραγμονικὸς, γνωμονικὸς, μνημονικὸς, et verba in ίω, ut πολυπραγμονέω, μεγαλορρημονέω, εὐγνωμονέω, et in εύω, ut ἡγεμονεύω.

1. Secunda persona in ξαι et σαι desinens, gignit terminationem ξις et σις, ut λέξις, στάσις, a λέλεξαι, ἕστασαι. a στάσις fit στάσιμος, et compositum ἰσοστάσιος et στασιώδης, στασιάζω, unde alia plura eodem ordine, ut στασιασμὸς, στασιαστὴς, ἀστασίαστος, &c. A φρόνησις, δόκησις, ὠφέλησις, fiunt φρονήσιμος, δοκήσιμος, ὠφελήσιμος, et κατὰ συγκοπὴν, φρόνιμος, δόκιμος, ὠφέλιμος. A βᾶσις, πῶσις, βρώσιμος, πώσιμος, pro quo πότιμος, κατ' ἀντιστοιχίαν dicitur. ἀμφισβήτησις, ἀμφισβητήσιμος. γνῶσις, γνῶμος et γνωρίζω. βάσις, βάσιμος. a πέφασαι ἢ πέφησαι fit φάσις. hinc πέφασις et πεφασίζομαι. Ab ἕστασαι ἢ ἕστησαι, fit στάσις et στᾶσις. unde σταρίζω, κατ' ἀντιστοιχίαν, et στήριγμα, ἀστήρικτος. δάσιμος composita habet εὐδάσιμος, εὐδασμέω, παρευδασμέω, ἀδάσμιος, et derivatum δασμίζω, unde ἀποδασμίζω. Sed pro ἀφρήσιμος, ἀνωφέλιμος, dicitur ἄφρων, ἀνωφελὴς, sicut neo ἀδοκιμέω, sed ἀδοξέω dicitur.

2. Secunda terminatio est ία, in compositis frequentior. Sed tamen et simplicia quædam in ία desinunt, ut δοκίμασαι, δοκιμασία, γεγύμνασαι, γυμνασία, et γυμνάσιον neutro genere, diminuendi forma, ut πόσις, πόσιον, συμπόσιον. Complura utramque terminationem habent, ut θέρμανσις, θερμασία, ἴσχνανσις, ἰσχνασία, ὕγρανσις, ὑγρασία, φλέγμανσις, φλεγμασία: quorum terminatio in α, τὸ ν abjicit. Composita, ut dixi, plerumque in ία desinunt, ut στάσις, κατάστασις, ἀπαστασία, λύσις, εὐλυσία, ἔρασις, ἀρασία, πρᾶξις, εὐπραξία, δυσπραξία, ἀπραξία, πλῆξις, ἀπονλξία: tametsi et ἀπόπλυξις, quin et ἀποπλύτου dicitur.

3. Fiunt a verbalibus in ις desinentibus propria masculina in ας, ut λυσίας, σωσίας, κτησίας, a σέσωσαι σῶσις, κέκτησαι κτῆσις, λέλυσαι λύσις, et adjectiva in ως, ut καθαρσις καθάρσιος, κτῆσις κτήσιος, λύσις λύσιος. Sic ἄρσις et ἀρίσιμος et ἀρίσιος. unde compositum apud Suidam προαρσία, τὰ πρὸ τῆς ἀρίσεως θύματα, καὶ προαρσίαι θυσίαι. a θέσις, ἀνθέσιμον.

4. Fiunt ab eadem terminatione diminutiva in ιον, ut κακόμασαι, κάμασις, καμάσιον. unde φιλοκαμάσιον, πύσις συμποσιον, φρόνησις φρονήσιον, στάσις στάσιον, et κατ' ἀντιστοιχίαν, στάδιον, unde σταδιεῦς, σταδιαῖος, σταδιοδρόμος, στάδην. unde ἡ συστάδην μάχη, et παρασταδόν. Sic multa fiunt adverbia in δην desinentia, ut συλλάβδην, κρύδην, ξάδην, ἀνάδην, a συλλαμβάνω, κρύπτω, βαίνω, ἀνίημι.

1. A tertia persona verbalia fiunt in της penacutum, ut ὀπλάτης, ἀποστάτης, ὀφάντης, συποφάντης, συμπότης, ἀφέτης, ἀναφέτης: in τής acutum, ut καθαρτής, ἐξηγητής: in τήρ acutum, ut σωτήρ, χαραπτήρ, κρατήρ, ἐλατήρ: in τωρ penacutum, ut ῥήτωρ, κτήτωρ, ἀντιλήπτωρ, παιδαμάτωρ, ἐπικρατήτωρ: in τρον, ut ἄλαστρον, μίνυτρον, φίλτρον, pro φίλτρον κατὰ συγκοπήν: in τρα penacutum, ut φλογίστρα et εὐστρα et σφαιρίστρα: in ήριος et ήριον antepenacutum, ut σωτήριος, καθαρτήριος, ἀλιτήριος, ἱλατήριον, σωτήριον, δεσμωτήριον, ἐργαστήριον: a δεσμώτης et ἐργάτης quod τὸ σ abjecit. In ύς per ύ acutum, quæ fœminino rum Ionica formatio est, ut καθαριστύς, ἐργιστύς. Sed ὁ καθαριστὴς et ἡ καθαριστρὶς ἢ καθαίρστρια, et ὁ ἐχχυστὴς et ἡ ἐχχυστρὶς communia sunt, id est, non pertinent ad Ionicam dialectum. ἡ ἐχχύστρα autem non saltatricem, sed locum, in quo saltatur, et scenam significat.

2. τὸς, τὴ, τὸν, est adjectivorum, passive significantium, ut αἰρετὸς, αἱρετὴ, αἱρετὸν, πρακτὸς, πρακτὴ, πρακτὸν, τμυτὸς, ἡ, ὸν, σχιστὸς, ἡ, ὸν. Hæc aliquando per verbalia in ilis vertuntur, ut τμητὸς sectilis, σχιστὸς fissilis, ἀκαθίνητος (quod ob compositionem accentum mutat) inenarrabilis, inexplicabilis. Horum nominum ea vis est, ut aliquid posse fieri et confici ostendant: et alias per participium δυνάμενος ἢ οἷός τε ὤν, et infinitivum activæ vocis, etai rarius, explicantur, ut καθυστὸς, ὁ δυνάμενος ἢ οἷός τε ὢν φάσχειν. Sic et θνητός. passiva voce sæpius, et quidem plerumque, ut διδακτὸς, εὑρετὸς, ὁ δυνάμενος διδάσκεσθαι, εὑρίσκεσθαι, τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ, τὸ γιγνώσκεσθαι δυνάμενον περὶ τοῦ θεοῦ. *Annotatio* 1. Interdum hæc usurpantur pro participiis passivis, ut in Evangelio, ἐν τοῖς γεννητοῖς τῶν γυναικῶν, pro, ἐν τοῖς γεγεννημένοις ἐκ γυναικῶν. Et apud D. Paulum, τὸ ἔχειν τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις ἔχοντες, pro γεγραμμένον. 2. Hæc admittunt in compositione particulas α, ευ, δυς, frequenter. sicut et terminatio in ις, ut κρατὶς, ἀκρατος, εὔκρατος, δύσκρατος: sic et κρᾶσις, ἀκρασία, εὐκρασία, δυσκρασία, ἰσοκρασία.

3. ικὸς acutum, ut ποιητικὸς, συστατικὸς, ἀναιρετικὸς, ἡ, όν. hæc active significant, et explicantur participio δυνάμενος, οἷός τ' ὢν, πεφυκὼς, εἰωθὼς, et similibus, cum infinitivo activæ vocis; ut ποιητικὸς, ὁ δυνάμενος ποιεῖν. Veteres hæc verterunt per adjectiva in ivus aut orius, ut ἐνδεικτικὸν εἶδος, genus demonstrativum, παρακλητικὸς λόγος, hortatoria oratio, ῥητορικαὶ λέξεις, oratoria verba. Sed Cicero his terminationibus raro utitur, ac potius aut in participia in ns, aut verbalia in tor et trix mutat, ut τὸ ποιητικὸν αἴτιον, causa conficiens vel effectrix. ἀποφατικὴ καταφατικὴ ἢ ἀποφατικὴ, propositio aiens vel negans. ἡ φιλοσοφία ἐξωστικὴ κακίας, philosophia expultrix vitiorum. ἀνὴρ ῥητορικὸς, homo orator. Παπύριος ὁ δρομικὸς, Papyrius cursor: aut circuitione aliqua exprimit, ut ἀθλητικοὶ, qui viribus ad luctandum, δρομικοὶ, qui velocitate ad cursum, valent. *Annotatio* 1. Sive imperitia recentium scriptorum, sive librariorum culpa, terminationes τὸς et κὸς sæpe confunduntur, ut προαιρετὸς, προαιρετικὸς, et similia, cum plurimum intersit, ut ἡ δικαιοσύνη προαιρετή ἐστι, justitia potest eligi, est in potestate hominis. ὁ δίκαιος προαιρετικός ἐστι τῶν δικαίων, vir bonus amplectitur res justas, vel, est justitiæ studiosus. 2. Fiunt et denominativa in ικὸς eadem cum verbalibus significatione, ut δρομικὸς, qui celeritate ad cursum valet. νομικὸς, legumperitus.

4. ἐον penacutum, quæ adverbia θετικὰ Grammatici vocant, respondentia Gerundiis in dum, et verborum suorum casus adsciscentia, secus quam apud Latinos fit, ut, γραπτέον μοὶ ἐπιστολήν. quo modo et veteres locuti fuerunt, scribendum mihi est epistolam.

5. ἱος, ία, ἱον, ut ποιητὸς, ία, ἱον. Hæc respondent participiis in dus, faciendus, da, dum, ut γραπτέα μοί ἐστιν ἐπιστολή. Sed tamen adverbia in ἐον frequentius a veteribus Græcis usurpantur.

6. A masculinis tertiæ personæ fiunt fœminina vel in α vel in ις, ut σωτὴρ, σώτειρα, δοτὴρ, δότειρα, ποιητὴς, ποιήτρια, κιθαριστὴς, κιθαριστρὶς ἢ κιθαρίστρια, λῃστὴς, λῃστρὶς. unde λῃστρικὸς adjectivum, λῃστήριον, λῃστεύω, λῃστεία.

7. Interdum idem verbum, diversæ terminationis verbalia giguit, ut a δίδοτε fit δότης, κατ' ἀντιστοιχίαν ἡ ἔκτασιν. Hesiodus: δώτη μὲν τις ἔδωκεν, ἀδώτη δ' οὔ τις ἔδωκεν. et δότης, unde πλουτοδότα apud eundem. Apud Homerum: Διὸς δοτῆρες ἑῶν. et δοτὴρ, Hesiodus: δῶς ἀγαθὸν ἅρπαξ δὲ κακὸν, Διὸς δότειρα. δώτωρ apud Homerum: Ἑρμεία, Διὸς υἱὲ, διάκτορε, δῶτορ ἑῶν. a δώτης fit etiam δωτὴν, idem quod δῶσις, δόσις, δῶς, quod a δόω ἡ δόω fit. a πίνρασται, πρακτὴρ et Ionice πρηκτὴρ, εἰσπράκτωρ. Ab ἵστατει fit et στάτης ut ἀποστάτης, et στατέω ut προστατέω, et στατεύω, torreo a sistendo succo, ut opinor, quod et per Σ scribitur, et στατὸς, et στατικὸς, et σταδιεὺς, et σταδιαῖος, εὐστα-

θια, ἱστασθία, mutato τ in θ: et ἅστατος, ἀστατία, ἀστατία, ubi τ retinetur. Unde ἀναστάστατος, ἀπαταστασία.

De Terminationibus Verbalium, quæ fiunt a verbo Medio.

ά acutum, ut ζωλά, συμβολή.

αιων antepenacutum, ut συμβίλαιον, τρόπαιον, quod et τροπαῖα dicitur.

αῖος penanflexum, ut συγγμαῖος, παρὰ τὴν συγμήν.

αιος antepenacutum, ut προστρόπαιος, ἀποτρόπαιος.

ος antepenacutum, ut παράβολος, ὑπόζωλος.

ος penacutum, ut καλλιγράφος, ταχυγράφος, ζωγράφος. Hinc fiunt fœminina in ία penacutum, ut ὀρθογραφία, et verba in ίω, ut ζωγραφῶ, ὀρθοτομῶ: et alia adjectiva in ικὸς, ut ὀρθογραφικός. Neutra in ον vel penacutum vel antepenacutum, ut σύμβολον, unde συμβολικός. in ιον, ut συμβούλιον, παρὰ τὸν συμβουλὸν καὶ τὸ βίβουλα.

Substantiva in σύς acutum, ut γραφεύς, ὁ ζωγράφος, συγγραφεύς. εῖον penanflexum, ut γραφεῖον. et diminutiva in ίδιον antepenacutum, ut γραφίδιον. Et hæ terminationes verbalium nunc occurrerunt, quamvis multo plures esse putem, sed rariores, quas studiosi privata industria observabunt oblatas: iidemque exempla tredecim conjugationum ordine persequentur ad hunc modum: ut si sumant verba γράφω, λέγω, φράζω, πράττω, στείρω, ἀκούω, βίω, ἀγαπάω, ἀργυρίω, ἵημι, ἵστημι, δίδωμι. Quarta in μι, cum tempora mutentur a primitivis, nulla de se gignit verbalia: nam ζεύγνυμι a ζεύγω, facit ζεῦγμα, ζεῦξις, ζευκτὸς, ζευκτικὸς, ζευκτέον, ζευκτέος. item ζεῦγος, ζεύγλη, ζυγὸς, ζυγὸ, ζεῦξ, ζύγιος, &c. Atque etiam uberior fuerit hæc exercitatio, et fructuosior, si omnes omnium conjugationum terminationes excutiantur, ut in prima λείβω, γράφω, πίμπω, ῥάπτω, et sic in reliquis. Sed quia in optatissimis discendi occasionibus detestanda est ignavia plurimorum: et nonnulli discendi cupidi, occasiones discendi non magnas habent: et hanc viam imperitis quasi digito demonstremus. Neque vero profiteor, me complecti omnia (id enim haud facile fuerit, nisi pellectis omnibus Lexicis, tantam varietatem diligentissime et quidem acri judicio adhibito observaris) sed quæ memoria minus firma et ampla quam vellem, diligenter cogitanti suggessit, bono studio, quocunque eventu, in studiosorum gratiam annotavi: eo præsertim, quod grammatici (quos ego quidem viderim) in hac parte videntur non satis fuisse accurati.

Primæ Conjugationis terminationes. βω, πω, πτω, φω.

α'. λείβω, *libo, stillo, sacrifico*, λεῖμμα, λεῖψις, λειπτὸς, λειπτὸς, λειπτικὸς, λειπτὸν, λειπτέος, ἄχρηστα ὡς οἶμαι.

Ϛ. λείπω, *linquo*, λεῖμμα, *reliquiæ*, ut et λείψανον, λεῖψις, unde ἔλλειψις, ἔλλειψις, λειπτὸς, λειπτὸς [unde ἄλειπτος et ἀδιάλειπτος], ἄχρηστα ὡς οἶμαι, λειπτικὸς, unde ἐλλειπτικὸς, λειπτέον, λειπτέος.

γ. τύπτω, τίμμα, *plagium*, *ictus*, τύψις, τυπτὸς, τυπτὸς, τυπτικὸς, ἄχρηστα ὡς οἶμαι. sed a τυπτὸς, τυπτέον, idem quod τύπτω.

δ. ἀλείφω, ἄλειμμα, ἄλειψις, ἀλείπτης, ἀλείπτρια, ἄλειπτρον, ἀλειπτὸς, ἀλειπτικὸς, ἀλειπτήριον, ἀλειπτέον, ἀλειπτέος, ία, ἰον.

α. Ab ἀορ. Ϛ. ἔλιβον, fortasse fit λιβὰς, unde ἀλίβας, τὸ ὄξος. a παρ. medio λοιβὴ, λοιβάσθαι, λοιβάσιον.

β. A futuro 1. λείψω, λείψανον. παραπ. medio λοιπὸς, ὁ, ἡ, ἐφιλοίσιος, παρίλοισος.

γ. παραπ. medio, τύπος, τυποειδὴς, τυπώδης, τυπώω, τύπωμα, τύπωσις, τυπωτὸς, τυπωτικὸς, τυπωτέον, τυπωτέος. Hinc ἀστυπωτέον, ἀναστύπωσις: quæ propter ominem doctrinæ hujus puerilis repeto.

δ. Ab ἀλείφω fit ἄλειφα ὁ ἄλειφαρ. unde ἀλειφαπτὴς ἄρτος, et ἀλειφὼ: unde ἀλείφωσις. a παραπ. medio ἀλοιφὴ.

II. λέγω, πλέκω, βρέχω, λέχω, πήγω.

α. λέλεγμαι, λέγμα, λεγμὸ, λεγμὸς, λέγμων, λεγμονὴς, λεγμονίνη, λεγμωσία, ἄχρηστα; λέξις, unde αὐτολεξεὶ *totidem* vel *iisdem verbis*, λέκτης, λέκτωρ, ἄχρηστα ὡς οἶμαι, λεκτὸς, λεκτικὸς, λεκτέον, λεκτέος, ία, ἰον. λέλεγα, λόγος, λογάριον, λογίδιον ὁ λογύδριον, λογὰ, λογὰς, λογάδην, καταλογάδην, λογίον, λογία, λογεὺς, λογίζομαι, λογικὸς, λόγιμος, ἀλλόγιμος, λόγιος, λογάτος, λογιστέον, λογιστὸν, λογιστήριον, λογιστὴς, λογέω, ἀλογέω, εὐλογέω, μακρολογέω, εὔλογος, ἄλογος, μακρολογία.

β. πέπλεγμαι, πλέγμα, πλεγμάτιον, πλέξις, πλεκτὴς ἄχρηστα ὅσως, πλεκτὸς, πλεκτικὸς, πλεκτέον, πλεκτέος. πέπλεμα, πλεκὼ, πλέκος. πολύπλεκος.

γ. βέβρεγμαι, βρέγμα, ζρέξις, ζρεκτὸς, βρεκτὸς, ζρεκτικὸς, βρεκτέον, βρεκτέος. βέβρεχα, βρεχὴ, ζρέχος. nomen primitivum idem quod ἀγχόνη, sed verbale ζρέχος, compositum habet διάβρεχος.

δ. λέχω, λέλεγμαι (coincidit enim formatio cum verbo λέγω), nihil fit, nisi forte λέκτρον, λέκτωρ, unde ἀλέκτωρ, *gallus gallinaceus*, sine lecto et exigui somni: qui et ἀλεκτρυὼν, unde ἀλεκτρὶς, ex, quod ridet ut novum et affectatum Aristophanes, ἀλεκτρύαινα, λέκτριες, σύλλεκτρος. A λέλεγμαι.

λαμβὰ, εἰ λέλεχει γυναῖκες αἱ λέλεχας ὀργάμεναι, εἰ λέλεχες, λεχαῖος, λεχαιοῦσις, λέλεχος, λοχαῖος, λέλεχιος, λοχεύσιος, λοχεία, λοχεύτρια, καὶ τὰ λοιπά.

ε. τίκτω nihil de se gignit, sed a τίκω fortasse fit τέκνον, τέκνια, ἄτεκνος, δύστεκνος, εὔτεκνος, φιλότεκνος, τεκνόω τὸ τεκνοποιοῦμαι, unde τέκνωσις ἡ παιδοποίησις. A τέτεγμαι, τέγμα, τέξις, τεκτὸς, τευκτὸς, τευκτικὸς, τευκτέον, τευκτὸς, ἄτεκτος ἴσως. A τέτοκα, τόκος, τοκετὸς, τοκεὺς, τοκὰς, τοκίζω, τοκισμὸς, τοκιστὴς, καὶ τὰ λοιπά.

III. ᾄδω, πλήθω, ἀνύτω.

α. Ab ᾄσμαι, ᾄσμα, ᾀσμάτιον· ᾄσις, ᾀστὸς, ᾀστὸς, ᾀστικὸς, ἄχρηστα ὡς οἶμαι. ᾀστέον, ᾀστέος. Ab ᾄδα fit κατ' ἀντιστοιχίαν, non ᾀδὸς, sed ᾠδὸς, ᾠδὴ, ᾠδεῖον, ᾠδικός. ἀοιδὸς vero, ἀοιδὴ, ἀοίδιμος, ab ἄειδω.

β. A πλήθω fit πλῆθος, unde πλημπλῆθ, et ἡ πλῆθις lasti, unde πλῆθύω καὶ πλωθύω. A πίμπλησμαι, πλῆσμα, πλήσμη, πλησμὸν, πλῆσις, πλησίγαθος, πλησιφαής· unde videtur et πλήρης κατ' ἀντιστοιχίαν fieri, unde πλήρου, πλήρωμα, καὶ τὰ λοιπά· πλιστὸς, ἄχρηστον, πλιστὸς, unde ἄπλιστος, ἀπλιστία, ἀπλιστεύομαι, πλιστικὸς, πλιστέον, πλιστέος.

γ. Ab ἤνυσμαι, ἄνυσμα ἴσως ἄχρηστον, ἄνυσις, ἀνύσιμος, (ἀνυστὸς,) ἀνυστὸς καὶ ἀνυτὸς, ἧδεν ἀνήνυτος, ἀνυστικὸς καὶ ἀνυτικὸς, ἀνυστέον, ἀνυστέος.

IV. φράζω, στηρίζω, φράσσω ἢ φράττω, πράσσω ἢ πράττω.

α. A φράζω, πέφρασμαι, (φράσμα, φρασμὸς,) φράσμιον, sed κατ' ἀντιστοιχίαν, φράδμων dicitur: unde συμφράδμων, φραδμοσύνη· φράσις, ἡ φραστὺς, ὁ φραστὴς ἢ φραστὴρ, φράστωρ, φραστὸς, φραστικὸς, φράστεον, φραστέος. πέφραδα, φράδω, φραδὸς, εὐφραδὸς, ἀφραδὸς, ἀφραδία, &c.

β. στηρίζω, ἱστήριγμαι, στήριγμα, (στηρίγμὸς, στήριξις, στηρικτὸς,) στηρικτὸς, ἀστήρικτος, (στηρικτικὸς,) στηρικτέον, στηρικτέος.

γ. φράσσω ἢ φράττω, πέφραγμαι, φράγμα, φραγμὸς, φραγμίτης, (φράξις, φραστὴς,) φραστὴρ, φραστὸς, εὔφραστος, κατάφραστος, φραστικὸς, φραστέον, φραστέος.

δ. πράσσω ἢ πράττω, τὸ πωλῶ (etsi πιπράσκω, ἐπίπρασκον, in hac significatione potius usurpantur), πέπραμαι, (πρᾶμα,) πρᾶσις, ἀπρασία, πρατὴρ, πράτης, πρατὶς, πρατία, πρατίζω, πρατὸς, ἄπρατος, [πρατικὸς,] πρατήριον, πρατέον, πρατέος.

V. σφάλλω, πίμπω, πρίνω, σπείρω, τίμνω.

α. σφάλλω, ἔσφαλμαι, σφάλμα, [σφάλσις, σφάλτης, σφαλτὸς, σφαλτικὸς,] ἔσφαλα, σφαλὰς, ἀσφαλὴς, ἀσφάλεια, ἀσφαλίζω, σφαλερὸς.

β. πέμπω, πέμπος, πεπίμπραμαι, [πέμπραμα,] πέμπασις: unde πέμπασις, πεμπάσιος, πεμπασία, πεμπαστὸς, πεμπαστέον, πεμπαστέος. πέπομα, πομπὴ, πομπαῖος. πόμπος, ἄπομπος, ἀπομπία, ἀπομπὸς, παραπόμπιμος, παραπομπὸς, ἴπομπος, εὔπομπος, εὐπομία, εὐπομπέομαι, πομπὸς, πόμπιμος, πομπίζω.

γ. πρίνω, πέπρικμαι, πρίμα, πρίσις, ἀπρισία, πρίσιμος, πριτὴς, πριτὸς, πριτικὸς, πριτήριον, πριτέον, πριτέος. πέπρικα, εὐπρικὴς, εὐπρικία.

δ. σπείρω, σπεῖρα, ἔσπαρμαι, σπέρμα, σπερμάτιον, σπερματώδης, σπερμαῖος, σπερμίον, σπερματίας, σπερματικὸς, σπερματίζω. ἔσπορα, σπόρος, σπόριος, σπορὰ, σποράδιος, σπορεὺς, σποραδικὸς, σποριτὸς, σπόριμος, σποράδην.

ε. τίμνω, τέτμημαι, τμῆμα, τμῆσις, τμητὴρ, τμητὸς, τμητικὸς, τμηδὸν, τμητέον, τμητέος. τέτμα, τομὴ, τόμα, τομαῖος, τομίας, τομὶς, τόμος, σύντομος, συντομία, ἀπότομος, ἀποτομία.

VI. τίω, δύω, ῥάω, παίω, ψαίω, σείω, ἰάπτω, οἴω, προύω, ὄπυιμι.

α. Τίω [τίμα,] τιμάω, τιμὴ, τίσις, τισίας, [τιτὸς] τιτὸς, ἄτιτος, παλίντιτος, ἀτιτία, τιτικὸς, τιτέον, τιτέος.

β. δύω, δύη, δέδυμαι, δῦμα, ἔνδυμα, δύσις, δύτης, δυτὸς, δυτὸς, δυτικὸς, δυτέον, δυτέος.

γ. ῥάω [pro quo ῥαπτέω καὶ ῥάπτομαι], ἔῤῥαμμαι, ῥάμμι, ῥαμμαλέος, ῥαμμαῖος, ῥαμμαίπυξ, ῥαμμαῖστὶ, ῥᾶσις, ῥαστὸς, ῥαστήριον, ῥαστὸς, εὔῤῥαστος, ἀῤῥαστος, ἀῤῥαστία, ἀῤῥάστημα, ῥαστικὸς, ῥαστέον, ῥαστέος.

δ. παίω. Quod hinc formetur, nihil occurrit [A παίζω quidem fit παῖγμα, παίγμιον, unde φιλοπαίγμιον, παιγνία, παίγνιον, παιγνιώδης, ὁ παιγνίων], nisi forte παιὰν καὶ παίων ἰδιωτικὸν, καὶ παιώνιον inde formetur.

ε. ψαύω, ἔψαυμαι [ψαῦμα,] ψαῦσις, [ψαυστὴρ,] ψαυστὸς, ἄψαυστος, ψαυστικὸς, ψαυστέον, ψαυστέος.

ς. σείω, σέσεισμαι, σεισμὸς, [σεῖσις, σεισστὸς,] σεισστὸς, ἄσεισστος [σεισστικὸς] σεισστέον, σεισστέος.

ζ. ἰάπτω, ἰαπτὸς, ἰαπτία, ἴαπτμαι, ἴαπτμα, ἴαπτσις, [ἰαπτὴρ, ἰαπτὸς, ἰαπτικὸς,] ἰαπτὸν, ἰαπτέον.

υ. οἴω τὸ φέρω, ὦμαι, ὦσαι, ὦσται, ὀστὸς, ἀπρόσοιστος, ἀνύσοιστος, οἰστέον, πρόπιστέον.

θ. προύω, πέπρομαι, πρῶμα, πρωματικὸς, πρῶσις, πρωστὸς, πρωστικὸς, πρωστέον, προυστέος.

ι. ὄπυιμι, quod hinc fiat, nihil scio. ἄγαμαι γὰρ τὸ ῥῆμα παρ' ἡμῖν γε τοῖς ἀγάμοις.

γελάω, τιλάω, παίω, ἐμέω, χρυσόω.

μ. γελάω, γεγέλασμαι, [γέλασμα,] γέλα-

σις, γελάσιος, γελασῖνος, γελασινὸς, γελαστὸς, γελαστὸς, καταγέλαστος, γελαστικὸς, γελαστέον, γελαστέος.

β. τελέω, τετέλεσμαι, τέλεσμα, ἀποτέλεσμα, ἀποτελεσματικὸς, τέλεσις, τελεσουργὸς, τελεστὸς, τελεστὸς, ἀτέλεστος, τελετὴ, τελεστέον, τελεστέος.

γ. ποιέω, ποιὸς, ποιῶ, ὑφοποιὸς, ὑφοποιῶ· πεποίημαι, ποίημα, ποιημάτιον, ποίησις, ποιητὴς, ποιήτρια, ποιητὸς, ἀποίητος, ποιητικὸς, ποιητέον.

δ. ὁμόω [pro quo ὁμνύω καὶ ὄμνυμι in usu est], ὡμόσμαι, [ὅμοσμα,] ὅμοσις, ἀντωμοσία, διωμοσία, συνωμοσία, ὡμότης, συνωμότης, ὡμοτὸς, ἀπώμοτος, [ἀμοτικὸς,] ὁμοτέον.

ε. χρυσόω, κεχρύσωμαι, χρύσωμα, χρύσωσις, [χρυσωτὴς, χρυσωτὸς, χρυσωτικὸς,] χρυσωτέον, χρυσωτέος.

ἵημι, ἵστημι, γνῶμι, κορέπυμι.

α. ἵημι, εἶμαι, ἷμα, ἵπμα, ἵσις, ἄφεσις, σύπσις, ἴτης, ἀφέτης, ἰτὸς, ἄφετος, ἀφετηρία, ἰτικὸς, ἀφετικὸς, ἰτέον, ἀφετέον, ἀφετέος.

β. ἵστημι. hujus derivata supra exposita sunt.

γ. γνῶμι (pro quo γινώσκω dicitur), ἴγνωσμαι, γνώμη, γνωμικὸς, γνώμων, γνωμοσύνη, ἀγνώμων, ἀγνωμοσύνη, ἀγνωμοσέω, γνῶσις, γνωρίζω, γνώρισμος, γνωστὸς, γνωστὸς, ἄγνωστος, γνωστικὸς, γνωστέον, γνωστέος.

δ. κορέπυμι, κεκόρεσμαι, [κόρεσμα, κόρεσις, κορεστὸς,] κορεστὸς, ἀκόρεστος, [κορεστικὸς,] κορεστέον, κορεστέος.

Sed quia πλουσιωτὴ ἀπάντων, ipsum hoc satiandi verbum nos admonet, manum de tabula: ne iis, quorum studiis consultum volumus, molesti simus. Studiosos autem rogatos volo, τὸ τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀντὶ μὲν τῶν ἀναγεγραμμένων χάριν· ἀντὶ δὲ τῶν παραλελειμμένων, συγγνώμην. Otium enim et diligentius colligendi, et accuratius digerendi, mihi defuit. Interpretationem autem Latinam de industria prætermisi, cum vitandæ prolixitatis causa, tum ne ignavis omnia in os ingererentur. Qui enim paratissima Lexica consulere gravabitur: ne nostra quidem annotata magnificiet. Sed tamen propter studiosos addamus unius verbi progeniem, in speciem parum fœcundi: ut videant, quantam hæc investigatio et observatio, verborum copiam gignat: quantoque compendio ad Græcæ linguæ cognitionem perducat. μνάω ἢ μνέω, τὸ ὑπομιμνήσκω, *in memoriam redigo, commonefacio*, ut Α. Ἰλ. τῶν νῦν μὲν μνήσασα, παρέζω, *his in memoriam ei revocatis, assideto*. μνάομαι, *ambio*, μέμνημαι, *memini*, μνήμη, μνῆμα, ὑπόμνημα, μνημεῖον, μνήμων, μνημοσύνη, μνημόσυνον, μνημόνα. Θεοδίκτου τὰ συμφωνικὰ, μνημονικὸς, μνημονεύω, μνημόνευμα, ἀπομνημόνευμα, μνημόνευσις, μνημονευτὴς, μνημονευτὸς, μνημονευτικὸς, μνημονευτὴρ, μνημονευτέος, ια, ιον, ἱερομνήμων, ἀμνήμων, ἀμνημοσία, ὑπομνηματίζω, ὑπομνηματισμὸς, ἀναμιμνήσκω, μνῆσις, ἀνάμνησις, ὑπόμνησις, μνησίκακος, μνησικακία, μνησικακέω, μνῆστις, ἀμνηστία, μνηστὴρ, μνηστὴς, μνήστωρ, μνῆστρον, ἡ μνηστὴς, προμνήστρια ἡ προμνηστρὶς, pronuba, μνηστὸς, ἀείμνηστος, μνηστεύω, μνηστεία, μνηστευτὸς, μνήστευμα, μνήστευσις, μνηστεύω, μνηστέος.

Veniamus ad figuras, in quibus considerator, utrum vocabulum seipso contentum sit ἴσως, ἄγων: an aliud, sive unum sive plura adsciscat, ut φιλόσοφος, ἀντιτάγων. Crebras autem fieri, ut in speciebus, sic in figuris etiam, literarum mutationes, additiones, detractiones: item multa esse composita, quorum simplicia non utraque sint in usu: et a simplicibus adjectivis, sæpe composita substantiva, et contra e substantivis adjectiva nasci, et quæ sunt ejus generis alia, facile docebit observationis diligentia. Nos quia Grammatici in ea re minus accurati, et pueri [quorum hic rationem potissimum habemus] nisi admoneantur et excitentur, negligentiores plerumque sunt: videamus quæ partes orationis inter se jungi soleant.

1. Reperiemus igitur, nomen componi cum nomine, ut ἀκριβοδίκαιος. Atque hic observanda sunt adjectiva compositionibus apta: ut πολὺς, ὀλίγος, μέγας, μικρὸς, ὑψηλὸς, ταπεινὸς, μακρὸς, βραχὺς, ταχὺς, ῥᾳδὺς, καλὸς, κακὸς, φίλος, ἄξιος, ἴτερος, ὀξὺς, ἀμβλὺς, παχὺς, λεπτὸς, ἄριστος, ἥδιστος, μόνος, πρῶτος, ὕστερος. et substantiva: ut εἶδος, κλέος, πάθος, μῖσος, σθένος, πράτος, ὕψος, κάλλος, πλῆθος, δῖος, νῆσος, Θεὸς, &c.

2. Nomen cum verbo, aut nomine verbali: ut ταχυπειθὴς, μεγαλορρημονῶ, μενέλαος, ἑτεροβαλὴς ἀδελφός.

3. Cum adverbiis ἴμ, βου, ἀρι, νη, νε, ῥα, ζα, δὺς, εὖ, ἀ, ἀν vel ἀμ, pro ἄνευ, ἄνω, κάτω: quanquam hæc tria postrema inter præpositiones numerati possunt: ut ἀρτιγάστωρ, ξυμπάφαλος, ἀρίζηλος, νηρίθμος, νιπόδης, ἀμφυμος, δάφαινος, ζάπλουτος, δυσδαίμων, εὐδαίμων, ἀτυχὴς, ἀναίτιος, ἀμβροσία, καταχθόνιος ἀνάθημα.

4. Cum participio: ut διομήδων.

5. Cum articulis, et prominine: ut ἄτερος, id est, ὁ ἕτερος, θάτερον, id est, τὸ ἕτερον, αὐτοδίδακτος, αὐτοκράτως, φίλαυτος.

6. Cum conjunctionibus: ut καλοκἀγαθὸς, et καλοκἀγαθία.

7. Sed latissimum campum præpositiones obtinent, tam in nominum et verborum, quam in reliquarum partium, compositionibus: ut ἐνδύω, ἐμψυχος, ἐμβαίνω, εἰσοδος, εἰσέρχομαι, ἐκλιβω, ἐξαίρω, ἔκτασις, ἔξοδος, προβαίνω, προτροπὴ, προσύχομαι, περίοδος, συντρέχω, συγγράφω, σύμβασις, ἀναγράφω, καταγράφω, ἐπιγράφω, ἀντεπι-

γλῶω, πτωχγράφω, διαγράφω, ἀμφιλαβὴς, μετωγλάφω, ἀπωγράφω, παραγράφω, ὑπωγράφω, ἀντιγράφω, ὑπεργράφω. Sed præstat in his ordinem alphabeticum sequi: ut ἀμφίβολος, ἀπαφίω, ἀντιπράττω, ἀποχαρῶ, διαστίλλω, εἰσβάλλω, ἐκβολίβω, ἐξαίρω, ἰνδιαιτάω, ἐμπερίεχω, ἐπισπεύδω, καταβάλλω, μεταπρίαω, ξυμπαίζω, παραλαμβάνω, περίεχομαι, προσημαίνω, προσαναγκάζω, συναχῶ, συμπήγνυμι, ὑπολογίζομαι, ὑπεραπολογοῦμαι. Hæ præpositiones, si vis earum diligenter sit cognita, et sua singulis compositis derivata subjiciantur, immensam vocabulorum copiam sine ullo negotio suppeditant. Neque tamen omnes cum omnibus aut verbis aut nominibus componi possunt: ut, in nostro themate λίγω, dicere licet προλέγω, ἐκλέγω, συλλέγω, ἀναλέγω, ἐπιλέγω, καταλέγω, διαλέγομαι, ἀπολέγω, ἀντιλέγω· ἐλλέγω autem, et παραλέγω [unde tamen extant ἐλλόγιμος et παράλογος], προλέγω, περιλέγω, ἀμφιλέγω [unde ἀμφίλεκτος ἔρις, nisi malis nomen esse compositum], ὑπολέγω, ὑπερλέγω, aut in nullo, aut minus frequenti usu sunt. Jam ut a λέγω simplici nomina derivantur, sic etiam a compositis: ut, a συλλέγω fit σύλλεξις, συλλεκτὸς, συλλεκτικὸς, συλλεκτέος, συλλογὴ, σύλλογος, συλλογίζομαι, συλλογισμὸς, συλλογιστικὸς, et sic in cæteris, quæ quisque, Grammatice non imperitus, ipse per se facile et intelliget, et colliget: atque uno mentis obtutu, post non longam exercitationem, oblato primitivo et simplici vocabulo, derivata et composita percurret, atque ab his ad primam statim originem recurret. Quod utinam quam ego fructuosum esse expertus sum, tam multis imitari libeat. Sed hæc de re satis ac nimium potius. Sunt enim hæc adolescentibus in exercitatione grammatica et demonstranda et inculcanda, ut et phraseologia: de qua pauca ex annotationibus in Evagoram Isocratis [quando earum differtur editio] adscribamus.

Grammatica verborum et rerum explicatio, facit ad intelligendam sententiam et dictionem auctoris. Restat, ut eadem ad loquendi scribendique usum accommodentur. Quæ res partim in iis ipsis quoque posita est, quæ modo annotavimus: sed maxime pendet a phraseologia, et colligendis loquendi formis. Ejus porro collectionis ratio maxime triplex est: una, ut omnem varietatem constructionis et significationis ejusdem verbi conquiras, cujusmodi est: τιμᾶν τινὰ, *honorare aliquem*; τἀληθὲς, id est, ἀληθεύειν, *non dissimulare veritatem*; θεοῖς, id est, καθιερῶσαι, *consecrare*; τινὶ τοσούτου, *tanti æstimare aliquem*; τὶ ἢ τινὰ πλείστου, *maximi facere aliquid* vel *aliquem*; τῆς ἀξίας, *tanti quanti est*; ἀντὶ πάντων, *anteponere omnibus*; πρὸ πολλῶν χρημάτων, *magnæ pecuniæ anteferre*, quod Demosthenes dixit, ἀντὶ πολλῶν χρημάτων ἐλέσθαι τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει. τιμᾶν πρὸ παντὸς χειράσασθαί τινα, *nihil malle rerum omnium, quam subigere aliquem*. Apud Homerum est, τίω δὲ μιν ἴσ Καρὸς αἴσῃ, id est, *non pluris eum facio quam mercenarium militem*, τιμὴ enim, unde τιμάω, fit a τίω, quod et ulcisci et aliquando idem significat quod τιμᾶν. Τιμᾶν ἢ τιμᾶσθαί τινι ἐλάττονος, *minorem alicui mulctam irrogare, minoris estimare litem*. τιμᾶν ὅ,τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαί τινα, *pronunciare quid alicui vel corpore luendum, vel quanta pecunia solvenda sit*. Hæc ab homine studioso e Lexicis colligere, non est difficile modo illis ubique tuto fidere liceret.

II. Altera ratio est eruditior et difficilior, cum loquendi modi ad certa quædam rerum capita ita revocantur, ut eadem de re dicendi varietas et copia maxima suppetat, optimi cujusque scriptoris auctoritate comprobata: sine qua, qui copiam affectant, sæpe fluunt [ut Horatii verbis utar] lutulenti. Latissime patet hæc ratio, et non modo acre judicium, sed et variam lectionem et singularem observationis diligentiam postulat. Conatus eam sequi bono quidem studio quidam est: sed defuit illi et judicium in colligendo, et eruditio in intelligendo, et facultas in convertendo. Nos unum locum summus, qui studium, curam, diligentiam significat, Græce σπουδάζειν, φροντίζειν, ἐπιμελεῖσθαι. σπουδάζειν μᾶλλον περὶ τῆς δόξης ἢ τοῦ βίου, *pluris facere gloriam, quam vitam*; περὶ τὴν πολιτείαν οὐχ ἧττον ἢ περὶ τὴν σωτηρίαν ὅλης τῆς πόλεως· περί τινα ἄνδρωπον, *studiosum esse alicujus*; ὑπέρ τινος, *alicui rei* aut *homini studere*; ποιήσασθαι σπουδὴν μεγάλην περί τι, *magno studio incumbere in aliquam rem*; τὶ μάλιστα σπουδῆς ἄξιον εἶναί τινι, *aliquid alicujus multum interesse, permagnam rem alicujus agi*: ποιήσασθαι σπουδὴν περί τι δοκοῦν ὠφέλιμον εἶναί τινι, vel πᾶσαν ποιεῖσθαι τὴν σπουδὴν περὶ, &c. *omni studio in id incumbere, quod e re alicujus fore videatur*. ἔχειν σπουδὴν ἐκλέξασθαι κριτὴν τὸν ἄριστον, *singulari diligentia judicem deligere quam optimum*. Eodem pertinet φροντίζειν μηδὲν, ἢ ὀλίγου τινὸς ἀνδρώπου ἢ πράγματος, οἷον τῶν σωμάτων τῆς σωτηρίας, &c. μέλειν τῷ βασιλεῖ τοῦ πλήθους. μέλειν τινὶ οὐδὲν τῆς ἀληθείας. ἀπορῶ πότερον ὑπολάβω μηδὲν μέλειν ἡμῖν τῶν κοινῶν πραγμάτων ἢ, φροντίζειν μὲν αὐτῶν, scilicet, ἡμᾶς. Notentur hic verba diversæ constructionis duriuscule conjuncta. τοῖς αὐτοῦ περσίχειν τὸν νοῦν διδόναι καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς πράγμασι. τὸν βασιλέα κλέπτεσθαι τῶν οἴκων τῶν ἰδιωτῶν τοὺς πιστεύοντας κλέπτεσθαι τῶν οἴκων τῶν μεγάλων, ὥσπερ τῶν σφετέρων αὐτῶν. πρόνοιαν

ἔχειν ὑπέρ τινος· πολλὴν ποιεῖσθαι πρόνοιαν περί τινος· ποιεῖσθαί τινα πρόνοιαν καὶ μὴ παραμελῆσαι τῆς περὶ τοὺς προγόνους εὐσεβείας. μαλακῶς τὰ περὶ τὸν πόλεμον, exercere se in re militari: μεμελετηκέναι εἶναι φείδεσθαι καὶ ἐργάζεσθαι· ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις, οἷς παῖδες ὄντες ὑμνήκεσαν ἀντὶ τοῦ, τούτοις ἃ ὑμνήκεσαν· διαφυλάττειν τι ταῖς μελέταις. ποιεῖσθαι λόγον τινὸς ἀνθρώπου ἢ πράγματος, rationem habere. εὐρίσκειν τύχας περὶ τὰ θυρία. περὶ παντὸς ποιεῖσθαι ὑπερχαρίσμενος ἄρχειν τοῖς ὑποτεταγμένοις. τοὺς νέους τυγχάνειν ἐπιμελείας πολλῆς, adolescentiam diligenter curari. διατρίβειν περὶ τὸν τῶν ἵππων ἐπιμέλειαν· ἐπιμελεῖσθαι περί τινος· τὸ πολλῆς ἐπιμελείας δεῖσθαι· τοὺς θεοὺς ἔχειν ἐπιμέλειαν τῆς τῶν τέκνων ἀρετῆς· ἐπιμελεῖσθαι τῆς σωτηρίας· ἐπιμελεῖσθαι τῶν κοινῶν ἅπασιν· τῆς ὑγιείας πλείστην ἐπιμέλειαν ἔχειν, diligentissime curare valetudinem: ἐπιμελεῖσθαι τῶν περὶ τὸν βίον ἁπάντων, curam suscipere rerum quæ ad vitam degendam pertinent omnium: ποιεῖσθαί τινος τὴν ἐπιμέλειαν· ποιεῖσθαι ἐπιμέλειαν περὶ πράγματός τινος. Hæ formæ ex uno Isocrate sunt depromptæ, quibus ex aliis bonis auctoribus complures aliæ possunt adjungi.

Observatio 1. Casus personam designantes non ubique necesse est præponere verbis, nisi vel historiam aliquam, vel præceptum vitæ coptineant: historiam, ut, ὁ Ἀρταξέρξης ἀπέκτεινε τὸν Εὐαγόραν: munus atque officium, aut contra, ut, ὁ βασιλεὺς ἐπιμελεῖται τῆς σωτηρίας τῶν πολίτων: contrarium, οἱ ῥήτορες λοιδοροῦνται περὶ μισηγυνημάτων σφίσιν αὐτοῖς, καὶ διχόθεν καρπούνται τὴν πόλιν. Nam ad hunc modum et historiæ, et utilia præcepta, et exempla tam sequenda, quam fugienda, memoriæ mandantur. Stultitiæ autem fuerit, simpliciem laboris tui capere fructum, cum multipliciem possis. In aliis vero, ubi nulla talis causa subest, satis fuerit, particulas τὶς et τὶ adhibere, ut τινὰ φροντίζειν τινός, *aliquem curare aliquid* vel *aliquem*. Etsi τὸ τινὰ personam significans, cum antecedit verbum, nihil attinet adjungere. Nominativi autem aut accusativi rem significantes, nunquam sunt omittendi, quod plerunque peculiarem observationem postulant, neque sunt æque liberi, ac casus personam significantes, ut ὁ πλοῦτος ἄδικος εἰς τὴν πόλιν εἰσελθὼν, προσαπώλεσε καὶ τὸν δίκαιος ὑπάρξαντα.

Observatio 2. Nihil vetat, alicubi cognata vocabula et contraria (ubi scilicet locus aliquis minus late patet) conjungere, eodemque capite complecti: ne observatio hæc in infinitum vagata, grande volumen desideret. exempli gratia: primum hujus orationis verbum est, ὁρῶ, huic licet adjungere synonyma, βλέπειν, ἰδεῖν, θέρεσθαι (otsi poeticum hoc est), et si qua sunt alia. Et quia τὸ ὁρᾶν sensum significat, licet adjungere cætera quoque verba sensuum, ut, ἀκούειν, ὀσφραίνεσθαι, γεύεσθαι, ἅπτεσθαι. Et quia sensus corporis ad animum, animi sensus ad corpus transferuntur, nihil vetat his adjungere, τὸ κατανοεῖν, τὸ καταλαμβάνειν, τὸ αἰσθάνεσθαι, τὸ μεμνῆσθαι. Sed tamen, si qua ex his fœcundiora sunt, magnamque formularum varietatem suppeditant, peculiaris eis locus est assignandus; quo sit intentio expeditior.

Observatio 3. Non tantum casus puri verbis jungendi sunt, sed et substantivis adjectiva sua, et præpositiones cum suis casibus, et adverbia cohærentia verbo συγκατηγορήματα, denique omnia, quæ ad sententiæ perspicuitatem, et formulæ integritatem requiruntur.

III. Tertia ratio est tam ad invecliendum, quam ad utendem expeditior, cum insigni alicui nomini substantivo et adjectiva, et certa verba cum suis casibus et adverbiis et præpositionibus, subjiciantur, cujus rei exemplum sit hoc: χάρις πολλὴ, πλείων, πλείστη, μεγάλη, μείζων, μεγίστη, τοσαύτη, ἀξία.

χάριν { ὁμολογεῖν, ὀφείλειν, ἔχειν, ἀπαιτεῖν τινὰ, ἀποδοῦναι } τινὶ, τινὸς, ὑπέρ τινος, ἀντί τινος.

Hæc ratio facilius incurrit in oculos, et magis excitat memoriam, quam cum nomen in magna turba quærendum est. Quis enim non facilius reperiat, gratiam habere, quam habere gratiam, cum ei verbo nomina pene sexcenta junguntur? Etsi ejus quoque incommodi remedium hoc fuerit, ut casus ordine alphabetico et majusculis scripti literis, subjiciantur verbis. Harum trium rationum deliget eam quisque quam sibi aptissimam putaverit. Ego omnes conjungendas existimo ei, qui puritati et copiæ Græci Latinique sermonis studet. Potest et quarta his adjici, omnia quidem illa facillima, et rudibus accommodatissima: sed ita demum utilis, si annotationes aut memoriæ mandentur, aut ordine alphabetico digerantur, aut indice adjuventur, aut tandem ad aliquam trium superiorum rationem revocentur. Sumamus exempli causa, primum Evagoræ periodum: ὁρῶ τινὰ τιμῶντά τι. Licet et generale verbum subjicere, ὁρῶ τινὰ ποιοῦντά ἢ πράττοντά τι. Est enim hæc Grammatica constructio ejusmodi, ut peculiarem observationem, quæ periphraseon maxime propria est, non desideret. Si libet τὸ ἄδικον, quod est in auctore, ponere, nihil vetat. ut ὁ ἰσυφάντης ἐάφασε τὸν

πλειόνων τιμῶντα τὸν πάφον τοῦ πατρὸς (hic casus specialis est, τὸ τί vero generale). Adhærent participio τιμῶντα non tantum accusativus πάφον, sed etiam dativi complures, modum gerendæ rei significantes, quorum nonnulli adjunctos habent genitivos, ut, τῷ πλήθει καὶ τῇ κάλλει τῶν ἐπιφερομένων, καὶ χοροῖς, καὶ μουσικῇ, καὶ γυμνικῆς ἀγῶσιν, ἴσασιν τι καὶ τερφθῆν ἀμίλλαις. Prolixa hæc sunt, sed γυμνικῆς paucis comprehendi possunt: τινὰ τιμᾶν τι, *honorare aliquem aliquid, vel aliquem aliqua re honorare.* Tertium verbum est ἐπιφέρω hic ἐλλειπτικῶς positum, ut supra diximus. Quartum γυμνικοὶ ἀγῶνες: nam substantivis quoque non quævis adjectiva recte jungantur, nihilo magis quam omnes accusativi verbis activis aut quævis adverbia quibusvis verbis. 5. ἴσασιν τι καὶ τερφθῆν ἀμίλλαις. Nam et genitivi jungendi substantivis, aliquando postulant observationem et delectum. 6. τινὰ λείπειν τινὸς πράγματος σὐδεμίαν ὑπερβολὴν, *aliquem in utramque partem eum se præbere, ut ab aliis nihil addi possit:* ut ad magnitudinem et amplitudinem facti aut rei alicujus nihil possit accedere. 7. τινὰ ἡγεῖσθαι. 8. τινὰ ἀποδέχεσθαί τι. et conjunctim, τινὰ ἡγεῖσθαι, τινὰ ἀποδέχεσθαί τι. 9. τινὰ ἀποδέχεσθαί τι εὐμενῶς. 10. τινὰ χαίρειν ὁρῶντά τι. 11. ἡ ἐπιμέλειά τινος περί τινα ἄνθρωπον. 12. τινὰ πολὺ ἴστι πλείω χάριν ἔχειν τινὶ ἢ τῆς ἄλλης ἅπασιν. 13. τινὰ δυνηθῆναι διελθεῖν. 14. τινὰ διελθεῖν περί τινος πράγματος ἀξίως τῶν παραγαγόντων τινί. 15. τὰ ἐπιτηδεύματά τινος καὶ οἱ κίνδυνοι. Videndum enim est, quæ nomina et quæ verba conjungi soleant. Sic paulo ante tria cohærent, ἀποδέχεσθαι, χάριν ἔχειν, quæ omnia ad eandem personam et rem pertinent. 16. εἶναί τινι αἰσθησίν τινα περί τινος πράγματος, ἀντὶ τοῦ, τινὰ αἰσθάνεσθαί τινος. 17. τὸ γίγνεσθαι ἐνθάδε, ἢ, ἵν τινι τύχῃ. 18. Observetur et particula, εἰ, εἴ τίς ἐστιν αἴσθησις, εἴ τις δυνηθείη. 19. οἱ τετελευτηκότες, θανόντι τὸν Ciov, qui et πεφυκὼς et κεκμηκότες et θανόντες dicuntur.

Admonitio de Grammatica repetitione cum disserendi et dicendi arte conjungenda: ex annotationibus Wolfii in Græcam Clenardi Grammaticam.

I. Ut natura, ita et ars, naturæ imitatrix ab imis et minimis ad summa et maxima quæque progreditur. Ea igitur ratione in arte Grammatica, primum Orthographia, inde Prosodia, post hanc Etymologia, perfecte explicanda esset, ac ita demum ad Syntaxin perveniendum.

II. Sed captus auditorum, ipsiusque doctrinæ ratio, hunc ordinem mutat utiliter, ut Etymologia, et in hac ipsa, inflexiones nominum et verborum, in primis tradantur, summoque studio inculcentur, quod reliquæ tres Grammaticæ partes, quamvis ab artis præceptis non abhorreant: usu tamen atque exercitatione et imitatione facilius propemodum discantur et certius.

III. Sed tamen Etymologia cognita, et exercitatione percepta, justus artis ordo prosequendus, nec Antesignani tantum scholia percurrenda sunt: sed et alia, quæ in utriusque linguæ Grammatica minus accurate tradita videntur, conquirere et addere profuerit. Exercitatio Grammatica complectitur Orthographiam, Prosodiam, Etymologiam, Syntaxin: quæ quatuor partes in uno quolibet vocabulo considerandæ sunt, si cum aliis junctum perfectam sententiam declarat.

Hujus exercitationis exemplum hoc esto: σοφία μόνη τῶν κτημάτων ἀθάνατον. Hic Orthographia me docet, scribendum esse σ᾽ non σω, φι non βη, (sic) α non ᾳ. Deinde Prosodia me docet, σο esse breve, φι eodem modo, α esse longum, et accentum et acutum in syllaba φί collocandum. Etymologia sequitur, quæ vim vocabuli declarans, σοφίαν interpretatur *sapientiam, doctrinam, solertiam.* Ostendit nomen esse appellativum, substantivum, ergo neque moveri neque comparari, generis esse fœminini, numeri singularis, figuræ simplicis, speciei derivativæ. Fieri enim a σοφὸς, quod a σαφὲς deducunt. Adjectiva autem in ος substantiva seu abstracta gignunt in *ία, ότης, σύνη,* ut σοφία, δυνότης, δικαιοσύνη. Derivatio hæc nihil obstat, quo minus alia inde deriventur, ut, σοφὸς, σοφίζω, σοφιστεύω. Sic, quia ante dixi, figuræ simplicis esse nomen, addere licet ἄσοφος, πάνσοφος, χειρόσοφος, δοξόσοφος. Casus esse nominativi, declinationis secundæ simplicium, et hoc inflecti modo, σοφία, σοφίας, &c. Cur vero non σοφίης, ut μούσης? Hic canones in promptu ubique esse oportet, cum non una et simplex alicujus accidentis est ratio. Hactenus Orthographiæ, Prosodiæ, Etymologiæ satisfactum, cujus postremæ proprium munus est, omnia cujusque partis orationis vocabula singulatim explicare atque inflectere. Transeamus ad Syntaxin, quæ in una voce spectari non potest, sed minimum duabus pluribusve inter se junctis. Cohærent autem in hac sententia inter sese, σοφία μόνη· μόνη κτημάτων· τῶν κτημάτων· κτημάτων, scilicet ἀθανάτων· σοφία scilicet ἐστὶν ἀθάνατον· σοφία ἀθάνατον· ἀθάνατον, scilicet πρᾶγμα vel χρῆμα. Hæc regulis defendenda sunt. Neque enim τὸ ὅτι satis est, sed etiam τὸ διότι accedere oportet. Nulla enim ars, quæ præceptis et regulis constat, in Pythagoreo isto αὐτὸς ἔφα, acquiescit, sed αἰτιο-

λογίας postulat, quæ scientem ab ignorante distinguunt. Jam Grammaticæ satisfactum est, omnibus ejus legibus observatis. Transeatur ergo proxime ad Dialecticam: et quia in verbis error nullus est, sed summa potius elegantia: consideretur jam res ipsa, et sententiæ veritas, cujus indagatio, inventio, explicatio, confirmatio, cum mendacii refutatione, proposita est Dialecticæ. Quærendum igitur imprimis σοφία, quæ κατηγορία est, id est, quod summum genus habet σοφία; Respondeo, qualitas est. Quæ vox seu prædicabile? species seu forma ὑπάλληλος. Quod est ejus propinquum genus? Notitia, cognitio, scientia. Quæ species infima? σοφία θεῶν (loquor enim nunc profano more, non Christiano), ἀγγέλων, δαιμόνων, ἀνθρώπων; ζώων, si tamen sapientia animalibus tribui potest: in quo sermonis usus observandus est. Neque enim, dum sermonis genus controversum fuerit, de reipsa unquam constabit. Quæ individua: σοφία τοῦ Ἀπόλλωνος, Θάλητος, Σωκράτους. Quæ differentia est σοφίας; Differt ab opinione, quia certa notitia est: a prudentia, quia in contemplatione rerum æternarum versatur (sunt enim hic definitiones necessariæ): differt a demonstratione, ut effectus a causa, &c. Quod proprium? Si credimus Isocrati, esse immortalem. Quæ accidentia? esse perpaucorum, anteferri opibus et voluptatibus, iisdemve postponi, ornari præmiis aut negligi, aut etiam male tractari. Unde sapiens queritur, ὅτι ἡ σοφία τῶν πάντως ἐστὶν ἐξωθουμένη, et vulgare est, plerisque audaciam esse pro sapientia.

Observatio 1. Iterum hoc loco repetendum est, non satis esse τὸ ὅτι attulisse, nisi quæstiones singulæ ex artis præceptis confirmatæ fuerint. δεῖ γὰρ τὸν λίθον τῇ σταθμῇ προσάγειν.

Observatio 2. Pleraque hactenus ex prædicabilibus et prædicamentis allata, in methode simplicium quæstionum repetuntur. Itaque illa omitti potuissent, nisi monendi fuissent tyrones de usu simplicium illarum vocum.

Quæstionum simplicium methodus.

Estne aliqua sapientia? Hoc constat inter omnes, qui seu stulti seu sapientes habentur. Hoc enim nomine nihil magis tritum, apud utrosque: quod his quidem magnum est et venerabile; illis vero contemptum et deridiculum. Quod si quis hoc ceu dubium ponat, quod et Socrates et Pyrrhonii fecisse videntur: rationes excogitandæ erunt, quibus sapientiam aut esse, aut non esse demonstres. Unde autem eas rationes sumes? Loci quidem Dialectici te monebunt, quid quærendum sit, et qua via, quoque ordine. Ipsa autem argumenta, aut ex fonte ingenii tui, aut aliorum rivulis, hoc est, scriptis eruditorum haurientur: quod ita deprehendes, si duobus pari Dialecticæ cognitione instructis, quorum alter neque ingenio, neque doctrina valeat, alter utraque excellat, aliquod thema tractandum proponas. Quid ibi fiet? hebes ille et inops dialecticus, aut obmutescet, aut per pauca quædam et mutilata afferet. Ille vero alter e divite penu præstantis ingenii reconditaque doctrinæ, magnam copiam argumentorum depromet, eaque optimo ordine et forma conveniente, ex artis Dialecticæ præceptis disponet, atque communiet. Sunt sapientes ergo et sapientia. Est stultitia ergo et sapientia. Est cognitio rerum humanarum et divinarum, ergo et sapientia.

II. Etymologia, hæc in Grammatica examinatione tractata est, ut supervacua futura sit repetitio. Illud tamen hoc loco denuo inculcandum, nunquam fore probum dialecticum, qui non fuerit Grammaticus, hoc est, nisi vim omnem et multiplicem eorum verborum usum, quæ in quæstione versantur, ex optimis auctoribus perceperit. Hi igitur consulendi erunt, videndumque quot et quibus rebus, et quomodo vox quæque tribui soleat. Unde colligi potest, disputaturo de rebus, aut multa lectione, firmissimaque memoria, aut accuratis probatisque lexicis fore opus. Nam et verborum et rerum vis atque explicatio non a cujusvis libidine, distortove ingenio, sed a prudentia atque auctoritate veterum magna ex parte pendet. De verbi quidem germano et legitimo usu nisi constiterit: de re ipsa nunquam constabit. A sapio, ut palatum inter amara et dulcia, et subjectas his qualitates discernit: sic sapientia inter mala et bona. [illegible] instruere et demonstrare vim rerum gerendarum.

III. Sapientiæ definitionem tradit Cicero 2. de Officiis his verbis: "Sapientia (inquit) ut a veteribus definitur, rerum est divinarum et humanarum, causarumque quibus hæ res continentur, scientia. Informatrix recti judicii de iis rebus, quæ et quatenus in hominum notitiam veniunt." *Annotatio.* Ipsæ definitiones sæpe vocantur in controversiam, unde Rhetores τοὺς ὁρισμοὺς ἀντιτιθέασιν ἀνθορισμοὺς, ut judici etiam atque etiam videndum sit, Reusne an accusator, rem verius circumscripserit? Judicium autem hoc tantam ingenii vim, tantam doctrinæ copiam postulat atque flagitat, præter Dialecticorum formulas: ut, qui unam rei obscuræ et controversæ veram perspicuamque definitionem suo Marte protulerit, itaque defenderit, ut nihil contra dici possit: is in doctissimo-

rum naturæ recenseri posse videatur. Facile quidem est in definiendo afferre aliquid, quod generis et differentiæ loco esse velis. Illud vero difficillimum, verum genus, legitimamque differentiam attollisse. Idem hoc de cæteris quæstionibus etiam intelligatur.

IV. Causæ humanæ sapientiæ (nam de hac loquitur Isocrates) numerari possunt, εὐφυΐα φύσεως, liberalis institutio, magnus rerum usus, et consuetudo sapientum, continentia et temperantia in victu, diligens et assidua meditatio: ac potius (ut propiores et magis proprias causas attingamus) ut demonstratio in rebus humanis, sic patefactio in divinis vera sapientiæ causa statuetur. Felix siderum positus in hominis ortu. parentum σύμφασία σώματος καὶ ψυχῆς. παιδαγωγία, consuetudo sapientum. Cognitio Theologiæ et Philosophiæ, μελέτη, παρατήρησις, μαχρβιότης, θεία ἐπίνοια ἐξ ἐπιλήσεως. Sapientia est in mente humana, totius mundi machinam contemplante. αἱ περιστάσεις. Quis? instructus expositis vocibus. Ubi? inter eruditos et sapientes, in aere salubri et tenui, ut Athenis. Οο Bœotia. Quando? vel in senectute.

V. Formæ seu species seu partes sunt (neque enim hæc, Ciceronе auctore freti, accurate distinguimus) sapientia divina, diabolica, humana, et (si videbitur) etiam bestiarum. Possunt et ab objectis variæ sumi species, ut sit alia militaris, alia politica: alia in doctrinæ studiis, alia in aliarum artium operibus versetur. Nam his etiam, etsi fortasse minus exquisite, sapientiam communis loquendi usus tribuit, ut est ab Aristotele observatum.

VI. Officia sapientiæ esse statuo, contemplari veritatem, constantem atque perpetuam: mentem illustrare, hominem a terris ad cœlum revocare, et ad qualemcunque Dei similitudinem perducere: quæ in hac vita, utcunque inchoata, in altera, ipsius Dei consuetudine perficiatur.

VII. Cognata sunt, recta opinio, prudentia, ingenium, doctrina, philosophia, cujus finis est sapientia forma illa excellens in Deo: tenuis et obscura in homine. Contemplatio naturæ, doctrina morum, expolitio sermonis, vitæ necessitas et commoditas, omnes bonæ artes, in primis εὐβουλία.

VIII. Contraria. Stultitia, falsa opinio, inscitia, inertia, fraus.

IX. Exempla. Perfecta sapientia est in Deo, Dei filio, beatis geniis. Celebrantur tamen septem illi, Pythagoras, Anaxagoras, Socrates, Aristoteles, Cato, Lælius, Cicero, Seneca, &c. Sapientia Thaletis, Platonis, D. Pauli, &c. Hæc omnia (ut dictum est) quanquam variis agitari quæstionibus et controversiis implicari possunt, aliis alia reprehendentibus sive ut falsa, sive ut methodo male accommodata: nos tamen ea fingamus esse certa, rectoque exposita, jamque a simplici voce ad quæstionem compositam, seu propositionem transeamus.

Quæ est propositio ista?

Categorica. Quanta? Indefinita.
Qualis? Verane an falsa?

Dubitari potest de veritate. Primum sitne πτῶμα, cum sub adspectum oculorum non cadat? sitne immortalis, cum et homines moriantur, et ex sapientibus nonnulli stulti fiant? Sitne sola immortalis? ac non potius immortalitatem, sive natura ejus, sive fama et memoria posteritatis spectetur, id bonum cum virtute, imo etiam cum stultitia, et vitio commune habeat? Celebratur enim non minus stultitia Corœbi, quam sapientia Salomonis. Plura discrimina propositionis persequi, non est instituti nostri, quod movendi causa tantum suscepimus.

Observatio. Hujusmodi θέσεις, θέματα, προβλήματα, ζητήματα, διαπορήσεις, seu quocunque alio nomine appellare libet, gignunt ἀνθυποφορὰς καὶ περιπλοκάς, hoc est, ἀντιθέσεις καὶ λύσεις, sive ἀναιρήσεις τε καὶ κατασκευάς. Re jam probata, firmaque materia comparata: Rhetorica, dissimulatis et Grammaticæ et Dialecticæ muneribus, sibique vendicatis tanquam propriis, ornandam suscipit sapientiam ex suis locis, partes orationis oratoriæ, et verborum sententiarumque figuris adhibendo. Hinc apparet, Grammaticam optimorum verborum sylvam congerere: eandem a Dialectica in suas classes digeri: Rhetoricam elegantem inde domum et variis signis picturisque illustrem exstruere. Id quod fieri nullo modo potest (sæpius enim tam necessaria admonitio repetenda est), nisi et copia verborum a Grammatica, et solida cognitio rerum a multiplici doctrina, judicium et censura veri a Dialectica suppeditetur. Sed hæc hactenus (πλείω γὰρ σχεδὸν τὰ πάρεργα τῶν ἔργων), quæ bono studio in medium attuli. Nunc ad institutum est redeundum.

ANNOTATIONES IN LIBANII ARGUMENTUM.

P. 7. 1. ΛΙΒΑΝΙΟΥ] ὁ λιβανωτὸς, vel τὸ λίβανωτὸν (utroque enim genere dicitur), thus. λίβανος, *arbor thuris* est, et Arabiæ mons, qui cum Antilibano πεύλην Συρίαν, id est, *cavam Syriam* includit. Hinc Λιβάνιος, sive a monte Libano, sive a thure nomen

habet: quem Latine fortasse (quod tamen in propriis nominibus, quæ suæ linguæ relinquenda sunt, fieri non debet) *Thurinum* appellare possis. Fuit autem Antiochenus patria, sophistes celeberrimus: floruit temporibus Juliani imperatoris. Ejus orationes, declamationes, et ecphrases perelegantes exstant: quas aliquando Germanis etiam communicabit, ut spero, noster Oporinus: eoque magis, quod Augustana respublica anno 1564. manuscriptum codicem triplo majorem illo qui editus est, comparavit, haud gravatim typographo diligenti ejus usum communicatura. Vitam suam copiose et ornate, ut omnia, ipse descripsit. Quare nos hic non erimus longiores.

— ibid. ΤΙΘΕΣΙΣ] Alias θέσει, hoc est, *consultationi, proposito*, seu *infinitæ quæstioni* opponitur, ac Ciceroni *causa* et *controversia* dicitur: alias *fundamentum*, et *quoddam quasi fulcrum*: alias *principium, institutum*. hic περιοχὴν, id est, *materiam, argumentum, summam brevemque negotii expositionem* significat. Hoc loco monitos studiosos velim: primum, varias eorundem vocabulorum significationes, diligenter esse colligendas, et exemplis probatissimorum auctorum illustrandas. Deinde, vix posse fieri, ut vocabula pleraque per se, quid proprie significent, intelligantur, nisi et phrasis et tota sententia consideretur. Tradunt igitur verba et sententiæ mutuas operas: et ut ex verbis sententiæ, sic e sententiis verba sæpe sunt intelligenda. Postremo, in conjunctis verbis ad Latini sermonis consuetudinem esse respiciendum, qui Græcum non per omnia sequitur, sed quædam mutat et invertit, quædam detrahit, quædam adjicit, ut alibi commodius ostendemus.

— ibid. ΤΟΥ] De usu et collocatione articulorum, iis magis laborandum est, ut et de ratione accentuum, qui scribere ipsi, quam qui legere Græca instituerunt: et in promptu sunt præcepta grammaticorum, quanquam in hac parte usus tam est varius, ut haud sciam an secertis adstringi legibus patiatur.

— ibid. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ] Undecim Demosthenis orationes in Philippum, Macedonum regem, Græcorum libertatem oppressurum, una in ejus filium et successorem Alexandrum, exstant: quanquam una atque altera falso tribui Demostheni putantur. Hæ igitur appellationibus distinguuntur: ac nonnullæ indicant, non in quem, sed qua de re sint habitæ: ut Olynthiacæ, pro defensione Olynthiorum: Chersonesitana de tuenda Chersoneso, et Diòpithis exercitu retinendo: alia de Halonneso, alia de servanda pace, alia de Philippi literis, alia de Alexandreo fœdere violato. Quare non miraberis, quum quatuor duntaxat orationes, vulgo Philippicæ inscribantur, ab Ulpiano mentionem aliquando fieri Philippicæ sextæ, aut nonæ.

— ibid. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ] Ab Olyntho fiunt Ὀλυνθιακὸς et Ὀλύνθιος, adjectiva: sed illud fere rebus, hoc personis accommodatur: ut, Εἰθισμένος καὶ Δασθένης Ὀλύνθιος, τῆς πατρίδος προδότης· λόγος, ὁ πάλαι μος Ὀλυνθιακός. Observandum igitur, quæ adjectiva personis, quæ rebus adjungi soleant, quæ utrisque.

— ibid. ΠΡΩΤΟΥ.] Tres esse Olynthiacas, nemo ignorat: an vero hæc prima sit Demosthenica concio, nostra vel nihil, vel parum interesse censeo.

— ibid. ΠΡΩΤΟΥ.] πρὸ, πρότερος, πρότατος, elisa τ litera, πρέατος, et per κρᾶσιν ο et α vocabulum, πρῶτος. Ac superlativa de pluribus, de binis usitatius comparativa dici, notum est.

— ibid. ΑΙΒΑΝΙΟΥ ΤΙΘΕΣΙΣ ΛΟΓΟΥ] Nihil vetat binos genitivos hoc modo conjungi, ut apud Ciceronem: "L. Syllæ, et C. Cæsaris translatio pecuniarum a justis dominis ad alienos." Significat enim prior auctorem, hoc est, personam, seu rem agentem: posterior personam, seu rem patientem. Quod ita deprehendes, si nomen verbo commutes, hoc modo: 'L. Sylla transtulit pecunias a justis dominis ad alienos.' Vel, 'a L. Sylla pecuniæ translatæ sunt a justis dominis ad alienos.' Posset etiam tertius accedere, Αἰβανίου ὑπόθεσις Δημοσθένους λόγου: sed apud Latinos durius videretur, *Libanii argumentum Demosthenis Olynthiacæ orationis primæ*. Quare Δημοσθένους in adjectivum convertas licet, Δημοσθενικὸν, Demostheniœ, hoc modo: *Libanii argumentum Demostheniœ primæ orationis Olynthiacæ*. Sed quia hic quoque tria concurrunt adjectiva, non magna cum suavitate, genitivus λόγου mutari potest in accusativum, εἰς λόγον, sic fiet oratio dilucidior: *Argumentum Libanii in primam Demosthenis Olynthiacam orationem*. Possunt enim sæpe jungi nominibus in utraque lingua præpositiones, sive κατ' ἔλλειψιν, sive alia quapiam ratione, quæ verbis eorundem nominum jungi non possunt. ut apud Latinos, *amor in te meus* recte, dicitur: *amo in te*, pro *amo te*, non dicitur. sic apud Græcos, τὸ τῶν Ἑλλήνων εἰς τοὺς βαρβάρους μῖσος, dicere licet. οἱ Ἕλληνες μισοῦσιν εἰς τοὺς βαρβάρους, non item, sed μισοῦσι τοὺς βαρβάρους dicendum est. Similia per se quisque observabit, quæ multa sane sunt, in quibus a curiosis alioqui Grammaticis majorem diligentiam requiras.

— 2. Ὀλυνθος] *Grossi* sunt Latinis, ficus, ut alii volunt, immaturæ: ut alii, non maturescentes. Pausanias, qui præclara monimenta et historias totius Græciæ descripsit, eaque continet plurima

quæ apud nullum alium scriptorem reperiantur—is igitur Pausanias in Messeniacis sic scribit: τὸ δὲ δένδρον τὸν ἱρικὸν πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων ὄλινθον, αὐτοὶ δὲ οἱ Μεσσήνιοι τράγον καλοῦσι: hoc est, *Caprificum arborem multi Græcorum olynthum, ipsi autem Messenii tragum*, hoc est, *caprum, vocant.*

— ibid. ἦν] Observandum, una voce tria tempora comprehendi: imperfectum, perfectum, plusquamperfectum, ne semper interpreteris, *eram*: sed aliquando etiam, *fui*, et *fueram*: ut hic ἦν, *fuit*. Est enim Olynthus (ut Diodorus lib. 12. tradit) condita Olympiade 86. Περδίκκας, inquit, Μακεδὼν στάσει Χαλκιδίας Ὄλυνθον συνοικίζει: ab Euthycrate et Lasthene civibus, prodita, capta a Philippo, et æquata solo: quam ejus victoriam cum quidam celebraret, quod præclaram urbem uno die evertisset, alius respondit, 'Atqui talem urbem nondum condidit,' significans, exstruere præclarius esse, quam destruere. Recte sane.

— ibid. ἐπὶ Θρᾴκης] id est, ἐν τῇ Θρᾴκῃ, in *Thracia*. non est exponendum, *ad Thraciam*: tum enim Græcum esset, πρὸς τῇ Θρᾴκῃ. sed hic nihil vetat dicere, *Olynthus fuit urbs Thraciæ*. Amplior enim et frequentior est Græcis præpositionum usus, quam Latinis. Diligenter igitur observandum, quando in genitivos aut ablativos, quando in adjectiva nomina, quando in alios casus, sint convertendæ.

— ibid. Θρᾴκης] Θρᾷξ pro Θρᾴξ, Ionice Θρήϊξ. Θρῇσσα vel Θρῆττα et Θρήϊσσα, Thracia mulier. Θρᾴκη, Thracia regio. Θρᾴκιος et Θρήϊος, adjectivum. Horatius: "Otium bello furiosa Thrace," pro Thracia, Græca terminatione dixit. Est autem Europæ regio amplissima, finitima Macedoniæ. Descriptiones petendæ sunt e Strabone, Mela, Plinio, Ptolemæo: situs, e tabulis Geographicis. Supervacaneum enim est, in singulis locis auctorum totas artes et historias explicare, quæ recitus e suis quæque scriptoribus sumuntur. Breviter admonere lectorem, est satis. Quare nos in hoc genere, nisi postulare necessitas videatur, nusquam erimus longiores.

ibid. Ἑλληνικὸν] Ἕλληνα quidam Deucalionis, alii Phthii Thessali, Jovis alii filium faciunt, atque ab eo Ἕλληνας et Ἑλλάδα nomen accepisse dicunt: quum prius singuli populi suis quibusdam appellationibus, ut Bœoti, Thessali, Attici, Argivi, &c. vel Γραικοὶ (quod vocabulum et Latini retinuerunt) nominarentur. Ab Ἕλλην fit adjectivum Ἑλληνικὸς, ὴ, όν. Sed τὸ Ἑλληνικὸν, et τὰ Ἑλληνικὰ, (quod et in aliis plerisque fit adjectivis) substantive ἀντὶ τοῦ Ἑλλήνων, pro ipsis Græcis, aut rebus Græcorum gestis ponuntur.

— ibid. δὲ] *Vero, autem, sed, ac, at, atque.* Quæ particula quum Græcis frequentissima sit, et toties sine molestia repeti non possit: alias omittenda, alias plures clausulæ uno ambitu comprehendendæ videntur. Sed de hac plura diximus in parænesi Isocratica.

— ibid. ταύτῃ τῶν ἐνοικούντων] Pro τῶν οἰκούντων ἐν ταύτῃ. Verbo composito resoluto, et præpositione suo casui juncta. Sic propter concinniorem sonum naturalis ordo constructionis, sæpe nonnihil immutatur: quæ res minus in bonis scriptoribus versatos aliquando perturbat. ταύτῃ dativus ab οὗτος, αὕτη, τοῦτο, sæpe adverbiascit, et significat, hoc loco, *hac de causa, in hac parte.*

— ibid. γένος] *Genus, gens*, ab inusitato verbo γίνω. Sed Græci sæpe dicunt εἶδος, ubi Latini *genus*: ut, πολλὰ εἴδη τῶν συναλλαγμάτων, *multa genera contractuum.*

— ibid. ἀπὸ Χαλκίδος] *A Chalcide*, scilicet ἐλήλυθὸς, ὁρμημένον, *Chalcidicum, Chalcide profectum.* χαλκὸς, ὁος. χαλκίδες igitur plures urbes dictæ sunt, a fodinis metallicis, quæ apud Germanos a montibus aut vallibus plerunque nomen habent, addito divi alicujus nomine: ut D. Annæ mons, Joachimi vallis. Sic nostra lingua dicuntur Halæ (quod a Græco ἁλς fit) oppida salinarum: ut Hala Suevica, Saxonica, in Œni vallibus.

— 3. τῆς ἐν Εὐβοίᾳ] Scilicet οὔσης, vel γενομένης, *ejus quæ est*, vel *fuit, in Eubœa, Euboicæ.* Εὐβοϊδος (quod et Εὐβοΐδος, ut apud Sophoclem, Εὐβοΐδα χάρᾳ, Εὐβοϊῶς. Εὔβοια dici videtur a *bonitate boum*, ut et Italiam volunt (habet et Βοωτία nomen ἀπὸ τῆς βοὸς), Insulam eam esse maris Ægæi, Atticæ, Bœotiæque vicinam, notum est: hodie Nigropontum vocant: cum olim Μακρὶς diceretur, quod porrecta esset in longitudinem.

— ibid. Ἀθηναίων] Ἀθήνη et Ἀθηνᾶ, contracte Ἀθνᾶ, quæ alio nomine Παλλὰς, a *vibranda hasta*, ut Latine *Minerva* a *minando*, in contentione cum Neptuno victrix, urbi olim et belli et sapientiæ gloria florentissimæ a Mahumete Turcico tyranno ante annos fere centum funditus deletæ, nomen fecisse perhibetur. Unde Plato 1. de Legibus: ὦ ξένε Ἀθηναῖε· οὐ γάρ σε Ἀττικὸν ἐθέλομι' ἂν προσαγορεύειν δοκεῖς γάρ μοι τῆς θεοῦ ἐπωνυμίας ἄξιος εἶναι μᾶλλον ἐπονομάζεσθαι. hoc est: *O hospes Atheniensis: neque vero te Atticum appellare velim, quum dea* (id est, Minervæ) *sis cognomento dignior.* Vere igitur poeta:

"Conveniunt (inquit) fatis nomina sæpe suis."

— ibid. ἄποικος] *Colona*: adjective, ὁ καὶ ἡ ἄποικος, καὶ τὸ ἄποικον. Item substantive, οἱ ἄποικοι, *coloni.* Unde verbum

ἀποικίζειν, *mittere in colonias*: ἀποικεῖν, *ire in colonias*: ἀποικία, *colonia*. cui ἡ μητρόπολις opponitur.

— ibid. καὶ ἔνδοξα] Scilicet εἰσὶ, vel γεγόνασι. *Multa vero bella Olynthi, et celebria sunt*, vel *fuerunt*. Verbum εἰμὶ sæpissime a Græcis omittitur.

— ibid. τῆς Ὀλύνθου] *Olynthi*, τῶν Ὀλυνθίων κατὰ συνεκδοχήν, id quod continet, pro eo quod continetur, est positum. Accommodata captui rudiorum docendi ratio est, Græca totidem verbis, iisdemque casibus et temporibus (tametsi nec sententia, nec constructio sibi constet) exprimere. Sed si id solum fiat, nihil esse queat ineptius. Progrediendum igitur paulatim est, ac primum constructio, post etiam phrasis corrigenda, denique etiam elegantiæ et concinnitatis habenda ratio. Hic igitur iterum in convertendo, compendio sum usus, ne bellum gerere, sæpius esset repetendum: et rei loco personam posui, quo planior, et minus molesta esset oratio. Nam hoc licere debet interpreti, si sententiæ nec accedat nec decedat quicquam, ut suo arbitratu verba quædam omittat, quædam addat, alia mutet, alia transponat. Magis tamen (si fieri nequeat, quin in alteram partem peccetur) probanda est superstitio, quam licentia, quæ raro caret erroribus, id quod multis exemplis non obscurorum interpretum possem planum facere.

— 4. Ἀθηναίοις τε] Hæc αἰτιολογία refertur ad ἔνδοξα. Nam Atheniensium et Lacedæmoniorum semper summa fuit inter Græcos auctoritas, usque ad Alexandri Magni tempora. Possunt etiam ἔνδοξοι πόλεμοι intelligi de victoriis. πολλαὶ autem, quia plura fortasse gesserunt bella, quæ nos, amissis veteribus historicis, ignoramus. Quanquam fieri potest, ut sæpius cum iisdem Atheniensibus et Lacedæmoniis sit belligeratum, ut post annotabimus. Diodorus lib. 12. προσβοηθησάντων τοῖς Βοττιαίοις Ὀλυνθίων, ἠττήθησαν ὑπὸ τούτων μάχῃ οἱ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοί. et: Ὀλύνθιοι στρατεύσαντες ἐπὶ πόλιν Μακύβαρναν, φρουρουμένην ὑπ' Ἀθηναίων, τὴν μὲν φρουρὰν ἐξέβαλον, αὐτοὶ δὲ τὴν πόλιν κατέσχον. Isocrates Panegyrico: Λακεδαιμόνιοι Ὀλυνθίους καὶ Φλιασίους τῶν πολεμίων ὄντι.

— ibid. ἄρχουσι] ὁ ἄρχων substantive, *princeps*. sed hic accipio pro participio, οἳ ποτε ἦρχον, *qui imperarunt*: vel ὅτε ἦρχον, *cum imperarent*.

— ibid. τὸ παλαιὸν] κατὰ τὸ παλαιὸν, hoc est, πάλαι. refertur hoc adjectivum, adverbii vice positum, mea quidem sententia, rectius ad ἄρχουσι participium, quam ad verbum ἐπολέμησε. Nam ætate Libanii parebant tum Athenæ, tum reliqua Græcia, ut et Africæ, et Europæ, et Asiæ magnæ partes, Romanis: qui nunc præter imperii nomen, nihil fere habent imperii, nisi quod civili administrationi regnorum successit religionis auctoritas: quæ nec Europam totam amplectitur, et ab Asiaticis jam olim est repudiata. Meminit hujus belli Demosthenes Olynthiaca secunda.

— ibid. καὶ αὖθις Λακεδαιμονίοις] Scilicet ἄρχουσι τῶν Ἑλλήνων ἐπολέμησε. ζεύγμα enim esse puto. Nam post devictum Xerxem imperarunt Lacedæmonii: a quibus propter Pausaniæ Spartanorum ducis libidines et violentiam, domisatus ad Athenienses translatus, tandem iisdem fere de causis Lacedæmoniis restitutus est: quos cum Thebani ad Leuctra superassent, imperium Græciæ Philippo Macedoni et Alexandro, atque successoribus eorum cessit, donec, Perseo devicto, ad Romanos fatorum serie devolutum est. Belli a Lacedæmoniis dum Græcis imperarent, illati Olynthiis, meminit Isocrates in Panegyrico. Locum hunc declarant Demosthenes atque Ulpianus, in oratione περὶ παραπρεσβείας, quorum verba supervacaneum esse duxi huc adscribere. Velim enim studiosos in legendis bonis auctoribus ipsos sibi conficere commentarios, eodem auctore a capite usque ad calcem diligenter evolvendo, et cum verbis, tum sententiis inter se conferendis. Quam rationem qui fugit, indignus est cui scribantur commentarii. Quod de iis etiam intelligendum est, qui easdem voces, sententias, historias, in prioribus orationibus expositas, quoties recurrunt, iterum de integro explicari sibi volunt. Sed et horum pigritiæ succurrunt indices alphabetici.

— 5. χρόνῳ] σὺν τῷ χρόνῳ, *cum tempore, progressu temporis, tandem*. Dativi sæpe degenerant in adverbia.

— ibid. εἰς δύναμιν προῆλθε μεγάλην] Loquendi modos quisque per se facile observabit: ut, προελθεῖν εἰς δύναμιν, πολεμεῖν τινί. facile item videbit, a Latinorum consuetudine quomodo differant. nec enim nos dicimus, *belligero tibi*, sed *bellum gero tecum*, *bellum gero contra te*. Sic, *urbs in potentiam progressa est magnam*, nolim ego dicere: sed, *pervenire ad potentiam*, *crescere*, *augeri potentiam alicujus*, *adipisci potentiam*. Neque vero perinde facile est, quæ intelligas, commode interpretari. Summopere igitur necessarium est, magnam Latini sermonis copiam in promptu esse Græcæ linguæ interpreti, quæ sine assidua optimi cujusque auctoris lectione neque parari, neque retineri potest. Quare hoc negotium non tantum eruditionem et diligentiam, sed legendi etiam otium requirit. Quod quia mihi defuit, sæpe minus expolita dictione uti sum coactus. Sed si vita superfuerit, operam dabo, ut in hac quoque re lectoribus æquis satis-

faciam.

— ibid. *ὑπερεῖχεν*] *Eminuit, excelluit*, sicut Virgilius de Roma,

"Verum hæc tantum alias inter caput extulit urbes,
Quantum lenta solent inter viburna cupressi."

— 6. *πολύ τι γένος*] *Multum quoddam genus*, hoc est, non parva multitudo, magnus numerus. Ulpianus docet 32. Græcas urbes Chalcidici generis fuisse in Thracia.

— ibid. *φιλίππῳ δὲ*] Quia δὲ toties apud Latinos sine molestia repeti non potest, ego pro *autem*, posui *post*. Philippus autem notior est, quam ut quicquam de eo sit scribendum. Atque hic Lectorem Demosthenis monitum velim, Justinum, Diodorum Siculum, Æmylium Probum, Plutarchum, Pausaniam, sæpe esse consulendos. Quod si Theopompum et Ephorum haberemus, multa loca Græcorum scriptorum nobis essent planiora. Sed quum testimoniis historicorum destituimur, ipsis auctoribus credamus licet (quod idem et in Ciceronis lectione faciendum est) aut boni consulamus nostram ignorantiam, præsertim cum res capitis non agitur.

— ibid. *συμμαχίαν*] Ab *una pugnando* fit nomen, et tam inferendi quam propulsandi belli societatem complectitur. *Ἀμυναχία*, propulsandi duntaxat, ut apparet, ex Thucydide.

— 7. *ποιησάμενοι φιλίππῳ*] Pro *πρὸς φίλιππον*, eo nimirum, ne Macedonem hostem habere cogerentur, et ut cæteris hostibus facilius resisterent. Sunt enim coactæ sæpe magis, quam voluntariæ, societates et amicitiæ.

— ibid. *πολεμοῦντες μετ' αὐτοῦ*] *συμμαχοῦντες αὐτῷ*, id est, *conjunctis cum eo viribus, adjuvantes eum in bello*. Nam *gerere cum aliquo bellum*, est *πολεμεῖν τινὶ*, vel *πρός τινα*.

— ibid. *πρὸς Ἀθηναίους*] *Contra*. ut Cicero: "Unus furiosus gladiator, cum teterrimorum latronum manu contra patriam, &c. gerit bellum."

— ibid. *τὸ κατ' ἀρχὰς*] Capitur adverbialiter, pro *ἐν τῇ ἀρχῇ, πρῶτον*. Articulus τὸ, elegantiæ causa ex supervacaneo accedit. Quædam exemplaria uno verbo et accentu, *τακαταρχάς*: id quod in multis accidit, ut vel *ὑφὴν* vel *διαφήτας* legantur.

— ibid. *καὶ τοῦτο μὲν — τοῦτο δὲ*] *Partim, tum, alias, modo, nunc, et*, atque aliæ particulæ geminari solitæ, quas suspensivas Grammatici vocant, his articulis respondent.

— 8. *Ἀνθημοῦντα*] *Ἀνθεμίαις, ἑκαίαις, ἀμαθίαις, τραπεζόαις*, (όις in ους contrahitur) masculina terminatio est. Ovidius tamen fœminino genere dixit.

"— Gravidamque Amathunta metallis."

Strabo lib. 14. Samum insulam Ἀνθεμοῦντα fuisse dictam ait: sed hoc, de quo nunc agitur, oppidum, sicut et Potidæam, in Macedonia recenset Plinius lib. 4. cap. 10.

— ibid. *εἰληφότες*] *Accepta, cum accepissent*: vel, *τῷ εἰληφέναι, διὰ τὸ εἰληφέναι, ob acceptam, eo quod acceperant*. Nam sæpe causam significant participia.

— ibid. *ἀμφισβητούμενον*] *ἧς ἑκάτεροι ἀντεποιοῦντο. de qua inter eos contentio erat, controversam, quam utrique sibi vendicabant*. Socrates philosophiam suam *ἀμφισβητούμενον ὄναρ* nominabat: hoc est, *ambiguum somnium*.

— 9. *Ποτιδαίαν*] Vide Olynthiacam secundam.

— ibid. *ἔχόντων*] *ὅτε εἶχον*.

— ibid. *Ὀλυνθίοις παρέδωκεν*] Sic legendum est, non Ἀθηναίοις. *παρέδωκεν* autem, *ἀντὶ τοῦ, ἐδωρήσατο*. In prima Olynthiaca *παραδοῦναι deditionem* significat, ut ex Philippi epistola colligitur.

— 10. *ὑποστύειν*] *ὑπόωπτος πρὸς αὐτὸν ἔχειν*.

— ibid. *πολλὴν τὴν αὔξησιν*] Nos non *multum incrementum*, sed vel *multum incrementi*, vel *magna incrementa* dicimus.

— 11. *οὐ πιστὴν δὲ νῦν γνώμην*] Perfidia Philippi exagitatur secunda Olynthiaca. Secatus est Philippus (id quod usitatum est hominibus bellicosis) Eteocli Euripidei sententiam: *εἴκειν γὰρ ἀδικεῖν χρὴ, τυραννίδος πέρι κάλλιστον ἄδικεῖν, τἆλλα δ' εὐσεβεῖν χρεών*. Quos versus Officiorum 1. convertit Cicero. "Nam si violandum est jus, regnandi gratia violandum est, aliis rebus pietatem colas." Cæterum observandum est diligenter, quæ adjectiva quibus substantivis jungi soleant: ut *γνώμη ἀγαθὴ, κακὴ, πιστή*. et forma loquendi, *κατὰ γνώμην, παρὰ γνώμην*.

— ibid. *ἀποδημοῦντα*] *Cum observassent absentem, peregre profectum*; id est, observata ejus absentia, dilato consilio suo donec peregre abiisset. Cogitare debebant, eum qui abesset, redire posse: longas item esse regum manus, et multos oculos, atque aures.

— ibid. *πίμπλαντες περιόδους*] Recte Pausanias: *οὐδεὶς πόρος ἐστὶν ἀνθρώπῳ, παραζῆναι τὸ παθὸν ἐκ τοῦ θεοῦ*. Frustra igitur suspicantur, frustra fidem frangunt, frustra bellum parant infelices Olynthii, quum venisset, ut Virgilius ait,

"—Summa dies et ineluctabile fatum."

Sic Herodotus de Candaule: *ἦδει ἄρα κα-*

κῶς γενέσθαι τῷ Διὸς.

— 12. πεισθέντες] Pro ἐπείσθησαν δέ.

— ibid. τὰς πρὸς Φίλιππον] Scilicet πεποιημένας. Nam articuli juncti præpositionibus, participia sæpe includunt: sicut paulo ante, τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον. ubi γενόμενον, aut tale quippiam subintelligitur.

— 13. συνετίθεντο] *Pepigerant.* Possit etiam legi συνετίθεντο impersonaliter, *conveniebat inter eos.*

— 14. σπεύσασθαι, ἐσπουδακότες, λαβὲν, ἐκέκτηντο, πεπόμφασι, παραβεβηκόσιν] A verbis σπένδω, λαμβάνω, ἐκφέρω, πέμπω, παραβαίνω.

— ibid. διόμνος] προφάσεως δέεται μόνον ἡ πανηγύρις. Quæ sententia copiosius in oratione Megalopolitana declaratur. Significat autem πρόφασις, Ein fürwort, *prætextum*, interdum *causam, occasionem*, unde verbum προφασίζεσθαι. δεῖσθαι autem hic idem est quod ζητεῖν, σύχεσθαι.

— pen. τοὺς ἑαυτοῦ] Scilicet αὐτοῦ τοῦ Φιλίππου. In Latino, si dicas, *suis*, ambiguum est: sed sententia tamen docet, ad Philippum, non ad Olynthios esse referendum.

— ult. ἐκέκτηντο] Recte igitur divinarunt Olynthii, sed non recte consuluerunt: primum, qui cum tyranno belli societatem coierint (quanquam ignoscendum est vel necessitate coactis, vel fraude circumventis). Deinde, qui nimio rerum futurarum metu pacta et conventa violarint. Pœnas igitur dederunt et stultitiæ et perfidiæ suæ, non modo victi, sed et deleti a Philippo: ut in oratione περὶ παραπρεσβείας etiam Demosthenes indicat.

— ibid. οἱ δὲ πεπόμφασι] Obiter etiam hic observabis, hujus narrationis seriem. Orditur a situ Olynthi, et primis conditoribus. Deinde res gestas, incrementa, periculum, defectionem, legationem, ac denique causam, et summam orationis explicat, inserta etiam theatralis pecuniæ ratione.

— ibid. περὶ Ζωπύρας] Id est, βούθειαν αἰτήσοντας. Sciebant enim Olynthii, Philippum sibi non magis esse formidabilem, quam Atheniensibus.

P. 8. 1. βοηθεῖν καλεύων] Hæc est propositio: Defendendos esse Olynthios, olim hostes Atheniensium, nunc lubricæ fidei socios Philippi, μᾶλλον δὲ ἀποστάτας. Quare adversarii Demosthenis plausibiliorem causam defendisse videntur.

— ibid. καὶ φησι τὸν] Confirmatio ab utili: quod unum a Græcis civitatibus spectari, non sine insigni criminatione suæ gentis, in Philippica testatur Isocrates: nec multo aliter Demosthenes in Megalopolitana et Rhodiaca.

— 3. πεισθῆναι τὸν πόλεμον] Id est, τοῦ πολεμεῖν. *Facere bellum*, Latinis aliud est.

— 4. ὑπὸ Φιλίππῳ γίνηται] Ἐὰν ὁ Φίλιππος καταστρέψηται τὴν Ὄλυνθον, καὶ αὐτὸς ἐγκρατὴς γένηται.

— ibid. ἀνεῖσθαι] παρακ. infinitus, ab ἀνίημι, ἀνίμαι: *remissam, laxatam, apertum esse viam*, pro ἀνέῳχθαι. Utilitas contrario illustratur.

— 5. φησὶ δεῖ] Occupatio, pertinens ad locum facultatis, qui copiosius in secunda quam in prima Olynthiaca tractatur.

— ibid. οὐχ ὡς ὑπείληπται] Sic legendum, non οὕτως. Sed in exemplari quodam, sive Romano, sive Florentino (est enim ἀνώνυμον), paucarum Demosthenis orationum, legitur: φησὶ δὲ μὴ δυσμάχητον εἶναι τὸν Φίλιππον οὕτως, ὡς ὑπείληπται. Quibus in verbis, tametsi οὕτως abesse potest, ferri tamen idem etiam potest, ut sententia sit: *Esse quidem potentem Philippum, sed non invictum.*

— ibid. ὑπείληπται] Scilicet ὁ Φίλιππος, *quam existimetur*: ab ὑπολαμβάνομαι. ut in Busiride Isocratis: οἱ μειζόνως ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν ὑπολαμβανόμενοι, *quorum major est existimatio, quam merentur.* Potest etiam ὑπείληπται capi impersonaliter, ut λέγεται, &c.

— ibid. θαρσύνων] ἵνα θαρσύνῃ, τοῦ θαρσῦναι.

— 7. διείληται] A διαλήγομαι, *observandum*, παρακειμένως et ἀορίστως sæpe uti Græcos, ubi Latini præsentibus magis delectantur. Hæc pars in tertia Olynthiaca tractatur maxime. Sic vides hanc hypothesin non ad primam duntaxat, sed in universum ad omnes pertinere Olynthiacas.

— ibid. στρατιωτικὰ ἀντὶ θεωρικῶν] *Militares pro theatralibus*, id est, quum nunc sint theatrales, efficiendum ut sint militares. θεωρία *spectaculum* est, in festis deorum potissimum (alias *contemplatio*, quæ τῇ πράξει opponitur), unde θεωροὶ, et τὸ θεωρικὸν πλοῖον apud Platonem. *Spectaculares* dicere non licet: abutamur igitur *theatralibus*, quo verbo et Cicero est usus.

— 8. καὶ τὸ ἴδος] Verba sic ordines licet: καὶ ἀνάγκη σαφηνίσαι τὸ ἴδος, ἂν ἐχρῶντο, οὐ πρόδηλον ὄν: *morem, qui non ita notus est.* Potest etiam οὐ πρόδηλον ὄν, pro οὐ πρόδηλον ὄντος τοῦ ἴδους, capi. οὐ πρόδηλον, *subobscurum.*

— 9. λιθίνου] ἐκ λίθων κατεσκευασμένου.

— 10. καὶ που] ἀντὶ τοῦ, ἐστὶν ὅπου, ἃ ἐστὶν ὅτε, hic poni videtur.

— 11. οἱ προεστῶτες] κατὰ συγκοπὴν τε καὶ κρᾶσιν, οἱ προεστηκότες, a verbo προΐστημι, *præsum.*

— 12. καταβαλόντα] καταβάλλω, non tamen *dejicere* et *prosternere*, sed etiam *numerare* et *solvere debitam pecuniam*: sicut nostra lingua dicimus, das Geld erlegen. Unde ἡ πρώτη, δευτέρα, τρίτη καταβολὴ, *prima, secunda, tertia pensio* (quem vulgo *terminum* vocant), frist, zil,

zelung.

— ibid. θέαν ἔχειν] *Spectaculum habere*, pro, τοῦ θεᾶσθαι τόπον καὶ ἐξουσίαν, *spectandi locum et facultatem*.

— 13. ὀβολοὺς] Hoc nomine nostrate lingua abutimur, pro vilissimo nummulo: cum obulus Atticis fuerit sexta drachmæ pars, quarum octonæ aureum Rhenensem conficiunt, denæ Gallicum coronatum.

— 14. εἰς εἰς τοῦτο] Alia exemplaria habent εἰς τόπους, sed nihil refert.

— pen. περὶ τὰς] *Circa expeditiones*, *in expeditionibus*, vel *ad expeditiones obeundas*. quasquam dubito, an pro περὶ, legendum sit ἐπὶ, vel πρός.

— ult. κατέστησαν] κατέστην et κατεστῶσι, κατεστὰς, ἀόρ. β. verbi activi καθίστημι, passive pro κατεστάθην, κατεστάθησαν, κατασταθεὶς, crebro usurpantur. Sed enumeremus tam activa quam absoluta seu passiva. Activa igitur fere sunt ἵστημι, ἵστην, ἵσταμαι, ἱστάμην, ἵστησα, στήσω. Absoluta seu passiva: ἵσταμαι, ἱστάμην, ἵστην. Eadem est et participiorum, quæ hinc descendunt, ratio.

— ibid. στρατευόμενοι] ὅτι ἐστρατεύοντο, vel διὰ τὸ στρατεύεσθαι: addito articulo, οἱ στρατευόμενοι, interpretari opporteret, *ii qui militant*, vel *militabant*. Raro enim participia præsentia eo modo usurpant Latini, quo Græci. Activis quidem præteritis Græcorum respondent deponentia prætérita Latinorum: ut ἀποδημήσας, ἐστασιάσθη, διαπίσας, ἀριστήσας, *profectus*, *reversus*, *cænatus*, *pransus*. Quod si deponentia defuerint, circuitionibus est utendum: ut, τὸν μισθὸν συνεμάχησε, *stipendium accepit*, *eumque in bello juvit*, vel *quum accepisset stipendium*, vel *accepto stipendio*. Sed hic persona agens non exprimitur: ut si dicas, *tyrannus hospitem male mulctatum interfecit*, ambiguum est, ipsene tyrannus hospitem male mulctarit, an alius. sed in Græco est certum, τὸν ξένον ὁ τύραννος ἀφειδῶς χρησάμενος ἀπέκτεινεν.

— ibid. μισθὸν] *Mercedem*, id est, stipendium, pecuniam quæ numerabatur militibus. nam cibaria etiam data esse militibus, quæ σιτηρέσιον appellarentur, e Philippicis, et oratione πρὸς Πολυκλέα videtur posse colligi, ut alio loco indicabimus. Est et apud Cæsarem frequens, *metiri frumentum militibus*.

p. 9. 1. μένοντες] οὐ στρατευόμενοι. Potest participium hoc omitti, aut in verbum mutari: *manebant domi*, *et partiebantur*.

— ibid. διεμέμοντο] διεδίδουν, διεμέριζον: formatio media est, significatio hoc loco activa. Differunt tamen (non semper, sed aliquando) sic ab activis media, ut illa, *eum qui ipse facit aliquid*; hæc, *eum qui faciendum curat*, significent. ut, ἡ βουλὴ ἐποιήσατο τὰς τριήρεις, *senatus curavit faciendas triremes*; ὁ τέκτων ἐποίησε, *faber fecit*; ὁ καταψευδομαρτυρήσας, *qui falso testimonio oppressit*; ὁ καταψευδομαρτυρούμενος, *qui falsos testes subornavit*; καταδιάσαι, judicis, καταδιάσασθαι, accusatoris, est. Germani pro ποιήσασθαι, machen lassen: interdum simpliciter machen καταχρηστικῶς dicunt: curatori id tribuentes, quod fit ab artifice.

— 2. ἐξεῖναι] ἔξω τῆς χώρας ἢ πόλεως στρατεύεσθαι.

— ibid. νόμον εἶθεντο] θεῖναι νόμον, est *legem ferre*, *rogare*, θέσθαι νόμον, *jubere*, *sancire*, *comprobare*. hoc populus facit, illud legislator Eubulus. τῷ θέσθαι, contrarium est τὸ λῦσαι καὶ καταψηφίσασθαι, *abrogare*, *improbare*, *repudiare*, *legem*.

— 3. θάνατον ἀπειλοῦντα] Brevius dicere licuisset: *capite sanxerunt*, *ne quis*, &c. sed cum Græca phrasis retineri potuerit, nulla mutandi causa fuit.

— ibid. τάξιν] τοῦ στρατευομένους λαμβάνειν μισθόν.

— ibid. καὶ γενέσθαι] ἐπιξήγησις.

— 5. ὅτι σὺ γράφεις] ὅτι et ὡς et γὰρ sæpe abundant in Latino sermone. Nec enim, *quod tu*, sed, *Tune? tu igitur?* dicendum est.

— ibid. ἐπιφέρει] *Infert*, *subjicit*: cujusmodi figura est subjectio.

— 6. τοσαῦτα μὲν] Alia exemplaria, ταῦτα μὲν, subintelligitur αἰσχύθω: *atque hæc de theatrali pecunia scilicet dicta sint*.

— 7. πολιτικὰς] πολιτικὰ δύναμις opponitur τοῖς ξένοις, aut ξενικοῖς στρατεύμασι.

— 8. εἰδέσαν] Pro εἰδέτωσαν, ab ἴθω, εἴωθα, εἰώθειν.

— ibid. τοῦτο γὰρ] τὸ μὰ αὐτοὺς στρατεύεσθαι.

— ibid. τὰ πράγματα] Scilicet τὴν ἡγεμονίαν. Apud Xenophontem, ἔβη τὰ καλὰ, *perierunt bona*, id est, res nostræ sunt afflictæ, mutata est fortuna reipublicæ.

ANNOTATIONES IN PRIMAM OLYNTHIACAM.

Πολιτικαὶ παρατηρήσεις εἰς τὸν ὁ τῶν Ὀλυνθιακῶν.

α'. Argumentum, status, propositio.

β'. Capita et loci argumentorum, honestum, utile, facile, necessarium.

γ'. Suasionis partes, exordium, confirmatio, peroratio.

δ'. ὁ χαρακτὴρ μέσος.

Argumentum ab Ulpiano et Libanio copiose est expositum. Causæ genus esse

suasorium, nemo non intelligit. Propositio est: opem esse ferendam Olynthiis. Confirmatio sumitur ab utilitate Atheniensium: illustratur contrariis, similitudinibus, exemplis: aspersas habet adhortationes et reprehensiones. Quæ omnia pertinent ad voluntatem excitandam: id quod fieri non potest, nisi etiam facultas adesse demonstretur: in qua sunt et hostium, et nostræ vires considerandæ. Demosthenes igitur Philippi potentiam extenuat, pecuniam non deesse Atheniensibus (nam de ea potissimum laboratur) et quanto præsidio futuri sint Olynthii, ostendit. Hæc autem capita utilitatis et facultatis varie implicantur, et sæpe repetuntur: quo magis ipsa res infigatur auditorum animis. Exordium ad benevolentiæ captationem minus, magis ad attentionem est accommodatum. Nam auditor jam antea docilis est, quum quæ res agatur, non ignoret; eam tamen (ut socors est vulgi ingenium) minus curet. Propositionem confirmatio sequitur, in qua sunt et narrationculæ, et occupationes, et confutationes nonnullæ. Peroratio non enumeratione argumentorum, aut affectuum commotione, sed distributione, constat, qua officii sui tria genera civium, adolescentes, divites, oratores admonet, ac voto brevi orationem concludit. Etsi enim Ulpianus in præfatione ab his verbis, *δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὦ ἄ. Α. τὴν ἀκαιρίαν τὴν ἐκείνου*, &c. Demosthenem ἄρτιον ἄρξασθαι *τῶν ἐπιλόγων* ait, ego tamen eidem magis assentior (si tamen idem auctor est) cum in enarratione dicit, eum πληρώσαντα *τὴν ἐξέτασιν τοῦ δυνατοῦ εἰς προτροπὴν μετῆλθεῖν*. Illum igitur *μέρους μόνου*, hunc *πάντα δὲ ταῦτα δεῖ συνιδόντας, ὅλου τοῦ λόγου ἐπίλογον* esse censeo. Sed de hoc, suo quisque arbitratu statuat. Nam in hoc artificii genere οἱ *λόγοι καταπαλαίουσι τοὺς λόγους*. Genus item dicendi quod sit, difficile est judicium. Fere nullam puto esse orationem, quæ tota vel gravi, vel attenuata, vel intermedia constet figura: sed sunt aliæ partes aliis tenuiores, aut grandiores. In hac tamen servari videtur maxima ex parte mediocritas; sic tamen, ut (id quod causæ magnitudo postulabat) nonnunquam assurgat altius. Cætera suis quæque locis brevius et commodius explicabuntur.

p. 9. 1. *ἀντὶ πολλῶν*] *περίοδος τρίκωλος, μέρους, ἰσοσκελὴς, ἐπιμβολὴν ἔχουσα.*

— ibid. *οὐδὲν τῶν δέοντων ἐλλείποντες. Ἀμφιπολιτῶν*] Fit partitio inter Pydnæos et Amphipolitas, non inter Pydnæos et Pydnæos. [Quid sibi velit V. D. in hac et tribus subsequentibus notis, parum intelligo.]

— ibid. *ὑστάτους, τοὺς μάλιστ' ὑπὸ χεῖρα, προσδεχόμενοι*] *In res gerendas incumbet. σύνταξις, ratio accipiendi.*

— ibid. *ἅπαν παραγμάτων*] *χαρὶς τοῦ πᾶσιν τὰ δέοντα. ἀδεξίαν*] Notam infamiæ, maculam turpitudinis elumus. *κάλλιστα*, optimo statu, *ἐπὶ χρὸς*, actis cuniculis, per insidias subiens. *ἀντέχῃ*, si respub. Olynthiorum Philippum sustinuerit, *τὴν ὑπάρχουσαν* ditionem illius, quam in potestate sua nunc habet. *ἀλλ' ὦ τὰν*, At, bone vir, nolet hoc facere Philippus Olynthiis excidium minatus postulata sua repudiantibus.

— ibid. *πιστεύοντες*] Hinc oratorum πίστεις, argumenta ad persuadendum accommodata. *ἐκφέρειν*, ostendere. Commotio, *ἀναισφαλείωσις*, *πάθος*. quia metum periculi cum spe victoriæ permiscet, qua maxime in hac parte angentur. Rhetores ingenium ad conjuncta referunt: in quibus latent attributa personarum, Cicero. præclara sunt, in quibus utilitatis species prius honestate contemnitur. Vicinis plerunque male convenit. *κατὰ σύγκρισιν* ostendit, quod *καθ' αὑτὸ* demonstrare non potuit. Estne objurgatio verborum magis an rerum? Accedendo ad singula, frangentur universa. *πραγματικὸν*, ad causam accommodatum.

p. 9. 1. *ἀντὶ πολλῶν*] Verbum verbo, *Pro multarum, o viri Athenienses, pecuniarum, vos elegisse existimo, si perspicuum factum sit futurum profore urbi, de quibus nunc speculamini*. Quis hæc non deridet? sunt enim manifeste absurda. Sed sæpe occurrunt non multo aptiora. quæ mediocriter literati, boni consulunt. cujusmodi sit, si πολλὰ *χρήματα multas pecunias* interpreteris, aut *multum pecuniæ*. Quæ tametsi non reprehendo, malo tamen dicere, *magnam pecuniam*. Talia linguarum dissimilia diligenter consideranda sunt interpreti, ne modos, numeros, personas, tempora, partes orationis, vocabula, loquendi modos, collocationem verborum, et si qua sunt hujus generis alia, ubique superstitiose consectanda sibi patet: sed ut perpetuo meminerit, quomodo probatissimi quique auctores loqui soleant.

— ibid. *ἀντὶ πολλῶν*] Sumitur exordium a re, quam innuit esse magnam. Admiscetur et Atheniensium persona, *ὑμᾶς*, et oratoris, *νομίζω*: quæ ad benevolentiæ captationem pertinent. Ut enim odii vituperatio, sic amicitiæ laudatio principium est. Argumentum ex adjunctis.

— ibid. *ἀντὶ πολλῶν*] Hoc exordium enthymemate constat, hoc modo: De re ardua et obscura deliberatis, ergo capido audiendi sunt suasores. Major propositio: In rebus arduis et obscuris consilia sunt attente audienda: cum per se nota sit satis, dissimulatur. Sed considerandæ sunt singulorum verborum pondera. Neque enim quioquam est in Demosthene otiosum.

— ibid. *ὦ ἀνδρες Ἀθηναῖοι*] *o viri Athenienses.* Has particulas non esse otiosas, in Cosmologia ostendimus. Sed tamen, quum Cicero ubique fere dicat, Quirites, Judices, C. Aquilli, Patres conscripti, Pontifices: et ego particulas, *o viri*, omitto, et aut Latinis minus usitatas, aut Græcæ linguæ peculiares. Quanquam in antiquis exemplaribus, *ὦ* Ἀθηναῖοι tantum reperiri, affirmat Obsopœus. Nomen *ἄνδρες* etiam Æschines fere omittit.

— ibid. *χρημάτων*] *χρήματα, pecunia, pecuniæ.* Singulari numero *χρῆμα* rem significat, ut *μέγα χρῆμα, magna res. μέγα τι χρῆμα δημόσιον*, pro *μέγα δημόσιον*, elegans eloquendi modus, quæ Cicero penultima ad Appium epistola his verbis videtur imitatus: "Non horum (inquit) temporum, non horum hominum atque morum negotium." *οὐ τούτων τῶν καιρῶν χρῆμα, ἀλλὰ ἐστιν, οὗτοι οἱ καιροί.*

— ibid. *χρημάτων*] Athenienses in hac re utile consilium magnæ pecuniæ anteferret, ergo ardua est deliberatio.

— ibid. *πολλῶν ἀν, ὦ ἄν.* Α. *χρημάτων*] Inter adjectivum et substantivum hic verba quatuor interponuntur. Sic post, inter articulum et nomen: *τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἵρεσιν.* Elegantes hæ trajectiones verborum, sonoræ item circumductionum clausulæ, ut *συμβουλεύειν, γενέσθαι*, sunt observandæ, atque in loco imitandæ.

— 2. *ὑμᾶς*] *ἐμφατικῶς* accipiendum esse, docet Ulpianus.

— ibid. *ἂν ἐλέσθαι*] *ἄν*, quam *δυνατικὴν μόριον* appellant Græci, potentialem, seu potestativum, ut vocant, complecti modum (imperativo duntaxat excepto) modis et participiis etiam jungi, notum est. Significat autem, *posse, velle, debere*, prout sententia postulat: ut hic, *ἂν ἐλέσθαι*, pro *ἐθέλω ἐλέσθαι*. Latini per omnia subjunctivi tempora hoc genus locutionis pronuntiant, Linacro auctore. *ἂν* etiam pro *ἀν* ponitur, ut *ἂν θεὸς ἐθέλοι. κἂν, κἄν, sive, sive, κἄν, tametsi, saltem*, interdum et *κἂν* pro *ἐάν. κἄν, καὶ ἐν. ἐλέσθαι*, a verbo *αἱρεῖσθαι.*

— ibid. *ἐλέσθαι*] Noema: Publica utilitas anteponenda est magnis privatis opibus.

— ibid. *νομίζω*] Cur? quia estis magnanimi, quia reipub. amantes. Sic Atheniensibus id tribuit, quod etsi in eis non erat fortasse, tamen debebat esse, majus publicum quam privatæ rei studium.

— ibid. *νομίζω*] Temeritatis est, affirmare tibi perspectum esse auditoris animum. Interdum tamen id callide fingunt oratores.

— ibid. *εἰ φανερὸν γένοιτο*] Ergo dubitant et ignorant auditores, quid sit e republica.

— ibid. *γένοιτο τὸ*] Vides Demosthenem menti servire magis quam auribus? mox, *συμπεῖτε ὅτι.* Item, *πρεσβύτερος πρεσβύμους.* paulo post, *ἐθέλω ἀκοῦσαι.* atque iterum, *ἐκπλαθεῖν, εἰκῇ.* Item, *ὥσπερ ἐκεῖ.* Atque adeo non multo post, quasi gustata Hesiodi lauru, poeta repente nobis exsistit, *τἀγαθὰ* (si δὲ interponas, versus erit integer) *τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.* Hujus generis apud Demosthenem et Ciceronem permulta reperiuntur. Æquum igitur fuerit, eos etiam nobis interdum ignoscere, aut putare nos quoque dissimulandi artificii causa fecisse, quorum tantum est aurium fastidium.

— ibid. *ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο*] *Prælaturos arbitror, si perspicuum fiat*, *ἐλέσθαι ἀντὶ τοῦ αἱρήσεσθαι· κατ' ἐναλλαγὴν χρόνου.* Deinde *ἐλέσθαι εἰ γένοιτο*: particula *εἰ* cum optativo, sæpe loco accusativi, aut alterius casus quem verbum exigit, ponitur: quod et in Isocrate notavimus. Nam *τὸ ἐλέσθαι* certe accusativum, aut, qui idem valeat, infinitivum postulat, ut hic: *ὑμᾶς ἐλέσθαι τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, φανερὸν γενόμενον*, hoc est, *τὸ συνοῖσον, τὴν ὠφέλειαν τῆς πόλεως.* Quoniam igitur verba auctoris Græce, totidem Latinis reddita, duriuscule cohærent, ego interpretatus sum: *rationem, qua perspicuum fiat:* aut (quod tantundem est) *declaretur, explicetur.* Nam, ut nihil facilius, sic nec puerilius quicquam est, et ineptius, quam verbum verbo annumerare: si quam ea res vel dictionis absurditatem, vel sententiarum obscuritatem pariat. Alioquin optarim me omnia totidem syllabis, atque adeo literis posse reddere. Modos loquendi insigniores per se quisque observabit: quod genus et hic est, *τὶ ἀντὶ πολλῶν ἐλέσθαι χρημάτων, aliquid magnæ pecuniæ anteferre.* In eodem sensu interdum et *προαιρεῖσθαι* ponitur, ut Clem. pædag. 3. *τὴν ἀνθρώπινον κακοτεχνίαν πρὸ τῆς θείας αἱρεῖσθαι δημιουργίας.*

— ibid. *τὸ μέλλον*] Ergo non præsentis duntaxat temporis habenda ratio, sed in longitudinem consulendum, neglectis illis binis obolis.

— ibid. *τὸ μέλλον συνοίσειν*] Nota circuitio futuri per verbum *μέλλω*, cum infinitivis, non abhorrens a pleonasmo: pro, *τὸ συνοῖσον*, a verbo *συμφέρει.* Similis est et Germanorum loquendi ratio, *μέλλω τοῦτο ποιεῖν*, ich werde es thun. *οὐ μέλλω ὑποκρίνειν*, ich werde es nicht leiden werden.

— ibid. *συνοίσειν τῇ πόλει*] Vide quam callide pro se ferat, Reipub. causam agi potius, quam Olynthiorum, quibus patrocinatur.

— 3. *περὶ ὧν*] Ergo recta est, repudiatis aliis cogitationibus, in bonum publicum intuendum.

— ibid. *περὶ ὧν*] Utrum *ἀνθρώπων*, ἢ περὶ

γμάτων; Item considerandum ἄν plurale, an pro οὖ singulari sit positum, καθ' ἑτέρεσιν numeri, usitatam Græcis.

— ibid. περὶ ἄν] περὶ ἐκείνων ἃ, vel, περὶ ἐκείνων, περὶ ἂν. Dicitur enim utrumque σκοπεῖ τοῦτο, et σκοπῶ περὶ τούτου. Est aut ἑτέρωσις numeri, aut ἔλλειψις antecedentis, ἐν τούτοις περὶ ἄν. Sed si legas περὶ οὗ, scilicet τοῦ συνίσοντος τῇ πόλει, nihil opus est argutias quærere. Sententia est: deliberari nunc quid sit futurum e republica; cui privata lucella sint postponenda. Ad constructionem quod attinet: antecedens in hujusmodi loquendi modis omittitur; et in ejus casu, qui casus ad antecedens verbum pertinet, relativum ponitur, etiamsi verbum sequens alium casum postulet: ut χρῶμαι οἷς ἐκτησάμην βιβλίοις, pro χρῶμαι τούτοις βιβλίοις ἃ ἐκτησάμην. Nam χρῶμαι dativum, κτῶμαι accusativum, postulat.

— ibid. περὶ ἂν νυν σκοπεῖτε] *De quibus nunc deliberatis.* Est et hoc propter brevitatem obscurius. Ego igitur converti: *In hoc negotio, de quo deliberatis.* Ejus enim superstitionis legibus, ut Latinæ Græcis commatibus et colis verborum, atque adeo syllabarum numero et mensura respondeant, me solutum esse volo. Neque enim Ciceroni probatur, nimis magnum studium multamque operam in res obscuras atque difficiles conferre, easdemque non necessarias. Reprehendit et Dionysius Halicarnasseus in Isocrate, ὅτι δουλεύει ὁ διάπυρος πολλάκις τῷ ῥυθμῷ τῆς λέξεως, καὶ τοῦ κομψοῦ λείψεται τὸ ἀληθινόν. Quare nos dimensiones istas syllabarum iis relinquemus, qui abundant otio: sententias bona fide appendisse atque annumerasse contenti.

— ibid. ὅτε] Adverbium temporis, *quum, quando:* cui nonnunquam respondet τότε, *tum.* Hic, pro ἐκεῖνο, ut etiam Latina illa sæpe videtur capi. Sequitur enim τοῦθ', quod sententiam non generalem aut ὑποθετικὴν esse sinit, sed affirmativam facit, et ad præsens negotium adstringit.

— ibid. ὅτι οὕτως ἔχει] Supra dubitanter proposuit, verbo νομίζω: nunc asseveranter concludit, et arduam esse deliberationem, et attente consilia esse audienda. Sic in progressu fit animosior oratio.

— 4. προσήκει] Officii ventri est, ergo faciendum.

— ibid. προθύμως] Ergo non adversandum suasori, non oscitanter audiendum.

— ibid. ἑθέλειν] Ex animo igitur, non defungendi gratia faciendum.

— ibid. ἀκούειν τῶν βουλομένων] Verba sensuum jungi genitivis, notum est, interdum etiam accusativis Ἀττικῶς.

— ibid. τῶν βουλομένων] Ergo etiam voluntas boni consulenda est, et nemo excludendus.

— ult. συμβουλεύειν] Sacra res est consilium, et cum religione quadam tum dandum, tum accipiendum.

— ibid. συμβουλεύειν] Absolute hic ponitur. alias jungitur dativo, accusativo, infinitivo: ut συμβουλεύω σοὶ τοῦτο, vel συμβουλεύω σοὶ ποιῆσαι τοῦτο.

— ibid. οὐ γὰρ μόνον] αἰτιολογία, Cur omnes audiendi sint. Argumentum ex fine, quod tractatur distributione partium. Sed in oratoribus non tam spectandum est quid, quam cur quicque dicant.

— ibid. οὐ μόνον — ἀλλὰ καὶ] Distributio bipertita consiliorum, immeditata et subita.

— ibid. τι χρήσιμον ἑαυτῷμένος] Semetipsum innuit, qui diligentior quam ingeniosior habebatur. et verecunde ostendit, se utile consilium afferre, magna diligentia quæsitum. sed judicium non suum, sed populi esse profitetur: et aliis etiam dicendi potestatem dat. Sic neque alios oratores alienat, et populum simul et conciliat, et attentum facit. Notabis hic obiter, meditationis finem esse utile consilium: quod, tametsi non semper assequimur (multis enim sæpe rebus honesti conatus impediuntur) plus tamen est constantiæ rationis tribuendum, quam fortunæ temeritati.

— ibid. ἑαυτῷμένος] a σκίπτομαι. Academicorum, qui σκεπτικοὶ dicebantur, verbum, ἐπίσχω περὶ τούτου, καὶ διασκέπτομαι: id est, *nondum hac de re pronuntio, sed amplius deliberandum esse censeo.*

— ibid. ἧκει] Dubitari potest, an legendum sit ἥκει. per ι, aut ἧκη, per η. Quandoquidem enim sæpe indicativis utuntur Græci subjunctivorum loco, aut optativorum, ea res tamen non raro librariis accepta referri potest. Quid enim facilius (indoctis præsertim, aut parum attentis, atque petulantibus) quam vocales, diphthongos, accentus, distinctiones inter se permiscere, cruncmque figere (ut Virgilius dicere solebat) grammaticis?

p. 10. 1. τοῦτο ἂν] Fortasse, τοῦτ' ἄν. Sæpe enim oscitantes aut scioli librarii, vocales pro apostrophis, et contra, scribunt: id quod in carminibus facile deprehenditur.

— ibid. τοῦτ' ἂν ἀκούσαντες λάβοιτε] λάβοιτε ἂν τοῦτο, ἀκούσαντες. Nam participium hic, pro ἑαυτῷδὰν ἀκούσητε, scilicet τοῦ ἑαυτῷμένου χρήσιμόν τι ἔσεσθαι, *id accipere licebit, ubi eum audieritis:* absolute ponitur, aut ἐλλειπτικῶς. Potest et τοῦτο ad utrumque referri verbum, λάζεσθε τοῦτο, ἀκούσαντες τοῦτο: quam figuram Græci Grammatici ἀπὸ κοινοῦ vocant, Latini ζεῦγμα, Græco verbo et ipsi.

— ibid. ἀκούσαντες λάζεσθε] ἀκούσατε καὶ λάζεσθε, *audiaris et amplectamini:* vel,

audita re accipiatis, auditum sequamini.

— ibid. ἀκούσαντος λάβοιτε] Quasi dicat: Nullus est audiendi labor, quam magna esse possit utilitas.

— ibid. τῆς ὑμετέρας τύχης] Fortunati sunt Athenienses, ergo neque supplices deserere, neque hostem metuere, et cum spe optima esse debent. Sic miscet affectus inter se contrarios, injicit solicitudinem, et postea consolatur.

— ibid. τῆς ὑμετέρας τύχης] Scilicet ἔχων ἡ ἴδος εἶναι, id est, τὴν ὑμετέραν τύχην εἶναι τοιαύτην, ὑμᾶς οὕτως εὐτυχεῖν. Demosthenes sæpe testatur, in Philippicis præsertim, et oratione de Corona, fortunatos esse Athenienses: multisque in locis eorum et ignaviam et temeritatem haud obscure reprehendit. ἡ τῶν Ἀθηναίων δυσβουλία olim proverbio exagitata, contraque ἡ εὐτυχία, celebrata fuit, noctuæ Palladiæ beneficio. Potuit igitur et illa respublica dicere: Θέλω τύχης σταλαγμὸν, ἢ πᾶσαν φρενῶν, ὃς μὴ παρούσης δυστυχῶσι αἱ φρένες.

— 2. ὑπολαμβάνω] Iterum fugit affirmandi temeritatem.

— ibid. πολλὰ τῶν δεόντων] Vide ut non plus tribuat ingeniis oratorum, quam urbis felicitati.

— ibid. πολλὰ τῶν δεόντων] Pro, πολλὰ τὰ δέοντα. participium δέον fit ab impersonali δεῖ, *decet, debet, oportet, opus est, opportunum est, requiritur, ad rem facit.* Unde etiam participii significatio nota est, quod tamen sæpe absolute capitur, pro *quum oporteat, oporteret*: ut, δέον σπουδάζειν, τὰ παιδάρια παίζει, *cum seriæ res agendæ essent, pueri ludunt.* Pericles quum in bello Peloponnesiaco magistratus Lacedæmoniorum corrupisset, πεντήκοντα τάλαντα εἰς δέον ἀναλῶσαι ἔφη, hoc est, *se quinquaginta impendisse talenta dixit, quæ fuisset opus.*

— 3. ἰδίοις] Ut Demadi, qui excellentissimo et promptissimo fuisse ingenio perhibetur.

— ibid. ἐκ τοῦ παραχρῆμα] Scilicet χρόνου, *ex eo tempore, quod justa rem est*, id est, extempore, subito, impræmeditato.

— ibid. ἐπαλθεῖν] *subiisse, succurrisse*, id est, ἐπὶ νοῦν ἐλθεῖν, *in mentem venisse, venire, venturum esse.* Licet enim non raro præterita Græcorum, præsentibus, aut etiam futuris reddere: et contra, præsentia præteritis aut futuris: prout sententia postulat, cui perpetuo serviendum est, et a nimia servitute verborum recedendum.

— ibid. ἐπαλθεῖν, εἰπεῖν] *Succurrisse, dixisse*, id est, *dicturis in mentem venisse*, vel, *quæ dicant.* Ego *dictu opportuna* converti, non quod δέοντα εἰπεῖν cohærere necessario putarem: sed quia sic opportunius verba collocari, et sententiæ nihil decedere videbatur. Quanquam me non fugit, Ciceronem in Academicis eodem modo locutum esse: "Illud autem (inquit) mihi ante hoc tempus nunquam in mentem venit a te requirere," id est, ἐκεῖνο δ' οὐ πώποτ' ἐμοὶ περὶτῶν ἐπῆλθε παρά σου ἀκαιτῶν ἢ ἐπζητῶν.

— ibid. ἐξ ἀπάντων] Scilicet, τῶν λεχθέντων, τῶν συμβεβουλευμένων.

— ibid. ὅστ' ἐξ] Enthymena est inversum, antecedens posteriore loco positum habens, quod sic recto proferas ordine licet: Ex multorum sententiis facilis est optimi consilii delectus. Ergo sunt omnes audiendi.

— ibid. ὅστ' ἐξ ἁπάντων] Tam iis quæ præmeditati, tum iis quæ ingeniosi ex tempore afferunt.

— ibid. ῥᾳδίαν] ῥᾴδιος, ῥᾷον, unde ῥᾴζω, ῥᾷστος, Ionice ῥηΐδιος, ῥᾳδιωσύνη, ῥᾳδιουργεῖν, ῥᾳστώνη.

— ibid. ῥᾳδίαν] Pertinet et hoc ad consolandum simul, et excitandum auditorem.

— 4. τοῦ συμφέροντος] *conferentis, utilis, utilitatis, ejus quod expedit.*

— ibid. ὑμῖν] ἐμφατικῶς, Græcorum prudentissimis. Nam Pausanias Democratiam Atheniensium ideo diutissime durasse dicit, quod et prudentia et observantia legum reliquis præstiterint.

— ibid. αἵρεσιν] Est igitur oratoris ἡ εὕρεσις, auditoris ἡ αἵρεσις. sed utraque requirit ingenium, fortunam, animi attentionem.

— ibid. αἵρεσιν] Sicut dicimus, αἱροῦμαι ἐξ ἁπάντων τὸ συμφέρον: sic, αἵρεσις τοῦ συμφέροντος ἐξ ἁπάντων. Postea conjunges, γενέσθαι ὑμῖν ῥᾳδίαν non, τοῦ συμφέροντος ὑμῖν. quanquam hoc quoque tam sententia quam constructio patitur.

— 5. ὁ μὲν οὖν παρὼν] Exordio apte annectit propositionem, neque eam nudam, sed ornatam et instructam, ac poetica ferme licentia tractatam, sic tamen, ut oratoria verecundia servetur. Est autem propositio generalis: Græciæ principatus est recuperandus vestra industria. additur circumstantia temporis opportunissimi: ut non Demosthenes, aut quisquam alius orator, sed ipsa occasio consilium dare videatur. hanc si quis προσωποποιΐαν appellare mavult, non impedio. Sequitur enim hujus argumenti propria, his verbis: ἔστι δὲ τὰγ' ἐμοὶ δεκοῦντα.

— ibid. ὁ μὲν οὖν] Sequitur in redditione, ὑμεῖς δέ.

— ibid. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς] χρόνος, *tempus et mora*: καιρὸς, *pars et qualitas* est τοῦ χρόνου, ac sæpe pro *temporibus et qualitate negotiorum*, seu *circumstantiis*, interdum etiam pro *modo et mensura* capitur: ut καιρὸς δ' ἐπὶ πᾶσιν ἄριστος, *modus est pulcherrima virtus.* Item μηδὲν ἄγαν, καιρ-

ῥᾷ πάντα πρόσωπα καλά. Suidas: καιρὸν dicebat, τὸ ἐφ' ἑκάστου πράγματος καιρὸν καὶ χρησιμώτατον, id est, *opportunitatem, et commodissimum cujusque rei gerendæ tempus*: quod non aliud est quam εὐκαιρία, occasio, sed et τὴν ἀκαιρίαν complectitur, τῇ εὐκαιρίᾳ contrariam. ac simpliciter sic usurpatur varie, ut Latinis *tempus*. Quare quam Cicero in Officiis nominat *inscitiam temporis*, Græce fuerit ἄγνοια τοῦ καιροῦ: quanquam et ἀκαιρολαλία dici queat: Potest igitur ὁ παρὸν καιρὸς exponi, *hæc occasio*, ut referatur ad Olynthiorum auxilii petitionem. Potest etiam intelligi de conditione præsentium rerum omnium, ut respiciat non modo Atheniensem rempub. sed ad totius Græciæ statum, et ad Philippi grassationes atque insidias: id quod mihi magis placet. Neque tamen eum qui *occasionem* interpretetur, reprehendendum puto. Nam quum nec in sensu quioquam absurditatis est, et natura vocabuli multiplicem explicationem patitur: liberum suum cuique judicium esse debet. Is tamen maxime probandus erit, qui et Græci scriptoris sententiam acutissime perspiciet, et verbis maxime propriis atque ornatis eloquetur. In quo tanta est difficultas, ut a paucissimis (ne nullis dicam) utrumque videam præstari: et me cum venia, et citra notam ignominiosam, inter cæteros posse interpretes tolerari existimem.

— ibid. *μονονυχί*] Hoc additur, ne poetam potius quam oratorem agere videatur. Cicero 10. Epist. "Et postquam de meo cursu Reipublicæ sum voce revocatus, nunquam per M. Antonium quietus fui."

— 6. *οὐχί*] Dicimus, *οὐ, οὐκ, οὐχ, οὐχί*, prout consonans, aut vocalis, eaque vel tenuis, vel aspirata sequitur. Nam in hujusmodi vocabulis, quæ pluribus scribuntur modis, non tam discrimen significationis, quam compositionis elegantia consideratur.

— ibid. *λέγει φωνὴν ἀφιεὶς*] Occasione ipsa clamante, quis cunctetur? quis oratorum perplexis disputationibus potius moveatur?

— ibid. *ἀφιεὶς*] præsens, *ἀφίω, ἀφίσ. β.* ab *ἀφίημι*.

— ibid. *ὅτι*] *quod, quia, eo quod*: sed plerumque Latine per infinitivum redditur. Apud philosophos, τὸ ὅτι, nuda præcepta, τὸ διότι causas præceptorum, significat: et si dubito an pro eo dicendum sit, διὰ τί, quod nec Petro Cortomeo, viro doctissimo, et principi poetarum, qui nostra ætate versus Græcos scripserunt, displicet.

— ibid. *τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων*] Quarum? τῆς τῶν Ὀλυνθίων συμμαχίας, ἢ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἀρχῆς. Si ἐκείνων ad Olynthios refertur, respicit non ad præsentem deliberationem, sed ad situm urbis: alioqui τούτων dicendum fuisset.

— ibid. *ὑμῖν αὐτοῖς*] Quasi dicat: Non sunt istæ occasiones negligendæ; nec sperandum cætera ultro recte habitura.

— ibid. *ὑμῖν ἐκείνοις αὐτοῖς*] Quasi dicat: Non est quod speretis deos dormientibus vobis omnia confecturos.

— 7. *ἀντιλαμβάνεσθαι*] Ab *ἀντιλαμβάνομαι, defendere, suspicere, juvare*, die suchen angreifen.

— ibid. *εἴπερ ὑπῆρ*] Gravissima appendix, sive ut Ulpianus, *κατασκευὴ καὶ ἀσφάλεια τοῦ συμφέροντος*. Non igitur, ut video, res Olynthiorum sed salus Atheniensium agitur. quis hic non vigilet? quis in re quioquam desiderari patiatur? Propositio: Res strenue gerenda. Ratio: quia non poteritis alioqui esse incolumes.

— ibid. *ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν*] *αὐτῶν*, si tenui spiritu legatur, subintelligi potest *πραγμάτων*, ut referatur sive ad conservationem principatus Græciæ, sive ad defensionem Olynthiorum, ut sit sententia: *Si rei bene gerendæ occasionem non vultis amittere*. sed malo *αὑτῶν*, cum aspiratione, ut de ipsis Atheniensibus intelligatur, ac pro *ὑμῶν αὐτῶν* accipiatur.

— 8. *ὑμεῖς δ' οὐκ οἶδ'*] Modesta socordiæ reprehensio, mitigata primum sum personæ admistione: deinde dubitatione, seu dissimulatione, quam ὑποστόχασιν vocat Ulpianus. Germanus orator fortasse dixisset: Sed flagitiosa est vestra socordia. Sententia certe est: Et salus nostra et præsens negotium parum nobis curæ est: securi sumus, et negligentes: non exaudimus vocem excitantis nos occasionis.

— ibid. *οὐκ οἶδ'*] Vos autem scitis melius: vos non ignoratis, otium et privata lucella vobis esse majori curæ, quam reipub. dignitatem et salutem. Observa ordinem, primum exponit, quid oporteat fieri. Deinde reprehendit officii neglectum. Vulgo inter verba et res multum interesse dicitur: idque verum est. Plerique enim aliud præ se ferunt verbis, quam animo clausum gerunt. Ita etiam, si per omnes humanæ vitæ actiones vageris, ea minime fieri deprehendes, quæ fieri maxime oportebat: et contra.

— ibid. *ὧν τινα τρόπων ἔχειν*] ἑλληνιστικῶς pro *καθ' ὧν τινα τρόπον*, pro *ὅπως, quo pacto, quomodo*, aut active, *ἔχειν τρόπον, præbere se. Nescio quales nos præbeamus, quomodo simus animati, affecti erga negotia hæc.* Ex his verbis apparet, causam Olynthiorum Atheniensibus non admodum fuisse cordi. Quod hic tecte ac dissimulanter, id in 4. Philippica libere eloquitur, his verbis: *οὐδέν ἐστι, ὦ ἄ.* Ἀ., *τῶν πάντων δυσκολώτατον εἰς τὸ παρὸν, ἢ ὅτι ταῖς γνώμαις ὑμεῖς ἀφεστήκατε τῶν πραγμάτων*, &c.

— ibid. ἔχειν] *habere*, scilicet nos. Sæpe idem valet quod εἶναι. τοῦθ' οὕτως ἔχει, *hoc ita habet*, id est, res ita est. προθύμως ἔχω, *prompte habeo*, id est, sum promptus. Sententia est: Nescio qui fiat, ut simus negligentiores quam par est.

— 9. ἐστὶ δὲ] Propositio, quam Ulp. γνώμης ἀπόφασιν vocat.

— ibid. τάχ' ἂν οἰκοῦντα] Magna verecundia orationis, quasi dicat: Si quis aliquid habet melius, facile patior.

— ibid. τὰ δεινοῦντα] τὰ ἀρίστοντά μοι. αὕτη ἡ γνώμη μού ἐστι, sic censeo.

— ibid. ψηφίσασθαι] Pro, ψηφιστέον εἶναι, ὅτι δεῖ ψηφίσασθαι.

— ibid. ψηφίσασθαι] Quatuor partes propositio complectitur: decretum, instructionemque celerem, et civium expeditionem (est autem in paucis verbis magna vis, ἤδη τὴν ταχίστην, ἐνθένδε: quibus αἰτιολογίαν subjicit, ab ipsorum Atheniensium exemplo) denique legationem, eamque et disertam et strenuam. Admirabilis est oratio Demosthenica, et paucissimis verbis ingentem vim sententiarum complectitur.

— 10. ἤδη] ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ μηδὲν ἀναβαλλομένους, ἢ προφασιζομένους.

— ibid. καὶ παρεσκευάσθαι] Scilicet τὴν βοήθειαν, *comparanda esse auxilia*, vel ἡμᾶς, *nos instrui oportere ad bellum*, ut sit, παρασκευασθῆναι εἰς πόλεμον. Sententia plana est: sed ego hæc inquiro et tracto scrupulosius, tum ut appareat me in conversione præstantissimi auctoris non obiter nec temere versatum esse, sed singula pene verba ad libellam aurificum expendisse: tum ut studiosos ad similem diligentiam incitem. Etsi enim justum mihi tempus defuit ad Demosthenem convertendum: tamen ipsa assiduitas, et perpetuæ lucubrationes, idem mihi præstiterunt, quod aliis præstare solet otium, meditandi videlicet, et expendendi singula facultatem. Genus ipsum quidem orationis limare simul haud licuit: sed licebit, ut spero, aliquando, et quidem brevi.

— ibid. τὴν ταχίστην] κατὰ τὴν ταχίστην ὁδόν. Quasi dicat, *celerrima via*, sic enim exponunt Grammatici. Utcunque sit, idem est quod ὡς τάχιστα, *quam primum*, *primo quoque tempore*. Observabis etiam hic particulas, ἤδη, et τὴν ταχίστην: quarum prior ad decretum, posterior ad apparatum belli refertur. prudenter omnino. Rebus enim ab omni parte satis cognitis, decernere proclive est: sed in Atheniensi republica multæ moræ intercedebant, quo minus ea quæ decreta erant (ut ex oratione περὶ Στεφάνου καὶ πρὸς Ἀνδροτίωνα intelligitur, atque ex aliis pluribus) mature absolverentur. Quare ait, παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, non ἤδη.

— 11. ἐνθένδε] ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως: hinc mittendis civibus, non alibi mercenario milite conscribendo.

— ibid. ζημιοῦντες] ζεύξειαν πέμψαντες, ἄγουν πολιτικὴν δύναμιν, ἀλλ' οὐ ξένους. Miserunt tandem Athenienses Olynthiis auxilio, ut in oratione Falsæ legationis auctor est Demosthenes, decies mille conductitios, quater mille cives, quinquaginta triremes: quæ tamen eis omnia, proditorum scelere, nihil profuerunt.

— ibid. καὶ μὴ πάθητε] *et non patiamini*, id est, admittatis, vobis accidat, eveniat.

— ibid. καὶ μὴ πάθωσι] Vaticinatur Demosthenes. Accidit enim, ut exclusis hyeme Atheniensium navibus, Olynthus caperetur: quæ si venissent maturius, servari potuisset. Usque adeo nihil proficiunt optimi et prudentissimi viri apud degenerem populum. est αἰτιολογία, sumpta ab exemplo superiorum temporum.

— 12. ἔστιν καὶ πρότερον] Infra verbum repetit: ἔστιν ἤδη πολλάκις πεπόηται.

— ibid. πρότερον] Fortasse quum amissa est Amphipolis, Pydna, Potidæa, Methone, Pagasæ: quæ loca paulo post ipse recensebit.

— ibid. πρεσβείαν δὲ πέμπειν] *et legationem mittendam*. Nihil vetat, pro *legationes* dicere *legatos*. Licet nomina rerum et personarum sæpe inter se commutare.

— ibid. ἃ τὶς ταῦτ' ἐρεῖ] Scilicet, decreta esse auxilia, delectus haberi Athenis, apparari bellum.

— pen. καὶ παρίσται τοῖς πράγμασι] Quibus? deliberationibus Olynthiorum de propulsando Philippo, ut consilio juvent Olynthios.

— ibid. ὡς ἔστι μάλιστα] Declarat id quod supra dixit brevius, καὶ μὴ πάθητε: remque eo deducit, ut innuat, societatem Olynthiorum magis ambiendam esse Atheniensibus, quam Olynthiis Atheniensium: qui, si non juventur, facilem receptum habeant in Philippi gratiam et societatem. Callida enim ratio est excitandi cunctantes et tergiversantes, apponere æmulum, ut si ipsi cessent, alium prærepturum esse intelligant.

— ibid. τοῦτο δέος] Pro τοῦτο φοβητέον: *hic metus*, pro, *hoc maxime timendum*.

— ult. πανοῦργος] ὁ πᾶν ἔργον τολμῶν τε καὶ μηχανώμενος, *qui nihil non audet atque experitur*, *callidus*, *improbus*, *veterator*.

— ibid. μὴ πανοῦργος ὄν] Non Olynthiorum levitatem, sed Philippi calliditatem adducit. Argumentum ab ingenio et moribus sumptum, referri potest ad causam efficientem, aut ad conjuncta, in quibus latent attributa personarum.

— ibid. ὄν] ἐκεινδή ἐστι, quum sit. exsistere non est εἶναι, sed διαπέλλειν, φαίνεσθαι,

ἄρχεσθαι. Quare ἂν inepte redditur, *exsistens*, est et *ens* nihilo melius. sed hoc participium, ut et alia, Latini sæpe dissimulant: aliquando circuitu verborum exprimunt. ut, ἐμοῦ ὑπατεύοντος, *quum ego essem consul, in consulatu meo: ἐμοῦ ὑπάτου ὄντος, me consule.*

— ibid. διοικὸς πράγμασι χρῆσθαι] *Peritus utendi rebus*, qui scit uti foro, qui nullas amittit occasiones. Verba sonant: *peritus utendi rebus.*

P. 11. 1. εἶκειν] τῷ εἴκειν, *cedens*, id est, cedendo. Nam participia Græcis etiam gerundi, ut vocant, modum continent: sæpe etiam per verba conjunctionibus, aut relativis, qui, quæ, quod, additis, redduntur commodius. quod quando et quomodo fieri debeat, usu discetur melius quam præceptis.

— ibid. τὰ μὲν εἴκειν] Distributio, tres rei gerendæ modos significans.

— ibid. ἡνίκα ἂν τύχῃ] *quando acciderit, alicubi fortasse, ubi res ita tulerit.* Videtur impersonaliter capi, pro ἡνίκα ἂν συμβῇ. In oratione Rhodia: ἴσχυε, inquit, πειρᾶσθέντες καὶ διδαχθέντες, ὅτι πολλῶν καιρῶν ἡ ἄνοια πολλοῖς αἰτία γίγνεται τάχ' ἂν εἰ τύχοιεν (scilicet οἱ Ῥόδιοι personaliter) σωφρονίστεροι πρὸς τὸ λοιπὸν τοῦ χρόνου γένοιντο. Potest et hoc personaliter exponi: ὁ Φίλιππος εἶκων, ἡνίκα ἂν τύχῃ, *cedendo ubi et quando ei visum fuerit; ubi putarit, se id sine suo detrimento facturum.* est ἀόρ. β. subjunctivi, a τυγχάνω.

— 2. ἀξιόπιστος] Valet hæc parenthesis ad conflandum Philippo odium, et incutiendum terrorem Atheniensibus.

— ibid. ἀξιόπιστος] Scilicet ἀπειλῶν, *minitanti ei fides haberi potest.* quasi dicat: satis perspecta est Philippi in malefaciendo benignitas.

— ibid. εἰκότως] ἐκ τῶν εἰκότων, *neque mirum, merito, haud injuria, non ab re, probabile est.* A Demosthene sæpe in fine circumductionis collocatur, εἰκότως absolute, et significat, *neque id injuria, idque merito.*

— ibid. ἡμᾶς διαβάλλειν] *nos criminando*, non quidem ut insidiantes aliorum libertati (nam id crimen in ipso Philippo hærebat magis), sed aut ut parum potentes, aut (quod magis probo) ut ignavos, negligentes, parum fidos et acres societatis atque amicitiæ cultores.

— ibid. ἡμᾶς — καὶ τὴν ἀπιστίαν] Declarat τὸ, διαβάλλειν ἡμᾶς, atque adeo vaticinatur. Nam ἡ τῶν Ἀθηναίων ἀπιστία nonnulla ex parte et ipsa in causa fuit, ut Olynthus exscinderetur: quum eorum quadraginta triremes venissent serius, et cætera auxilia parum firma essent, ut in Midiana refert Ulpianus.

— 3. τρέψηται] In Ulpiano legitur τρέψῃ, activa, non media voce: quod si retinet esset, legendum putarem, τρέψῃ τι καὶ παρασπάσῃ τί. Sed parum refert, et παρασπάσητε sonum habet ampliorem.

— ibid. τρέψηται] Scilicet, τι, vel τὰς γνώμας τῶν Ὀλυνθίων: *vertat ac mutet aliquid, avertat animos Olynthiorum a nostra societate.*

— 4. παρασπάσηται] *revellat, convellat, surripiat.*

— ibid. τι τῶν ὅλων πραγμάτων] τὰ ὅλα πράγματα, *totæ res, summa rerum.* Fortasse Græciæ principatum innuit, aut alioqui rem maximi momenti. Sententia est: Ne Olynthios a nobis alienatos ad suam pelliciat amicitiam, atque ad nos oppugnandos firmior veniat. Maxima subtilitas est hujus orationis, et nonnulla etiam ex brevitate obscuritas. Sed Atheniensibus rerum illarum gnaris omnia declarare copiosius opus non fuit.

— 5. οὐ μὴν ἀλλ'] Terrori consolationem miscet, ac Philippi calliditati prudentiam Olynthiorum opponit, atque illas rationes eis affingit, quas fortasse non considerarunt, sed considerare debuerant.

— ibid. ἰκανῶς] Alioquin est, *æque, valde, commode:* hic *tantundem* valet, ac si dicas, *bene cecidit, bene habet.*

— 6. δυσμαχώτατον] *expugnatu difficillimum, in gerendis cum eo bellis nobis incommodissimum, id quo tutissimus est, quo maxime nititur.* Sic ejus potentiam callidissime extenuat.

— ibid. δυσμαχώτατον — καὶ βίλτιστον] Παραδόξου, sive ἀπροσδοκήτου speciem habet: sed nihil vetat, eandem rem diversa ratione et commodare et incommodare. Sic ingravescens ætas et prudentiam affert, et corporis debilitatem. Adolescentia, cum vigore animorum et corporum alacritate valeat: affectibus rapitur, non ratione ducitur. Unde Poeta, id est:

ἄφρονες αἱ ξανθαὶ, αἱ πολὺ ἀβρώτες.
Pauca juventa sapit, pauca senecta valet.

Et Horatius:

"Omnis commoditas sua fert incommoda secum."

Item:

"Multa ferunt anni venientes commoda secum:
Multa recedentes adimunt —."

Id est, οἱ ἐπερχόμενοι, οἱ ἐπιέχοντες. non, ὅτι ἐπέχονται. ut hic obiter videas, majorem esse Græcorum proprietatem propter articulum, vel adjectum, vel omissum.

— ibid. δυσμαχώτατον] Extenuatio potentiæ Philippi, quasi dicat: Hoc uno potens est Philippus, quod unus rerum potitur. Quanquam hic respondere Philippus possit illo versiculo: πάλλ' οὐ

ἀλόγῳ, ἀλλ' ἰχθῦς ὧν μέγα. Recte enim Pindarus: ἄλλοι ἐφ' ἅλλοις μεγάλοι τόθ' ἵσχανον κορυφοῦνται Σασιλεῦσιν. Et apud Æsopum, cani de fœcunditate glorianti, leæna se unum inquit parere, sed leonem.

— ibid. τῶν Φιλίππου πραγμάτων] Quasi dicat: quod ad cætera attinet, pertenues sunt ejus opes.

— ibid. καὶ βέλτιστον] Scilicet ἐστὶν, etiam optimum est nobis. τοῦτο καὶ idem est. Nota καὶ sæpe redundare, sæpe per etiam aut vel interpretandum.

— 7. τὸ μὲν γὰρ] Prioris partis αἰτιολογία, distributione sive enumeratione constans. Nam quum duarum partium propositio sit, duplici etiam ratione, seu potius expositione declaratur. Monarchiam enim bellis gerendis opportunam esse, pro confesso sumit.

— ibid. ἐκεῖνον, ἵνα ὄντα] illum, qui est unus: eum unum, quod is unus. Sententia est: Unius imperium ad res gerendas opportunum, liberis civitatibus suspectum esse. Plato Theæteto: Μέλισσον μὲν οὖν καὶ τοὺς ἄλλους, οἳ ἓν ἐστὸς λέγουσι τὸ πᾶν, αἰσχυνόμενος μὴ φορτικῶς σκώπτωμεν, ἧττον αἰσχύνομαι, ἢ ἵνα ὄντα Παρμενίδην.

— pen. καὶ ῥητῶν] ῥητὰ καὶ ἀπόῤῥητα, sunt dicenda et tacenda, aperta et arcana. Neque reprehendendum putem: si quis fas et nefas, fanda et nefanda, interpretetur. Quia honesta vulgari, flagitiosa celari solent.

— ibid. καὶ ἀπορῥήτων] Facilius tacentur et latent ea quæ unus novit, quam quæ plures. Quanti autem intersit, imperatorum ignorari consilia, declaravit Cæcilius Metellus, cum diceret, Se tunicam in ignem conjecturum, si sciret arcanorum esse consciam.

— ibid. στρατηγὸν καὶ διοικοῦντ'] Athenienses duces non erant διοικοῦντες καὶ αὐτοκράτορες, non licebat eis suo arbitratu quidvis agere, ut dictatoribus: sed metuere iram populi cogebantur, qui decem aliquando duces, ut et ante illos virum de republica præclare meritum Miltiadem Cimonis patrem, refragante Socrate, capitis condemnavit. Sic fiebat, ut aliquando facerent, non quæ esse optima, sed quæ facillime probari posse populo credebant.

— ult. ταμίαν] quæstorem, qui ipse claves habet ærarii, nec exspectare cogitur, dum tributa extorqueantur, ut vestri duces. vel, ταμίαν appellat administratorem, cum qui negotiis præest, ut Homerus:

Ζεὺς ἐστ' ἀνθρώποις ταμίης πολέμου τε καὶ εἰρήνης.

Jupiter et belli et pacis mortalibus auctor.

Quam sententiam etsi Plutarchus suo quodam consilio reprehendit: tamen poeta sapientissimus, bella non exsistere tantum consilio numinis, mortalium scelera pu-

nientis, sed eorum eventus etiam regi divinitus significat. Sic Philippus excitatus est ad punienda flagitia, socordiam et arrogantiam Græcorum, ac in primis Atheniensium, qui oracula Socratis, Platonis, Isocratis, Demosthenis, et aliorum (omnes enim viri sapientes vaticinari multa, non minus quam Delphicus Apollo quondam, et possunt et solent) contempserunt. nec ætati nostræ exempla desunt. Sed hæc ἔξω τῆς ὑποθέσεως.

P. 12. 1. ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν] Uno jubente, omnes in officio sunt, non intercedunt prolixæ disputationes: non exspectanda est aliorum, eorumque non raro dissentientium, et malorum civium auctoritas. Monarchiæ commoda, Democratiæ incommoda, vide copiosius in Isocratis συμβουλευτικῷ, et in oratione περὶ Στεφάνου, ubi Demosthenes acta sua et copias, cum actis et copiis Philippi, eleganti contentione comparat.

— ibid. καὶ κατὰ καιρὸν] *In tempore, mature.* Nam celeritas in bellis plurimum valet. unde Lucani Cæsar:

"Tolle moras semper nocuit differre paratis."

Demosthenes autem sæpe queritur, Athenienses apparandi tempus in deliberando consumere, atque actum agere.

— 2. πολλῷ πρόσχει] *Multum excellit:* sicut dicunt μικρῷ μείζων, *paulo major.* τῇ κεφαλῇ μακρότερος, *capite longior,* Deutsch kopffs, oder umbuen kopff lenger.

— ibid. πρὸς δὲ τὰς] Alterius partis declaratio.

— ibid. τὰς καταλλαγὰς] διαλλαγὰς, quod magis est proprium, sed illud sonantius: καί τοι οὐ τὰ νομίσματα μόνον, ἀλλὰ καὶ αἱ φιλίαι καὶ αἱ ἔχθραι καταλλάττονται. *reconciliationem, pacificationem.* Nam Philippum Olynthiis intulisse bellum, docet Libanius.

— 3. ἃς ἂν ἐκεῖνος] Videtur πᾶς' ἱστορίαν εἶναι, confictum ad terrendos Athenienses: si ipsi repudient Olynthios, præsto eis fore Philippum, intercipiendæ societatis cupidum.

— ibid. ἃς ἂν — ἄσμενος] *Cupidus, libens:* nomen ex participio videtur a verbo ἄδω, *placeo,* venire. unde ἡσμένος, et spiritu acentuque mutato, ἄσμενος, ἀσμένως, ἀσμενίστερον, ἀσμενίστατα, ἀσμενίζω ἑορτὴν, ἀντὶ τοῦ, ἄσμενος ἑορτάζω.

— ibid. ποιήσεται] Philippica tertia, Ὀλυνθίους τετταράκοντ' ἀνέχειν τῆς πόλεως στάδια εἴασεν, ὅτι δεῖ δυοῖν θάτερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ μὴ οἰκεῖν, ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ. Videtur igitur hic Demosthenes non historiæ veritati, sed causæ servire: nisi fortasse post hanc orationem habitam, demum ea dixerit, cum illi postulata ejus repudiassent.

— 4. ἰσοτιμίας ἴχει] οὐ μόνον οὐ πολλῷ πρείττω ἴχει, ἀλλὰ καὶ ἐμποδὼν ἐστι. Quia tyrannis cum liberis civitatibus diu convenire non potest; cum illi dominari omnibus, hæc servire nemini velint. In tanta autem diversitate studiorum et voluntatum, constans esse societas nulla potest, et simulatio pacis atque amicitiæ multis exitio fuit.

— ibid. ἅπλον γὰρ] ἐπαγωγὴ τῆς αἰτίας. Confirmatio alterius partis, Philippum esse monarcham vobis prodest. Cur? Quia Olynthii cum eo non redibunt in gratiam. Quamobrem? Quod nec deditionem, nec reconciliationem sibi bene cessuram prævident, partim exemplis edocti, partim diversa imperii popularis et regni ratione admoniti. Sunt autem infirmi per se, et in summo discrimine versantur. Ex his concluditur, fore ut constanter societatem colant Atheniensium, et Philippum prohibeant, quo minus invadat Atticam: id quod vehementer sit expetendum Atheniensibus.

— ibid. ὅτι νῦν οὐ] Exaggeratio periculi per negationem, seu collationem.

— pen. ἀναστάσεως] Alias *resurrectio*, hic *excidium*: unde πόλις ἀνάστατος γενομένη, *urbis eversa, e qua cives pelluntur*.

— ibid. ἀνδραποδισμοῦ] Quum cives sub corona veneunt, atque in servitutem abducuntur. In oratione Chersonesitana utrumque uno verbo complectitur: ὃς οὖν, inquit, ὑπὲρ τῶν ἰσχάτων ὄντος τοῦ ἀγῶνος, οὕτω προσήκει γινώσκειν. Illud etiam hic monendum est, nihil interesse, tametsi pro excidio et servitute salutem et libertatem dicas, nisi quod illa vocabula quodammodo ad terrorem augendum atrociora sunt.

— ibid. καὶ ἴσασιν] Unde? Ex Philippi minis, et ejus ingenii crudelitate, in aliis declarata.

— ult. Ἀμφιπολιτῶν τοὺς παραδόντας] Pro, Ἀμφιπολιτὰς τοὺς παραδόντας. ut postea, Πυδναίων τοὺς ὑποδεξαμένους, pro, Πυδναίους: ut Plinius, "Nigræ lanarum," "canum degeneres," pro, nigræ lanæ, canes degeneres. Non enim puto certos aliquos deditionis et receptionis auctores, sed totam civitatem significari: ut partitio fiat, non inter ipsos Amphipolitas et ipsos Pydnæos, quasi per seditionem aut proditionem res actæ sint: sed inter Amphipolitas et Pydnæos, et inter τὸ παραδοῦναι καὶ τὸ ὑποδέξασθαι. Quomodo Pydnæos tractarit, ex historia mihi non constat: sed oppidum vel direptum esse, vel in servitutem redactum, facile hinc colligitur. Amphipolitanos clementer a Philippo habitos, ejectis tamen adversariis scribit Diodorus.

— ibid. τοὺς παραδόντας] παραδοῦναι τὴν πόλιν, *dedere urbem, deditionem facere*. Nam Philippus in suis ad Athenienses literis scribit, ἐκπολιορκήσας ἔλαβον τὸ χωρίον. Post, Amphipolitas in fidem et clientelam Atheniensium committere se voluisse dicit: κελεύοντες ὑμᾶς ἐκπλεῖν, καὶ παραλαμβάνειν τὴν πόλιν.

P. 13. 1. τοὺς ὑποδεξαμένους] *Qui oppido tanquam amicum receperunt*. Historia de Pydna, quod ego sciam, non exstat: sed satis apparet, Philippum hospitem pro hoste se gessisse. sicut apud Ovidium Tarquinius: "Hospes ut hostis init penetralia Collatini." Et patrum memoria magnus quidam princeps urbis non parvæ proceres monuit, ne in posterum quoquam cum exercitu ipsis fortiore intra mœnia, quamvis amicum, reciperent.

— ibid. καὶ ὅλως] *denique, ad summam, in universum*.

— ibid. καὶ ὅλως] Hæc sententia proprie ad illud, πρὸς τὰς καταλλαγὰς ἰσχύει, confirmandum pertinet. sed interseruit periculi magnitudinem, eamque exemplis approbavit, quo firmior esset illa propositio.

— ibid. ἄπιστον] Scilicet χρῆμα. ut Virgilius: "Varium et mutabile semper Fœmina." et, "Dulce satis humor." Item, "Triste lupus stabulis."—

— ibid. ἄπιστον] Id est, οἱ τύραννοι ἄπιστοί εἰσιν ταῖς πολιτείαις, id est, *tyranni non sunt fideles, non servant fidem rebuspublicis*. Sed malo passive interpretari: *Respublicæ tyrannis fidem habere non debent, non tutæ sunt*. Hæc sententia secunda Philippica declaratur his verbis: οὐκ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὗται λίαν ὁμιλίαι.

— 2. κἂν — ἔχωσι] *Si etiam habeant, ἐὰν ἔχωσι καί*.

— ibid. ὅμοιον] Sic Plutarchus de Thebanis et Atheniensibus loquens: καὶ μάλιστα, inquit, ταῖς διὰ τὴν γειτνίασιν ἀλλοιμαχίαις, ἀναξαινομένην ἑκάστοτε τῶν πολιτικῶν πρὸς ἀλλήλας διαφορῶν ταῖς πόλεσι. et Ulpianus: αὐτό, inquit, τὸ πλησιάζειν τῷ τόπῳ, ὅσπερ εἴωθεν τὰ ἐγκλήματα τίκτειν. Interpretationem eo non adscribo, quod utrumque locum rudis Lector ex mea conversione potest petere.

— 3. ἔχουσιν] Scilicet al πολιτεῖαι. Nam ἡ τυραννὶς singularis numeri est: sed sententia eodem recidit. Nam si ager Olynthiorum vicinus est Philippi, ergo et Philippi ager Olynthiis. τὸ γὰρ ὅμορον τῶν πρός τι ἐστί.

— 4. ταῦτ' εἶν ἐγνωκότας] Conclusio propositionis, ipsorum auditorum assensu firmata, atque amplificata copia verborum, et repetitione.

— ibid. ἐγνωκότας] Quasi dicat: Ipsi intelligitis vera esse quæ dico.

— ibid. ταῦτ' ἐγνωκότας ὑμᾶς φημι δεῖν] Id est, ἐπειδὴ ἐγνώκατε ταῦτα, φημὶ δεῖν ὑμᾶς: si Latine conversum velis.

— 5. πάλλ' ἃ προσήκει] Scilicet ὑμῖν. Quæ nam illa sunt? Gloria majorum, Græ-

cia principatus, oppressis opitulandi consuetudo, grassationes et injuriæ Philippi, periculi magnitudo, nisi ei resistatur.

— ibid. *ἐνθυμουμένους*] Tribuit eis prudentiam, quod est *εὐσέας παρασκευαστικόν*. Recte enim Cicero benevolentiam, attentionem, docilitatem, etsi maxime in exordiis, non in solis tamen illis, sed per totam orationem, captandam esse monet.

— ibid. *φημὶ*] *dico, affirmo, censeo.*

— ibid. *ἰδιλῆσαι*] Scilicet, *αὐτοὺς ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν Ὀλυνθιακῶν πραγμάτων, καὶ βοηθεῖν τοῖς Ὀλυνθίοις.*

— ibid. *ἰθελῆσαι καὶ παροξυνθῆναι*] Incrementum.

— 6. *παροξυνθῆναι*] Scilicet *κατὰ Φιλίππου, exacui, excitari contra Philippum*, sive ad iracundiam, sive ad rem strenue gerendam. Nam utroque modo verbum hoc exponi potest.

— ibid. *τῷ πολέμῳ προσέχειν*] Scilicet *τὸν νοῦν, bello intendere animum, toto animo incumbere in bellum:* sic et Latini dicunt, vel *advertere*, vel *animum advertere.*

— ibid. *εἴπέρ ποτε*] Quasi dicat: Nullum unquam fuit magis necessarium gerendi belli tempus.

— ibid. *εἴπές ποτε καὶ νῦν*] *si unquam, et nunc*, id est, si ullum unquam fuit necessarium gerendi belli tempus, nunc certe est. Sic enim rectius distingui puto, quam si, *εἴπές ποτε καὶ νῦν χρήματα εἰσφέροντας*, conjungatur.

— 7. *χρήματα εἰσφέροντας*] Pecuniæ sunt nervi bellorum, non minus quam diffidentia sapientiæ: quam ægre autem, et minime *προθύμως* Athenienses tributa contulerint, ex multis nostri auctoris orationibus apparet, Androtioniana præsertim.

— ibid. *εἰσφέροντας*] *conferendo, exeundo, emittendo.*

— ibid. *εἰσφέροντας*] Distributio, modum gerendæ rei declarans.

— 8. *καὶ μυδὲν ἐλλείποντας*] Sic complectitur etiam ea quæ non enumerat. Hæc igitur, ut dixi, est propositionis repetitio, specie conclusionis.

— ibid. *οὐδὲ γὰρ*] Ratio a turpi, seu necessario. Nam et turpe est, ea quæ exoptaris negligere: et cavere turpitudinem, necessarium.

— ibid. *οὐδὲ γὰρ λόγος*] Videtur *λόγος veram causam, rationem, defensionem, excusationem, σκῆψις, prætextum, commentitiam atque inanem et simulatam*, significare. Quod discrimen, si cui displicet, *συνωνυμίαν* et verba idem significantia esse dicat.

— 9. *ἴσ' ὑμῖν*] *ἴστι ὑμῖν, κατ' ἀπόστροφον.*

— 10. *ἐκπολεμῶσαι*] *πολεμίους ποιῆσαι, hostes reddendos, ad bellum Philippo inferendum concitandos.* *ἐκπολεμόω* per *s*, *expugno:* *ἐκπολεμόω* per *o* aliud est. Hæc eo annoto, quod compertum habeo, magnos, ut habentur, doctores, in hujusmodi minutis rebus, ex fiducia ingeniorum, doctrinæque persuasione minus diligentes, hallucinari. Ego vero censeo, ei qui docere velit, accurate intuenda esse omnia, nec suo duntaxat fidendum ingenio, sed consulendos omnes omnium eorum qui haberi possunt commentarios atque interpretationes. Alioqui se modo turpiter dabit, modo minus præclare suo fungetur officio. Scio quid, et cur dicam, *εἷς ἀνὴρ οὐ φανδ' ὁρᾷ.*

— 11. *αὐτόματον*] *ὁ καὶ ἡ αὐτόματος, καὶ τὸ αὐτόματον, id quod ultro et sponte fit. ἡ τύχη, καὶ τὸ αὐτόματον*, quorum hoc *casum*, illud *fortunam* interpretantur, prolixas in Physicis Aristoteli disputationes peperererunt.

— ibid. *καὶ ταῦτα ὡς ἂν*] Amplificatio a modo.

— ibid. *καὶ ταῦτα*] *ἄλλως τε, præsertim, idque*, amplificandi particula ex aliqua circumstantia. ut Cicero: "Quanquam te M. F. annum jam audientem Cratippum, idque Athenis, &c."

— pen. *εἰ μὲν γὰρ*] Declaratio amplificationis, illustrata contrario.

— ibid. *ὑφ' ὑμῶν*] Ratiocinatur a causa efficiente, seu impellente. Persuasio infirma, odium et metus, constans causa est inimicitiarum. Id igitur quod supra dixit, de constantia Olynthiorum, hic repetit. Nam ad tria illa incommoda, quæ in præfatione recenset Ulpianus, bellum esse alienum, deesse pecuniam, potentem esse Philippum: quartum etiam hoc, suspicio de inconstantia Olynthiorum, videtur adjungi posse (neque enim alioqui et primo loco posuisset, et repetiisset) nisi quis pertinere malit ad tacite amplificandum Olynthiorum periculum, quibus eversis, in metu futuri sint Athenienses.

— ibid. *πισθέντες*] A *πείθομαι, persuasi* (quod participium in Rhetoricis ad Herennium sæpius usurpatur), *adducti, impulsi, consilio et impulsu nostro.* Hinc oratorum argumenta dicuntur *πιθανὰ*, id est, *ad persuadendum accommodata.*

— ibid. *ἀνείλοντο*] Ab *ἀναιρεῖσθαι.* Sed observandum, quæ tempora verborum, in qua notione sint usitatiora. Deinde considerandum, an *ἐπιτιμᾶν* (ut Libanius) et *ἐξεπιτιμᾶν* (ut Demosthenes postea) *τὸν πόλεμον*, idem sit quod *ἀναλίσθαι.* an vero hoc, *propulsare bellum, nec reformidare:* illa, *inferre* significent? An vero inter *ἐκφέρειν καὶ ἐπιφέρειν* tale discrimen sit, quale illud Livianum est: "Nec ostenderunt (inquit) bellum prius quam intulerunt." In secunda quidem Philippica, *τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ὑμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο.* quum ait, *ἔχθραν ἀναιρεῖσθαι πρός τινα*, est *suscipere alicujus*, vel *cum aliquo* (nam utrumque dicitur) *inimicitias.* Dubitationes hujusmodi nulla ratione melius explicari possent, quam si omnes ejusdem verbi

loquendi modi ex optimis quibusque auctoribus congererentur. Quale opus a me annos abhinc duodecim institutum atque inchoatum, crebræ migrationes et occupationes interruperunt.

— ult. *καὶ μέχρι του*] Pro, *μέχρι τινὸς χρόνου, ad tempus, οὐ βεβαίως, non constanter.* Sub finem hujus orationis, *εἰς ἅπαντα τὸν περὶ τοῦ πόλεμον.* ibi *τοῦ* non pro *τινὸς*, sed pro *τούτου* ponitur. Quanquam dubitari potest, an *περὶ τούτου πρότερον*, vel *πρῶτον πόλεμον* potius sit legendum. Nam *ἡ παλαιογραφία καὶ ἀγνωσία*, multas nobis parit (si diis placet) elegantias, et observationes.

P. 14. 1. *ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες*] *hæc sentirent, in hac sententia manerent. ταῦτα, hæc: ταὐτὰ*, pro *τὰ αὐτὰ, eadem*, et *ταὐτ'*.

— ibid. *ἐπὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων*] *ob crimina illata sibi a Philippo*, qui eos ut perfidos et fœdifragos criminatur, ob pacem nobiscum factam. Si non *πρὸς αὐτούς*, sed *πρὸς αὐτὸν* legeretur, sententia esset, *propter injurias, quibus se ab eo affectos esse queruntur.*

— 2. *μισοῦσι (τὸν Φίλιππον) ἔχειν*] *ἀντὶ τοῦ, ἕξειν.*

— 3. *ὑπὲρ ὧν*] *ἐκείνων ἅ.* quæ sunt illa? *ἡ ἀνάστασις καὶ ἀνδραποδισμὸς τῆς πατρίδος.* Ecce iterum vaticinatus est Demosthenes. Evenerunt enim ea, quæ timere dixit Olynthios.

— ibid. *καὶ πεπόνθασιν*] A *πάσχω*, vel antiquo verbo *πήθω*. Colligitur ex hoc loco, non inani suspicione impulsos Olynthios, pacem fecisse cum Atheniensibus: sed ex aliquibus sibi factis injuriis perspexisse Philippi mentem, gravjora cogitantis.

— ibid. *οὐ δεῖ δὴ*] Conclusio, cui statim subjicit ætiologiam, a perniciosæ cessationis, et salutaris industriæ exemplis.

— 4. *παραπεπτωκότα*] A *παραπίπτω, casu oblatam.*

— 5. *ταὐτὸν ὅπερ*] Cicero, "Non eadem est collatio accusatoris et rei."

— 6. *εἰ γὰρ ἔδ'*] Collatio contrariorum, quid fieri debuisset.

— ibid. *ἔδ'*] *ὅτε, quando*: non, *ὅτι, quod.*

— ibid. *ἦκομεν βεβοηθηκότες*] *veniremus auxiliati*, scilicet, pulsis Thebanis. Vide in oratione Chersonesitana concionem Timothei. Nisi forte intelligendum est de Macedonibus, auctore Demosthene, pulsis. cujus rei Plutarchus meminit in vita nostri auctoris.

— 7. *παρῆσαν*] *aderant.* Possit etiam legi *παρῆσαν, prodiissent.* Est enim *παρίεναι* verbum de iis usurpari solitum, qui surgunt, ac in medium prodeunt, ad habendam concionem, *τουτὶ* pro *τοῦτο*, ut supra *ταὐτὸν* pro *ταὐτό*. Non ignorari puto, illud esse Atticum: in hoc *ν ἐφελκυστικὸν*, ut vocant, accedere, ad vitandam *τὴν παρὰλληλον τῶν φωνήεντων δίσιν*, ut Dionysius Halicarnasseus loquitur.

— ibid. *Ἀμφιπολιτῶν*] Scilicet *πρίσβεις.*

— ult. *εἰ — παρεσκεύασθε*] *Si exhibebamus*, pro, *exhibuissemus*, *ἐκαλεγὴ* Græcis et necessaria et frequens. et mox sequitur, *εἶχετ' ἄν, haberetis, habuissetis.* Caret enim optativi et subjunctivi imperfectis et plusquamperfectis: eaque supplent imperfectis indicativi, alias addito *ἄν*, alias omisso. Sic etiam *παρεσκεύασμένος καὶ ὑπεσυντελίκως καὶ ἀορίστως* utuntur: *οἶα ἂν παρεσκεύην, ὑπεσκεύκει, ὑπεσκεύη.*

P. 15. 2. *τότε*] Quasi dicat, *statim*: sine ullo sumpto et labore, misso tantum instructo adhuc et victore exercitu.

— ibid. *τῶν μετὰ ταῦτα*] Scilicet, *γενομένων, ἐκολουθωθότων.*

— 3. *ἀπηλλαγμένα*] Ab *ἀπαλλάττομαι.*

— ibid. *πραγμάτων*] *ἀσχολιῶν, λυπῶν, δαπανῶν, πολέμων.* Amphipolitanum bellum constitisse Atheniensibus mille decentis talentis, docet Ulpianus, plus sexta parte æstimationis agri Attici, quæ fuit, ut in oratione *περὶ Συμμοριῶν* legimus, *ἐξήκοντα χιλίων ταλάντων.* Illud igitur vere fuit hamo aureo piscari, quod et nostra ætate factum meminimus. Demosthenes Olynthiaca secunda 1500. *ταλάντων* meminit, *τῶν μάτην ἀναλωμένων.* Bellum autem illud faisse tam Philippo quam Atheniensibus grave, tum ex Demosthene constat, tum ex Isocratis etiam nostri Philippica.

— ibid. *ὑπόκα — εἰ τότε*] Observanda sunt tales particulæ.

ibid. *Πύδνα*] Amphipolis inter Macedoniam et Thraciam: Pydna Macedoniæ, Potidæa Thraciæ, Methone Achaiæ, Pagasæ Thessaliæ oppidum, sicut et Pheræ, et Magnesia.

— 4. *καθέκαστα*] *κατὰ ἕκαστα, per singula, singulatim.*

— 5. *ἀπολιορκούμενα ἀπηγγέλλετο*] Atticum, pro *ἀπηγγέλλοντο. ἐτέρους* numeri, quanquam optimus quisque scriptor perpetuo sic loqui solet, ac neutris pluralibus verba jungere singularia.

ibid. *τούτων ἑνὶ*] Scilicet *τῶν χωρίων, τῶν πόλεων.*

— 6. *ὡς προσῆκεν*] Mature, ac justis copiis, nisi quis ita malit intelligere, *ὡς ἐφικτὸν ἐκβοηθεῖν*, ut significet, ex officio debuisse Athenienses illis ferre opem.

— 7. *αὐτὸ*] *διὰ πολιτῶν, καὶ μὴ διὰ ξένων ποιούμενοι τὰς βοηθείας.*

ibid. *ῥᾴστ*] Effectus, sive eventus industriæ.

— 8. *νῦν δὲ*] Quid non fieri debuisse.

— 9. *αὐτόματα*] *αὐτομάτως, ἀργύτων ὑμῶν, καὶ διονυσιαζόντων, ἐν ἀριστοφανείοις καταζώντων, καὶ χορεῖς· ἐμμιμήτων πρὸς τὴν ἡδυχωλῶν, καὶ τὸ τριώβολον*, ut Lucianus ait.

ibid. *ὑπόκαμεν*] Effectus, sive eventus cessationis.

— ult. *νυνὶ δὲ καιρὸς*] Consolatio. Iterum inculcat occasionem, atque amplificat felicitatem Atheniensium, quæ eo pertinet, ut ostendat vires eis non deesse, si voluntas non desit: neque præsentia solum, sed superiora etiam tempora laudat.

— ibid. *νυνὶ δὲ καιρὸς ἦκει, τίς; οὗτος ὁ*] Alii sic distinguunt, *ἦκει, τὶς οὗτος, ὁ*. Alii, *ἦκει τίς, οὗτος ὁ*. quæ haud scio an rectissima sit. Nescio enim quomodo hic interrogatio mihi asperior videtur. *τὸ τὶς* idem quod *οὐκ εἰκαταφρόνητος*.

P. 16. 1. *αὐτόματος*] Quasi dicat: Quanquam stultum atque improbum est votum vestrum, tamen idipsum factum est quod exspectastis. *αὐτόματα σχήσειν καλῶς*, et, *καιρὸς ἦκει αὐτόματος*, se mutuo respicient.

— ibid. *τῶν πρότερον*] Etiam supra monui, articulos cum adverbiis degenerare in nomina adjectiva. Est igitur *ὁ ἡ τὸ πρότερον*, idem quod *ὁ πρωτέρος, ἡ πρωτέρα, τὸ πρότερον*. Ac *τῶν πρότερον*, Ἑλληνιστὶ *μὲν τῶν πρωτέρων δὲ, συμφωνότερον*.

— 3. *καὶ ἴμειγε δοκεῖ*] Verecunde proponit, deorum benignitati habendam esse gratiam.

— ibid. *ἴμειγε δοκεῖ*] Sequitur verbum *ἔχειν*, non subintelligitur *ὡς*.

— ibid. *δίκαιος*] Ergo iniqui sunt, qui divina beneficia non agnoscunt, qui fortunam accusant.

— 4. *λογιστὴς*] Ergo non vivendum more pecudum: non minus accurate, vel magis potius ineunda ratio divinorum erga nos beneficiorum, quam pecuniæ.

— ibid. *ὑπαρχόντων*] Ab *ὑπάρχω*, cujus multi sunt et elegantes loquendi modi. *καταστὰς*, pro *καταστασθεὶς, γενόμενος*.

— 5. *καίπερ ἐχόντων*] Προκατάληψις. Occurri enim ei potuisset: Quid? Tu diis haberi gratiam jubes? tu urbis f..icitatem prædicas, post tot acceptas clades? in tanta perturbatione reipublicæ?

— 6. *ἂν ἔχειν αὐτοῖς χάριν, εἰκότως*] *ἔχειν εἰκότως* conjungi possunt. Sed si ante *εἰκότως* interpungatur, eaque vox absolute capiatur, *Δημοσθενικώτερον ἂν εἶναι δόξαι*.

— ibid. *τὸ μὲν γὰρ*] Ætiologia, constans translatione. removet enim culpam a diis, et confert in Atheniensium negligentiam.

— ibid. *τὸ — ἀπολωλεκέναι*] *Perdidisse*, id est, quod perdidimus. Sic commutata fere est Græcis et Latinis infinitivi ratio. Nam quod hi per infinitivum efferunt, illi per *ὅτι*, et contra, non semper, sed sæpe. Ab *ἀπόλλυμι*, vel *ἀπολέω, ἀπωλολέναι*, periisse: hoc passivæ, illud activæ significationis.

— ibid. *πολλὰ*] Ut Amphipolim, Potidæam, Halonnesum, Pæparethum, Cardiam (cujus quidem jactura gravissima est: *τῆς γὰρ καρδίας ἀπολωλυίας οὐδὲν ἔστιν ὄφελος, καὶ τὰ ῥώμης*), atque alia.

— 7. *τῆς ὑμετέρας ἀμελείας θείη*] *νομίσειεν εἶναι*. Verbum *θεῖναι* respicit nomen *λογιστής*. quasi dicat, in hac ratione ineunda calculos ponet ad socordiam nostram, ad divinam beneficentiam, &c.

— 8. *μήτε σφάλαι*] Ergo incommodorum dilatio est in bonis numeranda. Sic pius ille Hierosolymorum rex Ezechias, quum e vate cognovisset posteritatis excidium, quo haud dubie graviter angebatur: Sit pax, inquit, in diebus nostris: de cætero fiat, quod æquum et bonum Domino videbitur.

— ibid. *πεφυκέναι*] A *φαίνομαι*, præteritum medium. formandi rationem pete a Grammaticis.

— 9. *τούτων*] Scilicet, *ὧν ἀπωλολέκαμεν καὶ πεπόθαμεν*.

— ibid. *ἀντίῤῥοπον*] *depultricem horum, exæquantem hæc, quæ sit paris ponderis et momenti*, translatio a trutinis sumta.

— 10. *τῆς παρ' ἐκείνου*] Id est, *ἐκείνου*. supra *παρὰ τῶν θεῶν*, id est, *θεόθεν, divinitus*.

— 11. *ἀλλ' οἶμαι*] Iterum, postquam dixit quid fieri debeat, subjicit collationem, quid non fiat, aut non recte fiat. Omnino amplissimus hic est locus, et nunquam non dicendi copiam suppeditat. Nam et semper officium facere debebamus, et nunquam fere facimus.

— ibid. *οἶμαι*] Hoc verbum, ut et *δοκεῖ, φαίνεται, ὡς εἰπεῖς*, apud Græcos suum habet usum et elegantiam: ut et *γε, δὲ δὴ, τοι*, alia hujus generis. sed apud Latinos aliquando sine sententiæ detrimento, ut Ἑλληνικοὶ *ἰδιωτισμοὶ*, negligi, aliquando alia forma orationis posse inseri videntur.

— ibid. *παρόμοιόν ἐστι*] Apta similitudo. Nam et pecunia facillime consumitur, et rei bene gerendæ occasio paulo momento elabitur. Vide ut non sit simplex et quotidiana Demosthenis oratio, sed suis ornamentis in magna etiam brevitate et specie simplicitatis constet: ut collationibus contrariorum, occupationibus, similitudinibus, sententiis, exemplis illustretur. Potuisset enim sic dicere: Nos, cum agendæ essent Deo gratiæ, beneficiorum ejus sumus immemores.

— ibid. *παρόμοιον ὥσπερ, καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως*] Observanda est hæc ἀποδοσις. post *τὸν αὐτὸν τρόπον, ὅσπερ*.

— 12. *κτήσεως*] Non tam *possessionem* significat, quam *acquisitionem*.

— ibid. *ὅσα λάβῃ καὶ σώσῃ*] *καὶ, etiam. Si quam acceperit, eam etiam conservarit.*

— 13. *ἀναλώσας λάθῃ*] Ab *ἀναλίσκω*, vel *ἀναλόω*, et *λανθάνω*. *λανθάνω ἀναλίσκων*, vel *ἀναλίσκω λανθάνων*, *imprudens consumo non animadverto me consumere*. id quod

philosophis facillime accidit, tum quod pecuniæ non multum eis dari solet: tum quod idipsum quod datur, minus curant: tum quod fortunam non tam propitiam habent, quam animum liberalem. Sic λαθὲ βιώσας, vel βίωδι λανθάνων.

— 14. συνανάλωσε] *Una absumpsit*, pro absumit, ut in Isocrate annotavimus.

— ibid. τὸ μεμνῆσθαι τῇ τύχῃ τὴν χάριν] *memoriam accepti a fortuna beneficii.*

— 15. μὴ χρησάμενοι ὀρθῶς] Id quod fit vel socordia, vel stultitia. Unde etiam Germani dicunt, Multos a Deo salutari qui eum resalutare nesciant: id quod non aliud est, quam τοῖς καιροῖς καὶ τοῖς παρὰ τῶν θεῶν ὑπηγγιμένοις μὴ χρῆσθαι ὀρθῶς.

— ult. πρὸς γὰρ τὸ] Γνώμην: quæ non quid debeat fieri, sed quid vulgo fiat, indicat. ἔστι γὰρ τῆς γνώμης, τὸ μὲν ἐκ προλήψεως, τὸ δὲ ἐκ παρατηρήσεως. Sic Cicero: "Vulgus ex veritate pauca, ex opinione multa, judicat."

— ibid. τὸ ἐκβὰν] Ab ἐκβαίνει *evenit*. Sic Cicero: "Id consilium ita nobis probabatur, ut de eo homines ex eventu judicaturos videremus."

— ibid. ἕκαστον τῶν] Pro ἕκαστα τὰ προϋπάρξαντα, id est, καιροὶ, εὐκαιρίαι.

P. 17. 1. ὡς τὰ πολλὰ] *plerumque, fere*, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τὸ πλεῖστον.

— ibid. κρίνεται] Scilicet, a vulgo. Nam eruditi in causas rerum intuentur.

— ibid. διὸ καὶ σφόδρα] Conclusio in hanc sententiam: Quo superiori tempore negligentiores fuimus, eo nos nunc alacriores esse convenit.

— ibid. διὸ καὶ σφόδρα] καὶ hic est ἐπιτάσεως, ut cum dicunt καὶ μάλα.

— 2. ἵνα ταῦτ'] Ætiologia: Tum ut rem in integrum restituamus, tum ut infamiam aboleamus.

— ibid. ταῦτ'] τὰ ἠμελημένα, *correctis iis quæ neglexerimus*. nisi quis malit ταῦτα referre ad τὰ λοιπὰ, et ἐπανορθώσασθαι interpretari pro κατορθοῦν, *rite administrare*: in quo et ipso nihil sane est incommodi.

— 3. τὸν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἀδοξίαν] Scilicet γενομένην. apud Latinos certe, nisi dicas, *susceptum ob rem male gestam dedecus*, horridius fuerit.

— 4. εἰ δὲ προνοήσεσθε] Iterum confert officii cultum et neglectum, atque utriusque eventus: et in ipsam causæ arcem (ut Cicero loquitur) invadit: ostendendo, non tam Olynthiorum quam Atheniensium salutem agi.

— ibid. προνοήσεσθε] *projiciemus* (nam hoc verbo et Cæsar utitur), *deseremus, amittamus, destituemus, negligemus*, a προΐεμαι.

— ibid. προνοήσεσθε — καταστρέψεται] Non improbo hanc lectionem, sed malim subjunctivo per ω et η, προνοήσεσθε, καταστρέψηται. Suspecta enim mihi est inscitia et oscitantia librariorum, qui τὰ χαρακτηριστικὰ γράμματα modorum non observant, ο ε ει ου indicativi, ω αι optativi, ω η subjunctivi: qui certe modus hic requiritur, ὑποθετικῶς λεγομένου τούτου, ἀλλὰ μὴ ἀποφαντικῶς. Neque necesse est ad χρόνων ἐναλλαγὴν confugere.

— 6. τί τὸ κωλύσον ἔσται] Ἐμφατικώτερον, quam si dixisset, τί κωλύσει; τὸ κωλῦσον βαδίζειν, *prohibens, quod prohibeat ire, quo minus eat*.

— 7. ὅποι βούλεται] *quo vult*. κατ' εὐφημισμὸν, ne male ominetur, si dicat, eum etiam in Atticam ire et velle et posse.

— 8. ἆρά γε λογίζεταί τις] Narratio historica rerum Philippi gestarum, qua credibile facere studet, venturam esse Philippum in Atticam. id quod socordes Athenienses non prius credere potuerunt, quam ad Chæroneam victi sunt. non tamen id aperte dicit, sed ad diligentiam et negligentiam eum accommodat: quia non tam perterrefacere, quam expergefacere cives suos conatur, eorumque offensionem cavet.

— ibid. τίς ὑμῶν] Quasi dicat: Ita securi estis, ut nemo vestrum id consideret rare videatur; alioqui futuri essetis diligentiores et cautiores.

— 10. τὸ κατ' ἀρχάς] Διαιρῆτεον. Alii ὑφὲν scribunt τοπαραχρὰς, ut et ὑποσδιποτε, παραγνώμην, ὁντινοῦν, δηλονότι, τυπίστι, παραχρῆμα, τοπρῶτον, ἐξυπαρχῆς. Alii singulis voculis suos spiritus atque accentus tribuunt.

— ibid. λαζὼν, &c. εἶτα ἐνίβα] *cum cæpisset*, &c. *demum ingressus est in Thessaliam*.

— 12. Θετταλίας] Quasi dicat: Oppidis captis potentissimam nationem est aggressus, ut Isocrates in oratione de Pace his verbis declarat: Θετταλοὺς μιγίστους πλούτους παραλαζόντες, καὶ δύναμιν μεγίστην καὶ πλείστην ἔχοντες. Et paulo post: ὅτων, inquit, αὐτοῖς πλείω ἢ τρισχιλίων ἱππέων, καὶ πολλαστῶν ἀναριθμήτων.

— pen. φάνδ'] Scilicet, τἆλλα, vel, ταῦτα πάντα.

— ult. ἐκβαλὼν] Ut Terem et Cersobleptem, ut apparet ex Philippi literis.

— ibid. καταστήσας] Fuerunt etiam alii duo, ut ex Aristocratea oratione apparet, Ἀμάδοκος καὶ Βηρισάδης: quibus, an vero aliis, regna confirmarit, ego affirmare, propter historiæ ignorationem, non possum. Sitalci tamen regnum confirmasse videtur.

P. 18. 1. ἠσθένησε] ἐνόσησε. Meminit et in Philippicis: τίθνηκεν ὁ Φίλιππος; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἀσθενεῖ. τί δ' ὑμῖν διαφέρει; τὸ ἀσθενεῖν, ἀντὶ τοῦ, ἠττῆσθαι τῇ μέχρι τῆς πρὸς Ὀνόμαρχον: videtur et verbo et sententiæ alienum. Est et βαῖσαι aliud, quam ἅπασαν τὴν δύναμιν ἀναλαβεῖν, id est, *omnes suas copias educere*.

— ibid. *ῥαίσας*] *ubi cœpit habere melius, levato morbo, ῥαίζω* trisyllabum fit a *ῥάων. ῥαίζω* dissyllabum, *lacero.* λυκορράστοι κύνες, in Euripidis epitaphio.

— 2. *ῥᾳθυμεῖν*] *ῥᾳθυμία*, quasi *ῥᾴδιος θυμὸς, facilitas animi, omissior animus*, non satis acer et intentus, atque ad voluptatem pronior.

— ibid. *ἐπεχείρησε*] *manus attulit, aggressus est.*

— ult. Ἰλλυριοὺς] Illyris Italiam, Germaniam, et Macedoniam attingit.

— ibid. Παίονας] Pæonia: Justino Macedoniæ pars est. non multum abludit a Pannoniæ nomine. Zonaras, οἱ Παννόνιοι, inquit, τέμνονται μὲν πρὸς τῇ Δαλματίᾳ, παρ' αὐτὸν δὲ τὸν Ἴστρον, ἀπὸ Νωρίκου μέχρι τῆς ἐν Εὐρώπῃ Μυσίας, etc. πρὸς δὲ τῇ Ῥοδόπῃ καὶ πρὸς αὐτῇ τῇ Μακεδονίᾳ τὸ τῶν Γαιήνων ἔθνος ἐστί.

— ibid. Ἀρύμβαν] Alii Ἀρίββαν, ut Pausanias, non per *μ*, sed per duo *ββ*. Scribunt nonnulli υ, ut parum a *μ* distet. fuit patruus, θεῖος πατρὸς Olympiadis, uxoris Philippi, Epiri princeps. Plutarchus Ἀρίζαν uno ζ scribit, ejque tribuit filium Æacidem, nepotem Pyrrhum, Fratrem Arymbæ fuit Neoptolemus Olympiadis pater.

P. 19. 1. ὅπῃ τίς ἂν εἴποι] *Quo quis dicat*, id est, Et quo non?

— ibid. τί οὖν τις ἂν εἴποι] Ἀνθυποφορά. Conciliat autem hæc interrogatio, et orationi varietatem, quæ ad cavendum auditoris fastidium aptissima est, et ætiologiæ aditum præbet commodiorem.

— 2. γνῶτε — ὡς ἀλυσιτελὴς, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην] Ejusdem verbi diversa constructio. φιλοπραγμοσύνη, *animus alacer, inquietus, strenuus, qui delectatur gerendis rebus.* πολυπραγμοσύνη, tametsi multas occupationes significare videatur, tamen in vitio plerumque ponitur, ut Latinis *curiositas* et *importunitas.*

— 5. ᾗ συζῇ] *Cum qua vivit*, id est, quæ individua ejus comes est, in qua omne suum studium et ætatem consumpsit. συμβιῶναι idem valet quod συζῆν, ut in oratione de Corona: ἐγὼ μὲν δὴ ταύτην συμβιβάσαι τύχῃ.

— ibid. ὑφ' ἧς] Argumentum a natura Philippi, naturam autem ejus ex actionibus conjicit: ac statim e natura et actionibus tam Philippi quam Atheniensium, colligit eventum: ac vaticinatur id, quod, quanquam sero, tandem tamen accidit sub Antipatro, Alexandri Magni successore.

— ibid. ὑφ' ἧς —] *Præ qua non sit, ut contentus rebus gestis, otium agat*, id est, quæ eum quiescere non patietur, ἀγαπᾶν καὶ στέργειν cum dativo, *acquiescere, æqui bonique facere*: alias *amare* significant.

— 7. σχήσει] Ab ἴσχω, vel σχίω.

— ibid. τῶν ὑπαρχόντων] τῶν ἤδη πραγμένων, τῆς δόξης τε καὶ δυνάμεως.

— ult. ἐῤῥωμένως] Ut ἀνειμένως, ἐντεταμένως, adverbium e participio: quod comparatur, ἐῤῥωμένος, ἐῤῥωμενέστερος, ἐῤῥωμενέστατος. unde formatio adverbii non obscura est.

— ibid. σκοπεῖτε] Ἐπιτροπή. Primum auditoribus judicium permittit: post ipse pronunciat aperte, id quod hactenus recte dixit.

— ibid. σκοπεῖσθε εἰς τί ποτ' ἐλπὶς (scilicet ἐστὶ, vel εἶη) ταῦτα τελευτῆσαι] *in quid tandem hæc finitura esse, spes sit.* Verbum τελευτῶ absolute ponitur, ut et apud Plutarchum in Conviviis, διαγωγή ἐστιν ἐν οἴνῳ τὸ συμπόσιον, εἰς φιλίαν ὑπὸ χάριτος τελευτῶσα. Idem in Theseo: τῆς μὲν Ἑλένης ἁρπαγὴν, πολέμου μὲν ἐκπυλῶσαι τὴν Ἀττικὴν, αὐτῷ δ' εἰς φυγὴν καὶ ὄλεθρον τελευτῆσαι.

P. 20. 2. τὸν ἐκεῖθεν] *bellum illic gestum.* ἐκεῖθεν, *illinc*, ὁ ἐκεῖθεν πόλεμος. Nos nullum tale adjectivum possumus fingere. ἔξοντα, pro ἕξειν. Sæpe Græci accusativis participiorum utuntur, ubi Latini infinitivis: in iis maxime verbis, quæ Moschopulus, τὰ γνωριστικὰ, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ὄψεως appellat, ut, οἶδα, εἰρίσκω, ὁρῶ, etc.

— 3. ἀλλὰ μὲν εἰ τοῦτο] Ostendit, Philippum Olyntho capta invasurum Atticam: nunc eam calamitatem, verecunde tamen, cauteque amplificat.

— 4. μὴ τὸν αὐτὸν] Similitudo.

— ibid. τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ] Possit etiam legi ὅπερ.

— ibid, οἱ δανιζόμενοι] *qui mutuum sumunt*: οἱ δανίζοντες, *qui dant mutuum.*

— pen. ἐπὶ τόκοις μεγάλοις] Varia fuisse usurarum genera, ex forensibus Demosthenis orationibus apparet, de quibus ibi agetur commodius.

— ult. τῶν ἀρχαίων ἀπίστησαν] *domo profugiunt.* Suidas, ἀρχαῖα τὰ πεφάλαια τῶν τόκων, interpretatur. Sed Ulpianus τῶν ἀρχαίων exponit τῶν ἐνεχύρων, *pignoribus cedunt.* quod genus sunt ædes, prædia, vestes, etc. pro ἀπίστησαν alibi usurpat, ἐξίστησαν. οἱ δ', inquit, ἐπειδὰν διαλύσιν ἐδίνησαν ὧς ὤφειλον, ἐξίστησαν ἀπάντων τῶν ὄντων. Item Aristophanes πφίλας. Ἰὼ κλαίετ' ἀβολοστάται αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα καὶ τόκοι τόκων· οὐδὲν γὰρ ἂν μὲ φλαῦρον ἐργάσαισθ' ἔτι. Budæus τἀρχαῖα τὰ πατρῷα exponit.

P. 21. 1. ἐπὶ πολλῷ] Scilicet, τόκῳ, βλάβει.

— ibid. καὶ ἄπαντα] Elegans antitheton.

— 2. πολλὰ καὶ χαλεπὰ] *Multa difficilia.* τὸ et non incommode omittitur. Quæ autem sunt illa? tributum conferre, opem ferre periolitantibus, ipsos militare, excubias agere, stare in acie, vel vincere vel occumbere, in perpetuo esse metu de pa-

triæ servitute et excidio.

— ibid. ἂν οὐκ ἠβουλόμεθα] Ἐκείνων ἄ. genitivus partitive positus. ἠβουλόμεθα pro ἐβουλόμεθα, Ἀττικῶς. Verba sic ordinanda sunt: δίδοικα, etc. μὴ ἔλθωμεν ὕστερον εἰς ἀνάγκην ποιεῖν πολλὰ καὶ χαλεπὰ ἂν οὐκ ἠβουλόμεθα.

— ibid. ἠβουλόμεθα] Scilicet, μὴχρι τοῦδε, *quæ hactenus facere noluimus.* non est, ἂν οὐκ ἂν βουλοίμεθα, *quæ nollemus.* quanquam eodem fere sententia recidit.

— 4. ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ] Id est, τῇ Ἀττικῇ, τῶν, scilicet, ὄντων, vel κτημάτων, est ἐκτέχνασις. Quasi dicat, de aris et focis.

— 4. τὸ μὲν οὖν] Προκατάληψις, sumpta a discrimine reprehensionis, et proprio consilii.

— 7. ἐγὼ δέ] Novo quasi exordio captat benevolentiam auditorum, cum modesta reprehensione iniquitatis eorum, seu conquestione potius, et sui ergo rempublicam studii commendatione.

— 9. αἰτίους — ὑστάτους] ὑστάτους, in Aldino codice oscitantia librarii omissum puto. Nam sententiæ non incommodat, et in προοιμίοις δημηγορικοῖς eodem modo usurpatur. Cæsar in Catilinaria: "Plerique mortales (inquit) postrema meminere." Vulgus proxima quæque meminit, cætera oblivisciturr: cujus ingenium in oratione Falsæ Legationis egregie describitur. In hanc sententiam etiam secunda Philippica: ὁρῶ γάρ, inquit, ὡς τὰ πολλὰ ἐνίους, οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς ὑπὸ χεῖρα μάλιστα τὴν ὀργὴν ἀφιέντας.

— ibid. εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιεῖσθε] Id est, τοῖς εἰπομένοις ὀργίζεσθε.

— 10. κατὰ γνώμην] *ex sententia, ita ut volebatis.* subintelligitur, τὴν ὑμετέραν. contrarium hujus, παρὰ γνώμην.

— 11. ἰδίαν] *propriam,* id est, suam, vel meam potius, τὴν ἐμαυτοῦ. Sequitur enim primæ personæ verbum ἡγοῦμαι: *privatam, privatæ securitatis ratione habita, privati periculi metu.* Sic etiam οἰκεῖος sæpe usurpatur.

— ibid. ὑποστειλασθαι] *dissimulare.* μηδὲν ὑποστειλάμενον εἰπεῖν, *aperte dicere,* ab ὑποστέλλομαι.

— 12. φημὶ δὲ δι' ἧς] Repetitio propositionis, et declaratio. Supra enim in hoc loco, ἔστι δὲ τάγ' ἐμοὶ δοκοῦντα, censuit opem ferendam esse Olynthiis: nunc, quo pacto id fieri debeat, ostendit, καὶ τὸν τρόπον τῆς ξυνθείας εἰσηγεῖται, ἐστὶ δ' οὗτος τοῦ δυνατοῦ κεφαλαίου.

— ibid. δι' ἧς] Ulpianus putat, Demosthenem iniquum postulare, ut æquum ferat. et fortasse accommodat se ambitioni Atheniensium, τῶν ἐν τοῖς ψηφίσμασι τὰ μέγιστα αἰρουμένων, ut in Philip. ait. Sed nostra nihil interest divinare, nec incerta pro certis habenda sunt.

— ibid. δι' ἧς ξυνθετέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν] Gemini dativi eidem additi adverbio, ξυνθετέον ὑμῖν τοῖς πράγμασι, id est, ὑμᾶς δεῖ ξυνθεῖναι τοῖς πράγμασι.

— ibid. δι' ἧς] ἐν δυοῖν τόποιν.

— 13. τὰς πόλεις] δέον καὶ τριάκοντα τοῦ Χαλκιδικοῦ γένους.

— 15. κακῶς ποιεῖν τὴν χώραν] male facere regioni, *infestare, vastari, populari.*

— antep. ὑπομένας τοῦτο] Quis vero rex ita sit immanis, ut alienæ ditionis cupiditate, vastari suum pateretur? Pericle tamen auctore hoc fecerunt Athenienses, ut Atticam ab Archidamo vastari paterentur, et ipsi interim classe missa Peloponnesum infestarent, itaque Lacedæmonios domum revocarent. Thucydides lib. 2.

— pen. παραστήσονται] *coget ad deditionem.*

— ibid. οἰκείαν] Scilicet, χώραν, id est, Μακεδονίαν.

P. 22. 1. προκαθεδεῖται] Futurum secundum medium, a προσκαθίζομαι, *in re gerendas incumbet.*

— 2. τοῖς πράγμασι] τῇ πολιορκίᾳ καὶ τῷ πολέμῳ, ducet bellum. De his enim rebus loquitur.

— ibid. τὴν πολιορκουμένων] Ἐμφατικῶς. obsidionis mora intolerabilis. Troja decimo, Numantia tertio demum et decimo anno, expugnata est. Sed rara hæc sunt exempla, nostro præsertim seculo, quo mœnia magis ad ostentationem, quam ad defensionem comparata esse videri possunt.

— 3. δεῖ δὲ] Conclusio.

— ibid. πολλὴν καὶ διχῇ] *Bifariam,* id est, διπλῆν, vel διττὴν, *gemina esse auxilia.*

— 4. καὶ περὶ μὲν] Hactenus tractata est voluntas, cur Athenienses strenue juvare debeant Olynthios: nunc transit ad alteram partem, facultatem.

— 5. περὶ δὲ χρημάτων πόρου] *De pecuniæ autem commeatu.* Sic etiam Cicero sæpe loquitur, id est, quod attinet ad parandæ pecuniæ rationem.

— ibid. ἔστιν ὃ ἀνδρες] Cum asseverantione et amplificatione proponit, Satis esse pecuniæ.

— ibid. ἔστιν — ἔστιν] Ἐμφατικὴ repetitio.

— 6. οὐδενὶ τῶν ἄλλων] Ὑπερβολή. Non plus quam Philippo, non plus quam regi Persarum. Sed respexit ad Græcos quorum opes fuerunt tenues.

— 7. οὗτος ὡς βούλεσθε] Ὑποσιώπησις. Nolnit enim dicere, ἐν ταῖς θυμίαις καὶ ταῖς ἑορταῖς.

— ibid. εἰ μὲν οὖν] Ὑποθετικὸν δίκωλον.

— 8. ταῦτ' ἀποδόσεται] τὰ διαφερὰ, ὥσπερ χρέος ὀφειλόμενον.

— ibid. ἀποδόσεται] Pecunia reddenda est, ergo non est vestra.

— 9. οὐδενὸς — προσδεῖ] Id est, δεῖ πρὸς

ὑπὲρ ὑμῶν· αὐτάρκη ἐστὶ τὰ προσοδευόμενα ἡμῖν ἀπὸ τῶν χρημάτων.

— ibid. μᾶλλον δὲ πανταχοῦ] Correctio et emendatio. Malo autem δὲ πανταχοῦ legere, quam δ' ἁπανταχοῦ: ut et supra, ἀναστάσεως, quam ἀνταναστάσεως.

— pen. τί οὖν, ἄν τις εἴπῃ] Ἀνθυποφορὰ, cui respondet distinctionis verborum, γράφω et ἡγοῦμαι δεῖν.

— ibid. τί οὖν] Sic ordina verba: εἶπον τις ἂν, τί οὖν; σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά; Sicut dicit Cicero, "Quid? Quid ergo?"

— ibid. σὺ γράφεις] γράφειν, scribere, decernere, decretum facere, ferre legem.

— ult. ἀλλ' ἡγοῦμαι] Scilicet γράφω, ἀλλ' ἡγοῦμαι. Argutia sententiæ sita est in verbis γράφειν, quod capitale erat: et ἡγεῖσθαι, quod etsi odiosum, periculi tamen expers. Nec enim cogitationis pœna cuiquam, ut jurisconsulti dicunt, patienda est.

P. 23. 1. ταῦτ' εἶναι] Si igitur jam ante sunt militantium, quid opus est novo decreto? sed hoc negabat plebs Atheniensis. Potest etiam repeti verbum δεῖν, ut sit sententia: ἡγοῦμαι δεῖν ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά.

— 2. καὶ μᾶλλον — εἶναι] Hæc sententia in tertia Olynthiaca repetitur, et clarius explicatur: τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, etc. τάξιν ποιήσας. Exstat hujus argumenti tota oratio περὶ συντάξεως, ubi de hoc vocabulo plura dicturi sumus.

— ibid. σύνταξιν εἶναι, etc. ὑμεῖς δέ] Iterum confert, τὸ δέον καὶ τὸ γινόμενον.

— 3. οὕτω πως ἅπαν πραγμάτων] ἅπαν τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα. μηδὲν ποιοῦντες τῶν δεόντων. otiosi, nihil administrantes et gerentes. Quis istuc nollet? sic certe in tutis pacatæque vitam vivitur.

— 4. ἔστι δὲ λοιπὸν] Eventum ignavis ostendit: et tacite monet, ut alienam pecuniam non accipere, quam suam amittere, malint.

— 5. πολλῶν] Scilicet χρημάτων. Recolligit Plutarchus Crobyli dictum: ὅτι ὁ πόλεμος τεταγμένα οὐ συντίθεται. bellum descriptis non pacti. et Thucydides: ὅτι ὁ πόλεμος ἔστιν ἃ ἐν βραχεῖ προχωρεῖ, id est, incertos esse belli eventus, vel, ut Livius loquitur, "eventus nusquam minus respondere quam in bellis."

— 6. δεῖ δὲ χρημάτων] Πάντα ἀπροφάσιστα, cui qui fidem non habet, is abeat in forum rerum venalium sine pecunia: imo in curiam etiam, et ecclesiam.

— ibid. δεῖ δὲ χρημάτων] Scilicet, εἰς τὸν πόλεμον. quandoquidem in pace etiam. Eget autem pecunia frugalissimus quisque minime, luxuriosissimus maxime. Ita enim fit, at canit Ovidius:

"Quærere ut absumant, absumpta requirere certent,
Sic ipsæ vitiis sunt alimenta vices."

Nemo tamen, ut nunc vivitur, sine pecunia commode potest vivere.

— 7. τῶν δέοντων] Scilicet, τῷ πολέμῳ. Referendæ sunt enim pleræque sententiæ ad id negotium, cui adhibentur.

— ibid. λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους] His verbis et arrogantiam vitat, et Atheniensium facultatem auget.

— 8. καὶ ἴσως ἐστὶ] Iterum admonet occasionis.

— 10. ἄξιον δὲ ἐνθυμηθῆναι] Ostendit, pecuniam non deesse Atheniensibus. Sed id nondum satis est ad animos eorum confirmandos, quos potentia Macedonis solicitat. Eam igitur et ipsam nunc convellere et labefactare conatur: idque iis rationibus, quas ordine videbimus.

— ibid. ἄξιον] dignum, id est, operæ pretium. ἐνθυμητέον, ἐνθυμεῖσθαι χρή.

— ibid. ἐνθυμηθῆναι] cogitationem suscipere.

— ibid. τὰ πράγματα] Sic ordinabis: ἐν ᾧ (scilicet τόπῳ) τὰ πράγματα τὰ Φιλίππου, καθέστηκε νυνὶ. quo in loco sint res Philippi, qui sit status ejus.

— pen. οὔτε γὰρ ὡς δοκεῖ] Primum inficiatione proponit, Philippum non esse revera potentem, aut hoc tempore fortunatum, sed falso putari talem ab imperitis. Deinde remotione partium idipsum comprobat.

— ibid. οὐδὲ γὰρ] Verba sic ordinabis: τὰ πράγματα αὐτοῦ οὐκ εὐτυχοῦς (scilicet ἔχει) (ὡς δοκεῖ, καὶ φασιὶ τις ἄν, μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς) οὐδὲ (οὕτως, scilicet ἔχει) ὡς ἂν ἔχοι κάλλιστα. res ejus non decenter (ut videtur, et dicere queat is qui non accurate inspexerit) neque ita se habent, ut haberent, si essent præclarissimæ. Potuisset brevius dicere: τὰ πράγματα αὐτοῦ οὔτ' εὐτυχεῖς, οὔτε κάλλιστ' ἔχει, ὡς δοκεῖ, etc. status rerum ejus non est pulcherrimus: ut Cicero dicit, "In senatu pulcherrime cum staremus."

P. 24. 1. οὐτ' ἂν ἐξήνεγκεν] I. Olynthiorum rebellio inopinata.

— ibid. ἐξήνεγκεν] ab ἐκφέρω.

— 2. τοῦτον] τὸν Ὀλυνθιακόν.

— ibid. πολεμεῖν αὐτὸν] Scilicet τὸν πόλεμον. notus Atticismus.

— ibid. ᾠήθη] ab οἶμαι.

— 3. ὡς ἐπιὸν] tanquam vel statim aggressus, id est, Tum cum bellum susciperet, sperabat se primo impetu confecturum esse omnia: quæ spes eum fefellit. Hoc igitur quia præter spem evenit, etc. Possunt etiam (quandoquidem aliquanto coactius) verba sic ordinari: ἀλλ' ἤλπιζεν ἀναιρήσεσθαι πάντα τὰ πράγματα, ὡς τότε, ἰόντα. sperabat omnia se negotia confecturum esse, ut tunc (scilicet, quum Amphipolim, Pydnam, Potidæam, etc. cepit), primo impetu: vel, quum primum invasisset, speravit fore ut Olynthii statim

sese dederent. Quod Lucianus in laudatione Demosthenis sub Antipatri persona dicit, κώλυμά τι καὶ πρόβολος ὑμῖν ὁ ἄνθρωπός ἐστι, μὴ πάντ' ἔχειν ἐξ ἐπιδρομῆς: idem est.

— 4. κἄτα] καὶ εἶτα. διέψευσται, a διαψεύδομαι.

— 5. παρὰ γνώμην] *præter exspectationem, aliter quam voluit.* Supra κατὰ γνώμην, est hujus contrarium.

— 6. εἶτα τὰ τῶν Θετταλῶν] II. Perfidia Thessalorum. Diodorus lib. 11. fol. 283. de pugna ad Tanagram, τῶν μὲν Θετταλῶν μεταβαλόντων ἐν τῇ μάχῃ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους.

— ibid. τὰ τῶν Θετταλῶν] Ulpianus hic argutias quærit. sed ut dicimus, τὰ τῆς δικαιοσύνης, pro *justitia*: sic etiam τὰ τῶν Θεσσαλῶν, dici puto pro *Thessalis*.

— ibid. ταῦτα γὰρ] Id est, οὗτοι οἱ Θεσσαλοί.

— 9. εἰσὶν ἐψηφισμένοι] Id est, ἐψηφίσαντο.

— 10. τειχίζειν] ὀχυροῦσαι, φρουρίον ἐνοικοδομεῖν.

— ibid. τοὺς λιμένας] τὰς προσόδους τῶν λιμένων.

— pen. τὰς ἀγορὰς] τὰ τέλη τῶν ἐμπορίων.

— ibid. τὰ κοινὰ] τὸ κοινὸν, *Respublica*, quanquam et Cicero *commune* hoc modo dixit, ut et τὸ κωμικὸν καὶ τὸ τραγικὸν, Comicum et Tragicum, dare satis.

— ult. δέοι] Latinis hic utendum esset infinitivo δεῖν.

— ibid. διοικεῖν] *administrare, sustentare.* P. 25. 2. εἰς στενὸν κομιδῇ καταστήσεται αὐτῷ] *in admodum arctum redigentur.* Sicut Comicus: "Nunc meæ in arctum coguntur copiæ."

— ibid. τὰ τῆς τροφῆς τῶν ξένων] Id est, ἡ τροφὴ τῶν ξένων.

— 4. τούτους ἅπαντας] Scilicet τοὺς ὑπὸ φιλίππου ὄντας καὶ δεδουλωμένους.

— ibid. αὐτονόμους] Sic ordina: ἦδιον ἂν εἶναι αὐτονόμους καὶ ἐλευθέρους. Neque enim puto multum inter αὐτονομίαν καὶ ἐλευθερίαν interesse. Pœnibus imperabat Philippus. Non igitur ii suis, sed regis legibus vivebant. Erant enim ejus mandata leges, sicut vere dicit Isocrates: pag. 11. v. 50. ἰσχυρότατον εἶναι νόμον τὸν τρόπον τῶν βασιλέων. Jam si ab alienis mandatis pendebant, non erant liberi (habebant enim dominum) si non liberi, ergo servi: quod verbum statim sequitur. Sic ὁ μὴ αὐτόνομος ὤν, οὐκ ἔστιν ἐλεύθερος· ὁ μὴ ἐλεύθερος δοῦλος. quod de iis duntaxat intelligendum est, qui non legi, sed regi sive tyranno parent. Alioqui veniemus in Euripideam disputationem, et Stoice concludemus, neminem prorsus esse liberum, cui ullus vel homo vel affectus dominetur. Quod equidem parum abest quin verum esse confitear.

— 6. ἀνθεῖς] Ut homines bellicosi, et hostes vincere soliti. Magis autem dolent insueta mala: et, ut Virgilius ait, "Quondam etiam victis redit in præcordia virtus." Sed ii qui virtute carent, rectissime faciunt, si æquis animis ferant servitutem. Sic quoniam leve fit, quod bene fertur onus.

— ibid. καταλούειν] Ἐμφατικῶς. quasi dicat, πάνθ' ὑπαρτεῖν καὶ τὰ δίκαια, καὶ τὰ ἀνάντια. *mutem ei geresse in rebus omnibus, sive justis, sive injustis.* Id quod Creon apud Sophoclem τυραννικῶς a civibus postulat.

— ibid. ἄνθρωπος] Id est, ὁ φίλιππος ἐστὶν ὑβριστής. sic malo, quam ὁ φίλιππός ἐστιν ἄνδρωπος ὑβριστης. articulus ὁ et verbum ἐστὶν omissa, turbant rudiores.

— ibid. ὑβριστὴς] ὑπερήφανος, ἄδικος, τύραννος. cujus cantilena est:

"Sic volo sic jubeo, sit pro ratione voluntas."

— 7. ὡς φασι] Cautus est Demosthenes, ac vanitatis opinionem cavet, in vituperando Philippo: cui laus humanitatis, sive verax, sive pro re nata simulatæ, tribuebatur.

— ibid. καὶ μὰ Δί'] Προκατάληψις.

— ibid. οὐδὲν] Pro οὐκ. sed illud majorem habet ἔμφασιν.

— ibid. τὸ γὰρ εὖ πράττειν] Refutatio ejus quod objici poterat, Philippum esse humanum, et justum: sumitur ab adjunctis. Comitatur enim felicitatem insitatam plerumque insolentia, insolentiam odium, odium defectio novarumque rerum studium sequitur.

— ibid. τὸ εὖ πράττειν] ἡ εὐπραξία, ἡ εὐτυχία.

— 8. παρὰ τὴν ἀξίαν] Ἀξιος, α, ον, *dignus, a, um.* ἡ ἀξία, substantive, *dignitas, pretium, meritum.* κατ' ἀξίαν, id est, ἀξίως, *pro dignitate,* ὑπὲρ τὴν ἀξίαν, *supra dignitatem,* παρ' ἀξίαν, *contra dignitatem.* Significat igitur, Philippum ob improbitatem indignum esse tantis successibus. Ita β. Ὀλυνθ. οἱ παρὰ τὴν ἀξίαν αὐτῶν δεδουλωμένοι Θεσσαλοί. Quos, cum hic perfidos vocet, ibi tamen Philippo anteponit. Atque hæc vulgaris expositio vocabuli est: sed mihi nescio quomodo interdum non tam *dignitatem,* quam aliquid, quod modum et consuetudinem excedit, significare videtur. ut, τὸ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν, sit *immodica et inusitata felicitas,* παράλογος εὐτυχία, quam ipse etiam Philippus apud Lucianum sibi tribuit, his verbis: τῇ παραδόξῳ ῥοπῇ τῆς τύχης τῇ πολλὰ συλλάβοις ὑμῖν συπεργασμένῃ κεκρατήκαμεν. Pausanias item in Messeniacis: διὰ δὲ τὸν ναυφύτην οὐ χαλεπῶς ἀποφεύγοντα τῶν Μεσσηνίων, ἀπορία τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ ἀπ' αὐτῆς ἤδη

καὶ ἐχρὴ γίνεται, πτοήσασι δέ πως οἱ ἄνθρωποι μάλιστ' ἴσχυν ἀκρατῶς πρὸς τὰ παρ' ἀξίαν. hoc est (ut ego quidem interpretor: qui volet, transferat aliter), *cum autem Messenii, ut homines expediti, haud difficulter refugerent: æstuare Lacedæmonii, atque ex eo jam etiam irasci cœperunt. Natura enim ita fert, ut ea maxime commoveant homines, quæ ab usitata ratione recedunt.* Indignum scilicet facinus judicabant Lacones, se a fugitivis Messeniis ita vexari, ut Antonius a Parthis: quos in stataria pugna facile confecissent.

— ibid. ἀφορμὴ] *occasio, initium, ansa.* μεταφορικῶς. interdum ὑπόθεσις, id est, *sors mensæ argentariorum.*

— ibid. τοῦ κακῶς φρονεῖν] *desipiendi.* τὸ ἰῶ φρονεῖν, *supere.* Num φρονεῖν verbum est mediæ significationis, declarans quamcunque mentis et voluntatis affectionem. unde μέγα φρονεῖν, *superbire, fretum esse aliqua re.*

— ibid. τοῖς ἀνοήτοις] *incogitantibus, minus attentis.* Nam οἱ μωροὶ perpetuo κακῶς φρονοῦσι. Potest autem interdum etiam vir prudens vel ex incogitantia, vel perturbatione animi aliqua præpeditus, κακῶς φρονεῖν, præsertim in rebus secundis. Unde poeta: "Difficile est (inquit) æqua commoda mente pati." Declaratur autem hæc sententia in Areopagitici Isocratis exordio: et Cicero primo de officiis sapienter præcipit, prospera fortuna quo pacto sit ferenda. Eusebius ἐν τῷ συλλόγῳ· ὁ ἄφθονος πλοῦτος ἱμαντώδιον πρὸς τὸ καλῶς φρονεῖν ὑπάρχει. et Æschylus: ἢ βαρὺ φέρμ' ἄνθρωπος εὐτυχῶν ἄφρων.

— 9. διόπερ πολλάκις] Conclusio. Ergo verisimile est, Philippum non tam facile retenturum esse potentiam, quam paravit: sed aut deceptus est, aut decepit Demosthenes. Aut enim manserunt hi omnes, aut vi certe retenti sunt in fide, atque in officio.

— ibid. διόπερ πολλάκις] His verbis innuit, Philippum socios amisurum esse. τὸ φυλάξαι τοῦ κτήσασθαι, pro τὸ φυλάττειν τοῦ κτᾶσθαι. ἀφίστοτο loco ἀνιστάτων. In oratione περὶ συμμοριῶν· τὸν ἀγῶνα τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ῥᾴδιον ἂν συμβάντα, pro συμβησόμενον ponit, ut infra ζημιωθῆναι pro ζημιωθήσεσθαι.

— 10. δεῖ τοίνυν ὑμᾶς] Loco facultatis absoluto, in quo et Atheniensibus belli nervos pecuniam non deesse, et Philippi res non in optimo esse loco, probare contendit: ad exhortationem accedit, id quod usitate fit. Ut enim in ædificando, fundamenta primum jaciuntur, ac tum demum parietes, tectum et ornatus adduntur: sic etiam in suadendo primum docenda res, et confirmanda est, post ad exhortationem veniendum.

— pen. τὴν ἀκαιρίαν, τὴν ἐκείνου] τοῦ Φιλίππου. Quæ autem est illa ἀκαιρία? Bellum Olynthiorum, Thessalorum perfidia, Barbari studentes novis rebus, quorum fidem lubricam etiam Alexander initio regni est expertus. Vide Arrianum libro 1.

— ibid. καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας] Sic Plancus ad Ciceronem: "interim maximam hic solicitudinem curamque sustineo: ne, inter aliena vitia, hæ gentes (Gallia citerior et ulterior) nostra mala suam putent occasionem."

— ult. συπάρασθαι] Iterum distributione utitur.

— ibid. συπάρασθαι] A συναίρομαι, *adjuto.* Proposito σὺν fere perpetuo etiam in compositione dativum postulat, cui sæpe accedit accusativus: ut συμβουλεύσω σὺ τὰ δέοντα. Potest igitur hic etiam dativus τῷ καιρῷ, vel τῇ τύχῃ (ut Ulpianus monet), vel τοῖς Ὀλυνθίοις, subintelligi.

P. 26. 1. προσθευομένους] τῷ προσζεύσεσθαι.

— ibid. ἐφ' ἃ] Scilicet χωρία, pro, ἐφ' οἷς τῶν Ἑλλήνων δεῖ.

— 2. καὶ παροξύνοντας] τῷ παροξύνειν.

— ibid. λογιζομένους] καὶ λογίζεσθαι.

— ibid. λογιζομένους] Ab exemplo hostis Philippi, quo et terrorem eis incutit, et odium in eum atque indignationem inflammat.

— 4. τῇ χώρᾳ] τῇ Ἀττικῇ, τῇ ὑμετέρᾳ, *si vester ager bello infestaretur.* Est declaratio ejus quod præcessit. Quæ optatior Philippo dari contra Athenienses possit occasio? Si, ut ille nunc in Macedoniæ vicina Thraciæ Olynthiaco bello vexabitur: sic in Atticæ finibus hostilis esset exercitus.

— ibid. λογιζομένους — πῶς ἂν οἴεσθε] Hæc male cohærent. Dicendum enim fuisset, λογιζομένους πῶς ἂν ἐντίμως ἐφ' ἡμᾶς ἔλθοι. sed Demosthenes αὐτὸν οἴεσθε ex affectu interposuit. Affectus autem leges grammaticæ non minus negligunt, quam reipub.

— 5. εἶτα] *postea, deinde, demum.* sæpe *et* ut Virgil: "Et dubitamus adhuc factis acquirere famam? εἶτ' οὐκοῦμεν ἵπποι διὰ καλῶν ἔργων δόξαν κτήσασθαι;

— ibid. ἃ πάσχετε ταῦτα] Usitate apud Græcos, nec apud Ciceronem raro, prius relativum antecedente ponitur, ut in Epistola ad Curionem: "Exspectationem tu una re facillime vinces, si hoc statueris; quarum laudum gloriam adamaris, quibus artibus eæ laudes comparantur, in iis esse elaborandum." Naturalis enim ordo talis esset: In iis artibus esse elaborandum, quibus eæ laudes parantur, quarum gloriam adamaris.

— 6. τολμήσετε] Quia præcessit αἰσχύνεσθαι, utrumque indicativi modi. Sed quia πάσχετε supra scriptum est possit

et hic τολμήσαιτε καὶ αἰσχύνησθε legi.

— 8. ἔτι γάρ] Amplificatio per collationem. Primum autem affirmat, omnino esse bellum cum Philippo gerendum; idque sic probat, quod Philippus et cupiat impressionem facere in Atticam, et eam nemo, nisi ipsi Athenienses, prohibere aut possit, aut velit. Deinde ostendit, quanto præstabilius sit, foris quam domi bellum gerere.

— 10. ἐὰν τὰ τῶν Ὀλυνθίων ἀντίσχῃ] ἐὰν οἱ Ὀλύνθιοι μὴ ἡττηθῶσι, μὴ ἁπαλλοτριωθῶσι.

— 11. τὴν ἐκείνου — τὴν ὑπάρχουσαν] Id est, πατρώαν χώραν, τὴν Μακεδονίαν, ἣν νῦν ἔχει. quasi dicat: Adeo non licebit Philippo Atticam invadere, ut de Macedonia ipsa, regno patrio, sit venturus in periculum. ὑπάρχουσα χώρα Philippi, est Macedonia, cæteraque quas subegerat: μέλλουσαι, Olynthus et Athenæ, si rem bene gessisset.

— 12. καὶ τὴν οὐσίαν καρπούμενοι] etiam fruentes. alioqui si καὶ, et exponat, constructio postulabit non καρπούμενοι, sed καρπώσασθαι. Quare si qui τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οὐσίαν ταύτην conjungunt, et ad Athenienses referunt, nihil delinquunt. quanquam prior illa expositio mihi magis placeret, si conjunctio καὶ abesset, ac tota periodus sic distingueretur: καὶ τὴν ἐκείνου καλῶς ποιήσετε τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οὐσίαν ταύτην, etc. Sed hoc si displicet, sic distingue: καλῶς ποιήσετε· τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οὐσίαν ταύτην etc.

— 13. ἂν δ' ἐκεῖνα] Scilicet, τὰ ἐπὶ Θρᾴκης, τὴν Ὀλυνθον.

— ibid. τίς αὐτὸν] Remotione partium probat, nihil Philippo obstare posse.

— pen. δεῦρο] Supra dixit, ὅστις βούλεται, sic audacius et apertius in progressu loquitur.

— ibid. Ζακύζειν] Leue verbum est. sequitur declaratio satis gravis, καὶ συνεισβαλοῦσα. Est enim εἰσβάλλειν, hostiliter invadere, impressionem facere.

— ibid. μὴ λίαν] προεπίληξις, προδιάθεσις, sive προθεραπεία.

— ibid. μὴ ᾖ] ne sit, ne videatur. petit veniam libertati orationis. Qui μὴ ᾖ exponunt, ἐὰν μὴ ᾖ λίαν πικρὸν εἰπεῖν, λέγομαι' ἂν ὅτι καὶ συνεισβαλοῦσιν: de quo verba Demosthenis largiantur.

— ult. καὶ συνεισβαλοῦσιν] Inversio.

— ibid. ἀλλὰ Φωκεῖς] Scilicet κωλύσουσιν αὐτὸν δεῦρο Ζακύζειν. In Phocide fuerunt viginti duæ urbes, et inter cæteras etiam Delphi. Est autem Phocis Bœotiæ finitima.

— ibid. εἰ τὴν οὐσίαν] Argumentum a minori ad majus, et ab absurdo.

— ibid. οἷ τὴν] Brevitate utitur. Sententia clara est, sed verba sic absolvi possunt: πῶς ἂν τὴν Ἀττικὴν φυλάξωσι; Atticam quo pacto tuebuntur?

P. 27. 1. τὸν οἰκεῖον] Scilicet χῶρον, τὴν Φωκίδα.

— ibid. οἷοί τι ὄντες] Id est, δυνάμενοι οἷος, qualis, cum particula τὶ et εἰμὶ significat δύναμαι: et declinatur per omnes casus, numeros, et genera, more aliorum adjectivorum. in secunda Olynthiaca, ἐξὸν οὐδαμῶς οἷόν τε γενέσθαι, participium ὄντος est omissum: et ipsum οἷόν τι, non tam pro δυναμένου quam βουλομένου vel εἰθισμένου videtur poni. Quis enim est, qui mentiri non possit? quam pauissimi sint, qui, commodi præsertim sui causa, mentiri non et velint et soleant. Num scite mentiri, quod ejus esse dicit Plato, qui rectissime vera possit dicere, aliud est.

— ibid. βουθύσαντα] Scilicet αὐτοῖς.

— 2. ἢ ἄλλος τίς] Thessalos tacui, quia eos a Philippo esse alienos ostendit. Quare propensiores in Atheniensium auxilium videri poterant. Hactenus igitur ostendit, Philippo non defore facultatem, Olyntho capta, in Atticam invadendi. Nunc eum etiam velle, probandum est. Voluntas enim et facultas, ut is omni genere actionum humanarum, sic in conjecturis etiam et consiliis dominatur.

— ibid. ἀλλ' ὦ τὰν] Ἀνδυναφρά. Fortasse nolet, etsi possit.

— ibid. ἀλλ' ὦ τὰν] ὦ ἑταῖρε, ὦ bone, ὦ socie, heus tu. Vocativus irregularis ab ἕτυς, socius, civis, amicus, æqualis, necessarius. ἀλλ' ὦ νάν, at vero, at hercule.

— 3. τῶν ἀντιστατόντων] Refutatio sumpta a signo. Ait se facturum: ergo valet. sed multa dicuntur alias vanitate quadam ingenii, alias certo consilio, et terroris causa. Quare hoc argumentum non perpetuo verum est, et in Philippicis cautiores conjecturas affert Demosthenes.

— ibid. τῶν ἀντιστατόντων] Id est, ἀντιστάντων.

— ibid. μένετ'] μένητε.

— ibid. ἃ τῶν ἄλλων] Argumentum a minori ad majus. Jactat se facturum, quum non potest. Quanto magis faciet, quum poterit? Incidit et absurdum: Jactare te facturum, quæ nolis, non convenit.

— ibid. ἄνοιαν ὀφλισκάνει] incogitantiam debere: id est, cum incogitantiæ reprehensione, eb quam jactantiam parum prudens habetur, parum considerate. Pertinet hoc etiam ad consolationem Atheniensium, et eorum potentiæ celebrationem. sic ὀφλισκάνειν γέλωτα, μέμψιν, esse deridendum, esse reprehendendum, ὀφλισκάνειν δίκην, οἱ ὀφλόντες et ὀφλισθέντες, quid sit in Forensibus commodius dicetur.

— 4. δυνηθεὶς] ἐὰν δυνηθῇς.

— ibid. ἀλλὰ μὴν ἡλίκα] Jam tandem explicat discrimen, idque certa τεκμη-

ἦν, amplificatam a circumstantiis temporis et personarum, et alia collatione, adjecto argumento a minori ad majus, et a turpi.

— 5. *οὐδὲ λόγου προσδεῖν*] Sicut alibi, *οὐδὲ πολλοῦ δεῖ*, scilicet *λόγου*. quamquam alii aliter exponunt, pro *πολλοῦ γε καὶ δεῖ*. de quo alibi commodius disputabimus.

— 6. *δύσιτον*] a *δεῖ*.

— 7. *ἴξιν*] Scilicet *τῆς πόλεως, οὐχὶ δ' ἐν Μακεδονίᾳ*.

— ibid. *καὶ ὅσα*] Verba sic ordina: *μὲ λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας, ὅσα ἀνάγκη* (scilicet *ἐστὶ λαμβάνειν*) *χρημένους στρατιώτῃ*, id est, *τούτους οἱ χρῶνται· ὅσους λαμβάνουσι οἱ χρώμενοι*. Nulla mihi esse causa videtur, cur *χρημένους* dativum per *u* scribas pro *χρημένους* accusativo pro *ου*.

— 8. *τῶν ἐκ τῆς χώρας*] Articulus elegantiæ causa accedit, et genitivus partem significat: Hostes non *τῶν*, sed *τὰ ἐκ τῆς χώρας* rapiunt.

— 9. *ζημιωθῆναι*] *ζημιωθέσθαι*.

— ibid. *τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν*] *τούτους ὑμῶν οἱ γεωργοῦσι, eos e vobis qui agros colunt, qui prædia foris habent, agricolas vestræ urbis, agricolas vestros*. Etsi enim *ὑμῶν* hic non possessionem, sed partitionem significat: non tamen video cur sic interpretari non liceat, quum Latini scriptores in iis sententiis, quas a Græcis mutuantur, propter vitandas verborum ambages, alias minas proprie, alias obscurius loqui soleant. Quanquam ea ratio ad dissimulanda eorum furta non parum facit: dum ipsi auctores videri non accepta referre Græcis volunt, quæ conscribunt.

— 10. *ὑμῶν*] Legitur et *ἡμῶν* per n. quæ permutatio frequentissima cum sit, ex sententia facile pleramque dijudicari potest.

— ibid. *περὶ τοῦ*] *περὶ τούτου*, Amphipolitanum, in quod, auctore Ulpiano, 1200 talenta sunt impensa.

— 11. *δεδαπάνηται*] *impensum est*. impersonale, a *δεδαπάνημαι*. vel *δεδαπανήκασι*.

— ibid. *ὅσα*] *ἀντὶ τοῦ, πόσα*, sicut dicunt, *μεγάλα, μικρὰ, πολλὰ, ὀλίγα, ἀφελεῖσθαι, ὠλέσθαι*, adverbialiter.

— 12. *ζημιωθέντες*] Scilicet *τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν*. Aut absolute, *quantum damni datum iri*. a *ζημιῶν*.

— ibid. *καὶ προσέσται*] Aldus *πρόσεσθ'*, sine *καὶ* legit. ac omitti *καὶ*, mihi non displicet: malim tamen *προσέσται* futurum, quam *πρόσεσι* præsens.

— ibid. *ἡ ὕβρις*] Scilicet *ἡ τῶν πολεμίων, protervitas et petulantia illa militaris*: quod genus hominum ingluviem suam explere non contentum (ut de stupris et cædibus taceamus) vinum effundit, frumentum in viam abjicit, instrumentum et supellectilem dissipat, segetes conculcat, arbores frugiferas succidit, villas incendit: omnibus denique modis declarat se pestem et perniciem esse humani generis, rerumque a Deo nostris usibus conditarum; summaque contentione id agit, ut ferocissimarum belluarum superet immanitatem. *ὕβριν* hic non significare *contumeliam*, aut *dedecus*, quod suscepturi sint Athenienses, vel ex Ulpiani *προλεγομένοις* intelligitur, cujus (ut nos quidem restituimus) hæc verba sunt: *τίνα δὲ ἐργάσωνται οἱ πολέμιοι, καὶ ἀναγκαῖος, καὶ ὑβρίζοντες, τὴν χώραν*. Idem in oratione *περὶ παραπρεσβείας*, ubi de Phocensium agitur excidio, *ἔχει δὲ*, inquit, *καὶ τῆς ὕβρεως τῶν πολεμίων ἔμφασιν· ἡ γὰρ κατασκαφὴ στηλογράτηρον εἶδος τῆς συμφορᾶς*.

— ibid. *καὶ ἔτι*] *atque insuper rerum pudor*, id est, rei male gestæ atque ignaviæ et socordiæ dedecus. hoc jam ad Athenienses pertinet, *ὕβρις* est *τῶν φαύλων, οὐχὶ δὲ τῶν ὑπομενόντων*.

— 13. *οὐδεμιᾶς*] Ut enim inter utilitates laus et gloria, sic vituperatio et ignominia inter damna recensetur. Plato in' *πολιτείᾳ*. *τῷ ἀτιμοτάτῳ παρὰ τοῦ τιμιωτάτου φόγος καὶ ὄνειδος εἰσέρχεται πολλῶν χρημάτων κτῆσιν μετριώτερα ζημία βαρυτέρα*.

— ibid. *τοῖς γε σώφροσιν*] *σώφρων* simpliciter non tam est *modestus* et *temperans*, quam *cordatus, ὁ σὺν ἔχων τὴν φρένα*. Homines bruti gloria non ducuntur, dedecore non moventur.

— 15. *πάντα δὲ ταῦτα*] Peroratio, distributione, ut initio dixi, constans trimembri, singulis partibus ratione addita, *κατὰ προσωποποιΐαν*.

— ibid. *συνιδόντας*] *εἶδον, οἶδα, novi. εἶδον, vidi. ἰδὼν, συνιδὼν, qui in conspectu habet omnia*. cujus notionis est et *σύνοψις* nomen, a *συνόπτομαι*, vel *συνοῶ*.

— 16. *ἀνωθεῖν*] *ἀνωθίσαι*, vel *ἀνώθου, amolior*.

— ibid. *ἐκεῖσε*] *εἰς Μακεδονίαν*.

— 17. *ὑπὲρ τῶν πολλῶν*] Scilicet *χρημάτων, ὑπαρχόντων, ὄντων*. Valent etiam *πλούσιον παρὰ τὴν πολλὴν οὐσίαν*, dici, ut *locupletem* a *plenis loculis*.

— ibid. *καλῶς ποιοῦντες*] *bene facientes*. Ego hic non accipio pro *τυγχάνειν*, quod Latini nonnunquam dicunt *facillime agitare*: sed formulam esse puto, qua exprobrationis et invidentiæ suspicionem deprecetur. quasi dicat: Quas opes equidem eis non invideo. id quod pauperculæ plebecula facit, divitibus obtrectare solita: sine quorum ope tamen vivere non potest, tranquillo reipublicæ statu. Sic Cicero in Verrinis aliquoties, quum clari viri mentionem facit, hac parenthesi utitur: "Quem, ut ejus virtus mereatur, honoris causa nomino." Est interdum approbationis, ut apud Lucianum in laudatione Demosthenis: *καὶ πολλὰ γε, ἦν*,

ποιοῦσιν Ἀθηναῖοι, Χάρητα μὲν καὶ Διοπείθην καὶ Περίτιον, καὶ τοιούτους τινὰς ἀσυδωσικινήτους στρατηγεῖν: recte faciunt, qui duces creent. Philippica quarta: μετὰ ταῦτ' ἡ τύχη καλῶς ποιοῦσα, πολλὰ πεποίηκε τὰ κοινά. Qua ratione Livius: "Rempub. (inquit) benignitate deum esse gratiæ referendæ." Ibidem paulo post: ἔχονται μεθήκοντες τούτου, καὶ καλῶς ποιοῦσιν, hoc est, *in quo nihil delinquunt*.

— pen. τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ] τοὺς νέους. ἡ γὰρ τοῦτης κατ' ἐξοχὴν ἡλικία λέγεται, καθάπερ ἀοιητὴς μὲν Ὅμηρος, ῥήτωρ δ' ὁ Δημοσθένης.

— ult. τὴν τοῦ πολεμεῖν] Hæc una causa excusare posset milites, si non aliud ipsi spectarent, nec illam rei bellicæ peritiam tantis sceleribus emerent.

P. 28. 1. δικαίου] εἰρήνην ἀγούσης, καὶ μὰ πρεσβευμένης.

— 2. τοὺς δὲ λέγοντας] τοὺς ῥήτορας, καὶ δημαγωγούς, qua forma veteres Hebræi τοὺς προφήτας, ὁρῶντας ἐκάλουν.

— ibid. τῶν πεπολιτευμένων] τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ λεχθέντων τι καὶ πραχθέντων αὐτοῖς.

— ibid. εἰδῶσι] ἐν γὰρ τῇ τῶν Ἀθηναίων πολιτείᾳ μηδεὶς τῶν κοινῶν τι διοικηθέντων ἦν ἀπόθυτος, ἀλλ' ἴδια τοὺς δικαίους μὲν γενομένους ἐπαινεῖσθαι, καὶ στέργειν ταύτην τὴν τιμὴν, τοὺς δὲ κακῶς διοικήσαντας μηδεμιᾶς συγγνώμης τυγχάνειν, ἀλλὰ ταῖς μεγίσταις ζημίαις περιπίπτειν, ut in Areopagitico noster ait Isocrates. et Æschines κατὰ Κτησιφῶντος.

— 3. ὁποῖ' ἄττα] Pro ὁποῖά τινα, ἄττα pro ἄτινα, sicut τοῦ, τῷ, pro τινός, τινί, sæpe usurpatur. ἄττα ἰδιωτισμῷ Ἀττικῷ apud Platonem ad fastidium usque inculcatur.

— ibid. περιστῇ] Sic Virgilius: "Nec quæ circumstent te deinde pericula cernis?" εἶτ' οὐχ ὁρᾷς ὁποῖοί σε κίνδυνοι περίστανται; Hæc addo, ut pueros moneam, esse eis Græca Latinè, Latina Græce reddenda, et interdum proprio marte circumducendam. Neque enim sola lectione Græcæ linguæ cognitionem assequentur, nisi etiam styli exercitatio (utinam et loquendi consuetudo) accesserit.

— ult. χρηστὰ] Scilicet τὰ πράγματα.

— ibid. εἴη] εἴθε subintelligitur, *utinam*.

— ibid. πάντες] Scilicet ἀνθρώπου, τῶν πλουσίων, τῶν ἐν ἡλικίᾳ, τῶν λεγόντων. Utinam divites liberaliter tributa conferant, adolescentes strenue militent, oratores rectissimo consilio me non adversentur. Num ut in exordio ad dicendum invitavit omnes, sic a contraria sententia dicenda nemo eosdem deterret.

— ibid. πάντες ἴσασι] μηδενὸς κωλύοντος καὶ ἐμποδὼν ὄντος, ἀλλὰ πάντων συμπροθυμουμένων. Habet τὸ ἴσασι perelegantem sæpe usum, de quo alibi dicemus.

— ibid. χρηστὰ δ' εἴη] εἰ γάρ. Ut autem Demosthenes comprecatione claudit orationem: sic mihi etiam vota facienda, vel candidi lectores potius rogandi sunt, ut operam meam, quam in Demosthene interpretando posui, æqui bonique faciant. Merebatur (quod et ipse fateor) ac requirebat præstantissimus auctor, conversionem luculentiorem; ac talem, qualem nemo facile dabit, nisi et ingenio, et doctrina, et eloquentia floreat, otioque abundet. Ego vero, et quam illa tenuia, vel nulla potius in me sint, agnosco, et tali commoditate locorum et temporum sum usus, qualem illis precor, qui me ut alterum Herostratum calumniabuntur, nec ipsi tamen edent meliora. Quo genere hominum nihil est nec arrogantius, nec odiosius. Neque ego ad eos quicquam lucubrationum mearum pertinere volo. Delectentur illi sane otio et fastu suo, et supercilia erigant, nasumque corrugent, quantum volent: ac me sive inservire Demosthenis amatoribus, sive etiam frustra laborare patiantur. Ut enim, quod volui et debui, non sim assecutus, id mihi cum multis commune erit. Cenatus tanti Operis, cum paucis, ac nullis potius.

Nequé idem hic facere poterunt malevoli homines, atqué alienæ laudis obtrectatores, quod in Isocratis mei conversione facere quosdam audio. Qui, quum ego locos (id quod tam æquis animis accipi velim ab omnibus, quam verum esse fatentur multi docti et æqui laborum meorum æstimatores) amplius bis mille (quanquam duplicem, aut majorem etiam numerum vere possem dicere) ab aliis interpretibus, etsi doctissimis viris, sive propter festinationem et occupationes, sive temporum vitio, sive etiam quod servos suos in opere grammatico, majoribus rebus pares, intendere noluerunt, parum dextre perspicueque conversos, summa diligentia et fide sim interpretatus, atque illustrarim: me tamen ut corniculam Æsopicam, alienis pennis instructum et ornatum, subito in publicum provolasse cavillentur. Nam eos ex animo loqui, persuadere nullo modo mihi possum. Alioqui se et omni carere judicio, et neque Græcum legisse Isocratem, neque conversiones aliorum, et meam vel inter se, vel cum archetypo contulisse faterentur. Quum igitur eorum arrogantia et vanitas obscura non sit: quam boni doctique sint homines, equidem nescio. Neque enim a meis mihi rebus tantum est otii, neque ea ingenii curiositas, ut in alienas aut vacet inquirere, aut libeat. Sed hoc tamen affirmare non dubitem, eos vel temeritatis et insciitiæ, vel malevo-

lestiæ a semetipsis condemnari. Quod si mihi non credunt, sciscitentur doctos: aut ipsi legant alias interpretationes, et conferant: atque intelligere discant, non tam referre quid quisque primus, quam quid optime fecerit. Atque in ea collatione, si me ullam circumductionem ab aliis esse mutuatum deprehendent, si alios fidelius et dilucidius interpretatos esse intelligent, non recuso, quo minus et alienas lucubrationes compilasse et supervacaneum operæ pretium laborem dicar. Sin prava multa correxi, multa obscura illustravi, a sententia ne longe recederem, sedulo cavi, et quæ loca mihi non satis essent explorata, lectorem ipse monui: quid habent isti cur de mea existimatione detrahant, meumque laborem aspernentur? Illorum quidem reprehensiones æquiore ferrem animo, qui genus orationis ornatius, et ad imitationem veterum magis elimatum, a me postularent. Sed hac de re quia suo loco egi prolixius, nunc pluribus non est opus. In Demosthene autem, a turpissimo furti crimine et suspicione (quod ego ex animo detestor, et ignotus omnibus esse mallem, quam aut supervacaneo labore perdere tempus, aut alienæ gloriæ falsam quasi hæreditatem cernere) cum res ipsa me, tum illud etiam vindicat, quod etsi nonnullæ orationes ab aliis conversæ sunt, eæque paucæ, nemo tamen (quod ego quidem cognoscere potuerim) jam bis mille annorum spatio Demosthenem totum interpretandum suscepit, aliis alii rebus deterriti: opinione difficultatis, ut mihi persuadeo, plerique. Ego vero, etsi alicubi dubitationem, ignorationem nonnunquam meam ingenue confiteor, et nusquam id sciri videri volui, quod ignoro (quo vitio, et suo et aliorum malo, non pauci laborant), in spe tamen optima sum, æquos lectores (in tanto præsertim Opere) veniam et fortunæ meæ (quam cum Isocratem ederem, satis deploravi, et frustra quidem. In eodem enim adhuc luto hæremus, idem saxum etiamnum versamus) et occupationibus, et ingenii tenuitati daturos. Ita enim sum paratus, ut et candide, quæ scio, docere studeam; et quæ ignoro (quæ plurima esse haud nego) verecunde ab aliis, et animo non solum æquissimo, sed etiam gratissimo discere cupiam. Neque facultatem adeptam mihi volo eam, qua plerique tum veterum, tum recentium scriptorum usi sunt, atque utuntur, ut meum hoc Opus per otium aliquando retexam, et accuratius, ornatius, atque uberius omnia pertractem. Cum enim Solonem, virum sapientissimum, profiteri non puduerit, se discendo semper multa senescere: cur ego, si longior ætas, aut major commoditas studiorum, et doctorum consuetudo, aliquanto plus doctrinæ mihi contulerit, dubitem id quoque studiosis impertiri? Cur studiosi, quod nunc pro tempore præstiti, etsi minus absolute et ornate quam vellem, et decebat, id aspernentur, ac non potius boni consulant, se aliquid a nobis habere quod prosit, quam si nullum prorsus ex nostris laboribus fructum capissent? Id quod sæpe accidit eruditis: qui dum nihil nisi omnibus numeris absolutum in publicum emittere volunt, aut morte intercepti (id quod Operinus sæpe mihi occinuit), aut aliis negotiis impediti, nihil omnino emittunt. Denique cum nihil in rebus humanis sit perfectum, et nemo nisi plane impudens, vel Epistolas familiares Cic. se penitus intelligere profiteri audeat: veniam dandam esse censeo nostris quoque scriptis minus expolitis, neque incessendam, si quæ nos fugerunt in Demosthene, auctore gravissimo et difficillimo, insoitiam; sed vel boni consulendam, vel emendandam. Hoc enim polliceor omnibus, qui privato aliquo scripto, et sine convitio atque acerbitate, me de erratis aliquibus aut parum exquisito genere dictionis admonuerint, aut ea mihi explicarint quæ ignoro: eos me summo beneficio devinctum sibi habituros. Quæ autem iis a me gratia debeatur, qui me vel pro suggesto aut bene de se meritum, aut saltem per calumniam proscindunt, vel scripta sua Wolfiani nominis suggillatione exornant, ἵν' μὴν ἢ δύο ἢ καὶ τρία ἐλαττώματα λυγκέως ὄψει, δερκέστεροι κατιδόντες, μυρία δὲ κατοφθώματα Τειρεσίου τυφλότεροι παριδόντες, judicent alii, nec ipsi mirentur, si ποτε ἔργα παλίντιτα αὖθις ἔλαττεν.

ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ ΒΟΛΦΙΟΥ

Ω ΤΙΓΓΙΕΩΣ ΤΩΝ ΕΚ ΤΗΙ ΣΒΕΥΙΑΙ ΡΑΙΤΩΝ ΚΑΙΝΩΝ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Εἰς τὰ Σχόλια τὰ εἰς ἅπαντας τοὺς Δημοσθένους λόγους, τὰ περὶ τὴν τῶν λέξεων καὶ φράσεων ἀκριβῆ ἐξήγησιν, τῶν ἀπορίαν τισὶ παρέχειν δοκούντων ἐν τοῖς μάλιστ' ἀσχολούμενα.

ΕΝ τι τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, πλείστοις ἀγωνισταῖς περιτυχόντες, καὶ ὧν ὄντι πλείους ἴσασθαι τοὺς συκοφαντήσοντας τοῦτο τὸ ἐγχείρημα, τῶν χάριν εἰσομένοις, τρεισθέντες, οὐκ ἀπωθισθέντες προῆμεθα· ἀλλὰ κατὰ δύναμιν, ὥσπερ τὸ εἰκὸς τὸν ἐπὶ τοῖς ἀγωνιζομένοις τοιχάνομεν, ἐντιμίσαι φιλοτιμούμεθα, οὐδενὸς οὔτε κέρδους οὔτε δόξης ἐφιέμενοι, ἀλλὰ τοῖς φιλέλλησι τῶν μειρακίων χαριζόμενοι, ἐφ' ὅσον ἂν ἡμῖν ἡ θεὸς τὴν τε ζωὴν καὶ ἰσχὺν συγγράφειν χορηγήσειε. καὶ τὰ μὲν τῆς δεινότητος τῆς ἐν τοῖς λόγοις, καὶ τὰ φανοῦργα τῶν ῥητορευμάτων, τὰ τοῖς μὲν οὖσιν τοῖς δὲ ἐκείνοις τυχολογήμασι, τοῖς πλείοσι σχολῆς εὐποροῦσι, πολυπραγμοσύνῃ παραπέπτες, τὰ περὶ τὰς λέξεις καὶ τὰς φράσεις, τὰς ἀσαφῶς ἔχειν δοκούσας, ἐφ' ὅσον ἂν οἷοί τ' ὦμεν ἀκριβώσαιμεθα, τὴν τῶν πέλας σοφῶν τὰ τοιαῦτα, καὶ τῶν καθ' ἡμᾶς πεπαιδευμένων ἀνδρῶν μαρτυρίᾳ, ὅτι ἐν ῥᾴστῃ παρατιθέντες. ταῦτα τοίνυν διὰ βραχέων προειπάσαμεν, ἵν' αὐτὸ τοῦτ' ἔργον τετύφθω, ὃν τῇ θείᾳ χρηστότητι μᾶλλον, ἢ τῇ ἰδίᾳ σοφίᾳ, πιστεύοντες.

ΚΑΙΝΑ ΕΙΣ ΤΟΝ Α. ΤΩΝ ΟΛΥΝΘΙΑΚΩΝ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΩΝ ΣΧΟΛΙΑ.

P. 9. 1. Ἀντὶ πολλῶν ἂν χρημάτων ὑμᾶς ἑλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο] ἂν ἑλέσθαι, ἀντὶ τοῦ, αἱρήσεσθαι, εἰ γένοιτο, ἀντὶ τοῦ, αἱρήσεσθαι τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, φανερὸν γενόμενον. παραπηγνύντων τοῖς φιλίλλησι τὰς τοιαύτας περιφράσεις διὰ τοῦ, εἰ, συνδέσμου, ἀντὶ τῆς πτώσεως, ἥτις ἂν τὸ προκείμενον ῥῆμα ἀπαιτῇ, κειμένου.

— ibid. ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Ἑλληνισμὸς Δημοσθένει συνήθης, ἡ προσθήκη. ὦ ἄνδρες, ὧν οἱ Ῥωμαῖοι σπανιώτερον μιμοῦνται.

— 2. τὸ μέλλον συνοίσειν] περίφρασις, τὸ συνοῖσον, ἀνθ' οὗ καὶ τὸ μέλλειν συμφέρειν διὰ τοῦ ἐνεστῶτος εἰπεῖν σύνηθες.

— 3. περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε] ἤγουν τῶν μελλόντων συνοίσειν τῇ πόλει πραγμάτων. ἡ δὲ σύνταξις τῆς διανοίας, μᾶλλον ἢ τῆς λέξεως, στοχάζεται· ἢ ἐλλειπτικῶς τὸ συνοῖσον ἐν τούτοις, περὶ ὧν, ἤγουν τῆς συμμαχίας τοῖς Ὀλυνθίοις, τὸ δὲ εἰ ἀναγκαῖα τις ἐνέπιπτε περὶ οὗ, τοῦ μέλλοντος συνοίσειν τῇ πόλει, οὐχὶ δὲ οὔτε τοῖς Ὀλυνθίοις, οὔτε τοῖς τῶν θεωρικῶν ἐφιεμένοις· προσεπιτιθὲν γὰρ τὸ ῥητόν.

P. 10. 1. τῆς ἡμετέρας τύχης ὑπολαμβάνων] ἤγουν, ἴδιον εἶναι τὸ ἐπεὶ δεῖν ἐνίοις. τὸ ἐπὶ νοῦν ἐλθεῖν, εἰπεῖν, ὅπως ἂν εἴπωσι.

— 2. ἐκ τοῦ παραχρῆμα] οὐκ ἐσκεμμένοις καθάπερ ἡμοί, πολλὰ τῶν δεόντων, πολλὰ τὰ δέοντα, καὶ συνοίσοντα τῇ πόλει.

— 3. ὥστ' ἐξ ἁπάντων] τῶν τε μετὰ σπέψεως, καὶ τῶν χωρὶς ταύτης εἰρημένων, διὰ τὸ σαφὲς τοῦ πράγματος καὶ ὅλως ἐμφισβητήσιμον. ἢ, ἀντὶ τοῦ, δι' ἅπαντα ταῦτα.

— 4. τὴν αἵρεσιν γενέσθαι ὑμῖν] ὥσθ' ὑμᾶς αἱρεῖσθαι δύναται ῥᾳδίως τὸ συμφέρον.

— 5. ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς] τῆς τε συμμαχίας τῆς πρὸς τοὺς Ὀλυνθίους, καὶ παθ' ἃ ὀφτε φίλιππος τοσοῦτον ἰσχύων, τιμωρεῖσθαι ἁπάντων ἐπιχειρεῖ, καὶ ὑμεῖς τανῦν πρότερα τετε, πῶς δὲ ἀπορεῖσιν οἱ Ἀθηναῖοι, τοῦ καιροῦ οὕτως ἐναργοῦς ὄντος; διὰ τὸ ῥᾳθύμως αὐτοὺς ἔχειν, καὶ ἐκπεπλῆχθαι τὴν φιλίππου δύναμιν δηλονότι.

— ibid. μονονουχὶ λέγει φασὶν ἀφικέσθαι] σχεδὸν λέγει καὶ φασί, ἢ βοᾷ, ἐπιτείνει τὴν φωνὴν, καὶ διατεινόμενος διὰ τὴν σπουδὴν τὸν αὐχένα ὑμᾶς, φοβούμενος, μὴ κατὰ τὸ εἰωθὸς παραμελήσητε τῶν πραγμάτων, ἀπολλύοντες καὶ ἐθιζόμενοι ἀκούοντες.

— 6. τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐπείνων] αὐτέρων τῶν ἐπὶ Θρᾴκης; ἢ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας; ἢ τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου; καίτοι φάντα ταῦτ' ἔχεται ἀλλήλων.

— ibid. ὑμῖν αὐτοῖς] τοῖς νῦν μὲν μὴ

μαῶσιν, ἐκ' ἄλλους δέ τισι ἐλπίδας ἔχουσι.

— 7. ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν] πότερον ἑαυτῶν, αἰσχυνόμενος ὅτι κινδυνεύουσιν; ἢ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, τῶν ἄρτι εἰρημένων;

— 8. ὃν τινα τρόπον] ὅπως ἢ ὁπωσοῦν.

— ibid. ἔχειν] διαπᾶσθαι πρὸς αὐτὰ ῥᾳθύμως διακειμένους καὶ ἀμελῶς, εἰδὼς σαφῶς γε ὀλίγων δεῖ ἐξωτείων. καὶ μέχρι τοῦδε προῆκται τὸ παροίμιον, τῇ μὲν παροιμιακῷ, τῇ δὲ καὶ ἱερέως ἐπιτιμητικὸν ὑπάρχον. ἐνίοτε δ' ἂν ἴσως καὶ αἰσχύνῃ τι, διά τι τὸ ἦθος τοῦ λέγοντος, καὶ τὸν ἐπαινεῖ περὶ τῶν ἀκροατῶν ὑπόληψιν.

— 9. ἔστι τὰ δοκοῦντα] ταῦτα δοκεῖ μοι. αὖτα ἡ περιοχὴ τοῦ λόγου, καὶ γνώμης ἀσύφανοις, τριμερὴς οὖσα· ἧς τὸ δεύτερον μέριον αἰτιολογεῖται.

— ibid. τάχ' ἁμοί] τὰ γὰρ ἐτέρως δοκοῦντα, εἰ μόνων ἀκούσατε, ἀκούσεσθέ γε μετ' ὀλίγων.

— ibid. ψαφίσασθαι] ἤγουν δεῖν ἡμᾶς.

— 10. ἤδη] ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ μεθ' ἑκάστην ἀναβαλλομένους.

— ibid. καὶ παρασκευάσεσθαι] πότερον τὸν βάθειαν; ἢ ἑαυτούς; ἢ τὰ περὶς τὸν πόλεμον; ἢ μᾶλλον ἅπαντα ταῦτα;

— ibid. τὸν τοιοῦτον] ὡς τάχιστα.

— 11. ὅπως ἐνθένδε] ἀλλὰ πολιτικῆς στρατιᾶς, ἀλλὰ μὴ διὰ ξένων καὶ ἐπιστολιμαίων δυνάμεων.

— ibid. βοηθήσετε] τοῖς Ὀλυνθίοις.

— ibid. καὶ μὴ φάθητε] ἰδιωτισμὸς Ἑλληνικὸς, κατὰ Ῥωμαίους δὲ λεκτέον ὅπως μὴ συμβῇ ἢ συμπέσῃ ὑμῖν.

— ibid. ταὐτὸν ὅπερ] πεπόνθατε.

— 12. καὶ τὸ πρότερον] ἐν ταῖς ἄνω χρόναις ἴδοι τοίνυν ὑμῖν τὰ παθήματα μαθήματα γενόμενα, εἴ πως ἐσωφρονίζετε.

— ibid. πρεσβείαν δὲ πέμπειν] πρέσβεις, πρᾶγμα ἀντὶ πρεσβείου. ἤγουν πρὸς τοὺς Ὀλυνθίους. τὸ δὲ πέμπειν πρεσβείαν, ἀντὶ τοῦ πρεσβεύειν, λόγος ἀντ' ὀνόματος.

— ibid. ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ] τὸ ψαφίσασθαι ὑμᾶς τὸν βοηθῆσαι, καὶ παρασκευάσασθαι. πότερον δὲ ταῦτα ἢ ταὐτά;

— pen. καὶ παρέστω τοῖς πράγμασι] ταῖς τε συμβουλαῖς, καὶ ταῖς παρασκευαῖς τῶν Ὀλυνθίων, ταῖς πρὸς τὸν πόλεμον.

— ibid. ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος] δεῖ μάλιστα τοῦτο φοβεῖσθαι. αὖτα ἡ κατασκευὴ ὅτι βλαξεῖν τὸ προῆσθαι Ὀλυνθίους, πρὰ τοιαυτίου, ὅτι συμφέρει τὸ προσθίχεσθαι.

— ult. μὴ, σαυοῦργος ἂν] ἐκ τῆς Φιλίππου φύσεως καὶ τοῦ ποιητικοῦ αἰτίου τὸ δυνατὸν τοῦ μεταπεῖσαι τοὺς Ὀλυνθίους παρίστησι. σαυοῦργος δὲ ὁ πάντα μηχανώμενος ἐπὶ τῷ ἰδίῳ συμφέροντι, κἂν δίκαια κἂν ἄδικα ᾖ.

— ibid. δεινὸς ἀνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι] ὡς τῷ πραικτικῷς καὶ πολιτικῷς ὀνομάζουσιν, ἂν ἡ τύχη εἰρηνεύεσθαι, ὑπομένεσθαι, ψαύεσθαι, καὶ ἐπιορκεῖν δέ, ἂν χρεία ᾖ, καθάπερ ὁ Αἰσχινδρος ἔλεγε, δεῖν τοὺς μὲν παῖδας τοῖς ἀστραγάλας, τοὺς δ' ἄνδρας τοῖς ὅρκοις παίζειν.

11. 1. τὰ μὲν εἶκον] τὰ μέρη τῆς πανουργίας καὶ τῆς δεινότητος.

— ibid. εἶκον] ῥωμαϊστὶ, τῷ εἶκειν, τῷ ἀπειλεῖν, τῷ διαβάλλειν· δηλοῦται γὰρ ὁ τρέπος τῆς πρᾶξεως.

— ibid. ἵνικα ἂν τύχῃ] ἤγουν ὁ Φίλιππος· ὅταν αὐτῷ καιρὸς ᾖ ἢ δόξειε συμφέρειν. ἡ φράσις, ἵνικα ἂν ἐγὼ τύχω, σὺ τύχῃς, ὁ δεῖνα τύχῃ, ἡμεῖς τύχωμεν, ὑμεῖς τύχητε, οἱ δεῖνα τύχωσιν. Ἰσοκράτης Ἀρεοπαγιτικῷ· ὑπότε δὲ τύχοιεν, τὰς πατρίους θυσίας ἐξέλιπον.

— 2. ἀξιώτατος δ' ἂν εἰπεῖν φαίνοιτο] ἤγουν ἀκουέτω μᾶλλον, ἢ ἐναγγελλόμενος, καὶ εἶκον ταῖς ἀξιώσεσι τῶν Ὀλυνθίων. διαβολὴ Φιλίππου εἰς ἀμότητα, ἐκφοβῆσαι δυνάμενη καὶ ἀπηγῆσαι καὶ τοὺς Ἀθηναίους.

— ibid. ἀξιώτατος] οὕτω καὶ Ὅμηρος· Κρίσσων γὰρ βασιλεὺς ὅτε χώσεται ἀνδρὶ χέρηϊ· Εἴπερ γάρ τε χόλου γε καὶ αὐτῷμας κατακύψῃ, Ἀλλά γε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον, ὄφρα τελίσσῃ, Ἐν στήθεσσιν ἑοῖσι.

— ibid. τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλειν] ὡς ῥᾳδίως ἔχοντας καὶ ὑστεροῦντας τῶν καιρῶν, καὶ προδιδόντας τῇ μελλήσει τοὺς συμμάχους. τί οὖν λοιπὸν τοῖς Ὀλυνθίοις, μήτε καθ' αὐτοὺς ἀξιομάχοις οὖσι πρὸς Φίλιππον, καὶ ὑφ' ὑμῶν ὑπαταλειπομένοις, ἢ παραδοῦναι σφᾶς αὐτοὺς Φιλίππῳ, χρῆσθαι ὅτι ἂν βούλητο, κἀπείσην συμμαχίᾳ καθ' ὑμῶν;

— 3. τρίψηταί τι καὶ παρασπάσεται τῶν ἄλλων πραγμάτων] τίνα δὲ τὰ ὅλα πράγματα; ἀφ' ἡ τῶν Ὀλυνθίων συμμαχία τοῖς Ἀθηναίοις. πᾶς δὲ τρίψεται Φίλιππος; οὐχὶ τοὺς Ὀλυνθίους ἑαυτῷ μὲν ὑποχειρίους ποιησάμενος, Ἀθηναίων δ' ἀποστήσας; αἰνίττεται ἐνταῦθα. ὅπερ ἐν τῷ ὑπὲρ Κτησιφῶντος διαρρήδην εἴρηκεν· ὅτι ὁ ἀντιπονούμενος, καὶ ταχὺ τοὺς παρ' Ἀθηναίων ἀπελαυνομένους προσδεξόμενος, καὶ χρήματα προσδώσων, ἕτοιμος ὑπάρχει.

— 5. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς] μετὰ τὴν ἁπλῆν παραμυθίαν· ὅτι οἱ Ὀλυνθίοι οὐκ ἐνδώσουσι τῷ Φιλίππῳ, οὐδ' ἀποστήσονται τῶν Ἀθηναίων· ὅπερ ὑποστύσαντές τινες εἰκὸς ἀπροθύμως σχεῖν πρὸς τὴν βοήθειαν.

— ibid. ἐπιεικῶς] κατ' ἐπιείκειαν τῆς τύχης καὶ τὴν τῶν θεῶν εὐμένειαν. Σοφίας, ἐπιεικῶς, τὸ πάνυ, τὸ παραδέξῃς καὶ παρ' ἐλπίδα, τὸ μετ' ἐπιεικείας καὶ χρηστότητος, τὸ μετρίως, συμμέτρως, ἱκανῶς.

— ibid. τοῦθ' ὅπερ δυσμαχώτατόν ἐστι] τοῦτο δι' ὅπερ ὁ Φίλιππος χαλεπώτατος προσκολλᾶσθαί ἐστι.

— 6. καὶ βέλτιστον] ἤγουν ἐστὶν ὑμῖν· οὐχ ἁπλῶς δὲ, ἀλλ' ὅσον πρὸς τὴν παροῦσαν συμμαχίαν. ἦ, τι δὲ τοῦτ' ἐστὶν, αὐτὸς ἤδη σαφῶς δηλώσει.

— 7. τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκείνῳ] τὸ αὐτοκράτορα εἶναι τῶν Φιλίππων.

— ibid. τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκείνῳ] διότι ἐστὶν ἐκείνος ἁπάντων κύριος, ἡ κυριότης ἐκείνου, εἰ λέγοι ἐξεῖν. τὰ γὰρ ἀσαφέμφατα ἀντ' ὀνομαστικῶν ἐνταῦθα κεῖται.

— ibid. ἵνα ὄντα] βασιλέα καὶ μισάρχων. Πλάτων Θεαιτήτῳ Μίλησιον μὲν καὶ τοὺς ἀλ-

λους, οἳ ἢν ἐστὼς λέγουσι τὸ πᾶν, αἰχυνόμενος μὴ φορτικῶς σκοπῶμεν, ἥττων αἰσχυνόμαι, ἢ ἵνα ὄντα Παρμενίδην, ἀντίδος τὴν Ἀθήνησιν ὀχλοκρατίαν, ἐκ τῶν Ξενοφῶντος περὶ τῆς τῶν Ἀθηναίων πολιτείας, καὶ τὰ ἐξ Ἰσοκράτους Νικοκλέους περὶ μοναρχίας σύγκριτε τούτοις.

— ibid. κύριον καὶ ῥητῶν καὶ ἀπορρήτων] ῥητὰ μὲν ὅσα πάντας γνῶναι μηδὲν ἐστι τὸ κωλύον· ἀπόῤῥητα δὲ, ὅσα μόνους εἰδέναι προσήκει τοὺς τοῖς πράγμασιν ἐφεστηκότας. τί δ' ἂν εἴη ἐν δημοκρατίᾳ ἀπόῤῥητον; ἐν τῷ περὶ Στεφάνου φησὶν ὁ ῥήτωρ μόνων τῶν λόγων γενέσθαι κύριος.

— pen. καὶ ἅμα στρατηγόν] οὐχὶ δὲ ξεναγοῖς ἀνατίθεσθαι τὰ ὅλα πράγματα, καθάπερ οἱ Ἀθηναῖοι ποιεῖν φιλοῦσι.

— ibid. καὶ δεσπότην] τὸ ἐξουσίαν ἔχειν διοικεῖν ἅπαντα καθὼς βούλεται.

— ult. καὶ ταμίαν] τὸ ἔτοιμα ἔχειν τὰ χρήματα, μηδ' ἀναγκάζεσθαι εἰσφορὰς ποιεῖσθαι, ὥσπερ ὑμεῖς.

— ibid. καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι] τοῦτ' ἴδοι ἂν καὶ τοὺς Ἀθηναίους μιμεῖσθαι. ἐπειδὴ τὰ λοιπὰ διὰ τὸ δημοκρατεῖσθαι οὐκ ἠδυνήθησαν. παρατήρησον ἐνταῦθα τὴν περίφρασιν τοῦ μοναρχοῦντος ἐξ ἀναριθμήσεως τῶν μερῶν συνεστηκυῖαν· οἷον, εἷς κύριος, στρατηγὸς, δεσπότης, ταμίας ἀεὶ παρών.

12. 1. πρὸς μὲν τὸ πράττεσθαι] ὅπως ἂν πραχθῇ.

— ibid. τὰ τοῦ πολέμου] πράγματα δηλονότι, τὰ πολεμικὰ ἔργα, αὐτὸν τὸν πόλεμον.

— ibid. ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν] δεῖ γὰρ σπεύδειν βραδέως τὸν στρατηγὸν, τουτέστι, μέλλειν μὲν οὐδαμῶς, μὴ φθάνειν μέντοι τὸν καιρόν. ἀντίθες τούτοις τὴν τῶν Ἀθηναίων μέλλησίν τε καὶ ὑστέρησιν.

— 2. πολλῷ προέχει] συνεπόει τῷ διαστήματι τῆς δημοκρατικῆς πολυαρχίας, καὶ ὀλιγωρίας, καὶ ἀπουσίας, καὶ ἀχρηματίας. τὸ πολλῷ καὶ τὸ πολὺ μετὰ τῶν συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν, καὶ τῶν τούτοις ἰσοδυναμούντων συντάσσεται. Ἰσοκράτης· πολὺ καταδεέστερα τῆς δόξης, καὶ πολὺ μεγίστην διαφορὰν εἰλήφασιν.

— ibid. πρὸς δὲ τὰς καταλλαγὰς] τὰς διαλλαγὰς, καὶ τὸ διαλύσασθαι τὸν πόλεμον.

— 3. ἃς ἂν ἐκεῖνος ποιήσηται] ἄσμενος ποιήσηται] πάλιν ἐκφοβεῖ τὸν ἀκροατὴν, τὸν ἀντανύμενον παρατηρεῖς, ἅμα δὲ δηλῶν, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι μᾶλλον χρήζουσι τῆς τῶν Ὀλυνθίων συμμαχίας, ἤπερ οὗτοι τῆς τῶν Ἀθηναίων.

— ibid. ἄσμενος ποιήσηται] προθυμεῖται καὶ ἐφίεται ποιεῖσθαι. ἡ φράσις περιφραστικὴ, τινὰ ἄσμενον ποιήσασθαι τὰς καταλλαγὰς, ἀντὶ τοῦ, διαλλάττεσθαι πρὸς τινὰ ἢ τινί.

— 4. ἐναντίως ἔχει] ἦγουν ἡ μοναρχία· ἐναντία ἐστὶν, ἐναντιοῦται. ἀντίκειται τὸ ῥητὸν, τῷ, πολλῷ προέχει.

— ibid. δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ὀλυνθίοις] εἰ δὲ διαλλάττοιντο πρὸς Φίλιππον· ἀδεῶς ἂν τὸν ἑαυτῶν οἰκοῖεν, φαίη τις ἄν. ἀλλ' ὁ ῥήτωρ εὐθὺς ταύτην θεραπεύει τὴν ὑπόληψιν, τὸ τῆς ἀπιστίας φάρμακον ἐγκαταμιγνύς.

— 5. οὐ περὶ δόξης] τρία τῶν φιλίππων εἶδη παρίστησιν, ὧν τὸ μὲν πρῶτον φιλίππων καὶ κενόδοξον· τὸ δεύτερον δὲ, πλεονεκτικὸν· τὸ δὲ τελευταῖον, ἀναγκαῖον καὶ ἄφυκτον.

— ibid. ἀλλ' ἀναστάσεως] ἡ τῶν νεκρῶν ἀνάστασις παρὰ τοῖς θεολόγοις, ἤτοι. ἐνταῦθα δὲ τὸ ἀναστῆσαι ταὐτὸν τῷ ἐξαῖραι καὶ τὸ ἀναστῆναι τῷ ἐξορίζεσθαι, καὶ ἀνάστατον γενέσθαι, καταστρέφεσθαι, τορδεῖσθαι.

— pen. καὶ ἀνδραποδισμοῦ] ἀνδράποδα οἱ δοῦλοι, παρὰ τὸ μὴ δρασκευάειν, ὥσπερ οἱ Σκύθαι παρ' Ἡροδότῳ τοὺς Ἴωνας ἀδρασκύτατα ἀνδράποδα ἐκάλουν. Διογένης δὲ παίζων ἐτυμολογεῖ, διότι ἀνδρῶν πόδας μὲν ἔχουσι οἱ δοῦλοι, οὐχὶ δὲ καὶ νοῦν. ἀφ' οὗ ἀνδραποδίζειν, τὸ τὰ ἀνδράποδα ἀπάγειν, ἢ καταδουλοῦν· καὶ ἀνδραποδίζεσθαι καὶ ἐξανδραποδίζεσθαι, ὁ ἀνδραποδιστὴς, καὶ ἀνδραποδισμὸς, ἡ καταδούλωσις καὶ αἰχμαλωσία. πῶς δὲ συλλογίσειν Ὀλύνθιοι ὑπὲρ ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ; μῶν βουλόμενοι ἀνάστατον γενέσθαι καὶ ἐξανδραποδίζεσθαι τὴν πατρίδα; μηδαμῶς, νὴ Δία, οὐχ οὕτω μαίνονται, καίτοι γ' ὄντε τοῦτο, ὥσπερ μαντικῶς τὰ δυσώνυμα ταῦτα τεθεικότος ὀνόματα τοῦ ῥήτορος μᾶλλον, ἢ τὰ εὔφημα τὴν σωτηρίαν καὶ τὴν ἐλευθερίαν· ἀλλὰ δεῖ προσεπινοεῖν, εἰ κατεπιλημβάνεσθαι καὶ πολεμοῦσιν, ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀνάστατον γενέσθαι καὶ ἐξανδραποδίζεσθαι τὴν πατρίδα, ἀλλὰ σώζεσθαι καὶ αὐτομοιεῖσθαι, κινδυνεύουσι δὲ περὶ ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδισμοῦ, εἴ τι αὐτῶν σφάλμα γένοιτο, ὥσπερ καὶ γέγονεν, Εὐθυκράτους μὲν καὶ Λασθένους προδόντων τὴν πόλιν, τῆς δὲ παρ' Ἀθηναίων βοηθείας ὑστερησάσης διὰ τὸν χειμῶνα.

— ibid. καὶ ἴσασιν] ἐπίστανται, ἴσμασι.

— ult. ἅτε ἐποίουν] ὄντινα τρόπον προσηνέχθη αὐτοῖς, τυραννικῶς δήπου καὶ πολεμίου δίκην.

— ibid. Ἀμφιπολιτῶν τοὺς παραδόντας] πότερον οὐ πάντας τοὺς Ἀμφιπολίτας, ἀλλ' ἐνίους μόνον αὐτῶν, τοὺς τῆς παραδόσεως αἰτίους γενομένους, οὕσπερ εἰσεγήτας δῆθεν ἡμέζων μᾶλλον τῶν λοιπῶν ἁπάντων· ἢ Ἀμφιπολίτων καὶ Πυδναίων τοὺς, Πυδναίους, τοὺς ὑποδεξαμένους καὶ παραδόντας; ἐπιλείπει ὑμᾶς τἀκριβὲς τῆς ἱστορίας, ἐξ ὅσπερ ἂν ἀκριβέστερον ἠδυνήθημεν καὶ περὶ τῆς φράσεως κρῖναι. Σουίδας, Ἀμφίπολις, πόλις τῆς Θρᾴκης· περὶ ἧς πλείω ἐν τοῖς ἡμῶν εἰς Ἰσαράτην σχολίοις, δι' ἅπερ ἐν τούτοις ἧττον μακρολογήσομεν, ἵνα μὴ δὶς ἡ κράμβη θάνατος. Στέφανος, Πύδνα Μακεδονίας πόλις, ὡς καὶ Κύδνα.

— ibid. τοὺς παραδόντας] βιαζομένους δηλονότι τῷ πολέμῳ, καὶ φοβουμένους, μὴ ἐκπολιορκηθῶσι.

13. 1. τοὺς ὑποδεξαμένους] ὡς ξένιον καὶ

φίλη ἐστίν· ὅτι οἱ Ὀλυνθίοι ταῖς τε τῶν Ἀμφιπολιτῶν καὶ Πυδναίων συμφοραῖς σωφρονισθέντες, καὶ τὴν δημοκρατίας καὶ τυραννίδος ἐναντίωσιν ὑπολογισάμενοι, οὔτε πιστεύσουσι Φιλίππῳ, οὔτ' Ἀθηναίων ἀποστήσονται.

— ibid. καὶ ὅλως ἄπιστον οἶμαι] γνώμη παθόντων, ὧς ἡ αἰτιολογία προφανὴς ἐκ τῶν διαφόρων σκοπῶν. αἱ μὲν γὰρ πολιτεῖαι τῆς αὐτονομίας καὶ ἐλευθερίας ἐφίενται· αἱ καὶ τυραννίδες μάλιστα μὲν ἀπάντων· εἰ δὲ μὴ, τῶν γε ἡμίσεων ἄρχειν ἐπιθυμοῦσιν.

— ibid. ἄπιστον] οὐχ οἷόντ' ἐστὶ ταῖς πολιτείαις ἡ τοῖς αὐτονομουμένοις πιστεύειν τῇ τυραννίδι, ἄγουσι τοῖς μισάρχαις καὶ βασιλεῦσι.

— 2. οἶμαι] τοῦτο μὲν διαβεβαιωτικόν· τὸ δ' οἶμαι διστακτικὸν εἶναί φασι.

— ibid. ἄλλως τε] καὶ μάλιστα ἦν.

— ibid. χώραν ὅμορον ἔχουσιν] εἴτε αἱ πολιτεῖαι εἴτε αἱ τυραννίδες. τῶν γὰρ πρός τι τὸ ὅμορον, καὶ ἀντιστρέφον.

— ibid. ὅμορον] Πλαύτερχος βίῳ Δημοσθένους καὶ μάλιστα ταῖς διὰ τὴν γειτνίασιν ἀμιλλαχίαις, ἀναξαιρουμένων ἑκάστοτε τῶν πολεμικῶν πρὸς ἀλλήλους διαφορῶν.

— 4. ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας] συμπέρασμα τῆς κατασκευῆς. ἡ δὲ τάξις· φαμὶ οὖν, ὦ ἄ. Ἀ., δεῖν ὑμᾶς ἐγνωκότας ταῦτα, καὶ ἐνθυμουμένους τἆλλα πάντα ἃ προσήκει, δεῖν ἐθελῆσαι, καὶ τὰ λοιπά.

— ibid. ἐγνωκότας καὶ ἐνθυμουμένους] σύντροφον ἐπιδὴ ἐγνώκατε καὶ ἐνθυμεῖσθε; ἢ μᾶλλον, δεῖ ὑμᾶς γινώσκειν ταῦτα καὶ ἐνθυμεῖσθαι;

— ibid. ταῦτα] τὰ περὶ τῆς εὐπίστου καὶ βεβαίας συμμαχίας τῶν Ὀλυνθίων.

— 5. τἆλλα ἃ προσήκει πάντα] τίνα δὲ ταῦτα; αἵτε Φιλίππου ἐπιβουλαὶ, καὶ αἱ τῶν πραγμάτων ἀρεταὶ, καὶ τὸ ἀξίωμα τῆς πόλεως καὶ αἱ ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας ἐσόμεναι βλάβαι καὶ ἀνδρες.

ibid. δεῖν ἐθελῆσαι] βοηθεῖν Ὀλυνθίοις.

— 6. καὶ παροξυνθῆναι] κατὰ Φιλίππου, ἐφυβρίζοντος τῇ Ἑλλάδι. δοκεῖ δὲ τὸ ῥῆμα ἐνδέᾳ μᾶλλον σπουδῆς καὶ προθυμίας, ἢ ὀργῆς καὶ θυμοῦ σημαντικὸν εἶναι.

— ibid. καὶ τῷ πολέμῳ] τῷ πρὸς Φίλιππον.

— ibid. προσέχειν] τὸν νοῦν, ἐπιμελεῖσθαι τοῦ πολέμου.

— ibid. εἴ πέρ ποτε] προσύχετε. φιλοπόλεμοι δ' ἄγαν ἐγίνοντο οἱ Ἀθηναῖοι ἐν τοῖς ἄνω χρόνοις, ὡς ἐν τῷ Ἰσοκράτους Εἰρηνικῷ ἤγόπαμεν.

— 7. χρήματα εἰσφέροντας] τῷ εἰσφέρω, τῷ ἐξεῖναι, τῷ ἐλλείπειν μηδέν.

— ibid. αὐτοὺς ἐξιόντας] οὐχὶ δὲ ξένους μισθωτοὺς πέμποντας.

— ibid. προθύμως] μὴ ἀπαιρυπτομένους τὴν οὐσίαν, καὶ ἀπορίαν σκηπτομένους, ἢ ἀτάκτους ὄντας.

— 8. μηδὲν ἐλλείποντας] μήτε γνώμαις, μήτε σώμασι, μήτε χρήμασι, μήτε ταῖς ἄλλαις παρασκευαῖς.

— ibid. οὐδὲ γὰρ λόγος] τῷ συμπεράσματι ἑτέρας ἑαυτὰς κατασκευὰς, καὶ πρῶτον ἐκ τῆς κρίσεως αὐτῶν τῶν ἀκροατῶν, οἳ καὶ μετὰ πόνων καὶ δαπάνης διαπράττεσθαι ἐσπούδασαν τὸ νῦν αὐτομάτως εὐτυχηθέν.

— ibid. οὐδὲ γὰρ λόγος] ἀληθὴς νυὶ εὐπρεπὴς. πολλοὶ δ' ἀληθῶποισι λόγοι δειλοί τε καὶ ἰσθλοί.

— ibid. οὐδὲ σκῆψις] πρόφασις ψιδανή.

— 9. τὰ δέοντα ποιεῖν] τοῖς Ὀλυνθίοις συμμαχεῖν.

— 10. ὃ πάντες ἱδρυλλεῖτε] συχνῶς ἐλέγετε.

— ibid. ὡς δεῖ] ὅτι δεῖ, δεῖν.

— ibid. ἐκπολιμῶσαι] παροξῦναι πολεμεῖν Φιλίππῳ, ἢ πολεμίους ποιῆσαι.

— 11. αὐτόματον] ἀπὸ τύχης, ἀδαπάνως καὶ ἀκοπεί.

— ibid. καὶ ταῦτα] ἴτι δὲ καὶ ἐπιῤῥηματικῶς. αὔξησις ἀπὸ τοῦ τρόπου. ὁ τόπος, ὅτι πιστότερος σύμμαχος, καὶ βεβαιότερος, ὁ αὐθαίρετος, τοῦ πεισθέντος.

— pen. ἀπέλαυτο τὸν πόλεμον] ἐπεχείρησαν πολεμεῖν.

— ult. μείχρι του] μείχρι τινὸς χρόνου.

14. 1. ταῦτ' ἂν] ταῦτα ἡμῖν, ἢ, τὸ πολεμεῖν δεῖν. πάλιν ἀνακυκλοῖ, τὸ καὶ πρὸ ὀλίγου ῥηθὲν, ὅτι οὐ δεῖ φοβεῖσθαι τὸ εὐμετάβολον καὶ ἄπιστον τῶν Ὀλυνθίων. ὁ στοχασμὸς ὅτι οὐκ εἰκὸς, τοὺς μισοῦντας καὶ φεβουμένους διαλλάττεσθαι.

— ibid. ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλημάτων] διότι ἐπεκάλεσεν αὐτοῖς ἀπιστίαν, καὶ ἐπιορκίαν, καὶ ἀχαριστίαν, ἀναλάμβανε τὴν Διζάνου ὑποθέσιν.

— 2. εἰκός] ἐστι.

— ibid. τὴν ἔχθραν ἴσχειν] καὶ νῦν, καὶ ἔπειτα ἕξειν, ἐχθροὺς ἔσεσθαι Φιλίππῳ, ἀπεχθήσεσθαι.

— 3. ὑπὲρ ὧν φοβοῦνται] ὑπὲρ τούτων ἃ. τὴν ἀνάστασιν δήπου καὶ ἀνδραποδισμὸν τῆς πατρίδος.

— ibid. καὶ πεπόθασιν] οὐ μόνον ἄρα ἐκ φιλίας ὑποψίας, ἀλλὰ καὶ πεπλεονεκτημένοι καὶ ἀδικηθέντες, Φιλίππου ἀπέστησαν. σημείωσαι, ὅτι ἐκ μὲν τῶν ἐγκλημάτων μῖσος, ἐκ δὲ τῶν παθημάτων φόβος, ἐξ ἀμφοῖν δὲ τούτοιν ἔχθρα βεβαία γίγνεται.

— ibid. οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον] συμπέρασμα τοῦ περιστατικοῦ.

— 4. παραπεπτωκότα] αὐτομάτως γενόμενον.

— 5. ἀφεῖναι] παραμελεῖν αὐτοῦ. εἰκάζειν τὸν καιρὸν ὀργῖον δοκεῖ, ὑποχειρίαν μὲν γενομένην, εὐπετῶς δ' ἂν, εἰ μὴ κρατηθῇ, πάλιν ἀφιστᾶμένην.

— ibid. οὐδὲ παθεῖν ταὐτὸν ὅπερ] αἰτιολογία παραδειγματώδης, τὴν ἐκ τῆς ὀλιγωρίας βλάβην συνιστῶσα.

— 6. εἰ γὰρ, ὃ ἤομεν Εὐβοεῖσι βεβουθυκότες] πῇ μὲν ἐγκωμιαστικὰ ταῦτ' ἐστὶ τῆς τε ἀνδρείας καὶ τῆς φιλανθρωπίας τῶν Ἀθηναίων· πῇ δὲ ἐπιτιμητικὰ, διότι συντεταγμένην ἴτι ἔχοντες καὶ καλλίπυκον τὴν δύνα-

μεν, ὁμόλογον τοῦ καιροῦ, ῥᾳδίως ἂν σώσαντες τοὺς Ἑλληνας, καὶ τὴν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἡγεμονίαν ἀναλαβόντες.

— 7. Ἀμφιπολιτῶν Ἰέραξ] γενικαὶ ἐπὶ μερισμῷ κείμεναι· εἰ μὲ ἆρα συνοισεῖν δεῖ πρίσβεις.

— ibid. παρῆσαν — ἐπὶ τουτὶ τὸ βῆμα] παρὰ τὸ πάρειμι, τὸ παρόν εἰμι. ἢ παρῆσαν, παρὰ τὸ παριέναι, τὸ προελθεῖν. σημείωσαι, ὅτι οἱ πρίσβεις Ἀθήνηθεν ἀπὸ τοῦ βήματος ἐδημηγόρουν.

— pen. κελεύοντες] μισθοῦ προστάττοντες ἐπὶ τῷ συμφέροντι ὑμῶν.

15. 1. ὑπὲρ τῆς τῶν Εὐβοέων σωτηρίας] Πλούταρχος, Δημοσθένει· Δημοσθένης εἰς Εὔβοιαν ἐξώρμησε τοὺς Ἀθηναίους, καταδεδουλωμένην ὑπὸ τῶν τυράννων Φιλίππου. καὶ τὰ ἑξῆς. ἐγκωμιαστικόν ἐστι τουτὶ τὸ παράδειγμα, καὶ διὰ τοῦτ' εὐποίητον ἅμα καὶ συστατικὸν τοῦ δυνατοῦ τῶν Ἀθηναίων. σημείωσαι δὲ, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι μᾶλλον ὑπὲρ ἑτέρων ἢ ἑαυτῶν προθυμεῖσθαι λέγονται· οὐχὶ μέντοι τοσοῦτον ἴσως δι' ἐπιείκειαν τοῦ τρόπου, ὅσον διὰ τὰς τῶν δημαγωγῶν δωροδοκίας καὶ παρρησίας, ἢ καὶ τῆς ἰδίας ἀσφαλείας καὶ δυναστείας ἕνεκα.

— 2. τῶν μετὰ ταῦτα] γενομένων.

— 3. πραγμάτων] ἀσχολιῶν καὶ πολέμων ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως· περὶ ἧς, Ἰσοκράτους τοῦ πρὸς Φίλιππον πρεσβίμου ἀναγνωστέον.

— ibid. Ποτίδαια] Στέφανος, πόλις Θρᾴκης. Πλίνιος δὲ, Μακεδονίας εἶναί φησι ταύτην, Κασσάνδρειαν πρώην λεγομένην. ἐξαλλάσσονται δὲ τὰς προσηγορίας αἵ τε χῶραι καὶ αἱ πόλεις κατὰ τὸ δοκοῦν τοῖς κρατοῦσι.

— 4. Μεθώνη] πλείονες ταύτην εἶχον τοὔνομα. νοητέον δ' ἐνταῦθα τὴν εἰς' ἐπὶ Μακεδονίας εἴτ' ἐπὶ Θρᾴκης.

— ibid. Παγασαί] Θετταλίας, πλησίον Πηλίου τοῦ ὄρους. ἀφ' ὧν ὁ Παγασίτης κόλπος ὀνόμασται.

— ibid. τἆλλα] χωρία, ἴσως τὰ ἐπὶ Θρᾴκης περὶ ὧν ὕστερον.

— ibid. ἵνα μὴ καθέπαστα λέγω] ἀποφώλιξις, μεγάλης καὶ συχνῆς ῥᾳθυμίας ἐλεγκτική.

— 5. οἱ τότε τούτων] τῶν τότων ἢ χωρίων ἐνί.

— 6. τῷ πρώτῳ] τούτου γὰρ ἀποστουσθείς, οὐκ ἂν ἦλθεν ἐπὶ τὸ δεύτερον.

— ibid. προθύμως] κατὰ καιρὸν, καὶ μετὰ τῆς προσηκούσης παρασκευῆς.

— ibid. ὡς προσῆκεν] αὐτοὺς βοηθεῖν.

— 7. αὐτοῖ] ἀλλ' οὐ διὰ ξένων.

— ibid. ῥᾴστ καὶ πολὺ ταπεινοτέρᾳ] ῥᾴστ ἂν ἦν προσπολεμεῖν, καὶ πολὺ ταπεινότερος καὶ ἀσθενέστερος.

— ibid. ἰχνρόμεθα] στερούμεθ' ἂν αὐτοῦ κατὰ τὸν πόλεμον.

— 8. νῦν δὲ τὸ μὲν παρὸν] τῷ δέοντι ὑποτάττει τὸ γενόμενον.

— ibid. τὸ παρὸν] τοὺς παραπεπτωκότας καιροὺς, καὶ συμμάχους τοὺς παραγενομένους.

— 9. σχήσειν] ἕξειν. εὐελπιστία ἀνόητον ἀνδρῶν.

— ibid. καὶ πίζήσαμεν καὶ κατιστήσαμεν ταλαιπῶτας] μὴ καθέσταντες δύνασ εἰξ-δῶναι καὶ μέγαν γενέσθαι.

— pen. ἡλίκος οὐδείς πω] ἀλλ' οὐ πολλῷ ὕστερον μέγιστος ἁπάντων τῶν τῆς Εὐρώπης βασιλέων, τῶν πώποτε γεγονότων, Ἀλέξανδρος ἐγένετο· τὴν δύναμιν προπαρασκευάσαντος αὐτῷ Φιλίππου, καθάπερ Δαρεῖος τῷ Σολωμῶντι τὴν περιουσίαν εἰς τὸν τοῦ ἐν Ἱερουσαλὴμ οἴκου ὀνομαστοτάτου ναοῦ κατασκευήν.

— ult. νυνὶ δὲ καιρὸς ἥκει] τῷ παθεῖν, καὶ πάλιν μικρὸν κατασῶσαι Φίλιππον, καὶ τοῦ πολὺ ταπεινοτέρου χρῆσθαι αὐτῷ· νῦ; οὗτος ὁ τῶν Ὀλυνθίων.

— ibid. νυνὶ δὲ καιρὸς] μετὰ τὴν ἐπιτίμησιν τῇ ὀλιγωρίᾳ καὶ τῆς διὰ ταύτην ὕβρεως διήγησιν, παραινεῖ παραβάλλεσθαι τὰ ἀφορατὰ, ὡς θεοφίλων ὄντων καὶ εὐτυχούντων, δι' ἀγαθοτυχίαν καὶ ἀρδμίλιαν πρακτικήν.

16. 1. αὐτίμαστος τῇ πόλει] διαφωνοῦσι ἡ διάστιξις. ἦσαν γὰρ συνέζευξαν· τὶς οὖν; ἐπιζεύξαντες· ὁ τῶν Ὀλυνθίων. ἕτερα δὲ μεδεμίαν δόντες ἐρώτησιν, ἐφεξῆς ἀσήμαντος ὄντος νυνὶ δὲ καιρὸς ἥκει τις, τοιοῦτος, οἷα εὐναταφρόντως, οὗτος ὁ τῶν Ὀλυνθίων, αὐτίμαστος τῇ πόλει. καὶ ὁ μὲν νῷς ὁ αὐτὸς ἐκείνοις ἔν τις ἀναγνοὶν· δριμυτέρα δὲ ἡ ἐρώτησις.

— ibid. ὁ καιρὸς τῶν Ὀλυνθίων αὐτίμαστος ἦκει τῇ πόλει] ἐν τοῖς ἄνω, καιρὸν φαυστικώτατα ἔλεξεν. ὁ δὲ καιρὸς τῶν Ὀλυνθίων τούτοις μὲν αὐτοῖς ἀπιστία ἐγένετο (ὡ γὰρ εὐτυχὲς δυνατώτερον φοβεῖσθαι), τοῖς δ' Ἀθηναίοις εὐπιστίαν ἔδοξε παρασχεῖν τῶ πεπεισμένοις Φίλιππον, καὶ τοῦ τὴν ἐν τοῖς Ἕλλησι δυναστείαν ἀναλαβεῖν. ἀλλὰ καὶ οὕτω ἠβουλήθησαν τῶν ἐλπίδων, ἐναντιωθέντος δαίμονος τῆς φορᾶς τῶν καιρῶν.

— ibid. τῶν πρωτέρων ἐκείνων] χρέφεται καὶ, τῶν πρώτερον, τοῦ δήπου τῶν Ἀμφιπολιτῶν, καὶ τοῦ τῶν Πυδναίων, καὶ τῶν λοιπῶν.

— 3. καὶ ἅμικρα δοκεῖ] ὁ τάξις· καὶ λιγιστὴς τις δίκαιος τῶν ὑπεργμένων παρὰ τὸ θεῖν ἡμῖν, ἂν καταστᾶς, δοκεῖ μοι ἔχειν ἐκ εἰκότος αὐτοῦς χάριν μεγάλην ὅμως καίτοι πολλῶν οὐκ ἐχόντων ὡς δεῖ.

— ibid. ἂν — καταστᾶς] ἀστὶ τοῦ, εἰ καταστασθείη τις. σημείωσαι, ὅτι τὸ ἵστημι, ἵστην, ἵσταμαι, ἱστάμην, ἵστησι, στῆσι, ἅμα πᾶσι τοῖς συνθέτοις, ἐνεργητικῶς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον λαμβάνονται. τὸ δὲ ἵσταμαι, ἱστάμην, ἵστην, τῶν μὲν οὐδετέρων, τὸν δὲ παθητικῶς.

— ibid. ἅμικρα δοκεῖ] ἀθικῶς, καὶ οὐκ ἀνθάδως, ἀλλὰ φρονταλητικῶς.

— ibid. δίκαιος λογιστὴς] ὁ οὐ μόνον τὰ δεδαπανημένα καὶ ἀτυχηθέντα, ἀλλὰ καὶ τὰ εὐπορηθέντα καὶ κατορθωθέντα λογιζόμενος. προφητικῶ τινὶ καὶ ἀποστολικῶ ἴσως τοῦσία τὸ ῥητὸν, τῇ τῶν ἀνθρώπων μεμψιμοιρίᾳ καὶ ἀγνωμοσύνῃ καὶ ἀχαριστίᾳ τῇ εἰς τὸ θεῖον, δικαιότατ' ἐπιτιμῶσα. οἱ πολλοὶ γὰρ τὸν καιρὸν οὐχ ὁρῶμεν, ἢ ὀρῶντες ἀφίεμεν, ἢ

λαβόντες οὔθ' ἱσίας οὔτε σωφρόνως αὐτῷ χρώμεθα. εἶτα οὐ τῇ ἑαυτῶν ἀφροσύνῃ καὶ βραδυμίᾳ καὶ ἀβελτερίᾳ ἀγγιζίμεθα, ἀλλὰ τῇ θείᾳ σοφίᾳ καὶ δικαίοις τῶν ἀνθρωπίνων ἡγεμόνων ἀντυχόντες, ἃ μὴ πάνθ' ὅσα ἠβουλήθημεν πατορθώσαντες, ἀδυνάτοις λογισταὶ καὶ ἄγαν φίλαυτοι καὶ μεμψίμοιροι ὑπάρχοντες.

— 6. τὸ μὲν γὰρ] λύσις ἀντιθέσεως μεταστατικὴ. ὁ τοῦς, ὅτι ἕτερόν ἐστι τὸ ἀμελεῖν τοῦ ἀτυχεῖν, καὶ ὅτι ἵνοι καλῶς πράττουσι οὐ παρὰ τὴν τύχην, ἀλλὰ παρὰ τὴν ἰδίαν ἐπιμέλειαν· ὕστερον γὰρ καὶ τὸ ἐπιμελεῖσθαι τοῦ εὐτυχεῖν.

— ibid. τὸ ἀπολωλεκέναι] ἡμᾶς, ἢ, τὰ πολλὰ ἀπολωλέναι ἡμῖν. τοῦ ἀπολωλεκέναι πολλὰ ἐν τῇ πολέμῳ ἡ αἰτία ἀμέλεια ἡ ἡμετέρα.

— ibid. πολλὰ] καὶ χρήματα καὶ χωρία, ὅτι δὲ στρατιώτας καὶ δόξαν.

— 7. τῆς ἡμετέρας ἀμελείας] ἔχων ἡ ἴδιον εἶναι.

— ibid. θείη τις ἄν] νομίσειε τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν αἰτίαν εἶναι, καὶ αἰτιάσαιτο ταύτην τῆς ἀποβολῆς, οὐχὶ δὲ τὴν τύχην.

— 8. τὸ δὲ μάτε πάλαι τοῦτο πεποθέναι] καὶ πρὸ τοῦ Φιλιππικοῦ πολέμου, καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ χρωμένων· ἰδοὺ, ὅπως καὶ ἡ ἀναβολὴ τῶν κακῶν ἐν ἀγαθοῦ μοίρᾳ τίθεται. πόσῳ δὲ εὐχαριστότερον δίχασθαι δεῖ τὸν τοῦ θεοῦ εἰς ἡμᾶς μαιρεοδυμίαν, χάφαι ἡμῖν τοῦ μετακεῖσαι διδόντος;

— ibid. τὸ μὲ πεποθέναι] ὅτι οὐκ ἐκάθεμεν, ὅτι ὠφφην, παρακαίμενος μέσος τοῦ φαίνομαι. δεῖ δὲ τοὺς σχηματισμοὺς τῶν ῥημάτων, καὶ τἄλλα τὰ γενικὰ, ἐκ τῶν γραμματικῶν περιοριζόντα κανόνων, εἰδ' οὕτως ἐπιχειρεῖν τῇ Δημοσθένους ἀναγνώσει· ἀλλὰ μὴ παρ' ἡμῶν τὰ τοιοῦτα προσδοκᾶν. ὁ γὰρ τὰ τῆς γραμματικῆς τέχνης οὐκ ἐκπεριβεβλημένος, ἀδύνατ' ἂν ῥήτωρ ἀγαθὸς γένοιτο.

— 9. τούτων ἀπτέσθαι] ἐξισάζει δυνάμεσι καὶ ἀπτισκοῦν τὰ ἀπολωλότα, καὶ τὴν ἡμῶν φιλόστοργον ἐξίσου καταστῆσαι τῇ Φιλίππου, καὶ ἰσόσταθρον καὶ ἰσόῤῥυπον ἀπεργάζεσθαι.

— 10. ἂν χρῆσθαι] αὐτῇ τῇ συμμαχίᾳ.

— ibid. τῆς παρ' ἐμοὶνου] οὖσης ἢ ὑπαρχούσης ἡμῖν τῆς τῶν θεῶν, ἢ, τῆς θείας εὐνοίας εἰς ἡμᾶς.

— ibid. εὐεργέτημα] εἶναι.

— ibid. ἴγαγε Θεὸν] ψηφισάμενον ἂν, θαίμων ἂν τὸν ῥῆφον μὴ πρὸς τὴν ἀτυχίαν ἡμῶν, ἀλλὰ πρὸς τὴν τῶν θεῶν οὖσαν.

— 11. ἀλλ' οἶμαι παρέμοιόν ἐστιν ὥσπερ ἐπὶ] δι' ἐμοιούσιος παρίστησι τὸν ἀνθρώπινον ἀμέλειάν τι καὶ ἀχαριστίαν, ἐπιεικομῶν καὶ ὑπαργύστερον ποιῶν τὸν λόγον.

— ibid. παρόμοιόν ἐστιν ὅσπερ καὶ] παρατίχει τὰ ἀποδεικτικὰ μόρια· οἷς ἐν τῇ ἐξῆς περιόδῳ ὑπαίζιυξι· καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως.

— 12. κτήσιος] πορισμοῦ, ὅταν τις, ἅπερ ἐκαρίσατο, ταῦτ' ἔσωσε καὶ διεφύλαξε.

— ibid. λάβῃ καὶ σώσῃ] πρὸς τῷ λαβεῖν σώσῃ καὶ περιποιήσηται.

— 13. τῇ τύχῃ] τῇ παρὰ τῶν θεῶν εὐνοίᾳ. ἡμῖν μὲν γὰρ τύχη ἐστὶ καὶ αὐτόματον· τῇ δὲ αἰτίᾳ, τῷ Θεῷ φαμὶ, τῷ δικαίστατα οὐ παραιτίῳ, ἀλλὰ πανταίτιῳ λεγομένῳ, καὶ πρὸ πάντων αἰώνων πάντα τὰ τε μέγιστα καὶ τὰ ἐλάχιστα προεπαιδεύτα τε καὶ διατάξαντι, μήτε τύχῃ μήτε αὐτόματον οὐδὲν, ἀλλὰ σοφίᾳ καὶ προνοίᾳ τὸ πᾶν.

— ibid. ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ] ἴδιον κατ' ὀλίγον καὶ μὴ αἰσθανόμενος ἀναλώσῃ, δεῖ μὲν ἀφαιρῶν, μικδὲν δὲ πρωστιθείς.

— 14. συναπάλωσε] ἀνάλωσε σὺν τοῖς χρήμασι.

— ibid. καὶ τὸ μαμνῆσθαι τὸν χάριν] τὴν μνήμην τῆς εὐεργεσίας.

— ibid. καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως] ἐδυνήθη ἂν διὰ μιᾶς περιόδου ἀπαρτίσαι τὸν λόγον, οὐτωσίπως· ὥσπερ ἐπὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως, ἂν μὲν ὅσα ἂν τις λάβῃ, ταῦτα καὶ σώσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν· ἂν δὲ ἀναλώσας λάθῃ, συναπάλωσε καὶ τὸ μαμνῆσθαι τῇ τύχῃ ἐπὶ χάριτ· οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν πραγμάτων, οἱ μὲ χρησάμενοι τοῖς καιροῖς ἐῤῥῶς, οὐδ' εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν χρηστὸν, μνημονεύουσι. δοκεῖ δὲ διακόψαι καὶ μερίσαι τὴν περίοδον διὰ τὸ πολύπλοκον.

— ult. πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκδὰν] πρὸς τὸ ἐκβὰν τελευταῖον, ἐπιῤῥηματικῶς οἶμαι. κατὰ τὸ τελευταῖον.

— ibid. ἕκαστον τῶν προϋπαρξάντων] ἵνοι τῶν πρὸ ὑπαρξάντων.

17. 1. ὡς τὰ πολλὰ] ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, σχεδὸν δεί.

— ibid. πρίνεται] ὑπὸ τῶν ἀδίκων λογιστῶν. τῆς μὲν γὰρ τελευτῆς χρηστῆς οὔσης, χρηστὰ καὶ τὰ πραγματήματα φαῦλα πρίνεται· φαῦλης δὲ, φαῦλα καὶ ταῦτα, καίτοι κάλλιστα γενήματα. ἐν ἄπασι γὰρ τοῖς ἔργοις (καθά φασιν Ἰσοκράτης) οὐχ οὕτω τῆς ἀρχῆς μνημονεύομεν, ὡς τῆς τελευτῆς αἰσθανόμεθα λαμβάνομεν.

— ibid. δὸ καὶ σφόδρα δεῖ] ἐσιωδὴ πολλῶν, φασὶν, αἰσχρῶν κατημελήσαμεν, δεῖ σωφρόνως ἐπιμελεῖσθαι τῶν τε παρόντων καὶ τῶν μελλόντων.

— 2. ἵνα ταῦτα] τούτοις τὰ λοιπὰ, ἢ τὰ κατημελημένα πρότερα; ὃ καὶ μᾶλλον ἀρέσκει. τὸ μὲν γὰρ ἐπανορθώσασθαι, τοῖς ἐπτασιμένοις· τὸ δὲ κατορθῶσαι, τοῖς ἐν χερσὶ μᾶλλον οἰκειότερον εἶναι δοκεῖ.

— 3. τὸν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις] γενομένων ἡμῖν.

— ibid. πεπραγμένοις] αἰσχρῶς δηλονότι, μᾶλλον δὲ κατημελημένοις.

— ibid. ἀδοξίαν] τὴν μᾶλλον ἀνιῶσαν Ἀθηναίους τῆς Ολάβης, οὐχὶ τοσοῦτον φιλοχρημάτων ἔχοντας, ὅσον φιλοτίμους, καὶ φιλεγωμώνους ὄντας. ὁ μὲν πρώτῃ πίστις ἐκ τοῦ συμφέροντος, ἡ δευτέρα δὲ αὖτη ἐκ τοῦ ἐνδόξου, ἡ δὲ τρίτη ἐκ τοῦ ἐπικινδύνου, ἡ τῶν τεθειτομένων.

— 4. εἰ δὲ προυσόμεθα] ἀσυλάσομεν, ἀξιοθέους ἀποσίμψομεν, οὐ προσδεξόμεθα συμμάχους.

— ibid. καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους] τοὺς Ὀλυνθίους, τοὺς τηλικαύτην δύναμιν ἔχοντας, πόλεις μὲν λϚ', ἱππεῖς δὲ αφ', τοὺς ξένους ἡμῖν συμμαχήσαντας ἄν.

— 5. ἐκεῖνος] Φίλιππος, ὁ κοινὸς ἐχθρός.

— ibid. καταστρέψηται] ἐκπολιορκήσῃ Ὀλυνθον, δυνατώτερός γε ὢν πολλῷ.

— 6. φασάτω τις ἐμοί] ἀνακοίνωσις διαβεβαιωτική.

— ibid. τί τὸ κωλύον ἔσται] τί κωλύσει.

— ibid. ἔτι] μετὰ τὸ χειρώσασθαι Ὀλυνθίους, τοὺς, ἄλλοσί πῃ τρεπομένου Φιλίππου, τὴν Μακεδονίαν πορθήσαντας ἄν.

— ibid. βαδίζειν] ἢ μετὰ στρατεύματος δηλονότι.

— 7. ὅπου βούλεται] εἴτε ἐπ' ἄλλας Ἑλληνίδας πόλεις, εἴτε καὶ ἐπ' αὐτὰς τὰς Ἀθήνας. ἡ περίθεσις τοῦδε τοῦ τόπου· ὅτι Φίλιππος Ὀλυνθίους καταστρεψάμενος, οἷόσ' ἔσται ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν Ἀττικήν.

— 8. ἅρ' ἐγὼ λογίζεταί τις ὑμῶν] τῶν ῥημάτων κατασκευάζει ἐκ τῆς φύσεως τῆς Φιλίππου, τῆς ἐκ τῶν ἐπιτηδευμάτων ἐγνωσμένης, ὅτι καὶ βουλήσεται ἐαδίζειν ἐπ' Ἀθηναίους.

— ibid. λογίζεται] ὅπερ τῆς διανοίας ἐστί.

— ibid. τις ὑμῶν] εἰ πάντες οὐ δύνασθε.

— 9. καὶ δεινοῖ] ὅπερ τῆς αἰσθήσεώς ἐστι. τὰ μὲν γὰρ βουλεύματα Φιλίππου, τοὺς γείτονας φρῶτον καταδουλώσασθαι βουλομένου, ἀδηλότερα τοῖς πολλοῖς· τὰ δὲ πεπραγμένα, φανερὰ καὶ τοῖς ἀνοήτοις καὶ ῥᾳδύμως ἔχουσιν, ὥσπερ τὰ ἐν τοῖς θεάτροις γιγνόμενα. ὁ δὲ Δημοσθένης πρὸ πολλοῦ τῆς Φιλίππου προαιρέσεως αἰσθόμενος, καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς τυραννίδος, τῆς τοῦ Μακεδόνος, τῇ Ἑλλάδι ὑποφυομένης, ἰᾶσθαι σπουδάσας, ἀδίκως τὸ τῆς πολυπραγμοσύνης ἔχειν ἔγκλημα δοκεῖ, εἰς τὸ προνοητικὸν καὶ φιλόπατρι δικαιότερος ἂν ἐπαινεῖσθαι.

— ibid. τὸν τρόπον δι' ὃν] ὅντινα τρόπον.

— ibid. μέγας] δυνατός. ἀντίκειται γὰρ τῷ ἀσθενεῖ, τῷ ἀδυνάτῳ.

— ibid. ἀσθενὴς ὤν] οὐ ναὶ μὰ Δία οὔτε τὸ σῶμα, οὔτε τὴν ψυχὴν, ὥσπερ ὁ Δημοσθένης (ἔῤῥωτο γὰρ ἄμφω ταῦτ' οὐχ ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἐναμίλλως τοῖς μάλιστα περὶ ἑκάτερον τούτων εὐτυχηκόσιν) ἀλλ' ὀλίγην δύναμιν ἔχων, παραλαβὼν, ὅτ' εἰς τὴν ἀρχὴν καθίστατο, τὰ μὲν βασίλεια χρημάτων κενὰ καὶ πάντα κατηναλωμένα, τὰ πράγματα δὲ ταραχῆς μεστὰ, καὶ πολλῆς ἐπιμελείας δεόμενα, καὶ φυλακῆς καὶ δαπάνης.

— 10. τὸ καταρχὰς] ἐπιῤῥηματικῶς, ἐν τῇ ἀρχῇ (τῆς ἀρχῆς. Ἀλέξανδρος ἐν τῇ Ἀμφιπολιτῶν ζ Φίλιππος παραλαβὼν ὑμᾶς (τοὺς Μακεδόνας) πλάνητας καὶ ἀπόρους ἐν δορυφόροις τοὺς πολλοὺς τιμήσας ἀνὰ τὰ ὅρη τρίβατα ὀλίγα, καὶ ὑπὲρ τούτων κακῶς μαχεσάμενος Ἰλλυριοῖς τε καὶ Τριβαλλοῖς καὶ τοῖς ὁμόροις Θρᾳξὶ, χλαμύδας μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν φορεῖν ἔδωκε. καὶ τὰ λοιπά.

— ibid. τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν] τὰ ἱστορικὰ ταῦτα ἐκ τῶν συγγραφέων, τῶν παρὰ προκειμένων, συζητείτωσαν οἱ σπουδαῖοι, Διοδώρου φημὶ τοῦ Σικελιώτου, Πλουτάρχου, Ἰουστίνου, Γαμίστου, καὶ εἴ τινες ἕτεροι· τὰς γὰρ παλαιὰς, Θεόπομπον καὶ Ἔφορον, καὶ ἄλλους, εἴτε ὁ χρόνος, εἴτε ὁ τοῦ Κρόνου φθόνος, ἡμᾶς ἀπεστέρησεν· ὅτι δὲ, ἐκ τῶν Λιβανίου ὑποθέσεων, καὶ τῶν Οὐλπιανοῦ ἐξηγήσεων, καίτοι οὐ πάνυ τοῦ εὐδοκιμουσῶν. ὁ δὲ τῶν βιβλίων ἀπορῶν, ἀμείνων βουλεύσεται, τὰς Δημοσθένους ἀγῶνας ἀποδεξόμενος, ἢ τὸν σχολιαστὴν, τὸ τὰ μηδὲν ὠφελοῦντα μὴ παύσασθαι μάτην, αἰτιώμενος. οἱ μὲν γὰρ ἱστοριογράφοι καὶ ῥήτορες παραχαράττουσιν ἴσθ' ὅπως, ἐπὶ νίκῃ τοῦ προκειμένου, τὴν ἀλήθειαν ἐξεπίτηδες. τὰ δὲ παρατιθέναι τὰ βιβλία τῶν συγγραφέων, τῆς μὲν ἀμελοῦσι τούτοις ἐντυχεῖν εὐεθῶς, τῆς δὲ προειδόσι περιττόν· τὸ δὲ κατὰ διάλεξιν ἀπομνημονεύειν, ἀπείρατον ὁμοῦ καὶ διὰ τὴν μακρολογίαν ἀνδιάστατον. ὑπομνήσομεν δ' ὅμως τὸν ἀναγνώστην, ὅπου ἂν καιρὸς ᾖ καὶ δόξειεν.

— ibid. λαβὼν] κατὰ κράτος ἑλὼν, κατὰ Διόδωρον, οὐχὶ δὲ παραδόντων τῶν πολιτῶν.

— 11. Πύδναν] ἣν χειρωσάμενος καὶ ἐξανδραποδισάμενος παρέδωκε τοῖς Ὀλυνθίοις.

— ibid. Ποτίδαιαν] ἣν ὁμολόγησε μὲν στρατιώτας Ὀλυνθίους, παραδεδωκέναι δ' αὐτὴν ταύτην, οὐ διαῤῥήδην λέγει Διόδωρος.

— ibid. Μεθώνην] τὴν Θρᾳκίαν, ἣν κατίσκαψε Φίλιππος. οὐχὶ δὲ τὴν ἐν τῷ Ἑρμιονικῷ πόλπῳ τῆς Πελοποννήσου. Στρέβων τῷ ϛ', οἷς προσέθηκε Διόδωρος· Παγὰς δὲ χειρωσάμενος, ἠνάγκασεν ὑποταγῆναι.

— 12. εἶτα Θετταλίας ἐπῄσε] ὑπὸ τῶν Ἀλευαδῶν παρακαλούμενος κατὰ Λυκόφρονος καὶ Τισιφόνου, τῶν Ἀλέξανδρον τὸν Θερμαῖον ἀποκτεινάντων. Διόδωρος τῷ ις'. στιλβῳ ζ συγγραφεὺς πλείστων μὲν ἄξιος διὰ τὸ σωματοποιῆσαι τὰς ἱστορίας, ἃς εἴτε ὁ χρόνος εἴτε ὁ φθόνος ἀνάπαλιν διεμέλισεν· οὐ παντελῶς δὲ, διὰ τὸ μεγαλοπίζολον καὶ παντοδαπὸν, εὐπαιρήσας ἀκριβώσασθαι, καὶ διαῤῥῶσαι τοῖς τε καιροῖς καὶ τοῖς τόποις, τὰς κατὰ μέρος ἱστορίας.

— ibid. Φεράς, Παγασὰς, Μαγνησίαν] Θετταλικαὶ πόλεις· ἑτέρα δὲ Μαγνησία, ἡ τῆς Μιγδονίας ἡ Μαιονίας, ἡ πρὸς Μαιάνδρῳ ποταμῷ.

— pen. πάνθ' ὅν] τὰ λοιπὰ τῆς Θετταλίας χωρία.

— ibid. ὃν ἐβούλετ' εὐτρεπίσας τρόπον] κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτῷ διοικήσας.

— ult. ἄχετ' εἰς Θράκην] Διόδωρος τῇ φ π. ϛ'. στιλβῖ. κατὰ τὴν Μακεδονίαν γ' βασι-

λεῖς συνέστησαν ἐπὶ τὸν Φίλιππον, ὅ τι τῶν Θρακῶν, καὶ Παιόνων, καὶ Ἰλλυριῶν. ἀλλ' οὐ περὶ τούτων ἔοικε λέγοντι τῶν ὁ ῥήτωρ, ἀλλὰ περὶ Τήρου, καὶ Κερσοβλέπτου, καὶ Σιτάλκου. ὧν αὐτὸς ὁ Φίλιππος ἐν τῇ ἐπιστολῇ μέμνηται.

— ibid. τοὺς μὲν ἐκβαλὼν] Τήρην καὶ Κερσοβλέπτην.

— ibid. τοὺς δὲ καταστήσας] Σιτάλκην οἶμαι.

18. 1. ἠσθένησε] ἐνόσησε, ἠρρώστησε. τῷ Γ Ὀλ. ἠγγίλθη Φίλιππος ἀσθενῶν καὶ τεθνεώς. καὶ ἐν τῷ Α τῶν Φιλιππικῶν· τίθνηκε Φίλιππος, οὐ μὰ Δί', ἀλλὰ ζῇ. τί δ' ὑμῖν διαφέρει: ταχὺ γὰρ ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε.

— ibid. ᾧλλι ῥᾳίσας] ῥᾴονος γενομένου τοῦ νοσήματος.

— ibid. οὐκ ἐπὶ τὸ ῥᾳθυμεῖν] τὴν ῥᾳθυμίαν, τὴν ἄνεσιν τῆς ψυχῆς, τὴν ἀσαρξίαν καὶ φιλοδοξίαν.

— 2. ἀπέλιπεν] ἀπὸ τῆς πρώην φιλοπραγμοσύνης ἑαυτὸν κἂν ὀλίγον ἔτρεψε.

— ibid. Ὀλυνθίοις ἐπιχείρησι] πολεμεῖν, ἢ ἀπολύτως, ἐπιχειρεῖν τινί, τὸ ἔρχεσθαι ἐπ' αὐτὸν, καταγωνισόμενον. ἐγκαμιαστικὸς ἐστιν οὗτος ὁ τόπος, οἷόσπερ καὶ παρ' Ἰσοκράτει, τῶν Φιλίππου κατορθωμάτων· οὐ μὰ Δία κατ' εἰρωνείαν τὴν πρὸς ἐκεῖνον παρεισφρήσας, ἀλλ' ἅμα μὲν πρὸς ἔκπληξιν, ἅμα δὲ πρὸς ζῆλον τῶν Ἀθηναίων εἰσαχθείς.

— ult. τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς] παραλειπτικὴ προσθήκη φλυάρων στρατειῶν.

— ibid. Ἀρύμβαν] ἤτοι Ἀρύβαν, ἤτοι Ἀρίββαν διπλασιαζομένου τοῦ β, γράφουσι. Σουΐδας· Ἀρίβας, Ἀλκέτου μὲν ἦν παῖς, Μολοσσῶν δὲ βασιλεύς. Παυσανίας ἐν Ἀττικοῖς· Πύρρῳ μὲν ἐξ Αἰακίδου τοῦ Ἀρίββου, Ἀλέξανδρος δ' ἐξ Ὀλυμπιάδος τῆς Νεοπτολέμου θυγατρὸς, ἐγεννήθη. Νεοπτολέμου δὲ καὶ Ἀρίββου παῖς ἦν Ἀλκέτας ὁ Θαρύπου.

19. 1. τί οὖν τις ἂν εἴποι] κατὰ προκατάληψιν ἡ ἐπιδιόρθωσιν αἰτιολογία, καὶ ἐφαρμογὴ τῷ διηγήματος τῇ ὑποθέσει.

— 2. τῦν] ὅτε τὸ γενόμενον οὐκ ἂν ἀγένητον γένοιτο, καὶ μηδὲν ἔσται πλέον ἀκούσασιν ἡμῖν.

— ibid. ἵνα γνῶτε] τῇ διανοίᾳ.

— 3. καὶ αἰσθησθε] ταῖς αἰσθήσεσι καταλέβητε, οὐκ ἀκούοντες μόνον, ἀλλὰ σχεδὸν ὁρῶντες καὶ ἁπτόμενοι. ἐν τοῖς ἄνω· ἀρά γε λογίζεται τις ὑμῶν καὶ θεωρεῖ. Σουΐδας· αἰσθομαί σου, δι' αἰσθήσεως ἐπιλαμβάνομαι· αἰσθόμενος, νοήσαντος.

— ibid. ἀμφότερα, καὶ τὸ, καὶ τὴν] ῥήματι ὑποπτικῷ ἐπιζευχθὲν ὄνομα.

— ibid. προῖσθαι] ἡ πρόεσις ὅτι σφόδρα ἐστὶ ζημιερά.

— ibid. καθίκαστον αἰεί τι τῶν πραγμάτων] ἡ ἐκάστων καὶ συνεχὴς ἀμέλεια, ἀθρόα γίγνεται ζημία.

— 4. αἰεί τι τῶν πραγμάτων] τῶν ὅλων μέρος τι, ἕως ἂν τὸ σύνολον διαφθαρῇ.

— 5. τὴν φιλοπραγμοσύνην] ἡ μὲν πολυπραγμοσύνη ἐπὶ κακῷ λαμβάνεται· ἡ δὲ φιλοπραγμοσύνη ἐσαεὶποτὲ ἂν εἴη, δικαία γε οὖσα. ἀλλ' αὕτη ἡ τοῦ Φιλίππου γόγγυσι φλεγματικὴ, εὐσχημόνων μέντοι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀναγκαίων λαζομένη προφάσεων, καὶ νῦν μὲν ἀμυνομένη τοὺς περιπλέξαντας, νῦν δὲ βοηθοῦσα τοῖς δουλίοις, νῦν δὲ ἐπεξεργαζομένη οἷς ἐνεστήσατο.

— ibid. πρὸς ἅπαντας] Ἕλληνάς τε καὶ βαρβάρους.

— ibid. ᾗ χρῆται] ἐπὶ τῷ ἰδίῳ συμφέροντι.

— ibid. καὶ συζῇ Φίλιππος] χρήματα ὡς ψυχὴ πέλεται δειλοῖσι βροτοῖσι· ἀδὲ, ὦ Φίλιππε, βίος σοὶ φιλοπραγμοσύνη.

— ibid. ὑφ' ἧς οὐκ ἔστιν ὅπως ἡσυχίαν σχήσει] ἡ φιλοπραγμοσύνη οὐκ ἐπιτρέψει αὐτῷ ἡσυχάζειν.

— 6. ἀγαπήσας] ἀρεσθεὶς, ἄπληστος ὤν. μαντεία ἐκ τοῦ φαντικοῦ αἰτίου (τῆς φύσεως φαμὲ) τῶν ἀποβησομένων.

— 7. εἰ δ' ὁ μὲν ὡς] αἰτίθεσις φιλοπραγμοσύνης καὶ ἀμελείας, στοχαστικὴ τῶν ἑκατέρας ἀποτελεσμάτων.

— ibid. μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων] τῶν περιεργασμένων.

— ibid. ὡς δεῖ πράττειν] πρακτέον εἶναι.

— pen. ἐγνωκὸς ἔσται] ἀξιώσει, καὶ βεβαίως ἐμμενεῖ ταύτῃ τῇ γνώμῃ.

— ibid. ὑμεῖς δὲ] γράφεται καὶ, ἡμεῖς. ἐγνωκότες ἰσόμεθα, ἢ ἴσεσθε.

— ibid. ἀντιλαπτέον] δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι.

— ult. ἐρρωμένως] μετὰ σπουδῆς καὶ προθυμίας ἐπιχειρεῖν τοῖς πράγμασι.

— ibid. ἐλπὶς] ἐλπίζειν δεῖ.

20. 1. τελευτήσαι] τελευτήσειν. ἡ φράσις τόδε τελευτᾷ εἰς τόδε, ἀντὶ τοῦ, τοῦδε αὕτη ἐστὶν ἡ τελευτή. ἡ μὲν Φιλίππου φιλοπραγμοσύνη τελευτήσει εἰς καταδούλωσιν ὅλης τῆς Ἑλλάδος· ἡ δὲ τῶν Ἀθηναίων ῥᾳθυμία εἰς ἀσωζολὴν ἅμα τῇ ἀρχῇ καὶ τῆς ἐλευθερίας. Πλούταρχος· διαγωγὴ ἐστιν ἐν οἴνῳ τὸ συμπόσιον, εἰς φιλίαν ὑπὸ χάριτος τελευτῶσα. ὁ αὐτὸς ἐν τῷ Θησεῖ· τὴν Ἐλένης ἁρπαγὴν, πολέμου μὲν ἐμπλῆσαι τὴν Ἀττικὴν, αὐτῷ δὲ εἰς φυγὴν καὶ ὄλεθρον τελευτῆσαι.

— ibid. πρὸς Θεῶν] ἐπώμοσις καὶ ἐπιμαρτυρία δεινή.

— ibid. τίς οὕτως εὐήθης] ἁπλοῦς, καὶ ἀφρόνητος, καὶ ἀλόγιστος. εὐήθεις (φησὶν ὁ τῶν Ἀριστοτέλους Ῥητορικῶν σχολιαστὴς) εἰσὶν, ὧν τὸ ἦθος εὐπεριάγωγον.

— 2. ὅστις ἀγνοεῖ] οὐ περιοιδεῖν. ἐμφατικὴ ἡ λέξις.

— ibid. τὸν ἐκεῖθεν] τὸν ἐξ Ὀλύνθου, τὸν Ὀλυνθιακὸν.

— ibid. δεῦρο] εἰς τὴν Ἀττικήν.

— ibid. ἕξοντα] ἕξειν, Ἑλληνικὴ χρῆσις μετοχικῆς αἰτιατικῆς ἀντ' ἀπαρεμφάτου τῶν παρὰ Λατίνοις. οὕτω γὰρ (φησὶν ὁ Μοσχόπουλος) τὰ γνωριστικὰ ῥήματα, καὶ τὰ τοῦ ὁρᾶν σημαντικὰ, συντάσσεται πρὸς τὰς τῶν μετοχῶν αἰτιατικάς.

— ibid. ἂν ἀμελήσωμεν] τῆς τῶν Ὀλιν-

δίαν σωτηρίας.

— 3. ἀλλὰ μὴν εἰ τοῦτο γενόσεται] εἰ φθάσομεν ἐκεῖ τὴν Ἀττικὴν ἁλόντ. τὰ ἐκβοσκόμενα δι' ἐμοισόσους παρίσται.

— 4. μὰ τὸν αὐτὸν τρόπον — ὥσπερ — οὕτω καὶ ὑμεῖς] φαραπόρει τὰ ὁμοιστικὰ μόρια.

— ibid. δανιζόμενα] δανείζει ὁ διδοὺς, δανείζεται ὁ λαμβάνων, ἐκεῖ τόκῳ χρήματα.

— pen. εὐπορίσαντες] ἐκ τῶν ἀλλοτρίων χρημάτων.

— ibid. μικρὸν χρόνον] διότι οἱ μεγάλοι τόκοι ταχέως ὅλην τὴν οὐσίαν ὑφείλοντο, καθάπερ τὸ πῦρ τὰ οἰκήματα, εἰ μὴ φθάσας τις σβέσῃ, κατακάλωσεν. σημεῖον δὲ, οἱ μεγάλοι μὲν καὶ ἀνέλπιστοι πλοῦτοι τῶν δανιστῶν, αἱ δὲ ἀθρόαι τῶν δανεζομένων ἀπώλαι. τοὺς Ἰουδαϊκοὺς τόκους τῶν ἀριθμητικῶν τῶν παρ' ἡμῖν τις ποιστὶ συλλογισάμενος ἐξ ὀλίγου ἐφεκκῶν οὐ πολλοῦ χρόνου εἰς παμπόλλας μυριάδας φρειλθεῖν εἰδισμένους ἀποδείξω.

— ult. ὕστερον] μετὰ χρόνον, τελευτῶντες.

— ibid. καὶ τῶν ἀρχαίων] τῶν ὄντων ἐξ ἀρχῆς αὐτοῖς κτημάτων, τῆς πατρικῆς οὐσίας. Δημοσθένης· οἱ δ', ἐπειδὴ διαλύειν ἐδόκουν οἷς ὤφειλον, ἐξέστησαν ἀπάντων τῶν ὄντων. Σούδας· ἀρχαῖα τὰ πεφάλαια τῶν χρεῶν· ἀνθ' οὗ Ἡσύχιος, τῶν δανείων καὶ, ἐχρίσαντο οἱ ῥήτορες τῷ ἀρχαίῳ ἐπὶ τοῦ δανεζομένου τὸ ἀργύριον. ἐπιφέρει δὲ μαρτυρίαν Δημοσθένους ἐκ τοῦ πρὸς Νικόστρατον, τῷ δανείζοντι προσήκουσαν· δανείσας ἀργύριον Ἀρχίππῳ, οὐχ οἷός τε ἦν αὐτὸ ἀπολαβεῖν οὔτε τόκον οὔτε ἀρχαῖον. Ἰσοκράτης Τραπεζιτικῷ· καὶ ὁμολόγησεν οὗτος αὐτῷ καὶ τὸ ἀρχαῖον καὶ τοὺς τόκους τοὺς γεγονότας ἀποδώσειν. Ἡσύχιος, ἀρχαίοις, τοῖς ἐξ ἀρχῆς παραδεδομένοις, περὶ τῶν παλαιῶν παραδόσεων λέγειν δοκεῖ. Δημοσθένης κατ' Ἀφόβου ἐρωτηθεὶς δ' οὐδ' τοῦ διαιτητοῦ, τὴν οὐσίαν τὴν αὐτοῦ, πότερον ἐκ τῶν ἐπιπραθεῖσῶν, ἢ τὰ ἀρχαῖα ἀναλίσκων, διώκειεν; τοῦτο τὸ παράδειγμα δοῦρο ἀρμόττει, τὰ πατρῶα δόντα καὶ προϋπάρξαντα πτήματα δηλοῖ, τὰ ἐκπεχρεασμένα δόντα τοῖς δανεισταῖς. ζημιότερον γὰρ τὸ ἐκλαβεῖν, ὅτι οἱ δανείζοντες πρὸς τοῖς τόκοις καὶ τὸ πεφάλαιον ἀπώλεσαν (καίτοι καὶ τοῦτο ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς καιρῷ πολλοῖς συμβὰν τῶν τοῖς Σασιλεῦσιν ἐπὶ μεγάλοις τόκοις δανεισάντων), τοῦ τῶν ἀρχαίων ὑπάρχειν, οὐχ ἧττον τὸν πατρῴαν οὐσίαν, ἢ τὸ πεφάλαιον σημαίνοντος. ὁ μὲν γὰρ δὶς τῶν Ἀθηναίων ῥᾳδυμίᾳ τόκους μεγάλους, τὸ δὲ τῶν ἀρχαίων ἀποστῆναι τῇ πανολεθρίᾳ, σαφήνειαν. Ἀριστοφάνης Νεφέλαις· ἰὼ πλαῖτ', ὦ βολοστάται, αὐτοί τι καὶ τἀρχαῖα, καὶ τόκοι τόκων· οὐδὲν γὰρ ἄν με φλαῦρον ἠργάσαισθ' ἔτι.

21. 1. ἐπὶ πολλῷ] τόκῳ· μεγάλα διὰ ταύτην τὴν ῥᾳθυμίαν ζημιωθησόμενοι.

— ibid. φαῦμαι ἐῤῥᾳδυμηκότες] Latinum, φαυρόν· γένοιτο ἡμᾶς ἐῤῥᾳδυμηκέναι.

— ibid. ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες] ἴσως, ἅπαντα τὰ πρὸς ἡδονὴν, ἤγουν ἀνήκοντα, τουτέστι, μόνα τὰ ἡδέα ζητοῦντες, φιλήδονοι μᾶλλον ὄντες ἢ φίλαρχοι καὶ φιλοπόλεμοι.

— 2. πολλὰ καὶ χαλεπὰ] ἡ τάξις· μὴ ἐλθωμεν εἰς ἀνάγκην ποιεῖν (τοῦ ποιεῖν) πολλὰ καὶ χαλεπὰ (ἤγουν τοιοῦτον), ἅτ, ἀντὶ τοῦ, ἃ, εἰκ ἐβουλόθημεν, ἤγουν, ποιεῖν μέχρι τοῦδε.

— 3. εἰς ἀνάγκην ἐλθωμεν] ἀναγκασθῶμεν.

— ibid. κινδυνεύσωμεν] εἰς πόδυνο καταστῆμεν τοῦ ἀπολέσαι τὴν Ἀττικήν· ἢ, μὴ μάχεσθαι δὴν ὑπὲρ αὐτῆς. τὸ γὰρ κινδυνεύειν πολλάκις τοιοῦτον τῷ ἀγωνίζεσθαι καὶ μάχεσθαι.

— 4. περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ] ὄντων, τῶν θρέπων καὶ σκευῶν, καὶ λημένων, καὶ προσόδων, καὶ ἀργυρείων μετάλλων, καὶ τῶν λοιπῶν ἁπάντων.

— 5. τὸ μὲν οὖν ἐκατιμᾶν] μάχην τοῦδε μὲν ἔπεισθαι, ὅτι καὶ συμφέρει καὶ δικαιοῦ ἐστι τὸ βοηθεῖν Ὀλυνθίοις, τάς τε συμφορὰς τὰς γεγενημένας παραμυθησόμενος, καὶ ὑπὲρ χώραν αὐτοὺς μαρτυρήσας, καὶ τῇ βαθυμίᾳ ἐπιτιμήσας. νῦν δὲ τὸν τρόπον τῆς βοηθείας ἐφηγεῖται, καιρὸν προοιμίου μετακαστικοῦ καὶ ἐπαταλαντικοῦ εὑρὼν λαμβάνων καὶ διδούς, ἑαυτὸν φιλόπολιν μᾶλλον ἢ φίλαυτον ὄντα, καὶ τῆς παρεντίκα χάριτος τὸ μέλλον σώσειν τῇ πόλει προτιμῶντα· ἅμα δὲ καὶ τοὺς αἰσχυντήμονας, ὅτι οὐ δίκαιον τῶν ἐν ταῖς πράξεσι πτωισμάτων, ὧν ἡ τύχη αὐτοῖς, τὰς αἰτίας τῷ πιστῷ συμβούλῳ ἀποτίθεσθαι, μᾶλλον δὲ γε εἰκὸς, τοὺς φίλους ῥήτορας διαφόρως πεισόσθαι καὶ συγγράψαι τοὺς λόγους, ἐκ τῶν συμβάντων πολλὰ καὶ προσθέντας καὶ ἀφελόντας καὶ ἐπαλλαξάντας, σφισὶ δοῦς γενομένοις μετὰ τὰ πράγματα.

— ibid. τὸ μὲν οὖν ἐκατιμᾶν] ἡ ὑποφορὰ, παίου ἐκατιμᾶν (παρεξουσιαστικὸν γὰρ), ἄξιος δὲ συμβουλεύειν.

— ibid. καὶ πάντες εἶναι] οὕτω καὶ τὸ οἱ πάντες ἀνδρὸς εἰς Κίρινθον ἔπθ' ὁ πλοῦς. πάντας δύνασθαι ἐκατιμᾶν, εἰκὸς μάντα ἄπιν ἐλίγχειν. τὸ δὲ ὀρθῶς τοῦ σκοποῦ, οὐχ ἧττον τῷ φρονούντων ἔργον, τοῦ τὰ δέοντα συμβουλεύσαι.

— 6. τὸ δ' ἀσφαλίσασθαι, τοῦτ'] πλεονασμὸς ἐμφατικὸς, ὁ τοῦς· μετὰ τὸ ἐκατιμᾶσαι καὶ συμβουλεύσαι παίσαν ἐκκλίσιον καὶ εὐδιάζλιπτον ὑπάρχειν.

— 7. ἐγὼ δὲ οὐκ ἀγνοῶ μὲν] ἀσθένειαν συγκαταθετικὴ, τὸ μὲν μίσος παραπαμπὴν, οὖσαν δὲ μποτούσαν.

— 8. πολλάκις] οὐκ ἀεί.

— ibid. οὐ τοὺς αἰτίους] τῶν συμφορῶν, τοὺς στρατηγοὺς δηλονότι, καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ἐλλείποντάς τι τῶν δόντων.

— 9. ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους] ταύτην τὴν λέξιν εἰσὶν οἱ παρίλεκτον οἰόμενοι. δικεῖ δὲ κἀμοὶ οὐχ ὕστατος, ἀλλ' ἐν τοῖς πρώτοις μᾶλλον συμβουλεύσει βοηθεῖν Ὀλυνθίοις ὁ Δημοσθένης, προτρέπων γε ἐν τῷ προοιμίῳ ἀπόλεω καὶ ὕστερον. οὐ μὴν ἀλλ' ἐκπεδὰ καὶ ἄλλοθι εὑρίσκεται· κατὰ χώραν μάνιν ἐσόμεθα τῶν πολλῶν τὰ τελευταῖα μάλιστα μεμνημένων.

— 10. ἐν ἀρχῇ ποιεῖσθε] ἐρίζεσθε τοῖς εἰκοῦσι· περὶ τῶν πραγμάτων, τοῖς συμβουλεύσασι, μᾶλλον δὲ τοῖς ποιήσασιν ὑμᾶς. οὗτοι γὰρ ἂν μέγα νομίζοιντ' ἂν οἱ ὕστατοι εἰκάσαντες, μᾶλ' οὓς τοῖς ἄλλοις μισθὸν ἂν ἀρῶσθαι δίκαιοι.

— ibid. ἄν τι] ἐάν τι, εἴ τι.

— ibid. οὐ κατὰ γνώμην] τὴν ὑμετέραν παρὰ γνώμην.

— 11. συνοικῶ] ἐμοὶ, μᾶλλον δὲ πάσαις συνομβουλεύουσα.

— ibid. ὑποστείλασθαι] ἀποσιωπᾶν ταῦτα, ἢ, μὴ παῤῥησίᾳ εἰπεῖν. Ἰσοκράτης· οἱ δὲ δεῖ μηδὲν ὑποστελλόμενον εἰπεῖν, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ χρησάμενον, καὶ παντάπασιν ἀνεμέτρως λέγοντα.

— 12. φαμὶ δὲ] ὁ μὲν πρώτῳ γνώμης ἀναφανεὶς ἐγένετο περὶ τοῦ δεῖν βοηθῆσαι· αὖτος δὲ ὁ δεύτερος, περὶ τοῦ πῶς δεῖ ταῦτα ποιεῖν, τὰ τοῦ τρόπου, ὅπερ πλείστης φροντίσεως ἔργον, καὶ προνοίας οὐ τῆς τυχούσης δεόμενόν ἐστιν. ὁ τάξις· φαμὶ Cοιθυτίου εἶναι ὑμῖν, τουτέστιν, ὅτι δεῖ Cοιθεῖν ὑμᾶς, διχῇ τοῖς πράγμασι. τίσι καὶ τίνων; τοῖς ἑαυτῶν τε, καὶ τοῖς τῶν Ὀλυνθίων. πῶς δὲ, καὶ τίνα τρόπον; τῷ τε σώζειν, καὶ τῷ καλῶς ποιεῖν. πῶς δὲ καλῶς ποιεῖν; καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις.

— ibid. διχῇ] τὸ γαμεῖν.

— 13. τῷ τε σώζειν] τὸ εἰδιωτῶν ἁ. πῶς δέ; χρήμασιν ἢ ψηφίσμασιν; οὐκ, ἀλλὰ δυνάμει στολιτικῇ. τοῦτο γὰρ τὸ ἐκπέμπειν δηλοῖ δοκεῖ, τὸ ἐκ τῆς πόλεως πέμπειν, αὐχὶ δὲ ξενολογεῖν ἐτέρωθι.

— ibid. τοὺς πόλεις] τὰς λβ'. τοὺς ἐπὶ Θρᾴκης, τοὺς τοῦ Χαλκιδικοῦ γένους οὔσας.

— 15. καὶ τῷ καλῶς ποιεῖν] τὸ εἰδιωτῶν β'. πῶς δέ; καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις.

— ibid. τὸν ἐκείνου] τοῦ παρελθόντος καὶ στλασάντος.

— ibid. τοῦ Φιλίππου χόρτα] τὸν Μακεδόνα.

— 16. καὶ τριήρεσι καὶ στρατιώταις] ναυτικῇ δυνάμει, τῇ ληστευούσῃ τὰ παράλια τῆς χώρας. ἴσως δὲ, ταῖς μὲν τριήρεσι τὸν παράλιον, τοῖς δὲ στρατιώταις καὶ τὰ μεσόγαια. ἄλλὰ περίεργον ἤδη ἡ ἀκριβολογία.

— ibid. οἱ δὲ δευτέρου τούτου] αἰτιολογία τῆς γνώμης ἐκ τοῦ ἀναγκαίου, εὐλαβὴς μέντοι διά τε τὸ μέγεθος τῆς παρασκευῆς, καὶ διὰ τὸ ἄδηλον τῆς ἀνάγκης.

— ibid. δευτέρου] θάτερον, τὸ ἕτερον κατὰ πρᾶγμα.

— 17. ὡσῶ μὲ μάταιος] ὅσπερ καὶ γεγόνασι. ἰδοὺ καὶ πάλιν τὸν μάντιν τῶν καιρῶν. περὶ δὲ τῆς κατασκευῆς τῆς Ὀλύνθου ἔρα τὰ ἐν τῷ περὶ παρασκευῆς, περὶ τῶν προδοτῶν.

— 18. εἴτε γὰρ ὑμῶν] διασάφησις τοῦ ἀσημάντου στοχαστικὴ κατὰ διλήμματα.

— ibid. ὑπεμείνας τοῦτο] διὰ τὸ σφόδρα ἐκπεπλῆχθαι κρατῆσαι τῆς Ὀλύνθου, ἐπειδὴ ἀγγέλλων αὐτοῖς ἐκέλευσεν, περὶ τῆς ἀλώσεως, ὅτι δυοῖν θάτερον, ἢ ἐκείνους ἐν Ὀλύνθῳ, ἢ αὐτὸν ἐν Μακεδονίᾳ μὴ δεῖ οἰκεῖν.

— pen. Ὀλυνθίων παραστήσασθαι] αἱρήσει καταστρέψασθαι, παραλήψεται· ὁμολογία δ' ἴσως μᾶλλον, ἢ κατὰ πράξεις.

— ibid. ἐπὶ τὸν οἰκεῖον] χόρον.

— ult. ἀμυνεῖται] ἐκδικήσει τοὺς παρ' ἡμῶν στρατιώτας.

— ibid. βουδυσώπουν εἰς Ὀλυνθον] τοῖς Ὀλυνθίοις, μᾶλλον δὲ τῇ πόλει αὐτῶν.

22. 1. ἀκινδύνως] οὐ κινδυνεύοντα, ἐν ἀσφαλεῖ καθεστῶτα.

— ibid. τὰ οἴκοι] τὸν οἰκεῖον χόρον, τὰ οἰκεῖα.

— ibid. προσεπιθεῖται καὶ προσδέξεσι τοῖς παράγμασι] μαυρικὴ τὸν πολιορκίαν, ὅσπερ σχολὴν ἄγων· πολύαν μέντοι ζωοθείας καὶ ἐφεστιτισμὸν εἰσελθεῖν, ἢ τοὺς ἐγκαθεσμένους ἐξελθεῖν.

— 2. περίεσται τῷ χρόνῳ] εἴτε ἐπιλιπόντων αὐτοὺς τῶν ἐπιτηδείων, εἴτε τῶν πολιτῶν καὶ στρατιωτῶν περὶ ἀλλήλους στασιαζόντων, εἴτε τὰ τῆς πολιορκίας ταλαίπωρα δυσχεραινόντων, εἴτε καὶ λοιμοῦ ἅμα λιμῷ ἐσπεύσαντος. ταῦτα γὰρ ἀναθήματα τῶν πολιορκιῶν.

— ibid. τῷ χρόνῳ] τῷ ἀμβλύνοντι τὰς προθυμίας καὶ τῶν ἀνδριωτάτων εἶναι δυναίντων, ἀλλοστε μυδμιᾶς ἀλλαχόθεν ἰλικίδος ὑπολειπομένης, παίπαι ὀχυρᾶς οὔσης καὶ δραλούσου τῆς πόλεως.

— 3. δεῖ δὲ] συμπέρασμα τῶν γνώμης.

— ibid. πυλλὴν εἶναι τὴν Cοιδίαν] τοιαύτη καὶ γέγονεν, μυρίοις μὲν ξένοις καὶ πρόκρεσι πεντήκοντα τῶν Ἀθηναίων Cωθησάντων αὐτούς, τῶν πολιτῶν δὲ τετρακισχιλίοις.

— ibid. καὶ ἀχῇ] τοῦτο δὲ φέρτερον γένεσι εἰκὸς ἴσχω διὸ χωρίζεσθαι.

— 4. καὶ περὶ μὲν τῆς βουλῆς] μετάCασις ἀπὸ τοῦ δίκαιος ἐπὶ τὸ δυνατὸν, οὗπερ οὐ τολλάχιστον μέρος, ἡ τῶν χρημάτων εὐπορία, τὰ τοῦρα τοῦ πολέμου τοῦ μαρασμένα οὐ συντῶσης. κατ' ἐκείνους γὰρ τοὺς χρόνους πολυανθρωπώτατοι ὄσαν αἱ Ἀθῆναι, καὶ φαλύ τι πλῆθος τῶν ξενευομένων καὶ πλανωμένων Ἑλλήνων, ἃς ἐν τοῖς Ἰσαμέσσαις ἴγνωμεν.

— 5. περὶ δὲ χρημάτων πόρου] ὅσπερ πεισθέντων μὲν ἤδη τῶν Ἀθηναίων ὅτι δεῖ βοηθῆσαι, ζητούντων δὲ πῶδεν βρίψουσι τοὺς στρατιώτας, ταῦτα λέγει.

— ibid. περὶ πόρου] πόθεν δεῖ παρίζεσθαι χρήματα, γεγόνασιν, ὅτι ἐστὶν ὑμῖν ἔντομα. ὁ παράδεισις τοῦδε τοῦ τόπου· ὅτι εἰσπροῦσι μὲν στρατιωτικῶν χρημάτων Ἀθηναῖοι, οὐκ εἰς δέον δ' ἀναλίσκουσι ταῦτα.

— ibid. ἔστιν] ἐπανάληψις διαζεβαιωτικὴ τοσαῦτα ὅσα.

— 6. οὐδεὶ τῶν ἄλλων] οὐδενὶ ἄλλῳ. ἀνθρώπῳ, Ἕλλῃ δόκει. ὃς ἐν τῷ περὶ συμμαχιῶν· ἐν ταύτῃ τῇ πόλει χρήματα ἔνεστιν ἐλάχιστα δέω πρὸς ἁπάσας τὰς ἄλλας εἰπεῖν πόλεις. χιλίας γὰρ προσδιορισμοῦ, ὑπερβαλιπέστατον ἂν εἴη. τί γὰρ τὰ τῶν Ἀθηναίων ἓν πρὸς διακοσίας καὶ χιλίας ταμιεύους ἃς βασιλεῦ χρήματ' ἄγειν φασὶν οὗτοι;

— 7. στρατιωτικὰ] ἵνα μὴ περὶ τῶν ἰδιωτικῶν λέγειν δοκῇ.

— ibid. οὗτος ὡς ζούλεσθε] ἀργοῦντες καὶ κατηγορεῖζοντες, ἀντὶ στρατιωτικῶν θεωρικὰ ποιησάμενοι.

— 8. τοῖς στρατευομένοις] εἴτε τῶν πολιτῶν, εἴτε τῶν ξένων.

— ibid. ἀποδώσετε] οἷς ὀφείλεσθε παρὰ τὸ προσῆκον.

— 9. ὑμεῖν προσδεῖ] οὐδενὸς δεῖσθε πόρου πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι χρήμασι.

— ibid. μᾶλλον δ' ἅπαντος] ἱκανόςθασις αὐξητικὴ.

— ibid. ἐνδεῖ] οὐδεὶς πόρος ἐξαρκέσει.

— pen. τί οὖν ἂν τις] ἀντίθεσις, ὅτι σὺ παράνομα γράφεις, περὶ ψυχῆς κινδυνεύων; ἡ τάξις· τίς εἶπεν ἄν, τί οὖν λέγεις;

— ibid. σὺ γράφεις] νόμον εἰσφέρεις, κελεύστα ταῦτα εἶναι στρατιωτικά.

— ult. μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε] γράφω, ἡγοῦμαι νομοθετεῖν. ἄρτησις τοῦ ὑποφερομένου, κατὰ διαστολήν· ὅτι ἕτερον μὲν τὸ γράφειν, ἕτερον δὲ τὸ ἡγεῖσθαί τί ἐστι.

23. 1. καὶ ταῦτ' εἶναι] τὰ χρήματα ἃ λαμβάνετε.

— 2. καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι] ἡγοῦμαι.

— ibid. τὴν αὐτὴν τοῦ τε] ὁ μὲν λαμβάνων χρήματα, στρατεύτω· ὁ δὲ ἀργῶν, ἀποδότω. τούτου δὲ γενομένου, πολλοὶ ἂν τῶν νῦν εὐπορούντων στοχεύσειαν, πολλοὶ δὲ τῶν ἀπορούντων, πλουτήσειαν νῦν δὲ πολλάκις ἄμεινον πράττει ὁ ἀργὸς τῆς φιλοπονίας.

— 3. ὑμεῖς δὲ] τῷ δίοντι ἀντίθεσις τὸ παρὰ τὸ δέον γιγνόμενον.

— 4. εἰς τὰς ἑορτὰς] τὰς ἐπὶ μὲν τῇ τιμῇ τῇ τῶν θεῶν παθεστώσας, εἰς ἀργίαν δὲ τῶν πολλῶν καὶ μέθην καὶ ἀπόλαυσιν τελευτώσας.

— ibid. ἔστι δὲ λοιπὸν οἶμαι] διδάξας ὅτι πολεμεῖν ἀνάγκη, περίδηλον δὲ ὂν ὅτι χωρὶς χρημάτων εὐπορίας τοῦτ' ἀδύνατον, αἰτεῖσις τοὺς ἀκροατὰς ἐστὶν, ὅτου ἀποστῆναι τῶν θεωρικῶν, ἢ ἐκ τῶν ἰδίων εἰσφέρειν ἂν ἐκάστῳ μὲν βαρὺ, κουφότερον δὲ, τὸ ἴσον τάλαντα, ἄλλοστε μικρὰ ὄντα, τοῦ δαπανᾶν πολλὰ τῶν ἑαυτοῦ.

— 5. ἂν πολλῶν] χρημάτων.

— ibid. δέῃ] εἰς τὰς περὶ τὸν πόλεμον δαπάνας.

— ibid. πολλὰ] ὅπερ ἀληθές.

— ibid. ἀν ὀλίγων] πῶς δέ; δυνατοῦ μὲν ὄντος τοῦ Φιλίππου, ἀνάγκης δ' οὔσης πολλῶν καὶ δέχη τὴν Εὐβοιαν εἶναι, μικτυρομένων δὲ ὡς τὰ πολλὰ τῶν πολέμων. προτάττει δὲ τὴν ἰδίαν γνώμην, ὅτι πολλῶν δεήσει· κατὰ συνδρομὴν δὲ καὶ τὴν τῶν ἀκροατῶν ὑπόληψιν ἱκανωτέρας ὑπάρξειν, ὥσπερ εὐχόμενος.

— 6. δεῖ δὲ] ἕτερα, δεῖ δέ. ὁ νοῦς· τὸ δεῖν μὲν χρημάτων, ὁμολογούμενον· τὸ δὲ ὁπόσων, ἀμφισβητούμενον. κρεῖττον δ' ἀεὶ παρεῖναί τι τοῦ ἐνδεῖν καίτοι τούτου τοῦ λογισμοῦ ἀπλουστέρας παραιτίου γιγνομένου.

— ibid. καὶ ἄνευ τούτων] γνώμη περὶ τὸ παρὸν ἀρμόττουσα. ἔστι δ' ὁ λόγος περὶ πολιτικῶν καὶ πολεμικῶν πραγμάτων. οὕτω καὶ Ἀριστοτέλης περὶ τῆς ἐλευθερίστητος διειλεγμένος· ἀδύνατον δέ, ἢ μὰ ῥᾴδιον, τὰ καλὰ πράττειν ἀχορήγητον ὄντα.

— 7. λέγουσι δὲ] τῶν λυπούντων, ἀναγκαίως μὲν, εὐλαβῶς δὲ, ἅπτεται, φοβούμενος οἶμαι, μήπως ἀποδειλιάσειαν διὰ ταῦτα τὸ στρατεύειν καὶ παραμυθίας ἐκάγει.

— ibid. καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους] οὐ πορὸς ἡμῶν ἐστι τὸ, ἐκεῖοί τινες οὕτω ἐν τῷ πολυπραγμονεῖν, οὐδὲν μᾶν διαφέρον ἡμῖν, πολλῶν δὲ τῶν κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς τῶν ἀγνοουμένων· ἀναγκαιότερον δὲ καὶ χρησιμώτερον ἴσως, σκοπεῖν, τίνες ἡμῶν οἱ πόροι καὶ πόθεν, καὶ τίνα τρόπον εἰς τὰς παθ' ἡμέραν χρείας ἡμῶν διαρκήσουσιν, καὶ εἰς τὸ μέλλον παραμείναιεν ἡμῖν·

— 8. ὧν ἔκεισθε] ἐπιτιμητὰ, ὡς περιουσίας πόρων οὔσης.

— 9. ἕως ἐστὶ καιρὸς] τὰ τοῦ τρόπου τῆς βοηθείας ἐκθεὶς, καὶ περὶ πόρου χρημάτων διαλεχθεὶς, ἐπὶ τὴν προτροπὴν ἐπανέρχεται. καὶ τὸ μὲν κεφάλαιον τοῦ λόγου, ὅτι στρεφέμενοι βοηθεῖν Ὀλυνθίοις, τοῖς βεβαίοις συμμάχοις ἐσομένοις καὶ τὸν Μακεδόνα τῆς Ἀττικῆς ἀπισχίσθαι παρασκευάσουσιν. ἐπεὶ δὲ τὸ συμμαχεῖν δαπανηρὸν, ἔδειξεν ὅτι καὶ χρημάτων εὐπορήσουσι, τούτων δ' οὐκ ἐξαρκούντων, εἰ δυνατώτερος ἦ ὁ ἀντιπαρεζόμενος, παρὸν ἔχειν τοῦ καὶ τὴν τῶν πολεμίων μειῶσαι δύναμιν, καίπερ οὐκ εὐπαταφρόνητον ὑπάρχουσαν.

— 10. ἄξιον δὲ ἐνθυμηθῆναι] ἐνθύμησιν καὶ λογισμὸν ἀπαιτεῖ, οὐκ ἀπαράμυθος τῇ φαντασίᾳ τῇ ἔξωθεν τῆς Φιλίππου δυνάμεως. ὁ δὲ τόπος ὅτου στοχαστικὸς, καὶ παρακινδυνευτικῶς διϊσχυρίζόμενος τὰ μὲ ζαβαίως ἐγνωσμένα, ἢ ἐκ τῶν ὑπολοιπομένων τῆς πολλοῖς καὶ ἀσῆς τινὸς εἰλημμένης.

— ibid. τὰ πράγματα ἐν ᾧ] ἡ Ἑλλησμὸς ἐστι, λογίσασθαι τὰ πράγματα, ἢ ὑπεξελόν τι κατά γε Λατίνους, ἀντὶ τοῦ, λογίσασθαι τὰ πράγματα τὰ Φιλίππου ἐν ᾧ καθέστηκεν. τὸ τὰ πράγματα γὰρ ἐναρεόμενον μὲν ἐκὶ τὸ λογίσασθαι, αἰτιατικὴ· ἐπὶ δὲ τὸ καθέστηκεν, ὀνομαστική ἐν εἴη.

— pen. οὗτα γὰρ ὡς δεικτ] ἀνασκευὴ δέξος λυπούσης τὸν λόγον.

— ult. μὰ σκοπῶν ἀκριβῶς] οἱ δὲ τοιοῦτοι ματαιρίζουσι τοὺς πλουσίους καὶ τοὺς δυνάστας, δι' ἄγνοιαν τῶν ὑπόλων καὶ ἐνδεῶν ἐμφυλευόντων πανῶν.

— ibid. εὐπορεῖσθε] εἰσχημίσως καὶ πρὸς τὸ ἔξωθεν φαινόμενον.

24. 1. οὐδ' ὡς ἐν πάλιστα ἔχει] ἡγοῦν παθίστηκεν ἀπὸ κοινοῦ ἐκ τῆς ἐμπροσθεν στερεᾶς. σκληρὸν γὰρ, τὸ, οὐδ' ἔχει οὕτως, ὡς ἂν ἔχοι πάλιστα. αὕτη ἡ στρέβωσις· ὁ φίλιππος οὐ μᾶλλον εὐτυχεῖ νῦν. ἀρκατάλληψις ἀναστευαστικὴ διὰ ψιλῆς ἀποφάσεως· καίτοι τοῦτ' οἰομένων τῶν ἀνθρώπων.

— ibid. οὔτ' ἂν ἐξέσχηκε τὸν πόλεμον ποτε] τὸ συντεταγμένον καὶ συνακολουθοῦν τῇ ἀτυχίᾳ, τὸ ἡσυχάζειν, ἢ πολυπραγμοῦσαντα ἀπερισπάστως, μετανοεῖν.

— 2. εἰ πολεμεῖν αὐτὸν] ἐκφέρειν πόλεμον, τὸ δηλοῦν ὅτι πολεμήσει τις, ὅπερ ἐν τῷ τέως εἶχεν. ἐκφέρειν δὲ, τὸ αὐτῷ τῷ ἔργῳ πολεμεῖν, τὸ δὲ πολεμεῖν πόλεμον, Ἀττικισμός.

— 3. ἀλλ' ὡς ἐκεῖνον] τῇ Ὀλύνθῳ· τῇ πρώτῃ προσβολῇ καταπλαγέντας τοὺς ἀφεστῶτας, καὶ ἐξ ἐφόδου κατὰ κράτος λήψεσθαι τὴν πόλιν, προσδοκήσας.

— ibid. τότε ἥλωσαν] ὅτε ἐξέφερε τὸν πόλεμον.

— 4. ἀναιρήσεσθαι ἅπαντα τὰ πράγματα] παραχρῆμα καταπολεμήσας τοὺς Ὀλυνθίους, ἀπαλλαγήσεσθαι πάντων τῶν πραγμάτων.

— ibid. κἄπα διέψευσται] καὶ εἶτα, μετὰ τὸ ἐξενεγκεῖν τὸν πόλεμον, διέψευσται ταύτης τῆς ἐλπίδος, ἀνταράττων αὐτῷ τὸν Ὀλυνθίων, καὶ οὐκ ἐνδιδόντων ἑαυτούς, ἀλλ' ἀμυνομένων τὸν ἰσθμόν.

— ibid. τοῦτο δὴ γεγονὸς παρὰ γνώμην] παρὰ προσδοκίαν καὶ ἐλπίδα συμβάν.

— 5. ταράττει αὐτὸν] τὴν ὀσυχίαν τῆς ψυχῆς ἀφαιρεῖται.

— ibid. καὶ πολλὴν ἀθυμίαν] ἀναλογιζομένῳ τό τε μέγεθος τῆς δυνάμεως, καὶ τὸ μῆκος τοῦ χρόνου, καὶ τὴν δύναμιν τὴν ὑμετέραν.

— 6. εἶτα τὰ τῶν Θετταλῶν] πράγματα ταράττει αὐτὸν, τουτέστιν αὐτοὶ οἱ Θετταλοὶ μὴ ἐμμένοντες τοῖς ὡμολογημένοις. τοῦτο δὲ ἄπιστον δοκοῦν, διὰ τὸ νυνστὶ εὐεργετηθῆναι αὐτοὺς, κατασκευάζει ἐκ τῆς φύσεως καὶ συνθείας αὐτῶν τὴν ἀπιστίαν.

— ibid. ταῦτα γὰρ ἄπιστα] οἱ κατηγορικῶς ἐντυγχάνοντες, τὸ κὰν ἅπαξ γενόμενον δὲ γενέσθαι λέγουσι. Διόδωρος τῇ ια. περὶ τὰς πρὸς Ταναγρα μάχης γράφων, τοὺς Θετταλοὺς φησιν ἀναστάντας Ἀθηναίων ἐν αὐτῇ τῇ μάχῃ μεταβαλέσθαι πρὸς Λακεδαιμονίους, οἱ δὲ τὸν μᾶλλον ἀρίσκει τὸ περὶ Ἰάσονος Μήδειαν τὰ μέγιστ' εὐεργετήσασαν ἀπολιπόντος, περὶ Ἀράτου τοῦ Θετταλοῦ τὸ σόφισμα, παρομοιοῦσι γενόμενον, ἐμοῦγε ἕνεκα ἐσχῆσθαι τούτους.

— 7. φύσει καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις] συντομία δεινοτάτη καὶ αἰξητικωτάτη.

— ibid. φύσει] ἀμεταβόλως εἶναι δοκούσῃ.

— ibid. καὶ ἀεὶ] μεθέκουσι τῆς ἀπιστίας.

— ibid. πᾶσιν ἀνθρώποις] οὐ μόνον ἡμῖν, οὐδ' ἄλλως εὐεργέταις.

— 8. καιμὴν δ' ὅπερ δὲ ἦν ἀεὶ τὰ τῶν Θετταλῶν, ἄπιστα δηλονότι καὶ ἀμεταβόλα, τοιοῦτα καιμὴν ἐστὶ καὶ νῦν φιλίππεια. Ἰσοκράτης ἐν τῷ πρὸς τοὺς Ἰάσονος παῖδας ἐπιστολῇ, ἐφ᾽ ᾧ, φησὶν, τὰς συμμαχίας (τῶν Θετταλῶν δῆτα) τὰς πρὸς τοὺς Ἀθηναίους γιγνομένας, ταχέως διαλυομένας.

— ibid. καὶ γὰρ Παγασὰς] πόλις Θετταλίας ἐπὶ Θαλάττης, ὅθεν ὁ Παγασίτης κόλπος.

— 9. ἀναιτεῖν] ἀφαιρησόμενοι ἂν ἔδοσαν.

— ibid. εἶσὶν ἐψηφισμένοι] ἐψηφίσαντο.

— ibid. καὶ Μαγνησίαν] τῆς Θετταλίας.

— 10. τειχίζειν] ὀχυροῦν, ἵνα μὴ ἐπιτείχισμα σφίσιν αὐτοῖς γένοιτο μᾶλλον, ἢ ἀσφάλεια Φιλίππῳ καὶ ταῦτα μὲν ἀποφαντικῶς ἔλεξεν. τὰ δ᾽ ἑξῆς ἐξ ἀποῦς, ἴσως γὰ πεπλασμένος ἐπ' αὐξήσει τῆς ἀτυχίας.

— pen. ὡς δώσουσιν ἴτι κερδοῦσθαι] ὅτι οὐκέτι ἐσωτερίψουσιν αὐτῷ τὰς ἐκ τῶν λιμένων καὶ ἀγορῶν ἢ ἐμπορίων προσόδους καὶ τὰ τελώνια λαμβάνειν, ἃ ἔδοσαν ὑπὲρ τῆς πρὸς τοὺς τυράννους Λυκόφρονα καὶ Τισίφονον συμμαχίας, περὶ ὧν Διόδωρος τῆς ις' τῇ φιζ σελίδι.

— ibid. τὰ γὰρ κοινὰ] αἰτιολογία τοῦ ψηφίσματος καὶ τῶν λεγομένων.

— ibid. τὰ κοινὰ] πράγματα, τὰς πολιτείας.

— ult. τῶν Θετταλῶν] ἴνιοι, τὰ Θετταλῶν, ὅπερ μᾶλλον ἀρίσκει μοι.

— ibid. ἀπὸ τούτων] τῶν λιμένων καὶ προσόδων.

— ibid. δίοι] ὡς, ἢ, ὅτι δίοι, ἀντὶ τοῦ, δεῖν.

— ibid. διοικεῖν] ταῦτα τὰ χρήματα ἀναλωτέα εἶναι εἰς τὰς χρείας τῶν ἐν Θετταλίᾳ πόλεων. οἱ ἐπὶ τῆς διοικήσεως Ἀθήνησιν ἐλέγοντο, οἱ ἐπιμελούμενοι τῶν δημοσίων προσόδων.

— ibid. οὐ Φίλιππον λαμβάνειν] Μακεδόνα ὄντα, καὶ μηδὲν προσήκοντα Θετταλοῖς.

25. 1. ἂν δὲ τούτων] τὸ συμβησόμενον Φιλίππῳ κακὸν ἐκ τῆς τῶν Θετταλῶν ἀπιστίας.

— ibid. τῶν χρημάτων] τῶν ἐκ Παγασῶν, Μαγνησίας, λιμένων καὶ ἀγορῶν, προσόδων.

— 2. εἰς στενὸν] ἡ τάξις· τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις, τουτέστιν, ἡ τροφὴ τῶν ξένων, ταστσθήσεται αὐτῷ εἰς κομιδῇ στενὸν, ἀντὶ τοῦ, στενὴ ἔσται καὶ οὐκ εὔπορος, οὐκ εὐπορήσει χρημάτων εἰς τροφὴν ξένων. ἀδύνατον δὲ ἄρχειν ἀμίσθων. οὐ δὲ Μακεδονικὴ δύναμις καθ' αὑτὴν ἀσθενὴς, καὶ ἐν ὀφσοθίκῃς μέρει, ὡς ὕστερον ἐρεῖ. ὁμοία ταύτῃ φράσις, παρ' Ἀρριανῷ τῇ ς'. πολλοῖς γὰρ δὴ ἐν ἴσῳ τὰ τῆς ἀξιώσεως ἐδόκει πρὸς τὰ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ πρὸς Μακεδόνων καθεστηκέναι, ἀντὶ τοῦ, ἡ ἀξίωσις πολλῶν ἴση ἦν σφῶν Ἀλεξάνδρῳ καὶ Μακεδόσι.

— 3. ἀλλὰ μὴν τόν γε Παίονα] ὑπέρεσις ἀριθμοῦ. εἰ μὴ τάχα περὶ τῶν βασιλέων τῶν Παιόνων τε καὶ Ἰλλυριῶν λέγει.

— 4. καὶ ἀκλῆς] ἕλκος δέ.

— ibid. τούτους ἅπαντας] τούς τε Παίονας καὶ τοὺς Ἰλλυριούς, μᾶλλον δὲ, τοὺς ὑπὸ Φιλίππου καταδουλωθέντας, Ἀμφιπολίτας, Πυδναίους, Παγασαίους, Ποτιδαιάτας, Μεθωναίους, Θετταλοὺς, καὶ τοὺς λοιπούς.

— ibid. ἡγεῖσθαι χρὴ] ἡ τάξις· χρὴ ἡγεῖσθαι τούτους ἅπαντας εἶναι ἂν ἥδιον, ἀντὶ τοῦ, μᾶλλον βούλεσθαι εἶναι αὐτονόμους καὶ ἐλευθέρους, ἢ δούλους. δουλείαν δὲ λέγει καὶ τὴν συμμαχίαν, καταναγκασμένην μᾶλλον ἢ αἱρεθεῖσαν γενομένην. καίτοι ἴνιοι τούτων καὶ φέρουν ὑποτελεῖς ὄσαν, καὶ οἱ δημοκρατούμενοι δουλείαν ἡγοῦνται τοὺς βασιλευομένους, οὐ μάλα διαμαρτάνοντες τῆς ἀληθείας.

— 5. καὶ γὰρ ἀληθὲς] πάντες μὲν φιλελεύθεροι, μᾶλλον δὲ, οἱ μὴ εἰδισμένοι δουλεύειν.

— 6. τοῦ καταπείσαι] καὶ τὰ δίκαια καὶ τὰ ἀδίκα ἀκούειν, καὶ πείθεσθαι φάττα.

— ibid. τινὸς] οὐδὲ τῶν ἐγχωρίων Σασιλέων.

— ibid. καὶ ἄνθρωπος ὑβριστὴς] δι' ἃ παρωξυσμένους ἔδειξεν ἀσθενῆ ὄντα Φιλίππου, διά τε τὸν περὶ Ὀλυνθίων πόλεμον, καὶ διὰ τὴν τῶν ἐκ Θετταλίας περοσθῶν ἀποστέρησιν, καὶ διὰ τὸ ἀποστατικῶς ἔχειν τοὺς βαρβάρους καὶ καταδουλωθέντας. νῦν δὲ καιρῶ λαβόμενος, τὸν Φιλίππου τρόπον φύγει, ὡς ἀξιωμιοῦ ὄντα, διὰ τὴν ὕβριν καὶ ὑπερηφανίαν.

— ibid. ὑβριστὴς] Ὕβρις ἡ μετὰ περοπαλαισμοῦ καὶ ἐπηρείας· αἰκία δὲ, αἱ σκηναὶ μόνον. Ὕβρις φυτεύει τύραννον. ὑβριστὴς, θρασὺς καὶ λοίδορος. Σουίδας· ὁ καὶ ἐτυμολογῶν ὡς ὕπνωσεν βάρος ἢ ὑπὸ βάρος οὖσαν. Ἡσύχιος· ὑβριστὴς, ὑπερήφανος, ἀγνώμων. δηλοῖ δὲ ὅτι οὐδὲ μετρίας δουλείας τυγχεῖν ἐστὶ παρὰ Φιλίππῳ.

— 7. ὃς φασι] δηλονότι οἱ συμφορητῶντες. ἐμπειροτάτους γὰρ ὁ Φίλιππος γίγνει, καὶ μετρίως ἤκουε τὰς εὐτυχίας. μάρτυρα δὲ τὴν φήμην παρέχεται, τοῦ μὴ ψευδόμενος ἐλήγχεσθαι.

— ibid. καὶ μὰ Δί' οὐδὲν ἧττον] ἴσως] τὸ λεγόμενον δήπου περὶ αὐτοῦ.

— ibid. τὸ γὰρ εὐπεράττειν] διὰ ταύτης τῆς γνώμης παρίστησιν, ὅτι εἰ καὶ φύσει μέτριος ὑπῆρξεν, ὅμως ὑπὸ τῆς τύχης διέφθαρται.

— 8. παρὰ τὴν ἀξίαν] ἀνάξιον ὄντα εὐπραγίας, ἢ, ὑπερβαλλόντως εὐπράττειν καὶ παραλόγως.

— ibid. τοῦ παῖδος φρονεῖν] τοῦ ἐξυβρίζειν, καὶ ἀφαιρεθῆναι τὸν γνῶσιν τῆς φύσεως, καθά φασιν ἰσοπεράτης.

— 9. διότις πολλάκις] ἀπόλωθον τῷ μὲν εὐτυχίᾳ τὸ παῖδος φρονεῖν, τῇ δὲ ἀφροσύνῃ τὸ ἀναβάλλειν τὰ διὰ τὴν τύχην ὑπάρξαντα.

— ibid. πολλάκις δοκεῖ] οὐκ ἀεὶ εὐλαβῶς λέγει.

— ibid. τὸ φυλάξαι] χαλεπὸν μὲν καὶ τοῦτο, ἄλλως τε τυραννουμένης ἢ πολεμουμένης τῆς πατρίδος, καθ' αὑτὸ· χαλεπὸν δὲ καὶ δι' ἀφροσύνην καὶ ἀμέλειαν. χαλεπώτερον μέντοι τὸ κτήσασθαι, ὅπερ καὶ αὐτὸς ὁ ῥήτωρ ὕστερον ἱρεῖ.

— 10. τοῦ κτήσασθαι] τὸ μὲν πατρῴαν οὐσίαν ἢ κληρονομίαν, ἢ δωρεὰν βασιλικὴν παραλαμβάνειν, ῥᾴδιον· τὸ δὲ ἐξ ἀπόρου καὶ ἀσθενοῦς πλούσιον γενέσθαι καὶ δυνατὸν, ἄλλως τ' οὐ διὰ τύχην τινὰ, ἀλλὰ διὰ τῆς ἰδίας ἐπιμελείας, παγχάλεπον.

— ibid. διὰ ταῦτα ὑμᾶς] συμπέρασμα προτρεπτικὸν, ἐκ τῶν περὶ Φιλίππου δυσχερῶν. ἅπερ εἰς τὸ τῶν Ἀθηναίων δυνατὸν ἀναφέρεται, οὐχ ἧττόν ἢ καὶ τῶν Ὀλυνθίων συμμαχία, καὶ ἡ τῶν χρημάτων εὐπορία.

— ult. ἑτοίμως συνάρασθαι] σὺν τῇ τύχῃ καὶ τῷ καιρῷ ἄρασθαι.

26. 1. καὶ περισβυομένους] φάλιτ ἡ τρίτος τῆς μεταχειρίσεως.

— ibid. ἰφ' ἃ] χωρία, ἀντὶ τοῦ, ἐφ' οὓς ἀνθρώπους.

— 2. παρεξύνοντες] εἰς τὸν κατὰ Φιλίππου πόλεμον.

— ibid. τοὺς ἄλλους] Ἕλληνας.

— ibid. λογιζομένους] ἐκ παραδείγματος τοῦ πολεμίου παραζηλοῦ τοὺς ἀκροατὰς.

— ibid. λογιζομένους] δεῖ ὑμᾶς νομίσαντας, συνάρασθαι, καὶ περισκοπομένους, τῷ περισκεύσεσθαι καὶ τῷ στρατεύεσθαι, καὶ τῷ παρεξύνειν· λογιζομένους, καὶ λογίζεσθαι. παραστρατεύειν τὸν διάφορον χρῆσιν τῶν μετοχῶν, ὅπερ οἱ Λατῖνοι ἀλιγάτος μιραῖσιν.

— 4. πρὸς τῇ χώρᾳ] τῇ Ἀττικῇ, τῇ ἰμετέρᾳ· παδάσῃς νυὶ πρὸς τῇ Φιλίππου χώρᾳ ἔσται ὁ πόλεμος. ἐγγὺς γὰρ Μακεδονὶς ἡ Θρᾴκη.

— ibid. ὅπως ἂν αὐτὸν οἰκοῦσι] ὑπερβατόν. τὸ γὰρ ἀνωλοῦν οὕτωσί πως ἂν φραχθείη, εἰ Φίλιππος λάβοι, καὶ τὰ λοιπὰ, ἐτοιμότατ' ἂν ἐφ' ὑμᾶς ἴλθοι.

— 5. εἶτ' οὐκ αἰσχύνεσθε] Ἴσως γρεστὸν αἰσχύνεσθε, καὶ, οὐ τολμήσαιτε, τῷ ἀορίστῳ τῶν εὐκτικῶν διὰ τῆς αι. περοτρεπτὸν δὲ τὸ ἐκ τοῦ αἰσχρεῖν, δριμυτέρα τῇ ἐροτήσει γενομένη. ἡ τάξις· εἶτ' οὐκ αἰσχύναισθ' ἄν, εἰ παιρὸν ἔχοντες μηδ' οὐ τολμήσαιτε ποιεῖν ταῦτα, ἃ πάθοιτ' ἄν, ὑπὸ Φιλίππου δηλονότι, εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος ποιῆσαι ὑμᾶς, τὸ ἀξίωμα ὅτι αἰσχρὸν τὸ ναὶδεσθαι ταῖς τῶν ἐχθρῶν ἐπιτυχίαις· φολτικὸν μὲν, καὶ ὕβριν ἐμφυτὸν τε καὶ σπουδαζόμενον, ἥκιστα δὲ τῷ εἰσαγγελικῷ παραγγέλματι σημαῖνον. σημειωλέσαι δὲ τῇ Ἀθηναίων δυνάμει, καὶ δίκαια ἀμύνῃ, τὴν Φιλίππου ἐκβουλίᾳ τε καὶ ἀδικήμασι μάλα τεχνικῶς.

— 8. ἔτι τοίνυν, ὦ ἄ. Ἀ.] ἐτιμοῦ ταῖς ἐκβουλαῖς ταῖς Φιλίππου, ὃς ἀκμῥισθέτους, οὖσιν, ὅπερ ἴσως οἱ πολλοὶ οὐκ ἐνόησαν, σύγκρισιν ἔχουσα πολλοῦ ὁμίλου καὶ ἐκτερέου ὁμολογουμένου καὶ ἐναργῆ. οἱ γὰρ τῷ πολέμῳ πλεῖστον ἀπέχοντες (τῶν γε λεγῶν ἴσων ὑπαρχόντων) ἀσφαλέστατοι καὶ ἀξιωμάτατοι.

— ibid. μηδὲ ταῦθ' ὑμᾶς λανθάνειν] ὃ εἰδέναι ὑμᾶς χρὴ, καὶ μὴ καιναῖς ἐλπίσι ἐκνίσσοντας, ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι φάττα ὑπολαμβάνειν. ἡ πρόθεσις αὕτη.

— 20. ἐὰν μὲν γὰρ] ἡ αἰτιολογία διασφατικὴ τῆς προθέσεως.

— 11. τὴν ἐκείνου] χώραν.

— 12. τὴν ὑπάρχουσαν] ἐκείνῳ, τὴν Μακεδονίαν, πατρῴαν ἀρχὴν οὖσαν. ἔστι δὲ καὶ κατὰ παράλλαξιν συζεῦξαι, τὸ, ἀδικῶς κατοῦσιμένοι ταύτην τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν ἐκείνου, ἤγουν τὴν Ἀττικήν.

— 13. ἂν δ' ἐκεῖνα] τὰ τῶν Ὀλυνθίων. ἡ πρόθεσις· ὅτι λαβὼν Ὄλυνθον Φίλιππος, εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐμβαλεῖ.

— ibid. τίς αὐτὸν ὅτι] αἰτιολογία ἐκ τοῦ δυνατοῦ ἀνασκευαστικὴ κατ' ἀναιρήματα τῶν δικαίων καὶ λυμάτων, καὶ εἰσὶ προβόλου εἶναι Φιλίππῳ.

— pen. Θηβαῖοι;] οἱ δεῖ πως τοῖς Ἀθηναίοις πολεμίους ἔχοντες.

— ibid. μὴ λίαν φαιρὸν] μὰ νομίζετε

μόνα τῷ ἐκείνου, εὐνοϊκῶς ὑμῖν ἐχόντων, ταῦτά μοι λέγειν.

— ult. καὶ συνεισκαλοῦσιν] τῷ Φιλίππῳ εἰς τὴν Ἀττικήν.

— ibid. ἐτοίμους] οὐκ ἀναβαλλόμενοι, διὰ τὸ ἐμφανῶν εἰς ὑμᾶς μῖσος καιρῷ μόνον δίδωσι καὶ τροφάσεως.

— ibid. ἀλλὰ Φωκαΐς;] εἰ κατὰ τὸν ἱερὸν παλούμενον πόλεμον παῖδες φαίνονται καὶ τελευτῶντες πανοπλίᾳ σχεδὸν περιπεσόντες.

— ibid. εἰ τὸν οἰκεῖον] χώραν, τὴν Φωκίδα.

27. 1. οὐχ οἷόν τε ὄντες] οὐ δυνάμενοι, ἀδυνατοῦντες.

— ibid. φυλάττειν] ἁμύνεσθαι τὰς εἰσοδοὺς τῶν Θηβαίων, τῶν τῷ ἱερῷ τῷ ἐν Δελφοῖς βουλευόντων, ὑπὸ Φωκέων πατειλημμένῳ διὰ τὸν ὑπὸ τῶν Ἀμφικτυόνων αὐτοῖς ἐπαγομένου ζημίαν. ἀλλὰ ταῦτα μαθεῖν δεῖ ἐκ τῆς ις ἀποδείξεως, καὶ ἔτερων τῶν περὶ ἐκείνου τοῦ πολέμου γραφόντων.

— ibid. ἐὰν μὲν βοηθήσητε ὑμεῖς] αὐτοῖς. ὅσῳ καὶ ἐγένοντο ὕστερον, μ' ναῦς κατὰ θάλατταν, καὶ Περίνθιον παύσαντες, ἀλλ' ὑστεροῦντα τοῦ καιροῦ διὰ τὸν χειμῶνα, στέψαντες, ὡς ἐκ τοῦ περὶ τῆς παρακρεσβείας γεγράμμασι.

— 2. ἀλλ' ἆ τὰν οὐχὶ βουλήσεται;] μᾶλλον τοῦθ', ὅτι δυνήσεται Φίλιππος ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν, διδάξας, νῦν κατ' ἀνθυποφορὰν, ὅτι καὶ βουλήσεται, διὰ βραχίων δείκνυσιν, αὐτὸν Φίλιππον μάρτυρα παρεχόμενος.

— 3. τῶν ἀτοπωτάτων] ἢ ἀπὸ τῶν ἀτοπωτάτων ταυτόσημον ἀτοπώτατον.

— ibid. μέντ' ἂν εἴη] μέντοι ἂν εἴη.

— ibid. εἰ ἄ] ἢ τάξις· εἰ δυνθείς (ἐὰν δυνηθῇ, ὑποθετικῶς) μὴ πράξει ταῦτα, ἃ νῦν, καίτοι ἅπασι ὀφλισκάνων, ὅμως ἐκλαλεῖ.

— ibid. ἅπασιν ὀφλισκάνων] ἅπασι εἶναι δοκῶν διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως καὶ τῆς δυνάμεως τῆς ὑμετέρας. δικαιότερον δ' ἂν οἱ Ἀθηναῖοι, οἷς δυσὶ τούτοις λαξιδίοις ὑφιστάμενος ὁ ῥήτωρ, ἅπασιν ὀφλισκάνων, ἀδύνατον οἰόμενος τῶν εἶπε τῷ Μακεδόνι, οὔτε ὀλίγου δεήσαντες κατὰ τὰ περὶ Χαιρώνειαν ἐπειράθησαν.

— 4. ἐκλαλεῖ] κρατεῖν τῆς γλώττης, διὰ τὸ σφόδρα ὀργίσθαι καὶ ὑπεροπλεῖν τὴν τῆς Ἀττικῆς κατάληψιν, οὐ δυνάμενος. ἴσως δ' ἔκλασι τοῦθ' ὁ ῥήτωρ εἰς ἔκπληξιν τῶν ἀκροατῶν.

— ibid. ἀλλὰ μὴν ἠλίκα ἐστὶ τὰ διάφορα] σύγκρισις τῶν πολέμων, καὶ ἀπόδειξις, ὅτι ὁ ὑπερῆφις πλείστου ἀζημιώτερος τοῦ ἐγχωρίου.

— 5. οὐδὲ λόγου προσδεῖν] τοῦ ἀποδείξοντος τῶνδε· αὐτόθεστον καὶ φανερὸν εἶναι φῶσι.

— 6. εἰ γὰρ ὑμᾶς] παραλειπτικῶς μὲν προῖδητο. νῦν δὲ αὐτὸ τὸ παραλελεῖφθαι δοκοῦν ἐξηγεῖται κατὰ μείωσιν καὶ αὔξησιν.

— ibid. ὑμᾶς αὐτοὺς] τοὺς εἰς δύναμιν φιτιμένους τῶν ἰδίων κτημάτων.

— ibid. τριάκοντα ἡμέρας μόνας] ὀλίγας δὲ πόλεμοι ἐνὶ μηνὶ ἢ καὶ δύσιν ἢ τρίσιν εἰλίφασι τὸ τέλος.

— 7. ἔξω γενέσθαι] ἔξω τῆς πόλεως στρατοπεδεύεσθαι.

— ibid. καὶ ὅσα] καὶ λαμβάνει ὑμᾶς τῶν ἐκ τῆς χώρας ὄντων τοσαῦτα ὅσα λαμβάνειν ἀναγκαῖόν ἐστι τοὺς στρατοπεδευομένους.

— ibid. ὅσα ἀνάγκη] οἷον ξύλα, σῖτον, οἶνον, ἔλαιον, χυλὸν τοῖς ὑποζυγίοις, καὶ τὰ λοιπά.

— 8. μενθινὸς ὄντος ἐν αὐτῇ] τῇ χώρᾳ. γράφεται δὲ καὶ, ἐν αὐτοῖς, δηλονότι τοῖς ἀροῦσι. ἀλλ' ἡμαρτῆσθαι δοκεῖ ἡ γραφή.

— 9. πλέον ἂν ζημιωθῆναι] ἀόριστος ἀντὶ μελλοντος, μετὰ τοῦ δυνητικοῦ μορίου ζημιωθήσεσθαι, τουτέστι ζημιωθήσεσθαι.

— ibid. τοὺς γεωργοῦντας ὑμᾶς] πολλοστημόριον ὄντας τῆς πόλεως.

— 10. ὑμῶν] τούτους ὑμῶν ὅσα γεωργοί ἐστι.

— ibid. πλέον ἢ ὅσα] πλείω τούτων ἄ.

— ibid. τὸν περὶ τοῦ] περὶ τούτου, τὸν πρότερον, εἶτε τὸν ὑπὲρ τῆς Ἀργαίου καταγωγῆς, εἴτε τὸν περὶ Ἀμφιπόλεως γενόμενον.

— 11. δεδαπάνηται] ὑφ' ὑμῶν τῶν γεωργούντων, ἢ καὶ συμπάσης τῆς πόλεως. τῶν δ' ἀναλημάτων τὸν ἀριθμὸν, Οὐλπιανὸς ἀνέγραψεν καὶ αὐτὸς δὲ ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ Γ τῶν Ὀλ. πλείω δ' ἢ χίλια καὶ πεντακόσια τάλαντα ἀναλάπαμεν εἰς οὐδὲν δέον· καὶ Ἰσοκράτης δὲ ἐν τῷ Ἀρεοπαγιτικῷ, πλείω δ' ἢ χίλια τάλαντα μάτην εἰς τοὺς ξένους ἀπαναλισκόντες.

— ibid. εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἥξει] τῶν πολεμίων ἀντιστρατοπεδευομένων ὑμῖν.

— ibid. πόσα] αὗται αἱ αἰτιατικαὶ, πόσα, ὅσα, ἠλίκα, πηλίκα, τοσαῦτα, τηλικαῦτα, μεγάλα, μικρὰ, ὀλίγα, πολλὰ, καὶ ἕτεραι τοιαυτότροποι, ἐπιβραματιζόμεναί πως, τοῖς ῥήμασι παρεσπειρται.

— ibid. χρὴ νομίσαι] νομιστέον, Λατινιστί.

— 12. ζημιωθήσεσθαι] ὑμᾶς.

— ibid. προσίσται ἡ ὕβρις] τοῖς ἀναγκαίοις νῦν ἀρπυομένοις, ἀλλὰ ἐκείνοις τὰ φερόμενα διαφθείρουσα, καὶ λυμαινομένη φάντα ὡς ἂν ἐντύχῃ. οὕτω πῶς τὴν ὕβριν καὶ Οὐλπιανὸς ἐξέλαβεν, ἐν τοῖς προλεγομένοις εἰπὼν· τίνα δὲ ἐργάσονται οἱ πολέμιοι, καὶ ἀναγκαίως καὶ ὑβρίζοντες, τὴν χώραν. καὶ εἰς τὸν περὶ παρακρεσβείας ἔχει δὲ καὶ τῆς ὕβρεως τῶν πολεμίων τὴν ἐμφασιν, ἡ γὰρ κατασκαφὴ περιεργότερον εἶδος τῆς συμφορᾶς.

— 13. ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη] ἤγουν προσίσται τῷ πολέμῳ τῷ ἐγχωρίῳ. πῶς δέ; διότι ῥᾳδυμοῦντες, καὶ ἀμελοῦντες, καὶ πάντας τοὺς καιροὺς τοὺς παρακτικοὺς ἀφέντες, περιειδομεν ἑαυτοὺς εἰς τοιοῦτον πόλεμον καταστάντας, ἐγγενόμενον πόρρωθεν ἀμύνεσθαι τὸν Μακεδόνα; ἡ αἰσχύνη τῶν πραγμάτων. ἡ αἰσχύνη ὑμῶν ἐστὶ τῷ κακῶς χρήσασθαι τοῖς πράγμασιν, ἡ τῶν πολεμίων ὕβρις μὴ ὅτι μεγάλα βλάψει, ἀλλὰ καὶ καταισχυνεῖ ἡμᾶς.

— ibid. οὐδεμιᾶς ἐλάττων] τὸ ποιῆσαν τὴν βλαβὴν αἴτιον, φαῦλον ὑπάρξει αὐτῇ τῇ ζημίᾳ ἰσοστάσιον, μᾶλλον δὲ καὶ βαρύτερον. Πλάτων ἐν πολιτείᾳ· τῷ ἠτιμθέντι, παρὰ τοῦ νομοθέτου, φύγος καὶ ὄπιθεν κείσθω, πολλῶν χρημάτων τοῦν κεκτημένου ζημία βαρυτέρα.

— ibid. τοῖσγε σάφρουσι] τοῖς σῶς τὰς φρένας ἔχουσι, καὶ δίξας καλῶς ἐρεγομένους, ἢς ἀμελοῦσιν οἱ μεθύοντες καὶ ἀπλήστου, καὶ μαθὼν τῶν μελλόντων ἔσεσθαι ὑπολογιζόμενοι. τὸ ἐνθύμημα ἐκ τοῦ αἰσχροῦ καὶ τοῦ βλαβεροῦ.

— 15. πάντα δὲ ταῦτα δεῖ] ἐπίλογος προτρεπτικὸς ἐπὶ τὰ δέοντα κατὰ μερισμὸν τῶν ἐκρεόντων.

— ibid. πάντα ταῦτα] τὰ εἰρημένα, ἅπερ οἶα ἀναφαλαιοῖ, ἐπεὶ εὐμνημόευτος διὰ τὸ σύντομον ὁ λόγος. ἢν δὲ τὰ μάλιστα κατεπείγοντα, ὅ τε καιρὸς ἰσχυρᾶς καὶ βαβαίας συμμαχίας, καὶ ἡ δύναμις τῆς πόλεως, καὶ ἡ ἐλπὶς τοῦ ἀναλαβεῖν τὸν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἐγαμοίαν, καὶ ὁ φόβος ὁ παρὰ τοῦ Μακεδόνος, καὶ τῆς παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀδοξίας.

— ibid. δεῖ συνιδόντας βουθεῖν] δεῖ συνιδεῖν καὶ βοηθεῖν.

— 16. καὶ ἀσωθεῖν] ὥσπερ ἤδη ἐπειράμεν ὑμῖν.

— ibid. ἐκεῖσι] εἰς Ὄλυνθον, μᾶλλον δὲ εἰς Μακεδονίαν.

— ibid. ἵν' ὑπὲρ] τὰ τελικὰ αἴτια προτρεπτικὰ ὄντα.

— 17. τῶν φιλλῶν] κτημάτων καὶ χρημάτων.

— ibid. ὧν ἔχουσι] τὸ ὑποτακτικὸν ἀρ-θρον οὐχὶ τῶν ὑπομένων, ἀλλὰ τῶν προαγομένων τῆς στάσεως συνεχέζεται· ἀντικρὺ δ' εἰπεῖν ἤδει, ἃ ἔχουσι. φαύλη τεχνικῶς δὲ μικρᾶς δαπάνης, ἀσφαλῆ κτῆσιν τῶν φιλλῶν προξενούσης, ἀντέθηκεν, τήν τε φιλοτιμίαν καὶ αἰδὼ ἐπαγαίρων, καὶ τὸν κίνδυνον μείζω τῶν ἀναλωμάτων ἰσόμενον, εἰ μὴ φροῖντο τὰ χρήματα, αἰνιττόμενος· θαυμαστὸς ὢν ὁ ῥήτωρ, νῦν πλεῖστον ἐν ὀλίγοις ῥήμασιν ἐκφέρει.

— ibid. καλῶς φρονοῦντες] οὐχὶ σημαίνει τὸ, εὖ πράττοντες, ἀλλὰ φράσις ἐστὶν ἐπ' εὐφημισμῷ λεγομένη καὶ ἀποδοχῆ, ἅμα δὲ καὶ τοῦ φθόνου ἀποσκευάζουσα τὴν ὑπόνοιαν.

— pen. τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ] ὄντας τῇ ναυτικῇ, τοὺς ναυτίκους, τοὺς ἤδη ἀνδρωθέντας.

28. 1. φοβερά] τοῖς πολεμίοις, διὰ τὴν ἀνδρείαν καὶ τὴν ἐμπειρίαν· ὥστε ἂν φοβῶνται τοὺς Ἀθηναίους ἐσχυρᾶν, συγκαπορτιμένους τὰ πολεμικά.

— ibid. τῆς οἰκείας] χάρας ἀκραίου οὔσης, καὶ ἀπερρύτου ὑπὸ τῶν πολεμίων.

— 2. τοὺς δὲ λέγοντας] τοὺς ῥήτορας, τοὺς ἐπὶ τὸ βῆμα παριόντας, καὶ συμβουλεύοντας τῇ πόλει.

— ibid. ἵν' αἱ τῶν στασιωτικῶν] τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ συμβουλευθέντων καὶ πραχθέντων.

— ibid. εὐθῦναι] οὐδεὶς γὰρ οὔτε τῶν λεγόντων οὔτε τῶν πραττόντων ἀνυπεύθυνος ἐν Ἀθήνησι. δυλοῦσι δὲ τοῦθ' αἱ παρὰ τοῖς ῥήτορσι κατηγορίαι.

— 3. ὡς ὑπεῖ ἄτ'] αἰτιολογία πάνδεσμον ἐπαυλοῦσα τοῖς ἐναντιωμένοις τῷ λόγῳ, καὶ θέρσος αὐτοῦ ὑπεμφαίνουσα ὑπὲρ τῶν συμβεβουλευμένων.

— ibid. ὑπνώττετα] ὑπνῶά τινα. ἔστι δὲτι τοῦ ἄτινα Ἀττικιστί. εἴτε τινὰ εἴτε χρωτά.

— ibid. ὑμᾶς φερίστη] ὑμῖν συμπίσχ. ὁ νοῦς· ὅτι εἴ πρωτεύουσι μὲν τῆς πόλεως, ὑ γένοιτ' ἂν, ξυνθούσης αὐτῆς τοῖς Ὀλυνθίοις, εὐδαιμιάσουσι· δυστυχούσης δὲ καὶ πολεμουμένης, ζημιωθήσονται.

— pen. τοιοῦτοι κριταί] οἷα ἀφ' ἀσφαλὲς συμβουλεύειν, εἶγε δεῖ καὶ τῆς τύχης δοῦναι λόγον, ἀστεθμητοτάτου πράγματος.

— ult. ἔσεσθε] ξυγκεῖται μὲν τὸ γεγάμενον ὡς τὰ πολλά· ἐμοῦ δὲ καὶ φρονήσει τοῦτο τὸν δῆμον τοῦ κατακλῆξαι ἕνεκα τοὺς ἐναντιωμένους.

— ibid. χρειστὰ δ' εἴη] τὰ πράγματα εἶδε αὐτὰχρῆ ἡ πόλις.

— ibid. φαυτὸς ἕνεκα] μυθοὺς μὲν ἐμυθολόγ. γεγομένου τῇ εὐπραγίᾳ τῆς πόλεως· πάντων δὲ συμπροθυμουμένων, τῶν τε πλουσίων καὶ τῶν ναυτίκων καὶ τῶν ῥητόρων τὰ δέοντα ποιούντων. περὶ δὲ τῶν θεωρικῶν οὐδεὶς λόγος, ἐπειδὴ πλήθους ὄντων τῶν ἀφόρων, οὐ συνέφερεν εἰς τὸ στῖσαι τὸ ἐνδιατρῖψαι τῇ μυσίᾳ τούτων. κἄμοιγε δοκεῖ μεμπτῶς ἔχειν τοῦτον, ὅπως ἂν καιρὸν σχῇ τοῦ ἀνασχεθῆς περὶ τῆς εἰσφορᾶς εἰπεῖν, τῆς οὐχ ὅττον τοὺς πόρους λυποῦσης, ἢ τῆς τῶν θεωρικῶν ἀφαιρέσεως τοὺς πένητας.

ANDREÆ DOUNÆI

PRÆLECTIONES

IN PHILIPPICAM DE PACE

IN ARGUMENTUM.

[P. 5. ed. Dorn.] p. 135. 1. Περὶ Ἀμφιτόλεως] Amphipolis civitas est Thraciæ, vetus Atheniensium colonia. Bellum ex eo de illa cum Philippo, quod eam majores ejus aliquando tenuissent. Thucydides [lib. 4. c. 102.] Βρασίδας ἦλθεν τοὺς ἐπὶ θράκης ξυμμάχους, ἱστράτευσεν ἐς Ἀμφίπολιν τὴν ἐπὶ Στρυμόνι ποταμῷ, Ἀθηναίων ἄποικίαν. οἱ Ἀθηναῖοι Ἄγνωνος τοῦ Νικίου οἰκιστοῦ ἐπιπεμφθέντος Ἥδωνας ἐξελάσαντες ἔκτισαν τὸ χωρίον, ὅπερ πρότερον Ἐννέα Ὁδοὶ ἐκαλεῖτο. Ἀμφίπολιν δ' Ἄγνων ἐπόμασεν ὅτι ἐπ' ἀμφότερα περιῤῥύοντος τοῦ Στρυμόνος, τείχει μακρῷ ἀπολαβὼν ἐκ ποταμοῦ ἐς ποταμόν, στρέφων ἐς θάλασσάν τε καὶ ἤπειρον ἄποικον. Et quod muro longiore interseptam, tam in mare quam continentem versus conspicuam posuit. Eadem fere lib. 1. [c. 100.] legas.

— 4. τὸν Φοινικὸν καταλύσειν πόλεμον] ὃς δεκάτης ἦν, decenne erat hoc bellum, sicuti Trojanum, sacrumque est appellatum, eo quod pro rebus repetitis Apollinis Delphici gestum est. Cum enim Amphictyones multassent grandi pecunia Phocenses, quam non possent exsolvere, quod celsissent agrum Apollini consecratum, auctor erat Philomelus, homo audacissimus, templum Apollinis caperent, belloque se defenderent. Consule Æschinem contra Clesiphontem, [t. III. p. 537. Reisk. Orr. Grr.]. Diodorus autem sic [l. 16. c. 23. p. 99. ed. Wess.] ἐπὶ τούτων ὁ καλεῖς ἱερὸς πόλεμος συνέστη, [p. 6. ed. D.] καὶ διέμεινεν ἔτη ἐννέα. Φιλόμηλος γὰρ ὁ Φωκεὺς, ἀνὴρ θρασὺς καὶ παρανομίᾳ διαφέρων, κατελάβετο μὲν τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν· ἐξέπλευσε δὲ τὸν ἱερὸν πόλεμον διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. οἱ Φωκεῖς ἠτυχηκόσι πολλὰ τῆς ἱερᾶς χώρας, τῆς ὑπαλγούσης Κιρραίας, δίκας ὑπέσχον ἐν Ἀμφικτύοσι, καὶ πολλοῖς τάλαντοις κατεκρίθησαν. εἰσὶ δ' ἐπιτίμων τὰ ὀφλήματα, οἱ ἱερομνήμονες ἐν Ἀμφικτύοσι κατηγόρουν τῶν Φωκέων, καὶ τὸ συνέδριον ἠξίουν καθιερῶσαι τὸν χῶρον τῶν ἀποστερούντων τὸν θεόν. Hieromnemones sunt, qui causas civitatum agebant apud Amphictyones, ex eo nominati, quod illis memorabantur, quæ corrigenda videbantur. Quales sunt apud nos (nam et Amphictyones tractabant res ad religionem Apollinis Delphici pertinentes) quas sacræ Convocationis Clericos appellamus. Suidas, [t. II. p. 101. ed. Kust.] ἱερομνήμονες, οἱ πεμπόμενοι εἰς τὸ τῶν Ἀμφικτιόνων συνέδριον ἐξ ἑκάστης πόλεως τῶν τὸ συνέδριον μετεχουσῶν. Melius Hesychius [t. II. p. 26. Alb. add. Harpocr.]: οἱ πεμπόμενοι εἰς Πυλαίαν ἱερογραμματεῖς. Mittebant enim eo civitates, ni fallor, quæ jus non habebant τῆς Ἀμφικτυονίας, aut iidem erunt ἱερομνήμονες καὶ πυλαγόραι, quod non videtur. πυλαγόραι γὰρ οἱ προεστῶτες τῆς Πυλαίας, qui præsunt conventui, Hesychius. Hi sunt Amphictyones ipsi. Porro dicti sunt ἱερομνήμονες, ut dixi, quod eo deferebant querelas, μνήμων enim *monitor*, non solum *memor*. Ut quidam Achillis comes a matre est additus, qui illum moneret, ne quem filiorum Apollinis occideret. Is μνήμων Lycophroni [Cass. v. 241.] dicitur. Sic et Epicharmus, μισῶ μνάμονα συμπότην. non qui meminisset eorum, quæ dicta sunt in convivio, sed qui memorasset aliis, [p. 7. ed. D.] et foras eliminasset. aut quod literis, quæ cum Amphictyonibus agerent vel egissent, consignata habebant: ideoque ἱερογραμματεῖς etiam dicti. Cum in eo res esset, ut ager Phocensium consecraretur, Philomelus, cujus summa erat inter suos auctoritas, egit cum eis διδάσκων, ὡς εἰκότως μὲν οὐ δύνανται τὰ χρήματα, διὰ τὸ μέγεθος τῆς καταλύσεως περιορᾶν δὲ καθιερωμένην τὴν χώραν, ἀνάδρων ὑπαρχειν. [Diod. S. l. l.] Itaque ad arma itum est ejus impulsu.

— 6. τῶν Ἀθηναίων περικλυσάντων εἰς τὰς καλουμένας Πύλας, ἀπικρούσθη τῆς εἰσόδου] Historia est apud Demosthenem περὶ τῆς παραπ. [p. 443. ed. Reisk. t. I.] ὅτι γὰρ τὸ πρῶτον Φωκέας ἐκράτησεν ὁ Φίλιππος, καὶ διέφθειρε τοὺς ξένους αὐτῶν, καὶ τὸν ἡγούμενον καὶ στρατηγοῦντα Ὀνόμαρχον, τότε τῶν ὄντων ἀνάντων ἀνθρώπων οὐδενὸς οὔτε Ἕλληνος οὔτε βαρβάρου Φωκεῦσι βοηθήσαντος, ἀλλ' ὑμῶν, οὐχ ὅπως παρῆλθεν, ἃ διεπράξατο, οὐ ἠβουλήθη τι παρελθεῖν, ἀλλ' οὐδὲ προσελθεῖν ἐγγὺς ἠδυνήθη. *Non dico penetravit, aut quicquam eorum, quæ cogitavit, effecit, sed ne prope quidem potuit accedere.* Refert hoc idem Justinus [lib. 8. c. 2. p. 218. ed. A. Gron.] his verbis: "Sed Athenienses audito belli eventu, ne in Græciam Philippus transiret, angustias Thermopylarum, pari ratione sicuti antea advenientibus Persis, occupavere. Sed non simili virtute aut causa." At non Athenienses occupavere, sed Lacedæmonii, quum dux eorum Leonidas cæsus est, cum cc Spartianis, qua clade insignis est hic locus. Sed fuere cum illis ex aliis civitatibus ad mille omnes. Cæterum clarius hoc alibi

noster explicat Demosthenes [pro Corona. p. 236. ed. Reisk.] ἵνα μὴ δῶρο ἀπαγγελάντων αὐτῶν, ὅτι μέλλει καὶ παρασκευάζεται παρέσεσθαι, ἐξέλθοιτε ἡμεῖς, καὶ στενὰ λείσαντες ταῖς τριήρεσιν εἰς Πύλας ἔσπιπτε πρότερον, [p. 8. ed. D.] κλείσαντα τὸν παρόδον. i. τὸν δρόμον, *transitum*. Sic apud Strabonem Κασπίας, et Κιλικίας Πύλας, quæ sunt locorum angustiæ [l. XIV. p. 994. Alm. I. p. 103.]. Sed de Thermopylis in oratione dicetur. Livius [l. X. c. 2.]: "Circumvectus inde Brundusii promontorium," στρωφάσας τὸ ἀκρωτήριον.

— 8. τὸ τῶν Φωκίων ἔθνος ἀνάστατον ποιῆσαι] *sedibus expulit*. Herodotus [lib. 1. 15. p. 8. ed. Wess.] ἐπὶ τούτου τυραννεύοντος Σαρδίων, Κιμμέριοι ἐξ ἠθέων ὑπὸ Σκυθέων τῶν νομάδων ἐξαναστάντες, ἀπικέατο ἐς Ἀσίην, καὶ Σάρδις πλὴν ἀκροπόλιος εἷλον. *Cimmerii sedibus pulsi a Scythis nomadibus, venere in Asiam*. Thucydides [lib. 4. c. 54.] ἀνέστησαν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι Κυθηρίους. Schol. μετῴκισαν [Ita jam correctum est in ed. Baver. p. 599. t. I. Bekk.] non μετῴκησαν, ut editum est. Hoc enim ἀνέστησαν aorist. primus, illud secundus, ἀπὸ τοῦ ἀνίστη ἀνέστησαν. Hinc ἡ μετοικεσία Βαβυλῶνος [Matth. i. 11.] est ἀνάστασις, *migratio*. Virg. [Ecl. ix. 4.] "Hæc mea sunt, veteres migrate coloni." At quod Dem. [Olynth. II. p. 18. Reisk.] εἶτα τῆς ἑαυτῶν πατρίδος νομίζων ἀνάστασιν εἶναι, *significatione activa subversionem* accipimus ἐκ τοῦ ἀναστῆσαι. Quemadmodum Æschylus Agamemnonem vocat ἀναστατῆρ' Ἴλιον. [Agam. 1236. ubi tamen ἀναστάτης.] Idem [Agam. 598.] φράζων Ἕλλησιν Ἰλίου τ' ἀνάστασιν. Cic. [ad Attic. i. lib. 16. p. 700. t. II. Græv.] "Dymæos agro pulsos, mare infestum habere, nil mirum." ἀναστάθητας τῆς χώρας. Quod ad nomen verbale attinet, Strabo [lib. XII. p. 813. Alm.] Τιγράνης ἅπαντας ἀναστάτους ἐποίησεν εἰς Μεσοποταμίαν, *omnes transtulit*. Sed in eo, quod Dem. [περὶ παραπ. p. 446. Reisk.] ait, est metonymia, καὶ ἀνάστατος αὐτῶν ἡ χώρα γέγονε, regio pro incolis, ut Flacous. [Epp. II, I, 166.] "Græcia capta ferum victorem cepit, et artes Intulit agresti Latio." Sophocles [Trachiniis. v. 39. s.] ἡμεῖς μὲν ἐν Τραχῖν τῇδ' ἀνάστατοι ξένῳ παρ' ἀνδρὶ ναίομεν. Herculis cum conjuge ob cædem Iphiti Calydone pulsi Trachina cesserunt. Hinc novum verbum, [p. 9. ed. D.] οἱ τὴν οἰκουμένην ἀναστατώσαντες [Act. 17. v. 7.] i. ἀνάστατον ποιήσαντες. Paulus [Gal. 5. v. 12.] ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. Beza: "utinam abscinderentur, qui vos inquietant." Vetus: "qui vos conturbant." Exponit autem ille, *qui vos sedibus vestris pellunt*. Ego, *qui vos de statu vestro dejiciunt*. Nam pseudoapostoli legem prædicantes, dejicere eos nitebantur de fide, quam Evangelium induxit. Illud Actorum Beza vertit: "qui orbis terrarum statum subverterunt." Harpocratio [p. 41. Blancard.] ἀναστατοῦσθαι, τὸ λεγόμενον ἐν τῇ βίᾳ ἐκστατοῦσθαι. Est enim apud Dem. [p. 895. et 1204. t. II. Reisk.] de trapezitis et argentariis, ἀναστατοῦσι τὸν τράπεζαν, *break*, quos vocamus, *bankrupts*. Chrysostomus, τοῦτο τὸν οἰκουμένην ἀνέστησε, τοῦτο πάντα συνέχει. Quod Lucas uno verbo. Postremo quid sit hic ἀνάστασις, illud prophetæ docet, ἀνάστα καὶ πρεύου, ὅτι οὐκ ἔστι σου ἀνάπαυσις, [Mich. cap. 2. v. 10.] cum captivitatem populo denuntiaret. Surgunt enim, suis sedibus relictis, qui migrant.

— 9. καὶ τὸν τῶν Φωκίων ἐν Ἀμφικτίοσι χῶρον] Qui locus præcipuus fuit; habebant enim Phocenses prærogativam arculi, τὴν προεδρίαν, et binæ in Amphictyonum conventu suffragia. Quapropter non dubitabant, inquit idem Diodorus, [XVI. 23.] illud in se decretum Amphictyonas rescindere: αὐτοὺς γὰρ τὸ παλαιὸν τὸν μετέχειν τὴν ἐξουσίαν καὶ προστασίαν ἰσχύειν. Quod Homeri testimonio firmabant in Catalogo navium [Iliad. II. 517. 519.]:

Αὐτὰρ Φωκήων Σχέδιος καὶ Ἐπίστροφος ἦρχον,
Οἳ Κυπάρισσον ἔχον, Πυθῶνά τε πετρήεσσαν.

Pytho civitas est, Delphi cives. Ut Messenæ in Sicilia cives non Messenii dicebantur, sed Mamertini. χώρα non est hic *regio*, sed *locus*. ut κατὰ χώραν μένειν, [p. 10. ed. D.] et ἐᾶν κατὰ χώραν. *suo loco manere*, et *loco non movere*. Themistius, ἀεὶ δ' ἐν χώρᾳ δευτέρᾳ τῆς τιμῆς ἱστάμενος, εἰ ἄρα σοι καὶ μᾶλλον ἡ πρώτη πρόκειται. Sic etiam Latini loquuntur. Livius [lib. 9. c. 30.] "Tribuni militum a populo sexi deni crearentur, quæ antea perquam paucis suffragio populi relictis locis, dictatorem et consulum ferme erant beneficia." Est igitur χώρα, locus dignitatis, et gradus.

— 11. οὐ τῷ πράγματι συνοτάμενος] Sic contrarium est in fine, πρὸς τὸν ταὐτὸ ὑπόνοιαν ἱστάμενος. Nam alioqui τὸ συνίστασθαι significat *coitionem facere*, ut καὶ συνίστη ὁ λαὸς ἐπὶ Ἀαρών. [Exod. 32. v. 1.] *στάσεως, coitio, conspiratio*. Nonnunquam *congressio*, ut quod ait Comicus [Ter. Phormione, II. 2. 32.] "prima coitio est acerrima." Unde ἡ συστάδην μάχη.

— 12. μετέχειν τοῦ Ἑλληνικοῦ συνεδρίου τὸν Μακεδόνα] Contemptui fuerunt Macedones, quibus ante Alexandrum et Philippum nulla gens humilior. οὐδ' ἐτέλουν ὡς τοὺς Ἕλληνας, sed in barbaris habebantur. Hanc indignitatem non hac quidem oratione Demosthenes (hic enim pugnat pro

Philippo), sed alia profert [*περὶ πρεσβ.* p. 446. ed. Reisk.] *οἱ μὲν ὄντες Ἀμφικτύονες φεύγουσι καὶ ἐξελήλανται*, nempe Phocenses. Hi enim inter eos principatum obtinebant, ut diximus: *οἱ δὲ οὐδενώσαντο ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ γενόμενοι, Μακεδόνες καὶ Σέρβαρι, νῦν Ἀμφικτύονες εἶναι βιάζονται. συνέδριον, consilium, παρὰ τὴν ἕδραν, sedem, ἀπὸ τοῦ ἕζομαι.* Servius [ad Virg. Æneid. 9, 4.] "Nam et ipsa consilia a sedendo, quasi considia dicta sunt. Sedentium enim animi tranquilliores fiunt." Ut Ὀδυσσεὺς, Ulysses, *δάκρυον*, lacryma. Plautus [Mostellaria, Fragm. p. 1492, s. Taubm.] "sine juxta aram sedeam, et dabo meliora consilia," *ἐτυμολογικῶς*. Varronis est, [p. 11. ed. D.] opinor, "Sedendo vincunt Romani" [Satyra Menippea]. Nam bello Punico II. Senatus rempub. restituebat post Cannensem acceptam calamitatem. Parvi sunt foris arma, nisi est consilium domi. Itaque *τὸ συνέδριον consilium* vertimus, ne cui mirum esse videatur, non *concilium*. Cic. [de Oratore 3. c. 1. §. 2.] "Videndum sibi esse aliud consilium, illo senatu se rempub. regere non posse." Certe senatus est *συνέδριον*. Idem [Philip. 5. c. 5.] "O consessum judicum præclarum: O dignitatem consilii admirandam: avet animus apud consilium illud pro reo dicere."

— 13. *προσκαπτουένας γὰρ λέγει τοῖς Ἀθηναίοις*] *offendisse apud Athenienses.* *προσκρούειν, offensionem alicujus incurrere.* M. Tullius [pro P. Sextio, c. 49.] "Temporibus illis, qui populares erant, offendebant illi quidem apud graves et honestos homines: sed populi judiciis atque omni significatione florebant." Significationem vocat *τὴν ἐκκλησίασιν*, sequitur enim, "his in theatro plaudebatur." Dem. [contra Timocratem p. 711. ed. Reisk.] *ἐγὼ γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, προσέκρουσα ἀνθρώπῳ πικρῷ, καὶ φιλαπεχθήμονι, καὶ θεοῖς ἐχθρῷ, ᾧ πλεῖστα προσέκρουσεν ὁ πόλις ὅλη. Ego offensus sum homini improbo, atque inimicissimo omnium potenti.* *προσκρούειν, in hominem offendere, προσκόπτειν, in lapidem.*

P. 136. 1. *οὗτος δὲ ὁ λόγος παρασκευάσθω μὲν, οὐκ εἰκῆσθαι δέ μοι δοκεῖ*] Non assentior Libanio, neque credo, Demosthenem scripsisse orationes, quas absconderet, aut scrinio contineret: neque ejusmodi sunt ejus scripta, quæ lucem reformident. Ex Ciceronе apud Hieronymum [adv. Ruffinum init. t. III. p. 89. b. ed. Basil. Acad. 1. c. 1.] legimus: "Intemperantis esse arbitror, scribere quicquam, quod occultari velis." Et causa, quam affert Libanius, nulla est. Cum accusaret, inquit, Æschinem, [p. 12. ed. D.] hoc ei inter cetera objecit, suasisse eum, ut Philippus Amphictyon fieret: quod ne Philocrates quidem ausus est promulgare, quamvis esset audacia singulari. Non igitur hoc in alio culparet, quod ipse fecisset. Sed ego nego Demosthenem fecisse idem quod Æschines. Nam si princeps, ut ille fortasse, hoc suasisset, si primus auctor exstitisset hujus sententiæ, aut aliis id suadentibus suffragatus fuisset: merito forsitan reprehendendus videretur. Nunc cum rex jam cooptatus esset in collegium, idque omnes fere Græciæ civitates assensu suo comprobarent, unus commune decretum rescindere non debuit, neque id, quod actum erat, infringere: præsertim quum patriæ magnum ex ea re periculum creari videret. Aliud est enim ferre, siquid ferendum est, et probare, quod probandum non est. Multa enim ferenda, quæ non probanda, ut etiam in sua rep. Cicero docet, [Familiar. epp. l. 6. ep. 4. et al.] non propter se, sed ne gravius suscipiatur incommodum. Illi vero neque pax unquam cum Philippo placuit admodum, neque certe scitum hoc Amphictyonicum de Philippo factum voluit. Sed quum utrumque firmatum esset, neutrum improbare rectum putavit. Neque erat, cur eum hujus orationis vel habitæ, vel editæ pœniteret. Et Libanius ipse Demosthenem omni culpa liberat, quum ait, *καὶ Δημοσθένης παρεινεῖ συγχωρεῖν*. Aliud est autem aliquid concedere propter aliquam necessitatem, ac primo decernere. At suspicionem acceptæ mercedis veritus est, *καὶ δόξαν τοῦ φιλιππίζειν*. Quid? hoc illi igitur, [p. 13. ed. D.] cum orationem scripsisset, et dicturus esset, in mentem venit: antequam inciperet scribere, non venit? aut palam suasisse, famam ejus læderet: compositam persuasionem edidisse, non læderet? Quanquam neque illa nostri defensio prætermittenda est, etiamsi verum esset, quod Libanius suspicatur. Non idem semper oratori sentiendum est: aut siquid nunc secus atque olim dixerit, inconstantiæ fama metuenda: sed temporibus, ut res et causa postulat, serviendum. Nam et Cicero [pro Cluentio, c. 50, 51.] quum sibi audiret objectum, id quod aliquando dicoret, superioribus suis orationibus haud consentire, non negat, nec culpam aliquam reformidat, sed ingenue fatetur, et clarissimi oratoris exempla L. Crassi illam infamiam depellit. Postremo si scriptionem hanc celatam voluit, quæ ratio fuit supprimendi? res erat scriptione non magnopere digna? at gravissimam fuisse constat, in qua magna utilitas reip. magnum periculum ageretur. an ipsi, quod scripserat, displicebat? at nihil nisi elaboratum industria, perfectum ingenio molitus est unquam. Neque hic sui dissimilis est, quod res ipsa indicat. Denique si tacuit, quod meditatus est, cur in lucem edidit? in quo non minor erat, aut etiam major

jactura opinionis.

— 5. καὶ μὰ Δία φιλιππίζειν] Demosthenem φιλιππίζειν? quis hoc credat? ante medius fidius ipse Apollo Pythius ἐφιλίππισεν ἄν: de quo Cicero [de divinat. II. c. 57.] "Demosthenes quidem, qui abhinc annos prope CCC. fuit, jam φιλιππίζειν Pythiam dicebat, id est, quasi cum Philippo faceret" (hinc *factiones* dicimus). Sic μηδίζειν, ἀττικίζειν, λακωνίζειν, [p. 14. ed. D.] Persice et Peloponnesiaco bello. Plutarchus in vita dixit δημοσθενίζειν pro eo quod Demostheni studere.

— pen. πρὸς τοιοῦτον τινὰ ὑπόνοιαν ἱστάμενος] Sic loquutus est etiam in alio quodam argumento Libanius [περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ. p. 89. ed. Reisk.] καὶ οἱ φιλιππίζοντες τῶν ῥητόρων, καταστρέχουσι τοῦ Διοσθένους, καὶ πολλὰ ἐγκωμιάζουσιν αὐτόν. πρὸς οὓς ὁ Δημοσθένης διὰ τοῦ ὑπὲρ Διοκλέους ἵσταται. Chrysostomus in Iohannem: εἰ μὲ πρὸς τὴν ὑπόνοιαν ταύτην ἱστάμενος λανθάνεβε. *Suspicionem* vocat tacitam objectionem in mente auditoris hærentem. ἵστασθαι πρὸς, *resistere, προσίστασθαι, ad scopulum sive obicem adhærescere.* Euripides [Iphigenia Aul. 23.] τὸ δὲ φιλότιμον γλιαὶ μὲν, λυπεῖ δὲ προσιστάμενον. Decursus enim honorum crux est homini ambitioso, si inhibetur. Et sunt ἰσοδύναμα multa, quæ colligit Eustathius [in 4. Odyss.], ἀντιστρόφως λεγόμενα. Ut πειμύντης apud Lycophronem [Cass. 663.] et ἀλεξίκακος. Idem enim κὴρ καὶ κακὸν, ἀμύνειν καὶ ἀλέξειν. Sic φερέπονος et πονηφόρος, ἀβλαβὴς καὶ πολύπημος. Quippe idem ἄβλαβες καὶ ἄπημος.

— ult. συνιστὰς ἑαυτὸν] συνιστᾶσι non solum *commendare, et per literas ignotum laudare alteri*, sed proprie *coram adducere in notitiam, et præsentem sistere.* Dem. [ad Timotheum, p. 1190. ed. Reisk.] καὶ ἰδοῦτο αὐτοῦ συνιστήσας Φιλόνδαν, ἐκπλεῖν ἀφίστατο εἰς Μακεδονίας ὁ Φιλόνδας, ὃν συνίστη οὗτος τῷ πατρὶ τῷ ἐμῷ, ἄγων ξύλα τὰ δοθέντα τούτῳ ὑπὸ Ἀμύντου, τὸ ναῦλον τῶν ξύλων παρασχών. Amyntas rex Macedoniæ Timotheo dederat ligna, quæ deportaturus inde erat Athenas Philondas quidam navicularius. Hunc Timotheus Pasioni trapezitæ, cui magnam pecuniam debebat, præsentem exhibuit, ut nosceret, et Philondæ jussit, [p. 15. ed. D.] si ligna deportasset, naulum solvere. Quod filius Pasionis Apollodorus a Timotheo cum reliqua pecunia repetit. Plato [Charmide. p. 110. t. V. ed. Bip.] ναΐ, ἦν δ' ἐγώ, κάλει Χαρμίδην, εἰπὼν, ὅτι βούλομαι αὐτὸν ἰατρῷ συνιστᾶναι περὶ τῆς ἀσθενείας, ἣν πρώην πρός με ἔλεγεν, ὅτι ἀσθενεῖ. Medicus iste erat Socrates, cui tradendus fuit Charmides. Cic. [pro Cœlio, c. 17.] "Ob hanc causam parens tibi hanc puerum commendavit et tradidit, ut in amoribus atque in voluptatibus adolescentiæ suam collocaret?" Cæsar [Bell. Gall. lib. 7. cap. 38.] "Et una Viridomarus, pari ætate et gratia, sed genere dispari, quem Cæsar sibi ab Divitiaco traditum, ad summam dignitatem ex humili loco perduxerat." Lego *produxerat*, quod verum esse alio loco demonstrabimus. Curtius [de reb. Alex. VII. 1, 28. "Ab illo traditi ad hunc gradum amicitiæ tuæ ascendimus." Horatius ad Claudium Neronem [lib. i. ep. 9. 1. ss.]:

"Septimius, Claudi, nimirum intelligit unus,
Quanti me facias. Nam cum rogat et prece cogit,
Scilicet ut tibi se laudare et tradere coner,
Dignum mente domoque legentis honesta Neronis."

Postremo concludit epistolam hac *συνίστα* [epist. 9. lib. 1. v. 13.]:

"Scribe tui gregis hunc, et fortem crede bonumque."

Et quoniam ejusmodi commendatio sive traditio non fit sine laudatione aliqua, hinc copulavit laudare et tradere. Sed τὸ συστῆσαι κυρίως est id, quod diximus ex Demosthene, coram sistere ignotum pro bono viro. Non ut Paulus et receptior usus [2 Cor. 3, 1.] ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνειν; ἢ μὴ χρῄζομέν τινες ὡς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν. Sic enim legendum, non εἰ μὴ χρῄζομεν. Beza: "aut nam indigemus?" Epictetus de Socrate [Enchir. c. 46. ed. Schweigh.] ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν βουλόμενοι φιλοσόφως ὑπ' αὐτοῦ συνταβῆναι [p. 16. ed. D.], κἀκεῖνος ἀνῆγεν αὐτούς. Ille coram adducebat eos, non per literas commendabat. ἀνάγειν interdum *adducere*, ut ἀναβαίνειν, *adire*, ἀναβλέπειν, *adspicere.*

— ibid. καὶ ἀδωροδόκητον] δωροδοκεῖν, *munera accipere*, δῶρα δέχεσθαι. Sed χ in κ mutatur ionice. Ut ναστοδίκαι, ἐστοδίκαι, ἰοδόκαι, *pharetræ.* ναυδοκεῖον, ναυδοκὸς, *stabulum, stabularius.* Sic δωροδόκος, *qui munera accipit*, ἀδωροδόκητος, *integer, nulla largitione corruptus*, δωροδοκία, *munerum non munerum acceptio*, sed *ipsa largitio, seu corruptela.* Diodorus [lib. 16. c. 33. t. II. 107. ed. Wessel.] καὶ γὰρ τοὺς Θετταλοὺς, μάγιστοι ἔχοντες τὸν συμμέτρον ἀξίωμα, δωροδοκήσας ἔπεισε τὸν ἑαυτῶν ἄρχειν. Et est quasi conjugatio τῶν Ἐβραίων Hiphil, aut δωροδοκεῖν, *accipere quod des*: quomodo dixit Paulus [Eph. iv. 8.] "ἔδωκε dedit dona hominibus:" secundum Hebræam veritatem, accepit quæ daret scilicet.

IN ORATIONEM.

[P. 21. ed. Doun.] p. 136. 1. *ἐγὼ μὲν*] Solent Oratores initio dicendi, quo majorem sibi favorem conciliant, duras partes suas prædicare, et causæ, quam agunt, demonstrare difficultatem. Favent enim omnes atque succurrunt laborantibus, gravi defatigatos onere sublevant. Tale est exordium Ciceronis pro P. Quinctio [c. 1.] "Quæ res in civitate duæ plurimum possunt, hæc contra nos ambæ faciant in hoc tempore, summa gratia et eloquentia; quarum alteram, C. Aquilli, vereor, alterum metuo. eloquentia Q. Hortensii ne me dicendo impediat, nonnihil commovear. Gratia Sexti Nævii ne P. Quinctio noceat, id vero non mediocriter pertimesco. Neque hoc tantopere quærendum videretur, hæc summa in illis esse, si in nobis essent saltem mediocria. Verum ita se res habet, ut ego, qui neque usu satis, et ingenio parum possim, cum patrono disertissimo comparer: P. Quinctius, cui tenues opes, nullæ facultates, exiguæ sunt amicorum copiæ, cum adversario gratiosissimo contendat. Illud quoque nobis accidit incommodum, quod M. Junius, qui hanc causam, Aquilli, aliquoties apud te egit, homo et in aliis causis exercitatus, et in hac multum et sæpe versatus, hoc tempore abest nova legatione impeditus: et ad me ventum est, qui ut summa haberem cætera, temporis quidem certe vix satis habui, ut rem tantam tot controversiis implicatam possem cognoscere." Tale est et pro Corona [p. 226. ed. Reisk.] Demosthenis prooemium: *πολλὰ μὲν οὖν ἔχων' ἐλαττοῦμαι κατὰ τοῦτον τὸν ἀγῶνα Αἰσχίνου. δύο δέ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μεγάλα· ἃ μὲν, ὅτι οὐ περὶ τῶν ἴσων ἀγωνίζομαι. οὐ γάρ ἐστιν ἴσον τῷ ἐμοὶ τῆς παρ' ὑμῶν εὐνοίας διαμαρτεῖν, καὶ τούτῳ μὲ ἐλεῖν τὴν γραφήν. ἀλλ' ἐμοὶ μὲν, οὐ βούλομαι δὲ δυσχερὴς ὑπεῖν οὐδὲν ἀρχόμενος τοῦ λόγου. οὗτος δὲ ἐκ πεπονίας ἐμοῦ κατηγορεῖ, ἕταιρον δ', ὃ φύσει πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπάρχει, τῶν μὲν λοιδορίων καὶ τῶν κατηγοριῶν ἀπούειν ἰδίας, τοῖς ἐπαινοῦσι δ' αὐτοὺς ἔχεσθαι. τούτων τοίνυν ὃ μὲν ἐστι πρὸς ἡδονὴν, τούτῳ δίδοται· ὃ δὲ πᾶσιν, ὡς ἔοικε λυπεῖν, ἐνοχλεῖ, λοιπὸν ἐμοί. κἂν μὲν εὐλαβώμενος τοῦτο μὴ λέγω τὰ πεπραγμένα ἐμαυτῷ, οἷα ἔχων ἀπολύσασθαι τὰ κατηγορημένα δίκῃ, οὐδ' ἐφ' οἷς ἀξιῶ τιμᾶσθαι, δειλόν. ἂν δὲ ἐφ' ἃ καὶ παινούμαι καὶ στεφανίταμαι βαδίζω, πολλάκις λέγειν ἀναγκασθήσομαι περὶ ἐμαυτοῦ.* Sic visum est primam Ciceronis, neque eam optimam, cum postrema fore Demosthenis, quam habuit, sed præstantissima comparare. Hæc incommodorum commemoratio, *καὶ ἐλαττωμάτων ἀναρίθμησις*, mirifice studium in nos auditorum excitat. Nec non Isocrates idem fecit in sua quoque *περὶ τῆς εἰρήνης* [t. II. p. 170. Auger.] *ἅπασι γάρ ἐστι φανερὸν, ὅτι μᾶλλον ἥδεσθε τοῖς παρακαλοῦσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὸν πόλεμον*, [p. 23. ed. D.] *ἢ τοῖς περὶ τῆς εἰρήνης συμβουλεύουσιν.* His enim meliore conditione adversarios suos esse ostendit. Neque hoc solum summi rhetores faciunt, sed Lysias quoque in principio de bonis Aristophanis [p. 192. ed. Alter.] *αἰτήσομαι οὖν ὑμᾶς δίκαια καὶ βέλτια χαρίσασθαι, ἅπερ ὀργῆς, καὶ ὑμῶν ἀκούσαι, ἵνα ᾖς τῶν κατηγόρων. ἀνάγκη γὰρ τὸν ἀπολογούμενον, κἂν ἐξ ἴσου ἀκροᾶσθε, ἔλαττον ἔχειν. οἱ μὲν γὰρ ἐκ πολλοῦ χρόνου ἐπιβουλεύοντες, αὐτοὶ ἄνευ κινδύνου ὄντες, τὴν κατηγορίαν ἐποιήσαντο, ἡμεῖς δὲ ἀγωνιζόμεθα μετὰ δέους, καὶ διαβολῆς, καὶ κινδύνου μεγίστου. εἰκὸς οὖν ὑμᾶς εἶναι πλείω ἔχειν τοῖς ἀπολογουμένοις.* *Nos causam dicimus cum timore et criminatione, et magno periculo. Quare æquum est majorem nobis impartire vos benevolentiam.* Sic Sallustius quoque exorsus est ad Cæsarem [de constituenda rep. epist. ii.] "Scio ego, quam difficile atque asperum factu sit, consilium dare regi, aut imperatori, postremo cuiquam mortali, cujus opes in excelso sunt. Quippe cum et illis consultorum copiæ adsint, neque de futuro quisquam satis callidus satisque prudens sit. Quinetiam sæpe prava magis, quam bona, consilia prospere eveniunt, quia plerasque res fortuna ex libidine sua agitat." Et Cato [auctore Gellio], quum legem sumptuariam suadebat, sic exorsus est: "Scio, mihi negotium esse cum ventre, qui non habet aureis."

— ibid. *ὁρῶ*] Justi cujusque exordii partes sunt quatuor, ut docet Hermogenes [*ἐν τῷ περὶ εὑρέσεων.* lib. i. p. 28. Sturm.] *πρότασις, κατασκευὴ, ἀξίωσις, ἔλασις*, quas hic ordine omnes reperiemus. *ἐγὼ τὰ παρόντα πράγματα πολλὴν δυσκολίαν ἔχοντα καὶ ταραχὴν*) *ἡ πρώτη πρότασις*, cui vice *τῆς κατασκευῆς* adjuncta est duplex *αἰτιολογία*, (quam Aristoteles *ἐνθύμημα* vocat, et *ἐπιλογον τὴν αἰτίαν* [Rhetor. ii. 21.]) *οὐ μόνον τῷ, ἀλλὰ καὶ τῷ. δυσκόλου δ' ὄντος φύσει καὶ χαλεποῦ*) [p. 24. ed. D.] *δευτέρα πρότασις. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ἀνθρωποι*) *κατασκευὴ. ἐν ἰδιώταισι τοῦ δορυβῶν καὶ φιλονεικῶν ἀναστάντες, ἀκούειν*) *ἀξίωσις*, quum, quid velimus ac fieri postulemus, ostenditur. Ut Ciceronis illa postulatio pro Quinctio [c. 1.] "Quæ quo plura sunt, C. Aquilli, eo te, et hos, qui tibi in consilio adsunt, meliori mente nostra verba audire oportebit, ut multis incommodis veritas debilitata, tandem æquitate talium virorum recreetur." *εἰμαι ἔξειν καὶ λέγειν καὶ συμβου-*

λεύειν, δι' ὧν καὶ τὰ παρόντα ἴσται βελτίω, καὶ τὰ προειμένα σωθήσονται) *βάσις*, quasi pes exordii, aut gradus atque aditus ad reliquam orationem. Πολλῷ *χαλεπώτερον ὑμεῖς αὐτὸ πεποιήκατε, παῤῥησία*, quam Hermogenes [περὶ ἰδ. p. 82.] *τραχύτητα*, Cornificius [ad Herennium, IV. 36.] *licentiam* appellat. "*Licentia* est (inquit), quum apud eos, quos aut vereri, aut metuere debemus, tamen aliquid pro jure nostro dicimus, quod eos minime offendat, aut quos ii diligunt; cum in aliquo errato vere reprehendi posse videantur." Ut nunc justa et libera est hæc reprehensio Demosthenis, sed non nimis acerba. At hujus propositionis confirmatio plus habet acerbitatis. οἱ *μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι*) Sed ea quoque modificatione quadam mitigata est. Nam si ita dixisset: Vos deliberandi rationem vestra pravitate fecistis impediriorem, aut: Cæteri mortales antequam agunt, deliberant, vos post factum, tam estis præposteri, nimis fuisset aspere dictum, ne dicam *ὑβριστικῶς*: nunc et modicæ sunt ejus reprehensiones et breves. Non ut in sua de pace Isocrates, *λίαν καταφορικῶς* per totum fere exordium pravam consuetudinem [p. 25. ed. D.] Atheniensium atque iniquitatem in audiendis concionatoribus insectatur, qui compositos adulationi libenter audirent, eos autem aversarentur, qui saluberrima monebant. At Demosthenes, nunquam ille quidem perniciosus assentator populi fuit, quem *δημαγωγὸν* et *δημοκόπον* vocant: contraque aoris objurgator sæpenumero: quod gravitatis est, magnaque eum auctoritate apud suos fuisse declarat. Non est enim personæ levis populum universum objurgare. Mirum fortasse videatur, hoc illum fecisse in exordio, quod alliciendis voluntatibus destinatum est. Sed sensum suorum civium pulore calluit. Novit, quid illis placeret, vel offenderet, et quatenus. Porro *τὸ τραχίως τι λέγειν*, Chrysostomus ad Paulinas epistolas, *ἐντρεπτικῶς* dicit, ut quum Apostolus ait *πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω*. Omnis enim gravis reprehensio pudorem incutit.

P. 136. 2. *δυσκολίαν*] Athenæus [lib. vi. p. 262. A. ed. Casaub.] Φιλιππίδης *ἐν ἀναπαύσει, ψωμοκολακεύων καὶ παρεισιὼν ἀεί.* κυρίως δὲ ὁ πίλαξ ἐπὶ τούτου κεῖται. κόλον γὰρ ἡ τροφή. ὅθεν ὁ *βουκόλος, armentarius, καὶ ὁ δύσκολος*, ὃς ἐστι δυσάρεστος καὶ συχός. Quo nomine ægrum nos dicimus, eo quod ægris difficile est placere, præsertim in cibis. *ψωμός, buccea.* εὔκολος, *facilis.* Suetonius [Cæs. c. 53.] "indifferens circa cibos" ἐτυμολογικῶς. εὐκολία, *facilitas, æquanimitas.* δυσκολία, *morositas.* Tertullianus [de præscriptionibus adversus hæreticos, c. 40.] "Nonne manifeste diabolus morositatem Judaicæ legis imitatus est." Sic vocat accuratam illam descriptionem instrumenti veteris atque anxias observationes Legis. Lex enim posita est populo duræ cervicis, inquit Augustinus: et jugum fuit, teste Petro, quod neque ipsi, [p. 26. ed. D.] neque patres eorum ferre potuerunt [Act. xiv. 10.]. Atque in his, quæ nunc scribimus, forsitan multa morositas inest. Sane quidem ad grammaticas minutias sic descendere, dum studemus prodesse studiosis, *πολλὴν ἴχνι δυσκολίαν*. M. Tullius [de senectute, c. 14.] "At sunt morosi, et anxii, et iracundi, et difficiles senes, si quærimus, etiam avari. Sed hæc morum vitia sunt, non senectutis." Idem [de Offic. i. c. 25.] "In liberis vero populis, et in juris æquabilitate exercenda est facilitas, et altitudo animi quæ dicitur, ne, si irascamur aut intempestive accedentibus, aut impudenter rogantibus, in morositatem inutilem et odiosam incidamus." *Morositas, δυσκολία, facilitas, εὐκολία.* Terentius [Adelphis, III. 3. 36.] "Inepta lenitas patris, et facilitas prava." Livius [lib. VIII. c. 34.] "Nunc patres comes, et senes faciles de alieno imperio spreto, tanquam rei parvæ, disciplinæ militaris eversæ juventuti gratiam facere." Aristophanes de Sophocle [in Ranis, v. 82.] ὁ δ' εὐκολος *μὲν ἐνθάδ', εὔκολος δ' ἐκεῖ. Hic et apud inferos.* Cic. [Acad. IV. c. 31.] "Faciliorque erit, ut albam esse nivem probet, quam erat Anaxagoras, qui id non modo ita esse negabat, sed sibi, quia sciret aquam nigram esse, unde illa concreta esset, albam ipsam esse no videri quidem." εὐκολώτερος ἴσται. apud Petrum [1 Petr. ii. v. 18.] vetus interpr. "Famuli subditi estote in omni timore dominis, non solum bonis et modestis, sed etiam dyscolis." Nunc habemus in Græco, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. Videtur legisse δυσπόλοις. . Nam et parva mutatio est: et morositas vitium est dominorum non mihus quam servum: præterea Græca verba aut Hebræa retinere, quum satis commode non possunt exprimi, solemne est interpretibus. Sed Græcum pro Græco reddere, opinor, novum. [p. 27. ed. D.] Dem. ὡς ἐγὼ *μὲν ὕδωρ πίνω εὐκότως δύσκολος καὶ δύστροπός εἰμι τις ἄνθρωπος* [Philipp. II. p. 73. R.] Hic ad verbum *morosus* est. Plato [de Legg.] ἀνθρώπου δύσκολον θρέμμα, καὶ χαλεπὸν πτῆμα. Cic. [de Oratore II. c. 4.] "Magis adeo id facilitate, quam alia ulla culpa mea contigit." εὐκολία.

— ibid. οὐ *μόνον τῷ πολλὰ προεῖσθαι*] προείμι, ἧσω, προεῖκα, pass. προεῖμαι. infinit. προεῖσθαι παραπίμπω. προεῖσθαι καὶ προεῖσθαι declarant vel *negligentis proditione amitters.* Cæsar [lib. VI. c. 8.] "Cohortati inter se, ne speratam prædam e manibus dimitterent." παρακελευσάμενοι ἀλλήλοις τὴν ἐλπιζομένην ὠφέλειαν μὴ προ-

σθαι. quanquam hoc sæpius Latini dicunt *de manibus amittere*. Terentius [in Phormione I. 2. 91.] "Nunc amitte quæso hunc." Donatus: "Hoc, quod nos dicimus dimitte, antiqui etiam dicebant amitte." Sallustius: "pactione amisso publico legato," pro *dimisso*. B. Hieronymus [contra Ruffinum], "Melius est amittere, quod, velimus nolimus, aliquando peritorum est. Melius est sponte dimittere, quam id amittere, pro quo omnia dimittenda sunt." Dionysius Hal. [lib. v. c. 66. p. 1005. ed. Reisk.] εἰς ἅπαντα γὰρ ταῦτα τοῖς δεομένοις ἀφορμῆς, οὐδένα τῶν εὐπόρων τὰ ἑαυτοῦ χρήματα προήσεσθαι. Pollux [III. 113. Onomast.], ὁ ψυχὴν ἂν ἀργυρίου πρίαιτο. *Qui vel animam pecunia addiceret.* ὁ δεήμενος ἀφορμῆς est, *qui nihil habet a patre relictum, unde rem faciat.* Et hi coguntur pecuniam, quæ est ἀφορμὴ, tenore aliunde accipere, quam augeant. Hoc igitur verbum et de iis dicitur, qui facile credunt pecuniam. credere enim est committere. Cui contrarium περιέχεσθαι, *complexu tenere.* M. Tullius [pro P. Sulla, c. 20.] "Illud erat genus hominum horribile et pertimescendum, qui tanto amore suas possessiones complexi tenebant, ut ab his membra divelli citius ac distrahi posse diceres." [p. 28. ed. D.] Sic ad Atticum [II. 6.] "Ita sum complexus otium, ut ab eo divelli non queam." Eupolis apud Pollucem [Onom. III. 115.] ἆθρει χρηγὸν πόσον ῥυπαρώτερον τοῦδ' εἶδες; Σάττον ἂν τοῦ αἵματος, ἢ χρημάτων μεταδόξη τινί. Scribit Philosophus [Ethicorum IV. c. 2.] liberalem προστικὸν εἶναι χρημάτων. ῥυπαρὸς est *sordidus*. Pro avaro non sæpe apud Græcos positum invenies, ut hic. Greg. Naz. δεῖ μὲ περίεσθαι τὸν καιρὸν, οὗ πάλιν τυχεῖν ἀμήχανον. Ex hoc et Latinum verbum *promitto*. Nam qui promisit aliquid, non potest revocare promissum. Nescit vox missa reverti.

— pen. καὶ μηδὲν εἶναι πρεῦργον αὐτῶν οὗ λήγειν] Cic. [de Off. I. 31.] "Neque enim attinet repugnare naturæ." οὐδὲν ἐστι πρεῦργον μάχεσθαι τῇ φύσει. Sic hunc locum interpretati sumus. Dem. in epistola quadam [II. p. 1468. R.] τὸν φθόνον δηλῶν, πρὸς ὃν οὐδὲν ἐστι πρεῦργον τἀληθῆ λέγειν. Hoc verissimum esse, utinam non nemo, ne dicam me ipsum, non esset expertus. ut recte φθόνον ἄμαχον Euripides [Rhes. 466.] dixisse videatur. Legant, qui volunt, Ciceronis pro Cluentio. Nam et Cluentium non verum aliquod crimen, sed inveterata invidia atque infamia premebat, quam Cicero sic deprecatur [c. 2.] "Etenim sicut aliis in locis parum firmamenti, et parum virium veritas habet: sic in hoc loco falsa invidia imbecilla esse debet. Dominetur in concionibus, jaceat in judiciis. Valeat in opinionibus et sermonibus imperitorum: ab ingeniis prudentium repudietur. Vehementes habeat repentinos impetus: spatio interposito, et causa cognita consenescat. Denique illa definitio judiciorum æquorum, quæ nobis a majoribus tradita est, retineatur, ut in judiciis et sine invidia culpa plectatur, et sine culpa invidia ponatur." Hanc homines innocentissimi vitare non potuerunt. [p. 29. ed. D.] Nam nostrum quoque Demosthenem invidia falsa auri, quod attulit Athenas Harpalus quæstor Alexandri, judiciumque iniquum Areopagitarum pertulit, in quæstione, "Quo illud aurum pervenerat," ut Cluentium invidia judicii Juniani. Hic autem φθόνος atque invidia est μίμψις, ut quodam in loco Scholiastes Thucydidis exponit. Hanc Homerus νέμεσιν, quam Eustathius δικαίαν μίμψιν interpretatur. Sophocles [Trachiniis, v. 250. s.] τοῦ λόγου δ' οὐ χρὴ φθόνον, γύναι, προστῖναι, Ζεὺς ὅτου σφάπτωρ φανῇ. Schol. μίμψιν. Arist. [Elench. Sophist. Tract. I. c. 2. §. 6.] ἐστὶ δὲ ἐστί τισι μᾶλλον πρὸ ἔργου, τὸ δοκεῖν εἶναι σοφοῖς, ἢ εἶναι καὶ μὴ δοκεῖν. Lucianus [Gall. c. 1. t. II. p. 704. Reitz.] προσδοῦ ἴσῃ τοῦτο εἰς τὰ ἅλφιτα πεπωκώς. ἀλφίτους i. polenta Græci victitabant, ut pulte Romani. πρὸ ἔργου sic dicitur, ut πρὸ ὁδοῦ. τουτέστιν ὑπὲρ ἔργου, καὶ ὑπὲρ ὁδοῦ. vel πρὸς ἔργον. *quod pro re* vel *in rem facit.* Hesiodus [Opp. et D. 577.]:

Ἠὼς δὲ προφέρει μὲν ὁδοῦ, προφέρει δὲ καὶ ἔργου.

Aurora confert ad iter, confert ad opus faciundum. Nam hic πρὸ poni videtur ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ, ut προέχειν apud Oratores per metalepsin est ὑπερέχειν, ὑπὲρ enim tam πρὸ significat, quod nos dicimus, *for*, quam *super*. τὸ γὰρ προμαχεῖν est ὑπερμαχεῖν, et προσυπτιάσαι, ὑπερυπτιάσαι. At ὑπερέχειν est *excellere*. Idem ergo τὸ προέχειν. Hæc est μετάληψις. Apud Herodotum [lib. 9. p. 704. ed. Wess.] legimus: οὐ γάρ τι προῦχε τούτων μεμνῆσθαι. i. *horum meminisse* οὐκ ἶχε τι πρὸ ἔργου. Hic προέχειν est προφέρειν. Nam sæpe apud eundem ἔχειν καὶ φέρειν usurpantur pro eo quod est aliquo *pertinere*, ut τὸ μὲν εἰς τοὺς Ἀργείους φέρει. Et mox: τὸ μὲν εἰς τοὺς Ἀργείους ἔχει. Sic necesse habemus, more nutricum minima mansa in os inserere parvulis, [p. 30. ed. D.] ut avis Homerica [Iliados IX. 324.] κακῶς δέ τί οἱ φίλει αὐτῇ. Arist. [Rhet. III. cap. 15.] percallidum genus est criminationis, inquit: πολλὰ ἀγαθὰ προσδόντα, ὃ εἰς τὸ πρᾶγμα προφέρει, ἓν ψέξαι. *Pluribus præpositis laudabilibus, unum vituperare, quod potius est*, aut *quod plus rei fert* (id est enim *refert* Verrio, ut Festus). τοιοῦτοι δὲ τεχνικώτατοι καὶ ἀδικώτατοι. Cic. [in somnio, c. 1. in Fragm.] "Cum in Africam

vcnissem, nihil mihi potius fuit, quam ut Massanissam convenirem." Gaza vertit: οὐδὲν ἦν μοι περισπουδαίτερον. Thucydides [lib. I. c. 123.] εἰ ἄρα πλαύτῳ τι καὶ ἐξαυσία ὀλίγον προφέροντο. Scholiastes, ὑπερφέρετε, quod est ὑπερέχετε καὶ προέχετε. Ælianus [Var. Hist. I. 3. 1.] καὶ τῶν ἄλλων ὑπερφέρουσι κατὰ πολύ. Theocritus [Idyll. XII. 5.]

Ὅσσον παρθενικὰ προφέρει τριγάμοιο γυναικός.

Quantum virgo præcellit ter nuptæ muliori.

P. 137. 1. μηδὲ παθ' ἓν τὸ συμφέρον πάντας ἡγεῖσθαι] Reddere solemus hoc verbi, *ducere*, sed modo significat, *suadere*. Proprie, *præire*. Qui suadet enim, quasi præit sua sententia cæteris. Euripides: Λύκος ζέυ τοῦ πάντὸς ἡγεῖται λόγος. Hic quartum regit casum alio sensu. Dionysius Hal. [Arch. Rom. V. 65.] παρέσχετο τὴν Ἀθηναίων πόλιν — ἄφεσιν χρεῶν τοῖς ἀπόροις ψηφισαμένην, ζόλωνος προαδηγησαμένου, καὶ οὐδένα τῇ πόλει τοῦ πολιτεύματος τοῦδε ἐπιτιμᾷν, οὐδὲ τὸν ἡγησάμενον [in Huds. et Reisk. εἰσηγησάμενον] αὐτὸ δημοκόπον καὶ πονηρὸν καλεῖν [ἀνακαλεῖν Huds. e Vat.]. *Exhibuit civitatem Atheniensium, quæ novas tabulas egentibus Solone auctore decrevit. Neque quisquam inventus est, qui consilium hoc in rep. vitio civitati verteret, aut qui id suaderet, improbe popularem vocaret.* At sæpius cum genitivo, ut idem hic auctor paulo ante [c. 64.] ἦν δὲ ταύτης ἡγούμενος τῆς γνώμης Μάρκος Οὐαλέριος. Sed usitatius dicunt εἰσηγεῖσθαι νόμον ἢ γνώμην. [p. 31. ed. D.] Plato [Critone, c. 8.] πρῶτον μὲν ταύτην οὐκ ὀρθῶς εἰσηγῇ, εἰσηγούμενος τῆς τῶν πολλῶν δόξης διὴν ὑμεῖς φροντίζειν, περὶ τῶν δικαίων καὶ καλῶν καὶ ἀγαθῶν, καὶ τῶν ἐναντίων. τὸ εἰσηγεῖσθαι, Cicero quodam in loco dicit, in rem quamque honestam atque utilem inducere. Chrysostomus [in Genesin Ser. IV. p. 34. t. II. ed. Francof.] καὶ πρῶτον μὲν σκανδύσωμεν ἑαυτοὺς, νικᾶν τὸν πολιτὸν τῇ ἀγάπῃ, καὶ κατὰ τὸν μακάριον Παῦλον, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, ὑπερίχοντας ἑαυτῶν τοὺς πλας ἡγεῖσθαι, duos conjungit locos Apostoli; quorum alter explicat alterum, Phil. ii. v. 3. et Rom. xii. v. 11. Hic enim προηγεῖσθαι non est *præire*, ut vulgo redditur, sed *sunjudicio anteferre alios, atque honore priores putare*: illic ἡγεῖσθαι, *ducere, æstimare*, ejusdem utrumque sententiæ: et est posterius interpretatio prioris, id quod etiam casus docet. τὸ γὰρ προηγεῖσθαι præcedere gignendi vel dandi casum postulat.

— 3. Ἔτι πολλῷ καλεπώτερον ὑμεῖς αὐτὸ πεπονήκατε] Scholiastes [receptior] ad Electram Sophoclis [v. 559.] λέγεται τὸ ἔτι παρὰ τοῖς πανοῖς ἀντὶ τοῦ ἀκμὴν, οἷον ἔτι νέος ἐστὶ. (*He is yet young*: nostrum enim a Græco est reciproce.) καὶ, ἔτι σαῦ τόδε. λέγεται δὲ καὶ ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τούτῳ. vel potius ἀντὶ τοῦ, πρὸς τούτοις. sic enim dicunt, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις, quæ significatio est hujus loci. Quod ait ἀντὶ τοῦ ἀκμὴν παρὰ τοῖς πανοῖς, i. *vulgaribus*, videtur confirmare illorum opinionem, qui negant Isocratis esse Athenicusis illam παραίνεσιν ad Demonicum, sed nescio cujus Apolloniatæ rhetoris, quia videlicet in ea scriptum est [t. I. p. 6. Aug.] καὶ σὺ μὲν ἀκμὴν φιλοσοφεῖς, *et tu quidem cum maxime philosopharis*, ut et illud Evangelii [Matthæi xv. 16.] καὶ ὑμεῖς ἀκμὴν ἀσύνετοί ἐστε; *Vos etiam adhuc insipientes estis?* quod est ἔτι, *yet*, ex Græco per anagrammatismum. [p. 32. ed. D.] Hoc frequens est apud Polybium, quod Casaubonus ex Seneca cum maxime vertit. Sed falsum est, quod hic Scholiastes ait, hunc usum esse tantum παρὰ τοῖς πανοῖς, nisi si Xenophon est habendus ἐν τοῖς πανοῖς, cujus hoc est [Ἀνάβασεως IV. 3. 19.] τὰ μὲν συνευφόρα τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὁ ὄχλος ἀκμὴν διέβαινον [Exm Xenoph. locum laudant Mœris p. 79. Phrynich. p. 48. Tho. Mag. p. 378. ubi vidd. Intpp. Beck.] *impedimenta Græcorum, et turba adhuc erat in trajiciendo.* Quamobrem usus est verbo τοῦ παρατατικοῦ χρόνου. Quod tempus durantem adhuc actionem notat. παρατείνειν enim *extendere et continuare*. Valeant igitur, qui illam loculentam orationem abjudicant Isocrate, ducti tam tenui conjectura, quæ etiam falsa est. Etiamnum, ἔτι καὶ νῦν. quod hoc Ciceronis docet [ad Attic. II. ep. 7.] "Illud quid sit, scire cupio, quod jecit obscure jam etiam;" et est II. significationis. Donatus [in Hecyram Ter. Act. v. sc. 3. v. 13.] "Etiam adverbium est vel consentientis, vel reminiscentis. Sed magis reminiscentis modo." Sic Cic. "Etiam quod pene præterii etc." Est igitur vocula hæc ὁμώνυμος. Cic. "De geographia etiam atque etiam deliberabimus," ἔτι καὶ ἔτι. [ad Atticum II. ep. 7. init.] Pollicitus fuerat Attico suo se scripturum aliquid de situ terrarum. Sed quia res erat; quæ non posset ἀνθρωπογραφεῖσθαι, dixi cunctatus est, et tandem omisit, ut ipse ait.

— 4. εἰ μὲν γὰρ ἄλλοι πάντες ἀνθρωποι πρὸ τῶν πραγμάτων τιθέσθαι χρῆσθαι τῇ βουλεύεσθαι] Hæc eadem habentur totidem verbis Philippica iv. [p. 139. edi. Reisk.] Sallustius [cont. Cat. procem.]: "Sed diu magnum inter mortales certamen fuit, vine corporis an virtute animi res militaris magis procederet. Nam et prius quam incipias consulto, et ubi consulueris mature facto opus est." Hinc nos vertimus πρὸ τῶν πραγμάτων, *ante quam incipiant.*

ὑπὲρ δὲ μετὰ τὰ πράγματα. [p. 33. ed. D.] si facta consiliis posteriora sunt ordine, absurdum est post facta consilium capere. Quod enim factum est, infectum fieri non potest. Et ne agendi quidem hoc tempus est, sedum consulendi. Bene enim apud Platonem Crito [in Crit. c. 5. extr. Fisch.] ἀλλὰ βουλεύου. μᾶλλον δὲ οὐδὲ βουλεύεσθαι ἔτι ὥρα ἀλλὰ βεβουλεῦσθαι. Hic τὸ ἔτι significat ἀκμήν. Thucydides [lib. i. c. 78.] ὁπότε τι οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς πολέμους, τῶν ἔργων πρότερον ἔχονται, ἃ χρὴ ὕστερον δρᾶν καταπεσόντες δὲ ἴδε, τῶν λόγων ἄπτονται. Hæc Thucydides, quæ videtur Demosthenes, ut multa hujus auctoris, imitatus.

— 6. ἐκ δὲ τούτου συμβαίνει] Bene τὰ συμβάντα τῆς ἀβουλίας addit, ut moneat errorum, et diligentiores faciat ad melius postea consulendum.

— 7. τὸν μὲν οἷς ἂν ἁμάρτητε, ἐπιτιμῶντα] Ulpianus in Olynth. i. [p. 20. ed. Colon.] τὸ μὲν ὑβρίζειν καὶ λοιδορεῖν φαντὶ βέλτιον. τὸ δὲ ἐπιτιμᾶν, ὥσπερ ἐστὶ νουθετοῦντος, καὶ τὸ συμφέρον ἐπὶ τιμῇ τῶν ἀκουόντων λέγοντος, οὐ φαντός ἐστι. docet hic verbi notationem, ἡ γὰρ ἐπιτίμησις οὐκ ἐφ' ὕβρει γίγνεται τῶν ἀκουόντων, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ τιμῇ. Itaque eam Paulus appellat ἐπιτιμίαν, [2 Cor. II. 6.] cui contraria est ἡ ἀτιμία. ἐκανὸν τῷ τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη ἡ ὑπὸ τῶν πλειόνων. *Sufficit ejusmodi objurgatio hæc a pluribus.* sed *pœnam* hic potius notat. Hermogenes [περὶ στάσεων, ultimo cap.] certe pro *pœna* posuit: εἰ καὶ ἑταῖρε, ἀλλὰ ἰδίαν ἔχουσά γε τῆς αἱρεσιώτιδος ταύτης ἐπιτιμίαν, μὴ ὁμοίαν εἶναι ταῖς ἐλευθέραις, μηδὲ τῶν αὐτῶν ἀξιοῦσθαι. Sapientiæ III. [v. 10.] εἰ δὲ ἀσεβεῖς καθὰ ἐλογίσαντο, ἕξουσιν ἐπιτιμίαν. Est et *objurgatio* pœna quædam. pro quo Dem. τὰ ἐπιτίμια, καὶ τὸ ἐπιτίμιον. τὸν ἐπιτιμίαν, *statum incolumem dignitatis.*

— 8. εὐδοκιμεῖν] *bene audire, plausum referre post disertam orationem habitam,* [p. 34. ed. D.] aut *rem bene gestam,* quod etiam εὐημερεῖν dicitur. Plato, [de rep. 1. p. 151. s. t. VI. Bip.] ἀλλὰ τὸ τοῦ Θεμιστοκλέους εὖ ἴσχυ, ὃς τῷ Σεριφίῳ λοιδορουμένῳ καὶ λέγοντι, ὅτι οὐ δι' αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τὴν πόλιν εὐδοκιμεῖ, ἀπεκρίνατο, ὅτι οὔτ' ἂν αὐτὸς Σεριφίως ἂν ἐνομαστὸς ἐγένετο, οὔτ' ἐκεῖνος Ἀθηναίως. Cic. vertit, [de senectute, c. 3.] "Ut Themistocles fertur Seriphio quidam in jurgio respondisse, cum ille dixisset, non eum sua, sed patriæ gloria splendorem assequutum, Nec hercule, inquit, si ego Seriphius essem, nobilis, nec tu si Athegiensis esses, clarus unquam fuisses." Vertit διὰ τὴν πόλιν εὐδοκιμεῖν, *patriæ gloria splendorem assequi.* Inest etiam gloria in significatione verbi. ἀπὸ τοῦ δοκεῖν, unde δόξα, δόκιμος, εὐδόκιμος, *probus, bene probatus.* Itaque addit noster ἐξηνεγκεῖν, καὶ δοκεῖν εὖ λέγειν. Præterea Cicero vertit ἐνομαστὸς, *nobilis, clarus* autem est εὐδόκιμος. Porro legisse apud Platonem videtur, τῷ Σεριφίῳ. Sed potius dicendum fuit Σεριφίῳ τῷ, *Seriphio cuipiam.*

— 10. οὐ μὴν καίτοι τούτων οὕτως ἐχόντων, οἶμαι καὶ πᾶσιν ἡμῖν ἀνίστημι] Se ipsum conclusit in angustias, ut, si inde se posset expedire, et exitum invenire, admirabilior videretur, quod hic pollicetur. Talis est clausula exordii pro Corona, [p. 227. Reisk.] πεῖράσομαι μὲν οὖν ὡς μετριώτατα τοῦτο ποιῶν. Sic et Isocrates in illa de pace, quam memoravimus, [p. 176. s. t. II. Aug.] ἐγὼ δὲ οἶδα μὲν, ὅτι πρόσαντές ἐστιν ἐναντιοῦσθαι ταῖς ὑμετέραις ἐπιθυμίαις — ὅμως δὲ καὶ τούτων ὑπαρχόντων οὐκ ἂν ἀφεσταίην ὧν διενοήθην. *Equidem scio, quam sit arduum vestris adversari cupiditatibus. Sed quamvis ita sit, a proposito non desistam.*

— ibid. οἶμαι] Moratum. τὸ γὰρ ἐνδοιαστῶς λέγειν, ἠθικὸν ποιεῖ τὸν λόγον, [p. 35. ed. D.] inquit Hermogenes, [de Id. lib. 1. p. 64.] τὸ δὲ ἀνοφαντικῶς, σεμνόν. *Dubitanter dicere et hæsitanter moratum orationem facit, asseveranter gravem.* Non dicit φημὶ, quod asseverationis est, sed οἶμαι, *puto.* Sed quia hoc verbum nonnihil diffidentiæ præ se fert, bonam spem, quæ sequuntur, ostendunt, καὶ πᾶσιν ἡμῖν ἀνίστημι. Non temere enim, tali prudentia cognitus, quicquam sibi persuaserit.

— 12. ὡς ὑπὲρ πόλεως βουλευομένους πρόσηκε] *ut pro patria consultantes decet:* Sic Cicero supra, διὰ τὴν πόλιν εὐδοκιμεῖν, *patriæ gloria splendorem assequi.* Euripides, [Ione 261.] πατρὸς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις. Chrysostomus [Ser. 11. in Evang. Io.] de Ioanne Evangelista: πόθεν οὖν ἦν πατρίδος; πατρίδος μὲν εὐδαιμίας, κώμης δὲ ἀτιμοτάτης, καὶ χώρας φαυλοτέρας καὶ οὐδὲν φερούσης ἀγαθόν. Nihil enim ex Galilæa boni. Erat autem Ioannes de Bethsaida Galilææ. Xenophon de Corinthiis, quorum Argivi civitatem occupaverant: αἰσθόμενοι δὲ ἀφανιζομένην τὴν πόλιν, διὰ τὸ καὶ ὄρους ἀναστῆσαι, καὶ Ἄργος ἀντὶ Κορίνθου τὴν πατρίδα αὐτῶν ὀνομάζεσθαι. [Rerum Græcarum IV. c. 4. §. 6.] Idem ibidem mox, [§. 6. p. 207. Schneid.] πειρωμένους δὲ τὴν πατρίδα, ὅπως ἂν ἐξ ἀρχῆς, Κόρινθον ποιῆσαι. M. Tullius, [de legibus II. c. 2.] "Sed illud tamen quale est, quod paulo ante dixisti, hunc locum (idem ego te accipio dicere Arpinum) germanam patriam esse vestram? numquid vos duas habetis patrias? anne est illa una patria communis? nisi forte sapienti illi Catoni fuit patria, non Roma, sed Tusculum. M. Ego mehercule et illi et omnibus municipibus duas esse censeo patrias, unam naturæ, alteram civitatis. Ut ille Cato, cum esset

Tusculi natus, in populi Ro. civitatem susceptus est. Itaque quum ortu Tusculanus esset, [p. 36. ed. D.] civitate Romanus, habuit alteram loci patriam, alteram civitatis." Hinc Euripides Ione, [294.] Εἶβοι' Ἀθήναις ἐστί τις γείτων πόλις. πολίτης est ἐπιχώριος, at Strabo, quem conterraneum dicimus. Lucas, [Evang. XV. 15.] πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης. Non dicit τῆς πόλεως. χώρα producit χωρίον, quod et oppidum est et rus. A quo χωρίτης apud Xenophontem, [Hell. III. 2. 22.] rusticus, agrestis. ἀπὸ τοῦ χωρίου κατὰ μετάθεσιν καὶ ἐπένθεσιν τοῦ τ, country, countryman. sic rusticum et civem dicimus. χωρίτην καὶ πολίτην. Cic. ad Atticum, [lib. II. ep. i. p. 167. ed. Græv.] "quod in eis orationibus, quæ Philippicæ nominantur, emiserat civis ille tuus Demosthenes." Erat enim Atticus Atheniensium civitate donatus, et inde cognomen hoc deportavit. Proximum in lege Græci nonnunquam vertunt πολίτην.

— 13. ἔξιν καὶ λήγειν καὶ συμβουλεύειν] His verbis erigit auditorum animos, et spe meliore permulcet. Nam illa anceps atque difficilis consilii capiendi ratio, quam proposuit, abjicere et debilitare potuit.

— 15. τὰ προειμένα σωθήσεσθαι] amissa recuperentur. Dem. [de ementita Legatione, p. 348. ed. Reisk.] πολλάκις συμβαίνει πολλῶν πραγμάτων καὶ μεγάλων καιρὸν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ γίγνεσθαι, ὃν ἐάν τις παθὼν τοῖς ἐναντίοις καὶ προδῷ, οὐδ' ἂν ὀτιοῦν φυσῇ, πάλιν οἷός τ' ἔσται σῶσαι. Occasionem (quæ velox est, ut inquit Hippocrates [Prædict. II. 29, 117. Aph. I. 1.]) siquis oblatam dimiserit hostibus et prodiderit, ne si quidvis quidem fecerit, rursus poterit recuperare. Idem ille medicorum Princeps: χρόνος ἐστὶν, ἐν ᾧ καιρός. καὶ καιρὸς, ἐν ᾧ χρόνος οὐ πολύς. ἄκμες χρόνου, ἔστι δ' ὅτε καὶ καιροῦ. Quædam enim curationes diuturnæ sunt: nonnunquam medicinam adjuvat ipsa opportunitas et occasio. Sed hoc frequentius dicunt ἀναπάζειν καὶ ἀναπᾶσθαι. [p. 37. ed. D.] M. Tullius, [pro Milone, c. 37.] "me non potuisse Milonis salutem tueri per eosdem, per quos nostram ille servasset?" at in exilium pulsus est, et per Milonem inter cæteros restitutus. Idem, [pro Rabirio Postumo, c. 10.] "Nam ut ventum est Alexandriam ad Auletem, hæc una ratio a Rege proposita Postumo est servandæ pecuniæ, si curationem et quasi dispensationem regiam suscepisset." Grandem pecuniam regi crediderat Postumus. Hinc σωτὴρ, Dominus, qui servavit nos, cum eramus perditi. Itaque hujus vim vocabuli contra Verrem [II. 63.] negat Latine posse exprimi Cicero. Virg. Ecloga 9. [v. 7—10.]

"Certe equidem audieram, qua se subducere colles
Incipiant, mollique jugum demittere clivo,
Usque ad aquam et veteris jam fracta cacumina fagi,
Omnia carminibus vestrum servasse Menalcam."

id est, recuperasse, inquit Servius. Nam omnes possessiones suas bello civili Virgilius amiserat, qui Menalcæ nomine est intelligendus teste Fabio. [lib. VIII. Inst. Or. c. 6. §. 46.] Sic enim ille agens de allegoria sive translatione: "Ut (inquit), in Bucolicis, Certe equidem audieram, et quæ sequuntur usque ad finem quarti versus. Hoc enim loco præter nomen, cetera propriis decisa sunt verbis. Verum non pastor Menalcas, sed Virgilius est intelligendus." Hæc Fabius.

— ibid. προειμένα] neglecta et prodita. De priore acceptione jam diximus. De proditione unum aut alterum addamus exemplum. Dem. [Philip. II. p. 68. ed. Reisk.] κίνημά γὰρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνον τῶν πάντων, οὐδεὶς ἂν πέφευγε τὰ νεῦρα Ἕλλησιν προέσθαι. Isocrates, [Panegyrico, c. 43. ed. Mor.] ἐκείνοι γὰρ ἱστησάμενοι τῶν βαρβάρων, [p. 38. ed. D.] καὶ προλαμβάνοντες τινας τῶν συμμάχων, ἠναγκάσθησαν ὀλίγου δεῖν πάσαις ταῖς πολεσιν ἐπιτρέπειν. Plutarchus [in Phocione, c. 26.] post victoriam Antipatri non magnam, αἰσχυνθεὶς προέμενος τὴν ἐλευθερίαν, postquam, inquit, ἐτράπησαν οἱ Ἕλληνες οὔτε μεγάλην ἔντες, οὔτε πολλῶν πεπόντων. id quod Otho fecit magna cum laude, uno prælio victus ab æmulo. [v. Tacitus, Hist. II. 47. s.]

— 16. [p. 39. ed. Doun.] ἀκριβῶς δὲ εἰδὼς] Προδιάπτωσια. Cum enim dicturus esset, quæ ipse aliquando dixisset in concionibus apud populum, quæ recte quidem erant et verisimile dicta, sed a populo repudiata: ea autem ipsam commemorare, et laudes suas prædicare, invidiosum et molestum auditoribus: ante illius orationis, quam habiturus est, invidiam mitigat. Quæ quidem oratio nec ipsa ad causam pertinet, quamvis sit necessaria: sed extrinsecus assumpta est, ut προπαρασκευὴ suasionis illius, quam parat. Est igitur hæc, quam nunc tractamus, quasi præmunitio præmunitionis: ne, dum fidem et auctoritatem sibi conciliare meditatur, odium atque invidiam quærat.

— 17. περὶ ὧν αὐτὸς εἴρηκά τις] Repetiturus est aliquot suasiones suas, in quibus non est auditus: et tamen in iis ab ipso rectum et verum stetit, quo nunc facilius audientiam consequatur. Cum autem omnis jactatio molesta et odiosa est, tum ingenii maxime. πάντες γὰρ ἀμυσγόμενοι ἀντιπαθοῦντάι τῆς ἀρετῆς, inquit Plato [Pro-

tagora]. Sed non omnes possunt esse sapientes neque diserti. Itaque in his major videtur esse excellentia, [p. 40. ed. D.] eo quod rara sunt, nec multis communia. Qui justitiam et integritatem sibi non asserit, fatuus est. Qui sapientiam aut eloquentiam, arrogans.

— ibid. *καὶ περὶ αὐτοῦ*] Hinc *περιαυτολογία*. Plutarchus, [Quomodo se quis sine invidia laudaverit, p. 133. t. VIII. Reisk.] *ἀλλὰ καὶ τοὺς στεφανουμένους ὑπ' αὐτῶν, ὅταν παῦσαι πάντας ἀναγορεύσωσι, τὴν ἀνθρωπίνην τῆς περιαυτολογίας ἀφαιροῦντες.* Absurdum est enim quemquam esse præconem sui ipsius.

— ibid. *ὑμᾶς ὑμῶν τῶν πάνυ λυσιτελούντων τοὺς τυλιᾶδας ἐν*] Hic et impudentiam eorum notat, qui candam popello jactarunt: et levitatem Atheniensium, qui talibus præberent aures. Estque in his quædam *τραχύτης*, sed lenior, quam dicit *ὑμᾶς ὑμῶν*.

— 18. *τῶν πάνυ λυσιτελούντων*] Si illi faciant hoc cum aliquo suo compendio, dubitis veniam mihi, si id ego faciam sullo meo, sed vestro commodo. Nihil est enim, quod sperem a vobis propter hoc ipsum amplius. *τὸ λυσιτελοῦν* autem est, gratia quam insibant apud populum, et beneficia ex gratia. Porro *λυσιτελεῖν* aliquid dicitur proprie, cum fructus æquat, aut etiam superat sumptum, et commodum pensat impensam: aut ubi compendium majus est impendio. *τέλος* enim *δαπάνη*, sumptus, et *τελεῖν*, *δαπανᾶν*, sumptum facere. Unde est *πολυτελὴς*, sumptuosus, et *ἀτελὴς*, nullius pretii. *λύειν*, luere, solvere. Thucydides, [lib. IV. c. 60.] *καπῆς ἐμᾶς αὐτοὺς σωσούσης τέλεσι τοῖς οἰκείοις.* Scholiastes, *τέλεσι*, *ταῖς δαπάναις, ὧν καὶ ἀτελὴς καὶ ἀφλυτελὴς.* Dem. [Philip. III. p. 73. ed. Reisk.] *Χρήσιμον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διαφέρειν.* Philippus pollicitus est Atheniensibus, se peninsulam hanc, quæ ditionis eorum erat, *suis sumptibus* perfossurum, atque effecturum insulam, [p. 41. ed. D.] ut multi conati sunt Isthmum Corinthiacum perfodere. Xenophon, [Rerum Græcarum V. c. 3. §. 21.] *τοσοῦτον γὰρ ἡγεμόνια γιγνηται διαφέρει, ὅσπερ οἱ Φλιάσιοι τὸν ἥμισυ συμπεφορημένον σῖτον τελῶν ἢ πρίασθαι, καὶ τοῦτο ποιοῦντες, τὸν δεκάτιον τοῦ ἰδίου χρόνου πολιτευόμενοι ἥδιον.* *Tantum continentia ventris præstat, ut Phliasii, cum decrevissent, dimidium ejus, quod solebant ante, frumenti consumere, idque fecissent, duplo diutius, quam posse viderentur, obsessi durarent.* Δεκάτη est *δεκάτιον* alias, pro quo Thucydides *δεκατημόριον*. hic igitur *τελεῖν* est *δαπανᾶν*, ut, quod Horatius dicit, "fruges consumere nati," *σῖτον τελεῖν καὶ ἀναλίσκειν πεφυκότες*. Varro primo de re rustica, [c. 8.] "Vincam sunt qui putent sumptu fructum devorare." Catullus, [Carm. 114, 2. e.] Formianus saltus dives

"Fertur, qui quot res in se habet egregias?
Aucupia omne genus, pisces, prata, arva, ferasque.
Nequicquam fructus sumptibus exsuperat."

Plato, [de rep. II. p. 219. s. t. VI. ed. Bip.] *λυσιτελέστερα δὲ τῶν δικαίων τὰ ἄδικα, ὡς ἑτὶ τὸ πλῆθος λέγουσι*, et *ὡς λυσιτελεῖ τὸ ἀδικεῖν, ἐὰν λανθάνῃ.* Strabo [lib. III. p. 221. ed. Almel.] scribit, nasci in quadam Hispaniæ parte plumbum, cui aliquid argenti sit admistum, non tantum tamen, ut expediat repurgare: *παραμέμικται μέν τι καὶ ἀργυρίου μικρὸν, οὐχ ὅστε δὲ καὶ λυσιτελεῖν ἀναπαθαίρειν.* Xenophon, [*ἐν τῷ περὶ πρακτόν*, c. 4. §. 6.] *καὶ ὅταν γε ταῦλος σῖτός τε καὶ οἶνος γίνηται, ἀξίων ὄντων τῶν παρῶν, ἀλυσιτελεῖς αἱ γεωργίαι γίγνονται.* Aristophanes, [Eqq. 642.] Nunquam vidimus *ἀφὺς ἀξιωτέρους*, viliores piscibus, minoris venire, quod enim bene emptum est, valet pecuniam. [p. 42. ed. D.] Apud Plinium legimus, [lib. XVIII. Hist. Nat. sect. 7. §. 4.] nihil minus expedire, quam optime colere agrum: "bene colere necessarium est, optime damnosum. Domino aliquas messes colligere non expedit, si computetur impendium operæ." M. Tullius, [actione in Verrem II. lib. i. c. 3.] "Ut ego hunc unum ejusmodi rerum post hominum memoriam fuisse arbitrer, cui damnari expediret." Sallustius, [b. Jug. c. 77.] "Ita Jugurtha ratus, aut capta urbe operæ pretium fore," *ἢ πόλεως ἁλούσης λυσιτελήσειν.* Arist. [Politicorum II. cap. 5. p. 90. s. ed. Couring.] ostendens, quantis opibus et copiis civitatem esse oportet, quam abundantem divitiis et refertam, inquit: *ἴσως οὖν ἄριστος ὅρος, τὸ μὴ λυσιτελεῖν τοῖς πρώτοις διὰ τὴν ὑπερβολὴν πολεμεῖν — οἷον Εὐβοεῦσιν Αὐτοφραδάτου μέλλοντος Ἀταρνέα πολιορκεῖν, ἐπέλευσεν αὐτὸν σκεψάμενον, ἐν πόσῳ χρόνῳ λήψεται τὸ χωρίον, λογισάσθαι τοῦ χρόνου τούτου τὸν δασμόν. ἠθέλησε γὰρ ἔλαττον τούτου λαβὼν ἐκλιπεῖν ἢ ἐπὶ τὸν Ἀταρνέα.* Suetonius, [Augusto, c. 25.] "Prœlium quidem aut bellum suscipiendum omnino negabat Augustus, nisi quum major emolumenti spes, quam damni metus ostenderetur. Nam minima commoda non minimo sectantes discrimine, similes aiebat esse anreo hamo piscantibus: cujus abrupti damnum nulla captura pensari posset." Simile est huic apud Thucydidem [lib. V. c. 16.] Laconicum illud proverbium, quod illis oraculo quodam editum fuit: *Διὸς υἱοῦ ἡμιθέου τὸ στόμα ἐν τῇ ἀλλοτρίᾳ ἐς τὸν ἑαυτῶν ἀποφέρειν, εἰ δὲ μὴ, ἀργυρᾶ σιδήρα σιδήρεα.* Jovis filius semideus est Hercules, cujus

Πλειστάναξ, rex eorum, ἀπόγονος. Reges enim Lacedæmoniorum erant Herculis oriundi. Hunc reducendum in patriam Apollo monebat, aut famem exspectandam. ἀπαφέξειν γὰρ τὸ κατάγειν. σύλλαιαν, δὲ τὴν ὕειν Lacedæmonii dicunt, id est, *vomerem*. [p. 43. ed. D.] σύλλεξιν, ἀρόσιν. hoc igitur voluit oraculum: οὐ λυσιτελήσειν αὐτοῖς τὴν γῆν γεωργεῖν, ὥσπερ εἰ ἀργυροῦς ἐργαλείους ἐχρῶντο, ait Scholiastes, [p. 713. t. I. ed. Gottleb.] ut igitur οὐ λυσιτελεῖ, si quis aureo piscaretur hamo, sic οὐ λύει τὰ τέλη, si vel aureo vel argenteo vomere fruges quæreret, sed plus detrimenti quam emolumenti caperet. Sic enim Sophocles dixit, [Œdipo Tyranno, v. 316. s.] διαλελυμένος, φρονεῖν ὃς δεινὸν, ἔνθα μὴ τέλη λύει φρονοῦντι. ubi Triclinius: ἔνθα τὸ φρονεῖν οὐ λυσιτελεῖ, *non operæ pretium est, non expedit, non est tanti.* Juvenalis [IX. Sat. v. 27. s.]

" Utile et hoc multis vitæ genus, at mihi nullum
Inde operæ pretium."

Cic. [ad Atticum II. ep. 13. extr.] "quare mihi orede, φιλοσοφῶμεν. Juratus tibi possum dicere, nihil esse tanti," id est, οὐδὲν εἶναι λυσιτελέστερον τοῦ φιλοσοφεῖν. Plinius junior ad Trajanum, [Panegyrico, c. 6. §. 2.] "Si tamen hæc sola erat ratio, quæ te publicæ salutis gubernaculis admoveret, prope est ut exclamem, tanti fuisse." λυσιτελῆσαι. Simile illud Lucani, [lib. I. v. 33. s. 37. s.]

" Quod si non aliam venturo fata Neroni
Invenere viam, etc.
Jam nihil, o Superi, querimur. scelera ista nefasque
Hac mercede placent."

quasi diceret, est tanti defunctos esse tot bellis civilibus. Euripides [in Alcestide, v. 630. s.] simplici verbo:

φημὶ τοιούτους γάμους
λύειν ξροτοῦσιν, ὃ γαμεῖν οὐκ ἄξιον.

aut uxorem ducere non expedit. quanquam aliter Scholiastes ille exponit locum Sophoclis: εἴρηται, φησὶν, ἐκ μεταφορᾶς τῶν φόρους ὑποκειμένων, οὓς εἴ τις τῶν φόρων ἐξέλοι, λυσιτελεῖ. [p. 44. ed. D.] Nam τὸ τέλος est etiam φόρος, *vectigal, tributum. prodest hic quidem, et valde commodus est, si quis tributorum onera demat.* Sed prior significatio τοῦ τέλους huic verbo mihi videtur aptior. Sophocles [in Electrâ, vs. 1005.]

λύει γὰρ ἡμᾶς οὐδὲν, οὐδ' ἐσωφελεῖ.

quod utri sit interpretationi propius, Lector judicet. Athenæus [lib. VI. p. 227. F. ed. Casaub.] κἂν μὲν οὐσίαν ἔχῃ, ἧς αἱ πρόσοδοι λύουσι τἀναλώματα. *si rem habet, cujus reditus pensant impensas.* Postremo tanquam Colophonem illud Juvenalis quoque addamus, [Sat. III. v. 2[illegible] s.]

" Hic tuno Umbritius, quando artibus, inquit, honestis
Nullus in urbe locus, nulla emolumenta laborum,"

migremus ex urbe, id est, quando compendia atque emolumenta non compensat labores, quos studiis impendimus.

— ibid. τοῖς τολμῶσιν ὃν] Quasi non omnes id auderent, ac ne multi quidem: nullus denique non audacia singulari praeditus. καὶ τοῦτό μοι δοκεῖ λίγαν ἀποτετυφωμένος πρὸς Αἰσχίνην ὃς ἐκ Μακεδονίας ἐστηλίδων ἀπὸ τῆς πρεσβείας, μακρὰς διεξιὼν ἐν τῷ δήμῳ πρὸς τὸν Φίλιππον ἐξεμάνους αὐτῷ ἐπὶς Ἀμφισσέως λόγους, ut ipse jactat φλυμουύμενος ἐν τῇ ἀπολογίᾳ τῆς παρανομησθείας, sæpe hac arte promeritus populum.

— ibid. οὕτως ἡγοῦμαι φορτικὸν καὶ ἐπαχθὲς] Hæc duo nomina, quæ sæpe ut συνώνυμα copulantur, Seneca ad verbum expressit, [de beneficiis II. c. 2.] "Molestum verbum est, onerosum, et demisso vultu dicendum, Rogo." φορτίον enim onus, ἐπαχθὲς, *molestum.* ἄχθομαι, *molesto fero.* Dem. [pro Corona, p. 226.] τοῖς ἐπαινοῦσι δ' ἑαυτοὺς ἄχθεσθαι. Laertius, [Vit. Philos. VII. 112.] ἄχθος λύπη βαρύνουσα. Cic. "ægritudo premens," vel potius gravans. [p. 45. ed. D.] ἄχθος etiam est onus, ut ἐπώσιον ἄχθος ἀρούρης, *telluris inutile pondus.* Sophocles de Diis, [Ajace Loratio, vs. 951.] καὶ μὴν ἄγαν ὑπερβαθὶς τῷ' ἄχθος ἤνυσαν qui interemerant Ajacem, et Minervam innuit. Est etiam ἄχος, λύπη, *molestia*, unde ἄχθος, ut μελανὸς μελθὸς addita litera. Cic. [pro Rabirio Post. c. 10.] "odiosum negotium Postumo videbatur." φορτικὸν πρᾶγμα. "molestam etiam nomen ipsum." ἐπαχθὲς καὶ τοὔνομα. Terentius, [Heautont. III. 3, 6.] 'vel heri in convivio quam immodestus fuisti? quam molestus?' φορτικὸν enim fuit καὶ ἄκοσμον, 'manum non abstinere, amicam amici subigitare in convivio,' [vel *subigitare*, ut ed. Bentlei. qui et in loco antea laudato dedit: vel heri in vino —. *Beck.*] ut Comicus loquitur. Jam si molestum et grave est ab alio laudari nimis, ut inquit Euripides, [Orest. 1162.] πῶς τι μᾶν τῷδ' ἔστιν αἰνεῖσθαι λίαν, quanto magis, si te ipsum importune laudaveris. "Antonius mihi, inquit Cicero, [ad Atticum X. ep. 8.] præmisit odiosas literas," in quibus erat, "Quia te nimio plus diligo, non possum dissimulare, mihi famam quoque, quamvis sit falsa, magni esse." φορτικὰ γράμματα. Verumtamen Pindarus affirmans, [Olymp. IX. 59.] τὸ καυχᾶσθαι παρὰ καιρὸν μαίνεσιν ὑπαναρέκειν, id est, *supidum, concinere intaniis*, tempus esse indicat, cum id ἐμμελῶς fiat. nam et Plutarchi libellus est περὶ τοῦ ἀπαιφθόνως ἐπαινεῖν ἑαυτόν. Se-

sophentis est, [Mem. II. 1, 31.] cuique laudem ex ore alieno τῶν ἀκουσμάτων ἥδιστον εἶναι, sed ex suo de se τοῖς ἐπίροις λυπηρότατον. quod est etiam in proverbiis Salomonis. Suarum laudum præconibus ait Demosthenes, [de Corona, p. 270.] τὸ τοὺς ἀκούοντας ἀλγεῖν ποιεῖν, ὅταν λέγωσιν, οὐ δικαίῳ τινὶ τούτου εἶναι πρόσεστι. Plutarchus [t. VIII. p. 132. s. Reisk.] τὸ περὶ ἑαυτοῦ λέγειν, ὅς τι ὄντος ἢ δυναμένου, λόγῳ μὲν ἐπαχθὲς ἀπεφαίνουσι πάντες, καὶ ἀπελεύθερον ἔχειν δὲ οὐ πολλοὶ τὴν ἀνδίαν αὐτοῦ διατεφύγασιν. [p. 46. ed. D.] et mox, φορτικώτατή πέφυκεται μεγαλοψυχία. Philosophus [Aristot. Eth. I. c. IV.] οἱ μὲν πολλοὶ καὶ φορτικότατοι τὴν ἡδονὴν summum bonum ponunt: οἱ δὲ χαρίεντες καὶ πρακτικοὶ τιμήν. Notanda est antithesis. χαρίεντες, homines sunt elegantes et urbani, ut ὁ χαρίεις Ἀριστοφάνης. Sed interdum tamen est φορτικὸς, ut Chrysostomus dixit τὴν φορτικὴν παρρησίαν. Cæterum omnia sic ad tenue elimare, μήποτε φορτικὸν ᾖ. Sed hoc a principio videndum fuit. Nunc, quoniam cœpimus, danda nimirum vela sunt ventis.

— 19. ἔστι ἀνάγκην οὖσαν ὁρῶν ὅμως ἀκοῦσαι Venia danda est necessitati, quæ nulla tenetur lege: et tamen hoc se refugere dicit, tantum superest illi modestiæ. Pro Corona autem et hanc causam complectitur, et quicquid est in re vitii vel odii, mirifice transfert in adversarium: ὅ, τι δ' ἂν τὸ πρᾶγμα αὐτὸ ἀναγκάζῃ, τούτου τὸν αἴτιον οὗτός ἐστι δίκαιος ἔχειν, ὁ τοιοῦτον ἀγῶνα ἐπιτρέψας. Hoc imitatur Tullius in Sallustium [c. 1.] *si grave, si locus*: "Id vos, si forte offendimini, justius huic, quam mihi succensere debetis, qui initium introduxit." Hermog. [Methodo δεινότητος, p. 60.] Demosthenes, inquit, pro Corona, quum se laudaturus esset: καὶ τὴν ἑαυτοῦ πολιτείαν, πολλάκις χρῆται τῇ ἀνάγκῃ λέγων, ἐὰν δὲ δὴ ἃ πεπολίτευμαι καὶ πεπολίτευμαι βαδίζω, πολλάκις λέγειν ἀναγκασθήσομαι περὶ ἐμαυτοῦ. Tres autem sunt methodi, inquit, quum hoc ἀπαχθῶς facere possumus, κοινότης λόγου, ἀνάγκης προσωπείοις, περιούσιον ὑποκλαγή. De necessitatis simulatione jam diximus. τῆς κοινότητος exemplum præbet Isocratis ad Demonicum παραίνεσις. Hoc enim voluit dicere: Ego cum vir optimus, mi Demonice, et solus amicus fidelis tui patris mortui, tibique ipsi benevolus. [p. 47. ed. D.] Sed si palam ita dixisset, nimis ἐπαχθὴς esset καὶ ὑφύστατον. πῶς οὖν ἀπαχθῶς ἐμεθόδευσε τὸν λόγον; inde a principio statim: κοινῷ τῷ λόγῳ χρῆται, περί τε σπουδαίων ἀνδρῶν καὶ φαύλων λέγων, καὶ διαιρῶν τὰ ἤθη τῶν ἀγαθῶν καὶ πονηρῶν φίλων. οὗτος δὲ αὐτὸς ὢν φαίνεται τῶν ἀγαθῶν. Hæc Hermogenes. Vide principium orationis. Idem mox: ἐπεὶ δὲ τῇ ἀνάγκῃ πολλάκις χρήμενος Δημοσθένης ὑπάρχει ὢν, καὶ τῇ τοῦ προσώπου ὑποκλαγῇ χρῆται, *commutatione personæ*. Hoc autem est: ὅταν τι μέτριον λέγῃ, τοῦτο πρὸς τοὺς Ἀθηναίους λέγει. ὅταν δὲ ὑπερήφανον καὶ ἐπαχθὲς, πρὸς Αἰσχίνην. ut [de Corona, p. 325.] οὐ λίθους ἐπεῖχεσα τὴν πόλιν, οὐδὲ πλίνθους ἐγὼ, ἀλλὰ τὸν ἐμὸν πατρικισμὸν εἰ βούλει σκοπεῖν, εὐρήσεις ἔνια, καὶ πόλεις, καὶ συμμάχους. Hæc enim habita ad Athenienses oratio ferenda non erat: conversa ad Æschinem nullam habet invidiam. Ruræus, inquit, quæ de suo largitus est populo, si dixisset ad populum, gravis fuisset oratio: λέγει δὲ πῶς; ἂν μέντοι ἐκ τῆς ἰδίας οὐσίας ἐπῴδυνα, οὐδεμίαν ἡμέραν ὑπεύθυνος εἶναί φημι. ἀκούεις, Αἰσχίνη; πατ' ἀνωστροφὴν, ad Æschinem avertit orationem, ἵνα δοκῇ τὸν ἐχθρὸν λυπεῖν, καὶ μὴ τοὺς Ἀθηναίους ὀνειδίζειν [de Corona, p. 263. ed. R.]. Dicit, audin' Æschine? quasi aurem vellicans.

— 20. νομίζω δ' ἄμεινον ἂν ὑμᾶς περὶ ἐν τῷ ἱερῷ, κρῖναι] Est igitur hoc concedendum, in loco si feceris, et quum est necessarium atque utile audientibus. Nam inanis gloriæ causa facere ineptum est, et non ferendum. Non ergo sui gratia nunc sua prædicat, sed illorum, quo melius de re præsente judicent. Plutarchus [t. VIII. p. 135. Reisk.] ἔστιν ἢ παραπεδυσίωσις ἐν ὁ πολιτικὸς ἀνὴρ, ἁλῶσθαι τῆς καλουμένης περιαυτολογίας, πρὸς οὐδεμίαν αἰτοῦ δόξαν καὶ χάριν, ἀλλὰ καιροῦ καὶ πράξεως ἀναιτούσης. Ut Pericles apud Thucydidem, [Lib. II. de b. Pelop. c. 60.] καίτοι ἐμοὶ τοιούτῳ ἀνδρὶ ὀργίζεσθε, [p. 48. ed. D.] ὃς οὐδενὸς ἧσσον οἶμαι εἶναι, γνῶναί τε τὰ δέοντα, καὶ ἑρμηνεῦσαι ταῦτα, φιλόπολίς τε καὶ χρημάτων κρείσσων. Quæ omnia fuere in nostro Demosthene. Nam et populus illi fortasse succensuit, quod, cum Philippe semper adversatus esset, nunc pro Philippo diceret: et quis illo vel intelligendo vel eloquendo promptior? quis amantior patriæ, aut qui minus pecunia capi posset? contra salutem reip. duntaxat. Nam si privatim minime sprevit, non fuit vituperandus. Confer cum his, quæ supra retulimus e procœmio pro Corona de excusatione τῆς περιαυτολογίας. Ideo namque integrum locum adscripsimus.

[P. 49. ed. Doun.] — ult. πρῶτον μὲν ὑπὲρ ὑμῶν ἐκείθεν τινες ὑμᾶς] Προπαρασκευὴ, qua fidem præstruit iis, quæ dicenda sunt, ex ante dictis in concione Athenensium, in quibus sagacitatem suam eventus comprobavit. Itaque hanc Tertullianus præstructionem, alii præmunitionem vocant. [p. 50. ed. D.] Ulpianus: εἰδὼς τὸ χαλεπὸν τῆς ὑποθέσεως, καὶ ὅτι δυσχερῶς προσήσονται, σύστασιν ποιεῖται τῶν οἰκείων λόγων, ὡς μὴ ἁμαρτόντων μηδ' ὅτι διαπεπόνηται περὶ τὰς ὑποθέσεις: ut errata sua pristina agnoscentes, cum illi bene monenti non obtemperarent, nunc in idem peccatum non incidant. Notandum in Ulpiano ver-

bunt προσίεσθαι, contrarium fere τῷ προΐεσθαι, de quo diximus. προσίεσθαι, admittere, ad se recipere. Nonnunquam admittere in se facinus. Xenophon [Κυρ. παιδ. VII. 1. 13.] ὑπὸ γὰρ καιρὸν οὐδὲν οὕτ' αἰσχρὸν ἐκὼν εἶναι προσίεσθαι. Horatius:

"Tu nihil admittis in te formidine pœnæ."

P. 138. 1. *τῶν ἐν Εὐβοίᾳ πραγμάτων ταραττομένων*] Tacitus [lib. II. Ann. c. 1.] "Siscenna Statilio Tauro, L. Lælio Cos. motus exercitûs res, provinciæque Romanæ." Res et πράγματα Græcis Latinisque eodem modo πλεονασμῶς usurpantur. Virg. [Æneid. III. vs. 1. 2.]

"Postquam res Asiæ Priamique evertere gentem
Immeritam visum superis."

Servius: "Res quamvis multa, prout locus exegerit, significet, modo tamen imperium: aut res hic pro universo stata Asiæ." Nam Priami regnum comprehendebat totam minorem Asiam, ut Eustathius docet. hinc Romanos rerum dominos dixit. item, rerumque reliquit habenas. Idem de apibus [Georg. IV. vs. 449.]

"Venimus huc lapsis quæsitum oracula rebus."

Est enim apis civile animal, ut docet Aristoteles [Polit. I. c. 2. p. 6. Conring.] Regem habent et πολιτικόν, διότι δὲ πολιτικὸν ὁ ἄνθρωπος ζῶον, πάσης μελίττης καὶ παντὸς ἀγελαίου ζώου μᾶλλον, δῆλον. Ovidius [IX. Metam. v. 19. s.] [p. 51. ed. D.]

"Nec gener externis hospes tibi missus ab oris,
Sed popularis ero, rerum pars una tuarum."

Hinc dicimus *rerum potitus*, *ἐγκρατὴς τῶν πραγμάτων*. interdum singulariter. Ennius [Fragm. p. 127. ed. Hessel.] "Moribus antiqueis res stat Romana virisque." Dem. [Philipp. IV. p. 142. ed. R.] *τὸ τῶν ἀναγκαίων τινὰς ἀκοστρεῖν, κοινῇ καλόν ἐστι ποιεῖν πολλοὺς ἀνθρώπους τοῖς πράγμασιν. illwillers to the state.* M. Tullius, [pro lege Manil. c. 7.] "Erit igitur humanitatis vestræ, magnum eorum civium numerum calamitate prohibere: sapientiæ, videre multorum civium calamitatem a repub. sejunctam esse non posse."

— ibid. *ταραττομένων*] Proprie dicitur hoc verbum de aqua limo turbida. Ioannes [Evang. V. 4.] ἄγγελος ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ, καὶ ὁ πρῶτος ἐμβὰς μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος ὑγιὴς ἐγίνετο. Mox, ὅταν ταραχθῇ τὸ ὕδωρ. Aristophanes [Equitibus, v. 860. ss.]

ὅστις γὰρ οἱ τὰς ἐγχέλεις θηράσεται, οὐ πονηρός.
ὅταν μὲν ἡ λίμνη πατάσσῃ, λαμβάνων οὐδέν,
ὅταν δ' ἄνω τι καὶ κάτω τὸν βόρβορον ποιῶσιν,
αἰρῶσι, καὶ σὺ λαμβάνεις, ὃν τὸν τρόπον ταράττεις.

Quod iis, qui captant anguillas, hoc tibi usu venit etc. Vides opponi *ταράττειν καὶ κατιστῶναι. τὸ κυκᾶν καὶ ταράττειν, miscere, turbare*, verba sunt *συνώνυμα*. Plutarchus, [in Pyrrho, c. 7. p. 728. t. II. R.] *τῷ δ' Ἀλεξάνδρῳ τῶν πραγμάτων ἴδη κατάστασιν ἐχόντων*. Cui contrarium hic *ταραττομένων τῶν πραγμάτων*. Dem. [contra Leptinem. p. 460. ed. R. (p. 17. ed. Wolf.)] ἐκπεπλῆχθαι δὲ ἡ πόλις εἰς ἅπαν ἦλθε, καὶ τὰ πράγματα κατίστη. *κατασταθῆναι, sisti, κατασταθῆσαι, sedare.* Paulus [1 Cor. XIV. 33.] *οὐ γάρ ἐστιν ἀκαταστασίας ὁ θεὸς, ἀλλ' εἰρήνης.* Chrysostomus *ἀκαταστασίαν* exponit *σύγχυσιν, ταραχήν. κατάστασις, status*, ἀπὸ τοῦ *καταστῆναι*. Sed a significatione *τοῦ καταστῆσαι, constitutio, sedatio.* Comicus [Terent. Adelph. V. 1. 12. ss.]: [p. 52. ed. D.]

"In ipsa turba, atque in peccato maximo,
Quod vix sedatum satis est, potasti, scelus,
Quasi re bene gesta."

ἐν αὐτῇ τῇ ταραχῇ, ἅ μιαρὲ, ἃ μὴς ἦν κατίστη, πεπάκατε. Sic *μετάστασις τῆς αἰτίας, translatio criminis*, et *μετάστασις, cessio.*

— ibid. *βοηθεῖν Πλουτάρχῳ*] Historia est apud Plutarchum in Phocione [c. 12. p. 313. t. IV. R.] nusquam, opinor, clarius exposita. *παραδυομένου δὲ εἰς Εὔβοιαν Φιλίππου, καὶ δύναμιν ἐκ Μακεδονίας διαβιβάζοντος, καὶ τὰς πόλεις οἰκειουμένου διὰ τυράννων, Πλουτάρχου δὲ τοῦ Ἐρετριέως καλοῦντος τοὺς Ἀθηναίους, καὶ βοηθοῦντος τὸν νοῦν ἐξελόσθαι καταλαμβανομένην ὑπὸ τοῦ Μακεδόνος, ἀποστέλλει στρατηγὸς Φωκίων, ἔχων δύναμιν οὐ πολλὴν, ὡς τῶν ἐκεῖ συστησομένων ἑτοίμως πρὸς αὐτόν. Cum penetrasset in Eubœam Philippus, copiisque e Macedonia trajectis civitates sibi per tyrannos adjungeret: Plutarchus autem Eretriensis advocaret Athenienses, atque oraret insulam a Macedone occupatam liberarent, parvo cum exercitu dux missus est Phocion, quasi qui illic erant cito se ei conjungerent.* Meminit hujus expeditionis Æschines quoque contra Ctesiphontem p. 480. t. III. ed. Reisk.] ἀλλ' ἐκπεπλῆχθαι τάχιστα δέοντες εἰς Εὔβοιαν Πλουτάρχῳ ζητοῦντι, τοὺς μὲν πρώτους χρόνους ἀλλ' οὖν προσποιοῦσθ' ὑμῖν εἶναι φίλοι, *primis temporibus saltem simulabant, se vobis esse amicos*, nempe Chalcidenses. *βοηθεῖν, succurrere* ad verbum. Qui laborant

enim et in periculo sunt, invocant et inclamant opem implorantes, quibus confestim ab auxiliantibus subvenitur. παρὰ τὸν ζῶν καὶ θεῶν. Dem. [contra Midiam. p. 586.] ἡ δὲ τῶν νόμων ἰσχύς, τίς ἐστιν; ἆρ' ἣν τις ὑμῶν ἀδυνάμενος ἀναπράττειν, προσδραμεῖν καὶ παρέσεσθαι βουθοῦντας; [p. 53. ed. D.] οὐ. γράμματα γὰρ γεγραμμένα ἐστὶ, καὶ οὐχὶ δόγματ' ἂν τοῦτο ποιῆσαι. Sic, opinor, Paulus ait: "legem sine spiritu non esse vitalem, sed literam occidentem." [2 Cor. III. 6.] Et hinc Augustini liber de spiritu et litera. Pergit orator: τίς οὖν αὐτῶν δύναμίς ἐστιν; ὑμεῖς, ἐὰν βεβαιῶτε αὐτοὺς, καὶ παρέχητε κυρίους ἀεὶ τῷ διομόσῳ. Ut igitur legum vis Atheniensium in ipsis Atheniensibus erat, qui illas sibi firmarent: sic Dei lex vitalis est illis, qui in se habent legem spiritus vitæ: cæteris omnibus lethalis. Scholiastes Thucydides [I. 107.] βοηδρομεῖν, quod idem est, μετὰ βοῆς δραμεῖν, ut qui latrones persequuntur, *with hue and cry*. βοηθοῦσι γὰρ τοῖς νόμοις.

— 2. καὶ πόλεμον ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν ἄραθαι] Dissuasit hanc expeditionem Demosthenes, quia videbat et sumptus non parvi futuram, et præter dignitatem esse Atheniensium tyrannum tueri. Tyrannum enim fuisse Plutarchum, docent hæc Dem. [Philipp. III. p. 125.] ἀλλ' ἐν ἤπειρῳ, ἐκεῖθί γ' ἀπαλλαγέντος τοῦ Πλουτάρχου, καὶ τῶν ξένων, ὁ δῆμος εἶχε τὴν πόλιν, οἱ μὲν ἐφ' ἡμᾶς ἦγον τὰ πράγματα, οἱ δ' ἐπὶ Φίλιππον. Tyrannorum erat peregrinos milites contra cives alere. Porro ignominiosum bellum vocat, quia inde discessum est magno cum periculo exercitus, ut Æschines testatur, et simul quid turpius esse potuit, quam populum Atheniensem, qui semper Græcorum omnium libertatis assertor et vindex erat, τῶν ἀναφαίνεσθαι τοὺς τυράννους διαφυλάττοντα? Nam si vellent hoc bellum suscipere, debebant sibi Eubœam asserere, quam majores eorum habuissent, non sic inde expellere Philippum, ut sordidum tyrannum in maxima civitate illius insulæ relinquerent. [p. 54. ed. D.] Nulla autem hic Phocionis mentio, cujus auspiciis res illa gesta est, quia non admodum amicus fertur fuisse Demosthenis. ἄδοξον ἀντὶ τοῦ κακόδοξον, *infame*, ut Œconomicon [Cass. 102.] Helenam ἀνύμφον nuncupat, τουτέστι κακόνυμφον, *male nuptam*, aut *infelicem sponsam*. Apud Virg. [Æn. II. 23. IV. 8.] contra *male sanus*, *male fidus* pro eo quod est insanus, infidus. Sic Isocrates [περὶ τῆς εἰρήνης, p. 190. t. II. Aug.] dixit κακῶς εἰδότες ἀντὶ τοῦ ἀγνοοῦντες. Cicero vertit δόξαν, *bonam famam*, ἀδοξίαν, *infamiam*.

— ibid. δαπανηρὸν] Ulpianus, ἀναλωτικὸν χρημάτων πολλῶν. δαπανᾶν, *nimis omnia profundere*, *effusos sumptus facere*, *prodigere*.

— ibid. πόλεμον ἄραθαι] *bellum suscipere*. Dem. [ad Philippi epistolam. p. 156.] ὁ τῶν ἐκεῖ σωθέντων ἕκαστον, μᾶζον φορτίον ἢ καθ' αὑτὸν ἀράμενος. *qui gravius suis humeris onus sustulit*. αἴρομαι, *tollo*, vel *tollor*, ἀρούμαι, ἠράμην, ἄρασθαι. Xenophon [Anab. V. 7, 16.] dixit, πόλεμον ἀνειρῆσθαι. Cic. [Tuscul. I. 35.] "Non imparatus arma sumpsisset." Sallustius [Bell. Jug. c. 79.] "Omne bellum sumi facile: cæterum ægerrime desinere: non in ejusdem potestate initium ejus et finem esse. Incipere cuivis etiam ignavo licere (malim suscipere), deponi non nisi cum victores velint." In eandem sententiam Thucydides [lib. VI. c. 18.] οὐκ ἔστιν, inquit, ταμιεύσασθαι (τὸν πόλεμον), tantum ejus promere, quantum volumus, quasi in cella conditum haberemus.

— 3. πρῶτος καὶ μόνος] Huic dissimile est, quod convertit Demonax apud Lucianum [c. 29. t. II. p. 386. ed. Reitz.] Ἀγαθοκλέους δὲ τοῦ σατυρικοῦ μόνα φροντίσαντος, ὅτι μόνος αὐτὸς ἐστι καὶ πρῶτος τῶν διαλεκτικῶν, ἴσθι, καὶ μὴν, ὦ Ἀγαθόκλεις, εἰ μὲν πρῶτος, οὐ μόνος· εἰ δὲ μόνος, οὐ πρῶτος. B Hieronymus de Cicerone et Demosthene, ad Ciceronem dirigens [p. 55. ed. D.] sermonem: "Tibi ille præcipuit, ne primus orator esses, tu illi, ne solus." [ad Nepotianum.] Quasi, si Cicero post Demosthenem non exstitisset, solus orator fuisset Demosthenes: si Demosthenes non antegressus esset, Cicero primus. Reliqui rhetores nullo in numero. An petuit quisquam duos summos oratores sequiere judicio suspendere? Sed de comparatione illorum dicam alio loco, si Deus voluerit. Isocrates [Or. contra Euthyn. p. 340. t. III. Aug.] οὐ μόνος οὐδὲ πρῶτος εἰθύνους τοιαῦτα πεποίηκε. Dem. [de falsa legatione, p. 438.] ὃς γὰρ ἑαυτὸν τάξας τῶν ἀπιστούντων εἶναι φιλίππῳ, καὶ μόνος καὶ πρῶτος ἰδὼν, ὅτι κοινὸς ἐχθρὸς ἁπάντων ἐστὶ τῶν Ἑλλήνων, ὑποπτεύσας καὶ προϊδὼν καὶ γένεσιν ἐξαίφνης ὑπὲρ φιλίππου, ἅπερ οὐχὶ πολλάκις ἔσθ' οὗτος ἄξιος ἀπολωλέναι; Objicit illi τὴν ἀσυλλεξίαν πολιτείας. Hoc enim verbo utitur Æschines, et præclare respondet huic crimini. [in defensione falsæ legationis p. 527. t. III. R.] τοῖς γὰρ ταιροῖς συμπεριφέρεσθαι ἀνάγκη καὶ ἄνδρα καὶ πόλιν πρὸς τὸ πράττιστον. "Nunquam præstantibus in rep. gubernanda viris laudata est in una sententia perpetua permansio." Vide totam illam Ciceronis ad Lentulum epistolam. [lib. I. ep. 9. ad Famm.] Quod Æschines ait, πρὸς τὸ πράττιστον, significat Philippi magnitudinem fuisse tantam, cui non posset obsisti. Lucas, [Act. I. 1.] ὦ κράτιστε Θεόφιλε. Videtur, inquit Theophylactus, hic Theophilus tum magistratum babuisse: sic enim Paulus, ὦ κράτιστε Φῆστε. κράτος, im-

perium. Cic. "Quod me, ut scribam aliquid, hortaris, crescit mihi quidem materies, sed tota res etiam nunc fluctuat: quæ si desederit, magis erunt judicata, quæ scribam. Quæ si statim a me ferre non potueris, primas habebis tamen, et aliquandiu solus. [ad Attic. II. ep. 12. p. 235. Grævv.] *Quæ si desederint, ἂ ἐὰν καταστῇ.* De quo verbo paulo ante dictum est. Opponuntur *desidere* et *fluctuare.*

[P. 56. ed. D.] — ibid. *παρελθὼν ἀντεῖπε*] Plutarchus hoc plene, *παρελθὼν εἰς μέσον Σύλων ἔλεγεν.* Livius [lib. III. c. 67.] "Etsi mihi nullius noxæ conscius, Quirites, sum, tamen cum pudore sommo in concionem vestram processi." *παρελήλυθα.* quo verbo noster post pauca utitur. Hæc T. Quintius Capitolinus. *παρελθεῖν* dicuntur oratores, quum rostra conscendunt, quum ad dicendum accedunt. Isocrates [de Pace, p. 168. t. II. Aug.] *ἅπαντες μὲν οἰόμεθα οἱ παριόντες ἰδιῶται, ταῦτα μάγιστα φάσκειν εἶναι καὶ μάλιστα σκοπεῖν ἄξια τῇ πόλει, περὶ ὧν ἂν αὐτοὶ μέλλωσι συμβουλεύειν.* Dem. [Olynth. III. p. 29.] *πέπεισμαι γὰρ ἐξ ὧν παρὼν καὶ ἀκούων σύνοιδα, τὰ πλεῖστ' ἂν πραγμάτων ὑμᾶς ἐκπεφυγέναι, τῷ μὲν βούλεσθαι τὰ δέοντα ποιεῖν, ᾧ τῷ μὴ συνιέναι.* Videtur legendum *παρεών.* Non enim Demosthenes semper auditor tantum, sed suas quoque dicendi vices habuit: hoc igitur dicit, sibi compertum esse ex iis, quæ vel ipse in concionibus dixerat, vel alios audiverat, plura negotia vos fugisse, eo quod nolitis facere, non quod, quæ facto opus sunt, non intelligatis. Non semper aderat mutus. Idem Isocrates in eadem [p. 178.] *παρελήλυθα γὰρ οὐ χαριούμενος, οὐδὲ χειροτονίαν μνηστεύσων, ἀλλ' ἀσφανούμενος ἃ τυγχάνω γιγνώσκων. Ad dicendum surrexi, non ut, quæ grata vobis sint, dicerem, aut vestra suffragia ambiendi studio, sed ut, quæ sentiam, ederem.* Notabis *τὸ μνηστεύειν* sic dictum, ut Latini dicunt *ambire*, unde *ambitus*, injusta petitio magistratus. Synesius: *νόμος ἀνατίνεται πολλὰ καὶ χαλεπὰ τοῖς μνηστεύουσι τὴν τῆς ἐπιγούσης ἀρχήν. Lex minatur multa atque acerba ambientibus imperium patriæ. ἡ θεῖ-φαμένη, patria, quæ nos aluit. ἡ ἐπιγοῦσα, quæ tulit.* Thucydides [lib. IV. c. 86.] *αὐτός τε οὐκ ἐπὶ τῷ καιῷ, ἐπ' ἐλευθερώσει δὲ τῶν Ἑλλήνων παρελήλυθα.* Dicit Brasidas, [p. 57. ed. D.] se venisse in Thraciam, ut liberaret Græcos, non ut eis aliquid mali crearet. Hic *παρὰ* significat *ad.* Julianus, *ἥξεις φίλος παρὰ φίλον.*

— ibid. *καὶ μοναὼ διεσπάσθην*] *I. nisi quod non sum discerptus ab eis, cætera passus sum omnia:* nihil aliud in me prætermiserunt ad summam injuriam. Sic apud Thucydidem *ὁσονοῦ, ὁσονούπω.* mox, *αὐτίκα δὴ μάλα.* Athenæus [lib. VI. p. 224. med. Casaub.] *μονωυχὶ γὰρ καὶ τὰς Νηρεΐδας ὀψωνῆσαι.* De lautis obsonatoribus dici solitum, ipsas Nereides obsonasti sunt. Dem. [Olynth. I. p. 13.] *ὁ μὲν οὖν παρὼν καιρὸς λέγει, μονωυχὶ φωνὴν ἀφεὶς, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκεῖνον αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστί. γλισχίτης* est Hermogeni [in methodo δεινότητος], quum rebus inanimis sermo vel sensus tribuitur. Et est *προσωποποιΐα τις.* Porro *τὸ μονωυχὶ φωνὴν ἀφεὶς*, est apud eundem *βραχεῖα προσθήκη*, quæ mollit *τὴν αὐθάδειαν τοῦ διανοήματος.* Præsens, inquit, occasio clamat, tantum non voce missa, res illas vobis esse ipsis capessendas. Xenocrates [Axiocho, qui Æschini Socr. fere tribuitur, c. 3. §. 3. Fisch.] *ὅτι δεῖ ἐκπλεῖν διαγαγόντας, εὐθύμως μονωυχὶ παιανίζοντας, εἰς τὸ χρεὼν ἀφικέσθαι.* Non enim Platonis est dialogus ille, sed nothus habetur. Est autem de contemptione mortis. *τὸ χρεὼν, fatum.* Pausanias, [I. 11. 4. Descr. Gr.] *τὸ χρεὼν ἐκπλαβῆ, supremus dies corripuit.* Oportet, inquit, quum moderate vixeris, hilariter tantum non canentem io pæan, ad naturæ necessitatem abire, ut cygni cum cantu et voluptate moriuntur. Erat autem deplex pæan, quem Marti canebant sate prœlium, et quem Apollini post victoriam. Suetonius, [Tiberio, c. 11.] "Sed increbrescente rumore, quasi ad occasionem majoris spei commoraretur, tantum non adversis tempestatibus Rhodum ena vigavit, amœnitate et salubritate insulæ [p. 58. ed. D.] *jam* inde captus, quum ad eam ab Armenia rediens appulisset." Dem. [Philipp. IV. p. 136. ed. R.] *μὴ τοίνυν ζητεῖτε ἵν τινα, ἀνδ' ὃν φίλιππος ἐξαμαρτάνει, μισήσητε, καὶ τοῖς παρ' ἐκείνου μισθαρνοῦσι διασπάσασθαι παραβαλεῖτε.* et tanquam canibus, *mercenariis ejus dilacerandum objiciatis. διασπᾶσθαι*, proprie *divelli, distrahi: σπᾶν, trahere, vellere.*

— 4. *ἐπὶ μικροῖς λήμμασι*] *parva mercede* vel *lucro. λῆμμα, a bribe*, or *fee. παρὰ τὸ λαμβάνειν*, quod est *κατ' ἐξοχὴν καὶ ἰδίως, δωροδοκεῖν.* Paulus [2 Cor. XI. 20.] *ἀνέχεσθε γὰρ, εἴ τις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει.* fuerunt enim prædicatores, qui non solum pretium a Corinthiis prædicationis acciperent, sed etiam *παραδύντες εἰς οἰκίας*, ipsos exederent, ipse autem gratis prædicavit, *ἐδάπανον θέμενος τὸ εὐαγγέλιον*, ut gloriatur. Dem. [*περὶ παραπρ.* p. 380.] *οὕτως ὅλως ἦν περὶς τῷ λήμματι. tam penitus lucro fuit intentus.* Varro, [lib. IV. de L. L. p. 29. ed. Gothofr.] "lucrum a lucendo, si amplius exsolveris, quam quanti esset ceptum," a mancipe scilicet. Mancipes enim et redemptores conducebant opera publica atque etiam privata faciunda, quos Græci vocant *ἐργολάβους.* quod si censor qui locaverat, plus pacto daret, in lucro putabatur. Sic emendamus et interpre-

tamur, una vocula trajecta, Varronis locum a Scaligero prætermissum [lib. IV. extr.] "Lucrum est amplius solutum, quam quanti esset ceptum," id est, *conductum*. Nam et *manceps* a capiendo dicitur, quod est λημπτῆρ. Augustinus [de sermone Domini in monte] "Mammona apud Hebræos divitiæ appellari dicuntur. Congrait et Punicum nomen. Nam lucrum Punice mammon dicitur." Porri Pœni sunt Phœnices de terra Canaan, et Augustino Punica lingua erat vernacula. [p. 59. ed. D.] *Lucellum* vocabatur, id est, λημμάτιον, quod in provincia milites capiebant beneficio Prætoris, maxime qui erant de coborte Prætoria, quod Josephus Scaliger ex Cicerone nos docuit. Liberalis, inquit Philosophus, [Ethic. IV.] versatur περὶ δόσιν χρημάτων καὶ λῆψιν μᾶλλον δ' ἐν τῇ δόσει cernitur. Sed ut illiberale est aliquando non dare: sic sordidum interdum accipere. Eidem Aristoteli λήμματα sunt, major et minor propositiones syllogismi.

— 6. μετὰ τοῦ προσόφλειν αἰσχύνῃ] *cum eo quod ignominiæ nota vobis inusta est, supra damnum quod accepistis, præter labores et pericula*: dixit enim illos bellum suscepisse ἄδοξον καὶ δαπανηρόν. Ultra pecuniæ jacturam et sanguinis, ingens etiam dedecus suscepistis. Dem. [περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ. p. 93.] ὑποπεζίοντας δὲ τῶν ἔργων αἰσχύνην προσοφλισκάνειν ὑμῖν συμβαίνει. Dionysius Hal. [lib. V. c. 64.] φθόνει τι τῇ πολιτείᾳ ταύτῃ τὸν δῆμον προσκεκουφισμένους παρήνει, οὔτε πρώτους τὸ πολίτευμα τοῦτο καθιστημένους, οὔτε αἰσχύνῃ δι' αὐτὸ μεγάλῃ ὀφλήσοντας. Auctor fuit patribus consul Valerius subvenire egentibus τῇ τῶν χρεῶν ἀποκοπῇ, *novis tabulis*. nam neque novum hoc institutum esse, nec ipsis dedecori fore. quippe idem fecisse civitates nobilissimas. ὀφλοντες sunt *judicio damnati*. pœnam enim debent sive sit capitis, seu pecuniæ tantisper dum exsolverint. ὄφλημα γὰρ ἐπὶ τῶν καταδίκων λέγεται, inquit Julius Pollux, ὀφείλημα de pecunia credita. Quanquam apud Platonem in Legibus, μετὰ τὴν ὄφλησιν, *post damnationem*, est æstimatio pœnæ, ὅ τι χρὴ παθεῖν ἢ ἀποτῖσαι, sed ante æstimationem pœna debetur, licet incerta. Cic. "Quæ est igitur ejus oratio, qua facit eum Plato [p. 60. ed. D.] usum apud judices jam morte mulctatum?" θάνατον ὀφλημότα. non enim potuit morte affectus loqui judicibus. Jam si laus et gloria virtutis justissimum est præmium, vitiorum et peccatorum ignominia et dedecus pœna est, et quidem gravissima ingenuis hominibus. quare bene dicuntur αἰσχύνην ὀφλισκάνειν, *probrum debere* aut *luere*. Sic etiam ὀφλίσκειν μωρίαν ἢ ἀμαθίαν. grave est enim καταγινώσκεσθαι μωρίας, *stultitiæ damnari*. dicunt etiam καταγιγνώσκω σου πολλὴν εὐήθειαν. καταγιγνώσκειν est *condemnare*. Item ὄφλειν γέλωτα. nam derideri turpissimum est. Horatius de navi sua [Od. I. 14, 15.] "tu nisi ventis debes ludibrium cave." Tertullianus [Apologetico c. 2. p. 9. t. V. ed. Seml.] "Debito pœnæ nocens expungendus est, non eximendus." translatum a creditoribus, qui nomina expungunt de tabulis, pecunia soluta. Plautus [Milite Glor.] "ut nomen expungatur, nequid debeam." vel ab iis, qui capitali supplicio afficiuntur, et de his magnus ille auctor. vel, ut quibusdam placet, a militibus, qui de catalogo delentur. Danielis [1. v. 10.] וחיבתם ראשי למלך Theodotion, καὶ καταδικάσητε τὴν κεφαλήν μου τῷ βασιλεῖ. apud Rabbinos מחייבים ὀφλοντες, nam Chaldæis חוב *peccatum*. ad verbum ὀφείλημα, *debitum*, quia peccato pœna debetur. ὀφείλω, contractum ὄφλω, ὀφλίσκω, ὀφλισκάνω. προσόφλειν sic dicitur, ut μισθὸν ἐντελῆ σοι τελέσω, καὶ χάριν προσίσομαι. *I will pay well, and thank you too.* Chrys. [de Sacerdotio IV. p. 212. ed. Beugel.] ἐξὸν γὰρ αὐτῷ σώζεσθαι καθ' ἑαυτὸν, καὶ ἑτέρους προσαπόλυσι μεθ' ἑαυτοῦ, si sit indoctus sacerdos vel indignus. Dem. [Olynth. III. p. 37.] καὶ τὸ πάντων ἀνανδρότατον, τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφείλετε. vestra accipitis, *et quod ignavissimum est*, [p. 61. ed. D.] *gratiam insuper habetis.* hic πρὸς est *ultro*. Livius [lib. V. c. 37.] "Interim Galli, postquam acopere, ultro honorem habitum violatoribus juris humani." id est, præterquam quod pœnas non dederunt, insuper honorem habitum. His addatur cumulus. Euripides [in Oreste 1245.] ἡ ζῆν ἅπασιν ἡ θανεῖν ὀφείλεται. Scholiastes ἀπόκειται. Heb. IX. [v. 27.] καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀνθρώποις ἅπαξ θανεῖν. sumptum a debitoribus, qui ubi nomen expungunt, ἀναιροῦνται τὰς συγγραφὰς, ut est in Dem. [ad Phormion. p. 916.] privatis orationibus: quod dum debetur, ἡ συγγραφὴ κεῖται [Demosth. pag. laud.] παρὰ τῷ δανείζοντι. vel ἀπὸ τῶν κειμένων νόμων, ut vet. *omnibus statutum est mori*, pœna enim legibus constituta est sontibus. et *mors* ὄφλημα, ἐκ τῆς παλαιᾶς καταδίκης: *morte moriëris*. Idem Scholiastes, χρὴ, ἀπόκειται, unde τὸ χρεὼν, *mors*. Æschines [contra Ctesiphontem, p. 395.] κλοπῆς ἕνεκα τὰς εὐθύνας ὀφλημότας. *peculatus in reddenda ratione damnati.*

— 8. πάντες ὑμεῖς ἴσμεν] Hoc illud est pervulgatum Hesiodi, παῖδα δέ τε νήπιος ἔγνω, præcessit enim μετὰ τοῦ προσόφλειν καὶ παθεῖν οἷα τῶν ὄντων ἀνθρώπων οὐδένες πεπόνθασι. Sic alibi παραφράζει πῆμα κακὸς γείτων ejusdem. οὐκ ἦν ἄρα, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χαλεπώτερον οὐδὲν, ἢ γείτονος πονηροῦ καὶ πλουσίου τυχεῖν, ὅπως ἐμοὶ νυνὶ

nesta specie, nempe ne supplices illis fuisse videamur, aut illorum equisse auxilio plus quam illi nostro. Aristides [Siciliensi I. p. 11. t. II. ed. Cant.] *οἷς οὐκ εἴ τι πτισόμεθα εἰς πλείω λόγον ἥκει σπουδῆν, ἀλλὰ τί πράξαντες ἐν καλῷ τοῦ σχήματος εἴημεν ἄν.* Clemens Alexandrinus [*προτρεπτικῷ*, p. 3. n. Pott.] *ἄνδρες τινὲς οὐκ ἄνδρες, ἀσπατηλοὶ, προσχήματι μουσικῆς λυμπέμενοι τὸν βίον. βίος* est, quod nos *mundum*. Paulus [1 Cor. VII. v. 31.] *παράγει τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου.* *præterit mundi hujus species*, non *figura*, ut Vetus. *Speciem* vero nominat, quam Lucas in Actis *φαντασίαν*, Ioannes Apostolus *ἀλαζόνειαν τοῦ βίου*. Tacitus [Hist. I. c. 13.] " mox suspectum Othonem in eadem Poppæa, in provinciam Lusitaniam specie legationis seposuit," *προσχήματι πρεσβείας*, quod sæpius est *πρόφασις*. Herodotus [lib. VII. 157. p. 577. Wess.] *πρόσχημα μὲν ποιεύμενος ὡς ὑπ' Ἀθηναίων ἠλαύνων, ἐν νόῳ δ' ἔχων πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὑπ' ἑωυτῷ ποιήσασθαι.* nos dicimus *countenance* or *semblance*. [p. 70. ed. D.] Sophocles [Electra vs. 525.]

Πατὴρ γὰρ, οὐδὲν ἄλλο, σοὶ πρόσχημ' ἐγὼ,
ὡς ἐξ ἐμοῦ τίθησιν.

Tacitus [Histor. I. c. 19.] " Censuerat patres, mittendos ad Germanicum exercitum legatos. agitatum secreto, num et Piso proficisceretur, majore prætexta." *ὑπὲρ μείζονι προσχήματι.* sequitur enim: " illi auctoritatem Senatus, hic dignationem Cæsaris laturus." Erat enim Piso Cæsar jam adoptione factus a Galba, hoc legationi dignationem addidit, *ἀξίωσιν καὶ πρόσχημα*, quod *prætextum* vocat, qui vulgatius *πρόφασις*. neque erat, quod Lipsius suspectum haberet hunc locum, quem ego præstabo sanum. Sed nemo melius explicat vim hujus vocabuli, quam Plato [de Repubi. II. p. 365. t. II. ed. Steph. s. t. VI. p. 222. Bip.] *περίθυρα μὲν καὶ σχῆμα κύκλῳ περὶ ἑμαυτὸν, συμαγαφίαν ἀρετῆς περιγεγραπτόν, τὸν δὲ τοῦ σοφωτάτου Ἀρχιλόχου ἀλώπεκα ἑλκτὸν ἐξόπιθεν κερδαλέαν καὶ ποικίλην.* πρόθυρον est *πρόσχημα τῆς οἰκίας*, *frontispicium* vocant. Seneca de rebus externis [ad Helviam, c. 5.] " Intra nihil habentia fronti simile." *ἐντὸς οὐδὲν ὅμοιον ἔχοντα τῷ προσχήματι.* Æschines [Epist. XI. p. 78. ed. Sammet.] *τὸν ὑπὸ πρόσχημα παῤῥησίας ὀδὸν τοῦ κολακεύειν ἐλόμενοι.* quod callidissimum genus est adulationis. Plutarchus [in Cæsare, c. 30.] Cæsaris, inquit, postulatio, *τὸ πρόσχημα τῆς δικαιολογίας λαμπρὸν εἶχε.* Chrysost. *πρόσχημα τὴν εὐσέβειαν ποιούμενοι χρηματισμοῦ.* quod non magis olim quam hodie factitatum est.

Ibid. *τυγχάνοντα ἀδείας*] Nos *salvum conductum* dicimus. M. Tullius [in Cat. III. c. 4.] " Introduxi Vulturcium sine Gallis. fidem ei publicam jussu senatus dedi. hortatus sum, ut ea, quæ sciret, sine timore indicaret." id est, *ἀδεῶς*. *δέος* enim *timor*, a quo *περιδεὴς*, *ἀφοβὸς*, quod Cicero [p. 71. ed. D.] exprimens, " quicquid increpuerit, timeri Catilinam." [in Cat. I. 7.] *Fides publica* est *ἄδεια*. Dem. quid est quod domum e foro secure reditis? *ὅτι τῇ ψυχῇ τοῦθ' ὕπαστος οἶδε καὶ θαῤῥεῖ καὶ πέπιστται τῇ πολιτείᾳ, μηδὲν αὐτὸν ἕλξειν, μηδ' ὑβρίσειν, μήτε τυπτήσειν. εἶτ' ἐφ' ὧν ἄδειαν αὐτὸ παρείσθη, ταύτην οὐ βεβαιώσαντες ἡμεῖ βαδιεῖσθε.* [contra Midiam. p. 585.] Seneca [Hercule furente, v. 651. s.] " vix adhuc tuta est fides vitalis auro, cum ab inferis in lucem rediit." Appianus [Bell. Civ. I. c. 77. p. 108. t. II. ed. Schweigh.] Senatus legatos misit ad Sullam, qui illum reconciliarent inimicis ac dicerent, *εἰ τινος ἀσφαλείας δέοιτο, τῇ βουλῇ τάχιστα ἐντιστῆναι. si sibi timeret, ac securitatem aliquam requireret, quam primum faceret senatum certiorem.* quibus Sulla respondet: *ἀσφάλειαν αὐτὸς μᾶλλον αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἐς αὐτὸν καταφυγοῦσιν ἐς ἀεὶ παρέξειν, στρατὸν ἔχων οἷον.* [I. I. c. 79.] *vos mihi securitatem? ego vobis potius, omnibusque ad me confugientibus in sempiternum præstabo, qui mihi fidelem atque amicum habeam exercitum.* quo verbo non obscure significabat, inquit auctor, se militum, quam habebat, manum non dimissurum, sed in animo habere regnum. Vides, *publicam fidem* dici etiam *ἀσφάλειαν*. Euripides [Phœnissis, v. 274. s.]

ἁπλισμένος δὲ χεῖρα τῇδε φασγάνῳ,
τὰ πίστ' ἐμαυτῷ τοῦ θράσους παρέξεμαι.

id est, *τὴν πίστιν, fidem publicam, τὸν ἄδειαν*. Venit quidem Polynices in urbem *ὑπόσπονδος καὶ ξιφήρης*, sed dextra armata plus ei securitatis dedit, quam fides matris. Thucydides [lib. IV. c. 92.] *πείσαντες αὐτοὺς ἐν Κορυφίῳ, σπλλὰν ἄδειαν μίξει τοῦδε τῇ Βοιωτίᾳ κατεστήσαμεν.* Lysias [Epitaphio, p. 75. t. V. ed. Reisk.] *καὶ τῶν παίδων τὰ μὲν σώματα εἰς ἄδειαν κατέστησαν, ἀφαλλέξαντες δὲ τοῦ βίου καὶ τὰς ψυχὰς ἠλευθέρωσαν.* [p. 72. ed. D.] *Licentiam* quoque *poeticam* vocat Eustathius *ἄδειαν*. Sed hæc potius est *ἐξουσία*. Dem. [*περὶ τῆς παραπρ.*] *ἐπὶ τῇ τῆς αἰρέσεως ἐξουσίᾳ βαδίζοντες ἐπῆσαν διαφθείροντα.* Non nunquam *impunitatem* vertimus. Hor. [lib. I. Od. 17. 5.] " Impune tutum per nemus arbutos quærunt latentes." De capellis suis.

P. 139. 2. *καὶ διαπεῖται Φιλίππῳ τὰ πρὸς ὑμᾶς*] Hoc est *πράττονται*. Sic enim Thucydides: idem *τὸ πρυτανεῖον* nisi quod hoc translatum a rep. Atheniensium. Tribus Athenis erant decem, *οἱ πρυτάνεις*

(ἅπαξ ἔτους βουλὴ ἐναύσιος ἐξ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς, quæ perpetua erat) lecti quinquaginta de singulis tribubus, sic annuum imperium inter se dividebant, ut singuli quinquaginta in dies quinque et triginta remp. administrarent. Hæc enim est decima pars anni, qui apud Athenienses erat dierum quatuor et quadraginta supra trecentos, quoniam menses suos totumque annum ad cursum lunæ, non solis, sicut Ægyptii, metiebantur: a quibus Plato et Eudoxus rationem anni solaris magno labore didicerunt, ut Strabo scribit. Porro numerus hic dierum annum apud eos efficit lunarem: qui ut esset solari congruus, menses habebant ἐμβολιμαίους, ut Romani quoque eadem ratione menses intercalabant, anteaquam Julius Cæsar omnia in hunc ordinem redegisset, quem nos retinemus etiamnum. Jam illi quinquaginta, qui per mensem et paulo plus imperium obtinebant, dicti sunt πρυτάνεις, et tribus ex qua erant, πρυτανεύουσα. Æschines [contra Ctesiphontem, p. 387. ed. Reisk.] οὐδ' ἡ προεδρεύουσα (πρυτανεύουσα) φυλὴ, τὸ δέκατον μέρος τῆς πόλεως. Vide plura ad illam κατ' Ἀνδροτίωνος, quæ scripsimus. [Hæc, quantum scimus, non sunt in lucem edita. *Beck.*] Harpocration, τὸ δέκατον μέρος τῆς βουλῆς τῶν πενταχοσίων [p. 73. ed. D.] πρυτάνεις ἐλέγοντο, πεντήκοντα ἄνδρες ἀπὸ μιᾶς φυλῆς, οἱ διοικοῦντες ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῆς βουλῆς ταττόμενα. Idem hunc ipsum locum designans: πρυτανεύοντα, κυρίως μὲν ἀντὶ τοῦ πρυτανῆα ὄντα· ἀντὶ δὲ τοῦ διοικοῦντα, Δημοσθένης ἐν Φιλιππικοῖς. Ulpianus: εἰσὶ δὲ ἄρχοντες τῆς Ἑουλῆς οἱ πρυτάνεις. Hinc πρυτανεύειν μεταφορικῶς, regere atque administrare quovis modo. Nam et Græci theologi Deum τὸν πρύτανιν τοῦ κόσμου καὶ τῶν ὅλων memorant. Sophocles Trachiniis, [vs. 26.] τέλος δ' ἴδοις Ζεὺς ἀγώνιος καλῶς. Scholiastes, ὁ πρύτανις τοῦ ἀγῶνος.

— ibid. διοικοῦντα Φιλίππῳ καὶ πρυτανεύοντα] *ad Philippi commodum omnia regentem et moderantem.* Ut hodieque reges habent suos agentes, quos vocant, apud exteras nationes. Dem. [περὶ τῆς τῶν Ῥοδίων ἐλευθερίας, p. 191. ed. Reisk.] φανήσεται δὲ ὁ πρυτανεύσας ταῦτα καὶ πείσας Μαύσωλος, φίλος εἶναι φάσκων Ῥοδίων, τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν ἀφηρημένος. Basilius: πάντες σου τοῦ ἐν σοφίᾳ τὰ ἡμέτερα διοικοῦντος θεοῦ, κατὰ τὰ ἀθώρητα τῆς αὐτοῦ δικαιοσύνης κρίματα, πλείονι χρόνῳ παραταθῆναι ἡμᾶς ἐν τοῖς πιέσμασιν τούτοις οἰκονομήσαντος. Idem, διοικεῖν καὶ οἰκονομεῖν. παρατείνεσθαι, *torqueri.* Gregorius [in epist. contra Julian.] τυχὸν κἀκείνων ἐπισχεθῆναι τῆς ἀσεβείας διὰ τούτων ἐπρυτανεύετο, *per hæc agebatur.* Synesius: ἐρρωμένως διαβιάσῃς φιλοσοφίας εὐθυμίαν πρυτανευούσης ἀνύμνα. *strenue totum vitæ cursum conficias philosophia securitatem animi procurante tranquillam.*

— 3. οὔτε τῆς συκοφαντίας ἰδίας] Athenæus [lib. III. c. 2. p. 74. Casaub.] Ἴστρος ἐν τοῖς Ἀττικοῖς, οὐδ' ἐξάγεσθαί φησι τῆς Ἀττικῆς, τὰς ἀπ' αὐτῶν γιγομένας ἰσχάδας, ἵνα μόνοι ἀπολαύωσιν οἱ πατρικοῦντες· καὶ ἐπεὶ πολλαὶ ἐνεφανίζοντο διαπλέκοντες, οἱ τούτους μηνύοντες τοῖς διαστηλῖς [p. 74. ed. D.] ἐκλήθησαν τότε πρῶτον συκοφάνται. σῦκον enim *ficus.* φαίνειν, μηνύειν, *indicare, deferre.* συκοφάντης, *delator, quadruplator,* qui quartam partem præmii loco capiebat: tres in fiscum redactæ sunt. Festus aliter [p. 459. Gothofr. Auct. l. I.] "Sycophantas quidam ex hac causa dictos putant. Atticos quondam juvenes solitos aiunt in hortos quorundam irrumpere, ficosque deligere. Quam ob causam legem factam, qui id fecisset, capitale esset ei, quam pœnam qui persequerentur ob parvula detrimenta, sycophantas appellatos." Magna in his diversitas. Sed res eodem redit. Cur autem Scaliger hic Festum Istro, Latinos Græcis anteferret, non video. Mihi quidem probabilius est quod Ister tradit. Nam et apud nos pœna est exportantibus frumentum in annonæ caritate: nec verisimile est capitalem pœnam constitutam tam levem ob noxam. Comicus Alexis more comœdiæ ludit in hoc vocabulo [Athen. III. c. 3. p. 74.]

Ὁ συκοφάντης οὐ δικαίως τοὔνομα
ἐν τοῖσι μοχθηροῖσίν ἐστι κείμενον.
ἴδοι γὰρ ὅστις χρηστὸς ἦν ἰδὼς τ' ἀνὴρ,
τὰ σῦκα προστιθέντα δηλοῦν τὸν τρόπον.
νυνὶ δὲ πρὸς μοχθηρὸν ἰδὼν προστιθέν
ἀφορεῖν πεπαίκασι, διὰ τί τοῦθ' οὕτως ἔχει.

— 6. εἰ γὰρ ἐν Διονύσου τραγῳδοὺς ἐθέσασθε] τραχύτης, sed non nimis aspera, ut illa, εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἐγκέφαλον ἐν τοῖς πρετάφοις, καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις κατασκατημένον φορεῖτε. [περὶ τῆς Ἀλονήσου, p. 88.] *si quidem vos cerebrum in capite, non in calcibus conculcatum geritis.* Quis hoc dicere ad populum, penes quem erat imperii majestas et summa rerum? Certe non Demosthenes. [p. 75. ed. D.] Itaque opinantur illam orationem non esse Demosthenis, sed vel Hegesippi, sicut Libanius sentit, vel alterius cujuspiam. Novimus in δημοκρατίᾳ παῤῥησίαν libertatemque concedi (itaque hanc formam Cornificius [ad Herenn. IV. 36. s.] *licentiam* appellat), qua sæpe Demosthenes utitur, et multa perquam aspere dicit objurgans populum. Sed hæc est immodica: ὕβρις καὶ λοιδορία, αὐτάλειά τε δεινὴ πρόσεστι περὶ τὴν ἐρμήνειαν, inquit Libanius. Denique stilus et elocutio nostri non esse arguunt. Hermog. δυσχερὴς παρὰ Δημοσθένει παθαρὰν εὑρεῖν τραχύτητα. Fere enim semper acerbitatem ejus suavitate aliqua temperat. Sed si quam ulla

est, hæc certe est καθαρὰ, qua nunc utitur. Nec est quod quisquam reprehendat. Suam enim ulciscitur perquam gravem injuriam. Inclementius dictum et persimile est hoc ejusdem, sed non ἀναμαίθητον: εἰ γὰρ ἀνδραποδίων πόλις, ἀλλὰ μὴ τῶν ἄρχειν ἑτέρων ἀξιούντων, ὁμολογεῖται εἶναι, οὐκ ἂν οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς ὕβρεις ὑπέσχεσθε τὰς τούτου. [κατ' Ἀνδροτίωνος. p. 614.] Acerbum est, mancipiorum civitas, sed παραμυθία, quod sequitur, non eorum, qui se dignos censent aliis imperare. Alibi [Phil. IV. p. 133.] segnitiem eorum, et gravem quasi veternum ac soporem increpans, ait similes esse hominibus μανδραγόραν πεπωκόσι. De cujus vi soporifera vide Dioscoridem. [Mat. Med. IV. 76.] Quid asperius dici potuit?

— 7. ἐν Διονύσου τραγῳδοὺς] Hoc dicit propter Neoptolemum ὑποκριτήν. Nam nisi ejus mentionem ante fecisset, frigidum esset hoc dicere. Nunc est δριμύτης πρὸς τῇ τραχύτητι διὰ τὴν ἀναφοράν, καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῶν προῤῥηθέντων, inquit Hermogenes [ἐν τῷ περὶ δριμύτητος].

[p. 76. ed. D.] — ibid. ἐν Διονύσου] ἐκλειπτικῶς, subaudiendum theatro, ut, 'ventum erat ad Vestæ,' 'ubi ad Dianæ veneris,' 'Hectoris Andromache.' Sic apud Homerum [Iliad. ζ. 47.]

πολλὰ δ' ἐν ἀφνειοῦ πατρὸς κειμήλια κεῖται.

Subaudis οἴκῳ. Et opportune Διονύσου meminit. Histriones enim, quod erat Neoptolemus, appellatos Athenæus affirmat, τοὺς περὶ Διόνυσον τεχνίτας, maxime tragœdos. Διόνυσος dictus est ἀπὸ τοῦ Διὸς καὶ Νύσης, monte Indiæ, ubi versatus est. Jovis est enim et Semeles filius. Lucanus [lib. I. 63. ss.]

"——— nec si te pectore vates
Accipiam, Cirrhæa velim secreta moventem
Sollicitare Deum, Bacchumque avertere Nysa.
Tu satis ad vires Romana in carmina dandas."

Invocat nescio quem, vice Apollinis et Liberi, quod unum numen est, si Macrobio credimus. Cirrha civitas Phocensis prope Delphos. Porro Baccho tragœdias actitabant, et victori dabatur hircus, qui τράγος. nomen inde, ut ex Horatio jam diximus. Caper autem immolabatur Baccho, quod vites roderet, ut Cereri porca, quæ pando rostro segetes eruit. Unde Epigramma [Eveni Parii] τῆς ἀμπέλου πρὸς τράγον [Schol. in Plutum Arist. 1130. Anthol. Brunck. t. I. p. 165. Jacobs. I. p. 97.]

Κῆν με φάγῃς ἐπὶ ῥίζαν, ὅμως δέ τε καρποφορήσω,
ὅσσον ἐπισπεῖσαί σοι, τράγε, δυναμένῳ.

Festus; "Capræ dictæ, quod omne virgultum carpant, et maxime vitem." Virg. [Georg. II. 375. ss.]

"Frigora nec tantum cana concreta pruina,
Aut gravis incumbens scopulis arentibus æstas,
Quantum illi nocuere greges, durique venenum
Dentis, et admorso signata in stirpe cicatrix.
Non aliam ob culpam Baccho caper omnibus aris
Cæditur, et veteres ineunt proscenia ludi."

[p. 77. ed. D.] Hinc τραγῳδὸς. ἀείδω, dico, *cantio*. Sed ἀείδειν veteribus est φράζειν, inquit Strabo [Geogr. I. p. 34. Almel.] Contra *dicere* Latinis *canere*, ut, 'Quantum sat erit tua dicere facta.'

— 8. οὐκ ἂν οὕτως οὕτ' ἐκείνου πρὸς χάριν οὔτ' ἐμοῦ πρὸς ἀπέχθειαν ἠκούετε] Dolenter hoc dicit suam illis exprobrans injuriam. Et est hic βαρύτης πρὸς τῇ τραχύτητι καὶ δριμύτητι. Sic enim solet noster συμπλέκειν τὰς ἰδέας. Hermogenes [ἐν τῷ περὶ βαρύτητ.] ἡ βαρύτης ἐποίας μὲν ἔχει τὰς ὀνειδιστικὰς ἁπάσας, ὅταν τὰς ὑπαρχούσας τις ἑαυτοῦ λέγων, τὸ μηδενὸς, ἢ ἐλαττόνων ἠξιῶσθαι, ἢ καὶ τοὐναντίον, ὅτι καὶ τιμωρίας ἀντὶ τιμῆς ἠξίωται, ὀνειδίζῃ. οὕτω γὰρ καὶ μάλιστα ζᾳδὺς ὁ λόγος γίνεται, εἰ παρατιθείς τις τοὺς οὐδὲν ἢ μικρὰ εὐεργετήσαντας, ἢ καὶ τοὐναντίον ἀδικηθέντας, εἶτα τυχόντας ὧν αὐτὸς οὐκ ἠξιώθη. Nonne hoc nunc evidenter conqueritur Demosthenes, se talem virum, tam bene de rep. meritum, non potuisse apud suos cives λόγου τυχεῖν, præsertim quum de eorum commodis diceret: histriones et levissimos homines, qui multum nocuerant, potuisse. Itaque addit Hermog. ταὐτὸν δὲ συμβαίνει, κἂν εἰ λέγῃ τις, ὅτι τὸν δεῖνα μὲν φαῦλον ὄντα τούτων ἠξιώσατε, ἐμὲ δὲ ὡς ἑτέρως προῃρούμενον τῶν ἐναντίων. "Spernitur orator bonus, horridus miles amatur," magna cum indignatione Ennius dixit. quid? audiri ludiones, amari: oratorem optimum sperni, nosse multo est indignius? Pharnabazus satrapa regis Persarum, quum apud Xenophontem exprobrasset Agesilao πάνυ βαρέως sua in Græcos merita, ad ultimum, quo magis illos oneraret, [p. 78. ed. D.] hæc addit: εἰ οὖν ἐγὼ μὴ γιγνώσκω μήτε τὰ θεῖα, μήτε τὰ ὅσια, ὑμεῖς διδάξατέ με, ὅπως ταῦτ' ἔστιν ἀνδρῶν εὐσταθούντων χάριτας ἀνταδίδοναι. [Rerum Græcarum, IV. 1. 14.] sibi detrahit, quod illis tribuat admodum onerose. D. Paulus ταύτῃ βαρύτητι multum utitur, præsertim ad Corinthios, ut χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε. [1 Cor. IV. 8.] Chrysostomus: πολλῆς γέμει ζαρύτητος ὁ λόγος. quare? διὰ τὴν εἰρωνείαν videlicet,

quam Hermog. μέθοδον εἶναι λέγει τῆς Ζαρύττης. tale est et illud. [1 Cor. IV. 10.] ἡμεῖς μὲν μωροὶ διὰ Χριστόν· ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν Χριστῷ. Herm. γίγνονται μέντοι βαρύττεις κἀκ τῶν ἐπιεικῶν πως εἶναι δοκούντων ἑποιῶν μεθοδευθεῖσαί πως. quæ sit autem methodus illa, his quæ sequuntur, docet: ὅταν μειοκτῇ τις ἐκεῖνα, ἢ συγχωρῇ πλεονεκτεῖν τῷ ἐχθρῷ. (quod nunc Paulus facit.) sic Pharnabazus supra λίαν εἰρωνικῶς. ἢ καὶ τῶν ἐναντίων φαίνηται ἢ ἑαυτὸν ἢ τὸν ἐχθρὸν ἀξιῶν καὶ ὀνομάτων καὶ πραγμάτων. cujus exemplum ponit illud Dem. [pro Corona, p. 288. ed. Reisk.] τότε ὁ Παιανιεὺς ἐγὼ βάτελος, Οἰνομάου τοῦ Κοθωκίδου σου πλείονος ἄξιος ὢν ἐφάνην τῇ πόλει. Chrysostomus tamen ad hunc Pauli locum, πάλιν καὶ τοῦτο ἐντεχνοτικῶς εἴρηκε, quod magis est τῆς τραχύτητος, ut diximus. Sed qui ista olim in scholis rhetorum didicisset, neque perfecte post longum tempus meminisset, confundit interdum vel parum explicat. Nam et illud [2 Cor. XI. 19.] ἡδέως ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων φρόνιμοι ὄντες, quis non videt gravissimam esse εἰρωνείαν καὶ πολλῆς γέμειν βαρύτητος; magis quam superior locus prioris Epistolæ, quem citavimus. tamen hoc ibi Chrys. notavit, hic non observat. Est autem tale prorsus, quale illud Dem. [contra Midiam p. 536.] εἴτε τις βούλεται νομίσαι μανίαν μανία γὰρ ἴσως ἐστὶ τὸ ὑπὲρ δύναμίν τι ποιεῖν. [p. 79. ed. D.] Herm. πάνυ γὰρ Ζαρέως ἐνταῦθα τὴν φιλοτιμίαν ἑαυτοῦ, μανίαν ὀνόμασε, quum sua sponte, non jussus choragi munus subiit. sicuti Paulus: ἀφροσύνην τὴν ἑαυτοῦ καύχησιν· τὸ καυχᾶσθαι γὰρ ἐστὶ φιλοτιμεῖσθαι. Velut: ἐὰν γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα. Quid igitur? ἵνα εὐαγγελιζόμενος ἀδάπανον θήσω τὸ εὐαγγέλιον, gratis prædicens. [1 Cor. IX. 18.] ἐπὶ τούτῳ γὰρ Παῦλος ἐφιλοτιμεῖτο. "Et mori me satius," inquit, "quam ut quis mihi auferat hanc φιλοτιμίαν." ἀλλὰ κέντει τὸν πῶλον περὶ τὴν νύσσαν, φαίη τις ἄν. καὶ δὴ ποιήσω. [Proverbium.] Paulus a Corinthiis nihil ceperat. κατηράκησε γὰρ οὐδενὸς, inquit. Ejus æmuli multum ceperant: et quidem nonnullos eorum compilaverant. Et tamen illos audiebant πρὸς χάριν: Paulum non illi quidem πρὸς ἀπέχθειαν, ut Athenienses Dem. sed tamen non ita libenter. Cum igitur ait [2 Cor. XI. 20.] ἀνέχεσθε γάρ, εἴ τις καταδουλοῖ, εἴ τις κατεσθίει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ τις ὑμᾶς εἰς πρόσωπον δέρει, nonne id ipsum est quod Herm. πιθανώτατα scribens: μάλιστα μὲν Ζαρὺς ὁ λόγος γίνεται, εἰ παρατιθείη τις τοὺς οὐδὲν ἢ μικρὰ εὐεργετήσαντας, ἢ καὶ τοὐναντίον ἠδικηκότας, εἶτα τυχόντας ὧν αὐτὸς οὐκ ἠξιώθη. Ad quem Pauli locum Chrysostomus: ὁρᾷς ὅτι οὐ δείπνων αὐτοὺς λαμβάνοντας, ἀλλὰ καὶ μεθ' ὑπερβολῆς. τὸ γὰρ κατεσθίειν τοῦτο δηλοῖ. Quod notandum ad eum locum, ubi λῆμμα quid esset diximus. Postremo quod ait Apostolus: "Quid est enim quod minus habuistis præ cæteris ecclesiis? nisi quod ego ipse non gravavi vos. donate mihi hanc injuriam:" [2 Cor. XII. 13.] ἀντικρὺς ἐστι δεινὴ βαρύτης. Jam hæc ut placitura sint, vereor. Certe meliora sunt τῶν ἀναλύσεων, quæ scribi solent in epistolas Pauli, si quis omnia exsequi posset, quod experiundum est. [p. 80. ed. D.] Nam aureum illud os majoribus intentum, osciitanter atque alucinans hoc facit ἐκ περιουσίας. At hæc parvi momenti sunt, inquis. Si inutilia sunt, prorsus relinquenda erant. Sin fructum aliquem afferunt, ἀπριβίστερον tractanda. Hæc quidem vetus disciplina est, quæ tot egregios peperit: non ἡ ἀναλυτικὴ nuper exorta. πρὸς χάριν valet καχαρισμένως: πρὸς ἀπέχθειαν idem quod ἀπεχθῶς. Ut πρὸς βίαν, βιαίως, πρὸς ὀργὴν, ὀργίλως, πρὸς ἡδονὴν, ἡδέως. Chrysost. [de sacerdotio IV. p. 214. ed. Beng.] non oportet, inquit, ἐγκρίνειν τοὺς ἐπισκόπους πρὸς χάριν ἢ πρὸς ἀπέχθειαν. *legere episcopos vel gratia vel odio.*

— 11. ὑπὲρ τοῦ τὰ ἐκεῖ χρήματα ὀφειλόμενα, ὡς ἔφη, κομίσας δεῦρο λειτουργεῖν] χρῆμα, quo suam profectionem honesta specie defendit. Potuit argui suspiciose profectum esse in Macedoniam οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πόλεως, non bono patriæ. Hic igitur est color honestus, quem obtendit suæ profectioni. Ulpianus [ad illam περὶ τῆς παραπρ.] ἐπισημήνασθαι δὲ ἄξιον, ὅ παρὰ τῶν ἐμπειροτάτων στοχασμῶν εἰώθασιν αἱ τέχναι λέγειν· λέγουσι γὰρ, ὅτι τὸ χρῆμα ποιεῖ τὸ δεύτερον ζήτημα. Velut in accusatione Æschinis, prima quæstio conjecturalis est, ceperitne Æschines a Philippo pecuniam ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς πατρίδος. Quod probatur τοῖς ἀπ' ἀρχῆς ἄχει τίλους, falsa enim ad populum renuntiasse, facturum esse omnia Philippum, supra quam postularent, et æqua esse censerent. et cum missus esset iterum legatus ad constringendum Philippum, postquam pax composita est, jure jurando, moram in itinere traxisse, quo regi locum daret occupandi quæ cuperet. "Dic aliquem nobis, dic Quintiliane colorem." [p. 81. ed. D.] At ego deceptus sum a Philippo [p. 373. ed. Reisk.] γοητευθεὶς καὶ φιναξισθεὶς τῇ περὶ τὰ ἄλλα αὐτοῦ φιλανθρωπίᾳ. Hinc oritur nova quæstio, quam χρῆμα dicunt, an verisimile sit potuisse eum tam facile a rege circumveniri. Similiter nunc, si reus esset Neoptolemus profectionis in Macedoniam, et multis suspicionibus argueretur, diceret eo se profectum esse, ut pecuniam illic sibi debitam reciperet, qui color secundam quæstionem pareret.

— 12. κομίσας δεῦρο λειτουργεῖν] Hoc est, τὸ χρῆμα πάντων πλουσίων, quo suam

avaritiam defendunt, tantas opes se accumulare et concervare, ut sit, quo subveniatur publicis necessitatibus. Quid si forte regi opus sit pecunia? nonne ad divites reditur? onera denique inclinantur in divites. Cic. [pro Sextio, c. 48.] "Cum locupletes possessionibus diuturnis moverentur, spoliari remp. propugnatoribus arbitrabantur." Hesychius, λειτουργῶν quasi λαῒτουργῶν. λῆῖτον γὰρ τὸ δημόσιον. Ulpianus: λεῖτον δὲ ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ τὸ δημόσιον, ὅθεν λειτουργῶν, τὸ εἰς τὸ δημόσιον ἐργάζεσθαι, ὅθεν καὶ λεία λέγεται, ἡ παρὰ τῶν πολεμίων εἰς τὸ κοινὸν τῶν διαρπαζόντων ὠφέλεια. *præda*. Plutarchus [in Romulo, c. 25. extr.] εἰκὸς δὲ λητόριος ἐντεῦθέν τοῦ κ νῦν ὀνομάζεσθαι. πρότερον γὰρ λιτόριος, Ἑλληνιστὶ λειτουργοὺς ὄντας. λῆῖτον γὰρ τὸν δῆμον ἔτι καὶ νῦν Ἕλληνες, καὶ λαὸν τὸ πλῆθος ὀνομάζουσι. Sic αὐτὸς, *auctor*, *auctoritas*, ἀπὸ τοῦ αὐτὸς ἴφα. Nam αὐτωρτὰς apud Dionem expresse legimus. Sic Quinctius, Quinctilianus. Sed melior suæ linguæ scilicet auctor est Festus: "Lictores dicuntur, inquit, quod fasces virgarum ligatos ferunt. Hi parentes magistratibus, delinquentibus plagas ingerunt." Unde etiam apparitores dicti, sed et ab hoc officio dici potuerunt eadem notatione. [p. 82. ed. D.] Unde illud apud Cic. et Livium: "I lictor, colliga manus, caput obnubito, arbore infelici suspendito." est igitur λειτουργῶν, *publico munere fungi*. λειτουργία, *munus*, *ministerium*. Sane sciendum est, species quinque τῆς λειτουργίας fuisse Atheniensibus, τριηραρχίαν, χορηγίαν, γυμνασιαρχίαν, ἑστιατορίαν, εἰσφοράν. quæ munera pro suis facultatibus obibant, sed in classes divisi pro suo cujusque censu, quas illi *συμμορίας*. Dem. [Olynth. II. p. 26.] πρότερον μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰσφέρετε κατὰ συμμορίας· νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. Ulpianus: cum decem tribus essent Athenis, necesse habebant ἀφ' ἑκάστης προβάλλεσθαι τοὺς πλουσιωτέρους αὐτῆς, ἑκατὸν εἶναι ἄνδρας τοὺς λειτουργήσοντας ὑπὲρ τῆς πόλεως. εἶτα οἱ ἑκατὸν εἴκοσι σῦτα ἐμέριζον ἑαυτοὺς εἰς δύο μερίδας, ἵνα ἐξήκοντα αὐτῶν ἔσονται οἱ πάνυ πλούσιοι, οἱ δὲ ἄλλοι ἐξήκοντα ἧττον πλούσιοι. ἐλέγετο δὲ τὸ σύστημα αὐτῶν τῶν ἐξήκοντα, συμμορία, οἱονεὶ παρὰ τὸ μέρος εἶναι τῆς πόλεως. Cum igitur decem essent tribus, et quæque ederet centum viginti viros, συνέβη τοὺς πάντας εἶναι λειτουργοὺς mille ducentos. Sed hi graviora munia subibant. Hoc institutum imitatus est Servius Tullius [Livius lib. I. c. 24.] "Censum enim instituit rem saluberrimam tanto futuro imperio: ex quo belli pacisque munia non viritim, ut ante, sed pro habitu pecuniarum fierent. Tum classes centuriasque et hunc ordinem ex censu descripsit, vel paci decorum, vel bello." Sallustius [Bell. Jug. c. 82.] "Ipse interea milites scribere, non more majorum, neque ex classibus, sed uti cujusque libido erat, capite censos plerosque." hi rem non habebant. itaque immunes erant. Nam ut dici solet, ubi non est quod exigas, rex quoque ipse jus suum amittit. Festus: "Munem significare certum est officiosum, unde e contrario immunis dicitur, qui nullo fungitur officio. [p. 83. ed. D.] Plautus [Trinummo. Act. I, sc. 1. v. 1. s.] "Amicum castigare ob meritam noxiam, Immune est facinus, verum in ætate utile et conducibile." quod dicunt ἐν τῷ βίῳ. Sed ad quinque illas λειτουργίας redeamus. Dem. ὡσοσι δήποτ' εἰσὶν οἱ κατ' ἐνιαυτὸν τὰς ἐγκυκλίους λειτουργίας λειτουργοῦντες ὑμῖν, χορηγοὶ, καὶ γυμνασιάρχαι, καὶ ἑστιάτορες. [ad Leptinem p. 463. ed. Reisk. p. 26. ed. Wolf.] Ergo τριηραρχία non erat ἐγκύκλιος λειτουργία, sed major et ampliorem censum requirebat. et nulla erat τῆς τριηραρχίας immunitas, ut Dem. ibidem testatur: οἱ πλουσιώτατοι τριηραρχοῦντες δὲ, τῶν χορηγιῶν ἀτελεῖς ὑπάρχουσι. Porro τριήραρχοι sunt (Athenienses enim re nautica plurimum utebantur), qui sua pecunia triremem instruebant armamentis et nautis, quos πληρώματα vocabant, nihil admodum de publico accipientes, ut ditiores apud nos equum cataphractum exhibent. Choragus et gymnasiarchus ludos, ille scenicos, ut Romanus ædilis, hic gymnicos, edebat: oleum atque alias res necessarias palæstræ præbuit. ἑστιάτωρ, epulum populo dabat, quem nos epulonem dicimus. Dem. [contra Midiam p. 565.] εἱστίακα τὸν φυλὴν ἐγὼ, καὶ Παναθηναίοις κιχορήγηκα. Quod etiam in more Romanis erat. Cic. [de offic. II. 17. 3.] "Oresti nuper prandia in semitis decumæ nomine magno honori fuerunt." decumas autem Herculi consecrabant. εἰσφορὰ, *tributum*, quod nos *subsidium*. προεισφορὰ δὲ, *a privy seal*. Ulpianus [in Olynth. II.] ἵνα μὴ ἐξαίφνης ὁ πόλεμος αὐτοὺς ἐπιέζῃ, καὶ τύχῃ πρὸς τὸ παρὸν μὴ ἔχειν χρήματα τοὺς ἧττον πλουσίους, εἰσέφερον οἱ πλουσιώτεροι ὑπὲρ αὐτῶν. καὶ προστέλουν, καὶ ἐδέχετο ταῦτα ὕστερον κατὰ σχολήν. ἐπίδοσις, *a benevolence*. Sed cur noster appellat tria hæc munera τὰς ἐγκυκλίους λειτουργίας? nempe ut Philosophus ἐγκυκλίους πρὸς διανοίας. [p. 84. ed. D.] Arist. ἐφιστήμην δ' ἂν εἶν καὶ διανοητικὴ καὶ βουλική. βουλεύεσθαι μὲν οἷόντερ ὁ ἐν Συρακούσαις ἐπαίδευεν. ἐκεῖ γὰρ λαμβάνων τις μισθὸν, ἐδίδασκε τὰ ἐγκύκλια διακονήματα τοὺς παῖδας. [Polit. I. cap. IV.] cujusmodi sunt stare ad mensam, et ministrare: equitare cum domino, si peregre proficiscitur. εἶν δ' ἂν καὶ ἐπὶ πλεῖον τῶν τοιούτων μάθησις, οἷον ὀψοποιῆσαι, καὶ τἆλλα τὰ τοιαῦτα γένη τῆς διακονίας. ut enim leviora sunt hæc ministeria, sic

illa, munera. Ulpianus, ἐγκύκλια καὶ κοινά. quemadmodum leviores disciplinas appellamus ἐγκύκλια μαθήματα, quas omnes liberaliter instituti tenebant, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῶν μαθημάτικῶν, quæ κατ' ἐξοχὴν dicebantur μαθήματα. Strabo de Tarso civitate Ciliciæ loquens, in qua d. Paulus est natus [lib. XIV. p. 991. ed. Almel.] τοσαύτη δὲ τοῖς ἐνθάδε ἀνθρώποις σπουδὴ, πρός τε φιλοσοφίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἐγκύκλιον ἅπασαν παιδείαν γέγονεν, ὥστε ὑπερβεβλῆσθαι καὶ Ἀθήνας καὶ Ἀλεξάνδρειαν, καὶ εἴ τινα ἄλλον τόπον δυνατὸν εἰπεῖν, ἐν ᾧ σχολαὶ καὶ διατριβαὶ τῶν φιλοσόφων καὶ τῶν λόγων γεγόνασι. quibus eruditum fuisse ab insunte ætate in sua patria Paulum, antequam Hierosolymis ad pedes Gamalielis sedit, pro certo habendum est. Sed ex hoc loco probabis, *philosophiam* esse παιδείαν, non ἐγκύκλιον παιδείαν, ut τὴν τριπαρχίαν, λειτουργίαν, non ἐγκύκλιον λειτουργίαν. Clemens Alexandrinus [στρωματέων II.]: consequenter autem καὶ περὶ τῆς ἐγκυκλίου καλουμένης παιδείας, εἰς ὅσα εὔχρηστος (sic lege, non ἄχρηστος), περί τε ἀστρολογικῆς καὶ μαθηματικῆς καὶ μαγικῆς γοητείας ἐκτεθραμμένον. Vides eum separare astrologiam et mathematicas artes ἀπὸ τῆς ἐγκυκλίου παιδείας. nisi forte hæ solum, quas enumerat, sunt ἐγκύκλιοι, aut magica pars earundem. nam de philosophia seorsim egit. [p. 85. ed. D.] Quinotilianus [A. dial. de caus. corr. eloq. c. 2.] "Aper communi eruditione imbutus, contemnebat potius literas, quam nesciebat." *Communem eruditionem* vocat τὴν ἐγκύκλιον. Cic. *communes literas*, politiorem humanitatem. Hoc eo dico, ne quis putet, quam ἐγκυκλοπαιδίαν vocant, omnes scientias completi. In quo video quosdam vehementer errare. Certe si scirent, quid esset κύκλος Græcis, non philosophiam in suum orbem includerent, nedum theologiam: de quo Synesius [in Dionem] καὶ οὔτε μισονεκτεῖν δείχνυ τὸν ἄνδρα ἐκεῖνον, ὃς οὐ προεπελίσθη τῷ κύκλῳ, καὶ τὰ τῶν Μουσῶν οὐκ ὀρχήσατο. Qui non prius, inquit, *initiatus fuerit circulo*, quo verbo significat τὸν κύκλον εἶναι προπαιδείαν τινά, non ἐντελῆ παιδείαν. Horatius [in arte poet.]

"Nec sic incipias, ut scriptor cyclicus olim."

Is est Stasimus auctor τῆς μικρᾶς Ἰλιάδος, qui recte ordine ab initio ad finem contexuit suum opus. Item:

"Nec circa vilem patulumque morabitur orbem." (τὸν κύκλον.)

Didymus, quum narrasset, ut Achilles occultatus fuit inter virgines apud Lycomedem, addit, ἡ δ' ἱστορία παρὰ τοῖς κυκλικοῖς. Hæc enim fabula incredibilis non est apud Homerum. Cic. de eo, qui futurus sit orator [de Oratore II. 20. 85.] "Sit mihi literis tinctus (inquit), audierit aliquid, legerit" etc. Hic est ὁ προεπιλεσμένος τῷ κύκλῳ. Multa perdocte Casaubonus de epico κύκλῳ ad Athenæum, quem multum Sophoclem secutum sit: a quo nos nihil hic mutuati sumus. Æschines contra Ctesiph. [p. 637. ed. R.] οὗ γὰρ ἴστε ὅτι οὐχ αἱ σχολαῖστραι, οὐδὲ τὰ διδασκαλεῖα, οὐδ' ἡ μουσικὴ μόνον παιδεύει τοὺς νεωτέρους, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τὰ δημόσια πρεύγματα. [p. 86. ed. D.] Terentius [Eunuche, III. 2. 23. s.] "Fac periculum in literis, fac in palæstra, in musicis. Quæ liberum scire æquum est adolescentem, solertem dabo." Hæ sunt αἱ ἐγκύκλιοι μαθήσεις, γραμματικὴ δηλονότι, γυμναστικὴ, μουσικὴ, queis imbuebantur omnes, ut nunc fere, ingenui: quibus et Plato vult institui suos cives. Diog. Laertius [Zenone], εὐχρηστεῖν δὲ καὶ τὰ ἐγκύκλια μαθήματά φησιν ὁ Χρύσιππος. An philosophia sit utilis, nulla erat apud eos quæstio. Arist. [Meteor. cap. I. lib. I.] ὅτι δὲ περὶ περαίνων πτώσεως, καὶ περιστέρων, καὶ τυφώνων, καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐγκυκλίων, ὅσα διὰ τὴν ἕξιν συμβαίνει πάθη τῶν αὐτῶν τούτων σωμάτων, quæ scilicet quotidie cernimus in usuque communi sunt. Apud Æschinem [contra Timarchum, p. 35. ed. Reisk.] legimus χορούς ἐγκυκλίους. ἀλλ' ἵνα μὴ πλείω γένηται τὰ πάρεργα τῶν ἔργων, ad inceptum. Glossarium: *defunctus*, ἀπολειτουργήσας, τελευτήσας. Act. XIII. [v. 36.] Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑπηρετήσας τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ, ἐκοιμήθη καὶ προστέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ. ὑπηρετεῖν est λειτουργεῖν. Reges enim sunt διάκονοι καὶ λειτουργοὶ τοῦ θεοῦ. [Rom. XIII. 1.] Plato: χρὴ δὲ τῆς ἀειγενοῦς φύσεως ἀντέχεσθαι, τῷ παῖδας παίδων καταλιπόντα, ἀεὶ τῷ θεῷ ὑπηρέτας ἀνθ' αὑτοῦ παραδίδοναι. [Legum VI.] *Oportet perennem naturam asserere, et filios filiorum relinquentem, Deo ministros pro se tradere.* ἀντέχεσθαι τῆς ἀειγενοῦς φύσεως, est, quod Phocylides præcipit:

Δός τι φύσει καὐτὸς, τίκτε δ' ἔμπαλιν, ὡς ἐλοχεύθης.

"Quin et vita cujusque nostrum militia est super terram." [Job. VII. 1.] *Militia* autem λειτουργία τις, *servitium* nos vocamus. Unde in Ecclesiis λειτουργία, *divine service*. M. Tullius [de senectute, c. 21.] "Dum sumus in his inclusi compagibus corporis, munere quodam necessitatis, et gravi opere perfungimur. Est enim animus cœlestis, ex altissimo domicilio depressus et quasi demersus in terram, locum divinæ naturæ æternitatique contrarium." [p. 87. ed. D.] Synesius [de provident.] καταπέμπεται γὰρ, ὑφ' ὃ κοσμῆσαι τὸν περίγειον λῆξιν. Nempe animæ. Platonicum dogma, fuisse animos et viguisse ante corpus in cœlo, non haustos e

mente divina, ut Pythagoras censuit, ἀλλὰ καθ' ἑαυτοὺς ὑφεστῶτας. Mox Cicero: "Sed credo, deos immortales sparsisse animos in corpora humana, ut essent, qui terras tuerentur." Hoc est, quod Synesius ait: ἐπὶ τῷ κοσμῆσαι τὴν περίγειον λῆξιν. Quæ pars infima est rerum naturæ, quam sortiti sunt homines. "Terram dedit filiis hominum." Plinius [lib. XVII. H. N. cap. XIII. (XXI. ed. Hard.)] "Rubi repleturi omnia, ni resistat cultura: prorsus ut videri possint homines terræ causa geniti." ἀτέλεια vacatio est τῆς λειτουργίας, *immunitas*: ἀτελεῖς, *immunes*, παρὰ τὸ μὴ τελεῖν τι, *quod nihil impendant*. Hanc dabant civibus: ἰσοτέλειαν μετοίκοις, *incolis, ut non plus quam cives reip. penderent*. Harpocration: ἰσοτέλεια, τιμή τις πολλάκις διδομένη τοῖς ἀξίοις φανεῖσι τῶν μετοίκων, καθ' ἣν καὶ ἡ τοῦ μετοικίου ἄφεσις αὐτοῖς ἐγίγνετο. μετοίκιον est, quod qui in civitate habitabant, sed jus civium non habebant, ærario pendebant. Ulpianus aliter explicat, sed sensus est unus utriusque: ἰσοτελεῖς λέγει τοὺς τετυχηκότας τῆς ἴσης τιμῆς τοῖς πολίταις· τέλος γὰρ καὶ τὴν τῶν ἀρχόντων τιμὴν ὀνομάζουσιν. [ad Or. contra Leptinem, p. 35. ed. Wolf.] Ut Thucydides [IV. 88.] τῶν Λακεδαιμονίων τὰ τέλη τοὺς ἄρχοντας λέγει. Tales erat *municipes* Romanis, quos Appianus ἰσοπολίτας nominat. Quamobrem sic dicti sunt a muneribus seu muniis capiundis, i. honoribus.

P. 140. 1. ἣν ἐκίνητο φανερὰν οὐσίαν] Quioquid in fundis, pecore, aut mobilibus possederat. Quantum enim quisque nummorum servet in arca, nemo scit. [p. 88. ed. D.] Dem. [πρὸς Πολυκλέα p. 1208.] καὶ προσαπηλθῆν τοὔνομά μου ἐν τριττοῖς δήμοις, διὰ τὸ φανερὰν εἶναί μοι τὴν οὐσίαν. *delatum est nomen meum tribus in municipiis, eo quod, quam rem haberem, in oculis erat omnium*.

— 2. ταύτην ἐξαργυρίσας] διαπράσας. Thucydides alia conjugatione [VIII. 81.] οὐδ' ἣν τελευτῶντα τὴν ἑαυτοῦ στρωμνὴν ἐξαργυρῶσαι, *neque licebat morienti suam vestem stragulam vendere*. Vel potius: *neque erat postremo vestem illam auctionari*. Isæus [de Dicæog. hered. p. 116. t. VII. Oratt. Gr. Reisk.] τὸν οἶκον σὺ τοῦτον παρελασὼν, κακῶς καὶ αἰσχρῶς διολώλεκας, καὶ ἐξαργυρίσάμενος στιλὰν ὀδύρῃ. *cum hæres tu domum istius acceperas, flagitiose disperdidisti, et cum argento permutasses, deploras egestatem*.

— ibid. πρὸς αὐτὸν ἀπάγων ᾤχετο] Sic plerumque hoc verbum alicui participio connectitur. Quod enim Cicero dixit in Catilinam [II. 1.] "abiit, excessit, evasit, erupit," Græce brevius diceretur, ᾤχετο ἀπιών. Lucianus [Somn. 6. p. 711. t. II. Reitz.] οὕτω μοι πολὺ τὸ μέλι ἐνῆν οἷς ὀφθαλμοῖς ὁ ὄπειρος καταλιπὼν ᾤχετο, ὡς μόγις ἀνοίγειν τὰ βλέφαρα ὑπ' αὐτοῦ ὡς ὕπνου αἴθις κατασκάμματα. Sæpe etiam de morientibus usurpatur. θεὸς γὰρ ἐκσώζει με. τῶνδε δ' οἴχομαι. [Soph. in Ajac. vs. 1128.] *huic perii*. Idem: πῶς εἶσας; ἀλλ' ἦ χ' οὗτος οἴχεται θανών; [in Philoctete, vs. 415.] Discamus hinc, quid sit, quod Dominus ait [Lucæ XIII. 32.] ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι. Beza: "Veruntamen oportet me hodie et cras et perendie iter facere." At Syrus, abire, ex hac vita videlicet, quod verissimum est, ut sit id ipsum, quod priore versu τελειοῦσθαι, quod verbum de mortuis dici solet. Quasi dicaret, quid dico, me tridue consummatam iri? Imo vero id hodie et cras et perendie fit. [p. 89. ed. D.] Ut Paulus [1 Cor. XV. 31.] καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ τὴν ὑμετέραν καύχησιν, id est, *in quotidianis vitæ periculis versamur*. Sic accipiendum esse hoc verbum, evincit illud ejusdem Evangelistæ [cap. XXII. 22.] ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὡρισμένον. pro quo Matthæus ὑπάγει, i. οἴχεται. Sed οἴχεσθαι quum *perire* vel *interire* reddi solet, Christo non conveniebat. Tale est et illud, ἰδοὺ ἐγὼ πορεύομαι τελευτᾷν. [Gen. XXV. v. 32.] De morte autem sua loqui Dominum, quæ continuo sequuntur, ostendunt [cap. XIII. Luc. v. 33.] "Quia non capit prophetam perire extra Jerusalem." Nam qui iter facere vertunt, aut ambulare, his aptare non possunt. Et est hic sermo non Græcorum proprius, sed communis quoque Hebræis, ut ἐγὼ δ' ἀπολίομαι ἄτεκνος אנכי הולך ערירי [Gen. XV. 2.] Hier. "Ego vadam absque liberis," non, ut Junius, "Cum ego incedam liberis carens," i. inquit, vitam transigam, atqui verbum tam Heb. quam G. non de cursu vitæ, sed de exitu dicitur. Et est præsens pro futuro. τῶν ἀπολίας τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα [Luc. II. 29.] καὶ, ἀπόλυσον τὸν ὄχλον [id. IX. 12.] *fac populo discedendi copiam*. ἀπολύεσθαι, *discedere*. Ecclesiastæ, i. γενὰ πορεύεται, καὶ γενὰ ἔρχεται. [cap. I. 4.] Verbum hic idem Heb. דור הלך ודור בא

[p. 91. ed. D.] — 3. δύο μὲν δὴ ταῦτα, ὧν προεῖπον ἐγὼ, μαρτυρεῖ τοῖς τότε γεγενημένοις λόγοις] Semper Dem. his transitionibus utitur. Hermogenes autem ait, τὰς τοιαύτας συμπληρωτικὰς ἐννοίας ποιεῖν εἰωθυῖαν, *efficere dilucidam orationem*.

— 5. ἀποφανθέντα] Hinc ἀπόφανσις pronuntiatum Aristoteli, quod *effatum* Cicero.

— ibid. τρίτον δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μόνον τοῦτ' εἰπὼν ἴτι] Figuram hanc Hermogenes ὑποστροφὴν, nos *regressionem*. Herm. ἐξαιρεῖται τοίνυν ὑστεότητα λόγου σχῆμα τὸ καθ' ὑποστροφήν. Ut [de Corona. p. 230.] τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέ-

μου, οὐ δι' ἐμέ· οὐ γὰρ ἐπολιτεύμην τότ' ἐγώ. καὶ ἔστιν, inquit, σφόδρα χρήσιμον τοῦτο ἐν ταῖς ἀφηγήσεσιν, *in narrationibus*, ut hic. narrationes enim sua natura, si rerum ordinem sequimur, supinæ sunt. Greg. Nazianz. [in Apologet.] πρὸς δὲ τούτοις πρᾶγμα ἔπαθον (ἐκλαλήσω γὰρ πρὸς ὑμᾶς πᾶν τὸ ἀπόῤῥητον) εἴτε ἄγροικον, εἴτε ἀλειθερον, ἔπαθον δ' οὖν. Si sic incepisset, ἐκλαλήσω πρὸς ὑμᾶς πᾶν τὸ ἀπόῤῥητον, σχῆμα ἔπασθαι, rectum quidem ordinem servasset, sed supina esset ac languida oratio. Nunc de tarditate incitata est, [p. 92. ed. D.] κατὰ τὴν ἰδίαν τῆς γραγότητος, quam efficit ἡ ἐπιμβολὴ διακόπτουσα τὸν λόγον. Talia sunt illa Dem. [adv. Leptinem, p. 488. ed. Reisk.] εἰρήσεται γὰρ πρὸς ὑμᾶς ἡ ἀλήθεια. καὶ πρὸς θεῶν μηδὲν ὀχληθῆς. οὐδὲν γὰρ ἐρῶ σε φλαῦρον. Vocatur autem regressio, quia post inceptum sermonem redditur ad id, quod prius dicendum fuit: vel quod post interjectam ἐπιμβολὴν repetit abruptam orationem. Interdum ἡ διακοπὴ plura habet membra. Idem Greg. [eodem Apol.] ὃ δὲ τελευταῖον καὶ μεῖζον τῶν εἰρημένων· εἶμι γὰρ ἐφ' αὐτὸν ἤδη τὸν κολοφῶνα τοῦ λόγου, καὶ οὐ φείσομαι· οὐ γὰρ θέμις τοῖς περὶ τηλικούτων ποιουμένοις τὸν λόγον· οὐκ ὤμην ἴσον εἶναι, καὶ τὰ ἑξῆς. Virg. [*Æneid.* I. 198. sq.]

" O socii (neque enim ignari sumus
ante malorum)
O passi graviora."

Item [ib. 65. ss.]

" Æole (namque tibi divum pater atque
hominum rex
Et mulcere dedit fluctus, et tollere
ventos)
Gens isimica mihi Tyrrhenum navigat
æquor."

Quamquam hoc Hermogenes ἐν τῇ μεθόδῳ δεινότητος [p. 32.] ὑπέρβατον vocat. Quod est, inquit, non solum honesta figura, verum etiam necessaria. γίνεται δὲ, ὅταν τὴν αἰτίαν τοῦ λεγομένου, ἣν μέλλει ποθεῖν ὁ ἀκροατὴς, μέσην ὁ λέγων τάξῃ. Et hoc Homeri ponit exemplum [Od. κ. 190. ss.]:

Ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπη ζόφος, οὐδ' ὅπη ἠώς,
Οὐδ' ὅππι ἠέλιος φαεσίμβροτος εἶσ' ὑπὸ γαῖαν,
Οὐδ' ὅππι ἀνίησι, ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον.

Hujus generis innumera sunt apud Herodotum, ut illud in primis [lib. I. c. 4. p. 5.] χρόνου δὲ οὐ πολλοῦ διελθόντος (χρῆν γὰρ Κανδαύλῃ γενέσθαι κακῶς) ἔλεγε πρὸς τὸν Γύγην τοιάδε, ὦ Γύγη, οὐ γάρ σε δοκέω πιθήσεσθαί μευ λέγοντι περὶ τοῦ εἶδεος τῆς γυναικός. ὦτα γὰρ τυγχάνει ἀνθρώποισι ἐόντα ἀπιστότατα τῶν ὀφθαλμῶν· ποίεε ὅως ἐκείνην θήσεαι γυμνήν. [p. 93. ed. D.] Hæc figura historicis admodum utilis est. Tollit enim, inquit Herm. τὴν ὑποπτότητα τῶν ἀφηγήσεων. Itaque permulta ejusmodi quoque apud Thucydidem reperies. Synesius non in medio posuit causam, sed præposuit. Sic enim epistolam orditur: Σὺ γὰρ δὴ καὶ φιλόσοφος εἶ καὶ φιλάνθρωπος. σοὶ μὲ δεῖ πρεσβευκλαύσασθαι τὰς τῆς ἑσπερίας συμφορὰς. *patriæ calamitates.* Hoc est apud Hermogenem [περὶ περιβολῆς] ἀναστρέφειν τὰ πράγματα, καὶ τὰ δεύτερα πρῶτα λέγειν. εἶτα ἀναγκάζεσθαι ἐπιμβάλλειν τὰ πρῶτα, καὶ τῷ σχήματι τῷ κατ' ἐπιμβολὴν χρῆσθαι. Horatius [Carm. III. 28. 1. ss,]

" Festo quid potius die
Neptuni faciam? prome reconditum
Lyde strenua cæcubum,
Munitæque adhibe vim sapientiæ."

Fabius inter tropos ὑπέρβατον numerat. Sed aliud est ejus atque Hermogenis. " Fit sæpe," inquit [lib. VIII. c. 6. §. 62. p. 750. ed. Burm.] " aspera et dura et dissoluta et hians oratio, si ad necessitatem ordinis sui verba redigantur. Differenda igitur quædam et præsumenda: atque ut in structuris lapidum impolitiorum, loco quo convenit quicque ponendum. at quum decoris gratia longius distrahitur verbum, proprie hyperbati tenet nomen, ut [Cic. pro Cluentio, c. 1.] Animadverti, judices, omnem accusatoris orationem in duas divisam esse partes."

— 6. καὶ δὴ καὶ περὶ ὧν παρελήλυθα, ἐρῶ] Budæus, καὶ δὴ significat *protinus, continuo, mox, ideo.* Dem. [de Corona. p. 318. Reisk.] δεινὸν καὶ γόητα καὶ σοφιστὴν ὀνομάζουσιν ἐμέ· ὃς, ἐὰν πρότερός τις εἴπῃ τὰ προσήκοθ' ἑαυτῷ περὶ ἄλλου, καὶ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχοντα. *Quasi vero, si quis de altero dicere occupaverit, quæ sibi inesse vitia novit, continuo verum sit.* [p. 94. ed. D.] Greg. Naz. [in Basilium magnum]: ἵν' ἃ δύο τῶν ἐξαρχῆς ὑπαρχόντων αὐτῷ εἶεν, ἐπ' αὐτὸν καὶ δὴ τρέψομαι. *Continuo ad ipsum me convertam.* Aristides [παναθηναϊκῷ]: ἀλλ' ἵνα μὴ πολλὰ τοιαῦτα λέγων, πύῤῥω τοῦ καιροῦ γένωμαι, παρὸς ἅπαν τὸ μέσον, καὶ δὴ πρὸς αὐτὰ τὰ κύρια τοῦ λόγου τρέψομαι. *Jam jam veniam ad ea, quæ capita sunt orationis.* Lucianus: ἐπεὶ δὲ σὺ προθυμεῖ, καὶ δὴ λέγω. Arist. [Mag. Mor. lib. I. cap. XI.] οὐ γὰρ, ἂν τις βούληται ἐπιμελεῖσθαι τοῦ σώματος, καὶ δὴ πάντων ἄριστον ἕξει σῶμα. *Continuo præstantissimum habebit corpus.* Tale est et illud Maronis [Georg. lib. I. vs. 202—204.]

" Non aliter quam qui adverso vix flumine lembum
Remigiis subigit, si brachia forte remisit,
Atque illum in præceps prono rapit alveus amni."

"Hæc particula," inquit Gellius [Noct. Att. X. 29.] "quasdam potestates habet, non satis notas, nisi in veterum literarum tractatione cuaque exercitis. Nam et pro adverbio quam valet, quum dicimus, aliter ego feci atque tu. Significat enim aliter quam tu. Et præterea pro alio quoque adverbio dicitur, id est, statim." Quod ut probet, affert integrum hunc poetæ locum. Utitur autem hac præfatiuncula Dem. ad vitandam satietatem atque odium, eo quod nimium suis laudibus immorari videtur.

— ibid. *περὶ ὧν παρελήλυθα*] Supra in Olynthiacis *παριὼν καὶ ἀκούων* emendavimus pro *παρών*. Nunc secunda cogitatione, ut solida sit illa emendatio, vereor. Quare, si cui displicet, non repugno. Illud quidem Æschinis certum est [*περὶ τῆς παραπρ.* p. 199. ed. Reisk.] *παρελθὼν δ' ὁ μισοφίλιππος Δημοσθένης κατέτριψεν ὅλην τὴν ἡμέραν ἀπολογούμενος. Totum diem exemit orando.* [p. 95. ed. D.] Hoc Isocratis an huc pertineat, docti judicent: *ὑμεῖς μὲν οὖν οἶδ' ὅτι τούτῳ χρώμενοι τῷ λογισμῷ, τῆς ἐμῆς πρεσβείας καταψηφιεῖτε, ἣν περὶ σωτηρίας πεποίημαι.* [Areopagitica, p. 98. t. II. Aug.] Dein paulo post: *ὑπὲρ ἧς ἐγὼ καὶ τὸν λόγον μέλλω ποιεῖσθαι, καὶ τὴν πρόοδον ἀπογραφάμην. accessionem hanc ad dicendum professus sum.* τὸ παρὰ γὰρ καὶ τὸ πρὸς hic idem valent, ut diximus. sic dicunt, *adire ad populum, προσελθεῖν τῷ δήμῳ, καὶ λόγου τυχεῖν.* Xenophon [Cyrop. I. 2. 2.] *ἢ βίᾳ εἰς οἰκίας παρεῖναι. aut vi in ædes irrumpere.* Plenius est illud Æschinis: *παρελθὼν, Δημόσθενες, ἐπὶ τὸ βῆμα, ἐν τῷ ἐμῷ λόγῳ εἰπέ. Hoc consensu suggesto.*

— 8. *τότε Θεσπιάς τινων καὶ Πλαταιὰς ὑπισχνουμένων οἰκισθήσεσθαι*] Hic erat Æschines, sed de uno sic loqui solemus plurali numero. quod cognovimus ex illa Dem. *περὶ τῆς παραπρεσβείας*, ubi cum hæc historia, tum aliæ, quas hic refert, exprimuntur plenius.

— ult. *τὴν δὲ Θηβαίων πόλιν διοικεῖν*] Dem. de Æschine in eadem [*περὶ παραπρ.* p. 347. ed. R.] *καὶ διεξῆλθε λόγον μακρὸν ὑμῖν, ὃν κατὰ Θηβαίων εἰπεῖν πρὸς Φίλιππον ἔφη, δυεῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν ὑμᾶς μόνους ἐᾶσαι καὶ οὐ στρατευομένους, οὐδ' ἐνοχλουμένους, Θήβας μὲν πολιορκουμένας αὐτὰς χωρὶς τῆς ἄλλης Βοιωτίας ἀκούσεσθαι, Θεσπιὰς δὲ καὶ Πλαταιὰς οἰκιζομένας.* Quæ dirutæ fuerant, quia nolebant *συντελεῖν αὐτοῖς* cum reliqua Bœotia, sed *δημοκρατεῖσθαι*. Quamobrem erant Atheniensibus amici, quod apud Isocratem *ἐν τῷ Πλαταϊκῷ* legimus.

— ibid. *διοικεῖν*] *διοικίζειν* contrarium *τῷ συνοικίζειν*. illud *dispergere incolas*, hoc *in unum congregare*. M. Tullius [pro Sextio, c. 42.] "Tum res ad communem utilitatem, quas publicas appellamus, tum conventicula hominum, quæ postea civitates nominatæ sunt, [p. 96. ed. D.] tum domicilia conjuncta, quas urbes dicimus, invento et divino et humano jure moenibus sepserunt." *Domicilia conjuncta, συνοικισμός.* Dem. in ea quam memoravimus [p. 445.] *τὰ τῶν συμμάχων τῶν ὑμετέρων τείχη κατεσκάπτετο. Θηβαῖοι δὲ ἅσμενοι κατασκάψαντες, οἱ διοικισθέντες ὑπ' Αἰσχίνου τῷ λόγῳ.* Isocrates [de pace t. II. p. 236. Auger.] *οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς Μαντινέας διῴκισαν. Mantinenses distrahebant.*

P. 141. 1. *καὶ τὴν Εὔβοιαν ἀπ' Ἀμφιπόλεως ἀποδοθήσεσθαι*] In eadem illa Dem. *οὐκ ἀγνοοῦμεν, ὅτι ὑμεῖς μὲν Ἀμφίπολιν ἀπέδοσθε Καλλίου, Φίλιππος δ' ὑμῖν Εὔβοιαν ὠμολόγησε παραδώσειν.* Ex quibus apparet, Æschinem his omnibus designari. *καὶ τὸν Ὠρωπὸν ὑμῖν ὑπάρξειν*] Oppidum est *ἐν τοῖς μεθορίοις Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας*, i. *confinium*, inquit Strabo. De quo diu certatum est inter Thebanos et Athenienses. Sed tam in ditione erat Thebanorum. Missi sunt ab Atheniensibus Romam ad Senatum legati, Carneades ex Academia, Diogenes Stoicus, Critolaus Peripateticus. Causa mittendi fuit, ut mulctam irrogatam (tum enim Græcia Romanis paruit) ob vastationem Oropi deprecarentur. Grata autem erat Senatui legatio, venisse tres trium disciplinarum principes, summa eloquentia, qui per celeberrima Urbis loca de rebus gravissimis disserentes, ingentem multitudinem excitabant *εἰς τὸν ἀκρόασιν.* auctor Macrobius [Saturn. *I.* cap. v.] Causa vastationis videtur fuisse, quod, cum ambigui juris esset, subinde ad Thebanos deficerent.

— 2. *καὶ φαναισμοὺς*] *fucos ac fallacias.* Cic. [I. ad Atticum epist. 1.] "Petitionis nostræ, quam tibi summæ curæ esse scio, hujusmodi ratio est, quod adhuc conjectura provideri possit. Prensat unus P. Galba, [p. 97. ed. D.] sine fuco ac fallaciis more majorum. negatur. *φαναὶ, fucatus capillus*, vel *appositicius*, *περίθετος κόμη*, Schol. Arist. *φαναίζειν, fucum facere*, *ἀπὸ τοῦ φαίνομαι.* De quo verbo, quod frequens est apud nostrum, plura dicemus in alteram orationem, quam huic adjunctam voluimus. [Non tamen alia ei adjuncta fuit. Beck.]

— 3. *οἷς ὑπαχθέντες ὑμεῖς*] *ὑπάγειν, in fraudem illicere.* Terentius [Andria IV. 1, 20. ubi tamen in optt. edd. *ducere*] "Etiam nunc me subducere istis dictis postulas?" Fortasse hoc verbum apud Menandrum invenerat. Nam Latinis simplex hoc sensu magis in usu est. Nonius Marcellus, "Ducere, illicere, inducere," deinde hæc adducit exempla. M. Tullius I. Offic. "postremo pretio aut mercede ducuntur." Idem de senectute: "Sic adolescentes senum præceptis ad

virtutis studia deseruntur." Quibus addi potest illud ejusdem [de Oratore III. 4.] "Quod si quis est, qui inductus opinione vulgi, aut Antonium jejuniorem, aut Crassum pleniorem fuisse putet, vehementer errat." τῇ δόξῃ τῶν πολλῶν ὑπαχθείς. Cornificius [ad Herenn. IV. 17.] "Qui fortunis alicujus inducti, amicitiam ejus secuti sunt, hi, simul ac fortuna delapsa est, devolant." Cæsar: "Is regni cupiditate inductus, conjurationem nobilitatis fecit," ὑπαχθείς. Cic. [in Catil. IV. c. 1. extr.] "Si P. Lentulus suum nomen inductus a vatibus, fatale ad perniciem reipub. fore putavit." Tibullus [I. 6. 1. s.]:

"Semper ut inducas, blandos offers mihi vultus.
Post tamen es misero tristis et asper amor."

Cyprianus [de vanitate idolorum p. 450. ed. Baluz.] "Horum omnium ratio est illa, quæ fallit et decipit, et præstigiis cæcantibus veritatem, stultum et credulum vulgus inducit." Est et ἐνάγειν, *incitare, persuadere, ἐρεθίζειν*. Synesius: ταῦτα ἐνῆγεν αὐτοὺς πρὸς τὸ καταδικάσαι μου. Herodotus [IV. 145.]: μάλιστα δ' ἐνῆγε σφέας ἔστι ποιέειν ταῦτα τῶν Τινδαρίδεων ἡ παιπλίη ἐν Ἄργεϊ. [p. 98. ed. D.] Dem. [pro Phorm. p. 955.] ὅταν δὲ ὑπὸ τῶν τούτου ὑποσχέσεων ὑπάγεσθαι φῇ. Idem [Philipp. II. p. 73.] οὕτω τελέως ὑπήχθητε. *ita prorsus ducti fuistis*. Herodianus active [libr. II. c. 14. §. 8.] τοιαῦτά τινα λέγων, ὑπαγάγετο τοὺς πλείστους εἰς σύνοιαν καὶ πίστιν ὧν ὑπισχνεῖτο. Idem [lib. II. 9. 17.] μεγάλαις δὲ πάντας ὑποσχέσεσι καὶ ἐλπίσιν ἀναπίδων ὑπηγάγετο. Politianus, *magnis illexit præmiis*. Josephus de filiis Eli, τὰς γυναῖκας διέφθειραν, ταῖς μὲν βίαν προφέροντες, τὰς δὲ δῶρα ὑπαγόμενοι. Appianus [τῶν Ἰμφυλίων α. c. 22. p. 31. t. II. ed. Schweighäus.] ὑπήγετο δὲ τοὺς καλαμίνους ἰκετείας διὰ τοιοῦδε πολιτεύματος. *perducebat ad se* C. Gracchus *equestrem ordinem*. Sed hoc potius est προσήγετο. Xenophon [Agesilao, c. 1. §. 20.] ἐπεμέλετο δὲ οὐ μόνον τοῦ βίᾳ χειροῦσθαι τοὺς ἐναντίους, ἀλλὰ καὶ τοῦ πραότητι προσάγεσθαι. *Studuit non solum vi subigere hostes, sed etiam mansuetudine allicere*. Verbum enim superius est *illicere*, id est, in fraudem inducere. Æschines, ὑπεξῃρημένους αὐτὸν καὶ προσαγόμενος. Plutarchus [in Sulla, c. 5. §. 1.] ἑαυτῷ γὰρ κατέκτα ἔτυχε τῆς στρατηγίας, τὸν δῆμον, τὸ μὲν διαπέμπων, τὸ δὲ χρήμασι προσαγόμενος. *anno post præturam adeptus est, populum partim obsequiis, partim largitione promeritus*. Isocrates [Nicocle, p. 116. t. I. Aug.] καὶ τοὺς μὲν φοβεῖσαι, τοὺς δὲ βιάσασθαι, τοὺς δ' ἐκπλῆσαι, τοὺς δὲ ταῖς ἄλλαις ἀφορμαῖς προσάγεσθαι. Sallustius [Jugurth. b. c. 76.] "Regis Bocchi proximos magnis muneribus et promissis ad studium sui perduxit." Cæsar [Bell. Gall. VI. c. 12.] "Sequani Germanos atque Ariovistum sibi adjunxerant, eosque ad se magnis jacturis pollicitationibusque perduxerant." Seneca [ad Lucilium Epp.] "Difficile est animum ad contemptum animæ perducere." Horatius de Penelopa [Serm. II. 5. 77.] "Putasne, perduci poterit tam frugi tamque pudica." Suetonius [in Caligula, c. 25.] "Lolliam Paullinam Memmii perductam a marito sibi conjunxit." Terentius [Andria I. 1. 54.] "Qui tum illam amabant, [p. 99. ed. D.] forte ita ut fit, filium perduxere illuc secum, ut una esset, meum." Dem. ἦσαν ἀκριτοῦττές τινες φιλίππου, καὶ τοῦν ἔχοντες. οὗτοι πιστεύειν ὑπήχθησαν. Quorsum hæc tam multa? Quia in hoc verbo fraus occulta inest, ut præpositio declarat: in illo bona fide. Itaque illud vertimus, *allicere, perducere in partes*, ubi nihil dolo malo fit, hoc *illicere*. Sed illud in Terent. Phormione [I. 2. 18.] "is senem per epistolas pellexit," est ἤνηγάγετο. Sic Tacitus [Ann. IV. c. 3.] "Hanc, ut amore incensus, adulterio pellexit." Pro eo quod est in adulterium octavus casus, εἰς μοιχείαν ἤνηγάγετο. Lucianus [in vit. auct. to. I. p. 540. ed. Reitz.] ἀλλὰ πάσμουσον πρόπειρον, ὡς σώφρόσωποι φανοῦνται, καὶ ὅτι πλείστους ἐπάξονται. Quum enim objecta est species formosa, aut res jucunda, nos commoveri necesse est. Hinc ἰκαγωγὸς, *blandus, pellax, illecebrosus*. ἰκαγωγὴ, *lenocinium, pellacia*. Plato [de repub. II. vol. VI. p. 220. ed. Bip.] de circulatoribus loquens et maleficis: ἰκαγωγαῖς τισὶ καὶ καταδέσμοις τοὺς θεοὺς, ὃς φασι, πείθοντες σφίσιν ὑπηρετεῖν. At Synesius [de divinat.] ἔστι τῷ ὄντι τοῦ κόσμου δαίμων ἱστὸν, ἅπερ ἐστὶν ἀγοήτευτον. eoque adducit illud poetæ de Jove: ὁ δ' ἀφήμενος οἷα ἀλεγίζει οἷσ' ἔθεται. ἡ γὰρ νοῦ φύσις ἀμείλικτος. τὸ δὲ παθητικὸν ἐστι τὸ θελγόμενον· cujusmodi sunt dæmones, qui mundo continentur, ut docet Augustinus [de civitate dei VIII.] Et hi, si forte, capiuntur illis, quas Plato memorat, allectationibus. Nam "vana spe lactare amantem" est apud Terentium, Budæo teste, ἰκάγεσθαι καὶ διαβοσκολεῖν. Festus: "Lacit, inducit fraudem, unde lactat, illectat, delectat, oblectat." Hinc ἰκαγωγὴ [itaque *inductio* Latine dicitur. Bᴇcᴋ.] forma argumentationis, cum sensim et pedetentim interrogando de singulis eo ducimus adversarium, ut universale concedat invitus. [p. 100. ed. D.] Quod aperte Philosophus ostendit his verbis [Aristot. τῶν ἐστέρων ἀναλ. I. cap. XIV.] ἰκαγωγὴν δὲ μὴ ἔχοντας αἰσθάνεσθαι ἀδύνατον. Sensus enim est, 'quo percipi-

mus res singulas. Itaque est ἀπὸ τοῦ ἐπάγεσθαι, non ἐπάγειν. Cic. [Phil. II. c. 32.] "Nihil queror de Dolabella, qui tum est impulsus, elusus, inductus." Festus: "Inlex producta sequenti syllaba significat, qui legi non paret. Inlex correpta syllaba sequenti significat inductorem ab inliciendo." Plautus [Asin. I. 3. 68.] "Esca est meretrix, lectus inlex," ἐπαγωγός. Euripides Andromacha [225.]

καὶ ταῦτα δρῶσα τῇ φύσει προσηγόρων πόσιν.

Hic vides nullam fraudem subesse, aut lenocinium, sed bonam mentem. Dem. usus est simplici verbo [de Corona p. 228. ed. R.] ἵνα μηδεὶς ὑμῶν τοῖς ἔξωθεν λόγοις ἠγμένος, ἀλλοτριώτερον τῶν ὑπὲρ τῆς γραφῆς λόγων ἀκούῃ μου. *Ne quis vestrum ductus orationibus extra causam habitis, alieniore animo me audiat de causa peroranda.* Hæc tam multa annotavimus, ne quis putet usum horum verborum esse promiscuum, et non proprium. Ante omnia enim, si volumus proficere, quam diligentissime proprietates verborum observare debemus. Sed longius imprudenter elati sumus, χαίρειν εἰπόντες τῷ Δημοσθένει. Domum redeamus.

— 6. ὅτι ταῦτα οὔτε οἶδα, οὔτε προσδοκῶ, νομίζω δὲ τὸν λέγοντα λυπεῖν] Doctissimus Camerarius ad illud Sophoclis in Ajace Lorario, ἴσχειν, Ὀδυσσεῦ: Sic loqui solemus ἐν ἤθει, confirmantes aut approbantes dictum. Et hoc igitur nunc dicit orator, improbans vel refutans Æschinis dictum. Hic certe manifestum est ἦθος, multoque evidentius eadem de re [Dem. ἐν τῷ περὶ παραπρ. p. 355.] ἀναστὰς καὶ παραλθὼν ἐπιρράπτει ἀντιλέγειν· ὡς δὲ ἀκούειν οὐκ ἠθέλητε, ἡσυχίαν ἴσχετε, τοσοῦτον μόνον διαμαρτυράμενος, [p. 101. ed. D.] ὅτι ταῦτα οὔτε οἶδα, οὔτε πιστεύω, προσέθηκα δ' ὅτι οὐδὲ προσδοκῶ. hoc enim tertium tempus fuit, quo de nunc agit, cum non est auditus malo civitatis. Thucydides [I. 86.] τοὺς μὲν λόγους τοὺς πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων οὐ γιγνώσκω. Æschines [contra Ctesiphontem, p. 461. R.] οὐδὲ γιγνώσκειν ἔφη τὴν εἰρήνην ἀκούσης συμμαχίας. eodem sensu Paulus [Rom. VII. 15.] ὃ γὰρ κατεργάζομαι, οὐ γινώσκω. Augustinus: "ignoro, non approbo, non consentio." B. Hieronymus [ad Ageruchiam de monogamia] "obsecro te, religiosa in Christo filia, ut testimonia ista non noveris, quibus incontinentibus et miseris subvenitur, sed illa potius lectites, quibus pudicitia coronatur."

[p. 102. ed. D.] — 7. ταῦτα τοίνυν πάντα, ὅσα φαίνομαι βέλτιον τῶν ἄλλων προοῖδα] λύσις ἀντιπίστοντος, ad arrogantiæ crimen suspicionemque vitandam. Qualis est illa Ciceronis [pro Roscio Amerino. c. 1.] "Quid ergo? audacissimus ego ex omnibus? minime. at tanto officiosior quam cæteri. ne istius quidem laudis ita sum cupidus, ut eam aliis præreptam velim." [p. 103. ed. D.] nisi quod hic aperte ponitur ἀντίθεσις κατ' ἀνθυποφορὰν καὶ ὑποφοράν. apud nostrum occupatur objectio, non objicientis nomine infertur. Sic enim distinguunt λύσιν ἀντιπίστοντος, ἀντίθεσιν, ἀνθυποφορὰν καὶ ὑποφοράν. Nam et hic dici potuit, Quid igitur? tu prudentissimus omnium? nemo præter te quicquam intelligit? minime. tum fuisset ἀντίθεσις κατ' ἀνθυποφορὰν καὶ ὑποφοράν. nunc occurritur objectioni tacitæ, quod λύσιν ἀντιπίστοντος appellant, quum, quod nobis adversum erat, præoccupamus. Dicit ergo se prædixisse hæc nulla dexteritate ingenii, aut quia plus aliis viderit: sed partim felicitate quadam, partim integritate. Sic enim summisse de te ipso loqui prodest admodum, in quo est ἦθος καὶ ἐπιείκεια, atque hic rursus, inquit Ulpianus, πανταχοῦ τοῦ ἰδίου προσώπου σύστασιν, ut prius τῶν οἰκείων λόγων ἐποιήσατο. Estque hæc secunda pars τῆς πρωταγωνιστῆς, γενναίως ἐπιφερομένη τῷ πρώτῳ μέρει.

— 8. εἰς οὐδεμίαν οὔτε δεινότητα, οὔτε ἀλαζόνειαν ἐπανίσω] M. Tullius [in divinatione in Verrem, c. 11.] "Cum omnis arrogantia odiosa est, tum illa ingenii atque eloquentiæ multo molestissima. quamobrem nihil dico de meo ingenio: neque est quod possim dicere: neque, si esset, dicerem. aut enim id mihi satis est, quod est de me opinionis: aut si id parum est, ego majus id commemorando facere non possum."

— 9. οὔτε δεινότητα] *dexteritatem ingenii* vel *solertiam*. Dem. [pro Corona] καὶ ὅτι δεινότης ἦν ἐν τῷ Φιλίππῳ, θεάσασθε. Idem [Olynth. 1. p. 10.] δεινὸς ἦν Φίλιππος πράγμασι χρῆσθαι. quam Aristoteles definit: ἔστι δέ τις δύναμις, ἣν καλοῦσι δεινότητα. αὕτη δέ ἐστι τοιαύτη, ὥστε τὰ πρὸς τὸν ὑποτιθέντα σπουδὴν συντείνοντα, [p. 104. ed. D.] δύνασθαι ταῦτα πράττειν, καὶ τυγχάνειν αὐτοῦ. [Ethic. VI. cap. 13. p. 62. B. ed. Colon. t. II.] sic lego, non αὐτῶν. posse hæc agere ac consequi finem illum. non enim quis dicitur media consequi, sed dirigere atque invenire. Pergit Philosophus: ἂν μὲν οὖν ὁ σπουδὸς ᾖ καλός, ἐπαινετὴ ἐστιν· ἂν δὲ φαῦλος, πανουργία. διὸ καὶ τοὺς φρονίμους, δεινοὺς καὶ οὐ πανούργους φαμὲν εἶναι. Cic. [Offic. III. 17.] "malitia autem vult illa quidem videri se esse prudentiam, sed distat ab ea plurimum." malitiam τὴν πανουργίαν interpretatur. Idem [Offic. I. 19.] "Præclarum igitur illud Platonis: "Non solum, inquit, scientia, quæ est remota a justitia, calliditas potius, quam sapientia est appellanda: verum etiam animus paratus ad periculum,

si sua cupiditate, non utilitate communi impellitur, audacia potius nomen habeat, quam fortitudinis." Apud Platonem [Menexeno, vol. V. p. 300. ed. Bipont.] est: *οὐ μόνον ἐπιστήμην χωριζομένη δικαιοσύνης, πανουργία νομίζεται.* Ante hæc Tullius: "Quocirca nemo, qui fortitudinis gloriam consecutus est, insidiis et malitia laudem est adeptus." Eadem est igitur malitia et calliditas. Sed alia est *δεινότης* Demosthenis, videre quæ facienda sunt, aut providere futura: alia ad extremum exsequi, quæ fuit in Philippo, et quam Aristoteles definit. *δεινότης* sæpe est eloquentiæ, quæ significatio non aliena est hujus loci. Plutarchus [in vita Ciceronis, c. 26. p. 796. t. IV. Reisk.] *ὁ Κικέρων τοῦ Μετέλλου πρὸς αὐτὸν εἰπόντος, ὅτι πλείονας καταμαρτυρῶν ἀπήγαγε, ἢ συνηγορῶν σέσωκε, ἡμαρτηκὼς γὰρ, ἔφη, πίστεως ἐν ἑμοὶ πλέον ἢ δεινότητος εἶναι.* Æschines in quadam epistola [12. p. 90. Sammet.] *καὶ οὐδὲν θαυμαστὸς, εἰ καὶ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων, καὶ τῶν ἐμῶν λόγων ὁ τοῦ Δημοσθένους δεινότης κρείσσων ἐγένετο.* amara inimici laudatio. Dem. [contra Aristocratem, p. 622.] *οὐ δεινοὶ μὲν ὄντες λέγειν, ἀνδρες δὲ βελτίονες τῶν δεινῶν.*

[p. 105. ed. D.] — ibid. *οὔτε ἀλαζόνειαν] ἀλαζὼν, ὡς ὁ γεώγραφος φησὶ, πᾶς ὁ πλάνην ἑαυτοῦ ἀφηγούμενος. ἀλη γὰρ πλάνη, καὶ ἀλήτης πλανήτης.* Illis enim licet, qui multas regiones peragrarunt, impune mentiri, et mirabilia narrare se multa vidisse. *ἀλαζόνειαν* Aristoteles [Ethic. IV. c. 13.] et Theophrastus definiunt *προσποίησιν μὴ προσόντων ἀγαθῶν.* Bene igitur noster, *οὐδὲ προσποίσομαι*, neque assimulabo. Thucydides [lib. II. 62.] autem cum scriberet, *οὐδ' ἂν τὴν ἰσχυσάμην αὐτῇ κεκτῆσθαι στέγει ἴχνοτι προσποίσιν*, usus est genere pro specie. vel est *λόγος ἀντ' ἐνθυμήματος.*

— 11. *πλὴν δι' ἃ ἂν ὑμῖν εἶπον δύο*] Figuram hanc Hermogenes appellat *τὸ κατ' ἄθροισιν ἀριθμόν.* [*ἐν τῷ περὶ περιβολῆς.*] Definiens enim in primis duo, dilucidam facit orationem, *καὶ προδιευρεῖν τὸν λόγον.* Nam neque plura poscit auditor duobus, et secundum ante cognovit mox subsecuturum. Sic Dem. alibi [de Corona, p. 226.] *πολλὰ μὲν οὖν ἴσως ἐλαττοῦμαι κατὰ τοῦτον τὸν ἀγῶνα Αἰσχίνου. δύο δὲ καὶ μεγάλα. ἓν μὲν καὶ τὸ ἐξῆς. ἕτερον δὲ, καὶ τὸ ἐξῆς*, ut hic: ubi distributio quoque, quam *μερισμὸν* vocat, lucem addit orationi. *καὶ ποιοῦσι τὰ ξυναμφότερα σχήματα* majorem *ἐμφασιν* quæ mixta *τῇ περιβολῇ* tollunt ejus obscuritatem, naturale et necessarium longioris ambitus vitium. Hic autem atque ibi pro corona longior est circumductio, quam *περιβολὴν* vocat. Et hoc est Ciceroni "distincte dicere" [de Oratore III. 14.] *τὸ διευκρινῶν τὸν λόγον.* Idem ad Atticum, [lib. VII. ep. 9. p. 692. Græv.] et simul hoc *διευκρινήσας περίβλημα* sane *πολιτικὸν. edisseres, explicabis liquido.* Item [ad Att. VII. 8.] sed id *φιλοσοφώτερον διευκρινήσομεν*, "cum soiemus, quantum quasi sit in trientis triente," *δι' εὐτυχίας*] Modeste fortuitum videri vult, quod ipsius sapientia invenit.

P. 142. 1. *ὅτι πρῶτα τὰ πράγματα κρίνει*] *πρῶτος, dos. πρῶτα, δωρεὰν, gratis*, adverbium. [p. 106. ed. D.] Sed nonne arrogans est hæc gloriatio? nequaquam. *ἄκαυσμα μὲν γὰρ οὐδὲν οὕτω φορτικὸν καὶ ἐπαχθὲς, ὡς ὁ καθ' ἑαυτοῦ ἔπαινος*, inquit Themistius. Sed non in omnibus, *ἀλλ' ἐπὶ παιδείᾳ καὶ σοφίᾳ, ἐφ' οἷς καὶ ἄλλον ἐπαινοῦντα, ἐμβριθῶν χρεὼν τοὺς ἀληθινῶς αὐτῶν ἐπιβόλους. De quibus etiam aliis laudantibus erubescere oportet, qui vere sunt eruditionis ac sapientiæ compotes.* Æschines, *πολὺς δ' ἦν τοῖς ἐπαίνοις καὶ ἐπαχθὴς.* Sed integritatem nostram atque innocentiam tueri debemus contra calumniatores, in eoque nulla est arrogantiæ culpa. Nam et Pericles ille apud Thucyd. quem noster imitatus est, magna fiducia se prædicat, *καθαρὸν παντὸς λήμματος καὶ ἀδωροδόκητον δυνηγορεῖν.* Itaque majora utitur libertate dicendi, spectans utilitatem patriæ solum, atque integritate subnixus. Sum, inquit [lib. II. 60.] *φιλόπολίς τε καὶ χρημάτων κρείσσων. χρήμασι γὰρ νικωμένου τοῦ λέγοντος, τὰ ξύμπαντα τούτου ἧσσ' ἂν πωλοῖτο. Ego sum*, inquit, *amans patriæ, pecunia major: qua si victus sit, qui suadet aliquid, omnia hac una re veneunt, et pessum eunt.*

— 2. *καὶ οὐδὲν λῆμμα οὐδεὶς ἂν ἴσχοι*] Quid hoc sit, jam diximus, improbum lucrum et pretium. Sed est etiam legitimum, et quicquid præmii loco capitur. Dem. de Theorica pecunia, quam populus accipiebat vice congiarii aut sportulæ [Olynth. III. p. 37. Reisk.] *ἴσως ἂν ἴσως τέλειόν τι καὶ μέγα κτήσαισθε ἀγαθὸν, καὶ τῶν τοιούτων λημμάτων ἀπαλλαγέντα, ἃ τοῖς ἀσθενοῦσι παρὰ τῶν ἰατρῶν διδόμενος σιτίοις ἔοικε. καὶ γὰρ οὔτε ἰσχὺν ἐκεῖνα ἐντίθησιν, οὔτ' ἀποδυόμενον ἐᾷ. καὶ ταῦτα, ἃ νόμισθε τῶν ὑμεῖς, οὔτε τοσαῦτά ἐστιν, ὥστε ὠφέλειαν ἔχειν τινὰ διαρκῆ, οὔτ' ἀπογίνοντας ἄλλο τι πράττειν ἐᾷ.* [p. 107. ed. D.] *Fortassis singularem aliquam et magnam utilitatem consequi poteritis, his largitionibus liberati, quæ cibis, quos medici dant ægris, sunt similes, qui neque vires redintegrant, neque emori sinunt.* Similis fuit Rubuli vel Periclis legi *περὶ τῶν Θεωρικῶν* frumentaria lex apud Romanos, quam C. Gracchus tulit. Cic. [Tusc. III. c. 20.] "Piso ille Frugi semper contra legem frumentariam dixerat. is, lege lata, consularis ad frumentum accipiendum venerat. (hoc erat *λῆμμα λαμβάνειν.*) animadvertit Gracchus Pisonem in concione stantem. Quærit audiente populo Ro. qui

sibi constet, quum ea lege frumentum petat, quam dissuaserat. Nolim, inquit, mea bona, Gracche, tibi viritim dividere libeat. sed si facias, partem petam." οὐκ ἂν ἐξουλλύμην, φησὶν, ἐξεῖναί σοι νέμειν τἀμὰ κατ' ἀνδρα. ἐὰν δὲ σὺ νέμῃς, ἐγὼ ταμιεῦμαι. νέμειν, *tribuere, dividere.* νέμεσθαι, *partem accipere*, ut Dem. ἃ νέμεσθε νῦν ὑμεῖς. Præterea notandum, divites accepisse partes suas cum tenuioribus. Ait enim, "is lege lata consularis ad accipiendum venerat." Quod etiam in more erat Atheniensibus. Dem. [Phil. IV. p. 141. Reisk.] οὐδενὸς οὐδὲν ζημιουμένου τῶν τὰς οὐσίας ἐχόντων, ἀλλὰ καὶ προσλαμβανόντων. οἱ γὰρ εὔποροι πάντες ἔχονται μισθίων τούτου, καὶ καλῶς ποιοῦσι. Sic enitimur, quantum possumus, Demosthenem et Ciceronem *in parallelo* componere.

— 3. δεῖξαι προσπεπτωμένον] *appensum* vel *adjunctum.* Greg. Naz. [in Ecclesiast.] οὐδὲ γὰρ ἴσχει τις ἰδιωτῶν ὄφελός τι τούτοις προσπεπτωμένον. Nempe hic secularibus commodis. Et bene ὄφελος. Sunt enim in his quidem λήμματα ἄττα, sed non ὠφέλεια διαρκὴς, ut Dem. dixit de suorum civium lucellis. [p. 108. ed. D.] Dem. [Phil. I. p. 43. R.] ἴσθ' ὅτι πλεῖόν μὲν ὄντες, ἅπασιν ἂν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες, ὅπως βούλεσθε, διοικήσαισθε. ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν, δέξασθαι δύναισθ' ἄν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις. Vides hic ἀντίθεσιν τοῦ πλεῖόν ὄντες, καὶ τοῦ ἀπηρτημένοι. Quod Ulpianus κεχωρισμένοι, κρεμάμενοι: quo significat, ambiguum esse hoc verbum. Nam et sic posse intelligi, suspensos esse eorum animos: dubios et incertos apparatus atque sententias. κεχωρισμένοι, *disjuncti*, quod huic quidem loco melius congruit. Chrys. φάλιν καὶ τοῦτο δοκεῖ ἀπηρτῆσθαι τῶν ἔμπροσθεν, πολλὴν δὲ καὶ αὐτὸ τὴν συνάφειαν ἔχει. Arist. [de partibus lib. II. cap. XI.] τὰ μὲν γὰρ τετράποδα ἀπηρτημένα ἔχει τὰ ὦτα, καὶ ἄνευθεν τῶν ὑμμάτων, ὡς δέξειεν ἄν. οὐκ ἔχει δὲ, ἀλλὰ φαίνεται, διὰ τὸ μὴ ὀρθὰ εἶναι τὰ ζῶα, ἀλλὰ πύπτειν. erectis enim essent, ut hominibus, *ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιφανείᾳ τοῖς ὀφθαλμοῖς.* Ubi Gaza *suspensas auriculas.* Sed potest etiam reddi, *remotas* et *abjunctas.* Dem. [pro Corona. p. 244.] καὶ μὰ μυθὸς ὑπολάβῃ ἀπαρτᾶν τὸν λόγον τῆς γραφῆς, ἐὰν εἰς Ἑλλησπὰς πράξεις καὶ λόγους ἐμπέσω. *nemo me putet orationem sejungere a causa.* Lucianus ait esse amuleta quædam, quæ soleant ἐπᾴδειν καὶ ἰᾶσιν ἐπιτίμιον προσαρτώμενα. [ἐν τῷ Φιλοψευδεῖ c. 8. t. III. p. 37.] Quæ etiam appellat προσαρτήματα. Sed hæc in mendaciis ponit. Arist. ἐν τοιούτῃς ἄρα ἀρχῇς ἤρτηται ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ φύσις. [Metaph. XII. cap. VII. p. 742. t. II. Colon.] Nihil tam pie dictum est unquam ab hoc philosopho, qui dicit, cælum ipsamque adeo naturam teste Lactantio. [lib. II. Inst. div. c. 8. p. 122. ed. Bipont.] ἀρτᾶν *pendere*, ἀρτᾶσθαι *pendére.*

— ibid. ἐρᾷν οὖν τὸ συμφέρον φαίνεταί μοι] παρὰ τὸ Θουκυδίδου τόδε, Καὶ τὸν ἐμὸν λόγον ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἀσθενεῖ τῆς γνώμης μὴ ὀρθὸν φαίνεσθαι. [II. 61.] [p. 109. ed. D.] translatum ab oculis perverse tuentibus. ut remus ceteroqui rectus, sub aqua videtur inflexus, aut etiam infractus, ut est apud Ciceronem in Academicis. Sic avaritia et munera obscæcant aciem mentis atque distorquent, ne possit, quæ recta sunt, cernere. Sed notandum, τὸ ὀρθὸν, non hoc loco sic accipi, ut in illo superiore Aristotelis. hic enim est εὐθύ. *supra*, quod Ovidius dixit, "erectos ad sidera tollere vultus." παρὰ τὸ ὄρω, ὄρθω, quod est *excito.*

— 5. ὅταν δ' ἐπὶ δάτερα, ὄκνῳ εἰς τροπάνην ἀργύριον προσοίγνυς] Sacona Vitruvio [de Archit. IX. præf.] quod lanci impositum facit æquilibrium, vel inclinat trutinam. σήκωμα Pollux. Euripides [Hecuba 57. s.]:

ἀντισπάσας δί σε
φθείρει θεῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας.

σῦπος est σταθμὸς, *pondus.* superius illud λῆμμα προσαρτημένον evocavit hanc imaginem, quæ est ἐξήγησις superioris, de quo diximus. nemo potest dicere meis dictis aut factis appensum vel appositum fuisse turpe aliquod lucrum, quod mentem ut lancem impelleret. nam illud quoque translatum fuit a lancibus.

— ibid. ὄκνῳ ἐν τροπάνῃ] εἰκὼν, *imago.* Arist. [Rhet. III. cap. IV.] ἔστι δὲ καὶ ἡ εἰκὼν μεταφορά. διαφέρει δὲ μικρόν. ὅταν μὲν γὰρ εἴπῃ τὸν Ἀχιλλέα,

ὡς δὲ λέων ἐπόρουσεν,

εἰκόν ἐστιν. ὅταν δὲ, λέων ἐπόρουσε, μεταφορά. sic cum dixit λῆμμα προσαρτημένον, translatio fuit, quæ peperit hanc imaginem, ὅταν ὡς ἐν τροπάνῃ ἀργύριον προσοίγνυς. προσαγωγεῖν proprium, προσαρτᾶσθαι metaphoricum. λῆμμα, ἀργύριον. Lycophron [Cass. 270. s.]

λαβὼν δὲ ταύρου τοῦ πιφασμένου δάκος,
σταθερῷ ταλάντῳ τρυτάνας ἰσταμένου.

[p. 110. ed. D.] σταθερὸν τάλαντον Isidoro Campana est trutina. quæ constat scapo punctis discrimina librarum notantibus distincto, quam Aristoteles ὁμιζύγια; eo quod unicam lancem habet: qualem in *siderurgiis* vidimus, qua ponderibus massarum fusilium utuntur examinandis, sues nostri vocant. hinc illud Persii [Satyr. V. 101. s.]

"Dilatis elleborum certo compescere puncto
Nescius examen."

Lycophron igitur notat avaritiam herois et sordidam μικρολογίαν, qui in Hectoris corpore pendendo usus est exactissima trutina, *Troy weights*. Nam aurificum stateram idem Hispalensis momentanam appellat trutinam, quod quovis momento facile impellitur. Taurus interfectus est apud Lycophronem Hector. δάνος *donum, pretium*. σκιδρῷ ταλάντῳ, ἀκριβεῖ, σκιθρῷς, ἀκριβῶς apud Æschylum. σκιθρὰ θλαστα, ἀκριβῆς medicis. Jam ἠρτημένος verbum est Demosthenis, *suspensus*. Juvenalis [Sat. VI. 435. s.]

"Commiltit vates, et comparat; inde Maronem,
Atque alia parte in trutina suspendit Homerum."

Denique hic τάλαντον Lycophroni non est pondus, sed jugum. itaque additur τρυτάνης. sic apud poetam [Iliados XXII. 209. s.]

καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα·
ἐν δ' ἐτίθει δύο κῆρε.

Duo fata, Hectoris atque Achillis nimirum, uter in prælio caderet. Atque eandem utraque vox habet notationem. Eustathius: γίνεται τὸ τάλαντον ὁ σταθμὸς, παρὰ τὸ τάλας, ὃ δηλοῖ τὸν καρτερικόν. τοιοῦτον γὰρ ὁ σταθμὸς, ὡς φορτιζόμενος καὶ διὰ τὸ βάρη ὑπομένειν. σταθμὸς γὰρ καὶ τάλαντον, utrumque *pondus et jugum*, [p. 111. ed. D.] τὸ μετρῶν καὶ τὸ μετρούμενον, ut *libra* Latinis. Hom. δίκα δὲ χρυσοῦ τάλαντα. Jam de altera voce idem Eustathius: τρυτάνη λέγεται, διότι τοῖς ὄγκοις τρύεται, ἤγουν τετιτρῶται. Æschylus [Prometheo, 26.] ἐπὶ σι τῶν φαρύντος ἀχθηδὼν καπῶ τρύσει, τυτθεται κατασκήσει. nullam aptius verbum addi potuit. ἄχθος enim *onus*. Dem. [de Corona, p. 325.] ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ βάρος ἐστὶ τὸ λῆμμα. qui locus huic gemellus. sic Hom. βάρος δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ, cum duæ sortes conjectæ sunt in trutinam, de quo diximus. M. Tullius [de Oratore II. c. 38.] "Sed hæc nostra oratio multitudinis est auribus accommodanda, ad oblectandos animos, ad impellendos, ad ea probanda, quæ non aurificis statera, sed quadam populari trutina sunt examinanda." Persius [Sat. I. 5. ss.]

—— "non siquid turbida Roma
Elevet, accedas, examenve improbum in illa
Castiges trutina."

Aristophanes [in Ranis, 797.] οὐ γὰρ ταλάντῳ μουσικὴ σταθμᾶται, musicæ non est examen τάλαντον, quod trutina est illa popularis, et verbum Ciceronis aptissime positum vides. vetat enim poeta judicio populi acquiescere, quæ Lesbia est regula καὶ οὐκ ἀσφαλὴς ὁ κανών, inquit Philosophus. Porro locus Persii declarat, judicia rerum atque æstimationes trutinarum examinationibus comparari: ut nihil posset accommodatius excogitari hac imagine Demosthenis. Veteres Scholiastes ad Persium, "Examen est lingua, vel lignum, quod mediam hastam (Hastam alii scapum vocant, quod Lycophronis est, ut videtur, τάλαντον.) ad pondera adæquanda tenet. Castigare autem est digito libram percutere, ut temperetur, et præ agitatione post æquum conquiescat. Trutina vero est foramen, intra quod est lingula, de qua examinatio est." [p. 112. ed. D.] Quæ si vera sunt, Eustathii ἐτυμολογία labat. Est enim ἀπὸ τοῦ τρυπᾶν, *forare*, et τρύπανον, *terebrum*, ὁ τρυτάνη. Sed et hæc verba derivari possunt ἀπὸ τοῦ τρύειν. Multa ad hunc locum Persii Casaubonus, quem vide, si placet. Nos enim nimis hic multa ὑπὲρ μίαν Μύκωνον, quod aiunt. De quo proverbio vide Stephanum.

— 6. ὅταν — ἀρχόμενον πρεσβύτης] Figura honesta, inquit Servius, σχῆμα εὐσεβὲς ἀντὶ τοῦ πρεσβύτης τις. Sed hoc rarius apud Græcos, Latinis frequens. (Argentum facit, ne simus æqui rerum æstimatores.)

— ibid. οἴχεται φέρει] Sæpius participio coheret hoc verbum, ut ante ἀνάγκην ἔχετε. Plato: πολὺν αὐτῷ παιδιὰν ἰδιωτικὴν ἀνθέξει γομίζειν, μὴ οὐ καταλυσθεῖσαν ὑπὸ τούτου ψόγου ἢ ἐπαίνου, οἰχήσεσθαι φερομένην κατὰ ῥοῦν, ἧ ἂν αὐτὸς φέρῃ; [de repub. VI.] Non enim minus sæpe declarat, *perire, interire*. Basilius, οἴχεται ἡ συμπύτης ἱερατική. *Periit dignitas* vel *gravitas sacerdotalis*. Plautus [Trinummo] "ratio constat, argentum οἴχεται." Cic. [ad Atticum VI. epist. I. init.] "Quare non οἴχεται tua industria, quod vereris, sed præclare ponitur: si quidem id egisti, ut ego delectarer. Nam nulla re sum delectatus magis."

— ibid. καὶ καθέλκυσε τὸν λογισμὸν] Perseverat in eadem translatione. ἕλκειν γὰρ καὶ ἄγειν ἐπὶ τῶν σταθμῶν λέγονται, *de libramentis ponderum*. Aristoteles [Rhet. III. c. IV.] ait, laudatissimas illas esse εἰκόνας, quæ ducuntur ἐκ τοῦ ἀναλόγου, quod hic videmus. λογισμὸς est trutina, quæ rerum momenta perpendit. Quod est igitur in trutina momentum, hoc in animo locorum. Utrumque enim inclinat. Sallustius [in conjurat. Catil.] "Omnes homines, qui de rebus dubiis consultant, ab odio, amicitia, ira, atque misericordia vacuos esse decet. [p. 113. ed. D.] Haud facile animus verum providet, ubi illa officiunt." Potuisset Cæsar his addere in primis avaritiam, sed ad negotium non

pertinebat, quod tum agebatur. verum *providere* est λογίζεσθαι, *efficere* ἐπιτυγχάνειν. Chrysostomus [Ὁμιλίᾳ ιγ'. εἰς Ἰωάν.] οὕτω γὰρ καὶ τῶν πραγμάτων ἡμῖν λόγον εἰς αὐτὸ τὸ ζάδος καταθεῖναι δυνησόμεθα τὰ νοήματα, ἀν μυδρεία πανηρίας λήμη τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπισχοντῇ τῆς διανοίας, καὶ τὸ διοξατικὸν αὐτῆς καὶ ἐξὺ συντεμόντων. Hic ego censeo legendum καθεῖναι. *demittere potestis intelligentias in profundos sensus.* Nam τὰ καταθεῖναι τὰ νοήματα, quod est *deponere*, non magis convenit, quam κατορύξαι, *defodere*. Hoc boni correctores, quorum hic unus est opera D. Henricus Savilius, non viderunt. Et ego si addubitavi, possetne ἀτενισθῆς accipi τὸ καθεῖναι propter insolentiam sermonis, id omnibus in locis exagitatum est: si idem καθεῖναι pro καταθεῖναι non semel reposui, nulla commemoratione dignum fuit. καίτοι τί τοῦτ' ἔστιν τῆς ἰσχνῆς βασανίας καὶ κατασθείας; Sed ad Ioannem regredior. e cujus verbis aliam imaginem elicere possumus ἐκ τοῦ ἀθλίγειν, ὅπερ λήμη τῷ ὄμματι, τοῦτο καὶ λῆμμα τῇ διανοίᾳ. Utramque enim officit et præstringit aciem oculorum atque animi. Unde illud: "Non ascipies munera, quæ etiam excæcant prudentes, et subvertunt verba justorum." [Exodi XX. III. 8.] λήμη, *lippitudo, humor in oculo concretus.* λημᾶν, *lippire.* λῆμμα, *generosa indoles, præsens et præstans animus,* παρόσυμμα τῆς ψυχῆς. λῆμμα, *lucrum, quæstus.*

— ibid. σήκτειν φέρον, καὶ καθιλκουσι τὸν λογισμὸν] Præterita pro præsentibus, ut Servius, ad significandam actionis celeritatem. [Georg. II. 80.]

— "Nec longum tempus, et ingens
Exiit ad cœlum ramis felicibus arbor.

quasi non gerenda, sed jam gesta res sit. [p. 114. ed. D.] "Terram, inquit, crede, ea lanx et maria deprimet." καθιλκουσι. [de finibus III.] Videlicet cui virtus imposita expenditur contra bona externa et corporis. Videtur fuisse dicendum, non *deprimet*, sed *attollet*. Sed quod gravius est, per se prægravat: quod levius, per accidens elevatur. Hoc igitur vult dicere, plus valet quæstus, plus habet ponderis, quam recta ratio.

[P. 115. ed. D.] — 9. ἐν μὲν οὖν ἤγαγε —] Haotenus ἡ πραγματικὴ, qua fidem atque auctoritatem sibi præstruxit orator, integritatis ac prudentiæ nomine. M. Tullius [Offic. II. c. 9.] "Fides autem ut habeatur, duabus rebus effici potest; si existimabimur adepti conjunctam cum justitia prudentiam. Nam et iis fidem habemus, quos plus intelligere quam nos arbitramur, quosque et futura prospicere credimus, et cum res agatur, in discrimenque ventum sit, expedire rem, et consilium ex tempore capere posse. Hanc enim utilem omnes existimant veramque prudentiam. Justis autem et fidis hominibus, id est, viris bonis, ita fides habetur, ut nulla sit in his fraudis injuriæve suspicio. Itaque his salutem nostram, his fortunas, his liberos rectissime committi arbitramur." Recte igitur in præmunitione commendavit, primum prudentiam suam, quod iterum ac tertio plus ceteris intellexit, et melius futura prospexit, [p. 116. ed. D.] tametsi id modestiæ causa, non tam ingenio suo tribuit, quam felicitati cuidam vel suæ vel reipub.; deinde integritatem, hoc est justitiam, quod sincere semper sine ulla corruptela versatus est in rep., quam causam etiam fuisse ait, cur perspicacius cerneret, quid in re quaque verum esset, quia nihil erat, quod aciem mentis cerva cupiditate præstringeret. Atque etiam alia de causa sua innocentiam probare contendit, quod semper solitus contra Philippum dicere, nunc pro Philippo dicturus ex subita mutatione suspectus esse potuit.

— ibid. ἐν μὲν οὖν ἤγαγε πρῶτον ἐπιχειρηματικὴν] πρότασις sive ὑπόθεσις, καὶ τὸ κρινόμενον totius deliberationis. et hoc quasi fundamentum substernit, quo super ceterà exstruat, paucam hanc, qualiscunque sit, suam rationem retinendam esse, nec committendam, ut ipsorum culpa visata et abrupta videatur.

— 10. ὅτε συντάξεις, ὅτε συμμάχους] Ulpianus: συντάξεις, φόρους, τέλη. Thucydides [lib. I. c. 96.] παρελαβόντες δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τὴν ἡγεμονίαν τούτου τοῦ τρόπου, ἑκόντων τῶν συμμάχων διὰ τὸ Μηδικὸν μῖσος, ἐτάξαν ἃς τε χρὴ παρέχειν τῶν πόλεων χρήματα πρὸς τὸν βάρβαρον, καὶ ἃς, καθ' ἑκάστους γὰρ ἦν ἀμύνασθαι, ὧν ἔναυον δυνάστας τῶν βασιλέως χρόνων. καὶ ἐλλιμενίαι τότε πρῶτον Ἀθηναίοις ἐτάχθη οἳ διέκριναν τὸν φόρον. οὗτοι γὰρ ἐπεμέλοντο τῶν χρημάτων ὁ φορὰ. ἦν δὲ ὁ πρῶτος φόρος τακθείς, τεσσαράκοντα τάλαντα καὶ ἐξήκοντα; ταμίαι δὲ τὰ ἐξῆς ἦν αὐτοῖς, καὶ αἱ πόλεις οἱ τὸ ἱερὸν ἐφέροντο. ταμιεῖον, ἀναγράσαι, ταμίας quæstor. πρόσχημα Schol. πρόφασις, ut supra docuimus. Jam vides, hæc vocabula σύνταξιν καὶ φόρον esse affinia. [p. 117. sub D.] ait enim, ἦν δὲ ὁ πρῶτος φόρος τακθείς. Neque solum constitutum erat, quantum quisque pecuniam penderet, sed etiam quot naves aut milites exhiberent. ἐναύσαι ἃς τε ἴδιαι παρέχειν τῶν ὑπαρχόντων χρήματα, καὶ ἃς, ναῦς. hinc nos negotium hoc opinor *taxationem* vocamus. Æschines [contra Ctesiphontem, p. 486. t. III. Reisk.] εἶναι γὰρ, ὡς ἔπος ἐπὶ Πλουτοκράτους εἰπεῖν, σύνταγμα συντάξας εἰς ἑκατὸν τάλαντα πρόσοδον ἐκ φιλίππου, καὶ ἀπολογίαν, ὅτι ἐκάστους ἦν συντάξαι. idem [ib. p. 484.] ἔστι μὲ ταλλὶ τὴν συντάξεις. Isocrates

[Areopagit.] ὅτι δὲ συμμέτροις ἐχαίτας, φιλοῖς μὲν τοὺς ἑταίρους ἡμῖν, ἴν τι δέῃ, ξυνδέοντας, πολὺ δὲ φειδίους τοὺς τὰς στρατείας ὑποτελοῦντας. haec de civitate Atheniensium, cum floreret. τελεῖν, pendere. et φέρη sunt etiam τέλη, aut parum est discriminis. Plutarchus [in Solone, c. 15. p. 344. t. I. R.] ἃ δ' οἱ πάτερες τοὺς ἀδικοῦντας λέγουσι, τὰς τῶν πραγμάτων δυσχερείας ὑφίασι χρηστοῖς καὶ φιλανθρώποις ἐπαλείφοντες, ἀστεῖον ὑποκορίζεσθαι, τὰς μὲν πίρας ἑταίρας, τοὺς δὲ φόρους συντάξεις, φιλικοὺς δὲ τοὺς φραιρὲς τῶν πόλεων, εἰκάσας δὲ τὴ ἁρπαστήρη παλοῦντας, πρῶτα Σόλωνος ὄν, ὡς ἔοικε, τὸ σόφισμα, τὴν τῶν χρεῶν ἀποκοπὴν συμέχθειαν ὀνομάσαντος. qui nomen talealis levationem oneris nominavit, ad verbum excussionem. Dem. εἰ δυστυχεῖς αὐτοῖς ἐπάγονται δικαίαν, φιλίαν ἔχειν, καὶ φιλίαν, καὶ ἑταιρίαν, καὶ τὰ τοιαῦτ' ὑποκορίζωμαι. [de emendita legatione. p. 424.] Ulpianus: τὸ ὑποκορίζεσθαι, ἔστι κυρίως, τὸ τοῖς φασὶ πρὸς ψυχαγωγίαν λέγειν πρὸ ὑφάσματα, οἷον, ὃς Διόνυσός ἐστιν, ὃς βασιλεὺς, καὶ τὰ τοιαῦτα. μεταχρηστικῶς δὲ καὶ τὸ τοῖς εὐφήμοις ὀνόμασι κλέπτειν τὴν ἀτοπίαν, ut in hoc Dem. (quod puerum blande Διόνυσον appellabant, confirmat illud, quod ex Macrobio retuli, Bacchum atque Apollinem unum numen esse. Orpheus [Fragm. IV. 1. Gesn.]

ἥλιος, ὃν Διόνυσον ἐπίκλησιν καλέουσι.

quare Phaethon, [p 118. ed. D.] cujus forma erat insignior, Solis est filius.) proprie significationis exemplum est illud Persii [Satyra II. 37. s.]

"Hunc generum exoptent rex et regina: puellæ
Hunc rapiant: quicquid calcaverit hic, rosa fiat."

Sic alloqui solent κύρας καὶ κυρίους, unde nomen (ὑποκορισμὸς). abusive hoc Ciceronis [Offic. I. c. 12.] "Equidem illud animadverto, quod, qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur, lenitate verbi pristinam rei mitigante." (hoc est, εὐφήμῳ ὀνόματι κλέπτειν τὴν ἀτοπίαν.) "hostis enim apud majores nostros is dicebatur, quem nunc peregrinum dicimus." Arist. [Rhet. III. 2.] ἔστι δὲ ὁ ὑποκορισμὸς, ἐξ ὕλαττον φαυλῆ καὶ τὸ κακὸν καὶ τὸ ἀγαθόν. ἔστιν καὶ Ἀριστοφάνης σώφρονα ἐν τοῖς Βαβυλωνίοις, ἀντὶ μὲν χρυσίου, χρυσιδάριον, ἀντὶ δὲ ἁμαρτίας, ἁμαρτιδάριον, ἀντὶ δὲ λοιδορίας, λοιδορημάτιον, καὶ νοσημάτιον. hoc Grammaticis nostris est deminutivum. Est oratio Dem. περὶ συντάξεως inscripta, in qua sunt hæc: φημὶ δεῖν ἡμᾶς συντετάχθαι, καὶ τὴν αἰσχύνην τοῦ τε λαβεῖν, καὶ τοῦ φανῆναι ἃ πρακτέα, φόβῳ εἶναι. quibus admittitas τὰ ξυνοικὰ, quam pecuniam e publico qui capiebant, militiam et cetera non obibant munera. Æschines [περὶ τῆς παραπρ. p. 250. Reisk.] καὶ τοὺς μὲν παλαιοὺς νομίσας καθ' ἕκαστον ἰδιωτῶν ἐξέπεσε τάλαντα εἰσπράττειν σύνταξιν. Harpocration: ἔλεγον δὲ τοὺς φόρους, συντάξεις, ἐπειδὴ χαλεπῶς ἔφερον οἱ Ἕλληνες τὸ τῶν φόρων ὄνομα. denique hæc addo colophonis loco: διὰ τί οὐ συντελίσατε τὰς συντάξεις ὑμῶν τῆς φιλιππίδος. [Exodi V. 14.] Illis enim injunctum fuit, exhibere eandem quotidie summam laterum. item: οὐ γὰρ ἀφαιρεῖται ἀπὸ τῆς συντάξεως ὑμῶν οὐθέν.

— 11. εἰρήνην] Quoniam inscribitur oratio περὶ τῆς εἰρήνης, non debemus prætermittere notationem nominis, [p. 119. ed. D.] Sic igitur Plutarchus [in Numa, c. 12. §. 3.] οἱ μὲν γὰρ φιτιάλιοι, εἰρηνοφυλακίς τινες ὄντες, ὡς ἔ ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ τοὔνομα λαβόντες ἀπὸ τῆς πράξεως, λέγω τὰ νῦν κατέφανον, οὐκ ἐᾶντες στρατεύειν πρότερον ἢ πᾶσαν ἐλπίδα δίκης ἀπεκκοπῆναι. Quod ait feciales ab actione nomen accepisse, et tamen lites sermone sedare, ne cui mirum forte videatur, agere apud Latinos est διαλέγεσθαι. Cic, [in Epist, fam. ad Lucceium V. 12.] "Eadem hæc coram me tecum agere sæpe cupientem deterruit pudor quidam pene suburusticus." addit Plut. καὶ γὰρ εἰρήνην Ἕλληνες, καλοῦσιν, ὅταν λόγῳ καὶ μὴ βίᾳ πρὸς ἀλλήλους χρώμενοι, λύσωσι τὰς διαφοράς. ἀφὸ τοῦ εἴρειν videlicet, quod est apud Homerum λέγειν. et inde Ἶρις καὶ Ἑρμῆς nuntii Deorum atque interpretes, ut vult Eustathius. Est etiam, εἴρω, necto, quæ prior est significatio. Virg. [Æn. VI. 160.] ut sæpe ἐτυμολογικῶς:

"Illi hæc inter se longo sermone serebant."

præfixa litera sibilante, ut in multis, unde et manus conserere. Nec multum diversa Varro [de L. L. IV. 16. Gothofr.] "feciales, quod fidei publicæ inter populos præerant. Nam per hos fiebat, ut justum conciperetur bellum (ut Plutarchus a faciendo dictos censet) et ut fœdere fides pacis constitueretur." a fide et fœdere dictos autumat feciales. Cic. [Offic. I. 7.] "fides nominata est, quia fit quod dicitur."

— 12. οὐχ ὡς θαυμαστὸν] λύσις ἀντιπίστωτος. Quid igitur? tu probas hanc pacem? ego vero, inquit, minime. ἀλλ' ὁποία ποτ' ἐστὶ] *qualis qualis est*, honesta an turpis, commoda an incommoda. Hinc discimus interpretari locum Pauli melius quam vulgo solet. [Gal. II. 5, 6.] ὁποῖοί ποτ' ἦσαν, οὐδέν ἐμοὶ διαφέρει. [p. 120. ed. D.] Beza: "quales olim fuerint, nihil mea refert." Vetus: "quales aliquando fuerint, nihil mea interest." at neque aliquando neque olim hic locum habet. Vertendum, *Qualescunque erant*. nec obstat verbum præteriti temporis. Apostolus enim de re præterita loquitur, de congressu suo cum

insignioribus apostolorum Hierosolymis ante aliquot annos habito. Basilius [in epist.] πλὴν ὁπωσδήποτ' ἂν ᾖ, οὐκ ἐξουδενωτέον ἡμῖν. *nisi quod qualiacunque sint, non sunt contemnenda nobis.*

— ult. μᾶλλον εἶχε τοῖς πράγμασι καιρὸν] *utilius fuit* vel *magis opportunum reip.: opportunitatem* enim Cicero τὴν εὐκαιρίαν interpretatur. Idem [de natura deum I. c. 33.] "ne hoc quidem vos movet considerantes, quæ sit utilitas, quæque opportunitas in homine membrorum, ut judicetis membris humanis deos non egere." Idem [in Lælio, c. 6.] "Tales igitur inter viros amicitia tantas opportunitates habet, quantas vix queo dicere." Et mox: "Denique cæteræ res, quæ expetuntur, opportunæ sunt singulæ rebus fere singulis: divitiæ, ut utare, opes, ut colare — Amicitia res plurimas continet. Quoque te verteris, præsto est. Nullo loco excluditur, nunquam intempestiva, nunquam molesta est. Itaque non aqua, non igni, ut aiunt, pluribus locis utimur, quam amicitia." Problema Plutarchi est [Opp. t. IX. p. 761. Reisk.] πότερον τῶν στοιχείων χρησιμώτερον, ὕδωρ ἢ πῦρ. Quod eruditissime dissertavit. Idem de Philippo [Apophth. p. 678. t. VI. Reisk.] Cum castra positurus esset, commodo quidem loco, sed qui jumentis pabulum non haberet, Qualis est, inquit, hæc vita nostra, *si* καὶ πρὸς τὸν τῶν ὅλων καιρὸν ὀφείλομεν ζῆν; Pindarus [Olymp. II. 98.] τὸ πλουτεῖν φέρει τῶν τε καὶ τῶν καιρόν. Pericles apud Thucydidem in Epitaphio [lib. II. 40.] πλούτῳ τε ἔργου μᾶλλον ἐν καιρῷ, ἢ λόγου ὑμνῳ χρώμεθα. *divitiis utimur magis ad opportunitatem operum, quam verborum jactantiam.*

[P. 121. ed. D.] p. 143. 1. πολλὰ γὰρ προείμεθα] κατασκευὴ τῆς περιτέας προτάσεως, sed brevissima ex comparatione. Non ii sumus, qui fuimus, inquit. Multa amisimus, quibus salvis atque integris, bellum non timeremus. Nunc ex commutatione rerum metuenda sunt omnia.

— 2. δεύτερον δ' ὁρᾶν] ὁ δευτέρα πρότασις, cui sua mox subjicitur κατασκευή, non esse irritandos Amphictyones, neque præbendam illis occasionem aut belli faciendi necessitatem.

— 3. ὅπως μὴ προσδώμεθα εἰς ἀνάγκην] Theognis [v. 377. s. Brunk. Poet. Gnom.]

μυστῆρ' ἀμηχανίην ἔλαβον τὰ δίκαια φιλεῦντες,
ἥ τ' ἀνδρῶν πρόφρασι θυμὸν ἐς ἀμπλακίην.

Qui justitiam colunt, matrem habent inopiam tam rei quam consilii, quæ mentes hominum ad peccandum prolicit vel *invitat.* Aristot. [Politic. II. c. 7. p. 109. ed. Conring.] βουλόμενος ὁ νομοθέτης ὡς πλείστους εἶναι τοὺς Σπαρτιάτας, προάγεται τοὺς γυναῖκας ὅτι πλείστους παῖδας ποιεῖσθαι παῖδας. Xenophon [de Off. Mag. Equ. c. 5. §. 15.] τοῦτο γὰρ τοὺς πολεμίους προάγεται ἁμαρτάνειν. *hæc enim res hostes elicit per indiligentiam custodiendi magis peccare.* Æschines [in defensione τῆς παραπρ.] τελευτῶντες εἰς τοῦτο τὸν τόπον προάγουσιν. *huc denique temp. provexerunt.* Dem. [κατ' Ἀνδροτίωνος. p. 618.] ἐμοῦ δ' εἰς τοῦτο προέχθητε εὐηθείας καὶ βαθυμίας, *in provecti estis stultitiæ et socordiæ.* Idem: ἐπιδώσειν εἰς τούτους περέχθη τὸν λόγον. Item: οὔτε ποιήσω τοιοῦτον οὐδὲν οὔτε πραχθήσομαι. Athenæus [lib. V. p. 188. D. Casaub.] τίς τῶν νέων ἐντυχὼν τούτοις, οὐκ ἐπιδώσεται μᾶλλον, ὅστις εἰς ἀρετὴν προαχθεὶς; *qui adolescens hæc legens, non perdetur citius, quam ad virtutem gradum promoverit?* Nempe Xenophontis et Platonis Convivia. [p. 182. ed. D.] De quibus idem Athenæus [l. I. p. 187.] οὔτε ἐκ θύμβρας λόγχη, οὔτ' ἐκ τῶν τοιούτων λόγων ἀνὴρ ἀγαθός. Aristoteles [de mundo c. 6. §. 3. p. 203. ed. Kapp.] διὸ καὶ τῶν παλαιῶν εἰωθῶν τινὲς προέχθησαν. Idem [Phys. II. c. 2. p. 264. E.] διὸ καὶ ὁ ποιητὴς γελοίως προέχθη εἰπών. Cornificius [ad Herenn. IV. 58.] "In his igitur generibus expositio versatur, de qua prodacti sumus, ut plura diceremus." Hinc et nos ausi sumus interpretari τὸ ὅπως μὴ προεξόμεθα, *ne produxerimus.*

— 4. τοὺς συπληλυθότας τούτους, καὶ φάσκοντας Ἀμφικτύονας εἶναι] Erat enim hoc totius Græciæ concilium, et quasi Parliamentum. Plato [de repub. VI. p. 80. t. VII. Bip.] πολὺ δὲ μεγίστη καὶ ἰσχυροτάτη διαβολὴ γίνεται φιλοσοφίας, διὰ τοὺς τοιαῦτα φάσκοντας ἐκπεπλῆσθαι. Paulus [Rom. I. 22.] φάσκοντες εἶναι σοφοὶ, ἐμωράνθησαν. Multi multa de Amphictyonibus, sed in primis hæc Strabo [lib. IX. p. 643. Almel.] τοιαύτης δὲ τῆς εὐαυρίας οὔσης τῆς περὶ τοὺς Δελφοὺς, συμβαίνει τι ῥᾳδίως ἁπεῖσι, μάλιστα δὲ οἱ ἐγγύθεν. καὶ δὴ καὶ τὸ Ἀμφικτυονικὸν σύστημα ἐκ τούτου συνετάχθη, περί τε τῶν κοινῶν βουλευτήριον, καὶ τοῦ ἱεροῦ τὴν ἐπιμέλειαν ἔξει πεποίηκεν, ἅτε καὶ χρημάτων ἀποκειμένων πολλῶν, καὶ ἀναθημάτων, φυλακῆς καὶ ἀγωνίας δεομένων μεγάλης. Sed nihil est tam sanctum atque munitum, quod non hominum avaritia atque audacia expugnet et violet. Hoc ipsum enim templum Apollinis Delphici quoties expilatum fuit? Primum ab Eæboensi nescio quo latrone, ut refert Pausanias. [in rebus Phocensium, X. 7.] deinde a gente Phlegyarum, tum a Neoptolemo Achillis filio, qui propterea a Delphis occisus est. Hoc enim probabilius, quam quod Euripides [Andromache, v. 51. ss.] tradidit, quia pœnas ab Apolline expetitum venerat ob cædem patris. Longo post tempore Persæ, qui Xerxem

secti sunt, cum cætera Græciæ delubra ixcendisset, hoc quoque fanum spoliaverunt. [p. 123. ed. D.] Tum Philomelus, ducesque Phocensium penitus compilarunt. Postremo Brennus cum Gallis post Romam captam et auro redemtam, se contulit in Græciam, et huic fano vim attulit. Ἐμελλε δὲ ἄρα οὐδὲ τῆς Νίκαιος ἐς φάτνα ὀλιγαρκίας ἀπιςάτως ἔχειν, inquit Pausanias, qui quingentas Apollini Deum atque hominum imagines æneas abstulit. Bene igitur Geographus: ἐπίφθονος ἂν ὁ πλοῦτος δυσφύλακτός ἐστι, κἂν ἱερὸς ᾖ. τῶν γό τι πνίσταται ἐστι τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερόν. πρότερον δὲ πολυχρήματον ἦν. [lib. IX. p. 644. Alm.] Vixit autem Strabo sub Augusto et Tiberio. Non igitur Amphictyonum collegio, qui bis in anno fortasse eo convenichant, sed militum præsidio tutandi erant Apollinis thesauri. Et illa erat demonum religio. Qui sancta Ecclesia? quondam et ipsa erat ubique opulenta: nunc inops et misera est πολλαχῇ. De qua dici solitum: "Ecclesia copias peperit: filia exitio fuit matri." Jus et potestatem Amphictyonum Strabo satis his verbis indicat. Conveniebat, inquit, hoc collegium de rebus communibus consulturum. Sed Tacitus clarius [Annalium IV. 14.] "Samii decreto Amphictyonum nitebantur, queis præcipuum fuit rerum omnium judicium, qua tempestate Græci, conditis per Asiam urbibus, ora maris potiebantur." Samus autem una erat ex illis civitatibus. Tum autem a Cæsare petebant, ut vetustum asyli jus sibi firmaretur, quod olim Amphictyones decreverant. Origo diverse traditur. Strabo [loc. laud.] Ἀκρίσιος (Acrisius est Danaes pater) δὲ τῶν μνημονευμένων πρῶτος διατάξαι δοκεῖ τὰ περὶ τοὺς Ἀμφικτύονας, καὶ πόλεις ἀφορίσαι τὰς μετασχούσας τοῦ συνεδρίου· ἀποδεῖξαι δὲ καὶ τὰς Ἀμφικτυονικὰς δίκας, ἅσαι πόλεσι περὶς πόλεις εἰσί. Lites enim civitatum et controversias componebant, [p. 124. ed. D.] injurias corrigebant. at Pausanias [de rebus Phocensium, X. 8.] καταστήσασθαι δὲ συνέδριον ἐνταῦθα Ἕλλησιν, οἱ μὲν Ἀμφικτύονα τὸν Δευκαλίωνος νομίζουσι, καὶ ἀπ' αὐτοῦ τοῖς συνιοῦσιν ἐκείνοις Ἀμφικτύονας γενέσθαι· Ἀνδρίων δὲ, ὡς τοξαρχῆς ἀφίκοντο εἰς Δελφοὺς παρὰ τῶν πρωτοκαθούντων συνεδρίου ὄντες. et inde cognominatos; quod sane verisimilius. nam post diluvium ad longum tempus Græcia non potuit non esse deserta. Unde igitur Deucalionis filius potuit hunc instituisse conventum. at vicinos et finitimos περικτίονας vocat Homerus [Od. II. 65. etc.] quos Eustathius interpretatur, τοὺς πέριξ κτίσαντας οἰκήσεις· et περικτίται sunt, inquit, περίοικοι. consentit Geographus: συνέκειτο τι ῥᾴδιος ἐπέρχεσθαι δὲ οἱ ἐγγύθεν. et collegium hoc ex his institutum, finitimis scilicet, inde Ἀμφικτύονες appellabant, tanquam περικτίονες. nam ι et υ vocales sunt commutabiles. Itaque apud Herodotum nomen est appellativum [lib. VIII. 104. p. 667. ed. Wess.] ἐπειὰν τοῖσι ἀμφικτύοσι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκέουσι πόλιος μέλλῃ τι ἐντὸς χρόνου ἔσεσθαι χαλεπὸν τότε ἡ ἱρείη αὐτίδι τῆς Ἀθηναίης φύσι πώγωνα μέγαν. hoc videtur unum esse e splendidioribus Herodoti mendaciis. sed Pedasus, de qua loquitur, est civitas in Asia procul a Delphis et Thermopylis. Euripides [Oreste, 1621.]

ὦ γαῖα Δαναῶν, ἱκέσιον τ' Ἄργους πτύπας.

Scholiastes, οἰκήτορας. unde apud Homerum ἴλιος τίμιον πτολίεθρον, *oppidum bene repletum incolis.* ταῦτ' ἐκεσφραγίζεται Harpocration, priore enim sententia repudiata, quam ex Theopompo retulerat, addit auctorem adumbrans meliorem [p. 125. ed. D.] ἢ ἀφὸ τοῦ περιοίκους εἶναι τῶν Δελφῶν τοὺς συναχθέντας, ὡς Ἀναξιμένης ἐν πρώτῃ τῶν Ἑλληνικῶν, dicti sunt scilicet Amphictyones.

[P. 127. ed. D.] — 6. Ἐγὼ γὰρ, εἰ γένοιτ' —] Summa hæc est hujus orationis. Non esse cujusquam unius populi, neque ipsius Philippi vim per se metuendam. Illud horribile esse et pertimescendum, si in nos universi, inquit, infesti velut agmine facto cooriantur. id eventurum, si decreto Amphictyonum intercedimus. ut hic opportunum sit exclamare id, quod Noster alicubi [pro Corona p. 275.] πόλεμον εἰσάγεις εἰς Ἀττικὴν, Αἰσχίνη, πόλεμον Ἀμφικτυονικόν. Neque esse, ut socios atque amicos hostium formidemus. Illas enim societates valere, et firmissimas esse, quas συμμαχίας dicimus: quæ τοῖς ἀδυνατοῦσιν adsunt. ad bellum aliis inferendum nulli sunt socii neque amici fideles.

— 7. ἆ τι τοιοῦτον ἐγκλημα ἔσται] Non debemus hic *crimen* vertere. sed id est, quod nos dicimus *a private quarrel.* Cic. [contra Vatinium, c. 5.] "Teneasne memoria, tibi in conventu Puteolis manus esse allatas? ad me consulem Puteolanorum querelas esse delatas?" τὰ ἐγκλήματα. Martialis [lib. VI. 19.]

"Non de vi, neque cæde, nec veneno,
Sed lis est mihi de tribus capellis.
Vicini queror has abesse furto." (ἐγκαλῶ.)

Quod verbum significat non solum crimen inferre, verum etiam pecuniam aut rem aliam judicio petere, unde et calumniam dici Festo placet. [p. 128. ed. D.] Dem. τί ἔχοντες ἐγκλημα, καὶ τί μεμφόμενοι. ἐγκαλῶν non *accusator*, sed *petitor*.

— 9. καί μοι μὴ θορυβήσῃ μεθεὶς, πρὶν ἂν ἀκούσῃ] ὑποστροφὴ, qualem jam ante

observavimus. Cicero deprecationem vocat. Aristides: ἀλλ' ἴσως, καὶ μικρὰς δυσχερείας τὴν ἀγωνίαν. hic videmus, oratoribus obstrepi solitum in concionibus, si quid dicerent, quod minus placeret. Cic. [pro C. Rabirio Perd. reo, c. 6.] "Utinam hanc mihi facultatem causa concederet, ut possem hoc prædicare, C. Rabirii manu L. Saturninum hostem populi Romani interfectum. Nihil me clamor iste commovet, sed consolatur, quum indicat, esse quosdam cives imperitos, sed non multos. Nunquam, mihi credite, populus Rom. hic, qui silet, consulem me fecisset, si vestro clamore perturbatum iri arbitraretur. quanto jam levior est acclamatio? quin continetis vocem, indicem stultitiæ vestræ, testem pauciatis." περτυρβατυμ ιρι, θορυβήσουσθαι. Sed Ciceroni reclamatum est in hoc judicio, quum id dixisset, quod nefas videbatur. Demosthenes dicturus, quod aures audientium respuerent, antevertit et supprimit strepitum concionis. Basilius: πολὺν ὄχλον ἐν ἑαυτῷ θορύβου ἔχως καὶ μὴ ὕβρεως ταμίευε εἶναι τὸ λεγόμενον. hæc eadem oratio sic interpreta multo fuisset acrior: πολὺν ὄχλον, καὶ μὴ ὕβριν ταμίευε εἶναι τὸ λεγόμενον, ἐν ἑαυτῷ θορύβου ἔχως. porro θορύβου dicit τὰ πάθη τῆς ψυχῆς. utitur autem deprecatione propter invidiam nominis.

— 10. οὐχ ὁς ἰδίως ἔχωσιν ἐμοῦ] Id est, ἐνιαυσίως. Etymologus: ἐνιαύσιος, φίλος καὶ συνήθης, ἀπὸ τοῦ ἔδω, ἕδης, ἑανιτὸς καὶ ἐνιαύσιος, πλεονασμῷ τοῦ ν. amicus enim amico carus est atque jucundus. unde hoc apud Plutarchum:

εἰς ὅμματ' εἶνον φωτὸς ἱμερλίφαι γλυκύ.

[P. 129. ed. D.] Dem. [c. Leptin. p. 500. ed. Reisk.] ἵνα Ἀσκώνιος ἴδῃ τινὰ, εἰς ἀνδρὸς ἔχει, ἐνιαύσιον. Cic. [pro Sext.] "qui imperitæ et concitatæ multitudini jucundi esse voluerunt." Idem: "carus utrisque est atque jucundus." Item: "Erat temporibus illis jucundus Metello illi Numidico, et Pio ejus filio." Dem. [in procemiis p. 1438.] ἔστι μὲν οὖν τὸ κοινὸν ἴδιος τῶν πλείστων, τοὺς μὲν συνεπαινοῦντας ἑαυτοῖς ἕ τι ἂν πράττωσι, φιλεῖν, πρὸς δὲ τοὺς ἐπιτιμῶντας ἀνδρὸς ἔχειν. hinc ἀηδίαν. dicimus offensionem et simultatem inter amicos ortam. Dem. [de mentita legatione, p. 411.] ἔστι δ' ἱππου Πυθαλία ταυτὶ τὸν Πυθοδώρου. τοῦτον πάνυ φιλανθρώπως ἐπεχρήμην ἐγώ. καὶ ἀνδὶς ἐμοὶ καὶ τούτῳ χρόνου εἰς τὴν ἡμέραν ταύτην οὐδέν. οὕτως ἐπρόπεσεί μοι νῦν ἀπαντῆσαι, ἀφ' οὗ πρὸς φίλιππον ἀφῖκται. Pausanias [in rebus Phocensium, X. 2.] λέγων καὶ ἄλλα ἐπαγωγὰ καὶ ὡς τὰ Ἀθηναίων καὶ ἐν Λακεδαίμονος ἐνιτίδια ἐξαρχῆς ἐστὶν αὐτῷ, id est, ὡς ἰδίως ἔχωσιν αὐτοῖς tam Lacedæmonii quam Athenienses.

— 12. εἰ καὶ πάνυ φάσκοι τις αὐτοὺς ἀναισθήτους εἶναι] Bœotii semper habiti sunt tardiores. Aristides [Leuctric.] ὅλως δὲ καὶ Θηβαίους μὴ εἰς ταυτὸν ἀναθέντας εἶναι, μηδὲ φαύλους, καίτοι ὄντας Θηβαίους, ἅπαν πλέον μέμφει πωιεῖσθαι τῶν ἐμῶν, λόγων, καὶ τὰ ἑξῆς. Dem. [pro Ctesiphonte, p. 237.] σημαίνει δὲ φιλίππῳ καὶ Θηβαίοις καὶ ὑμῖν ἐμοίως ἅπασι, τῆς ἀναλγησίας καὶ τῆς βαρύτητος ἀναλλαγῆναι τὴς τῶν Θηβαίων. quamquam fortasse hæc ἀναλγησία Thebanorum non est ἀναισθησία, sed major stupiditas, de qua Pausanias: ἀντὶ τούτων μὲν ἄπαντα τὰ ἀράλγητα βουλεύματα, ἀσύνετα ὑπὸ Ἑλλήνων ὑπομένεται Θηβαῖα. ἀράλγητα βουλεύματα sunt *perdita consilia* et *sine remorsu conscientiæ, ἀνόητα, perdita audacia.* M. Tullius [Tusc. III. c. 6. §. 12.] "Nec absurde Crantor ille, qui in nostra Academia vel in primis fuit nobilis. Minime, inquit, assentior iis, qui istam nescio quam indolentiam magnopere laudant: [p. 130. ed. D.] quæ non potest esse ulla, nec debet. Ne ægrotus sim, inquit: sed si fierim, sensus adsit, sive acerbum quid, sive avellatur a corpore. nam istud nihil dolere, non sine magno mercede contingit, immanitatis in anima, stuporis in corpore." ἡ βαρύτης Thebanorum non est illa idea, de qua diximus, Hermogenia: sed arrogantiam potius atque fastidium declarat. tales enim graves sunt omnibus. Isocrates quibus bene institutos verecque eruditos laudat, hæc addit [Panathenaico p. 444. t. II. ed. Aug.] ἴσασιν τοὺς σεμνοτέρους καὶ δικαίως ὑμιλοῦντας τοῖς ἀεὶ πλουτίζουσι, καὶ τοὺς μὲν πόρρω ἄλλων ἀνθρώπους καὶ βαρύτητος οἰκείους καὶ ῥᾳθίους φέροντας, σφᾶς δ' αὐτοὺς ὡς δυνατὸν ἐλαφροτέρους καὶ μετριοπαθεστέρους τῶν συνόντων ἀπεργαζομένους. hic ἀηδία καὶ βαρύτης est asperitas naturæ atque importunitas, vel potius superbia atque elatio. Arist. [Rhet. II.] ἔστι δὲ ὁ σεμνύνεσθαι, μαλακὴ καὶ ἀσχήμων βαρύτης. sic Theophrastus magistrum imitatus, αὐστηρότητα definit σεμνοφρονοῦσαν ἐμφασιν καὶ μαλακήν. Notum illud Horatii [lib. II. Epist. 1. v. 244.]

"Bœotum in crasso jurares aere natum.'

M. Tullius [de fato, c. 4.] "Multæque sunt aliæ, quas inter locum et lucem plurimum differunt. Athenis tenue cœlum, ex quo acutiores putantur Attici: crassum Thebis. Itaque pingues Thebani et valentes." pingues ait ingenio, non corpore, ni fallor. "Ingenia hominum," inquit Curtius, "ubique locorum situs format." sed insignissimus est Polybii locus super hac re. Contemplantes, inquit [lib. IV. 21. 1. s.] τὸν τῶν ἐθῶν αὐστηρίαν, ὅτως αὐτοῖς συμβαίνει διὰ τὸν τοῦ περιέχοντος χαρακτῆρα, καὶ συνορῶντες τὸν παρὰ τὸ εὐθέστατον ἐν τοῖς τόποις ἐκκλίνοντα, ἃ συκβαίνει-

ἄδου, ἀτρέμα μὲν πάντες ἀνδρωνες κατ' ἀγῶνα. οὐ γὰρ δ' ἄλλην, [p. 131. ed. D.] διὰ ταύτην δὲ τὴν αἰτίαν, κατὰ τὰς ἰδιωτὰς καὶ τὰς ἀλογιστερὰς διατάσεις, πλεῖστον ἀλλήλων διαφέρομεν, ἤθεσί τε καὶ μορφαῖς καὶ χρώμασιν, ἔτι δὲ τῶν ἐπιτηδευμάτων τοῖς σπλάγχνοις. haec de suis Arcadicus auctor, quorum duritiem indolis propter regionis situm atque naturam et montium altitudinem asperitatemque, sapientes viri bonis legibus institutisque, et in primis musico, temperabant. M. Tullius [Agraria II. c. 35.] "Non ingenerantur hominibus mores tam a stirpe generis ac seminis, quam ex iis rebus, quæ ab ipsa natura loci, et a victus consuetudine suppeditantur, quibus alimur et vivimus. Carthaginienses fraudulenti et mendaces, non genere, sed natura loci, quod propter portus suos multis et variis mercatorum et advenarum sermonibus, ad studium fallendi studio quæstus vocabantur. Ligures montani, duri atque agrestes, docuit ipse ager, nihil ferendo nisi multa cultura et magno labore quæsitum. Campani semper superbi beatitate agrorum et fructuum magnitudine, urbis salubritate, descriptione, pulchritudine. Ex hac copia atque omnium rerum affluentia primum illa nata sunt, arrogantia, quæ a majoribus nostris alterum consulem postulavit: deinde ea luxuries, quæ ipsam Annibalem armis etiam tam invictum, voluptate vicit." Sic λαυθάνειν τὰς θύρας, locos tractare communes, interdum juvat.

— 14. τοῖς δ' ἀγαθοῖς ἐφεδρεύων ἕτερος καθεδεῖται] Nempe Philippus. Polybius [lib. III. c. 90. § 2.] de Fabio Maximo comparato: ἀθρόως δ' ἀεὶ στρατιάτας καὶ συστρεμμένους τοῖς, ἐφίζουσι τοῖς πόνοις καὶ τοῖς καιροῖς. *assidue militet in unum continens, captabat occasiones ex locis et temporibus.* [p. 132. ed. D.] Idem [III. 12. 6.] ἅτε τοὺς μὲν ἐφέδρους εἶναι παρίζοντας τῷ καιρῷ, καὶ φυλάττοντας. Idem de regibus Ægypti [V. 34. 8.] ἐφέδρων δὲ τοῖς ἐν Θράκῃ καὶ τοῖς ἐν Μακεδονίᾳ πράγμασιν. *insidiantes ex insidiis.* Philotas apud Curtium [lib. V.] "Sic ego imperio, quod dedisti, fungor? immineo?" Idem ἐφεστηκέναι, nisi quod hoc transitum a navibus. Ἥμεις οὐδὲν τοιοῦτον πάσχομεν. Dem. [Olynth. III. p. 30.] Ἐν τούτῳ δοκεῖ ἐμπεδοῦσθαί τι καὶ ἐφεδρεύειν, τὸν μηχανὴν ἐφορμοῦντ' τοῖς ἐκείνου πόροις, ἐπιτηρεῖν ἀφορῶντ' ἡμᾶς. Dem. [π. τ. ἐν Χερρ. πρ. p. 100. et Philipp. IV. p. 135.] ἐλπίδα δοῦλοι τοῖς αὐτοῦ καιροῖς τὴν ὑμῶν ἐπιμέλειαν ἐφεδρεύειν. Bonus imperator: *non vult vestram libertatem sibi ex vestris adversis esse formidini.* Quos Paulus χαλεποὺς καιροὺς vocat: ut Tullius ut Lentulum sua tempora appellat, quibus is exulio fuit, et quem vexatum est ab inimicis ante exilium. Est ἐφεδρεύειν, inquit Budæus, *imminere in occasionem, et calamitatem, et res afflictas alterius.* Arist. [Polit. II.] ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς Λάκωσιν οἱ Εἵλωτες, ὅσους ἐφεδρεύοντας τοῖς ἀτυχήμασι διατελοῦσιν, ut scilicet, si quod prœlium adversum fecerint, in libertatem se vindicent: et post terræ motum, quæ magna erat calamitas (magnam enim urbis partem deleverat) defecerunt. Ovidius [Met. I. 146.] "Imminet exitio vir conjugis, illa mariti." Euripides [Oreste 1627.]

σύ θ', ὃς ξιφήρης τῇδ' ἐφεδρεύεις κλῃ.

Orestes gladium tenebat furibundus, intentum Hermiones Menelai filiæ jugulo. Triclinius in Lorarium Sophoclis [Ajac. 619.] ἐφεδρος κυρίως ὁ παρεστηκὼς μένος, ὅταν δύο τινὲς παλαίωσι, παλαίων τῷ πατάσσοντι. Pindarus [Nem. IV. 156.] τραχὺς δὲ παλαιστὰς ἐφεδρος. Schol. πρωτοπαλαιμένους καὶ πρωτομαχέδοσι τοῖς πρωτογωνίοις πρὸς ἀλλήλους, *discolatos ephistæ.* Translatum est igitur a certaminibus gymnicis. Cui non obvenerat par, quiescebat aliis certantibus, [p. 133. ed. D.] cum depugnassent, victorem adorturus. Sophocles apud Aristophanem ἱμείλεν ἐφεδρος καθεδεῖσθαι, si vicisset Æschylus in certamine musico, quæsturus: sin Euripides, περὶ τῆς τέχνης

Διαγωνιοῦθ' ἵφασις περὶς γ' Εὐριπίδην. [in Ranis, 793. s.]

Sic bene ab oratore jungantur hæc verba. ἐφεδρος, *milites in subsidiis collocati.* ἐφεδρεῖαι, *subsidia.* Diodorus [l. XVI.] ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν πρωμάχους τῶν Μακεδόνων πρόσω ἵστησι, τοὺς δὲ ἐφίδρους ὄπιθεν, τοὺς ἐπιλέκτους. Ut Romani triarios, qui fortissimi fuerant, in postrema acie locabant. Unde proverbium: Res ad triarios redit. Idem Diodorus [XVII. 12.] πρανίσκῳ τοὺς δοὺ τῆς ἐφεδρείας τετραμμένους, διαδέξασθαι τὸν ἀγῶνα, *prolium exsipere. l'arrière garde, subsidium.* Virgilius [lib. XI. 265. s.]

"Ipse Mycenæus magnorum ductor Achivum
Conjugis infandæ prima intra limina dextra
Oppetiit: devictam Asiam subsedit adulter."

Ægisthus ex insidiis obtruncavit Agamemnonem. Verbum hoc Latinum comprehendit utrumque Græcum ἐφεδρεῦσαι καὶ ἐφεδρεύειν. καθεδεῖται futurum II. medium. καθίζομαι, *insidiatum* II. *insedebimur*, fut. II. καθεδόμαι.

P. 144. 2. τοὺς ἐναντιουμένους ἂν οἶμαι, ὡς ἐν οἰκείοις οἱ τῆς ἐφεδρείας, βοηθεῖν] Hæc enim hominibus semper fuit in omnibus Græcis, maxime Atheniensibus, ut, si qui

laborarent aut periclitarentur, illis succurrerent, nullam opem ferrent alios lacessentibus. Certe testimonium Athenis Aristides perhibet, quod verissimum est. [Leuctrica I. pro Lacedæmoniis, p. 408. t. I. Jebb.] οὗτος ὁ παλαιὸς λόγος ἐστ' ἀληθὴς, ὅτι τοῖς καθαπάντους ἀτυχοῦσι κοινὸ πᾶσιν ὑπόκειται τὸ τῆς πόλεως ταύτης ἦθος, ὑφ' οὗ σώζονται. Nam et Thebanos de se non optime meritos [p. 134. ed. D.] juverunt contra Lacedæmonios, a quibus Thebani magnam injuriam acceperant, cum arcem Cadmeam Phobidas occupasset. Et rursus Leuctrica calamitate fractis opibus Lacedæmoniorum, illos vicissim, quamvis ab illis debellati fuissent, contra vim Thebanorum tuebantur, non veriti δόξαν ἐμπληξίας ὀφλισκάνειν παρὰ τοῖς πολλοῖς, inquit idem auctor, id est, *opinionem levitatis et inconstantiæ*, quod essent modo harum, modo illarum partium. Homerus [Odyss. Υ. 131. ss.]

τοιαύτη γὰρ ἐμοὶ μήτηρ πίστη πάρ ἐοῦσα,
ἐμπλήγδην ἕτερόν γε τίει μερόπων ἀνθρώπων
χείρονα, τὸν δέ τ' ἀρείον' ἀτιμήσασ' ἀποπέμπει.

Eust. ἐμπλήγδην παρὰ τὸ ἐμπλῆσσαι, ἤτοι ἐμπίπτουσα, ὅπως ἂν τύχοι τοῖς πράγμασι. Nec vituperat matrem Telemachus, sed studium atque amorem ejus ingentem erga virum demonstrat, quod recentissimum quemque, quamvis vanum, in honore haberet nuntium. Objicit Æschini Demosthenes τὴν ἐμπληξίαν τῆς πολιτείας, de quo jam supra diximus. Cic. "non sentire idem semper de rep. sed idem spectare debemus."

— ibid. εἰς τὴν οἰκείαν] Subaudis γῆν ἢ χώραν, *terram* aut *agrum suum*. ἐμβάλλειν est *invadere, et fines aliorum ingredi*. Idem ἐσβάλλειν, et ἐσβολὴ Thucyd.

— 3. οὐ συνεστρατεύσων οὐδετέρους] I. *nutris adjutores fore ad inferendam injuriam*. Denique ἐπιμαχίαν οὐ ποιήσονται πρὸς οὐδετέρους, ἀλλ' ἴσως, *συμμαχίαν*. Hoc est enim οὐ συνεστρατεύειν. Sed explicemus hunc locum ex Thucydide, eademque opera Thucydidem emendemus. Sic enim editum est [lib. I. c. 44.] Postridie mutarunt sententiam Athenienses [p. 135. ed. D.] Κερκυραίας συμμαχίαν μὲν μὴ ποιήσασθαι, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν, (εἰ γὰρ ἐπὶ Κόρινθον ἐκέλευον σφίσιν οἱ Κερκυραῖοι ξυμπλεῖν, ἐλύοντ' ἂν αὐτοῖς αἱ πρὸς τοὺς Πελοποννησίους σπονδαί) ἐπιμαχίαν δ' ἐποιήσαντο, τῇ ἀλλήλων βοηθεῖν, ἐάν τις ἐπὶ Κέρκυραν ἴῃ, ἢ 'Αθήνας, ἢ τοὺς τούτων ξυμμάχους. Illum Thucydidis locum ut intelligerem, fecit hic Demosthenis. Nam etsi Scholiastes hanc probat lectionem, neque ullum in ea scrupulum invenit, mihi tamen nunquam satisfecit. Non dubito, permutatam esse sedem duum vocabulorum, atque ita legendum: Κερκυραίας ἐπιμαχίαν μὲν μὴ ποιήσασθαι. Et mox: συμμαχίαν δ' ἐποιήσαντο, τῇ ἀλλήλων βοηθεῖν. [Adversatur Dounæo Abresch. Dilucidd. Thucc. p. 49. et Gottleber. ad Thuc. t. I. p. 95. Beck.] Quod perspicuum est ex verbis ipsius auctoris, primum his: εἰ γὰρ ἐπὶ Κόρινθον ἐκέλευον σφίσιν οἱ Κερκυραῖοι ξυμπλεῖν. Hæc enim certe est ἐπιμαχία. Deinde ex eo, quod sequitur: ἐπιμαχίαν δ' ἐποιήσαντο, τῇ ἀλλήλων βοηθεῖν. quæ profecto est ξυμμαχία, quum bellum defenditur, ut, cum infertur, ἐπιμαχία, quod confirmat hoc ipsum, quod nunc tractamus Demosthenis: καὶ γὰρ αἱ συμμαχίαι τοῦτον ἔχουσι τὸν τρόπον. quo modo? εἰς τὴν οἰκείαν αἴ τις ἐμβάλλει, βοηθοῦσιν, οὐ συνεστρατεύσαν: quæ est ἐπιμαχία. Præterea testimonio est, quod adjicitur, οἷν καὶ φρονίσειεν ἄν τις. Illæ enim societates fidæ sunt et firmæ, quibus ea invicem defendunt; leves, quibus adjutores fiunt ad bellum aliis inferendum, et cito deseruntur. Postremo Thucydides ipse post pauca [c. 53.] rem ponit extra controversiam. Cum enim Corinthii dixissent: ἀδικεῖτε, ὦ ἄνδρες 'Αθηναῖοι, σπονδῶν ἀρχοντες, καὶ σπονδὰς λύοντες· recoperant: οὔτε ἄρχομεν πολέμου, ὦ ἄνδρες Πελοποννήσιοι, οὔτε σπονδὰς λύομεν, [p. 136. ed. D.] Κερκυραίοις δὲ τοῖσδε ξυμμάχοις ἐλθεῖν βουλοῦ ἤλθομεν. Ecce, quos in tutelam recoperant, ξυμμάχους appellat. At loco superiore scriptum est: ἐπιμαχίαν δ' ἐποιήσαντο, τῇ ἀλλήλων βοηθεῖν. Itaque hic Scholiastes coactus est dicere, τὴν ἐπιμαχίαν, συμμαχίαν λέγει. Sed cur commutaret hæc nomina? imo supra commutata sunt vitio librariorum, ut jam hanc ipsa clarius ducere existimo. Unus adhuc restat scrupulus, quod ait magnas hic auctor, ξυμμαχίαν μὲν μὴ ποιήσασθαι, ὥστε τοὺς αὐτοὺς ἐχθροὺς καὶ φίλους νομίζειν, quod fœdus offensivum et defensivum recatur. Hoc igitur geminum fœdus est ἐπιμαχία, non, ut vulgo creditur, συμμαχία. Qui enim amicorum oppugnat inimicos, hic amicos facilius defendet lacessitos. Æschines [contra Ctesiphontem, p. 482. ed. Reisk.] ἀνεῴῳ δ' ὅ,τι χρήσατο αὐτῷ (Καλλίας ὁ Χαλκιδεὺς), καὶ παρεγγελλομένης ἐπ' αὐτὸν ἧδη στρατείας, μέσην λαβὼν τὴν 'Αθηναίων δῆμον, σύμμαχον ὑπομεῖναι, βοηθήσειν, ἐάν τις ἐπ' αὐτὸν ἴῃ. Postrema verba declarant, *συμμαχίαν* fœdus esse solummodo defensivum. Erant Athenienses Lacedæmoniorum socii atque amici: erant Arcadum inimici: quibuscum hactenus fœdus inierant, ne Lacedæmonios offenderent. Hæc est συμμαχία. De qua Xenophontem audiamus [rerum Græcarum VII. 4. 6.] τῶν μέντοι

Ἀρέσθαι ἐπηγάλλοντο τὴν ἡγεμονίαν τοὺς ἐκείνης ὑπεναίρους διὰ τὴν ξυμμαχίαν, εἴ τις ὑπεστάτουν ἐπὶ τὸν Ἀχαδίαν· τῆς δὲ Λακωνικῆς οὐκ ἐπείκαζον ἐπὶ πολέμῳ.

— 6. οὐκ ἔχει τὸν ἴσον] Ulpianus subaudit φέρων: ego meâ potius, ut ἴσον ἐφ' ὧν, ex æquo. Comicus [Ter. Eunucho, I. 2. 11. ss.] "O Thais, Thais, utinam esset mihi pars æqua amoris tecum," ἔφασκε ἴσον φιλεῖν καὶ φιλεῖσθαι. Herodotus: ἐπὶ τῇ ἴσῃ καὶ ὁμοίῃ. pari conditione.

[P. 137. ed. D.] — τ. ὅστε εἶναι καὶ ἡσυχίαν τὸν ἄλλον] M. Tullius hunc locum adumbravit. [Offic. I. 12.] "Sed ea bella, quibus imperii gloria proposita est, minus acerbe gerenda sunt. Ut enim quam civiliter contendimus, aliter [Hanc antiquam lectionem etiam Heusing. prætulit. Nam post Lamb. editum: cum civi *aliter* contend. si est etc. Bxcx.] si est inimicus, aliter, si competitor: cum altero certamen honoris et dignitatis est, cum altero capitis et famæ: sic cum Celtiberis, cum Cimbris bellum ut cum inimicis gerebatur, uter esset, non uter imperaret: cum Latinis, Sabinis, Samnitibus, Pœnis, Pyrrho de imperio dimicabatur." Hæc ille. De Pœnis dubitari potest. Videntur enim Punica bella, præsertim secundum, internecinum fuisse. Sed hoc etiam confirmat alio loco. [pro Sestio, c. 68.] "Quis Carthaginiensium pluris fuit Annibale consilio, virtute, rebus gestis? qui unus cum tot imperatoribus nostris tot annos de imperio et gloria decertavit." Atque hoc sic fieri solet et debet in rep. non minus in privatis hominibus atque injuriis observandum. Themistocles, cum falsæ proditionis accusatus patriam fugeret, urgentibus a tergo qui persequebantur, coactus est ad Admetum regem Molossorum, hominem non amicum, confugere, utpote cui restitisset aliquando, cum nescio quid ab Atheniensibus peteret. [ad finem I. Thucyd. c. 136.] Ad regem igitur cum supplex accederet, quem læserat, ingenue confessus est, se de eo non optime meritum esse: sed tamen æquum censere et postulare, si contra rem illius quodam tempore venisset, non id tum in tanta sua calamitate meminisse. Non enim hoc esse par pari referre, cum salus agitur, ultum ire eum in caput, a quo læsus es, cum mediocre commodum quæreretur. γενέσθαι γὰρ εἶναι τοὺς ἐμοίους ἀντὶ τοῦ [p. 138. ed. D.] ἴσου τιμωρεῖσθαι, ait Thucydides. ἀλλ' αὐτὸν μὲν ἐκείνῳ χρείας τινὸς, καὶ ἐν τῷ σῶμα σάζεσθαι, ἐναντιοῦσθαι. ἐκεῖνον δ' ἂν, εἰ ἐκδοῖη αὐτὸν, (εἰκὸς δὲ ὑφ' ὧν καὶ ὑφ' ὃ πάσχοι) σωτηρίας ἂν τῆς ψυχῆς ἀποτυχεῖν. Hac oratione victus rex veniam dedit, et ciam emisit summum virum, quo tendebat, ad Persas. Similis moderatio Græcorum fuit erga Lacedæmonios, quum insolescere imperium adepti cœperant. Id enim agebant, ut insolentia eorum comprimeretur adempto imperio, non ut perirent et funditus tollerentur. Aristides [Leuctrica III. p. 450. t. I. ed. Jebb.] καὶ τὸ Δι' ἴσους εἶσιν οἱ πολλοὺς διὰ τοὺς ἀρίστους καὶ τὸν ἀεὶ λυσάδικον τότ' ἐπήρκαν, μέχρι μὲν τοῦ μὴ τὸν τοῦ ταῦτα ποιεῖν ἔχειν δύναμιν, μισοῦσιν ἴσως αὐτοὺς τῆς αὐτῶν ἕνεκ' ἀσφαλείας ἕκαστοι. ὡς δὲ καὶ ἀσωλαλήτας καθάπαξ ἴδωσι, οὗ μοι δοκοῦσιν κ. τ. λ. Harmostæ sunt, quos Lacedæmonii bello Peloponnesiaco devictis Atheniensibus, cum ab armis discessum est, civitatibus imposuerunt; qui res ubique ad morem et disciplinam Spartæ componerent, καὶ κρὸς τὸν νόμον τὰς αὐτῶν πολιτείας. Denique erant, quales apud Romanos constituendæ reip. Triumviri teste Budæo. ἄρτι, βλάβη. πλεονασμῷ τοῦ σι ἀρεῖ. Inde ἐπήρεια, quod hic quidem *insolentiam* significat. Eustathius ἀπολὺν exponens illud [Iliados P. 431.] πολλὰ δὲ μειλιχίοισι προσηύδα, πολλὰ δ' ἀρειῇ. Bust. ἀντίκειται δὲ τῇ ἀρειῇ πάντως μειλιχίοισι λόγοις. Talis erat Lysander minax, superbus, insolens.

[P. 140. ed. D.] — 10. τί οὖν ἡγοῦμαι φοβερὸν] Hermogenes: κατὰ σχῆμα ὑπομονῆς γίνεται ὁ λόγος, ὅταν ὁ λέγων οἷον ἑαυτὸν ἐρωτᾷ, εἶτα ἀναιρῇ τοῦτο, ut quum dicit orator, τίνος οὖν ἕνεκα τοῦτο λέγω; quorsum hæc? ista enim figura dilucidam orationem liquidamque reddit, frequens apud Rhetorem. Jam autem proprius accedit ad causam, atque auditoribus, quid illis maxime metuendum sit, ostendit ex comparatione.

P. 145. 2. ὅτου γε τὰ αὐτὰ τούτοις φρονοῦσι] Tum duæ factiones erant in Peloponneso: pars cum Lacedæmoniis sentiebant, plerique contra. factio est inter malos, [p. 141. ed. D.] quod inter bonos amicitia, inquit Sallustius. [Bell. Cat. 16.] "Idem velle et idem nolle, ea demum habetur vera amicitia." hoc est, τὸ αὐτὸ φρονεῖν. Æschines [περὶ παραπρ. p. 212. R.] οὐχ ὁμοσύτιον ἀλλὰ τῶν πλείστων τὰ παυσανίου φρονήσαν. et apud Paulum τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς [Rom. VIII. 6.], quod vult caro, quod concupiscit. *Sensus carnis* optime redditur. Nam, qui *sapientiam* aut *prudentiam* vertunt, ut Augustinus, errant. illud Aristotelis est [Ethic. cap. VIII.] ἀεὶ τοῦ μᾶλλον φρονεῖν, χρὴ δὲ οὐ κατὰ τοὺς παραινοῦντας, ἀνθρώπινα φρονεῖν ἀνθρωπον ὄντα, θνητὰ τὸν θνητόν ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἐνδέχεται ἀπαθανατίζειν. quid hoc verbi est? sequitur ἐξηγητικῶς, καὶ ἅπαντα ποιεῖν κρὸς τὸ ζῆν κατὰ τὸ κράτιστον τῶν ἐν αὐτῷ, id est, *secundum mentem atque intelligentiam*: quod Cicero dicit, 'immortalitatem meditari' vel 'æterna moliri.'

[Tusc. I. c. 15.] "Licuit esse otioso Themistocli, licuit Epaminondæ, licuit, ne et vetera et externa quæram, mihi: sed nescio quo modo inhæret in mentibus quasi secularum quoddam augurium futurorum: idque in maximis ingeniis altissimisque animis et exsistit maxime, et apparet facillime." Idem [de senect. c. 23.] "quod ni ita haberet, ut animi immortales essent, haud optimi cujusque animus maxime ad immortalitatis gloriam niteretur." Plato [Charmide, p. 113. t. V. ed. Bip.] *Ἤμαθον δὲ τὸν ἐνῳδὸν ἐγὼ ἐκεῖ ἐπὶ στρατιᾶς παρά τινος τῶν Θρακῶν τῶν Ζαμόλξιδος ἰατρῶν, οἳ λέγονται καὶ ἀθανατίζειν.* forte *ἰτραλρων.* sed et *ἰατρῶν* ferri potest. agitur enim de remedio quodam. Herodotus de Dario [lib. IV. c. 93. p. 323. Wess.] *πρώτους αἰρέει Γέτας τοὺς ἀθανατίζοντας. ἀθανατίζουσι δὲ τόνδε τὸν τρόπον. οὔτε ἀποθνήσκειν ἐπιστέως νομίζουσι, ἴσασι τε τὸν ἀπολλύμενον παρὰ Ζάμολξιν.* erant igitur philosophi *τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς φρονοῦντες.* [p. 142. ed. D.] Zamolxis enim auctor hujus disciplinæ, fuit, ut Herodotus tradit, Pythagoræ Samii servulus, a quo quum quædam accepisset de immortalitate animorum, et simul cum libertate magnam in Græcia atque Ionia pecuniam invenisset, demum ad suos homo magnificus rediit, et quæ didicisset docere instituens sectam in Getis condidit. persuadere enim perseveravit, qui se ei dedidissent, neque ipsos esse morituros, neque ex ipsis genitos: sed in locum perventuros, ubi sempiternis bonis generis cujusque fruerentur. Sed et Druidas nostros, qui immortalitatem animæ pariter asserebant [vide Cæsarem de b. Gall. VI. 14.] Pythagoreos fuisse ego non dubito, sed disciplinam eorum manasse a Pythagora [Non facile assentietur, qui Britanniæ nomen alias habere origines, et Pythagora probabiliter antiquiores esse Druidas, meminerit. Bᴇᴄᴋ.] quippe qui permutationem quoque animorum in alia atque alia corpora cum Pythagora tenebant. præterea nihil disciplinæ suæ literis mandabant, quod in primis Pythagoricum fuit et Platonicum. "Id mihi duabus de causis instituisse videntur," inquit Cæsar [lib. VI. c. 14.] "quod neque in vulgus disciplinam efferri velint, neque eos, qui discant, literis confisos, minus memoriæ studere: quod fere plerisque accidit, ut præsidio literarum diligentiam in perdiscendo, ac memoriam remittant." Suntque hæc mihi quidem *μεγάλα τεκμήρια*, venisse eos ex ea parte Italiæ, ubi Pythagoras fuit, et multis seculis Pythagoreorum nomen viguit. quam tum appellabant magnam Græciam, nunc regnum est Neopolitanum. neque in totum repudianda est, ut plerosque video facere, illa de Bruto fabula. Nam et in illa regione Italiæ sunt Brutii, quos Græci *Βρεττίους* vocant, [p. 145. ed. D.] et Diodorus Sic. [XVI. 15.] significare illorum sermone *λῃστὰς* [imo *δρασίτας*] ait, id est, *prædones*: quo facilius hac longius mare tentando pervenire potuerunt: et nos iidem Græci *Βρεττανικὰς*, patriam nostram *Βρεττανίαν* appellant. Multa fabulosa in nostris originibus reperiri, non nego. sed meminerimus, omnibus fere fabulis subesse aliquid veritatis, ut Strabo docet. [lib. I. p. 37. X. p. 726. Almel.] Huc accedit, quod linguæ veterum Britannorum, qui remanent hodieque, affinis est Brutiorum, qui fuerunt. quod ex Stephano probamus citante hunc Aristophanis:

μέλαινα δεινὴ γλῶσσα Βρεττία ταχῖν.

μέλαιναν δεινὴν γλῶσσαν appellat, quam difficile est pronuntiare aut omnino literarum notis comprehendere. *Ἀντίοχος δέ φησι τὴν Ἰταλίαν πλεοθῆναι Βρεττίαν, εἶτα Οἰνωτρίαν.* quicquid sit, ex Pythagoræa disciplina Druidas exstitisse dubitandum non est. Sed *ἄλις λεγέτω.*

— 3. *διὰ τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους ἡμῶν ἐπικηρυκίαν ἐχθρῶς σχήσουσιν*] Ordo est *ἡμῶν ἐχθρῶς.* Harpocratio: *ἐπικηρυκία, τὸ περὶ φιλίας καὶ διαλλαγῶν κήρυκας πέμπειν, Δημοσθένης Φιλιππικῷ πέμπτῳ.* quæ est hæc ipsa oratio. Dem. [ad Leptinem p. 472. ed. Reisk. p. 55. ed. Wolf.] *τῶν ἐν τῇ πόλει βουλευσαμένων μετὰ τὴν μάχην μὲν δίχεσθαι τῇ τύχῃ τοὺς στρατιώτας, ἀλλὰ πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπικηρυκεύσεσθαι.* Pausanias: *πρεσβεύσας τῆς ἡμετέρας ὑπὲρ ἀνοχῆς τῶν νεκρῶν ἐπικηρυκεύσατο.* Post pugnam victores solebant cum victis aliquandiu facere inducias, ut interfectos ad sepulturam tollerent. hinc *σπονδὰς ἀσπόνδους καὶ ἀλήκτους, bellum inexpiabile, quod nulla pace aut induciis dirimi potest vel ad tempus.* et *κηρύκιον*, caduceus. [p. 144. ed. D.] ut Chaldæum ☐קדוקאון Latinis est *Coram.* Thucydides [I. 53.] *ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς ἄνδρας ἐς καλάτιον ἐμβιβάσαντας, ὅπως παρῇσαν πρεσβεύσασθαι τοῖς Ἀθηναίοις.* ad quem locum Scholiastes insigniter: *κηρύκιόν ἐστι ξύλον ὀρθόν, ἔχον ἑκατέρωθεν δύο ὄφεις περιπεπλεγμένους καὶ ἀντιπρόσωπους, ὅταν διάθωσι φέρειν οἱ κήρυκες, καὶ οὐκ ἔξεστι δηῶσαι αὐτοὺς, παρ' οὓς ἀπέσχηνται. σύμβολον δὲ ἦν τὸ μὲν ὀρθὸν ξύλον τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τὸ δὲ τῶν ὄφεων εἶδος, τὰ ἀντιτασσόμενα στρατόπεδα. ὁ γὰρ ὀρθὸς λόγος δι' ἀμφοτέρων χωρεῖ.* unde *εἰρήνη* dicta est, ut supra docuimus. hoc symbolum videre est in codicibus, quos Frobenius excudit. Itaque hic caduceus Mercurio tribuitur. hæc hujus hieroglyphici ratio sane probabilis est: quam Macrobius [Sat. I. cap. XIX.] tradidit, plane futilis. M. Tullius [De Orat.]

"deinde qui possit non tam caduceo, quam nomine oratoris ornatus, incolumis vel inter hostium tela versari." hic locus explicat Scholiastem Thucyd. Orator enim est ἰρθὸς λόγος, qui inter duos exercitus intercedit, quem non fas erat violare, hoc est ἄδικον. oratores erant κήρυκες, quos *caduceatores* vocant. Virg. [lib. XI. Æn.]

"Jamque oratores aderant ex urbe Latina,
Velati ramis oleæ, veniamque rogantes."

post victoriam Æneæ scilicet ὑπὲρ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναιρέσεως, ut apud Pausaniam supra. Livius [lib. XXXVI. 27.] "Ætoli paucos post dies quam ad bellum renovandum, accitisque regem in Asiam legatos miserant, abjectis belli consiliis, pacis petendæ oratores ad consulem miserunt." Cum his Festus facit, qui vult *oratores* ex Græco dictos, tanquam ἀρητῆρες, quod missi ad reges et gentes, deos orarent ἀρᾶσθαι, id est, *testari*. "hi modo (inquit) appellantur legati." Postremo notandum, quod Ulpianus scribit ad illam [p. 145. ed. D.] contra Timocratem [p. 265. ed. Aurel.] ἐστὶν δὲ, ὅτι ἄλλος ἦν ὁ κῆρυξ τοῦ δήμου, καὶ ἄλλος ὁ τοῦ πολέμου, ὁ πρεσβευόμενος τῶν πρέσβεων, πρὸς τί αὐτοὺς στελλόμεθα εἰρήνην πρὸς τοὺς πολεμίους, διαπράξων καὶ σύμβολον τὸ εἰρήνιον. hi sunt *caduceatores*, Romanis *feciales*. κῆρυξ τοῦ δήμου quis sit, Æschines his verbis docet [contra Ctesiphontem, p. 386. a. Reisk.] στοίχατε δὲ τὸ πάλλιστον καὶ σωφρονέστατον κήρυγμα τῶν ἐν τῷ θέλει, τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ἐπὶξ πεντήκοντα ἔτη γεγονότων, καὶ θέλει ἐν μέρει τῶν ἄλλων Ἀθηναίων. Jam huic verbo vocis similitudine finitimum est, sed longe significatione diversum, τὸ ἐπιπρέσβευειν. Dem. [de perperam obita legatione p. 347.] καὶ ἃ τοῦτο, χρήματα αὐτῷ θηβαίους ἐπιπεπρᾶχθαι. quod est *proscribere*, ut Triumviri Romæ magna præmia proponebant iis voce præconis, qui proscriptorum capita attulissent. sic Æschines Thebanos dicebat pronuntiasse ei magnam mercedem, qui se interfecisset.

—4. καὶ τὸ δεκὰν ἐνδέχεσθαί τι τῶν ἐπὶ σοὶ συνεγράμμεθα] Hic ἀντὶ τοῦ ἀποδέχεσθαι, quod est *approbare*, ut Ulpianus quoque observat. proprie enim *excipere*, *exspectare*. Themistius: ἐγὼ δὲ καὶ τοῦτο μὲν τί ἐστι, ὡς πάνυ καμόν ἐνδέχομαι. Thucydides [lib. IV. 122.] καὶ ἐδέξαντο πάντες δ' ἐπὶ Θρᾴκης ξύμμαχοι Λακεδαιμονίων τὰ στρατόπεδα. *omnes in Thracia socii Lacedæmoniorum acta probabant. excipere bellum*, ἐνδέχεσθαι τὸν πόλεμον. *inferre bellum*.

—9. ὅτι καλούμεν αὐτὸν κοινοῦ τῆς Ἀμφικτυονίας] Ἀμφικτυονία, *commune Amphictyonum*. de quibus multa jam attulimus ex Strabone et Pausania: quibus hæc addenda a Dionysio Hal. [Arch. Rom. IV. 25.] πάντων μάλιστα τῶν τοιούτων ἔργων, τὸν Ἀμφικτύονος τοῦ Ἕλληνος ἱστορίαν ἐγκρίνω, (Servius Tullius scilicet, rex Romanorum) [p. 146. ed. D.] ὃς ἀσθενὲς ἔρον καὶ ῥᾴδιον ὑπὸ τῶν περιοικούντων βαρβάρων ἐξαπολεῖσθαι τὸ Ἑλληνικὸν γένος, εἰς τὴν ἀσ' [Huds. et R. ἐσ'] ἐκείνου κλυδώνιον Ἀμφικτυονικὴν σύνοδον καὶ πανήγυριν αὐτοὺς συνήγαγε (hic lego, non αὐτὸς [in Huds. et Reisk. αὐτὸ]) νόμους κατιστὰς ἁμοίους, ἕξω τῶν Ἴδιαν, οὓς ἐκέκτητο φίλοις ἔχει τοὺς κοινοὺς ἅπασιν, οὓς καλοῦσιν Ἀμφικτυονικούς, ἐξ ὧν φίλοι μὲν ὄντες ἀλλήλοις διετέλουν, καὶ τὸ συγγενὲς φυλάττοντες ἔργοις μᾶλλον ἢ λόγοις, λυτηροὶ δὲ τοῖς βαρβάροις καὶ φοβεροί. Quibus consentit cum Pausania Dionysius, institutore hujusce conventus affirmans Amphictyonem quendam, nisi quod ille Deucalionis filium facit hunc Amphictyonem, hic nepotem. Hellen enim, a quo Græci Ἕλληνες, ejusdem fuit filius. sed illam traditionem jam satis refutavimus. Illius exemplum, inquit Dionysius, quisquis institutor fuit, Ioues secutî, qui in oram maritimam Asiæ colonias deduxerant, nec non Æoles, qui in eadem Asia consederant ad Hellespontum et Troadem, templa struxerunt, illi in Ephesio Dianæ, hi alio quodam in loco, quem delegerant, Apollini. Quo cum conjugibus et liberis convenientes statis temporibus res divinas faciebant, festivitatesque celebrabant in honorem deorum. Quibus rite procuratis, quum se comiter invicem invitassent, si quid controversiæ vel offensiunculæ civitati cum civitate intercederet, erant judices, qui lites decuerent: et simul de bello cum Barbaris, et mutua inter se concordia consilia agitabant. Præterea Pamionium fuit duodecim Ionise civitatibus, instar hujus in Græcia Amphictyonici conventus, [p. 147. ed. D.] ut refert Herodotus: Ἴωνες δὲ σφεδανώτατοι ταῦτα, ἵπαπερ κρεσσόνεσσι σφέων αὐτῶν ἐς Πανιώνιον. [lib. VI. c. 7. p. 441. Wess.] Horum instituta porro quum Servius rex Romanus imitari vellet, studuit in primis et ipse civitates Latinorum benevolentia atque amicitia conjungere, ac in unum ut consipirarent efficere. id quod ejus virtute perfectum est, cum docuisset, æquum esse, ut Latini finitimis imperarent, et jura barbaris darent, quum se progenitos origine Græca scirent: Romani principatum inter Latinos tenerent, ut qui magnitudine urbis et rerum gestarum gloria præcellerent: ad hæc Dis magis propitiis uterentur, unde ad dignitatem et decus pervenerant: pertulisset denique, ut in urbe Roma Dianæ commune

delubrum, instar illius apud Ephesum, communi pecunia ponerent: ubi frequentes cum convenissent, controversias et ipsi inter se componerent: et aliis civitatibus compromitterent. hæc fere Dionysius, cui consentiens Livius [lib. I. c. 45.] "Aucta civitate magnitudine urbis, formatis omnibus domi et ad belli et ad pacis usus, ne semper armis opes sequirentur, consilio augere imperium cœptus est, simul et aliquod addere urbi decus. Jam tum erat insolytum Dianæ Ephesiæ fanum. id communiter a civitatibus Asiæ fanum fama ferebat. Cum consensum deosque consociates laudarat inire Servius inter proceres Latinorum, cum quibus publice privatimque hospitia amicitiasque de industria junxerat, sæpe iterando eadem perpulit tandem, ut Romæ fanum Dianæ populi Latini cum populo Romano facerent." Hinc tantus Ephesi tumultus est excitatus, quum Dianæ numen et religio Pauli prædicatione [p. 148. ed. D.] in discrimen adducta est, "magnæ Dianæ templum in nihilum repatabitur, et destrui incipiet majestas ejus, quam tota Asia et orbis colit." [Act. XIX. 27.] Hoc salubre institutum, ut inventum atque servatum Græcis ac Romanis saluti, sic veteribus Britannis neglectum exitio fuit. de quibus hæc Tacitus [in vita Agricolæ, c. 12.] "Olim regibus parebant, nunc per principes factionibus et studiis trahuntur. Nec aliud adversus validissimas gentes nobis utilius, quam quod in commune non consulunt. Rarus duabus tribusve civitatibus ad propulsandum commune periculum conventus. ita dum singuli pugnant, universi vincuntur." *conventus* est συνέδριον, quod aliud quoque Græcis fuit, præter antiquum illud Amphictyonicum, de quo jam diximus. Æschines [περὶ παραπρ. p. 247. ed. Reisk.] συνέβαινε δ' ἡμῖν τὸν στρατηγὸν ἐν τῷ πολέμῳ ἐβδομήκοντα μὲν καὶ πέντε πόλεις συμμαχίδας ἀνεβεβλεκέναι, ἃς ἐκάστοτε Τιμόθεος ὁ Κόνωνος, καὶ κατίοντες εἰς τὸ συνέδριον. ex hoc apparet, commune Atheniensibus consilium fuisse cum sociis omnibus ex illo Demosthenis cum Græcis omnibus [Philipp. IV. p. 133.] οὕτω διαβεβλήμεθα καὶ κατεψευσμεθα ἐν τούτοις, ὥστε τῶν ἐν αὐτῷ τῷ κινδύνῳ ὄντων, οἱ μὲν, ὅσοι τῆς ἡγεμονίας ἡμῖν ἀντιλέγουσιν, οἱ δ' ὅσοι τῷ σῷ συνδρεύουσιν. sæpius enim Athenas, aliquando Corinthum aut Sicyonem conveniebant, ubi de communibus negotiis agerent. Sed hoc non videtur perpetuum fuisse, ac tantummodo necessariis reip. temporibus, cum bellum aliquod grave impenderet, ut quondam a Medis, nunc cum Philippo. Hæc nos et plura collegimus ἐν τῇ Συμπολιτείᾳ, quam componi, quum de Unione agebatur.

[P. 149. ed. D.] — 11. τὰ τῶν Ἀμφικτυόνων δόγματα πρεσβεύσαμεν] Bellum grave et pium videretur horum auctoritate susceptum. [pro Ctesiphonte.]

— 12. πρεσβεύσαμεν] *præferam*: quasi dicerent, nos magnis auctoribus hoc bellum suscepimus. eorum auctoritas, quorum decretis paruimus, nos tutabitur. Dem. [contra Timocratem, p. 708. seq.] ἠδυμεθέντα διαγιγνωσκομένου τοῦ ψηφίσματος, ὡς τεχνικὸς ὁ γράψας αὐτὸ, τὸν διάπλουν, καὶ τὸ τὰς ἱερὰς πρεσβεύσαντος πατρίδος, ἀνελὼν τὸν ἐκ τῶν νόμων χρόνον, αὐτὸς ὑπέθηκε αἴσιον παράδειγμα. Paulo ante, ἐπὶ τῇ τῶν Παναθηναίων πομπῇ. Quinquatrus enim instabant, ob eamque causam festinabat Timocrates legem suam perferre, etiam sine promulgatione ante festivitatem. ut enim Romani tribus nundinis leges suas ante proponebant, quam ferebantur ad populum, ut omnibus foret cognoscendi potestas, eosdem idoneam, quæ acciperent, necne: sic Athenienses in suis legibus ferendis certum tempus præfinitum habebant, quo proponerentur in scripto πρόσθεν τῶν ἐπωνύμων, i. ante effigies et statuas Heroum, a quibus cognominatæ sunt decem tribus, quod Timocrates præpropera festinatione prohibit. Macrobius [Sat. I. cap. XVI. p. 201. ed. Zeun.] "Rutilius scribit, Romanos instituisse nundinas, ut octo quidem diebus in agris rustici opus facerent: nono autem die intermissa re, ad mercatum legesque accipiendas Romam venirent: et ut scita atque consulta frequentiori populo referrentur, quæ trinundino die proposita, a singulis, atque universis facile noscebantur." [Hinc lex, quod in scripto legebatur, antequam lata est. Dou.] Videa, τῷ πρεσβεύεσθαι significari σημαίνειν. ἡ γὰρ τῶν Παναθηναίων πρόφασις, demonstrat quid sit, τὸ τὰς ἱερὰς πρεσβεύεσθαι πατρίδα γῆν. [p. 150. ed. D.] πατρίδα γῆν, est *urgere*, *instare*. et τὸ πατρίδα γῆν, *urgens necessitas*, *negotium quod nullam dilationem patitur*. δαίσιος, *festis diebus procuratio religionis*, *impensa quæ publice fiebat ad festi temporis celebritatem*.

— ibid. εἶτα ἐπισκοπῶν ἕκαστον τῶν τοῦ συμφέροντος ἑαυτῷ, ἡμῖν ἀνελκόμενα] Βφελκυσθῶσιν, *attrahantur*. Hom. [Odyss. XVIII. 72.] ἦ τάχυ Ἶρος ἄμμε ἐπιπροέηκεν ἀνελκέμεν πανὸν ἔξω. concitabimus in nos, inquit, abumquemque eorum, quos enumeravi.

— pen. ἑαυτῷς ἡμῖν] Ulp. *dual* τῷ ἡμῶν ἀνδρῶν. Sed diejunctim legitur. Alioquin Attici ἡμᾶς ἑαυτοὺς et ἡμᾶς ἑαυτοὺς dicunt pro αὐτοὺς, ut Badmus docet. Arist. [Problematum sect. XXX.] ὅτι δ' ὀρθῶς ἔφαμεν ἐν ἡμῖν ἑαυτοῖς δίδυμα δύο, ἐν οἷς χρώμεθα τοῖς ἐκτὸς ἐγκύκλιος. χεῖρα καὶ πᾶν σύ-

licet. ἔστι γὰρ ἡ χαλὸ ἅρματα περὶ ἅρμασι, ut Gaisford ait. Xenophon [rerum Græcarum VII. 3. 6.] ὥστε παρ' αὐτὸς τε τὰς ἀρχὰς, καὶ παρ' ἑαυτοὺς ἡμᾶς, τοὺς υἱέας, οὓς τινας δὲ ἐπιθύσειεν, καὶ οὓς τινας μὴ, αὐτογνωμοναστὰς ἀναίτιους τὸν ἄνδρα. *præter magistratuum vestrosque sententias, qui vitæ vestræque potestatem habetis, interfecerunt virum suo judicio.* ita τὸ ἑαυτοῖς καὶ τὸ ἡμῖν, utrumque de Atheniensibus, quamvis disjunganter, accipienda sunt. nihil enim attinet quærere utilitates alienorum. quid quod ἑαυτοῖς est trium personarum, quod passim observari licet. Sed et reciprocrum pro relativo poni solet. Dem. ἐκ ἑνῶν ἔξὸν ἑαυτῷ ποιεῖν, *quasi sibi quidvis liceat facere*, pro αὐτῷ, ipsi vel ei. Lucanus [V. 805. s.]

" —— quæ nox sibi proxima venit
Insomnis, vidno tum primum frigida lecto," &c.

[p. 151. ed. D.] Sic Græci dicunt οἱ pro αὐτῷ. Gregorius contra, relativum pro reciproco posuit: ἐρᾶν οὖν τὸν τοῦ δήμου κίνησιν ἐν' αὐτὸν, δρασμὸν βουλεύεται, *cum videat in se motum populi, fugam meditatur*, ἀντὶ τοῦ ἐφ' ἑαυτόν. Arist. [Ethic. X.] δὲ πρυτάνεται τοὺς ξυνόντας ζῆν κατ' αὐτὸς, pro καθ' ἑαυτοὺς, *solos*. quare monent prudentes cœlibes vivere. Dem. [πρὸς Ἀφοβ. p. 1083.] Archiades negans, se velle uxorem ducere, ὅπως κατ' αὐτὸν ἐν τῇ Σαλαμῖνι, cœlebs καὶ μονότροπος. Cic. [Philipp. II.] "Non igitur a te emit, sed priusquam tu suum sibi venderes, ipse possedit." pro ei. Sic locutus est imitatione Græcorum: nec causa erat, cur eum Quintilianus [VII. 9. 12.] et Laurentius Valla propter talia notarent. potest igitur hic ἑαυτοῖς poni pro αὐτοῖς, et ad Thebanos, Thessalos, ac Philippum referri, per ἀντιπαράσιαν κατ' εὐφημισμὸν, quia noluit male ominari suis civibus dicendo, Plus quam nobis ducibile est. sic idem noster alibi [pro Corona, p. 295.] εἰ ταῦτα πρᾶττο ἅπαντι, τίς οὐχὶ κατέπτυσεν ἂν σου; μὰ γὰρ τῆς πόλεως, μηδ' ἐμοῦ. Hanc Hebræi quoque noverunt εὐφημίαν loco ponere, ut [1 Sam. cap. XXV. 22.] "Hæc faciat Deus inimicis David, et hæc addat." ubi Cimchi Grammaticorum optimus, inimicis David, בנוי לדוד i. ἀντιπαράσια, pro eo quod est, לדוד. sic LXX. τάδε ποιήσαι ὁ Θεὸς τῷ Δαυὶδ, καὶ τάδε προσθείη. solent enim illi interpretes in rectam sæpe mutare orationem figuratam, ut observavimus. imprecamur enim inimicis. Nicander [in Theriacis v. 186.]

ἐχθρῶν που τίφα πάντα περίαστιν ὑμεναίσειεν.

et Virg. [Georg. III. 513.]

"Dii meliora piis, erroremque hostibus illum."

— ult. ὥσπερ καὶ περὶ Φωκίδος] Hoc et laxatum est, suo loco motum, et præterea corruptum. [p. 152. ed. D.] Legendum igitur, ὅσπερ καὶ ἐπὶ Φωκίδος (hæ enim præpositiones propter abbreviationem sæpissime permutantur) et suo loco restituendum. nam hic quidem locum nullum habet. Legendum, inquam: καινὸν ἐφ' ἡμᾶς ἀγάγεσθε τὸν πόλεμον, ὅσπερ καὶ ἐπὶ Φωκίδας, τὰ τῶν Ἀμφικτυόνων δόγματα περιστησάμενοι. [Transpositio paullo audacior, imprimis cum ne sic quidem ellipsi careamus, qua admissa vulgata se tueri potest lectio. Beck.] nam et bellum Phocense auctoritate Amphictyonum, ut diximus, conflatum est. de permutatione autem præpositionum hoc unum exemplum habetote. Dem. [περὶ τῆς παραπρ. p. 444.] καὶ ἐπιστῆσαι τὰ πράγματα ἀγαγόντας ἄφνω, ἵνα, μηδ' ἂν βούλησθε, δυνήσεσθε ἐξαλεῖφειν. lego καὶ περιστῆσαι. ut sic τοῦτο περιέστη τὸ πρᾶγμα, res eo rediit. atque in eadem illa: ἐρᾶτε ἀφ' ἂν αὖτος εὐδοκιμεῖ, πολλὰ τῷ πόλει περιέστηκε τὰ πράγματα. *videtis hujus gloriam et claritudinem nominis, quanta negotia civitati consecerit.*

[P. 153. ed. D.] — ibid. Ἔστι γὰρ δίκαιον τοῦτο, ὅτι Θηβαῖοι, καὶ Φίλιππος, καὶ Θετταλοὶ] Probatio est superiorum, ut particula causalis ostendit. Hoc vult igitur dicere, quemadmodum vidimus præterito tempore Thebanos, [p. 154. ed. D.] Philippum, Thessalos idem egisse omnes, sed non eadem de causa, neque eodem consilio, sed suum quemque destinatum finem sibi propositum habuisse: sic metuendum est de futuro, ne isti cum rege infesti in nos omnes alius aliam ob causam insurgant. Illos enim omnes lædimus, nec possumus dicere, nolle eos μισεῖσθαι, aut occasionem ulciscendi non avide arripturos. Argumentum a causis ducitur per similitudinem, nisi quod illic causa finalis, hic efficiens attenditur.

P. 146. 1. οὐχὶ τὰ αὐτὰ μάλιστα ἅπασιν ἐσπουδάκατε, τὰ αὐτὰ ἠρεξαν] Sic homines non in repub. solum, sed etiam privatos, communis utilitas devincit alienos quoque, ut sibi invicem inserviant, quo suum quisque commodum consequantur. Et hoc faciunt in primis, quos politicos appellamus, odia dissimulant, inimicitias pro tempore remittunt, amice consentiunt, ut votorum compotes fiant. Cæsar, Pompeius, et Crassus, quos facete Varro τριάκοντα nominavit, non omnes idem, cum coirent, agebant: sed suum quisque finem sibi peculiarem habuit. De quibus Appianus [Civilium II. c. 9.] καὶ τρεῖς εἶδε τὸ μέγιστον ἐπὶ πᾶσι

πρόπους ἔχοντες, τὰς χεῖρας ἀλλήλοις συνῤῥάπτον. *mutuas operas tradebant, sua singuli gratia, non amicorum.* συνῤῥάπτειν est *contribuere, ut sodales solent.* Ἔρανος, *quod in amicum egentem subsidii confertur,* ἀπὸ τοῦ ἔρᾶν. Athenæus.

— 3. τὸν μὲν φίλιππον παρελθεῖν, καὶ λαβεῖν τὰς παρόδους] "Ὕστερον, περίτερον. Ante enim necesse erat occupare angustias, quam posset evadere. aut hic παρελθεῖν est *accedere*, ut pariter in nomine ac verbo præpositio significet, [p. 155. ed. D.] ut sæpius, *ad*. Hesiodus ["Ἐργ. κ. Ἡμ. 216. s.]

ὁδὸς δ' ἑτέρῳφι παρελθεῖν
περίσσων ἐς τὰ δίκαια· δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἶσχει.

Via est alia commodior omnibus perveniendi ad jus suum. Sed et oratores, quum ad dicendum accedunt, ut supra demonstravimus, dicuntur παρελθεῖν. Thucydides [lib. I. 67.] παρελθόντες δὲ τελευταῖοι Κορίνθιοι, καὶ τοὺς ἄλλους ἰδόντες πρῶτον παρεξίοντας τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐπῄεσαν τοιάδε. Idem ibidem [I. 72.] ἔδοξεν αὐτοῖς παρελθεῖν εἶναι. Et de Themistocle, cum legatus ad Lacedæmonios venisset [I. 90.] καὶ ὅστις τις αὐτὸν ἤρετο τῶν ἐν τέλει ὄντων, ὅτι οὐκ ἐπέρχεται ἐπὶ τὸ κοινὸν, ἵνα τοὺς ξυμμαχικοὺς ἀναμίσειν. Schol. ἐπέρχεται· ὁ ξένος, παρέρχεται ὁ σκολίτης. τέλη Spartani vocant omnes *magistratus*, quos Athenienses ἀρχάς. supra τέλος, *vectigal*.

— ibid. καὶ λαβεῖν τὰς παρόδους] Ulpianus, πάροδος, ἡ ἄφιξις, ἡ εἴσοδος. παροδεία δέ, ἡ παρέλευσις, *præteritio*. sic μίσθωσις καὶ μισθωσία. ἔφοδος καὶ ἐφοδεία. Polyb. Strabo [lib. IX. p. 655. Alm.] τὴν μὲν οὖν πάροδον Πύλας καλοῦσι, καὶ στενὰ, καὶ Θερμοπύλας. ἔστι γὰρ καὶ Θερμὰ πλησίον ὕδατα, τιμώμενα ὡς Ἡρακλέους ἱερά. Herodotus [lib. VII. 201. p. 599.] καλέεται δὲ ὁ χῶρος οὗτος ὑπὸ μὲν τῶν πλεόνων Ἑλλήνων, Θερμοπύλαι, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπιχωρίων καὶ περιοίκων Πύλαι. Ubi cæsus est Leonidas cum trecentis Laconibus, qui laterum objecta Persarum aditum intercludebant. Harpocration: ἐκλήθησαν Πύλαι, διὰ τὸ στενὴν εἶναι ταύτην τὴν εἴσοδον ἀπὸ Θετταλίας εἰς Φωκίδα πορευομένοις. Cic. [Agraria II. c. 32. §. 87.] "Corinthi vestigium vix relictum. erat enim in angustiis atque in faucibus Græciæ." Idem [in Catilinam I. c. 2.] "Castra sunt in Italia contra rempub. in Etruriæ faucibus collocata. crescit in dies singulos hostium numerus." *fauces*, στόμια. [p. 156. ed. D.] Thucydides [lib. IV. c. 127.] καὶ τὴν στόμαλιν, ἥ ἐστι μεταξὺ δυοῖν λόφοιν στενὴ εἰς τὸν Ἀμβρακικὸν, φθάσαντες προκατέλαβον. Herodotus [lib. VIII. c. 15. p. 626.] ἦν δὲ πᾶς ὁ ἀγὼν τοῖσι κατὰ θάλασσαν περὶ τοῦ Εὐρίπου, ὥσπερ τοῖσι ἀμφὶ Λεωνίδην τὴν εἰσοδὸν φυλάσσουν. qui Thermopylarum aditus est. Livius [lib. XXVIII. 7.] "Dejecto præsidio, fusisque Ætolis, qui saltum Thermopylarum insidebant." Apud quem vide, si placet, situm et descriptionem hujus loci pleniorem. Cogat extremum agmen Dem. [Phil. III. p. 113.] καὶ παρ' ἡμῶν ἐρίζων πολλὰ, Θηβαίοις οὐ λυσιτέλεσεν τὸν Ἰκαίνου πάροδον. quorum Æschines princeps erat, qui contendebat, si Philippus penetrasset angustias, id Thebanis non profuturum, ut fusius explicatur ἐν τῷ περὶ στεφάνης.

— 4. οὐδέ γε τῶν — δόξαν ἴσχει] Thebani gravissimam partem belli Phocensis, quod et sacrum appellatum, sustinuerat: bellum affecerant, hostem profligaverant, cum Philippus imperator accedens, delectus ab Amphictyonibus, belli confecti tulit honorem et gloriam: ut Pompeius bello Mithrid. τῶν Ἀσιανοῦ στεφανωμάτων ὕστατος ἐλθὼν (nam et plures imperatores jam ante cum rege confixerant) ἐκρατύσατο τὴν δόξαν. Sic idem in Hispania Metello succedens contra Sertorium. id ægre ferre Thebanos necesse erat.

— 6. καὶ κακομοίσθαι] *recepisse et recuperasse.* M. Tullius [in Catone. c. 4.] "Ego Qu. Maximum, eum qui Tarentum recepit, senem adolescens ita dilexi ut æqualem." Idem de eodem: "Tarentum vero qua vigilantia, quo consilio recepit? (Τάραντα ἐκομίσατο) quum quidem me audiente Salinatori, qui amisso oppido fugerat in arcem, glorianti atque dicenti, mea opera, Q. Fabi, Tarentum recepisti: [p. 157. ed. D.] certe, inquit ridens. nam nisi tu amisisses, nunquam recepissem." Princeps Apostolorum [1 Epist. Petr. I. v. 9.] κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑμῶν, σωτηρίαν ψυχῶν.

— ibid. κάλλιστα] Adverbium, ut mox αἴσχιστα.

— 8. οὐδὲν ἂν αὐτοῖς ἐδόκει εἶναι] Ἂν εἶναι, non ἂν ἐδόκει. *si non transisset Philippus, nihil illis fore videbatur*, id est, nihil erant habituri. ἂν εἶναι, *fore*. particula enim mutat præsens in futurum. non enim erat regis transitus Thebanis ἀδιάφορος. sic dicimus: ἰὰν τοῦτο πράσσω, τί μοι γενήσεται ἢ ἔστω; *what shall I have for my pains?* Dem. [c. Olympiod. p. 1169.] διειλήφαμεν ἡμῖν αὐτοῖς περὶ ὧν οὗτος ἠξίου ἑαυτῷ εἶναι. docti judicent, an hoc observatione dignum fuerit.

— ibid. ταῦτα δὲ οὐκ ἐβούλοντο] Lego ταὐτά. *non eadem volebant*, quod supra dixit, οὐ τὰ αὐτὰ ἐσπουδακότες. quod ita esse, quæ sequuntur, evincunt. nam de transitu si accipias, τοῦτο δ' οὐκ ἐβούλοντο, dicendum fuit. sic ἀναφὲς χωρὶς illustravimus breviter: nec minus, ut arbitramur, recte.

— 9. τῷ τὸν Ὀρχόμενον καὶ Χαιρώνειαν λα-

βαῖν ἐπιθυμεῖν] Oppida Bœotiæ sunt, quæ Thebani bello Phocensi amiserant. Est et Orchomenus Arcadiæ: nec non alius in Thessalia. Appollonius [lib. III. 265. s.] τί δέ κεν πόλιν Ὀρχομένοιο, ἥ τις δὴ Ὀρχόμενος; hæc Medeæ quidam, quæ capta amore Iasonis illum in Thessaliam sequebatur.

[P. 159. ed. D.] — 11. φίλιππον τοίνυν τινὲς μὲν τολμῶσι λέγειν] Occupatio, πρόλημψις. at enim Thebani non sunt amici Philippo. non enim libens illis concessit Orchomenum et Coroneam, sed invitus. itaque ei nullam opem contra nos ferent, si postulet. hanc ἀντίθεσιν Ulpianus ait esse ἀπὸ τοῦ δυνατοῦ. posse enim Philippo resisti tanto facilius, si illum Thebani non juverint. Sed fere tota oratio nititur τῷ συμφέροντι, quod præcipuum caput est in suasoriis. non expedit bellum suscipere cum Philippo tam levem ob causam. periculosum est, ut dici solet, σφηκιὰν ἐρεθίζειν, irritare crabrones. sed admiscetur etiam τὸ δυνατόν. non possumus illi resistere, et tot civitatibus conjunctis, quarum offensionem contrahemus.

— ibid. φίλιππόν τινες τολμῶσι λέγειν, ὡς οὐκ ἐβούλετο] Frequens ἐναλλαγὴ poetis et oratoribus: multoque est elegantius, quam si dixisset: τινὲς τολμῶσι λέγειν, ὡς οὐκ ἐβούλετο φίλιππος. [p. 160. ed. D.] Sophocles [Ajace Lorario vs. 838.] καλῶ δ' ἀρηγὸς τὰς σεμνὰς Ἐριννῦς — μαθεῖν ἐμοὶ,

πρὸς τῶν Ἀτρειδῶν ὡς διόλλυμαι τάλας.

invoco opitulatrices diras ultrices me videre, ab Atridis ut disperii miser. Ajax hæc moriens. sic comici loquuntur. Terentius. [Eun. V. 9. 5.] "scin' me, in quibus sim gaudiis?" et, "fac me, ut sciam." Plautus [*in* Pœnulo, Act. II. v. 5. s.]

"Sex agnos immolavi, nec potui tamen
Propitiam Venerem facere, uti esset mihi."

et post pauca [v. 41. s.]

"Si Hercle istuc unquam factum est, tum me Juppiter
Faciat, ut semper sacrificem et nunquam litem."

litare est, quod Xenophon dicit καλλιερεῖν, ἀπὸ τῶν ἱερῶν, *a precibus, quæ sacrificiis adhibentur*, ut Festus docet.

— pen. τούτους μὲν ἐᾶσθαι λέγω] Ἀστεϊσμός. τινὲς τολμῶσι λέγειν. quid ego? τούτους μὲν ἐᾶσθαι λέγω, ἀντανάκλασις. Esaias [cap. LXVI. 3. s.] καὶ αὐτοὶ ἐξελέξαντο τὰς ὁδὰς αὐτῶν, καὶ τὰ βδελύγματα αὐτῶν ἠθέλησαν, καὶ ἐγὼ ἐκλέξομαι τὰ ἐμπαίγματα αὐτῶν. λύει δὲ τὴν ἀντίθεσιν, inquit Ulpianus, κατ' ἀγανάκτησιν, ὡς εἰπεῖν ἐκνεμήσας. *per indignationem, ut futilem increpans;* non enim omnia refellere debemus, sed quædam eludere, si levia sunt. et simul ipsa ἀντίθεσις continet in se solutionem, quod miratur illorum audaciam, qui dicere hoc non verebantur. Dem. [de mala legatione, p. 419.] ἐᾶσθαι πολλὰ φέρας τῷ σοφῷ Σοφοκλεῖ. Egerat Æschines, quum esset τριταγωνιστὴς, Creontem in Antigona Sophoclis, in qua ῥῆσις est egregia Creontis de patriæ caritate. [p. 161. ed. D.] quam Demosthenes integram recitari jussit in illa accusatione, quod vix unquam alias fecit: nec Cicero sæpe: Æschines ἀκριφάλως multum utitur hac ostentatione eruditionis, præsertim contra Timarchum. Sic autem Demosthenes post recitationem illam [p. 419.] τούτων Αἰσχίνης οὐδὲν εἶπε' πρὸς αὐτὸν, ἐν τῇ πρεσβείᾳ, quamvis sæpe actitasset Creontem: sed patria Philippi hospitium atque amicitiam antiquiorem sibi ducebat et magis compendiosam, quæ Sophocles scripsit et ipse actitavit oblitus, ac longum valere dicens Sophocli, in quo alia est urbanitas. ut, cur Fabius affirmaret, Demostheni facetias defuisse, equidem non intelligam, quo nihil Ciceroni videtur facetius. sed facete dicta si quærimus, Lucianum audiamus, qui multo sale nos defricat. Sic igitur ille false ridens Homerum [in Gallo gallinaceo c. 2. t. II. p. 704.] ὁ τοῦ Ἀχιλλέως ἵππος ὁ ξανθὸς, μακρὰ χαίρειν φράσας τῷ χρεμετίζειν, ἵστηκεν ἐν μέσῳ τῷ πολέμῳ διαλεγόμενος, ἕως ἄλα βαλῶν. *equus Achillis valedicens hinnitibus stat in media acie sermocinans, integra contexens carmina.* Sic enim ausus est Homerus poetica licentia facere. ἔρρωσο, *vale*, quod in fine epistolarum adscribitur. sed verbum hoc robustam atque athleticam declarat valetudinem.

P. 147. 1. καὶ τὴν δέξαν τοῦ πολέμου, τοῦ δοκεῖν δι' αὐτὸν κρίσιν εἰληφέναι] Non improbanda est hæc lectio, si suppleas, quæ usitata est ἐλλειψις, ἕνεκα τοῦ δοκεῖν. sed elegantius est, si legas: τὴν δόξαν τοῦ τὸν πόλεμον δοκεῖν δ. α. κ. εἰ. κρίσις πολέμου γίνεται. *cum debellatum est*, aut *quum facile cernitur, qui victores futuri sint.* nos *finem* reddidimus. Tacitus: [Hist. III.] "Ceteri duces, dum peractum bellum putant, finem ejus insignivere," [p. 162. ed. D.] id est, insigniorem reddidere. Thucyd. καὶ ὁ πόλεμος ταχεῖαν ἔλαβε κρίσιν. [add. I. 23.] Dem. [Epistola de redita suo, p. 1163. t. II. Reisk.] τῆς δ' ἀναγκαίας μὲν, ἀγνώμονος δὲ τύχης, οὐχ ἅς δίκαιον ἦν, ἀλλ' ὡς ἐβούλετο, κρινάσης τὸν ὑπὲρ τῆς Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγῶνα, ἐν ὑμεῖς ἡγεμόνα σθε, οἷ' ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις ἀπίστων τῆς εἰς ὑμᾶς εὐνοίας. Pugna enim Chæronensis, in qua certatum est de Græciæ libertate, finem fecit certaminis. tum enim victi

succubuere Graeci Philippo. Sophocles [Ajac. Lorario, vs. 485. s.]

τῆς ἀναγκαίας τύχης
οὐκ ἔστιν οὐδὲν μεῖζον ἀνθρώποις κακόν.

est autem ἀναγκαία τύχη, necessitas eventuum vel casuum, quibus hominum vita obnoxia est. Euripides [Helena, vs. 521.] δεινῆς ἀνάγκης οὐδὲν ἰσχύει πλέον. Hanc significat Paulus [1 Cor. VII. 26.] νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, id est, διὰ τὸ τοῦ καιροῦ χαλεπόν. ut mox se ipsum explicans, τοῦτο δὲ φημί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστί. non enim de seculi brevitate intelligendum est, sed, ut Cicero dixit, "necessariis reipub. temporibus." ἀνάγκη γὰρ καὶ συστολή, vox utraque *angustiam* significat, ut apud Horatium "contracta paupertas." male interpretes, *Tempus in collecto est*, ut Cyprianus. Arist. [Metaph. IV.] καὶ γὰρ τὸ βίαιον, ἀναγκαῖόν λέγεται. Sed haec ὄθεν πήγεργον. Livius [lib. III.] "Quin congrederentur acie, inclinandamque semel fortunae rem darent." *inclinare rem*, κρίσιν ποιεῖν. Summus vates [Il. X. 173. s.]

νῦν γὰρ δὴ πάντεσσιν ἐπὶ ξυρῷ ἵσταται ἀμφὶς
ἢ μάλα λυγρὸς ὄλεθρος Ἀχαιοῖς, ἠὲ βιῶναι.

in acie novaculae, pro eo quod est in summo vitae discrimine. Hector pridie sic Graecos affixerat, ut postridie κρίσις futura belli videretur. hanc enim his versibus poeta innuit. [p. 163. ed. D.] et hoc est, quod Plautus ait [Casin. Adr. III. Sc. I. v. 2.] "Nunc specimen specitur, nunc certamen cernitur," ἡ κρίσις κρίνεται. Sophocles, [Trachiniis, vs. 265. seq.]

λέγουσ', χρεὼν μὲν ὡς ἅπαντ' ἔχειν βέλη
τῶν σῶν τέκνων λείπουτο πρὸς τόξον κρίσιν.

Haec Eurytus Herculi, cujus sagittae videbantur esse inevitabiles. Ennius "Ferro, non auro, vitam cernamus utrique." [p. 61. ed. Hess.] ἐξέτασις sequitur, "Vosne velit, an me regnare hera." haec enim est κρίσις. hera, fortuna est domina rerum. Homerus [Iliados II. 385.]

στυγερῇ πρεπόμεσθ' ἀρῇ.

Theocritus [Dioscuris, s. Idyll. XXII. 175.]

νῶϊ δ' ἐγὼ Κάστωρ τε διακρινόμεσθ' ἀρετᾶ.

ἄρης utroque versu *ferrum* est, ut docet Eustathius. Sed haec verba quid valeant, mox dicemus. Virg. [lib. XI. Æn. v. 213.]

"Ipsum armis, ipsumque jubent decernere ferro."

Decernere est cernendi finem facere: ut *defiere*, fletum absolvere, *debellare*, *defungi*. Idem ibidem [XI. 59.]

"Haec ubi defevit, tolli miserabile corpus
Imperat."

Horatius: [I. Od. 18. v. 7. s.]

"At ne quis modici transilit munera Liberi
Centaurea monet cum Lapithis rixa super mero
Debellata."

Interpres, *armis dijudicata*. Livius [lib. XVIII.] "Si jam satis est animi, decernique placet." κρίνω, cerno, factum a Graeco, κατὰ μετάθεσιν et mutationem vocalis. Themistius: τῶν δὲ γυναικὸς ἁρπαζειν ἥδιον τοὺς ἐπιθυμοῦντες, αἵματι τὸν ἔρωτα ἔκριναν. Hinc apud medicos κρίσις τῶν νοσημάτων, et ἡμέραι κρίσιμοι. Natura enim cum morbo dimicat, sed certis diebus medici norunt, quis superior futurus sit. Tametsi Galenus a forensibus judiciis translatum vult, quod mihi quidem non videtur. [p. 164. ed. D.] Nam pugna Cannensis belli Punici κρίσιν fecerat, si in animo fuisset Annibali victoriam persequi, vel patiens uti victoria. Hoc igitur est τὸ κρίνεσθαι, *finire certamen* at τὸ κρίνεσθαι, *certare*, Virg. [Æn. lib. II. v. 30.]

"Classibus hic locus, hic acies certare solebant."

Quod Thomas Pharus vir doctus sic Anglice: *Heere stood the shippes, and heere to trie were wont the armies stout.* Hinc forensi judicium dicimus, quo res cernitur, a *trial*, κρίσις. Sed ἀντικρίνεσθαι quid esset apud Ælianum, diximus, ubi scribit, pilos camelorum quorundam mollitie velleribus certare Milesiis. Her. [II. Od. 6, 15. s.]

"Viridisque certat Baeca Venafro."

Matthaeus [cap. V. vs. 40.] καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι, *qui vult tecum judicio contendere*. Hebr. לָדִין עִמָּךְ in Niphal. sic enim in hac conjugatione utantur hoc verbo. Sic accipiendum illud fuit [Psal. L. 4.] ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε, non ut interpretes ἐν τῷ κρίνειν, quia sic videtur esse in Hebraeo. sed sensus est: eam causam tuam quasi apud judicem dicis. Haec enim humanitas de Deo, ut multa dicuntur: et cum populo suo saepe sequa disceptatione contendit: ut loco Michaeae, quem post pauca subdemus. nam ut τὸ δικαιωθῆς καὶ τὸ νικήσῃς idem valent, (hic enim νικᾶν est *causam obtinere in judicio*; quod etiam dicunt ἁλῶναι τὴν δίκην) sic paria sint oportet, ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ ἐν τῷ κρίνεσθαί σε, *in disceptando te*, eandem

unam rem Hebræorum more diversis sermonibus dicit, et pro νικᾶν verbum Chaldæum חוכא ponitur, significans idem quod justificari. [p. 165. ed. D.] Quid quod Harpocration hoc verbo sic utitur? *εἰ γὰρ ἀρνοῖτο μὴ ἔχειν ὁ ἀσεγραφεὶς, ἐκρίνετο ὡς οὐκ ὀρθῶς γεγενημένης τῆς ἀπογεγαφῆς.* [p. 52. ed. Blanc.] *si inficiabatur, qui delatus esset, se nihil habere de publico, contendebat, non recte factam esse delationem.* Tale est et illud [2 Reg. XIX. 9.] *καὶ ἦν πᾶς ὁ λαὸς κρινόμενος ἐν πάσαις φυλαῖς Ἰσραὴλ, λέγοντες, ὁ Βασιλεὺς Δαυὶδ ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν.* "Omnis populus certabat in cunctis tribubus Israel." Sic B. Hieron. Tremelius "disceptabat." "Duo genera sunt decertandi," inquit Cicero [de Off. I. 11. 34.] "unum per disceptationem, alterum per vim." Philippus rex [in epist. ad Athenienses, p. 163. t. I. Reisk.] *καίτοι σκοπεῖσθε, πότερον κάλλιόν ἐστιν ὅπλοις ἢ λόγοις διακρίνεσθαι. armis an verbis decertare.* Hinc discamus interpretari locum Scripturæ non satis adhuc cognitum [Epist. Jud. vs. 7.] *ὁ δὲ Μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος, διελέγετο περὶ τοῦ Μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας.* Cujus vera interpretatio petenda erat ex participio *διακρινόμενος, non est ausus altercationem* vel *disceptationem inferre blasphemiæ. ἐκ τοῦ κρίνομαι κρίσις, concertatio* vel *disceptatio*, ut vel hoc evidenter ostendit [Job. XIII. 6.] *ἀκούσατε δὴ ἔλεγχον τοῦ στόματός μου, κρίσιν δὲ χειλέων μου προσέχετε.* Similis error atque inscitia in hoc [Act. XVIII. 28.] *εὐτόνως γὰρ τοῖς Ἰουδαίοις διακατηλέγχετο δημοσίᾳ.* Beza: "magna contentione Judæos magis ac magis redarguebat publice." Vetus: "Vehementer Judæos revincebat." quæ si vera essent, dicendum fuit *τοὺς Ἰουδαίους.* sed vertendum erat, *cum Judæis disputabat bonis lateribus*, sic ut convinceret. [Quod altera præpositio declarat, ut *ἐν τῷ κατηγορεῖσθαι. Doun.*] est enim hic *διακατηλέγχεσθαι, refellere* et *refelli.* Aristophanes, *ἔλεγχ' ἐλέγχου.* quod confirmat cum *σύνταξις*, tum præpositio prima, et verbum medium, affine est enim *τῷ διαλέγεσθαι*, [p. 166. ed. D.] et est simile Judæ loco, *ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο.* id ipsum præterea cum locus Job arguit supra oitatas, tum hic Michæ clarius luce convincit [cap. VI. 1. s.] *κύριος κύριος εἶπεν, ἀνάστηθι, κρίθητι πρὸς τὰ ὄρη, καὶ, ἀκουσάτωσαν βουνοὶ τὴν φωνὴν σου. ἀκούσατε ὄρη τὸν κρίσιν τοῦ κυρίου, καὶ αἱ φάραγγες, ἐμμείνατε τῇς γῆς, ὅτι κρίσις τῷ κυρίῳ πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ μετὰ τοῦ Ἰσραὴλ διελεγχθήσεται.* Idem esset dicere, *πρὸς τὸν Ἰσραὴλ*, vel *τῷ Ἰσραὴλ.* Verbum Heb. est hithpael יתוכח in hiphil הוכיח *ἐλέγχειν.* Esaias [cap. I. 18.] *δεῦτε διαλεγχθῶμεν, λέγει κύριος. venite, disceptemus, dicit dominus*, arguamus. hic quoque verbum est idem Hebræum. Ecquam gratiam apud eos inibit, hæc qui flagitant, horum tam accurata enucleatio? ecquid erit pretii? Sed unum hoc additum Judæ locum faciet certiorem. Æschines [contra Ctesiphontem, p. 392.] *οἱ μὲν πάρεισι καὶ ἐπαναύουσι τῇσδε τῇς κρίσεως. adsunt et auscultant hanc disceptationem* rhetorum inter se velitantium. pro quo Dem. *εἰς τοῦτον τὸν ἀγῶνα, ad hoc judicium.* hic enim *κρίσις* est *ἀγὼν, contentio.* quare vetus interpres illud Judæ vertit non male: "judicium blasphemiæ." Macrobius [Sat. I. cap. XVI. p. 290. Zeun.] "Trebatius in lib. 1. Religionum ait nundinis magistratum posse manumittere, judiciaque addicere," id est, causas litesque, quod prætoris fuit. *πολλαὶ δ' εἶμαι κατὰ τὸν ἀγῶνα ἐκεῖνον Δημοσθένει καὶ Αἰσχίνῃ πρὸς ἀλλήλους ἐγίγνοντο βλασφημίαι.* Jam, opinor, intelligimus, quid sit *ἐπενεγκεῖν βλάσφημον κρίσιν.* solent litigantes *ἐν τοῖς δικαστηρίοις πλήσιον ἀλλήλους*, id est, diadidoqeîn. hoc non fecit Archangelus ne Satanæ quidem, cum in contentione de sepultura Mosis multa *ἀλάστορ* in virum sanctissimum maledicta jecisset, ut harum rerum peritissimus [p. 167. ed. D.] Hugo Brochtonus e Talmudistis profert. tum Michael diabolo non reddidit *λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας.* Sed ἄλις τούτων. illic, unde exorsus sum, redeo. *κρίναι τὸν πόλεμον, dijudicare* etiam Latini dicunt. Cic. [ad Attic. X. 8. p. 144. Græv.] "hoc vide, non esse judicium de tota contentione in Hispaniis." *κρίσιν* belli civilis. Tacitus [Hist. III. c. 70.] "Dum inter Vespasianum ac Vitellium prælia legionum, captivitatibus urbium, deditionibus cohortium judicatur," id est, *κρίνεται, cernitur.* apud Cæsarem sic in concione ad milites Curio, vir eloquentissimus, cum eum erant reliturl [II. Belli civilis c. 32.] "An qui incolumes resistere non potuerunt, perditi resistant? vos autem incerta victoria Cæsarem secuti, dijudicata jam belli fortuna, victum sequamini?" *κεκριμένης ἤδη τῆς τοῦ πολέμου τύχης.* duo insignia enthymemata, unum de adversariis, de ipsis alterum. Cic. [in Cat. III. c. 10.] "Atque illæ tamen omnes dissensiones, quarum nulla exitiam reip. quæsivit, ejusmodi fuerunt, ut non reconciliatione concordiæ, sed internecione civium dijudicatæ sint." Velleius Paterculus [lib. II. c. 2. §. 3.] "Discordiæ civium ante conditionibus sanari solitæ, ferro dijudicatæ." Pindarus [Nem. IV. 1. s.] *ἄριστος εὐφροσύνᾳ αἰῶν κεκριμένων λατρείᾳ. finito certamine. κέκριταί μοι, mihi certum est.* cerno, crevi, cretum, cretus, certus. Dem. [pro Ctesiphonte, p. 251.] *ἀλλ' ὡς ἦν ἄκριτος καὶ παρὰ τούτοις καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἅπα-*

σιν Ἕλλησιν ἔρις καὶ ταραχή. *acris contentio, quæ dijudicari nequiret*, id est, κρίσιν λαβεῖν, *infinita*. Xenophon [rerum Græcarum VII. 5. 27.] ἀκρισία δὲ καὶ ταραχὴ πλείων μετὰ τὴν μάχην ἐγένετο, ἢ πρόσθεν ἐν τῇ Ἑλλάδι. post Mantinensem pugnam, ubi cæsus est Epaminondas, quæ bellum non dijudicavit. Sic enim auctor [§. 26.] ἀμφότεροι μὲν ὡς νικηκότες τροπαῖον ἱστήσαντο, τοὺς δὲ ἑστηκότας οὐδέτεροι ἐκέλυον. [p. 168. ed. D.] νικηταὶ δὲ ἀμφότεροι μὲν ὡς νικηκότες ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν, ἀμφότεροι δὲ ὡς ἡττημένοι ὑποσπόνδους ἀπελάμβανον. adeo incerta erat victoria. Arist. [II. Meteor. IV.] ἄκριτος καὶ χαλεπὸς Ὠρίων περὶ τὰς δυσμὰς καὶ τὰς ἀνατολάς. *acer et servus* est. ἄκριτος, *acris*. Sic Thersites apud Homerum est ἀκριτόμυθος, *futilis*, καὶ φωλύλογος.

—2. καὶ τὰ Πύθια θεῖναι δι' ἑαυτοῦ] *Pythios ludos per se facere*. hic alter Philippi finis est. primus erat belli confecti gloria. Dem. [Philipp. III. p. 119.] καίτοι τί τῆς ἰσχάτης ὕβρεως ἀπολείπει; οὐ πρὸς τῷ πόλεις Ἑλληνίδας ἁρπακέναι, τίθησι μὲν τὰ Πύθια τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνα; κἂν αὐτὸς μὴ παρῇ, τοὺς θοίλους ἀγωνοθετήσοντας πέμπει; κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας παρόδων ἐστί; Notandum, quod Antipatrum et Parmenionem servos appellat regios, quo magis suam libertatem ament sui cives. Θεῖναι τοὺς ἀγῶνας, *ludos facere*. Θεῖναι γὰρ τὸ ποιῆσαι.

Τέσσαρές εἰσιν ἀγῶνες ἀν' Ἑλλάδα, τέσσαρες ἱεροί·
οἱ δύο μὲν θνητῶν, οἱ δύο δ' ἀθανάτων.

hi sunt Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia. Prima indignitas erat et ὕβρις, quod ipse natione barbarus, sacros Græcorum ludos facere vellet: altera, quod, quum adesse ipse non posset, illud negotium servis suis daret. victis autem Phocensibus jura eorum Philippo cessere: qui Pythia parabant, ut Olymyia Elei. Greg. Naz. de martyribus [Apologetico] οὐ μετὰ τῆς εἰθισμένης ἐλπίδος, ὑπὸ τῷ αὐτῷ βραβευτῇ καὶ ἀγωνοθέτῃ, πρὸς τὸν αὐτὸν παρατεταγμένοι τὸν τύραννον τὸν πικρὸν, καὶ τότε καὶ νῦν τῶν ψυχῶν διακρῖναι, τὸν ἀόρατον ἐχθρὸν καὶ πολέμιον. Idem βραβευτὴς καὶ ἀγωνοθέτης, *ludorum moderator*. Sophocles [in Ajace vs. 572.] ἀγωνάρχας vocat. [p. 169. ed. D.] Ovidius [Met. I. 447.]

" Pythia de domitæ serpentis nomine dictos."

vel potius ab urbe, quæ Πυθὼ nominatur, aut ab Apolline Pythio.

— 3. καὶ τούτων ἦν ὧν μάλιστα ἐγλίχετο] *quæ misere cupiebat*. Arist. [Polit. II. cap. III.] δῆλον δ' ὡς παρηγεύσι πολλὴν παρασκάβιαν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων γλιχόμενοι τοῦ ζῆν, ὡς ἐνούσης τινὸς εὐημερίας αὐτῷ καὶ γλυκύτητος φυσικῆς. Putabam aliquando, dicta hæc esse ἐνυπνιοσκοπῆς. dulcia enim appetuntur. Sed ut multis aliis in locis, sic in hoc optimus Aristotelis interpres est Plato, cujus hæc sunt de Socrate, quum condemnatus esset, atque in carcere detentus ultimum supplicium exspectans. [Critone, c. 15. p. 212. Fisch.] ὅτι δὲ γέρων ἀνὴρ μικροῦ χρόνου τῷ βίῳ λοιπὸν ὄντος, ὡς τὸ εἰκός, ἐτόλμησας οὕτω γλίσχρως ἐπιθυμεῖν τοῦ ζῆν, νόμους τοὺς μεγίστους παρᾴδας, οὐδεὶς ὃς ἐρεῖ; est igitur γλίσχεσθαι τοῦ ζῆν vera notatione verbi γλίσχρως ἐπιθυμεῖν τοῦ ζῆν. Alter testis accedat, in ore enim duum aut trium testium omne verbum stabilietur. Aristophanes [Pac. 193.] ὦ διωλαρίων, πῶς ἤλθες, ὦ γλίσχρων; Scholiastes, διωλαρίων, ἄρσις διωλί, γλίσχρων. ἐπιθυμητὰ ἀπὸ τοῦ γλίσχεσθαι. γλίσχρωνας δὲ τοὺς ἀτυχεῖς εἰώθαμεν λέγειν, καὶ γλισχρίαν τὴν ἀτυχίαν. νῦν δὲ ἐπίκοσμα. recte igitur interpretamur τὸ γλίσχεσθαι, *misere cupere*, sed non ab hoc verbo γλίσχων et γλίσχρος. verbum potius a nomine. γλίσχρος enim *parcus* et *tenax*, quos miseros dicimus, qui cupere nunquam desinunt. γλίσχομαι, *misere cupio, discupio, gestio*. Dem. [de Corona, p. 297. R.] τῆς μὲν εἰς τὸ κοινὸν τιμῆς ἐμοὶ ἀποστερῆσαι γλίσχεται. *me quidem in præsens omni honore spoliare Æschines gestit*. Cic. [in Antonium IV. c. 6.] " Senatum, id est, orbis terræ consilium delere gestit." ἀπολεῖν γλίσχεται.

[P. 170. ed. D.] —4. Θετταλοὶ δὲ οὐδέτερα τούτων ἐβούλοντο] Nunc docet, quid Thessali voluerint et concupiverint. quod tertium est ex iis, quæ proposuit.

— 6. τῆς δὲ Πυλαίας ἐπεθύμουν] Nos enim Thessali tum erant in communi τῶν Ἀμφικτυόνων. Strabo [lib. IX.] αἱ μὲν οὖν πρῶται, δώδεκα συνελθεῖν λέγονται πόλεις. ἑκάστη δ' ἕπεμπε πυλαγόρας, οὓς κατ' ἔτος οὗσης συνόδου, ἑαρός τε καὶ μετοπώρου. *bis quotannis conventus habebantur, vere et autumno*. ὕστερον δὲ καὶ πόλεις συνέλθειν πλείονες. τὴν δὲ σύνοδον Πυλαίαν ἐκάλουν, τὴν μὲν ἐαρινὴν, τὴν δὲ μετοπωρινὴν, ἐγκαθ' ἑκάτερα τούτων ἐκ Πύλας συνήγοντο, ἃς καὶ Θερμοπύλας ἐκάλουν. Æschines [contra Ctesiphontem p. 517.] κωλύει γὰρ εἰς τὸν σύλλογον τὸν ἐν Πύλαις ἀπαντᾶν. Pergit Geographus: τὰ μὲν οὖν ἐξαρχῆς τοῖς ἐγγὺς μετῆν καὶ τῶν συλλόγων καὶ τοῦ μαντείου (unde Amphictyones dicti sunt, ut diximus), ὕστερον δὲ καὶ οἱ ἀπόῤῥωθεν ἀφικνοῦντο. Sed idem nomen evicit in omnes, scilicet τὸ κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων. Harpocration: Πυλαία δ' ἐκαλεῖτο ἡ εἰς τὰς Πύλας σύνοδος τῶν Ἀμφικτυόνων. Ulpianus: ἐφοιτήσεν δὲ εἰλήφατο ὁ πυκνούμενος σύνεδρος εἰς τοὺς Ἀμφικτίονας ὑπὲρ τῆς πόλεως. at Geographus: ἑκάστη δ' ἕπεμπε πυλαγόρας. ex quo videtur Athenienses suos appellasse ἐφοιτήσεν, quos alii πυλαγόρας. nam ὑπὲρ τῆς πόλεως aliter

intelligere non possumus, quam *pro civitate Atheniensium* propter articulum additum. id quod Æschines confirmat [contra Ctesiph. p. 517.] τὸν δὲ ἱερομνήμονα τῶν Ἀθηναίων, καὶ τοὺς πυλαγόρους τοὺς εἰσελθόντας πυλαγορεῦντας πορεύεσθαι εἰς Πύλας καὶ εἰς Δελφοὺς ἐν τοῖς τεταγμένοις χρόνοις. quod si verum est, male Suidas confundit hæc nomina, ut initio retulimus. at Harpocration: οἱ συμπέμπειν εἰς τὸ τῶν Ἀμφικτυόνων συνέδριον ἀφ' ἑκάστης πόλεως, ἱερομνήμονες ἐκαλοῦντο. Sed ab Atticis solum, ni fallor, [p. 171. ed. D.] qui res multas aliter atque alii nominant. Jam Πυλαία καὶ ὀχλαγωγία Πυλαϊκὴ pro *triviali loquacitate* ponitur, quod apud hunc locum colluvies hominum confluereret, quos Suidas πυλαιαστάς. Plutarchus [in Pyrrho, c. 29. p. 788. t. II. R.] ταῦτα μὲν ἐστι πυλαϊκῆς ὀχλαγωγίας. *hæc futilia sunt.* Idem: Κτησίας μύθοις ἀσυδέτοις καὶ παραφόροις ἐμβέβληκεν εἰς τὰ βιβλία σπαταλᾶντα Πυλαΐαν. [in Artaxerxe, c. 1. p. 447. t. V. R.] Hic enim fabulosus et futilis est auctor, atque omnia pene de Persarum imperio, contra quam Herodotus, scripsit.

—7. καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς πλεοπεπτωμότων, δυοῖν ἡμέραι γενέσθαι] Subaudi ψῆφον, *duum suffragiorum* inter Amphictyones. Æschines duodecim enumerat nationes Ἀμφικτυονίδας, in quibus primos omnium Thessalos. [ἐν τῷ περὶ τῆς παραπρ. p. 285. t. III. Reisk.] δύο δὲ ψήφους ἕκαστον φέρει ἔθνος, inquit. Sed, quomodo Thessali jus hoc amiserant, quod recuperarent, quærant alii: mihi enim hic tenebræ. Wolfius hæc duo suffragia prætermisit, quod hic illi fortasse, ut nobis, aqua hærebat. Illud etiam non minus in obscuro latet quærendum, si singuli binis erant suffragiis, quæ prærogativa esset duum suffragiorum. Nam Geographus, Acrisius, inquit, primus videtur ἀφορίσαι πόλεις τὰς μετασχούσας τοῦ συνεδρίου, καὶ ψῆφον ἑκάστῃ δοῦναι, τῇ μὲν καθ' αὑτὴν, τῇ δὲ μεθ' ἑτέρας, ἢ μετὰ πλειόνων. nulli duas. At Libanius in argumento: τὴν τῶν Φωκέων ἐν Ἀμφικτύοσι χώραν, καὶ τὰς ἐκείνων ἐν τῷ συνεδρίῳ ψήφους, φιλίππῳ παρὰ τῶν Ἑλλήνων εἰληφε. Phocenses enim propter sacrilegium jus suum amiserant, et locum eorum Amphictyonum consensu Philippus tenuit, quia bellum confecerat, et Deo res suas vindicasset. [p. 172. ed. D.] Sed hoc etiam Thessali sibi petebant, eo quod potentissima gens erant, et operam in bello strenuam navaverant. at hos habuisse Æschines ait bina suffragia. hic mihi nodus insolubilis: nisi quod certum est, multas circà concilium factas esse mutationes. Phocenses tamen paulo post suam pristinam dignitatem et locum recuperabant, ἄλλοις ἐν ἑσθλοῖς τόνδ' ἀπωθοῦντες ψόγον. Pausanias [in rebus Phocensium, X. c. 8. §. 2.] Ἐρέτου δὲ τὸν Γαλατῶν στρατὸν ἀγαγόντος ἐς Δελφοὺς, προθυμίαν ἐς τὸν πόλεμον οἱ Φωκεῖς πλείστην τοῦ Ἑλληνικοῦ παρέσχοντο. καὶ ἀπὸ τοῦ ἔργου τούτου μετασχεῖν Ἀμφικτυονίας ἄξιοι, καὶ ἐς τὰ ἄλλα ἐγένετο ἀξίωμα αὐτοῖς ἀνασώσασθαι τὸ ἀρχαῖον. At quando factum est hoc? aut quo tempore Brennus exercitum in Græciam trajecit? Gellius auctor est [lib. XVII. cap. XXI. p. 412. t. II. ed. Conrad.] "Romam præter Capitolium a Senonibus captam, non longo post tempore, quam Socrates capitis damnatus est, et in carcere veneno necatus, qua tempestate nondum Philippus Amyntæ filius regnum Macedoniæ adeptus est." Qui bello Phocensi confecto, non ita multo post supremum diem obiit. regnavit autem annos viginti sex. Hoc igitur accidisse Gallis necesse est regnante Alexandro. nam longius non possumus suspicari. et tam quoque Brennum nata grandem fuisse oportet, cum pulsus est Delphis. Itaque quod vero proximum sit, ut Phocenses duobus suis privati sunt suffragiis, hæc primum Thessalis, deinde Philippo cesserunt. quæ Thessali suis in regem obsequiis studuerunt nunc recuperare. ob eamque causam permittebant ei penetrare angustias. Atque hoc modo, ut potui, loco valde perplexo lucem aliquem attuli. [Quæ Doun. de Thessalis, quibus à prima concilii origine fuit jus suffragii inter Amphictyones, et de Brenno disputat, castigavit Wesseling. ad Diod. S. t. II. p. 129. 25. *Beck.*]

[P. 173. ed. D.] — 8. τῶν τοίνυν ἴδιον ἵνεκα ἕκαστον εὑρέσιτε προηγμένον] *productum*, ut Cornificius ad verbum interpretatur, sicuti diximus. Est autem hæc hujus loci conclusio, qua propositio repetitur, illa nimirum, οὐ τὰ αὐτὰ ἕκαστοι ἰσπουδακότες, τὰ αὐτὰ πάντες ἤπεμψαν. Eadem enim apud oratores propositio est atque conclusio. proponunt enim primo quod probent, deinde idem ad extremum colligunt, atque hoc modo quasi in orbem redit oratio κυκλικῶς. Lucianus [ἐν φιλοψεύδει, init. p. 29. t. III. Reis.] ἔχεις μοι, ὦ φιλόλαλες, εἰπεῖν, τί ποτε ἄρα τοῦτό ἐστιν, ὃ τοὺς πολλοὺς εἰς ἐπιθυμίαν τοῦ ψεύδεσθαι προάγεται, ὡς αὐτούς τι χαίρειν μηδὲν ὑγιὲς λέγοντας, καὶ τοῖς τὰ τοιαῦτα διεξιοῦσι μάλιστα προσίχειν τὸν νοῦν. Sed de hac significatione hujus verbi satis jam supra dictum. aliam nunc observemus. M. Tullius [de finibus III. c. 15. et. 16.] "Itemque hinc esse illud exortum, quod Zeno προηγμένον, contraque quod ἀποπροηγμένον nominavit, quem uteretur in lingua copiosa factis tamen nominibus et novis: quod nobis in hac inopi lingua non conceditur. quanquam tu hanc copiosiorem etiam dicere soles. Sed non alienum est, quo facilius vis verbi intelligatur, ra-

tionem hujus verbi Zenonis exponere. Ut enim, inquit, nemo dicit in regia regem ipsum quasi productum esse ad dignitatem, (id enim est προηγμένον) sed eos, qui in aliquo sunt honore, quorum ordo proxime accedit, ut secundus sit ad regium principatum: sic in vita non ea, quæ primario sunt loco, sed quæ secundum locum obtinent, προηγμένα, id est, producta nominentur. quæ vel ita appellemus licet (id erit verbum e verbo) vel promota [hinc provectionem ad honores nos *promotionem* dicimus] [p. 174. ed. D.] velut illa remota, nempe ἀποπροηγμένα. vel, ut dudum diximus, præposita, vel præcipua: et illa rejecta. re enim intellecta in verborum usu faciles esse debemus." hæc altera est hujus verbi significatio, digna observatione in utraque lingua, quamvis non sit hujus loci. Cic. [pro domo, c. 9.] "quem tu non pro illius dignitate produxeras, sed pro tuo scelere subduxeras." de Catone hoc dicitur, quem Clodius in Cyprum per speciem honoris summoverat, et Ptolemæi regis Cypri pecuniæ deportandæ præfecerat, qui P. R. hæredem fecerat. Juvenalis de fortuna [Sat. I.] "atque suos ridens producit alumnos." interpres, *exaltat*. Arist. Philippo [Epist. I.] οὐχ ὑπὸ τῆς τύχης, ἀλλ' οὐδ' ἀπὸ τῆς φύσεως προηγμένοι. exstat epigramma quoddam εἰς ἄρχοντα ἀνάξιον τῆς ταυτης προαγωγῆς [t. III. p. 168. Anal. Brunk. t. IV. p. 135. n. 88. Anthol. Jacobs.]

Οἰκ ἐθέλουσα τύχη σε προήγαγεν, ἀλλ' ἵνα δείξῃ,
ὡς ὅτι καὶ μέχρι σοῦ πάντα ποιεῖν δύναται.

hoc Gallis *avancer*. Curtius [lib. VII. c. 1.] "Omnium Philotæ amicorum hi carissimi fuerant, ad magna et honorata ministeria ejus suffragatione producti." hinc emendamus Cæsaris locum initio positum [Belli Gall. VII. c. 39.] "Quem Cæsar ab Divitiaco traditum, ex humili loco ad summam dignitatem produxerat." non, ut legitur, *perduxerat*. Athenæus [lib. XI. p. 506.] καιρολογεῖ πάντας τοὺς ποιητὰς, ἔπειτα τοὺς ὑπὸ τοῦ δήμου προαγομένους. hæc de Platone. Plutarchus in Mario [c. 3. ubi tamen vulg. προσήγετο.] διὸ ταῖς τε ἄλλαις προήγετο τιμαῖς ὑπ' αὐτοῦ, καί ποτε. Idem in Pompeio [c. 9. p. 721. t. III. R.] ὁ Σύλλας (δικτάτωρ ἀναγορευθεὶς) τοὺς ἡγεμόνας καὶ στρατηγοὺς ἠμείβετο, πλουσίους ποιῶν καὶ προάγων ἐπ' ἀρχάς. Siracides [cap. XX.] σοφὸς ἐν λόγοις προάξει ἑαυτόν. "Sapiens in sermonibus se ipsum producet." sic Lat. int. Seneca: "Alit livorem infelix inertia, [Livor iners vitium. Ovid. III. ex Ponto ep. 3. 101. *Doun.*] et omnes destrui capiunt, [p. 175. ed. D.] quia se non potuerunt provehere: et ex hac deinde aversatione alienorum processuum, et suorum desperatione, obirascens fortunæ animus, et de seculo querens. [de tranquillitat. c. 2. §. 9.] Juvenalis mordacius [Sat. I. 38. s.]

"Optima summi
Nunc via processus vetulæ vesica beatæ."

Has duas significationes habemus hujus verbi, quæ maxime sunt in usu. tertia est Aristotelis: legumlatores quidam, inquit, censent δεῖν μὲν παρακαλεῖν ἐπὶ τὸν ἀρετὴν, καὶ προτρέπεσθαι τοῦ καλοῦ χάριν, ὡς ὑπακουσομένων τῶν ἠθικῶν τοῖς ἔθεσι προηγμένοις. [Ethic. X. cap. 10. p. 105. t. II. ed. Genev. s. p. 342. ed. Rachel.] quod Plato facit diligenter in suis legum proœmiis. sed hic locus mendi manifestus est. lego τοῖς ἔθεσι προηγμένον. firmabit, sic legendum esse, idem Philosophus ejusdem operis libro primo [cap. IV. p. 7. ed. Rachel. s. c. 2. p. 4. ed. Genev.] διὸ δεῖ τοῖς ἔθεσιν ἦχθαι καλῶς, τὸν περὶ τῶν καλῶν καὶ δικαίων καὶ ὅλως πολιτικῶν ἀκουσόμενον ἱκανῶς. ἦχθαι, *probe educatum esse*. inde ἀγωγή. illic igitur reponendum est Demosthenis verbum τὸ προηγμένους, quod significabit *antea bene educatos*, et τὸ προαγομένους, quod manifeste mendosum est apud Aristotelem, lege ἀντιδόσεως hæc majoris evidentiæ gratia transferendum, ὃν οὐδὲν ἐβούλοντο πρᾶξαι προαγομένους, si quid præcipue quisque vellet, liceret.

[P. 177. ed. D.] — pen. τὰ πλεύσιμα ἡμᾶς ἆρα δεῖ ποιεῖν; καὶ σὺ ταῦτα κλαίεις;] Occupatio, quam Orator anticipans sibi opponit. ideo vocant etiam ἀντίθετον καὶ πρόληψιν, qualis est illa Ciceronis, atque huic prorsus similis [pro Cœlio, c. 17.] "Hæc igitur tua est disciplina? sic tu instituis adolescentes?" [p. 178. ed. D.] Cum omnibus autem liberis popalis jussa accipere et facere miserum est et indignum, tum maxime Athenienſibus, quorum ingentes erant spiritus atque animi, quod φρόνημα perhibetur.

— ult. πολλοῦ γε καὶ δεῖ] Λύσις per negationem. Æschylus [Prometheo, 969. 1014.] πολλοῦ γε καὶ τοῦ παντὸς ἰλλάδος. post alteram paginam, τοῦ παντὸς δέω. sed frequentius est πολλοῦ γε καὶ δεῖ, impersonaliter.

P. 148. 1. ἀλλ' ὡς οὔτε πράξομεν οὐδὲν ἀνάξιον ἡμῶν αὐτῶν] Sic agendum est, ut et dignitas conservetur, neque ullo modo existimatio nostra minuatur, quod facietis, inquit, si mihi obtemperabitis. nihil autem indignitatis habuit parere Amphictyonum decreto.

— ibid. οὔτ' ἴσται πίλιμες] Hoc illud est, quo nihil optabilius aut beatius, cum dignitate otium. existimatio posita est in sapientia justitiaque, ut videamur, inquit,

τῶν τι ἴχνευ, καὶ τὰ δίκαια λέγειν. at neque justum erat acta Amphictyonum rescindere: et omnium in se concitare odia, bellum denique movere tam levi de causa minime certe sapientum.

— 3. πρὸς δὲ τοὺς θρασίως ὀτιοῦν οἰομένους ὑπομένειν δεῖν] Hinc jam est peroratio sive epilogus, quo comprimit ferocitatem atque audaciam quorundam πολεμοποιῶν, qui bellum non prævidentes, neque ullum ex eo periculum, præcipites et cæci ruebant.

— 5. ἐκεῖνα βούλομαι λογίσασθαι] Κατάστασις, quæ erigit exspectationem atque attentos facit.

—ibid. ἡμεῖς Θηβαίους ἐᾶμεν ἔχειν Ὠρωπὸν] Ἀπόστασις, quum sermo est ἀσύνδετος, nulla convinctione cohærens cum antecedentibus, atque, ut Hermogenes, ὅτε ὁ λόγος εἰς ἀρχὴν ἀνάγεται. [p. 179. ed. D.] Convinctiones sunt ἀλλὰ, καὶ, μὲν, δὲ, et ejusmodi. Utraque autem est σχῆμα τῆς διεζευγμένης, frequens Dem. frequentius Herodoto, qui maxime perspicuitati studet. apud nostrum multæ sunt ἀποστάσεις ἄνευ καταστάσεως, quæ non perinde dilucidæ sunt.

— 3. πρὸς δὲ τοὺς θρασίως ὀτιοῦν οἰομένους ὑπομένειν δεῖν — βούλομαι λογίσασθαι] Notandum, quod opponit λογισμὸν τῇ θρασύτητι, ὡς ἐναντίον. Insciti confidentes facit, ratio bene subducta cunctantes. Thucyd. [lib. II. c. 40.] θράσος ἀμαθία, λογισμὸς δ' ὄκνον φέρει. θάρσος, *fidentia*, in laudem, θράσος, *confidentia*, in vitio ponitur, ut Cicero distinguit [Tusc. III. 7.] et Greg. Naz. primo στηλιτευτικῷ contra Julianum. oratores tam confidentes λίαν ἰερυπιᾶς καὶ βαρίους Demosthenes perstringit, epist. 1. [p. 1463. R.] οὐχ ὡς ἀπορούντων δὲ ὑμῶν ἐπιτέχνων, οὐδὲ τῶν ἄνευ λογισμοῦ βαδίως ὅ, τι ἂν τύχωσιν ἐρούντων, ἔδοξέ μοι τὴν ἐπιστολὴν πέμπειν. Tales enim libentius audiebant, et illorum ἀμαθίαν magis e repub. fuisse Atheniensium, quod mirum est, Xenophon docet [in rep. Athen. c. 1. §. 7.] εἶεν τις ἂν, τί ἂν οὖν γνοίη ἀγαθὸν ἢ αὐτῷ ἢ τῷ δήμῳ τοιοῦτος ἄνθρωπος; οἱ δὲ γιγνώσκουσιν, ὅτι ἡ τούτου ἀμαθία καὶ πονηρία καὶ ὕβρεις μᾶλλον λυσιτελεῖ, ἢ ἡ τοῦ χρηστοῦ ἀρετὴ καὶ σοφία καὶ κακόνοια. Illorum enim notasse remp. videtur philosophus, quum dicerat: τὰ δὲ ὄντα, οὐ ζούλεται πολιτεύεσθαι καιῶς. οὐκ ἀγαθὸν πολυποιρανίη, εἷς πολίρανος. [Metaph. XII. ad finem.] quo significat, unum esse, quo mundus regitur, Deum, πρὸς ἓν τὰ πάντα συντέτακται, *ad unum omnia ordinata sunt*, ut idem eodem libro.

— 5. βούλομαι λογίσασθαι] *volo putare rationem* vertimus. Terentius [Adelphis, V. 3. 10.] "Rem ipsam putemus," αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λογιζώμεθα. Donatus: tractemus, *purgemus*. [p. 180. ed. D.] "Nam et hinc putamina, purgamenta dicta sunt:" ut Plautus ait [Captivis, Act. III. sc. 4. v. 123.] "Nucleum amisi, reliquit pigneri putamina." et Virg. [Æn. VI. 332.] "Multa putans," πολλὰ λογιζόμενος. "Putare est falsa et cassa a veris et utilibus resecare. Unde arborum purgatores putatores dicuntur." Apud Mosem legimus [Levit. XIX. 23.] ὅταν δὲ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, καὶ καταφυτεύσητε πᾶν ξύλον βρώσιμον, περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ. ὁ καρπὸς αὐτοῦ τρία ἔτη ἔστω ὑμῖν ἀπερικάθαρτος. B. Hieronymus Hebræam retinens metaphoram: "Auferetis præputia eorum." sic reliqui Græcorum interpretes, ἀπερυθυστεῖτε. quod enim supervacuum est et rescecandum, Hebræi *præputium* appellant noto sibi nomine. Festus [p. 388. Gothofr.] "Putus antiqui dicebant pro puro: unde putatæ vites et arbores, quod decisis impedimentis remanerent puræ. aurum quoque putatum dici solet, id est purgatum (quod illis χρυσὸς ἄπυφος), et ratio putata, id est, pura facta." Dem. [pro Corona, p. 303.] εἶτα σοφίζεται, καὶ φησι πρεσβείειν, ἧς μὲν οἴκοθεν ἦπεν' ἔχοντες δόξης περὶ ἡμῶν, ἀμελῆσαι· ὥσπερ δ' ὅταν οἰόμενοι περιεῖναι χρήματά τῳ λογίζησθε, πᾶν καθαρὰ ὧσιν αἱ ψῆφοι, καὶ μηδὲν περιῇ, συγχωρεῖτε, οὕτω καὶ νῦν τοῖς ἐκ τοῦ λόγου φαινομένοις πρεσβεύεσθαι. καθαρὰ ψῆφοι, *puri calculi*, i. puti, ex quo λογίζεσθαι, *putare rationem*. locum illustrem Demosthenis apposuimus, non fraudando Josephum Scaligerum debita primæ observationis gloria. In fœdere antiquo scriptum fuit, ut Carthaginienses quotannis populo Rom. darent certum pondus argenti puri puti. quæ duo verba purgare putare pepererunt. Gellius [lib. VI. cap. V. Noct. Att.] "Veteres putare dixerunt, vacantia ex quaque re, ac non necessaria, aut [p. 181. ed. D.] etiam obstantia et aliena auferre et excidere: et quod esse utile ac sine vitio videretur, relinquere." Sic namque *arbores* et *vites*, et sic etiam *rationem putare* dictum. Est in Evangelio S. Ioannes [cap. XV. 2.] πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπὸν, αἴρει αὐτό· καὶ πᾶν τὸ καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό. Hæc omnia apte cohærent, et digna erant, opinor, animadversione.

— 7. καὶ Φιλίππῳ τῶν Ἀμφικτύονες παρεχωρήκαμεν] Verbum significat *cedere de jure*, unde vult intelligi, juris fuisse Atheniensium. quo autem jure Amphipolim vendicavit Philippus, ipse declarat his verbis [ep. ad Athen. p. 164.] εἶτα γὰρ τῶν ἐξαρχῆς κρατησάντων γίγνεται, πῶς οὐ δικαίως ὑμεῖς αὐτὴν ἴσχομεν, Ἀλεξάνδρου τοῦ προγόνου πρώτου κατασχόντος τὸν τόπον; εἶτα τούτων μὲν ἀμφισβητήσει τις, ἀξιοῖ δὲ γίγνεσθαι τῶν ὕστερον γενομένων κυρίων, ὑπάρχω μοι καὶ τοῦτο τὸ δίκαιον. ἐπολιορκήσας

γὰρ τοὺς ἡμᾶς μὲν ἐκβαλόντας, ὑπὸ Λακεδαιμονίων δὲ κατακοσθέντας, ἕλαβον τὴ χωρίον. de jure Atheniensium initio diximus. Æschines: ἢ οὕτω πατρίον ἢ παραχωρητέον τῆς πολιτείας. *aut sic faciendum aut cedendum repub.* Cic. [epist. ad Oct. inter epp. ad Brut. ep. 8.] "Cedam tibi in præsentia foro, curia, et sanctissimis deorum immortalium templis." Idem [pro Milone, c. 27. extr.] "Quid enim de muliercula Scantia? quid de adolescente Apronio dicam? quorum utrique mortem est minitatus, nisi sibi hortorum possessione cessisset." Hor. II. lib. II. Od. v. 17. ss.]

"Cedes coemptis saltibus, et domo,
Villaque, flavus quam Tiberis lavit,
Cedes."

— pen. καὶ τοὺς Καρδιανοὺς ἐῶμεν ἔξω τῶν Χερρονησιτῶν τῶν ἄλλων τετάχθαι] Diodorus Sic. [lib. XVI. c. 34.] Κερσοβλέπτου δὲ τοῦ Κότυος, διά τε τὴν πρὸς Φίλιππον ἀλλοτριότητα, καὶ τὴν πρὸς Ἀθηναίους φιλίαν, ἐγχειρίσαντες τοῖς Ἀθηναίοις τὰς ἐν Χερρονήσῳ πόλεις, πλὴν Καρδίας, ἀπέστειλαν ὁ δῆμος πληρώσους εἰς τὰς πόλεις. [p. 182. ed. D,] Ex hac donatione Cersobleptæ postea tenuerunt Athenienses hanc peninsulam, eisque ad multa utilis fuit propter vicinitatem, excepta Cardia, quæ libera in medio relicta est. inde enim nomen, ut videtur, quod erat regionis illius meditullium: quam cum sæpe tentassent Athenienses in suam ditionem cogere, nunc, ut pax esset, illud inceptum omiserunt. Est autem hæc Cherronesus Thraciæ pars extrema, in mare Ægæum prominens. Strabo: καὶ ἡ Θρᾳκία Χερρόνησος ἀπολαμβάνει πρὸς τὸ Σούνιον τόν τε μέλανα κόλπον, καὶ τοὺς ἐφεξῆς τοὺς Μακεδονικούς. [lib. II. p. 148. ed. Alm.] Est igitur promontorium ut Sunium, et κατ' ἐξοχὴν absolute dicitur, ut Cherronesus Taurica ad Pontum. χέρσος autem pro *terra* ponitur *continente*, sed proprie est *inculta terra*. "per agrum hominis pigri transivi," inquit Salomon, καὶ ἰδοὺ ὅλος ἐχέρσωτο. [Prov. XXIV. 31.] hinc χερσαῖα ζῶα, *terrestria animalia*. Civis Χερρονησίτης. at Xenophon habet Χερρονησιώτας, ut νησιώτας, pleonasmo magnæ vocalis. sic dicimus: πρὸς ὄγκον καὶ μέγεθος, ἡλικιώτης, στρατιώτης, Σικελιώτης, Ἰταλιώτης, non ἡλικίτης, στρατίτης, Σικελίτης, ἀπὸ τοῦ ἡλικία, στρατιὰ, Σικελία. nimis enim exiliter hæc sonant.

ult. καὶ τὸν Κᾶρα τὰς ἧσους καταλαμβάνειν] Αἴξησις ab indignitate personæ. nihil enim Caribus vilius, qui mercenarii milites erant, et venales animas habebant. Hom. [Iliad. IX. v. 378.] τίσι δέ μιν ἐν Καρὸς οἰσῃ. Achilles hoc de Agamemnone, quem sprevit cum muneribus. M. Tullius [pro Flacco, c. 27.] "utrum igitur nostrum est, an vestrum hoc vetus proverbium, Phrygem plagis fieri solere meliorem? quid de tota Caria? nonne hoc vestra voce vulgatum est, [p. 183. ed. D.] si quid cum periculo experiri velis, in Care id potissimum esse faciundum." ἐν Καρὶ ὁ κίνδυνος. *Carem* autem non pro gente dixit, ut Livius *Pœnum*, *Romanum*, sed vult intelligi Mausolum, ut quum Philippum nuncupat τὸν Μακεδόνα, et Livius Annibalem, *Pœnum*. et per contemptum, gentis, non suo nomine appellat. Diodorus Sic. [lib. XVI. c. 36.] ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς, Μάυσωλος ὁ τῆς Καρίας δυνάστης ἐτελεύτησεν, ἄρξας ἔτη εἰκοσιτέσσαρα. τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξαμένη Ἀρτεμισία, ἡ ἀδελφὴ καὶ γυνὴ, ἐδυνάστευσεν ἔτη δύο. quæ magnificum exstruxit monumentum marito, quod appellatum est ab eo Mausoleum, numeratumque inter septem orbis terrarum miracula. Martialis [lib. de Spectac. carm. 1.]

"Barbara Pyramidum sileat miracula Memphis,
Assiduus jactet nec Babylona labor.—
Aere nec vacuo pendentia Mausolea
Laudibus immodicis Cares in astra ferant.
Omnis Cæsareo cedat labor Amphitheatro.
Unum pro cunctis fama loquatur opus."

Hinc magnæ moles sepulcrorum Mausolea dictæ. Suetonius [Caligula, c. 15.] "Germanici cineres Mausoleo Cæsarum illati." nec non quodvis monimentum. Idem [in Vitellio, c. 10.] "Lapideum memoriæ Othonis inscriptum intuens, dignum eo Mausoleo ait." νήσους intellige τὰς Κυκλάδας καὶ Σποράδας, sparsas in Ægæo mari.

P. 149. 1. καὶ Βυζαντίους κατάγειν τὰ πλοῖα] Athenienses plurimo Græcorum omnium utebantur importato frumento propter soli sterilitatem. deportabant autem e Ponto, atque de Taurica Cherroneso, quæ fertilissima erat frugum. [Dem. ad Leptinem, c. 27. s. p. 38. ss. Wolf.] quo sæpe fiebat, ut Byzantii, [p. 184. ed. D.] quorum urbs scita est ad Bosporum Thracium, quod fretum perangustum est, interciperent naves. πλοῖον enim *mercatoria navis* est sive *oneraria*. nec solum erat piratarum κατάγειν τὰ πλοῖα, sed pacati quoque solebant cogere in medio cursu naves frumento onustas ad se appellere, frumentum vendere. Dem. [πρὸς Πολυκλέα, p. 1207.] ἔτι δὲ τῶν ἐμπείρων καὶ τῶν ναυκλήρων σαφῶς τὸν ἔκπλουν ὄντων ἐκ τοῦ Πόντου, καὶ Βυζαντίων καὶ Κυζικηνῶν καταγόντων τὰ πλοῖα τῆς ἰδίας ἕνεκα χρείας σίτου. mercatores intelligere debemus eos, qui frumentum advehebant Athenas. Idem in eadem [p. 1217. s.] εἰσαγγελθέντων δὲ, ὅτι

Βυζάντιοι καὶ Χαλκηδόνιοι πάλιν κατάγουσι τὰ πλοῖα, καὶ ἀναγκάζουσι τὸν σῖτον ἐξαιρεῖσθαι. quod est *exonerare*, sed frequentius *κατάγειν τὰ πλοῖα* prædonum est, aut eorum, quibus datur licentia impunitasque prædandi. Dem. [περὶ τῶν ἐν Χερρονήσῳ, p. 96.] εἰ γὰρ δεινὰ ποιεῖ Διοπείθης, καὶ κατάγει τὰ πλοῖα, μικρὸν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρὸν φαίνεται ταῦτα πάντα κολύσαι δίναιτ' ἄν. edictum scilicet tabella propositum, aut literæ ad Diopithem datæ. Est apud eundem in epistola quadam Philippi [pro Corona, p. 251.] διόπερ τὰ τῶν κατοχθέντα πλοῖα πρὸς ἡμᾶς ἀφίκεμι ὑμῖν. Dem. ἐξιλάσεσθαι ὅπου ἂν μὴ σύλα ᾖσιν Ἀθηναίοις. *mercimonia eximentes* vel *exponentes*, *ubi non est prædandi licentia Atheniensibus*, id est, τοῦ τὰ πλοῖα κατάγειν ἐξουσία. id est, in pacato, non hostico. atque in eadem: συσυλήσεσθε τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ὑπὸ τούτων Φασηλιτῶν ὄντων, ὅσπερ διδομένων σύλων Φασηλίταις κατὰ Ἀθηναίων. [ἐν τῷ πρὸς τὴν Ἀνδρότου παραγραφὴν, p. 927.] τὰ σύλα, *letters of mark*. Quæ fuit impunitas nobili Francisco Draco, Reginæ temporibus felicis memoriæ, concessa, cum Hispanis fuimus non amici. Est in lexico Crispini, ἡ σύλα, ας: quod falsum esse hæc arguunt. [p. 185. ed. D.] hinc illud Apostoli: βλέπετε, μή τις ὑμᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ κενῆς ἀπάτης. [ad Col. II. v. 8.] non, ut interpretes, verbum est militare, quod significet *prædam abigere*. hoc est enim λεηλατεῖν. nec λαφυραγωγεῖν. id enim est *spolia detrahere post prælium*. sed, ut ex his manifestum est, a prædonibus samptum. Dem. καὶ φανερῶς ἦδη τὰ πλοῖα ἐσυλήκατο. Æschines [περὶ τῆς παραπρ. p. 250.] κατῆγον δὲ τὰ πλοῖα καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῆς ποντῆς θαλάττης. *Prædones exceptabant*, at quos homines? Græcos. unde? e mari, quod commune est omnibus. duæ indignitates.

— ϕ. οἰκεῖον εὐηθὲς καὶ σχέτλιον] Neque hic a solita libertate discessit, quam alii παῤῥησίαν, auctor ad Herennium *licentiam* appellat, ut dixi. Polybius [IV. 17. 1.] εὐηθὲς καὶ παιδικὸν πρᾶγμα ποιεῖν. Plato [de repub. III. p. 290. a. t. VI. ed. Bip.] εὐλογία ἄρα, καὶ εὐαρμοστία, καὶ εὐσχημοσύνη, καὶ εὐρυθμία, εὐηθείᾳ ἀκολουθεῖ, οὐχ ἣν ἄνοιαν οὖσαν ὑπεκφερόμενοι καλοῦμεν ἐς εὐήθειαν, ἀλλὰ τὸν ἐς ἀληθῶς εὖ τε καὶ καλῶς τὸ ἦθος κατεσκευασμένον διάνοιαν. atque hoc illud est, quod Persius cecinit [Sat. II. 73. s.]

> "Compósitum jus fasque animi, sanctosque recessus
> Mentis, et incoctum generoso pectus honesto."

Quanquam hoc alium quoque Platonis librum respicit: qui in IV. de repub. τοῦτον τῆς δικαιοσύνης ὅρον [p. 355. 378. s. t. V. Bip.] esse ait, quum quæque pars animi, sicut et civitatis, *τὰ ἑαυτοῦ πράττει, suas res agit*, nec, quod alterius est, appetit: quum ratio imperat, appetitus obtemperat. hoc namque est, *compositum jus fasque animi*, atque illa εὐαρμοστία καὶ εὐρυθμία, quam Philosophus vult esse εὐήθειαν, id est, τὸν ὡ καὶ καλῶς τὸ ἦθος κατεσκευασμένον διάνοιαν: [p. 186. ed. D.] neque enim fas est appetitum non parere rationi, nec sine nefario scelere jus hoc violari potest: in quo Plato summam justitiæ ponit. idem [in Legibus], ut hæc quoque accommodet civitati, *τὰ πάθη τὰ πλῆθος εἶναι τῆς ψυχῆς* ait, *affectus plebem animi dicit esse*, *τὸ δ' ἡγεμονικὸν, regis instar*, qui regat et coerceat affectus. quod equidem miror doctissimum virum, qui tam diligenter et pererudite scripsit in Persium, non animadvertisse. vult enim Plato [de rep. V.] *τὸν ἀδικίαν ἐπανάστασιν εἶναι μέρους τινὸς τῇ ὅλῃ τῆς ψυχῆς*. constituit enim *ἐν τῇ ψυχῇ πολιτείαν* partium inter se, quæ sunt tres. constat autem, Persium in multis imitari Platonem. Sed *τὸν ἄνοιαν, εὐήθειαν* discimus, inquit, *ὑπεκφερίζόμενοι*, hoc est, ut diximus ex Ulpiano, *τοῖς εὐφήμοις ὀνόμασι κλίπτοντες τὴν ἀτοπίαν*. M. Tullius [ad Atticum lib. IX. ep. 10. p. 56. Græv.] "Et nunc ita video, bellum infinitum junctum miserrima fuga, quam tu peregrinationem *ὑπεκφέρῃ*." bellum infinitum est *πόλεμος ἄπειτος καὶ μὴ δυνάμενος κρίσιν λαβεῖν*, de quo satis dictum est. ambiguitas ex diversa significatione *τοῦ εὖ*, quod *et facile* et *bene* accipimus. inde εὐήθης, *bene moratus*: et εὐήθης, *simplex*, *apertus*, *ἀπάφευτος*, *ἄκακος*, *minime malus*, *half a fool*, qui in Sacris *parvulus*, Hesiodo ἠπιος, *facilis*, εὐεξαπάτητος, *qui facile circumvenitur*. Tacitus [Annal. III. c. 8.] "hæc palam et vitato omni secreto: neque dubitabantur præscripta ei a Tiberio, quum incallidus alioqui et facilis inventa, similibus tum artibus uteretur." de Druso Tiberii F. εὐήθης ἐν τῇ νεότητι, *γεροντικαῖς κακοηθείαις ἐχρήσατο*. *incallidus et facilis*, εὐήθης. εὐήθειαν *facilitatem* reddimus, [p. 187. ed. D.] quæ est etiam εὐκολία sed diversa significatione, ut initio diximus. Cic. [in Lælio, c. 3.] "quid dicam de moribus facillimis?" cui contrarius δύσκολος, *morosus*. Aristoteles [II. Rhetorices cap. XII. §. 14. ed. Schrad.] ait, omnes adolescentes esse εὐήθεις, καὶ εὐεξαπατήτους, διὰ τὸ μήπω πεπειρᾶσθαι πολλὰς πονηρίας, *quia nondum experti sunt multas improbitates*. Unde illud Thucydidis [lib. V. c. 105.] μαλαθέντες ὑμῶν τὸ ἀπειρόκακον, οὐ ζηλοῦμεν τὸ ἄφρον. "ut quisque est vir optimus, ita difficillime alios esse improbos suspicatur." Scitum hoc Ciceronis ad Brutum [in epist.] Divinus Plato [de rep. III.] διὸ δὴ καὶ εὐή-

Θυς, νῦν ὄντες οἱ ἐπαινεῖς φαίνονται, καὶ εἰεξαπάτητοι ὑπὸ τῶν ἀδίκων, ἅτε μὴ ἔχοντες ἐν αὐτοῖς παραδείγματα ὁμοιοπαθῆ τοῖς παροῦσι. Contra senes κακόνοητοι καὶ κακόθυς, *vafri, veteratores.* ἔστι γὰρ κακόθυια, τὸ ἐπὶ τὸ χεῖρον ὑπολαμβάνειν ἕκαστα. quod quid sit, manifestius docet Rhet. et philosophus libro III. [Rhet. c. 15.] ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ ἐνδέχεται πλείοσιν ἕνεκα πραχθῆναι, τῷ μὲν διαβάλλοντι κακοηθιστέον, ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκλαμβάνοντι, τῷ δὲ ἀπολυομένῳ ἐπὶ τὸ βέλτιον. ut Diomedes dicit se elegisse Ulyssem potissimum rei gerendæ socium, quia fortissimum judicavit. [Iliad. X. v. 243. s.] alius dicet, ut ignavum et non æmulum gloriæ. Dem. [de Corona, p. 228.] κακοήθης δὲ ἂν, Αἰσχίνη, τοῦτο παντελῶς εἴη θος ἤθος, si me credidisti tuum ordinem in dicendo, quem tu præscribis, secuturum.

— ibid. σχέτλιον] Eustathius παρὰ τὸ σχίσθαι καὶ τλῆναι κατ' ἀντίφρασιν. Dem. σχέτλιον γὰρ ἂν εἴη τοῦτό γε. τουτέστι δεινόν. Unde σχετλιασμὸς καὶ δείνωσις in peroratione potissimum. Idem: σχέτλιος, ὁ ὀξὺς, καὶ ἰταμὸς, καὶ σφοδρός. *vehemens, acer, impiger* per contrarium. καὶ ἀνατάσχετος καὶ τολμητίας, ὁ μὴ εἰδὼς ἀνασχέσθαι καὶ τλῆναι. *perferre et pati.* [p. 188. ed. D.] recta autem significatione ὁ κατηγορικὸς καὶ ἀνένδοτος, ἤγουν ὁ μὴ εἴκων, ἀλλ' ἐπιμένων τλημόνως πράξει τινὶ δυσκόλῳ. ut σχέτλιος εἶ, Ὀδυσεῦ, et σχολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς. Hor. [Epp. 1.7.40.] "proles patientis Ulyssei," Telemachus. multa enim significat hoc vocabulum, sed omnia ex eadem origine, inquit, egregius ille artifex, quæ singula invenies apud Homerum.

— 5. οὐτωσὶ ἦδη προσπαιγμένους] Dem. [Philipp. IV. p. 149.] τί ποτ' οὖν ἐκεῖνος τοῖς ἄλλοις καὶ ὑμῖν οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον προσφέρεται; Hebr. XII. [v. 7.] εἰ παιδείαν ὑπομένετε, ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ Θεός. *ut cum filiis, vobiscum agit Deus:* vel *ut filiis, ea vobis Deus offert.* Plato [Charmide, p. 131. t. V. ed. Bip.] σὺ μὲν δὴ φάσκοντος ἐμοῦ εἰδέναι περὶ ὧν ἐρωτῶ, προσφέρῃ πρὸς ἐμέ. *tu mecum agis, quasi ego profiterer, me scire ea omnia, de quibus quæro.* Secunda tabula regis divinæ docet, πῶς δεῖ προσφέρεσθαι τῷ πλησίον. *quomodo sit agendum cum proximo.*

— ibid. περὶ τῶν οἰκείων] Αἰνίττεται τὸν Ἀμφίπολιν καὶ τὸν Ὠρωπόν. hæc enim oppida Athenienses sibi asserebant, et sæpe vindiciis amissa repetebant: nec non insulas, quæ, postquam maris imperio potiti sunt, in illorum erant ditione.

— pen. καὶ ἀναγκαιότατον] Quid enim tam necessarium, quam victus quotidianus? frumentum autem navigia deportabant, ut diximus: quæ Byzantii, quum pecati non erant, exceptabant. Plinius [lib. VII. cap. XXX. s. XXXI. Hard.] "Sed quo te, M. Tulli, piaculo taxeam? te dicente, legem agrariam, hoc est alimenta sua abdicaverunt tribus." sic pop. Atheniensis, quo pacem conservaret, alimentum abdicavit quodammodo.

—Ibid. πρὸς ἅπαντας] Σύμπαντας, ἀσυναθροισταί.

[P. 189. ed. D.] — ibid. παρὰ τῆς ἐν Δελφοῖς συιᾶς] Proverbium est περὶ τῆς ὄνου συιᾶς. sed sic solet Dem. nonnunquam μεταποιεῖν τὰς παροιμίας ἐπὶ τὸ σεμνότερον, ut diximus. per se enim sæpe sunt triviales et εὐτελεῖς. hic autem locus exponendus est ex superiori, τῆς Πυλαίας δὲ ἐνθύμιον, καὶ τῶν ἐν Δελφοῖς πλειοπτημάτων, δυοῖν ἡμίοιν γενέσθαι. quæ duo suffragia Philippo concessa erant Amphictyonum consensu. sed Thessali reddi sibi volebant, eoque multa indulgebant regi, quorum fuerant post sacrilegium Phocensium. Dem. [Philipp. IV. p. 149.] οὐκ ἂν ἀσφαλὲς λέγειν ἐν Θετταλίᾳ τὰ Φιλίππου, μὰ συνεπισπωδότος τοῦ πλήθους τῶν Θετταλῶν, τῷ τοὺς τυράννους ἐκβαλεῖν Φίλιππον αὐτοὺς, καὶ τὴν Πυλαίαν ἀποδοῦναι. reddi non potuit, quod non ante habuerant. [Imo Thessali veteri possessione fuerant a Phocensibus dejecti eamque recuperare nunc studebant. v. Auctor argum. Ol. παρασπ. et Wesseling. ad Diod. S. t. II. p. 129. Beck.] Diodorus Sic. [lib. XVI. c. 60. ubi omnino vid. Wessel.] ἔδοξεν οὖν τοῖς συνέδροις μετασδοῦναι Φιλίππῳ καὶ τοῖς ἀπογόνοις αὐτοῦ τῆς Ἀμφικτυονίας, καὶ δύο ψῆφους ἔχειν, ἃς πρότερον οἱ κατασταλεμβόντες Φωκεῖς εἶχον. et deinceps Thessali. Hoc impedire aut velle resoindere, perinde esse ait, ac si de umbra contenderent. nullius enim ad pacem atque concordiam esse momenti. τὸν Ἀμφικτυονίαν *communem Amphictyonum* interpretatus sum. Dem. [pro Corona, p. 278.] ἐπὶ Ἱερέως Κλισαγόρου, Ἱερισῆς Πυλαίας, ἔδοξε τοῖς φυλαγέαις, καὶ τοῖς συνέδροις τῶν Ἀμφικτύονων, καὶ τῷ κοινῷ τῶν Ἀμφικτύονων. Etymologus: ἐκαλεῖτο δὲ φυλαγόρας, παρὰ τὸ ἐν τῇ Πυλαίᾳ ἀγορεύειν. idem ἱερομνήμων. ἀγορεύειν enim *dicere, memorare, mentionem facere.* De asini umbra nota est fabula. Sed nos referemus etiam ex Scholiaste Aristophanis [ad Vesp.] Demostheses noster, quum causam aliquando capitalem ageret, judices autem dormitaret, [p. 190. ed. D.] neque attente satis audirent, Quin vos, inquit, attenditis, o viri, rem vobis narrabo lepidam. Juvenis quidam asinum Athenis Megara conduxerat. sed æstu magno dempta sarcina, jumenti sub umbra latebat. Exturbatus autem ab agasone, cum diceret se asinum locasse, non umbram, ego vero, inquit, utrumque conduxi. Umbra enim sequitur corpus, ejusque individua est comes. quid multa? ex hac altercatione in jus itum est. Hæc

cum dixisset orator, arrectis judicum auribus descendit. judices autem hujus narrationculæ lepore capti, revocabant eum et causam perorare jusserunt. Tum ille rursus adscendens: *ὑπὲρ μὲν ὄνου σκιᾶς ἀκούειν, ὦ ἄνδρες, ἐπιθυμεῖτε, ἀνθρώπου δὲ κινδυνεύοντος περὶ ψυχῆς, οὐδὲ τῆς φωνῆς ἀντέχεσθε.* sic suo more ἐνθυμηματικῶς. his addit Schol. *ἄλλοι δέ λέγουσι, ὅτι Ἀθήνηθεν εἰς Δελφοὺς τὸν ὄνον ἐμισθώσατο. ὅθεν, φασί, καὶ αὐτὸς ὁ Δημοσθένης περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς φησίν.* Sed nos allusum esse censemus ad proverbium, non ipsum directe positam. Hæc divinatio nostra erat, quam ab Harpocratione firmatam postea vidimus, cujus hæc sunt: *Δίδυμός φησι τὸν περὶ τῆς ὄνου σκιᾶς παροιμίαν παρασκευάσθαι ὑπὸ τοῦ ῥήτορος λέγοντος, περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς.* quod sane verissimum est.

P. 149. 4. *πρὸς ἑκάστους καθ' ἕνα*] Ne quid ornatus huic oratiunculæ deesset, mirifice concludit eam enthymemate insigni: cujus quæ vis et ratio sit, quam gratia, exponam pluribus: ut ante oculos habeant adolescentes, quod observent in hoc oratore atque aliis cum maximo fructu. Dem. [c. Mid. p. 532. R. s. cap. 16. ed. Spalding.] *εἶτα τὸν μὲν χορηγὸν οὐδ' ὁ προσκαλέσας κατὰ τὸν νόμον ἀζήμιος ἔσται,* [p. 191. ed. D.] *τὸν δὲ χορηγὸν αὐτὸν οὐδ' ὁ συγκόψας παρὰ πάντας τοὺς νόμους οὕτω φανερῶς, οὐ δώσει δίκην; προσκαλεῖν,* in *jus vocare.* Est et hoc non minus insigne enthymema rhetoricum, cui consimile est, neque egregium minus illud Pauli [Act. XXIII. 3.] *καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι;* *καὶ* ponitur *ἀντὶ τοῦ εἶτα.* Latina enim a Græca ducitur conjunctio. Virg. [Georg. II. vs. 433.]

"Et dubitant homines serere atque impendere curam?"

εἶτα ἀμφιβάλλομεν; Hæc enthymemata conficiuntur ex contrariis. in Demosthenis autem plura sunt contraria. majora enim et minora atque etiam relata præsertim apud rhetores pro contrariis habentur. contraria sunt *κατὰ τὸν νόμον καὶ παρὰ πάντας τοὺς νόμους*, relata *χορηγὸς καὶ χορηγός*, minora et majora *ὁ προσκαλέσας καὶ ὁ συγκόψας.* Sic vides in hoc, quod habemus præ manibus, *συχνὰ τὰ ἐναντία*, videlicet *τὸ πρὸς ἑκάστους καθ' ἕνα, καὶ τὸ πρὸς ἅπαντας, τὸ περὶ τῶν ἐλαχίστων καὶ ἀναγκαιοτάτων, καὶ τὸ περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς.* item *τὸ ἄδε καὶ τὸ νῦν.* illud enim præteriti temporis est, ut grammatici docent. postremo *τὸ σύντομοι προσπίπτεσθαι*, id est, *tam pacifice, καὶ σπουδῇ σεσωμένοι.* Quintilianus [lib. VIII. cap. V. p. 721. s. ed. Burm.] "Enthymema quoque est omne quod mente concipitur: proprie tamen dicitur quæ est sententia ex contrariis, propterea quod eminere videtur inter cætera, ut Homerus poeta, urbs Roma. pro Ligario, Quorum igitur impunitas, Cæsar, clementiæ tuæ laus est, eorum te ipsorum ad crudelitatem acuet oratio?" hæc Fabius. Atque eadem fere M. Tullius [in Topicis, c. 13.] "Ex hoc illa rhetorum sunt ex contrariis conclusa, quæ illi enthymemata appellant. non, quod non omnis sententia proprio nomine enthymema dicatur: [p. 192. ed. D.] sed ut Homerus propter excellentiam commune poetarum nomen efficit apud Græcos suum; sic quum omnis sententia enthymema dicatur, quia videtur ea, quæ ex contrariis conficiatur, acutissima, sola proprie nomen commune possidet." Bene acutissima. his enim, quum loco ponuntur, nihil festivius, nihil acutius. Hermog. [Invent. lib. III. cap. I. p. 68. ed. Sturm.] *καὶ μὴν καὶ τῶν ἐκ τούτου ἐνθυμημάτων ἡμεῖς παρευρεθέντων, ἐφ' ὧν τὸ ἀκρότατον τῆς δριμύτητος παρὰ τοῦ ἀρχαιστέρους ὑφίσταται.* sic lego, non *ἀφ' ὧν. δριμύτης, acumen, acrimonia.* Sed quum Cicero et Fabius ante eum hæc notarunt, quos constat antiquiores fuisse, quomodo gloriatur suum esse hoc *παρεύρεμα*? Non ipsa enthymemata Hermogenes apud oratores primus animadvertit. nam neque Aristoteles ea nesciebat, ut mox docebimus. sed hoc Tarsensis ille princeps omnium vidit, non esse hæc *ἐνθυμήματα, ἐπιχειρήματα* (sic enim appellant argumenta) sed *ἐκτεχνασίας τῶν ἐπιχειρημάτων*, quæ ducuntur vel ab exemplo, vel a majore, vel minore, vel pari, vel simili, vel contrario. Quod verum esse, locus ille contra Midiam evidenter ostendit. *τῷ γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος ἐπιχειρήματι* illud enthymema subjunxit. Sed Hermog. *τὰ ἐπιχειρήματα* sumi vult *ἐκ τῶν περιστάσεων*, quæ sunt hæ, *τίς, τί, ἔπεται τίνος, πῶς, πότε, πού. ἐργάζεσθαι δὲ* ex illis locis, quos enumeravi. tum inferri *τὰ ἐνθυμήματα*. Sic enim ille artifex [III. de inv. p. 114. ed. Sturm.] *ἐργάζεται δὲ πᾶν ἐπιχείρημα ἀπὸ τούτων, ἃ δοκοῦσί τινες εἶναι ἐπιχειρήματα, οἷον ἀπὸ παραβολῆς, ἀπὸ παραδείγματος, ἀπὸ μικροτέρου, ἀπὸ μείζονος, ἀπὸ ἴσου, ἀπὸ ἐναντίου.* Sed sive hæc argumenta dicenda sint, sive exornationes argumentorum, in re nihil interest, de nomine omnis controversia exsistit. [p. 193. ed. D.] In illo quidem contra Midiam loco, si placet inquirere, nullum ex aliqua circumstantia præcessisse argumentum reperies, cujus *ἐργασία* sit *ἀπὸ τοῦ ἐλάττονος*, sed ex eo, quod minus erat, principale argumentum trahi. deinde subnecti, tanquam *ἐπιχειρασίαν, τὸ ἐνθύμημα*, quod retulimus. Novisse autem Aristotelem hoc quoque enthymema, non solum illud, quod

Fabius ex illo rhetoricum syllogismum vocat, ex his lib. II. Rhetorices [c. 23. §. 69. ed. Schrader.] manifestum est: *οἷον τόδε τὸ ἐνθύμημα, εἰ φεύγοντες μὲν μαχόμεθα, ἵνα κατέλθωμεν, κατελθόντες φευξούμεθα, ὅπως μὴ μαχώμεθα*; nihil hoc fingi potest *δειμύτερον*. *κατελθεῖν* est exsulum, qui in patriam redeunt. *κάθοδος*, *reditus*. Neque hic philosophus hoc in præceptis modo notavit, sed ipse etiam, ut est omnium elegantiarum magister, concinnum et rotundum enthymema confecit, loquens de iis, qui pretio magistratum emunt [Polit. II. cap. X.] *ἀθλίζεσθαι δὲ εὔλογον περδαίνειν τοὺς ὠνουμένους, ὅταν δαπανήσαντες ἄρχωσιν. ἄτοπον γὰρ, εἰ πένης μὲν, ἐπιεικὴς δέ, βουλήσεται περδαίνειν, φαυλότερος δ' ὢν οὐ ζουλήσεται δαπανήσας*. hic primum est *ἐπιχείρημα ἀπὸ τῶν ἐναντίων*. *τὸ γὰρ περδαίνειν καὶ τὸ δαπανᾶν ἐναντία*. Deinde *ἐνθύμημα* καὶ *ἐξεργασία*. Et hoc suum inventum esse Hermogenes merito gloriatur, hanc enim *τεχνολογίαν* ante eum nemo vidit, ne Cicero quidem. Fabius certe *τὰ ἐνθυμήματα* inter figuras et ornamenta dicendi retulit: et sane nullum est ornamentum orationis insignius. Sed hoc sciendum est, non omnia enthymemata esse *ἐπιξεργασίας τῶν ἐπιχειρημάτων*, sed quædam absoluta sunt, ut ita dicam, quæ per se constant, [p. 194. ed. D.] neque ullam habent ad antecedentia relationem: cujusmodi sunt illa exempla Ciceronis in Topicis [c. 13. extr.] "Hunc metuere: alterum in meta non ponere. Eam quam nihil accusas, damnas: bene quam meritam esse autumas, dicis male mereri: hoc quod scis, prodest nihil: id quod nescis, obest." et hæc Pauli, quæ, qui vir his quoque in literis fuerit apostolus, declarant [Rom. VI. 2.] *οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ*; et [Gal. II. 14.] *εἰ σὺ Ἰουδαῖος ὑπάρχων, ἐθνικῶς ζῇς καὶ οὐκ Ἰουδαϊκῶς, πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις Ἰουδαΐζειν*; Sed agedum (hunc enim locum perpolire ad unguem statuimus) hoc genus Cicero dicit tertium esse dialecticorum concludendi modum secundum Stoicos. ait enim [c. 13. §. 54.] "Cum autem aliqua conjuncta negaveris, et his alia negatio rursus adjungatur, et ex his primum sumpseris, ut quod relinquitur, tollendum sit: is tertius appellatur conclusionis modus. Ex hoc illa rhetorum sunt ex contrariis conclusa, quæ illi enthymemata appellant." Hæc perobscura sunt: sed appositione exemplorum fient illustriora. Utemur autem primum ipsius Ciceronis exemplis. "Cum aliqua conjuncta negaveris," ut, Hunc metuis, alterum in metu non ponis. "et his alia negatio rursus adjungatur," ut, Non et hunc metuis, et alterum in metu non ponis. "*et* ex his primum sumpseris," At hunc metuis. "ut quod relinquitur, tollendum sit:" Ergo et alterum in metu ponis. per affirmationem enim negatio tollitur. Non id quod scis, prodest, et quod nescis, non obest. at quod scis prodest. ergo quod nescis, simul obest. vel sic, Non quod et nescis obest, et quod scis nihil prodest. at obest quod nescis. ergo quod scis juvat. contra Sophocleum illud [in Ajace, vs. 554.] *τὸ μηδὲν φρονεῖν ἥδιστος ζῆν ἔφυς*. [p. 195. ed. D.] Tale est illud Demosthenis [pro Corona, p. 229.] *οὐ γὰρ δήπου Κτησιφῶντα μὲν δίκαιον εἶναι διώκειν ἐμοὶ, ἐμὲ δ', εἴπερ ἐξελέγχειν ἐνόμιζεν αὐτὸν, οὐκ ἂν ἐγράψατο*. primo fuit ex contrariis enthymema, *Κτησιφῶντα μὲν δίκαιον εἶναι διώκειν ἐμοὶ, ἐμὲ δ' αὐτὸν οὐκ ἐγράψατο*. *τὸ γὰρ διώκειν καὶ τὸ γράφεσθαι* sunt idem, *accusare et persequi*. quare *τὸ οὐκ ἐγράψατο, ἀντίφασις* est *τοῦ διώκειν*. erant igitur repugnantia et non consentanea, neque ejusdem hominis, quæ fecit Æschines. Sic autem hoc enthymema fit syllogismus tertio concludendi modo. ut Cicero docuit. non Ctesiphontem potest persequi propter me: me ipsum autem si convincere se posse speraret, non accusasset. at Ctesiphontem mei causa persequitur. ergo me quoque accusasset, si reum peragere se posse confideret. Sic enim Cicero [in Topicis, c. 13. §. 53.] "Non et legatum argentum est, et non est legata numerata pecunia. legatum autem argentum est. legata igitur numerata pecunia." Hæc, ut locum Ciceronis involutum explicaremus. nunc redeamus ad id, quod agitur. Hermogenes argumenta sumi docet *ἀπὸ τῆς παραδολῆς, ἀπὸ παραδείγματος*, etc. tum addi enthymemata. noster monet, pacem esse retinendam propter dulcedinem ejus et commoda, exemplis Thebanorum, quibuscum de Oropo bellaverant, Philippi, quicum de Amphipoli contenderant, Cardianorum, Byzantiorum, Mausoli, quorum omnium injurias, ne pacem violarent, patienter tulerunt. tum infert: Nonne igitur stultum et miserum est, *πρὸς ἁπάντων οὕτως προστεταγμένους περὶ τῶν οἰκείων καὶ δικαιοτάτων, πρὸς ἅπαντας περὶ τῆς ἐν Δελφοῖς σκιᾶς πολεμῆσαι*. [p. 198. ed. D.] Vides in hoc enthymemate *ἐξεργασίαν* communem post quinque argumenta *ἀπὸ παραδείγματος*. Dominus quum a Judæis reprehensus esset, quod ægrum curando sabbatum polluisset, primum a re simili faciuns purgat. Vos, inquit [Joann. VII. 22. s.] ex lege hominem sabbato circumciditis. tum addit *ἐνθυμηματικῶς*: *εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος Μωσέως, ἐμοὶ χολᾶτε, ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ*;

Vides τὸν ἀντίθεσιν. Circumcisio vulnerat partem corporis: Christus totam hominem sanavit, atque integrum reddidit. Similiter post iniqui judicis viduæque importunæ parabolam, qua docet, semper instandum esse orationibus, subinfert [Luc. XVIII. 6. s.] ἀκούσατε, τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει; ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ βοώντων πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός; Injustus judex vindicavit viduam propter ejus importunitatem. Deus, qui ipsa est justitia, non vindicabit suos ad se clamantes assidue. Multa ejusmodi reperiuntur in Christi sermonibus. Dem. [pro Corona, p. 267.] τὸ λαβεῖν οὖν τὰ διδόμενα ὁμολογῶν ἐπαινεῖν εἶναι, τὸ χάριν τούτων ἀνοδόναι παρανόμων γράφῃ; M. Tullius [pro Milone, c. 16.] "Quem igitur cum omnium gratia voluit, hunc voluit cum aliquorum querela? quem jure, quem loco, quem tempore, quem impune non est ausus, nunc injuria, iniquo loco, alieno tempore, periculo capitis non dubitavit occidere?" Idem in eadem [c. 29.] "Fingite cogitatione imaginem hujus conditionis meæ: si possim efficere, ut Milonem absolvatis, sed ita, si P. Clodius revixerit. Quid vultu extimuistis? quonam modo ille vos vivus afficeret, qui mortuus inani cogitatione percussit?" [p. 197. ed. D.] Sed in primis hunc locum Ciceronis attende [pro A. Cæcina, c. 15.] "Quod si vi pulsos dicimus exercitus esse eos, qui meta ac tenui sæpe suspicione periculi fugerunt: et si non solum impulsu scutorum, neque conflictu corporum, neque ictu comminus, neque conjectione telorum eminus, sed sæpe clamore ipso militum, aut instructione aspectuque signorum magnas copias pulsas esse et vidimus et audivimus: quæ vis in bello appellatur, ea in otio non appellabitur? et quod vehemens in re militari putatur, id leve in jure civili judicabitur? et quod exercitus armatos movet, id advocationem togatorum non videbitur movisse? et vulnus corporis magis istam vim, quam terror animi declarabit? et sanciatio quæretur, quum fugam factam esse constabit?" Habes hic primo argumentum ἀπὸ περιβολῆς: deinde exornationem crebris enthymematibus: superiora enim videntur esse absoluta. nec Hermogenes videtur sensisse, omnia enthymemata esse ἐπιχειρήσεις περιλαβόντων ἐπιχειρημάτων, quum ait, καὶ μὴν καὶ τῶν ἐπὶ τούτοις ἐνθυμημάτων ἐμοὶ παρορᾶσθαι δοκοῦσιν. *super his*, inquit: scilicet argumentis, quasi sint alia, quæ non sequantur argumenta, quorum primam animadversionem sibi non tribuit. Dem. [ad Pantænet. p. 983.] καὶ τοῦθ' οὕτω τὸ δίκαιον ἐν πᾶσιν ἰσχύει, ὥστ' ἂν ἐλεήσῃ τις τοῦ ἀκουσίου φόνου, καὶ φανερῶς ἐπιδείξας μὴ κεκαρὼν, μετὰ ταῦτα αἰδέσηται καὶ ἀφῇ, οὐκέτ' ἐκβαλεῖν κύριος τὸν αὐτόν ἐστι. hactenus argumentum a similitudine. deinde hæc sequuntur: εἶθ' ὑπὲρ μὲν ψυχῆς καὶ τῶν μεγίστων, οὕτως ἰσχύει καὶ μέτεστι τὸ ἀφεῖναι· ὑπὲρ δὲ χρημάτων καὶ ἐλαττόνων ἐγκλημάτων ἄκυρον ἔσται; μεδαμῶς. Sed quia priora verba obscura sunt, ex jure Atheniensium deprompta, egent interpretatione. [p. 198. ed. D.] Budæus: et usque adeo hoc jus in omnes valet, ut, si quis ob cædem non voluntariam alium accesserit, atque adeo reum peregerit, manifestoque convicerit, deinde a reo placatus quoquo modo, culpam crimenque condonarit, ultra finibus patriæ expellere eum non possit. quia injuria remissa abolitaque exsuscitari denuo nequit. hæc postrema addidit a se, quæ verba sunt juris. Idem: *ἄφεσις* est *venia et misericordia*, et *personæ periclitantis respectus ac tuitio, ultionis animadversionisque remissio*, contra Ctesiphontem absoluta sunt illa Æschinis [p. 469. s. R.] ὁ γὰρ μισότεκνος καὶ πατρὸς πονηρὸς, οἶσθ' ἂν ποτε γένοιτο δημαγωγὸς χρηστός. οὐδ' ὁ τὰ φίλτατα καὶ οἰκειότατα σώματα μὴ στέργων, οὐδέποτε ὑμᾶς περὶ πλείονος ποιήσεται τοὺς ἀλλοτρίους. οὐδέ γε ὁ ἰδίᾳ πονηρὸς, οἶσθ' ἂν ποτε γένοιτο δημόσιος χρηστός. οὐδ' ὅστις ἐστὶν οἶκτος φαῦλος, οὐδέποτ' ἦν ἐν Μακεδονίᾳ κατὰ τὴν ψῆφισίλλου καλὸς ἀγαθός. Hæc de Demosthene, quum lugere unicam filiam post diem septimum ab interitu desierat: cujus tamen in hoc animi constantiam Cicero laudat. [Tusc. III. 26. §. 63.] Atque hæc hactenus. περὶ μὲν τοῦ λακωνικοῦ τρόπου, τὸ τὰ βραχύτερα δεῖ περιτιμᾶν, inquit Plato. [Legum IV. p. 721. t. II. Steph. p. 197. t. VIII. Bip.] ἔστι μέντοι καὶ ὅπου τὰ μακρότερ' ἂν ἔλοιτό τις. quod nos nunc necessario fecimus, quia semel voluimus hunc locum perpurgare, et studiosis hanc doctrinam ostendere ac reserare sane quam utilem ac fructuosam. atque haud scio an quioquam sit in Rhetoricis præclarius. hæc enim sunt illa Demosthenis fulmina, de quibus accepimus. *hastas* Tullius [de orat. I. 57.] *amentatas* vocat. hasta est ἐπιχείρημα. [p. 199. ed. D.] amentum, quo torquetur fortius, ἐνθύμημα. Est quidem hæc Ciceronis doctrina subtilis [in Topicis, c. 13. s.] quam videtur hausisse a Stoicis, qui conclusionis formam atque rationem faciunt omnia enthymemata, id est, syllegismum. Sed hæc duntaxat in parte. πολλῷ καλλίων ἡ τοῦ Ἑρμογένους τεχνολογία.

B. G. WEISKII

ET

G. H. SCHAEFERI

ANNOTATIONES

AD ORATIONEM DE HALONESO.

BENIAM. GOTTHOLD WEISKII

DISSERTATIO

SUPER ORATIONE DE HALONESO.

Sicut aliqua vel ei medico habetur gratia, qui morbum leviorem justa medela persanarit; magna vero et insignis ei, qui aut præclaram corporis partem, quam alii scindere atque urere cupiunt, aut vitam hominis a ceteris desperatam potuerit conservare: ita profecto in his, quibus nos delectamur, studiis nonnulla quidem et ejus erit laus, qui particulam scriptoris antiqui, nævo laborantem, commode curarit; major autem et præstantior ejus, qui opus aliquod universum, ab egregii auctoris arte profectum, a criticorum levitate vexatum et condemnatum, salvum præstiterit. Quo studio vel impugnandi veterum opera vel tuendi nostrum maxime inflammatum videtur tempus. Namque ut in hoc totius orbis terrarum conflictu non urbium quarundam civitatumque exiguarum, sed imperiorum salus maximorum agitur, quum, quæ hodie florent, dejiciantur, quæ dudum perierunt, majora exsurgant, ita philologis nostris cupido videtur invasisse, jam non de rebus exiguis, sed de maximis, non de vi ac sensu verborum quorundam, sed de scriptorum optimorum, librorumque laudatissimorum auctoritate, nomine, salute inter se digladiandi.

Sed quemadmodum nuper Ciceronis, sic dudum Demosthenis aliquæ orationes in dubium sunt vocatæ, ita ut inter viros doctos non constaret, hicne an alius earum sit auctor. Quamobrem cum Demosthenem et eum, sine quo ille intelligi non potest, Æschinem delegerim, in quibus præ ceteris opera mea versaretur, illinc hujusce quoque libelli argumentum petere decrevi. Neque enim mirari satis possum, videns, illos oratorum veterum duumviros nunc fere ab omnibus negligi, orationes autem Ciceronis, qui ad illorum se exemplum conformavit, dominari in scholis et in manibus omnium versari. Quare si adolescentes, id quod sæpe animadverti, oratorem Romanum summis studiis amplectuntur, propterea quod in hoc genere oratorio juveniles animi vel orationis vi trahuntur, vel varietate rerum delectantur, vel argumentorum gravitate aluntur: qui illud minus futurum est in Demosthene atque Æschine? Nam nihil denique his deesse video, nisi aliquem, qui nonnullas eorum orationes, lectu præ cæteris jucundas et utiles, in unum redigat corpus, et argumentorum descriptione, tabella historica, brevi annotatione illustratas adolescentium usui commendet ac tradat. Quam laudem tanto fore intelligo majorem, quo pluribus et gravioribus rem implicari video impedimentis.

At ego nunc quidem de oratione ea, quæ *de Haloneso* inscribitur, disputare quædam decrevi, eamque orationem Demostheni, cui a compluribus abjudicatur, pro parte virili vindicare. Cujus controversiæ ut ratio, et qui dicitur, status causæ appareat, pauca sunt præfanda.

Philippus, Macedoniæ rex, Olymp. CIX. an. 2. archonte Pythodoto, ante Christ. nat. an. 343. legatos Athenas miserat epistolam ferentes, in qua primum de Haloneso insula loquitur, eamque profitetur se Atheniensibus *redditurum* quidem, si postulent, non esse, sed *daturum*, si orent; expulsis enim a se latronibus, qui Atheniensibus eam eripuissent, suam esse factam. Deinde alia quædam scribit, de quibus tum cum Atheniensibus contendebat: de judiciis mercatorum constituendis; de mari contra piratas tuendo; de primaria pacis conditione mutanda; de captivis reddendis; de Amphipoli denique et Cardia, quas urbes suas esse Athenienses, negante Philippo, affirmabant. Quarum rerum rationem nunc persequi nolo: ad nostram enim causam non magnopere pertinent; sed tamen nonnulla horum deinde, occasione oblata, explicabuntur.—Legati autem illi, qui has litteras ferebant, simul alia quædam, nobis ignota, Philippi nomine nunciabant. Quare oratores Atheniensium et ad literas illas et ad legatorum sermonem, priusquam decretum populi fieret, orationibus pro concione habitis responderunt.

Jam *primum* non potest dubium esse, *Demosthenem tum publice habuisse orationem hujusce fere, cujus hæc de Haloneso est, argumenti.* — Nam Demosthenes et nusquam non acerrime contra Philippum, illo quidem tempore, concionabatur, et his ipsis de rebus, quæ ista epistola atque hac, quam legimus, oratione continentur, aliis quoque in orationibus sæpe eum incusat; ut de capta Amphipoli et Potidæa, de Cardianis in tutelam a Philippo receptis, de turpi Philocratis pace auro Macedonico empta, de captivis non redditis: quarum querelarum plenæ sunt Demosthenis orationes. Denique, id quod familiam ducit, ab Æschine aliisque scriptoribus antiquis diserte traditur, Demosthenem maxime fuisse, qui non dandam, sed reddendam a Philippo flagitaret Halonesum.[1]

Deinde ne illud quidem in controversiam veniat, *hæc, quam nos legimus, de Haloneso oratio fuerit ne tum habita nec ne.* — Nemo enim id unquam dubitavit neque recentiorum neque veterum. Immo rhetores et grammatici veteres, ut deinde ostendam, sæpe hanc orationem ut genuinam commemorant. Nec vero in ea quidquam est, quod aut a sermonis Attici, qui tum erat, elegantia, aut ab historiæ veritate abhorreat. Immo ipsa illa orationis simplicitas, quam nonnulli Demosthene indignam ausi sunt dicere, atque hæc ab alia re ad aliam transeundi celeritas ostendit habitam esse in re præsenti orationem, non vani rhetoris esse declamationem multo post excogitatam. Huc accedit, id quod miror non animadvertisse interpretes, mancum quodammodo et imperfectum esse opus. Præfatur enim orator (p. 165. 6.) se primum ad epistolam Philippi, deinde ad ea, quæ legati dixerint, responsurum esse. Jam de epistola per totam loquitur orationem, legatos obliviscitur.[2] At hoc quidem declamatori accidere certe non potuit; Demostheni cur potuerit, paulo post videbimus.

Quare quum et hæc, quam legimus, oratio illa occasione fuerit composita, et similem Demosthenes necessario habuerit, restat ut probemus, *hanc, quæ exstat, esse illam Demosthenis orationem.*

Opponuntur mihi primum *auctoritates* virorum quorundam doctorum vel veterum vel recentiorum; deinde argumenta nonnulla, quæ dicuntur, interna. — Et horum quidem istorum, qui mihi adversari videntur, duo esse animadverto genera. Namque aut ' aperte profitentur, hanc orationem sibi non videri Demosthenis, sed Hegesippi vel alius cujusdam,' aut ' ab aliis de auctore dubitari dicunt, suum judicium cohibent.'

E priori genere pauci sunt, et commemoratu vere digna nonnisi unus, Libanius. Is enim ' periisse videri' dicit ' Demosthenis de Haloneso orationem; hanc quidem non Demosthenis, sed Hegesippi se censere;' neque id dicit modo, sed comprobare studet argumentis, de quibus deinde videbimus.[3] Idem tamen Libanius fatetur, se ea in re *criticorum antiquiorum* sententiam sequi; ceterum,

[1] v. Orat. de Hal. p. 165. 1—6. (ed. Nostr.) cf. Æschinis Orat. in Ctesiph. p. 495. Ἀλόννησον ἰδίδου (ὁ Φίλιππος)· ὁ δὲ (Δημοσθένης) ἀπωρέγετο μὲ λαμβάνειν, εἰ δίδοιτο, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδοσιν. Athenæus tom. II. p. 359. (ed. Schweigh.) ἡμᾶς, ὦ Τιμόκρατες, ἀποδίδωμεν σοι τὰ τῶν δωτοσοφιστῶν λείψανα καὶ οὐ δίδομεν, ὡς ὁ Κεθηλίδης φησὶ βήτωρ Δημοσθένην χλευάζειν, ὃς Φιλίππου Ἀθηναίοις Ἁλόννησον διδόντος συνεβούλευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδοιτο, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδοσιν, ὅπερ Ἀριτοφάνης ἐν Νεοττίδι σκωπτῶν Θέμιστος ἐρεσχηλεῖ τόνδε τὸν τρόπον·

ὁ δεσπότης δὲ πάντα τὰ παρὰ τοῦ πατρὸς
ἀπίλαζεν ὥσπερ ἴλαβεν· ἡγάπησεν ἂν
τὸ ῥῆμα τοῦτο παραλαβὼν Δημοσθένης.

Deinde aliorum verba comicorum laudat, Alexis, Anaxilæ, Timoclis eadem de re Demosthenem irridentium. Illum autem Antiphanis locum et Plutarchus, in vita Demosthenis, commemorat, ita pergens: πρὸς τὸν ὑπὲρ Ἁλοννήσου λόγον ὁ Ἀντιφάνης τοιοῦτό φησιν, ἣν Ἀθηναίοις Δημοσθένης συνεβούλευε μὲ λαμβάνειν, ἀλλ' ἀπολαμβάνειν παρὰ Φιλίππου.

Hinc patet Philippum, in epistola ad Athenienses Olymp. CIX. 3. data, Demosthenem maxime significare, quum dicit (v. Demosth. ed. Reisk. p. 162. l. 16.) δίδοντος (ἐμοῦ) τὴν νῆσον, οἱ ῥήτορες λαμβάνειν μὲν οὐκ εἶων, ἀπολαβεῖν δὲ συνεβούλευον.

[2] Namque orator locum *de Cardianis*, qui orationis ultimus est, his incipit verbis p. 174. 13. περὶ δὲ Χερρονήσου ἃ ἐπιστέλλει πρὸς ἡμᾶς etc. i. e. *quæ in epistola scribit.* Hac enim significatione jam p. 165. 7. ἃ Φίλιππος ἐπέστελλε, opposita erant illis, ἃ οἱ πρέσβεις λέγουσι. Unde patet ad finem orationis usque verba fieri de epistola illa, non de legatorum dictis.

[3] Libanius, argument. or. de Halon. ὁ δὲ λόγος οὐ δοκεῖ μοι Δημοσθένους εἶναι etc. et paulo post: ὑπώπτευσαν δὲ καὶ οἱ περιττότεροι τὸν λόγον ὡς οὐ τοῦ ῥήτορος, καὶ παφαίνασί γέ τινες ὄντα Ἡγησίππου etc. v. infra not. 19. not. 21. et not. 29.

qui isti fecerint, Callimachusne aliquis, an Zosimus, an Zeno, et qui alii ferantur de Demosthene olim esse commentati, id vero non dicit. Quam facile igitur fieri potuit, ut alicui veterum istorum aliquando aliquid de dubio nostræ orationis auctore excideret, ceteri autem, ut fit, vel verba ejus repeterent vel judicium quoque suum illius auctoritate falli patereatur! Hoc igitur et Libanio potuit accidere, si præoccupata mentis opinione ad judicium de hac oratione ferendum accederet.—At reliqui e veteribus duo, qui eam Demostheni abjudicant, Suidas et Etymologici Magni auctor, nec rationes addunt, nec suum judicium, sed aliorum verba sequuntur.[4] Idem et iis accidit, qui recentiori tempore opinionem illam sunt amplexi, sive cum dubitatione aliqua, ut Hier. Wolfius et Valesius, sive confidenter atque audacter, ut Faber: quorum nemo quidquam attulit, quo sententiam suam comprobaret.[5]

Alii complures controversiam hanc commemorant, ipsi nihil affirmant. Ita inter veteres Harpocration,[6] qui tamen alias hanc orationem simpliciter Demosthenis nomine laudat;[7] deinde Photius, qui, tametsi in neutram partem quidquam se dicit audere statuere, tamen multis verbis docet, hanc orationem, si vel maxime a ceteris Demosthenicis paululum discrepet, nihilo minus a Demosthene posse esse profectam.[8]

Et ejusmodi quidem lexicographus aut grammaticus si nihil de suo addit, nihil pro certo affirmat, minus equidem miror. At viri recentiorum temporum περιτιότατοι, et nostro in oratore versatissimi, si, de hac re quum loquuntur, suum judicium reticent, qui aliud videntur, nisi auctoritatem Libanii aut nescio cujus metuere, ceterum, si quis Demostheni suum vindicet, non obstare? Ita Meursius, Kusterus, Gesnerus, Ruhnkenius, Morus, Taylorus, Reiskius certatim dicunt: 'controversa res est' vel 'dicitur Hegesippi;' nihil amplius.[9]

Hic auctoritatibus, quæ causæ meæ aut plane non adversantur, aut non graviter videntur adversari, alias opponam eorum, qui aut 'diserte Demostheni hanc oratio-

[4] Suidas: Ἡγήσιππος. οὗτός ἐστιν ὁ Κράβυλος ἐπικαλούμενος, οὗ δοκεῖ εἶναι ὁ ζ' Φιλιππικὸς, Δημοσθένει ἐπιγεγραμμένος.—*Etymologicum Magn.* sub verbo Ἡγήσιππος eadem habet. Utrique, uno verbulo neglecto, *Harpocrationem* exscripserunt, de quo vid. not. 6.

[5] Hier. Wolfius ad Or. de Hal. p. 174. 13. "Ἀ τι ἐπιστῆλλα. F. Ἀ γα, nisi forte sit Hegesippi idiotismus inculcare τὸ τί!"—Valesius ad Harpocrat. sub. v. Ἐμέμφετο δέ: "Demosthenes, seu potius Hegesippus, ἐν τῷ περὶ Ἁλοννήσου."—Faber ad Longin. p. 202. (ed. Toll.) "præstat uno verbo dixisse, orationem illam Demosthenis non esse; Hegesippi est. Id vidit ante me Wolfius, ego alias probabo." At non probavit.

[6] Harpocration: Ἡγήσιππος. οὗτός ἐστιν etc. ut apud Suidam, nisi quod Harpocr. dicit: οὗ δοκεῖ τισὶν εἶναι etc.—Idem sub v. Ἀλέξανδρος: οὗ Δημοσθ. μνημονεύει ἐν ζ Φιλιππικῶν, (p. 173. 2.) εἰ γνήσιος ὁ λόγος, —. et sub v. Ἑλάτεια: τοῦ δὲ ῥήτορος πάλιν ἐν ἰδίῳ Φιλιππικῶν, (p. 172. ult.) εἰ γνήσιος.

[7] Harpocrat. v. Βούχετα: Δημοσθένης ἐν Φιλιππικῶν ἑβδόμῳ (p. 172. ult.) —v. Παυδοσία: Δημοσθένης Φιλιππικοῖς (ibid.) — v. Σύμβολα: πολλάκις ἐν τῷ ζ Φιλιππικῶν Δημοσθένης. (p. 167. 7. 12.)

[8] Photius in Biblioth. p. 1465. ed. Hoeschel.: τινὲς μὲν οὖν τὸν περὶ Ἁλοννήσου λόγον, ὃς καὶ κατὰ Φιλίππου ἐπιγράφεται δεύτερος· (lege ἑβδομος; facile enim notæ II et IIII potuerunt confundi) καὶ γὰρ πρὸς τὴν ἐπιστολὴν ὁ ῥήτωρ ἀνταναπλέγεται τοῦ (lege τὴν) Φιλίππου τῶνδε οὔ φασιν εἶναι γνήσιον Δημοσθένους, καὶ τεκμηριοῦσθαι τὴν δόξαν αὐτῶν ἐπιχειροῦσι τοῖς ῥήμασί τε καὶ ὑπάρχουσι καὶ τῇ τῆς συνθέσεως ἀρμονίᾳ· πολὺ γὰρ ταῦτα λείπεσθαι τοῦ Δημοσθενικοῦ τόνου· ἀπειλῆσθαι τε γὰρ ταύτην εἶναι καὶ λελυμῆσθαι καὶ τὰς τοῦ ῥήτορος περὶ ταῦτα δυνάμεις ἐλαττουμένην τὴν φράσιν. (Libanium igitur ante oculos habuit, cujus ipsa verba refert. v. not. 21.) καὶ οἵ γε αὐτὸν ἀφαιρούμενοι τῷ Δημοσθένους εἰς Ἡγήσιππον ἀναφέρουσι. ἐγὼ δὲ εἶδὸς πολλάκις καὶ λόγους διαφόρων γεγενῆσθαι πολλῶν ἔχοντας τὸν ὁμοιότατα καὶ διάφορον ἐργασίαν λέγειν τὸν αὐτὸν ἐγκαλύπτειν γενόμενον· οὐ γὰρ ἀεὶ παθόντων ἄτρεπτος καὶ ἀναλλοίωτος κατὰ πάντα, ὥσπερ οὐδ' ἐν τοῖς ἄλλοις, οὕτως οὐδὲ κατὰ τούτους (addc τινὲς) λόγους ἡ ἀνθρωπίνη δύναμις, ἄλλως τε δὲ οὐδ' ἐν τοῖς καιριωτάτοις (lege κυριωτ.) τῶν ἰδιωμάτων τοῦ ῥήτορος· ἀλλὰ καὶ ταύτην ἰδεῖν ἔστ' ὀλίγον τὸν διαφορὰν, οἷα ἔχω Saltem ἀναφράσθαι, εἴτε Ἡγησίππου φύσις ὁ περὶ Ἁλοννήσου λόγος, εἴτε τῆς Δημοσθενικῆς ἐλάττωμα παθόντικε φύσεως.

[9] Meursius Lectt. Att. III. 6. — Kusterus ad Suidam sub. v. Ἡγήσιππος — Gesnerus ad Quintilianum III. 8. 5.— Ruhnkenius Hist. Crit. oratorum Græcorum (ap. Reiskium vol. VIII. p. 156.) — Morus ad Longinum p. 210. — Reiskius in indice Demosth., sub verbis: Halonesus, Hegesippus, Callippus, Pax. — Tædet eorum verba describere, qui nihil novi afferunt.

nem tribuunt,' aut 'occasione data Demosthenicam appellant.'

Primo loco Dionysium Halicarnasseum nomino, qui quanquam fatetur hanc orationem e subtili genere esse ac tenui, Lysiacumque ingenium referre, tamen neque illo loco, ubi plerasque orationes enumerat Demostheni perperam adscriptas, nostram commemorat,[10] et clarissimis verbis dicit, Demosthenem hanc orationem, his, quæ et nunc leguntur, incipientem verbis, Pythodoto archonte, contra Philippi legatos habuisse.[11] Quod testimonium viri gravissimi nostroque in oratore versatissimi vel solum sufficit ad nostram opinionem fulciendam.

Sed qui passim orationem nostram addito Demosthenis nomine commemorant, (plerumque enim auctoris nomen, immo et orationis, omittitur,[12] ut fiebat in claris veterum operibus) illi sane magis ea re voluerunt declarare, quam intelligi jubeant orationem, quam a quo putent eam auctore profectam. Sed tamen et hic alia est aliorum ratio. Nam si homines docti ac subtiles et in scribendo cauti maximeque in oratoribus antiquis triti, si Quintilianus, inquam, si Aristides, si Harpocration, hanc Demosthenis vocant orationem, non temere, sed consulto ita vocare videntur.[13] Ceteri autem si idem faciunt, ut Eustathius, ut Thomas Magister, hoc certe ostendunt, vulgo eam illius nomine tum temporis venisse, nec se omnino contra statuere: alioquin suppressuri nomen fuissent.[14]

Ad *alterum* venio genus argumentorum, quod jam non in aliorum auctoritate, sed in nostro est positum judicio, quodque ab ipsius orationis vel *sententiis et rebus* vel *dictione* repetitur. At hic antequam cetera commemoro, illud proponam, quo mirifice arbitror meam stabiliri causam.

Solet Demosthenes locos olim a se expositos, quum in simile argumentum defertur, vel servatis iisdem verbis vel paucis mutatis retractare, ita ut non modo versiculos paucos, sed plagellas aliquot continuas repetat, epicam ea in re, ut in multis, gravitatem simplicitatemque imitatus. Erat enim constantiæ oratoris nostri, ea, quibus nihil verius, nihil gravius dici posse intelligebat, quæque olim, quum a se dicerentur, magnam vim ad commovendos auditorum animos habuisse animadverterat, iterum proferre et sua quasi tueri. Facilius autem id magno conceditur oratori, variandæque orationis, si vellet, imprimis perito, quam alii cuivis. Quare neque Homero irascimur, qui tot sæpe versus continuos, paullo ante decantatos, iterum recitat, nec Xenophonti, qui multa ex Agesilao suo in Hellenica retulit, nec Ciceroni, si defendatur, hujus esse duas illas post reditum orationes, quarum ex altera tot res in alteram sunt translatæ. — Apud nostrum quidem, ut præteream sententiarum repetitiones breviorum, in quibus placuis-

[10] Dionysius περὶ τ. Δημοσθ. δεινότητος ed. Sylburg. p. 197. *εἰ μέντοι ἴσα φαυλεπίγραφοί εἰσι λόγοι, ἀνδεῖς καὶ φορτικαὶ καὶ ἀγροικοι κατασκευαὶ, ὡς ἐν τῇ κατ' Ἀριστογείτονος β'* etc.

[11] Dionysius ad Ammæum §. ι'. *μετὰ Λυκίσκαν ἐστὶν ἄρχων Πυθόδοτος, ἐφ' οὗ τὸν ὑγδοον τῶν Φιλιππικῶν δημηγοριῶν διέθετο πρὸς τοὺς Φιλίππου πρέσβεις, ὃς ἐστὶν ἀρχή. Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι* etc. — et ibid. p. 171. *ὁ δὲ περὶ τὸν Ἁλοννησὸν καὶ τοὺς πρέσβεις τοὺς παρὰ Φιλίππου ῥηθεὶς λόγος, ὃν ἐπιγράφει Καλλίμαχος ὑπὲρ Ἁλοννήσου, ὁ τὸν ἀρχὴν ἔχων τήνδε· Ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐκ ἔστιν ὅπως αἱ αἰτίαι, ἃς Φίλ. αἰτιᾶται, ὅλως ἐστὶ δικαίας καὶ λεκτὸς καὶ τὸν Λυσιακὸν χαρακτῆρα ἐκμέμακται.* ubi e contextu vides hanc orationem inter Demosthenicas referri.

[12] Ita v. c. Longinus et Hermogenes. vid. infra nott. 30. et 31.

[13] Quintilianus III. 8. 5. "Estne finitio apud Demosthenem: det Halonesum Philippus an reddat?" — Quæ Quintiliani verba ita sunt comparata, ut ille non Æschinis modo aliorumque de Demosthenis dicto sequi narrationem (v. not. 1.), sed ipsam orationem Demosthenis ante oculos videatur habuisse; quæ alia, nisi hæc de Halonneso, quam legimus, esse non potuit. Quintiliani enim tempore duodum eædem, quæ et hodie, non plures, exstabant Demosthenis orationes. — Aristides de dictione simplici p. 422. *οὐ γὰρ εἶπε σχετλιάσας, ὥσπερ ὁ Δημοσθένης· δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, εἰ αἱ παρὰ Φιλίππου πεμπόμεναι ἐπιστολαὶ* —. v. nostr. or. p. 165. 5. — Harpocration sub vv. *Βούχετα, Παιδοσία, σύμβολα.* cf. not. 7.

[14] Eustathius ad Iliad. p. 324. lin. penult. (ed. Rom.) *μέμνηται δὲ Πτελεῶν καὶ ὁ Δημοσθένης, καὶ ζήτει ποίου.* v. orat. de Hal. p. 174. 19. — idem p. 1015. l. 44. *Δημοσθένους δὲ πρὸς πτέρνας Ἀθηναίοις τὸν ἐγκέφαλον βλάψαντος* etc. v. or. de Hal. p. 176. 7. cf. not. 33. — idem p. 62. l. 4. *καὶ Δημοσθένης οὖν λέγει που περὶ Φιλίππου, ὡς, εἰ μὴ ἀποδίδασι τὸν διῦνα τόπον ὃς ἡμέτερον, ληψόμεθα, εἰ δὲ δίδωσιν ὡς χαριζόμενος ἑκουσίως οἰκεῖόν τι, οὐ ληψόμεθα·* de quo Eustathii loco valet, quod modo ad Quintiliani verba monui. — Thomas Mag. sub v. *σύμβολον*: *Δημοσθένης· συμβάλλειν οὐδὲν δίοιτο Μακεδόνες πρὸς Ἀθηναίους* (v. or. de Hal. p. 168. 3.) *καὶ πάλιν· ὁμολογούμενον ἐν τοῖς συμβόλοις καταστῆσαι.* (v. ibid. p. 167. 12.)

se sibi Demosthenes videtur,[15] duo lucalentissima sunt exempla, orationis de rebus Chersonesi, quæ fere omnis iterum legitur in Philippica quarta, et Olynthiacæ secundæ, cujus major pars recurrit in Oratione contra Philippi epistolam.[16] Quid multa? Hujusce rei specimen et in nostra oratione occurrit, cujus non modo leviora quædam similiter in aliis leguntur orationibus, v. c. p. 172. 8. ὃς τὴν χώραν, ἣν οἱ Ἕλληνες καὶ ὁ βασιλεὺς ὁ Περσῶν ἐψηφίσαντο ὑμετέραν εἶναι etc. cujus simile habes Philipp. III. p. 114. 26. ed. Reisk. Χαίρωνα, ἣν βασιλεὺς καὶ πάντες οἱ Ἕλληνες ὑμετέραν ἐγνώκασιν εἶναι: — sed etiam locus gravitate sententiæ atque acumine illustris, nec verborum numero brevis, iterum legitur in ea oratione, quam nemo unquam dubitavit esse Demosthenis, hic, inquam, orat. de Haloneso p. 169. 14. οἳ οὐκ αἰσχύνονται Φιλίππῳ ζῶντες καὶ οὐ τῇ ἑαυτῶν πατρίδι, καὶ τὰς παρ' ἐκείνου δωρεὰς λαμβάνοντες οἵονται οἰκεῖα λαμβάνειν, τὰ οἴκοι πωλοῦντες: quæ eadem paucis additis occurrunt in oratione contra Philippi Epistolam p. 157. 7. ed. Reisk. οἳ τὰς παρ' ἐκείνου δωρεὰς οἰκεῖα λαμβάνειν νομίζοντες, οὐκ αἰσχύνονται φιλίππῳ ζῶντες, οὐδ' αἰσθάνονται πάντα καὶ τὰ τῆς πόλεως καὶ τὰ σφῶν αὐτῶν μικροῦ λήμματος πωλοῦντες.[17] Quid igitur? dicesne hoc casu factum esse? an Demosthenem aliena contra morem suum compilasse, et quæ Hegesippus aut nescio quis *multo ante* dixisset, ea in suam inculcasse orationem?[18] Quodsi dicas, grammaticum aut librarium illa potuisse alteri orationi affingere ex altera, primum hæc per se parum probabilis est suspicio, quæ si valeret, omnia fere possemus e medio avulsa contexto veteribus eripere, tribuere recentioribus: deinde istiusmodi homo si locum transcripsisset, accuratius etiam atque ita, ut ad unguem responderent, omnia repetiisset, non ut ea nunc leguntur, mutatis paucis atque additis. Quare hoc relinquitur, Demostheni arrisisse ea, quæ olim dixisset, dignaque esse repetitu visa.

Restat, quæ adversarii contra monent, ea ut refellere studeamus. Et de argumentis quidem ex *historia* petitis utinam non iterum nobis ambigua hominum ætatis mediæ auctoritas objiciatur! Nam quum auctor orationis de Haloneso pro-

[15] Ita Demosthenes quasdam imagines iterum iterumque adhibet verbis non mutatis, ut Olynth. II. p. 24. 6. ed. Reisk. ἐὰν δὲ ἀβέβαιόν τι συμβῇ, πάντα κινῆται, κἂν ῥῆγμα, κἂν στρέμμα, κἂν ἄλλο τι τῶν ὑπαρχόντων σαθρὸν ᾖ, quæ ad verbum repetuntur in Orat. contra Phil. ep. p. 156. 1. et in orat. de Cor. p. 294. 21. — similem comparationem Olynth. III. p. 37. 24. ἃ τοῖς ἀσθενοῦσι παρὰ τῶν ἰατρῶν σιτίοις διδομένοις ἔοικε· καὶ γὰρ οὔτ' ἰσχὺν ἐκεῖνα ἐντίθησι, οὔτ' ἀσθένησιν ἐᾷ, iterum habes in Procemiis p. 1460. 2. — Aliarum ejusmodi repetitionum exempla hæc sunt: Olynth. III. p. 37. 2. ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος . . . ἐν ὑπαρίστου καὶ προσθήκης μέρει γεγόνεσθε, ἀγαπῶντες, ἐὰν μεταδιδῶσιν θεωρικῶν οὗτοι etc. cf. orat. περὶ συντάξ. p. 175. 18. — tum Olynth. III. p. 37. 10. ἔστι δ' οὐδέπω', οἶμαι, μέγα καὶ παγκὸν φρόνημα λαβεῖν, μικρὰ καὶ φαῦλα πράττοντας· ἐκποῦ ἄττα γὰρ etc. cf. orat. π. συντάξ. p. 173. 22. sqq.; — denique Philipp. I. p. 43. 6. ἢ βούλεσθε, εἴ τι μοι, περιῶντες πυθέσθαι κατὰ τὴν ἀγορὰν· λέγεταί τι καινόν; γένοιτο γὰρ ἄν τι καινότερον ἢ Μακεδὼν ἀνὴρ etc. quæ verbo non mutato iterantur or. in Phil. epist. p. 156. ult. cf. et Phil. IV. p. 137. 19. ὑμεῖς νῦν πυθέσθε, τί ποιεῖ Φίλ.; ποῦ στρατεύεται; et Olynth. II. p. 28. 26. ἡμῶν μελλόντων, καὶ ψηφιζομένων, καὶ πυθανομένων. — Nec non huc ii pertinent loci, in quibus, licet non verba legantur eadem, at dicendi tamen et argumentandi ratio est simillima, ut orat. de Cor. p. 328. 27. τίς γὰρ συμμαχία σοῦ πράξαντος γέγονε τῇ πόλει; τίς δὲ εὐθηνία . . .; ποῖαι τριήρεις; ποῖα ζεῦλα; ποῖοι ναύσκοποι; τίς ἐπισκευὴ τειχῶν; ποῖον ἀρσενικόν; τί τῶν ἁπάντων σὺ χρήσιμος γέγονας; quibuscum compara orat. παραπρεσβ. p. 431. 29. ποῖος γὰρ ἵππος, ποῖα τριήρης, ποία στρατεία, ποία χορηγία; τίς χορός; τίς λειτουργία; τίς εἰσφορά; τίς σύνοια; ποῖος κίνδυνος; τί τῶν ἁπάντων . . . γέγονα παρὰ τούτων τῇ πόλει;

[16] Orationis Philipp. IV. tria loca repetuntur ex illa de rebus Chersonesi, hæc: Phil. p. 134. 5. — 136. 7. ed. Reisk. ex or. de r. Chers. 99. 9. — 101. 3. deinde Phil. IV. p. 137. 6. — 138. 23. ex orat. de r. Chers. 101. 11. — 102. 21. denique Phil. IV. p. 147. 11. — 150. 5. ex or. de r. Chers. 104. 1. — 106. 20. — Olynthiacæ II. autem tres plagellæ integræ (p. 22. 2. — p. 25. 22.) ita sunt in orationem contra Phil. ep. (p. 154. 16. — 157. 27.) translatæ, ut in sententiarum ordine et nexu fere nihil, in verbis pauca discrepent.

[17] Sententiam si spectes, conferri potest Or. de Cor. 241. 8. ed. Reisk. συμβίζων . . . τοὺς τἄλλα μὲν ἑαυτοὺς οἰομένους πεπαῖσθαι πράττους ἑαυτοὺς ἀπεπαίσιον ὑσθῆσθαι. Nec dissimile est ibid. 332. 13. τὴν μὲν πόλιν διασύρουσιν ὥςπερ οὐχ ἑαυτοὺς διασύροντες, ὅταν τοῦτο ποιῶσιν.

[18] Oratio enim contra Phil. epist. habita est Ol. CX. 1. Theophrasto archonte, ante Christ. nat. an. 340. hæc autem de Haloneso, ut ante diximus, Ol. CIX. 2. hoc est, *tribus annis ante*. v. Taylor. in Schedis vol. I. p. cxxxii. cf. Corsini Fast. Att. tom. IV. p. 34. et 37.

scriptoribus non ignotus, Demostheni tamen longe frequentissimus;[26] tum vis ironica particulæ γέ, iis maxime locis, ubi aliquid cum exclamatione et risu antecedentibus subjicitur;[27] denique aliorum quorundam verborum dicendique formularum singularis quædam significatio Demostheni præ ceteris dilecta, ut ἀφαιρεῖσθαί τινος τὸν λόγον (p. 165. 16.) i. e. *refutare, quæ aliquis dicit*;[28] — ut παραιρεῖσθαι (p. 166. 5.) i. e. *decipere*, quod verbum noster, sicut et ἐπαιρόμενον, ab athletarum artibus petitum, ad fraudes atque, ut ita dicam, supplantationes oratorum solet transferre; — ut διωκεῖν τά τινος (p. 166. 6.) i. e. *clam alicujus res tueri*; — ut μυδὲν δεῖσθαί τινος (p. 168. 12. p. 169. 7.) i. e. *nolle, recusare aliquid*; — ut alia multa in hac oratione obvia, quæ Demosthenes ceteris in orationibus tam crebro usurpat, ut in istis tanquam in possessione sua videatur dominari. Sed nolo in his congerendis multus esse. Nam alii quoque oratores ea ipsa, quibus Demosthenes delectabatur, et potuerunt adhibere et nonnunquam adhibuerunt. Verumtamen parvula etiam hæc styli Demosthenici vestigia tanquam in cumulum videntur accedere illis, quæ ante proposui, argumentis.

Quodsi quis objiciat, occurrere etiam in hac oratione, quæ alias apud Demosthenem vel omnino non legantur, vel non hac significatione, ut ἐπιμιξίαι, *commercia homínum* (p. 168. 7.) ut ἐκβάντα, *expellere* (p. 166. 2.) nec ego miror istos, qui pro auctoritate pronunciantes, "hoc non est Demosthenis, non Ciceronis," obliviscuntur, primum, quam multa illi in scriptis nunc deperditis usurpasse videantur, deinde, quam multa, si vel nunquam dixerint, potuerint tamen dicere.

Sed unus est locus, qui Libanio quidem adeo displicet, ut vel ob hunc solum Demosthenis nomen detrahendum orationi censeat. Is locus hic est (p. 176. 4.) ὅτι δ' Ἀθηναῖοι ὄντες μὴ τῇ πατρίδι ἀλλὰ φιλίστοις εἶναι ἐνδείκνυνται, σφαγὰς αὐτοὺς ὑφ' ὑμῶν πολλὰς παθεῖν ἀναλαλήσω, εἴπερ ὑμεῖς τὸν ἰγκέφαλον ἐν τοῖς προτάφοις καὶ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε.[29] — Quæ si tam stulta, tam humilia, tam contumeliosa essent, quam iste vult, primum non video, cur Hegesippo potius tribuantur, qui tamen minus vehemens orator, quam Demosthenes, et minus in dicendo audax fuit, id-quod ipse Libanius significat. Deinde, si ferri illa non possent, quæ possunt ferri, car non pauca verba expungere, ut aliunde illata, mallemus, quam universam orationem damnare? Sed non ita est. Primum illa verba commemorantur a rhetoribus et grammaticis antiquis, vel sine Demosthenis nomine, ut a Longino,[30] vel adjecto etiam illo, ut ab Eustathio (v. not. 14.) deinde non commemorantur modo, sed

πόλει, τοῦτο πανουργικὸν ἐξέτασαι: ubi jungendum δυσμεν. τῇ πόλει, πανοῦργα autem, præeunte cod. Aug. 1., delendum.

[26] v. hac orat. p. 169. ult. τὸν καταψ. γνόμην τ. πρίσβ., ταύτην ὑμᾶς χειροτονῆσαι, et p. 174. 8. ὃς τὸν Καρύστιον . . . . τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐπαίνου οὕτω σφόδρα ὑμῖν ἐβούλετο χαρίσασθαι· cf. v. c. orat. in Aristogit. I. p. 775. 10. ed. Reisk. τοὺς ἐπὶ τοῖς ὕπνοις ἀνοῖς ἀφλυκτούντας, τούτους ἀφεῖναι δεῖ· et orat. de cor. p. 242. 5. ὁ μάλιστα φυλάττων . . . , οὗτος παρεῖναι etc.; similiter ibid. p. 245. 2. et p. 280. ult., et or. in Midiam 522. 20. et sæpe.

[27] vid. hac orat. p. 173. 2. σφόδρα γε βούλεται τοὺς Ἕλληνας ἐλευθέρους εἶναι· cf. Philipp. III. p. 128. 2. ed. Reisk. καλῶ γε οἱ σοφοὶ ἀστειλήφασιν Ὡρικῶν χάριν et orat. παραπρεσβ. 421. 1. ἀξιῶν γε (οὐ γάρ;) ἦν Σόλωνος αὐτῷ μεμνῆσθαι. Cf. et orat. de corona p. 257. 10. et hac orat. p. 83. 26.

[28] Sic orat. Philipp. III. p. 114. 9. ed. Reisk. καὶ γὰρ ἂν ἀβελτερώτατος εἴη . . . , εἰ τῶν παρ' ἑαυτοῦ μισθοφορούντων τοὺς λόγους ἀφέλοιτο, et or. παραπρ. 447. 15. ταῦτ' ἐγὼ μαρτύρομαι, ταῦτ' ἐλέγχων ἔτι δεῖται μειζόνων; ταῦτ' ἀφαιρήσεταί τις ὑμῶν; — In ceteris nolo morari. Exemplis si quis eget, vel Reiskii indices copiam eorum suppeditabunt.

[29] Libanius arg. or. de Hal. p. 164. 8. καὶ μὴν καὶ τὸ ἐπὶ τέλει ῥηθὲν οὐ μικρὸν μαρτύριον τοῦ πόνου εἶναι τὸν λόγον εἴπερ . . . φορεῖτε. ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένης εἴωθε σαφηνείᾳ χρῆσθαι· τοῦτο δὲ ὕβρεις ἐστὶ καὶ λοιδορία μέτρον οὐκ ἔχουσα. εὐτέλεια δὲ αὐτῷ δεινὸ φρίσσειν κατὰ τὴν ἐρμηνείαν. πρὸς δὲ τούτοις καὶ εὐηθές τι νομίζεται τὸ ἐν τοῖς προτάφοις ἔχειν τὰς ἀνθρώπους τὸν ἰγκέφαλον. (Aliqui codd. habent εὐηθ. τὸ νομίζειν ἐν τοῖς etc.; lege εὐ. τὸ νομίζειν τινὰ, ἐν τοῖς etc., ut pateat, unde istud νομίζεται τὸ sit ortum.)

[30] Longinus περὶ ὕψους ed. Mori p. 210. in capite περὶ ὑπερβολῶν, init. • ὃ ἐστι καὶ αἱ τοιαῦται· εἰ μὴ τὸν ἰγκέφαλον ἐν ταῖς πτέρναις καταπεπατημένον φορεῖτε, quæ verba Tollius (suæ ed. p. 202.) ita vertit: *Sed et illæ sæpe periculo proximæ sunt* etc. Immo sit supplenda est lacuna: ἄπιστοι καὶ etc. Per totum enim caput hoc docet, πίστιν in hyperbolis esse quærendam, fugiendam ἀπιστίαν. Quamquam igitur Longinus dictum istud non videatur probare, tamen inde neutiquam sequitur, Demosthenis illa esse eum non putasse.

tanquam exemplum audacter et graviter dicti laudantur, ut ab Hermogene.[31] Quid igitur? *Stultitiamne* dicti Libanius vituperat? Sed non medicum habemus, qui sollicite quærat, sitne cerebrum in temporibus situm, nec ne; quanquam ne medicos quidem omnino id video negaturos; sed legimus oratorem, qui a vulgari ratione loquendi aut consulto interdum recedit, aut vi orationis inscius atque imprudens abripitur. An *insolentiam* igitur iste novitatemque dicti notat? Facile vero est, ut ait Cicero, dictum ardens reprehendere restinctis jam animorum incendiis. Nam Demosthenes quidem miris modis multa in verbis vel pangendis vel conjungendis novavit, ita ut monstra et portenta orationis Æschines ei exprobraret, alii autem passim eum hac de re irriderent.[32] An denique *contumeliam* in Athenienses et audaciam? Ea vero tanta est in Demosthene, ut vel insanos appellare præsentes reipublicæ cives non dubitet, nullamque prætermittat occasionem salse graviterque inertiam eorum ac stultitiam castigandi.[33]

Ceterum insolentia dicti etiam eo non parum lenitur, si memineris, similia proverbii loco quum omnibus in linguis tum apud Græcos scriptores sæpe occurrere.[34] — Addam unum, quod certis quidem argumentis nequit comprobari, at fieri tamen potuit. Fortasse Demosthenes hæc non tam suo nomine dicit, quam respiciens alius cujusdam de Atheniensibus dictum, quod nunc ne inertia sua comprobent, jubet cavere. Cui suspicioni videtur hoc aliquo modo suffragari, quod orator subito et inopinate in sermonem sedatiorem hoc acerbioris animi dictum infert. Sed tamen, ne quis putet me huic conjecturæ nimium tribuere, in iis, quæ ante dixi, acquiesco.

Nunc, quoniam Demosthenis opus sanum studui vindicare, par esse censeo, novos quosdam illo indignos, ab editoribus ultimis vel relictos vel auctos, pro viribus sanare, maximeque, ubi a Reiskiana vel lectione vel interpunctione recedendum putem, ostendere, paucaque, ubi res feret, interpretandi causa adjicere.

[31] Hermogenes περὶ ἰδεῶν lib. 1. c. 7. (ed. Sturm. p. 82.) ἴσως τοίνυν οἶσι τραχῦναι θᾶσαι αἱ τῶν μειζόνων προσώπων ἐπιτίμησιν ἴσχουσι ἀναφαλούντως, ὥσπερ τὸ εἶπες τὸν ἡγήφαλον ἐν τοῖς κροτάφοις, ἀλλὰ μὴ ἐν ταῖς πτέρναις κατασπατάμενον φορεῖτε.

[32] Sic Eratosthenes παραβαχχεύσαι, comicorum aliquis βωστρηχηθῆναι eum vocarunt, teste Plutarcho in vita Dem. — Æschin. in Ctes. p. 554. οὐ μιμήσεθε αὐτοῦ τὰ μικρὰ καὶ ἀτιθάσσευτα ῥήματα . . . , ἀμασταλουγοῦσι τινὲς τὴν πόλιν, διαστρεμπίσασι τινὲς τὰ πλήματα τὰ τοῦ δήμου, ὑποστίλλεται τὰ πῦρα τῶν πραγμάτων, φορμοῤῥαφοῦμεν ἐπὶ τὰ στενὰ, τινὲς πρῶτον ὄρυττε τὰς βιλώνας διώρυσι; ταῦτα δὲ τί ἐστιν, ὦ κίναδος; ῥήματα ἢ δαίμασια; ubi pro πρῶτον corrigere quidam volunt πρωτὸν, et sensu et constructione refragante; ego malim πραγμάτων, quod verbum abbreviaturis solebat corrumpi, i. e. *certi homines resp. administrationem veluti acubus trajectis constringunt*; deinde τί pro τίνος scripsi, sensu probante, præeunte H. Stephano, ipsoque, ut videtur, Cicerone, qui Græca sic exprimit in Oratore c. 8. *quærit* (Æschines) *ab ipso, cum quidem eum belluam appellat, utrum illa verba, an portenta sint.* — Similiter istam dicendi insolentiam Demosthenis Æschines objicit in or. in Ctesiph. p. 461. et or. παραπρεσβ. p. 206. qua de re conqueritur Demosth. de corona p. 269. 15.

[33] v. c. Philipp. III. p. 124. 24. ed. Reisk. εἰς τοῦτο ἀφῖχθε μωρίας ἢ παρανοίας, ἢ ὃν ἴχω τί λέγω etc. In oratione de reb. Chers. p. 98. 22. inducit Græcas civitates sic Athenienses allocuturas: ὦ πάντων ἀνθρώπων φαυλότατοι etc. eosdemque ibid. p. 106. 14. vocat ταπεινοὺς καὶ τῇ, ὃν προσῆκεν, παρανοίᾳ καταγελάστους. Acerbissime autem eos irridet Olynth. III. p. 37. 3. ὑμεῖς δ' ὁ δῆμος ἐκπεπωμένοι καὶ πεπηγμένοι χρήματα καὶ συμμάχους ἐν ὑπαρότου καὶ προσθήκης μέρει γεγόνασθε, ἀγαπῶντες, ἐὰν μεταδιδῶσι θεωρικῶν ὑμῖν ἢ βοῦδια πέμψωσιν οὗτοι· καὶ, τὸ πάντων ἀνανδρότατον, τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσφάλλετε etc.

[34] Sic Homer. Iliad. XV. v. 280.

τέρβησαν, πᾶσιν δὲ παρὰ στῆθος πάγησε θυμός.

ubi Eustathius (p. 1015. l. 44.) ἰστέον δέ, ὅτι, Ὁμήρου παρὰ στῆθος βλάπτος θυμὸν Ἀχαιοῖς, Δημοσθένους δὲ πρὸς πτέρναις Ἀθηναίοις τὸν ἡγήφαλον, ἡ κωμῳδία σκώπτουσα τοὺς σχηματιζομένους φιλοσοφίας λόγῳ σεμνοπροσωπεῖν εἰς τὸ μίτωπον αὐτοῖς ἐπιγράφει τὸν πῶν.— Sic Latine et similiter ceteris in linguis *animi cadere* dicuntur.

WEISKII ET SCHAEFERI ANNOTATIONES AD ARGUMENTUM ORATIONIS DE HALONESO.

P. 164. Περὶ Ἀλοννήσου] Fluctuat scriptura inter Ἀλόννησος et Ἀλόννητος, ut omnino in his compositis variatur. Simplex ν̄ prætulit Schweighaeuserus in Athenæo t. II. p. 359. V. eius Animadverss. t. III. p. 279. Duplex placuit Boissonado ad Rufum p. 78. "Apud Æschinem adv. Ctesiphont. p. 475. R." inquit "pro Ἀλόννησον Cod. Coislin. 249. habet Ἀλόννητον. Reiskius curavit, ut ubique Πελοποννήσιος geminato ν̄ exararetur: cur non simili modo exaravit omnia vocabula cum νῆσος composita?" Cum duplici legitur in Anecd. Bekk. p. 136. 12. et 16. SCHAEFER.

— 3. Ἀθηναίων ἀρχαῖον πτῆμα] P. 177. 2. Chersonesum Thracicam Libanius dicit Ἀθηναίων πτῆμα ἀρχαῖον. Euripides Med. 48. παλαιὸν οἶκον πτῆμα δεσπόνης ἐμῆς. ubi parum intelligo quid Personæ velocrit, cum hoc notaret: "Nutricem alloquitur tanquam vilissimam supellectilis partem." Nihil enim inest in versu Euripidis, quod contemtum indicet. Conf. Hecub. 607. ἀρχαῖα λόντρα. Iphig. Aul. 873. Musgr. οἶδά σ' ὄντ' ἐγὼ παλαιὸν δεμάτων ἐμῶν λάτριν. Servum autem dici πτῆμα nemo mirabitur, cum dominus dicatur ὁ κεκτημένος. IDEM.

— 6. ὁ δὲ λόγος — εἶναι] Idem multis aliis placuit. V. Anecd. Bekk. p. 375. 27. Reisk. in Ind. Geogr. p. 609. Valckenar. Diatr. de Phil. Maced. p. 253. 270. Orell. ad Isocrat. φ. τ. ἀντιδ. p. 305. qui Hegesippo[e] tribuit, et Schneider. ad Xenophont. de Vectig. p. 148. b. Mihi quoque hæc oratio capitali Demosthenis ingenio videtur indignissima. IDEM.

— 12. αὐτῷ] αὐτῷ, referendum ad τοῦτο, neutrius est generis. IDEM.

— ibid. καὶ εἰκότ' ἂν — ἔχειν] Mihi placet εἰκὸς τὸ νομίζειν ἂν —. Neque opus τινὰ inseri, quod placuit Weiskio Dissertat. p. 430. IDEM.

— 14. ὄντα Ἠγησίππου] V. Etymol. M. c. 418. 47. et Photius c. 50. IDEM.

— 18. λαμβάνειν — ἀναλαμβάνειν] V. p. 162. 16. Athenæus t. II. p. 359. Schw. et Tzetzes Exeg. in Iliad. p. 122. 22. IDEM.

ANNOTATIONES AD ORATIONEM DE HALONESO.

P. 165. 1. Ἄνδρες Ἀθηναῖοι — αἰτιᾶται] Conf. observata ad p. 172. 19. Intelligitur istud τότε non modo ex re, sed etiam e verbo opposito νῦν, et e vi temporis præteriti, quæ inest in aoristo. Sic mox p. 167. 15. καὶ λαβεῖν καὶ κεκτῆσθαι, et cepisse et habere. — Ceterum [φησὶ] λαβεῖν — ἔχειν i. e. se cepisse — se tenere; ne subaudias cum Reiskio ὑμᾶς. WEISK. Posterius verissimum, erravitque Reiskius, cum locum censeret reformandum. Sed prius addubito: cum enim νῦν sequatur, videtur adverbium quod illi respondeat inserendum esse. SCHAEFER.

— 16. τοῦτον δὲ — ἀφαλέσθαι] V. Ind. Græc. p. 97. Non minus recte et aliquanto magis e Græcorum consuetudine poterat scribi: τοῦτον δὲ τὸν λόγον μὴ εἶναι δίκαιον οὐ χαλεπὸν ἐστιν αὐτοῦ ἀφαλέσθαι. V. Heindorf. ad Platon. Sophist. p. 426. Scripsisse autem me μὴ εἶναι, non οὐκ εἶναι, nemo mirabitur, qui didicerit talium

enuntiationum rationem syntacticam, quæ in recta oratione, quali Orator usus est, poscit οὐ, in obliqua μή. V. not. ad p. 125. 1. IDEM.

— 4. Φίλιππος δ' οὐκ ἀγνοεῖ ταῦτ', οὐ δίκαια λέγων] Tolle interpunctionem. Sensus est: *non nescit, se illa non justa dicere.* — ταῦτα pertinet ad verba p. 165. 12. οὐ γὰρ ὑμετέραν οὖσαν οὔτε λαβεῖν οὔτε νῦν ἔχειν. WEISK.

— 6. τἀνταῦθα διοικήσειν] Nec πράγματα subaudiendum, neque ὑπὲρ αὐτοῦ. Non attendit Reiskius quæ continuo sequuntur: ὡς ἂν αὐτὸς ἐκεῖνος βούληται. SCHAEFER.

— ibid. μελλόντων] Verborum παραχρουσθῆναι — πραττόντων ordo non recte procedit. Quare Reiskius μελλόντων jubet ejici: primum hoc audacter; deinde, illud si fiat, ad πραττόντων deesse non possit τοῦτο. Leni medela locum sanabis, si legas: μελλόντων, τῶν, ὅσ' ἂν αὐτὸς etc. i. e. *deceptum iri vos putat ab hominibus res Philippi nostra in urbe acturis, qui cuncta, quæ ille vult, et dudum sunt polliciti, et nunc moliuntur.* Nam et ὅσ' ἂν atque ὡς ἂν facile confunduntur, et articulus ab antecedente syllaba sæpissime absorbetur. Amat autem noster articulum a verbo suo sic disjungere, ut h. l. in verbis τῶν, ὅσ' ἂν βούλεται, ὑπεσχημένων factum est. V. c. de reb. Chers. p. 106. 15. ed. Reisk. τῇδ', ἢν προσέχωσι, παρασκευῇ. de cor. p. 276. 10. τοὺς, ὑπωμοσάνθ' ὑμεῖς ἐξετιμήκατε, στρατηγούς. orat. παραπρ. p. 341. 4. τοὺς, ὅτι ἐκλαφῦσθε, ἐνοχλοῦντας. ibid. p. 346. 13. τῶν, ὅτι τὴν εἰρήνην ἐκωλύσθη, λεχθέντων, ibid. p. 349. 13. τὴν, ὅτ' ἀδικοῦντος ὑπῆρχε, πραιέρεσιν. ibid. p. 399. 22. τῆς, ἃς πας' ὑμῖν ἐστι, πολιτείας. WEISK. Sanissima est vulgata: id quod jam Augero unicos recte amoventi suboluit. Verba καὶ πρὶν — πραττόντων sunt appositio, quam seorsum intellectam sic resolve: οἱ καὶ πρὶν ὑπέσχηνται [subaud. πράξειν], καὶ τῶν δὴ πραττόντων. SCHAEFER.

— 9. ὅτι δ' ἀμφοτέρων] Vulgata ferri possent. Malim tamen ὅτι δὴ, sublata post ὑπομάτων interpunctione, ita ut ἀμφ. τ. ὑπομ. ab ὅτου. pendeat. WEISK. In librorum scriptura nihil est quod offendat. Ceterum v. Lennep. ad Phalar. p. 100. b. SCHAEFER.

— 12. δεδικάσθαι] δεῖναι Ald. Tayl. Hoc verum, siquidem ἀποδεῖναι recte habet. Sed vide ne hoc mutandum sit in ἀποδεδικάσθαι, coll. not. ad p. 170. 4. IDEM.

— 18. διαδικάζεσθαι] Codd. fere omnes recte habent διαδικάσεσθαι: nam de uno eoque certo judicio h. l. sermo est. WEISK. Conf. p. 162. 21. ed. Reisk. SCHAEFER.

— 20. τὸν ἐν Πύλαις ἐμεμφμένον] Nihil aliud quam *Pellæum.* Non probo Weiskii interpretationem Diss. p. 429. IDEM.

— 21. εἰσίν, ἐπεὶ γὰρ] Verbo πρῶτον nullum respondet δεύτερον s. ἔπειτα, et tamen apparet hoc dici: *irridet vos, judicio rem de Haloneso transigi jubens; primum enim de insulis ridiculum foret Athenienses, maris dominos, cum Macedone litigare; deinde terram continentem videremur sic ultro concedere.* Quare pro εἰσὶν· ἐπεὶ γὰρ scribe εἶΘ' ἐπεὶ γ' ἄρα, i. e. *deinde si quidem opes vestræ nequeunt* etc. Post ἐκείνου interpunge; ubi cum esset εἰσὶ supplendum; miram non est εἶΘ' (i. e. εἶτα) corruptum esse: quo facto facile scribebatur γὰρ, ut aliqua certe esset membrorum copula. Notum est, πρῶτον μὲν —, εἶτα —, omisso plerumque δὲ, dici: v. c. orat. in Aristocr. p. 668. 2. in Timocr. p. 702. 23. et 705. 29. ed. Reisk. Sic et ἔπειτα. Conf. Hoogev. in Doctr. Part. Gr. t. I. p. 662. et Schaeferi Meletemm. Critt. Spec. I. p. 61. Verbum ἄρα autem in ἐπεὶ γ' ἄρα vim suam tenet dubitandi, quin sic se res habeat; ut in εἴπερ ἄρα, ὡς ἄρα etc. WEISK. Tutissimum videtur Augerum [qui dedit εἰσὶν. ἔπειτα δὴ, εἴ γε ἡ δύν.] sequi. SCHAEFER.

P. 167. 3. ἐπιδέκνυται] ἐπιδείκνυτε est correctio Obsopœi elegans, at non necessaria. Restitue e codd. ἐπιδείκνυται. WEISK. ἐπιδείκνυτε etiam Auger. idemque placuit Tayloro. Weiskio ἐπιδείκνυται qui potuerit probari, non intelligio. SCHAEFER.

— 7. συμβίλου] V. Etymol. M. c. 734. 22. Photius c. 405. et Thomas Mag. p. 818. s. IDEM.

— 10. ἐπανενεχθῇ] Fortasse melius e quibusdam codd. scribetur ἐπαναφέρειν non occurrit, opinor, ita ut significet *provocare ad aliquem, causam ad superius tribunal referre* (ἐφιέναι); at ἐπανάγειν et ἀνάγειν ita dicuntur, v. c. Aristot. Polit. l. 4. ἀλλ' ἐπαναγέσθω πάλιν ἐπὶ τοὺς ἄρχοντας. — Quod autem orator dicit, Philippum pacta hæc de mercatorum judiciis ideo velle constitui, ut Potidæa jure a se videatur capta, id quale sit, non patet. Captam enim a Philippo esse Potidæam (Olymp. CV. 3.), et a Diodoro Sic. XVI. 8. et ab oratore nostro narratur (v. Olynth. I. p. 11. l. 17. p. 12. l. 27. Olynth. II. p. 19. l. 29. Phil. II. p. 70. l. 10. Aristocr. p. 659. l. 5. ed. Reisk.): qua causa, quo prætexto, nusquam additur. Quare conjicio, Potidæam aliquid accidisse, cur Athenienses ii, qui eam urbem tenebant, litem intenderent mercatoribus Macedonicis; horum autem fraude factum esse, ut judicium non Potidææ, sicut debebat, (nam illo tempore, ubi querimonia orta erat, ibi judicabatur: v. hanc de Haloneso orat. p. 79. 25. sqq.) sed apud Philippum institueretur; quo Potidæenses damnavit, bonis exsuit, et urbem eo-

rum occupavit. Quod Philippus ut defenderet, hanc nunc voluit legem sanciri, ut in Macedonia in jus vocarentur mercatores Macedonici ab Atheniensibus, Athenis Athenienses a Macedonibus. WEISK.

— 12. *ὁμολογούμενον — καταστῆσαι*] Citat Thomas M. p. 819. SCHAEFER.

P. 168. 1. *βεβαιώσασθαι*] Non vidit Reiskius, sublata post *ζεβαιώσασθαι* interpunctione, jungenda esse verba *ὅτι οὐτ' ἐγκαλεῖτε αὐτῷ τἀδικήματα*. Dicitur enim *ἐγκαλεῖν τινί τι*, v. c. de male gesta legat. p. 352. 29. in Bœot. de dote mat. p. 1014. 9. ed. Reisk. WEISK. Add. v. 3. Jam Wolfii scholium poterat Reiskium in rectam viam ducere. De discrimine inter medium *βεβαιώσασθαι* h. l. et activum *βεβαιοῦτε* p. 167. 15. v. Ind. Græcit. SCHAEFER.

— 8. *ἐφ' ἡμῖν γὰρ ἦν ἡ Μακεδονία*] Augerus: *Nam nostræ potestati subdita erat Macedonia.* Perperam, neque de tali Atheniensium in Macedoniam imperio cogitandum, si verum est discrimen, quod inter *εἶναι ἐπί τινι* et *εἶναι ὑπό τινι* esse vult Orellius ad Isocrat. *π. τ. ἀντιδ.* p. 300. coll. p. 305. ubi noster locus citatur, post illumque Spohnius ad Isocrat. Panegyr. p. 79. cui assentitur Weiskius de Hyperb. I. p. 21. Mihi quidem res parum liquet, nec fortasse aliis liquebit, qui contulerint Demostheniea p. 35. 7. omninoque meminerint vaniloquentiam illorum oratorum. Hoc satis certum, citeriorem Græcitatem illud discrimen ignorasse. Galenus t. V. p. 836. ed. Lips. *ἵνα γὰρ μήτε ἐπὶ τοῖς πολεμίοις ᾖμεν, ἢ ὅλως τοῖς πονηροῖς ἀνθρώποις, μήτ' ἐπὶ τοῖς θηρίοις, οἰκίας τε καὶ πόλεις οἰκοδομησάμεθα.* IDEM.

— 9. *καὶ φόρους ἡμῖν ἔφερε*] V. Boeckh. de Œcon. polit. Atheniens. t. I. p. 443. coll. Weisk. de Hyperb. I. p. 20. s. *φόρους* qui alio quam proprio sensu intelligunt, videntur errare. IDEM.

— 22. *ὑφ' ὑμῶν*] Lege ex aliquot codd. *ὑμῶν*. Ea enim persona et in antecedentibus et in sequentibus adhibetur. Sic et p. 169. 5. malim *ὑμετέρων*, ut erat v. 3. Hæc in libris mss. confunduntur; nec mirum: oratores enim de republica loquentes promiscue alterutra persona utuntur. Quare primum vicina sunt circumspicienda, deinde, in his si nil momenti est, codicum auctoritate standum. Ita p. 172. 20. lege *ὑμετέρων* ob vicina, et p. 174. 7. *ἡμῶν* e codd. WEISK. *ὑμῶν* Auger. Recte. SCHAEFER.

P. 169. 2. *ἀφ' ὑμῶν*] Lege *ἀφιστάναι ὑμῶν*, deleta præpositione, quam complures codd. iique optimi omittunt. WEISK.

— ibid. *μὴ μόνον — θέσιν*] Lectio append. Francof. et Ald. Tayl. ex interpretamento nata est. Pro *τὰ αὐτῷ* lege *ταὐτὰ αὐτῷ*. IDEM.

— ibid. *τοὺς φυγάδας τοὺς παρ' ἑαυτῷ*] Pro *τοὺς παρ' ἑαυτῷ* repone e cod. Harl. *τοὺς παρ' αὐτῷ*. WEISK. Genitivus bene habet. V. not. ad p. 13. 17. SCHAEFER.

— 3. *διακεκομικέναι*] Sensus est: *non hoc satis habet, se exsules Thasiorum, qui apud ipsum in Macedonia fuerant, in patriam reduxisse, sed jam cupit ceteras etiam insulas suæ potestati subjicere.* Hinc patet, cur præteritum *διακεκομικέναι* adhibeatur, quippe in re præterita, non præsens *διακομίζειν*: id quod adeo vexavit Reiskium, ut mira audacia *διακεκόμικε* legendum et post *ἥσους* addendum *ἐλπίζει* suaderet. Jungi autem debet *ἀξιῶν — μὴ μόνον — διακεκομικέναι — , ἀλλὰ καὶ — οἰκειώσασθαι*, ne putes cum H. Wolfio et Reiskio has infinitivos posse pendere ab *ἄδικον δοῦναι*. Tum enim scriptum foret vel *συμπίμψαντι*, ut antea *περιπλέοντι καὶ ἁρμόζοντι*, vel *συμπίμψαντα*. Quare ut loci ratio et nexus pateat, colo melius quam commate post *ὑμῶν* interpunxeris. — *κεκομικέναι* codd. omnes præter Bavar., qui habet *διακεκομικέναι*, unde veriaimile est præpositionem affuisse. Lege *κατακεκομικέναι*, ita ut *κατάγειν, κατιέναι, κατελθεῖν, κάθοδος*, etc. dicuntur de exsulibus in patriam reductis. V. Porson. ad Eurip. Med. v. 1011. Conf. Demosth. de cor. p. 248. 19. et 249. 18. Aristocr. p. 636. 24. et 660. 13. ed. Reisk. WEISK. Constructionem periodi, non intricatæ illius quidem, qualis visa est Reiskio, sed tamen paulo longioris, Weiskius probe intellexit. Sed quod legendum censet *κατακεκομικέναι*, non assentior. Mireris autem, Oratorem scripsisse *διακεκομικέναι*, non *διακομίσαι*, ut scripsit *κατεστραμμένους, ὁμολογῆσαι, δοῦναι, οἰκειώσασθαι*. Horum enim infinitivorum omnium eadem est ratio: quippe significant res, non quæ factæ sint, sed quas Philippus fieri cupiat. Quæ ipsa causa est, cur v. 2. *μὲν*, non *δὲ*, legatur. SCHAEFER.

— 4. *συμπίμψαντι*] Immo vis sententiæ inest in præpositione. WEISK. Augeri vulgatam mutantis in *πίμψαντι*, quod adeo in textum intulit, errorem notare vix attinet. SCHAEFER.

— 10. *πρεσβείᾳ*] V. Photius c. 343. IDEM.

— 16. *οἰκεῖα λαμβάνειν*] Simpliciter est *rem familiarem augere.* Id tantum abest ut illi homines consequantur, ut etiam quæ prius possidebant disperdant. Conf. p. 157. 10. ed. Reisk. IDEM.

— 17. *περὶ δὲ τῆς ἐπαναῤῥώσεως τῆς εἰρήνης κ. τ. λ.*] Ordo verborum hic est: *περὶ τῆς ἐπαναῤῥώσεως, ὧν ἐπαναῤῥώσασθαι ἤδεσαν* etc. i. e. *De conditionibus pacis quas ut mutaremus, permiserunt* etc. (ut p. 84. 6. *περὶ δὲ τοῦ ἑτέρου ἐπαναῤῥώματος, ὃ*

—ἰκανοῦσθαι) et deinde: ἀμφισβητεῖ μὲν δεδεῖνται, ὅ τι ἰκανοῦσθαμεν, i. e. *negat, se hoc concessisse, quod nos in pace nonavimus.* Unde patet, Reiskium toto cœlo aberrare a vero, quum autumet, post πεμφθέντες esse λέγοντες inserendum, sed ἰκανοῦσθαι supplendum φίλιππον: id quod nec sensus nec verborum patitur conjunctio. Idem addit, ἰκανοῦσθαι dici de re probabiliter futura: quasi vero scriptum esset ἰκανοῦσθαι ἄν, ut p. 77. 26. ed. Reisk. παραιρεῖσθαι ἄν. Optativus enim et infinitivus aoristi, particula ἄν addita, futurum exprimunt, non item sine ἄν. Nec vero ἰκανίσωσιν recte cum Reiskio *clausulam* appelles. Immo est h. l: *primaria, qua pax convenerat, conditionis mutatio.* Nam Ol. CVIII. 2. auctore Philocrate hoc tanquam fundamentum pacis erat constitutum: ἑκατέρους ἔχειν ἃ ἔχουσιν p. 83. 12. (*beyde Theile sollten in dem Besitzstand, wie er jetzt, nach dem Kriege, war, bleiben*): unde patet, cur orat. de pace p. 63. 15. dicatur, Amphipolim ex pace Philippo cessisse (conf. h. l. p. 82. 23. p. 83. 10.), Cardiam αὐτόνομον manisse. Nunc vero, quum Philippus promissis quibusdam non stetisset, multaque in Thracia, in Phocide, alibi novasset, Athenienses, impetrata a Philippo pacis corrigendæ venia, Olympiade, ut videtur, CIX. 1. suasu oratoris nostri (h. l. p. 81. 15. 82. 25.) decreverunt, ἑκατέρους ἔχειν τὰ ἑαυτῶν p. 81. 3. (*es sollten beyde Theile in dem Besitzstand vor dem Kriege zurücktreten*); quam conditionem Philippus ratam esse non jussit. Weisk. Jure vir doctissimus Reiskium castigat. Hoc unum in Weiskiana ratione displicet, quod jungantur ἀμφισβητεῖ δεδεῖνται, ὅ τι ἰκανωθήμεθα. Vere enim Augerus pronomen ὅ τι mutavit in particulam ὅτι. Idem locum sic vertit: *Jam de pacis emendatione, cujus emendationis legati ab eo missi licentiam nobis dederunt, quia id emendavimus, quod apud omnes mortales justum censetur, ut utrique sua teneant, eam se licentiam dedisse et de ea legatos ad vos dixisse negat.* Ad δεδεῖνται subaudias τοῦτο τὸ ἰκανώθημα. Schaefer.

— ibid. τῆς ἰκανοθούσιος — ἣν ἴδοσαν — ἰκανοῦσθαι] Hac figura, Demosthenei parcius usurpata, noster Orator adeo abusus est, ut Gersdorfius hinc argumentum petierit, quo vinceret, orationem non esse Demosthenicam. Idem.

— 22. οὐδὲν ἄλλο ἢ πεπεισμένος] Phrasis satis nota, h. l. ideo notabilis, quod particulam sequitur participium. Idem.

— ult. ἐκπεπυγωσκομένου] ἐκπεπυσμένου probandum. Idem.

P. 170. 1. ταύτην] Probe intellexit, quam vim habeat hic usus pronominis, quem vulgo, sed perperam, dicunt mere pleonasticum. V. not. ad Dionys. Hal. de C. V. p. 106. et Melet. Crit. p. 84. Idem.

— 4. ἀπεστάλκατε] ἀπεστάλκατε. Vide ne ἀπεστάλκατε ipsius sit Oratoris, cui perfecta multo magis, quam aliis scriptoribus aoristos præferentibus, videntur placuisse. V. ad p. 78. 6. 169. 3. 172. 2. 9. 174. 12. 175. 18. ed. Reisk. Idem.

— 6. ἐπὶ ξενίαν] Lege ἐπὶ ξένια. Sic in Æschin. παραπρεσβ. p. 326. legitur ἐκελεύθην ἐπὶ τὰ ξένια μετὰ τῶν συμπρέσβεων, sine ulla librorum variatione aut dubitatione interpretum, et ibid. p. 223. πλεθέντων ἡμῶν ἐπὶ ξένια, ut legit Taylor. et Henr. Stephan. in Thesauro. Sollemne erat legatis aliorum populorum abituris ξένια dare. Conf. Demosthen. παραπρεσβ. p. 393. 19. Weisk.

— 12. μισθοῦσθαι] μίμισθαι Auger. Male. Sed nec nostra scriptura videtur vera: Orator enim, opinor, dedit μαινέσθαι. Schaefer.

— 17. χρήματα ἐκείνου αὐτούτου] Hoc habet aliquid difficultatis. Dicitne hoc Philippus, oratores Athenienses criminationibus pecuniam a se velle extorquere, qua data sint tacituri? Sed sic Philippus ipse his verbis suspicionem daret, se corrumpere adversarios solere. Tum etiam vicina duo verba aliud exspectari jubent, ejusmodi aliquid: καὶ κακὰ ῥήματα ἐκείνου ἀπειμένων. Weisk. Infelix conjectura. Oratores Philippo adversantes dicuntur sycophantæ, facile tacituri, si rex eorum silentium pecunia numerata emere vellet. Schaefer.

— 20. ἀποδίχεσθε] "Wolfius et Reiskius bene fecerunt (inquit Augerus), quod ex Aldo et Fel. acceperint ἀποδίχεσθε, quidquid contradicant codd. pene universi, apud quos legitur ἀπεδίχεσθε. Sed tunc mutandum erat ἔλεγεν in ἀκούει, ut ego feci." Perperam. ἀπεδίχεσθε unice probandum. Idem.

— 22. ἐκέλευσεν — ἐπιτιμᾷν] Citantur in Aneod. Bekk. p. 136. 12. Idem. Cui ἐκέλευεν placet.

— 23. εἰρήνην] Immo τὴν εἰρήνην, ut Augerus. Schaefer.

— ibid. λύειν] κωλύειν Aldina Taylori, append. Francof. Recte, opinor. Conf. v. pen. δι' οὗ ἡ μὲν εἰρήνη ἔστηκε. Idem.

P. 171. 11. [τοῦ]] Uncos recte amovit Augerus. V. p. 83. 2. ed. Reisk. Idem.

— 12. ἐκπέσασθε] ἐκπεπτῶσθε malim. Idem.

— 18. ἔγραφον καὶ ἐξέλεγχον] Lege ἔγραψα καὶ ἐξέλεγξα, et l. 24. pro ἐψηφίζεσθε lego ἐψηφίσασθε, utrumque ob codd. consensum. Per se utrique erat tempori locus, si quidem aoristus rem simpliciter narrat, imperfectum autem ratione habita temporis certi et earum, quæ simul acci-

derunt, rerum. Weisk. Cum præcedat γεάφων, non γεάψας, teneo ἴγραφον καὶ ἐξέλεγχον. Schaefer.

— 24. ἐψηφίζισθε] Verum ἐψηφίσασθε. Placuit etiam Weiskio. V. not. ad v. 18. Idem.

— 29. τῆς δ' ἐπιστολῆς — ἐπιλέλυσται] Citantur in Anecd. Bekk. p. 136. 17. Idem.

P. 172. 3. κἀκεῖνοι μὲν — ἔχει; — κέκτηται;] Post v. ἔχει et κέκτηται dele signa interrogationis. Neque enim Orator interrogat, sed utens ironia Macedonem perstringit. Sic etiam Augerus intellexit. Ironicum orationis colorem arguit ipsum illud ὡς ἔοικεν, quod eodem modo usurpatum legitur infra p. 173. 24. Idem.

— 5. πεφυλαγμένως — δίκαια εἶναι] Hæc sunt haud dubie ipsius Philippi verba, literis illis perscripta. Weisk. Non puto. Schaefer.

— 7. καταπίφρονηκέναι] Non scil. ὑμῶν, ut vult Reiskius, sed scil. τούτων, i. e. τῶν δικαίων. Weisk. Fallitur. Subaudiendum, non addendum, ὑμῶν, quod etiam Augero placet. Sic hoc verbum passim ponitur absolute. In Proœm. Demosthen. p. 1448. 8. ed. Reisk. ὅσῳ γὰρ ἂν μᾶλλον καταφρονήσωσι, τοσούτῳ θᾶττον ἁμαρτήσονται. Xenophon Cyrop. II. 4. 22. νῦν δ' — καταφρονεῖ. Quanquam vix repugnem, si quis in talibus locis quicquam oportere subaudiri neget: καταφρονεῖν enim ita positum nihil aliud videtur significare quam εἶναι φρονηματίαν, *fastu turgere, efferri*. Schaefer.

— 8. ὁ βασιλεὺς ὁ Περσῶν] ὁ βασιλεὺς Περσῶν Auger. Malim βασιλεὺς ὁ Περσῶν. Idem.

— 9. ἐψηφίσαντο καὶ ὡμολογήκασιν] Vide quam proclivis sit Orator ad usum perfectorum, posthabitis aoristis, quibus alii utuntur. V. not. ad p. 169. 3. Idem.

— 16. μὴ μόνον] Non jungenda, sed μὴ solum per se intelligenda, μόνον autem referendum ad sequentia, cum sit i. q. μόνους. Puailla hæc res non animadversa quantum occæcaverit Wolfium, Reiskium et Augerum, v. in. not. ad v. 19. Idem.

— 19. οὐκ ἐν μέσῳ κεῖσθαι] Dele οὐκ, Reiskii commentum, quod tantum abest ut verum sit, ut, si vel in omnibus libris legeretur, tamen foret expungendum. Nam negatio, quæ est in particula μὴ, pertinet etiam ad verba τοὺς δὲ — ἀπόλλυσθαι, ita ut hic sit loci sensus: *justum putabunt, non hoc, vos vestrosque socios pacem agere, ceteros perire, sed illud, omnes communi consilio conservari.* Quare melius ante τοὺς δὲ commate, ante ἀλλὰ colo distingues. Omnino eorum, quæ Reiskius de suo addidit, vicesima pars vera non est, recteque dicit Cl. Wolfius (in præf. ad orat. in Lept. p. VIII.) istum sua labe optimum scriptorem contaminasse. V. ad p. 77. 8. ed. R. Conf. quæ dixi ad p. 79. 11. et p. 80. 11. Weisk. Verissime vir doctissimus. Adde quod Reiskius inserendo εἰς orationem fœdavit solœcismo: quæ si talem particulam addi posceret, addenda erat, non εἰς, sed μή. Sed non solus Reiskius hic lapsus est. Wolfius: "ἡγούμενοι καὶ δίκαιον εἶναι — μὴ μόνον — τοὺς δὲ μήτε —. ἀνατακτόδοτον. Sequitur enim ὰ ἀποδώσεις post ἀπόλλυσθαι, quod membrum interjectum est." Falso. Non est oratio ἀνατακτόδοτος, sed omnia ejus membra recte et ordine cohærent. Fefellit autem Wolfium illud μὴ μόνον, quod sensu vulgari intellectum retulit ad ἀλλὰ καὶ v. 20. V. not. ad v. 16. Hæc autem ludus jocusque sunt, præut Augerus quæ sibi licita putavit. Is mirabili audacia, quam a tali homine nemo facile exspectaverit, locum inde a v. 16. sic scriptum edidit: οὐχ ἡγούμενοι δίκαιον εἶναι τοῦτο καὶ φιλάνθρωπον, ἡμᾶς μόνον καὶ τοὺς ξυμμάχους τοὺς ἡμετέρους, καὶ φίλιππον καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἐκείνου, ἄγειν τὴν εἰρήνην· τοὺς δὲ μήτε ἡμετέρους ὄντας, μήτε Φιλίππου ξυμμάχους, ἐν μέσῳ κεῖσθαι, καὶ ὑπὸ τῶν κρειττόνων ἀπόλυσθαι· ἀλλὰ καὶ τούτους κ. τ. λ. Sensus quidem verus hinc nascitur: sed idem inest in scriptura librorum, quam nunc spero a nemine contrectatum iri. Schaefer.

— 20. ὑμετέραν] ἡμετέραν Auger. Recte. Probavit etiam Weiskius in not. ad p. 168. 22. Idem.

— antep. δὲ] Ironicum. V. Markland. ad Euripid. Supplic. 521. p. 114. ed. Dind. Idem.

P. 173. 1. εἰς τὰς πόλεις] Dele εἰς cum edd. Ald. et. Felic. διάζεσθαι εἰς τοὺς belleniisticum videtur. Lucæ Ev. c. 16. 16. πᾶς εἰς αὐτὴν (τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ) βιάζεται. Vitium fortasse ita natum, ut primum, repetita, ut fit, ultima syllaba verbi antecedentis (πόλεις), scriberetur εἰσβιασάμενος, ut est in cod. Paris., deinde corrector aliquis præpositionem transponeret. Weisk. εἰς omisit Augerus. Melius additur: *irruptione facta in urbes*, non, *vi illata urbibus s. coactis urbibus*. Nihil in hac locutione hellenistici. Xenophon Cyrop. III. 3. 69. εἰ βιάσαιντο εἴσω. Schaefer.

— ibid. βιασάμενος] εἰσβιασάμενος Parisin. quintus. Videndum ne Orator hoc dederit. Passim enim utitur verbis compositis, ubi simplicibus defungi poterat. Sic p. 169. 4. συμπαίσειν τοὺς συμπλευσομένους. Idem.

— 2. Ἀλεξάνδρῳ] V. Anecd. Bekk. p. 375. 25. Idem.

— 8. ἡμῖν] Præfero ὑμῖν. Idem.

— 11. τοσαῦτα ἀγαθὰ ἡμᾶς ποιήσει] Harleianus Oratoris manum videtur ser-

vasse. IDEM.

— 12. δῆλον ὡς — γενομένης δὲ τῆς εἰρήνης] Hæc Tiberius p. 42. sic citat: δῆλον γὰρ ὡς προεσκευασμένων καὶ ἑτοίμων ὄντων τῶν ἀγαθῶν, ἐμέλλομεν ὑπ' ἐκείνου, τῆς εἰρήνης γενομένης· γενομένης δὲ τῆς εἰρήνης. IDEM.

— 14. τῆς εἰρήνης γενομένης] γενομένης Reiskius e duobus codd. captans elegantiam ex repetito γενομένης, invito sensu. Restitue e ceteris codd. τῆς εἰρήνης ἐσομένης· γενομένης δὲ etc. i. e. *multa eramus bona nacturi, quamdiu pax erat futura; nunc, facta pace, illa abierunt, evaserunt, perierunt.* WEISK. ἐσομένης revocavit Augerus. Perperam: unice probandum enim γενομένης, quod tuetur etiam Tiberii scriptura leviter corrupta. Verte: *nimirum quasi in promtu parataque essent bona, quæ percepturi essemus, si pax convenisset.* SCHAEFER.

— 13. ἐκποδών] Anecd. Bekk. p. 244. 10. Ἐκποδών: ἀφανῆς, ἐκ μέσου. IDEM.

— 20. εὐεργετήσει] εἰεργετήσειν præfecndum; ὡς auget. Verte: *profitetur se in vos collaturum beneficia quam magna!* Sic Odyss. II. v. 47. φατὴς δ' ὡς [Recte in Homero editum ὡς, debuitque Weiskius hoc poetæ loco abstinere. Cum Homericis confer Herodotea III. 89. extr. quæ spectavit Schol. Cod. Ambros. SCHAEFER.] ὥστις ἦεν. Quare Eustathius aliique Scholiastæ et Lexicographi ὡς sæpe per ὅλως exponunt. Compara formulas ὡς σαφῶς, ὡς ἀληθῶς etc. WEISK.

— ibid. τὰ μέντοι εὐεργετήματα — αἱ ἀφελαὶ ἔσονται] Citat Tiberius p. 34. sic scripta: τὰ μέντοι Φιλίππου εὐεργετήματα τοιαῦτα ἔσται· οὔτε τὰ ὑμέτερα ὑμῖν αὐτοῖς ἀποδώσει, οὔτε ἐν τῇ οἰκουμένῃ αἱ τιμαὶ ἔσονται. ad q. l. Boissonadus: "Vat. non μέντοι. Gal. non αὐτοῖς." SCHAEFER.

— 22. τῇ οἰκουμένῃ] H. l. de tota Græcia intelligendum, quam late patuit. Sic etiam p. 242. 1. Scholiastes ad Aristophan. Equit. 739. p. 586. ed. Dind. λαμπρῶν τὸν πᾶσαν κατασχόντος οἰκουμένην. V. L. Bos. Ellips. p. 431. IDEM.

— 24. ὡς ἴσως, τάχιστος] τάχος, ὡς ἴσως Auger. Qui verborum ordo mihi magis placet. IDEM.

— antep. ἐπιτρέπειν] V. Zonaras c. 847. extr. IDEM.

P. 174. 1. τίνι ἡμέρᾳ] Lege e bonis codd. ποίᾳ ἡμέρᾳ. De industria enim, comparandi gratia, iisdem repetit verbis, quæ modo dixerat: τίνι μυνὶ καὶ ποίᾳ ἡμέρᾳ ὁ εἰρήνη ἤγετο. Promiscue noster τίς et ποῖος solet jungere. Duo exempla luculenta et inter se simillima in Dissertat. attali not. 15. extr. WEISK. Utrobique scribendum aut ποίᾳ ἡμέρᾳ aut τίνι ἡμέρᾳ. SCHAEFER.

— 5. πότερος πρότερος] V. de h. l. Commentar. in Aristophan. Comœd. VII. 1. p. 280. IDEM.

— 7. ὑμῶν] ἡμῶν præstat. Præfert etiam Weiskius ad p. 168. 22. IDEM.

— 8. ἅς] Frustra hic Reiskius audaces molitur correctiones. Bene omnia habent. Nam ἐκεῖνος, ut et cetera demonstrativa, post relativum pleonastice, ut aiunt, ponitur, ubi magna vis inest, ut Xenoph. Cyrop. I. 4. 19. οἰχ ὁρᾷς, ὅσον τὸ στῖφος τῶν ἱππέων ἵστηκε συντεταγμένον; οἵ, ὃν ἐπ' ἐκείνους ἡμεῖς ἐλαύνωμεν, ὑποτοπεύοντες πάλιν ἡμᾶς ἐκεῖνοι. WEISK.

— 9. ἴδιοις] ἰδίοις non spernam. V. not. ad p. 170. 4. SCHAEFER.

— 13. ἃ τ'] Malim ἃ τινα ἐπιστίλλει. Nam, licet possit fortasse hoc, τι — ἔτι δὲ, excusari similibus locis, ut Sophocl. Antigon. 1096. τό τ' εἰκάθειν γὰρ δεινὸν· ἀντιστάντα δὲ ἄτῃ πατάξαι δυμὸν ἐν δεινῷ πάρα, tamen vereor, ne tale anacoluthon abhorreat ab oratore nostro. Pro ἔτι δὲ καὶ cod. Harl. habet ἔτι δὲ μή. [fallitur. SCHAEFER.]. Hinc vera fortasse eruetur lectio: ἔτι μὲν ἃ πράττει —. WEISK. Frustra viri doctissimi laborarunt in corrigendo loco, qui est longe sanissimus. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 193. a SCHAEFER.

—ibid. ταῦτ'] Refertur ad ἃ πράττει solum. IDEM.

— 20. τοῦ βωμοῦ] Melius additur articulus. Arrianus Anab. I. 11. 13. ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἑρκείου. IDEM.

— antep. τοῦτι] Titulum nostrum omisit Augerus. Annotatio appendicis Francofurtanæ cur Reiskio obscura et suspecta fuerit, non intelligo. Scilicet alius librarius præscripserat titulum Ἐπίγραμμα ζωμοῦ. IDEM.

— pen. Τόνδε καθιδρύσαντο κ. τ. λ.] Epigramma exstat etiam in Anthol. Palat. t. II. p. 264. V. Jacobsii not. p. 630. IDEM.

— ult. Δευκῆς] Subaud. ἀκτῆς. Quæ ellipsis notanda. IDEM.

P. 175. 1. ἀμμορίης] Verbum ἀμμορία Reiskius in Ind. explicat *immortalitas*, ut hic, puto, efficiatur sensus: *Ara hæc Jovi sacra signum est confinii; ipse autem immortalis est.* At hæc primum ad sensum non apte junguntur; deinde ἀμμορία non est *immortalitas*, sed i. q. δυστυχία, ut explicat Eustathius ad Hom. Od. XX. v. 76. ὁ γάρ τ' οἶδεν ἅπαντα, μοῖράν τ' ἀμμορίην τε καταθνητῶν ἀνθρώπων. Nam et ἄμμορος est i. q. ἀμέτοχος, δυστυχής. Unum Etymol. Magn. habet: ἀμμόριον, ἀθάνατον, cujus tamen auctoritas, exemplis destituta, non est quod nos moveat. Denique mirum dictu foret *immortalitatis medium esse*, pro *immortalem esse*. Quare censeo ἀμμορίης legendum esse cum spiritu, ut sit i. q. συνορίης, *confinii*. Hesr. Stephanus in Thesauro: "ἀμορία, *confinium, junctos habere terminos*, τὸ ὁμορεῖν s.

ἀμφοῖν: *nam ἅμφω et ἄμφοιν dicuntur contermini, confines.*" Exemplum tamen non affert. At similia quidem non desunt, ut ἀμφοδίς, i. e. ἡ ἄμφω τινὶ ὁμοῦσα, ut explicat Suidas, unde ἀμφοδεύειν et ἀμφοδεύειν; tum ἀμφιπλίς, ἀμφάναξ, ἀμαυρόχλα, ἄμφιτος, et alia. Hoc accedit, quod major ejusmodi epigramma tum, quam justi poematis, est licentia vel in rhythmo vel in verbis pangendis conjungendisque. Quare nec verbi usum rariorem, nec productam duplicata litera syllabam mirabimur. Aptus autem nascitur sensus:

Hanc deo posuere insignem ornatibus aram,
Leuces et Ptelei qua media ora foret,
Indigenæ, signum campis; confinia namque
Rex superum medius Juppiter ipse tenet.

Jam patet verbi μέσος apte repetiti concinnitas: *velut ara ista, sic ipse Jupiter medius est in confinio, præsentique numine adest.* Weisk. ἀμφοῖς pro ὁμοῖος ex hoc loco in Lexic. retulit Schneiderus. Jacobs. Reiskii interpretationem reprehendit etiam Spagerus in Diar. Class. LII. p. 236. "Jovem," inquit, "immortalitatis μέσον esse, quid ad argumentum hujus epigrammatis faciat, me non intelligere fateor. Legendum puto ἀμφοῖς. ἄμφια est *confinium.* Ara Jovis inter Leucam et Ptelcum posita, Jupiter ipse per figuram medium confinium tenere dicitur." Mihi, ut Augero [qui subaudit ἔχειν, et explicat *discretionis causa*, i. e. ut agri discernantur], vulgata placet. ἀμφία, *disjunctio*, Opp. συμφία, *conjunctio.* Jam Wolfius sensum vocis perspexit, qui nullem de eo dubitasset. Schaefer.

— 8. ἴσω] Hoc loco, sed memoriter, opinor, citato, utitur Lobeckius ad Phrynich. p. 128. Idem.

— 13. ἐγκτήματα — κτήματα] V. Anecd. Bekk. p. 251. 1. 260. 4. et Valckenar. ad Ammon. p. 84. Idem.

— ibid. φασὶ] Dele φασὶν, pro quo codd. complures vel λέγουσι vel corrupte λέγων habent: quare patet, merae has esse interpolationes. Weisk. Mihi quidem minus patet; verba dicendi enim passim confunduntur. Schaefer.

— 14. κτίμαθ'] Rectius Augerus, ut vulgo, κτήματα: nam sequitur interpunctio. Idem.

— 18. ὑμῖν] Codd. fere omnes ὑμῶν, recte. Graviter dicit: *vestram ditionem reddidit dubiam.* Weisk. Non damnem ὑμῖν. Schaefer.

— 19. τολμήσετε] *sustinebimus, patiemini*: de re indigna et fœda. Augerus non male: *vos non pudebit.* Idem.

— 20. ὑμετέῃ] Hoc quidem loco hiatus fuga Reiskium egit transversum: neque enim longa vocalis elidi potest. Recte Augerus, ut vulgo, ὑμετέρᾳ. Idem.

— 24. οὐδ' ἀναγκάσαι Καρδιανοὺς] Reiskius intelligi jubet: *quasi vos ne Cardianos quidem possitis cogere, homines parum potentes.* Immo οὐδὲ conjungi debet cum proximo, sic: *quasi vos Cardianos, quos causæ vestræ justitia movere non potuit, jam ne cogere quidem vi et armis possitis* Weisk. Mihi placet ordo verborum a Wolfio probatus. Schaefer.

— ibid. Καρδιανοὺς τὰ δίκαια πρὸς ὑμᾶς ποιῆσαι] In verbis πρὸς ὑμᾶς ποιῆσαι alii codd. habent ὑμῖν, alii πρὸς ὑμᾶς, alii ποιεῖσθαι, alii ποιῆσαι. Quare videntur hæc omnia delenda, ut simpliciter dicatur: ἀναγκάσαι Καρδιανοὺς τὰ δίκαια. Additamentum ποιῆσαι fortasse est ex sqq. natum, lin. pen. ἀναγκάσειν αὐτοὺς ποιῆσαι. Quodsi nostram rationem sequaris, ὑμετέλεντον etiam pessimum evitatur. Weisk. Hanc rationem nemo sequetur, cui perspecta sit hujus Oratoris ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς συνθέσεως ἁρμονία, ἀνειμένη τι καὶ διελελυμένη, ut verissime Libanius. Pro ποιῆσαι perperam revocavit Augerus ποιεῖσθαι. Schaefer.

— 22. ἀναγκάσειν] ἀναγκάσει Aug. primus, quod malit Reisk. Ego non item. Idem.

H. AMERSFOORDTII

ET

G. H. SCHAEFERI

ANNOTATIONES

AD ORATIONEM DE SYMMORIIS.

HENRICI AMERSFOORDTII

INTRODUCTIO

AD ORATIONEM DE SYMMORIIS.

QUO facilius perpetua hujus Orationis interpretatio succederet, visum est quædam universe de ea præfari. Exponemus igitur in hac Introductione primum de tempore, quo Demosthenes habuerit Orationem περὶ Συμμοριῶν, deinde de auctoris consilio atque argumenti tractandi ratione, tandem de Orationis titulo.

A. Orationem περὶ Συμμοριῶν refert Dionysius Halic. Ep. ad Ammæum p. 121. init. ad Olympiadis CVI. a. 3. qui fuit ante Chr. 354. quum Archon Athenis esset Diotimus; eamque fuisse dicit primam Demosthenis δημηγορίαν. Quod indicium si verum est, posteriora ita sunt accipienda, ut Dionysius significaverit, hanc Orationem primam fuisse earum, quas in concione populi Atheniensis habuerit Demosthenes. Nam si causas forenses intelligas, jam sæpius eas egerat ante hæc tempora, cum privatam, tum publicas; illam, Aphobum accusans ejusque socios de tutela male gesta, Olymp. CIII. a. 3. (uti monuerunt S. Petitus in Legg. Att. p. 267. et Ed. Corsinus Fast. Attic. t. II. p. 138.) annos natus 20; has, adversus Androtionem Olymp. CVI. a. 2. eodemque, ut videtur, anno adversus Leptinem. (vid. Harlesius ad Fabric. Bibl. Gr. vol. II. p. 820. sq.) Sed inter δημηγορικοὺς λόγους, quos veteres etiam peculiari nomine συμβουλευτικοὺς dicebant, prima omnium fuit hæc Oratio περὶ Συμμοριῶν. Atque eam in hæc fere tempora incidisse, indicat alius locus ipsius Demosthenis in Orat. de Rhod. libert. p. 192. 1. ed. Reisk. quo hujus a se habitæ Orationis mentionem injecit: οἶμαι δ' ὑμῶν μεμνῆσθαι ἐνίους, ὅτι, ἡνίκ' ἐβουλεύσασθε περὶ τῶν ζαυτιλικῶν, παρελθὼν ἐγὼ πρῶτος παρῆνεσα· οἶμαι δὲ καὶ μόνος ἢ δεύτερος εἰπεῖν, ὅτι μοι σωφρονεῖν ἂν δοκοῦντε, εἰ [τὴν] πρόφασιν τῆς παρασκευῆς μὴ τὴν πρὸς ἐκεῖνον ἔχθραν ποιοῖσθε, ἀλλὰ παρασκευάζεσθε μὲν πρὸς τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς, ἀμύνεσθε δὲ κἀκεῖθεν, ἐὰν ὑμᾶς ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ. καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμεῖν δ' οὐκ ἐδόκουν ἐρθῶς λέγειν, ἀλλὰ καὶ ὑμεῖν ἤρεσκε ταῦτα. Oratio autem pro Rhodiorum libertate habita est Olym. CVII. a. 2. uti monet Fabricius l. 1. p. 825. Commode igitur potuit pristinum suum consilium memorare Orator in ejusmodi Oratione, quæ in simili argumento versans triennio postea habita fuit, præcipue quum subinde novæ dissensiones Athenienses inter et Persarum regem iisdem temporibus orirentur, earumque memoria non facile in civium animis periret. Hinc igitur jure allocutus esse suos cives postea censendus est Demosthenis, οἶμαι δ' ὑμῶν μεμνῆσθαι ἐνίους, quod in re vulgari minorisque momenti et arrogantiæ et temeritatis signum potuisset existimari.

Alius est Demosthenis locus in Orat. p. Cor. p. 230. 27. itidem probans, non multum ante hunc Olymp. CVI. a. 3. hanc Orationem περὶ Συμμοριῶν habitam fuisse. Eo loco vitæ suæ universæ rationem redditurus narrationem sic incipit: τοῦ γὰρ Φωκικοῦ συστάντος πολέμου, οὐ δι' ἐμὲ, οὐ γὰρ δὴ ἤρχομεν ἐπολιτευόμην πω τότε, πρῶτον μὲν ὑμεῖς οὕτω διέκεισθε, κ. τ. λ. Phocicum autem bellum s. sacrum susceptum est Olymp. CVI. a. 1. uti narrat Diodorus Sic. XVI. c. 23. Hoc itaque jam flagrante Orationem habuit Demosthenes, indeque etiam intelligitur, quosnam Græcorum sæpius in hac oratione velit illis vocibus, τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς, similibusque, Locrenses scilicet, Bœotios et Thebanos, quibus deinde accesserunt Thessali, Macedones aliique. Cf. Diod. Sic. XVI. c. 29. 35. sqq. Quemadmodum enim hi contra sacrilegos bellum susceperant, ita Phocensibus opitulabantur Athenienses, Lacedæmonii, cæt.

De opportunitate autem, qua habita fuerit hæc Oratio, parum nobis constat. Universe monet Libanii argumentum, dictam eam fuisse φήμης ποτὲ γενομένης, τὸν Περσῶν βασιλέα παρασκευάζεσθαι στρα-

τεύειν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. Neque accuratius hæc cognosci possunt ex Diodoro, qui quidem l. XVI. c. 22. Persarum apparatus in Græciam mentionem fecit, quo tempore Chares, prætor Atheniensium, ignorante populo, suppetias tulit Artabazo, qui defecerat a rege: verum hæc tempora non satis huic Orationi conveniunt. Chares regis copias vicerat Olymp. CV. a. 4. Quum vero rex hanc injuriam ulturus videretur, Athenienses ejus minis perterriti, pacem composuerunt cum insulanis, quibuscum tres annos continuos bellum gesserant, quod vulgo *sociale* dictum fuit. Neque igitur existimandum videtur, post tantum demum temporis intervallum de his Persicis rebus in concione actum fuisse: sic enim quadriennium fere inter Charetis expeditionem et Atheniensium de bello Persico deliberationem intercessisset. Imo vero, vix accepto regis nuntio, auditisque ejus minis, tantum iis tribuerunt, ut, bello, cui impliciti erant, fine imposito, se paratiores reddere conarentur adversus Persas, neque hoc ad tertium quartumve annum differenda esse existimarent.

Ad alios igitur recentiores Persarum apparatus hæc Oratio referri debet, quorum tamen nulla diserta mentio apud historicos occurrit. Et potuerunt sane facile eos omittere, siquidem eosdem, etsi supius repetitos, nullum bellum secutum est. Certe non multo post belli Persici metus iterum cepit Athenienses, quum hi Rhodios ab Artemisiæ dominatione in libertatem vindicare studerent; quæ acciderunt, ut modo monuimus, Olymp. CVII. a. 2. Cf. Demosthenis de ea re Orationem et quæ disseruit I. T. Bergmannus in Annotat. ad Isocratis Areopag. p. 80. 190. Verum, quo facilius hæ simultates sopirentur, fecere cum aliæ causæ, tum imprimis utrique communis metus ingruentis Philippi Macedonis potentiæ, cujus vires brevi non tantum Atheniensibus, verum ipsi etiam Persarum regi suspectæ esse cœperunt. Tempus, quo facta fuerit hæc conciliatio, accurate nobis indicavit Philippus in Epistola ad Athenienses scripta, quæ servata est inter Demosthenica opera, p. 160. 8. καὶ πρὸς τὸν Πέρσην ἀπεστάλκατε συίοντας αὐτὸν ἐμοὶ πολεμεῖν· ὃ μάλιστα ἂν τις δεισάσειε. πρὸ μὲν γὰρ τοῦ λαβεῖν αὐτὸν Ἀγνωτον καὶ Φοινίκην ἐδεήσασθε, ἂν ἐπιδές τι πονηρίαν, παραπλεῖν ὑμᾶς ἐμοὶ καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας· εἰς αὐτὸν δὲ τοσοῦτον ὑμῖν περίεστι τοῦ πρὸς ἐμὲ μόνους, ὥστε πρὸς ἐκεῖνον διαλήγεσθαι παρὰ τῆς ἐκείνου μεγαλοχείας. Illa autem Ægypti Phœnicisque expugnatio facta est Olymp. CVII. a. 2 — 4. Cf. Diod. Sic. XVI. 40 — 52. Itaque ab eo inde tempore arctiori communio a Philippo formidinis vinculo juncti fuerunt Persæ atque Athenienses, quia etiam apertum bellum contra Philippum suscepit rex, quum hic Perinthum obsidione cingeret, Olymp. CIX. a. 4. Diod. Sic. XVI. 75. Verum jam antea factæ fuisse censendæ sunt Demostheni illæ largitiones a Persarum rege, quibus incenses Philippo in ipsa Græcia bella conciaret, de quibus et alii prodiderunt, imprimis autem Æschines in Orat. c. Ctesiphont. passim et Diodorus Sic. XVII. 4. πολλὰ γὰρ χρήματά φασιν αὐτὸν [h. e. Δημοσθένη] εἰληφέναι παρὰ Περσῶν, ἵνα πολιτεύηται κατὰ Μακεδόνων. Plutarchus in V. Demosth. p. 851. D. λαβὼν δὲ τῆς πολιτείας πολὺ ὑπόθεσιν τὴν πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων δικαιολογίαν — ταχὺ δόξαν ἴσχε — ὥστε — Ὑπερείδου φάσκοντος ὑπὸ τοῦ μεγάλου βασιλέως. et p. 852. C. Δημοσθένης — τῷ ἄνωθεν ἐκ Σούσων καὶ Βαβυλῶνος διαβολὰς χρυσίῳ γεγονὼς καὶ κατακεκλυσμένος. p. autem 887. E. dicitur διαβληθεὶς μὲν ἐπὶ τοῖς βασιλικοῖς χρήμασιν. Neque tamen Demostheni soli hæc dona tribuebantur, verum etiam reliquis oratoribus, Macedonum factionis adversariis. Cf. Philostratus de V. Sophist. l. I. XVIII. p. 507. ibique Olearius et impr. A. H. L. Heerenus, vir eximius, in egregio opere Germanico de rebus politicis, de commercio et mercatura præcipuarum ex gentibus antiquis (*Ideen über die Politik, den Verkehr und den Handel der Völker de alten Welt*) Vol. III. P. I. p. 411. seqq. Post illam etiam, de qua supra diximus, Ægypti Phœnicisque expugnationem non abstinuit Demosthenes, quo minus palam populo suaderet, ut Persarum opem contra Philippum implorarent. In Orat. Philipp. III. p. 129. 8. ed. Reisk. quæ habita videtur Olymp. CIX. a. 3. hæc sunt ejus verba: ἐκπέμψωμεν πρέσβεις πανταχοῦ, δς Πελοποννήσου, εἰς Ῥόδον, εἰς Χίον, εἰς Ἑλλήσποντον λέγω· οὐδὲ γὰρ τῶν ἐκεῖνο συμφερόντων ἀφέστηκε τὸ μὴ τοῦτον [Philippum] ἰσχυρὸν ὑφ' ἑαυτὸν κατασκεύασθαι. quibus addi possit Philipp. IV. p. 139. 21. ad 140. 1. et p. 145. 5. nisi hujus Orationis auctoritas et unica a multis esset impugnata, et nuper idoneis orationibus rejecta a W. H. Versteegio in Specim. Literar. quo Philippica IV. Demostheni abjudicatur, Gron. 1818. De obsidione Perinthi supra jam dictum est, quæ ut solveretur, Athenienses a Persis adjuti bellum cum Philippo instaurarunt (cf. Diod. Sic. l. l. c. 77), instigante eos eodem Demosthene in Orat. ad Philippi epist. p. 153. 20. sqq.

Neque vero magnam vim habere videtur argumentum, quod Dionysio Halicarnassensi hanc Orationem ad Olymp. CVI. a. 3. referenti eamque primam Demosthenis de-

μαρφίαν fuisse affirmanti opposui possit ex loco Plutarchi petitum in V. Demosth. p. 848. E. quem locum quia vir doctiss. Taylorus in Schedis post ejus obitum a Reiskio editis adscripserat ei sui commentarii parti, quæ de Oratione περὶ Συμμοριῶν agebat (cf. Oratt. Gr. vol. VIII. p. 753. sqq.), quibusdam forte videntur consulto citavisse, ut inde Dionysii fidem aliquatenus labefactaret. Verba Plutarchi hæc sunt: τὸ πρῶτον ἐντυγχάνων τῷ δήμῳ δοξάζοις περιέσπαστο, καὶ κατεγελᾶτο δ' ἀΰδοντος τοῦ λόγου, συγχεχύσθαι ταῖς περιόδοις καὶ ξεβακχεύσθαι τοῖς ἐνθυμήμασιν ἀπειρῶς ἄγαν καὶ κατακόρως δοκοῦντος· ἦν δέ τις (ὡς ἔοικε) καὶ φωνῆς ἀσθένεια, καὶ γλώττης ἀσάφεια, καὶ πνεύματος κολοβότης, ἐπιταράττουσα τὸν νοῦν τῶν λεγομένων τῷ διασπᾶσθαι τὰς περιόδους, quibus alia addantur ed eandem rem pertinentia. Jam dicas, si vera sint ea, quæ prodidit Plutarchus, eum τὸ πρῶτον ἐντυγχάνοντα τῷ δήμῳ non tantum anxiosum eorumse, verum etiam prorsus confusum atque dejectum causa sua cecidisse, ipse autem Demosthenes in Orat. de Rhod. lib. I. I. hac a se habita Oratione, tanquam re bene gesta, gloriatur, καὶ οὐκ ἐγὼ μὲν ταῦτα εἶπον, ὑμῖν δ' οὐκ ἐθέλουσιν ὀρθῶς λέγειν, ἀλλὰ καὶ ἐμοῦ ἄμεινον ταῦτα, cumque eo consentiat Philippus in Epist. l. c. manifesto falsum esse Dionysii traditionem, qua hanc primam omnium Demosthenis δημηγορίαν fuisse statuatur. Sed primo monendum est, non magis laborare hanc Orationem longioribus periodis frequentioribusque enthymematibus, quam reliquas Demosthenicas, tametsi utroque hoc genere rite adhibito semper magnopere delectatus fuerit Orator. Vid. Hermogenes de Invent. l. IV. princ. Immo vero in argumento rhetoricæ artis vix capaci, in expenenda ratione instituendæ rei navalis, ita versatus est, ut prorsus assentiendum videntur H. Wolfio, qui in Commentario ad hanc Orationem, "Opus esse, ait, quadam animi attentione, quam, cum omnes Demosthenis orationes postulent, hæc etiam flagitet." In reliqua autem sermonis parte, quæ in uberiori materia atque adeo in deliberatione de bello Persico ejusque subsidiis versatur, non minorem se præbet, quam in cæteris quæ maxime celebrantur Orationibus: nec facile ego hanc inter eas referam, de quibus Cicero dixit, Plutarcho narrante in V. Cicer. p. 872. F. ἐναγχοῦ τὸν λόγον ἀνανεστάζων τὸν Δημοσθένους. Illum autem superiorem locum Plutarchi de Demosthene a populo male accepto non referendum esse ad Orationem περὶ Συμμοριῶν indicant illæ, quas jam antea habuerat contra tutores, itemque contra Androtionem et Leptinem, quæ quidem omnium consensu inter eas recensentur quæ optime sunt elaboratæ: quibus addunt alii Timocratem: quarum quidem nonnullæ in frequenti judicio Atheniensium, cujus major pars composita esse solebat ex inferioris loci hominibus, recitatæ fuerunt, Demosthene causam vincente. Igitur par est ut credamus, Demosthenem postea, quum ad populum loqui cœpisset, cujus magnam partem eum jam audiviase credibile est, causas publicas agentem se non inferiorem præbuisse. Et sane vix videtur otium Demosthenis superfuisse, si hanc Orationem primam ejus δημηγορίαν fuisse statueris, ad difficiles illas diuturnasque exercitationes, quas adhibuisse dicitur, ut corporis habitum vocemque corrigeret, siquidem hanc Orationem sequitur nullo fere temporis spatio interrupta series reliquarum ab eo habitarum: Timocrates, pro Megalopolitanis, περὶ Συντάξεως, in Aristocratem, pro Rhodiis, cæt. Sed si ad tempora priora respexeris, abunde locum habere potuerunt illa cellæ subterraneæ ædificatio, inque ea sæpius repetita commoratio per duos trevo menses continuos, barbaque altera parte abrasa, siquidem inde a susceptæ litis adversus tutores ad eam quæ proxime sequitur contra Androtionem novem annis fuisse videntur. Cf. supra dicta init. Existimandus igitur est Plutarchus locutus esse de quadam Demosthenis Oratione, quam etiam ante illam contra Androtionem in concione habuerit, cujus exemplar neque nunc invenitur in reliquiis Demosthenicis, neque unquam forte in publicum fuerit editum propter illa ipsa vitia a Plutarcho recensita. Dionysii igitur testimonium, quod docti viri, historiæ literariæ peritissimi, fere omnes secuti sunt, hac ratione omnino stare poterit, si admiseris, hanc Orationem περὶ Συμμοριῶν primam fuisse, si temporis rationem spectes, omnium δημηγοριῶν, quæ a Demosthene editæ fuerunt, vel certe Dionysii ætate supererant. Ac ne quemquam offendat conjectura de Oratione deperdita, abunde impediet notitia aliarum Demosthenis Orationum hodie deperditarum, quasque ipsa etiam antiquitas jam desiderasse videtur, quales sunt Oratio contra Pythonem habita de laudibus Athenienaium, alia adversus Lamachum Myrinæum in conventu Olympiaco, cæt.[1]

[1] Olivierius in Hist. Philippi Macedonis Gallice scripta vol. I. p. 174. sqq. ubi varias leges de rebus navalibus diversis temporibus latas commiscuit, videtur orationem περὶ Συμμ. referre ad Olymp. CVI. a. 2. Nos quidem in ejus refutatione, quippe qui

B. Pergimus ad alteram Introductionis partem.

Quodnam fuerit Demosthenis consilium hanc Orationem habentis, ipse in Epilogo paucis verbis indicavit. Athenienses voluit monere, ut bellum apparando omnibus Græcis atque barbaris ostenderent, non eos se esse, quos impune aggredi cuiquam liceret: viderent autem, ne superbia copiarum suarum elati injuste quid agerent, majorumque gloriam non verbis suis, sed factis æquarent. Hæc autem quomodo exposuerit, age videamus.

Athenienses, quum incertus, ut videtur, rumor ad eos pervenisset de Persarum rege bellum adversus se meditante, faciles aures præbuerunt vocibus illorum Oratorum, qui, quum vel consiliorum audacia ac temeritate fortudinis laudem sibi vindicare studerent, vel celebrando majorum gloriam populique superbiæ blandiendo ad ampliorem in civitate locum eniterentur, patriam sæpius in magnum salutis discrimen deduxerant. Hos igitur in maximo populi conventu Miltiadis et Themistoclis laudes celebrantes barbarique ignaviam vituperantes quum audirent, facile eo adducebantur, ut vix cogitantes, de quanta re ageretur, Persarum superbiam non ferendam esse pronuntiarent, sed evocandos esse ad commune contra barbaros bellum universæ Græciæ incolas veteresque injurias ulciscendas. Demosthenes autem, cujus ingenium, quamvis nunc primum ad remp. accedebat, multiplici tamen meditatione et studiorum assiduitate jam erat subactum, ab omni temeritate abhorrebat, sive conjiciens, non illud consilium esse Ochi suis rebus satagentis ac perpetuis cum satrapis bellis vexat, (hunc regem Diod. Sic XVI. 40. dicit αὐτὸν μὲν οὐκ ὄντα φιλοπόλεμον,) ut maximum bellum etiam adversus Græcos susciperet, sive præsentius periculum in discidiis cum Thebanis eorumque sociis patriæ instare animadvertens, ita Atheniensium audaciam reprimit coercetque, non ut eos securos esse juberet ab omni Persarum impetu, verum ut eos moneret, si opes copiæque reipublicæ rite paratæ dispositæque essent, nihil periculi vel externi vel intestini patriæ imminere. Itaque pauca præfatus de ejusmodi oratorum malo more majores perpetuo laudantium nec quicquam tamen sani suadentium, ipse quædam se invenisse modeste profitetur, quibus peractis patriæ commodo melius consulatur. Neque tamen in præsenti periculo abs re esse existimat disputationem, qua ostenditur, quo animo erga universos Græcos sit rex Persarum, quoque hi inter se ipsi. Persa quidem universæ Græciæ hostis est, neque adeo ad singulas civitates, verum ad universas bellum cum eo pertinet. Harum vero pleræque, publicam salutem negligentes, privata autem commoda curantes, eo insaniæ processerunt, ut barbaros amiciores sibi ducere cœperint illis ipsis, quibuscum communis originis sermonisque ac morum vinculo essent juncti. Metuendum igitur erat, ne hi, bello cum Persis coorto, in communis patriæ certamine vel auxilia non ferrent, vel etiam Persis ea contra cæteros Græcos locarent. Sic periculum erat, ne ad Athenienses solos totum discrimen perveniret, atque de iis suspicio oriretur, ac si veterem suam in Græcos dominationem instaurari cuperent. Quibus omnibus ne fides adhiberi posset, opus erat copiis reip. recte ordinatis et justitia consiliorum, quibus et auctoritas et fides civitatis cresceret. Ne vero præcipites in manifestum bellum ruant, jubet eos considerare naturam bellorum, quæ cum Persis suscipiantur: facilem quidem esse victoriam, si ad ipsum discrimen acierum perventum sit, sed difficiles præparationes omni bellorum generi communes: quum vero Athenæ has vix sustineant contra jam manifestos hostes, qui tandem prudentis esset consilii, præsenti periculo negligeto, in novum incertumque adhuc suas opes perdere. Neque vero cæteros Græcos, quos major Atheniensium suspicio quam Persarum metus incesserat, prius cum his signa collaturos esse probabile erat, quam sponte intellexissent, ad universos seque adeo ipsos amittendæ libertatis periculum pertinere: tum vero lubentes Atheniensibus se junctoros opibus ad bellum prævalentibus. Illæ autem opes quomodo instruendæ sint, jam disjicere incipit orator, præmissa tamen admonitione, ut ante omnia bono esse animo studeant atque ita parati, ut ipsi rebus suis operam dare non vereantur. Itaque quum Atheniensium potentia præcipue maris imperio atque copiarum navalium abundantia niteretur, legem se laturum indicat, qua harum instituendarum ratio tota absolvatur. (Sic recte G. F. Schömannus de comitiis Atheniensium, Gryphiswald. 1819. p. 291. "Oratio de Symmoriis non ipsam legem ac rogationem continet, sed consilia tantum, quibus tentare civium animos et præparare voluisse Demosthenes videtur ad legem postea fortassis ad se ferendam, sed nunquam latam."

et se et lectores eodem l. pluribus erroribus implicuit, tempus non teremus, quamvis cæteroquin eum non negligere didicimus a Valckenaerio ad Orat. de Philippi Amyntæ Indole, cæt. p. 228. 244. alibi.

De postremis verbis dubito: multa hodie deperdita sunt legum Atticarum psephismata, ac potuit facile in eorum numero esse lex hoc tempore lata de Symmoriis. Sæpissime fuit in hac re variatum, atque hinc præcipua difficultas in cognoscendo hoc Atheniensium instituto manavit, facilius multo tollenda, si omnes leges etiamnum superessent.) Ejus legis tria præcipua sunt capita, primum de trierarchorum lectione et divisione, alteram de pecunia publice trierarchis solvenda ad sumtuum compensationem, tertium de distribuendis navalibus eorumque cura. Quum vero in omni bello maxime civitatibus opus sit ejusmodi reditibus, quibus bellici sumtus sustineri possint, mopet cives suos Demosthenes, ne in præsentia ditioribus, a quibus ejusmodi auxilia imprimis præstanda essent, molesti esse conentur, utpote qui sponte sua, si barbarum vere appropinquare cognovissent, omnes opes pro libertate patriæ servanda conferrent: nunc quidem, si hos vexare cœpissent, omnem regionis Atticæ reditum, quamvis ditissimæ Græciæ civitatis, nullo modo cum Persarum opibus posse comparari: quod si classis bene instructa fuerit, vix dubium futurum, quin rex, memor cladium illarum, quas ipsius proavi a multo minoribus Atheniensium copiis accepissent, mox ultro a bello abstineat, quum magno suo malo Persæ didicerint, quanto inferiores ipsorum milites sint Græcorum exercitibus. Nec metuendum videri, ne reperiantur nonnulli inter Græcos, qui magnis stipendiis adducti cum rege faciant contra suos gentiles; perspicuum enim esse hoc et illis miserrimum fore, qui hæc auxilia præstitissent, neque utile regi, cui ea tantum victoria posset placere, quam per suos milites, non ea, quam per exteros reportasset. Thebanos etiam, in quos maxime ista suspicio convenire videbatur, omnem profecto operam navaturos, ut illam ignominiam, quam in prioribus Medicis bellis susceperant, dilucrent: nec esse dubium, quin reliqui Græci, causæ suæ justitia confisi, proditores superaturi essent. Quapropter non metuendum esse regem Persarum, cujus inimicitias maximum lucrum Græciæ afferre sæpius cognoverant, simulatam vero amicitiam ingentes clades: neque tamen singulare bellum cum eo suscipiendum propter metum cæterorum Græcorum: strenue vero omnes reip. copias esse instruendas apparandasque. Sic enim futurum, ut maximus regem timor invadat, eumque ad pacem servandam hortetur: siquidem, conspirantibus ad ejus perniciem universis Græcis, non habebit, quo se adversus eorum impetum sustineat.

Ita cognito Orationis argumento, sponte nobis oritur admiratio Demosthenis, qui vigesimo octavo modo ætatis anno, hoc est, in ea vitæ parte, cujus vigor atque robur audaciora plerumque probat consilia, consilio et prudentia solus[2] cæteros cives superarit, firmissimumque patriæ præsidium illud existimaverit, quod omnis posteritas probavit, ut respublica, copiis opibusque ad bellum necessariis bene instructa, non aliarum auxilio nitatur, earumque spe se decipi patiatur, verum ipsa cuicunque repentinæ fortunæ sufficere conetur.[3] Quam acute vero facta est tota Orationis inventio et dispositio elocutioque! Modeste quidem incipiens de suo in patriam amore ejusque juvandæ studio, paullatim ad ipsum argumentum progreditur de bello Persico, cujus pericula et damna accurate ostendit contra reliquorum audaciam et temeritatem: tum unicum patriæ præsidium in usu propriarum virium situm esse probans, idoneam earum adhibendarum rationem docet, non tantum his temporibus, verum et sequentibus accommodatam: sed ea sermonis pars, quia in pronunciando parum habebat, quod auditores alliceret, media collocata est inter duo loca splendidiora, in quibus artis præceptis magis obtemperari poterat.[4] Ejus autem partis

[2] Id enim conficimus ex verbis sæpius laud. in Or. de Rhod. libert. οἶμαι δὲ καὶ μόνος ὁ δεύτερος εἰπεῖν: siquidem posteriora verba ὁ δεύτερος addidisse videtur, ne juvenis suis laudibus commemorandis in invidiam civium suorum incideret. Et infr. in hac ipsa Orat. p. 291. 8. diserte dicit: πιστεύω γὰρ μόνος τἀληθῆ καὶ τὰ γενησόμενα ἐμοὶ φανήσεσθαι.

[3] Egregie Heerenus l. c. (*Ideen* vol. III. p. I. p. 413): "Gleich in der ersten seiner Reden über Staatssachen erblickt man schon den selbstständigen Staatsmann, der, nicht geblendet von einer glänzenden Idee, sich einem unbesonnenen Unternehmen widersetzt." et ibid. in nota; "Schon hier findet man das nachher so oft wiederkehrende Thema seiner Reden, wie es das von *Chatham* war: auf seinen eignen Füssen zu stehen."

[4] Idem est artificium Ciceronis in plerisque causis *legitimis*. Atque in Demosthene imprimis illud animadverterunt in Oratione p. Corona, cujus quum tres essent partes, de reddenda ratione magistratuum, quibus functus erat, de præconio publico in theatro, de vita ante acta, Orator callide a postrema et exordium sumsit et epilogum, ut quæ dicendo maxime posset exornari, τεχνικῶς πως, ut ait Libanius in argum. p.

expositio quia pluribus capitibus absolvitur, illud ab Oratore caput prudenter in postremum locum relatum est, a quo facillior esset transitus ad ea, quæ dicenda restarent. De sumtibus bellicis loquenti sponte oritur opportunitas conferendi Atheniensium opes cum Persarum divitiis: ex qua comparatione patet, bellum ab Atheniensibus ultro susceptum prosperi eventus spem præbere vix posse, satis autem eosdem esse validos ad omnem Persarum impetum cohibendum, si, cum reliquis Græcis consentientes, ipsi fortitudinem majorum in prœliis imitentur.

His autem verbis inductos fuisse Athenienses, ut a suscipiendo bello abstinerent, docet nos cum ipse Demosthenes in Orat. de Rhod. lib. l. sæpius laud. quo forte item pertinet locus ex Philippi Macedonis Epist. supra laud. tum silentium historicorum, qui hoc tempore perpetuam pacem, dubiam quidem sæpius, nunquam tamen prorsus interruptam, Persas inter et Athenienses fuisse affirment. Legem autem de nova Symmoriarum forma an jusserit populus, paullo incertius videtur. Factum est forte, ut illam continuo sciverit, mox tamen ad solitum languorem et desidiam delapsus eam neglexerit. Certe variæ in reliquis orationibus Demosthenis occurrunt leges, quas et ipse et alii brevi postea suaserunt, unde merito nobis videmur confidere, multos ditiores identidem se molesto huic trierarchatus oneri subduxisse, ad officium, nisi novis legibus latis, vix reducendos.[5]

C. Superest ut dicamus de titulo.

Taylorus in Prolegg. ad Demosth. l. l. huic Orationi titulum περὶ Συμμοριῶν abjudicat. Hæc enim ejus sunt verba: "Rectius inscriberetur περὶ Βασιλικῶν, ut Dionys. Halic. et Dem. de Rhodiorum libert." Et vero sic melius argumentum Orationis, in deliberatione de suscipiendo bello Persico occupatum, cum titulo conveniret, quam si, vulgari illo περὶ Συμμοριῶν assumto, ex aliqua parte orationis, quamvis prolixe tractata, eam totam dictam fuisse statuas. Accedit quod ex Libanii præfatione ad eam idem confici posse videtur, qui, quum, opportunitate narrata, qua ea habita fuisset, paucis ejus argumentum indicasset, hæc addit: καὶ δὴ καὶ διέξεισιν, ὃν τρόπον ἂν συντηχθεῖεν ὅδιν καὶ περὶ Συμμοριῶν ὁ λόγος ἐπιγράφεται. Videtur igitur Libanius in suo exemplo alterum titulum, περὶ Βασιλικῶν legisse, propter quem adscripserit, hanc orationem diversam non esse ab ea, quæ nonnullis hoc nomine, ὁ περὶ Συμμοριῶν λόγος, innotuerat. Verum, quia parum videtur differre, utro tandem nomine laudetur, dummodo perspicuum sit, quænam Demosthenis oratio significetur, nos vulgare tenebimus, multorum Grammaticorum auctoritate abunde confirmatum.

Locum Suidæ in v. τίμημα, ubi hæc oratio laudatur nomine περὶ τῶν Συμμορίων, recte jam H. Wolfius correxit in comment. ad nostram Orat., etsi fatendum sit, neque hoc prorsus alienum esse ab rebus, de quibus in ea disputatur.

Vocabulum περὶ Συμμοριῶν nonnulli Latine vertere conati sunt *de classibus*, hoc civium Atheniensium distributione collata cum classibus Romanis, a Servio Tullio creatis: nobis autem in duobus institutis, quarum diversa omnino forma ac ratio erat, ejusdem vocis usurpatio plus obscuritatis quam explicationis afferre videtur. Neque magis placet alterum, a Reiskio proditum in commentarii ad h. Or. initio, *de collegiis*. Sic certe, ut aliquis generali vocis notioni modus adhiberetur, præferendum esset *de collegiis ditiorum*. Sed præstat in hujusmodi vocibus, quibus res Romanis ignotæ significentur, Græca tenere, ne temere commiscendis variis nominibus confusionis occasio præbeatur. Itaque, quemadmodum auctores castigati sermonis ostracismum, archontes, et Lacedæmoniorum ephoros et moram non vertenda esse censuerunt, ne similitudine Latinorum instituti lectores in errorem ducerentur, ita nobis videmur nostram Orationem Latine laudantes rectius ipsam Græcum vocabulum, *de Symmoriis*, retinere. Cæterum de hujusmodi interpretationibus idem nuper statuisse videtur l. Th. Bergmannus ad Isocrat. Areop. p. 50.

222. 11. δεῖ γὰρ ἄρχεσθαι τὰ ἀπὸ τῶν ἰσχυροτέρων, καὶ λήγειν εἰς ταῦτα: neque aliter Anonymi argumentum habet in eandem Orat. p. 224. 15. στρατηγικῶς· κακοὺς γὰρ εἰς μέσον ἐλάσας. τῷ δ' ἰσχυροτάτῳ εἰς τὰ ἄκρα προσέλαβε, τὸ σαθρὸν τῶν ἄλλων ἐξ ἑκατέρου ῥοπὴν.

[5] Suspicetur forte quispiam, ad præsens tantum periculum, non ad perpetuum usum civitatis Athenarum latam fuisse hanc legem a Demosthene, ex l. p. 283. 8. τίς παρασκευὴ, καὶ πόση, καὶ πόθεν πορισθεῖσα χρήσιμος ἔσται νῦν τῇ πόλει. — ἐγὼ δὲ τοῦτο — πειράσομαι ποιῆσαι. Mihi tamen hæc conjectura parum arridet.

AMERSFOORDTII ET SCHAEFERI ANNOTATIONES AD ORATIONEM DE SYMMORIIS.

De tempore, quo haec Oratio habita est, v. F. A. Wolf. Proleg. ad Leptin. vol. ii. p. 360. De ejus consilio v. idem ibid. p. 379. sqq. SCHAEFER.

P. 280. Ο ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ] Locus Dionys. Hal. est in Arte Rhetor. c. 10. t. V. p. 351. R. V. Krüger. ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 209. IDEM.

P. 280. 1. Οἱ *μὲν ἐκπεπῶντες*] Codex Bavarious habet Οἱ *μὲν οὖν ἐκ*. unde Reiskio in suspicionem venit, hanc Orationem esse fragmentum vel perorationem alterius Orationis in eodem argumento versantis, quamquam etiam, salvo *οὖν*, hinc novam ordiri posse existimat. Posteriori sententiae ejus parti minus repugno, neque tamen assentior. Non videtur nobis admittendum illud *οὖν*, ortum quippe ex repetitione vocabuli *μέν*. Hanc vero Orationem esse perorationem alterius Orationis cur Reiskius voluerit, non capio. Certe nihil est in ejus argumento, quod omisisse videatur Orator, in alia deperdita sermonis parte investigandum. Neque in ἐπιλόγῳ s. ἀνακεφαλαιώσει, quae est p. 189, 20. quicquam memorat Demosthenes, quin idem in ipsa Oratione fusius disputaverit. Accedit, quod non facile quicquam mediocris Orator, eodem Demosthene in animum sibi inducat perorationem eam habere, quae cum alia contineat subtiliter disputata, tum copiosam legis cuniculum. Diserte etiam hujus Orationis initium refertur inter Exordia Orationum Demosthen. p. 1423. Neque facile inter Orationes Demosthenis superstites alia reperiatur, cujus in rebus Persicis item versantis haec fuerit appendix. Accedit, quod hic locus perquam similis est aliarum Orationum exordiis, de quibus mox dicemus. AMERSFOORDT. Non esse fragmentum Orationis, ipse Aristides p. 264. Reiskium docere poterat. *οὖν* autem illud, quod prorsus nihili est, non dicam ortum ex repetitione vocabuli *μέν*, sed Codicis Bavarici librarius eadem oberravit chorda, qua tot alii scribae, quorum particulas *μὲν* et *μὲν οὖν* confundentium errore notavi Melet. Crit. p. 30. SCHAEFER.

— ibid. Οἱ *μὲν ἐκπεπῶντες — τοὺς πρόγονους ἡμῶν*] Communis fuit hic mos Oratoribus Atticis Demosthenis aetate, ut majorum res praeclare gestas laudarent, quo sibi plebeculae benevolentiam conciliarent, quam his panegyricis imprimis delectari solere supius indicat Orator. Exemplo sit locus de Rhod. libert. p. 201. 1. ed. Reisk. *χαίρετε ἀκούοντες, ὅταν τις ἐπαινῇ τοὺς προγόνους ἡμῶν, καὶ τὰ πεπραγμένα αὐτοῖς διεξίῃ, καὶ τὰ τρόπαια λέγῃ*. In hunc morem Orationes habendi πρὸς χάριν τῶν ἀκουόντων saepe vehementer invehitur Demosthenes. Phil. III. p. 110. 17. Si inquiratis, inquit, qua potissimum causa Athenienses respubl. labefactata sit, *μάλιστα — εἰρήσεται διὰ τοὺς χαρίζεσθαι μᾶλλον ἢ τὰ βέλτιστα λέγειν προαιρουμένους*. Olynth. III. p. 34. 15. *ἀλλὰ δίκαιον πολλοῦ μέν γε τὴν τῶν πραγμάτων σωτηρίαν ἀντὶ τῆς ἐν τῷ λέγειν χάριτος αἱρεῖσθαι. καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τῶν προγόνων ἡμῶν λέγοντας ἀκούω — οὓς ἐπαινοῦσι μὲν οἱ παρόντες ἅπαντες, μιμοῦνται δ' οὐ πάνυ*. quam reprehensionem iisdem fere verbis in Demosthenem retorsit Demetrius citatus a Plutarcho p. 852. C. *ἐπαινέσαι μὲν ἐπαινέσειε ἂν τὰ τῶν προγόνων πολλά, μιμήσασθαι δ' οὐκ ἔμοιγε*. Sed non solebat Demosthenes importune majorum animas quacunque opportunitate ab inferis excitare, verum ubi sic res ferebat, ubi commemoratio florentis reipubl. Atticae conditionis desides cives ad diligentiam ac fortitudinem poterat instigare, tum vero frequenter illi erant in ore. Exempla eum alibi prostant in ejus operibus, tum in hac ipsa Oratione. Quin imo gravissime Aeschinem insectatur Atheniensea a pristinae gloriae memoria avocantem de F. L. p. 345. 14. *ἐθαμυλήσει καὶ συνηγόρει ἐκείνῳ* [Philocrati] *πολλῶν ἀξίους — Σωκράτην λόγους, ὃς οὔτε τῶν προγόνων ἡμᾶς μεμνῆσθαι δίει* (respiciens forte ad ejus verba de F. L. p. 109. et 113. ed. Tauchnitz.) quibus addantur ea, quae in eadem Orat. leguntur p. 441. 8. sqq. Cum loco ex Olynth. III. cit. convenit initium Orat. Isocratis de Pace et ad Demonic. (mihi p. 44.) ubi plebis indoles praeclare describitur: *ἐκεῖνο δ' οὐ φατέον, ὅτι δεῖ τοὺς βουλομένους ἢ πεῖσαι ἢ χρήσασθαί τι συγχωροῦντας τοῖς πολλοῖς μὴ τοὺς ἀφελιμωτάτους τῷ λέγειν ζητεῖν, ἀλλὰ τοὺς μωδιωδεστάτους· ἀκούοντες μὲν γὰρ τούτων χαίρουσι*. Sed praestantissimorum fuit semper virorum libertate sua in dicendo (*παῤῥησία*)uti, neque propter populi favorem reipublicae utilitatem negligere: quo nomine imprimis laudatur Demosthenes a Plutarcho in ejus vita p. 852. B. Cf. et Schol. ad Orat. Demosth. de Pace p. 60. 1. quibus ex recentioribus omnino addatur Heerenus in opere laud. vol. III. p. I. p. 416. sqq. Hanc etiam libertatem olim sibi vindicaverat Pericles ap. Thucyd. II. 60. sqq. et Nicias ibid. VI. 9. *οὔτε ἐν τῷ πρόσθεν*

χρόνῳ διὰ τὸ προτιμᾶσθαι εἶναι παρὰ γνώμην, οὔτε νῦν, ἀλλὰ, εἰ ἐν γεγόνεσαν, βέλτιστα ἐρῶ κ. τ. λ. Et quantopere jam sua ætate mala hæc consuetudo vigeret, nemo melius intellexit eodem Nicia, qui rei male ad Syracusas gestæ quum nuntium Athenas vellet mittere, fidem non habuit legatis suis, sed suas literas populo recitare jussit, quibus vere exercitus clades exponebantur, φοβούμενος — μὴ οἱ πεμπόμενοι ὑπὸ κατὰ τὴν τοῦ λέγειν ἀδυναμίαν —— ἢ τῷ ὄχλῳ πρὸς χάριν τι λέγοντες οὐ τὰ ὄντα ἀπαγγείλωσιν κ. τ. λ. Thucyd. VII. 8. — Non minus regibus perpetuo adesse adulatores quam plebi in regimine populari, cum omnes agnoscunt, tum Isocrates monuit ad Nicocl. R. p. 27. οἱ συνόντες [τοῖς βασιλεῦσι] πρὸς χάριν ὁμιλοῦσι, et ipse de se confitetur ad Philippum Maced. p. 146. οὐ τὰ πρὸς χάριν ἐκλεξάμενος, καίτοι περὶ πολλῶν πεποιημένων ἂν σοι κεχαρισμένως εἰπεῖν. — Cæterum monendum est, hoc exordium forma ac dictione convenire cum Periclis Oratione funebri, quæ est ap. Thucyd. II. 35. et cum initio Isocratis Orationis ad Nicoclem, quæ loca imitatus esse videtur Demosthenes. AMERSFOORDT. Imitationem non agnosco. Usus autem est Demosthenes hoc exordio ad retundendos Oratores, qui cum, antequam ipse ad dicendum surgeret, περὶ τῶν βασιλικῶν orarent, nihil aliud quam mellitos globulos hianti coronæ ingerentes decantando immortalia majorum facinora cives in Persam concitare studuissent. SCHAEFER.

— ult. προαιρεῖσθαι] Quod abest ab Aristide Art. p. 264. et 310. videtur servandum. Exagitat enim Demosthenes consilium ejusmodi Oratorum, qui, dum eloquentia præstare videntur, nihil dicunt, quod patriæ prodesse possit: sin προαιρεῖσθαι ejiciatur, eorundem stultitiam et imprudentiam potius incusare videretur, qui non justo tempore ac temere ea majorum facta commemorarent. Sed vulgaris lectio magis cum sqq. convenit. De infinitivo verbum προαιρεῖσθαι vulgo sequente cf. A. Matthiæ in Grammat. Gr. §. 531. et cf. locus supra cit. ex Phil. III. Sic perpetuo opponit λόγον κεχαρισμένον et συμφέροντα. v. et Olynth. III. l. supra laud. Neque hoc rarum est, ut plures deinceps infinitivi sequantur. De Latinis hujusmodi locutionibus v. D. Wyttenbachius in Bibl. Crit. VIII. p. 72. Græca exempla vel ex hac ipsa Oratione peti possunt. Cf. p. 284. 20. 215. 3. 6. 17. 286. 2. alibi. AMERSFOORDT.

P. 281. ult. ὧν οὐδ' ἂν εἷς — τῷ λόγῳ] Similiter de majoribus Philipp. II. p. 68. 18. ed. Reisk. πράξαντες ταῦθ', ἃ πάντες μὲν ἀεὶ γλίχονται λέγειν, ἀξίως δ' εἰπεῖν οὐδεὶς δεδύνηται· διόπερ κἀγὼ παραλείψω. διαλεχθῆναι. ἔστι γὰρ μεῖζον τὸ ἔργον, ἢ ὡς τῷ λόγῳ τις ἂν εἴποι. et Orat. π. Συντ. p. 171. 11. τὸν γὰρ ὑπὲρ τηλικαύτης πόλεως ῥηθησόμενον λόγον καὶ τοιούτων πραγμάτων αὐτὸς ἐνὸς τοῦ λέγοντος ἀεὶ μεῖζον φαίνεσθαι δεῖ καὶ τῆς ἀξίας τῆς ἡμετέρας ἐλλείπειν, μὴ τῆς τοῦ λέγοντος. Ita etiam Isocrates Panegyr. c. 23. eos ait tales fuisse, ὅστε μηδένα πώποτε δυνηθῆναι περὶ αὐτῶν, μήτε τῶν ποιητῶν, μήτε τῶν σοφιστῶν, ἀξίως τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων εἰπεῖν. et c. 51. τίνι [h. e. quam dicere hanc Orationem incipiebam] μὲν γὰρ οἷμαι ἀξίως δυνήσεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων εἰπεῖν τῶν δ' οἷα ἐφικνεῖται τοῦ μεγέθους αὐτῶν. Malo etiam sensu [H. e. de re mala, iegrata. SCHAEFER.] usurpatur hoc ἐφικνεῖσθαί τινος a Demosthene de F. L. p. 361. 24. de Phocensium clade: ὅλως δὲ οὐδ' ἂν εἷς ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ δύναιτο τῶν ἐκεῖ κακῶν νῦν ὄντων. sed meliore ab eodem Amator. Serm. (Quæ Oratio ab aliis refertur ad Androtionem. Vid. Reiskius ad ejus initium. Nos tamen in hujusmodi Orationibus, de quarum auctoribus lis est, in hac Assotatione vitandi erroris causa ubique Demosthenis nomen usurpabimus.) p. 1405. 22. εἰ μὲν οὖν οἷόν τ' ἦν ἐφικέσθαι τῷ λόγῳ τοῦ πάλλους τοῦ σοῦ. Isocrates Laud. Helenæ p. 358. f. τὰ μὲν μικρὰ ῥᾴδιον τοῖς λόγοις ὑπερβαλέσθαι, τῶν δὲ μεγάλων ἐφικέσθαι. Eodem sensu dixit Panathen. p. 415. τοῖς δὲ ὑπερβάλλουσι τῶν ἔργων καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει χαλκοῦν ἐξεποίησαν τοὺς ἐπαίνους. Idem Archid. p. 234. de Lacedæmoniis, qui ad Thermopylas pugnaverant: τοιούτους σφᾶς αὐτοὺς παρασχόντες, ὥστε τοὺς μετὰ τύχης ἡγεμονίαν μὲν δύνασθαι τοὺς ἐκείνων ἐξελεῖν ταῖς ἐκείνων ἀρεταῖς. et ibid. τοὺς βουλομένους ἡμᾶς εὐλογεῖν ἀπορεῖν ποιήσαμεν, τί τῶν πεπραγμένων ἡμῖν ἀξίως ἐροῦσι. Wyttenbachius autem in Epist. Crit. ad D. Ruhnken. p. 31. f. monuerat, ex hujus Orat. initio expressa videri Juliani verba Cæsar. p. 324. D. ἔργα ἐπράξατε τηλικαῦτα, ὥστε τὸν μιμήσεσθαι, καίτοι οὐκ ἀξίως ὑπὸ τῶν συγγραφέων ὑμνηθέντων (alii ὑπομνηθέντων), ὅμως δὲ συμπαραμένειν τῷ βίῳ. IDEM.

P. 282. 1. τοῦ δεκεῖν — ἐκφέροντα] Mireris, hanc locutionem Reiskio insolitam videri potuisse, δόξα h. l. fere idem quod τιμή, cum quo vocabulo passim jungitur. v. p. 1423. 6. SCHAEFER.

— ibid. τοῦ δεκεῖν εὖ λέγειν] Ita Exord. Orat. Demosthen. XXXV. p. 1411. 8. ed. Reisk. ἐβουλόμεν ἂν — τὸν ἴσον σπουδὴν ἐνίους τῶν λεγόντων ποιεῖσθαι, ὅσους τὰ βέλτιστ' ἐροῦσιν, ὅσην περ, ὅπως εὖ δόξουσι λέγειν, κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

— ult. ἐλάττων τῆς ὑπειλημμένης] Ita Demosthenes Or. in Leptin. p. 480. init. ed. Reisk. res Chabriæ referens, ὅτι, inquit, — οὐδαμοῦ τὸ τῆς πόλεως ὄνομ' οὐδ'

αὐτὸν κατίσχυσεν, οὔτε πάνυ ῥᾴδιον κατὰ τὴν δέξαν εἰπεῖν, πολλὰ τ' αἰσχύνη, λέγοντος ἡμοῦ, ταῦτ' ἄλλοτε φανῆναι τῆς ἐν ἐκείνῳ τῶν περὶ αὐτοῦ δόξης ὑπαρχούσης. Olynth. III. p. 35. de majoribus: μόνοι δὲ ἀνθρώπων πρώτοι τὸν ἐπὶ τοῖς ἔργοις δόξαν τῶν φθονούντων κατέλιπον. Justinus II. c. 6. init. "Operaque Atheniensium effectu majora quam voto fuere." IDEM.

P. 283. 4. δεῖτε] δεῖτε Bekker. quod unice probari oportere ita nunc constat, ut mirer, Amersfoordtium de vulgatæ solœcismo nihil monuisse. V. not. ad p. 44. 1. 45. 8. ed. Reisk. ubi quod Bremius dicit, ἂν h. l. significare *posse*, non assentior. Est enuntiatio hypothetica. Hypothesin supplet Reiskius in not. sequ. SCHAEFER.

— 5. δίκασθαι] Uncis inclusit Reiskius. Reponendum censet δίκτης vel ὀρθῶς. Sed horum vocabulorum vis jam latet in illo μάλιστα. Itaque vulg. lectio est tenenda. AMERSFOORDT. Accedo. V. p. 1425. 13. SCHAEFER.

— ibid. παρασκευάσθαι] παρασκευάσασθαι legitur Exord. Orat. VIII. p. 1423. 13. quod, si paucas varias lectiones exceperis, idem est atque hoc nostrum: ideoque videtur præferendum. AMERSFOORDT. Recte. Vulgata non debebat probari Bremio in not. ad p. 45. 8. SCHAEFER.

— 6. εἰ μὲν — ζήλιον σχοίη] Hanc Oratorum dicendi curam cum socordia in agendo conjunctam sæpius graviter increpat Demosthenes. Exemplo sint Exord. Orat. X. totum p. 1424. Phil. II. p. 66. 20. ed. Reisk. εἰ μὲν οὖν καὶ τῶν λέγειν δεινότητα ὑμῖν ἐξαιρεῖ, ῥᾴδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δὲ κ. τ. λ. Phil. I. p. 51. 6. εἰ μὲν, ὅτε ἄν τις ὑπορρᾷ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπορρᾴσεται, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ὁ τῶν λόγων χάρις, ἂν ᾖ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημία γίγνεται, αἰσχρὸν ἐστι κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

— ibid. [οἱ μέλλοντες]] Cur Reiskium sequar, non video. AMERSFOORDT. Recte uncos removit cum Amersfoordtio Bekker. Conf. p. 1423. 14. SCHAEFER.

— ibid. λέγειν δεινοὶ] Cave jungas λέγειν δεινοί. δεινὸς ipsum per se de facundo dicitur. SCHAEFER.

— ibid. φαίημεν ὄντες] Nihil abesse Reiskius facile vidisset, si attendisset vim oppositionis. Scilicet τοῖς δεινοῖς opponitur v. 8. ἰσταμένοις, i. e. homo vel minime facundus. IDEM.

— 7. οἶδ' ὅτι] Formula Græcis solemnis atque in quocunque genere scriptorum frequenter obvia, cujus tamen variam potestatem diversamque collocationem, imprimis Demosthenicam, uberius h. l. explicare statuimus. De ea egerunt Vigerus de Idiotism. 1. Gr. c. 5. sect. 8. §. 16. p. 271. et impr. Hoogev. ad eum locum, quem partim sequimur. Idem de Partic. 1. Gr. p. 876. et p. 880. sqq. subaudiendum esse censet τῶν· ἀληθὲς vel σαφὲς ἐστιν. Videtur tamen potius tacite repetendum esse idem verbum, ad quod in Oratione refertur, ut hic οὐδὲν ἂν βέλτιον σχοίη, sicut in Pauli Apostoli loco Actor. XXVI. 27. hanc repetitionem diserte exstare monuit Hoogeveenius ad Vigeri 1. c. Cf. et A. Matthiæ in Grammat. Gr. §. 613. VI. p. 905. Recte vertitur *sat scio*. Modo autem occurrit, addito adverbio εὖ, modo eodem omisso: nonnunquam etiam pro hoc aliud invenitur, ut σάφα vel ἀκριβῶς. In quacunque sententiarum parte invenitur, tum in initio et medio, tum in earundem fine. Opponitur ei sæpe alia: οὐκ οἶδ' ὅτι, vel et οὐκ οἶδ' ὅ τι: difficile autem est videre, utrum cuique loco conveniat. Videtur tamen, si affirmantis est, εὖ οἶδ' ὅτι, vel simpliciter οἶδ' ὅτι, legendum esse ὅτι, si negantis, in οὐκ οἶδ' ὅ τι separandum. Sic certe ut statuamus faciunt exempla, in quibus supra dictorum fidem, justum ordinem tenentes, tueri conabimur, simul illorum ope probantes, hanc formulam cum omnibus fere verbi modis temporibusque conjungi. — In præsenti indicat. sine εὖ media sententia. Demosthenes in Mid. p. 535. 19. ed. Reisk. οὐδέ γε ἐκεῖνο οὐδεὶς ὑμῶν, οἶδ' ὅτι, μνημονεύει: c. Arist. I. p. 784. 24. σὺ δ', οἶδ' ὅτι, καὶ τὰ ἀντίγραφα αὐτῶν ἔχεις. Philipp. II. p. 73. 11. ταῦτα γὰρ ἅπαντα — μνημονεύετ', οἶδ' ὅτι, μᾶλλόντα, ubi jam Hoogeveen. ad Vigeri I. c. monuerat deesse εὖ. Male igitur et contra Codicum consensum Reiskius illud inseruit, nullo insuper in textu mutatæ lectionis addito signo. Thucydides II. 64. καὶ δι' αὐτὸν, οἶδ' ὅτι, μισοῦμαι. Et cum εὖ Æschines c. Timarch. (ed. Tauchnitz.) p. 32. f. καὶ εὖ οἶδ' ὅτι δεινοῦσιν ὑμῖν καλῶς ἔχειν. ibid. p. 40. περὶ οὗ σφόδρα εὖ οἶδ' ὅτι θαυμάζετε. Sic et in initio sententiæ Demosthenes p. Phorm. p. 954. 12. ἐγὼ μὲν γὰρ εὖ οἶδ' ὅτι τοῦτον, ubi ex præcedentibus supplendum οἶδα. et plenius etiam Exord. XXIV. p. 1433. 27. ἐγὼ δ' οἶδα μὲν τοῦθ' ὅτι — προσδέχονται πάντες. quibuscum convenit, item in initio positum, Epist. III. p. 1475. 22. εὖ γὰρ ἴστε, ὅτι — φοβεῖται δίκαι ἡ φίλις λαμβάνει. Æschines c. Timarch. p. 21. εὖ δ' ἴστε — ὅτι — οἱ νόμοι σώζουσι. In fine periodi occurrit apud Aristophan. Plut. 183. ab Hoogeveenio citatum; Μακάτατος γὰρ εἶ σὺ πάντων αὖτος Καὶ τῶν καλῶν καὶ τῶν ἀγαθῶν, εὖ ἴσθ' ὅτι. — Cum imperf. indicat. addito ἄν. Initio sententiæ Demosthenes p. Cor. p. 286. 10. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι, εἰ — , οὐκ ἂν ἀκούσαιτε. c. Nicostr. p. 1247. 6. εἰ μὲν οὖν — , εὖ οἶδ' ὅτι

ὑμεῖς τ' ἂν μοι ἔτι μᾶλλον συγγνώμην εἶχετε. adv. Lacrit. p. 939. 12. καὶ εἶχέ τις—ἐτόλμησε —, εὖ οἶδ' ὅτι ἱκανάκτει ἂν οὗτος. — Cum perf. indic. initio sententiæ. Æschines c. Timarch. p. 29. init. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι πάντες ἐκπεπλήγμεθ' εἰς Σαλαμῖνα. — Cum fut. indic. Demosthenes p. Phorm. p. 945. 10. media sententia: ἐξ ὧν εὖ οἶδ' ὅτι ἥ τε τούτου συνοφαντία φανερὰ γενήσεται. c. Pantæn. p. 967. 1. ὡς καὶ ὑμεῖς εὖ οἶδ' ὅτι φήσετε. c. Macart. p. 1063. 6. ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι οὐδεὶς ἔσται. c. Conon. p. 1256. 15. καὶ τούτου συγγνώμην ἕξετε εὖ οἶδ' ὅτι πάντες. Aristophanes Plut. 72. Ἀλλ' ἢν πίθωσθά μ' ὅστις εἶμ', εὖ οἶδ' ὅτι Καλήν τί μ' ἐργάσεσθε κοὐκ ἀφήσετε, et v. 216. Ἐγὼ γάρ, εὖ τοῦτ' ἴσθι, κἂν δεῖ μ' ἀποθανεῖν, Αὐτὸς διαπράξω ταῦτα. et cum ἀκριβῶς Demosthenes Epist. III. p. 1484. 27. καὶ τότε φήσετε δεινὰ πεπονθέναι μὲ, ἀκριβῶς οἶδα, ὅτα κ. τ. λ. Igitur hic occurrit sine ὅτι. — Cum aoristo indic. addito ἄν, media sententia, Demosthenes Phil. II. p. 72. 24. οὐτ' ἂν ὑμεῖς, εὖ οἶδ' ὅτι, ἐκαύσασθε πολεμοῦντες. Lucianus Dial. Mar. II. οὐ γὰρ ἄν, εὖ οἶδ' ὅτι, ἐδυνήθη ἀποκτεῖναι τὸν πάτερα ἀπὸ τῆς θύρας. et cum ἀκριβῶς initio periodi Æschines c. Timarch. p. 47. ἀκριβῶς οἶδ' ὅτι κατέγνωτ' ἂν αὐτοῦ. — Cum præs. optat. initio sententiæ Demosthenes Exc. adv. Lacrit. p. 958. 26. ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι οὐδὲν ἂν τούτων οἷός τ' εἴη διδάξαι. — Cum aoristo optativi, addito ἄν, media sententia Demosthenes p. Phorm. p. 954. 10, χρηστὸν εὖ οἶδ' ὅτι φάσεως ἄν. Epist. II. p. 1469. 7. τὸ γὰρ ὑμᾶς τῷ τοιούτῳ τοῦτον τὸν τρόπον κεχρῆσθαι ἐμοὶ μὲν ἂν, εὖ οἶδ' ὅτι, φανείη συμφορά. c. Macart. p. 1065. 29. media sententia: εἰ γάρ τις — , εὖ οἶδ' ὅτι ἀποκρίνειτ' ἄν. Ita et in loco, in cujus explicatione versamur. Cum σάφα apud Euripid. Phœniss. v. 1610. Œdipi sunt verba ab Hoogeveenio citata: Τίς ἰηχμὰν μοι πρόδὸς ἡμαρτήσει τυφλοῦ; Ἥδ' ἡ Σφιγγὸς; ζῶσά γ' ἂν, σάφ' οἶδ' ὅτι. Subaudiendum ἡμαρτήσαι vel indicativus ἡμάρτησεν ἄν, ut Hoogev. Sed rariora hujus formulæ exempla sunt apud Tragicos; apud Comicos vero iis nihil frequentius occurrit. Exempla ex tragicis collegit Io. Lentingius ad Euripidis Medeam p. 165. — Denique jungitur participio aoristi. Demosthenes Phil. III. p. 110. 5. καὶ πάντων εὖ οἶδ' ὅτι φυσάντων. — Quod vero attinet ad contrariam formulam, οὐκ οἶδ' ὅτι, eam sæpissime sequitur verbum δεῖ, ut in Orationum clausulis. Demosthenes p. Phorm. p. 963. 7. οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω λέγειν, uti et in Conon. p. 1271. 6. c. Nausim. et Xenopith. p. 993. 15. c. Callicl. p. 1281. 10. quibus locis duobus posterioribus ὅ τι scribendum est pro vulgato ὅτι, quod item Reiskio ita visum fuit in Indice Græcit. ad v. ὅστις. Ita et c. Theocrin. p. 1340. 3. Serm. Amat. p. 1415. 18. c. Spud. de dote legitur p. 1019. 2. περὶ ὧν οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ λέγειν. Isocrates Paneg. c. 30. φυλετείαν, — ἣν οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ διὰ μακρετέρων ἐκφαίνειν. Cf. et Panath. p. 439. Herodis Orat. ἐν. Πολιτείας Oratt. Græc. vol. VIII. p. 38. καὶ τούτων οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ σημεῖων ἄλλοθεν λαβεῖν. — Pudet diversæ indolis esse videtur apud Demosthen. c. Steph. de f. test. I. p. 1103. 20. αὐτὸς οὐκ ἂν οἶδ' ὅ τι ἄλλο εἶχον ἐφικέσθαι, et cum occurrit sequente ὅπως vel ὅπου. Demosthenes c. Phorm. p. 919. 19. οἱ τότε ἐδέοντο Φορμίωνα, οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν ἄλλως — ἀπελογήσατο. Æschines c. Timarch. p. 38. f. μὰ τὸν Δία τὸν, οὐκ οἶδ' ὅπως ἐκπλήσομαι. et Demosthenes de Rhod. libert. p. 195. 1. οὐκ οἶδ', εἴπως' ἂν αὖ φράσαι ἠθέλησαν. Amersfoordt.

— 8. εἷς ἑστιεῶν δύναιτο διδέξαι] Reiskius Exord. VI. p. 1423. 16. de se ἴ τι inserit. Ibidem pro εἷς ἑστιεῶν erat olim τις ἑστιεῶν. Sed τις ejiciendum censebat Wolfius. Nobis quoque εἷς præferendum videtur, ne τις sæpius repetatur. Neque Reiskii placet conjectura. Cum vulgata lectione convenit Exord. XXVII. p. 1437. 7. ἂν μὲν γὰρ ἀδίξει δυνῶσιν. quod paullo aliter pronunciatum est Exord. XXII. p. 1432. 28. οὐ γὰρ ἡ τυχὴ εἰσάπαξ μάλιστα εἰς τὸ δίκην λέγειν, ἀλλ' ὃς ἂν δείξῃ, τίς ἀπορεσθέτω παραυτὰ καὶ διαμεῖναι δυνήσεται. Amersfoordt. Nostro loco ἐξ oppositum est antegresso ἅπαντες. Schaefer.

— ibid. φεύσει] Φράσει duo Codd. Amersfoordtii. Nec displicet: ut hoc quoque sit orationis redundantia, cujus tot exempla in Demosthenicis occurrent. Sic p. 283. pen. ἐναγείς — καὶ σαφῆς. Vulgata quidem scriptura parum videtur congruere cum sequentibus, τίς et φύσει et ἀνθὼν. Idem.

— 10. λελύται] λελύσται Bekker. Sive hoc probes, sive λυθήσεται, idem est sensus: ambo enim valent solutus erit. Sed λελύσται est paulo exquisitius. λέλυται prætulit Bremius ad p. 45. 8. ed. Reisk. Idem.

—12. πρὸς βασιλέα] Vulg. πρὸς τὸν βασιλέα. τὸν abest a Paris. primo, secundo, quinto, Bavarico, Aug. secundo, appendice Francofurtana. Articulum ejecit Reiskius. Habet tamen quo se tueatur. Infra p. 179. 21. item legitur πρὶν τῶν πρὸς τὸν βασιλέα. Sed in re, cujus judicium difficile est, nostrum non est pronuntiare. Simplex βασιλεὺς sæpe de Persarum rege invenitur, quod notissimum est. Apud Demosthenem exempla sunt plurima: in Orat. c. Timoth. p. 1185. 20. p. 1191. 20. p. 1192. 22. ed. Reisk. alibi. Philostratus V. Soph. I. XVIII. p. 507. οἱ μὲν βασιλῆ ἐπιτιθέασι ὄνομα. Ac raro simplex βασιλεὺς de alio quam de Persarum rege dici-

ius, nec nisi manifesta sententia quis alius indicetur. Sic est apud Diodorum Sic. XVI. 75. τῆς γὰρ τοῦ βασιλέως (Philippi Macedonis) αἰχμῆτας διαβεβοημένης κατὰ τὴν Ἀσίαν, ὁ βασιλεὺς (Persarum) ὑφορώμενος τὴν τοῦ φιλίππου δύναμιν. et XVII. 4. permutantur Ἀλέξανδρος et ὁ βασιλεύς: sed illic narratio ea est, ut perspicuum sit ad eundem virum haec referri. Caeterum h. l. monemus, regnasse in Perside, quam Oratio περὶ Συμμορίῶν habita est, Ochum, cui cognomen fuit Artaxerxis. Tertius fuit rex ita dictus, unde eum Artaxerxem III. nuncupavit Heerenus in Enchiridio ad discendam Hist. Ant. conscripto (*Handbook der O. G.*) p. 115. quomodo etiam est apud Ælianum V. H. Ἀρταξέρξην τὸν καὶ Ὦχον ἰσχυρὸν ἐγένετο. Regnavit hic annos 23. ab Olymp. CIV. 3. ad Olymp. CIX. 1. Vid. Diodor. Sic. XV. 93. XVIII. 5. Supra de eo monuimus in Introduct. p. 723. — Πρὸς hic significat *respectu, quod pertinet ad*, ut saepe. Cf. Matthiae l. l. p. 196. V. Diogen. Laert. VI. 42. AMERSFOORDT.

— 13. κεῖνον ἐχθρὸν] Isocratès Orat. ad Philipp. p. 167. εἰ μέν τις φαίη, τὸν τῆς Ἀσίας βασιλέα τοῖς Ἕλλησιν ἐπιβουλεύειν καὶ παρασκευάζεσθαι στρατεύειν ἐφ' ἡμᾶς, οὐδὲν ἂν λέγοι περὶ αὐτοῦ φαῦλον. et vicissim Panath. p. 438. init. meminit Graecorum κοινῆς τῆς ἐχθρᾶς ὑπαρχούσης τῆς πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν. IDEM.

— 14. ταῦτα] Διὰ ταῦτα, *propter haec, quae dixi: ὅτι πανὸς ἐχθρὸς ἑκάστοτε τῶν Ἑλλήνων ἐστίν.* Facilior quidem, neque tamen in textum recipienda est lectio unius Cod. Paris. 2. διὰ τοῦτο. Sed abundant exempla pronominis demonstrativi pluralis, quod ad unam rem referatur. AMERSFOORDT. Amersfoordtio assentitur Boissonadus ad Aristaenet. p. 436. V. not. ad p. 18. 21. SCHAEFER.

— ibid. μόνοις] Recte Wolfius interpretatur μόνοις, i. e. μοναδικοῖς. Rarior hic usus adjectivi μόνος. Sophocles Ajac. 511. σοῦ — μόνος. Schol. κεχωρισμένος. IDEM.

— 15. πόλεμον — ἄρασθαι] Hanc phrasin cum similibus constalit Andr. Dunaeus ad Orat. Demosthen. de Pace p. 375. ed. Nostr. AMERSFOORDT.

— 18. δὲ] Vulg. δὴ. Recte δὲ, *jam.* SCHAEFER.

— 19. παρασκευάζεσθαι δ'] Idem consilium dedit Philipp. I. p. 51. 13. δεῖ τοὺς ἐρῶντας πολέμου χρημάτων οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἡμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

— 20. τοῦθ' ὑπομεῖσθαι τῇ γνώμῃ] Iterum referendum ad praecedentia: παρασκευάζεσθαι ἃ προσήκει πάντα. Reiskius in Indice Demosth. *praesupposita et infixa menti esse tamquam scitum certumque*: satis profecto verbose, sed melius, quam Wolfius. IDEM.

— ult. συμμαχήσειν] Συμμαχῆσαι et mox ἴσχυν probat Bremius ad p. 13. 16. ed. Reisk. me quidem non assentiente. SCHAEFER.

P. 284. 4. ἰσχυρὸν ἂν Ἑρμιππ] Ἂν Bekkerum puto recte delevisse. Locutionem Reiskius satis operose interpretatur. Est enim vulgaris attractio, quam sic resolvas: ἰσχυρὸν τοῦτον, ἃ Ἑρμιππ. Eodem modo resolvendum. p. 1421. 25. ed. Reisk. ἂν μὲν ἐρρήθησαν φασῇ τις λέγων ἂν ὑμεῖς ἐρμήνευτε. Frequentius, quam ὑμεῖς (i. q. ὑμαίων) τι, dicitur ἰσχύειν τινός. Aristophanes Av. 1192. Dind. ἰσχύς τοῦ δήμου. Active Demosthenes p. 505. 16. ὃς μάλιστ' ἂν τινας ᾤετο ἰσχύειν τοῦ τοιοῦτό τι ποιῆν. p. 1128. 16. τούτους τῆς ἀγορᾶς κελεύειν ἰσχύοντι. Add. p. 131. 15. IDEM.

— 6. τοὺς ἰδίους πολέμους] Graecorum dementiam in implorando Persarum ope ad intestina bella renovanda conspicuam item castigat Isocrates Paneg. c. 34. οὐκ ἂν τοῖς πολέμοις τοῖς πρὸς ἀλλήλους ἐν ἐκείνῳ (Persarum rege) τὰς ἐλπίδας ἴσχομεν τῆς σωτηρίας, ὃς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἰδίους ἂν ἀνελόμενος. AMERSFOORDT.

— 7. ἐπαναχθῆσεσθαι] Hinc patet, non ubique veram esse distinctionem, quam dat Herodianus Philet. (additus a Piersono Moeridis editioni) p. 469. κατενεχθῆναι ἐπὶ πολέμων καὶ τῶν τοιούτων. — ἐπανενεχθῆναι δὲ ἐπὶ λόγων. Alia loca, quae similiter faciunt contra Herodianum, dabit Index Reisk. Cf. Isocrat. Areop. c. 5. ὥθεν σκοπῶμεν, ὅπως ἐπανενεχθήσομεν αὐτόν. Ex praecedd. subaudiendum est τὴν πολιτείαν διαφθαρεῖσαν. Aeschines c. Timarch. p. 20. f. αἱ γὰρ ἡμῖν ἐχθραὶ πολλὰ πάνυ τῶν καλῶν ἐπανενεχθῆναι. Demosthenes de Rhod. libert. p. 200. 23. ἐπανενεχθέντα τις, ἃ νῦν οὐκ ἐρρᾴδῶς ἔχει. Vid. et Ælian. V. H. III. 17. XIV. 13. Caeterum de vario usu verbi κατενεχθῆν cf. Sallierius aliique Interpretes ad Thomam Mag. in v. κατενεχθῆναι. IDEM.

— ibid. καὶ τοῦτον τὸν νῦν ἰσχοντες] Vulgatam satis defendit quod sequitur p. 185. 4. τοιοῦτον ἰσχύοντι νῦν. SCHAEFER.

— 10. ἀφ' ἑνός] Eadem vis formularum ἀφ' ἑνός, ἐξ ἑνός, ἐφ' ἑνός, nihilque ad eas subaudiendum, quippe omnes adverbialiter dicuntur. IDEM.

— 12. ἐνθέχεσθαι] I. q. ἐξεῖναι. Xenophon Hier. 4. 4. τοῖς μὲν γὰρ ἰδιώταις ἐξέστι — , τοῖς δὲ τυράννοις οὐκ ἐνδέχεται. IDEM.

— 13. τῶν ἰδίᾳ τι συμφερόντων] Demosthenes de Pace p. 63. 2. ed. Reisk. τῶν τοῦτον ἰδίων ἕκαστον εὑρήσετε [εἰς τὰ] πολλὰ πραγμένον, ἂν οὐδὲν ἠβούλετο πρᾶξαι.

Loquitur eo loco de Thessalis et Thebanis. De his similiter Phil. II. p. 67. 26. De iisdem et Argivis ibid. p. 68. 23. οἶδεν οὖν [Philippus] ἀμφοτέρους τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ ὅ τι συνοίσει κοινῇ τοῖς Ἕλλησι σκοπουμένους. Contrariam Atheniensium φιλοτιμίαν laudat ibid. p. 67. 18. Ita et Phil. III. p. 129. 3. καὶ γὰρ ὧν ἅπαντες δουλεύειν δέκα συγχωρήσουσι οἱ ἄλλοι, ὑμῖν γ' ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγανακτέον. Hoc libertatis amore incensus Demosthenes in Psephismate, quo Philippo bellum inferre jussit Athenienses, Or. p. Cor. p. 289. δεινὸν ἡγεῖται εἶναι καὶ ἀνάξιον τῆς τῶν προγόνων δόξης τὸ παρεῖσθαι τοὺς Ἕλληνας καταδουλουμένους. et deinde v. 29. ἐνθυμηθέντας τῆς τῶν προγόνων ἀρετῆς, διότι περὶ πλείονος ἐποιοῦντο τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν διατηρεῖν, ἢ τὴν ἰδίαν πατρίδα. et similiter p. 295. Haec ex innumeris locis selegimus exempla, quae apud Oratores Atticos exstant in comparandis Atheniensium caeterorumque Graecorum consiliis de patriae libertate tuenda versantes. Alia dedit Dumeus l. cit. ad p. 61. 9. AMERSFOORDT.

— 15. ἴδοιεν] Noli credere [sc. Wolfio Reiskioque]. λαβεῖν ταύτην τὴν δίκην explicatur per epexegesin ἴδοιεν τινες — γενέσθαι. SCHAEFER.

— 18. ἴσῳ] Verum non illud verebatur Demosthenes, ne Athenienses bello contra Persas suscepto injusti viderentur, verum ne reliquis Graecis suspicionem moverent, illos apparatus non contra Persas, sed contra se ipsos instructos esse. Malim igitur vulgatam lectionem tenere, ita vertendam: *ne temere bello suscepto viribus impares simus.* Sic tota periodus duobus membris constans optime cohaerebit. Prioribus illis σκοπεῖτον — οἷς ἴσως respondebunt ἂν ἡ μὲν δύναμις — πᾶσιν ἦ φανερά: posterioribus autem μήτ' ἐκείνῃς — λήψεται occurritur his verbis, φαίνεται — αἱρουμένῃ. AMERSFOORDT.

— ibid. μήτ' ἐκείνῃς, ὃν — τοῖς Ἕλλησι] Citant Anecd. Bekk. p. 136. 28. SCHAEFER.

— 20. [δεκεῖν]] Vocem δεκεῖν uncis inclusit Reiskius, ejiciendam illam esse significans e textu. Ut hic occurrit τὸν πίστιν τοῦ δοκεῖν, ita supra p. 282. 2. δόξαν τοῦ δοκεῖν. AMERSFOORDT. Uncos recte amoverunt Amersfoordt. et Bekker. SCHAEFER.

— ult. φρονεῖν] Simpliciter dici de animi elatione, cum alibi docui, tum obiter monui supra ad p. 110. 20. Plutarchus t. VI. p. 17. R. εἴ τις ἐπὶ τῇ τοῦ σώματος ῥώμῃ φρονεῖ. ubi si quis pertendat φρονεῖν hanc vim habere propteres, quia praepositio accesserit, quid sibi velit fateor me ignorare. In Euripideo loco Suppl. 447. quo usus sum in libro Boeiano p. 267. φρονεῖν simpliciter dici de φρονήματι, facile concedet, quisquis loci illius sententiam perviderit: vix enim tyranno metuendi οἱ φρόνιμοι, ut qui non invident miseriis vitae tyrannorum; vehementer metuendi οἱ φρονηματίαι. Neque alio sensu hoc verbum pato usurpatum in Sophoclis Trachin. 312. Herm. Scilicet Ioles τὸ φρονήμα, non τὸν φρόνησιν, facile arguebant vultus, corporis gestus, incessus, ipsum silentium. IDEM.

— ibid. τοῖς δὲ θρασυνομένοις κ. τ. λ.] Demosthenes de Pace p. 63. 10. ed. Reisk. πρὸς δὲ τοὺς θρασέως ὑπιόντ' εἰρήνους ὑπομένειν δεῖν καὶ μὴ προφωμένους τὸν πόλεμον ἐκεῖνο ζούλεσθαι λογίσασθαι. ad quem locum Dunaeus disputat de vocibus θάρσος et θράσος, hoc ubique malo sensu accipiendum esse affirmans. Praestaret eum dixisse, id, etsi non ubique, tamen plerumque obtinere. Ita θρασύνεσθαι in laudem dici videtur apud Thucydidem V. 104. f. Cf. tamen, qui cum Dunaeo facere videntur, Hesychius in v. θρασυμίζεσθαι et cognatis et Ammonius p. 71. ibique Valckenaer. De facili depravatione τῆς ἀνδρίας in θρασύτητα loquitur, ut hic, ita in Serm. Amat. p. 1405. 17. τῶν γὰρ — διὰ τὴν ἀνδρίαν θρασυτέρων εἶναι δοκούντων, et Pericles in Orat. funebri apud Thucydidem II. 40. copiose disputavit. Ita etiam saepius, ut in opinione hominum, sic et librariorum vitio in MSS. confundi ἀνδρίαν et ἀναίδειαν docuit Wyttenbachius Bibl. Crit. P. III. p. 53. Etymologus M. in v. ἀνάνδρια dicit duas esse partes dementiae; τὴν ὑπερφυᾶαν καὶ τὴν θρασύτητα· — καὶ γὰρ θρασύτης ἐστὶν ἡ ἄλογος τόλμα. Thucydides III. 82. τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος ἀνδρία φιλίταιρος ἐνομίσθη. ad q. l. recte Scholiastes: τὴν μὲν γὰρ ἀλόγιστον τόλμαν, ἣ καὶ θρασύτης καλεῖται, ἀνδρίαν προσηγόρευσαν. Cum toto hoc loco valde convenit Exord. XXXV. p. 1441. 18. quo item modestiam in dicendo cum fortitudine ac vigilantia in agendo commendat: τὸν μέλλοντα πράξειν τὰ δέοντα, οὐκ ἐπὶ τῶν λόγων θρασὺν, ἀλλ' ἐπὶ τῆς παρασκευῆς ἰσχυρὸν εἶναι δεῖ. quocum consentit Artabanes apud Herodotum VII. 49. f. ἀνὴρ δὲ οὕτω ἂν εἴη ἄριστος, εἰ βουλευόμενος μὲν ἀμηχάνου, ἐπὶ δὲ ἔργῳ θρασὺς εἴη. Periculum, quod bellum temere susceptum affert, depinxit Demosthenes Exord. LI. p. 1452. 2. ἀγνοῶντες — ὅτι αἱ διὰ τῶν λόγων ἀνδρίαι καὶ θρασύτητες, ἐὰν μὴ μεθ' ὑπαρχούσης ὄντι παρασκευῆς καὶ ῥώμης, ἀκύρωσαι μὲν εἰσὶν ἰδεῖν, πράττειν δ' ἀκινδύνως. quem imitari videtur Livius XXXV. 32. *Consilia calida et audacia prima specie laeta, tractatu dura, eventu tristia.* Neque in imperatore ὁ θρασύτης probatur Euripidi Phoen. 602. ἀσφαλὴς γάρ ἐστ' ἀμείνων ἢ θρασὺς στρατηλάτης. Quem versum frequenter recitabat Augu-

stus, Polymno teste l. VIII. c. 24. §. 4. Suam modestiam in concionibus ad populum ipse prædicat Demosthenes de Cherson. p. 106. 20. Amersfoordt.

P 285. 2. ἀνδρείας] Aliæ editt. forte recius ἀνδρείας et hic et alibi dederunt, ubi in hac Oratione occurrit. Reiskius sæpius diphthongum αι in simplex ι mutavit. Idem.

— 5. ἐν δὲ τῷ συμβουλεύειν — αἰσχῦν ἔχειν] Sic Pittacus in carmine, quod edi solet cum Anacreonticis: Σύντειν ἐστὶν ἀνδρῶν, Πρὶν γενέσθαι τὰ δυσχερῆ, Προνοῆσαι, ὅπως μὴ γένηται· Ἀνδρείαν δὲ γενόμενα εὖ θέσθαι. Demosthenes de Cherson. p. 108. 7. ed. Reisk. οὐκ εἶναι νομίζω τοῦ συμβουλεύοντος ὑμῖν ἔργον οὐδὲν ἄλλο αἰσχῦναι τὰ βέλτιστα. p. Cor. p. 508. 24. ὃν γ' ἂν ὁ μέτοχος ὑπεύθυνος εἶη. — τίνα οὖν ἐστὶ ταῦτα; ἰδιῶν τὰ πράγματα ἀρχήματα καὶ προαιρεῖσθαι καὶ προαιτεῖν τοὺς ἄλλους. Exord. Oratt. XII. p. 1426. 7. τὸ συμβουλεύειν περὶ τῶν παρόντων καὶ γενησομένων προτίθεται. XXXVI. p. 1443. 1. δεῖ δὲ πράξεώς τινος τὸν λέγοντα φανῆναι σύμβουλον, δι' ἣν καὶ μετὰ ταῦτα ἀγαθοῦ τινος ἡμῖν ἔσται παρουσία. XXI. p. 1431. 6. ἐξ ὅτου δὲ τρόπου βέλτιόν ἐσται' ἂν γενέσθαι [τὰ πράγματα], τοῦτο τοῦ συμβουλεύοντος ἔργον αἰσχῦν. coll. ibid. v. 11. Audaciam in dicendo, nisi cum fortitudine in agendo conjuncta sit, reprehendit Eteocles apud Euripidem in Phœniss. v. 723. ἐγὼδα κἀγὼ τοὺς λόγους ὅσοι τυγχάνουσι θρασεῖς. Hunc tamen morem Atheniensis sequebantur, si Demosthenem audias Exord. XXII. p. 1432. ὑμεῖς εἰώθατε τῷ βουλεύεσθαι χρῆσθαι ἐξέσης. δεῖ δὲ βουλεύεσθαι μὲν ἐφ' ἡσυχίας, ποιεῖν δὲ τὰ δόξαντα μετὰ σπουδῆς. cui iisdem fere verbis præiverat Isocrates ad Demon. p. 16. Συλεύου μὲν ζηλώδως, ἐπιτέλει δὲ ταχέως τὰ δόξαντα. Hinc notum suum illud præceptum hausit Sallustius, a Dunseo etiam laudatum ad Demosth. Orat. de Pace p. 368. de bello Catil. c. 1. *Priusquam incipias, consulto, et ubi consulueris, mature facto opus est.* ad quem locum alia exempla dedit Cortius. Sed communis fuit hic error Atheniensibus cum reliquis hominibus, quos ad res maximi momenti sæpius temeritate ferri constat, quam consilio. Thucydides I. 78. ἴσμεν τε οἱ ἄνθρωποι ἐς τοὺς πολέμους τῶν ἔργων περότερον ἐχόντων ἃ χρὴ ὕστερον δρᾶν, καὶπαθεῖν δὲ ἤδη τῶν λόγων ἄπτονται. Quapropter non injuria præcesserat eodem loco: βουλεύσθω οὖν βραδέως, ὡς οὐ περὶ βραδέων [de bello inter Græcos]. Merito igitur prudentis consilii auctorem quovis pretio dignum judicavit Isocrates ad Nicocl. p. 43. τοὺς δὲ τῶν ἔχοντας καὶ δυναμένους ἐρᾶν πλέον τι τῶν ἄλλων περὶ πολιτεῖ ποιεῖ καὶ θεράπευε, γινώσκων ὅτι σύμβουλος ἀγαθὸς χρησιμώτατον καὶ τυραννικώτατον ἁπάντων κτημάτων ἐστίν. Amersfoordt.

— 8. χαλεπὸν] Ut hic ipse πόλεμος dicitur χαλεπὸς, ita apud Isocratem Paneg. c. 38. Persarum rex dicitur esse χαλεπὸς πρὸς τὸ πολεμεῖν. Idem.

— 9. ἂν συμβάντα] Est enuntiatio hypothetica, tacita hypothesi: *si forte cum Persa congrediendum sit.* Schaefer.

—10. τριηρῶν] De accentu hujus genitivi agens Buttmannus noster locum citavit Grammat. Gr. major. t. I. in Addend. ad p. 185. V. not. ad p. 100. 26. Idem.

— 11. τόπων] Suspicio mihi orta est, designari hoc vocabulo *loca munita, munimenta, castella*, quæ si conficienda sint, quanti constare soleant ærario, dicere opus non est. Hoc etiam sensu intelligenda videntur loca in Orat. de F. L. p. 397. 22. ed. Reisk. καίτοι δύο χρησιμωτέρους τόπους τῆς οἰκουμένης οὐδ' ἂν εἷς ἐπιδείξαι τῇ πόλει, κατὰ μὲν γῆν Πυλῶν, ἐκ θαλάττης δὲ τοῦ Ἑλλησπόντου. cum quo loco cf. Æschines de F. L. p. 92. αἱτιᾶται με —, ἀπηλλοτριωμένα δ' ἀφ' ὑμῶν τὸν ἐπὶ Θράκης τόπον. Demosthenes Philipp. III. p. 119. 14. κύριος δὲ Πυλῶν καὶ τῶν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας παρόδων ἐστὶ, καὶ φρουρεῖς καὶ ξένους τοὺς τόπους τούτους κατέχει. de F. L. p. 398. 26. εἰσὶ γὰρ οἱ παρέσβεις οὐ τειχῶν οὐδὲ τόπων, οὐδὲ ὀχυρῶν, οὐδ' ἀκροπόλεων κύριοι. p. Cor. p. 525. 25. ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν βούλει δικαίως σκοπεῖν, σύρισις ὅπλα, καὶ πύλεις, καὶ τάφρους, καὶ λιμένας, καὶ ναῦς, καὶ ἵππους, καὶ τοὺς ὑπὲρ τούτων ἀμυνομένους. ταῦτα ἐγὼ προὐβαλόμην περὶ τῆς Ἀττικῆς. Huc etiam pertinet Isocrat. Panathen. p. 441. ubi tropice eadem hæc vox occurrit: τοὺς τόπους ἅπαντας πραγματικλημένους. Neque tamen affirmem, in nullo horum locorum aliam etiam significationem convenire. Ac præstaret forte legere πόρον, quos item cum χρήμασι infra conjungit p. 184. 20. Nisi hæc placent, restitue τειχῶν. Sic certe sæpe dicuntur ἐπιτειχίσματα, cujus vocis, ut et τειχισμάτων, exempla collegit T. Hemsterhusius ad Luciani t. I. p. 63. Mihi tamen, nisi hæc, quam dedimus, admissa fuerit explicatio τῶν τόπων, præferendum videtur πόρων. Amersfoordt. Optime habet vulgata. τόποι h. l. sunt, quæ alibi dicuntur ὁρμητήρια. Schaefer.

— 19. φανερὸν — ἀντιτεττήμενοι] Ita et scripsit Thucydides I. 42. φανερὰν ἔχθραν καὶ οὐ μέλλουσαν πρὸς Κορινθίους κτήσασθαι. et II. 2. Ἵτι ἂν εἰρήνη τις καὶ τοῦ πολέμου μήπω φανερὸν καθεστῶτος. Amersfoordt. Sed hæc diversi sunt generis. Nostro loco φανερὸν — ἀντιτεττήμενοι est ex notissimo idiomate i. q. φανερὸν ἐγίγνετο, ὅτι πρὸς ἐκείνων ἀντιτεττήμεθα. Sic p. 231. 16. φανερὸν πᾶσιν ἦσαν ἀναγκασθησόμενοι —. Schaefer.

— 21. κεφάλαια] *fines*, quasi dicas *capita*. Idem.

— 22. δύνασθαι] Non requirerem, si ab-

esset. Et fortasse autem est e tribus syllabis antecedentibus. Sed tuetur etiam Dionysius Halic. l. c. ad v. 27. IDEM.

— 23. τί — ἰχθροὺς ἔχοντες] Eadem fere verba infra occurrunt p. 295. 25. atque ostantur in loco saepius laudato de Rhod. libert. p. 192. 4. sqq. Habet fere similia Isocrates Amart. p. 681, πῶς εἰκὸς ἦν — πρὸς τοὺς ὑπάρχοντα ἐχθροὺς ἑτέρους διαφέρειν πειρᾶσθαι; AMERSFOORDT.

— antep. ὁμολογοῦντας] Dionysius Halic. l. c. ad p. 180. 27. ὁμολογημένους. Sed nostra scriptura aliquanto gravior. *qui ipsi fatentur*, scil. se hostes esse. SCHAEFER.

— pen. παρασκευαζόμεθα — ἀμυνόμεθα] Cod. Bekk. παρεσκευασόμεθα — ἀμυνούμεθα. Legasti: παρεσκευασάμεθα — ἀμυνούμεθα. IDEM.

— ibid. παρασκευαζόμεθα — πρὸς τούτους] Apud Thucydidem II. 20. cum praepositione εἰς jungitur hoc verbum: παρεσκευασμένους εἰς πόλεμον. AMERSFOORDT.

— ult. μέν γε] γε bene delevit Bekker. SCHAEFER.

P. 285. 2. οὐχ ἑδίως — ἰχνότων] V. not. ad p. 283. 11. Bene Graecum ususque frequentis ἑδίως ἔχειν τινί: non Graecum ἑδίως ἔχειν τινός, quod Machonis fragmento ap. Athenaeum intulit Lennepius ad Phalar. p. 332. a. IDEM.

— 3. ὅτι τὸ Δι' ἀκούσεται κ. τ. λ.] Est haec ὑποφορά. Itaque Reiskius, quem Amersfoordtius secutus est, post αὐτοῖς perperam posuit signum interrogandi. Mutavi. IDEM.

— 4. αὐτοῖς] Post h. v. Bekkerus plene interpungens sequentia sic continuat: αὐτοὺς δ' οὐ προσῆν ἃ πρὸς τοῦ Διὸς εἴρηται τοῦτο; Verissime. Jam apparet, quam vanus fuerit conjector Reiskius, cum et πάντων post τοῦτο addendum censeret, et οἶμαι ante οὔσας ipse adderet. IDEM.

— 5. ἄ] ὃ malit Boissonadus ad Aristaenet. p. 209. IDEM.

— ibid. οὐκ οἶμαι] Negationem Reiskius rectissime de suo addidit. Si omissa fuerit, nullus idoneus sensus verborum reperiri potest. AMERSFOORDT. Negationem Bekkerus rectissime delevit. V. not. ad v. SCHAEFER.

— 6. ἀλλ' οὕτω μᾶλλον κ. τ. λ.] Vide, ut fata vibium sequatur. Cum enim Reiskius non vidisset, πῶς στυτέον v. 10. commentus est ἄλογον quiddam, quod frustra excusat contentione orandi. Nunc, superioribus a Bekkero recte distinctis, haec antecedentibus jungunter λογικώτατα. IDEM.

— 7. ἀλλ' ἢ] Legendum est οὐδὲν οὖν ἀλλ' ἢ, *nihil aliud nisi*. Hoc scribitur pro οὐδὲν ἄλλο ἤ. Recte vertitur *nihil plane, prorsus*. Vid. Hoogev. ad Viger. de Idiotism. p. 439. Saepius confunditur cum οὐδὲν ἀλλ' ἤ, hoc est ἀλλὰ ἤ, *praeterquam*, quod monuit jam idem Hoogev. de Partic. L. Gr. p. 4. et fusius p. 32. Cf. etiam Matthiae Gramm. Gr. p. 903. Manifestius apparet ἄλλο apud Demosthenem c. Macartat. p. 1066. 12. οὐκ ἐν ἔχει — ἀλλ' οὐδ' ἑτοῖν ἀναιρεῖσθαι ὁ σοφίς, ἢ ἔτι —. ubi Reiskius male habet ἀλλ'. et c. Phaenipp. p. 1047. v. ult. οὐδὲν ἄλλο κατασκευάζας ἢ —. Inverso ordine habet Thucydides III. 14. ἄλλο οὐδὲν ἢ ἐκ γῆς ἀναμάχεσθαι. Hoc item saepius occurrit, sequente πλέον. Exempla attulit Matthiae l. c. quibus adde Isocratem Panathen. p. 437. οὐδὲν ἄλλο πράττοντας [Lacedaemonios] οὐδὲ βουλομένους, πλὴν ὅσας μάλιστα μὲν ἀνάντων ἄρξειεν· εἰ δὲ μή, Πελοποννησίων. et sine ἄλλο ibid. p. 405. οὐδὲν ἔχων ὑγιαλεῖν, πλὴν ὅτι. Hoogevenn. de Partic. L. Gr. p. 1051. monet, οὐδὲν ἄλλο πλὴν usurpari, quum de multitudine vel plenitudine quid negatur. De alia formula οὐδὲν ἀλλ' ἢ cf. idem Hoogeveen. ad Viger. p. 438. Legitur ea apud Demosthenem p. Phaeo c. Aphobum p. 847. init. ex emendatione Reiskii: οὐδὲ τετάλαντο διώσειν [τοὺς μαρτυρήσαι] ἀλλ' ἢ ταύτην. Ita et c. Pantaen. p. 982. 1. μισεῖσθαι μᾶλλον τοὺς [ἐλεεῖν τοὺς] ἐλεοῦντας ἢ ὑφ' ὑμῶν, εἰ τύχοιμι τὸ σῶμα ἀπεσπασμένον μᾶλλον συγγνώμης μᾶλλον ἄλλου μηδενὸς εἶναι ἀλλ' ἢ τοῦ πλήθους. quarum verborum posteriorem partem recte interpretatus est Reiskius ad h. l. et in Ind. v. εἶναι: *qui neque veniam* [misericordiam] *neque quicquam aliud curant praeterquam quaestum*; subaudito δοῦλα vel *lenocinia*. cum quo loco quod monitum convenit aliud c. Macart. p. 1073. 18. ἐνθυμήματα, ὅτι οὐδενὸς αὐτοῖς μέλει πλὴν τοῦ πλουτεῖν. Sine negatione occurrit interrogandi significatione. Hesychius: "Αλλο τι. ἢ ἐρώτησις Ἀττικοί. Atque est etiam ita, ubi legas ἄλλο τι ἤ; *nonne?* Cf. Matthiae l. c. p. 675. Vigerus p. 152. qui tamen male vertisse videtur locum Herodoti II. 14. ἄλλο τι ἢ οἱ ταῦτα ἐλεύσεσθε Αἰγυπτίων πυνθάνεσθαι; *numquid Aegyptii — fame laboraturi sunt?* Verte: *nonne Aegyptii — fame laboraturi sunt?* Alia est significatio, si scribatur τί ἄλλο ἤ. Thucydides V. 98. τί ἄλλο ἢ τοὺς ὑπάρχοντας ἐχθροὺς μεγαλύνετε. AMERSFOORDT. Nostro loco similibusque nihil quidquam interest, ἀλλ' scribas an ἀλλ'. Sed aliorum locorum eorumque non paucorum ea est natura, ut aversentur ἀλλ' solum admittant ἀλλ'. Orthographiae igitur constantia poscit, ut posteriorem rationem ubique sequamur. Scilicet linguae usus cum profectus esset ab ἀλλ' ἢ, mox ab etymo ita deflexit, ut immemor originis solam formulam ἀλλ' ἢ agnosceret. SCHAEFER.

— ibid. βαδιοῦσθαι] Vertit Reiskius in Ind. *incassum garrire*. Locō autem, quem illuc retulit, c. Aristog. I. p. 770. 14. ed. Reisk. additur μάτην, quod ne-

tandum videtur. Amersfoordt.

— 9. ἡμεῖς] Recte dedit Reiskius. Vertendum: *si ea, qua nos putamus instare,* [bellum puta cum Persis] *tempora fiant, tum est.* Idem.

— ibid. πολιορκῶν — ὅστις —] V. Molest. Crit. p. 71. Schaefer.

— 10. ἡμῖν] F. ὁρῶν χιλίους ὑμῶν ἱππέας. In vulgata et ἡμῖν habet quod displiceat, nec particula suo loco posita est; requirae enim verba sic structa: ἱππέας μὲν χιλίους. Idem.

— ibid. ἱππέας] V. not. ad ἡμῖν v. 10. Idem.

— 11. τριακοσίας] Krügerus ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 210. "ὑπέρχειν — potest abesse, cum facile ὄντας subaudias." V. not. ad ἡμῖν v. 10. Idem.

— 12. δύνασται] Nihil nec subaudiendum neque addendum. Nos quoque simpliciter: *gute Worte geben wird.* Sic δώσειν v. 13. et δυμένους v. 15. Idem.

— 13. ἐκ μὲν τοῦ παλεῖν — ἁφαμαρτῶν] Immo haec quoque cohaerent cum verbo ἐστὶν, quod finit periodum. Monuit etiam Krügerus ad Dionys. Halic. Historiograph. p. 240. Idem.

— ibid. τὸ δώσειν] Posterior implorandi notio hic unice vera est, et ipse tenet Reiskius ad v. 23. *rogantes a vobis protegi — ἐκ μὲν τοῦ παλεῖν ἴσθι τὸ δώσειν, ἐκ μὲ τύχητε, ἁφαμαρτῶν. si Graecorum quem implorastis, nascitur exinde vobis, ut eb aliis auxilium petatis; quod si frustra imploraveritis, accidit vobis, ut hac petitione destitutis frustraque rogetis.* Similis prorsus consilii auctor fuit postea Athenienses Demosthenes, uti legatos ad Thebanos mitterent, qui eos contra Philippum suscitarent, Orat. p. Cor. p. 297. 24. ed. Reisk. μὰ δῶσθε θαῤῥεῖν μηδὲν αἰσχρὸς γὰρ ὁ παρὼν ἀλλ' ἐναγχάλασθε βοηθήσειν, ἐὰν παλαίσητε· — ἵν' ἐὰν μὲν δίξητε ταῦτα καὶ σωσθῆναι ἐμοὶ, καὶ ἃ ἐκείμεθα ἅπαν ἐκπεπόμφαμεν, καὶ μετὰ σφοδρότητος ἀξίου τῆς πόλεως πάντα πράξομεν, ἐὰν δ' ἄρα μὲ συμβῇ παντοτιχεῖν, ἐκείνου μὲν ἐκτὸς ἐγκαλῶσιν. ἂν τι τῶν ἐξαμάρτωσιν, ἐμὸν δὲ μηδὲν αἰσχρὸν μηδὲ ταπεινὸν ἢ σωτηρίαν π. τ. λ. Neque aliter Phil. III. p. 129. 5. ταῦτα δὲ πάντα οὐτοὶ σωφρονήσαντας καὶ πιστεύοντας τοῖς Ἕλλησι φασὶ τοὺς ἄλλους ἐᾶν σωφρονεῖν. Amersfoordt. De v. δῶσθαι v. not. ad δύνασται v. 12. Schaefer.

— 14. ἁφαμαρτῶν] Ἐφαμαρτῶν qui potuerit probari Krügero l. Dionys. c. non perspicio. Idem.

— ibid. ἐκ δὲ τοῦ μετὰ τοῦ π. τ. λ.] Pervellem Krügerus in not. ad h. l. abstinuisset Thucydideo II. 43. ubi unice probandum ἐν τῳ, quod etiam Bekkerus super dedit. Idem.

— 15. ἐναγχάλα] Amersfoordtius elegantem dixit conjecturam [sc. ἐναγχάλα] neque tamen huic loco necessariam. Miror Reiskii, multo magis etiam miror Amersfoordtii judicium. ἐναγχάλα enim tam recte habet, tam unice convenit loco, ut alterum illud sit longe ineptissimum. ἐναγχάλα, *quiescere, nihil amplius satagere, sed παραδοῦναι τὰ μέλλα.* Idem.

— ibid. δυμένους] V. not. ad δύνασται v. 10. Idem.

— 19. ὁρῶν] Non opus videtur hujusmodi [sc. Reiskii] emendatione. Explicari potest: *conatus eum invenire rationem explicandi vobis eam mentem, quae neque audaciae speciem prae se ferret, neque vobis longior adeoque ingrata auditu videretur.* Sic optime convenit ὁρῶν cum seqq. ἀλλὰ πράγματα ἔχειν σωτῆρι. Reiskium in errorem duxisse videtur, quod λόγον verteret *hanc quam vobis fere legem, hunc quem vobis habeo sermonem.* Amersfoordt. Reiskius in Ind. Graecit. p. 259. ψαλγatam non solicitans recte vertit *comminisci, meditando extundere,* citatique p. 292. 8. et 496. 26. ed. Reisk. ubi eadem est loquutio. Schaefer.

— ibid. τὸν μέντοι παρασκευὴν — σκοπῆς] Orde hic est: ἀλλὰ πράγματα ἔχειν σωτῆρι τὸν παρασκευὴν, ὅπως —. *multam occupatus fui considerando, quomodo, quantum fieri posset, optime et celerrime belli fieret apparatus.* Sic saepe Graeci pro σωτῆρι, ὅπως ἡ παρασκευὴ —, quod multi pridem docuerunt. Amersfoordt.

— 21. εἶμαι] Sic Reiskius fere ubique dedit pro εἶμαι. De permutatione horum vocabulorum v. C. D. Beckius ad Demosthen. Or. de Pace p. 46. 53. ed. Reisk. et ipse Reiskius praefat. ad Demosth. vol. I. p. cxii. 6. Idem.

— 23. ψηφίσασθαι] Alii Godd. ψαφίζεσθαι, quod praeferendum videtur. Aoristo hic quidem locus idoneus esse non videtur. Cf. Matthiae Gr. Gr. p. 691. §. 497. et p. 698. §. 501. Idem. Immo aoristo hic loco maxime idoneus est: nec Matthiae disputationem Amersfoordtius videtur satis diligenter legisse. Schaefer.

— pen. ἐρῶσι γὰρ— ὑμῖν ὑπάρχειν] Similia legas in Xenophontis Cyrop. II. 3. 3. quem Demosthenes h. l. secutus videtur Bakio ad Cleomed. p. 425. Non assentior. Talia enim imitabantur umbratici homines temporum citeriorum eorumdemque Graecitatis, servum pecus imitatorum, non veteres illi heroes verum hominumque usu exercitati: ut qui in hujusmodi locis agnoscunt vestigia imitationis, dum ostentant doctrinam, capitalibus ingeniis magnam facere injuriam videantur. Idem.

P. 287. 4. πρέξοντα] Τὰ δέοντα puto a Dionysio additum: simplex enim πράξοντας

melius respondet simplici ποιῆσαι. Sæpius autem ποιεῖν et πράττειν ut synonyma ponuntur, quo varietur oratio. Sic p. 114. 20. καίτοι ταῦτα πράττων τί ἐποίει; p. 115. 5. καὶ πάνθ' ὅσα πράττει μετὰ τῆς δυνάμεως ποιοῦντα. Quid quod ambo jungantur, non tanquam diversa verba significationis, sed ut oratoria abundantia aures impleant? Sic p. 245. 27. τί προσῆκον ἦν ἐλέσθαι πράττειν καὶ ποιεῖν τὴν πόλιν. quem locum, Boissonado monente, videtur respexisse Tiberius p. 53. ubi quæ de talibus pleonasmis et a Technico et a Boissonado traduntur, compone cum nota ad p. 99. 8. IDEM.

— 5. παροξυμμένον] Absolute, ut hic, legitur apud Demosthenem c. Everg. et Mnesib. p. 1124. 37. ed. Reisk. ἢ παροξυνόμενον ὑπὸ ἀδοξίας, *exacerbatum propter aliquid, quod nostrum uterque amat.* Alibi invenitur cum πρός. Isocrates Archid. p. 237. παροξυνθῆναι πρὸς τὸν πόλεμον. Æschines c. Timarch. p. 35. med. παροξυμμένος δὲ πρὸς τὸ πρᾶγμα. et cum ἐπί. Isocrates ad Philipp. p. 141. οὕτω μὲν γὰρ παροξύνων ἐπὶ τὸν πόλεμον. item omisso πρός vel ἐπί. Isocrates ad Philipp. p. 175. τίς οὐκ ἂν — παροξυνθείη πολεμεῖν πρὸς αὐτόν. ad Demon. p. 16. οὕτω δ' ἂν μάλιστα βουλεύσεσθαι παροξυνθείης. Panathen. p. 415. πολλῶν παροξυνόντων γράφειν. Thucydides I. 67. τοὺς ἄλλους ἅπαντας πρῶτον παροξύνειν τοὺς Λακεδαιμονίους. Plus notat quam προτρέπειν, uti patet ex Demosthenis Serm. Amat. p. 1415. 21. ἡγούμενος τὰς τοιαύτας παραπλήσεις τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας προτρέπειν, τοὺς δ' εἰδότας παροξύνειν. itemque plus quam ἐνοτρύνειν. Thucydides I. 84. τῶν τε ξὺν ἴσαλον ἐνοτρυνόντων ἡμᾶς ἐπὶ τὰ δεινὰ, παρὰ τὸ δοκοῦν ἡμῖν οὐκ ἐπαιρόμεθα ἀδικῆ, καὶ ἢν τις ἄρα ξὺν κατηγορίᾳ παροξύνῃ, κ. τ. λ. AMERSFOORDT.

— 6. τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους] Quo luculentius totius legis ambitus pateret, quam tulit Demosthenes, lubuit hic primum eam universam Latinis verbis exsequi, quo peracto ad singulorum interpretationem accedemus, multa tamen ad partem hujus Disputationis alteram, qua tota symmoriarum ratio apud Athenienses explicabitur, dilaturi. I. Numerus symmoritarum, quia identidem imminutus erat, neque adeo hoc tempore plenus exstabat, assumendo alios ex ditissimis civium redintegrari debebat. Quod quidem hac ratione bene perfectum iri existimandum est, si 800 cives symmoritarum numero adscribantur. Veri enim simile est fore, si ex universo symmoritarum numero (qui, si 800 illi additi essent antiquioribus 1200, qui adesse dicebantur, nec tamen universi præsto erant, efficerent duo millia,) si igitur ex universo illo numero omnes isti exemti fuerint, quibus legum auctoritas illud concesserit vel propter orbitatem, vel quod coloniarum sunt participes, vel quod in unum collatis bonis utuntur, ut numerum 1200 symmoritarum non excessuri sint. p. 182. v. 12—18. Hic igitur universus 1200 symmoritarum numerus ex veteri more per 20 symmorias distribuendus est, quarum quæque ex 60 λειτουργοῦσι sit composita. Sed singelarum symmoriarum iterum quinque debent esse partes, ex duodecim viris ita compositæ, ut quibusque ditissimis eorum pauperrimi quique addantur, qua ratione ubique justam proportionem constare necesse erit. p. 182. v. 18—23. Et his quidem symmoritarum divisio absolvitur, quæ cur ita facta sit, ex sequentibus patebit. II. Sequitur modus, secundum quem triremes ædificari oportet. Classis, quæ maxima a symmoritis præberi debet, est 300 navium. Neque tamen opus est, ut hic universus numerus exhibeatur, si minor ejus usus affuturus est. Igitur pro varia reip. conditione vel major vel minor numerus earum instruatur, isque sit vel centenarius, vel hujusmodi classis duplum vel triplum.—Verum et alia instituatur 300 illarum navium divisio, ex qua cuique symmoriarum numerus triremium a se ædificandarum indicetur. Secundum numerum 20 symmoriarum item 20 partes universæ classis constituantur, omnes pari numero 15 navium compositæ. Et quia quæque symmoria 5 sectionibus divisa sit, quarum ex 12 viris constent singulæ, ita etiam illæ singulis symmoriis injunctæ 15 naves eadem ratione dividantur, ut fiant 5 partes, singulæ naves 3 habentes. Illæ autem 3 naves a quibusque symmoriarum sectionibus miseribus hoc ordine civitati præbendæ sunt, ut una navis perpetuo parata sit reip: sin majus accesserit periculum, duæ: in summa autem patriæ necessitate trium navium numerus plenus esse debeat. Quo facto, singulæ symmoriæ, collatis singulis, quas miseres earum sectiones ædificarunt, triremibus, 5 naves dabunt ad centenarium navium numerum implendum; 10 autem, si 200 navibus opus est; 15 vero, si 300. p. 182. 2. v. 25. ad p. 183. v. 4.

Symmoritæ	1200	naves	ædificant	vel 300,	vel 200, vel 100.
—	60	—	—	— 15,	— 10, — 5.
—	12	—	—	— 3,	— 2, — 1.

III. Sed quia tantæ classi fabricandæ majores sumtus ab symmoritis fieri necesse erat, quam quidem continue possent ferre, cavendum erat, ut ex ærario illis magna

pecuniæ summa suppeditaretur, cujus distribuendæ rationem hic habes. Universus census regionis Atticæ indicatur esse 6000 talentorum: hic igitur dividendus est ita, ut exinde fiant 100 partes inter se pares, singulæ 60 talentorum, qui numerus partium centenarius conveniet cum 100 illis sectionibus minoribus symmoriarum, quarum unaquæque 12 viris composita est.—Singulis jam symmoriis totis ex hac 6000 talentorum summa portio tribuatur æqua 300 talentorum (hæc ita intelligantur, non ut ipsa illa 6000 talenta symmoritis distribuenda essent, verum illi tantum reditus, qui quotannis ex illo censu 600 talentorum in publicum referebantur. Ex parte convenit cum eo, quod nos dicimus *den inkomst der Directe Belastingen*: melius etiam reddetur *de Grondlasten*. quod infra probabimus ad p. 183. 5. In hac tamen legis versione perspicuitatis gratia caput ipsum pecuniarum, ipsum auctorem secuti, perpetuo repetemus, non annuum vectigal, quod propter illud a dominis prædiorum esset solvendum): hæc autem 300 talenta cujusque symmoriæ participes ita inter se dirimant, ut minor quæque sectio 12 virorum accipiat 60 talenta. p. 183. v. 5—11. Qua ratione

universi symmoritæ 1200 accipient 6000 talenta
— 60 — 300 —
— 12 — 60 —

Jam vero monendum est, quomodo hæc 6000 talenta, ea, quæ dicta est, facta distributione, sufficiant ad sumtus compensandos, qui a symmoritis in triremes fieri debent. Quum non amplius 60 talenta cuique symmoriarum minori sectioni publice præberi possint, ut exinde omnem compensationem quærant necesse est. Neque tamen ita committet civitas, ut in minori navium necessitate ei talenta 60 non integra reddat. Immo vero, si 100 tantum navibus opus sit, ut duodeni symmoritæ præbeant unam, possunt omnia 60 talenta ad unius navis ædificationem impendi. Sin 200 triremibus indigeat resp., totidem 60 talenta duplo horum sumtuum sufficiant, et pro 12 symmoritis unam navem præbentibus seni quique idem officium præstent. Quodsi tandem 300 adesse oporteat naves, idem munus navis unius ædificandæ obire debebunt quatuor viri, neque tamen universa 60 virorum symmoria plus quam 300 talenta, h. e. quæque minor symmoriarum sectio 12 virorum plus quam 60 talenta accipiet. p. 188. v. 11—17. Ex hoc igitur computo ratio ædificandæ classis et distribuendæ pecuniæ hæc erit. Symmoritæ 1200 accipiunt 6000 talenta, proque iis ædificant naves vel 100 vel 200 vel 300. Symmoritæ 60 accipiunt 300 talenta, proque iis ædificant naves vel 5 vel 10 vel 15. Symmoritæ 12 accipiunt 60 talenta, proque iis ædificant naves vel 1 vel 2 vel 3. His itaque cautum est, ut reip. justus semper symmoritarum numerus præsto sit eorumque rite distributorum; itemque ut ei paretur facultas idoneæ classis parandæ vel 100, vel 200, vel 300 navium, prout vel majori vel minori earundem numero opus futurum sit; jacturam autem pecuniarum a ditioribus ideo faciendam eadem lex publice, quantum poterat, compenset.—Restant autem alia, quorum recensio jam sequitur. Eadem ratio, qua navium ædificandarum partitio inter symmorias facta est, in comparatione instrumentorum navalium obtinet. Universa illorum copia secundum 20 symmoriarum numerum per 20 partes distribuatur, quæ sua pars vicesima æque divisa ut rite paretur, quæque symmoria minoribus suis 5 sectionibus mandet, ne in reip. necessitate, si navis præsto sit, eadem instrumentorum navalium penuria prematur. p. 183. v. 17—25. Neque vero omittendus est ordo, qui in navilibus servari debet. Itaque prætores [τοὺς στρατηγούς] oportet in navalibus loca decem separata habere pro numero tribuum, quæ loca singula contineant 30 navium domos [νεωσοίκους]: quo facto unum navale [νεώριον] 30 navium capax conveniet numero triremium, quem duæ symmoriæ in summa reip. necessitate debebunt. Illæ autem symmoriæ ita sunt copulandæ, ut semper binæ ex eadem tribu [φυλῆ] in eodem sint navali. Tandem ex singulis tribubus unus trierarcha ejus navalis curam habeat, cujus ipse sit particeps. p. 184. v. 1—9. Tribus 10 sive 20 symmoriæ tenent 10 navalia, quæ continent 300 triremes. Tribus 1 sive 2 symmoriæ tenent 1 navale, quod continet 30 triremes. Ultimo loco navalia distinguantur secundum τὰς τριττύς, quæ tertiam partem tribus, φυλῆς, continebant: ut, quum singula navalia tribubus singulis destinata 30 tenere possint naves, τριττὺς quæque tertiam earum partem, h. e. locum 10 navibus capiendis idoneum, occupet. Ex hac enim divisione, si opus erit, statim apparebit locus, ubi quæque φυλὴ suas construat triremes, deinde ubi quæque τριττύς, tum quis sit trierarcha cuique navali præpositus, tandem quot quæque τριττὺς naves habeat paratas. p. 184. v. 3—16. Atque his continetur lex, quæ quidem, si simplici ratione ejus interpretatio suscipiatur, non tantis premi videtur difficultatibus, quan-

tis eam refertam esse nonnulli clamarunt. Universæ autem, quam dedimus, explicationi plerumque consentit Scholiastes, in paucis tamen dissentiens. Wolfius etiam ad p. 183. 8. recte hunc locum exhibuit. Errorem tamen ejus in IV. animadvertit jam Reiskius ad v. 28. Male item se habet VI., ubi tamen numerus 9 in his verbis, *trierarchus* 9, typothetæ errore positus esse videtur pro 6. IDEM. Errorem Reiskii subaudientis στρατιότας; castigavit Amersfoordtius in nota proxime sequente. Non cogitandum hoc loco de militia obeunda, sed de classe instruenda. Ceterum de tota hac re v. Boeckhius Œcon. Polit. Athen. t. II. p. 105. ss. SCHAEFER.

— ibid. *τοὺς διακοσίους — φησι χρῆναι*] Probanda est explicatio Wolfii consentis, numerum 1200 symmoritarum, variis causis imminutum, hac Demosthenis lege demum fuisse impletum, novis coactis symmoritis. Hæc quidem melius se habent, quam quæ dat Reiskius hæc omnia non de symmoritis sed de *στρατιόταις* explicans. Quæ si vera sint, haud video, quid faciendum sit sequentibus v. 11. *ἐκ τούτου τοίνυν οἶμαι δεῖν ποιῆσαι συμμορίας εἴκοσιν, ὥσπερ νῦν εἰσίν, ἑξήκοντα σώματ' ἔχουσαν ἑκάστην.* Sed, ut dicam, quod sentio, (etsi dico verecunde; pudet enim me, parum exercitatum juvenem, virum reprehendere et doctrinæ laude insignem, et multis nominibus de omni literarum genere egregie meritum;) in hujus legis interpretatione nimius festinantiæ Reiskium impedivisse videtur, quo minus vera explicationis indagationem multum conraret. AMERSFOORDT.

— 6. *φησι χρῆναι*] Solennis Oratoribus formula, quum legis mox a se ferendæ faciunt mentionem. Vertitur: *oportere existimo, æquum censeo.* Ita Phil. III. p. 112. 12. ed. Reisk. *si μὲν — φησὶ ἔγωγε ἄγαν ἡμᾶς δεῖν* [*ἰέναι*]. Sic et infra de Symmor. p. 184. 1. *φησὶ τοὺς στρατηγοὺς δεῖν διανέμειν τόνους δύο.* Olynth. II. p. 21. 9. *φησὶ δὲ δεῖν ὑμᾶς ἅμα τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν.* De Corona Trierarch. p. 1228. 7. *διὸ φησὶ δεῖν αὐτὸς στεφανοῦσθαι.* Olynth. I. p. 14. 5. est eodem sensu: *φησὶ δὲ δίκῃ βοηδρόμων εἶναι.* et apud Isocratem de Pace p. 281. *φησὶ δὲ οὐ χρῆναι ποιεῖσθαι τὴν εἰρήνην.* Ita etiam occurrit *οἶμαι*, uti infra p. 286. 21. *οἶμαι δὲ δεῖν — ὑμᾶς — ψηφίσασθαι.* et similiter mox p. 287. 12. et *κελεύω* ibid. v. pen. et p. 288. antep. uti et apud Thucydidem I. 82. *αὐτοὺς κελεύω δεῖν ζηλοῦντας.* Atque horum nonnulla tamen sunt ejusmodi, ut potius consilii quam *διακρίσεως* legis videantur esse præparatio. Cæterum minus valent hæc omnia, quam *γράφειν*, quo ipsa legis rogatio indicatur. Olynth. I. p. 14. 24. *σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατευτικά*; *μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.* quæ tamen ut fiant eodem loco indicat maxime se optare. In ipso autem scriptæ legis capite utebantur verbo *εἰσφέρειν*. Vid. ex innumeris exemplis illud, quod est Orat. pro Cor. p. 288. 26. *Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς εἶπεν*: vel psephismati post victoriam ad Chæroneam illudens rex Philippus vocabulum adjecit, ut inde fieret versiculus (Plutarch. V. Demosthen.) *Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς τάδ' εἶπεν.* Ceterum notionem *existimandi, judicandi, censendi* in verbo *φημὶ* inesse probant loca Demosthen. de Symmor. p. 185. 15. *χρήματα μὲν δὴ φασὶ εἶναι τότε.* et c. Theocrin. p. 1323. 23. *φασὶ δὴ — Θεαιτίνην ἴσχειν εἶναι π. τ. λ.* AMERSFOORDT.

— 8. *ἀποδείξητε τὸ πλῆθος*] *plenum exhibeatis*, ut nihil desit. Verbum hoc illustravit Wyttenbachius ad Selecta. Histor. p. 439. IDEM.

— 9. *τῶν ἱππάδων — ἀφαιρεθέντων*] V. Boeckhius Œcon. Polit. Athen. t. II. p. 83. s. cujus interpretationem ad *τῶν ἀφαιρεθέντων — τῶν κατοικιδίων* subaudientis *χρημάτων* vereor ut tener loci admittat, quem facile apparet de *σώμασιν*, non de *χρήμασιν*, agere. Multum igitur vulgatum olim *ὀφανῶν* restituere: quoque melius sequentes genitivi respondeant antecedentibus, *suspicor πληροχικῶν* et *κατοικικῶν* mutanda in *πληρώχων* et *κατοικῶν*. Coniect. not. ad Gregor. Corinth. p. 110. Non nego Lexicographos suis in libris habuisse *πληροχικῶν* et *κατοικικῶν*: videtur enim vitium esse pervetus: sed vide mihi, quamtopere hæc scriptura illos turbaverit; eum enim *πληροχικῶν* de *χρήμασιν* interpretarentur, rursus *κατοικικῶν* de *σώμασιν* intellexerunt. SCHAEFER.

— ibid. *τῶν ἱππάδων*] Wolfius: *puellæ parentibus et fratribus orbæ*: quibus addit Valesius ad Harpocrat. p. 112. b. edit. Blanc. *et avo paterno.* Sed Reiskius non vult subaudiri *παρδένων*, sed *σωμάτων*, ideoque legi mavult *ἱππαδικῶν* et mox *ὀφανικῶν*, ut conveniant cum *πληροχικῶν* et *κατοικικῶν*. Reiskio autem hic non videtur obtemperandum. Neque enim in prioribus illis vocabulis opus est subaudito *σωμάτων*, ut quibus singulares indicantur homines, nulla societatis necessitudinisve copula inter se juncti: contrarium vero obtinet in posterioribus, quibus recte *σωμάτων* addi possit. Harpocration, quocum, at in pleriisque, convenit Etymol. M. v. *ἱππάδιος* s. v. l. habet: *ἱππάδιος μέν ἐστιν ὁ ἐπὶ πατρὶ τῷ πλήρει ὀφανὸς καταλειπόμενος, μὴ ὄντος αὐτῷ ἀδελφοῦ. ἡ δὲ εἰπὲ καὶ ἱππαδικῆς.* ubi v. notas. AMERSFOORDT. Frustra se torsit vir optimus (Reiskius) somniatæ militiæ, de qua Orator non cogitavit. V. not. ad v. 6.

Schaefer.

— ibid. ἐφοπλῶν] Restitit eandem cadem de causa, quam supra diximus, voluit ἐφοπλῶν. Sunt liberi parentibus orbi, qui ad pubertatem nondum accesserunt. Nec mirum est, hos e numero symmoritarum exceptos esse lege Demosthenis, qui etiam ante oculos versabantur suorum tutorum injuriæ. Veram de his, uti et aliarum hujus legis partium causa et ratione, uberius agemus in peculiari Dissertatione de universo hoc symmoriarum apud Athenienses institutu mox edenda. Amersfoordt.

— ibid. κλαρωχιῶν] V. Photius c. 125. Schaefer.

— 10. ἀσυντελῶν] Cur hi symmoritis exempti fuerint, docent Grammatici a Wolfio Reiskioque ad h. l. laudati. Reiskius recepit de fratribus, qui patrimonio non diviso utuntur. Neque multum repugno. Quæ deinceps ibid. disputat de sortiendi inæquitate, quo ex complurium fratrum numero unus eximatur, qui τῆς τριηραρχίας munus obeat, nostri ævi moribus omnino conveniant, quæ hujusmodi sumtus non a paucis ditioribus, verum, uti par est, ab universa republ. ferantur. Quodsi vero pro τριηραρχίᾳ vel λειτουργίᾳ rescripseris *militiam terrestrem*, ut in his notis perpetuo errore fecit Reiskius, ejusdem ratio exiguam habet nostro tempore auctoritatem. Sed hujusmodi disceptatio, quia nihil ad Demosthenem pertinet, a nobis non instituetur. Hæc tantum monemus, visum esse Demostheni recte se habere illud argumentum, quod suo Lexico adscripsit Harpocration causas afferens, cur illi vel fratres vel alii cives, qui re familiari utebantur in unum collata, trierarchiæ immunes fuerint. Amersfoordt. V. Photius. c. 129. Schaefer.

— ibid. εἴ τις ἀδύνατος] Recte interpretatur Wolfius, nec cum Reiskio in nota ad v. 6. de corporis imbecillitate aut debilitate intelligendum. V. Boeckh. l. c. Idem.

— 11. ἐπὶ τούτῳ τούτων — ἔχουσιν ἑκάστῳ] Citat Photius c. 405, scriptura partim diversa partim corrupta. Idem.

— 12. συμμορίας] V. Philemona p. 141. s. Osann. et Zonaras c. 1685. coll. Etymolog. M. c. 734. 35. Idem.

— pen. διελεῖν κελεύω πέντε μέρη] Wolfii conjectura legentis εἰς πέντε μέρη exemplis ab ipso allatis satis refutata videtur. Amersfoordt. V. Bos. Ellips. p. 683. Nec tamen in talibus locis de ellipsi præpositionis εἰς cogitandum. διελεῖν valet *dividendo facere*, διελόντα ποιῆσαι, ἵνα ποιῇς μέρη p. 288. 5. Conf. ibid. v. ult. Idem.

— ult. ἀναπαιδωτοὺς] Recte Wolfius. Verba Demosthenis sic sunt intelligenda, ut, si ditiores sex semique pauperiores sint in symmoriarum sectionibus, ditiores majorem partem summæ totius solvant, quæ necessaria est ad navium ædificationem, pauperiores vero minorem, ita tamen, ut illis partibus collatis omnis pecunia conficiatur. Sic, si numeris expositum exemplum magis sit perspicuum, ad assem solvendum ditiores conferant dodrantem, pauperiores quadrantem, vel illi bessem, hi vero trientem. Amersfoordt.

P. 288. 4. τῶν] Recte delevit Bekker. Sic sine articulo, ut oportet in talibus formulis, p. 287. pen. κατὰ δώδεκα δοῦλας, pro quo scribi potuerat κατὰ δωδεκαδοῦλον, si usus hoc compositum tulisset. Mox p. 289. 1. καθ' ἑξήκοντα τάλαντα, i. q. κατὰ ἑξηκοντατάλαντον, quod nomen statim sequitur. Schaefer.

— ibid. πεντηκοντηρίαν] Anecd. Bekk. p. 295. 30. Πεντηκοντηρία: αἱ δεκαπέντε τριήρεις. Idem.

— 5. τῶν τριήρων ἑκατὸν πέντε κ. τ. λ.] Palmerius in Exercitt. ad Anot. Gr. p. 624. hæc habet: "Laborat a mala interpretatione hic locus. Sic interpunge: τῶν τριήρων ἑκατὸν, πέντε καὶ τῶν δευτέρων ἑκατὸν, πέντε· καὶ τῶν τρίτων ἑκατὸν, πέντε ἐν. μ. ἀ." Hoc recte. Namque antea sine distinctione lectum faisse videtur ἑκατὸν πέντε, unde Wolfii error ortus videtur, qui de navibus interpretabatur 315. Palmerii interpunctionem habebat etiam editio Benenati. Quod vero deinceps addit Palmerius, sic intelligendum esse hunc locum, ut 300 triremes dividantur in 15 classes, quarum unaquæque habeat 20 triremes, eaque ratione primæ 100 triremes conficiant 5 classes, s. partes universæ classis Atheniensium, alteræque et tertiæ s. ultimæ 100 triremes item 5 classes constituant, sicque adeo fiat illa πεντηκοντηρία, vereor, ne illa explicatio parum sit probanda. Immo vero duplex erat distributio classis Atheniensium, ut supra [ad 287. 6. τοὺς δεκαεῖς καὶ χιλίους] monuimus, quarum altera major, ut essent 3 universæ classis partes, singulæ ex 100 navibus compositæ, vel singulatim vel simul pro varia reipubl. necessitate prehendæ, altera minor, quæ universam classem 300 navium 20 portionibus dividebat pro numero symmoriarum. Hujusmodi autem portio, πεντηκοντηρία, 15 triremibus constans, non semper præsto esse debebat, sed secundum variam reipubl. fortunam et conditionem vel tertia ejus pars, vel dimidia, vel et tota. Atque hæc sunt illa: τῶν τριήρων ἑκατὸν — διδόντας. Amersfoordt. Wolfii errorem Reiskius probe perspexit: sed vicissim ipse graviter erravit, cum rationem τῶν τέσσαρα μερῶν classis explicare vellet. Schaefer.

— 9. σφῶν αὐτῶν] Exspectes ἑαυτῶν, ut

p. 290. 4. Sed *συμμορία* dicitur collective. IDEM.

— ibid. *ἐντιδὲ τὸ τίμημά ἐστι κ. τ. λ.*] Item Etymolog. M. c. 758. 53. Photius c. 433. et Thomas Mag. p. 854. De Harpocratione (In *λυθέντος* vide ne lateat *αὐτὸς*) v. Siebelis. ad Philochori Fragm. p. 77. s. et Boeckh. Œcon. polit. Athen. t. II. p. 22. IDEM.

— pen. *ἐντιδὲ τὸ τίμημά ἐστι κ. τ. λ.*] Utrumque significat *τίμημα*, *summam ac summæ velut caput*, itemque *id, quod singuli census nomine ex facultatibus contribuunt*. Harpocrationem et Suidam huc jam adhibuerunt Wolfius et Reiskius ad h. l. Nostro tamen loco manifestum est, ipsam *summam* significari; ut sit *τὸ τίμημα τῆς χώρας* pretium, quo solum Atticum, h. e. omnes domus, ædificia, atque agri in Attica æstimantur. Sufficit, ut hanc Demosthenis mentem fuisse credamus, locum repetere, quem ex Polybio II. 62. attulit Valesius ad Harpocrat. in v. *ὅτι ἐξακισχίλια ἦν τάλαντα τὸ τίμημα τῆς Ἀττικῆς*, ad eum locum simul vulgatam lectionem loci Demosthenici, de quo nunc agimus, bene defendens. Polybius igitur narrat, censum actum fuisse Atticæ regionis, quo tempore Athenienses cum Thebanis, h. e. 30 circiter annis ante Orationem habitam, bellum contra Lacedæmonios susceperunt: *ἐτιμήσαντο τήν τε χώραν καὶ τὴν Ἀττικὴν ἅπασαν καὶ τὰς οἰκίας, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν λοιπὴν οὐσίαν, ἀλλ' ὅμως τὸ σύμπαν τίμημα τῆς ἀξίας ἐνέλιπεν τῶν ἑξακισχιλίων διακοσίους καὶ πεντήκοντα ταλάντους*. Hæc igitur æstimatio agri sive regionis erat, ex cujus annuo reditu compensatio symmoritarum quærenda erat. Quæ compensatio, etsi nobis minor esse videatur, quam pro summum a ditioribus faciendorum magnitudine, parum tamen habet quod nos moveat. Sic enim optime intelligimus rationem quærelarum, quas uno ore ditiores perpetuo moverunt, repetitas deinceps, imprimis a Xenophonte in libro de Atheniensium republ. ab Isocrate passim et ab Æschine c. Ctesiph. p. 163. qui vocat *τοὺς τριηράρχους — οὐ τὰ παρὰ διαχειρίσαντας, οὐδ' ἀπὸ τῶν ἰματίων προσόδων πολλὰ μὲν ὑφαιρεμένους, βραχέα δὲ κατατιθέντας, ἐπιδιδόναι δὲ φάσκοντας, ἀποδιδόντας δὲ ὑμῖν τὰ ὑμέτερα, ἀλλ' ὁμολογουμένης τῆς πατρῴας οὐσίας εἰς τὸν πρὸς ὑμᾶς ἀπολεμήτας φιλοτιμίαν*. Neque existimandum est, totam summam 6000 talentorum symmoritarum usibus concessam fuisse. Immo vero ex tributo quotannis exinde in ærarium referendo (quod utrum decumis an alia ratione æstimatum fuerit incertius videtur) pecuniarum quædam pars ad navium fabricationem eroganda publice reddebatur. Causa autem, cur hoc solum tributum trierarchis fuerit datum, hæc fuisse videtur, quod reliqui civitatis reditus in alios usus erogabantur. Erant Athenis præter agrorum census in usu portoria, inquilinorum tributa atque, ut videtur, pecunia singulis capitibus imposita [*capitationem* dicas], (Heerenus l. l. (Ideen vol. III. p. 305.) "Kopfsteuern waren weniger bei den Bürgern gewöhnlich (wiewohl ich sie keineswegen gänzlich leugnen will), als bei den Inquilinen. v. Harpocrat. über die Einrichtung und den Betrag des *μετοικίου*." (et p. 309.) "In Athen hatte man die Eintheilung in Classen nach dem Einkommen, wie sie Solons Einrichtungen in Athen gegründet hatten, nach welcher man ging. Sie setzten allerdings eine Schatzung voraus: (*τίμημα* Demosth. in Aphob. Or. I. Op. II. p. 3. etc.) ob aber in den griechischen Städten diese so genau war, wie der Census der Römer, müssen wir unentschieden lassen." Idem tamen p. 304. *τὸ τίμημα τῆς χώρας* fructuum decumis quotannis solvendis constitisse existimat) quibus accedebant proventus argenti ex metallis. Cæterum, ne quis miretur, a Pericle in loco classico, quo reditus civitatis Athenarum recensentur, nullam mentionem hujus census injici, (Thucyd. II. 13.) verum eum, ut minoris momenti, ad ea referri, quæ Pericles significari voluit his verbis, *ἄνευ τῆς ἄλλης προσόδου*, Wyttenbachius ad Selecta Hist. p. 366. jam monuit, consulto illum a Pericle emissum fuisse, ut nemini ignotum nec forte audita jocundum. Alia etiam omissionis causa addi potest, quod Pericles, qui omnem futuri belli fortunam summo acumine præsagiverat, reote jam mente prævidebat, quod accidit, fore scil. ut magna horum redituum pars propter continuas Lacedæmoniorum in Atticam incursiones civitati periret, eorumque adeo exiguus tantum usus in bello esset futurus. AMERSFOORDT. V. Boeckhius l. c. p. 21. ss. SCHAEFER.

— ult. *ἢν' ὑμῖν — συντεταγμένα*] Nec voluit Orator, (vid. Wolf. Not.) ut tantum haberent præsentis pecuniæ: sed quam suasit *σύνταξιν τῶν χρημάτων*, ejus hic solus finis fuit, ut sumtus in olneosum faciendi inter symmoritas ex æquo et justo dispertirentur; qua de re statim agitur. IDEM.

P. 289. 2. *ἐκάστην*] Pro *εἰς ἑκάστην* malim *ἑκάστῃ*. V. infra v. 21. IDEM.

— 3. *τῶν*] *τῶν* recte adest. Rite enim articulus repetitur, ubi plura deinceps pronuntur epitheta, quorum suum quodque notionem seorsum intelligendam continet. Sophocles Œd. T. 1481. *ὃς τὰς ἀδελφὰς τάσδε τὰς ἐμὰς χέρας*. Rupelis ap. Longin. XVI. 3. *μὰ τὸν Μαραθῶνα τὸν ἐμὸν μάχην*. IDEM.

— 6. *δὴ*] Recte emisit Bekker. IDEM.

— 7. *τὰ*] Delevit Bekker. Probo. Ita

sequitur τριηραρχοῦντα, non τὰ τριη. IDEM.

— 9. τὰ] Rursus delevit Bekker. Fortasse suo arbitratu: sed jure delevit. IDEM.

— ult. τὰ τῶν ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν] Recte accepit Wolfius de illis, qui instrumenta mutuo accepta nondum reddiderant. Recte tamen ea addas, quæ usu et vetustate putrefacta atque corrupta cum novis sunt permutanda. AMERSFOORDT.

P. 290. 1. διαγράμματος] Egregie Harpocration (quem excripsit Suidas, ut sæpius) in voce, ubi vid. Valesius: τὸ ταττόμενον ἐν ταῖς συμμορίαις, ὑπόσον ἕκαστον ἄνδρα εἰσφέρειν δεῖ. ἐτάττετο δὲ οὐ τὸ αὐτὸ πᾶσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν τίμησιν τῆς οὐσίας. Tum paucis interpositis: διαγεγραφὼς μέντοι ἐστὶν ὁ καθιστὰμενος ἐν ταῖς συμμορίαις ἐπὶ τῷ διαρρῆναι, πόσον ἕκαστος ἀνὴρ εἰσενεγκεῖν ὀφείλει κ. τ. λ. De hac autem re uberrime exponentem citat Hyperidem in Oratt. deperditis. Nos autem de his et similibus rebus uberius dicemus in peculiari Disputatione de Symmoriis mox in lucem proditura. AMERSFOORDT. H. l. significat τὸ διάγραμμα τῶν τριηρικῶν σκευῶν, quæ civitati debentur. V. Anecd. Bekk. p. 236. 10. SCHAEFER.

— 3. χρεστὸν] In Bavarici scriptura quis non videt latere χρέστων, debitorum, quod Bekkerus restituit? V. Anecd. Bekk. p. 1260. med. IDEM.

— 7. παρίχειν] Post παρίχειν distinctio major ponenda est, ita ut a verbis τὸν μὲν δανάην nova periodus incipiat. Ita omnia illa, quæ præcedunt, usque ad παρίχειν uberius explicant ea, quæ paullo ante dicta fuerant, et rationem continent, qua portio navium earumque instrumentorum a singulis symmoriis pendenda per earum sectiones minores distribuenda sit. In sequentibus vero post brevem repetitionem eorum, quæ jam dixerat [τὸν μὲν δανάην — παρασκευασθῆναι], pergit ad reliquam legis partem explicandam: πλήρωσις δὲ κ. τ. λ. AMERSFOORDT. Post παρίχειν in Reiskiana subdistinctione interpungitur. Correxi. SCHAEFER.

— ibid. τὰ σκάφη] *alveos navium*. Opponuntur τὰ σκεύη, *armamenta*. IDEM.

— 8. τῶν σκευῶν] Hæc dici videntur ab Æliano V. H. II. 10. αἱ ναυτικαὶ χρεῖαι. Vertendum *instrumenta*: nam quod dant *usus nautici*, vix est admittendum. AMERSFOORDT. In Æliano etiam C. G. Kühnius vertit *arma nautica* Ind. Græcit. s. v. χρεία. Sed vide ne scribendum sit ἐν τῇς ναυτικῶν χρεῶν: ut ναυτικὰ χρέα sint, quæ ab Oratore p. 289. ult. dicuntur τὰ ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν. SCHAEFER.

— 9. πλήρωσις] Remigum ac nautarum militumque delectus eorumque stipendia intelliguntur. Consueta vox in hac re. Thucydides I. 19. habet adjectivum: ἐπειδὴ πλήρεις αὐτοῖς ἦσαν αἱ ναῦς. Sic et sæpissime verbum πληροῦσθαι. Ibid. αἱ ναῦς αὐτοῖς ἐπεπλήρωντο. c. 35. αἱ τοῦσδε μὲν ἀπό τε τῶν ἐνεπιόνδων ἔσται πληροῦν τὰς ναῦς. Ita et c. 141. οὕτε ναῦς πληροῦντες. ad q. l. Scholiastes supplet ἀνδρῶν δηλονότι. III. 16. ἐπλήρωσαν ναῦς ἑκατὸν ἐσβάντες αὐτοί τε κ. τ. λ. Cf. et c. 17. f. et Æschines de F. L. p. 101. Vox πλήρωμα pro classiariis, h. e. remigibus et militibus, illustratur a Perizonio ad Ælian. V. H. II. 10. Constabat illud ναυτιλίτας (s. ἐπιπόους, ut Attice dicebantur) et μαχητάς (s. ἐπιβάτας). AMERSFOORDT.

— 10. ὅσον] Non displicet πλήρωσις δὲ τίς, ἢ καὶ σαφὲς ἔσται καὶ ῥᾴδια. ἢ, non ἢ, Bekkerus e Codd. enotavit. πλήρωσις σαφὲς, tüchtige Bemannung. SCHAEFER.

— 11. τοὺς στρατηγούς] Horum enim auctoritati atque imperio obtemperabant trierarchæ, qui et ab iis in jus vocabantur. Demosthenes Exc. adv. Lacrit. p. 940. 15. ed. Reisk. οὐκοῦν ὑπόλοιπόν ἐστιν οἱ στρατηγοί; [subaudiatur: οἳ εἰσάξουσιν ἡμᾶς εἰς τὸ δικαστήριον.] ἀλλὰ τοὺς τριήραρχους καθιστᾶσιν. post quæ eadem tacite sunt repetenda. AMERSFOORDT.

— 12. τῶν νεωρίων] Differunt hæc ab ἐπινείῳ, quo significatur universa urbs vel vicus, ubi naves struuntur et servantur. Thucydides I. 30. Κυλλήνην, τὸ Ἠλείων ἐπίνειον, ἐνέπρησαν. ubi Schol. ἐπίνειόν ἐστι πόλισμα παραθαλάσσιον, ἔνθα τὰ νεώρια τῶν πόλεων, ὅς φησιν ὁ Πειραιεὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἡ Νίσαια τῆς Μεγαρίδος. δύνασαι δὲ ἐπὶ παντὸς ἐμπορίου καὶ παραθαλασσίου [Videtur excidisse νεφίου. SCHAEFER.] χρήσασθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ, ὃ τῶν οἱ πολλοὶ κατάβολον καλοῦσι. De νεωρίοις eorumque ἐπιμελητῆς cf. Harpocration ibique Vales. p. 54. et Etymol. M. Sic et diversa sunt a ναυστάθμῳ, qua voce significatur statio, in qua naves tuto possunt manere. Erat illa Athenis magnæ classi peropportuna. Strabo IX. p. 395. τὸ μὲν οὖν παλαιὸν ἐτετείχιστο — ὁ Μυτιχία προσωκοδόμησε τῷ περιβόλῳ τὸν Πειραιᾶ καὶ τοὺς λιμένας πλείους ποιήσας ἢ ἕξ τὸ πρότερον ἐν οἷς ὥστε ἐν μικροῖς τριακοσίας ναῦς. In plerisque etiam urbibus, quæ mari prævalebant, erant, quod ipsa res indicat, præstantissima νεώρια, navalia, ut Syracusis 45 naves ex iis, quæ in minori portu erant, ad pugnam contra Athenienses prodiisse legimus apud Thucydidem VII. 22. De Carthagine item res nota est. AMERSFOORDT.

— 13. ναύσιμα] Minus recte vertit *navalia*, quæ sunt νεώρια. SCHAEFER.

— ibid. ναύσιμα] Plerumque distinguuntur a νεωρίοις, quod et ipsa vocis forma indicat, etsi nonnunquam cum iisdem apud optimos scriptores permutantur. Significantur *navium domus, ædificia singu-*

lorum navium capacio. Dubium, utrum lignea fuerint an lapidea. Prius tamen verius videtur ex aliorum locorum comparatione. Vocabulum, cujus rarior forma *ναῦν οἶκος* occurrit apud Plutarchum de glor. Athen. p. 439. D. abunde explicuit Bergmannus ad Isocratis Areop. c. 27. p. 173. in cujus diligentia acquiescimus. Hunc igitur locum, qui omnino legi meretur, confer et ad Harpocrationem v. *νεώριον* Valesium. Tectos superne vulgo fuisse *ναυσὶν*, præter Xenophontem Hist. Gr. IV. p. 523. a Bergmanno allatum docent Herodotus et Thucydides hic VII. 25. ille VI. 45. ubi Polycrates proditionem militum metuens uxores et liberos eorum *ἐς τοὺς ναυσὶν συμπλόους οἴχεσθαι ἐκέλευσε, ἢν ἄρα προδιδῶσι οὗτοι πρὸς τοὺς κατιόντας, ὑποστρῶσαι αὐτοῖσι ναυσὶ καὶ πλώσαι.* Syracusis etiam *ἐν τῷ λιμένι* erant *οἱ ναύσαυσι.* V. Thucyd. l. c. AMERSFOORDT.

— 16. *τὸν δὲ τριήραρχον ἕκαστον*] Wolfius conjicit legendum esse *τῶν δὲ τριηράρχων ἑκάστους*: sed Reiskius ad v. 17. post *φυλὴ μία* duo deesse vocabula existimat, *τριήραρχος εἷς*. Wolfius igitur existimavit, cuique triremi instruendæ suum affuisse debere *τριήραρχον*: Reiskius autem, tribus quibusque navibus sive cuique *νεωρίῳ* [Sed singula *νεώρια* tricenas naves tenebant. SCHAEFER.] unum præpositum fuisse *τριήραρχον*. Probabilior mihi videtur Wolfii conjectura, quæ si admissa fuerit, cuique navis præfecto facultas erit triremem optime et pro habitu suo instruendi et a collegarum malis artibus, quæ ad impediendam navis adornationem adhiberi possint, cavendi. Malim tamen in cæteris Wolfium secutus pro *ἑκάστους* legere *ἕκαστον*, quod et ad vulgatam lectionem propius accedit, et ex libris scriptis confirmatur. AMERSFOORDT. Vulgata prorsus idem valet quod *τῶν δὲ τριηράρχων ἑκάστους* s. *ἕκαστον*. Sic dicitur mox v. 20. *τοῦ δὲ μέρους ἑκάστου* et p. 291. 1. *ἡ τριτὺς ἑκάστη*. Falsa autem narrat Amersfoordtius de *τριηράρχῳ* præposito singulis aut ternis navibus: Wolfiusque et Reiskius hac de re *οὐδὲ γρύ*. V. not. sequ. SCHAEFER.

— 17. *φυλὴ μία*] Multum errat (sc. Reiskius): ad unam enim *φυλὴν* pertinent 120 *τριήραρχοι*, i. e. *σώματα τριηραρχούντων*, cives sumtus facientes in triremes. De his solis cogitandum, non de trierarchis veri nominis, i. e. ducibus s. præfectis, qui singulis triremibus singuli præerant. Sed cum Reiskius semel hanc animo imbibisset opinionem, Demosthenicam symmoriarum descriptionem intelligi oportere de militibus, quis miretur errorem illum viro alias perspicacissimo in totius loci et interpretatione et crisi multimodis imposuisse? IDEM.

— 17. *ἓν δ' ἀν*] Non vitandæ confusionis causa, sed quia singulæ *φυλαὶ* tenent ternas *τριττῦς*. V. Anecd. Bekk. p. 306. 24. IDEM.

— 19. *ἐπικληρῶσαι τὰς τριττῦς*] Tertiæ tribuum [*φυλῶν*] partes, tam Solonis ætate, qua quatuor erant populi Atheniensis tribus, quam postea, quum decem factæ sunt *φυλαί*. Prius patet ex loco Pollucis VIII. §. 111. *ναυκραρία δ' ἦν τῶν φυλῶν δωδέκατον μέρος, καὶ δυόδεκα ναυκραρίαι ἦσαν, τέσσαρες κατὰ τριττὺν ἑκάστην.* Quænam autem ratio impulerit Schömannum l. l. p. 361. cur *τριττῦς* h. l. memoratas diversas esse existimaret ab iis *τῶν φυλῶν τριττῦσι*, nondum perspicio. Sed de his omnibus copiosiorem nostram disquisitionem exspecta in Disputatione edenda de symmoriis ipsis. AMERSFOORDT.

— 20. *ἓν ἑκάστης μέρος ἢ τῶν φυλῶν*] Ordo grammaticus hic est: *ἓν μέρος [τῶν δέκα ναυρίων, i. e. ἓν νεώριον] ἢ ἑκάστης τῶν φυλῶν.* IDEM.

— ibid. *ἑκάστης*] *ἑκάστη*, repertum etiam a Bekkero in Cod. satis placet. SCHAEFER.

P. 291. 1. *ἴσχει*] Reiskius post *σώσας* plene interpunxit: quod mutavi. Mutavit etiam Bekkerus. IDEM.

— 2. *εἰς ὁδὸν κατασταῖ*] Reiskii Index habet: *ὁδὸς, processus.* Totum locum sic interpretatur: *hæc ubi semel fieri cœpta et velut in viam immissa fuerint, in den Gang gebracht oder gekommen.* Videtur tamen *εἰς ὁδὸν* scriptum esse pro *ἐν ὁδῷ*. Hunc usum præpositionis *εἰς* sæpius obvium, imprimis apud Scriptores N. F., vindicatum vide a viris doctis, quos laudavit Schleusnerus in Lex. in N. T. AMERSFOORDT. Fallitur: aliud *εἰς ὁδὸν*, aliud *ἐν ὁδῷ*. Mirumque tales esallagas dudum explosas identidem inculcari. SCHAEFER.

— 5. *μέρους*] Assentitur Reiskio Amersfoordtius: ego non item. IDEM.

— 7. *οἶδα λόγῳ μέλλοντι λέγων*] Bene Reiskius: quod miror Amersfoordtium addubitasse. IDEM.

— 11. *ἢν μὲν οὖν δὴ ζητῶμεν*] Si jam nunc eum *πόρον*, illam ex contributione pecuniam, cogere studeamus, nondum manifesto bello, non credo, eam *tunc*, h. e. eo tempore, quo ea opus erit, in ipso bello, nobis idoneam affuturam esse. Idcirco longe nunc absumus hoc tempore a pecunia præbenda; vehementer eam nunc dare recusamus. In verbis *ἐκτάττειν ἡγούμεθα* est enallage temporis: dicitur enim pro *ἐκτάξειν ἡγούμεθα*. Sequentia autem *οὕτω πολὺ τοῦ πορίσαι* melius forte sic constitui possint: *οὕτω τοῦ πολὺ πορίσαι*: etsi etiam vulgata lectio habeat, quo se defendat. AMERSFOORDT. Horum nihil mihi quidem vir doctus probavit. Primum enim *ζητεῖν* non est *cogere*, sed *disceptare*. Su-

pra v. 10. λέγειν περὶ χρημάτων. Defende in verbis ὑπάρχειν ὑγιαίνοντα aeque est enallage temporis, nec potest esse: quippe tales enallagas, ut sensu rationi contrarias, nulla lingua patitur. Denique οὕτω πολὺ τοῦ πρέποντος tam sanctum est, ut mirer in suspicionem venire potuisse. Orator enim non hoc dicit, cives aversari largum pecuniae contributionem, sed hoc, quod aliquanto gravius, omnino aversari τὰς εἰσφοράς. Schaefer.

— 13. ἀποτυχήσομεν] Fortasse latet ἀτυχησούμεθα. V. Bastii Commentat. Palaeogr. p. 749. Idem.

— ibid. τίς οὖν ἐσθ' οὗτος κ. τ. λ.] Sic Olynth. III. p. 30. 9. ed. Reisk. τίς δ' ἀνήρ φιλόμουσος ἢ φιλόσοφος; τίς οὗτος; ἀλλ' ἴσως καὶ περὶ τούτων ἐμπόδιόν τινα ἂν εἰδείη. Reiskius et Taylorus monuerunt, Hermogenem hunc locum citare περὶ μεθ. λεξ. p. 416. (Laurent. edit. qua ego usus sum p. 538.) Amersfoordt. Reiskius post οὗτος posuit signum interrogandi: ut quae sequuntur, ὁ τῶν μὲν εἰκὼ ἐν, κ. τ. λ. interrogationi respondeant. Quod cum probaret Amersfoordtius, locum illum Olynthiacum ut similem citavit. Sed Reiskius neque illic rem bene gessit et nostri loci sensum perverse interpunctione obscuravit. Nunc, ut ego interpunxi, quid Orator velit, satis apparet. Eodem modo interpunxit Bekkerus. Schaefer.

— 16. τινστοὶ] Post h. v. Bekkerus posuit, non signum interrogandi, sed punctum, quod praestat. Et sic Aristides l. c. Idem.

— ibid. ἐν τούτῳ χρήματ' ἐστὶν κ. τ. λ.] Χρήματα etsi saepius dicuntur numerus, pecunia ipsa, nonnunquam tamen vox pro rebus emptatur, quae tantum, quantum pecunia ipsa, valent; opes Latine dicas. Thucyd. VII. 25. πλοῦτος — χρήματα χρυσίου, ad quem locum Scholiastes haec adscripsit: καὶ ἐπὶ τῶν τυχόντων πραγμάτων τὰ χρήματα λαμβάνοντας, καὶ οὐχ ὅταν ἐπὶ τῶν ἀδιαίρετων ἐπὶ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων εἰδῶν. De differentia inter χρῆσις et κτῆσις disserunt Bergmannus l. c. p. 123. et videantur veteres Grammatici in his vocibus. De divitiis Atheniensium saepius sermo est apud veteres et Demosthenem: uti Olynth. I. p. 14. 19. ed., Reisk. quamquam ea l. non de regionis Atticae divitiis, sed de στρατιωτικῇ tantum agit: ἔστι — χρήματα ἱκανὰ ἔστιν ὅσα εἶδεν τῶν ἄλλων ἁπάντων στρατιωτικά. De universa Atheniensium potentia eorumque copiis Phil. I. p. 51. 20. ἱκανῶς δέ, εἰ δ. ἀδ., πεπαίστην δύναμιν ἁπάντων ἔχοντες, τριήρεις, ἱππάτας, ἱππικάς, χρημάτων περιουσίαν, τούτων μὲν μάχῃ τὸς πάντων ἡμῖν εἶδεν πώποτε ἐν ἀκριβεῖ, εἴδοιμι δ' ἀκριβέστατα. Ultima Reiskius vertit in ludibrio: a nemine vincimini solertia, sagacitate. Idem aliter in nota ad eum l. Praestat forte: eorum omnium nihil adhuc recte usi estis, etsi nulla horum parte carebat, nullam desideratis. Ita et ἀπολείπεσθαι absolute eleganter usurpari monuit Periconius ad Aelian. I. 30. Cf. apud eundem XII. 41. Aeschines etiam apud Demosth. de F. L. p. 369. 13. populum Atheniensium his verbis alloquitur: οὐ τριήρεις τριακοσίας καὶ στρὸν τοιαύτας καὶ πεζικὸν ὑμῖν παρέστιν; Cf. et Isocrates in Areop. c. 1. de conditione civitatis Atheniensium sua aetate disserentem et ad eum locum Bergmannum. Idem tamen Isocrates quoti ad summam rerum sinceritas veritasque pro horum temporum conditionis ad Philippum regem verba fecit in Orat. quam ad eum scripsit p. 147. πρὸς δὲ τούτοις [ἴσμεν σε] καὶ δύναμιν καὶ πλοῦτον κεκτημένον, ὥστε οὐδὲν τῶν Ἑλλήνων. et p. 128. τὸν παῖδα, ἂν ἐξ σὺ μὲν τυγχάνεις τοσούτων δυνάμεων κεκτημένος, ὥστε οὐδὲν τῶν τὸν Εὐφράτην οἰκούντων. Amersfoordt. V. F. A. Wolfii Prolog. ad Leptin. vol. ii. p. 360. Usus est hoc loco Dorvillius ad Charitem. p. 272. edit. Lips. Schaefer.

— 17. πρὸς ἁπάσας] Recte interpretatur (sc. Wolfius). Eadem ratione Reiskius Ind. Graecit. p. 437. opes pene dixerim aequipollentes aut aequiparabiles cum optimis reliquarum civitatum omnium. In hoc usu praepositionis πρὸς non latet, ut nonnullis visum est, vis comparativi gradus, qua quid excellere significetur, sed sola indicatur aequiparatio. Herodotus II. 35. ἔργα λόγου μείζω παρέχεται πρὸς πᾶσαν χώρην. Minus recte Interpres: opera exhibet memorabiliora, quam alia quaelibet regio. Immo: opera exhibet inenarrabilia, quae componas cum similibus operibus omnium regionum. Idem III. 94. φόρον ἀναγίνων πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους ἐξήκοντα καὶ τριακόσια τάλαντα ψήφισται. Cronovius: par ceteris omnibus. Bene, si de auro intellexit: Indi enim tantum auri dicuntur pependisse, quantum reliqui omnes. Idem VIII. 44. πρὸς πάντας τοὺς ἄλλους παρεχόμενος τῆς ὑγιείας καὶ ἴσον καὶ μοῦνον. Parum recte versum: prae reliquis omnibus. Sola hoc quoque loco obtinet aequiparatio: duplicato enim illo numero propemodum confit numerus navium totius classis Graecae. V. cap. 48. Omnino tales aequiparationes intelligendae παχυτέρως nec cogitandum de accuratissima exaequatione. Schaefer.

— ibid. φιλίας] τῆς Ἑλλάδος. Idem.

— 19. ἐντεῦθεν] Omisit adverbium Bekker. Malim servatum. Est i. q. ἐπὶ τοῦ βήματος. ἐντεῦθεν etiam hic significare, docui in not. ad Longi Pastoral. p. 422. Idem.

— ibid. φαῖεν, ὡς ἕξει βασιλεὺς] στρατεύσειε jactarent, venturum esse regem. Similia telgi in not. ad Euripid. Med. Pers.

p. 39. et 92. ed. tert. Lips. Add. not. ad p. 141. 3. ed. Reisk. Euripideum Orest. 1316. ss. P. ἀλλά μα φόβος τις εἰσελήλυθ', ἥντιν' ἐν δόμοις — κλύω βοήν, sic interpreter: ὅτι τινὰ κλύω ζοὴν ἐν δόμοις. Conf. Bos. Ellips. p. 252. IDEM.

— 20. οὐχ] οὐδ' Cod. Bekk. Placet ut paulo gravius. IDEM.

— ibid. οὐχ οἷόν τε] Sic Attice dicunt pro οὐ δυνατόν. Vid. Timæi Lex. Rhetor. et ad eum Ruhnkenius. AMERSFOORDT.

— ibid. ταῦτ' ἄλλως ἴχειν] Immo, quin rex venturus sit s. jam adsit. SCHAEFER.

— 21. χρεσμωδοῦ] Recte Bekker. χρεσμῳδῶν. χρεσμῳδῶν miror Amersfoordtio potuisse probari: est enim barbarum. Non minus barbarum καλλίων Munckerus invexit in Antonin. Liberal. c. 15. ubi etiam Ruhnkenius erravit. Talibus sordibus utilissimum Maittairii de Dialectis librum pervellem expurgatum esse. IDEM.

— 22. οὐκ ἂν εἰσπράξαιεν — οὐδ' ἂν ὁμολογήσαιεν] Opera (sc. Reiskii) vere supervacanea. Vulgatam olim scripturam Bekkerus jure restituit. IDEM.

— antep. τῶν λόγων — ἔργα] Oppositio videatur parum concinna, ac fortasse requiras τοῖς ἔργοις. Sed v. Porson. ad Euripid. Phœniss. 512. ubi quod dicit de Tragicis, de omnibus scriptoribus dici potest. IDEM.

— ult. οὐχ ἑκὼν ἂν δοίη] Reiskii conjecturam Amersfoordtius probavit, Bekkerus adscivit. Sane est de genere felicium facileque compenset centum a viro optimo invita Minerva excogitatas. Sed videndum ne tutius sit cum libris Reiskianis simpliciter scribere οὐκ ἂν δοίη. IDEM.

P. 292. 2. μέρος τῶν ὄντων κ. τ. λ.] Demostbenes Olynth. I. p. 17. 9. ed. Reisk. τοὺς — εὐπόρους, ἵν' ὑπὲρ τῶν πολλῶν, ἂν καλῶς φυσῶντες ἔχωσι, μικρὰ ἀναλίσκοντες τὰ λοιπὰ κατῴκηται ἀδεῶς. AMERSFOORDT.

— ibid. προεισπνεῖν] Præstat εἰσπνεῖν. SCHAEFER.

— 5. πορίσασθ'] πορίσαιτ' præstat, cum sequatur περιζέειν. IDEM.

— ibid. πλεῖόν ἐστι γέλως τοῦ μηδενός] Recte Wolfius. Intellige περίσασθαι. Ita et Reiskius in Nota et in Ind. *magis esset ridiculum, quam si nihil daretis.* AMERSFOORDT. Viri docti calamus videtur errasse, cum scriberet: *Intellige* περίσασθαι. Hoc nullo modo potest intelligi: omninoque nihil subaudiri oportet, Vernacule: *ist lächerlicher, als gar nichts.* γέλως enim h. l. non *risum* significat, ut Wolfius vertit, sed *rem ridiculam.* Euripides Troad. 976. Matth. ταῦτα γὰρ γέλως πολύς. Hesychius t. I. c. 812. Γέλων. — ἢ γελοῖον. ut correxerunt: erratque Schowius ad glossam præcedentem referens. SCHAEFER. Schaeferus porro sic corrigebat Græcitatem Latinitatemque Reiskianam: ἡ γέλως ἂν εἴη (vel ἢ κατεγέλων ἂν ἐμαυτὸν οἱ ἄνθρωποι), εἰ καθόλου μηδὲν περίζοιτο vel ἐπερίζοιτο. *quam deridiculo essetis futuri, si* etc.

— 6. τὸν ἱππότην] Articulum recte delevit Bekker. Sic mox sine articulo πεντακοσιάς et δωδεκάτων. Quod autem Wolfius de re familiari interpretatur, ne forte quis erret, monendum est, τὰ τῆς χώρας πράγματα oportere intelligi. SCHAEFER.

— ibid. εἰσφέρειν] Non subauditur (sc. δεῖν): quoties enim infinitivi sic, ut h. l. verbis dicendi junguntur, hæc verba vim jubendi habent. V. not. ad Theocrit. XXV. 47. et ad Sophocl. Ajac. 1047. IDEM.

— 7. τἀλ. ἱρά] ἱρεῖ omisit Bekker. Probo. Sic mox sine verbo οἰκεῖν ἱππεῖς καὶ ἵππους. IDEM.

— 9. τὰ χρήματ'] Vix admittendum videtur, ut h. l. voce χρήματα ipsa pecunia significetur, non res pretiosæ, quæ ex regno latissime patente undique ad regiam afferebantur. Herodotus VII. 187. Xerxis in Græciam expeditionem facientis supellectilem describens: οὐδ' ἂν ὑποζυγίων τε καὶ τῶν ἄλλων κτησίων τῶν ἀγθοφόρων — οὐδὲ ἂν εἷς ἀριθμὸν. Sed Demosthenes hic de camelis tantum loquitur, cum hi profecto majorem jumentorum [τῶν ὑποζυγίων] partem effecerint. Commeatum autem exercituum Persarum camelis vehi solitum fuisse docent loca sillata a B. Brissonio de regno Persarum l. III. c. 46. Regis magni divitiæ in proverbium abierant. Æschines Socrat. qui dicitur Dial. II. 4. πρωτιμήσειν ὑγιαίνειν ὀλίγα κτησάμενος ἀργύριον μᾶλλον ἢ τὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου χρήματα κεκτημένος πονηῶν. Cf. et Horatius Carm. III. Od. IX. 4. Magnificæ etiam τοῦ Πέρσου πλούτου meminit Isocrates Panath. p 458. et ipse Demosth. Phil. III. p. 120. 16. ed. Reisk. Ita et *Persicum aurum* memoratur a Justino l. XI. c. 5. §. 9. Aristophanes in Plato v. 170. μέγας δὲ βασιλεὺς οὐχὶ διὰ τοῦτον κεμᾷ; τὸν πλοῦτον scilicet. Demosthenes Orat. ad Philippi Epist. p. 153. 26. de Persarum rege: πονηῶν μὲν πάντων πλοῦτον, ὧν οὐδ' οἱ λοιποὶ πάντες. Conon Atheniensis ap. Justin. VI. c. 2. §. 14. queritur, *opulentissimi* regis bella *inopis* dilabi, et qui exercitum parem habere hostibus debeat, *pecunia* vinci, quæ præstet, inferioremque eum *ea parte* invenire, qua *longe superior sit.* Apud Herodotum l. V. 49. Aristagoras Milesius: τὰ Σοῦσα τοῦτο, ἔνθα — τῶν χρημάτων οἱ Θησαυροί — εἰσί· ἁλόντες δὲ ταύτην τὴν πόλιν, θαρσέοντες ἤδη τῷ Διὶ πλούτου πέρι ἁρίζετε. Atque in ea urbe XL millia talentum inventa esse ab Alexandro M. narrat Justinus l. XI. c. 14. §. 10. cum quo tamen loco alia conferantur a Brissonio laudata de regno Pers. 1. I. c. 182. sqq. Idem etiam su-

citur de Xerxe l. II. c. 10. "Cæterum, si regem spectes, *divitias*, non decem, laudes: quarum tanta copia in regno ejus fuit, ut, cum flumine multitudine consumerentur, *opes* tamen regias superessent." cum quo conveniunt ipsi Persarum legati ad Philippum de Alexandro, ejus filio, prædicantes: ὁ παῖς οὗτος βασιλεὺς μέγας, ὁ δὲ ἡμέτερος πλούσιος. Vid. Plut. de fort. Alex. v. II. p. 362. Fastum regum Persarum, multis veterum auctorum locis allatis, describit Brissonius l. I. I. c. 69—77. et alibi. Eorundem apparatum, quem expeditionem suscepturi essent, recensuit Herodotus I. 188. qui et l. III. 90—97. universum pecuniam enumerat, quæ Dario ex satrapiis redibat. Ambrosoodbt. De sola pecunia intelligendum. Sit hyperbolice dictum: non intercedo. Neque ipse Demosthenes videtur rem pro vera habuisse, cum dixerit φασὶν εἶναι. Schaefer.

— antep. βούλεσθε] Adverte βούλεσθαι conjunctivo insolentius postpositum. Idem.

— pen. ἰσχύσειν] Non deest (sc. εἶναι). Supra Demosthenes aliam usurpat figuram orationis: nec continuo sequentia ἀλλ' οὐ δεήσεσθε κ. τ. λ. ab antecedentibus interserto tali κωμικῶτερον divelli patiuntur. Idem.

— alt. ἂν] Sine cunctatione delendum. Orator enim confidentissime negat, pecuniam, quantumvis magna videatur, ἀξίαν εἶναι τοῦ πολέμου. Adde quod ad particulam ἂν subaudiri oporteat εἶη: cujus ellipsis certa exempla requiro (Fortasse citas ex Eryxia Platonicis addito c. 29. καταμαθὼν δ' αὐτὸν ἐγὼ ὅτι ἴσον εἴη πεῖσαι, ὅσαν ἂν τὸ λεγόμενον λίθον ἐφῶσα. ubi ad ὅσαν ἂν subaudiendum εἶη. Sed talia non sunt vera ellipseos, sed quæ in libro Bosiano syntactico dixi). Nam quod Meier. Crit. p. 44. citavi Sophocl. Philoct. 493. laudo Buttmannum, qui e recensione Triclinii restituerit πολλοῦ. Conf. not. ad Sophocl. t. II. p. 346. πολλοῦ ἂν quam ineptum sit, facile senties, si verteris: *dies sit, dürfte lange her seyn*. Sic pius filius non loquitur, qui certo scit, dudum mortuum esse. Idem.

— ibid. καταθεῖτε] Recte Bekkerus καταδεῖτε. Quam optativi formam si quis forte miretur Reiskius ignorasse, sciat virum summum flocci fecisse τὰ γραμματικά, nihilque aliud quam Græcos omnium ætatum scriptores pervolutasse. Hoc usu, non grammatica doctrina, consecutus est difficillimam Græcorum literarum scientiam, quæ nostrum perpaucis et haud scio an nulli obtigit, sed adeo non accuratam subactamque, ut passim implicaretur erroribus, a quibus tirunculi sobemata satis callentes sibi facile caverent. Sic factum est, ut Reiskius haud raro vapularet ab hominibus longe longeque infra se positis, quos deceret assurgere ingenio tam capitali. Idem.

— ibid. ἄξια τοῦ πολέμου] *tanta, quantum bellum poscit.* Idem.

P. 293. 1. τἆλλα] Bene τὰ μὲν ἄλλα Bekker. Idem.

— 2. οὐδαμοῦ γὰρ — ἐν παλλίοις] Aristophanes Thesmopher. 292. Br. σοῦ, σοῦ καθίζομαι 'γὼ παλῷ — Idem.

— ibid. ἐν παλλίοις] Ne subaudias τόποις. παλλίοις enim generis est neutrius. V. Bos. Ellips. p. 485. ubi si cui videar dubitantius scripsisse, velim cogitet, quantum mihi fecerit illo in opere laborandum, quantum trepidandum, cum Ellipseos doctrinam plurimarum statuum tanquam præscriptione sanctam primus convellere auderem. Sed fundamentis jactis facile superstruas. Conf. not. ad Euripid. Orest. Pors. 887. p. 81. edit. tert. Lips. Idem.

— 8. μὲν γε] Prævideo fore, qui μὲν γὰρ scribendum censeant. Ac profecto harum formularum solennis est in libris confusio. Sed cave vulgatam mutes. V. not. ad Dionys. Halic. de C. V. p. 406. Schneiderus ad Xenophont. Hieron. 1. 11. Dobræus in Comment. ad Aristoph. VII. 1. p. 560. Buttmannus ad Midian. p. 46. et Siebelisius ad Pausan. t. II. p. 198. μὲν γε recurrit v. 13. p. 189. 11. 204. 14. ed. Reisk. Add. p. 174. 20. Idem.

— ibid. τριακοσίας τριήρεις, ἂν ἑκασταχοῦ παρεσκευάσθ' ὑμεῖς] Lubenter excurrunt Oratores Attici in laudes belli Persici, tanquam socium majorum imprimis proprias: præcipue, cum mentio facienda sit pomœrii cum Persarum rege inimicitiarum. Cf. Thucydidis Schol. ad I. 73. Atque hujusmodi rerum a majoribus gestarum mentionem ad στρατιωτικὰς partes refert Hermogenes de Form. Orat. c. 6. p. 281. ed. Laurent. τετάρτην γε μὴν στρατιωτικὸς ἔχοντι δύναμιν ἔστωσαι αἱ περὶ ἀνθρωπίνων μὲν κατὰ μόνας στρατηγήσαντες, μεγάλων δὲ καὶ ἐνδόξων οὖν τὸ περὶ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης, καὶ τῆς ἐν Πλαταιαῖσιν, ἢ τῆς ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίας. εἴ τις λέγοι: quibus deinde hæc addit de modo, quo ejusmodi commemoratio facienda est: μιξάσθω δὲ στρατιωτικὰ αἱ κατὰ ἀνάφασιν καὶ χωρὶς ἐνδιασυρμοῦ ἐξ ἀφηγήσεως λεγόμεναι· ὡς γὰρ εἰδότας ἀκριβῶς δεῖ λέγειν, καὶ μετ' ἀξιώματος, ἀλλ' οὐκ ἐνδιαίζοντας, κ. τ. λ. De numero navium Græcarum atque Atheniensium, quæ cum Xerxe pugnarunt, non satis constat inter auctores veteres, quamvis non magnum inter eos sit discrimen. Cf. Valckenaer. et Wesseling. ad Herodot. VIII. 1. 2. 8. F. N. Morus ad Isocratis Panegyr. 25. et 27. Viri Docti ad Nepotis V. Themist. c. 3. Aliis in locis, ut Or. p. Cor. p. 306. 23. ed. Reisk. solet

Demosthenes augere navium numerum, quæ Athenienses præbuerunt, quod quia in hac Oratione suo consilio parum convenire videbat, ad centenarium numerum universam eorum classem reduxit. Itaque probamus Reiskii judicium Wesselingii conjecturam repudiantis, qua pro ἑκατὸν legatur διακοσίας. Præter illos, quos Valckenaerius laudavit l. c. de numero navium Græcarum egit etiam Thucydidis Schol. ad L. I. 74. — Cæterum, quia h. l. sermo incidit de pugna Salaminia, obiter animadvertimus μνημονικὸν ἁμάρτημα Demosthenis vel ejus, qui scripsit Orat. in Neæram p. 1377. 14. qui de Platæensibus loquens, ἐκεινδὴ, inquit, αὐτοῖς οἰκεῖα σπάφη οὐχ ὑπῆρχε, συναπωμάχουν ὑμῖν ἐν' Ἀρτεμισίῳ καὶ ἐν Σαλαμῖνι. De pugna ad Artemisium commissa eadem tradidit Herodotus, Platæenses autem Atheniensibus ad Salamina affuisse idem historicus diserte negat l. VIII. 44. AMERSFOORDT.

— ibid. ἑκατὸν] Assentitur Reiskio præter Amersfoordtium not. ad v. 8. Weiskius de Hyperb. II. p. 24., Sed Boeckhius de Œcon. polit. Athen. t. I. p. 276. vulgatam scripturam tam affinem dicit esse signati, ut lector parum attentus Orationem de Symmoriis, quam tot alia argumenta genuinam esse *y*incant, ob hanc unam causam pro spuria habore posse videatur. Pervellem vir doctissimus nos docuisset, cur Reiskii rationem assensu suo comprobare dubitaret. Mihi quidem hæc ratio adeo placet, ut vix putem probabiliorem excogitari posse. Ac fortasse Demosthenes, cum ἑκατὸν scriberet, fide dignior fuit quam ipsi historici. Audiamus Schweighäuserum ad Herodot. VIII. 44. non inepte sic disputantem: "Mireris vero, quo pacto tot navibus ad Salaminem pugnare Athenienses potuerint, quandoquidem in pugna ad Artemisium dimidiam partem Atticarum navium vulneratam esse ait Scriptor cap. 18. neque eis reficiendis suppetiisse videatur tempus." SCHAEFER.

— 9. χιλίας ἀπολέσαντας νῆας] Millenarium numerum dixit Demosthenes, non quidem accuratissime, sed ex more poetarum et oratorum. Eadem illis est loquendi ratio, quum Græcorum classem ad Trojam memorant. Quamvis Thucydidis Scholiastes ad l. I. 10. ὁ μὲν Εὐριπίδης, inquit, καὶ Λυκόφρων χιλίας νῆας λέγουσι τὸν Ἀγαμέμνονα ἀγαγεῖν, ὁ δὲ Ὅμηρος χιλίας ἑκατὸν ἐξήκοντα ἕξ. Thucydides ipse eo l. dederat χιλίων καὶ διακοσίων. De numero rotundo sic sæpius obvio egerunt Heynius ad Virg. Æneid. II. 198. Is. Grangræus ad Juvenal. Sat. XII. 122. et auctores mox laudandi. Hunc etiam morem sequitur Æschylus in Agamemn. v. 46. de Atridis omens: στόλον Ἀργείων χιλιοναύταν τῶνδ' ἀνὰ χώρας ἦραν. et scepissime Ovidius: Metam. XII. 6. "Coejuratæque sequuntur Mille rates." ibid. v. 37. "Accipiunt ventos a tergo mille carinæ." Libro autem XIII. 92. Ajax gloriatur: "Nempe ego mille meo protexi pectore puppes." et v. 182. legitur: "Aulidaque Euboicam complerunt mille carinæ." Ita et Laodamia maritum suum monet Heroid. XIII. 97. "Inter mille rates tua sit millesima puppis." De numero navium, quæ Xerxem in Græciam secutæ sunt, iterum cf. Interpretes ad Nepotem Themist. c. 2. et Brissonius de regno Pers. l. III. c. 73. Igitur plerique auctores narrant, naves circitur 1200 ipsi pugnæ Saliminiæ ex ingenti Xerxis classe interfuisse: atque accuratissime hæc narravit Æschylus Pers. v. 342. cujus auctoritas cur hac in re reliquorum omnium testimonio præferenda sit, veram ex Casaubono causam reddidit A. Staverenus ad Nepotis l. l. Ἑπτὰ δὴ, καὶ γὰρ εἶδα, χιλιὰς μὲν ἦν ἑκάστη νεῶν, αἱ δ', ὑπέρτερον τάχυ ἑκατὸν ἦς ἕκαστ' ἦσαν δ'. Cui tamen narrationi vix convenire videtur Herodotus, qui, quod quidem mirum videatur, hunc ipsum numerum navium longarum (1207) cum rege expeditionem in Græciam suscepisse scribit, verum in sequentibus identidem tot naves ejus vel tempestatibus vel pugnis contra Græcos susceptis periisse narrat, ut vix idem numerus ad Salaminem penetrasse videatur. Ne autem temeritatis arguamur Herodotum vel erroris vel negligentiæ incusantes, varia ejus de hac re indicia in unum conferamus. Longe itaque Persarum naves Xerxem initio expeditionis secutæ ab Herodoto narrantur 1207 (l. VII. 89. et 184.), quas onerariarum sequebantur 3000 [ibid. c. 97.], etsi Nepos Themist. c. 2. harum 2000 tantum memorat. Sed onerariarum infinitus numerus fractus est ad Magnesium litus (ibid. c. 191.). Classem autem auxerunt deinde naves 120 ex Thracia profectæ (c. 185.): ex eadem vero ad Magnesiam tempestate submersæ sunt 400 naves (c. 190.). Deinde a Græcis 15 captæ sunt ad sinum Pagasæum (c. 194.) iterumque 30 ad Artemisium (l. VIII. 11.). Atque eodem tempore ad Græcos transfugit Antidorus Lemnius cum sua navi solus. (quod posterius patet ex eodem loco, coll. c. 82.) Nova autem tempestate orta, pars classis, quæ Eubœam superare conabatur 200 navibus composita, omnis ad scopulos fracta est et fluctibus submersa (c. 7.): ἀγγελίη ἐλθοῦσα, ὡς τῶν Καρβάρων οἱ περιπλώοντες τὴν Εὔβοιαν πάντες εἶησαν διεφθαρμένοι ὑπὸ τοῦ γενομένου χειμῶνος. Eodemque fere tempore Ciliciæ naves, quæ quot fuerint, non indicatur, a Græcis captæ sunt (ibid. c.

14.). Triduo post, nova pugna exorta, denuo multas naves Persæ amiserunt (c. 16.) et tandem in ipsa nocte, quæ conflictum ad Salamina præcessit, una navis, cujus prætor erat Panætius Tenius, Persarum aciem reliquit (ibid. c. 82.). Nisi igitur statuas, plures naves ad Xerxis classem accessisse, quam de quibus tradidit Herodotus, minor exsistet numerus eo, quem Æschylus memoravit: etsi vel hac conjectura probata propter hunc numerum 1207 navium (eundem prorsus, cum Xerxes expeditionem susciperet, atque illum, cum pugnam committeret), suspicio oriatur turbatæ in Herodoto narrationis. Neque enim ex l. VIII. 66. colligas plures naves accessisse, etsi tum pedestrium copiarum multitudine nova exercitus creverit. Igitur, nisi, quod nolim, aliquis mea negligentia hic omissus fuerit Herodoti locus, vix video, qui erroris culpa gravissimus historicus vacare possit, siquidem Æschylo in re, cui ipse interfuit, omnem fidem haberi necesse est. Ad faciliorem autem conspectum in fine hujus animadversionis ad calculos sedeamus.

Initio expeditionis erant naves (Auctor Argumenti in Æschyli Persas habet 1207 vel 1214.)	1207	
Accesserunt ex Thracia	120	
		1327
Perierunt tempestate ad Magnesiam	400	
Captæ a Græcis ad sinum Pagasæum	15	
——— Artemisium	30	
Antidorus transfuga	1	
Submersæ, quæ Eubœam superabant	200	
Panætius transfuga	1	
		647
Supersunt igitur ante pugnam Salaminiam naves		680

Quo numero continentur etiam naves Ciliciæ aliæque in nova pugna ad Artemisium amissæ, quas quot fuerint, Herodotus nos non docuit. AMERSFOORDT.

— 10. τριακοσίας — παρεσκευασμένους] Hic vulgo, florente Atheniensium republica, erat numerus triremium. Cf. Bergmannus ad Isocratis Areopagit. c. 1. Triremium copia etiam Æschines gloriabatur l. supr. all. ad p. 291. 16. Demosthenes ipse Phil. III. p. 121. 11. ed. Reisk. καὶ τριήρεις, καὶ σωμάτων πλῆθος, καὶ χρημάτων πρόσοδοι, καὶ τἆλλας κατασκευὰς ἀφθονία, καὶ τἄλλα οἷς ἂν τις ἰσχύειν τὰς πόλεις κρίνοι, τῶν ἅπαντα καὶ πλείω καὶ μείζω ἐστὶ τῶν τότε [ἐπὶ τῶν προγόνων] πολλῷ. et p. 128. 17. ἡμεῖς — πόλιν μεγίστην ἔχοντες, ἀφορμὰς πλείστας, ἀξίωμα πάλλιστον. IDEM.

— 11. [τριήρεις]] Uncis inclusum servavit Bekkerus. Mallem deletum. SCHAEFER.

— ibid. μὴ] Puto delendum et hæc sic continuanda ἀστίατος: ὥςτε κομιδῇ μηδ' εἰ πάνυ μαίνοιτο νομίσαι ῥᾴδιον —. ut prorsus ne si sit desipientissimus quidem habiturus sit pro re facili —. Aliud valet μὴ κομιδῇ. Plutarchus t. I. p. 611. R. ὥςτε μὴ κομιδῇ μοναρχίαν εἶναι. Interpres: ne solus omnino rerum potiretur. IDEM.

— 15. ἄγει] Cod. Bekk. ἄγει πολύ, quod non displicet. IDEM.

— 16. δὲ ἄν] Malim δ' ἐάν. IDEM.

— ibid. εἰ κρῖναι] Probo quod dedit Reiskius ob codicum excellentium auctoritatem. IDEM.

— 17. ἐπιλείπειν] Eadem voce utitur in eadem re Ælianus Var. Hist. VIII. 11. ὅσον καὶ τοὺς ποταμοὺς ὀφῶμεν ἐπιλείποντας. AMERSFOORDT.

— ibid. ἀθρόα] ἀθρόα Bekker. V. Etymol. M. c. 655. 21. et Sallier. ad Mœr. p. 19., ad quem locum Piersonum miror talia parum curantem p. 20. Est hæc incuria, ut digna philosopho, ita indigna grammatico. SCHAEFER.

— ibid. καὶ] Recte abest. *multa simul.* Xenophon Anab. V. 2. 1. οἱ δὲ Κόλχοι — πολλοὶ ὄντες ἀθρόοι, *multi una.* IDEM.

— antep. ἡμῖν — ἀκούσεται] Citant Harpocration p. 134. Gron. et Photius c. 237. hic quidem scriptura vitiosa. De Harpocratione v. Siebelis. ad Philochori Fragm. p. 77. s. IDEM.

— antep. ἀφορμὴν] Facultates, quarum fiducia rem aggredi possimus: inde sæpius pro *pecunia.* Vocem explicuit Bergmannus ad Isocratis Areopag. p. 119. AMERSFOORDT.

— pen. ἑξακισχίλια] ὀκτακισχίλια. Harpocration et Photius ll. cc. qui quomodo hunc numerum hyperbolicum cum vero supra p. 288. pen. posito conciliaverint, lege apud ipsos. Sed tantine fuerit conciliandi laborem suscipere fortasse dubites. Suspicor enim Demosthenem h. l. non dedisse nisi hæc: ἡμῖν δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα ὑπάρχον ἀφορμὴν ἀκούσεται, ὑπὲρ ἧς κ. τ. λ. quibus explicandis alius videtur interpres censum verum, alius falsum ad-

scripsisse. Nimirum non de summis pecuniarum hic agitur, sed de ἀφορμαῖς ad bellum gerendum. Regi ἀφορμὴ sunt αἱ διανύσεις καὶ χίλιαι κάμηλοι αἱ τὸ χρυσίον ἄγουσαι, Atheniensibus τὸ τῆς χώρας τίμιον. Illa κρίνη comparatur ἐπιλιπούσῃ, hæc ἀσινέσι. Neque absurda hæc comparatio videbitur, si cogitaveris rationem pecuniariam illorum temporum, quæ commoditatibus, quas nostra ætas habet hoc in negotio perscriptionibus utens, prorsus carerent. Sic fieri poterat, ut rex, exhaustis quæ camelis vectæ exercitum comitarentur pecuniis, inextricabilibus difficultatibus impediretur. SCHAEFER.

— ult. τοὺς ξενικοὺς — ἀμυνούμεθα] Isocrates Orat. ad Phil. p. 184. Græcos ad bellum cum Persis excitans: ἡμεῖς οὐδ' ὑπὲρ ὧν καιὸς ἐκάθομεν ἀμύνασθαι τολμῶμεν αὐτούς. AMERSFOORDT.

— ibid. οἱ Μαραθῶνι] De Persis victis cæsisque hic dicitur: quod notandum. SCHAEFER.

— ibid. Μαραθῶνι] Codd. Bekk. Μαραθῶνι καὶ Σαλαμῖνι, vitiosa, ut puto, abundantia. Etsi enim talibus in formulis etiam Salaminis fit mentio, ut in loco Aristophanico, de quo v. Bos. Ellips. p. 423. tamen multo sæpius et tanquam solenniter Marathonia pugna commemoratur: nimirum quia hujus victoriæ decus ad solos Athenienses, quorum auspiciis Platæenses parebant, pertinuit. Nec licuit Comico aliam citare quam Salaminiam pugnam. IDEM.

P. 294. 1. ἕως δ' ἂν κρατῶμεν] Demosthenes hoc non dixit κολακευτικῶς, sed quod speraret cives suos τοὺς ξενικοὺς non minus strenue ἀμυνεῖσθαι, quam οἱ Μαραθωνομάχαι hostes ἠμύναντο. Sic autem victoria satis certa videri poterat: τῷ γὰρ πονοῦντι χὠ θεὸς ξυλλαμβάνει. IDEM.

— 2. ἐπιλιπεῖν] Rectius ἐπιλείπειν Bekker. V. p. 293. 17. IDEM.

— 3. ξενικὸν] Milites Græci a barbaris conducti. Hoc enim Persis erat in more. Cf. Brisson de r. Pers. III. c. 59. Eodem pertinere videtur Isocratis locus Paneg. c. 37. τῶν τε μετὰ Τιριβάζου στρατευομένων καὶ τοῦ πεζοῦ τὸ χρησιμώτατον ἐκ τῶνδε τῶν τόπων ἤθροισται: vocabula enim τῶνδε τῶν τόπων facile ad Græciam Europæam referri posse existimo, etsi in diversa abeat Morus ad eum l. Qui primi barbarorum mercenariam militiam susceperunt, infames hoc nomine, Cares fuerunt. Vid. Dunæus ad Demosth. de Pace p. 298. Hemsterhus. ad Aristoph Pluti Argum. p. 7. — Quinam vero hac imprimis ætate inter ipsos Græcos abusus fuerint militum conductorum, ubique cum eximia indignatione queruntur plerique oratores. Cf. Bergmannus l. l. p. 84. Atheniensis perpetua hujusmodi hominum caterva primum usi videntur in bello Corinthio. Vid. Harpocration in v. ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ et locus Aristophanis ibi laud. Sed jam antea multi etiam in reliqua Græcia vagabantur. Cf. Thucyd. l. 27. 85. ubi vid. Schol. Lacedæmoniorum in exercitibus erant ξεναγοὶ, quos idem Thucydides memorat II. 75. ubi Scholiastes habet: οἱ τῶν μισθοφόρων ἄρχοντες· ξένους γὰρ ἐκάλουν τοὺς μισθοφόρους. Sed iidem Lacedæmonii barbaros eximie ξένους vel ξείνους dicebant, Herodoto teste IX. 11. Porro οἱ ξένοι conducticii milites, etiam ξενιτευόμενοι dicebantur. Diversa aliquantum ratione Herodes Orat. π. Πολιτείας Oratt. Gr. vol. VIII. p. 36. externum bellum contra patriæ hostes susceptum ξενικὸν πόλεμον dicit, oppositio πολέμου πολιτικοῦ s. στάσεως. — Ξενικὸν ita dicitur, omisso per ellipsin σύστημα, uti sæpe etiam ναυτικόν. Hoc occurrit ex. gr. apud Thucyd. I. 99. III. 16. — I. 4. est Μίνως — τό τε ληστικὸν — καθήρει ἐκ τῆς θαλάσσης. ad q. l. Schol. λ. τὸ σύστημα, ἤγουν τοὺς ληστὰς· ληστρικὸν δὲ τὸ πρᾶγμα. AMERSFOORDT.

— 5. ἐπὶ μὲν Αἴγυπτον καὶ Ὀρόντην] Reiskius in Ind. Hist. p. 586. "Dubium est," inquit, "Orrhontes barbarine sit regis nomen, an fluvii, Syriam pervagantis." Orrhontes vero non fuit rex barbarus, sed præfectus Mysiæ, qui cum aliis satrapis et Tacho, Ægypti rege, ab Artaxerxe defecit Olymp. CIV. a. 3. Res ejus refert Diodorus Sic. XV. 90. sq. ubi videatur Wesseling. Regis expeditio in Ægyptum ab eodem narratur ibid. c. 92. sq. in qua opera Græcorum mercede conductorum usos fuisse Persas Corn. Nepos docet in Datame c. 8. § 2. Orrhontes autem Diodori l. c. diversus videtur ab alio ejusdem nominis Persa, regis genere, cujus mentio est ap. eundem l. XV. 2. Neque facit quioquam discriminis, quod in Demosthenis exemplaribus hoc nomen scriptum sit duplici litera Rho, apud Diodorum autem simplici. IDEM.

— 9. τῆς ὑπαρχούσης πενίας] Herodotus VII. 102. τῇ Ἑλλάδι πενίη μὲν αἰεὶ ποτε σύντροφός ἐστι. SCHAEFER.

— ibid. ἐπὶ δὲ τὴν [ἄλλην] Ἑλλάδα κ. τ. λ.] Satis probabilis Demosthenis epinatio: ἐπεί γε ἀσυκρίδη ἐν παλαιτέρου τοῦ βαρβαρικοῦ ἤθεος τὸ Ἑλληνικόν Herodot. I. 60. Alexandri victoriæ demum perviserunt, ut ambo coalescerent. IDEM.

— ibid. ἄλλην] Recte delevit Bekker. IDEM.

— 10. πεῖ γὰρ αὐτὸς τρέψεται κ. τ. λ.] Locum hunc imitatur Gorgias Apol. Palamedis Oratt. Gr. VIII. p. 112. (quem legit Alcidamas, qui scripsit Palamedis Accusationem de Proditione, quæ eodem vol. exstat, ut patet collatis p. 74. sqq. et p. 115. sqq.): πεῖ γὰρ τραπέσθαι μ'

ἀρχῶν; πότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα et quæ seq. Sed etiam Demosthenes sua hausisse videtur ex Euripidis Medea v. 502. τῶν σῶν τράπεμμαι; πότερα πρὸς σαυτῆς δόμους, οὓς σὺ προδοῦσα καὶ πάτραν ἀφικόμην; ἢ πρὸς ταλαίνας Πελιάδας; quos versus Latini verterunt poetæ laudati a Lentagio. Quæ hunc locum excipiunt, item a multis expressa sunt, ut ab eodem Gorgia l. c. Nostro præiverat Isocrates Plataic. p. 524. τίνες εἰς τοῦτο ἀνοίας ἥκουσιν, ὥστε βούλεσθαι μετὰ τῶν καταδουλουμένων τὴν Ἑλλάδα εἶναι μᾶλλον ἢ μεθ' ὑμῶν τῶν ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν ἐλευθερίας ἀγωνιζομένων. Ambrsfoordt. Demosthenem sua hausisse ex Euripidis Medea eoque probabile fieri possit? Schaefer.

— 14. δυστυχὲς] Ultima hujus notæ (sc. Wolfianæ) non intelligo. δυστυχὲς eodem sensu usurpatum mox recurrit p. 295. 5. Idem.

— 17. Ἑλληνικῶν] Recte Ἑλλήνων Bekker. Idem.

— 18. ἂν] Particulam Bekkerus jure delevit. Quamquam Wolfius vere monet, hoc dici ὑποθετικῶς. Satis nota orationis figura, qua καταφατικῶς enuntiatur, quod ὑποθετικῶς intelligendum est. Idem.

— ibid. ἐπαίνου γε] Attende vim particulæ. *illo, quippe tam imbelli.* Idem.

— 19. ἀλλὰ μάλιστα μὲν — τῶν ἄρχειν] Ordo est: ἀλλὰ βούλονται μὲν μάλ. ἄρχειν π., εἰ δὲ μή γε [δυνατὸν ἐστὶ πάντων ἄρχειν], τῶν ὑπαρχ. δούλων ἑαυτῷ τῶν. In eandem fere sententiam Xerxes verba fecit inter Persarum proceres ad Herodot. l. VII. 8. §. 3. et ejus somnium interpretati sunt magi ibid. c. 19. Isocrates etiam Panegyr. c. 37. τοιγαροῦν τὰ μὲν ἔχει [ὁ βασιλεὺς], τὰ δὲ μέλλει, τοῖς δ' ἐπιβουλεύει, ἅπαντας ἀνθρώπους ἡμῶν καταστρέψασθαι. Idemque Rhetor Philippo Macedoni suadet in Orat. ad eum scripta p. 182. καὶ μάλιστα μὲν παραδῦναι ὅλην τὴν βασιλείαν [τῶν Περσῶν] ἰδίᾳ, εἰ δὲ μή, χώραν ὅτι πλείστην ἀφορίσασθαι. Eandem voluntatem Lacedæmoniorum propriam fuisse, idem sæpius illis opprobrat, ut in Panath. p. 437. 469. quæ loca supra laudavimus ad p. 181. 13. Ex priore sua hic verba commodasse videtur Demosthenes. Athenarum urbem, eodem Isocrate teste Areop. c. 27. peregrini judicabant ἀξίαν εἶναι μὴ μόνον τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων. ad quem locum adduxit alium huic prorsus similem ex Orat. de Permut. edit. Orell. p. 108. Bergmannus. Verum idem Atheniensibus consilium nonnunquam in vituperium objectum est. Vid. Thucyd. I. 125. f. Laudandum esse hujusmodi excellentiæ studium, sed in rebus honestis, Isocrates monuit Panathen. p. 488. et Demosth. Serm. Anat. p. 1416. 24. ed. Reisk. ἡγοῦ πρότιστον μὲν εἶναι τὸ πρωτεύειν ἐν ἅπασι. Formulam μάλιστα μὲν —, εἰ δὲ μή, usurpavit etiam Orator Exord. LVII. p. 1456. 1. sed pro εἰ δὲ μὴ dixit εἰ δ' ἄρα τοῦτ' ἄλλῃ πη σφαλεῖσα Exord. XXXVI. p. 1442. 13. Habet eam etiam Thucydides I. 35. ἀλλὰ μάλιστα μὲν, εἰ δύνασθε, μηδένα ἄλλον ἐᾶν κατῆσθαι ταῦς· εἰ δὲ μή, κ. τ. λ. et c. 40. καίτοι δίκαιοί γ' ἐστὲ μ. μ. ἀνθρώπων στῆναι ἀμφοτέρους, εἰ δὲ μή, τοὐναντίον ἐκεῖ τούτους μεθ' ἡμῶν εἶναι. III. 38. καὶ μάλ. μ. οὗτος εἰκεῖν ἕκαστος βουλόμενος δύνασθαι, εἰ δὲ μή, —. Ita et IV. 105. f. Isocrat. Panath. p. 488. μ. μ. αὐτὸς τυγχάνειν —, εἰ δὲ μή, τοὺς οἰκειοτάτους. Illustravit hanc locutionem Perizonius ad Æliani V. H. XIII. c. 45. Ambrsfoordt.

— 20. εἰ δὲ μή γε, τῶν ὑπαρχόντων] εἰ δὲ μή, τῶν γε ὑπαρχόντων genuinum. Vulgatum vereor ne sapiat Græcitatem Hellenistarum. Schaefer.

— 22. τοῦτον] porro. Idem.

— 23. ἔστι μὲν χαλεπὸς — περὶ τούτων λόγος] Communis erat hac ætate Thebanorum invidia omnibus Græcis: sed singularis etiam odii causæ eos inter et Athenienses intercesserant. Præter memoriam enim veteris istius suffragii, quo in Amphictyonum concilio post finem Peloponnesiaci belli Athenas excindendas esse suaserant, (cf. Isocrat. Plataic. p. 520. atque alia loca laudata a Bergmanno ad Isocratis Areop. c. 3. quibus adde Demosthen. de F. L. p. 361. 25. ed. Reisk.) alia eorum gravis erat hac ætate offensio, siquidem et cæteros Bœotios et ipsos Athenienses sæpius vexabant, iisque urbes et agros eripiebant, superbia elati propter victorias de Spartanis reportatas. Isocrates de Pace p. 315. de Thebanis loquitur: τοὺς περιοίκους ἀδικοῦσιν, Bœotios nempe, uti liquet ex seqq. et Plataic. p. 512. Θηβαίους τοῖς ἄπασιν τὸν χρόνον δυσμενῶς πρὸς τὴν πόλιν ὑμῶν διακειμένους. Orat. ad Philipp. p. 159. τὴν δὲ ἡμετέραν πόλιν μέρος τι τῆς χώρας ἀπιστήσουν. Demosth. p. Cor. p. 231. 2. ὑμεῖς οὕτως διέκεισθε, ὥστε — Θηβαίοις ὀτιοῦν ἂν ἐφασθῆναι παθοῦσιν, οἷα ἀλόγως οὐδ' ἀδίκως αὐτοῖς ἐγκλήμασι· οἷς γὰρ σὺν τοῖς ἐκείνου τυχοῦσαν ἐν Λεύκτροις, οὐ μετρίως ἐκέχρητο. cum quo loco alia conveniunt Isocratis: Or. ad Philipp. p. 159. καλλίστην γὰρ μάχην νικήσαντες καὶ μεγίστην δόξαν ἐξ αὐτῆς λαβόντες διὰ τὸ μὴ καλῶς χρήσασθαι ταῖς εὐτυχίαις οὐδὲν ἥττον πράττουσι τῶν ἡττηθέντων ἢ δυστυχησάντων. Archid. p. 212. τοὺς τὰς εὐτυχίας μὲν μετρίως φέρειν ἐπισταμένους. et Justini VIII. 1. §. 4. "Thebani — qui cum rerum potirentur, secundam fortunam imbecillo animo ferentes cæt." Odium Atheniensium in Thebanos produnt etiam Demosthenis loca: p. Cor. p. 237. 16. ubi meminit τῆς τόθ' ὑπαρχούσης ἀπεχθείας πρὸς τοὺς Θηβαίους. idemque Olynth. I. p. 16. 20. dixit: μὴ λίαν σπουδὴ εἰπεῖν ᾖ, καὶ

συμπεβαλοῦσιν ἑτέρωσε [cum Philippo in Atticam]. et de F. L. p. 375. 6. [Philippus] ἦρε τὸν Θηβαῖον ὕβριν ὑμῖν καταλύσειν. Accedit, quod hoc ipso tempore jam flagrabat bellum istud sacrum, cujus ut præcipui auctores ita et acerrimi vindices Thebani fuerunt. Cf. supra dicta in Introduct. p. 719. AMERSVOORDT.

P. 295. 3. τὰς πρότερας — ἁμαρτίας] Hic quidem loci dubium non est, quin respexerit Orator ad proditionem Thebanorum in bello gesto cum Xerxe. Ejus etiam meminit Phil. II. p. 68. 21. ed. Reisk. τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους, τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας. Hos etiam Isocrates nuncupat Plat. p. 530. τοὺς μὲν δουλεύειν τοῖς βαρβάροις ἀξιώσαντας, et paullo post τοὺς τῶν Ἑλλήνων προδότας. Ibid. p. 519. f. dicuntur τὸ παλαιὸν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος προδόται καταστάντες. Fusus est Herodotus libr. VII. VIII. passim in enarranda hac Thebanorum proditione, quæ prolixitas non minima videtur exstitisse causa, cur ei tam infensus fuerit Plutarchus. Vid. ejus libellus de Herodoti malign. Apud Justinum vero l. XI. c. 3. §. 9. Alexandro M. in bello cum Thebanis urbis excidium sui socii eadem de causa suaserunt, "studia in Persas non præsentia tantum, verum et vetera adversus Græciæ libertatem increpantes." Quodsi ad injurias universæ Græciæ a Thebanis illatas Platæarum excidium minus accensebant Athenienses, certe ad suas privatas referebant, de quo vid. Thucyd. III. 52 — 68. Isocrat. Panath. p. 244. Demosth. c. Neær. p. 1371. sqq. Huc pertinebant etiam opes antiquitus latæ Pisistrato, ut tyrannidem recuperaret, quem pecunia sublevarunt, cæterosque Græcos ὑπερεβάλοντο τῇ δόσει τῶν χρημάτων. Herodot. I. 61. Thebanorum in Græcos peccata recensuerunt auctores, quos junctos edidit Reiskius in Oratt. Gr. vol. VIII. Lesbonax Orat. de bello Thebano, ad quam v. Reisk. idem Orat. Protr. p. 24. Herodes π. Πολιτείας p. 43. IDEM.

— 4. ἀναλύσωνται] Indicativum Bekkerus recte restituit. Xenophon Hellen. VII. 5. 18. λογιζομένῳ, ὅτι — πάντα ταῦτα ἀναλύσοιτο. ad q. l. Morus in Addend. "Sic Demosthenis περὶ συμμορ. dixit τὰς προτέρας ἀναλύσεσθαι ἁμαρτίας, corrigere culpam olim contractam: ubi variæ lectiones, ἀπολύσεσθαι et διαλύσεσθαι, ortæ sunt vel ex emendatione, vel ex interpretatione; sed Xenophontis locus lectionem ἀναλύσεσθαι firmat." ἀπολύσωνται, quod fugit Morum, est Wolfii conjectura, non scriptura Codicis. Wolfium autem, ut mallet sic scribi, videtur movisse locus p. 99. 2. SCHAEFER.

— 8. ἡγοῦμαι τοίνυν — πρὸς ἅπαντας] Distinctio minor, quam Reiskius vocabulo ὄντας præposuit, in suum locum, h. e. post ὄντας, restituatur. Ordo est: ἡγοῦμαι τοίνυν ἐγὼ ταύτην τὴν τάξιν τοῦ δικαίου [Atheniensium remp. et qui cum ea contra Persas dimicaturi sunt] καὶ τοὺς μετ' αὐτὸς ὄντας ἴσασθαι πρώτους τῶν προθύτων καὶ πρὸς ἅπαντας τοῦ βαρβάρου [pares futuros omnibus illis, qui cum barbaro facturi sint]. De hoc usu præpositionis πρὸς vid. Reiskii Index p. 437. τάξις proprie significat ordinem, quo miles ab imperatore collocatur, ut eleganter nos docet Demosthenes de Rhod. libert. p. 200. 14. ed. Reisk. ἐχεῖν γὰρ — τὴν αὐτὴν ἴσχυν ἀξίωμα ὑμᾶς περὶ τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξεως, ὥσπερ περὶ τῆς ἐν τῇ στρατείᾳ [τάξεως] ἔχετε. τίς οὖν ἐστὶν αὕτη; ὑμεῖς τὸν λείποντα τῶν ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ τάξιν ταχθέντα ἄτιμον οἴεσθε προσήκειν εἶναι. et ab Ælian V. H. III. 14. usurpatur pro militis statione in mœnibus urbis obsessæ. Sed sæpe in impropria notione occurrit, metaphora Atticis scriptoribus imprimis frequenti et accepta, pro *proposito, quod quis sequitur*, item pro *conditione et fortuna, in qua collocatus est*. Huc referri potest major pars locorum, quos Reisk. in Ind. attulit, quibus addatur Aristog. I. p. 771. 8. ὅσθ' ἕκαστον ὑμῶν κατηγόρου τάξιν ἴσχειν. c. Phœnipp. p. 1045. μετάλαβε τῆς τοῦ λειτουργοῦντος τάξεως. Epist. I. p. 1466. 4. χαλεπωτάτην τάξιν ἴσχει, τὸ συμζευλεύειν. Isocrates Archid. p. 232. τὴν ἰδίαν τάξιν τοῦ ζίου διαφυλάττων. et p. 232. Lacedæmonios adhortatur μὴ στασιάζειν αὐτὴν [τὴν Λακεδαίμονα] ἐκλείπουσαν τὴν τάξιν, εἰς ἣν οἱ πατέρες κατέστησαν αὐτήν. Panath. autem p. 414. memorat homines ἐμμένοντας τῇ τάξει τῶν εὖ φρονούντων. Æschines c. Timarch. p. 73. ἵνα ὑμεῖς — καταπέμψητε εἰς τὸν προσήκοντα τάξιν Τίμαρχον: quæ ad verbum fere repetuntur p. 75. Translata etiam significatione occurrunt verba cognata et derivata: uti ipsum τάττειν Demosth. Or. Funebr. p. 1392. 11. loco a Reiskio in Ind. relato, cum hoc nostro maxime conveniente, et c. Theocrin. p. 1326. 28. φασὶν ἐπὶ τῷ κωλύειν τετάχθαι τοὺς τὰ παράνομα γράφοντας. Æschin. de F. L. p. 91. f. ἐν ἅπασι δὲ τούτοις ἐγὼ τέταγμαι [in iis nempe, qui legationem ad Philippum perfide obierant, quorum nomina præcedunt]. Isocrat. Areop. c. 18. juvenes Athenienses ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἦμεν, ἐν οἷς ἐτάχθησαν. Thucyd. II. 63. ἄσχημον — μὴ μετὰ τοῦ δραστηρίου τεταγμένον. III. 86. εἶναι καὶ πρὸς τὴν τῶν Δακεδαιμονίων — ξυμμαχίαν ἐτάχθησαν. Ælian. V. H. III. 18. νόμους αὐτοῖς τετάχθαι. Ita et συντάσσειν. Isocrat. Areop. c. 2. συντέτακται καὶ συνακολουθεῖ τοῖς μὲν πλούτοις — ἄπορα, κ. τ. λ. quem l. Bergmannus p. 72. aliter distinxit, cui tamen vix assentior. Æschin. de F. L. p. 113. ἀπορήσομεν δὲ οἱ συντεταγμένοι ῥήτορες. et ibid. p. 96. συντάξεμεν

πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, de hoc ordine dicendi inter nos convenit, hunc inter nos dicendi ordinem constituimus. Ita et ἀντιτάττειν. Thucyd. III. 83. τὸ δὲ ἀντιτετάχθαι ἀλλήλοις τῇ γνώμῃ ἀπίστως. Alias formulas cum hac, ἐν τάξει, permutatas, ut sunt ἐν μοίρᾳ, ἐν αἴσῃ, v. c. ἐν Καρὸς αἴσῃ, h. e. ἐν δούλου τάξει, recensuit Hemsterhusius ad Aristophan. Pluti Argum. p. 7. Eodem etiam sensu occurrunt aliæ locutiones, ut Isocr. Plataic. p. 323. τὸ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον. et paullo post: μετὰ τοῦ δικαίου φειδόμενος τοὺς κινδύνους. Æschines c. Timarch. p. 75. init. οἰνοῦν μὴ καταλιπὼν ἢ αἷμα συμμορίαν αὐτομολήσῃς εἰς τὰς τῶν ἐλευθέρων διατριβάς. Amersfoordt. Erravit Reiskius et participium ὄντας ab antecedentibus interpungendo avulsum sequentibus jungens et de vetere Thebanorum proditione cogitans. τοὺς προδότας enim dicens Orator intelligit Thebanos nunc viventes, si forte partes barbarorum sequantur: quod tamen negat futurum esse. Bekkerus hæc omnia, ἡγοῦμαι — ἅπαντας, recte continuat ἀστίκτως. Schaefer.

— 10. πρὸς ἅπαντας] Malim πρὸς ἅπαντα. Sic p. 960. 1. ed. Reisk. σοῦ πολλῷ βέλτιον ὂν καὶ ἄμεινον φρονῶν πρὸς ἅπαντα, quod Reiskius recte interpretatur ἐν ἅπασι, rebus in omnibus. Idem.

— 14. τίως] ἴως præfero. V. not. ad p. 24. 4. ed. Reisk. Parum me movet, quod legitur in Anecd. Bekk. p. 309. 23. Τίως: — συμαίνει καὶ τὸ ἴως. Idem.

— ibid. τίως μὲν ἐκεῖνον κ. τ. λ.] Hinc etiam v. 21. ἐχθρὸν συμφέροντα Persam vocat: atque hæc communis est Oratoribus Græcis sententia. Isocrates Paneg. c. 41. τίς ἡ τῶν πολεμησάντων αὐτοῖς [τοῖς Πέρσαις] οὐκ εὐδαιμονίσας ἀπῆλθεν, ἢ κ. τ. λ. c. 2. ὅσοι μὲν διέσπευσαν, ὡς χρὴ διαλυσαμένους τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐχθρας ἐπὶ τὸν βάρβαρον τραπέσθαι, καὶ διαξέζυνται — τὰς ὠφελείας τὰς ἐκ τῆς στρατιᾶς τῆς ἐπ' ἐκεῖνον ἐσομένης, ἀληθῆ μὲν λέγουσιν, κ. τ. λ. Ita eadem Oratione commoda recenset, quæ ex bello cum Persis exspectanda sint. Hæc etiam causa erat, cur idem Orator gloriaretur, se fuisse principem τῶν παρακαλούντων τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ — τὴν στρατιὰν τὴν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, Panath. p. 407. quibus verbis assentitur Ælianus V. H. XIII. 11. Amersfoordt.

— 18. ὅσ' ἂν οὐδὲ καταρώμενος κ. τ. λ.] Hæc de bello Peloponnesiaco videntur intelligenda. Wolf. Non solis Græcis tanta malorum seges his temporibus orta est, verum item Persis. Herodotus in reliquis cum Demosthene consentiens l. VI. 98. ἐπὶ Δαρείου καὶ Ξέρξου καὶ Ἀρτοξέρξεω, τριῶν τουτέων ἐπιξῆς γενεῶν, ἐγένετο πλείω κακὰ τῇ Ἑλλάδι, ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενὰς τὰς πρὸ Δαρείου γενομένας, τὰ μὲν ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα, τὰ δὲ ἀπ' αὐτέων τῶν ἡγεμόνων περιφαλέων περὶ τῆς ἀρχῆς πολεμεόντων. Similium calamitatum auctores Isocrates Panath. p. 421. scripsit fuisse barmostas Lacedæmoniorum, qui Græcos εἰς τοσαύτας καὶ τοιαύτας συμφορὰς ἐνέβαλον, ὅσας οὐδεὶς πώποτε αὐτοῖς γενέσθαι προσεδόκησε. Ibid. p. 471. de Persis, qui ad Marathonem certaverant, dicit: πλείοσι κακοῖς καὶ μείζοσι συμφοραῖς περιπεσόντες ἢν ἤλπισαν τὴν πόλιν ἡμῶν ποιήσειν. Isocrates Areop. 20. παρὰ δὲ τῶν [Περσῶν] δίκην τηλικαύτην εἰληφότες, ὥστε ἀγαπᾶν ἐκείνους, εἰ μηδὲν ἔτι κακὸν πάσχοιεν. Amersfoordt.

— 20. φίλον — ἐχθρὸν] Ministri haud prorsus dissimiles domini sui erant. De satrapis Isocrates Paneg. c. 41. πρὸς μὲν τοὺς φίλους ἀπίστως, πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἀνάνδρως ἔχοντες. et deinceps: τῶν μὲν συμμάχων καταφρονοῦντες, τοὺς δὲ πολεμίους θαρσύνοντες. Cæterum hunc locum in exemplum μεταβολῆς τῶν πρότερον citavit Hermogenes de Invent. l. IV. p. 179. [edit. Gasp. Laurentii p. 193.] laudatus jam a Reiskio ad v. 21. Idem.

— 22. ἡμῶν αὐτῶν] Malim αὐτὸν ἡμῶν αὐτῶν cum Aug. primo. Schaefer.

— 25. ἡμᾶς — ἴδηται] Immo nos — offeramus. Idem. Cf. Reiskii notam.

— ibid. τοῦτ'] τούτων Aug. secundus. Longe diversa causa illius scripturæ (sc. ac Reiskius dabat). V. Bastii Commentat. Palæogr. p. 778. Idem.

— antep. φυλάττεσθαί φημι δεῖν, μὴ —] Orat. de Pace p. 61. ed. Reisk. καὶ τί φυλάξασθαί φημι δεῖν ἡμᾶς; ὅπως μὴ ποιὸν πρόφασιν καὶ καινὸν ἔγκλημα ὁ μέλλων πόλεμος πρὸς ἅπαντας λάβῃ. Amersfoordt.

P. 296. 1. πράττειν] Verum πράττων. Schaefer.

— 3. ἐξελήγξητε] palam faciatis. Idem.

— 10. ὅςτις ἐκείνῳ καλὸν] Phil. IV. p. 144. v. ult. ed. Reisk. βασιλεὺς δὲ καθ' αὑτὸν μὲν ἅπασιν [Ἕλλησιν] ἄπιστος ἦν. et iegati Lacedæmoniorum apud Herodotum VIII. 142. βαρβάροισι ἐστὶ οὗτος πιστὸν οὔτε ἀληθὲς οὐδέν. Amersfoordt.

— 11. ἐκεῖνον] αὐτὸν non displicet. Schaefer.

— 12. εὔχεσθε δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς] Frequentes sunt in veterum scriptis preces et obtestationes per deos. Ita Græcis continue in ore sunt formulæ, πρὸς τῶν θεῶν, πρὸς Διὸς καὶ τῶν θεῶν: Latinis, per deos immortales, aliæque his similes. Neque vero deest exemplorum copia, in quibus diserta omnium deorum mentio est. Cf. Orat. p. Cor. init. πρῶτον μέν, ὦ ἄ. Ἀθ., τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις. ad q. l. vid. Taylorus et Reiskius. Quæ verba item prostant Epist. I. init. p. 1462. et ap. Æschin. c. Timarch. p. 59. f. In Demosthenis Philipp. II. p. 74. 25. legitur:

ὦ Ζεῦ καὶ πάντες θεοί. p. Cor. p. 332. 18. μὰ δῆτ', ὦ πάντες θεοί, μανθὰς ταῦθ' ὑμᾶς ἐπινύσειν. Herodot. VIII. 64. Græci ad Salaminem εὐξάμενοι πᾶσι τοῖσι Θεοῖσι αὐτίθιν ἐκ Σαλαμῖνος Αἰαντά τε καὶ Τελαμῶνα ἐπικαλέονται. quibus verbis non diversa significantur ab iis, quæ paullo ante brevius expressa præcesserant ibid. εὐξασθαι τοῖσι θεοῖσι. Namque, etsi mentio non semper fiat *omnium* deorum, illi tamen sæpe omnes significantur. Jubet etiam μαντεία quæ legitur in Orat. c. Macartat. p. 1072. 22. θεοῖς Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπιάσι πάντεσσι καὶ πάσῃσι μνησαμένῳ. Demosth. Ep. I. f. p. 1466. 27. τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς ἡγεμόνας ποιησάμενοι καὶ παρακαλέσαντες, καὶ κατὰ τῶν νικητηρίων ἅπασιν αὐτοῖς εὐξάμενοι. Prolixius Æschylus Agamemn. 88. sqq. πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων, ὑπάντων, χθονίων, τῶν τ' οὐρανίων, τῶν τ' ἀγοραίων, βωμοὶ δόξουσι φλέγονται. quem locum vindicavit Fr. Christ. Petersen in Notis ad hanc Tragœdiam insertis Miscellaneis Hafniensibus vol. II. 1817. Frequenter etiam ita loquitur Ovidius. Metam. VI. 62. " Dique o communiter omnes, Dixerat, (ignarus non omnes esse rogandos) Paroite." Cum quo loco convenit alius Trist. III. 1. 77. " Di precor, atque adeo (neque enim mihi turba roganda est), Cæsar, ades voto, maxime Dive, meo!" Apud eundem Halcyone pro Ceyce marito Metam. XI. 577. " Omnibus illa quidem superis pia tura ferebat: Ante tamen cunctos Junonis templa colebat." Et Athenienses ope Thesei a tarpi tributo Minoi pendendo liberati " bellatricemque Minervam Cum Jove disque vocant aliis." Ita et Œneo sacra faciente ibid. v. 276. " Cœptus ab agricolis superos pervenit ad omnes Invidiosus honos." Neque aliter in exsecrationibus et juramentis. Demosth. Aristocr. p. 622. 22. ὀμνύω τοὺς θεοὺς ἅπαντας. et Zenoth. p. 890. 24. c. Conon. p. 1269. 7. καὶ νῦν ὀμνύω τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεὰς ἅπαντας καὶ πάσας. Aristog. I. p. 773. 18. μὰ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς Θεούς. et similiter p. 790. 4. Exc. adv. Lacrit. p. 937. 21. μὰ τὸν Δία τὸν ἅπαντα καὶ τοὺς Θεοὺς πάντας. p. Phorm. in f. p. 963. νὴ τὸν Δ. καὶ τ. θ. ἅπ. c. Phænipp. p. 1042. 22. νὴ τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεάς. ibib. p. 1044. 4. πρὸς τῶν Θεῶν καὶ δαιμόνων. Æschin. c. Timarch. p. 44. med. εἴπατέ μοι πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν. Demosth. Ep. V. p. 1490. 2. δέομαι δ' ὑμῶν πρὸς Διὸς ξενίου καὶ π. τ. θ. Ælianus V. H. l. II. c. 9. ὦ Πολιὰς Ἀθηνᾶ, καὶ Ἐλευθέριε Ζεῦ, καὶ οἱ Ἑλλήνων Θεοὶ πάντες. l. XII. c. 1. ἀνεφθέγξατο δὲ Θεοὺς. πάντας ἐπᾶλει Ἕλληνίους καὶ Ἐλευθερίους τοὺς αὐτούς. Ita etiam Cicero p. Lege Manil. c. ult. " Testorque omnes deos et eos maxime, qui huic loco temploque præsident." Diligenter omnium deorum catalogum persequitur Chæreæ Terentianus Heautont. IV. 6. 6. " Ut te quidem omnes di, dea, quantum est, Syre, Cum tuo isto inventō omnque incepto perdunt." Phorm. IV. 4. 6. " Ut te quidem omnes di, dea, superi, inferi, Malis exemplis perdant." Quæ loca citantur a Bentleio ad Eun. II. 3. 11. Vid. et Phorm. V. 8. 83. et V. 1. 83. item Andr. IV. 2. 12. Ovidius etiam Trist. II. 53. ad Augustum: " Per mare, per terras, per tertia numina juro, Per te, præsentem conspicuumque deum." ubi tertia numina recte interpretatus est Harlesius *cælestia*, quæ explicatio probari potest ex v. 426. " Explicat ut causas rapidi Lucretius ignis, Causarumque triplex vaticinatur opus." Locus Lucretii, quem significat Ovidius, legitur de Rer. Nat. I. V. 93. " Principio *maria* ac *terras cælumque* tuere. Hprum naturam *triplicem*, *tria* corpora, Memmi, *Treis* species tam dissimiles, *tria* talia texta Una dies dabit exitio." Amersfoordt. Satis sit meminisse formulæ Homericæ: Κέκλυτέ μευ, πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι. Schaefer.

— ibid. εὔχεσθε δὲ — αὐτοῦ] Dictio et plena nec dura est. V. not. seqq. Recte vertit Reiskius in Ind. Græcitat. Idem.

— 13. ὥσπερ ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτοῦ] Hoc quoque referendum inter exempla attractionis, recteque post ἐκείνων Bekkerus hypostigmen delevit. Quod si Orator uti noluisset attractione, scripsisset sic: ὥσπερ ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτοῦ scilic. ἴλαβεν. Res non animadversa fortasse in causa fuit, cur Reiskio structura hujus loci minus probaretur. Idem.

— 17. ἢν] ἧς præstat. Dici vix potest, quantopere Græci scriptores schema hoc syntacticum dilexerint: ut, ubicunque libri variant, præferri oporteat. Idem.

— ibid. πρὸ τούτων] πρὸ τοῦ vide ne verum sit. Idem.

— 18. οὐδαμοῦ — ὑπερῃρεύσαν] Causam crescentis fortitudinis bellicæ Atheniensium τῇ ἰσηγορίᾳ tribuit Herodotus V. 78. Ἀθηναῖοι τυραννευόμενοι μὲν οὐδαμῶν τῶν σφέας περιοικεόντων ἦσαν τὰ πολέμια ἀμείνους, ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων μακρῷ πρῶτοι ἐγένοντο. et jam initio Persici belli, eodem teste c. 117. αὕτη — ἡ φυλὴ τῶν πάντων ἰδιώτεια μέγιστα. Cf. et Isocratis Areopag. c. 3. ibique Bergmannus, ibid. c. 5. et alibi. Amersfoordt.

— 19. ὑπερῃρεύσαν] Fallitur Wolfius. Saltem conjecisset ὑπερῆρε. Sed unice probandum participium, quod est imperfecti temporis. Schaefer.

— 20. ἐκανσίου — διαλλακτοῦ] Vaticinari videtur Demosthenes ea, quæ brevi post acciderunt. Quam primum enim in Græcia qualicumque tandem ratione pax re-

stitata est, Persarum regnum aggredi morati non sunt Philippus et Alexander. Plenæ sunt Isocratis Orationes adhortationum, ut, compositis intestinis dissidiis, Græci arma in barbaros convertant: imprimis ejus Orat. ad Philippum, quem, nec immerito, ducem huic bello imprimis idoneum censebat. Cf. p. 146. f. 147. 155. ed. Reisk. et alibi. Lacedæmoniis quidem, quorum vires magis etiam quam cæterorum fractæ erant, tali pacificatore valde opus esse idem testatur l. c. p. 158. *καίτοι πῶς οὐ χρὴ νομίζειν τοὺς οὕτω διακειμένους ἀσμένους ἂν ἰδεῖν ἐπιστατοῦντα τῆς εἰρήνης ἀξιόχρεων ἄνδρα καὶ δυνάμενον διαλῦσαι τοὺς ἐπιστῶντας αὐτοῖς πολέμους*: atque similiter postea de Thebanis verba facit, itemque de Argivis et Atheniensibus, populis Græciæ principibus. De Thebanis hæc ait: *εἰς τοῦτο δὲ τὰ πράγματα αὐτῶν περιέστηκεν, ὥστε — νῦν ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδας ἔχουσι τῆς αὑτῶν σωτηρίας· ὥστ' οἶμαι καὶ τούτους ταχέως ποιήσειν ὅ τι ἂν σὺ κελεύῃς.* Eodem spectant ejus tres priores Epistolæ. Et in Panathen. quidem p. 428. Agamemnonis laudes hanc præcipue ob causam prædicat, quod ille rex universos Græcos prudenter ad concordiam redactos adversus barbaros duxerat. Sed jam antea in conventu Olympico Gorgias Leontinus orationem habuerat, qua eadem Græcis suadebat. Vid. Philostrat. de Vit. Soph. l. I. c. 9. et Fabricii Bibl. Gr. vol. I. p. 911. Ut hic *ἀπουσίαν διαλλαττοῦ* Demosthenes meminit, ita apud Thucyd. III. 59. Hermocrates Athenienses vocavit Siculorum *διαλλακτὰς πολὺ τῶν ἐμῶν λόγων ἀναγκαιοτέρους*. AMERSFOORDT.

— 21. *οἶδεν ἄν*] *αὐτὸν οἶδεν ἂν φαίνη*' rarior constructio, sed proba: consuetior *αὐτὸς οἶδεν ἂν φαναῖς*. Lucianus t. II. p. 50. Bip. *συνὶς ἐν ἀφίκτῳ ἐχόμενον ἑαυτόν*. ubi structura vulgaris orationem erat duriorem redditura. SCHAEFER.

— 24. *ἵνα δ' — μὴ μακρὰ λέγων κ. τ. λ.*] Isocrates de Permut. p. 544. *ἵνα δὲ μὴ λίαν ἐνοχλῶ πολλὰ περὶ τοῦ πράγματος λέγων, ἀφέμενος περὶ τούτων ἤδη πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς.* Æschines c. Timarch. p. 73. in. *ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ — ἐρῶ κ. τ. λ.* Ita et de F. L. p. 96. AMERSFOORDT.

— 25. *τὰ κεφάλαια*] Hujusmodi clausulæ atque ante dictorum quasi compendia et indices sæpe inveniuntur apud veteres. Cf. Isocratis Oratt. ad Nicocl., ad Philipp. de Pace et Panath. p. 484 — 488. Demosthen. c. Pantæn. p. 983. Olynth. I. p. 27. 6. Cicero p. Archia c. ult. alibi: indeque ipsum nomen ortum est Ἐπίλογος, uti monet Scholiastes Hermogenis (cujus Excerptum ex Aldina edit. repetiit Reiskius Orat. Gr. vol. VIII. p. 19. B.), qui Coracis artificium exponens in componendis orationibus narrat, eum fuisse solitum, postquam præcipuam orationis partem absolvisset, *ἀνακεφαλαιοῦσθαι καὶ ἀναμιμνήσκειν ἐν συντόμῳ περὶ τῶν φθασάντων καὶ ὑπ' ὄψιν ἄγειν τὰ λεχθέντα τῷ δήμῳ, ἅπερ ἐκάλεσε — ἐπίλογον.* Earum etiam mentionem fecit Hermogenes περὶ μεθ. δειν. c. 12. *τὴν δὲ ἀνακεφαλαίωσιν καλοῦσιν* [*οἱ παλαιοὶ*] *ἐπάνοδον, ὡς Δημοσθένης δηλοῖ*, et quæ sequuntur. Immerito autem meo sensu hujusmodi clausulas reprehendit Gorgias Apolog. Palamed. Oratt. Gr. vol. VIII. p. 121. *εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνῆσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως πρὸς μὲν φαύλους διαστὰς ἔχει λόγον, κ. τ. λ.* IDEM.

— ult. *ἄρχειν*] Sensu *incipiendi* rarius hoc verbum occurrit in genere activo. Quædam tamen exempla ad h. l. dedit Erasmus. Addemus nonnulla ex Thucydide, quem frequenter imitatur Demosthenes, quod sæpius animadverterunt viri docti [V. Valckenarius Diatr. Euripid. p. 217. B. et Annotatt. in Phalar. Lennep. p. XVIII. [XXI. ed. Lips.] SCHAEFER.] I. 1. 52. *ναυμαχίας οὐ διανοούμενοι ἄρχειν ἐπόντες.* 54. *πολέμου ἄρχοντες.* Ita et IV. 92. I. c. 81. *εἰ δόξομεν ἀρξαι μᾶλλον τῆς διαφορᾶς.* II. c. 12. *ἤδη ἡ ἡμέρα τοῖς Ἕλλησι μεγάλων κακῶν ἀρξει.* IV. c. 73. *μάχης καὶ κινδύνου ἐπόντας ἀρξαι.* c. 87. *ἀγωνίσασθαι τοῖς τε Ἕλλησιν ἄρξαι περῶσι ἐλευθερίας.* et in pacis formula IV. 118. *τὴν ἐπιχειρίαν εἶναι ἑπταετῆ, ἄρχειν δὲ τῇδε τὴν ἡμέραν.* AMERSFOORDT.

P. 297. 2. *σκοπῶμεν*] *σκοπεῖν* verum puto, sic ut post ἀδίκου minor distinctio ponatur. Jam aliquanto concinnius sequitur *κἂν ταῦτα ποιῆτε.* SCHAEFER.

— pen. *ἐργασόμεσθα*] Bene *ἐργάσεσθε* Bekker. IDEM.

— ult. *οὐκ ἀμ.*] Negativa *οὐ* re[illegible] retur, oportebat interponi *μή*, [illegible] Sed haudquaquam requiritur. [illegible] vult: *οὐ γὰρ ἐργάσεσθε αὐτοῖς ὃ νῦν ἡμαρτήμασι.* IDEM.

THOMÆ STANLEII

ANNOTATIONES

IN DEMOSTHENIS ORATIONES

ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ

ET

DE RHODIORUM LIBERTATE.

THOMÆ STANLEII

ANNOTATIONES

IN DEMOSTHENIS ORATIONEM

ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ.

*** Hæ Stanleii annotationes, nunc primum, quod sciam, publici juris factæ, hoc temporis Cantabrigiæ servantur in Bibliotheca Publica (Plut. Gg. —3 — 16). Plurima habent sigla plus minus inusitata: lacunæ porro et menda, quæ passim scatent, me in suspicionem adducunt, has notas apographum quoddam esse, quod V. D. revisione fraudatum est. Cf. Taylori Prolegomena ad Demosthenem vol. i. p. xcvi. edit. nostr.

Hæc oratio partim est ἀντρρητικὴ, *dissuasoria*, partim παραινετικὴ seu διδασκαλικὴ, *instructoria* seu *monitoria*. Dupliciter enim omnino hic agit Demosth. Athenienses dehortatur a pugna suadetque ne ipsi soli sine ceterorum Græcorum ope et auxilio bellum contra Regem suscipiant. Deinde rationem ostendit qua optime se ad bellum instruere possint, si omnino belligerandum sit. Atque hæc duo tanquam generalia capita totius orationis breviter hic in exordio proponit, fusius postea prosecuturus. Exordium vero ἀπὸ τῆς συγκρίσεως, conferendo se cum aliis Rhetoribus ac Demagogis Athen. quibus sc. id solenne erat, majorum κατορθώματα et ἀνδραγαθήματα passim in orationibus suis ebuccinare: et vel Miltiadis trophæa, vel Cimonis et Aristidis res gestas, vel Themistoclis victorias, magna verborum pompa describere. Xerxis fuga, Leonidas et Thermopylæ, Marathon et pugna Salaminis, utramque paginam apud eos faciebant. Hæc quidem dicta speciosa et splendida orationis argumenta et auditu jucunda. Sed cui bono? (inquit Dem.) Cui [sic: f. Cum. sed mehercule conturbatior hic contextus.] mortuorum laudes et encomia non prosunt ipsis defunctis, si forte vivis: quanquam ne vivis quidem, saltem non semper: non prosunt defunctis majoribus vel hæc encomia, imo nocent (inquit Orator) et injuriam faciunt, quandoquidem longe infra eorum merita subsidunt. Missis igitur his verborum phaleris et pigmentis et lenociniis, quibus alii Rhetores populo placere student, et favorem captant, et eloquentiæ laudem aucupantur: mihi rationem [sic] et statutum est ea tantum apud vos dicere, quæ cum bono publico vestroque omnium usitatu et præsenti rerum statu maxime sunt conjuncta.

IN ARGUMENTUM.

P. 280. 2. θῆμος κυλίνεται] *perturbatur, commovetur, tumultuatur.* Verbum κυλίσθαι proprie de corporibus, sed ad motus et tumultus tum internos animi tum externos Reip. [sic] Act. xxi. 30. ἐκινήθη etc. *commota est tota civitas.* Herodian. l. 1. [3. 15. ed. Irm.] ἱρᾷ γὰρ τὸ βάρβαρον καὶ ἐπὶ ταῖς τυχούσαις ἀφορμαῖς ῥᾳστα κυλίεσθαι. h. l. Polit. interp. *barbaris mos est quamlibet levibus causis aut momentis impelli.* Plut. Fab. [c. 9.] τοιούτους λόγους κινηθέντες οἱ ἄνθρωποι. *hujusmodi sermonibus commoti homines et conturbati.* Sic κινῶν τὸν νόμον, *turbare, mutare, ordinem et statum Reip.* et κινῶν τοὺς νόμους, *abrogare leges*, apud Philos. in Polit. non semel.

— ibid. πόλεμον ἐνφέρειν] *bellum gerere*, ad v. *efferre.* quod Lat. dicunt "bellum inferre." Polyb. Hist. l. i. non procul ab init. [c. 3.] πόλεμος ὃν πρῶτον ἐξήνεγκε μετ' Ἀχαιῶν πρὸς Αἰτωλοὺς Φίλιππος. *bellum quod Philippus adversus Ætolos suscepit.* Isocr. ad Phil. [§. 36.] δεῖ τὸν ὀρθῶς βουλευόμενον, μὴ πρότερον ἐνφέρειν τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον etc. *qui recte rebus consultum velit, non prius Regi bellum inferre debet, quam Græcos reconciliarit.* et iterum ibid. [§. 47.] ἐπέδειξε . . . τοὺς πολίτους ἐνφέρειν. *demonstravit posteris, quibus sociis adhibitis et contra quos bella gerenda essent.* Lucian. Prometh. [§. 13.] μὴ — πόλεμον ἐξενέγκωσι πρὸς τοὺς θεούς, ὥςπερ οἱ γίγαντες. *ne bellum diis inferant, sicut gigantes.*

IN ORATIONEM.

P. 280. ult. *Λόγον εἰπεῖν . . . κεχαρισμένον*] Hyperbaton. Græcis usitata, Latinis ignota, nisi siquando Græcos imitantur. 'Syntaxis implicita et perplexus verborum ordo,' apud Scriptores Atticos, nec infrequens nec inelegans pro *δικαῖοί μοι φρ. λ. ε. κ.* etc. Aristot. Eth. vi. 2. *Ἔστι δ' ὅπερ ἐν διανοίᾳ κατάφασις* etc. pro *ὅπερ δ' ἐστὶν* etc. cui simile illud Phys. iv. [c. 4.] *ἔστι δ' ὅ,τι τὸ ἀγγεῖον* etc. pro *ὅ,τι δ' ἐστὶ τὸ ἀγγεῖον* etc. et l. i. c. 12. *ἀρχὴ γὰρ ἐστὶν ὁ πόνος τῆς ψυχῆς* etc. pro *ἀρχὴ γὰρ τῆς ψ.* etc. Noster alicubi: [495. 20. ed. Reisk.] *Τί τοῦτο μαθὸν προσίγραφα.* ubi participium *μαθὸν* implicitum est cum duobus dictionibus, quæ natura cohærent, h. m. *τί μ. τ. π.* et alibi: *Οὐκ αὐτὸς σαυτῆς ὅ,τι μὴ λυσιτήσεις τοὺς ἄλλους ποιῶν*, pro *ὅ,τι μὴ λ. τ. ἄ.* etc. non animadvertis ipse, quod te vitare oporteat ne aliis molestus sis. quodnam faciens molestus aliis non eris. Plut. Demetr. [c. 38.] *εἶτα οὐκ ἂν, εἰπεῖν τὸν Σέλευκον, ἠσθέλης, Ἐρασίστρατε, τῷ ἐμῷ παιδὶ, φίλος ὤν, τὸν γάμον*; pro *εἰ δὲ τ. Σ. ᾤ Ἐρ. τ. . . . . οὐκ ἂν ἠσθέλης τὸν γάμον.* Mosch. sive Porph. *π. α.* l. iv. *οὐδὲν ἐπικομιζόμενοι ἀποδημοῦσιν ἀπαλωμάτων ἔνεκα*, pro *οὐδὲν ἐπ. ἀν. ἔν. ἀποδ. peregrinantur nihil secum ferentes impensarum gratia*, nihil sc. quo impensas solvant. Similem trajectionem verborum seu hyperbaton volunt esse plerique in illo loco Evang. Luc. xxii. 36. *ὁ ἔχων βαλάντιον, ἤρατω, ὁμοίως καὶ πήραν καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν.* quæ verba posteriora sic vertunt Interpr. etiam nostri: "et qui non habet gladium, vendat tunicam suam et emat." Volunt vix. esse hyperbaton, seu trajectionem in verbis, ac si scripsisset Evang. *ὁ μὴ ἔχων μάχαιραν* etc. ideoque in versione restituunt verbum *μάχαιραν* in suum locum, *qui non habet gladium* etc. sed utcunque frequens sit apud Atticos hæc syntaxis implicata, seu trajectio verborum, quam hyperbaton vocant Gr. Gramm.: rarissime tamen (opinor) occurrit in N. F. quod *Ἐβραΐζω* magis quam *Ἀττικίζω*. Vulg. et Beza ad verb. *qui non habet vendat pallium, et emat gladium*, obscure et ambigue. Syrus et Arabs ad vitandam trajectionem repetunt vocem *gladium* h. m. *et qui non habet gladium vendat vestem suam et emat gladium*. Arab. "wa man laisa lahu' Saiphon, wahabagna sbebastio, waliash tirra Saiphon." Et nollem equidem sine magna necessitate hanc figuram admittere: in Gr. textu enim S. Evang. nulla nos cogit necessitas hinc recurrere. Immo potius sensus loci postulat, ut simpliciter interpretemur sumendo verba eo ordine, quo ponuntur in textu: *ὁ μὴ ἔχων* etc.

— ibid. *κεχαρισμένον οὐ συμφέροντα*] Communis hic Rhetorum morbus est, voluptatem in dicendo potius quam utilitatem spectare, *κεχ.* potius quam *συμφ. λέγα ἀκοῦσῖν*, de quo passim queritur Dem. Hoc Gr. dicunt *πρὸς χάριν λέγειν*, vel *π. χ. λεγειρεῖν* etc. et uno vocabulo *χαριτηλογεῖν*. et id quidem optimum esset maxime que optandum, miscere uti [sic] utrumque simul in orationem, connectere *τὸ κεχ. καὶ τὸ συμφ., τὸ ἡδὺ καὶ τὸ χρήσιμον*, quod qui fecit omne tulit punctum. quod si vero utrumque fieri non possit, præstat Verona civem esse quam Placentiæ. Parasitica plane vox illa *ἡ ἥδιστα ὁ ἥκιστα*, sive ad principem sive ad populum verba facias, *τὸ χρήσιμον* magis quam *τὸ ἡδὺ* spectandum. Et quoad hoc certe poetæ præstant oratoribus. Cum enim prisci Rhet. plerique (uti hic conqueritur Dem.) *λέγον ἀκοῦσῖν ἁπερεῖν τὸ κεχ.* potius quam *συμφ.* Poetarum insigne illud elogium est apud Hor. [Art. Poet. 333.] "Aut prodesse volunt" etc.

P. 281. 1. *ἐπαινοῦντες — ἐγκωμιάζων*] Synonyma. et tamen Philos. Eth. i. 12. distinguit inter *ἔπαινον* et *ἐγκώμια. ὁ μὲν γὰρ ἔπαινος* (inquit) *τῆς ἀρετῆς, τὰ δὲ ἐγκώμια τῶν ἔργων. ἔπαινος*, b. e. laus, proprie est habitus virtutis, *ἐγκώμια* autem rerum gestarum. Sic Rhet. i. c. 9. *Ἔστι δ' ἔπαινος, λόγος ἐμφανίζων μεγεθος ἀρετῆς· τὸ δ' ἐγκώμιον, τῶν ἔργων ἐστὶν.* et paulo post: *διὸ καὶ ἐγκωμιάζομεν πράξαντας· τὰ δὲ ἔργα σημεῖα τῆς ἕξεώς ἐστιν ἐπεὶ ἐπαινοῦμεν καὶ μὴ πεπραγότα, εἰ πιστεύομεν εἶναι τοιοῦτον. encomiis ornamus illos qui præclarum aliquod facinus fecerunt* etc.

— ult. *ἐπιχειροῦντες λέγειν*] Videtur prima fronte esse catachresis. Sed frequens fig. *ἀπὸ κοινῆς χρήσεως*, quia manibus et plurimum res geruntur, suscipiantur. *ἐπιχειρεῖν, quovis modo aliquid aggredi*, tam dicto tum facto, tum lingua tum manu. Sic *ἐπιχειροῦντες λέγειν* sunt, qui de re aliqua aggrediuntur dicere, quanquam etiam et manui suum officium est in oratione habenda, nec de nihilo est quod Rhet. palmæ expensæ comparatur. Alioquin hæc phrasis festive torqueri potest vel in inimicos et ineptos Rhetores qui manibus

et præter modum gesticulantur: vel in stultos illos *χειρομάττυρας* apud Sol., qui manus habent linguares et digitis suis loquuntur. Hi enim *κατ' ἀντίφρασιν* non inscite nec vel inficete dici possunt *ἐπιχειροῦντες λέγειν.*

P. 282. 2. *δόξαν ἐπφέρεσθαι*] *gloriam reportare.* eloquentiæ laudem reportant. *in-*

φέρομαι est νομίζομαι, ut orat. præc. c. fin. τὸν μὲν ἀπέχθειαν — ἐνφέρεσθαι. *per pessima vestra et decreta inimicitias vobis conflatis, in aliorum odium incurritis, inimicitiam reportatis.* male ibi Lat. Intp. "inimicitias denunciatis." id enim esset ἐνφέρειν non ἐνφέρεσθαι. ita enim differunt ἐνφέρ-ειν et ἔσθαι, ut φέρ-ειν et ἔσθαι, ut νομίζ-ειν et ἔσθαι, ut jam ante observavi. δόξαν ἐνφέρεσθαι idem omnino est quod Hom. κῦδος ἀρέσθαι. eloquentiæ laudem reportant, vel etiam eloquentiæ et bene dicendi opinionem consequuntur. δόξα enim etsi apud posteriores Atticos *gloriam* significet: tamen apud antiquiores Græcos, et ex sua origine, nihil aliud quam *opinionem* denotat. Et sane *gloria* nihil aliud est quam honesta et honorifica opinio de alicujus virtute ac meritis, et præclara existimatio. Apud Hom. certe δόξα est nuda *opinio* nunquam vero *gloria*, h. e. non τιμὴ sed ὑπόληψις. ut Il. [K. 324.] σὺ δ' ἴηλε οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἀπὸ δόξης. *ero tibi non vanus speculator nec citra opinionem.* οὐ πρόφρων τῆς περὶ ἐμοῦ ὑπολήψεως, inquit Eustath. δόξα igitur apud posteros est τιμὴ, *honor, gloria*, apud Hom. ὑπόληψις, ἔννοια κατὰ ψυχὴν, δόκησις, οἴησις, *opinio seu existimatio.* Ita κλέος apud Hom. est simpliciter φήμη, *fama, rumor*, apud posteros κῦδος, *gloria.* quæ Hom. est ἀγαθὴ κλέος et κλέος ἐσθλὸν. δόξα et ὑπόληψις, *opinio seu existimatio*, non solum quam de rebus sed et quam de personis concipimus, habemus, uti hoc in loco. Et Lat. 'bona' et 'mala existimatio,' de hominibus sc. Quæ duæ significationes sic distingui possunt, ut prior philosophis, posterior ceteris πολυγράφοις familiariter et magis in usu sit. Apud Aristot. aliosque philosophorum filios δόξαι sunt philosophorum opiniones seu sententiæ super quæstionibus philosophorum, unde κυρίαι δόξαι, et ὑπολήψεις παράδοξοι, παρὰ δόξαν, *sententiæ privatæ, præter* vel *contra communem receptam opinionem.* Jam apud Rhetores et Historicos δόξα est opinio seu existimatio quam de personis habemus. Quemadmodum et *fama* apud Lat. ut viz. "cui fama est integra," etsi aliquando δόξαν ἔχειν idem est quod παρέχειν, viz. *passim reputari, existimari.* Sic Plat. Theæ. [c. 2.] δόξαν εἶχον ἐκ θεῶν γενέσθαι. *ex Diis nati fuisse existimabantur.* Ita loquuntur etiam Lat. Cæs. de B. G. l. 7. [59.] "Quæ civitas in Gallia maximam habet opinionem virtutis" — μεγίστην δόξαν τῆς ἀρετῆς ἔχει. Sic ἀγαθὴ ὑπόληψις, *bona existimatio*, ut et *opinio* Lat. Herodian. l. 7. [c. 2. ed. Oxon.] ἔργοις τὴν δόξαν καὶ τὴν τῶν στρατιωτῶν ὑπόληψιν ἐπιστοῦτο. *opinionem militum de se conceptam factis confirmavit.* Hinc ὁ ἐν ὑπολήψει dicitur cujus est recta existimatio, vir sc. probatæ ac spectatæ existimationis. ut Can. 11. Concil. Chalced. quæ sancitur συστατικὰς, i. e. commendatitias, epistolas dandas esse τοῖς οἵοις ἐν ὑπολήψει μόνοις προσώποις. quod male sic vertunt nonnulli: *iis solis personis quæ in aliquam suspicionem venerunt.* potius e contra: *iis qui in existimatione sunt*, h. e. qui bonæ esse opinionis videntur, qui sunt integræ famæ. Quod ultimum hodie apud nos obtineret, ut sc. literæ commendatitiæ concederentur τοῖς οἵοις ἐν ὑπολήψει μόνοις προσώποις. *personis integræ famæ et spectatæ existimationis.* Chrys. Ep. ad Heb. ὅταν ζοὐλωθῇ τις διορύξαι τὴν τοῦ πλησίον ὑπόληψιν. *cum quis voluerit perfodere proximi bonam existimationem* vel *opinionem.*

— 3. ἀρετὴν ἐλάττω — ποιοῦσιν] Hoc est, quod inquit Horat. "laudes culpa deterere ingeni," et rursus "magna modis tenuare parvis." Ita fit quoties Heroulem laudamus: nam quis eum vituperatur. E contra sunt nonnulli qui ἑαυτῷ καὶ μικρὰ ἔργα λόγων ἀρετῇ δόξῃ παρίδωκαν τῆς ἀληθείας μείζονι, ut præclare Herodian. in procem. suæ Historiæ. [§. 3.]

P. 283. 1. ἐκείνου τὸν ἔπαινον — εἶναι] Pindar. [Olymp. i. 53.] ἐπίλοιπον ἀμέραι μάρτυρες σοφώτατοι. 'Crescit occulto velut arbor ævo, Fama majorum.' Joseph. l. 2. contra Ap. ὁ πολὺς χρόνος πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστὴς ἀληθέστατος, cui affine adagiale illud sacrum 1 Cor. iii. 13. ἡ ἡμέρα δηλώσει, *dies indicabit.* Id. Pind. alibi [Olymp. x. 65.] δ τ' ἐξελέγχων μόνος Ἀλάθειαν ἐτήτυμον Χρόνος.

— 3. παραδέξασθαι] Proprie est *recipere, excipere, admittere*, idem fere quod ἀποδέχεσθαι: sed hoc in loco παραδ. est *aggredi, suscipere*, ἀναιρεῖσθαι, ἐπιβάλλεσθαι, ἐπιχειρεῖν, cujus significationis exemplum haud memini me uspiam alibi invenisse.

— 10. φθόος λίλυται] Notetur discrimen inter poetas et oratores in usu hujus verbi λίλυται. Apud Poet. φθόῳ τις λίλυται, — λύτο γοήματα καὶ φίλοι ἦτορ, *metus labat, fatiscit, dissolvitur:* at apud Orat. φόβος λύεται, *ipse metus solvitur*, h. e. *evanescit.*

— 11. ὡς ἔχω γνώμης] *quid sentiam, aut quænam mea sit sententia.* de hac phrasi antea.

— 15. πόλεμον ἀρασθαι] *bellum gerere* vel *bellum suscipere*, verbum elegans, et hoc sensu apud Atticos scriptores usitatum (ut supra πόλεμον ἐνφέρειν). Demosth. noster alibi: [de Pac. §. β'.] οὐ δεῖ πόλεμον ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν ἄρασθαι. *bellum ignobile et sumptuosum non est suscipiendum.* Thucyd. l. i. [c. 80.] πῶς χρὴ πρὸς τούτους ῥᾳδίως πόλεμον ἄρασθαι etc. *quomodo oportet* etc. Discrimen inter ἄρασθαι sor. a. med. et sor. C. ἀρέσθαι. "Ἄρασθαι κίνδυνον, πόλεμον, apud πολυγράφους: ἀρέσθαι νίκην, κλέος, κῦδος. In soluta oratione ἄρασθαι tantum, in carmine utrumque et ἄρασθαι et ἀρέσθαι. Ἀσπιτὸν ἤραστο κῦδος. [H.

συνεσβαλοῦσιν ἐτοίμως [cum Philippo in Atticam]. et de F. L. p. 375. 6. [Philippus] ἔφη τὸν Θηβαῖον ὕδωρ ὑμῖν καταλύσειν. Accedit, quod hoc ipso tempore jam flagrabat bellum istud sacrum, cujus ut præcipui auctores ita et acerrimi vindices Thebani fuerunt. Cf. supra dicta in Introduct. p. 719. AMERSFOORDT.

P. 295. 3. τὰς πρτέρας — ἁμαρτίας] Hic quidem loci dubium non est, quin respexerit Orator ad proditionem Thebanorum in bello gesto cum Xerxe. Ejus etiam meminit Phil. II. p. 68. 21. ed. Reisk. τοὺς δὲ Θηβαίων καὶ Ἀργείων προγόνους, τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ Ξέρξῃ, τοὺς δ' οἴκ ἐναντιωθέντας. Hos etiam Isocrates nuncupat Plat. p. 530. τοὺς μὲν δουλείαν τοῖς βαρβάροις ἀξιώσαντας, et paullo post τοὺς τῶν Ἑλλήνων προδότας. Ibid. p. 519. f. dicuntur τὸ παλαιὸν ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος προδόται κατεστάντες. Fusus est Herodotus libr. VII. VIII. passim in enarranda hac Thebanorum proditione, quæ prolixitas non minima videtur exstitisse causa, cur ei tam infensus fuerit Plutarchus. Vid. ejus libellus de Herodoti malign. Apud Justinum vero l. XI. c. 3. §. 9. Alexandro M. in bello cum Thebanis urbis excidium sui socii eadem de causa suaserunt, "studia in Persas non præsentia tantum, verum et vetera adversus Græciæ libertatem increpantes." Quodsi ad injurias universæ Græciæ a Thebanis illatas Platæarum excidium minus accensebant Atheniensis, certe ad suas privatas referebant, de quo vid. Thucyd. III. 52 — 68. Isocrat. Panath. p. 244. Demosth. c. Neær. p. 1371. sqq. Huc pertinebant etiam opes antiquitus latæ Pisistrato, ut tyrannidem recuperaret, quem pecunia sublevarunt, cæterosque Græcos ὑπερεβάλοντο τῇ δόσει τῶν χρημάτων. Herodot. I. 61. Thebanorum in Græcos peccata recensuerunt auctores, quos junctos edidit Reiskius in Oratt. Gr. vol. VIII. Lesbonax Orat. de bello Thebano, ad quam v. Reisk. idem Orat. Protr. p. 24. Herodes π. Πολιτείας p. 43. IDEM.

— 4. ἀναλύσονται] Indicativum Bekkerus recte restituit. Xenophon Hellen. VII. 5. 18. λογιζομένοις, ὅτι — πάντα ταῦτα ἀναλύσοιτο. ad q. l. Morus in Addend. "Sic Demosthenis περὶ συμμορ. dixit τὰς πρτέρας ἀναλύεσθαι ἁμαρτίας, corrigere culpam olim contractam: ubi variæ lectiones, ἀπολύεσθαι et διαλύεσθαι, ortæ sunt vel ex emendatione, vel ex interpretatione; sed Xenophontis locus lectionem ἀναλύεσθαι firmat." ἀπολύσονται, quod fugit Morum, est Wolfii conjectura, non scriptura Codicis. Wolfium autem, ut mallet sic scribi, videtur movisse locus p. 99. 2. SCHAEFER.

— 8. ἡγοῦμαι τοίνυν — πρὸς ἅπαντας] Distinctio minor, quam Reiskius vocabulo ὄντας præposuit, in suum locum, h. e. post ὄντας, restituatur. Ordo est: ἡγοῦμαι τοίνυν καὶ ταύτην τὴν τάξιν τοῦ δικαίου [Atheniensium remp. et qui cum ea contra Persas dimicaturi sunt] καὶ τοὺς μετ' αὐτὴν ὄντας ἴσεσθαι κρείττους τῶν προθύτων καὶ πρὸς ἅπαντας τοῦ βαρβάρου [pares futures omnibus illis, qui cum barbaro factari sint]. De hoc usu præpositionis πρὸς vid. Reiskii Index p. 457. τάξις proprie significat ordinem, quo miles ab imperatore collocatur, ut eleganter nos docet Demosthenes de Rhod. libert. p. 200. 14. ed. Reisk. ἐχρῆν γὰρ — τὴν αὐτὴν ἔχειν διάνοιαν ὑμᾶς περὶ τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξεως, ἥντιν περὶ τῆς ἐν τῇ στρατείᾳ [τάξεως] ἔχετε. τίς οὖν ἐστὶν αὕτη; ὑμεῖς τὸν λείποντα τὴν ἐπὶ τοῦ στρατηγοῦ τάξιν ταχθέντα ἄτιμον εἶναι. et ab Æliano V. H. III. 14. usurpatur pro militis statione in mœnibus urbis obsessæ. Sed sæpe in impropria notione occurrit, metaphora Atticis scriptoribus imprimis frequenti et accepta, pro *proposito, quod quis sequitur*, item pro *conditione et fortuna, in qua collocatus est*. Huc referri potest major pars locorum, quos Reisk. in Ind. attulit, quibus addantur Aristog. I. p. 771. 8. ἕς δ' ἕκαστον ὑμῶν κατηγόρου τάξιν ἴσχειν. c. Phænipp. p. 1045. μετάλαβε τῆς τοῦ λειτουργοῦντος τάξεως. Epist. I. p. 1466. 4. χαλεπωτάτην τάξιν ἴσχει, τὸ συμβουλεύειν. Isocrates Archid. p. 232. τὴν ἰδίαν τάξιν τοῦ Ξίου διαφολάττων. et p. 232. Lacedæmonios adhortatur μὴ στασιάζειν αὐτὴν [τὴν Λακεδαίμονα] ἐκλείπουσαν τὴν τάξιν, εἰς ἣν οἱ πατέρες κατέστησαν αὐτήν. Panath. autem p. 414. memorat homines ἐμμένοντας τῇ τάξει τῶν ἐν φρονούντων. Æschines c. Timarch. p. 73. ἵνα ὑμεῖς — καταλίμπητε εἰς τὴν προσήκουσαν τάξιν Τίμαρχον: quæ ad verbum fere repetuntur p. 75. Translata etiam significatione occurrunt verba cognata et derivata: uti ipsum τάττειν Demosth. Or. Funebr. p. 1392. 11. loco a Reiskio in Ind. relato, cum hoc nostro maxime conveniente, et c. Theocrin. p. 1326. 28. φασὶν ἐπὶ τῷ κωλύειν τετάχθαι τοὺς τὰ ψηφίσματα γράφοντας. Æschin. de F. L. p. 91. f. ἐν ἅπασι δὲ τούτοις ἐγὼ τέταγμαι [in iis nempe, qui legationem ad Philippum perfide obierant, quorum nomina præcedunt]. Isocrat. Areop. c. 18. juvenes Athenienses ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν ἦσαν, ἐν οἷς ἐτέχθησαν. Thucyd. II. 63. ἄπραγμον — μὲν μετὰ τοῦ δραστηρίου τεταγμένον. III. 86. εἴπερ καὶ πρὸς τὸν τῶν Λακεδαιμονίων — ξυμμαχίαν ἐτάχθησαν. Ælian. V. H. III. 18. νόμους αὐτοῖς τετάχθαι. Ita et συντάσσειν. Isocrat. Areop. c. 2. συντάττειν καὶ συνακολουθεῖν τοῖς μὲν πλούτοις — ἄφνω, κ. τ. λ. quem l. Bergmannus p. 72. aliter distinxit, cui tamen vix assentior. Æschin. de F. L. p. 113. ἀποστέλλοντος δὲ οἱ συντεταγμένοι ῥήτορες. et ibid. p. 96. συντάξαμεν

πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, de hoc ordine dicendi inter nos convenit, hunc inter nos dicendi ordinem constituimus. Ita et ἀντιτάττειν. Thucyd. III. 83. τὸ δὲ ἀντιτετάχθαι ἀλλήλοις τῇ γνώμῃ ἀπίστως. Alias formulas cum hac, ἐν τάξει, permutatas, ut sunt ἐν μοίρᾳ, ἐν αἴσῃ, v. c. ἐν Καρὸς αἴσῃ, h. e. ἐν δούλου τάξει, recensuit Hemsterhusius ad Aristophan. Pluti Argum. p. 7. Eodem etiam sensu occurrunt aliæ locutiones, ut Isocr. Plataic. p. 323. τὸ δίκαιον ἔχοντες σύμμαχον. et paullo post: μετὰ τοῦ δικαίου ποιούμενος τοὺς κινδύνους. Æschines c. Timarch. p. 75. init. οἰκοῦν μὴ καταλιπὼν ὧν εἷλον συμμορίαν αὐτομολήσῃς εἰς τὰς τῶν ἐλευθέρων διατριβάς. Amersfoordt. Erravit Reiskius et participium ὄντας ab antecedentibus interpungendo avulsum sequentibus jungens et de vetere Thebanorum proditione cogitans. τοὺς νεοδότας enim dicens Orator intelligit Thebanos nunc viventes, si forte partes barbarorum sequantur: quod tamen negat futurum esse. Bekkerus hæc omnia, ἡγοῦμαι — ἅπαντας, recte continuat ἀστάτους. Schaefer.

— 10. πρὸς ἅπαντας] Malim πρὸς ἅπαντα. Sic p. 960. 1. ed. Reisk. σοῦ πολλῷ βελτίων ὢν καὶ ἄμεινον φρονῶν πρὸς ἅπαντα, quod Reiskius recte interpretatur *in omnibus*. Idem.

— 14. τίσας] ἴσας præfero. V. not. ad p. 24. 4. ed. Reisk. Parum me movet, quod legitur in Anecd. Bekk. p. 309. 23. Τίσας: — σημαίνει καὶ τὸ ἴσας. Idem.

— ibid. τίσας μὲν ἐκεῖνον κ. τ. λ.] Hinc etiam v. 21. ἐχθρὸν συμφέροντα Persam vocat: atque hæc communis est Oratoribus Græcis sententia. Isocrates Paneg. c. 41. τίς ἡ τῶν πολεμησάντων αὐτοῖς [τοῖς Πέρσαις] οὐκ εὐδαιμονίσας ἀπῆλθεν, ἢ κ. τ. λ. c. 2. ὅσοι μὲν διδάσκουσιν, ὡς χρὴ διαλυσαμένους τὰς πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς ἔχθρας ἐπὶ τὸν βάρβαρον τραπέσθαι, καὶ διαξέρχονται — τὰς ὠφελείας τὰς ἐκ τῆς στρατείας τῆς ἐπ' ἐκεῖνον ἐνθυμοῦνται, ἀληθῆ μὲν λέγουσιν, κ. τ. λ. In eadem Oratione commoda recenset, quæ ex bello cum Persis exspectanda sint. Hæc etiam causa erat, cur idem Orator gloriaretur, se fuisse principem τῶν παραπαλαιόντων τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ — τὴν στρατείαν τὴν ἐπὶ τοὺς βαρβάρους, Panath. p. 407. quibus verbis assentitur Ælianus V. H. XIII. 11. Amersfoordt.

— 18. ὅσ' ἂν οὐδὲ καταρώμενος κ. τ. λ.] Hæc de bello Peloponnesiaco videntur intelligenda. Wolf. Non solis Græcis tanta malorum seges his temporibus orta est, verum item Persis. Herodotus in reliquis cum Demosthene consentiens l. VI. 98. ἐπὶ Δαρείου καὶ Εἰρξέω καὶ Ἀρτοξέρξεω, τριῶν τουτέων ἐπιξείης γενεῶν, ἐγένετο πλείω κακὰ τῇ Ἑλλάδι, ἢ ἐπὶ εἴκοσι ἄλλας γενεὰς τὰς πρὸ Δαρείου γενομένας, τὰ μὲν ἀπὸ τῶν Περσέων αὐτῇ γενόμενα, τὰ δὲ ἀπ' αὐτέων τῶν ἰωνικῶν πρὸς τῆς ἀρχῆς πολεμεόντων. Similium calamitatum auctores Isocrates Panath. p. 421. scripsit fuisse barmostas Lacedæmoniorum, qui Græcos εἰς τοσαύτας καὶ τοιαύτας συμφορὰς ἐνέβαλον, ὅσας οὐδεὶς πώποτε αὐτοῖς γενέσθαι προεῖδέτο. Ibid. p. 471. de Persis, qui ad Marathonem certaverant, dicit: πλείοσι κακοῖς καὶ μείζοσι συμφοραῖς περιπεσόντες ἢν ἤλπισαν τὴν πόλιν ἡμῶν ποιήσειν. Isocrates Areop. 20. παρὰ δὲ τῶν [Περσῶν] δίκην τηλικαύτην εἰληφότες, ὥστε ἀγαπᾶν ἐκείνους, εἰ μηδὲν ἔτι κακὸν πάσχοιεν. Amersfoordt.

— 20. φίλον — ἐχθρὸν] Ministri haud prorsus dissimiles domini sui erant. De satrapis Isocrates Paneg. c. 41. πρὸς μὲν τοὺς φίλους ἀπίστους, πρὸς δὲ τοὺς ἐχθροὺς ἀνάνδρως ἔχοντες. et deinceps: τῶν μὲν συμμάχων καταφρονοῦντες, τοὺς δὲ πολεμίους θεραπεύοντες. Cæterum hunc locum in exemplum μεταβολῆς τῶν φρονήσεων citavit Hermogenes de Invent. l. IV. p. 179. [edit. Gasp. Laurentii p. 193.] laudatus jam a Reiskio ad v. 21. Idem.

— 22. ἡμῶν αὐτῶν] Malim αὐτὸν ἡμῶν αὐτῶν cum Aug. primo. Schaefer.

— 25. ἡμᾶς — ἴδωμεν] Immo *nos — offeramus*. Idem. Cf. Reiskii notam.

— ibid. τοῦτ'] τούτων Aug. secundus. Longe diversa causa illius scripturæ (sc. ac Reiskius dabat). V. Bastii Commentat. Palæogr. p. 778. Idem.

— antep. φυλάττεσθαί φημι δεῖν, μὴ —] Orat. de Pace p. 61. ed. Reisk. καὶ τί φυλάξασθαί φημι δεῖν ἡμᾶς; ἕως μὲν ποιὸν πρόφασιν καὶ καινὸν ἔγκλημα ὁ μέλλων πόλεμος πρὸς ἅπαντας λάβῃ. Amersfoordt.

P. 296. 1. πράττειν] Verum πράττων. Schaefer.

— 3. ἐξελέγξητε] *palam faciatis*. Idem.

— 10. ὅστις ἐκείνου καλὸν] Phil. IV. p. 144. v. ult. ed. Reisk. βασιλεὺς δὲ καθ' αὑτὸν μὲν ἅπασιν [Ἕλλησιν] ἄπιστος ὤν. et legati Lacedæmoniorum apud Herodotum VIII. 142. βαρβάροισι ἐστὶ οὔτε πιστὸν οὔτε ἀληθὲς οὐδέν. Amersfoordt.

— 11. ἐκεῖνον] αὐτὸν non displicet. Schaefer.

— 12. εὔχεσθε δὲ πᾶσι τοῖς θεοῖς] Frequentes sunt in veterum scriptis preces et obtestationes per deos. Ita Græcis continue in ore sunt formulæ, πρὸς τῶν θεῶν, πρὸς Διὸς καὶ τῶν θεῶν: Latinis, *per deos immortales*, aliæque his similes. Neque vero deest exemplorum copia, in quibus diserta *omnium* deorum mentio est. Cf. Orat. p. Cor. init. πρῶτον μέν, ὦ ἄ. Ἀθ., τοῖς θεοῖς εὔχομαι πᾶσι καὶ πάσαις. ed q.l. vid. Taylorus et Reiskius. Quæ verba item prostant Epist. I. init. p. 1462. et ap. Æschin. c. Timarch. p. 59. f. In Demosthenis Philipp. II. p. 74. 25. legitur:

Ὦ Ζεῦ καὶ πάντες θεοί. p. Cor. p. 332. 18. *μὰ Δί', Ὦ πάντες θεοί, μηδεὶς ταῦθ' ὑμῶν ἐπαινέσειεν.* Herodot. VIII. 64. Græci ad Salaminem *εὐξάμενοι πᾶσι τοῖσι θεοῖσι αὐτίδιον ἐκ Σαλαμῖνος Αἰακιόν τε καὶ Τελαμῶνα ἐπικαλέονται.* quibus verbis non diversa significantur ab iis, quæ paullo ante brevius expressa præcesserant ibid. *εὐξασθαι τοῖσι θεοῖσι.* Namque, etsi mentio non semper fiat *omnium* deorum, illi tamen sæpe *omnes* significantur. Jubet etiam *μαντεία* quæ legitur in Orat. c. Macartat. p. 1072. 22. *θεοῖς Ὀλυμπίοις καὶ Ὀλυμπίαις πάντεσσι καὶ πάσαις μνησθῆναι.* Demosth. Ep. I. f. p. 1466. 27. *τὸν Δία τὸν Δωδωναῖον καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς ἱκετεύσαντα καὶ παρακαλέσαντας, καὶ κατὰ τῶν νικητηρίων ἅπασιν αὐτοῖς εὐξάμενον.* Prolixius Æschylus Agamemn. 88. sqq. *πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων, ἐπάκτων, χθονίων, τῶν τ' οὐρανίων, τῶν τ' ἀγοραίων, βωμοὶ δόξουσι φλέγοντες.* quem locum vindicavit Fr. Christ. Petersen in Notis ad hanc Tragœdiam insertis Miscellaneis Hafniensibus vol. II. 1817. Frequenter etiam ita loquitur Ovidius. Metam. VI. 62. " Dique o communiter omnes, Dixerat, (ignarus non omnes esse rogandos) Parcite." Cum quo loco convenit alius Trist. III. 1. 77. " Di precor, atque adeo (neque enim mihi turba roganda est), Cæsar, ades voto, maxime Dive, meo!" Apud eundem Halcyone pro Ceyce marito Metam. XI. 577. " Omnibus illa quidem superis pia tura ferebat: Ante tamen cunctos Junonis templa colebat." Et Athenienses ope Thesei a tarpi tributo Minoi pendendo liberati " bellatricemque Minervam Cum Jove disque vocant aliis." Ita et Œneo sacra facienti ibid. v. 276. " Cœptus ab agricolis superos pervenit ad omnes Invidiosus honos." Neque aliter in exsecrationibus et juramentis. Demosth. Aristocr. p. 622. 22. *ὀμνύω τοὺς θεοὺς ἅπαντας.* et Zeneth. p. 890. 24. c. Conon. p. 1269. 7. *καὶ νὴ ὀμνύω τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεὰς ἅπαντας καὶ πάσας.* Aristog. I. p. 773. 18. *μὰ τὸν Δία καὶ πάντας τοὺς θεούς.* et similiter p. 790. 4. Exc. adv. Lacrit. p. 937. 21. *μὰ τὸν Δία τὸν ἅπαντα καὶ τοὺς θεοὺς πάντας.* p. Phorm. in f. p. 963. *νὴ τὸν Δ. καὶ τ. θ. ἅπ.* c. Phænipp. p. 1042. 22. *νὴ τοὺς θεοὺς καὶ τὰς θεάς.* ibid. p. 1044. 4. *πρὸς τῶν θεῶν καὶ δαιμόνων.* Æschin. c. Timarch. p. 44. med. *εἴπατέ μοι πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν.* Demosth. Ep. V. p. 1490. 2. *δέομαι δ' ὑμῶν πρὸς Διὸς ξενίου καὶ π. τ. θ.* Ælianus V. H. l. II. c. 9. *Ὦ Πολιὰς Ἀθηνᾶ, καὶ Ἐλευθέριε Ζεῦ, καὶ οἱ Ἑλλήνων θεοὶ πάντες.* l. XII. c. 1. *ἀνευφημήσασι δὲ θεοὺς. πάντας ἐκάλει Ἕλληνίους καὶ Ἐλευθερίους τοὺς αὐτούς.* Ita etiam Cicero p. Lege Manil. c. ult. " Testorque omnes deos et eos maxime, qui huic loco temploque præsident." Diligenter omnium deorum catalogum persequitur Chærea Terentianus Heautont. IV. 6. 6. " Ut te quidem omnes di, deæ, quantum est, Syre, Cum tuo isto invento cumque incepto perdant." Phorm. IV. 4. 6. " Ut te quidem omnes di, deæ, superi, inferi, Malis exemplis perdant." Quæ loca citantur a Bentleio ad Eun. II. 3. 11. Vid. et Phorm. V. 8. 83. et V. 1. 83. item Andr. IV. 2. 12. Ovidius etiam Trist. II. 53. ad Augustum: " Per mare, per terras, per tertia numina juro, Per te, præsentem conspicuumque deum." ubi tertia numina recte interpretatus est Harlesius *cœlestia*, quæ explicatio probari potest ex v. 426. " Explicat ut causas rapidi Lucretius ignis, Casuumque triplex vaticinatur opus." Locus Lucretii, quem significat Ovidius, legitur de Rer. Nat. l. V. 93. " Principio *maria* ac *terras cœlumque* tuere. Horum naturam *triplicem*, *tria* corpora, Memmi, *Treis* species tam dissimiles, *tria* talia texta Una dies debit exitio." Amerspoordt. Satis sit meminisse formulæ Homericæ: *Κάλυπτέ μοι, πάντες τε θεοὶ πᾶσαί τε θέαιναι.* Schaefer.

— ibid. *εὔχεσθαι δὲ — αὐτῷ*] Dictio et plena nec dura est. V. not. sequ. Recte vertit Reiskius in Ind. Græcitat. Idem.

— 13. *ὅπως ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτῷ*] Hoc quoque referendum inter exempla attractionis, recteque post *ἐκείνου* Bekkerus hypostigmen delevit. Quod si Orator uti noluisset attractione, scripsisset sic: *ὅπερ ποτὲ τοὺς προγόνους αὐτῷ* scilic. *ἐλαβεν.* Res non animadversa fortasse in causa fuit, cur Reiskio structura hujus loci minus probaretur. Idem.

— 17. *ἢν*] *ἢ* præstat. Dici vix potest, quantopere Græci scriptores schema hoc syntacticum dilexerint: ut, ubicunque libri variant, præferri oporteat. Idem.

— ibid. *περὶ τούτων*] *περὶ τοῦ* vide ne verum sit. Idem.

— 18. *οὐδαμοῦ — ὑπερῃρέωσαν*] Causam orescentis fortitudinis bellicæ Atheniensium *τῇ ἰσηγορίᾳ* tribuit Herodotus V. 78. *Ἀθηναῖοι τυραννευόμενοι μὲν οὐδαμῶν τῶν σφέας περιοικεόντων ἦσαν τὰ πολέμια ἀμείνονες, ἀπαλλαχθέντες δὲ τυράννων μακρῷ πρῶτοι ἐγίνοντο.* et jam initio Persici belli, eodem teste c. 117. *αὕτη — ἡ φυλὴ τῶν Ἰωνίων ἰδιώστευε μέγιστα.* Cf. et Isocratis Areopag. c. 3. ibique Bergmannus, ibid. c. 5. et alibi. Amerspoordt.

— 19. *ὑπερῃρέωσαν*] Fallitur Wolfius. Saltem conjecisset *ὑπερῆρε.* Sed unice probandum participium, quod est imperfecti temporis. Schaefer.

— 20. *ἐκείνου — διαλλαττῶ*] Vaticinari videtur Demosthenes ea, quæ brevi post acciderunt. Quam primum enim in Græcia qualicunque tandem ratione pax re-

stitata est, Persarum regnum aggredi morati non sunt Philippus et Alexander. Plenæ sunt Isocratis Orationes adhortationum, ut, compositis intestinis dissidiis, Græci arma in barbaros converterent: imprimis ejus Orat. ad Philippum, quem, nec immerito, ducem huic bello imprimis idoneum censebat. Cf. p. 146. f. 147. 155. ed. Reisk. et alibi. Lacedæmoniis quidem, quorum vires magis etiam quam cæterorum fractæ erant, tali pacificatore valde opus esse idem testatur l. c. p. 158. *καίτοι πῶς οὐ χρὴ νομίζειν τοὺς οὕτω διακειμένους ἀσμένους ἂν ἰδεῖν ἐπιστατοῦντα τῆς εἰρήνης ἀξιόχρεων ἀνδρα καὶ δυνάμενον διαλῦσαι τοὺς ὑποπτῶντας αὐτοῖς πολέμους*: atque similiter postea de Thebanis verba facit, itemque de Argivis et Atheniensibus, popalis Græciæ principibus. De Thebanis hæc ait: *εἰς τοῦτο δὲ τὰ πράγματα αὐτῶν περιέστηκεν, ὥστε — νῦν ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδας ἔχουσι τῆς αὑτῶν σωτηρίας· ὅστ' εἶμαι καὶ τούτους ταχέως πεισθῆναι ὅ τι ἂν σὺ κελεύῃς*. Eodem spectant ejus tres priores Epistolæ. Et in Panathen. quidem p. 428. Agamemnonis laudes hanc præcipue ob causam prædicat, quod ille rex universos Græcos prudenter ad concordiam redactos adversus barbaros duxerat. Sed jam antea in conventu Olympico Gorgias Leontinus orationem habuerat, qua eadem Græcis suadebat. Vid. Philostrat. de Vit. Soph. l. I. c. 9. et Fabricii Bibl. Gr. vol. I. p. 911. Ut hic *ἀνυσίου διαλλακτοῦ* Demosthenes meminit, ita apud Thucyd. III. 59. Hermocrates Athenienses vocavit Siculorum *διαλλακτὰς φαλὸν τῶν ἡμῶν λόγων ἀναγκαιοτέρους*. AMERSFOORDT.

— 21. *οἶδεν ἄν*] *αὐτὸν οἶδεν ἂν φανέντ'* rarior constructio, sed proba: consuetior *αὐτὸς οἶδεν ἂν φανείς*. Lucianus t. II. p. 50. Bip. *συνεὶς ἐν ἀφύκτῳ ἐχόμενον ἑαυτόν*. ubi structura vulgaris orationem erat duriorem redditura. SCHAEFER.

— 24. *ἵνα δ' — μὴ μακρὰ λέγων κ. τ. λ.*] Isocrates de Permut. p. 544. *ἵνα δὲ μὴ λίαν ἐνοχλῶ πολλὰ περὶ τοῦ πράγματος λέγων, ἀφέμενος περὶ τούτων ἤδη πειράσομαι διδάσκειν ὑμᾶς*. Æschines c. Timarch. p. 73. in. *ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ — ἐρῶ κ. τ. λ.* Ita et de F. L. p. 96. AMERSFOORDT.

— 25. *τὰ κεφάλαια*] Hujusmodi clausulæ atque ante dictorum quasi compendia et indices sæpe inveniuntur apud veteres. Cf. Isocratis Oratt. ad Nicocl., ad Philipp. de Pace et Panath. p. 484 — 488. Demosthen. c. Pantæn. p. 983. Olynth. I. p. 27. 6. Cicero p. Archia c. ult. alibi: indeque ipsum nomen ortum est Ἐπίλογος, uti monet Scholiastes Hermogenis (cujus Excerptum ex Aldina edit. repetiit Reiskius Orat. Gr. vol. VIII. p. 19. B.), qui Coracis artificium exponens in componendis orationibus narrat, eum fuisse solitum, postquam præcipuam orationis partem absolvisset, *ἀνακεφαλαιοῦσθαι καὶ ἀναμιμνήσκειν ἐν συντόμῳ περὶ τῶν φθασάντων καὶ ὑπ' ὄψιν ἄγειν τὰ λεχθέντα τῷ δήμῳ, ἅπερ ἐκάλεσε — ἐπίλογον*. Earum etiam mentionem fecit Hermogenes περὶ μεθ. δειν. c. 12. *τὸν δὲ ἀνακεφαλαίωσιν καλοῦσιν* [οἱ παλαιοὶ] *ἐπάνοδον, ὡς Δημοσθένης δηλοῖ*, et quæ sequuntur. Immerito autem meo sensu hujusmodi clausulas reprehendit Gorgias Apolog. Palamed. Oratt. Gr. vol. VIII. p. 121. *εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνῆσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως πρὸς μὲν φαύλους δικαστὰς ἔχει λόγον, κ. τ. λ.* IDEM.

— ult. *ἄρχειν*] Sensu *incipiendi* rarius hoc verbum occurrit in genere activo. Quædam tamen exempla ad h. l. dedit Erasmus. Addemus nonnulla ex Thucydide, quem frequenter imitatur Demosthenes, quod sæpius animadverterunt viri docti [V. Valckenarius Diatr. Euripid. p. 217. B. et Annotatt. in Phalar. Lennep. p. XVIII. [XXI. ed. Lips.] SCHAEFER.] I. I. 52. *ναυμαχίας οὐ διανοούμενοι ἄρχειν ἐπέντες*. 54. *πολέμου ἄρχοντες*. Ita et IV. 92. I. I. c. 81. *εἰ δέξομεν ἀρξαι μᾶλλον τῆς διαφορᾶς*. II. c. 12. *ὧδε ἡ ἡμέρα τοῖς Ἕλλησι μεγάλων κακῶν ἀρξει*. IV. c. 73. *μάχης καὶ κινδύνου ἐπόντας ἄρξαι*. c. 87. *ἀγωνίσασθε τοῖς τε Ἕλλησιν ἄρξαι περὶ τοῦ ἐλευθερίας*. et in pacis formula IV. 118. *τὴν ἐκεχειρίαν εἶναι ἑπαυτῶν, ἄρχειν δὲ τήνδε τὴν ἡμέραν*. AMERSFOORDT.

P. 297. 2. *σκοπῶμεν*] *σκοπεῖν* verum puto, sic ut post *δίκαιον* minor distinctio ponatur. Jam aliquanto concinnius sequitur *κἀν ταῦτα ποιῆτε*. SCHAEFER.

— pen. *ὀργισθήσεσθε*] Bene *ὀργισθῆσθε* Bekker. IDEM.

— ult. *οὐχ ἁμ.*] Negativa si requireretur, oportebat interponi *μὴ*, non *οὐχ*. Sed haudquaquam requiritur. Orator hoc vult: *οὐ γὰρ ὀργισθῆσθε αὐτοῖς ἴσως ἐπὶ τὰ νῦν ἡμαρτημένα*. IDEM.

THOMÆ STANLEII

ANNOTATIONES

IN DEMOSTHENIS ORATIONES

ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ

ET

DE RHODIORUM LIBERTATE.

THOMÆ STANLEII

ANNOTATIONES

IN DEMOSTHENIS ORATIONEM

ΠΕΡΙ ΣΥΜΜΟΡΙΩΝ.

*** Hæ Stanleii annotationes, nunc primum, quod sciam, publici juris factæ, hoc temporis Cantabrigiæ servantur in Bibliotheca Publica (Plut. Gg.—3—16). Plurima habent sigla plus minus insitata: lacunæ porro et menda, quæ passim scatent, me in suspicionem adducunt, has notas apographum quoddam esse, quod V. D. revisione fraudatum est. Cf. Taylori Prolegomena ad Demosthenem vol. i. p. xcvi. edit. nostr.

Hæc oratio partim est ἀποτρεπτικὴ, *dissuasoria*, partim παραινετικὴ seu διδακτικὴ, *instructoria* seu *monitoria*. Dupliciter enim omnino hic agit Demosth. Athenienses dehortatur a pugna suadetque ne ipsi soli sine ceterorum Græcorum ope et auxilio bellum contra Regem suscipiant. Deinde rationem ostendit qua optime se ad bellum instruere possint, si omnino belligerandum sit. Atque hæc duo tanquam generalia capita totius orationis breviter hic in exordio proponit, fusius postea prosecuturus. Exordium vero ἀπὸ τῆς συγκρίσεως, conferendo se cum aliis Rhetoribus ac Demagogis Athen. quibus sc. id solenne erat, majorum κατορθώματα et ἀνδραγαθήματα passim in orationibus suis ebuccinare: et vel Miltiadis trophæa, vel Cimonis et Aristidis res gestas, vel Themistoclis victorias, magna verborum pompa describere. Xerxis fuga, Leonidas et Thermopylæ, Marathon et pugna Salaminia, utramque paginam apud eos faciebant. Hæc quidem dictu speciosa et splendida orationis argumenta et auditu jucunda. Sed cui bono? (inquit Dem.) Cui [sic: f. Cum. sed mehercule conturbatior hic contextus.] mortuorum laudes et encomia non prosunt ipsis defunctis, si forte vivis: quanquam ne vivis quidem, saltem non semper: non prosunt defunctis majoribus vel hæc encomia, imo nocent (inquit Orator) et injuriam faciunt, quandoquidem longe infra eorum merita subsidunt. Missis igitur his verborum phaleris et pigmentis et lenociniis, quibus alii Rhetores populo placere student, et favorem captant, et eloquentiæ laudem aucupantur: mihi rationem [sic] et statutum est ea tantum apud vos dicere, quæ cum bono publico vestroque omnium usitatu et præsenti rerum statu maxime sunt conjuncta.

IN ARGUMENTUM.

P. 280. 2. θῆμος κεκίνηται] *perturbatur, commovetur, tumultuatur.* Verbum κινεῖσθαι proprie de corporibus, sed ad motus et tumultus tum internos animi tum externos Reip. [sic] Act. xxi. 30. ἐκινήθη etc. *commota est tota civitas.* Herodian. l. 1. [3. 15. ed. Irm.] ἱερᾷ γὰρ τὸ βάδισαν καὶ ἐπὶ ταῖς τυχούσαις ἀφορμαῖς ῥᾳστα κινεῖσθαι. b. l. Polit. interp. *barbaris mos est quamlibet levibus causis aut momentis impelli.* Plut. Fab. [c. 9.] τοιούτοις λόγοις κινηθέντες οἱ ἄνθρωποι. *hujusmodi sermonibus commoti homines et conturbati.* Sic κινεῖν τὸν νόμον, *turbare, mutare, ordinem et statum Reip.* et κινεῖν τοὺς νόμους, *abrogare leges*, apud Philos. in Polit. non semel.

— ibid. πόλεμον ἐκφέρειν] *bellum gerere, ad v. efferre.* quod Lat. dicunt "bellum inferre." Polyb. Hist. l. i. non procul ab init. [c. 3.] πόλεμος ὃν πρῶτον ἐξήνεγκε μετ' Ἀχαιῶν πρὸς Αἰτωλοὺς Φίλιππος. *bellum quod Philippus adversus Ætolos suscepit.* Isocr. ad Phil. [§. 36.] δεῖ τὸν ἐρῶντα ζωλωνόμενον, μὰ πρότερον ἐκφέρειν τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον etc. *qui recte rebus consultum velit, non prius Regi bellum inferre debet, quam Græcos reconciliarit.* et iterum ibid. [§. 47.] ἐπέδειξε . . . τοὺς πολίμους ἐκφέρων. *demonstravit posteris, quibus sociis adhibitis et contra quos bella gerenda essent.* Lucian. Prometh. [§. 13.] μὰ — πόλεμον ἐξενήνεκται πρὸς τοὺς θεοὺς, ὥσπερ οἱ γίγαντες. *ne bellum diis inferant, sicut gigantes.*

IN ORATIONEM.

P. 280. ult. Λέγον εἶναῖ . . . κεχαρισμένον] Hyperbaton. Græcis usitata, Latinis ignota, nisi siquando Græcos imitantur. 'Syntaxis implicita et perplexus verborum ordo,' apud Scriptores Atticos, nec infrequens nec inelegans pro δεομένοι μου περ. λ. ε. κ. etc. Aristot. Eth. vi. 2. Ἔστι δ' ὅπερ ἐν διανοίᾳ κατάφασις etc. pro ὅπερ δ' ἐστὶν etc. cui simile illud Phys. iv. [c. 4.] ἔστι δ' ὅχεσις τὸ ἀγγεῖον etc. pro ὅχεσις δ' ἐστὶ τὸ ἀγγεῖον etc. et l. i. c. 12. ἀρχία γὰρ ἐστὶν ὁ πόνος τῆς ψυχῆς etc. pro ἀρχία γὰρ τῆς ψ. etc. Noster alicubi: [495. 20. ed. Reisk.] Τί τοῦτο μαθὸν προσίγραψα. ubi participium μαθὸν implicitum est cum duobus dictionibus, quæ natura cohærent, h. m. τί μ. τ. π. et alibi: Οὐκ αὐτὸς σκοπεῖς ὅ,τι μὴ λυσιτελεῖ τοὺς ἄλλους ποιῶν, pro ὅ,τι πρ. μὴ λ. τ. ἄ. etc. non animadvertis ipse, quod te vitare oporteat ne aliis molestus sis. quodnam faciens molestus aliis non eris. Plut. Demetr. [c. 38.] εἶτα οὐκ ἂν, εἶναῖ τὸν Σίλανον, ἐπιδεῖξ, Ἐρασίστρατε, τῷ ἐμῷ παιδὶ, φίλος ὤν, τὸν γάμον; pro εἰ δὲ τ. Σ. ὦ Ἔρ. τ. . . . . οὐκ ἂν ἐπιδοίης τὸν γάμον. Mosch. sive Porph. π. α. l. iv. οὐδὲν ἐπικομιζόμενοι ἀποδημοῦσιν ἀναλωμάτων ἕνεκα, pro οὐδὲν ἐπ. ἀν. ἴν. ἀπωδ. peregrinantur nihil secum ferentes impensarum gratia, nihil sc. quo impensas solvant. Similem trajectionem verborum seu hyperbaton volunt esse plerique in illo loco Evang. Luc. xxii. 36. ὁ ἔχων βαλάντιον, ἁράτω, ὁμοίως καὶ πήραν καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. quæ verba posteriora sic vertunt Interpr. etiam nostri: "et qui non habet gladium, vendat tunicam suam et emat." Volunt vix. esse hyperbaton, seu trajectionem in verbis, ac si scripsisset Evang. ὁ μὴ ἔχων μάχαιραν etc. ideoque in versione restituunt verbum μάχαιραν in suum locum, *qui non habet gladium* etc. sed utcunque frequens sit apud Atticos hæc syntaxis implicata, seu trajectio verborum, quam hyperbaton vocant Gr. Gramm.: rarissime tamen (opinor) occurrit in N. F. quod Ἐβραΐζει magis quam Ἀττικίζει. Vulg. et Beza ad verb. *qui non habet vendat pallium, et emat gladium*, obscure et ambigue. Syrus et Arabs ad vitandam trajectionem repetunt vocem *gladium* h. m. *et qui non habet gladium vendat vestem suam et emat gladium*. Arab. "wa man laisa laho' Saiphon, wahabagna shabastio, waliash tirra Saiphon." Et nollem equidem sine magna necessitate hanc figuram admittere: in Gr. textu enim S. Evang. nulla nos cogit necessitas hisc recurrere. Immo potius sensus loci postulat, ut simpliciter interpretemur sumendo verba eo ordine, quo ponuntur in textu: ὁ μὴ ἔχων etc.

— ibid. κεχαρισμένον οὐ συμφέροντα] Communis hic Rhetorum morbus est, voluptatem in dicendo potius quam utilitatem spectare, κεχ. potius quam συμφ. λέγειν εἰωθῶν, de quo passim queritur Dem. Hoc Gr. dicunt πρὸς χάριν λέγειν, vel π. χ. διαγωγεῖν etc. et uno vocabulo χαριτολογεῖν etc. et id quidem optimum esset maximeque optandum, miscere uti [sic] utrumque simul in orationem, connectere τὸ κεχ. καὶ τὸ συμφ., τὸ ἡδὺ καὶ τὸ χρήσιμον, quod qui fecit omne tulit punctum. quod si vero utrumque fieri non possit, præstat Verese civem esse quam Placentiæ. Parasitica plane vox illa ἡ ἥδιστα ἢ ἄριστα, sive ad principem sive ad populum verba facias, τὸ χρήσιμον magis quam τὸ ἡδὺ spectandum. Et quoad hoc certe poetæ præstant oratoribus. Cum enim prisci Rhet. plerique (uti hic conqueritur Dem.) λέγειν εἰωθῶν φηρῶντο κεχ. potius quam συμφ. Poetarum insigne illud elogium est apud Hor. [Art. Poet. 333.] "Aut prodesse volunt" etc.

P. 281. 1. ἐπαινοῦντες — ἐγκωμιάζοντ] Synonyma. et tamen Philos. Eth. i. 12. distinguit inter ἔπαινον et ἐγκώμ. ὁ μὲν γὰρ ἔπαινος (inquit) τῆς ἀρετῆς, τὰ δὲ ἐγκώμια τῶν ἔργων. ἔπαινος, h. e. laus, proprie est habitus virtutis, ἐγκώμιον autem rerum gestarum. Sic Rhet. i. c. 9. Ἔστι δ' ἔπαινος, λόγος ἐμφανίζων μέγεθος ἀρετῆς· τὸ δ' ἐγκώμιον, τῶν ἔργων ἐστίν. et paulo post: διὸ καὶ ἐγκωμιάζομεν πράξαντας· τὰ δὲ ἤδη σημεῖα τοῦ ἐξωθεν εἶναι ἐπαινοῦμεν καὶ μὴ πεπραγότα, οἱ πεποιήμεθ' εἶναι τοιοῦτ. encomiis ornamus illos qui præclarum aliquod *facinus fecerunt* etc.

— ult. ἐπιχειροῦντες λέγειν] Videtur prima fronte esse catachresis. Sed frequens fig. ἀπὸ κοινῆς χρήσεως, quia manibus et plurimum res geruntur, suscipiuntur. ἐπιχειρεῖν, *quovis modo aliquid aggredi*, tam dicto tum facto, tum lingua tum mente. Sic ἐπιχειροῦντες λέγειν sunt, qui de re aliqua aggrediuntur dicere, quanquam etiam et manui suum officium est in oratione habenda, nec de nihilo est quod Rhet. palmæ expensæ comparatur. Alioquin hæc phrasis festive torqueri potest vel in inimicos et ineptos Rhetores qui manibus et præter modum gesticulantur: vel in stultos illos χειρομιμοῦντας apud Sol., qui manus habent linguares et digitis suis loquuntur. Hi enim κατ' ἀστεϊσμὸν non inscite nec vel inficete dici possunt ἐπιχειροῦντες λέγειν.

P. 282. 2. δόξαν ἐκφέρεσθαι] *gloriam reportare*. eloquentiæ laudem reportant. in-

φέρομαι est νομίζομαι, ut orat. præc. c. fin. τὸν μὲν ἀπίχθυαν — ἐκφέρεσθαι. *per posphimata vestra et decreta inimicitias vobis conflatis, in aliorum odium incurritis, inimicitiam reportatis.* male ibi Lat. Intp. "inimicitias denunciatis." id enim esset ἐκφέειν non ἐκφέρεσθαι. ita enim differunt ἐκφέ-ειν et ἔσθαι, ut φέ-ειν et ἔσθαι, ut νομίζ-ειν et ἔσθαι, ut jam ante observavi. δόξαν ἐκφέρεσθαι idem omnino est quod Hom. κῦδος ἀρέσθαι. eloquentiæ laudem reportant, vel etiam eloquentiæ et bene dicendi opinionem consequuntur. δόξα enim etsi apud posteriores Atticos *gloriam* significet: tamen apud antiquiores Græcos, et ex sua origine, nihil aliud quam *opinionem* denotat. Et sane *gloria* nihil aliud est quam honesta et honorifica opinio de alicujus virtute ac meritis, et præclara existimatio. Apud Hom. certe δόξα est nuda *opinio* nunquam vero *gloria*, h. e. non τιμὴ sed ὑπόληψις. ut Il. [K. 324.] σὺ δ' ἴνδ οὐχ ἅλιος σκοπὸς ἔσσομαι, οὐδ' ἄπο δόξης. *ero tibi non vanus speculator nec citra opinionem.* οὐ παρὰ τὴν περὶ ἐμοῦ ὑπολήψεως, inquit Eustath. δόξα igitur apud posteros est τιμὴ, *honor, gloria*, apud Hom. ὑπόληψις, ἴσως κατὰ ψυχὴν, δόκησις, οἴησις, *opinio* seu *existimatio*. Ita κλέος apud Hom. est simpliciter *fama, rumor*, apud posteros κῦδος, *gloria*. quæ Hom. est ἀγαθὸν κλέος et κλέος ἐσθλόν. δόξα et ὑπόληψις, *opinio* seu *existimatio*, non solum quam de rebus sed et quam de personis concipimus, habemus, uti hoc in loco. Et Lat. 'bona' et 'mala existimatio,' de hominibus sc. Quæ duæ significationes sic distingui possunt, ut prior philosophis, posterior ceteris πολιτικοῖς familiariter et magis in usu sit. Apud Aristot. aliosque philosophorum filios δόξαι sunt philosophorum opiniones seu sententiæ super quæstionibus philosophorum, unde κυρίαι δόξαι, et ὑπολήψεις παράδοξοι, παρὰ δόξαν, sententiæ *privatæ, præter* vel *contra communem receptam opinionem*. Jam apud Rhetores et Historicos δόξα est opinio seu existimatio quam de personis habemus. Quemadmodum et *fama* apud Lat. ut vix. " cui fama est integra," etsi aliquando δόξαν ἔχειν idem est quod παρέχειν, viz. *passim reputari, existimari*. Sic Plut. Thes. [c. 2.] δόξαν εἶχον ἐκ θεῶν γεγονέναι. *ex Diis nati fuisse existimabantur*. Ita loquuntur etiam Lat. Cæs. de B. G. l. 7. [59.] "Quæ civitas in Gallia maximam habet opinionem virtutis" — μεγίστην δόξαν τῆς ἀρετῆς ἔχει. Sic ἀγαθὴ ὑπόληψις, *bona existimatio*, ut et *opinio* Lat. Herodian. l. 7. [c. 2. ed. Oxon.] ἔργοις τὴν δόξαν καὶ τὴν τῶν στρατιωτῶν ὑπόληψιν ἐβεβαίωσε. *opinionem militum de se conceptam factis confirmavit*. Hinc ὁ ἐν ὑπολήψει dicitur cujus est recta existimatio, vir sc. probatæ ac spectatæ existimationis. ut Can. 11. Concil. Chalced. quæ sancitur συστατικὰς, i. e. commendatitias, epistolas dandas esse τοῖς οὖσιν ἐν ὑπολήψει μόνοις προσώποις. quod male sic vertunt nonnulli: *iis solis personis quæ in aliquam suspicionem venerunt*. potius e contra: *iis qui in existimatione sunt*, h. e. qui bonæ esse opinionis videntur, qui sunt integræ famæ. Quod ultimam hodie apud nos obtineret, ut sc. literæ commendatitiæ concederentur τοῖς οὖσιν ἐν ὑπολήψει μόνοις προσώποις. *personis integræ famæ et spectatæ existimationis*. Chrys. Ep. ad Heb. ὅταν ζοιληθῇ τις διορύξαι τὸν τοῦ πλησίον ὑπόληψιν. *cum quis voluerit perfodere proximi bonam existimationem* vel *opinionem*.

— 3. ἀρετὴν ἐλάττω — ποιοῦσιν] Hoc est, quod inquit Horat. " laudes culpa deterere ingeni," et rursus " magna modis tenuare parvis." Ita fit quoties Herculem laudamus: nam quis eum vituperatur. E contra sunt nonnulli qui σὺν τῇ καὶ μικρὰ ἔργα λόγων ἀρετὴν δόξῃ παρίδυσαν τῆς ἀληθείας μείζοσι, ut præclare Herodian. in procem. suæ Historiæ. [§. 3.]

P. 283. 1. ἐκείνου τὸν ἔπαινον — εἶναι] Pindar. [Olymp. i. 53.] ἐπίλοιπον ἀμέραι μάρτυρες σοφώτατοι. 'Crescit occulto velut arbor ævo, Fama majorum.' Joseph. l. 2. contra Ap. ὁ πολὺς χρόνος πιστεύεται πάντων εἶναι δοκιμαστὴς ἀληθέστατος, cui affine adagiale illud sacrum 1 Cor. iii. 13. ἡ ἡμέρα δηλώσει, *dies indicabit*. Id. Pind. alibi [Olymp. x. 65.] ὃ τ' ἐξελίγχων μόνος Ἀλάθειαν ἐτήτυμον Χρόνος.

— 3. παραδέξασθαι] Proprie est *recipere, excipere, admittere*, idem fere quod ἀποδέχεσθαι: sed hoc in loco παραδ. est *aggredi, suscipere*, ἀναιρεῖσθαι, ἐπιβάλλεσθαι, ἐπιχειρεῖν, cujus significationis exemplum haud memini me uspiam alibi invenisse.

— 10. φόβος λέλυται] Notetur discrimen inter poetas et oratores in usu hujus verbi λέλυται. Apud Poet. φόβῳ τις λέλυται, — λύτο γάνατα καὶ φίλοι ὕπνοι, *metu labat, fatiscit, dissolvitur*: at apud Orat. φόβος λύεται, *ipse metus solvitur*, h. e. *evanescit*.

— 11. ὡς ἔχω γνώμης] *quid sentiam*, aut *quænam mea sit sententia*. de hac phrasi antea.

— 15. πόλεμον ἄρασθαι] *bellum gerere* vel *bellum suscipere*, verbum elegans, et hoc sensu apud Atticos scriptores usitatum (ut supra πόλεμον ἐκφέειν). Demosth. noster alibi: [de Pac. §. β'.] οὐ δεῖ πόλεμον ἄδοξον καὶ δαπανηρὸν ἄρασθαι. *bellum ignobile et sumptuosum non est suscipiendum*. Thucyd. l. i. [c. 80.] πῶς χρὴ πρὸς τούτους ῥᾳδίως πόλεμον ἄρασθαι etc. *quomodo oportet* etc. Discrimen inter ἄρασθαι aor. a. med. et aor. ζ. ἀρέσθαι. Ἄρασθαι κίνδυνον, πόλεμον, apud πολιτικοὺς: ἀρέσθαι νίκην, κλέος, κῦδος. In soluta oratione ἄρασθαι tantum, in carmine utrumque et ἄρασθαι et ἀρέσθαι. Ἀσπετὸν ἦρατο [Il.

Γ. 373.] sed frequentius ἀρίσθαι. οὔδεϛ ἀρίσθαι ap. Hom. sæpe καμίζεσθαι, gloriam referre, reportare. At non dicunt Gr. νίδοιον ἀρίσθαι, vel πόλεμον ἀρίσθαι, sed ἄρασθαι, bellum suscipere, periculum adire. Noster κ. Στεφ. [§. ξ'.] τὸν ὑπὲρ τῆϛ ἀνάντων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας κίνδυνον ἀράμενοι. Pausan. Λακεδαιμονίοις δὲ τότε —— πόλεμον ἀράμενον, bellum suscepi. Theo. progymn. Multi heroes et semidei præsentes facti sunt, οἱ μὲν καθ' ἰσχυρὰν γαμοῦντες, οἱ δὲ πολέμους ὑπὲρ γυναικῶν ἀράμενοι. Thucyd. l. vi. [c. 9.] πόλεμον οὐ προσήκοντα ἄρασθαι. bellum non necessarium suscepisse, vel bellum quod ad nos non pertinet. Xen. Cyrop. l. i. circ. fin. πολλαὶ μὲν γὰρ ἤδη πόλεις ἔπαυσαν πόλεμον ἄρασθαι etc. Dion. Halic. l. ii. [c. 62.] διὰ τὸ μηδενὸϛ συνάρασθαι τῷ Ῥωμύλῳ πολέμου. (ubi cum gen.) quod in nullo bello gerendo socii ac adjutores Romulo fuissent.

— 18. τὸν ἀρχὴν — γενήσεται] Aurea plane sententia, omniumque principum et magistratuum cordibus inscribi merita. Siquidem in omni bello hoc imprimis obtinere debet, ut justis de causis suscipiatur: quid enim sunt injusta bella nisi sane, et tamen frequentissima, magna latrocinia. "Illa autem bella injusta sunt," inquit Cicero, "quæ sunt sine causa suscepta." Causas belli, ἀρχὰϛ, vocant Gr. principia, et προφάσειϛ et ὑποθέσειϛ. Dion. Halic. l. viii. [c. 8.] πρῶτον ὑμῖν παραινῶ σκοπεῖν, ὅπωϛ εὐσεβῆ καὶ δικαίαν πολεμήσεσθε τοῦ πολέμου πρόφασιν. id primum vobis curandum arbitror, ut pia et justam accipiatis belli causam. Noster, Olynth. B. [§. θ'.] Ὥσπερ οὐσίας ..... τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῖ. οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰϛ ἀρχὰϛ καὶ τὰϛ ὑποθέσειϛ ἀληθεῖϛ καὶ δικαίαϛ εἶναι προσήκει. et præclare Liv. l. xlv. [c. 22.] "Certe quidem vos estis Romani, qui ideo felicia bella vestra esse, quia justa sint, præ vobis fertis; nec tam exitu eorum, quod vincatis, quam principiis, quod non sine causa suscipiatis, gloriamini." ubi 'principia belli' sunt causæ belli, ἀρχαὶ πολέμου. uti hic apud Dem. Semiramis apud Diod. [ii. 18.] ab Indorum rege accusatur: ὅτι πρωτάρχεται τοῦ πολέμου, μηδὲν ἀδικηθεῖσα. Πολεμοῦσι γὰρ πρῶτοι ἀδικήμασιν, unde inquit Philos. Scythas justissimos barbarorum appellat Curtius, quod armis abstinebant, nisi lacessiti: scite Propert. [iv. 6. 51.] "Frangit et attollit vires in milite causa: Quæ nisi justa subest, excutit arma pudor:" et audacter Eurip. [Erecth. frag. iv.] οὐδεὶϛ στρατεύσας ἄδικα, σῶϛ ἦλθεν πάλιν, quanquam hoc forte nimis rigide. nec enim ab eventu facta notanda, nec bella æstimanda sunt, ἐπεὶ τὰ χείρονα νικᾷ, saltem nonnunquam, etsi plerumque obtinet illud poetæ: "Causa jubet superos meliora sperare secundos." Justas belli causas recenset Philos. quodam loco Rhetor. [ad Alex. c. 3.] δεῖ τοὺϛ ἀδικουμένουϛ ὑπὲρ ἑαυτῶν πολεμεῖν, ἢ ὑπὲρ συγγενῶν, ἢ ὑπὲρ εὐεργετῶν, ἢ συμμάχουϛ ἀδικουμένουϛ βοηθεῖν. oportet injuriam passos pro seipsis bellum suscipere, sive pro cognatis, sive pro benefactoribus, iterumque sociis injuria affectis auxiliari. Herodian. l. viii. in orat. Crisp. [c. 6. ed. Oxon.] πῶϛ ὑπὲρ τῆϛ πατρίδοϛ μαχεμένουϛ, καὶ παρὰ τῶν θεῶν ἐλπίδαϛ κρείττουϛ· ἐπειδὴ οὐ τὰ ἄλλα λαβεῖν, ἀλλὰ τὰ αὐτῶν σώζειν ἔχοντεϛ. [Il. M. 243.] εἷϛ οἰωνὸϛ ἄριστοϛ etc.

— pen. ἐναργὴϛ καὶ σαφὴϛ] clarum et manifestum. ἐναργὴϛ ὁ λευκὸϛ καὶ φανεὶϛ καὶ ὁ κατ' ὄψιν φανερὸϛ, ab ἀργὸϛ, albus. Οὐ γὰρ ἂν πάντεϛσι θεοὶ φαίνοντο ἐναργεῖϛ. Ἦ μὰν ἐναργὴϛ ἦλθε Διὸϛ ἰὸϛ δαΐτα δάλεων. [Odyss. Π. 161. Γ. 420.] φανερὸϛ, ἐμφανήϛ. Ὡϛ οἱ ἐναργὲϛ ὄνειροι ἐκφέρουσι ποιεῖ ἀμελῆ. [Odyss. Δ. 841.] ἐναργὴϛ ἦλθον, ἀντὶ τοῦ, κατ' ὄψιν ἐφάνη σωματικῶϛ, Minerva æque sub forma humana apparuit, assumpto corpore. Sane Beat. sero ἐναργὴϛ ἦλθε, cum λόγοϛ σὰρξ ἐγένετο, κατ' ὄψιν ἐφάνη σωματικῶϛ. Κυνοσαργὲϛ, locus Athenis sic dictus a cane albo illuc accurrente cum fusto victimæ. Hinc controversia inter Gramm. non de lana caprina, sed de colore canino, an sc. κύνεϛ ἀργοὶ apud poetam sunt κύνεϛ λευκοὶ an ταχεῖϛ, canes albi an veloces. ἀργὸϛ enim utrumque significat et album et celerem seu velocem, et etiam (quod est plane contrarium) pigrum, ignavum, quasi ἀεργόϛ. Unum viz. ex iis vocabulis est in L. Gr. quæ prorsus contrarias habet significationes. Sic ῥοπὴ est et impetus et cessatio ab impetu, alia sunt hujusmodi ἐναντιόσημα quæ jam non ecseruunt.

P. 284. 1. ἐκείνων ἀμυνομένοις] illum repellentibus, ulciscentibus. Notetur discrimen inter ἀμύνειν et σέβειν. ἀμύνω regit accus. rei, et est repellere malum aut injuriam, ut πόλεμον, ὕβριν, λοιγὸν ἀμύνω. ἀμύνεσθαι regit accus. pers. et est repellere hostem, aut ultionem sumere de aliquo qui nos injuria affecit, ut ἀμύνεσθαι ἐχθρούϛ, πολεμίουϛ. Aliter usurpatur hoc verbum ab Hom. aliter a posteris. Hom. ἀνδρὸϛ et sine accus. ἀμύνεσθαι est pugnare, vim propulsare, dimicare. ὃϛ κέ σεν ἀντὸϛ ἐλθὼν ἀμυνόμενοϛ. Aliquando gen. cum præp. περί, ut ἀμύνεσθαι περὶ νεῶν, πάτηϛ, pugnare pro patria, periculum a patria propulsare, adeoque succurrere in bello, opitulari. Jam vero apud post. Attic. semper regit accus. uti hic apud Dem. Et sic opponuntur sæpissime apud Gr. Orat. ἄρχειν et ἀμύνεσθαι. ἄρχειν est injuriam inferre, quasi prior et princeps esse in injuria inferenda, ἀμύνεσθαι est injuriam illatam propulsare vel ulcisci.

— 6. φιλίαν προτείνεται] amicitiam pretendet. προτείνομαι prætendo, prætexo, προίσχομαι, προφασίζομαι. Lat. Gr. vocabulum πρετ. hoc sensu ad verbum expri-

mant. προτείνω, ομαι, *prætendo, prætexo.* quam vocem nos etiam in vernaculo nostro sermone retinemus. Duæ autem sant significationes hujus verbi quas confundere mihi videntur vulgares Lexicogr. est enim προτείνεσθαι, vel προσποιεῖσθαι, *prætendere, simulare, præ se ferre,* vel προϊσχνεῖσθαι, *prætendere,* πρόσχημα *facere, in prætextum et excusationem aliquid afferre.* Plut. Epist. τὴν ἡλικίαν προϋτείνόμην, *obtendebam* (seu *excusabam*) *ætatem, in excusationem afferebam.* Demosth. in Apatur. [Hypoth. vol. iii. p. 481. antep.] ταῦτά τι ὁ τὴν δίκην ἴσχων προτείνεται τὰ δίκαια, *hæc igitur argumenta pro se urget, hæc jura pro se obtendit et allegat (actor).* At προτείνεσθαι φιλίαν hoc in loco non est *amicitiam allegare,* vel *hoc prætextu se defendere et excusare,* sed *amicitiam prætendere,* h. e. simulare et præ se ferre. atque ita doctissimus interpres φιλίαν προτείνεται, *amicitiam simulabit.* Hæc nimirum illa 'tuta frequensque via est sub amici fallere nomen.' χαριτογλωσσεῖν. *mel in ore, verba lactis, fel in corde, fraus in factis.* ἴσθ' ἀγοράσοντες, καὶ δὶ ἕρσοὶ βυσσοδόμευον. [Hom. Od. P. 66.] Hoc πρόσχημα τῆς φιλίας, fucum et umbram et larvam amicitiæ, perstringit Lucian. hoc Epigr. [10.]

Οὐδὲν ἐν ἀνθρώποισι φύσις χαλεπώτερον εἶδεν
Ἀνθρώπου καθαρὰν ψευδομένου φιλίην.
Οὐ γὰρ ἴδ' ὡς ἰχθέαν προφυλασσόμεθ', ἀλλ' ἀγαπῶντες
Ὡς φίλον ἐν τούτῳ πλείστα βλαπτόμεθα.

ψεύδεσθαι φιλίαν est προτείνεσθαι φιλίαν.

— 10. προκαθεῖναι] *præcipitare,* ad verbum, *prius demittere,* vox decompos. cujus nulla mentio ap. Lexicogr. nec forte opus. Cum enim καθεῖναι sit *demittere,* facile cuivis est, atque etiam integrum addendo πρὸ faocre προκαθεῖναι. ut minime sit hoc de singulis verbis moveri. Adeo in hoc (ut et aliis multis) usui et consuetudini standum est, magis quam Lexicographorum placitis. Qui tamen omnino et ubique non sunt excusandi, cum levia et superflua aliquando ponunt, omissis magis frequentibus et necessariis. Quot enim illi notarunt verba decomposita ex hac præpositione πρὸ, quæ minus aut notatu digna, aut usu recepta, quam hoc verbum προκαθεῖναι. Καθίημι est *demitto.* unde ὁ κάθετος sc. γραμμὴ, *linea perpendicularis, perpendiculum,* quasi *linea demissa,* et ὁ κάθετος, *percussor,* quasi *missus, demissus ad patrandam cædem, summissus, clanculum subornatus, speculator, insidiator,* κατάσκοπος. Quam vocem non semel legimus apud Gr. Bibliorum Scriptores. Luc. xx. 20. καὶ παρατηρήσαντες ἀποστείλαν ἐγκαθέτους etc. *summiserunt insidiatores.* Sic Job. xix. 12. ταῖς ὁδοῖς μου ἐκύκλωσάν με ἐγκάθετοι, *dolosi insidiatores circumdederunt,* et xxxi. 9. εἰ καὶ ἐγκάθετος ἐγκόμιον ἐπὶ θύραις αὐτῆς, *si clanculum insidiatus sum ad fores ejus,* in Heb. est *insidiatus sum.* ἐγκάθετοι sunt proprie qui subsidunt in loco aliquo obscuro et operto, in quem se demiserunt ad insidias alicui struendas; et τὸ ἐγκάθετον, quicquid clandestino fit, et quod tectum est et latens et obscurum.

— 15. λαβεῖν δίκην — πίστιν — δόξαν] In uno dimidio pag. has tres phrases habemus. videmus hic varium et multiplicem usum hujus verbi λαμβάνω. δίκην λαβεῖν est *pœnam sumere, vindictam* vel *ultionem sumere:* ubi *sumere* potius quam *accipere* dicunt Lat. non enim dicimus *accipere pœnas.* Cui e contra δίκην δοῦναι, *pœnam* vel *pœnas dare.* Πίστιν λαβεῖν, ad verbum, *fidem accipere, fidem de se facere.* τῷ φίλος αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι πίστιν λαβεῖν, *fidem de se facere ac si amicus esset,* vel, ita se insinuare ut amicus esse videatur. Δόξαν λαβεῖν, est *opinionem obtinere,* sc. ἀρετῆς, ἀνδρείας, etc. Δίκην δοῦναι vel διδόναι frequens est apud auctores: at δίκην λαβεῖν non item. Budæus in Comment. ubi omnes hujusmodi phrases et locutiones forenses corrogat et corrodit, nullam omnino hujus mentionem facit. Legimus ibi δίκας ἀπαιτεῖν, δίκην ἀναδέχεσθαι, δίκην γράφασθαι, διδόναι, ἐχγυᾶσθαι, ἐπάγειν, παρέχειν, ὑπέχειν, etc. sed non δίκην λαζεῖν, et H. Steph. λ. δίκην, *sumere pœnas,* non indicato loco, ubi hæc phrasis occurrit. Jam vero πίστιν λαμβάνειν, vel λαβεῖν, est hoc in loco πιστεύεσθαι, *credi, fidem consequi, obtinere, fidem de se facere,* ita se insinuare ut amicus esse credatur. Dico hoc in loco plerumque: nam alio in sensu hæc phrasis usurpatur apud auctores, viz. pro *fidem datam accipere,* vulgo *to take one's word,* uti nos dicimus, fidem publicam accipere, cui vicissim respondet πίστιν δοῦναι vel διδόναι, *fidem dare, obstringere.* Isocr. πίστεις ἔδοσαν ἀλλήλοις, *fidem sibi mutuo dederunt.* Πίστιν διδόναι καὶ δέχεσθαι, *fidem dare et accipere,* (nam et hic locum habet verbum δέχεσθαι æque ac λαμβάνειν, cum tamen non dicimus δίκην δέχεσθαι pro *pœnas sumere,* sed λαμβάνειν tantum: est enim in hoc ut in aliis observari discrimen, inter δέχεσθαι et λαμβάνειν, quod annotavit Ammon. in vocum differentiis) pro πίστιν δοῦναι καὶ λαβεῖν dicunt Gr. Xen. [Anab. V. 4. 11.] πιστὰ δόντες καὶ λαβόντες, *data et accepta fide,* et de Exped. Cyr. l. i. [6. 7.] πίσας ἐμὲ, πιστὰ πάλιν ἔδωκάς μοι, καὶ ἔλαβες παρ' ἐμοῦ, et alibi. Denique δόξαν λαζεῖν cum genit. seq. est *famam* vel *opinionem consequi* alicujus rei, uti hic [p. 285. 2.] δόξαν ἀνδρείας λαβεῖν, *fortitudinis opinionem consequi,* uti supra δόξαν ἐκφέρεσθαι: vel omnino sunt δόξαν ἐκφέρεσθαι et

δόξαν λαβεῖν τινὸς, sc. *gloriam, laudem reportare alicujus virtutis*, sc. aut victoriæ aut rei gestæ, etc. at δόξαν λαβεῖν absolute est *gloriam* vel *honorem consequi*. Isocr. [Panegyr. §. 42.] οἶμαι τὴν Ὁμήρου ποίησιν μείζω λαβεῖν δόξαν. Sic in N. F. δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμβάνω. Sic δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, et οὐκ ἤδοκα δόξαν τῷ Θεῷ, itidem in N. F. quod puriores Gr. vix dicerent. Δίκην λαμβάνειν et δίκην διδόναι ἀντίστοιχα sunt, et sibi ex adverso respondent; sic et πίστιν λαμβάνειν et πίστιν διδόναι (uti supra vidimus): at δόξαν διδόναι vel δόξαν δοῦναι, vix legitur apud elegantiores Gr., sed φέρειν, vel ἀπονέμειν, etc.

P. 285. 1. οὐκ ἔστι χαλεπὸν — φανῆναι] Insignis sententia: facile est in consiliis militem fortitudinem, et in periculis oratorem eloquentiam, ostendere. At utrumque hoc absonum et intempestivum, ac periode ac si quis capiti ocream, galeam tibiæ, applicet; aperte ut est in Gr. Proverb. ὥσπερ ἂν εἴ τις κνήμῃ τὸ κράνος ἢ περὶ τῇ κεφαλῇ τὰς κνημῖδας ἐπιδήσαιτο. Cum e contra eloquentia in consilio, fortitudo in bello et periculis, locum habeat, juxta notum illud principis poetarum [Il. Π. 630.] ἐν γὰς χερσὶ τέλος πολέμου, ἐπίων δ' ἐνὶ βουλῇ. Atque utinam Dem. noster hoc observasset ipse. De quo tritum illud, 'Tam ignavus miles quam orator strenuus,' atque hoc est quod addit orator, ἐπὶ μὲν τῶν κινδύνων, etc. Præclare Thucyd. [l. i. 40.] τοὺς ἀνθρώπους οὐ τῇ αὐτῇ ὀργῇ ἀναπειθομένους τε πολεμεῖν, καὶ ἐν τῷ ἔργῳ πράσσοντας. *homines non eodem animi ardore bella administrare, quo ad ea suscipienda inducuntur.* 'Facile est pugnare, cum non adsunt hostes.' 'Omnis cursus in deserto exhilarat,' juxta adag. illud Arab.

— 7. πόλεμον — ἀγῶνα] Distinguit hic Demosth. inter hæc duo, ita ut per πόλεμον intelligat totum illud negotium, seu totum apparatum bellicum; per ἀγῶνα ipsum prælium seu conflictum, cum jam ad manus ventum sit: apparatus (inquit) nobis erit difficilis, sed conflictus facilis. Atque ita doct. Wolf. hæc verba interpretatur: Existimo, etc. Vox ἀγὼν diffusæ admodum significationis est apud Gr.: denotat enim quodvis certamen, sive bellicum, sive ludicrum, sive juridicum aut forense, sive rhetoricum, sive sophisticum. ἀγὼν enim in historia sophistica plerumque est ἐπίδειξις sive *declamatio*, et ἀγωνίζεσθαι *declamare*, et sophistæ ἀγωνισταὶ λόγων. (sed hoc obiter.) etiam ipse locus certaminis, sive circus, sive forum, ἀγὼν dicebatur. Eustath. alicubi [p. 1148. 38.] ὁ ἀγὼν πολυσήμαντος λέξις κατὰ τοὺς παλαιούς. ἀγὼν γάρ φασιν, ὅμιλος, κύκλος, μάχη, ἔρις, ἀγορὰ, συναγωγὴ, καὶ ἐπίδειξις. ubi observ. ἀγῶνα etiam κύκλον significare, h. e. ut opinor circum aut locum certaminis, qui orbicularis, vulgo *a ring*; atque hinc lepida illa Etymologia hujus vocis, quam tradunt Eustath. et Etymol. ut ἀγὼν dicebatur ab *a* et *γωνία angulus*; quod ἀγὼν, h. e. κύκλος, *circulus*, non habet angulos. ἀγὼν λέγεται ὁ κυκλοτερὴς καὶ γωνίαν οὐκ ἔχων τόπος. Sed an hoc verum sit Etymon, seu veriloquium, judicent Gram., cum veritas non quadrat angulos.

— 10. τριήρεων] Cum accentu in penult. a nomine τριήρης, εος, ους, *triremis*. adjectivum communiter elliptice positum pro τριήρης ναῦς. Regulariter circumflecti deberet in genit. plur.; est enim contractum τριηρέων — ρῶν. Sed nescio quomodo παροξύνεται, ac si esset a τρίηρος — ρου, vel Atticum τριήρεων — ήρων. Ita et compos. ex ὅδος, ut συνήθης, κακοήθης, εὐήθης, nam et hæc etiam faciunt συνήθων, etc. omnino contra reg.; deberent enim ex analogia circumflecti — ῶν, sive barytone formentur ea nomina, sive contracte, τριῆρης, ους, sive τριήρους, ους. Sylburg. genit. bos plur. primæ contract. τριήρων, εὐήθων, συνήθων, fieri vult a nominativis baryt. τριῆρες, etc. At vero hoc non sufficit ad tollendam anomaliam. Nam et Δημοσθένης et cæteri ejus terminationis in ης pr. contract. sunt baryt. in nom. sing. et tamen circumflectunt genit. plur. ῶν. prout ex paroxyt. genit. in έων regulariter fiunt circumflexi in ῶν. Igitur βαρυτονία nominativi singulari non sufficit ad tollendam anomaliam, nec ad fundandam hanc βαρυτονίαν genit. plur. Nam ex. gr. λοιμώδης et λιθώδης non faciunt in genit. plur. λοιμώδων et λιθώδων, sed —ωδῶν. Quamobrem donec aliquis rei criticæ peritior meliorem sive regulam sive observationem sive rationem attulerit de hac anomalia, nos interim hoc Canone contenti simus: 'Adjectiva in ης composita ex ὅδος, itaque ex ἰρίσσω remigo, et desinentia in ηρης, in genit. plur. sunt anomala, nec circumflectunt ultimam.' Horum formam nescio an et alia sequantur, composita ex ἄρω, itidemque desinentia in ηρης, ut μονήρης, τριχήρης, κλινήρης, τριφήρης, quorum exempla in genit. plur. mihi statim non occurrunt.

— 15. πόλεμον — ἀπελθεῖσθαι] Tria hæc synonyma sunt, πόλεμον ἐμφέρειν, ἄραεσθαι, ἀπελθεῖσθαι. De duobus prioribus habemus jam antea. Ἀναιρεῖσθαι τὸν πόλεμον, vel ἀπελθεῖσθαι τὸν πόλ. est *bellum suscipere*. ἀπελόμενοι τὸν πόλεμον περὶ τῶν τελευτησάντων. Plat. et Herodot. [V. 36.] Ἐκαταῖος οὐκ ἐᾷ πόλεμον βασιλεῖ τῶν Περσέων ἀναιρεῖσθαι, *bellum adversus P. regem suscipere non sinebat*. Sic igitur differunt ἀναιρεῖν et ἀναιρεῖσθαι: ἀναιρεῖν est *interficere*, ἀναιρεῖσθαι *suscipere*; aliquis ἀναιρεῖ τοὺς πολεμίους, sed ἀναιρεῖται τὸν πόλεμον, quam phrasim miror equidem ab Æm. Port. in Lexico suo Ionico annotari tanquam locutionem Herodo-

team, cum etiam apud Pl. et Dem. aliosque Att. Scriptores frequens et familiaris sit. Noster Olynth. A. [p. 11. 2. ed. Reisk.] *εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλαντο τὸν πόλεμον, si vestro impulsu bellum suscepissent.*

P. 286. 2. *οὐχ ἡδέως* (*ἀηδῶς*) *ὑμῖν ἐνίων ἐχόντων*] *cum nonnulli non bene* (*male*) *erga vos affecti sint*; videtur enim esse λιτότης seu ἀντίφρασις. *οὐχ ἡδέως, πικρῶς.* qualia passim occurrunt apud auctores, *ὅσα κόπις.* Notetur etiam illa syntaxis *ἡδέως ὑμῖν ἔχειν. ἔχειν* cum adverbiis idem est quod *διακεῖσθαι, hoc* vel *illo modo affectum esse erga aliquem* sc. *aliquid, tali animo erga aliquem esse*, ut *κακῶς ἔχειν, χαλεπῶς, φιλικῶς, ἐχθρῶς, εὐνοϊκῶς, ἀλλοτρίως*, vel *δυσμενῶς*, etc. Verbum *ἔχειν* in hoc syntaxi regit modo dat. modo accusat. (et opinor frequentius) cum præpositione *πρός.* Dicimus enim vel *ἀλλοτρίως* vel *ἡδέως ἔχειν πρός τινα*, et *τινί*, uti hic apud Demosth. Isocrat. [Archid. §. 28.] *ἀπίστως πρὸς σφᾶς αὐτοὺς καὶ δυσμενῶς ἔχουσιν.* iterum: *ἀηδῶς ἔχουσι πρὸς αὐτόν.* Xen. *πρᾴως ἔχω πρός σε.* et sic alii passim. *πολεμικῶς ἔχει πρὸς Ἀλέξανδρον, hostili animo erga Alexandrum est.* At Dem. noster fere cum dat. uti hic et alibi. [p. 500. 15. ed. Reisk.] *ἰδίᾳ τισίν, οἷς ἀηδῶς ἔχειν ἐστηκέασιν, privatim nonnullis, quibus*, vel *in quos, acerbo et infenso animo est, insultat.* [p. 22. ult.] *οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τῶν Μακεδόνων πῶς ἔχουσι τῷ Φιλίππῳ, quomodo erga Philippum affecti sunt.* Sic *ἔχω σοι πικρῶς, ἡδέως, ἐχθρῶς, τραχέως*, etc. Verbum *ἔχειν* pro *διακεῖσθαι* hoc modo cum adverbio conjunctum non tantum transit in personas sed etiam in res. Isocrat. [Nicocl. §. 7.] *οὐκ αἰσθάνονται τοιούτῳ πράγματι διαπεπτωκότες ἔχοντες. non animadvertunt se*, etc.

— 7. *οὐδὲν ἀλλ' ἢ βαμβαλίσουσιν*—] Lat. Int. *nihil aliud quam nescio quam cantilenam passim canent legati nostri.* nescio an recte et commode et ad sensum loci mentemque Demosthenis. Quid sit *βαμβαλίζειν* in propria et nativa significatione norunt qui vel mediocriter in Gr. versati sunt. Docet quippe hoc inter alios Eustath. in limine magni sui operis. Rhapsodi proprie et omnino dicebantur qui fragmenta sparsa Hom. consarcinabant et meatus circumeuntes canebant. *οἱ τὰ μέρη τῆς Ὁμηρικῆς ποιήσεως συνείροντες καὶ οἱονεὶ συῤῥάπτοντες καὶ περᾴδοντες.* Qui hoc faciebant *βαμβαλίζειν* dicebantur. Unde opera Hom. postea in tot rhapsodias, quasi tot libros, erant divisa: de quo fuse Eustath. aliique Gram. Pindarus [Nem. ii. 2.] *τοὺς βαμβαλοὺς, βαπτῶν ἐπέων ἀοιδοὺς*, appellat, ad vocis Etym. alludens. Dicti enim sunt *ἀπὸ τοῦ βάλλειν τὴν ᾠδήν*, vel *ἀπὸ τοῦ βαπτὰ ᾄδειν.* Nugantur enim suo more Grammatici, qui *βαμβαλοὺς* dici volunt quasi *βαβδῳδούς*, quod virgam tenentes carmina canerent. Etsi enim *ἐπὶ βάβδῳ* canebant, non tamen exinde nomen sortiti sunt. Antequam enim mos ille *τοῦ βαμβαλίζειν* aliena carmina obtinuerit, auctores ipsi ac poetæ etiam sua carmina recitare solebant *ἐπὶ ῥάβδῳ*, virgam sc. lauream in manu tenentes, et tum dicebantur *ἐπὶ ῥάβδῳ ᾄδειν.* Certe nulla unquam carmina Epica seu Heroica olim cani solita sunt absque virga laurea. *ῥάβδος* omnium fuit communis, qui carmina publice recitarent, sive sua sive aliena. Ideo autem ex lauru potissimum hæc virga fiat, quia *δάφνη* habebatur *φυτὸν μαντικὸν*, unde vates *δαφνηφάγοι*, uti pluribus jam dixi ad Theophr. cap. *περὶ δεισιδαιμ.* Igitur *ἐπὶ ῥάβδῳ ᾄδειν* antiquius erat *τοῦ βαμβαλίζειν.* non ergo *βαμβαλοὶ* dicti sunt, quasi *βαβδῳδοὶ*, quod virgam tenentes canerent; sed *παρὰ τὸ βάλλειν τὴν ᾠδήν*, quod etc. quod Homeri, vel alterius poetæ, carmina consarcinantes in theatro cantabant. Dico alterius poetæ; etsi enim *βαμβαλία* initium et originem sumpsit ab Hom. carminibus (unde Hesych. *οἱ τὰ Ὁμήρου ᾄδοντες ποιηταὶ βαμβαλοὶ καλοῦνται*), postea tamen etiam aliorum carmina, ut Hesiodi, et Archilochi, et Mimnermi, a Rhapsodis cantitari cœperunt. Rhapsodia igitur Hom. et Hesiodi posterior. Nec Hom. ipse Rhapsodus, sed qui ejus carmina consuit ac consarcinat. Non enim ipsi poetæ qui carmina de suo scribebant aut componebant, sed qui aliorum carmina cantabant, *βαμβαλοὶ* dicebantur, quod Hom. puta aut Hesiodi carmina sparsa veluti colligerent et in unum corpus consuerent et consarcinarent. Atque hoc maxime argumento evincitur versus illos spurios esse et commentitios, quos tanquam Hesiodi essent, e veteribus Gram. efferunt nonnulli, ut probent Hom. et Hesiodum *συγχρόνους* fuisse et cœtaneos:

Ἐν Δήλῳ τότε πρῶτον ἐγὼ καὶ Ὅμηρος ἀοιδὸς
Μέλπομεν, ἐν παρὸς ὕμνος ῥάπτοντες ἀοιδὴν,
Φοῖβον Ἀπόλλωνα χρυσάορα, ὃν τέκε Λητώ.

illa enim verba *ῥάπτοντες ἀοιδὴν, βαμβαλοὺς* apte *ἐτυμολογοῦσι* atque designant. At vero *βαμβαλία* non solum Homero, sed etiam Hesiodo recentior. Hesiodus autem centum annis ad minimum Homero posterior, ut alibi a nobis observatum ex optimæ fidei auctoribus et chronologis. Ab hoc more recitandi carmina, verbum hoc *βαμβαλίζειν* ad malum sensum transferri et in sequiorem partem usurpari obtinuit apud auctores, ut viz. idem sit quod *φλυαρεῖν, λαρεῖν, nugari, loquaciter aliquid recensere.* unde Suidas: *Βαμβαλία, φλυαρία, λόγων συναφὴ, ἀδολεσχία·* et *βαμβάλημα, ψεῦσμα.* Xen. Cyrop. l. iii. [3. 54.] *εἰ— δυήσεταί τις ἀναῤῥαμβάσας παραχῶμα ἀνδρὰς πολεμίους ποιῆσαι, πάντων ἂν ῥᾴστην εἶη καὶ μαθεῖν καὶ διδάξαι τὴν μεγίστην τῶν ἐν*

ἀνθρώπως ἀρετήν. *verba funditando, inaniter multa perloquendo.*

— 11. ὅσους ἂν ἐθέλῃ τις] *as many as one would wish.* Lingua enim nostra vernacula in hac phrasi, ut aliis non paucis, ἑλληνίζει, ad amussim convenit cum Gr. Vid. alibi plures hujusmodi *συμπτώσεις* seu conformitates linguæ nostræ cum Gr.

— 19. μάταιον μῆκος] *vanam prolixitatem.* et profecto nihil ματαιότερον quam hujusmodi μῆκος, nihil vanius quam inepta et superflua sermonis prolixitas. quod vitium maxime vitavit Demosth. in omnibus suis orationibus; utpote quo nihil pressius, nec densius, nec adstrictius. Atque hæc illa est βραχυλογία et συντομία τοῦ λόγου, quam in oratore nostro deprædicant et admirantur Rhetores Criticique omnes, Dionys. Hal., Longinus, Hermog., Quinctil., etc. Differunt μῆκος et μῆχος: imo opponuntur. μῆκος est *prolixitas*, longitudo sermonis, cujus nullus finis, nullus exitus; μῆχος est *exitus*, via, consilium, remedium, idem quod μηχανή. οὐδέ τι μῆχος Ἥην ἀνήνασθαι, Agam. [Odyss. E. 238.] μῆχος pro μηχανή. ab ὦδος, ᾠδοή. A μῆκος, Dor. μᾶκος, fit μακρός. observetur enim hæc reg.: 'Multa adjectiva oxyt., habentia aliam consonantem, in ρος fiunt a substantivis neutrius generis in ος, assumendo ρ ante ος,' ut ab ἔχθος ἐχθρός, a κῦδος —ρός, ab ἐρεῦθος —ρός, sic a μῆκος, μᾶκος, μακρός, a στῖφος, *agmen, densa acies*, —ρὸς, *densus, firmus*, vel *confertus*, a ψῦχος, —ρός.

P. 287. 2. ἐξέφυγεν] *effugit*, horum nihil vobis infeliciter successit. elegans significatio hujus verbi ἐκφυγεῖν, qua delectari videtur Demosth. Ol. Γ. §. Β'. πέπεισμαι γὰρ κ. τ. λ. maximam istorum negotiorum partem ex manibus nostris elapsam esse. aliis in plerisque vos frustrari negotiis. Res aliqua dicitur ἐκφυγεῖν ἡμᾶς, cujus spe excidimus, et quæ veluti elabitur nobis ex manibus. Hom. proprie et genuine (ut semper) [Il. A. 407.] ὅττι δή οἱ βίλος ἀνὴ ὑτέσιον ἐκφυγε χειρός.

— 3. ἀπιβλέψατε πρὸς ἀλλήλους. . . . πράξοντα] Hoc est id quod alibi in Athen. culpat Demosthenes: ut Phil. A. [p. 98. antep. ed. Nostr.] ἢν ὑμῶν αὐτῶν ἑθελήσητε γενέσθαι etc. Ita viz. fieri amat in multitudine hominum atque communitate; alii in alios onus atque opus devolvunt. Hoc argum. impugnat Philos. communionem Platonicam, quia res pluribus communes plerumque a singulis negliguntur. Verba Aristotelis egregia sunt Polit. [ii. 3.] ἥκιστα γὰρ ἐπιμελείας τυγχάνει τὸ πλείστων κοινὸν· τῶν γὰρ ἰδίων μάλιστα φροντίζουσι, τῶν δὲ κοινῶν ὅσον ἢ ἕτερον ὑπόστω ἐπιβάλλει. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ὡς ἑτέρου φροντίζοντος ὀλιγωροῦσι μᾶλλον, ὥσπερ ἐν ταῖς οἰκετικαῖς διακονίαις οἱ πολλοὶ θεράποντες ἐνίοτε χεῖρον ὑπηρετοῦσι τῶν ὑπαττόντων. minime enim curatum multorum commune est: privata enim et propria quisque majore studio et cura, communia autem et publica longe minore diligentia, prosequitur, nisi quatenus cujusque interest. negligunt Rempublicam, quasi ea aliis curæ esset nihilque ad se pertineret: ita quod ad omnes spectat, ab omnibus negligitur. In eandem sensum, Eth. ix. 6. μὴ γὰρ ταφάντων τὸ κοινὸν ἀπόλλυται. συμβαίνει ἂν αὐτοῖς στασιάζειν, ἀλλήλους μὴ ὑπαναγκάζοντας, αὐτοὺς δὲ μὴ βουλομένους τὰ δίκαια πονεῖν.

— ibid. ἀπιβλέψατε πρὸς ἀλλήλους] Verbum ἀναβλέπειν in syntaxi, seq. se. præpos. πρὸς vel εἰς cum accus. pers., sæpissime in meliorem partem sumitur, *aliquem cum honore et reverentia suspicere et intueri*, adeoque *colere et admirari*. Sic Lat. *suspicere*, de qua significatione hujus verbi vid. alibi. Quod si vocab. ἀλλήλους sequatur, tum in pejorem partem exponitur. Observetur igitur discrimen in vario usu hujus verbi ἀναβλέπειν. ἀναβλ. εἴς τινα denotat honorem et reverentiam; at ἀναβλ. πρὸς vel εἰς ἀλλήλους, consilii inopiam, aut incuriam, et ignaviam et negligentiam, uti in hoc loco Dem. Similis huic phrasis occurrit in Sacra P. Gen. xlii. 1. ubi Jacob increpans filios, fame grassante, quod in Ægyp. non descend. ad emendam annonam. ἵνατί ῥᾳθυμεῖτε, *quare otiosi estis*, vulg. *quare negligitis*, quare desides cunctamini et alii alios adspicitis, curam et onus familiæ, comparandi frumenti, alii in alios rejicientes. is videtur esse sensus eorum verborum, quanquam alii aliter explicant, ἵνατί ἀναβλέπετε πρὸς ἀλλήλους, sive ex consuetudine apud Athen. sive ex lege. Videmus hic quatuor hominum genera, seu ordines, qui ἀτελεῖς erant, et ἀλειτούργητοι, a muneribus publicis et contributionibus immunes, ἀσύντακτοι, a sytaxibus liberi, nec εἰσφέρειν tenebant. *tax free.* hi erant ἐπίλυκοι, ἐφηβοι, πληρῶσαι, κοινωνοὶ, *societates*, hæc ordo ad nos spectat.

— ibid. αὐτὸς ἕκαστος] Ad v. *ipse* unusquisque *per se et in sua propria persona.* Ex his duobus vocibus componitur αὐθέκαστος, quod aliquando in bonam, sed plerumque in malam, partem sumitur, *contumax, perfidus, severus, rigidus, asper.* Sed de hoc vocabulo dixi (ni fallor) antea. Notetur nunc solummodo hæc reg. Eustb.: Πολλὰ ἐστι διαφορὰ τοῦ τε διαλελυμένου καὶ τοῦ συνθέτου. 'Multa vocabula in bono sensu usurpantur divisim et separatim, quæ conjunctim et in compositione malam significationem habent; et e contra aliquando etiam vocabula extra compositionem male sonant et in sequiori sensu ponuntur, quæ conjunctim et in compositione in meliorem partem sumuntur.'

e. g. μέγας θυμὸς divisim est τὸ πολὺ τοῦ χόλου, *magna ira*; at μεγάθυμος conjunctim est ὁ μεγαλόφρων, μεγαλόψυχος, *strenuus, magnanimus*: sic θερμὸν ἔργον, διαπεπυμένος, ἀναιδὲς καὶ θρασύ· at θερμουργὸς ἀνὴρ in compos. ὁ θαῤῥαλέος, καὶ μὴ ψυχρὸς εἰς ἔργον, *promptus, diligens, fervidus*, in aliquo opere aut negotio. E contra jam in bono sensu δίκην ἔχων ἐν χερσὶ divisim et extra compos. est ὁ δίκαιος (inquit Eusth.), et qui jus præ oculis et præ manibus habet, αἰὲ πρὸ χειρῶν οἷον φέρων τὸ δίκαιον· at χειρόδικος in compos. in pejorem partem sumitur, ὁ βίαιος, *violentus*, qui jus in manibus et robore corporis, οὐκ ἐν τοῖς νόμοις, ἀλλ' ἐν χερσὶ ταῖς ἑαυτοῦ κείμενον ἔχων τὸ δίκαιον. Sic αὐτὸς ἕκαστος divisim nihil mali sonat, et mediam saltem significationem obtinet; at conjunctim et in compos. αὐθέκαστος, plerumque in deteriorem partem sumitur, αὐθαδὸς, σκληρός.

— 5. παροξυνομένων] Verbum παροξύνεσθαι videtur hoc in loco in meliorem et molliorem partem sumi, ut sit nihil aliud quam *incitari, instigari ad rem agendam, prono et prompto animo esse ad suscipienda negotia*: est enim μέση λέξις παροξύνειν, *lacessere, provocare, irritare*, sive ad bonum sive ad malum: et utroque modo usurpatur in N. F. In bonam partem sumitur Act. xvii. 16. παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, *irritabatur spiritus ejus*, h. e. honesto quodam ardore et zelo accendebatur, cum videret Athen. idolos: at in malam 1 Cor. xiii. 5. ἡ ἀγάπη οὐ παροξύνεται, *non irritatur, non facile provocatur*, uti nos recte supplemus. Hinc et nomen παροξυσμὸς [Act. xv. 39.] de P. et B., *exacerbatio, gravis dissensio*. Beza: *sic igitur sunt exacerbati*: quæ interpretatio quamobrem doctis displicere debeat, nondum intelligo. Tam acerba, tam acris, aspera, erat contentio, uti nos optime. Ita Eccles. Can. Int. hoc vocabulo utuntur, ubi aiunt episcopos esse debere sub exemplo: παράκλησιν ἅπασι πρὸς ἀρετὴν εἶναι, καὶ ἀρχέτυπον, καὶ παροξυσμὸν πρὸς ἀγαθοεργίαν. *stimulum et calcar et incitamentum ad bona opera*. et rursus: ὑπόδειγμα πρὸς πᾶσαν ἀρετὴν καὶ παροξυσμὸν πρὸς χρηστότητα παρεῖναι. *ut exemplo suo ad virtutem alios stimulent et excuant*.

— 6. τοὺς διακοσίους καὶ χιλίους] *mille et ducentos*. Loquitur tantum de numero satis noto et recepto; quod ut melius intelligatur, in memoriam revocandum est quod in initio diximus de tribuum classiumque distributione apud Athenienses. Populus Att. in 10 tribus erat divisus, ex singulis tribubus 120 eligebantur, qui præ aliis ditissimi erant, qui pecunias in publicum conferrent, liturgias obirent, et publicorum munerum onera sustinerent singuli. Hi 120 deinde in duas partes sexagenum hominum erant dispertiti, quæ Symmoriæ dicebantur. Cum igitur in unaquaque tribu duæ erant Symmoriæ sexagenum hominum singulæ, hinc ex universis decem tribubus consurget numerus 1200. Facta est autem primum hæc distributio tribuum in symmorias seu classes, Nausinico archonte a. 3. Olymp. 100., ut jam antea diximus, h. e. triennio post natam Demosth.: natus est enim Demosth. a. 4. Olymp. 99. Hoc aperte nos docet Ulpian. ad Olynth. B. vol. vi. p. 31. sq. ed. nostr. Atque hic quidem Symmoriarum ordo et ratio erat apud Athenienses, atque hactenus antiqua classium distributio. Quod vero hic sequitur apud Dem., ipse de suo addit, estque proprium ipsius inventum: ut viz. illis mille ducentis, ex quibus viginti classes constabant, adderentur alii octingenti, qui efficerent numerum 2000. Quod eo consilio fecit, ut ex hoc censu exemptis iis, quibus lex vel ratio vel consuetudo immunitatem a tributis liturgiisque concessit, quales erant ἐπίκληροι, ὀρφανοὶ, πλουσιοκληροι, et κοινωνικοὶ, ut, his (inquam) exemptis, numerus 1200 adhuc integer permaneret. Sequitur et alia subdivisio symmoriarum sive classium, quam hic proponit et suadet Demosth. τούτων (inquit) τῶν συμμοριῶν ἑκάστην διαλεῖν πλουσίοις εἰς πέντε μέρη κατὰ δώδεκα ἄνδρας, ita ut unaquæque classis distribueretur in 5 partes, quarum singulæ essent duodenum hominum: quinquies enim 12 faciunt 60, ex quo numero classis constabat.

— 9. ἐπικλήρων] Ἐπίκληροι sunt *hereditariæ virgines* sive *unicæ heredes*, parentibus sc. defunctis. ἐπίκληρος, *virgo orphana, quæ in integram hereditatem succedit*: atque ita differunt ἐπίκληρος et ἐπίπροικος. ἐπίκληρος est unica heres, hereditaria, a κλῆρος, *sors, hereditas*, quæ hereditario jure pervenit ἐπὶ τὸν κλῆρον. Schol. Aristoph. Avib. [1660.] ἐπίκληρός ἐστιν ἡ μὴ ἔχουσα ἀδελφοὺς ἰσαίρους συγκληρονόμους, ἀλλὰ μονοκληρονόμος. at ἐπίπροικος est virgo dotata, quæ ἐπὶ προικὶ, *cum sola dote*, relicta est, fratribus reliquam hereditatem possidentibus. Harpocr. ἐπίκληρος μέν ἐστιν ἡ ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ ὀρφανὴ καταλελειμμένη, μὴ ὄντος αὐτῇ ἀδελφοῦ· ἡ δὲ αὐτὴ καὶ ἐπικληρῖτις. ἐπίπροικος δὲ ἡ ἐπὶ μέρει τινὶ τοῦ κλήρου, ὅστε πρῖκα ἔχειν, ἀδελφῶν αὐτῇ ὄντων. Nec virgines solum et innuptæ puellæ, sed etiam nuptæ mulieres, quibus universa hereditas obvenit, ἐπίκληροι dicebantur. Suid. ὅταν παῖς ὀρφανὸς πατρὸς καὶ μητρὸς ἀδελφῶν τι οἷσα ἔρημος, καὶ ταύτῃ τύχῃ ὑπεξειμένη οὐσία, ταύτην καλοῦσιν ἐπίκληρον· ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ὅλην γεγαμημένην, ὅταν ἡ ἐπὶ τῇ οὐσίᾳ ὅλῃ καταλελειμμένη. Aristot. Ethic. viii. 10. ἐνίοτε δὲ ἄρχουσιν αἱ γυναῖκες, ἐπίκληροι οὖσαι. quem locum non male reddit interpres: *interdum vero fit, ut mulieres imperent, ea sc. quibus amplissimæ vene-*

runt hereditates. Atque hoc est quod sibi cavendum duxit vates Bilbilitanus, [Epigr. l. viii. 12.] "Uxorem quare locupletem ducere nolim, Quæritis? uxori nubere nolo meæ." Plut. Solon. [c. 20.] Ibi sancivit Solon τὴν ἐπίκληρον, ὑπὸ τοῦ ἐγγυτάτου τοῦ ἀνδρὸς οἰκίεσθαι. ut mulier orba vel unica hæres proximo mariti agnato nuberet. Cui similis lex inter Mosaicas. Aristot. Polit. v. 4. καὶ ὅτε μὲ Μιτυλήνην δὲ ἐξ ἐπικλήρων στάσεως γενομένης πολλῶν ἐγένετο ἀρχὴ κακῶν. *cum propter opulentas quasdam puellas dissensio exstitisset*, sc. propter virgines heredes. Athenis mulieres etiam nuptæ sub tutoribus erant: earum autem κύριοι seu tutores ex lege erant pater, avus, paternus frater ex eodem patre. [Demosth. κ. Στεφ. ψευδομ. Β. §. ιά.] ἐὰν δὲ μηδεὶς ᾖ τούτων, ἐὰν μὲν ἐπικληρῖτις ᾖ, τὸν ἄνδρα κύριον ἔχειν· ἐὰν δὲ μὴ ᾖ, ὅτῳ ἂν ἐπιτρέψῃ, τοῦτον κύριον εἶναι. *si nemo horum sit, et sit mulier universorum heres, virum habeat* κύριον, *si modo virum habeat: sin vero maritus fato concesserit, is mulieris* κύριος *sit, cui vir moriens testamento uxorem suam reliquerit ac nuptum dederit.* Vir doctissimus ad Polit. Arist. censet τὰς ἐπικλήρους, h. e. virgines seu filias heredes ex asse paternorum bonorum, alio nomine ἐπιδίκους ab Atticis vocari: quia sc. de earum nuptiis, quod divites essent, lites et controversiæ agitari solebant. At vero omnes ἐπίκληροι non erant perinde ἐπίδικοι: sed eæ tantum quarum nuptiæ ἀμφισβητήσιμαι erant, et sub disceptatione veniebant. Harpocr. ἐπίδικος· ἡ ἀμφισβητησίμη ἐπίκληρος, ὅτῳ χρὴ αὐτὴν γαμηθῆναι. Cum controversia erat, cui nuptum esset danda pupilla ἐπίκληρος, tum illa virgo vocabatur ἐπίδικος. Aristoph. Vesp. [583.] κἂν ἀποθάνῃσκων ὁ πατὴρ τῷ δῷ καταλείπων παῖδ' ἐπίκληρον. ubi Schol. ἐπίκληρος λέγεται ἡ νῦν κληρονόμος καλουμένη: et nonnullis interjectis: τινὲς δὲ τὴν ἐπίκληρον καλοῦσιν ἐπιπταματίδα καὶ πατρεῦχον. Vocabulum ἐπιπταματίδα crucem fixit Græcarum Novi [sic], qui ἐπιπταματίδα τὸν ἐπίκληρον dictam putaret παρὰ τὸ ἐφίστασθαι, *involare*, quasi ἐπιπταμένην τῷ κλήρῳ, quod in sortem et hereditatem quasi involaret eamque invaderet. Sed profecto frigidiusculum hoc mihi videtur Etymon, et longiuscule petitum. Mallem igitur pro ἐπιπταματίδα legere ἐπιπαματίδα, ita ut prius illud τ sit omnino spurium et irreptitium. Dicuntur autem αἱ ἐπίκληροι ἐπιπαματίδες, quasi ἐπὶ πάμασι relictæ solæ, sc. bonis et hereditate; ut ἐπίκληροι, ἐπὶ κλήρῳ relictæ. Sunt enim πάματα, vel πάμματα, bona vel possessiones, ἀπὸ τοῦ πιπάσθαι, *a possidendo*, unde πάμματα *pecora* κατ' ἀντονομασίαν, et πολυπάμμων *pecorosus, dives pecoris.* ἐπιπαματὶς igitur ἡ ἐπίκληρος ἐπὶ τοῖς πάμασι καταλελειμμένη. atque hinc emendandus Hesych. Ἐπιματίδα, τὴν ἐπίκληρον. leg. omnino Ἐπιπαματίδα. ita enim postulat tum ratio vocabuli, tum ordo literarum alphabeticus in illo loco Hesychii. Sed et alia significatio hujus vocis, quæ licet non tam, frequens huic loco Dem. magis convenit. Ἐπίκληροι etiam dicebantur puellæ orbæ, egentes, dotemque nullam habentes, de quibus lex erat hæc Athenis: τῶν ἐπικλήρων ὅσαι τὸ Θητικὸν τέλεσσιν, ἐὰν μὴ βούλωνται ἔχειν ὁ ἐγγύτατα γένους, ἐκδιδότω ἐπιδοὺς, ὁ μὲν πεντακοσιομέδιμνος πεντακοσίας δραχμὰς, ὁ δὲ ἱππεὺς τριακοσίας, ὁ δὲ ζευγίτης ἑκατὸν πεντήκοντα. [Demosth. π. Μακαρτ. §. ιγ'.] De distributione populi Attici in πεντακοσιομεδίμνους, ἱππεῖς, et θῆτας ζευγίτας, nota res est; et dixi de ea jam antea ad Demosthenem. Infimus ordo erat τῶν Θητῶν. Dicebantur autem Θῆτες, quasi mercenarii famuli: nam Θὲς, θητὸς, *famulus.* Omnes igitur opifices, cerdones, et proletarii in hoc numero erant, in ultimo censu, qui nihil aliud Reip. pendebant, quam nummulum, qui ab illis τὸ θητικὸν vocabatur; puellæ igitur ἐπίκληροι in hac lege, quæ τὸ Θητικὸν pendebant, erant puellæ parentibus orbæ, pauperes et egenæ, quæ in tenui fortuna, adeoque in ultimo censu, erant. Harpocrat., postquam citasset illa verba Demosth. jam laudata, τῶν ἐπικλήρων etc. hæc subjungit: Δημ. ἐν τοῖς πρακειμένοις ἐπίκληρον ὀνόμασε τὴν πενιχρὰν κόρην, ἣν Θῆσσαν ὀνομάζουσι οἱ Ἀττικοί. neque aliter sumi videtur hæc vox a Demosth. hoc in loco, quem præ manibus habemus.

— ibid. ὀρφανῶν] Miras nugas agit Etymol. in arcessenda hujus vocis origine. Ὀρφανὸς (inquit) παρὰ τὸ οἷος ὁ μόνος γίνεται, οἱοφανὸς καὶ ὀρφανὸς, ὁ μόνος φαινόμενος καὶ γονεῖς μὴ ἔχων. Quod si oriunda Gr. vox sit ὀρφανὸς, et Gr. solo nata (quod dubito), derivarem potius ab ἔρφνη, *caligo*, ut sit ὀρφανὸς quasi ὀρφναῖος, *in mœrore et luctu et tenebris et caligine relictus, orbus parentibus.* non tamen eo modo ὀρφναῖος, quo *nothus* seu *spurius* dicitur σκότιος, quasi in tenebris et ex clandestino concubitu natus. σκότιον δέ ἐ γάνατομάτης. Hom. [Il. Z. 24.] Parentes sunt ὡς τῶν τέκνων, liberorum, lux et vita et salus, unde merito pupilli et pueri parentibus orbati, ὀρφανοὶ, quasi jam in mœrore et situ et squalore et tenebris relicti. e contra παῖς ἀμφιθαλὴς, *utrimque florens*, ὁ ἀμφοτέρωθεν θάλλων, ἤγουν οὗ ἄμφω οἱ γονεῖς περίεισιν, *cui ambo parentes sunt superstites.* ut igitur ἀμφιθαλὴς, cui parentes superstites, utpote in prospero statu et florente fortuna positus; ita e contra ὀρφανὸς, cui ambo mortui, utpote in mœrore et lacrymis, in situ et tenebris, constitutus. Si quis meliorem hujus vocis etymologiam noverit, habebit me facile sibi assentientem, interim hac

mecum utatur. Jam vero non dissimulo Gr. vocab. ὄρφνη videri mihi non esse αὐτόχθονα, sed deductum ab oriente, viz. ab Heb. unde et Gr. ἔρεβος, vel a (*densa caligo*) per apoc. postremæ radicalis.

— ibid. κληρουχικῶν] Κληροῦχος ad verbum est *sortem habens*, vel *hereditatem possidens*, vel *qui sortito aliquid obtinuit et accepit*. Sed ex usu Gr. obtinuit, ut peculiari sensu κληροῦχοι dicantur coloni, quasi aliqua sorte habitatum missi, vel qui in extero solo fundos et agros sibi sorte divisos habent. Plut. Pericl. [c. 11.] χιλίους ἔστειλεν εἰς Χερρόνησον κληρούχους. *mille colonos misit in Chersonesum*, illius loci agros sibi divisuros. Herodot. Terpsich. [c. 77.] νικήσαντες δὲ καὶ τούτους τετρακισχιλίους κληρούχους ἐπὶ τῶν ἱπποβοτέων τῇ χώρῃ κείσουσι. 4000 *colonorum in prædiis hipp. relinquunt*. Thucyd. l. iii. [c. 50.] ἐπὶ δὲ τοὺς ἄλλους σφῶν αὐτῶν κληρούχους τοὺς λαχόντας ἀπέπεμψαν — κλήρους δὲ ποιήσαντες τῆς γῆς. *colonos de suis facta sortitione miserunt — et unicuique portionem, quæ ipsi sorte obtigit, assignarunt*. Hinc κληρουχία, divisio quæ fit per sortem, distributio agrorum quæ fit inter colonos qui aliquo ad habitandum migrarunt. et κληρουχεῖν, *sorte dividere*, tam active quam passive. κληρουχεῖν enim Gr. dicitur, tam is qui sorte dividit, tam ii quibus fit distributio; tam præfecti coloniarum, quam coloni ipsi. Max. Tyr. Metaph. dissert. 2. Ὅρα δὴ, μή σοι θεὸς, εἰ τὰ τιμιῶτα δύναται κληρουχεῖν καὶ νέμειν, πολὺ τούτων πρότερον ἀρετὴν νέμειν καὶ δύναιτο καὶ ἐθέλοι. ubi κληρουχεῖν est simplicister *distribuere*, idem quod νέμειν. Diod. Sic. l. i. ubi de Legg. et Justit. Ægypt. Tertia (inquit) regionis pars militibus cedit: ἵν' οἱ κινδυνεύοντες, εὐνούστατοι τῇ χώρᾳ διὰ τὴν κληρουχίαν ὄντες, προθύμως ἐπιδέχωνται τὰ συμβαίνοντα κατὰ τοὺς πολέμους δεινά. *ut qui periculis pro patria se exponunt, per liberalem hanc ægrorum distributionem summa patriæ benevolentia devincti, promptissime bellorum discrimina subeant*. At κληρουχεῖν etiam dicuntur passive, qui sortem obtinent, coloni quibus agrorum portiones sortito divisæ et distributæ sunt. Appian. l. v. Civ. B. [c. 74.] μόνοι δὲ ἤχθοντο, ὅσοι τὰ τῶν ἐλευσομένων σὺν Πομπηίῳ χωρία κεκληρουχήκεσαν. *ii soli ægre tulerunt, quibus Pompeianorum agri, aut possessiones, sorte fuerant divisæ et distributæ*. Aristot. Eth. iii. 6. πρὸς χρημάτων ἀσωβολίαν εὐθαρσῶς ἔχουσιν. *in amittenda pecunia fidenti ac præsenti animo sunt*, h. e. non multum moventur jactura bonorum. Id. l. ii. Rhet. [c. 17.] φιλόθεοί εἰσι, καὶ ἔχουσι πρὸς τὸ θεῖόν πως. ubi notetur illa phrasis Aristotelica, et peculiaris quædam elegantia, quales innumeræ fere sunt in illo philos. principe. *qui in prospera fortuna versantur, Dei sunt amantes, et erga divinum numen quodammodo affecti sunt*. ἔχουσί πως, εὐλαβῶς vel εὐσεβῶς. *erga numen quodammodo magis quam alii sunt affecti idque magis venerantur*. ut doctiss. interpres eum locum παραφράζει. Præclare Plut. l. de laud. suiip. [c. 18.] καθάπερ οἱ πεινῶντες, ἑτέρων ἐσθιόντων ἐν ὄψει, μᾶλλον ἐρεθίζονται καὶ παροξύνονται τὴν ὄρεξιν· οὕτως ὁ τοῦ πλησίον ἔπαινος ἐκκαίει τῇ ζηλοτυπίᾳ τοὺς πρὸς δόξαν ἀκράτως ἔχοντας. *sicut esurientium appetitus, aliis coram edentibus, magis acuitur et irritatur: ita laus in alium collata homines intemperanter erga gloriam affectos*, h. e. ambitiosos gloriæque avidos, *zelo quodam et æmulatione accendit*. Κληρουχικὸς idem quod κληροῦχοι possess. pro prim. κτητικὸν ἀντὶ πρωτοτύπου, Eusth. ut ὀρφανικὸς idem quod ὀρφανοῦ, παρθενικὸς idem quod παρθένου, κοινικὸς idem quod κοινοῦ, de qua terminatione notentur hæ duæ reg. (1.) Neutra singularia in ικον paragogice fiunt ab aliis nominibus additione unius syllabæ, et æquipollent pluralibus prim. a quibus derivantur: sic τὸ στρατιωτικὸν sunt οἱ στρατιῶται, τὸ ἱππικὸν, οἱ ἵππεις, τὸ ληστρικὸν, οἱ λῃσταὶ, τὸ Ἑλληνικὸν, οἱ Ἕλληνες, etc. (2.) Masculina in ικος aliquando idem plane sonant et significant quod primitiva in ος, a quibus derivantur, neque possessiva sunt, licet habeant formam possessivorum: sic παρθενικὸς vel potius παρθενικὴ, idem omnino quod παρθένος, de qua voce Eusth. παρθενικὴ ὁ παρθένος, κατὰ τύπον, ὡς κτητικὸν, οὐ μὴν αὐτόχρημα κτητικόν. Sic ὀρφανικὸς idem quod ὀρφανοῦ, præsertim apud poetas. Sed et ita hoc in loco κληρουχικὰ sunt κληροῦχοι, et κοινικοὶ κοινοῦ, nisi forte quis dixerit vocabula hæc esse aptitudinalia, h. e. non actum sed potentiam et aptitudinem denotantia, ut κληροῦχοι non sint coloni, qui jam actu abierunt, sed qui abituri sunt in colonias, et κοινικοὶ non ipsi κοινοὶ qui actu societatem inierunt, sed qui in societates designantur. Κοινωνικὸς quidem communiter est *communicativus* sive *ad communionem et societatem aptus*, vel *pertinens*: ut cum Aristoteles in Polit. δικαιοσύνην appellat κοινωνικὴν ἀρετὴν, *virtutem ad continendam hominum communionem et societatem aptissimam*; et in Eth. civium et contribulium et connavigalium amicitias, κοινωνικὰς φιλίας, *amicitias quæ in communitate quadam versantur*; et in Rhet. [ii. 24.] κοινωνικὸν τὸν Ἑρμῆ· μόνος γὰρ καλεῖται κοινὸς Ἑρμῆς. quod Philos. pro exemplo affert falsi Enthym. ut si dicas Mercurium omnium Deorum maxime sua cum aliis communicare atque liberalissimum esse: solus enim vocatur *communis* Mercurius. Quid enim hic intelligat Dem. per κοινωνικοὺς, vel non omnino vel non satis clare et perspicue nos docet Interpres

Lat. qui vertit *societates*. Solus Harpocrat. nobis hic facem alluoet in re obscura: κοινωνικοὺς ἀν λέγει, τάχα μὲν τοὺς ἀπέρτους οὐσίαν ἔχοντας ἀδελφούς· ἐν ὁ μὲν πάτηρ ἠδύνατο λειτουργεῖν, οἱ δὲ κληρονόμοι τῶν ἐκείνου καθ' ἕνα τριηραρχεῖν οὐκ ἐξήρκουν. τάχα δὲ καὶ περὶ τῶν ἐκούσιον κοινωνίαν συνθεμένων ἐμπορίας ἢ τινὸς ἄλλου ὧν ἕκαστος οἷός εἶχε τὸ ὅλον τίμημα τῆς οὐσίας. Per κοινωνικοὺς forte intelligit orator fratres, qui hereditatem et substantiam indivisam habebant in communi, et quorum pater quidem potuit ex facultatibus suis λειτουργεῖν, par et idoneus fuit ferendo oneri munerum publicorum; heredes autem ejus singuli viritim triremi instruendæ non sufficiebant. aut forte κοινωνικοὺς vocat collegia mercatorum qui societatem inter se negotiationis contraxerunt, quorum substantia erat communis adeoque singuli sub censum non veniebant. Sive horum alteros sive neutros hic intelligat Demosthenes, equidem pro certo statuere non possum. Sed hinc videmus communitates seu societates a tributis publicisque oneribus fuisse exemptas et immunes, ut non mirum sit, si dum alii gemunt sub

τῶν εἰσφορῶν καὶ συντάξεων, collegia nostra seu societates hodieque his privilegiis et immunitatibus gaudeant. Ringant quantum volent malevoli et rumpantur invidia, dummodo nobis non tantum lex terræ favorque principis et jus gentium hanc nobis ἀτέλειαν et ἀλειτουργησίαν indulserit [sic]: nos vero si adversariis os obstruere velimus, immunitatem hanc nostram et grato animo agnoscere amplectamur ita [sic] et diligentia morum, probitate in studiis, quadamtenus merere studeamus.

— 11. σώματα] *corpora, homines, personas, milites*, atque ita fere οἱ στιζογράφοι. Dem. Phil. Γ. [§. ά. fin.] σωμάτων πλῆθος καὶ χρημάτων πρόσοδοι. *militum copia et pecuniarum reditus, proventus*. ita Arist. Rhet. i. felicitatem definit, quod sit εὐσθένεια κτημάτων καὶ σωμάτων (ita enim habent codices impressi), *bonus firmusque status possessionum et corporum*, h. e. hominum, personarum (servos et famulos intell.): malleni tamen ibi legere εὐθένεια, *abundantia, prosperitas*, idem quod εὐθενία, atque ita communiter apud Histor. aliosque solutæ orationis scriptores σώματα sunt personæ quæ ministerio aliquo defunguntur, in acie puto aut domo seu familia, milites aut ministri. Etai enim mens cujusque est quisque, et denominatio ut plurimum sumitur a nobiliori parte, unde et ψυχὴ pro toto homine et præsertim apud Heb. [sic] tamen nescio quomodo hæc vox σῶμα apud Gr. per usitatam synech. dici obtinuit de toto composito (ut loquuntur in Schol.), de integra persona. Cujus denominationis videtur duplex ratio assignari posse, quia licet anima sit hominis pars nobilior, tamen corpus est pars notior, utpote sensibus obvia, ideoque denominatio sumitur a notiori parte. 2. quia hoc vocabulum σῶμα, quoties pro *persona* ponitur, respicit præcipue corpus: σώματα enim Gr. dicuntur plerumque *servi, famuli*, vel *nuutæ*, vel etiam *milites*, qui vi corporis viribus et ministerio rem gerunt. Merito ergo vocantur σώματα, in quibus, non tam ingenium et solertia, consilium et sapientia, quam robur et nervi et vires, requiruntur; atque hæc servorum sors et conditio. σώματα igitur, *servi, personæ*: unde σωματοφυλακία apud Gram. idem quod περισωπικόν. Aristot. περὶ θαυμ. ἀκουσμ. Λέγουσιν οὕτω τοὺς οἰκοῦντας [τὰς Γυμνησίας] Ἰβηρας καταγύους εἶναι, ὥστε ἀντὶ ἐνὸς σώματος δηλονότι δίδοναι τοῖς ἐμπόροις τέτταρα καὶ πέντε σώματα ἀρρενα. Polyb. l. i. [c. 61.] οὐ γὰρ ἀπολὺ τῶν μυρίων ἔλειπε σωμάτων τὰ ληφθέντα ζωγρεία κατὰ τὸν κίνδυνον. ubi σώματα sunt *personæ, milites*. Athen. l. v. [c. 10.] Ἀρχιμήδης κατήγαγε [τὸ πλοῖον] ἐν ὀλίγαις σώμασιν, *navem deduxit paucorum servorum opera*. Harpocr. Νίκανδρος δέ φησι σώματα ἀγοράσαντα ἐνεργεῖν ἐπὶ στίγας στῆσαι. ubi σώματα ἐνεργεῖν sunt *ancille pulcræ*. Hunc usum istius vocabuli observat Epiph. Ancyr. εἴωθεν ἡ ἀνθρωπίνη καλεῖν τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοῦ ἐκ τοῦ ὀνόματος, οἷον ὅτι δεσπότης ἐστὶν ὀγδοήκοντα σωμάτων. *solent vulgo hominem de nomine alterius partium ex quibus constat appellare, ut cum dicimus, Est heres 80 corporum*. At longe aliter ab antiquioribus Gr. et nominatim ab Hom. hanc vocem usurpatam inveniemus: tantum quippe abest, ut σῶμα pro *homine vivo* seu *persona* sumatur apud pr. poet. ut non nisi de hominis trunco vel cadavere, vel etiam alterius animalis, dicitur. et sic differt εἰ σῶμα et εἰ δέμας, ut hoc vivum sit, illud mortuum. Suid. σῶμα φασὶ τὸ τεθνηκὸς παρὰ τοῖς παλαιοῖς· δέμας δὲ τοῦ ζῶντος λέγεται διὰ τὸ συνδεδίσθαι τῇ ψυχῇ. Eust. [ed. Romæ, 1550. 61.] ἰστέον δὲ ὅτι σημειοῦνται οἱ παλαιὰ τὸ δέμας τὸν μὲν ποιητὴν ἐπὶ ἐμψύχου ἀεὶ τιθέναι σώματος, ὡς συνδεδεμένου τῇ ψυχῇ, καὶ δι' αὐτῆς συνεστῶτος. τὸ δέ γε σῶμα, ἐπὶ ἀψύχου, τουτέστιν, ἐστερημένου ψυχῆς. διὸ τὸ σῶμα, καὶ ὡς ἂν τις εἴποι μοῦμα γενόμενον τοῦ ζῶντός ποτε. Addo ex Plut. lib v. Ὁμήρ. ποιήσ. ubi de Hom. philos. [§. 124.] ὥθεν καὶκεῖνο δοκεῖ τοῖς φιλοσόφοις, τὸ εἶναι τὸ σῶμα τρόπον τινὰ τῆς ψυχῆς δεσμωτήριον καὶ τοῦτο δὴ Ὅμηρος πρῶτος ἐδήλωσε. τὸ μὲν γὰρ τῶν ζώντων, αὐτὸ δέμας προσαγορεύει, ὡς ἐν τούτοις, Οὐ δέμας οὐδὲ φυὴν, καὶ Δίμας ἦ ἧλικτο γυναικί, καὶ Ἦτοι ἐμὲν ἀρετὴν εἶδός τε δέμας τε· τὸ δὲ ἀναβιβρωσκὸν τὴν ψυχὴν, εἰδὼν ἄλλο ἢ σῶμα καλεῖ, ὡς ἐν τούτοις, Σῶμα δὲ οἱωδ' ἐμὸν δόμεναι πάλιν, καὶ Σώματ' ἀείδω κεῖται ἐπὶ μεγάροις Ὀδυσῆος, καὶ Σῶμα γὰς

ἐν ὑμῖν μεγάλην κατασκευάσωμεν ἐκεῖσε. τὸ γὰρ αὐτὸ, ζῶντες μὲν τῷ ἀνθρώπῳ, δυσμὰς ἢν τῆς ψυχῆς· τελευτήσαντος δὲ, ἀνατολὰ σῶμα κατασκάπτει.

— 10. χίλια.....ἑκόντων] Viginti symmoriæ sive classes, quarum singulæ sunt 60 hominum, complectuntur mille ducenta corpora: vicies enim 60 efficiunt 1200. Deinde singulæ hæ classes 60 hominum in 5 partes divisæ, assignabant singulis partibus 12 corpora: siquidem duodecies 5, vel quinquies 12, faciunt sexagenos. Nec ad hanc summam subducendam multus Arithmet. opus est.

P. 288. 4. πεντηκοντόκωπον] Vox insitatæ compositionis, a κῶς, navis; cujus nec vola nec vestigium exstat apud Lexicogr., nec ullum alium auctorem, quantum memini. ὁ πεντηκοντόκωπος pro πεντηκοντόρος κῶς, 15 vel quindenæ naves. Composita a κῶς, navis, terminantur vel in σος, vel in σιον. in σιον, ut ἐμπόριον, navale, emporium: in σος (termin. Attic.), ut λειτούργιος, ψεύστιος, προύπτιος. Sed nullum alium vocabulum est comp. a κῶς, navis, hujus terminationis in ικος, præter hoc unum πεντηκοντόκωπος, quod nec nescium alibi me legisse memini nisi in hoc loco Demosth. Nec quicquam hic nos juvat vel Harpocratio, vel Ulpianus, vel Bedarus, nec quisquam alius ex tota Criticorum aut Grammaticorum grege: et certe vox hæc decompos. πεντηκόρος cum nullo alio vocabulo in compos. coaluerit, nisi cum his duobus, ἔτος annus, unde πεντηκοντόρος, quindecim annorum, et cum ἐρέσσω remigo, unde πεντηκοντήρης, quindeciremis (ita enim et Lat. audent componere). 15 ordinum remigum, vel 15 remorum, navis, ut τριήρης, πεντήρης, δεκήρης.

— περ. τὸ τίμημα . . . ταλάντων] census regionis, vel agri nostri æstimatio, sit 6 mille talentum. De censu totius regionis Atticæ inculentus et præclarus hic locus Demosthenis est. Agri (inquit) nostri, h. e. totius Atticæ, census est 6 mille talentum: quod repetit p. 293. antep. quo in loco pro ἑξακισχίλια scriptum fuisse ἑπτακισχίλια auctor est Harpocrat. hisce verbis: ὅτι ἑξακισχίλια ἦν τάλαντα τὸ τίμημα τῆς Ἀττικῆς Δημ. ἐν τῷ περὶ τῶν Συμμοριῶν φησὶν οὕτως· Ἡμεῖς δὲ τὸ τῆς χώρας τίμημα ὑπάρχειν ἀφαιροῦμεν ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀπάντων. ὅτι οὖν γραφικὸν ἁμάρτημά ἐστιν, ἡ ἴσως ὁ ῥήτωρ συναρπάζει, ἵνα δεικνῇ σαλεύοντα τὸν ἀφαιροῦντα ἔχειν ἃ σώζει εἰς τὸν περὶ βασιλέα πόλεμον. ἑπτακισχίλια igitur Harpocrationis ætate scriptum erat pro ἑξακισχίλια in hoc loco Dem. sive ex culpa et injuria librariorum, sive de industria sic locutus fuerit orator ipse ut res et opes Athenienses amplificaret. Verum utcunque olim exaratum fuerit; at in nostris certe quotquot hodie exstant, saltem quæ vidi, exemplaribus non 8000, sed 6000, habemus, tot nempe millibus talentum quot millia annorum derabit mendax juxta veterem Rabb. traditionem. Institutas autem hic Atticæ regionis census est tempore belli Peloponn. 60 plus minus annis ante habitam hanc orationem. Desiit enim bellum Peloponn. a. 4. Olymp. 93. habita est autem hæc oratio a. 3. vel 4. Olymp. 107. De hoc censu Attico, et de tempore ejus institutionis fidem nobis facit gravissimus et prudentissimus scriptor Polyb. Hist. l. ii. [c. 62.] Cujus verba, quia insignis hic locus est et ad rem nostram apprime spectans, huc adscribere visum est: τίς γὰρ ὑπὲρ Ἀθηναίων οὐχ ἱστόρηκε διότι καθ' οὓς καιροὺς μετὰ Θηβαίων εἰς τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους ἐνέβαινον πόλεμον, καὶ μυρίους μὲν ἐξέπεμπον στρατιώτας, ἑκατὸν δ' ἐνήλικον τριήρεις, ὅτι τότε κρίνοντες ἀπὸ τῆς ἀξίας ἐπεσκέδασι τὰς εἰς τὸν πόλεμον εἰσφοράς, ἐτιμήσαντο τὸν τῆς χώρας τὸν Ἀττικὸν ἕξ κισαν καὶ τὰς οἰκίας, ἰμαίας δὲ καὶ τὸν λοιπὸν οὐσίαν· ἀλλ' ὅμως τὸ σύμπαν τίμημα τῆς ἀξίας ἐνέλειπεν τῶν ἑξακισχιλίων διακοσίοις καὶ πεντήκοντα ταλάντοις. Igitur, si Polybio credimus, ista talenta 6 mille integra non fuerunt. siquidem de hoc numero decerant 250. Ita ut in hac ratione census Attici inesunda, retunditatem numeri potius quam exactam veritatem computi respexerit Dem. Nolo jam hic compilare aliorum scrinia de re nummaria et commentaria scribere de talento Attico. Hoc tantum observo de valore talenti Attici, æstimari viz. illud 600 aureis coronatis, monetæ Anglicanæ nostræ vero 250 libris. unde collegimus quam vasta et immanis hæc pecuniæ summa fuerit, qua censebatur regio Attica, quandoquidem τὸ τίμημα τῆς χώρας erat ἑξακισχ. ταλ. 6 mille talentum. Quod si quis hanc summam subduci velit, et juxta modum modernæ pecuniæ computari, hoc nobis præstitit Bud. l. v. de Asse. "Sex millia (inquit) talentum tricies sexies centies millibus aureorum nostrorum (Gallicorum) æstimare solemus." Cum vero 31 aurei Gall. eam una 3a ad libram nostram concurrant, efficit hæc summa 6000 talentam, circiter duodecies centena millia librarum monetæ nostræ Angl.

P. 289. 1. ἑκατὸν καθ' ἑξήκοντα τάλαντα ἑκατὸν μέρη] Sexagies enim centum faciunt 6 mille.

— 2. εἶτα πάντα ἑξακοντατάλαντίας etc.] Quinquies sexagena talenta singulis viginti magnis classibus assig., ita ut singulæ classes singulis suis subclassibus duodenariis 60 talenta reddant. Hac ratione singuli ex his mille ducentis quinque talenta pendebant, quinquies enim 12 faciunt 60, h. e. monetæ nostræ 1250l., siquidem tal. Att. valet 250l. Μυρίας συμμορίας vocat 20 illas classes, in quas

10 tribus erant divisæ: singulæ enim tribus continebant 2 symmorias, seq classes. Has autem 20 appellat magnas classes ad differentiam minorum illarum classium sive subolassium 12 hominum, in quas singulæ illæ majores *συμμορίαι* erant subdivisæ, ut jam antea diximus. Interp. reddit ita ut classes singulæ singulis quinariis 60 talenta reddant. At vero 5 classes duodenum hominum non dicendi sunt(opinor)quinarii sed duodenarii 5 duodenarii [sic]: 5 enim classes minores, sive, ut ita dicam, subclasses, efficiebant unam majorem sive *συμμορίαν μεγάλην*; nam quinquies duodeni efficiunt 60. Et hoc quidem vel exiguo Arithmeticæ lumine clarum et perspicuum fit. Illud vero quod sequitur obscurius certe et difficilius; ut sc. crescente numero triremium, decrescere deberet numerus talentorum, quasi ad plures naves instruendas paucioribus pecuniis opus esset, et ad pauciores pluribus. Ita enim suadet orator v. 4. *ὅπως ἐὰν μὲν ὑμῖν ἐκατὸν* etc. ut si centum triremibus fuerit opus, 60 talenta sumptum absolvant; sin ducentis opus fuerit, triginta sint talenta quæ sumptum coefficiant. Iniqua sane hæc et præpostera esset ratio *τῆς ναυτικῆς συντάξεως*, si hic locus ita sumeretur, prout verba sonare videntur, quasi ad pauciores naves apparandas plures nummi impendendi viderentur, et vice versa. At longe alia Demosthenis mens est. Non enim id vult Orator, viz. ut universa ea 60 talenta in centum triremes impenderentur, et sic deinceps: sed ut singuli duodeni, quorum census est sexagenum talentum, sint trierarchi, h. e. unam triremem instruerent. Atque ita completus foret numerus centum navium: centies enim duodeni erant viz. mille ducenti, qui in censum veniebant, et quibus impendere debebat grande hoc et sumptuosum trierarchiæ munus. Sensus igitur hujus loci est: Quo levius bellum ingruerit, eo pauciores triremes et minores impensæ requirentur; quo gravius, eo pluribus navibus et majoribus impensis opus erit: nam si centum tantum navibus opus fuerit, tum duodecies homines, quorum census 60 talentis æstimatur, unam triremem in commune instruere debebant; quantum sc. gravius est bellum, illi duodenam conferre debebunt. Sin duplo plures, viz. ducentæ naves, ad hoc bellum requirantur, tum duplicabantur impensæ, et singuli seniones, quorum census est 30 talentorum, erunt itidem trierarchi, h. e. unam pariter triremem apparabunt. Sin vero adhuc gravius sit bellum, adhuc plures, trecentæ sc. triremes ad bellum instruendæ sint, tum gravius erit adhuc onus; siquidem singuli 4 terniones, quorum census est 20 talentum, idem munus atque onus trierarchatus subibunt, quod duodeni illi vel seni subiissent. Hæc fusius explicare volui, quia a statim fronte perplexa et involuta videntur. Cf. Ulpian. vol. vi. p. 68. Atque hic quidem Symmoriarum ordo et ratio erat apud Athenienses, atque hactenus antiqua classium distributio. Quod vero hic sequitur apud Dem. ipse de suo addit, estque proprium ipsius inventum; ut viz. illis 1200, ex quibus viginti classes constabant, adderent alii octingenti, qui efficerent numerum 2000. Quod eo consilio fecit, ut ex hoc censu exemptis iis, quibus lex vel ratio vel consuetudo immunitatem a tributis liturgiisque concessit, quales erant *ἐπίκληροι, ὀρφανοί, πλημμυχικοί, πολιτικαί*, ut his (inquam) exemptis numerus 1200 adhuc integer permaneret. Sequitur et alia subdivisio symmoriarum sive classium, quam hic proponit et suadet Dem. p. 287. antep. *τούτων* (inquit) *τῶν συμμορῶν ἑκάστην διελεῖν πελείω εἰς πέντε μέρη κατὰ δόξαν ἑκάστου*. ita ut unaquæque classis distribueretur in 5 partes, quarum singulæ essent 12 hominum; quinquies enim 12 faciunt 60, ex quo numero classis constabat: nec enim verisimile est hos 1200 integram suam substantiam, aut reditus suos annuos, in Reip. usus contulisse, sed partem aliquam et portionem bonorum atque facultatum. *Τίμημα* igitur hic non est census, seu æstimatio, seu taxatio, integræ substantiæ aut omnium bonorum, sed partis tantum et (ni fallor) quintæ partis, quod videor mihi colligere ex loco quodam Demosth. Or. c. Aphob. [A. §. γ'.] *δῆλον μὲν τοίνυν καὶ ἐκ τούτων ἐστὶ τὸ πλῆθος τῆς οὐσίας. πεντεκαίδεκα τάλαντον γὰρ τρία τάλαντα τίμημα· τοῦτο ἕξιον εἰσφέρειν τὸν εἰσφορέν. manifesta est igitur per ea quæ sunditis relictarum mihi fortunarum copia, siquidem 15 talentorum censum 3 talenta, collectionem meo nomine faciendam, censuerunt tutores mei*, etc. Cum ergo Dem. facultates suas 15 talentum fuisse ex eo argumentatur, quod tribus talentis census fuerit; hinc omnino sequitur, quinta annua tantum parte bonorum censos fuisse cives Atticos 13. a. 5ta. part. est *τῶν* 15. 1. [sic] qui quinis talentis censi in capita dicuntur. Per *τίμημα τῆς χώρας* intell. *census totius Atticæ regionis*, non urbis tantum Athenarum. Census enim ipsius urbis primum non nisi 130 talentum fuit: quæ tamen postea ita auxit fortuna, ut 400 fierent. Locuples hujus rei testis Dem. in Phil. Δ. p. 287. 15. *Ἦν ποτ' οὐ πάλαι* etc. Aliud igitur *τίμημα τῆς χώρας*, aliud *τίμημα τῆς πόλεως*, quanquam hoc fortasse in illo comprehensum, ut pars in toto: ut enim urbs Athenarum in regione Attica sita (opinor), census reditusque urbis in census regionis inclusus et contentus; ita ut 4000

hæc urbis talenta non fuerint illis 6000 superaddita, sed in iis inclusa et comprehensa, alioquin ingenue fateor mihi non satis constare sensum hujus census, nec rationem hujus computi. Fuisse autem hunc censum (de quo hic loquitur Dem.) non urbis tantum Athen., sed totius Atticæ regionis, fidem facit tum quod eum non vocat orator τίμημα τῆς πόλεως, sed τῆς χώρας, tum etiam id aperte colligi videtur ex verbis Polyb. jam citatis, ubi de hac ipsa re agit: διτιμήσαντο τὴν τε χώραν καὶ τὴν Ἀττικὴν τὴν ἅπασαν. nec vero obstat, quod hic suadet Dem. de distributione hujus census classes sive symmorias illorum hominum 1200. Cum enim dicunt auctores populum Athen. in 10 tribus, et 20 symmorias fuisse divisum, id non intelligendum de solis Athen. incolis, et qui intra urbem habitarunt, sed de universo populo Attico, quotquot infra ditionem ambitur [sic] et regionem τῆς Ἀττικῆς. fuerunt nam in agro Attico, seu regionem partes Athen. acropolim et metropolim τῆς χώρας [sic], alia etiam oppida et urbes fuerunt, ut Marathon, Sunium, Piræeus, et aliæ. Erat igitur hoc τίμημα τῶν χιλίων καὶ διακοσίων τριηρ., mille ducentum, qui publice pendere tenebantur: dicitur tamen τίμημα τῆς χώρας, census, quatenus hi mille ducenti per totam regionem erant dispersi, nec in uno loco habitabant; atque ita exp. Ulpian. non de censu omnium civium Athen. sed de censu tantum mille ac ducentorum divitum, ex quibus hæ symmoriæ seu classes constabant: τὴν δὲ οὐσίαν τὴν τῶν χιλίων καὶ διακοσίων τριηράρχων τετιμῆσθαί φησι ταλάντων ἑξακισχιλίων. et tamen paulo antea dixerat, describi hic a Dem. τὴν οὐσίαν πάντων τῶν οἰκουμένων τὴν πόλιν. quod nullo modo constare potest. nec enim sine tota substantia, nec omnium civium, sed quinta pars substantiæ, sed eorum duntaxat 1200, qui in symmorias seu classes conscribebantur [sic]. Hoc primum insuper annotandum, τὸ τίμημα τῆς χώρας, annuum censum seu reditum agri Attici, distinguendum esse a tributo sociorum. Socii autem Athen. qui ὑποτελεῖς et vectigales iis fuerunt, et tributum iis pendebant, hi præcipue erant Chii, Lesbii, Platæenses, Messenii, Coroyræi, Zacynthii, Thraces, Melii, aliique, quos accurate enarrat Thucyd. l. ii. [c. 9.] Hoc tributum a sociis pendendum primus instituit Aristides; unde et ὁ ἐκεῖ' Ἀριστείδου φόρος dicebatur idem. Thucyd. l. v. [c. 18.] τὰς δὲ πόλεις, φερούσας τὸν ἐπ' Ἀριστείδου φόρον, [cf. Plut. Aristid. c. 24.] ὑποτελεῖαν τοῦ τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζοντες ὕμνουν. Erat autem primum id tributum ab Aristide institutum talentorum 460. Suid. τετρακόσια τάλαντα καὶ ἑξήκοντα ἐτάχθη ὁ φόρος ὑπὸ Ἀριστείδου τοῦ δικαίου. Ad exigendum hoc tributum Ἑλληνοταμίαι (magistratus quidam) instituti sunt. Thucyd. l. i. [c. 96.] Ἑλληνοταμίαι τότε πρῶτον Ἀθηναίοις κατέστη ἀρχὴ, οἳ ἐδέχοντο τὸν φόρον. οὕτω γὰρ ὀνομάσθη τῶν χρημάτων ἡ φορά. ἦν δ' ὁ πρῶτος φόρος ταχθεὶς, τετρακόσια τάλαντα καὶ ἑξήκοντα. Pericles postea hoc tributum ad 600, alii ultra, et usque ad 1300 talenta auxerunt. Et de Pericle quidem testis Thucyd. l. ii. [c. 13.] Ἀφορμῆν τε ἐκέλευε, προσιόντων μὲν ἑξακοσίων ταλάντων ἐκ τοῦ φόρου κατ' ἐνιαυτὸν ἀπὸ τῶν ξυμμάχων τῇ πόλει ἄνευ τῆς ἄλλου προσόδου. ubi aperte distinguit φόρον, h. e. *tributum*, ἀπὸ τῆς ἄλλου προσόδου, *ab alio censu redituque*. Post mortem vero Periclis excrevisse hoc tributum usque ad talenta 1300 auct. Plut. in Aristid. [c. 24.] Περικλέους δ' ἀποθανόντος, ἐπιτείνοντες οἱ δημαγωγοὶ κατὰ μικρὸν, εἰς χιλίων καὶ τριακοσίων ταλάντων κεφάλαιον ἀνήγαγον. De hac summa 6000 talentum, quibus annui reditus regionis Atticæ censebantur, duas præterea observationes libet attexere. (1.) Tot erat talentorum census Atticus, quot erant drachmæ in talento Attico. Valebat enim talentum Atticum Atticas drachmas numero 6000. Continebat enim talentum 60 minas, et mina 100 drachmas. Sexagesies autem millicentena [sic] efficiunt 6000. Poll. τὸ μὲν Ἀττικὸν τάλαντον ἑξακισχιλίας ἐδύνατο δραχμὰς Ἀττικάς. Tot ergo talenta in censu Att. quot drachmæ in talento Att. (2.) Idem numerus talentorum in censu Attico, qui testularum requirebatur ad Ostracismum Att. utrobique viz. 6000. Nemo siquidem Ostracismo erat mulctatus, nisi sex millibus τῶν ὀστράκων, h. e. testularum seu calculorum, damnatus fuisset. Schol. Com. disertis verbis: ἀριθμηθέντων δὲ τῶν ὀστράκων, ᾧ πλεῖστα γένοιτο καὶ μὴ ἐλάττω ἑξακισχιλίων, τοῦτον ἔδει ἐν δέκα ἡμέραις μετασταῖναι τῆς πόλεως, εἰ δὲ μὴ γένοιτο ἑξακισχ. οὐ μεθίστατο.

— antep. τὴν δαπάνην διαλύοντα] *sumptum solventia*. διαλύειν in hac synt. cum voce χρήματα aut δαπάνην, aut ejusmodi, est *solvere, pendere*, τίνειν, ἐκτίνειν, καταβάλλειν. Noster alicub. διαλύω χρήματα ὑπὲρ τῶν φίλων, *solvo pecuniam pro amicis*, res alienum pro iis dissolvo: ita 'dissolvere æs alienum' et 'pecuniam dissolvere' apud Cic. aliquoties. Hæc autem significatio hujus verbi Att. fere scriptoribus tantum in usu est; unde suspicor esse μεμισυμὸν ἁμάρτημα doct. Lex. ubi de hac phrasi Herodotum citat pro Demosthene: affertur enim (inquit) et διαλύειν τὴν δαπάνην ex Herodot. pro *sumptum suppeditare*, imo ex Demosth. Et hæc quidem locus est, quam præ manibus habemus, ubi hæc phrasis occurrit, quæ (opinor) non omnino exstat apud Herodotum. Ab hoc significatu formatur elegans illud vocabulum compos. λυσιτελὲς

et λυσιτελεῖν, παρὰ τὸ λύειν τὸ τέλος. id enim proprie est λυσιτελ. quod solvit impensam, QUITS THE COST, quod est pretio dignum, commodum, et conducibile.

— ult. *τὰ ὀφειλόμενα τῶν σκευῶν*] *armamenta debita et requisita. σκεύη* hic sunt armamenta navium, *tackling* vulgo dicimus: alioqui *σκεῦος* est *vas*, aut *instrumentum quodcunque*, aut *quævis supellex*, cæt. De hac voce *σκεῦος*, quantumvis sat trita et usitata, licebat tamen mihi quædam observanda proponere. Σκεῦος gen. vox est, et significat quævis organa, seu instrumenta, seu utensilia, et supellectilem quamcunque, sive bellicam, sive nauticam, sive rusticam, sive domesticam, sive aliam quamcunque. hinc *σκεύη πολεμικὰ* Thuc. *σκευαγωγικὰ* Poll. *σκεύη μαγειρικὰ* apud Athen. et *σκεύη ναυτικὰ* et *τριηρικὰ* apud Demosth. (2.) Σκεῦος est vox quam *οὐκ οἶδεν ὁ ποιητὴς, τοῖς καταλεγάδην* scriptoribus tantum familiaria, poetis non adeo vel non omnino in usu; non certe Hom. qui pro *σκεύη instrumenta* habet *ὅπλα* et *ἕντεα*, pro *σκεύη vasa*, *ἄγγεα*. (3.) Σκεῦος in sing. frequens quidem est in sacra pagina: sed rarius apud *τοὺς ἑξῆς*. Apud Atticos certe et elegantiores Gr. fere tantum in plur. *σκεύη ναυτικὰ, πολεμικὰ*, etc. est enim vox collectiva, seu comprehensiva, et significat fere numerum, seu aggregationem plurium instrumentorum, quæ ad rem aliquam ideoque non memini me in sing. legisse apud Script. Att. (4.) At *τὰ σκεύη* in plur. sunt *quævis organa*, seu *instrumenta in agendo*; ita *ἡ σκευὴ* in sing. est *quivis habitus, apparatus*, aut *ornatus cujuscunque artis* aut *artificii*, sive militaris, sive musicus, sive nauticus, sive alius quicunque. Herodot. de Arion. [i. 24.] *τὸν δὲ ἐνδύντα τε πᾶσαν τὴν σκευὴν καὶ λαβόντα τὸν κιθάριν* etc. (5.) Σκεῦος in N. F. duas peculiares significationes obtinet: unam qua ponitur pro *malo navis*, Act. xxvii. 17. *χαλάσαντες τὸ σκεῦος οὕτως ἐφέροντο*. ubi licet alii *vas*, alii *scapham*, alii *velum* interpret. malo tamen pro *malo* sumere, cum duobus illis literarum heroibus, H. et G.; alteram, qua *σκεῦος* pro *homine*, seu *corpore humano*, myst. et metaph. ponitur; ut *ὀστράκινον σκεῦος, vas testaceum* aut *fictile, corpus fragile*, *θησαυρὸν* etc. [2 Cor. iv. 7.] sic mulier dicitur *ἀσθενέστερον σκεῦος* [1 Pet. iii. 7.], et possidet unusquisque *τὸ σκεῦος ἑαυτοῦ, vas suum, corpus suum*, in sanct. et pur. [1 Thess. iv. 4.] Neo enim *uxor* ibi per *σκεῦος* intellig. ut vir doctiss. putat. (6. et ultim.) In N. ibidem F. *ἡ σκευὴ* in sing. idem omnino est quod hic *τὰ σκεύη* in plur. in loco Act. jam cit. [19.] *τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐῤῥίψαμεν*, ubi Beza *armamenta* navis alioqui rectissime, quicquid in contrarium afferat vir magnus, qui *merces* quam *armamenta* intelligi mavult, nec satis cuipiam quid velit, qui dist. inter *τῶν σκευῶν* et *τοῦ σκεύους*. Primo (inquit) agit de jacta *τῶν σκευῶν*, deinde *τοῦ σκευοῦς*. et mox citat locum ex Jon. i. 5. *καὶ ἐκβαλὼν ἐκουφίσετο τὸ σκεῦος τῶν ἐν τῷ πλοίῳ*. ita enim legi vult, cum hodie (inquit) *τῶν σκευῶν* legatur. quod mirum sane mysterium est in re critica, ac si ullum esset in accentu discrimen inter hos duo gen. plur. *τὸ σκεῦος* et *ἡ σκευή*. ac si gen. plur. a *τὸ σκεῦος* non æque circumfl. ult. *σκευῶν*, ac a fem. *σκευή, σκευέων, ῶν*, et *τηχέων, ῶν*, et *μαχέων, ῶν*, quod hic statim sequitur. Sed facile profecto fieri potest, ut rationes accentuum et minutiæ hæ Gram. fugerint virum doctissimum, altiora et graviora meditantem.

P. 290. 1. *ἐκ τοῦ διαγράμματος νῦμαι*] *ex tabula*, vel *scripto, distribuere*. Vox *διάγραμμα* polysemos est. Sed duo potissimum ejus significationes occurrunt apud auctores, Mathematica et Politica. Et imprimis sensu Mathematico *διάγραμμα* est vel Geometri vel Musici. Apud Geometras *διάγραμμα* figura est seu schema quod ex elementis constat, puta triangulus *α. β. γ.* *διαγράμματα* sunt descriptæ formæ ex elementis compositæ, quales exstant apud Euclidem. Ita usus est Aristot. de Soph. Elench. ii. 1. *συμβαίνει δέ ποτε, καθάπερ ἐν τοῖς διαγράμμασι, οὕτω καὶ ἐν τοῖς λόγοις, ut in descriptionibus Mathematices, ita etiam in elenchis.* Xenoph. Mem. l. iv. [7. 3.] *τὸ δὲ μέχρι τῶν δυσχερεστάτων διαγραμμάτων γεωμετρίας μανθάνειν ἀναγκαῖον εἶναι.* ubi *διαγράμματα* sunt theoremata Geometrica. Habent et Musici sua *διαγράμματα*: sunt autem ea descriptiones ex quibus composita fuerit alicujus cantici harmonia. Constat hujusmodi *διάγραμμα* ex 5 vel 6 (opinor) lineis, certis quibusdam notis et characteribus signatis et interpunctis: et est hæc quasi scriptura tonorum et sesi. Puloberrimi hujus inventi auctor fuisse perhibetur Stratonicus Athen. Citharœdus. Ita enim de eo refert quis apud Athen. [viii. 12.] Στρατόνικος ὁ Ἀθηναῖος *δοκεῖ τὴν πολυχορδίαν εἰς τὴν φιλὴν καθάρσιον πεῖσιν εἰσενηνοχέναι, καὶ πεῖσιν μαθὼν τὴν ἀρμονίαν ἔλαβε, καὶ διάγραμμα συνεστήσατο.* ubi *διάγραμμα συντίθεσθαι* est sonorum systemata in tabella describere, et spectanda oculis exhibere. Atque hinc manavit proverbium de eo qui idem inepius dicit et eadem oberrat chorda. *ἀφ' ἑνὸς διαγράμματος δὲι τὸ αὐτὸ ὑποκρίνειν.* Plut. de discr. adul. et amic. [c. 16.] *ὥσπερ, ἄγαν ἀρμονικὸς, ὁ φίλος τῇ κρὸς τὸ καλὸν καὶ συμφέρον μεταβολῇ, τὰ μὲν ἐνδιδοὺς, τὰ δ' ἐπιτείνων, πολλάκις μὲν ἁδὺς, ἀεὶ δ' ἐφάμιλλός ἐστιν· ὁ δὲ πλαξ, ἀφ' ἑνὸς διαγράμματος ἀεὶ*

τὸ ἴδιόν καὶ τὸ πρὸς χάριν εὐθὺς ὑπενήνοιται, οὔτε ἔχειν οἶδεν ἀντιτεῖναι, οὔτε βάμμα λυσσῶν, ἀλλὰ μόνῳ παρέσπασται τῷ ζουλεμένῳ, συμβέβηκε δὲ καὶ συμφθογγόμενος. *adulator quasi unica tantum nervi intentione identidem solitus eandem vocem reddere.* ita vertit Xyland. at διάγραμμα non est *intentio nervi, ἐπίτασις τῆς χορδῆς*, sed id quod diximus, viz. descriptio in tabula. Jam διάγραμμα in sensu politico duobus fere modis a Gr. usurpatur. Aliquando enim διάγραμμα idem est et πρόγραμμα, διάταγμα, *edictum*, seu *decretum, principis*, aut *magistratus*, quod viz. *in scripto aliquo* vel *tabella proponitur*. Plut. Lucull. [c. 36.] ἀλλ' ἰκόλυεν ἐκτιθεὶς διαγράμματα. *vetabat publicatis edictis.* Id. Cic. [c. 32.] διάγραμμα προέθηκεν ἔχειν πυρὸς καὶ ὕδατος τὸν ἄνδρα. *edictum promulgavit interdicere homini aquæ et igni.* Appian. ἐμφυλ. v. [c. 67.] χρημάτων δὲ ἐς αὐτὸν οὐκ ὄντων, προὐτίθη διάγραμμα, εἰσφέρειν ἑκὰ τοῖς θαρσήσασι τοὺς κεκτημένους. *promulgabatur edictum*, etc. Denique διάγραμμα est tabula in qua census civium describuntur, in qua sc. describitur, quantum quisque εἰσφέρειν, *in publicum conferre*, debet, vulgo *a table of rates*; atque ita in hoc loco Demosth. Igitur ἐκ τοῦ διαγράμματος πᾶσαι est ex hujusmodi scripto, seu tabella, seu breviario, census distributiones facere, et unicuique pro suis facultatibus ratam tributi portionem assignare. Suid. et Harpocr. Διάγραμμα, τὸ τεταγμένον ἐν ταῖς συμμορίαις, ὑπὸν ἕκαστον ἄνδρα εἰσφέρειν δεῖ· ἐτάττετο δὲ οὐ τὸ αὐτὸ πᾶσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν τίμησιν τῆς οὐσίας. Διάγραμμα ergo dicebatur non tantum tabula τῶν τιμημάτων, *tributorum*, sed etiam ipsa pecuniæ summa, seu rata portio, quantam quis publice pendere debebat pro ratione facultatum; atque hoc clarius postea indicat Suid. ὅταν εἰσφορᾶς δέωσιν εἰς τὸ κοινὸν, πολέμου ὄντος, τὸ ἑκάστῳ ἐπιγεγραφόμενον ἀργύριον διάγραμμα καλεῖται.

— 9. πλήρωσις] Gen. est *impletio, repletio*, quæcunque; sed hic specialiter pro repletione navium, triremium: modum enim hic describit Dem. quo triremes navalibus copiis classiariisque militibus instruantur, atque ita πλήρωσις frequenter αἰτιαμασικῶς, ubi de re nautica; sic πλήρωμα, quod gen. est quodvis complementum aut supplementum, speciali ratione a Gr. restringitur ad *complementum navium*, et πληρώματα absolute dicuntur *nautæ*, vel *remiges*, vel *milites classiarii*, quibus πληρῶται naves, *complementum*. Ita passim apud puriores Gr, ut non opus sit exempla adducere. Πληρώματα in plur. ἁπλῶς et per se positum, semper significat *copias navales*, seu *milites classiarios*, sic apud Thucyd. Xenoph. Polyb. aliosque Gr. Hist. utraque pag.

— 13. ναύσιμα — νεώρια] De his vocibus vid. alibi. Promiscue poni hæc duo vocabula apud auctores observo: nec de eorum discrimine satis convenit inter Grammat. Eust. [p. 1652.] confundi ait, idque apud Atticos: Ἴσως μὲν πᾶσας φασὶν Ἀττικοὶ δὲ ναυσίμους καὶ νεώρια. etiam Hesych. pro eodem sumit: Ναύσιμα τὰ νεώρια ὕθεν ἡ ναῦς χειμῶνος εἰσφέρεται. Alii sic distinguunt inter νεώρια et ναυσίμους, ut ambo quidem sint *navalia*, seu loci in litore navium capaces: sed et νεώρια sint *navalia ubi fabricantur naves; ναύσιμα* autem *navalia ubi naves subducuntur*, quæ et alio nomine νεώλκια Gr. vocantur. Sed profecto hoc discrimen non est magni faciendum, siquidem νεώριον generaliter est ναύσταθμος, locus sive fabricandis sive subducendis navibus idoneus; deinde idem fere locus in litore et fabricandis navibus et subducendis inservire solet, utique hodieque apud nos videmus. Mallem igitur ita hæc duo vocabula distinguere, ut νεώριον in se plures contineat ναυσίμους. νεώριον idem erit quod ναύσταθμος, *navale*, totus ille ambitus plurium navium tecta et stationes in se continens: at ναύσιμος erit unius tantum navis statio, quasi navis tectum aut domicilium; ita ut in uno νεωρίῳ sint plures ναύσιμοι. Et forte hoc est quod vult Harpocr. hisce verbis dubiis alioquin et subobscuris: Ναύσια καὶ ναύσιμα. μήποτε νεώρια λέγεται ὁ τόπος ἅπας εἰς ὃν ἀνέλκονται αἱ τριήρεις, καὶ πάλιν ἐξ αὐτοῦ καθέλκονται. et Auctor Etym. loco jam laud. ναύσιμα καταγώγια εἶσιν ἐπὶ θαλάσσης ῥυθμοειδήματα πρὸς ἀναδοχὴν τῶν ναῶν· νεώρια δὲ ἡ τῶν ὅρων (vel ὄρμων) περιβολή. Hoc accedit, quod ναύσιμοι, tantum in plur. legitur, non autem ναύσιμος in sing. at νεώριον, quia sc. in unoquoque νεωρίῳ sive *navali* plures erant ναύσιμοι, *navium tecta* seu *domicilia*: neque aliter accipi possunt hæ duæ voces in hoc loco Demosth.: juxta cujus sententiam decem fuerint νεώρια pro numero tribuum Atticarum et in singulis τῶν νεωρίων 30 ναύσιμοι, ita ut tertia pars τοῦ νεωρίου, h. e. 10 ναύσιμοι resp. τῇ τριττύι, h. e. tertiæ parti tribus, τῇς φυλῆς: seu unaquæque tribus unum νεώριον, et triginta naves, et totidem ναυσίμους apparare debebant. Cum itaque decem erant tribus, exinde consarget numerus 300 navium, et totidem ναυσίμων: decies enim 30 faciunt 300. Atque hic (ni fallor) sensus est horum verborum: φημὶ τοὺς στρατηγοὺς δεῖν διανεῖμαι τὸνους δέκα τῶν νεωρίων, συμβαλομένους ὅπως ὡς ἐγγύτατα ἀλλήλων κατὰ τριάκοντα ἔσται ναύσιμα. ita enim sumo hanc voc. τόνους δέκα τῶν νεωρίων pro δέκα νεώρια: nec enim νεώριον idem quod postea ναύσιμοι: nec enim illo modo verisimile est in eadem sententia adeo lascivire et luxuriare copia verborum Demosthenem, quo

cum dixit Athenis χρήματα ἐνεῖναι φαῦλα ἄνευρε τὰς ἄλλας φίλας. Vixit forte ille in argenteo seculo, cum ejus temporibus tum bene nummata fuerit Athen. civitas, unde et ἀργυράγχαν aliquando, h. e. *argentanginam*, passus est. Novit certe ille νεῦρα τοῦ πολέμου εἶναι τὰ χρήματα, *nervos belli et imperii pecuniam esse*: huc igitur orationis etiam nervos intendit. Si igitur fidem saperet hoc dictum Dem. de Athen. suarum opulentia (tantam sc. pecuniæ vim Athenis fuisse, quantam omnibus aliis Græcis civitatibus), sit (per me licet) Hyperbole vel vel quævis aut [sic] et figura Rhetorica. quantum nummorum invenit Athenis, tantum habet et fidei. Credat quisque quantum velet, quod Athenis non erat hic nervus belli, at certe erat tantum Demostheni nervus orationis: etsi iis defuit aut vena aut argenti [sic], at illi non defuit vena Rhetoricæ, qua res parvas et humiles extollere potuit et amplificare. Quanquam ὀλίγου δεῖν ἑλατῶν, illa phrasis μειωτικὴ seu formula διμοιρευτική, sanat hyperbolen, et emollit mitigatque rigorem dicti. *pene dixerim*, vel *parum abest quin dicam*. Qualiscunque demum fuerit urbis Athen. status hoc tempore quo Demosth. hanc orationem habuit, at sane in initio belli Peloponn. opibus et potentia maxime florebant Athenæ: unde Archid. rex Lacedæm. apud Thucyd. dehortatur cives suos a bello cum Atheniensibus gerendo, quippe quod ea gens esset pecuniis et armis et navibus omnibusque copiis bellicis instructissima [i. 80.] καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀρίστοις ἐξήρτυται, πλούτῳ τε ἰδίῳ καὶ δημοσίῳ, καὶ νεωρί, καὶ ἵππῳ, καὶ ὅπλοις, καὶ ὄχλῳ, ὅσος οὐκ ἐν ἄλλῳ ἑνὶ γε χωρίῳ Ἑλληνικῷ ἐστίν. *omnibus rebus ad bellum necessariis optime sunt instructi, et privatis et publicis opibus, et navibus, et equis, et armis, quanta in nulla alia Græciæ parte aut regione est.* Et florentissimus quidem tum fuit populus Athen. in initio belli Peloponn. Post captas autem a Lysandro Athenas (is enim exitus erat illius belli) tum vere multum accisæ et attritæ res Atheniensium fuerunt; paulatim reflorescere et emergere denuo et caput erigere et vires et opes recupare cœpesset postea tamen post ejectos 30 tyrannos, ut legere est apud Xen. ἐν τ. Ἑλλ. virtute sc. Cononis et Timothei, aliorumque ducum præstantissimorum. Postrema pars apparatus, ratio pecuniaria. Hæc enim syntaxis bellica sive apparatus in 7 membra seu partes a Dem. est distributa, de quibus singulis distincte et sigillatim in hac oratione agit. Prima et præcipua pars apparatus bellici erat promptitudo animorum, ne unusquisque prompte et alacriter munere suo fungi velit sine targiversatione. 2. numerus τῶν λεπτῶν. sive triecarchiæ. 3. mulctandæ triremium. 4. sumptus navales, sive pecuniæ ad instruendas triremes. 5. armamentaria navium. 6. ordo et ratio navalium, sive stationes navium in Piræeo. De quibus singulis suo ordine disserit. Restat jam ultima, sed non minima, pars apparatus, quæ est de re pecuniaria. Quoniam vero ingratam fore populo præsensit hanc partem orationis, ideo miro artificio utitur, et insinuat se paulatim in animos audientium, et sensim et cauto pede incedit, progreditur, et quasi obrepit tenaci avaritiæ. Cum ergo videret immani collectione opus esse, et majore facultatum parte, quam tum populus, nondum adventu hostis perterritus, libenter contribueret; ideo in posterum differendam suadet deliberationem de conferendis ad bellum pecuniis, nec inpræsentiarum de ea consultandum: nunc enim dum incerti tantum rumores sparguntur de adventu regis, vix aut ne vix inducetur populus, ut quisquam conferat ἀξιόλογον, quandiu sc. in tuto sibi esse videntur. quod si non insanis hic metus fuerit, certumque periculum immineat, urgeatque eos ac premat belli necessitas, tum unusquisque ad se et res et fortunas suas redimendas liberaliter prolixeque contribuet, ex malis minimum· τίς γὰρ αἱρήσεται etc.

— 18. πάντες οἱ ἐντυδοῖ λέγοντες] *omnes nostri oratores, omnes quotquot in hoc loco verba facere et orationes habere solent.* ἐντυδοῖ adverb. locale, idem quod ἐνταῦθα ex eo formatum. Doricum adverbium (inquit Eustb. [p. 1839.]), etsi etiam Atticis usitatum. δοκεῖ Δωρικὸν εἶναι, εἰ καὶ παρ' Ἀττικοῖς πίπτωτευε. Utitur etiam Hom., quanquam Dorismo præ aliis dialectis non adnodum assuetus. ἐντυδοῦ τὸν ἔτι χίονος τε σύος τ' ἀπείρων. Od. Σ. [104.] et alibi. Ab ἐντεῦδα ἐντυδοῦ circumfl. ut ab ἐνδοῦ ἐνδοῖ, quod etiam Syracusanæ sive Doricæ dialecti est. De adverbiis igitur in α desinentibus hæc Reg. observantur. (1) Adverbia desinentia in οι diphthong. omnia sunt vel localia vel temporalia ut πῆ, *quo, ubi, aliquo, alicubi*; οἶκα, *domi*; ἀρμοῖ, παρ, *jam, nunc*; ἐνδοῖ, *intus*; ἐντυδοῖ, *hic*. (2) Adverbia desinentia in α circumflectuntur in ult. (præter οἶκα, quod est penac.) ut ἀρμᾶ, ἐνδᾶ, ἐντυδᾶ, ita et πῆ cum interrog., aliter enim cum indefin. inclinat ex reg. ut που, πω, etc. (3) Adverbia localia in α circumfl. fiunt ab aliis adverbiis baryt. mutando ultimam vocalem in circumfl., ut ab ἐντυδᾶ, ἐντυδᾶ, ab ἐνδον, ἐνδᾶ, et juxta East. ab ἔξω, ἔξᾶ (quanquam hujus adverbii, ἔξᾶ, fateor me exemplum desiderare). Dico adverbia localia, nam illud ἀρμοῖ temporale adverbium peculiare est, nec ab alio adverbio formatum. (4) Adverbia hæc circumfl.

in εῖ Dorica sunt et ex dialect. Syrac: Syrac. enim dial. Dor. membrum est, ut patet ex Theocrito. Nam αι diphth. Dores multum delect. ut ex frequenti ejus usu apud eos videmus. ἀρμοῖ et ἰνδοῖ utrumque in Theocrito legimus, et alibi raro: prius Idyll. Δ. [50.] ἀ γὰρ ἄναθα 'Αρμοῖ μ' δὲ ἰνάτας ὑπὸ τὸ σφυρὸν spina hæc jam modo me percussit, saucíavit, sub malleola. Gr. Gr. ἁρμοῖ τὸ νεοττί, κατὰ γλῶσσαν Συρακουσίων. posterius Idyll. ΙΒ. [1.] ἰνδοῖ Ἡρακλέα; Ευ. Γεγὼ φίλα, ὡς χρόνω; ἰνδοῖ. et infra in eodem Idyll. proverb. illo hemist. [77.] ἰνδοῖ πᾶσαι, ὁ τὰν νὺν εἶν' ἀπαλάξας.

— ibid. οἱ λέγοντες] sunt *oratores* vel *rhetores*, et sic passim apud Dem. aliosque oratores Atticos. Nec enim aliter commode verti potest Lat. Gr. hoc particip. quam per subst. nomen Lat.: qui enim ad verbum hoc modo redderet πάντες οἱ ἐντανθοῖ λέγοντες, *omnes hic dicentes*, parum elegantor, imo vix congrue Lat. loqueretur. Græci sunt et πολυμύθους et φιλομύθους quidem; ut abundant participiis, ita et iis multum delectantur. Et de aliis participiorum usibus alia, cum opportunior locus erit, hoc tantum impræsentiarum observo, viz. 'Apud Gr. participia nonnunquam cum articulis eleganter poni pro substantivis, nec aliter Lat. reddi posse quam per substantiva.' quod a Gram. inter regulas suas de syntaxi participiorum miror non esse observatum. Afferam igitur exempla quorundam participiorum, quæ hoc modo pro nominibus ponuntur præsertim apud Scriptores Atticos. ὁ κεκτημένος pro δεσπότης, *herus, dominus*; ἡ ἐκγεοῦσα pro πατρὶς, *patria*; ἡ τικοῦσα pro μήτηρ, *parens, mater*; ὁ βασιλεύων pro βασιλεὺς, *rex*; ἡ τροφοῦσα pro τροφὸς, *nutrix*; οἱ παρόντες pro συμπόται, *convivæ qui adsunt*; sic οἱ λέγοντες pro ῥήτορες hoc in loco. Plura alia sunt hujusmodi apud elegantiores Gr. quæ usus et observatio melius docebit. Particip. κεκτημένος habemus quidem hoc in loco sensu proprio et usitato pro *possidentes*, ταῦτα δ' οἱ κεκτημένοι: frequenter tamen apud scr. Att. pro nomine ponitur hoc particip. et per nomen exponendum est, ut apud Heliodor. l. ii. [c. 12.] οὕτως οἶμαι πρὸς τοῦ κεκτημένου διατεταγμένον. *sic opinor a domino imperatum erat.* et sic alibi apud eundem suavissimum auctorem, ut ἡ ἐκγεοῦσα pro *patria* et ejusmodi plura sunt. Et pauca quædam participia plane degenerarunt in nomina, et pro nominibus ἀναδιδόντος καὶ ἀκριφασιστικῶς ponuntur, etiam apud communiores Gr., qualia sunt, ὁ ἄρχων, *princeps*; ἡ πεπρωμένη et ἡ εἱμαρμένη, sc. μοῖρα, *sors, fatum*; ἡ συνοικοῦσα pro ἡ γυνὴ, *uxor*, quasi cohabitans, et ἡ ἐρωμένη eadem. Eustath. alicub. λαμβάνονται δὲ καὶ μετοχαὶ ἀντὶ ὀνομάτων, ὡς ὅτε τὴν τοῦ θεῖνος φαμὲν ἐρωμένην, ἀντὶ τοῦ γυναικός. Sic in Gr. textu sacri Codicis, ὁ πειράζων, ὁ πειραστὴς, particípium pro nomine; qui tamen ibi non tam Atticismus est quam Hebraïsmus. Sunt enim nonnullæ dialectorum et linguarum συμπαντώσεις. Heb. autem, cum verbalibus destituuntur, vice eorum participia usurpant, itaque ὁ πειράζων est ὁ πειραστής.

— 21. ἴσοι τὸ πλῆθος τούτοις χρησμῳδοῖεν] *si quot oratores, tot essent oracula*, si una cum oratoribus alii totidem vaticinarentur; si tot adessent vates quot rhetores, qui hoc prædicerent, regem scil. venturum; at populus, ne sic quidem crederent, nec in animos inducerent pecunias conferre in publicum. Videtur hæc phrasis proverbii speciem præ se ferre, οὐδ' εἰ πολλοὶ χρησμῳδοῖεν, πιστεύσουσι etc. de hominibus incredulis qui aliquid futurum non credent, etsi mille vates prænoscerent et tanquam ex tripode prædicerent, et oracula funderent. Sic cum multorum hominum linguis et rumoribus mirum quippiam et παράδοξον futurum jactetur, quod nos nulli credimus, nec nisi ad Gr. calendas futurum existimamus; merito usurpari possumus proverbialem hanc sententiam: οὐδ' εἰ ἴσοι τὸ πλῆθος τούτοις χρησμῳδοῖεν, ne sic quidem credam scil., ἀλλ' ὅμως οὐδ' ὡς πιστεύσω, "credat Judæus Apella," ἐγὼ δέ τις οὐ ταχυπειθὴς, at non ego credulus illis. Huic affine dictum illud παροιμιῶδες apud Strab. l. ii. [c. 4. init.] ἦν οὐδ' ἂν τῷ Ἑρμῇ πιστεύσαι τις λέγοντι, de narratione parum probabili, *quam ne Mercurio quidem credat aliquis narranti.* proprie de peregrinatoribus, qui narrare solent prodigiosa, peregrinationis autem præses Mercurius. Et illud alterum apud Plut. in vit. Caton. Uticens. [c. 19.] τοῦτο μὲν οὐδὲ Κάτωνος λέγοντος πιθανὸν ἐστι. *hoc quidem incredibile est, etiamsi dicat Cato.* Catonis enim apud populum summa fides et auctoritas fuit. Duobis hisce adagiis, sive dictis adagialibus, ἐκ τῶν ἔξωθεν desumptis, libet attexere duo alia his finitima, aut certe non prorsus dissimilia, ex sacra pagina. Primum occurrit Luc. xvi. ver. ult. οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ πισθήσονται. *nec si quis ex mortuis resurrexerit credent* aut *persuadebuntur.* Alterum Galat. i. 8. ἐὰν ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγγελίζηται. *si angelus quidem de cælo tam bonum nuntium afferat.* ita enim generaliter accommodari flectique possunt ea verba ad quodvis bonum nuntium, cui fides vix aut ne vix adhibetur. Ad altiora liceat mihi hæc politica transferre, et certe ad Theol. aptissime mihi videtur accommodari posse hic locus Demosth.: Si concionatores omnes, si vates, si angeli de cælo, hominibus prædixerint, præmonuerint, ὡς ἥξει βασιλεὺς, Christum regem jamjam venturum, jam adesse, aut

mortem regem terrorum jam instare aut adesse, ne sic quidem credent, nec vel pilum dederint de bonis suis, nec in pauperes, publicum illud Christianorum gazophylacium, quicquam contribuerint. Quod si rex iste revera venerit et mortis hora ingruerit, tum pellem pro pelle et omnia quæ quis habuerit pro vita sua.

— ult. ὅ,τις οὐχ ἱκανὸν δοίη] *qui non liberaliter daret.* ἱκανὸς, *idoneus, sufficiens,* cum de persona; *amplus, multus, copiosus,* cum de re dicitur. atque ita hoc in loco ἱκανὸν δοῦναι est *largiter et liberaliter dare et conferre pecunias.* At ἱκανὸν δοῦναι apud poster. Gr., et præcipue jurisconsultos, longe aliud est, viz. *satis dare,* h. e. cautionem dare et interponere, *to put in security.* unde vox composita ἱκανοδοσία apud Theoph. Gr. Juriso. *satisdatio, vadimonium.* et ἱκανοδοσίαν δοῦναι idem quod ἱκανὸν δοῦναι in sensu forensi. Lat. dicunt "vadimonium præstare," h. e. spondere, et "vadem se pro alio constituere," sponsionem pro alio facere judicio sistendi, vulgo *to bail, or put in bail,* pro altero. atque hoc proprie est ἱκανοδοσία, et ἱκανὸν δοῦναι. Huic respondet ἱκανὸν λαβεῖν, *satis accipere, to take bail,* quæ et Rom. juris vox est, qua usus Lucas in Act. xvii. 9. καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν ἀπὸ τοῦ Ἰάσονος, Vulg. *accepta satisfactione,* nos *took security,* data sc. ab eo cautione, vel acceptis fidejussoribus aut sponsoribus. Ita Syrus et Arabs: "Et acceperunt fidejussores" aut "sponsores ab Iasone." Arab. pha achadhu ou pha la an caphylon est sponsor. viz. *Iason hic et amici ejus satis dederunt judicio sisti Paulum et Silam si opus esset,* ut optime hunc locum interpretatur doctissimus Grotius nuperis suis Annotationibus in N. F.: qui et huc refert illud in Evangel. Marc. xv. 15. ἱκανὸν ποιῆσαι. *Pilatus volens populo satisfacere* seu *gratificari.* Cujus tamen phraseos alia ratio est eo in loco: neque enim ibi in significatione forensi (sed communi) usurpatur, uti et hic ἱκανὸν δοῦναι apud Demosth., quod idem valet ac illud in N. F. [2 Cor. ix. 6.] ἐπ' εὐλογίαις σπείρειν, *benigne, liberaliter dare,* αὐτῷ τῷ θυλάκῳ, ut loquuntur Gr.; et illud alterum in Evang. βάλλειν vel καταβάλλειν πολλά. [Mar. xii. 41.] καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. denique apud Matth. xxviii. 12. eadem omnino phrasis et ijsdem fere verbis occurrit, nisi quod add. subst. ἀργύρια. συμβούλιον λαβόντες ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρατιώταις. *pecuniam copiosam dederunt militibus.* seq. autem ver. 14. ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡγεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτὸν, καὶ ὑμᾶς ἀμερίμνους ποιήσομεν. *vos securos reddemus, secure you or put in security, cautionem dabimus pro vobis,* h. e. satis dabimus pro vobis, ἱκανὸν δώσομεν vel ἱκανοδοσίαν δώσομεν ὑπὲρ ὑμῶν. ἱκανὸν δοῦναι τοῖς στρατιώταις est *amplas pecunias militibus dare;* ἱκανὸν δοῦναι ὑπὲρ τῶν στρατιωτῶν est *sponsorem esse,* ἱκανοδοσίαν vel *cautionem dare pro militibus,* eosque adeo ἀμερίμνους ποιεῖν. Sed jam a sensu et significatione hujus vocis ad formam ejus et analogiam accedamus. Ἱκανὸς derivatur ab ἵκω, ἱκνοῦμαι, *venio.* Si de re, illud est τὸ ἱκανὸν, 'quod ad plures pertingere et advenire potest.' Eustath. [p. 394.] ἱκανὸς ὁ ἐπὶ πᾶν ἀναραπτόμενος ἱκάνειν ἤτοι ἀφικνούμενος. si de persona, is est ἱκανὸς, 'aptus, sufficiens et idoneus ad quamvis rem, qui prompte et expedite ad eam pervenit.' ἱκανὸν oriri a verbo ἵκειν, ἱκνεῖσθαι, hinc apparet, quia ἱκανὸν et ἱκνούμενον, ἱκανῶς et ἱκνουμένως, idem sunt: nam ἱκνούμενον dicunt Gr. quod est τὸ ἱκανὸν καὶ πρέπον, *debitum, sufficiens, convenions, æquum, congruum, idoneum.* Aristot. Polit. vii. [c. 14.] ὅταν τύχῃ τῆς ἱκνουμένης ἡλικίας. *cum ad debitam et idoneam ætatem pervenerit.* Herodot. [vi. 84.] ἰοιμλάστα δὲ μᾶλλον τοῦ ἱκνεομένου. *conversantem cum iis plus quam æquum* aut *convenions esset.* et paulo ante [c. 65.] φὰς, αὐτὸν οὐχ ἱκνεομένως βασιλεύειν τῶν Σπαρτιητέων. *non rite nec debito more regnare Spartanis, regnum in Spart. tenere.* Sic πίνειν μᾶλλον τοῦ ἱκνουμένου. *bibere plus quam decet* aut *convenit* aut *sufficit,* q. d. plus quam ad nos pervenit, pertingit, pertinet, *more than comes to our share.* τὸ ἱκνούμενον μέρος idem quod τὸ ἐπιβάλλον μέρος, *portio nobis debita* aut *convenions.* Thucyd. l. i. [c. 99.] χρήματα ἐτάξαντο ἀντὶ τῶν νεῶν τὸ ἱκνούμενον ἀνάλωμα φέρειν. *pecunias pro navibus ad sumptus faciendos pro rata quisque portione conferre statuerunt.* Schol. τὸ ἱκνούμενον ἀνάλωμα· τὸ ἀρκοῦν εἰς περιποίησιν τῶν νεῶν. et iterum: τὸ ἐπιβάλλον ἑκάστῳ τιμήματι τῆς νεὼς καταβάλλειν. *sumptus cuique debitos et convenientes facere pro suo cujusque censu.* Ab ἵκω ἱκανὸς, media brevi et accentu in ult.: verbum tamen ἱκάνω ab eodem ἵκω media syll. longa, ut et κιχάνω a κίχω, cum reliqua omnia verba hyperdissyll. in άνω, illud α in pen. corripiunt; ut jam antea me observasse memini, ut α in ἱκάνω semper producitur in carmine sed α in ἱκανὸς brevis. Observentur igitur hæ reg.: (1) Ex forma et analogia et quantitate et accentu hujus adjectivi ἱκανὸς, adjectiva omnia simplicia in νὸς præced. α sunt oxyt., ut ἠπεδανὸς, ῥηγεδανὸς, πιθανὸς, ἰκανὸς, ἰανὸς, σφεδανὸς, ῥοδανὸς, λιχανὸς, etc. dico simplicia, quia compositio retrahit accentum ex reg. gen. ut ἀπίθανος, et si qua sint similia. (2) Omnia adjectiva hyperdissyll. in νὸς præced. α corripiunt illud α in penult., ut ἰδανὸς, σφεδανὸς, σιθανὸς, ἰκανὸς, ἠπεδανὸς etc. præter unum ἰανὸς, quod producit penult. (ἰανὸς autem *subtilis, tenuis,* vel *subtile et tenue te-*

gumentum.) [II. Σ. 352.] ἰανῷ λιτὴ κάλυψαν. cætera omnia hyperdissyll. in ανος habent pen. brevem. dico hyperdissyll. nam dissyll. ἀανὸς producit α, [Odyss. Ο. 321.] διά τε ξύλα ἀανὰ κάασαι. forte et μανὸς, *rarus, tenuis*, quanquam hæc vox non occurrit mihi in carmine. (3) Adjectiva trisyll. in ανὸς derivantur a verbis dissyll. breviando primam syll. si prius fuerit longa, et mutando ω in ανὸς, ita ut illud ανος sit mere hermanticum et servile (ut loquuntur Heb,), vel (ut Gr. Gram. magis loqui amant) mera terminatio adjectivorum paragogica. e. g. a πείθω fit πιθανὸς: ab ἥδω, ἡδανὸς *suavis, jucundus*: ab ἵω *induo*, ἰανὸς tunicæ genus quoddam subtile, *linteum* aut *tegumentum*: a σκεύδω σκεδανὸς, σφεδανὸς, *vehemens, festivus, prosperus*: a λείχω *lingo*, λιχανὸς *medius digitus*, quod tamen substantivi formam induit: a ῥέω *fluo*, ῥοὴ, ῥοανὸς, et assumendo δ ad roborandam et rotundandam vocem, ῥοδανὸς, *mollis, fluidus*, quam vocem in Lexico frustra quæsieris, cum tamen occurrat apud Hom. Il. Σ. [576.] πὰς ποταμὸν κελάδοντα, περὶ ῥοδανὸν δυναπᾶν, et apud Hesych. optimum poetæ glossatorem ῥοδανὸν τρυφερόν. Auctor tamen brevium scholiorum, qui Didymus esse creditur, ῥοδανὸν εὐδιάσωστον, εὐκίνητον, διὰ τοὺς ἐν αὐτῷ πεφυκότας καλάμους, quasi ῥοδανὸς diceretur per metathesin ῥαδανὸς, a ῥάω partic. intens. et δονέω *quatio*, ob arundines ibi crescentes, quæ viz. facillime vento agitantur et quatiuntur. ῥοδανὸν δυναπᾶν, *arundinetum tremulum, motabile, facile motabile.* Sed hæc extra oleas παρέργως, etsi vultis περιέργως: nam nos etiam ῥοδανὸν, ut arundines sumus, et facile fluitamus, et huc illuc agitamur, et quovis vento Gram. movemur, quovis accentu aut spiritu abripimur, et in nullo certo loco constamus. Sed redeamus in gyrum quantum possumus. Ut igitur a πείθω πιθανὸς, ab ἥδω ἡδανὸς, a σκεύδω σφεδανὸς, a λείχω λιχανὸς, sic ab ἵκω ἱκανὸς, ὀξύτονον καὶ βραχυπαράληκτον. Et quidem tum de hac phrasi ἱκανὸν δεῖναι, tum de hac voce ἱκανὸς, ἱκανῶς.

P. 292. 5. πλείων ἐστὶ γέλως τοῦ μηδενὸς] Ad verbum *plus erit risus nullo.* mirifica sane βραχυλογία, et elliptica syntaxis, cui similem vix alibi reperiemus. *major est risus nihilo.* vult dicere *magis ridiculum fuerit, quam si nihil omnino contribueretur.* πλείων ἐστὶ γέλως τοῦ μ.—γελοιότερόν ἐστιν ἢ εἰ μηδὲν μηδόλως πορίσαιτε. Usus est tamen alias Dem. hac loquendi formula, vel certe non dissimili, Phil. Δ. [§. ί.] ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἐστὶν, ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασι. *quandoquidem nunc ridiculum est, prout nos res administramus. as we use the matter.* Γέλως igitur in hac syntaxi ponitur pro γελοῖον, abstractum pro concreto, affectus vel actus pro objecto, risus pro ridiculo seu ludibrio, pro eo quod derisui seu ludibrio habetur. Abstractum autem pro concreto auxesim facit in omnibus fere linguis, augetque et intendit significationem: unde verba illa Phil. Δ. jam laudata: ἐπεὶ νῦν γε κ. τ. λ. vir quidam doctissimus, olim hujus loci genium, sic interpretatur in Lat. versione quæ publice exstat: "Nam ut nunc res est, et ut a nobis geritur, nihil potest magis ridiculum excogitari." Et ut res aliqua vel persona, quæ deridetur, dicitur γέλως εἶναι, sic qui rem aliquam aut personam derisui et ludibrio habet, Gr. dicitur eam γέλωτα ποιεῖσθαι et γέλωτα τίθεσθαι. Usus est hac phrasi inter alios Herodotus non semel, ut [iii. 29.] ἀτάρ τοι ὑμεῖς γε οὐ χαίροντες γέλωτα ἐμὲ θήσεσθε. *at vos certe non impune me ludibrio habebitis.* ubi obiter notetur illud οὐ χαίροντες per meiosim dictum pro οἰμώξετε, *magno vestro malo hoc facietis.* οὐ χαίρων τοῦτο ποιήσεις, *non gaudebis hoc te fecisse, magno tuo malo et dolore hoc factum lues.* et οὐ χαιρήσεις, comminationis formula, *non gaudebis*, οἰμώξεις, hæc res tibi lætitiam non afferet, sed futurum est ut te pœniteat. Verum hoc in παρόδῳ et in transitu, redeo ad phrasim eam de qua diximus, γέλωτα ποιεῖσθαι vel γέλωτα τίθεσθαι; cujus aliud exemplum reperio apud eundem histor. etiam eodem lib. [iii. 38.] οὕτων οἱῶς ἐστι ἄλλον γε δὴ ἢ μαινόμενον ἄνδρα γέλωτα τὰ τοιαῦτα τίθεσθαι. *nemo nisi insanus res hujusmodi derideret, neque ludibrio haberet.*

— ult. καταθύπτε] Elegans usus hujus verbi καταπίθεναι vel καταθεῖναι, *deponere, persolvere, pendere, numerare*, pecuniam sc., quæ significatio non nisi apud Atticos et puriores Gr. in usu est. Aristoph. Ran. [176.] εἰ μὴ καταθήσεις δύο δραχμὰς, μὴ διαλέγου, *nisi persolveris binas drachmas, noli disserere.* Demosth. noster in Neær. [§. ί.] προσθέντα τὸ ἐπίλοιπον, οὗ προσέδει εἰς τὰς εἴκοσι μνᾶς, καταθεῖναι κ. τ. λ. *cravit eum, ut, addito quod deerat ad 20 minas conficiendas, persolveret.* Sed et Herodot. Calliop. [c. 111.] ἑκατὸν τάλαντα καταθεῖναι τῷ θεῷ. 100 *talenta pendere deo.* Synes. Ep. quadam: πάντως ὅτι ἂν ὑπὲρ τῆς τιμῆς κατάθῃ κ. τ. λ. *quicquid pro pretio solveris.* Eodem sensu usitatum est verbum καταβάλλειν, et quidem frequentius quam καταθεῖναι, ut in dicto illo proverbiali: αὐτόθεν κατάβαλλε. Aristot. Œcon. ii. [§. 4.] de Byzantin. ὄντος δὲ νόμου αὐτοῖς Μὴ εἶναι πολίτην ὃς ἂν μὴ ἐξ αὐτῶν ἀμφοτέρων ἢ· χρημάτων δεηθέντες, ἐψηφίσαντο τὸν ἐξ ἑνὸς ὄντα, αὐτοῦ καταβαλόντα μνᾶς λ', εἶναι πολίτην. *cum apud eos lex esset, Non habendum pro cive qui non utroque parente cive natus fuisset: egentes*

pecunia scitum seu decretum fecerunt, ut qui altero tantum parente cive natus esset, si 30 minas persolveret, pro cive haberetur. Lucian. Τοχ. [§. 31.] μέρος μὲν τοῦ μισθοῦ τῷ δεσμοφύλακι καταβαλόν. *eum mercedis partem persolvisset carceris custodi.* Idem Vit. auct. [§. 1.] εἰ δέ τις οἶκ ἔχει τοσαυτικα τάργύριον καταβαλέσθαι, εἰς νίκτα ἐκτίσει, κατασταθεὶς ἐγγυήτην. *si quis præsentes pecunias numerare nequeat,* etc. et sic alibi apud eundem et alios. Theophrast. Char. Etb. Characterismo τοῦ ἀνοίκου: κατάθες οὖ γὰρ σχολάζω νόμισμα. *depone nunc jam,* h. e. solve in manum pecuniam quam a me mutuo accepisti, *non enim vacat mihi pro ea mittere.* ubi scrupulum mihi aliquam fuisse injectam fatebor, cum ea verba exponerem: quia sc. neque memineram me legisse id verbum in eo significatu in voce med. καταθίσθαι, καταθέσθαι, sed tantum in act. καταθέναι, καταδοῦναι. Si igitur is sensus loci fuisset, debuisset esse κατάθες non κατάθου: et permotus eram auctoritate M. Casauboni, cujus hæc verba sunt ad eum locum Theophrast. "Si legeretur κατάθες pro κατάθου, esset id *solve nunc,* quod Gr. dicunt αὐτόθεν κατάβαλλε." Sed jam melius edoctus sum ex eo loco Synes. jam laudato, ubi verbum istud etiam in hac significatione occurrit: ὅτι ἂν ἐωνῇ τῆς τιμῆς κατάθῃ. *quicquid pro pretio solveris.* aor. β. med. subj. med. voc. καταθωμαι, θῃ, θωται. quanquam revera καταθέσθαι in med. voce dicitur potius de collocatione gratiæ aut beneficii, quam de collocatione aut solutione pecuniæ: et dicunt χάριν καταθέσθαι longe frequentius et usitatius quam ἀργύριον καταθέσθαι. Dem. Noster περὶ Παραπρ. [§. 56. fin.] τὴν ἀφανῆ καὶ ἄδηλον χάριν τούτοις καταθέσθαι. *ab istis occultam et incertam gratiam inire.* Xen. K. Π. [viii. 3. 26.] χάριν δὲ ἀνδρὶ ἀγαθῷ καταθέσθαι δεξαίμην ἄν. *gratiam aut beneficium in virum bonum conferre non recusarem.* Sed et S. Lucas, qui inter omnes N. F. Scriptores maxime ἑλληνίζει et purissime loquitur, ut Critici Sacri pridem annotarunt, is igitur Lucas bis hoc verbo utitur. Act. xxiv. 27. θέλων χάριτας καταθέσθαι τοῖς Ἰουδαίοις. et xxv. 9. τοῖς Ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι. *volens gratiam inire a Judæis* aut *Judæis gratificari.* χάριν καταθέσθαι locutio est bene Græca, Demosth. quoque usitata et Xenoph. Magno artificio utitur Demosth. in tota hac oratione de bellico apparatu adversus Regem Pers. Cum enim videret se in lubrico loco versari, nec aperte auderet dissuadere nec prohibere ineptum illum fervorem quo Populus Athen. in pugnam ferebatur, adeoque scopum hunc palam portingere non posset; clanculum et per ambages et cuniculos ad eum tendit et collimat, itaque id agit quod non agere videatur, quamque eos videtur ad bellum, iisque assentire, prohibet interim se retardat; συντρίχειν δοκῶν τῇ γνώμῃ, καλύει. Ulp. [vol. vi. p. 65.] πῶς δὲ τοῦτο φησί; (inquit ille) νίκ. πρεσβύτατα παρασκευάζεσθαι, καὶ ἄνω τῶν Ἑλλήνων μὴ ἐπιχειρεῖν. τῷ δὲ ἄνω τῶν Ἑλλήνων μὴ ἐπιέσθαι λαμπρῶς ἀναιρεῖν. Eodem artificio procedit de re pecuniaria, belli nervo: atque hæc erat postrema pars τῆς παρασκευῆς [ibid. p. 69.] τοῦτο δέ ἐστιν ἡ εὐσφορὰ καὶ ὁ μισθὸς τῶν στρατευομένων ἵνατινα εὐσφορὰν δεῖ γενέσθαι παρὰ πάντων τῶν πεπτιμένων οὐσίας κατὰ τὸν νόμον. Ait igitur pecunias cum opus faerit in promptu fore, ut sic videatur bellum promovere; sed τὸν ὑπὲρ τούτου λόγον ὑπερτίθεται νῦν, et sic retardat.

P. 293. 3. ἐν μᾶλλον] *melius, commodius.* ἐν καλῷ, eleganter dicunt Græci pro καλῶς vel εὖ, *bene, pulcre, commode,* et ἐν μᾶλλον pro μᾶλλον, *melius, commodius.* ut τοῦτό σοι οὐκ ἐν καλῷ ἔσται. *hoc tibi non commode succedet.* Sopb. [Electr. 384.] τὸν γὰρ ἐν καλῷ φρονεῖν. *nunc enim utile et commodum fuerit sapere.* ἐν καλῷ ἔλθοις. *commode et opportune venisti.* Thucyd. V. [c. 59.] ἐν καλῷ ἴδιαι ἡ μάχη ἔσεσθαι. *prælium iis prospere et commode cessurum videbatur.* Xen. Hellen. iv. [3. 5.] οἱ μὲν Θετταλοὶ νομίσαντες οἷόν τε καλῷ εἶναι αὐτοῖς τοὺς ἐναντίους ἐπιπολαζεῖν. *incommodum esse existimantes.* Idem et σὺν καλῷ et εἰς καλόν. Polyb. i. [81. 9.] σὺν καλῷ τιθέμενοι τὸν τοιοῦτον τόλμαν. *honestum existimantes talem audaciam.* Idem [Polyb. ii. 22. 10.] ἐν καλῷ τίθεσθαι, vel ἐν ἐπαίνῳ τίθεσθαι, *honestum ducere, in laude ponere;* cui contrarium ἐν αἰσχρῷ τίθεσθαι, *in vitio ponere, turpe et molestum ducere.* Aristot. Eth. ix. [c. 8.] ὡς ἐν αἰσχρῷ φιλαύτους ἀνομαλοῦσι. *philautia fere in vitio ponitur, homines philautos appellamus probri atque contumeliæ causa,* h. e. iis vitio vertentes. Idem Rhet. I. [c. 3.] ἀλλὰ καὶ ἐν ἐπαίνῳ συλλήβδις τίθεται. *quin et sæpe etiam in laude ponunt.* idem est ἐν καλῷ τίθεσθαι vel τίθεσθαι, *honestum reputare, laudi ducere, in laude ponere.* alioquin ἐν καλῷ sine verbo τίθεσθαι refertur potius ad bonum utile, quam honestum. Notetur igitur hoc discrimen in diverso usu hujus phraseos ἐν καλῷ. Ἐν καλῷ εἶναι est *commodum esse, utile, conducibile,* (at οὐκ ἐν καλῷ εἶναι, *incommodum esse*); at ἐν καλῷ τίθεσθαι vel τίθεσθαι est *honestum putare, in laude ponere.* in priori usu denotat 'bonum utile,' in posteriori 'bonum honestum.' Porphyr. de Abstin. l. iv. τὸ γὰρ αἰσχυμεῖν ἐν καλῷ τίθενται. *squalorem et illuviem corporis in laude ponunt, honestum reputant.* ridicule, perperam, et pro suo more, ibi interpres vertit ἐν καλῷ τίθενται, *inter pulcritudinis notas referunt.* qui nihil mi-

nus intellexit quam Atticismum.

— 6. *ἐπιτέθεια ἀπαγγελθῆναι*] Nobilis hist. Q. Curt. [v. 13. 14.] "Fama maximum in bello momentum." et iterum [viii. 8. 15.] "Fama bella constant." et sæpe etiam quod creditam est, veri vicem obtinuit.

— 8. *τριακοσίας τριήρεσιν*] Celebris hic numerus 300 navium Atticarum, et a multis scriptoribus decantatus. Aristid. [vol. i. 371. ed. Jebb.] *ἦν γάρ ποτε χρόνος, ὅτ' Ἀθηναῖοι, ἐξ' οἱ μὲν τὴν Ξέρξου παῖδας ἡμῶν ἐνίκων τριήρεσι τριακοσίαις* etc. 300 meminit etiam Thucyd., Æschin., Strabo, et alii. Quin et ipse Cic. [in Verr. v. 37.] "Hic, te prætore, prædonum navicula pervagata sunt, quo Atheniensium classis sola post hominum memoriam 300 navibus vi se multitudine invasit." Solennis itaque et nobilis et in omnium ore erat hæc Atheniensium classis 300 navium. *τριακοσίας τριήρεις* passim crepant Scriptores Attici, ubi de re navali agunt.

— 11. *πεφθαρμένους τριήρεις*] *instruxisse triremes.* particip. præt. pass. active sumptum: quod ut Atticis non inusitatum, ita nec a Gramm. (quod scio) observatum est; quamobrem hanc ansam nactus operæ pretium duxi de peculiari hoc usu præt. pass. apud Att. Scriptores aliquid annotare. Sit igitur hæc sive regula sive observatio: 'Multa præt. pass. apud Atticos eleganter activam significationem obtinent.' quod de neutro aor. pass. dici potest. Aor. enim pass. nec primus nec secundus unquam active significant; sed præt. pass. eleganter et frequenter. Non intelligo autem ejusmodi præt. pass., quæ sunt a verbis (ut vocant) deponentibus quæ activam vocem non habent, et quæ etiam in præsenti activam significationem habent, qualia sunt *δεδύκαμαι, ἧκαμαι, πεφίκαμαι, κέκτημαι, ἐψήφισμαι, ὀπτᾶθόμηκα, ἀφῖγμαι*, etc.; hæc enim et hujusmodi non mirum si active significent, cum etiam in aliis temporibus ubique activam significationem habeant: sed ejusmodi verborum volo præt. pass. active significantia ex usu dialectus Atticorum. Libet pauca ex multis ex. c. adducere. Et quidem duo sunt quæ præ aliis observavi, et quæ frequentius occurrent: unum *πεπόλισμαι foci, πεπολίκασι focerunt, πεπόνηκα focerunt*; parce exempla, quia utraque pag. occurrunt apud Scriptores Atticos: alterum est *κατὸστρεμμαι subegi* (a *κατεστρέφω*), *κατέστρωνται subegit*; cujus exempla apud Dem. non infrequentia, ut Phil. A. [§. δ'. fin.] et alibi passim. Jam et alia etiam annotavi, licet non tam ubique obvia nec usitata. Tale est *εἴρηται* pro *εἶφαι*, Æschin. adv. Ctesiph. [§. ν'.] *γράμματα πέμψας Δημοσθένης ὡς Ἀλέξανδρον, ἔδοξέν τινα εἴρεται καὶ διαλλαγὰς, καὶ πολλὰν πολλαχοῦ πεπόνηται*, ubi in eadem sententia est et *εἴρηται* et *πεπόνηται* pro *εἶφαι* et *πεπόνηκα*. Sic *πεπόρισμαι* pro *πεπόρηκα*, a *πορίζω præbeo*, Æschin. ibid. [§. οβ'.] *ἐφόδια δὲ πεπόρισαι* (pro *πεπόρικας*) *τῇ σαυτοῦ ἀνανδρίᾳ. viatica* aut *subsidia* suppeditasti. *Ἐνδέδειγμαι* active pro *ἐνδέδειχα* vel *ἐνέδειξα*, Noster pro Cor. [§. ι.] *ἐμοὶ δ' ἦν παρὰ πάντα τὸν χρόνον εὔνοιαν ἐνδέδειχθε. eam benevolentiam quam omni tempore mihi exhibuistis*, vel *erga me ostenditis. Παρέσχημαι, præbui*, pro *παρέσχηκα* vel *παρεῖχον*, Id. ibid. [§. κ'.] *πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας παρέσχηται τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων. multas et magnas utilitates attulit.* [Id. ibid. §. ν'.] *πάντας νὐτρέφισται* pro *νὐτρέφικα*, ab *τρέφω, paro, appara.* *Κατεσκεύασμαι* pro *κατεσκεύακα* vel *κατεσκεύασα* vel *κατεσκευασάμην*, Olynth. Γ. [§. θ'.] *ἵνα τὰς ἰδίας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας εἶσι κατεσκευασμένοι. extructorum* vel *adornatorum. Προστέτακται* pro *προστέταχε* vel *προσέταξε, mandavit, præcepit*, a *προστάσσω*. Arrian. l. i. [c. 6. 21.] *προστέτακτο μὲν ἀναλοῦσθαι τὴν ἄλλην στρατιὰν. jusserat reliquum exercitum sequi. Βέβλημαι* pro *βέβληκα* vel *ἔβαλον, percussi.* Plut. Jul. Cæs. *ἐβεβλήμην σε τῷ κεραυνῷ. fulmine te percussissem.* Sic hic *πεφθαρσυνασμένους* pro *πεφθαρσυνηκότας* vel *παρασκευασμένους*.

— ibid. *μηδ' εἰ πάνυ μαίνοιτο*] *nec si valde insaniat.* formula apud Atticos usitata, præsertim apud Plat. qui sic loqui amat: *εἰ μὴ μαίνομαι*, nunquam hoc vel illud faciam, vel equidem ita faciam, ita sentio, eo animo sum, *εἰ μὴ μαίνομαι, nisi insanus sim* vel *quamdiu sim sanus.* ut in Protag. [p. 167. ed. Bip.] *φέρε δὴ, τὴν ἀρετὴν καλόν τι φῂς εἶναι, καὶ, ὡς καλοῦ ὄντος αὐτοῦ, σὺ διδάσκαλον σαυτὸν παρέχεις*; resp. alter. *εἰ μὴ μαίνομαί γε.* q. d. qui enim aliter nisi insanus sim. Aristoph. Thesm. [470.] *μισῶ τὸν ὅδε' ἐκεῖνον, εἰ μὴ μαίνομαι.* Horatius, qui passim ἑλληνίζει, hanc etiam phrasin imitatus videtur, 1 Sat. V. [44.] "Nil ego contulerim jucundo sanus amico." *sanus, εἰ μὴ μαίνομαι, μὴ μαινόμενος.* Aristot. Eth. iii. 2. ubi de ignorantia facti quæ causatur involuntarium. *ὁ γὰρ τούτων τι ἀγνῶν* (aliquid ex circumstantiis, sc. activis), *ἀκουσίως πράττει. ἴσως οὖν οὐ χείρων διορίσας αὐτὰ, τίνα, καὶ πόσα ἐστὶ, τίς τε ὢν, καὶ τί, καὶ περὶ τί, ἢ ἐν τίνι, πράττει, ἐνίοτε δὲ καὶ τίνι, οἷον ὀργάνῳ, καὶ ἕνεκα τίνος, οἷον σωτηρίας, καὶ πῶς, οἷον ἠρέμα ἢ σφόδρα. ἅπαντα μὲν οὖν ταῦτα οὐδεὶς ἀγνοήσειε μὴ μαινόμενος. hæc omnia nemo ignorare potuerit, si sanus sit, nisi forte insaniat, σωφρονῶν.* Eustrat. Similis enim plane formula apud Thucyd. *εἰ σωφρονοῦμεν, si sapimus*, ut l. iii. [c. 44.] *οὐ γὰρ περὶ τῆς ἐκείνων ἀδικίας ὑμῖν ὁ ἀγὼν, εἰ σωφρονοῦμεν, ἀλλὰ περὶ τῆς ὑμετέρας εὐβουλίας. non enim*

de illorum facinore nobis est certamen, si sapimus; sed de utilitate nostra, ut nobis recte consulamus. εἰ σωφρονοῦμεν, εἰ μὴ μαινόμεθα. Lucian. [Phal. alt. §. 10.] *τούτων γὰρ οὐκ οἶδα εἴ τι μεῖζον, εἰ σωφρονεῖτε, ἢ ἀναγκαιότερον ἡγήσασθε ἄν.*

— 14. *ἐπέρχεται*] Cum infin. seq. imperson. *libet, cupido me incessit, subit mihi in mentem. ἐπέρχεταί μοι τόδε καὶ τόδε ποιεῖν.* ita Lat. *subit mihi hoc facere, incessit, εἰς νοῦν ἔρχεται,* Noster adv. Lept. [§. 17.] *ὧν ἔνιοι διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς εὔνοιαν στέρονται τῆς πατρίδος, ὧν ἐπέρχεταί μοι πρώτους ἐξετάζειν τοὺς ἐκ Κορίνθου φυγόντας. incessit mihi, fert mihi animus.* Arrian. Epict. l. 2. [c. 16.] *οὐκ ἐπέρχεταί μοι, ὅτι μοι τρεῖς ἔσται ἀρκοῦσιν. non venit mihi in mentem,* Int. *illud non reputo.* Paulo aliter Herodot. [vi. 107.] *καὶ οἱ ταῦτα διάφοροι ἐπῆλθε πταρεῖν. eique haec transigenti accidit sternutare.* ubi non est *in mentem venit,* sed *casu accidit.* Aristid. *ἐπέρχεταί μοι τοῦτο εἰπεῖν,* et *ἐπέρχεταί μοι ἀποφαίνειν, in animum mihi subit ostendere.*

— ibid. *ἀφορμῶν*] Vid. alibi.

— 15. *ὁ μέν γε χρυσίον, ὃς φασιν, ἄγει*] *aurum vehit.* Dixerat supra ducentos et mille camelos regias pecunias vehere. Incredibilis certe pecuniæ vis, si tot cameli nummati fuissent. Sed (opinor) Demosth. hyperbolice et *κατ' αὔξησιν* et in terrorem ibi amplificat regias opes et pecunias; hic vero elevat et extenuat, viz. diverso animo et scopo; nam in priori illa parte orationis, ubi agit de re pecuniaria, suasit Athen., ut illud caput consultationis *περὶ τῶν εἰσφορῶν,* de contributionibus ad belli et stipendia impræsentiarum omitterent et in posterum differrent. *ἐγὼ φημι χρῆναι μὲ λέγειν νυνὶ περὶ χρημάτων.* quare? sc. novit quippe et prævidit eos neo libenter nec liberaliter contributuros, donec certius quid constiterit de adventu regis, donec gravius periculum immineret bellique necessitas proprius urgeret. " Quantillum enim est (inquit), Athen., quod vos impræsentiarum confertis, viz. 60 talenta, aut forte 120? at quid hoc est ad ducentos et mille camelos?" *καὶ τί τοῦτ' ἔστι πρὸς διακοσίας καὶ χιλίας καμήλους ἃς βασιλεῖα τὰ χρήματα ἄγειν φασὶν οὗτοι,* hi sc. qui Regem Persarum expeditionem in nos suscipere dicunt. Eo igitur in loco amplificat regias pecunias ob rationem quam dixi; hic vero cum aliud agit, easdem extenuat aitque potiorem esse Athen. conditionem etiam in re pecuniaria: *εἰ γ' ἐπὶ χρημάτων κ. τ. λ.* Hic enim ei scopus est erigere et excitare et animare suos Athen., non quidem ad arma nunc statim temere capienda, (quod alii Rhetores suaserunt), sed ne animos in posterum despondeant, nec copiis et potentia Regis terreantur, aut consternentur ad bellandi tempus adven. quippe nihil iis defuturum cum opes fuerit, quin cum necessitas urgeat et omnino belligerandum sit, optime eos instructos et munitos fore et armis et navibus et copiis et militibus et pecuniis et omnibus denique ad bellum necessariis. Atque hæc *ἐναντιοφανῆ* obiter annotare visum est, ne quis putet Demosthenem nostrum *ἑαυτῷ περιπίπτειν* et contradicentia loqui, modo extollentem regias opes et pecunias *κατ' αὔξησιν,* modo deprimentem *κατὰ μείωσιν.* Sed quorsum tantum auri pondus secum in bellum afferret Rex Persarum? viz. non solum ad tolerandos belli sumptus militesque conducendos, sed etiam ad mercandos corrumpendosque hostes et proditores alliciendos. Nimis notum illud Philippizantis oraculi *Ἀργυρεᾶϊς λόγχαισι μάχαν* etc. et cui non auditum ejusdem Philippi apophth. 'Nullam arcem adeo esse munitam, in quam asinus auro onustus non possit intrare.' Quod si asellus auro onustus tam potens sit in bello machina, quid dicemus de 1200 camelis Regis Pers. aurum vehentibus? Certe nonnunquam pecuniæ plus prosunt in bello quam arma, copiæ quam copiæ; et auro citius quam ferro vincuntur hostes, quicquid dicat Solon apud Herodotum. Philippus profecto non alia machina Olynthum expugnavit aliasque Gr. urbes, nec alio fere ariete eorum muros quassavit quam aureo bove. Non mirum igitur, si et ante eum Rex iste Persarum eadem machina Græcos aggressus est; ideoque magnam attulerit vim, et vere vim, magna enim auri vis in bello est. Dicite pontifices in sacris, dicite vosque duces in castris, quid facit aurum. At valeat aurum inter milites quantum valere potest: non valebit tamen (spero) aurum Persicum ad corrumpendos Gr. Rhetores aut oratores Att., saltem non Demosthenem; utinam saltem ille immunis sit ab hac labe *διαφθορᾶς,* nec nimium ejus oculis affulgeat *ὁ χρυσὸς τοῦ βασιλέως.* Quid oratori Gr. cum pecuniis Persicis? tractent fabrilia fabri, tractent potius illi ferrum quam aurum Regis: et quam segre inducor ut secus quid suspicarer de hoc principe oratorum, quicquid scripserit Plutarchus. Atque hactenus habuimus duplicem auri usum in bello, et quare Persarum Rex, si forte, contra Gr. *χρυσίον ἄγει.* unum apertum et honestum, ad sustentandum exercitum; alterum subdolum et occultum, ad corrumpendum hostem: in priori aurum est nervus belli et cos fortitudinis; in posteriori esca producet proditionis [sic]. Quod si ad pompam et ostentationem auram etiam in bello gestatur, nihil profecto vanius nec incommodius. Hoc tamen apud barbaros et præcipue apud Persas in more

positum fuisse constat ex. fulgido illo et glorioso et splendido Dar. [Quint. Curt. l. iii. 2. 12.] "Nitet purpura auroque, fulget armis et opulentia, quantam qui oculis non subjecere, animis concipere non possunt." "Argentum istud atque aurum ad conducendum militem mitte," inquit ibi Charidemus Atheniensis, immanem illam pompam apud Darium libera et honesta oratione perstringens, qui tamen mox παῤῥησίαν suam capite luebat. Aurum in prælio gestare, auro et gemmis ornari, non fortium virorum et militum, sed mollium et effeminatorum hominum, imo feminarum et puellarum, est: unde Amphimachum quendam Cariæ ducem notat Homerus, tanquam θηλυδρίαν καὶ γυναικίαν καὶ μαλακὸν [Il. B. 872.] Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πόλεμόνδ' ἴεν, ἠΰτε κούρη, Νήπιος, οὐδέ τί οἱ τό γ' ἐπήρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον. *in prælium ibat aurum gestans, tanquam puella*, ac si Veneris potius quam Martis castra sequeretur; siquidem χαλκὸς est Ἄρεως, χρυσὸ Ἀφροδίτης. Ejusdem fere farinæ miles fuit Euphorbus ille de quo idem princeps poetarum [Il. P. 51.] Αἵματί οἱ δεύοντο κομαὶ, Χαρίτεσσιν ὁμοῖαι, Πλοχμοὶ θ', οἳ χρυσῷ τε καὶ ἀργύρῳ ἰσοφάριντο.

— 16. καὶ γὰρ τὰς χρείας . . . λαμβάνῃ] Insignis Gnome. Nam et sententias et aphorismos in orationibus suis habet etiam Demosth.; etsi forte non adeo frequentes ac alii auctores, Histor. præsertim Gr. ac Poetæ. Quantumcunque aurum habuerit, quantumcunque pecuniæ secum attulerit Rex iste Persarum, tamen non est ille quidem puteus inexhaustus. Magnam habet auri vim, sed et magnæ impensæ ei faciendæ sunt: multum habet pecuniæ, sed et multos milites partim alendos partim conducendos, qui hanc gazam exhaurirent et camelos ejus suo onere levarent: quantumvis grande id fuerit, multorum manus et ventres illuc accedent. Eccl. v. 10. "Ubi multæ sunt opes, multi etiam sunt qui comedunt eas." Quo spectat egregia illa dissertatio Cyri apud Xen. K. Π. l. viii. [c. 3. 41.] ubi ait se nihilo feliciorem esse, quod multa possideat; sed hoc tantum adeptum, ut plures sumptus faciat, et plures etiam curas pluraque habeat negotia. πολλοὶ μὲν οἰκέται σῖτον αἰτοῦσι, πολλοὶ δὲ πιεῖν, πολλοὶ δὲ ἱμάτια, etc. et tandem concludit [§. 44.] ἀνάγκη δέ τοι ἐστι τὸν πολλὰ ἔχοντα πολλὰ καὶ δαπανᾶν καὶ εἰς θεοὺς καὶ εἰς φίλους καὶ εἰς ξένους· ὅστις οὖν ἰσχυρῶς χρήμασιν ᾕδεται, εὖ ἴσθι, τοῦτον καὶ δαπανῶντα ἰσχυρῶς ἀνιᾶσθαι. Nulla certe est adeo abyssus opulentiæ humanæ, ad cujus fundum perveniri non liceat; nullus divitiarum fons tam largus aut puteus tam profundus, qui non multis et magnis sumptibus siccari possit et exhauriri. solus divinæ bonitatis fons perennis est et puteus inexhaustus, qui οὐδαμῇ οὐδαμῶς ἐπιλιπεῖν πέφυκε, κἂν τις ἀπ' αὐτοῦ ἀθρόα καὶ πολλὰ λαμβάνῃ. Et tamen Papa nescio quis Angliam vocavit Puteum inexhaustum, quippe quod exinde tantum thesauri quotannis exsugeret. Ut non mirum si bolum tantum sibi ereptum e faucibus doleat triceps ea bestia. Cerberum enim omnino licet Orci janitorem se profiteatur. Proverbium est apud Gr. τὰ φρέατα ἀντλούμενα βελτίω γίνεται. *putei si hauriantur meliores fiunt.* Clem. Alex. Strom. l. i. τὰ φρέατα ἐξαντλούμενα διειδέστερον ὕδωρ ἀναδίδωσι, καὶ τὸν σίδηρον ἡ χρῆσις καθερώτερον φυλάσσει. *putei hausti limpidiorem emittunt aquam, et ferrum usus purius servat.* et Basil. ep. καὶ γὰρ τὰ φρέατα, φασὶν, ἀντλούμενα βελτίω γίνεσθαι. est ζελτίω fortasse melioris sed non plenioris putei: putei sunt profundi, sed fundum habent. Habeat igitur Rex Pers. magnam auri copiam: sed ejus auri laus liquescet et consumetur; at ejus penus non est inexhaustus; puteum secum habet, non abyssum. Ait igitur Demosth., quantumvis jam abundet auro Rex Pers., illius tamen pecuniam facile consumptum iri, nec aliunde eum in processu subsidium habiturum: Athen. vero, qui e sua regione per vices et partes accipiant, pecunias aliasque res ad bellum nunquam defuturas; quamdiu enim suum agrum teneant et possideant, vel dum subsidium illud ex se habeant, fieri non posse ut pecunia indigeant. Ulpian. [vol. vi. p. 69.] τὸ μὲν ἐκείνου ῥᾳδίως ἀναλωθήσεσθαι, καὶ μηδαμόθεν ἕξειν ἐπικουρίαν Ἀθηναίους δὲ, ἐκ τῆς χώρας κατὰ μέρος λαμβάνοντας, μηδέποτε τῶν ἀναγκαίων ἀπορήσειν.

— ult. οἱ ἐν Μαραθῶνι] Marathon et pugna Marathonia oratoribus Atticis passim in ore est et utramque paginam apud eos facit: hæc est eorum Helena: hic serio exsultat et triumphat eorum oratio. Morem hunc Rhet. Atticorum Marathonem ad nauseam inculcandi et nequiter (ut solet) tangit Lucian. Dial. Rhet. præcept. [§. 18.] ἐπὶ πᾶσι δὲ ὁ Μαραθὼν καὶ ὁ Κυναίγειρος, ὧν οὐκ ἄν τι ἄπυ γένοιτο. (*præ omnibus* vel *supra omnia*, ita enim verti debet; non *in omnibus*, ut interpres), *ante omnia ne omittatur Marathon nec Cynægirus, sine quibus nihil fieri potest.* omitte hæc, et omitte omnia, uti nos vulgo. Erat autem Cynægirus insignis ille dux Athen., qui in hac pugna Marathonia, Persis jam ad mare et classem suam pulsis et fugatis, navem hostium dextra primum, deinde ea abscissa, sinistra, tenuit, et utraque demum manu amputata, eandem dentibus prehendit moriuque detinuit. Testis post Herodotum Justinus, aliique. Facinus hoc Cynægiri, ambabus manibus truncati, oratores ambabus manibus arri-

puerunt, tanquam insignem ansam τῆς ἐπιδείξεως et præclarum eloquentiæ suæ argumentum. Nihil igitur aliud fere crepabant in orationibus, quam Marathonem et Cynægirum, ut meritissime dixerit πρωτοπάτορος ille διαλογιστής: ἐπὶ πᾶσι δὲ κ. τ. λ. Quod et παροιμιωδῶς videtur mihi non inconcinne dici posse de re quavis, quæ caput est et præcipuum et maximi momenti, et quod nullo modo potest omitti in argumento aliquo; quod passim inculcat ab orat. quæ luxur.

et triumphat oratio ἐπὶ πᾶσι δὲ κ. τ. λ. Plutarchus certe pugnam Marathoniam fere a trecentis historicis descriptam esse affirmat. Quanquam ex Gr. hodie qui exstant, duo tantum. historici (quod scio) Herodotus sc. et Diodorus Siculus, Marathoniam hanc pugnam scriptis suis consignarunt. Miltiadis trophæum ad Marathonem non sinebat Themistoclem dormire nec Rhet. Att. tacere. Atque hinc juramentum illud solenne inter Athenienses: οὐ μὰ τοὺς ἐν Μαραθῶνι πρωτοπάτορας. quo jurarunt per eos qui in Marathone occubuerunt, ac si majores in divorum et indigetum numero haberent, qui in prælio illo celeberrimo tam fortiter pugnantes pro patria obierunt; et ὑπὲρ ἄνθρωπον, supra sphæram humanæ naturæ, collocarent. Hujus juramenti Attici meminit inter alios elegans ille scurra Lucianus in Demosth. Encom. [§ 49.] Celebritas hujus pugnæ Marathoniæ locum etiam fecit Græco illi adagio quod exstat apud Suid. μετὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην, *post Marathoniam pugnam*. quod parallelum faciunt paræmiographi alteri illi proverbio notissimo: μετὰ τὸν πόλεμον ἡ συμμαχία. *post bellum suppetiæ*. post cibum sinapi, ut nos vulgo. Chiliastes nescio quare aut unde aut quomodo alio transfert hoc adagium ad denotandum malum conduplicatum; et sic effert μετὰ τὴν Μαραθῶνα μάχη, *post Marathonem pugna*: quod dici potest, quoties una pugna post aliam, unus tumultus post alium, unum bellum post aliud, exoritur. Faxit Deus, ne hoc sensu nobis sit μετὰ τὴν Μαραθῶνα μάχη. Sed vereor sane, ne et ego etiam (instar Rhetorum Atticorum) nimius sim in Marathone.

P. 294. 5. ἐπ' Ὀρόντην—μισθοφορεῖν] Alii his intelligunt ducem, Mysiæ satrapam seu præfectum, qui, a Tacho Rege Ægypt. Asiaticorum dux adversus Art. My. constitutus, copias omnes et res et pecunias Artax. prodidit. Diod. Sic. l. xv. [c. 91.] Nec certe postea legitur hunc Orontem iterum a Reg. Pers. defecisse: quomodo igitur Seleucidem cum Artax. hic vir filius et successor contra Orontem istum arma caperet aut cum eo bellum gereret? Quid ergo si per Orontem hic intelligemus fluvium nobilem illum Syriæ adeoque metaleptice Syriam ipsam. *contra Orontem mercs stipendia*, i. e. contra Syriam militare, bellum gerere; mercenarios illi milites esse, et ejus castra sequi velle, si in Ægyptum aut Syriam expeditionem susciperet. Ὀρόντης vel potius Ὀρόντης (ita enim scribi debet cum simplici ρ: ita enim habent omnes Geographi seu auctores Gr. qui ejus meminerunt) est nobilis fluvius in Syria. Vulg. Lex. Lat. 'Orontes fluvius disterminans Antiochiam a Syria,' ridicule, cum Antiochia sit in Syria et quidem metropolis totius Syriæ; quomodo igitur potuit secerni aut separari. Orontes fluvius mediam fere Syriam interfluit, Syriam (inquam) Seleucidem. Quisque enim Syriæ partes seu regiones facit Strabo: Commagenem, Seleucidem, Cœle-Syriam sive cavam Syriam, Phœnicem, et Judæam. vel potius quatuor; Phœnicem enim et Judæam quasi unam facit et eidem regioni accenset. Hæc enim ejus verba sunt l. xvi. [c. 2. §. 2.] μέρη δὲ αὐτῆς τίθεμεν (sc. Συρίας) τήν τε Κομμαγηνὴν καὶ τὴν Σελευκίδα καλουμένην τῆς Συρίας, ἔτι τε τὴν κοίλην Συρίαν, τελευταίαν δ' ἐν μὲν τῇ παραλίᾳ τὴν Φοινίκην, ἐν δὲ τῇ μεσογαίᾳ τὴν Ἰουδαίαν. quæ verba postrema perperam reddit Interp. *ultimam Judæam in ora Phœniciæ*: cum sic debuisset: *ultimam in maritima quidem ora Phœnicen, in mediterranea Judæam*. Ubi videmus quam late pateat apud Ethnicos nomen Syriæ, ita ut etiam Judæam comprehenderet: cum in Sacro Codice qui Aramæi ibi dicuntur, passim a Judæis distinguuntur. In Seleucide Syria quatuor sunt præ aliis urbes maxime illustres; unde τετράπολις dicta est hæc pars Syriæ (inquit Strabo). Quatuor illæ urbes erant Antiochia, Seleucia, Apamia, et Laodicea: quarum prima et ultima in N. F. memorantur, imo celebrantur; prima præsertim, sc. Antiochia, quod totius regionis fuit metropolis, quam quod discipuli primum in ea nominari cœperunt Christiani, quæ non tam insigni privilegio gaudet nec gloriatur. Sed hæc fortasse extra oleas: nec ego nescio quomodo per hunc fluvium Orontem delatus et delapsus sum in fontes S. S.; nec illibenter sane (fatebor enim) hic juvat usque morari, et conferre gradum, et conferre τὰ ἔξωθεν τοῖς ἀγιογράφοις, et altera ex alteris illustrare, prout fors et occasio offert: subinde redeo ad Orontem; nobilissimus enim hic fluvius fuit, de quo multa et mira tradunt Geogr., ideoque eum imo pede præterire non possum. Orontes igitur fluvius mediam fere Syriam intersecat, unde hic μεταληπτικῶς pro Syria ponitur. suum habet ex Cœlesyria prope Lebanum et Paradisum. Gr. Geogr. supra cit. [l. xvi. c. 2. §. 19.]

μέχρι τῶν τοῦ Ὀρόντου πηγῶν, αἱ πλησίον τοῦ τε Διβάνου καὶ τοῦ Παραδείσου. Putaret quis ex his verbis Orontem fuisse unum ex quatuor fluviis qui in mundi infantia rigarunt paradisum: sed Paradisus iste fuit urbs quædam Syriæ, juxta quam erat caput hujus fluvii. Steph. Byzant. Παράδεισος, πόλις Συρίας. Ex quatuor illis (quas dixi) præcipuis urbibus Seleucidis Syriæ tres alluebat et allabebatur fluvius iste, viz. Antiochiam, Apamiam, et Seleuciam. Geogr. Nostr. [c. 2. §. 7.] ῥεῖ δὲ τῆς πόλεως πλησίον Ὀρόντης ποταμός. οὗτος δ' ἐκ τῆς παλαιᾶς Συρίας τὰς ἀρχὰς ἴσχων, εἶθ' ὑπὸ γῆν ἐναγχισθείς, ἀναδίδωσι πάλιν τὸ ῥεῦμα, καὶ διὰ τῶν Ἀπαμέων εἰς τὴν Ἀντιόχειαν πρόεισιν, πλησιάσας τῇ πόλει, πρὸς τὴν θάλατταν καταφέρεται τὴν κατὰ Σελεύκειαν. Typhonem hunc primo dictum volunt a Typhone gigante juxta illum sepulto; postea vero Orontem ex ejus nomine qui pontem in eo exstruxit. [ibid.] τὸ δ' ὄνομα ἀπὸ τοῦ γεφυράσαντος αὐτὸν Ὀρόντου μετέπλασε, παλαίμονος πρότερον Τυφών. Dionys. περιηγ. poematio de ista orbis ubi de Syria [ver. 918.]

Αὐτὰρ ἐπὶ μέσσῃσιν Ἀπαμείης πτολίεθρον
Τῆς δὲ πρὸς ἀντολίην κατασύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης
Ἄσσυρος, Ἀντιόχοιο μέσην διὰ γαῖαν ὁρίζων.

Ubi Eustath. multa de Oronte ex Strabone pro ejus more, quem ubique indigitat τὸν γεωγράφον ἀντομολογούμενον. ubi et illud etiam præterea addit de nomine hujus fluvii ex recentioribus quibusdam Geogr.: cum viz. a Tiberio Cæsare Orontem, mutato nomine, quasi Orientale appellatum fuisse, cum antea Draco diceretur: ἄλλοι δέ φασιν ὅτι Καῖσαρ Τιβέριος ἐκ δέους τοῦ αὐτὸν Ὀρόντην μετονόμασεν, ὁ συμαίνει μεμαιστὶ τὸν Ἀνατολικόν. Orontes hic pro Syria: apud Gr. enim frequens est urbes aut regiones per fluviorum nomina circumscribere; cum regionem aliquam exprimere volunt, præcipuum ejus loci fluvium ponunt, ut si quis Tamesin pro Londino aut Anglia, Sequanam pro Gallia aut Parisiis, Rhenum pro Germania, etc. quanquam certe poetis usitatior quam oratoribus hic loquendi mos. Dores imprimis hac formula delectari videntur. Ita enim Theocr. sæpe, ut Idyll. vii. [1.] εἰς τὸν Ἅλιντα Εἴρωμας ἐκ πόλιος. et alibi [vii. 151.] ϝοιμὲν ϝοτ' Ἀνάκτα. [et vi. 41.] ἀμέντεσσι ϝαρ' Ἰφιτείδᾳ. et [iv. 6.] ἄγειν ἐπ' Ἀλφεόν. ire ad Alpheum, i. e. ad Olympiam proficisci, quam Alphens sc. fluvius præterlabitur. Sic et Virgilius, Doricum hoc sive Siculum loquendi genus imitatus, Olympiam et certamina Olympica ab Alpheo fluvio designat. [Geo. iii. 19.] "cuncta mihi Alpheum linquens." et alibi Arethusam, pro Musa Sicula, Siciliæ fontem pro Sicilia, ponit [Ecl. x. 1.] "Extremum hunc, Arethusa, mihi concede laborem." Ut Orontem hic sit proprium nomen viri, viz. ducis illius Asiani, quem diximus, fateor me nec historiam nec chronologiam conciliare posse.

— 6. μισθοφορεῖν] Μισθοφόρα, *milites mercenarii*, proprie *peregrini et extranei milites*, τὸ ξενικὸν, quod et τὸ μισθοφορικόν. Nam alioquin etiam omnes milites, etiam domestici, late loquendo dici possunt μισθοφόροι, quatenus stipendia faciunt et mercedem referunt: at μισθοφόροι peculiariter plerumque dici obtinuit de cæteris militibus mercede conductis. Demosth. tamen alicubi ἐπιτελῶς dixit τοὺς ξένους μισθοφόρους. Sed ut plurimum ἁπλῶς οἱ μισθοφόροι sunt *exteri milites, mercenarii*. Thucyd. l. vii. εἰσὶ δ' οἱ καὶ μισθοφόροι ξυνεστράτευον. ubi recentior Schol. οὗτοι παλαιοὶ τοὺς μισθωτοὺς, τοὺς ξένους καὶ μισθοῦ χάριν ὑπηρετοῦντας. Μισθοφορεῖν igitur est *mercenarium militem esse, conductum, conductitium de extra nomine*. quod et μισθοδοτεῖσθαι, *mercedem accipere*. nisi quod sic forte differunt μισθοφορεῖν et μισθοδοτεῖσθαι. μισθοφορεῖν est *stipendia facere, mercedem merere*; at μισθοδοτεῖσθαι est *mercedem accipere*. Milites mercenarii μισθοφοροῦσι, sive stipendium iis persolvatur, sive non: at non μισθοδοτοῦνται, nisi mercedem accipiant, debitaque iis stipendia solvantur. Synes. Ep. ἀξιῶν μισθοδοτεῖσθαι πᾶς' αὐτοῦ καὶ μὴ τυχών. *mercedem ab eo accipere cupiens non obtinuit*. Et vereor, ne multi milites nunc dierum in Anglia fuerint, qui μισθοφοροῦσι quidem, sed non μισθοδοτοῦνται. Μισθοδοτεῖ ὁ στρατηγὸς, dux, imperator; μισθοδοτεῖται ὁ στρατιώτης, h. e. μισθοφορεῖ, et stipendia amplius. Qui stipendia solvit, μισθοδοτεῖ: qui stipendia facit, μισθοφορεῖ. Indicat hoc discrimen Schol. Thucyd. l. viii. μισθοφορεῖν λέγεται ὁ στρατιώτης, ὁ τὸν μισθὸν τῆς στρατίας χάριν φορῶν, εἴτε φέροι, ἀποφέροι καὶ λαμβάνων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ (recte id quidem *accipiens* vel *accipere debens*), ὁ αὐτὸς καὶ μισθοδοτεῖσθαι καὶ σιτοδοτεῖσθαι λέγεται, ὁ δὲ στρατηγὸς μισθοδοτεῖ, καὶ μισθὸν καὶ τροφὴν διδοὺς, καὶ σιτοδοτεῖ. Differunt μισθοῦσθαι, μισθώσασθαι, et μισθοφορεῖν, μίσθωσις, μισθαρνία, et μισθοφορία seu -ρά. Μίσθωσις est *locatio* et *conductio*. utrumque enim sub eo nomine veniunt. μίσθωσις *locatio* ab act. μισθῶσαι, et μίσθωσις *conductio* a med. μισθώσασθαι. μισθῶσαι οἶκον Gr. dicitur qui locavit, μισθώσασθαι qui conduxit. quale discrimen est inter χρῆσαι et χρήσασθαι, δανῖσαι et δανίσασθαι, ut ante obser. Sic μισθώσας est *locator*, μισθωσάμενος *conductor*. Μίσθωσις igitur tum locatio tum conductio ædium, puta, aut agrorum aut servorum aut corporum aut

operarum: at *μισθαρία* est *τῆς μεταβλητικῆς, mercenaria.* Aristot. [Polit. i. 11.] *τρίτον μισθαρία. ταύτης δὲ ἡ μὲν τῶν βαναύσων τεχνῶν, ἡ δὲ τῶν ἀτέχνων καὶ σώματι μόνῳ χρησίμων. mercenariæ, mισθαρίας,* hujus vocis duæ sunt species, inquit Aristot. una *βαναύσων,* artificum Judæorum, qui artes suas habent venales, artes viles et sellularias et sordidas: altera operariorum, quorum opera non ars conducitur, ut bajuli, cæterique qui corporis operam locant oneribus portandis, aut ejusmodi; atque hi sunt quos *ἀτέχνως καὶ σώματι μόνῳ χρησίμους* vocat Philos. *artis expertes et solo corpore utiles.* atque hi proprie *μισθωτοὶ,* ut opifices sellularii, artifices *μίσθαρνοι,* vel *μισθαρεῖς.* Jam vero *μισθοφορεῖν, ία, ὰ, μισθοφόρα,* dicitur de militibus mercede conductis. *μισθωτοὶ* proprie sunt *servi mercenarii, μίσθαρνοι opifices, μισθοφόροι milites mercenarii.*

— 14. ὅστις ἑαυτὸν - - - *κρύπτεσθαι βούλοιτο.*] Videmus hic inter res maximi pretii et honoris numerari in Demosth. *τάφους sepulcra,* et in eodem loco et ordine cum parentibus et patria posi. Quanta fuerit sepulcrorum religio, et quanto in honore fuerint habita ab antiquis, passim tradunt auctores. Non loquor jam de Judæis, quibus de sepulcro peculiaris quædam cura atque ratio fuit propter Messiam sc. terramque promissam, ideoque iis sammopere id semper in votis fuit, ut cum prioribus suis (ut scr. loquitur) inter monumenta sepelirentur, saltem ut inter patriæ fines et pomœria terræ sed nobis de Ethnicis jam sermo est, et plerosque certe Gentiles sepulcralis hæc religio pervasit, quanquam sepulturæ ritibus multum inter se discrepabant. De quibus videndi, qui de funere scripserunt: non enim compilabo eorum scrinia. De honore patriæ sepulturæ apud Ethn. antiquissimum est illud Hom. testimonium [Il. Π. 674.]

Ἔνθα ἑ ταρχύουσι καὶ ἵππότα Τρῶες ἴσασι
Τύμβῳ τε στήλῃ τε· τὸ γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων.

Sed de aliis gentibus hic non agam nisi tantum de Græcis, de quibus hic Demosth. *Quis eorum* (inquit) *ita infelix est, ut scipsum, parentes, sepulcra, patriam, exigui lucelli gratia perdere aut prodere velit,* id enim est *κρύπτεσθαι,* de quo verbo memini me dixisse antea. Cum vero cæteri Gr. tum imprimis Athenienses, *τοὺς προγονικοὺς τάφους,* h. e. sepulcra majorum, sepulcra patriæ, seu gentilia, maximo honore et veneratione prosequebantur. Hinc exclamatio illa apud Rhet. Att. *ὦ γῆ καὶ ἥλιε καὶ ἱερὰ καὶ τάφος.* Theo. Progymn. Unde mos ille honorifice sepeliendi, aut saltem funerandi, eos sumptu publico, qui pro patria pugnantes fortiter occubuerant: qua de re exstat pulcherrima oratio Periclis apud Thucydidem. Atque hinc præclara illa lex Solonis, apud Ælian. [V. H. l. v. 14.] *νόμος καὶ οὗτος Ἀττικὸς, Ὃς ἂν ἀτάφῳ περιτύχῃ σώματι ἀνθρώπου, πάντως ἐπιβάλλειν αὐτῷ γῆν.* quod et monet Phocyl. hoc versiculo carm. [94.] *Γαῖαν ἐπιμοιρᾶσθαι ἀταρχύτοις νεκύεσσι.* Et quanquam ille [Virg. Æn. ii. 646.] dixerit, "facilis jactura sepulcri," et alter [Thucyd. l. ii. 43.] *ἀνδρῶν ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος,* tamen, *ἄταφία* magnæ calamitatis atque etiam pœnæ loco habita est apud Gr. "sepulcro sc. carere et inhumatam projici," nec tantam *ἄταφον,* sed etiam *ἀνέταφον,* esse, pro magno infortunio erat. Differunt autem *ἄταφος* et *ἀνέταφος. ἄταφος* est *sepulcri expers, qui non omnino sepelitur; ἀνέταφος, qui inter suos thecam non obtinet, sed alicubi in peregrino solo et extra patriam sepelitur.* Harpocrat. *ἀνέταφος ἀντὶ τοῦ ἀπεστερημένος τῶν προγονικῶν τάφων, qui privatus est majorum suorum sepulcro.* Et certe Athenienses, quia gloriabantur se *αὐτόχθονας* esse, idoirco Judæorum instar quadam terræ suæ religione, ne dicam superstitione, tenebantur, ac si patria quoque ipsorum fuisset terra sancta; ideoque *ἀνέταφον* esse et extra patriæ suæ limites sepeliri magni infortunii loco ducebant. Cic. pro L. Flacc. [c. 26.] de Athen. "Quæ vetustate ea est, ut ipsa ex sese suos cives genuisse dicatur; et eorum eadem terra parens, altrix, patria, dicatur." Hesych. *ἀνέταφοι, οἱ συνεφεστηκότες τὴν ἐλευθέραν δοῦλοι καὶ μὰ συνταφέντες αὐτούς.* In quibus verbis plane se fatetur Maussacus [sic] notis in Harpocr. nec meminit se simile quicquam in monumentis veterum legisse. Frustra igitur illum locum tentat, leg. pro *τὴν ἐλευθέραν, τῇ ἐλευθέρᾳ* vel *τῇ ἐλευθερίᾳ,* sed nullo sensu neque successu. Sic leg. et corr. ea verba meo periculo: *ἀνέταφοι, οἱ συνφεστ. τοῖς ἐλευθέροις,* etc. Ἀνέταφοι quasi exsepulti, vel extra sepulti, vel seorsim sepulti, dicebantur servi, qui, quum una cum hominibus liberis strenue pugnassent in bello, seorsim tamen ab iis, et non una cum iis, sepeliebantur, quia inferioris erant fortunæ et conditionis. Ἀριστεύειν est *fortiter pugnare, strenue rem gerere,* et οἱ *συναριστεύσαντες τοῖς ἐλευθέροις δοῦλοι, servi qui una cum hominibus liberis præclare se in bello gesserunt.* Licet igitur utrique eodem fato functi, tam liberi quam servi, honorifice funere et sepulcro gaudebant ex sumptu publico, seorsim tamen a se invicem sepeliebantur, ob sortis disparitatem.

P. 295. 2. πολλῶν ἂν χρημάτων — *κρίνεσθαι*] *multis pecuniis redimere.* Trala-

tith of tantum non proverbialis loquendi formula apud Gr., quoties votum aut desiderium aut æstimium alicujus rei exprimere volunt. τίθε ἢ τόδε πολλῶν ἂν χρημάτων περιείμην vel ἐλοίμην, pro *hoc mihi maxime in votis est*, ad verbum, hoc ego grandi pecunia summa redimerem, malim hoc mihi contingere quam Crœsi opes aut Midæ talenta. Τῶνδε μὲν οἱ Ἀτρεΐδαι ἀντὶ πολλῶν χρημάτων, etc. "Hoc Ithacus velit et magno mercentur Atridæ." [Virg. Æn. ii. 104.] Ita Dem. noster non semel; ut Olynth. A. primis statim verbis: ἀντὶ πολλῶν ἂν χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι, etc. *multis vos arbitror divitiis fore antelaturos.* Locum etiam hic habet τιμᾶσασθαι. Dem. de Cor. [§. ξβ'.] ἐγὼ μὲν ἀντὶ παντὸς τιμησαίμην ἄν. *equidem maxime hoc vellem, quovis pretio emerim.* Isocrat. [c. Soph. §. 6.] ἐγὼ δὲ περὶ πολλῶν ἂν χρημάτων ἐτησιωδάμην, πολλοῦτον δέομαι τὴν φιλοσοφίαν. *ego vero magnis opibus anteferrem, si tantum valeret philosophia.* Recte vero id si ἔχουσι δοῦναι. ita enim et nos loqui solemus. 'Ego vero magnam pecuniæ summam, si mihi suppeteret, darem, ut hoc vel illud obtinerem, ut in hoc vel illo negotio voti compos fiam.' Huic non dissimilis altera illa phrasis apud Gr. περιγενέσθαι frequentissima, περὶ πολλοῦ aut περὶ πλείστου ποιεῖσθαι, *plurimi æstimare*: et altera οὐδενὸς ἀντιλλάξασθαι, *cum nulla alia re commutare velle*, qua usus est Thucyd. [viii. 82.] τὸν ἐλαχίστης τῆς συντυχίας οὐδενὶ ἀντιλλάξασθαι. *cum nulla alia vel maxima re commutassent.* Thucyd. l. vi. [10.] περὶ πολλῶν ἂν ἐποιήσαντο ξυμμάχους σφίσι γενέσθαι. *quorum societatem sibi adjunctum plurimi æstimassent.* Schol. περὶ πολλῶν ἀντὶ πολλῶν χρημάτων. Lucian. Phalar. [§. 1.] ἀντὶ τῶν πάντων ἀλλαξαίμην ἄν. *omni lucro permutarim.*

— 3. περίεσθαι γενέσθαι τινὰ αὐτοῖς καιρόν] Viz. hoc est ἐξαγοράζειν vel ἐξαγοράζεσθαι τὸν καιρὸν, quod monet Apostolus plus vice simplici, *redimere tempus* vel *opportunitatem.* Paulus aliquando Athenas se contulit: et quidem ego me Athenis ad Paulum. Et certe non possum quin totam hanc Demosthenis sententiam ad divisionis non paulo argumentum accommodem, et εἰς ὑμετέραν βάλαν αὐλὸν cum leviscula mutatione migrare faciam. Thebani sunt divites, utpote quorum animus et cor et thesaurus h. e. in arca et cista, ubi aurum incarceratur et reconditur pecunia, flagellantur opes. Jam quot talentis existimamus nos, quanto pretio, quantis pecuniis tempus redimere hi Thebani. [sic] Cum tria præcipue verba sunt apud Gr. quæ significant *emere*, viz. ἀγοράζειν, λύεσθαι, ὠνεῖσθαι, in hac phrasi verbum ὠνεῖσθαι tantum locum habet. Non dicunt Gr. πολλῶν ἂν χρημ. ἀγοράζειν vel πολλῶν ἂν χρημ. λύεσθαι, sed ὠνεῖσθαι, eum hoc modo æstimium aut votum aut desiderium alicujus rei exprimere volunt. Sophoc. Aj. [477.]

Οὐκ ἂν περιείμην οὐδενὸς λόγου βρότου,
Ὅστις τοιαῦτα ἐλπίσιν θερμαίνεται,

nihil darem pro isto homine, non redimerem talem hominem cussa nuce, ternutio non emerim, h. e. nihili æstimo ejusmodi hominem. Xen. [Mem. ii. 5. 3.] e contra: τὸν δὲ περὶ πάντων χρημάτων περιείμην ἄν. *hoc ego omnibus nostris pecuniis redimerem*, vel *omnibus pecuniis anteferrem.* Sic in vernaculis illis proverb. Aristoph. Pac. [1222.] Οὐκ ἂν περιείμην οὐδ' ἂν ἰσχάδος μιᾶς. *non emerim vel unc ficu.* Com. [Sophocl. Antig. 1170.] apud Athen. l. xii. [c. 12.] καπνοῦ σκιᾶς Οὐκ ἂν περιείμην. *fumi umbra non emerim.* Tria sunt proverbia apud Gr. ab umbra desumpta de re nihili, καπνοῦ σκιὰ, ὄνου σκιὰ, et σκιᾶς ὄναρ, *fumi umbra, asini umbra*, et *umbræ somnium.*

— 4. διαλύσεται—ἁμαρτίας] Elegans usus hujus vocis διαλύεσθαι pro *dirimere, diluere, componere*, lites ac., controversias, crimina, calumnias, διαλύεσθαι, vel διαλύσασθαι, τὰς ἔχθρας, τὰς διαβολὰς, τὰ ἐγκλήματα, *dissolvere, dirimere, diluere, crimina, inimicitias, calumnias.* Observetur itaque discrimen inter act. et med. hujus verbi. Διαλύειν in voce act. est *dissolvere*, idem quod simpliciter λύειν, *pacta, fœdera, amicitias.* πολλὰς δὲ φιλίας ἀπρονοησία διέλυσε. [Aristot. Eth. viii. 6.] At διαλύεσθαι in voce med. est *dirimere*, h. e. *componere, lites, inimicitias, controversias.* Isocrat. Panegyr. [§. 10.] βουλευόντες μετὰ λόγων, καὶ μὴ μετὰ βίας, διαλύεσθαι τὰ πρὸς ἀλλήλους. *res nostras* aut *controversias componere.* alibi [ibid. §. 2.] ἐξ ὧν ἐξέσται τὰς πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς ἔχθρας διαλύσασθαι. *inimicitias inter vos mutuo ortas dirimere, componere.* Διαλύειν *dissolvere*, διαλύεσθαι *componere.* Immo διαλύεσθαι utramque est et *dissolvere* et *componere.* Ut enim dicuntur aliqui διαλύεσθαι τὰς ἔχθρας (at in exemplo jam adducto), ita et διαλύεσθαι τὴν φιλίαν. Aristot. Eth. ix. 3. ἔχει δ' ἀπορίαν καὶ περὶ τοῦ διαλύεσθαι τὰς φιλίας, *de renuntiandis amicitiis et dissolvendis*, vel (ut alii reddunt) *de distrahendis ac dirimendis amicitiis.* Nec certe mirum est idem verbum componendi et dissolvendi significationem habere. Nam ut in rebus naturalibus corruptio unius est generatio alterius, et vicissim (ut loquuntur οἱ περὶ τὰ φυσικὰ), sic in rebus politicis civilibusque negotiis dissolutio unius est compositio alterius, et e contra. Sic dissolutio pacis est compositio belli, et e contra; et dissolutio litis et controversiæ est compositio rerum et animorum: dicimus ergo et *dirimere lites* et

componere lites; utrumque est διαλύεσθαι. quando dirimuntur lites, componuntur negotia. igitur διαλύεσθαι τὰς φιλίας est *dissolvere amicitias*, et διαλύεσθαι τὰς ἔχθρας *dissolvere inimicitias*, *componere*, *dirimere*. διαλύεσθαι τὰ χρέα, ut Lat. *dissolvere debita*, et διαλύεσθαι ἐράνους, *dissolvere eranos*, debita erani nomine contracta. Sed et διαλύεσθαι ἁπλῶς et ἀνταλλυμένους sensu forensi est *dirimere*, vel *componere*, *lites*, seu *controversias*. Dem. c. Mid. [§. 4.] εἰ δ' ἐπιχειρήσαντες δίκην λαμβάνειν, οὐκ ἠδυνήθησαν, εἶσι δ' οἷ καὶ διελύσαντο, λυσιτελεῖν αὐτοῖς ἡγούμενοι. *alii pœnas de eo sumere volentes, ulcisci judicio non potuerunt; sunt et qui cum eo transegerint et litem composuerint, in gratiam cum eo redierint.* ubi opponuntur δίκην λαμβάνειν et διαλύεσθαι. δίκην λαμβάνειν *ulcisci*, διαλύεσθαι *reconciliari*. Aristot. Rth. viii. 15. de amicitia utili seu quæstuaria: γίγνεται οὖν τὰ ἐγκλήματα μάλιστ', ὅταν μὴ κατὰ τὴν αἰτὴν συναλλάξωσι καὶ διαλύωνται. *in hoc genere amicitiæ nascuntur criminationes maxime, ubi non eodem modo nec eadem ratione fiunt contractus et solutiones.* et mox in eod. cap. οὐκ ὁμοίως δὲ καὶ συναλλάξας καὶ διαλυόμενος ἐγκαλέσει. *cum autem non similiter contraxerit ac contractum solverit, alterum accusabit.* συναλλάξαι et διαλύσασθαι sunt antitheta, utraque sunt verba forensia. συναλλάττειν est *contrahere*, *contractum facere*, *pactum* vel *pactionem inire*, *pacto se obstringere et obligare*: διαλύσασθαι est *pactum dissolvere*, *diffungi et liberare se contractu*, quod quidem præstando fit. Συναλλάττει creditor cum mutuum dat, aut debitor cum mutuum capit: διαλύεται etiam uterque, hic cum reddit, ille cum recipit. Etsi enim in mutuo contractu altera tantum pars ut obligari ita et dissolvi videatur, viz. debitor (qui, ut ad reddendum quod accepit obstringitur, ita cum nomen suum liberat et debitum solvit, διαλύεται), revera tamen, cum contractus sit mutuus, et utraque persona συναλλάττει, et utraque etiam διαλύεται, nec minus creditor quam debitor. Nec aliter profecto sumi potest in iis verbis Philos. jam adductis: οὐκ ὁμοίως δὲ, etc. Aristoteles enim eo in loco duo constituit genera amicitiæ utilis: unum νομικὸν, alterum ἠθικόν. In illa venditio et emptio locum habet, quæ fit ἐπὶ ῥητοῖς, et ἐκ χειρὸς εἰς χεῖρα, *de manu in manum*, atque etiam fœnus seu mutuum fœnebre: in hac eranus, cum amicus amico gratificatur et pecuniam commodat. ἡ δὲ ἀθικὴ (inquit) οἷον ἐπὶ ῥητοῖς, ἀλλ' ὡς φίλῳ δωρεῖται, ἢ ὅ τι δόντι ἄλλῳ, κομίζεσθαι δὲ ἀξιοῖ τὸ ἴσον ἢ πλέον, ὡς οὐ δεδωκὼς ἀλλὰ χρήσας. *tanquam qui non donaverit, sed mutuo dederit.* Cum vero non eodem modo dedit mutuum quo recepit, hinc oriuntur querelæ et criminationes: οὐκ ὁμοίως etc. quæ verba Gr. Schol. sive is Eustratus sive Andronicus, sic παραφράζει: χωρὶς μὲν οὖν τῶν συναλλάξαι, μετὰ δὲ τῶν διαλυθῆναι συνέδων ἐγκαλοῦσι. Cum igitur contractum fecerit, h. e. mutuum amico dederit, sine conditione aut pacto fœneris, postea vero mutuum recipere vult cum fœnore, beneficiarium suum accusat ac criminatur, si expectatione sua frustretur, nec par pro pari, aut etiam amplius, recipiat: atque hic sensus est insignis illius loci Aristot. quem obiter explicare visum est. Διαλύεσθαι igitur, ἁπλῶς et per se positum, est verbum forense; estque vel *diffungi lite*, h. e. terminare controversiam, pacem facere, vel *diffungi pacto*, h. e. dissolvere et præstare contractum. Archidamus Rex Laced., cum aliquando arbiter a duobus litigantibus sumptus foisset, eos in quendam locum adductos jeramento obstrinxit, staturos eos illius sententiæ; quod cum fecissent, πρίν τινων, ἔφη, μὴ πρότερον ἀπαλλαγῆναι ὑμᾶς, ἕως ἂν τὰ πρὸς ἀλλήλους διαλύσησθε, pronuntio igitur *vos non prius hinc discessuros, quam lites inter vos composueritis, nisi prius transacta et terminata lite.* Auctor est Plut. Apoph. Lac.

— 11. ἐναχθῆναι] Ἄγεσθαι idem in hoc sensu quod πρόεσθαι, *adduci*, *induci*, *impelli*; *per fraudem allici*, *illici*, *induci*. Ἀπὸ enim in compositione *dolum* significat, ut ἐπίσχομαι, quod assentationem significat et obreptionem sese alteri subdole submittentis. Sic igitur et ἐναγεσθαι est *per dolum et fraudem adduci*, *allici*, *induci*, *ad aliquid agendum*. Dem. Phil. B. [§. ς'.] οὕτω τελέως ἐναχθῆναι. *usque adeo in fraudem estis illecti.* ut non male ibi Interpres. Æsch. [c. Timarch. §. λέ.] ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν ἐναγεσθαι. *fallimini*, *dolo adducimini.* Isocrat. [adv. Phil. §. λζ'.] τοιαύταις ἐλπίσιν ἐναγόμενος. *tali spe illectus*, *adductus*, *pellectus.* Sed et active etiam hac significatione ἐπάγομαι med. voc. Heliod. l. v. [§. 33.] ἐπαγόμενος δὲ αὐτὸν, ὅτι πᾶν ἀναπτύξει τὸ βούλημα. *eum ergo pellicientis, subdole eum inducens, totius consilii rationem explicare.* Herodian. [l. ii. 14.] ἐπηγάγετο τοὺς πλείστους εἰς αὐτοὺς καὶ πίστιν. *plurimos ad favorem et fidem induxit, adduxit, pellexit.* et alibi. Chrysost. Hom. X. in Epist. ad Phil. ὅταν αὐτὸ βούλεται ὑποστάσασθαι καὶ ἐπαγαγέσθαι. *subducere, clanculum subtrahere, fraudulenter*, etc. Ita et Lat. *subducere* fraudis et fallaciæ significationem habet ex imitatione Gr. Terent. Andr. [iv. 1. 20.] "Etiamne me subducere istis dictis postulas?"

— 15. πολλῶν ἀγαθῶν ἦσαν κύριοι] *multorum bonorum domini et possessores erant.* Interp. *magnis opibus floruisse*, recte ad

sensum, licet non ad verbum. Hoc nomen κύριος longe aliter apud Atticos usurpatur, quam apud Sacros Scriptores aliosque com. Gr. Hic enim κύριος est simpliciter *dominus, herus;* at puriores Gr. hoc sensu δεσπότην potius dicunt quam κύριον. Κύριος pro *domino* aut *rege* aut *principe* aut *possessore* aut *patrefamilias* non occurrit in Hom., imo non omnino occurrit hæc vox, sed pro ea est vel ἄναξ vel ἄρχαμος vel κοίρανος. [Od. A. 397.] Αὐτὰρ ἐγὼν οἶκόνδε ἄναξ ἔσομ' ἠμαθόεντος. ἐγὼ δεσπότης ἠ κύριος ἔσομαι τοῦ οἴκου μου. [Il. B. 204.] εἷς κοίρανος ἔστω, Εἷς βασιλεύς. Εἷς κύριος inquit Paulus, εἷς κοίρανος inquit poeta, de monarcha humano. Et certe hæc unitas est imago quædam seu representatio illius. Monarchia humana umbra saltem et vestigium est monarchiæ divinæ, ut præclare docet Justin. Mart. de Monarch. Dei, ubi et hunc ipsum Homeri locum in hanc rem adducit. Sed hæc extra oleas, imo supra sphæram nostram. Redeo ad usum hujus vocabuli κύριος apud Hom., posteros Atticos scriptores et elegantiores Gr. Non dubito vos quædam observasse de syntaxi et significatione hujus vocis. Ego tantum, ordinis gratia, ut observationes nostras in formam et methodum compingam, regulam unam aut alteram de usu hujus vocis breviter proponam. (1.) Κύριος sequente infinitivo cum vel sine articulo significat *jus* vel *potestatem aliquid agendi* vel *non agendi*: ut κύριός εἰμι τοῦ ποιεῖν τόδε, *penes me est hoc facere.* Thucyd. [viii. 5.] κύριος ἦν ἀποστέλλειν. *penes eum erat jus mittendi.* Aristot. Eth. l. iii. [7.] κύριος γὰρ τοῦ μὴ μεθυσθῆναι. *in ejus enim potestate erat non inebriari.* (2.) Κύριος si habet genit., erit rei potius (et frequentius) quam personæ. Puriores enim Gr. vix aut ne vix dicunt κύριον pro *hero* aut *domino* aut *possessore;* nec ab Atticis dicitur κύριος τοῦ δεῖνος pro *hero* aut *domino alicujus*, sed δεσπότης aut ὁ πεντημόντος. (3.) Κύριος cum genit. etiam rei non tam significat *dominum proprie ac possessorem*, quam *eum qui quovis modo jus ac potestatem habet in rem aliquam*, ut τιμῆς καὶ τιμωρίας κύριος ὁ δῆμος. [Polyb. l. vi. c. 14.] *plebs potestatem habet honorandi et puniendi*, vel *honor et pœna sunt penes populum.* πόλεων καὶ τόπων κύριοι. *qui urbes et locos munitos in sua potestate habent.* Aristot. Eth. l. vi. 2. τρία δ' ἐστὶν ἐν τῇ ψυχῇ τὰ κύρια πράξεως καὶ ἀληθείας, *tria sunt in animo quæ in actionem et veritatem jus et potestatem habent*, αἴσθησις, νοῦς, ὄρεξις, *sensus, mens, appetitus.* Sic cum de usu et consuetudine dicimus tritum illud, "quem penes, etc." ἡ χρῆσις, vel τὸ ἔθος, κύριόν ἐστι τοῦ λέγειν. Atque ita exponi potest locus ille in Evang. [Marc. ii. 28.] ὥστε κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. Semper enim mihi probabilis visa est interpretatio horum verborum, quam affert doct. H. Grot.; ut viz. hic per *υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου* non intelligatur ipse Christus, sed homo quivis. *Sabbatum est hominis causa, non homo Sabbati causa: quare filius hominis etiam Sabbati est dominus.* Et verba non tam bene cohærent, si per *filius hominis* hic intelligimus Christum: *Sabbatum gratia hominis est, non homo gratia Sabbati, ergo Christus est Dominus Sabbati*, imo potius, *ergo homo est dominus Sabbati*, κύριος τοῦ σαββάτου, h. e. homo in tali casu, ubi sc. agitur de ejus vita et salute, jus habet vertendi in usum suum etiam Sabbati diem. Κύριος εἶναι Græce dicitur, qui aliqua re utendi jus habet. (4. et ult.) Κύριος παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς, siquidem post se habeat genit. personæ denotetque adeo dominium in aliquam personam, non significat dominium seu imperium herile, quale est domini in servum, sed civile et maritale, viri se. in uxorem. κύριος et δοῦλος non sunt rel. et corr., sed δεσπότης et δοῦλος, κύριος et γυνή. Eustath. [p. 1185.] οἱ Ἀττικοὶ τὸν σύμμικτον κύριον ἔλεγον. Quod igitur Sara ex modestia marito fecit, id Attici ex usu et consuetudine linguæ suæ faciunt: de viro eoque marito loquentes, *κύριον αὐτὸν καλοῦσι.*

— 17. περὶ τῶν πρὸς αὐτοὺς διενέγκασθαι διαφορῶν] *de privatis contenderunt.* Postquam cum publico et communi hoste pacem fecerunt, tum demum privatas lites et controversias inter se agitarunt: ὅταν φιλεῖ γένεσθαι. Ea fere est natura hominum, ut si foris hostem non habeant, domi faciant. Utinam vero et nos hodie huic veritati funestum nimis et triste testimonium non perhiberemus. Utinam privatæ nostræ discordiæ καὶ αἱ πρὸς ἀλλήλους διαφοραὶ τῷ κοινῷ ἐχθρῷ viam contra nos non sternerent, nec aditum patefacerent, nec cristas erigerent, nec gloriandi atque triumphandi ansam præberent. Ἢ καὶ γνῶσαι Περίκλεους. μέγιστα τῶν πόλεων συμφοραί εἰσιν αἱ τῶν πολιτῶν διαφοραί. E contra salus Græciæ est Gr. concordia. Stet Carthago, ne Roma in se ruat. Sit Turca, sit Persa, sit Philippus, hostis, modo Græci inter se conspirent, pacem colant, velintque junctis studiis et unitis viribus communi hosti ἀμυνεσθαι ἐπιθέσθαι. Sed profecto obdurati sunt ita multorum animi et obturatæ aures ad pacis nomen; ut ad concordiam suadendam nec mille sufficiant Demosth.: nec libet igitur nec vacat ulterius excurrere in hunc locum communem de communi hoste propulsando colendaque inter cives concordia; de qua alias forte aptior erit dicendi locus et opportunior occasio. Mittam jam satyras mittamque querelas, sed non omittam preces,

Spiritus pacis constringat inter nos vinculo pacis, ut animi, misere hiantes tantisque spatiis a se mutuo divulsi, tandem concordiæ glutine atque cemento cocant et coalescant. γένοιτο.

— 18. ὅτε ἂν οὐδὲ καταράμενος εἴρῃ τις αὐτοῖς] Habet formam saltem, speciem præ se fert, proverbii; quo uti licet, quoties magna mala et infortunia, "Iliada malorum," exprimere volumus, cui simile id quod vulgo (ni fallor) dici solet: Ego pejus nec inimico meo optarem. ὅτε ἂν οὐδὲ καταράμενος, plura mala excogitare nec exoptare quis alteri poterit, etsi dirissimis diris eum devoverit. Majorem acrimoniam movere nec plura mala accumulare potuit ipse Ovidius, cum in scriberet. Interp. *quot, si quis eos devovere vellet, vix reperisset.* Trajectio verborum quæ Dem. usi est solitus, et usitata pro ὅτε ἂν οὐδὲ κ. τ. λ. εἴρε. Κατάρα *diræ, imprecatio*, κατάραται, καταρᾶσθαι *imprecari, diris devovere*, aliquando cum accusativo personæ tantum, aliquando tantum cum dat. personæ, aliquando cum dat. personæ et accus. rei. De usu igitur et syntaxi hujus verbi hæ regulæ observentur. (1.) Propria et nativa syntaxis hujus verbi καταρᾶσθαι est, ut duplicem regat casum, dat. sc. personæ et accus. rei. Καταρᾶσθαι enim ex origine et vi vocis nihil aliud est quam *precari* aut *imprecari mala alicui*: atque in hac syntaxi legitur hoc verbum apud Hom. purioris omnis Helleniami fontem. Od. τ. [330.] Τῷδε καταρῶνται πάντες βροτοὶ ἄλγε' ἑτοῖσιν Ζωῷ ἀτὰς τεθνηῶτί γ' ἐφιμύσωνται ἅπαντες. *huic imprecantur omnes homines mala* seu *dolores pestes.* In altero tamen loco (nam bis tantum apud eum occurrit) regit solummodo accus. rei. Il. ι. [454.] Πολλὰ κατηρᾶτο, στυγερὰς δ' ἐπεκέκλετ' Ἐρινῦς. *multa imprecatus est*, mihi sc. ἐλλιπεστιλεῖς. (2.) Καταρᾶσθαι apud Script. Atticos aliquando etiam habet casum personæ et rei, sed plerumque regit dat. personæ solum sine accus. rei. Aristoph. [Nub. 869.] κατηρᾷ σὺ τῷ διδασκάλῳ. *tunc magistrum diris devoves*, vel *maledicis*, imo vel *execraris.* non enim Lat. dicere licet *imprecaris* ἀκλῆς sine accus. rei: hoc enim verbum apud Lat. (ni fallor) semper transit in rem, adeoque duplicem adsciscit casum, ut et Gr. καταρᾶσθαι τυρίοις καὶ ἐντελῶς positum ab Hom. Sed οἱ ὕστερον Ἀττικοὶ, qui γοργῶς et συντόμως loqui amant, omittunt fere casum rei et adhibent solummodo casum personæ, eumque (ut dixi) dativ. Herod. Melpom. [c. 184.] οὗτοι τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρῶνται, ἵνα σφέας καλῶς ἐκτήσηται. *solem transcendentem execrantur, quod eos urat torreatque et perdat.* Eustath. Com. in Dionys. περιηγ. [ver. 66.] citat hunc locum ex Herod. καταρῶνται ὑπερβαλλόντως τῷ ἡλίῳ οἱ Ἀτλαντες. *supra modum execrantur.* cum in Herodoto sit non adverb. sed particip. ὑπερβάλλοντι, idque melius, et verisimilius solem eos exsecratos esse, cum esset ὑπερβάλλων, *in meridie* in puncto verticalis: tum enim eos vehementius urere et affligere solebat. Atque ita hic καταράμενος αὐτοῖς, *eos devovens*, aut *diris eos devovens*; nam accus. ὅτε non convenit cum particip., sed potius cum verbo εἴρῃ. (3.) Com. Gr. hoc verbum adhibent cum accus. tantum personæ. Atque ita fere usurpatur καταρᾶσθαι in N. F. ὁ συκῆ ἦν καταράσω. [Marc. xi. 21.] καταράσθω τοὺς ἀνθρώπους, *maledictionis hominibus.* [Jac. iii. 9.] εὐλογοῦντες τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς. [Matt. v. 44.] Et tamen Lucas ὑμῖν cum dat. ex usu Atticorum, qui locus inter alios confirmat id quod jam antea observavi, viz. Lucam inter omnes Scriptores N. F. esse Ἀττικώτατον. Atque hæc de verbo comp. καταρᾶσθαι. Pauca addam de simplici ἀρᾶσθαι et ἀρά, tam de significatu tam de etymo et origine vocis. Et primum quod spectat ἀρά, una est ex iis dictionibus quæ a Gr. Gram. μέσαις λέξεις dicuntur, utpote ἀμφοτεριζούσαις et in utramque partem, modo in bonam modo in malam, sumuntur. Significat enim vel *preces*, vel *diras* seu *imprecationem.* ἀρὰ est et εὐχὴ et κατάρα. Hom. ἀρὰ est simpliciter εὐχή. [Od. Δ. 767.] Διὰ δὲ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς. [Il. Ψ. 199.] ἀρᾶσι ἐέλσας, sc. εὐχάοις. et alibi. At a posteris Hom. ἀρὰ in sequiori sensu ponitur, viz. pro κατάρα, *execratio, imprecatio, diræ.* Ἄρατος prop. nom. quasi εὐκταῖος, *exoptatus*, et Δημάρητος apud Herodot. κατὰ δήμου ἀρὴν γενόμενος, *ex voto populi natus.* At ἀρατὸς, ἀποκαταῖος καὶ ὑπάρατος, *exsecrandus, abominandus*, ab ἀρᾶσθαι *imprecari.* Ἀρητὸν δὲ τοῦτον γάρ καὶ πάνδος ἴδυιας. [Il. P. 37.] Jam vere ἀρὰ, et Ion. ἀρὴ, aliud est, viz. βλάβη, *noxa, damnum*, et differt a priori ἀρὰ quantitate syllab.: α in ἀρὰ *preces* producitur. [Od. Δ. 767.] Διὰ δὲ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς. α in ἀρὴ *damnum* corripitur. [Il. Ω. 489.] οὐδέ τίς ἐστιν ἀρὴν καὶ λοιγὸν ἀμῦναι. Denique veriloquium hujus vocis siquis operæ pretium existimet investigare, videtur omnino Gr. ἀρὰ deduci ab Heb. ארר vocabulo ei prorsus synonymo. Est enim τὸ ἀρᾶσθαι vel καταρᾶσθαι, *maledicere, exsecrari.* Et, ut hoc etiam mantisse loco adjiciam, ut Gr. ἀρὰ fieri videtur ab Heb. ita vicissim Lat. *ara* pro altari non incommode derivetur a Gr. ἀρὰ, quippe quod ἀρὰ ad aram, preces ad altaria fieri solebant. Quod si quis aliter senserit, equidem non vehementius pugnabo; nec, quod faciunt Critici, pro his aut ejusmodi etymologiis,

tanquam pro aris et focis, contendam.

— 20. ἀλυσιτελῆ] *inutilem.* elegans vocab. decompos. Ἀλυσιτελὴς *utilis* παρὰ τὸ λύειν τὸ τέλος (de cujus vocis forma et analogia dixi aliquando, ni fallor, jam ante), hinc compos. ἀλυσιτελὴς *inutilis.* Aristot. Eth. l. viii. fin. εὖ πάσχειν γὰρ οἱ πολλοὶ ζηλοῦσι, τὸ δὲ ποιεῖν φεύγουσιν ὡς ἀλυσιτελές. *plerique enim omnes beneficium accipere volunt.* Εὖ πάσχειν est *beneficium accipere,* εὐεργετεῖσθαι, ut εὖ ποιεῖν *benefacere, beneficium conferre,* εὐεργετεῖν. igitur εὖ πάσχειν etc. *plerique beneficium accipere sunt parati, pauci dare; hoc enim fugiunt, utpote incommodum nec ex re tis futurum, utilitatibus contrarium.*

— Ibid. φίλον ἀλυσιτελῆ, συμφέροντα ἐχθρὸν] *amicum inutilem, hostem conducibilem.* At quomodo amicus, si inutilis, aut quomodo inimicus, si conducibilis? quomodo hæc cohærent? jungantur jam gryphes equis. Quicquid sit de amicis, et forte φίλος ἀλυσιτελὴς οὐκ ἔστι φίλος: at certe inimicus multis modis λυσιτελεῖν καὶ συμφέρειν, *utilis et conducibilis esse,* poterit. Uti optime ostendit Plutarchus in libello quem scripsit de hoc argumento: Πῶς ἄν τις ὑπὸ ἐχθρῶν ὠφελοῖτο; *quomodo quis ex inimicis utilitatem capere possit?* Prosunt nobis inimici multis modis, quanquam inviti, ideoque οὐδεμίᾳ χάρις αὐτοῖς. Nam nec injuria ab invito infertur nec beneficium ab invito datur, οὔτ' εὐεργετεῖ οὔτ' ἀδικεῖ τις ἄκων. Possunt tamen inimici συμφέρειν, licet non εὐεργετεῖν, utiles et conducibiles esse, licet non benefici. Et una quidem commoditas, quæ redundat ex hostibus et quam hic tangit Demosthenes, est, ἀντιπερίστασις, viz. *oppositio hostium,* quæ non tantum cautiores nos facit, sed et fortiores: monet siquidem nos, aut saltem movere debet, vires nostras sparsas recolligere et firmiter unire copias ad resistendum communi adversario. Ἐὰν ἐχθρὸς est aliquando ἀκούσιος φίλος, quia ἀκουσίως διαλλαττὴς, suosque contra se hostes vel invitos συνίστησι, consociat et conjungit et coagmentat. Contra communem hostem unanimiter conspirant Græci; reconciliantur et in gratiam redeunt etiam Aristides et Themistocles. ὁ κοινὸς ἐχθρὸς nos ad concordiam provocat et invitat (O utinam), ut junctis studiis et unitis viribus ὁμοθυμαδὸν ei nos opponamus. Prudenter itaque Onomademus Chius apud Plut. jam laud. [prope fin.] qui, cum in Chio orta seditione a potentiore staret parte, hortatus est socios, ne omnes adversarios ejicerent, sed quosdam in urbe relinquerent: alioquin enim periculum fore, ne, omnibus inimicis sublatis, cum amicis futuræ ipsis essent controversiæ. ὅπως μὴ πρὸς τοὺς φίλους ἀξέμεθα διαφέρεσθαι, τῶν ἐχθρῶν παντάπασιν ἀπαλλαγέντες. "cum desunt hostes discordia cives," testis Gr., testis Rom., testis orbis universus, testis et a toto divisa Britannia mundo, et nunc (proh dolor) a seipsa. Videmus ergo hominum erga nos ἔχθραν seu inimicitiam non semper esse συμφορὰν, sed aliquando συμφέρουσαν, "aliquisque malo fuit usus in illo:" ut verbo dicam, inimicus est, aut esse poterit, cos fortitudinis, stimulus industriæ, occasio cautelæ, ansa concordiæ, atque hoc modo nobis habere licet συμφέροντα ἐχθρόν. Elegantis hujus usus adjectivi ἀλυσιτελὴς, quanquam forte non ubique occurrit, tamen quia brevitati jam studeo et ad epilogum anhelo, unicum tantum exemplum adducam, idque ex Aristot. Eth. viii. ult. fere verbis. εὖ πάσχειν γὰρ οἱ πολλοὶ βούλονται· τὸ δὲ ποιεῖν φεύγουσιν ὡς ἀλυσιτελές. *plerique omnes beneficium accipere volunt* (ut enim est εὖ πάσχειν, cui resp. εὖ ποιεῖν); *beneficium dare, quam pauci vel nulli facere amant aut solent, imo fugiunt et avertuntur,* ὡς ἀλυσιτελὲς, *utpote inutile et incommodum esse nec ex re.*

— 24. ὁμοθυμαδὸν] *unitis animis, unanimiter.* Vox composita ex dictionibus ὁμὸς et θυμός. De adverbiis hujus formæ ac terminationis hæ regulæ observentur. (1.) Omnia adverbia desinentia in δὸν sunt oxytona, ut λαδὸν, βοτρυδὸν, πλαγυδὸν, σωρηδὸν, ἀναφανδὸν, ἀμφαδὸν, κοπιφδὸν, πιτηδὸν, ὁμοθυμαδὸν, etc. (2.) Omnia fere adverbia hujus terminationis denotant similitudinem, et significant δίκην τινὸς, *in morem* vel *modum alicujus,* præsertim si a substantivis sumuntur et respondent Lat. in *atim,* ut βοτρυδὸν *racematim,* racemorum in morem et modum, δίκην τῶν βοτρύων: πεφαλὸν, *instar nubium:* πιτηδὸν, *lapidatim:* κοκκινδὸν, *instar cribri.* Lucian. in Tim. [§. 3.] plura hujusmodi adverbia hujus terminationis σωρηδὸν accumulavit et congiobavit, pro suo more, rotunde admodum et eleganter. οἱ σεισμοὶ κοκκινδὸν, καὶ ἡ χιὼν σωρηδὸν, καὶ ἡ χάλαζα πιτηδὸν. *terræ motus cribratim* (cribri instar frequentis), *et nix acervatim, et grando lapidatim.* (3.) Adverbia in δὸν desinentia pleraque derivantur a nominibus: pauciora a verbis. A nominibus plurima, ut σωρηδὸν, πλαγγηδὸν, ἰλαδὸν, πεφαλὸν, βοιζηδὸν, et alia plura, quæ jam suprà nominavi: pauca admodum a verbis, ut συσταδὸν, *comminus,* παρὰ τὸ συστῆναι; ῥυδὸν, *fluenter, affluenter, affatim, abunde,* a ῥέω, ῥύω, *fluo,* ῥυδὸν apud Hom. et semel tantum [Od. O. 425.] Κούρη δ' εἰμ' Ἀρίβαντος ἐγὼ ῥυδὸν ἀφνειοῦ, *affatim, abunde divitis;* ἀναφανδὸν et ἀμφαδὸν, *aperte, palam,* ab ἀναφαίνω, cum contra κρυφηδὸν, a κρύπτω πέκρυφα, ἡ ἀμφαδὸν ἠὲ κρυφηδὸν Hom. [Od. Ξ. 330.]; αὐτοσχεδὸν, compos. ex αὐτὸς, et σχεδὸν, *prope.*

(4.) Omnia adverbia hujus terminationis, derivata a verbis, sunt dicatalecta, habent terminationem in δὸν so. et δὰ vel δαν, reliqua omnia unam tantum in δόν. In δὸν et δὰ, ut σχεδὸν, saltem in compos. αὐτοσχεδὸν et -δὰ, ἀμφαδὸν et -δά: in δὸν et δαν, ut ῥᾳδὸν et ῥᾴδαν (retracto accent.), συνταδὸν et -άδαν: κρυφαδὸν et -δὰ habet κρύφα et κρυφῇ synonym. unde et fit additione hujus syll. terminativæ. (5.) Adverbia hujus terminationis, derivata a fœminin., fiunt simpliciter a nominativo sing. assumendo syll. δὸν, ut a πφίλη, πφιληδόν; a πέτρα, Ion. πίτρη, πετρηδόν: ab ἀγέλη, ἀγεληδόν: a πλαγγὴ, πλαγγηδόν: ab ἴλη, Dor. ἴλα, ἰλαδόν. (6.) Adverbia in δὸν, facta a masoul. in ος, derivationem mutuantur a substantivis in ι, ut a σωρὸς, σωρηδόν: a ῥωτὸς, ῥωτηδόν: a φορμὸς, φορμηδόν: a κοσκινὸς, κοσκινηδόν: a στοιχὸς, στοιχηδόν. Sic a genit. μυὸς, μυηδόν. Jam ὁμοθυμαδὸν, si esset solum derivatum a θυμὸς, esset θυμηδόν: sed quia est et deriv. et compos., ergo est ὁμοθυμαδὸν, υ mutata in α. Et de adverbiis quidem hujus terminationis sufficiat hæc semel observasse: περὶ μὲν οὖν τούτων ἐπὶ τοσοῦτον εἰρήσθω.

— 25. ἴδοιμα] *existimavi.* τιθέναι sequente infinitivo idem est quod ἡγεῖσθαι, aut ὑπολαμβάνειν, *arbitrari, existimare*, quod observandum duxi, quia non tam frequenter occurrit istud verbum in hac syntaxi aut significatione. Aristot. Polit. [vii. c. 13.] κυρίαν γὰρ αὐτὴν ὑπάρχειν τίθεμεν. *eam enim potestatem habere censemus.* [Themist. Phys. l. iv.] οἱ τὸ κενὸν εἶναι τιθέντες. *qui vacuum esse existimant.* Sequente (inquam) infinitivo, alioquin enim etiam τίθεσθαι in med. est *existimare, ducere*, sed sine infinit. seq., ut πᾶς οὐδὲν τίθεσθαι, ἐν καλῷ τίθεσθαι, ἐν αἰσχρῷ τίθεσθαι, ἐν οὐδενὶ λόγῳ τίθεσθαι, et similibus.

P. 296. 7. ὡς ἀποροῦσιν, ἢ φοβοῦνται, ἢ θορυβοῦνται] Interpr. *æstuare, aut metuere, aut tumultuari, Græcos.* At ἀπορεῖν non est, *æstuare*, sed *dubitare, dubio et perplexo animo esse, inopem consilii esse*; vel etiam *inopem esse, penuria laborare*, præsertim cum genit. sequente. Ἀπορῶ absolute est *dubito, ambigo, hæreo, inops sum consilii*; ἀπορῶ cum genit. est *egeo, indigeo, inops sum alicujus rei*, ut ἀπορῶ τοῦ ἀργυρίου vel τῶν χρημάτων, *inops sum pecuniæ.* Videtur mihi istud verbum in hoc loco latissime sumi, ita ut tam rerum quam consilii inopiam denotet. Audiet Rex Pers. Græcos quiescere nec bellum moliri, non quasi rerum aut consilii inopes essent, aut metu consternarentur, aut intestinis motibus tumultibusque infestarentur. Tria enim hæc ἀπορεῦσιν, φοβοῦνται, θορυβοῦνται, antitheta sunt, et opposita tribus illis quæ præcedunt, et quæ in superiori sententia suadet Demosth. ἔχετε ἡσυχίαν διδόντες καὶ προσπαίζόμενοι. Quanquam ordine mutato, προσπαίζεσθαι opponitur τῷ ἀπορεῖν, διδόναι contra est τῷ φοβεῖσθαι, et deinque ἔχειν ἡσυχίαν opponitur τῷ θορυβεῖσθαι. Copiis et armis et navibus et pecuniis estote instructi et apparati, ne quis sentiet Regi vos ἀπορεῖν: deinde, estote boni et præsenti animo, ne Rex sentiat vos φοβεῖσθαι: postremo, placide et quiete vos et res vestras componite sine tarba aut tumultu, ne audiat Rex vos θορυβεῖσθαι. Tria enim hæc si in nobis esse deprehendantur, præclaras ἀφορμὰς præbebunt hostibus nostris, maximam iis spem facient et animos addent; singula (inquam) tria hæc quanto magis universa, ἀπορία, φόβος, θόρυβος. Atque utinam profecto tria hæc τυπτὰ καιὰ, tria hæc mala fontica, nunquam ita inter nos grassentur, ut barbaro illi et communi hosti ansam præbeant, alas addant, cristas erigant, viam sternant, vel januam contra nos aperiant. Certe in his tribus, ἐν τῷ προσπαίζεσθαι, etc. salus vertitur nostra. Θορυβεῖσθαι, est *tumultuari*; θόρυβος, τυρβα, *tumultus, strepitus*, a θροῦς *tumultus* et βοὴ *clamor*, unum ex iis vocabulis est, quæ ἐκ δύο ταυτοσήμων λέξεων σύγκεινται (ut loquuntur Gr.), *ex duobus vocibus synonymis componuntur.* Talia sunt, ab ὄχος *concito* et δίνω *concito*, ὀχοδίνος: a χρέος et ὀφειλὴ, χρεωφειλέτης: a στρέφειν et δινεῖν, στρεφοδινεῖν *vertigine laborare*: ab ἰλιγγιᾶν et φοτιᾶν et πτίνειν: a φόνος et κτόνος, φονοκτονεῖν: a δονεῖν et πάλλειν, δονοπαλλεῖν *concuterè, quassare*: ab ἔργα et γῆ, ἔργον *opus*, quia τὸ γεωργεῖν, *terram colere et exercere*, ut primum sic præcipuum opus hominis, unde ἔργον αὐτονομ. ὁ γεωργία: a φιλεῖν et ἔδεσθαι, φιληδεῖν: a κέασις et γαστὴς, κασίγνητος, *frater germanus, cognatus*: a πρᾶος et εὐμενὴς, πρεωμενὴς, *mitis, benignus, benevolus*: ab ἰκέσθαι et θέειν, ἰχθὺς, a celeritate motus: ab ἀρχεῖν et ἡγεῖσθαι, ἀρχηγὸς: a μυθεῖσθαι et λέγειν, vel a μῦθος et λόγος, μυθολογεύειν: a γῆ et πέδον, γήπεδον, et Dor. δάπεδον, *terra, solum*: sic a θρᾶς et βοὴ, θόρυβος. Illud vero καλαμάγραυλος peculiare est, quia inter synonyma intercedit copula καὶ, quod in aliis non fit. Jam et unum est compositum vocabulum (forte plura, sed unum tantum observavi), quod conflatur non ex duobus vocabulis synonymis, sed ex eodem geminato mediante præpos. vis. ἀλλοπρόσαλλος, qui Martis character est Hom. Sed et unum itidem ex reduplicatione ejusdem vocis, sed sine præpositione inter, φιλόφιλος apud Aristot. Nescio an hæc observare operæ pretium vobis videatur, mihi certe οὐκ ἀνδὲς.

— 13. παράνοιαν] Ἄνοια, ἀνόημα, et παράνοια, *vecordia, vesania, morbus seu ceritas mentis*, fere idem sunt: aliquid tamen

discrimînis interoedit, quod παράνοια minus sit quam ἄνοια aut ἀνόητα. Ἄνοια est *mera amentia, dementia; ἀνόητα, desperatio,* seu *desperata nequitia,* et ἀνοσοκομίνος, *homo perditi et profligati ingenii.* Sed περὶ τῆς ἀνοίας fuse egimus ad Theophr. Charact. ex quibus unum caput erat περὶ τῆς ἀνοίας. Ἄνοια igitur ad mentem solummodo, ἀνόητα etiam ad mores, refertur. Ἄνοια plus est quam παράνοια: ἄνοια *dementia,* παράνοια *delirium,* et παρανοεῖν *aliquid præter rectum sapere, perperam sapere* vel *intelligere.* Παρὰ in comp. semper fere in malum sonat, præsertim in hac comp. cum verbis notitiæ seu sensus seu intellectus, ut in παρορᾶν, παρακούειν, et similibus. Et certe multa vocabula synonyma sunt composita cum hac præposit., quæ denotant dementiam sive delirium. Inter alia tria sunt adjectiva, tria iterum verba, hujus significationis, quæ observavi tanquam notatu non indigna. Tria adjectiva sunt παράφρων, παράφορος, et παρήορος: duo priora τοῖς κατὰλογάδην scriptoribus in usu sunt, tertium poeticum et Homericum. Tria verba synonyma sunt παρανιεῖν, παρανόπτειν, et παρανοεῖσθαι; quæ verba elegantia sunt, nec minorem emphasin quam ellipsin præ se ferunt. Παρανιεῖν neutraliter pro παρανιεῖσθαι, quasi *dimoveri a recto mentis statu,* vel *a rectæ rationis dimoveri.* παρανόπτειν etiam neutraliter; sic τῆς διανοίας, *a mente et ratione excutior, excussus sum mente,* h. e. *deliro, insanio,* vel etiam *cespito, impingo, laboro,* ut significet lapsum mentis, et sic παρανόπτω ἀπλῶς erit pro παρανόπτω τῇ διανοίᾳ ἐντελῶς, atque ita sane Aristot. alicubi [de Mirab. Auscult.] λέγεται δέ τινα ἐν Ἄβδηρα παρανοφαντα τῇ διανοίᾳ. *quendam furore correptum, insanum, delirum.* Eodem modo παρανοεῖν est *deliro, insanio, desipio,* comp. ex παίω *percutio,* quasi *mente percussus,* seu *excussus, sum.* Ambo hæc verba παρανόπτειν et παρανοεῖν eadem pagina leguntur apud Porphyr. l. iii. περὶ ἀποχῆς: οὐδ' ἂν παρανοοῦντα ἢ παράφρονα εἴποις. *neque desipientem aut stolidum dixeris.* ubi παρανοοῦντα exponitur per παράφρονα. Et paulo post: ὥσπερ ἀνθρώπου μελαγχολῶντος ἢ παρανόπτοντος. *hominis melancholici aut delirantis.* Ex occasione hujus præposit. παρὰ in hac voce παράνοια, visum est mihi obiter annotare tria hæc verba elegantia, quæ et synonyma sunt inter se, atque etiam τῷ παρανοεῖν et τῇ παραφορᾷ, παρανιεῖν, παρανόπτειν, παρανοεῖσθαι. quæ verba ut denotant delirium et defectum mentis, ita Gramm. in iis volunt esse ellipsin et defectum vocis τὸν νοῦν, vel τὴν διάνοιαν, vel ejusmodi: ita ut proprie significent mentem quasi a sua sede amotam et excussam: unde φρένας ἐκπεπταγμένος apud poetam, quasi *mente excussus, amotus,* h. e. *delirus, vesanus.* [Od. I. 326.] Ἦσιν τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπταγμένος ἐσσί. Hoc unicum jam addo de hac voce παράνοια, quod forsan observare nec insuave prorsus fuerit nec inutile, viz. παράνοια et παραφορά, ut nec sic nec sensu, multum differunt; valde affines et cognatæ sibi mutuo sunt παράνοια et παροινία. Παροινία est *contumelia, petulantia,* proprie inter pocula et ebrietate admissa, et quid aliud hoc est quam παράνοια: certe μέθη est μανία quædam, παροινία, παράνοια. Ebrietas est comes et soror et magister et nutrix insaniæ, immo est ipsa insania: tum enim homines, et non potius pecudes, quanquam in pecudes quidem inebriantur, sed tum inquam maxime, cum παροινοῦσι, cum παραπαίουσι et παρανόπτουσι et παρανιοῦσι.

— 14. ταῦτ' ἂν ἐπίη σκοποῦντι αὐτῷ] *hæc si considerare in animum induxerit,* ad verbum *supervenerit ei, venerit ei in mentem.* Verbum ἐπιέναι hoc in sensu idem plane quod ἐπίσχεσθαι supra p. 173. 18. eique prorsus synonymum. Ἐπιέναι igitur sequente infinitivo est *succurrere, subire, venire,* in mentem sc. hoc vel illud facere, εἰς νοῦν ἔρχεσθαι. Cujus tamen significationis nulla mentio apud Lexicogr. Script.: cum tamen peculiaris et observatu digna. Clem. Alexandr. Strom. l. vii. πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἐκ γραφῆς ἔστιν μαρτύρια παραθέσθαι.

— 19. ὑπεραίροντας] *excellentem.* Ὑπεραίρω proprie est *extollo, effero,* transitive; atque inde passive et intransitive, *efferor, attollor, supergredior, excello, transeundo excedo,* plerumque cum accus. personæ, vel rei duntaxat. Aristot. Pol. [ii. 7.] ἐὰν γὰρ ὑπεραίρῃ τὸ τῆς οὐσίας μέγεθος ὁ τῶν τείχων ἀριθμός. aliquando cum accus. personæ et dat. rei. Plut. [Lycurg. c. 31.] ὑπεῆρε τῇ δόξῃ τοὺς πάντας. Αἴρω simplex quidem est et transit. *tollo, attollo,* et intransit. *moveo, migro, ἀναίρω.* Dicerem tamen comp. ὑπεραίρω non esse ab αἴρω intransit. *migro, solvo, proficiscor,* sed ab αἴρω transit. *tollo, attollo:* nam ὑπεραίρω est *attollor, efferor supra aliquid* vel *aliquem,* adeoque *excello, excedo, supero, νικῶ, προσφέρω, πρόσχω, ὑπερίσχω.* Notetur itaque hæc regula: Plurima verba sunt apud Gr. quæ per compositionem ex activis et transitivis fiunt neutra vel passiva. Simplicia sunt transitiva, composita intransitiva. Exemplo hæc pauca sunt ex plurimis, κίνητω *scindo,* transit., πρωόητω *procedo, progredior,* quasi *viam coram me scindo: ἴχω habeo,* transit., ὑπερίσχω *excello,* sic πρόσχω et προφέρω: κινέω *moveo,* transit., παρανίσω *deliro,* sic παρανόπτω et παραπαίω et synon. intransit. a transit. κίνητω et παίω. Sed præ-

sertim verba excellendi et superandi hoc modo fiunt, ut ὑπερίσχω, προέχω, περφέρω, ὑπερέχω et quædam alia synon.; de quo hæc regula observatur: Quædam verba sunt apud Gr. quæ in simplici significant *ferire, jaculari, percutere*, quæ in comp. cum præpos. ὑπὲρ eleganter significant τὸ ὑπὲρ, *excellere, superare, excedere*. Tria præ aliis annotavi: a *vulo percutio*, ὑπερβάλλω *excedo, excello*: a βάλλω *facio*, ὑπερβάλλω: ab ἀκοντίζω *jaculor*, ὑπεραντίζω *excello*, quasi ultra alium et supra alium jaculor, excello frequentius. Quibus synonym. περιβάλλω pro ὑπερβάλλω. Longin. περὶ ὕψ. [§. 1.] καὶ ταῖς ἑαυτῶν περιβαλον. leg. ὑπαλείαις τὸν αἰῶνα περιβαλον. *seculum* aut *vitam fama superarunt*. ubi fallitur vir doctissimus, qui eo in loco pro περιβαλον leg. vult ὑπερβαλον. "περιβαλον (inquit) pro ὑπερβαλον lapsus præcilivis." Imo non omnino lapsus: nam περιβάλλειν hoc sensu idem est quod ὑπερβάλλειν, *excellere, superare*. Hom. Odyss. [O. 17.] ὁ γὰρ περιβάλλει ἅπαντας Μενετῆρας δέρεσι. auctor brevium Schol. περιβάλλει· νικᾷ, ὑπερβάλλει.

— 20. διαλλακτοῦ] Διαλλακτὴς, *conciliator, pacificator, honorarius arbiter, index compromissorius*, idem qui διαιτητὴς, vel potius διαλλακτήριος διαιτητής. Omnis enim διαιτητὴς non erat διαλλακτής. Certus erat numerus τῶν διαιτητῶν. Sed quivis erat διαλλακτὴς, quemcunque litigantes elegerint ad compromittendas inter se lites. Διαλλάττω et καταλλάττω idem sunt, *concilio, reconcilio*. Et tamen non dicitur, ut volunt Gramm., καταλλακτὴς, sed tantum διαλλακτής: et ratio est, quia licet utrumque sit *conciliare*, tam διαλλάττειν quam καταλλάττειν, tamen διαλλάττω proprie est *ad concordiam reducere opera alicujus tertii tanquam mediatoris*, καταλλάττειν etiam *absque illa*. Ergo licet a διαλλάττειν sit διαλλακτὴς, tamen a καταλλάττειν non dicitur καταλλακτής. Operæ pretium fuerit notare τὴν ἐναντιοσημίαν hujus verbi διαλλάττειν. Significat enim et *discrepare* seu *discordare*, atque etiam *reconciliare discordantes et in gratiam reducere*. Notetur ergo discrimen. διαλλάττω (ἐν αἷς διαλλάττομεν) de personis absolute sine casu seq. est *discrepo, differo, discordo*; at cum accus. plur. personæ est *concilio, reconcilio litigantes* seu *dissidentes*, ut διαλλάξαι τινὰς ἀλλήλους vel πρὸς ἀλλήλους.

— 24. μὴ μακρὰ λέγων λίαν ἐνοχλῶ] *ne sermonis prolixitate nimium vobis molestus sim*, formula qua utuntur Rhetores in epilogis orationum, cum tædium deprecari volunt. Ἐνοχλῶ *molestiam ero, molestus sum*, ab ὄχλος *molestia*, ταραχὴ, unde ὄχλον παρέχειν idem quod πράγματα παρέχειν, et δι' ὄχλου εἶναι, *molestum esse*. Notetur idem vocabulum in tribus linguis eruditis significare et *populum* seu *multitudinem* et *molestiam*. Est enim profecto populus res molesta. In Heb. המון est et *multitudo* et *tumultus*; in Gr. ὄχλος est σύνδος et ταραχή: et sic in Lat. *turba*. Sed vereor jam ne et ego videar vobis δι' ὄχλου εἶναι. Hic igitur vela contraham et concludam hac formula, licet non orator, tamen more oratorum, μὴ μακρὰ λέγων λίαν ἐνοχλῶ. Solummodo auream hanc sententiam, quam hic orationis quæ habet Demosth. coronidis loco apponere vobisque commendare, utpote aureis literis omnium hominum cordibus inscribi et insculpi dignam, viz. ἄρχου δὲ μηδὲν μήτε λόγου μήτε ἔργου ἄδικου. Præclara vero vox nec tam Attico Oratore quam Christiano Theologo digna. Itaque in hoc voce desino. Atque hæc hactenus ad hanc orationem pro modulo nostro annotata dictaque sunto. Quoniam vero ex loco quodam Hom. χρυσέην δ' ἐπίθημι κορώνην, χρυσείην κορώνην (h. e. ἄγαλμα τέλος), auream coronidem unicuique operi imponendam esse monent Gr. Parœmiogr. (ut inquit Eustath.), liceat igitur mihi. Statuit (quantum opinor) Dem. vester iterum (si vobis ita placet) hoc in loco vos convenire et vobiscum in hanc palæstram descendere. Sed profecto tam timidus est, ut non ausit τὸν καιρὸν τάξαι, nec certum diem vobis præstituere; et vellem equidem actis natalitiis ad munus rediret; saltem si inter initiorum termini et quadragesimi ἀξιόλογον aliquid temporis spatium intercesserit; quod tamen vereor, ne aut nullum fuerit, aut perexiguum. Interim V. clariss. atque hoc Aud. valete. [sic multa modis multis confusa.]

DE RHODIORUM LIBERTATE.

Quanquam bello Peloponnesiaco insigniter accisæ et afflictæ essent res Atheniensium, postea tamen virtute Cononis et Timothei et Iphicratis aliorumque ducum præstantissimorum paulatim pristinas vires recuperare cœperunt: imo usque adeo refloruerunt, et in eam magnitudinem excrevit et provecta est eorum potentia, ut finitimis gentibus atque populis suspecti esse inceperunt. Hinc Chii, Rhodii, Byzantini, aliique ναυάρχοι, qui jam diu sub eorum imperio et ditione fuerant, inita inter se societate et exemto priori jugo, bellum contra Athenienses susceperunt: quod propterea *bellum sociale*, πόλεμος συμμαχικὸς, dicebatur. Initum

hoc bellum in Græcia anno tertio Olymp. cv., et anno demum quarto, viz. anno tertio Olymp. cvi., terminatum. Voces et phrases insigniores, quæ in hoc Argumento occurrunt, fere jam antea habuimus, ut πόλεμον ἄρασθαι, στασίημαι, οἰκείως ἔχειν, πρός τινα συστήσασθαι, ut non opus sit iis explicandis immorari. Sensus et scopus argumenti sic se habet, ut legere est apud Diod. Sic. l. xvi. [c. 7.] qui solus (quantum scio) ex Hist. Græcis hujus belli memisit. In hoc bello duces Atheniensium erant Chabrias, Iphicrates, et Timotheus Cononis filius. Implicatis autem hoc bello Atheniensibus, Philippus Amphipolin recipit, et Potidæam Pydnamque et Philippos occupat, et ad totius Græciæ imperium viam sternit. Exitus hujus belli hic fuit: μακροχρόνιον πολέμιον (Ulp.) ἐναγκάσθησαν εἰς συνθήκας ἐλθεῖν πρὸς αὐτοὺς οἱ Ἀθηναῖοι, ὥστε αὐτονόμους εἶναι καὶ ἐλευθέρους. *coacti sunt Athenienses pacem facere cum Insulanis, sic ut liberi et sui juris essent.* Sed progrediamur in Argumento. Durante hoc bello, vel certe statim finito, Mausolus, Cariæ regulus seu præfectus sub Rege Persarum, Rhodiorum, qui Cariæ finitimi erant, libertati insidias struxit, et mutata paulatim Reip. forma libertatem statumque popularem iis eripuit, et ex Democratia Aristocratiam vel etiam Oligarchiam constituit. Monet igitur in hac oratione Demosthenes, nullo modo ferendum esse; adeoque suadet Atheniensibus Rhodiorum tutelam et patrocinium suscipere, eosque in pristinam libertatem asserere atque vindicare: quippe Democratiam nervum esse Atheniensis imperii, maximeque ex Repub. esse ut Græcæ civitates populari statu gauderent. Maxime igitur urget τὸ συμφέρον, bonum sc. publicum et communem utilitatem: hoc enim caput est ἐν τῷ συμβουλευτικῷ seu deliberativo genere orationis. Addit tamen etiam τὸ πρέπον seu τὸ καλὸν, honestum et decorum; palerum quippe et præclarum fore et pro gloria splendoreque nominis Atheniensis miseris etsi male meritis succurrere et opitulari: nec enim convenire viris fortibus atque magnanimis μνησικακεῖν τοῖς ἡμαρτάνουσι, sed veterum imo et recentium injuriarum oblivisci, easque Lethes et Amnestiæ barathro quodam sepelire. Atque hæc fere mens est hujus hypotheseos Libaniana, adeoque summa et scopus illius orationis, quæ sic incipit.

Arg. p. 298. ult. μνησικακεῖν] *mala, seu injurias, in animo et memoria retinere.* Pulorum autem hoc orationis caput et argumentum in quo insistit Demosth., suadens Athen. μὴ μνησικακεῖν nec refrisare memoriam et cogitationem veterum injuriarum. Certe est memoria hominum injuriarum tenax. Scribunt in marmore læsi. Si quid in nos ἁμάρτῃ, manet alta mente repostum: e contra si quid beneficium in nos collatum, in vento et rapida aqua scribimus illud. Aqua beneficia scribuntur; in vento aut pulvere τάχιστα γηράσκει ἡ χάρις (Phil.), nihil tam cito senescit quam beneficium. At vivunt, imo valent et florent et revivescunt et repubescunt in animis hominum injuriæ. Memini me legisse de quodam (si fallor, de Augusto), eum nihil unquam oblitum fuisse præter injurias; at quam plurimi sunt (proh pudor) etiam Christiani, qui nihil aliud meminerunt. Ὀργὴ et χόλος cadunt etiam in virum bonum; sed non κότος ira reposita, nec μῆνις ira permanens. Facessat ex animis pectoribusque Christianis illa vox, qua Homerus suum prim. incepit; hæreat potius nobis in animo, veluti trabali fixa clavo sedeat divina illa vox ejusdem pr. poet. [Il. N. 115.], ἀκοστὴ τοι φρένας ἐσθλῶν, et iterum [Il. O. 203.] στερεπταὶ μὲν τε φρένες ἐσθλῶν, et iterum [Od. Θ. 408.] ἴσος δ' αἴτιός τι βέβαυται Δαναῶν, etc.: nec tantum si quid δαναῶν ἴσος βέβαυται, sed et si quid δαναῶν ἧσσον πέπρακται, οἴχετο, abeat, in æternum abeat, et evanescat, et tenebris et silentio et oblivione sepeliatur. Nec certe fraudandi sunt hac sua laude Athenienses, qui post exactos xxx. tyrannos, communi omnium consensu, decretum fecerunt, ut injuriarum offensionumque omnium, quæ durante illa tyrannide ultro citroque illatæ acceptæque essent, foret oblivio, quam ἀμνηστίαν vocarent. Non igitur novum hoc Athen. quod suadet Demosth., viz. τὸ μνησικακεῖν. Egregie et eleganter Lucian. [Prom. §. 8.] ἐς τὸ αἴριον παμεῖσθαι τὸ μῖσος καὶ μνησικακεῖν καὶ ἔκλυσίν τινα μνήμην διαφυλάττειν, ἄπαγε, οὔτε θεοῖς πρέπον οὔτε ἄλλως βασιλικόν. Non igitur πρέπον Athenis, quæ θεῶν ἕδος καὶ βασιλεύουσα πόλις. Postquam dixi de re, dicam jam aliquid de voce (duleis enim hæc mihi vox est, et vix ab ea divellor) μνησικακεῖν. Καλὸν ubique se ingerit et insinuat in compositione: verbi formam hic induit, conjunctum cum nomine, quod bonum non facit. Procemium ex præoccupatione πρόκαταλαμβάνει τὸν ἀκροατήν. Quoniam enim χαλεπὸς ὁ λόγος τῷ συμβούλῳ (Ulp.), in lubrico et difficili argumento versatus est Demosth. Grave enim et et susp. videbatur Rhodiorum causam agere aut in eorum favorem aliquid dicere, quippe qui maxime et præ aliis injuriam Atheniensibus fecissent, eosque plurimum lacessissent. Ideo in limine orationis præoccupatione utitur; atque ab Athen., utcunque ita se res Rhodiorum habuerint, ut Athen. Reip. maxime infensi infestique esse videantur, veniam tamen

dicendi et libertatem sermonis hac de re sibi concedi passim quærit.

Orat. p. 298. ult. ἐκωλύθην γάρ τι - - - πρὶν δίκας] Ubique hoc inculcat Demosth. Abundabant psephismatis et decretis Athenienses; sed psephismata sua vix unquam exsequi solebant. Aliud est promittere, aliud donare. Sic et aliud est decreta facere vel discernere et statuere, aliud decreta exsequi. Olynth. Γ. [§. ς'.] ψήφισμα οὐδενός ἐστιν ἄξιον, ἂν μὴ πρασγίνηται· τὸ ποιεῖν ἐθέλειν τά γε δίκαια πρεσβύμους. Olynth. Β. [§. ε'.] ἅπας μὲν λόγος, ἂν ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν. Olynth. Γ. [§. ς.] τὸ πράττειν τοῦ λέγειν καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὂν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει καὶ κρεῖττόν ἐστι. Notum illud cujusdam Spartani in Athenienses [Plut. Lacon. com. Apophth.] Νὴ τὸν Σιὸν, ἔφασκε μὲν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ καλὰ, οὐ πράσσουσι δέ. Ut non immerito dixerit Philos. in initio Ethicorum; οὐ γνῶσις, ἀλλὰ πρᾶξις.

P. 299. 8. τὰς βλασφημίας — ἀπολύσασθαι] Βλασφημία apud Script. Eccl. de contumelia erga Deum, apud profanos de calumnia seu contumelia erga homines. Sed de usu et origine hujus vocis memini me dixisse antea. Ἀπολύσασθαι idem fere hic quod supra διαλύσασθαι. De Symmor. [§. ι'.] διάλυσονται ἁμαρτίας. Ubi est *dissolvere, diluere, expiare delicta*; ita hic βλασφημίας ἀπολύσασθαι est *maledicta refutare, opprobria* seu *convitia refellere*. Plut. Anton. [c. 73.] ἡ δὲ Κλεοπάτρα ἀπολυομένη τὰς αἰτίας καὶ ὑποψίας ἐθεράπευεν αὐτὸν περιττῶς. *diluens crimina et suspiciones impense eum colebat*. Plut. in Apol. [c. 27.] οὐ ῥᾴδιον ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ μεγάλας διαβολὰς ἀπολύσασθαι. βλασφήμει ἰῤῥαμένως· οὐ γὰρ ῥᾴδιον ἀπολύσασθαι. *calumniare fortiter, et aliquid hærebit*. Plut. Fab. δι' ἔργων ἀπολύσασθαι τὸν Λακεδαιμονίων ἐβούλετο. Sic hic τὰς βλασφημίας ἔργῳ ἀπολύσασθαι: et certe optima illa criminum et convitiorum purgatio et refutatio, quæ fit ἔργῳ vel δι' ἔργων, *facto et operibus*, alioquin quid verba audiam, cum facta videam? Elegans verbum hoc in sensu et huic synonymum est ἀποτρίβεσθαι itidem *amoliri, diluere, purgare*, sc. crimina vel accusationes vel contumelias vel convitia. Diodor. Sic. ἐπειρᾶτο τὰς καθ' αὑτοῦ διαβολὰς ἀποτρίβεσθαι, *calumnias diluere*. Æsch. [c. Timarch. §. λε'.] ταῖς γὰρ ἀλλοτρίαις αἰτίαις ἀποτριψάμενος τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ ἐγκλήματα. Nec multo aliter Dem. noster Olynth. Α. §. ε'. Paulo aliter Philos. Eth. ii. 2. δεῖ καὶ χαλεπὸν ἀποτρίψασθαι τοῦτο τὸ πάθος ἐγκεχρωσμένον τῷ βίῳ. *ideoque hanc passionem, qua vita nostra penitus imbuta est, eluere atque abstergere est difficile*. Et Julian. Ep. ἀποτρίψασθαι τὴν αἰδῶ καὶ ἀποδύσασθαι. *pudorem excutere ac deponere*. In metaphorica hac significatione non dicunt Gr. ἀποτρίβειν, sed ἀποτρίβεσθαι, ut nec ἀπολύειν, sed ἀπολύεσθαι. Notetur itaque discrimen. Ἀπολύειν voce et forma act. semper transit in personam, estque *liberare, absolvere, dimittere*, reum sc. aut captivum: at ἀπολύεσθαι voce et forma passiv., sed act. significatione, transit in rem, estque *diluere, purgare, refutare*, crimina sc. aut convitia aut calumnias aut ejusmodi, uti hoc in loco. Homerus tamen semel dixit ἀπολύεσθαι de redemptione captivi pro *luere*, λυτροῦσθαι. Il. Χ. [49.] Ἀλλ' εἰ μὲν ζώουσι μετὰ στρατῷ, ἦτ' ἂν ἔτι τα Χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ'· ἔστι γὰρ ἔνδον. Ubi tamen discrimen est inter ἀπολύειν et ἀπολύεσθαι etiam in hoc sensu ubi agitur de liberatione seu redemptione captivi: nam ἀπολύεσθαι dicitur is qui captivum liberat et redimit ab alio, qui persolvit redemptionis pretium, λύτρα, ἄποινα; at ἀπολύειν qui captivum liberat et dimittit accepto pretio. ἀπολύεται is qui redimit et qui pretium solvit; ἀπολύει is a quo redimitur et qui pretium accipit. Atque ita ἀπολύεσθαι in illo loco Hom. χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθ', *nos ære et auro eos redimemus*, ære et auro sc. pro pretio datis. At ἀπολύει, qui pro pretio dimittit captivum seu mortuum, ut πατρόκλους ille Achill. apud Lycophr. [Alex. 27.] Hom. Il. Κ. [449.] Εἰ μὲν γάρ κέ σε τῶν ἀπολύσομεν ὠὲ μεδέοντα, Gr. Gramm. ἀπολῦσαι αἰχμαλώτου, τὸ λύτρα λαβόντα ἀφεῖναι· ἀπολύσασθαι δὲ, τὸ λύτρα δόντα ῥύσασθαι. Ita differunt simpl. λύειν et λύεσθαι, λῦσαι et λύσασθαι. Λύειν et λῦσαι est captivum demittere accepto lutro, seu redemptionis pretio; λύεσθαι et λύσασθαι, redimere soluto pretio. Λύετει, qui redimit; λύει a quo redimitur. Ut in limine Iliados, venit Chryses in exercitum Gr. λυσόμενός τε θυγάτερα, etc. *filiam redempturus*, inquiens παῖδα δέ μοι λύσατε φίλην. Chryses voluit λύσεθαι, *redimere*; at Agamemnon noluit λύειν, h. e. *dimittere*, vel ἀπολύειν. Porro sic differunt ἀφεῖναι et ἀπολῦσαι. ἀφεῖναι est *remittere, dimittere gratis*, πρεμιὸς καὶ δωρεάν: ἀπολῦσαι, *dimittere*, sed non nisi certo pacto et pretio, nec nisi quis persolverit λύτρα, ἄποινα, ῥύσια, ζωάγρια. tot enim nominibus appellant Græci pretium redemptionis.

— 9. δίκης καλῆς] Ut καλὸς ἀνθρ. Δίκη apud puriores Gr. semper est μέσον λίξις. Nihil aliud est quam *fama, existimatio, opinio*, sive bona sive mala: unde per se positum in meliorem partem. Hic δίκη καλὴ, ut apud Plat. δίκη κακή. At δίκη pro *gloria* inferioris Gr. est, nec nisi a sacris scriptoribus usurpator. Hoc vix. est quod velim dicere. Καλὸς in compos. verbali aliquando extremum locum occupat. Multa sunt verba composita ex alio

vocabulo et καλὸς, adeoque desinentia in καλέω, cum tamen ex alia voce et ἀγαθὸς vel ἠθλὸς nullum sit, et unum tantum ex alio vocabulo et καλὸς, viz. φιλοκαλέω, *honestatem colo, sum rerum pulcrarum studiosus*: adeoque καλὸν facilius adhæret et rebus associat et agglutinat se, quam ἀγαθόν. Nullum est verbum compos. desinens in ἀγαθέω aut ἠθλέω, in καλέω plurima. Tria tantum observabo, utpote insigniora: ἀνεξικακέω, *malorum patiens, tolerans sum*; ἀθελοκακέω, *sponte mali non ignarus sum, prævaricatorem ago in pugna*, et μνησικακέω, *memor sum malorum*, h. e. injuriarum, unde μνησίκακος et μνησικακία, et ἀμνησικακία, *injuriarum oblivio*, idem quod ἀμνηστία. [Hæc ad priorem notam clare spectant.]

— 12. πρυτανεύσας ταῦτα καὶ πείσας] *Dux et auctor hujus rei, harum rerum transactor et summus administrator fuit.* πρυτανεύειν et πρυτανεύεσθαι verbum translatum a Rep. Athen. Notum qui fuerint πρυτάνεις Athenis, et φυλὴ πρυτανεύουσα. Est πρυτανεύειν, τῶν πρυτανέων *officio fungi*, atque inde μεταφορικῶς, *regere et administrare quovis modo*. Ulp. πρυτανεύοντα κυρίως μὲν ἀντὶ τοῦ πρυτανεία ὄντα, ἀντὶ δὲ τοῦ διοικοῦντα, Δημ. ἐν Φιλιππικοῖς. Locus, quem respicit Gramm. ille, habetur oratione de Pac. [§. β'.] τὰ παρ' ὑμῖν διοικοῦντα Φιλίππῳ καὶ πρυτανεύοντα. *ad Philippi commodum omnia regentem et moderantem*. Sic et Phil. Γ. [§. ιγ'.] Heliod. l. i. [§. 36.] εἴ πού σοι κάθοδον λάβοι πρυτανευόμενος. *si quomodo ita rem gerat atque administret, ut reditum tibi procuret et obtineat*. Idem suaviss. auct. l. vii. [§. 50.] ὅπως ἂν ἀσφαλῶς γένοιτο πρυτανευόμενος. *ut securitatem facto provideram*. Syner. Ep. ἱππεύοντος διαβιώσῃ φιλοσοφίᾳ εὐθυμίαν πρυτανευούσῃ ἀνύμενα. *strenue totum vitæ cursum conficias, philosophia securitatem animi procurante tranquillam*. Isocrat. [Panegyr. §. λδ'.] καὶ τοῦ πολέμου κύριος ἐγένετο, καὶ τὴν εἰρήνην ἐπρυτάνευσε. *jus habuit belli et pacem pro arbitrio suo constituit*. Aristoph. Acharn. [59.] ἐγὼ μὲν οὖν (sc. σιγήσω)· Ἢν μὴ περὶ εἰρήνης γε πρυτανεύσητε. *nisi consilia de pace agitetis, nisi de pace agatis et consulatis.* πράττειν, χρηματίζειν. Gr. Theol. πρυτανεύειν de providentia et administratione divina non raro usurpant. Greg. Naz. or. xi. ὡς ἂν τὸ ἑτοιμασθῆναι καὶ μὴ ταραχθῆναι, τοῦ Θεοῦ πρυτανεύοντος. *Deo* viz. *hoc ordinante et constituente ut parata ea res et non turbata esset*. et or. iii. in Jul. κατὰ περίγνωσιν ἐπὶ τὴν ἐπιστρατείαν ἀρθὲς, καὶ δαιμόνιον πίστιν τὸ μέλλον ὑπισχνούμενον καὶ μεταβολὴν πρυτανεύοντον τοῖς πράγμασι. *mutationem rerum procurantium, agitantium*. Duo præcipue erant capita in quibus plurimum triumphabant ei ἐξ ἐναντίας, et quæ Demostheni in hac causa maxime obstare videbantur, quo minus vel ipse Rhodios defendere tuto honesteque posset, vel Athenienses Rhodiorum tutelam suscipere eorumque libertatem vindicare deberent. Ea erant ἡ τῶν Ῥοδίων ἀπιστία et ὁ παρὰ τοῦ Ζαυσίλεω φόβος, *Rhodiorum perfidia* et *metus regis Persarum*. His duobus per procatalepsim seu præoccupationem occurrit Demosth. in initio hujus orationis. Et Rhodiorum quidem injuriæ et perfidiæ opponit τὴν μεγαλοφροσύνην τῆς πόλεως καὶ τὸ σύνθες, id viz. esse pro gloria et indole et more Atheniensium μὴ μνησικακεῖν, malorum ἀμνηστίαν facere, μὴ νικᾶσθαι ὑπὸ τῶν κακῶν (ut Apostoli verbis utar), ἀλλὰ νικᾶν ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακὸν, et male meritis benefacta rependere. Quamvis igitur Rhodii fœdifragi perfidique sint, et διὰ τὴν αὐτῶν ὕβριν nulla a vobis injuria lacessiti, sed sua tantum petulantia permoti, bellum vobis intulerint: φῶς tamen agite quod vestrum est, et quod famam et decus et splendorem et magnanimitatem decet urbis Athen.; miseris et supplicibus jam succurrite, eorum jura defendite, libertati consulite, et democratiam periclitantem suffulcite. Hoc enim non modo pulcrum et præclarum et gloriosum, sed etiam utile et conducibile et percommodum vobis futurum est. Cum hoc palam omnibus innotuerit, vos libertati vindices et salutis auctores iis fuisse, qui de vobis tam male mernerint, omnes statim ad vos confluere, omnes amicitiam societatemque vestram expetere, incipient, utpote benevolentiam et amicitiam vestram incolumitatis suæ pignus et tesseram et arrhabonem esse arbitrantes.

— 19. σύμβολον τῆς αὐτῶν σωτηρίας] *salutis suæ signum*, vel *tesseram incolumitatis suæ*, ut vertit Interpres. Certe σύμβολον vox est latissimæ significationis: *nota, signum, indicium*, ut eam dicit Philosoph. τὰ ἐν τῇ φωνῇ sunt τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων σύμβολα. Duæ autem sunt significationes hujus vocis (pro *signo*) maxime insignes, quorum altera saltem huic loco congruere videtur, viz. qua σύμβολον ponitur pro *tessera militari*, sive signo bellico quo socii ab hostibus discernuntur in acie, quod communiter σύνθημα apud Gr., quasi id de quo pacti sunt et convenere omnes qui in iisdem castris militant, vulgo *WORD or WATCH-WORD*, Lat. *tessera*. Virg. [Æn. vii. 637.] "Sit belli tessera signum." Sil. Ital. [l. vii. 347.] "discurrit tessera castris." et iteram [l. xv. 475.] "tacitam dat tessera signum." ubi intelligere videtur non σύνθημα sed παρασύνθημα. Ita enim differunt σύνθημα et παρασύνθημα (juxta scriptores tacticos), ut *signum vocale* (in bello) sit σύνθημα, *signum mutum* παρασύνθημα. Maximus autem usus παρασυνθήματος ob milites peregrinos qui diversa lingua

utuntur. Onosand. Strateg. c. 26. *χρεσιμώτατον δὲ καὶ τοῦτο καὶ πρὸς ὑπερσχλάσσους συμμαχίας τῶν ἰδίων οὔτε γὰρ λόγων οὔτε ξυνέσεως δυνάμενοι φανῆς ἀλλοτρίας, αὐτῷ τῷ παρασυνθήματι κρίνουσι τό τε φίλιον καὶ τὸ πολέμιον.* Servius ad locum Virg. jam adductum, " it belli tessera signum:" " Symbolum bellicum quod ad pugnam exeuntibus datur, sc. propter confusionem vitandam, Gr. dicitur *σύνθημα*, ut fuit in bello Marii 'Lar Deus,' in Syllæ 'Apolle Delphicus,' in Cæsaris 'Venus Genetrix.'" Appian. Ἐμφ. l. ii. [c. 76.] de prælio illo fatali de Cæs. et Pomp. *τὰ συνθήματα ἀναδιδόντος, ὁ μὲν Καῖσαρ, Ἀφροδίτην Νικηφόρον, ὁ δὲ Πομπηΐος, Ἡρακλέα Ἀνίκητον.* Ambo hoc vocabula, *σύνθημα* et *σύμβολον*, a re bellica ad eroticum certamen traduxit Achill. Tat. de vipera et murena l. i. [ep. fin.] *ὅταν εἰς τὸν γάμον ἰδίλωσιν ἀλλήλας συναλθεῖν, ὁ μὲν εἰς τὸν αἰγιαλὸν ἐλθὼν συρίζει πρὸς τὴν θάλασσαν, τῇ μυραίνῃ σύμβολον ἡ δὲ γνωρίζει τὸ σύνθημα, καὶ ἐκ τῶν πόντων ἀναδύεται.* Atque in hoc sensu militari sumitur *σύμβολον*, cum antiquissimam illam normam et compendium fidei vocamus 'Symbolum Apostolorum.' Est enim hoc Symbolum; nota seu tessera, seu signum quo discernitur miles Christianus ab Ethnico. Vocabulis enim militaribus multum delectata videtur Prim. Eccles.; unde 'Ecclesia militans,' et 'Sacramentum,' et ejusmodi, juxta illud sancti Iob. [c. vii. 1.] " Militia est vita hominis." Ruffin. in Exp. Symbol. [§. 2.] " Ne qua doli subreptio fiat, Symbola discreta unusquisque dux suis militibus tradit, quæ Latine vel signa vel indicia nominantur, ut si forte occurrerit quis de quo dubitetur, interrogatus symbolum prodat si sit hostis an socius." Symbolum igitur Apostolorum, quasi signum et tessera, *γνώρισμα καὶ σύνθημα*, militis Christiani. Non enim (pace Augustini) *σύμβολον* Apostolicum dictum, quasi *collatio*, *A SHOTT or RECKONING*, a *συμβάλλω confero*, vel quod Apostoli in unum convenientes singuli articulum suum conferrent, vel " quia collata in unum catholicæ legis fides, symboli brevitate colligitur" (ut loquitur ille [Tom. x. Append. serm. 42.]) Tum enim non esset Symbolum, sed Symbola: certe *σύμβολον* pro *collatione* non reperitur in ullo probato Gr. auctore, sed tantum *συμβολή*, unde δεῖπνον ἀπὸ συμβολῆς vel *συμβολῶν*, *cœna collatitia*, *CLUB.* symbolam dedit, cœnavit, non symbolum. Quæ magis miror doctiss. Lexicogr. H. Stephan. Symbolum Apostolicum potius ab hac significatione verbi *συμβάλλειν* derivare, quam ab altera, quasi *σύμβολον* diceretur quasi *collatio* seu *collectio*; cum tamen ipse fatetur se nullum ex classicis auctoribus exemplum citatum invenire nemine. Σύμβολον igitur Apostolicum, quasi tessera militaris, *σύνθημα*, *γνώρισμα*. Atque hæc prima est significatio hujus vocis, quam sequi videtur Lat. Interp. in hoc loco Demosth. dum vertit *tesseram*. Sed et altera est, quæ non minus hic convenit, qua ponitur hæc vox in usu forensi, viz. *ἐνέχυρον* vel etiam *ἀρραβὼν*, *pignus*, *arrha* seu *arrhabo*, *A PLEDGE or EARNEST*, quicquid datur in signum seu argumentum cujuscunque contractus ratificandi aut confirmandi, sive promissi sive debiti: nam *σύνθημα*, *σύμβολον*, *ἐνέχυρον*, *ἀρραβὼν*, in hac significatione idem sunt. Ἐτσι enim proprie *ἐνέχυρον* sit τὸ δεδομένον ὑπὲρ χρέους εἰς ἀσφάλειαν, *pignus* seu *hypotheca rei quæ creditori ad securitatem traditur* vel *obligatur*, quod *ἐν ἔχυρῷ* ponat, in tuto collocet creditam pecuniam, vulgo *PAWNS or MORTGAGE*, τὸ εἰς ἀσφάλειαν ἀντάλλαγμα. Ἀρραβὼν autem in venditione et emptione proprie locum habeat, ut sit proprium pignus quod ab emente datur vendenti in antecessum solutionis integri pretii, ad securitatem sc. venditoris, ut rem esse emptam sciat, ἃ ἐπὶ ταῖς ὠναῖς παρὰ τῶν ὠνουμένων πραγματεβολὴ ὑπὲρ ἀσφαλείας, ut ut hæc ita se habeant. Confunduntur tamen sæpissime hæ voces: et *arrhabo* de pignore dicitur, quod mutuo ad securitatem creditori præstandam; et *pignus* de arrhabone, qui in emptionis et venditionis contractu intercedit. Utrumque *σύμβολον* et *σύσσημον*. [Hermipp. ap. Poll. p. 483. ed. Basil. 1536.] παρὰ τῶν πανδίων λήψομαι τὸ σύμβολον. *pignus a cauponibus accipiam*, sive *arrham*. Σύμβολον enim quicquid arrhæ loco datur. Lysias [p. 154. 13. ed. Steph.] ἔλαβε σύμβολον παρὰ βασιλέως τοῦ μεγάλου. Athen. l. iii. [c. 32.] *σύμβολά τις ἀπαιτούμενός φησι. quidam a quo symbola repetebantur.* Vetus Com. apud Poll. [p. 483. ed. 1536.] *εἰ μοι, τί δῆτα σύμβολον κτήσεμαι. hei mihi, quid faciam symbolo emunctus.* πεπόρδαι sive παρῆνας elegantur dicitur qui aliqua re emunctus et spoliatus est. " consiliis nostris laus est attonsa Lacænum." [Cic. Tusc. l. v. 17.] Quoniam autem symbolum seu pignus dare non solent, nisi qui præsenti pecunia destituuntur, hinc adagium de homine egeno, et cui quidem nummorum suppetit, *οὐδὲ σύμβολον ἔχει. ne symbolum quidem habet.* Atque ita hic *σύμβολον* pro *pignore* seu *arrha*, et *σύμβολον τῆς σωτηρίας*, *pignus salutis*. Gr. posteriores externa illa signa, seu Elementa Eucharistica, Symbola appellant, quasi symbola seu signa corporis et sanguinis Christi, quæ et *σύμβολα τῆς σωτηρίας* dici possunt, *arrhæ* seu *pignora salutis nostræ*. Differunt *σύμβολα* et *συμβόλαια*. *σύμβολα* sunt *pignora*, *tesseræ*, *notæ*, *arrhabones* (ut diximus) *qui dantur ad firmandos*

contractus, pacta, conventa, συνθῆναι. Atque hinc est quod doct. Camer. solicitat locum quendam Philos. in initio Polit. [l. iii. 1.] ubi pro *συμζόλων* leg. putat *συμβολαίων.* Verba Philos. sunt: οὐδ' οἱ τῶν δικαίων μετέχοντες οὗτος, ὥστε καὶ δίκην ὑπέχειν καὶ διαζεσθαι· τοῦτο γὰρ ὑπάρχει καὶ τοῖς ἀπὸ συμβόλων κοινωνοῦσι. quæ verba ita sumit Camer. ac si per *σύμζολα* ibi intelligeret Philos. *mutuos mercatorum et negotiatorum contractus*, et per τοὺς ἀπὸ συμβόλων κοινωνοῦντας, *eos qui commercia inter se habent*, qui mutuos sc. contractus agitant: ideoque pro *συμζόλων* leg. suspicatur *συμβολαίων.* Συμβόλαια enim Gr. *contractus et commercia*, non *σύμβολα.* Sed alius profecto sensus ejus loci est: nec satis mihi assentus videtur mentem Philos. eruditus Interpres, seu potius paraphrastes P. Romanus, qui illa verba: τοῦτο γὰρ ὑπάρχει καὶ τοῖς ἀπὸ συμζόλων κοινωνοῦσι: sic transfert: *hæc enim facultas etiam negotiatoribus, qui tesseris utuntur inter se communibus, conceditur.* Non de solis negotiatoribus seu mercatoribus hæc verba intelligenda sunt. Scopus Aristotelis est ut ostendat naturam et essentiam civis, docentque in quo consistat ratio formalis τοῦ πολίτου, et quid sit quod proprie constituat ; et primum pro more suo procedit negative. Communitas (inquit) loci et habitationis non constituit civem: ὁ δὲ πολίτης οὐ τῷ οἰκεῖν που πολίτης ἐστί. Tum enim *μέτοικοι καὶ δοῦλοι, inquilini et servi*, essent cives. Sed neque communitas fori atque judicii proprie civem facit: οὐδ' οἱ δικαίων μετέχοντες οὕτως ὥστε καὶ δίκην ὑπέχειν καὶ διαζεσθαι. Δικαίων μετέχειν est quod vulgo dicimus *to have the benefit of the law*: quod iis omnibus contingit, quibus licet δίκην ὑπέχειν, *judicium subire, causam pro se postulare, dicere*, quod facit ὁ φεύγων reus, et διαζεσθαι, *in jus vocare alterum*, quod facit ὁ διώκων. Sed neque hoc modo δικαίων μετέχειν satis est ad constituendum civem (inquit Philos.): τοῦτο γὰρ ὑπάρχει καὶ τοῖς ἀπὸ συμζόλων κοινωνοῦσι. *hoc enim licet etiam*, etc. Videndum igitur quid sit *σύμβολον*, et qui sint οἱ ἀπὸ συμβόλων κοινωνοῦντες. Σύμβολα dicebantur *pacta* seu *conventa inter diversos populos, quibus totum jus commercii inter ipsos continebatur.* Horum *συμβόλων* frequens mentio in oratione Demosth. (seu potius Hegesippi) de Halonneso. Harpocrat. et Suid. *σύμβολα* expon. *συνθήκας, ἃς ἂν πρὸς ἀλλήλας αἱ πόλεις δίκαιαι τάττουσι τοῖς πολίταις, ὥστε δίδοσθαι καὶ λαμβάνειν τὰ δίκαια. pacta* seu *conventa publica, quæ civitates inter se faciunt de juribus et commerciis mutuo inter se fœcendis.* Diversarum igitur gentium et civitatum cives, qui hoc modo mutua inter se jura et commercia ex pacto agitant, sunt οἱ ἀπὸ συμζόλων κοινωνοῦντες. qui tamen exteri et peregrini sibi mutuo sunt, non autem cives: ergo *κοινωνία τῶν ἰσαίων* (ait Philos.) non sufficit ad constituendum civem.

P. 300. 5. *παρελθὲν λγὰ — παρῄνουν*] *ego pro concione monui.* ita Lat. Interp. *παρελθὲν, pro concione.* Παρελθεῖν proprie dicuntur Rhet., cum ad dicendum prodeunt: et παρελθόντες λέγειν vel *παραινεῖν* dicuntur, cum in rostris publice et pro concione suadent. Hoc verbum usurpatur longe itaque aliter apud *πεζογράφους*, quam apud poetas. In usu vocabulorum *παρέχεσθαι* et *παρελθεῖν* (vid. alibi) tria potissimum spectanda sunt, quomodo usurpantur ab Hom. et quomodo a post., quomodo ab Atticis et quomodo ab aliis Gr., et denique quomodo a poetis et quomodo a *πεζογράφοις.*

— 6. *μόνος ἢ δύτερος εἰπεῖν, ὅτι*] Ὅτι non cohæret enim εἰπεῖν, sed cum *παρῄνουν.* Infinit. enim εἰπεῖν hoc in loco peculiarem quendam usum habet et videtur tantum non *παρίλκειν* seu redundare, et vel nullam omnino vel exiguam vim et significationem habere. Recte observ. auctor Idiotism. Int. εἰπεῖν sæpissime apud Att. *παρίλκειν*, ornatus solum causa adhiberi, ut in loco illo Xen. Cyrop. [i. 3. 8.] καὶ τὸν Ἀστυάγην σκώπτοντα εἰπεῖν, Οὐχ ὁρᾷς, φάναι, ὡς καλῶς σοι ἔχοντι. *nonne vides, inquit Astyages, hominem irridens, quam belle et quam venuste pinceruam agit.* ubi vel εἰπεῖν vel φάναι manifeste abundat; et mallem φάναι quam εἰπεῖν, quia video eundem esse pleonasmum hujus infinit. tum apud eundem Xen. tum apud Plat. At infinit. εἰπεῖν multis in phrasibus locum habet, ubi φάναι consistere non potest, ut in ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὡς εἰπεῖν, et aliquando simpliciter εἰπεῖν, uti hic apud Demosth. Frequentes vero hæ formulæ sunt in quibus verbum εἰπεῖν peculiarem usum habet, quas propterea omitti non oportuit ab eo qui de Idiotismis scripsit. Varium autem usum obtinent, variisque modis exponi possunt, ea loquendi genera, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὡς εἰπεῖν, et ἁπλῶς καὶ ἰλληπτικῶς εἰπεῖν. aliquando *ut verbo dicam*, aliquando *ut ita dicam*, aliquando *prope dixerim, ferme dixerim*; atque ita frequenter exponuntur apud auctores. Plut. Sympos. [ ] πάντων δὲ θαυμασιώτατον, ὃ πάντες, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ἴσμεν. *quod omnes ferme dixerim fere novimus.* Ita enim optime et simplicissime interpretari licet. Idem est ὡς οἷόντε apud eundem [Sympos. l. iv. q. 1. 3.] οὐδὲν γὰρ ὡς εἰπεῖν πολυχρόνιόν ἐστι. *nullum enim prope dixerim*, vel *fere nullum, eorum diuturnæ vitæ est.* Aristot. [de Part. Anim. l. ii. 7.] καὶ διὰ τοῦτο ἔχει πάντα τὰ ἔναιμα τὸ ἐγκέφαλον, τῶν δὲ ἄλλων οὐδὲν ὡς εἰπεῖν. *animalia omnia quæ sanguinem habent, habent et cerebrum,*

aliorum vero fere nullum. Ita enim commodissime interpretari possumus hasce formulas, ὡς ἔπος εἰπεῖν, ὡς εἰπεῖν, et εἰπεῖν quæ synonymice usurpantur, idemque valent, viz. *fere, forme, prope, propemodum.* Retinet etiam hunc Hellenismum inter alios lingua nostra vernacula: ita enim nos hanc phrasin optime ad verbum expr. *μόνος ἢ δεύτερος εἰπεῖν*, aut *εἷς ἢ δύο εἰπεῖν*, *one or two to speak on, vel duo vel nemo*, h. e. duo vel circiter. Maximum argumentum, quo adversarii rhetores dissuadebant defensionem Rhodiorum, erat metus Regis Persarum: periculum enim fore, ne, si Athenienses Rhodiorum causam et libertatem tuerentur, potentissimum illum Persarum regem (*τὸν μέγαν βασιλέα*) offenderent et in se concitarent. *εἰς γὰρ ἐκεῖνον ἀνέκει τὰ πράγματα. ad illum hæc res pertinebat.* Destructio enim Rhodiorum aliarumque civitatum democraticarum facilior ei aditus ad Monarchiam fuerit. Huic non uno modo occurrit Demosth. *κατ' ἔντασιν.* Negat hoc ad Reg. Pers. quicquam spectare, neque omnino Rhod. ei curæ esse, quia ad ejus ditionem non pertinent. Et *ὑπὲρ μὲν τῶν Αἰγυπτίων* etc. *pro defensione quidem Ægyptiorum non dubitastis Regi vim opponere, quid ergo hæretis jam cum agitur de fortuna et libertate Rhodiorum.* cur Regem metuitis magis solicitum fore de Rhodiis qui Gr. sunt et extra fines imperii Persici, quam de Ægyptiis qui infra ipsius ditionem sunt? Ego certe ipse si Regi a consiliis essem, non aliud ei suaderem quam vobis, viz. *μὴ τῶν ἑαυτοῦ.* Atque hæc jam est responsio. Jam aliam adhibet *ἐπιχείρησιν*, alioque modo rem aggreditur, et respondet *κατὰ συγχώρησιν.* Esto, inquit, ut Rex Pers. hoc ægre ferat vobisque adeo infensus et infestus fuerit. quid tum postea? num vos vestra omnia jura delabi patiemini metu Reg. Pers.? num urbes omnes et provincias et oppida et castella, quæ ipse vobis per vim aut fraudem eripuit, impune ei concedetis? Certe si hic vobis animus sit, *οἴχοιτο τὰ πάντα.*

— 7. *πρόφασιν—ποιοῖσθαι*] *causam, prætextum, ansam, occasionem, faceretis, prætenderetis.* Familiaria certe et satis usitata Græcis hæc duo vocabula sunt, *πρόφασις* et *ποιεῖσθαι.* Ego tamen hanc *πρόφασιν ποιούμενος* et hanc causam accipiens pauca de iis annotare non gravabor, tum ad prosodiam tum ad syntaxin pertinentia, quæ forte non ubique nec ab omnibus observata sunt. Πρόφασις proprie et ex vi vocis est *causa prolata, manifesta, et aperta*, a *πρὸ* et *φημὶ* (ut ἀπόφημι ἀπόφασις, et a *κατάφημι κατάφασις*, sic a *περίημι πρόφασις*), sed potius a verbo *φαίνω, προφαίνω ostendo, manifesto*, πρόφασις, ut ab *ἐμφαίνω, ἔμφασις species, representatio, simulacrum.* Φάσις enim vel est a verbo *φάω, φημὶ, dico*, et tum est *sermo, rumor* (Hom. φάτις); vel est a verbo *φάω, φαίνω, ostendo*, et tum est *apparitio, conspectus, vultus*, unde forte Lat. *facies, FACE.* A φάσις *sermo*, a *φάω dico*, κατάφασις et ἀπόφασις, *affirmatio* et *negatio*: a φάσις *species, apparentia*, a *φάω ostendo*, ἔμφασις et πρόφασις. Nam si esset a πρόφημι *prædico*, πρόφασις esset *prædictio*, ut προφήτης *propheta* ab eodem verbo, qui futura prædicit. Atque hæc de origine et analogia hujus vocabuli. Significationem quod spectat, observo quatuor potissimum esse nomina apud Gr. synonyma, quæ in hoc nomine ponuntur, significantia viz. *causam, ansam, prætextum, occasionem, colorem, obtentum, excusationem*; ea sunt ἀφορμὴ, πρόφασις, πρόσχημα, σκῆψις: cum hoc tamen discrimine, in meliorem partem ἀφορμὴ est *causa justa, αἰτία, occasio justa, manifesta et vera*, αἰτία φανερὰ καὶ ἀληθὴς, *occasio* vel *opportunitas rei agendæ vera*, et non in pejorem partem *simulata*: πρόσχημα et σκῆψις est *excusatio, prætextus, causa ficta et simulata, umbra, larva, color, velamen*, quod in N. F. ἐπιπάλυμμα, vulgo *a cloak*: at πρόφασις jam vox mediæ significationis est, et modo in meliorem modo in pejorem partem sumitur; est enim *quævis causa seu excusatio*, sive justa et vera, sive simulata et ficta. Thucyd. [I. i. 23.] *τὸν μὲν γὰρ ἀληθεστάτην πρόφασιν, ἀφανεστάτην δὲ λόγῳ. verissimam causam.* Schol. αἰτίαν. Aristoph. [Vesp. 339.] *τὴν πρόφασιν ἴσχειν*, sc. αἰτίαν, ἀφορμήν. Atque ita apud Hippocr. sæpe (observ. Gal.) πρόφασις nihil aliud sunt quam *αἰτίαι, causæ morborum æque veræ.* Sed et πρόφασις est *causa ficta et simulata, prætextus, A SHOW or COLOUR*, αἰτία ψευδὴς καὶ πλασμένη. Atque ita sæpenumero apud auctores in deteriorem partem hoc sensu πρόφασις et σκῆψις simul conjunguntur. Dem. [de fals. leg. §. λϑ'.] *σκῆψεις καὶ προφάσεις ῥᾳδίας.* Chrysosth. *σκῆψεις ταῦτα καὶ προφάσεις ῥᾳθυμίας.* Demosth. [c. Mid. §. ιβ'.] *ποιὰ γὰρ πρόφασις, τίς ἀνθρώπου καὶ μετρία σκῆψις φανεῖται τῶν πεπραγμένων αὐτῷ.* Atque ita semper in N. F. in sequiorem partem pro *umbra, larva, prætextu, obtentu, causa fictitia et speciosa.* [Matt. xxiii. 14.] προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι. Philipp. i. [18.] εἴτε προφάσει εἴτε ἀληθείᾳ. Ioann. xv. 22. *νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι.* De Syntaxi porro hujus nominis observo, variis modis construi solere apud auctores, viz. cum quis dicitur aliquid facere *sub specie* vel *sub prætextu*, modo cum præposit. ἐπὶ, idque vel cum genit. ut apud Herodot. l. vii. [150.] *ἵνα ἐπὶ προφάσιος ἡσυχίην ἄγωσι*, vel cum dativ. ut apud Herodian. l. vii.

[c. 3.] ἐπὶ πρόφασιν τῶν σωθέντων χρημάτων συσκῆψαι χορηγίας: mode in dat. absol. sine præposit., ut Thucyd. l. iii. [66.] ἐπιμελίαν τῆς ἐκείνου πρόφασι, *sub prætextu familiaritatis* vel *amicitiæ*; sic Act. xxvii. [30.] πρόφασι ὡς ἐκ πρώρας μελλόντων ὑγιὰς ἀνεῖναι, *sub obtentu quasi anchoras essent extenturi* (ubi notetur ista syntaxis πρόφασι ὡς, *sub prætextu quasi*): modo cum accus., idque vel præcedente præposit. κατὰ ἐντολάς, ut apud Herodot. l. i. [29.] κατὰ θεωρίης πρόφασιν ἐπιπλόους, *cum enavigasset sub prætextu contemplationis*; vel absolute et ἀλλοιοτικῶς, subaudita præposit. κατὰ, atque ita frequentius et elegantius et Ἀττικιστικῶς, ut apud Demosth. de Cor. [§. πγ'.] ἐξαποστέλλει ταῦτα τὰ πλοῖα πρόφασιν μὲν ὡς τὸν σῖτον παρασκευάσοντα ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου, *emittebantur hæ naves sub prætextu quasi frumentum advecturæ ex Hellesponto, βουλόμενα δὲ* π. τ. λ. *sed revera opem laturæ Selymbrianis*. ubi notetur antithesis, πρόφασιν μὲν ὡς παρασκευάσοντα, et βουλόμενα δὲ, h. e. τῇ δ' ἀληθείᾳ βουλόμενα, ita enim opponuntur sæpe apud auctores πρόφασιν μὲν et τὸ δὲ ἀληθὲς, ut λέγω μὲν et ἔργῳ δὲ, et similia, ut Thucyd. l. vi. [33.] πρόφασιν μὲν Ἐγεσταίοις ξυμμαχίᾳ, τὸ δὲ ἀληθὲς Σικελίας ἐπιθυμίᾳ. Hanc phrasin et syntaxin, at et omnes alias Gr. *Ling.* elegantias, primum hausserunt auctores ex Hom. ingeniorum fonte; sic enim ille H. T. [301.] ἐπὶ δὲ σπανίσσετο γοναῖσιν Πάτροκλον πρόφασιν, σφῶν ἕ αὐτῶν πλεῖν' ἐόντα. *gemebant autem pueîla Patroclum specie* vel *prætextu, earum autem revera dolores singulæ suos*. Insignis autem hic poetæ locus non tantum huic syntaxi, sed etiam proverbio, πρόφασιν et ansam et occasionem dedit. Hinc enim proverbium exsculpserunt posteri Πάτροκλον πρόφασιν, *Patroclum sub prætextu*, de iis qui aliquid sub prætextu faciunt vel facere videntur, cum re vera aliud agunt. Usus est hoc adagio Plut. egregio libello de laude sui ipsius [c. 19.] dum alios (inquit) laudamus, cavendum μὴ δοκῶμεν Πάτροκλον πρόφασιν, σφᾶς ἕ αὐτοὺς δι' ἐκεῖνον ἐπαινεῖν. *ne videamur in specie laudare Patroclum, revera autem nosmet ipsos per illum*. et Achill. Tat. ἐκυδάνασεν ὁ Κλεινίας αὐτοῦ λέγοντος ταῦτα, Πάτροκλον πρόφασιν ἀναστενάζοντες Ἑλληνες. *hæc dum Menelaus commemorat a Patrocli casu non abhorrentia*. non novit viz. hoc proverbium esse ex loco quodam Homeri desumptum. Cum captivæ mulieres Trojanæ præficarum more coguntur lamentari Patrocli mortem, veras quidem lacrymas fundebant, sed non propter Patroclum; suum enim calamitatem captivitatemque deflebant: Patroclus illis lacrymationi prætextus erat, vera causa sua sibi miseranda sors: ideo flebant Πάτροκλον πρόφασιν. Ita et iste Clinias apud Ereticum hanc Scriptorem illacrymavit nominatione Chæriclis Πάτροκλον πρόφασιν, non ob Chæriclis casum et infortunium, sed ob suum illi omnino par et simile. Πρόφασιν ποιεῖσθαι idem quod προφασίζεσθαι, Gr. Lexicogr. Aliquis aliquid πρόφασιν ποιεῖ, ex quo occasionem arripit. et rursus, προφασίζομαι, προφάσεις λέγω, προφάσεις ποιῶ, προφάσεσι χρῶμαι. At (inquam) Gr. non dicunt προφάσεις ποιῶ, sed ποιοῦμαι. Nihil communius nec usitatius hoc verbo ποιεῖν in tota *Ling.* Gr. Quando autem Gr. dicunt ποιῶ aet., et quando ποιοῦμαι pass. vel med., non cui forte observatum, nec temere et ubique obvium. (ποιέομαι, ποιεῖσθαι, in eadem sententia paulo supra.) De vario igitur usu hujus verbi quoad vocem seu formam activi et passivi, ποιῶ et ποιοῦμαι (nec enim promiscue usurpantur) operæ pretium duxi regulas quasdam sive observationes, prout mihi intelligendum subvenerunt, vobis impertire. (1.) Ποιῶ, cum significat actionem transeuntem, ponitur plerumque in voce activa, cum transit ac. in materiam aliquam externam et sensibilem, ut ποιεῖν οἶκον, ξίφος, πόρπαν, ἄρτον, ἐσθῆτα,, γῆν, οὐρανὸν, etc. ibi non ποιεῖσθαι, sed ποιεῖν. Loquor jam non de poetis, sed de Atticis συγγράφεις. (2.) Cum adverbiis conjunctum etiam hoc verbum ποιεῖν activam formam obtinet, εὖ ποιεῖν, κακῶς, καλῶς, δικαίως, etc. hic enim non dicunt ποιοῦμαι, sed ποιῶ. Et aliquando cum adv. καλὰ, δικὰ, etc. (3.) Ποιεῖν pro κατασκευάζω vel ἀναδείκνυμι, h. e. reddere, efficere, significans alterationem seu productionem qualitatis in persona vel re aliqua, etiam act. non pass., ut ἀνθρώπους πολλοὺς ἀνιπτόδας ποιεῖν, ἐξέδρα ποιεῖν perditum efficere, σοφὸν ποιεῖν sapientem reddere, non ποιεῖσθαι. (4.) Ποιεῖν etiam absolute sine casu, de factura seu fictura poetica, act. semper: est enim ποιῶ absol. *facio carmina, poetice scribo*, ut ἔχουσ' ἀοιδὴν Ὅμηρος, Σοφοκλῆς, etc. *sicut Homerus in carminibus scripsit*, etc. Atque his fere locis et constructionibus Græci dicunt ποιεῖν et non ποιεῖσθαι. Rursum alias loquendi formulæ sunt, in quibus adhibetur ποιεῖσθαι et non ποιεῖν, illæ vero sunt præcipuæ hæ quinque (quantum observavi). (1.) Cum reciproce ponitur ante vocabula relationis, Gr. dicitur pass. ποιεῖσθαι, non act. ποιεῖν, ut ποιεῖσθαι ἄλοχον, ἑταῖρον, φίλον, etc. *facere uxorem, amicum*, etc. sibi sc., ποιεῖσθαι παῖδα vel υἱὸν, *filium facere, adoptare*, sibi: nec aliter dicunt Gr. κτᾶσθαι φίλον, ἄλοχον, sc. ποιεῖσθαι. Quamobrem non opus fuit, ut qui scripsit de Idiot. et qui nuper apud nos prodiit, peculiarem observationem faceret de hac

phrasi ποιεῖσθαι, cum non aliter id dicatur quam φίλον ποιεῖσθαι, ἑταῖρον ποιεῖσθαι, et similia. Ita ut observatio sit generalis: Hoc verbum reciproce positum ante nomina relationis habet formam pass. ποιεῖσθαι, non act. ποιεῖν. Dico reciproce, *facere sibi*; notetur enim discrimen. Aliud est ποιεῖν φίλον, aliud ποιεῖσθαι φίλον. ποιεῖν φίλον est *facere aliquem amicum alteri*; at ποιεῖσθαι φίλον est *facere sibi amicum, aliquem in amicum sibi eligere et adsciscere*. Sic differunt ποιεῖν ἄκοιτιν et ποιεῖσθαι ἄκοιτιν. ποιεῖν ἄκοιτιν est *uxorem alteri facere, dare alicui aliquam in uxorem*, ut Hom. Il. [Ω. 537.] Καὶ οἱ ὑποτρὸ ἔδωκε θεὰν πολυσιν ἄκοιτιν: at ποιεῖσθαι ἄκοιτιν est apud eundem Hom. *uxorem sibi facere, sumere, aliquam in uxorem ducere*. [Od. E. 120.] ἤν τις τε φίλον ποιήσετ' ἀκοίτην. (2.) In nominatione æstimii aut existimationis, cum significat *ducere, æstimare, existimare, in loco habere*, tum etiam passivam formam habet; dicitur que ποιεῖσθαι non ποιεῖν, ut in formulis illis apud Gr. usitatissimis, περὶ οὐδενός, περὶ ὀλίγου, περὶ πολλοῦ vel πλείστου, περὶ παντὸς, etc. ποιεῖσθαι: sic cum accus. seq. sive substantivi, ut συμφορὰν ποιεῖσθαι *calamitatis loco habere, pro infortunio ducere*, δυστύχημα ποιεῖσθαι, εὐτύχημα ποιεῖσθαι *felicitatis loco ducere*; sive adjectivi, ut μέγα ποιεῖσθαι *magni facere*, φαῦλον ποιεῖσθαι *leve existimare, flocci facere*, (Arrian. οὐ φαῦλον ποιούμενος. *non negligendum ratus.*) δεινὸν vel δεινὰ ποιεῖσθαι *grave et indignum existimare, ægre et graviter ferre*. In his enim omnibus aliisque similibus utuntur Gr. hoc verbo in form. pass. non act.; nec enim περὶ πολλοῦ, etc. ποιεῖν, aut συμφορὰν ποιεῖν, aut μέγα aut δεινὸν vel δεινὰ ποιεῖν, hoc sensu quispiam Gr. dixit, aut certe dixerit: dico hoc sensu, nam μέγα ποιεῖν aliud est, viz. *magnum facere*, h. e. rem magnam facere; μέγα ποιεῖν est *magnum aliud facere*, μέγα ποιεῖσθαι est *magni facere*. Idem discrimen est inter δεινὰ ποιεῖσθαι et δεινὰ ποιεῖν (quod observ.): δεινὰ ποιεῖσθαι est *ægre ferre, indigna existimare, pro indignis habere*; at δεινὰ ποιεῖν est *gravia, indigna, patrare, committere*. Herodot. [viii. 3.] μέγα ποιησάμενος περαίνειν τὴν Ἑλλάδα. *magni faciens Græciæ salutem*. (3.) Ante nomina significantia affectum seu passionem animi, cum præposit. ἐν, passive etiam usurpatur hoc verbum ποιοῦμαι, et non ποιῶ, ut ἐν ὀργῇ ποιεῖσθαί τινα, ad verbum *aliquem in ira facere* vel *habere*, h. e. simpliciter *irasci*; ἐν θαύματι ποιεῖσθαι *in admiratione habere, admirari* (quam Hellenismum in lingua nostra vere imitamur, *to have in admiration*); ἐν γέλωτι ποιεῖσθαι *in risu facere* vel *habere, risui habere, deridere*. In his et hujusmodi loquendi formulis non dicimus ποιεῖν, sed ποιεῖσθαι. (4.) Cum significat χειροῦσθαι *debellare* aut *subigere, subjugare* aut *in potestatem reducere*, seq. præposit. ὑπὸ, ut ὑφ' ἑαυτῇ (vel ἑῇ' ἑαυτὴν) ποιεῖσθαι τὴν πόλιν, τὴν χώραν, etc. *in potestatem suam redigere urbem, regionem*, etc. (5.) Cum significat immanentem facere, viz. aliquid opus internum seu mentale seu immateriale, tam etiam passivam formam habet quoque ποιεῖσθαι, et non ποιεῖν. Auctor Idiotismorum duas phrases affert, tanquam exempla hujus syntaxeos (potuit forte 600), sed et de his duabis duas distinctas regulas facit, cum tamen par et eadem sit utriusque ratio: eæ sunt ποιεῖσθαι πεῖρας et γνώμην ποιεῖσθαι, quæ licet a Latinis per diversa verba exprimantur, viz. ποιεῖσθαι πεῖρας *quæstum facere* et ποιεῖσθαι γνώμην *sententiam ferre* vel *habere*, tamen quantum ad Hellen. eandem rationem habent: nam ut ποιεῖσθαι πεῖρας est simpliciter πειρᾶσθαι, ita ποιεῖσθαι γνώμην est simpliciter γνώσεσθαι. Sed et quam plurimæ aliæ hujusmodi phrases formulæque sunt, in quibus hoc verbum semper in voce passiva, licet in activa significatione, usurpatur; idque quoties actio est immanens, adeoque opus, cujus facturam exprimere volumus, est opus internum, mentale, incorporeum, et immateriale, e. g. μνήμην vel μνείαν ποιεῖσθαι *mentionem facere*, ποιεῖσθαι λόγον vel λόγους *sermonem facere de re aliqua* vel *orationem habere*, σπουδὴν ποιεῖσθαι *diligentiam adhibere*, γνώμην ποιεῖσθαι *statuere rotum* vel *statutum habere*, ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι *curam habere*, ἀρχὴν ποιεῖσθαι *initium facere*, sic ποιεῖσθαι πόλεμον, ἀρχὴν, μάχην, ναυμαχίαν, ἐκκλησίαν, etc. in quibus omnibus Gr. non dicunt ποιεῖν sed ποιεῖσθαι. Sic hic πρόφασιν ποιεῖσθαι, ubi non licet dicere *fabricare* sed *facere*. Sic igitur differunt ποιεῖν et ποιεῖσθαι cum in rem transeunt, reguntque accus. substantivi realis et non personalis. ποιεῖσθαι est *facere*, ποιεῖν *fabricare*. ποιεῖσθαι πόλεμον est *facere bellum* et ποιεῖσθαι ἀρχὴν *facere initium*, at non dicimus *fabricare bellum* aut *fabricare initium*; sed ποιεῖν οἶκον, ξίφος, etc. est *fabricare*. (6. jam et ult.) Hæ duæ phrases seu formulæ sunt vere periphrasticæ, seu circumlocutiones (viz. ubi verbum ποιεῖσθαι jungitur cum nominibus significantibus affectum seu passionem animi cum præposit. ἐν, vel opus aliquid internum et incorporeum), hæ (inquam) phrases apte reddi possunt unico verbo, verbo viz. conjugato, quod σύστιχον significationem habet illi nomini quod cum verbo ποιεῖσθαι conjungitur, e. g. in priori formula ἐν ὀλίγῳ ποιεῖσθαι est ὀλιγωρεῖν, ἐν ὀργῇ ποιεῖσθαι nihil aliud est quam ὀργίζεσθαι, neque melius Lat. verti potest quam

simpliciter per verbum irasci; sic ἐν γέλωτι ποιεῖσθαι est simpliciter γελᾶν seu καταγελᾶν, ἐν θαύματι ποιεῖσθαι παραφραστικῶς nihil aliud est quam θαυμάζειν: sic in posteriori λόγων, ἀπολογίαν, μάχην, ἀγῶνα, ἐπιμέλειαν, σπουδὴν, ἀριθμὸν, πλοῦν, γνώμην, μνήμην, πόλεμον, ἀρχὴν, πρόφασιν, etc. nihil aliud sunt quam simpliciter λέγειν, ἀπολογεῖσθαι, μάχεσθαι, ἀγωνίζεσθαι, ἐπιμελεῖσθαι, σπουδάζειν, ἀριθμεῖν, πλεῖν, γνώσεσθαι, μεμνῆσθαι, πολεμίζειν, ἄρχεσθαι, προφασίζεσθαι, etc. etsi enim aliquando in his et hujusmodi formulis verbum ποιεῖσθαι alio aliquo verbo Lat. reddi expriimique possit, ut ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι *diligentiam adhibere*, λόγον ποιεῖσθαι *orationem habere*, ἀριθμὸν ποιεῖσθαι *nummum inire*, melius tamen et simplicius hæ phrases Gr. unico verbo, viz. verbo conjugato, verti et exprimi possunt, ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι *curare*, λόγον ποιεῖσθαι *dicere* vel *perorare*, ἀριθμὸν ποιεῖσθαι *numerare*. Quod locum in ea non habet syntaxi, ubi ponitur act. ποιεῖν, significans *fabricare*, ut ἄρτον ποιεῖν, ξίφος ποιεῖν, etc. nec enim hæc reddi possunt unico aliquo simplici verbo nomini συστάχυν et conjugato ἄρτον. Sed comp. πρόφασιν ποιεῖσθαι est ἁπλῶς προφασίζεσθαι, quod et πρόφασιν προφασίζεσθαι dicitur more Atticorum, ut πόλεμον πολεμίζειν, λυπὴν λυπεῖσθαι, δίκην δικάζειν, et similia. Greg. Nazianz. orat. quadam: τὸ καὶ τὸ σπάνιν, καὶ πρόφασίζη προφάσεις ἐν ἀμαρτίαις. *hoc et illud causaris, et prætendis excusationes peccatis.* Demosth. de Cor. [ ] πρὸς τὰς κοινὰς προφάσεις, ἃς οὗτοι προφασιοῦνται. *contra communes prætextus, seu excusationes, quas isti prætendent.* Hinc homo ἀπροφάσιστος, *simplex et sincerus, sine fuco, sine fraude, sine techna aut machina, absque prætextu, prætextu et excusatione carens, WITHOUT TRICKS or COMPLIMENTS.* Ælian V. Hist. l. iii. de Socrate [c. 17.] ἵνα δὲ ἰχθὺν ἀντὶ τῆς σαργίδος ἀγωνίζεσθαι, ἀλλ' ἐνταῦθά γε ἀπροφάσιστος ἐπὶνει στρατιώτης ἦν. *sine ulla recusatione aut tergiversatione militem agebat.* Polyb. l. i. [72.] ἀφαιρούμενοι τὸν κόσμον εἰσέφερον ἀπροφασίστως εἰς τοὺς ὁψωνιασμούς. *detracta sibi ornamenta absque ulla tergiversatione in stipendium militi conferebant.*

— 10. καὶ οὐκ ἐγὼ - - - ὀρθῶς λέγειν] *neque vero ego, cum hæc dixissem, vobis non recte dicere visus sum*, vel *neque hæc ego ita dixi, ut vobis non recte dicere visus fuerim*, ad verb. *et non ego hæc dixi quidem, vobis autem non videbar recte dicere.* Loquendi formula, qua alibi utitur Demosth. ut in insigni illo loco or. περὶ Στεφ. [§. ν'.] ubi habetur climax seu grandis negatio: οὐκ εἶπον μὲν ταῦτα, οὐκ ἔγραψα δὲ, οὐδ' ἔγραψα μὲν, οὐκ ἐψηφισάμην δὲ, οὐδ' ἐπρέσβευσα μὲν, οὐκ ἔπεισα δὲ Θηβαίους. *non hæc ita dixi, ut legationem non obirem, neque legationem ita obii, ut Thebanis non persuaderem.*

— 16. τούτων μηδ' ἀντιποιεῖσθαι τὴν ἀρχὴν] Miror doct. Interpres in versione hujus loci tam fœde hallucinari, *eorum dominatum uti prorsus non vendicaret*, saltem si τὴν ἀρχὴν *dominatum* exponat, ut ἀντιποιεῖσθαι τὴν ἀρχὴν sit *vendicare dominatum*. In qua interpretatione non uno modo peccatum est. Nam primo hoc in loco τὴν ἀρχὴν non est nomen, sed adverbium: deinde verbum ἀντιποιεῖσθαι non regit accus. sed genit. Τὴν ἀρχὴν hic non est *dominium* seu *principatum*; sed adverbialiter sumitur pro *prorsus, omnino*, μηδόλως ἀντιποιεῖσθαι. Notantur ergo hæ duæ regulæ, altera generalis, specialis altera. (1. Reg. gen.) Nomina substantiva apud Gr. in omni casu adverbia sunt præterquam in nominativo: vel sic, Ab omnibus casibus obliquis substantivorum singularis numeri Græci faciunt adverbia. Ex genit. νυκτὸς *noctu*, χρεοὺς *gratis*. [Odyss. N. 15.] ἀρχαλέον γὰρ ἔπι χρεοὺς χαρίσασθαι: ex dativ. ut σπουδῇ, κομιδῇ, σχολῇ, quibus forte addi possit συγγῇ in N. F.: ex accus. ut δωρεὰν *gratis*, χρεῖος, τέλος, denique sic ἀρχὴν, vel etiam cum articulo τὴν, *primum, in initio*, atque etiam *prorsus, omnino*. (2.) De hoc igitur acc. adverb. sit hæc regula specialis: Ἀρχὴν sine artic. vel τὴν ἀρχὴν cum artic. eleganter adverbiasoit et significat ὅλως, πάνυ, πάντως, *prorsus, omnino*, et aliquando *primum, in principio*. Herodot. l. i. [9.] ἀρχὴν γὰρ ἐγὼ μηχανήσομαι οὕτω. Interp. *principio enim ego sic machinabor*. potius *prorsus* vel *omnino*. et l. iv. [25.] τοῦτο δὲ οὐκ ἐνδέχομαι τὴν ἀρχήν. *hoc autem ego non omnino admitto, huic rei nullo modo assentior nec fidem habeo*. atque ita alibi apud eundem. Ælian. V. Hist. l. viii. c. 13. Ἀναξαγόραν τὸν Κλαζομένιόν φασι μὴ γελᾶντά ποτε ὀφθῆναι μήτε μειδιῶντα τὴν ἀρχὴν. *nunquam ridere visum esse neque subridere omnino*. uti recte Interpres. Ibid. l. xiii. 27. Σωκράτης δὲ μόνος οἷα ἐνόσουν τὴν ἀρχὴν. *cum alii Athen. passim per intemperantiam variis morbis laborarent, Socrates unus ex omnibus nunquam omnino ne ægrotabat quidem*. qui tamen alibi [iii. 14.] σάλπιγγα δὲ οὐδὲ ἀρχὴν ἐνομίσουσι. *tubæ fremitum primo auditum etiam non sustinent*. pro *ne omnino quidem sustinent*. quem errorem a multis Interpretibus commissum observo in reddendo hoc adverbio ἀρχὴν vel τὴν ἀρχὴν. Xen. Cyrop. l. i. [2. S.] οἱ Πέρσαι νόμοι ἐπιμέλονται, ὅπως τὴν ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται. *ne prorsus ejusmodi cives sint, dant opera; ne ullo quidem modo tales sint.* Thucyd. l. vi. [56.] λέγοντες, οὐδὲ ἐναγγεῖλαι τὴν ἀρχὴν. *dicentes, se ne omnino quidem ei denuntiasse*. ita enim verti debet. Interpres:

ne principio quidem. Frequens enim hic (ut dixi) Interpretum lapsus est. ἀρχὴν vel τὸν ἀρχὴν multis locis vertunt *in initio* vel *in principio*, ubi verti debet *prorsus* vel *omnino*. Sic in loco quodam Luciani [Catapl. §. 21.] ἀρχὴν δὲ οὔτε οἶδα, εἰ τετράγωνόν ἐστιν ἰβόλλε ἢ στρογγύλον. Int. *principio ne novi quidem*. imo *prorsus* vel *omnino non novi*. Eandem errorem videor mihi etiam apud alios annotasse. Heliodor. l. vii. [§. 38.] τὰ δὲ ἐπιγιγνόμενα τῶν ἀντιστάντων, ὡς ἂν μηδὲ σπουδῆς τὸν ἀρχὴν, ἐλὼν ὑπέβαινε. Interp. *illecebras absurdiorum rerum neque intelligens ab initio*. imo *tanquam non omnino intelligens*. Max. Tyr. dissert. xiii. τούτων μὲν οὐδὲ τὸν ἀρχὴν ἠξίωσεν παταμεῖξαι τὰ ἴχνη τῇ αὐτοῦ ὁδῷ. ubi erudite Interp. *ne leviter quidem*, non omnino. Nec aliter exponenda mihi videtur haec vox in Evang. Ioann. viii. 25. τὸν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. qui locus mirifice terait interpretes. Dixerunt Christo Judaei, Tu quis es? Et dixit Jesus τὸν ἀρχὴν ὅ τι καὶ λαλῶ ὑμῖν. Vulg. (quem et August. sequitur) *principium qui et loquor vobis*. ac si Christus vocasset seipsum τὸν ἀρχὴν *principium*. sed profecto tam non τὸν ἀρχὴν, sed ἡ ἀρχὴ dicendam fuerit. rectius igitur Beza vertit adverbialiter *in principio: Ego sum quod vobis primum et a principio dixi*. ἀπ' ἀρχῆς (ita Paraphr.), ἐξ ἀρχῆς. quam expositionem nos etiam amplectimur in versione nostra vernacula. Ego vero, si liceat mihi conjecturam afferre, pace doctiss. Interpretum, τὸν ἀρχὴν vertendum etiam censeo hoc in loco *prorsus, omnino*, ὅλως vel πάντως, ac si dixit Christus: *Ego omnino id sum quod vobis dico*. Non multum abest ab hoc interpretamento doct. Heinsius cum suo ἀπαξαπλῶς, etsi aliud dicere et excogitare videri vult: ἀπαξαπλῶς; ὅ τι etc. *verissime id sum quod ne esse dixi*. Interim non dissimulo mihi valde probabilem videri conjecturam cl. Lud. de Dieu τοῦ μαλαφίτου, qui haec verba legit cum nota interrogationis: *primum ne etiam loquor vobis?* vos me interrogatis, quis sim? quasi nunquam antea id a me edocti essetis? anne primum nunc vobis alloquor? Et sic ὅτι non erit articulus, id quod conjunctio ὅ, τι per hypodiastolen; sed conjunctio, atque ita sane Gr. Codices in optimis quibusque codicibus constanter legunt sine nota hypodiastoles, ac si esset conjunctio ὅτι. Ὅτι autem in Gr. textu N. F. aliquando significat ὅτιως, *utique, verte, revera*, et respondet Heb. ut 1 Ioann. iii. 20. ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ Θεὸς τῆς καρδίας ἡμῶν. *utique major est Deus corde nostro*. Sic hic: *utique etiam vos alloquor*. et certe λαλεῖν aliud est quam λέγειν. λαλεῖν *loqui*, λέγειν *dicere*. Igitur ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν, non est *id quod dico vobis*, sed *utique etiam vos alloquor*, τὸν ἀρχὴν, *nunc primum*. Ingeniosa sane viri doct. conjectura, quam tamen ego, utpote novam et hesternam, temere amplecti non audeo, sed potius eruditis perpendendam relinquo. Et rodeo ad illud de quo in initio dixi, ad τὸν ἀρχὴν, et ejus usus apud profanos auctores. Auctor Idiotism. qui supperime apud hos prodiit, τὸν ἀρχὴν (inquit) et τὸ παταρχῆς significat *initio*, quod et variis dixitur ἀρχὴν sine articulo: ubi nullam mentionem facit alterius significationis, quam non minus communis est apud Gr., viz. qua ponitur pro ὅλως vel πάντως, quam etiam significationem mihi habere videtur in ille ipso loco Xenoph. quem adducit in exemplum alterius ejus significationis quam is solam assignat, viz. pro τὸ παταρχῆς. Verba Xenoph. sunt l. vii. Anab. [c. 7. 28.] ὅσωπερ χαλεπώτερον ἐν πλουσίῳ πίνητα γενέσθαι ἢ τὸν ἀρχὴν μὴ πλουτῆσαι, παὶ ὅσῳ λυπηρότερον ἐν ἐλευθέρᾳ ἰδιώτου φυσίσαι ἢ ἀρχὴν μὴ βασιλεῦσαι. Miserum est fuisse felicem, igitur inquit suavissimus et sapientissimus ille Hist. *quo gravius est ex divite pauperem fieri quam ab initio divitem non fuisse, quantoque molestius ex rege privatum fieri quam regem nunquam fuisse*. ita enim reddunt Interp. Malleem tamen ἀρχὴν etiam hic interpret. *omnino; quo gravius* etc. *quam omnino divitem non fuisse* etc. Clem. Alexandr. Protrept. πόσῳ γοῦν ἄμεινον τοῖς ἀνθρώποις τοῦ τυραννεῖν τῶν ἐπιθυμιῶν τὸ τὸν ἀρχὴν, μὴ δὲ ἐπιθυμεῖν ἐθέλειν ὧν μὴ δεῖ. *quanto igitur melius hominibus illicita non omnino concupiscere quam cupiditatibus et desideriis frustrari.* Ἀντιποιοῦμαι est *vendico, affecto, assequi conor, occupare contendo*, cum genit. semper, ideoque hic non cum accus. τὸν ἀρχὴν (quod potius adverbium est), sed cum genit. τούτων construendum. τούτων μηδ' ἀντιποιεῖσθαι. *haec ne omnino quidem vendicare*. nunquam enim cum accus., sed cum genit. in perpetuum jungitur hoc verbum apud auctores. Aristot. Pol. iii. [c. 12.] εὐλόγως ἀντιποιοῦνται τῆς τιμῆς οἱ εὐγενεῖς καὶ ἐλεύθεροι καὶ πλούσιοι. *merito sibi honorem vendicant*, vel *honorem affectant*, vel *de honore inter se contendunt et competitores sunt*. tot enim modis exponi potest hoc verbum ἀντιποιοῦνται. Polyb. l. i. [60.] ἀντιποιεῖσθαι τῆς θαλάττης. *mare*, vel *maris imperium, sibi arrogare, vendicare, asserere*. et l. ii. [53.] ἀντιποιούμενος τῆς νήσου. *conatus urbem sibi vendicare et in potestatem suam redigere*. Demosth. Phil. Δ. [§. ιγ'.] τοῦ πρωτείου ἀντιποιοῦνται μὲν ἅπαντες. *omnes quidem primas tenere aspernant*. quod Apostolus φιλοπρωτεύων dixit de quodam Diotrepho. Xenoph. [Anab. l. ii. 3. 23.] ἀντιποιούμενοι τῆς ἀρχῆς τῷ βασιλεῖ. *vendicantes imperium*, vel *imperium occupare conantes pro rege*.

Anctor Moscoh. l. i. c. 15. βούλομαι δὲ ἀντωνήσασθαι τῆς βασιλείας. *volo autem etiam vendicare regnum.* Differant ἀντωνοῦν et ἀντωνεῖσθαι: etsi Gr. Lexicogr. haec duo male confundunt, eorumque significationes non permiscent. Nam et ἀντωνοῦμαι exponunt non solum *vendico*, sed etiam *facio aliquid adversus*; et ἀντωνοῦ non solum *facio aliquid adversus*, sed etiam *vendico*: cum haec duo significata nunquam confundantur apud auctores. Notetur itaque discrimen. Ἀντωνοῦμαι semper est id quod diximus, viz. *vendico, mihi assumo*, aut *arrogo*, aut *occupare contendo*: at ἀντωνοῦ act. nunquam in hoc significatu legitur, sed longe aliud denotat, viz. *facio vicissim, per pari rependo*, et transit in personam vel expressam vel intelligendam, et contrarium est τῷ ἀντιπάσχειν, unde ἀντωνυσθές. Arist. Rhet. l. ii. [c. 2.] οἱ γὰρ ἀντωνοῦντες οὐχ ὑβρίζουσιν, ἀλλὰ τιμωροῦνται. *qui pro contumelia, quae ab aliis fuerunt affecti, ipsis par faciunt et vicissim eos contumelia afficiunt; isti injuriam non faciunt, sed propulsant et ulciscuntur.* Idem Eth. v. [c. 8.] ubi agit περὶ τοῦ ἀντιπαθοῦς, seu de talione Pythagorica: τῷ ἀντωνοῦν γὰρ ἀνάλογον συμμένει ἡ πόλις. *factis enim proportione vicissim conservatur unitas civitatis.*

— 28. ἐγκρατὴς] Idem fere quod κύριος, *dominus, qui aliquid in sua potestate habet, ὁ ἐν κράτει ἔχων.* Demosth. [adv. Lacrit. §. γ'.] ἐπειδὴ δὲ τάχιστα ἐγκρατὴς ἐγένετο τοῦ ἀργυρίου. *postquam pecuniae compos factus est*, vel *in sua potestate habuit pecuniam.* sic ἐγκρατὴς τῶν πραγμάτων, *rerum potitus.* Herodot. [l. viii. 49.] τῶν αὐτοὶ χωρίων ἐγκρατέες εἰσί. *in locis quorum potiuntur domini et compotes essent.* Ἔγκρατὴς apud alios Gr. idem quod ἐπίβολος apud Hom. Odyss. [β. 319.] οὐ γάρ πώς ἐπίβολος οὐδ' ἑρετμῶν ἔσομαι. *non sum compos navis, non habeo navem nec nautas in mea potestate.* Schol. ἐπίβολος· ἐπιτυχὴς, ἐγκρατὴς, ἀπὸ τῆς βολῆς καὶ τοῦ βάλλειν, ὅ ἐστι τοῦ σκοποῦ τυγχάνων. Ἐπίβολος est qui scopum pertingit et assequitur (pro ἐπίβολος), adeoque qui *compos est alicujus rei ad quam collimavit et quam in votis habuit.* Haec vocem ab Hom. mutuatam, aliisque πεζογράφοις minus usitatam, Aristot. Eth. l. i. 11. οἷα ἂν γένοιτο πάλιν εὐδαίμων ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀλλ' ἴσως ἐν πολλῷ τινὶ καὶ τελείῳ, μεγάλων καὶ καλῶν ἐν αὐτῷ γενόμενος ἐπίβολος. *si magnarum praestantiumque rerum compos evadat.* Eustath. [1404.] ἐπίβολος ὁ ἐπιτυχὴς, ἢ ἐναντίον ἀβέλτερος ὁ ἐπιτυχὴς, ἀπὸ τοῦ ἐπίβαλλα, ὁ τυχὸν πράγματός τινος. Ὁμήρῳ παρὰ δὲ τοῖς ὕστερον ὁ συνετός. certe ἀβέλτερος est *desipiens, stolidus, imprudens*, ab *a* et βέλλω vel βέλος, quasi *a scopo aberrans*; at ἐπίβολος ἀνὴρ pro συνετὸς viz (opinor) legitur apud auctores. Ἐπίβολος φρενῶν, *mentis compos.* Sophocl. Antig. [491.] εἶδον ἀρτιώς Αυσσῶσαν αὐτὴν οὐδ' ἐπίβολον φρενῶν. *vidi eam nuper insanientem nec mentis compotem.* ἐπίβολος φρενῶν est ἐγκρατὴς φρενῶν vel καρτερὸς νόου, ut ipsaiss Theogn. [479.] Ὃς δ' ἂν ὑπερβάλλῃ πίσυνος μέτρον οὐκ ἔστι πάντῃ Τῆς αὐτοῦ γλάσσης καρτερὸς οὐδὲ νόου. *qui modum in bibendo excedit, is non amplius suae linguae compos est neque mentis.* Et ut Theognis hanc vocem καρτερὸς hoc sensu cum genit. rei conjunxit, ita Theocritus cum genit. personae Idyll. xv. [94.] Μὴ φεῦ μελιτοῦδες, ἐς ἀμῶν καρτερὸς εἶη. *ne unquam nascatur quisquam, O suavis Proserpina, nos in vivis sit, qui in nos imperium et potestatem habeat; absit ut nos servi cuiquam simus.* Arrian. de exped. Alexandr. Θηβαίων ὑπήκοοι καρτερίς. *Thebanos in potestatem suam redegit.* Eustath. [101. 1790.] καρτερὸς ἀντὶ τοῦ νικητὴς, γενικῇ συντασσόμενον, καὶ ἀντὶ τοῦ δυνάστης καὶ ἄρχων ἢ ἐγκρατής. Καρτερὶς et ἐγκρατὶς seq. genit. sunt, ὁ ἐν πρότει ἔχων, qui aliquem vel aliquid in potestate habet, ὁ πάρεις. Hoc libentius observo, ut notetur discrimen inter phrasin et dialectum Homeri et τῶν μεθ' Ὅμηρον. Καρτερὶς Hom. simpliciter et sine casu est ἰσχυρὸς, ἄλαμπος, *fortis, strenuus, robustus, magnanimus*: at posteris Hom. καρτερὸς cum genit. est *compos, κύριος*, etc. Igitur haec synonyma sunt ἐγκρατὴς, ἐπιτυχὴς, ἐπίβολος, κύριος, καρτερὸς, seq. genit. *compos, dominus*, etc. atque in hoc loco Demosth. ἐγκρατὴς. Atque hic quidem communis est usus hujus vocabuli apud Rhetores et Polit.; alius jam fere ejus usus est apud Ethicos et Theologos, quem etiam obiter tangere visum est, ut viz. ἐγκρατὴς sit *abstinens* vel *continens*, vel κρείττων, *superior*, aliquo sc. affectu aut passione aliqua, ut ἐγκρατὴς τῷ θυμῷ, *qui irae moderatur, qui non succumbit irae, qui irum et animum cohibet*; sic ἐγκρατὴς γαστρὸς, *temperans, continens, qui ventri non est deditus, qui ventri non succumbit, qui ventrem reprimit et coercet*; ἐγκρατὴς τοῦ ὕπνου, *qui somno non est deditus.* Atque ita Philos. saepe in Ethicis ἐγκρατῆ continentem et ἐγκράτειαν continentiam. Plerumque usurpatur de continentia quae in refrenandis voluptatibus corporeis versatur, et κατ' ἐξοχὴν de continentia in re Veneres; unde illud Apostoli [1 Cor. vii. 5.] εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται γαμησάτωσαν. et in alio loco [1 Cor. ix. 25.] πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεύεται. ubi alludere videtur Paulus ad ἄσκησιν et διαγωνοφορίαν illam athleticam. Bens (qui et nos in versione nostra sequimur): *in omnibus continens.* quae interpretatio quamobrem displicere debeat eruditis, non intelligo. Aristoteles in Ethicis ἐγκρατῆ

dici vult *continentem*, utpote in quo mens seu ratio imperat ac dominatur appetitus, h. e. homine qui sibi ipsi imperat, qui sui dominus est, et in se potestatem habet. in quo enim mens imperat, homo sibi ipsi imperat; nam mens cujusque est quisque. [l. ix. 8.] ἐγκρατὴς δὲ καὶ ἀκρατὴς λέγεται, τῷ κρατεῖν τὸν νοῦν ἢ μὴ, ὡς τούτου ἐκάστου ὄντος. Jam de duplici hoc significatu hujus vocis ἐγκρατὴς hæc quatuor mihi videntur observata digna. (1.) Significatio hujus vocis ἐγκρατὴς, qua ponitur pro κύριος et ἐπίβολος, *dominus* seu *compos alicujus rei*, hæc (inquam) significatio originalis est et primitiva; altera vero illa, qua ponitur pro σώφρων vel κρείττων τῆς ἡδονῆς, *temperans* seu *continens*, seu *superior aliqua* , illa (inquam) significatio secundaria est et a priori derivata. Quoniam enim fortior est qui se quam qui fortissima vincit mœnia, ideo qui sui ipsius κύριος et dominus est homo viz. temperans seu continens; qui in se et passiones suas dominium ac potestatem habet, qui affectibus suis imperat ac dominatur, is speciali modo et κατ' ἐξοχὴν ἐγκρατὴς dici meruit; qui sui ipsius ἐγκρατὴς est simpliciter ἐγκρατής. (2.) Tam latum est discrimen inter duas has significationes istius vocis, ut vocabula quæ ei synonyma sint in una significatione, nullo modo ei synonyma sunt in altera, e. g. ἐγκρατὴς pro *compos* vel *dominus* dicitur etiam κύριος, ἐπιτυχὴς, et ἐπήβολος cum genitt., ut ἐγκρατὴς, κύριος, ἐπιτυχὴς, ἐπήβολος, τῶν καιρῶν, vel χωρίων, vel χρημάτων, *compos opportunitatum, locorum, pecuniarum*, h. e. qui aliquid horum nactus adeptusque est et in potestate sua habet: at in hoc sensu ἐγκρατὴς non dicitur κρείττων vel ὑπέρτερος. qui enim est ἐγκρατὴς τῶν χρημάτων, h. e. compos factus est pecuniæ, non statim propterea est κρείττων vel ὑπέρτερος τῶν χρημάτων. E contra ἐγκρατὴς pro *temperans* vel *continens* dicitur etiam κρείττων et ὑπέρτερος, ut ἐγκρατὴς θυμοῦ, γαστρὸς, ὀργῆς, ἡδονῆς, χρημάτων, dicitur etiam κρείττων vel ὑπέρτερος θυμοῦ, γαστρὸς, ὀργῆς, etc. (et contra ἐγκρατὴς ἥττων.) *temperans, continens, iræ, voluptatis*, etc. qui melior et superior est hujusmodi passionibus, qui iis imperat ac moderatur nec iis succumbit. At in hoc sensu τῷ ἐγκρατὴς non dicitur κύριος nec ἐπιτυχὴς nec ἐπήβολος: nec Gr. dicunt κύριος τῆς ὀργῆς, θυμοῦ, ἡδονῆς, etc. pro κρείττων τῆς ὀργῆς, etc. Ἐγκρατὴς tamen et καρτερὸς synonyma sunt in utraque significatione: nec mirum, cum cognata vocabula sint et ab eadem stirpe oriunda, viz. a κράτος vel κάρτος. Igitur καρτερὸς est et *compos* et *continens*, ἐγκρατὴς in utroque sensu: καρτερὸς τῆς πόλεως, *potitus, compos civitatis*, et καρτερὸς (κρείττων) τῆς γλώσσης, *linguam moderans et refrenans*. (4.) Ἐγκρατὴς in hac posteriori significatione, sc. continentiæ, cum absolute ponitur et sine additione, sine genit. seq., refertur et restringitur ad continentiam seu moderationem circa voluptates corporeas, et specialiter circa voluptates gustus et tactus, cibum sc. et potum et res Venereas: at de aliis speciebus

ut de moderatione iræ, linguæ, etc. non dicitur ἐγκρατὴς, nisi cum additamento expresso, sc. genit. ejus rei circa quam versatur ὁ ἐγκράτεια, ut ἐγκρατὴς τοῦ θυμοῦ, ὀργῆς, γλώσσης, χρημάτων, etc. Ita distinguit Philos. inter *incontinentem simpliciter*, ἀκρατῆ ἁπλῶς, et *incontinentem cum adjectione*, ἀκρατῆ κατὰ τρόπον. Eth. vii. 6. Eos (inquit) qui modum excedunt circa νίκην, τιμὴν, πλοῦτον, aut ejusmodi, ἀκρατῆς μὲν οὐ λέγομεν ἀκρατεῖς, προστιθέντες δὲ τὸ χρημάτων ἀκρατεῖς, καὶ κέρδους καὶ τιμῆς καὶ θυμοῦ· *simpliciter autem incontinentes*, ἁπλῶς δὲ ἀκρατεῖς, τοὺς ὑπερβάλλοντας περὶ τὴν τροφὴν καὶ τὸν τῶν ἀφροδισίων χρεῖαν, περὶ τὰς σωματικὰς ἀπολαύσεις, περὶ ἁφὴν καὶ γεῦσιν, circa eas viz. voluptates circa quas versatur temperantia, hujusmodi *incontinens*, ἀκρατὴς λέγεται, οὐ κατὰ πρόθεσιν παθάπερ ὀργῆς, ἀλλ' ἁπλῶς μᾶλλον.

— Ibid. παραπρουσάμενός τινας τῶν ἐν ταῖς πόλεσι] *cum decepisset quosdam ex iis qui in civitatibus erant*. Elegans verbum παραπρούεσθαι pro ἐξαπατᾶν, *circumvenire, decipere, fallere*, ducta metaphora (uti volunt Gramm.) ab iis qui in rebus appendendis alteram lancem ex æquilibrio fraudulenter impellant digito, ut in alteram partem vergat. Schol. Comici in Ἱππεῦσι [855.] ad vocem προυσιδημιῶν (quem ille vocem nequiter finxit, qua exprimeret τὸν παραπρουσάμενον τὸν δῆμον, *populi deceptorem, ludificatorem*) προυσιδημιῶν ἀντὶ τοῦ προύων τῇ βουλῇ. ἐλυμαίνου τὸν δῆμον ἀπατῶν καὶ παραπρούμενος τῇ βοῇ. ἔστι γὰρ παραπρουόμενον (vel potius uti leg. videtur, παραπρουσομένον) μέτρον, ὃ λέγεται ἐπὶ τῶν τὰς μέτρους παραλογιζομένων. Quamquam alii a luctatoribus dici volunt; qui non vi et robore, sed artificio et fraude adversarium supplantant, προύοντες τῷ σοφῷ ἢ χειρὶ, ut apud Heb. proprie *supplanto*, metaph. est *decipio*. Sed magis mihi arridet prior ratio hujus verbi παραπρούεσθαι, ut viz. sumptum et tralatum sit ab ea fraude quæ in ponderibus et mensuris usurpatur. Idem Schol. alibi et ex eo Suid. παραπρούεται ἀντὶ τοῦ ἐξαπατᾷ, μετῆνται δὲ τοὔνομα ἀπὸ τῶν τοὺς ἰστροῦντάς τι ἢ μετροῦντας προύειν τὰ μέτρα καὶ διασείειν, ἵνα τοῦ πλεονεκτεῖν. Quid sint, vasa, μίτρα ἐγκεκουσμένα vel εἰσκεκουσμένα, dixi pridem ad Theophrast., viz. vasa contusa et adacta, quæ latera habent collisa ad se versus invicem aut fundum

introrsus adactum, quo iniquior parciorque mensura sit; atque hujusmodi vasis etiamnum hodie aliquando nos παρακρούονται οἱ οἰνοπῶλαι. At hoc potius est ἐγκρούεσθαι quam παρακρούεσθαι. παρακρούουσι vel παρακρούονται τὸ μέτρον, qui mensuram perperam (id enim est παρὰ in comp.) κρούουσι, impellunt, sive concutiunt, inique et fraudulenter. Dubium interim est an fraus, quæ per hoc verbum significatur, derivetur ab emptore an venditore: utrique enim hoc faciunt; utique suo modo et more παρακρούονται τὸ μέτρον in rem suam et quantum licet ἕνεκα τοῦ πλεονεκτεῖν. Et ὁ σιτώνης quidem (ut opinor), qui frumentum emit in foro, jure non potest neque permittitur κρούειν sive σείειν, διασείειν, σαλεύειν (unde μέτρον σεσαλευμένον in N. F.) τὸ μέτρον, h. e. *percutere* aut *concutere mensuram*; ne eo modo pressior et liberalior et abundantior quam par est mensura fiat. Si ergo hoc faciat, παρακρούει vel παρακρούεται. Quinetiam et ὁ σιτοπώλης, qui frumentum vendit, solet et quidem jure suo mensuram radio abstergere et detergere, quod Gr. dicunt ἀποξῦν τὸ μέτρον, et ἀπομάττειν τὸν χοῖνικα, *detergere modium*, et diruere cumulum, ne quid ἐπίμετρον et redundans sit in mensura, et hoc utique fortean etiam dici possit κρούειν τὸ μέτρον. Si igitur hoc inique et fraudulenter faciat, ita ut nimium diruat de cumulo et plus quam par est de modio detrahat, hoc etiam erat παρακρούειν vel παρακρούεσθαι. Ab utro igitur horum hæc sumatur metaphora, non satis liquet, nec forte multum refert: eo inclino tamen, ut putem ab emptoribus potius desumptum. Verba Gramm. ambigua et de utrisque (ni fallor) intelligi possunt: μετῶνται δὲ τοὔνομα etc. Μετρεῖν videntur esse venditores; ii enim metiuntur merces, non emptores: at κρούειν τὰ μέτρα etc. emptoris potius videtur esse quam venditoris, mensuram concutientis seu quassantis sui commodi causa, vel ut plus habeat quam par est; id enim est ἕνεκα τοῦ πλεονεκτεῖν, siquidem τῇ κρούσει seu διασείσει seu σαλεύσει mensura copiosior fit et abundantior. unde μέτρον σεσαλευμένον in N. F. παρειμισθῶς pro *abundanter mensura*. Porro σείειν τὸ μέτρον videtur idem sonare, viz. *mensuram concutere*, ut liberalior et copiosior fiat: et parum abest, quin pro κρουστὸς μόδιος in Gloss. legam κρουστὸς μέδιος, et apud Hesych. pro κρουστὸν ἐπίμετρον legam κρουστὸν ἐπίμετρον. Sed nihil statuo: judicent doctiores. Atque hæc de ratione et origine hujus verbi παρακρούεσθαι, elegantissimi sane et metaphorici, annotare operæ pretium duxi. Jam de ejus usu et significatione quædam exempla adducam ex auctoribus, et quidem pauca de multis. Aristoteles imprimis (quis enim auctor Gr. Ling. magis idoneus et ἀξιόχρεως) Topic. viii. 2. de fraudibus et fallaciis disputantium: παρὰ τοῦτο πολλάκις ἀλλήλους παρακρούονται κατὰ τοὺς λόγους. *se invicem circumveniunt in disputationibus.* Idem Elench. Soph. 1. i. [c. 1.] ubi rationem assignat vocis παραλογισμός, cur viz. vitiosus et captiosus syllogismus dicatur παραλογισμὸς ἀπὸ τῆς λογιστικῆς, *a computatoria, calculatoria.* ὥςπερ οὖν κἀκεῖ οἱ μὴ δυνοὶ τὰς ψήφους φέρειν ὑπὸ τῶν ἐπιστημόνων παρακρούονται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν λόγων οἱ τῶν ὀνομάτων τῆς δυνάμεως ἄπειροι παραλογίζονται. *ut, qui calculorum usum non callent, a scientibus circumveniuntur, ita et in disputationibus, qui potestatis nominum sunt imperiti, paralogismis decipiuntur.* ubi παρακρούονται passivam significationem habet, ut supra in illo loco Topicorum. At activ. Noster Olynth. B. [§. γ'.] ὅτι πάντα διῳξελόλυθεν, οἷς πρότερον παρεκρούομεθ᾽ μέγας νῦν αὐξήθη. *quibus nos antea circumveniendo in hanc magnitudinem excrevit.* Lucian. Tim. [§. 57.] μῶν παρακεκρούμαί σε; *num te defraudavi?* ubi verba sequentia rationem hujus vocis declarant. καὶ μὴν ἐπιμέλαλῶ χοίνικας ὑπὲρ τὸ μέτρον τέτσαρας. quasi dixerit: *si te modio iniquo castigavi et in mensura fraudavi, age, mensuræ chœnicas quatuor adjiciam, tanquam ἐπίμετρον, ut juste et æque tecum agam.* Demosth. π. Στεφ. [§. πδ'.] φυλάττειν ἐμὲ καὶ τηρεῖν ἐπίλευτον, ὅπως μὴ παρακρούσομαι μηδ᾽ ἐξαπατήσω. Aristot. iterum Œcon. l. ii. [§. 15.] οἱ ἡγεμόνες οὐ παρεκρούοντο αὐτὸν, ὡότε τε τελεύτησεν ὁ στρατιώτης. *duces non fallebant eum indicio temporis quo aliquis ex militibus esset mortuus.* Lucian. revivisc. [§. 9.] ὡς παρακρουσάμενος τοὺς δικαστὰς ἀπέλθοις. *ut deceptis judicibus abeas.* Isæus [p. 47. pen. ed. Steph.] πολὺ μᾶλλον ἐπιμέτρως τις παρακρούσασθαι ἐγχειρήσει. *multo audacius et promptius aliquis fallere aggredietur.*

— 20. ὑπέρ γε τῶν δικαίων] Interp. *tuendæ justitiæ causa.* non satis aperte nec accomode, ὡς ἴμοιγε δοκεῖ. potius *pro juribus et privilegiis*, vel *ad jura nostra defendenda*: ea enim sunt τὰ δίκαια *jura*, quæ ad unumquemque jure pertinent.

P. 301. 4. Τιμόθεον—Ἀριοβαρζάνην—Κυπροθεμίδος—Τιγράνης] Obscura est harum rerum horumque temporum historia, de quibus hic agit Demosth.; eoque obscurior, quod altum est de ea silentium apud historicos quos novi, tum Gr. tum Lat. In hac scena nostra quatuor personæ, tanquam præcipui auctores, hic introducuntur, Timotheus, Ariobarzanes, Cyprothemis, Tigranes. De Timotheo constat insignem eum fuisse ducem Atheniensem, cujus multa mentio in Hist. Attica; qui

et unus ex ducibus Athen. fuit in hoc bello sociali, ut hinc appareat rem quam hic narrat Demosthenes vel tempore istius belli vel certe non multo prius gestam fuisse. Jam vero Ariobarzanes quis iste fuerit juxta scio cum ignoratissimis; nec enim (opinor) aspiam alibi in scenam intrat nec in theatrum prodit Gr. Hist. Duos invenio hujus nominis apud Histor.; sed aut fallit me ratio temporum, aut iste, de quo hic loquitur Demosth., neuter eorum esse potuit. Alter enim ille longe posterior, quippe qui floruit tempore belli Mithridatici, de quo Appianus; alter vero non longe quidem posterior his temporibus in quæ incidit historia hujus orationis, viz. temporibus Philippi Macedonis et Artaxerxis Ochi. At hujus Ariobarzanis meminit Quintus Curtius in Hist. Alex. [l. v. c. 4.] Fuit autem unus ex præfectibus Darii Codomanni ab Alexandro deviotis. Inter Artaxerxem Ochum et Darium Codomannum non nisi quatuor aut quinque anni interfluxerunt. Non obstat igitur Chronologia, quin idem hic Ariobarzanes fuerit; sed sors et conditio et res gestæ videntur obstare. Hic enim de quo Dem. palam defecit a Rege Persarum et proditorem egit: at ille de quo Curt. fortiter pugnando pro Rege occubuit: alius igitur hic ab illo. Cyprothemidem ne de nomine novi: nullibi enim alias ejus nomen occurrit, quod memini. Tigranes, insigne et frequentissimum nomen in Hist. erat Rex Gr. tum Rom. Sed, cum multi Cappadoces fuerint hujus nominis, quinam tandem eorum hic vir fuerit, non satis constat; nec fortasse multum refert.

— 8. φρουρουμένην] *præsidio munitam, præsessam, occupatam.* φρουρὰ *præsidium, munimentum:* φρουρεῖν *præsidio munire, tenere, custodire:* et φρουρεῖσθαι *præsidio teneri.* Quo verbo usi sunt scriptores N. F. per metaph. Loci sunt notissimi. φρουρὰ *arx præsidiaria*, Eustath. φυλακή; et φρουρὸς, φύλαξ, *custos* vel *miles præsidiarius*, παρὰ τὸ φρουρεῖν *vigilem et custodem esse, prævidere et præmunire periculis impendentia, hostes, insidias*, etc. πρωρεῶντας γὰρ τὰ ἐπιόντα οἱ φύλακες, ὅθεν καὶ φρουρὸ λέγονται. Eustath. [p. 700.] ut οὖρος *custos*, φύλαξ (οὖρος Ἀχαιῶν. ὁ ἐπίσκοπος. etc. apud Hom. [Il. Θ. 80. Od. N. 405.]), ἀπὸ τοῦ ὁρᾶν, *inspector*, ἐπίσκοπος, ἐπίνοος est ἐπίσκοπος. ut igitur οὖρος ἀπὸ τοῦ ὁρᾶν, sic θρουρὸς (mutat. accent.) ἀπὸ τοῦ προυρᾶν. Gr. enim in compos. ex præposit. πρὸ, aliquando mutant tenuem in aspiratam, π in φ, ut ex πρὸ ἀπὸ πρόδος φρόδος *evanidus, qui abiit, evanuit e via*, vel *e via discessit, OUT OF THE WAY*, πρὸ enim in hac compos. valet ἐξ vel ἀπό. ut φρέλμενον pro πρεσλμένον et φραμιάζεσθαι pro πρεσμιάζεσθαι, sic ex πρωρεῖν φρουρεῖν.

— 9. ἀνίγαν μὲ βοηθεῖν] *auxiliari non statuit* vel *statuit non auxiliari.* ne si esset, ἔγωγε μὲ βοηθεῖν, vel οὐκ ἔγωγε βοηθεῖν. Sed duæ negationes vehementius negant, eæque non tantum explicitæ, cum duæ vel etiam plures particulæ negativæ integre et expresse ponuntur, ut οὐ μὰ, μὰ οὐχὶ, οὐκ εἰδὶ, μὰ οὐδὲις, etc. ut in illo Luciani [Dial. Mort. xiv. §. 1.] νῦν μὲν, ὦ Ἀλέξανδρε, οὐκ ἂν ἴξαρνος γένοιο, μὴ οὐκ ἐμὸς υἱὸς εἶναι. ubi duæ sunt negationes explicitæ præter unam implicitam in voce ἴξαρνος. Sed (inquam) hæc regula de duplici negatione vehementius negante non tantum obtinet, ubi duæ negativæ particulæ ἰσταῖς explicite et expresse ponuntur; sed etiam cum una est explicita in se, altera implicita in verbo. Quod tamen vix observatum aut video a Gramm., qui regulas de Gr. syntaxi nobis tradiderunt. Notetur ergo hæc regula: 'Verba, quæ negationem implicitam in se includunt, cum particula negativa vehementius negant.' Quæ autem implicitam negationem in se habent sunt præter verba negandi, etiam verba impediendi, prohibendi, debortandi, deterrendi, desperandi, et similia: his enim ex abundanti Attici negationem addunt. Demosth. [adv. Phæip. §. γ'.] κωλῦσαι τοὺς ἀνηλώτους μὴ ἐξάγειν τὴν ὕλην. *vetare quominus deportent.* Æsch. [c. Timarch. §. ζ'.] τούτους ἀκυροῦσιν μὴ δημηγορεῖν. *hos prohibet concionem habere, verba ad populum facere.* Demosth. iterum [adv. Eubul. §. ιε'. med.] τοῦτο οὐκ ἂν ἐξεμάνησεν Βιθυλλὶς μὴ οὐκ εἰδέναι. Plat. [de leg.] ἀκύρου μὲ γίγνεσθαι. *prohibeo fieri*, aut *impedio quominus fiat.* Lucian. [Prom. §. 6.] εἰ μὲν οὖν ἴξαρνος εἶ μὴ εἰργάσθαι αὐτά. *si negas te hæc perpetrasse.* Idem [Deor. Dial. v. §. 5.] οὐδ' ἀνέχεσθόν σε μὴ οὐχὶ πᾶσαν πᾶσ' αἰτεῖν. *non abstinebant te a bibendo.* Thucyd. [iii. 3.] τῆς μὲν θαλάσσης εἶχεν μὴ χρῆσθαι. *maris usu eos prohibebant.* et alibi [iii. 49.] ἐκώλυεν μὴ διαφθεῖραι. *impedivit ne civitatem perderet.* Sic hic ἀνίγαν μὰ βοηθεῖν. *statuit non auxiliari.* pro ἔγωγε μὰ βοηθεῖν. Verbum enim ἀνιγαίνειν vel ἀνιγᾶναι negationem in se includit, ita ut sequens particula negativa prorsus redundet. Observetur hoc in loco hujus verbi significatio, utpote minus trita et usitata. Ἀνιγαίνειν communiter est ἀνηλπίζειν, *desperare*, animum despondere: sed est etiam *statuere* (licet non tam frequenter) *aliquid non facere.* Et certe hæc altera significatio, licet non tam frequentem usum habeat, propius tamen respicit originem hujus verbi. Aliud autem est origo vocis, aliud usus. Γνώσειν vel γνῶναι apud puriores Gr. non est simpliciter cognoscere aut *scire*, sed *statuere*, rectum sen

statutum in animo habere, γνώμην ποιεῖσθαι. Hinc ἀπογνώναι et ἀπογνῶναι. *secus*, vel *hoc non esse faciendum, statuere.* et ἀνήγνω τοῦτο ποιεῖν est nihil aliud quam ἔγνω τοῦτο μὴ ποιεῖν. *statuit hoc non facere.* et addendo particulam negativam πλεοναστικῶς, more Atticorum, quæ vel omnino παρέλκει vel etiam fortius negat, ἀνήγνω τοῦτο μὴ ποιεῖν. Ita hic ἀνήγνω μὴ βοηθεῖν. *statuit auxilium non ferre.* Quam syntaxin miror equidem fugisse oculatissimum Thesaurographum H. Steph., qui de hoc verbo agens citat hunc locum Demosthenis, omissa particula negativa: "In hac (inquit) significatione ponitur verbum ἀνοιγ. in hoc loco Demosthenis, ἀνήγνω βοηθεῖν, *censuit non esse ferendum auxilium.*" imo ἀνήγνω μὴ βοηθεῖν. Quanquam et legitur hoc verbum hoc in sensu etiam sine particula negativa, ut Plut. Anton. [c. 34.] Οἰνοπίδης δὲ Παῤῥάβᾳ μὲν προσιτέον διάνοιαν ἀνήγνω. *statuit, censuit, Parthos non ulteriùs prosequi.* Idem in Thes. [c. 6.] ἀνήγνω πλεῖν. *censuit non esse navigandum.* At Aristid. ἀνήγνω μὴ διαβαίνειν (cum partic. neg.) *statuit non esse transeundum.* etsi interpretantur: *desperavit de transitu.* Hæc enim frequentissima est significatio hujus verbi ἀπογνώσκω, sc. ἀπελπίζω, ἀπαιδῶ, ἀπαγορεύω: etsi ab altera derivetur, et ab ea dependeat. Cum enim quis ex certo animi proposito et consilio censet aliquid non esse agendum quodammodo despondet et de eo agendo desperat: atque hinc ἀπόγνωμα, quod proprie ἔγνωκα τοῦτο μὴ ποιεῖν, etiam ex consequenti significat ἀπελπίζω *despero.* Porro de duplici hac significatione notetur hoc discrimen in syntaxi: Ἀπογνώσκω in propria et primæva significatione (ati bio), pro ἔγνωκα τοῦτο μὴ ποιεῖν, semper construitur cum infinitivo sequenti: at ἀπογνώσκω pro ἀπελπίζω modo cum infinitivo, modo (idque sæpius) cum casu sequenti, eoque vel genit. (quod frequentius) vel (quod rarius) accus. Aristot. Eth. iii. 6. οἱ μὲν γὰρ ἀπιγνώσασι τὴν σωτηρίαν. *et hi quidem desperant de salute.* Arrian. de exp. Alex. l. iv. [c. 28.] ἀπογνόντες τὰ σφέτερα πράγματα. *cum de rebus suis desperassent.*

— 10. προσπαθίζομαι] *assidens* vel *obsidens.* Καθίζομαι, et προσπαθίζομαι, est verbum tacticum et militare, uti et nos vulgo *to sit down before*, h. e. obsidere urbem aut castellum obsidione cingere, quod uno verbo Gr. eleganter et pro more suo πολιορκεῖν dicunt. Προσπαθίζεσθαι est πολιορκεῖν; et nonnunquam σκαφικὸς χάρ. verbum πολιορκεῖν cum eo conjungitur, ut apud Thucyd. [l. i. 61.] προσπαθίζομεν τὴν Ποτίδαιαν ἐπολιόρκουν. et Xen. [Cyrop. ii. 4. 11.] ἐπολιόρκουν προσπαθήμενοι. *obsidione oppugnabat*, vel *obsidione circumsedit.* Sæpissime autem, sine πολιορκεῖν aut πολιορκία, προσπαθίζεσθαι absolute est *obsidere*, plerumque cum dat. aliquando sine casu. Thucyd. l. i. [26.] προσπαθίζομεν τῇ πόλει. *obsidentes urbem.* Xen. Hellen. l. i. [c. 5. 21.] ἄλλην Ἀμφίαρτα λαμῷ, μάχῃ μὲν ἑτέρᾳδίντες, προσπαθίζομεν δὲ ἑκατὸ μῆνας. Thucyd. l. i. [11.] de Græcis ad Trojam militantibus: πολιορκῶ δ' ἂν προσπαθίζοντι ἐν ἐλάσσονι τε χρόνῳ καὶ ἀπονώτερον τὸν Τροίαν ἅλων. *si Trojam assidua obsidione pressissent, et citius et facilius eam expugnassent.*

— 12. πλεονεκτῶν—ἐλαττοῦνται] Antithet. πλεονεκτῶν est *plus habere quam, alterum antecellere*; ἐλαττοῦσθαι, *minus habere quam.* πλεονεκτεῖ, qui in aliqua re est superior, et in meliori conditione est; ἐλαττοῦται e contra, qui inferior et in deteriori conditione. τῷ πλεονεκτῶν proprie opponitur τὸ μειονεκτῶν, ut τῷ πλέον vel πλεῖον ἔχειν, τὸ μεῖον ἔχειν vel ἔττον ἔχειν vel ἔλαττον ἔχειν. Sed ab hisce tribus comparativis μεῖον et ἔττον et ἔλαττον derivantur verba μειοῦσθαι et ἐττᾶσθαι et ἐλαττοῦσθαι: sed a comparativo πλέον vel πλεῖον non fit verbum πλεοῦσθαι vel πλειοῦσθαι, ideoque pro eo dicitur vel separatim πλέον ἔχειν vel conjunctim πλεονεκτῶν, cui contrarium μειονεκτῶν. Ea pravitas est humanæ naturæ, ut voces ipsas una cum rebus corrumpat et in pejus rapiat: inexplebilis est habendi sitis, insatiabilis avaritiæ hydrops: quo plus sumseris poti, quo plus habemus, eo plus habere cupimus: crescit amor nummi

dixit ille in cujus diebus argentum erat sicut lapides terræ rerum satietas, at auri et argenti nulla satietas; unde sic aliquando lusi et allusi ad locum quendam Homericum

Πάντων μὲν πόρος ἐστὶν, ἅπασιν τυφλὸς Ὀμηρος·
Χρυσὸν δὲ βλέφας, οὐκ ἂν ἴδοιτ πόρος.

Quorsum hæc? vix. insana hominum avaritia et plus habendi cupiditas fecit, ut etiam hoc verbum πλεονεκτῶν, quod ex sua stirpe et origine nihil vitiosum sonat, paulatim tamen degeneret in malum sensum et in pejorem partem sumatur. Πλεονεκτῶν proprie est *plus habere, in meliori conditione esse*, atque ita fere apud Ethnicos et pariores Gr.; at apud Eccles. Script. πλεονεκτῶν sæpissime in vitio ponitur pro *plus habere cupio, plus mihi assumo* aut *vendico, quam par est* aut *quam mihi convenit*: et πλεονεξία, quod proprie est *commoditas præstans ac melior conditio* (ut apud Isocratem, Dionem, et alios), postea poni cœpit pro *avaritia* et *plus habendi cupiditate*, ut passim apud Patres et in N. F. Nam ut πλεονεξία ab Apostolo Paulo sumatur pro *veneres libidine*,

aut *insanitate* aut *excessu libidinis* (quod vir magnus censet), mira certe hujus vocis interpretatio est, et vereor ne ullo tibicine fulciri possit. Atque hoc jam insuper observo, licet verbum πλεονεκτεῖν apud Atticos scriptores sit *plus* λέξις, et sæpissime sumatur pro πλέον ἔχειν ἀπλῶς, *antecellere alterum*, et *in meliori conditione esse*; tamen nescio quomodo nomen πλεονέκτης semper in vitio ponitur, viz. qui per vim aut fraudem aut contra leges plus habere cupit quam debet, qui πλέον ἔχει vel etiam cupit πλέον ἔχειν ex alieno per fas ac nefas. Hesych. πλεονέκτα· βίαιε. Discrimen observat vir doctus inter πλεονεκτεῖν τινὰ et πλεονεκτεῖν τινὸς, quod tamen nescio an ubique obtineat, ut alterum sc. in malam, alterum vero in bonam partem sumatur. Πλεονεκτεῖ τινὰ, qui ex alicujus injuria aut ad alicujus damnum et injuriam πλέον ἔχει: at πλεονεκτεῖ τινὸς τῷδε καὶ τῷδε πράγματι, qui simpliciter sine ejus damno aut detrimento superior illo est aliqua re bona, cujus potior est conditio. Qui superior aliquo est in re aliqua πλεονεκτεῖ ἐκείνου: at qui aliquem defraudat aut circumvenit, ut ei sua auferat, πλεονεκτεῖ ἐκείνον, non ἐκείνου. Atque ita passim in Pauli Epistolis πλεονεκτεῖν cum accus. est *fraudare, circumvenire, decipere*, et pass. [2 Cor. ii. 10.] ἵνα μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Σατανᾶ, *ut non circumveniremur a Diabolo*, Vulg. *ne fraudaremur a Satana*, Tertull. Suid. πλεονεκτῶ τὸ πλέον ἔχω γενικῇ, πλεονεκτῶ δὲ τὸ ἀδικῶ αἰτιατικῇ, ὡς πλεονεκτεῖ ἡμᾶς ὁ διάβολος. Hanc distinctionem avide arripuit nuperus quidam scriptor in Apolog. quadam pro Epist., ut aliter expon. locum Chrysosth. quam vulgo solet. Verba Chrysosth. sunt Hom. in 1 ad Tim τῇ χειροτονίᾳ μόνῃ αὐτῶν ἀναβεβήκασι, καὶ τούτῳ μόνῳ δοκοῦσι πλεονεκτεῖν τοὺς πρεσβυτέρους. ubi aperte ait Chrysosth. *Episcopos superiores esse presbyteris potestate ordinandi, et hanc esse solam prærogativam qua gaudent episcopi supra presbyteros*, viz. τὴν χειροτονίαν, *ordinationem*, seu *jus ordinandi*, quod presbyteri non habent, sed soli episcopi. At verisimile est (inquit auctor ille) hoc ordinandi jus in fraudem presbyterorum usurpatum esse ab episcopis. Credibile enim est, Chrysosthomum per πλεονεκτεῖν τοὺς πρεσβυτέρους intellexisse μειοδοτεῖν, quod est *circumvenire*, ut amplius, quam per æquum et justum licet, in presbyteros sibi arrogarint episcopi. Atque hanc suam interpretationem confirmat usu hujus verbi πλεονεκτεῖν, quod cum accus. (inquit) conjunctum dicitur περὶ τῶν παρὰ τὸ δίκαιον ἔχειν ἀξιούντων, *de his qui præter jus et fas aliquid sibi assumunt* aut *assumere conantur*: ita ut πλεονεκτεῖν τοὺς πρεσβυτέρους sit *injuria afficere presbyteros eosque jure suo fraudare*. Sed facile profecto est his respondere. Dico igitur primo πλεονεκτεῖν cum accus. nusquam legitur apud antiquos et priores Gr.; nedum in significatione fraudandi aut circumveniendi. In hac enim significatione a Scriptoribus tantum Sacris atque Eccles. usurpatur hoc verbum. Unde Suidas, cum hujus significationis exemplum afferre vult, ex sacro antiquo scriptore illud adducit, quanquam celato nomine; ita enim se habent ejus verba: πλεονεκτῶ δὲ τὸ ἀδικῶ αἰτιατικῇ, ὡς τὸ, πλεονεκτεῖ ἡμᾶς ὁ διάβολος. quæ vox non Ethnicum sonat, sed Christianum. Deinde vero et hoc observandum est: Quotiescunque hoc verbum cum accus. junctum in malo sensu, viz. in significatione fraudandi, ponitur a Script. Sacris aliisve posterioribus Gr., præter illum accus. personæ nunquam adscisoit alium casum rei, ut πλεονεκτῶ σε, ἐκεῖνον, ὑμᾶς, etc. nec unquam exprimitur casus rei. οὐδένα ἐπλεονέκτησαμεν [2 Cor. vii. 2.] et sic in perpetuum. Cum vero præter accus. personæ additur etiam accus. vel dat. rei, tum vero πλεονεκτεῖν est *antecellere*, vel *superior esse*, vel *in meliori conditione esse*. Ille autem casus rei denotat rem illam in qua aliquis est superior altero: et opinor nullum exemplum afferri posse in quo hoc verbum in hac syntaxi aliter usurpetur. Igitur πλεονεκτεῖν in illo loco Chrysosth., cum duplicem casum regat, alterum rei, personæ alterum, non erit *fraudare* aut *circumvenire*, sed *antecellere* et *superior esse*; et illa verba, τῇ γὰρ χειροτονίᾳ μόνῃ ἀναβέβηκασι, καὶ τούτῳ μόνῳ δοκοῦσι πλεονεκτεῖν τοὺς πρεσβυτέρους, ita omnino reddenda sunt, prout communiter ab interpretibus verti solent: *sola enim ordinatione supereminent, et hoc uno videntur superiores existere presbyteris*. Atque ita certe transtulit doct. Salmas, si modo is Messal. sit in dissertatione de Episc. et Presb. Et utcunque se res habuerit superioribus seculis; at certe Chrysosthomi temporibus, Episcopi non fraude aliqua nec injuria nec usurpatione, sed suo quodam jure, hanc ordinandi prærogativam atque potestatem obtinuerint: atque hoc fateri coguntur, qui sacro illi ordini vel maxime infensi sunt et adversarii. Ἥττον ἔχειν, ἧττον ἔχειν, et μεῖον ἔχειν, synonyma sunt, et dicuntur de clade bellica, cum quis in prælio inferior est et in pejori conditione, ad verbum *minus habere*, quod Lat. non dicunt, nos autem in lingua vernacula videmur prope accedere ad Gr. hanc locutionem, cum dicimus TO HAVE THE WORST ON'T, de eo qui in prælio est inferior et succumbit. Quanquam vero hæc ista, ἧττον, ἧττω, et μεῖον, in hac phrasi idem sonent, tamen verba deriv. ab iis videntur mihi aliquid

habere inter se discrimen in significatu, viz. ἐλαττοῦσθαι, ἡττᾶσθαι, et μειοῦσθαι, apud Att. script. Ἐλαττοῦσθαι est *fraudare suo jure, res suas habere*; ἡττᾶσθαι plerumque est *inferiorem esse in prælio*; μειοῦσθαι est *extenuari* vel *diminui in quantitate*: et sic etiam nomina conjug. ἐλάττωμα est *detrimentum, incommodum*, vulgo *DISADVANTAGE*; ἧττα proprie *clades bellica*; *μείωσις diminutio*, figura Rhetorica cui contra αὔξησις. Quanquam ἡττᾶσθαι ἡδονῆς, θυμοῦ, etc. pro ἧττον εἶναι, est *succumbere voluptati, iræ*, etc. at ἥττημα pro *culpa* seu *detrimento* non est Atticum, sed ex stylo N. F. ἥδη μὲν οὖν ὅλως ἥττημα ἐν ὑμῖν ἐστίν. [1 Cor. vi. 7.] Ἐλάττωμα est id omne quo alicujus conditio deterior existit: ut e contra πλ. id quo melior, ut in prælio et sol. et loci opp. sunt πλ. adv. Att. πλεονεκτήματα sunt ea *in quibus quis superior* est, ἐλαττώματα ea *in quibus quis inferior est*, alii Gr. πρωτερήματα et ὑστερήματα.

— 13. ὑπὲρ μὲν οὖν ἐλαττοῦνται] *pro his quæ de suo auferuntur* Interp. Frequentissima Hellenism. apud Gr. pro ὑπὲρ ἐκείνων οὖν vel οἷς vel ἐν οἷς ἐλατ. *pro iis in quibus detrimentum faciunt*, pugnant tanquam pro aris et focis: non eodem animi impetu nec fervore feruntur homines ad invadendas res alienas, quam ad defendendas suas. Ἐλαττοῦσθαι est *minus habere quam par est, minus quam ad se pertinet, re aut parte sua fraudari*; πλεονεκτεῖσθαι, *injuriam pati in re sua, jure suo privari*. Ἐλαττοῦται, qui damnum facit; ζημιοῦται, cui accisa res est, cui detrahitur aliquid de suo commodo, idque invito plerumque et præter voluntatem. Dem. alibi [c. Dionysod. 1276.] οὐκ ἀξιοῦμεν ἐλαττοῦσθαι ἀπὸ τῶν ὑμᾶς καὶ ἡμᾶς ἠδικηκότων. *petimus ne damnum* vel *detrimentum patiamur ab iis, qui et vos pariter et nos injuria affecti sunt*. atque etiam hoc in loco. Aliquando autem ἐλαττοῦσθαι dicitur qui sua sponte detrimentum facit, qui suo jure cedit; atque ita sumo apud Thucyd. l. i. [77.] in insigni illa oratione, seu apologia Athen. pro seipsis: καὶ ἐλασσούμενοι γὰρ ἐν ταῖς ξυμβολαίαις πρὸς τοὺς ξυμμάχους δίκαις, φιλοδικεῖν δοκοῦμεν. ubi optime Lat. Int. *quamvis enim in judiciis de pactis et conventis de jure nostro decedamur, tamen litigiosi esse videmur*. Schol. ἀδικούμενοι, ζημιούμενοι ἐν ταῖς συναλλαγματικαῖς χρείαις, καίτοι δυνάμενοι ὡς ἄρχοντες ἔχειν τὸ πλέον. recte, et rectius ζημιούμενοι quam ἀδικούμενοι. Qui enim sponte de jure suo cedit, non ἀδικεῖται: οὐδεὶς γὰρ ἀδικεῖται ἑκών (inquit Philos.) *volenti non fit injuria*. qui ἄκων ἐλαττοῦται, is quidem ἀδικεῖται et injuriam patitur; at qui ἑκὼν ἐλαττοῦται et de suo jure cedit, is βλάπτεται, sed non ἀδικεῖται, damnum patitur sed non injuriam. Aristot. Eth. l. v. 10 τὸ ἐπιεικὲς (inquit) est ἐπανόρθωμα νόμου. et paulo post describit τὸν ἐπιεικῆ, *virum æquum et bonum*: ὁ μὲν ἀκριβοδίκαιος ἐπὶ τὸ χεῖρον, ἀλλ' ἐλαττωτικὸς, καίτοι ἔχων τὸν νόμον βοηθόν, ἐπιεικής ἐστι. *qui non nimis urget jus suum in deteriorem partem, sed potius de jure suo cedit, etiamsi legis auxilio niti possit, is est æquus et bonus*. Igitur ὁ ἐπιεικὴς, qui facile de jure suo remittit, est ἐλαττωτικὸς et μειονεκτικὸς, cui opponitur ὁ ἀκριβοδίκαιος, et magis ὁ πλεονεκτικὸς, qui in excessu semper peccat, et plus sibi tribuit et assumit quam par est ac justum: πλεονεκτικὸς et ἐλαττωτικὸς sunt veluti duo extrema, unum in excessu, alterum in defectu; medium inter utramque est ἀκριβοδίκαιος, qui nimium est sui juris tenax et in eo prosequendo nihil remittit. Egregie Porphyr. de Abst. l. iii. περὶπτυ ὁ δίκαιος, οἷον ἐλαττωτικὸς ἑαυτοῦ τῶν κατὰ σῶμα. *vir justus procidit infra jus suum, subsidit, et minus sibi tribuit in cura corporis* vel *in rebus ad corpus spectantibus, quam jure sibi sumere potuit*. Lat. Interp. admodum inepte et imperite, ut solet, *non rigidus circa suum corpus*.

— 14. μεχρὶ τοῦ δυνατοῦ] Int. *summa vi, pro virili, quantum possunt*, ad verbum *usque ad possibile, pro viribus, usque ad extremum suæ potentiæ*. More suo luxuriant Gr. in hac phrasi, et variis modis exprimunt. Dicunt enim et hoc sensu κατὰ τὸ δυνατὸν, et εἰς τὸ δυνατὸν, et ὡς δυνατὸν, et κατὰ δύναμιν, et ὅση δύναμις, et ἴσον σθένος, et κατὰ σθένει, et ὅσον ἐνδέχεται, et ἐφ' ὅσον δύναταί τις, et ἐφ' ὅσον οἷόν ἐστι, et κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον.

— 19. Ἀρτεμισία] Dux fœmina facti magnam partem agit in hoc theatro. Ut igitur Chronol. et Histor. et filum et argumentum hujus orationis clarius innotescat, visum est de hac Artemisia pauca dicere. Celeberrima nobilissimaque Cariæ erat illa regina, Mausoli uxor, quæ magnificentissimum illud monumentum erexit in honorem et memoriam conjugis sui Mausoli, unde postea splendida quæque et sumptuosa monumenta et sepulcra Mausolea dici meruerunt. Inter miracula nomen et locum obtinuit hoc Mausoli monumentum, "Aere dum vacuo pendenti Mausoleo," etc. reliqua sex, Ægyptiæ Pyramides, Pharos item Ægyptia, Mœnia Babylonis, Templum Dianæ Ephesiæ, Colossus Rhodius, denique Statua Jovis Utque hoc Mausoleum unum est ex septem mundi miraculis habitum, ita ipsa Artemisia, stupendi illius operis auctor atque fundatrix, inter novem muliebris sexus miracula recensetur a nupero quodam scriptore vernaculo. Edidit enim is auctor non ita pridem libellum de quibusdam inclytissimis mundi fœmi-

nis et heroinis quotquot unquam vixerunt gloriosissimis, quas quidem novem numero fuisse, forte quia numero deus impare gaudet, vel ut numerus novem Musis respondeat. Harum tres sunt Judææ, Debora, Judith, Esther; tres Ethnicæ, Bundaca Brit., Penthesilea, Artemisia; tres denique Christianæ, Elphrida, Margareta, Elisabetha, Britannæ, tres Reginæ Angliæ nostræ. Sed redeo ad Artemisiam ejusque Mausolum et Mausoleum. De Cæsare olim dixit Cicero, *ὅτι σοῦ Πομπήιον ὁ Καῖσας ἐστὰς ἀνδριάντας τοὺς ἑαυτοῦ στήσειεν. Cæsar restituendo Pompeii statuas erexit suas.* Sane decantatissima hæc regina, dum insigne hoc Mausoleum marito posuit, æternum famæ nominisque suo monumentum exstruxit. Nec fide tantum et amore in conjugem, sed etiam fortitudine virtuteque bellica insignis hæc fœmina fuit; at historicis saltem credere velimus. Vixit et floruit Artemisia eo tempore quo Demosthenes hanc orationem habuit. Habita autem est hæc oratio vel durante hoc bello sociali vel statim finito, vis. Olymp. 106. vel 107. Cœptum enim hoc bellum est (uti jam annotavi ex Diod. Sic.) anno tertio Olymp. 105., et finitum anno tertio Olymp. 106.; anno autem sequente mortuus est Mausolus Cariæ rex, reginæ Artemisiæ conjux, uti testatur idem Dioder. l. xvi. [c. 36.] *ἐπὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Μαύσωλος ὁ Καρίας δυνάστης ἐτελεύτησεν, ἄρξας ἔτη κδ'.* Vidua itaque fuit Artemisia recens exstincto marito, cum habita est hæc oratio, ut apparet ex hisce verbis Demosthenis. Loquitur enim de illa tanquam sola Cariæ principe et gubernatrice sub rege Persarum, et ad quam illius regionis cura summaque res pertinebat illis temporibus. Meminerat quidem Mausoli supra in initio orationis, ubi dixerat eum auctorem et suasorem Insulanis fuisse hujus belli socialis, *ὁ μὲν πρυτανεύσας ταῦτα καὶ γνώμης Μαύσωλος.* Primas faces socialis hujus belli adversus Athenienses accendit iste Mausolus, quo quidem bello post annos quatuor jam finito, anno illo proximo exstincto est, relicta Cariæ præfectura conjugi suæ Artemisiæ, strenuissimæ fœminæ et *δραστηριωτάτῃ*. At quid interim faciemus Herodoto, qui Artemisiam nostram longe retro conjicit in tempora Xerxiana: nam si illi credimus, cum famosissimam illam expeditionem contra Gr. suscepit Xerxes, Persarum partes et fortunam secuta est Artemisia, etiam tam defuncto viro, filiique pupilli regnum administrans. Sed ipsius Herodoti verba huc apponere *οὐ χεῖρον* [l. vii. 99.] *Ἀρτεμισίης δὲ τῆς μάλιστα ἄξιον θώμα παρέσχετο ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα στρατευσαμένης γυναικὸς, ὅτεῳ, ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρὸς, αὐτή τε ἦρχε τὴν τυραννίδα, καὶ παιδὸς ἐπιόντος νεηνίου, ἐπὶ λήματός τε καὶ ἀνδρηίης ἐστρατεύετο, οὐδεμιῆς δεούσης ἀναγκαίης.* *οὔνομα μὲν δὴ τῇ αὐτῇ Ἀρτεμισίῃ, θυγάτηρ δὲ ἦν Λυγδάμιος, γένος δὲ ἐξ Ἁλικαρνησσοῦ τὰ πρὸς πατρὸς, τὰ μητρόθεν δὲ Κρήσσα ἐκέκτητο δὲ Ἁλικαρνησσέων π. τ. λ.* imperavit (inquit) *Halicarnassensibus*, etc. Erat autem Halicarnassus Cariæ metropolis. Porro præstantissima hæc virago magna pars erat navalis prælii ad Salaminem; ubi tam strenue rem gessit, ut et fortitudinis et prudentiæ specimen plane virile suoque sexum exhibuerit: unde celebre illud Xerxis dictum apud Herod. [l. viii. 88.] *οἱ μὲν ἄνδρες γεγόνασι μοι γυναῖκες, αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες.* Adeo autem contra eam irritati sunt Athenienses, ut præmia properarent ei, qui Artemisiam vivam caperet [ibid. 93.] *διπλοῦν γάρ τι ἐπανοῦντο γενέσθαι ἐπὶ τὰς Ἀθήνας στρατεύεσθαι.* Pulcra quidem hæc Herodoti historia in fabulam potius dicenda sit: quomodo enim cum rei temporumque veritate constare aut cohærere possit, viderint Chronologi.

pugna ad Salaminem ex communi omnium Chronol. calculo et consensu incidit in Olymp. 75. Chronologia autem hujus orationis Demosth. est Olymp. 106., uti jam probavimus ex Dioder. Sic. Non potuit ergo eadem Artemisia, Mausoli conjux et Cariæ regina interesse copiis Xerxianis in pugna Salaminia, et Rhodiorum Reip. insidiari eorumque rebus se immiscere tempore Artaxerxis Ochi et Demosthenis. Eadem non potuit esse Xerxi *σύγχρονος* et Artaxerxi Ochi, nec Themistocli et Demosthenæ, nec prælio Salaminio et huic bello sociali. Siquidem a Xerxe ad Artaxerxem Ochum, a Themistocle ad Demosthenem, a pugna Salaminia ad bellum sociale, intercesserunt Olymp. circiter 30, h. e. anni plus minus 120, uti jam ex parte ostendimus, et amplius demonstrari poterit. Et forte non abs re fuerit Chronologorum arculos paulisper excutere, ut historia hujus orationis olarius nobis elucescat. Si igitur compendium inire velimus, ratio annorum sic facile subduci poterit. A fuga Xerxis post eladem Salaminiam (ubi desinit Herodot.) ad initium belli Peloponnesiaci fluxerunt anni 50, quos breviter perstringit Thucydides in primo libro Historiæ. Duravit atrocissimum funestissimumque illud bellum civile Gr. Peloponnes. annos 27, ex quibus 20 tantum et unum hoc opere complectitur Thucydides: reliquos autem sex supplevit Xenophon; a fine belli Peloponnesiaci ad prælium Mantinense (in quo victor Epaminondas cæsus est, in cujus morte desinit Xenoph.) intercesserunt anni circiter 38 aut undequadraginta, et denique a prælio ad Mantineam et morte Epaminondæ ad hoc bel-

lum socialo anni 6: qui quatuor annorum numeri simul conjuncti efficient 121, h. e. Olympiades 30, et unum preterea annum. Admodum igitur grandævi fuerint oportet, supraque Priami et Nestoris annos vixerint Mausolus iste Cariæ rex cum conjuge sua Artemisia; si et Xerxiasis temporibus floruerint (ut refert Herodotus), atque etiam socialis hujus belli adversus Athenienses (regnante Artaxerxe Ocho) auctores suasoresque fuerint, uti hic inquit Demosthenes. Et Herodotus forte, ut patriam suam nobilitaret (Halicarnassensis enim fuit), fabulam hanc de Artemisia Halicarnassi regina Musis suis intexuit, quam postea eum legentes avide arripuerant alii Historici, præsertim Latini, et inter alios Justinus Trogi Epit. l. ii. [12.] "Artemisia (inquit) regina Halicarnassi, quæ in auxilium Xerxi venerat inter primos duces, bellum acerrime ciebat." At Diodorus Siculus in sua Bibliotheca aliquanto cautior, ubi auxiliares Xerxis copias recenset, nullam hujus Amazonis mentionem facit; ut non immerito mihi suspecta hac ex parte Herodoti fides sit. Non ignoro Suidam huic modo adhibere: ait enim duas fuisse Artemisias Cariæ reginas ὁμωνύμους: antiquiorem unam, cujus meminit Herodotus; juniorem alteram, de qua Demosthenes in hac oratione. Integrum Suidæ locum huc apponere non abs re fuerit: Ἀρτεμισία αὕτη ἐξέστευσε κατὰ Περσῶν (leg. κατὰ τὰ Περσικὰ, h. e. temporibus Persicis, tempore insignis illius Persicæ expeditionis in Græciam: non enim illa strenue pugnavit κατὰ Περσῶν, sed καθ' Ἑλλήνων), δι' ἣν εἶπεν ὁ βασιλεὺς οἱ ἄνδρες γυναῖκες γεγόνασι, αἱ δὲ γυναῖκες ἄνδρες. Ἀρτεμισίαι δὲ δύο γεγόνασι, Καρικαὶ γένος καὶ βασιλίδες ἀμφότεραι, ὧν ἡ μὲν πρώτη γέγονε κατὰ Περσῶν (leg. iterum κατὰ τὰ Περσικὰ, quid enim est κατὰ Περσῶν), ἡ δὲ νεωτέρα, ἧς καὶ Δημοσθένης, ἐν τῷ περὶ τῶν τῶν Ῥοδίων ἐλευθερίας μνημονεύει, θυγάτηρ μὲν ἦν Ἑκατόμνου, γυνὴ δὲ καὶ ἀδελφὴ Μαυσώλου. At miror, unde hæc hauserit Suidas. Duas enim Artemisias, Cariæ reginas et Mausoli conjuges, nullus (quod scio) Chronol. nec Histor. nec Geogr. meminit; et vellem nos docuisset Suidas, utra ex illis duabus Artemisiis fuit φιλανδρος γυνὴ, et magnificentissimum illud Mausoleum in ejus honorem condidit. Nam certe aut posterior fuit aut nulla. Non enim potuit esse decantata illa, quæ vixit (si modo vixit) κατὰ τὰ Περσικὰ, temporibus Xerxianis. Et hallucinatur egregie in re historica et chronologica, quot et hactenus putarunt eandem esse Artemisiam Cariæ reginam, quæ tam fortiter pugnavit ad Salaminem, et quæ tam magnificum monumentum conjugi suo Mausolo exstruxit. In quo errore versantur plerique moderni tum Χρονολόγοι tam Γεωγράφοι, qui duarum mulierum ejusdem nominis (si modo duæ fuerint) ἀνδραγαθήματα συγχέουσι, et utriusque κατορθώματα et res præclare gestas permiscent atque confundunt. Quæ intererat prælio ad Salaminem, non potuit erigere illud monumentum. Pugna Salaminia incidit in Olymp. 75. ex communi consensu omnium Chronologorum: at exstructum est hoc Mausoleum post Olymp. 100. h. e. 100 plus minus annis posterius clade fugaque Xerxis. Plinius de Mausoleo l. xxxvi. 5. "Mausoleum, h. e. sepulcrum, ab uxore Artemisia factum Mausolo Cariæ regulo, qui obiit anno secundo Olymp. 100." At Diodorus Siculus Mausoli mortem adhuc inferius deducit, viz. in annum quartum Olymp. 106. Et ipse Suidas, in voce Θεόδωτος, ait Theodotem illum et Naucratem et Isocratem et Theopompum, insignes sc. illius ævi Rhetores orationum pompa parentasse Mausolo Olymp. 103., idque juxta sententiam Artemisiæ: ἐπὶ τῆς ργ' Ὀλυμπιάδος εἶπεν ἐπιτάφιον ἐπὶ Μαυσώλῳ, Ἀρτεμισίᾳ τῇ γυναικὶ αὐτοῦ προτρεψαμένης. Quamobrem Artemisia illa Xerxiana aut alia fuit, aut forte (quod magis credo) nulla; et maxime me movit, quod nec Diodorus Siculus, diligentissimus prudentissimusque historicus, illius meminit, nec in recensione auxiliarium copiarum Xerxis nec in descriptione illius prælii navalis, ubi tamen aptissimus erat eam introducendi locus; et procul dubio non omisisset tam præclarum et memorabile exemplum tam fortis et illustris fœminæ, si hanc historiam Herod. fideque digeam judicasset. Huc accedit, quod Strabo doctissimus et accuratissimus Geographus, ubi Cariæ et Halicarnassi eique reges resque memorabiles narrat, et ne quidem habet de Artemisia illa Xerxiana, Lygdamis filia, quæ ad Salaminem tam strenue pugnavit; sed de altera tantum mentionem facit, viz. Artemisia, Hecatomni filia, Mausoli conjuge et sorore, quæ floruit temporibus Artaxerxis Ochi et Philippi Macedonis, cui et Mausolei structuram attribuit, et de qua etiam hic loquitur Demosth. Ἑκατόμνου τοῦ Καρῶν ζατράπου ὄντος υἱοὶ τρεῖς καὶ θυγατέρες δύο, ὧν ἡ πρεσβυτέρα Ἀρτεμισία συνέζευξε τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν ἀδελφῶν Μαυσώλῳ· ἐβασίλευε δὲ Μαύσωλος, τελευτῶν δὲ ἅπασαν τὴν ἀρχὴν κατέλιπε τῇ γυναικὶ, ὑφ' ἧς αὐτοῦ κατεσκευάσθη ὁ λεχθεὶς τάφος. φθίσει δ' ἀποθανούσης δὰ πόθος τοῦ ἀνδρὸς etc. Ubi etiam hoc ex Strabone habemus, eam tanto affectus ardore conjugem fratremque Mausolum defevisse, ut præ ejus desiderio tabe correpta et exstincta fuerit;

quæ mortui conjugis cineres bibit, ipsa etiam in cineres ante diem versa ex nimio luctu et dolore ob ejus interitum. Nec certe diu ei supervixit: obiit enim ille anno quarto Olymp. 106.; illa autem anno secundo Olymp. 107., h. e. biennio post, uti refert Diodor. Sic. l. xvi. [c. 36.] Alteram vero quod spectat huic nostræ cognomisem, aut splendidum id fuerit Herodoti commentum, aut egregius parachronismus et proochronismus in historia, aut aquam hic mihi hærere fateor. Atque hactenus de Artemisia, quam, quia magnam partem agit non solum in scena hujus orationis, sed etiam in tota Gr. historia (quid enim magis decantatum Gr. historicis quam πολυθρύλλητον illud Mausoleum), non potui igitur eam insalutatam præterire, cum tam opportune in eam incidi.

—ibid. *τῆς πόλεως οὔσης ἐπὶ τῶν πραγμάτων*] *ubi nostra urbs jam negotium susceperit* Lat. Interp. Eleganter usurpatur hæc vox *τὰ πράγματα* in plurali, idque variis modis, præsertim cum his præpositionibus *ἐν* et *ἐπί*, ut cum aliquis dicitur *ἐν τοῖς πράγμασιν εἶναι*, vel *ἐπὶ τῶν πραγμάτων* vel *ἐπὶ τοῖς πράγμασι* vel *ἐπὶ τὰ πράγματα*. Suidas in voce *πράγματα*: *ἐπὶ παση χρῶνται τῇ λέξει οἱ παλαιοί*. recte aliquando, non enim perpetuo. Et in malum quidem sumitur præcipue in illa phrasi, cum dicunt Gr. *πράγματα ἔχειν* pro *ἐνοχλεῖσθαι*, et *πράγματα παρέχειν* pro *ἐνοχλεῖν*, *turbam, molestiam* Alioquin etiam *ἐπ' ἀγαθῷ*: est enim omnino *μίαν λέξιν*: sunt enim *πράγματα res*, vel *negotia*, seu *publica* seu *privata, civilia* seu *communia*. Triplici igitur sensu dicunt Gr. *εἶναι ἐπὶ τοῖς πράγμασι* vel *ἐπὶ τῶν πραγμάτων*, sensu politico, sensu forensi, et sensu theologico. Primus usus hujus phraseos frequentior apud Gr. Historicos et Politicos; secundus apud Rhetores; tertius apud Ecclesiasticos scriptores. Primus igitur usus hujus vocis *τὰ πράγματα* est politicus, et sic *τὰ πράγματα* idem fere est quod *πολιτεία, rerum status* aut *Reip. administratio;* atque ita dicitur *δέχεσθαι τὰ πράγματα*, qui res summas capessit, qui Reip. administrandæ curam in se suscipit, ut Plut. [Pomp. c. 5.] *ἐδέξατο τὰ πράγματα Κάρβωνι*: et *ἔχειν τὰ πράγματα*, qui ad clavum Reip. et gubernaculum sedet, qui summas res tenet, ut Thucyd. [l. iii. 72.] *οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα*, Schol. *οἱ δυνατοί*: at *ἐλθεῖν ἐπὶ τὰ πράγματα*, ad quem devenit cura Reip.: sic *οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν* vel *ἐπὶ τοῖς πράγμασιν ὄντες* sunt *οἱ ἄρχοντες, magistratus*, passim apud Gr. Historicos aliosque πολιτογράφους. Sunt etiam *τὰ πράγματα* non solum summarum rerum administratio, sed etiam secundaria quævis negotia publica, quæ ad universum, et ad Reip. totius statum spectant; atque ita in hoc loco Demosth. *τῆς πόλεως οὔσης ἐπὶ τῶν πραγμάτων, cum nostra urbs jam susceperit publicum hoc negotium*, de asserenda sc. Rhodiorum libertate. Atque hic primus hujus vocis et phraseos usus est, viz. politicus. Secundus est forensis seu juridicus; atque in hoc sensu *τὰ πράγματα*, vel potius *πράγματα* sine articulo, sunt *lites* seu *controversiæ*, quia lites et controversiæ maximas creant molestias, *πλεῖστα πράγματα παρέχουσι*. Lysias [c. Erastosth. §. ε'.] *οὔτ' ἐμαυτοῦ οὔτ' ἀλλότρια πράγματα παρέχειν. qui nec meam unquam nec alienam litem intendi.* atque ita alibi apud Rhetores, ubi tractant *τὰ δικανικά*. Tertius denique usus hujus phraseos est theologicus; atque ita *τὰ πράγματα* sunt *res mundanæ et seculares*, *τὰ ζωτικά*, et opponuntur rebus sacris et divinis et ad religionem spectantibus. Synes. Ep. eleganter. et pro more suo: *τετάχαται ἕτερα μὲν ἐν τοῖς πράγμασιν, ἡμεῖς δ' ἐν ταῖς εὐχαῖς εἶναι. statutum est ut* negotiis gerendis, *nos* (sc. Episcopi) *fundendis precibus occupemur.* Hinc *πραγματεύεσθαι* est *mercari, negotiari in mercimoniis et contractibus, aliis mundanis id genus negotiis versari, ἐμπλέκεσθαι ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις*, quod minime omnium iis convenit, qui *τετάχαται ἐν ταῖς εὐχαῖς εἶναι*, ut loquitur Synesius. Herodian. l. vii. de Gordian. jun. [c. 10.] *ἐπειδὴ διὰ τὴν ἡλικίαν οὐκ οἷός τε ἦν προσέχεσθαι τῶν πραγμάτων. quando adhuc per ætatem Remp. gerere non poterat.*

— alt. *περιποιῆσαι Ῥόδον αὐτῷ*] *Rhodum ei acquirere, comparare.* etiam in hac significatione acquirendi differunt *περιποιεῖν* et *περιποιεῖσθαι*, et vellem certe accuratius distinxissent inter hæc duo Lexicographi nostri. Est enim discrimen magni momenti et ab auctoribus (quantum animadverto) constanter observatum. *Περιποιῶ* et *περιποιοῦμαι* cum dat. personæ et accus. rei utrumque est *κτᾶσθαι, acquirere, comparare*: *περιποιῶ* est *acquirere alteri*; at *περιποιοῦμαι* est *acquirere* vel *comparare sibi*. Herodian. l. viii. [c. 8.] *ἐς τὸ περιποιῆσαι τῷ Μαξίμῳ τὴν μοναρχίαν.* ubi *περιποιῆσαι* non est *tueri* aut *servare* (uti H. Steph. in Thes.) sed *acquirere, comparare, ut imperium Maximo tradant*, vel *acquirant eumque imperatorem faciant.* in quem sensum Polit. more modoque suo paraphrastico: *id agi, ut summarum rerum solus Maximus potiatur.* Themist. in ii. Am. *τοῦτον γὰρ περιποιῆσαι βούλεται μόνον θεώντες καὶ ἀδιάφθορον ἡ φύσις καθ' ὅσον δύναται.* (*περιποιῆσαι, κτήσασθαι, quærere et comparare*) *huic enim*, sc. rei et corruptibili, *comparare vult natura imaginem* etc. loquitur de continuatione et propagatione

speciei pro genereratione individuorum. Hunc locum Themistii citans doct. Lexicogr. hæc verba habet: "Themistius autem hac quoque in significatione usurpatur activam vocem." At (inquam ego) hac in significatione, viz. cum significat *acquirere* seu *comparare alteri*, et non *sibi*, hoc verbum semper habet activam vocem, περιποιῶν, et non περιποιεῖσθαι: ut e contra, cum significat *acquirere sibi*, et non *alteri*, semper ponitur in voce passiva vel media. Atque ita hic apud Demosth. περιποιῆσαι Ῥόδην αὐτῷ, si esset αὐτῷ vel ἑαυτῷ, non esset περιποιῆσαι, sed περιποιήσασθαι, et sic semper apud auctores. Idem Themistius paulo ante locum citatum: ὅστε ἑαυτῷ ταύτην περιποιήσασθαι. Aristot. Polit. l. v. [c. 6.] οὗτοι αὐτοῖς περιποιοῦνται δυναστείαν. *hi sibi ipsis dominium acquirunt*, et Eth. l. ix. [c. 8.] εὐ περιποιούμενος ἑαυτῷ τὸ καλόν. *ut sibi honestatem per id paret.* atque iterum eodem cap. ἀεὶ τὸ καλὸν ἑαυτῷ περιποιῶν. Demosth. [de fals. leg. §. ξα'.] τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας παρὰ θεῶν περιποιήσασθαι ἑαυτῷ καὶ τοῖς πᾶσι. Eodem sensu reciproce etiam sine dat. αὐτῷ vel ἑαυτῷ. Xen. [Mem. i. 7. 3.] περιποιῆται τοσαῦτα ὄφελη καὶ πλουτεῖν. atque ita in N. F. ἓν περιποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. *acquisivit.* Diodor. Sic. in Procem. Hist. τοῖς δὲ δι' ἀρετὴν περιποιησαμένοις δόξαν αἱ πράξεις ἅπαντα τὸν αἰῶνα μνημονεύονται. *qui virtute sibi gloriam comparaverunt, eorum res gestæ per omne ævum memorantur.* Idem paulo supra active hoc verbum usurpavit, ubi significatio non erat reciproca, sed in aliam personam transiens: καλλίστην ἐμπειρίαν διὰ τῆς πραγματείας ταύτης περιποιοῦσι τοῖς ἀναγινώσκουσι. *pulcherrimam experientiam lectoribus conciliant*, historici sc. At locus quidam est in Xenophonte, ubi hoc verbum περιποιῶν videtur mihi peculiarem quandam significationem habere: Exstat is l. v. [c. 11. 10.] Memorabil. qui et Œconomicus inscribitur: οἱ δὲ δυνάμενοι μὴ μόνον τὸν ἑαυτῶν οἶκον διοικεῖν, ἀλλὰ καὶ περιποιεῖν, ὅστε καὶ τὴν πόλιν κοσμεῖν καὶ τοὺς φίλους ἐπικουφίζειν. *qui non modo domum suam administrare possunt, sed etiam nonnihil facere lucri, ita ut et Remp. ornare et amicos sublevare queant.* ubi doct. Int. Leunclavius περιποιῶν vertit *nonnihil facere lucri*, ac si esset περιποιῶν τι, *aliquid sibi lucrifacere*; sed hoc profecto deberet esse περιποιεῖσθαι, *acquirere* vel *lucrari sibi aliquid.* quin quod nusquam alibi (quantum memini) occurrit hoc verbum absolute positum et sine casu sequenti, cum significat *acquirere, comparare, lucrum facere*, nec certe in ulla alia significatione; περιποιῶν igitur in hoc loco Xenophontis ita sumerem, ut sit *aliquid ultra* vel *supra facere*, atque ita optima constabit antithesis et sensus verborum: neque enim hæc duo opponuntur *domum suam administrare* et *nonnihil lucri facere*, μὴ μόνον τὸν ἑαυτῶν οἶκον διοικεῖν, ἀλλὰ καὶ περιποιεῖν, *sed domum suam administrare et aliquid etiam præterea*, vel *aliquid ultra et supra facere, quo et Resp. ornamento et amicis subsidio esse possit.* ὅστε καὶ τὴν πόλιν κ. τ. λ.

P. 302. 2. μεγάλην εὐεργεσίαν καταθέσθαι πρὸς αὐτὸν] *ut magno beneficio sibi eum obligaret summaque benevolentia devinciret*, uti hæc verba παραφράζει Ulpian. Observetur hæc phrasis ad verbum esse *magnam benevolentiam apud eum deponere*, h. e. insigni aliquo beneficio eum sibi devincire. Ita χάριν καταθεῖναι dicunt Gr. eodem sensu (de qua phrasi jam supra vid.), frequentius in voce media quam activa. Nec enim καταθεῖναι sed καταθέσθαι dicitur in hac significatione. χάριν καταθέσθαι vel εὐεργεσίαν καταθέσθαι: plerumque etiam cum dat. personæ (ut vid.), aliquando etiam cum accus. et præposit. πρὸς vel εἰς. Demosth. alibi [adv. Neær. §. ζ'.] ἡγούμενος πρὸς αὐτὸν τὴν ἀνθρωπον χάριν καταθήσεσθαι. *existimans a muliere gratiam se initurum*, χαριεῖσθαι (notetur obiter τὴν ἀνθρωπον pro *mulierem*, quod Atticis non infrequens) εἰς τὴν etc. Ita hic εὐεργεσίαν καταθέσθαι πρὸς αὐτὸν, *gratiam cum eo* vel *ab eo inire.* Priusquam huic verbo valedicam, non possum quin duo insignia de eo exempla adducam, quamvis in alia significatione; unum in quo καταθέσθαι ponitur pro θέσθαι, alterum in quo e contra θέσθαι pro καταθέσθαι. Primum occurrit apud Ælian. V. H. l. ii. 10. οἷα εἶχεν Ἀθηναῖα, ὅτου ποτὲ αὐτὸν καταθῶνται ὑπὲρ θαύματος τοῦ περὶ τὸν ἄνδρα. *non satis sciebant Athenienses quo cum honore potissimum dignarentur, ob summam viri admirationem.* ubi καταθῶνται est pro simplici θῶνται, vert. *quomodo illum disponerent, quid illi facerent*; ita enim aliquando significat verbum θέσθαι, ut εὖ θέσθαι vel καλῶς θέσθαι, *ubi illum constituerent* aut *collocarent, in quo honoris gradu eum collocarent.* Cui quidem exemplo hujus verbi καταθέσθαι simile me legisse non memini. Alterum vero, quo e contra simplex θέσθαι significat *ponere, deponere*, et ponitur pro compos. καταθέσθαι, est apud Thucyd. l. viii. [93.] εἰς θέατρον ἐλθόντες, καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα, ἐξεκλησίασάν τε, καὶ δόξαν αὐτοῖς, αὐθις ἰχώρουν εἰς τὸ ἄστυ καὶ ἵζαντο αὐτοῦ ἐν τῷ Ἀνακείῳ τὰ ὅπλα. *in theatrum venerunt, et illic armati (arma induti, θέμενοι τὰ ὅπλα) concilium habuerunt, et ex communi ipsorum decreto (δόξαν αὐτοῖς) confertim in urbem iverunt, et arma illic in Anacceo* (h. e. in templo Castoris et Pollucis) *deposuerunt.* quanquam, quod sane mirum, supra in ea-

dem periodo Δίμοιρον τὸ ὅπλα est παρεθίμενον. In eadem ergo periodo idem verbum duas contrarias significationes obtinet: θίσθαι τὰ ὅπλα, *arma sumere, induere*, παρεθίσθαι, et δίσθαι τὰ ὅπλα, *arma ponere, deponere*, καταθίσθαι. Quam ἀντιστροφὴν ejusdem verbi video annotasse M. P. F. in nupero libello de usu verborum.

— 6. τῆς δ' αὐτῆς ἀρχῆς ἐπιτείχισμα] *propugnaculum* aut *munimentum erectum contra ipsius* (sc. Artemisiæ) *imperium*, quasi ἐπιτείχισμα τῇ αὐτῆς ἀρχῇ. Rhodos enim sita erat e regione Cariæ: nollet igitur Artemisia, nisi meta coacta, Rhodum tradere in manus Regis Persarum: ita enim Rex haberet Rhodum, tanquam arcem et munimentum adversus regnum Artemisiæ, viz. Cariam, μὴ γὰρ οὕτως ἐστὶν ἀνόητος, ὥστε τὸν νῶτον ὀχυρὸν τὸ τείχισμα παρασκευάσαι τῆς ἰδίας ἀρχῆς. Ἐπιτείχισμα est *propugnaculum contra aliquem munitum*, quasi τείχισμα ἐπί τιν, *murus contra aliquem erectus*. a verbo ἐπιτειχίζειν *murum aut munimentum contra aliquem erigere, excitato muro oppugnare*. Xen. Hellen. l. v. [c. 1. 2.] ἐπετείχισαν Αἰγινήταις καὶ ἐπολιόρκουν αὐτούς. *Æginetas obsederunt exstructo adversus eos muro, muro cinxerunt Æginetas*. Sed et metaphorice (idque eleganter) ἐπιτειχίζειν est *aliquid alicui opponere tanquam murum, et ut argumentum argumento opponere et veluti castellum objicere; oppugnare aliquid tanquam excitato adversus illud munimento*. Chrysosth. ἐπετείχισεν αὐτοῦ τὴν ἀκοὴν τοῖς λεμασκομένοις αὐτὸν λόγοις. *tanquam propugnaculo munivit adversus sermones qui ipsum corrumpere potuerint*: et iterum: ὑπόσον μοὶ ὅσον τὸν φθόνον διὰ τοῦ ῥήματος ἐπετείχισεν. *quantum mihi opposuit tanquam murum et munimentum quo ab homicidio arceat*. atque iterum: εἰ τῇ σοφίᾳ τῆς προνοίας αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τῆς ἀναξίας καὶ ἀμαρμένης ἀνάγκην ἐπιτειχίζοντες. *sapienti providentiæ ipsius fati necessitatem veluti ahenum opponentes murum*, aut *veluti castellum et munimentum objicientes*. Max. Tyr. diss. iv. λόγον λόγῳ ἀνατιστὰς, καὶ ἐπιτειχίζων τὸ ἄδικον τῷ δικαίῳ καὶ τὸ αἰσχρὸν τῷ καλῷ. Interp. *cum rationem rationi opponit, justoque injustum et honesto id quod turpe est superstruit*. perperam omnino. ἐπιτειχίζειν non est *superstruere*, sed *contra struere*. ἐπὶ in hac compositione non est *super*, sed *adversus* vel *contra*: et ἐπιτειχίζειν τὸ αἰσχρὸν τῷ καλῷ est *turpe honesto opponere tanquam murum et munimentum ex adverso erectum et excitatum*. Ἐπιτειχίζειν est *erigere aliquid adversus alterum*, ut in illo loco Chrysosth. τῇ σοφίᾳ τῆς προνοίας τὴν - - - ἀνάγκην ἐπιτειχίζειν. *sapienti providentiæ necessitatem opponere et objicere, et hanc adversus illam erigere et excitare, adeoque hoc illam impugnare* vel *oppugnare*. Et miror Interpretem in illo loco philosophi illius Platonici non vidisse duo illa participia posui ἐκ παραλλήλου, idemque prorsus significare ἀνατιστὰς et ἐπιτειχίζων. ἀνατιστὰς recte vertit *opponens*: debuit utique et ἐπιτειχίζων plane eodem sensu reddidisse; non *superstruit* quod fere contrarium est, sed *ex adverso objicit, tanquam murum* sc. aut *munimentum ex adverso exstructum et excitatum*. Hieron. Wolf. hæc verba interpretatur sic: *sed velut arcem esse regni sui, quæ obstet ne quid ipsa novi moliatur*. ne si Rex Persarum velit Rhodum esse arcem ac propugnaculum sui ipsius imperii: at hoc esset non τῆς αὐτῆς ἀρχῆς, sed τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς. τῆς αὐτῆς ἀρχῆς non est *sui regni seu imperii*, sed *regni ipsius*, sc. Artemisiæ, h. e. *propugnaculum seu munimentum contra ipsius Artemisiæ imperium*, quo illa inter limites suos contineretur, ne quid in rebus immutaret, aut novi aliquid moliretur adversus regem. Atque ita omnino hæc verba exposuit Ulpianus, ipso etiam Wolfio interprete: "nec enim ita esse dementem, sc. Artemisiam, ut Rhodum tanquam arcem contra imperium suum muniri sinat." Etsi enim verbum ἐπιτειχίζειν hoc in sensu transeat in dat. (uti jam vidimus in exemplis supra adductis); tamen verbale ἐπιτείχισμα etiam cum genit. in eodem sensu positur et significat *arcem, seu munimentum contra aliquem erectum*. ita ut τῆς αὐτῆς ἀρχῆς ἐπιτείχισμα sit *arx seu munimentum erectum adversus ipsius imperium*. Demosth. de Cor. [ ] ἐπιτείχισμα τὴν Εὔβοιαν περβαλλόμενος τῆς Ἀττικῆς. *cum Eubœam Atticæ objecisset seu opposuisset tanquam arcem seu propugnaculum*. ubi ἐπιτείχισμα τῆς Ἀττικῆς est *munimentum adversus Atticam erectum et exstructum*. ἐπιτειχίσας τὴν Εὔβοιαν τῇ Ἀττικῇ.

— 7. παρασκευῇ] Active est *perperam movere, movere quæ movenda non sunt*, κινεῖν τὰ ἀκίνητα, *quieta movere*, adeoque *res novas moliri, turbare, pervertere, invertere, statum rerum seu Reip.*: atque ita sensus horum verborum erit, *ne ipse*, sc. Artemisia, *quicquam rerum novarum adversus Regem moliatur* aut *moliri possit*. atque ita exponit doct. Wolfius: *ne quid ipsa novi moliatur*. Potest tamen et passive hic sumi verbum παρασκευῆν, et forte melius. Nam etiam in passiva significatione frequentius usurpatur, et res dicuntur, παρασκευῆν, quæ perperam moventur, perturbantur, statu suo emoventur. Plat. de Rep. l. ix. [ad fin.] φυλάττειν μή τι παρασκευῇ αὐτῷ τῶν ἐκεῖ. *ne quid perperam ibi emoveatur*. Sed a rebus ad personas eleganter transfertur et quasi παρασκευᾶν hoc verbum: et sic homines insani et re-

biosi et mente capti dicuntur παραμανῆν, h. e. mente emoveri et in furorem verti, quasi de statu mentis deturbari; qualem hominem φρένας ἐκπεπαταγμένον dixit poeta, quasi mente excussum, παρακινοῦντα et παρακεκινηκότα vocant Attici. Xenoph. οἱ ἐπὶ τοῖς ὡραίοις παρακεκινηκότες sunt qui amoris vestro perciti, furibundo amore perciti, Memorab. l. iv. [c. 4. 35.] πολλοὶ μὲν γὰρ διὰ τὸ κάλλος ὑπὸ τῶν ἐπὶ τοῖς ὡραίοις παρακεκινημένων διαφθείρονται. Et Plat. Phædr. [ ] νουθετεῖται μὲν ὑπὸ πολλῶν ὡς παραμανῆν, ἐνθουσιάζων δὲ λίληθε τοὺς πολλούς. furibundus esse a vulgo existimatur. Lucian. [Necyom. §. 10.] ὁ δὲ Κέρβερος ὑλάκτησε μέντοι καὶ παρεμάνησε. latravit et in furorem est versus. Idem fere est παραπαίειν apud eundem, nisi quod aliquanto mitius et melius: nam παραπαίειν est tantum delirare; at παραμανῆν insanire et in rabiem verti, furore corripi. Et tamen hæc tria verba, ut non multum differunt, ita pro synonymis habentur et promiscue usurpantur ab elegantioribus Gr. hoc in sensu, viz. pro insanire, delirare, rabiosum esse, mente captum esse, a rationis statu dimotum vel emotum esse, παραμανῆν sc., παραπόητον, et παραπαίειν, quæ et ejusdem significationis et analogiæ sunt composita cum eadem præpositione, et ex activis et transitivis fiunt neutra et intransitiva. Sed de tribus hisce elegantibus verbis memini me jam antea monuisse. Sensum et scopum hujus loci optime expressit Ulpian. Vim et artificium Demosthenicæ facundiæ, quæ enimvero hoc capite orationis maxime elucet: οὐ μικρᾷ τινὶ καὶ φαύλῃ ῥητορείᾳ οὐδὲ τῇ τυχούσῃ οἰκονομίᾳ κεχρῆσθαι κατηγορεῖ μὲν γὰρ συχνῶν τῶν ἀνδρῶν etc. h. e. non parvo aliquo seu vulgari artificio nec methodo, et cuivis obvia, hic utitur Demosthenes: nam subinde Rhetores accusat, fidei sibi conciliandæ gratia, quod ad persuadendum plurimum juvabat in his rebus ad gratiam loqui. Grata autem erat auditoribus accusatio Rhetorum. Quorum utique mentionem fecit minus honorificam, ut simul ostentet se neque ad gratiam neque ex benevolentia quicquam dicere; et ut auditores sibi conciliet, tum quod oderit eos qui oderint, tum quod non Rhodios sed communem utilitatem et veterem Reip. gloriam defendat. Ac propemodum putes eum suadere, ut bellum Rhodii (sic), tantam iracundiam præ se fert adeoque eorum injurias (sic). ἀλλ' αὐτό γε τοῦτο τὸ θαυμαστὸν τῆς ῥητορείας ἐστὶ etc. in hoc ipso posita est admirabilitas Demosthenicæ facundiæ, quod per ea ipsa, quibus in Rhodios invehitur, populo persuadet, dumque accusare videtur, mitigat. Hoc Ulpian.

— 10. βασιλέα ὅ τι ποιήσει—οὐκ οἶδα] pro ὅ τι βασιλεὺς ποιήσει οὐκ οἶδα, regem quid facturus sit non novi pro quid Rex facturus sit non novi. frequens et elegans antiptosis apud Atticos Scriptores. Aristoph. σαυτὸν ὅστις εἶναι φράσον. Sed parco exemplis, quia passim occurrunt. Græcam hanc anallagen casus in hac syntaxi imitantur Latini. Terent. [Eun. v. 9. 5.] "scin' me in quibus sim gaudiis" pro 'scin' in quibus ego sim gaudiis.' Obtinet autem hæc antiptosis ut plurimum cum verbis sciendi, sentiendi, cogitandi, et pronuntiandi. βασιλέως ὅ τι ποιήσει ἐνθυμοῦμαι, λέγω, οἶδα, γινώσκω, etc. Ita enim melius et ἀττικώτερον et elegantius, quam ὅ τι βασιλεὺς ποιήσει οἶδ' ἐνόημαι, ἐνοῶ, ἐνθυμοῦμαι, λέγω, οἶδα, etc.

— 19. καταλύσωσι τὸν δῆμον] Δῆμος est δημοκρατία. igitur καταλύειν τὸν δῆμον est dissolvere democratiam, popularem statum evertere. Sed de hac phrasi memini me jam antea dixisse.

— 21. πιστῶς κεχρημένους] Ad verbum fideliter usos, h. e. qui bona fide cum iis egerunt, fidem cum iis servarunt. Latissimus usus est hujus verbi χρᾶσθαι et κεχρῆσθαι apud Gr.: tam variis modis et tam multis in locis utuntur illi, χρῶνται, suo verbo χρῶμαι et κέχρημαι, in quibus Lat. utor constare non potest. Sed exprimenda vis est hujus verbi Gr. vel alio aliquo verbo Lat., vel exponenda per aliquam periphrasin. Ex plurimis hujusmodi Gr. formulis unam tantum aut alteram διγματος χάριν adducam. Χρῆσθαι ταῖς συμφοραῖς. incidere in calamitates, vel calamitatibus premi. ἀγαθοῖς φίλοις χρῆσθαι non uti bonis amicis, sed bonos amicos habere. ἀμαθίᾳ χρῆσθαι. Thucyd. [l. i. 68.] non uti inscitia, sed stulte agere, agi stultitia. [ ] τοιῷδε ἐχρήσατο πατρί. talem patrem habuit. [Thucyd. l. i. 53.] χρῆσθαι πολεμίοις. habere hostes. τοιούτῳ βίῳ ἐχρήσατο, talem vitam egit, et τοιούτῳ τέλει ἐχρήσατο, talem exitum habuit, mortem obiit, sæpe apud Herodotum. Sic cum adverb. [Xen. Mem. i. 2. 48.] χρῆσθαι καλῶς φίλοις. erga amicos bene se gerere. [Dem. de. Hal. §. ι'.] χρῶμαί σοι ὑβριστικῶς. contumeliose te tracto. [Æsch. c. Ctesiph. §. μα'.] χρῶμαί σοι μετρίως. te modeste tracto. Sic hic πιστῶς σοι χρῆσθαι. fidem tecum servo; bona fide, fideliter, tecum ago.

— 24. οὔτε γὰρ πρόξενος—οὔτε ἰδίᾳ ξένος] neque enim vel publicum vel privatum cum ullo eorum mihi hospitium est, neu hospes publicus totius Rhodiorum civitatis nec privatus cujusquam eorum fui. Ubi videmus discrimen inter ξένον et πρόξενον. Ξένος est hospes privatus, πρόξενος hospes publicus. Πρόξενος igitur est δημοσίᾳ ξένος. Pro ἰδίᾳ ξένος Lucianus conjunctim dixit ἰδιόξενος, Phalar. primis statim verbis:

οὔτε Ἀλκμαιονίων, ὦ ἄνδρες Δελφοί, πρόξενος ὢν οὔτε ἰδιόξενος αὐτῷ Φαλάριδος. Totius civitatis vel omnium urbis civium aliquis dicitur πρόξενος, ut unius alicujus ἰδιόξενος. Hinc ἰδιοπρόξενος apud Thucyd. [l. iii. 70.] *qui publicus hospes est idque ultro*, qui ultro suscepit hoc munus excipiendi hospitio peregrinos nomine civitatis: Ἦν γὰρ Παυσίας ἰδιοπρόξενός τι τῶν Ἀθηναίων καὶ τοῦ δήμου προειστήκει. Interp. ambigue *voluntarius Atheniensium hospes*. Hospes est et qui hospitio excipit, et qui excipitur. Quanquam (opinor) *hospes* apud Ciceronem non nisi passive capitur pro eo, qui hospitio excipitur; dicitur tamen etiam active (apud alios saltem auctores) pro eo, qui excipit. "non hospes ab hospite tutus." [Ovid. Met. i. 144.] Ita Gr. ξένος tam active quam passive: ὁ πολὺν ξενίαν καὶ ὁ πάσχων αὐτὴν ξένοι ἀλλήλοις ἐλέγοντο. [Eustath. 1399.] et tamen ξεῖνος apud Hom. fere passive usurpatur et opponitur τῷ ξεινοδόκῳ seu ξενοδοχοῦντι, ut [Od. Γ. 355.] ξείνους ξεινίξειν, *hospitio excipere hospites*. [Od. ο. 55.] ξείνος μιμήσεται ἤματα ἀνδρὸς Πεισιστράτου. At vero πρόξενος, etsi tam active quam passive usurpetur, plerumque tamen active *qui peregrinos excipit nomine totius civitatis*, et ἰδιοπρόξενος *qui ultro hoc facit*: nam alioquin hoc munus publicum excipiendi hospites, quibusdam demandari solebat a civitate, atque ii dicebantur πρόξενοι. Schol. Thucyd. ad locum jam citatum: ἰδιοπρόξενος, ἀφ' ἑαυτοῦ γενόμενος, καὶ μὴ κελευθεὶς ἐκ τῆς πόλεως. οἱ γὰρ πρόξενοι καλούμενοι ἐκ τῆς ἑαυτῶν πόλεως ἐγίνοντο. Hesych. πρόξενοι, οἱ προστάται καὶ ξενίας ἐπιμελούμενοι, ἤγουν τοὺς ξένους ὑποδεχόμενοι. et Suid. πρεξένους ἐκάλουν τοὺς τεταγμένους εἰς τὸ ὑποδέχεσθαι τοὺς ξένους τοὺς ἐξ ἄλλων πόλεων ἥκοντας. *ut qui legatos exciperent nomine civitatis*. Πρόξενος est *hospitii publici procurator*, atque inde metaphorice *cujuscunque rei auctor ac procurator*. κατὰ μεταφορὰν καὶ ὁ καλοῦ τινὸς ἢ κακοῦ αἴτιος οὕτω λέγεται, οἷον ἀναιδείας πρόξενος ἢ φθορᾶς ἢ σωτηρίας ἢ σύγχυσις, ὡς παρ' ἑαυτῷ ξενίσας οἷον τὸ πρᾶγμα, εἶτα ἑτέροις διαπεμψάμενος. *quasi qui rem illam hospitio exceperit et deinde ad alios transmiserit*. Sed hæc significatio metaphorica. Πρόξενοι proprie erant (uti jam dictum) *qui totius civitatis nomine peregrinos exciperent*. Πρόξενοι autem appellati sunt διὰ τὸ προΐστασθαι τῶν ξένων, *quod hospitum et peregrinorum patroni essent, eorumque curam ac patrocinium gererent*. Plerumque cum genit. πρόξενοι τινῶν πρ. Ἀθ. vel Λακεδ. *qui Athenienses aut Lacedæmonios seu peregrinos seu legatos hospitio excipit nomine totius civitatis*; et πρόξενος τῆς πόλεως, *qui peregrinos hujus vel illius civitatis hospitio excipit*. Aristot. Polit. l. v. [c. 4.] Διέκλεψε ἔχει τὸν στάσεως καὶ τοὺς Ἀθηναίους πρόξενος, πρόξενος ὢν τῆς πόλεως. *Athenienses, quorum civitati publice hospes erat, ad bellum incitavit*. Æschin. [c. Ctesiph. §. 41.] πρόξενος ὢν τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων. Thucyd. [viii. 92.] καὶ Θουκυδίδου τοῦ Θαρηλίου, τοῦ προξένου τῆς πόλεως παρόντος. et alibi non semel. Herodot. [viii. 136.] absolute, non expresso quidem genitivo, sed subintellecto: πυθόμενος ὅτι πρόξενός τι ἐὼν καὶ εὐεργέτης ὁ Ἀλέξανδρος. male omnino interp. Valla: *quia audiebat hospitalem atque munificum esse virum*. quasi esset φιλόξενος. at aliud πρόξενος, aliud φιλόξενος. Vertendum: *quia audierat Alexandrum publicum esse Atheniensium hospitem et bene de iis meritum*. Porro autem ξενία, et προξενία, *hospitium* sive *privatum* sive *publicum*, maximum est amicitiæ et necessitudinis gluten et retinaculum. Homines nescio quomodo dentibus conentanter inter se et devinciuntur: communitas cibi et mensæ mater est et nutrix amicitiæ; et ex mutuo hospitio sæpe amici fiunt, unde neminem pro amico habendum monet Philos. qui non τὸν λεγόμενον ἅλας prius nobiscum comederit. Lucian. [de Parasit. §. 22.] ποταμὸς οὗτος ὁ φίλος, ὃν τις οὐ βδέξεται οὐδὲ πίεται μεθ' ἡμῶν; ἡ ξενία τῆς φιλίας πρόξενος. Quorsum vero ista? viz. hæc duo colligo: unum est de voce ξένος quod ad Criticam spectat, viz. quia hospitium est fons et origo et causa amicitiæ, hinc ratio constat cur ξένος et φίλος ab elegantioribus Gr. pro synonymis et pro iisdem habentur. Ξένος est *hospes, amicus, necessarius*, non quidem domesticus, sed extraneus, at amicus tamen: et ξενία est *amicitia*. Hesych. ξενία, φιλία. et iterum: ξεῖνος, φίλος. et rursus: ξεῖνος, ὁ ἀπὸ ξένης φίλος, ac si esset ἀπὸ ξένης γῆς, ἀλλοτρίας, ἀλλοδαπῆς, sed leg. suspicor ὁ ἀπὸ ξενίας φίλος, *amicus ex hospitio contractus*, nec unquam aliter hæc vox a poeta sumitur, si Eustathio credimus [p. 1399.] ξένος ἀεὶ παρὰ τῷ ποιητῇ, ὁ ἀπὸ ξενίας φιλωθείς. *talis peregrinus quorum nobis intercedit quædam velut hospitalis amicitia*. Ξένος καὶ φίλος alicubi conjungit Demosthenes, tanquam duo synonyma; sic ξένον σε ποιοῦμαι Xen. et ξεῖνόν σε ποιεῦμαι, Herodot. *te hospitem* vel *amicum meum facio*. quæ significatio apud com. et poster. Gr. vix aut ne vix in usu est. Alterum quod velim observare est de re ipsa, quod spectat ad hist. Rhet. Quia enim amicitia ut plurimum ex hospitio est contracta, etiam videre est cur toties Rhetores in suis orationibus, cum de amicitia aut necessitudine loquantur, ξενίας et προξενίας, ξένων et προξένων, mentionem faciunt. Quoties enim adversario invidiam conflare volunt, et suspiciones

credere ejus favoris ac benevolentiæ erga hostes Reip., dicere solent eum, *ξένον* eorum vel *πρόξενον* fuisse: *ξένον privatum hospitem unius alicujus*, et *πρόξενον* pro *hospite totius eorum civitatis*. Ita Demosth. noster, ubi Æschinem Philippismi insimulare vult, ait Philippi legates ejus hospites fuisse [de Cor. §. κα'.] *οἱ γὰρ πρέσβεις δεῦρο ἀφικόμενοι παρὰ σοῦ κατέλυον, Αἰσχίνη, καὶ σὺ προὐξένεις αὐτῶν. legati apud te diversabantur, tuque eos hospitio excipiebas, tu eos hospitio excipiebas nomine civitatis.* id enim est *προξενεῖν*. Jam vero e contra iidem Rhetores, cum hanc suspicionem a se amoliri volunt, longe et sedulo a se submovent hanc *ξενίαν* et *προξενίαν*. quod facit Demosth. hoc in loco: *Non est quod putetis me πρὸς χάριν λέγειν τῶν Ῥοδίων, ex affectu aut favore in Rhodios hæc dicere*, sed ex studio in Remp. et communis utilitatis causa: nulla enim mihi interoedit amicitia aut necessitudo cum Rhodiis universis aut cum ullo ipsorum aliquo: ego nullo hospitali vinculo aut officio iis obstrictus aut devotus sum: *οὔτε γὰρ πρόξενος* κ. τ. λ. *Πρόξενοι* etiam dicebantur mediatores et conciliatores contractuum, interpretes seu pararii ad exæquanda mercium pretia inter emptores et venditores, qui communius *πρόξενητα*, Lat. *proxenetæ* (in jure Rom.), qui inter duos contrahentes se interponerent conciliandæ emptioni, emptionum proxenetæ et pararii, qui Gr. *πρωτῶλαι* et *πρωτράται* et *μεσοπράται*, *μέσα τῆς πράσεως mediatores venditionis*, qui proprie Interpretes: nam *pretium* a Gr. *πράσιον*, quasi merces quæ vendenti dantur, *τῷ πράτῃ*, atque inde *interpres* bis proprie qui *ὁ πρωπράτης* Gr., quasi *μεσοπράτης*, *medius inter vendentem et ementem*. Hi igitur interpretes seu sequestri seu mediatores seu pararii seu conciliatores contractuum, *πρόξενητα* a Gr. dicebantur, quasi procuratores contractuum, *proxenetæ*. de quibus titulus est in Pandectis de Proxenetis. Atque hinc (ni fallor) fluxit illa phrasis in jure nostro, cum quis dicitur aliquid facere per PROXY, h. e. per proxenetam et procuratorem, corrupta viz. et detorta voce PROXY a *πρόξενος proxeneta*. Ita enim melius quam a Lat. *proximus*. Hi igitur contractuum pararii seu proxenetæ etiam *πρόξενοι* Gr. vocabantur; quam tamen significationem hujus vocis *πρόξενος* in Lex. vulg. frustra quærimus. Philostrat. Vit. Apollon. l. iv. *πρῶτον μὲν πειρωτοῦσι, ζητοῦντες ἀφορὰν παιδὸς πράττουσαν, εἶτα προξένους καὶ παιδίλους ἀναμιχθέντες, πωλοῦσί τε καὶ πωλοῦνται.* Sed hæc significatio non est hujus loci.

P. 303. 3. *παρὸν αὐτοῖς*] *cum licuisset eis.* pro *ὅτε παρὸν αὐτοῖς* vel *παρόντος αὐτοῖς*. Nominativus participii absoluti positus pro genitivo est syntaxis non minus elegans quam usitata apud Gr.; quam tamen vel omnino omittunt vel leviter tangunt Gramm., ubi agunt de Constructione Particip. Ut igitur plene et perfectius hanc syntaxim teneamus, hæ regulæ observentur. (1.) Frequens est enallage casus in participiis absolute positis: vel sic, Nominativus participiorum in neutro genere eleganter absolute ponitur pro genitivo, ut *ἐξὸν* pro *ἐξόντος* vel *ὅταν ἐξῇ*, *δέξαν* pro *δόξαντος*, *cum ita visum aut statutum esset*. Dico nominat.; ita enim mallem, quam accus. Posset quidem esse vel nominat. vel accus., *δόξαν*, *δόν*, *ἐξὸν*, *παρὸν*, etc. (nominat. enim et accus. participii in neutro genere coincidunt): tamen in hac syntaxi dicerem potius esse nominat. quam accus.; et ratio mea est, quia video nonnunquam participia hoc modo absolute poni etiam in recto masculino, qui aperte distinguitur ab accusativo, nec cum eo coincidit. (2.) Hæc enallage nominat. pro genit. frequentissima est in participiis verborum impersonalium, ut *δέον* pro *δέοντος* vel *ὅταν δέῃ cum oporteat*, *δεῖσαν* pro *δεήσαντος cum oportuerit*, *δόξαν* pro *δόξαντος cum ita visum et statutum fuisset*; sic *ἐξὸν*, *ἐνὸν*, *μετὸν*, *παρὸν*, quæ quatuor synonyma sunt, *cum liceat*, vel *cum licuerit* vel *licuisset*; sic *ἐγχωροῦν*, *ἐπέχον*, *ἐνδεχόμενον*, *cum fieri soleat* vel *possit*. Mitto exempla, quia sunt ubique obvia, præsertim apud Atticos; omnium vero frequentissima sunt duo illa *δέον* et *ἐξὸν*. *πολλὰ μὲν χρήματα, ἐξὸν μοι λαβεῖν, οὐ λαβών*. Dem. [c. Mid. §. β'.] (3.) Hæc syntaxis aliquando obtinet etiam in participiis verborum personalium. Horum exempla aliquot insigniora adducere, quia non ita passim occurrunt nec ab omnibus observantur, forte non abe re fuerit. Heliodor. l. i. [§. 19.] *τὸν δὲ οὕτω συγκείμενον αὐτῷ πρὸς τὸν Δημαινέτην, ἄρτι παρεισδεδυκέναι. illum ex pacto cum Demæneta*, vel *prout constitutum ei erat cum Demæneta*. Demosth. adv. Lacrit. [§. ιδ'.] *γεγραμμένον διαρρήδην ἐν τῇ συγγραφῇ*. pro *εἰ καὶ γράφεται* vel *γέγραπται ἐν συγγ. tametsi in syngrapha scriptum est*. Julian. *σημανθὲν δὲ ὅτι μοι πρὸς ταῖς θύραις. cum autem significatum esset* etc. pro. *σημανθέντος*. Ælian. V. H. l. ii. c. 37. Cum multæ (inquit) bonæ leges erant Zaleuci Locrensis, *νόμοι κάλλιστα καὶ εἰς δέον κείμενοι*, inter alios hoc fuit: Si quis ægrotus vinum merum bibisset *μὴ προστάξαντος τοῦ θεραπεύοντος*, etiam si morbo convaluisset, erat morte multandus, *ὅτι μὴ προσταχθὲν αὐτῷ ὅδε ἔπιεν*, pro *προσταχθέντος*, quod injussus biberat, cum ei jussum non fuerat a medico. Sic *ὤν* pro *ὄντος* Thucyd. in initio operis [c. 2.] *δῆλο-*

λεν ὂν ὁπότε τις etc. pro ἀδήλου ὄντος, *cum incertum erat.* Idem l. viii. [c. 96.] ἄδηλον ὄν, ὁπότε σφίσιν αὐτοῖς ξυμβαξοῦσι. et ex ejus imitatione Greg. Naz. ἄδηλον ὂν εἰ πάλιν ἐξαναστήσῃ τῶν τάφων. Similis est plus particip. εἰρημένον *cum dictum esset, expressum sit,* κυρωθὲν *cum ratum et constitutum esset,* χρηθὲν αὐτῷ *cum responsum ei ab oratore esset.* Apud eundem τὸν ἀττικώτατον ξυγγραφέα l. i. [c. 120.] ἀνδρῶν γὰρ σωφρόνων μέν ἐστιν, εἰ μὴ ἀδικοῖντο, ἡσυχάζειν· ἀγαθῶν δὲ ἀδικουμένους ἐκ μὲν εἰρήνης πολεμεῖν, εὖ δὲ παρασχὸν ἐκ πολέμου πάλιν ξυμβῆναι. *si divino favore freti, rem feliciter gesserint.* Int. Schol. εὖ δὲ παρασχὸν ἀντὶ τοῦ παρασχόντος, δηλονότι τοῦ δαίμονος, ὅ ἐστι, δωρησαμένου αὐτοῖς τὴν νίκην. *re bene gesta,* transitive. alibi vero intransitive l. v. [ ] καλῶς παρασχὸν οὐ ξυνέβησαν. Lat. *idoneam occasionem nacti, compositionem non fecerunt.* Schol. καλῶς καιροῦ ἐπιτηδείου παραπυχόντος τοῦ πράγματος οὐ συνέβησαν. (4.) Hæc syntaxis aliquando obtinet etiam in masculino genere

Nominativus pluralis participiorum etiam in masculino genere absolute ponitur pro genitivo: sed hoc rarius et insolentius et σολοικοφανέστερον, et tantum quod scio apud Thucydidem, cui præ cæteris hujusmodi σχήματα σολοικοφανῆ et ἐναλλαγαὶ καὶ ἀντιπτώσεις in usu sunt. Hujus syntaxis unum aut alterum exemplum adducam ex eo, quem dixi, Thucyd. l. iv. [c. 108.] εἰωθότες οἱ ἄνθρωποι, οὗ μὲν ἐπιθυμοῦσιν, ἐλπίδι ἀπερισκέπτῳ διδόναι. *quandoquidem id quod cupiunt inconsideratæ spei permittere consuerunt.* ubi recentior Schol. εἰωθότες οἱ ἄνθρωποι Ἀττικῶς ἀντὶ τοῦ εἰωθότων τῶν ἀνθρώπων. et l. vi. [c. 16.] ὧν ἐγὼ ὀρεγόμενος καὶ διὰ ταῦτα τὰ ἴδια ἐπιβοώμενος, τὰ δημόσια σκοπεῖτε, εἴ τῳ χεῖρον μεταχειρίζω. *quarum rerum cum ego sum desiderio captus et propter has res privatas celebris, videte jam an deterius ullo alio Remp. administrem.* ubi idem Schol. καινοπρεπῶς τοῦτο εἰρῆσθαι δοκεῖ ἀντὶ τοῦ ὧν ἐμοῦ ὀρεγομένου etc. Quod tamen (ni fallor) non est necesse. Syntaxis enim sanari potest per hyperbaton sive antiptosim. Quid quod semel etiam in fœminino genere nominativus participii hoc modo absolute ponitur ab eodem Thucyd. l. vi. [c. 22.] πολλὴ γὰρ οὖσα, οὐ πᾶσις ἔσται πόλεως ὑποδέξασθαι. *cum enim hic exercitus futurus sit ingens, eum non quælibet civitas excipere poterit.* Vet. Schol. πολλὴ γὰρ οὖσα ἀντίπτωσις ἀντὶ τοῦ πολλῆς γὰρ οὔσης. (5.) Hæc enallage casus participiorum utuntur Attici per omnia tempora. Sic in præsente activo ἰξὼν, δίκτ, παρὼν, etc., in aoristo primo activo δόξαν, δυῦσαν, etc., in aoristo secundo activo παρατυχὼν, παρασχὼν, etc., in præsente medio ἐνδεχόμενον, συγχεόμενον, etc., in præterito passivo δεδομένον, εἰρημένον, ἐπιτεταγμένον, etc., in aoristo primo passivo χρηθὲν, προσταχθὲν, κυρωθὲν, etc.

— 5. παρεῖνται] *receperunt, admiserunt.* tertia persona plur. præt. pass. a παρίεμαι. cujus verbi peculiaris hæc significatio est: ita ut παρίεμαι hoc in loco omnino idem sit quod προσίεμαι, δέχομαι, *admitto, recipio.* Differunt igitur παρίημι act. et παρίεμαι med.: παρίημι est *dimitto, prætermitto,* atque etiam *remitto,* at παρίεμαι est *admitto, recipio;* itaque contrariam fere significationem habent. παρίημι *dimitto,* παρίεμαι *admitto.* Polyb. l. ii. [c. 15.] ὡς μὲν οὖν ἐπὶ τὸ πολὺ παρίστασι τοὺς καταλύτας οἱ πανδοκεῖς. *ut ergo plerumque caupones admittunt* sive *recipiunt hospites.* A παρίεμαι fit præterit. pass. παρεῖμαι (uti hoc in loco), active sumptum apud Attic. script., ut dixi jam antea, nec repetam quæ dixi. Alioqui παρίεμαι et præterit. pass. παρεῖμαι est *omissus, prætermissus,* atque etiam *remissus, laxatus, luxatus, sum,* idem quod παραλύομαι et παραλέλυμαι, *paralyticus sum, paralysi laboro:* unde παρειμένοι χεῖρες in N. F. *laxatæ, pendulæ manus.* Hinc πάρεσις idem quod παράλυσις apud medicorum filios. Et semel in N. F. πάρεσις pro *remissione peccatorum,* quæ proprie est ἄφεσις, Rom. c. iii. 25. διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προγεγονότων ἁμαρτημάτων. Πάρεσις autem, cum proprie relaxationem declarat et adstrictioni opponitur, eleganter ad peccatorum remissionem applicatur, quibus tanquam vinculis arctissimis mundus irretitus tenebatur versa (sic) inquit Beza ad locum. Πάρεσις aliquando idem quod ἄνεσις, *remissio animi, languor, incuria, neglectus.* Appian. [Hist. Rom. l. i. 12.] οἱ δὲ Λατῖνοι ἐγκλήματα εἰς Ῥωμαίους ἐποιοῦντο τήν τε πάρεσιν αὐτῶν τὴν ἐπὶ σφᾶς. *vitio iis vertebant languorem et incuriam et neglectum ipsorum.* Duas has posteriores significationes hujus nominis πάρεσις eo libentius observo, quod videam a vulgatis nostris Lexio. penitus παρεμπέπτας et esse prætermissas; ἐπεὶς δὲ τῶν τοιούτων ἥκιστα ἂν δόξειε παρεπίνοι εἶναι (Philos.) de his et hujusmodis inusitatis Gr.

siquid inter legendum observavi, id minime mihi tacendum nec omittendum videtur. [Hic desinebat MS., dimidia sane oratione vixdum pertractata.]

FINIS TOMI QUINTI.
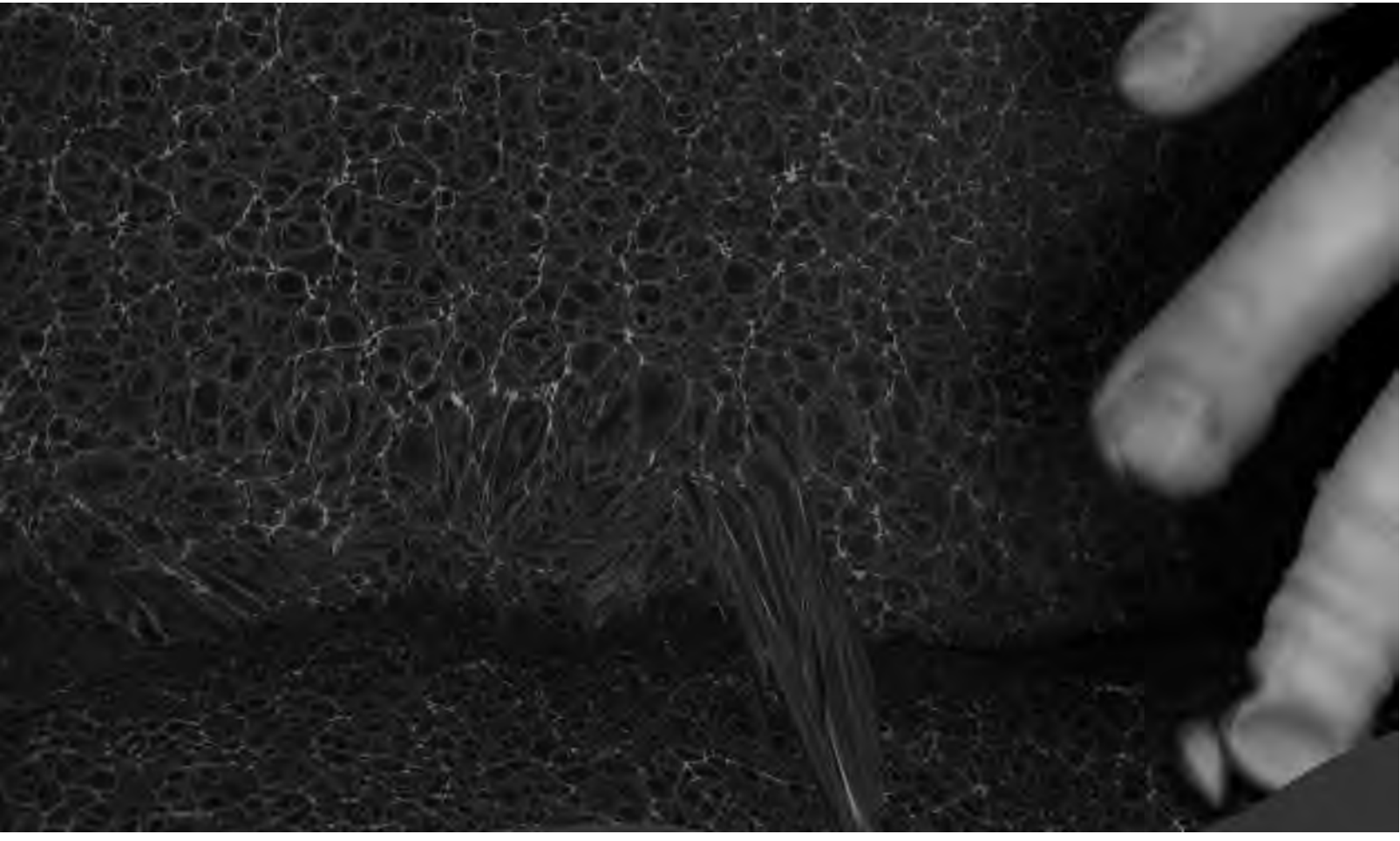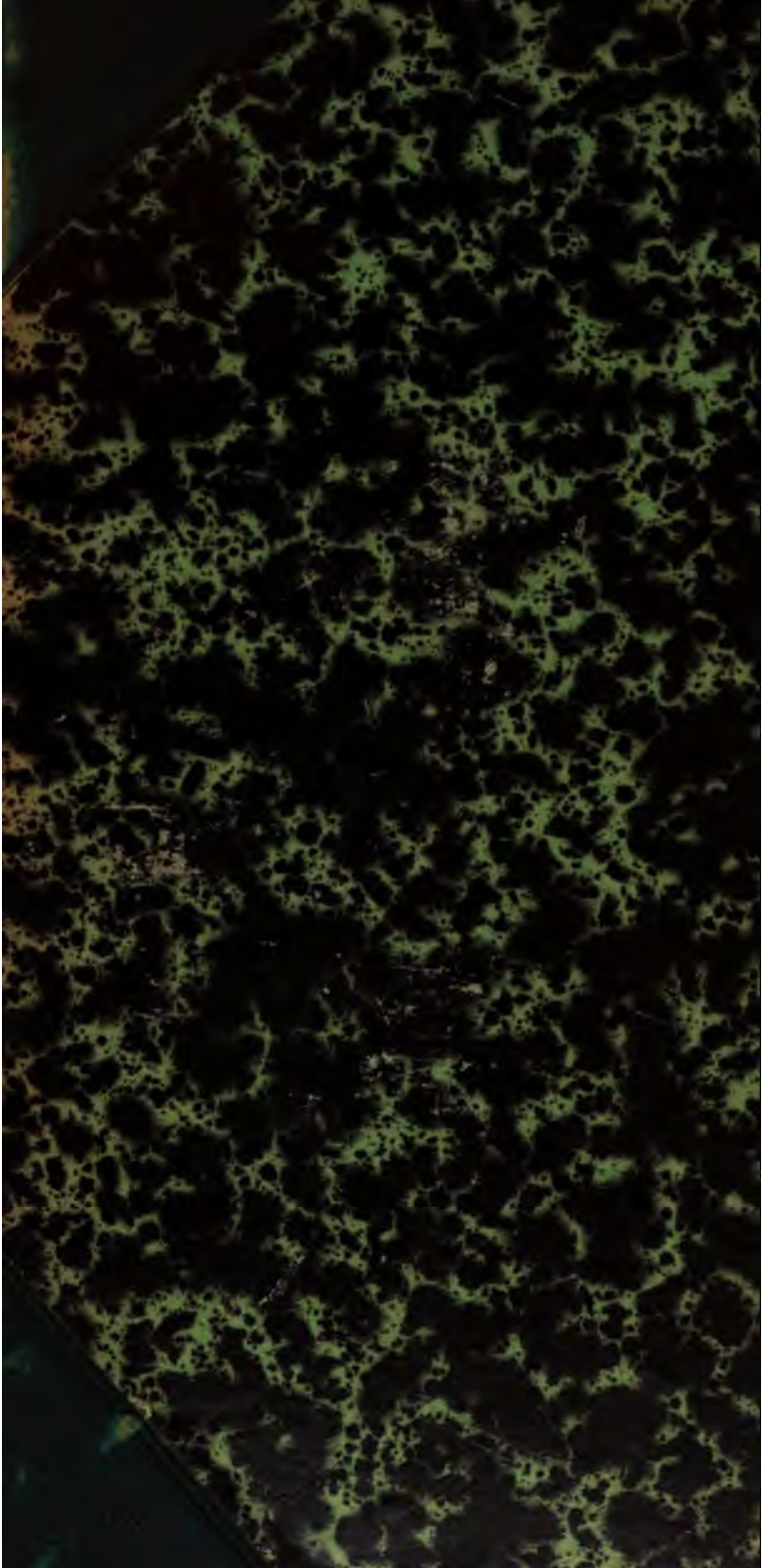
Londini imprimebat J. F. Dove, in Area quæ est Divi Joannis.